

Holy Bible

Aionian Edition®

Sveta Pismo
Serbian Karadzic/Danicic Latin

AionianBible.org

Prvo na svetu ponovo prevedeno Sveti Pismo
100% besplatno štampanje i kopiranje
poznat kao " Ljubičasto Sveti Pismo "

Holy Bible Aionian Edition ®
Sveta Pismo
Serbian Karadžić/Danicic Latin

Creative Commons Attribution-No Derivatives 4.0, 2018-2021
Text source: eBible.org
Source copyright: Public Domain
Karadžić New Testament, Daničić Old Testament, 1847, 1865

Formatted by Speedata Publisher version 4.3.5 on 3/28/2021
100% Free to Copy and Print
<http://AionianBible.org>

Published by Nainoia Inc
<http://Nainoia-Inc.signedon.net>

We pray for a modern public domain translation in every language
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Predgovor

Srpski at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a lexicon. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aīdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aīdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is *eternal*! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to *eternal* life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the afterlife destinies of mankind and fallen angels.

This *un-translation* helps us to see these ten underlying words in context. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by-nd/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read online at AionianBible.org and with the Android App. Why purple? King Jesus' Word is royal... and purple is the color of royalty!

Pregled Sadržaja

STARI ZAVET

Postanak	11
Izlazak	32
Levitski Zakonik	50
Brojevi	63
Ponovljeni Zakon	81
Isus Navin	97
Sudije	108
Ruta	119
1. Samuelova	121
2. Samuelova	135
1. Kraljevima	146
2. Kraljevima	160
1. Dnevnika	173
2. Dnevnika	185
Ezra	200
Nehemija	205
Jestira	211
Jov	215
Psalmi	226
Poslovice	251
Propovednik	260
Pesma nad pesmama	263
Isajja	265
Jeremija	285
Tužbalice	308
Jezekilj	310
Danilo	331
Osijska	338
Joil	341
Amos	343
Ovadija	346
Jona	347
Mihej	348
Naum	350
Avakum	351
Sofonija	352
Agej	353
Zaharija	354
Malahija	358

NOVI ZAVET

Mateju	361
Marku	374
Luki	382
Jovanu	396
Dela apostolska	407
Rimljanima	421
1 Korinæanima	427
2 Korinæanima	433
Galaæanima	437
Efežanima	439
Filipljanima	441
Kološanima	443
1 Solunjanima	445
2 Solunjanima	447
1 Timoteju	448
2 Timoteju	450
Titu	452
Filemonu	453
Jevrejima	454
Jakovljeva	458
1 Petrova	460
2 Petrova	462
1 Jovanova	463
2 Jovanova	465
3 Jovanova	466
Judina	467
Apokalipsa	468

DODATAK

Vodič za Čitaocе
Rečnik
Karte
Ilustracije, Doré

STARI ZAVET

*I izagnav èovjeka postavi pred vrtom Edemskim heruvima s plamenijem maèem, koji se vijaše
i tamo i amo, da èuva put ka drvetu od života.*

Postanak 3:24

Postanak

1 U poèetku stvori Bog nebo i zemlju. **2** A zemlja bješe bez oblije i pusta, i bješe tama nad bezdanom; i duh Božji dizaje se nad vodom. **3** I reèe Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost. **4** I vidje Bog svjetlost da je dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. **5** I svjetlost nazva Bog dan, a tamu nazva noæ. I bi veèe i bi jutro, dan prvi. **6** Potom reèe Bog: neka bude svod posred vode, da rastavlja vodu od vode. **7** I stvari Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom; i bi tako. **8** A svod nazva Bog nebo. I bi veèe i bi jutro, dan drugi. **9** Potom reèe Bog: neka se sabere voda što je pod nebom na jedno mjesto, i neka se pokaže suho. I bi tako. **10** I suho nazva Bog zemlja, a zborišta vodenâ nazva mora; i vidje Bog da je dobro. **11** Opet reèe Bog: neka pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme, i drvo rodno, koje raða rod po svojim vrstama, u kojem æe biti sjeme njegovo na zemljî. I bi tako. **12** I pusti zemlja iz sebe travu, bilje, što nosi sjeme po svojim vrstama, i drvo, koje raða rod, u kojem je sjeme njegovo po njegovijem vrstama. I vidje Bog da je dobro. **13** I bi veèe i bi jutro, dan treæi. **14** Potom reèe Bog: neka budu vidjela na svodu nebeskom, da dijele dan i noæ, da budu znaci vremenima i danima i godinama; **15** I neka svijetle na svodu nebeskom, da obasjavaju zemlju. I bi tako. **16** I stvari Bog dva vidjela velika: vidjelo veæe da upravlja danom, i vidjelo manje da upravlja noæu, i zvijezde. **17** I postavi ih Bog na svodu nebeskom da obasjavaju zemlju. **18** I da upravljuj danom i noæu, i da dijele svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro. **19** I bi veèe i bi jutro, dan èetvrti. **20** Potom reèe Bog: neka vrve po vodi žive duše, i ptice neka lete iznad zemlje pod svod nebeski. **21** I stvari Bog kitove velike i sve žive duše što se mièu, što provrješe po vodi po vrstama svojim, i sve ptice krilate po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro; **22** I blagoslovi ih Bog govoreæi: raðajte se i množite se, i napunite vodu po morima, i ptice neka se množe na zemljî. **23** I bi veèe i bi jutro, dan peti. **24** Potom reèe Bog: neka zemlja pusti iz sebe duše žive po vrstama njihovijem, stoku i sitne životinje i zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem. I bi tako. **25** I stvari Bog zvijeri zemaljske po vrstama njihovijem, i stoku po vrstama njezinjem, i sve sitne životinje na zemljî po vrstama njihovijem. I vidje Bog da je dobro. **26** Potom reèe Bog: da naèinimo èovjeka po svojemu oblijeu, kao što smo mi, koji æe biti gospodar od riba morskih i od ptica nebeskih i od stoke i od cijele zemlje i od svih životinja što se mièu po zemljî. **27** I stvari Bog èovjeka po oblijeu svojemu, po oblijeu Božnjemu stvorji ga; muško i žensko stvorih. **28** I blagoslovi ih Bog, i reèe im Bog: raðajte se i množite se, i napunite zemljî, i vladajte njom, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zverinjia što se mièe po zemljî. **29** I još reèe Bog: evo, dao sam vam sve bilje što nosi sjeme po svoj zemljî, i sva drveta rodna koja nose sjeme; to æe vam biti za hranu. **30** A svemu zvjerinju zemaljskom i svemu pticama nebeskim i svemu što se mièe na zemljî i u èem ima duša živa, dao sam svu travu da jedu. I bi tako. **31** Tada pogleda Bog sve što je stvorio, i gle, dobro bješe veoma. I bi veèe i bi jutro, dan šesti.

2 Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova. **2** I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja uèini; i poèinu u sedmi dan od svih djela svojih, koja uèini; **3** I blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan poèinu od svih djela svojih, koja uèini; **4** To je postanje neba i zemlje, kad postaše, kad Gospod Bog stvori zemljî i nebo, **5** I svaku biljku poljsku, dokle je još ne bješe na zemljî, i svaku travku poljsku, dokle još ne nicaše; jer Gospod Bog još ne pusti dažda na zemljû, niti bješe èovjeka da radi zemljû, **6** Ali se podizaše para sa zemlje da natapa svu zemljû. **7** A stvari

Gospod Bog èovjeka od praha zemaljskoga, i dunu mu u nos duh životni; i posta èovjek duša živa. **8** I nasadi Gospod Bog vrt u Edemu na istoku; i ondje namjesti èovjeka, kojega stvori. **9** I uèini Gospod Bog, te nikoše iz zemlje svakojaka drveta lijepe za gledanje i dobra za jelo, i drvo od života usred vrtâ i drvo od znanja dobra i zla. **10** A voda tecijaše iz Edema natapajuæi vrt, i odande se dijeljaše u èetiri rijeke. **11** Jednoj je ime Fison, ona teèe oko cijele zemlje Evilske, a ondje ima zlatâ, **12** I zlato je one zemlje vrlo dobro; ondje ima i bdela i dragoga kamena oniha. **13** A drugoj je rijeci ime Geon, ona teèe oko cijele zemlje Huske. **14** A treæoj je rijeci ime Hidekel, ona teèe k Asirskoj. A èetvrtu je rijeka Efrat. **15** I uzevši Gospod Bog èovjeka namjesti ga u vrtu Edemskom, da ga radi i da ga èuva. **16** I zaprijeti Gospod Bog èovjeku govoreæi: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu; **17** Ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u kojî dan okusî s njega, umrijæeš. **18** I reèe Gospod Bog: nije dobro da je èovjek sam; da mu naèinim druga prema njemu. **19** Jer Gospod Bog stvori od zemlje sve zvijeri poljske i sve ptice nebeske, i dovede k Adamu da vidi kako æe koju nazvati, pa kako Adam nazove koju životinju onako da joj bude ime; **20** I Adam nadjede ime svakom živinéetu i svakoj ptici nebeskoj i svakoj zvijeri poljskoj; ali se ne naðe Adamu drug prema njemu. **21** I Gospod Bog pusti tvrd san na Adama, te zaspâ; pa mu uze jedno rebro, i mjesto popuni mesom; **22** I Gospod Bog stvori ženu od rebra, koje uze Adamu, i dovede je k Adamu. **23** A Adam reèe: sada eto kost od mojih kosti, i tijelo od mojega tijela. Neka joj bude ime èovjêica, jer je uzeta od èovjeka. **24** Zato æe ostaviti èovjek oca svojega i mater svoju, i prilijepiæe se k ženi svojoj, i bjeæe dvoje jedno tijelo. **25** A bjeju oboje goli, Adam i žena mu, i ne bješe ih sramota.

3 Ali zmija bješe lukava mimo sve zvijeri poljske, koje stvori Gospod Bog; pa reèe ženi: je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu? **2** A žena reèe zmiji: mi jedemo roda sa svakoga drveta u vrtu; **3** Samo roda s onoga drveta usred vrtâ, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj, da ne umrete. **4** A zmija reèe ženi: neæete vi umrijeti; **5** Nego zna Bog da æe vam se u onaj dan kad okusite s njega otvoriti oèi, pa æete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo. **6** I žena videæi da je rod na drvetu dobar za jelo i da ga je milina gledati i da je drvo vrlo drago radi znanja, uzabra roda s njega i okusi, pa dade i mužu svojemu, te i on okusi. **7** Tada im se otvorise oèi, i vidješe da su goli; pa spletose lišæa smokova i naèinile sebi pregaæe. **8** I zaèuše glas Gospoda Boga, koji iðaše po vrtu kad zahladili; i sakri se Adam i žena mu ispred Gospoda Boga među drveta u vrtu. **9** A Gospod Bog viknu Adamu i reèe mu: gdje si? **10** A on reèe: èuh glas tvoj u vrtu, pa se poplaši, jer sam go, te se sakrih. **11** A Bog reèe: ko ti kaza da si go? da nijesi jeo s onoga drveta što sam ti zabranio da ne jedeš s njega? **12** A Adam reèe: žena koju si udružio sa mnom, ona mi dade s drveta, te jedoh. **13** A Gospod Bog reèe ženi: zašto si to uèinila? A žena odgovorila: zmija me prevari, te jedoh. **14** Tada reèe Gospod Bog zmiji: kad si to uèinila, da si prokleta mimo svako živinéetu i mimo sve zvijeri poljske; na trbuhi da se vuœeš i prah da jedeš do svojega vijeka. **15** I još meæem neprijateljstvo između tebe i žene i između sjemena tvojega i sjemena njezina; ono æei ti na glavu stajati a ti æeš ga u petu ujetati. **16** A ženi reèe: tebi æeu mnoge muke zadati kad zatrudniš, s mukama æeš djecu raðati, i volja æe tvoja stajati pod vlašeu muža tvojega, i on æe ti biti gospodar. **17** Pa onda reèe Adamu: što si poslušao ženu i okusio s drveta s kojega sam ti zabranio rekavši da ne jedeš s njega, zemljâ da je prokleta s tebe; s mukom æeš se od nje hraniti do svojega vijeka; **18** Trnje i korov æe ti raðati, a ti æeš jesti zelje poljsko; **19** Sa znojem lica svojega ješæe hljeb, dokle se ne vratiš

u zemlju od koje si uzet; jer si prah, i u prah æeš se vratiti. **20** I Adam nadjede ženi svojoj ime Jeva, zato što je ona mati svijema živima. **21** I naèini Gospod Bog Adamu i ženi njegovoj haljine od kože, i obuèe ih u njih. **22** I reèe Gospod Bog: eto, èovjek posta kao jedan od nas znajući što je dobro što li zlo; ali sada da ne pruži ruke svoje i ubere i s drveta od života, i okusi, te dovjeka živi. **23** I Gospod Bog izagna ga iz vrta Edemskoga da radi zemlju, od koje bi uzet; **24** I izagnav èovjeka postavi pred vrtom Edemskim heruvima s plamenjem maèem, koji se vijaše i tamo i amo, da èuva put ka drvetu od života.

4 Iza toga Adam pozna Jevu ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Kajinu, i reèe: dobih èovjeka od Gospoda. **2** I rodi opet brata njegova Avelja. I Avelj posta pastir a Kajin ratar. **3** A poslije nekoga vremena dogodi se, te Kajin prinese Gospodu prinos od roda zemaljskoga; **4** A i Avelj prinese od prvina stada svojega i od njihove pretiline. I Gospod pogleda na Avelja i na njegov prinos, **5** A na Kajinu i na njegov prinos ne pogleda. Zato se Kajin rasrdi veoma, i lice mu se promjeni. **6** Tada reèe Gospod Kajinu: Što se srdiš? Što li ti se lice promjeni? **7** Neæeš li biti mio, kad dobro èiniš? a kad ne èiniš dobro, grijeh je na vratima. A volja je njegova pod tvojom vlašæu, i ti si mu stariji. **8** Poslije govoraše Kajin s Aveljem bratom svojim. Ali kad bijahu u polju, skoèi Kajin na Avelja brata svojega, i ubi ga. **9** Tada reèe Gospod Kajinu: gdje ti je brat Avelj? A on odgovori: ne znam; zar sam ja èuvar brata svojega? **10** A Bog reèe: šta uèini! glas krv brata tvog je viè sa zemlje k meni. **11** I sada, da si proklet na zemlji, koja je otvorila usta svoja da primi krv brata tvogje iz ruke tvoje. **12** Kad zemlju uzradiš, neæe ti više davati blaga svojega. Biæeš potukaè i bjegunac na zemlji. **13** A Kajin reèe Gospodu: krivica je moja velika da mi se ne može oprostiti. **14** Evo me tjeraj danas iz ove zemlje da se krijem ispred tebe, i da se skitam i potucam po zemljii, pa æe me ubiti ko me udesi. **15** A Gospod mu reèe: zato ko ubije Kajinu, sedam æe se puta to pokojati. I naèini Gospod znak na Kajinu da ga ne ubije ko ga udesi. **16** I otide Kajin ispred Gospoda, i naseli se u zemlji Naidskoj na istoku prema Edemu. **17** I pozna Kajin ženu svoju, a ona zatrudnje i rodi Enoha. I sazida grad i prozva ga po imenu sina svojega Enoh. **18** A Enohu rodi se Gaidad; a Gaidad rodi Maleleila; a Maleleilo rodi Matusala; a Matusal rodi Lameha. **19** I uze Lameh dvije žene: jednoj bješe ime Ada a drugoj Sela. **20** I Ada rodi Jovila; od njega se narodiše koji žive pod šatorima i stoku pasu. **21** A bratu njegovu bješe ime Juval; od njega se narodiše gudaèi i svaraèi. **22** A i Sela rodi Tovelu, koji bješe vješt kovati svašta od mjeđi i od gvožđa; a sestra Tovelu bješe Noema. **23** I reèe Lameh svojima ženama, Adi i Selu: èujte glas moj, žene Lamehove, poslušajte rijeèi moje: ubiæeu èovjeka za ranu svoju i mladiæea za masnicu svoju. **24** Kad æe se Kajin osvetiti sedam puta, Lameh æe sedamdeset i sedam puta. **25** A Adam opet pozna ženu svoju, i ona rodi sina, i nadje mu ime Sit, jer mi, reèe, Bog dade drugoga sina za Avelja, kojega ubi Kajin. **26** I Situ se rodi sin, kojemu nadjede ime Enos. Tada se poèe privatizati ime Gospodnjie.

5 Ovo je pleme Adamovo. Kad Bog stvori èovjeka, po oblijeju svojemu stvori ga. **2** Muško i žensko stvori ih, i blagoslovii ih, i nazva ih èovjek, kad biše stvoren. **3** I poživje Adam sto i trideset godina, i rodi sina po oblijeju svojemu, kao što je on, i nadjede mu ime Sit. **4** A rodriv Sita poživje Adam osam stotina godina, raðajuæi sinove i kæeri; **5** Tako poživje Adam svega devet stotina i trideset godina; i umrije. **6** A Sit poživje sto i pet godina, i rodi Enosa; **7** A rodriv Enosa poživje Sit osam stotina i sedam godina, raðajuæi sinove i kæeri; **8** Tako poživje Sit svega devet stotina i dvanaest godina; i umrije. **9** A Enos poživje

devedeset godina, i rodi Kajinana; **10** A rodriv Kajinana poživje Enos osam stotina i petnaest godina, raðajuæi sinove i kæeri; **11** Tako poživje Enos svega devet stotina i pet godina; i umrije. **12** A Kajinan poživje sedamdeset godina, i rodi Maleleila; **13** A rodriv Maleleila poživje Kajinan osam stotina i èetrdeset godina, raðajuæi sinove i kæeri; **14** Tako poživje Kajinan svega devet stotina i deset godina; i umrije. **15** A Maleleilo poživje šezdeset i pet godina, i rodi Jareda; **16** A rodriv Jareda poživje Maleleilo osam stotina i trideset godina, raðajuæi sinove i kæeri; **17** Tako poživje Maleleilo svega osam stotina i devedeset i pet godina; i umrije. **18** A Jared poživje sto i šezdeset i dvije godine, i rodi Enoha; **19** A rodriv Enoha poživje Jared osam stotina godina, raðajuæi sinove i kæeri; **20** Tako poživje Jared svega devet stotina i šezdeset i dvije godine, i umrije. **21** A Eno poživje šezdeset i pet godina, i rodi Matusala; **22** A rodriv Matusala poživje Enoh jednak po volji Božjoj trista godina, raðajuæi sinove i kæeri; **23** Tako poživje Enoh svega trista i šezdeset i pet godina; **24** I živeæi Enoh jednak po volji Božjoj, nestade ga, jer ga uze Bog. **25** A Matusal poživje sto i osamdeset i sedam godina, i rodi Lameha; **26** A rodriv Lameha poživje Matusal sedam stotina i osamdeset i dvije godine, raðajuæi sinove i kæeri; **27** Tako poživje Matusal svega devet stotina i šezdeset i devet godina; i umrije. **28** A Lameh poživje sto i osamdeset i dvije godine, i rodi sina, **29** I nadjede mu ime Noje govoreæi: ovaj æe nas odmoriti od posala naših i od truda ruka naših na zemlji, koju prokles Gospod. **30** A rodriv Noja poživje Lameh pet stotina i devedeset i pet godina, raðajuæi sinove i kæeri; **31** Tako poživje Lameh svega sedam stotina i sedamdeset i sedam godina; i umrije. **32** A Noju kad bi pet stotina godina, rodi Noje Sima, Hama i Jafeta.

6 A kad se ljudi poèeši mnogozi na zemlji, i kæeri im se narodiše. **2** Videæi sinovi Božji kæeri èovjeèije kako su lijepi uzimaše ih za žene koje htješe. **3** A Gospod reèe: neæe se duh moj dovjeka preti s ljudima, jer su tijelo; neka im još sto i dvadeset godina. **4** A bijaše tada divova na zemlji; a i poslije, kad se sinovi Božji sastajahu sa kæerima èovjeèejim, pa im one raðahu sinove; to bijahu silni ljudi, od starine na glasu. **5** I Gospod videæi da je nevaljalstvo ljudsko veliko na zemlji, i da su sve misli srca njihova svagda samo zle, **6** Pokaja se Gospod što je stvorio èovjeka na zemlji, i bi mu žao u srcu. **7** I reèe Gospod: hoæeu da istrijebim sa zemlje ljudje, koje sam stvorio, od èovjeka do stoke i do sitne životinje i do ptica nebeskih; jer se kajem što sam ih stvorio. **8** Ali Noje naðe milost pred Gospodom. **9** Ovo su dogaðaji Nojevi: Noje bješe èovjek pravedan i bezazlen svojega vijeka; po volji Božjoj svagda živiljaše Noje. **10** I rodi Noje tri sina: Sima, Hama i Jafeta. **11** A zemlja se pokvari pred Bogom, i napuni se zemlja bezakonja. **12** I pogleda Bog na zemlji, a ona bješe pokvarena; jer svako tijelo pokvari put svoj na zemlji. **13** I reèe Bog Noju: kraj svakome tijelu doðe preda me, jer napuniše zemlju bezakonja; i evo hoæeu da ih zatremlj sa zemljom. **14** Naèini sebi kovèeg od drveta gofera, i naèini pregratke u kovèegu; i zatopli ga smolom iznutra i spolja. **15** I naèini ga ovako: u dužinu neka bude trista lakata, u širinu pedeset lakata, i u visinu trideset lakata; **16** Pusti dosta svjetlosti u kovèeg; i krov mu svedi ozgo od lakata; i udari vrata kovèegu sa strane; i naèini ga na tri boja: donji, drugi i treæi. **17** Jer evo pustiæeu potop na zemlji, da istrijebim svako tijelo, u kojem ima živa duša pod nebom; što je god na zemlji sve æe izginuti. **18** Ali æu s tobom uèiniti zavjet svoj: i uæi æeæu u kovèeg ti i sinovi tvoji i žena tvoja i žene sinova tvojih s tobom. **19** I od svega živa, od svakoga tijela, uæeæu u kovèeg po dvoje, da saèuvaš u životu sa sobom, a muško i žensko neka bude. **20** Od ptica po vrstama njihovijem, od stoke po vrstama njezinijem, i od svega što se mièe

na zemlji po vrstama njegovijem, od svega po dvoje neka uđe s tobom, da ih saèuvaš u životu. 21 I uzmi sa sobom svega što se jede, i èuvaj kod sebe, da bude hrane tebi i njima. 22 I Noje uèini, kako mu zapovjedi Bog, sve onako uèini.

7 I reèe Gospod Noju: uđi u kovèeg ti i sav dom tvoj; jer te nađoh pravedna pred sobom ovoga vijeka. 2 Uzmi sa sobom od svih životinja èistih po sedmoro, sve mužjaka i ženku njegovu; a od životinja neèistih po dvoje, mužjaka i ženku njegovu, 3 Također i od ptica nebeskih po sedam, mužjaka i ženku njegovu, da im se saèuva sjeme na zemlji. 4 Jer æu do sedam dana pustiti dažd na zemlji za èetrdeset dana i èetrdeset noæi, i istrijebiće sa zemlje svako tijelo živo, koje sam stvorio. 5 I Noje uèini sve što mu zapovjedi Gospod. 6 A bješe Noju šest stotina godina kad dođe potop na zemlju. 7 I uđe Noje u kovèeg i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovih s njim radi potopa. 8 Od životinja èistih i od životinja neèistih i od ptica i od svega što se mièe po zemlji, 9 Uđe k Noju u kovèeg po dvoje, muško i žensko, kao što bješe Bog zapovjedio Noju. 10 A u sedmi dan dođe potop na zemlju. 11 Kad je bilo Noju šest stotina godina, te godine drugog mjeseca, sedamnaesti dan toga mjeseca, taj dan razvališe se svi izvori velikoga bezdana, i otvorile se ustave nebeske; 12 I ulazi dažd na zemlju za èetrdeset dana i èetrdeset noæi. 13 Taj dan uđe u kovèeg Noje i Sim i Ham i Jafet, sinovi Nojevi, i žena Nojeva i tri žene sinova njegovih s njima; 14 Oni, i svakojake zvijeri po vrstama svojim, i svakojaka stoka po vrstama svojim, i što se god mièe po zemlji po vrstama svojim, i ptice sve po vrstama svojim, i što god leti i ima krila. 15 Dođe k Noju u kovèeg po dvoje od svakoga tijela, u kojem ima živa duša, 16 Muško i žensko od svakoga tijela udòše, kao što bješe Bog zapovjedio Noju; pa Gospod zatvori za njim. 17 I bi potop na zemlji za èetrdeset dana; i voda dođe i uze kovèeg, i podiže ga od zemlje. 18 I navalni voda, i usta jako po zemlji, i kovèeg stade ploviti vodom. 19 I navaljavala voda sve veæema po zemlji, i pokri sva najviša brda što su pod cijelijem nebom. 20 Petnaest lakata dođe voda iznad brda, pošto ih pokri. 21 Tada izgibe svako tijelo što se micaše na zemlji, ptice i stoka, i zvijeri i sve što gamiže po zemlji, i svi ljudi. 22 Sve što imaše dušu živu u nosu, sve što bijaše na suhu, pomrije. 23 I istrijebi se svako tijelo živo na zemlji, i ljudi i stoka i što god gamiže i ptice nebeske, sve, velim, istrijebi se sa zemlje; samo Noje osta i što s njim bješe u kovèegu. 24 I stajaše voda povrh zemlje sto i pedeset dana.

8 A Bog se opomenu Noja i svih zvijeri i sve stoke što bjeju s njim u kovèegu; i posla Bog vjetar na zemlju da uzbije vodu. 2 I zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade. 3 I stade voda opadati na zemlji, i jednako opadaše poslije sto i pedeset dana; 4 Te se ustavi kovèeg sedmoga mjeseca dana sedamnaestoga na planini Ararat. 5 I voda opadaše sve veæema do desetoga mjeseca; i prvoga dana desetoga mjeseca pokazaše se vrhovi od brda. 6 A poslije èetrdeset dana otvori Noje prozor na kovèegu, koji bješe naèinio; 7 I ispusti gavrana, koji jednako odlijetaše i dolijetaše dokle ne presahnu voda na zemlji. 8 Pa pusti i golubicu da bi vidio je li opala voda sa zemlje. 9 A golubica ne našavši gdje bi stala nogom svojom vratiti se k njemu u kovèeg, jer još bješe voda po svoj zemlji; i Noje pruživši ruku uhvati je i uze k sebi u kovèeg. 10 I poèeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu iz kovèega. 11 I pred veèe vratiti se k njemu golubica, i gle, u kljunu joj list maslinov, koji bješe otkinula; tako pozna Noje da je opala voda sa zemlje. 12 Ali poèeka još sedam dana, pa opet ispusti golubicu, a ona mu se više ne vrati. 13 Šest stotina prve godine vijeka Nojeva prvi dan prvoga mjeseca usahnu voda na zemlji; i Noje otkri krov na kovèegu, i ugleda

zemlju suhu. 14 A drugoga mjeseca dvadeset sedmoga dana bješe sva zemlja suha. 15 Tada reèe Bog Noju govoreæi: 16 Izidi iz kovèega ti i žena tvoja i sinovi tvoji i žene sinova tvojih s tobom; 17 Sve zvijeri što su s tobom od svakoga tijela, ptice i stoku i što god gamiže po zemlji, izvedi sa sobom, neka se raziøu po zemlji, i neka se plode i množe na zemlji. 18 I izide Noje i sinovi njegovi i žena njegova i žene sinova njegovih s njim. 19 Sve zvijeri, sve sitne životinje, sve ptice i sve što se mièe po zemlji po svojim vrstama izidoše iz kovèega. 20 I naèini Noje žrtvenik Gospodu, i uze od svake èiste stoke i od svih ptica èistih, i prinese na žrtveniku žrtve paljenice. 21 I Gospod omirisa miris ugodni, i reèe u srcu svojem: neæu više kleti zemlje s ljudi, što je misao srca èovjekija zla od malena; niti æu više ubijati svega što živi, kao što uèinih. 22 Otsele dokle bude zemlje, neæe nestajati sjetve ni žetve, studeni ni vruæine, ljeta ni zime, dana ni noæi.

9 I Bog blagoslovio Noju i sinove njegove, i reèe im: raðajte se i množite se, i napunite zemlju; 2 I sve zvijeri zemaljske i sve ptice nebeske i sve što ide po zemlji i sve ribe morske neka vas se boje i straše; sve je predano u vaše ruke. 3 Što se god mièe i živi, neka vam bude za jelo, sve vam to dадох kao zelenu travu. 4 Ali ne jedite mesa s dušom njegovom, a to mu je krv. 5 Jer æu i vašu krv, duše vaše, iskati; od svake æeu je zvijeri iskati; iz ruke samoga èovjeka, iz ruke svakoga brata njegova iskaæeu dušu èovjekiju. 6 Ko prolije krv èovjekiju, njegovu æe krv prolići èovjek; jer je Bog po svojemu oblijeu stvorio èovjeka. 7 Raðajte se dakle i množite se; narodite se veoma na zemlji i namnožite se na njoj. 8 I reèe Bog Noju i sinovima njegovijem s njim, govoreæi: 9 A ja evo postavljam zavjet svoj s vama i s vašim sjemenom nakon vas, 10 I sa svijem životinjama, što su s vama od ptica, od stoke i od svega zvijera zemaljskoga što je s vama, sa svaèim što je izašlo iz kovèega, i sa svijem zvijerjem zemaljskim. 11 Postavljam zavjet svoj s vama, te otsele neæe nijedno tijelo poginuti od potopa, niti æe više biti potopa da zatre zemlju. 12 I reèe Bog: evo znak zavjeta koji postavljam između sebe i vas i svake žive tvari, koja je s vama dovijeka: 13 Metnuo sam dugu svoju u oblake, da bude znak zavjeta između mene i zemlje. 14 Pa kad oblake navuèem na zemlju, vidjeæe se duga u oblacima, 15 I opomenuæu se zavjeta svojega koji je između mene i vas i svake duše žive u svakom tijelu, i neæe više biti od vode potopa da zatre svako tijelo. 16 Duga æe biti u oblacima, pa æeu je pogledati, i opomenuæu se veæinoga zavjeta između Boga i svake duše žive u svakom tijelu koje je na zemlji. 17 I reèe Bog Noju: to je znak zavjeta koji sam uèinio između sebe i svakoga tijela na zemlji. 18 A bijahu sinovi Nojevi koji izidoše iz kovèega: Sim i Ham i Jafet; a Ham je otac Hanancima. 19 To su tri sina Nojeva, i od njih se naseli sva zemlja. 20 A Noje poèe raditi zemlju, i posadi vinograd. 21 I napiv se vina opi se, i otkri se nasred šatora svojega. 22 A Ham, otac Hanancima, vidje golotinu oca svojega, i kaza obojici braæe svoje na polju. 23 A Sim i Jafet uzeše haljinu, i ogruñuše je obojica na ramena svoja, i iduæi natraške pokriše njom golotinu oca svojega, licem natrag okrenuvi se da ne vide golotinje oca svojega. 24 A kad se Noje probudi od vina, dozna ñta mu je uèinio mlaði sin, 25 I reèe: proklet je da Hanan, i da bude sluga slugavna braæe svoje! 26 I još reèe: blagosloven da je Gospod Bog Simov, i Hanan da mu bude sluga! 27 Bog da raširi Jafetu da živi u šatorima Simovima, a Hanan da im bude sluga! 28 I poživje Noje poslije potopa trista i pedeset godina. 29 A svega poživje Noje devet stotina i pedeset godina; i umrije.

10 A ovo su plemena sinova Nojevih, Sima, Hama i Jafeta, kojima se rodiše sinovi poslije potopa. 2 Sinovi Jafetovi: Gamer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Meseh i Tiras. 3 A sinovi

Gamerovi: Ashanas i Rifat i Togarma. 4 A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim. 5 Od njih se razdijeliše ostra narodna na zemljama svojim, svako po jeziku svojemu i po porodicama svojim, u narodima svojim. 6 A sinovi Hamovi: Hus i Mesrain, Fud i Hanan. 7 A sinovi Husovi: Sava i Evila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regmini: Sava i Dadan. 8 Hus rodi i Nevroda; a on prvi bi silan na zemlji; 9 Bješe dobar lovac pred Gospodom; zato se kaže: dobar lovac pred Gospodom kao Nevrod. 10 A poèetak carstvu njegovu bješe Avilon i Oreh i Arhad i Halani u zemlji Senaru. 11 Iz te zemlje izade Asur, i sazida Nineviju i Rovot grad i Halah, 12 I Dasem između Ninevije i Halaha; to je grad velik. 13 A Mesrain rodi Ludeje i Enemeje i Laveje i Neftaleje, 14 I Patroseje i Hasmeje, odakle izadoše Filisteji i Gaftoreji. 15 A Hanan rodi Sidona, prvenca svojega, i Heta, 16 I Jevuseja i Amoreja i Gergesaja, 17 I Eveja i Arukeja i Aseneja, 18 I Aradeja i Samareja i Amateja. A poslije se rasijaše plemena Hananejska. 19 I bjehu međe Hananejske od Sidona iduæi na Gerar pa do Gaze, i iduæi na Sodom i Gomor i Adamu i Sevojim pa do Dasa. 20 To su sinovi Hamovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim. 21 I Simu rodiše se sinovi, najstarijemu bratu Jafetovu, ocu svih sinova Everovijeh. 22 Sinovi Simovi bjehu: Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram. 23 A sinovi Aramovi: Uz i Ul i Gater i Mas. 24 A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera. 25 A Everu se rodiše dva sina: jednom bješe ime Falek, jer se u njegovu vrijeme razdijeli zemlja, a bratu njegovu ime Jektan. 26 A Jektan rodi Elmodada i Saleta i Sarmota i Jaraha, 27 I Odora i Evila i Deklu, 28 I Evala i Avimaila i Savu, 29 I Ufira i Evilu i Jovava; ti svi bjehu sinovi Jektanovi. 30 I življahu od Mase, kako se ide na Safir do gora istoènijeh. 31 To su sinovi Simovi po porodicama svojim i po jezicima svojim, u zemljama svojim i u narodima svojim; 32 To su porodice sinova Nojevih po plemenima svojim, u narodima svojim; i od njih se razdijeliše narodi po zemlji poslije potopa.

11 A bijaše na cijeloj zemlji jedan jezik i jednak rijeèi. 2 A kad otidoše od istoka, naðoše ravnicu u zemlji Senarskoj, i naseliše se onđe. 3 Pa rekoše među sobom: hajde da pravimo ploëe i da ih u vatri peèemo. I bjehu im opeke mjesto kamena i smola zemljana mjesto kreëa. 4 Poslije rekoše: hajde da sazidamo grad i kulu, kojoj æe vrh biti do neba, da steeèmeo sebi ime, da se ne bismo rasijali po zemlji. 5 A Gospod siđe da vidi grad i kulu, što zidahu sinovi èovjekiji. 6 I reèe Gospod: gle, narod jedan, i jedan jezik u svijeh, i to poèeše raditi, i neæe im smetati ništa da ne urade što su naumili. 7 Hajde da siðemo, i da im pometemo jezik, da ne razumiju jedan drugoga što govore. 8 Tako ih Gospod rasu odande po svoj zemlji, te ne sazidaše grada. 9 Zato se prozva Vavilon, jer onđe pomete Gospod jezik cijele zemlje, i odande ih rasu Gospod po svoj zemlji. 10 Ovo je pleme Simovo: bjaše Simu sto godina, kad rodi Arfaksada, druge godine poslije potopa. 11 A rodil Arfaksada poživje Sim pet stotina godina, raðajuæi sinove i kæeri. 12 A Arfaksad poživje trideset i pet godina, i rodi Salu; 13 A rodil Salu poživje Arfaksad èetiri stotine i tri godine, raðajuæi sinove i kæeri. 14 A Sala poživje trideset godina, i rodi Evera; 15 A rodil Evera poživje Sala èetiri stotine i tri godine, raðajuæi sinove i kæeri. 16 A Ever poživje trideset i èetiri godine, i rodi Faleku; 17 A rodil Faleku poživje Ever èetiri stotine i trideset godina, raðajuæi sinove i kæeri. 18 A Falek poživje trideset godina i rodi Ragava; 19 A rodil Ragava poživje Falek dvjesta i devet godina, raðajuæi sinove i kæeri. 20 A Ragav poživje trideset i dvije godine i rodi Seruha; 21 A rodil Seruha poživje Ragav dvjesta i sedam godina, raðajuæi sinove i kæeri. 22 A Seruh poživje trideset godina, i rodi Nahora; 23 A rodil Nahora poživje

Seruh dvjesta godina, raðajuæi sinove i kæeri. 24 A Nahor poživje dvadeset i devet godina, i rodi Taru; 25 A rodil Taru poživje Nahor sto i devetnaest godina, raðajuæi sinove i kæeri. 26 A Tara poživje sedamdeset godina, i rodi Avrama, Nahora i Arana. 27 A ovo je pleme Tarino: Tara rodi Avrama, Nahora i Arana; a Aran rodi Lota. 28 I umrije Aran prije Tare oca svojega na postojbinu svojoj, u Uru Haldejskom. 29 I oženi se Avram i Nahor, i ženi Avramovo bješe ime Sara a ženi Nahorovo ime Melha, kæi Arama oca Melhe i Jeshe. 30 A Sara bješe nerotkinja, i ne imaše poroda. 31 I uze Tara sina svojega Avrama i Lota sina Aranova, unuka svojega, i Saru snahu svoju, ženu Avrama sina svojega; i poðoše zajedno iz Ura Haldejskoga da idu u zemlju Hanansku, i doðoše do Harana, i onđe se nastaniše. 32 I poživje Tara svega dvjesta i pet godina; i umrije Tara u Haranu.

12 I reèe Gospod Avramu: idi iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega u zemlju koju æeu ti ja pokazati. 2 I uèiniæu od tebe velik narod, i blagosloviaæu te, iime tvoje proslavljaæu, i ti æeæ biti blagoslov. 3 Blagosloviaæu one koji tebe uzblagosiljavu, i prokleæu one koji tebe usprokljinju; i u tebi æe biti blagoslovena sva plemena na zemlji. 4 Tada poðe Avram, kao što mu kaza Gospod, i s njim poðe Lot. A bješe Avram sedamdeset i pet godina kad poðe iz Harana. 5 I uze Avram Saru ženu svoju i Lota sina brata svojega sa svijem blagom koje bjehu stekli i s dušama koje bjehu dobili u Haranu; i poðoše u zemlju Hanansku, i doðoše u nju. 6 I proðe Avram tu zemlju do mjesta Sihema i do ravnice Moreške; a bijahu tada Hananeji u toj zemlji. 7 I javi se Gospod Avramu i reèe: tvojemu sjemenu daæeu zemlju ovu. I Avram naèini onđe žrtvenik Gospodu, koji mu se javio. 8 Poslije otide odande na brdo koje je prema istoku od Vetilja, i onđe razape šator svoj, te mu Vetilj bješe sa zapada a Gaj s istoka; i onđe naèini Gospodu žrtvenik, i prizva ime Gospodnje. 9 Odande otide Avram dalje iduæi na jug. 10 Ali nasta glad u onoj zemlji, te Avram siðe u Misir da se onđe skloni; jer glad bješe velika u onoj zemlji. 11 A kad se približi da veæ uðe u Misir, reèe Sari ženi svojoj: gle, znam da si žena lijepa u licu. 12 Zato kad te vide Misirci reæi æe: ovo mu je žena. Pa æe me ubiti, a tebe æe ostaviti u životu. 13 Nego hajde kaži da si mi sestra, te æe meni biti dobro tebe radi i ostaæeu u životu uz tebe. 14 I kad doðe Avram u Misir, vidješe Misirci ženu da je vrlo lijepa. 15 I vidješe je knezovi Faraonovi, i hvališe je pred Faraonom. I uzeše je u dvor Faraonov. 16 I on èinjala dobro Avramu nje radi, te imaše ovaca i goveda i magaraca i sluga i sluškinja i magarica i kamilu. 17 Ali Gospod pusti velika zla na Faraona i na dom njegov radi Sare žene Avramove. 18 Tada dozva Faraon Avrama i reèe mu: šta mi to uèini? zašto mi nijesi kazao da ti je žena? 19 Zašto si kazao: sestra mi je? te je uzeh za ženu. Sad eto ti žene, uzmi je, pa idi. 20 I Faraon zapovjedi ljudima za nj, te ga ispratiše i ženu njegovu i što god imaše.

13 Tako otide Avram iz Misira gore na jug, on i žena mu i sve što imaše, takoðer i Lot s njim. 2 A bijaše Avram vrlo bogat stokom, srebrom i zlatom. 3 I iðaše svojim putovima od juga sve do Vetilja, do mjesta gdje mu prvo bijaše šator, između Vetilja i Gaja, 4 Do mjesta, gdje preðe bješe naèinio žrtvenik; i onđe prizva Avram ime Gospodnje. 5 A i Lot koji iðaše s Avramom imaše ovaca i goveda i šatora. 6 I zemlja ne moguše ih nositi zajedno, jer blago njihovo bijaše veliko da ne moguha živjeti zajedno, 7 I bijaše svaða među pastirima Avramove stoke i pastirima Lotove stoke. A u to vrijeme življahu Hananeji i Ferezeji u onoj zemlji. 8 Pa Avram reèe Lotu: nemoj da se svaðamo ja i ti, ni moji pastiri i tvoji pastiri; jer smo braæea. 9 Nije li ti otvorena cijela zemlja? Odijeli se od mene. Ako æeš ti na lijevo, ja æeu na desno; ako li

æeš ti na desno, ja æu na lijevo. 10 Tada Lot podiže oèi svoje i sagleda svu ravnici Jordansku, kako cijelu natapaše rijeka, bješe kao vrt Gospodnj, kao zemlja Misirska, sve do Zogora, prije nego Gospod zatr Sodom i Gomor. 11 I Lot izabra sebi svu ravnici Jordansku, i otide Lot na istok; i razdijeliše se jedan od drugoga: 12 Avram živiljaše u zemlji Hananskoj, a Lot živiljaše po gradovima u onoj ravnici premještajući svoje šatore do Sodoma. 13 A ljudi u Sodomu bijahu nevaljali, i grijesahu Gospodu veoma. 14 A Gospod reèe Avramu, pošto se Lot odijeli od njega: podigni sada oèi svoje, pa pogledaj s mjesta gdje si na sjever i na jug i na istok i na zapad. 15 Jer svu zemlju šta vidiš tebi æu dati i sjemenu tvojemu dovjeka. 16 I uèinijaœi da sjemena tvojega буде kao praha na zemlji; ako uzmøže izbrojiti prah na zemlji, moæi æe izbrojiti i sjeme tvoje. 17 Ustani, i prolazi tu zemlju u dužinu i u širinu; jer æu je tebi dati. 18 I Avram diže šatore, i doðe i naseli se u ravnici Mamrijskoj, koja je kod Hevrona, i onđe naèini žrtvenik Gospodu.

14 A kad bješe Amarfal car Senarski, Arioh car Elasarski, Hodologomar car Elamski i Targal car Gojimski, 2 Zavojišće na Valu cara Sodomskoga, i na Varsu cara Gomorskoga, i na Senara cara Adamskoga, i na Simovoru cara Sevojimskoga i na cara od Valake, koja je sada Sigor. 3 Svi se ovi skupiše u dolini Sidimskoj, koja je sada slano more. 4 Dvanaest godina bjehu služili Hodologomoru, pa trinaeste godine odmetnuše se. 5 A èetraeste godine dođe Hodologomor i carevi koji bijahu s njim, i pobiše Rafaje u Astarotu Karnajimskom i Zuzeje u Amu i Omeje u polju Kirijatajskom, 6 I Horeje u planini njihovoj Siru do ravnicke Faranske pokraj pustinje. 7 Otuda vrativši se dođoše u En-Mispat, koji je sada Kadis, i isjekoše sve koji živiljahu u zemlji Amaliéku, i Amoreje koji živiljahu u Asason-Tamaru. 8 Tada izide car Sodomski i car Gomorski i car Adamski i car Sevojimski i car od Valake, koja je sada Sigor, izidoše na njih u dolinu Sidimsku, 9 Na Hodologomora cara Elamskoga, i na Targala cara Gojimskoga, i na Amarfala cara Senarskoga, i na Arioha cara Elasarskoga, èetiri cara na pet. 10 A u dolini Sidimskoj bijaše mnogo rupa iz kojih se vadila smola; i pobježe car Sodomski i car Gomorski, i onđe podoše, a što osta pobježe u planinu. 11 I uzeše sve blago u Sodomu i Gomoru i svu hranu njihovu, i otidoše. 12 Uzeše i Lota, sinovac Avramova, i blago njegovo, i otidoše, jer živiljaše u Sodomu. 13 A dođe jedan koji bješe utekao, te javi Avramu Jevrejinu, koji živiljaše u ravni Mamrija Amorejinu, brata Esholu i brata Avnanu, koji bjehu u vjeri s Avromom. 14 A kad Avram èu da mu se zarobio sinovac, naoruža sluge svoje, trista osmañest, koji se rodiše u njegovoj kuæi, i pođe u potjeru do Dana. 15 Ondje razredivši svoje udari na njih noæu sa slugama svojim, i razbi ih, i otjera ih do Hovala, koji je na lijevo od Damaska, 16 I povrati sve blago; povrati i Lota sinovac svojega s blagom njegovijem, i žene i ljude. 17 A car Sodomski izide mu na susret kad se vrati razbivši Hodologomora i careve što bijahu s njim, u dolinu Savinu, koje je sada dolina careva. 18 A Melhisedek car Salimski iznese hljeb i vino; a on bijaše sveštenik Boga višnjega. 19 I blagoslovi ga govoreæi: blagosloven da je Avram Bogu višnjemu, èije je nebo i zemlja! 20 I blagosloven da je Bog višnji, koji predade neprijatelje tvoje u ruke tvoje! I dade mu Avram desetak od svega. 21 A car Sodomski reèe Avramu: daj meni ljude, a blago uzmi sebi. 22 A Avram reèe car Sodomskom: dižem ruku svoju ka Gospodu Bogu višnjemu, èije je nebo i zemlja, zaklinjuæi se: 23 Ni konca ni remena od obuæe neæu uzeti od svega što je tvoje, da ne reèeš: ja sam obogatio Avrama; 24 Osim što su pojeli momci, i osim dijela ljudima koji su išli sa mnom, Esholu, Avnanu i Mamriju, oni neka uzmu svoj dio.

15 Poslije ovijeh stvari dođe Avramu rijeè Gospodnja u utvari govoreæi: ne boj se, Avrame, ja sam ti štit, i plata je tvoga vrlo velika. 2 A Avram reèe: Gospode, Gospode, šta æeš mi dati kad živim bez djece, a na kom æe ostati moja kuæa to je Elijezer ovaj Damaštanin? 3 Još reèe Avram: eto meni nijesi dao poroda, pa æe sluga roðen u kuæi mojoj biti moj našljednik. 4 A gle, Gospod mu progovori: neæe taj biti našljednik tvoj, nego koji æe izaæi od tebe taj æe ti biti našljednik. 5 Pa ga izvede napolje i reèe mu: pogledaj na nebo i prebroj zvijezde, ako ih možeš prebrojiti. I reèe mu: tako æe biti sjeme tvoje. 6 I povjerovala Avram Bogu, a on mu primi to u pravdu. 7 I reèe mu: ja sam Gospod, koji te izvedoh iz Ura Haldejskoga da ti dam zemlju ovu da bude tvoja. 8 A on reèe: Gospode, Gospode, po èemu æeu poznati da æe biti moja? 9 I reèe mu: prinesi mi junicu od tri godine i kozu od tri godine i ovna od tri godine i grlicu i golupèe. 10 I on uze sve to, i rasijeèe na pole, i metnu sve pole jednu prema drugoj, ali ne rasijeèe ptica. 11 A ptice slijetahu na te mrtve životinje; a Avram ih odgonaøe. 12 A kad sunce bješe na zahodu, uhvati Avrama tvrd san, i gle, strah i mrak velik obuze ga. 13 I Gospod reèe Avramu: znaj zaciјelo da æe sjeme tvoje biti došljaci u zemlji tuđoj, pa æe joj služiti, i ona æe ih mueti èetiri stotine godina. 14 Ali æu suditi i narodu kojemu æe služiti; a poslije æe oni izaæi s velikim blagom. 15 A ti æeš otiazi k ocima svojim u miru, i biæeš pogreben u dobroj starosti. 16 A oni æe se u èetvrtom koljenu vratiti ovamo; jer grijesima Amorejskim još nije kraj. 17 A kad se sunce smiri i kad se smrœe, gle, peæe se dimljaše, i plamen ognjeni prolazaše između onjih dijelova. 18 Taj dan uèini Gospod zavjet s Avramom govoreæi: sjemenu tvojemu dadow zemlju ovu od vode Misirske do velike vode, vode Efrata, 19 Kenejsku, Kenezejsku i Kedmonejsku, 20 I Hetejsku i Ferezejsku i Rafajsku, 21 I Amorejsku i Hananejsku i Gergesejsku i Jevusejsku.

16 Ali Sara žena Avramova ne raðaše mu djece. A imaše robinju Misirku, po imenu Agaru. 2 Pa reèe Sara Avramu: Gospod me je zatvorio da ne rodim; nego idi k robinji mojoj, ne bih li dobila djece od nje. I Avram prista na rijeè Sarinu. 3 I Sara žena Avramova uze Agaru Misirku robinju svoju, i dade je za ženu Avramu mužu svojemu poslije deset godina otkako se nastani Avram u zemlji Hananskoj. 4 I on otide k Agari, i ona zatrudnje; a kad vidje da je trudna, ponese se od gospoðe svoje. 5 A Sara reèe Avramu: uvreda moja pada na tebe; ja ti metnuh na krilo robinju svoju, a ona vidjevši da je trudna ponese se od mene. Gospod æe suditi meni i tebi. 6 A Avram reèe Sari: eto, robinja je tvoja u tvojim rukama, èini s njom što ti je volja. I Sara je stade zlostaviti, te ona pobježe od nje. 7 Ali anđeo Gospodnji nađe je kod studenca u pustinji, kod studenca na putu u Sur. 8 I reèe joj: Agaro, robinjo Sarina, otkuda ideš, kuda li ideš? A ona reèe: bježim od Sare gospoðe svoje. 9 A anđeo joj Gospodnji reèe: vrati se gospoði svojoj i pokori joj se. 10 Opet joj reèe anđeo Gospodnji: umnožiæe veoma sjeme tvoje, da se neæe moæi prebrojiti od množine. 11 Jošte joj reèe anđeo Gospodnji: eto si trudna, i rodiæeš sina, i nadjeni mu ime Ismailo; jer je Gospod vidio muku tvoju. 12 A biæe èovjek uboþica; ruka æe se njegova dizati na svakoga a svaejia na njega, i nastavaæe na pogledu svoj braæei svojoj. 13 Tada Agara priviza ime Gospoda koji govorí s njom: ti si Bog, koji vidi. Jer govoraše: zar još gledam iza onoga koji me vidje? 14 Toga radi zove se studenac onaj studenac živoga koji me vidi; a on je između Kadisa i Varada. 15 I rodi Agara Avramu sina; i nadjede Avram sinu svojemu, kojega mu rodi Agara, ime Ismailo. 16 A bješe Avramu osamdeset i šest godina kad mu Agara rodi Ismaila.

17 A kad Avramu bi devedeset i devet godina, javi mu se Gospod i reèe mu: ja sam Bog svemoguæi, po mojoj volji

živi i budi pošten. 2 I uèiniæeu zavjet izmeðu sebe i tebe, i vrlo æeu te umnožiti. 3 A Avram pade nièice. I Gospod mu još govor i reèe: 4 Od mene evo zavjet moj s tobom da æeeš biti otac mnogim narodima. 5 Zato se više neæeeš zvati Avram, nego æee ti ime biti Avraam, jer sam te uèinio ocem mnogih naroda; 6 Daæeu ti porodicu vrlo veliku, i naèinæeu od tebe narode mnoge, i carevi æee izaæei od tebe. 7 A postavljam zavjet svoj izmeðu sebe i tebe i sjemena tvojega nakon tebe od koljena do koljena, da je zavjet vjeèan, da sam Bog tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe; 8 I daæeu tebi i sjemenu tvojemu nakon tebe zemlju u kojoj si došljak, svu zemlju Hanansku u državu vjeèenu, i biæeu im Bog. 9 I reèe Bog Avramu: ti pak drži zavjet moj, ti i sjeme tvoje nakon tebe od koljena do koljena. 10 A ovo je zavjet moj izmeðu mene i vas i sjemena tvojega nakon tebe, koji æete držati: da se obrezuje izmeðu vas sve muškinje. 11 A obrezivaæete okrajak tijela svojega, da bude znak zavjeta izmeðu mene i vas. 12 Svako muško dijete kad mu bude osam dana da se obrezuje od koljena do koljena, rodilo se u kuæi ili bilo kupljeno za novce od kojih god stranaca, koje ne bude od sjemena tvojega. 13 Da se obrezuje koje se rodi u kuæi tvojoj i koje se kupy za novce tvoje; tako æee biti zavjet moj na tijelu vašem zavjet vjeèan. 14 A neobrezano muško, kojemu se ne obreže okrajak tijela njegova, da se istrijebi iz naroda svojega, jer pokvari zavjet moj. 15 I još reèe Bog Avramu: a Saru ženu svoju ne zovi je više Sara nego neka joj bude ime Saro. 16 I ja æeu te blagosloviti, i daæeu ti sina od nje, blagoslovæju je, i biæe mati mnogim narodima, i carevi narodima izaæei æee od nje. 17 Tada pade Avram nièice, i nasmija se govoreæi u srcu svojem: eda æee se èovjeku od sto godina rodit sin? i Sari? eda æee žena od devedeset godina rodit? 18 I Avram reèe Bogu: neka živ bude Ismailo pred tobom! 19 I reèe Bog: zaista Sara žena tvoja rodilæe ti sina, i nadjeæeeš mu ime Isak; i postavlju zavjet svoj s njim da bude zavjet vjeèan sjemenu njegovu nakon njega. 20 A i za Ismaila uslišio sam te; evo blagoslovio sam ga, i daæeu mu porodicu veliku, i umnožiæeu ga veoma; i rodilæe dvanaest knezova, i uèiniæeu od njega velik narod. 21 A zavjet svoj uèiniæeu s Isakom kad ti ga rodil Sara, do godine u ovo doba. 22 I Bog izgovorivši otide od Avrama gore. 23 I Avram uze Ismaila sina svojega i sve koji se rodilæe u domu njegovu i koje god bješe kupio za svoje novce, sve muškinje od domaæih svojih; i obreza okrajak tijela njihova u isti dan, kao što mu kaza Bog. 24 A bješe Avramu devedeset i devet godina kad obreza okrajak tijela svojega. 25 A Ismailu sinu njegovu bješe trinaest godina kad mu se obreza okrajak tijela njegova. 26 U jedan dan obreza se Avram i sin mu Ismailo, 27 I svi domaæni njegovi, rođeni u kuæi i kupljeni za novce od stranaca, biše obrezani s njim.

18 Poslige mu se javi Gospod u ravnici Mamrijskoj kad sjeðaše na vratima pred šatorom svojim u podne. 2 Podigavši oèi svoje pogleda, i gle, tri èovjeka stajahu prema njemu. I ugledavši ih potrèa im na susret ispred vrata šatora svojega, i pokloni se do zemlje; 3 I reèe: Gospode, ako sam našao milost pred tobom, nemoj proæi sluge svojega. 4 Da vam donešemo malo vode i operite noge, te se naslonite malo pod ovijem drvetom. 5 I iznijeæeu malo hleba, te potkrjepite srce svoje, pa onda poðite, kad idete pored sluge svojega. I rekoše: uèini što si kazao. 6 I Avram otrèa u šator k Sari, i reèe: brže zamijesi tri kopanje bijelogra brašna i ispeci pogaæe. 7 Pa otrèa ka govedima i uhvati tele mlado i dobro, i dade ga momku da ga brže zgotovi. 8 Pa onda iznese masla i mlijeka i tele koje bješe zgotovio, i postavi im, a sam stajaše pred njima pod drvetom dokle jeðahu. 9 I oni mu rekoše: gdje je Sara žena tvoja? A on reèe: eno je pod šatorom. 10 A jedan izmeðu njih reèe: do godine u ovo doba opet æeu doæi tebi, a Sara æee žena tvoja imati sina. A Sara slušaše na vratima

od šatora iza njega. 11 A Avram i Sara bijahu stari i vremeniti, i u Sare bješe prestalo što biva u žena. 12 Zato se nasmija Sara u sebi govoreæi: pošto sam ostarijela, sad li æee mi doæi radost? a i gospodar mi je star. 13 Tada reèe Gospod Avramu: što se smije Sara govoreæi: istina li je da æeu rodit kad sam ostarijela? 14 Ima li što teško Gospodu? Do godine u ovo doba opet æeu doæi k tebi, a Sara æee imati sina. 15 A Sara udari u bah govoreæi: nijesam se smijala. Jer se uplaši. Ali on reèe: nije istina, nego si se smijala. 16 Potom ustaše ljudi odande, i poðoše put Sodomu; i Avram poðe s njima da ih isprati. 17 A Gospod reèe: kako bih tajio od Avrama šta æeu uèiniti, 18 Kad æee od Avrama postati velik i silan narod, i u njemu æee se blagosloviti svi narodi na zemlji? 19 Jer znam da æee zapovjetiti sinovima svojima i domu svojemu nakon sebe da se drže putova Gospodnjih i da èine što je pravo i dobro, da bi Gospod navršio na Avramu što mu je obeæao. 20 I reèe Gospod: vika je u Sodomu i Gomoru velika, i grijeh je njihov grdan. 21 Zato æeu siæi da vidim eda li sve èine kao što vika doðe preda me; ako li nije tako, da znam. 22 I ljudi okrenuvši se poðoše put Sodomu; ali Avram još stajaše pred Gospodom, 23 I pristupiv Avram reèe: hoæeš li pogubiti i pravednoga s nepravednim? 24 Može biti da ima pedeset pravednika u gradu; hoæeš li i njih pogubiti, i neæeeš oprostiti mjestu za onijeh pedeset pravednika što su u njemu? 25 Nemoj to èiniti, ni gubiti pravednika s nepravednikom, da bude pravedniku kao i nepravedniku; nemoj; eda li sudija cijele zemlje neæee suditi pravo? 26 I reèe Gospod: ako naðem u Sodomu pedeset pravednika u gradu, oprostiæu cijelom mjestu njih radi. 27 A Avram odgovori i reèe: gle, sada bih progovorio Gospodu, ako i jesam prah i pepeo. 28 Može biti pravednika pedeset manje pet, hoæeš li za ovijeh pet zatriti sav grad? Odgovori: neæu, ako naðem èetrdeset i pet. 29 I stade dalje govoriti, i reèe: može biti da æee se naæi èetrdeset. Reèe: neæu radi onijeh èetrdeset. 30 Potom reèe: nemoj se grjevit, Gospode, što æeu reæi; može biti da æee se naæi trideset. I reèe: neæu, ako naðem trideset. 31 Opet reèe: gle, sada bih progovorio Gospodu; može biti da æee se naæi dvadeset. Reèe: neæu ih pogubiti za onijeh dvadeset. 32 Najposlje reèe: nemoj se grjevit, Gospode, što æeu još jednom progovoriti; može biti da æee se naæi deset. Reèe: neæu ih pogubiti radi onijeh deset. 33 I Gospod otide svršivši razgovor s Avramom; a Avram se vrati na svoje mjesto.

19 A uveèe doðoše dva anđela u Sodom; a Lot sjeðaše na vratima Sodomskim; i kad ih ugleda, ustade te ih srete, i pokloni se licem do zemlje, 2 I reèe: hodite, gospodo, u kuæu sluge svojega, i prenoæeite i operite noge svoje; pa sjutra rano kad ustanete poðite svojim putem. A oni rekoše: ne, nego æemo prenoæiti na ulici. 3 Ali on navali na njih, te se uvratiše k njemu i uðoše u kuæu njegovu, i on ih ugosti, i ispeèe hlebova prijesnijeh, i jedoše. 4 I još ne bjehu legli, a graðani Sodomljani slegoše se oko kuæe, staro i mlado, sav narod sa svijeh krajeva, 5 I vikahu Lota i govorahu mu: gdje su ljudi što doðoše sinoæ k tebi? izvedi ih k nama da ih poznamo. 6 A Lot izide k njima pred vrata zatvoriv vrata za sobom, 7 I reèe im: nemojte, braæao, èiniti zla. 8 Evo imam dvije kæeri, koje još ne poznaje èovjeka; njih æeu vam izvesti, pa èinite s njima što vam je volja; samo ne dirajte u one ljude, jer su zato ušli pod moj krov. 9 A oni mu rekoše: hodi amo. Pa onda rekoše: ovaj je sam došao amo da živi kao došljak, pa još hoæe da nam sudi; sad æemo tebi uèiniti gore nego njima. Pa navališe jako na èovjeka, na Lota, i stadoše istavljal vratu. 10 A ona dva èovjeka digoše ruke, i uvkokoše Lota k sebi u kuæu, i zatvorile vrata. 11 A ljudi što bijahu pred vratima kuæenim ujedanput oslijepiše od najmanjega do najveæega, te ne mogahu naæi vrata. 12 Tada ona dva èovjeka rekoše Lotu: ako

imaš ovđe još koga svoga, ili zeta ili sina ili kærer, ili koga god svoga u ovom gradu, gledaj nek idu odavde; **13** Jer hoæemo da zatremo mjesto ovo, jer je vika njihova velika pred Gospodom, pa nas posla Gospod da ga zatremo. **14** I izide Lot, i kaza zetovima svojim, za koje šeæše dati kæreri svoje, i reèe im: ustajte, idite iz mjesta ovoga, jer æe sada zatrati Gospod grad ovaj. Ali se zetovima njegovijem uèini da se šali. **15** A kad zora zabijelje, navališe anđeli na Lota govoreæi: ustani, uzmi ženu svoju i dvije kæreri svoje koje su tu, da ne pogineš u bezakonju grada toga. **16** A on se stade šeinjati, te ljudi uzeše za ruku njega i ženu njegovu i dvije kæreri njegove, jer ga bješe žao Gospodu, i izvedoše ga i pustiše iza grada. **17** I kad ih izvedoše napole, reèe jedan: izbav dušu svoju i ne obziri se natrag, i u cijeloj ovoj ravni da nijesi stao; bježi na ono brdo, da ne pogineš. **18** A Lot im reèe: nemoj, Gospode! **19** Gle, sluga tvoj nađe milost pred tobom, i milost je tvoja prevelika koju mi uèini saèuvavši mi život; ali ne mogu uteæi na brdo da me ne stigne zlo i ne poginem. **20** Eno grad blizu; onamo se može uteæi, a mali je; da bježim onamo; ta mali je, te æeu ostati živ. **21** A on mu reèe: eto poslušaæu te i zato, i neæu zatrati grada, za koji reèe. **22** Brže bježi onamo; jer ne mogu èiniti ništa dokle ne stigneš onamo. Zato se prozva onaj grad Sigor. **23** I kad sunce ograna po zemlji, Lot doðe u Sigor. **24** Tada pusti Gospod na Sodom i na Gomor od Gospoda s neba dažd od sumpora i ognja, **25** I zatr one gradove i svu onu ravan, i sve ljudi u gradovima i rod zemaljski. **26** Ali žena Lotova bješe se obazrela iduæi za njim, i posta slan kamen. **27** A sjutradan rano ustavši Avram, otide na mjesto gdje je stajao pred Gospodom; **28** I pogleda na Sodom i Gomor i svu okolinu po onoj ravni, i ugleda, a to se dizaše dim od zemlje kao dim iz peæi. **29** Ali kad Bog zatiraše gradove u onoj ravni, opomenu se Bog Avrama, i izvede Lota iz propasti kad zatr gradove gdje živiljaše Lot. **30** A Lot otide iz Sigora, i stani se na onom brdu s dvije kæreri svoje, jer se bojaše ostati u Sigoru; i živiljaše u peæini s dvije kæreri svoje. **31** A starija reèe mlaðoj: naš je otac star, a nema nikoga na zemlji da doðe k nama kao što je obiljej po svoj zemlji. **32** Hajde da damo ocu vina neka se opije, pa da legnemo s njim, eda bismo saèuvale sjeme ocu svojemu. **33** I dadoše ocu vina onu noæe; i došavši starija leže s ocem svojim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade. **34** A sjutradan reèe starija mlaðoj: gle, noæas spavaš s ocem svojim. Da mu damo vina i doveæe, pa idi ti i lezi s njim, eda bismo saèuvale sjeme ocu svojemu. **35** Pa i to veèe dadoše ocu vina i ustavši mlaða leže s njim, i on ne osjeti ni kad ona leže ni kad ustade. **36** I obje kæreri Lotove zatrudnješ od oca svojega. **37** I starija rodi sina, i nadjede mu ime Moav; od njega su Moavci do današnjega dana. **38** Pa i mlaða rodi sina, i nadjede mu ime Ven-Amije; od njega su Amonci do današnjega dana.

20 A Avram otide odande na jug, i stani se između Kadisa i Sura; i živiljaše kao došljak u Geraru. **21** I gorovraæe za ženu svoju Saru: sestra mi je. A car Gerarski Avimeleh posla, te uze Saru. **3** Ali doðe Bog Avimelehu noæu u snu, i reèe mu: gle, poginuæeš sa žene koju si uzeo, jer ima muža. **4** A Avimeleh ne bješe se nje dotakao, i zato reèe: Gospode, eda li æeš i pravedan narod pogubiti? **5** Nije li mi sam kazao: sestra mi je? a i ona sama kaza: brat mi je. Uèino sam u èistoti srca svojega i u pravdi ruku svojih. **6** Tada mu reèe Bog u snu: znam da si uèinio u èistoti srca svojega, zato te saèuvah da mi ne sagriješi, i ne dadoh da je se dotakneš. **7** A sada vrati èovjeku ženu njegovu, jer je prorok, i moliae se za te, te æeš ostati živ. Ako li ne vratiš, znai da æeš umrjeti ti i svi twoji. **8** I ujutru rano usta Avimeleh, i sazva sve sluge svoje, i kaza im sve ovo da èuju. I uplašiše se ljudi veoma. **9** Tada Avimeleh dozva Avrama i reèe mu: šta si nam uèinio? šta li sam ti zgrijeo, te navuèe na me i na carstvo moje toliko zlo? Uèinio si mi što ne valja èiniti. **10** I još reèe Avimeleh

Avramu: šta ti je bilo, te si to uèinio? **11** A Avram odgovori: veljav: jamaèno nema straha Božjega u ovom mjestu, pa æe me ubiti radi žene moje. **12** A upravo i jest mi sestra, kæi oca mojega; ali nije kæi moje matere, pa poðe za me. **13** A kad me Bog izvede iz doma oca mojega, ja joj rekoh: uèini dobro, i kaži za me gdje god doðemo: brat mi je. **14** Tada Avimeleh uze ovaca i goveda i sluga i sluškinja, te dade Avramu, i vrati mu Saru ženu njegovu. **15** I reèe Avimeleh Avramu: evo, zemlja ti je moja otvorena, živi slobodno gdje ti je volja. **16** A Sari reèe: evo dao sam tvojemu bratu tisuæu srebrnika; gle, on ti je oèima pokrivalo pred svima koji budu s tobom; i to sve da ti je za nauku. **17** I Avram se pomoli Bogu, i iscjeli Bog Avimeleha i ženu njegovu i sluškinje njegove, te raðahu. **18** Jer Gospod bješe sasvijem zatvorio svaku matericu u domu Avimelehou radi Sare žene Avramove.

21 I Gospod pohodi Saru, kao što bješe rekao, i uèini Gospod Sari kao što bješe kazao. **2** Jer zatrudnje i rodi Sara Avramu sina u starosti njegovoj u isto vrijeme kad kaza Gospod. **3** I Avram nadjede ime sinu koji mu se rodi, kojega mu rodi Sara, Isak. **4** I obreza Avram sina svojeg Isaka kad bi od osam dana, kao što mu zapovjedi Bog. **5** A Avram bješe sto godina kad mu se rodi sin Isak. **6** A Sara reèe: Bog mi uèini smijeh; ko god èuje, smijaæe mi se. **7** I reèe: ko bi rekao Avramu da æe Sara dojiti djecu? ipak mu rođih sina u starosti njegovoj. **8** A kad dijete doraste da se odbije od sise, uèini Avram veliku gozbu onaj dan kad odbiše Isaka od sise. **9** I Sara vidje sina Agare Misirke, koja ga rodi Avramu, gdje se potsmijeva; **10** Pa reèe Avramu: otjeraj ovu robinju sa sinom njezinjem, jer sin ove robinje neæee biti našljednik s mojim sinom, s Isakom. **11** A to Avramu bi vrlo krivo radi sina njegova. **12** Ali Bog reèe Avramu: nemoj da ti je krivo radi djeteta i radi robinje tvoje. Što ti je god kazala Sara, poslušaj; jer æe ti se u Isaku sjeme provzeti. **13** Ali æeu i od sina robinjina uèiniti narod, jer je tvoje sjeme. **14** I Avram ustav ujutru rano, uze hlijeba i mješinu vode, i dade Agari metnuvši joj na leða, i dijete, i otpusti je. A ona otisavši lutaše po pustinji Virsavskoj. **15** A kad nesto vode u mješini, ona baci dijete pod jedno drvo, **16** Pa otide koliko se može strijelom dobaciti, i sjede prema njemu; jer gorovraše: da ne gledam kako æe umrjeti dijete. I sjedeæi prema njemu stade iza glasa plakati. **17** A Bog èu glas djetinji, i anđeo Božji viknu s neba Agaru, i reèe joj: što ti je, Agaro? ne boj se, jer Bog èu glas djetinji odande gdje je. **18** Ustani, digni dijete i uzmi ga u naruèje; jer æeu od njega uèiniti velik narod. **19** I Bog joj otvori oèi, te ugleda studenac; i otisavši napuni mješinu vode, i napoji dijete. **20** I Bog bijaše s djetetom, te odstrane, i živiljaše u pustinji, i posta strijelac. **21** A živiljaše u pustinji Faranu. I mati ga oženi iz zemlje Misirske. **22** U to vrijeme reèe Avimeleh i Fihol vojvoda njegov Avramu gorovraæe: Bog je s tobom u svemu što radiš. **23** Zakuni mi se sada Bogom da neæee prevariti mene ni sina mojega ni unuka mojega, nego da æeš dobro onako kako sam ja tebi èinio i ti èiniti meni i zemlji u kojoj si došljak. **24** A Avram reèe: hoæeu se zakleti. **25** Ali Avram prekorí Avimeleha za studenac, koji uzeše na silu sluge Avimeleheve. **26** A Avimeleh reèe: ne znam ko je to uèino; niti mi ti kaza, niti èuh do danas. **27** Tada Avram uze ovaca i goveda, i dade Avimelehu, i uhvatise vjeru meðu sobom. **28** I Avram odluèi sedam jaganjaca iz stada. **29** A Avimeleh reèe Avramu: šta æe ono sedam jaganjaca što si odluèio? **30** A on odgovori: da primiš iz moje ruke ono sedam jaganjaca, da mi bude svjedoèanstvo da sam ja iskopao ovaj studenac. **31** Otuda se prozva ono mjesto Vir-Saveja, jer se onđe zakleše obojica. **32** Tako uhvatise vjeru na Virsaveji. Tada se diže Avimeleh i Fihol vojvoda njegov, i vratiše se u zemlju Filistejsku. **33** A Avram posadi

lug na Virsaveji, i ondje prizva ime Gospoda Boga vjeènoga. **34** I Avram živiljaše kao došljak u zemlji Filistejskoj mnogo vremena.

22 Poslije toga šeaaše Bog okušati Avrama, pa mu reèe: Avrame! A on odgovori: evo me. **2** I reèe mu Bog: uzmi sada sina svojega, jedinca svojega miloga, Isaka, pa idi u zemlju Moriju, i spali ga na žrtvu tamo na brdu gdje æeu ti kazati. **3** I sjutradan rano ustavši Avram osamari magarca svojega, i uze sa sobom dva momka i Isaka sina svojega; i nacijepavši drva za žrtvu podiže se i poðe na mjesto koje mu kaza Bog. **4** Treæi dan podigavši oèi svoje Avram ugleda mjesto izdaleka. **5** I reèe Avram momcima svojim: ostanite vi ovđe s magarcem, a ja i dijetë idemo onamo, pa kad se pomolimo Bogu, vratiaæemo se k vama. **6** I uzevši Avram drva za žrtvu naprvi Isaku sinu svojemu, a sam uze u svoje ruke ognja i nož; pa otidoše obojica zajedno. **7** Tada reèe Isak Avramu ocu svojemu: oèe! A on reèe: što, sine! I reèe Isak: eto ognja i drva, a gdje je jagnje za žrtvu? **8** A Avram odgovori: Bog æe se, sinko, postaratati za jagnje sebi na žrtvu. I iðahu obojica zajedno. **9** A kad doðoše na mjesto koje mu Bog kaza, Avram naèini ondje žrtvenik, i metnu drva na nj, i svezavši Isaka sina svojega metnu ga na žrtvenik vrh drva; **10** I izmaznu Avram rukom svojom i uze nož da zakolje sina svojega. **11** Ali anđeo Gospodnjii viknu ga s neba, i reèe: Avrame! Avrame! A on reèe: evo me. **12** A anđeo reèe: ne diži ruke svoje na dijete, i ne èini mu ništa; jer sada poznah da se bojiš Boga, kad nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega, mene radi. **13** I Avram podigavši oèi svoje pogleda; i gle, ovan iza njega zapleo se u èesti rogovima; i otisavši Avram uze ovna i spali ga na žrtvu mjesto sina svojega. **14** I nazva Avram ono mjesto: Gospod æe se postaratati. Zato se i danas kaže: na brdu, gdje æe se Gospod postaratati. **15** I anđeo Gospodnjii opet viknu s neba Avramu. **16** I reèe: sobom se zakleh, veli Gospod: kad si tako uèinio, i nijesi požalio sina svojega, jedinca svojega, **17** Zaista æeu te blagosloviti i sjeme tvoje veoma umnožiti, da ga bude kao zvijezda na nebui i kao pjeska na brijeu morskoum; i naslijedjave sjeme tvoje vrata neprijatelja svojih. **18** I blagosloviaæe se u sjemenu tvojem svi narodi na zemlji, kad si poslušao glas moj. **19** Tada se Avram vradi k momcima svojim, te se digoše, i otidoše zajedno u Virsaveju, jer Avram živiljaše u Virsaveji. **20** Poslije toga javiše Avramu govoreæi: gle, i Melha rodi sinove bratu tvojemu Nahoru: **21** Uza prvenca i Vuza brata mu, i Kamuila, oca Avramova, **22** I Hazada i Azava i Faldesa i Jeldafa i Vatuila. **23** A Vatuilu rodi Reveku. Osam ih rodi Melha Nahoru bratu Avramovu. **24** A inoèa njegova, po imenu Revma, rodi i ona Taveka i Gama i Tohosu i Moha.

23 A poživje Sara sto i dvadeset i sedam godina; to su godine vijeka Sarina; **2** I umrije Sara u Kirijat-Arvi, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj. I doðe Avram da ožali Saru i oplæae. **3** A kad usta Avram od mrtvaca svojega, reèe sinovima Hetovijem govoreæi: **4** Stranac sam i došljak kod vas; dajte mi da imam grob kod vas da pogrebem mrtvaca svojega ispred oèiju svojih. **5** A sinovi Hetovi odgovorile Avramu govoreæi mu: **6** Èuj nas, gospodaru; ti si knez od Boga meðu nama; u najboljem grobu našem pogrebni mrtvaca svojega; niko izmeðu nas neæe ti zatvoriti groba svojega da ne pogrebeš mrtvaca svojega. **7** Tada usta Avram i pokloni se narodu zemlje one, sinovima Hetovijem; **8** I reèe im govoreæi: ako hoæete da pogrebem mrtvaca svojega ispred oèiju svojih, poslušajte me, i gorovite za mene Efronu sinu Sarovu, **9** Neka mi da peæinu u Makpeli, koja je nakraj njive njegove; za novce neka mi je da meðu vama koliko vrijedi, da imam grob. **10** A Efron sjedaše usred sinova Hetovijeh. Pa reèe Efron Hetejin Avramu pred sinovima Hetovijem, koji slušahu, pred

svijem koji ulažahu na vrata grada njegova, govoreæi: **11** Ne, gospodaru; èuj me: poklanjam ti njivu, i peæinu kod nje poklanjam ti; pred sinovima naroda svojega poklanjam ti je, pogrebi mrtvaca svojega. **12** A Avram se pokloni narodu zemlje one, **13** I reèe Efron pred narodom zemlje one govoreæi: ako si voljan, èuj me; da ti dam šta vrijedi njiva, uzmi od mene, pa æeu onda pogrepsi mrtvaca svojega ondje. **14** A Efron odgovori Avramu govoreæi mu: **15** Gospodaru, èuj me; zemlja vrijedi èetiri stotine sikala srebra izmeðu mene i tebe; šta je to? samo ti pogrebi mrtvaca svojega. **16** A Avram èuvši Efrona izmjeri mu srebro, koje reèe pred sinovima Hetovijem, èetiri stotine sikala srebra, kako su išli meðu trgovcima. **17** I njiva Efronova u Makpeli prema Mamriji, njiva s peæinom koja je na njoj, i sva drveta na njivi i po meði njezinu unaokolo, **18** Posta Avramova pred sinovima Hetovijem, pred svjema koji ulaze na vrata grada onoga. **19** Potom pogrebe Avram Saru ženu svoju u peæini na njivi Makpeli prema Mamriji, a to je Hevron, u zemlji Hananskoj. **20** I potvrdiše sinovi Hetovi njivu i peæinu na njoj Avramu da ima grob.

24 A Avram bješe star i vremenit, i Gospod bješe blagoslovio Avrama u svemu; **2** I reèe Avram sluzi svojemu najstarijemu u kuæi svojoj, koji bješe nad svijem dobrom njegovijem: metni ruku svoju pod stegno moje, **3** Da te zakunem Gospodom Bogom nebeskim i Bogom zemaljskim da neæeš dovesti žene sinu mojemu izmeðu kæeri ovijeh Hananeja, meðu kojima živim; **4** Nego da æeš otiaði u zemlju moju i u rod moj i dovesti ženu sinu mojemu Isaku. **5** A sluga mu reèe: i ako djevojka ne htjedbude poæi sa mnom u ovu zemlju; hoæeu li odvesti sina tvojega u zemlju iz koje si se iselio? **6** A Avram mu reèe: pazi da ne odvedeš sina mojega onamo. **7** Gospod Bog nebeski, koji me je uzeo iz doma oca mojega i iz zemlje roda mojega, i koji mi je rekao i zakleuo mi se govoreæi: sjemenu æeu tvojemu datim zemlju ovu, on æe poslati anđela svojega pred tobom da dovedeš ženu sinu mojemu odande. **8** Ako li djevojka ne htjedbude poæi s tobom, onda da ti je prosta zakletva moja; samo sina mojega nemoj odvesti onamo. **9** I metnu sluga ruku svoju pod stegno Avramu gospodaru svojemu, i zakle mu se za ovo. **10** Tada sluga uze deset kamila izmeðu kamila gospodara svojega da ide, jer sve blago gospodara njegova bješe pod njegovom rukom; i otisav doðe u Mesopotamiju do grada Nahorova. **11** I pusti kamile da poliježu iza grada kod studenca pred veèe kad izlaze graðanke da zahvataju vode; **12** I reèe: Gospode Bože gospodara mojega Avramu, daj mi sreæeu danas i uèeni milost gospodaru mojemu Avramu. **13** Evo, ja æeu stajati kod ovoga studenca, a graðanke æee doæi da zahvataju vode. **14** Kojoj djevojci reèeem: nagni kréag svoj da se napijem, a ona reèe: na pij, i kamile æeu ti napojiti; daj to da bude ona koju si namijenio sluzi svojemu Isaku; i po tome da poznam da si uèeinio milost gospodaru mojemu. **15** I on još ne izgovori, a to Reveka, kæi Vatuila sina Melhe žene Nahora brata Avramova, doðe s kréagom na ramenu. **16** I bješe vrlo lijepa, još djevojka, još je èovjek ne bješe poznao. Ona siðe na izvor, i natoèi kréag, i poðe; **17** A sluga iskoèi pred nju i reèe: daj mi da se napijem malo vode iz kréaga tvojega. **18** A ona reèe: na pij, gospodaru. I brže spusti kréag na ruku svoju, i napoji ga. **19** I kad ga napoji, reèe: i kamilama æeu tvojim naliti neka se napiju. **20** I brže izruèi kréag svoj u pojilo, pa opet otrœa na studenac da nalije, i nali svijem kamilama njegovijem. **21** A èovjek joj se divljaše, i æutaše, neæe li poznati je li Gospod dao sreæeu putu njegovu ili nije. **22** A kad se kamile napiše, izvadi èovjek zlatnu grivnu od po sikla i metnu joj oko èela, i dvije narukvice metnu joj na ruke od deset sikla zlata. **23** I reèe: èija si kæi? kaži mi. Ima li u kuæi oca tvojega mjesta za nas da prenoæimo? **24** A ona mu reèe: ja sam kæi Vatuila sina Melšina, kojega rodi Nahoru. **25** Još reèe: ima u nas

mnogo slame i piće i mesta za noæešte. **26** Tada èovjek savivši se pokloni se Gospodu, **27** I reèe: blagosloven da je Gospod Bog gospodara mojega Avrama, što ne ostavi milosti svoje i vjere svoje prema gospodaru mojem, i putem dovede me Gospod u dom rodbine gospodara mojega. **28** A djevojka otreàa i sve ovo kaza u domu matere svoje. **29** A Reveka imaše brata, kojemu ime bješe Lavan; i istreàa Lavan k èovjeku na studenac, **30** Kako vidje grivnu i narukvice na rukama sestre svoje i èu gdje Reveka sestra mu reèe: tako mi kaza èovjek; doðe k èovjeku; a on stajaše kod kamila na studencu. **31** I reèe: hodi, koji si blagosloven od Gospoda; što bi stajao napolju? spremio sam kuæeu, ima mesta i za kamile. **32** I dovede èovjeka u kuæeu, i rastovari kamile; i dadoše slame i piće kamilama, i donešoše vode za noge njemu i ljudima što bijahu s njim; **33** I postaviše mu da jede; ali on reèe: neæeu jesti dokle ne kažem stvar svoju. A Lavan mu reèe: govori. **34** Tada reèe: ja sam sluga Avramov. **35** A Gospod je blagoslovio gospodara mojega veoma, te je postao velik, i dao mu je ovaca i goveda, i srebra i zlata, i sluga i sluškinja, i kamila i magaraca. **36** I još Sara žena gospodara mojega rodi sina gospodaru mojemu u starosti njegovoj, i on mu dade sve što ima. **37** A mene zakle gospodar moj govoreæi: nemoj dovesti sinu mojemu žene između kæeri ovijeh Hananeja, među kojima živim; **38** Nego idi u dom oca mojega i u rod moj, da dovedeš ženu sinu mojemu. **39** A ja rekoh gospodaru svojemu: može biti da djevojka neæe htjeti poæei sa mnom. **40** A on mi reèe: Gospod, po èijoj volji svagda življah, poslaæe anđela svojega s tobom, i dàæe sreæeu tvojemu putu da dovedeš ženu sinu mojemu od roda mojega, iz doma oca mojega. **41** Onda æe ti biti prosta zakletva moja, kad otideš u rod moj; ako ti je i ne dadu, opet æe ti biti prosta zakletva moja. **42** I kad doðoh danas na studenac, rekoh: Gospode Bože gospodara mojega Avrama, ako si dao sreæeu putu mojemu, kojim idem, **43** Evo, ja æeu stajati kod studenca: koja djevojka doðe da zahvati vode, i ja joj kažem: daj mi da se napijem malo vode iz kræaga tvojega, **44** A ona mi odgovori: i ti pij i kamilama æeu tvojim naliti; to neka bude žena koju je namijenio Gospod sinu gospodara mojega. **45** Ja još ne izgovorih u srcu svojem, a doðe Reveka s kræagom na ramenu, i sišavši na izvor zahvatih; i ja joj rekoh: daj mi da se napijem. **46** A ona brže spustivši sa sebe kræag reèe: na pij, i kamile æeu ti napojiti. I kad se napih, napoji i kamile moje. **47** I zapitah je govoreæi: èija si kæi? A ona odgovori: ja sam kæi Vatuila sina Nahorova, kojega mu rodi Melha. Tada joj metnuh grivnu oko èela i narukvice na ruke; **48** I padoh i poklonih se Gospodu, i zahvalih Gospodu Bogu gospodara mojega Avrama, što me dovede pravijem putem da naæem kæer brata gospodara svojega za sina njegova. **49** Ako æete dakle ueiniti ljubav i vjeru gospodaru mojemu, kažite mi; ako li neæete, kažite mi, da idem na desno ili na lijevo. **50** A Lavan i Vatuilo odgovarajuæi rekoh: od Gospoda je ovo došlo; mi ti ne moæemo kazati ni zlo ni dobro. **51** Eto, Reveka je u tvojoj vlasti, uzmi je pa idi, i neka bude žena sinu tvojega gospodara, kao što kaza Gospod. **52** A kad èu sluga Avramov rijeèi njihove, pokloni se Gospodu do zemlje; **53** I izvadi sluga zaklade srebrne i zlatne i haljine, i dade Reveci; takoðer i bratu njezinu i materi njezinoj dade darove. **54** Potom jedoše i piše on i ljudi koji bijahu s njim, i prenoæeše. A kad ujutru ustaše, reèe sluga: pustite me gospodaru mojemu. **55** A brat i mati njezina rekoh: neka ostane djevojka kod nas koji dan, barem deset dana, pa onda neka ide. **56** A on im reèe: nemojte me zadržavati, kad je Gospod dao sreæeu mojemu putu; pustite me da idem gospodaru svojemu. **57** Tada rekoh: da zovemo djevojku, i upitamo šta ona veli. **58** I dozvaše Reveku i rekoh joj: hoæeš iæi s ovijem èovjekom? A ona odgovori: hoæeu. **59** I pustiše Reveku sestru svoju i dojkinju njezinu sa slugom Avramovijem i ljudima

njegovijem. **60** I blagosloviše Reveku i rekoh joj: sestro naša, da se namnožiš na tisuæe tisuæa, i sjeme tvoje da naslijedi vrata svojih neprijatelja! **61** I podiže se Reveka s djevojkama svojim, i posjedaše na kamile, i poðoðe s èovjekom; i sluga uzev Reveku otide. **62** A Isak iðaše vraæajuei se od studenca živoga koji me vidi jer življaše u južnom kraju. **63** A bješe izašao Isak u polje pred veèe da se pomoli Bogu; i podigav oèi svoje ugleda kamile gdje idu. **64** I Reveka podigavši oèi svoje ugleda Isaka, te skoëi s kamile, **65** I reèe sluzi: ko je onaj èovjek što ide preko polja pred nas? A sluga reèe: ono je gospodar moj. I ona uze pokrivalo i pokri lice. **66** I pripovjedi sluga Isaku sve što je svršio. **67** I odvede je Isak u šator Sare matere svoje; i uze Reveku, i ona mu posta žena, i omilje mu. I Isak se utjeþi za materom svojom.

25 A Avram uze drugu ženu, po imenu Heturu. **2** I ona mu rodi Zomrana i Joksanu i Madanu i Madijamu i Jesvoka i Sojena. **3** A Joksan rodi Savana i Dedana. A Dedanovi sinovi biše Asurim i Latusim i Laomim. **4** A sinovi Madijamovi: Efar i Afir i Enoh i Avida i Eldaga. Svi bjehu djeca Heturina. **5** A Avram dade sve što imao Isaku; **6** A sinovima svojih inoëa dade Avram dare, i opravi ih od Isaka sina svojega još za životu svojega na istok, u istoëni kraj. **7** I vijeka Avramova što poživje bješe sto i sedamdeset i pet godina. **8** I onemoæav umrije Avram u dobroj starosti, sit života, i bi pribran k rodnu svojemu. **9** I pogreboše ga Isak i Ismailo u peæeini Makpelskoj na njivi Efrona sina Sara Hetejina, koja je prema Mamriji; **10** Na njivi koju kupi Avram od sinova Hetovijeh, ondje je pogreben Avram sa Sarom ženom svojom. **11** I po smrti Avramovoj blagoslovi Bog Isaka sina njegova; a Isak življaše kod studenca živoga koji me vidi. **12** A ovo je pleme Ismaila sina Avramova, kojega rodi Avramu Agara Misirka robinja Sarinu, **13** I ovo su imena sinova Ismailovih, kako se zavahu u plemenima svojim; prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Navdeilo i Masam, **14** I Masma i Duma i Masa, **15** I Hadar i Teman i Jetur i Nafes i Kedma. **16** To su sinovi Ismailovi, i to su im imena po selima i gradovima njihovim, dvanaest knezova nad svojim narodima. **17** A godine su vijeka Ismailova sto i trideset i sedam godina. Poslije onemoæav umrije, i bi pribran k rodnu svojemu. **18** I življahu od Evilata do Sura prema Misiru, kako se ide u Asiriju; i dopade mu prema svoj braæi svojoj da živi. **19** A ovo je pleme Isaka sina Avramova: Avram rodi Isaku; **20** A Isaku bješe èetrdeset godina kad se oženi Revekom, kæerju Vatuila Sirina iz Mesopotamije, sestrom Lavana Sirinu. **21** I Isak se moljaše Gospodu za ženu svoju, jer bješe nerotkinja; i umoli Gospoda, te zatrudnje Reveka žena njegova. **22** Ali udarahu jedno o drugo djeca u utrobi njezinoj, te reèe: ako je tako, naæto sam? I otide da pita Gospoda. **23** A Gospod joj reèe: dva su plemena u utrobi tvojoj, i dva æe naroda izaæi iz tebe; i jedan æe narod biti jaæi od drugoga naroda, i veæi æe služiti manjemu. **24** I kad doðe vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj. **25** I prvi izaðe crven, sav kao runo rutav; i nadješe mu ime Isav. **26** A poslije izaðe brat mu, držeæi rukom za petu Isava; i nadješe mu ime Jakov. A bješe Isaku šezdeset godina, kad ih rodi Reveka. **27** I djeca odrastoše, i Isav posta lovac i ratar, a Jakov bješe èovjek krotak i bavljaše se u šatorima. **28** I Isak milovaše Isavu, jer rado jeðaše lova njegova; a Reveka milovaše Jakova. **29** Jednom Jakov skuha jelo, a Isav doðe iz polja umoran. **30** I reèe Isav Jakovu: daj mi da jedem toga jela crvenoga, jer sam umoran. Otuda se provza Edom. **31** A Jakov mu reèe: prodaj mi danas prvenaætvo svoje. **32** A Isav odgovori: evo, hoæeu da umrem, pa što æe mi prvenaætvo? **33** A Jakov reèe: zakuni mi se danas. I on mu se zakle; tako prodade svoje prvenaætvo Jakovu. **34** I Jakov dade Isavu hlijeba i skuhanoga leæa, i on se najede i napi, pa usta i otide. Tako Isav nije mario za prvenaætvo svoje.

26 Ali nasta glad u zemlji svrh prve gladi koja bješe za vremena Avramova; i Isak otide k Avimelehu caru Filistejskom u Gerar. **2** I javi mu se Gospod i reèe: nemoj iæi u Misir, nego sjedi u zemlji koju æeu ti kazati. **3** Sjedi u toj zemlji, i ja æeu biti s tobom, i blagoslovæu te; jer æeu tebi i sjemenu tvojemu dati sve ove zemlje, i potvrðiau zakletvu, kojom sam se zakleo Avramu ocu tvojemu. **4** I umnožiæu sjeme tvoje da ga bude kao zvijezda na nebu, i daæeu sjemenu tvojemu sve ove zemlje; i u sjemenu tvojem blagoslovæse se svi narodi na zemlji. **5** Zato što je Avram slušao glas moj i èuvalo naredbu moju, zapovijesti moje, pravila moja i zakone moje. **6** I osta Isak u Geraru. **7** A ljudi u mjestu onom pitahu za ženu njegovu, a on govoræe: sestra mi je. Jer se bojaše kazati: žena mi je; da me, veli, ne ubiju ovi ljudi radi Reveke, jer je ljepa. **8** I kad provede mnogo vremena ondje, dogodi se, te pogleda Avimelech car Filistejski s prozora, i vidje Isaka gdje se šali s Revekom ženom svojom. **9** I dozva Avimelech Isaku i reèe: ta to ti je žena; kako si kazao: sestra mi je? A Isak mu odgovori: rekoh: da ne poginem s nje. **10** A Avimelech reèe: šta si nam uèinio? lako je mogao ko od naroda ovoga leæi s tvojom ženom, te bi nas ti uvalio u grijeh. **11** I zapovijedi Avimelech svemu narodu svojemu govoræe: ko se dotakne ovoga èovjeka ili žene njegove, poginuæe. **12** I Isak stade sjijati u onoj zemlji, i dobi one godine po sto, tako ga blagoslovi Gospod. **13** I obogati se èovjek, i napredovaše sve veæama, te posta silan. **14** I imaæe ovaca i goveda i mnogo sluga; a Filisteji mu zaviðahu. **15** Pa sve studence koje bjehu iskopale sluge oca njegova za vremena Avrama oca njegova zaroniše Filisteji, i zasuše ih zemljom. **16** I Avimelech reèe Isaku: idi od nas, jer si postao silniji od nas. **17** I Isak otide odande, i razape šatore u dolini Gerarskoj, i nastani se ondje. **18** I stade Isak otkopavati studence, koji bjehu iskopani za vremena Avrama oca njegova, i koje zaroniše Filisteji po smrti Avramovoj; i prozva ih imenima koja im bješe nadio otac njegov. **19** I kopajuæi sluge Isakove u onom dolu naðoše studenac žive vode. **20** Ali se svadiše pastiri Gerarski s pastirima Isakovim govoræe: naša je voda. I nadjede ime onom studencu Esek, jer se svadiše s njim. **21** Poslijje iskopaše drugi studenac, pa se i oko njega svadiše, zato ga nazva Sitna. **22** Tada se podiže odande, i iskopa drugi studenac, i oko njega ne bi svaðe; zato ga nazva Rehovot, govoræe: sad nam dade Gospod prostora da rastemo u ovoj zemlji. **23** I otide odande gore u Virsaveju. **24** I istu noæ javi mu se Gospod, i reèe: ja sam Bog Avrama oca tvojega. Ne boj se, jer sam ja s tobom, i blagoslovæu te i umnožiæu sjeme tvoje Avrama radi sluge svojega. **25** I naæini ondje žrtvenik, i prizva ime Gospodnjie; i ondje razape šator svoj; i sluge Isakove iskopaše ondje studenac. **26** I doðe k njemu Avimelech iz Gerara s Ohozatom prijateljem svojim s Fiholom vojvodom svojim. **27** A Isak im reèe: što ste doðli k meni, kad mrzite na me i otjeraste me od sebe? **28** A oni rekøe: vidjesmo zaista da je Gospod s tobom, pa rekømo: neka bude zakletva izmeðu nas, izmeðu nas i tebe; hajde da uhvatimo vjeru s tobom: **29** Da nam ne èiniš zla, kao što se mi tebe ne dotakosmo i kao što mi tebi samo dobro èinimo, i pustismo te da ideš na miru, i eto si blagosloven od Gospoda. **30** Tada ih on ugosti; te jedoše i piše. **31** A sjutradan ustavši rano, zakleše se jedan drugome, i otpusti ih Isak i otidoše od njega s mirom. **32** Isti dan doðavši sluge Isakove kazaše mu za studenac koji iskopaše, i rekøe mu: naðosmo vodu. **33** I nazva ga Saveja; otuda se zove grad onaj Virsaveja do današnjega dana. **34** A kad bi Isavu èetredeset godina, uze za ženu Juditu kær Veoha Hetejina, i Vasematu kær Elona Hetejina. **35** I one zadavahu mnogo jada Isaku i Reveci.

27 Kad Isak ostarje i oèi mu potamniješe, te ne viðaše, dozva Isava starjega sina svojega, i reèe mu: sine! A on odgovori: evo me. **2** Tada reèe: evo ostario sam, ne znam kad æeu umrijeti; **3** Uzmi oružje svoje, tul i luk, i izidi u planinu, te mi ulovi lova; **4** I zgotovi mi jelo po mojoj volji, i donesi mi da jedem, pa da te blagoslovi duša moja dok nijesam umro. **5** A Reveka èu šta Isak reèe sinu svojemu Isavu. I Isav otide u planinu da ulovi lova i doneše. **6** A Reveka reèe Jakovu sinu svojemu govoræe: gle, èuh oca tvojega gdje besedi s Isavom bratom tvojim i reèe: **7** Donesi mi lova, i zgotovi jelo da jedem, pa da te blagoslovim pred Gospodom dok nijesam umro. **8** Nego sada, sine, poslušaj me što æeu ti kazati. **9** Iđi sada k stadu i donesi dva dobra jareta, da zgotovim ocu tvojemu jelo od njih, kako rado jede. **10** Pa æeš unjeti ocu da jede i da te blagoslovi dok nije umro. **11** A Jakov reèe Reveci materi svojoj: ali je Isav brat moj rutav, a ja sam gladak; **12** Može me opipati otac, pa æe se osjetiti da sam ga htio prevariti, te æeu navuæei na se prokletstvo mjesto blagoslova. **13** A mati mu reèe: neka prokletstvo tvoje, sine, padne na mene; samo me poslušaj, i idi i donesi mi. **14** Tada otisav uze i doneše materi svojoj; a mati njegova zgotovi jelo kako jeðaše rado otac njegov. **15** Pa onda uze Reveka najljepše haljine starjega sina svojega, koje bijahu u nje kod kuæe, i obuée Jakova mlaðega sina svojega. **16** I jareæim kožicama obloži mu ruke i vrat gdje bješe gladak. **17** I dade Jakovu sinu svojemu u ruke jelo i hleb što zgotovi. **18** A on uđe k ocu svojemu i reèe: oœe. A on odgovori: evo me; koji si ti, sine? **19** I Jakov reèe ocu svojemu: ja, Isav tvoj prvenac; uèinio sam kako si mi rekao; digni se, posadi se da jedeš lova mojega, pa da me blagoslovi duša tvoja. **20** A Isak reèe sinu svojemu: kad brže naðe, sine? A on reèe: Gospod Bog tvoj dade, te izade preda me. **21** Tada reèe Isak Jakovu: hodи bliže, sine, da te opipam jesli sin moj Isav ili ne. **22** I pristupi Jakov k Isaku ocu svojemu, a on ga opipa, pa reèe: glas je Jakovlev, ali ruke su Isavove. **23** I ne pozna ga, jer mu ruke bjehu kao u Isava brata njegova rutave; zato ga blagoslovi; **24** I reèe mu: jesli li ti sin moj Isav? A on odgovori: ja sam. **25** Tada reèe: a ti daj sine, da jedem lova tvojega, pa da te blagoslovi duša moja. I dade mu, te jede; pa mu doneše i vina, te pi. **26** Potom Isak otac njegov reèe mu: hodi, sine, cijeluj me. **27** I on pristupi i cijeliva ga; a Isak osjeti miris od haljina njegovijeh, i blagoslovi ga govoræe: gle, miris sina mojega kao miris od polja koje blagoslovi Gospod. **28** Bog ti dao rose nebeske, i dobre zemlje i pšenice i vina izobilja! **29** Narodi ti služili i plemena ti se klanjala! Bio gospodar braæi svojoj i klanjali ti se sinovi matere tvoje! Proklet bio koji tebe usprokljine a blagosloven koji tebe uzblagosilja! **30** A kad Isak blagoslovi Jakova, i Jakov otide ispred Isaka oca svojega, u taj èas doðe Isav brat njegov iz lova. **31** Pa zgotovi i on jelo i unese ocu svojemu, i reèe mu: stanii, oœe, da jedeš što ti je sin ulovic, pa da me blagoslovi duša tvoja. **32** A Isak otac njegov reèe mu: ko si ti? A on reèe: ja, sin tvoj, prvenac tvoj, Isav. **33** Tada se prepade Isak, i reèe: ko? da gdje je onaj koji ulovi i doneše mi lova, i od svega jedoh prije nego ti doðe, i blagoslovih ga? on æe i ostati blagosloven. **34** A kad èu Isav rijeæi oca svojega, vrîste iza glasa i ožalost se veoma, i reèe ocu svojemu: blagoslovi i mene, oœe. **35** A on mu reèe: doðe brat tvoj s prijevarom, i odnesi tvoj blagoslov. **36** A Isav reèe: pravo je što mu je ime Jakov, jer me veæ drugom prevari. Prevanstvo mi uze, pa eto sada mi uze i blagoslov. Potom reèe: nijesi li i meni ostavio blagoslov? **37** A Isak odgovori, i reèe Isavu: eto sam ga postavio tebi za gospodara; i svu braæu njegovu dathod mu da mu budu sluge; pšenicom i vinom ukrijeph ga; pa šta bih sada tebi uèinio, sine? **38** A Isav reèe ocu svojemu: eda li je samo jedan blagoslov u tebe, oœe? blagoslovi i mene, oœe. I stade iza glasa plakati Isav. **39** A Isak otac njegov odgovarajuæi reèe mu: evo,

stan æe ti biti na rodnoj zemlji i rosi nebeskoj ozgo. **40** Ali æeš živjeti od maæa svojega, i bratu æeš svojemu služiti; ali æe doæi vrijeme, te æeš pošto se naplaeæ skršiti jaram njegov s vrata svojega. **41** I Isav omrize ljuto na Jakova radi blagoslova, kojim ga blagoslovio otac, i govorâše u srcu svojem: blizu su žalosni dani oca mojega, tada æu ubiti Jakova brata svojega. **42** I kazaše Reveci rijeèi Isava sina njezina starijega, a ona poslavši dozva Jakova mlaðega sina svojega, i reèe mu: gle, Isav brat tvoj tješi se tijem što hoæee da te ubije. **43** Nego, sine, poslušaj što æeu ti kazati; ustani i bježi k Lavantu bratu mojemu u Haran. **44** I ostani kod njega neko vrijeme dokle proðe srdnja brata twojega, **45** Dokle se gnjev brata twojega odvrati od tebe, te zaboravi što si mu uèinio; a onda æeu ja poslati da te dovedu odande. Zašto bih ostala bez obojice vas u jedan dan? **46** A Isaku reèe Reveka: omrzao mi je život radi ovijeh Hetejaka. Ako se Jakov oženî Hetejkom, kakom između kæeri ove zemlje, da što mi život?

28 Tada Isak dozva Jakova, i blagoslovi ga, i zapovjedi mu i reèe: nemoj da se oženiš kojom između kæeri Hananejskih. **2** Ustani, idi u Padan-Aram u dom Vatuila oca matere svoje, i odande se oženi između kæeri Lavana ujaka svojega. **3** A Bog svemoguæi da te blagoslovi, i da ti da veliku porodicu i umnoži te, da od tebe postane mnoštvu naroda, **4** I da ti da blagoslov Avramov, tebi i sjemenu twojemu s tobom, da naslijediš zemlju u kojoj si došljak, koju Bog dade Avramu. **5** Tako opravi Isak Jakova, i on pođe u Padan-Aram k Lavantu sinu Vatuila Sirinu, bratu Reveke matere Jakovljeve i Isavove. **6** A Isav vidje gdje Isak blagoslovi Jakova i opravi ga u Padan-Aram da se odande oženi, i gdje blagosiljavajuæi ga zapovjedi mu i reèe: nemoj da se oženiš kojom između kæeri Hananejskih, **7** I gdje Jakov posluša oca svojega i mater svoju, i otide u Padan-Aram; **8** I vidje Isav da kæeri Hananejske nijesu po volji Isaku ocu njegovu. **9** Pa otide Isav k Ismailu, i uze za ženu preko žena svojih Maeletu, kæeri Ismaila sina Avramova, sestru Navajotovu. **10** A Jakov otide od Virsaveje iduæi u Haran. **11** I doðe na jedno mjesto, i ondje zanoæi, jer sunce bješe zašlo; i uze kamen na onom mjestu, i metnu ga sebi pod glavu, i zaspia na onom mjestu. **12** I usni, a to ljestve stajahu na zemlji i vrhom ticahu u nebo, i gle, anđeli Božji po njima se penjahu i slažahu; **13** I gle, na vrhu stajaše Gospod, i reèe: ja sam Gospod Bog Avrama oca twojega i Bog Isakov; tu zemlju na kojoj spavaš tebi æeu dati i sjemenu twojemu; **14** I sjemena æe twojega biti kao praha na zemlji, te æeš se raširiti na zapad i na istok i na sjever i na jug, i svi narodi na zemlji blagoslovîæe se u tebi i u sjemenu twojemu. **15** I evo, ja sam s tobom, i èuvaæet te kuda god poðeš, i dovešau te natrag u ovu zemlju, jer te neæeu ostaviti dokle god ne uèinim što ti rekoh. **16** A kad se Jakov probudi od sna, reèe: zaciijelo je Gospod na ovom mjestu; a ja ne znah. **17** I uplaši se, i reèe: kako je strašno mjesto ovo! ovđe je doista kuæa Božja, i ovo su vrata nebeska. **18** I usta Jakov ujutru rano, i uze kamen što bješe metnuo sebi pod glavu, i utvrdi ga za spomen i preli ga uljem. **19** I prozva ono mjesto Vetiñ, a preðe bješe ime onome gradu Luz. **20** I uèini Jakov zavjet, govoreæi: ako Bog bude sa mnom i saæeva me na putu kojim idem i da mi hleba da jedem i odijela da se oblaëim, **21** I ako se vratim na miru u dom oca svojega, Gospod æe mi biti Bog; **22** A kamen ovaj koji utvrdih za spomen biæe dom Božji; i što mi god daš, od svega æeu deseto dati tebi.

29 Tada se podiže Jakov i otide u zemlju istoèenu. **2** I obziruæei se ugleda studenac u polju; i gle, tri stada ovaca ležahu kod njega, jer se na onom studencu pojahu stada, a veliki kamen bijaše studencu na vratima. **3** Ondje se skupljahu sva stada, te pastiri odvaljivahu kamen s vrata studencu i pojahu stada, i poslige

opet privaljivahu kamen na vrata studencu na njegovo mjesto. **4** I Jakov im reèe: braæo, odakle ste? Rekoše: iz Harana smo. **5** A on im reèe: pozrajete li Lavana sina Nahirova? Oni rekoše: poznajemo. **6** On im reèe: je li zdrav? Rekoše: jest, i evo Rahilje kæeri njegove, gdje ide sa stadom. **7** I on reèe: eto još je rano, niti je vrijeme vraæati stoku; napojte stoku pa idite i pasite je. **8** A oni rekoše: ne možemo, dokle se ne skupe sva stada, da odvalimo kamen s vrata studencu, onda æemo napojiti stoku. **9** Dok on još govoraše s njima, doðe Rahilija sa stadom oca svojega, jer ona pasijaše ovce. **10** A kad Jakov vidje Rahiliju kæer Lavana ujaka svojega, i stado Lavana ujaka svojega, pristupi Jakov i odvali kamen studencu s vrata, i napoji stado Lavana ujaka svojega. **11** I poljubi Jakov Rahiliju, i povikavî zaplaka se. **12** I kaza se Jakov Rahiliji da je rod ocu njezinu i da je sin Reveein; a ona otrœe te javi ocu svojemu. **13** A kad Lavan èu za Jakova sina sestre svoje, istréa mu na susret, i zagrlj ga i poljubi, i uvede u svoju kuæu. I on priopovjedi Lavantu sve ovo. **14** A Lavan mu reèe: ta ti si kost moja i tijelo moje. I osta kod njega cio mjesec dana. **15** Tada reèe Lavan Jakovu: zar badava da mi služiš, što si mi rod? Kaži mi šta æe ti biti plata? **16** A Lavan imaše dvije kæeri: starijo bješe ime Lija, a mlaðoj Rahilja. **17** I u Lije bjeju kvarne o i, a Rahilja bješe lijepa stasa i lijepa lica. **18** I Jakovu omilje Rahilija, te reèe: služiæu ti sedam godina za Rahiliju, mlaðu kæer twoju. **19** A Lavan mu reèe: bolje tebi da je dam nego drugom; ostani kod mene. **20** I otsluži Jakov za Rahiliju sedam godina, i uèinio mu se kao nekoliko dana, jer je ljubljaše. **21** I reèe Jakov Lavanu: daj mi ženu, jer mi se navrši vrijeme, da legnem s njom. **22** I sazva Lavan sve ljudе iz onoga mjeseta i uèini gozbu. **23** A uveèe uze Liju kæer svoju i uvede je k Jakovu, i on leže s njom. **24** I Lavan dade Zelfu robinju svoju Liju kæeri svojoj da joj bude robinja. **25** A kad bi ujutru, gle, ono bješe Lija; te reèe Jakov Lavanu: Šta si mi to uèinio? ne služim li za Rahiliju kod tebe? zašto si me prevario? **26** A Lavan mu reèe: ne biva u našem mjestu da se uda mlaða prije starije. **27** Navrši nedjelju dana s tom, pa æemo ti datи i drugu za službu što æeš služiti kod mene još sedam godina drugih. **28** Jakov uèini tako, i navrši s njom nedjelju dana, pa mu dade Lavan Rahiliju kæer svoju za ženu. **29** I dade Lavan Rahiliju kæeri svojoj robinji svoju Valu da joj bude robinja. **30** I tako leže Jakov s Rahiljom; i voljaše Rahiliju nego Liju, i stade služiti kod Lavana još sedam drugih godina. **31** A Gospod videæi da Jakov ne mari za Liju, otvorí njozi matericu, a Rahilja osta nerotkinja. **32** I Lija zatrudnje, i rodi sina, i nadjede mu ime Ruvim, govoreæi: Gospod pogleda na jade moje, sada æe me ljubiti muž moj. **33** I opet zatrudnje, i rodi sina, i reèe: Gospod èu da sam prezrena, pa mi dade i ovoga. I nadjede mu ime Simeun. **34** I opet zatrudnje, i rodi sina, i reèe: da ako se sada veæ priljubi k meni muž moj, kad mu rodih tri sina. Zato mu nadješe ime Levije. **35** I zatrudnje opet, i rodi sina, i reèe: sada æeu hvaliti Gospoda. Zato mu nadjede ime Juda; i presta raðati.

30 A Rahilija vidjevši gdje ne raða djece Jakovu, pozavidje sestri svojoj; i reèe Jakovu: daj mi djece, ili æeu umrijeti. **2** A Jakov se rasrdi na Rahiliju, i reèe: zar sam ja a ne Bog koji ti ne da poroda? **3** A ona reèe: eto robinje moje Vale, lezi s njom, neka rodi na mojim koljenima, pa æeu i ja imati djece od nje. **4** I dade mu Valu robinju svoju za ženu, i Jakov leže s njom. **5** I zatrudnje Vala, i rodi Jakovu sina. **6** A Rahilija reèe: Gospod mi je sudio i èuo glas moj, te mi dade sina. Zato mu nadjede ime Dan. **7** I Vala robinja Rahiljinja zatrudnje opet, i rodi drugoga sina Jakovu; **8** A Rahilija reèe: borah se æestoko sa sestrom svojom, ali odoljeh. I nadjede mu ime Neftalim. **9** A Lija vidjevši gdje presta raðati uze Zelfu robinju svoju i dade je Jakovu za ženu. **10** I rodi Zelfa robinja Lijina Jakovu sina; **11** I Lija reèe: doðe èeta. I nadjede mu ime

Gad. 12 Opet rodi Zelfa robinja Lijina drugoga sina Jakovu; 13 I reèe Lija: blago meni, jer æe me blaženom zvati žene. Zato mu nadjede ime Asir. 14 A Ruvim izide u vrijeme žetve pšeniène i naðe mandragoru u polju, i donese je Liji materi svojoj. A Rahilja reèe Liji: daj mi mandragoru sina svojega. 15 A ona joj reèe: malo li ti je što si mi uzela muža? hoæeš da mi uzmeš i mandragoru sina mojega? A Rahilja joj reèe: neka noæas spava s tobom za mandragoru sina tvojega. 16 I uveèe kad se Jakov vraæeš iz polja, izide mu Lija na susret i reèe: spavaæeš kod mene, jer te kupih za mandragoru sina svojega. I spava kod nje onu noæ. 17 A Bog usliši Liju, te ona zatrudnje, i rodi Jakovu petoga sina. 18 I reèe Lija: Gospod mi dade platu mojo što dадох robinju svoju mužu svojemu. I nadjede mu ime Isahar. 19 I zatrudnje Lija opet, i rodi Jakovu šestoga sina; 20 I reèe Lija: dariva me Gospod darom dobrnjem; da ako se sada veæ priljubi k meni muž moj, jer mu rodih šest sinova. Zato mu nadjede ime Zavulon. 21 Najposlje rodi kær, i nadjede joj ime Dina. 22 Ali se Gospod opomenu Rahilji; i uslišiv je otvorio joj matericu; 23 I zatrudnje, i rodi sina, i reèe: uze Bog sramotu mojo. 24 I nadjede mu ime Josif, govoreæi: neka mi doda Gospod još jednoga sina. 25 A kad Rahilja rodi Josifa, reèe Jakov Lavanu: pusti me da idem u svoje mjesto i u svoju zemlju. 26 Daj mi žene moje, za koje sam ti služio, i djecu mojo, da idem, jer znaš kako sam ti služio. 27 A Lavan mu reèe: nemoj, ako sam našao milost pred tobom; vidim da me je blagoslovio Gospod tebi radi. 28 I još reèe: išti koliko hoæeš plate, i ja æeu ti dati. 29 A Jakov mu odgovori: ti znaš kako sam ti služio i kakva ti je stoka postala kod mene. 30 Jer je malo bilo što si imao dokle ja ne doðoh; ali se umnoži veoma, jer te Gospod blagoslovi kad ja doðoh. Pa kad æeu i ja tako sebi kuæu kuæiti? 31 I reèe mu Lavan: šta hoæeš da ti dam? A Jakov odgovori: ne treba ništa da mi daš; nego æeu ti opet pasti stoku i èuvati, ako æeš mi uèiti ovo: 32 Da zaðem danas po svoj stoci tvojoj, i odluèim sve što je šareno i s biljegom, i sve što je crno između ovaca, i što je s biljegom i šareno između koza, pa što poslijе bude tako, ono da mi je plata. 33 Tako æe mi se poslijе posvjedoèiti pravda moja pred tobom kad doðeš da vidiš zaslugu mojo: što god ne bude šareno ni s biljegom ni crno između ovaca i koza u mene, biæe kradeno. 34 A Lavan reèe: eto, neka bude kako si kazao. 35 I odluèi Lavan isti dan jarce s biljegom i šarene i sve koze s biljegom i šarene, i sve na èem bijaše što bijelo, i sve crno između ovaca, i predade sinovima svojim. 36 I ostavi daljine tri dana hoda između sebe i Jakova. I Jakov pasiæe ostalu stoku Lavanovu. 37 I uze Jakov zelenjene prutova topolovijeh i ljeskovijeh i kestenovijeh, i naguli ih do bjeline koja bješe na prutovima. 38 I metaše naguljene prutove pred stoku u žlebove i korita kad dolazaše stoka da pije, da bi se upaljivala kad doðe da pije. 39 I upaljivaše se stoka gledajuæi u prutove, i što se mlaðaše bijaše s biljegom, prutasto i šareno. 40 I Jakov odluèivaše mlad, i obraæaše stado Lavanovo da gleda u šarene i u sve crne; a svoje stado odvajaše i ne obraæaše ga prema stazu Lavanovu. 41 I kad se god upaljivaše stoka rana, metaše Jakov prutove u korita pred oèi stoci da bi se upaljivala gledajuæi u prutove; 42 A kad se upaljivaše pozna stoka, ne metaše; tako pozne bivahu Lavanove a rane Jakovlje. 43 I tako se taj èovjek obogati vrlo, te imase mnogo stoke i sluga i sluškinja i kamila i magaraca.

31 A Jakov èu gdje sinovi Lavanovi govore: Jakov uze sve što bješe našega oca, i od onoga što bješe našega oca steèe sve ovo blago. 2 I vidje Jakov gdje lice Lavanovo nije prema njemu kao prije. 3 I Gospod reèe Jakovu: vrati se u zemlju otaca svojih i u rod svoj, i ja æeu biti s tobom. 4 I poslav Jakov dozva Rahilju i Liju u polje k stazu svojemu. 5 I reèe im: vidim gdje lice oca vaæega nije prema meni kao prije; ali je Bog oca mojega

bio sa mnom. 6 I vi znate da sam služio ocu vaæemu kako sam god mogao; 7 A otac me je vaš varao i mijenjao mi platu deset puta; ali mu Bog ne dade da me ošteci; 8 Kad on reèe: što bude Šareno neka ti je plata, onda se mladilo sve šareno; a kad reèe: s biljegom što bude neka ti je plata, onda se mladilo sve s biljegom. 9 Tako Bog uze stoku ocu vaæemu i dade je meni; 10 Jer kad se upaljivaše stoka, podigoh oèi svoje i vidjeh u snu, a to ovnovi i jaci što skaèu na ovce i koze bijahu šareni, s biljegama prutastim i kolastim. 11 A anđeo Gospodnji reèe mi u snu: Jakove! A ja odgovorih: evo me. 12 A on reèe: podigni sad oèi svoje i gledaj, ovnovi i jaci što skaèu na ovce i koze, šareni su, s biljegama prutastim i kolastim; jer vidjeh sve što ti èini Lavan. 13 Ja sam Bog od Vetilja, gdje si prelio kamen i uèinio mi zavjet; ustani sada i idi iz ove zemlje, i vrati se na postojobinu svoju. 14 Tada odgovori Rahilja i Lija, i rekoše mu: eda li još imamo kakav dio i našljedstvo u domu oca svojega? 15 Nije li nas držao kao tuðinke kad nas je prodao? pa je još i naše novce jednak jeo. 16 Jer sve ovo blago što uze Gospod ocu našemu, naše je i naše djece. Zato èini sve što ti je Gospod kazao. 17 I podiže se Jakov, i metnu djecu svoje i žene svoje na kamile; 18 I odvede svu stoku svoju i sve blago što bješe stekao, stoku koju bješe stekao u Padan-Aramu, i poðe k Isaku ocu svojemu u zemlju Hananskiju. 19 A Lavan bješe otiašao da striže ovce svoje; i Rahilja ukrade idole ocu svojemu. 20 I Jakov otide kradom od Lavana Sirina ne javivši mu da hoæe da ide. 21 I pobježe sa svijem blagom svojim, i podiže se te prijeðe preko vode, i uputi se ka gori Galadu. 22 A treæi dan javiše Lavanu da je pobjegao Jakov. 23 I uze sa sobom braæu svoju, i poðe za njim u potjeru, i za sedam dana stiže ga na gori Galadu. 24 Ali Bog doðe Lavanu Sirinu noæeu u snu, i reèe mu: èuvaj se da ne govorиш s Jakovom ni lijeponi ružno. 25 I stiže Lavan Jakova; a Jakov bješe razapeo šator svoj na gori, pa i Lavan takoðer razapeo svoj s braæom svojom na gori Galadu. 26 I Lavan reèe Jakovu: šta uèini te kradom pobjeze od mene i odvede kæeri moje kao na maè otete? 27 Zašto tajno pobježe i kradom otide od mene? niti mi reèe da te ispratim s veseljem i s pjesmama, s bubnjima i guslama? 28 Niti mi dade da ih ljudjibim sinove svoje i kæeri svoje? ludo si radio. 29 Mogao bih vam dosaditi; ali Bog oca vaæega noæas mi reèe govoræi: èuvaj se da ne govorиш s Jakovom ni lijeponi ružno. 30 Ida dakle kad si se tako uželio kuæe oca svojega; ali zašto ukrade bogove moje? 31 A Jakov odgovori i reèe: bojah se i mišljah: hoæeš silom oteti kæeri svoje od mene. 32 A bogove svoje u koga naðeš, onaj neka ne živi više; pred našom braæom traži što je tvoje u mene, pa uzmi. Jer Jakov nije znao da ih je ukrala Rahilja. 33 I uðe Lavan u šator Jakovljev i u šator Lijin i u šator dviju robinja, i ne naðe ih; i izašav iz šatora Lijina u ðator Rahiljin. 34 A Rahilja uze idole i sakri ih pod samar kamile svoje i sjede ozgo; i Lavan pipaše po cijelom šatoru, i ne naðe. 35 A ona reèe ocu svojemu: nemoj se srđiti, gospodaru, što ti ne mogu ustati, jer mi je što u žena biva. Traživ dakle ne naðe idola svojih. 36 I Jakov se rasrdi, i stade koriti Lavana, i govoreæi reèe mu: šta sam uèinio, šta sam skrivo, te si me tako èestoko tjerao? 37 Pipao si sav prtljag moj, pa šta si naðao iz svoje kuæe? daj ovamo pred moju i svoju braæeu, neka rasude između nas dvojice. 38 Evo dvadeset godina bijah kod tebe: ovce tvoje i koze tvoje ne jaloviše se, a ovnova iz stada tvojega ne jedoh. 39 Sto bi zvijerje zaklalo nijesam ti donosio, sam sam podmirivao; od mene si iskao što bi mi bilo ukradeno danju ili noæeu. 40 Danju me ubijaše vruæina a noæeu mraz; i san mi ne padaše na oèi. 41 Tako mi je bilo dvadeset godina u tvojoj kuæi; služio sam ti èetrnaest godina za dvije kæeri tvoje i šest godina za stoku tvoju, i platu si mi mijenjao deset puta. 42 Da nije Bog oca mojega, Bog Avramov, i strah Isakov bio sa mnom, bi me zaciјelo

otpustio prazna. Ali je Bog vidio nevolju moju i trud ruku mojih, pa te ukori noæas. **43** A Lavan odgovori Jakovu i reèe: ove su kæeri moje kæeri, i ovi su sinovi moji sinovi, i ova stoka moja stoka, i što god viði sve je moje; pa šta bih uèinio danas kæerima svojim ili sinovima njihovijem koje rodiše? **44** Nego hajde da uhvatimo vjeru, ja i ti, da bude svjedoèanstvo između mene i tebe. **45** I Jakov uze kamen i utvrdi ga za spomen. **46** I reèe Jakov braæi svojoj: nakupite kamenja. I nakupiše kamenja i složiše na gomilu, i jedoše na gomili. **47** I Lavan ga nazva Jegar-Sahadut, a Jakov ga nazva Galed. **48** I reèe Lavan: ova gomila neka bude svjedok između mene i tebe danas. Zato se prozva Galed. **49** A prozva se i Mispa, jer reèe Lavan: neka Gospod gleda između mene i tebe, kad ne uzmožemo vidjeti jedan drugoga. **50** Ako ucvijeliš kæeri moje i ako uzmeš žene preko mojih kæeri, neæe èovjek biti između nas, nego gle Bog svjedok između mene i tebe. **51** I još reèe Lavan Jakovu: gledaj ovu gomilu i gledaj ovaj spomenik, koji podigoh između sebe i tebe. **52** Svjedok je ova gomila i svjedok je ovaj spomenik: da ni ja neæe prijeæi preko ove gomile k tebi ni ti k meni da neæe prijeæi preko ove gomile i spomenika ovoga na zlo. **53** Bog Avramov i bogovi Nahorovi, bogovi oca njihova, neka sude među nama. A Jakov se zakle strahom oca svojega Isaka. **54** I Jakov prinese žrtvu na gori, i sazva braæu svoju na veèeru; i jedoše pa noæeš na gori. **55** A ujutru rano usta Lavan, i izlubi svoju unuèad i kæeri svoje, i blagoslovi ih, pa otide i vrati se u svoje mjesto.

32 A Jakov otide svojim putem; i sretoše ga anđeli Božiji; **2** A kad ih ugleda Jakov, reèe: ovo je oko Božij. I prozva ono mjesto Mahanaim. **3** I Jakov posla pred sobom glasnike k Isavu bratu svojemu u zemlju Sir, krajini Edomsku. **4** I zapovjedi im govoreæi: ovako kažite gospodaru mojemu Isavu: sluga tvoj Jakov ovako kaže: bio sam došljak kod Lavana i bavio se dosad. **5** A imam volova i magaraca, ovaca i sluge i sluškinja, i poslaha d javim tebi gospodaru svojemu, eda bih našao milost pred tobom. **6** I vratije se glasnici k Jakovu i rekoše mu: idosmo do brata tvojega Isava, i eto on ti ide na susret s èetiri stotine momaka. **7** A Jakov se uplaši jako i zabrinu se; pa razdijeli svoje ljude i ovce i goveda i kamile u dvije èete. **8** I reèe: ako Isav udari na jednu èetu i razbijje je, da ako druga uteće. **9** I reèe Jakov: Bože oca mojega Avrama i Bože oca mojega Isaka, Gospode, koji si mi kazao: vrati se u zemlju svoju i u rod svoj, i ja æeu ti biti dobrotvor! **10** Nijesam vrijedan tolike milosti i tolike vjere što si uèinio sluzi svojemu; jer samo sa štapom svujim prijeđoh preko Jordana, a sada sam gospodar od dvije èete. **11** Izbavi me iz ruke brata mojega, iz ruke Isavove, jer se bojim da ne dođe i ubije mene i mater s djecom. **12** A ti si kazao: zaista ja æeu ti biti dobrotvor, i uèinjuæu sjeme tvoje da ga bude kao pjeska morskoga, koji se ne može izbrojiti od množine. **13** I zanoæei onđe onu noæ, i uze što mu dođe do ruke, da pošlje na dar Isavu bratu svojemu, **14** Dvjesti koza s dvadeset jaraca, dvjesti ovaca s dvadeset ovnova, **15** Trideset kamilja dojljica s kamiladma, èetrdeset krava s desetoro teladi, dvadeset magarica s desetoro magaradi. **16** I predada ih slugama svujim, svako stado napose, i reèe slugama: idite naprijed preda mnom, ostavlajuæi dosta mjesta između jednoga stada i drugoga. **17** I zapovjedi prvomu govoreæi: kad sreteš Isava brata mojega, pa te zapita: èiji si? i kuda ideš? i èije je to što goniš pred sobom? **18** A ti reci: sluge tvojega Jakova, a ovo šalje na dar gospodaru svojemu Isavu, a eto i sam ide za nama. **19** Tako zapovjedi i drugomu i treæemu i svijema koji iðahu za stadom, i reèe: tako kažite Isavu kad naiðete na nj. **20** I još kažite: eto, Jakov sluga tvoj ide za nama. Jer govoraše: ublažiæu ga darom koji ide preda mnom, pa æeu mu onda vidjeti lice, da ako me lijepo primi. **21** Tako

otide dar naprijed, a on prenoæi onu noæ kod èete svoje. **22** I po noæi usta, i uze obje žene i dvije robinje i jedanaestoro djece svoje; i prebrodi brod Javok. **23** A pošto njih uze i prevede preko potoka, preturi i ostalo što imaše. **24** A kad osta Jakov sam, tada se jedan èovjek rvaše s njim do zore. **25** I kad vidje da ga ne može svladati, udari ga po zglavku u stegnu, te se Jakovu išeæi stegno iz zglavka, kad se èovjek rvaše s njim. **26** Pa onda reèe: pusti me, zora je. A Jakov mu reèe: neæeu te pustiti dokle me ne blagoslovíš. **27** A èovjek mu reèe: kako ti je ime? A on odgovori: Jakov. **28** Tada mu reèe: otsele se neæeæ zvati Jakov, nego Izraïl; jer si se junaèki borio i s Bogom i s ljudma, i odolio si. **29** A Jakov zapita i reèe: kaži mi kako je tebi ime. A on reèe: što pitaš kako mi je ime? I blagosloví ga onđe. **30** I Jakov nadjeđe ime onomu mjestu Fanuil; jer, veli, Boga vidjeh licem k licu, i duša se moja izbavi. **31** I sunce mu se rodi kad proðe Fanuil, i hramaše na stegno svoje. **32** Zato sinovi Izraïljevi ne jedu krajeva od mišæea na zglavku u stegnu do današnjega dana, što se Jakovu povrijediše krajevi od mišæea na zglavku u stegnu.

33 A Jakov podigav oèi svoje pogleda, a to Isav ide, i èetiri stotine ljudi s njim. I razdijeli djecu uz Liju i uz Rahilju i uz dvije robinje. **2** I namjesti naprijed robinje i njihovu djecu, pa Liju i njezinu djecu za njima, a najposlijje Rahilju i Josifa. **3** A sam proðe naprijed, i pokloni se do zemlje sedam puta dokle dođe do brata svojega. **4** A Isav pritræa preda nj i zagri ga i pade mu oko vrata i cijelva ga, i obojica se zaplakaše, **5** I Isav podigav oèi ugleda žene i djecu, pa reèe: ko su ti oni? A Jakov reèe: djeca, koju Bog milostivo darova sluzi tvojemu. **6** I pristupiše robinje s djecom svojom, i pokloniše se. **7** Potom pristupi i Lija i djeca njezinu, i pokloniše se; a najposlijje pristupi Josif i Rahilju, i pokloniše se. **8** A Isav reèe: šta æe ti èitava vojska ona koju sretloh? A on reèe: da naðem milost pred gospodarom svojim. **9** A Isav reèe: ima, brate, u mene dosta; neka tebi što je tvore. **10** A Jakov reèe: ne; ako sam sada našao milost pred tobom, primi dar iz moje ruke, jer vidjeh lice tvoje kao da vidjeh lice Božje, tako si me lijepo doèekao. **11** Primi dar moj, koji ti je doveden; jer me je obilato obdario Bog, i imam svega. I navali na nj, te primi. **12** Poslje reèe Isav: hajde da idemo, iæi æu i ja s tobom. **13** A Jakov mu reèe: zna gospodar moj da su ova djeca nejaka, i imam ovaca i krava dojljica, pa ako ih ustjeram jedan dan, poginuæe mi sve stado. **14** Nego gospodar moj neka ide pred slugom svojim, a ja æeu polako iæi koliko mogu djeca i stoka, dokle dođem ka gospodaru svojemu u Sir. **15** A Isav reèe: a ono da ti ostavim nekoliko ljudi što su sa mnom. A on reèe: našto? daj da naðem milost pred gospodarom svojim. **16** I tako Isav vrati se isti dan svojim putem u Sir. **17** A Jakov otide u Sokot, i onđe naèini sebi kuæu a stoci svojoj naèini staje; zato nazva ono mjesto Sokot. **18** Poslje dođe Jakov zdravo u grad Sihem u zemlji Hananskoj, vrativ se iz Padan-Arama, i namjesti se prema gradu. **19** I kupi komad zemlje, gdje razape šator svoj, od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca. **20** I naèini onđe žrtvenik, i nazva ga: Silni Bog Izraïljev.

34 A Dina kæi Lijina, koju rodi Jakovu, izaðe da gleda djevojke u onom kraju. **2** A ugleda je Sihem, sin Emora Evejinu, kneza od one zemlje, i uze je i leže s njom i osramoti je. **3** I prionu srce njegovo za Dinu kæer Jakovljevu, i djevojka mu omilje, i on joj se umiljavaše. **4** I reèe Sihem Emoru ocu svojemu govoreæi: oženi me ovom djevojkom. **5** A Jakov èu da je osramotio Dinu kæer njegovu; a sinovi njegovi bijahu u polju sa stokom njegovom, i Jakov oæetuje dokle oni ne doðu. **6** A Emor otac Sihemov izide k Jakovu da se razgovori s njim. **7** A kad doðe sinovi Jakovljevi iz polja i eùe šta je bilo, žao bi ljudima vrlo i razgnjeviše se veoma, što uèini sramotu Izraïljevi obležav kæer Jakovljevu, kako ne bi

valjalo èiniti. 8 Tada im reèe Emor govoreæi: sin moj Sihem srecem prionu za vašu kæer; podajte mu je za ženu. 9 I oprijateljite se s nama; kæeri svoje udajite za nas i kæerima našim ženite se. 10 Pa živite s nama, i zemlja æe vam biti otvorena; nastanite se i trgujte i držite baštine u njoj. 11 I reèe Sihem ocu djevojèinu i braæei joj: da naðem milost pred vama, i daæeu što mi god kaæete. 12 I štite mi koliko god hoæete uzdarja i dara, ja æeu dati što god kaæete; samo mi dajte djevojku za ženu. 13 A sinovi Jakovljevi odgovoriše Sihemu i Emoru ocu njegovu prijevarno, jer osramoti Dinu sestru njihovu. 14 I rekoše im: ne možemo to uèiniti ni dati sestre svoje za èovjeka neobrezana, jer je to sramota nama. 15 Nego æemo vam uèiniti po volji, ako æete se izjednaæiti s nama i obrezati sve muškinje između sebe. 16 Onda æemo udavati svoje kæeri za vas i ženæemo se vašim kæerima, i postaæemo jedan narod. 17 Ako li ne pristanete da se obrežete, mi æemo uzeti svoju djevojku i otiaæ æemo. 18 I po volji biše rijeæi njihove Emoru i Sihemu sinu Emorovu. 19 I momak ne okljevaše uèiniti to; jer mu kæi Jakovljeva omilje veoma; i on bješe najviše poštovan između svijeh u kuæi oca svojega. 20 I otide Emor i sin mu Sihem na vrata grada svojega, i rekoše graðanima govoreæi: 21 Ovi ljudi hoæe mirno da žive s nama, da se nastane u ovoj zemlji i da trguju po njoj; a evo zemlja je široka i za njih; pa æemo se kæerima njihovim ženiti i svoje æemo kæeri udavati za njih. 22 Ali æe tako pristati da žive s nama i da postanemo jedan narod, ako se sve muškinje među nama obreže, kao što su oni obrezani. 23 Njihova stoka i njihovo blago i sva goveda njihova neæe li biti naša? složimo se samo s njima, pa æe ostati kod nas. 24 I koji god izlažahu na vrata grada njegova, svi poslušaše Emora i Sihema sina njegova; i obreza se sve muškinje, svi koji izlažahu na vrata grada njegova. 25 A treæi dan kad oni bijahu u bolovima, uzeše dva sina Jakovljeva, Simeun i Leviju, braæea Dinina, svaki svoj mæ i uðoðe slobodno u grad i pobiše sve muškinje. 26 Ubiše i Emora i sina mu Sihema oštrem mææem, i uvezhi Dimu iz kuæe Sihemove otidoše. 27 Tada doðoše sinovi Jakovljevi na pobijene, i oplijeniše grad, jer u njemu bi osramoæena sestra njihova. 28 I uzeše ovce njihove i goveda njihova i magarice njihove, što god bješe u gradu i što god bješe u polju. 29 I sve blago njihovo, i svu djecu i žene njihove pohvataše i odvedoše, i što god bješe u kojoj kuæi. 30 A Jakov reèe Simeunu i Leviju; smetoste me, i omraziste me narodu ove zemlje, Hananejima i Ferezejima; u mene ima malo ljudi, pa ako se skupe na me, hoæe me ubiti te æeu se istrijebiti ja i dom moj. 31 A oni rekoše: zar sa sestrom našom da rade kao s kurvom?

35 A Bog reèe Jakovu: ustani, idi gore u Vetiþ i ondje stani; i naèini ondje žrtvenik Bogu, koji ti se javio kad si bježao od Isava brata svojega. 2 I Jakov reèe porodici svojoj i svijema koji bijahu s njim: bacite tuðe bogove što su u vas, i oèistite se i preobucite se; 3 Pa da se dignemo i idemo gore u Vetiþ, da naèinim ondje žrtvenik Bogu, koji me je èuo u dan nevolje moje i bio sa mnom na putu kojim sam išao. 4 I dadoše Jakovu sve bogove tuðe koji bijahu u njihovjem rukama, i oboce, koje imahu u ušima; i Jakov ih zakopa pod hrastom kod Sihema. 5 Potom otidoše. A strah Božji doðe na gradove koji bijahu oko njih, te se ne digoše u potjeru za sinovima Izrailjevijem. 6 I Jakov i sva èeljad što bijaše s njim doðoše u Luz u zemlji Hananskoj, a to je Vetiþ. 7 I ondje naèini žrtvenik, i nazva ono mjesto: Bog Vetiþki, jer mu se ondje javi Bog, kad je bježao od brata svojega. 8 Tada umrije Devora dojkinja Reveæina, i pogreboše je ispod Vetiþa pod hrastom, koji nazva Jakov Alon-Vakut. 9 I javi se Bog Jakovu opet, pošto izide iz Padan-Arama, i blagoslovi ga, 10 I reèe mu Bog: ime ti je Jakov; ali se otsele neæeß zвати Jakov, nego æe ti

ime biti Izrailj. I nadjede mu ime Izrailj. 11 I još mu reèe Bog: ja sam Bog svemoguæi; rasti i množi se; narod i mnogi æe narodi postati od tebe, i carevi æe izaæi iz bedara tvojih. 12 I daæeu ti zemlju koju sam dao Avramu i Isaku, i nakon tebe sjemenu tvojemu daæeu zemlju ovu. 13 Potom otide od njega Bog s mesta gdje mu govori. 14 A Jakov metnu spomenik na istom mjestu gdje mu Bog govori; spomenik od kamena, i pokropi ga kropljenjem, i preli ga uljem. 15 I Jakov prozva mjesto gdje mu govori Bog Vetiþ. 16 I otidoše od Vetiþa. A kad im osta još malo puta do Efrate, porodi se Rahilja, i bješe joj težak poroðaj. 17 I kad se veoma muæaše, reèe joj babica: ne boj se, imaæeß još jednoga sina. 18 A kad se rastavljaše s dušom te umiraše, nazva ga Venonija; ali mu otac nadjede ime Venijamin. 19 I umrije Rahilja, i pogreboše je na putu koji ide u Efratu, a to je Vitejem. 20 I metnu Jakov spomenik na grob njezin. To je spomenik na grobu Rahiljinu do današnjeg dana. 21 Odatle otiaþ Izrailj razape šator svoj iza kule Migdolederske. 22 I kad Izrailj živiljaše u onoj zemlji, otide Ruvim i leže s Valom inoèom oca svojega. I to doèeu Izrailj. A imaše Jakov dvanaest sinova. 23 Sinovi Lijini bjehu: Ruvim prvenac Jakovljev, i Simeun i Levije i Juda i Isahar i Zavulon; 24 A sinovi Rahiljinj: Josif i Venijamin; 25 A sinovi Vale robinje Rahiljinj: Dan i Neftalim; 26 A sinovi Zelfe robinje Lijine: Gad i Asir. To su sinovi Jakovljevi, koji mu se rodiše u Padan-Aramu. 27 I Jakov doðe k Isaku ocu svojemu u Mamriju u Kirijat-Arvu, koje je Hevron, gdje Avram i Isak bijahu doðlјaci. 28 A Isaku bješe sto i osamdeset godina; 29 I onemoæav umrije Isak, i bi pribran k rodru svojemu star i sit život; i pogreboše ga Isav i Jakov sinovi njegovi.

36 A ovo je pleme Isavovo, a on je Edom. 2 Isav se oženi između kæeri Hananejskih Adom kæerju Eloma Hetejina, i Olivemom kæerju Ane sina Sevegona Evejina, 3 I Vasematom kæerju Ismailovom, sestrom Navaotovom. 4 I rodi Ada Isavu Elifasa, a Vasemata rodi Raguila. 5 A Olivema rodi Jeusa i Jegloma i Koreja. To su sinovi Isavovi, koji mu se rodiše u zemlji Hananskoj. 6 I Isav uze žene svoje i sinove svoje i kæeri svoje i sve domaæne svoje, i stada svoja i svu stoku svoju i sve blago svoje što bješe stekao u zemlji Hananskoj; pa otide u drugu zemlju daleko od Jakova brata svojega. 7 Jer im blago bijaše vrlo veliko, te ne mogahu živjeti zajedno; niti ih zemlja gdje bijahu doðlјaci mogaše nositi od množine stoke njihove. 8 I Isav živiljaše na planini Siru. Isav je Edom. 9 A ovo je pleme Isava oca Edomcima na planini Siru. 10 Ovo su imena sinova Isavovih: Elifas sin Ade žene Isavove, i Raguilo sin Vasemate žene Isavove. 11 A Elifasovi sinovi bjehu: Teman, Omar, Sofar, Gotom i Kenez. 12 A Tamna bješe inoèa Elifasu sinu Isavovu, i rodi Elifasu Amalika. To su sinovi Ade žene Isavove. 13 A ovo su sinovi Raguilovi: Nahot, Zare, Some i Moze. To bjehu sinovi Vasemate žene Isavove. 14 A ovo su sinovi Oliveme kæeri Ane sina Sevegonova, žene Isavove. Ona rodi Isavu Jeusa i Jegloma i Koreja. 15 Ovo su starjeæne sinovima Isavovijem: sinovi Elifasa prvenca Isavova: starjeæina Teman, starjeæina Omar, starjeæina Sofar, starjeæina Kenez, 16 Starjeæina Korej, starjeæina Gotim, starjeæina Amalik. To su starjeæine od Elifasa u zemlji Edomskoj. To su sinovi Adini. 17 A sinovi Raguila sina Isavova: starjeæina Nahot, starjeæina Zare, starjeæina Some, starjeæina Moze. To su starjeæine od Raguila u zemlji Edomskoj. To su sinovi Vasemate žene Isavove. 18 A sinovi Oliveme žene Isavove: starjeæina Jeus, starjeæina Jeglom, starjeæina Korej. To su starjeæine od Oliveme kæeri Anine, žene Isavove. 19 To su sinovi Isavovi, i to su starjeæine njihove; a on je Edom. 20 A ovo su sinovi Sira Horejina, koji živiljahu u onoj zemlji: Lotan i Soval i Sevegon i Ana, 21 I Dison i Asar i Rison. To su starjeæine Horejima, sinovi Sirovi u zemlji Edomskoj. 22 A sinovi Lotanovi bjehu Horija i Eman, a sestra Lotanova bješe

Tamna. **23** A ovo su sinovi Savalovi: Golam i Manahat i Gevil i Sofar i Omar. **24** A ovo su sinovi Sevegonovi: Aije i Ana. A taj je Ana koji pronađe tople izvore u pustinji pasuēi magarce Sevegona oca svojega. **25** A ovo su djeca Anina: Dison i Olivema kaei Anina. **26** A ovo su sinovi Disonovi: Amada i Asvan i Itran i Haran. **27** A ovo su sinovi Asarovici: Valam i Zavan i Akan. **28** A ovo su sinovi Risonovi: Uz i Aran. **29** I ovo su starješine Horejima: starješina Lotan, starješina Soval, starješina Sevegon, starješina Ana, **30** Starješina Dison, starješina Asar, starješina Rison. To su starješine Horejima, kako im starješovahu u zemlji Siru. **31** A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailevijem. **32** Carova u Edomskoj Valak sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava. **33** A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vosore. **34** A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske. **35** A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isijee Madljance u polju Moavskom, a gradu mu bješe ime Geten. **36** A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa. **37** A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci. **38** A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov. **39** A kad umrije Valenon sin Ahovorov, zacari se na njegovo mjesto Adar, a grad mu se zvaže Fogor, a ženi mu bješe ime Metevelija, koja bješe kaei Matraide kaeeri Mezevove. **40** I ovo su imena starješinama od Isava po porodicama njihovim, po mjestima njihovim, po imenima njihovim: starješina Tamna, starješina Gola, starješina Jeter, **41** Starješina Olivema, starješina Ila, starješina Finon, **42** Starješina Kenez, starješina Teman, starješina Mazar, **43** Starješina Magedilo, starješina Zafoj. To su starješine Edomske kako nastavahu u svojoj zemlji. Ovaj Isav bi otac Edomcima.

37 A Jakov živiljaše u zemlji gdje mu je otac bio došljak, u zemlji Hananskoj. **2** Ovo su događaji Jakovljevi. Josif kad bješe momak od sedamnaest godina, pasjaše stoku s braeom svojom, koju rodiše Vala i Zelfa žene oca njegovu; i donošaše Josif zle glasove o njima ocu svojemu. **3** A Izraile ljudi ljuštaju Josifa najvećima između svih sinova svojih, jer mu se rodio pod starost; i naeini mu šarenu haljinu. **4** A braeae videše gdje ga otac ljubi najvećima između sve braeae njegove, stadoše mrziti na nj tako da mu ne mogahu lijepe rijeće progovoriti. **5** Uz to usni Josif san i prirovjedi braeae svojoj, te oni još većima omrznu na nj. **6** Jer im reče: da ēujete san što sam snio: 7 Vežasmo snopije u polju, pa moj snop usta i ispravi se, a vaši snopovi iđau unoakolo i klanjanju se snopu mojemu. **8** Tada mu braeae rekōše: da nećeš još biti car nad nama i zapovijedati nam? Stoga još većima stadoše mrziti na nj radi sanova njegovih i radi rijeće njegovih. **9** Poslijе opet usni drugi san, i prirovjedi braeae svojoj govoreše: usnih opet san, a to se sunce i mjesec i jedanaest zvijezda klanjanju meni. **10** A prirovjedi i ocu svojemu i braeae svojoj; ali ga otac prekori i reče mu: kakav je to san što si snio? eda li æemo dozai ja i mati twoja i braeae twoja da se klanjam tebi do zemlje? **11** I zavidoju mu braeae; ali otac njegov èuvaše ove rijeće. **12** A kad braeae njegova otidoše da pasu stoku oca svojega kod Sihema, **13** Reče Izraile Josifu: ne pasu li braeae twoja stoku kod Sihema? hajde da te pošjem k njima. A on reče: evo me. **14** A on mu reče: idi, vidi kako su braeae twoja i kako je stoka, pa dođi da mi javiš. I opravi ga iz doline Hevranske, i on otide put Sihema. **15** I èovjek jedan nađe ga a on luta po polju, te ga zapita govoreše: šta tražiš? **16** A on reče: tražim braeae svoju; kaži mi, molim te, gdje su sa stokom? **17** A èovjek reče: otišli su odavde, jer ēuh gdje rekōše: hajdemo u Dotaim. I otide Josif za braeom svojom, i nađe ih u

Dotaimu. **18** A oni ga ugledaše izdaleka; i dok još ne dođe blizu njih, stadoše se dogovarati da ga ubiju, **19** I rekōše među sobom: gle, evo onoga što sreće sanja. **20** Hajde sada da ga ubijemo i da ga bacimo u koju od ovijeh jama, pa æemo kazati: ljeta ga je zverka izjela. Onda æemo vidjeti šta æe biti od njegovih sanova. **21** Ali Ruvim kad ēu to, izbavi ga iz ruku njihovih rekav: nemojte da ga ubijemo. **22** I još im reče Ruvim: nemojte krv proljevati; bacite ga u ovu jamu u pustinji, a ne dižite ruke na nj. A on ga šeaaše izbaviti iz ruku njihovih i odvesti k ocu. **23** I kad Josif dođe k braeae svojoj, svukoše s njega haljinu njegovu, haljinu šarenu, koju imaše na sebi. **24** I uhvativši ga bacise ga u jamu; a jama bješe prazna, ne bješe vode u njoj. **25** Poslijе sjedše da jedu. I podigavši oči ugledaše, a to gomila Ismailjaca iðaše od Galada s kamilama natovarenim mirisavogu korijenja i tamjana i smirne, te nošahu u Misir. **26** I reče Juda braeae svojoj: kaka æe biti korist što æemo ubiti brata svojega i zatajiti krv njegovu? **27** Hajde da ga prodamo ovijem Ismailjcima pa da ne dižemo ruke svoje na nj, jer nam je brat, naše je tijelo. I poslušaše ga braeae njegova. **28** Pa kad trgovci Madijamski bijahu pored njih, oni izvukoste i izvadiše Josifa iz jame, i prodadoše Josifa Ismailjcima za dvadeset srebrenika; i oni odvedoše Josifa u Misir. **29** A kad se Ruvim vrati k jami, a to nema Josifa u jami; tada razdrije haljine svoje, **30** Pa se vrati k braeae svojoj, i reče: nema djeteta; a ja kuda æeu? **31** Tada umeće haljinu Josifovu, i zaklavši jare zamoeiše haljinu u kru, **32** Pa onda poslaše šarenu haljinu oču njegovu poruèivši: nađosmo ovu haljinu, vidi je li haljina sina twojega ili nije. **33** A on je pozna i reče: sina je mojega haljina; ljeta ga je zverka izjela; Josif je doista raskinut. **34** I razdrije Jakov haljine svoje, i veza kostrijet oko sebe; i tužaše za sinom svojim dugo vremena. **35** I svi sinovi njegovi i sve kaeeri njegove ustadoše oko njega tješeae ga, ali se on ne nadijaše utješiti, nego govoraše: s tugom æeu u grob leæi za sinom svojim. Pa i njegov otac plakaše za njim. (*Sheol h7585*) **36** A Madijanci prodadoše ga u Misir Petrefriju, dvoraninu Faraonovu, zapovjedniku stražarskom.

38 A u to vrijeme dogodi se, te Juda otide od braeae svoje i uvrati se kod nekoga Odolamejca, kojemu ime bješe Iras. **2** I ondje vidje Juda kaeer nekoga Hananejca, kojemu ime bješe Sava, i uze je i leže s njom; **3** I ona zatrudnje i rodi sina, kojemu nadjede ime Ir. **4** I opet zatrudnjevi rodi sina, kojemu nadjede ime Avnan. **5** I opet rodi sina, i nadjede mu ime Silom; a Juda bijaše u Hasvi kad ona toga rodi. **6** I Juda oženi prvenca svojega Ira djevojkom po imenu Tamarom. **7** Ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, i ubi ga Gospod. **8** A Juda reče Avnanu: uđi k ženi brata svojega i oženi se njom na ime bratovo, da podigneš sjeme bratu svojemu. **9** A Avnan znajuæi da neće biti njegov porod, kad lijegaše sa ženom brata svojega prosipaše na zemlju, da ne rodi djece bratu svojemu. **10** Ali Gospodu ne bi milo što èinijaše, te ubi i njega. **11** I Juda reče Tamari snasi svojoj: ostani udovicom u kuæi oca svojega dokle odraste Silom sin moj. Jer govoraše: da ne umre i on kad braeae mu. I otide Tamara, i živiljaše u kuæi oca svojega. **12** A kad prođe mnogo vremena, umrije kaei Savina, žena Judina. I kad se Juda utješi, pođe u Tamu k Ijudima što mu strizijahu ovce, sam s Irasom prijateljem svojim Odolamejcem. **13** I javiše Tamari govoreše: eto svekar twoj ide u Tamu da strîže ovce svoje. **14** A ona skide sa sebe udovièko ruho svoje, i uze pokrivalo i pokri lice, i sjede na raskršće na putu koji ide u Tamu. Jer vidje da je Silom odrastao a nju još ne uðade za nj. **15** A Juda kad je vidje, pomisli da je kurva, jer bješe pokrila lice svoje. **16** Pa svrnu s puta k njoj i reče joj: pusti da legnem s tobom. Jer nije poznao da mu je snaha. A ona reče: šta æeš mi dati da legneš sa mnom? **17** A on reče: poslaœu ti jare iz stada. A ona mu reče: ali

da mi daš zalog dokle ga ne pošješ. **18** A on reče: kakav zalog da ti dam? A ona reče: eto, prsten i rubac, i štap što ti je u ruci. I on joj dade, te leže s njom, i ona zatrudnje od njega. **19** Poslije ustavši Tamara otide i skide pokrivalo sa sebe i obuće udovjeko ruho. **20** A Juda posla jare po prijatelju svom Odolamejciju da mu doneše natrag od žene zalog. Ali je on ne nađe. **21** Pa pitaše ljudе po onom mjestu gdje je ona bila govoreći: gdje je ona kurva što je bila na raskršću na ovom putu? A oni rekoše: nije ovdje bilo kurve. **22** I vrti se k Judi i reče: ne nađoh je, nego još rekoše mještani: nije ovdje bilo kurve. **23** A Juda reče: neka joj, da se ne sramotimo; ja sam slao jare, ali je ti ne nađe. **24** A kad prođe do tri mjeseca dana, javiše Judi govoreći: Tamara snaha tvoja učini preljubu, i evo zatrudnje od preljube. A Juda reče: izvedite je da se spali. **25** A kad je povedoše, posla k svekru svojemu i poruči: s èovjekom èije je ovo zatrudnjela sam. I reče: traži èiji je ovaj prsten i rubac i štap. **26** A Juda pozna i reče: pravija je od mene, jer je ne dadoh sinu svojemu Silomu. I više ne leže s njom. **27** A kad dođe vrijeme da rodi, a to blizanci u utrobi njezinoj. **28** I kad se poraðaše, jedno dijete pomoli ruku, a babica uze i veza mu crven konac oko ruke govoreći: ovaj je prvi. **29** Ali on uvuće ruku, i gleda brat njegov, a ona reče: kako prodrije? prodiranje neka ti bude. I nadješe mu ime Fares. **30** A poslije izade brat mu, kojemu oko ruke bijaše crveni konac, i nadješe mu ime Zara.

39 A Josifa odvedoše u Misir; i Petefrije dvoranin Faraonov, zapovjednik stražarski, èovjek Misirac, kupa ga od Ismailjaca, koji ga odvedoše onamo. **2** I Gospod bješe s Josifom, te bi sreæan, i živiljaše u kuæi gospodara svojega Misirca. **3** I gospodar njegov vidje da je Gospod s njim i da sve što radi Gospod vodi u napredak u ruci njegovoj. **4** I Josif steeë milost u njega, i dvoraše ga; a najposlije postavi ga nad cijeljem domom svojim, i što god imaše njemu dade u ruke. **5** A kad ga postavi nad domom svojim i nad svijem što imaše, od tada Gospod blagoslovi dom toga Misirca radi Josifa; i blagoslov Gospodnjih bješe na svemu što imaše u kuæi i u polju. **6** I ostavi u Josifovjem rukama sve što imaše, i ne razbirаш ni za što osim jela koje jeðaše. A Josif bijaše lijepa stasa i lijepa lica. **7** I dogodi se poslije, te se žena gospodara njegova zagleda u Josifa, i reče: lezi sa mnom. **8** A on ne htje, nego reče ženi gospodara svojega: eto gospodar moj ne razbira ni za što što je u kuæi, nego što god ima dade meni u ruke. **9** Ni sam nije vezeš od mene u ovoy kuæi, i ništa ne krije od mene osim tebe, jer si mu žena; pa kako bih uèinio tako grđno zlo i Bogu zgrješio? **10** I ona govoraše take rijeèi Josifu svaki dan, ali je ne posluša da legne s njom ni da se bavi kod nje. **11** A jedan dan kad dođe Josif u kuæu da radi svoj posao, a ne bješe nikoga od domaćnjih u kuæi. **12** Ona ga uhvati za haljinu govoreći: lezi sa mnom. Ali on ostavio joj u rukama haljinu svoju pobježe i otide. **13** A kad ona vidje gdje joj ostavi u rukama haljinu svoju i pobježe, **14** viknu èeljad svoju, i reče im govoreći: gledajte, doveo nam je èovjeka Jevrejina da nas sramoti; dođe k meni da legne sa mnom, a ja povikah iza glasa; **15** A on kad èu gdje vièem, ostavi haljinu svoju kod mene i pobježe i otide. **16** I ona ostavi haljinu njegovu kod sebe dok mu gospodar dođe kuæi. **17** A tada mu reče ovako govoreći: sluga Jevrejin, kojega si nam doveo, dođe k meni da me osramoti; **18** A ja povikah iza glasa, te on ostavio haljinu svoju kod mene pobježe. **19** A kad gospodar njegov èu rijeèi žene svoje gdje mu reče: to mi je uèinio sluga tvoj, razgnjevi se vrlo. **20** I gospodar Josif uhvati ga, i baci ga u tamnicu, gdje ležahu sužnji carski; i bi ondje u tamnici. **21** Ali Gospod bješe s Josifom i raširi milost svoju nad njim i uèini te omilje tamnièaru. **22** I povjeri tamnièar Josifu sve sužnje u tamnici, i što je god trebalo ondje èiniti on ureðivaše. **23** I

tamnièar ne nadgledaše ništa što bješe u Josifovoj ruci, jer Gospod bješe s njim; i što god èinjala, Gospod voðaše u napredak.

40 Poslije toga dogodi se, te peharnik cara Misirskega i hlebar skriviše gospodaru svojemu, caru Misirskom. **2** I Faraon se razgnjevi na ta dva dvoranina, na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hlebarima; **3** I baci ih u tamnicu u kuæi zapovjednika stražarskoga, gdje Josif bješe sužanj. **4** A zapovjednik stražarski odredi im Josifa da ih služi; i bijahu dugo u tamnici. **5** I usniše san obojica u jednu noæ, svaki po znaèenju svojega sna za sebe, i peharnik i hlebar cara Misirskega, koji bijahu sužnji u tamnici. **6** I sjutradan kad dođe Josif k njima, pogleda ih, a oni bjuhu vrlo neveseli. **7** Pa zapita dvorane Faraonove, koji bijahu sužnji s njim u kuæi gospodara njegova, i reče: što ste danas lica nevesela? **8** A oni mu rekoše: san usnismo obojica, a nema ko da nam kaže šta znaèe. A Josif im reče: šta znaèe, nije li u Boga? ali pripovjedite mi. **9** I starješina nad peharnicima pripovjedi san svoj Josifu govoreći: snih, a preda mnem èokot; **10** I na èokotu bjuhu tri loze, i napupi i procvate, i grožđe na njemu uzre; **11** A u ruci mi bješe èaša Faraonova, te pobrah zrelo grožđe i iscijedih ga u èašu Faraonovu, i dodadobh èašu Faraonu. **12** A Josif mu reče: ovo znaèi: tri su loze tri dana. **13** Još tri dana, i Faraon brojezi svoje dvorane uzeæe i tebe, i opet te postaviti u preðašnju službu, i opet æeš mu dodavati èašu kao i prede dok si mu bio peharnik. **14** Ali nemoj zaboraviti mene kad budeš u dobru, uèini milost i pomeni za me Faraonu, i izvadi me iz ove kuæe. **15** Jer su me ukrali iz zemlje Jevrejske, a ovdje nijesam ništa uèinio da me bace u ovu jamu. **16** A kad vidje starješina nad hlebarima kako lijepo kaza san, reče Josifu: i ja snih, a meni na glavi tri kotarice bijele; **17** I u najgornjoj kotarici bijaše svakojakih kolaèa za Faraona, i ptice jeðahu iz kotarice na mojoj glavi. **18** A Josif odgovori i reče: ovo znaèi: tri kotarice tri su dana. **19** Još tri dana, i Faraon brojezi dvorane svoje izbaciae te i objesiæe te na vješala, i ptice æe jesti s tebe meso. **20** I kad dođe treæi dan, to bješe dan u koji se radio Faraon, i uèini Faraon gozbu svima slugama svojim, i naiðe meðu slugama svojim na starješinu nad peharnicima i na starješinu nad hlebarima; **21** I povrati starješinu nad peharnicima u službu da dodaje èašu Faraonu; **22** A starješinu nad hlebarima objesi, kao što kaza Josif. **23** I starješina nad peharnicima ne opomenu se Josifa, nego ga zaboravi.

41 A poslije dvije godine dana usni Faraon, a on stoji na jednoj rijeci. **2** I gle, iz rijeke izade sedam krava lijepijeh i debelijeh, i stadoše pasti po obali. **3** I gle, iza njih izade iz rijeke sedam drugih krava, ružnijeh i mršavijeh, i stadoše pored onih krava na obali. **4** I ove krave ružne i mršave pojedoše onih sedam krava lijepijeh i debelijeh. U tom se probudi Faraon. **5** Pa opet zaspav usni drugom, a to sedam klasova izraste iz jednoga ståbla jedrijeh i lijepijeh; **6** A iza njih iskljija sedam klasova malijeh i šturiyeh; **7** Pa ovi klasovi mali pojedoše onih sedam velikijeh i jedrijeh. U tom se probudi Faraon i vidje da je san. **8** I kad bi ujutru, on se zabrinuo u duhu, i poslav sazva sve gatare Misirske i sve mudarce, i pripovjedi im šta je snio; ali niko ne može kazati Faraonu šta znaèi. **9** Tada progovori starješina nad peharnicima Faraonu i reče: danas se opomenuh grijeha svojega. **10** Kad se Faraon rasrdi na sluge svoje i baci u tamnicu u kuæi zapovjednika stražarskoga mene i starješinu nad hlebarima. **11** Usnismo u jednu noæ ja i on, svaki za sebe po znaèenju sna svojega usnismu. **12** A ondje bijaše s nama momèe Jevrejèe, sluga zapovjednika stražarskoga, i mi mu pripovjedismo sre, a on nam kaza šta èiji se san znaèi. **13** I zbi se kako nam kaza: mene povrati Faraon u službu, a onoga objesi. **14** Tada Faraon posla po Josifa, i brže ga izvedoše iz tamnice, a on se obrija i preobueše se, te izade

pred Faraona. **15** A Faraon reèe Josifu: usnih san, pa mi niko ne umije da kaže šta znaèi; a za tebe èujem da umiješ kazivati sne. **16** A Josif odgovori Faraonu i reèe: to nije u mojoj vlasti, Bog æe javiti dobro Faraonu. **17** I reèe Faraon Josifu: usnih, a ja stojim kraj rijeke na obali. **18** I gle, iz rijeke izaðe sedam krava debelijeh i ljestvica, te stadoše pasti po obali. **19** I gle, iza njih izaðe sedam drugih krava rðavijeh, i vrlo ružnijeh i mršavijeh, kakvijeh nijesam vidio u cijeloj zemlji Misirskoj. **20** I ove krave mršave i ružne pojedoše onijeh sedam debelijeh, **21** I kad im biše u trbuhu, ne poznavaše se da su im u trbuhu, nego opet bjejhу onako ružne kao prije. U tom se probudih. **22** Pa opet usnih, a to sedam klasova izraste iz jednoga stabla jedrije i ljestvica; **23** A iza njih iskljiva sedam malijeh, tankijeh i šturijskih. **24** I ovi tanki klasovi proždriješe onijeh sedam ljestvica. I ovo pripovijedih gatarima, ali mi nijedan ne zna kazati šta znaèi. **25** A Josif reèe Faraonu: oba su sna Faraonova jednaka; Bog javlja Faraonu šta je naumio. **26** Sedam ljestvica krava jesu sedam godina, i sedam ljestvica klasova jesu sedam godina; oba su sna jednaka. **27** A sedam krava mršavijeh i ružnijeh, što izaðoše iza onijeh, jesu sedam godina; i sedam klasova sitnijeh i šturijskih biæe sedam godina gladnjih. **28** To je što rekoh Faraonu: Bog kaže Faraonu šta je naumio. **29** Evo doæi æe sedam godina vrlo rodnjih svoj zemlji Misirskoj. **30** A iza njih nastaae sedam gladnjih godina, gdje æe se zaboraviti sve obilje u zemlji Misirskoj, jer æe glad satri zemlju, **31** Te se neæe znati to obilje u zemlji od gladi potonje, jer æe biti vrlo velika. **32** A što je dva puta zasopce Faraon snio, to je zato što je zacijelo Bog tako naumio, i naskoro æe to uèiniti Bog. **33** Nego sada neka potrazi Faraon èovjeka mudra i razumna, pa neka ga postavi nad zemljom Misirskom. **34** I neka gleda Faraon da postavi starješine po zemlji, i pokupi petinu po zemlji Misirskoj za sedam rodnjih godina; **35** Neka skupljaju od svakoga žita za rodnjih godina koje idu, i neka snesu pod ruku Faraonovu svakoga žita u sve gradove, i neka èuvaju, **36** Da se naðe hrane zemlji za sedam godina gladnjih, kad nastanu, da ne propadne zemlja od gladi. **37** I ovo se uèini dobro Faraonu i svijem slugama njegovijem. **38** I reèe Faraon slugama svojim: moæemo li naæeti èovjeka kakav je ovaj, u kojem bi bio duh Božji? **39** Pa reèe Faraon Josifu: kad je tebi javio Bog sve ovo, nema nikoga tako mudra i razumna kao što si ti. **40** Ti æeš biti nad domom mojim, i sav æe ti narod moj usta ljubiti; samo æeu ovijem prijestolom biti veæi od tebe. **41** I još reèe Faraon Josifu: evo, postavljam te nad svom zemljom Misirskom. **42** I skide Faraon prsten s ruke svoje i metnu ga Josifu na ruku, i obuæe ga u haljine od tankoga platna, i objesi mu zlatnu veriæicu o vratu, **43** I posadi ga na kola koja bijahu druga za njegovijem, i zapovjedi da pred njim vièu: klanjajte se! i da ga postavio nad svom zemljom Misirskom. **44** I još reèe Faraon Josifu: ja sam Faraon, ali bez tebe neæee niko maæi ruke svoje ni noge svoje u svoj zemlji Misirskoj. **45** I nadje Faraon Josifu ime Psontomfaniih, i oženì ga Asenetom kæerju Potifere sveštenika Onskoga. I poðe Josif po zemlji Misirskoj. **46** A bijaše Josifu trideset godina kad izaðe pred Faraona cara Misirskoga. I otiašav od Faraona obiðe svu zemlju Misirsku. **47** I za sedam rodnjih godina rodi zemlja svašta izobila. **48** I stade Josif kupiti za tijeh sedam godina svakoga žita što bješe po zemlji Misirskoj, i snositi žito u gradove; u svaki grad snošaše žito s njiva koje bjejhу oko njega. **49** Tako nakupi Josif žita vrlo mnogo koliko je pijeska morskoga, tako da ga presta mjeriti, jer mu ne bješe broja. **50** I dokle još ne nestal gladna godina, rodiše se Josifu dva sina, koje mu rodi Aseneta kæi Potifere sveštenika Onskoga. **51** I prvencu nadjede Josif ime Manasija, govoreæi: jer mi Bog dade da zaboravim svu muku svoju i sav dom oca svojega. **52** A drugome nadjede ime Jefrem, govoreæi: jer mi Bog dade da

rastem u zemlji nevolje svoje. **53** Ali proðe sedam godina rodnjih u zemlji Misirskoj; **54** I nasta sedam godina gladnjih, kao što je Josif naprijed kazao. I bješe glad po svijem zemljama, a po svoj zemlji Misirskoj bješe hleb. **55** Ali najposlije nasta glad i po svoj zemlji Misirskoj, i narod povika k Faraonu za hleb; a Faraon reèe svima Misircima: idite k Josifu, pa što vam on kaže ono èinite. **56** I kad glad bješe po svoj zemlji, otvorí Josif sve žitnice, i prodavaše Misircima. I glad posta vrlo velika u zemlji Misirskoj. **57** I svijeh zemalja dolažahu u Misir k Josifu da kupuju; jer posta velika glad u svakoj zemlji.

42 A Jakov videæi da ima žita u Misiru, reèe sinovima svojim: Šta gledate jedan na drugoga? **2** I reèe: eto èujem da u Misiru ima žita; idite onamo te nam kupite otuda, da ostanemo živi i ne pomremo. **3** I desetorica braæe Josifove otidoše da kupe žita u Misiru. **4** A Venijamina brata Josifova ne pusti otac s braæom govoreæi: da ga ne bi zadesilo kakvo zlo. **5** I doðoše sinovi Izraeljevi da kupe žita s ostalima koji dolažahu; jer bješe glad u zemlji Hananskoj. **6** A Josif upravljaše zemljom, i prodavaše žito svemu narodu po zemlji. I braæea Josifova došavši pokloniše mu se licem do zemlje. **7** A Josif ugledav braæeu svoju pozna ih; ali se uèini da ih ne poznaje, i oštro im progovori i reèe: odakle ste došli? A oni rekoše: iz zemlje Hananske, da kupimo hrane. **8** Josif dakle pozna braæeu svoju; ali oni njega ne poznase. **9** I opomenu se Josif sanova koje je snio za njih; i reèe im: vi ste uhode; došli ste da vidite gdje je zemlja slaba. **10** A oni mu rekoše: nijesmo, gospodaru; nego sluge twoje doðoše da kupe hrane. **11** Svi smo sinovi jednoga èovjeka, pošteni ljudi, nigda nijesu sluge twoje bile uhode. **12** A on im reèe: nije istina, nego ste dođi da vidite gdje je zemlja slaba. **13** A oni rekoše: nas je bilo dvanaest braæe, sluga tvojih, sinova jednoga èovjeka u zemlji Hananskoj; i eno, najmlaði je danas kod oca našega, a jednoga nema više. **14** A Josif im reèe: kažem ja da ste vi uhode. **15** Nego hoæeu da se uvjerim ovako: tako živ bio Faraon, neæete izaæi odavde dokle ne doðe amo najmlaði brat vaš. **16** Pošljite jednoga izmeðu sebe neka dovede brata vašega, a vi æete ostati ovdje u tamnicu, pa æu vidjeti je li istina što gorovite; inaæe ste uhode, tako živ bio Faraon! **17** I zatvorih u tamnicu na tri dana. **18** A treæi dan reèe im Josif: ako ste radi životu, ovo uèinite, jer se ja Boga bojim: **19** Ako ste pošteni ljudi, jedan brat izmeðu vas neka ostane u tamnicu, a vi idite i odnesite žita koliko treba porodicama vašim. **20** Pa onda dovedite k meni najmlaðeg brata svojega da se posvjedoče rijeæi vaše i da ne izgnetite. I oni uèinile tako. **21** I rekoše jedan drugom: doista se ogriješismo o brata svojega, jer vidjesmo muku duše njegove kad nam se moljaše, pa ga se oglušimo; zato doðe na nas ova muka. **22** A Ruvim odgovori im govoreæi: nijesam li vam gorovio: nemojte se griješiti o dijete? ali me ne poslušaste; i zato se evo traži od nas krv njegova. **23** A oni ne znadijuh da ih Josif razumije, jer se s njim razgovarahu preko tumaæa. **24** A Josif okrete se od njih, i zaplaka se. Potom se opet okreće k njima, i progovori s njima, i uzev izmeðu njih Simeuna vezu ga pred njima. **25** I zapovjedi Josif da im naspu vreæe žita, pa i novce što je koji dao da metnu svakome u vreæu, i da im dadu brašnjenice na put. I tako bi uèinjeno. **26** I natovariovši žito svoje na magarce svoje otidoše. **27** A jedan od njih otvorí svoju vreæu da nahrani magarca svojega u jednoj gostonici, vidje novce svoje ozgo u vreæi. **28** I reèe braæei svojoj: ja dobih natrag novce svoje, evo ih u mojoj vreæi. I zadrhta srce u njima i uplašiše se govoreæi jedan drugome: što nam to uèini Bog? **29** I došavši k Jakovu ocu svojemu u zemlju Hanansku, pripovjediše mu sve što im se dogodi, govoreæi: **30** Oštro gorovareše s nama èovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji, i doèeka nas kao uhode. **31** A kad mu rekosmo: mi smo pošteni ljudi, nigda nijesmo bili uhode; **32** Bilo

nas je dvanaest braæe, sinova oca naæega; jednoga veæ nema, a najmlaði je danas kod oca naæega u zemlji Hananskoj; **33** Reèe nam èovjek, koji zapovijeda u onoj zemlji: ovako æu doznavati jeste li pošteni ljudi: brata jednoga izmeðu sebe ostavite kod mene, a što vam treba za porodice vaše gladi radi, uzmitte i idite. **34** Poslije dovedite k meni brata svojega najmlaðega, da se uvjerim da nijeste uhode nego pošteni ljudi; brata æu vam vratiti, i moæi æete trgovati po ovoj zemlji. **35** A kad izruèivahu vreæe svoje, gle, svakome u vreæi bjehu u zavežljaju novci njegovi; i vidjevši zavežljaje novaca svojih uplašiše se i oni i otac im. **36** I reèe im Jakov otac njihov: potrste mi djecu; Josifa nema, Simeuna nema, pa hoæete i Venijamina da uzmete; sve se skupilo na me. **37** A Ruvim progovori i reèe ocu svojemu: dva sina moja ubij, ako ti ga ne dovedem natrag; daj ga u moje ruke, i ja æu ti ga opet dovesti. **38** A on reèe: neæee iæi sin moj s vama, jer je brat njegov umro i on osta sam, pa ako bi ga zadesilo kako zlo na putu na kojì æete iæi, svalili biste me stara s tugom u grob. (Sheol h7585)

43 Ali glad bjæe vrlo velika u onoj zemlji. **2** Pa kad pojedoðe žito koje bijahu donijeli iz Misira, reèe im otac: idite opet, i kupite nam malo hrane. **3** A Juda mu progovori i reèe: tvrdi nam se zarekao onaj èovjek govoreæi: neæete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš. **4** Ako aæes pustiti s nama brata naæega, iæi æemo i kupiæemo ti hrane. **5** Ako li neæee pustiti, neæemo iæi, jer nam je kazao onaj èovjek: neæete vidjeti lica mojega, ako ne bude s vama brat vaš. **6** A Izrailj reèe: što mi to zlo uèiniste i kazaste èovjeku da imate još jednoga brata? **7** A oni rekoðe: èovjek je potanko raspitivoza za nas i za rod naš govoreæi: je li vam jošte živ? imate li još braæe? a mi mu odgovaraskmo kako nas pitaæe. Jesmo li mogli kako znati da æe kazati: dovedite brata svojega? **8** I reèe Juda Izrailju ocu svojemu: pusti dijete sa mnom, pa æemo se podignuti i otiaði, a ostanem živi i ne pomremo i mi i ti i naša djeca. **9** Ja ti se jaméim za nj, iz moje ga ruke išti; ako ti ga ne dovedem natrag i pred te ne stavim, da sam ti kriv dovjeka. **10** Da nijesmo toliko oklijevali, do sada bismo se dva puta vratili. **11** Onda reèe Izrailj otac njihov: kad je tako, uèinite ovo: uzmitte što najlepše ima u ovoj zemlji u svoje vreæe, i ponesite èovjeku onom dar: malo tamjana i malo meda, mirisava korijenja i smirne, urme i badema. **12** A novaca ponesite dvojinom, i uzmitte novce što bijahu ozgo u vreæama vašim i odnesite natrag, može biti da je pogreæka. **13** I uzmitte brata svojega, pa ustanite i idite opet k onom èovjeku. **14** A Bog svemoguæi da vam da da naæete milost u onoga èovjeka, da vam pusti brata vaæega drugoga i Venijamina; ako li ostanem bez djece, nek ostanem bez djece. **15** Tada uzevši dare i novaca dvojinom, uzevši i Venijamina, podigoðe se i otidoðe u Misir, i izadoðe pred Josifa. **16** A Josif kad vidje s njima Venijamina, reèe èovjeku koji upravljaše kuæom njegovom: odvedi ove ljude u kuæu, pa nakolji mesa i zgotovi, jer æe u podne sa mnom jesti ovi ljudi. **17** I uèini èovjek kako Josif reèe, i ivede ljude u kuæu Josifovu. **18** A oni se bojahu kad ih èovjek voðaše u kuæu Josifovu, i rekoðe: za novce koji preðe bjehu metnuti u vreæe naæe vodi nas, dokle smisli kako æe nas okriviti, da nas zarobi i uzme naæe magarce. **19** Pa pristupivši k èovjeku koji upravljaše kuæom Josifovom, progovoriše mu na vratima kuænim, **20** I rekoðe: eûj, gospodaru; doðli smo bili i preðe, i kupismo hrane; **21** Pa kad doðosmo u jednu gostonicu i otvorismo vreæe, a to novci svakoga nas bijahu ozgo u vreæi njegovoj, novci naæi na mjeru; i evo smo ih donijeli natrag; **22** A druge smo novce donijeli da kupimo hrane; ne znamo ko nam metnu novce naæe u vreæe. **23** A on im reèe: budite mirni, ne bojte se; Bog vaš i Bog oca vaæega metnuo je blago u vreæe vaše; novci su vaši bili u mene. I izvede im Simeuna. **24** I uvede

ih èovjek u kuæu Josifovu, i donese im vode te opråše noge, i magarcima njihovijem položi. **25** I pripraviše dar èekajuæei dokle doðe Josif u podne, jer èuše da æe oni ondje objedovati. **26** I kad Josif doðe kuæi, iznesoše mu dar koji imahu kod sebe, i pokloniše mu se do zemlje. **27** A on ih zapita kako su, i reèe: kako je otac vaš stari, za koga mi goroviste? je li jošte živ? **28** A oni rekoðe: dobro je sluga tvoj, otac naš; još je živ. I pokloniše mu se. **29** A on pogledav vidje Venijamina brata svojega, sina matere svoje, i reèe: je li vam to najmlaði brat vaš za kojega mi goroviste? I reèe: Bog da ti bude milost, sinko! **30** A Josifu goraše srce od ljubavi prema bratu svojemu, te brže potrazi gdje æe plakati, i ušav u jednu sobu plaka ondje. **31** Poslije umiv se izade, i ustežuæi se reèe: dajte objed. **32** I donesoše njemu napose, i njima napose, i Misircima koji objedovavu u njega napose, jer ne moguha Misirci jesti s Jevrejima, jer je to neisto Misircima. **33** A sjedahu pred njim stariji po starješinstvu svojem a mlaði po mladostu svojoj. I zgleduju se od èuda. **34** I uzimajuæi jela ispred sebe slaše njima, i Venijaminu dopade pet puta više nego drugima. I piše i napiše se s njim.

44 I zapovjedi Josif èovjeku što upravljaše kuæom njegovom govoreæi: naspi ovijem ljudima u vreæe žita koliko mogu ponjeti, i svakome u vreæeu metni ozgo novce njegove. **2** I èauš moju, èauš srebrnu, metni najmlaðemu u vreæeu ozgo i novce za njegovo žito. I uèini kako mu Josif reèe. **3** A ujutru kad svanu, otpustiše ljudi s magarcima njihovijem. **4** A kad izadoðe iz mjesta i još ne bijahu daleko, reèe Josif èovjeku što upravljaše kuæom njegovom: ustani, idi brže za onijem ljudima, i kad ih stigneš reci im: zašto vraæate zlo za dobro? **5** Nije li to èaša iz koje piye moj gospodar? i neæe li po njoj zacijsko poznati kakvi ste? zlo ste radili što ste uèinili. **6** I on ih stiže, i reèe im tako. **7** A oni mu rekoðe: zašto goroviri, gospodaru, take rijeèi? Saèuvaj Bože da sluge tvoje uèine tako što! **8** Eno smo ti donijeli natrag iz zemlje Hananske novce koje naðosmo ozgo u vreæama svojim, pa kako bismo ukrali iz kuæe gospodara tvojega srebro ili zlato? **9** U kojega se izmeðu sluga tvojih naðe, onaj neka pogine, i svrh toga mi æemo biti robovi gospodaru mojemu. **10** A on reèe: neka bude kako rekoste; ali u koga se naðe, onaj da mi bude rob, a vi ostali neæete biti krivi. **11** I brže poskiðaše svi na zemlju vreæe svoje, i razdrijesiše svaki svoju vreæe. **12** A on stade tražiti poœev od najstarijega, i kad doðe na najmlaðega, naðe se èaša u vreæi Venijaminovoj. **13** Tada razdrijesihe haljine svoje, i natovarivši svaki svoj tovar na svojeg magarca vratise se u grad. **14** I doðe Juda s braæem svojom Josifom u kuæu, dok on još bijaše kod kuæe, i padaše pred njim na zemlju. **15** A Josif im reèe: šta ste to uèinili? zar nijeste znali da èovjek kao što sam ja može zacijsko doznati? **16** Tada reèe Juda: šta da ti reèemo, gospodaru? šta da gorovimo? kako li da se pravdamo? Bog je otkrio zloèinstvo tvojih sluga. Evo, mi smo svi robovi tvoji, gospodaru, i mi i ovaj u koga se našla èaša. **17** A Josif reèe: Bože saèuvaj! neæu ja to; u koga se našla èaša on neki mi bude rob, a vi idite s mirom ocu svojemu. **18** Ali Juda pristupiv k njemu reèe: eûj me, gospodaru; dopusti da progovori sluga tvoj gospodaru svojemu, i neka se gnijev tvoj ne raspali na slugu tvojega, jer si ti kao sam Faraon. **19** Gospodar moj zapita sluge svoje govoreæi: imate li oca ili brata? **20** A mi rekosmo gospodaru svojemu: imamo stara oca i brata najmlaðega, koji mu se rodi u starosti; a njegov je brat umro, i on osta sam od matere svoje, i otac ga pazi. **21** A ti reèe slugama svojim: dovedite mi ga da ga vidim svojim oèima. **22** I rekosmo gospodaru svojemu: neæee moæi dijete ostaviti oca svojega; da ostavi oca svojega, odmah æe otac umrijeti. **23** A ti reèe slugama svojim: ako ne doðe s vama brat vaš najmlaði, neæete više vidjeti lica mojega. **24** A kad se vratismo k sluzi tvojemu a ocu mojemu, kazasmo mu rijeèi gospodara mojega. **25** Poslije reèe nam otac: idite opet, kupite

nam hrane. 26 A mi rekosmo: ne možemo iæi, osim ako bude brat naš najmlaði s nama, onda æemo iæi, jer ne možemo vidjeti lica onoga èovjeka, ako ne bude s nama brat naš najmlaði. 27 A sluga tvoj, otac moj, reèe nam: znate da mi je žena rodila dva sina. 28 I jedan od njih otide od mene, i rekoh: zaciјelo ga je raskinula zvjerka; i do sada ga ne vidjeh. 29 Ako i ovoga odvedete od mene i zadesi ga kakvo zlo, svalæete me stara u grob s tugom. (**Sheol h7585**) 30 Pa sada da otidem k sluzi tvojemu, ocu svojemu, a ovo dijete da ne bude s nama, kako je duša onoga vezana za dušu ovoga, 31 Umrjeæe kad vidi da nema djeteta, te æe sluge tvoje svaliti staroga slugu tvojega a oca svojega s tugom u grob. (**Sheol h7585**) 32 A tvoj se sluga podjemeò za djete ocu svojemu rekav: ako ti ga ne dovedem natrag, da sam krv oca svojemu dovijeka. 33 Zato neka sluga tvoj ostane mjesto djeteta da bude rob gospodaru mojoju a dijete neka ide s braæom svojom. 34 Jer kako bih se vratio k ocu svojemu bez djeteta, da gledam jadu koji bi mi oca zadesili?

45 Tada Josif ne moguæi se uzdržati pred ostalima koji stajahu oko njega, povika: izaðite svi napolje. Tako ne osta nikو kod njega kad se Josif pokaza braæi svojoj. 2 Pa briznul plakati tako da èuše Misirci, èu i dom Faraonov. 3 I reèe Josif braæi svojoj: ja sam Josif; je li mi otac još u životu? Ali mu braæea ne mogahu odgovoriti, jer se prepadoðe od njega. 4 A Josif reèe braæi svojoj: pristupite bliže k meni. I pristupiše; a on reèe: ja sam Josif brat vaš, kojega prodadoste u Misir. 5 A sada nemojte žaliti niti se kajati što me prodadoste ovamo, jer Bog mene posla pred vama radi života vašega. 6 Jer je veæ dvije godine dana glad u zemljи, a bìee još pet godina, gdje neæee biti ni oranja ni žetve. 7 A Bog me posla pred vama, da vas saèeuva na zemljи i da vam izbavi život izbavljanjem prevelikim. 8 I takо nijeste me vi opravili ovamo nego sam Bog, koji me postavi ocem Faraonu i gospodarem od svega doma njegova i starješinom nad svom zemljom Misirskaom. 9 Vratite se brže k ocu mojoju i kažite mu: ovako veli sin tvoj Josif: Bog me je postavio gospodarem svemu Misiru, hodi k meni, nemoj oklijevati. 10 Sjedjeæeš u zemljи Gesemskoj i bìee blizu mene, ti i sinovi tvoji i sinovi sinova svojih, i ovce tvoje i goveda tvoja i što je god tvoje. 11 I ja æeu te hraniti onđe, jer æe još pet godina biti glad, da ne poginëš od gladi i i dom tvoj i što je god tvoje. 12 A eto vidite oèima svojima, i brat moj Venijamin svojima oèima, da vam ja iz usta govorim. 13 Kažite ocu mojoju svu slavu moju u Misiru i što ste god vidjeli; pohitajte i dovedite ovamo oca mojega. 14 Tada pade oko vrata Venijamina bratu svomeu i plaka. I Venijamin plaka o vrata njegovu. 15 I izljudi svu braæeu svoju i isplaka se nad njima. Potom se braæea njegova razgovarahu s njim. 16 I èu se glas u kuæi Faraonovo, i rekóse: doðoðe braæea Josifu. I milo bi Faraonu i slugama njegovijem; 17 I reèe Faraon Josifu: kaži braæi svojoj: ovako uèinite: natovarite magarice svoje, pa idite i vratite se u zemljу Hananskу, 18 Pa uzmiti oca svojega i èeljad svoju, i doðite k meni, i daæeu vam najbolje što ima u zemljи Misirskej, i ješæete najbolje obilje ove zemlje. 19 A ti im zapovjedi: ovako uèinite: uzmiti sa sobom iz zemljе Misirske kola za djecu svoju i za žene svoje, i povezite oca svojega i doðite ovamo; 20 A na pokuæstvo svoje ne gledajte, jer što ima najbolje u svoj zemljи Misirskej vaše je. 21 I sinovi Izrailjevi uèiniše tako; i Josif im dade kola po zapovijesti Faraonovo; dade im i braænjice na put. 22 I svakome dade po dvoje haljine, a Venijaminu dade trista srebrnika i petore haljine. 23 A ocu svojemu posta još deset magaraca natovarenijeh najlepšijeh stvari što ima u Misiru, i deset magarica natovarenijeh žita i hleba i jestiva ocu na put. 24 Tako opravi braæeu svoju, i poðoðe; i reèe im: nemojte se koriti putem. 25 Tako se vratiše iz Misira, i doðoðe u zemljу Hananskу k Jakovu ocu

svojemu. 26 I javiše mu i rekoše: još je živ Josif, i zapovjeda nad svom zemljom Misirskaom. A u njemu srce prenemože, jer im ne vjerovaše. 27 Ali kad mu kazaðe sve rijeèi Josifove, koje im je Josif rekao, i vidje kola, koja posla Josif po oca, tada oživje duh Jakova oca njihova; 28 I reèe Izrailj: dosta mi je kad je još živ sin moj Josif; idem da ga vidim dokle nijesam umro.

46 Tada poðe Izrailj sa svijem što imáše, i doðav u Virsaveju prinese žrtvu Bogu oca svojega Isaka. 2 I Bog reèe Izrailju noæeu u utvari: Jakove! Jakove! A on odgovori: evo me. 3 I Bog mu reèe: ja sam Bog, Bog oca tvojega; ne boj se otici u Misir; jer æeu onđe naæiniti od tebe narod velik. 4 Ja æeu s tobom u Misir, i ja æeu te odvesti onamo, i Josif æe metnuti ruku svoju na oèi tvoje. 5 I poðe Jakov od Virsaveje; i sinovi Izrailevi posadiše Jakova oca svojega i djecu svoju i žene svoje na kola koja posla Faraon po nj. 6 I uzeðe stoku svoju i blago svoje što bijahu stekli u zemljи Hananskoj; i doðoðe u Misir Jakov i sva porodica njegova. 7 Sinove svoje i sinove sinova svojih, kæeri svoje i kæeri sinova svojih, i svu porodicu svoju dovede sa sobom u Misir. 8 A ovo su imena djece Izraileve što doðoðe u Misir: Jakov i sinovi njegovi. Prvenac Jakovljev Ruvim; 9 I sinovi Ruvimovi: Enoh, Faluj, Esron i Harmija. 10 A sinovi Simeunovi: Jemuilo, Jamin, Aod, Jahin, Soar i Saul, sin jedne Hananejke. 11 Sinovi Levijevi: Girson, Kat i Merarije. 12 Sinovi Judini: Ir, Avnan, Silom, Fares i Zara; a umrli bjehu Ir i Avnan u zemljи Hananskoj, ali bijahu sinovi Faresovi Esrom i Jemuilo. 13 Sinovi Isaharovi: Tola, Fuva, Jov i Simron. 14 Sinovi Zavulonovi: Sered, Alon, i Ahojilo. 15 To su sinovi Lijini, koje rodi Jakovu u Padan-Aramu, i jošte Dina kæi njegova. Svega duša, sinova njegovijeh i kæeri njegovijeh bješe trideset i tri. 16 Sinovi Gadovi: Sifon, Agije, Sunije, Esvon, Irije, Arodije i Arilije. 17 Sinovi Asirovi: Jenma, Jesva, Jesvija i Verija, i sestra njihova Sara. A sinovi Verijini Hovor i Melhilo. 18 To su sinovi Zelfe, koju dade Lavan Liji kæeri svojoj, i ona ih rodi Jakovu, ssesnaest duša. 19 A sinovi Rahiljene žene Jakovljeve: Josif i Venijamin. 20 A Josifu se rodiše u Misiru od Asenete kæeri Potifere sveštenika Onskoga: Manasija i Jefrem. 21 A sinovi Venijaminovi: Vela, Veher, Asvil, Gira, Naman, Ihije, Ros, Mupim, Upim i Arad. 22 To su sinovi Rahiljinj što se rodiše Jakovu, svega èetrnaest duša. 23 I sin Danov: Asom. 24 A sinovi Neftalimovi: Asilo, Gunije, Jeser i Silim. 25 To su sinovi Vale, koju dade Lavan Rahilji kæeri svojoj i ona ih rodi Jakovu; svega sedam duša. 26 A svega duša što doðoðe s Jakovom u Misir a izaðoðe od bedara njegovijeh, osim žena sinova Jakovljevih, svega duša bješe šezdeset i šest. 27 I dva sinova Josifova koji mu se rodiše u Misiru; svega dakle duša doma Jakovljeva, što doðoðe u Misir, bješe sedamdeset. 28 A Judu posla Jakov naprijed k Josifu, da mu javi da izaðe preda nj u Gesem. I doðoðe u zemljу Gesemsku. 29 A Josif upreže u kola svoja, i izaðe na susret Izrailju ocu svojemu u Gesem; i kad ga vidje Jakov, pade mu oko vrata, i plaka dugo o vrata njegovu. 30 I reèe Izrailj Josifu: sada ne marim umrijeti kad sam te video da si jošte živ. 31 A Josif reèe braæei svojoj i domu oca svojega: idem da javim Faraonu; ali æeu mu kazati: braæea moja i dom oca mojega iz zemljе Hananske doðoðe k meni; 32 A ti su ljudi pastiri i svagda su se bavili oko stoke, i dovedoðe ovce svoje i goveda vama i što god imaju. 33 A kad vas Faraon dozove, reæi æe vam: kakvu radnju radite? 34 A vi kažite: pastiri su bile sluge tvoje od mladosti, i mi i stari naši; da biste ostali u zemljу Gesemskoj; jer su Misircima svi pastiri neèisti.

47 I otišav Josif javi Faraonu i reèe: otac moj i braæea moja s ovcama svojim i s govedima svojim i sa svijem što imaju doðoðe iz zemljе Hananske, i evo ih u zemljу Gesemskoj. 2 I uzev nekolicinu braæeu svoje, pet ljudi, izvede ih pred Faraona. 3 A

Faraon reèe braæi njegovoj: kakvu radnju radite? A oni rekoše Faraonu: pastiri su sluge tvoje, i mi i naši stari. **4** Još rekoše Faraonu: doðosmo da živimo kao došljaci u ovoj zemlji, jer nema paše za stoku tvrđih sluga, jer je velika glad u zemlji Hananskoj; a sada dopusti da žive u zemlji Gesemskoj sluge tvoje. **5** A Faraon reèe Josifu: otac tvoj i braæea tvoja doðoš k tebi; **6** U tvojoj je vlasti zemlja Misirska; na najboljem mjestu u ovoj zemlji naseli oca svojega i braæeu svoju, neka žive u zemlji Gesemskoj; i ako koje znaš između njih da su vrijedni ljudi, postavi ih nad mojom stokom. **7** Poslije doveđe Josif i Jakova oca svojega i izvede ga pred Faraona, i blagoslov Jakov Faraona. **8** A Faraon reèe Jakovu: koliko ti ima godina? **9** Odgovori Jakov Faraonu: meni ima sto i trideset godina, kako sam došljak. Malo je dana života mojega i zli su bili, niti stižu vijeka otaca mojih, koliko su oni živjeli. **10** I blagoslovio Jakov Faraona otide od Faraona. **11** A Josif naseli oca svojega i braæeu svoju, i dade im dobro u zemlji Misirskoj na najboljem mjestu te zemlje, u zemlji Rameskoj, kao što zapovjedi Faraon. **12** I hranjaše Josif hljebam oca svojega i braæeu svoju i sav dom oca svojega do najmanjega. **13** Ali nesta hljeba u svoj zemlji, jer glad bijaše vrlo velika, i uzmuèi se zemlja Misirska i zemlja Hananska od gladi. **14** I pokupi Josif sve novce što se nalazaju po zemlji Misirskoj i po zemlji Hananskoj za žito koje kupovahu, i slagaše novce u kuæu Faraonu. **15** A kad nestal novaca u zemlji Misirskoj i u zemlji Hananskoj, stadoše svu Misirci dolaziti k Josifu govoreæi: daj nam hljeba; zašto da mremo kod tebe, što novaca nema? **16** A Josif im govoraše: dajte stoku svoju, pa æeu vam dati hljeba za stoku, kad je nestalo novaca. **17** I dovoðahu stoku svoju k Josifu, i Josif im davaše hljeba za konje i za ovce i za goveda i za magarce. Tako ih prehrani onu godinu hljebom za svu stoku njihovu. **18** A kad proðe ona godina, stadoše opet dolaziti k njemu druge godine govoreæi: ne možemo tajiti od gospodara svojega, ali je novaca nestalo, i stoka koju imasmo u našegu je gospodara; i nije ostalo ništa da donešemo gospodaru svojemu osim tjelesa naših i njiva naših. **19** Zašto da mremo na tvoje oèi? evo i nas i naših njiva; kupi nas i njive naše za hljeb, da s njivama svojim budemo robovi Faraonu, i daj ţita da ostanemo ţivi i ne pomremo i da zemlja ne opusti. **20** Tako pokupova Josif Faraonu sve njive u Misiru, jer Misirci prodavahu svaki svoju njivu, kad glad uze jako mah među njima. I zemlja posta Faraonova. **21** A narod preseli u gradove od jednoga kraja Misira do drugoga. **22** Samo ne kupi svešteničkih njiva; jer Faraon odredi dio sveštenicima, i hranjahu se od svojega dijela, koji im dade Faraon, te ne prodaše svojih njiva. **23** A Josif reèe narodu: evo kupih danas vas i njive vaše Faraonu; evo vam sjemena, pa zasijete njive. **24** A što bude roda, daæete peto Faraonu, a èetiri dijela neko budu vama za sjeme po njivama i za hranu vama i onjema koji su po kuæama vašim i za hranu djeci vašoj. **25** A oni rekoše: ti si nam život saèuvao; neka nađemo milost pred gospodarem svojim da budemo robovi Faraonu. **26** I postavi Josif zakon do današnjega dana za njive Misirske da se daje peto Faraonu; samo njive sveštenike ne postaše Faraonove. **27** A djeca Izrailjeva življahu u zemlji Misirskoj u kraju Gesemskom, i držahu ga, i narodiše se i namnožiše se veoma. **28** I Jakov poživje u zemlji Misirskoj sedamnaest godina; a svega bi Jakovu sto i èetrdeset i sedam godina. **29** A kad se približi vrijeme Izraeliju da umre, dozva sina svojega Josifa, i reèe mu: ako sam našao milost pred tobom, metni ruku svoju pod stegno moje, i uèini mi milost i vjeru, nemoj me pogrepsti u Misiru; **30** Nego neka ležim kod otaca svojih; i ti me odnesi iz Misira i pogrebi me u grobu njihovu. A on reèe: uèiniæu kako si kazao. **31** I reèe mu Jakov: zakuni mi se. I on mu se zakle. I pokloni se Izraelju preko uzglavlјa od odraslog svojega.

48 Poslije javiše Josifu: eno, otac ti je bolestan. A on povede sa sobom dva sina svoja, Manasiju i Jefrema. **2** I javiše Jakovu i rekoše: evo sin tvoj Josif ide k tebi. A Izraelj se okrije, te sjede na postelji svojoj. **3** I reèe Jakov Josifu: Bog svemoguæi javi se meni u Luzu u zemlji Hananskoj, i blagoslov me; **4** I reèe mi: uèiniæu te da narasteš i namnožiš se; i uèiniæu od tebe mnoštvo naroda, i daæeu zemlju ovu sjemenu tvojemu nakon tebe da je njihova dovjeka. **5** Sada dakle dva sina tvoja, što ti se rodile u zemlji Misirskoj prije nego dođoh k tebi u Misir, moji su, Jefrem i Manasija kao Ruvim i Simeun neka budu moji. **6** A djeca koju rodiš poslije njih, neka budu tvoja i neka se po imenu braæea svoje zovu u našlijedstvu svojem. **7** Jer kad se vratiš iz Padana, umrije mi Rahilja u zemlji Hananskoj na putu, kad bješe još malo do Efrate; i pogreboh je na putu u Efratu, a to je Vitlejem. **8** A vidjev Izraelj sinove Josifove, reèe: ko su ovi? **9** A Josif reèe ocu svojemu: moji sinovi, koje mi Bog dade ovdje. A on reèe: doveđi ih k meni, da ih blagoslovim. **10** A oœi bjehu Izraelju otežale od starosti, te ne moguše dobro vidjeti. A kad mu ih privede, cijeliva ih i zagrlji. **11** I reèe Izraelj Josifu: nijesam mislio da æeu vidjeti lice tvoje; a gle, Bog mi dade da vidim i porod tvoj. **12** A Josif odmaće ih od koljena njegovih i pokloni se licem do zemlje. **13** Pa ih uze Josif obojicu, Jefrema sebi s desne strane a Izraelju s lijeve, Manasiju pak sebi s lijeve strane a Izraelju s desne; i tako ih primaèe k njemu. **14** A Izraelj pruživ desnu ruku svoju metnu je na glavu Jefremu mlaðemu, a lijevu na glavu Manasiji, tako namjestiv ruke navlaš, ako i jest Manasija bio prvenac. **15** I blagoslovio Josifa govoreæi: Bog, kojemu su svagda ugaðali oci moji Avram i Isak, Bog, koji me je hranio otako sam postao do današnjega dana, **16** Anđeo, koji me je izbavljao od svakoga zla, da blagoslov dijecu ovu, i da se po mojojmu imenu i po imenu otaca mojih Avrama i Isaka prozovu, i da se kao ribe namnože na zemlji! **17** A Josif kad vidje gdje otac metnu desnu ruku svoju na glavu Jefremu, ne bi mu milo, pa uhvati za ruku oca svojega da je premjesti s glave Jefremove na glavu Manasijinu. **18** I reèe Josif ocu svojemu: ne tako, oœe; ovo je prvenac, metni desnicu njemu na glavu. **19** Ali otac njegov ne htje, nego reèe: znam, sine, znam; i od njega æee postati narod, i on æe biti velik; ali æe mlaði brat njegov biti veæi od njega, i sjeme æe njegovo biti veliko mnoštvo naroda. **20** I blagoslovio ih u onaj dan i reèe: tobom æe Izraelj blagosiljeni govoreæi: Bog da te uèini kao Jefrema i kao Manasiju. Tako postavi Jefrema pred Manasiju. **21** Poslije reèe Izraelj Josifu: evo ja æeu skoro umrijeti; ali æe Bog biti s vama i odveæe vas opet u zemlju otaca vaših. **22** I ja ti dajem jedan dio više nego braæevoj, koji uezih iz ruku Amorejskih maæem svojim i lukom svojim. **49** Poslije sazvao Jakov sinove svoje i reèe: skupite se da vam javim šta æe vam biti do pošljetka. **2** Skupite se i poslušajte, sinovi Jakovljevi, poslušajte Izraelja oca svojega. **3** Ruvime, ti si prvenac moj, krijepest moja i poèetak sile moje; prvi gospodstvom i prvi snagom. **4** Navro si kao voda; neæeš biti prvi; jer si stao na postelju oca svojega i oskvrnio je legav na nju. **5** Simeun i Levije, braæea, mææevi su im oružje nepravdi. **6** U tajne njihove da ne ulazi duša moja, sa zborom njihovim da se ne sastavlja slava moja; jer u gnjevu svojem pobiše ljude, i za svoje veselje pokidaše volove. **7** Proklet da je gnjev njihov, što bješe nagoao, i ljutina njihova, što bješe ţestoka; razdijeliæu ih po Jakovu, i rasuæeu ih po Izraelju. **8** Juda, tebe æe hvaliti braæea tvoja, a ruka æe ti biti za vratom neprijateljima tvojim, i klanjaæe ti se sinovi oca tvojega. **9** Laviæu Juda! s plijena si se vratio, sine moj; spusti se i ležiæe kao lav i kao ljuti lav; ko æe ga probudit? **10** Palica vladalaèka neæee se odvojiti od Jude niti od nogu njegovih onaj koji postavlja zakon, dokle ne doðe onaj kome pripada, i njemu

æe se pokoravati narodi. **11** Veže za èokot magare svoje, i za plemenitu lozu mlade od magarice svoje; u vinu pere haljinu svoju i ograë svoj u soku od grožđa. **12** Oèi mu se crvene od vina i zubi bijele od mlijeka. **13** Zavulon æe živjeti pokraj mora i gdje pristaju laðe, a meða æe mu biti do Sidona. **14** Isahar je magarac jak u kostima, koji leži u toru, **15** I vidjev da je poèivanje dobro i da je zemlja mila, sagnuæe ramena svoja da nosi, i plaæaæe danak. **16** Dan æe suditi svojemu narodu, kao jedno između plemena Izrailjevih. **17** Dan æe biti zmija na putu i guja na stazi, koja ujeda konja za kièicu, te pada konjik nauznaço. **18** Gospode, tebe èekam da me izbaviš. **19** A Gad, njega æe vojska svladati; ali æe najposlije on nadvladati. **20** U Asira æe biti obilata hrana, i on æe davati slasti carske. **21** Neftalim je košuta puštena, i govoríe lije rijeèi. **22** Josif je rodna grana, rodna grana kraj izvora, kojoj se ogranci raširiše svrh zida. **23** Ako ga i ucvijeliše ljuto i strijeljaše na nj, i biše mu neprijatelji strijelci, **24** Opet osta jak luk njegov i ojaèaše mišice ruku njegovoj od ruku jakoga Boga Jakovljeva, odakle posta pastir, kamen Izrailju, **25** Od silnoga Boga oca tvojega, koji æe ti pomagati, i od svemoguæega, koji æe te blagosloviti blagoslovima ozgo s neba, blagoslovima ozdo iz bezdana, blagoslovima od dojaka i od materice. **26** Blagoslov oca tvojega nadvisiše blagoslove mojih starjih svrh brda vjeèenih, neka budu nad glavom Josifovom i nad tjemenum odvojenoga između braæe. **27** Venijamin je vuk grablivi, jutrom jede lov, a veèerom dijeli plijen. **28** Ovo su dvanaest plemena Izrailjevih, i ovo im otac izgovori kad ih blagoslovi, svako blagoslovom njegovijem blagoslovi ih. **29** Potom im zapovjedi i reèe im: kad se priberem k rodu svojemu, pogrebite me kod otaca mojih u peæini koja je na njivi Efrona Hetejina, **30** U peæini koja je na njivi Makpeljskoj prema Mamriji u zemlji Hananskoj, koju kupi Avram s njivom u Efrona Hetejina da ima svoj grob. **31** Ondje pogreboše Avrama i Saru ženu njegovu, ondje pogreboše Isaka i Reveku ženu njegovu, i ondje pogreboh Liju. **32** A kupljena je njiva i peæina na njoj u sinova Hetovijeh. **33** A kad izgovori Jakov zapovjesti sinovima svojim, diže noge svoje na postelju, i umrije, i pribran bi k svojemu.

50 Tada Josif pade na lice ocu svojemu, i plaka nad njim cijeljuæi ga. **2** I zapovjedi Josif slugama svojim ljekarima da mirisima pomažu oca njegova; i ljekari pomazaše mirisima Izrailja. **3** I navrši mu se èetrdeset dana, jer toliko dana treba onijem koje pomažu mirisima; i plakaše za njim Misirci sedamdeset dana. **4** A kad proðoše žalosni dani, reèe Josif domaænjima Faraonovijem govoreæi: ako sam našao milost pred vama, gorovite Faraonu i recite: **5** Otac me je moj zakleo govoreæi: evo, ja æu skoro umrijeti; u grobu mojem, koji iskopah u zemlji Hananskoj, ondje me pogrebi. Pa sada da idem da pogrebem oca svojega, a poslije æu opet doæi. **6** A Faraon mu reèe: idi, pogrebi oca svojega kako te je zakleo. **7** I otide Josif da pogrebe oca svojega; i s njim poðoše sve sluge Faraonove, starješine od doma njegova i sve starješine od zemlje Misirske, **8** I sav dom Josifov i braæa njegova i dom oca njegova; samo djecu svoju i ovce svoje i goveda svoja ostaviše u zemlji Gesemskoj. **9** A poðe s njim i kola i konjika toliko da bješe vojska vrlo velika. **10** A kad doðoše na gumnu Atadovo, koje je s onu stranu Jordana, plakaše ondje mnogo i vrlo tužno; i Josif uèini žalost za ocem svojim za sedam dana. **11** A ljudi iz one zemlje, Hananejci, kad vidješe plaæ na gumnu Atadovu, rekoše: u velikoj su žalosti Misirci. Zato prozvaše ono mjesto s onu stranu Jordana žalost Misirska. **12** I uèiniše mu sinovi njegovi kako im bješe zapovedio. **13** Odnesoše ga sinovi njegovi u zemlju Hanansku, i pogreboše ga u peæini na njivi Makpeljskoj, koju kupi Avram da ima svoj grob u Efrona Hetejina prema Mamriji. **14** I pogrebat će oca svojega vrati se Josif u Misir i braæa njegova i

svi koji bijahu izašli s njim da pogrebu oca njegova. **15** A braæa Josifova videæi gdje im otac umrije, rekoše: može biti da se Josif srdi na nas, pa æe nam se osvetiti za sve zlo što mu uèinismo. **16** Zato poruèiše Josifu: otac tvoj zapovjedi na smrti i reèe: **17** Ovako kažte Josifi: molim te, oprosti braæi svojoj bezakonje i grijeh, što ti pakostiše; sada oprosti bezakonje slugama Boga oca tvojega. A Josif zaplaka se kad mu to rekoše. **18** Poslije doðoše i braæa njegova i padaše pred njim i rekoše: evo smo sluge tvoje. **19** A Josif im reèe: ne bojte se, zar sam ja mjesto Boga? **20** Vi ste misili zlo po me, ali je Bog mislio dobro, da uèini što se danas zbiva, da se saèeva u životu mnogi narod. **21** Ne bojte se dakle; ja æu hraniti vas i vašu djecu. Tako ih utješi i osloboði. **22** Tako življaše Josif u Misiru s domom oca svojega, i poživje sto i deset godina. **23** I vidje Josif sinove Jefremove do treæega koljena; i sinovi Mahira sina Manasijina rodile se i odrastoše na koljenima Josifovijem. **24** I reèe Josif braæi svojoj: ja æu skoro umrijeti; ali æe vas zaciæilo Bog pohoditi, i izvešæe vas iz ove zemlje u zemlju za koju se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu. **25** I zakle Josif sinove Izrailjeve i reèe: zaista æe vas pohoditi Bog; a vi onda odnesite kosti moje odavde. **26** Potom umrije Josif, a bješe mu sto i deset godina; i pomazavši ga mirisima metnuše ga u kovèeg u Misiru.

Izlazak

1 Ovo su imena sinova Izrailjevih koji dođoše u Misir, dođoše s Jakovom, svaki sa svojom porodicom: 2 Ruvim, Simeun, Levije i Juda, 3 Isahar, Zavulon i Venijamin, 4 Dan i Neftalim, Gad i Asir. 5 A svega bijaše ih od bedara Jakovlevih sedamdeset duša s Josifom, koji bješe u Misiru. 6 A Josif umrije i sva braæa njegova i sav onaj naraštaj. 7 I sinovi Izrailjevi narodiše se i umnožiše se, i napredovaše i osiliše veoma, da ih se zemlja napuni. 8 Tada nastala nov car u Misiru, koji ne znadijaše za Josifa; 9 I reèe narodu svojemu: gle, narod sinova Izrailjevih veæi je i sliniji od nas. 10 Nego hajde mudro da postupamo s njima, da se ne množe, i kad nastane rat da ne pristanu s neprijateljima našim i ne udare na nas i ne otidu iz zemlje. 11 I postaviše nad njima nastojnike da ih muèe teškim poslovima; i graðaše narod Izraeljev Faraonu gradove Pitom i Ramesu. 12 Ali što ga više muèahu to se više množaše i napredovaše, da se grožahu od sinova Izrailjevih. 13 I žestoko nagonjahu Misirci sinove Izraileve na poslove, 14 I zagrevišu im život teškim poslovima, blatom i opekama i svakim radom u polju, i svakim drugim poslom, na koji ih žestoko nagonjaju. 15 I još zapovjedi car Misirske babicama Jevrejskim, od kojih jednoj bješe ime Sefora a drugoj Fuva, 16 I reèe: kad babice Jevrejke, i u poroðaju vidite da je muško, ubijte ga, a kad bude žensko, nek ostane živo. 17 Ali se babice bojahu Boga, i ne èinju kako im reèe car Misirske, nego ostavljaju djecu u životu. 18 A car Misirske dozva babice, i reèe im: zašto to èinite, te ostavljate u životu mušku djecu? 19 A babice rekoše Faraonu: Jevrejke nisu kao žene Misirke; jaèe su; dok im dođe babica, one veæe rode. 20 I Bog uèini dobro babicama; i narod se umnoži i osili veoma; 21 I što se babice bojahu Boga, naèini im kuæe. 22 Tada zapovjedi Faraon svemu narodu svojemu govoreæi: svakoga sina koji se rodi bacite u vodu, a kæeri sve ostavljajte u životu.

2 A neko od plemena Levijeva otide i oženi se kæerju Levijevom. 2 I ona zatrudnje i rodila sina; i videæi ga lijepa krijaše ga tri mjeseca. 3 A kad ga ne može više kriti, uze kovèežiæ od site, i obli ga smolom i paklinom, i metnu dijete u nj, i odnese ga u trsku kraj rijeke. 4 A sestra njegova stade podalje da vidi šta æe biti od njega. 5 A kæi Faraonova dođe da se kupa u rijeci, i djevojke njezine hoduju kraj rijeke; i ona ugleda kovèežiæ u trsci, i posla dvorkinju svoju te ga izvadi. 6 A kad otvorí, vidje dijete, i gle, dijete plakaše; i sazali joj se, i reèe: to je Jevrejsko dijete. 7 Tada reèe sestra njegova kæeri Faraonovo: hoæeš li da idem da ti dozovem dojkinju Jevrejku, da ti doji dijete? 8 A kæi Faraonova reèe joj: uzmi ovo dijete, i odoj mi ga, a ja æu ti platiti. I uze žena dijete i odoj ga. 10 A kad dijete odraste, odvede ga ka kæeri Faraonovo, a ona ga posini; i nadjede mu ime Mojsije govoreæi: jer ga iz vode izvadih. 11 I kad Mojsije bijaše velik, izide k braæi svojoj, i gledaše nevolju njihovu. I vidje gdje nekakav Misirac bije èovjeka Jevrejina između braæe njegove. 12 I obazrev se i tamo i amo, kad vidje da nema nikoga, ubi Misirca, i zakopa ga u pjesak. 13 I sjutradan izide opet, a to se dva Jevrejina svaðahu, i reèe onomu koji èinjaja krivo: zašto bije bližnjega svojega? 14 A on reèe: ko je tebe postavio knezem i sudijom nad nama? hoæeš li da me ubiješ kao što si ubio Misirca? Tada se Mojsije uplaši i reèe: zaista se doznao. 15 I Faraon èuv za to tražaše da pogubi Mojsiju. Ali Mojsije pobježe od Faraona i dođe u zemlju Madijamsku, i sjede kod jednoga studenca. 16 A sveštenik Madijamski imaše sedam kæeri, i one dođoše i stadoše zahvatati vodu i najlevati u pojila da napoje stado oca svojega. 17 A dođoše pastiri, i otjerâše ih; a

Mojsije usta i odbrani ih, i napoji im stado. 18 I one se vratiše k ocu svojemu Raguiu; a on reèe: što se danas tako brzo vratiste? 19 A one rekoše: jedan Misirac odbrani nas od pastira, i nali nam i napoji stado. 20 A on reèe kæerima svojim: pa gdje je? zašto ostaviste toga èovjeka? zovite ga da jede. 21 I Mojsije se skloni da živi kod onoga èovjeka, i on dade Mojsiju kæer svoju Seforu. 22 I ona rodi sina, i on mu nadjede ime Girsam, jer sam, reèe, došlik u zemlji tuðoj. 23 A poslije mnogo vremena umrije car Misirske; i uzdusihu od nevolje sinovi Izrailevi i vikahu; i vika njihova radi nevolje dođe do Boga. 24 I Bog èuv uzdisanje njihovo, i opomenu se Bog zavjeta svojega s Avramom, s Isakom i s Jakovom. 25 I pogleda Bog na sinove Izraileve, i vidje ih.

3 A Mojsije pasijaše stado Jotoru tastu svojemu, svešteniku Madijamskomu, i odvede stado preko pustinje, i dođe na goru Božiju Horiv. 2 I javi mu se anđeo Gospodnji u plamenu ognjenom iz kupine. I pogleda, a to kupina ognjem gori a ne sagorijeva. 3 I Mojsije reèe: idem da vidim tu utvaru veliku, zašto ne sagorijeva kupina. 4 A Gospod kad ga vidje gdje ide da vidi, viknu ga Bog iz kupine, i reèe: Mojsije! Mojsije! A on odgovori: evo me. 5 A Bog reèe: ne idi ovamo. Izuj obuæu svoju s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja. 6 Još reèe: ja sam Bog oca twojega, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovlev. A Mojsije zakloni lice svoje, jer ga strah bijaše gledati u Boga. 7 I reèe Gospod: dobro vidjeh nevolju naroda svojega u Misiru, i èuh viku njegovu od zla koje mu èine nastojnici, jer poznaš muku njegovu. 8 I siðoh da ga izbavim iz ruku Misirske, i da ga izvedem iz one zemlje u zemlju dobru i prostranu, u zemlju gdje mljeko i med teèe, na mjesto gdje su Hananeji i Heteji i Amoreji i Ferezeji i Jeveji i Jevuseji. 9 I sada evo vika sinova Izrailevih dođe pred ma, i vidjeh muku, kojom ih muèe Misirci. 10 Sada hajde da te pošljem k Faraonu, da izvedeš narod moj, sinove Izraileve, iz Misira. 11 A Mojsije reèe Bogu: ko sam ja da idem k Faraonu i da izvedem sinove Izraileve iz Misira? 12 A Bog mu reèe: ja æu biti s tobom, i ovo neka ti bude znak da sam te ja poslao: kad izvedeš narod iz Misira, služæete Bogu na ovoj gori. 13 A Mojsije reèe Bogu: evo, kad otidem k sinovima Izrailevijem, pa im reèem: Bog otaca vaših posla me k vama, ako mi reku: kako mu je ime? šta æu im kazati? 14 A Gospod reèe Mojsiju: ja sam onaj što jest. I reèe: tako æeš kazati sinovima Izrailevijem: koji jest, on me posla k vama. 15 I opet reèe Bog Mojsiju: ovako kaži sinovima Izrailevijem: Gospod Bog otaca vaših, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovlev posla me k vama; to je ime moje dojvika, i to je spomen moj od koljena na koljeno. 16 Ida, i skupi starješine Izraileiske, pa im reci: Gospod Bog otaca vaših javi mi se, Bog Avramov, Isakov i Jakovlev, govoreæi: doista obidoh vas, i vidjeh kako vam je u Misiru. 17 Pa rekoh: izvešau vas iz nevolje Misirske u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Ferezejsku i Jevejsku i Jevusejsku, u zemlju gdje teèe mljeko i med. 18 I oni æe poslušati glas twoj; pa æeš ti i starješine Izraileiske otiaæi k caru Misirskom, i reæi æete mu: Gospod Bog Jevrejski srete nas, pa ti se molimo da izidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu. 19 A ja znam da vam neæee dopustiti car Misirske da izidete bez ruke krijeke. 20 Ali æu pružiti ruku svoju, i udariæu Misir svijem èudesima svojim, koja æu uèiniti u njemu: i poslije æe vas pustiti. 21 I uèiniæu da narod naðe ljubav u Misiraca, pa kad poðete, neæete poæi prazni; 22 Nego æe svaka žena zaiskati u susjedstvu svoje i u domaæice svoje nakita srebrnoga i nakita zlatnoga i haljina; i metnuæete na sinove svoje i na kæeri svoje, i oplijeniæete Misir.

4 A Mojsije odgovori i reèe: ali neæee mi vjerovati ni poslušati glasa mojega; jer æe reæi: nije ti se Gospod javio. 2 A Gospod mu reèe: šta ti je to u ruci? A on odgovori: štap. 3 A Bog mu reèe:

baci ga na zemlju. I baci ga na zemlju, a on posta zmija. I Mojsije pobijeđe od nje. 4 A Gospod reče Mojsiju: pruži ruku svoju, pa je uhvati za rep. I pruži ruku svoju, i uhvati je, i opet posta štap u ruci njegovoj. 5 To učini, reče Bog, da vjeruju da ti se javio Gospod Bog otac njihovih, Bog Avramov, Bog Isakov i Bog Jakovljev. 6 I opet mu reče Gospod: turi sada ruku svoju u njedra svoja. I on turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to ruka mu gubava, bijela kao snijeg. 7 A Bog mu reče: turi opet ruku svoju u njedra svoja. I opet turi ruku svoju u njedra svoja; a kad je izvadi iz njedara, a to opet postala kao i ostalo tijelo njegovo. 8 Tako, reče Bog, ako ti ne uvjeruju i ne poslušaju glasa tvojega za prvi znak, poslušaće za drugi znak. 9 Ako li ne uvjeruju ni za ta dva znaka i ne poslušaju glasu tvojega, a ti zahvatiti vode iz rijeke, i proljiti na zemlju, i pretvorit će se voda koju zahvatili iz rijeke, i provrati će se u krv na zemlji. 10 A Mojsije reče Gospodu: molim ti se, Gospode, nijesam rječit ēovjek, niti sam prije bio niti sam otkako si progovorio sa slugom svojim, nego sam sporijeh usta i spora jezika. 11 A Gospod mu reče: ko je dao usta ēovjeku? ili ko može stvoriti nijema ili gluha ili okata ili slijepa? zar ne ja, Gospod? 12 Iđi dakle, ja æu biti s ustima tvojim, i uèeau te šta æeš govoriti. 13 A Mojsije reče: molim te, Gospode, posliji onoga koga treba da posliješ. 14 I razgnjevi se Gospod na Mojsiju, i reče mu: nije li ti brat Aron Levit? znam da je on rjeèit; i evo on æe te sresti, kad te vidi obradovavaće se u srcu svojem. 15 Njemu æeš kazati i metnuæeš ove rijeèe u usta njegova, i ja æu biti s tvojim ustima i s njegovijem ustima, i uèeau vas šta æete èiniti. 16 I on æe mjesto tebe govoriti narodu, i on æe biti tebi mjesto usta a ti æeš biti njemu mjesto Boga. 17 A taj štap uzmi u ruku svoju, njim æeš èiniti èudesa. 18 I otide Mojsije, i vrati se k Jotoru tastu svojemu, i reče mu: pusti me da idem, da se vratim k braæi svojoj u Misiru, da vidim jesu li jošte u životu. I reče Jotor Mojsiju: idi s mirom. 19 I reče Gospod Mojsiju u zemlji Madrijanskoj: idi, vrati se u Misir, jer su pomrli svi koji su tražili dušu tvoju. 20 I uze Mojsije ženu svoju i sinove svoje, i posadi ih na magarca, i poðe natrag u zemlju Misirsку. I uze Mojsije štap Božji u ruku svoju. 21 I reče Gospod Mojsiju: kad otideš i vratiš se u Misir, gledaj da uèiniš pred Faraonom sva èudesa koja ti metnu u ruku: a ja æu uèiniti da mu otvrde srce i ne pusti naroda. 22 A ti æeš reæi Faraonu: ovako kaže Gospod: Izraelj je sin moj, prvenac moj. 23 I kazah ti: pusti sina mojega da mi posluži. A ti ga ne htje pustiti; evo ja æu ubiti sina tvojega, prvenca tvojega. 24 I kad bijaše na putu u gostionici, dođe k njemu Gospod i šeæaše da ga ubije. 25 A Sefta uze oštari nož, i obreza sina svojega, i okrajak baci k nogama njegovijem govoracu: ti si mi krav zaruènik. 26 Tada ga ostavi Gospod; a ona radi obrezanja reče: krav zaruènik. 27 A Gospod reče Aronu: izidi u pustinju na susret Mojsiju. I otide i srete ga na gori Božioj, i poljubi ga. 28 I Mojsije kaza Aronu sve rijeèi Gospodnje, za koje ga posla, i sve znake koje mu zapovjedi. 29 I otidoše Mojsije i Aron, i skupiše sve starješine sinova Izraeljivih. 30 I Aron kaza sve rijeèi, koje bješe rekao Gospod Mojsiju, a Mojsije uèini znake pred narodom. 31 I narod vjerova; i razumješe da je Gospod pohodio sinove Izraeljeve i video nevolju njihovu; i savivši se pokloniše se.

5 A poslije izide Mojsije i Aron pred Faraona, i rekoše mu: ovako veli Gospod Bog Izraeljiv: pusti narod moj da mi praznaju praznik u pustinji. 2 Ali Faraon reče: ko je Gospod da poslušam glas njegov i pustim Izraelja? Ne znam Gospoda, niti æu pustiti Izraelja. 3 A oni rekoše: Bog Jevrejski srete nas; molimo ti se da otidemo tri dana hoda u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, da ne pošje na nas pomor ili maè. 4 A car Misirske reče im: Mojsije i Arone, zašto odvlaèite narod od rada njegova? Idite na svoj posao. 5 Još reče Faraon: eto, naroda je mnogo

u zemlji; a vi još hoæete da ostavljate svoje poslove. 6 I u isti dan zapovjedi Faraon nastojnicima nad narodom i upraviteljima njegovijem, i reče: 7 Otsele nemojte davati narodu pljeve a opeke kao doslje, neka idu sami i kupe sebi pljevu. 8 A koliko su opeka doslje naèinjali toliko izgonite i otsele, niti što smanjite; jer besposlièe, i zato vièu govoreæi: da idemo da prinesemo žrtvu Bogu svojemu. 9 Valja navaliti poslove na te ljudi, pa æe raditi i neæe slušati lažljivijeh rijeèi. 10 I izašavši nastojnici narodni i upravitelji rekoše narodu govoracu: tako veli Faraon: ja vam neæu davati pljeve. 11 Idite sami i kupite sebi pljeve gdje nađete, a od posla vam se neæe popustiti ništa. 12 I razide se narod po svoj zemlji Misirsкоj da èupa strnjku mjesto pljeve. 13 A nastojnici navaljivahu govoracu: svršujte poslove svoje koliko dolazi na dan, kao kad je bilo pljeve. 14 I upravitelji sinova Izraeljivih, koje postavise nad njima nastojnici Faraonovi, dopadaju boja, i govoracu im se: zašto ni juèe ni danas ne naèiniste onoliko opeka koliko vam je određeno, kao prije? 15 I otidoše upravitelji sinova Izraeljivih, i povikaše k Faraonu govoracu: zašto èiniš tako slugama svojim? 16 Pljeva se ne daje slugama tvojim, pa opet kažu nam: gradite opeke. I evo biju sluge tvoje, a krije je tvoj narod. 17 A on reče: besposlièite, besposlièite, i zato govorite: da idemo da prinesemo žrtvu Gospodu. 18 Nego idite, radite; pljeva vam se neæe davati, a opeke da dajete na broj. 19 I upravitelji sinova Izraeljivih vidješe da je zlo po njih što im se kaza: da ne bude opeka manje na dan. 20 I otisavši od Faraona sretòe Mojsija i Arona, koji izidoše pred njih. 21 Pa im rekoše: Gospod neka vas vidi i sudi, što nas omraziste Faraonu i slugama njegovijem, i dadoste im maè u ruku da nas pobiju. 22 I Mojsije se vrati ka Gospodu i reče: Gospode, zašto si navukao to zlo na narod? zašto si me poslao? 23 Jer otkako izidoh pred Faraonu i progovorih u tvoje ime, još gore postupa s narodom ovijem, a ti ne izbavi naroda svojega.

6 A Gospod reče Mojsiju: sad æeš vidjeti šta æu uèiniti Faraonu; jer pod rukom krjeþkom pustiæe ih, i istjeraæe ih iz zemlje svoje pod rukom krjeþkom. 2 Još govor Bog Mojsiju i reče mu: ja sam Gospod. 3 I javio sam se Avramu, Isaku i Jakovu imenom Bog svemoguæi, a imenom svojim Gospod ne bih im poznat. 4 I uèinih zavjet svoj s njima da æu im dati zemlju Hananskou, zemlju u kojoj bijahu došlići, u kojoj življahu kao stranci. 5 I èuh uzdisanje sinova Izraeljivih, koje Misirci drže u ropstvu, i opomenuh se zavjeta svojega. 6 Zato kaži sinovima Izraeljivijem: ja sam Gospod, i izvešæu vas ispod bremena Misirske, i oprostiu vas ropstva njihova, i izbavíeu vas mišicom podignutom i sudovima velikim. 7 I uzeæeu vas da mi budete narod, i ja æu vam biti Bog, te æete poznati da sam ja Gospod Bog vaš, koji vas izvodim ispod bremena Misirske. 8 Pak æu vas odvesti u svoju zemlju, za koju podigoh ruku svoju zaklinjuæi se da æu je dat Avramu, Isaku i Jakovu; i daæeu vam je u našljedstvo, ja Gospod. 9 I Mojsije kaza tako sinovima Izraeljivijem; ali ne poslušaše Mojsija od slabosti duha svojega i od ljutoga ropstva. 10 I Gospod reče Mojsiju govoracu: 11 Iđi, kaži Faraonu caru Misirskom neka pusti sinove Izraeljeve iz zemlje svoje. 12 A Mojsije progovori pred Gospodom i reče: eto, sinovi Izraeljevi ne poslušaše me, a kako æe me poslušati Faraon, kad sam neobrezanjih usana? 13 Ali Gospod govor Mojsiju i Aronu, i zapovjedi im da idu k sinovima Izraeljivijem i k Faraonu, da izvedu sinove Izraeljeve iz zemlje Misirske. 14 Ovo su poglavice u domovima otaca svojih: sinovi Ruvima prvenca Izraeljeva: Enoh i Faluj, Asron i Harmija; to su porodice Ruvimove. 15 A sinovi Simeunovi: Jemuilo i Jamin i Aod i Ahin i Sar i Saul, sin neke Hananejke; to su porodice Simeunove. 16 A ovo su imena sinova Levijevih po porodicama njihovijem: Girson i Kat i

Merarije; a Levije poživje sto i trideset i sedam godina. **17** A ovo su sinovi Girsonovi: Lovenije i Semej po porodicama svojim. **18** A sinovi Katovi: Amram i Isar i Hevron i Ozilo; a Kat poživje sto i trideset i tri godine. **19** A sinovi Merarijevi: Molija i Musija. To su porodice Levijeve po lozama svojim. **20** A Amram se oženi Johavedom bratućedom svojom, i ona mu rodi Arona i Mojsiju. A poživje Amram sto i trideset i sedam godina. **21** A sinovi Isarovi bjehu: Korej i Nafek i Zehrija. **22** A sinovi Ozilovi: Misailo i Elisafer i Segrija. **23** A Aron se oženi Jelisavetom kæerju Aminadavovom, sestrom Nasonovom; i ona mu rodi Nadava i Avijuda i Eleazar i Itamar. **24** A sinovi Korejevi bjehu: Asir i Elkana i Avijasar. To su porodice Korejeve. **25** I Eleazar sin Aronov oženi se jednom od kæeri Futilovih, i ona mu rodi Finesa. To su poglavice između otaca Levitskih po svojim porodicama. **26** To je Aron i Mojsije, kojima reče Gospod: izvedite sinove Izrailjeve iz zemlji Misirske u èetama njihovijem. **27** To su koji govoriše Faraonu caru Misirskom da izvedu sinove Izrailjeve iz Misira; to je Mojsije i to je Aron. **28** I kad Gospod govoraš Mojsiju u zemlji Misirskoj, **29** Reče Gospod Mojsiju govoræti: ja sam Gospod; kaži Faraonu caru Misirskom sve što sam ti kazao. **30** I Mojsije reče pred Gospodom: evo sam neobrezanjeh usana, pa kako æe me poslušati Faraon?

7 I Gospod reče Mojsiju: evo, postavio sam te da si Bog Faraonu; a Aron brat tvoj bjeće prorok tvoj. **2** Govoriceš sve što ti zapovedim; Aron pak brat tvoj govorice Faraonu da pusti sinove Izrailjeve iz zemlje svoje. **3** A ja æu uèiniti da otvrde srce Faraonu, te æu umnožiti znake svoje i èudesu svoja u zemlji Misirskoj. **4** I neæe vas ipak poslušati Faraon; a ja æu metnuti ruku svoju na Misir, i izvæšau vojsku svoju, narod svoj, sinove Izrailjeve iz zemlje Misirske sudovima velikim. **5** I poznaæe Misirci da sam ja Gospod, kad dignem ruku svoju na Misir, i izvedem sinove Izrailjeve između njih. **6** I uèini Mojsije i Aron, kako im zapovjedi Gospod, tako uèiniše. **7** A Mojsiju bijaše osamdeset godina, a Aron osamdeset i tri godine, kad govorahu s Faraonom. **8** I reče Gospod Mojsiju i Aronu govoræti: **9** Kad vam kaže Faraon i reče: uèinite kako èudo, onda reci Aronu: uzmi štap svoj, i baci ga pred Faraona; te æe se prometnuti u zmiju. **10** I izadoše Mojsije i Aron pred Faraona, i uèiniše kako zapovjedi Gospod; i baci Aron štap svoj pred Faraona i pred sluge njegove, i prometnu se u zmiju. **11** A Faraon dozva mudarce i vraèare; te i vraèari Misirski uèiniše tako svojim vraèanjem. **12** I bacise svaki svoj štap, i prometnuše se štapovi u zmiju; ali štap Aronov proždrje nijehove štapove. **13** I otvrdu se Faraonovo, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod. **14** I reče Gospod Mojsiju: oteža srce Faraonovo; neæe da pusti naroda. **15** Iđi ujutru k Faraonu. Gle, on æe izazeti na vodu, pa stani prema njemu na obali, a štap koji se bio prometnuo u zmiju uzmi u ruku. **16** I reci mu: Gospod Bog Jevrejski posla me k tebi da ti kažem: pusti narod moj da mi posluži u pustinji. Ali ti eto još ne posluša. **17** Zato Gospod ovako veli: ovako æe poznati da sam ja Gospod: evo, udariæu štapom što mi je u ruci po vodi što je u rijeci, i prometnuæe se u krv. **18** I ribe u rijeci pomrijeæe, i rijeka æe se usmrđeti, i Misirci æe se uzmueriti tražeæi vode da piju iz rijeke. **19** I Gospod reče Mojsiju: reci Aronu: uzmi štap svoj, i pruži ruku svoju na vode Misirske, na potoke, na rijeke i na jezera njihova i na sva zborišta voda njihovih; i prometnuæe se u krv, i bjeće krv po svoj zemlji Misirskoj, i po sudima drvenijem i kamenijem. **20** I uèiniše Mojsije i Aron kako im zapovjedi Gospod; i podigav Aron štap svoj udari po vodi koja bješe u rijeci pred Faraonom i slugama njegovijem. I sva voda što bješe u rijeci prometnu se u krv. **21** I pomriješe ribe što bijahu u rijeci, i usmrđe se rijeka tako da ne mogahu Misirci piti vode iz rijeke, i bješe krv po svoj zemlji Misirskoj. **22** Ali i vraèari

Misirski uèiniše tako svojim vraèanjem; i srce Faraonu otvrdu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospod. **23** I okrenuv se Faraon otide kuæi svojoj, i ne mari ni za to. **24** A Misirci svi kopæe oko rijeke tražeæi vode da piju; jer ne mogahu piti vode iz rijeke. **25** I navrši se sedam dana kako rijeku udari Gospod.

8 I reče Gospod Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospod: pusti narod moj, da mi posluži. **2** Ako li neæeš pustiti, evo æu moriti svu zemlju žabama. **3** I rijeka æe se napuniti žaba, i one æe izazeti i skakati tebi po kuæi i po klijeti gdje spavaš i po postelji tvojoj i po kuæama sluga tvojih i naroda tvojega i po peæima tvojim i po naevama tvojim; **4** I na tebe i na narod tvoj i na sve sluge tvoje skakaæe žabe. **5** I reče Gospod Mojsiju: kaži Aronu: pruži ruku svoju sa štapom svojim na rijeke i na potoke i na jezera, i uèini nek izazdu žabe na zemlju Misirsku. **6** I pruži Aron ruku svoju na vode Misirske, i izadoše žabe i pokriše zemlju Misirsku. **7** Ali i vraèari Misirski uèiniše tako svojim vraèanjem, uèiniše te izadoše žabe na zemlju Misirsku. **8** A Faraon dozva Mojsija i Arona i reče: molite Gospoda da ukloni žabe od mene i od naroda mojega, pak æu pustiti narod da prinesu žrtvu Gospodu. **9** A Mojsije reče Faraonu: èast da ti je nada mnom! dokle da mu se molim za te i za sluge tvoje i za narod tvoj da odbije žabe od tebe i iz kuæa tvojih, i samo u rjeci da ostanu? **10** A on reče: do sjutra. A Mojsije reče: biæe kako si kazao, da poznaš da niko nije kao Gospod Bog naš. **11** Otiæi æe žabe od tebe i iz kuæa tvojih i od sluga tvojih i od naroda tvojega: samo æe u rjeci ostati. **12** I otide Mojsije i Aron od Faraona; i zavapi Mojsije ka Gospodu za žabe koje bješe pustio na Faraona. **13** A Gospod uèini po rijeèi Mojsjevoj; i poocrkaše žabe, i oprostio ih se kuæe i sela i polja. **14** I na gomile ih grtahu, da je smrdjela zemlja. **15** A kad Faraon vidje gdje odahnu, otvrdu mu srce, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod. **16** A Gospod reče Mojsiju: kaži Aronu: pruži štap svoj, i udari po prahu na zemlji, nek se pretvori u uši po svoj zemlji Misirskoj. **17** I uèiniše tako: Aron pruži ruku svoju sa štapom svojim, i udari po prahu na zemlji, i postaše uši po ljudima i po stoci, sav prah na zemlji pretvori se u uši po cijeloj zemlji Misirskoj. **18** A gledaše i vraèari Misirski vraèanjem svojim da uèine da postanu uši, ali ne mogoše. I bijahu uši po ljudima i po stoci. **19** I rekoše vraèari Faraonu: ovo je prst Božji. Ali opet otvrdu srce Faraonu, te ih ne posluša, kao što bješe kazao Gospod. **20** A Gospod reče Mojsiju: ustani rano i izaði pred Faraona, evo, on æe izazeti k vodi, pa mu reci: ovako veli Gospod: pusti narod moj da mi posluži. **21** Ako li ne pusti naroda mojega, evo, pustiaæe na tebe i na sluge tvoje i na narod tvoj i na kuæe tvoje svakojake bubine, i napuniæe se bubina kuæe Misirske i zemlja na kojoj su. **22** Ali æu u taj dan odvojiti zemlju Gesemsku, gdje živi moj narod, i ondje neæe biti bubina, da poznaš da sam ja Gospod na zemlji. **23** I postaviæu razliku između naroda svojega i naroda tvojega. Sjutra æe biti znak taj. **24** I uèini Gospod tako, i doðoše silne bubine u kuæu Faraonu i u kuæe sluga njegovijeh i u svu zemlju Misirsku, da se sve u zemlji pokvari od bubina. **25** I Faraon dozva Mojsiju i Arona, i reče im: idite, prinesete žrtvu Bogu svojemu ovđje u zemlji. **26** A Mojsije reče: ne valja takо; jer bismo prinijeli na žrtvu Gospodu Bogu svojemu što je neèisto Misircima; a kad bismo prinijeli na žrtvu što je neèisto Misircima na oèi njihove, ne bi li nas pobili kamenjem? **27** Tri dana hoda treba da idemo u pustinju da prinesemo žrtvu Gospodu Bogu svojemu, kao što nam je kazao. **28** A Faraon reče: pustiaæe vas da prinesete žrtvu Gospodu Bogu svojemu u pustinji; ali da ne idete dalje; pa se molite za me. **29** A Mojsije reče: evo ja idem od tebe, i moliaæe se Gospodu da otidu bubine od Faraona i od sluga njegovijeh i od naroda njegova sjutra; ali nemoj opet da prevariš, i

da ne pustiš naroda da prineše žrtvu Gospodu. **30** I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu. **31** I uèini Gospod po rijeèi Mojsijevoj, te otidoše bubine od Faraona i od sluga njegovih i od naroda njegova; ne osta ni jedna. **32** Ali opet otvrduń srce Faraonovo, i ne pusti naroda.

9 Tada reèe Gospod Mojsiju: idi k Faraonu, i reci mu: ovako veli Gospod Bog Jevrejski: pusti narod moj da mi posluži; **2** Ako li ih ne pustiš nego ih još staneš zadržavati, **3** Evo, ruka Gospodnja doæi æe na stoku tvoju u polju, na konje, na magarce, na kamile, na volove i na ovce, s pomorom vrlo velikim. **4** A odvojæe Gospod stoku Izraileviju od stoke Misirske; te od svega što je sinova Izrailevijeh neæee poginuti ništa. **5** I postavio je Gospod rok rekavši: sjutra æe to uèiniti na zemlji Gospod. **6** I Gospod uèini to sjutradan, i sva stoka Misirska uginu; a od stoke sinova Izrailevijeh ne uginu nijedno. **7** I posla Faraon da vide, i gle, od stoke Izrailevske ne uginu nijedno; ipak otvrduń srce Faraonu, i ne pusti naroda. **8** Tada reèe Gospod Mojsiju i Aronu: uzmitte pepela iz peæi pune pregræti, i Mojsije neka ga baci u nebo pred Faraonom; **9** I postaæee prah po svoj zemlji Misirskoj, a od njega æe postati kraste pune gnoja i na ljudima i na stoci po svoj zemlji Misirskoj. **10** I uzeše pepela iz peæi, i stadoše pred Faraona, i baci ga Mojsije u nebo, i postaše kraste pune gnoja po ljudima i po stoci. **11** I vraèari ne mogoše stajati pred Mojsijem od krasta; jer bijahu kraste i na vraèarima i na svijem Misircima. **12** I Gospod uèini te otvrduń srce Faraonovo, i ne posluša ih, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju. **13** Poslige reèe Gospod Mojsiju: ustani rano i izaði pred Faraona, i reci mu: ovako veli Gospod Bog Jevrejski: pusti narod moj da mi posluži. **14** Jer æeu sada pustiti sva zla svoja na srce tvoje i na sluge tvoje i na narod tvoj, da znaš da niko nije kao ja na cijeloj zemlji. **15** Jer sada kad pružih ruku svoju, mogah i tebe i narod tvoj udariti pomorom, pa te ne bi više bilo na zemlji; **16** Ali te ostavih da pokažem na tebi silu svoju, i da se pripovijeda ime moje po svoj zemlji. **17** I ti se još podižeš na moj narod, i neæeeš da ga pustiš? **18** Evo, sjutra æeu u ovo doba pustiti grad vrlo velik, kakoga nije bilo u Misiru otako je postao pa do sada. **19** Zato sada pošli, te skupi stoku svoju i što god imaš u polju, jer æe pasti grad na sve ljude i na stoku što se zateèe u polju i ne bude skupljeno u kuæu, i izgjinuæe. **20** Koji se god između sluga Faraonovih poboja rijeèi Gospodnje, on brže skupi sluge svoje i stoku svoju u kuæu; **21** A koji ne maraše za rijeè Gospodnju, on ostavi sluge svoje i stoku svoju u polju. **22** I Gospod reèe Mojsiju: pruži ruku svoju k nebu, neka udari grad po svoj zemlji Misirskoj, na ljudi i na stoku i na sve bilje po polju u zemlji Misirskoj. **23** I Mojsije pruži štap svoj k nebu, i Gospod pusti gromove i grad, da oganj skakaše na zemlju. I tako Gospod uèini, te pade grad na zemlju Misirsku. **24** A bješe grad i oganj smiješan s gradom silan veoma, kakoga ne bješe u svoj zemlji Misirskoj otako je ljudi u njoj. **25** I pobi grad po svoj zemlji Misirskoj što god bješe u polju od èovjeka do živinæeta; i sve bilje u polju potr grad, i sva drveta u polju polomi. **26** Samo u zemlji Gesemskoj, gdje bijahu sinovi Izrailevi, ne bješe grada. **27** Tada posla Faraon, te dozva Mojsija i Arona, i reèe im: sada zgriješi; Gospod je pravedan, a ja i moj narod jesmo bezbožnici. **28** Molite se Gospodu, jer je dosta, neka prestanu gromovi Božji i grad, pa æeu vas pustiti, i više vas neæee nikо ustavlјati. **29** A Mojsije mu reèe: kad izaðem iza grada, raširiæeu ruke svoje ka Gospodu, a gromovi æee prestati i grada neæee više biti, da znaš da je Gospodnja zemlja. **30** A ti i sluge tvoje znam da se još neæete bojati Gospoda Boga. **31** I propade lan i jéèam, jer jéèam bješe klasao, a lan se glavljeo. **32** A pšenica i krupnik ne propade, jer bješe pozno žito. **33** I Mojsije otisav od Faraona iza grada

raširi ruke svoje ka Gospodu, i prestaše gromovi i grad, i dažd i ne padaše na zemlju. **34** Ali Faraon vidjev gdje presta dažd i grad i gromovi, stade opet griješiti, i srce mu otvrduń i njemu i slugama njegovijem. **35** Otvrduń srce Faraonu, te ne pusti sinova Izrailevijeh, kao što bješe kazao Gospod preko Mojsija.

10 A Gospod reèe Mojsiju: idi k Faraonu, jer sam ja uèinio da otvrduń srce njegov i srce sluga njegovih, da uèinim ove znake svoje među njima, **2** I da pripovijeda sinovima svojim i unucima svojim šta uèiniih u Misiru i kakve znake svoje pokazah na njima, da biste znali da sam ja Gospod. **3** I otide Mojsije i Aron k Faraonu, i rekoše mu: ovako veli Gospod Bog Jevrejski: dokle æeš se protiviti da se ne poniziš preda mnom? Pusti narod moj da mi posluži. **4** Jer ako neæeeš pustiti naroda mojega, evo sjutra æu nanjeti skakavce na zemlju tvoju; **5** I pokriæe svu zemlju da se neæee vidjeti zemlje, i pojeæee ostatak što se saèuvao, koji vam je osta iza grada, i pojeæee sva drveta što vam rastu u polju. **6** I napuniæe ih se kuæe tvoje i kuæe svijeh sluga tvojih i kuæe svijeh Misiraca, što nijesu vidjeli oci tvoji ni oci otaca tvojih, otako su postali na zemlji do danas. I okrenuv se otide od Faraona. **7** A sluge rekoše Faraonu: dokle æe nas taj muæiti? Pusti ih neka posluže Gospodu Bogu svojemu. Zar još ne vidiš gdje propade Misir? **8** I dozvaše opet Mojsija i Arona pred Faraona, i reèe im: idite, poslužite Gospodu Bogu svojemu. A koji su što æe iæi? **9** A Mojsije reèe: s djecom svojom i sa starcima svojim iæi æemo, sa sinovima svojim i sa kæerima svojim, sa stokom svojom sitnom i krupnom iæi æemo, jer imamo praznik Gospodnji. **10** A on im reèe: tako bio Gospod s vama, kako æeu vas ja pustiti s djecom vašom! Vidite da zlo mislite. **11** Neæee biti tako; nego vi ljudi idite i poslužite Gospodu, jer to ištete. I otjera ih od sebe Faraon. **12** Tada reèe Gospod Mojsiju: pruži ruku svoju na zemlju Misirsku, da doðu skakavci na zemlju Misirsku i pojedu sve bilje po zemlji, što god osta iza grada. **13** I pruži Mojsije štap svoj na zemlju Misirsku, i Gospod navede ustoku na zemlji, te dva cijeli dan i cijeli noæ; a kad svanu, donese ustoka skakavce. **14** I dodoše skakavci na svu zemlju Misirsku, i popadaše po svijem krajevima Misirskim silni veoma, kakih prije nigda nije bilo niti æe kad biti onakih. **15** I pokriše svu zemlju, da se zemlja ne viðaše, i pojedoše svu travu na zemlji i sav rod na drvetima, što osta iza grada, i ne osta ništa zeleno od drveta i od bilja poljskoga u svoj zemlji Misirskoj. **16** Tada Faraon brže dozva Mojsija i Arona, i reèe: zgriješi Gospodu Bogu vašemu i vama. **17** Ali mi još sada samo oprosti grijeh moj, i molite se Gospodu Bogu svojemu da ukloni od mene samo ovu smrt. **18** I otide Mojsije od Faraona, i pomoli se Gospodu. **19** I okrenu Gospod vjetar od zapada vrlo jak, koji uze skakavce i baci ih u Crveno More, i ne osta nijedan skakavac u cijeloj zemlji Misirskoj. **20** Ali Gospod uèini te otvrduń srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailevijeh. **21** I reèe Gospod Mojsiju: pruži ruku svoju k nebu, i biæe tama po zemlji Misirskoj taka da æe je pipati. **22** I Mojsije pruži ruku svoju k nebu, i posta gusta tama po svoj zemlji Misirskoj za tri dana. **23** Ne viðaùu jedan drugog, i niko se ne maæe s mjestima gdje bješe za tri dana; ali se kod svijeh sinova Izrailevijeh vidjelo po stanovima njihovijem. **24** Tada Faraon dozva Mojsija, i reèe: idite, poslužite Gospodu; samo stoka vaša sitna i krupna neka ostane, a djeca vaša neka idu s vama. **25** A Mojsije reèe: treba da nam daš i što æemo prinijeti i saæezi na žrtvu Gospodu Bogu svojemu; **26** Zato i stoka naša nek ide s nama, da ne ostane ni papka, jer između nje treba da uzmemo èim æemo poslužiti Gospodu Bogu svojemu, a ne znamo kojim æemo poslužiti Gospodu dokle ne doðemo onamo. **27** Ali Gospod uèini te otvrduń srce Faraonu, i ne htje ih pustiti. **28** I reèe mu Faraon: idi od mene, i èuvaj se da mi više ne doðeš na oèi, jer ako mi doðeš

na oèi, poginuæeš. **29** A Mojsije reèe: pravo si kazao; neæeu ti više doæei na oèi.

11 A Gospod reèe Mojsiju: još æeu jedno zlo pustiti na Faraona i na Misir, pa æee vas onda pustiti; pustiæe sasvijem, i još æee vas tjerati. **2** A sada kaži narodu neka svaki èovjek ište u susjeda svojega i svaka žena u susjedu svoje nakita srebrnjih i nakita zlatnjih. **3** I Gospod uèini te narod nađe ljubav u Misiraca; i sam Mojsije bješe vrlo velik èovjek u zemlji Misirskoj kod sluga Faraonovih i kod naroda. **4** I reèe Mojsije: ovako veli Gospod: oko ponoæei proæi æeu kroz Misir, **5** I pomrijeæe svi prvenci u zemlji Misirskoj, od prvenca Faraonova, koji šæaæe sjedjeti na prijestolu njegovu, do prvenca sluškinje za žrvnjem, i od stoke što je god prvenac. **6** I biæe vika velika po svoj zemlji Misirskoj, kakve još nije bilo niti æee je kad biti. **7** A kod sinova Izrailjevih nigdje neæee ni pas jezikom svojin maæei ni meðu ljudima ni meðu stokom, da znate da je Gospod uèinio razliku između Izrailjaca i Misiraca. **8** I doæei æee sve te sluge twoje k meni, i pokloniæe mi se govoreæi: idi, i ti i sav narod koji je pristao za tobom. I onda æeu izaæei. I otide Mojsije od Faraona s velikim gnjevom. **9** A Gospod reèe Mojsiju: neæee vas poslušati Faraon, da bih umnožio èudesa svoja u zemlji Misirskoj. **10** I Mojsije i Aron uèiniše sva ova èudesa pred Faraonom, a Gospod uèini te otvrdu srce Faraonu, i ne pusti sinova Izrailjevih iz zemlje svoje.

12 I reèe Gospod Mojsiju i Aronu u zemlji Misirskoj govoreæi: **2** Ovaj mjesec da vam je poèetak mjesecima, da vam je prvi mjesec u godini. **3** Kažite svemu zboru Izrailjevu i recite: desetoga dana ovoga mjeseca svaki neka uzme jagnje ili jare, po porodicama, po jedno na dom; **4** Ako li je dom mali za jagnje ili jare, neka uzme k sebi susjeda, koji mu je najbliži, s onoliko duša koliko treba da mogu pojesti jagnje ili jare. **5** A jagnje ili jare da vam bude zdravo, muško, od godine; između ovaca ili između koza uzmite. **6** I èuvajte ga do èetrnaestoga dana ovoga mjeseca, a tada savkoliki zbor Izrailjev neka ga zakolje uveèe. **7** I neka uzmu krvi od njega i pokrope oba dovratka i gornji prag na kuæama u kojima æee ga jesti. **8** I neka jedu meso iste noæei, na vatri peèeno, s hlijebom prijesnjem i sa zeljem gorkim neka jedu. **9** Nemojte jesti sirovo ni u vodi kuhano, nego na vatri peèeno, s glavom i s nogama i s drobom. **10** I ništa nemojte ostaviti do jutra; ako li bi što ostalo do jutra, spalite na vatri. **11** A ovako jedite: opasani, obuæea da vam je na nogu i štap u ruci, i jedite hitno, jer je prolazak Gospodnji. **12** Jer æeu proæi po zemlji Misirskoj tu noæe, i pobiæeu sve prvence u zemlji Misirskoj od èovjeka do živinæeta, i sudiæeu svijem bogovima Misirskim, ja Gospod. **13** A krv ona biæe vam znak na kuæama, u kojima æete biti; i kad vidim krv, proæi æeu vas, te neæee biti meðu vama pomora, kad stanem ubijati po zemlji Misirskoj. **14** I taj æee vam dan biti za spomen, i praznovaæete ga Gospodu od koljena do koljena; praznujte ga zakonom vjeèenjem. **15** Sedam dana jedite hlijbove prijesne, i prvoga dana uklonite kvasac iz kuæa svojih; jer ko bi god jeo što s kvascem od prvoga dana do sedmoga, istrijebiæe se ona duša iz Izraelja. **16** Prvi dan biæe sveti sabor; tako i sedmi dan imaaæete sveti sabor; nikakav posao da se ne radi u te dane, osim što treba za jelo svakog duši, to æete samo gotoviti. **17** I držite dan prijesnjeh hlijbove, jer u taj dan izvedoh vojske vaše iz zemlje Misirske; držite taj dan od koljena do koljena zakonom vjeèenjem. **18** Prvoga mjeseca èetrnaesti dan uveèe poèinite jesti prijesne hlijbove pa do dvadeset prvoga dana istoga mjeseca uveèe. **19** Za sedam dana da se ne nađe kvasca u kuæama vašim; jer ko bi god jeo što s kvascem, istrijebiæe se ona duša iz zbora Izraeljeva, bio došljak ili roðen u zemlji. **20** Ništa s kvascem nemojte jesti,

nego jedite hlijeb prijesan po svijem stanovima svojim. **21** I sazva Mojsije sve starješine Izrailjske, i reèe im: izberite i uzmite sebi jagnje ili jare po porodicama svojim, i zakoljite pashu. **22** I uzmite kitu isopa i zamoèete je u krv, koja æee biti u zdjeli, i pokropite gornji prag i oba dovratka krvlju, koja æee biti u zdjeli, i nijedan od vas da ne izlazi na vrata kuæena do jutra. **23** Jer æee zaæi Gospod da bije Misir, pa kad vidi krv na gornjem pragu i na oba dovratka, proæi æee Gospod mimo ona vrata, i neæee dati krvniku da uđe u kuæe vaše da ubija. **24** I držite ovo kao zakon tebi i sinovima tvojim dovjeka. **25** I kad dođete u zemlju koju æee vam dati Gospod, kao što je kazao, držite ovu službu. **26** I kad vam reku sinovi vaši: kakva vam je to služba? **27** Recite: ovo je žrtva za prolazak Gospodnji, kad proðe kuæe sinova Izraeljevih u Misiru ubijajuæi Misirce, a domove naše saèeva. Tada narod savi glavu i pokloni se. **28** I otidoše i uèiniše sinovi Izraeljevi, kako zapovijedi Gospod preko Mojsija i Arona, tako uèiniše. **29** A oko ponoæei pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca Faraonova koji šæaæe sjedjeti na prijestolu njegovu do prvenca sužnja u tamnici, i što god bješe prvenac od stoke. **30** Tada usta Faraon one noæei, on i sve sluge njegove i svi Misirci, i bi vika velika u Misiru, jer ne bješe kuæe u kojoj ne bi mrtvaca. **31** I dozva Mojsija i Arona po noæei i reèe: ustajte, idite iz naroda mojega i vi i sinovi Izraeljevi, i otidite, poslužite Gospodu, kao što goroviste. **32** Uzmite u ovce svoje i goveda svoja, kao što goroviste, i idite, pa i mene blagoslovite. **33** I Misirci navaljavaju na narod da brže idu iz zemlje, jer gorovatu: izgibosmo svi. **34** I narod uze tijesto svoje još neuskislo, umotavši ga u haljine svoje, na ramena svoja. **35** I uèiniše sinovi Izraeljevi po zapovijesti Mojsijevoj, i zaiskaše u Misiraca nakita srebrnjih i nakita zlatnjih i haljina. **36** I Gospod uèini, te narod nađe ljubav u Misiraca, te im dadoše; tako apljeniše Misirce. **37** I otidoše sinovi Izraeljevi iz Ramese u Sohot, oko šest stotina tisuæa pješaka, samijeh ljudi osim djece. **38** I drugih ljudi mnogo otide s njima, i stoke sitne i krupne vrlo mnogo. **39** I od tijesta koje iznesoše iz Misira ispekoše pogaæe prijesne, jer ne bješe uskislo kad ih potjeraše Misirci, te ne mogave oklijevati, niti spremiæe sebi brañjenice. **40** A baviše se sinovi Izraeljevi u Misiru èetiri stotine i trideset godina. **41** I kad se navrši èetiri stotine i trideset godina, u isti dan izaðoše sve vojske Gospodnje iz zemlje Misirske. **42** Ta se noæ svetkuje Gospodu, u koju ih izvede iz Misira; to je noæ Gospodnja, koju treba da svetkuju sinovi Izraeljevi od koljena na koljeno. **43** I reèe Gospod Mojsiju i Aronu: ovo neka bude zakon za pashu: nijedan tuðin da je ne jede; **44** A svaki sluga vas kupljen za novce, kad ga obrežete, onda neka je jede. **45** Došljak ili najamnik da je ne jede. **46** U istoj kuæi da se jede, da ne iznesete mesa od nje iz kuæe, i kosti da joj ne prelomite. **47** Sav zbor Izraeljev neka èini tako. **48** Ako bi kod tebe sjedio tuðin i htio bi svetkovati pashu Gospodnju, neka mu se obreže sve muškinje, pa onda neka pristupi da je svetkuje, i neka bude kao roðen u zemlji; a niko neobrezan da je ne jede. **49** Zakon jedan da je i roðenome u zemlji i došljaku koji sjedi meðu vama. **50** I uèiniše svi sinovi Izraeljevi kako zapovijedi Gospod Mojsiju i Aronu, tako uèiniše. **51** I taj dan izvede Gospod sinove Izraeljeve iz zemlje Misirske u èetama njihovim.

13 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Posveti mi svakoga prvenca, što god otvora matericu u sinova Izraeljevih, i od ljudi i od stoke; jer je moje. **3** I Mojsije reèe narodu: pamtite ovaj dan, u koji izidoste iz Misira, iz doma ropskoga, jer vas rukom krjepkom izvede Gospod odande; neka se dakle ne jede ništa s kvascem. **4** Danas izlazite, mjeseca Aviva; **5** Pa kad te Gospod uvede u zemlju Hananejsku i Hetejsku i Amorejsku i Jevejsku i Jevusejsku, za koju se zakleo ocima tvojim da æee ti je dati, zemlju u kojoj teèee mljeko i med, tada da služiš službu ovu ovoga

mjeseca; **6** Sedam dana jedi hljbove prijesne, a sedmi dan neka je praznji Gospodnji. **7** Hljbovi prijesni da se jedu sedam dana, i da se ne vidi u tebe ništa s kvascem, niti da se vidi u tebe kvasac u cijelom kraju tvom. **8** I kazaaeš sinu svojemu u taj dan govoraei: ovo je za ono što mi je učinio Gospod kad sam izlazio iz Misira. **9** I neka ti bude kao znak na ruci tvojoj i kao spomen pred očima tvojima, da ti zakon Gospodnji bude u ustima; jer te je rukom krjepek izveo Gospod iz Misira. **10** Zato vrši zakon ovaj na vrijeme, od godine do godine. **11** I kad te uvede Gospod u zemlju Hananejsku, kao što se zakleo tebi i tvojim ocima, i da ti je, **12** Odvajaæeš Gospodu što god otvora matericu, i od stoke tvoje što god otvora matericu, što je muško, da bude Gospodu. **13** A svako magare prvene otkupi jagnjetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat. Ali svakoga prvenca èovjeèijega između sinova svojih otkupi. **14** A kad te zapita sin tvoj unapredak govoraei: šta je to? reci mu: rukom krjepek izvede nas Gospod iz Misira, iz doma ropskoga. **15** Jer kad otvrdu Faraon, te nas ne htje pustiti, pobi Gospod sve prvence u zemlji Misirskoj od prvenca èovjeèijega do prvenca od stoke; zato prinosis Gospodu sve muško što otvora matericu, a svakoga prvenca sinova svojih otkupljujem. **16** I to neka ti je kao znak na ruci i kao poèeonik među očima tvojima, da nas je rukom krjepek izveo Gospod iz Misira. **17** A kad Faraon pusti narod, ne ovdewe ih Bog putem k zemlji Filistejskoj, ako i bješe kraæi, jer Bog ree: da se ne pokaje narod kad vidi rat, i ne vrati se u Misir. **18** Nego Bog zavede narod putem preko pustinje na Crvenom Moru. A vojnièkim redom izidoše sinovi Izrailjevi iz zemlje Misirske. **19** I Mojsije uze kosti Josifove sa sobom; jer bješe zakleo sinove Izraileve rekavši: zaista æe vas pohoditi Bog, a tada iznesite kosti moje odavde sa sobom. **20** Tako otisavši iz Suhota stadoše u oko u Etamu, nakraj pustinje. **21** A Gospod iðaše pred njima danju u stupu od oblaka vodeæi ih putem, a noæu u stupu od ognja svijetleæi im, da bi putovali danju i noæu. **22** I ne uklanjaše ispred naroda stupa od oblaka danju ni stupa od ognja noæu.

14 I ree Gospod Mojsiju govoraei: **2** Kaži sinovima Izrailjevijem neka saviju i stanu u oko pred Pi-Airov između Migdola i mora prema Vel-Sefonu; prema njemu neka stanu u oko pokraj mora. **3** Jer æe Faraon reeži za sinove Izrailjeve: zašli su u zemlju, zatvorila ih je pustinja. **4** I uèiniæu da otvrde srce Faraonu, te æe poæi u potjeru za vama, i ja æeu se proslaviti na njemu i na svoj vojski njegovoj, i Misirci æe poznati da sam ja Gospod. I uèiniše tako. **5** A kad bi javljeno caru Misirskom da je pobegao narod, promijeni se srce Faraonovo i sluga njegovojev prema narodu, te rekoše: šta uèinismo, te pustismo Izraelja da nam ne služi? **6** I upreže u kola svoja, i uze narod svoj sa sobom. **7** I uze šest stotina kola izabranih i što još bješe kola Misirskih, i nad svjema vojvode. **8** I Gospod uèini, te otvrdu srce Faraonu caru Misirskom, i poðe u potjeru za sinovima Izrailevijem, kad sinovi Izrailevi otidoše pod rukom visokom. **9** I tjeravši ih Misirci stigoše ih, sva kola Faraonova, konjici njegovi i vojska njegova, kad bijeu u okolu na moru kod Pi-Airova prema Vel-Sefonu. **10** I kad se približi Faraon, podigše sinovi Izrailevi oèi svoje a to Misirci idu za njima, i uplašiše se vrlo, i povikaše sinovi Izrailevi ka Gospodu. **11** I rekoše Mojsiju: zar ne bješe grobova u Misiru, nego nas dovede da izginemo u pustinji? Šta uèini, te nas izvede iz Misira? **12** Nijesmo li ti govorili u Misiru i rekli: proði nas se, neka služimo Misircima? jer bi nam bolje bilo služiti Misircima nego izginiti u pustinji. **13** A Mojsije ree narodu: ne bojte se, stanite pa gledajte kako æe vas Gospod izbaviti danas; jer Misirci koje ste vidjeli danas, neæete ih nigda više vidjeti doviæeka. **14** Gospod æe se biti za vas, a vi æete muæati. **15** A Gospod ree

Mojisu: što vièe k meni? kaži sinovima Izrailevijem neka idu. **16** A ti digni štap svoj i pruži ruku svoju na more, i rascijepi ga, pa neka idu sinovi Izrailevi posred mora suhim. **17** I gle, ja æu uèiniti da otvrde srce Misircima, te æe poæi za njima; i proslaviæu se na Faraonu i na svoj vojsci njegovoj, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem. **18** I Misirci æe poznati da sam ja Gospod, kad se proslavim na Faraonu, na kolima njegovijem i na konjicima njegovijem. **19** I podiže se anđeo Gospodnji, koji iðaše pred vojskom Izrailevskom, i otide im za leða; i podiže se stup od oblaka ispred njih, i stade im za leða. **20** I doðav među vojsku Misirsku i vojsku Izrailevsku bješe onijem oblak mraæan a ovijem svijetlaše po noæu, te ne pristupiše jedni drugima cijelu noæu. **21** I pruži Mojsije ruku svoju na more, a Gospod uzbi more vjetrom istoèenjem, koji jako duvaše cijelu noæu, i osuši more, i voda se rastupi. **22** I poðoše sinovi Izrailevi posred mora suhim, i voda im stajaše kao zid s desne strane i s lijeve strane. **23** I Misirci tjerajuæi ih poðoše za njima posred mora, svi konji Faraonovi, kola i konjici njegovi. **24** A u stražu jutrenju pogleda Gospod na vojsku Misirsku iz stupa od ognja i oblaka, i smete vojsku Misirsku. **25** I pozbacu toèkove kolima njihovijem, te ih jedva vucijahu. Tada rekoše Misirci: bježimo od Izraelja, jer se Gospod bije za njih s Misircima. **26** A Gospod ree Mojsiju: pruži ruku svoju na more, neka se vrati voda na Misirce, na kola njihova i na konjike njihove. **27** I Mojsije pruži ruku svoju na more, i doðe opet more na silu svoju pred zoru, a Misirci nagoše bježati prema moru; i Gospod baci Misirce usred mora. **28** A vrativši se voda potopila kola i konjike sa svom vojskom Faraonovom, što ih god bješe pošlo za njima u more, i ne osta od njih nijedan. **29** I sinovi Izrailevi iðahu posred mora suhim; i stajaše im voda kao zid s desne strane i s lijeve strane. **30** I izbavi Gospod Izraelja u onaj dan iz ruku Misirskih; i vidje Izrael mrtve Misirce na brijezu morskom. **31** I vidje Izrael silu veliku, koju pokaza Gospod na Misircima, i narod se poboja Gospoda, i vjerova Gospodu i Mojsiju sluzi njegovu.

15 Tada zapjeva Mojsije i sinovi Izrailevi ovu pjesmu Gospodu, i rekoše ovako: Pjevaæu Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more. **2** Sila je moja i pjesma moja Gospod, koji me izbavi; on je Bog moj, i slaviæu ga; Boga oca mojega, i uzvišivaæu ga. **3** Gospod je velik ratnik; ime mu je Gospod. **4** Kola Faraonova i vojsku njegovu vrže u more; izbrane vojvođe njegove utopiše se u Crvenom Moru. **5** Bezdanii ih pokrije; padoše u dubinu kao kamen. **6** Desnica tvoja, Gospode, proslavi se u sili; desnica tvoja, Gospode, satr neprrijatelja. **7** I mnoštvo veličanstva svojega oborio si one koji ustaše na te; pustio si gnjev svoj, i prozdrije ih kao slamu. **8** Od daha nozdara tvojih sabra se voda; stade u gomilu voda koja teèe; stinuše se vali usred mora. **9** Neprrijatelj ree: tjerajuæi, stignuæu, dijeliæu plijen; nasitiæe ih se duša moja, izvuæi æeu maæe svoj, istrijebiæe ih ruka moja. **10** Ti dunu vjetrom svojim, i more ih pokri, i utonuše kao olovu u dubokoj vodi. **11** Ko je kao ti među silnima, Gospode? ko je kao ti slavan u svetosti, straæan u hvali, i da èini èudesu? **12** Ti pruži desnicu svoju, i prozdrije ih zemlja. **13** Vodiš milošæu svojom narod, koji si iskupio, vodiš krjepošæu svojom u stan svetosti svoje. **14** Èuæe narodi, i zadrhtaæe; muka æee spopasti one koji žive u zemlji Filistejskoj. **15** Tada æe se prepasti starješine Edomske, junake Moavskie spopašæe drhat, uplašiæe se svj koji žive u Hananskoj. **16** Spopašæe ih strah i trepet; od veličine ruke tvoje zamuknuæe kao kamen, dokle ne proðe narod tvoj, Gospode, dokle ne proðe narod, koji si zadobio. **17** Odvešaæe ih i posadiæe ih na gori našljedstva svojega, na mjestu koje si sebi za stan spremio, Gospode, u svetinji, Gospode, koju su tvoje ruke utvrdile. **18** Gospod æe carovati doviæeka. **19** Jer uðoše konji

Faraonovi s kolima njegovijem i s konjicima njegovijem u more, i Gospod povrati na njih vodu morsku; a sinovi Izrailjevi prijeđoše suhim posred mora. **20** I Marija proroćica sestra Aronova uze bubanj u ruku svoju; a za njom izidoše sve žene s bubenjima i sviralamama. **21** I otpijevaše im Marija: pjevajte Gospodu, jer se slavno proslavi; konja i konjika vrže u more. **22** Potom krenu Mojsije sinove Izrailjeve od Mora Crvenoga, i pođoše u pustinju Sur; i tri dana išavši po pustinji ne nađoše vode. **23** Odante dođoše u Meru, ali ne mogoše piti vode u Meri, jer bješe gorka; otuda se prozva mjesto Mera. **24** Tada stade narod vikati na Mojsija govoreći: šta æemo piti? **25** I Mojsije zavapi ka Gospodu, a Gospod mu pokaza drvo, te ga metnu u vodu, i voda posta slatka. Ondje mu dade uredbu i zakon, i ondje ga okuša. **26** I reče: ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega, i ušeniniš što je pravo u očima njegovijem, i ako prigneš uho k zapovijestima njegovijem i ušenivaš sve uredbe njegove, nijedne bolesti koju sam pustio na Misir neæeu pustiti na tebe; jer sam ja Gospod, ljekar tvoj. **27** I dođoše u Elim, gdje bijaše dvanaest izvora i sedamdeset palama; i ondje stadoše u oko kod vode.

16 Od Elima se podigoše, i sav zbor sinova Izrailjevih dođe u pustinju Sin, koja je između Elima i Sinaja, petnaestogu dana drugoga mjeseca pošto izidoše iz zemlje Misirske. **2** I stade vikati sav zbor sinova Izrailjevih na Mojsija i na Arona u pustinji, **3** i rekoše im sinovi Izrailjevi: kamo da smo pomrli od ruke Gospodnjе u zemlji Misirskej, kad sjeðasmo kod lonaca s mesom i jedasmo hljeba izobilja! jer nas izvedoste u ovu pustinju da pomorite sav ovaj zbor glađu. **4** A Gospod reče Mojsiju: evo uèinjuæu da vam daždi iz neba hljeb, a narod neka izlazi i kupi svaki dan i koliko treba na dan, da ga okušan hoæe li hoditi po mome zakonu ili neæe. **5** A šestoga dana neka zgotope što donesu, a neka bude dvojinom onoliko koliko nakupe svaki dan. **6** I reče Mojsije i Aron svijem sinovima Izrailjevijem: doveèe æete poznati da vas je Gospod izveo iz zemlje Misirske; **7** A sjutra æete vidjeti slavu Gospodnjу; jer je èuo viku vašu na Gospoda. Jer šta smo mi da vièete na nas? **8** I reče Mojsije: doveèe æe vam dati Gospod mesa da jedete a ujutru hljeba da se nasitite; jer je èuo Gospod viku vašu, kojom vièete na nj. Jer što smo mi? Nije na nas vaša vika nego na Gospoda. **9** I reče Mojsije Aronu: kaži svemu zboru sinova Izrailjevih: pristupite pred Gospoda, jer je èuo viku vašu. **10** I kad reče Aron svemu zboru sinova Izrailjevih, pogledaše u pustinju, i gle, slava Gospodnja pokaza se u oblaku. **11** I Gospod reče Mojsiju: **12** Èuo sam viku sinova Izrailjevih. Kaži im i reci: doveèe æete jesti mesa, a sjutra æete se nasititi hljeba, i poznaæete da sam ja Gospod Bog vaš. **13** I uveèe doleteješe prepelice i prekriliše oko, a ujutru pade rosa oko okola; **14** A kad se diže rosa, a to po pustinji nešto sitno okruglo, sitno kao slana po zemlji. **15** I kad vidješe sinovi Izrailjevi, govorahu jedan drugomu: šta je ovo? Jer ne znadjahu šta bješe. A Mojsije im reče: to je hljeb što vam dade Gospod da jedete. **16** To je za što zapovjedi Gospod: kupite ga svaki i koliko kome treba za jelo, po gomer na glavu, po broju duša vaših, svaki neka uzme za one koji su mu u šatoru. **17** I uèinješe tako sinovi Izrailjevi; i nakupiše koji više koji manje. **18** Pa mjeriše na gomer, i ne dođe više onom koji nakupi mnogo, niti manje onom koji nakupi malo, nego svaki nakupi koliko mu je trebalo da jede. **19** I reče im Mojsije: niko da ne ostavlja od toga za sjutra. **20** Ali ne poslušaše Mojsija, nego neki ostavše od toga za sjutra, te se ucrra i usmrđe. I rasrdi se Mojsije na njih. **21** Tako ga kupljahu svako jutro, svaki koliko mu trebaše za jelo; a kad sunce ogrijevaše, tada se rastapaše. **22** A u šesti dan nakupiše hljeba dvojinom, po dva gomora na svakoga; i dođoše sve starješine od zpora, i javiše Mojsiju. **23** A on im reče: ovo kaza Gospod: sjutra je subota, odmor svet Gospodu;

što æete peæi, pecite, i što æete kuhati, kuhatje danas; a što preteèe, ostavite i èuvajte za sjutra. **24** I ostavise za sjutra, kao što zapovjedi Mojsije, i ne usmrđje se niti bješe crva u njemu. **1** I reče Mojsije: jedite to danas, jer je danas subota Gospodnja, danas neæete naæi u polju. **26** Šest æete dana kupiti, a sedmi je dan subota, tada ga neæe biti. **27** I u sedmi dan izidoše neki od naroda da kupe, ali ne nađoše. **28** A Gospod reče Mojsiju: dokle æete se protiviti zapovjestima mojim i zakonima mojim? **29** Vidite, Gospod vam je dao subotu, zato vam daje šestoga dana hljeba na dva dana. Stojte svaki na svom mjestu, i neka ne odlazi nikо sa svojega mјesta u sedmi dan. **30** I poèinu narod u sedmi dan. **31** I dom Izraeljev prozva taj hljeb mana; a bijaše kao sjeme korijandrovo, bijela, i na jeziku kao medeni kolaèi. **32** I reče Mojsije: ovo je zapovjedio Gospod: napuni gomor toga, neka se èuva od koljena do koljena vašega, da vide hljeb, kojim sam vas hranio u pustinji kad vas izvedoh iz zemlje Misirske. **33** I reče Mojsije Aronu: uzmi kréag i naspi pun gomor mane, i metni pred Gospoda da se èuva od koljena do koljena vašega. **34** I ostavi ga Aron pred svjedoèanstvom da se èuva, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. **35** A sinovi Izrailjevi jedoše manu èetrdeset godina dok ne dođoše u zemlju u kojoj æe živjeti; jedoše manu dok ne dođoše na među zemlje Hananske. **36** A gomor je desetina efe.

17 I podiže se iz pustinje Sina sav zbor sinova Izrailjevih putem svojim po zapovjeti Gospodnjoj, i stadoše u oko u Rafidinu; a ondje ne bješe vode da narod piye. **2** I narod se svaðaše s Mojsijem govoreći: daj nam vode da pijemo. A on im reče: što se svaðate sa mnom? što kušate Gospoda? **3** Ali narod bješe ondje žedan vode, te vikaše narod na Mojsiju, i govoraše: zašto si nas izveo iz Misira da nas i sinove naæe i stoku naæu pomoriš žeđu? **4** A Mojsije zavapi ka Gospodu govoreći: šta æeu èiniti s ovijem narodom? Još malo pa æe me zasuti kamenjem. **5** A Gospod reče Mojsiju: prodi pred narod, i uzmi sa sobom starješine Izrailjske, i štap svoj kojim si udario vodu uzmi u ruku svoju, i idi. **6** A ja æeu stajati pred tobom ondje na stijeni na Horiju; a ti udari u stijenu, i poteæi æe iz nje voda da piye narod. I uèini Mojsije tako pred starješinama Izrailjskim. **7** A mjesto ono prozva Masa i Meriva zato što se svaðaše sinovi Izrailjevi i što kušaše Gospoda govoreći: je li Gospod meðu nama ili nije? **8** Ali dođe Amalik da se bije s Izrailjem u Rafidinu. **9** A Mojsije reče Isusu: izberi nam ljude, te izaði i bij se s Amalikom; a ja æeu sjutra stati na vrh brda sa štapom Božjim u ruci. **10** I uèini Isus kako mu reče Mojsije, i pobi se s Amalikom; a Mojsije i Aron i Or izaðoše na vrh brda. **11** I dokle Mojsije držaše u vis ruke svoje, nadbijahu Izrailjci, a kako bi spustio ruke, odmah nadbijahu Amalièani. **12** Ali ruke Mojsiju otežaše, zato uzeše kamen i podmetnuše pod nj, te sjede; a Aron i Or držahu mu ruke jedan s jedne strane a drugi s druge, i ne klonuše mu ruke do zahoda sunèanoga. **13** I razbi Isus Amalika i narod njegov oštrijem maëem. **14** Potom reče Gospod Mojsiju: zapiši to za spomen u knjigu, i kaži Isusu neka pamti da æeu sasvijem istrjebiti spomen Amalikov ispod neba. **15** Tada naæini Mojsije oltar, i nazva ga: Gospod zastava moja. **16** I reče: što se ruka bješe podigla na prijesto Gospodnji, Gospod æe ratovati na Amalika od koljena do koljena.

18 A Jotor sveštenik Madijamski, tast Mojsijev, èu sve što ueini Gospod Mojsiju i Izraelju narodu svojemu, kako izvede Gospod Izraelja iz Misira; **2** I uze Jotor tast Mojsijev Sefor ženu Mojsijevu, koju bješe poslao natrag, **3** i dva sina njezinu, od kojih jednom bješe ime Girsam, jer reče: tuðin sam u zemlji tuðoj, **4** A drugom bješe ime Eliezer, jer, reče, Bog oca mojega bi mi u pomoæi i ote me od maëa Faraonova. **5** I poðe Jotor tast Mojsijev sa sinovima njegovijem i sa ženom njegovom k Mojsiju u pustinju,

gdje bješe u okolu pod gorom Božijom. **6** I poruči Mojsiju: ja tast tvoj Jotor idem k tebi i žena tvoja i oba sina njezina s njom. **7** I Mojsije izide na susret tastu svojemu i pokloni mu se i cijelju ga; i upitaše se za zdravlje, pa uđoše pod šator njegov. **8** I pripovjedi Mojsije tastu svojemu sve što učini Gospod Faraonu i Misircima radi Izraelja, i sve nevolje, koje ih nalaziš putem, i kako ih izbavi Gospod. **9** I radovaše se Jotor svemu dobru što učini Gospod Izraelju izbavivši ga iz ruke Misirske; **10** I reče Jotor: blagosloven da je Gospod, koji vas izbavi iz ruke Misirske i iz ruke Faraonove, koji izbavi narod iz rostva Misirskoga. **11** Sad vidim da je Gospod veći od svih bogova, jer ešim se ponošanu onjem ih samijem nadvisi. **12** I uze Jotor tast Mojsijev i prinese Bogu žrtvu paljenicu i prinos; i dože Aron i sve starještine Izraelske, i jedoše s tustom Mojsijevim pred Bogom. **13** A sjutradan sjede Mojsije da суди narodu; i stajaše narod pred Mojsijem od jutra do večera. **14** A tast Mojsijev gledajući sve Šta radi s narodom, reče: Šta to radiš s narodom? zašto sjediš sam, a vas narod stoji pred tobom od jutra do večera? **15** A Mojsije reče tastu svojemu: jer dolazi narod k meni da pita Boga. **16** Kad imaju što među sobom, dolaze k meni, te im sudim i kazujem naredbe Božje i zakone njegove. **17** A tast Mojsijev reče mu: nije dobro što radiš. **18** Umorilaš se i ti i narod koji je s tobom; jer je to teško za tebe, nećeš moći sam vršiti. **19** Nego poslušaj mene; ja æu te svjetovati, i Bog æe biti s tobom; ti budi pred Bogom za narod, i stvari njihove javljaj Bogu; **20** I uèi ih naredbama i zakonima njegovim, i pokazuj im put kojim æe iæi i Šta æe raditi. **21** A iz svega naroda izberi ljudje poštene, koji se boje Boga, ljudje pravedne, koji mrze na mitu, pa ih postavi nad njima za poglavare, tisuæenike, stotinike, pedesetnike i desetnike; **22** Oni neka sude narodu u svako doba; pa svaku stvar veliku neka javljaju tebi, a svaku stvar malu neka raspravljaju sami; tako æe ti biti lakše, kad i oni stanu nositi teret s tobom. **23** Ako to učiniš, i Bog ti zapovjedi, možeš se održati, i sav æe narod doæi mirno na svoje mjesto. **24** I Mojsije posluša tasta svojega, i učini sve što reče. **25** I izabra Mojsije iz svega Izraelja ljudje poštene, i postavi ih za poglavare nad narodom, tisuæenike, stotinike, pedesetnike i desetnike, **26** Koji suðahu narodu u svako doba, a stvari teške javljaju Mojsiju, a male stvari raspravljaju sami. **27** Poslijе otpusti Mojsije tasta svojega, koji se vrati u svoju zemlju.

19 Prvoga dana treæega mjeseca, pošto izaðoše sinovi Izraeljevi iz Misira, toga dana doðoše u pustinju Sinajsku, i stadoše u oko u pustinji, a oko naeiniš Izraeljici onđe pod gorom. **3** I Mojsije izade na goru k Bogu; i povika mu Gospod s gore govoreći: ovako kaži domu Jakovlevu, i reci sinovima Izraeljevim: **4** Vidjeli ste Šta sam uèinio Misircima i kako sam vas kao na krimlju orlovljiv nosio i doveo vas k sebi. **5** A sada ako dobro uzaslušate glas moj i ušèuvate zavjet moj, biæete moje blago mimo sve narode, premda je moja sva zemlja. **6** I biæete mi carstvo svešteničko i narod svet. To su rijeèi koje æeš kazati sinovima Izraeljevim. **7** A Mojsije dože i sazva starještine narodne; i kaza im sve ove rijeèi koje mu Gospod zapovjedi. **8** A sav narod odgovori složno i reče: Što je god kazaao Gospod èinæemo. I Mojsije javi Gospodu rijeèi narodne. **9** A Gospod reče Mojsiju: evo, ja æu doæi k tebi u gustom oblaku, da narod èuje kad ti stanem govoriti i da ti vjeruje dovjeka. Jer Mojsije bješe javio Gospodu rijeèi narodne. **10** I reče Gospod Mojsiju: idi k narodu, i osveštaj ih danas i sjutri, i neka operu haljine svoje; **11** I neka budu gotovi za treæi dan, jer æe u treæi dan siæi Gospod na goru Sinajsku pred svijem narodom. **12** A postavljaju narodu među unaokolo, i reæi æeš: èuvajte se da ne stupite na goru i da se ne dotaknete kraja njezina; što se god dotakne gore, poginuæe; **13** Toga da se niko ne dotakne

rukom, nego kamenjem da se zaspne ili da se ustrijeli, bilo živinè ili èovjek, da ne ostane u životu. Kad rog zatrubi otežuæi onda neka poðu na goru. **14** I Mojsije siđe s gore k narodu; i osveštava narod, i oprase haljine svoje. **15** I reče narodu: budite gotovi za treæi dan, i ne liježite sa ženama. **16** A treæi dan kad bi ujutru, gromovi zagrmješi i munje zasijevaše, i posta gust oblak na gori, i zatrubi truba veoma jako, da zadrhta sav narod koji bijaše u okolu. **17** Tada Mojsije izvede narod iz okola pred Boga, i stadoše ispod gore. **18** A gora se Sinajska sva dimljaše, jer siđe na nju Gospod u ognju; i dim se iz nje podizaje kao dim iz peæi, i sva se gora tresijaše veoma. **19** I truba sve jaæe trubljaše, i Mojsije govoraše a Bog mu odgovaraše glasom. **20** I Gospod sišavši na goru Sinajku, na vrh gore, pozva Mojsija na vrh gore; i izade Mojsije. **21** A Gospod reče Mojsiju: siði, opomeni narod da ne prestupe meðe da vide Gospoda, da ne bi izginuli od mene. **22** I sam sveštenici, koji pristupaju ka Gospodu, neka se osveštaju, da ih ne bi pobio Gospod. **23** A Mojsije reče Gospodu: neæe moæi narod izaæi na goru Sinajku, jer si nas ti opomenuo rekavši: naeini među gori i osveštaj je. **24** A Gospod mu reče: idi, siði, pa onda doði ti i Aron s tobom; a sveštenici i narod neka ne prestupe meðe da se popnu ka Gospodu, da ih ne bi pobio. **25** I siđe Mojsije k narodu i kaza im.

20 Tada reče Bog sve ove rijeèi govoreći: **2** Ja sam Gospod Bog tvój, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga. **3** Nemoj imati drugih bogova uza me. **4** Ne gradi sebi lika rezana niti kakve slike od onoga što je gore na nebu, ili dolje na zemlji, ili u vodi ispod zemlje. **5** Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvój, Bog revnitelj, koji pohodim grijeha otaèe na sinovima do treæega i do èetvrtoga koljena, onih koji mrze na mene; **6** A èinim milost na tisuæama onih koji me ljube i èuvaju zapovijesti moje. **7** Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega; jer neæe pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud. **8** Sjeæaj se dana od odmora da ga svetujiš. **9** Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje. **10** A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvojemu; tada nemoj raditi nijednoga posla, ni ti, ni sin tvoj, ni kæi tvoja, ni sluga tvoj, ni sluškinja tvoja, ni živinë tvoje, ni stranac koji je među vratima tvojim. **11** Jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, more i što je god u njima; a u sedmi dan poeñu; zato je blagoslovio Gospod dan od odmora i posvetio ga. **12** Poštuj oca svojega i mater svoju, da ti se produle dani na zemlji, koju ti da Gospod Bog tvój. **13** Ne ubij. **14** Ne èini preljube. **15** Ne kradi. **16** Ne svjedoœi lažno na bližnjega svojega. **17** Ne poželi kuæe bližnjega svojega, ne poželi zene bližnjega svojega, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega. **18** I sav narod vidje grom i murju i trubu gdje trubi i goru gdje se dimi; i narod vidjevši to uzmaëe se i stade izdaleka, **19** I rekoše Mojsiju: govori nam ti, i slušaæemo; a neka nam ne govori Bog, da ne pomremo. **20** A Mojsije reče narodu: ne bojte se, jer Bog dože da vas iskuša i da vam pred oèima bude strah njegov da ne biste griješili. **21** I narod stajaše izdaleka, a Mojsije pristupi k mraku u kojem bješe Bog. **22** I Gospod reče Mojsiju: ovako kaži sinovima Izraeljevim: vidjeli ste gdje vam s neba govorih. **23** Ne gradite uza me bogova srebrnjeh, ni bogova zlatnjeh ne gradite sebi. **24** Oltar od zemlje naeini mi, na kojem æeš mi prinositi žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, sitnu i krupnu stoku svoju. Na kojem god mjestu zapovjedim da se spominje ime moje, doæi æu k tebi i blagoslovju te. **25** Ako li mi naeiniš oltar od kamena, nemoj naeiniti od tesanoga kamena; jer ako povuèeš po njemu gvoždem, oskvriš je ga. **26** Nemoj uz basamake iæi k olтарu mojemu, da se ne bi otkrila golotinja tvoja kod njega.

21 A ovo su zakoni koje æeš im postaviti: **2** Ako kupiš roba Jevrejina, šest godina neka ti služi, a sedme nek otide slobodan bez otkupa. **3** Ako bude došao inokasan, neka i otide inokasan; ako li bude imao ženu, neka ide i žena s njim. **4** Ako ga gospodar njegov ozeni, i žena mu rodi sinove ili kæeri, žena s djecom svojom neka bude gospodara njegovu, a on neka otide sam. **5** Ako li rob reëe tvrdo: Ijubim gospodara svojega, ženu svoju i djecu svoju, neæeu da idem da budem sloboden, **6** Onda neka ga doveđe gospodar njegov pred sudije i postavi na vratima ili kod dovratka, i ondje neka mu gospodar probuši uho šilom, pa neka mu robeju dovjeka. **7** Ako ko proda kær svoju da bude robinja, da ne odlazi kao robovi što odlaze. **8** Ako ne bude po volji gospodaru svojemu, i on je ne uzme za ženu, neka je pusti na otkupe; ali da nema vlasti prodati je u tu narod uèinivši joj nevjeru. **9** Ako li je zaruëi sinu svojemu, da joj uèini po pravu koje imaju kæeri. **10** Ako li uzme drugu, da joj ne umali hrane ni odijela ni zajednice. **11** Ako joj ovo troje ne uèini, onda nek otide bez otkupa. **12** Ko udari èovjeka, te umre, da se pogubi. **13** Ako li ne bude htio, nego mu ga Bog dade u ruke, odrediæu ti mjesto kuda može uteæi. **14** Ako bi ko nahvalice ustao na bližnjega svojega da ga ubije iz prijevarе, odvuci ga i od oltara mojega da se pogubi. **15** Ko udari oca svojega ili mater svoju, da se pogubi. **16** Ko ukrade èovjeka i proda ili se naðe u njegovjem rukama, da se pogubi. **17** Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi. **18** Kad se svade ljudi, pa jedan udari drugoga kamenom ili pesnicom, ali onaj ne umre nego padne u postelju. **19** Ako se pridigne i izaðe o štapu, da ne bude kriv onaj koji je udario, samo dangubu da mu naknadi i svu vidarinu da plati. **20** Ko udari roba svojega ili robinju štapom tako da mu umre pod rukom, da je krov; **21** Ali ako prezivi dan ili dva, da nije krov, jer je njegov novac. **22** Kad se svade ljudi, pa koji od njih udari trudnu ženu tako da izaðe iz nje dijete, ali se ne dogodi smrt, da plati globu koliko muž ženin reëe, a da plati preko sudija; **23** Ako li se dogodi smrt, tada æeš uzeti život za život, **24** Oko za oko, Zub za Zub, ruku za ruku, nogu za nogu, **25** Užeg za užeg, ranu za ranu, modricu za modricu. **26** Ako ko udari po oku roba svojega ili robinju svoju, te mu pokvari oko, da ga otpusti slobodna za oko njegovo. **27** I ako izbjige Zub robu svojemu ili robinji svojoj, da ga pusti slobodna za Zub njegov. **28** Ako vo ubode èovjeka ili ženu, te umre, da se vo zaspe kamenjem i da se ne jede meso od njega, a gospodar od vola da nije krov. **29** Ali ako je vo prije bio bodaë i gospodar njegov znao za to pa ga nije èuvalo, te ubije èovjeka ili ženu, vo da se zaspe kamenjem, i gospodar njegov da se pogubi. **30** Ako mu se odredi da se otkupi, neka da otkup za život svoj, koliko mu se odredri. **31** Ako ubode sina ili kær, da mu bude po istom zakonu. **32** Ako li roba ubode vo ili robinju, da gospodaru njihovu trideset sikala srebra i vo da se zaspe kamenjem. **33** Ako ko otkrije jamu ili iskopa jamu a ne pokrije, pa upadne vo ili magarac, **34** Da naknadi gospodar od jame i plati novcem gospodaru njihovu, a što je uginulo da je njegovo. **35** Ako vo jednoga ubode vola drugome, te pogine, onda da prodadu vola živoga i novce da podijele, tako i ubijenoga vola da podijele. **36** Ako li se znalo da je vo prije bio bodaë pa ga nije èuvalo gospodar njegov, da da vola za vola, a ubijeni neka bude njemu.

22 Ko ukrade vola ili ovcu ili kozu, i zakolje ili proda, da vратi pet volova za jednoga vola, a èetiri ovce ili koze za jednu ovcu ili kozu. **2** Ako se lupež uhvati gdje potkopava, te bude ranjen tako da umre, da ne bude krov za krov na koji ga bude ubio; **3** Ali ako se bude suncе rodilo, da je krov za krov. A lupež sve da naknadi; ako li ne bi imao, onda da se on proda za svoju krađu. **4** Ako se naðe što je pokrao u njegovoj ruci živo, bio vo ili magarac ili ovca ili koza, da vratи dvostruko. **5** Ko potre njivu ili

vinograd pustivši stoku svoju da pase po tuđoj njivi, da naknadi najboljim sa svoje njive i najboljim iz svoga vinograda. **6** Ako izaðe vatra i naðe na trnje, pa izgori stog ili žito koje još stoji ili njiva, da naknadi onaj koji je zapalio. **7** Ako ko da bližnjemu svojemu novce ili posuðe na ostavu, pa se ukrade iz kuæee njegove, ako se naðe lupež, da plati dvojinom; **8** Ako li se ne naðe lupež, onda gospodar od one kuæee da stane pred sudije da se zakune da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega. **9** Za svaku stvar za koju bi bila raspla, ili za vola ili za magarca ili za ovcu ili za kozu, ili za haljinu, za svaku stvar izgubljenu, kad ko kaže da je njegova, pred sudije da doðe raspra obojice, pa koga osude sudije, onaj da vratи bližnjemu svojemu dvojinom. **10** Ako ko da bližnjemu svojemu da èuva magarca ili vola ili ovcu ili kozu ili kako god živiné, pa ugine ili ohrone, ili ga to otjera a da nikao ne vidi, **11** Zakletva Gospodnja neka bude između njih, da nije posegao rukom svojom na stvar bližnjega svojega, i gospodar od stvari neka pristane, a onaj da ne plati. **12** Ako li mu bude ukraden, neka plati gospodaru njegovu. **13** Ako li ga bude rastrglja zverka da donese od njega svjedodžbu, i da ne plati što je rastrgnuto. **14** Ako uzme u bližnjega svojega živiné na poslugu, pa ohrone ili ugine, a gospodar mu ne bude kod njega, da plati. **15** Ako li gospodar bude kod njega, da ne plati. Ako li bude najmljeno, da plati samo najam. **16** Ko bi prevario djevojku, koja nije zaruèena, te bi spavao s njom, da joj da preæiju i uzmje za ženu. **17** Ako mu je otac jezlin ne bi htio dati, da da novaca koliko ide u preæiju djevojci. **18** Vještici ne daj da živi. **19** Ko bi obležao živiné, da se pogubi. **20** Ko žrtvu prinosi bogovima drugim osim jedinoga Gospoda, da se istrijebi kao prokletnik. **21** Došljaku nemoj èiniti krivo niti ga cvijeliti, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj. **22** Nemojte cvijeliti udovice i sirote. **23** Ako li koju cvijeliš u èem god, i povie k meni, èuæeu viku njezinu, **24** I zapalile se gnjev moj, i poblaæu vas maëem, pa æe vaše žene biti udovice i vaša djeca sirote. **25** Kad daš u zajam novaca narodu mojemu, siromahu koji je kod tebe, nemoj mu biti kao kamatnik, ne udarajte na nj kamate. **26** Ako uzmëš u zalagu haljinu bližnjemu svojemu, vratи mu je prije nego sunce zaðe; **27** Jer mu je to sve odijelo èim zaklanja tijelo svoje; u èem æe spavati? pa kad povie k meni, ja æu ga èutti, jer sam milostiv. **28** Nemoj psovati sudija, i starješini naroda svojega ne govori ružno. **29** Od ljetine svoje i od žitkih stvari svojih nemoj se zatezati da prineseš prvine; prvenca između sinova svojih meni da daš. **30** Tako èini s volom svojim i s ovcom i s kozom; sedam dana neka bude s majkom svojom, a osmoga dana da ga daš meni. **31** Biæete mi sveti ljudi; mesa u polju rastrgnuta ne jedite, bacite ga psima.

23 Ne iznosi lažnijeh glasova; ne pristaj s bezbožnikom da svjedoëiš krivo. **2** Ne idi za množinom na zlo, i ne govori na sudu povodeæi se za veæim brojem da se izvrne pravda. **3** Siromahu u parnici njegovoj ne gledaj što je siromah. **4** Ako naðeš na vola neprrijatelja svojega ili na magarca njegova, gdje je zalutao, odvedi ga k njemu. **5** Ako viðiš gdje je nenavidniku tvojemu pao magarac pod teretom svojim, nemoj da ga ostaviš, nego mu pomozi. **6** Nemoj izvrnuti pravde siromahu svojemu u parnici njegovoj. **7** Rijeëi lažne kloni se, i bezazlenoga i pravoga nemoj ubiti, jer neæeu opravdati bezbožnika. **8** Ne uzimaj poklonu, jer poklon zašlepjuje okate i izvræe rijeëi pravima. **9** Došljake ne cvijeli, jer vi znate kaka je duša došljaku, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj. **10** Šest godina zasijevaj zemlju svoju i sabiraj rod njezin; **11** A sedme godine ostavi je neka poéine, da jedu siromasi naroda tvojega, a što iza njih ostane neka jedu zvijeri poljske; tako radi i s vinogradom svojim i s maslinikom svojim. **12** Šest dana radi poslove svoje, a u sedmi dan poéini, da se odmori vo tvoj i magarac tvoj, i da odahne sin robinje tvoje i došljak. **13** Držite se

svega što sam vam kazao. Ne pominjite imena bogova tuđih, i da se ne èuje iz usta vaših. **14** Tri puta preko godine svetkuj mi: **15** Praznik prijesnjih hlijebova drži; sedam dana jedi hlijebove prijesne, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer tida izšao iz Misira; i нико da ne izade pred me prazan; **16** I praznik žetve prvina od truda tvojega što posiješ u polju svojem; i praznik berbe na svršetku svake godine, kad sabereš trud svoj s njive. **17** Tri puta preko godine sve muškinje tvoje da izlazi pred Gospoda Boga. **18** Krvi od žrtve moje ne prinosi uz hlijebove kisele, i pretilina praznika mojega da ne prenoæi do jutra. **19** Prvime od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuæu Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jagnjeta u mljeku majke njegove. **20** Evo, ja Šaljem anđela svojega pred tobom da te èuva na putu, i da te odvede na mjesto koje sam ti pripravio. **21** Èuvaj ga se, i slušaj ga, nemoj da ga rasrdiš, jer vam neæe oprostiti grijeha, jer je moje ime u njemu. **22** Nego ako ga dobro uzaslušaš i ustvoriš sve što kažem, ja æeu biti neprijatelj tvojim neprijateljima i protivnik tvojim protivnicima. **23** Jer æee anđeo moj iæi pred tobom i odvešæe te u zemlju Amorejsku i Hetejsku i Ferezejsku i Hananejsku i Jevejsku i Jevusejsku, i ja æeu ih istrijebiti. **24** Nemoj se klanjati bogovima njihovijem niti im služiti, ni èiniti što oni èine, nego ih sasvijem obori i likove njihove sasvijem izlomi. **25** I služite Gospodu Bogu svojemu, i on æee blagosloviti hlijeb tvoj i vodu tvoju; i ukloniæeu bolest između vas. **26** Neæeu biti pometkinje ni nerotkinje u zemlji tvojoj; i broj dana tvojih napuniæe. **27** Pustite strah svoj pred tobom, i uplašiæeu svaki narod na koji doðeš, i obratiaæeu k tebi pleæi svijeh neprijatelja tvojih. **28** Poslaæeu i strljene pred tobom, da tjeraju Jeveje, Hananeje i Heteje ispred tebe. **29** Neæeu ih otjerati ispred tebe za jednu godinu, da ne opusti zemlja i da se zvjerje poljsko ne namnoži na tebe. **30** Pomalo æeu ih odgoniti ispred tebe dokle se ne namnoži i zauzmeš zemlju. **31** I postaviæeu međe tvoje od Mora Crvenoga do mora Filistejskoga i od pustinje do rijeke; jer æeu vama u ruke dati one koji žive u onoj zemlji da ih otjeras ispred sebe. **32** Nemoj hvatati vjere s njima ni s bogovima njihovijem. **33** Neka ne sjede u zemlji tvojoj, da te ne navrate da se ogriješiš o mene, jer bi služio bogovima njihovijem, i to bi ti bila zamka.

24 I reèe Mojsiju: izadi gore ka Gospodu ti i Aron i Nadav i Avijud i sedameset starješina Izrailjevih, i poklonite se izdaleka. **2** I Mojsije sam neka pristupi ka Gospodu, a oni neka ne pristupe; i narod neka ne ide na gore s njim. **3** I doðe Mojsije, i kaza narodu sve rijeèi Gospodnje i sve zakone. I odgovori narod jednjem glasom i rekoše: èinijæemo sve što je rekao Gospod. **4** I napisa Mojsije sve rijeèi Gospodnje, i ustavši rano naèini oltar pod gorom i dvanaest stupova za dvanaest plemena Izrailjevih. **5** I posla mladæe između sinova Izrailjevih, koji prinesoše žrtve paljenice i prinesoše teoce na žrtve zahvalne Gospodu. **6** I uzevši Mojsije polovinu krv, metnu u zdjele, a polovinu krv izli na oltar. **7** I uze knjigu zavjetnu i proëita narodu. A oni rekoše: što je god rekao Gospod èinijæemo i slušaæemo. **8** A Mojsije uze krv, i pokropi njom narod, i reèe: evo krv zavjeta, koji uèeni Gospod s vama za sve rijeèi ove. **9** Potom otide gore Mojsije i Aron, Nadav i Avijud, i sedameset starješina Izrailjevih. **10** I vidješe Boga Izraeljeva, i pod nogama njegovijem kao djelo od kamena safira i kao nebo kad je vedro. **11** I ne pruži ruke svoje na izabrane između sinova Izrailjevih, nego vidješe Boga, pa jedoše i piše. **12** I reèe Gospod Mojsiju: popni se k meni na goru, i ostani ovdje, i daæeu ti ploœe od kamena, zakon i zapovijesti, koje sam napisao, da ih uèiš. **13** Tada usta Mojsije s Isusom, koji ga služaše, i izade Mojsije na goru Božiju. **14** A starješinama reèe: sjedite tu dok se vratimo k vama; a eto Aron i Or s vama; ko bi imao što, neka ide k njima. **15** I otide Mojsije na goru, a oblak pokri goru. **16** I bijaše

slava Gospodnja na gori Sinajskoj, i oblak je pokrivaše šest dana; a u sedmi dan viknu Mojsija ispred oblaka. **17** I slava Gospodnja bješe po viðenju kao organi koji sažiže na vrh gore pred sinovima Izrailjevim. **18** I Mojsije uđe usred oblaka, i pope se na goru; i osta Mojsije na gori èetrdeset dana i èetrdeset noæi.

25 I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **2** Reci sinovima Izrailjevim da mi skupe prilog: od svakoga koji drage volje da uzmiti prilog meni. **3** A ovo je prilog što æete uzimati od njih, zlato i srebro i mjeđ, **4** I porfir u skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet, **5** I kože ovnjujske crvene obojene, i kože jazavéje, i drvo sitim, **6** Ulje za vidjelo, mirise za ulje pomazanja i za mirisav kад, **7** Kamenje onihovo i kamenje za ukivanje na opleæak i naprsnik. **8** I neka mi naèine svetinju, da među njima nastavam; **9** Kao što æu ti pokazati sliku od šatora i sliku od svih stvari njegovijeh, tako da naèinite. **10** Neka naèine kovèeg od drveta sitima, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta, i u visinu od podrug lakta. **11** I pokuj ga èistim zlatom, iznutra i spolja pokuj ga; i ozgo mu naèini zlatan vjenac unaokolo. **12** I salij mu èetiri bioèuga od zlata, i metni mu ih na èetiri ugla, da mu s jedne strane budu dva bioèuga i s druge strane dva bioèuga. **13** I naèini poluge od drveta sitima, i okuj ih u zlato. **14** I provuci poluge kroz bioèuge s obje strane kovèega, da se o njima nosi kovèeg; **15** U bioèuzima na kovèegu neka stoje poluge, da se ne vade iz njih. **16** Pa u kovèeg metni svjedoèanstvo, koje æu ti dati. **17** I naèini zaklopac od èistoga zlata, u dužinu od dva lakta i po, a u širinu od podrug lakta. **18** I naèini dva heruvima zlatna, jednostavne ih naèini, na dva kraja zaklopca. **19** I naèini heruvima jednoga na jednom kraju a drugoga heruvima na drugom kraju; na zaklopcu naèinite dva heruvima na oba kraja. **20** I neka heruvimi rašire krila u vis da zaklanjaju krilima zaklopac, i neka budu licem okreнутi jedan drugom, prema zaklopcu neka su okreнутa lica heruvimima. **21** I metnuæeš zaklopac ozgo na kovèeg, a u kovèeg æeš metnuti svjedoèanstvo, koje æu ti dati. **22** I tu æu se sastajati s tobom i govoriaæu ti ozgo sa zaklopca između dva heruvima, koji æe biti na kovèegu od svjedoèanstva, sve što æu ti zapovijedati za sinove Izraeljeve. **23** Naèini i sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakta, a u širinu od jednog lakta, a u visinu od podrug lakta. **24** I pokuj ga èistijem zlatom, i naèini mu vjenac zlatan unaokolo. **25** I naèini mu oplatu unaokolo s podlanice, i naèini zlatan vjenac oko oplate. **26** I naèini mu èetiri bioèuga od zlata, i metni mu te bioèuge na èetiri ugla koji æe mu biti kod èetiri noge. **27** Pod oplatom neka budu bioèua, da u njima stoje poluge da se nosi sto. **28** A poluge naèini od drveta sitima, i okuj ih zlatom da se o njima nosi sto. **29** I naèini mu zdjele i èašice i vijedra i kutlæe, kojima æe se prelevjati, a naèiniaæeš ih od èistoga zlata. **30** I metaæeš na sto hlijeve, da su postavljeni svagda preda mnom. **31** I naèini svijetnjak od èistoga zlata, jednostavan neka bude svijetnjak; stup i grane i èašice, jabuke i cvjetovi neka budu u njega. **32** A šest grana neka mu izlazi sa strana, tri grane s jedne strane svijetnjaka a tri grane s druge strane svijetnjaka. **33** Tri èašice kao badem neka budu na jednoj grani i jabuka i cvjet, i tri èašice kao badem i jabuka i cvjet na drugoj grani; tako neka bude na šest grana što izlaze iz svijetnjaka. **34** I na samom svijetnjaku neka budu èetiri èašice kao badem i jabuke i cvjetovi. **35** Jedna jabuka pod dvije grane što izlaze iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane što izlaze iz njega, tako æe biti pod šest grana što æe izlaziti iz svijetnjaka; **36** Jabuke i grane njihove iz njega neka izlaze; sve jednostavno od èistoga zlata. **37** I naèiniaæeš mu sedam žižaka, i paliæeš ih da svijetle sa svake strane; **38** I usekaæi i spremice za gar neka budu od èistoga zlata. **39** Od talanta èistoga zlata neka bude naèinen sa svijem

tijem spravama. **40** I gledaj, te naèini sve ovo po slici koja ti je pokazana na gori.

26 A šator æeš naèiniti od deset zavjesa od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca; i po njima da budu vezeni heruvimi. **2** Jedan zavjes neka bude dvadeset i osam lakata dug i èetiri lakta širok; svi zavjesi da budu jedne mjere. **3** Pet zavjesa neka se sastavljujaju jedan s drugim, i pet drugih zavjesa neka se sastavljujaju jedan s drugim. **4** I naèini petlje od porfire po kraju jednoga zavjesa, gdje æe se krajevi sastavljati, i tako naèini po kraju drugoga zavjesa, gdje æe se krajevi sastavljati. **5** Pedeset petalja naèini na jednom zavjesu, a pedeset petalja naèini na kraju drugoga zavjesa, gdje æe se sastavljati s drugim, a petlje da budu jedna prema drugoj. **6** I naèini pedeset kuka od zlata, da zapneš zavjesu jedan za drugi kukama, i tako æe biti šator jedan. **7** I naèini zavjesu od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa naèini. **8** Zavjes jedan neka bude trideset lakata dug, a širok èetiri lakta; tijek jedanaest zavjesa da su jedne mjere. **9** I sastavi pet zavjesa zajedno, a šest ostalijeh zajedno, na dvoje æeš previti šesti zavjes s prednje strane naslonu. **10** I naèini pedeset petalja na stražnjem kraju prvoga zavjesa, gdje æe se sastavljati, a pedeset petalja na kraju drugoga zavjesa, gdje æe se sastavljati. **11** I naèini kuka mjenjenih pedeset, i zapni kuke na petlje, i sastavi naslon, da bude jedno. **12** A što je više u zavjesu na naslonu, polovina zavjesa što pretejëe, neka visi na stražnjoj strani šatora. **13** I latak s jedne strane a latak s druge strane što ima više u dužinu u zavjesu na naslonu, neka visi šatoru sa strane i tamo i amo, da ga zaklanja. **14** I naèini pokrivaë naslonu od koža ovnjujskih crvenih obojenih, i svrh njega pokrivaë od koža jazavéjih. **15** I naèini za šator daske od drveta sitima, koje æe stajati pravo. **16** Deset lakata neka bude svaka daska duga a podrug laka široka. **17** Dva èeopa neka budu na dasci, jedan prema drugome najdenako; tako naèini na svakoj dasci za šator. **18** Tako naèini daske za šator, dvadeset dasaka na južnoj strani. **19** A pod dvadeset dasaka naèini èetrdeset stopica od srebra: dvije stopice pod jednu dasku za dva èeopa njezina, i dvije stopice pod drugu dasku za dva èeopa njezina. **20** A na drugoj strani šatora prema sjeveru dvadeset dasaka. **21** Sa èetrdeset stopica srebrnjeh, dvije stopice pod jednu dasku i dvije stopice pod drugu dasku. **22** A na zapadnoj strani šatora naèini šest dasaka. **23** I dvije daske na dva ugla od šatora. **24** I one neka se sastavljujaju ozdo i neka se sastavljaju ozgo bioèugom; tako neka bude u obje koje æe biti na oba ugla. **25** Tako æe biti osam dasaka sa stopicama srebrnjem, sa šesnaest stopica, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku. **26** I naèini prijevornice od drveta sitima, pet za daske na jednoj strani šatora, **27** I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora do oba ugla. **28** A srednja prijevornica da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga. **29** A daske okuj zlatom, i bioèuge im naèini od zlata, da se kroz njih provuku prijevornice, a i prijevornice okuj zlatom. **30** Tako æeš podignuti šator po slici koja ti je pokazana na gori. **31** I naèini zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, i po njemu neka budu vezeni heruvimi. **32** I objesi ga o èetiri stupa od drveta sitima, okovana zlatom, sa kukama zlatnim, na èetiri stopice srebrne. **33** I objesi zavjes o kuke, i unesi za zavjes kovèeg od svjedoèanstva, da vam zavjes rastavlja svetinju od svetinje nad svetinjama. **34** I metni zaklopac na kovèeg od svjedoèanstva u svetinji nad svetinjama. **35** I namjesti sto pred zavjes a svijetnjak prema stolu na južnoj strani šatora, da sto stoji na sjevernoj strani. **36** I na vrata naslonu naèiniæeš zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen; **37** I za taj zavjes

naèiniæeš pet stupova od drveta sitima, koje æeš okovati zlatom, sa kukama zlatnijem, i saliæeš za njih pet stopica od mjedi.

27 I naèini oltar od drveta sitima, pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu, èetvorouglast da bude oltar, tri laka visok. **2** I na èetiri ugla naèini mu rogove, iz njega da izlaze rogovi, i okovaæeš ga u mjedi. **3** I naèiniæeš mu lonce za pepeo i lopatice i kotliæe i viljuške i mašice; sve mu posuðe naèini od mjedi. **4** I naèini mu rešetku od mjedi kao mrežu, i naèini u rešetke èetiri bioèuga od mjedi na èetiri ugla njezina. **5** I metni je ispod oltara unaokolo, da bude rešetka do sredine oltara. **6** Naèini i poluge oltaru, poluge od drveta sitima, i okuj ih u mjedi. **7** I poluge da se provuku kroz bioèuge, da budu poluge s dvije strane oltaru, kad se nosi. **8** Naèiniæeš ga od dasaka da bude iznutra Šupalj; kao što ti je pokazano na gori tako neka naèine. **9** I naèiniæeš trijem šatoru na južnoj strani; zavjesi trijemu da budu od tankoga platna uzvedenoga, sto lakata u dužinu na jednoj strani. **10** I dvadeset stupova i pod njih dvadeset stopica od mjedi, a kuke na stupovima i pasovi njihovi od srebra. **11** Tako i sa zapadne strane da budu zavjesi sto lakata dugi, i dvadeset stupova i dvadeset stopica od mjedi, na stupovima kuke i njihovi pasovi od srebra. **12** A širina æe trijemu imati sa zapadne strane zavjesu od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica pod njih. **13** A na prednjoj strani prema istoku biæe trijem širok pedeset lakata. **14** Od petnaest lakata neka budu zavjesi na jednoj strani, i za njih tri stupa i tri stopice pod njih; **15** Na drugoj strani zavjesi od petnaest lakata, i tri stupa za njih i tri stopice pod njih. **16** A nad vratima od trijema zavjes od dvadeset lakata od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, i èetiri stupa za nj, i pod njih èetiri stopice. **17** Svi stupovi u trijemu unaokolo da budu opasani srebrom, i kuke da su im srebrne a stopice od mjedi. **18** U dužinu æe trijem imati sto lakata, u širinu pedeset svuda, a u visinu pet lakata, da bude od tankoga platna uzvedenoga, a stopice od mjedi. **19** Sve posuðe u šatoru za svaku službu, i sve kolje u njemu i sve kolje u trijemu da bude od mjedi. **20** I ti zapovjedi sinovima Izrailjevin da ti donesu ulja maslinovu èistoga cijeðenoga za vidjelo, da bi zisko gorjeli svagda. **21** U šatoru od sastanka pred zavjesom, koji æe zaklanjati svjedoèanstvo, neka ih Aron i sinovi njegovi spremaju da gore od veèera do jutra pred Gospodom. To neka je uredba vjeèena koljenima njihovijem meou sinovima Izrailjevin.

28 A ti uzmi k sebi Arona brata svojega sa sinovima njegovijem između sinova Izrailjevin da mi budu sveštenici, Aron i Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar, sinovi Aronovi. **2** I naèini svete haljine Aronu bratu svojemu za èast i diku. **3** I kaži svijem ljudima vještijem, koje sam napunio duha mudrosti, neka naèine haljine Aronu, da se posveti da mi bude sveštenik. **4** A ovo su haljine što æe naèiniti: naprsnik i opleæak i plašt, košulja vezena, kapa i pojas. Te haljine svete neka naprave Aronu bratu tvojemu i sinovima njegovijem, da mi budu sveštenici, **5** I neka uzmu zlata i porfire i skerleta i crvca i tankoga platna; **6** I neka naèine opleæak od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen. **7** Dvije poramence neka budu na njemu, koje æe se sastavljati na dva kraja, da se drži zajedno. **8** A pojas na njemu neka bude naprave iste kao i on, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga. **9** I uzmi dva kamenia onija, i na njima izreži imena sinova Izrailjevin, **10** Šest imena njihovih na jednom kamenu, a šest imena ostalijeh na drugom kamenu po redu kako se koji rodio. **11** Vještinom kamenarskom, kojom se režu peèati, izrezaaeš na ta dva kamena imena sinova Izrailjevin, i optoëi ih zlatom unaokolo. **12** I metni

ta dva kamenja na poramenice opleæku, da budu kameni za spomen sinovima Izrailjevijem, i Aron da nosi imena njihova pred Gospodom na oba ramena svoja za spomen. **13** I naæini kopèe od zlata. **14** I dva lanca od èistoga zlata naæini jednaka pletena, i objesi lance pletene o kopèe. **15** I naprsnik sudski naæini naprave vezene onake kao opleæak, od zlata, od porfire, od skerleta, od crvca i od tankoga platna uzvedenoga naæini ga. **16** Neka bude èetvorouglast i dvostruk, u dužinu s pedi i u širinu s pedi. **17** I udari po njemu drago kamenje, u èetiri reda neka bude kamenje. U prvom redu: sardonih, topaz i smaragd; **18** A u drugom redu: karbunkul, safir i dijamanat; **19** A u treæem redu: ligur i ahat i ametist; **20** A u èetvrtom redu: hrisolit, onih i jaspid; neka budu ukovani u zlato u svom redu. **21** I tijeh kamena s imenima sinova Izrailjevih biæe dvanaest po imenima njihovijem, da budu rezani kao peèat, svaki sa svojim imenom, za dvanaest plemena. **22** I na naprsnik metni lance jednake, pletene, od èistoga zlata. **23** I dvije grivne zlatne naæini na naprsnik, i metni dvije grivne na dva kraja naprsniku. **24** Pa provuci dva lanca zlatna kroz dvije grivne na krajevima naprsniku. **25** A druga dva kraja od dva lanca zapni za dvije kopèe, i metni na poramenice od opleæeka sprijed. **26** I naæini druge dvije grivne zlatne, i metni ih na druga dva kraja naprsniku iznutra na strani koja je od opleæeka. **27** I naæini još dvije zlatne grivne, i metni ih na poramenice od opleæeka ozdo prema sastavcima njegovijem, više pojasa na opleæaku. **28** Tako neka vežu naprsnik grivne njegove za grivne na opleæaku vrvcom od porfire, da stoji nad pojasmom od opleæeka, i da se ne odvaja naprsnik od opleæaka. **29** I neka nosi Aron imena sinova Izrailjevih na naprsniku sudskom na srcu svom kad ulazi u svetinju za spomen pred Gospodom vazda. **30** I metni na naprsnik sudski Urim i Tumim, da bude na srcu Aronu kad ulazi pred Gospoda, i Aron æe nositi sud sinova Izrailjevih na srcu svom pred Gospodom vazda. **31** I naæini plaæt pod opleæak sav od porfire. **32** I ozgo neka bude prorez u srijedi, i neka bude optoèen prorez svuda unaokolo trakom tkanjem, kao prorez u oklopa, da se ne razdrei. **33** A po skutu mu naæini šipke od porfire i od skerleta i od crvca svuda unaokolo, i meðu njima zlatna zvonca svuda unaokolo: **34** Zvonce zlatno pa šipak, zvonce zlatno pa šipak po skutu da plaæta svuda unaokolo. **35** I to æe biti na Aronu kad služi, da se èuje glas kad ulazi u svetinju pred Gospoda i kad izlazi, da ne pogine. **36** I naæini ploèu od èistoga zlata, i na njoj izreži kao na peèatu: svetinja Gospodu. **37** I veži je vrvcom od porfire za kapu, sprijed na kapi da stoji. **38** I biæe na èelu Aronovu, da nosi Aron grijeve svetijeh prinosa koje prinesu sinovi Izrailjevi u svijem darovima svojih svetijeh prinosa; biæe na èelu njegovu vazdu, da bi bili mili Gospodu. **39** I naæini košulju od tankoga platna izmetanoga, i naæini kapu od tankoga platna, a pojasa naæini vezan. **40** I sinovima Aronijevim naæini košulje, i naæini im pojase, i kapice im naæini za èast i diku. **41** Pa to obuci Aronu bratu svojemu i sinovima njegovijem, i pomaži ih i napuni im ruke i posveti ih da mi budu sveštenici. **42** I naæini im gaæe lanene, da se pokrije golo tijelo; od bedara do dno stegna da budu. **43** I to neka je na Aronu i na sinovima njegovijem kad ulaze u šator od sastanka ili kad pristupaju k oltaru da služe u svetinji, da ne bi noseæi grijeve poginuli. Ovo æe biti uredba vjeèena njemu i sjemenu njegovu nakon njega.

29 Uèiniæeß im ovo kad ih staneß osveštavati da mi vrše sluþbu svešteniku: uzmi tele i dva ovna zdrava, **2** I hlebove prijesne i kolaèe prijesne zamijeæene s uljem, i pogaæe prijesne namazane uljem, od braæna pšenièenoga umijesih. **3** I metni ih u jednu kotaricu, i prinesi ih u kotarici s teletom i s dva ovna. **4** I dovedi Arona i sinove njegove pred vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom. **5** I uvezvi hajline obuci Aronu košulju i plaæt ispod

opleæka i opleæak i naprsnik, i opaæi ga pojasom od opleæeka. **6** I metni mu kapu na glavu i svetu ploèu na kapu. **7** I uzmi ulje za pomazanje, i izli mu na glavu, i pomazaæeß ga. **8** I sinove njegove dovedi i obuci im košulje; **9** I opaæi ih pojasima, Arona i sinove njegove, i metni im kape na glave, da imaju sveštenstvo uredbom vjeèenom. Tako æeß posvetiti ruke Aronu i sinovima njegovijem. **10** I dovedi tele pred šator od sastanka, a Aron i sinovi njegovi neka metnu ruke teletu na glavu. **11** I zakolji tele pred Gospodom na vratima šatora od sastanka. **12** I uvezvi krv od teleta pomaži rogove oltaru prstom svojim, a ostalu krv svu prolj u podnožje oltaru. **13** I uzmi sve salo po crijevima, i mrežicu na jetri, i oba bubrega i salo oko njih, i zapali na oltaru. **14** A meso od teleta i kožu i balegu spali ognjem izvan okola; to je žrtva za grijehe. **15** Potom uzmi ovna jednoga, i na glavu ovna neka metnu ruke svoje Aron i sinovi njegovi. **16** I zakolji ovna i uzmi krv od njega i pokropi oltar unaokolo. **17** A ovna izudi, i operi drob i noge, i metni ih na udove njegove i na glavu. **18** I svega ovna zapali na oltaru; to je žrtva paljenica Gospodu, miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu. **19** Pa uzmi i drugoga ovna, i neka mu metne Aron i sinovi njegovi ruke svoje na glavu. **20** I zakolji toga ovna, i uzmi krv od njega i pomaži njom kraj od desnoga uha Aronu i kraj od desnoga uha sinovima njegovijem, i palac u desne ruke njihove i palac u desne noge njihove, a ostalom krvlju pokropi oltar unaokolo. **21** I uzmi krv koja bude na oltaru i ulja za pomazanje, i pokropi Arona i hajline njegove, i sinove njegove i hajline njihove, i biæe svet on i hajline njegove i sinovi njegovi i hajline njihove. **22** Potom uzmi salo od ovna i rep i salo što je po crijevima i mrežicu na jetri i oba bubrega i salo oko njih, i desno pleæe; jer je ovam posvetni; **23** I jedan hlijeb i jedan kolaè s uljem i jednu pogaæeu iz kotarice u kojoj budu prijesni hlebovi pred Gospodom. **24** I to sve metni u ruke Aronu i u ruke sinovima njegovijem, i obræi tamu i amo, da bude žrtva obrtna pred Gospodom. **25** Potom uzmi im to iz ruku, i zapali na oltaru svruh žrtve paljenice, da bude miris ugoden pred Gospodom; to je žrtva ognjena Gospodu. **26** I uzmi grudi od ovna posvetnoga, koji bude za Arona, i obrtaæeß ih tamu i amo, da bude žrtva obrtna pred Gospodom; i to æe biti tvoj dio. **27** Tako æeß osvetiti grudi od žrtve obrtnane i pleæe od žrtve podizane, što je obrtnano i što je podizano od ovna posvetnoga za Arona i za sinove njegove. **28** I to æe biti Aronu i sinovima njegovijem uredbom vjeèenom od sinova Izrailjevih, jer je žrtva podizana. Kad je žrtva podizana sinova Izrailjevih od njihovih žrtava zahvalnijeh, žrtva podizana biæe Gospodu. **29** A svete hajline Aronove neka budu sinovima njegovijem nakon njega da se pomazuju u njima i da im se u njima posveæuju ruke. **30** Sedam dana neka ih oblaèi koji na njegovo mjesto bude sveštenik izmeðu sinova njegovijeh, koji æe ulaziti u šator od sastanka da služi u svetinji. **31** A ovna posvetnoga uzmi i skuhaj meso od njega na mjestu svetom. **32** I Aron i sinovi njegovi neka na vratima šatora od sastanka jedu meso od toga ovna i hlijeb što je u kotarici. **33** Neka ga jedu oni za koje je bilo oèiæenje da bi im se posvetile ruke da bi bili posveæeni; a drugi da ne jede, jer je stvar sveta. **34** Ako li bi ostalo što mesa posvetnoga ili hlijeba do jutra, onda što ostane sazezi ognjem, a da se ne jede, jer je stvar sveta. **35** I tako uèini Aron i sinovima njegovijem po svemu što ti zapovjedih; sedam dana svetiæeß im ruke. **36** I svaki æeß dan prinositi na žrtvu tele za grijeh radi oèiæenja; i oèiæeß oltar èineæi oèiæenje na njemu, i pomazaæeß ga da se osveti. **37** Sedam dana èiniæeß oèiæenje na oltaru i osvetiæeß ga, te æe oltar biti svetinja nad svetinjama; što se god dotakne oltara, biæe sveto. **38** I ovo æeß prinositi na oltaru: dva jagnjeta od godine svaki dan bez prekida. **39** Jedno jagnje prinosi jutrom a drugo prinosi veèerom, **40** I jošte desetinu efe pšenièenoga braæna smješana s uljem cijeðenim,

kojega da bude èetvrta ina, i naljev vina, èetvrta ina na jedno jagnje. **41** A drugo jagnje prinesi uveèe; kao sa žrtvom jutrenjom i s naljevom njezinjem tako i s ovom èini da bude miris ugodan, žrtva ognjena Gospodu. **42** To neka bude žrtva paljenica svagda od koljena do koljena vašega na vratima šatora od sastanka pred Gospodom, gdje æu se sastajati s vama da govorim s tobom. **43** I ondje æu se sastajati sa sinovima Izrailjevijem, da se osvæeuje slavom mojom. **44** I osvetiæu šator od sastanka i oltar; i Arona i sinove njegove osvetiæu da su mi sveštenici. **45** I nastavaæu među sinovima Izrailjevijem, i biæu im Bog. **46** I poznaæee da sam ja Gospod Bog njihov, koji sam ih izveo iz zemlje Misirske da nastavam među njima, ja Gospod Bog njihov.

30 Jošte naèini oltar kadioni, od drveta sitima naèini ga. **2**

Dužina neka mu bude lakat, i širina lakat, èetvorouglast da bude, i dva laka visok; iz njega neka mu izlaze rogovi. **3** I pokuj ga èistijem zlatom, ozgo sa strana unaokolo, i robove njegove; i naèini mu vijenac zlatan unaokolo. **4** I naèini mu po dva bioèuga zlatna ispod vijenca na dva ugla njegova s obje strane, i kroz njih æee provuæi poluge da se može nositi. **5** A poluge naèini od drveta sitima, i okui ih u zlato. **6** I metri ga pred zavjesi koji visi pred kovèegom od svjedoèanstva prema zaklopku koji je nad svjedoèanstvom, gdje æu se s tobom sastajati. **7** I neka kadi na njemu Aron kadom mirisnim; svako jutro neka kadi kad spremi žiske. **8** I kad zapali Aron žiske uveèe, neka kadi; neka bude kad svagdañji pred Gospodom od koljena do koljena vašega. **9** Ne prinosite na njemu kada tuðega niti žrtve paljenice niti prinosa; ni naljeva ne ljevajte na njemu. **10** Samo oèišæenje neka èini nad rogovima njegovijem Aron jednom u godini; krvlju od žrtve za grijeh u dan oèišæenja jednom u godini einiæe oèišæenja na njemu od koljena do koljena vašega; jer je to svetinja nad svetinjama Gospodu. **11** Jošte reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **12** Kad staneš brojiti sinove Izrailjeve, između onjih koji idu u broj svaki neka dade otkuæ za život svoj Gospodu, kad ih staneš brojiti, da ne bi došlo na njih kako zlo kad ih staneš brojiti. **13** A neka da svaki koji ide u broj po sikla, po siklu svetoni a taj je sikal dvadeset noviæea po sikla biæe prilog Gospodu. **14** Ko god ide u broj, od dvadeset godina i više, neka da prilog Gospodu. **15** Bogati da ne da više a siromah da ne da manje od po sikla, kad daju prilog Gospodu na oèišæenje duša vaših. **16** I uzevši novce za oèišæenje od sinova Izrailjevih ostavi ih za potrebu u šatoru od sastanka, i biæe sinovima Izrailjevijem spomen pred Gospodom za oèišæenje duša vaših. **17** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **18** Naèini i umivaonicu od mjedi i podnožje od mjedi za umivanje; i metri je između šatora od sastanka i oltara, i nalij u nju vode. **19** Da iz nje pere Aron i sinovi njegovi ruke svoje i noge svoje. **20** Kad idu u šator od sastanka, neka se umivaju vodom, da ne izginu, ili kad pristupaju k oltaru da služe i da pale žrtvu ognjenu Gospodu. **21** Tada neka Peru ruke svoje i noge svoje da ne izginu. To neka im bude uredba vjeèena Aronu i sjemenu njegovu od koljena do koljena. **22** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **23** Uzmi mirisa najboljih: smirne najèistije pet stotina sikala i cimeta mirisavoga pola toliko, dvjesta pedeset, i iòirota takoæe dvjesta pedeset, **24** I kasije pet stotina mjerom svetom, i ulja maslinova jedan in. **25** I od toga naèini ulje za sveto pomazanje, ulje najbolje vještinom apotekarskom; to da bude ulje svetoga pomazanja. **26** I njim pomaži šator od sastanka i kovèeg od svjedoèanstva, **27** I sto i sve sprave njegove, i svjetnjak i sprave njegove, i oltar kadioni, **28** I oltar na kojem se prinosi žrtva paljenica, i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino. **29** Tako æee ih osvetiti, te æe biti svetinja nad svetinjom, i što ih se god dotakne biæe sveto. **30** Pomaži i Arona i sinove njegove, i osvetiæe ih da mi budu

sveštenici. **31** A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: ovo neka mi bude ulje svetoga pomazanja od koljena do koljena vašega. **32** Tijelo èovjeèije neka se ne maže njim, niti pravite takoga ulja kako je ono; sveto je, neka vam bude sveto. **33** Ako li bi ko naèinio tako ulje ili namazao njim drugoga, istrijebiæe se iz naroda svojega. **34** I reèe Gospod Mojsiju: uzmi mirisa, stakte, oniha i halvana mirisavoga, i tamjana èistoga, koliko jednoga toliko drugoga. **35** I od toga naèini kad, sastavljen vještinom apotekarskom, èist i svet. **36** I istucavši ga nasitno, metaæeš ga pred svjedoèanstvom u šatoru od sastanka, gdje æu se sastajati s tobom; to neka vam bude svetinja nad svetinjama. **37** A takvoga kada kakav naèini nemojte sebi praviti; to neka ti je svetinja za Gospoda. **38** Ako li bi ko naèinio taki da ga miriše, istrijebiæe se iz naroda svojega.

31 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Gle, pozvah po imenu Veselila sina Urije sina Orova od plemena Judina. **3** I napunih ga duha svetoga, mudrosti i razuma i znanja i svake vještine, **4** Da vješto izmislja kako se što može naèiniti od zlata i od srebra i od mjedi, **5** Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo, i svaki posao raditi. **6** I evo udružih s njim Elijaha sina Ahisamahova od plemena Danova, i svakomu vještom èovjeku u srce dadow vještinu da izrade sve što sam ti zapovjedio. **7** Šator od sastanka, i kovèeg za svjedoèanstvo i zaklopac na nj, i sve sprave u šatoru, **8** I sto i sprave njegove, i svjetnjak èisti sa svijem spravama njegovijem, i oltar kadioni, **9** I oltar za žrtvu paljenicu sa svijem spravama njegovijem, i umivaonicu i podnožje njezino, **10** I haljine službene i svete haljine Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu svešteniku, **11** I ulje pomazanja, i kad mirisni za svetinju. Sve neka naèine onako kako sam ti zapovjedio. **12** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **13** A ti kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ali subote moje èuvajte, jer je znak između mene i vas od koljena do koljena, da znate da sam ja Gospod koji vas posveæujem. **14** Èuvajte dakle subotu, jer vam je sveta; ko bi je oskrvrio, da se pogubi; jer ko bi god radio kakav posao u nju, istrijebiæe se ona duša iz naroda svojega. **15** Šest dana neka se radi; a sedmi je dan subota, odmor, svet Gospodu; ko bi god radio posao u dan subotni, da se pogubi. **16** Zato æe èuvati sinovi Izrailjevi subotu praznujuæi subotu od koljena do koljena zavjetom vjeèenim. **17** To je znak između mene i sinova Izrailjevih dovjeka; jer je za šest dana stvorio Gospod nebo i zemlju, a u sedmi dan poèinu i odmori se. **18** I izgovorivši ovo Mojsiju na gori Sinajskoj, dade mu dvije ploèe svjedoèanstva, ploèe kamene pisane prstom Božijim.

32 A narod vidjevši gdje Mojsije za dugo ne slazi s gore, skupi se narod pred Aronom, i rekoše mu: hajde, naèini nam bogove, koji æe iæi pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi. **2** A Aron im reèe: poskidaæe zlatne oboce što su u ušima žena vaših, sinova vaših i kæeri vaših, i donesite mi. **3** I poskidaæe sav narod zlatne oboce što im bijahu u ušima, i donesoše Aronu. **4** A on uzev iz ruku njihovijeh, sali u kalup, i naèini tele saliveno. I rekoše: ovo su bogovi tvoji, Izrailju, koji te izvedeš iz zemlje Misirske. **5** A kad to vidje Aron, naèini oltar pred njim; i povika Aron, i reèe: sjutra je praznik Gospodnj. **6** I sjutradan ustavarši rano prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i posjeda narod, te jedoše i piše, a poslije ustaše da se igraju. **7** A Gospod reèe Mojsiju: idi, siði, jer se pokvari tvoj narod, koji si izveo iz zemlje Misirske. **8** Brzo zaðoše s puta, koji sam im zapovjedio; naèiniše sebi tele saliveno, i pokloniše mu se, i prinesoše mu žrtvu, i rekoše: ovo su bogovi tvoji, Izrailju, koji te izvedeš iz zemlje Misirske. **9** Još reèe Gospod Mojsiju: pogledaj narod ovaj, i eto je narod tvrda vrata. **10** I sada pusti me, da se

raspali gnjev moj na njih i da ih istrijebim; ali od tebe æeu uèiniti narod velik. **11** A Mojsije se zamoli Gospodu Bogu svojemu, i reèe: zašto se, Gospode, raspaljuje gnjev tvoj na narod tvoj, koji si izveo iz zemlje Misirske silom velikom i rukom krjepkom? **12** Zašto da govore Misirci i rek'u: na zlo ih izvede, da ih pobije po planinama i da ih istrijebi sa zemlje? Povrati se od gnjeva svojega, i požali narod svoj oda zla. **13** Opomeni se Avrama, Isaka i Izraile, sluga svojih, kojima si se sobom zakleo i obrekao im: umnožiæeu sjeme vaše kao zvijezde na nebu, i zemlju ovu, za koju govorih, svu æeu dati sjemenu vašemu da je njihova dovjeka. **14** I ražali se Gospodu uèiniti zlo narodu svojemu, koje reèe. **15** Tada se vrati Mojsije, i siðe s gore sa dvije ploèe svjedoèanstva u rukama svojim, i ploèe bjehu pisane s obje strane, otud i odovud pisane. **16** I bjehu ploèe djelo Božije, i pismo bješe pismo Božije, urezano na ploèama. **17** A Isus èuvši viku u narodu, kad vikuha, reèe Mojsiju: vika ubojna u okolu. **18** A on reèe: nije to vika kako vièu koji su jaëi, niti je vika kako vièu koji su slabiji, nego èujem viku onih koji pjevaju. **19** I kad doðe blizu okola, ugleda tele i igre, te se razgnjevi Mojsije, i baci iz ruku svojih ploèe, i razbi ih pod gorom. **20** Pa uze tele koje bijahu naèinili i spali ga ognjem, i satr ga u prah, i prosu ga po vodi, i zapoji sinove Izraileve. **21** I reèe Mojsije Aronu: šta ti je uèinio ovaj narod, te ga uvali u tolki grijeh? **22** A Aron mu reèe: nemoj se gnjevit, gospodaru; ti znao ovaj narod da je brz na zlo. **23** Jer rekoše mi: naèini nam bogove, koji æe iæi pred nama, jer tome Mojsiju koji nas izvede iz zemlje Misirske ne znamo šta bi. **24** A ja im rekoh: ko ima zlata, neka ga skida sa sebe. I dadoše mi, a ja ga bacih u vatrui, i iðade to tele. **25** A Mojsije videæi narod go, jer ga ogoli Aron na sramotu pred protivnicima njegovijem, **26** Stade Mojsije na vrata od okola, i reèe: k meni ko je Gospodnji. I skupiše se pred njega svi sinovi Levijevi. **27** I reèe im: ovako kaže Gospod Bog Izrailjev: pripašite svaki svoj maè uz bedro svoje, pa proðite tamu i amo po okolu od vrata do vrata, i pobijite svaki brata svojega i prijatelja svojega i bližnjega svojega. **28** I uèinise sinovi Levijevi po zapovijesti Mojsijevoj, i pogibje naroda u onaj dan do tri tisuæe ljudi. **29** Jer Mojsije reèe: posvetite danas ruke svoje Gospodu, svak na sinu svom i na bratu svom, da bi vam dan dosao blagoslov. **30** A sjutradan reèe Mojsije narodu: vi ljuto sagriješite; zato sada idem gore ka Gospodu, eda bih ga umolio da vam oprosti grijeh. **31** I vrati se Mojsije ka Gospodu, i reèe: molim ti se; narod ovaj ljuto sagriješi naèinivši sebi bogove od zlata. **32** Ali oprosti im grijeh: ako li neæeš, izbrisni me iz knjige svoje, koju si napisao. **33** A Gospod reèe Mojsiju: ko mi je zgriješio, onoga æeu izbrisati iz knjige svoje. **34** A sada idi, vodi taj narod kuda sam ti kazao. Evo, moj æe anđeo iæi pred tobom, a kad ih pohodim, pohodæu na njima grijeh njihov. **35** I Gospod bi narod zato što naèinise tele, koje sali Aron.

33 I reèe Gospod Mojsiju: idi, digni se odatle ti i narod, koji si izveo iz zemlje Misirske, put zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu govoreæi: sjemenu tvojemu daæeu je. **2** I poslaæu pred tobom anđela, i izagnaæu Hananeje, Amoreje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje. **3** I odveæe vas u zemlju gdje teèe mlijeko i med; jer neæeu sam iæi s tobom zato što si narod tvrdovrat, pa bih te mogao satrti putem. **4** A narod èuvši ovu zlu rijeè ozalostiti se, i нико не metnuo na se svojega nakita. **5** Jer Gospod reèe Mojsiju: kaži sinovima Izraeljevijem: vi ste narod tvrdovrat; doæi æeu èasom usred tebe, i istrijebiæeu te; a sada skini nakit svoj sa sebe, i znaæeu šta æeu èiniti s tobom. **6** I poskidaše sa sebe sinovi Izraeljevi nakite svoje kod gore Horiva. **7** A Mojsije uze šator i razape ga sebi iza okola daleko, i nazva ga šator od sastanka, i ko god tražaše Gospoda, dolazaše k šatoru od sastanka iza okola. **8** I kad Mojsije iðaše u šator, sav narod ustajaše, i svak stajaše na vratima svojega šatora, i gledahu za

Mojsijem dok ne uđe u šator. **9** A kad Mojsije ulažaše u šator, sruštaše se stup od oblaka i ustavljaše se na vratima od šatora, i Gospod govoraše s Mojsijem. **10** I sav narod videæi stup od oblaka gdje stoji na vratima od šatora, ustajaše sav narod, i svak se klanjaše na vratima od svojega šatora. **11** I Gospod govoraše s Mojsijem licem k licu kao što govorí èovjek s prijateljem svojim. Potom se vraæaše Mojsije u oko, a sluga njegov Isus sin Navin, momak, ne izlažaše iz šatora. **12** I reèe Mojsije Gospodu: gledaj, ti mi kažeš: vodi taj narod. A nijesi mi kazao koga æeš poslati sa mnom, a rekao si: znam te po imenu i našao si milost preda mnom. **13** Ako sam dakle našao milost pred tobom, pokazi mi put svoj, da te poznam i naðem milost pred tobom; i vidi da je ovaj narod tvoj narod. **14** I reèe Gospod: moje æe lice iæi naprijed, i daæeu ti odmor. **15** A Mojsije mu reèe: ako neæeš iæi naprijed lice tvoje, nemoj nas kretati odavde. **16** Jer po èemu æe se poznati da smo našli milost pred tobom, ja i narod tvoj? zar ne po tome što ti ideš s nama? tako æemo se razlikovati ja i narod tvoj od svakoga naroda na zemlji. **17** A Gospod reèe Mojsiju: uèiniæeu i to što si kazao, jer si našao milost preda mnom i znam te po imenu. **18** Opet reèe Mojsije: molim te, pokaži mi slavu svoju. **19** A Gospod mu reèe: uèiniæeu da proðe sve dobro moje ispred tebe, i povikaæeu po imenu: Gospod pred tobom. Smilovaeu se kome se smilujem, i požalaæeu koga požalim. **20** I reèe: ali neæeš moæi vidjeti lica mojega, jer ne može èovjek mene vidjeti i ostati živ. **21** I reèe Gospod: evo mjesto kod mene, pa stani na stijenu. **22** I kad stane prolaziti slava moja, metnuæeu te u rasjelinu kamenu, i zakloniæeu te rukom svojom dok ne proðem. **23** Potom æu dignuti ruku svoju, i vidjeæeš me s leða, a lice se moje ne može vidjeti.

34 I reèe Gospod Mojsiju: isteši sebi dvije ploèe od kamena kao što su bile prve, da napišem na tijem ploèama rijeèi koje su bile na prvjem ploèama, koje si razbio. **2** I budi gotov za sjutra da rano iðaše na goru Sinajsку, i staneš preda me na vrh gore. **3** Ali neka niko ne ide s tobom, i niko neka se ne pokaže na svoj gori, ni ovce ni goveda da ne pasu blizu gore. **4** I istesa Mojsije dvije ploèe od kamena kao što su bile prve, i ustavši rano iðaše na goru Sinajsку, kao što mu zapovjedi Gospod, i uze u ruku svoju dvije ploèe kamene. **5** A Gospod siðe u oblaku, i stade onđe s njim, i povika po imenu: Gospod. **6** Jer prolazeæi Gospod ispred njega vikaše: Gospod, Gospod, Bog milostiv, žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem i istinom. **7** Koji èuva milost tisuæama, prašta bezakonja i nepravde i grijeha, koji ne pravda krvoga, i pohodi grijeha otaèe na sinovima i na unucima do treæega i èetvrtoga koljena. **8** A Mojsije brže savi glavu do zemlje i pokloni se, **9** I reèe: ako sam našao milost pred tobom, Gospode, neka ide Gospod posred nas, jer je narod tvrdovrat; i oprosti nam bezakonje naše i grijeh naši, i uzmi nas za našljedstvo. **10** A on reèe: evo postavljam zavjet; pred cijelim narodom tvojim uèiniæeu èudesa, koja nijesu uèinjena nigdje na zemlji ni u kom narodu, i vidjeæete djelo Gospodnje sav narod, meðu kojim si, jer æe biti strašno što æeu ja uèiniti s tobom. **11** Drži što ti danas zapovjedam; evo, ja æu izagnati ispred tebe Amoreje i Hananeje i Heteje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje. **12** Èuvaj se da ne hvataš vjere s onima koji žive u zemlji u koju æeš doæi, da ti ne budu zamka usred tebe. **13** Nego oltare njihove oborite, i likove njihove izlomite, i gajeve njihove isjecite. **14** Jer ne valja da se klanjaš drugomu bogu: jer se Gospod zove revnitelj, Bog je revnitelj. **15** Nemoj hvatati vjere s onima koji žive u onoj zemlji, da ne bi èineæi preljubu za bogovima svojim i prinoseæi žrtvu bogovima svojim pozvali te, i ti jeo žrtve njihove. **16** I da ne bi kæerima njihovijem ženio sinove svoje, i da ne bi kæeri njihove èineæi preljubu za bogovima svojim uèinile da sinovi tvoji èine preljubu za bogovima njihovijem. **17** Livenih bogova ne gradi sebi. **18** Praznik prijesnjih hljebova drži; sedam

dana jedi prijesne hlebove, kao što sam ti zapovjedio, na vrijeme, mjeseca Aviva, jer si toga mjeseca izašao iz Misira. **19** Sve što otvora matericu moje je, i svako muško u stoci tvojoj što otvora matericu, goveće ili sitna stoka. **20** Ali magare koje otvori matericu otkupi jagnetom ili jaretom; ako li ga ne bi otkupio, slomi mu vrat; i svakoga prvenca između sinova svojih otkupi; i da se niko ne pokaže prazan preda mnom. **21** Šest dana radi, a u sedmi dan počini, i od oranja i od žetve počini. **22** Praznju praznik sedmica, prvina žetve pšenične, i praznik berbe na svršetku godine. **23** Tri puta u godini da se svako muško između vas pokaže pred Gospodom Bogom Izrailevom. **24** Jer æu izagnati narode ispred tebe, i međe tvoje rašireu, i niko ne æe poželjeti zemlje tvoje, kad staneš dolaziti da se pokažeš pred Gospodom Bogom svojim tri puta u godini. **25** Nemoj prinosisi krv i od žrtve moje uz hlebove kisele, i da ne prenoæi do jutra žrtva praznika pashe. **26** Prvime od prvoga roda zemlje svoje donesi u kuæu Gospoda Boga svojega; nemoj kuhati jareta u mlijeku majke njegove. **27** I reæe Gospod Mojsiju: napiši sebi te rijeæi: jer po tijem rijeæima ueinih zavjet s tobom i s Izrailejem. **28** I Mojsije osta ondje kod Gospoda èetrdeset dana i èetrdeset noæi, hlebea ne jeduæi ni vode pijuæi; i napisa Gospod na ploœe rijeæi zavjeta, deset rijeæi. **29** I kad Mojsije slažaše s gore Sinajske, i držaše u ruci dvije ploœe svjedoæanstva slazeæi s gore, ne znaðaše da mu koža na licu posta svjetla dokle govoraše s njim. **30** I vidje Aron i svi sinovi Izrailevi Mojsija, a to mu se svijetli koža na licu, i ne smješe pristupiti k njemu. **31** Ali ih zovnu Mojsiju, i vratiše se k njemu Aron i svi glavarji u zboru, i govori s njima Mojsiju. **32** Potom pristupiše svi sinovi Izrailevi, i zapovjedi im sve što mu kaza Gospod na gori Sinajskoj. **33** A kad im Mojsije izgovori, zastrije lice svoje pokrivalom. **34** Ali kad Mojsije dolažaše pred Gospoda da s njim govori, skidaše pokrivalo dokle ne bi izašao; a izašavši kazivaše sinovima Izrailevijem što mu se zapovjedaše. **35** Tada viðahu sinovi Izrailevi lice Mojsijevo, gdje se svijetli koža na licu njegovu, te Mojsije opet zastriraše pokrivalom lice svoje dokle ne bi opet ušao da govori s njim.

35 Potom sabra Mojsije sav zbor sinova Izrailevih, i reæe im: ovo je zapovjedio Gospod da èinite: **2** Šest dana da se radi, a sedmi da vam je svet, subota poèivanja Gospodnjega; ko bi radio u taj dan, da se pogubi. **3** Vatre ne ložite po stanovima svojim u dan subotni. **4** Još reæe Mojsije svemu zboru sinova Izrailevih govoreæi: ovo je zapovjedio Gospod i rekao: **5** Skupite između sebe prilog Gospodu; ko god hoæe drage volje, neka donese prilog Gospodu: zlato i srebro i mjed, **6** I porfir i skerlet i crvac i tanko platno i kostrijet, **7** I kože ovnjuške crvene obojene i kože jazavéij i drvo sitim, **8** Ulje za vidjelo, i mirise za ulje pomazanja i za kad mirisni, **9** I kamenje onihovo, i kamenje za ukivanje po opleæku i po naprsniku. **10** I koji su god vješti među vama neka doðu da rade što je zapovjedio Gospod: **11** Šator, i naslon njegov, i pokrivaè njegov, i kuke njegove, i daske njegove, prijevornice njegove, stupove njegove i stopice njegove, **12** Kovëeg, i poluge njegove, i zaklopac, i zavjes, **13** Sto, i poluge njegove i sve sprave njegove, i hleb za postavljanje, **14** I svijetrijak za vidjelo sa spravama njegovim, i žiške njegove, i ulje za vidjelo, **15** I oltar kadioni, i poluge njegove, i ulje pomazanja, i kad mirisni, i zavjes na vrata od šatora, **16** Oltar za žrtvu paljenicu, i svršetku njegovu od mjedi, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonici i podnožje njezino. **17** Zavjes za trijem, stupove njegove i stopice njegove, i zavjes na vrata od trijema, **18** Kolje za šator, i kolje za trijem s užima njihovim. **19** Haljine službene za službu u svetinji, i haljine svete Aronu svešteniku, i haljine sinovima njegovim za službu svešteniku. **20** Tada otide sav zbor sinova Izrailevijeh od Mojsija; **21** I vratiše se, svaki kojega podiže srce njegovu i

koga god duh pokrete dragovoljno, i donesoše prilog Gospodu za graðenje šatora od sastanka i za svu službu u njemu i za haljine svete. **22** Dolaziše ljudi i žene, ko god bješe dragovoljna srca, i donosiše spone i oboce i prstenje i narukvice i svakojake nakite zlatne; i svaki doneše prilog zlata Gospodu. **23** Ko god imaše porfire, skerleta, crvca, tankoga platna, kostrijeti, koža ovnjuških crvenijeh obojenih i koža jazavéijh, svaki donošaše. **24** I ko god prilagaše srebro ili mjed, donošaše u prilog Gospodu; i u koga god bijaše drveta sitima, za svaku potrebu u službi donošaše. **25** I sve žene vješte predoše svojim rukama, i donosiše što napredoše za porfiru, skerlet, crvac i tanko platno. **26** I sve žene koje podiže srce njihovo i bijahu vješte, predoše kostrijet. **27** A glavarji donosiše kamenje onihovo i kamenje za ukivanje po opleæku i po naprsniku, **28** I mirise i ulje za vidjelo i za ulje pomazanja i za kad mirisni. **29** Svi ljudi i žene, koje podiže dragovoljno srce da donose što treba za sve djelo koje Gospod zapovjedi preko Mojsija da se naèini, donesoše sinovi Izrailevi dragovoljni prilog Gospodu. **30** Tada reæe Mojsije sinovima Izrailevijem: vidite, Gospod pozva po imenu Veselila sina Urije sina Orova od plemena Judina, **31** I napuni ga duha Božjega, mudrosti, razuma i znanja i vještine za svaki posao, **32** Da vješto izmišlja kako se što radi od zlata i srebra i od mjedi, **33** Da umije rezati kamenje i ukivati, da umije tesati drvo i raditi svaki posao vrlo vješto. **34** I dade mu u srce, njemu i Elijavu sinu Ahisamahovu od plemena Danova, da mogu uetiæi druge. **35** Napuni ih vještine da rade svaki posao, da kuju, tešu, vezu, i tkaju porfiru, skerlet, crvac i tanko platno, i da rade svakojake poslove vješto izmišljajuæi.

36 I stade raditi Veselilo i Elijav i svi ljudi vješti, kojima bješe Gospod dao mudrost i razum da umiju raditi svaki posao za službu u svetinji, i sve što je zapovjedio Gospod. **2** I pozva Mojsije Veselila i Elijava i sve ljude vješte, kojima Gospod dade mudrost u srce, koje god podiže srce njihovo da doðu da rade taj posao. **3** I uzeše od Mojsija sve priloge, koje donesoše sinovi Izrailevi da se uradi djelo za službu u svetinji. Ali još donošaku u njemu dragovoljne priloge svako jutro. **4** Tada doðoše svi vješti ljudi, koji raðahu djelo za svetinju, svaki od svojega posla, koji raðahu, **5** I rekoše Mojsiju govoreæi: više donosi narod nego što treba da se uradi djelo, koje je Gospod zapovjedio da se uradi. **6** I zapovjedi Mojsije da se oglasi po okolu govoreæi: ni èovjek ni žena da ne donosi više priloga za svetinju. I zabrani se narodu da ne donosi. **7** Jer bijaše svega dosta da se uradi sve djelo, i još pretjeçaše. **8** I ljudi vješti između onih, koji radiše ovo djelo, naèiniše šator od deset zavjesa od tankoga platna uvzedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, s heruvimima vješto vezenim naèiniše. **9** U dužinu bješe jedan zavjes od dvadeset i osam lakata a u širinu od èetiri lakta; svi zavjesi bjehu jedne mjere. **10** I sastaviše pet zavjesa jedan s drugim, i pet drugih zavjesa sastaviše jedan s drugim. **11** I naèiniše petlje od porfire po kraju prvoga zavjesa na onoj strani gdje æe se sastaviti s drugim; i tako naèiniše na svakom zavjesu po kraju gdje æe se sastaviti s drugim. **12** Pedeset petala naèiniše na prvom zavjesu, i pedeset petala naèiniše na kraju svakoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim; petlje bjehu jedna prema drugoj. **13** I naèiniše pedeset zlatnijih kuka, i sastaviše kukama zavjesu jedan s drugim; tako se šator sastavi. **14** I naèiniše zavjesu od kostrijeti za naslon nad šatorom; jedanaest takih zavjesa naèiniše. **15** U dužinu bješe jedan zavjes od trideset lakata a u širinu od èetiri lakta; jedne mjere bješe svijeh jedanaest zavjesa. **16** I sastaviše pet zavjesa zajedno, a drugih šest zavjesa zajedno. **17** I naèiniše pedeset petala po kraju jednoga zavjesa gdje se sastavlja s drugim, i pedeset petala naèiniše po kraju drugoga zavjesa da se sastavi. **18** I naèiniše pedeset kuka od mjedi da se sastavi naslon. **19** I naèiniše pokrivaè

na naslon od koža ovnjuških crvenih obojenih, i pokrivač od koža jazavéjih ozgo. 20 I naèiniše daske šatoru od drveta sitima, koje æe stajati pravo. 21 Daska bješe duga deset lakata a podrug lakta široka svaka daska. 22 Po dva èepa bjehu na dasci, jedan prema drugom; tako naèiniše na svijem daskama za šator. 23 A ovijeh dasaka za šator naèiniše dvadeset dasaka za južnu stranu; 24 I èetrdeset stopica srebrenjih naèiniše pod dvadeset dasaka, dvije stopice pod jednu dasku za dva èepa njezina, a dvije stopice pod drugu dasku za dva èepa njezina. 25 Tako i na drugoj strani šatora, prema sjeveru, naèiniše dvadeset dasaka, 26 I èetrdeset stopica srebrenjih pod njih, dvije stopice pod jednu dasku a dvije stopice pod drugu dasku. 27 A na zapadnoj strani šatora naèiniše šest dasaka; 28 I još dvije daske naèiniše na uglove šatoru s obje strane; 29 One bijahu sastavljeni ozdo, i bijahu sastavljeni ozgo bioèugom; tako naèiniše s obje strane na dva ugla. 30 I tako bijaše osam dasaka i šesnaest stopica njihovih srebrenjih, po dvije stopice pod svaku dasku. 31 I naèiniše prijevornice od drveta sitima: pet za daske na jednoj strani šatora, 32 I pet prijevornica za daske na drugoj strani šatora, i pet prijevornica za daske na zapadnoj strani šatora dooba ugla. 33 I naèiniše prijevornicu srednju da ide preko srijede dasaka od jednoga kraja do drugoga. 34 A daske okovaše zlatom, i bioèuge na njih naèiniše od zlata, da u njima stoje prijevornice, i okovaše zlatom prijevornice. 35 I naèiniše zavjes od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, s heruvimima vješto vezenim naèiniše ga. 36 I naèiniše za nj èetiri stupu od drveta sitima, i okovaše ih zlatom, a kuke na njima bjehu od zlata, i sališe im èetiri stopice od srebra. 37 I naèiniše zavjes na vrata naslonu od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga vezen, 38 I pet stupova za nj s kukama njihovim, i vrhove im i pojase okovaše zlatom, i pet stopica pod njih od mjedi.

37 I naèini Veseleilo kovèeg od drveta sitima, dva i po lakta dug i podrug lakta širok i podrug lakta visok. 2 I pokova ga èistjem zlatom iznutra i spolja; i naèini mu zlatan vjenac unaokolo. 3 I sali mu èetiri bioèuga od zlata na èetiri ugla njegova: dva bioèuga s jedne strane a dva s druge. 4 I naèini poluge od drveta sitima, i okova ih zlatom. 5 I provuèe poluge kroz bioèuge s obje strane kovèegu, da se može nositi kovèeg. 6 I naèini zaklopac od èistoga zlata, u dužinu od dva i po lakta, a u širinu od podrug lakta. 7 I naèini dva heruvima od zlata, jednostavne naèini ih, na dva kraja zaklopcu. 8 Jednoga heruvima na kraju odvodut, a drugoga heruvima na kraju odonud; zaklopcu na oba kraja naèini heruvime. 9 I u heruvima bjehu krila raširena u vis, i zaklanjanju krilima svojim zaklopac, i licem bjeju okrenuti jedan drugom, i gledahu prema zaklopcu heruvimi. 10 I naèini sto od drveta sitima, u dužinu od dva lakata a u širinu od lakta, i od podrug lakta u visinu. 11 I pokova ga èistjem zlatom, i naèini mu vjenac zlatan unaokolo. 12 I naèini mu oplatu s podlanice unaokolo, i naèini vjenac zlatan uz oplatu unaokolo. 13 I sali mu èetiri bioèuga od zlata, i metnu bioèuge na èetiri ugla, koji mu bijahu na èetiri noge. 14 Prema oplati bijahu bioèuzi, a u njima poluge, da se može nositi sto. 15 A poluge naèini od drveta sitima, i okova ih zlatom, da se može nositi sto. 16 I naèini od èistoga zlata posuðe što se meæe na sto: zdjele i èašice i kutliæe i vijedra, kojim æe se prelevjati. 17 I naèini svjetnjak od èistoga zlata, jednostavan naèini svjetnjak; stup mu i grane, èašice i jabuke i cvjetovi izlažahu iz njega. 18 Šest grana izlažahu mu sa strana; tri grane svjetnjaka s jedne strane a tri grane svjetnjaka s druge strane; 19 Tri èašice kao badem na jednoj grani i jabuka i cvjet; a tri èašice kao badem na drugoj grani i jabuka i cvjet; tako na svijeh šest grana koje izlažahu iz svjetnjaka. 20 A na samom svjetnjaku bjehu èetiri èašice kao

badem sa svojim jabukama i cvjetovima, 21 Jedna jabuka bješe pod dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega, i jedna jabuka pod druge dvije grane iz njega; tako pod šest grana koje izlažahu iz njega. 22 Jabuke njihove i grane im izlažahu iz njega, sve bješe od èistoga zlata jednostavno. 23 I naèini mu sedam žižaka i usekaèe i spremice za gar od èistoga zlata. 24 Od talanta èistoga zlata naèini ga sa svijem spravama njegovijem. 25 I naèini oltar kadioni od drveta sitima u dužinu od jednoga lakta, i u širinu od jednoga lakta, èetvorouglast, i od dva lakata u visinu; iz njega izlažahu mu rogovi. 26 I pokova ga èistjem zlatom i sa strane unaokolo, i rogove; i naèini mu vjenac od zlata unaokolo. 27 I dva bioèuga od zlata naèini mu ispod vjenca na dva ugla njegova s obje strane, da u njima stoje poluge da se može nositi o njima. 28 A poluge naèini od drveta sitima, i okova ih zlatom. 29 I naèini ulje za sveto pomazanje i èisti kad mirisni vještinom apotekarskom.

38 I naèini od drveta sitima oltar za žrtve paljenice u dužinu od pet lakata, i u širinu od pet lakata, èetvorouglast visok tri lakta. 2 I naèini mu na èetiri ugla njegova rogove; iz njega izlažahu rogovi, i okova ga u mjed. 3 I naèini sve posuðe za oltar, lonce i lopatice i kotliæe i viljuške i klijesta; sve mu posuðe naèini od mjedi. 4 I naèini oltaru rešetku kao mrežu od mjedi ispod oltara unaokolo oda dna do sredine. 5 I sali èetiri bioèuga za èetiri ugla rešetke mjedene, da se kroz njih provuku poluge. 6 A poluge naèini od drveta sitima, i okova ih u mjed. 7 I provuèe poluge kroz bioèuge s obje strane oltara, da se može nositi, od dasaka naèini ga šuplja. 8 I naèini umivaonicu mjedenu i podnožje joj mjedeno od ogledala koja donošahu gomilama žene dolazeæi na vrata šatoru od sastanka. 9 I naèini trijem na južnoj strani, i zavjesu trijemu od tankoga platna uzvedenoga od sto lakata, 10 I dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi, a kuke na stupove i prijevornice od srebra. 11 Tako i na sjevernoj strani zavjesu od sto lakata, dvadeset stupova za njih i dvadeset stopica pod njih od mjedi; a kuke na stupove i prijevornice njihove od srebra; 12 A na zapadnoj strani zavjesu od pedeset lakata, deset stupova za njih i deset stopica njihovih od mjedi, kuke na stupove i pojaseove njihove od srebra; 13 A na prednjoj strani prema istoku zavjesu od pedeset lakata; 14 S jedne strane zavjesu od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih; 15 A s druge strane, do vrata od trijema i otuda i odovuda, zavjesu od petnaest lakata, tri stupa za njih i tri stopice pod njih. 16 Svi zavjesi na trijemu unaokolo bjehu od tankoga platna uzvedenoga; 17 A stopice pod stupovima od mjedi, kuke na stupovima i pojaseovi na njima od srebra; i vrhovi im bijahu srebrni; svi stupovi u trijemu bijahu opasani srebrom. 18 A zavjes na vratima od trijema bijaše od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, vezen, u dužinu od dvadeset lakata a u visinu po širini pet lakata, kao i drugi zavjesi u trijemu. 19 I èetiri stupa za nj, i èetiri stopice pod njih od mjedi, èepovi na njima od srebra i vrhovi im i pojaseovi od srebra. 20 A sve kolje šatoru i trijemu unaokolo bijaše od mjedi. 21 Te su stvari prebrojene za šator, šator od svjedoèanstva, koje je prebrojio po zapovijesti Mojsijevoj Itamar sin Arona sveštenika za službu Levitsku. 22 A Veseleilo sin Urije sina Orova od plemena Judina naèini sve to što zapovjedi Gospod Mojsiju, 23 I s njim Elijav sin Ahisamahov od plemena Danova, drvodjelja i vješt tkati i vesti po porfiri, po skerletu, po crvcu i po tankom platnu. 24 A svega zlata što otide na ovo djelo, na sve djelo za svetinju, koje zlato bješe priloženo, svega ga bješe dvadeset i devet talanata, sedam stotina i trideset sikala, po svetom siklu; 25 A srebra što dođe od zbora, sto talanata, i tisuæa sedam stotina i sedamdeset i pet sikala, po svetom siklu; 26 Po siklu od glave, po siklu svetom,

od svakoga koji uđe u broj, od dvadeset godina i više, od šest stotina i tri tisuće i pet stotina i pedeset. **27** Od sto talanata srebra sališe se stopice za svetinju i stopice za zavjes; sto stopica od sto talanata, talatan na stopicu. **28** A od tisuću i sedam stotina i sedamdeset i pet sikala načini kuke na stupove, i okova im vrhove i opasa ih. **29** A mjeđi priložene bijaše sedamdeset talanata, i dvije tisuće i ećetiri stotine sikala. **30** I od toga načini stopice na vratima šatora od sastanka, i mjeđeni oltar i rešetu mjeđenu za nj, i sve sprave za oltar, **31** i stopice u trijemu unaokolo, i stopice na vratima od trijema, i sve kolje za šator i sve kolje za trijem unaokolo.

39 A od porfire i skerleta i crvca načiniše haljine za službu, da se služi u svetinji; i načiniše svete haljine Aronu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **2** Načiniše opleæk od zlata, i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga. **3** Istegliše listove od zlata, i isjekoše žice, te izvezoše porfir i skerlet i crvac i tanko platno vrlo vješto. **4** Poramenice mu načiniše da se sastavljuju, da se sastavljuju na dva kraja svoja. **5** I pojasci na opleæku izlažaše od njega i bješe iste naprave, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **6** I ukovase dva kamena oniha u zlato, i izrezaše na njima imena sinova Izrailevih, kao što se režu pečati. **7** I udariše ih na poramenice od opleæka, da budu kameni za spomen sinovima Izrailevijevim, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **8** I načiniše naprsnik vrlo vješte naprave kao što je naprava u opleæku, od zlata i od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga; **9** Ěetvorouglast i dvostruk načiniše naprsnik, u dužinu s pedi i u širinu s pedi, dvostruk. **10** I udariše po njemu ećetiri reda kamenja; u prvom redu: sardonih, topaz i smaragd; **11** A u drugom redu: karbunkul, safir i dijamantan; **12** A u trećem redu: ligur, ahat i ametist; **13** A u četvrtom redu: hrisolit, onih i jaspid, sve optoèeno zlatom u svojim redovima. **14** Tijeh kamenja s imenima sinova Izrailevih bješe dvanaest prema njihovoj imenima, rezani kao pečati, za dvanaest plemena, svako po svom imenu. **15** I načiniše na naprsnik lance jednake, pletene, od eistoga zlata. **16** I načiniše dvije kopëe zlatne i dvije grivne zlatne, i metnuše te dvije grivne na dva kraja naprsniku, **17** I provukoše dva zlatna lanca kroz dvije grivne na krajevima naprsniku, **18** A druga dva kraja od dva lanca zapeše za dvije kopëe, i pritvrdiše ih za poramenice na opleæku sprijed. **19** I načiniše još dvije zlatne grivne, i metnuše ih na dva kraja naprsniku na strani prema opleæku iznutra. **20** I načiniše još dvije grivne zlatne, koje metnuše na dvije poramenice na opleæku ozdo naprijed gdje se sastavlju, više pojasa na opleæku. **21** Tako privezaše naprsnik kroz grivne na njemu i grivne na opleæku vrvcom od porfire, da stoji svrh pojasa od opleæka i da se ne razdvaja naprsnik od opleæka, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **22** I načiniše plašt pod opleæk, tkan, sav od porfire. **23** I prorez na plaštu u srijedi kao prorez na oklopnu, i oko proresa oplatu da se ne razdre. **24** I načiniše po skutu od plašta šipke od porfire i od skerleta i od crvca i od tankoga platna uzvedenoga. **25** I načiniše zvonca od eistoga zlata, i metnuše zvonca među šipke, po skutu od plašta unaokolo između šipaka. **26** Zvonce pa šipak, zvonce pa šipak po skutu od plašta unaokolo, za službu, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **27** I načiniše košulje od tankoga platna izmetanoga Aronu i sinovima njegovijem; **28** I kapu od tankoga platna, i kapice kiæene od tankoga platna, i gaæe platnene od tankoga platna uzvedenoga; **29** I pojasci od tankoga platna uzvedenoga i od porfire i od skerleta i od crvca, vezen, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **30** I načiniše ploèicu za sveto oglavlje od eistoga zlata, i napisane na njoj pismom kako se

reže na peèatima: svetinja Gospodu. **31** I pritvrdiše za nju vrvcu od porfire da se veže za kapu ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **32** I tako se svrši sav posao oko šatora i naslona od sastanka. I načiniše sinovi Izrailevi sve; kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako načiniše. **33** I donesoše k Mojsiju šator, naslon i sve sprave njegove, kuke, daske, prijevornice, stupove i stopice, **34** I pokrivaè od koža ovnjujskih crvenih obojenih i pokrivaè od koža jazavéjih, i zavjes, **35** I kovèeg od svjedoèanstva i poluge za nj, i zaklopac, **36** Sto sa svijem spravama, i hleb za postavljanje, **37** Svjetnjak eisti, žiske njegove, žiske nareðane, i sve sprave njegove, i ulje za vidjelo. **38** I oltar zlatni, i ulje pomazanja, i kad mirisni, i zavjes na vrata od šatora, **39** Oltar mjeđeni i rešetu mjeđenu za nj, poluge njegove i sve sprave njegove, umivaonicu i podnožje njezino, **40** Zavjesu za trijem, stupove za njih i stopice njihove, i zavjes na vrata od trijema, uža njegova i kolje njegovo, i sve sprave za službu u šatoru, za šator od sastanka. **41** Haljine za službu, da se služi u svetinji, haljine svete Aronu svešteniku i haljine sinovima njegovijem, da vrše službu svešteniku. **42** Sve kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, onako uradiše sinovi Izrailevi sve ovo djelo. **43** I pogleda Mojsije sve to djelo, i gle, načiniše ga, kao što bješe zapovjedio Gospod, tako ga načiniše; i blagoslov i Mojsiju.

40 I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **2** Prvi dan prvoga mjeseca podigni šator, šator od sastanka, **3** I metni ondje kovèeg od svjedoèanstva, i zakloni ga zavjesom. **4** I unesi sto, i uredi što treba urediti na njemu; unesi i svjetnjak, i zapali žiske na njemu. **5** I namjesti zlatni oltar kadioni pred kovèegom od svjedoèanstva; i objesi zavjes na vratima od šatora. **6** I metni oltar za žrtvu paljenicu pred vrata šatoru, šatoru od sastanka, **7** I metni umivaonicu između šatora od sastanka i oltara, i u nju naili vode. **8** I podigni trijem unaokolo, i metni zavjes na vrata od trijema. **9** I uzmi ulje pomazanja, i pomaži šator i sve što je u njemu, i osveti ga i sve sprave njegove, i biæe svet. **10** Pomaži i oltar za žrtvu paljenicu i sve sprave njegove, te æee osvetiti oltar, i oltar æe biti svetinja nad svetinjom. **11** Pomaži i umivaonicu i podnožje njezino, i osveti je. **12** I kaži Aronu i sinovima njegovijem da pristupe na vrata šatora od sastanka, i umij ih vodom; **13** I obuci Arona u svete haljine i pomaži ga i osveštaj ga, da mi vrše službu svešteniku. **14** I sinovima njegovijem zapovjedi neka pristupe, i obuci im košulje. **15** I pomaži ih, kao što pomažeš oca njihova, da mi vrše službu svešteniku; i pomazanje njihovo biæe in za vjeèno sveštenstvo od koljena do koljena. **16** I uèeni Mojsije sve, kako mu zapovjedi Gospod tako uèini. **17** I podiže se šator druge godine prvoga mjeseca pri dan. **18** I Mojsije podiže šator, i podmetnu mu stopice, i namjesti daske, i povuće prijevornice, i ispravi stupove. **19** Pa razape naslon nad šator, i metnu pokrivaè na naslon ozgo, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **20** I uzev svjedoèanstvo metnu ga u kovèeg, i provuèe poluge na kovèegu, i metnu zaklopac ozgo na kovèeg. **21** I unese kovèeg u šator, i objesi zavjes, te zakloni kovèeg sa svjedoèanstvom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **22** I namjesti sto u šatoru od sastanka na sjevernu stranu šatora pred zavjesom, **23** I postavi na njemu hleb pred Gospodom kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **24** I namjesti svjetnjak u šatoru od sastanka, prema stolu na južnu stranu šatora. **25** I zapali žiske na njemu pred Gospodom, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **26** I namjesti oltar zlatni u šatoru od svjedoèanstva pred zavjesom. **27** I pokadi na njemu kadom mirisnjem, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **28** I objesi zavjes na vrata od šatora. **29** I oltar za žrtvu paljenicu namjesti na vrata od šatora, šatora od sastanka, i prinese na njemu žrtvu paljenicu, i dar, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **30** I metnu umivaonicu između šatora

od sastanka i oltara, i nali u nju vode za umivanje. **31** I praše iz nje ruke i noge svoje Mojsije i Aron i sinovi njegovi. **32** Kad ulaziš u šator od svjedočanstva i kad pristupahu k oltaru, umivahu se najprije, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **33** I podiže trijem oko šatora i oltara, i metnu zavjes na vrata trijemu. Tako svrši Mojsije posao taj. **34** Tada oblak pokri šator od sastanka, i napuni se šator slave Gospodnje. **35** I ne moguće Mojsije uæei u šator od sastanka, jer bješe na njemu oblak, i slave Gospodnje bješe pun šator. **36** A kad se podizaše oblak sa šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, dokle god putovahu. **37** A kad se ne podizaše oblak, onda ni oni ne polažahu do dana kad se podiže. **38** Jer oblak Gospodnji bješe na šatoru danju, a noæeu oganj bješe na njemu pred oèima svega doma Izraeljeva, dokle god putovahu.

Levitski Zakonik

1 I viknu Gospod Mojsija, i reèe mu iz šatora od sastanka govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci im: kad ko izmeðu vas hoæe da prinese Gospodu žrtvu od stoke, prinesite žrtvu svoju od goveda ili od ovaca ili od koza. **3** Ako mu je žrtva paljenica od goveda, neka prinese muško, zdravo; na vratima šatora od sastanka neka je prinese drage volje pred Gospodom. **4** I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi paljenici, i primæe mu se, i oèistiæe ga od grijeha. **5** I neka zakolje tele pred Gospodom, i neka sinovi Aronovi sveštenici prinеси krv, i pokrope krvlju oltar ozgo unaokolo, koji je pred vratima šatora od sastanka. **6** Potom neka se odre žrtva paljenica i rasijeèe na dijelove. **7** I sinovi Aronovi sveštenici neka nalože oganj na oltaru, i metnu drva na oganj. **8** Pa onda sinovi Aronovi sveštenici neka namjeste dijelove, glavu i salo na drva na ognju, koji je na oltaru. **9** A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka zapali sve to na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. **10** Ako li bi htio prinjeti žrtvu paljenicu od sitne stoke, od ovaca ili od koza, neka prinese muško, zdravo. **11** I neka se zakolje na sjevernoj strani oltara pred Gospodom, i sinovi Aronovi sveštenici neka pokrope krvlju oltar ozgo unaokolo. **12** I neka se rasijeèe na dijelove s glavom i sa salom, i sveštenik neka to namjesti na drva na ognju, koji je na oltaru. **13** A crijeva i noge neka se operu vodom; i sveštenik neka prinese sve to i zapali na oltaru; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. **14** Ako li hoæe da prinese pticu Gospodu na žrtvu paljenicu, neka prinese žrtvu od grlica ili od golubiæa. **15** I sveštenik neka je metne na oltar, i glavu neka joj zasijeèe noktom, i zapali na oltaru iscijedivš joj krv niz oltar sa strane. **16** I neka joj izvadi volju s neèistotom i baci kraj oltara prema istoku gdje je pepeo. **17** I neka je zadre za krila, ali da ne raskine; tako neka je sveštenik zapali na oltaru na drvima koja su na ognju; to je žrtva paljenica, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu.

2 A kad ko hoæe da prinese na žrtvu Gospodu dar, bijelo brašno neka bude žrtva njegova, i neka je polij uljem i metne na nju kad. **2** I neka je donese sinovima Aronovijem sveštenicima, i neka sveštenik uzme toga brašna punu šaku i ulja i sav kad, i neka to zapali sveštenik na oltaru za spomen njezin; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. **3** A što ostane od toga dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmeðu žrtava koje se pale Gospodu. **4** Ako li hoæeš da prineseš dar peèen u peæi, neka budu pogaèe prijesne od bijelogra brašna, zamiješene s uljem, ili kolaèi prijesni, namazani uljem. **5** Ako li ti je dar peèeno što u tavi, neka je od bijelogra brašna bez kvasca zamiješeno s uljem. **6** Razlomi ga na dijelove, i polij uljem; to je dar. **7** Ako li ti je dar gotovljen u kotliæu, neka je od bijelogra brašna s uljem. **8** I donesi dar koji naèiniš od toga Gospodu, i podaj ga svešteniku, i on æe ga odnijeti na oltar; **9** I uzeæe sveštenik od dara spomen njegov, i zapalileæe ga na oltaru; to je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. **10** A što ostane od dara, neka bude Aronu i sinovima njegovijem; to je svetinja nad svetinjama izmeðu žrtava koje se pale Gospodu. **11** Nijedan dar koji prinosite Gospodu da ne bude s kvascem; jer ni kvasca ni meda ne treba da palite na žrtvu ognjenu Gospodu. **12** Samo u žrtvi od prvina možete to prinjeti Gospodu; ali na oltar ne meæite za ugodni miris. **13** A svaki dar koji prinosi osoli solju, i nemoj ostaviti dara svojega bez soli zavjeta Boga svojega; sa svakim darom svojim prinesi soli. **14** A kad prinosiš dar od prvina Gospodu, klasove nove osuši na ognju, i što istreš iz klasova novih

prinesi na dar od prvina svojih. **15** I polij ga uljem i kad metni na nj; to je dar. **16** I sveštenik uzevši istrenoga žita i ulja sa svijem kadom neka zapali spomen. To je žrtva ognjena Gospodu.

3 Kad ko prinosi žrtvu zahvalnu, ako od goveda prinosi, muško ili žensko neka prinese zdravo pred Gospodom. **2** I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je sveštenik zakolje na vratima šatora od sastanka, i krvlju njezinom neka sinovi Aronovi sveštenici pokrope oltar ozgo unaokolo. **3** Potom neka sveštenik prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na njima; **4** I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu što je na jetri, neka je izvadi s bubrežima. **5** I neka to zapale sinovi Aronovi na oltaru zajedno sa žrtvom paljenicom, koja bude na drvima na ognju. To je žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. **6** Ako li od sitne stoke prinosi na žrtvu zahvalnu Gospodu, muško ili žensko neka prinese zdravo. **7** Ako prinosi jagnje na žrtvu, neka ga prinese pred Gospodom; **8** I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi svojoj, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka; i neka pokrope sinovi Aronovi krvlju njezinom oltar ozgo unaokolo. **9** Potom neka sveštenik prinese od žrtve zahvalne ono što se pali Gospodu, salo, cio rep do leða, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima; **10** I oba bubrega i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi; **11** I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene Gospodu. **12** Ako li prinosi kozu, neka je prinese pred Gospodom. **13** I neka joj metne ruku svoju na glavu, i neka je zakolje pred šatorom od sastanka, i neka sinovi Aronovi pokrope krvlju njezinom oltar ozgo unaokolo. **14** Potom neka sveštenik prinese od nje na žrtvu što se pali Gospodu, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima, **15** I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri, s bubrežima neka je izvadi; **16** I neka zapali sveštenik na oltaru; to je jelo od žrtve ognjene za ugodni miris. Sve je salo Gospodnje. **17** Vjeèan zakon nika vam bude od koljena do koljena u svijem stanovima vašim: da ne jedete sala ni krvi.

4 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: ako ko zgriješi nehotice i uèini štograd što je Gospod zabranio da se ne èini, **3** Ako sveštenik pomazani zgriješi, te bude na grijeh narodu, neka za grijeh svoj koji je uèinio prinese tele zdravo Gospodu na žrtvu za grijeh. **4** I dovedavši tele na vrata šatora od svjedoèanstva pred Gospoda, neka metne ruku svoju teletu na glavu, i zakolje tele pred Gospodom. **5** I neka uzme sveštenik pomazani krv od teleta, i unese je u šator od sastanka. **6** I neka zamoëi sveštenik prst svoj u krv, i krvlju sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom od svetinje. **7** I neka pomaže sveštenik tom krvlju rogove oltaru, na kom se kadi mirisima pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv od teleta svu neka izlije na podnožje oltaru, na kom se pale žrtve na vratima šatora od sastanka. **8** I neka izvadi sve salo iz teleta za grijeh, salo što pokriva crijeva i sve salo što je na crijevima; **9** I obo bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri s bubrežima neka izvadi. **10** Onako kako se vadi iz goveèeta za žrtvu zahvalnu; i neka zapali sveštenik na oltaru, na kom se žrtva pali. **11** A kožu od teleta i sve meso s glavom i s nogama i crijeva i balegu, **12** I cijelo tele neka iznese napolje iz okola na èisto mjesto, gdje se prosipa pepeo, i neka ga spali ognjem na drvima; na mjestu gdje se prosipa pepeo neka se spali. **13** Ako li bi sav zbor sinova Izraeljevih zgriješio nehotice i ne bi zbor znao za to, i uèinili bi štograd što je Gospod zabranio da se ne èini, te bi skrivili, **14** Kad se dozna za grijeh koji su uèinili, onda neka zbor prinese tele na žrtvu za grijeh, i neka dovedu pred šator od

sastanka. **15** I starješine od zbara neka metnu teletu na glavu ruke svoje pred Gospodom, i sveštenik neka zakolje tele pred Gospodom. **16** I sveštenik pomazani neka unese krv u teletu u šator od sastanka, **17** I neka sveštenik zamoći prst svoj u krv, i sedam puta pokropi pred Gospodom pred zavjesom. **18** I tom krvlju neka pomaže rogove oltaru koji je pred Gospodom u šatoru od sastanka, a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltaru na kom se pali žrtva, na vratima šatora od sastanka. **19** A sve salo izvadivši iz njega neka zapali na oltaru. **20** I s tijem teletom neka ēini onako kako ēini s teletom za svoj griješ, tako neka uēini s njim; tako æe ih sveštenik oèistiti od grijeha, i oprostiae im se. **21** A tele neka iznese napolje iz okola, i spali ga kao i prvo tele; to je žrtva za grijeh svega zbara. **22** Ako li poglavar zgriješi, i uēini nehotice štogod što je Gospod Bog njegov zabranio da se ne ēini, te skrivi. **23** Kad dozna za grijeh svoj, koji je uēinio, tada neka dovede na žrtvu jare muško, zdravo. **24** I neka metne ruku svoju jaretu na glavu, i sveštenik neka ga zakolje gdje se kolje žrtva paljenica pred Gospodom; to je žrtva za grijeh. **25** I neka uzme sveštenik krv od žrtve za grijeh na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se žrtva pali; a ostalu krv neka izlije na podnožje oltaru na kom se žrtva pali. **26** A sve salo neka zapali na oltaru kao salo od žrtve zahvalne; i tako æe ga oèistiti sveštenik od grijeha njegova, i oprostiae mu se. **27** Ako li ko iz prostoga naroda zgriješi nehotice, i uēini štogod što je Gospod zabranio da se ne ēini, te skrivi, **28** Kad dozna za grijeh svoj, koji je uēinio, tada neka dovede na žrtvu jare žensko zdravo za grijeh, koji je uēinio. **29** I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica. **30** I neka uzme sveštenik krv od nje na prst svoj, i pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltara. **31** I sve salo iz nje neka izvadi kao što se vadi salo iz žrtve zahvalne, i neka ga zapali sveštenik na oltaru za ugodni miris Gospodu; a tako æe ga oèistiti od grijeha sveštenik, i oprostiae mu se. **32** Ako li bi doveo između ovaca na žrtvu za grijeh, neka dovede žensko zdravo. **33** I neka metne ruku svoju na glavu žrtvi za grijeh, i neka je sveštenik zakolje na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica. **34** I neka uzme sveštenik krv od žrtve za grijeh na prst svoj, i neka pomaže rogove oltaru na kom se pali žrtva; a ostalu krv svu neka izlije na podnožje oltara. **35** I sve salo neka izvadi kao što se vadi salo iz jagnjeta za žrtvu zahvalnu; i neka ga sveštenik zapali na oltaru za žrtvu ognjenu Gospodu; i tako æe ga oèistiti sveštenik od grijeha njegova, koji je uēinio, i oprostiae mu se.

5 I kad ko zgriješi što ēuve kletvu i bude joj svjedok vidjevši ili ēuvši, pa ne kaže, nosiæe svoje bezakonje. **2** Ili kad se ko dotakne neèiste stvari, strva od neèiste zvijerke ili strva od neèista živinèeta ili strva od neèiste životinje koja gamije, ako i u neznanju uēini, ipak æe se oskvrtiti, i bæe krv. **3** Ili kad se dotakne neèistote ēovjeèije, bila neèistota njegova kaka mu drago, kojom se oskvrti, znajuæi ili ne znajuæi, krv je. **4** Ili kad se ko zakune govoreæi svojim ustima da æe uēiniti što zlo ili dobro, a za koju god stvar za koju ēovjeèek govori zaklinjaæi se, znao ili ne znao, krv je za jednu od tijeh stvari. **5** Kad bude krv za koju od tijeh stvari, neka prizna grijeh svoj. **6** I neka dovede na žrtvu Gospodu za grijeh, što je zgriješio, žensko od sitne stoke, jagnje ili jare, za grijeh; i sveštenik æe ga oèistiti od grijeha njegova. **7** Ako li ne bi mogao prinjeti jagnjila ili jareta, onda neka donese na žrtvu Gospodu za prijestup, kojim je zgriješio, dvije grlice ili dva golubiæa, jedno na žrtvu za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu. **8** Neka donese svešteniku, a on neka prinese prvo ono što je za grijeh, i noktom neka mu zasijeæe glavu k siji, ali da ne razdvoji. **9** I krvlju od žrtve za grijeh neka pokropi strane oltaru; a što ostane

krv neka se iscijedi na podnožje oltaru. To je žrtva za grijeh. **10** A od drugoga neka naæini žrtvu paljenicu po obièaju; tako æe ga oèistiti sveštenik od grijeha njegova, koji je uēinio, i oprostiae mu se. **11** Ako li ne bi mogao prinjeti ni dvije grlice ili dva golubiæa, onda neka za žrtvu za to što je zgriješio doneše desetinu efe bijelogra braña da bude žrtva za grijeh, a neka ne dodaje ulja i ne meæee kada, jer je žrtva za grijeh. **12** I kad doneše k svešteniku, neka uzme sveštenik punu šaku za spomen njezin, i neka zapali na oltaru pored žrtve ognjene Gospodu. To je žrtva za grijeh. **13** I oèistiaæe ga sveštenik od grijeha, kojim se ogriješio u èem god od ovoga, i oprostiae mu se; a ostanak æe biti svešteniku kao od dara. **14** Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **15** Ko se prevari, te se ogriješi nehotice o stvari posveæene Gospodu, neka prinese na žrtvu Gospodu za prijestup svoj ovna zdrava s cijenom, kojom to precijeniš svetu stvar na slike srebrne, po sklima svetim, prema prijestupu. **16** I tako koliko se ogriješio o svetu stvar neka naknadi, i na to još neka dometne peti dio, i neka da svešteniku; a sveštenik æe ga oèistiti ovnom prinesenjem na žrtvu za prijestup, i oprostiae mu se. **17** Ko zgriješi i uēini štogod što je Gospod zabranio da se ne ēini, ako i nije znao, ipak je krv, i nosiæe svoje bezakonje. **18** Neka dovede k svešteniku ovna zdrava s cijenom kojom precijeniš prijestup; i oèistiaæe ga sveštenik od grijeha njegova, koji je uēinio ne znajuæi, i oprostiae mu se. **19** Prijestup je; zgriješio je Gospodu.

6 Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kad ko zgriješi i uēini zlo djelo Gospodu udarivši u bah bližnjemu svojemu za ostavu ili za stvar predanu u ruke ili otevši što ili zanesavši bližnjega svojega, **3** Ili naðe izgubljeno što, pa udari u bah, ili se krivo zakune za koju god stvar koju može ēovjeèek uēiniti i ogriješiti se njom, **4** Kad tako zgriješi i skrivi, neka vrati što je oteo ili prisvojio prijevarom ili što mu je bilo dano na ostavu ili što je izgubljeno našao, **5** Ili za što se zakleo krivo, neka plati cijelo i još dometne peti dio onome ēije je; neka mu da onaj dan kad prinese žrtvu za svoj griješ. **6** A na žrtvu za grijeh svoj neka prinese Gospodu ovna zdrava, sa cijenom kojom precijeniš krivicu neka ga dovede svešteniku. **7** I oèistiaæe ga sveštenik pred Gospodom, i oprostiae mu se svaka stvar koju je uēinio, te skrivo. **8** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **9** Zapovjedi Aronu i sinovima njegovim, i reci im: ovo je zakon za žrtvu paljenica: žrtva paljenica neka stoji na ognju na oltaru cijelom noæe do jutra, i organj na oltaru neka gori jednak. **10** Sveštenik neka obuæe svoju haljinu lanenu, i gaæe lanenu neka obuæe na tijelu svoje, i neka zgrne pepeo kad organj neka na oltaru žrtvu paljenicu, i neka ga izruèi kod oltara. **11** Potom neka svuæe haljine svoje i obuæe druge haljine, i neka iznese pepeo napolje iz okola na èisto mjesto. **12** A organj što je na oltaru neka gori na njemu, neka se ne gasi, nego neka sveštenik loži na organj drva svako jutro, i neka namješta na nj žrtvu paljenicu, i neka pali na njemu salo od žrtava zahvalnih. **13** Organj neka jednak gori na oltaru, neka se ne gasi. **14** A ovo je zakon za dar: sinovi Aronovi neka ga prinose Gospodu pred oltarom. **15** Uvezvi šaku bijelogra braña i ulja od dara i sav kad koji bude na daru, neka zapali na oltaru spomen njegov na ugodni miris Gospodu. **16** A što preteæe, neka jede Aron i sinovi njegovi; neka se jede bez kvasca na svetom mjestu; u trijemu šatora od sastanka neka jedu. **17** Neka se ne mijesi s kvascem; to im dadoh da im bude dio od žrtava mojih ognjenih; to je svetinja nad svetinjama kao žrtva za grijeh i kao žrtva za prijestup. **18** Svako muško između sinova Aronovih neka to jede zakonom vjeènim od koljena do koljena od žrtava koje se pale Gospodu; što se god dotakne toga, bæe sveto. **19** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **20** Ovo je žrtva Aronova i sinova njegovih, koju æe prinositi Gospodu onaj dan kad se koji

pomaže: desetinu efe bijelog brašna za dar svagdašnji, polovinu ujutru a polovinu uveče. **21** U tavi s uljem neka se gotovi; prženo neka donese; i pržene komade dara neka prinese na ugodni miris Gospodu. **22** I sveštenik između sinova njegovih, koji bude pomazan nakon njega, neka ēini tako isto zakonom vjećinom; neka se pali Gospodu sve to; **23** I svaki dar sveštenikov neka se sav spali, a neka se ne jede. **24** Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **25** Kaži Aronu i sinovima njegovim, i reci: ovo je zakon za žrtvu radi grijeha: na mjestu gdje se kolje žrtva paljenica, neka se kolje i žrtva za grijeh pred Gospodom; svetinja je nad svetinjama. **26** Sveštenik koji prinese žrtvu za grijeh neka je jede; na svetom mjestu neka se jede, u trijemu od šatora od sastanka. **27** Što se god dotakne mesa njezina, biće sveto; i ako ko pokapa krvlju njezinom haljinu, ono što pokapa neka opere na svetom mjestu. **28** I sud zemljani u kojem bude kuhanu neka se razbije; ako li je kuhanu u судu mјedenom, neka se istre u vodom opere. **29** Svako muško između sveštenika neka to jede; svetinja je nad svetinjama. **30** Ali niješna žrtva za grijeh, od koje se krv unese u šator od sastanka da se učini očišćenje od grijeha u svetinji, neka se ne jede, nego neka se ognjem sažeže.

7 A ovo je zakon za žrtvu radi prijestupa; svetinja je nad svetinjama. **2** Na kojem se mjestu kolje žrtva paljenica, na onom neka se kolje i žrtva za prijestup; i krvlju njezinom neka se pokropi oltar ozgo unaokolo. **3** A sve salo njezino neka se prinese, i rep i salo što pokriva crijeva, **4** I oba bubrega, i salo što je na njima i na slabinama, i mrežicu na jetri neka izvadi s bubrežima, **5** I neka zapali to sveštenik na oltaru na žrtvu ognjenu Gospodu; to je žrtva za prijestup. **6** Svako muško između sveštenika neka je jede; na svetom mjestu neka se jede; svetinja je nad svetinjama. **7** Žrtva je za prijestup kao žrtva za grijeh, jedan je zakon za obje; koji sveštenik učini njom očišćenje, njegova je. **8** A kad sveštenik prinese eiju žrtvu paljenicu, koža od žrtve koju prinese njegovaja je. **9** I svaki dar pećen u peći ili zagotovljen u kotili u tavi, onoga je sveštenika koji ga prinese. **10** I svaki dar zamiješen s uljem ili suh, svijeh je sinova Aronovih, kako jednoga tako drugoga. **11** A ovo je zakon za žrtvu zahvalnu, koja se prinese Gospodu: **12** Ako bi je ko prinosio da zahvali, neka prinese na žrtvu zahvalnu kolače bez kvasca zamiješene s uljem i pogaće bez kvasca namazane uljem, i bijeloga brašna popržena s tijem kolačima zamiješenim s uljem. **13** Osim kolača hleb kiseli neka prinese za prinos svoj sa žrtvom zahvalnom, kojom zahvaljuje. **14** I od svega što prinosi neka prinese po jedno za žrtvu podignutu Gospodu; i to æe biti onoga sveštenika koji pokropi krvlju od žrtve zahvalne. **15** A meso od žrtve zahvalne, kojom se zahvaljuje, neka se pojede onaj dan kad se prinese; i neka ne ostaje ništa do jutra. **16** Ako li prinese žrtvu radi zavjeta ili od volje, neka se jede onaj dan kad se prinese; ako što ostane, neka se pojede sjutradan. **17** Ako li što meso od te žrtve ostane do treæega dana, neka se sažeže ognjem. **18** Ako li bi ko treæi dan jeo mesa od žrtve zahvalne, neæe biti ugodan onaj koji je prinio, niti æe mu se ona primiti, nego æe biti mrska, i ko bi je god jeo, nosiæe grijeh svoj. **19** I meso koje bi se dotaklo èega neèistoga, da se ne jede, nego neka se sažeže ognjem; a drugo meso može jesti ko je god èist. **20** Ako bi jeo mesa od žrtve zahvalne prinесене Gospodu, a ne bi bio èist, taj da se istrijebi iz naroda svojega. **21** I ko se dotakne èega neèistoga, ili neèista èovjeka ili neèista živinèeta, ili kojega mu drago gada neèistogu, pa jede mesa od žrtve zahvalne prinесене Gospodu, taj da se istrijebi iz naroda svojega. **22** I reče Gospod Mojsiju govoreći: **23** Kaži sinovima Izrailjevima, i reci: ne jedite sala od vola ni od ovce ni od koze. **24** Može se uzeti za svaku potrebu salo od živinèeta koje crkne ili ga zvjerka

razdre; ali ga ne jedite; **25** Ko li bi jeo salo od stoke koju prinosi èovjek na žrtvu ognjenu Gospodu, neka se istrijebi iz naroda svojega onaj koji jede. **26** Ni krvi ne jedite u stanovima svojim ni od ptice niti od kojega živinèeta. **27** Svaki koji bi jeo kakovu krv, neka se istrijebi iz naroda svojega. **28** Opet reče Gospod Mojsiju govoreći: **29** Kaži sinovima Izrailjevima, i reci: ko prinosi žrtvu svoju zahvalnu Gospodu, neka donese Gospodu prinos svoj od žrtve zahvalne. **30** Svojim rukama neka donese što se sažiže Gospodu, salo s grudima neka donese, i grudi neka se obrnu tamo i amo na žrtvu pred Gospodom. **31** A sveštenik neka zapali salo na oltaru, grudi pak nek budu Aronu i sinovima njegovim. **32** I desno pleæe od svojih žrtava zahvalnih podajte svešteniku da bude žrtva podignuta. **33** A koji između sinova Aronovih prinese krv i salo od žrtve zahvalne, njemu neka bude desno pleæe. **34** Jer grudi što se obräu i pleæe što se podiže uzeh od sinova Izraeljevih od svih njihovih žrtava zahvalnih, i dadoh Aronu svešteniku i sinovima njegovim zakonom vjećinom da se uzimaju od sinova Izraeljevih. **35** To je pomazanoga Arona i pomazanih sinova njegovih od ognjenih žrtava Gospodnjih od dana kad ih dovede da vrše službu svešteniku Gospodu. **36** To zapovjedi Gospod da im od dana kad ih pomaza daju sinovi Izraeljevi zakonom vjećinom od koljena na koljeno. **37** To je zakon za žrtvu paljenicu, za dar, za žrtvu radi grijeha i za žrtvu radi prijestupa, i za osveštanje i za žrtvu zahvalnu, **38** Što je Gospod zapovjedio Mojsiju na gori Sinajskoj kad zapovjedi sinovima Izraeljevim u pustinji Sinajskoj da prinose žrtve svoje Gospodu.

8 I reče Gospod Mojsiju govoreći: **2** Uzmi Arona i sinove njegove s njim i odjelo i ulje pomazanja i tele za žrtvu radi grijeha i dva ovna i kotaricu prijesnijeh hlebova. **3** I saberi sav zbor pred vrata šatoru od sastanka. **4** I učini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod, i sabra se zbor pred vrata šatoru od sastanka. **5** I reče Mojsije zboru: ovo je zapovjedio Gospod da se učini. **6** I dovede Mojsije Arona i sinove njegove, i opra ih vodom. **7** I obuće mu košulju, i opasa ga pojasom, i ogrnu ga plaštem, i metnu mu svrh njega opleæak, i steže oko njega pojas od opleæaka, i opasa ga njim. **8** I metnu na nj naprsnik, a na naprsnik metnu Urim i Tumim. **9** Još mu metnu kapu na glavu, i na kapu metnu sprjed plœu zlatnu, krunu svetu, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. **10** I uze Mojsije ulje pomazanja, i pomaza šator i sve stvari u njemu, i osveti ih. **11** I pokropi njim oltar sedam puta, i pomaza oltar i sve sprave njegove, i umivaonicu i podnožje njezino, da se osveti. **12** I izli ulja pomazanja na glavu Aronu, i pomaza ga da se osveti. **13** I dovede Mojsije sinove Aronove, i obuće im košulje, i opasa ih pojasom, i veza im kapice na glave, kao što mu bješe zapovjedio Gospod. **14** I dovede tele za grijeh, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu teletu za grijeh. **15** I zakla ga Mojsije, i uvezvi krvi njegove pomaza rogove oltaru unaokolo prstom svojim, i oèisti oltar, a ostatu krv izli na podnožje oltaru, i osveti ga da se na njemu učini očišćenje od grijeha. **16** I uze sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i zapali Mojsije na oltaru. **17** A tele s kožom i s mesom i balegom spali ognjem iza okola, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **18** I dovede ovna za žrtvu paljenicu, i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu; **19** I zakla ga Mojsije, i pokropi krvlju njegovom oltar ozgo unaokolo. **20** I isjekavši ovnu na dijelove zapali Mojsije glavu i dijelove i salo. **21** A crijeva i noge opra vodom, i tako spali Mojsije svega ovnu na oltaru; i bi žrtva paljenica za ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **22** I dovede drugoga ovna, ovnu za posveæenje; i Aron i sinovi njegovi metnuše ruke svoje na glavu ovnu. **23** I zaklavlji ga Mojsije uze krvi njegove, i pomaza njom kraj desnoga uha

Aronu i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. **24** I dovede Mojsije sinove Aronove, pa i njima pomaza istom krvlju kraj desnog uha i palac desne ruke i palac desne noge; a ostalu krv izli Mojsije po oltaru unaokolo. **25** Potom uze salo i rep i sve salo što je na crijevima, i mrežicu s jetre, i oba bubrega, i salo oko njih, i pleæe desno, **26** A iz kotarice u kojoj stajahu prijesni hlebovi pred Gospodom uze jedan kolaè prijesan, i jedan kolaè hleba s uljem i jednu pogaèu, i metnu na salo i na pleæe desno. **27** I metnu to sve Aronu u ruke, i sinovima njegovim u ruke, i obrnu tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom. **28** Poslije uzevši to iz ruku njihovih Mojsije zapali na oltaru svrh žrtve paljenice; to je posveæenje na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu. **29** I uze Mojsije grudi, i obrnu ih tamo i amo za žrtvu obrtanu pred Gospodom; i od ovna posvetnoga dopade Mojsiju dio, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **30** I uze Mojsije ulja za pomazanje i krvi koja bješe na oltaru, i pokropi Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim; i tako posveti Arona i haljine njegove, i sinove njegove i haljine njihove s njim. **31** Potom reèe Mojsije Aronu i sinovima njegovim:kuhajte to meso na vratima šatora od sastanka, i onđe ga jedite i hleb posvetni što je u kotarici, kao što sam zapovjedio rekavši: Aron i sinovi njegovi neka jedu to. **32** A što ostane mesa ili hleba, ognjem sazezite. **33** I ne izlazite s vrata šatora od sastanka sedam dana, dokle se ne navrše dani posveæenja vaæega, jer æete se sedam dana posveæivati. **34** Kako je bilo danas, tako je Gospod zapovjedio da se èini, da biste se oèistili od grijeha. **35** Zato na vratima šatora od sastanka ostanite danju i noæu za sedam dana, i izvršite što je Gospod zapovjedio da izvršite, da ne pomrete, jer mi je tako zapovjeæeno. **36** I Aron i sinovi njegovi uèiniše sve što bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija.

9 A u osmi dan sazva Mojsije Arona i sinove njegove i starještine Izraïlske. **2** I reèe Aronu: uzmi tele za žrtvu radi grijeha i ovna za žrtvu paljenicu, oba zdравa; i prinesi ih pred Gospodom. **3** A sinovima Izraïlevim kaži i reci: uzmitte jare za žrtvu radi grijeha, i tele i jagrje, oboje od godine dana, i zdравo, za žrtvu paljenicu. **4** I vola i ovna za žrtvu zahvalnu, da prinesete pred Gospodom, i dar s uljem zamijeæen, jer æe vam se danas javiti Gospod. **5** I uzeše što zapovjedi Mojsije, i donesoše pred šator od sastanka, i pristupivši sav zbor stadoše pred Gospodom. **6** I reèe Mojsije: uèinite što je zapovjedio Gospod, i pokazaæe vam se slava Gospodnja. **7** I reèe Mojsije Aronu: pristupi k oltaru, i prinesi žrtvu za grijeh svoj i žrtvu svoju paljenicu, i oèisti od grijeha sebe i narod; i prinesi žrtvu narodu i oèisti ih od grijeha, kao što je zapovjedio Gospod. **8** Tada Aron pristupi k oltaru, i zakla tele za se. **9** I sinovi Aronovi dodaše mu krv, a on zamoëi prst svoj u krv, i pomaza rogove oltaru; a ostalu krv izli na podnoæje oltaru. **10** A salo i bubrege i mrežicu s jetre od žrtve za grijeh zapali na oltaru, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **11** A meso i kožu sazeže ognjem iza okola. **12** Potom zakla žrtvu svoju paljenicu, i sinovi Aronovi dodaše mu krv od nje, i pokropi njom oltar ozgo unaokolo. **13** I dodaše mu žrtvu paljenicu isjeèenu na dijelove zajedno s glavom, i zapali je na oltaru. **14** I opravši crijeva i noge od nje, zapali ih na oltaru svrh žrtve paljenice. **15** Potom prinese žrtvu narodu: uze jare za grijeh koje bješe za narod, i zakla ga, i prinese za grijeh kao i prvo. **16** Iza toga prinese i žrtvu paljenicu, i svrši po zakonu. **17** Prinese i dar, i uzevši od njega punu šaku zapali na oltaru svrh jutrenje žrtve paljenice. **18** Potom zakla vola i ovna na žrtvu zahvalnu za narod; i dodaše mu sinovi Aronovi krv, i pokropi njom oltar ozgo unaokolo. **19** Pa mu dodaše i salo od vola, i od ovna rep, i salo što pokriva crijeva, i bubrege i mrežicu s jetre, **20** I metnuše sve salo na grudi, i zapali salo na oltaru. **21** A grudi i desno pleæe obrnu Aron tamo i

amo na žrtvu obrtanu pred Gospodom, kao što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **22** Tada podiže Aron ruke svoje prema narodu i blagoslovi ih; i siðe svrši žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu. **23** Potom uđe Mojsije s Aronom u šator od sastanka, a kad opet izdaòe blagoslovše narod; i slava se Gospodnja pokaza svemu narodu. **24** Jer doðe organj od Gospoda, i spali na oltaru žrtvu paljenicu i salo. I vidjevši to sav narod povika i pade nièice.

10 A sinovi Aronovi Nadav i Avijud uzevši svaki svoju kadiioniku metnuše organj u njih i na organj metnuše kad, i prinesoše pred Gospodom organj tuð, a to im ne bješe zapovjedio. **2** Tada doðe organj od Gospoda i udari ih, te pogibše pred Gospodom. **3** Tada reèe Mojsije Aronu: to je što je kazao Gospod govoreæi: u onima koji pristupaju k meni biæu svet i pred cijelim narodom proslavljaæu se. A Aron oæutje. **4** A Mojsije pozva Misaila i Elisafana sinove Ozila strica Aronova, i reèe im: hodite i iznesite braæeu svoju ispred svetinje napolje iz okola. **5** I pristupiše i iznesoše ih u košuljama njihovim napolje iz okola, kao što reèe Mojsije. **6** Tada reèe Mojsije Aronu i Eleazaru i Itamaru, sinovima njegovim: nemojte otkrivati glava svojih, ni haljina svojih razdirati, da ne izginete i da se Gospod ne razgnjevi na sav zbor; nego braæea vaša, sav rod Izraïlev, neka plaæe radi požara koji uèini Gospod. **7** I s vrata šatora od sastanka nemojte izlaziti, da ne izginete, jer je na vama ulje pomazanja Gospodnjega. I uèiniše po rjeèi Mojsijevoj. **8** I Gospod reèe Aronu govoreæi: **9** Vina i silovita piæa nemoj pitи ti ni sinovi tvoji s tobom, kad ulazite u šator od sastanka da ne izginete. To neka vam je uredba vjeèena od koljena na koljeno. **10** Da biste mogli raspoznavati šta je sveto šta li nije, i šta je èisto šta li neèisto, **11** I da biste uèili sinove Izraïljeve svijem uredbama koje im je kazao Gospod preko Mojsija. **12** A Mojsije reèe Aronu i Eleazaru i Itamaru sinovima njegovim koji ostaše: uzimajte dar što ostane od ognjenih žrtava Gospodnjih, i jedite s hlebom prijesnjem kod oltara; jer je svetinja nad svetinjama. **13** Zato æete ga jesti na svetom mjestu, jer die dvoj i dio sinova tvojih od ognjenih žrtava Gospodnjih; jer mi je tako zapovjeæeno. **14** A grudi od žrtve obrtane i pleæe od žrtve podizane jedite na èistom mjestu, ti i sinovi tvoji i kæeri tvoje s tobom; jer te taj dio dan tebi i sinovima tvojim od zahvalnih žrtava sinova Izraïlevih. **15** Pleæe od žrtve podizane i grudi od žrtve obrtane donosiæe se sa salom što se sažiæe, da se obrne tamo i amo pred Gospodom, i biæe tvoje i sinova tvojih s tobom zakonom vjeèenjem, kao što je zapovjedio Gospod. **16** I Mojsije potrazi jare za grijeh; ali gle, bješe izgorjelo; zato se razgnjevi na Eleazaru i na Itamaru sinove Aronove koji ostaše, i reèe: **17** Zašto ne jedoste žrtve za grijeh na svetom mjestu? svetinja je nad svetinjama, i dade vam je Gospod da nosite grijeh svega zbara, da bi se oèistili od grijeha pred Gospodom. **18** A eto krv njezina nije unesena u svetinju; valjaše vam je jesti na svetom mjestu, kao što sam zapovjedio. **19** Tada reèe Aron Mojsiju: eto, danas prinesoše žrtvu svoju za grijeh i žrtvu svoju paljenicu pred Gospodom, i to mi se dogodi. A da sam danas jedo žrtve za grijeh, bi bilo po volji Gospodu? **20** Kad to èu Mojsije, prista na to.

11 I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi im: **2** Kažite sinovima Izraïlevim i recite: ovo su životinje koje æete jesti izmeðu svijeh životinja na zemlji: **3** Što god ima papke i papci su mu razdvojeni i preziva izmeðu životinja, to jedite. **4** Ali onih što samo prezivaju ili što samo imaju papke razdvojene, ne jedite, kao što je kamil, jer preziva ali nema papaka razdvojenih; da vam je neèista; **5** I pitomi zec, jer preziva ali nema papaka razdvojenih; neèista da vam je; **6** I zec divlji, jer preziva ali nema papaka razdvojenih; neèista da vam je; **7** I svinja, jer ima papke razdvojene ali ne preziva; neèista da vam je; **8** Mesa od njih ne jedite niti se

strva njihova dodijevajte; jer vam je neèisto. **9** A između svega što je u vodi ovo jedite: što god ima pera i ljsku u vodi, po moru i po rijekama, jedite. **10** A što nema pera i ljske u moru i u rijekama između svega što se mièe po vodi i živi u vodi, da vam je gadno. **11** Gadno da vam je; mesa da im ne jedete, i na strv njihov da se gadite. **12** Što god nema pera i ljske u vodi, to da vam je gadno. **13** A između ptica ove da su vam gadne i da ih ne jedete: orao i jastreb i morski orao, **14** Eja i kraguj po svojim vrstama, **15** I svaki gavran po svojim vrstama, **16** I sovuljaga i æuk i liska i kobac po svojim vrstama, **17** I buljina i gnjurac i ušara, **18** I labud i gem i svraka, **19** I roda i èaplja po svojim vrstama, i pupavac i ljljak. **20** Što god gamiže a ima krila i ide na èetiri noge, da vam je gadno. **21** Ali između svega što gamiže a ima krila i ide na èetiri noge jedite što ima stegna na nogama svojim, kojima skaèe po zemlji. **22** Između njih jedite ove: arba po vrstama njegovim, salema po vrstama njegovim, argola po vrstama njegovim i agava po vrstama njegovim. **23** A što još gamiže a ima krila i èetiri noge, da vam je gadno. **24** I o njih æete se oskrvniti; ko se god dotakne mrtva tijela njihova, da je neèist do veèera. **25** I ko bi god nosio mrtva tijela njihova, neka opere haljine svoje, i da je neèist do veèera. **26** Svaka životinja koja ima papke ali nerazdvojene i ne preziva, da vam je neèista; ko ih se god dotakne, da je neèist. **27** I što god ide na šapama između svih životinja èetvoronogih, da vam je neèisto; ko bi se dotakao strva njihova, da je neèist do veèera. **28** I ko bi nosio strv njihov, neka opere haljine svoje, i da je neèist do veèera; to da vam je neèisto. **29** I između životinja koje pužu po zemljiji da su vam neèiste: lasica i miš i kornjaèa po svojim vrstama, **30** I jež i gušter i tvor i puž i krtica. **31** To vam je neèisto između životinja koje pužu; ko ih se dotakne mrtvijeh, da je neèist do veèera. **32** I svaka stvar na koju padne koje od njih mrtvo biæe neèista, bila sprava drvena ili haljina ili koža ili torba, i svaka stvar koja treba za kakav posao, neka se metne u vodu, i da je neèista do veèera, poslije da je èista. **33** A svaki sud zemljani, u koji padne što od toga, i što god u njemu bude, biæe neèisti, i razbijte ga. **34** I svako jelo što se jede, ako na njega doðe onaka voda, da je neèisto, i svako piæe što se pije u svakom takom sudu, da je neèisto. **35** I na što bi palo što od tijela njihova mrtva sve da je neèisto, i peæi i ognjište neka se razvali, jer je neèisto i neka vam je neèisto. **36** A studenac i ubao, gdje se voda skuplja, biæe èist; ali što se dotakne strva njihova, biæe neèisto. **37** Ako li što od strva njihova padne na sjeme, koje se sije, ono æe biti èisto. **38** Ali ako bude polito sjeme vodom, pa onda padne što od strva njihova na sjeme, da vam je neèisto. **39** I kad ugine životinja od onijeh koje jedete, ko se dotakne strva njezina, da je neèist do veèera. **40** Ako bi jeo od strva njezina, neka opere haljine svoje i da je neèist do veèera; i ko bi odnio strv njezin, neka opere haljine svoje, i da je neèist do veèera. **41** I sve što puže po zemlji, da vam je gadno, da se ne jede. **42** Što god ide na trbuhi i što god ide na èetiri noge ili ima više nogu između svega što puže po zemljiji, to ne jedite, jer je gad. **43** Nemojte se poganiti nièim što gamiže i nemojte se skvrniti njima, da ne budete neèisti s njih. **44** Jer ja sam Gospod Bog vaš, zato se osvæejute i budite sveti, jer sam ja svet; i nemojte se skvrniti nièim što puže po zemljiji. **45** Jer ja sam Gospod, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam budem Bog; budite dakle sveti, jer sam ja svet. **46** Ovo je zakon za zvijeri i za ptice, i za sve životinje što se mièu po vodi, i za svaku dušu živu koja puže po zemljiji, **47** Da se raspoznae neèisto od èistoga i životinja koja se jede od životinje koja se ne jede.

12 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izrailjevjem, i reci: kad žena zatrudni i rodi muško, neèista da je sedam dana; kao u dane kad se odvaja radi nemoæi svoje,

biæe neèista. **3** A u osmi dan neka se obreže dijet. **4** A ona još trideset i tri dana neka ostane èisteæi se od krvi; nijeđe svete stvari da se ne dodijeva i u svetiñju da ne ide dok se ne navrše dani èišæenja njezina. **5** A kad rodi žensko, onda da je neèista dvije nedjelje dana, kao kad se odvaja radi nemoæi svoje, i šezdeset i šest dana neka ostane èisteæi se od krvi. **6** A kad se navrše dani èišæenja njezina radi sina ili radi kæeri, neka donese svešteniku na vrata šatora od sastanka jagnje od godine za žrtvu paljenicu, i golupè ili grlicu za žrtvu radi grijeha. **7** I sveštenik æe prinjeti žrtvu pred Gospodom, i oèistiæe je od grijeha njezina; i tako æe se oèistiti od teæenja krvi svoje. To je zakon za ženu kad rodi muško ili žensko. **8** Ako li ne može dati jagnjeta, onda neka uzme dvije grlice ili dva golublja, jedno za žrtvu paljenicu a drugo za žrtvu radi grijeha; i oèistiæe je sveštenik od grijeha njezina i biæe èista.

13 Jošte reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Èovjek u koga bi na koži tijela njegova bio otok ili krasta ili bubuljica, i bilo bi na koži tijela njegova nalik na guba, neka se doveđe k Aronu svešteniku ili ka kojemu sinu njegovu svešteniku. **3** I neka sveštenik vidi boljeticu na koži tijela njegova; ako dlaka na boljetici bude pobijeljela i boljetica bude na oèi niža od ostale kože tijela njegova, onda je guba; pa kad je vidi sveštenik proglašiæe ga da je neèist. **4** Ako li bude bijela bubuljica na koži tijela njegova i ne bude na oèi niža od ostale kože niti dlaka na njoj pobijeljela, onda neka zatvori sveštenik za sedam dana èovjeka sa takom boljeticom. **5** A sedmoga dana neka vidi sveštenik; ako opazi da je boljetica ostala kako je bila i nije se dalje razišla po koži, neka ga zatvori sveštenik opet za sedam dana. **6** I neka ga sveštenik opet vidi sedmoga dana, pa ako opazi da se boljetica smanjala i nije se dalje razišla po koži, proglašiæe ga sveštenik da je èist; krasta je; i on neka opere haljine svoje i biæe èist. **7** Ako li se dalje raširi krasta po koži njegovoj, pošto ga sveštenik vidi i proglaši da je èist, nanovo neka se pokaze svešteniku; **8** Ako vidi sveštenik da se krasta raširila po koži njegovoj, proglašiæe sveštenik da je neèist; guba je. **9** Kad je guba na èovjeku, neka ga dovedu k svešteniku. **10** I sveštenik neka ga vidi; ako bude bijel otok na koži i dlaka bude pobijeljela, ako bi i zdravo meso bilo na otoku, **11** Guba je zastarjela na koži tijela njegova; zato æe ga sveštenik proglašiti da je neèist, i neæe ga zatvoriti, jer je neèist. **12** Ako li se guba izaspe po koži i pokriju svu kožu èovjeku od glave do pete, gdje bi god sveštenik oèima pogledao, **13** Kad sveštenik vidi da je guba pokrila svu kožu na njemu, proglašiæe da je èovjek èist, jer je sve pobijeljelo, pa je èist. **14** Ali ako se pokaze na njemu divlje meso, biæe neèist. **15** Pa kad sveštenik vidi divlje meso, proglašiæe ga da je neèist; ono je divlje meso neèisto, guba je. **16** A kad bi se divlje meso promijenilo i pobijeljelo, neka doðe k svešteniku. **17** I kad vidi sveštenik da je boljetica pobijeljela, sveštenik æe proglašiti da je èist; èist je. **18** Kad u koga na koži bude èir, pa proðe, **19** A poslije na mjestu gdje je bio èir izaðe otok bijel ili bubuljica bijela i crvenkasta, neka se pokaze svešteniku. **20** Ako sveštenik vidi da je na oèi niža od ostale kože i dlaka na njoj pobijeljela, proglašiæe ga sveštenik da je neèist, guba je, izaðla je iz èira. **21** Ako li sveštenik gledajuæi vidi da nije dlaka na njoj pobijeljela niti je niža od kože, nego se smanjala, onda æe ga zatvoriti sveštenik za sedam dana. **22** Ako se raširi po koži, onda æe ga sveštenik proglašiti da je neèist; bolest je. **23** Ako li ostane na svom mjestu bubuljica i ne raširi se, požiljak je od èira; zato æe ga sveštenik proglašiti da je èist. **24** Ako se ko po koži ozeže ognjem, pa pošto se zalijeæi ostane bubuljica bijela i crvenkasta ili samo bijela, **25** Neka ga vidi sveštenik; ako dlaka na bubuljici bude pobijeljela i ako na oèi bude niža nego koža, guba je, izaðla

je iz ožegline; zato æe ga sveštenik proglašiti da je neèist; guba je. **26** Ako li sveštenik vidi da na bubuljici nema bijele dlake niti je niža od kože, nego se smanjala, zatvoræe ga za sedam dana. **27** Pa æe je sedmoga dana pogledati sveštenik; ako se bude raširila po koži, tada æe ga sveštenik proglašiti da je neèist; guba je. **28** Ako li bubuljica bude ostala na svom mjestu, i ne bude se raširila po koži, nego se smanjala, onda je rana od toga što se ožegao; zato æe ga sveštenik proglašiti da je èist, jer je požiljak od ožegline. **29** Ako u èovjeka ili u žene bude boljetica na glavi ili na bradi, **30** Sveštenik neka vidi boljeticu; ako na oèi bude niža od ostale kože i na njoj dlaka žuækasta i tanka, sveštenik æe proglašiti da je neèist; ospa je, guba na glavi ili na bradi; **31** A kad sveštenik vidi boljeticu, i opazi da na oèi nije niža od ostale kože i da nema na njoj crne dlake, tada æe zatvoriti sveštenik za sedam dana onoga na kom je ospa. **32** Pa kad sveštenik sedmi dan vidi a ospa se nije dalje razišla niti dlaka na njoj požutjela, niti je na oèi ospa niža od kože, **33** Tada neka se obrije, ali ospu da ne obrije, i sveštenik neka zatvori još za sedam dana onoga na kom je ospa. **34** I sedmoga dana neka sveštenik opet vidi ospu; ako opazi da se ospa nije dalje razišla po koži niti je na oèi niža od ostale kože, tada æe ga proglašiti sveštenik da je èist, pa neka opere haljine svoje, i biæe èist. **35** Ako li se raširi ospa po koži, pošto bude proglašen da je èist, **36** Tada neka ga vidi sveštenik; ako se bude raširila ospa po koži, neka više ne gleda sveštenik ima li žutijeh dlaka; neèist je. **37** Ako li opazi da je ospa ostala gdje je bila i da je crna dlaka izrasla po njoj, zalijeæila se ospa, èist je, i sveštenik æe proglašiti da je èist. **38** Kad u èovjeka ili u žene budu bubuljice po koži tijela njihova, bubuljice bijele, **39** Sveštenik neka vidi; ako na koži tijela njihova budu bijele bubuljice male, bijela je ospa izaæla po koži, èist je. **40** Kome opadne kosa s glave, æelav je, èist je. **41** Ako mu sprjeda opadne kosa s glave, pola je æelav, i èist je. **42** Kad na glavi sasvijem æelavoj ili pola æelavoj bude bijela i crvenkasta boljetica, guba je, izaæla na glavi svoj æelavoj ili pola æelavoj. **43** I neka ga vidi sveštenik; ako opazi da je bijel i crvenkast otok na glavi svoj æelavoj ili pola æelavoj nalik na gubu po koži ostaloga tijela, **44** Èovjek je guba, neèist je, i sveštenik æe ga proglašiti da je neèist; guba mu je na glavi. **45** A gubavac na kom je ta bolest, neka ide u haljinama razdrtijem i gologlav, i usta neka zastre, i neka vièe: neèist, neèist. **46** Dokle je god bolest na njemu, neka bude neèist; neèist je, neka živi sam, iza okola neka mu bude stan. **47** I ako na haljini bude guba, na haljini vunenoj ili lanenoj, **48** Ili na osnovi ili na pouèici od lana ili od vune, ili na koži, ili na èem god od kože, **49** I ako boljetica bude zelenkasta ili crvenkasta na haljini ili na koži ili na osnovi ili na pouèici ili na èem god od kože, guba je, i neka se pokaže svešteniku. **50** I kad vidi sveštenik bolest, neka zatvori za sedam dana stvar na kojoj je guba. **51** I sedmoga dana ako vidi da se dalje razišla bolest po haljini ili po osnovi ili po pouèici ili po koži ili po èemu god od kože, ljuta je guba bolest ona, stvar je neèista. **52** Zato neka spali onu haljinu ili osnovu ili pouèicu od vune ili od lana, ili što god bude od kože, na èem bude bolest; jer je ljuta guba, ognjem neka se spali. **53** Ako li opazi sveštenik da se bolest nije razišla po haljini ili po osnovi ili pouèici, ili po èemu god od kože, **54** Tada neka zapovjedi sveštenik da se opere ono na èem je bolest, pa onda neka zatvori opet za sedam dana. **55** Pa neka vidi sveštenik pošto se opere stvar na kojoj je bolest, i ako opazi da bolest nije promijenila boje svoje, ako se i ne bude dalje razišla, stvar je neèista, spali je ognjem; jer je ljuta guba na gornjoj ili na donjoj strani. **56** Ako li vidi sveštenik da se mjesto smanjalo pošto je oprano, onda neka ga otkine od haljine ili od kože ili od osnove ili od pouèice. **57** Ako li se opet pokaže na haljini ili na osnovi ili na pouèici ili na èem god od kože, guba je

koja se širi, ognjem spali ono na èem bude. **58** A haljini ili osnovu ili pouèicu ili što mu drago od kože, kad opere, pa otide s njega ta bolest, operi još jednom, i biæe èisto. **59** Ovo je zakon za gubu na haljini vunenoj ili lanenoj, ili na osnovi ili na pouèici, ili na èem god od kože, kako se može znati je li što èisto ili neèisto.

14 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Ovo je zakon za gubavca kad se èisti: neka se dovede k svešteniku, **3** A sveštenik neka izaðe iza okola; i ako vidi da je izljeèena guba na gubavcu, **4** Onda æe zapovjediti sveštenik onome koji se èisti da uzme dvije ptice žive èiste, i drovko i crvac i isopa. **5** I neka zapovjedi sveštenik da se jedna ptica zakolje nad sudom zemljanim nad vodom živom. **6** Pa neka uzme živu pticu i drovko i crvac i isop, i sve to zajedno sa živom pticom neka zamoèi u krv od ptice zaklane nad vodom živom. **7** I neka pokropi sedam puta onoga koji se èisti od gube, i neka ga proglaši da je èist, i neka pusti živu pticu u polje. **8** Tada koji se èisti neka opere haljine svoje i obrije sve dlake svoje, i neka se okupa u vodi, i biæe èist; potom neka uðe u oko, ali da stoji napolju ne ulazeæi u svoj šator sedam dana. **9** A u sedmi dan neka obrije sve dlake svoje, glavu i bradu i obrve nad oèima, i sve dlake svoje neka obrije, i neka opere haljine svoje, pa neka se okupa u vodi i biæe èist. **10** A u osmi dan neka uzme dva jagnjeta zdravu i jednu ovcu od godine zdravu i tri desetine efe bijelogra brašna zamiješena s uljem za dar, i jedan log ulja. **11** A sveštenik koji ga èisti neka postavi onoga koji se èisti zajedno s tijem stvarima pred Gospodom na vratima šatora od sastanka. **12** I uzevši sveštenik jedno jagnje neka ga prinese na žrtvu za prijestup zajedno s logom ulja, i neka obrne tamio i amo pred Gospodom na žrtvu obrtanu. **13** A poslije neka zakolje jagnje na mjestu gdje se kolje žrtva za grijeh i žrtvu paljenica na svetom mjestu, jer žrtva za prijestup pripada svešteniku kao i žrtva za grijeh; svetinja je nad svetinjama. **14** Tada neka sveštenik uzme krv od žrtve za prijestup i pomaže kraj desnoga uha onome koji se èisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. **15** Potom neka uzme sveštenik od loga ulja i naliye na dlan svoj lijevi. **16** Pa neka zamoèi sveštenik prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i neka pokropi uljem s prsta svojega sedam puta pred Gospodom. **17** A ostalijem uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha onome koji se èisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po krvi od žrtve za prijestup. **18** A što još ostane ulja na dlanu svešteniku, onjem neka namaže glavu onome koji se èisti, i tako æe ga oèistiti sveštenik pred Gospodom. **19** Potom neka sveštenik prinese žrtvu za grijeh, i oèistiaæe onoga koji se èisti od svoje neèistote; a poslije neka zakolje žrtvu paljenicu. **20** I neka prinese sveštenik žrtvu paljenicu zajedno s darom na olтарu; i tako æe ga oèistiti, i biæe èist. **21** Ali ako je siromah te ne može donjeti toliko, onda neka uzme jedno jagnje za žrtvu radi prijestupa da se prinese žrtva obrtna za oèišæenje njegovo, i jednu desetu efe bijelogra brašna zamiješena s uljem za dar, i log ulja. **22** I dvije grlice ili dva golubiaæa, koje može priskrbiti, da bude jedno žrtva za grijeh a drugo žrtva paljenica. **23** I to neka doneše u osmi dan svojega èišæenja svešteniku na vrata šatora od sastanka pred Gospodom. **24** Tada sveštenik neka uzme jagnje za prijestup i log ulja, i to neka sveštenik obrne na dlan svoj lijevi, **25** I neka zakolje jagnje za žrtvu radi prijestupa, i uzevši sveštenik krv od žrtve za prijestup neka pomaže kraj desnoga uha onome koji se èisti i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove. **26** I ulja neka naliye sveštenik na dlan svoj lijevi, **27** Pa neka zamoèi prst od desne ruke svoje u ulje što mu je na lijevom dlanu, i pokropi njim sedam puta pred Gospodom. **28** I uljem što mu je na dlanu neka pomaže sveštenik kraj desnoga uha

onome koji se ēisti, i palac desne ruke njegove i palac desne noge njegove po mjestu gdje je krv od ūrtve za prijestup. **29** A što ostane ulja na dlanu svešteniku, onijem neka namaže glavu onome koji se ēisti; i tako æe ga oèistiti pred Gospodom. **30** Tako neka vénini i s jednom grlicom ili golupéetom od onijeh koje priskrbi. **31** Što je priskrbio, jedno æe biti ūrtva za grijeh a drugo ūrtva paljenica s darom; i tako æe sveštenik oèistiti pred Gospodom onoga koji se ēisti. **32** To je zakon za gubavca koji ne moæe priskrbiti svega što treba za oèišæenje. **33** I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **34** Kad doðete u zemlju Hananskiju, koju æeu vam ja dati da je vaša, pa kad pustim gubu na koju kuæeu u zemlji koju æete držati, **35** Onda onaj eija je kuæea neka doðe i javi svešteniku govoreæi: èini mi se kao da je guba na kuæei. **36** A sveštenik neka zapovjedi da se isprazni kuæea prije nego on doðe da vidi gubu, da se ne bi oskrvnilo što je u kuæei; potom neka doðe sveštenik da vidi kuæeu. **37** Pa kad vidi bolest, ako bude bolest na zidovima kuæenim kao rupice zelenkaste ili crvenkaste i na oèi niže od zida, **38** Neka izada sveštenik iz kuæee one na vrata kuæena, i zatvori kuæeu za sedam dana. **39** Poslije opet neka doðe sveštenik u sedmi dan, pa ako vidi da se bolest dalje razišla po zidovima kuæenim, **40** Zapovjedæ sveštenik da povade kamenje na kom je bolest i da ga bace iza grada na mjesto neèisto. **41** A kuæeu zapovjedæ da ostružu iznutra svuda unaokolo, i prah što sastružu da prospu iza grada na mjesto neèisto, **42** I da uzmu drugo kamenje i uglave na mjesto gdje je bilo preðašnje kamenje; tako i blato drugo uzevši da olijepe kuæeu. **43** Ako se povrati bolest i opet izraste po kuæei, pošto se povadi kamenje i ostružje kuæea i nanovo oljeipi, **44** Tada doðav sveštenik ako vidi da se bolest razišla po kuæei, ljuta je guba na kuæei, neèista je. **45** Neka se razruši ona kuæea, kamenje i drva i sav lijep od one kuæee, i neka se iznese iza grada na mjesto neèisto. **46** A ko bi ušao u kuæeu onu dok je zatvorena, da je neèist do veèera. **47** I ko bi spavao u onoj kuæei, neka opere haljine svoje; tako i ko bi jeo u onoj kuæei, neka opere haljine svoje. **48** Ako li sveštenik došav vidi da se nije bolest razišla po kuæei pošto je kuæea nanovalo oljepljena, neka proglaši sveštenik da je ēista, jer se izlijieèila bolest. **49** I neka uzme da bi se kuæea oèistila dvije ptice i dervo kedrovo i crvca i isopu, **50** I neka zakolje jednu pticu nad sudom zemljanim nad vodom živom. **51** Pa neka uzme drovo kedrovo i isop i crvac i drugu pticu živu, i neka zamoëi u krv od zaklane ptice i u vodu živu, i pokropi kuæeu sedam puta. **52** I tako æe oèistiti kuæeu onu krvlju ptièjom i vodom živom i pticom živom i drvetom kedrovijem i isopom i crvcom. **53** Pa onda neka pusti pticu živu iza grada u polje; i oèistiaje kuæeu, i biæe ēista. **54** Ovo je zakon za svaku gubu i za ospu, **55** Za gubu na haljinu i na kuæei, **56** I za otok i za krastu i za bubuljicu, **57** Da se zna kad je ko neèist i kad je ko ēist. To je zakon za gubu.

15 Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Kažite sinovima Izrailjevim i recite im: kome èovjeku teèee sjeme od tijela njegova, neèist je. **3** A ovaka je neèistota njegova od toga teèenja: ako ispusti tijelo njegovo teèenje svoje, ili se ustavi teèenje u tijelu njegovu, neèistota je na njemu. **4** Svaka postelja na koju leže onaj kome teèee sjeme, da je neèista; i sve na što sjede, da je neèisto. **5** I ko se god dotakne postelje njegove, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **6** I ko sjede na ono na èemu je sjedio onaj kome teèee sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **7** I ko se dotakne tijela onoga kome teèee sjeme, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **8** I ako onaj kome teèee sjeme pljune na èistoga, on neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **9** I svako sedlo na kom bi sjedio onaj kome teèee sjeme, da je neèisto. **10** I ko bi se dotakao èega god što je bilo

pod njim, da je neèist do veèera; i ko bi što takovo nosio, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera. **11** I koga bi se dotakao onaj kome teèee sjeme ne opravši ruku svojih vodom, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera. **12** I sud zemljani kojega bi se dotakao onaj kome teèee sjeme, neka se razbije, a drveni sud neka se opere vodom. **13** A kad se onaj kome teèee sjeme oèisti od teèenja svojega, neka broji sedam dana pošto se oèisti, i neka opere haljine svoje i neka tijelo svoje opere vodom živom, i biæe ēist. **14** A u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubiæa, i neka doðe pred Gospoda na vrata šatora od sastanka, i neka ih da svešteniku. **15** I sveštenik neka prinese jedno od njih na ūrtvu za grijeh a drugo na ūrtvu paljenicu; tako æe ga oèistiti sveštenik pred Gospodom od teèenja njegova. **16** I èovjek kome izada sjeme kad spava sa ženom neka opere vodom cijelo tijelo svoje, i biæe neèist do veèera. **17** I svaka haljina i svaka koža na kojoj bude tako sjeme, neka se opere vodom i biæe neèisto do veèera. **18** I žena kod koje bude spavao taki èovjek, i ona i on neka se okupaju u vodi i biæe neèisti do veèera. **19** A žena kad ima vrijeme, kad ide krv od tijela njezina, neka se odvaja sedam dana, i ko je se god dotakne, da je neèist do veèera. **20** I na što god legne dok se odvaja, da je neèisto, i na što god sjede, da je neèisto. **21** I ko se dotakne postelje njezine, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **22** I ko se dotakne èega na èemu je ona sjedjela, neka opere haljine svoje i neka se okupa u vodi, i biæe neèist do veèera. **23** I što bi god bilo na postelji njezinoj ili na èemu je ona sjedjela, pa se ko dotakne toga, da je neèist do veèera. **24** A ko bi spavao s njom te bi neèistota njezina došla na nj, da je neèist sedam dana, i postelja na kojoj leži da je neèista. **25** A žena, od koje bi išla krv dugo vremena ili osim obiènoga vremena ili u obièeno vrijeme ali duže, dokle god teèe neèistota njezina biæe neèista kao u vrijeme kada se odvaja. **26** Postelja na kojoj leži dokle joj god krv ide, da joj je kao postelja kad se odvaja; i na èemu bi god sjedjela da je neèisto kao što je neèisto kad se odvaja. **27** I ko se god dotakne tijeh stvari, neèist je; zato neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe neèist do veèera. **28** A kad se oèisti od teèenja krvи svoje, neka broji sedam dana, pa onda da je ēista. **29** I u osmi dan neka uzme dvije grlice ili dva golubiæa, i neka ih odnese svešteniku na vrata šatora od sastanka. **30** I neka sveštenik prinese jedno na ūrtvu za grijeha a drugo na ūrtvu paljenicu, i oèistiaje je sveštenik pred Gospodom od teèenja neèistote njezine. **31** Tako æete odluèivati sinove Izraeljeve od neèistota njihovih, da ne ginu s neèistota svojih skvrneæi šator moj što je usred njih. **32** To je zakon za onoga kome teèee sjeme i kome izada sjeme kad spava sa ženom te bude neèist, **33** I za ženu kad boluje od teèenja krvи svoje, i za svakoga koji boluje od teèenja svoga, bilo muško ili žensko, i za èovjeka koji bi ležao s neèistom.

16 I reèe Gospod Mojsiju pošto pogiboše dva sina Aronova, a pogiboše kad pristupiše pred Gospoda, **2** I kaza Gospod Mojsiju: reci Aronu bratu svojemu da ne ulazi u svako doba u svetinju za zavjes pred zaklopac koji je na kovèegu, da ne pogine, jer æeu se u oblaku nad zaklopcem javljati. **3** S ovijem neka ulazi Aron u svetinju: s juncem za ūrtvu radi grijeha i s ovnom za ūrtvu paljenicu. **4** Svetu košulju lanenu neka obuèe, i gaæee lanene neka su na tijelu njegovu, i neka se opaše pojasom lanenjem i kapu lanenu neka metne na glavu; to su haljine svete, i neka opere tijelo svoje vodom, pa onda neka ih obuèe. **5** A od zobra sinova Izraeljevih neka uzme dva jarca za ūrtvu radi grijeha, i jednoga ovna za ūrtvu paljenicu. **6** I neka prinese Aron junca svojega na ūrtvu za grijeh i oèisti sebe i dom svoj. **7** Potom neka

uzme dva jarca, i neka ih metne pred Gospoda na vrata šatora od sastanka. **8** I neka Aron baci ždrijeb za ta dva jarca, jedan ždrijeb Gospodu a drugi ždrijeb Azazelu. **9** I neka Aron prineše na žrtvu jarca na kojega padne ždrijeb Gospodnj, neka ga prineše na žrtvu za griješnike. **10** A jarca na kojega padne ždrijeb Azazelov neka metne živa pred Gospoda, da učini očešenje na njemu, pa neka ga pusti u pustinju Azazelu. **11** I neka Aron prineše junca svojega na žrtvu za griješnika i očisti sebi i dom svoj, i neka zakolje junca svojega na žrtvu za griješnika. **12** I neka uzme kadionicu punu žeravice s oltara, koji je pred Gospodom, i pune pregrši kada mirisnoga istucanoga, i neka unese za zavjes. **13** I neka metne kad na oganj pred Gospodom, da dim od kada zakloni zaklopac koji je na svjedočanstvu; tako neće poginuti. **14** Poslije neka uzme krv i od junca i pokropi s prsta svojega po zaklopcu prema istoku, a pred zaklopcom neka sedam puta pokropi tom krvlju s prsta svojega. **15** I neka zakolje jarca na žrtvu za griješnika, i neka unese krv njegovu za zavjes; i neka učini s krvljom njegovom kao što je učinio s krvljom junčnjom, i pokropi njom po zaklopcu i pred zaklopcom. **16** I tako æe očistiti svetinju od nečistota sinova Izraeljevih i od prijestupa njihovih u svijetu grigesima njihovim; tako æe učiniti i u šatoru od sastanka, koji je među njima usred nečistota njihovih. **17** A niko da ne bude u šatoru od sastanka kad on uđe da ēini očešenje u svetišnici, dokle ne izade i svrši očešenje za se i za dom svoj i za sav zbor Izraeljski. **18** A neka izade k oltaru koji je pred Gospodom, i očisti ga; i uvezvi krv i od junca i krv i od jarca neka pomaže rogove oltaru unaokolo; **19** I neka ga pokropi ozgo istom krvlju s prsta svojega sedam puta; tako æe ga očistiti i posvetiti ga od nečistota sinova Izraeljevih. **20** A kad očisti svetinju i šator od sastanka i oltar, tada neka dovede jarca živoga. **21** I metnuvši Aron obje ruke svoje na glavu jarcu životu, neka ispojedi nad njim sva bezakonja sinova Izraeljevih i sve prijestupe njihove u svijetu grigesima njihovim, i metnuvši ih na glavu jarcu neka ga da èovjeku spremnom da ga istjera u pustinju. **22** I jarac æe odnijeti na sebi sva bezakonja njihova u pustinju; i pustiæe onoga jarca u pustinju. **23** Potom neka opet uđe Aron u šator od sastanka i svuèee haljine lanene koje je obukao kad je išao u svetišnici, i ondje neka ih ostavi. **24** Pa neka opere tijelo svoje na svetom mjestu i obuèe svoje haljine; i izašav neka prineše svoju žrtvu paljeniku i narodnu žrtvu paljeniku, i očisti sebe i narod. **25** A salo od žrtve za griješnika zapali na oltaru. **26** A ko odvede jarca za Azazela, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka uđe u oko. **27** A junca za griješnika i jarca za griješnika, od kojih je krv unesena da se učini očešenje u svetišnici, neka iznesu napolje iz okola, i neka spale ognjem kože njihove i meso njihovo i balegu njihovo. **28** Ako ih spali, neka opere haljine svoje i okupa tijelo svoje u vodi, pa onda neka dođe u oko. **29** I ovo neka vam bude vjeèna uredba: deseti dan sedmoga mjeseca muèite duše svoje, i ne radite nikakoga posla, ni domorodac ni došljak koji se bavi među vama. **30** Jer u taj dan biva očešenje za vas, da se očistite; biæete očešeni od svih grigesima svojih pred Gospodom. **31** To neka vam je poèivanje subotno, i mueîte duše svoje po uredbi vjeènoj. **32** A sveštenik koji bude pomazan i koji bude osveæen da vrši službu svešteničku na mjestu oca svojega, on neka očešea obukavši se u haljine lanene, haljine svete. **33** I neka očisti svetinju svetu i šator od sastanka; i oltar neka očisti; i sveštenike i sav narod sabrani neka očisti. **34** I ovo neka vam je vjeèna uredba da očešate sinove Izraeljevih od svih grigesima njihovih jedanput u godini. I učini Mojsiju kako mu zapovjedi Gospod.

17 Jošte reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži Aronu i sinovima njegovim i svijetu sinovima Izraeljevim, i reci im:

ovo je zapovjedio Gospod govoreæi: **3** Ko god od doma Izraeljeva zakolje vola ili jagnje ili kozu u okolu, ili ko god zakolje izvan okola, **4** A ne dovede na vrata šatora od sastanka, da prineše prinos Gospodu pred šatorom Gospodnjim, kriv je za krv; prolje je krv; zato da se istrijebi onaj èovjek iz naroda svojega. **5** Zato sinovi Izraeljevi neka dovedu žrtve svoje, koje bi klali u polju, neka ih dovedu Gospodu na vrata šatora od sastanka k svešteniku, i neka prinesu žrtve zahvalne Gospodu. **6** I sveštenik neka pokropi krvlju po oltaru Gospodnjem na vratima šatora od sastanka, i salo neka zapali na ugodni miris Gospodu. **7** I neka više ne prinose žrtve svoje ëavolima, za kojima oni ēine preljubu. Ovo neka im bude zakon vjeèan od koljena na koljeno. **8** Zato im reci: ko bi god od doma Izraeljeva ili između stranaca koji se bave među njima prinio žrtvu paljenicu ili drugu žrtvu. **9** A ne bi je doveo na vrata šatora od sastanka da je prineše Gospodu, taj èovjek da se istrijebi iz naroda svojega. **10** Ako bi god od doma Izraeljeva ili između stranaca koji se bave među njima jeo kakve god krv, okrenuæe lice svoje nasuprotnom onomu èovjeku koji bude jeo krv, i istrijebiæe ga iz naroda njegova. **11** Jer je duša tijelu u krv; a ja sam vam je odredio za oltar da se ēiste duše vaše; jer je krv što dušu očišæa. **12** Zato rekoh sinovima Izraeljevim: niko između vas da ne jede krv; ni došljak koji se bave među vama da ne jede krv. **13** I ko bi god između sinova Izraeljevih ili između došljaka koji se bave kod njih ulovio zverku ili pticu, koja se jede, neka iscišedi krv iz nje, i zaspie je zemljom. **14** Jer je duša svakoga tijela krv njegova, to mu je duša. Zato rekoh sinovima Izraeljevim: krv nijednoga tijela ne jedite, jer je duša svakoga tijela krv njegova. Ko bi je god jeo, da se istrijebi. **15** Ako bi jeo meso od životinje koja crkne ili koju raskine zverku, bio domorodac ili došljak, neka opere haljine svoje i okupa se u vodi, i biæe nečist do veèera, a poslije æe biti čist. **16** Ako li ih ne opere, i tijela svojega ne okupa, nosiæe bezakonje svoje.

18 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izraeljevim, i reci im: ja sam Gospod Bog vaš. **3** Nemojte ēiniti što se ēini u zemlji Misirskoj, u kojoj ste živjeli, niti ēinite što se ēini u zemlji Hananskoj, u koju vas vodim, i po uredbama njihovim nemojte živjeti. **4** Nego moje zakone vršite i moje uredbe držite živeæi po njima. Ja sam Gospod Bog vaš. **5** Držite uredbe moje i zakone moje; ko ih vrši, živ æe biti kroz njih. Ja sam Gospod. **6** Niko da ne pristupa k rodici svojoj po krv, da otkrije golotinju njezinu. Ja sam Gospod. **7** Golotinje oca svojega ni golotinje matere svoje ne otkrij; mati ti je; ne otkrij golotinje njezine. **8** Golotinje žene oca svojega ne otkrij; golotinje je oca tvojega. **9** Golotinje sestre svoje, kæeri oca svojega ili kæeri matere svoje, koja je rođena u kuæi ili izvan kuæe, ne otkrij golotinje njihovu. **10** Golotinje kæeri sina svojega, ili kæeri kæeri svoje ne otkrij; jer je tvoja golotinja. **11** Golotinje kæeri žene oca svojega, koju je rođio otac tvoj, ne otkrij; sestra ti je. **12** Golotinje sestre oca svojega ne otkrij; jedna je krv s ocem tvojim. **13** Golotinje sestre matere svoje ne otkrij; jer je jedna krv s materom tvojom. **14** Golotinje brata oca svojega ne otkrij pristupajuæi k čeni njegovoj; strina ti je. **15** Golotinje žene sina svojega ne otkrij; snaha ti je, ne otkrij golotinje njezine. **16** Golotinje žene brata svojega ne otkrij; golotinja je brata tvojega. **17** Golotinje žene i kæeri njezine ne otkrij; kæeri sina njezina ni kæeri kæeri njezina nemoj uzeti da otkrijesh golotinju njihovu; jedna su krv; zlo je. **18** Nemoj uzeti žene preko jedne žene, da je ucvijeliš otkrivajuæi golotinju drugoza za života njezina. **19** K ženi dokle se odvaja radi nečistote svoje ne idi da otkrijesh golotinju njezinu. **20** Sa ženom bližnjega svojega ne lezi skvrneæi se s njom. **21** Od sjemena svojega ne daj da se odnese Molohu, da ne oskvriš imena Boga svojega; ja sam Gospod. **22** S muškarcem ne lezi kao sa ženom; gadno je. **23**

Živinèeta nikakoga nemoj obležati skvrneæi se s njim; i žena da ne legne pod živinèe; grdilo je. **24** Nemojte se skvrniti nijednom ovom stvarju; jer su se svijem tijem stvarima oskvnili narodi koje æeu odagnati ispred vas. **25** Jer se oskvrnila zemlja, i nevaljalstvo æeu njezino pohoditi na njoj, i izmetnuæe zemlja stanovnike svoje. **26** Nego vi držite zakone moje i uredbe moje, i ne èinite nijednoga ovoga gada, ni domorodac ni došljak koji se bavi među vama; **27** Jer sve ove gadove èiniše ljudi u ovoj zemlji koji su bili prije vas, i zemlja je od toga oskvrnjena; **28** Da ne izmetne zemlja vas, ako je oskvrnita, kao što je izmetnula narod koji je bio prije vas. **29** Jer ko uèini štogod od ovijeh gadova, istrijebiæe se iz naroda svojega duše koje uèine. **30** Zato držite što sam naredio da se drži, da ne èinite što od gadnjih obièaja koji su bili prije vas, i da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš.

19 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži svemu zboru sinova Izrailjevih, i reci im: budite sveti, jer sam ja svet, Gospod Bog vaš. **3** Svaki da se boji matere svoje i oca svojega; i držite subote moje; ja sam Gospod Bog vaš. **4** Ne obraæajte se k idolima, i bogova livenjeh ne gradite sebi; ja sam Gospod Bog vaš. **5** A kad prinosite žrtvu zahvalnu Gospodu, prinosite je drage volje. **6** U koji je dan prinesete, neka se jede, i sjutradan; a što ostane do treæega dana, neka se ognjem sažeze. **7** A ako bi se što jelo treæi dan, gad je, neæe biti ugodna. **8** Ko bi je god jeo, nosiæe svoje bezakonje, jer oskvrni svetinju Gospodu; zato æe se istrijebiti ona duša iz naroda svojega. **9** A kad žanjete rod zemlje svoje, nemoj požeti sasvijem njive svoje, niti pabirëi po žetvi. **10** Ni vinograda svojega nemoj pabirëti, i nemoj kupiti zrna koja padnu po vinogradu tvojem; nego ostavi siromahu i došljaku. Ja sam Gospod Bog vaš. **11** Ne kradite; ne lažite i ne varajte bližnjega svojega. **12** Ne kunate se imenom mojim kri; jer æeš oskvrniti ime Boga svojega. Ja sam Gospod. **13** Ne zakidaj bližnjega svojega i ne otimaj mu; plaæea nadnièarova da ne prenoæi kod tebe do jutra. **14** Nemoj psovati gluha, ni pred slijepac metati što da se spotakne; nego se boj Boga svojega; ja sam Gospod. **15** Ne èinite nepravde na sudu, ne gledaj što je ko siromah, niti se povodi za bogatijem; pravo sudi bližnjemu svojemu. **16** Ne idi kao opadaè po narodu svojem, i ne ustaj na krv bližnjega svojega; ja sam Gospod. **17** Nemoj mrziti na brata svojega u srcu svojem; slobodno iskaraj bližnjega svojega, i nemot trpjeti grijeha na njemu. **18** Ne буди osvetljiv, i ne nosi srđnje na sinove naroda svojega; nego ljubi bližnjega svojega kao sebe samoga; ja sam Gospod. **19** Uredbe moje držite; živinèeta svojega ne puštaj na živinèe druge vrste; ne zasijevaj njive svoje dvojakim sjemenom, i ne oblaèi na se haljine od dvojakih stvari. **20** Ako bi ko obležao robinju koja je isprošena ali nije otkupljena ni osloboðena, oboje da se šibaju, ali da se ne pogube; jer nije bila osloboðena. **21** I neka on prinese Gospodu žrtvu za prijestup svoj na vrata šatora od sastanka, ovna za prijestup. **22** I neka ga oèisti pred Gospodom sveštenik ovnom prinesenim za prijestup od grijeha koji je uèinio; i oprostite mu se grijeh njegov. **23** A kad dođete u zemlju i nasadite svakojakoga voæa, obrežite mu okrajak, rod njegov; tri godine neka vam je neobrezano, i ne jedite ga. **24** A èetvrtie godine neka bude sav rod njegov posveæen u hvalu Gospodu. **25** Pa tek pete godine jedite voæe s njega, da bi vam se umnožio rod njegov. Ja sam Gospod Bog vaš. **26** Ništa ne jedite s krvlju. Nemojte vraæati, ni gatati po vremenu. **27** Ne strizite kose svoje uokrug, ni grdite brade svoje. **28** Za mrtvacem ne režite tijela svojega, ni udarajte na se kakvih biljega. Ja sam Gospod. **29** Nemoj skvrniti kæeri svoje puštajuæi je da se kurva, da se ne bi zemlja prokurvala i napunila se bezakonja. **30** Držite subote moje, i svetinju moju poštuјte. Ja sam Gospod. **31** Ne obraæajte se k vraæarima i gatarima, niti

ih pitajte, da se ne skvrnite o njih. Ja sam Gospod Bog vaš. **32** Pred sijedom glavom ustani, i poštu lice staréeo, i boj se Boga svojega. Ja sam Gospod. **33** Ako je u tebe došljak u zemlji vašoj, ne èini mu krivo. **34** Ko je došljak među vama, neka vam bude kao onaj koji se rodio među vama, i ljabi ga kao sebe samoga; jer ste i vi bili došljaci u zemlji Misirske. Ja sam Gospod Bog vaš. **35** Ne èinite nepravde u sudu, ni mjerom za dužinu, ni mjerom za težinu, ni mjerom za stvari koje se sipaju. **36** Mjerila neka su vam prava, kamenje pravo, efa prava, in prav. Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske. **37** Držite dakle sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih. Ja sam Gospod.

20 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Još reci sinovima Izraeljevim: ko god između sinova Izraeljevih ili između došljaka koji se bave u Izraelju, da od sjemena svojega Molohu, neka se pogubi, narod u zemlji neka ga zaspne kamenjem. **3** I ja æeu okrenuti lice svoje nasuprot takom èovjeku, i istrijebiæu ga iz naroda njegova, što od sjemena svojega dade Molohu, i zaprni svetinju moju i oskvrni sveto ime moje. **4** Ako li narod kakogod zatvori oèi da ne vidi toga èovjeka kad da od svojega sjemena Molohu, i ne ubiju ga, **5** Ja æeu okrenuti lice svoje nasuprot onom èovjeku i nasuprot domu njegovu, i istrijebiæu ga, i sve koji za njim èine preljubu èineæi preljubu za Molohom, iz naroda njihova. **6** A ko se obrati k vraæarima i gatarima da èini preljubu za njima, okrenuæu lice svoje nasuprot njemu, i istrijebiæu ga iz naroda njegova. **7** Zato posveæujte se, i budite sveti, jer sam ja Gospod Bog vaš. **8** I èuvajte uredbe moje i vršite ih. Ja sam Gospod koji vas posveæujem. **9** Ko opsuje oca svojega ili mater svoju, da se pogubi; opsova je oca svojega ili mater svoju; krv njegova na nj. **10** A èovjek koji uèini preljubu s tuđom ženom, što je uèinio preljubu sa ženom bližnjega svojega, da se pogubi i preljuboèinac i preljuboèinica. **11** Ko bi spavao sa ženom oca svojega, otkrio je golotinju oca svojega; oboje da se pogube; krv njihova na njih. **12** Ko bi spavao sa ženom sina svojega, oboje da se pogube; uèiniše sramotu; krv njihova na njih. **13** Ko bi muškarca obležao kao ženu, uèiniše gadnu stvar obojica; da se pogube; krv njihova na njih. **14** I ko bi uzeo ženu i mater njezinu, zlo je, ognjem da se spali on i ona, da ne bude zla među vama. **15** Ko bi obležao živinèe, da se pogubi; ubijte i živinèe. **16** I ako bi žena legla pod živinèe, ubij i ženu i živinèe, neka poginu, krv njihova na njih. **17** Ko bi uzeo sestru svoju, kæer oca svojega ili kæer matere svoje, vidio bi golotinju njezinu i ona bi vidjela golotinju njegovu, sramota je; zato da se istrijebi ispred sinova naroda svojega; otkrio je golotinju sestre svoje, neka nosi bezakonje svoje. **18** I ko bi spavao sa ženom kad ima vrijeme i otkrio golotinju njezinu otkriva teæenje njezino, i ona bi otkrila teæenje krv svoje, da se istrijebi oboje iz naroda svojega. **19** Golotinje sestre mate svoje i sestre oca svojega ne otkrij, jer bi otkrio svoju krv; neka nose bezakonje svoje. **20** A ko bi spavao sa ženom strica svojega, otkrio bi golotinju strica svojega; neka nose oboje grijeh svoj, neka pomru bez djece. **21** Ko bi uzeo ženu brata svojega, ružno je, otkrio je golotinju brata svojega; bez djece da budu. **22** Èuvajte sve uredbe moje i sve zakone moje, i vršite ih, da vas zemlja ne izmetne, u koju vas vodim da živite u njoj. **23** Nemojte živjeti po uredbama naroda koje æeu otjerati ispred vas, jer su èinili sve to, zato mi omroše. **24** I rekoh vam: vi æete naslijediti zemlju njihovu i ja æem vam je dati u državu, zemlju u kojoj teæe mljeko i med. Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas odvojih od drugih naroda. **25** Zato razlikujte stoku èistu od neèiste, i pticu èistu od neèiste, i nemojte skvrniti duša svojih stokom ili pticom ili èim god što puže po zemlji, što sam vam odvojio da je neèisto. **26** I biæete mi sveti, jer sam svet ja, Gospod, i odvojih vas od drugih naroda da budete moji. **27**

A èovjek ili žena, u kojima bi bio duh vraèarski ili gatarski, da se pogube, kamenjem da se zaspu, krv njihova na njih.

21 Još reèe Gospod Mojsiju: kaži sveštenicima sinovima Aronijem, i reci im: za mrtvaczem da se ne skvrni ni jedan u narodu svojem, **2** Osim za rodom svojim po krvi, za materom svojom ili za ocem svojim ili za sinom svojim ili za kæerju svojom ili za bratom svojim, **3** Ili za roðenom sestrom svojom, djevojkom, koja nije imala muža; za njom se može oskrvniti. **4** Ako je oženjen, da se ne oskrnvi za ženom svojom u narodu svojem uèiniši se neeist. **5** Da se ne naeine æelavi èepajuæi kosu s glave svoje i da ne briju brade svoje, niti se režu po tijelu svojem. **6** Neka budu sveti Bogu svojemu, i neka ne skvrne imena Boga svojega, jer prinose žrtve ognjene Gospodnje, hljeb Boga svojega, zato neka su sveti. **7** Neka se ne žene ženom kurvom ili silovanom; ni puštenicom neka se ne žene; jer su sveti Bogu svojemu. **8** I tebi neka je svaki svet, jer prinosi hljeb Boga tvojega; svet neka ti je, jer sam ja svet, Gospod, koji vas posveæujem. **9** A kæi sveštenièka koja se oskrnvi kurvajuæi se, skvrni oca svojega, ognjem neka se spali. **10** A sveštenik najviši između braæe svoje, kojemu se na glavu izlilo ulje pomazanja i koji je posveæen da se oblaeù u svete haljine, neka ne otkriva glave svoje, i haljina svojih neka ne razdire. **11** I k mrtvacu nijednom neka ne ide, ni za ocem svojim ni za materom svojom da se ne oskrnvi. **12** I iz svetinja neka ne izlazi, da ne bi oskrnrio svetinju Boga svojega, jer je na njemu vijenac, ulje pomazanja Boga njegovu; ja sam Gospod. **13** On neka se ženi djevojkom. **14** Uдовicom ni puštenicom ni silovanom ni kurvom da se ne ženi; nego djevojkom iz naroda svojega neka se oženi. **15** I neka ne skvrni sjemena svojega u narodu svojem, jer sam ja Gospod, koji ga posveæujem. **16** Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **17** Kaži Aronu i reci: u koga bi iz sjemena tvojega od koljena do koljena bila mana na tijelu, onaj neka ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega. **18** Jer нико na kome bi bila mana ne valja da pristupa, ni slijep, ni hrom, ni u koga bi bio koji ud preveæ mal i preveæ veliki, **19** Ni u koga je slomljena noga ili ruka. **20** Ni grlav, ni drljav, ni ko ima bonu na oku, ni šugav, ni lišajiv, ni prosut. **21** U koga bi god iz sjemena Arona sveštenika bila kaka mana na tijelu, neka ne pristupa da prinosi žrtve ognjene Gospodu; mana je na njemu; da ne pristupa da prinosi hljeb Boga svojega. **22** Ali hljeb Boga svojega od stvari presvetih i od stvari svetih neka jede; **23** Ali za zavjes neka ne ulazi; k oltaru neka se ne približuje, jer je mana na njemu, pa neka ne skvrni svetinje moje, jer sam ja Gospod koji ih posveæujem. **24** I Mojsije kazao to Aronu i sinovima njegovim i svijem sinovima Izrailjevim.

22 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži Aronu i sinovima njegovim da se èuvaju od svetijeh stvari sinova Izrailjevih, da ne bi oskrnili sveto ime moje u onom što mi oni posveæuju; ja sam Gospod. **3** Reci im: ko bi god iz sjemena vaæega od koljena na koljeno pristupio k svetijem stvarima, koje bi posvetili sinovi Izraeljevi Gospodu, kad je neæistota njegova na njemu, taj neka se istrijebi ispred lica mojega; ja sam Gospod. **4** Ko bi god iz sjemena Aronova bio gubav ili bi išlo sjeme od njega, neka ne jede svetijeh stvari dokle ne bude èist; tako i koji bi se dotakao koga neæista od mrtva tijela ili onoga od koga je izašlo sjeme. **5** Ili ko bi se dotakao èega što gamiže po zemlji, od èega bi se oskrvnio, ili èovjeka od kojega bi se oskrvnio kakve mu drago radi neæistote njegove, **6** Ko bi se dotakao takoga èega, biæe neæist do veæera; zato neka ne jede svetijeh stvari ako ne okupa tijela svojega u vodi. **7** A kad zaðe sunce, biæe èist, i onda može jesti od svetijeh stvari; jer mu je hrana. **8** Mrcinoga ili što raskine zverka neka ne jede, da se njim ne skvrni; ja sam Gospod. **9** Tako neka drže

što sam uredio da se drži, da ne navuku na se grijeha i ne umru od njega oskrvnivši se. Ja sam Gospod, koji ih posveæujem. **10** Niko drugi da ne jede svetijeh stvari, ni ukraæeanin sveštenik ni nadnièar da ne jede svetijeh stvari. **11** A kad sveštenik kupi koga za novce, taj neka ih jede, i koji se rodi u kuæi njegovoj; oni neka jedu jela njegova. **12** Ali kæi sveštenièka kad se uda za èovjeka drugoga plemena, ona da ne jede od žrtava podignutih svetijeh stvari. **13** A kæi sveštenièka ako obudovi, ili je pusti muž, ako nema poroda, neka se vrati kuæi oca svojega kao što je bila u djetinjstvu svojem, hljeb oca svojega neka jede; ali niko drugoga plemena da ga ne jede. **14** A ko bi nehotice jeo svetu stvar, neka dometne peti dio i naknadi svešteniku svetu stvar, **15** Da ne bi skvrnili svetijeh stvari sinova Izraeljevih, koje prinose Gospodu, **16** I da ne bi navlaæili na njih kara za prijestup jeduæi svete stvari njihove, jer sam ja Gospod, koji ih posveæujem. **17** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **18** Kaži Aronu i sinovima njegovim i svijem sinovima Izraeljevijem, i reci im: ko god od doma Izraeljeva ili između stranaca koji su u Izraelju hoæee da prinese žrtvu svoju po kakvom god zavjetu svom, ili od dobre volje svoje dar, što se prinosi Gospodu na žrtvu paljenicu, **19** Neka prinese drage volje muško zdravo od goveda ili od ovaca ili od koza. **20** Na èem bi bila mana, ono ne prinosite, jer vam se ne bi primilo. **21** I kad ko hoæee da prinese žrtvu zahtvalnu Gospodu, izvršujuæei zavjet ili od svoje volje dajuæi dar, od goveda ili od sitne stoke, neka bude zdravo, da bi bilo primljeno; nikake mane da nema na njemu. **22** Slijepo ili kojemu je što slomljeno ili odbijeno, ni gutavo ni krastavo ni lišajivo, što je tako ne prinosite Gospodu, i ne meæe ih na oltar Gospodnjи za žrtvu ognjenu. **23** A vola ili ovcu ili kozu s udom kojim prevelikim ili premalim možeš prinjeti za dobrovoljni dar; ali za zavjet neæe se primiti. **24** Ujalovljeno uvrтанjem, tuèenjem, kidanjem ili rezanjem, ne prinosite Gospodu; i ne èinite toga u zemlji svojoj. **25** I iz ruke tuðinske nemojte uzimati nijedne stvari da prinesete hljeb Bogu svojemu; jer je kvar njihov u njima; imaju manu, neæe vam se primiti. **26** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **27** Tele i jagnje i jare kad se omladi, neka bude sedam dana kod majke svoje, pa od osmoga dana i poslije biæe ugodno za žrtvu ognjenu Gospodu. **28** A krave ni ovce ni koze ne koljite u jedan dan s mlatetom njezinjem. **29** I kad prinosite Gospodu žrtvu radi hvale, prinesite je dragovoljno. **30** Neka se jede istoga dana, i ne ostavljajte ništa do jutra; ja sam Gospod. **31** Zato držite zapovijesti moje, i vršite ih; ja sam Gospod. **32** I nemojte skvrniti svetoga imena mojega, i ja æeu se svetiti meðu sinovima Izraeljevim; ja sam Gospod, koji vas posveæujem. **33** Koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam budem Bog; ja sam Gospod.

23 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži sinovima Izraeljevim, i reci im: praznici Gospodnjii, koje æete zvati sveti sabori, ovo su praznici moji: **3** Šest dana radi, a sedmi dan, koji je subota za poèivanje, neka bude sveti sabor, ne radite nijednoga posla; subota je Gospodnja po svijetu stanovima vašim. **4** Ovo su praznici Gospodnjii, sabori sveti, na koje æete se sabirati u vrijeme njihovo: **5** Èetrnaestoga dana prvoga mjeseca uveæe pasha je Gospodnja. **6** A petnaestoga dana istoga mjeseca praznik je prijesnijeh hljebova Gospodu; sedam dana jedite hljebove prijesne. **7** Prvi dan neka vam bude sabor sveti, nikakvoga posla ropskoga ne radite. **8** Nego za sedam dana prinosite Gospodu žrtve ognjene; a sedmi dan neka je sabor sveti; ne radite nijednoga posla ropskoga. **9** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **10** Kaži sinovima Izraeljevim, i reci im: kad doðete u zemlju koju æeu vam dati, i stanete žeti u njoj, tada donesite snop prvina od žetve svoje k svešteniku; **11** A on neka obræe snop pred Gospodom, da bi vam se primio; sjutradan po suboti neka ga obræe sveštenik. **12** A

isti dan kad budete obrtali snop, prinesite jagnje od godine dana zdravo na žrtvu paljenicu Gospodu; **13** I dar uza nj, dvije desetine efe bijelog brašna zamiješena s uljem, da bude žrtva ognjena Gospodu na ugodni miris; i naljev uza nj, vina ēetvrt ina. **14** A hlijeba, ni zrna pržena ni zrna u klasu nemojte jesti do onoga dana kad prinesete žrtvu Bogu svojemu; to da vam je vjećna uredba od koljena do koljena po svijem stanovima vašim. **15** Potom od prvoga dana po suboti, od dana kad prinesete snop za žrtvu obrtanu, brojte sedam nedjelja punijeh; **16** Do prvoga dana po sedmoj nedjelji nabrojte pedeset dana; onda prinesite nov dar Gospodu. **17** Iz stanova svojih donesite dva hlijeba za žrtvu obrtanu; od dvije desetine efe bijelog brašna da budu, s kvascem neka budu pećeni; to su prvine Gospodu. **18** A s tijem hlijebom prinesite sedam jaganjaca od godine zdravijeh, i jedno tele i dva ovna, da bude žrtva paljenica Gospodu s darovima svojim i naljevima svojim, da bude žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu. **19** Zakoljite i jarca jednoga za grijeh i dva jagnjeta od godine za žrtvu zahvalnu. **20** I sveštenik neka to obrne tamu i amo s hlijebom od prve i sa dva jagnjeta na žrtvu obrtanu pred Gospodom; i biće svete stvari Gospodu za sveštenika. **21** I saberite se u taj dan, sabor sveti da vam je; nijednoga posla ropskoga ne radite zakonom vjećnim po svijem stanovima svojim od koljena do koljena. **22** A kad stanete žeti u zemlji svojoj, nemoj sasvijem požeti nijke svoje, ni pabirë po žetvi; ostavi siromahu i došljaku; ja sam Gospod Bog vaš. **23** Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **24** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: prvi dan sedmoga mjeseca neka vam je odmor, spomen trubni, sabor sveti. **25** Nijednoga posla ropskoga nemojte raditi, nego prinesite žrtvu ognjenu Gospodu. **26** Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **27** A deseti je dan toga mjeseca sedmoga dan očišćenja; sabor sveti neka vam je, i mučite duše svoje, i prinesite Gospodu žrtvu ognjenu. **28** U taj dan nemojte raditi nijednoga posla, jer je dan očišćenja, da se očistite pred Gospodom Bogom svojim. **29** A svaka duša koja se ne bi mučila u taj dan, da se istrijebi iz naroda svojega. **30** I svaku dušu koja bi radila kakav posao u taj dan, ja æeu zatrati dušu onu u narodu nezjinu. **31** Nijednoga posla nemojte raditi; to je vjećna uredba od koljena do koljena u svijem stanovima vašim. **32** Subota počivanja neka vam bude, i mučite duše svoje; devetoga dana istoga mjeseca kad bude veće, od većera do većera praznjujte počinak svoj. **33** Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **34** Kaži sinovima Izrailjevim, i reci: petnaestoga dana sedmoga mjeseca praznik je sjenica za sedam dana Gospodu. **35** Prvi dan neka bude sabor sveti, nijednoga posla ropskoga nemojte raditi. **36** Za sedam dana prinosite žrtve ognjene Gospodu; osmi dan neka vam bude sabor sveti, i prinesite žrtve ognjene Gospodu; praznik je, nijednoga posla ropskoga nemojte raditi. **37** To su praznici Gospodnj, koje æete praznovati na saborima svetim da prinesete žrtve ognjene Gospodu: žrtvu paljenicu i dar i žrtvu zahvalnu i naljev, sve kad je ēeum dan, **38** Osim subota Gospodnjih i osim darova vaših i osim svijeh zavjeta vaših i osim svijeh dobrovoljnijeh prinosa vaših, koje æete davati Gospodu. **39** Ali petnaesti dan toga mjeseca sedmoga, kad saberete rod zemaljski, praznjujte praznik Gospodu sedam dana; u prvi je dan odmor i u osmi je dan odmor. **40** U prvi dan uzmiti voæea s lijepijeh drveta, i grana palmovijeh i grana s gustijeh drveta i vrbe s potoka, i veselite se pred Gospodom Bogom svojim sedam dana. **41** I praznjujte taj praznik Gospodu sedam dana svake godine zakonom vjećnim od koljena do koljena, sedmoga mjeseca praznjujte ga. **42** I pod sjenicama budite sedam dana, ko je god rođen u Izraelju neka bude pod sjenicama, **43** Da bi znalo natražje vaše da sam ja učinio da žive pod sjenicama sinovi Izraeljevi kad sam ih izveo

iz zemlje Misirske. Ja sam Gospod Bog vaš. **44** I Mojsije kaza praznike Gospodnjie sinovima Izrailjevijem.

24 Još reče Gospod Mojsiju govoreći: **2** Zapovjedi sinovima Izrailjevim neka ti donesu ulja maslinova èista, cijeđena, za vidjelo, da zisci gore vazda. **3** Pred zavjesom svjedoèanstva u šatoru od sastanka Aron æe ih namještati da gore od većera do jutra pred Gospodom vazda zakonom vjećnim od koljena do koljena. **4** Na svjetnjak èista namještaæe žiske pred Gospodom vazda. **5** I uzmi bijelog brašna, i ispeci dvanaest kolaæa, svaki kolaæu da bude od dvije desetine efe. **6** I postavi ih u dva reda, po šest u jedan red, na èistom stolu pred Gospodom. **7** I na svaki red metni kada èistoga, da bude za svaki hlijeb spomen, žrtva ognjena Gospodu. **8** Svake subote neka ih postavlja sveštenik pred Gospodom vazda uzimajuæi od sinova Izraeljevih zakonom vjećnim. **9** I biće Aronovi i sinova njegovih, koji æe jesti na mjestu svetom, jer im je svetinja nad svetnjama od ognjenijeh žrtava Gospodnjih zakonom vjećnim. **10** A izade sin jedne Izraeljke, kojemu je otac bio Misirac, među sinove Izraeljeve, i svadi se u okolu sin žene Izraeljke s nekim Izraeljcem. **11** I psujuæi sin žene Izraeljke pohuli ime Božije, te ga dovedoðe k Mojsiju; a mati mu bješe po imenu Salomita, kæi Davrijina, od plemena Danova. **12** I metnuše ga u zatvor dokle im se kaže šta æe èiniti s njim po rjeðei Gospodnjoj. **13** A Gospod reče Mojsiju govoreći: **14** Izvedi tuga psovaæa napolje iz okola, i neka svi koji su èeli metnu ruke svoje na glavu njegovu, i neka ga sav narod zaspne kamenjem. **15** A sinovima Izraeljevim kaži i reci: ko bi god pohulio Boga svojega, nosiæe grijeh svoj. **16** Ko bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi, sav narod da ga zaspne kamenjem; i došljak i domorodac koji bi ružio ime Gospodnje, da se pogubi. **17** I ko ubije èovjeka, da se pogubi. **18** Ako ubije živinèe, neka vrati drugo, živinèe za živinèe. **19** I ko rani bližnjega svojega, kako uèini tako da mu bude: **20** Ulom za ulom, oko za oko, Zub za Zub; kako oštetiti tijelo èovjeku, onako da mu se uèini. **21** Ko ubije živinèe, da vrati drugo; ali ko ubije èovjeku, da se pogubi. **22** Zakon da vam je jedan, došljaku da bude kao i rođenom u zemlji. Jer sam ja Gospod Bog vaš. **23** I Mojsije kaza sinovima Izraeljevim, a oni izvedoðe psovaæa napolje iz okola, i zasuše ga kamenjem; i uèiniše sinovi Izraeljevi kako Gospod zapovjedi Mojsiju.

25 Još reče Gospod Mojsiju na gori Sinajskoj govoreći: **2** Kaži sinovima Izraeljevim, i reci im: kad dođete u zemlju koju vam ja dajem, neka praznjuje zemlja subotu Gospodnju. **3** Šest godina zasijevaj njivu svoju, i šest godina reži vinograd svoj i sabiraj rod. **4** A sedma godina neka bude subota za odmor zemlji, subota Gospodnja; nemoj sijati u polju svojem ni rezati vinograda svojega. **5** Sto samo od sebe rodi iza žetve tvoje nemoj žeti, i grožđa u vinogradu svojem nerezanom nemoj brati; neka bude godina odmora zemlji. **6** Ali što rodi zemlja za poèivanja svojega, ono neka vam bude hrana, tebi i sluzi tvojemu i sluškinji tvojoj i najamniku tvojemu i ukraæaninu tvojemu koji je kod tebe. **7** I stoci tvojoj i svijem životinjama što su u tvojoj zemlji, sav rod njezin neka bude hrana. **8** I nabroj sedam sedmina godina, sedam puta po sedam godina, tako da ti sedam sedmina godina bude èetrdeset i devet godina. **9** Tada zapovjedi neka zatrubi truba deseti dan sedmoga mjeseca, na dan očišćenja neka trubi truba po svoj zemlji vašoj. **10** I posvetite godinu pedesetu, i proglašite slobodu u zemlji svima koji žive u njoj; to neka vam je oprosna godina, i tada se vratite svaki na svoju baštinu, i svaki u rod svoj vratite se. **11** Oprosna godina da vam je ta pedeseta godina; nemojte sijati, niti žanjite što samo rodi te godine, niti berite grožđa u vinogradima nerezanim. **12** Jer je oprosna godina; neka vam je sveta; sa svakoga polja jedite rod njegov. **13** Te godine oprosne vratite se svaki na svoju

baštinu. **14** I ako prodaš što bližnjemu svojemu ili kupiš što od bližnjega svojega, ne varajte jedan drugoga. **15** Prema broju godina po oprosnou godini kupuj od bližnjega svojega, i prema broju godina u koje æeš brati rod neka ti prodaje. **16** Sto više bude godina to æe cijena biti veæa onome što kupuješ, a što manje bude godina to æe manja biti cijena, jer ti se prodaje broj ljetina. **17** Zato ne varajte jedan drugoga, nego se bojte Boga svojega; jer sam ja Gospod Bog vaš. **18** Držite uredbe moje i èuvajte zakone moje i vršite ih, pa æete živjeti u zemlji bez straha. **19** I zemlja æe raðati rod svoj, i ješæete ga, i bæete siti, i živjeæete u njoj bez straha. **20** I ako biste rekli: šta æemo jesti sedme godine, eto neæemo sijati niti æemo brati ljetine? **21** Pustiæu blagoslov svoj na vas šeste godine, te æe roditi za tri godine. **22** I sijaæete osme godine, a ješæete ljetinu staru do devete godine, dokle ne prisprijе rod njezin, ješæete stari. **23** Ali da se zemlja ne prodaje za svagda, jer je moja zemlja, a vi ste došljaci i ukuæani kod mene. **24** Zato po svoj zemlji države vaše neka se otkupljuju zemlje. **25** Ako osiromaši brat tvoj i proda nešto od baštine svoje, a poslije dođe ko od roda njegova najblizi njemu da otkupi, neka otkupi što brat njegov prodade. **26** Ako li ne bi imao nikoga da otkupi, nego bi se pomogao i zglavio koliko treba za otkup, **27** Onda neka odbije godine otkako je prodao, pa što ostane neka isplati onome kome je prodao, i tako neka opet dođe do svoje baštine. **28** Ako li nema koliko bi trebalo vratiti, onda ostaje stvar prodana u onoga ko je kupio do godine oprosne, a oprosne godine ostvare se, i on æe se vratiti na svoju baštinu. **29** Ko proda kuæu u kojoj se sjedi u mjestu ograðenu zidom, vlastan je otkupiti je dokle se ne navrši godina dana otkako je proda; cijelu godinu dana ima vlast otkupiti je. **30** A ako je ne otkupi za godinu dana, onda ostaje kuæa u mjestu ograðenu zidom onome ko je kupio sasvijem od koljena na koljeno, i neæe je ostaviti oprosne godine. **31** A kuæe po selima, koja nijesu ograðena zidom, neka se uzimaju kao njive, mogu se otkupiti, i godine oprosne vraæaju se. **32** A mjeseta Levitska i kuæe u mjestima njihovim, svagda mogu otkupiti Leviti. **33** Ali ko kupi od Levita, neka oprosne godine ostavi kupljenu kuæu i što je imao u mjestu; jer kuæe po mjestima Levitskim jesu njihove meðu sinovima Izrailjevima. **34** Ali polje pod mjestima njihovim da se ne prodaje; jer je njihovo dostojanje dovjeka. **35** Ako osiromaši brat tvoj i iznemogne ruka njegova pored tebe, prihvati ga, i kao stranac i došljak neka pozivi uz tebe. **36** Nemoj uzimati od njega kamate ni dobiti; nego se boj Boga, da bi poživio brat tvoj uz tebe. **37** Novaca nemoj mu davati na kamatu, niti mu hrane svoje pozaimaj radi dobiti. **38** Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske da vam dam zemlju Hananskiju i da vam budem Bog. **39** I ako osiromaši brat tvoj kod tebe tako da ti se proda, nemoj ga držati kao roba; **40** Kao najamnik i kao došljak neka bude kod tebe; do oprosne godine neka služi kod tebe. **41** A onda neka ide od tebe sa sinovima svojim, neka se vrati u rod svoj, i na baštinu otaca svojih neka se vrati. **42** Jer su moje sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske, neka se ne prodaju kao robovi. **43** Nemoj gospodariti nad njim žestoko, nego se boj Boga svojega. **44** A rob tvoj i robinja tvoja što æeš imati neka budu od onjeh naroda koji æe biti oko vas, od njih kupujte roba i robinju. **45** I između sinova stranaca koji budu kod vas, između njih kupujte i iz porodica onjeh koji budu kod vas, koji se rode u zemlji vašoj, i ti neka vam budu imanje. **46** Oni æe postati vaši i sinova vaših nakon vas, i bæe vam dostojarje, da vam svaku službu vrše do vijeka; ali nad braæom svojom, sinovima Izrailjevima, нико nad bratom svojim da ne gospodari žestoko. **47** Ako li se bogati došljak ili gost koji živi s tobom, a brat tvoj osiromaši kod njega tako da se proda došljaku, koji živi s tobom, ili kome god od tuđega roda, **48** Kad se proda, može se otkupiti; kogod od braæe njegove neka ga otkupi;

49 Ili stric njegov, ili sin strica njegova neka ga otkupi, ili ko drugi od krvi njegove u rodu njegovu neka ga otkupi; ili ako se pomogne, neka se sam otkupi. **50** Neka se proraèuna s kupcem svojim od godine kad se proda do godine oprosne, da cijena za koju se proda dođe prema broju godina; kao nadnièaru neka mu se raèuna vrijeme koje je otslužio. **51** Ako ostaje još mnogo godina, prema njima neka plati otkup od cijene za koju je kupljen. **52** Ako li ostaje malo godina do oprosne godine, neka se proraèuna s njim i neka plati otkup prema tijem godinama. **53** Kao najamnik godišnji neka bude u njega, i neka ne gospodari nad njim žestoko na tvoje oèi. **54** Ako li se ovako ne otkupi, neka otide godine oprosne i on i sinovi njegov s njim. **55** Jer su sinovi Izrailevi moje sluge, moje su sluge, koje sam izveo iz zemlje Misirske; ja sam Gospod Bog vaš.

26 Nemojte graditi sebi idola ni likova rezanjeh, niti stupova podižite, ni kamenja sa slikama meæeite u svojoj zemlji da mu se klanjate; jer sam ja Gospod Bog vaš. **2** Držite subote moje, i svetinju moju poštujte; ja sam Gospod. **3** Ako uživite po mojim uredbama, i zapovijesti moje uzdržite i ušenite, **4** Davaæu vam dažd na vrijeme, i zemlja æe raðati rod svoj, i drveta æe u polju raðati rod svoj; **5** I vršidba æe vam stizati berbu vinogradsku, a berba æe vinogradrska stizati sijanje, i ješæete hljeb svoj do sitosti, i živjeæete bez straha u zemlji svojoj. **6** Jer æe dati mir zemlji, te æete spavati a neæe biti nikoga da vas plaši; uèiniæeu, te æe nestati zle zvijeri iz zemlje, i maæe neæe prolaziti preko vaše zemlje. **7** Nego æete tjerati neprijatelje svoje, i padaæe pred vama od maæa. **8** Vas æe petorica tjerati stotinu, a vas stotina tjeræe deset tisuæa, i padaæe neprijatelji vaši pred vama od maæa. **9** I obratiæu se k vama, i uèiniæeu vam da rastete, i umnožiæeu vas, i utvrđiæu zavjet svoj s vama. **10** I ješæete žito staro, od mnogo godina, i izasipaæete staro kad dođe novo. **11** I namjestiæeu stan svoj meðu vama, i duša moja neæe mrziti na vas. **12** I hodiæu meðu vama, i bæeu vam Bog, i vi æete biti moj narod. **13** Ja sam Gospod Bog vaš, koji vas izvedoh iz zemlje Misirske da im ne robujete, i polomih palice jarma vašega, i ispravih vas da hodite pravo. **14** Ako li me ne uzaslušate, i ne ušenite sve ove zapovijesti, **15** Ako povrgnete uredbe moje i duši vašoj omrznu zakoni moji da ne tvorite sve zapovijesti moje, i raskinetе zavjet moj, **16** I ja æu vama uèiniti ovo: pustiæu na vas strah, suhu bolest i vruæicu, koje æe vam oèi iskarbiti i dušu ucivjeliti; i zaludu æete sijati sjeme svoje, jer æe ga jesti neprijatelji vaši. **17** I okrenuæeu lice svoje nasuprot vama, i sjeæai æe vas neprijatelji vaši, i koji mrze na vas bæeæe vam gospodari, i bježææete kad vas niko ne tjeri. **18** Ako me ni tada ne stanete slušati, karaæeu vas još sedam puta više za grijeha vaše. **19** Potraeu ponos sile vaše, i uèiniæeu da nebo nad vama bude kao gvožđe a zemlja vaša kao mqed. **20** Snaga æe se vaša trošiti uzalud, jer zemlja vaša neæe raðati roda svojega, i drveta po zemlji neæe raðati roda svojega. **21** Ako mi užidete nasuprot i ne htjedbudete slušati me, dodaæeu vam sedam puta više muka prema grijesima vašim. **22** Pustiæu na vas zvijeri poljske, koje æe vam djecu izjesti i stoku potri i vas umaliti, i opusæeæe putovi vaši. **23** Ako se ni od toga ne popravite, nego mi jošte užidete nasuprot, **24** I ja æu vama iæi nasuprot, i bæeu vas još sedam puta više za grijeha vaše. **25** Pustiæu na vas maæe, koji æe osvetiti moj zavjet; a kad se sleæete u gradove svoje, tada æetu pustiti pomor meðu vas, i bæete predani u ruke neprijatelju. **26** I kad vam slomim potporu u hljebu, deset æe žena peæi hljeb vaš u jednoj peæi, i davaæe vam hljeb vaš na mjeru, i ješæete a neæete se nasititi. **27** Ako me ni tako ne stanete slušati, nego mi užidete nasuprot, **28** I ja æu vama s gnjevom iæi nasuprot, i sedam puta veæema karaæeu vas za grijeha vaše. **29** I ješæete meso od sinova svojih, i meso od kæeri svojih ješæete.

30 Razvaliæu visine vaše, i oboriæu idole vaše, i metnuæu trupove vaše na trupove gadnih bogova vaših, i mrziæe duša moja na vas.

31 I obratiæu gradove vaše u pustoi, i razoriæu svetinje vaše, i neæeu više mirisati mirisa vašega.

32 I opustiæu zemlju da æe joj se èuditi neprijatelji vaši, koji æe živjeti u njoj.

33 A vas æu rasijati po narodima, i uèiniæu da vas gone s golijem maëem; i zemlja æe vaša biti pusta i gradovi vaši raskopani.

34 Tada æe zemlji biti mile subote njezine za sve vrijeme dokle bude pusta; i kad budete u zemlji svojih neprijatelja, zemlja æe poèivati, i biæe joj mile subote njezina.

35 Za sve vrijeme dokle bude pusta poèivaæe, jer nije poèivala u vaše subote, kad ste u njoj živjeli.

36 A koji vas ostanu, metnuæu strah u srca njihova u zemljama neprijatelja njihovih, te æee ih goniti list kad šušne zaljuljavši se, i oni æe bijeæati kao ispred maëa, i padæae a niko ih neæee tjerati.

37 I padaæae jedan preko drugoga kao od maëa, a niko ih neæee tjerati; i neæete se moæi držati pred neprijateljima svojim.

38 Nego æete izginuti meðu narodima, i proždrijeæe vas zemlja neprijatelja vaših.

39 A koji vas ostanu, èiljeæe za bezakonje svoje u zemlji neprijatelja svojih, i za bezakonje otaca svojih èiljeæe.

40 Ali ako priznаду bezakonje svoje i bezakonje otaca svojih po grijesima, kojima mi griješiæe i kojima mi idoše nasuprot,

41 Te i ja njima idoh nasuprot i odvedoh ih u zemlju neprijatelja njihovih; ako se tada ponisti srce njihovo neobrezano, i bude im pravo što su pokarani za bezakonje svoje,

42 Tada æu se opomenuti zavjeta svojega s Jakovom, i zavjeta svojega s Isakom, i zavjeta svojega s Avramom opomenuæu se, i zemlje æu se opomenuti.

43 Kad se zemlja oprosti njih i budu joj mile subote njezine kad opusti s njih, i njima bude pravo što su pokarani za bezakonje svoje, jer sudove moje povrgoše i duši njihovoj omrzoše uredbe moje.

44 A zato ni onda kad budu u zemlji neprijatelja svojih neæeu ih povræi niti æeu tako omrznuti na njih da ih potrem i raskinem zavjet svoj s njima; jer sam ja Gospod Bog njihov.

45 Nego æu se njih radi opomenuti zavjeta sa starima njihovijem, koje izvedoh iz zemlje Misirske narodima na vidiku da im budem Bog, ja Gospod.

46 Ovo su uredbe i sudovi i zakoni, koje postavi Gospod izmeðu sebe i sinova Izrailjevih na gori Sinajskoj preko Mojsija.

27 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi:

2 Kaži sinovima Izraeljevim, i reci im: kad ko zavjetuje dušu svoju Gospodu, ti ga ucijeni:

3 A ovako æeš cijeniti: muško od dvadeset godina do šezdeset cijeniæe pedeset sikala srebra, po sliku svetom.

4 Ako bude žensko, cijeniæe trideset sikala.

5 Ako je od pet do dvadeset godina, cijeniæe muško dvadeset sikala a žensko deset sikala.

6 Ako je od jednoga mjeseca do pet godina, cijeniæe muško pet sikala srebra, a žensko æeš cijeniti tri sliku srebra.

7 Ako li bude od šezdeset godina i više, ako je muško, cijeniæe petnaest sikala, a žensko deset sikala.

8 Ako je siromah da ne može platiti cijene, onda neka doðe k svešteniku da ga ucijeni sveštenik, i prema onome što može dati koji se zavjetovao, neka ga sveštenik ucijeni.

9 Ako bi zavjetovao živinæe od onijeh što se prinose Gospodu, što god da Gospodu, sveto je.

10 Da ga ne promijeni ni dade drugo za ono, ni dobro za rðavo, ni rðavo za dobro; ako li bi kako promijenio živinæe, onda æe biti sveto i ono i drugo koje je dao za ono.

11 Ako li bi zavjetovao živinæe neèisto od onijeh što se ne prinose Gospodu, neka se doveðe živinæe pred sveštenika;

12 I neka ga precijeni sveštenik, bilo dobro ili rðavo; i kako ga precijeni sveštenik, tako da bude.

13 Ako bi ga htio otkupiti, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio.

14 Kad bi ko zavjetovao kuæu svoju, da je sveta Gospodu, neka je precijeni sveštenik, bila dobra ili rðava; kako je precijeni sveštenik, tako da bude.

15 Ako bi onaj koji zavjetuje htio otkupiti kuæu svoju, neka na cijenu tvoju dometne još peti dio, pa neka je njegova.

16 Ako bi ko zavjetovao Gospodu dio njive svoje, cijeniæe je prema

usjevu: gomer jeèema gdje se posije, cijeniæe pedeset sikala srebra.

17 Ako bi od oprosne godine zavjetovao njivu svoju, neka ostane po tvojoj cijeni.

18 Ako li poslije oprosne godine zavjetuje njivu svoju, tada neka mu sveštenik proraèuna novce prema broju godina koje ostaju do oprosne godine, i neka se odbije od tvoje cijene.

19 I ako bi htio otkupiti njivu svoju onaj ko je zavjetuje, neka dometne na cijenu tvoju još peti dio, i neka bude njegova.

20 Ali ako ne otkupi njive, i njiva se proda drugome, ne može se više otkupiti;

21 Nego æe ona njiva, kad se oprosti oprosne godine, biti sveta Gospodu, kao njiva zavjetovana, sveštenikova neka bude.

22 Ako li bi ko zavjetovao Gospodu njivu kupljenu, koja nije dostojarje njegovo,

23 Sveštenik neka mu proraèuna cijenu do godine oprosne, i neka u onaj dan da tu cijenu da bude stvar sveta Gospodu.

24 A godine oprosne da se vrati njiva onome od koga je kupljena, èije je dostojarje ona njiva.

25 A svaka cijena tvoja neka bude na slike svete, a u sliku ima dvadeset novaca.

26 Ali prvina od stoke, koje su Gospodnje, niko da ne zavjetuje, bilo goveèe ili sitna stoka, jer je Gospodnje.

27 Ako li bi bilo od životinja neèistijeh, onda neka otkupi po tvojoj cijeni dometnuv peti dio ozgo; ako li se otkupi, neka se proda po tvojoj cijeni.

28 Ali ni jedna stvar zavjetovana, što ko zavjetuje Gospodu od èega mu dragو što ima, od ljudi ili od stoke ili od njive svoje, da se prodaje ni otkupljuje; svaka stvar zavjetovana svetinja je nad svetinjama Gospodu.

29 Živinæe zavjetovano, koje èovjek zavjetuje, da se ne otkupljuje, nego da se ubije.

30 I svaki desetak zemaljski od usjeva zemaljskoga i od voæea, Gospodnji je, svetinja je Gospodu.

31 Ali ko bi htio otkupiti što desetka svojega, neka na cijenu dometne još peti dio.

32 I desetak od goveda i od sitne stoke, koje doðe pod štap pastirski deseto, da je sveto Gospodu.

33 Da se ne bira dobro ni rðavo, ni da se mijenja; ako li bi se kakogod promijenilo, onda neka bude i ono i drugo promijenjeno sveta stvar, i da se ne otkupi.

34 Ovo su zapovjeti koje zapovjedi Gospod Mojsiju za sinove Izraeljeve na gori Sinajskoj.

Brojevi

1 Još reče Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj u šatoru od sastanka prvi dan drugoga mjeseca druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske, govoreći: **2** Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem, sve muškinje, glavu po glavu, **3** Od dvadeset godina i više, sve koji mogu ići na vojsku u Izraelju, izbrojte ih po èetama njihovijem ti i Aron; **4** I s vama neka bude po jedan èovjek od svakoga plemena, koji je poglavar u domu otaca svojih. **5** A ovo su imena ljudi koji æe biti s vama: od plemena Ruvimova Elisur sin Sedijurom; **6** Od Simeunova Salamilo sin Surisadej; **7** Od Judina Nason sin Aminadavom; **8** Od Isaharova Natanailo sin Sogarov; **9** Od Zavulonova Elijav sin Helonov; **10** Od sinova Josifovijeh: od plemena Jefremova Elisama sin Emijudov; od Manasijina Gamalilo sin Fadasurov; **11** Od Venijaminova Avidan sin Gadeonijev; **12** Od Danova Ahijezer sin Amisadajev; **13** Od Asirova Fagailo sin Ehranov; **14** Od Gadova Elisaf sin Raguliov; **15** Od Neftalimova Ahirej sin Enanov. **16** To su koji se sazivaju na zbor, knezovi u plemenima otaca svojih, tisuænici Izraeljevi. **17** I uze Mojsije i Aron te ljude, koji biše imenovani. **18** I sabraše sav zbor prvi dan drugoga mjeseca, i prepisaše ih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh i po imenima njihovijem od dvadeset godina i više, glavu po glavu. **19** Kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, tako ih izbroji u pustinji Sinajskoj. **20** I bješe sinova prvenca Izraeljeva Ruvima, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima s glave na glavu sve muškinje od dvadeset godina i više, što mogaše ići na vojsku, **21** Bješe ih izbrojenih od plemena Simeunova pedeset i devet tisuæa i tri stotine. **24** Sinova Gadovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **25** Bješe ih izbrojenih od plemena Gadova èetrdeset i pet tisuæa, šest stotina i pedeset. **26** Sinova Judinijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **27** Bješe ih izbrojenih od plemena Judina sedamdeset i èetiri tisuæe i šest stotine. **28** Sinova Isaharovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **29** Bješe ih izbrojenih od plemena Isaharova pedeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine. **30** Sinova Zavulonovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **31** Bješe ih izbrojenih od plemena Zavulonova pedeset i sedam tisuæa i èetiri stotine. **32** Od sinova Josifovijeh: sinova Jefremovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **33** Bješe ih izbrojenih od plemena Jefremova èetrdeset tisuæa i pet stotina. **34** Sinova Manasijinih, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **35** Bješe ih izbrojenih od plemena Manasijina trideset i dvije tisuæe i dvjesti. **36** Sinova Venijaminovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od

dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **37** Bješe ih izbrojenih od plemena Venijaminova trideset i pet tisuæa i èetiri stotine. **38** Sinova Danovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **39** Bješe ih izbrojenih od plemena Danova šezdeset i dvije tisuæe i sedam stotina. **40** Sinova Asirovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **41** Bješe ih izbrojenih od plemena Asirova èetrdeset i jedna tisuæa i pet stotina. **42** Sinova Neftalimovijeh, roda njihova po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, kad se izbroji po imenima od dvadeset godina i više svi što mogahu ići na vojsku, **43** Bješe ih izbrojenih od plemena Neftalimova pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine. **44** Ovo su oni koje Mojsije i Aron izbroji s knezovima Izraeljskim, s dvanaest ljudi, koji bijahu po jedan za svaki dom otaca svojih. **45** I svega bješe sinova Izraeljevih izbrojenih po domovima otaca svojih od dvadeset godina i više, svih što mogahu ići na vojsku, **46** Bješe ih izbrojenih šest stotina i tri tisuæe i pet stotina i pedeset. **47** Ali Leviti po plemenu otaca svojih ne biše brojeni među njih. **48** Jer Gospod reče Mojsiju govoreći: **49** Plemena Levijeva nemoj brojati, niti broja njihova sastaviti sa sinovima Izraeljevijem. **50** Nego postavi Levite nad šatorom od svjedoèanstva i nad svijem posuðem u njemu i nad svijem što pripada njemu; oni neka nose šator i sve posuðe njegovu, neka služe u njemu, i staju oko šatora. **51** I kad se šator krene, neka ga slože Leviti; i kad šator stane, onda neka ga razapnu Leviti. A ko bi drugi pristupio, da se pogubi. **52** I sinovi Izraeljevi neka staju svaki u svom okolu i svaki kod svoje zastave po èetama svojim. **53** A Leviti neka staju oko šatora od svjedoèanstva, da ne doðe gnjev na zbor sinova Izraeljevih; i neka Leviti rade što treba oko šatora od svjedoèanstva. **54** I uèiniše sinovi Izraeljevi kako Gospod zapovjedi, sve tako uèiniše.

2 Potom reče Gospod Mojsiju i Aronu govoreći: **2** Sinovi Izraeljevi neka staju u oko svaki kod svoje zastave sa znakom doma otaca svojih, prema šatoru od sastanka unaokolo. **3** S istoka neka staje uoko zastava vojske Judine po èetama svojim s vojvodom sinova Judinijeh Nasonom sinom Aminadavovim; **4** A u vojsci njegovoj sedamdeset i èetiri tisuæe i šest stotina izbrojenih. **5** A do njega neka staje uoko pleme Isaharovo s vojvodom sinova Isaharovijeh Natanailem sinom Sogarovim; **6** A u vojsci njegovoj pedeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine izbrojenih. **7** Pa onda pleme Zavulonovo s vojvodom sinova Zavulonovijeh Elijavom sinom Helonovijem; **8** A u vojsci njegovoj pedeset i sedam tisuæa i èetiri stotine izbrojenih. **9** Svega izbrojenih u vojsci Judinoj sto i osamdeset i šest tisuæa i èetiri stotine po èetama njihovijem. Oni neka idu naprijed. **10** A zastava vojske Ruvimove po èetama svojim neka bude s juga, s vojvodom sinova Ruvimovijeh Elisurom sinom Sedijurom; **11** A u vojsci njegovoj èetrdeset i šest tisuæa i pet stotina izbrojenih. **12** A do njega neka staje uoko pleme Simeunovo s vojvodom sinova Simeunovijeh Salamilom sinom Surisadajevim; **13** A u vojsci njegovoj pedeset i devet tisuæa i tri stotine izbrojenih. **14** Pa onda pleme Gadovo s vojvodom sinova Gadovijeh Elisafom sinom Raguliovim; **15** A u vojsci njegovoj èetrdeset i pet tisuæa i šest stotina i pedeset izbrojenih. **16** A svega izbrojenih u vojsci Ruvimovoju sto i pedeset i jedna tisuæa i èetiri stotine i pedeset po èetama njihovijem. I oni neka idu drugi. **17** Potom neka ide šator od sastanka s vojskom sinova Levijevih usred ostale vojske; kako uoko staju tako neka i idu, svaki svojim redom pod svojom zastavom. **18** Zastava vojske Jefremove po èetama svojim neka bude sa zapada, s vojvodom

sinova Jefremovijeh Elisamom sinom Emijudovim; **19** A u vojsci njegovoj éetrdeset tisuæa i pet stotina izbrojenijeh. **20** A do njega pleme Manasijino s vojvodom sinova Manasijinih Gamalilom, sinom Fadasurovom; **21** A u njegovoj vojsci trideset i dvije tisuæe i dvjeta izbrojenijeh. **22** Pa onda pleme Venijaminovo s vojvodom sinova Venijaminovijeh Avidanom sinom Gadeonijevim; **23** A u vojsci njegovoj trideset i pet tisuæa i èetiri stotine izbrojenih. **24** A svega izbrojenijeh u vojsci Jefremovoj sto i osam tisuæa i sto po èetama njihovjem. I oni neka idu treæi. **25** Zastava vojske Danove po èetama svojim neka bude sa sjevera s vojvodom sinova Danovijeh Ahijezerom sinom Amisadajevim; **26** A u vojsci njegovoj šezdeset i dvije tisuæe i sedam stotina izbrojenih. **27** A do njega neka staje u oko pleme Asirovo s vojvodom sinova Asirovijeh Fagailom sinom Ehranovijem; **28** A u vojsci njegovoj éetrdeset i jedna tisuæa i pet stotina izbrojenijeh. **29** Za njima pleme Neftalimovo s vojvodom sinova Neftalimovijeh Ahirejem sinom Enanovijem; **30** A u njegovoj vojsci pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine izbrojenih. **31** A svega izbrojenijeh u vojsci Danovo sto i pedeset i sedam tisuæa i šest stotina. I oni neka idu najposlje uza zastave svoje. **32** To su sinovi Izrailjevi koji biše izbrojeni po domovima otaca svojih. Svega izbrojenijeh u cijeloj vojsci po èetama njihovjem šest stotina i tri tisuæe i pet stotina i pedeset. **33** Ali Levit ne biše brojeni među sinove Izraeljeve, kao što Gospod bješe zapovjedio Mojsiju. **34** I uèiniše sinovi Izraeljevi sve; kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako stajahu uoko, i tako iðahu svaki po porodici svojoj i po domu otaca svojih.

3 A ovo je pleme Aronovo i Mojsijevo, kad Gospod govorí s Mojsijem na gori Sinajskoj. **2** I ovo su imena sinova Aronovijeh: prvenac Nadav, pa Avijud i Eleazar i Itamar. **3** To su imena sinova Aronovijeh, sveštenika, koji biše pomazani i posveæeni da vrše službu svešteničku. **4** Ali pogibe Nadav i Avijud pred Gospodom, kad prineše organj tuð pred Gospodom u pustinji Sinajskoj; i ne imáše djece; zato Eleazar i Itamar otpovljaju službu svešteničku za života Arona oca svojega. **5** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **6** Kaži neka pristupi pleme Levijevo, i postavi ga pred Aronom sveštenikom da mu služe, **7** I da rade za nj i za sav zbor pred šatorom od sastanka služæei šatoru, **8** I da èuvaju sve posuðe u šatoru od sastanka, i da straže za sinove Izraeljeve služæei šatoru. **9** Pa æee dati Levite Aronu i sinovima njegovijem; oni su darovani njemu između sinova Izraeljevih. **10** A Arona i sinove njegove postavi da vrše svešteničku službu svoju; ako li bi ko drugi pristupio, da se pogubi. **11** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **12** Evo uzeh Levite između sinova Izraeljevih za sve prvence što otvoraju matericu među sinovima Izraeljevijem; zato æe moji biti Leviti. **13** Jer je moj svaki prvenac; od onoga dana kada pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetih sebi svakoga prvenca u Izraelju od èovjeka do živinæta; moji æe biti; ja sam Gospod. **14** Još reèe Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj govoreæi: **15** Izbroj sinove Levijeve po domovima otaca njihovijeh, po porodicama njihovijem, sve muškinje od mjeseca dana i više izbroj. **16** I Mojsije ih izbroj po zapovijesti Gospodnjoj, kako mu bi zapovjeæeno. **17** I bjehu sinovi Levijevo po imenu ovi: Girson i Kat i Merarije. **18** A ovo su imena sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem: Lovenije i Semej. **19** A sinovi Katovi po porodicama svojim: Amram i Isar, Hevron i Ozilo. **20** A sinovi Merarjevi po porodicama svojim: Mallije i Musije. To su porodice Levitske po domovima otaca svojih. **21** Od Girsona porodica Lovenijeva i porodica Semejeva. To su porodice Girsonove. **22** A izbrojenih među njima, kad se izbroj sve muškinje od mjeseca dana i više, bješe ih izbrojenijeh svega sedam tisuæa i pet stotina. **23** Porodice Girsonove stajahu uoko iza šatora sa zapada. **24** A starješina od doma otaèkoga u porodicama

Girsonovim bješe Elisaf sin Dailov. **25** A sinovi Girsonovi èuvahu u šatoru od sastanka šator i naslon, pokrivaè njegov i zavjes na vratima šatora od sastanka, **26** I zavjes od trijema i zavjes na vratima od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njegova za svaku potrebu njegovu. **27** A od Kata bješe porodica Amramova i porodica Isarova i porodica Hevronova i porodica Ozilova. To su porodice Katove. **28** Svega muškinja od mjeseca dana i više bješe na broj osam tisuæa i šest stotina, koji služahu oko svetinje. **29** Porodice sinova Katovijeh stajahu uoko pored šatora s juga. **30** A starješina od doma otaèkoga u porodicama Katovijem bješe Elisafan sin Ozilov. **31** A oni èuvahu kovèeg i sto i svijetnjak i oltar i posuðe u svetinji kojim služe, i zavjes, i sve što pripada k njemu. **32** A starješina nad starješinama Levitskim bješe Eleazar sin Arona sveštenika, postavljen nad onima koji èuvaju svetinju. **33** A od Merarija bješe porodica Malijeva i porodica Musijeva. To su porodice Merarijeve. **34** I bješe ih izbrojenijeh, kad se izbroji sve muškinje od mjeseca dana i više, šest tisuæa i dvjeta. **35** A starješina od doma otaèkoga u porodicama Merarijevom bješe Surilo sin Avihejev; oni stajahu uoko pored šatora sa sjevera. **36** I sinovi Merarijevi èuvahu daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove i sve sprave njegove i sve što k njemu pripada, **37** I stupce od trijema unaokolo i stopice njihove i kolje i uža njihova. **38** A pred šatorom od sastanka s istoka stajahu po Mojsije i Aron i sinovi njegovi èuvajuæi svetinju za sinove Izraeljeve; a da ko drugi pristupi, poginuo bi. **39** A svega Levita kad ih izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj po porodicama njihovijem, svega muškinja od mjesec dana i više, bješe dvadeset i dvije tisuæe. **40** I Gospod reèe Mojsiju: izbroj sve prvence muške među sinovima Izraeljevim od mjeseca dana i više, i saberi broj imena njihovijeh. **41** I uzmi Levite za mene ja sam Gospod mjesto svijeh prvenaca među sinovima Izraeljevim, i stoku Levitsku mjesto svijeh prvenaca od stoke sinova Izraeljevih. **42** I izbroji Mojsije kako mu zapovjedi Gospod, sve prvence među sinovima Izraeljevijem; **43** I svega prvenaca muških, kad se izbrojiše po imenima od jednoga mjeseca i više, bješe izbrojenijeh dvadeset i dvije tisuæe i dvjeta i sedamdeset i tri. **44** I Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **45** Uzmi Levite mjesto svijeh prvenaca među sinovima Izraeljevim i stoku Levitsku mjesto stoke njihove, da budu moji Leviti; ja sam Gospod. **46** A da se otkupe oni dvjeta i sedamdeset i tri, što ima prvenaca među sinovima Izraeljevijem više nego Levita, **47** Uzmi po pet sikala od glave; uzmi po svetom siklu a u taj sikal ide dvadeset gera). **48** I podat je novce Aronu i sinovima njegovijem, otkup za one koji prelaze broj njihov. **49** I uze Mojsije otkup od onijeh koji ostaše preko onijeh koji biše promijenjeni za Levite. **50** I uze novce od prvenaca sinova Izraeljevih, tisuæu i trista i šezdeset i pet sikala, po svetom siklu. **51** I dade Mojsije taj otkup Aronu i sinovima njegovijem po zapovijesti Gospodnjoj, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju.

4 Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Izbroj sinove Katove između sinova Levijevih po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh. **3** Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za posao da mogu raditi poslove u šatoru od sastanka. **4** A ovo æe biti posao sinovima Katovijem u šatoru od sastanka u svetinji nad svetinjama: **5** Kad polazi vojska, doæi æe Aron sa sinovima svojim, i skinuæe zavjes s vrata, i pokriæe njim kovèeg od svjedoæanstva. **6** Pa æe po njemu prostrijeti pokrivaè od koža jazavéjih, i ozgo æe prostrijeti prostiraè od same porfire, i provuæi æe mu poluge. **7** I po stolu za hljebove postavljene neka prostru prostiraè od porfire, i neka metnu na nj zdjele i èaše i vijedra i kutliæe, i hljeb svagda neka je na njemu. **8** Pa vrh toga neka prostru prostiraè od crvca, i neka pokriju pokrivaèem od koža

jazavějih, i neka mu provuku poluge. **9** I neka uzmu prostiraě od porfire i pokriju svjetnjak i žiške njegove i usekaèe njegove i lopatice njegove i sve sudove za ulje, kojima služe oko njega. **10** I neka ga sa svijem spravama njegovijem zaviju u pokrivaë od koža jazavějih, i metnu ga na poluge. **11** I po zlatnom oltaru neka prostru prostiraë od porfire i pokriju ga pokrivaèem od koža jazavějih, i provuku mu poluge. **12** I neka uzmu sve sprave za službu, kojima služe u svetinji, i neka ih metnu u prostiraë od porfire i zaviju u pokrivaë od koža jazavějih, i metnu na poluge. **13** I neka ometu pepeo s oltara i po oltaru prostru prostiraë od skerleta, **14** I neka metnu na nj sve sprave njegove, kojima služe na njemu, mašice, viljuške, lopatice i kotliæe i sve sprave za oltar, i neka ga pokriju pokrivaèem od koža jazavějih, pa mu provuku poluge. **15** I kad to svrši Aron i sinovi njegovi i zaviju svetinju i sve sprave za svetinju, da pođe vojska, onda neka dođu sinovi Katovi da nose, ali neka se ne dotaknu nijedne stvari svete, da ne poginu. To je posao sinova Katovijeh u šatoru od sastanka. **16** A Eleazar sin Arona sveštenika neka se stara za ulje za vidjelo, i za kad mirisni, i za žrtvu svagdašnju, i za ulje pomazanja, neka pazi na sav šator i na sve što je u njemu, na svetinju i na posuðe njezino. **17** I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **18** Nemojte da se istrijebi koljeno porodica Katovijeh između Levita; **19** Nego im uèinite ovo da bi ostali živi i ne bi pomrli kad pristupaju k svetinji nad svetinjama: Aron i sinovi njegovi neka dođu i odrede svakomu šta æe koji raditi i šta æe nositi. **20** A oni neka ne dolaze da gledaju kad se zavijaju svete stvari, da ne pomru. **21** Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **22** Izbroj i sinove Girsonove po domovima otaca njihovijeh i po porodicama njihovijem. **23** Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka. **24** Ovo je posao porodicama Girsonovijem što æe raditi i nositi: **25** Neka nose zavjese od naslona i šator od sastanka, pokrivaë njegov i pokrivaë od koža jazavějih što je ozgo na njemu, i zavjes na ulasku u šator od sastanka, **26** I zavjes od trijema i zavjes na vratinu od trijema što je oko šatora i oko oltara, i uža njihova i sve posuðe za službu njihovu i što god treba oko tega raditi neka rade. **27** Po naredbi Aronovoj i sinova njegovijeh neka biva sva služba sinova Girsonovijeh za sve što æe nositi i što æe raditi, i ostavite im neka èuvaju sve što su dužni nositi. **28** To je služba porodica sinova Girsonovijeh u šatoru od sastanka; a Itamar sin Arona sveštenika neka upravlja njima. **29** Izbroj i sinove Merarijeve po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, **30** Od trideset godina i više do pedeset godina izbroj ih sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka. **31** A ovo im je dužnost nositi osim sve službe njihove u šatoru od sastanka: daske od šatora i prijevornice njegove i stupce njegove i stopice njegove, **32** I stupce od trijema unaokolo, i stopice njihove i kolje njihovo, i uža njihova, i sve sprave njihove, i što god treba za te stvari; a poimence izbrojte sve sprave što æe oni nositi. **33** To je služba porodica sinova Merarijevh što su dužni raditi u šatoru od sastanka pod rukom Itamara sina Arona sveštenika. **34** I izbroj Mojsije i Aron s knezovima narodnim sinove Katove po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, **35** Od trideset godina i više do pedeset godina sve koji su za službu da mogu služiti u šatoru od sastanka. **36** I bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem dvije tisuæe i sedam stotina i pedeset. **37** To su izbrojeni iz porodica Katovijeh što bjejhу za službu u šatoru od sastanka, koje izbroji Mojsije i Aron, kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija. **38** A sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovih bješe izbrojenijeh, **39** Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka, **40** Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem i po domovima otaca

nijihovijeh dvije tisuæe i šest stotina i trideset. **41** To su izbrojeni iz porodica sinova Girsonovijeh, što bjejhу za službu u šatoru od sastanka, koje izbroji Mojsije i Aron po zapovijesti Gospodnjoj. **42** A iz porodica sinova Merarijevh po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh bješe izbrojenijeh, **43** Od trideset godina i više do pedeset godina, svijeh što bijahu za službu da služe u šatoru od sastanka, **44** Bješe ih izbrojenijeh po porodicama njihovijem tri tisuæe i dvjeta. **45** To su izbrojeni iz porodica sinova Merarijevh, koje izbroji Mojsije i Aron kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija. **46** A svega bješe izbrojenijeh Levita, koje izbroji Mojsije i Aron s knezovima Izrailjevim po porodicama njihovijem i po domovima otaca njihovijeh, **47** Od trideset godina i više do pedeset godina, što bjejhу za službu da služe i da nose u šatoru od sastanka, **48** Svega ih bješe izbrojenijeh osam tisuæa i pet stotina i osamdeset. **49** Kako Gospod zapovjedi preko Mojsija, biše izbrojeni, svaki za ono što treba da radi i da nosi; i izbrojeni biše oni koje je Gospod zapovjedio Mojsiju da se izbroje.

5 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Zapovjedi sinovima Izrailjevijem neka istjeraju iz okola sve gubave i sve kojima teèe sjeme i sve koji su se oskvrnili o mrvaca, **3** Bio èovjek ili žena, istjerajte, iza okola istjerajte ih, da ne skvrne okola onima meðu kojima nastavam. **4** Uèiniše tako sinovi Izraeljevi, i istjerâše ih iz okola; kako Gospod kaza Mojsiju, taku uèiniše sinovi Izraeljevi. **5** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **6** Reci sinovima Izraeljevijem: èovjek ili žena kad uèini kakav grijeh ljudski, te zgriješi Gospodu, i bude ona duša kriva, **7** Tada neka priznaju grijeh koji su uèinili, i ko je kriv neka vrati cijelo èim je kriv i neka dometne ozgo peti dio i da onomu kome je skrivio. **8** I ako onaj nema nikoga komu bi pripala naknada za štetu, neka se da Gospodu i neka bude svešteniku osim ovna za oèišenje kojim æe ga oèistiti. **9** Tako i svaki prinos između svih stvari koje posveæuju sinovi Izraeljevi i donose svešteniku, njegov neka bude; **10** I što god ko posveti, neka je njegovo, i što god ko da svešteniku, neka je njegovo. **11** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **12** Kaži sinovima Izraeljevijem i reci im: eïja bi žena zastranila te bi mu zgriješila, **13** I drugi bi je obležao, a muž njezin ne bi znao, nego bi ona zatajila da se oskvrnila, i ne bi bilo svjedoka na nju, niti bi se zatekla, **14** A njemu bi došla sumnja ljubavna, te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona bi bila oskvrnjena; ili bi mu došla sumnja ljubavna te bi iz ljubavi sumnjao na svoju ženu, a ona ne bi bila oskvrnjena; **15** Onda neka muž doveđe ženu svoju k svešteniku, i neka doneše za nju prinos njezin, deseti dio efe brašna jeèemogena, ali neka ga ne polije uljem i neka ne metne na nj kada, jer je prinos za sumnju ljubavnu, dar za spomen da se spomene grijeh; **16** I neka je sveštenik privede i postavi pred Gospodom. **17** I neka uzme sveštenik svete vode u sud zemljani; i praha s poda u šatoru neka uzme i uspe u vodu. **18** I postavivši sveštenik ženu pred Gospodom neka joj otkrije glavu i metne joj na ruke dar za spomen koji je dar za sumnju ljubavnu; a sveštenik neka drži u ruci svojoj gorku vodu, koja nosi prokletstvo. **19** I neka sveštenik zakune ženu, i reèe joj: ako nije niko spavao s tobom, i ako niješi zastranila od muža svojega na neèistotu, neka ti ne bude ništa od ove vode gorke, koja nosi prokletstvo. **20** Ako li si zastranila od muža svojega i oskvrnila se, i kogod drugi osim muža tvojega spavao s tobom, **21** Tada sveštenik zaklinjuæi ženu neka je prokune i reèe ženi: da te Gospod postavi za uklin i za kletvu u narodu tvom uèinivši da ti bedro spadne a trbu hote. **22** I neka ti ova voda prokleta uðe u crijeva da ti oteèe trbu i da ti bedro spadne. A žena neka reèe: amin, amin. **23** Tada neka napiše sveštenik te kletve u knjigu, i neka ih spere vodom gorkom. **24** I neka da ženi da se napije gorke vode proklete da uðe u nju voda prokleta i

bude gorka. 25 I neka uzme sveštenik iz ruku ženi dar za sumnju ljubavnu, i obrne dar pred Gospodom i prinese ga na oltar. 26 I neka uzme sveštenik u šaku od dara njezina spomen, i zapali na oltaru, pa onda neka da ženi vodu da popije. 27 A kad joj da vodu da piće, ako se bude oskvrnila i učinila nevjeru mužu svojemu, onda æe uæi voda prokleta u nju i postane gorka, i trbuhi æe joj oteæi i spasti bedro, i ona æe žena postati uklini u narodu svojem. 28 Ako li se ne bude oskvrnila žena, nego bude èista, neæe joj biti ništa i imaæe djece. 29 Ovo je zakon za sumnju ljubavnu, kad žena zastrani od muža svojega i oskvrni se; 30 Ili kad kome doðe sumnja ljubavna te posumnja iz ljubavi na ženu svoju i postavi je pred Gospodom i svrši joj sveštenik sve po ovom zakonu. 31 I muž da je prost od grijeha, ali žena da nosi svoje bezakonje.

6 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Reci sinovima Izrailjevijem, i kaži im: kad èovjek ili žena uèini zavjet nazirejski, da bude nazirej Gospodu, 3 Neka se uzdržava od vina i silovita piæa, i neka ne piye octa vinskoga ni octa od silovita piæa niti kakvoga piæa od grožđa i neka ne jede grožđa ni novoga ni suhogra. 4 Dokle god traje njegovo nazirejstvo neka ne jede ništa od vinove loze, ni zrna ni ljuške. 5 Dokle traje njegovo nazirejstvo, neka mu britva ne prijeðe preko glave; dokle se ne navrše dani za koje se uèinio nazirej Gospodu, neka bude svet i neka ostavlja kosu na glavi svojoj. 6 Dokle traju dani za koje se uèinio nazirej Gospodu, neka ne pristupa k mrtvacu. 7 Ni za ocem svojim ni za materom svojom ni za bratom svojim ni za sestrom svojom, neka se za njima ne skvrni kad umru; jer je nazirejstvo Boga njegova na glavi njegovo. 8 Dokle god traje nazirejstvo njegovo, svet je Gospodu. 9 Ako li bi ko umro do njega na preæac, te bi oskvrnio nazirejstvo glave njegove, neka obrije glavu svoju u dan èiæenja svojega, sedmi dan neka je obrije. 10 A osmi dan neka donese dvije grlice ili dva golubiæa svešteniku na vrata šatora od sastanka. 11 I sveštenik neka zgotovi od jednoga žrtvu za grijeah a od drugoga žrtvu paljenicu, i neka ga oèisti od onoga što je zgriješio kod mrtvaca; tako æe posvetiti glavu njegovu u taj dan. 12 I neka odijeli Gospodu dane nazirejstva svojega, i donese jagnje od godine za krivicu; a preðašnji dani propadaju, jer mu se oskvrnilo nazirejstvo. 13 A ovo je zakon za nazireje: kad se navrše dani nazirejstvu njegovu, neka doðe na vrata šatora od sastanka. 14 I neka donese za žrtvu Gospodu jagnje muško od godine zdravo za žrtvu paljenicu, i jagnje žensko od godine zdravo za grijeah, i ovna zdrava za žrtvu zahvalnu, 15 I kotaricu hlijebova prijesnijeh, kolæa od bijelogra brašna zamiješnijeh s uljem, i pogaæa prijesnijeh namazanijeh uljem, s darom njihovijem i s naljevom njihovijem. 16 A to æe sveštenik primjeti pred Gospodom i uèiniti žrtvu za grijeah njegov i žrtvu njegovu paljenicu. 17 A ovna æe primjeti na žrtvu zahvalnu Gospodu s kotaricom prijesnijeh hlijebova; primjeæe sveštenik i dar njegov i naljev njegov. 18 Tada nazirej neka obrije glavu svojega nazirejstva na vratima šatora od sastanka; i uvez kosu nazirejstva svojega neka je metne uoganj koji je pod žrtvom zahvalnom. 19 I sveštenik neka uzme pleæe kuhanou od ovna i jedan kolæ prijesan iz kotarice i jednu pogaæu prijesnu, i neka metne na ruke nazireju, pošto obrije nazirejstvo svoje. 20 I sveštenik neka obræe te stvari na žrtvu obrtanu pred Gospodom; to je svetinja, koja pripada svešteniku osim grudi obrtanih i pleæea podignutoga; a poslije toga nazirej može piti vina. 21 To je zakon za nazireja koji se zavjetuje, i to je prinos njegov Gospodu za nazirejstvo njegovo, osim onoga što bi više mogao uèiniti; kakav mu bude zavjet kojim se zavjetuje, tako neka uèini osim zakona svojega nazirejstva. 22 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 23 Reci Aronu i sinovima njegovijem i kaži: ovako blagosiljavje sinove Izraeljeve govoreæi im: 24 Da te blagosloviti

Gospod i da te èeva! 25 Da te obasja Gospod licem svojim i bude ti milostiv! 26 Da Gospod obrati lice svoje k tebi i dade ti mir! 27 I neka prizivlju ime moje na sinove Izraeljeve, i ja æeu ih blagosloviti.

7 I onaj dan kad Mojsije svrši i podiže šator, i kad ga pomaza i osveti sa svijem posuðem njegovijem i oltar sa svijem posuðem njegovijem, kad pomaza i osveti, 2 Donesoše knezovi Izraeljevi, starješine u domovima otaca svojih, knezovi nad plemenima i poglavari od onih koji biše izbrojeni, 3 Donesoše prilog svoj pred Gospoda, šestora kola pokrivena i dvanaest volova, jedna kola dva kneza i po jednoga vola svaki, i donesoše pred šator. 4 A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: 5 Uzmi to od njih da bude za službu u šatoru od sastanka, i podaj Levitima, svakomu prema službi njegovoj. 6 I uze Mojsije kola i volove, i dade ih Levitima. 7 Dvoja kola i èetiri vola dade sinovima Girsonovijem prema službi njihovoj. 8 A ostala èetvora kola i osam volova dade sinovima Merarijevim prema službi njihovoj pod upravom Itamara sina Arona sveštenika. 9 A sinovima Katovijem ne dade ništa, jer im posao bijaše služiti svetinji, i nošahu na ramenima. 10 I donesoše knezovi da se posveti oltar kad bi pomazan, donesoše knezovi priloge svoje pred oltar. 11 A Gospod reèe Mojsiju: jedan knez u jedan dan a drugi knez u drugi dan i neka donose svoje priloge da se posveti oltar. 12 I prvi dan donese prilog svoj Nason sin Aminadabov od plemena Judina; 13 A prilog njegov bješe jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom; a oboje puno brašna bijelogra pomiješana s uljem za dar; 14 Jedna kadionica zlatna od deset sikala, puna kada; 15 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 16 Jedan jarac za grijeah; 17 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Nasona sina Aminadabova. 18 Drugi dan donese Natanailo sin Sogarova, knez plemena Isaharova, 19 Donese prilog svoj: jednu zdjelu srebrnu od sto i trideset sikala, jednu èašu srebrnu od sedamdeset sikala po siklu svetom, oboje puno bijelogra brašna pomiješana s uljem za dar; 20 Jednu kadionicu zlatnu od deset sikala puna kada; 21 Jedno tele, jednoga ovna, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 22 Jednoga jarca za grijeah; 23 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Natanaila sina Sogarova. 24 Treæi dan donese knez sinova Zavulonovijeh, Elijav sin Helonov; 25 Njegov prilog bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, a oboje puno bijelogra brašna pomiješana s uljem za dar; 26 Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; 27 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 28 Jedan jarac za grijeah; 29 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elijava sina Helonova. 30 Èetvrti dan donese knez sinova Ruvimovijeh Elisur sin Sedijuров; 31 Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogra brašna pomiješana s uljem za dar; 32 Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; 33 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 34 Jedan jarac za grijeah; 35 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisura sina Sedijuрова. 36 Peti dan donese knez sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev; 37 Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siklu svetom, oboje puno bijelogra brašna pomiješana s uljem za dar; 38 Jedna kadionica zlatna od deset sikala puna kada; 39 Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; 40 Jedan jarac za grijeah; 41 A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca

od godine. To bi prilog Salamila sina Surisadajeva. **42** Šesti dan donese knez sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov; **43** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siku svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **44** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **45** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **46** Jedan jarac za grijeh; **47** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisafa sina Raguilova. **48** Sedmi dan donese knez sinova Jefremovijeh Elisama sin Emijudov; **49** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siku svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **50** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **51** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **52** Jedan jarac za grijeh; **53** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Elisame sina Emijudova. **54** Osmi dan donese knez sinova Manasijinih Gamalilo sin Fadasuров; **55** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siku svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **56** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **57** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **58** Jedan jarac za grijeh; **59** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Gamalila sina Fadasuрова. **60** Deveti dan donese knez sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev; **61** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siku svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **62** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **63** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **64** Jedan jarac za grijeh; **65** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Avidana sina Gadeonijeva. **66** Deseti dan donese knez sinova Danovijen Ahijezer sin Amisadajev; **67** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siku svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **68** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **69** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **70** Jedan jarac za grijeh; **71** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahijezeru sina Amisadajeva. **72** Jedanaesti dan donese knez sinova Asirovijeh Fagailo sin Ehranov; **73** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siku svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **74** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **75** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **76** Jedan jarac za grijeh; **77** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Fagaila sina Ehranova. **78** Dvanaesti dan donese knez sinova Neftalimovijeh Ahirej sin Enanov; **79** Prilog njegov bješe: jedna zdjela srebrna od sto i trideset sikala, jedna èaša srebrna od sedamdeset sikala, po siku svetom, oboje puno bijeloga brašna pomiješana s uljem za dar; **80** Jedna kadiionica zlatna od deset sikala puna kada; **81** Jedno tele, jedan ovan, jedno jagnje od godine za žrtvu paljenicu; **82** Jedan jarac za grijeh; **83** A za žrtvu zahvalnu dva vola, pet ovnova, pet jaraca, pet jaganjaca od godine. To bi prilog Ahireju sina Enanova. **84** To je prilog od knezova Izrailjevih dana da posveti oltar pošto bi pomazan: dvanaest zdjela srebrnih, dvanaest èaša srebrnih, dvanaest kadiionica zlatnih; **85** Svaka zdjela srebrna od sto i trideset sikala, i svaka èaša od sedamdeset sikala; svega srebra u

tijem sudovima dvije tisuæe i èetiri stotine sikala, po siku svetom; **86** Dvanaest kadiionica zlatnih punih kada, svaka kadiionica od deset sikala, po siku svetom; svega zlata u kadionicama sto i dvadeset sikala; **87** Svega stoke za žrtvu paljenicu dvanaest telaca, dvanaest ovnove, dvanaest jaganjaca od godine s darom svojim, i jaraca dvanaest za grijeh; **88** A svega stoke za žrtvu zahvalnu dvadeset i èetiri vola, šezdeset ovnove, šezdeset jaraca, šezdeset jaganjaca od godine. To bi prilog da se posveti oltar, pošto bi pomazan. **89** I kad Mojsije ulažeæe u šator od sastanka da govori pred Bogom, tada èuvaæe glas gdje mu govori sa zaklopca sto bješe na kovèegu od svjedoèanstva izmeðu dva heruvima; i govoræše mu.

8 I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Kaži Aronu i reci mu: kad zapališ žiške, sedam žižaka neka svijetli sprjed na svijetnjaku. **3** I uèini Aron tako, i zapali žiške da svijetle sprjed na svijetnjaku, kao što Gospod zapovjedi Mojsiju. **4** A svijetnjak bješe skovan od zlata, i stupac mu i cvijæe skovan; po prilici koju pokaza Gospod Mojsiju tako bješe naèinio svijetnjak. **5** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **6** Uzmi Levite izmeðu sinova Izrailjevih, i oèisti ih. **7** A uèini im ovo da ih oèistiš: pokropi ih vodom oèiæenja, a oni neka obriju sve tijelo svoje i operu haljine svoje, i oèistiaæe se. **8** Potom neka uzmu tele s darom uz njega, bijelim brašnom pomiješanim s uljem; i drugo tele uzmi za grijeh. **9** Pa dovedi Levite pred šator od sastanka, i sazovi sav zbor sinova Izrailjevih. **10** I dovedi Levite pred Gospoda, i neka metnu sinovi Izraeljevi ruke svoje na Levite. **11** I Aron neka prinese Levite Gospodu za prinos od sinova Izrailjevih da vrše službu Gospodu. **12** A Leviti neka metnu ruke svoje na glave teocima, pa prinеси jedno tele za grijeh a drugo na žrtvu paljenicu Gospodu da se oèiste Leviti. **13** I postavi Levite pred Aronom i sinovima njegovim, i prinеси ih za prinos Gospodu. **14** I odvoj Levite izmeðu sinova Izrailjevih da budu moji Leviti. **15** A poslije neka dođu Leviti da služe u šatoru od sastanka, kad ih oèistiš i prineseš za prinos. **16** Jer su meni dani izmeðu sinova Izrailjevih; za sve što otvora matericu, za sve prvence izmeðu sinova Izrailjevih uzeh njih. **17** Jer je moj svaki prvenac meðu sinovima Izrailjevijem i od ljudi i od stoke; onaj dan kad pobih sve prvence u zemlji Misirskoj, posvetio sam ih sebi. **18** A Levite uzeh za sve prvence sinova Izrailjevih. **19** I dathod Levite na dar Aronu i sinovima njegovim izmeðu sinova Izraeljevih, da služe mjesto sinova Izrailjevih u šatoru od sastanka, i da budu otpuk za sinove Izraeljeve, da ne bi dolazio pomor na sinove Izraeljeve, kad bi pristupili k svetinji sinovi Izraeljevi. **20** I uèini Mojsije i Aron i sav zbor sinova Izrailjevih Levitima sve što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im uèiniše sinovi Izraeljevi. **21** I oèistište se Leviti, i oprase haljine svoje, i prinese ih Aron za prinos pred Gospodom, i oèisti ih Aron da bi bili èisti. **22** I onda tek pristupiše Leviti da vrše službu svoju u šatoru od sastanka pred Aronom i pred sinovima njegovim; kao što zapovjedi Gospod Mojsiju za Levite, tako im uèiniše. **23** I opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **24** I ovo je za Levite: od dvadeset i pet godina i više neka stupaju u službu da služe u šatoru od sastanka. **25** A kad kome bude pedeset godina, neka izlazi iz te službe i više neka ne služi. **26** Ali neka služi braæi svojoj u šatoru od sastanka radeæi što treba raditi, a sam neka ne vrši službe. Tako uèini Levitima za poslove njihove.

9 Još reèe Gospod Mojsiju u pustinji Sinajskoj druge godine po izlasku njihovu iz zemlje Misirske prvoga mjeseca, govoreæi: **2** Neka slave sinovi Izraeljevi pushu u odreðeno vrijeme. **3** Èetrnaestoga dana ovoga mjeseca uveèe slavite je u odreðeno vrijeme, po svijem zakonima i po svijem uredbama njezinijem slavite je. **4** I reèe Mojsije sinovima Izrailjevijem da slave pushu. **5** I slaviše pushu prvoga mjeseca èetrnaestoga dana uveèe u

pustinji Sinajskoj; kako bješe Gospod zapovjedio Mojsiju, sve onako uèiniše sinovi Izrailjevi. **6** A bijahu neki koji se oskrvniše o mrtvaca te ne mogahu slaviti pashe onaj dan; i doðoše isti dan pred Mojsijom i pred Aronom; **7** I rekoše mu ljudi oni: mi smo neèisti od mrtvaca; zašto da nam nije slobodno prinjeti žrtvu Gospodu u vrijeme zajedno sa sinovima Izrailjevijem? **8** A Mojsije im reèe: stanite da èujem šta æe zapovjediti Gospod za vas. **9** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **10** Kaži sinovima Izrailjevijem i reci: ko bi bio neèist od mrtvaca ili bi bio na dalnjem putu između vas ili između vašega natražja, neka slavi pashu Gospodu. **11** Drugoga mjeseca èetraestoga dana uveće neka je slave, s priješnjem hlijebom i s gorkim zeljem neka je jedu. **12** Neka ne ostavljaju od nje ništa do jutra, i kosti da joj ne prelome, po svemu zakonu za pashu neka je slave. **13** A ko je èist i nije na putu, pa bi propustio slaviti pashu, da se istrijebi duša ona iz naroda svojega, jer ne prinese Gospodu žrtve na vrijeme, grijeh svoj neka nosi onaj èovjek. **14** I ako bi među vama živio stranac i slavio bi pashu Gospodu, po zakonu i uredbi za pashu neka je slavi; a zakon da vam je jednak i strancu i onomu ko se rodio u zemlji. **15** A u koji dan bi podignut šator, pokri oblak šator nad naslonom od svjedoèanstva; a uveće bješe nad šatorom kao organ do jutra. **16** Tako bijaše jednako: oblak ga zaklanjaše, ali noæeu bijaše kao organj. **17** I kad bi se oblak podigao iznad šatora, tada polažahu sinovi Izrailjevi, a gdje bi stao oblak, ondje se ustavljuju sinovi Izrailjevi. **18** Po zapovijesti Gospodnjoj polažahu sinovi Izrailjevi, i po zapovijesti Gospodnjoj ustavljuju se; dokle god stajaše oblak nad šatorom, oni stajahu u okolu, **19** I kad oblak dugu stajaše nad šatorom, tada svršivahu sinovi Izrailjevi što treba svršivati Gospodu i ne polažahu. **20** I kad oblak bijaše nad šatorom malo dana, po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u okolu i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu. **21** Kad bi pak oblak stajao od veèera do jutra, a uitru bi se podigao oblak, tada polažahu; bilo danju ili noæeu, kad bi se oblak podigao, oni polažahu. **22** Ako li bi dva dana ili mjesec dana ili godinu oblak stajao nad šatorom, stajahu u okolu sinovi Izrailjevi i ne polažahu, a kako bi se podigao, oni polažahu. **23** Po zapovijesti Gospodnjoj stajahu u oku, i po zapovijesti Gospodnjoj polažahu; i svršivahu što treba svršivati Gospodu, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

10 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Naèini sebi dvije trube od srebra, kovane da budu; njima æee sazivati zbor i zapovijedati da polazi vojska. **3** Kad obje zatrube, tada neka se skuplja k tebi sav zbor na vrata šatora od sastanka. **4** A kad jedna zatrubi, tada neka se skupljaju k tebi knezovi, glavari od tisuæa Izrailjevih. **5** A kad zatrubite potresajuæi, tada neka se kreæe oko koji leži prema istoku. **6** A kad zatrubite drugi put potresajuæi, onda neka se kreæe oko koji je prema jugu; potresajuæi neka se trubi kad treba da poðu. **7** A kad sazivate zbor, trubite, ali ne potresajuæi. **8** A neka trube u trube sinovi Aronovi sveštenici; to da vam je uredba vjeèena od koljena do koljena. **9** I kad poðete na vojsku u zemlji svojoj na neprijatelja koji udari na vas, trubite u trube potresajuæi; i Gospod Bog vaš opomenuæe vas se, i saèuvaaæete se od neprijatelja svojih. **10** Tako i u dan veselja svojega i na praznike svoje i poèetke mjeseca svojih trubite u trube prinoseæi žrtve svoje paljenice i žrtve svoje zahvalne, i biæe tram spomen pred Bogom vašim. Ja sam Gospod Bog vaš. **11** I u dvadeseti dan drugog mjeseca druge godine podiže se oblak iznad šatora od svjedoèanstva. **12** I poðoše sinovi Izrailjevi svojim redom iz pustinje Sinajske, i ustavi se oblak u pustinji Faranskoj. **13** Tako poðoše prvi put, kao što Gospod zapovjedi preko Mojsija. **14** I poðe naprijed zastava vojske sinova Judinijeh u èetama svojim; i nad vojskom njihovom bješe Nason sin Aminadov; **15** A nad

vojskom plemena sinova Isaharovijeh Natanailo sin Sogarov; **16** A nad vojskom plemena sinova Zavulonovijeh Elijav sin Helonov. **17** I složiše šator, pa poðoše sinovi Girsonovi i sinovi Merarijevi noseæi šator. **18** Potom poðe zastava vojske sinova Ruvimovijeh u èetama svojim, a nad njihovom vojskom bješe Elisur sin Sedijurom, **19** A nad vojskom plemena sinova Simeunovijeh Salamilo sin Surisadajev, **20** A nad vojskom plemena sinova Gadovijeh Elisaf sin Raguilov. **21** I poðoše sinovi Katovi noseæi svetinju, da bi oni podigli šator dokle ovi doðu. **22** Potom poðe zastava vojske sinova Jefremovijeh u èetama svojim, a nad vojskom njihovom bješe Elisama sin Emijudov, **23** A nad vojskom plemena sinova Manasijin Gamalilo sin Fadasurov, **24** A nad vojskom plemena sinova Venijaminovih Avidan sin Gadeonijev. **25** Najposlje poðe zastava vojske sinova Danovijeh u èetama svojim, zadnja vojska, i nad vojskom njihovom bješe Ahijezer sin Amisadajev, **26** A nad vojskom plemena sinova Asirovijeh Fagailo sin Ehranov, **27** A nad vojskom plemena sinova Neftalimovijeh Ahirej sin Enanov. **28** Tijem redom poðoše sinovi Izrailjevi u èetama svojim, i tako iðahu. **29** A Mojsije reèe Jovavu sinu Raguilovu Madjaninu, tastu svojemu: idemo na mjesto za koje reèe Gospod: vama æeu ga dati. Hajde s nama, i dobro æemo ti uèiniti, jer je Gospod obeæao Izraelju mnogo dobra. **30** A on mu reèe: neæeu iæi, nego idem u svoju zemlju i u rod svoj. **31** A Mojsije reèe: nemoj nas ostaviti, jer znaæ mesta u pustinji gdje bismo mogli stajati, pa nam budi vo. **32** I ako poðeš s nama, kad doðe dobro koje æe nam uèiniti Gospod, uèinæemo ti dobro. **33** I tako poðoše od gore Gospodnje, i iðahu tri dana, i kovèeg zavjeta Gospodnjega iðaše pred njima tri dana traæeæi mjesto gdje bi poèinuli. **34** I oblak Gospodnji bješe nad njima svaki dan kad polažahu s mesta, gdje bijahu u okolu. **35** I kad polažaše kovèeg, govoraše Mojsije: ustani Gospode, i neka se razaspu neprijatelji tvoji, i neka bješe ispred tebe koji mrze na te. **36** A kad se ustavljaše, govoraše: uvrati se, Gospode, k mnoštvu tisuæa Izrailjevih.

11 Poslije stade se tužiti narod da mu je teško; a to ne bi po volji Gospodu; i kad Gospod èu, razgnjevi se; i raspali se na njih organj Gospodnji, i sažeže krajnje u okolu. **2** Tada zavapi narod k Mojsiju, a Mojsije se pomoli Gospodu, i ugasi se organj. **3** I prozva se ono mjesto Tavera, jer se raspali na njih organj Gospodnji. **4** A svjetina što bijaše među njima, bješe vrlo lakoma, te i sinovi Izrailjevi stadoše plakati govoreæi: ko æe nas hrabariti mesa? **5** Opomenusmo se riba što jeðasmo u Misiru zabadava, i krastavaca i dinja i luka crnoga i bijelog. **6** A sada posahnu duša naša, nema ništa osim mane pred oèima našima. **7** A mana bješe kao sjeme korijandrova, a boja mu bješe kao boja u bdelu. **8** I izlažaše narod, te kupljahu, i meljahu na žrvnjima ili tucahu u stupama, i kuhanu u kotlu, ili miješahu pogaae; a kus joj bijaše kao kus od novoga ulja. **9** I kad padaše rosa po okolu noæeu, padaše s njom i mana. **10** I èu Mojsije gdje narod plaæe u porodicama svojim, svaki na vratima od šatora svojega; i Gospod se razgnjevi vrlo, i Mojsiju bi teško. **11** Pa reèe Mojsije Gospodu: zašto uèini tako zlo služi svojemu? i zašto ne naðoñ milost pred tobom, nego metnu na me teret svega naroda ovoga? **12** Eda li ja zaæeò sav ovaj narod? eda li ga ja rodih, kad mi kažeš: iznesi ga u naruèju svojom, kao što nosi dojilja dijeti, u onu zemlju za koju si se zakleo ocima njihovijem. **13** Ottkuda meni mesa da dam svemu ovom narodu? jer plaæeu preda mnom govoreæi: daj nam mesa da jedemo. **14** Ne mogu ja sam nositi svega naroda ovoga, jer je teško za mene. **15** Ako æee tako èiniti sa mnom, ubij me bolje, ako sam našao milost pred tobom, da ne gledam zla svojega. **16** A Gospod reèe Mojsiju: saberi mi sedamdeset ljudi između starješina Izrailjevih, koje znaæ da su starješine narodu i upravitelji njegovi,

i dovedi ih k šatoru od sastanka, neka ondje stanu s tobom. 17 Tada æeu siæi i govoriti ondje s tobom, i uzeæu od duha koji je na tebi i metnuæu na njih, da nose s tobom teret narodni i da ne nosiš ti sam. 18 A narodu reci: pripravite se za sjutra da jedete mesa, jer plakaste da Gospod èu, i rekoste: ko æee nas nahraniti mesa? jer nam dobro bijaše u Misiru. Daæe vam dakle Gospod mesa i jeæeete. 19 Neæeta jesti jedan dan, ni dva dana, ni pet dana, ni deset dana, ni dvadeset dana; 20 Nego cio mjesec dana, dokle vam na nos ne udari i ne ogadi vam se, zato što odbaciste Gospoda koji je meðu vama i plakaste pred njim govoræi: zašto izdosmo iz Misira? 21 A Mojsije reèe: šest stotina tisuæa pješaka ima naroda, u kojem sam, pa ti kaæeš: daæeu im mesa da jedu cio mjesec dana. 22 Eda li æee im se poklati ovce i goveda da im dostane? ili æee im se pokupiti sve ribe morske da im bude dosta? 23 A Gospod reèe Mojsiju: zar ruka Gospodnjia neæee biti dovoljna? Vidjeæeš hoæe li biti što ti rekoh ili neæee. 24 I Mojsije izide i reèe narodu rijeèi Gospodnje; i sabra sedamdeset ljudi između starješina narodnjeh, i postavi ih oko šatora. 25 I Gospod siðe u oblaku, i govorí k njemu, i uzevši od duha koji bješe na njemu metnu na onijeh sedamdeset ljudi starješina; i kad duh doðe na njih, prorokavu, ali više nikad. 26 A dva èovjeka ostase u okolu, jednom bješe ime Eldad, a drugom Modad, na koje doðe duh, jer i oni bijahu zapisani ali ne doðoše k šatoru, i stadoše prorokovati u okolu. 27 I dotreàa momak, te javi Mojsiju govoræi: Eldad i Modad prorokuju u okolu. 28 A Isus sin Navin, sluga Mojsijev, jedan od momaka njegovih, reèe govoræi: Mojsije gospodar moj, zabrani im. 29 A Mojsije mu odgovori: zar zavidis mene radi? kamo da sav narod Gospodnjii postanu proroci i da Gospod puti duh svoj na njih! 30 Potom se vrati Mojsije uoko sa starješinama Izrailjevijem. 31 Tada se podiže vjetar od Gospoda, i potjera od mora prepelice, i razasu ih po okolu, na dan hoda odovuda i na dan hoda odonuda oko okola, na dva laka od zemlje. 32 I ustavlji narod vas onaj dan i svu noæ i vas drugi i kupljaše prepelice: i ko nakupi najmanje nakupi deset gomora; i povješaše ih sebi redom oko okola. 33 Ali meso još im bijaše u Zubima, jošte ga ne pojedoše, a Gospod se razgnjevi na narod, i udari Gospod narod pomorom vrlo velikim. 34 I prozva se ono mjesto Kivrot-Atava jer ondje ukopaje narod koji se bješe polakomio. 35 I poðe narod od Kivrot-Atave u Asiro, i stadoše u Asirotu.

12 I stadoše vikati Marija i Aron na Mojsija radi žene Madijanke, kojom se oženi, jer se oženi Madijankom. 2 I rekoše: zar je samo preko Mojsija govorio Gospod? nije li govorio i preko nas? I to èu Gospod. 3 A Mojsije bješe èovjak vrlo krotak mimo sve ljudi na zemlji. 4 I odmah reèe Gospod Mojsiju i Aronu i Mariji: doðite vas troje u šator od sastanka. I otidoše njih troje. 5 Tada siðe Gospod u stupu od oblaka, i stade na vratima od šatora. I viknu Arona i Mariju, i doðoše oboje. 6 I reèe im: eujte sada rijeèi moje: prorok kad je meðu vama, ja æeu mu se Gospod javljati u utvari i govoræi s njim u snu. 7 Ali nije taki moj sluga Mojsije, koji je vjeran u svem domu mojem. 8 Njemu govorim iz usta k ustima, i on me gleda doista, a ne u tami niti u kakvoj prilici Gospodnjoj. Kako se dakle ne pobojaste vikati na slugu mojega, na Mojsija? 9 I gnjev se Gospodnji raspali na njih, i on otide. 10 I oblak se podiže sa šatora; i gle, Marija bješe gubava, bijela kao snijeg. I Aron pogleda Mariju, a ona gubava. 11 Tada reèe Aron Mojsiju: gospodaru, molim te, ne meæi na nas grijeha ovoga, jer ludo uèinismo i zgrješismo. 12 Nemoj da ova bude kao mrtvo dijete, kojemu je meso pola trulo kad izlazi iz utrobe matere svoje. 13 I vapi Mojsije ka Gospodu govoræi: Bože, molim ti se, iscijeli je. 14 A Gospod odgovori Mojsiju: da joj je otac njezin pljunuo u lice, ne bi li se stidjela sedam dana? Neka bude odluèena sedam dana

izvan okola, a poslije neka bude opet primljena. 15 Tako bi Marija odluèena izvan okola sedam dana; i narod ne poðe odande dokle Marija ne bi opet primljena. 16 A potom poðe narod od Asirota, i stadoše u pustinji Faranskoj.

13 I Gospod reèe Mojsiju govoræi: 2 Pošlji ljudе da uhode zemlju Hananskу, koju æeu dati sinovima Izraeljevijem; po jednoga èovjeka od svakoga plemena otaca njihovih pošljite, sve glavare izmeðu njih. 3 I posla ih Mojsije iz pustinje Faranske po zapovijesti Gospodnjoj; i svi ljudi bijehu glavari sinova Izraeljevih. 4 A ovo su im imena: od plemena Ruvimova Samuilo sin Zahurov; 5 Od plemena Simeunova Safat sin Surin; 6 Od plemena Judina Halev sin Jefonijin; 7 Od plemena Isaharova Igal sin Josifov; 8 Od plemena Jefremova Avsije sin Navin; 9 Od plemena Venijaminova Faltije sin Rafujev; 10 Od plemena Zavulonova Gudilo sin Sudin; 11 Od plemena Josifova, od plemena Manasijina Gadije sin Susin; 12 Od plemena Danova Amilo sin Gamalin; 13 Od plemena Asirova Satur sin Mihailov; 14 Od plemena Neftalimova Navija sin Savin; 15 Od plemena Gadova Gudilo sin Mihailov. 16 To su imena ljudima koja posla Mojsije da uhode zemlju. I nazva Mojsije Avsija sina Navina Isus. 17 I šaljuæe ih Mojsije da uhode zemlju Hananskiju reèe im: idite ovuda na jug, pa izidite na goru; 18 I vidite zemlju kakva je i kakav narod živi u njoj, je li jak ili slab, je li mali ili velik; 19 I kakva je zemlja u kojoj živi, je li dobra ili rðava; i kakva su mjesta u kojima živi, eda li pod šatorima ili u tvrdim gradovima; 20 I kakva je sama zemlja, je li rodna ili nerodna, ima li u njoj drveta ili nema; budite slobodni, i uzmite roda one zemlje. A tada bješe vrijeme prvom grožđu. 21 I otisavaši uhodiše zemlju od pustinje Sinske do Reova kako se ide u Emat. 22 I idoše na jug, i doðoše do Hevrona, gdje bijahu Ahiman i Sesije i Teliman, sinovi Enakovi. A Hevron bješe sazidan na sedam godina prije Soana Misirskega. 23 Potom doðoše do potoka Eshola, i ondje otsjekoše lozu s grozdjom jednjem, i ponesoæe ga dvojica na moci; tako i šipaka i smokava. 24 I prozva se ono mjesto potok Eshol od grozda, koji ondje otsjekoše sinovi Izraeljeviji. 25 I poslije èetrdeset dana vrativše se iz zemlje koju uhodiše. 26 I vrativši se doðoše k Mojsiju i Aronu i ka svemu zboru sinova Izraeljevih u pustinju Faransku, u Kadis; i pripovjediše njima i svemu zboru stvar, i pokazaše im rod one zemlje. 27 I pripovijedajuæi im rekoše: idosmo u zemlju u koju si nas poslao; doista teæe u njoj mlijeko i med, i evo roda njezina. 28 Ali je jak narod koji živi u onoj zemlji, i gradovi su im tvrdi i vrlo veliki; a vidjesmo ondje i sinove Enakove. 29 Amalik živi na južnoj strani; a Heteji i Jevuseji i Amoreji žive u planini, a Hananeji žive na moru i na Jordanu. 30 A Halev utišavaše narod pred Mojsijem; i govoræe: hajde da idemo da je uzmemmo, jer je možemo pokoriti. 31 Ali drugi ljudi koji idoše s njim govoraju: ne možemo iæi na onaj narod, jer je jaæi od nas. 32 I prosuþe zað glas o zemlji koju uhodiše meðu sinovima Izraeljevijem govoræi: zemlja koju proðosmo i uhodismo zemlja je koja proždire svoje stanovnike, i sav narod koji vidjesmo u njoj jesu ljudi vrlo veliki. 33 Vidjesmo ondje i divove, sinove Enakove, roda divovskoga, i èinjaju nam se da smo prema njima kao skakavci, taki se i njima èinjamo.

14 Tada se podiže sav zbor i stade vikati, i narod plakaše onu noæ. 2 I vikahu na Mojsija i na Arona svi sinovi Izraeljevi; i sav zbor reèe im: kamo da smo pomrli u zemlji Misirskej ili da pomremo u ovoj pustinji! 3 Zašto nas vodi Gospod u tu zemlju da izginemo od maæa, žene naše i djeca naša da postanu roblje? Nije li bolje da se vratimo u Misir? 4 I rekoše meðu sobom: da postavimo starješinu, pa da se vratimo u Misir. 5 Tada Mojsije i Aron padoše niæice pred svijem zborom sinova Izraeljevih. 6 A Isus sin Navin i Halev sin Jefonijin izmeðu onijeh što uhodiše

zemlju, razdriješe haljine svoje, **7** I rekoše svemu zboru sinova Izrailjevih govoreći: zemlja koju prođosmo i uhodismo, vrlo je dobra zemlja. **8** Ako smo mili Gospodu, on æe nas odvesti u tu zemlju, i daæe nam je; a to je zemlja u kojoj teæe mljeko i med. **9** Samo se ne odmeæite Gospoda, i ne bojte se naroda one zemlje; jer ih možemo pojesti; otstupio je od njih zaklon njihov, a s nama je Gospod, ne bojte ih se. **10** Tada reæe sav zbor da ih pobiju kamenjem; ali se pokaza slava Gospodnja svijem sinovima Izrailjevijem u šatoru od sastanka. **11** I reèe Gospod Mojsiju: dokle æe me vrijedati taj narod? kad li æe mi vjerovati poslije tolikih znaka što sam uèinio meðu njima? **12** Udaricau ga pomerom, i rasuæe ga; a od tebe æu uèiniti narod velik i jaæi od ovoga. **13** A Mojsije reèe Gospodu: ali æe èuti Misirci, izmeðu kojih si izveo ovaj narod silom svojom, **14** I reæi æe s ljudima ove zemlje, koji su èuli da si ti, Gospode, bio usred naroda i da si se oèima viðao, Gospode, i oblak tvoj da je stajao nad njima, i u stupu od oblaka da si išao pred njima danju i u stupu ognjenom noæu; **15** Pa kad pobiješ ovaj narod, sve do jednoga, govoriæe narodi, koji su èuli pripovijest o tebi, govoreći: **16** Nije mogao Gospod dovesti naroda ovoga u zemlju koju im je sa zakletvom obeæao, zato ih pobi u pustinji. **17** Neka se dakle proslavi sila Gospodnja, kao što si rekao govoreći: **18** Gospod dugo èeka i obilan je milošæu, prašta bezakonje i grijeh, ali ne pravda krivoga, nego pohodi bezakonje otaèeo na sinovima do treæega i èetvrtoga koljena. **19** Oprosti bezakonje ovomu narodu radi velike milosti svoje, kao što si praštao narodu ovomu od Misira dovde. **20** A Gospod reèe: praštam po rijeèi tvojoj. **21** Ali tako ja živ bio, i tako sva zemlja bila puna slave Gospodnje, **22** Ti ljudi koji vidješe slavu moju i znake moje što sam uèinio u Misiru i u ovoj pustinji, i kušaše me veæ deset puta, i ne poslušaše rijeèi moje, **23** Neæe vidjeti zemlje koju sa zakletvom obeæah ocima njihovim, neæe vidjeti ni jedan od onih koji me uvrijedile. **24** A slugu svojega Haleva, u kojem bješe drugi duh i koji se sasvijem mene držao, njega æu odvesti u zemlju u koju je išao, i sjeme æe je njegovo naslijediti. **25** Ali Amalik i Hananej sjede u dolini, zato se sjutra vratite natrag, i idite u pustinju k Crvenom Moru. **26** Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreći: **27** Dokle æe taj zli zbor vikati na me? Èuo sam viku sinova Izrailjevih, kojom vièu na me. **28** Kaži im: tako ja živ bio, kaže Gospod, uèiniæu vam onako kako ste govorili i ja èuh. **29** U ovoj æe pustinji popadati mrtva tjelesa vaša, i svi izmeðu vas koji su izbrojeni u svem broju vašem od dvadeset godina i više, koji vikaste na me, **30** Neæete uæei u zemlju, za koju podigav ruku svoju zakleh se da æeu vas naseliti u njoj, osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina. **31** A djecu vašu, za koju rekoste da æe postati robije, njih æu odvesti, i oni æe poznati zemlji za koju vi ne marite. **32** A vaša tjelesa mrtva æe popadati u ovoj pustinji. **33** A djeca vaša bjeæe pastiri po pustinji èetrdeset godina, i nosiæe kar za preljube vaše, dokle ne ispropadaju tjelesa vaša u pustinji. **34** Po broju dana, za koje uhodiste zemlji, èetrdeset dana, na svaki dan po godinu, nosiæete grijeha svoje, èetrdeset godina, i poznaæete da sam prekinuo s vama. **35** Ja Gospod rekoh, i tako æu uèiniti svemu tom zboru zlomu, koji se sabrao na me: u pustinji æe propasti i tu pomrijeti. **36** A ljudi koje bješe poslao Mojsije da uhode zemlju, i koji vrativši se pobuniše sav zbor da vièe na nj, prosuvši zao glas o zemlji, **37** Ti ljudi, koji prosuviæe zao glas o zemlji, pomriješe od pomora pred Gospodom; **38** A Isus sin Navin i Halev sin Jefonijin ostaše živi izmeðu ljudi koji su išli da uhode zemlju. **39** I Mojsije kaza sve ove rijeèi svijem sinovima Izrailjevih, i narod plaka veoma. **40** A sjutradan ustavši poðoše navrh gore, i rekoše: evo nas, idemo na mjesto za koje je govorio Gospod, jer zgriješisimo. **41** Ali Mojsije reèe: zašto prestupate zapovijest Gospodnju? Od toga neæe biti ništa. **42** Ne idite gore,

jer Gospod nije meðu vama; nemojte da vas pobiju neprijatelji vaši. **43** Jer je Amalik i Hananej tamо pred vama, i izginuæete od maæa, jer odustaviste Gospoda, pa neæe ni Gospod biti s vama. **44** Ali oni ipak navališe da idu navrh gore; ali koveg zavjeta Gospodnjega i Mojsije ne izaðoše iz okola. **45** Tada siðe Amalik i Hananej, koji življahu u onoj gori, i razbiše ih i baciše dori do Orme.

15 Oper reèe Gospod Mojsiju govoreći: **2** Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad doðete u zemlju gdje æete nastavati, koju æeu vam ja dati, **3** I stanete prinositi žrtvu ognjenu Gospodu, žrtvu paljenicu ili žrtvu zavjeta radi ili od drage volje, ili o praznicima svojim, gotoveæi miris ugodni Gospodu od krupne ili od sitne stoke, **4** Tada ko prinese prinos svoj Gospodu, neka donese uza nj dar, desetinu efe bijelog brašna pomiješana s èetvrtinom ina ulja. **5** I vina èetvrt ina za naljev donesi uz žrtvu paljenicu ili uz drugu žrtvu, na svako jagnje. **6** A uz ovna donesi dar, dvije desetine bijelog brašna pomiješana s treæinom ina ulja, **7** I vina za naljev treæinu ina prinjeæeš za miris ugodni Gospodu. **8** A kad prinosiš tele na žrtvu paljenicu ili na žrtvu radi zavjeta ili na žrtvu zahvalnu Gospodu, **9** Onda neka se donese uz tele dar, tri desetine efe bijelog brašna pomiješana s po ina ulja, **10** I vina donesi za naljev po ina; to je žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu. **11** Tako neka bude uza svakoga vola i uza svakoga ovna i uza svako živinæe izmeðu ovaca ili koza. **12** Prema broju koliko prinesete, uèinite tako uza svako, koliko ih bude. **13** Svaki domorodac tako neka èini prinoseæi žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu. **14** Tako ako bude meðu vama i doðljak ili ko bi se bavio meðu vama, pa bi prinio žrtvu ognjenu za miris ugodni Gospodu, neka èini onako kako vi èinite. **15** Zbore! vama i doðljaku koji je meðu vama jedan da je zakon, zakon vjeæan od koljena na koljeno; doðljak æe biti kao i vi pred Gospodom. **16** Jedan zakon i jedna uredba da bude vama i doðlaku, koji je meðu vama. **17** Još reèe Gospod Mojsiju govoreći: **18** Kaži sinovima Izrailjevijem i reci im: kad doðete u zemlju, u koju æeu vas ja odvesti, **19** Pa stanete jesti hlijeb one zemlje, tada prinesite prinos Gospodu. **20** Od prvina tijesta svojega prinosite u prinos kolaè, kao prinos od gumna tako ga prinosite. **21** Od prvina tijesta svojega dajite Gospodu prinos od koljena do koljena. **22** A kad biste pogriješili, te ne biste uèinili svijeh ovijeh zapovijesti, koje kaza Gospod Mojsiju, **23** Sve što vam je zapovjedio Gospod preko Mojsija, od dana kad zapovjedi Gospod i poslige od koljena do koljena, **24** Ako se bude uèinilo pogriješkom, da zbor ne zna, onda sav zbor neka prinese na žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu tele s darom njegovijem i s naljevom njegovijem po uredbi, i jedno jare na žrtvu za grijeh. **25** I sveætenik neka oèisti sav zbor sinova Izrailjevih, i oprostite im se, jer je pogriješka i oni donesoše pred Gospoda svoj prinos za žrtvu ognjenu Gospodu i prinos za grijeh svoj radi pogriješke svoje. **26** Oprostite se svemu zboru sinova Izrailjevih i doðlaku koji se bavi meðu njima, jer je pogriješka svega naroda. **27** Ako li jedna duša zgriješi ne znaðuæi, neka prinese kozu od godine na žrtvu za grijeh. **28** I sveætenik neka oèisti dušu koja bude zgriješila ne znaðuæi pred Gospodom, i kad je oèisti oprostite joj se. **29** I za roðenoga u zemlji sinova Izrailjevih i za doðlaka, koji se bavi meðu vama, jedan zakon da bude kad ko zgriješi ne znaðuæi. **30** Ali ko od sile zgriješi izmeðu roðenjeh u zemlji ili izmeðu doðlaka, on ruži Gospoda; neka se istrijebi ona duša iz naroda svojega. **31** Jer prezre rijeè Gospodnju, i zapovijest njegovu pogazi; neka se istrijebi ona duša; bezakonje je njezino na njoj. **32** A kad bijahu sinovi Izraeljevi u pustinji, naðoše jednoga gdje kupi drva u subotu. **33** I koji ga naðoše gdje kupi drva, dovedoše ga k Mojsiju i k Aronu i ka svemu

zboru. **34** I metnuše ga pod stražu, jer ne bješe kazano šta æe se èiniti s njim. **35** A Gospod reèe Mojsiju: neka se pogubi taj èovjek; neka ga zaspne kamenjem sav zbor iza okola. **36** I sav zbor izvede ga iza okola i zasuve ga kamenjem, i umrije, kao što zapovjedi Gospod Mojsiju. **37** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **38** Reci sinovima Izrailevijem i kaži im, neka udaraju rese po skutovima od haljina svojih od koljena do koljena, i nad rese neka meæu vrvcu plavu. **39** I imaæete rese zato da se gledajuæi ih opominjete svijeh zapovijesti Gospodnjih i tvorite ih, i da se ne zanosite za srcem svojim i za oèima svojima, za kojima èinite preljubu; **40** Nego da pamtite i tvorite sve zapovijesti moje, i budete sveti Bogu svojemu. **41** Ja sam Gospod Bog vaš, koji sam vas izveo iz zemlje Misirske, da vam budem Bog. Ja sam Gospod Bog vaš.

16 A Korej sin Isara sina Kata sina Levijeva, i Daten i Aviron sinovi Elijavovi, i Avnan sin Faleta sina Ruvimova pobuniše se, **2** i ustaše na Mojsija, i s njima dvjesta i pedeset ljudi izmeðu sinova Izrailevijeh, glavara narodnijeh, koji se sazivahu na zbor i bijahu ljudi znatni. **3** I skupiše se na Mojsija i na Arona, i rekoše im: dosta nek vam je; sav ovaj narod, svi su sveti, i meðu njima je Gospod; zašto se vi podižete nad zborom Gospodnjim? **4** Kad to èu Mojsije, pade nièice. **5** Potom reèe Koreju i svoj družini njegovoj govoreæi: sjutra æe pokazati Gospod ko je njegov, i ko je svet, i koga je pustio k sebi, jer koga je izabran onoga æe pustiti k sebi. **6** Ovo uèinite: uzmitte kadionice, Korej sa svom družinom svojom. **7** I metnите sjutra u njih ognja i metnите u njih kada pred Gospodom, i koga izbere Gospod onaj æe biti svet. Dosta nek vam je, sinovi Levijevi! **8** I reèe Mojsije Koreju: èuvite sinovi Levijevi! **9** Malo li vam je što vas je Bog Izrailev odvojio od zbara Izraileva pustivši vas k sebi da vršite službu u šatoru Gospodnjem i da stojte pred zborom i služite za nj? **10** Pustio je k sebi tebe i svu braæu twoju, sinove Levijeve, s tobom, a vi tražite još i sveætenstvo? **11** Zato ti i sva družina tvoja skupiste se na Gospoda. Jer Aron šta je da vièete na nj? **12** I posla Mojsije da dozovu Datenu i Aironu sinove Eljavove. A oni odgovorile: neæemo da idemo. **13** Malo li je što si nas izveo iz zemlje u kojoj teèe mlijeko i med da nas pobijes u ovoj pustinji, nego još hoæeš da vladaš nad nama? **14** Jesi li nas odveo u zemlju gdje teèe mlijeko i med? i jesli nam dao da imamo njiva i vinograda? hoæeš li oèi ovijem ljudima da iskopaš? Neæemo da idemo. **15** Tada se rasrdi Mojsije vrlo, i reèe Gospodu: nemoj pogledati na dar njihov; nijednoga magarca nijesam uzeo od njih, niti sam kome od njih uèinio kakoga zla. **16** Potom reèe Mojsije Koreju: ti i svi tvoji stanite sjutra pred Gospodom, ti i oni i Aron. **17** I uzmitte svaki svoju kadionicu, i metnite u njih kada, i stanite pred Gospodom svaki sa svojom kadionicom, dvjesta i pedeset kadionica, i ti i Aron, svaki sa svojom kadionicom. **18** I uzeše svaki svoju kadionicu, i metnuvši u njih ognja metnuše u njih kada, i stadoše na vrata šatora od sastanka s Mojsijem i Aronom. **19** A Korej sabra na njih sav zbor na vrata šatora od sastanka; tada se pokaza slava Gospodnja svemu zboru. **20** I reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **21** Odvojite se iz toga zbara, da ih odmah satrem. **22** A oni padoše nièice i rekoše: Bože, Bože duhovima i svakom tijelu! ovaj jedan zgrijesio, i na sav li æeš se zbor gnjeti? **23** Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **24** Reci zboru i kaži: otstupite od šatora Korejeva i Datenova i Aironova. **25** I ustavši Mojsije otide k Datenu i Aironu, a za njim otidoše starješine Izraileve. **26** I reèe zboru govoreæi: otstupite od šatora tijeh bezbožnika, i ne dodijevajte se nièega što je njihovo, da ne izginete sa svijeh grijeha njihovih. **27** I otstupiše sa svijeh strana od šatora Korejeva i Datenova i Aironova; a Daten i Airon izašavši stadoše svaki na vrata od šatora svojega sa ženama svojim i sa sinovima svojim i s djecom svojom. **28** Tada reèe

Mojsije: ovako æete poznati da me je Gospod poslao da èinem sva ova djela, i da ništa ne èinem od sebe: **29** Ako ovi pomru kao što mru svi ljudi, i ako budu pokarani kao što bivaju pokarani svi ljudi, nije me poslao Gospod; **30** Ako li što novo uèini Gospod, i zemlja otvor usta svoja i proždre ih sa svijem što je njihovo, i siðu živi u grob, tada znajte da su ovi ljudi uvrijedili Gospoda. (*Sheol h7585*) **31** A kad izgovori rijeèi ove, rasjede se zemlja pod njima, **32** i otvorivši zemlja usta svoja proždrje ih, i domove njihove i sve ljudje Korejeve i sve blago njihovo. **33** I tako siðoše sa svijem što imahu živi u grob, i pokri ih zemlja i nesti ih iz zbara. (*Sheol h7585*) **34** A svi Izraileci koji bijahu oko njih pobjegoše od vike njihove, jer govoruhu: da nas ne proždrje zemlja. **35** I izade oganj od Gospoda, i saæe onih dvjesta i pedeset ljudi koji prinesoše kad. **36** Tada reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **37** Kaži Eleazaru sinu Arona sveætenika neka pokupi kadionice iz toga garišta, i uglevje iz njih neka razbací, jer su svete; **38** Kadionice onih koji ogrijesioše duše svoje neka raskiju na ploèe da se okuje oltar, jer kadiše njima pred Gospodom, zato su svete, i neka budu sinovima Izrailevijem znak. **39** I pokupi Eleazar sveætenik kadionice mijedene, kojima bjehu kadili oni što izgorješe, i raskovaše ih na okov oltaru **40** Za spomen sinovima Izrailevijem, da ne pristupa niko drugi koji nije roda Aronova da kadi pred Gospodom, da mu ne bude kao Koreju i družini njegovoj, kao što mu bješe kazao Gospod preko Mojsija. **41** A sjutradan vikaše sav zbor sinova Izrailevijeh na Mojsija i na Arona govoreæi: pobiste narod Gospodnji. **42** A kad se stjeçaše narod na Mojsija i na Arona, pogledaše na šator od sastanka, a to oblak na njemu, i pokaza se slava Gospodnja. **43** I doðe Mojsije i Aron pred šator od sastanka. **44** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **45** Uklonite se iz toga zbara da ih odmah potrem. A oni padoše nièice. **46** I reèe Mojsije Aronu: uzmi kadionicu, i metni u nju ognja s oltara, i metni kada, i idi brže ka zboru, i oèisti ih; jer gnjev žestok izade od Gospoda, i pomor poèe. **47** I uzevši Aron kadionicu, kao što mu reèe Mojsije, otreà usred zbara, i gle, pomor veæ bješe poèeo u narodu; i okadiv oèisti narod. **48** I stajaše meðu mrtvima i živima, i ustavi se pomor. **49** A onih koji pomriješe od toga pomora bješe èetrnaest tisuæa i sedam stotina, osim onih što izgibioše s Koreja. **50** I vratili se Aron k Mojsiju na vrata šatora od sastanka, kad se ustavi pomor.

17 Potom reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Reci sinovima Izrailevijem, i uzmi od njih po jednu palicu od svakoga doma otaca njihovih, od svijeh knezova njihovih, po domovima otaca njihovih, dvanaest palica, i ime svakoga napiši na palici njegovoj. **3** A na palici Levijevu napiši ime Aronovo, jer je svaka palica za jednog poglavara od doma otaca njihovih. **4** I ostavi ih u šatoru od sastanka pred svjedoæanstvom, gdje se sastajem s vama. **5** I koga izaberem, njegova æe palica procvjetati; tako æeu utiæati pred sobom viku sinova Izrailevijeh što vièu na vas. **6** Kad to reèe Mojsije sinovima Izrailevijem, dadoše mu svi knezovi njihovi palice, svaki knez po palicu od doma oca svojega, dvanaest palica, i palica Aronova bješe meðu palicama njihovijem. **7** I ostavi Mojsije palice pred Gospodom u šatoru od svjedoæanstva. **8** A sjutradan doðe Mojsije u šator od svjedoæanstva, i gle, procvjetala palica Aronova od doma Levijeva; bješe napupila i cvjetala, i bademi zreli na noj. **9** I iznese Mojsije sve one palice ispred Gospoda k svijem sinovima Izrailevijem, i razgledavši ih uzeše svaki svoju palicu. **10** A Gospod reèe Mojsiju: donesi opet palicu Aronovu pred svjedoæanstvo da se èuva za znak nepokornima, da prestane vika njihova na me, da ne izginu. **11** I uèini Mojsije, kako mu zapovjedi Gospod tako uèini. **12** Tada rekoše sinovi Izrailevi Mojsiju govoreæi: pomriješmo, propadosmo, svi propadosmo. **13**

Ko se god približi k šatoru Gospodnjemu, gine; hoæemo li svi izginuti?

18 A Gospod reèe Aronu: ti i sinovi tvoji i dom oca tvojega s tobom nosite grijehe o svetinju; ti i sinovi tvoji s tobom nosite grijehe sveštenstva svojega. **2** I braæeu svoju, pleme Levijevo, pleme oca svojega uzmi k sebi da budu uza te i služe ti; a ti æeš i sinovi tvoji s tobom služiti pred šatorom od sastanka. **3** Neka dobro slušaju zapovijesti tvoje i rade što treba u svem šatoru; ali k sudovima od svetinje k oltaru neka ne pristupaju, da ne izgini u oni i vi. **4** Neka budu dakle uza te, i neka rade sve što treba u šatoru od sastanka u svakoj službi u njemu; ali niko drugi da ne pristupi s vama. **5** A vi radite što treba u svetinji i što treba na oltaru, da više ne dođe gnjev na sinove Izraeljevih. **6** Jer evo ja uzeh braæeu vašu Levite između sinova Izraeljevih, i vama su dani na dar za Gospoda, da vrše službu u šatoru od sastanka. **7** A ti i sinovi tvoji s tobom vršite svešteniku službu svoju u svemu što pripada k oltaru i što biva iza zavjesa, i služite; sveštenstvo darovah vam, zato ko bi drugi pristupio, da se pogubi. **8** Još reèe Gospod Aronu: evo, dajem ti i prinose svoje što se u vis podižu, između svih stvari koje posvećuju sinovi Izraeljevi dajem ih tebi radi pomazanja i sinovima tvojim zakonom vjeèenim. **9** To neka je tvoje od stvari posvećenijeh, koje se ne saživu; svaki prinos njihov između svihjeg darova njihovih i između svihjeg prinosa za grijehe i svihjeg prinosa za krivicu, koje mi donesu, svetinja nad svetinjama da je tvoja i sinova tvojih. **10** U svetinji ga jedi, sve muškinje neka ga jede, sveta stvar da ti je. **11** Tvoje su dakle žrtve darova njihovih koje se u vis podižu; i svaku žrtvu sinova Izraeljevih koja se obræe tebi dajem i sinovima tvojim i kæerima tvojim s tobom zakonom vjeèenim; ko je god èist u domu tvojem, neka jede. **12** Najbolje od ulja i najbolje od vina i žita, prvine koje daju Gospodu, tebi dajem. **13** Prvine od svega što rodi u zemlji njihovoj, koje donesu Gospodu, tvoje neka budu; ko je god èist u domu tvojem neka jede. **14** Sve zavjetovano Bogu i Izraelju, tvoje neka je. **15** Sto god otvora matericu između svakoga tijela koje prinose Gospodu, i između ljudi i između stoke, tvoje da bude; ali prvenac èovjeèejika neka se otkupljuje; i prvenac neèiste stoke neka se otkupljuje. **16** A otkup neka mu bude kad bude od mjeseca dana po tvojoj cijeni pet sikala srebra, po siklu svetom; u njemu je dvadeset gera. **17** A prvenca od krave ili prvenca od ovce ili prvenca od koze ne daj da se otkupi; svete su stvari; krvlju njihovom pokropi oltar, i salo njihovo zapali, da bude žrtva ognjena za miris ugodni Gospodu. **18** A meso od njih da je tvoje, kao grudi što se obræu i kao pleæe desno, da je tvoje. **19** Sve prinose što se podižu od posvećenijeh stvari, što prinose sinovi Izraeljevi Gospodu, dajem tebi i sinovima tvojim i kæerima tvojim s tobom zakonom vjeèenim; to æe biti zavjet oslojen, vjeèan pred Gospodom tebi i sjemenu tvojemu s tobom. **20** Još reèe Gospod Aronu: u zemlji njihovoj da nemaš našljedstva, ni dijela među njima da nemaš; ja sam dio tvoj i tvoje našljedstvo među sinovima Izraeljevijem. **21** A sinovima Levijevim evo dajem u našljedstvo sve desetke od Izraelja za službu njihovu što služe u šatoru od sastanka. **22** A sinovi Izraeljevi neka više ne pristupaju k šatoru od sastanka, da se ne ogriješe i ne izgini. **23** Nego sami Leviti neka služe službu u šatoru od sastanka, i oni neka nose grijehe svoj zakonom vjeèenim od koljena do koljena, pa da nemaju našljedstvo među sinovima Izraeljevijem. **24** Jer desetke sinova Izraeljevih, što æe donositi Gospodu na žrtvu što se podiže, dajem Levitima u našljedstvo; toga radi rekoh za njih: među sinovima Izraeljevijem da nemaju našljedstva. **25** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **26** Reci Levitima i kaži im: kad uzmete od sinova Izraeljevih desetak koji vam dadoh od njih za našljedstvo vaše, onda prinesite od njega prinos što se podiže

Gospodu, deseto od desetoga. **27** I primiæe vam se prinos vaš kao žito s gumna i kao vino iz kace. **28** Tako i vi prinosite prinos što se podiže Gospodu od svihjeg desetaka svojih, koje æete uzimati od sinova Izraeljevih, i dajite od njih prinos Gospodnjem Aronu svešteniku. **29** Od svega što vam se da prinosite prinos što se podiže Gospodu, od svega što bude najbolje sveti dio. **30** I reci im: kad prinesete najbolje od toga, tada æe se primiti Levitima kao dohodak od gumna i kao dohodak od kace. **31** A jesti možete to na svakom mjestu i vi i porodice vaše, jer vam je plata za službu vašu u šatoru od sastanka. **32** I neæete za to navuae na se grijeha, kad stanete prinositi što je najbolje, i neæete oskrvniti svetijeh stvari sinova Izraeljevih, i neæete izginuti.

19 Još reèe Gospod Mojsiju i Aronu govoreæi: **2** Ovo je uredba i zakon što zapovjedi Gospod govoreæi: reci sinovima Izraeljevijem neka ti dovedu junicu crvenu zdravu, na kojoj nema mane, i koja još nije bila u jarmu; **3** I podajte je Eleazaru svešteniku, a on neka je izvede napolje iz okola da je zakolju pred njim. **4** I uzvëši Eleazar krv njezine na prst svoj neka pokropi krvlju prema šatoru od sastanka sedam puta. **5** Potom neka zapovjedi da se spali jonica pred njegovijem oèima; kožu njezinu i meso njezino i krv njezinu s balegom neka spale. **6** I sveštenik uzvëši drveta kedrova, isopu i crvca, neka bací u oganj gdje gori jonica. **7** Potom neka opere haljine svoje i opere tijelo svoje vodom, pa onda neka uðe u oko, i neka bude sveštenik neèist do veèera. **8** Tako i ko je spali, neka opere haljine svoje vodom, i tijelo svoje neka opere vodom, i neka bude neèist do veèera. **9** A èist èovjek neka pokupi pepeo od junice i izruei ga iza okola na èisto mjesto, da se èuva zboru sinova Izraeljevih za vodu oèišæenja; to je žrtva za grijehe. **10** I onaj koji pokupi pepeo od junice neka opere haljine svoje, i neka bude neèist do veèera. To neka je sinovima Izraeljevijem i došljaku koji se bavi među njima vjeèan zakon. **11** Ko se dotakne mrtva tijela èovjeèejiga, da je neèist sedam dana. **12** On neka se oèisti onom vodom treæi i dan i sedmi dan, i bize èist; ako li se ne oèisti treæi dan i sedmi, neæe biti èist. **13** Ko se dotakne mrtva tijela èovjeèejiga pa se ne oèisti, onaj je oskrvno šator Gospodnjem; zato da se istrijebi ona duša iz Izraelja; jer nije pokropljen vodom oèišæenja, zato je neèist, i neèistota je njegova na njemu. **14** Ovo je zakon kad èovjek umre u šatoru: ko god uðe u onaj šator i ko god bude u šatoru, neèist da je sedam dana; **15** I svaki sud otkriven, koji ne bude dobro zaklopjen, neèist je. **16** I ko se god dotakne u polju posjeèenoga maæem ili umrloga ili kosti èovjeèeje ili groba, neèist da je sedam dana. **17** I neka za neèistoga uzmu pepela od junice spaljene za grijehe, i neka naliju na nj vode žive u sud. **18** Potom neka uzme èist èovjek isopu i zamoli u onu vodu, i pokropi njom šator i sve sude i ljudje koji su u njemu bili; tako i onoga koji bi se dotakao kosti ili èovjeka posjeèena ili umrla ili groba. **19** Èisti neèistoga neka pokropi treæi i sedmi dan; i kad ga oèisti sedmi dan, neka opere haljine svoje i sebe neka opere vodom, i bize èist uveèe. **20** A ko bude neèist pa se ne oèisti, da se istrijebi ona duša iz zbara; jer je svetinja Gospodnju oskrvno, a nije pokropljen vodom oèišæenja; neèist je. **21** I ovo neka im je zakon vjeèan: i koji pokropi vodom oèišæenja, neka opere haljine svoje; i ko se god dotakne vode oèišæenja, da je neèist do veèera. **22** I èega se god dotakne ko je neèist, da je neèisto; i ko se njega dotakne, da je neèist do veèera.

20 I sinovi Izraeljevi, sav zbor njihov, doðoše u pustinju Sinsku prvoga mjeseca, i stade narod u Kadisu; i ondje umrije Marija, i bi pogrebana ondje. **2** A ondje nemaše zbor vode, te se skupiše na Mojsija i na Arona. **3** I svaðaše se narod s Mojsijem, i govorahu: kamo da smo pomrli kad pomriješe braæea naša pred Gospodom! **4** Zaþto dovedoste zbor Gospodnj u ovu pustinju da

izginemo ovdje i mi i stoka naša? 5 I zašto nas izvedoste iz Misira da nas dovedete na ovo zlo mjesto, gdje ne rodi ni žito ni smokva ni grožđe ni šipak, a ni vode nema za piće? 6 I dođe Mojsije i Aron ispred zbora na vrata šatora od sastanka, i padaše ničice; i pokaza im se slava Gospodnja. 7 I reče Gospod Mojsiju govorе: 8 Uzmi štap, i sazovite zbor ti i Aron brat tvoj, i progovorite stijeni pred njima, te æe dati vodu svoju; tako æeš im izvesti vodu iz stijene, i napojиæeš zbor i stoku njihovu. 9 I Mojsije uze štap ispred Gospoda, kako mu zapovjedi Gospod. 10 I sazvаш Mojsije i Aron zbor pred stijenu, i on im reče: slušajte odmetnic! hoæemo li vam iz ove stijene izvesti vodu? 11 I diže Mojsije ruku svoju i udari u stijenu štampon svojim dva puta, i izide voda mnoga, te se napoji narod i stoka njihova. 12 A Gospod reče Mojsiju i Aronu: što mi ne vjerovaste i ne proslaviste me pred sinovima Izrailjevima, zato neæete odvesti zbora toga u zemlju koju sam im dao. 13 To je voda od svaðe, gdje se svaðaše sinovi Izrailjevi s Gospodom, i on se proslavi među njima. 14 Iza toga posla Mojsije poslanike iz Kadisa k caru Edomskom da mu reku: ovako kaže brat tvoj Izrail: ti znaš sve nevolje koje nas snaðoše: 15 Kako naši oci siðoše u Misir, i bijasmo u Misiru dugo vremena, i kako Misirci zlo èiniše nama i ocima našim; 16 I vikasmo ka Gospodu, i Gospod èu glas naš, i posla anđela, koji nas izvede iz Misira; i evo smo u Kadisu, gradu na tvojoj međi. 17 Pusti nas da proðemo kroz tvoju zemlju; neæemo iæi preko polja ni preko vinograda, niti æemo piti vode iz kojega studenca; iæi æemo carskim putem, neæemo svrati ni nadesno ni nalijevo dok ne prijeðemo među tvoju. 18 A Edom mu odgovori: ne idi preko moje zemlje, da ne izidem s maëem preda te. 19 A sinovi Izrailjevi rekoše mu: iæi æemo utrenikom, i ako se napijemo vode twoje, mi ili stoka naša, platiæemo je; ništa više, samo da pješice proðemo. 20 A on im odgovori: neæete proæi. I izide Edom pred njih s mnogo naroda i s velikom silom. 21 I kad ne htje Edom dopustiti Izrailju da prijeđe preko međe njegove, Izrailj otide od njega. 22 I krenuvi se od Kadisa doðoše sinovi Izrailjevi, sav zbor njihov, ka gori Oru. 23 I Gospod reče Mojsiju i Aronu na gori Oru kod međe Edomske govoreæi: 24 Aron valja da se pribere k rodnu svojemu, jer neæe uæi u zemlji koju sam dao sinovima Izrailjevijem, jer ne poslušaste zapovijesti moje na vodi od svaðe. 25 Uzmi Arona i Eleazara sina njegova, i izvedi ih na goru Or. 26 I svuci Aronu haljine njegove i obuci ih Eleazaru sinu njegovu, pa æe se Aron pribратi i umirjeti ondje. 27 I uèini Mojsije kako zapovjedi Gospod; i izidoše na goru Or pred svijem zborom. 28 I svuèe Mojsije s Arona haljine njegove i obuèe ih Eleazaru sinu njegovu, i umrije ondje Aron navrh gore, a Mojsije i Eleazar sidoše s gore. 29 A kad vidje sav zbor da umrije Aron, plaka sav dom Izrailjev za Aronom trideset dana.

21 A kad èu Hananej car Aradski, koji živiljaše na jugu, da ide ih nekoliko. 2 Tada se Izrailj zavjetova Gospodu i reče: ako daš ovaj narod meni u ruke, do temelja æu raskopati gradove njihove. 3 I usliši Gospod glas Izrailjev i dade mu Hananeje, a on zatr njih i gradove njihove, i prozva ono mjesto Orma. 4 Potom poðoðe od gore Ora k Crvenom Moru obilazeæi zemlju Edomsku, i oslabi duh narodu od puta. 5 I vikaše narod na Boga i na Mojsiju: zašto nas izvedoste iz Misira da izginemo u ovoj pustinji? Jer nema ni hljeba ni vode, a ovaj se nikaki hljeb veæ ogadio duši našoj. 6 A Gospod pusti na narod zmije vatrene, koje ih ujedahu, te pomrije mnogo naroda u Izrailju. 7 Tada dođe narod k Mojsiju i rekoše: zgriješimo što vikasmo na Gospoda i na tebe; moli Boga neka ukloni zmije od nas. I Mojsije se pomoli za narod. 8 I Gospod reče Mojsiju: naèini zmiju vatrenu, i metni je na motku, i koga ujede zmija, neka pogleda u nju, pa æe ozdraviti. 9 I naèini Mojsije zmiju od mjedi, i metnu je na motku, i koga god ujede zmija na pogledu

u zmiju od mjedi, i ozdravi. 10 Potom poðoðe sinovi Izrailjevi, i stadoše u oko u Ovotu. 11 I iz Ovota otišavši stadoše u oko na brdimu Avarimskim u pustinji koja je prema Moavskoj s istoka. 12 Odande otišavši stadoše uoko u dolini Zaredu. 13 I odatle otišavši stadoše uoko na brodu na Arnonu, koji je u pustinji i izlazi od međe Amorejske. Jer je Arnon međa Moavska između Moavaca i Amorejaca. 14 Zato se kaže u knjizi o ratovima Gospodnjim: na Vajeva u Sufi i na potoke Arnonske. 15 Jer ti potoci, koji dopiru do mjesta Ara, teku pokraj međe Moavskog. 16 A otuda doðoðe k Viru; to je studenac za koji bješe rekao Gospod Mojsiju: skupi narod, i daæu im vode. 17 Tada pjeva Izrailj pjesmu ovu: Diži se, studenè; prijipevajte ga; 18 Studenè, koji kopaše knezovi, koji iskopaše poglavari narodni s onijem koji postavi zakon, palicama svojim. A iz pustinje otidoše u Mantanail, 19 A iz Mantanaila u Nadil, a iz Nadila u Vamot, 20 A iz Vamota u dolinu koja je u polju Moavskom kod gore Fazge i gleda u pustinju. 21 Tada posla Izrailj poslanike k Sionu caru Amorejskom govorе: 22 Pusti da proðemo kroz tvou zemlju, neæemo svrati ni u polje ni u vinograd, niti æemo piti vode iz studenaca; iæi æemo carskim putem dokle ne prijeðemo među twoju. 23 Ali ne dade Sion Izrailju da proðe kroz zemlju njegovu, nego sabra Sion sav narod svoj, i izade na Izrailja u pustinju, i doðe u Jasu, i pobi se s Izrailjem. 24 Ali ga isjeèe Izrailj oštrem maëem, i osvoji zemlju njegovu od Arnona pa do Javoka do sinova Amonovijeh, jer tvrda bješe međa sinova Amonovijeh. 25 I uze Izrailj sva ona mjesta i naseli se u svijem gradovima Amorejskim, u Esevonus i u svijem selima njegovijem. 26 Jer Esevon bješe grad Siona cara Amorejskoga, koji bješe prvi zavojšto na cara Moavskoga i bješe mu uzeo svu zemlju njegovu do Arnona. 27 Zato govore u prièi: hodite u Esevon, da se sagradi i podigne grad Sionov. 28 Jer organj izade iz Esevana, plamen iz grada Sionova, i spali Ar Moavski i stanovnike na visini Arnonskoj. 29 Teško tebi, Moave; propao si, narode Hamosov; dao je sinove svoje koji utekoše i kæeri svoje u ropsstvo Sionu caru Amorejskom. 30 Ali ih postrijeljasma, propade Esevon do Devona, i potrsimo ih do Nofe, koja dopire do Medeve. 31 I takо živje Izrailj u zemlji Amorejskoj. 32 Potom posla Mojsiju da uhode Jazir, i uzeše sela oko njega, i izgasañe Amorejece koji bijahu ondje. 33 Potom obrativši se poðoðe u Vasan; i izide Og car Vasanski pred njih, on i sav narod njegov na boj u Edrajin. 34 A Gospod reče Mojsiju: ne boj ga se; jer sam ga dao u twoje ruke i sav narod njegov i zemlju njegovu; i uèini mu kako si uèinio Sionu caru Amorejskom koji živiljaše u Esevonus. 35 I pobiše ga i sinove njegove i sav narod njegov, da ne osta nijedan, i osvojiše zemlju njegovu.

22 Odatle se podigoše sinovi Izrailjevi, i stadoše uoko u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu. 2 I vidje Valak sin Seforov sve što uèini Izrailj Amoreju, 3 I uplaši se Moav od naroda veoma; jer ga bješe mnogo, i prituži Moavu od sinova Izrailjevih. 4 Pa reče Moav starješinama Madijanskim: sada æe ova množina pojesti sve što je oko nas kao vo travu u polju. A Valak sin Seforov bješe u ono vrijeme car Moavski. 5 I posla poslanike k Valamu sinu Veorovu u Faturu, koja je na rijeci u zemlji naroda njegova, govorе: evo narod izide iz Misira, evo prkrilo je zemlju, i stoji prema meni. 6 Nego hodi, prokuni mi ovaj narod, jer je jaèi od mene, eda bih mu odolio i pobi goja ili istjerao iz zemlje ove; jer znam, koga blagosloviš biæe blagoslov, a koga prokuneš biæe proklet. 7 I otidoše starješine Moavskie i starješine Madijanske noseæi darove za vraèanje; i doðoðe k Valamu, i kazaše mu rijeèi Valakove. 8 A on im reče: ostanite ovdje ovu noæ, i odgovorieu vam kako mi Gospod kaže. I ostaše knezovi Moavski kod Valama. 9 A Bog doðe k Valamu i reče mu: kakvi su to ljudi kod tebe? 10 I reče Valam Bogu: Valak sin

Seforov, car Moavski, posla ih k meni govoreæi: **11** Evo narod izide iz Misira i prekli zemlju; nego hodi, prokuni mi ga, eda bih ga nadbilo i otjerao ga. **12** A Bog reèe Valamu: ne idi s njima, niti kuni toga naroda, jer je blagosloven. **13** I ujutru ustavši Valam reèe knezovima Valakovijem: vratite se u svoju zemlju, jer mi ne da Bog da idem s vama. **14** I ustavši knezovi Moavski doðoše k Valaku, i rekoše: ne htje Valam poæi s nama. **15** Tada opet posla Valak više knezova i veæe od prvijeh. **16** I oni došavši k Valamu rekoše mu: ovako veli Valak sin Seforov: nemoj se zatezati, molim te, nego dođi k meni. **17** Jer æu te dobro darivati, i Što mi god reèeš èiniæeu; zato dođi, molim te, prokuni mi ovaj narod. **18** A Valam odgovori i reèe slugama Valakovijem: da mi da Valak kuæeu svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti rijeèi Gospoda Boga svojega da uèinim što malo ili veliko. **19** Ali opet ostanite ovđe i vi ovu noæe, da vidim što æe mi sada kazati Gospod. **20** I doðe Bog noæeu k Valamu i reèe mu: kad su došli ti ljudi da te zovu, ustani, idi s njima, ali što ti kažem ono da èiniš. **21** I ujutru ustavši Valam osamari magaricu svoju, i poðe s knezovima Moavskim. **22** Ali se razgnjevi Bog što on poðe; i stade anđeo Gospodnjii na put da mu ne da; a on sjeðaše na magarici svojoj i imaše sa sobom dva momka svoja. **23** A kad magarica vidje anđela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem maèeom u ruci, svrnu magarica s puta i poðe preko polja. A Valam je stade biti da je vratи na put. **24** A anđeo Gospodnjii stade na stazu meðu vinogradima, a bijaše zid i odovud i odonud. **25** I magarica videæi anđela Gospodnjega pribi se uz drugi zid, i pritiše nogu Valamovu o zid; a on je stade opet biti. **26** Potom anđeo Gospodnjii otide dalje, i stade u tjesnacu, gdje ne bješe mjesto da se svrne ni nadesno ni nalijevo. **27** I magarica videæi anđela Gospodnjega pade pod Valamom, a Valam se vrlo razljuti, i stade biti magaricu svojim štapom. **28** Tada Gospod otvorи usta magarici, te ona reèe Valamu: Šta sam ti uèinila, te me bješe veæ treæi put? **29** A Valam reèe magarici: što mi prkosioš? da imam maèe u ruci, sad bih te ubio. **30** A magarica reèe Valamu: nijesam li tvoja magarica? jaæeš me otkako sam postala tvoja do danas; jesam li ti kad tako uèinila? A on reèe: nijesi. **31** Tada Gospod otvorи oèi Valamu, koji ugleda anđela Gospodnjega gdje stoji na putu s golijem maèeom u ruci. I on savi glavu i pokloni se licem svojim. **32** I reèe mu anđeo Gospodnjii: zašto si bio magaricu svoju veæ tri puta? evo ja izidoh da ti ne dam, jer tvoj put nije meni po volji. **33** Kad me ugleda magarica, ona se ukloni ispred mene veæ tri puta; a da se nije uklonila ispred mene, tebe bih veæ ubio a nju bih ostavio u životu. **34** A Valam reèe anđelu Gospodnjemu: zgriješio sam, jer nijesam znao da ti stoji pred mnom na putu; ako tebi nije po volji, ja æu se vratiti. **35** A anđeo Gospodnjii reèe Valamu: idi s tijem ljudima, ali samo ono govorи što ti ja kažem. Tada Valam otide s knezovima Valakovim. **36** A kad èu Valak da ide Valam, izide mu na susret u grad Moavski na meðu Aronskoj nakraj meðe. **37** I reèe Valak Valamu: nijesam li slao k tebi i zvao te? zašto mi ne doðe? eda li te ne mogu darivati? **38** A Valam reèe Valaku: evo sam došao k tebi; ali hoæu li moæi što govoriti? Što mi Bog metne u usta, ono æu govoriti. **39** I otide Valam s Valakom, i doðoše u grad Uzot. **40** I nakla Valak volova i ovaca, i posla Valamu i knezovima, koji bijahu s njim. **41** A ujutru uze Valak Valama i odvede ga na visinu Valovu, i odande mu pokaza jedan kraj naroda.

23 I reèe Valam Valaku: naæini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova. **2** I uèini Valak kako mu reèe Valam; i prinese Valak s Valamom na svakom oltaru po jedno tele i ovna. **3** Pa reèe Valam Valaku: stoj kod svoje žrtve paljenice; a ja idem eda bih se sreo s Gospodom, pa što mi javi kazaæeu ti. I on otide sam. **4** I srete Bog Valama, a on mu reèe: sedam oltara spremih, i prinesoh po tele i ovna na svakom

oltaru. **5** A Gospod metnu rijeèi u usta Valamu, i reèe: vrti se k Valaku i tako mu reci. **6** I vrti se k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i svi knezovi Moavski. **7** A on otvorи prièu svoju, i reèe: iz Arama doveđe me Valak car Moavski s planine istoèene, govoroeæi: hodi, prokuni mi Jakova, hodi, naruži Izrailja. **8** Kako bih kleo onoga koga ne kune Bog? ili kako bih ružio onoga koga Gospod ne ruži? **9** Jer svrh stijena vidim ga, i s humova gledam ga. Gle, ovaj æe narod nastavati sam, i s drugim narodima neæe se pomiješati. **10** Ko æe izbrojiti prah Jakovljev i broj od èetvrti Izraelija? Da bih ja umro smræu pravednièkom, i kraj moj da bi bio kao njihovi! **11** Tada reèe Valak Valamu: šta to radiš od mene? Ja te dozvah da prokuneš neprijatelje moje, a gle, ti blagosiljaš jednako. **12** A on odgovori i reèe: zar neæu paziti i govoriti ono što mi je Gospod metnuo u usta? **13** Tada mu reèe Valak: hodi sa mnom na drugo mjesto, odakle æeš ga vidjeti; samo mu kraj vidiš, a svega ga ne vidiš; prokuni mi ga odande. **14** I doveðe ga u polje Zofim, navrh Fazge, i naæini sedam oltara, i prinese na svakom oltaru po jedno tele i ovna. **15** Tada Valam reèe Valaku: stoj tu kod žrtve svoje paljenice, a ja idem onamo na susret Gospodu. **16** I srete Gospod Valama, i metnu mu rijeè u usta, i reèe: vrti se k Valaku, i tako govorи. **17** I doðe k njemu, a on stajaše kod žrtve svoje paljenice i s njim knezovi Moavski; i reèe Valak: šta veli Gospod? **18** A on otvorи prièu svoju, i reèe: ustani Valaèe, i poslušaj, eùej me sine Seforov! **19** Bog nije èovjek da laže, ni sin èovjejeji da se pokaje. Što kaže neæe li uèiniti, i što reèe neæe li izvršiti? **20** Gle, primih da blagoslovim; jer je on blagoslovio, a ja neæu poreæi. **21** Ne gleda na bezakonje u Jakovu ni na nevaljalstvo u Izraillju; Gospod je njegov s njim, i graja u njemu kao car kad nadvlada. **22** Bog ga je izveo iz Misira, on mu je kao snaga jednorogova. **23** Jer nema èini na Jakova ni vraèanja na Izraillju; u ovo doba govoroeæe se o Jakovu i o Izraillju, što je uèinio Bog. **24** Evo, narod æe ustati kao silan lav, i kao laviaæ skoèiæe; neæe leæe dokle ne pojede lava i popije krvi pobijenih. **25** Tada reèe Valak Valamu: nemoj ga ni kleti ni blagosiljati. **26** A Valam odgovori Valaku: nijesam li ti kazao da æu èiniti što mi god Gospod kaže? **27** A Valak reèe Valamu: hodi, odveðešu te na drugo mjesto; da ako Bogu bude volja da mi ga odande prokuneš. **28** I odvede Valak Valama navrh Fegora, koji gleda u pustinju. **29** I reèe Valam Valaku: naæini mi ovdje sedam oltara, i pripravi mi ovdje sedam telaca i sedam ovnova. **30** I uèini Valak kako reèe Valam i prinese žrtvu po tele i ovna na svakom oltaru.

24 I vidjevši Valam da je Božja volja da blagosilja Izraillju, ne htje više ni iæi kao prije po vraèanje, nego se okrete licem k pustinji, **2** I podigavši oèi svoje ugleda Izraillju gdje stoji po plemenima svojim; i duh Božji doðe na nj. **3** I otvorи prièu svoju, i reèe: kaže Valam sin Veorov; kaže èovjek kojemu su otvorene oèi; **4** Kaže onaj koji èuje rijeèi Božje, koji vidi utvaru Svemoguæega, koji kad padne otvorene su mu oèi: **5** Kako su lijepi šatori tvoji, Jakove, i kolibe tvoje, Izraillju! **6** Pruzili su se kao potoci, kao vrtovi kraj rijeke, kao mirisava drveta koja je posadio Gospod, kao kredri na vodi. **7** Poteæi æe voda iz vijedra njegova, i sjeme æe njegovo biti meðu velikim vodama, i car æe se njegov podignuti svrh Agaga, i carstvo æe se njegovu uzvisiti. **8** Bog ga je izveo iz Misira, i on mu je kao snaga jednorogova; pojeæe narode koji su mu neprijatelji, i kosti æe njihove pottri, i strijelama svojim postrijeljati ih. **9** Spustio se, leži kao laviaæ i kao ljudi lav; ko æe ga probudit? Ko tebe blagosilja, biæe blagosloven; a ko tebe kune, biæe proklet. **10** Tada se razgnjevi Valak na Valama, i pljesnu se rukama, i reèe Valak Valamu: dozvah te da prokuneš neprijatelje moje, a ti si blagoslovio eto veæ tri puta. **11** Odlazi u svoje mjesto; rekoh da æu te darivati, a eto Gospod ne da ti

dara. **12** A Valam reèe Valaku: nijesam li i poslanicima tvojim koje si poslao k meni rekao govoreæi: **13** Da mi da Valak kuæeu svoju punu srebra i zlata, ne bih mogao prestupiti rijeæi Gospodnju da uèenim što dobro ili zlo od sebe; što kaže Gospod ono æu kazati. **14** Ja sada evo idem k narodu svojemu, ali da ti kažem šta æe taj narod uèiniti narodu tvojemu najposlje. **15** Potom otvori prièu svoju, i reèe: kaže Valam sin Veorov, kaže èovjek kome su otvorene oèi, **16** Kaže koji èuje rijeæi Božje, i koji zna znanje o višnjem, i koji vidi utvaru svemoguæega i kad padne otvorene su mu oèi: **17** Vidim ga, ali ne sad; gledam ga, ali ne izbliža; izazæi æe zvijezda iz Jakova i ustaæe palica iz Izrailja, koja æe razbiti knezove Moavskie i razoriti sve sinove Sitove. **18** I Edoma æe osvojiti i Sira æe osvojiti neprijatelji njegovi; jer æe Izrailj raditi junaèki. **19** I vladaæe koji je od Jakova, i zatræe ostatak od grada. **20** A ugledav Amalika, otvori prièu svoju, i reèe: Amalik je poèetak narodima, ali æe najposlje propasti. **21** A ugledav Keneja, otvori prièu svoju, i reèe: tvrd ti je stan, i na stijeni si savio gnijezdo svoje; **22** Ali æe biti izagnan Kenej; Asur æe ga zarobiti. **23** I opet otvori prièu svoju, i reèe: jaoh! ko æe biti živ kad to uèini Bog! **24** I laðe iz zemlje Kitimske doploviaæe i dosadiæe Asircima i dosadiæe Jevrejima; ali æe i sami propasti. **25** Potom ustavši Valam otide, i vrati se u svoje mjesto; i Valak otide svojim putem.

25 I živiljaše Izrailj u Sitimu, i narod stade èiniti preljubu sa kæerima Moavskim. **2** One pozivahu narod na žrtve svojih bogova, i narod jeðaše, i klanjaše se bogovima njihovijem. **3** I Izrailj prionu uz Velfegora; i razgnjevi se Gospod na Izrailja. **4** I reèe Gospod Mojsiju: uzmi sve knezove narodne, i objesi ih Gospodu prema suncu, da se odvratи gnjev Gospodnjи od Izrailja. **5** I reèe Mojsije sudijama Izrailjevijem: pobijte svaki svoje koji su prionuli uz Velfegora. **6** I gle, jedan između sinova Izrailjevijeh doðe i doveđe k braæi svojoj jednu Madijanku na oèi Mojsiju i na oèi svemu zboru sinova Izrailjevijeh; a oni zaplakaše na vratima šatora od sastanka. **7** A kad to vidje Fines sin Eleazaru sina Arona sveštenika, usta isred zbora i uze kopljje u ruku; **8** I uðe za èovjekom Izrailjcem u šator, i probode ih oboje, èovjeka Izrailjca i onu ženu, kroz trbuh, i presta pogibija među sinovima Izrailjevijem. **9** I izgibe ih od te pogibije dvadeset i èetiri tisuæe. **10** Tada reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **11** Fines sin Eleazaru sina Arona sveštenika odvrati gnjev moj od sinova Izrailjevijeh otvorivši revnost za me među njima, da ne bih istrijebio sinove Izrailjeve u revnosti svojoj. **12** Zato mu kaži: evo dajem mu svoj zavjet mirni. **13** I imaae on i sjeme njegovo nakon njega zavjet sveštenstva vjeènoga, jer revnova za Boga svojega i oèisti sinove Izrailjeve. **14** A èovjeku Izrailjcu ubijenome, koji bi ubijen s Madijankom, bješe ime Zamrje sin Salmonov, knez od doma oca svojega od plemena Simeunova. **15** A ubijenoj ženi Madijanci bješe ime Hazvija kæi Sura kneza narodnoga u domu oca svojega među Madijancima. **16** I reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **17** Zavojištite na Madijance, i bijte ih; **18** Jer oni zavojištše na vas prijevarama svojim, i prevariše vas Velfegrom i Hazvijom kæerju kneza Madijanskoga, sestrom svojom, koja bi ubijena u dan pogibije koja doðe s Fegora.

26 A poslje te pogibije reèe Gospod Mojsiju i Eleazaru sinu Aronu svešteniku govoreæi: **2** Izbrojte sav zbor sinova Izrailjevijeh od dvadeset godina i više po domovima otaca njihovijeh, sve koji mogu iæi na vojsku u Izrailju. **3** I reèe im Mojsije i Eleazar sveštenik u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreæi: **4** Da se izbroje od dvadeset godina i više, kako zapovjedi Gospod Mojsiju i sinovima Izrailjevijem, koji izaðoše iz zemlje Misirske. **5** Ruvim bješe prevanac Izrailjev; a sinovi Ruvimovi: od Enoha porodica Enohova; od Faluja porodica Falujeva; **6** Od

Arona porodica Aronova, od Harmije porodica Harmijina. **7** To su porodice Ruvimove; a izbrojenijeh bješe među njima èetredeset i tri tisuæe i sedam stotina i trideset. **8** Sin Falujev bješe Elijav. **9** A sinovi Elijavovi: Namuilo i Daten i Aviron. Ovaj Daten i ovaj Aviron, koji bijahu od onijeh što se sazivahu na zbor, ustaše na Mojsija i Arona u buni Korejevoj, kad bješe buna na Gospoda; **10** I zemlja otvorivši usta svoja proðirje njih i Koreja, i izgibe ta gomila, i spali ih organj dyvesta i pedeset ljudi, koji postaše ugled. **11** A sinovi Korejevi ne pogiboše. **12** Sinovi Simeunovi po porodicama svojim: od Namuila porodica Namuilova; od Jamina porodica Jaminova; od Jahina porodica Jahinova; **13** Od Zare porodica Zarina, od Saula porodica Saulova. **14** To su porodice Simeunove; od njih bješe dvadeset i dvije tisuæe i dvije stotine. **15** A sinovi Gadovi po porodicama svojim: od Sifona porodica Sifonova; od Agija porodica Agijeva; od Sunija porodica Sunijeva; **16** Od Azena porodica Azenova; od Irija porodica Irjeva; **17** Od Aroda porodica Arođova; od Arilija porodica Arilijeva. **18** To su porodice sinova Gadovijeh, a među njima bješe izbrojenijeh èetredeset tisuæe i pet stotina. **19** Sinovi Judini: Ir i Avnan; ali umriješe Ir i Avnan u zemlji Hananskoj. **20** Bijahu pak sinovi Judini po porodicama svojim: od Siloma porodica Silomova; od Faresa porodica Faresova; od Zare porodica Zarina. **21** A sinovi Faresovi bjehu: od Arsona porodica Arsonova; od Jamuila porodica Jamuilova. **22** To su porodice Judine, a među njima bješe izbrojenijeh sedamdeset i šest tisuæea i pet stotina. **23** A sinovi Isaharovi po porodicama svojim: od Tole porodica Tolina; od Fuve porodica Fuvina; **24** Od Jasuva porodica Jasuvova; od Amrama porodica Amramova. **25** To su porodice Isaharove; a među njima bješe izbrojenijeh šezdeset i èetiri tisuæe i tri stotine. **26** Sinovi Zavulonovi po porodicama svojim: od Sareda porodica Saredova; od Alona porodica Alonova; od Alila porodica Alilova. **27** To su porodice Zavulonove, a među njima bješe izbrojenijeh šezdeset tisuæe i pet stotina. **28** Sinovi Josifovi po porodicama svojim: Manasija i Jefrem; **29** Sinovi Manasijini: od Mahira porodica Mahirova; a Mahir rodi Galada, od kojega je porodica Galadova. **30** Ovo su sinovi Galadovi: od Ahijezeru porodica Ahijezerova; od Heleka porodica Helekov; **31** Od Esrla porodica Esrlilova; od Sihema porodica Sihemova; **32** Od Simaera porodica Simaerova; od Ofera porodica Oferova; **33** A Salpad sin Oferov nemaše sinova nego kæeri, kojima su imena Mala i Nuja i Eglja i Melha i Tersa. **34** To su porodice Manasijine, a od njih bješe izbrojenijeh pedeset i dvije tisuæe i sedam stotina. **35** Sinovi pak Jefremovi po porodicama svojim: od Sutala porodica Sutalova; od Vehera porodica Veherova; od Tahana porodica Tahanova. **36** A ovo su sinovi Sutalovi: od Erana porodica Eranova. **37** To su porodice sinova Jefremovih; a među njima bješe izbrojenijeh trideset i dvije tisuæe i pet stotina. To su sinovi Josifovi po porodicama svojim. **38** A sinovi Venijaminovi po porodicama svojim: od Vele porodica Velina; od Asvila porodica Asvilova; od AHIRAMA porodica AHIRAMOVA; **39** Od Sufama porodica Sufamova; od Ufama porodica Ufamova. **40** A Velini sinovi bjehu: Ader i Naman; od Adera porodica Aderova; od Namana porodica Namanova. **41** To su sinovi Venijaminovi po porodicama svojim, a među njima bješe izbrojenijeh èetredeset i pet tisuæe i šest stotina. **42** A ovo su sinovi Danovi po porodicama svojim: od Sameja porodica Samejeva; to je rod Danov po porodicama svojim. **43** U svijem porodicama Samejevijem bješe izbrojenijeh šezdeset i èetiri tisuæe i èetiri stotine. **44** Sinovi Asirovi po porodicama svojim: od Jamina porodica Jaminova; od Jesuja porodica Jesuveva; od Verija porodica Verijina. **45** Sinovi Verijini: od Hovera porodica Hoverova; od Melhila porodica Melhilova. **46** A kæeri Asirovoj bješe ime Sara. **47** To su porodice sinova Asirovijeh; a među njima bješe izbrojenijeh pedeset i tri tisuæe i èetiri stotine. **48** Sinovi

Neftalimovi po porodicama svojim: od Asila porodica Asilova; od Gunija porodica Gunijeva; **49** Od Jesera porodica Jesterova; od Selima porodica Selimova. **50** To je rod Neftalimov po porodicama svojim, a među njima bješe izbrojenih èetrdeset i pet tisuæa i èetiri stotine. **51** To su izbrojeni među sinovima Izrailjevijem, šest stotina i jedna tisuæa i sedam stotina i trideset. **52** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **53** Tijem neka se podijeli zemlja u našljedstvo prema broju imena; **54** Kojih ima više, podaj im veæe našljedstvo, a kojih ima manje, njima manje; svim prema broju izbrojenih svojih neka imaju našljedstvo. **55** Ali ždrjebom neka se podijeli zemlja: po imenima plemena otaca svojih neka dobiju našljedstvo. **56** Ždrjebom neka se podijeli svakome plemenu, bilo veliko ili malo. **57** A ovo su izbrojeni izmeðu Levita po porodicama svojim: od Girsona porodica Girsonova; od Kata porodica Katova; od Merarija porodica Merarjeva. **58** Ovo su porodice Levijeve: porodica Lovenijeva, porodica Hevronova, porodica Malijeva, porodica Musijeva, porodica Korejeva. A Kat je rođio Amrama. **59** A ime je ženi Amramovo Johaveta, kæi Levijeva, koja mu se rodila u Misiru; a ona rodi Amramu Arona i Mojsiju, i Mariju sestruru njihovu. **60** A Aronu se rodi Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar. **61** Ali Nadav i Avijud pogibioše kad prinesoše tuđ organj pred Gospodom. **62** I bješe ih izbrojenih dvadeset i tri tisuæe, svega muškinja od jednoga mjeseca i više; i ne biše brojeni među sinovima Izrailjeve, jer im nije dano našljedstvo među sinovima Izrailjevijem. **63** To su izbrojeni, kad Mojsije i Eleazar izbrojiše sinove Izrailjeve u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu. **64** A među njima ne bješe nijedan od onjih koji je izbrojiše Mojsije i Aron sveštenik kad brojiše sinove Izrailjeve u pustinji Sinajskoj. **65** Jer Gospod bješe rekao za njih: pomrijeæe u pustinji. I ne osta ih ni jedan osim Haleva sina Jefonijina i Isusa sina Navina.

27 Tada doðoše kæeri Salpada sina Ofera sina Galada sina Mahira sina Manasijina, od plemena Manasije sina Josifova, a imena im bijehu Mala, Nuga, Eglja, Melha i Tersa. **21** I stadoše pred Mojsijom i pred Eleazara sveštenika i pred knezove i sav zbor na vratima šatora od sastanka, i rekše: **3** Otac naš umrije u pustinji, ali ne bješe u društvu s onima koji se pobuniše na Gospoda u buni Korejevoj, nego umrije od grijeха svojega, a ne ostavi sinova. **4** Zašto da se istrijebi ime oca našega iz porodice njegove zato što nije imao sina? Daj nam našljedstvo među braæom oca našega. **5** I iznese Mojsije stvar njihovu pred Gospoda. **6** A Gospod reèe Mojsiju govoreæi: **7** Pravo govore kæeri Salpadove; podaj im pravo da imaju našljedstvo među braæom oca svojega, i prenesi našljedstvo oca njihova na njih. **8** A sinovima Izrailjevijem kaži i reci: Kad ko umre a nema sina, onda prenesite našljedstvo njegovo na kæer njegovu; **9** Ako li ni kæeri nema, onda podajte našljedstvo njegovo braæei njegovoj; **10** Ako li ni braæe nema, onda podajte našljedstvo njegovo braæei oca njegova; **11** Ako li nema ni braæe oèine, onda podajte našljedstvo njegovo onomu ko mu je najbliži u rodu njegovu, i neka je njegovo. I to neka bude sinovima Izrailjevijem zakon za suðenje, kako zapovjedi Gospod Mojsiju. **12** Još reèe Gospod Mojsiju: izidi na goru ovu Avarimsku, i vidi zemlju koju sam dao sinovima Izrailjevijem. **13** I kad je vidiš, pribraæeš se k rodu svojemu i ti, kao što se pribrao Aron brat tvoj. **14** Jer ne poslušaste rijeèi moje u pustinji Sinu u svaði narodnoj, kad je trebalo da me proslavite na vodi pred oèima njihovijem. To je voda od svaðe u Kadisu u pustinji Sinu. **15** I reèe Mojsije Gospodu govoreæi: **16** Gospode Bože duhovima i svakom tijelu, postavi èovjeka nad ovijem zborom, **17** Koji æe izlaziti pred njima i koji æe dolaziti pred njima, koji æe ih izvoditi i opet dovoditi, da ne bi bio zbor Gospodnjki kao ovce koje nemaju pastira. **18** A Gospod reèe Mojsiju: uzmi k sebi Isusa sina Navina, èovjeka

u kom je duh moj, i metni ruku svoju na nj, **19** I izvedi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor, i podaj mu zapovijesti pred njima. **20** I podaj mu od slave svoje, da ga sluša sav zbor sinova Izrailjevijeh. **21** I neka staje pred Eleazara sveštenika da ga pita za sud Urim pred Gospodom; po zapovijesti njegovo neka polaze i po zapovijesti njegovo neka dolaze on i svii sinovi Izrailjevi s njim i sav zbor. **22** I uèini Mojsije kako mu zapovjedi Gospod; i uvez Isusa postavi ga pred Eleazara sveštenika i pred sav zbor. **23** I metnu ruke svoje na nj, i dade mu zapovijesti, kako bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija.

28 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Zapovjedi sinovima Izrailjevijem, i reci im: prinose moje, hljeb moj, žrtve što mi se sažiju za ugodni miris, pazite da mi prinosite na vrijeme. **3** Reci im dakle: ovo je žrtva ognjena što æete prinositi Gospodu: dva jagnjeta od godine zdrava, svaki dan na žrtvu paljenicu bez prestanka: **4** Jedno jagnje prinesi ujutru, a drugo jagnje prinesi uveèe, **5** I desetinu efe bijelogbra ñašna za dar smiješana s èetvrtinom ina èistoga ulja. **6** To je žrtva paljenica svagdašnja, koja bi prinesena na gori Sinajskoj za miris ugodni, žrtva ognjena Gospodu. **7** I naljev njezin da bude èetvrt ina na svako jagnje; u svetinji prinosi naljev dobra piæea Gospodu. **8** A drugo jagnje prinesi uveèe; dar kao ujutru i naljev njegov prinesi za žrtvu ognjenu, za ugodni miris Gospodu. **9** A u subotu dva jagnjeta od godine zdrava, i dvije desetine bijelogbra ñašna smiješana s uljem za dar s naljevom njegovijem. **10** To je subotna žrtva paljenica svake subote, osim svagdašnje žrtve paljenice i naljeva njezina. **11** I u poèetak mjeseca svojih prinosite Gospodu žrtvu paljenicu, po dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine zdravijeh; **12** I tri desetine bijelogbra ñašna pomiješana s uljem za dar na svako tele, i dvije desetine bijelogbra ñašna pomiješana s uljem za dar na ovna; **13** I po jednu desetinu bijelogbra ñašna pomiješana s uljem za dar na svako jagnje; to je žrtva paljenica na ugodni miris, žrtva ognjena Gospodu. **14** A naljev njihov da bude vina po ina na tele, treæina ina na ovna, i èetvrt ina na jagnje. To je žrtva paljenica u poèetak mjeseca, svakoga mjeseca u godini. **15** I jarca jednoga za grijeh, osim svagdašnje žrtve paljenice, prinosite Gospodu s naljevom njegovijem. **16** A prvoga mjeseca èetrnaesti dan da je pasha Gospodu; **17** A petnaesti dan toga mjeseca praznik: sedam dana jedite prijesne hljbove. **18** Prvi dan neka je sabor sveti; nikakoga posla ropskoga ne radite. **19** Nego prinesite Gospodu žrtvu paljenicu, dva teleta i jednoga ovna i sedam jaganjaca od godine, sve da vam je zdravo; **20** A dar uz njih bijelogbra ñašna pomiješana s uljem tri desetine uza svako tele i dvije desetine uz ovna prinesite. **21** Po jednu desetinu prinesite uza svako jagnje od onjih sedam jaganjaca; **22** I jednoga jarca za grijeh, radi oèišæenja vašega. **23** To prinesite osim jutrenje žrtve paljenice, koja je žrtva svagdašnja. **24** Tako prinosite svaki dan za onjeh sedam dana, da bude jelo, žrtva ognjena na ugodni miris Gospodu, osim svagdašnje žrtve paljenice i njezina naljeva prinosite. **25** I sedmi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga njednoga ne radite. **26** I na dan prvina, kad prinosite nov dar Gospodu poslije svojih nedjelja, da imate sabor sveti, njednoga posla ropskoga ne radite; **27** Nego prinesite žrtvu paljenicu za ugodni miris Gospodu, dva teleta, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine; **28** I dar uz njih: bijelogbra ñašna pomiješana s uljem po tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna, **29** Po jednu desetinu uza svako jagnje od onjih sedam jaganjaca; **30** Jednoga jarca, radi oèišæenja vašega. **31** Prinesite to, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina; a sve neka vam je zdravo s naljevom svojim.

29 A sedmoga mjeseca prvi dan da imate sveti sabor; posla ropskoga nijednoga ne radite; to da vam je trubni dan. 2 I prinesite žrtvu paljenicu za miris ugodni Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh; 3 A dar uz njih bijelog brašna smiješana s uljem tri desetine uz tele i dvije desetine uz ovna, 4 I po jednu desetinu uza svako jagnje od sedam jaganjaca; 5 I jednoga jarca za grije, radi oeišæenja vašega; 6 Osim žrtve paljenice u poèetku mjeseca i dara njezina, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva nijihovih po uredbi nijihovoj, za miris ugodni, za žrtvu ognjenu Gospodu. 7 I deseti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; i muete duše svoje; ne radite nikakoga posla; 8 Nego prinesite Gospodu za miris ugodni žrtvu paljenicu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine, a neka vam je zdravo; 9 I dar uz njih bijelog brašna pomiješana s uljem tri desetine uz tele, dvije desetine uz ovna, 10 Po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh sedam jaganjaca; 11 Jarca jednoga za grije, osim žrtve za grije radi oeišæenja, i osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva nijihovih. 12 I petraesti dan toga mjeseca sedmoga da imate sveti sabor; nijednoga posla ropskoga ne radite; nego praznjute praznik Gospodu sedam dana. 13 I prinesite žrtvu paljenicu, ognjenu žrtvu za ugodni miris Gospodu, trinaest telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine, a neka su zdravi; 14 I dar uz njih brašna bijelog smiješana s uljem po tri desetine uza svako tele od triynaest telaca, po dvije desetine uza svakoga ovna od ona dva ovna, 15 I po jednu desetinu uza svako jagnje od onijeh èetrnaest jaganjaca; 16 I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. 17 A drugi dan dvanaest telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh, 18 I dar nijihov i naljev nijihov, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju nijihova, kako je ureðeno; 19 I jarca jednoga za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. 20 A treæi dan jedanaest telaca, dva ovna i èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh; 21 I darove nijihove i naljeve nijihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju nijihova, kako je ureðeno; 22 I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. 23 A èetvrti dan deset telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh; 24 I dar nijihov i naljeve nijihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju nijihova, kako je ureðeno; 25 I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. 26 A peti dan devet telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh; 27 I dar nijihov i naljeve nijihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju nijihova, kako je ureðeno; 28 I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. 29 A šesti dan osam telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh, 30 I dar nijihov i naljeve nijihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju nijihova, kako je ureðeno; 31 I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. 32 A sedmi dan sedam telaca, dva ovna, èetrnaest jaganjaca od godine zdravijeh, 33 I dar nijihov i naljeve nijihove, uz teoce, uz ovnove i uz jaganjce, po broju nijihova, kako je ureðeno; 34 I jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. 35 A osmi dan da vam je praznik; nijednoga posla ropskoga ne radite. 36 Nego prinesite žrtvu paljenicu, žrtvu ognjenu za ugodni miris Gospodu, jedno tele, jednoga ovna, sedam jaganjaca od godine zdravijeh, 37 I dar nijihov i naljeve nijihove, uz tele, uz ovna i uz jaganjce, po broju nijihova, kako je ureðeno; 38 I jednoga jarca za grije, osim svagdašnje žrtve paljenice i dara njezina i naljeva njezina. 39 To prinosite Gospodu na praznike svoje, osim onoga što biste po zavjetu ili od svoje volje prinijeli za žrtve paljenice ili darove ili

naljeve ili žrtve zahvalne. 40 I kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem sve što zapovjedi Gospod.

30 I reèe Mojsije knezovima od plemena sinova Izrailjevijeh govoreæi: ovo je zapovjedio Gospod. 2 Kad koji èovjek uèini zavjet Gospodu, ili se zakune vezavši se dušom svojom, neka ne pogazi rjeèi svoje, nego neka uèini sve što izaðe iz usta njegovih. 3 A kad žena uèini zavjet Gospodu ili se veže u mladosti svojoj, dokle je u kuæi oca svojega, 4 I èuje otac njezin za zavjet njezin ili kako se vezala dušom svojom, pa joj otac ne reèe ništa, onda da su tvrdi svi zavjeti njezini, i sve èim je vezala dušu svoju da je tvrdo. 5 Ako li otac njezin poreèe to onaj dan kad èuje, zavjeti njezini i èim je god vezala dušu svoju, ništa da nije tvrdo; i Gospod æe joj oprostiti, jer otac njezin poreèe. 6 Ako li se uda pa ima na sebi zavjet ili izreèe što na usta svoja èim bi se vezala; i Gospod æe joj oprostiti. 9 A zavjet koji uèini udovica ili puštenica, i sve èim veže dušu svoju, da joj je tvrdo. 10 Ali ako bude u kuæi muža svojega uèinila zavjet i za što vezala dušu svoju zakletvom, 11 I muž njezin èuvši oæuti i ne poreèe, tada da su tvrdi svi zavjeti njezini, i da je tvrdo sve za što je vezala dušu svoju. 12 Ako li to poreèe muž njezin onaj dan kad èuje, svaki zavjet koji bi izašao iz usta njezinijeh i sve èim bi vezala dušu svoju da nije tvrdo; muž je njezin porekao, i Gospod æe joj oprostiti. 13 Svaki zavjet i sve za što bi se vezala zakletvom da muèi dušu svoju, muž njezin potvrðuje i ukida. 14 Ako bi muž njezin od dana do dana æutao, onda potvrðuje sve zavjete njezine i sve za što bi se vezala; potvrðuje, jer joj ne poreèe u onaj dan kad èeu. 15 Ako li poreèe pošto èuje, sam æe nositi grijeh njezin. 16 Ovo su naredbe, koje zapovjedi Gospod Mojsiju za muža i ženu, za oca i kær u mladosti njezinoj, dokle je u kuæi oca svojega.

31 Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: 2 Osveti sinove Izraeljeve na Madijancima, pak æeš se onda pribriati k rodu svojemu. 3 I Mojsije reèe narodu govoreæi: opremite između sebe ljudje na vojsku da idu na Madijance da uèine osvetu Gospodnju na Madijancima, 4 Po tisuæu od plemena, od svakoga plemena Izraeljeva opremite na vojsku. 5 I dadoše od tisuæa Izraeljevih po tisuæu od svakoga plemena, dvanaest tisuæa opremiše na vojsku. 6 I posla Mojsije po tisuæu od svakoga plemena na vojsku, i s njima Finesa sina Eleazaru sveštenika, i u njega bjehu sudi sveti i trube. 7 I zavojište na Madijance, kako zapovjedi Gospod Mojsiju, i pobiše sve muškinje. 8 Pobiše i careve Madijanske, s drugima koje im pobiše, Evina i Rokoma i Sura i Ura i Rovoka, pet careva Madijanskih, i Valama sina Vedorova ubiše maëem. 9 I zarobiše sinovi Izraeljevi žene Madijanke i djecu nijihovu, i zaplijeniše svu stoku nijihovu, krupnu i sitnu, i sve blago nijihovo. 10 A mjesta nijihova u kojima življahu i gradove nijihove sve popališe ognjem. 11 I sve robije i sav plijen, ljude i stoku, uzeše; 12 I povedoše k Mojsiju i Eleazaru svešteniku i ka zboru sinova Izraeljevih, i robije i ostali plijen i dobit u oko na polju Moavskom, koje je na Jordanu prema Jerihonu. 13 A Mojsije i Eleazar sveštenik i svi knezovi od zobra izidoše im na susret iz okola. 14 I Mojsije se razgnjevi na vojvode, na tisuæenike i stotinare, koji se vraæeau s vojske; 15 I reèe im Mojsije: a što ostaviste u životu sve žene? 16 Ta one po rjeèi Valamovoj navratiše sinove Izraeljeve da zgriješe Gospodu s Fegora, te doðe ona pogibija na narod Gospodnj. 17 Zato sada pobijte svu djecu mušku, i sve žene pobijte, koje su poznale èovjeka. 18 A djevojke, koje ne poznaje èovjeka, ostavite

u životu. **19** A vi ostanite izvan okola sedam dana; svaki koji je ubio koga i koji se dotakao ubijenoga, očistite se treći dan i sedmi dan, sebe i roblje svoje. **20** I sve haljine i sve stvari kožne i sve što je od kostrijeti i sve sudove drvene očistite. **21** I reče Eleazar sveštenik vojnici, koji bijahu išli na vojsku: ovo je naredba i zakon što je Gospod zapovjedio Mojsiju: **22** Zlato, srebro, mjeđ, gvožđe, kositer i olovo, **23** Što god podnosi vatrui, propustite kroz vatrui, i očistite se, ali pošto se očisti vodom očišćenja; a što god ne podnosi vatre, propustite kroz vodu. **24** I operite haljine svoje sedmi dan, i bičete eisti; i onda æete uæi u oko. **25** Još reće Gospod Mojsiju govoræi: **26** Izbroj sve što je zaplijenjeno, ljudi i stoku, ti i Eleazar sveštenik i poglavari od plemena narodnjih. **27** I razdijeli sve zaplijenjeno na dvoje: na vojnike koji su išli na vojsku i na sav zbor. **28** I uzmi dio za Gospoda od vojnika koji su išli na vojsku, po jednu dušu od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca. **29** Od njihove polovine to uzmete, i podajte Eleazaru svešteniku za prinos Gospodu. **30** I od polovine koja dopade sinovima Izrailjevijem uzmi po jedno od pedeset, i od ljudi i od goveda i od magaraca i od ovaca i od svake stoke, i to podaj Levitima koji rade što treba za šator Gospodnj. **31** I uèini Mojsije i Eleazar sveštenik kako zapovjedi Gospod Mojsiju. **32** I bješe pljenja, što osta od pljenja koji zaplijeni vojska: šest stotina i sedamdeset i pet tisuæa ovaca, **33** I sedamdeset i dvije tisuæe goveda, **34** I šezdeset i jedna tisuæa magaraca, **35** I ženskinja što ne bješe poznalo èovjeka, svega trideset i dvije tisuæe duša. **36** A u polovini, u dijelu onijeh koji bijahu išli na vojsku, bješe na broj tri stotine i trideset i sedam tisuæa i pet stotina ovaca, **37** A od toga dio Gospodu bješe šest stotina i sedamdeset i pet ovaca; **38** I trideset i šest tisuæa goveda, a od toga dio Gospodu sedamdeset i dva; **39** I trideset tisuæa i pet stotina magaraca, a od toga dio Gospodu šezdeset i jedan; **40** I šesnaest tisuæa duša ljudskih, a od toga dio Gospodu trideset i dvije duše. **41** I dade Mojsije Eleazaru svešteniku dio za prinos Gospodu, kao što mu zapovjedi Gospod. **42** A od druge polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, koju uze Mojsije od ljudi koji bješu išli na vojsku, **43** A i u toj polovini, koja dopade zboru, bješe tri stotine i trideset i sedam tisuæa i pet stotina ovaca, **44** Trideset i šest tisuæa goveda, **45** Trideset tisuæa i pet stotina magaraca, **46** I šesnaest tisuæa duša ljudskih! **47** Od te polovine, koja dopade sinovima Izrailjevijem, uze Mojsije po jedno od pedeset, i od ljudi i od stoke, i dade Levitima koji rade što treba za šator Gospodnj, kao što mu Gospod zapovjedi. **48** I pristupiše k Mojsiju vojvode, tisuænici i stotinari, **49** I rekoše mu: sluge tvoje prebrojise vojnike koji bijahu pod našom rukom, i nijeđnoga nije manje. **50** Zato prinosimo Gospodu prinos, svaki što je ko zadobio, zlatnijeh zaklada, kopaèa, narukvica, prstena, obodaca i laneèe, da bi se očistile duše naše pred Gospodom. **51** I uze Mojsije i Eleazar sveštenik od njih zlato, svakojake zaklade. **52** A bješe svega zlata prinesenoga, što prinesoše Mojsiju tisuænici i stotinari, šesnaest tisuæa i sedam stotina i pedeset sikala. **53** A vojnici zadržaše sebi što koji bješe zaplijenio. **54** I uzevši Mojsije i Eleazar zlato od tisuænika i stotinara, unesoše ga u šator od sastanka za spomen sinovima Izrailjevijem pred Gospodom.

32 A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi imahu vrlo mnogo stoke, i vidješe zemlju Jazirsku i zemlju Galadsku da je dobra za stoku. **2** I došavši sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi rekoše Mojsiju i Eleazaru svešteniku i knezovima od zbora govoræi: **3** Atarot i Devon i Jazir i Namra i Esevon i Elealija i Sevama i Navav i Vean, **4** Ta je zemlja, koju Gospod pokori zboru Izrailjskom, dobra za stoku, a sluge tvoje imaju stoke. **5** Ako smo, rekoše, našli milost pred tobom, neka se ta zemlja dade slugama tvojim u našljedstvo, nemoj nas voditi preko Jordana. **6** A Mojsije reče

sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem: braæea æe vaša iæi na vojsku, a vi hoæete ovdje da ostanete? **7** Zašto obarate srce sinovima Izrailjevijem da ne prijeu u zemlju koju im je dao Gospod? **8** Tako su uèini oci vaši, kad ih poslal iz Kadis-Varne da uhode zemlju; **9** I otidoše do potoka Eshola, i uhodiše zemlju; i oboriše srce sinovima Izrailjevijem da ne idu u zemlju koju im dade Gospod; **10** I razgnjevi se onda Gospod, i zakle se govoræi: **11** Neæe ti ljudi koji izaðoše iz Misira, od dvadeset godina i više, vidjeti zemlje za koju se zakleh Avramu, Isaku i Jakovu, jer se ne držaše mene sasvijem, **12** Osim Haleva sina Jefonijina Kenezeja i Isusa sina Navina, jer se sasvijem držaše Gospoda. **13** I razgnjevi se Gospod na Izraelija, i uèini te se potucaše po pustinji eætrdeset godina, dokle ne pomrije sav onaj naraštaj koji eïnjaše zlo pred Gospodom. **14** A vi sada izaðoste na mjesto otaca svojih, rod grieñnih ljudi, da umnožavate žestinu gnjeva Gospodnjega na Izraelija. **15** Ako se odvratite od njega, on æe ga još ostaviti u pustinji, i tako æete upropasti sav onaj narod. **16** A oni pristupiše opet k njemu, i rekoše mu: mi smo radi samo torove naèiniti ovdje za stada svoja i gradove za djecu svoju. **17** A sami æemo naoružani junaèki poæi pred sinovima Izrailjevijem, dokle ih ne odvedemo na njihovo mjesto; a naša djeca neka stoje u gradovima tvrdijem radi stanovnika te zemlje. **18** Neæemo se vratiti kuæama svojim dokle sinovi Izraeljevi ne prime svaki svoja našljedstvo. **19** Niti æemo uzeti našljedstva s njima s onu stranu Jordana ni dalje, ako nam dopadne našljedstvo s ovu stranu Jordana prema istoku. **20** Tada im reće Mojsije: ako æete uèiniti tako i iæi pod oružjem pred Gospodom na vojsku, **21** Ako svaki od vas pod oružjem prijeđe preko Jordana pred Gospodom, dokle ne otjera ispred sebe neprijatelja svojih, **22** I dokle se ne pokori zemlja pred Gospodom, pa se onda vratite i ne zgriješite Gospodu ni Izraelju, onda æe ova zemlja pripasti vama u našljedstvo pred Gospodom. **23** Ako li ne uèinite tako, gle, zgriješiaæete Gospodu, i znajte da æe vas grijeh vaš stiæi. **24** Gradite sebi gradove za djecu svoju i torove za stoku svoju; i što je izaðlo iz usta vaših, uèiniti. **25** I rekoše Mojsiju sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoræi: sluge æe tvoje uèiniti kako gospodar naš zapovjeda. **26** Djeca naša i žene naše, stada naša i sva stoka naša ovdje æe ostati u gradovima Galadskim; **27** A sluge æe tvoje prijeæi svaki naoružan, da se bije pred Gospodom, kao što govori gospodar naš. **28** Tada Mojsije zapovjedi za njih Eleazaru svešteniku i Isusu sinu Navinu i glavarima od domova otaèikh meðu sinovima Izrailjevijem, **29** I reće im: ako prijeu sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi s vama preko Jordana, svi oružani, da sebiju pred Gospodom, i kad vam bude zemlja pokorena, onda podajte njima zemlju Galadsku u našljedstvo. **30** Ako li ne prijeu s vama pod oružjem, onda neka im bude našljedstvo meðu vama u zemlji Hananskoj. **31** I odgovorîše sinovi Gadovi i sinovi Ruvimovi govoræi: kako je Gospod kazao slugama tvojim tako æemo uèiniti. **32** Prijaveæi æemo pod oružjem pred Gospodom u zemlju Hanansku, a naše našljedstvo da bude s ovu stranu Jordana. **33** I dade Mojsije sinovima Gadovijem i sinovima Ruvimovijem i polovini plemena Manasije sina Josifova carstvo Siona cara Amorejskoga i carstvo Oga cara Vasanskoga, zemlju i gradove po međama njezinijem, gradove one zemlje unaokolo. **34** I sagradîše sinovi Gadovi Devon i Atarot i Aroir. **35** I Atrot-Sofan i Jazir i Jovgeju, **36** I Vet-Nimru i Vet-Aran, gradove tvrde, i torove za stoku. **37** A sinovi Ruvimovi sagradîše Esevon i Elealiju i Kirijatajim, **38** I Navon i Velmeon predjenuvši im imena, i Sivmu; i nadješe druga imena gradovima koje sagradîše. **39** A sinovi Mahira sina Manasijina otidoše u Galad, i uzeše ga, i izagnaše Amoreje koji bijahu ondje. **40** I Mojsije dade Galad Mahiru sinu Manasijinu, koji se ondje naseli. **41** I jaø sin Manasijin otide i uze

selu njihova i prozva ih sela Jairova. **42** I Navav otide i uze Kenat sa selima njegovijem, i prozva ga Navav po imenu svojemu.

33 Ovo su putovi sinova Izrailjevih kad izaoše iz zemlje Misirske u èetama svojim pod upravom Mojsijevom i Aronovom. **2** I Mojsije popisa kako izidoše i gdje stajaše po zapovijesti Gospodnjoj; i ovo su putovi njihovi kako putovaše. **3** Poðoše iz Ramese prvoga mjeseca petnaesti dan, sjutradan poslije pashe, i izidoše sinovi Izraeljevi rukom podignutom pred oèima svijeh Misiraca. **4** A Misirci pogrebavaju prvence koje pobi Gospod meðu njima, kad i na bogovima njihovjem izvrši Gospod sudove. **5** I otìavši sinovi Izraeljevi iz Ramese stadoše uoko u Sohotu. **6** A iz Sohota otìavši stadoše uoko u Etamu, koji je nakraj pustinje. **7** A iz Etama otìavši saviše k Irotu, koji je prema Velsefonu, i stadoše uoko pred Magdalom. **8** A od Irota otìavši prijeðoše preko mora u pustinju, i išavši tri dana preko pustinje Etama stadoše uoko u Meri. **9** A iz Mere otìavši doðoše u Elim, gdje bijaše dvanaest studenaca i sedamdeset palmovijeh drveta, i onđe stadoše uoko. **10** A iz Elima otìavši stadoše uoko kod Crvenoga Mora. **11** I otìavši od Crvenoga Mora stadoše uoko u pustinji Sinu. **12** A iz pustinje Sina otìavši stadoše uoko u Rafaku. **13** A iz Rafaka otìavši stadoše uoko u Elusu. **14** A iz Elusa otìavši stadoše uoko u Rafidinu, gdje nemaše narod vode da piye. **15** A iz Rafidina otìavši stadoše uoko u pustinji Sinajskoj. **16** A iz pustinje Sinajske otìavši stadoše uoko u Kivrot-Atavi. **17** A iz Kivrot-Atave otìavši stadoše uoko u Asirotu. **18** A iz Asirota otìavši stadoše uoko u Ratamu. **19** A iz Ratama otìavši stadoše uoko u Remnon-Faresu. **20** A iz Remnon-Faresa otìavši stadoše uoko u Lemvonu. **21** A iz Lemvona otìavši stadoše uoko u Resanu. **22** A iz Resana otìavši stadoše uoko u Makelatu. **23** A iz Makelata otìavši stadoše uoko kod gore Safera. **24** A od gore Safera otìavši stadoše uoko u Haradu. **25** A iz Harada otìavši stadoše uoko u Makidotu. **26** A iz Makidotu otìavši stadoše uoko u Katatu. **27** A iz Katata otìavši stadoše uoko u Taratu. **28** A iz Tarata otìavši stadoše uoko u Meteku. **29** A iz Meteka otìavši stadoše uoko u Aselmonu. **30** A iz Aselmona otìavši stadoše uoko u Mosirotu. **31** A iz Mosirota otìavši stadoše uoko u Vanakanu. **32** A iz Vanakanu otìavši stadoše uoko u planini Gadadu. **33** A iz planine Gadada otìavši stadoše uoko u Etevati. **34** A iz Etevate otìavši stadoše uoko u Evronu. **35** A iz Evrona otìavši stadoše uoko u Gesion-Gaveru. **36** A iz Gesion-Gaveru otìavši stadoše uoko u pustinji Sinu, a to je Kadis. **37** A iz Kadisa otìavši stadoše uoko kod gore Ora na međi zemlje Edomske. **38** I izide Aron sveštenik na goru Or po zapovijesti Gospodnjoj, i umrije onđe èetrdesete godine po izlasku sinova Izraeljevih iz zemlje Misirske, prvi dan petoga mjeseca. **39** A Aron bješe sto i dvadeset i tri godine kad umrije na gori Oru. **40** Tada èu Hananej car Aradski, koji živiljaše na jugu u zemlji Hanajskoj, da idu sinovi Izraeljevi. **41** Potom otìavši od gore Ora stadoše uoko u Selmonu. **42** A iz Selmona otìavši stadoše uoko u Finonu. **43** A iz Finona otìavši stadoše uoko u Ovotu. **44** A iz Ovota otìavši stadoše uoko na humovima Avarimskim na međi Moavskoj. **45** A od tijeh humova otìavši stadoše uoko u Devon-Gadu. **46** A iz Devon-Gada otìavši stadoše uoko u Gelmon-Devlataimu. **47** A iz Gelmon-Devlataima otìavši stadoše uoko u planinama Avarimskim prema Navavu. **48** A iz planina Avarimskih otìavši stadoše uoko u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu. **49** I stajahu u okolu kraj Jordana od Esimota do Vel-Satima u polju Moavskom. **50** I reèe Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreæi: **51** Kaži sinovima Izraeljevijem i reci im: kad prijeðete preko Jordana u zemlju Hanansku, **52** Otjerajte od sebe sve koji žive u onoj zemlji,

i potrite sve slike njihove rezane, i sve slike njihove livene potrite, i sve visine njihove oborite. **53** A kad ih istjerate iz zemlje, naselite se u njoj; jer sam vama dao onu zemlju da je vaša. **54** I razdijelite je u našljedstvo ždrjebom na porodice svoje; kojih ima više, njima veæe našljedstvo podajte; a kojih ima manje, njima podajte manje našljedstvo; koje mjesto kome ždrjebom dopadne, ono neka mu bude; na plemena otaca svojih razdijelite našljedstvo. **55** Ako li ne otjerate od sebe onjeh koji žive u onoj zemlji, onda æe oni koje ostavite biti trnje oèima vašima i ostani vašim bokovima, i pakostæe vam u zemlji u kojoj æete živjeti. **56** I što sam mislio uèiniti njima, uèiniæe vama.

34 Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **2** Zapovjedi sinovima Izraeljevijem i reci im: kad doðete u zemlju Hananskiju, ta æe vam zemlja pripasti u našljedstvo, zemlja Hananska s međama svojim. **3** Južni kraj da vam je od pustinje Sina, uz među Edomsku, i da vam je južna međa od brijega slanoga mora na istok; **4** I ta međa neka se savije od juga k Akravimu i ide do Sina, i neka se pruži od juga preko Kadis-Varne, a otuda neka izide na selo Adar i ide do Aselemona; **5** Potom neka se savije ta međa od Aselemona do potoka Misirskoga i ide do mora. **6** A zapadna međa da vam bude veliko more; to da vam je zapadna međa. **7** A sjeverna međa ovo da vam bude: od velikoga mora povucite sebi među do gore Ora; **8** A od gore Ora povucite sebi među kako se ide u Emat, i ta međa neka ide na Sedad; **9** I neka ide ta međa do Zefrona, i kraj neka joj bude kod sela Enana; to da vam bude sjeverna međa. **10** A s istoka povucite sebi među od sela Enana do Sefama; **11** A od Sefama neka ide ta međa k Rivli, s istoka Ainu, i neka ide dalje ta međa dokle doðe do mora Hinerota k istoku; **12** I neka se spusti ta međa ka Jordanu, i neka izaðe na slano more. Ta æe zemlja biti vaša s međama svojim unaokolo. **13** I kaza Mojsije sinovima Izraeljevijem govoreæi: to je zemlja koju æete dobiti u našljedstvo ždrjebom, za koju je zapovjedio Gospod da je dobije devet plemena i po. **14** Jer pleme sinova Ruvimovih po porodicama otaca svojih, i pleme sinova Gadovih po porodicama otaca svojih, i polovina plemena Manasijina primiše svoje našljedstvo. **15** Ova dva plemena i po primiše našljedstvo svoje s ovu stranu Jordana prema Jerihonu s istoèene strane. **16** Opet reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **17** Ovo su imena ljudi koji æe vam razdijeliti u našljedstvo zemlju: Eleazar sveštenik i Isus sin Navin. **18** I po jednoga kneza iz svakoga plemena uzmitre da dijeli zemlju. **19** A ovo su imena tijeh ljudi: od plemena Judina Halev sin Jefonijin, **20** Od plemena sinova Simeunovih Samuilo sin Emijudov, **21** Od plemena Venijaminova Eldad sin Haslonov, **22** Od plemena sinova Danovih knez Vokor sin Jeklinov, **23** Od sinova Josifovih: od plemena sinova Manasijinih knez Anilo sin Sufidov, **24** Od plemena sinova Jefremovih, knez Kamulo sin Saftanov, **25** Od plemena sinova Zavulonovih knez Elisafan sin Harnahov, **26** Od plemena sinova Isaharovih knez Faltilo sin Ozainov, **27** Od plemena sinova Asirovih knez Ahior sin Selemijin, **28** I od plemena Neftalimova knez Fadailo sin Amijudov. **29** Ovima zapovjedi Gospod da razdijele našljedstvo sinovima Izraeljevijem u zemlji Hananskoj.

35 Još reèe Gospod Mojsiju u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu govoreæi: **2** Zapovjedi sinovima Izraeljevijem neka dadu od našljedstva svojega Levitima gradove, gdje æe živjeti; i podgraða oko gradova podajte im, **3** Da u gradovima žive, a u podgraðima njihovijem da im stoji stoka i imanje njihovo i sve životinje njihove. **4** A podgraða koja date Levitima neka budu na tisuæu lakata daleko od zidova gradskih unaokolo. **5** Zato izmjerite iza svakoga grada na istok dvije tisuæe lakata, i na jug dvije tisuæe lakata, i na zapad dvije tisuæe lakata, i na sjever

dvije tisuæe lakata, tako da grad bude u srijedi. Tolika neka budu podgraða njihova. **6** A od gradova koje date Levitima odvojite šest gradova za utoèište, da onamo uteèe ko bi koga ubio; i osim njih podajte im èetrdeset i dva grada. **7** Svega gradova, koje æete dati Levitima da bude èetrdeset i osam gradova, svaki sa svojim podgraðem. **8** A tijeh gradova što æete dati od našljedstva sinova Izrailjevih, od onijeh koji imaju više podajte više, a od onijeh koji imaju manje podajte manje; svaki prema našljedstvu koje æe imati neka da od svojih gradova Levitima. **9** Još reèe Gospod Mojsiju govoreæi: **10** Reci sinovima Izrailjevijem i kaži im: kad prijeðete preko Jordana u zemlju Hananskiju, **11** Od gradova koji vam dopadnu odvojite gradove za utoèište da u njih uteèe krvnik koji ubije koga nehotice. **12** I ti æe vam gradovi biti utoèišta od osvetnika, da ne pogine krvnik dokle ne stane na sud pred zbor. **13** I tako od tijeh gradova koje date šest gradova biæe vam utoèišta. **14** Tri takaa grada podajte s ovu stranu Jordana, a tri grada podajte u zemlji Hananskoj, ti gradovi neka budu utoèišta. **15** Sinovima Izrailjevijem i došljaku i strancu, koji se bavi među njima, neka tijeh šest gradova budu utoèišta, da uteèe u njih ko god ubije koga nehotice. **16** Ali ako gvožđem udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik. **17** I ako kamenom iz ruke, od kojega može èovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik. **18** Ili ako drvetom iz ruke, od kojega može èovjek poginuti, udari koga, te onaj umre, krvnik je, neka se pogubi taki krvnik. **19** Osvetnik neka pogubi krvnika; kad ga udesi, neka ga pogubi. **20** Ako ga iz mržnje turi, ili se baci èim na nj navalice, te onaj umre, **21** Ili ako ga iz neprijateljstva udari rukom, te onaj umre, neka se pogubi taki ubojica, krvnik je; osvetnik neka pogubi toga krvnika kad ga udesi. **22** Ako li ga nehotice turi bez neprijateljstva, ili se baci na nj èim nehotice, **23** Ili kamenom od kojega može èovjek poginuti, ako se baci na nj nehotice, te onaj umre, a nije mu neprijatelj, niti mu traži zla, **24** Tada da sudi zbor između ubojice i osvetnika po ovom zakonu. **25** I zbor neka izbavi krvnika iz ruke osvetnikove i vrati ga u utoèište njegovu, kuda je utekao, i onđe neka ostane dokle ne umre poglavac sveštenièki, koji je pomazan svetim uljem. **26** Ako krvnik kako god izide preko međe svojega utoèišta, u koje je utekao, **27** I naðe ga osvetnik preko međe utoèišta njegova, ako krvnika ubije osvetnik, neæee biti kriv za krv. **28** Jer u utoèištu svojem valja da stoji dokle ne umre poglavac sveštenièki; pa kad umre poglavac sveštenièki, onda treba da se vrati krvnik u zemlju našljedstva svojega. **29** Ovo da vam je uredba za suðenje od koljena do koljena po svijem stanovima vašim. **30** Ko bi htio pogubiti èovjeka, po svjedocima neka pogubi krvnika; ali jedan svjedok ne može svjedoèiti da se ko pogubi. **31** Ne uzimajte otkupa za krvnika, koji zasluži smrt, nego neka se pogubi. **32** Ni od onoga ne uzimajte otkupa koji uteèe u utoèište, da bi se vratio da živi u svojoj zemlji prije nego umre sveštenik; **33** Da ne biste skvrnili zemlju u kojoj ste, jer krv ona skvrni zemlju, a zemlja se ne može oèistiti od krvи koja se prolije na njoj drukèije nego krvlju onoga koji je prolje. **34** Zato ne skvrnite zemlje u kojoj nastavate i u kojoj ja nastavam, jer ja Gospod nastavam usred sinova Izrailjevih.

36 Tada pristupiše starješine iz porodice sinova Galada sina Mahira sina Manasijina od plemena sinova Josifovih, i rekoše pred Mojsijem i pred knezovima, glavarima od domova otaèkih među sinovima Izrailjevijem, **2** I govorise: gospodaru našemu zapovjedi Gospod da podijeli ždrijebom zemlju u našljedstvo sinovima Izrailjevijem; i gospodar naš ima zapovijest od Gospoda da da našljedstvo Salpada brata našega kæerima njegovijem. **3** Ako se one udadu za koga iz drugoga plemena sinova Izrailjevih, onda æe se našljedstvo njihovo otkupiti od

našljedstva otaca naših i dodaæe se našljedstvu onoga plemena u koje se udadu, i tako æe se dio naš okrnjiti. **4** I kad bude oprosna godina sinovima Izrailjevijem, opet æe ostati našljedstvo njihovo s našljedstvom onoga plemena u koje se budu udale, i tako æe od našljedstva plemena otaca naših ostati otkinuto našljedstvo njihovo. **5** Tada zapovjedi Mojsije sinovima Izrailjevijem po zapovijesti Gospodnjoj govoreæi: pravo govori pleme sinova Josifovih. **6** Ovo zapovjedi Gospod za kæeri Salpadove i reèe: neka se udadu za koga im bude volja, ali u porodici plemena svojega neka se udadu, **7** Da se ne bi prenosilo našljedstvo sinova Izrailjevih od jednoga plemena na drugo; jer æe sinovi Izrailjevi držati svaki našljedstvo plemena otaca svojih. **8** I svaka kæi u plemenima sinova Izrailjevih kojoj dopadne našljedstvo, neka se udaje za koga iz porodice plemena oca svojega, da bi sinovi Izrailjevi držali svaki našljedstvo otaca svojih, **9** Da se ne bi prenosilo našljedstvo od jednoga plemena na drugo, nego svaki iz plemena sinova Izrailjevih da drži svoje našljedstvo. **10** Kako zapovjedi Gospod Mojsiju, tako uèiniše kæeri Salpadove. **11** Jer Mala i Tersa i Eglja i Melha i Nuja, kæeri Salpadove, udadoše se za sinove strièeva svojih, **12** U porodice sinova Manasije sina Josifova udadoše se, i osta našljedstvo njihovo u plemenu porodice oca njihova. **13** To su zapovijesti i zakoni, koje zapovjedi Gospod preko Mojsija sinovima Izrailjevijem u polju Moavskom na Jordanu prema Jerihonu.

Ponovljeni Zakon

1 Ovo su riječi koje govoriti Mojsije svemu Izraileju s onu stranu Jordana, u pustinji, u polju prema Crvenome Moru, između Farane i Tofola i Lovona i Asirota i Dizava, 2 Jedanaest dana hoda od Horiva preko gore Sira do Kadis-Varnije. 3 A bješe èetrdesete godine prvi dan jedanaestoga mjeseca, kad Mojsije kaza sinovima Izrailevijem sve što mu bješe zapovjedio Gospod da im kaže, 4 Pošto ubi Siona cara Amorejskoga koji življao je u Esevonusu, i Oga cara Vasanskoga koji življao je u Astarotu i u Edrainu. 5 S onu stranu Jordana u zemlji Moavskoj poèe Mojsije kazivati ovaj zakon govoreći: 6 Gospod Bog naš reče nam na Horivu govoriti: dosta ste bili na ovoj gori. 7 Obrnite se i podignite se i idite ka gori Amorejskoj i u svu okolinu njezinu, u ravnicu i u brda i u doline, i na jug i na bregove morske, u zemlju Hananskiju i na Livan i do rijeke velike, rijeke Efrata. 8 Eto, dao sam vam zemlju, uđite u nju, i uzmitte zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima vašim, Avramu, Isaku i Jakovu, da æe im je dati i sjemensku njihovu nakon njih. 9 I rekoh vam onda govoriti: ne mogu vas nositi sam. 10 Gospod Bog vaš umnožio vas je, i eto vas danas ima mnogo kao zvijezda nebeskih. 11 Gospod Bog otaca vaših da vas umnoži još tisuæu puta više, i da vas blagoslovio kao što vam je kazao. 12 Kako bih ja sam nosio muke vaše, bremena vaša i raspre vaše? 13 Dajte iz plemena svojih ljudi mudre i vještice i poznate da vam ih postavim za starješine. 14 Tada mi odgovorite i rekoste: dobro je da se uèini što si kazao. 15 Tada uzevši starješine od plemena vaših, ljudi mudre i poznate, postaviti vam ih za starješine, za tisuæenike i stotinare i pedesetare i desetare i upravitelje po plemenima vašim. 16 I zapovjedih vam onda sudijama vašim govoriti: saslušavajte raspre meðu braæom svojom i sudite pravo između èovjeka i brata njegova i između došljaka koji je s njim. 17 Ne gledajte ko je kon na sudu, saslušajte i maloga i velikoga, ne bojte se nikoga, jer je sud Božji, a stvar koja bi vam bila teška iznesite pred ma da je èujem. 18 I zapovjedih vam onda sve što æete èiniti. 19 Potom otisavši od Horiva prijeđosmo svu onu pustinju veliku i strašnu, koju vidjeste, iduæi ka gori Amorejskoj, kao što nam zapovjedi Gospod Bog naš, i dođosmo do Kadis-Varnije. 20 Tada vam rekoh: dođoste do gore Amorejske, koju nam daje Gospod Bog naš. 21 Gle, dao ti je Gospod Bog tvoju zemlju, idi i uzmi je, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih; ne boj se, i ne plaši se. 22 A vi svi dođoste k meni i rekoste: da pošljemo ljudi pred sobom da nam uhode zemlju, i da nam jave za put kojim æemo iæi i za gradove u kojima æemo doæi, 23 I to mi bi po volji, i uzeh između vas dvanaest ljudi, iz svakoga plemena po jednoga; 24 I oni se podigoše i izašavši na goru dođoše do potoka Eshola, i uhodioše zemlju; 25 I nabraše roda one zemlje i donesoše nam, i javiše nam govoriti: dobra je zemlja, koju nam daje Gospod Bog naš. 26 Ali ne htjeste iæi nego se suprotiste zapovijesti Gospoda Boga svojega. 27 I vikaste u šatorima svojim govoriti: mrzi na nas Gospod, zato nas izvede iz zemlje Misirske, da nas da u ruke Amorejcima i da nas potre. 28 Kuda da idemo? braæa naša uplašiše srce naše govoriti: narod je veæi i viši od nas, gradovi su veliki i ograæeni do neba, pa i sinove Enakove vidjesmo onđe. 29 A ja vam rekoh: ne plašite se i ne bojte ih se. 30 Gospod Bog vaš, koji ide pred vama, on æe se biti za vas onako kako vam je uèinio u Misiru na vaše oèi, 31 I u pustinji, gdje si video kako te je nosio Gospod Bog tvoj, kao što èovjek nosi sina svojega, cijelijem putem kojim ste išli dokle dođoste do ovoga mjesta. 32 Ali zato opet ne vjerovaste Gospodu Bogu svojemu, 33 Koji iðaše pred vama putem tražeæi vam mjesto gdje biste stali, iðaše noæeu u ognju da vam svijetli putem kojim biste išli, a danju u oblaku. 34 I èu Gospod glas rijeæi

vaših, i razgnjevi se i zakle se govoriti: 35 Nijedan od ovoga roda zloga neæe vidjeti ove dobre zemlje, za koju se zakleh da æeu dati vašim ocima, 36 Osim Haleva sina Jefonijina; on æe je vidjeti, i njemu æeu dati zemlju po kojoj je išao, i sinovima njegovim, jer se sasvijem držao Gospoda. 37 Pa i na mene se razgnjevi Gospod s vasm; i reèe: ni ti neæes uæei onamo. 38 Isus sin Navin, koji te služi, on æe uæei onamo, njega utvrdi; jer æe je on razdijeliti sinovima Izrailevijem u našljedstvo. 39 A djeca vaša, za koju rekoste da æe postati roblje, sinovi vaši, koji danas ne znaju ni šta je dobro ni šta je zlo, oni æe uæei onamo, i njima æeu je dati i oni æe je naslijediti. 40 Vi pak vratite se i idite u pustinju k Crvenome Moru. 41 A vi odgovorite i rekoste mi: sagrijesimo Gospodu; iæi æemo i bæemo se sasvijem kako nam je zapovjedio Gospod Bog naš. I uzevši svaki svoje oružje htjeste izaæi na goru. 42 A Gospod mi reèe: kaži im: ne idite i ne bijte se, jer nijesam meðu vama, da ne izgjniete pred neprijateljima svojim. 43 I ja vam rekoh; ali ne poslušaste, nego se oprijesti zapovijesti Gospodnjoj, i navaliste na goru. 44 Tada izidoše pred vas Amoreji, koji sjedaþu u onoj planini, i pognaše vas kao što èine pèele, i pobije vas na Siru pa do Orme. 45 I vrativši se plakaste pred Gospodom, ali Gospod ne posluša glasa vašega niti okrete uha svojega k vama. 46 I ostadoste u Kadisu dugo vremena dokle ondje stajaste.

2 Potom se vratismo, i idosmo u pustinju k Crvenome Moru, kao što mi zapovjedi Gospod, i obilazismo goru Sir dugo vremena. 2 I reèe mi Gospod: 3 Dosta ste obilazili tu goru, obrnite se na sjever. 4 I zapovjedi narodu i reci: sada æete prijeæi preko meðe braæe svoje, sinova Isavovih, koji žive u Siru; i oni æe vas se bojati, ali se i vi dobro èuvajte. 5 Nemjote zametati boja s njima, jer vam neæeu dati zemlje njihove ni stope, jer sam dao Isavu goru Sir u našljedstvo. 6 Jela kupujte od njih za novce, i jedite; i vodu kupujte od njih za novce, i pihte. 7 Jer te je Gospod Bog tvoj blagoslovio u svakom poslu ruku tvojih; i zna put tvoj po ovoj velikoj pustinji, i ovo èetrdeset godina bjaše s tobom Gospod Bog tvoj, i ništa ti nije nedostajalo. 8 I proðosmo braæu svoju, sinove Isavove, koji žive u Siru, poljem od Elata i od Gesion-Gavera; i odande savivši udarismo preko pustinje Moavske. 9 I Gospod mi reèe: nemoj pakostiti Moavcima ni zametati boja s njima, jer ti neæeu dati zemlje njihove u našljedstvo; jer dadoh sinovima Lotovijem u našljedstvo Ar. 10 Preðe življahu ondje Emeji, narod velik i jak i visok kao Enakimi; 11 O njima se mislio da su divovi kao i Enakimi; ali ih Moavci zvahu Emeji. 12 I Horeji življahu preðe u Siru, ali ih sinovi Isavovi istjerâše i istrijebiše ispred sebe i naseliše se na njihovo mjesto, kao što uèini Izraileju u zemlji svojega našljedstva, koje mu dade Gospod. 13 A sada ustanite i prijeæite preko potoka Zareda. I prijeđosmo preko potoka Zareda, 14 A vremena za koje idosmo od Kadis-Varnije pa dokle prijeđosmo preko potoka Zareda, bješe trideset i osam godina, dokle ne izumrije u okolu sav onaj naraštaj, ljudi za vojsku, kao što im se bješe zakleo Gospod. 15 Jer i ruka Gospodnja bjaše protiv njih potiruæi ih iz okola dokle ne pomriješe. 16 I kad svi ti ljudi za vojsku pomriješe u narodu, 17 Reèe mi Gospod govoriti: 18 Ti æe danas prijeæi preko meðe Moavskie kod Ara; 19 I doæi æeš blizu sinova Amonovih; nemoj im pakostiti ni zametati boja sa njima, jer ti neæeu dati zemlje Amonske u našljedstvo, jer je dadoh sinovima Lotovim u našljedstvo. 20 I za nju se misilo da je zemlja divovska; u njoj preðe življahu divovi, koje Amonci zvahu Zamzumi. 21 Bijahu narod velik i jak i visok kao Enakimi; ali ih istrijebi Gospod ispred njih, te oni preuzeše zemlju njihovu i naseliše se na njihovo mjesto; 22 Kao što uèini sinovima Isavovijem, koji življahu u Siru, jer istrijebi Horeje ispred njih, i preuzeše zemlju njihovu i ostaše na njihovu mjestu do danas. 23 I Aveje, koji življahu u Asirotu pa do

Gaze, istrijebiše Kaftoreji, koji izadoće od Kaftora, i naseliše se na njihovo mjesto.) 24 Ustanite, idite i prijeđite preko potoka Arnona; gle, daš sam ti u ruke Siona Amorejina cara Esevonskoga i zemlju njegovu; poèni uzimati našljedstvo, i zavojisti na nj. 25 Danas poèinjem zadavati strah i trepet od tebe narodima pod cijelijem nebom; koji god èuju za te, drktæe i prepadae se od tebe. 26 I poslah poslanike iz pustinje Kedamota k Sionu caru Esevonskom s mirnijem rijeèima govoreæi: 27 Da prijeđem preko tvoje zemlje; upravo æeu putem iæi, neæeu svrtati ni nadesno ni nalijevo. 28 Hranu da mi daješ za novce da jedem, i vodu za novce da mi daješ da pijem, samo da proðem pješice, 29 Kao što mi uèiniše sinovi Isavovi koji žive u Siru, i Moavci, koji žive u Aru, dokle ne prijeđem preko Jordana u zemlju koju nam daje Gospod Bog naš. 30 Ali ne htje Sion car Esevonski pustiti da prođemo kroz njegovu zemlju, jer Gospod Bog tvoj uèini te otvrdu duh njegov i srce njegovo posta uporno, da bi ga predao u tvoje ruke, kao što se vidi danas. 31 I reèe mi Gospod: gledaj, poèeh predavati tebi Siona i zemlju njegovu; poèni uzimati zemlju njegovu da je naslijediš. 32 I izide pred nas Sion i sav narod njegov na boj u Jasu. 33 I dade nam ga Gospod Bog naš, i ubismo ga sa sinovima njegovim i svijem narodom njegovijem. 34 I uzesmo tada sve gradove njegove, i pobismo ljudje po svijem tijem gradovima, i žene i djecu, ne ostavismo živa nijednoga. 35 Samo stoku zaplijenismo za se i pljeništo bješe po gradovima koje uzesmo. 36 Od Aroira koji je na potoku Arnonu, i od grada koji je u dolini, pa do Galada ne bješe grada koji bi nam odolio: sve to dade nam Gospod Bog naš. 37 Samo k zemlji sinova Amonovih nisi pristupio niti ka kojemu kraju na potoku Javoku, ni ka gradovima u gori niti kojemu mjestu što je zabranio Gospod Bog naš.

3 Potom obrativi se idosmo k Vasanu. I izide pred nas Og car Vasanski i sav narod njegov na boj u Edrajin. 2 I Gospod mi reèe: ne boj ga se, jer ga dadow u tvoje ruke sa svijem narodom njegovijem i sa zemljom njegovom, da uèiniš s njim onako kako si uèinio sa Sionom carom Amorejskim, koji sjeðaše u Esevonu. 3 Tako nam dade Gospod Bog naš u ruke i Oga cara Vasanskoga sa svijem narodom njegovijem, i razbismo ga i ne ostavimo mu ni jednoga živa. 4 I uzesmo tada sve gradove njegove; ne bi grada kojega ne uzesmo, šezdeset gradova, sav kraj Argovski, carstvo Oga u Vasanu. 5 Svi ti gradovi bjehu utvrđeni zidom visokim, vratima i prijevornicama, osim drugih mjeseta bez zidova vrlo mnogo. 6 I raskopasmo ih kao što uèinimo Sionu caru Esevonskom, pobivši po svijem mestima i ljudi i žene i djecu. 7 A svu stoku i pljeni po gradovima zaplijenismo za se. 8 Tako uzesmo onda zemlju iz ruku dvojice careva Amorejskih, koja je s ovu stranu Jordana od potoka Arnona do gore Ermona, 9 Sidonci zovu Ermon Sirion, a Amoreji ga zovu Senir. 10 Sva mjesta u ravni i sav Galad i sav Vasan do Salhe i Edrajina, gradove carstva Oga u Vasanu. 11 Jer samo Og car Vasanski bješe ostao od divova. Gle, odar njegov, odar gvozden, nije li u Ravi sinova Amonovijeh? devet je lakata dug, a širok èetiri lakta, lakta èovjeèija. 12 Tako naslijedisimo tu zemlju onda; od Aroira, koji je na potoku Arnonu, i polovinu gore Galada s gradovima njezinijem dadow sinovima Ruvimovijem i Gadovijem. 13 I ostatak Galada i sav Vasan, carstvo Ogovo, dadow polovini plemena Manasijina; sav kraj Argovski po svemu Vasanu zvaše se zemlja divovska. 14 Jair sin Manasijin uze sav kraj Argovski do meðe Gesurske i Mahatske; i prozva Vasansku svojim imenom: sela Jairova do današnjeg dana. 15 A Mahiru dadow Galad. 16 A Ruvimovu plemenu i Gadovu plemenu dadow od Galada do potoka Arnona, kako zahvata potok s meðama, pa do potoka Javoka, gdje je meða sinova Amonovijeh, 17 I polje i Jordan s meðama od Hinerota do

mora uz polje, do mora slanoga, ispod Fazge prema istoku. 18 I zapoviedi vam onda i rekoh: Gospod Bog vaš dao vam je ovu zemlju u našljedstvo; naoružani hajde pred braæem svojom, sinovima Izrailjevijem, ko je god za vojsku. 19 A žene vaše i djeca vaša i stoka vaša znam da imate mnogo stoke) neka ostanu u gradovima vašim, koje vam dadow, 20 Dokle ne smiri Gospod i braæu vašu kao vas, da i oni naslijede zemlju, koju æe im Gospod Bog vaš dati s onu stranu Jordana; onda se vratite svaki na svoje našljedstvo, koje vam dadow. 21 A Isusu onda zapoviedi govoreæi: oèi tvoje vide sve što je uèinio Gospod Bog vaš s ona dva cara; onako æe Gospod uèiniti sa svijem carstvima u koja doðeš. 22 Nemojte ih se bojati, jer æe se Gospod Bog vaš biti za vas. 23 I molih se Gospodu onda govoreæi: 24 Gospode Bože! ti si poèeo pokazivati služi svojemu veličinu svoju i krjeplju ruku svoju, jer koji je Bog na nebu ili na zemlji koji bi tvorio djela kakva su tvoja i u koga bi sila bila kakva je tvoja? 25 Daj mi da prijeđem i vidim zemlju dobri koja je preko Jordana i goru dobru, Livan. 26 Ali Gospod bješe gnjevan na me s vas, i ne usliši me, nego mi reèe: dosta; ne govori mi više za to. 27 Popni se na vrh ove gore, i podigavši oèi svoje na zapad i na sjever i na jug i na istok, vidi oèima svojima, jer neæes prijeæi preko Jordana. 28 Nego podaj zapovijesti Isusu, i utvrdi ga i ukrijepi ga; jer æe on prijeæi pred narodom tijem, i on æe im razdijeliti u našljedstvo zemlju koju vidiš. 29 I ostasmo u ovoj dolini prema Vet-Fegoru.

4 A sada, Izrailju, èuj uredbe i zakone, koje vas uèim da tvorite, da biste poživjeli i ušli u zemlju koju vam daje Gospod Bog otaca vaših i da biste je naslijedili. 2 Ništa ne dodajte k rijeèi koju vam ja zapovijedam, niti oduzmite od nje, da biste saèevali zapovijesti Gospoda Boga svojega koje vam ja zapovijedam. 3 Oèi su vaše vidjele Šta uèini Gospod s Velfegorom; jer svakoga èovjeka koji pođe za Velfegorom istrijebi Gospod Bog tvoj između tebe. 4 A vi koji se držaste Gospoda Boga svojega, vi ste svi živi danas. 5 Gle, uèio sam vas uredbama i zakonima, kao što mi zapovjedi Gospod Bog moj, da biste tako tvorili u zemlji u koju idete da je naslijedite. 6 Držite dakle i izvršujte ih, jer je to mudrost vaša i razum vaš pred narodima, koji æe kad èuju sve ove uredbe reæi: samo je ovaj veliki narod narod mudar i razuman. 7 Jer koji je veliki narod kojemu je Bog blizu kao što je Gospod Bog naš kad ga god zazovemo? 8 I koji je narod veliki koji ima uredbe i zakone pravedne kao što je sav ovaj zakon koji iznosim danas pred vas? 9 Samo pazi na se i dobro èuvaj dušu svoju, da ne zaboraviš onjih stvari koje su vidjele oèi tvoje, i da ne izidu iz srca tvojega dokle si god živ; nego da ih obznaniš sinovima svojim i sinovima sinova svojih. 10 Onaj dan kad stajaste pred Gospodom Bogom svojim kod Horiva, kad mi Gospod reèe: saberi mi narod da im kažem rijeèi svoje, kojima æe se nauèiti da me se boje dok su živi na zemlji, i da uèe tome i sinove svoje; 11 Kad pristupiste i stajaste pod gorom, a gora ognjem goraše do samoga neba i bješe na njoj tama i oblak i mrak; 12 I progovori Gospod k vama isred ognja; glas od rijeèi èuste, ali osim glasa lika ne vidjeste; 13 I objavi vam zavjet svoj, koji vam zapovjedi da držite, deset rijeèi, koje napisa na dvije ploèee kamene. 14 I meni zapovjedi onda Gospod da vas uèim uredbama i zakonima da ih tvorite u zemlji u koju idete da je naslijedite. 15 Zato èuvajte dobro duše svoje; jer ne vidjeste nikakoga lika u onaj dan kad vam govorii Gospod na Horivu isred ognja, 16 Da se ne biste pokvarili i naèinili sebi lik rezan ili kaku god sliku od èovjeka ili od žene, 17 Sliku od kakoga živinèeta koje je na zemlji, ili sliku od kake ptice krilate koja leti ispod neba; 18 Sliku od èega što puže po zemlji, ili sliku od kake ribe koja je u vodi pod zemljom; 19 I da ne bi podigavši oèi svoje k nebu i vidjevši sunce i mjesec i zvijezde, svu vojsku

nebesku, prevario se i klanjao im se i služio im; jer ih Gospod Bog svoj dade svijem narodima pod cijelijem nebom; **20** A vas uze Gospod i izvede vas iz pezzi grozdene, iz Misira, da mu budete narod našljedni, kao što se vidi danas. **21** Ali se Gospod razgrijevi na me za vaše riječi, i zakle se da neće prijeći preko Jordana ni učeti u dobru zemlju, koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo. **22** I ja æet umrijeti u ovoj zemlji i neće prijeći preko Jordana; a vi æete prijeći i naslijediti onu dobru zemlju. **23** Pazite da ne zaboravite zavjeta Gospoda Boga svojega, koji učeni s vama, i da ne gradite sebi lika rezanoga, slike od koje god tvari, kao što ti je zabranio Gospod Bog tvoj. **24** Jer je Gospod Bog tvoj organj koji spaljuje i Bog koji revnjuje. **25** Kad izrodiš sinove i unuke, i ostarite u onoj zemlji, ako se pokvarite i naæinite sliku rezanu od kake tvari i uèinite što nije ugodno Gospodu Bogu vašemu, dražeæi ga, **26** Svjedočim vam danas nebom i zemljom da æe vas brzo nestati sa zemlje u koju idete preko Jordana da je naslijedite, neæete biti dugo u njoj, nego æete se istrijebiti. **27** Ili æe vas rasijati Gospod među narode, i malo æe vas ostati među narodima u koje vas odvede Gospod; **28** I služæete ondje bogovima koje su naæinile ruke èovjeèije, od drveta i od kamena, koji ne vide ni èuju, niti jedu ni mirisu. **29** Ali ako i ondje potražiš Gospoda Boga svojega, naæi æeš ga, ako ga potražiš svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **30** Kad budeš u nevolji i sve te to snaðe, ako se u pošljednje vrijeme obratiš k Gospodu Bogu svojemu, i poslušaš glas njegov, **31** Gospod je Bog tvoj milostiv Bog, neæe te ostaviti ni istrijebiti, jer neće zaboraviti zavjeta s ocima tvojim, za koji im se zakleo. **32** Jer zapitaj sada za stara vremena, koja su bila prije tebe, od onoga dana kad stvorio Bog èovjeka na zemlji, i od jednoga kraja neba do drugog, je li kad bila ovaka stvar velika, i je li se kad èulo što tako? **33** Je li kad èuo koji narod glas Božji gdje govori isred ognja, kao što si ti èuo i ostao živ? **34** Ili, je li Bog pokušao da dođe te uzme sebi narod iz drugoga naroda kušanjem, znacima i èudesima i ratom i rukom krjeplom i mišicom podignutom i strahotama velikim, kao što je uèinio sve to za vas Gospod Bog naš u Misiru na vaše oèi? **35** Tebi je to pokazano da poznáš da je Gospod Bog, i da nema drugoga osim njega. **36** Dao ti je da èuješ glas njegov s neba da bi te nauèio, i pokazao ti je na zemlj organj svoj veliki, i rijeèi njegove èuo si isred ognja. **37** I što mu mili bijahu oci tvoji, zato izabra sjeme njihovo nakon njih, i izvede te sam velikom silom svojom iz Misira, **38** Da otjera ispred tebe narode veæe i jaæe od tebe, i da tebe uvede u njihovu zemlju i dade ti je u našljedstvo, kao što se vidi danas. **39** Znaj dakle i pamti u srcu svojem da je Gospod Bog, gore na nebu i dolje na zemljii, nema drugoga. **40** I drži uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, da bi ti se produljili dani na zemljii koju ti Gospod Bog tvoj daje zasvagda. **41** Tada odljeli Mojsije tri grada s ovu stranu Jordana prema istoku, **42** Da bi utjecao u njih krvnik koji ubije bližnjega svojega nehotice ne mrzivi prije na nj, i kad uteèe u koji od tijeh gradova, da bi ostao živ: **43** Vosor u pustinji, na ravnicu u zemlji plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu u plemenu Gadovu, Golan u Vasanskou u plemenu Manasijinu. **44** Ovo je zakon koji postavi Mojsije sinovima Izrailjevijem. **45** Ovo su svjedoèanstva i uredbe i zakoni, koje kaza Mojsije sinovima Izrailjevijem kad izidoše iz Misira, **46** S ovu stranu Jordana u dolini prema Vat-Fegoru u zemlji Siona cara Amorejskoga, koji življaše u Esevunu, kojega ubi Mojsije i sinovi Izrailjevi kad izidoše iz Misira, **47** I osvojio zemlju njegovu i zemlju Oga cara Vasanskoga, dva cara Amorejska, koja je s ovu stranu Jordana prema istoku, **48** Od Aroira, koji je na potoku Arnonu, do gore Siona, a to je Ermon, **49** I sve polje s ovu stranu Jordana prema istoku do mora uz ravnicu pod Azdot-Fazgom.

5 I Mojsije sazva sav narod Izrailjev, i reèe im: èuj Izrailju uredbe i zakone, koje æeu danas kazati da èujete, da ih nauèite i držite ih i tvorite. **2** Gospod Bog naš uèini s nama zavjet na Horivu. **3** Nije s ocima našim uèinio taj zavjet, nego s nama, koji smo danas tvi živi. **4** Licem k licu govorio vam je Gospod na ovoj gori isred ognja; **5** Ja tada stajah između Gospoda i vas, da vam javim rijeèi Gospodnje, jer vas bješe strah od ognja i ne izidoste na goru; i reèe: **6** Ja sam Gospod Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga. **7** Nemoj imati bogova drugih do mene. **8** Ne gradi sebi lika rezanoga, niti kakve slike od tvari koje su gore na nebu ili koje su dolje na zemlji ili koje su u vodi ispod zemlje. **9** Nemoj im se klanjati niti im služiti, jer sam ja Gospod Bog tvoj, Bog revnitelj, koji na sinovima pohodim bezakonja otaca njihovih i do treæega i do èetvrtoga koljenja, onih koji mrze na me, **10** A èinim milost na tisuæama onih koji me ljube i èuvaju zapovijesti moje. **11** Ne uzimaj uzalud imena Gospoda Boga svojega, jer neæee pred Gospodom biti prav ko uzme ime njegovo uzalud. **12** Drži dan od odmora i svetkuj ga, kao što ti je zapovijedio Gospod Bog tvoj. **13** Šest dana radi, i svršuj sve poslove svoje. **14** A sedmi je dan odmor Gospodu Bogu tvjem; nemoj raditi nikakoga posla ni ti ni sin tvój ni kæi tvój ni sluga tvój ni sluškinja tvój, no vi tvój ni magarac tvój, niti koje živinée tvój, ni došljak koji je kod tebe, da bi se odmorio sluga tvój i sluškinja tvój kao i ti. **15** I pamti da si bio rob u zemlji Misirske, i Gospod Bog tvoj izvede te odandje rukom krjeplom i mišicom podignutom. Zato ti je Gospod Bog tvoj zapovijedio da svetkuješ dan od odmora. **16** Poštuj oca svojega i mater svoju, kao što ti je zapovijedio Gospod Bog tvoj, da bi se produljili dani tvój i da bi ti dobro bilo na zemljii, koju ti daje Gospod Bog tvoj. **17** Ne ubij. **18** Ne èini preljube. **19** Ne kradji. **20** Ne svjedoèi lažno na bližnjega svojega. **21** Ne poželi žene bližnjega svojega, ne poželi kuæe bližnjega svojega, ni njive njegove, ni sluge njegova, ni sluškinje njegove, ni vola njegova, ni magarca njegova, niti išta što je bližnjega tvojega. **22** Te rijeèi izgovori Gospod svemu zboru vašemu na gori isred ognja, oblaka i mraka, glasom velikim, i ništa više, nego ih napisa na dvije ploèe kamene koje mi dade. **23** A vi kad èuste glas isred tame, jer gora ognjem gorašte, pristupiste k meni, svi glavarci od plemena vaših i starješine vaše, **24** I rekoste: gle, pokaza nam Gospod Bog naš slavu i veličinu svoju, i èusmo glas njegov isred ognja; danas vidjesmo gdje Bog govorí s èovjekom, i èovjek osta živ. **25** Pa sada zašto da pomremo? jer æe nas spaliti onaj organj veliki; ako jošte èujemo glas Gospoda Boga svojega, pomrijeæemo. **26** Jer koje je tijelo èulo glas Boga živoga gdje govori isred ognja, kao mi, i ostalo živo? **27** Idi ti, i saslušaj sve što æe kazati Gospod Bog naš, pa onda ti kaži nama što ti god reèe Gospod Bog naš, a mi æemo saslušati i tvoriti. **28** I Gospod èu glas od rijeèi vaših kad vi govoraste, i reèe mi Gospod: èuh glas od rijeèi toga naroda, koje rekoše tebi; što rekoše dobro rekoše. **29** O, kad bi mi bilo srce svagda tako da me se boje i drže sve zapovijesti moje svagda, da bi dobro bilo njima i sinovima njihovijem dovijeka. **30** Idi, reci im: vratite se u šatore svoje. **31** A ti stani ovdje kod mene, i kazaæeu ti sve zapovijesti i uredbe i zakone, koje æeš ih nauèiti da tvore u zemljii koju im dajem u našljedstvo. **32** Gledajte dakle da èinite kako vam je zapovijedio Gospod Bog vaš, ne svræuite ni nadesno ni naliyevo. **33** Cijelijem putem, koji vam je zapovijedio Gospod Bog vaš, idite, da biste živi bili i da bi vam dobro bilo, i da bi vam se produljili dani u zemljii koju æete naslijediti.

6 A ovo su zapovijesti i uredbe i zakoni, koje Gospod Bog vaš zapovjedi da vas uèim da ih tvorite u zemljii u koju idete da je naslijedite, **2** Da bi se bojao Gospoda Boga svojega držæeći sve uredbe njegove i zapovijesti njegove, koje ti ja zapovijedam, ti i sin

tvoj i unuk tvoj svega vijeka svojega, da bi ti se produljili dani tvoji. **3** Ěuj dakle, Izrailju, i gledaj da tako ēiniš, da bi ti dobro bilo i da biste se umnožili veoma u zemlji u kojoj teće mlijeko i med, kao što ti je rekao Gospod Bog otaca tvojih. **4** Ěuj, Izraelju: Gospod je Bog naš jedini Gospod. **5** Zato ljubi Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje i iz sve snage svoje. **6** I neka ove riječi koje ti ja zapovijedam danas budu u srcu tvom. **7** I ēesto ih napominji sinovima svojim, i govori o njima kad sjediš u kući svojoj i kad ideš putem, kad liješeš i kad ustaješ. **8** I veži ih sebi na ruku za znak, i neka ti budu kao poéonik među oéima. **9** I napiši ih na dovratnicima od kuæe svoje i na vratima svojim. **10** A kad te uvede Gospod Bog tvoj u zemlju za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da æe ti je dati, u gradove velike i dobre, kojih nijesi zidao, **11** I kuæe pune svakoga dobra, kojih nijesi punio, i na studence iskopane, kojih nijesi kopao, u vinograde i u maslinike, kojih nijesi sadio, i staneš jesti i nasliši se, **12** Ěuvaj se da ne zaboraviš Gospoda, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuæe ropske. **13** Gospoda Boga svojega boj se, i njemu služi, i njegovim se imenom kuni. **14** Ne idite za drugim bogovima između bogova drugih naroda, koji su oko vas. **15** Jer je Bog revnitelj, Gospod Bog tvoj, usred tebe, pa da se ne bi razgnjevio Gospod Bog tvoj na te i istrijebio te sa zemlje. **16** Nemojte kušati Gospoda Boga svojega kao što ga kuštaste u Masi. **17** Držite dobro zapovijesti Gospoda Boga svojega i svjedoèanstva njegova i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio. **18** I ēini što je pravo i dobro pred Gospodom, da bi ti bilo dobro i da bi ušao u dobru zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, i da bi je naslijedio, **19** Da bi otjerao sve neprijatelje tvoje ispred tebe, kao što ti je rekao Gospod. **20** Pa kad te zapita poslije sin tvoj govoreæi: kakva su to svjedoèanstva i uredbe i zakoni, što vam je zapovjedio Gospod Bog naš? **21** Onda kaži sinu svojemu: bijasmo robovi Faraonovi u Misiru, i izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom, **22** I uèini Gospod znake i èuedesa velika i zla u Misiru na Faraonu i na svemu domu njegovu pred nama, **23** A nas izvede odande da nas uvede u zemlju za koju se zakleo ocima našim da æe nam je dati. **24** I zapovjedi nam Gospod da vršimo sve ove uredbe bojeæi se Gospoda Boga svojega, da bi nam bilo dobro svagda i da bi nas saèuvao u životu, kao što se vidi danas. **25** I bæe nam pravda, ako uzdržimo i ustvorimo sve zapovijesti ove pred Gospodom Bogom svojim, kako nam je zapovjedio.

7 Kad te Gospod Bog tvoj uvede u zemlju u koju ideš da je naslijediš, i otjera ispred tebe narode mnoge, Heteje i Gergesije i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, sedam naroda veæih i jaèih od tebe, **2** I preda ih Gospod Bog tvoj tebi, i ti ih razbiješ, potri ih, ne hvataj s njima vjere, niti se smilju na njih; **3** Niti se prijatelji s njima; kæeri svoje ne daji za sina njihova, niti kæeri njihove uzimaj za sina svojega. **4** Jer bi otpadila sina tvojega od mene, i služio bi bogovima drugim, te bi se razgnjevio Gospod na vas i potro vas brzo. **5** Nego ovo im uèinite: oltare njihove raskopajte, i likove njihove polomite, lugove njihove isijecite, i rezane bogove njihove ognjem spalite. **6** Jer si ti narod svet Gospodu Bogu svojemu, tebe je izabrao Gospod Bog tvoj da mu budeš narod osobit mimo sve narode na zemlji. **7** Ne zato što bi vas bilo više nego drugih naroda prihvati vas Gospod i izabra vas; jer vas bijaše manje nego ikojega drugoga naroda; **8** Nego što vas Gospod miluje i što drži zakletvu kojom se zakleo ocima vašim, zato vas je Gospod izveo rukom krjepkom i izbavio vas iz kuæe ropske, iz ruke Faraona cara Misirskoga. **9** I takо znaj da je Gospod Bog tvoj Bog, Bog vjeran, koji drži zavjet svoj i milost svoju do tisuæu koljena onima koji ga ljube i drže zapovijesti njegove, **10** I plaæea onima koji mrzi

na nj, svakome istrebljujuæi ga, i ne odgaða onome koji mrzi na nj, plaæea svakome. **11** Zato drži zapovijesti i uredbe i zakone, koje ti danas ja zapovijedam, da ih tvoriš. **12** I ako ove zakone uzaslušate i uzdržite i ustvorite, i Gospod æe Bog tvoj držati tebi zavjet i milost, za koju se zakleo ocima tvojim; **13** I milovaæe te i blagosloviaæe te i umnožiæe te; blagosloviaæe plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, žito tvoje i vino tvoje i ulje tvoje, plod goveda tvojih i stada ovaca tvojih u zemlji za koju se zakleo ocima tvojim da æe ti je dati. **14** Biæeš blagosloven mimo sve narode: neæe biti u tebe ni muškoga ni ženskoga neplodna, ni meðu stokom tvojom. **15** I ukloniæe od tebe Gospod svaku bolest, i od ljudi zala Misirske koja znaæ neæe nijednoga pustiti na tebe, nego æe ih pustiti na one sve koji mrze na te. **16** I istrijebi sve narode koje ti Gospod Bog tvoj preda, nika ih ne požali oko tvoje, i nemoj služiti bogovima njihovim, jer bi ti to bilo zamka. **17** Ako bi rekao u srcu svom: veæi su ovi narodi od mene, kako ih mogu izagnati? **18** Ne boj ih se; pamti dobro što je uèinio Gospod Bog tvoj s Faraonom i sa svijem Misircima, **19** Velika kušanja, koja vidješ oèi tvoje, i znake i èuedesa i ruku krjepku i mišicu podignutu, kojom te izvede Gospod Bog tvoj; onako æe uèiniti Gospod Bog tvoj sa svijem narodima od kojih bi se uplašio. **20** I stršljene æe poslati Gospod Bog tvoj na njih dokle ne izginu koji bi ostali i sakrili se od tebe. **21** Ne plaši se od njih, jer je Gospod Bog tvoj usred tebe, Bog veliki i straæni. **22** Gospod æe Bog tvoj malo pomalo potri te narode ispred tebe; neæeš ih moæi odjedanput istrijebiti, da se ne bi umnožilo na tebe zvjerje poljsko. **23** Ali æe ih predati Gospod Bog tvoj tebi, i zatiraeš ih zatiranjem velikim dokle se ne zatru. **24** I predaae careve njihove u tvoje ruke da zatreš ime njihovo pod nebom, neæe se nijedan održati pred tobom, dokle ih ne potreš. **25** Rezane bogove njihove spali ognjem, nemoj da se polakomiš na srebro ili zlato što je na njima i da ga uzmeš, da ti ne bude zamka, jer je gadno pred Gospodom Bogom tvójim. **26** I nemoj da unesëš gada u dom svoj, da ne budeš proklet kao i on, nego se gadi na nj i grozi se od njega, jer je proklet.

8 Držite i tvorite sve zapovijesti koje vam ja zapovijedam danas, da biste živi i umnožili se, i da biste ušli u zemlju za koju se Gospod zakleo ocima vašim, i da biste je naslijedili. **2** I opominji se svega puta kojim te je vodio Gospod Bog tvoj èetrdeset godina po pustinji, da bi te namuæio i iskušao, da se zna šta ti je u srcu, hoæeš li držati zapovijesti njegove ili neæeš. **3** I muæio te je, i glaðu te morio; ali te je opet hranio manom, za koju ti nijesi znao ni oci tvoji, da bi ti pokazao da èovjek ne živi o samom hlijedu nego o svemu što izlazi iz usta Gospodnjih. **4** Odijelo tvoje ne ovetša na tebi niti nogu tvoju oteèe za ovijeh èetrdeset godina; **5** Zato poznaj u srcu svom da te Gospod Bog tvoj gaji kao što èovjek gaji svoje dijete. **6** I drži zapovijesti Gospoda Boga svojega hodeæi putovima njegovim i bojeæi se njega. **7** Jer Gospod Bog tvoj uveæee te sada u dobru zemlju, u zemlju u kojoj ima dosta potoka i izvora i jezera, što izviru po dolinama i po brdima; **8** U zemlju izobilnu pšenicom i jeèom i vinovom lozom i smokvama i špicama, zemlju izobilnu maslinom, od koje biva ulje, i medom; **9** U zemlju, gdje neæeš sirotinjski jesti hlijeba, gdje ti neæe ništa nedostajati; u zemlju, gdje je kamenje gvožđe i gdje æeš iz brda njezinjeh sjæeñi mjesti. **10** Ješæeš i bæeš sit, pa blagosilaj Gospoda Boga svojega za dobru zemlju koju ti da. **11** I Ěuvaj se da ne zaboraviš Gospoda Boga svojega bacivši u nemar zapovijesti njegove i zakone njegove i uredbe njegove, koje ti ja zapovijedam danas. **12** I kad už jedeš i nasliši se, i dobre kuæe naèiniš i u njima staneš živjeti, **13** I kad se goveda tvoja i ovce tvoje naplode, i kad ti se namnoži srebro i zlato, i što god imaš kad ti se namnoži, **14** Nemoj da se ponese srce tvoje i zaboraviš Gospoda Boga svojega,

koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuæe ropske; **15** Koji te je vodio preko one pustinje velike i straæne gdje žive zmije vatrene i skorpije, gdje je suša a nema vode; koji ti je izveo vodu iz tvrdoga kamena; **16** Koji te je hranio u pustinji manom, za koju ne znaæe oci tvoji, da bi te namuæio i iskušao te, i najposlje da bi ti dobro uæinio. **17** Niti gorovi u srcu svojem: moja snaga, i sila moje ruke dobavila mi je ovo blago. **18** Nego se opominji Gospoda Boga svojega; jer ti on daje snagu da dobavlja blago, da bi potvrdio zavjet svoj, za koji se zakleo ocima tvojim, kao što se vidi danas. **19** Ako li zaboraviš Gospoda Boga svojega, i poðeš za drugim bogovima i njima staneš služiti i klanjati se, svjedoæim vam danas da æete zacijelo propasti, **20** Propašæete kao narodi koje Gospod potire ispred vas, jer ne poslušaste glasa Gospoda Boga svojega.

9 Èuj, Izrailju! ti danas prelaziš preko Jordana da uðeš i naslijediš narode veæe i jaæe od sebe, gradove velike i ograðene do neba; **2** Velik i visok narod, sinove Enakove, koje znaš i za koje si slušao: ko ce odoljeti sinovima Enakovijem? **3** Znaj dakle danas da je Gospod Bog tvoj, koji ide pred tobom, oganj koji spaljuje; on æe ih istrijebiti i on æe ih oboriti pred tobom, i izganaæeš ih i istrijebiti brzo, kao što ti je kazao Gospod. **4** Kad ih Gospod Bog tvoj otjera ispred tebe, nemoj da reæeš u srcu svom: za pravdu moju uvede me Gospod u ovu zemlju da je naslijediš; jer Gospod tjeru one narode ispred tebe za nevaljalstvo njihovo! **5** Ne ideš za pravdu svoju ni za èistotu srca svojega da naslijediš tu zemlju; nego za nevaljalstvo tijeh naroda Gospod Bog tvoj tjeru ih ispred tebe, i da održi rijeè za koju se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu. **6** Znaj dakle da ti Gospod Bog tvoj ne daje te dobre zemlje za pravdu tvoju da je naslijediš, jer si tvrdovrat narod. **7** Pamt i ne zaboravi kako si gnjevio Gospoda Boga svojega u pustinji; od onoga dana kad izidoste iz zemlje Misirske pa dokle doðoste na ovo mjesto, nepokorni bijaste Gospodu. **8** I kod Horiva razgnjeviste Gospoda, i od gnjeva šæaše vas Gospod da istrijebi. **9** Kad izidu na goru da primim ploèe kamene, ploèe zavjeta, koji s vama uæini Gospod, tada stajah na gori èetrdeset dana i èetrdeset noæi hljeba ne jeduae ni vode pijuæi. **10** I dade mi Gospod dvije ploèe kamene, ispisane prstom Gospodnjim, na kojima bijahu rijeèi sve koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vaæega. **11** Poslij èetrdeset dana i èetrdeset noæi dade mi Gospod dvije ploèe kamene, ploèe zavjetne. **12** I reæe mi Gospod: ustani, siði brže odavde; jer se pokvari narod tvoj koji si izveo iz Misira, siðoæe brzo s puta koji im zapovjedih, i naenise sebi liven lik. **13** Još mi reæe Gospod govoreæi: pogledaj ovaj narod, i eto je narod tvrda vrata. **14** Pusti me da ih istrijebim i ime njihovo zatrem pod nebom; a od tebe æeu uèiniti narod jaæi i veæi nego što je ovaj. **15** I ja se vratih i siðoh s gore, a gora ognjem goraše, i dvije ploèe zavjetne bijahu mi u ruku. **16** I pogledah, a to zgrijeæiste Gospodu Bogu svojemu salivši sebi tele, i brzo siðoste s puta koji vam bješe zapovjedio Gospod. **17** Tada uzeh one dvije ploèe i bacih ih iz ruku svojih, i razbih ih pred vama. **18** Potom padoh i ležah pred Gospodom kao prije, èetrdeset dana i èetrdeset noæi, hljeba ne jeduae ni vode pijuæi, radi svih grjeha vaæih, kojima se ogrijeæiste uæinivši što je zlo pred Gospodom i razgnjevivši ga. **19** Jer se bojah gnjeva i jarosti, kojom se bješe Gospod razljutio na vas da vas istrijebi; i usliši me Gospod i tada. **20** Bješe te Gospod i na Arona razgnjevio veoma da ga šæaše ubiti; ali se molih tada i za Arona. **21** I uzeh grjejh vaš koji uæiniste, tele, i sazegoh ga ognjem, i razbih ga i satrh ga u prah, i prosuh prah njegov u potok, koji teæe s one gore. **22** I u Taveri i u Masi i u Kivrot-Atavi gnjeviste Gospoda. **23** I kad vas posla Gospod iz Kadis-Varnije govoreæi: idite i uzmitte tu zemlju koju sam vam dao, opet se suprotiste rijeèi Gospoda Boga svojega, i ne vjerovaste mu i ne poslušaste glasa

njegova. **24** Nepokorni bijaste Gospodu otkad vas poznah. **25** Zato padoh i ležah pred Gospodom èetrdeset dana i èetrdeset noæi, jer bješe rekao Gospod da æe vas potrti. **26** I molih se Gospodu i rekoh: Gospode, Gospode! nemoj potrti naroda svojega i našljedstva svojega, koje si izbavio veliæanstvom svojim, koje si izveo iz Misira krjepkom rukom. **27** Opomeni se sluga svojih Avrama, Isaka i Jakova, ne gledaj na tvrđu naroda ovoga, na nevaljalstvo njegovo i na grjehe njegove; **28** Da ne reku koji žive u zemlji odakle si nas izveo: nije ih mogao Gospod uesti u zemlju koju im obeæea, ili mrzio je na njih, zato ih izvede da ih pobije u pustinji. **29** Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom.

10 U to vrijeme reæe mi Gospod: isteši dvije ploèe od kamena kao što bjehu prve, i izidi k meni na goru, i naæini kovèeg od drveta. **2** I napisaæu na tijem ploèama rijeèi koje su bile na prvijem ploèama što si razbio, pa æes ih metnuti u kovèeg. **3** Tako naæinih kovèeg od drveta sitima, i istesah dvije ploèe od kamena, kao što bjehu prve, i izidoh na goru s dvjema ploèama u ruku. **4** I napisa na tijem ploèama što bješe prvo napisao, deset rijeèi, koje vam izgovori Gospod na gori isred ognja na dan zbora vaæega; i dade mi ih Gospod. **5** I vrativ se siðoh s gore, i metnuh ploèe u kovèeg koji naæinih, i ostaæe onđe, kao što mi zapovjedi Gospod. **6** A sinovi Izraeljavi poðoðe od Virota sinova Jakanovijeh u Moseru. Ondje umrije Aron i onđe bi pogrebren; a Eleazar sin njegov posta sveštenik na njegovo mjesto. **7** Odande otidoše u Gadgad, a od Gadgada u Jotvatu, zemlju gdje ima mnogo potoka. **8** U to vrijeme odvoji Gospod pleme Levijevo da nose kovèeg zavjeta Gospodnjega, da stoje pred Gospodom i služe mu i da blagosiliju u ime njegovog do današnjega dana. **9** Zato nema pleme Levijevo dijela ni našljedstva s braæom svojom; Gospod je našljedstvo njegovo, kao što mu Gospod Bog tvoj kaza. **10** A ja stajah na gori kao prije, èetrdeset dana i èetrdeset noæi; i usliši me Gospod i tada, i ne htje te Gospod zatrzi, **11** Nego mi reæe Gospod: ustani i idi pred narodom ovijem da uðu u zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovijem da æeu im je dati, i da je naslijede. **12** Sada dakle, Izrailju, šta ište od tebe Gospod Bog tvoj, osim da se bojiš Gospoda Boga svojega, da hodhi po svijem putovima njegovijem i da ga ljubiš i služiš Gospodu Bogu svojemu iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, **13** Držeæi zapovijesti Gospodnje i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi ti bilo dobro? **14** Gle, Gospoda je Boga tvojega nebo, i nebo nad nebesima, zemlja, i sve što je na njoj. **15** Ali samo tvoji oci omilješe Gospodu, i izabra sjeme njihovo nakon njih, vas izmeðu svih naroda, kao što se vidi danas. **16** Zato obrežite srce svoje, i nemojte više biti tvrdovratni. **17** Jer je Gospod Bog vaš Bog nad bogovima i gospodar nad gospodarima, Bog veliki, silni i straæni, koji ne gleda ko je ko niti prima poklona; **18** Daje pravicu siroti i udovici; i ljubi došljaka dajuæi mu hljeb i odijelo. **19** Ljubite dakle došljaka, jer ste bili došljaci u zemlji Misirskoj. **20** Boj se Gospoda Boga svojega, njemu služi i njega se drži, i njegovijem se imenom kuni. **21** On je hvala tvoja i on je Bog tvoj, koji tebe radi uæini velike i straæne stvari, koje vidješe oèi voje. **22** Sedamdeset duša bješe otaca tvojih kad siðoæe u Misir; a sada uæini ti Gospod Bog tvoj te vas ima mnogo kao zvijezda nebeskih.

11 Ljubi dakle Gospoda Boga svojega, i izvršuj jednako što je zapovjedio da izvršuješ, i uredbe njegove, i zakone njegove i zapovijesti njegove. **2** I poznajte danas što vaši sinovi ne znaju ni vidješe, karanje Gospoda Boga svojega, veliæanstvo njegovo, krjepku ruku njegovu i mišicu njegovu podignutu, **3** I znake njegove i djela njegova, što uæini usred Misira na Faraonu caru Misirskom i na svoj zemlji njegovoj, **4** I što uæini vojsci Misirskoj, konjima i

kolima nijihovjem, kako uèini, te ih voda Crvenoga Mora potopili vas tjerahu, i zatr ih Gospod do današnjega dana, **5** I što vama uèini u pustinji dokle ne dođoste do ovoga mjesta, **6** I što uèini Datunu i Avironu sinovima Elijaja sina Ruvimova, kako zemlja otvorila usta svoja i proždrje nih i porodice nijihove i šatore nijihove i sve blago nijihovo što imahu, usred Izraelja. **7** Jer vaše oèi vidješe sva djela Gospodnja velika, koja uèini. **8** Zato držite sve zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam, da biste se ukrijeplili i naslijedili zemlju, u koju idete da je naslijedite; **9** I da bi vam se produljili dani u zemlji, za koju se zakle Gospod ocima vašim da æe je dati njima i sjemensku nijihovu, zemlju, u kojoj teèe mlijeko i med. **10** Jer zemlja u koju ideš da je naslijediš nije kao zemlja Misirska iz koje ste izišli, gdje si sijao svoje sjeme i zalijavao na svojima nogama kao vrt od zelja; **11** Nego je zemlja u koju idete da je naslijedite zemlja u kojoj su brda i doline, i natapa je dažd nebeski; **12** Zemlja kojom se stara Gospod Bog tvoj i na koju su jednako obraæene oèi Gospoda Boga tvojega od poèetka godine do kraja. **13** Zato ako dobro uzaslušate zapovijesti, koje vam ja zapovijedam danas, ljubeæi Gospoda Boga svojega i služeæi mu svijem srcem svojim i svom dušom svojom, **14** Tada æeu davati dažd zemlji vašoj na vrijeme, i rani i pozni, i sabiraaæ ţito svoje i vino svoje i ulje svoje; **15** I za stoku æeu tvoju dati travu u polju tvojem; i jeæaeš i biæeš sit. **16** Èuvajte se da se ne prevari srce vaše da se odmetnete i služite tuđim bogovima i poklanjajte im se; **17** Da se ne bi razgnijevio Gospod na vas i zatvorio nebo da ne bude dažda, i zemlja da ne de roda svojega, te biste brzo izginuli u dobroj zemlji koju vam Gospod daje. **18** Nego složite ove rijeèi moje u srce svoje i u dušu svoju, i vežite ih za znak sebi na ruku, i neka vam budu kao poèeonik meðu oèima vašim. **19** I uèite ih sinove svoje govoreæi o njima kad sjediš u kuæi svojoj i kad ideš putem, i kad lijeæeš i kad ustaješ. **20** I napiši ih na dovratnicima doma svojega i na vratima svojim, **21** Da bi se umnožili dani vaši i dani sinova vaših po zemljiji, za koju se zakleo Gospod ocima vašim da æe im je dati, kao dani nebu nad zemljom. **22** Jer ako dobro uzdržite sve ove zapovijesti koje vam ja zapovijedam da tvorite ljubeæi Gospoda Boga svojega, i hodeæi svijem putovima nijegovijem i njega se držaei, **23** Tada æe otjerati Gospod sve ove narode ispred vas, i naslijedæete narode veæe i jaæe nego što ste sami. **24** Svako mjesto na koje stupi stopalo noge vaše vaše æe biti; od pustinje do Livana, i od rijeke, rijeke Efrata, do mora zapadnoga biæe meða vaša. **25** Neæe se нико održati pred vama; strah i trepidat vaš pustiæe Gospod Bog vaš na svu zemljiju na koju stupite, kao što vam kaza. **26** Gle, iznosim danas pred vas blagoslov i prokletstvo: **27** Blagoslov, ako uzaslušate zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje vam ja danas zapovijedam; **28** A prokletstvo, ako ne uzaslušate zapovijesti Gospoda Boga svojega nego siðete s putu, koji vam ja danas zapovijedam, te poðete za drugim bogovima, kojih ne poznajete. **29** I kad te uredi Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš, tada izreci blagoslov ovaj na gori Garizimu a prokletstvo na gori Evalu. **30** One su s onu stranu Jordana, iduæi k zapadu, u zemlji Hananeja koji žive u ravni prema Galgalu kod ravnice Moreške. **31** Jer æete prijeæi preko Jordana da uðete u zemlju koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i naslijedæete je i nastavaæete u njoj. **32** Gledajte dakle da tvorite sve ove uredbe i zakone koje ja danas iznosim pred vas.

12 Ovo su uredbe i zakoni koje æete držati i tvoriti u zemlji koju ti je Gospod Bog otaca tvojih dao da je naslijediš, dokle ste god živi na zemlji. **2** Raskopajte sasvijem sva mjesta u kojima su služili bogovima svojim narodi koje æete naslijediti, po visokim brdima i po humovima i pod svakijem zelenijem drvetom. **3** Oborite

oltare nijihove i razbijte likove nijihove, i lugove nijihove popalite ognjem, i rezane bogove nijihove izlomite, i istrijebite ime nijihovo iz onoga mjesta. **4** Ne èinite tako Gospodu Bogu svojemu. **5** Nego ga tražite u mjestu koje izbere Gospod Bog vaš između svih plemena vaših sebi za stan da onda namjesti ime svoje, i onamo idite. **6** Onamo nosite žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje i desetke svoje i prinose ruku svojih i zavjete svoje i dragovoljne prinose svoje i prvine od stoke svoje krupne i sitne. **7** I jedite onda pred Gospodom Bogom svojim, i veselite se vi i porodice vaše svaæim, za što se prihvativate rukom svojom, èim te blagoslov Gospod Bog tvoj. **8** Ne èinite kako mi sada ovdje èinimo, što je kome dragi. **9** Jer još nijeste došli do odmora i našljedstva, koje ti daje Gospod Bog tvoj. **10** Nego kad prijeðete preko Jordana, i stanete živjeti u zemlji koju vam daje Gospod Bog vaš da je naslijedite, i smiri vas od svih neprijatelja vaših unaokolo, te stanete živjeti bez straha. **11** Onda u mjestu koje izbere Gospod Bog vaš da u njemu nastani ime svoje, donosite sve što vam je zapovijedam, žrtve svoje paljenice i druge žrtve svoje, desetke svoje i prinose ruku svojih i sve što bude najbolje u onome što zavjetujete Gospodu. **12** I veselite se pred Gospodom Bogom svojim vi i sinovi vaši i kæeri vaše i služenike vaše, i Levit koji je u mjestu vašem, jer on nema dijela ni našljedstva s vama. **13** Èuvaj se da ne prinosiš žrtvata svojih paljenica na kom god mjestu, koje ugledaš; **14** Nego na onom mjestu koje izbere Gospod Bog u jednom od tvojih plemena, onde prinosi žrtve svoje paljenice, i onđe èini sve što ti zapovijedam. **15** Ali æeš moæi klati i jesti meso kako ti duša zaželi u svakom mjestu svojem po blagoslovu Gospoda Boga svojega, koji ti da; èist i neèist moæe jesti kao sru i jelena. **16** Samo krvi ne jedite; proljite je na zemlju kao vodu. **17** Neæeš moæi jesti u mjestu svojem desetka od ţita svojega ni od vina svojega ni od ulja svojega, ni prvana od stoke svoje krupne i sitne, ni onoga što zavjetuješ; ni prinosa dragovoljnijeh, ni prinosa ruku svojih. **18** Nego to jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj, ti i sin tvoj i kæi tvoja i sluga tvoj i sluškinja tvoja, i Levit koji je u mjestu tvom; i veseli se pred Gospodom Bogom svojim svaæim za što se prihvativate rukom. **19** Èuvaj se da ne ostaviš Levita dok si god živ na zemljiji. **20** Kad raširi Gospod Bog tvoj meðe tvoje, kao što ti je kazao, ako reæeš: da jedem mesa, kad duša tvoja želi da jede mesa, jedi mesa po svoj želji duše svoje. **21** Ako bi bilo daleko od tebe mjesto koje Gospod Bog tvoj izbere da onda namjesti ime svoje, zakolji od stoke svoje krupne ili sitne, koju ti da Gospod, kao što sam ti zapovjedio, i jedi u svom mjestu po svoj želji duše svoje. **22** Kako se jede srna i jelen, onako jedi; i èist i neèist neka jede. **23** Samo pazi da ne jedeš krvi; jer je krv duša, pa ne jede duše s mesom. **24** Ne jedi je; nego prolji na zemljiji kaò vodu. **25** Ne jedi je, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe, kad èiniš što je ugodno Gospodu. **26** Ali stvari svoje svete, koje imaš, i što zavjetuješ, uzmi i doði na mjesto koje izbere Gospod. **27** I prinesi žrtve svoje paljenice, meso i krv, na oltaru Gospoda Boga svojega; krv pak od drugih žrtvata tvojih neka se prolje na oltar Gospoda Boga tvojega, a meso jedi. **28** Èuvaj i slušaj sve ove rijeèi koje ti ja zapovijedam, da bi dobro bilo tebi i sinovima tvojim nakon tebe dovijeka kad èiniš što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom tvojim. **29** Kad istrijebi Gospod Bog tvoj ispred tebe narode ka kojima ideš da naslijediš zemlji nijihovu, i naslijedivši je kad se nastani u zemlji nijihovoj, **30** Èuvaj se da se ne uhvatì u zamku pošvaši za njima pošto se potru ispred tebe, i da ne potraziš bogova nijihovijeh, i reæeš: kako su ovi narodi služili svojim bogovima, tako æeu i ja èiniti. **31** Ne èini tako Gospodu Bogu svojemu; jer oni èinije svojim bogovima sve što je gadno pred Gospodom i na što on mrzi; jer su i sinove svoje i kæeri svoje

sažizali bogovima svojim. 32 Što vam god ja zapovijedam sve držite i tvorite, niti što dodajte k tome ni oduzmite od toga.

13 Ako ustane među vama prorok ili koji sне sanja, i kaže ti znak ili ēudo, 2 Pa se zbude taj znak ili ēudo koje ti kaže, i on ti reće: hajde da idemo za drugim bogovima, kojih ne znaš, i njima da služimo, 3 Nemoj poslušati što ti kaže taj prorok ili sanjaē, jer vas kuša Gospod Bog vaš da bi se znalo ljubite li Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i sve duše svoje. 4 Za Gospodom Bogom svojim idite, i njega se bojte; njegove zapovijesti ēuvajte, i glas njegovog slušajte, i njemu služite i njega se držite. 5 A onaj prorok ili sanjaē da se pogubi, jer vas je nagovarao da se odmetnete Gospoda Boga svojega, koji vas izvede iz zemlje Misirske i iškupi vas iz kuæe ropske, i odvraæao od puta koji ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj da ideš njim; tako istrijebi zlo iz sebe. 6 Ako bi te podbadao brat tvoj, sin matere tvoje, ili sin tvoj ili kæi tvoja, ili žena tvoja mila, ili prijatelj tvoj koji ti je kao duša tvoja, govoreæi ti tajno: hajde da služimo drugim bogovima, kojih nijesi znao ni ti ni oci tvoji, 7 Između bogova drugih naroda koji su oko vas, blizu ili daleko od tebe, od jednoga kraja zemlje do drugoga, 8 Ne pristaj s njim niti ga poslušaj; neka ga ne žali oko tvoje, i nemoj mu se smilovati niti ga taji, 9 Nego ga ubij: tvoja ruka nek se prva digne na nj da ga ubiješ, pa onda ruka svega naroda. 10 Zaspri ga kamenjem da pogine; jer te šeaše odvratiti od Gospoda Boga tvojega, koji te je izveo iz zemlje Misirske, iz kuæe ropske; 11 Da sav Izrailj ēuje i boji se, i da se više ne uèini tako zlo među vama. 12 Ako za kakav grad svoj, koji ti Gospod Bog tvoj da da u njemu živiš, ēuješ gdje govore: 13 Izidoše ljudi nevaljali između tebe i otpadiše sve koji žive u gradu njihovu, govoreæi: hajde da služimo drugim bogovima, kojih ne poznajete, 14 Tada istraži i raspitaj, izvidi dobro, pa ako bude istina i doista se uèinila ona gadna stvar među vama. 15 Pobjij maèem sve koji žive u gradu onom, i zatri i njega i sve što bi u njemu bilo, i stoku maèem pobjij. 16 I sav plijen iz njega skupi nasred ulice njegove, spali ognjem i onaj grad i sav plijen iz njega Gospodu Bogu svojemu, da bude gomila dovjeka i da se više ne sazida. 17 I neka ti od prokletijeh stvari ne prione ništa za ruku, eda bi se Gospod povratio od žestine gnjeva svojega, uèinio ti milost i smilovo se na te, i umnožio te, kao što se zakleo ocima tvojim, 18 Kad slušaš glas Gospoda Boga svojega držeæi sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, da bi ēinio što je pravo pred Gospodom Bogom tvojim.

14 Vi ste sinovi Gospoda Boga svojega; nemojte se rezati niti brijati među oèima za mrtvacem. 2 Jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu, i tebe izabra Gospod da si mu narod osobit između svih naroda na zemlji. 3 Ne jedi ništa gadno. 4 Ovo su životinje koje æete jesti: goveèe, ovcu, kozu, 5 Jelena, srnu, bivolu, divokuzu, jednoroga i kozu kamenjaëu; 6 I sve životinje koje imaju papke rascijepljene na dvoje, i koje preživaju između životinja, njih jedite. 7 Ali ne jedite onih koje samo preživaju ili koje samo imaju papke rascijepljene na dvoje, kao: kamile, zeca, pitomog zeca, jer preživaju a nemaju papaka razdvojenih; da vam je neèisto; 8 Ni svinjëeta, jer ima razdvojene papke ali ne preživa; da vam je neèisto; mesa od njega ne jedite, i strava se njegova ne dohvatajte. 9 A između onih što su u vodi, jedite ove: što god ima pera i ljuške, jedite; 10 A što nema pera i ljušaka, ne jedite; da vam je neèisto. 11 Sve ptice èiste jedite; 12 A ovijeh ne jedite: orla, ni jastrijeba, ni morskoga orla. 13 Ni sokola, ni eje, ni kraguja po vrstama njihovijem, 14 Ni gavrana po vrstama njegovijem, 15 Ni æuka, ni sovljage, ni liske, ni kopca po vrstama njegovijem, 16 Ni buljine, ni ražnja, ni labuda, 17 Ni gema, ni

svrake, ni gnjurca, 18 Ni rode, ni èaple po vrstama njezinjem, ni pupavca, ni llijika. 19 I sve bubine krilate da su vam neèiste; ne jedite ih. 20 I sve ptice èiste jedite. 21 Ništa mrcino ne jedite; došljaku koji je kod tebe podaj neka jede ili prodaj tuðinu; jer si narod svet Gospodu Bogu svojemu. Ne kuhaj jareta u mlijeku matere njegove. 22 Desetak daji od svega roda usjeva svojega, što dođe s njive tvoje, svake godine. 23 I jedi pred Gospodom Bogom svojim na mjestu koje izbere da onđe nastani ime svoje, desetak od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od stoke svoje krupne i sitne, da se uèiš bojati se Gospoda Boga svojega svagda. 24 Ako bi ti bio put dalek, te ne bi mogao odnijeti zato što je daleko od tebe mjesto, koje izbere Gospod Bog tvoj da onđe namjesti ime svoje, kad te Gospod Bog tvoj blagosloví, 25 Onda uèini u novac, i uzev novac u ruku svoju otidi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj, 26 I za te novce uzmi što zaželi duša tvoja, goveda, ovaca, vina ili drugog jakog piæa, i što god bi zaželjela duša tvoja, pa jedi onđe pred Gospodom Bogom svojim, i veseli se ti i dom tvoj. 27 Ali Levita koji bi bio u mjestu tvom, nemoj ostaviti, jer nema dijela ni našljedstva s tobom. 28 Svake treæe godine odvoj sav desetak od dohodaka svojih one godine, i ostavi ga u svom mjestu. 29 Pa neka dođu Leviti jer nemaju dijela ni našljedstva s tobom) i došljaci i sirote i udovice što su u mjestu tvojem, i neka jedu i nasite se, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih, koji bi radio.

15 Svake sedme godine opråstaj. 2 A opråstanje da biva ovako: kome je ko dužan što, neka oprosti što bi mogao tražiti od bližnjega svojega; neka ne traži od bližnjega svojega i od brata svojega, jer je opråstanje Gospodnje oglašeno. 3 Od tuðina traži, ali što bi imao u brata svojega, ono neka mu oprosti ruka tvoja, 4 Da ne bi bilo siromaha među vama, jer æe te obilno blagosloviti Gospod u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj da u našljedstvo da je tvoja. 5 Samo ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega gledajuæi da ēiniš sve ove zapovijesti, koje ti ja zapovijedam danas, 6 Blagosloviae te Gospod Bog tvoj, kao što ti je kazao, te æeš davati u zajam mnogim narodima, a ni od koga neæeš uzimati u zajam, i vladaaeš mnogim narodima, a oni tobom neæee vladati. 7 Ako bude u tebe koji siromah između braæe tvoje u kom mjestu tvom, u zemlji tvojoj, koju ti daje Gospod Bog tvoj, nemoj da ti se stvrđne srce tvoje i da stisneš ruku svoju bratu svojemu siromahu. 8 Nego otvori ruku svoju i pozajmi mu rado koliko mu god treba u potrebi njegovoj. 9 ēuvaj se da ne bude kakvo nevaljalstvo u srcu tvom, pa da reæeš: blizu je sedma godina, godina oprosna; i da oko tvoje ne bude zlo prema bratu tvojemu siromahu, pa da mu ne daš, a on zato da vapije ka Gospodu na te, i bude ti grijeh. 10 Podaj mu, i neka ne žali srce tvoje kad mu daš; jer æe za tu stvar blagosloviti tebe Gospod Bog tvoj u svakom poslu tvom i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom. 11 Jer neæee biti bez siromaha u zemlji; zato ti zapovijedam i kažem: otvoraj ruku svoju bratu svojemu, nevoljnku i siromahu svojemu u zemlji svojoj. 12 Ako ti se proda brat tvoj Jevrejin ili Jevrejka, neka ti služi šest godina, a sedme godine otpusti ga od sebe slobodna. 13 A kad ga otpustiš od sebe slobodna, nemoj ga otpustiti prazna. 14 Daruj ga èim između stoke svoje i s gumna svojega i iz kace svoje; podaj mu èim te je blagoslovio Gospod Bog tvoj. 15 I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskoj i da te je izbavio Gospod Bog tvoj; zato ti ja zapovijedam ovo danas. 16 Ako li ti reée: neæea da idem od tebe, zato što te ljubi i dom tvoj, jer mu je dobro kod tebe, 17 Tada uzmi šilo i probuši mu uho na vratima, i biæe ti sluga dovjeka; i sluškinji svojog uèini tako. 18 Nemoj da ti bude teško kad ga otpuštaš od sebe slobodna, jer je dvojinom onoliko koliko najamnik zaslužio u tebe za šest godina, da bi te blagoslovio Gospod Bog

tvoj u svemu što radiš. **19** Sve prvence u stoci svojoj krupnoj i sitnoj što bude muško, posveti Gospodu Bogu svojemu; ne radi na prvencu od krave svoje, i ne strizi prvenga od ovaca svojih. **20** Pred Gospodom Bogom svojim jedi ih ti i porodica tvoja svake godine na mjestu koje izbere Gospod. **21** Ako li na njemu bude mana, ako bude hrromo ili slijepo, ili koja god zla mana bude na njemu, ne kolji ga Gospodu Bogu svojemu. **22** U svom mjestu pojedi ga; i ēist i neēist neka jede kao srnu i jelena. **23** Samo krví od njega ne jedi; prolj je na zemlju kao vodu.

16 Drži mjesec Aviv, te slavi pashu Gospodu Bogu svojemu, jer mjeseca Aviva izveo te je Gospod Bog tvoj iz Misira noæeu.

2 I zakoli pashu Gospodu Bogu svojemu, od krupne i sitne stoke, na mjestu koje izbere Gospod da ondje nastani ime svoje. **3** Ne jedi s njom hljeba kiseloga; sedam dana jedi s njom prijesan hljeb, hljeb nevoljnički, jer si hitezi izašao iz zemlje Misirske, pa da se opominješ dana kad si izašao iz Misira, dok si god živ. **4** I da se ne vidi u tebi kvasac za sedam dana nijedne među granicama tvojim, i da ne ostane preko noæe ništa do jutra od mesa koje zakolješ prvi dan uveće. **5** Ne možeš klati pashe na svakom mjestu svom koje ti da Gospod Bog tvoj; **6** Nego na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje, ondje kolji pashu uveće o sunèanom zahodu u isto vrijeme kad si pošao iz Misira. **7** A peci je i jedi na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj; i sjutradan vrativši se idi u svoje šatore. **8** Šest dana jedi prijesne hljbove, a sedmi dan da je praznik Gospodnji, tada ne radi ništa. **9** Sedam nedjelja nabroj; kad stane srp raditi po ljetini, onda poèeni brojiti sedam nedjelja. **10** Tada praznui praznik nedjelja Gospodu Bogu svojemu; što možeš prinesi dragovoljno kako te bude blagoslovio Gospod Bog tvoj. **11** I veseli se pred Gospodom Bogom svojim ti i sin tvój i kæi tvoga i sluga tvój i sluškinja tvoga, i Levit koji bude u mjestu tvjem, i došljak i sirota i udovicu, što budu kod tebe, na mjestu koje izbere Gospod Bog tvoj da ondje nastani ime svoje. **12** I opominji se da si bio rob u Misiru, te èuvaj i tvori uredbe ove. **13** Praznik sjenica praznui sedam dana, kad zberez s gumna svojega i iz kace svoje. **14** I veseli se na praznik svoj ti i sin tvój i kæi tvoga i sluga tvój i sluškinja tvoga, i Levit i došljak i sirota i udovicu, što budu u mjestu tvjem. **15** Sedam dana praznui praznik Gospodu Bogu svomu na mjestu koje izbere Gospod, kad te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakoj ljetini tvój i u svakom poslu ruku tvójih; i budi veselo. **16** Tri puta u godini neka dođe svako muško pred Gospoda Boga tvogega na mjesto koje izbere: na praznik prijesnih hljbove, na praznik nedjelja i na praznik sjenica, ali niko da ne dođe prazan pred Gospoda; **17** Nego svaki s darom od onoga što ima, prema blagoslovu Gospoda Boga tvogega kojim te je darivao. **18** Sudije i upravitelje postavi sebi po svijem mjestima koja ti da Gospod Bog tvoj po plemenima tvojim, i neka sude narodu pravo. **19** Ne izvræi pravde i ne gledaj ko je ko; ne primaj poklona; jer poklon zašlepjuje oèi mudrima i izvræe rjeèi pravednima. **20** Sasvijemi idu za pravdom, da bi bio živ i naslijedio zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj. **21** Ne sadi luga ni od kakvijeh drveta kod oltara Gospoda Boga svojega, koji naèini; **22** I ne podiži nikakoga lika; na to mrzi Gospod Bog tvoj.

17 Ne prinosi Gospodu Bogu svojemu ni vola ni jagnjeta ni jareta na kom ima mana ili kako god zlo; jer je gadno pred Gospodom Bogom tvójim. **2** Ako se naðe kod tebe u kojem od mjeseta tvójih, koja ti da Gospod Bog tvoj, èovjek ili žena da uèini zlo pred Gospodom Bogom tvójim prestupajući zavjet njegov, **3** I otide te služi drugim bogovima i klanja im se, ili suncu ili mjesecu ili èemu god iz vojske nebeske, što niješam zapovjedio. **4** I tebi se to javi i ti èuveš, onda raspitaj dobro; pa ako bude istina i doista se uèinila ona gadna stvar u Izraelju, **5** Izvedi onoga èovjeka ili

onu ženu, koji uèiniše ono zlo, na vrata svoja, èovjeka onoga ili ženu, i zaspici ih kamenjem da poginu. **6** Na svjedoèanstvo dva ili tri èovjeka da se pogubi onaj koga valja pogubiti; ali na svjedoèanstvo jednoga èovjeka da se ne pogubi. **7** Svjedoci neka prvi dignu ruke na nj da ga ubiju; a potom sav narod; tako izvadi zlo iz sebe. **8** Kad ti bude teško rasuditi između krví i krví, između raspre i raspre, ili između rane i rane, oko kojih bude parnica u tvojem mjestu, tada ustani i idi u mjesto koje izbere Gospod Bog tvoj; **9** I otidi k sveštenicima Levitima ili k sudiji koji onda bude, pa ih upitaj, i oni æe ti kazati kako valja presudit. **10** I uèini onako kako ti kažu u mjestu koje izbere Gospod, i gledaj da uèiniš sasvijem onako kako te nauèe. **11** Po zakonu kojemu te nauèe, i po presudi, koju ti kažu, uèini; ne otstupi od onoga što ti kažu ni nadesno ni nalijevo. **12** Ako li bi se ko upro te ne bi htio poslušati sveštenika koji ondje stoji te služi Gospodu Bogu tvjem, ili sudije, taki èovjek da se pogubi; i izvadi zlo iz Izraelja, **13** Da sav narod èuje i boji se, i unapredak da ne radi uporno. **14** Kad uðeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, i nasliš se u njoj, ako reèeš: da postavim sebi cara, kao što imaju svi narodi oko mene, **15** Samo onoga postavi sebi za cara, kojega izbere Gospod Bog tvoj; između braæe svoje postavi cara sebi; a nemoj postaviti nad sobom èovjeka tuðina, koji nije brat tvoj. **16** Ali da ne drži mnogo konja, i da ne vraæea naroda u Misir da bi imao mnogo konja, jer vam je Gospod kazao: ne vraæejte se više ovijem putem. **17** I da nema mnogo žena, da se ne bi otpadilo srce njegovo, ni srebra ni zlata da nema vrlo mnogo. **18** A kad sjede na prijesto carstva svojega, neka prepriše sebi u knjigu ovaj zakon od sveštenika Levita; **19** I neka ga drži kod sebe i neka ga èita dok je živ, da se uèi bojati se Gospoda Boga svojega, držati sve rjeèi ovoga zakona i ove uredbe, i tvoriti ih; **20** Da se ne bi podiglo srce njegovo iznad braæe njegove, i da ne bi otstupilo od ove zapovijesti ni nadesno ni nalijevo, da bi dugo carovao on i sinovi njegovi u Izraelju.

18 Sveštenici Leviti i sve pleme Levijevi da nemaju dijela na sljedstvu s ostalijem sinovima Izraelijevim; neka jedu ognjene žrtve Gospodnjie i njegovo sljedstvo. **2** Na sljedstvo dakle da nemaju među braæom svojom: Gospod je na sljedstvo njihovo, kao što im je kazao. **3** Ali ovo da pripada sveštenicima od naroda, od onih koji prinesu žrtvu, bilo vola ili jagnje: da se daje svešteniku pleæe i obje vilice i želudac. **4** Prvime od žita svojega, od vina svojega i od ulja svojega, i prvine od vune s ovaca svojih podaj mu. **5** Jer njega izabira Gospod Bog tvoj između svih plemena tvójih da stoji i služi u ime Gospodnjie on i sinovi njegovi dovjeka. **6** I kad dođe koji Levit iz kojega god mjesto tvogega iz svega Izraelja, gdje nastava, kad dođe po želji duše svoje u mjesto koje izbere Gospod, **7** Neka služi u ime Gospoda Boga svojega kao i druga braæe njegova Leviti, koji ondje stoje pred Gospodom. **8** Neka jedu jednak dio, osim onoga što bi koji prodao u porodicu otaca svojih. **9** Kad uðeš u zemlju koju ti Gospod Bog tvoj daje, ne uèi se èiniti gadna djela onih naroda. **10** Neka se ne naðe u tebi koji bi vodio sina svojega ili kæer svoju kroz organj, ni vraæar, ni koji gata po zvijezdama, ni koji gata po pticama, ni uroènik, **11** Ni babaè, ni koji se dogovara sa zlijem duhovima, ni opsenjar, ni koji pita mrtve. **12** Jer je gad pred Gospodom ko god tako èini, i za take gadove tjera te narode Gospod Bog tvoj ispred tebe. **13** Drži se sasvijem Gospoda Boga svojega. **14** Jer ti narodi koje æeš naslijediti, slušaju gatare i vraæare; a tebi to ne dopušta Gospod Bog tvoj. **15** Proroka isred tebe, između braæe tvoje, kao što sam ja, podignuæe ti Gospod Bog tvoj; njega slušajte, **16** Po svemu kako si iskao od Gospoda Boga svojega na Horivu na dan sabora svojega govoreæi: da više ne èujem glasa Gospoda Boga svojega

i da više ne gledam ognja toga velikoga, da ne poginem. **17** Zato mi reče Gospod: dobro rekoše što rekoše. **18** Proroka æeu im podignuti između braæe njihove, kao što si ti, i metnuæe rijeæi svoje u usta njegova, i kazivaæe im sve što mu zapovjedim. **19** A ko god ne bi poslušao rijeæi mojih, koje æee govoriti u moje ime, od toga æeu ja tražiti. **20** Ali prorok koji bi se usudio govoriti što u moje ime što mu ja ne zapovijedim da govoriti, ili koji bi govorio u ime drugih bogova, taki prorok da se pogubi. **21** Ako li reæeš u srcu svojem: kako æemo poznati rijeæe koje nije Gospod rekao? **22** Što bi prorok rekao u ime Gospodnjie, pa se ne zbude i ne navrši se, to je rijeæe koje nije rekao Gospod; nego je iz oholosti rekao onaj prorok, ne boj ga se.

19 Kad Gospod Bog tvoj potre narode kojih zemlju daje tebi Gospod Bog tvoj, i kad ih naslijediš i nastaniš se po gradovima njihovijem i po kuæama njihovijem, **2** Odvoj tri grada usred zemlje svoje, koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, **3** Naèini put, i razdijeli na troje krajeve zemlje svoje, koju ti da Gospod Bog tvoj u našljedstvo, pa neka bježi onamo svaki krvnik. **4** A ovako neka bude s krvnikom koji uteæe onamo, da bi ostao živ: ko ubije bližnjega svojega nehotice, ne mrzivši prije na nj, **5** Kao kad bi ko otisao s bližnjim svojim u šumu da sijeeæe drva, pa bi zamahnuo sjekiru u ruci svojoj da posijeæe drvo, a ona bi spala s držalice i pogodila bi bližnjega njegova tako da umre, on neka uteæe u koji od tijeh gradova da ostane živ, **6** Da ne bi osvetnik potjerao krvnika dok mu je srce raspaljeno, i da ga ne bi stigao na daleku putu i ubio ga, premda nije zasluzio smrti, jer nije prije mrzio na nj. **7** Zato ti zapovijedam i velim: tri grada odvoj. **8** A kad raširi Gospod Bog tvoj meðe twoje, kao što se zakleo ocima twojim, i da ti svu zemlju koju je rekao dati ocima twojim, **9** Ako uzdržiš i ustvoriš sve ove zapovijesti, koje ti ja danas zapovijedam, da ljubiš Gospoda Boga svojega i hodiš putovima njegovijem svagda, onda dodaj još tri grada osim ona tri, **10** Da se ne proljeva krv prava u zemlji twojoi, koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo, i da ne bude na tebi krv. **11** Ali ako ko mrzi na bližnjega svojega i vreba ga, i skoæi na nj, i udari ga tako da umre, a on uteæe u koji od tijeh gradova, **12** Onda starješine mjesata njegova neka pošli i uzmu ga odande, i predadu ga u ruke osvetniku da se pogubi. **13** Neka ga ne žali oko twoje, nego skini krv pravu s Izrailja, da bi ti dobro bilo. **14** Ne pomièi meðe bližnjega svojega koju postave stari u našljedstvu twojem koje dobiješ u zemlji koju ti Gospod Bog tvoj daje da je naslijediš. **15** Neka ne ustaje jedan svjedok na èovjeka ni za kako zlo i ni za kakav grijeh između svih grijeha koji se èine, nego na rijeæima dva ili tri svjedoka da ostaje stvar. **16** Ako bi ustao lažan svjedok na koga da svjedoèi na njega da se odmeæe Boga. **17** Onda neka stanu ta dva èovjeka, koji imaju tu raspru, pred Gospoda, pred sveštenike i pred sudije koje budu u to vrijeme; **18** I neka dobro ispitaju sudije; ako svjedok onaj bude lažan svjedok i lažno svjedoèi na brata svojega, **19** Uèinite mu onako kako je on mislio uèiniti bratu svojemu; i izvadi zlo iz sebe, **20** Da se ostali èuvši to boje, i unapredak više ne èine tako zlo usred tebe. **21** Neka ne žali oko twoje: život za život, oko za oko, Zub za Zub, ruku za ruku, nogu za nogu.

20 Kad otideš na vojsku na neprijatelja svojega i vidiš konje i kola i narod veæi od sebe, nemoj se uplašiti od njih, jer je s tobom Gospod Bog tvoj, koji te je izveo iz zemlje Misirske. **2** I kad poðete da se pobijete, neka pristupi sveštenik i progovori narodu, **3** I neka im reæe: slušaj Izrailju! vi polazite danas u boj na neprijatelje svoje, neka ne trne srce vaše, ne bojte se i ne plašite se, niti se prepadajte od njih. **4** Jer Gospod Bog vaš ide s vama i biæe se za vas s neprijateljima vašim da vas saæuva. **5** Potom i vojvode neka progovore narodu, i reku: ko je sagradio

novu kuæu a nije poèeo sjedjeti u njoj? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi poèeo sjedjeti u njoj. **6** I ko je posadio vinograd a još ga nije brao? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi ga brao. **7** I ko je isprosio djevojku a još je nije odveo? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi poginuo u boju, i drugi je odveo. **8** Još i ovo neka kažu vojvode narodu i reku: ko je strašiv i trne mu srce? neka ide, nek se vrati kuæi svojoj, da ne bi trnulo srce braæei njegovoj kao njemu. **9** I kad vojvode izgovore narodu, onda neka namjeste glavare od èeta pred narod. **10** Kad doðeš pod koji grad da ga bješe, prvo ga ponudi miron. **11** Ako ti odgovori miron i otvori ti vrata, sav narod koji se naðe u njemu neka ti plaæea danak i bude ti pokoran. **12** Ako li ne uèini mira s tobom nego se stane biti s tobom, tada ga bij. **13** I kad ga Gospod Bog tvoj preda u ruke twoje, pobij sve muškinje u njemu maæem. **14** A žene i djecu i stoku i što god bude u gradu, sav plijen u njemu, otmi, i jedi plijen od neprijatelja svojih, koji ti da Gospod Bog tvoj. **15** Tako èini sa svijem gradovima, koji su daleko od tebe i nijesu od gradova ovijeh naroda. **16** A u gradovima ovijeh naroda, koje ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo, ne ostavi u životu nijedne duše žive. **17** Nego ih zatri sasvijem, Heteje i Amoreje i Hananeje i Ferezeje i Jeveje i Jevuseje, kao što ti je zapovjedio Gospod Bog tvoj. **18** Da vas ne nauæe èiniti gadna djela koja èiniše bogovima svojim, i da ne zgriješite Gospodu Bogu svojemu. **19** Kad opkoljiš kakav grad i budeš dugi pod njim bijuæi ga da bi ga uzeo, ne kvari drveta njegovijeh sjekirom; jer možeš s njih jesti, zato ih ne sijeci; jer drvo poljsko je i èovjek da uðe u grad ispred tebe? **20** Nego drveta koja znaš da im se rod ne jede, njih obalju i sijeci i gradi zaklon od grada koji se bije s tobom, dokle ne padne.

21 Kad se naðe ubijen èovjek u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, gdje leži u polju, a ne zna se ko ga je ubio. **2** Tada neka izidu starješine twoje i sudije twoje, i neka izmjere od ubijenoga do gradova koji su oko njega. **3** Pa koji grad bude najbliže ubijenoga, starješine onoga grada neka uzmu junicu iz goveda, na kojoj se još nije radilo, koja nije vukla u jarmu, **4** I neka odvedu starješine onoga grada tu junicu u pustu dolinu gdje se ne kopa ni sije, i neka zakolju junicu onđe u dolini. **5** Potom neka pristupe sveštenici, sinovi Levijevi; jer njih izabra Gospod Bog tvoj da mu služe i da blagosiljaju u ime Gospodnjie, i na njihovijem rijeæima da ostaje svaka raspra i svaka šteta; **6** I sve starješine onoga grada koji budu najbliže ubijenoga neka operu ruke svoje nad zaklanom junicom u onoj dolini, **7** I tvrdeæi neka reku: ruke naše nijesu prolije ove krvi niti su oèi naše vidjele; **8** Milostiv budi narodu svojemu Izraelju, koji si iskupio, Gospode, i ne meæi prave krvni na narod svoj Izraelju. Tako æee se oèistiti od one krv. **9** I ti æeæ skinuti pravu krv sa sebe kad uèiniš što je pravo pred Gospodom. **10** Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, i predia ih Gospod Bog tvoj u ruke twoje i zarobiš ih mnogo, **11** I ugledaš u robiju lijepu ženu, i omili ti da bi je htio uzeti za ženu, **12** Odvedi je kuæi svojoj; i neka obrije glavu svoju i sreže nokte svoje; **13** I neka skine sa sebe haljine svoje u kojima je zarobljena, i neka sjedi u kuæi twojoi, i žali za ocem svojim i za materom svojom cio mjesec dana; potom lezi s njom, i budi joj muž i ona nek ti bude žena. **14** Ako ti poslije ne bi bila po volji, pusti je neka ide kuda joj drago, ali nikako da je ne prodaš za novce ni da njom trguješ, jer si je osramotio. **15** Ko bi imao dvije žene, jednu milu a drugu nemilu, pa bi rodile sinove, i mila i nemila, i prvenac bi bio od nemile, **16** Onda kad doðe vrijeme da podijeli sinovima svojim što ima, ne može prvencem uèiniti sina od mile preko sina od nemile koji je prvenac; **17** Nego za prvenca neka prizna sina od nemile i dade mu dva dijela od svega što ima, jer je on poèetak sile njegove,

njegovo je pravo prvenaèko. **18** Ko bi imao sina samovoljna i nepokorna, koji ne sluša oca svojega ni matere svoje, i kojega oni i karaše pa opet ne sluša, **19** Neka ga uzmu otac i mati, i neka ga dovedu k starješinama grada svojega na vrata mjesa svojega, **20** I neka kažu starješinama grada svojega: ovaj sin naš samovoljan je i nepokoran, ne sluša nas, izjelica je i piganica. **21** Tada svi ljudi onoga mjesa neka ga zaspu kamenjem da pogine; i tako izvadi zlo iz sebe, da sav Izraelj èuje i boji se. **22** Ko zgriješi tako da zaslazi smrt, te bude osuđen na smrt i objesi ga na drvo, **23** Neka ne prenoæi tijelo njegovo na drvetu, nego ga isti dan pogrebi, jer je proklet pred Bogom ko je obješen; zato ne skvrni zemlje koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo.

22 Kad vidiš vola ili ovcu brata svojega gdje luta, nemoj proæi mimo njih, nego ih odvedi bratu svojemu. **2** Ako li ti brat tvoj nije blizu ili ga ne znaš, odvedi ih svojoj kuæi neka budu kod tebe dokle ih ne potrazi brat tvoj, i tada mu ih vrati. **3** Tako uèini i s magarcem njegovijem i s haljinom njegovom; i tako uèini sa svakom stvarju brata svojega izgubljenom, kad je izgubi a ti je naðeš, nemoj proæi mimo nju. **4** Kad vidiš magarca ili vola brata svojega gdje je pao na putu, nemoj ih proæi, nego ih podigni s njim. **5** Žena da ne nosi muškoga odijela niti èovjak da se oblae i u ženske haljine, jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god tako èini. **6** Kad naðeš putem na gnijezdo ptice, na drvetu ili na zemlji, sa pticeima ili sa jajcima, a majka leži na pticeima ili na jajcima, nemoj uzeti majke s pticeima. **7** Nego pusti majku a ptice uzmi, da bi ti dobro bilo i da bi ti se produljili dani. **8** Kad gradiš novu kuæu, naèini ogradu oko strehe svoje, da ne bi navukao krvi na dom svoj, kad bi ko pao s njega. **9** Ne sj u vinogradu svojem drugoga sjemena da ne bi oskrvnio i rod od sjemena koje posiješ i rod vinogradarski. **10** Ne ori na volu i na magarcu zajedno. **11** Ne oblae haljine tkane od vune i od lana zajedno. **12** Naèini sebi rese na èetiri kraja od haljine koju oblaeš. **13** Ko se oženi, pa mu žena omrzne pošto legne s njom, **14** Pa da priliku da se govorí o njoj i prospe rðav glas o njoj govoræ: oženih se ovom, ali legavši s njom ne naðoh u nje djevojaštva; **15** Tada otac djevojèin i mati neka uzmu i donesu znake djevojaštva njezina pred starješine grada svojega na vrata, **16** I neka reèe otac djevojèin starješinama: ovu kær svoju dадоh ovomu èovjeku za ženu, a on mrzi na nju, **17** I dade priliku da se govorí o njoj rekav: ne naðoh u tvojoj kær djevojaštva; a evo znaka djevojaštva kær moje. I neka razastru haljinu pred starješinama gradskim. **18** Tada starješine grada onoga neka uzmu muža njezina i nakaraju ga, **19** I neka ga oglobe sto sikala srebra, koja neka dadu oca djevojèinu zato što je iznio rðav glas na djevojku Izraeljiku, i neka mu bude žena; da je ne može pustiti dok je živ. **20** Ali ako bude ono istina, da se nije našlo djevojaštvo u djevojke, **21** Tada neka izvedu djevojku na vrata oca njezina, i neka je zaspu kamenjem ljudi onoga mjesa da pogine, zato što uèini sramotu u Izraeliju kurvavši se u domu oca svojega. Tako izvadi zlo iz sebe. **22** Ako se ko uhvati gdje leži sa ženom udatom, neka se pogube oboje, èovjek koji je ležao sa ženom i žena. Tako izvadi zlo iz Izraelja. **23** Kad djevojka bude isprošena za koga, pa je naðe kogod u mjestu i obleži je, **24** Izvedite ih oboje na vrata onoga mjesa, i zaspite ih kamenjem da poginu, djevojku što nije vikala u mjestu, a èovjeka što je osramotio ženu bližnjega svojega. Tako izvadi zlo iz sebe. **25** Ako li u polju naðe èovjek djevojku isprošenu, i silom je obleži, tada da se pogubi samo èovjek koji je obleža; **26** A djevojci ne èini ništa, nije uèinila grijeha koji zaslzuje smrt, jer kao kad ko skoëti na bližnjega svojega i ubije ga, takva je i ta stvar; **27** Jer naðe je u polju, i djevojka isprošena vika, ali ne bi nikoga da je odbrani. **28** Ako ko naðe djevojku koja nije isprošena i uhvati je i legne s njom,

i zateku se, **29** Tada èovjek onaj koji je legao s njom da da oču djevojèinu pedeset sikala srebra, i neka mu ona bude žena zato što je osramoti; da je ne može pustiti dok je živ. **30** Niko da se ne ženi ženom oca svojega, ni da otkrije skuta oca svojega.

23 U sabor Gospodnj da ne ulazi ni utuèen ni uškopljen. **2** U sabor Gospodnj da ne ulazi kopile, ni deseto koljeno njegovo da ne ulazi u sabor Gospodnj. **3** Ni Amonac ni Moavac da ne ulazi u sabor Gospodnj, ni deseto koljeno njihovo, da ne ulazi u sabor Gospodnj dovijeka. **4** Zato što ne izidoše pred vas s hljebom i vodom na putu kad ste išli iž Misira, i što najmiše za novce na vas Valama sina Veorova iz Fetore u Mesopotamiji da te prokune, **5** Premda ne htje Gospod Bog tvoj poslušati Valama, nego ti Gospod Bog tvoj obrati prokletstvo u blagoslov, jer te milova Gospod Bog tvoj. **6** Ne traži mira njihova ni dobra njihova nigda za svoga vijeka. **7** Nemoj se gaditi na Idumejca, jer ti je brat; nemoj se gaditi na Misirca, jer si bio došljak u zemlji njegovoj. **8** Sinovi koji se rode od njih u treæem koljenu neka dolaze u sabor Gospodnj. **9** Kad otideš na vojsku na neprijatelje svoje, tada se èuvaj od svake zle stvari. **10** Ako se meðu vama ko oskrvni od èega što mu se noæu dogodi, neka izide iza okola i ne ulazi u oko. **11** A pred veèee neka se opere vodom, pa kad sunce zaðe neka uðe u oko. **12** I imaj mjesto iza okola gdje æeš izlaziti napolje. **13** I imaj lopaticu u opravi svojoj, pa kad izideš napolje, zakopaj njom, a kad poðeš natrag, zagrni neèist svoju. **14** Jer Gospod Bog tvoj ide usred okola tvojega da te izbavi i da ti preda neprijatelje tvoje; zato neka je oko tvoj svet, da ne vidi u tebe nikakve neèistote, da se ne bi odvratio od tebe. **15** Nemoj izdati sluge gospodaru njegovu, koji uteèe k tebi od gospodara svojega; **16** Nego neka ostane kod tebe, usred tebe, u mjestu koje izbere u kojem gradu tvom, gdje mu bude drago; nemoj ga cvijeliti. **17** Da ne bude kurve izmeðu kæeri Izraeljiveh, ni adžuvana izmeðu sinova Izraeljiveh. **18** Ne nosi u dom Gospoda Boga svojega ni po kakom zavjetu plate kurvine ni cijene od psa, jer je oboje gad pred Gospodom Bogom tvojim. **19** Ne daji na dobit bratu svojemu ni novaca ni hrane niti išta što se daje na dobit. **20** Strancu podaj na dobit, ali bratu svojemu nemoj davati na dobit, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svemu zašto se prihvatiš rukom svojom u zemlji u koju ideš da je naslijediš. **21** Kad uèini zavjet Gospodu Bogu svojemu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer æe ga tražiti od tebe Gospod Bog tvoj, i biæe na tebi grijeh. **22** Ako li se ne zavjetuješ, neæee biti na tebi grijeha. **23** Što ti izide iz usta, ono drži i uèini, kao što zavjetuješ Gospodu Bogu svojemu dragovoljno, što izreèeš ustima svojim. **24** Kad uðeš u vinograd bližnjega svojega, možeš jesti grožđa po volji dok se nasitiš; ali ga ne meæi u sud svoj. **25** Kad uðeš u usjev bližnjega svojega, možeš trgati klasje rukom svojom; ali da ne zañješ srpom u usjev bližnjega svojega.

24 Kad ko uzme ženu i oženi se njom, pa se dogodi da mu ona ne bude po volji, što on naðe na njojši štrogod ružno, neka joj napiše knjigu raspusnu i da joj u ruke, pa neka je otpusti iz svoje kuæe. **2** A ona otišavši iz kuæe njegove, ako otide se za drugoga, **3** Pa ako ovaj drugi muž omrzne na nju i napiše joj knjigu raspusnu i da joj u ruku, i otpusti je iz svoje kuæe, ili ako umre ovaj drugi muž koji se oženi njom, **4** Tada preðašnji muž koji je otpusti ne može je opet uzeti za ženu, pošto se s njega ona oskrvnila, jer je gad pred Gospodom. Tako ne daj da se griješi zemlja koju ti Gospod Bog tvoj daje u našljedstvo. **5** Ko se skoro bude oženio, neka ne ide na vojsku, i ne nameæei na nj nikakoga posla; neka bude slobodan u kuæi svojoj godinu dana i neka se raduje sa ženom svojom koju je doveo. **6** Niko da ne uzima u zalogu žrvnja gornjega ni donjega, jer bi uzeo duš u zalogu. **7** Ko se naðe da je ukrao èovjeka izmeðu braæe svoje, sinova

Izrailjevih, i trgovaо njim i prodao ga, neka pogine onaj kradljivac; tako izvadi zlo iz sebe. **8** Ċuvaj se bolesti gube, i pazi dobro i ēini sve što vas uēe sveštenici Leviti, kao što sam im zapovjedio, držite i ēinote. **9** Opominji se šta je učinio Gospod Bog tvoj Mariji na putu kad izidoste iz Misira. **10** Kad ti je bližnji tvoj dužan što mu drago, ne idi u kuæu njegovu da mu uzmeš zalog; **11** Nego stoj napolju, a ēovjek koji ti je dužan neka ti iznese napole zalog svoj. **12** Ako je siromah, ne spavaj sa zalogom njegovijem; **13** Nego mu vradi zalog njegov do zahoda sunēanoga, da bi ležeæi na svojoj haljinji blagosiljao te, a to æe ti se primiti u pravdu pred Gospodom Bogom tvojim. **14** Nemoj zanjeti najamnika, siromaha i potrebitoga između braæe svoje, ni došljaka koji je kod tebe u zemlji tvojoj u mjestu tvojem. **15** Podaj mu najam njegov isti dan, i da ga ne zađe suncе utibe, jer je siromah i tijem dušu drži, da ne bi zavikao na te ka Gospodu, i bilo bi ti grijeh. **16** Neka ne ginu ocevi za sinove ni sinovi za oceve; svaki za svoj grijeh neka gine. **17** Ne izvræei pravice došljaku ni siroti, i ne uzimaj u zalogu haljine udovici. **18** Nego se opominji da si bio rob u Misiru, i da te je iskupio odande Gospod Bog tvoj; zato ti zapovijedam da ovo ēiniš. **19** Kad žanješ ljetinu svoju na njivi svojoj, ako zaboraviš koji snop na njivi, ne vraæej se da ga uzmeš; neka ga došljaku, siroti i udovici, da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u svakom poslu ruku tvojih. **20** Kad treseš masline svoje, ne zagledaj granu po granu pošto otrešeš; neka došljaku, siroti i udovici. **21** Kad bereš vinograd svoj, ne pabiréi pošto obereš; neka došljaku, siroti i udovici. **22** I opominji se da si bio rob u zemlji Misirskej; zato ti ja zapovijedam da ovo ēiniš.

25 Kad je raspra među ljudima, pa dođu na sud da im sude, tada pravoga neka opravdaju a krivoga neka osude. **2** I ako krivi zaslužuje boj, tada sudija neka zapovjedi da ga povale i biju pred njim, na broj prema krivicu njegovoj. **3** Do ēetrdeset udaraca neka zapovjedi da mu udare, ne više, da se ne bi ponjišto brat tvoj u tvojim očima, kad bi mu se udarilo više udaraca. **4** Nemoj zavezati usta volu kad vrše. **5** Kad braæa žive zajedno pa umre jedan od njih bez djece, onda žena umrloga da se ne uda iz kuæe za drugoga; brat njegov neka otide k njoj i uzme je za ženu i uèini joj dužnost djeversku. **6** I prvi sin kojega ona rodi neka se nazove imenom brata njegova umrloga, da ne pogine ime njegovo u Izraelju. **7** Ako li onaj ēovjek ne bi htio uzeti snahe svoje, onda snaha njegova neka dođe na vrata pred starješine, i reèe: neæe djever moj da podigne bratu svojemu sjemensja u Izraelju, neæe da mi uèini dužnosti djeverske. **8** Tada neka ga dozovu starješine mjeseta onoga i razgovore se s njim; pa ako se on upre i reèe: neæu da je uzmem; **9** Onda neka pristupi k njemu snaha njegova pred starješinama, i neka mu izuze obuæu s noge njegove i pljune mu u lice, i progovorivši neka reèe: tako valja da bude ēovjeku koji neæe da zida kuæe brata svojega. **10** I on neka se zove u Izraelju: dom bosoga. **11** Ako bi se svadili ljudi, jedan s drugim, pa bi došla žena jednoga da otme muža svojega iz ruke drugoga koji ga bije, i pruživši ruku svoju uhvatila bi ga za moñnice, **12** Otsijeci joj ruku; neka ne žali oko tvoje. **13** Nemoj imati u torbi svojoj dvojaku mjeru, veliku i malu. **14** Nemoj imati u kuæi svojoj dvojaku efu, veliku i malu. **15** Mjera potpuna i prava neka ti je; efa potpuna i prava neka ti je, da bi ti se produljili dani tvoji u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj. **16** Jer je gad pred Gospodom Bogom tvojim ko god ēini tako, ko god ēini krivo. **17** Opominji se šta ti je uèinio Amalik na putu kad iðaste iz Misira, **18** Kako te doèeka na putu i pobi na kraju sve umorne koji iðahu za tobom, kad si bio sustao i iznemogao, i ne boja se Boga. **19** Zato kad te Gospod Bog tvoj smiri od svijeh neprijatelja tvojih unaokolo u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj da je naslijediš, tada zatri spomen Amaliku pod nebom; ne zaboravi.

26 A kad uđeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj u našljedstvo, i naslijediš je i naseliš se u njoj, **2** Uzmi prvinu od svakoga voæa one zemlje, koje æeš prinositi od zemlje svoje koju ti Gospod Bog tvoj daje, i metnuvši u kotaricu idi na mjesto koje Gospod Bog tvoj izabere da onđe nastani ime svoje, **3** I došavši k svešteniku koji bude onda reci mu: priznajem danas pred Gospodom Bogom tvojim da sam ušao u zemlju za koju se Gospod Bog zakleo ocima našim da æe nam je dati. **4** A sveštenik neka uzme kotaricu iz tvoje ruke i metne je pred oltarom Gospoda Boga tvojega. **5** Tada progovori i reci pred Gospodom Bogom svojim: otac moj bijaše siromah Sirin i siðe u Misir s malo ēeljadi, i bi onđe došljak, pa posta narod velik i silan i obilan na broju. **6** Ali Misirci stadoše zlo postupati s nama, muèiše nas i udaraše na nas teške poslove. **7** I mi zavapismo ka Gospodu Bogu otaca svojih, i Gospod èu glas naši, i pogleda na muku našu, na trud naš i na nevolju našu. **8** I izvede nas Gospod iz Misira rukom krjepkom i mišicom podignutom, i strahotom velikom i znacima i èudesima. **9** I doveđe nas na ovo mjesto, i dade nam zemlju ovu, zemlju u kojoj teèe mlijeko i med. **10** Zato sad evo donesoh prvine od roda ove zemlje koju si mi dao, Gospode. I ostavi ih pred Gospodom Bogom svojim, i pokloni se pred Gospodom Bogom svojim. **11** I veseli se svakim dobrrom koje ti da Gospod Bog tvoj i domu tvojemu, ti i Levit i došljak koji je kod tebe. **12** A kad daš sve deseteš da dohodaka svojih treæe godine, koje je godina desetka, i daš Levitu, došljaku, siroti i udovici da jedu u mjestima tvojim i nasite se, **13** Onda reci pred Gospodom Bogom svojim: iznesoh iz doma svojega što je sveto, i dadoh Levitu i došljaku, siroti i udovici sasvijem po zapovijesti koju si mi zapovjedio; ne prestupih zapovijesti tvojih niti zaboravih; **14** Ne jedoh od toga u žalosti svojoj, niti uzeh od toga na potrebu neèistu, niti dadoh od toga na mrtvaca; slušah Gospoda Boga svojega, uèinih sve kako si mi zapovjedio. **15** Pogledaj iz svetoga stana svojega s neba, i blagoslov narod svoj Izraelja i zemlju koju si nam dao kao što si se zakleo ocima našim, zemlju u kojoj teèe mlijeko i med. **16** Danas ti Gospod Bog tvoj zapovijeda da izvræuješ ove uredbe i ove zakone. Pazi dakle i izvršuj ih od svega srca svojega i od sve duše svoje. **17** Danas si se zarekao Gospodu da æe ti biti Bog i da æeš iæi putovima njegovijem i držati uredbe njegove, i zapovijest njegove i zakone njegove, i da æeš slušati glas njegov. **18** A Gospod se tebi danas zarekao da æeš mu biti narod osobit, kao što ti je govorio, da bi držao sve zapovijesti njegove; **19** I da æe te podignuti nad sve narode, koje je stvorio hvalom, imenom i slavom, da budeš narod svet Gospodu Bogu svojemu, kao što ti je govorio.

27 I zapovjedi Mojsije sa starješinama Izraeljevjem narodu govoreæi: držite sve ove zapovijesti koje vam ja danas zapovijedam. **2** I kad prijeðeš preko Jordana u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, podigni sebi kamenje veliko i namaži ga kreèem. **3** I napiši na njemu sve rijeèi ovoga zakona, kad prijeðeš da uđeš u zemlju koju ti daje Gospod Bog tvoj, u zemlju gdje teèe mlijeko i med, kao što je to kazao Gospod Bog otaca tvojih. **4** Kada dakle prijeðeš preko Jordana, podigni to kamenje, za koje ti zapovijedam danas, na gori Evalu, i namaži ga kreèem. **5** I naèini onđe oltar Gospodu Bogu svojemu, oltar od kamenja, ali ga nemoj gvožđem tesati. **6** Od cijela kamenja naèini oltar Gospodu Bogu svojemu, i na njemu prinesi Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice. **7** Prinesi i zahvalne žrtve, i jedi ih onđe, i veseli se pred Gospodom Bogom svojim. **8** I napiši na tom kamenju sve rijeèi ovoga zakona dobro i razgovijetno. **9** I reèe Mojsije i sveštenici Leviti svemu Izraelju govoreæi: pazi i èu Izraelju, danas si postao narod Gospoda Boga svojega. **10** Zato slušaj glas Gospoda Boga svojega, i tvori zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam.

11 I zapovjedi Mojsije u onaj dan narodu govorææ: **12** Ovi neka stanu da blagosilaju narod na gori Garizinu, kad prijeðete preko Jordana: Simeun, Levije, Juda, Isahar, Josif i Venjamin. **13** A ovi neka stanu da prokljinju na gori Evalu: Ruvim, Gad, Asir, Zavulon, Dan i Neftalim. **14** I neka progovore Leviti glasovito i reku svjema u Izrajlju: **15** Proklet da je èovjek koji bi naèinio lik rezan ili liven, stvar gadnu pred Gospodom, djelo ruku umjetnièkih, ako bi i na skrivenu mjestu metnuo. A sav narod odgovarajuæi neka reèe: amin. **16** Proklet da je koji bi ružio oca svojega ili mater svoju. A sav narod neka reèe: amin. **17** Proklet da je koji bi pomakao meðu bližnjega svojega. A sav narod neka reèe: amin. **18** Proklet da je koji bi zaveo slijepca s puta. A sav narod neka reèe: amin. **19** Proklet da je koji bi izvrnuo pravicu došlaku, siroti ili udovici. A sav narod neka reèe: amin. **20** Proklet da je koji bi obležao ženu oca svojega, te otkrio skut oca svojega. A sav narod neka reèe: amin. **21** Proklet da je koji bi obležao kakvo god živinèe. A sav narod neka reèe: amin. **22** Proklet da je koji bi obležao sestruru svoju, kær oca svojega ili kær matere svoje. A sav narod neka reèe: amin. **23** Proklet da je koji bi obležao taštu svoju. A sav narod neka reèe: amin. **24** Proklet da je koji bi ubio bližnjega svojega iz potaje. A sav narod neka reèe: amin. **25** Proklet da je koji bi primio kakav poklon da ubije èovjeka prava. A sav narod neka reèe: amin. **26** Proklet da je koji ne bi ostao na rijeèima ovoga zakona, i tvorio ih. A sav narod neka reèe: amin.

28 Ako dobro uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega držeæi i tvoreæi sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, uzvisiæe te Gospod Bog tvoj više svih naroda na zemlji. **2** I doæi æe na te svi ovi blagoslovi, i steæi æe ti se, ako uzaslušaš glas Gospoda Boga svojega. **3** Blagosloven æeæ biti u gradu, i blagosloven æeæ biti u polju, **4** Blagosloven æe biti plod utrobe tvoje, i plod zemlje tvoje i plod stoke tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih. **5** Blagoslovena æe biti kotarica tvoja i naæeve tvoje. **6** Blagosloven æeæ biti kad dolaziš i blagosloven æeæ biti kad polaziš. **7** Daæe ti Gospod neprrijatelje tvoje koji ustanu na te da ih bjeæ; jednijem æe putem doæi na te, a na sedam æe putova bježati od tebe. **8** Gospod æe poslati blagoslov da bude s tobom u žitnicama tvojim i u svemu za što se prihvatiš rukom svojom, i blagoslovæte te u zemlji koju ti daje Gospod Bog tvoj. **9** Postavæe te Gospod da mu budeæ narod svet, kao što ti se zakleo, ako uzdržiæ zapovijesti Gospoda Boga svojega i uziðeæ putovima njegovim. **10** I vidjeæe svi narodi na zemlji da se ime Gospodnje priziva na tebe, i bojaæe se tebe. **11** I uèiniæe Gospod da si obilan svakim dobrom, plodom utrobe svoje i plodom stoke svoje i plodom zemlje svoje na zemlji za koju se zakleo Gospod ocima tvojim da æee ti je dati. **12** Otvoræe ti Gospod dobru riznicu svoju, nebo, da da dazd zemlji tvojoj na vrijeme, i blagoslovæte svako djelo ruku tvojih, te æeæ davati u zajam mnogim narodima, a sam neæeæ uzimati u zajam. **13** I uèiniæe te Gospod Bog tvoj da si glava a ne rep, i biæeæ samo gore a neæeæ biti dolje, ako uzaslušaæ zapovijesti Gospoda Boga svojega, koje ti danas ja zapovijedam, da ih držiæ i tvoriæ, **14** I ne otstupiæ ni od jedne rijeæi koju vam danas ja zapovijedam, ni nadesno ni nalijevo, pristajuæi za drugim bogovima da im služiæ. **15** Ali ako ne uzaslušaæ glasa Gospoda Boga svojega da držiæ i tvoriæ sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti ja danas zapovijedam, doæi æe na tebe sve ove kletve i stignuæe te. **16** Proklet æeæ biti u gradu, i proklet æeæ biti u polju. **17** Prokleta æe biti kotarica tvoja i naæeve tvoje. **18** Proklet æe biti plod utrobe tvoje i plod zemlje tvoje, mlad goveda tvojih i stada ovaca tvojih. **19** Proklet æeæ biti kad dolaziæ, i proklet æeæ biti kad polaziæ. **20** Poslaæe Gospod na tebe kletvu, rasap i pogibao u svemu za što se prihvatiš rukom svojom i što

uzradiæ, dokle se ne zatreæ i propadneæ na preæac za zla djela svoja kojima si me odustavio. **21** Uèiniæe Gospod Bog tvoj da se prilijepi za te pomor, dokle te ne istrijebi sa zemlje u koju ideæ da je naslijeðiæ. **22** Udariæe te Gospod suhom bolešeu i vruæicom, i groznicom i žegom i maæem, i sušom i medljikom, koje æe te goniti dokle ne propadneæ. **23** A nebo nad glavom tvojom biæe od mjedi a zemlja pod tobom od gvožđa. **24** Uèiniæe Gospod da dazd zemlji tvojoj bude prah i pepeo, koji æe padati s neba na te, dokle se ne istrijebiæ. **25** Daæe te Gospod Bog tvoj neprrijateljima tvojim da te biju; jednijem æeæ putem izaæi na njih, a na sedam æeæ putova bježati od njih, i potucaæeæ se po svijem carstvima na zemlji. **26** I mrtvo tijelo tvoje biæe hrana svijem pticama nebeskim i zvjerju zemaljskom, niti æee biti ko da ih poplaæi. **27** Udariæe te Gospod prištevima Misirskim i Šuljevima i šugom i krastama, da se neæeæ moæi iscijeliti. **28** Udariæe te Gospod ludilom i šljepotom i bjesnilom. **29** I pipaæeæ u podne, kao što pipa slijepac po mraku, niti æeæ imati napretka na putovima svojim; i èiniæe ti se krivo i otimaæe se od tebe jednako, i neæeæ biti nikoga da ti pomoæe. **30** Oženiæeæ se, a drugi æe spavati sa tvojom ženom; sazidaæeæ kuæu, a neæeæ sjedjeti u njoj; posadiæeæ vinograd, a neæeæ ga brati. **31** Vo tvoj klaæeæ se na tvoje oèi, a ti ga neæeæ jesti; magarac tvoj oteæe se pred tobom, i neæeæ ti se vratiti; ovce tvoje daæe se neprrijatelju tvojemu, i neæeæ biti nikoga da ti pomoæe. **32** Sinovi tvoji i kæeri tvoje daæe se drugomu narodu, a oèi æe tvoje gledati i kapaaæe jednako za njima, a neæeæ biti snage u ruci tvojoj. **33** Rod zemlje tvoje i svu muku tvoju izjeæeæ narod, kojega ne znaæ, i èiniæe ti krivo i gaziæe te jednako. **34** I poludjeæeæ od onoga što æeæ gledati svojim oèima. **35** Udariæe te Gospod prištem zlim u koljenima i na goljenima, da se neæeæ moæi iscijeliti, od stopala noge tvoje do tjemena. **36** Odveæeæ Gospod tebe i cara tvojega, kojega postaviæ nad sobom, u narod kojega nijesi znao ti ni stari tvoji, i onđe æeæ služiti drugim bogovima, drvetu i kamenu. **37** I biæeæ èudo i priæa i potsmijeh svijem narodima, u koje te odvede Gospod. **38** Mnogo æeæ sjemena iznijeti u polje, a malo æeæ sabrati, jer æe ga izjesti skakavci. **39** Vinograde æeæ saditi i radiæeæ ih, a neæeæ piti vina niti æeæ ih brati, jer æe izjesti crvi. **40** Imaæeæ maslinu po svijem krajevima svojim, ali se neæeæ uljem namazati, jer æe opasti masline tvoje. **41** Rodiaæeæ sinove i kæeri, ali neæeæ biti tvoji; jer æe otiaæi u ropstvo. **42** Sve voæe tvoje i rod zemlje tvoje izjeæeæ bube. **43** Stranac koji je kod tebe popeæe se nada te visoko, a ti æeæ siæi dolje veoma nisko. **44** On æe ti davati u zajam, a ti neæeæ njemu davati u zajam; on æe postati glava, a ti æeæ postati rep. **45** I doæi æe na te sve ove kletve i goniæe te i stizaæe te, dokle se ne istrijebiæ, jer nijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega i držao zapovijesti njegove i uredbe njegove, koje ti je zapovjedio. **46** I one æe biti znak i èudo na tebi i na sjemenu tvojemu dovjeka. **47** Jer nijesi služio Bogu svojemu radosna i vesela srca u svakom obilju. **48** I služiæeæ neprrijatelju svojemu, kojega æe Gospod poslati na tebe, u gladi i u žædi, u golotinji i u svakoj oskudici; i metnuæe ti gvozden jaram na vrat, dokle te ne satre. **49** Podignuæe Gospod na tebe narod iz daleka, s kraja zemlje, koji æe doletjeti kao orao, narod, kojemu jezik neæeæ razumjeti, **50** Narod bezdušan, koji neæeæ mariti za starca niti æe djeteta žaliti. **51** I izjeæeæ plod stoke tvoje i plod zemlje tvoje, dokle se ne istrijebiæ; i neæeæ ti ostaviti ništa, ni žita ni vina ni ulja, ni ploda goveda tvojih ni stada ovaca tvojih, dokle te ne zatre. **52** I stegnuæe te po svijem mjestima tvojim, dokle ne popadaju zidovi tvoji visoki i tvrdi, u koje se uzdaæ, po svoj zemlji tvojoj; stegnuæe te po svijem mjestima tvojim, po svoj zemlji tvojoj, koju ti da Gospod Bog tvoj; **53** Te æeæ u tjeskobi i u nevolji kojom æe pritužiti neprrijatelji tvoji jesti plod utrobe svoje, meso od sinova svojih i od kæeri svojih, koje ti da Gospod Bog tvoj.

54 Čovjek koji je bio mek i vrlo nježan među vama prozliže se prema bratu svojemu i prema miloj ženi svojoj i prema ostalijem sinovima, koji mu ostanu, **55** Te neće dati nikome između njih mesu od sinova svojih koje æe jesti, jer neće imati ništa drugo u nevolji i tjeskobi, kojom æe ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijetu mjestima tvojim. **56** Žena koja je bila meka i vrlo nježna među vama, koja od mekotе i nježnosti nije bila navikla stajati nogom svojom na zemlju, prozliže se prema milome mužu svom i prema sinu svom i prema kæeri svojoj, **57** I posteljici, koja izide između nogu njezinjeh, i djeci koju rodi; jer æe ih jesti krísom u oskudici svakog od nevolje i od tjeskobe, kojom æe ti pritužiti neprijatelj tvoj po svijetu mjestima tvojim. **58** Ako ne uzdržis i ne ustvoris sve rijeëi ovoga zakona, koju su napisane u ovoj knjizi, ne bojeæi se slavnoga i strašnoga imena Gospoda Boga svojega, **59** Pustiæe Gospod na tebe i na sjeme tvoje zla èudesna, velika i duga, bolesti i duge. **60** I obratiæe na tebe sve pomore Misirske, od kojih si se plasio, i prilijepiæe se za tebe. **61** I sve bolesti i sva zla, koja nijesu zapisana u knjizi ovoga zakona, pustiæe Gospod na tebe, dokle se ne istrijebi. **62** I ostaæe vas malo, a preðe vas bijaše mnogo kao zvijezda nebeskih; jer nijesi slušao glasa Gospoda Boga svojega. **63** I kao što vam se Gospod radovao dobro vam èineæi i mnozeæi vas, tako æe vam se Gospod radovati zatiruæi vas i istrebljujuæi vas; i nestaaæe vas sa zemlje u koju idete da je naslijedite. **64** I rasijaæe te Gospod po svima narodima s jednoga kraja zemlje do drugoga, i ondje æeæi služiti drugim bogovima, kojih nijesi znao ti ni oci tvoji, drvetu i kamenu. **65** Ali u onjem narodima neæeš odahnuti, niti æe se stopalo noge twoje odmoriti; nego æe ti Gospod dati ondje srce plašljivo, oèi išeñile i dušu iznemoglu. **66** I život æe twoj biti kao da visi prema tebi, i plašiæeš se noæu i danju, i neæeš biti miran životom svojim. **67** Jutrom æeæi govoriti: kamo da je veèe! a veèerom æeæi govoriti: kamo da je jutro! od straha kojim æe se strašiti srce twoje, i od onoga što æeæi gledati oèima svojima. **68** I vratiaæe te Gospod u Misir na laðama, putem za koji ti rekoh: neæeš ga više vidjeti. I ondje æeæe se prodavati neprijateljima svojim da budete robovi i robinje, a neæe biti kupca.

29 Ovo su rijeëi zavjeta koji zapovjedi Gospod Mojsiju da uèini sa sinovima Izraeljevijem u zemlji Moavskoj, osim zavjeta koji je uèinio s njima na Horivu. **1** I sazva Mojsije sve sinove Izraeljeve i reèe im: vidjeli ste sve što uèini Gospod na vaše oèi u zemlji Misirske Faronu i svijem slugama njegovijem i svoj zemlji njegovoj, **3** Kušanja velika, koja vidjeæe oèi twoje, one znake i èuedesa velika. **4** Ali vam ne dade Gospod srca, da razumijete, ni oèiju, da vidite, ni ušiju, da èuvjete do ovoga dana. **5** I vodih vas èetrdeset godina po pustinji; ne ovetšaše haljine vaše na vama, niti obuæea twoja ovetša na nogama tvojima. **6** Hljeba ne jedoste, ni piste vina i silovita piæa, da biste poznali da sam ja Gospod Bog vaš. **7** I kad doðoste na ovo mjesto, izide Sion car Esevenski i Og car Vasanski pred vas u boj; i pobismo ih. **8** I uzesmo zemlju njihovu, i dadosmo je u našljedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovinu plemena Manasijina. **9** Zato držite rijeëi ovoga zavjeta i tvorite ih, da biste napredovali u svemu što radite. **10** Vi stojite danas svи pred Gospodom Bogom svojim, glavarvi od plemena vaših, starješine vaše i upravitelji vaši, svи ljudi Izraelci, **11** Djeca vaša, žene vaše, i došljak koji je u vašem okolu, i onaj koji ti drva sijeæe, i onaj koji ti vodu nosi. **12** Da pristaneš na zavjet Gospoda Boga svojega i na kletvu njegovu, koju uèini s tobom danas Gospod Bog tvoj. **13** Da te danas postavi sebi za narod i da ti on bude Bog, kao što ti je rekao i kao što se zakleo ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu. **14** I ne s vama samima èinim ovaj zavjet i ovu kletvu; **15** Nego sa svakim koji danas stoji ovdje s nama pred Gospodom Bogom našim, i sa svakim

koji nije danas ovdje s nama. **16** Jer vi znate kako smo živjeli u zemlji Misirske, i kako smo prošli kroz narode kroz koje smo prošli. **17** I vidjeli ste gadove njihove i idole njihove od drveta i od kamena, od srebra i od zlata, koji su kod njih. **18** Neka ne bude među vama èovjeka ni žene ni porodice ni plemena, kojemu bi se srce odvratilo danas od Gospoda Boga našeg da ide da služi bogovima onih naroda; neka ne bude među vama korijena na kom bi rastao otrov ili pelen, **19** I èuvi rijeëi ove kletve da se ne pohvali u srcu svom govoreæi: biæeu miran ako uzidem za onjem što u srcu svom smislim, dodajuæi pjanstvo žeði. **20** Neæe Gospod oprostiti takome, nego æe se onda raspaliti gnjev Gospodnjeg i revnost njegova na takoga èovjeka, i pašæe na njih sva kletva koja je napisana u ovoj knjizi, i istrijebiæe Gospod ime njegovo pod nebom. **21** I odluèiæe ga Gospod na zlo svihega plemena Izraeljevih po svijem kletvama zavjeta napisanoga u knjizi ovoga zakona. **22** Tada æe govoriti potonji naraštaj, sinovi vaši koji nastanu iza vas, i došljak koji dođe iz daleke zemlje, kad vide zla u zemlji ovoj i bolesti, koje æe Gospod pustiti na nju, **23** Zemlju ovu opaljenu sumporom i solju, gdje se ne sije niti što niæe niti na njoj raste kaka biljka, kao gdje je propao Sodom i Gomor, Adama i Sevojim, koje zatr Gospod u gnjevu svojemu i u jarosti svojoj, **24** Govoriæe svi narodi: zašto uèini ovo Gospod od ove zemlje? kakva je to žestina velikoga gnjeva? **25** I odgovaraæe se: jer odustaviše zavjet Gospoda Boga otaca svojih, koji uèini s njima kad ih izvede iz zemlje Misirske. **26** Jer idoše i služiše drugim bogovima i poklanjaše im se, bogovima kojih ne znaše i koji im ništa ne dadoše. **27** Zato se Gospod razgnjevi na tu zemlju, i pusti na nju sva prokletstva zapisana u ovoj knjizi. **28** I istrijebi ih Gospod Bog iz zemlje njihove u gnjevu i u jarosti i u ljutini velikoj, i izbac i h u drugu zemlju, kao što se vidi danas. **29** Što je tajno ono je Gospoda Boga našega, a javno je naše i sinova naših dovjeka, da bismo izvršivali sve rijeëi ovoga zakona.

30 A kad dođe na tebe sve ovo, blagoslov i kletva koju iznesoh preda te, ako ih se opomenes u srcu svom, gdje bi god bio među narodima, u koje te zagna Gospod Bog tvoj, **2** I obrati se ka Gospodu Bogu svojemu i poslušaæi glas njegov u svemu što ti ja zapovijedam danas, ti i sinovi twoji, iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, **3** Tada æe Gospod Bog tvoj povratiti roblike twoje i smilovaæe se na tebe, i opet æe te sabrati između svih naroda, po kojima te bude rasjao Gospod Bog tvoj. **4** Ako bi ko tvoj i na kraj svijeta zagnan bio, otuda æe te opet sabrati Gospod Bog tvoj i otuda te uzeuti. **5** I odveæe te opet Gospod Bog tvoj u zemlju koju bijahu naslijedili oci twoji, i naslijediæe je, i uèinieæi to dobro i umnožiæe te veæema nego oce twoje. **6** I obrezaæe Gospod Bog tvoj srce twoje i srce sjemena tvogova, da bi ljubio Gospoda Boga svojega iz svega srca svojega i iz sve duše svoje, da budeš živ. **7** A sve kletve ove obratiæe Gospod Bog tvoj na neprijatelje twoje i na nenavidinike twoje, koji su te gonili. **8** A ti kad se obratiš i staneš slušati glas Gospoda Boga svojega i tvoriti sve zapovijesti njegove, koje ti ja danas zapovijedam, **9** Daæe ti Gospod Bog tvoj sreæeu u svakom djelu ruku twojih, u plodu utrobe twoje, u plodu stoke twoje, u plodu zemlje twoje; jer æe ti se Gospod Bog tvoj opet radovati èineæi ti dobro, kao što se radovao ocima tvojim, **10** Ako uzaslušaæ glas Gospoda Boga svojega držæeæi sve zapovijesti njegove i uredbe njegove, napisane u knjizi ovoga zakona; kad se obratiš ka Gospodu Bogu svojemu svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **11** Jer zapovijest ova koju ti ja zapovijedam danas niti je visoko ni daleko od tebe; **12** Nije na nebu, da reæeš: ko æe nam se popeti na nebo da nam je skine i kaže nam je, da bismo je tvorili? **13** Niti je preko mora, da reæeš: ko æe nam otiaæi preko mora, da nam je donese i kaže nam je, da bismo je tvorili? **14**

Nego ti je vrlo blizu ova rijeèe, u ustima tvojima i u srcu tvojem, da bi te tвorio. **15** Gle, iznesoh danas preda te život i dobro, smrt i zlo. **16** Jer ti zapovijedan danas da ljubiš Gospoda Boga svojega hodeæi putovima njegovijem i držeæi zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, da bi živ bio i umnožio se, i da bi te blagoslovio Gospod Bog tvoj u zemlji u koju ideš da je naslijediš. **17** Ako li se odvратi srce tvoje i ne uzaslušaš, nego zastraniš da se klanjaš drugim bogovima i njima služiš. **18** Javljam vam danas da æete zaista propasti, niti æete produljiti dana svojih na zemljii, u koju ideš preko Jordana da je naslijediš. **19** Svjedoæim vam danas nehom i zemljom, da sam stavio pred vas život i smrt, blagoslov i prokletstvo; zato izberi život, da budeš živ ti i sjeme tvoje, **20** Ljubeæi Gospoda Boga svojega, slušajuæi glas njegov i držeæi se njega; jer je on život tvoj i duljina dana tvojih; da bi nastavao na zemljii, za koju se zakleo Gospod ocima tvojim, Avramu, Isaku i Jakovu, da æe im je dati.

31 Potom dođe Mojsije i kaza ove rijeèi svemu Izrailju, **2** I reèe im: meni ima danas sto i dvadeset godina, ne mogu više odlatizi ni dolaziti; a i Gospod mi je rekao: neæee prijeæi preko toga Jordana. **3** Gospod æee Bog tvoj iæi pred tobom, i istrijebiæe one narode ispred tebe, i ti æee ih naslijediti; Isus æee iæi pred tobom, kao što je kazao Gospod. **4** I uèiniae Gospod s njima kako je uèinio sa Sionom i Ogom carevima Amorejskim i sa zemljom njihovom, te ih je istrijebio. **5** Zato kad vam ih preda Gospod uèinite im sasvijem onako kako sam vam zapovjedio. **6** Budite slobodni i hrabri, i ne bojte se i ne plašite se od njih; jer Gospod Bog tvoj ide s tobom, neæee otstupiti od tebe, niti æe te ostaviti. **7** Potom dozva Mojsije Isusa, i reèe mu pred svijem Izrailem: budi slobodan i hrabar; jer æee ti uæi s ovijem narodom u zemljii za koju se zakleo Gospod ocima njihovim da æee im je dati, i ti æee im je razdijeliti u našljedstvo. **8** Jer Gospod koji ide pred tobom biæe s tobom, neæee otstupiti od tebe, niti æee te ostaviti, ne boj se i ne plaši se. **9** I Mojsije napisala ovaj zakon, i dade ga sveštenicima, sinovima Levijevim, koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega, i svijem starješinama Izrailevijem. **10** I zapovjedi im Mojsije govoreæi: svake sedme godine, u određeno vrijeme godine oprosne, na praznik sjenica, **11** Kad dođe sav Izrail i stane pred Gospodom Boga svojega na mjestu koje izbere, èitaj ovaj zakon pred svijem Izrailem da èuju, **12** Sabravši narod, ljudi i žene i djecu i došljake, koji budu u mjestima tvojim, da èuju i uèe i da se boje Gospoda Boga vaæega, i drže i tvore sve rijeèi ovoga zakona; **13** I sinovi njihovi, koji još ne znaju, neka èuju i uèe bojati se Gospoda Boga vaæega, dokle ste god živi na zemljii u koju idete preko Jordana da je naslijedite. **14** A Gospod reèe Mojsiju: evo, približi se vrijeme da umreš. Dozovi Isusa i stanite obojica u šatoru od sastanka, da mu dam zapovijesti. I otide Mojsije i Isus, i stadoše u šatoru od sastanka. **15** I javi se Gospod u šatoru u stupu od oblaka, i stajaše stup od oblaka nad vratima od šatora. **16** I reèe Gospod Mojsiju: evo, ti æee poèiniti s ocima svojim; a narod ovaj ustavši èiniae preljubu za tuòim bogovima one zemlje u koju ide, i ostaviæe me i pokvariæe zavjet moj, koji uèirih s njima. **17** I onda æee se rasplati moj gnjev na njih, i ostavæu ih, i sakriæu lice svoje od njih; oni æee se prozdrijeti, i snaæi æee ih zla mnoga i nevolje; i onda æee reæi: da me ne snaðoše ova zla zato Što Bog moj nije posred mene? **18** A ja æeu onda sasvijem sakriti lice svoje za sva zla koja uèinise obrativši se k drugim bogovima. **19** Zato sad napišite sebi ovu pjesmu, i nauæi je sinove Izraileve; metni im je u usta da mi ta pjesma bude svjedok na sinove Izraileve. **20** Jer æeu ga odvesti u zemljii za koju sam se zakleo ocima njegovijem, u kojoj teæe mlijeko i med; ondje æee jesti i nasitiæe se i ugojiaæe se, pa æee se onda obratiti k drugim bogovima i njima æee služiti, a

za mene neæee mariti, i pokvariæe zavjet moj. **21** A kad ga snaðu zla mnoga i nevolje, onda æee ta pjesma svjedoèiti na njih; jer se neæee zaboraviti niti æee je nestati iz usta sjemena njihova. Jer znam misli njihove i što æee još danas èiniti, prije nego ih uvedem u zemljii za koju sam se zakleo. **22** I napisala Mojsije tu pjesmu onaj dan, i nauæi sinove Izraileve. **23** I Gospod dade zapovijesti Isusu sinu Navinu govoreæi: budi slobodan i hrabar, jer æee ti uvesti sinove Izraileve u zemljii za koju sam im se zakleo, i ja æeu biti s tobom. **24** I kad napisala Mojsije rijeèi ovoga zakona u knjigu, sve do kraja, **25** Zapovjedi Mojsije Levitima, koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega, govoreæi: **26** Uzmite ovu knjigu zakona, i metnite je pokraj kovèega zavjeta Gospoda Boga svojega, da bude ondje svjedok na vas. **27** Jer znam nepokornost tvoju i tvrdi vrat tvoj. Eto, dokle sam još živ s vama, do danas, bijaste nepokorni Gospodu; akamoli kad ja umrem? **28** Skupite k meni sve starješine od plemena svojih i upravitelje svoje da im kažem da èiju ove rijeèi, i da im zasvjedoæim nehom i zemljom. **29** Jer znam da æete se po smrti mojoj pokvariti, i zaæi s puta koji vam zapovjedih; i zato æee vas zadesiti ovo zlo najposlje, kad stanete èiniti što je zlo pred Gospodom gnjeveæi ga djelom ruku svojih. **30** I izgovori Mojsije da èuje sav zbor Izrailev rijeèi ove pjesme do kraja:

32 Slušaj, nebo, govoriæu; i zemlja neka èuje govor usta mojih. **2** Neka se spusti kao dažd nauka moja, i neka padne kao rosa govor moj, kao sitan dažd na mlađu travu i kao krupan dažd na odraslu travu. **3** Jer æuu javljati ime Gospodnje; veliæajte Boga našega. **4** Djelo je te stjene savršeno, jer su svi putovi njegovи pravda; Bog je vjeran, bez nepravde; pravedan je i istinit. **5** Oni se pokvariæe prema njemu; njihovo nevaljalstvo nije nevaljalstvo sinova njegovih; to je rod zao i pokvaren. **6** Tako li vraæeate Gospodu, narode ludi i bezumni? nije li on otac tvoj, koji te je zadobio? on te je naèinio i stvorio. **7** Opomeni se negdañih dana, pogledajte godine svakoga vijeka; pitaj oca svojega i on æee ti javiti, starje svoje i kazaæe ti. **8** Kad višnji razdade našljedstvo narodima, kad razdijeli sinove Adamove, postavi meðe narodima po broju sinova Izrailevih. **9** Jer je dio Gospodnjii narod njegov, Jakov je uze našljedstva njegov. **10** Nađe ga u zemljii pustoj, na mjestu strašnu gdje buëi pustoš; vodi ga unaokolo, uèi ga i èuva kao zjenicu oka svojega. **11** Kao što orao izmamljuje orliae svoje, diže se nad ptiæima svojim, širi krila svoja, uzima ih i nosi na krilima svojim, **12** Tako ga Gospod voðaše, i s njim ne bješe tuðega boga; **13** Voðaše ga na visine zemaljske da jede rod poljski, i davaše mu da sisa med iz stjene i ulje iz tvrdoga kamena, **14** Maslo od krava i mlijeko od ovaca s pretilinom od jaganjaca i ovnova Vasanskih i jaraca, sa srcem zrna pšeniènih; i pio si vino, krv od grožđa. **15** Ali se Izrail ugoji, pa se stade ritati; utio si, udeblijao i zasalio; pa ostavi Boga koji ga je stvorio, i prezre stjenu spasenja svojega. **16** Na revnost razdražiše ga tuðim bogovima, gadovima razgnjeviše ga. **17** Prinosiše žrtve ðavolima, ne Bogu, bogovima, kojih nijesu znali, novim, koji je bliza doðoše, kojih se nijesu strašili oci vaši. **18** Stijenu koja te je rodila zaboravio si; zaboravio si Boga stvoritelja svojega. **19** Kad to vidje Gospod, razgnjevi se na sinove svoje i na kæeri svoje, **20** I reèe: sakriæu od njih lice svoje, vidjeæu kakav æee im biti pošljedak, jer su rod pokvaren, sinovi u kojima nema vjere. **21** Oni me razdražiše na revnost onijem što nije Bog, razgnjeviše svojim taštinama; i ja æeu njih razdražiti na revnost onijem koji nije narod, narodom ludijem razljutiæu ih. **22** Jer se organj razgorio u gnjevu mojem, i gorjeæe do najdubljega pakla; spaliæe zemljii i rod njezin, i popaliæe temelje brdima. (*Sheol h7585*) **23** Zgrnuæu na njih zla, strijele svoje pobacaæu na njih. **24** Glad æee ih cijediti, vruæice i ljuti pomori prozdraæe ih; i zube zvјerske poslaæu na

njih i jed zmija zemaljskih. **25** Spolia æe ih ubijati maè, a po klijetima strah, i momka i djevojku, dijete na sisi i sijeda èovjek. **26** Rekao bih: rasjaæu ih po svijem uglovima zemaljskim, uèiniæeu da nestane spomena njihova izmeðu ljudi, **27** Da mi nije do mržnje neprijateljeve, da se ne bi neprijatelji njihovi ponijeli i rekli: ruka se naša uzvisila, a nije Gospod uèinio sve ovo. **28** Jer su narod koji propada sa svojih namjera, i nema u njih razuma. **29** Kamo da su pametni, da razumiju ovo, i gledaju na pošljedak svoj! **30** Kako bi jedan gonio tisuæu a dvojica tjerala deset tisuæea, da ih nije stijena njihova prodala i Gospod ih predao? **31** Jer stijena njihova nije kao naša stijena; neprijatelji naši neka budu sudije. **32** Jer je èokot njihov od èokota Sodomskoga i iz polja Gomorskoga; grozje je njihovo grozje otrovno, puca su mu gorka. **33** Vino je njihovo otrov zmajevski, i ljuti jed aspidin. **34** Nije li to sakriveno kod mene, zapœaaæeno u riznicama mojim? **35** Moja je osveta i plata, u svoje vrijeme popuznuæe nogu njihova, jer je blizu dan propasti njihove, i ide brzo što æe ih zadesiti. **36** Sudæee Gospod narodu svojemu, i žao æe mu biti sluga njegovih, kad vidi da je prošla snaga i da nema ništa ni od uhvaæenoga ni od ostavljenoga. **37** I reæi æe: gdje su bogovi njihovi? stijena u koju se uzdaæe? **38** Koji salo od ùtava njegovih jedoše i piše vino od naljeva njihovih. Neka ustanu i pomogu vam, i neka vam budu zaklon. **39** Vidite sada da sam ja, ja sam, i da nema Boga osim mene. Ja ubijam i oživljujem, ranim i iscjeljujem, i nema nikoga ko bi izbavio iz moje ruke. **40** Jer podžem k nebu ruku svoju i kaæem: ja sam živ dovjeka. **41** Ako naøtrîm sjajni maæe svoj i uzmem u ruku sud, uèiniæeu osvetu na neprijateljima svojim i vratiaæe onima koji mrze na me. **42** Opojäu strijele svoje krvlju, i maæe æe se moj najestis mesa, krvlju isjeæenijeh i zarobljenijeh, kad poèuem osvetu na neprijateljima. **43** Veselite se narodi s narodom njegovim, jer æe pokajati krv sluga svojih, i osvetiaæe se neprijateljima svojim, i oèistiaæe zemlju svoju i narod svoj. **44** I doðe Mojsije i izgovori sve rijeæi pjesme ove narodu, on i Isus sin Navin. **45** A kad izgovori Mojsije sve rijeæi ove svemu Izraelju, **46** Reæe im: privijete srce svoje k svijem rijeæima koje vam ja danas zasvjeđoæavam, i kazujte ih sinovima svojim da bi držali sve rijeæi ovoga zakona i tvorili ih. **47** Jer nije prazna rijeæ za da nju ne marite, nego je život vaæ; i tom æete rijeæu produljiti dane svoje na zemlji, u koju idete preko Jordana da je naslijedite. **48** U isti dan reæe Gospod Mojsiju govoreæi: **49** Izidi na ovu goru Avarimsku, na goru Navav, koja je u zemlji Moavskoj prema Jerihonu, i vidi zemlju Hananskou koju dajem sinovima Izraeljevijem u državu. **50** I umri na gori na koju izideš, i priberi s k rodu svojemu, kao što je umro Aron brat tvoj na gori Oru i pribrao se k rodu svojemu. **51** Jer mi zgrijesiste meðu sinovima Izraeljevijem na vodi od svaðe u Kadisu, u pustinji Sinu, što me ne proslaviste meðu sinovima Izraeljevijem. **52** Pred sobom æeš vidjeti zemlju, ali neæeš u nju uæi, u zemlju koju dajem sinovima Izraeljevijem.

33 A ovo je blagoslov kojim blagoslovi Mojsije èovjek Božji sinove Izraeljeve pred smrt svoju. **2** I reæe: Gospod izide sa Sinaja, i pokaza im se sa Sira; zasja s gore Faranske, i doðe s mnoštvom tisuæa svetaca, a u desnici mu zakon ognjeni za njih. **3** Doista ljubi narode; svu su sveti njegovi u ruci tvojoj; i oni se slegoše k nogama tvojim da prime rijeæi tvoje. **4** Mojsije nam dade zakon, našljedstvo zboru Jakovljevu. **5** Jer bijaše car u Izraelju, kad se sabirahu knezovi narodni, plemena Izraeljeva. **6** Da živi Ruvim i ne umre, a ljudi njegovijeh da bude malo! **7** A za Judu reæe: usliši Gospode glas Judin, i dovedi ga opet k narodu njegovu; ruke njegove neka vojuju za nj, a ti mu pomaži protiv neprijatelja njegovijeh. **8** I za Levija reæe: tvoj Tumim i tvoj Urim neka budu u èovjeka tvojega svetoga, kojega si okušao

u Masi i s kojim si se prepriðao na vodi Merivi; **9** Koji reèe ocu svojemu i materi svojoj: ne gledam na vas; koji ne poznaje braæe svoje i za sinove svoje ne zna; jer drže rijeæi tvoje, i zavjet tvoj èuvaju. **10** Oni uèe uredbama tvojim Jakova i zakonu tvojemu Izraelju, i meæeu kad pod nozdrve tvoje i ùtvo Što se sažiæe na oltar tvoj. **11** Blagoslovi, Gospode, vojsku njegovu, i neka ti milo bude djelo ruku njegovih; polomi bedre onima koji ustaju na nj i koji mrze na nj, da ne ustanu. **12** Za Venijamina reæe: mili Gospodu nastavaæe bez straha s njim; zaklanjaæe ga svaki dan, i meðu pleæima njegovijem nastavaæe. **13** I za Josifa reæe: blagoslovena je zemlja njegova od Gospoda blagom s neba, rosom, i iz dubine ozdo, **14** I blagom koje dolazi od sunca, i blagom koje dolazi od mjeseca, **15** I blagom starijeh brda i blagom vjeèenijeh humova, **16** I blagom na zemlji i obiljem njezinjem, i milošæu onoga koji stoji u kupini. Neka to doðe na glavu Josifu i na njemu odvojenome izmeðu braæe svoje. **17** Krasota je njegova kao u prvenca teleta, i rogovi njegovi kao rogovi u jednoroga; njima æe bosti narode sve do kraja zemlje; to je mnoštvu tisuæa Jefremovih i tisuæe Manasijine. **18** A za Zavulona reæe: veseli se Zavulone izlaskom svojim, i Isahare šatorima svojim. **19** Narode æe savzati na goru, ondje æe prinijeti ùtve pravedne; jer æe obilje morsko sisati i sakriveno blago u pijesku. **20** A za Gada reæe: blagosloven je koji širi Gada; on nastava kao lav, i kida ruku i glavu. **21** Izabra sebi prvo, jer ondje dobi dio od onoga koji dade zakon; zato æe iæi s knezovima narodnjem, i izvršiti pravdu Gospodnju i sudove njegove s Izraeljem. **22** A za Dana reæe: Dan je laviæ, koji æe iskakati iz Vasana. **23** I za Neftalima reæe: Neftalime, siti milosti i puni blagoslova Gospodnjega, zapadi i jug uzmi. **24** I za Asira reæe: Asir æe biti blagosloven mimo druge sinove, biæe mio braæi svojoj, zamakaæe ulje nogu svoju. **25** Gvozde i mijed biæe pod obuæom tvojom; i dokle traju dani tvoji traiaæe snaga tvoja. **26** Izraelju! niko nije kao Bog, koji ide po nebu tebi u pomoæ, i u veliæanstvu svojem na oblacima. **27** Zaklon je Bog vjeèni i pod mišicom vjeènom; on æe odagnati ispred tebe neprijatelje tvoje, i reæi æe: zatri! **28** Da bi nastavao Izraelj sam bezbrizno, izvor Jakovljev, u zemlji obilnoj žitom i vinom; i nebo æe njegovo kropiti rosom. **29** Blago tebi, Izraelju! ko je kao ti, narod kojega je saèuva Gospod, štit pomoæi tvoje, i maæe slave tvoje? Neprijatelji æe se tvoji poniziti, a ti æeš gaziti visine njihove.

34 Tada izide Mojsije iz polja Moavskoga na goru Navav, na vrh Fazge, koja je prema Jerihonu; i pokaza mu Gospod svu zemlju od Galada do Dana; **2** I svu zemlju Neftalimovu, i zemlju Jefremovu i Manasijinu, i svu zemlju Judinu do mora zapadnoga, **3** I južnu stranu, i ravnicu, dolinu pod Jerihonom, mjestom gdje ima mnogo palmovih drveta, do Sigora. **4** I reæe mu Gospod: ovo je zemlja, za koju sam se zakleo Avramu, Isaku i Jakovu govoreæi: sjemenu tvojemu daæeu je. Pokazah ti je da je vidiš oèima svojima, ali u nju neæeš uæi. **5** I umrije ondje Mojsije sluga Gospodnji u zemlji Moavskoj po rijeæi Gospodnjoj. **6** A pogrebe ga Gospod u dolini u zemlji Moavskoj prema Vet-Fegoru; i niko ne dozna za grob njegov do današnjega dana. **7** I bješe Mojsiju sto i dvadeset godina kad umrije, i ne bijehu potamnjele oèi njegove niti ga snaga izdala. **8** I plakaše sinovi Izraeljevi za Mojsijem u polju Moavskom trideset dana; i proðoše plaæeni dani žalosti za Mojsijem. **9** A Isus sin Navin bješe pun duha mudrosti, jer Mojsije bješe metnuo na nj ruke svoje. I slušaše ga sinovi Izraeljevi, i tvoriše kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija. **10** Ali ne usta više prorok u Izraelju kao Mojsije, kojega Gospod pozna licem k licu. **11** U svijem znacima i èudesima, za koja ga posla Gospod da ih uèini u zemlji Misirskoj na Faraonu i na svijem slugama njegovijem i na

svoj zemlji njegovoj, **12** I u svijem djelima krjepke ruke i u svijem strahotama velikim, koje učini Mojsije pred svijem Izrailjem.

Isus Navin

1 A po smrti Mojsija služe Gospodnjega reče Gospod Isusu sinu Navinu, sluzi Mojsijevu, govoreći: **2** Mojsije sluga moj umrije; zato sada ustani, prijeđi preko toga Jordana ti i sav taj narod u zemlju koju ja dajem sinovima Izraelijevim. **3** Svako mjesto na koje stupite stopama svojim dao sam vam, kao što rekoh Mojsiju. **4** Od pustinje i od ovoga Livana do rijeke velike, rijeke Efrata, sva zemlja Hetejska do velikoga mora na zapadu, biće međa vaša. **5** Niko se neće održati pred tobom svega vjeka tvojega; s tobom æu biti kao što sam bio s Mojsijem, neće otstupiti od tebe niti æu te ostaviti. **6** Budi sloboden i hrabar, jer æeš ti predati tome narodu u našljedstvo zemlju za koju sam se zakleo ocima njihovim da æeu im je dati. **7** Samo budi sloboden i hrabar da držiš i tvoriš sve po zakonu koji ti je zapovjedio Mojsije sluga moj, ne otstupaj od njega ni nadesno ni nalijevo, da bi napredovao kuda god pôdeš. **8** Neka se ne rastavlja od usta tvojih knjiga ovoga zakona, nego razmišljaj o njemu dan i noæ, da držiš i tvoriš sve kako je u njemu napisano; jer æeš tada biti sræan na putovima svojim i tada æeš napredovati. **9** Nijesam li ti zapovjedio: budi sloboden i hrabar? ne boj se i ne plaši se; jer je s tobom Gospod Bog tvoj kuda god ideš. **10** Tada zapovjedi Isus upraviteljima narodnijem govoreći: **11** Prođite kroz oko i zapovjedite narodu govoreći: spremite sebi brašnjice; jer æete do tri dana prijeći preko Jordana da uđete i uzmete zemlju koju vam Gospod Bog vaš daje u našljedstvo. **12** A plemenu Ruvimovu i Gadovu i polovini plemena Manasijina reče Isus govoreći: **13** Opomenite se šta vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji rekav: Gospod Bog vaš smiri vas i dade vam ovu zemlju. **14** Žene vaše, djeca vaša i stoka vaša neka ostanu u zemlji koju vam dade Mojsije s ovu stranu Jordana; vi pak prijeđite pod oružjem pred braæom svojom, koji ste god za vojsku, i pomozite im. **15** Dokle ne smiri Gospod i braæu vašu kao vas, i naslijede i oni zemlju koju im daje Gospod Bog vaš; pa se onda vratite na našljedstvo svoje, koje vam je dao Mojsije sluga Gospodnji s ovu stranu Jordana k istoku, i držite ga. **16** A oni odgovoriše Isusu govoreći: što si nam god zapovjedio èiniæemo, i kuda nas god pošliješ iæi æemo. **17** Slušaæemo te kako smo slušali Mojsija; samo neka Gospod Bog tvoj bude s tobom kao što je bio s Mojsijem. **18** Ko bi se protivio tvojoj zapovijesti i ne bi slušao rijeèi tvojih u svemu što mu zapovjediš, neka se pogubi; samo budi sloboden i hrabar.

2 A Isus sin Navin posla iz Sitima potajno dvije uhode rekavši im: idite, vidite zemlju i Jerihon. I oni otidoše, i dođoše u kuæu jednoj kurvi, kojoj ime bješe Rava, i poèinuše onđje. **2** Ali bi javljeno caru Jerihonskom i kazano: evo, ljudi dođoše ovamo noæas između sinova Izrailevih da uhode zemlju. **3** I posla car Jerihonski k Ravi i poruèi: izvedi ljudi koji su došli k tebi i ušli u tvoju kuæu, jer su došli da uhode svu zemlju. **4** Ali žena uvezši ona dva èovjeka sakri ih; pa reèe: jest istina da su ljudi došli k meni, ali ja ne znah odakle bijahu; **5** I kad se vrata zatvorahu u sumrak, ljudi izidoše; ne znam kuda kuda otidoše; idite brzo za njima; stignuæete ih. **6** A ona ih bješe izvela na krov, i sakrila ih pod lan netren, koji bijaše razastastra po krovu. **7** I ljudi poðoše za njima u potjeru put Jordana do broda; i vrata se zatvorile kad izide potjera za njima. **8** Oni pak još ne bjehu pospalici, a ona dođe k njima na krov, **9** I reèe im: znam da vam je Gospod dao ovu zemlju, jer nas popade strah od vas, i prepali su se od vas svi koji žive u ovoj zemlji. **10** Jer èusmo kako je Gospod osušio pred vama Crveno More kad izidoste iz Misira, i šta ste uèinili od dva cara Amorejska koji bijahu preko Jordana, od Siona i Oga, koje pobiste. **11** I kad to

èusmo, rastopi se srce naše, i ni u kome veæ nema junaštva od straha vaæega; jer je Gospod, Bog vaš, Bog gore na nebu i dolje na zemlji. **12** Nego sada zakunite mi se Gospodom da æete uèiniti milost domu oca mojega kao što ja vama uèinih milost, i dajte mi znak istinit. **13** Da æete saèuvati život mojemu ocu i mojoj materi i mojoj braæi i mojim sestrama i svjema njihovijem, i da æete izbaviti duše naše od smrti. **14** A ljudi joj odgovoriše: mi æemo izginuti za vas, ako ne izdate ove naše stvari; i kad nam Gospod da ovu zemlju, uèinjamo ti milost i vjeru. **15** Tada ih ona spusti kroz prozor po konopcu; jer kuæa njezina bješe na zidu gradskom, i ona na zidu nastavaše. **16** I reèe im: idite u goru da ne naðe na vas potjera, i onđje se krije tri dana dokle se ne vrati potjera, pa onda idite svojim putem. **17** A ljudi joj rekoše: bjeæemo prosti od ove twoje zakletve kojom si nas zaklela; **18** Evo, kad dođemo u zemlju, veži ovu vrvcu od skerleta na prozor, kroz koji si nas spustila, i skupi kod sebe u tu kuæu oca svojega i mater i braæu i sav dom oca svojega. **19** I ko bi god izašao iz twoje kuæe, krv njegova neka bude na njegovu glavu, a mi da nijesmo krivi; a ko god bude s tobom u kuæi, krv njegova neka dođe na naše glave, ako ga se ko rukom dotakne. **20** Ali ako izdaš ovu stvar našu, tada æemo biti prosti od twoje zakletve, kojom si nas zaklela. **21** A ona odgovori: kako rekoste tako neka bude. Tada ih pusti, i otidoše; i ona vezu vrvcu od skerleta na prozor. **22** A oni otišavši dođoše u goru, i ostaše onđje tri dana dokle se ne vrati potjera; jer ih potjera tražaše po svijem putovima, ali ih ne naðe. **23** I vratiše se ona dva èovjeka, i sišavši s gore prebrodiše i dođoše k Isusu sinu Navinu, i priopovjediše mu sve što im se dogodilo. **24** I rekoše Isusu: zaista daom je Gospod u ruke svu tu zemlju, i svi stanovnici one zemlje uplašili su se od nas.

3 I usta Isus ujutru rano, i kretoše se od Sitima i dođoše do Jordana on i svi sinovi Izrailevi, i noæiše onđje a ne prijeðoše. **2** A poslije tri dana prodoše upravitelji kroz oko, i zapovjediše narodu govoreći: kad vidite kovèeg zavjeta Gospoda Boga svojega i sveštenike Levite gdje ga nose, poðite i u s mjesa svojega i idite za njim. **4** Ali neka bude daljina između vas i njega do dvije tisuæe lakata; bliže do njega ne primièite se, da biste poznali put kojim æete iæi, jer još nikada nijeste išli tijem putem. **5** I Isus reèe narodu: osveštajte se, jer æe sjutra uèiniti Gospod èudesa među vama. **6** Potom reèe Isus sveštenicima govoreći: uzmitе kovèeg zavjetni, i idite pred narodom. I uzeše kovèeg zavjetni i poðoše pred narodom. **7** A Gospod reèe Isusu: danas te poeñnjem uživisavati pred svijem Izrailem da poznaðu da æu i s tobom biti kao što sam bio s Mojsijem. **8** Zato ti zapovjedi sveštenicima koji nose kovèeg zavjetni, i reci: kad dođete na kraj vode Jordana, stanite u Jordanu. **9** I reèe Isus sinovima Izrailevim: pristupite ovamu, i èujte rijeèi Gospoda Boga svojega. **10** Potom reèe Isus: po ovom æete poznati da je Bog živ, posred vas, i da æe doista odagnati ispred vas Hananeje i Heteje i Jeveje i Fereze i Gergese i Amoreje i Jevuseje: **11** Evo, kovèeg zavjeta Gospoda svoj zemlji poæi æe pred vama preko Jordana. **12** Zato sada izberite dvanaest ljudi iz plemena Izraileva, po jednoga èovjeka iz svakoga plemena. **13** I èim sveštenici noseæi kovèeg zavjeta Gospoda Gospoda svoj zemlji stanu nogama svojim u vodi Jordanskog, voda æe se u Jordanu rastupiti, te æe voda koja teèe ozgo stati u gomilu. **14** I kad se podiže narod iz šatora svojih da prijeđe preko Jordana, i sveštenici ponesoše kovèeg zavjetni pred narodom, **15** I kad oni što nošaju kovèeg dođoše do Jordana, i sveštenici noseæi kovèeg okvasiše noge svoje na kraju vode jer je Jordan pun preko bregova svojih za cijelo vrijeme žetve. **16** Ustavi se voda što tecijaše ozgo, i stade u jednu gomilu vrlo nadaleko, od grada Adama, koji je kraj Zaretana; a što tecijaše dolje u more

kraj polja, more slano, oteće sasvijem; i narod prelažeše prema Jerihonu. 17 A sveštenici koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega stajahu na suhu usred Jordana tvrdio, i sav Izrailj iđaše po suhu, dokle sav narod ne prijeđe preko Jordana.

4 A kad sav narod prijeđe preko Jordana, reče Gospod Isus govoreći: 2 Izberite iz naroda dvanaest ljudi, po jednoga èovjeka iz svakoga plemena, 3 I zapovjedite im i recite: uzmit odavde, isred Jordana, s mesta gdje stoje nogama svojim sveštenici, dvanaest kamena, i odnesite ih sa sobom, i metnите ih onđe gdje æete noæas noæiti. 4 Tada dozva Isus dvanaest ljudi, koje bješe odredio između sinova Izraeljevih, po jednoga èovjeka iz svakoga plemena. 5 I reče im Isus: idite pred kovèeg Gospoda Boga svojega usred Jordana, i uzmit svaki po jedan kamen na rame svoje, prema broju plemena sinova Izraeljevih, 6 Da bude znak među vama. Kad vas poslije zapitaju sinovi vaši govoreći: Šta æe vam to kamenje? 7 Recite im: jer se voda u Jordanu rastupi pred kovèegom zavjeta Gospodnjega, kad prelažeše preko Jordana, rastupi se voda u Jordanu, i ovo je kamenje spomen sinovima Izraeljevim dovjeka. 8 I uèiniše sinovi Izraeljevi kako zapovjedi Isus; i uzeše dvanaest kamena isred Jordana, kako bješe rekao Gospod Isusu, prema broju plemena sinova Izraeljevih; i odnesoše ih sa sobom na noæište, i metnuše ih onđe. 9 A i usred Jordana postavi Isus dvanaest kamena na mjestu gdje stajahu nogama svojim sveštenici noæeći kovèeg zavjetni, i onđe ostaše do danas. 10 Sveštenici pak koji nošahu kovèeg stajahu usred Jordana dokle se ne svrši sve što bješe Gospod zapovjedio Isusu da kaže narodu, sasvijem kako bješe Mojsije zapovjedio Isusu. I narod pohitje i prijeđe. 11 A kad prijeđe sav narod, onda prijeđe i kovèeg Gospodnj i sveštenici, a narod gledaše. 12 Prijeđoše i sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina pod oružjem pred sinovima Izraeljevim, kao što im bješe kazao Mojsije. 13 Oko èetrdeset tisuća naroužanih prijeđoše pred Gospodom preko Jordana na boj u polje Jerihonsko. 14 Taj dan uzvisi Gospod Isusa pred svijem Izraeljem; i bojahu ga se, kao što su se bojali Mojsija, svega vijeka njegova. 15 I reče Gospod Isusu govoreći: 16 Zapovjedi sveštenicima koji nose kovèeg od svedoèanstva neka izidu iz Jordana. 17 I zapovjedi Isus sveštenicima govoreći: izidite iz Jordana. 18 A èim sveštenici koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega izidoše isred Jordana, i stadoše na suho nogom svojom sveštenici, odmah se povrati voda u Jordanu na mjesto svoje, i poteèe kao i prije povr svijeh bregova svojih. 19 A izide narod iz Jordana desetog dana prvoga mjeseca, i stadoše uoko u Galgalu, s istoka Jerihonu. 20 A onijeh dvanaest kamena, što iznesoše iz Jordana, postavi Isus u Galgalu, 21 I reče sinovima Izraeljevim govoreći: kad unapredak zapitaju sinovi vaši oce svoje govoreći: Šta æe to kamenje? 22 Tada obavijestite sinove svoje, i recite im: suhim prijeđe Izrailj preko ovoga Jordana. 23 Jer Gospod Bog vaš osuši Jordan pred vama dokle prijeđoste, kao što je uèinio Gospod Bog vaš od Crvenoga Mora osušivši ga pred nama dokle prijeđosmo; 24 Da bi poznali svi narodi na zemlji da je ruka Gospodnja krjepka, da biste se svagda bojali Gospoda Boga svojega.

5 A kad èuše svi carevi Amorejski, koji bijahu s ovu stranu Jordana k zapadu, i svi carevi Hananski, koji bijahu pokraj mora, da je Gospod osušio Jordan pred sinovima Izraeljevijem dokle prijeđoše, rastopi se srce u njima i nesti u njima junaætva od straha sinova Izraeljevih. 2 U to vrijeme reče Gospod Isusu: naèini oštре nože, i obreži opet sinove Izraeljeve. 3 I naèini Isus oštре nože, i obreži sinove Izraeljeve na brdašcu Aralotu. 4 A ovo je uzrok zašto ih Isus obreza: sav narod što izide iz Misira, sve muškinje, svi ljudi vojnici pomriješe u pustinji na putu, pošto

izidoše iz Misira; 5 Jer bješe obrezan sav narod koji izide, ali ne obrezaše nikoga u narodu koji se rodi u pustinji na putu, pošto izidoše iz Misira. 6 Jer èetrdeset godina iðahu sinovi Izraeljevi po pustinji dokle ne pomrije sav narod, ljudi vojnici, Što izidoše iz Misira, jer ne slušaše glasa Gospodnjega, te im se zakle Gospod da im neæe dati da vide zemlju, za koju se zakleo Gospod ocima njihovim da æe nam je dati, zemlju, gdje teèe mlijeko i med; 7 I na mjesto njihovo podiže sinove njihove; njih obreza Isus, jer bijahu neobrezani, jer ih ne obrezaše na putu. 8 A kad se sav narod obreza, ostaše na svojem mjestu u okolu dokle ne ozdraviše. 9 Tada reče Gospod Isusu: danas skidoh s vas sramotu Misirsku. I prozva se ono mjesto Galgal do današnjega dana. 10 I sinovi Izraeljevi stojeæi u okolu u Galgalu, slaviše pashu èetrnaestog dana onoga mjeseca uveèe u polju Jerihonskom. 11 I sjutradan poslije pashe jedoše od žita one zemlje hljbove priješne i zrna pržena, išti dan. 12 I presta mana sjutradan pošta jedoše žita one zemlje, i veæ više ne imaše mane sinovi Izraeljevi, nego jedoše od roda zemlje Hananske one godine. 13 I kad Isus bijaše kod Jerihona, podiže oèi svoje i pogleda, a to èovjek stoji prema njemu s golijem maëem u ruci. I pristupi k njemu Isus i reče mu: jesli li naš ili naših neprijatelja? 14 A on reče: nijesam; nego sam vojvoda vojske Gospodnj, sada doðoh. I Isus pade nièice na zemlju, i pokloni se, i reče mu: Šta zapovijeda gospodar moj sluzi svojemu? 15 A vojvoda vojske Gospodnj reče Isusu: izuj obuæu s nogu svojih, jer je mjesto gdje stojiš sveto. I uèini Isus tako.

6 A Jerihon se zatvori, i èuvaše se od sinova Izraeljevih; niko ne izlažeše, niti ko ulažeše. 2 A Gospod reče Isusu: evo, dajem ti u ruke Jerihon i cara njegova i junake njegove. 3 Zato obidite oko grada svi vojnici, iðuæi oko grada jedanput na dan; tako uèini šest dana. 4 A sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnjuških pred kovèegom; a sedmoga dana obidite oko grada sedam puta, i sveštenici neka trube u trube. 5 Pa kad otežuæi zatrube u rogove ovnjuške, èim èuvjetate glas od trube, neka povije sav narod iza glasa; i zidovi æe gradski popadati na svojem mjestu, a narod neka ulazi, svaki naprema se. 6 Tada Isus sin Navin dozva sveštenike, i reče im: uzmit kovèeg zavjetni, a sedam sveštenika neka nose sedam truba od rogova ovnjuških pred kovèegom Gospodnjim. 7 A narodu reče: idite i obidite oko grada, i vojnici neka idu pred kovèegom Gospodnjim. 8 A kad Isus reče narodu, sedam sveštenika noæeći sedam truba od rogova ovnjuških poðoše pred Gospodom, i zatrubiše u trube, a kovèeg zavjeta Gospodnjega poðe za njima. 9 A vojnici poðoše pred sveštenicima, koji trubljahu u trube, a ostali poðoše za kovèegom; iðuæi trubljahu u trube. 10 A narodu zapovjedi Isus govoreći: ne viète, i nemojte da vam se èuve glas, i nijedna rijeè da ne izide iz usta vaših do dana kad vam ja kažem: viète; tada æete vikati. 11 Tako obide kovèeg Gospodnj ioko grada jednom; pa se vratiše u oko, i noæiše u okolu. 12 A sjutradan usta Isus rano, i sveštenici uzeše kovèeg Gospodnj. 13 I sedam sveštenika noæeći sedam truba od rogova ovnjuških iðahu pred kovèegom Gospodnjim, i iðuæi trubljahu u trube; a vojnici iðahu pred njima, a ostali iðahu za kovèegom Gospodnjim; iðuæi trubljahu u trube. 14 I obidoše oko grada jednom drugoga dana, pa se vratiše u oko; tako uèini šest dana. 15 A sedmoga dana ustaæe zorom, i obidoše oko grada isto onako sedam puta; samo toga dana obidoše oko grada sedam puta. 16 A kad bi sedmi put da zatrube sveštenici u trube, Isus reče narodu: viète, jer vam Gospod dade grad. 17 A grad da bude proklet Gospodu i što je god u njemu; samo Rava kurva nek ostane u životu i svi koji budu kod nje u kuæi, jer sakri poslanike koje bijasmo poslali. 18 Ali se èuvajte od prokletijeh stvari da i sami ne budete prokleti uvezviši što prokleti, i da ne navuèete

prokletstvo na oko Izrailjev i smetete ga. **19** Nego sve srebro i zlato i posuđe od mјedi i od gvožđa neka bude sveto Gospodu, neka uđe u riznicu Gospodnju. **20** Tada povika narod i zatrubiše trube, i kad narod èu glas trubni i povika iza glasa, popadaše zidovi na mjestu svom; i narod uđe u grad, svaki naprema se; i uzeš grad. **21** I pobiše kao proklet oštijem maèem sve što bješe u gradu, i žene i ljudi, i djecu i starce, i volove i ovce i magarce. **22** A onoj dvojici što uhodiše zemlju reèe Isus: idite u kuæu one žene kurve, i izvedite nju i sve što je njezino, kao što ste joj se zakleli. **23** I otišavši oni momci što uhodiše zemlju, izvedoše Ravu i oca joj i mater joj i braæeu joj i što god bješe njezino, i sav rod njezin izvedoše, i ostavise ih iza okola Izraeljeva. **24** A grad spališe ognjem i što bješe u njemu; samo srebro i zlato i posuđe od mјedi i od gvožđa metnuše u riznicu doma Gospodnjega. **25** A Ravu kurvu i dom oca njezina i sve što bješe njezino ostavi u životu Isus, i ona osta među Izrailevcima do danas, jer sakri poslanike koje posla Isus da uhode Jerihon. **26** I u to vrijeme proklet Isus govoreæi: proklet da je pred Gospodom èovjek koji bi ustao da gradi ovaj grad Jerihon! na prvencu svom osnovao ga, i na mjezincu svom postavio mu vrata! **27** I Gospod bijaše s Isusom, i razglasili se im njegovo po svoj zemlji.

7 Ali se ogriješiše sinovi Izraeljevi o prokletinju, jer Ahan sin Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina uze od prokletijeh stvari; zato se razgnjevi Gospod na sinove Izraileve. **2** A Isus posla ljudi iz Jerihona u Gaj, koji bijaše blizu Vet-Avena s istoka Vetiilju, i reèe im govoreæi: idite i uhodite zemlju. I ljudi otidoše i uhodiše Gaj. **3** I vrativši se k Isusu rekose mu: neka ne ide sav narod; do dvije tisuæe ljudi ili do tri tisuæe ljudi neka idu, i osvojæe Gaj; nemoj trudit svega naroda, jer ih je malo. **4** I otide ih onamo iz naroda oko tri tisuæe ljudi; ali pobjegoše od Gajana. **5** I Gajani posjeçoše ih do trideset i šest ljudi; i goniše ih od vrata dori do Sivarima, i pobiše ih na strmeni; i rastopili se srce u narodu, i posta kao voda. **6** A Isus razdrjive haljine svoje i pada licem na zemlju pred kovèegom Gospodnjim, i leža do veèera, on i starješine Izraileve, i posuþe se prahom po glavi. **7** I reèe Isus: jaoh! Gospode Bože, zašto prevede ovaj narod preko Jordana da nas predaš u ruke Amorejcima da nas pobiju? o, da šeæsmo ostati preko Jordana! **8** Jaoh! Gospode, šta da kažem, kad je Izrail obratio pleæi pred neprijateljima svojim? **9** Èuæe Hananeji i svi stanovnici te zemlje, i sleæi æe se oko nas, i istrijebiæe ime naše sa zemlje; i šta æeæ uèiniti od velikoga imena svojega? **10** A Gospod reèe Isusu: ustani; što si pad na lice svoje? **11** Zgriješio je Izrail, i prestupio zavjet moj koji sam im zapovjedio: jer uzeše od prokletijeh stvari, i ukroðeše, i zatajiše, i metnuše među svoje stvari. **12** Zato neæe moæi sinovi Izrailevi stajati pred neprijateljima svojim; pleæi æe obraæati pred neprijateljima svojim, jer su pod prokletstvom; neæeu više biti s vama, ako ne istrijebite između sebe prokletinje. **13** Ustani, osvætaj narod, i reci: osvætajte se za sjutra; jer ovako veli Gospod Bog Izraeljev: prokletstvo je usred tebe, Izrailju; neæe moæi stajati pred neprijateljima svojim dokle ne uklonite prokletstva između sebe. **14** Pristupiæete ujutru po plemenima svojim; i koje pleme oblièi Gospod ono æe pristupiti po porodicama svojim, i koju porodicu oblièi Gospod ona æe pristupiti po domovima svojim; i koji dom oblièi Gospod, pristupiæe ljudi iz njega jedan po jedan. **15** Pa ko se naðe u prokletstvu, neka se spali ognjem i on i sve njegovo, jer prestupi zavjet Gospodnjii i uèini bezakonje u Izrailevu. **16** I ustavši Isus ujutru rano reèe te pristupi Izrailevu po plemenima svojim; i oblièi se pleme Judino. **17** Potom reèe te pristupiæe porodice Judine; i oblièi se porodica Zarina; potom reèe te pristupiæe porodica Zarina, domaæein jedan po jedan, i oblièi se

Zavdija. **18** I reèe, te pristupi njegov dom, ljudi jedan po jedan, i oblièi se Ahan sin Harmije sina Zavdije sina Zarina od plemena Judina. **19** I reèe Isus Ahanu: sine, hajde daj hvalu Gospodu Bogu Izraeljevu, i priznaj pred njim, i kaži mi šta si uèinio, nemoj tajti od mene. **20** A Ahan odgovori Isusu i reèe: istina je, ja zgriješih Gospodu Bogu Izraeljevu, i uèinih tako i tako: **21** Vidjeh u plijenu jedan lijep plašt Vavilonski, i dvjesta sikala srebra, i jednu šipku zlata od pedeset sikala, pa se polakomih i uzech; i eno je zakopano u zemlju usred mojega šatora, i srebro ozdo. **22** Tada Isus posla poslanike, koji otreæaše u šator, i gle, bješe zakopano u šatoru njegovu, i ozdo srebro. **23** I uzeše iz šatora i donesoše k Isusu i svijem sinovima Izraeljevijem, i metnuše pred Gospoda. **24** Tada Isus i s njim sav Izrail uzeše Ahana sina Zarina, i srebro i plašt i šipku zlata, i sinove njegove i kæeri njegove, i volove njegove i magarce njegove, i ovce njegove, i šator i sve što bješe njegovo, i izvedoše u dolinu Ahor. **25** I reèe Isus: što si nas smeo? Gospod da te smete danas! I zasu ga kamenjem sav Izrail, i spališe sve ognjem zasuvši kamenjem. **26** Potom nabacaše na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas. I Gospod se povrati od žestine gnjeva svojega. Otuda se prozva ono mjesto dolina Ahor do danas.

8 Iza toga reèe Gospod Isusu: ne boj se i ne plaši se; uzmi sa sobom sav narod što je za boj, pa ustani i idi na Gaj; evo predahod ti u ruke cara Gajskoga i narod njegov i grad njegov i zemlju njegovu. **2** I uèini s Gajem i carem njegovijem kako si uèinio s Jerihonom i njegovijem carem; ali pljen iz njega i stoku njegovu razgrabite za se. Namjesti zasjedu iza grada. **3** I usta Isus i sav narod što bješe za boj, da idu na Gaj; i izabra Isus trideset tisuæa junaka, i posla ih noæu; **4** I zapovjedi im govoreæi: gledajte vi koji æete biti u zasjedi iza grada, da ne budete vrlo daleko od grada, nego budite svi gotovi. **5** A ja i sav narod što je sa mnom primaknuæemo se ka gradu; pa kad oni izidu pred nas, mi æemo kao i prije pobjeæi ispred njih. **6** Te æee oni poæi za nama dokle ih ne odvojimo od grada, jer æee reæi: bježe ispred nas kao i prije. I mi æemo bježati ispred njih. **7** Tada vi izidite iz zasjede i istjerajte iz grada što bude ostalo. Jer æee van ga dati Gospod Bog vaš u ruke. **8** A kad uzmete grad, zapalite ga ognjem; po rijeèi Gospodnjog uèinite. Eto, zapovjedio sam vam. **9** Tako ih posla Isus, i oni otidoše u zasjedu, i stadoše između Vetiila i Gaja, sa zapada Gaju; a Isus prenoæi onu noæ među narodom. **10** A ujutru usta Isus rano i prebroji narod, pa poðe sa starješinama Izrailevijem pred narodom na Gaj. **11** I sva vojska što bješe s njim poðe i primaknvi se doðoše prema gradu i stadoše uoko sa sjevera Gaju; a bijaše dolina između njih i Gaja. **12** I uze oko pet tisuæa ljudi, i namjesti ih u zasjedu između Vetiila i Gaja, sa zapadu gradu Gaju. **13** I kad se namjesti sav narod, sva vojska, što bijaše sa sjevera gradu i što bijaše u zasjedi sa zapadu gradu, izide Isus onu noæ usred doline. **14** I kad to vidje car Gajski, ljudi u gradu pohitiše i uraniše; i izidoše onaj èas u polje pred Izrailevu u boj, car i sav narod njegov. A ne znaðaše da ima zasjeda za njim iza grada. **15** Tada Isus i sav Izrail, kao da ih pobiše, nagoše bježati k pustinji. **16** A oni sazvaše sav narod što bješe u gradu da ih tjeraju. I tjeraju Isusa, i odvojije se od svoga grada. **17** I ne osta nikو u Gaju ni u Vetiilu da ne poðe za Izrailevom; i ostavise grad otvoren, i tjerahu Izrailevu. **18** Tada reèe Gospod Isusu: digni zastavu što ti je u ruci prema Gaju, jer æuu ti ga dati u ruke. I podiže Isus zastavu što mu bješe u ruci prema gradu. **19** A oni što bijahu u zasjedi odmah ustaše sa svojega mjesta, i potreæe èim on podiže ruku svoju, i uðoše u grad i uzeše ga, i brzo zapališe grad ognjem. **20** A kad se Gajani obazreše, a to dim od grada dizaše se do neba, i ne imahu kuda bježati ni tamu ni amo; a narod koji bježaše u pustinju povrati se na one koji ga tjeraju. **21** I Isus i sav

Izrailj vidjevši da je zasjeda njihova uzela grad i gdje se diže dim od grada, vratise se i udariše na Gajane. 22 A oni iz grada izidoše pred njih, te bijahu među Izrailjcima odovud i odonud, i pobiše ih tako da nijedan ne osta živ niti uteće. 23 A cara Gajskoga uhvatiše živa i dovedoše k Isusu. 24 A kad pobiše Izraeljci sve Gajane u polju, u pustinji, kuda ih goniše, i padaše svi od oštrogmaea, te se istrijebiše, onda se vratise svi Izraeljci u Gaj, i isjekoše što još bješe u njemu oštrijem maëem. 25 A svijeh što izgibioše onaj dan, i ljudi i žena, bješe dvanaest tisuæa, samijeh Gajana. 26 I Isus ne spusti ruke svoje, koju bješe podigao sa zastavom, dokle ne pobiše sve stanovnike Gajske. 27 Samo stoku i plijen iz grada onoga razgrabiše Izraeljci za se, kao što bješe Gospod zapovjedio Isusu. 28 I Isus spali Gaj, i obrati ga u gomilu vjeéenu, i u pustoš do današnjega dana. 29 A cara Gajskoga objesi na drvo i ostavi do veèera; a o zahodu sunéanom zapovjedi Isus te skidoše tijelo njegovo s drveta i bacise pred vratu gradska, i nabacase na nj veliku gomilu kamenja, koja stoji i danas. 30 Tada Isus naëini oltar Gospodu Bogu Izraeljevu na gori Evalu, 31 Kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnjii sinovima Izraeljevim, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, oltar od cijelog kamenja, preko kojega nije prevuéeno gvožđe; i prinesoše na njemu žrtve paljenice Gospodu, i prinesoše žrtve zahvalne. 32 I prepisa onđe na kamenju zakon Mojsijev, koji je napisao sinovima Izraeljevim. 33 I sav Izrailj i starješine njegove i upravitelji i sudije njegove stadoše s obje strane kovëega, prema sveštenicima Levitima, koji nošahu kovëeg zajvita Gospodnjega, i stranac i domorodac; polovina prema gori Garinu i polovina prema gori Evalu, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnjii da blagoslovi narod Izraeljev najprije. 34 I potom proëita sve rijeëi zakona, blagoslov i prokletstvo, sve kako je napisano u knjizi zakona. 35 Ne bi ni jedne rijeëi od svega što je Mojsije napisao, koje ne proëita Isus pred svijem zborom Izraeljevim, i ženama i djecom i strancima koji iðahu među njima.

9 A kad to èuše svi carevi koji bijahu s ovu stranu Jordana po brdima i po dolinama i po svemu brijevu velikoga mora dori do Livana, Hetejin i Amorejin, Hananejin, Ferezjin, Jevejin i Jevusejin, 2 Skupiše se svi da se složno biju s Isusom i s Izraeljem. 3 A koji živiljahu u Gavaonu èuvi šta uèini Isus od Jerihona i od Gaja, 4 Uèiniše i oni prijevaru; jer otidoše i naèiniše se poslanici, i uzeše stare torbe na svoje magarce i stare mjehove vinske, poderane i iskrpljene, 5 I obuæu staru i iskrpljenu na noge svoje, i haljine stare na se; i sav hlijeb što ponesoše na put bješe suh i pljesniv. 6 I otidoše k Isusu u oko u Galgalu, i rekoše njemu i ljudima Izraeljcima: doðosmo iz daljne zemlje; hajde uhvatite vjeru s nama. 7 A ljudi Izraeljci rekoše Jevejima: može biti da sjedite usred nas, pa kako æemo uhvatiti vjeru s vama? 8 Ali oni rekoše Isusu: mi smo sluge tvore. A Isus im reèe: ko ste i otkuda idete? 9 A oni mu rekoše: iz zemlje vrlo daljne doðoše sluge tvore u ime Gospoda Boga tvogega; jer èu smo slavu njegovu i sve što je uèino u Misiru, 10 I sve što je uèino dvojici careva Amorejskih, koji bijahu s onu stranu Jordana, Sionu caru Esevenskom i Ogu caru Vasanskom koji bijaše u Astarotu. 11 I rekoše nam starješine naše i svi stanovnici naše zemlje govoreæi: uzmite brašnenice na put, i idite im na susret i recite im: mi smo sluge vaše, hajde uhvatite vjeru s nama. 12 Ovo je hlijeb naš: vruæ smo ponijeli na put od kuæa svojih kad smo pošli pred vas, a sad eto osušio se i upljesnivo. 13 A ovo su mjehovi vinski: nalismo nove, i eto su se veæ poderali; i haljine naše i obuæa naša ovetša od daljnoga puta. 14 I povjerovali ljudi po brašnenicu, a ne upitaše Gospoda Šta æe reæi. 15 I Isus uèini s njima mir, i zadade im vjeru da æe ih ostaviti u životu; i zakleše im se knezovi od zbara. 16 Ali posljive

tri dana kad uhvatiše vjeru s njima, èuše da su im susjedi i da žive usred njih. 17 Jer poðoše sinovi Izraeljevi i doðoše u gradove njihove treæi dan; a gradovi im bijahu: Gavaon i Kefira i Virot i Kirijat-Jarim. 18 I ne pobiše ih sinovi Izraeljevi, jer im se knezovi od zbara zakleše Gospodom Bogom Izraeljevijem. Ali sav zbor vikaše na knezove. 19 Tada svi knezovi rekoše svemu zboru: mi smo im se zakleli Gospodom Bogom Izraeljevijem; zato sada ne možemo dirati u njih. 20 Uèinimo im to, i ostavimo ih u životu, da ne dođe gnjev na nas radi zakletve kojom im se zaklesmo. 21 Još im rekoše knezovi: neka ostanu u životu, pa neka sijeku drva i nose vodu svemu zboru, kako im knezovi kazaše. 22 Potom ih dozva Isus i reèe im govoreæi: zašto nas prevariste i rekoste: vrlo smo daleko od vas, kad eto živite usred nas? 23 Zato sada da ste prokleti i da ste dovijeka robovi i da sijeèete drva i nosite vodu za dom Gospoda Boga mojega. 24 A oni odgovoriose Isusu i rekoše: doista je bilo javljeno slugama tvojim kako je zapovjedio Gospod Bog tvoj Mojsiju sluzi svojemu da vam da svu ovu zemlju i da istrijebi sve stanovnike ove zemlje ispred vas; stoga se vrlo pobojasmo životu svojemu od vas i uèinismu tako. 25 A sada eto smo ti u ruku; èini što misliš da je dobro i pravo da s nama uèiniš. 26 I uèini im tako i saèuva ih od ruku sinova Izraeljevih, te ih ne pobiše. 27 I odredi ih Isus u taj dan da sijeku drva i nose vodu zboru i za oltar Gospodnjii do današnjega dana na mjestu koje izbere.

10 A kad èu Adonisedek car Jerusalimski da je Isus uzeo Gaj i raskopao ga, kao što je uèinio s Jerihonom i njegovijem carem, tako da je uèinio i s Gajem i njegovijem carem, i da su Gavaonjani uèinili mir s Izraeljem i stoje usred njih, 2 Uplaši se vrlo; jer Gavaon bijaše velik grad kao kakav carski grad, i bijaše veæi od Gaja, i svi ljudi u njemu bijahu hrabri. 3 Zato posta Adonisedek car Jerusalimski k Oamu caru Hevronskom i k Piramu caru Jarmutskom i k Jafiji caru Lahiskom i k Daviru caru Jeglonskom, i poruè: 4 Hodite k meni, i pomozite mi da udarimo na Gavaon, jer uèini mir s Isusom i sa sinovima Izraeljevim. 5 I skupi se i poðe pet careva Amorejskih, car Jerusalimski, car Hevronski, car Jarmutski, car Lahiski, car Jeglonski, oni i sva vojska njihova, i stavši u oko pod Gavaonom poèeše ga biti. 6 Tada Gavaonjani postaše k Isusu uoko u Galgalu i rekoše: nemoj dignuti ruku svojih sa sluga svojih; hodi brzo k nama, izbavi nas i pomozi nam, jer se skupiše na svi carevi Amorejski koji žive u gorama. 7 I izide Isus iz Galgalu, on i s njim sav narod što bješe za boj, svi junaci. 8 I Gospod reèe Isusu: ne boj ih se; jer ih dadoh tebi u ruke, nijedan ih se neæe održati pred tobom. 9 I Isus udari na njih iznenada, išavši cijelu noæe od Galgalu, 10 I smete ih Gospod pred Izraeljem, koji ih ljuto pobi kod Gavaona, pa ih potjera putem kako se ide u Vetoron, i sjeèoše ih do Azike i do Makide. 11 A kad bježahu ispred Izraelja i bijahu niz vrlet Vetoronsku, baci Gospod na njih kamenje veliko iz neba dori do Azike, te ginjahu: i više ih izgibe od kamenja gradnoga nego što ih pobiše sinovi Izraeljevi maëem. 12 Tada progovori Isus Gospodu onaj dan kad Gospod predade Amoreja sinovima Izraeljevijem, i reèe pred sinovima Izraeljevijem: stani sunce nad Gavaonom, i mjesec nad dolinom Elonskom. 13 I stade sunce i ustavi se mjesec, dokle se ne osveti narod neprijateljima svojim. Ne piše li to u knjizi istinitoga? I stade sunce nasred neba i ne naže k zapadu skoro za ciò dan. 14 I ne bi takoga dana ni prije ni poslije, da Gospod posluša glas èovjeæi, jer Gospod vojeva za Izraelja. 15 I vratí se Isus i sav Izraelj s njim uoko u Galgal. 16 A onjeh pet careva utekoše i sakriše se u peæini kod Makide. 17 I doðe glas Isusu: naðe se pet careva sakrivenih u peæini kod Makide. 18 A Isus reèe: privalite veliko kamenje na vrata peæini, i namjestite ljudi

kod nje da ih èuvaju. **19** A vi ne stoje, nego gonite neprijatelje svoje i bijte ostatak njihov, ne dajte im da uđu u gradove svoje, jer vam ih dade u ruke Gospod Bog vaš. **20** A kad Isus i sinovi Izrailjevi prestaše biti ih u boju vrlo velikom, razbivši ih sasvijem, a koji ih ostaše živi, utekoše u tvrde gradove, **21** Vrati se sav narod zdravo u oko k Isusu u Makidu, i нико не maće jezikom svojim na sinove Izraeljeve, ni na jednoga. **22** Tada reèe Isus: otvorite vrata od one peæine, i izvedite k meni onjeh pet careva iz peæine. **23** I uèiniše tako, i izvedoše k njemu onjeh pet careva iz peæine: cara Jerusalimskoga, cara Hevronskoga, cara Jarmutskoga, cara Lahiskoga, cara Jeglonskoga. **24** A kad izvedoše te careve k Isusu, sazva Isus sve ljudе Izraelije, i reèe vojvodama od vojske koje bijahu išle s njim: pristupite i stanite nogama svojim na vratove ovijem carevima. I oni pristupiše i stadoše im na vratove nogama svojim. **25** A Isus im reèe: ne bojte se i ne plašite se; budite slobodni i hrabri, jer æe tako uèiniti Gospod svijem neprijateljima vašim na koje zavojštite. **26** Potom ih pobi Isus i pogubi ih, i objesi ih na pet drveta, i ostaše viseæi na drvetima do veèera. **27** A o zahodu sunèanom zapovjedi Isus te ih skidoše s drveta i baciše ih u peæinu, u koju se bijahu sakrili, i metnuše veliko kamenje na vrata peæini, koje osta ondje do danas. **28** Istoga dana uze Isus i Makidu, i sve u njoj isijeèee oštrijem maëem, i cara njezina i njih pobi, sve duše koje bijahu u njoj, ne ostavi nijednoga živa; i uèini s carem Makidskim kao što uèini s carem Jerihonskim. **29** Potom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Makide u Livnu, i stade biti Livnu. **30** Pa i nju predade Gospod u ruke Izraelije i cara njezina; i isijeèee sve oštrijem maëem, sve duše koje bijahu u njoj, ne ostavi u njoj nijednoga živa; i uèini s carem njezinjem kao što uèini s carem Jerihonskim. **31** Potom otide Isus i sav Izrailj s njim iz Livne na Lahis, i stade uoko pred njim, i stade ga biti. **32** I Gospod predade Lahis u ruke Izraelije, i on ga uze sjutradan, i isijeèee sve oštrijem maëem, sve duše što bijahu u njemu, isto onako kako uèini s Livnom. **33** Tada doðe Oram car Gezerski u pomoæ Lahisu; ali pobi Isus njega i narod njegov da ne osta nijedan živ. **34** Potom poðe Isus i sav Izrailj s njim iz Lahisa na Jeglon, i stavši uoko prema njemu udariše na nj; **35** I uzeše ga isti dan, i isijeèee sve oštrijem maëem; sve duše što bijahu u njemu pobi taj dan isto onako kako uèini s Lahisom. **36** Potom se podiže Isus i sav Izrailj s njim iz Jeglona na Hevron, i stadoše ga biti; **37** I uzeše ga i isijeèee oštrijem maëem, i cara njegova i sve gradove njegove, sve duše što bijahu u njima; ne ostavi nijednoga živa isto onako kako uèini s Jeglonom; zatr ga sa svijem dušama što bijahu u njemu. **38** Potom se obrati Isus i sav Izrailj s njim na Davir, i stade ga biti; **39** I uze ga i cara njegova i sve gradove njegove, i isijeèee ih oštrijem maëem i zgubiše sve duše što bijahu u njima; ne ostavi nijednoga živa; kao što uèini s Hevronom, tako uèini s Davorim i carom njegovim, i kao što uèini s Livnom i carem njezinjem. **40** Tako pobi Isus svu zemlju, gore i južnu stranu i ravnicu i doline, i sve careve njihove; ne ostavi nijednoga živa, nego sve duše žive zgubi, kao što bješe zapovjedio Gospod Bog Izraeljev. **41** I pobi ih Isus od Kadis-Varnije do Gaze, i svu zemlju Gosenku do Gavaona. **42** A sve te careve i zemlju njihovu uze Isus ujedanput; jer Gospod Bog Izraeljev vojevaše za Izraelija. **43** Potom se vradi Isus i sav Izrailj s njim uoko u Galgal.

11 A kad to èeu Javin car Asorski, posla k Jovavu caru Madonskom i k caru Simronskom i k caru Ahsavskom, **2** i carevima koji bijahu na sjeveru u gorama i po ravnicama na jugu od Hinerota i u dolini i u Nafat-Doru na zapad, **3** Ka Hananejinu na istoku i zapadu, i Amorejinu i Hetejinu i Ferezejinu i Jevusejinu u gorama, i k Jevejinu pod Ermonom u zemlji Mispi. **4** I izidoše oni i sva vojska njihova s njima, mnogi narod kao pjesak na brijezu morskom, i konji i kola mnoga veoma. **5** Svi ti carevi dogovorile

se i doðoše, i stadoše zajedno uoko na vodi Meromu, da udare na Izraelja. **6** A Gospod reèe Isusu; ne boj ih se; jer sjutra u ovo doba ja æeu uèiniti te æe svi biti pobijeni pred Izraeljem; konjima njihovim ispresijecaj žile, i kola njihova popali ognjem. **7** I izide Isus i sva vojska s njim na njih na vodu Merom iznenada, i udariše na njih. **8** I Gospod ih dade u ruke Izraelju, te ih razbijše i tjeraje ih do Sidona velikoga i do vode Misrefota i do polja Mispe na istok; i tako ih pobiješe da ne ostaviše nijednoga živa. **9** I uèini im Isus kako mu bješe zapovjedio Gospod: konjima njihovim ispresijeca žile, i kola njihova popali ognjem. **10** I vrativši se Isus u to vrijeme, uze Asor, i ubi cara njegova maëem; a Asor bješe prije glava svijem tijem carstvima. **11** I pobije sve živo što bješe u njemu oštrijem maëem sijkevæi, te ne osta ništa živo; a Asor spališe ognjem. **12** I sve gradove onjeh careva i sve careve njihove uze Isus i isijeèee ih oštrijem maëem i pobi ih, kao što bješe zapovjedio Mojsije sluga Gospodnj. **13** Ali nijednoga grada koji osta u opkopima svojim ne popali Izraelj, osim samoga Asora, koji spali Isus. **14** A sav pljen iz tijeh gradova i stoku pogradiše za sebe sinovi Izraeljevi; samo ljudе sve isjekoše oštrijem maëem, te ih istrijebiše, ne ostaviše ništa živa. **15** Kako zapovjedi Gospod Mojsiju služi svojemu, tako Mojsije zapovjedi Isusu, a Isus tako uèini; ništa ne izostavi od svega što bješe Gospod zapovjedio Mojsiju. **16** I tako uze Isus svu tu zemlju, gore i sav južni kraj i svu zemlju Gosenku, i ravnicu i polje, goru Izraeljevu i ravnicu njegovu. **17** Od gore Alaka, koja se pruža k Siru, do Val-Gada u polju Livanskom, pod gorom Ermonom; i sve careve njihove zarobi i pobi ih i pogubi. **18** Dugo vremena vojeva Isus na te careve. **19** Ne bi nijednoga grada koji uèini mir sa sinovima Izraeljevijem, osim Jeveja koji življahu u Gavaonu; sve ih uzeše ratom. **20** Jer od Gospoda bi, te otvrđnu srce njihovo da izidi u boj na Izraelja, da bi ih potro i da im ne bi bilo milosti, nego da bi ih istrijebio, kao što bješe zapovjedio Gospod Mojsiju. **21** U to vrijeme doðe Isus, te istrijebi Enakime iz gora, iz Hevrona, iz Davira, iz Anava i iz sve gore Judine i iz sve gore Izraeljeve, s gradovima njihovim potri ih Isus. **22** Nijedan Enakim ne osta u zemlji sinova Izraeljevih; samo u Gazi, u Gatu i u Azotu ostaše. **23** Tako uze Isus svu zemlju, kao što bješe kazao Gospod Mojsiju; i dade je u našlijedstvo Izraeliju prema dijelovima njihovim, po plemenima njihovim. I zemlja poèinu od rata.

12 A ovo su carevi zemaljski koje pobiše sinovi Izraeljevi i zemlju njihovu osvojiše s onu stranu Jordana k istoku, od potoka Arnona do gore Ermona i svu ravnicu k istoku: **2** Sion car Amorejski koji stajaše u Esevonus i vlaðaše od Aroira koji je na brijezu potoka Arnona, i od polovine potoka i polovinom Galada do potoka Javoka, gdje je međa sinova Amonskih; **3** I od ravnice do mora Hinerotskoga k istoku, i do mora uz polje, do mora slanoga k istoku, kako se ide k Vetsimotu, i s juga pod goru Fazgu; **4** I susjed mu Og car Vasanski, koji bješe ostao na Rafaja i sjeðaše u Astarotu i u Edrajinu, **5** I vlaðaše gorom Ermonom i Salhom i svijem Vasanom do međe Gesurske i Mahatske, i polovinom Galada do međe Siona cara Esevonskoga. **6** Njih pobi Mojsije sluga Gospodnj i sinovi Izraeljevi; i tu zemlju dade Mojsije sluga Gospodnj u našlijedstvo plemenu Ruvimovu i plemenu Gadovu i polovini pleme Manasijina. **7** A ovo su carevi zemaljski koje pobi Isus sa sinovima Izraeljevijem s onu stranu Jordana k zapadu, od Val-Gada u polju Livanskom pa do gore Alaka kako se ide k Siru; i tu zemlju dade Isus plemenima Izraeljevijem u našlijedstvo prema dijelovima njihovim, **8** Po gorama i po ravnicama, po poljima i po dolinama, i u pustinji i na južnom kraju, zemlji Hetejsku, Amorejsku i Hananejsku, Ferejejsku, Jevejsku i Jevusejsku: **9** Car Jerihonski jedan; car Gajski do Vetilja jedan; **10** Car Jerusalimski jedan; car Hevronski jedan; **11** Car Jarmutski jedan; car Lahiski jedan; **12**

Car Jeglonski jedan; car Gezerski jedan; **13** Car Davirski jedan; car Gaderski jedan; **14** Car Oramski jedan; car Aradski jedan; **15** Car od Livne jedan; car Odolamski jedan; **16** Car Makidski jedan; car Vetiljski jedan; **17** Car Tafuvski jedan; car Eferski jedan; **18** Car Afeeki jedan; car Saronski jedan; **19** Car Madonski jedan; car Asorski jedan; **20** Car Simron-Meronski jedan; car Ahsavski jedan; **21** Car Tanaški jedan; car Megidski jedan; **22** Car Kedeski jedan; car Jokneamski kod Karmela jedan; **23** Car Dorski u Nafat-Doru jedan; car Gojimski u Galgalu jedan; **24** Car Teraski jedan. Svega trideset i jedan car.

13 A Isus veæ bijaše star i vremenit. I reèe mu Gospod: ti si star i vremenit, a zemlje je ostalo vrlo mnogo da se osvoji. **2** Ovo je zemlja što je ostala: sve međe Filistejske i sva Gesurska, **3** Od Siora, koji je pred Misirom, do međe Akaronske na sjever; to pripada Hananejima; pet kneževina Filistejskih, Gazejska, Azotska, Askalonjska, Getejska i Akaronska, i Avej; **4** S jug sva zemlja Hananejska i Meara, što pripada Sidoncima do Afeka, do međe Amorejske. **5** I zemlja Givlejska i sav Livan k istoku, od Val-Gada pod gorom Ermonom pa do ulaska Ematskoga; **6** Sve koji žive u toj gori od Livana do vode Misrefota, sve Sidonce ja æeu otjerati ispred sinova Izrailjevih; samo je razdijeli ædrjebom Izraelju u našljedstvo, kao što sam ti zapovjedio. **7** Razdijeli dakle tu zemlju u našljedstvo među devet plemena i polovinu plemena Manasijina. **8** Jer s drugom polovinom pleme Ruvimovo i Gadovo primiše svoj dio, koji im dade Mojsije s onu stranu Jordana k istoku, kako im dade Mojsije sluga Gospodnji, **9** Od Aroira koji je na brijezu potoka Arnona i grada nasred potoka, i svu ravnici Medevsku do Devona, **10** I sve gradove Siona cara Amorejskoga, koji careva u Esevonusu, do međe sinova Amonovijeh, **11** I Galad i među Gesursku i Mahatsku i svu goru Ermonsku i sav Vasan do Salhe; **12** Sve carstvo Ogovo u Vasanu, koji Og carova u Astarotu i Edrajinu i bješe ostao od Rafaja; a Mojsije ih pobi i istrijebi. **13** Ali Gesureja i Mahateja ne izagnaše sinovi Izraeljevi, nego Gesureji i Mahateji ostaše među Izraeljem do danas. **14** Samo plemenu Levijevu ne dade našljedstva; ærtve ognjene Gospoda Boga Izraeljeva jesu našljedstvo njegovo, kao što mu je rekao. **15** A dade Mojsije plemenu sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem, **16** I međe im bjehu od Aroira koji je na brijezu potoka Arnona, i grad koji je na srijedi potoka, i sva ravan do Medeve, **17** Esevon sa svijem gradovima svojim u ravni, Devon i Vamot-Val i Vet-Valmeon, **18** I Jasa i Kadimot i Mifat, **19** I Kirijatajim i Sivma i Zaret-Sar na gori kod doline, **20** I Vet-Fegor i Azdot-Fazga i Vet-Jesimot, **21** I svi gradovi u ravni, i sve carstvo Siona cara Amorejskoga, koji carova u Esevonusu, kojega ubi Mojsije s knezovima Madijanskim, Evijom i Rekemom i Surom i Urom i Revom, knezovima Sionovijem, koji življahu u onoj zemlji. **22** I Valama sina Vedorova vraëa ubiše sinovi Izraeljevi maæem s drugima pobijenijem. **23** I bjehu međe sinova Ruvimovijeh Jordan s međama svojim. To je našljedstvo sinova Ruvimovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova. **24** I dade Mojsije plemenu Gadovo, sinovima Gadovijem po porodicama njihovijem, **25** I bjehu im međe Jazir i svi gradovi Galadski i polovina zemlje sinova Amonovijeh do Aroira koji je prema Ravi, **26** I od Esevona do Ramot-Mispe i Vetonima, i od Mahanaima do međe Davirske; **27** I u dolini Vet-Aram i Vet-Nimra i Sokot i Safon; ostatak carstva Siona cara Esevonskoga, Jordan i međa njegova do kraja mora Hinerotskoga s onu stranu Jordana na istok. **28** To je našljedstvo sinova Gadovijeh po porodicama njihovijem, gradovi i sela njihova. **29** I dade Mojsije polovini plemena Manasijina, i dobi polovina plemena sinova Manasijinih po porodicama svojim; **30** Međa im bješe od Mahanaima, sav Vasan, sve carstvo Oga cara Vasanskoga, i sva sela Jairova, što su u Vasanu, šezdeset gradova. **31** I polovina Galada, i Astarot i

Edrajin, gradovi carstva Ogova u Vasanu, dopadoše sinovima Mahira sina Manasijina, polovini sinova Mahirovijeh po porodicama njihovijem. **32** To je što razdijeli u našljedstvo Mojsije u polju Moavskom s onu stranu Jordana prema Jerihonu na istoku. **33** A plemenu Levijevu ne dade Mojsije našljedstva; Gospod je Bog Izraeljev njihovo našljedstvo, kao što im je rekao.

14 A ovo je što dobiješe našljedstvo sinovi Izraeljevi u zemlji Hananskoj, što razdijeliše u našljedstvo Eleazar sveštenik i Isus sin Navin i poglavari porodica otaækih po plemenima sinova Izraeljevih, 2 ædrjebom dijeleæi im našljedstvo, kao što zapovjedi Gospod preko Mojsija, među devet plemena i polovinu plemena. **3** Jer Mojsije dade našljedstvo djelima plemenima i polovini plemena s ovu stranu Jordana, a Levitima ne dade našljedstva među njima. **4** Jer sinova Josifovijeh bjehu dva plemena: Manasijino i Jefremovo, i Levitima ne dadoše dijela u zemlji, osim gradova u kojima æe živjeti i podgraða njihovih za stoku njihovu i za blago njihovo. **5** Kako bješe zapovjedio Gospod Mojsiju, tako uèiniše sinovi Izraeljevi i podjeliše zemlju. **6** A sinovi Judini doðoše k Isusu u Galgalu, i reèe mu Halev sin Jefonjin Kenezej: ti znaš što je kazao Gospod Mojsiju služi Božnjemu za me i za te u Kadis-Varniji. **7** Bilo mi je èetrdeset godina kad me posla Mojsije sluga Gospodnji u Kadis-Varnije da uhodim zemlju, i javih mu stvar, kako mi je bilo u srcu. **8** A braæea moja što idoše sa minom uplašiše srce narodu; ali se ja jednako držah Gospoda Boga svojega. **9** I zakle se Mojsije onaj dan govoreæi: zaista zemlja po kojoj si hodio nogama svojima, dopaæe tebi u našljedstvo i sinovima tvojim dovjeka; jer si se sasvijem držao Gospoda Boga mojega. **10** A sada, eto, saæuva me Gospod u životu, kao što je rekao; ima veæ èetrdeset i pet godina kako to reèe Gospod Mojsiju, kad Izrael idaše po pustinji; i sad, eto, ima mi danas osamdeset i pet godina. **11** I danas sam jošte krjepak, kao što sam bio kad me je Mojsije slao; krjepost mi je i sad onaka kaka je bila onda za boj i da odlazim i dolazim. **12** Zato daj mi sada ovu goru, za koju je govorio Gospod u onaj dan; jer si èuo u onaj dan da su onđe Enakimi i gradovi veliki i tvrdi; da ako bude Gospod sa mnom, te ih istjeram, kao što je Gospod kazao. **13** I Isus ga blagoslovi, i dade Hevron Halevu sinu Jefonjinu u našljedstvo. **14** Zato pripade Hevron Halevu sinu Jefonjinu Kenezeju u našljedstvo do današnjega dana, jer se jednako držao Gospoda Boga Izraeljeva. **15** A ime Hevrone bijaše preðe Kirijat-Arva, a Arva bijaše velik èovjek među Enakimima. I zemlja poèinu od rata.

15 A ovo bješe dio sinova Judinijeh po porodicama njihovijem: uz među Edomsku, pustinja Sin k jugu na kraju južne strane; **2** I bješe im južna međa od kraja slanoga mora, od zaliva koji ide k jugu. **3** A otuda ide na jug na brdo Akram, prelazi preko Sina, i pruža se od juga na Kadis-Varniju, i dopire do Esrona, a otuda ide na Adar i savija se na Karku; **4** Otuda iduæi do Aselmona izlazi na potok Misirski, i kraj toj međi udara u more. To vam je južna međa. **5** A međa k istoku slano more do kraja Jordana; a međa sa sjeverne strane od zaliva morskoga, do kraja Jordana; **6** Odatle ide ta međa na Vet-Oglu, i pruža se od sjevera do Vet-Arave; i odatle ide ta međa na kamen Voana sina Ruvimova; **7** Odatle ide ta međa do Davira od doline Ahora, i na sjever ide na Galgal, prema brdu Adumimskom na južnoj strani potoka; potom ide ta međa do vode En-Semesa, i udara u studenac Rogil; **8** Odatle ide ta međa preko doline sinova Enomovijeh pokraj Jevuseja s juga, a to je Jerusalim; otuda ide međa na vrh gore koja je prema dolini Enomu k zapadu i koja je nakraj doline Rafajske k sjeveru; **9** Potom se savija međa s vrha te gore k izvoru vode Neftoje i izlazi na gradove u gori Efronu; a odatle se pruža međa do Vala, a to je Kirijat-Jarim; **10** Potom ide međa od Vala na zapad ka gori Siru, i

ide pokraj gore Jarima sa sjevera, a to je Hasalon, i spušta se na Vet-Semes, i dolazi do Tamne; **11** I ide međa pokraj Akarona k sjeveru, i dopire do Sikrona, i ide preko gore Vala i pruža se do Javnila, i izlazi ta međa na more. **12** A međa je zapadna pokraj velikoga mora i njegovijeh međa. To su međe sinova Judinijih unaokolo po porodicama njihovijem. **13** A Halevu sinu Jefonijinu dade Isus dio među sinovima Judinijem, kao što mu zapovjedi Gospod: Kirijat-Arvu; a Arva je bio otac Enakov, i to je Hevron; **14** I odатle izagna Halev tri sina Enakova: Sesaja i Ahimana i Talmaja sinove Enakove. **15** I odatle otide na Davirane; a Davir se prije zvaše Kirijat-Sefer. **16** I reče Halev: ko savlada Kirijat-Sefer i uzme ga, daće mu za ženu Ahsu kær svoju. **17** I uze ga Gotonilo sin Kenezov, brat Halevov; i dade mu Ahsu kær svoju za ženu. **18** I kad polažaše, nagovaraše ga da ište polje u oca njezina, pa skoči s magarca. A Halev joj reče: šta ti je? **19** A ona reče: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenijeh. I dade joj izvore gornje i izvore donje. **20** Ovo je našljedstvo plemena sinova Judinijeh po porodicama njihovijem; **21** Ovo su gradovi po krajevima plemena sinova Judinijeh, duž međe Edomske k jugu: Kavseil i Eder i Jagur, **22** I Kina i Dimona i Adada, **23** I Kades i Asor i Itman, **24** Zif i Telem i Valot, **25** I Asor-Adata i Kirit; Esron je Asor; **26** Amam i Sama i Molada, **27** I Asar-Gada i Esemion i Vet-Falet, **28** I Asar-Sual i Vir-Saveja i Viziotija, **29** Vala i Im i Asem, **30** I Eltolad i Hesil i Orma, **31** I Siklag i Madmana i Sansana, **32** I Levat i Sileim i Ajin i Rimon; svega dvadeset i devet gradova sa selima svojim. **33** U ravni Estola i Saraja i Asna, **34** I Zanoja i En-Ganim, Tafuja i Inam, **35** Jarmut i Odolam, Sotoh i Azika. **36** I Sagarim i Aditajim i Gedira i Gedirotajim; èetrnaest gradova sa selima svojim. **37** Sevan i Adasa i Magdal-Gad, **38** I Dilan i Mispa i Jokteil, **39** Lahis i Vaskat i Jeglon, **40** I Havon i Lamas i Hitlis, **41** I Gedirot, Vet-Dagon, i Nama i Makida; šesnaest gradova sa selima svojim. **42** Livna i Eter i Asan, **43** I Jefta i Asna i Nesiv, **44** I Keila i Ahziv i Marisa; devet gradova sa selima svojim. **45** Akaron sa selima i zaseocima; **46** Od Akarona do mora sve što je pokraj Azota sa selima svojim; **47** Azot sa selima i zaseocima, Gaza sa selima i zaseocima do potoka Misirskoga i do velikoga mora s međama. **48** A u gori: Samir i Jatir i Sotoh, **49** I Dana i Kirijat-Sana, a to je Davir, **50** I Anav i Estemon i Anim, **51** I Gosen i Olon i Gilon; jedanaest gradova sa selima svojim. **52** Arav i Duma i Esan, **53** I Janum i Vet-Tafuja i Afeka, **54** I Humata i Kirijat-Arvu, a to je Hevron, i Sior; devet gradova sa selima svojim. **55** Maon, Karmel i Zif i Juta, **56** Jezrael i Jogdeam i Zanoja, **57** Kajin, Gavaja i Tamna; deset gradova sa selima svojim. **58** Alul, Vet-Sur i Gedor, **59** I Marat i Vet-Anot i Eltekon; šest gradova sa selima svojim. **60** Kirijat-Val, to je Kirijat-Jarim, i Rava; dva grada sa selima svojim. **61** U pustinji: Vet-Arava, Midin i Sehaha, **62** I Nivsan, i grad soni, i Engadija; šest gradova sa selima svojim. **63** A Jevuseja koji živiljahu u Jerusalimu ne mogoše istjerati sinovi Judini; zato ostaše Jevuseji sa sinovima Judinijem u Jerusalimu do danas.

16 I dopade dio sinovima Josifovijem od Jordana kod Jerihona, na vode Jerihonske k istoku, na pustinju koja ide od Jerihona na goru Vetijsku, **2** A od Vetiila ide na Luz i dolazi do međe Arhijske do Atarota, **3** Potom ide na zapad do međe Jafletske pa do međe donjega Vet-Orona i do Gezera, i izlazi na more. **4** Tako dobiše našljedstvo sinovi Josifovi, Manasija i Jefrem. **5** A bješe međa sinovima Jefremovijem po porodicama njihovijem, bješe međa našljedstva njihova k istoku Atarot-Adar do gornjega Vet-Orona, **6** I izlazi međa na more kod Mihmete sa sjeverne strane, pa se obræe međa k istoku do Tanat-Silona, i prolazi s istoka do Janohe, **7** Potom slazi od Janohe do Atarota i Narata, i došavši do Jerihona udara u Jordan. **8** Od Tafuje ide međa k

istoku do potoka Kane i izlazi na more. To je našljedstvo plemena sinova Jefremovijeh po porodicama njihovijem. **9** A gradovi bijahu odvojeni sinovima Jefremovijem u našljedstvu sinova Manasijih, svi gradovi sa selima svojim. **10** A ne izagnaše Hananeji koji živiljše u Gezeru; zato ostaše Hananeji među sinovima Jefremovijem do danas plaæajuæi danak.

17 I dopade dio plemenu Manasiju, a on bješe prvenac Josifov; Mahiru prvencu Manasiju ocu Galadovu, jer bješe èovjek junak, zato mu dopade Galad i Vasan; **2** Dobije dio i ostali sinovi Manasiju po porodicama svojim, sinovi Avijezerovi, i sinovi Helekovici, i sinovi Azrilovi, i sinovi Sihemovi, i sinovi Eferovi, i sinovi Semidini. To su sinovi Manasije sina Josifova; ljudi po porodicama svojim. **3** A Salpad sin Efera sina Galada sina Mahira sina Manasijina nije imao sinova nego kæeri; i ovo su imena kæerima njegovijem: Mala i Nuja, Eglja, Melha i Tersa. **4** I one doðoše pred Eleazara sveštenika i pred Isusa sina Navina i pred knezove, i rekoše: Gospod je zapovjedio Mojsiju da nam se dade našljedstvo među braæom našom. I dade im Isus po zapovijesti Gospodnjoj našljedstvo među braæom oca njihova. **5** I dopade Manasiju deset dijelova, osim zemlje Galadske i Vasanske, koje su s onu stranu Jordana. **6** Jer kæeri Manasijine dobije našljedstvo među sinovima njegovijem, a zemlja Galadska dopade drugim sinovima Manasijinim. **7** A međa Manasijina bješe od Asira k Mihmeti, koja je prema Sihemu, potom ide ta međa nadesno k stanovnicima En-Tafujskim. **8** A Manasijina je zemlja Tafujska, ali Tafuja na međi Manasijinoj pripada sinovima Jefremovijem. **9** Odatle slazi međa na potok Kanu, s južne strane toga potoka; i gradovi su Jefremovi među gradovima Manasijinim; a međa je Manasijina sa sjeverne strane potoka i izlazi na more. **10** S juga je Jefremovo, a sa sjevera Manasijino, a more im je međa; i s Asirom granièe na sjeveru a s Isaharom na istoku. **11** Jer je Manasijino u plemenu Isaharovo i Asirovo: Vet-San sa selima svojim, i Ivleam sa selima svojim, i Dorani sa selima svojim, i En-Dorani sa selima svojim, i Tanašani sa selima svojim, i Megiðani sa selima svojim; ta tri kraja. **12** Ali sinovi Manasijini ne mogoše izagnati Hananeja iz tijeh gradova, nego Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji. **13** Ali kad ojaèe sinovi Izrailjevi, udariše danak na Hananeje, ali ih ne izagnaše. **14** A sinovi Josifovi rekoše Isusu govoreæi: zašto si nam dao u našljedstvo jedan dio i jedno uže, kad je nas množina i Gospod nas je blagoslovio dove? **15** A Isus im reče: kad vas je množina, idite u šumu, i ondje okréite sebi u zemlji Ferezejskoj i Rafajskoj, ako vam je tijesna gora Jefremova. **16** A sinovi Josifovi rekoše: neæe nam biti dosta ova gora; a sví Hananeji koji žive u dolini imaju gvozdena kola; i oni koji su u Vet-Sanu i u selima njegovijem i oni koji su u dolini Jezraelskoj. **17** A Isus reče domu Josifovu, Jefremu i Manasiji, govoreæi: velik si narod i silan si, neæe imati jednoga dijela. **18** Nego gora neka bude tvoja; ako je šuma, isijeci je, pak æe imati međe njezine; jer æe izagnati Hananeje, ako i imaju gvozdena kola, ako i jesu jaci.

18 I sabra se sav zbor sinova Izrailjevih u Silom i ondje namjetiše šator od sastanka, pošto pokoriše zemlju. **2** Ali još bijaše sinova Izrailjevih sedam plemena, kojima ne bi dato našljedstvo. **3** I Isus reče sinovima Izrailjevijem: dokle æete oklijevati, te ne idete i uzmete zemlju koju vam je dao Gospod Bog otaca vaših? **4** Izberite između sebe po tri èovjeka iz svakoga plemena, pa neka se dignu i proðu zemlju, i neka je prepišu na našljedstva svoja, pa onda neka dođu k meni. **5** I neka je razdijele na sedam dijelova; Juda æe ostati u svojim međama s juga, i dom æe Josifov ostati u međama svojim sa sjevera. **6** A vi prepišite zemlju na sedam dijelova, i donesite amo k meni, da bacim ždrjeb za plemena vaša ovdje pred Gospodom Bogom našim. **7** Jer

Leviti nemaju dijela među vama, jer je sveštenstvo Gospodnje njihovo našlijedstvo; a Gad i Ruvim i polovina plemena Manasijina primiše našlijedstvo svoje s onu stranu Jordana na istoku, koje im dade Mojsije sluga Gospodnj. 8 Tada ustaše ljudi i pođoše; a Isus zapovjedi ljudima koji otidoše da preprišu zemlju govoreći: idite i prođite zemlju i preprišite je, pa onda dođite k meni, te æu baciti ždrijeb za vas ovđe pred Gospodom u Silomu. 9 I otidoše ljudi i prođoše zemlju i prepisaše je u knjigu selo po selo na sedam dijelova; potom se vratiše k Isusu u oko u Silom. 10 I Isus baci ždrijeb za njih u Silomu pred Gospodom, i onđe podijeli Isus zemlju među sinove Izraileve po dijelovima njihovim. 11 I izide ždrijeb za pleme sinova Venijaminovih po porodicama njihovim, i dože međa dijela njihova među sinove Judine i sinove Josifove. 12 I bi im međa sa sjevera do Jordana, i ona ide pokraj Jerihona sa sjevera i pruža se na goru k zapadu, i izlazi u pustinju Vet-Aven; 13 A odatle ide ta međa do Luzu, s južne strane Luzu, a to je Vetiil, i slazi do Atarot-Adara pokraj gore koja je s juga Vet-Oronu donjemu. 14 Otuda izlazi međa i savija se pokraj mora k jugu od gore, koja je prema Vet-Oronu na jug, i izlazi na Kirijat-Val, a to je Kirijat-Jarim, grad sinova Judinijeh. To je zapadna strana. 15 A južna strana od kraja Kirijat-Jarima, i izlazi ta međa k zapadu, pa ide na izvor vode Neftoje, 16 i slazi ta međa nakraj gore koja je prema dolini sina Enomova a u dolini Rafajskoj k zapadu, i ide preko doline Enomove pokraj Jevuseja k jugu, i slazi na izvor Rogilj; 17 Potom se obræe od sjevera i ide na En-Semes, a otuda ide na Galilot, koji je prema gori Adumimskoj, i slazi na kamen Voana sina Ruvimova; 18 Otuda ide stranom koja je prema Aravi k sjeveru i slazi u Aravu; 19 Potom ide pokraj Vet-Ogle k sjeveru i udara u zaliv slanoga mora sa sjeverne strane do kraja Jordana na jugu. To je južna međa. 20 A Jordan je međa s istoène strane. To je našlijedstvo sinova Venijaminovih s međama njihovim unaokolo po porodicama njihovim. 21 A gradovi plemena sinova Venijaminovih po porodicama njihovim jesu: Jerihon i Vet-Ogla i Emek-Kesis, 22 i Vet-Arava i Semarajim i Vetiil, 23 i Avin i Fara i Ofra, 24 i Hefar-Amoma i Ofnija i Gava; dvanaest gradova sa selima svojim; 25 Gavaon i Rama i Virot, 26 i Mispa i Hefira i Mosa, 27 i Rekem i Jerfall i Tarala, 28 i Sila, Elef i Jesus, a to je Jerusalim, Gavat, Kirijat; èetrnaest gradova sa selima svojim. To je našlijedstvo sinova Venijaminovih po porodicama njihovim.

19 Potom izide drugi ždrijeb za Simeuna, pleme sinova Simeunovih po porodicama njihovim, i bi našlijedstvo njihovo usred našlijedstva sinova Judinijeh. 2 I dopade im u našlijedstvo Vir-Saveja i Saveja i Molada, 3 i Asar-Sual i Vala i Asem, 4 i Eltolad i Vetul i Orma, 5 i Siklag i Vet-Markavot i Asar-Susa, 6 i Vet-Levaot i Saruen; trinaest gradova sa selima svojim; 7 Ajin, Remon i Eter i Asan, èetiri grada sa selima svojim; 8 i sva sela što bijahu oko tijeh gradova dori do Valat-Vira, a to je Ramat južni. To je našlijedstvo plemena sinova Simeunovih po porodicama njihovim. 9 Od dijela sinova Judinijeh dopade našlijedstvo sinovima Simeunovim, jer dio sinova Judinijeh bijaše velik za njih, zato sinovi Simeunovi dobije našlijedstvo na njihovu našlijedstvu. 10 Potom izide treće ždrijeb za sinove Zavulonove po porodicama njihovim; i međa našlijedstvu njihovu bi do Sarida. 11 A odatle ide međa njihova pokraj mora na Maralu, i dopire do Davaseta, i ide na potok koji je prema Jokneamu. 12 Pa se okreće od Sarida na istok do međe Kislot-Tavorske, i ide na Davrat i izlazi do Jafe; 13 Otuda ide opet k istoku do Gita-Efera, a to je Ita-Kasin, i izlazi na Remon-Metoar, a to je Neja; 14 Otuda se savija međa k sjeveru na Anatona, i izlazi u dolinu Jeftail, 15 S Katatom i s Nalalom i Simronom i Idalom i Vitlejemom, dvanaest gradova sa selima svojim. 16 To je našlijedstvo sinova Zavulonovih po

porodicama njihovim, to su gradovi i sela njihova. 17 Za Isahara izide ždrijeb èetvrti, za sinove Isaharove po porodicama njihovim; 18 A međa im bi: Jezrael i Kesulot i Sunim, 19 I Aferajim i Seon i Anaharat, 20 I Ravit i Kision i Aves, 21 I Remet i En-Ganim i En-Ada i Vet-Fasis, 22 A otuda ide međa na Tavor i na Sahasimu i Vet-Semes, i udara u Jordan; šesnaest gradova sa selima svojim. 23 To je našlijedstvo plemena sinova Isaharovih po porodicama njihovim; to su gradovi i sela njihova. 24 Potom izide ždrijeb peti za pleme sinova Asirovih po porodicama njihovim. 25 I međa im bi: Helkat i Alija i Veten, i Ahsaf, 26 I Alameleh i Amad i Misal, i pruža se do Karmela k moru i do Sihor-Livnat, 27 I odatle se savija k istoku na Vet-Dagon, i dopire do Zavulona i do doline Jeftaila k sjeveru, i do Vetemeka i Naila, i ide do Havula nalijevo; 28 I Hevron i Reov i Amon i Kana dori do Sidona velikoga; 29 Otuda se savija međa na Ramu i do tvrdoga grada Tira, a otuda se savija na Osu i izlazi na more pokraj dijela Ahsivskoga; 30 I Ama i Afek i Reov; dvadeset i dva grada sa selima svojim. 31 To je našlijedstvo plemena sinova Asirovih po porodicama njihovim, to su gradovi i sela njihova. 32 Za sinove Neftalimove izide ždrijeb šesti, za sinove Neftalimove po porodicama njihovim, 33 I međa im bi od Elafa i od Alona do Sananima, i od Adami-Nekeva i Javnila do Lakuma, i izlazi na Jordan; 34 Potom se obræe međa na zapad k Aznot-Tavoru, i ide na Ukok, i dopire do Zavulona s juga i do Asira sa zapada i do Jude na Jordanu s istoka. 35 A tvrdi su gradovi: Sidim, Ser i Amat, Rakat i Hinerot, 36 I Adama i Rama i Asor, 37 I Kedes i Edrej i En-Asor, 38 I Iron Migdalil, Orem i Vet-Anat i Vet-Semes; devetnaest gradova sa selima svojim. 39 To je našlijedstvo plemena sinova Neftalimovih po porodicama njihovim, to su gradovi sa selima svojim. 40 Sedmi ždrijeb izide za pleme sinova Danovih po porodicama njihovim, 41 I međa našlijedstvu njihovu bi Sara i Estaol i Ir-Semes, 42 I Salavin i Ajalon i Jetla, 43 I Elon i Tamnata i Akaron, 44 I Eltekon i Giveton i Valat, 45 I Jud i Vani-Varak i Gat-Rimon, 46 I Me-Jarkon i Rakon s međama svojim prema Jopu. 47 Ali međe sinova Danovih izidoše male za njih; zato izidoše sinovi Danovi i udariše na Lesem i uzeše ga i pobije oštrijem maëem i osvojiše ga, i naseliše se u njemu, i Lesem prozvaše Dan po imenu Dana oca svojega. 48 To je našlijedstvo plemena sinova Danovih po porodicama njihovim; to su gradovi i sela njihova. 49 A kad podijeliše zemlju po međama njezinim, dadoše sinovi Izrailevi našlijedstvo Isusu sinu Navinu među sobom. 50 Po zapovijesti Gospodnjoj dadoše mu grad koji zaiska, Tamnat-Sarah u gori Jefremovoj, a on sagradi grad i naseli se u njemu. 51 To su našlijedstva koja Eleazar sveštenik i Isus sin Navin i glavari porodica otaèikh u plemenima sinova Izrailevih podijeliše ždrijebom u Silomu pred Gospodom na vratima šatora od sastanka, i tako podijeliše zemlju.

20 Potom reèe Gospod Isusu govoreći: 2 Kaži sinovima Izrailevijem i reci: Odredite gradove za uteœista, za koje sam vam govorio preko Mojsija, 3 Da onamo uteœee krvnik koji ubije koga nehotice, ne misleæi, da vam budu uteœista od osvetnika. 4 Pa kad ko uteœee u koji od tijeh gradova, neka stane pred vratima gradskim i neka kaže starješinama onoga grada stvar svoju, pa neka ga prime k sebi, i dadu mu mjesto da sjedi kod njih. 5 I ako doðe za njim osvetnik, neka mu ne dadu krvnika u ruke, jer je nehotice ubio bližnjega niti je prije mrzio na nj. 6 Nego neka sjedi u gradu onom dokle ne stane pred zbor na sud, do smrti poglavara sveštenièkoga koji bude onda, tada neka se krvnik vrati i ide u svoj grad i svojoj kuæi, u grad iz kojeg je utekao. 7 I odijeliše Kedes u Galileji u gori Neftalimovoj i Sihem u gori Jefremovoj i Kirijat-Arvu, to je Hevron, u gori Judinoj. 8 A preko Jordana od Jerihona na istok odrediše Vosor u pustinji, u ravni, od plemena Ruvimova, i Ramot u Galadu od plemena Gadova, i

Golan u Vasanu od plemena Manasijina. **9** To su gradovi određeni svijem sinovima Izrailjevijem i došlaku koji se bavi među njima, da uteće u njih ko god ubije koga nehotice i da ne pogine od ruke osvetnikove dokle ne stane pred zbor.

21 Tada dođoše glavari otačkih porodica Levitskih k Eleazaru svešteniku i k Isusu sinu Navinu i glavarima porodica otačkih i plemenima sinova Izrailjevijeh. **2** I rekoše im u Silomu u zemljiji Hananskoj govoreći: Gospod je zapovjedio preko Mojsija da nam se dadu gradovi gdje æemo živjeti i podgraða njihova za stoku našu. **3** I dadoše sinovi Izrailjevi Levitima od našljedstva svojega po zapovijesti Gospodnjog ove gradove i podgraða njihova: **4** Izide ţdrijeb za porodice Katove; i dopade sinovima Arona sveštenika između Levita ţdrijebom trinaest gradova od plemena Judina i od plemena Simeunova i od plemena Venijaminova. **5** A ostalijem sinovima Katovjem dopade ţdrijebom deset gradova od porodica plemena Jefremova i od plemena Danova i od polovine plemena Manasijina. **6** A sinovima Girsonovijem dopade ţdrijebom od porodica plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od polovine plemena Manasijina u Vasanu trinaest gradova; **7** Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova. **8** Dadoše dakle sinovi Izrailjevi Levitima te gradove i podgraða njihova ţdrijebom, kao što bješe zapovjedio Gospod preko Mojsija. **9** I dadoše od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh ove gradove koji se kazuju po imenima; **10** I dopade sinovima Aronovijem od porodica Katovijeh između sinova Levijevih, za koje pade prvi ţdrijeb, **11** Njima dopade: Kirijat-Arva, a Arva je otac Anakov, a taj je grad Hevron u gori Judinoj, s podgrađem svojim unaokolo. **12** A polje oko toga grada i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefoniniju u našljedstvo. **13** Dadoše dakle sinovima Arona sveštenika grad za utečište krvniku Hevron s podgrađem, i Livnu s podgrađem. **14** I Jatir s podgrađem, i Estemoju s podgrađem, **15** I Olon s podgrađem, i Davir s podgrađem, **16** I Ajin s podgrađem, i Jutu s podgrađem, i Vet-Semes s podgrađem: devet gradova od ta dva plemena. **17** A od plemena Venijaminova Gavaon s podgrađem, i Gavaju s podgrađem, **18** Anatot s podgrađem, i Almon s podgrađem: èetiri grada. **19** Svega gradova sinova Arona sveštenika trinaest gradova s podgrađima. **20** A porodicama sinova Katovijeh, Levitima, što ih još bješe od sinova Katovijeh, dopadoše na njihov ţdrijeb gradovi od plemena Jefremova; **21** Dopade im grad za utečište krvniku Sihem s podgrađem u gori Jefremovoj, i Gezer s podgrađem, **22** I Kivsajim s podgrađem, i Vet-Oron s podgrađem: èetiri grada; **23** A od plemena Danova: Eltekon s podgrađem, Giveton s podgrađem, **24** Ajalon s podgrađem, Gat-Rimon s podgrađem: èetiri grada. **25** A od polovine plemena Manasijina: Tanah s podgrađem i Gat-Rimon s podgrađem: dva grada. **26** Svega deset gradova s podgrađima dadoše porodicama sinova Katovijeh ostalijem. **27** A sinovima Girsonovijem između porodica Levitskih dadoše od polovine plemena Manasijina grad za utečište krvniku Golani u Vasanu s podgrađem, i Vesteru s podgrađem: dva grada; **28** A od plemena Isaharova: Kison s podgrađem, Davrot s podgrađem. **29** Jarmut s podgrađem, En-Ganim s podgrađem: èetiri grada; **30** A od plemena Asirova: Misal s podgrađem, Avdon s podgrađem, **31** Helkat s podgrađem, i Reov s podgrađem: èetiri grada; **32** A od plemena Neftalimova grad za utečište krvniku Kedes u Galileji s podgrađem, i Amot-Dor s podgrađem, i Kartan s podgrađem: tri grada. **33** Svega gradova sinova Girsonovijeh po porodicama njihovijem trinaest gradova s podgrađima. **34** A porodicama sinova Merarijevih, ostalijem Levitima, dadoše od plemena Zavulonova Jokneam s podgrađem,

Kartu s podgrađem, **35** Dimnu s podgrađem, Nalol s podgrađem: èetiri grada; **36** A od plemena Ruvimova: Vosor s podgrađem, i Jazu s podgrađem, **37** Kedimot s podgrađem, i Mifat s podgrađem: èetiri grada; **38** A od plemena Gadova: grad za utečište krvniku Ramot u Galadu s podgrađem, i Mahanajim s podgrađem. **39** Esevon s podgrađem, Jazir s podgrađem; svega èetiri grada. **40** Sve ove gradove dadoše sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem, što još bijahu između porodica Levitskih; i dođe na ţdrijeb njihov dvanaest gradova. **41** Svega gradova Levitskih u našljedstvu sinova Izrailjevijeh bješe èetrdeset i osam gradova s podgrađima. **42** A svi gradovi imaju svoja podgrađa unaokolo; tako je u svakoga grada. **43** Tako dade Gospod Izraelju svu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da æee im je dati, i naslijediše je i naseliše se u njoj. **44** I umiri ih Gospod otsvuda unaokolo, kao što se zakleo ocima njihovijem; i нико se ne održa pred njima od svijeh neprijatelja njihovijeh; sve neprijatelje njihove predade im Gospod u ruke. **45** Ništa ne izosta od svega dobra što bješe obrekao Gospod domu Izraeljevu; sve se zbi.

22 Tada sazva Isus sinove Ruvimove i sinove Gadove i polovinu plemena Manasijina, **2** I reèe im: vi držaste sve što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnj, i slušaste glas moj u svemu što sam vam zapovijedao. **3** Ne ostaviste braæee svoje dugo vremena, do ovoga dana, i dobro èuvaste zapovijest Gospoda Boga svojega. **4** A sada Gospod je Bog vaš smirio braæeu vašu, kako im je rekao; sada dakle vratite se i idite u šatore svoje u zemlju našljedstva svojega, koju vam je dao Mojsije sluga Gospodnj s onu stranu Jordana. **5** Samo pazite dobro da vršite zapovijest i zakon, što vam je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnj, da ljubite Gospoda Boga svojega i da hodite svijem putovima njegovijem, i èuvate zapovijesti njegove i držite ih se, i da mu služite svijem srcem svojim i svom dušom svojom. **6** I blagoslovi ih Isus, i otpusti ih da idu u svoje šatore. **7** A polovini plemena Manasijina bješe dao Mojsije našljedstvo u Vasanu, a drugoj polovini dade Isus s braæom njihovom s ovu stranu Jordana k zapadu. I otpuštajuæi ih Isus u šatore njihove blagoslovi ih, **8** I reèe im govoreći: s velikim blagom vraæate se u šatore svoje, sa stokom vrlo mnogim; sa srebrom i zlatom i mjeđu i gvožđem i odijelom vrlo mnogim; podijelite plijen od neprijatelja svojih s braæom svojom. **9** I vrativši se sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina otidoše od sinova Izrailjevijeh iz Siloma, koji je u zemljiji Hananskoj, iduæi u zemlju Galadsku, u zemlju našljedstva svojega, koju naslijediše, kako bješe Gospod zapovjedio preko Mojsija. **10** A kad dođoše na među Jordanskiju u zemlji Hananskoj, naèiniše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina oltar onđe na Jordanu, oltar velik i naoèit. **11** I èuše sinovi Izrailjevi gdje se gorovi: gle, sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina naèiniše oltar prema zemljiji Hananskoj na među Jordanskoj, pokraj sinova Izrailjevijeh. **12** A kad èuše sinovi Izrailjevi, skupi se sav zbor sinova Izrailjevijeh u Silom da idu da se biju s njima. **13** I poslaše sinovi Izrailjevi k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku Finesa sina Eleazaru svešteniku, **14** I s njim deset knezova, po jednoga kneza od doma otaèkoga od svih plemena Izrailjevijeh, a svaki ih bješe poglavar u domu otaca svojih u tisuæama Izrailjevijem. **15** A oni dođoše k sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i polovini plemena Manasijina u zemlju Galadsku, i rekoše im govoreći: **16** Okavo veli sav zbor Gospodnj: kakav je to grijeh kojim se ogriješioste Bogu Izraeljevu odvrativši se danas od Gospoda naèinivši oltar da se odmetnete danas od Gospoda? **17** Malo li nam je grijeha Fegorova, od kojega se još nijesmo oèistili do danas i s kojega dođe pogibao na zbor Gospodnj, **18** Te se danas odvraæete od Gospoda, i odmeæete

se danas od Gospoda, da se sjutra razgnjevi na sav zbor Izrailjev?

19 Ako je zemlja našljedstva vašega neeista, prijeđite u zemlju našljedstva Gospodnjega, u kojoj stoji šator Gospodnji, i uzmite našljedstvo među nama; samo se ne odmećete od Gospoda i ne odmećete se od nas gradeći sebi oltar mimo oltar Gospoda Boga našega. **20** Nije li se Ahan sin Zarin ogriješio o stvari proklete, te dođe gnjev na sav zbor Izrailjev? i on ne pogibe sam za grijeh svoj. **21** A sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i polovina plemena Manasijina odgovoriše i rekoše poglavarima tisuæa Izrailjevih: **22** Gospod Bog nad bogovima, Gospod Bog nad bogovima, on zna, i Izrael neka zna. Ako smo radi odmetati se i griješiti Gospodu, neka nas ne saæeva danas. **23** Ako smo naeñili oltar da se odvratimo od Gospoda ili da prinosimo na njemu žrtve paljenice ili dare ili da prinosimo na njemu žrtve zahvalne, Gospod neka traži. **24** Nego to uèinimo bojeæi se ovoga: rekosmo: sjutra æe reæi sinovi vaši sinovima našim govoreæi: šta vi imate s Gospodom Bogom Izrailjevim? **25** Među je postavio Gospod između nas i vas, sinovi Ruvimovi i Gadovi, Jordan; vi nemate dijela u Gospodu. Te æe sinovi vaši odbiti sinove naše da se ne boje Gospoda. **26** Zato rekosmo: uèinimo tako, i naeñimo oltar, ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, **27** Nego da bude svjedok među nama i vama, i među natražjem našim nakon nas, da bismo služili Gospodu pred njim žrtvama svojim paljenicama i prinosima svojim, i žrtvama svojim zahvalnim, i da ne bi rekli kad god sinovi vaši sinovima našim: vi nemate dijela u Gospodu. **28** Jer rekosmo: ako kad reku tako nama ili natražju našemu, tada æemo im kazati: vidite sliku od oltara Gospodnjega koju naeñiše oci naši ne za žrtvu paljenicu ni za drugu žrtvu, nego da je svjedoæanstvo među nama i vama. **29** Ne daj Bože da se odmeæemo Gospodu i da se danas odvraæamo od Gospoda naeñivši oltar za žrtvu paljenicu, za dar ili za prinos, mimo oltar Gospoda Boga našega, koji je pred šatorom njegovijem. **30** A kad èu Fines sveštenik i knezovi od zbora, poglavari od tisuæa Izrailjevih koji bijahu s njim, rijeæi koje im rekoše sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi i sinovi Manasijini, bi im po volji. **31** I reèe Fines sin Eleazara sveštenika sinovima Ruvimovijem i sinovima Gadovijem i sinovima Manasijinim: danas poznamo da je među nama Gospod kad se ne ogriješite Gospodu tijem grijehom, i saæuvaste sinove Izraeljeve od ruku Gospodnjih. **32** I Fines sin Eleazara sveštenika i oni knezovi vratiše se od sinova Ruvimovijeh i od sinova Gadovijeh iz zemlje Galadske u zemlju Hananskiju k sinovima Izrailjevijem, i javiše im stvar. **33** I bi po volji sinovima Izraeljevijem; i hvališe Boga sinovi Izraeljevi, i ne govoriše više da idu da se biju s njima da potru zemlju, u kojoj žive sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi. **34** I prozaæe sinovi Ruvimovi i sinovi Gadovi onaj oltar Ed govoreæi: svjedok je među nama da je Gospod Bog.

23 A poslije mnogo vremena, pošto Gospod umiri Izraelija od svih neprnjatelja njegovijeh unaokolo, i Isus bi star i vremenit, **2** Dozva Isus sve sinove Izraeljeve, starješine njihove i poglavare njihove i sudije i upravitelje njihove, i reèe im: ja sam star i vremenit; **3** A vi ste vidjeli sve što je uèinio Gospod Bog vaš svijem ovijem narodima vas radi, jer je Gospod Bog vaš sam vojevao za vas. **4** Vidite, razdijelio sam vam ždrjebov ove narode, koji ostaše, u našljedstvo po plemenima vašim od Jordana, sve narode koje istrijebili do velikoga mora na zapad. **5** I Gospod Bog vaš razagnaæe ih ispred vas i istrijebiæe ih ispred vas, i naslijedæete zemlju njihovu, kao što vam je rekao Gospod Bog vaš. **6** Zato ukrijepite se dobro da držite i tvorite sve što je napisano u knjizi zakona Mojsijeva, da ne ostupate od njega ni nadesno ni nalijevo, **7** Da se ne pomješate s tijem narodima što su ostali među vama, i da ne pomijejeti imena bogova njihovih, i da se ne kunete njima niti da im služite niti im se klanjate. **8** Nego se držite Gospoda Boga svojega, kao što ste èinili do danas. **9**

Zato je Gospod odagnao ispred vas narode velike i jake, i niko se nije održao pred vama do danas. **10** Jedan èovjek između vas gonjæe tisuæu, jer Gospod Bog vaš vojuje za vas, kao što vam je rekao. **11** Pazite dakle dobro da ljubite Gospoda Boga svojega. **12** Jer ako se odvratite i pristanete za ostatkom tijeh naroda što su još ostali među vama, i s njima se oprijateljite i pomiješate se s njima i oni s vama, **13** Znajte zaista da Gospod Bog vaš neæe više izgoniti tijeh naroda ispred vas, nego æe vam oni postati zamka i mreža, i bièe bokovima vašim, i trnje oèima vašim, dokle ne izginete na ovoj dobroj zemlji koju vam je dao Gospod Bog vaš. **14** I evo, ja idem sada kuda ide sve na zemlji; poznajte dakle svijem srcem svojim i svom dušom svojom da nije izostalo ništa od svega dobra što vam je obrekao Gospod Bog vaš, sve vam se navršilo, nije izostalo ništa. **15** A kako vam se navršilo svako dobro što vam je obrekao Gospod Bog vaš, tako æe Gospod pustiti na vas sva zla, dokle vas ne istrijebi s ove dobre zemlje, koju vam je dao Gospod Bog vaš, **16** Ako prestupite zavjet Gospoda Boga svojega koji vam je zapovjedio, i otidete da služite drugim bogovima, i stanete im se klanjati; i raspaliæe se gnjev Gospodnjii na vas, i nestaaæe vas brzo s te dobre zemlje, koju vam je dao.

24 Potom sabra Isus sva plemena Izraeljeva u Sihem, i sazva starješine Izraeljeve i poglavare njegove i sudije njegove i upravitelje njegove, i stadoše pred Bogom. **2** I reèe Isus svemu narodu: ovako veli Gospod Bog Izraeljev: s onu stranu rijeke živeše negda oci vaši, Tara otac Avramov i otac Nahorov, i služiše drugim bogovima. **3** Ali uzeh oca vašega Avrama ispreko rijeke i provedoh ga kroz svu zemlju Hanansku i umnožih sjeme njegovog davši mu Isaka. **4** A Isaku dadoh Jakova i Isava, i dadoh Isavu goru Sir da je njegova; a Jakov i sinovi njegovi sidoše u Misir. **5** I poslah Mojsija i Arona, i muëeli Misir, kako uèinih usred njega, potom vas izvedoh. **6** A kad izvedoh iz Misira oce vaše, dodoše na more, a Misirci gnaše oce vaše s kolima i s konjicima do Crvenoga Mora. **7** Tada zapaviše ka Gospodu, i postavih tamu između vas i Misiraca, i navedoh na njih more koje ih zatrpa, i oèi vaše vidješe šta uèinih od Misiraca; potom ostaste u pustinji dugo vremena. **8** Iza toga dovedoh vas u zemlju Amoreja koji živiljahu s onu stranu Jordana; i oni se pobiše s varma, ali ih dadoh vama u ruke, te naslijediste zemlju njihovu, i istrijebih ih ispred vas. **9** A Valak sin Seforov car Moavski podiže se da se bije s Izraeljem, i posla te dozva Valama sina Veorova da vas prokune. **10** Ali ne htih poslušati Valama, te vas on još blagoslovi, i izbavih vas iz ruke njegove. **11** Potom prijeđoste preko Jordana, i dodoše pod Jerihon, i biše se s vama Jerihonjani, Amoreji i Ferezeji i Hananeji i Heteji i Gergesiji i Jevjeji i Jevuseji; i dadoh ih vama u ruke. **12** I poslah pred vama stržljene, koji ih izagnaæe ispred vas, dva cara Amorejska; ne maæem tvojim ni lukom tvojim. **13** I dadoh vam zemlju, koje ne radiste, i gradove, kojih ne gradiste, i u njima živate; iz vinograda i iz maslinika, kojih nijeste sadili, jedete. **14** Zato sada bojte se Gospoda i služite mu vjerno i istinito; i povrzite bogove, kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke i u Misiru, pa služite Gospodu. **15** Ako li vam nije drago služiti Gospodu, izberite sebi danas kome æete služiti: ili bogove kojima su služili oci vaši s onu stranu rijeke, ili bogove Amoreja u kojih zemlji živite; a ja i dom moj služiæemo Gospodu. **16** A narod odgovori i reèe: ne daj Bože da ostavimo Gospodu da služimo drugim bogovima. **17** Jer Gospod Bog naš, on je izveo nas i oce naše iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, i on je uèinio pred našim oèima one znake velike, i èuvaæo nas cijelijem putem kojim idosmo, i po svijetu narodima kroz koje proðosmo. **18** I Gospod je istjerao ispred nas sve narode i Amoreje, koji živiljahu u ovoj zemlji; i mi æemo služiti Gospodu, jer je Bog naš. **19** A Isus reèe narodu: ne možete služiti Gospodu, jer je svet Bog, Bog revnitelj, neæe

podnosit vaše nevjere i vaših grijeha. **20** Kad ostavite Gospoda i stanete služiti tuđim bogovima, okrenuæe se i zlo æee vam uèiniti, i istrijebiæe vas, pošto vam je dobro éinio. **21** A narod reèe Isusu: ne, nego æemo Gospodu služiti. **22** A Isus reèe narodu: sami ste sebi svjedoci da ste izabrali sebi Gospoda da mu služite. I oni rekoše: svjedoci smo. **23** Povrzite dakle bogove tuðe što su meðu vama, i privijte srce svoje ka Gospodu Bogu Izrailjevu. **24** A narod reèe Isusu: Gospodu Bogu svojemu služiæemo i glas njegov slusaæemo. **25** Tako uèini Isus zavjet s narodom onaj dan i postavi im uredbe i zakone u Sihemu. **26** I zapisa Isus ove rijeëi u knjigu zakona Božjeg; i uzevši kamen velik podiže ga ondje pod hrastom koji bijaše kod svetinje Gospodnje. **27** I reèe Isus svemu narodu: evo, kamen ovaj neka vam bude svjedoèanstvo; jer je èuo sve rijeëi Gospodnje, koje nam je govorio; i neka vam bude svjedoèanstvo da ne biste slagali Bogu svojemu. **28** Potom raspusti Isus narod, svakoga na njegovo našljedstvo. **29** A poslije ovih stvari umrije Isus sin Navin sluga Gospodnj, kad mu bijaše sto i deset godina. **30** I pogreboše ga u meðama našljedstva njegova u Tamnat-Sarahu, koji je u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu. **31** I služi Izrailj Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina, koje dugo živeše iza Isusa i koje znahu sva djela Gospodnja, koja uèini Izrailju. **32** I kosti Josifove, koje donesoše sinovi Izrailjevi iz Misira, pogreboše u Sihemu, u dijelu polja koje je kupio Jakov od sinova Emora oca Sihemova za sto novaca; i biše u sinova Josifovih u našljedstvu njihovu. **33** I Eleazar sin Aronov umrije, i pogreboše ga na brdu Finesa sina njegova, koje mu bješe dano u gori Jefremovoj.

Sudije

1 A po smrti Isusovoj upitâše sinovi Izrailjevi Gospoda govoreâ: **2** Ko æe između nas iæi prvi na Hananeje da se bije s njima? **3** I Gospod reèe: Juda neka ide; eto dao sam mu zemlju u ruke. **4** A Juda reèe Simeunu bratu svojemu: hajde sa mnom na mojo da se bijemo s Hananejima; pak æu i ja iæi s tobom na tvoj dio. I poðe Simeun s njim. **5** I izide Juda; i dade im Gospod Hananeje i Ferezeje u ruke, i pobîše ih u Vezeku deset tisuæa ljudi. **6** Jer naðoše Adoni-Vezeku u Vezku, i udariše na nj, i pobîše Hananeje i Ferezeje. **7** I pobježe Adoni-Vezek, a oni ga potjeraše i uhvativši ga otsjekoše mu palce u ruku i u nogu. **8** Tada reèe Adoni-Vezek: sedamdeset careva otsjeèenijeh palaca u ruku i u nogu kupiše što bješe pod mojim stolom; kako sam èinio, tako mi plati Bog. I odvedoše ga u Jerusalim, i ondje umrije. **9** Jer sinovi Judini udariše na Jerusalim i uzeše ga, i isjekoše graðane ostrijem maëem, a grad sažegoše ognjem. **10** Potom izidoše sinovi Judini da vojuju na Hananeje, koji živiljahu u gori i na jugu i u ravni. **11** I Juda izide na Hananeje koji živiljahu u Hevronu, a Hevronu bijaše preðe ime Kirjat-Arvu; i pobîše Sesaja i Ahimana i Talmaja. **12** A odatle otidoše na Daviranu, a Daviru prije bješe ime Kirjat-Sefer. **13** I reèe Halev: ko savlada Kirjat-Sefer i uzme ga, daæeu mu Ahsu kær svoju za ženu. **14** I uze ga Gotonilo, sin Kenezov, mlaði brat Haleova; i dade mu Ahsu kær svoju za ženu. **15** I kad polažaše, nagovaraše ga da ište u oca njezina polje; pa skoëi s magarca. A Halev joj reèe: što ti je? **16** A ona mu reèe: daj mi dar; kad si mi dao suhe zemlje, daj mi i izvora vodenih. I dade joj Halev izvore gornje i izvore donje. **17** A i sinovi Keneja tasta Mojsijeva izidoše iz grada palmova sa sinovima Judinjem u pustinju Judinu, koja je na jugu od Arada. I došavši živiljahu s narodom. **18** Potom izide Juda sa Simeunom bratom svojim, i pobîše Hananeje koji živiljahu u Sefatu, i raskopaše ga, i prozva se grad Orma. **19** I Gazu uze Juda s međama njezinim, i Askalon s međama njegovijem, i Akaron s međama njegovijem. **20** Jer Gospod bješe s Judom, te osvoji goru; ali ne izagna onijeh koji živiljahu u dolini, jer imahu gvozdena kola. **21** I dadoše Halevu Hevron, kao što bješe zapovjedio Mojsije, a on izagna odande tri sina Enakova. **22** A sinovi Venijaminovi ne izagnaše Jevuseja koji živiljahu u Jerusalimu; nego Jevuseji ostaše u Jerusalimu sa sinovima Venijaminovijem do ovoga dana. **23** Izidoše i sinovi Josifovi na Vetiþ, i Gospod bijaše s njima. **24** I uhodiše Vetiþ sinovi Josifovi, a ime gradu bješe prije Luz. **25** I uhode vidješe èovjeka koji iðaše iz grada i rekoše mu: hajde pokaži nam kuda æemo uæi u grad, pa æemo ti uèiniti milost. **26** A on im pokaza kuda æe uæi u grad; i isjekoše u gradu sve ostrijem maëem, a onoga èovjeka pustiše sa svom porodicom njegovom. **27** I otide onaj èovjek u zemlji Hetejsku, i ondje sazida grad, i prozva ga Luz; to mu je ime do danas. **28** A Manasija ne izagna stanovnika iz Vet-Sana i sela njegovijeh, ni iz Tanaha i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Dora i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Ivleama i sela njegovijeh, ni stanovnika iz Megida i sela njegovijeh; i Hananeji stadoše živjeti u toj zemlji. **29** A kad ojaëa Izrael, udari na Hananeje danak, ali ih ne izagna. **30** Ni Jefrem ne izagna Hananeja koji živiljahu u Gezeru; nego ostaše Hananeji s njim u Gezeru. **31** Zavulon ne izagna stanovnika iz Kitrona, ni stanovnika iz Lalona; nego ostaše Hananeji s njim, i plaæahu danak. **32** Asir ne izagna stanovnika iz Akona, ni stanovnika iz Sidona ni iz Alava, ni iz Ahaziva, ni iz Helve, ni iz Afika, ni iz Reova; **33** Nego Asir živiljaše među Hananejima, stanovnicima one zemlje, jer ih ne izagna. **34** Neftalim ne izagna stanovnika iz Vet-Semesa, ni stanovnika iz Vet-Anata; nego živiljaše među Hananejima stanovnicima one zemlje; i

stanovnici u Vet-Semesu i u Vet-Anatu plaæahu im danak. **35** A Amoreji priteþnjavahu sinove Danove u gori, i ne dadijahu im slaziti u dolinu. **36** I Amoreji stadoše živjeti u gori Eresu, u Ajalonu i u Salvimu; a kad osili ruka doma Josifova, plaæaše danak. **37** A meða Amorejima bješe od gore Akravimske, od stijene pa na više.

2 I doðe anđeo Gospodnji od Galgala u Vokim i reèe: izveo sam vas iz Misira i doveo vas u zemlju za koju sam se zakleo ocima vašim; i rekoh: neæeu pokvariti zavjeta svojega s vama dovijeka. **3** A vi ne hvatajte vjere sa stanovnicima te zemlje, oltare njihove raskopajte. Ali ne poslušaste glasa mojega. Šta ste to uèinili? **4** Zato i ja rekoh: neæeu ih odagnati ispred vas, nego æe van biti kao trnje, i bogovi njihovi biæee vam zamka. **5** A kad izgovori anđeo Gospodnji ove rijeèi svijem sinovima Izrailjevijem, narod podiže glas svoj i plaka. **6** Zato prozvaše ono mjesto Vokim; i ondje prinesoše žrtve Gospodu. **7** A Isus raspusti narod, i razidoše se sinovi Izrailjevi svaki na svoje našljedstvo, da naslijede zemlju. **8** I služi narod Gospodu svega vijeka Isusova i svega vijeka starješina koje živješe dugo iza Isusa i koje bijahu vidjele sva velika djela Gospodnja što uèini Izraelju. **9** Ali umrije Isus sin Navin sluga Gospodnji, kad mu bješe sto i deset godina. **10** I pogreboše ga u međama našljedstva njegova u Tamnat-Aresu u gori Jefremovoj sa sjevera gori Gasu. **11** I sav onaj naraštaj priba se k ocima svojim, i nasto drugi naraštaj iza njih, koji ne poznavaše Gospoda ni djela koja je èinio Izraelju. **12** I sinovi Izrailjevi èiniše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima. **13** I ostaviše Gospoda Boga otaca svojih, koji ih je izveo iz zemlje Misirske, i poðoše za drugim bogovima između bogova onijeh naroda koji bijahu oko njih, i klanjaše im se, i razgrnjeviše Gospoda. **14** I ostaviše Gospoda, i služiše Valu i Astarotama. **15** I razgrnjevi se Gospod na Izraelju, i dade ih u ruke ljudima koji ih pljenjahu, i prodade ih u ruke neprijateljima njihovijem unakolo, i ne moguše se više držati pred neprijateljima svojim. **16** Kuda god polažahu, ruka Gospodnja bješe protiv njih na zlo, kao što bješe rekao Gospod i kao što im se bješe zakleo Gospod; i bijahu u velikoj nevolji. **17** Tada im Gospod podizaše sudije, koji ih izbavljahu iz ruku onijeh što ih pljenjahu. **18** Ali ni sudija svojih ne slušaše, nego èiniše preljubu za drugim bogovima, i klanjaše im se; brzo zaðoše s puta kojim idoše oci njihovi slušajuæi zapovijesti Gospodnje; oni ne èiniše tako. **19** I kad im Gospod podizaše sudije, bijaše Gospod sa svakim sudijom, i izbavljaju ih iz ruku neprijatelja njihovijeh svega vijeka sudijina; jer se sažali Gospodu radi njihova uzdisanja na one koji im krivo èinju i koji ih cvijeljahu. **20** A kad sudija umrije, oni se vraæahu opet u bivahu gori od otaca svojih iduæi za bogovima drugim i služiæi im i klanjajuæi im se; ne ostavljaju se djela svojih niti putova svojih opakih. **21** Zato se raspali gnjev Gospodnji na Izraelju, i reèe: kad je taj narod prestupio moj zavjet koji sam zapovjedio ocima njihovijem, i ne poslušaše glasa mojega, **22** Ni ja neæeu više nijednoga goniti ispred njih između naroda koje ostavi Isus kad umrije, **23** Da njima kušam Izraelja hoæe li se držati puta Gospodnjega hodeæi po njemu, kao što su se držali oci njihovi, ili neæee. **24** I Gospod ostavi te narode i ne izagna ih odmah ne predavši ih u ruke Isusu.

3 A ovo su narodi koje ostavi Gospod da njima kuša Izraelja, sve one koji ne znaju za ratove Hananske, **2** Da bi barem natraæje sinova Izrailjevih znalo i razumjelo što je rat, barem oni koji od prije nijesu znali: **3** Pet kneževina Filistejskih, i svi Hananeji i Sidonci i Jeveji, koji živiljahu na gori Livanu od gore Val-Emrona do Emata. **4** Ti narodi ostaše da se Izrael njima kuša, da se vidi hoæe li slušati zapovijesti Gospodnje, koje je zapovjedio ocima njihovijem preko Mojsija. **5** I živiljahu sinovi Izrailjevi usred Hananeja i Heteja i Amoreja i Ferezeja i Jevuseja. **6** I

ženjahu se kæerima njihovijem i udavahu kæeri svoje za sinove njihove, i služahu bogovima njihovijem. 7 I ēinjahu sinovi Izrailjevi što je zlo pred Gospodom, i zaboraviše Gospoda Boga svojega i služahu Valima i lugovima. 8 Zato se razgnjevi Gospod na Izraileju, i dade ih u ruke Husan-Risatajimu caru Mesopotamskom; i služiše sinovi Izrailjevi Husan-Risatajimu osam godina. 9 Potom vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu, i podiže Gospod izbavitelja sinovima Izrailjevijem da ih izbavi, Gotonila sina Kenezova, mlađega brata Halevova, 10 I bijaše na njemu duh Gospodnj, i suðaše Izraileju; i izide na vojsku, i predade mu Gospod u ruke Husan-Risatajima cara Mesopotamskog; i ruka njegova nadjaēa Husan-Risatajima. 11 I zemlja bi mirna ēetrdeset godina. Potom umrije Gotonilo sin Kenezov. 12 A sinovi Izrailjevi stadoše opet ēiniti što je zlo pred Gospodom; a Gospod ukrijepi Eglona cara Moavskoga na Izraileju, jer ēinjahu što je zlo pred Gospodom. 13 Jer skupi k sebi sinove Amonove i Amalike, i izšavši pobi Izraileju, i osvojiše grad palmov. 14 I sinovi Izrailjevi služiše Eglonu caru Moavskom osamnaest godina. 15 Potom vapiše sinovi Izrailjevi ka Gospodu; i Gospod im podiže izbavitelja Aoda sina Gire sina Venijaminova, ēovjeka koji bijaše ljevak. I poslaše sinovi Izrailjevi po njemu dar Eglonu caru Moavskom. 16 A Aod načini sebi maē s obje strane oštar, od lakta u dužinu; i pripasa ga pod haljine svoje uz desnu bedricu. 17 I odnese dar Eglonu caru Moavskom; a Eglon bješe ēovjek vrlo debeo. 18 I kad predade dar, otpusti ljudi koji su nosili dar. 19 Pa sam vratit se od likova kamenjenj, koji bijahu kod Galgala, reèe: imam, care, neku tajnu da ti kažem. A on reèe: muči! I otidoše od njega svi koji stajahu pred njim. 20 A Aod pristupi k njemu; a on sjedaše sam u ljetnoj sobi; pa reèe Aod: rijeè Božiju imam da ti kažem. Tada on usta s priestola. 21 A Aod poteže lijevom rukom svojom i uze maē od desne bedrice, i satjera mu ga u trbu, 22 I držak uđe za maēem, i salo se sklopi za maēem, te ne može izvuēi maēa iz trbuha; i izide nećist. 23 Potom izide Aod iz sobe, i zatvori vrata za sobom i zakljuēa. 24 A kad on otide, dođoše sluge, i pogledaše, a to vrata od sobe zakljuēana, pa rekoše: valjada ide napolje u klijeti do ljetne sobe. 25 I vea im se dosadi ēekati a vrata se od sobe ne otvoraju, te uzeše klujē i otvoriše, a gle, gospodar im leži na zemlji mrtav. 26 A Aod dokle se oni zabavise pobježe i prođe likove kamene, i uteće u Seirot. 27 I kad dođe, zatrubi u trubu ugori Jefremovoj; i sidoše s njim sinovi Izrailjevi s gore, a on naprijed. 28 Pa im reèe: hajdete za mnom, jer Gospod predade vam u ruke neprijatelje vaše Moavce. I sidoše za njim, i uzeše Moavcima brodove Jordanske, i ne dadijahu nikome prijeaēi. 29 I tada pobiose Moavce, oko deset tisuēa ljudi, sve bogate i hrabre, i nijedan ne uteće. 30 Tako u taj dan potpadoše Moavci pod ruku Izrailjevu; i zemlja bi mirna osamdeset godina. 31 A poslije njega nasto Samegar sin Anatov, i pobi šest stotina Filisteja ostanom volujskim, i izbavi i on Izraileju.

4 A po smrti Aodovo opet sinovi Izrailjevi ēiniše što je zlo pred Gospodom. 2 I Gospod ih dade u ruke Javinu caru Hananskom, koji vladase u Asoru, a vojsci njegovoj bješe vojvoda Sisara, koji živiljaše u Arosetu neznačaēkom. 3 I sinovi Izrailjevi vapiše ka Gospodu; jer on imaše devet stotina gvozdenjeh kola, i veoma pritješnjavaše sinove Izraileve dvadeset godina. 4 U to vrijeme Devora proroēica, žena Lafidotova, suðaše Izraileju. 5 I Devora stanovaše pod palmom između Rame i Vetilja u goru Jefremovoj, i dolažahu k njoj sinovi Izrailjevi na sud. 6 A ona poslavši dozva Varaka sina Avinejemova iz Kedesu Neftalimova, i reèe mu: nije li zapovjedio Gospod Bog Izrailejv: idi, skupi narod na goru Tavor, i uzmi sa sobom deset tisuēa ljudi između sinova Neftalimovih i sinova Zavulonovih? 7 Jer æeu dovesti k tebi na potok Kison Sisaru vojvodu Javinova i kola njegova i ljudstvo

njegovo, i predaēau ga tebi u ruke. 8 A Varak joj reèe: ako æeš ti iæi sa mnom, iæi æu; ako li neæeš iæi sa mnom, neæu iæi. 9 A ona reèe: ja æu iæi s tobom, ali neæeš imati slave na putu kojim æes iæi; jer æe ženi u ruku dati Gospod Sisaru. I ustavši Devora otide s Varakom u Kedes. 10 I Varak sazvavši sinove Zavulonove i Neftalimove u Kedes, povede za sobom deset tisuēa ljudi; i Devora iðaše s njim. 11 A Ever Kenejin bješe se odvojio od Keneja, od sinova Ovava tasta Mojsijeva, i bješe razapeo svoj šator kod hrastova Zanajimskih, a to je kod Kedes. 12 I javiše Sisara da je izašao Varak sin Avinejemov na goru Tavor. 13 I Sisara skupi sva kola svoja, devet stotina kola gvozdenjih, i sav narod koji bijaše s njim od Aroseta neznačaēkoga do potoka Kisona. 14 Tada reèe Devora Varaku: ustani, jer je ovo dan, u koji ti dade Gospod Sisaru u ruke. Ne ide li Gospod pred tobom? I Varak siđe s gore Tavora, i deset tisuēa ljudi za njim. 15 I Gospod smete Sisara i sva kola njegova i svu vojsku oštirim maēem pred Varakom; i Sisara siđe s kola svojih i pobježe pješice. 16 A Varak potjera kola i vojsku do Aroseta neznačaēkoga; i pade sva vojska Sisarina od oštrogma maēa, ne osta nijedan. 17 A Sisara uteće pješice do šatora Jailje žene Evera Kenejina; jer bijaše mir među Javinom carem Asorskim i domom Evera Kenejina. 18 I izide Jailja na susret Sisari, i reèe mu: skloni se, gospodaru, skloni se kod mene; ne boj se. I on se skloni kod nje u šator, i ona ga pokrijavaem. 19 A on joj reèe: daj mi malo vode da se napijem, jer sam žedan. A ona otvori mlijek i napoji ga, pa ga pokri. 20 A on joj reèe: stoj na vratima od šatora, i ako ko dođe i zapita te i reèe: ima li tu ko? reci: nema. 21 Tada Jailja žena Everova uze kolac od šatora, i uze malj u ruku, i pristupi k njemu polako, i satjera mu kolac kroz slijepje oēi, te prođe u zemlju, kad spavaše tvrd umoran, i umrije. 22 I gle, Varak tjeraje Sisaru, i Jailja mu izide na susret, i reèe mu: hodi da ti pokažem ēovjeka kojega tražiš. I uđe k njoj, i gle, Sisara ležaše mrtav, i kolac mu u slijepijem oēima. 23 Tako pokori Bog u onaj dan Javina cara Hananskoga pred sinovima Izrailevijem. 24 I ruka sinova Izrailevijeh bivaše sve teža Javinu caru Hananskom, dokle ne istrijebiše Javina cara Hananskoga.

5 I u taj dan pjeva Devora i Varak sin Avinejemov govoreāi: 2 Blagoslijajte Gospoda što učini osvetu u Izraileju i što narod dragovoljno prista. 3 Ēujte carevi, slušajte knezovi; ja, ja æu Gospodu pjevati, popjevajte Gospodu Bogu Izrailejv. 4 Gospode! kad si slazio sa Sira, kad si išao iz polja Edomskoga, zemlja se tresijaše, i nebesa kapahu, oblaci kapahu vodom. 5 Brda se rastapahu pred Gospodom; taj Sinaj pred Gospodom Bogom Izrailevijem. 6 Za vremena Samegara sina Anatova, za vremena Jailjina nesto putova, i koji iðahu stazama, iðahu krivijem putovima. 7 Nesta sela u Izraileju, nesto ih, dokle ne nastah ja, Devora, dokle ne nastah majka Izraileju. 8 On izabra nove bogove, tada rat bijaše na vratima; viðaše li se štit ili koplie među ēetrdeset tisuēa u Izraileju? 9 Srce se moje privilo k upraviteljima Izrailevijem, koji dragovoljno pristaše između naroda. Blagoslijajte Gospoda. 10 Koji jašete na bijelijem magarcicama, koji sjede u sudu i koji hodite po putovima, pripovijedajte. 11 Prestala je praska streljačka na mjestima gdje se voda crpe; onđe neka pripovijedaju pravdu Gospodnju, pravdu k selima njegovijem u Izraileju; tada æe narod Gospodnjii slaziti na vrata. 12 Ustani, ustani, Devoro; ustani, ustani, zapjevaj pjesmu; ustani, Varaēe, vodi u ropstvo roblje svoje, sine Avinejemov. 13 Sada æe potlaēeni obладati silnima iz naroda; Gospod mi dade da vladam silnima. 14 Iz Jefrema izide korijen njihov na Amalike; za tobom bješe Venijamin s narodom twojim; od Mahira izidoše koji postavljaju zakone, a od Zavulona pisari. 15 I knezovi Isaharovi biše s Devorom, Isahar kao i Varak bi poslan u dolinu s ljudima koje voðaše. U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih

misli. **16** Što si sjedio među torovima slušajući kako bleje stada? U dijelu Ruvimovu bijahu ljudi visokih misli. **17** Galad osta s onu stranu Jordana; a Dan što se zabavi kod lađa? Asir zašto sjede na brijezu morskom i u krševima svojim osta? **18** Zavulon je narod koji dade dušu svoju na smrt, tako i Neftalim, na visokom polju. **19** Dođoše carevi, biše se; biše se carevi Hananski u Tanahu na vodi Megidskoj; ali ni mrve srebra ne dobiše. **20** S neba se vojeva, zvijezde s mesta svojih vojevaše na Sisaru. **21** Potok Kison odnese ih, potok Kadimin, potok Kison; pogazila si, dušo moja, snažno. **22** Tada izotpadaše konjima kopita od tjeranja junaka njihovijeh. **23** Prokljinite Miroz, reče anđeo Gospodnj, prokljinite stanovnike njegove; jer ne dođoše u pomoć Gospodu, u pomoć Gospodu s juncima. **24** Da je blagoslovena mimo žene Jailija žena Evera Kenejinu; mimo žene u šatorima da je blagoslovena. **25** Zaiska vode, mljeka mu dade, u gospodskoj zdjeli donese mu povlaku. **26** Lijevom rukom maši se za kolac a desnom za malj kovački, i udari Sisaru, razmrksa mu glavu; probode i probi mu slijepje oči. **27** Među noge njezine savi se, pade, leža; među noge njezine savi se, pade; gdje se savi, onđe pade mrtav. **28** S prozora gledaše majka Sisarina, i kroz rešetku vikaše: što se tako dugo ne vraćaju kola njegovih? **29** Najmudrje između dvorkinja njezinijeh odgovarahu joj, a i sama odgovaraše sebi: **30** Nijesu li našli? ne dijeli li pljen? po jednu djevojku, po dvije djevojke na svakoga. Pljen šaren Sisari, pljen šaren, vezen; šaren, vezen s obje strane, oko vrata onima koji zaplijeniše. **31** Tako da izginu sví neprijatelji tvoji, Gospode; a koji te ljube da budu kao sunce kad izlazi u sili svojoj. I zemlja bi mirna èetrdeset godina.

6 A sinovi Izrailjevi èiniše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Madijanima za sedam godina. **2** I osili ruka Madijanska nad Izrailem, te od straha Madijanskoga naèiniše sebi sinovi Izrailjevi jame koje su po gorama, i peæine i ograde. **3** I kad bi Izraelci posjali, dolažahu Madijani i Amalici i istoèeni narod, dolažahu na njih. **4** I stavši u oko protiv njih, potirahu rod zemaljski dori do Gaze, i ne ostavlaju hrane u Izraileju, ni ovce ni vola ni magarca. **5** Jer se podizahu sa stadima svojim i sa šatorima svojim, i dolažahu kao skakavci, tako mnogo, i ne bješe broja njima ni kamilama njihovjem, i dolazeæi u zemlju pustošahu je. **6** Tada osiromaši Izrailj veoma od Madijana, i povikaše ka Gospodu sinovi Izrailjevi. **7** A kad povikaše sinovi Izrailjevi ka Gospodu od Madijana, **8** Gospod posla proroka k sinovima Izrailjevijem, a on im reče: ovako veli Gospod Bog Izrailej: ja sam vas izveo iz Misira, i izveo sam vas iz doma ropskoga, **9** I izbavio sam vas iz ruke Misirske i iz ruke svih onijeh koji vas muèahu; i odagnao sam ih ispred vas, i dao sam vama zemlju njihovu. **10** Pak vam rekoh: ja sam Gospod Bog vaš, na bojte se bogova Amoreja u kojih zemlji živite. Ali ne poslušaste glasa mojega. **11** Potom dođe anđeo Gospodnj i sjede pod hrastom u Ofri koji bijaše Joasa Avijezerita; a sin njegov Gedeon vrsjaše pšenicu na gumnu, da bi pobjegao s njom od Madijana. **12** I javi mu se anđeo Gospodnj, i reče mu: Gospod je s tobom, hrabi junaæel! **13** A Gedeon mu reče: o gospodaru moj! kad je Gospod s nama, zašto nas snade sve ovo? i gdje su sva èudesa njegova, koja nam priopovijedaše oci naši govoreæi: nije li nas Gospod izveo iz Misira? a sada nas je ostavio Gospod i predao u ruke Madijanima. **14** A Gospod ga pogleda i reče mu: idi u toj sili svojoj, i izbaviæeš Izraileja iz ruku Madijanskih. Ne poslah li te? **15** A on mu reče: o Gospode, èim æu izbaviti Izraileja? eto, rod je moj najsrodañiji u plemenu Manasijinu, a ja sam najmanji u domu oca svojega. **16** Tada mu reče Gospod: ja æu biti s tobom, te æeš pobiti Madijance kao jednoga. **17** A Gedeon mu reče: ako sam našao milost pred tobom, daj mi znak da ti govorиш sa mnom. **18** Nemoj otiaæi odavde

dokle se ja ne vratim k tebi i donesem dar svoj i stavim pred te. A on reče: èekaæu dokle se vratиш. **19** Tada otide Gedeon, i zgotovi jare i od efe brašna hlijbove prijesne, i metnu meso u kotaricu a juhu u lonac, i doneše mu pod hrast, i postavi. **20** A anđeo Božji reče mu: uzmi to meso i te hlijbove prijesne, i metni na onu stijenu, a juhu prolji. I on uèini tako. **21** Tada anđeo Gospodnj pruži kraj od štapa koji mu bješe u ruci i dotaæe se mesa i hlijbova prijesnjeh; i podiže se oganj sa stijene i spali meso i hlijbove prijesne. I anđeo Gospodnj otide ispred oèiju njegovih. **22** A Gedeon vidjeæi da bješe anđeo Gospodnj, reče: ah Gospode Božel! zato li vidjeh anđela Gospodnjega licem k licu? **23** A Gospod mu reče: budi miran, ne boj se, neæeš umrijeti. **24** I Gedeon naèini onđe oltar Gospodu, i nazva ga mir Gospodnj. Stoji i danas u Ofri Avijezeritskoj. **25** I istu noæ reče mu Gospod: uzmi juncu, koji je oca twojega, junca drugoga od sedam godina; i raskopaj oltar Valov koji ima otac tvoj, i isijeci lug koji je kod njega. **26** I naèini oltar Gospodu Bogu svojemu navrh ove stijene, na zgodnu mjestu; pa onda uzmi drugoga junca, i prinesi žrtvu paljenicu na drvima onoga luga koji isijeeš. **27** Tada uze Gedeon deset ljudi između sluga svojih, i uèini kako mu zapovjedi Gospod; ali se bojaše doma oca svojega i mještanu, te ne uèini danju nego uèini noæeu. **28** A kad ujutru ustaše mještanu, a to raskopan oltar Valov i lug kod njega isijeeèen; a junac drugi prinesen na žrtvu paljenicu na olтарu naèenjenom. **29** I rekoše jedan drugomu: ko te uèini? I traživši i raspitavši rekoše: Gedeon sin Joasov uèeni to. **30** Pa rekoše mještanu Joasuu: izvedi sina svojega da se pogubi, što raskopa oltar Valov i što isijeeè lug kod njega. **31** A Joas reče svjema koji stajahu oko njega: vi li hoæete da branite Vala? vi li hoæete da ga izbavite? ko ga brani, poginuæe jutros. Ako je bog, neka sam raspravi s njim što mu je raskopao oltar. **32** I prozva ga onoga dana Jeroval govoreæi: neka raspravi s njim Val što mu raskopa oltar. **33** A sví Madijani i Amalici i istoèeni narod bijahu se skupili i prešavši preko Jordana bijahu stali uoko u dolini Jezraelu, **34** A duh Gospodnj naorùža Gedeona, i on zatrubi u trubu, i skupi oko sebe porodicu Avijezerovu. **35** I posla glasnike po svemu plemenu Manasijinu, i skupiše se oko njega; posla glasnike i u pleme Asirovu i Zavulonovo u Neftalimovo, te i oni izdoše pred njih. **36** Tada reče Gedeon Bogu: ako æeš ti izbaviti mojom rukom Izraileja, kao što si rekao, **37** Evo, ja æu metnuti runo na gumnu: ako rosa bude samo na runu a po svoj zemlji suho, onda æu znati da æeš mojom rukom izbaviti Izraileja, kao što si rekao. **38** I bi tako; jer kad usta sjutradan, iscijedi runo, i isteèe rose iz runa puna zdjela. **39** Opet reče Gedeon Bogu: nemoj se gnjevitи na me, da progovorim još jednom; da obidem runom još jednom, neka bude samo runo suho, a po svoj zemlji neka bude rosa. **40** I Bog uèini tako onu noæe; i bi samo runo suho a po svoj zemlji bi rosa.

7 I urani Jeroval, to je Gedeon, i sav narod što bijaše s njim, i stadoše uoko kod izvora Aroda; a vojska Madijanska bješe mu sa sjevera kraj gore Moreha u dolini. **2** A Gospod reče Gedeonu: mnogo je naroda s tobom, zato im neæeu dati Madijana u ruke, da se ne bi hvatio Izrailej suprot meni govoreæi: moja me ruka izbavi. **3** Nego sada oglasi da èuje narod i reci: ko se boji i koga je strah, neka se vratí i nek ide odmah ka gori Galadu. I vratí se iz naroda dvadeset i dvije tisuæe; a deset tisuæea osta. **4** Opet reče Gospod Gedeonu: još je mnogo naroda; svedi ih na vodu, i onđe æu ti ih prebrati; za kojega ti god reèem: taj neka ide s tobom, neka ide s tobom; a za koga ti god reèem: taj neka ne ide s tobom, neka ne ide. **5** I svede narod na vodu; a Gospod reče Gedeonu: koji stane laptati jezikom vodu, kao što lapaæe pas, metni ga na stranu; tako i svakoga koji klekne na koljena da pije. **6** I onijeh koji laptiæe, rukom svojom k ustima prinesavši vodu, bješe tri stotine ljudi; a sav ostali narod kleèe na koljena svoja da piju vode. **7** Tada reče

Gospod Gedeonu: s tijeh trista ljudi koji laptase vodu izbavieu vas i predaeu ti u ruke Madjane; neka dakle odlazi sav ovaj narod svaki na svoje mjesto. **8** I narod uze brašnjenice i trube; i Gedeon otpusti sve ljudje Izrailjice da idu svaki u svoj šator, a onijeh trista ljudi zadrža. A oko Madijanski bijaše niže njega u dolini. **9** I onu noæ reëe mu Gospod: ustani, siði u oko, jer ti ga dadoh u ruke. **10** Ako li se bojiš sam sice, siði u oko sa Furom momkom svojim, **11** I èueæeš šta govore, pa æe ti osiliti ruke i udariæeš na oko. I siðe on i Fura momak njegov do kraja vojske koja bijaše u okolu. **12** A Madijani i Amalici i sav narod istoèeni ležahu po dolini kao skakavci, takih ih bješe mnogo; i kamilama njihovjem ne bješe broja; bješe ih mnogo kao pjeska po brijezu morskom. **13** I kad doðe Gedeon, a to jedan pripovijedše drugu svojemu san, i govoraše: gle, usnih, a to peèen hlijeb jeèem kotrljaše se k okolu Madijanskom i doðe do šatora i stade udarati o njih, te padahu, i ispremeta ih, i popadaše šatori. **14** A drug mu odgovori i reëe: to nije drugo nego maë Gedeona sina Joasova èovjeka Izrailjca; predao mu je u ruke Bog Madjane i sav ovaj oko. **15** I kad Gedeon èu kako onaj pripovjedi san i kako ga ovaj istumaèi, pokloni se i vrati se uoko Izrailjski i reëe: ustajte, jer vam dade Gospod u ruke oko Madijanski. **16** Potom razdijeli trista ljudi u tri èete, i dade svakome po trubu u ruku i po prazan žban i po luè u žban. **17** I reëe im: na mene gledajte, pa tako èinite; gle, je æeo doei na kraj okola, pa šta ja ušeñim, to èinite. **18** Kad ja zatrubim u trubu i svijetko budu sa mnom, tada i vi zatrubitie u trube oko svega okola, i vièite: maë Gospodnji i Gedeonov. **19** I doðe Gedeon i sto ljudi što bijahu s njim na kraj okola, u poèetak srednje straže, istom bijahu promijenili stražu; a oni zatrubiše u trube i polupaše žbanove koje imahu u rukama. **20** Tako tri èete zatrubiše u trube i polupaše žbanove, i držahu u lijevoj ruci luèeve a u desnoj trube trubeæi, i povikaše: maë Gospodnji i Gedeonov. **21** I stadoše svaki na svom mjestu oko vojske; a sva se vojska smete i stadoše vikati i bjezati. **22** A kad zatrubiše u trube onijeh tri stotine, Gospod obrati maë svakome na druga njegova po svemu okolu, te pobježje vojsku do Vet-Asete, u Zererat, do obale Avel-meolske kod Tavata. **23** A Izrailjci iz plemena Neftalimova i Asirova i iz svega plemena Manasijina stekoše se i goniše Madjane. **24** I Gedeon posla glasnike po svoj gori Jefremovog govoreæi: siðote pred Madjane i uhvatite im vode do Vetvare duž Jordana. I stekoše se svi ljudi iz plemena Jefremova i uhvatise vode do Vetvare duž Jordana. **25** I uhvatise dva kneza Madjanska, Oriva i Ziva, i ubiše Oriva na stijeni Orivovo, a Ziva ubiše kod tjeska Zivova; i goniše Madjane, i donesoše glavu Orivovu i Zivotu ka Gedeonu preko Jordana.

8 A ljudi od plemena Jefremova rekoše mu: šta nam to uèini te nas ne pozva kad poðe u boj na Madjane? I vikahu na nj žestoko. **2** A on im reëe: pa šta sam uèinio tako kao vi? nije li pabiréenje Jefremovo bolje nego berba Avijezerova? **3** Vama je u ruke dao Gospod knezove Madjanske, Oriva i Ziva; pa što ja mogoh uèiniti tako kao vi? Tada se utiša duh njihov prema njemu kad tako govori. **4** A kad Gedeon doðe na Jordan, prijeðe preko njega s trista ljudi koji bijehu s njim, a bijehu umorni goneæi. **5** Pa reëe ljudima Sokoæanima: dajte nekoliko hlijebaova narodu koji ide za mnom, jer su umorni, a ja gonim Zeveja i Salmana careve Madjanske. **6** A glavari Sokotski rekoše mu: je li pesnica Zevejeva i Salmanova veæe u tvojoj ruci da damo hlijeba tvojoj vojski? **7** A Gedeon im reëe: kad mi Bog preda Zeveja i Salmana u ruku, tada æeu pomlatiti tjelesa vaša trnjem iz ove pustinje i draèom. **8** I otide odande u Fanuil, i reëe Fanuiljanima isto onako, a oni mu odgovoriše kao što odgovoriše ljudi u Sokotu. **9** Zato i ljudima Fanuiljanima reëe: kad se vratim zdravo, razvaliæu tu kulu. **10** A Zevej i Salman bijahu u Karkoru, i vojska njihova s njima,

oko petnaest tisuæa, što ih god osta od sve vojske istoèene; a pobijenih bijaše sto i dvadeset tisuæa ljudi koji mahahu maèem. **11** I otide Gedeon preko onijeh što žive pod šatorima, s istoka Novi i Jogeji, i udari na vojsku kad vojska stajaše bezbrizna. **12** A Zevej i Salman pobjegoše, a on ih potjera, i uhvati dva cara Madjanske, Zeveja i Salmana, i raspudi svu vojsku. **13** I vrati se Gedeon sin Joasov iz boja prije sunèanoga roðaja. **14** I uhvati momka iz Sokota, i ispitiva ga; a on mu popisa knezove Sokotske i starješine, sedamdeset i sedam ljudi. **15** Pa kad doðe k Sokoæanima, reëe: evo Zeveja i Salmana, za koje mi se rugaste govoreæi: je li pesnica Zevejeva i Salmanova veæe u tvojoj ruci, da damo hlijeba umornijem ljudima tvojim? **16** I uzevši starješine onoga mjesta i trnja iz pustinje i draèe dade na njima ugled Sokoæanima. **17** I kulu Fanuilsku razvali i pobi ljudi tamošnje. **18** Potom reëe Zeveju i Salmanu: kaki bijehu ljudi koje pobiste na Tavoru? A oni rekoše: taki kao ti; svaki bješe na oèima kao carski sin. **19** A on reëe: to bijehu moja braæea, sinovi moje matere. Tako Gospod bio živ! da ste ih ostavili u životu, ne bih vas pogubio. **20** Tada reëe Jeteru prvcenu svojemu: ustani, pogubi ih. Ali dijete ne izvuèe maëa svojega, jer se bojaše, jer bješe još dijete. **21** Tada reëe Zevej i Salman: ustani ti, uloži na nas; jer kakav je èovjek onaka mu je i snaga. I ustavši Gedeon pogubi Zeveja i Salmana, i uze mjesecëe koji bijahu o vratovima kamila njihovih. **22** Potom rekoše Izrailjci Gedeonu: budi nam gospodar ti i sin tvoj i sin sina tvojega, jer si nas izbavio iz ruke Madjanske. **23** A Gedeon im reëe: neæu vam ja biti gospodar, niti æe vam sin moj biti gospodar; Gospod æe vam biti Gospodar. **24** Još im reëe Gedeon: jedno æeu iskati od vas: da mi date svaki grivnu od plijena svojega. A grivne imahu zlatne, jer bijehu Ismailjci. **25** I odgovoriše: daæeemo drage volje. I razastrvši haljinu bacaše na nju grivne, svaki od plijena svojega. **26** I bješe na mjeru zlatnijeh grivana što iziska tisuæa i sedam stotina sikala zlata, osim mjesecëe i lanèeia u haljina skerletnijeh, što nošahu carevi Madjanske, i osim litarova, što bijahu oko vrata kamila njihovih. **27** I Gedeon naèini od toga opleæak, i ostavi ga u svojem gradu Ofri; i onđe sav Izrailj stade èiniti preljubu za njim, i bi Gedeonu i domu njegova zamka. **28** Tako biše pokoreni Madijani pred sinovima Izrailjevijem, i više ne digoše glave. I zemlja bi mirna èetredeset godina za vijeka Gedeonova. **29** I otisav Jeroval sin Joasov osta u svojoj kuæi. **30** A imaše Gedeon sedamdeset sinova, koji izidoše od bedara njegovih, jer imaše mnogo žena. **31** A inoèa njegova, koja bijaše u Sihemu, i ona mu rodi sina, i nadje mu ime Avimeleh. **32** Potom umrije Gedeon sin Joasov u dobroj starosti, i bi pogreben u grobu Joasa oca svojega Avijezerita u Ofri. **33** A kad umrije Gedeon, opet sinovi Izrailjevi èinile preljubu za Valima, i postaviše sebi Val-Verita za boga. **34** I ne sjæaše se sinovi Izrailjevi Gospoda Boga svojega, koji ih je izbavio iz ruku svijeh neprrijatelja njihovih unaokolo, **35** I ne uèiniše milosti domu Jerovala Gedeona prema svemu doburu što je on uèinio Izrailju.

9 I Avimelech sin Jerovalov otide u Sihem k braæai matere svoje i reëe njima i svemu rodu otækoga doma matere svoje govoreæi: **2** Kažite svijem Sihemljanim: šta vam je bolje, da su vam gospodari sedamdeset ljudi, svi sinovi Jerovalovi, ili da vam je gospodar jedan èovjek? I opominjite se da sam ja kost vaša i tijelo vaše. **3** Tada rekoše braæa materе njegove za njivijem Sihemljanim sve te rijeæi, i srce njihovo prvi se k Avimelehu, jer rekoše: naš je brat. **4** I dadoše mu sedamdeset sikala srebra iz doma Val-Veritova, za koje najmi Avimelech ljudi praznova i skitnica, te iðahu za njim. **5** I doðe u kuæu oca svojega u Ofru, i pobi braæu svoju, sinove Jerovalove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu; ali osta Jotam najmlaði sin Jerovalov, jer se sakri. **6** Tada

se skupiše svi Sihemljani i sav dom Milov, i otidoše i postaviše Avimeleha carem kod hrasta koji stoji u Sihemu. 7 A kad to javiše Jotamu, otide i stade navrh gore Garizina, i podigavši glas svoj povika i reče im: èujte me, Sihemljani, tako vas Bog èuo! 8 I šla drveta da pomažu sebi cara, pa rekoše maslini: budi nam car. 9 A maslina im reče: zar ja da ostavim pretilinu svoju, kojom se èast èini Bogu i ljudima, pa da idem da tumaram za druga drveta? 10 Potom rekoše drveta smokvi: hodi ti, budi nam car. 11 A smokva im reče: zar ja da ostavim slast svoju i krasni rod svoj, pa da idem da tumaram za druga drveta? 12 Tada rekoše drveta vinovoj lozi: hodi ti, budi nam car. 13 A loza im reče: zar ja da ostavim vino svoje, koje veseli Boga i ljudi, pa da idem da tumaram za druga drveta? 14 Tada sva drveta rekoše trnu: hodi ti, budi nam car. 15 A trn odgovori drvetima: ako doista hoæete mene da pomažeze sebi za cara, hodite sklonite se u hlad moj; ako li neæete, neka izide oganj iz trna i spali kedre Livanske. 16 Tako sada, jeste li pravo i pošteno radili postavivši Avimeleha carem? i jeste li dobro uèinili Jerovalu i domu njegovu? i jeste li mu uèinili kako vas je zadužio? 17 Jer je otac moj vojevao za vas i nije mario za život svoj, i izbavio vas je iz ruku Madijanskih. 18 A vi danas ustaste na dom oca mojega, i pobiste sinove njegove, sedamdeset ljudi, na jednom kamenu, i postaviste carem Avimeleha, sina sluškinje njegove, nad Sihemljanim zato što je brat vaš. 19 Ako ste pravo i pošteno radili danas prema Jerovalu i njegovu domu, veselite se s Avimeleha i on neka se veseli s vas. 20 Ako li nijeste, neka izide oganj od Avimeleha i spali Sihemljane i dom Milov, i neka izide oganj od Sihemljana i od doma Milova i spali Avimeleha. 21 Tada pobježe Jotam, i pobegav doðe u Vir, i onđe osta bojeæi se Avimeleha brata svojega. 22 I vlasta Avimeleha Izrailjem tri godine. 23 Ali Bog pusti zlu volju među Avimeleha i među Sihemljane; i Sihemljani iznevjeriše Avimeleha, 24 Da bi se osvetila nepravda uènjena na sedamdeset sinova Jerovalovih, i krv njihova da bi došla na Avimeleha brata njihova, koji ih ubi, i na Sihemljane, koji ukriješi ruku njegovu da ubije braæu svoju. 25 I Sihemljani pomeneta mu zasjede po vrhovima gorskim, pa pljenjuju sve koji prolažahu mimo njih onijem putem. I bi javljeno Avimelehu. 26 Potom doðe Gal sin Evedov sa svojom braæom, i uljezoše u Sihem, i Sihemljani se pouzdaše u nj. 27 I izašavši u polje braæe vinograde svoje i gaziše grožđe, i veseliše se; i uðoše u kuæu boga svojega, i jedoše i piše, i psovaše Avimeleha. 28 I Gal sin Evedov reče: ko je Avimeleh i šta je Sihem, da mu služimo? Nije li sin Jerovalov? A Zevul nije li njegov pristav? Služite sinovima Emora oca Sihemova. A što bismo služili tomu? 29 O kad bi taj narod bio pod mojom rukom, da smetnem Avimeleha! I reče Avimelehu: prikupi vojsku svoju, i izidi. 30 A kad èu Zevul, upravite gradski, rijeèi Gala sina Evedova, razgnjevi se vrlo. 31 I posla tajno poslanike na Avimelehu i poruèi mu: evo Gal sin Evedov i braæa mu doðoše u Sihem, i evo pobuniše grad na te. 32 Nego ustani noæeu ti i narod što je s tobom, i zasjedi u polju. 33 A ujutru kad sunce ograne, digni se i udari na grad; i evo on i narod koji je s njim izaæi æe preda te, pa uèini s njim što ti može ruka. 34 I Avimeleh usta noæeu i sav narod što bješe s njim; i zasjedoše Sihemu u èetiri èete. 35 A Gal sin Evedov izide i stade pred vratima gradskim; a Avimeleh i narod što bješe s njim izide iz zasjede. 36 A Gal vidjev narod reče Zevulu: eno narod slazi svrh gore. A Zevul mu odgovori: od sjena gorskoga èine ti se ljudi. 37 Opet progovori Gal i reče: eno narod slazi s visa, i èeta jedna ide putem k šumi Meonenisckoj. 38 A Zevul mu reče: gdje su ti sada usta, kojima si gorovio: ko je Avimeleh da mu služimo? Nije li to onaj narod koji si prezirao? Izidi sada, i bij se s njim. 39 I izide Gal pred Sihemljanim, i pobi se s Avimelehom. 40 Ali Avimeleh ga potjera, i on pobježe od njega; i padaše mnogi pobijeni do samijeh

vrata gradskih. 41 I Avimeleh osta u Arumi; a Zevul istjera Gala i braæu njegovu, te ne mogahu sjedeti u Sihemu. 42 A sjutradan izide narod u polje, i bi javljeno Avimelehu. 43 A on uze narod svoj i razdijeli ga u tri èete, i namjesti ih u zasjedu u polju; i kad vidje gdje narod izlazi iz grada, skoèi na njih i pobi ih. 44 Jer Avimeleh i èeta koja bijaše s njim udariše i stadoše kod vrata gradskih; a druge dvije èete udariše na sve one koji bijahu u polju, i pobiše ih. 45 I Avimeleh bijaše grad vas onaj dan, i uze ga, i pobi narod koji bješe u njemu, i raskopa grad, i posija so po njemu. 46 A kad to èuše koji bijahu u kuli Sihemskoj, uðoše u kulu kuæe boga Verita. 47 I bi javljeno Avimelehu da su se onđe skupili svi koji bijahu u kuli Sihemskoj. 48 Tada Avimeleh izide na goru Salmon, on i sav narod što bješe s njim; i uzev Avimeleh sjekiru u ruku otsijeèe granu od drveta i podiže je i metnu je na rame, i reče narodu koji bijaše s njim: što vidjeste da sam ja uèinio, brzo èinite kao ja. 49 I svaki iz naroda otsijeèe sebi granu, i poðoše za Avimelehom i pomeneta grane oko kule, i zapališe njima grad; i izguboše svi koji bijahu u kuli Sihemskoj, oko tisuæu ljudi i žena. 50 Potom otide Avimeleh na Teves, i stade u oko kod Tevesa, i uze ga. 51 A bijaše tvrda kula usred grada, i u nju pobjegoše svi ljudi i žene i svi graðani, i zatvorivši se popese se na krov od kule. 52 A Avimeleh doðe do kule i udari na nju, i doðe do vrata od kule da je zapali ognjem. 53 Ali jedna žena baci komad žrnja na glavu Avimelehu i razbri mu glavu. 54 A on brže viknu momka koji mu nošaše oružje, i reče mu: izvadi maë svoj i ubij me, da ne reku za me: žena ga je ubila. I probode ga sluga njegov, te umrije. 55 A kad vidješe Izraeljci gdje pogibe Avimeleh, otidoše svaki u svoje mjesto. 56 Tako plati Bog Avimelehu za zlo koje je uèinio ocu svojemu ubivši sedamdeset braæe svoje. 57 I sve zlo ljudi Sihemljana povrati Bog na njihove glave, i steèe im se klevta Jotama sina Jerovalova.

10 A poslije Avimeleha usta da izbavi Izrailija Tola sin Fuve sina Dodova, èovjek plemena Isaharova, koji sjeðaše u Samiru u gori Jefremovoj. 2 I bi sudija Izrailevu dvadeset i tri godine, pa umrije i bi pogreben u Samiru. 3 Poslije njega usta Jair od plemena Galadova, i bi sudija Izrailevu dvadeset i dvije godine; 4 I imaše trideset sinova, koji jahahu na tridesetoro magaradi, i imahu trideset gradova, koji se zovu sela Jairova do danas i jesu u zemlji Galadovo. 5 I umrije Jair, i bi pogreben u Kamonu. 6 A sinovi Izraeljive opet èiniše što je zlo pred Gospodom, i služiše Valima i Astarotama, i bogovima Sirskim, i bogovima Sidonskim, i bogovima Moavskim, i bogovima sinova Amonovih i bogovima Filistejskim; i ostavise Gospoda i ne služiše mu. 7 Zato se razgnjevi Gospod na Izraelju, te ih dade u ruke Filistejima i u ruke sinovima Amonovijem. 8 A oni gaziše i satiraše sinove Izraeljeve od one godine osamnaest godina, sve sinove Izraeljeve koji bijahu s onu stranu Jordana, u zemlji Amorejskoj, koja je u Galadu. 9 I prijeðoše sinovi Amonovi preko Jordana da se biju i s Judom i s Venijaminom i s domom Jefremovijem; i bi Izrailev u velikoj nevolji. 10 Tada vapiše sinovi Izraeljive ka Gospodu govoreæi: sagriješismo ti što ostavismo Boga svojega i služimo Valima. 11 A Gospod reče sinovima Izraeljevijem: od Misiraca i od Amoreja i od sinova Amonovih i od Filisteja, 12 I od Sidonjana i od Amalika i od Maonaca, koji vas muæiše, nijesam li vas izbavljao kad vapijaste k meni? 13 Ali vi ostaviste mene i služite drugim bogovima; zato vas više neæu izbavljati. 14 Idite i vièete one bogove koje ste izabrali, neka vas oni izbave u nevolji vašoj. 15 A sinovi Izraeljive rekoše Gospodu: sagriješismo; èini s nama što ti je drago, samo nas sada izbavi. 16 I pobacaše između sebe bogove tuðe, i stadoše služiti Gospodu; i sažali mu se radi muke sinova Izraeljevih. 17 A sinovi Amonovi skupiše se i stadoše uoko u Galadu; skupiše se i sinovi Izraeljive i stadoše uoko u Mispi. 18 A narod i knezovi Galadski rekoše

jedan drugomu: ko æe poèeti boj sa sinovima Amonovijem? on neka bude poglavar svjema koji žive u Galadu.

11 A Jeftaj od Galada bijaše hrabar junak, ali sin jedne kurve, s kojom Galad rodi Jeftaja. **2** Ali Galad i žena njegova rodi sinova, pa kad dorastoše sinovi te žene, otjeraše Jeftaja rekvati mu: neæeš imati našljedstva u domu oca našega, jer si sin druge žene. **3** Zato pobježe Jeftaj od braæe svoje, i nastani se u zemlji Tovi; i stekoše se k njemu ljudi praznovi, i ïdahu s njim. **4** A poslije nekoga vremena zavojtiše sinovi Amonovici na Izrailja; **5** i kad zavojtiše sinovi Amonovici na Izrailja, otidoše starješine Galadske da dovedu Jeftaju iz zemlje Tova. **6** I rekoše Jeftaju: hodi i budi nam vojvoda, da vojujemo sa sinovima Amonovijem. **7** A Jeftaj reèe starješinama Galadskim: ne mrzite li vi na me, i ne istjeraste li me iz doma oca mojega? Što ste dakle došli k meni sada kad ste u nevolji? **8** A starješine Galadske rekoše Jeftaju: zato smo sada došli opet k tebi da poðeš s nama i da vojuješ sa sinovima Amonovijem i da nam budeš poglavar svjema koji živimo u Galadu. **9** A Jeftaj reèe starješinama Galadskim: kad hoæete da me odvedete natrag da vojujem sa sinovima Amonovijem, ako mi ih da Gospod, hoæeu li vam biti poglavar? **10** A starješine Galadske rekoše Jeftaju: Gospod neka bude svjedok meðu nama, ako ne æeinim kako si kazao. **11** Tada otide Jeftaj sa starješinama Galadskim, i narod ga postavi poglavarem i vojvodom nad sobom; i Jeftaj izgovori pred Gospodom u Mispi sve rijeèi koje bješe rekao. **12** Potom posla Jeftaj poslanike k caru sinova Amonovijeh, i poruèi: šta imaš ti sa mnom, te si došao k meni da ratuješ po mojoj zemlji? **13** A car sinova Amonovijeh reèe poslanicima Jeftajevim: što je uzeo Izrailju moju zemlju kad doðe iz Misira, od Arnona do Javoka i do Jordana; sada dakle vrati mi je s mirom. **14** Ali Jeftaj posla opet poslanike k caru sinova Amonovijeh, **15** i poruèi mu: ovako veli Jeftaj: nije uzeo Izrailju zemlje Moavske ni zemlje sinova Amonovijeh. **16** Nego izaðavši iz Misira prijeðe Izrailj preko pustinje do Crvenoga Mora i doðe do Kadisa. **17** I posla Izrailj poslanike k caru Edomskomu i reèe: pusti da proðem kroz twoju zemlju. Ali ne posluša car Edomski. Posla takođe k caru Moavskomu; ali ni on ne htje. I tako staja Izrailj u Kadisu. **18** Potom iduæi preko pustinje obide zemlju Edomsku i zemlju Moavsku, i doðavši s istoka zemlji Moavskoj stade u oko s onu stranu Arnona; ali ne prijeðoše preko meðe Moavske, jer Arnon bješe meða Moavska. **19** Nego posla Izrailj poslanike k Sionu caru Amorejskomu, caru Esevonskomu, i reèe mu Izrailj: dopusti nam da proðem kroz twoju zemlju do svojega mjesa. **20** Ali Sion ne vjerova Izrailju da ga pusti da prijeðe preko meðe njegove, nego Sion skupi sav svoj narod i stadoše uoko u Jas, i pobi se s Izrailjem. **21** A Gospod Bog Izrailjev predade Siona i sav narod njegov u ruke sinovima Izrailjevijem, te ih pobiše; i zadobi Izrailj svu zemlju Amoreja, koji življahu u onoj zemlji. **22** Zadobiše svu zemlju Amorejsku od Arnona do Javoka, i od pustinje do Jordana. **23** Tako je dakle Gospod Bog Izrailjev otjerao Amoreje ispred naroda svojega Izailja, pa ti li hoæeš da je zemlja njihova tvoja? **24** Nije li twoje ono što ti da da je tvoje Hemos bog tvoj? tako koga god Gospod Bog naš otjera ispred nas, onoga je zemlja naša. **25** Ili si ti po èem bolji od Valaka sina Seforova cara Moavskoga? Je li se on kad svaðao s Izailjem? Je li kad vojevao s nama? **26** Izailj živi u Esevonu i u selima njegovijem i u Aroiru i selima njegovijem i po svijem gradovima duž Arnona tri stotine godina; zašto ne oteste za toliko vremena? **27** I tako nijesam ja tebi skrivo, nego ti meni èiniš zlo ratujuæi na me. Gospod sudija nek sudi danas izmeðu sinova Izailjevijeh i sinova Amonovijeh. **28** Ali car sinova Amonovijeh ne posluša rijeèi koje mu poruèi Jeftaj. **29** I siðe na Jeftaja duh Gospodnj, te proðe kroz Galad i kroz Manasiju,

proðe i Mispu Galadsku, i od Mispe Galadske doðe do sinova Amonovijeh. **30** I zavjetova Jeftaj zavjet Gospodu i reèe: ako mi daš sinove Amonove u ruke, **31** Što god izide na vratu iz kuæe moje na susret meni, kad se vratim zdrav od sinova Amonovijeh, biæe Gospodnje, i prinjeæu na žrtvu paljenicu. **32** I tako doðe Jeftaj do sinova Amonovijeh da se bije s njima; i Gospod mu ih dade u ruke. **33** I pobi ih od Aroira pa do Minita u dvadeset gradova i do ravnice vinogradske u boju vrlo velikom; i sinovi Amonovi biše pokorenii pred sinovima Izailjevijem. **34** A kad se vraæeæe Jeftaj kuæi svojoj u Mispu, gle, kaø njegova izide mu na susret s bubenjima i sviralama; ona mu bijaše jedinica, i osim nje ne imæa ni sina ni kæeri. **35** Pa kad je ugleda, razdrije haljine svoje i reèe: ah kæeri moja! vele li me obori! ti si od onjeh što me cvjele; jer sam otvorio usta svoja ka Gospodu, i ne mogu poreæi. **36** A ona mu reèe: oœe moj, kad si otvorio usta svoja ka Gospodu, uèini mi, kako je izaðlo iz usta tvojih, kad te je Gospod osvetio od neprijatelja tvojih, sinova Amonovijeh. **37** Još reèe ocu svojemu: uèini mi ovo: ostavi me do dva mjeseca da otidem da se popnem na gore da oplaæem svoje djevojaætvo s drugama svojim. **38** A on joj reèe: idi. I pusti je na dva mjeseca, i ona otide s drugama svojim i oplakiva djevojaætvo svoje po gorama. **39** A kad proðoše dva mjeseca, vratit se k ocu svojemu, i on svrši na njoj zavjet svoj koji bješe zavjetovao. A ona ne pozna èovjeka. I posta obiæaj u Izailju **40** Da od godine do godine idu kæeri Izailjeve da plaèu za kæerju Jeftaja od Galada, èetiri dana u godini.

12 A ljudi od plemena Jefremova skupiše se, i prešavši na sjever rekoše Jeftaju: zašto si išao u boj na sinove Amonove a nas nijes poøao da idemo s tobom? spaliæemo ognjem dom tvoj i tebe. **2** A Jeftaj im reèe: imah veliku rasprsu sa sinovima Amonovijem ja i moj narod, i pozvah vas, ali me ne izbaviste iz ruku njegovijeh. **3** Pa videæi da me ne izbaviste, stavih dušu svoju u ruku svoju, i otidoh na sinove Amonove, i Gospod mi ih dade u ruke; pa što ste sada došli k meni da se bijete sa mnom? **4** Tada Jeftaj skupi sve ljude od Galada, i udari na Jefrema; i ljudi od Galada pobiše Jefrema; jer govorahu: bjegunci ste Jefremovi vi, ljudi od Galada, koji se bavite meðu Jefremom i meðu Manasijom. **5** I Galad uze Jefremu brodove Jordanske. I kad koji od Jefrema dobjeye i reèe: pusti me da prijeðem, rekoše mu oni od Galada: jesi li od Jefrema? I kad on reèe: nijesam, **6** Onda mu rekoše: reci: Šibolet. A on reèe: Sibolet, ne moguæi dobro izgovoriti. Tada ga uhvatise i zaklaše na brodu Jordanskom. I pogibe u ono vrijeme iz plemena Jefremova èetrdeset i dvije tisuæe. **7** I Jeftaj bi sudija Izailju šest godina; i umrije, i bi pogreben u gradu Galadskom. **8** A poslije njega bi sudija Izailju Avesan iz Vitlejema. **9** I imæe trideset sinova i trideset kæeri, koje razuda iz kuæe, a trideset djevojaka dovede sinovima svojim iz drugih kuæea; i bi sudija Izailju sedam godina. **10** Potom umrije Avesan, i bi pogreben u Vitlejemu. **11** A poslije njega bi sudija Izailju Elon od Zavulona; on bi sudija Izailju deset godina. **12** Potom umrije Elon od Zavulona i bi pogreben u Ajalonu u zemlji Zavulonovoj. **13** Poslije njega bi sudija Izailju Avdon sin Elilov Faratonjanin. **14** On imæe èetrdeset sinova i trideset unuka, koji jahahu sedamdesetoro magaradi. I bi sudija Izailju osam godina. **15** Potom umrije Avdon sin Elilov Faratonjanin, i bi pogreben u Faratonu u zemlji Jefremovoj na gori Amalièkoj.

13 A sinovi Izailjevi opet èiniše što je zlo pred Gospodom, i Gospod ih dade u ruke Filistejima za èetrdeset godina. **2** A bijaše jedan èovjek od Saraje od plemena sinova Danovijeh, po imenu Manoje, i žena mu bješe nerotkinja, i ne raðaše. **3** Toj ženi javi se anðeo Gospodnj i reèe joj: gle, ti si sad nerotkinja, i nijes raðala; ali æeæ zatrudnjeti i rodiaæeš sina. **4** Nego sada èuvaj se

da ne piješ vina ni silovita piæa, i da ne jedeš ništa neèisto. 5 Jer gle, zatrudnjeæeš, i rodæeš sina, i britva da ne prijeðe po njegovoj glavi, jer æe dijete biti nazirej Božji od utrobe materine, i on æe poèeti izbavljati Izraïlju iz ruku Filistejskih. 6 I žena doðe i reèe mužu svojemu govoreæi: èovjek Božji doðe k meni, i lice mu bijaše kao lice anđela Božijega, vrlo strašno; ali ga ne zapitah odakle je, niti mi on kaza svojega imena. 7 Nego mi reèe: gle, ti æeš zatrudnjeti, i rodæeš sina; zato sada ne pij vina ni silovita piæa i ne jedi ništa neèisto; jer æe dijete biti nazirej Božji od utrobe materine pa do smrti. 8 Tada se Manoje pomoli Gospodu i reèe: o Gospode! neka opet doðe k nama èovjek Božji, kojega si slao, da nas nauèi šta æemo èiniti s djetetom, kad se rodì. 9 I usliši Gospod glas Manojev; i doðe opet anđeo Gospodnj k ženi kad sjeðaše u polju; a Manoje muž njezin ne bješe kod nje. 10 Tada žena brže otreà i javi mužu svojemu govoreæi mu: evo, javi mi se onaj èovjek, koji mi je prije dolazio. 11 A Manoje ustavši poðe sa ženom svojom; i kad doðe k èovjeku, reèe mu: jesli ti li onaj èovjek što je gororio ovoj ženi? On odgovori: jesam. 12 A Manoje reèe: kad bude što si kazao, kako æe biti pravilo za dijete i šta æe èiniti s njim? 13 A anđeo Gospodnj reèe Manoju: žena neka se èuva od svega što sam joj kazao. 14 Neka ne jede ništa što dolazi s vinove loze, i vina ni silovita piæa ne piye, i ništa neèisto neka ne jede. Što sam joj zapovjedio sve neka drži. 15 Tada reèe Manoje anđelu Gospodnjemu: radi bismo te ustaviti da ti zgotovimo jare. 16 A anđeo Gospodnj odgovori Manoju: da me i ustaviš, neæeu jesti tvojega jela; nego ako hoæeeš zgodotviti žrtvu paljenicu, prinesi je Gospodu. Jer Manoje nije znao da je anđeo Gospodnj. 17 Opet reèe Manoje anđelu Gospodnjemu: kako ti je ime? da ti zahvalimo kad se zbude što si rekao. 18 A anđeo Gospodnj odgovori mu: što pitaš za ime moje? Èudno je. 19 Tada Manoje uze jare i dar, i prinese Gospodu na stijeni; a anđeo uèini èudo pred Manojem i ženom njegovom; 20 Jer kad se podiže plamen s oltara k nebu, anđeo Gospodnj podiže se u plamenu s oltara; a Manoje i žena njegova videæe to padòeš nièice na zemlju; 21 I anđeo se Gospodnj ne javi više Manoju ni ženi njegovo. Tada Manoje razumje da je anđeo Gospodnj. 22 I reèe Manoje ženi svojoj: zacijelo æemo umrjeti, jer vidjesmo Boga. 23 A žena mu reèe: kad bi htio Bog da nas ubije, ne bi primio iz naših ruku žrtve paljenice ni dara, niti bi nam pokazao svega ovoga, niti bi nam sad objavio takih stvari. 24 I tako ta žena rodi sina, i nadje mu ime Samson; i dete odraste, i Gospod ga blagosloví. 25 I duh Gospodnj poèe hoditi s njim po okolu Danova, izmeðu Saraje i Estaola.

14 I siðe Samson u Tamnat, i vidje onđe jednu djevojku izmeðu kæeri Filistejskih. 2 I vrativši se kaza ocu svojemu i materi svojoj govoreæi: vidjeh djevojku u Tamnatu izmeðu kæeri Filistejskih; oženite me njom. 3 A otac i mati rekoše mu: zar nema djevojke meðu kæerima tvoje braæe u svem narodu mom, da ideš da se oženiš izmeðu Filisteja neobrezanjih? A Samson odgovori ocu svojemu: njom me oženi, jer mi je ona omiljela. 4 A otac i mati njegova ne znadijahu da je to od Gospoda, i da traži zadjevicu s Filistejima; jer u ono vrijeme Filisteji vladaju sinovima Izraïlevijem. 5 I tako side Samson s ocem svojim i s materom svojom u Tamnat, i kad doðoðe do vinograda Tamnatskih, gde, mlad lav riðeæi sukobi ga. 6 I duh Gospodnj siðe na nj, te rastreže lava kao jare nemajuæi ništa u ruci: i ne kaza ocu ni materi šta je uèinio. 7 I tako doðavši govorí s djevojkom, i ona omilje Samsonu. 8 A poslige nekoliko dana iduæi opet da je odvede, svrne da vidi mrtvoga lava; a gle, u mrtvom lavu roj pæela i med. 9 I izvadi ga u ruku, i poðe putem jeduæi; i kad doðe k ocu i materi, dade im te jedoæe; ali im ne reèe da je iz mrtvoga lava izvadio med. 10 I tako doðe otac njegov k

onoj djevojci, i Samson uèini onđe veselje, jer tako èinjuha momci. 11 I kad ga vidješe Filisteji, izabraše trideset druga da budu s njim. 12 I reèe im Samson: ja æeu vam zagonenuti zagonetu, pa ako mi je odgonenete za sedam dana dok je veselje i pogodite, daæeu vam trideset košulja i tridesetore sveèane haljine. 13 Ako li ne odgonenete, vi æete dati meni trideset košulja i tridesetore sveèane haljine. A oni mu rekoše: zagoneni zagonetu svoju, da èujemo. 14 Tada im reèe: od onoga koji jede izide jelo, i od ljtoga izide slatko. I ne mogoše odgonenuti zagonetke tri dana. 15 I sedmi dan rekoše ženi Samsonov: nagovori muža svojega da nam kaže zagonetu, ili æemo spaliti ognjem tebe i dom oca tvojega. Jeste li nas zato pozvali da nam uzmete imanje? je li tako? 16 I stade plakati žena Samsonova pred njim govoreæi: ti mrziš na me, i ti me ne ljubiš; zagonenuo si zagonetu sinovima naroda mojega, a neæeš meni da je kažeš. A on joj reèe: gle, ni ocu svojemu ni materi svojoj nijesam je kazao, a tebi da je kažem? 17 I ona plaka pred njim za sedam dana dokle trajše veselje. A sedmi dan kaza joj, jer bješe navalila na nj; a ona kaza zagonetu sinovima naroda svojega. 18 Tada mu rekoše ljudi grada onoga sedmi dan dok sunce ne zaðe: šta je slaðe od meda, i šta je ljuæe od lava? A on im reèe: da nijestе orali na mojoj junici, ne biste pogodili moje zagonetke. 19 I doðe na nj duh Gospodnj, te siðe u Askalon, i pobi onđe trideset ljudi, i uze odjelo s njih i dade sveèane haljine onima koji odgonenuse zagonetu; i rasrdi se vrlo i otide kuæe oca svojega. 20 A žena Samsonova udade se za druga njegova, s kojim se bijaše udružio.

15 A poslige nekoliko dana, o pšenièenoj žetvi, doðe Samson da poðodi ženu svoju donesavši joj jare, i reèe: idem k ženi svojoj u ložnicu. Ali mu otac njezin ne dade da uðe. 2 Jer reèe otac njezin: ja mišljah zacijelo da ti nije po volji, pa je dadoh drugu tvojemu; nego mlaða sestra njezina nije li ljeþa od nje? uzmi nju mjesto one. 3 A Samson im reèe: ja neæeu biti krv Filistejima kad im uèinim zlo. 4 I otisavši Samson uhvati trista lisica, i uze luæe, i sveza po dvije za repove, i metnu po jedan luè meðu dva repa, 5 Pa zapali luæeve, i pusti u ljetinu Filistejsku, i popali ljetinu požnjevenu i nepožnjevenu, i vinograde i maslinike. 6 Tada Filisteji rekoše: ko je to uèinio? I odgovoriše: Samson zet Tamnaæaninov, jer mu uze ženu i dade je drugu njegovu. Tada doðoðe Filisteji i spališe ognjem nju i oca njezina. 7 A Samson im reèe: ako ste i uèinili tako, opet æeu vam se osvetiti, pa æeu se onda okaniti. 8 I polomi ih luto nogama po bedrima: potom otide i nastani se u peæeini od stijene Itamu. 9 Tada izidoðe Filisteji i stadoðe u oko prema Judi, i raširiše se do Lehije. 10 A ljudi od Jude rekoše: što ste izaæli na nas? I odgovoriše: izaæli smo da svežemo Samsona i da mu uèinimo kako je on nama uèinio. 11 Tada izide tri tisuæe ljudi iz Jude k peæeini u stijeni Itamu, i rekoše Samsonu: ne znaš li da Filisteji vladaju nad nama? zašto si nam dakle to uèinio? A on im reèe: kako su oni meni uèinili tako ja uèinili njima. 12 Oni mu rekoše: došli smo da te svežemo i predamo u ruke Filistejima. A Samson im reèe: zakunite mi se da neæeæti vi uložiti na me. 13 Oni mu odgovoriše i rekoše: neæemo; nego æemo te samo svezati i predati u njihove ruke, ali te neæemo pogubiti. I svezaše ga u dva nova uža i odvedoðe ga iz stijene. 14 I kad on doðe do Lehije, Filisteji ga sretoðe vièuæi od radošti; a duh Gospodnj siðe na nj, i uža na rukama njegovima postaše kao konci izgorjeli od vatre, i spadoðe sveza s ruku njegovijeh. 15 I on naðe èeljust magareæu još sirovu, i priuži ruku svoju uze je, i pobi njom tisuæu ljudi. 16 Potom reèe Samson: èeljušæu magareæom pobih tisuæu ljudi. 17 A kad izreèe, bac i èeljust iz ruke svoje, i nazva ono mjesto Ramat-Lehija. 18 I bijaše žedan jako, te zavapi ka Gospodu i reèe: ti si uèinio

rukom sluge svojega ovo izzbavljenje veliko; a sada hoæeu li umrjeti od žeði, ili æeu pasti u ruke neobrezanima? **19** Tada Bog rascijepi stijenu u Lehiji, i proteèe voda iz nje, te se napi, i povrati mu se duh i oživje. Zato se prozva onaj izvor En-Akore, koji je u Lehiji do današnjeg dana. **20** I bi sudija Izraelju za vremena Filistejskoga dvadeset godina.

16 Potom otide Samson u Gazu, i ondje vidje jednu ženu kurvu, i uðe k njoj. **2** I ljudima u Gazi bi kazano: doðe Samson ovamo. I opkolise i vrebaše ga cijelu noæ na vratima gradskim; i stajahu u potaji cijelu noæ govoreæi: dok svane, ubiæemo ga. **3** Ali Samson spavap do ponoæi usta u ponoæi, i šeæpa vrata gradska s oba dovratka i išeupa ih s prijevornicom zajedno, i metnu ih na ramena i odnese navrh gore koja je prema Hevronu. **4** Poslije toga zamilova djevojku na potoku Soriku, kojoj bješe ime Dalida. **5** I doðoše k njoj knezovi Filistejski i rekoše joj: prevari ga i iskušaj gdje mu stoji velika snaga i kako bismo mu dosadili da ga svežemo i svladamo; a mi æemo ti dati svaki po tisueu i sto srebrnika. **6** I Dalida reèee Samsonu: hajde kaži mi gdje stoji twoja velika snaga i èim bi se mogao svezati i svladati. **7** A Samson joj reèee: da me svežu u sedam gužava sirovijeh neosušenijeh, onda bih izgubio snagu i bio kao i drugi èovjek. **8** I donesoše joj knezovi Filistejski sedam gužava sirovijeh, još neosušenijeh, i ona ga sveza njima. **9** A kod nje bijaše zasjeda u sobi; i ona mu reèee: eto Filisteja na te, Samsone! A on pokida gužve, kao što se kida konac od kudjelje kad osjeti vatru; i ne dozna se za snagu njegovu. **10** Potom reèee Dalida Samsonu: gle, prevario si me, i slagao si mi; nego hajde kaži mi èim bi se mogao svezati. **11** A on joj reèee: da me dobro svežu novim užima kojima nije ništa raðeno, tada bih izgubio snagu i bio bik kao drugi èovjek. **12** I Dalida uze nova uža, i sveza ga njima, pak mu reèee: eto Filisteja na te, Samsone! A zasjeda bijaše u sobi. A on raskide s ruku uža kao konac. **13** Tada reèee Dalida Samsonu: jednako me varaš i lažeš mi; kaži mi èim bi se mogao svezati? A on joj reèee: da sedam pramena kose na glavi mojoi privješ na vratilo. **14** I ona zaglavivši vratilo kocem, reèee: evo Filisteja na te, Samsone! A on se probudi od sna, i istrije kolac i osnovu i vratilo. **15** Opet mu ona reèee: kako možeš govoriti: ljubim te, kad srce twoje nije kod mene? Veæ si me tri puta prevario ne hoteæi mi kazati gdje ti je velika snaga. **16** I ona mu dosaðivaše svojim rijeéima svaki dan i navaljivaše na nj, i duša mu prenemože da umre, **17** Te joj otvori cijelo srce svoje, i reèee joj: britva nije nikad prešla preko glave moje, jer sam nazire Božji od utrobe matere svoje; da se obrijem, ostavila bi me snaga moja i oslabio bih, i bio bih kao svaki èovjek. **18** A Dalida videæi da joj je otvorio cijelo srce svoje, posla i pozva knezove Filistejske poruèivši im: hodite sada, jer mi je otvorio cijelo srce svoje. Tada doðoše knezovi Filistejski k njoj i donesoše novce u rukama svojim. **19** A ona ga uspava na krilu svojem, i dozva èovjeka te mu obrija sedam pramena kose s glave, i ona ga prva svlada kad ga ostavi snaga njegova. **20** I ona reèee: eto Filisteja na te, Samsone! A on probudiv se od sna reèee: izæai æeu kao i prije i oteæau se. Jer ne znadijaše da je Gospod ostopio od njega. **21** Tada ga uhvatili Filisteji, i iskopaše mu oèi, i odvedoše ga u Gazu i okovaše ga u dvoje verige mјedene; i meljaše u tamnici. **22** A kosa na glavi njegovo poèe rasti kao što je bila kad ga obrijaše. **23** I knezovi Filistejski skupiše se da prinesu veliku žrtvu Dagonu bogu svojemu, i da se prove sele; pa rekoše: predade nam bog naš u ruke naše Samsona neprijatelja našega. **24** Takoðer i narod vidjevši ga hvaljaše boga svojega govoreæi: predade nam bog naš u ruke naše neprijatelja našega i zatiraæa zemlje naše i koji pobi tolike između nas. **25** I kad se razveseli srce njihovo rekoše: zovite Samsona da nam igra. I dozvaše Samsona iz tamnice da

im igra, i namjestiše ga među dva stupa. **26** Tada Samson reèee momku koji ga držaše za ruku: pusti me, da opipam stupove na kojima stoji kuæa, da se naslonim na njih. **27** A kuæa bijaše puna ljudi i žena i svi knezovi Filistejski bijahu ondje; i na krovu bijaše oko tri tisuee ljudi i žena, koji gledaju kako Samson igra. **28** Tada Samson zavapi ka Gospodu i reèee: Gospode, Gospode! opomeni me se, molim te, i ukrije mi, molim te, samo sada, o Božje! da se osvetim jedanput Filistejima za oba oka svoja. **29** I zagrlj Samson dva stupa srednja, na kojima stajaše kuæa, i nasloni se na njih, na jedan desnom a na drugi lijevom rukom svojom. **30** Pa onda reèee Samson: neka umire s Filistejima. I naleže jako, i pada kuæa na knezove i na sav narod koji bješe u njoj, i bi mrtvijeh koje pobi umiruæi više nego onijeh koje pobi za života svojega. **31** Poslije doðoše braæe njegova i sav dom oca njegova, i uzeše ga, i vrativši se pogreboše ga između Saraje i Estaola u grobu Manoja oca njegova. A on bi sudija Izraelju dvadeset godina.

17 A bijaše jedan èovjek iz gore Jefremove po imenu Miha. **2** On reèee materi svojoj: tisuæa i sto srebrnika, što su ti ukradeni, za koje si klela i govorila preda mnom, evo, to je srebro u mene, ja sam ga uzeo. A mati mu reèee: Gospod da te blagoslovi, sine! **3** A kad vrati tisuæu i sto srebrnika materi svojoj, reèee mati njegova: to sam srebro posvetila Gospodu iz svoje ruke za tebe, sine moj, da se naæini od njega lik rezan i liven; zato ti ga sada dajem natrag. **4** Ali on opet dade srebro materi svojoj, a mati uze dvjesta srebrnika i dade zlataru, a on naæini od njega lik rezan i liven, te bijaše u kuæi Mišinoj. **5** I taj Miha imaše kuæu za bogove, i naæini opleæak i likove, i posveti jednoga između sinova svojih da mu bude sveštenik. **6** U to vrijeme ne bješe cara u Izraeliju: svaki èinjaje što mu bijaše dragoo. **7** A bješe jedan mladić iz Vitlejema Judina, od porodice Judine, koji bješe Levit i ondje boravljaje. **8** On otide iz toga grada, Vitlejema Judina, da se nastani gdje moze; i iduæi svojim putem doðe u goru Jefremovu do kuæe Mišine. **9** A Miha mu reèee: otkuda ideš? Odgovori mu Levit: iz Vitlejema Judina, idem da se nastanim gdje mogu. **10** A Miha mu reèee: ostani kod mene, i budi mi otac i sveštenik, a ja æeu ti dati deset srebrnika na godinu i dvoje haljine i hrana. I otide Levit k njemu. **11** I Levitu bi po volji da ostane kod njega, i bi mu taj mladiæ kao da mu je sin. **12** I Miha posveti Levita da mu je sveštenik taj mladiæ, i osta u kuæi Mišinoj. **13** Tada reèee Miha: sada znam da æe mi Gospod uèiniti dobro zato što imam Levita sveštenika.

18 U to vrijeme ne bješe cara u Izraeliju, i u to vrijeme pleme Danovo tražaše sebi našljedstvo gdje bi nastavalo, jer mu do tada ne bješe dopalo našljedstvo među plemenima Izraeljevijem. **2** Zato poslaše sinovi Danovi iz porodice svoje pet ljudi između sebe, hrabre ljudi od Saraje i Estaola, da uhode zemlju i dobro razmotre, i rekoše im: idite, razmotrite zemlju. I oni otidoe u goru Jefremovu u kuæu Mišinu i zanoæiše ondje. **3** I kad bijahu kod kuæe Mišine, poznaše glas onoga mladiæa Levita, i svrativši se onamo rekoše mu: ko te dovede ovamo? i šta radiš tu? i šta æeš tu? **4** A on im reèee: tako i takо uæini mi Miha, i najmi me da mu budem sveštenik. **5** A oni mu rekoše: upitaj Boga da znamo hoæe li nam biti sreæan put na koji poðosmo. **6** A sveštenik im reèee: idite s mirom; po volji je Gospodu put kojim idete. **7** I tako pošavši onijeh pet ljudi doðoše u Lais, i vidješe tamošnji narod gdje živi bez straha po obieaju Sidonskom, mirno i bez straha, i da nema nikoga u zemlji ko bi im èimogod dosaðivao ili otimao vlast, i da su daleko od Sidonjana niti imaju šta s kim. **8** Pa kad se vratije k braæi svojoj u Saraju i Estaol, rekoše im braæa: što je? **9** A oni rekoše: ustajte da idemo na njih; jer vidjesmo zemlju, i vrlo je dobra. I vi ne marite? nemojte se lijeniti, nego pohitajte da uzmete zemlju. **10** Kad doðete, doæi æete k narodu bezbriznom i

u zemlju prostranu; jer je predade Bog u vaše ruke; to je mjesto gdje nema nedostataka ni u èem što ima na zemlji. **11** Tada poðoðe odande iz Saraje i Estaola šest stotina ljudi od porodice Danove naoružanih. **12** I otisavši stadoðe uoko kod Kirijat-Jarima u Judi; zato se prozva ono mjesto Mahane-Dan do danas, i jest iza Kirijat-Jarima. **13** A odande poðavši u goru Jefremovu doðoðe u kuæeu Mišinu. **14** Tada progovoriše petorica što bijahu išli da uhode zemlju Laisku, i rekoše braëi svojoj: znate li da u ovijem kuæama ima opleæak i likova, i lik rezan i lik liven? Sada dakle gledajte što æete raditi. **15** A oni svrativši se onamo uðoðe u kuæeu gdje bješe mladiè Levit, u kuæeu Mišinu, i upitaše ga za zdravlje. **16** A šest stotina ljudi naoružanih od sinova Danovih stadoðe pred vratima. **17** A pet ljudi što bjehu išli da uhode zemlju otisavši uðoðe i uzeðe lik rezan i opleæak i likove i lik liven; a sveðtenik stajaðe na vratima sa šest stotina ljudi naoružanih. **18** I oni što uðoðe u kuæeu Mišinu kad uzeðe lik rezani, opleæak, likove i lik liveni, sveðtenik im reèe: šta radite? **19** A oni mu rekoše: muèi, metni ruku na usta, pa hajde s nama, i budi nam otac i sveðtenik. Što ti je bolje, biti sveðtenik kuæi jednoga èovjeka ili biti sveðtenik plemenu i porodici u Izrailju? **20** I sveðtenik se obradova u srcu, i uze opleæak i likove i lik rezani, i uðe meðou narod. **21** I okrenuvši se poðoðe pustivši djecu i stoku i zaklade naprijed. **22** A kad bijahu daleko od kuæea Mišine, onda ljudi koji življahu u kuæama blizu kuæea Mišine skupiše se i poðoðe u potjeru za sinovima Danovim. **23** I vikaðe za sinovima Danovim, a oni obazrevši se rekoše Miši: što ti je, te si skupio tolike ljudi? **24** A on reèe: uzeli ste moje bogove koje sam naèinio, i sveðtenika, pa otidoste. Šta još imam? pa još kažete: što ti je? **25** A sinovi Danovi rekoše mu: nemoj da ti se èuve glas za nama, da ne bi udarili na vas ljudi gnjevni, te æeð izgubiti dušu svoju i dušu doma svojega. **26** I sinovi Danovi otidoðe svojim putem, a Miha videæi da su jaèi od njega vrati se i otide kuæei svojoj. **27** I oni uzevši što bješe naèinio Miha, i sveðtenika, kojega imaju, doðoðe u Lais k narodu mirnom i bezbriznom; pa ih isjekoše ostrijem maèem, a grad upališe ognjem. **28** I ne bješe nikoga da ih izbavi; jer bijahu daleko od Sidona i ne imahu ništa ni s kim; a grad bijaðe u dolini koja je kod Vet-Reova. Poslijе sazidaðe grad i naselije se u njemu. **29** I nazavaðe grad Dan po imenu Dana oca svojega, koji se rodio Izrailju; a prije se grad zvaðe Lais. **30** I sinovi Danovi namjestiše sebi onaj lik rezani; a Jonatan sin Girsona sina Manasijina i sinovi njegovi bijahu sveðtenici plemenu Danovu dokle se god ne iseli iz zemlje. **31** I namješten im stajaðe onaj lik rezani, koji naèini Miha, za sve vrijeme dokle dom Božji bijaðe u Silomu.

19 I u to vrijeme, kad ne bješe cara u Izrailju, bješe jedan Levit koji življahu kao doðjak kraj gore Jefremove, i uze inoèou iz Vitlejema Judina. **2** A inoèou njegova èinija preljudbu kod njega, pa otide od njega kuæei oca svojega u Vitlejem Judin, i osta ondje èetiri mjeseca. **3** A muž njezin usta i otide za njom da joj lijepo govori i da je dovede natrag, imajuæi sa sobom momka svojega, i dva magarca; i ona ga uvede u kuæeu oca svojega, i kad ga vidje otac njezin obradova se dolasku njegovu. **4** I ustavi ga tast njegov, otac mladièin, i osta kod njega tri dana, i ondje jeðahu i pijahu i noæivahu. **5** A èetvrti dan kad ustaðe rano, usta i on da ide; ali otac mladièin reèe zetu svojemu: potkrijepi srce svoje zalagajem hleba, pa onda idite. **6** I tako sjedoðe i jedoðe obojica zajedno i napiše se; pa reèe otac mladièin mužu: hajde ostani još noæas, i budi veseo. **7** Ali èovjek usta da ide; ali tast njegov navali na nj, te opet noæi ondje. **8** Potom urani petoga dana da ide; i reèe mu otac mladièin: potkrijepi srce svoje. I jeduæi zajedno zabavise se dokle i dan naže. **9** Tada usta èovjek da ide, on i inoèou mu i momak; a tast njegov, otac mladièin, reèe mu: eto, dan je veæ

nagao, veèe je, prenoæite ovdje; eto dockan je, prenoæi ovdje, i budi veseo, pa sjutra uranite na put, i idi k svojemu šatoru. **10** Ali èovjek ne htje noæiti; nego usta i poðe; i doðe do Jevusa, a to je Jerusalim, i s njim dva magarca natovarena i inoèou njegova. **11** A kad bijahu blizu Jevusa, dan bijaðe nagao vrlo, pa reèe sluga gospodaru svojemu: hajde brže da se svratimo u taj grad Jevus, i tu da noæimo. **12** A gospodar mu reèe: neæeemo svrati u tuð grad, koji nije sinova Izrailjevih, nego æemo iæi do Gavaje. **13** Još reèe momku svojemu: hajde brže da stignemo u koje od tijeh mjesta i da noæimo u Gavaji ili u Rami. **14** I minuðe onuda i otidoðe; i sunce ih zaðe blizu Gavaje Venijaminove. **15** I okretoðe onamo da otidu i prenoæe u Gavaju; i kad uðe, sjede na ulici gradskoj; i ne bi nikoga da ih primi u kuæeu da prenoæe. **16** I gle, jedan starac vraæeðe se s posla svojega iz polja uveèe, a bijaðe iz gore Jefremove i življahu kao doðjak u Gavaju; a ljudi onoga mjesta bjehu sinovi Venijaminovi. **17** I on podigav oèi svoje ugleda onoga èovjeka putnika na ulici gradskoj; i reèe mu starac: kuda ideš? i otkuda ideš? **18** A on mu odgovori: idemo od Vitlejema Judina do na kraj gore Jefremove; odande sam, pa sam išao do Vitlejema Judina, a sada idem k domu Gospodnjemu, i nema nikoga da me primi u kuæeu. **19** A imamo i slame i piæe za magarce svoje, i hleba i vina za se i za sluškinju tvoju i za momka koji je sa slugom tvojim; imamo svega dosta. **20** A starac mu reèe: budi miran; što ti god nedostaje, ja æeu se statari za to; samo nemoj noæiti na ulici. **21** I uvede ga u svoju kuæeu, i položi magarcima; potom oprase noge, i jedoðe i piše. **22** A kad se razveseliše, gle, ljudi onoga grada, bezakonici, opkolije kuæeu, i stadoðe lupati u vrata, i rekoše starcu, gospodaru od kuæea, govoreæi: izvedi toga èovjeka što je uðao u tvoju kuæeu, da ga poznamo. **23** I izaðav k njima onaj èovjek, gospodar od kuæea, reèe im: ne, braæeo, ne èinite zla; kad je èovjek uðao u moju kuæeu, ne èinite toga bezumila. **24** Evo kæi moja djevojka i inoèou njegova, njih æeu vam izvesti, pa njih osramotite i èinite s njima što vam je volja, samo èovjeku ovomu ne èinite toga bezumila. **25** Ali ga ne htjeðe poslušati oni ljudi; tada onaj èovjek uze inoèou svoju i izvede je napolje k njima, i oni je poznaðe, i zlostavise je cijelo noæe do zore, i pustise je kad zora zabijelje. **26** I doðavši žena u zoru pade kod vrata od kuæea onoga èovjeka gdje bješe gospodar njezin, i leža dokle se ne rasvanu. **27** A gospodar njezin usta ujutru, i kad otvori vrata i izaðe da ide svojim putem, a to žena inoèou njegova ležaðe na vratima kuæenjem, i ruke joj na pragu. **28** I reèe joj: ustani da idemo. Ali ne bi odgovorila; tada je metnu na magarca, i ustavši èovjek poðe u mjesto svoje, **29** I doðav kuæei svojoj uze mað, i uze inoèou svoju i isjekaje se s kostima na dvanaest komada i razasla u sve krajeve Izrailjeva. **30** I ko god vidje govoraðe: nije se uèinilo niti se vidjelo tako ñto otkad izidoðe sinovi Izrailjevi iz Misira do danas. Promislite o tom i vijeæajte i govorite.

20 Tada izidoðe svi sinovi Izrailjevi, i sabra se sav narod jednodušno, od Dana do Virsaveje i do zemlje Galadove, ka Gospodu u Mispu. **2** I glavari svega naroda, svijeh plemena Izrailjevih, doðoðe na zbor naroda Božjeg, èetiri stotine tisuæea ljudi pješaka koji mahuju maðem. **3** A sinovi Venijaminovi èuðe da su sinovi Izrailjevi otisli u Mispu. Sinovi Izrailjevi rekoše: kažite kako se dogodilo to zlo. **4** A Levit, muž ubijene žene, odgovori i reèe: doðoh s inoèom svojom u Gavaju Venijaminovu da prenoæeim. **5** A Gavajani ustaðe na me, opkolije me u kuæei noæeu, i htjeðe me ubiti; i inoèou moju zlostavise tako da umrije. **6** Zato uzev inoèou svoju isjekoh je na komade i razasla; je u sve krajeve našljedstva Izrailjeva; jer uèiniše grðilo i sramotu u Izrailju. **7** Eto, vi ste svi sinovi Izrailjevi; promislite i vijeæajte. **8** A sav narod usta jednodušno i reèe: da ne idemo nijedan k šatoru svojemu,

i nijedan da se ne vraæea kuæei svojoj. **9** Nego ovo da uèinimo Gavaji: da bacimo zdrjeb za nju. **10** Da uzmem po deset ljudi od stotine po svijem plemenima Izrailjevijem, i po stotinu od tisuæe, i po tisuæu od deset tisuæa, da doneæe hranu narodu, a on da ide da uèini Gavaji Venijaminovoj kako je jasluæila grdlom koje je uèinila Izrailju. **11** I skupi se sav narod Izrailjev na onaj grad složivši se jednodušno. **12** Tada poslaæe plemena Izrailjeva ljudi u sve porodice Venijaminove, i poruèiše im: kakvo se to zlo uèini meøu vama? **13** Sada dajte te bezakonike što su u Gavaji, da ih pogubimo i izvadimo zlo iz Izraelja. Ali ne htjeæe sinovi Venijaminovi posluæati braæe svoje, sinova Izrailjevih. **14** Nego se skupiše sinovi Venijaminovi iz svojih mjesta u Gavaju da izidu da se biju sa sinovima Izrailjevjem. **15** I nabroji se u to vrijeme sinova Venijaminovih iz njihovih gradova dvadeset i šest tisuæa ljudi koji mahahu maæem osim stanovnika Gavajskih, kojih bjeæe na broj sedam stotina ljudi odabranijeh. **16** U svem tom narodu bjeæe sedam stotina ljudi odabranijeh, koji bjehu ljevac, i svaki gaðaæe kamenom iz praæke u dlaku ne promašujuæi. **17** A ljudi Izrailjaca nabroji se osim sinova Venijaminovih èetiri stotine tisuæa ljudi koji mahahu maæem, samijeh vojnika. **18** I ustavši otidoše k domu Boga silnoga, i upitaæe Boga i rekoše sinovi Izrailjevi: ko æee izmeðu nas iæi prvi u boj na sinove Venijaminove? A Gospod reæe: Juda nek ide prvi. **19** Potom ustavši rano sinovi Izrailjevi stadoše u oko prema Gavaji. **20** I izidoše sinovi Izrailjevi u boj na sinove Venijaminove, i uvrstaše se sinovi Izrailjevi da udare na Gavaju. **21** A sinovi Venijaminovi izidoše iz Gavaje, i povalaše po zemlji izmeðu Izrailjaca u onaj dan dvadeset i dvije tisuæe ljudi. **22** Ali se narod sinova Izrailjevih osloboði, te se opet uvrstaše na istom mjestu gdje se bijahu uvrstali prvoga dana. **23** Jer sinovi Izrailjevi otidoše te plakaše pred Gospodom do veæera, i upitaæe Gospoda govoreæi: hoæemo li opet izaæi u boj na sinove Venijamina brata svojega? A Gospod im reæe: izidite na njih. **24** I izidoše sinovi Izrailjevi na sinove Venijaminove drugi dan, **25** I sinovi Venijaminovi izidoše pred njih iz Gavaje drugi dan; i povalaše po zemlji izmeðu sinova Izrailjevih opet osamnaest tisuæa ljudi, koji sví mahahu maæem. **26** Tada svi sinovi Izrailjevi i sav narod izidoše i doðoše k domu Boga silnoga, i plakaše i stajaše ondje pred Gospodom, i postiše se onaj dan do veæera, i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom. **27** Pa upitaæe sinovi Izrailjevi Gospoda; jer ondje bijaše kovæeg zavjeta Božijega u ono vrijeme; **28** I Fines sin Eleazara sina Aronova stajaše pred njim u ono vrijeme. I rekoše: hoæemo li opet izaæi u boj na sinove Venijamina brata svojega ili æemo se okaniti? A Gospod im reæe: izidite, jer æeu ih sjutra predati vama u ruke. **29** Tada namjesti Izrailj zasjede oko Gavaje. **30** I sinovi Izrailjevi izidoše treæi dan na sinove Venijaminove, i uvrstaše se prema Gavaji kao prvom i drugom. **31** A sinovi Venijaminovi izashaæi pred narod odvojiše se od grada, i stadoše biti i sjeæi narod kao prvom i drugom po putovima, od kojih jedan ide k domu Boga silnoga a drugi u Gavaju, i po polju, i ubiše do trideset ljudi iz Izraelja. **32** I rekoše sinovi Venijaminovi: padaju pred nama kao prije. A sinovi Izrailjevi rekoše: da bjeæimo da ih otrgnemo od grada na putove. **33** Tada svi sinovi Izrailjevi kretoše se sa svojega mjesta i uvrstaše se u Val-Tamaru; i zasjede Izrailjeve iskoæiše iz mjesta svojega, iz luka Gavajskih. **34** I doðe na Gavaju deset tisuæa ljudi izabranijeh iz svega Izraelja, i boj posta ñeæai, a oni ne opaziše da æee ih zlo zadesiti. **35** I Gospod pobi Venijamina pred Izrailem, i sinovi Izrailjevi pogubiše onaj dan od sinova Venijaminovih dvadeset i pet tisuæa i sto ljudi, koji sví maæem mahahu. **36** I sinovi Venijaminovi vidjeæe da su nadliveni: jer sinovi Izrailjevi uzmakoše ispred sinova Venijaminovih uzdajuæi se u zasjede koje bijahu namjestili kod Gavaje; **37** A oni što bijahu u

zasjedi navalije brže u Gavaju, i ušavši isjekoše sve po gradu oštrijem maæem. **38** A bijahu sinovi Izrailjevi ugovorili s onima u zasjedi da za znak zapale vatru da se digne velik dim iz grada. **39** Tako sinovi Izrailjevi stadoše bjeæati iz boja, a sinovi Venijaminovi poèeæe ubijati, i isjekoše da trideset ljudi izmeðu sinova Izrailjevih govoreæi: doista padaju pred nama kao u preðaænjem boju. **40** Ali kad se plamen i dim kao stup diže iz grada, obazreæe se sinovi Venijaminovi, i gle, oganj se iz grada dizaše do neba. **41** Tada se vratiše sinovi Izrailjevi, a sinovi Venijaminovi smetoše se videæi da ih je zlo zadesilo; **42** I pobrigoše ispred sinova Izrailjevih k pustinji; ali ih vojska gonaæe, i koji iz gradova izlažahu, biše ih meðu sobom. **43** Tako opkolije sinove Venijaminove, goniše ih, tlaæiše ih od Menuje do Gavaje k istoku. **44** I pogibe sinova Venijaminovih osamnaest tisuæa ljudi, samijeh junaka. **45** A onijeh što se okretoše i pobrigoše u pustinju k stijeni Rimonu, napabireiše ih po putovima pet tisuæa ljudi, i tjerâše ih do Gidoma i pobiše ih dvije tisuæe ljudi. **46** I tako svega pogibe onaj dan sinova Venijaminovih dvadeset i pet tisuæa ljudi koji mahahu maæem, sve samijeh junaka. **47** I bjeæe šest stotina ljudi koji se okretoše i utekoše u pustinju k stijeni Rimonu, i ostaše na stijeni Rimonu èetiri mjeseca. **48** Potom sinovi Izrailjevi vrativši se k sinovima Venijaminovim isjekoše oštrijem maæem i lude po gradovima i stoku i što se god naðe; i sve gradove koji ostaše popališe ognjem.

21 A sinovi Izrailjevi bijahu se zakleli u Mispi rekavši: nijedan izmeðu nas da ne da kæeri svoje za ženu sinu Venijaminovu. **2** Zato otide narod k domu Božijemu, i ostaše onđe do veæera pred Bogom, i podigavši glas svoj plakaše vrlo, **3** i rekoše: zaæto se, Gospode Bože Izrailjev, dogodi ovo u Izraelju, danas da nestane jednoga plemena iz Izraelja? **4** I sjutradan urani narod, i naæini onđe oltar, i prinoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne. **5** Tada rekoše sinovi Izrailjevi: ima li ko da nije došao na zbor iz svih plemena Izrailjevih ka Gospodu? Jer se bijahu teško zakleli za onoga ko ne doðe u Mispu ka Gospodu rekavši: da se pogubi. **6** Jer se sinovima Izrailjevijem sažali za Venijaminom bratom njihovijem, i rekoše: danas se istrijebi jedno pleme iz Izraelja. **7** Šta æemo èiniti s onima što su ostali da bi imali žene, kad se zaklesmo Gospodom da im ne damo kæeri svojih za žene? **8** Pa rekoše: ima li ko iz plemena Izrailjevih da nije došao u Mispu ka Gospodu? I gle, ne bjeæe došao na vojsku, na zbor, niko iz Javisa Galadova. **9** Jer kad se narod prebroj, gle, ne bjeæe onđe nijednoga od onijeh koji žive u Javisu Galadovu. **10** Zato posla zbor onamo dvanaest tisuæa hrabrijeh ljudi, i zapovjedi im govoræi: idite i pobijite stanovnike u Javisu Galadovu oštrijem maæem i žene i djecu. **11** Ovo æete dakle uèiniti: sve muškinje i sve ženskinje što je poznalo èovjeka pobijete. **12** I naðoše meðu stanovnicima Javisa Galadova èetiri stotine djevojaka, koje ne bjehu poznale èovjeka, i dovedoše ih u oko u Silom, koji je u zemlji Hananskoj. **13** Tada posla sav zbor, te govoriše sinovima Venijaminovim koji bjehu u stijeni Rimonu, i objaviše im mir. **14** Tako se vratiše sinovi Venijaminovi u to vrijeme, i dadoše im žene koje ostavise u životu izmeðu žena iz Javisa Galadova; ali ih ne bjeæe dosta za njih. **15** A narodu bjeæe žao Venijamina što Gospod okrnji plemena Izrailjevi. **16** Pa rekoše starješine od zobra: Šta æemo èiniti s ovima što su ostali da bi imali žene? Jer su izginali žene u plemenu Venijaminovu. **17** Potom rekoše: našljedstvo Venijaminovo pripada onima što su ostali, da se ne bi zatrlo pleme iz Izraelja. **18** A mi im ne moæemo dati žena izmeðu kæeri svojih; jer su se zakleli sinovi Izrailjevi rekavši: da je proklet ko da ženu sinovima Venijaminovjem. **19** Potom rekoše: evo, godišnji je praznik Gospodnj u Silomu, koji je sa sjevera Vetiþu, k istoku, na putu koji ide od Vetiþa u Sihem, i s

juga Levoni. **20** I zapovjediš sinovima Venijaminovijem govoreæi: idite, i zasjedite po vinogradima. **21** I pazite: pa kad izidu kæeri Silomske da igraju, izidite iz vinograda i omite svaki sebi ženu između kæeri Silomskih; i idite u zemlju Venijaminovu. **22** A kad doðou oci njihovi ili braæea njihova k nama da se sude, mi æemo im kazati: smilujte im se nas radi, jer u ovom ratu nijesmo zarobili žene za svakoga njih; a vi im nijeste dali, i tako neæete biti krivi. **23** Tada sinovi Venijaminovi uèiniše tako, i dovedoše žene prema broju svom između igraèica koje oteše, i otisavši vratiše se na našljedstvo svoje, i sazidaše opet gradove i naselîše se u njima. **24** I tako razidoše se sinovi Izrailjevi odande u ono vrijeme svaki u svoje pleme i u porodicu svoju, i otidoše odande svaki na svoje našljedstvo. **25** U ono vrijeme ne bješe cara u Izraelju; svaki èinjaše što mu bješe drago.

Ruta

1 A u ono vrijeme kad suđahu sudije bi glad u zemlji; i jedan èovjek iz Vitlejema Judina otide da živi kao došljak u zemlji Moavskoj sa ženom svojom i sa dva sina svoja. **2** A ime tomu èovjeku bješe Elimeleh, a ženi mu ime Nojemina, a imena dvojice sinova njegovijeh Malon i Heleon; i bijahu Efraæani, iz Vitlejema Judina; i dođoše u zemlju Moavsku i nastaniše se ondje. **3** Potom umrije Elimeleh muž Nojeminin i ona osta sa dva sina svoja. **4** Oni se oženili Moavkama: jednog bješe ime Orfa a drugog Ruta; i ondje stajahu do deset godina. **5** Potom umriješe obojica, Malon i Heleon; i žena osta bez dva sina svoja i bez muža svojega. **6** Tada se ona podiže sa snahama svojima da se vrati iz zemlje Moavske, jer èu u zemlji Moavskoj da je Gospod pohodio narod svoj davši im hljeba. **7** I izide iz mjesta gdje bijaše, i obje snahe njezine s njom; poðoše putem da se vrate u zemlju Judinu. **8** Tada reèe Nojemina objema snahama svojima: idite, vratite se svaka u dom matere svoje; Gospod neka vam uèini milost kao što vi uèiniste umrlima i meni. **9** Da vam da Gospod da naðete poeinak svaku u domu muža svojega. I poljubi ih; a one povikaviši zaplakaše, **10** I rekoše joj: ne, nego æemo se s tobom vratiti u tvoj narod. **11** A Nojemina im reèe: idite natrag, kæeri moje; što biste išle sa mnom? zar æeu još imati sinova u utrobi svojoj da vam budu muževi? **12** Vratite se, kæeri moje, idite; jer sam ostarjela i nijesam za udaju. A i da kažem da se nadam i da se još noæas udam, i da rodim sinove, **13** Zar æete ih vi èekati dok odrastu? zar æete toga radi stajati neudate? Nemojte, kæeri moje; jer su moji jadi veæi od vaših, jer se ruka Gospodnja podigla na me. **14** Tada one podigavši glas svoj plakaše opet; i Orfa poljubi svekrvu svoju; a Ruta osta kod nje. **15** A ona joj reèe: eto, jetrva se tvoja vratila narodu svojemu i k bogovima svojim; vratiti se i ti za jetrom svojom. **16** Ali Ruta reèe: nemoj me nagovaratiti da te ostavim i od tebe otidem; jer kuda god ti ideš, idem i ja; i gdje se god ti nastaniš, nastaniæu se i ja; tvoj je narod moj narod, i tvoj je Bog moj Bog. **17** Gdje ti umriješ, umrijeæu i ja, i ondje æe biti pogrebena. To neka mi uèini Gospod i to neka mi doda, smrt æe me samo rastaviti s tobom. **18** A ona kad vidje da je tvrdo naumila iæi s njom, presta je odvraæati. **19** Tako idoše obje dok ne doðoše u Vitlejem; a kad doðoše u Vitlejem, sav grad uzavre njih radi, i govorahu: je li to Nojemina? **20** A ona im govoraše: ne zovite me više Nojemina, nego me zovite Mara, jer mi velike jade zadade svemoguæi. **21** Obilna sam otišla, a praznu me vratiti Gospod. Zašto me zovete Nojemina, kad me Gospod obori i svemoguæi me ucivjeli. **22** Tako doðe natrag Nojemina i s njom Ruta Moavka, snaha njezina, vrativši se iz zemlje Moavske; a doðoše u Vitlejem o poèetku jeèemne žetve.

2 A bijaše jedan èovjek, rod mužu Nojeminu, èovjek bogat od porodice Elimelebove, kojemu ime bijaše Voz. **2** I Ruta Moavka reèe Nojemini: da idem u polje da pabirëtim klasje za onijem pred kim naðem milost. A ona joj reèe: idi, kæeri moja. **3** I ona otide, i doðavši stade pabirëti po njivu za žeteocima: i dogodi se, te doðe na njivu koja pripadaše Vozu, koji bijaše od porodice Elimelebove. **4** I gde, doðe Voz iz Vitlejema, i reèe žeteocima: Gospod da je s vama! I oni mu rekoše: da te blagoslovi Gospod! **5** Tada reèe Voz sluzi svojemu koji bijaše nad žeteocima: èija je ona mladica? **6** A sluga koji bješe nad žeteocima odgovori mu: Moavka je mladica koja se vratila s Nojeminom iz zemlje Moavske. **7** I reèe: da pabirëim, da kupim klasje izmeñu snopova za žeteocima. I doðavši bavi se od jutra do sada; samo je malo bila kod kuæe. **8** Tada Voz reèe Ruti: èuješ, kæeri moja; nemoj iæi na drugu njivu da pabirëš, niti odlazi odavde, nego se drži mojih

djevojaka. **9** Pazi na kojoj njivi oni žanju, pa idi za njima; jer sam zapovjedio momcima svojim da te nikao ne dira; a kad ožedniš, idi k sudovima i pij što moje sluge zahtijau. **10** Tada ona pade nièice i pokloni se do zemlje, i reèe mu: kako naðoh milost pred tobom, da me pogledaš, kad sam tuðinka? **11** A Voz odgovori i reèe joj: èuo sam ja sve što si èinila svekrvi svojoj po smrti muža svojega, i kako si ostavila oca svojega i mater svoju i postoðbinu svoju, pa si došla k narodu kojega nijesi znala prije. **12** Gospod da ti plati za djelo tvoje, i da ti plata bude potpuna od Gospoda Boga Izraeljeva, kad si došla da se pod krilima njegovijem skloniš. **13** A ona reèe: naðoh milost pred tobom, gospodaru, jer si me utješio i milostivo progovorio sluškinji svojoj, ako i nijesam kao jedna od tvjnih sluškinja. **14** A Voz joj reèe: kad bude vrijeme jesti, doði ovamo i jedi hljeba i umoèi zalogaj svoj u ocat. I ona sjede pokraj žetelaca, i on joj pruži prženijeh zrna, i ona jede i nasiti se, i preteće joj. **15** Potom usta da pabirëti. A Voz zapovjedi momcima svojim govoreæi: neka pabirëti i meðu snopovima, nemojte da je zastidite. **16** Nego još navlaš ispuštajte rukoveti i ostavlajte joj neka kupi, i ne korite je. **17** I ona pabirëti na njivi do veèera, i ovrše što napabirëti, i doðe oko efe jeèema. **18** I uvezvi otide u grad, i vidje svekrva njezina šta je napabirëila; a ona izvadi i dade joj i ono što joj je preteklo pošto se nasitila. **19** I reèe joj svekrva: gdje si pabirëila danas? i gdje si radila? Da je blagoslovio koji te je pogledao! A ona kaza svekrvi svojoj kod koga je radila govoreæi:ime je èovjek kod kojega sam danas radila Voz. **20** A Nojemina reèe snasi svojoj: Gospod da ga blagoslovi, kad nije ukratio milosti svoje k živima i k mrtvima. I reèe joj Nojemina: taj je èovjek nama rod, i jedan od osvetnika naših. **21** A Ruta Moavka reèe: još mi je rekao: drži se moje èeljadi dokle ne požanju sve moje. **22** A Nojemina reèe Ruti snasi svojoj: dobro je, kæeri moja, da ideš s njegovijem djevojkama, da te ne bi dirali na drugoj njivi. **23** I takо se držaše djevojaka Vozovijeh pabirëeæi dokle se ne svrši žetva jeèemena i žetva pšenici; i živiljaše kod svekrve svoje.

3 Potom reèe joj Nojemina svekrva njezina: kæeri moja, ne treba li da ti potraziem poeinak, da bi ti dobro bilo? **2** Evo, nije li nam rod Voz, kod kojega si bila s djevojkama njegovijem? evo, on æe ovu noæe vijati jeèam na gumnu. **3** Umij se dakle, i namaži se, i obuci haljinje svoje na se, pa idi na gumnu; ali da ne dozna za te èovjek dokle ne jede i ne napije se. **4** Pa kad legne, zapamti mjesto gdje legne, pa onda otidi i digni pokrivaè s nogu njegovijeh, te lezi ondje; a on æe ti kazati šta æeš raditi. **5** A Ruta joj reèe: što mi god kažeš, uèiniæu. **6** I otide na gumnu i uèini sve što joj zapovjedi svekrva. **7** A Voz jedavši i pivši i proveselivši se otide te leže kod stoga; a ona doðe polako, podiže pokrivaè s nogu njegovijeh i leže. **8** A kad bi oko ponoæi trže se èovjek i obrnu se, a gde, žena ležaše kod nogu njegovijeh. **9** I on joj reèe: ko si? Odgovori: ja sam Ruta sluškinja tvoja; raširi krilo svoje na sluškinju svoju, jer si mi osvetnik. **10** A on reèe: Gospod da te blagoslovi, kæeri moja; ova potonja milost koju mi pokazuješ veæea je od preve, što nijesi tražila mladica, ni siromašna ni bogata. **11** Zato sada, kæeri moja, ne boj se; što god reèeš uèiniæu ti; jer zna cijelo mjesto naroda mojega da si poštena žena. **12** Jest istina, ja sam ti osvetnik; ali ima jošte bliži od mene. **13** Prenoæi ovdje; pa sjutra ako te htjedbude uzeti, dobro, neka uzme; aki li ne htjedbude uzeti, ja æeu te uzeti, tako živ bio Gospod! Spavaj do jutra. **14** I ona spava kod nogu njegovijeh do jutra; potom usta dok još ne moguše èovjek èovjeka raspozнатi, jer Voz reèe: da se ne dozna da je žena dolazila na gumnu. **15** I reèe: daj ogrtæ koji imaš na sebi; i drži ga. I ona ga podrža, a on joj izmjeri šest mjerica jeèema, i naprije joj i ona otide u grad. **16** I doðe svekrvi svojoj, koja joj reèe: šta bi, kæeri moja? A ona joj kaza sve što joj uèini

onaj èovjek. **17** I reèe: ovijeh šest mjerica jeèema dade mi, jer mi reèe: nemoj se vratiti prazna k svekvi svojoj. **18** A ona joj reèe: poèekaj, kæeri moja, dok doznaš kako æe izaæi; jer onaj èovjek neæee se smiriti dok ne svrši stvar danas.

4 A Voz izide na vrata gradska, i sjede ondje. I gle, naiðe onaj osvetnik, za kojega Voz govoraše, i reèe mu Voz: hodi ovamo, sjedi ovdje. I on doðe i sjede. **2** Potom uze Voz deset ljudi između starješina gradskih i reèe: posjedajte ovdje. I posjedaše. **3** Tada reèe onomu osvetniku: njivu koja je bila brata našega Elimeleha prodala je Nojemina, koja se vratila iz zemlje Moavske. **4** Zato rekoh: da javim tebi, i kažem ti: uzmi njivu pred ovima što sjede ovdje i pred starješinama naroda mojega; ako æeš otkupiti, otkupi; ako li neæeš otkupiti, kaži mi da znam; jer osim tebe nema drugoga koji bi otkupio, a poslije tebe idem ja. A on reèe: ja æu otkupiti. **5** A Voz reèe: u koji dan uzmeš njivu iz ruke Nojeminine, treba da uzmeš i Rutu Moavku ženu umrloga, da podigneš ime umrlomu u našljedstvu njegovu. **6** Tada reèe onaj osvetnik: ne mogu otkupiti, da ne raspam svojega našljedstva; otkupi ti što bi trebalo da ja otkupim, jer ja ne mogu otkupiti. **7** A bijaše od starine obieaj u Izraïlu o otkupljivanju i promijenjivanju, da bi svaka stvar bila tvrda, da jedan izuze obuæeu svoju i da drugomu, i to bijaše svedodžba u Izraïlu. **8** Kad dakle onaj osvetnik reèe Vozu: uzmi ti, izu obuæeu svoju. **9** A Voz reèe starješinama i svemu narodu: vi ste svjedoci danas da sam otkupio iz ruke Nojeminine što je god bilo Elimelehovo i što je god bilo Heleonovo i Malonovo; **10** I da sam uzeo za ženu Rutu Moavku ženu Malonovu da podignem ime umrlomu u našljedstvu njegovu, da ne bi poginulo ime umrlomu među braæom njegovom i u mjestu njegovu; vi ste svjedoci danas. **11** I sav narod koji bijaše na vratima gradskim i starješine rekose: svjedoci smo; da da Gospod da žena koja dolazi u dom tvoj bude kao Rahilja i Lija, koje obje sazidaše dom Izrailjev; bogati se u Efrati, i proslavi ime svoje u Vítlejem! **12** I od sjemena koje ti Gospod da od te žene, da postane dom tvoj kao dom Faresa kojega rodi Tamara Judi. **13** I tako uze Voz Rutu i bi mu žena, i on leže s njom, i Gospod joj dade te zatrudnje, i rodi sina. **14** I rekose žene Nojemini: da je blagosloven Gospod koji te nije ostavio danas bez osvetnika, da se ime njegovo slavi u Izraïlu! **15** On æe ti utješiti dušu i biæe potpora starosti tvojoj, jer ga rodi snaha tvoja koja te ljubi i koja ti je bolja nego sedam sinova. **16** I uze Nojemina dijete, i metnu ga na krilo svoje, i bjæe mu dadilja. **17** I susjede nadješe mu ime govoreæi: rodi se sin Nojemini, i prozvaše ga Ovid. On bi otac Jeseja oca Davidova. **18** A ovo je pleme Faresovo: Fares rodi Esroma; **19** A Esrom rodi Arama; a Aram rodi Aminadava; **20** A Aminadav rodi Nasona; a Nason rodi Salmona; **21** A Salmon rodi Voza; a Voz rodi Ovida; **22** A Ovid rodi Jeseja; a Jesej rodi Davida.

1. Samuelova

1 Bijše jedan èovjek iz Ramatajim-Sofima, iz gore Jefremove, kojemu ime bješe Elkana sin Jeroama, sina Eliva, sina Tova, sina Sufova, Efraæeanin. **2** I imaše dvije žene, jednoj bješe ime Ana a drugoj Fenina; i Fenina imaše djece, a Ana nemaše djece. **3** I iðaše taj èovjek svake godine iz svojega grada da se pokloni i prinese ðrtvu Gospodu nad vojskama u Silom; a ondje bijahu dva sina Iljeva, Ofnije i Fines, sveštenici Gospodnj. **4** I jedan dan kad Elkana prinese ðrtvu, dade Fenini ðeni svojoj i svijem sinovima njezinijem i kæerima njezinijem po dio; **5** Ali pak dade dva dijela, jer ljubljaše Anu, a njoj Gospod bješe zatvorio matericu. **6** I protivnica je njezina vrlo cvijeljaše prkoseæi joj što joj Gospod bješe zatvorio matericu. **7** Tako èinjala Elkana svake godine, i Ana hoðaše u dom Gospodnj, a ona je cvijeljaše, te plakaše i ne jeðaše. **8** A Elkana muž njezin reèe joj jednom: Ana, zašto plaæeš? i zašto ne jedeš? i zašto je srce tvoje neveselo? Nijesam li ti ja bolji nego deset sinova? **9** A Ana usta, pošto jedoše i piše u Silomu; a Ilje sveštenik sjeðaše na stolici na pragu doma Gospodnjega. **10** I ona tužna u srcu pomoli se Gospodu plaæeui mnogo. **11** I zavjetova se govoreæi: Gospode nad vojskama! ako pogledaš na muku sluškinje svoje, i opomeneš me se, i ne zaboravi sluškinje svoje, nego daš sluškinji svojoj muško èedo, ja æeu ga dati Gospodu dokle je god ñiv, i britva neæee prijeæi preko glave njegove. **12** I kad se ona dugo moljaše pred Gospodom, Ilje motraše na usta njezina. **13** Ali Ana govoræe u srcu svojem, usta joj se samo micahu a glas joj se ne èuja; stoga Ilje pomisli da je pijana. **14** Pa joj reèe Ilje: dokle æeebiti pijana? otrijezni se od vina svojega. **15** Ali Ana odgovori i reèe: nijesam pijana, gospodaru, nego sam žena tužna u srcu; nijesam pila vina ni silovita piæa; nego izlijevam dušu svoju pred Gospodom. **16** Nemoj jednaèiti sluškinja svoje s nevaljalom ženom; jer sam od velike tuge i žalosti svoje govorila dosad. **17** Tada odgovori Ilje i reèe: idi s mirom; a Bog Izrailjev da ti ispunil molbu, za što si ga molila. **18** A ona reèe: neka naðe sluškinja tvoja milost pred tobom! Tada otide žena svojim putem, i jede, i lice joj ne bješe više kao prije. **19** I sjutradan uraniše, i pokloniše se Gospodu, i vratiše se i doðoše kuæi svoju u Ramat. I Elkana pozna Anu ženu svoju, i Gospod se opomenu nje. **20** I kad bi vrijeme pošto Ana zatrudnje rodi sina, i nadje mu ime Samuilo, jer, reèe, isposih ga u Gospoda. **21** Potom poðe onaj èovjek Elkana sa svijet domom svojim da prinese Gospodu godišnju ðrtvu i zavjet svoj. **22** Ali Ana ne poðe, jer reèe mužu svojemu: dokle odojmij dijete, onda æeu ga odvesti da izide pred Gospoda i ostane ondje dovikjek. **23** I reèe joj Elkana muž njezin: èini kako ti drago; ostani dokle ga ne odojši; samo da hoæe Gospod ispuniti rijeè svoju. I tako žena osta; i dojaše sina svojega dokle ga ne odoi. **24** A kad ga odoi, odvede ga sa sobom uzevši tri teleta i efu braæna i mijeh vina, i uvede ga u dom Gospodnj u Silomu; a dijete bijaše još malo. **25** I zaklaše tele, i dovedoše dijete k Ilju. **26** I ona reèe: èuj gospodaru, kako je živa duša tvoja, gospodaru, ja sam ona žena koja je stajala ovđe kod tebe moleæi se Gospodu. **27** Molih se za ovo dijete, i ispuni mi Gospod molbu moju, za što sam ga molila. **28** Zato i ja dajem njega Gospodu, dokle je god ñiv, da je dat Gospodu. I pokloniše ondje Gospodu.

2 I Ana se pomoli i reèe: razveseli se srce moje u Gospodu; podiže se rog moj u Gospodu; otvorše se usta moja na neprijatelje moje, jer sam radosna radi spasenja tvojega. **3** Nema svetoga kao što je Gospod; jer nema drugoga osim tebe; i nema stijene kao što je Bog naš. **3** Ne govorite više ponosito, i neka ne izlaze iz usta vaših rijeèi ohole; jer je Gospod Bog koji sve

zna, i on uðeðava namjere. **4** Luk junacima slomi se, i iznemogli opasaše se snagom. **5** Koji bijahu siti, naimaju se za hlijeb; a koji bijahu gladni, nijesu više; i nerotkinja rodi sedmoro, a koja imaše djece, iznemože. **6** Gospod ubija, i oživljuje; spušta u grob, i izvlaæi. (*Sheol h7585*) **7** Gospod siromaši, i bogati; poniže, i užvišuje. **8** Siromaha podiže iz praha, i iz bunjišta užvišuje ubogoga da ga posadi s knezovima, i daje im da naslijeðe prijesto slave; jer su Gospodnj temelji zemaljski, i na njima je osnovao vasiljenu. **9** Saèuvaæe noge milijeh svojih, a bezbožnici æe umuknuti u mraku; jer svojom snagom neæee èovjek nadjaæati. **10** Koji se suprote Gospodu, satræe se; na njih æe zagrmjeti s neba; Gospod æe suditi krajevima zemaljskim, i daæe snagu caru svojemu, i užvisiæe rog pomazaniku svojemu. **11** Potom otide Elkana u Ramat kuæi svojoj, a dijete služaše Gospodu pred Iljem sveštenikom. **12** A sinovi Iljevi bijahu nevaljali, i ne znadijuha za Gospoda. **13** Jer u tijeh sveštenika bješe obijæ prema narodu: kad ko prinošaše ðrtvu, dolazaše momak sveštenikov dok se kuhaše meso s viljuškama trokrakim u ruci, **14** I zabadaše u sud, ili u kotoa, ili u tavu, ili u lonac, i što se god nabode na viljuške uzimaše sveštenik. Tako èinjahu svemu Izraelju koji dolaðaše u Silom. **15** Tako i prije nego bi zapalili salo, došao bi momak sveštenikov, te bi rekao èovjeku koji prinošaše ðrtvu: daj meso da ispeèem svešteniku, jer ti neæeu primiti mesa kuhanja, nego sirovo. **16** Ako bi mu tada èovjek odgovorio: neka se prvo zapali salo, pa onda uzmi što ti god duša želi; on bi rekao: ne, nego daj sada, aki li ne daš, uzeæe silom. **17** I grijeh onijeh mladiæa bijaše vrlo velik pred Gospodom, jer ljudi ne marahu za prinos Gospodnj. **18** A Samuilo služaše pred Gospodom još dijete u opleæku lanenom. **19** A mati mu naeini mali plaši i donese mu, i tako èinjala svake godine dolazeæi s mužem svojim da prinese ðrtvu godišnju. **20** A Ilje blagoslovio Elkantu i ženu njegovu govoreæi: Gospod da ti da poroda od te zene za ovoga kojega je dala Gospodul! Otidoše u svoje mjesto. **21** I Gospod pohodi Anu, i ona zatrudnje i rodi tri sina i dvije kæeri. A dijete Samuilo rastijaše pred Gospodom. **22** A Ilje bijaše vrlo star, i èu sve što èinjahu sinovi njegovu svemu Izraelju, i kako spavahu sa ženama koje dolažu gomilama na vrata šatora od sastanka. **23** I govoræe im: zašto to radite? jer èuem zle rijeèi o vama od svega naroda. **24** Nemojte, djeco moja; jer nije dobro što èuem; otpadujete narod Gospodnj. **25** Kad èovjek zgriješi èovjeku, sudiæe mu sudija; ali kad ko zgriješi Gospodu, ko æe moliti za nj? Ali ne poslušaše oca svojega, jer Gospod řeæaše da ih ubije. **26** A dijete Samuilo rastijaše i bijaše mio i Gospodu i ljudima. **27** Tada doðe èovjek Božji k Ilju, i reèe mu: ovako veli Gospod: ne javih li se domu oca tvojega, kad bijahu u Misiru u kuæi Faraonovo? **28** I izabrah ga između svih plemena Izraeljevih sebi za sveštenika da prinosi ðrtve na olтарu mojem i da kadi kadom i nosi opleæak pred mnom, i dathod domu oca tvojega sve ðrtve ognjene sinova Izraeljevih? **29** Zašto nevolju u šatoru mjesto svega dobra što je Gospod èinio Izraelju; neæee biti starca u domu tvojem dovikjek. **30** A koga od tvojih ne istrijebim ispred olтарa svojega, onaj æee ostati da ti èile oèei i da ti se cvijeli duða; i sav podmladak doma tvojega umiraæe u najboljim godinama. **31** Gle, idu dani, kad æeu odsjeæati tebi ruku i ruku domu oca tvojega, da ne bude starca u domu tvojem. **32** I vidjeæeš nevolju u šatoru mjesto svega dobra što je Gospod èinio Izraelju; neæee biti starca u domu tvojem dovikjek. **33** A koga od tvojih ne istrijebim ispred olтарa svojega, onaj æee ostati da ti èile oèei i da ti se cvijeli duða; i sav podmladak doma tvojega umiraæe u najboljim godinama. **34** I ovo da ti je znak što æe doæi na oba sina tvoja, na Ofnija i Finesa: u jedan dan poginuæe obojica. **35** A sebi æeu

podignuti sveštenika vjerna, on æe raditi po srcu mojoju i po duši mojoj; i sazidaeu mu tvrd dom, i on æe hoditi pred pomazanikom mojim vazda. **36** I ko ostane od doma twojega, doæi æe da mu se pokloni za srebrn novac i za komad hlijeba, i govoriaæe: primi me u kaku službu svešteniku da imam komad hlijeba.

3 A dijete Samuilo služaše Gospodu pred Ilijem; i rijeè Gospodnja bješe rijetka u ono vrijeme, i ne javljahu se utvare. **2** Jednom u to vrijeme Ilij ležaše na svom mjestu; a oèi mu poèinju tamnjeti te ne mogase vidjeti; **3** I Samuilo ležaše u domu Gospodnjem gdje bijaše kovèeg Božji, i žiæci Gospodnji još ne bjehu pogášeni. **4** I viknu Gospod Samuila, a on reèe: evo me. **5** I pritréa k Iliju, i reèe mu: evo me, što si me zvao? A on reèe: nijesam te zvao, idi lezi. I on otide i leže. **6** A Gospod opet viknu Samuila, i Samuilo usta, i otide k Iliju, i reèe: evo me, što si me zvao? A on reèe: nijesam te zvao, sine; idi lezi. **7** A Samuilo još ne poznavavaše Gospoda, i još mu ne bješe javljena rijeè Gospodnja. **8** Tada opet viknu Gospod Samuila treæi put, i on usta i otide k Iliju, i reèe: evo me, što si me zvao? Tada razumje Ilijje da Gospod zove dijete. **9** I reèe Ilijje Samuili: idi lezi; a ako te zovne, a ti reci: govor Gospode, èuve sluga tvoj. I Samuilo otide, i leže na svojoj mjesto. **10** A Gospod doðe i stade; i zovnu kao prije: Samuilo! Samuilo! A Samuilo reèe: govorí, èuve sluga tvoj. **11** I reèe Gospod Samuili: evo uèiniæu nešto u Izraelju da æe zujati oba uha svakome ko èuje. **12** U taj dan æe uèiniti Ilij sve što sam govorio za kuæu njegovu, od poèetka do kraja. **13** Jer sam mu javio da æeu suditi domu njegovu dovjeka za nevaljalstvo, za koje je znao da njim navlaæe na se prokletstvo sinovi njegovi, pa im nije zabranio. **14** Zato se zakleh domu Ilijevu da se neæe oèistiti nevaljalstvo doma Ilijeva nikakvom žrtvom ni prinosom dovjeka. **15** I Samuilo spava do jutra, pa otvori vrata doma Gospodnjega. Ali se bojaše Samuilo kazati Iliju za utvaru. **16** A Ilijje zovnu Samuila i reèe: Samuilo, sine! A on reèe: evo me. **17** A on reèe: kakve su rijeèi što ti je kazao? nemoj zatajiti od mene: tako ti uèinio Bog i tako ti dodata, ako zatajish od mene što god što ti je kazao. **18** I Samuilo mu kaza sve, i ništa ne zataji od njega. A on reèe: Gospod je, neka èini što mu je volja. **19** A Samuilo rastijaše, i Gospod bijaše s njim, i ne pusti da padne na zemlju nijedna rijeè njegova. **20** I sav Izrailj od Dana do Virsaveje pozna da je Samuilo vjeran prorok Gospodnj. **21** I Gospod se stade opet javljati u Silomu, jer se Gospod javljaše Samuili u Silomu rijeèju Gospodnjem.

4 I što reèe Samuilo, zbi se svemu Izraelju. Jer Izraelj izide na vojsku na Filisteje, i stadoše u oko kod Even-Ezera, a Filisteji stadoše u oko u Afeku. **2** A Filisteji se uvrstaše prema Izraelju, i kad se otvori boj, razbiše Filisteji Izraelju, i izgibe ih u boju u polju oko èetiri tisuæe ljudi. **3** I kad narod doðe u oko, rekoše starješine Izraeljeve: zašto nas danas razbi Gospod pred Filistejima? da donešem u Siloma kovèeg zavjeta Gospodnjega, da bude meðu nama i izbavi nas iz ruku neprijatelja naših. **4** I narod posla u Silom da donešu odande kovèeg zavjeta Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima; a bijahu ondje kod kovèega zavjeta Gospodnjega dva sina Ilijeva, Ofnije i Fines. **5** A kad doðe kovèeg zavjeta Gospodnjega u oko, povika sav Izraelj od radosti da zemlja zajeæea. **6** A Filisteji èuvši veselu viku rekoše: kakva je to vika vesela u okolu Jevrejskom? I razumješe da je došao kovèeg Gospodnju u oko njihov. **7** I uplašiše se Filisteji kad rekoše: Bog je došao u oko. I govorahu: teško nama! jer to nije bivalo prije. **8** Teško nama! ko æe nas izbaviti iz ruku tijeh silnijeh bogova? to su bogovi što pobiše Misirce u pustinji svakojakim mukama. **9** Ohrabrite se, i budite ljudi, o Filisteji! da ne služite Jevrejima kao što su oni vama služili; budite ljudi, i udrite. **10** I Filisteji udariše, i Izraeljci se opet razbiše i pobjegoše k šatorima svojim; i boj

bješe vrlo velik, jer pade iz Izraelja trideset tisuæa pješaka. **11** I kovèeg Božji bi otet, i dva sina Ilijeva Ofnije i Fines pogibioše. **12** A jedan izmeðu sinova Venijaminovih pobiježe iz boja, i doðe u Silom isti dan razdrtijeh haljina i glave posute prahom. **13** I kad doðe, gle, Ilijje sjeðaše na stolici ukrat puta pogledajuæi; jer srce njegovo bijaše u strahu za kovèeg Božji. I došav onaj èovjek u grad kaza glase, i stade vika svega grada. **14** A Ilijje èuvši viku reèe: kakva je to vrea? I èovjek brže dotréa da javi Iliju. **15** A Iliju bijaše devedeset i osam godina, i oèi mu bijahu potamnjele, te ne mogase vidjeti. **16** I reèe èovjek Iliju: ja idem iz boja, utekoh danas iz boja. A on reèe: šta bi, sine? **17** A glasnik odgovarajuæi reèe: pobiježe Izraelj ispred Filisteja, i izgibe mnogo naroda, i oba sina tvoja pogibioše, Ofnije i Fines, i kovèeg Božji otet je. **18** A kad spomenu kovèeg Božji, pale Ilijje sa stolice nauznako kod vrata i slomi vrat i umrije, jer bijaše èovjek star i težak. On bi sudija Izraeliju èetrdeset godina. **19** A snaha njegova, žena Finesova, bijaše trudna i na tom doba, pa èuvši glas da je kovèeg Božji otet i da joj je poginuo svekar i muž, savi se i porodi, jer joj doðoše bolovi. **20** I kad umiraše, rekoše joj koje stajahu kod nje: ne boj se, rodila si sina. Ali ona ne odgovori, niti hajaše za to. **21** Nego djetetu nadje ime Ihavod govoræi: otide slava od Izraelja; jer kovèeg Božji bi otet, i svekar joj i muž pogibioše. **22** Zato reèe: otide slava od Izraelja; jer bi otet kovèeg Božji.

5 A Filisteji uzeše kovèeg Božji, i odnesoše iz Even-Ezera u Azot. **2** I uzevši Filisteji kovèeg Božji unesoše ga u dom Dagonov, i namjestiše ga do Dagona. **3** A sjutradan kad ustaše Azoæani rano, a to Dagon ležaše nièice na zemlji pred kovèegom Gospodnjim; i oni uzeše Dagona i metnuše ga opet na njegovo mjesto. **4** A kad sjutradan rano ustaše, gle, opet Dagon ležaše nièice na zemlji pred kovèegom Gospodnjim, a glava Dagonu i obje ruke otsejene bijahu na pragu; samo trup od Dagona bješe ostao. **5** Zato sveštenici Dagonovi i koji god ulaze u dom Dagonov ne staju na prag Dagonov u Azotu do danas. **6** Tada oteža ruka Gospodnja Azoæanima, i moraše ih i udarše ih šuljevima u Azotu i meðama njegovijem. **7** A kad Azoæani vidješe šta je, rekoše: da ne stoji kod nas kovèeg Boga Izraeljeva; jer je ruka njegova teška nad nama i nad Dagonom bogom našim. **8** I poslaše, te sabraše k sebi sve knezove Filistejske, i rekoše im: što æemo èiniti s kovèegom Boga Izraeljeva? A oni rekoše: da se prenese u Gat kovèeg Boga Izraeljeva. I prenesoše kovèeg Boga Izraeljeva. **9** A kad ga prenesoše, bi ruka Gospodnja na gradu s mukom vrlo velikom, i stade biti graðane od maloga do velikoga, i doðoše na njih tajni šuljevi. **10** Zato poslaše kovèeg Božji u Akaron; a kad doðe kovèeg Božji u Akaron, povikaše Akaronjani govoræi: donesoše k nama kovèeg Boga Izraeljeva da pomori nas i naš narod. **11** Zato poslaše, te sabraše sve knezove Filistejske, i rekoše: pošljite kovèeg Boga Izraeljeva neka se vrati na svoje mjesto, da ne pomori nas i naroda našega. Jer bijaše smrtn strah po cijelom gradu, i vrlo teška bijaše ruka Gospodnja onđe. **12** Jer ljudi koji ostajahu živi bolovahu od šuljeva tako da se vika u gradu podizâše do neba.

6 I bijaše kovèeg Gospodnj u zemlji Filistejskoj sedam mjeseca. **2** Tada dozvaše Filisteji sveštenike i vraëe, pa im rekoše: šta æemo èiniti s kovèegom Gospodnjem? nauèite nas kako æemo ga poslati natrag na njegovo mjesto. **3** A oni rekoše: ako æete natrag poslati kovèeg Boga Izraeljeva, ne šaljite ga prazna, nego uza nj podajte prinos za grijeh; tada æete ozdraviti i doznaæete zašto se ruka njegova nije odmakla od vas. **4** A oni rekoše: kakav æemo mu dati prinos za grijeh? A oni rekoše: prema broju kneževina Filistejskih pet zlatnijeh šuljeva i pet zlatnijeh miševa; jer je zlo jednako na svjema vama i na knezovima vašim. **5** Naèinite dakle

slike od svojih šuljeva i slike od miševa koji kvare zemlju, i podajte slavu Bogu Izrailjevu. Može biti da æe ulakšati ruku svoju nad vama i nad bogovima vašim i nad zemljom vašom. **6** I zašto biste bili uporna srca kao što bijahu uporna srca Misirci i Faraon? i pošto uèini èuðesa na njima, eda li ih tada ne pustiše, te otidoše? **7** Zato naèinite jedna kola nova, i uzmitе dvije krave dojlilice, na kojima još nije bio jaram, pa upregnite krave u kola, a telad njihovu odvedite od njih kuæi. **8** Pa uzmitе kovèeg Gospodnji i metnите ga na kola; a zaklade zlatne što æete mu dati za grijeh metnите u kovèežæ pokraj njega, i pustite ga neka ide. **9** I gledajte: ako poðe putem k meði svojoj u Vet-Semes, on nam je uèinio ovo veliko zlo; ako li ne poðe tako, onda æemo znati da nas se nije dohvatila ruka njegova, nego nam se dogodilo sluèajno. **10** I uèiniše tako oni ljudi; i uvezvi dvije krave dojlilice upregroše ih u kola, a telad njihovu zatvorise kod kuæe. **11** I metnuše kovèeg Gospodnji na kola, i mali kovèežæ s mišima zlatnjem i sa slikama svojih šuljeva. **12** I poðoðe krave pravo putem u Vet-Semes, i jednako iðahu istjem putem muèuæi i ne svræuæi ni nadesno ni nalijevu; a knezovi Filistejski iðahu za njima do meðe Vet-Semeske. **13** A Vet-Semešani žnjahu pšenicu u dolini, i podigavši oèi svoje vidješe kovèeg, i obradovaše se vidjevši ga. **14** I doðoðe kola na njivu Isusa Vet-Semešanina, i stadoðe onđe. A bijaše onđe velik kamen; i iscjepaše drva od kola, i prinesoše one krave na žrtvu paljenicu Gospodu. **15** A Leviti snimivši kovèeg Gospodnji i kovèežæ što bješe pokraj njega, u kojem bijahu zakladi zlatni, metnuše na onaj veliki kamen; a ljudi iz Vet-Semesa gotoviše žrtve paljenice i prinosiše žrtve Gospodu onaj dan. **16** A to vidjevši pet knezova Filistejskih vratise se u Akaron isti dan. **17** A ovo bijehu zlatni šuljevi koje dadoše Filisteji Gospodu za grijeh: za Azot jedan, za Gazu jedan, za Askalon jedan, za Gat jedan, za Akaron jedan. **18** I miši zlatni bijehu prema broju svijeh gradova Filistejskih, u pet kneževina, svijeh zidanijeh gradova i sela neograðenijeh do velikoga kamena, na koji metnuše kovèeg Gospodnji, i koji je i danas u polju Isusa Vet-Semešanina. **19** Ali pobi Gospod neke izmeðu Vet-Semešana koji zagledaše u kovèeg Gospodnji, i pobi iz naroda pedeset tisuæa i sedamdeset ljudi. I plaka narod što ga Gospod udari velikom pogibiju. **20** I ljudi iz Vet-Semesa rekoše: ko može ostati pred tijem Gospodom Bogom svetljem? i ka kome æe otiaði od nas? **21** I poslaše poslanike k stanovnicima Kirijat-Jarimskim govoreæi: donesoše natrag Filisteji kovèeg Gospodnji, hodite, odnesite ga k sebi.

7 Tada doðoðe ljudi iz Kirijat-Jarima, i uzeše kovèeg Gospodnji, i odnesoše ga u kuæu Avinadavovu na brdu, a Eleazar sina njegova posvetiše da èuva kovèeg Gospodnji. **2** A kad kovèeg osta u Kirijat-Jarimu, proðe mnogo vremena, dvadeset godina, i plakaše sav dom Izrailjev za Gospodom. **3** A Samuilo reèe svemu domu Izrailjevu govoræi: ako se svijem srcem svojim obraæate ka Gospodu, povrzite tuðe bogove izmeðu sebe i Astarote, i spremite srce svoje za Gospoda, njemu jedinomu služite, pa æe vas izbaviti iz ruku Filistejskih. **4** I povrgoše sinovi Izrailjevi Vale i Astarote, i služiše Gospodu jedinomu. **5** Potom reèe Samuilo: skupite svega Izraelja u Mispu, da se pomolim Gospodu za vas. **6** I skupiše se u Mispu, i cpruæi vodu proljevaše pred Gospodom, i postiše onaj dan, i onđe rekoše: sagrijeðismo Gospodu. I Samuilo suðaše sinovima Izrailjevijem u Mispi, izidoše knezovi Filistejski na Izraelja. A kad to èuše sinovi Izrailjevi, uplašiše se od Filisteja. **8** I rekoše sinovi Izrailjevi Samuili: ne prestaj vapiti za nas ka Gospodcu Bogu našemu, eda bi nas izbavio iz ruku Filistejskih. **9** Tada Samuilo uze jedno jagnje odjoe, i prinese ga svega Gospodu na žrtvu paljenicu; i vapi Samuilo ka Gospodu za Izraelja, i usliši ga

Gospod. **10** I kad Samuilo prinoðaše žrtvu paljenicu, približiše se Filisteji da udare na Izraelja; ali zagrème Gospod grmljavnom velikom u onaj dan na Filisteje i smete ih, i biše pobijeni pred Izraeljem. **11** A Izraelici izidoše iz Mispe, i potjeraše Filisteje, i biše ih do pod Vet-Har. **12** Tada uze Samuilo kamen, i metnu ga izmeðu Mispe i Sena, i nazva ga Even-Ezer, jer reèe: dovde nam Gospod pomože. **13** Tako biše pokoreni Filisteji, i više ne dolaziše na meðu Izraeljevu. I ruka Gospodnja bješe protiv Filisteja svega vijeka Samuilova. **14** I povratiše se Izraelju gradovi, koje bijehu uzeli Filisteji Izraelju, od Akarona do Gata, i meðe njihove izbavi Izraelj iz ruku Filistejskih; i bi mir meðu Izraeljem i Amorejima. **15** A Samuilo suðaše Izraelju svega vijeka svojega. **16** I iduæi svake godine obilažaše Vetylj i Galgal i Mispu, i suðaše Izraelju u svijem tijem mjestima. **17** Potom se vraæaše u Ramu, jer onđe bijaše kuæa njegova, i suðaše onđe Izraelju, i onđe naèini oltar Gospodu.

8 A kad Samuilo ostarje, postavi sinove svoje za sudije Izraelju. **2** A ime sinu njegovu prvencu biješe Joilo, a drugomu Avija, i suðahu u Virsaveji. **3** Ali sinovi njegovi ne hoðaju putovima njegovijem, nego udarše za dobitkom, i primahu poklone i izvrtauha pravdu. **4** Tada se skupiše sve starješine Izraeljeve i doðoðe k Samuili u Ramu. **5** I rekoše mu: eto, ti si ostario, a sinovi tvoji ne hode tvojim putovima: zato postavi nam cara da nam sudi, kao što je u svijeh naroda. **6** Ali Samuilo ne bi po volji što rekoše: daj nam cara da nam sudi. I Samuilo se pomoli Gospodu. **7** A Gospod reèe Samuili: poslušaj glas narodni u svemu što ti govore; jer ne odbaciše tebe, nego mene odbaciše da ne carujem nad njima. **8** Kako èiniše od onoga dana kad ih izvedoh iz Misira do danas, i ostaviše me i služiše drugim bogovima, po svijem tijem djelima èine i tebi. **9** Zato sada poslušaj glas njihov; ali im dobro zasvjedoèi i kaži naèin kojim æe car carovati nad njima. **10** I kaza Samuilo sve rijeèi Gospodnje narodu koji iskaše od njega cara; **11** I reèe: ovo æe biti naèin kojim æe car carovati nad vama: sinove vaše uzimaæe i metati ih na kola svoja i meðu konjike svoje, i oni æe træati pred kolima njegovijem; **12** I postaviæe ih da su mu tisuæenci i pedesetnici, i da mu oru njive i žnju ljetinu, i da mu grade ratne sprave i što treba za kola njegova. **13** Uzimaæe i kæeri vaše da mu grade mirisne masti i da mu budu kuharice i hljebarice. **14** I njive vaše i vinograde vaše i maslinike vaše najbolje uzimaæe i razdavati slugama svojim. **15** Uzimaæe desetak od usjeva vaših i od vinograda vaših, i davaæe dvoranima svojim i slugama svojim. **16** I sluge vaše i sluškinje vaše i mladiæe vaše najlepje i magarice vaše uzimaæe, i obratiti na svoje poslove. **17** Stada æe vaša desetkovati i vi æete mu biti robovi. **18** Pa æete onda vikati radi cara svojega, kojega izabrade sebi; ali vas Gospod neæee onda uslišiti. **19** Ali narod ne htje poslušati rijeèi Samuilovih, i rekoše: ne, nego car neka bude nad nama, **20** Da budemo i mi kao svi narodi; i neka nam sudi car naš i ide pred nama i vodi naše ratove. **21** A Samuilo èuviše sve rijeèi narodne, kaza ih Gospodu. **22** A Gospod reèe Samuili: poslušaj glas njihov, i postavi im cara. I Samuilo reèe Izraeljcima: idite svaki u svoj grad.

9 A bješe jedan èovjek od plemena Venijaminova, kojemu ime bješe Kis, sin Avila, sina Serora, sina Vehorata, sina Afije, sina jednoga èovjeka od plemena Venijaminova, hrabar junak. **2** On imaše sina po imenu Saula, koji bješe mlad i lijep da ne bješe ljepšega od njega meðu sinovima Izraeljevijem, a glavom bješe viši od svega naroda. **3** A Kisu ocu Saulovu nesta magarica, pa reèe Kis Saulu sinu svojemu: uzmi sa sobom jednoga momka, pa ustani i idi te traži magarice. **4** I on proðe goru Jefremovu, i proðe zemlju Salisku; ali ne naðoðe; pa proðoðe i zemlju Salimsku, i ne bješe ih; pa proðoðe i zemlju Venijaminovu, i ne naðoðe. **5** A kad doðoðe u zemlju Sufsku, reèe Saul momku svojemu koji bijaše

s njim: hajde da se vratimo, da se ne bi otac okanio magarica i zabrinuo se za nas. **6** A on mu reče: evo, u ovom gradu ima ēovjek Božji, kojega veoma poštuj: što god kaže sve se zbiva; hajdemo k njemu, može biti da æe nas uputiti kuda bismo išli. **7** A Saul reče momku svojemu: hajde da idemo; ali šta æemo odnijeti ēovjeku? jer nam je hljeba nestalo u torbama, a dara nemamo da odnesemo ēovjeku Božijemu. Šta imamo? **8** A momak opet odgovarajuæi reče Saulu: eto u mene èetvrt sikla srebra; to da dam ēovjeku Božijemu da nas uputi. **9** A u staro vrijeme ko bi išao da pita Boga govorâše: hajde da idemo k vidjelicu. Jer ko se sada zove prorok u staro se vrijeme zvaše vidjelac. **10** I Saul reče momku svojemu: dobro veliš; hajde da idemo. I poðoðe u grad gdje bješe ēovjek Božji. **11** I kad iðahu uz brdo gradska, sretoše djevojke koje izlažahu da zahvataju vodu, pa im rekoše: je li tu vidjelac? **12** A one odgovarajuæi rekoše: jest, eto pred tobom; pohitaj, jer je danas došao u grad, jer danas narod ima žrtvu na gori. **13** Kako uðete u grad, naæei æete ga prije nego poðe na goru da jede; jer narod neæee jesti dokle on ne doðe, jer on treba da blagoslovi žrtvu, pa onda æe zvanice jesti; zato idite, jer æete ga sada naæei. **14** I otidoðe u grad; a kad doðoðe usred grada, gle, Samuilo polazeæi na goru srete ih. **15** A Gospod bješe objavio Samuiliu dan prije nego doðe Saul, rekavši: **16** Sjutra u ovo doba poslaeu tebi jednoga ēovjeka iz zemlje Venijaminove, njega pomaži da bude voð narodu mojemu Izrailju, i on æe izbaviti moj narod iz ruku Filistejskih. Jer pogledaj na narod svoj, jer vika njegova doðe do mene. **17** I kad Samuilo ugleda Saula, reče mu Gospod: eto ēovjeka za kojega ti rekoh; taj æe vladati mojim narodom. **18** I Saul pristupi k Samuiliu na vratima, i reče: kaži mi, gdje je kuæea videoèeva? **19** A Samuilo odgovori Saulu i reče: ja sam vidjelac. Hajde preda mnom na goru, i danas æete sa mnom jesti; a sjutra æu te otpustiti, i što ti je god u srcu, kazaæu ti. **20** A za magarice, kojih ti je nestalo prije tri dana, ne brini se; jer su se naæle. I ëije æe biti sve što je najbolje u Izraelju? eda li ne tvoje i svega doma oca tvojega? **21** A Saul odgovori i reče: nije sam li od plemena Venijaminova, najmanjega plemena Izraeljeva, i dom mojoj najmanji između svih domova plemena Venijaminova? što mi dakle govorиш tako? **22** A Samuilo uze Saula i njegovu momku, i odvede ih u sobu, i posadi ih u zaæeљe među zvanicama kojih bješe do trideset ljudi. **23** I Samuilo reče kuharu: donesi dio koji ti dадох i za koji ti rekoh: ostavi ga kod sebe. **24** Tada donese kuhar pleæe i što bješe na njemu; a Samuilo ga metnu pred Saula, i reče: evo što je ostalo, uzmi preda se, te jedi, jer je saæuvano doslije za tebe, kad rekoh: pozvao sam narod. Tako jede Saul sa Samuilmom onaj dan. **25** Potom siðoðe s gore u grad, i Samuilo se razgovara sa Saulom na krovu. **26** A ujutru uraniše, i kad svitaše, zovnu Samuilo Saula na krov, i reče mu: digni se, da te otpustim. I kad se diže Saul, izidoðe obojica, on i Samuilo. **27** I kad doðoðe na kraj grada, reče Samuilo Saulu: reci momku neka ide naprijed i on proðe naprijed a ti stani malo da ti javim rijeè Božiju.

10 Tada Samuilo uze uljanicu, i izli mu ulje na glavu, pa ga cjelova, i reče mu: eto, nije li te pomazao Gospod nad našljedstvom svojim da mu budeš voð? **2** Kad otideš danas od mene, naæei æeš dva ēovjeka kod groba Rahiljina u kraju Venijaminovu u Selsi, koji æe ti reæi: naæle su se magarice, koje si pošao da tražiš, i evo otac tvoj ne mareæi za magarice zabrinuo se za vas govoreæi: šta æu èiniti poradi sina svojega? **3** I otisavaš odande dalje kad doðeš u ravnici Taversku, srešæe te onde tri ēovjeka iduæi k Bogu u Vetiilj, noseæi jedan tri jareta, a drugi noseæi tri hljeba, a treæi noseæi mješinu vina. **4** Pa æe te upitati za zdravlje, i daæe ti dva hljeba, koje primi iz ruku njihovih. **5** Potom æeš doæi na hum Božji, gdje je straža Filistejska, i kad

uðeš u grad, srešæe te gomila proroka slazeæi s gore, a pred njima psaltiri i bubenji i svirale i gusle; i oni æe prorokovati. **6** I siæi æe na te duh Gospodnj, te æeš prorokovati s njima, i postaæeš drugi ēovjek. **7** I kad ti doðu ti znaci, èini što ti doðe na ruku, jer je Bog s tobom. **8** Potom æeš otiaæ prije mene u Galgal, i gle, ja æu doæi k tebi da prinesem žrtve paljenice i da prinesem žrtve zahvalne. Sedam dana èekaj dokle doðem k tebi i kažem ti što æeš èiniti. **9** I kad se okrete da ide od Samuila, Bog mu dade drugo srce; i svi se oni znaci zbiše onaj dan. **10** I kad doðoðe na hum, gle, srete ga gomila proroka, i doðe na nj duh Božji, i prorokova meðu njima. **11** I kad ga vidješe svi koji ga poznavahu od preðe gdje prorokuje s prorocima, rekoše jedan drugome: što to bi od sina Kisova? eda li je u Saul meðu prorocima? **12** A jedan odande odgovori i reče: ko li im je otac? Otuda posta priæa: eda li je u Saul meðu prorocima? **13** I prestavši prorokovati doðe na goru. **14** A stric Saulov reče njemu i momku njegovu: kuda ste išli? A on odgovori: da tražimo magarice; i kad vidjemosmo da ih nigdje nema, otidosmo k Samuilu. **15** A stric Saulov reče: kaži mi što vam je rekao Samuilo? **16** A Saul reče stricu svojemu: kazao nam je da su se naæle magarice. Ali mu ne reëe za carstvo što mu je kazao Samuilo. **17** A Samuilo sazva narod u Mispu ka Gospodu. **18** I reče sinovima Izraeljevijem: ovako veli Gospod Bog Izraeljev: ja izvedeo Izraelju iz Misira, i izbavih vas iz ruku Misirske i iz ruku svijeh carstava koja vas muæahu. **19** A vi danas odbaciste Boga svojega, koji vas sam izbavila od svijeh zala vaših i nevolja vaših, i rekoše mu: postavi cara nad nama. Sada dakle stanite pred Gospodom po plemenima svojim i po tisuæama svojim. **20** I privede Samuilo sva plemena Izraeljeva, i pade na pleme Venijaminovo. **21** Potom privede pleme Venijaminovo po porodicama njegovijem, i pade na porodicu Matrijevu; potom pade na Saula sina Kisova. I tražiše ga, ali se ne naðe. **22** Tada opet upitaše Gospoda: hoæe li još doæi ovamo taj ēovjek? A Gospod reče: eto sakrio se za prtljagom. **23** Tada otrœaše, i dovedoðe ga odande. I stade usred naroda, i bijaše glamov viši od svega naroda. **24** I reče Samuilo svemu narodu: vidite li koga je izabrao Gospod da niko nije kao on u svemu narodu? I sav narod povika i reče: da živi car! **25** Tada Samuilo kaza narodu prava carska i napisa u knjigu, i metnu je pred Gospodom. Potom Samuilo raspusti narod da ide svak svojoj kuæei. **26** I Saul takoðer otide svojoj kuæei u Gavaju, i s njim otidoðe vojnici, kojima Bog taknu srca. **27** A ljudi nevaljali rekoše: taj li æe nas izbaviti? I prezirahu ga, niti mu donešoðe dara. Ali se on uèini kao da nije éuo.

11 Tada doðe Nas Amonac, i stade u oko prema Javisu Galadovu. I svi ljudi iz Javisa rekoše Nasu: uèini vjeru s nama, pa æemo ti služiti. **2** A Nas Amonac odgovori im: ovako æu uèiniti vjeru s vama: da vam svakome iskopam desno oko, i tu sramotu uèinim svemu Izraelju. **3** A starješine Javiske rekoše mu: ostavi nam sedam dana, da pošljemo poslanike u sve krajeve Izraeljeve; pa ako ne bude nikoga da nas izbavi, tada æemo izaæi k tebi. **4** I doðoðe poslanici u Gavaju Saulovu, i kazaše ove rijeèi narodu; tada sav narod podiže glas svoj, i plakahu. **5** A gle, Saul iðaše za govedima svojim iz polja, i reče: šta je narodu te plaæee? I kazaše mu šta su poruæili Javishani. **6** Tada siðe duh Božji na Saulu kad èu te rijeèi, i on se razgnjevi vrlo. **7** Pa uze dva vola, i isijeèe ih na komade, i razaslasi ih u sve krajeve Izraeljeve po istijem poslanicima poruæivši: ko ne poðe za Saulom i za Samuilmom, ovako æe biti s govedima njegovijem. I strah Gospodnj popade narod, te izidoðe jednodušno. **8** I izbroji ih u Vezeku, i bješe sinova Izraeljevih trista tisuæa, a sinova Judinjeh trideset tisuæa. **9** Potom rekoše poslanicima koji bijahu došli: ovako recite ljudima u Javisu Galadovu: sjutra æete se izbaviti, kad ogrije sunce. I

poslanci se vratiše, i javiše ovo Javišanima, i oni se obradovaše. **10** I rekoše Javišani Amoncima: sjutra æemo izaæi k vama, da uèinite od nas što vam bude drago. **11** I sjutradan razdijeli Saul narod u tri èete, i uðoše usred okola o jutrenjoj straži, i biše Amone dokle sunce ne ogrija, i koji ostaše, rasprišaše se da ne ostaše ni dvojica zajedno. **12** Tada reèe narod Samuilu: koji je ono što reèe: eda li æee Saul carovati nad nama? dajte ih da ih pogubimo. **13** Ali Saul reèe: da se ne pogubi danas niko, jer je danas Gospod uèinio spasenje u Izraelju. **14** Tad Samuilo reèe narodu: hajdete da idemo u Galgal, da ondje ponovimo carstvo. **15** I sav narod otide u Galgal, i postaviše ondje Saula carem pred Gospodom u Galgalu, i ondje prinesoše žrtve zahvalne pred Gospodom. I proveseli se ondje Saul i sav Izraelj veoma.

12 Tada reèe Samuilo svemu Izraelju: eto, poslušao sam glas vaš u svemu što mi rekoste, i postavih cara nad vama. **2** I sada eto, car ide pred vama, a ja sam ostario i osjedio; i sinovi moji eto su među vama; i ja sam išao pred vama od mladosti svoje do danas. **3** Evo me; odgovorite mi pred Gospodom i pred pomazanikom njegovijem. Kome sam uzeo vola ili kome sam uzeo magarca? kome sam uèinio nasilje? kome sam uèinio krivo? ili iz èije sam ruke uzeo poklon, da bih stiskao oèi njega radi? pak æeu vam vratiti. **4** A oni rekoše: nijesi nam uèinio sile niti si kome uèinio krivo, niti si uzeo što iz èije ruke. **5** Jošte im reèe: svjedok je Gospod na vas, i svjedok je pomazanik njegov danas, da niješte našli ništa u mojim rukama. I rekoše: svjedok je. **6** Tada reèe Samuilo narodu: Gospod je koji je postavio Mojsija i Arona, i koji je izveo oce vaše iz zemlje Misirske. **7** Sada dakle stanite da se prem s vama pred Gospodom za sva dobra što je èinio Gospod vama i vašim ocima. **8** Pošto doðe Jakov u Misir, vikaše oci vaši ka Gospodu, i Gospod posla Mojsija i Arona, koji izvedoše oce vaše iz Misira i naselile ih na ovom mjestu. **9** Ali zaboraviše Gospoda Boga svojega, te ih dade u ruke Sisari vojvodi Asorskom, i u ruke Filistejima, i u ruke caru Moavskomu, koji vojvajaše na njih. **10** Ali vikaše ka Gospodu i rekoše: sagriješismo što ostavismo Gospoda i služimo Valima i Astartatom; ali sada izbavi nas iz ruku neprijatelja naših, pa æemo ti služiti. **11** I Gospod posla Jerovala i Vedana i Jetfaja i Samuila, i ote vas iz ruku neprijatelja vaših unaokolo, te živjeste bez straha. **12** Ali kad vidjeste Nasa cara Amonskega gdje doðe na vas, rekoste mi: ne, nego car neka caruje nad nama, premda Gospod Bog vaš bješe car vaš. **13** Sada dakle, eto cara kojega izabraliste, kojega iskaste; evo, Gospod je postavio cara nad vama. **14** Ako se uzbojite Gospoda, i njemu uzaslužite, i uzaslužate glas njegov i ne usprotivite se zapovijesti Gospodnjoj, tada æete i vi i car vaš koji caruje nad vama iæi za Gospodom Bogom svojim. **15** Ako li ne uzaslužate glasa Gospodnjega, nego se usprotivite zapovijesti Gospodnjoj, tada æe biti ruka Gospodnja protiv vas kao što je bila protiv otaca vaših. **16** Ali stanite sada jošte, i vidite ovu stvar veliku koju æe uèiniti Gospod pred vašim oèima. **17** Nije li danas žetva pšenièena? Ja æu prizvati Gospoda, i spustiæe gromove i dažd, da razumijete i vidite koliko je zlo što uèiniste pred Gospodom iskavši sebi cara. **18** Tada Samuilo zavapi ka Gospodu, i Gospod spusti gromove i dažd u taj dan; i sav se narod poboja vrlo Gospoda i Samuila. **19** I reèe sav narod Samuili: moli se za sluge svoje Gospodina Bogu svojemu da ne pomremo; jer dodasmo k svijem grijesima svojim zlo ištuaei sebi cara. **20** Tada reèe Samuilo narodu: ne bojte se, vi ste uèinili sve ovo zlo; ali ne otstupajte od Gospoda, nego služite Gospodu svijem srcem svojim. **21** Ne otstupajte; jer biste pošli za ništavim stvarima, koje ne pomažu, niti izbavljaju, jer su ništave. **22** Jer Gospod neæee ostaviti naroda svojega radi velikoga imena svojega; jer Gospodu bi volja da vas uèini svojim narodom. **23** A

meni ne dao Bog da zgriješim Gospodu i prestanem moliti se za vas; nego æeu vas upuæivati na put dobar i prav. **24** Samo se Bojte Gospoda i služite mu istinito, svijem srcem svojim, jer vidite, kakve je velike stvari uèinio za vas. **25** Ako li zlo uèenite, propašaæete i vi i car vaš.

13 Kad Saul bi car godinu dana a carova dvije godine nad Izrailem. **2** Izabra sebi Saul tri tisuæe između sinova Izrailevih; i bijahu kod Paula dvije tisuæe u Mihmasu i u gori Vetijskoj, a jedna tisuæa s Jonatanom u Gavaji Venijaminovoj; a ostali narod raspusti u šatore njihove. **3** I Jonatan pobi stražu Filistejsku koja bješe u Gavaji, i èuše za to Filisteji. A Saul zapovjedi, te trubiše u trube po svoj zemlji govoreæi: neka èuju Jevreji. **4** I tako èu sav Izraelj gdje rekoše: pobi Saul stražu Filistejsku; i stoga Izraelj omrznu Filistejima. I sazvan bi narod za Saulom u Galgal. **5** A Filisteji se skupiše da vojuju na Izraelja, trideset tisuæe kola i šest tisuæe konjika, i mnoštvu naroda kao pjesak na brijezu morskom; i izasavši stadoše u oko u Mihmasu, s istoka od Vet-Avena. **6** I Izraeljci se vidješe u nevolji, jer narod bi pritiæjen; te se sakri u peæine i u èete i u kamenjake i u rasjeline i u jame. **7** A drugi Jevreji prijeðoše preko Jordana u zemlju Gadovo i Galadovo. A Saul još bijaše u Galgalu, i sav narod što iðaše za njim bijaše u strahu. **8** I poèeka sedam dana do roka Samuila. Ali Samuilo ne doðe u Galgal; te se narod stade razlaziti od njega. **9** Tada reèe Saul: dodajte mi žrtvu paljenicu i žrtve zahvalne. I prinese žrtvu paljenicu. **10** I kad prinese žrtvu paljenicu, gle, doðe Samuilo. I Saul izide mu na susret da ga pozdravi. **11** A Samuilo mu reèe: šta si uèinio? A Saul odgovori: kad vidjeh gdje se narod razlazi od mene, a ti ne doðe do roka, i Filisteji se skupili u Mihmasu. **12** Rekoh: sad æe udariti Filisteji na me u Galgal, a ja se još ne pomolim Gospodu; te se usudih i prinesoh žrtvu paljenicu. **13** Tada reèe Samuilo Saulu: ludo si radio što nijesi držao zapovijest Gospoda Boga svojega, koju ti je zapovjedio; jer bi sada Gospod utvrdio carstvo tvoje nad Izrailem dovijeka. **14** A sada carstvo tvoje neæee se održati. Gospod je našao sebi èovjeka po srcu svojem, i njemu je zapovjedio Gospod da bude voð narodu njegovu, jer nijesi držao što ti je zapovjedio Gospod. **15** Potom diže se Samuilo i otide iz Galgala u Gavaju Venijaminovu. I Saul izbroji narod koji osta kod njega, i bješe ga do šest stotina ljudi. **16** I Saul i sin mu Jonatan i narod što bješe s njima, stajahu u Gavaji Venijaminovoj; a Filisteji stajahu u okolu u Mihmasu. **17** I izidoše tri èete iz okola Filistejskoga da plijene: jedna èeta udari putem k Ofri u zemlju Sovalsku; **18** A druga èeta udari putem k Vet-Oronu; a treæea udari putem k meði koja gleda prema dolini Sevojinskoj u pustinju. **19** A u cijeloj zemlji Izrailejskoj ne bješe kovaèa, jer Filisteji rekoše: da ne bi gradili Jevreji maæeva ni kopala. **20** Zato slažahu svi Izraeljci k Filistejsima kad koji šeæe poklepati raonik ili motiku ili sjekiru ili srp. **21** I bijahu se zatupili raonici i motike i vile troroge i sjekire, i same ostane trebaše zaostriæi. **22** Zato kad doðe vrijeme boju, ne naðe se maæea ni kopljia ni u koga u narodu koji bješe sa Saulom i Jonatanom; samo bijaše u Saulu i u Jonatana sina njegovu. **23** I straža Filistejska izide u klanac kod Mihmase.

14 Jedan dan reèe Jonatan sin Saulov momku svojemu koji mu nošaše oružje: hajde da idemo k straži Filistejskoj koja je na onoj strani. A ocu svojemu ne kaza ništa. **2** A Saul stajaše kraj brda pod šipkom, koji bijaše u Migroru; i naroda bješe s njim oko šest stotina ljudi. **3** I Ahija sin Ahitova brata Ihavoda sina Finesa sina Ilijia sveštenika Gospodnjega u Silomu nošaše opleæak. I narod ne znadijaše da je otišao Jonatan. **4** A u klanцу kojim šeæe Jonatan otiaæi k straži Filistejskoj, bijahu dvije strmene stijene, jedna s jedne strane a druga s druge, i jedna se zvaše Voses a

druga Sene. 5 I jedna od njih stajaše sa sjevera prema Mihmasu, a druga s juga prema Gavaji. 6 I Jonatan reče momku koji mu nošaše oružje: hajde da otidemo k strazi tijeh neobrezanijeh; može biti da æe nam uèiniti što Gospod, jer Gospodu ne smeta izbaviti s množinom ili s malinom. 7 A onaj što mu nošaše oružje odgovori mu: èini što ti je god u srcu, idi, evo ja æeu iæi s tobom kuda god hoæeš. 8 A Jonatan mu reče: evo, otiazi æemo k tijem ljudima, i pokazaæemo im se. 9 Ako nam reku: èekajte dokle dođemo k vama, tada æemo se ustaviti na svom mjestu, i neæemo iæi k njima. 10 Ako li reku: hodite k nama, tada æemo otiazi; jer nam ih Gospod predade u ruke. To æee nam biti znak. 11 I pokazaše se obojica strazi Filistejskoj; a Filisteji rekose: gle, izlaze Jevreji iz rupa u koje su se sakrili. 12 I stražari rekose Jonatanu i momku koji mu nošaše oružje: hodite k nama da vam kažemo nešto. I Jonatan reče onomu što mu nošaše oružje: hajde za mnom, jer ih predade Gospod u ruke Izrailju. 13 Tako puzaše Jonatan rukama i nogama, a za njim momak što mu nošaše oružje; i padahu pred Jonatanom, i ubijaše ih za njim onaj što mu nošaše oružje. 14 I to bi prvi boj, u kom pobi Jonatan i momak što mu nošaše oružje oko dvadeset ljudi, otpriklike na po rala zemlje. 15 I uðe strah u oko u polju i u sav narod; i straži i oni koji bjeju izašli da plijene prepadoše se, i zemlja se uskoleba, jer bješe strah od Boga. 16 A straža Saulova u Gavaji Venijaminovoj opazi gdje se mnoštvo uzbunilo i uspropadalo. 17 Tada reče Saul narodu koji bijaše s njim: pregledajte i vidite ko je otišao od nas. I kad pregledaše, gle, ne bješe Jonatana i momka njegova koji mu nošaše oružje. 18 I reče Saul Ahiji: donesi koveèeg Božji; jer koveèeg Božji bijaše tada kod sinova Izrailjevih. 19 A dok govoraše Saul svešteniku, zabuna u okolu Filistejskom bivaše sve veæa, i Saul reče svešteniku: ostavi. 20 I Saul i sav narod što bješe s njim skupiše se i doðoše do boja, i gle, povadili bjeju maæeve jedan na drugoga, i zabuna bješe vrlo velika. 21 A bijaše s Filistejima Jevreja kao prije, koji iðahu s njima na vojsku svuda; pa i oni pristaše uz Izrailce, koji bijahu sa Saulom i Jonatanom. 22 I svi Izralici koji se bijahu sakrili u gori Jefremovoj kad èuše da bježe Filisteji, naklopise se i oni za njima bijuæi ih. 23 I izbavi Gospod Izrailju u onaj dan; i boj otide dori do Vet-Avena. 24 I Izralici se vrlo umoriše onaj dan; a Saul zakle narod govoreæi: da je proklet koji jede što do veæera, da se osvetiæi neprijateljima svojim. I ne okusi narod ništa. 25 I sav narod one zemlje doðe u šumu, gdje bješe mnogo meda po zemljii. 26 I kad doðe narod u šumu, vidje med gdje teæe; ali нико ne prinese ruke k ustima svojim: jer se narod bojaše zakletve. 27 Ali Jonatan ne èeu kad otac njegov zakle narod, te pruži štap koji mu bješe u ruci, i zamoëi kraj u sat, i primaše ruku svoju k ustima svojim, i zasvjetliše mu se oèi. 28 A jedan iz naroda progovori i reče: otac je tvoj zakleo narod rekavši: da je proklet ko bi jeo što danas; stoga susta narod. 29 Tada reče Jonatan: smeo je zemlju otac moj; vidite kako mi se zasvjetliše oèi, èim okusih malo meda. 30 A da je još narod slobodno jeo danas od plijena neprijatelja svojih, koji naðe! ne bi li polom Filistejski bio još veæi? 31 I tako pobiše onaj dan Filisteje od Mihmasa do Ajalonu, i narod se vrlo umori. 32 I naklopse se narod na plijen, i nahnataše ovaca i volova i telaca, i poklaše ih na zemlji, i stade narod jesti s krvlju. 33 I javiše Saulu govoreæi: evo narod griješi Gospodu jeduæi s krvlju. A on reče: nevjeru uèiniste; dovaljajte sada k meni velik kamen. 34 Zatijem reče Saul: razidite se meðu narod i recite: dovedite svaki k meni vola svojega i ovcu svoju; i ovdje zakoljite i jedite, i neæete griješiti Gospodu jeduæi s krvlju. I doneše sav narod, svaki svoga vola svojom rukom one noæe, i ondje klaše. 35 I naëini Saul oltar Gospodu; to bi prvi oltar koji naëini Gospodu. 36 Potom reče Saul: hajdemo za Filistejima noæas, da ih plijenimo do jutra, i da ih ne ostavimo nijednoga. A oni rekoše: èini što ti je god volja. Ali

sveštenik reèe: da pristupimo ovdje k Bogu. 37 I upita Saul Boga: hoæeu li iæi za Filistejima? hoæeš li ih dati u ruke Izrailju? Ali ne odgovori mu onaj dan. 38 Zato reče Saul: pristupite ovamo svu glavatu narodni, i tražite i vidite na kom je grijeh danas. 39 Jer kako je živ Gospod koji izbavlja Izrailju, ako bude i na Jonatanu sinu mojem, poginuæe zaista. I ne odgovori mu nikو iz svega naroda. 40 Potom reče svemu Izrailju: vi budite s jedne strane, a ja i Jonatan sin moj biæemo s druge strane. A narod reče Saulu: èini što ti je drago. 41 Tada reče Saul Gospodu Bogu Izrailjevu: pokaži pravoga. I oblièi se Jonatan i Saul, a narod izide prav. 42 I reče Saul: bacite ždrjeb za me i za Jonatana sina mojega. I oblièi se Jonatan. 43 Tada reče Saul Jonatanu: kaži mi šta si uèinio? I kaza mu Jonatan i reče: samo sam okusio malo meda nakraj štapa koji mi bješe u ruci; evo me; hoæeu li poginuti? 44 A Saul reče: to neka mi uèini Bog i to neka doda, poginuæeš, Jonatane! 45 Ali narod reče Saulu: zar da pogine Jonatan, koji je uèinio ovo spasenje veliko u Izraelju? Bože saæuvaj! Tako živ bio Gospod, neæe pasti na zemlju nijedna dlaka s glave njegove. Jer je s pomoæu Božjom uèinio to danas. I tako izbavi narod Jonatana, te ne pogibe. 46 Tada se vrati Saul od Filisteja, a Filisteji otidoše u svoje mjesto. 47 I Saul carujuæi nad Izraeljem ratovaše na sve neprijatelje svoje, na Moavce i na sinove Amonove i na Edomce i na careve Sovske i na Filisteje, i kuda se god obraæeaše, nadvlaðivaše. 48 Skupi takoher vojsku i pobi Amaliku; i izbavi Izraelju iz ruku onih koji ga plijenjavaju. 49 A Saul imaše sinove: Jonatana i Isuja i Melhisuja; a dvjema kærerima njegovijem bjeju imena prvenici Merava i mlaðoj Mihala. 50 A ženi Saulovo bješe ime Ahinoama kæi Ahimasova; a vojvodi njegovu bješe ime Avenir sin Nira strica Saulova. 51 Jer Kis otac Saulov i Nir otac Avenirov bijahu sinovi Avilovi. 52 I bijaše velik rat s Filistejima svega vijeka Saulova; i koga god viðaše Saul hrabra i junaka, uzimaše ga k sebi.

15 A Samuil reče Saulu: Gospod me je poslao da te pomažem za cara nad narodom njegovijem, nad Izraeljem; slušaj dakle rijeèi Gospodnjie. 2 Ovako veli Gospod nad vojskama: opomenuh se Šta je uèinio Amalik Izraelju, kako mu se opro na putu kad je išao iz Misira. 3 Zato idi, i pobij Amaliku, i zatri kao prokletje sve što god ima; ne žali ga, nego pobij i ljudi i žene i djecu i što je na sisi i volove i ovce i kamile i magarce. 4 Tada Saul sazva narod, i izbroji ih u Telaimu, i bješe ih dvjesti tisuæa pješaka i deset tisuæa ljudi od Jude. 5 I doðe Saul do grada Amalièkoga, i namjesti zasjedu u potoku. 6 I reče Saul Kenejima: idite, odvojte se, uklonite se od Amalika, da vas ne bih potro s njima; jer ste vi uèinili milost svijem sinovima Izraeljevijem kad su išli iz Misira. I otidoše Keneji od Amalika. 7 I Saul pobij Amalike od Avile do Sura, koji je prema Misiru. 8 I uhvati Agaga cara Amalièkoga živa, a sav narod njegov pobij ostrijem maæem. 9 I Saul i narod njegov poštedje Agaga i najbolje ovce i najbolje volove i ugojenu stoku i jaganjice i sve što bijaše dobro, i ne htješe pobiti; nego što bijaše zlo i bez cijene, ono samo pobije. 10 Zato doðe rijeè Gospodnjka k Samuiliu govoreæi: 11 Kajem se što sam Saula postavio carem, jer je otstupio od mene, i nije izvršio mojh rijeæi. I rasrdi se Samuil vrlo, i vikaše ka Gospodu svu noæ. 12 I ustavši rano Samuil poðe pred Saula. I javiše Samuili govoreæi: Saul doðe u Karmil, i eno podiže sebi spomenik, pa se vrati odande i otide dalje i siðe u Galgal. 13 Kad Samuil doðe k Saulu, reče mu Saul: blagosloven da si Gospod! izvršio sam rijeè Gospodnju. 14 A Samuil reče: kakva je to bleka ovaca u usima mojim? i rika volova koju èuem? 15 A Saul reče: od Amalika dognaše ih; jer narod poštedje najbolje ovce i najbolje volove da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu; ostalo pak pobismo kao prokletje. 16 A Samuil reče Saulu: stani da ti kažem što mi je rekao Gospod

noeas. Reèe mu: govori. **17** Tada reèe Samuil: nijes li bio mali sam u svojim oèima, pak si postao glava plemenima Izrailjevijem, i Gospod te pomaza za cara nad Izrailem? **18** I Gospod te posla na ovaj put i reèe: idi, pobij grješne Amalike, i vojuj na njih dokle ih ne istrijebite. **19** Zašto dakle ne posluša glasa Gospodnjega, nego se naklopi na plijen, i uèini zlo pred Gospodom? **20** A Saul odgovori Samuili: ta poslušao sam glas Gospodnj, i išao sam putem kojim me posla Gospod, i doveo sam Agaga cara Amalièkoga, a Amalike sam istrijebio. **21** Nego narod uze od plijena ovce i volove, najbolje između prokletijeh stvari, da prinese na žrtvu Gospodu Bogu tvojemu u Galgalu. **22** Ali Samuil reèe: zar su mile Gospodu žrtve paljenice i prinosi kao kad se sluša glas njegov? gle, poslušnost je bolja od žrtve i pokornost od pretiline ovnjuške. **23** Jer je neposlušnost kao grijeh od èaranja, i nepokornost kao sujevjerjstvo i idolopoklonstvo. Odbacio si rijeè Gospodnj, zato je i on tebe odbacio da ne budeš više car. **24** Tada reèe Saul Samuili: zgrješio sam što sam prestupio zapovijest Gospodnju i tvoje rijeèi; jer pobjoh se naroda i poslušah glas njegov. **25** Nego sada oprosti mi grijeh moj, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu. **26** A Samuil reèe Saulu: neæu se vratiti s tobom, jer si odbacio rijeè Gospodnj, i zato je tebe Gospod odbacio da ne budeš više car nad Izrailem. **27** I Samuil se okreće da ide, ali ga Saul uhvati za skut od plašta njegova, te se odadrije. **28** Tada mu reèe Samuilo: odadro je Gospod carstvo Izrailevo od tebe danas, i dao ga bližnjemu tvojemu, koji je bolji od tebe. **29** I doista junak Izrailev neæe slagati, niti æe se raskajati; jer nije èovjek da se kaje. **30** A on reèe: zgrješio sam; ali mi sad uèini èast pred starješinama naroda mojega i pred Izrailem, i vrati se sa mnom da se poklonim Gospodu Bogu tvojemu. **31** I vrativši se Samuil otide za Saulom, i pokloni se Saul Gospodu. **32** Potom reèe Samuil: dovedite mi Agaga cara Amalièkoga. I dože k njemu Agag veseo, jer govorase Agag: zaista, prošla je gorëina smrtna. **33** Ali Samuil reèe: kako je tvoj maè uèinio te su žene ostale bez djece, tako æe ostati bez djece tvoja majka među ženama. I isjeèe Samuilo Agaga pred Gospodom u Galgalu. **34** Potom otide Samuil u Ramu, a Saul otide kuæi svojoj u Gavaju Saulovu. **35** I Samuil više ne vidje Saula do svoje smrti, i plakaše Samuilo za Saulom, što se Gospod pokaja što je postavio Paula carem nad Izrailem.

16 A Gospod reèe Samuili: dokle æeš ti plakati za Saulom kad ga ja odbacih da ne caruje više nad Izrailem? Napuni rog svoj ulja, i hodi da te pošljem k Jeseju Vitlejemcu, jer između njegovih sinova izabrah sebi cara. **2** A Samuil reèe: kako da idem? jer æe èuti Saul, pa æe me ubiti. A Gospod odgovori: uzmi sa sobom junicu iz goveda, pa reci: doðoh da prinesem žrtvu Gospodu. **3** I pozovi Jeseju na žrtvu, a ja æu ti pokazati šta æeš èiniti, i pomaži mi onoga koga ti kažem. **4** I uèini Samuilo kako mu kaza Gospod, i dože u Vitlejem; a starješine gradске uplašivši se istreàe preda nj, i rekoše mu: jesli li došao dobro? **5** A on reèe: dobro; došao sam da prinesem žrtvu Gospodu; osveštajte se i hodite sa mnom na žrtvu. Pa osvešta i Jeseju i sinove njegove i pozva ih na žrtvu. **6** I kad doðoše vidjevi Elijava reèe: jamaeno je pred Gospodom pomazanik njegov. **7** Ali Gospod reèe Samuili: ne gledaj na lice njegovo ni na visinu rasta njegova, jer sam ga odbacio; jer ne gledam na što èovjek gleda: èovjek gleda što je na oèima, a Gospod gleda na srce. **8** I dozva Jesej Avinadava, i reèe mu da ide pred Samuila. A on reèe: ni toga nije izabrao Gospod. **9** Potom Jesej reèe Sami da ide. A on reèe: ni toga nije izabrao Gospod. **10** Tako reèe Jesej te proðoše sedam sinova njegovih pred Samuila; a Samuil reèe Jeseju: nije Gospod izabrao tih. **11** Potom reèe Samuil Jeseju: jesli li ti to svi sinovi? A on reèe: ostao je još najmlaði; eno ga, pase ovce. Tada reèe Samuil

Jeseju: pošli, te ga dovedi, jer neæemo sjedati za sto dokle on ne dođe. **12** I posla, te ga dovede. A bijaše smeđ, lipejijeh oèiju i ljepa stasa. I Gospod reèe: ustani, pomaži ga, jer je to. **13** Tada Samuil uze rog s uljem, i pomaza ga usred braæe njegove; i siðe duh Gospodnj na Davida i osta na njemu od toga dana. Potom usta Samuil i otide u Ramu. **14** A duh Gospodnj otide od Saula, i uznenimiraše ga zao duh od Gospoda. **15** I rekoše Saulu sluge njegove: gle, sada te uznenimira zli duh Božiji. **16** Neka gospodar naš zapovjedi slugama svojim koje stoje pred tobom, da potraže èovjeka koji zna udarati u gusle, pa kad te napadne zli duh Božji, neka udara rukom svojom, i odlakšaæe ti. **17** I reèe Saul slugama svojim: potražite èovjeka koji zna dobro udarati u gusle, i dovedite mi ga. **18** A jedan između sluga njegovih odgovori i reèe: evo, ja znam sina Jeseja Vitlejemca, koji umije dobro udarati u gusle, i hrabri je junak i ubojnik, i pametan je i lijep, i Gospod je s njim. **19** I Saul posla ljude k Jeseju i poruèi: pošli mi Davida sina svojega koji je kod ovaca. **20** A Jesej uze magarcu i hleba i mješunu vina i jedno jare, i posla Saulu po Davidu sinu svojemu. **21** I David dođe k Saulu i izide pred nj, i omilje Saulu veoma, te ga postavi da mu nosi oružje. **22** Potom posla Saul k Jeseju i poruèi: neka David ostane kod mene, jer je našao milost preda mnom. **23** I kad bi duh Božji napao Saula, David uvezvi gusle udarao bi rukom svojom, te bi Saul odahnuo i bilo bi mu bolje, jer bi zli duh otiašao od njega.

17 Tada Filisteji skupiše vojsku svoju da vojuju, i skupiše se u Sokotu Judinu, i stadoše u oko između Sokota i Azike na međi Damimskoj. **2** A Saul i Izraelci skupiše se i stadoše uoko u dolini Ili, i uvrstaše se prema Filistejima. **3** I Filisteji stajahu na brdu odonuda a Izraelci stajahu na brdu odovuda, a među njima bješe dolina. **4** I izide iz okola Filistejskoga jedan zatoñenik po imenu Golijat iz Gata, visok šest lakanata i ped. **5** I na glavi mu bješe kapa od mjeti, i oklop ploèast na njemu od mjeti; i bijaše oklop težak pet tisuæa sikala. **6** I nogavice od mjeti bijehu mu na nogu, i štit od mjeti na ramenima. **7** A kopljaaè od koplja mu bješe kao vratilo, a gvožđa u kopiju mu bješe šest stotina sikala; i koji mu oružje nošaše iðaše pred njim. **8** On stavši vikaše vojsku Izrailejsku, i govorase im: što ste izašli uvrstavši se? nijesam li ja Filistejin a vi sluge Saulove? izberite jednoga između sebe, pa neka izaðe k meni. **9** Ako me nadjaèa i pogubi me, mi æemo vam biti sluge; ako li ja njega nadjaèam i pogubim ga, onda æete vi biti nama sluge, i služiæete nam. **10** Još govorase Filistejin: ja osramotih dasas vojsku Izrailejsku; dajte mi èovjeka da se bijemo. **11** A kad Saul i sav Izrailej èu ñta reèe Filistejin, prepadoše se i uplašiše se vrlo. **12** A bijaše David sin jednoga Efraæanina, iz Vitlejem Judina, kojemu ime bješe Jesej, koji imáše osam sinova i bijaše u vrijeme Saulova star i vremenit među ljudima. **13** I tri najstarija sina Jesejeva otidoše za Saulom na vojsku; a imena trojici sinova njegovih koji otidoše na vojsku bijahu prvencu Elijav a drugome Avinadav a treæemu Sama. **14** A David bijaše najmlaði. I ona tri najstarija otidoše za Saulom. **15** A David otide od Saula i vrati se u Vitlejem da pase ovce oca svojega. **16** A Filistejin izlažaše jutrom i veèerom, i staja èetrdeset dana. **17** A Jesej reèe Davidu sinu svojemu: uzmi sada za braæu svoju efu ovoga prženoga žita i ovijeh deset hlebova, i odnesi brže uoko braæi svojoj. **18** A ovijeh deset mladijeh siraca odnesi tisuæeniku, i vidi braæu svoju kako su, i donesi od njih znak. **19** A Saul i oni i sav Izrailej bijahu u dolini Ili ratujuæi s Filistejima. **20** I tako David usta rano i ostavi ovce na èuvetu; pa uze i otide kako mu zapovjedi Jesej; i dođe na mjesto gdje bješe oko, i vojska izlažaše da se vrsta za boj, i podizâše ubojnu viku. **21** I stajaše vojska Izrailejska i Filistejska jedna prema drugoj. **22** Tada ostavi David svoj prtljag kod èuvetu, koji èuvaše prtljag, i otreàa u vojsku, i dođe i zapita braæu svoju

za zdravlje. 23 I dokle govorase s njima, gle, onaj zatoèenik po imenu Golijat Filistejin iz Gata, izide iz vojske Filistejske i govorase kao prije, i David èeu. 24 A svi Izrajljici kad vidješe toga èovjeka, uzbjegoše od njega, i bješe ih strah veoma. 25 I govorahu Izrajljici: vidjeste li toga èovjeka što izide? Jer izide da sramoti Izrajlja. A ko bi ga pogubio, car bi mu dao silno blago, i kær svoju dao bi mu; i oslobodio bi dom oca njegova u Izraelju. 26 Tada reèe David ljudima koji stajahu oko njega govoræ: šta æe se uèiniti èovjeku koji pogubi toga Filistejina i skine sramotu s Izrajalja? Jer ko je taj Filistejin neobrezani da sramoti vojsku Boga živoga? 27 A narod mu odgovori iste rijeèi govoræ: to æe se uèiniti onome ko ga pogubi. 28 A kad èu Elijav brat njegov najstariji kako se razgovara s tijem ljudima, razljuti se Elijav na Davida, i reèe mu: što si došao? i na kom si ostavio ono malo ovaca u pustinji? znam ja obijest tvoju i zloæu srca tvogega; došao si da vidiš boj. 29 A David reèe: šta sam sad uèinio? zapovjeðeno mi je. 30 Potom okrenu se od njega k drugome i zapita kao prije; i narod mu odgovori kao prije. 31 I kad se èuše rijeèi koje govorase David, javiše ih Saulu, a on ga dozva k sebi. 32 I David reèe Saulu: neka se niko ne plaši od onoga; sluga æe tvoj izæai i biæe se s Filistejnjom. 33 A Saul reèe Davidu: ne možeš ti iæai na Filistejina da se bješ s njim, jer si ti dijete a on je vojnik od mladosti svoje. 34 A David reèe Saulu: sluga je tvoj pasao ovce oca svojega; pa kad doðe lav ili medvjed u odnese ovcu iz stada. 35 Ja potrebaš za njim, i udarih ga i oteh mu iz èeljusti; i kad bi skoèeo na me, uhvatih ga za grlo, te ga bih i ubih. 36 I lava i medvjeda ubijao je tvoj sluga, pa æe i taj Filistejin neobrezani proæi kao oni; jer osramoti vojsku Boga živoga. 37 Još reèe David: Gospod koji me je saèuvao od lava i medvjeda, on æe me saèuvati i od ovoga Filistejina. Tada reèe Saul Davidu: idi, i Gospod neka bude s tobom. 38 I Saul dade Davidu svoje oružje, i metnu mu na glavu kapu svoju od mjeti i metnu oklop na nj. 39 I pripasa David maë njegov preko svojega odijela i poðe, ali ne bješe navikao, pa reèe David Saulu: ne mogu iæi s tijem, jer nijesam navikao. Pa skide David sa sebe. 40 I uze štap svoj u ruku, i izabra na potoku pet glatkih kamena i metnu ih u torbu pastirsku, koju imæe, i uze praæeu svoju u ruku, i tako poðe ka Filistejnu. 41 A i Filistejin iðaše sve bliže k Davidu, a èovjek koji mu nošaše oružje, iðaše pred njim. 42 A kad Filistejin pogleda i vidje Davida, potisnjeahu mu se, što bješe mlad i smeđ i lijepa lica. 43 I reèe Filistejin Davidu: eda li sam pseto, te ideš na me sa štapom? I proklinjaše Filistejin Davida bogovima svojim. 44 I reèe Filistejin Davidu: hodi k meni da dam tijelo tvoje pticama nebeskim i zvjerima zemaljskim. 45 A David reèe Filistejnju: ti ideš na me s maëem i s kopljem i sa štitom; a ja idem na te u ime Gospoda nad vojskama, Boga vojske Izrajljeve, kojega si ružio. 46 Danas æe te Gospod dati meni u ruke, i ubiæeu te, i skinuæeu glavu s tebe, i daæeu danas tjelesa vojske Filistejske pticama nebeskim i zvjerima zemaljskim, i poznaæe sva zemlja da je Bog u Izraiju. 47 I znaæe sav ovaj zbor da Gospod ne spasava maëem ni kopljem, jer je rat Gospodnji, zato æe vas dati nama u ruke. 48 A kad se Filistejin podiže i doðe bliže k Davidu, David brže istreàa na bojište pred Filistejnjom. 49 I David turí ruku svoju u torbu svoju, i izvadi iz nje kamen, i baci ga i præee, i pogodi Filistejina u èelo i uðe mu kamen u èelo, te pade nièice na zemlju. 50 Tako David præom i kamenom nadjaèa Filistejina, i udari Filistejina i ubi ga; a nemaše David maëa u ruci. 51 I pritreatav David stade na Filistejina, i zgrabi maë njegov i izvuèe ga iz korica i pogubi ga i otsjeèe mu glavu. A Filisteji kad vidješe gdje pogibe junak njihov pobjegoše. 52 A Izrajljici i Judeci ustaše i povikaše i potjeraše Filisteje do doline i do vrata Akaronskih; i padaše pobijeni Filisteji po putu Sarajiskom do Gata i do Akarona. 53 Potom se vratiše sinovi Izrajljevi tjeravši Filisteje, i oplijeniše oko njihov. 54 A David

uze glavu Filistejnovu, i odnese je u Jerusalim, a oružje njegovo ostavi u svojoj kolibi. 55 A kad Saul vidje Davida gdje ide pred Filistejina, reèe Aveniru vojvodi: eiji je sin taj mladiæe, Avenir? A Avenir reèe: kako je živa duša twoja, care, ne znam. 56 A car reèe: pitaj eiji je sin taj mladiæe. 57 A kad se vrati David pogubivši Filistejina, uze ga Avenir i izvede ga pred Saula, a u ruci mu bješe glava Filistejnova. 58 I Saul reèe mu: eiji si sin, dijete? A David reèe: ja sam sin sluge tvogega Jeseja Vitlejemca.

18 I kad svrši razgovor sa Saulom, duša Jonatanova prionu za dušu Davidovu, i Jonatan ga zapazi kao svoju dušu. 2 I uze ga Saul taj dan, i ne dade mu da se vrati kuæei oca svojega. 3 I Jonatan uèini vjeru s Davidom, jer ga ljubljaše kao svoju dušu. 4 I skide Jonatan sa sebe plašt, koji nošaše, i dade ga Davidu, i odijelo svoje i maë svoj i luk svoj i pojasa svoj. 5 I iðaše David na što ga god Saul poslilaše, i bijaše sreæan, i postavi ga Saul nad vojnicima, i omilje svemu narodu, pa i slugama Saulovijem. 6 A kad se vraæahu, i kad se David vraæeše ubivši Filistejina, izlaziše žene iz svakoga grada Izrajljeva pjevajuæi i igrajauæi na susret caru Saulu, s bubenjima i s veseljem i guslama. 7 I otpijevajuæi žene jedne drugima uza svirke govorahu: Saul zgubi svoju tisuæu, ali David svojih deset tisuæa. 8 I razgnjevi se Saul vrlo, i ne biše mu po volji te rijeèi, i reèe: Davidu dadoše deset tisuæa, a meni dadoše tisuæu; još mu samo carstvo treba. 9 I od toga dana Saul gledaše poprijevo Davida. 10 A sjutradan napade Saula zli duh Božji, te prorokovaše u kuæi, a David mu udaraše rukom svojom u gusle kao prije: a Saulu u ruci bješe koplje. 11 I Saul baci koplje govoræ: da prikujem Davida za zid. Ali mu se David izmaëe dva puta. 12 I Saula bješe strah od Davida, jer Gospod bješe s njim, a od Saula bješe otstupio. 13 Zato ga ukloni Saul od sebe, i postavi ga tisuæenikom; i on odlažaše i dolažaše pred narodom. 14 I David bijaše sreæan u svemu što èinjaše, jer Gospod bijaše s njim. 15 A Saul videaše da je veoma sreæan, bojaše ga se. 16 A sav Izrajlj i Juda ljubljaše Davida, jer on odlažaše i dolažaše pred njima. 17 I reèe Saul Davidu: evo, kær svoju stariju Meravu daæeu ti za ženu, samo mi budi hrabar i vodi ratove Gospodnje. Jer Saul govorase: neæu da se digne moja ruka na nj, nego Filistejska ruka neka se digne na nj. 18 A David reèe Saulu: ko sam ja i kakav je život moj ili dom oca mojega u Izraiju, da budem zet carev? 19 A kad doðe vrijeme da Meravu kær Saulovu dadu Davidu, dadoše je Adrilu Meolaæaninu za ženu. 20 Ali Davida ljubljaše Mihala kær Saulova; a kad to javiše Saulu, bi mu po volji. 21 I reèe Saul: daæeu mu je da mu bude zamka i da se diæe na nj ruka Filistejska. A Davidu reèe Saul: bijaæeš mi danas zet s drugom. 22 I zapovjedi Saul slugama svojim: recite Davidu tajno i govorite: gle, omilio si caru, i sve sluge njegove ljube te; budi sada zet carev. 23 I sluge Saulove rekoše te rijeèi Davidu, a David reèe: mislite li da je lako biti zet carev? ta ja sam siromah i mali èovjek. 24 I Saulu javiše ovo sluge njegove govoræ: ovako reèe David. 25 A Saul reèe: ovako recite Davidu: ne traži car uzdarja, nego sto okrajaka Filistejskih, da se car osveti svojim neprijateljima. A Saul mišljaše kako bi David pau u ruke Filistejima. 26 I sluge njegove kazaše Davidu te rijeèi, i Davidu bi po volji da postane carev zet. I vrijeme se još ne navrši. 27 A David usta i otide sa svojim ljudima, i pobi dvjesta Filisteja. I donese David okrajke njihove, i dadoše ih na broj caru da bi postao carev zet. I Saul mu dade za ženu Mihalu kær svoju. 28 I Saul vidje i pozna da je Gospod sa Davidom; i Mihala kær Saulova ljubljaše ga. 29 A Saul se još veæma poboja Davidu; i bijaše Saul jednako neprijatelj Davidu. 30 A knezovi Filistejski udarahu; i kad god udarahu, David bijaše sreæeniji od svijeh sluga Saulovijeh, i ime se njegovo vrlo proslavi.

19 I Saul govori Jonatanu sinu svojemu i svijem slugama svojim da ubiju Davida; ali Jonatan sin Saulov ljubljaše veoma Davida. 2 I javi Jonatan Davidu i reče mu: Saul otac moj traži da te ubije; nego se ēuvaj sjutra, skloni se gdjegod i prikrij se. 3 A ja æeu izaæi i stajaæu pored oca svojega u polju gdje ti budeš, i govoræu o tebi s ocem svojim, i što doznam javiæu ti. 4 I Jonatan progovori za Davida Saulu ocu svojemu, i reče mu: da se ne ogriješi car o slugu svojega Davida, jer se on nije ogriješio o tebe, nego je još vrlo dobro za te što je ēinio. 5 Jer nije mario za život svoj i pobjio je Filisteji, i Gospod učini spasenje veliko svemu Izrajlju; video si i radovali si se; pa zašto bi se ogriješio o krv pravu i ubio Davida ni za što? 6 I posluša Saul Jonatana, i zakle se Saul: tako živ bio Gospod, neæee poginuti. 7 Tada Jonatan dozva Davida, i kaza mu Jonatan sve ovo; i doveđe Jonatan Davida k Saulu, i opet bi pred njim kao prede. 8 I nasta opet rat, i David izide i pobi se s Filistejima, i razbi ih veoma, te bježaše od njega. 9 Potom zli duh Gospodnji napade Saula kad sjeðaše kod kuæe i držaše koplike u ruci, a David udaraše rukom o gusle. 10 I Saul šeaše Davida kopljem prikovati za zid, ali se on izmaæe Saulu, te koplike udari u zid, a David pobiježe i izbavi se onu noæe. 11 A Saul posla ljudе ka kuæi Davidovoj da ga ēuvaju i ujutru ubiju. A to javi Davidu žena njegova Mihala govoreæi: ako noæas ne izbaviš duše svoje, ujutru æeeš poginuti. 12 Tada Mihala spusti Davida kroz prozor, te otide i pobiježe i izbavi se. 13 A Mihala uze lik, i metnu ga u postelju, i metnu mu pod glavu uzglavlje od kostrijeti, i pokri ga haljinom. 14 I kad Saul posla ljudе da uhvate Davida, ona reče: bolestan je. 15 A Saul posla opet ljudе da vide Davida govoreæi: donesite mi ga u postelji da ga pogubim. 16 A kad doðoše poslani, gle, lik u postelji i uzglavlje od kostrijeti pod glavom mu. 17 I reče Saul Mihali: što me tako prevare i pusti neprijatelja mojega da utee e? A Mihala reče Saulu: on mi reče: pusti me, ili æeu te ubiti. 18 Tako David utee e i izbavi se, i dođe k Samuilu u Ramu, i pripovjedi mu sve što mu je učinio Saul. I otidoše on i Samuil, i osta e u Najotu. 19 A Saulu dođe glas i rekroše mu: eno David u Najotu u Rami. 20 Tada posla Saul ljudе da uhvate Davida; i oni vidje e zbor proroka gdje prorokuju i Samuilo im starješina. I duh Gospodnji dođe na poslanike Saulove, te i oni prorokovaju. 21 A kad to javiše Saulu, on posla druge poslanike, ali i oni prorokovaju; te Saul opet posla treæe poslanike, ali i oni prorokovaju. 22 Tada sam pođe u Ramu, i kad dođe na veliki studenac koji je u Sokotu, zapita govoreæi: gdje je Samuilo i David? I rekroše mu: eno ih u Najotu u Rami. 23 I pođe u Najot u Rami; ali i na njega siđe duh Božji, te idu i dalje prorokovaše dokle dođe u Najot u Rami. 24 Pa skide i on haljine svoje sa sebe, i prorokova i on pred Samuilm, i padnuvši ležaše go vas onaj dan i svu noæe. Stoga se govori: eda li je i Saul među prorocima?

20 A David pobiježe iz Najota u Rami, i dođe i reče Jonatanu: šta sam učinio? kakva je krivica moja? i šta sam zgriješio uco tvojemu, te traži dušu moju? 2 A on mu reče: sa euj Božje! neæeeš ti poginuti. Evo otac moj ne ēini ništa, ni veliko ni malo, a da meni ne kaže; a kako bi to tajio od mene otac moj? Neæee to biti. 3 A David zaklinju i se opet reče: otac tvog zna dobro da sam na ao ljubav u tebe, pa veli: ne treba da dozna za ovo Jonatan, da se ne ožalosti. Ali tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, samo je jedan korak između mene i smrti. 4 A Jonatan reče Davidu: šta želi duša tvoja? Ja æeu ti učiniti. 5 I David reče Jonatanu: evo sjutra je mladina, kad treba s carem da jedem, pusti me dakle da se sakrijem u polju do treæega ve era. 6 Ako zapita za me otac tvog, ti reci: vrlo mi se molio David da otre i u Vitlejem grad svoj, jer je ondje godišnja žrtva svega roda njegova. 7 Ako reče: dobro, bi e miran sluga tvoj; ako li se razgnjevi, znaj da je zlo naumio. 8 Učini dakle milost sluzi svojemu, kad si vjeru

Gospodnju uhvatio sa slugom svojim; ako je kaka krivica na meni, ubij me sam, jer zašto bi me vodio k ocu svojemu? 9 A Jonatan mu reče: Bože sa euj; jer da doznam da je otac moj naumio zlo da te zadesi, zar ti ne bih javio? 10 A David reče Jonatanu: ko æee mi javiti ako ti otac odgovori što zlo? 11 A Jonatan reče Davidu: hodi da izidemo u polje. I izidoše obojica u polje. 12 I Jonatan reče Davidu: Gospode Bože Izrailjev! kad isku am oca svojega sjutra u ovo doba ili prekosutra, i bude dobro po Davida, ako ne po ijem k tebi i ne javim ti, 13 Neka Gospod učini tako Jonatanu i tako neka doda. Ako li otac moj bude naumio da ti učini zlo, ja æeu ti javiti, i opravljati te, i otia i æeš s mrim; i Gospod neka bude s tobom kao što je bio s ocem mojim. 14 A i ti, dokle sam živ, ēiniæeš meni milost Gospodnju da ne poginem; 15 I neæeeš ukratiti milosti svoje domu mojemu dovjeka, ni onda kad Gospod istrijebi sve neprijatelje Davidove sa zemlje. 16 Tako Jonatan učini vjeru s domom Davidovijem govoreæi: Gospod neka traži iz ruku neprijatelja Davidovijeh. 17 I još zakle Jonatan Davida ljubavlju svojom k njemu, jer ga ljubljaše kao svoju dušu. 18 Potom reče mu Jonatan: sjutra je mladina, i pita e se za te, jer æee twoje mjesto biti prazno. 19 A ti ēekaj do treæega dana, pa onda otidi brzo i dođi na mjesto gdje si se bio sakrio kad se ovo radilo, i sjedi kod kamena Ezila. 20 A ja æeu baciti tri strijele ukraj toga kamena, kao da ga am bilježu. 21 I evo posla u momka govoreæi mu: idi, na i strijele. Ako re em momku: eto strijele su za tobom ovamo bliže, digni ih; tada dođi, dobro je po te, i neæee ti biti ništa, tako živ bio Gospod! 22 Ako li ovako re em momku: eto strijele su pred tobom tamo dalje; onda idi, jer te Gospod šalje. 23 A za ove rije e što rekosmo ja i ti, evo, Gospod je svjedok između mene i tebe dovjeka. 24 Potom se David sakri u polju; i dođe mladina, i car sjede za sto da jede. 25 A kad car sjede na svoje mjesto, po obi aju na mjesto kod zida, Jonatan usta, a Avenir sjede do Saula, a mjesto Davidovo bješe prazno. 26 I Saul ne reče ništa onaj dan, jer mi la e: dogodilo mu se štograd, te nije ēist, zacijalic nije ēist. 27 A sjutradan, drugi dan mjeseca, opet bješe prazno mjesto Davidovo, a Saul reče Jonatanu sinu svojemu: zašto sin Jesejev ne dođe na objed ni ju e ni danas? 28 A Jonatan odgovori Saulu: vrlo me je molio David da otide do Vitlejema, 29 Rekavši: pusti me, jer porodica naša ima žrtvu u gradu, i sam mi je brat zapovjedio; ako sam dakle na ao milost pred tobom, da otidem i vidim bra eu svoju. Zato nije došao na carev objed. 30 Tada se razgnjevi Saul na Jonatana, te mu reče: nevaljali i neposlušni sine! zar ja ne znam da si izabroa sina Jesejeva sebi na sramotu i na sramotu svojoj nevaljaloj majci? 31 Jer dokle je živ sin Jesejev na zemlji, neæeeš se utvrditi ni ti ni carstvo tvoje; zato po ili sada i dovedi ga k meni, jer je zasluzio smrt. 32 A Jonatan odgovori Saulu ocu svojemu i reče mu: zašto da se pogubi? šta je učinio? 33 Tada se Saul baci kopljem na nj da ga ubije. Tada vidje Jonatan da je otac njegov naumio ubiti Davida. 34 I usta Jonatan od stola gnjevan, i ništa ne jede drugi dan po mladini; jer se zabrinu za Davida, što ga otac osramoti. 35 A kad bi ujutru, izide Jonatan u polje u vrijeme kako bješe ugovorio s Davidom, i s njim jedno mom e. 36 I reče momku svojemu: tr i da mi na eš strijele koje æeu pustiti. I mom e otr a, a on pusti strijelu preko njega. 37 A kad dođe momak do mjesta kuda bješe zastrijelio Jonatan, viknu Jonatan za momkom govoreæi: nije li strijela dalje naprijed? 38 Još viknu Jonatan za momkom: brže, ne stoj. I momak Jonatanov pokupi strijele, i vrati se gospodaru svojemu. 39 Ali momak ne zna e ništa, samo Jonatan i David znahu šta je. 40 I Jonatan dade oružje svoje momku koji bijaše s njim, i reče mu: idi, odnesi u grad. 41 I kad momak otide, David usta s južne strane i pada ni ice na zemlju i pokloni se tri puta, i poljubiše se, i plaka e obojica, a David osobito. 42 I reče Jonatan Davidu: idi s mirom, kao što smo se

zakleli obojica imenom Gospodnjim rekavši: Gospod da je svjedok između mene i tebe i između mojega sjemena i twojega sjemena dovjeka. I tako David ustavši otide, a Jonatan se vrati u grad.

21 Tada David dođe u Nov k Ahimelehu svešteniku; a Ahimeleh se uplaši i istréa pred Davida, i reče mu: zašto si sam, i nema nikoga s tobom? **2** A David reče Ahimelehu svešteniku: car mi nešto zapovjedi, i reče mi: niko da ne dozna zašto te šaljem i šta sam ti zapovjedio. A sluge sam opravio u to i to mjesto. **3** Nego što imaš pri ruci? daj mi pet hljebova, ili što imaš. **4** A sveštenik odgovori Davidu i reče: nemam pri ruci običnoga hljeba; nego ima svetoga hljeba; ali jesu li se momci euvali od žena? **5** A David odgovori svešteniku i reče mu: nije bilo žena kod nas ni juče ni onomadne, otkako sam pošao, i sudovu su i momaka bili sveti. A ako bi put i neeist bio, osvetlæse se danas sudovima. **6** Tada mu dade sveštenik hljebove svete, jer ne bješe hljeba osim hljebova postavljenijeh, koji bijahu uzeti ispred Gospoda da se postave hljebovi topli onaj dan kad se oni uzeše. **7** A ondje bijaše onaj dan jedan od sluga Saulovih baveæi se pred Gospodom, kojemu ime bješe Doik Idumejac, starješina nad pastirima Saulovijem. **8** I David reče Ahimelehu: imaš li tu kako kopljje ili maè? jer ni maæa svojega ni oružja ne ponesoh, jer stvar careva bijaše hitna. **9** A sveštenik reče: ovđje je maæ Golijata Filistejina, kojega si ubio u dolini Ili, uvijen u platno iza opleæka; ako hoæeš, uzmi ga, jer drugoga osim njega nema ovđje. A David reče: takoga više nema, daj mi ga. **10** Potom se podiže David, i pobježe onaj dan od Saula, i doðe k Ahisu caru Gatskom. **11** A Ahisu rekoše sluge njegove: nije li ovo David car zemaljski? Nijesu li o njemu pjevali igrajuæi i govoreæi: Saul zgubi svoju tisuæu, a David svojih deset tisuæa? **12** I David metnu ove rijeæi u srce svoje, i poboja se veoma Ahisa cara Gatskoga. **13** I pretvori se pred njima i uæini se lud u rukama njihovim; i Šaraše po vratima, i bacâše pjenu niz bradu svoju. **14** I Ahis reče slugama svojim: eto, vidite da je èovjek lud; što ste mi ga doveli? **15** Zar nemam dosta ludijeh, nego mi dovedoste toga da luduje preda mnom? zar æe taj uæi u kuæu moju?

22 Tada David otide odande i uteèe u peæinu Odolamsku. A kad to èuše braæa njegova i sav dom oca njegova, doðoše onamo k njemu. **2** I skupiše se oko njega koji god bijahu u nevolji i koji bijahu zaduæeni i koji god bijahu tuæna srca; i on im posta poglavica; i bješe ih s njim oko èetiri stotine ljudi. **3** I odande otide David u Mispu Moavsku, i reče caru Moavskom: dopusti da se otac moj i mati moja sklone kod vas dokle vidim šta æe Bog uèiniti sa mnom. **4** I izvede ih pred cara Moavskoga, i ostaše kod njega za sve vrijeme dokle David bješe u onom gradu. **5** Ali prorok Gad reče Davidu: nemoj ostati u tom gradu, idi i vrati se u zemlju Judinu. I David otide i doðe u šumu Aret. **6** A Saul èu da se pojario David i ljudi što bijahu s njim. Tada Saul sjedaše u Gavaju pod šumom u Rami, s kopljem u ruci, a sve sluge njegove stajahu pred njim. **7** I reče Saul slugama svojim koje stajahu pred njim: èujte sinovi Venijaminovi; hoæe li vama svjema sin Jesejev dati njive i vinograde? hoæe li sve vas uèiniti tisuænicima i stotinicima? **8** Te ste se svi složili na me, i nema nikoga da mi javi da se moj sin složio sa sinom Jesejevijem, i nema nikoga meðu vama da mari za me i da mi javi da je sin moj podigao slugu mojega na me da mi zasjeda, kao što se danas vidi. **9** Tada odgovori Doik Idumejac, koji stajaše sa slugama Saulovijem, i reče: video sam sina Jesejeva gdje dođe u Nov k Ahimelehu sinu Ahitovovu. **10** On pita za nj Gospoda, i dade mu braæenice: i maæ Golijata Filistejina dade mu. **11** Tada car posla da dovedu Ahimeleha sina Ahitovova sveštenika i sav dom oca njegova, sveštenike, koji bijahu u Novu. I doðoše svi k caru. **12** Tada reče Saul: èuji sada

sine Ahitovov. A on odgovori: evo me, gospodaru. **13** A Saul mu reče: zašto ste se složili na me ti i sin Jesejev, te si mu dao hljeba i maæ, i pitaо si Boga za nj, da bi ustao na me da mi zasjeda, kao što se vidi danas? **14** A Ahimeleh odgovori caru i reče: a ko je između svih sluga twojih kao David, vjeran, i zet carev i poslušan tebi i poštovan u kuæi twojog? **15** Eda li sam sad prvi put pitao Gospoda za nj? Saèuvaj Božje! neka car ne bijedi takim èim sluge svojega niti koga u domu oca mojega; jer nije znao sluga twoj od svega toga ništa. **16** Ali car reče: poginuæeš, Ahimeleš! i ti i sav dom oca twojega. **17** Tada car reče slugama koje stajahu pred njim: okrenite se i pogubite sveštenike Gospodnje, jer je i njihova ruka s Davidom, i znajueæi da je pobegao ne javiše mi. Ali sluge careve ne htješe podignuti ruke svoje da ulože na sveštenike Gospodnje. **18** Tada car reče Doiku: okreni se ti, te uloži na sveštenike. I okrenuvi se Doik Idumejac uloži na sveštenike, i pobi ih onaj dan osamdeset i pet, koji nošahu opleæak laneni. **19** I u Novu, gradu sveštenièkom, isjeee oštrijem maæem i ljude i žene i djecu i koja sisahu, i volove, i magarce i sitnu stoku oštrijem maæem. **20** Ali uteèe jedan sin Ahimeleha sina Ahitovova, po imenu Avijatar, i pobježe k Davidu. **21** I Avijatar javi Davidu da je Saul pobio sveštenike Gospodnje. **22** A David reče Avijatatu: znao sam onoga dana kad je bio ondje Doik Idumejac da æe zaciјelo kazati Saulu; ja sam kriv za sve duše doma oca twojega. **23** Ostani kod mene, ne boj se; jer ko traži moju dušu, tražiæe i twoju; kod mene æeš biti saèuvan.

23 Tada javiše Davidu govoreæi: evo Filisteji udariše na Keilu, i haraju gumna. **2** I upita David Gospoda govoreæi: hoæe li iæi i udariti na te Filisteje? A Gospod reče Davidu: idi, i pobiæeš Filisteje i izbaviti Keilu. **3** A David rekoše ljudi njegovim: evo nas je strah ovđje u Judinoj zemlji, a šta æe biti kad poðemo u Keilu na oko Filistejski. **4** Zato David opet upita Gospoda, a Gospod mu odgovori i reče: ustani, idi u Keilu, jer æeu ja predati Filisteje u ruke twoje. **5** Tada otide David sa svojim ljudima u Keilu, i udari na Filisteje, i otjera im stoku, i pobi ih ljuto; tako izbavi David stanovnike Keilske. **6** A kad Avijatar sin Ahimelehov pobježe k Davidu u Keilu, donese sobom opleæak. **7** Potom javiše Saulu da je David došao u Keilu; i reče Saul: dao ga je Bog u moje ruke, jer se zatvorio ušavši u grad, koji ima vrata i prijevornice. **8** I sazva Saul sav narod na vojsku da ide na Keilu i opkoli Davida i ljudje njegove. **9** Ali David doznavši da mu Saul zlo kuje, reče Avijatatu svešteniku: uzmi na se opleæak. **10** I reče David: Gospode Bože Izrailjev! èuo je sluga twoj da se Saul spremda da doðe na Keilu da raskopa grad mene radi. **11** Hoæe li me Keiljani predati u njegove ruke? hoæe li doæi Saul kao što je èuo sluga twoj? Gospode Bože Izrailjev! kaži sluzi svojemu. A Gospod odgovori: doæi æe. **12** Opet reče David: Keiljani hoæe li predati mene i moje ljude u ruke Saulove? A Gospod odgovori: predaaæe. **13** Tada se David podiže sa svojim ljudima, oko šest stotina ljudi, i otidoše iz Keile, i idoše kuda mogoše. A kad Saulu javiše da je David pobegao iz Keile, tada on ne htje iæi. **14** A David se bavilaše u pustinji po tvrdijem mjestima, i namjesti se na jednom brdu u pustinji Zifu. A Saul ga tražaše jednako, ali ga Gospod ne dade u njegove ruke. **15** I David videæi da je Saul izašao te traži dušu njegovu, osta u pustinji Zifu, u šumi. **16** A Jonatan sin Saulov podiže se i doðe k Davidu u šumu, i ukrijepi mu ruku u Gospodu; **17** I reče mu: ne boj se, jer te neæe stignuti ruka cara Saula oca mojega; nego æeš carovati nad Izrailjem, a ja æeu biti drugi za tobom; i Saul otac moj zna to. **18** I uèiniše njih dvojica vjeru pred Gospodom; i David osta u šumi, a Jonatan otide kuæi svojoj. **19** Tada doðoše Zifeji k Saulu u Gavaju, i rekoše: ne krije li se David kod nas po tvrdijem mjestima u šumi na brdu Eheli nadesno od Gesimona? **20** Sada

dakle po svoj želji duše svoje, care, izidi, a naše æe biti da ga predamo u ruke caru. **21** A Saul reèe: Gospod da vas blagoslovi, što me požaliste. **22** Idite sada i doznaјte još bolje i razberite i promotrite gdje se sakrio i ko ga je ondje vido; jer mi kažu da je vrlo lukav. **23** Promotrite i vidite sva mesta gdje se krije, pa opet dođite k meni kad dobro dozname, i ja æu poèi s vama; i ako bude u zemlji, tražiæu ga po svijetu tisuæama Judinijem. **24** Tada ustaše i otidoše u Zif prije Saula; a David i ljudi njegovi bijahu u pustinji Maonu u ravnici nadesno od Gesimona. **25** I Saul izide sa svojim ljudima da ga traži; a Davidu javiše, te on siðe sa stijene i stade u pustinji Maonu. A Saul kad to èu, otide za Davidom u pustinju Maon. **26** I Saul iðaše jednom stranom planine, a David sa svojim ljudima drugom stranom planine; i David hiæaše da uteèe Saulu, jer Saul sa svojim ljudima opkoljavaše Davida i njegove ljude da ih pohvata. **27** U tom doðe glasnici Saulu govoreæi: brže hodi; jer Filisteji udariše na zemlju. **28** Tada se vratil Saul ne tjerajuæi dalje Davida, i otide pred Filisteje. Otuda se prozva ono mjesto Selama-leket. **29** A David otisavaši odande stade na tvrdijem mjestima Engadskim.

24 I kad se Saul vratil odagnavši Filisteje, rekoše mu govoreæi: eno Davida u pustinji Engadskoj. **2** Tada uze Saul tri tisuæe ljudi izabranijeh iz svega Izraileja, i otide da traži Davida i ljudi njegove po vrletima gdje su divokozne. **3** I doðe k torovima ovéijim ukraj puta gdje bijaše peæina; i Saul uðe u nju rad sebe; a David i njegovi ljudi sjeðahu u kraju u peæini. **4** I rekoše Davidu ljudi njegovi: evo dana, za koji ti reèe Gospod: evo ja ti predajem neprijatelja tvojega u ruke da uèiniš s njim što ti je volja. I David usta, te polako otsjeèe skut od plašta Saulova. **5** A poslijje zadrhata srce Davidu što otsjeèe skut Saulu. **6** I reèe svojim ljudima: ne da Bog da to uèinem gospodaru svojemu, pomazaniku Gospodnjemu, da podignem ruku svoju na nj. Jer je pomazanik Gospodnji. **7** I odvrati rijeèima David ljudi svoje i ne dade im da ustanu na Saulu. I Saul izašav iz peæine poðe svojim putem. **8** Potom David usta, i izašav iz peæine stade vikati za Saulom govoreæi: care gospodine! A Saul se obazre, a David se savi licem do zemlje i pokloni se. **9** I reèe David Saulu: zašto slušaš što ti kažu ljudi koji govore: eto David traži zlo tvoje? **10** Evo, danas vidješ oèi tvoje da te je Gospod bio predao danas u moje ruke u ovoj peæini, i rekoše mi da te ubijem: ali te poštujem, i rekoh: neæu dignuti ruke svoje na gospodara tvojega, jer je pomazanik Gospodnji. **11** Evo, oèe moj, evo vidi skut od plašta svojega u mojoj ruci; otsjekoh skut od plašta tvojega, a tebe ne ubih; poznaj i vidi da nema zla ni nepravde u ruci mojoj, i da ti nijesam zgrijšeio; a ti vrebaš dušu moju da je uzmeš. **12** Gospod neka sudi izmeðu mene i tebe, i neka me osveti od tebe; ali ruka se moja neæee podignuti na te. **13** Kako kaže stara prièa: od bezbožnijeh izlazi bezbožnost; zato se ruka moja neæee podignuti na te. **14** Za kim je izašao car Izrailev? koga goniš? mrtva psa, buhu jednu. **15** Gospod neka bude sudija, i neka rasudi izmeðu mene i tebe; on neka vidi i raspravi mojo parnicu i izbavi me iz ruke tvoje. **16** A kad izgovori David ove rijeèi Saulu, reèe Saul: je li to tvog glas, sine Davide? I podigavši Saul glas svoj zaplaka. **17** I reèe Davidu: praviji si od mene, jer si mi vratilo dobro za zlo koje sam ja tebi uèinio. **18** I danas si mi pokazao da mi dobro èiniš; jer me Gospod dade tebi u ruke, a ti me opet ne ubi. **19** I ko bi našavši neprijatelja svojega pustio ga da ide dobrijem putem? Gospod neka ti vratil dobro za ovo što si mi uèino danas. **20** I sada, evo, znam da æe zaciјelo biti car, i jako æe biti u tvojoj ruci carstvo Izrailevo. **21** Zato mi se sada zakuni Gospodom da neæeš istrijebiti sjemensa mojega poslije mene, ni imena mojega zatrti u domu oca mojega. **22** I zakle se David Saulu; i Saul otide kuæi svojoj, a David i ljudi njegovi otidoše na tvrdo mjesto.

25 U tom umrije Samuil i sabra se sav Izrailj, i plakaše za njim, i pogreboše ga u domu njegovu u Rami. A David usta i siðe u pustinju Faransku. **2** A bijaše jedan èovjek u Maonu, a stoka mu bijaše na Karmilu; i bijaše èovjek vrlo bogat, jer imaše tri tisuæe ovaca i tisuæu koza, i tada strizijaše ovce svoje na Karmilu. **3** I bješe ime tomu èovjeku Naval, a ženi mu ime Avigeja; i ona bijaše žena razumna i lijepa, a on bijaše tvrda srca i opak, a bijaše od roda Halevova. **4** I David èu u pustinji da Naval striže ovce. **5** I posla David deset momaka, i reèe David momcima: idite na Karmil, i otidite k Navalu, i pozdravite ga od mene. **6** I recite mu: zdravo! i mir da ti je, i domu tvojemu da je mir, i svemu što imaš da je mir! **7** Èuo sam da strižeš ovce; pastiri su tvoji bivali kod nas, i ne uèinimo im nepravde, i ništa im nije nestalo dokle god bijahu na Karmilu. **8** Pitaj sluge svoje, i kazaæe ti. Neka ovi momci naðu milost pred tobom, jer doðosmo u dobar dan. Daj slugama svojim i Davidu sinu svojemu što ti doðe do ruke. **9** I doðoše momci Davidovi, i kazaše Navalu u ime Davidovo sve ove rijeèi, i umuæaše. **10** A Naval odgovori slugama Davidovijem i reèe: ko je David? i ko je sin Jesejev? Danas ima mnogo sluga koje bježe od svojih gospodara. **11** Eda li æeu uzeti hleb svoj i vodu svoju i meso što sam poklao za ljude koji mi strigu ovce, pa dati ljudima kojih ne znam odakle su? **12** Tada se vratise momci Davidovi svojim putem, vratise se, i došavši kazaše mu sve ove rijeèi. **13** A David reèe svojim ljudima: pripašte svaki svoj maë. I pripasaše svaki svoj maë, i David pripasa svoj maë; i poðe za Davidom do èetiri stotine ljudi, a dvjesta ostaše kod prtljaga. **14** Ali Avigeji ženi Navalovoj kaza jedan izmeðu sluga njegovih govoreæi: evo, David posla iz pustinje poslanike da pozdravi gospodara našega, a on ih otjera. **15** A ti su nam ljudi bili vrlo dobri, niti nam uèiniše krivo, niti nam èega nesta dokle god bijasmo kod njih u polju. **16** Nego nam bijahu zidovi i noæu i danju, dokle god bijasmo kod njih pasuæi ovce. **17** Zato sada gledaj i promisi šta æes èiniti, jer je gotovo zlo gospodaru našemu i svemu domu njegovu; a on je zao èovjek, da mu se ne može govoriti. **18** Tada Avigeja brže uze dvjesta hlebova i dvije mješine vina i pet ovaca zgotovljenijeh i pet mjerica pržena žita, i sto grozdova suhog groða i dvjesta gruda suhih smokava, i metnu na magarce. **19** I reèe momcima svojim: hajdete naprijed, a ja æeu iæi za vama. A mužu svojemu Navalu ništa ne reèe. **20** I sjedavši na magarca iðaše ispod gore, a gle, David i ljudi njegovi slažahu pred nju, i sukobi se s njima. **21** A David govoraše: ele sam zaludu èuvao sve što je taj imao u pustinji da mu ništa ne bješe nestalo od svega što ima; jer mi vratil zlo za dobro. **22** To neka uèini Bog neprijateljima Davidovijem i to neka doda, ako mu do zore da svega što ima ostavim i ono što mokri uza zid. **23** A kad Avigeja ugleda Davida, brže siðe s magarcu, i pade pred Davidom na lice svoje i pokloni se do zemlje: **24** I padnuvši mu k nogama reèe: na meni, gospodaru, neka bude ta krivica; ali da progovori sluškinja tvoja tebi, i èeu rijeèi sluškinje svoje. **25** Neka gospodar moj ne gleda na toga nevaljaloga èovjeka, Navalu, jer je kao ime što mu je; Naval mu je ime, i bezumlje je kod njega. A ja sluškinja tvoja nijesam vidjela momaka gospodara svojega, koje si slao. **26** Zato sada, gospodaru, tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, Gospod ti ne da da ideš na krv i da se osvetiš svojom rukom. Zato sada neka bude neprijateljima tvojim kao Navalu i svjemu koji traže zla gospodaru mojojemu. **27** Evo dar što je donijela sluškinja gospodaru svojemu, da se da momcima koji idu za gospodarom pojim. **28** Oprosti sluškinji svojoj krivicu; jer æe Gospod zaciјelo naèiniti tvrdu kuæu gospodaru mojojemu; jer ratove Gospodnje vodi gospodar moj i nije se našlo zlo na tebi nikad tvoga vijeka. **29** I da ustane èovjek da te goni i traži dušu tvoju, duša æe gospodara mojega biti vezana u svežnju živijeh

kod Gospoda Boga tvojega, a duše æe neprijatelja tvojih baciti kao iz præe. **30** I kad Gospod uèini gospodaru mojemu svako dobro koje ti je obrekao, i postavi te vođem Izraïlu, **31** Neæe ti biti spoticanja ni sablazni srcu gospodara mojega da je prolio krv ni za što i da se sam osvetio gospodar moj. I kad uèini Gospod dobro gospodaru mojemu, opomenuæeš se sluškinje svoje. **32** Tada reëe David Avigeji: da je blagosloven Gospod Bog Izraïlev, koji te danas posla meni na susret! **33** I da su blagoslovene rijeèi tvoje, i ti da si blagoslovena, koja me odvrati danas da ne idem na krv i osvetim se svojom rukom. **34** Doista, tako živ bio Gospod Bog Izraïlev, koji mi ne dade da ti uèinem zlo, da mi nijesi brže izašla na susret, ne bi ostalo Navalu do zore ni ono što uza zid mokri. **35** I primi Diz ruke njezine što mu bješe donijela, i reëe joj: idi s mirom kuæi svojoj; eto, poslušah te, i pogledah na te. **36** Potom se Avigeja vrati k Navalu; a gle, kod njega gozba u kuæi, kao carska gozba, i srce Navalu bješe veselo, i bijaše pijan vrlo. Zato mu ona ne reëe ništa do jutra. **37** A ujutru, kad se Naval otrijezeni, kaza mu žena sve ovo; a u njemu obamirje srce njegovo, i on posta kao kamen. **38** A kad proðe do deset dana, udari Gospod Navalu, te umrje. **39** A kad David èu da je umro Naval, reëe: da je blagosloven Gospod, koji osveti sramotu moju od Navalu, i zadrža slugu svojega oda zla, a obrati Gospod Navalu na glavu zloæu njegovu. Potom posla David i poruèi Avigeji da æe je uzeti za ženu. **40** I sluge Davidove doðoše k Avigeji na Karmil, i rekoše joj govoreæi: David nas posla k tebi da te uzme za ženu. **41** A ona usta i pokloni se licem do zemlje, i reëe: evo sluškinje tvoje, da služi i da pere noge slugama gospodara svojega. **42** Potom brže usta Avigeja, i sjede na magarca, i pet djevojaka njezinjeh poðe za njom, i otide za poslanicima Davidovijem, i posta mu žena. **43** A David uze i Ahinoamu iz Jezraela, i obje mu bjehu žene. **44** Jer Saul dade Mihalu kær svoju, ženu Davidovu, Faltiju sinu Laisovu iz Galima.

26 Opet doðoše Zifeji k Saulu u Gavajugovoreæi: ne krije li se David na brdu Eheli prema Gesimonu? **2** A Saul se podiže i siðe u pustinju Zifsku, i s njim tri tisuæe ljudi izabranijeh iz Izraïlia, da traži Davida u pustinji Zifskoj. **3** I stade Saul uoko na brdu Eheli prema Gesimonu kraj puta; a David osta u pustinji, i opazi da Saul ide za njim u pustinju. **4** I posla David uhode, i od njih dozna zacijelo da je došao Saul. **5** Tada se podiže David i doðe na mjesto gdje Saul bijaše s vojskom. I David vidje mjesto gdje spavaše Saul i Avenir sin Nirov vojvoda njegov; a spavaše Saul meðu kolima a narod ležaše oko njega. **6** I David progovori i reëe Ahimelehu Hetejinu i Avisaju sinu Serujinu bratu Joavu: ko æe s ãeia sa mnom k Saulu u oku? A Avisaj odgovori: ja æe s ãeia s tobom. **7** I tako David i Avisaj doðoše noæu k narodu; a gle, Saul ležaše i spavaše izmeðu kola, i kopljje mu bješe èelo glave poboden u zemlju; Avenir pak i narod ležahu oko njega. **8** Tada reëe Avisaj Davidu: danas ti dade Bog neprijatelja tvojega u ruke; zato sada da ga probodem kopljem za zemlju jedanput, neæu više. **9** A David reëe Avisaju: nemoj ga ubiti; jer ko æe podignuti ruku svoju na pomazanika Gospodnjega i biti prav? **10** Jos reëe David: tako živ bio Gospod, Gospod æe ga ubiti, ili æe doæi dan njegov da umre, ili æe izaæi u boj i poginuti. **11** Ne dao mi Bog da dignem ruku svoju na pomazanika Gospodnjega! Nego uzmi sada kopljje što mu je èelo glave i èašu za vodu, pa da idemo. **12** I David uze kopljje i èašu za vodu, što bješe èelo glave Saulu, i otidoše; i нико ih ne vidje ni osjeti, niti se koji probudi, nego svi spavaju; jer bješe napao na njih tvrd san od Gospoda. **13** I David prešav na drugu stranu stade navrh brda izdaleka; i bješe izmeðu njih mnogo mjesta. **14** I stade David vikati narod i Aveniru sina Nirova govoreæi: što se ne odzivaš, Avenir? A Avenir se odazva i

reëe: koji si ti što vièeš cara? **15** A David reëe Aveniru: nijesi li ti junak? i ko je kao ti u Izraïlu? Zašto nijesi èuvaš cara gospodara svojega? Jer je išao jedan iz naroda da ubije gospodara tvojega. **16** Nijesi dobro radio. Tako da je živ Gospod, zasluzili ste smrt što niješte èuvati gospodara svojega, pomazanika Gospodnjega. Eto, gledaj, gdje je koplje carevo i èaša za vodu što mu bješe èelo glave? **17** Tada Saul pozna glas Davidov, i reëe: je li to tvoj glas, sine Davide? A David reëe: moj je glas, care gospodar! **18** Jos reëe: zašto gospodar moj goni slugu svojega? jer řta sam uèinio? i kako je zlo u ruci mojoj? **19** Zato sada care gospodaru moj, poslušaj rijeèi sluge svojega. Ako te Gospod draži na mene, neka mu je ugodan prinos tvoj; ako li sinovi èovjekëiji, prokleti su pred Gospodom, jer me izagnaše danas da se ne držim našljedstva Gospodnjega, i rekoše: idi, služi tuðim bogovima. **20** Ali sada da ne padne krv moja na zemlju daleko od oèiju Gospodnjih; jer car Izraïlev izide da traži buhu jednu, kao kad ko goni jarebicu po planini. **21** Tada reëe Saul: zgrijesio sam; vrati se, sine Davide, neæu ti otseli èiniti zla, kad ti danas draga bi duša moja; evo, ludo sam radio i pogriješio sam veoma. **22** A David odgovori i reëe: evo koplja careva; neka doðe koji od momaka i neka ga uzme. **23** A Gospod æe platiti svakome po pravdi njegovoj i po vjeri njegovoj. Jer te bješe predao Gospod danas u ruke moje, ali ne htjel dignuti ruke svoje na pomazanika Gospodnjega. **24** I zato, evo, kako je danas meni draga bila duša tvoja, tako neka bude draga moja duša pred Gospodom, i neka me izbavi iz svake nevolje. **25** A Saul reëe Davidu: da si blagosloven, sine moj Davide! izvršiæeš i nadvladaæeš. Tada David otide svojim putem, a Saul se vrati u svoje mjesto.

27 Ali David reëe u srcu svojem: poginuæu kad god od ruke Saulove; nema bolje za me nego da pobegnem u zemlju Filistejsku, te æe me se Saul okaniti i neæee me više tražiti po krajevima Izraïlevijem; tako æeu se izbaviti iz ruku njegovih. **2** Tada se podiže David i otide sa šest stotina ljudi koji bijaju s njim k Ahisu sinu Maohovu caru Gatskom. **3** I osta David kod Ahisa u Gatu i ljudi njegovi, svaki sa svojom porodicom, David sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom iz Karmila ženom Navalovom. **4** I kad javiše Saulu da je David utekao u Gat, presta ga tražiti. **5** A David reëe Ahisu: ako sam našao milost pred tobom, neka mi dadu mjesto u kom gradu ove zemlje, da sjedim onđe, jer zašto da sjedi sluga tvoj s tobom u carskom gradu? **6** I dade mu Ahis onoga dana Siklag. Zato Siklag pripada carevima Judinijem do današnjega dana. **7** I osta David u zemlji Filistejskoj godinu i èetiri mjeseca. **8** I izlazaše David sa svojim ljudima, i udaraše na Gesureje i Gerzeje i na Amalike; jer ti narodi živiljahu od starine u onoj zemlji od Sura pa do zemlje Misirske. **9** I pustošaše David onu zemlju ne ostavljuajući u životu ni èovjeka ni žene, i otimaše ovce i volove i magarce i kamile i ruho, i vraæajajući se dolažaše k Ahisu. **10** I Ahis pitaše: gdje ste danas udarali? A David govoraše: na južnu stranu Judinu, i na južnu stranu Jerameelsku, i na južnu stranu Kenejsku. **11** Ali ne ostavljaše David u životu ni èovjeka ni žene da doveđe u Gat govoreæi: da nas ne tuže govoreæi: tako je uradio David. I takci mu bijaše obièaj za sve vrijeme dokle bijaše u zemlji Filistejskoj. **12** I Ahis vjerovala Davidu, i govoraše: baš se omrazio s narodom svojim Izraïljem; zato æe mi biti sluga doviæeka.

28 I u ono vrijeme skupiše Filisteji vojsku svoju da zavojšte na Izraïlu; i reëe Ahis Davidu: znaj da æeš iæi sa mnom na vojsku ti i tvoji ljudi. **2** A David reëe Ahisu: sad æeš vidjeti ţta æe uèiniti tvoj sluga. A Ahis reëe Davidu: zato æeu te postaviti da si èuvar glave moje svagda. **3** A Samuil bijaše umro, i plaka za njim sav Izraïlj, i pogreboše ga u Rami, u njegovu gradu. I Saul

bijaše istrijebio iz zemlje gatare i vraèare. **4** I Filisteji skupivši se doðoše i stadoše u oko kod Sunima; skupi i Saul sve Izralijce, i stadoše u oko kod Gelvuje. **5** Saul pak videæi vojsku Filistejsku uplaši se, i srce mu uzdrhta veoma. **6** I upita Saul Gospoda, ali mu Gospod ne odgovori ni u snu ni preko Urima, ni preko proroka. **7** I Saul reèe slugama svojim: tražite mi ženu s duhom vraèarskim, da otidem k njoj i upitam je. A sluge mu rekoše: evo u Endoru ima žena u kojoj je duh vraèarski. **8** Tada se Saul prerusi obukav druge haljine, i otide sa dva èovjeka, i dože k onoj ženi noæeu; i on joj reèe: hajde vraèaj mi duhom vraèarskim, i dozovi mi onoga koga ti kažem. **9** Ali mu žena reèe: ta ti znaš šta je uèinio Saul i kako je istrijebio iz zemlje gatare i vraèare; zašto dakle meæeš zamku duši mojoj da me ubiješ? **10** A Saul joj se zakle Gospodom govoreæi: tako živ bio Gospod! neæe ti biti ništa za to. **11** Tada reèe žena: koga da ti dozovem? A on reèe: Samuila mi dozovi. **12** A kad žena vidje Samuila, povika iza glasa, i reèe žena Saulu govoreæi: zašto si me prevario? ta ti si Saul. **13** A car joj reèe: ne boj se; nego šta si vidjela? A žena reèe Saulu: bogove sam vidjela gdje izlaze iz zemlje. **14** On joj opet reèe: kakav je? Ona mu reèe: star èovjek izlazi ognut pláštem. Tada razumje Saul da je Samuilo, i savi se licem do zemlje i pokloni se. **15** A Samuilo reèe Saulu: zašto si me uznenimiroj i izazvao? Odgovori Saul: u nevolji sam velikoj, jer Filisteji zavojište na me, a Bog je otstupio od mene, i ne odgovara mi više ni preko proroka ni u snu, zato pozvah tebe da mi kažeš šta æe èiniti. **16** A Samuilo reèe: pa što mene pitaš, kad je Gospod otstupio od tebe i postao ti neprijatelj? **17** Gospod je uèinio kako je kazao preko mene; jer je Gospod istrgao carstvo iz tvoje ruke i dao ga bližnjemu tvojemu Davidu; **18** Jer niješ poslušao glasa Gospodnjega, niti si izvršio žestokoga gnjeva njegova na Amaliku; zato ti je danas Gospod to uèinio. **19** I Gospod æe predati i Izraelju s tobom u ruke Filistejima; te æee sjutra ti i sinovi tvoji biti kod mene; i oko Izraelski predaæe Gospod u ruke Filistejima. **20** A Saul ujedanput pada na zemlju kolik je dug, jer se vrlo uplaši od rjeæi Samuilovih, i ne bješe snage u njemu, jer ne bješe ništa jeo vas dan i svu noæe. **21** Tada žena pristupi k Saulu, i videæi ga vrlo uplašena reèe mu: evo, sluškinja te je tvoja poslušala, i nijesam za život svoj marila da bih te poslušala što si mi kazao. **22** Nego sada i ti poslušaj šta æe ti sluškinja tvoja kazati: postavæu ti malo hljeba, te jedi da se okriješ da se možeš vratiti svojim putem. **23** A on ne htje, i reèe: neæeu jesti. Ali navalije na nj sluge njegove i žena, te ih posluša, i ustavši sa zemlje sjede na postelju. **24** A žena imaše kod kuæe tele ugojeno, i brže ga zakla, i uze braæna te umijesi i ispeæe hljebove prijesne. **25** Potom postavi Saulu i slugama njegovijem, te jedoše. A poslije ustaše i otidoše iste noæe.

29 A Filisteji skupiše svu vojsku svoju kod Afeka, a Izraelj stade uoko kod izvora u Jezraelu. **2** I knezovi Filistejski iðahu sa stotinama i tisuæama; a David i njegovi ljudi iðahu najposlijе s Ahisom. **3** I rekoše knezovi Filistejski: što æee ti Jevreji? A Ahis reèe knezovima Filistejskim: nije li ovo David sluga cara Izraelskog Saula, koji je kod mene toliko vremena, toliko godina, i ne naðoh na njemu ništa otako je dobijegao do ovoga dana? **4** Ali se rasdraše na nj knezovi Filistejski, i rekoše mu knezovi Filistejski: pošli natrag toga èovjeka, neka se vrati u svoje mjesto gdje si ga postavio, i neka ne ide s nama u boj, da se ne okrene na nas u boju; jer èim bi se opet umilio gospodaru svojemu ako ne glavama ovijeh ljudi? **5** Nije li to David o kojem se pjevalo igrajuæi i gorivo: zgubi Saul svoju tisuæu, ali David svojih deset tisuæa? **6** Tada Ahis dozva Davida, i reèe mu: tako bio živ Gospod, ti si pošten, i milo mi je da hodиш sa mnom u boj; jer ne naðoh nikakoga zla na tebi otako si došao k meni do ovoga dana; ali nijesи po volji knezovima. **7** Nego vrati se i idi s mirom da ne uèiniš što

što ne bi bilo milo knezovima Filistejskim. **8** A David reèe Ahisu: ali šta sam uèinio? šta li si našao na sluzi svojem otkako sam kod tebe do ovoga dana, da ne idem da se bijem s neprijateljima gospodara svojega cara? **9** A Ahis odgovaravaæi reèe Davidu: znam; doista si mi mio kao anđeo Božji; ali knezovi Filistejski rekoše: neka ne ide s nama u boj. **10** Nego ustani sjutra rano sa slugama gospodara svojega koje su došle s tobom; ustanite rano i èim svane, pa idite. **11** I urani David i ljudi njegovi, i otide rano, i vrati se u zemlju Filistejsku; a Filisteji otidoše u Jezrael.

30 I treæi dan doðe David sa svojim ljudima u Siklag, a Amalici bijahu udarili na južnu stranu i na Siklag, i razvalili Siklag i ognjem ga spalili. **2** I bjehu zarobili ženskinje koje bješe onđe, i malo i veliko; ali ne bjehu ubili nikoga, nego ih bjehu odveli i otišli svojim putem. **3** I kad David doðe sa svojim ljudima u grad, a to grad spaljen ognjem, i žene njihove i sinovi i kæeri njihove zarobljene. **4** I podiže David i narod koji bijaše s njim glas svoj, i plakaše dokle veæ ne mogoše plakati. **5** I obje žene Davidove zarobiše se, Ahinoama iz Jezraela i Avigeja iz Karmila žena Navalova. **6** I David bješe na muci velikoj, jer narod govoraše da ga zaspulu kamenjem; jer žalostan bješe sav narod, svaki za sinovima svojim i za kæerima svojim; ali se David ohrabri u Gospodu Bogu svojem. **7** I reèe David Avijataru svešteniku sinu Ahimelehu: uzmi opleæak za me. I uze Avijatar opleæak za Davida. **8** I upita David Gospoda govoreæi: hoæu li potjerati tu èetu? hoæu li je stignuti? A Gospod mu reèe: potjeraj, jer æeš zaciæelo stignuti i izbaviaæeš. **9** I poðe David sa šest stotina ljudi što bijahu s njim, i doðoše do potoka Vosora; i onđe ostaše jedni. **10** A David sa èetiri stotine ljudi potjera dalje, a dvjesta ljudi osta, koji sustaše te ne mogoše prijeæi preko potoka Vosora. **11** I naðoše jednoga Misirca u polju, i dovedoše ga k Davidu, i dadoše mu hljeba da jede i vode da piye, **12** I dadoše mu grudu smokava i dva grozda suha. I pojedavši oporavi se, jer tri dana i tri noæei ne bješe ništa jeo niti vode pio. **13** Tada mu reèe David: èiji si ti? i odakle si? A on reèe: ja sam rodom Misirac, sluga jednoga Amalika, a gospodar me ostavi, jer se razboljeh prije tri dana. **14** Udarismo na južnu stranu Heretejsku i na Judinu i na južnu stranu Halegovu, i Siklag spalismo ognjem. **15** A David mu reèe: bi li me mogao odvesti k toj èeti? A on reèe: zakuni mi se Bogom da me neæeš pogubiti ni izdati u ruke mojoemu gospodaru, pa æeu te odvesti k toj èeti. **16** I odvede ga; i gle, oni se bijahu raširili po svoj zemlji onoj jeduæi i pijuæi i veselæi se velikim pljenom koji zaplijenile iz zemlje Filistejske i iz zemlje Judine. **17** I David ih bi odveæera do veæera drugoga dana, te niko ne uteeše, osim èetiri stotine mladiæa, koji sjedavši na kamile pobjegoše. **18** I takо izbavi David sve što bijahu uzeli Amalici, i obje žene svoje izbavi David. **19** I ništa ne izgubiše, ni malo ni veliko, ni sinove ni kæeri, ni što od plijena i od svega što im bijahu uzeli; sve povrati David. **20** Takoðer uze David i ostale sve ovce i volove, koje goneæei pred svojom stokom govoruhu: ovo je pljen Davidov. **21** I kad se vratí David k onjem dvjesta ljudi koji bjehu sustali te ne mogoše iæi za Davidom, i koje ostavi na potoku Vosoru, izdišoæe na susret Davidu i narodu koji bijaše s njim. I David pristupivši k narodu pozdravi ih. **22** Tada progovoriše sví zli i nevaljali ljudi izmeðou onijeh koji su išli s Davidom, i rekoše: što nijesu išli s nama, zato da im ne damo od plijena koji izbavismo, nego svaki ženu svoju i sinove svoje neka uzmu, pa nek idu. **23** Ali David reèe: nemojte tako èiniti, braæeo moja, s onijem što nam je dao Gospod koji nas je saèuvao i dao nam u ruke èetu koja bješe izašla na nas. **24** I ko æee vas poslušati u tome? jer kakav je dio onome koji ide u boj taki je i onome koji ostane kod prtljaga; jednakoto treba da podiæele. **25** Iako bi od toga dana unapredak, i to posta uredba i zakon u Izraelju do danas. **26** I kad doðe David u Siklag, posla od plijena starješinama

Judinjem, prijateljima svojim, govoreæi: evo vam dar od pljena neprijatelja Gospodnjih; **27** Onima u Vetilju, i onima u Ramotu na jugu, i onima u Jatiru, **28** I onima u Aroiru, i onima u Sifmotu, i onima u Estemoji, **29** I onima u Rahalu, i onima u gradovima Jerameijskim, i onima u gradovima Kenejskim, **30** I onima u Ormi, i onima u Hor-Asanu, i onima u Atahu, **31** I onima u Hevronu i po svijem mjestima u koja je dolazio David s ljudima svojim.

31 A Filisteji se pobiše s Izrailjcima, i pobjegoše Izrailjci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelviji. **2** I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove; i pogubiše Filisteji Jonatana i Avinadava i Melhi-Suva, sinove Saulove. **3** I boj posta šešaei oko Saula, i naðoše ga strijelci, i on se vrlo uplaši od strijelaca. **4** I reèe Saul momku koji mu nošaše oružje: izvadi maè svoj i probodi me, da ne doðu ti neobrezani i probodu me i narugaju mi se. Ali ne htje momak što mu nošaše oružje, jer ga bješe vrlo strah. Tada Saul uze maè, i baci se na nj. **5** A kad momak koji nošaše oružje vidje Saula mrtva, baci se i on na svoj maè i umrije s njim. **6** Tako pogibe Saul i tri sina njegova i momak koji mu nošaše oružje i svi ljudi njegovi zajedno onoga dana. **7** A Izrailjci koji bijahu s ovu stranu potoka i s ovu stranu Jordana kad vidješe gdje Izrailjci pobjegoše i gdje pogibe Saul i njegovi sinovi, ostaviše gradove i pobjegoše, te doðoše Filisteji i ostaše u njima. **8** A sjutradan doðoše Filisteji da svlaèe mrtve; i naðoše Saula i tri sina njegova gdje leže na gori Gelviji. **9** I otsjekoše mu glavu, i skidoše oružje s njega, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi u kuæi njihovih lažnijeh bogova i po narodu. **10** I ostaviše oružje njegovo u kuæi Astarotinoj, a tijelo njegovo objesiše na zid Vet-sanski. **11** A èuše stanovnici u Javisu Galadovu šta uèiniše Filisteji od Saula. **12** I podigše se svi ljudi hrabri, i išavši svu noæ skidoše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovih sa zida Vet-sanskoga, pa se vratiše u Javis, i ondje ih spališe. **13** I uzeše kosti njihove i pogreboše ih pod drvetom u Javisu, i postiše sedam dana.

2. Samuelova

1 A po smrti Saulovoj, kad se David vrati pobivši Amalike i osta u Siklagu dva dana, 2 Treæega dana, gle, doðe jedan iz vojske Saulove razdrtijeh haljina i glave posute prahom; i došav k Davidu pade na zemlju i pokloni se. 3 I reèe mu David: otkuda ideš? A on mu reèe: iz okola Izrailjskoga utekoh. 4 A David mu reèe: šta bi? kaži mi. A on reèe: narod pobježe iz boja; i mnogo naroda pade i izgibe, pogibe i Saul i sin mu Jonatan. 5 A David reèe momku koji mu doneše glas: kako znaš da je poginuo Saul i sin mu Jonatan? 6 A momak koji mu doneše glas reèe: sluèajno dođoh na goru Gelviju, a to se Saul naslonio na koplige svoje, kola i konjici približavahu se k njemu. 7 A on obazrevši se natrag ugleda me, pa me viknu, a ja mu rekoh: evo me. 8 A on mi reèe: ko si? A ja mu rekoh: Amalik sam. 9 A on mi reèe: pristupi k meni i ubij me; jer me obuzeše muke, a još je sasvijem duša u meni. 10 I pristupih k njemu i ubih ga, jer sam znao da neæe ostati živ pošto pade; i uzeх vjenjac carski koji mu bješe na glavi i grivnu koja mu bješe na ruci, i evo donesoh gospodaru svojemu. 11 Tada David zgrabi haljine na sebi i razdrije ih; tako i svi ljudi koji bijahu s njim. 12 I ridaše i plakaše, i postiše do veèera za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem i za narodom Gospodnjim i za domom Izrailjevijem što izgibioše od maëa. 13 I reèe David momku koji mu doneše glas: odakle si? A on reèe: ja sam sin jednoga došljaka Amalika. 14 Reèe mu David: kako te nije bilo strah podiæi ruku svoju i ubiti pomazanika Gospodnjega? 15 I dozva David jednoga između momaka svojih i reèe: hodi, pogubi ga. A on ga udari, te umrije. 16 I reèe mu David: krv tvoja na tvoju glavu; jer tvoja usta svjedoèiše na te govoreæi: ja sam ubio pomazanika Gospodnjega. 17 Tada David narica ovako za Saulom i za Jonatanom sinom njegovijem, 18 I izgovori, da bi se uèili sinovi Judini luki, u te je napisano u knjizi istinitoga: 19 Diko Izrailjeval, na tvojim visinama pobijeni su, kako padoše junaci? 20 Ne kazujte u Gutu, i ne razglašujte po ulicama Askalonskim, da se ne vesele kæeri Flistejske i da ne igraju kæeri neobrezanjeh. 21 Gore Gelvijke! ne padala rosa ni dažd na vas, i ne rodilo polje za prinos, jer je tu baèen štit s junaka, štit Saulov, kao da nije pomazan uljem. 22 Bez krvii pobijenijeh i bez masti od junaka nije se vraæao luk Jonatanov, niti je maë Saulov dolazio natrag prazan. 23 Saul i Jonatan, mili i dragi za života, ni na smrti se ne rastavise; lakši od orlova bijahu. 24 Kæeri Izrailjeve! plaèite za Saulom, koji vas je oblaeo u skerlet lijepe, i kitio vas zlatnjem zakladima po haljinama vašim. 25 Kako padoše junaci u boju! Jonatan kako pogibe na tvojim visinama! 26 Žao mi je za tobom, brate Jonatane; bio si mi mio vrlo; veæea mi je bila ljubav tvoja od ljubavi ženske. 27 Kako padoše junaci, i propade oružje ubojito!

2 A poslije toga David upita Gospoda govoreæi: hoæeu li otiaæi u koji grad Judin? A Gospod mu reèe: otidi. A David reèe: u koji da otidem? Reèe: Hevron. 2 I David otide onamo sa dvije žene svoje, Ahinoamom iz Jezraela i Avigejom koja prije bješe žena Navalja iz Karmila. 3 I ljudi koji bijahu s njim odvede David, sve s porodicama njihovijem, i nastaniše se po gradovima Hevronskim. 4 I doðoše ljudi od Jude, i pomazaše onđe Davida za cara nad domom Judinjem. I javiše Davidu govoreæi: ljudi iz Javisa Galadova pogreboše Saula. 5 I David posla poslanike k ljudima u Javisu Galadovu, i reèe im: da ste blagosloveni Gospodu što uèiniste milost gospodaru svojemu, Saulu, i pogreboste ga. 6 Zato da uèini Gospod vama milost i vjeru; a ja æeu vam uèiniti dobro, što ste to uèinili. 7 I neka vam se ukrijepe ruke i budite hrabri; jer Saul gospodar vaš pogibe, a dom Judin pomaza mene za cara nad sobom. 8 Ali Avenir sin Nirov vojvoda Saulov uze

Isvosteja sina Saulova, i odvede ga u Mahanajim. 9 I zacari ga nad Galadom i nad Asurom i Jezraelom i Jefremom i Venijaminom i nad svijem Izailjem. 10 Èetrdeset godina bješe Isvosteju sinu Saulovu kad poèe carovati nad Izailjem; i carova dvije godine. Samo dom Judin držaše se Davida. 11 A David carova u Hevronu nad domom Judinjem sedam godina i šest mjeseca. 12 Potom izide Avenir sin Nirov i sluge Isvosteja sina Saulova iz Mahanajima u Gavaon. 13 Takođe i Joav sin Seruin i sluge Davidove izidoše i sretoše se s njima kod jezera Gavaonskoga, i stadoše jedni s jedne strane jezera a drugi s druge strane. 14 Tada reèe Avenir Joavu: neka ustanu momci i neka se prograjau pred nama. I reèe Joav: neka ustanu. 15 I ustaše, i izidoše na broj: dvanaest od Venijamina sa strane Isvosteja sina Saulova, i dvanaest između sluga Davidovih. 16 I uhvatise jedan drugoguza glavu, i tisnu jedan drugomu maë svoj u bok, i popadaše zajedno. Otuda se prozva ono mjesto Halkat-Asurim kod Gavaona. 17 I bi žestok boj onoga dana; i sluge Davidove razbijše Aveniru i Izailjce. 18 A onđe bijahu tri sina Seruina: Joav i Avisaj i Asailo. A Asailo bijaše lak na nogu kao srna u polju; 19 I potjera Asailo Aveniru, i ne svrnu ni nadesno ni nalijevo iza Aveniru. 20 I Avenir obazre se natrag i reèe: jesli li ti, Asailo? A on reèe: ja sam. 21 A Avenir mu reèe: svrni nadesno ili nalijevo, i uzmi jednoga od tijeh momaka, i skinu odor s njega. Ali ne htje Asailo svrnuti iza njega. 22 I Avenir opet reèe Asailu: otstupi od mene; zašto da te sastavim sa zemljom? i kako bih smeo pogledati u Joava brata tvojega? 23 Ali on ne htje otstupiti; i Avenir ga udari kopljem pod peto rebro, i izade mu koplige na leða, te on pade onđe i umrije na mjesto. I ko god doðe na ono mjesto gdje pade i pogibe Asailo, ustavljaše se. 24 Ali Joav i Avisaj potjeraše Aveniru, i sunce zaðe kad doðoše do brda Ame, koja je prema Giji na putu u pustinju Gavaonsku. 25 I skupiše se sinovi Venijaminovi za Avenirom, te se naèini èeta, i stadoše na vrh jednoga brda. 26 I Avenir viknu Joava i reèe: hoæeu li maë proždirati dovjekja? ne znaš li da jadi bijavu napošjetku? zašto veæe ne kažeš narodu da se proðu braæe svoje? 27 A Joav reèe: tako živ bio Bog, da nijesi kazao, narod bi još jutros otišao, nijedan ne bi tjerao brata svojega. 28 Tada zatrubi Joav u trubu, i ustavi se sav narod i prestaše tjerati Izailj, i ne biše se više. 29 I tako Avenir i ljudi njegovi idoše preko polja cijelu onu noæ, i prijeðoše preko Jordana, i prošavši sav Vitron doðoše u Mahanajim. 30 A Joav se vrati od Aveniru, i kad skupi sav narod, ne bješe od sluga Davidovih devetnaest ljudi i Asaila. 31 Ali sluge Davidove pobiše sinova Venijaminovih, ljudi Avenirovih, tri stotine i šezdeset ljudi, koji izgibioše. 32 A Asaila uzeše i pogreboše u grobu oca njegova koji bijaše u Vitlejemu. I Joav i ljudi njegovi idoše svu noæ, i osvanuše u Hevronu.

3 I dugo bijaše rat između doma Saulova i doma Davidova; ali David sve veæema jaæaše a dom Saulov postajaše sve slabiji. 2 I Davidu se rodiše sinovi u Hevronu: prvenac mu bješe Amnon od Ahinoame Jezraeljanke; 3 Drugi bješe Hileav od Avigeje žene Navalja Karmilca; treæi Avesalom sin Mahe kæeri Talmaja cara Gesurskoga; 4 Èetvrti Adonija sin Agitin; i peti Sefatija sin Avitalin; 5 I šesti Itram od Egle žene Davidove. Ti se rodiše Davidu u Hevronu. 6 I dok bijaše rat između doma Saulova i doma Davidova, Avenir branjaše dom Saulov. 7 A Saul imaše inoèou po imenu Resfu kæer Ajinu; i Isvosteji reèe Aveniru: zašto si spavao kod inoèou oca mojeg? 8 I Avenir se razgnjevi na rijeèi Isvostejeve i reèe: jesam li ja pasja glava, koji sada èinim na Judi milost domu Saula oca tvojega i braæi njegovoj i prijateljima njegovijem, i nijesam te pustio u ruke Davidove, te danas tražiš na meni zlo radi te žene? 9 Tako neka uèini Bog Aveniru, i tako neka doda, ako ne uèini Davidu kako mu se Gospod zakleo, 10 Da se prenese ovo carstvo od doma Saulova, i da se utvrdi

priješto Davidov nad Izrailjem i nad Judom, od Dana do Virsaveje. 11 I on ne može više ništa odgovoriti Aveniru, jer ga se bojaše. 12 I Avenir posla poslanike k Davidu od sebe i poruči: ēija je zemlja? I poruči mu: uēini vjeru sa mnom, i evo ruka æe moja biti s tobom, da obratim k теби svega Izraijla. 13 A on odgovori: dobro; ja æeu uèiniti vjeru s tobom; ali jedno ištem od tebe, i to: da ne vidiš lica mojega ako mi prvo ne dovedeš Mihalu kæer Saulovu, kad dođeš da vidiš lice moje. 14 I posla David poslanike k Isvostaju sinu Saulovu, i poruči mu: daj mi ženu moju Mihalu, koju isprosili za sto okrajaka Filistejskih. 15 I Isvosteju posla te je uze od muža, od Faltila, sina Laisova. 16 A muž njezin poðe s njom, i jednako plakæe za njom do Vaurima. Tada mu reèe Avenir: idi, vrati se natrag. I on se vrati. 17 Potom Avenir govori starješinama Izrailejskim, i reèe im: preðe tražiste Davida da bude car nad vama. 18 Eto sada uèinite; jer je Gospod rekao za Davida govoreæi: preko Davida služe svojega izbavljau narod svoj Izraijl iz ruku Filistejskih i iz ruku svih neprrijatelja njihovih. 19 Tako govori Avenir i sinovima Venijaminovijem. Potom otide Avenir i u Hevron da kaže Davidu sve što za dobro naðe Izraijl i sav dom Venijaminov. 20 I kad dođe Avenir k Davidu u Hevron i s njim dvadeset ljudi, uèini David gozbu Aveniru i ljudima koji bijahu s njim. 21 I reèe Avenir Davidu: da ustanem i idem da skupim k caru gospodaru svojemu sav narod Izrailev da uèine vjeru s tobom, pa da caruješ kako ti duša želi. I David otpusti Avenira da ide s mirom. 22 A gle, služe Davidove vraæeau se s Joavom iz boja, i tjerahu sa sobom velik plijen; a Avenir veæe ne bješe kod Davidu u Hevronu, jer ga otpusti, te otide s mirom. 23 Joav dakle i sva vojska što bješe s njim doðoše onamo; i javiše Joavu govoreæi: Avenir sin Nirov dolazio je k caru, i on ga otpusti te otide s mirom. 24 I Joav otide k caru i reèe: šta uèini? Gle, Avenir je dolazio k тебi; zašto ga pusti te otide? 25 Poznaješ li Avenira sina Nirova? dolazio je da te prevari, da vidi kuda hodиш i da dozna sve šta radiš. 26 Potom otisav Joav od Davida posla ljude za Avenirom da ga vrate od studenca Sire, a David ne znadijaše za to. 27 I kad se vrati Avenir u Hevron, odvede ga Joav na stranu pod vrata kao da govori s njim nasamo; ondje ga udari pod peto rebro, te umrije za krv Asaila brata njegova. 28 A kad David poslije to èu, reèe: ja nijesam kriv ni carstvo moje pred Gospodom dovjeka za krv Avenira sina Nirova. 29 Neka padne na glavu Joavovu i na sav dom oca njegova; i neka dom Joavov ne bude nikad bez èovjeka bolna od teèenja ili gubava ili koji ide o štapu ili koji padne od maèa ili koji nema hljeba. 30 Tako Joav i Avisaj brat njegov ubiše Avenira što on pogubi Asaila brata njihova kod Gavaona u boju. 31 I reèe David Joavu i svemu narodu koji bijaše s njim: razderite haljine svoje i pripašte kostrijet, i plaæete a Avenirom. I car David iðaše za nosilima. 32 A kad pogreboše Aveniru u Hevronu, car podiže glas svoj i plaka na grobu Avenirovu; plaka i sav narod. 33 I narièuevi za Avenirom reèe: umrije li Avenir kako umire bezumnik? 34 Ruke tvoje ne biše vezane, niti noge tvoje u okov okovane; pa si kao što se pada od nevaljalijeh ljudi. Tada još veæema plaka za njim sav narod. 35 I dođe sav narod nudeæi Davida da jede što, dok još bijaše dan; ali se David zakle i reèe: Bog neka mi uèini tako, i tako neka doda, ako okusim hljeba ili što drugo dok ne zaðe sunce. 36 I sav narod èu to, i bi im po volji; Što god einjaše car, bješe po volji svemu narodu. 37 I pozna sav narod i sav Izraijl u onaj dan da nije bilo od cara što pogibe Avenir sin Nirov. 38 I car reèe slugama svojim: ne zname li da je vojvoda i to veliki poginuo danas u Izraijlu? 39 Ali ja sam sada još slab, ako i jesam pomazani car; a ovi ljudi, sinovi Serujini, vrlo su mi silni. Neka Gospod plati onome koji èini zlo prema zloæi njegovoj.

4 A kad èu sin Saulov da je poginuo Avenir u Hevronu, klonuše mu ruke, i sav se Izraijl smete. 2 A imaše sin Saulov dvije vojvode nad èetama; jednom bješe ime Vana, a drugom bješe ime Rihav, sinovi Rimona Viroæanina, od sinova Venijaminovijeh; jer se i Viroæanina brojaše Venijaminu; 3 A Viroæani bijahu pobjegli u Gitajm, gdje остаše kao došljaci do današnjega dana. 4 I imaše Jonatan sin Saulov sina hroma na nogu, kojemu bijaše pet godina kad dođe glas o smrti Saulovoj i Jonatanovoj iz Jezraela, te ga uze dadilja njegova i pobježe, i kad brzo bjezaše, on pade i ohronu; a ime mu bijaše Mefivostej. 5 I poðoše sinovi Rimona Viroæanina, Rihav i Vana, i doðoše u podne u kuæu Isvosteju; a on poèivaše u podne. 6 I uðoše u kuæu kad da uzmu pšenice, i probodoše ga pod peto rebro Rihav i Vana, i pobješe. 7 Kad uðoše u kuæu, on ležaše na postelji svojoj u klijeti gdje spavaše, te ga probodoše i ubiše, i otsjekoše mu glavu i uzeše je, pa otidoše putem preko polja cijelu onu noæ. 8 I doneoše glavu Isvosteju Davidu u Hevron, i rekoše caru: evo glave Isvosteja sina Saulova, neprrijatelja tvojega, koji je tražio dušu tvoju; i Gospod osveti danas cara gospodara mojega od Saula i sjemena njegova. 9 Ali David odgovarajuæi Rihavu i Vani bratu njegovu, sinovima Rimona Viroæanina, reèe im: tako da je živ Gospod, koji je izbavio dušu moju iz svake nevolje. 10 Kad onoga koji mi javi govoreæi: gle, pogibe Saul, i mišljaše da æee mi javiti dobre glase, uhvatih i ubih u Siklagu, i to mu bi od mene dar za glase njegove, 11 Akamoli ljudi bezbožne, koji ubiše èovjeka prava, u kuæi njegovoj, na postelji njegovoj neæuu li iskati krvi njegove iz vaših ruku, i vas istrijebiti sa zemlje? 12 I zapovjedi David momcima svojim, te ih pogubiše, i otsjekoše im ruke i noge, i objesiše kod jezera Hevronskega; a glavu Isvosteju uzeše i pogreboše u grobu Avenirovu u Hevronu.

5 Tada doðoše sva plemena Izraileva k Davidu u Hevron, i rekoše mu govoreæi: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje. 2 I prije, dok Saul bijaše car nad nama, ti si odvodio i dovodio Izraijl; i Gospod ti je rekao: ti æee pasti narod moj Izraijl i ti æeebiti vođ Izraijl. 3 Tako doðoše sve starješine Izraileve k caru u Hevron, i uèini s njima car David vjeru u Hevronu pred Gospodom; i pomazaše Davida za cara nad Izrailem. 4 Trideset godina bijaše Davidu kad se zacari, i carova èetrdeset godina. 5 U Hevronu carova nad Judom sedam godina i šest mjeseca; a u Jerusalimu carova trideset i tri godine nad svijem Izrailem i Judom. 6 A car otide sa svojinjima u Jerusalim na Jevuseje, koji živiljahu u onoj zemlji. I oni rekoše Davidu govoreæi: neæeš uæi ovamo dok ne uzmeš slijepi i hrome, hoteæi kazati: neæee uæi ovamo David. 7 Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov. 8 Jer reèe David u onaj dan: ko god pobije Jevuseje i doðe do jaza, i do slijepijeh i hromijeh, na koje mrzi duša Davidova, biæe vojvoda. Zato se kaže: slijepi i hromi da ne ulaze u ovu kuæu. 9 I sjede David u kuli, i nazva je gradom Davidovijem: i pogradi je David unaokolo od Milona i unutra. 10 I David jednako napredovaše, jer Gospod Bog nad vojskama bješe s njim. 11 I Hiram car Tirski posla poslanike k Davidu, i kedrovijeh drva i drvodjelja i kamenara, i sagradise kuæu Davidu. 12 I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailem, i da je uzvisio carstvo njegovo radi naroda svojega Izraijla. 13 I uze David još inoëa i žena iz Jerusalima, pošto doðe iz Hevrona; i rodi se Davidu još sinova i kæeri. 14 I ovo su imena onih koji mu se rodiše u Jerusalimu: Samuja i Sovav i Natan i Solomun, 15 I Jevav i Elisija i Nafiq i Jafija, 16 I Elsama i Elijah i Elifalet. 17 A Filisteji èuvši da su pomazali Davida za cara nad Izrailem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David èuvši to, otide u kulu. 18 I Filisteji došavši raširise se po dolini Rafajskoj. 19 Tada David upita Gospoda govoreæi: hoæeu li izaæei na Filisteje?

Hoćeš li ih dati u moje ruke? A Gospod reče Davidu: izađi; doista æu dati Filisteje u tvoje ruke. **20** Tada David dođe u Val-Ferasim, i pobi ih ondje, i reče: prodrije Gospod neprijatelje moje preda mnom kao kad voda prodire. Otuda se prozva ono mjesto Val-Ferasim. **21** I ostavše ondje lažne bogove svoje; a David i ljudi njegovi odnesoše ih. **22** I opet nanovo dođoše Filisteji, i raširše se u dolini Rafajskoj. **23** I David upita Gospoda, koji reče: ne idi pred njih, nego im zađi za leđa, pa udari na njih prema dudovima. **24** Pa kad èuveš da zaštušti po vrhovima od dudova, onda se kreni, jer æe onda poæi Gospod pred tobom da pobije vojsku Filistejsku. **25** I David uèini tako kako mu zapovjedi Gospod, i pobi Filisteje od Gavaje do Gezera.

6 Poslije skupi opet David sve ljude izabrane iz Izraïlia, trideset tisuæa. **2** Pa se podiže David i sav narod što bijaše s njim i otide iz Vale Judine da prenese otuda kovëg Božji, kod kojega se prizvije ime, ime Gospoda nad vojskama, koji sjedi na heruvimima. **3** I metnuše kovëg Božji na nova kola, i povezoše ga iz kuæe Avinadavove, koja bijaše na brdu; a Uza i Ahijo sinovi Avinadavovi upravljuju novijem kolima. **4** I odvezoše kovëg Božji iz kuæe Avinadavove, koja bijaše na brdu, i Ahijo iðaše pred kovëgom. **5** A David i sav dom Izraïlev udarahu pred Gospodom u svakojake sprave od drveta kredova, u gusle, u psaltire, u bubenje, u svirale i u kimvale. **6** A kad dođoše do gumna Nahonova, Uza se maši za kovëg Božji i prihvati ga, jer volovi potegoše na stranu. **7** I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga Bog ondje za tu nepažnju, te umrije ondje kod kovëega Božijega. **8** I ozañlosti se David što Gospod ubi Uzu. Zato se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas. **9** I uplaši se David od Gospoda u onaj dan, i reče: kako æe doæi k meni kovëg Gospodnj? **10** I ne htje David odvesti kovëega Gospodnjega k sebi u grad Davidov; nego ga skloni David u kuæu Ovid-Edoma Gejetina. **11** I osta kovëg Gospodnj u kuæi Ovid-Edoma Gejetina tri mjeseca, i blagoslovi Gospod Ovid-Edoma i sav dom njegov. **12** I javiše caru Davidu govoræ: Gospod blagoslovi dom Ovid-Edomov i sve što ima radi kovëega Božijega. Tada otide David, i prenese kovëg Božji iz kuæe Ovid-Edomove u grad Davidov s veseljem. **13** I kad oni koji nošahu kovëg Gospodnj postupiše šest koraka, prinese na žrtvu vola i debela ovna. **14** I David igraše iz sve snage pred Gospodom, i bješe ognut opleækom lanenijem. **15** Tako David i sav dom Izraïlev nošahu kovëg Gospodnj podvikujući i trubeæi u trube. **16** A kad kovëg Gospodnj uilažaše u grad Davidov, Mihala kæi Saulova gledajuæi s prozora vidje cara Davida gdje skæe i igra pred Gospodom, i podrugnu mu se u srcu svojem. **17** A kad donesoše kovëg Gospodnj, namjestiše ga na njegovu mjesto u šatoru koji mu razape David. I prinese David žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Gospodom. **18** Potom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne blagoslovi narod u ime Gospoda nad vojskama. **19** I razdade meðu sav narod, meðu sve množstvo Izraïleva, i ljudima i ženama, svakome po jedan hljeb i komad mesa i žban vina. Potom otide narod, svak svojoj kuæi. **20** I David se vratí da blagoslovi svoj dom; a Mihala kæi Saulova izide na susret Davidu, i reče: kako je slavan bio danas car Izraïlev, kad se danas otkriva pred sluškinjama sluga svojih, kao što se otkrivaju nikaki ljudi! **21** A David reče Mihali: pred Gospodom, koji me je izabran preko oca tvogega i preko svega doma njegova, te mi zapovjedio da budem vođ narodu Gospodnjemu, Izraïlevu, igrao sam, i igraæu pred Gospodom. **22** I još æu se veæema poniziti, i još æu manji sebi biti; i opet æu biti slavan pred sluškinjama, za koje govorиш. **23** I Mihala kæi Saulova ne ima poroda do smrti svoje.

7 A kad car sjeðaše kod kuæe svoje, i Gospod mu dade mir svuda unaokolo od svijeh neprijatelja njegovih, **2** Reèe car Natanu proroku: vidi, ja stojim u kuæi od kredova drveta, a kovëg Božji stoji pod zavjesima. **3** A Natan reèe caru: šta ti je god u srcu, idi, èini, jer je Gospod s tobom. **4** Ali onu noæ dođe rijeè Gospodnja k Natani govoræ: **5** Iди i reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospod: ti li æeš mi naæiniti kuæu da u njoj nastavam? **6** Kad nijesam nastavao u kuæi otkad izvedoh sinove Izraïlevje iz Misira do danas, nego sam hodio u šatoru i u naslonu, **7** Kuda sam god hodio sa svijem sinovima Izraïlevim, jesam li jednu rijeè rekao kome od sudija Izraïlevijeh, kojima zapovijedah da pasu narod moj Izraïlia, i kazao: zašto mi ne naæinite kuæe od kreda? **8** Ovako dakle reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uezoh od tora, od ovaca, da budeš vođ narodu mojemu, Izraïliju; **9** I bjejh s tobom kuda si god hodio, i istrejibih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime veliko, kao što je ime velikijeh ljudi koji su na zemlji. **10** I odrediau mjesto narodu svojemu Izraïliju, i posadiæu ga, te æe nastavati u svom mjestu, i neæe se više pretresati, niti æe ih više muæiti nepravednici kao prije, **11** I od onoga dana kad postavih sudije nad narodom svojim Izraïljem; i smiräu te od svijeh neprijatelja tvojih. Jošte ti javlja Gospod da æe ti Gospod naæiniti kuæu. **12** Kad se navrše dani tvoji, i poèineš kod otaca svojih, podignäu sjeme tvoje nakon tebe, koje æe izazati iz utrobe tvoje, i utvrđaue carstvo njegovo. **13** On æe sazidati dom imenu mojemu, i utvrđaue prijesto carstva njegovog dovjeka. **14** Ja æu mu biti otac, i on æe mi biti sin; ako uèini što zlo, karaæeu ga prutom ljudskim i udarcima sinova èovjeæijih. **15** Ali milost moja neæe se ukloniti od njega kao što sam je uklonio od Saula, kojega uklonih ispred tebe. **16** Nego æe tvrd biti dom tvoj i carstvo tvoje dovjeka pred tobom, i prijesto æe tvoj stajati dovjeka. **17** Po svijem ovijem rijeèima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu. **18** Tada dođe car David i stade pred Gospodom, i reče: ko sam ja, Gospode, Gospode, i šta je moj dom, te si me doveo dovde? **19** Pa i to se još èini malo, Gospode, Gospode, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena. Je li to zakon èovjeæiji, Gospode, Gospode! **20** Ali šta æe jošte David da ti govorí? ta ti znaç slugu svojega, Gospode, Gospode! **21** Radi rijeèi svoje i po srcu svojemu uèinio si sve ove velike stvari obznanjujuæi ih sluzi svojemu. **22** Zato si velik, Gospode Bože, nema takoga kakav si ti; i nema Boga osim tebe, po svemu što èusmo svojim ušima. **23** Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izraïlij? kojega je radi Bog išao da ga iskupi da mu bude narod i da stee sebi ime i da vam uèini velika i straæna djela u zemlji tvojoj, pred narodom tvojim, koji si iskupio sebi iz Misira, od naroda i bogova njihovih. **24** Jer si utvrđio sebi narod svoj Izraïlia da ti bude narod dovjeka; a ti si im, Gospode, Bog. **25** I tako, Gospode Bože, rijeè koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu, potvrdi zasvagda, i uèini kako si rekao. **26** Neka se veliæe ime tvoje dovjeka, da se govorí: Gospod je nad vojskama Bog nad Izraïljem; i dom sluge tvojega Davida neka stoji tvrdo pred tobom. **27** Jer si ti, Gospode nad vojskama, Bože Izraïlev, javio sluzi svojemu govoræ: dom æu sazidati tebi. Zato sluga tvoj naðe u srcu svojem da ti se pomoli ovom molitvom. **28** Tako, Gospode, Gospode, ti si Bog, i rijeèi su tvoje istina; ti si ovo dobro obrekao sluzi svojemu. **29** Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude dovjeka pred tobom; jer si ti, Gospode, rekao, i tvojim æe blagoslovom biti blagosloven dom sluge tvojega dovjeka.

8 Poslije toga razbi David Filisteje, i pokori ih, i uze David Meteg-Amu iz ruku Filistejskih. **2** Razbi i Moavce, i izmjeri ih užem povaljavši ih po zemlji, i izmjeri ih dva uža da se pogube a jedno uža da se ostave u životu. I Moavci postaše sluge Davidove, i

plaæau mu danak. **3** David razbi i Adad-Ezera sina Reovova cara Sovskoga, izašav da raširi vlast svoju do rijeke Efrata. **4** I zarobi ih David tisuæu i sedam stotina konjanika i dvadeset tisuæa pješaka, i podreza David žile svijem konjma kolskim, samo ostavi za sto kola. **5** I bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoæ Adad-Ezeru caru Sovskom, i David pobi dvadeset i dvije tisuæe Siraca. **6** I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaæajuæi mu danak. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. **7** I David uze zlatne štítove koje imahu sluge Adad-Ezerove, i donese ih u Jerusalim. **8** I iz Vetaha i iz Virotaja gradova Adad-Ezerovih odnese car David silu mjeđ. **9** A kad èu Toja car Ematski da je David pobio svu vojsku Adad-Ezerovu, **10** Posla Toja Jorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu èestita što je vojevao na Adad-Ezera i ubio ga, jer Toja imaše rat s Adad-Ezerom; i donese Joram zaklada zlatnijeh i srebrnjih i mjedenijeh. **11** Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe posvetio od svijeh naroda koje pokori, **12** Od Siraca i od Moavaca i od sinova Amonovih i od Filisteja i od Amalika, i od plijena Adad-Ezera sina Reovova cara Sovskoga. **13** I David stee ime kad se vrati pobi Sirce, osammaest tisuæa, u slanoj dolini. **14** I namjesti vojsku po Idumeji, po svoj Idumeji namjesti vojsku, i svi Edomci postaše sluge Davidove. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. **15** Tako carova David nad svijem Izrailjem, sudeæi i dajuæi pravdu svemu narodu svojemu. **16** I Joav sin Serujin bješe nad vojskom; a Josafat sin Ahiludov pametar; **17** A Sadok sin Ihitov u Ahimelech sin Avijatarov sveštenici; a Seraja pisar; **18** A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima; a sinovi Davidovi knezovi.

9 I reèe David: ima li jošte ko da je ostao od doma Saulova? da mu uèinim milost radi Jonatana. **2** A bijaše jedan sluga doma Saulova, po imenu Siva; i dozvaše ga k Davidu. I reèe mu car: jesli ti li Siva? A on reèe: ja sam, sluga tvoj. **3** A car reèe: ima li jošte ko od doma Saulova da mu uèinim milost Božiju? A Siva reèe caru: još ima sin Jonatanov, hrom na nogu. **4** I reèe mu car: gdje je? A Siva reèe caru: eno ga u domu Mahira sina Amilova u Lodevaru. **5** Tada posla car David da ga dovedu iz Lodevara iz doma Mahira sina Amilova. **6** A kad doðe k Davidu Mefivostej sin Jonatana sina Saulova, pade na lice svoje i pokloni se. A David reèe: Mefivosteu! A on reèe: evo sluge tvojega. **7** A David mu reèe: ne boj se; jer æeu ti uèiniti milost Jonatana radi oca tvojega, daæeu ti natrag sve njive Saula oca tvojega; a ti æeš svagda jesti za mojim stolom. **8** A on se pokloni i reèe: ko sam ja sluga tvoj, te si pogledao na mrtva psa kao što sam ja? **9** I car dozva Sivu slugu Saulova, i reèe mu: što je god bilo Saulovo i svega doma njegova, dao sam sinu tvojega gospodara. **10** Radi mu dakle zemlju ti i sinovi tvoji i sluge tvoje, i donosi da sin gospodara tvojega ima hjelba da jede; ali Mefivostej sin gospodara tvojega ješæe svagda za mojim stolom. Siva pak imaše petnaest sinova i dvadeset sluga. **11** I reèe Siva caru: kako je car gospodar moj zapovjedio sluzi svojemu, sve æe initi sluga tvoj. Ali Mefivostej, reèe car, ješæe za mojim stolom kao carski sin. **12** A Mefivostej imaše maloga sina, kojemu ime bješe Miha; a svi koji življahu u domu Sivinu bijahu sluge Mefivostejeve. **13** A Mefivostej sjeðaše u Jerusalimu, jer svagda jeðaše za carevijem stolom, a bješe hrom na obje noge.

10 A poslijе toga umrije car sinova Amonovih, i zacari se Anun sin njegov na njegovu mjesto. **2** I reèe David: da uèinim milost Anunu sinu Nasovu, kao što je otac njegov meni uèinio milost. I posla David da ga potješi za ocem preko sluga svojih. I doðoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovih. **3** A knezovi sinova Amonovih rekoše Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David zato poslao ljude da te potješe, što je rad uèinili

èast ocu tvojemu? a nije zato poslao David k tebi sluge svoje da promoti grad i uhodi, pa poslijе da ga raskopa? **4** Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija im brade do pola i otsjeee im haljine po pole, do zadnjice, i opravi ih natrag. **5** A kad to javiše Davidu, on posla pred njih, jer ljudi bijahu graldo osramoæeni, i poruèi im car: sjedite u Jerihonu dokle vam naraste brada, pa onda doðite natrag. **6** Tada sinovi Amonovi videæi gdje se omraziše s Davidom, poslaše sinovi Amonovi, te najmiše Siraca od Vet-Reova i Siraca od Sove dvadeset tisuæa pješaka, i u cara od Mahe tisueu ljudi, i od Is-Tova dvanaest tisuæa ljudi. **7** A David kad to èu, posla Joava sa svom hrabrom vojskom svojom. **8** I izidoše sinovi Amonovi, i uvrstâše se pred vratima, a Sirci iz Sove i iz Reova i ljudi iz Is-Tova i iz Mahe bijahu za sebe u polju. **9** I Joav videæi namješteno vojsku prema sebi sprijed i ozad, uze odabrane iz sve vojske Izraelske, i namjesti ih prema Sircima; **10** A ostali narod predade Avisaju bratu svojemu da ih namjesti prema sinovima Amonovijem. **11** I reèe: ako Sirci budu jaëi od mene, doði mi u pomoæ; ako li sinovi Amonovi budu jaëi od tebe, ja æeu doæi tebi u pomoæ. **12** Budi hrabar, i držimo se hrabro za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospod neka uèini što mu je po volji. **13** Tada Joav i narod koji bješe s njim primakoše se da udare na Sirce, ali oni pobjegoše ispred njega. **14** A sinovi Amonovi videæi gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja, i uðoše u svoj grad. I vratí se Joav od sinova Amonovijeh, i doðe u Jerusalim. **15** Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbije Izraile, skupiše se opet. **16** I Adarezer posla, te doveðe Sirce ispreko rijeke, koji doðoše u Elam; a Sovak vojvoda Adarezerov iðaše pred njima. **17** Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izraile, i prijeðe preko Jordana i doðe u Elam; i Sirci se namjestiše protiv Davida i pobiše se s Davidom. **18** Ali pobjegoše Sirci ispred Izraile, i pobi David Siraca sedam stotina i èetrdeset tisuæa konjika; i Sovaka vojvodu njihova ubi, te pogibe ondje. **19** I kad vidješe svi carevi, sluge Adarezerove, da ih razbi Izraile, uèiniše mir s Izrailem, i služahu im, i Sirci ne smijahu više pomagati sinovima Amonovijem.

11 A kad proðe godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, posla David Joava i sluge svoje s njim, i svega Izraile, te potirahu sinove Amonove, i opkoliše Ravu; a David osta u Jerusalimu. **2** I pred veèe usta David s postelje svoje, i hodajuæi po krovu carskoga dvora ugleda s krova ženu gdje se mijе, a žena bijaše vrlo lijepa na oèi. **3** I David posla da propitaju za ženu i rekoše: nije li to Vitsaveja kæi Elijamova žena Urije Hetejina? **4** I David posla poslanike da je dovedu, i kad doðe k njemu, on leže s njom, a ona se bješe oèistila od neèistote svoje; poslijе se vratí svojoj kuæi. **5** I zatrudnje žena, te posla i javi Davidu govoreæi: trudna sam. **6** Tada David posla k Joavu i poruèi: pošli mi Uriju Hetejinu. I posla Joav Uriju k Davidu. **7** I kad Urija doðe k njemu, zapita ga David kako je Joav i kako je narod i kako ide rat. **8** Potom reèe David Uriji: idi kuæi svojoj, i operi noge svoje. I Urija izide iz careva dvora, a za njim iznesoše jelo carsko. **9** Ali Urija leže na vratima dvora careva sa svijem slugama gospodara svojega, i ne otide kuæi svojoj. **10** I javiše Davidu govoreæi: Urija nije otisao kuæi svojoj. A David reèe Uriji: nijesi li došao s put? zašto ne ideš kuæi svojoj? **11** A Urija reèe Davidu: kovèeg i Izraile i Juda stoje po šatorima, i Joav gospodar moj i sluge gospodara mojega stoje u polju, pa kako bih ja ušao u kuæu svoju da jedem i pijem i spavam sa ženom svojom? Tako ti bio živ i tako bila živa duša tvoja, neæeu to uèiniti. **12** Tada reèe David Uriji: ostani ovđe još danas, pa æeu te sjutra otpustiti. Tako osta Urija u Jerusalimu onaj dan i sjutradan. **13** I pozva ga David da jede i piye s njim, te ga opije. A uveèe otide, te leže na postelju svoju sa slugama gospodara svojega, a kuæi svojoj ne otide. **14** A ujutru napisa

David knjigu Joavu, i posla po Uriji. **15** A u knjizi pisa i reče: namjestite Uriju gdje je najžešći boj, pa se uzmaknite od njega da bi ga ubili da poginje. **16** I Joav opkolivši grad namjesti Uriju na mjesto gdje je znao da su najhrabriji ljudi. **17** I izidoše ljudi iz grada i pobiješe se s Judom. I pogibe iz naroda nekoliko sluga Davidovih; pogibe i Urija Hetejin. **18** Tada Joav posla k Davidu, i javi mu sve što bi u boju. **19** I zapovjedi glasniku govoreći: kad priopvjedi caru sve što je bilo u boju, **20** Ako se razgnjevi car i reče ti: zašto ste išli tako blizu grada da se bijete? zar nije znali kako se strijeljaju s grada? **21** Ko je ubio Avimeleha sina Jeruvesetova? nije li žena bacila na nj komad žrvnja sa zida, te pogibe u Tevesu? zašto ste išli blizu zida? tada reci: poginuo je i sluga tvoj Urija Hetejin. **22** I otide glasnik, i došavši javi Davidu sve za što ga je poslao Joav. **23** I reče glasnik Davidu: bijahu jači od nas, i izidoše u polje na nas, ali ih uzbismo do vrata gradskih. **24** A strijelci stadoše strijeljati na sluge tvoje sa zida, i pogibe nekoliko sluga carevih, tako i sluga tvoj Urija Hetejin pogibe. **25** Tada reče David glasniku: ovako reci Joavu: ne budi zlovoljan za to; jer maće proždrije sad ovoga sad onoga; udri još jače na grad i raskopaj ga. Tako ga ohrabri. **26** A žena Urijina ēuvši da je poginuo muž njezin Urija, plaka za mužem svojim. **27** A kad prođe žalost, posla David i uze je u kuću svoju, i ona mu posta žena, i rodi mu sina. Ali ne bješe po volji Gospodu što uèini David.

12 I posla Gospod Natana k Davidu; i on došav k njemu reče mu: u jednom gradu bijahu dva ēovjeka, jedan bogat a drugi siromah. **2** Bogati imaše ovaca i goveda vrlo mnogo; **3** A siromah nemaše ništa do jednu malu ovēicu, koju bješe kupio, i hranaše je, te odraste uza nj i uz djecu njegovu, i jeðaše od njegova zalogaja, i iz njegove ēaše pijaše, i na krilu mu spavaše, i bijaše mu kao kæi. **4** A dođe putnik k bogatomu ēovjeku, a njemu bi ţao uzeti iz svojih ovaca ili goveda da zgotovi putniku koji dođe k njemu; nego uze ovcu onoga siromaha, i zgotovi je ēovjeku, koji dođe k njemu. **5** Tada se David vrlo razgnjevi na onoga ēovjeka, i reče Natanu: tako ţiv bio Gospod, zasluzio je smrt onaj koji je to uèinio. **6** I ovcu neka plati uèetvoro, što je to uèinio i nije mu ţao bilo. **7** Tada reče Natan Davidu: ti si taj. Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: ja sam te pomazao za cara nad Izrailem, i ja sam te izbavio iz ruku Saulovih. **8** I dao sam ti dom gospodara tvojega, i žene gospodara tvojega na krilo tvoje, dao sam ti dom Izrailev i Judin; i ako je malo, dodao bih ti to i to. **9** Zašto si prezrevo rijeke Gospodnju ēineaeši što njemu nije po volji? Uriju Hetejinu ubio si maćeem i uzeo si ženu njegovu sebi za ženu, a njega si ubio maćeem sinova Amonovih. **10** Zato neće se odmaćeš maće od doma tvojega dojiveka, što si me prezrevo i uzeo ženu Urije Hetejina da ti bude žena. **11** Ovako veli Gospod: evo, ja æu podignuti na te zlo iz doma tvojega, i uzeaeš žene tvoje na tvoje oei, i daæu ih bližnjemu tvojemu, te æe spavati sa ženama tvojim na vidiku svakomu. **12** Jer ti si uèinio tajno, ali æu ja ovo uèiniti pred svijem Izrailem i svakomu na vidiku. **13** Tada reče David Natanu: sagriješi Gospodu. A Natan reče Davidu: i Gospod je pronio grijeh tvoj; neæes umrijeti. **14** Ali što si tijem djelom da priliku neprljateljima Gospodnjim da hule, zato æe ti umrijeti sin koji ti se rodio. **15** Potom Natan otide svojoj kuæi. A Gospod udari dijete koje rodi žena Urijina Davidu, te se razbolje na smrt. **16** I David se moljaše Bogu za dijete, i pošæaše se David, i došavši ležaše preko noæe na zemlji. **17** I starješine doma njegova ustaše oko njega da ga podignu sa zemlje, ali on ne htje, niti jede što s njima. **18** A kad bi sedmi dan, umrije dijete; i ne smijahu sluge Davidove javiti mu da je dijete umrlo, jer govorahu: evo, dok dijete bijaše ţivo, govorasmo mu, pa nas ne htje poslušati; a kako æemo mu kazati: umrlo je dijete? hoæe ga ucvijeliti. **19** A David

videaeš gdje služe njegove ţapæeu među sobom, dosjeti se da je umrlo dijete; i reče David slugama svojim: je li umrlo dijete? A oni rekoše: umrlo je. **20** Tada David usta sa zemlje, i umi se, i namaza se i preobuće se; i otide u dom Gospodnj, i pokloni se. Potom opet dođe kuæi svojoj, i zaiska da mu donesu da jede; i jede. **21** A sluge njegove rekoše mu: šta to radiš? dok bijaše dijete ţivo, postio si i plakao; a kad umrije dijete, ustao si i jedeš. **22** A on reče: dok dijete bijaše ţivo, postio sam i plakao, jer govorah: ko zna, može se smilovati Gospod na me da dijete ostane ţivo. **23** A sada umrlo je; što bih postio? mogu li ga povratiti? ja æeu otiaeš k njemu, ali on neæe se vratiti k meni. **24** Potom David utješi Vitsaveju ţenu svoju, i otide k njoj, i leže s njom. I ona rodi sina, kojemu nadje ime Solomun. I mio bješe Gospod. **25** I posla Natana proroka, te mu nadje ime Jedidija, radi Gospoda. **26** A Joav bijaueš Ravu sinova Amonovih, uze carski grad. **27** I posla poslanike k Davidu, i reče: bih Ravu, i uze grad na vodi. **28** Nego sada skupi ostali narod, i stani uoko prema gradu, i uzmi ga, da ga ne bih ja uzeo i moje se ime spominjalo na njemu. **29** I David skupiv sav narod otide na Ravu, i udari na nju, i uze je. **30** I uze caru njihovu s glave krunu, u kojoj bješe talanat zlata, s dragim kamenjem, i metnuše je na glavu Davidu, i odnesu iz grada plijen vrlo velik. **31** A narod koji bijaše u njemu izvede i metnu ih pod pidi i pod brane gvozdene i pod sjekire gvozdene, i sagna ih u peæi gdje se opeke peku. I tako uèini svijem gradovima sinova Amonovih. Potom se vrat David sa svijem narodom u Jerusalim.

13 A potom se dogodi: Avesalom sin Davidov imaše lijepu sestruru po imenu Tamaru, i zamilova je Amnon sin Davidov. **2** I tuzaše Amnon tako da se razbolje radi Tamare sestre svoje; jer bješe djevojka, te se Amnonu ēinjaje teško da joj uèini što. **3** A imaše Amnon prijatelja, kojemu ime bješe Jonadav sin Same brata Davida; i Jonadav bješe vrlo domišljat. **4** I reče mu: što se tako sušiš, carev sine, od dana na dan? ne bi li mi kazaoo? A Amnon mu reče: ljubim Tamaru sestruru Avesaloma brata svojega. **5** Tada mu reče Jonadav: lezi u postelju svoju, i uèini se bolestan; pa kad dođe otac tvoj da te vidi, ti mu reci: neka dođe Tamara sestra moja da me nahrani, i da zgotovi pred mojim oèima jelo da gledam, i iz njezine ruke da jedem. **6** I Amnon leže i uèini se bolestan; i kad dođe car da ga vidi, reče Amnon caru: neka dođe Tamara sestra moja i zgotovi pred mnom dva jelca da jedem iz njezine ruke. **7** Tada David posla k Tamari kuæei, i poruèi joj: idi u kuæu brata svojega Amnona i zgotovi mu jelo. **8** I Tamara otide u kuæu brata svojega Amnona, i on ležaše; i uze brašna i zamjesi i zgotovi jelo pred njim i skuha. **9** Potom uze tavici i izruèi pred nj: ali Amnon ne htje jesti, nego reče: kažite neka izidu svi koji su kod mene. I izidoše svi. **10** Tada reče Amnon Tamari: donesi to jelo u klijet da jedem iz tvoje ruke. I Tamara uze jelo što bješe zgotovila, i doneše Amnonu bratu svojemu u klijet. **11** A kad mu pruži da jede, on je uhvati i reče joj: hodi, lezi sa mnom, sestro moja! **12** A ona mu reče: ne, brate, nemoj me osramotiti, jer se tako ne radi u Izraileu, ne ēini toga bezumlja. **13** Kuda bih ja sa sramotom svojom? a ti bi bio kao koji od najgorih ljudi u Izraileu. Nego govoru caru; on me neæee tebi odreæi. **14** Ali je on ne htje poslušati, nego savladavši je osramoti je i obleža je. **15** A poslije omrže na nju Amnon veoma, te mržnja kojom mržnja se na nju bješe veæea od ljubavi kojom je prije ljubljaše. I reče joj Amnon: ustani, odlazi. **16** A ona mu reče: to æee biti zlo od onoga koje si mi uèinio što me tjeraš. Ali je on ne htje poslušati. **17** Nego viknu momka koji ga služaše, i reče mu: vodi ovu od mene napolje, i zakljuèaj vrata za njom. **18** A ona imaše na sebi šarenu haljinu, jer take haljine nošahu carske kæeri dok su djevojke. I sluga njegov izvede je napolje, i zakljuèa za njom vrata. **19** Tada Tamara posu se pepelom po glavi

i razdrije šarenu haljinu koju imaše na sebi, i metnu ruku svoju na glavu, i otide vièuæi. **20** A brat njezin Avesalom reèe joj: da nije Amnon brat tvoj bio s tobom? ali, sestro moja, æuti, brat ti je, ne misli o tom. I tako osta Tamara osamljena u kuæi brata svojega Avesaloma. **21** I car David èuvši sve ovo razgnjevi se vrlo. **22** Avesalom pak ne govoraše s Amnonom ni ružno ni lijepo; jer Avesalom mržaše na Amnona što mu osramoti sestraru Tamaru. **23** A poslije dvije godine kad se strizijahu ovce Avesalomove u Val-Asoru, koji je kod Jefrema, on pozva sve sinove careve. **24** I doðe Avesalom k caru i reèe mu: evo, sad se strigu ovce služi tvojemu; neka poðe car i sluge njegove sa slugom svojim. **25** Ali car reèe Avesalomu: nemoj, sine, nemoj da idemo svi, da ti ne budemo na tegotu. I premda navaljivaše, opet ne htje iæi, nego ga blagoslovi. **26** A Avesalom reèe: kad ti neæeš, a ono neka ide s nama Amnon brat moj. A car mu reèe: što da ide s tobom? **27** Ali navalı Avesalomu na nj, te pusti s njim Amnona i sve sinove carske. **28** Tada Avesalom zapovjedi momcima svojim govoreæi: pazite, kad se srce Amnonu razveseli od vina, i ja vam reèem: ubijte Amnona; tada ga ubijte; ne bojte se, jer vam ja zapovijedam, budite slobodni i hrabri. **29** I uèiniše s Amnonom sluge Avesalomove kako im zapovjedi Avesalom. Tada ustaše svi sinovi carevi i pojahaše svak svoju mazgu i pobjegoše. **30** A dokle još bijahu na putu, doðe glas Davidu da je Avesalom pobio sve sinove careve, da nije ostaò od njih nijedan. **31** Tada ustavši car razdrije haljine svoje, i leže na zemlji, i sve sluge njegove koje stajahu oko njega razdriješe haljine svoje. **32** A Jonadav sin Same brata Davidova progovori i reèe: neka ne govori gospodar moj da su pobili svu djecu, careve sinove; poginuo je samo Amnon, jer Avesalom bješe tako naumio od onoga dana kad Amnon osramoti Tamaru sestruru njegovu. **33** Neka dakle car gospodar moj ne misli o tom u srcu svojem govoreæi: svi sinovi carevi pogibioše; jer je samo Amnon poginuo. **34** A Avesalom pobježe. A momak na strazi podiže oèi svoje i ugleda, a to mnogi narod ide k njemu pokraj gore. **35** I Jonadav reèe caru: evo idu sinovi carevi; kao što je kazao sluga tvoj, tako je bilo. **36** I kad izreèe, a to sinovi carevi doðoše, i podigavši glas svoj plakaše; a i car i sve sluge njegove plakaše vrlo. **37** Avesalom pak pobježe i otide k Talmaju sinu Amijudovu caru Gesurskom. A David plakaše za sinom svojim svaki dan. **38** A kad Avesalom utiće i doðe u Gesur, osta onđe tri godine. **39** Potom zaželje car David otiaèi k Avesalomu, jer se utješi za Amnonom što pogibe.

14 A Joav sin Serujin opazi da se srce carevo obratilo k Avesalomu. **2** I posla Joav u Tekuju te dozvu otuda ženu lukavu, pa joj reèe: uèini se kao da si u žalosti, i obuci žalosne haljine, i nemoj se namazati uljem, nego budi kao žena koja odavna žali za mrtvijem. **3** I otidi k caru, i govori mu tako i tako. I nauèi je Joav šta æe govoriti. **4** I kad otide žena Tekujanka k caru da govori, pade nièice na zemlju i pokloni se, i reèe: pomagaj, care! **5** A car joj reèe: što ti je? A ona reèe: udovica sam, umro mi je muž. **6** A imaše sluškinju twoja dva sina, pa se svadiše u polju, a ne bješe nikoga da ih razvadi, te jedan udari drugoga i ubi ga. **7** I gle, sav dom usta na sluškinju twoju govoreæi: daj toga što je ubio brata svojega da ga pogubimo za dušu brata njegova, kojega je ubio, i da istrijebimo našljednika; i tako hoæe da ugase iskru koja mi je ostala, da ne ostave imena mužu mojemu ni ostanaka na zemlji. **8** A car reèe ženi: idi kuæi svojoj, a ja æu narediti za te. **9** A žena Tekujanka reèe caru: care gospodar! neka na me i na dom oca mojega padne krivica, a car i njegov prijesto neka je prav. **10** A car reèe: ko uzgovori na te, dovedi ga k meni, i neæe te se više dotaæi. **11** A ona reèe: neka se opomene car Gospoda Boga svojega, da se ne umnože osvetnici koji ubijaju, i da ne

ubiju sina mojega. A on reèe: tako živ bio Gospod, nijedna dlaka s twojega sina neæe pasti na zemlju. **12** A žena reèe: da kaže sluškinja twoja nešto caru gospodaru. A on reèe: govori. **13** A žena reèe: a zašto si namislio taku stvar narodu Božijemu? jer car kao da je kriv govoreæi tako, jer neæe car da dozove natrag onoga koga je odagnao. **14** Jer æemo doista pomrjeti, i jesmo kao voda koja se prospje na zemlju i više se ne može skupiti; jer mu Bog nije uzeo života, nego je naumio da odagnani ne ostane odagnan od njega. **15** I tako doðoh da kažem ovo caru gospodaru svojemu, jer me narod uplaši; zato reèe sluškinja twoja: da govorim caru, može biti da æe uèiniti car što sluškinja njegova kaže. **16** Jer æe car uslišiti i izbaviti sluškinju svoju iz ruke onoga koji hoæe da istrijebi mene i sina mojega iz našljedstva Božijega. **17** I sluškinja twoja reèe: rijeèe cara gospodara mojega biæe mi utjeha, jer je car gospodar moj kao anđeo Božji, te sluša i dobro i zlo, i Gospod æe Bog tvoj biti s tobom. **18** A car odgovori i reèe ženi: nemoj tajiti od mene što æu te pitati. A žena reèe: neka govori car gospodar moj. **19** Tada car reèe: da nije Joavov posao u svemu tome što èiniš? A žena odgovori i reèe: tako da je živa duša twoja, care gospodaru, ne može se ni nadesno ni nalijevo od svega što kaza car gospodar moj; jer sluga tvoj Joav zapovijedio mi je i nauèio sluškinju twoju sve ovo da govorim. **20** Sluga je tvoj Joav uèinio, te sam ovako izvila besedu svoju; ali je gospodar moj mudar kao anđeo Božji, te zna sve što biva na zemlji. **21** Tada reèe car Joavu: evo, ti si uèinio to, idi, dovedi natrag dijete Avesaloma. **22** Tada pade Joav licem na zemlju, i pokloni se i blagoslovi cara, i reèe Joav: danas vidi sluga tvoj da sam našao milost pred tobom, care gospodaru, kad je car uèinio što mu sluga njegov reèe. **23** Potom se podiže Joav i otide u Gesur, i dovede natrag u Jerusalim Avesaloma. **24** I car reèe: neka ide svojoj kuæi, a lica mojega da ne vidi. I otide Avesalom svojoj kuæi, i ne vidje lica careva. **25** A ne bješe èovjeka tako lijepa kao Avesalom u svem Izraileju, da ga tako hvale; od pete do tjemena ne bješe na njemu mane. **26** I kad bi strigao glavu i imaše obiæaj svake godine strijej je, jer mu bijaše teško mjerio bi kosu s glave svoje, i bivaše je dvjeta sikala carskom mjerom. **27** I rodiše se Avesalomu tri sina i jedna kæi, kojoj bijaše ime Tamara, i ona bijaše lijepa. **28** I Avesalom osta cijele dvije godine u Jerusalimu, a lica careva ne vidi. **29** Tada posla Avesalom po Joava da ga pošlje k caru; ali on ne htje doæi k njemu; i posla opet drugi put, ali on ne htje doæi. **30** Tada reèe slugama svojim: vidite li njivu Joavovu pored moje? na njoj je jeèam; idite i upalite je. I upališe sluge Avesalomove onu njivu. **31** Tada se podiže Joav, i doðe k Avesalomu u kuæu, i reèe mu: zašto sluge twoje upališe moju njivu? **32** Avesalom reèe Joavu: eto slao sam k tebi govoreæi: hodi ovamo da te pošlijem k caru da mu kažeš: zašto sam došao iz Gesura? bolje bi bilo da sam još onđe. Zato da vidiš lice carevo; ako li ima kaka krivica na meni, neka me pogubi. **33** I otide Joav k caru, i kaza mu. I dozva Avesalomu; a on došavši k caru pokloni se licem do zemlje pred carem, i car cijelova Avesaloma.

15 A poslije toga nabavi sebi Avesalom kola i konja i pedeset ljudi, koji trèahu pred njim. **2** I ustajaše rano Avesalom, i stajaše kraj puta kod vrata; i ko god imaše parnicu i iðaše caru na sud, Avesalom ga dozivaše k sebi i govoraše: iz koga si grada? A kad bi onaj odgovorio: sluga je tvoj iz toga i toga plemena Izraileva, **3** Tada bi mu rekao Avesalom: vidiš, twoja je stvar dobra i pravedna, ali te nema ko saslušati kod cara. **4** Još govoraše Avesalom: kad bih ja bio postavljen da sudim u zemlji! da svaki k meni dolazi koji ima posla na sudu, ja bih mu dao pravicu. **5** I kad bi mu ko pristupio da mu se pokloni, on bi pružio ruku svoju, te bi ga uhvatio i poljubio. **6** Tako èinjaje Avesalom sa svakim Izrailejem,

koji dolažaše na sud k caru; i Avesalom primamljivaše srca ljudi Izrailjaca. 7 A kad prođe èetrdeset godina, reèe Avesalom caru: da otidem u Hevron da izvršim zavjet koji sam zavjetovao Gospodu. 8 Jer kad sjeðah u Gesur u Siriji, uèini zavjet sluga tvoj rekavši: ako me Gospod odvede natrag u Jerusalim, poslužieu Gospodu. 9 A car mu reèe: idi s mirom. I on se podiže i otide u Hevron. 10 I razasla Avesalom po svijem plemenima Izrailjevim uhode poruèivši: kad èuvejte trube da zatrube, recite: zacari se Avesalom u Hevronu. 11 A s Avesalomom otide dvjesta ljudi iz Jerusalima pozvanjih; ali otidoše u prostoti svojoj ne znajući ništa. 12 A Avesalom posla i po Ahitofel Gilonjaninu, savjetnika Davidova, da dođe iz grada svojega Gilona, kad prinošaše žrtve. I buna posta jaka, i narod se sve više stječaše k Avesalomu. 13 Tada dođe glasnik k Davidu i reèe: srce Izraelju prista za Avesalomom. 14 A David reèe svijem slugama svojim koje bijahu s njim u Jerusalimu: ustajte, da bježimo; inaèemo uteæi od Avesaloma; brže pohitajte, da ne pohta on i ne stigne nas i obori na nas zlo, i grada ne okrene pod maè. 15 A sluge careve rekoše caru: što je god volja caru gospodaru našemu, evo sluga tvojih. 16 I otide car pješice i sav dom njegov; samo deset žena inoèa ostavi car da mu èuvaju kuæu. 17 I kad otide car i sav narod pješice, ustaviše se na jednom mjestu podaleko. 18 A sve sluge njegove iðahu uza nj, i svi Hereteji i svi Feleteji; i svi Geteji, šest stotina ljudi, koji bijahu došli pješke iz Gata, iðahu pred carem. 19 I reèe car Itaj Getejinu: što i ti ideš s nama? Vrati se i ostani kod cara; jer si stranac i opet aèeš uteæi u svoje mjesto. 20 Juèe si došao, pa zar danas da te kreæem da se potucaš s nama? Ja æu iæi kuda mogu, a ti se vrati i odvedi natrag braæu svoju. Neka milost i vjera bude s tobom. 21 A Itaj odgovori caru i reèe: tako živ da je Gospod i tako da je živ car gospodar moj, gdje bude car gospodar moj, bilo na smrt ili na život, ondje æe biti i sluga tvoj. 22 Tada reèe David Itaju: a ti hodi. I tako pođe Itaj Getejin sa svijem ljudima svojim i svom djecom što bijahu s njim. 23 I sva zemlja plakaše iza glasa i sav narod prelažaše. I tako car prijeđe preko potoka Kedrona, i sav narod prijeđe iðući k pustinji. 24 A gle i Sadok bijaše ondje i svi Leviti s njim noseæi kovèeg zavjetu Božjeg; i spustiše kovèeg Božji, a poðe i Avijatar, dokle sav narod izide iz grada. 25 I reèe car Sadoku: nosi kovèeg Božji natrag u grad; ako naðem milost pred Gospodom, on æe me dovesti natrag, i daæe mi da opet vidim njega i dom njegov. 26 Ako li ovako reèe: nijesi mi mio; evo me, neka uèini sa mnom što mu bude volja. 27 Još reèe car Sadoku svešteniku: nijesi li ti vidjelac? vrati se u grad s mirom, i Ahimas sin tvoj i Jonatan sin Avijatarov, dva sina vaša s vama. 28 Vidite, ja æu se zabaviti u polju u pustinji dokle ne doðe od vas glasnik da mi javi. 29 I tako Sadok i Avijatar odnesoše kovèeg Božji natrag u Jerusalim, i ostaše onđe. 30 A David iðaše uz goru Maslinsku, i iduæi plakaše, i pokrivene glave i bos iðaše; tako i sav narod, koji bješe s njim, svaki pokrivene glave iðaše, i iduæi plakaše. 31 Tada javiše Davidu i rekoše mu: Ahitofel je meðu onima koji se pobuniše s Avesalomom. A David reèe: razbij namjeru Ahitofelovu, Gospode! 32 I kad David doðe navrh gore, gdje se šeæaše pokloniti Bogu, gle, srete ga Husaj Arhijanin razdrte haljine i glave posute prahom. 33 I reèe mu David: ako poðeš sa mnom biæeš mi na tegotu. 34 Ali da se vratiš u grad i reèeš Avesalomu: biæeu tvoj sluga, care! bio sam dugo sluga tvome ocu, a sada æu tako biti tebi sluga; razbiæeš mi namjeru Ahitofelovu. 35 I sveštenici Sadok i Avijatar neæe li biti s tobom? Što god èuješ iz kuæe careve, dokaži Sadoku i Avijatatu sveštenicima. 36 Eto, ondje su s njima dva sina njihova, Ahimas Sadokov i Jonatan Avijatarov, po njima mi javljajte što god doèujete. 37 I otide u grad Husaj prijatelj Davidov, i Avesalom doðe u Jerusalim.

16 A kad David prijeđe malo preko vrha, gle, Siva, momak Mefivostejev, srete ga, sa dva magarca natovarena, na kojima bješe dvjesta hlijeba i sto grozova suhih i sto gruda smokava i mijeh vina. 2 I reèe car Sivi: šta æe ti to? A Siva mu reèe: magarcu su za èeljad carevu, da jašu, a hlijebovi i voæe da jedu momci, a vino da piye ko se umori u pustinji. 3 A car mu reèe: a gdje je sin tvoga gospodara? Reèe Siva caru: eno ga, ostao je u Jerusalimu, jer reèe: danas æe mi dom Izraeljev vratiti carstvo oca mojega. 4 Tada reèe car Sivi: evo, tvoje je sve što je bilo Mefivostejevo. A Siva reèe: klanjam ti se, da naðem milost pred tobom, care gospodaru! 5 I doðe car David do Vaurima; a gle, izide odane jedan od roda doma Saulova, po imenu Simej, sin Girin, i iduæi psovaše. 6 I bacaje se kamenjem na Davida i na sluge cara Davida, kojemu i s desne i s lijeve strane bijaše sav narod i svi junaci. 7 A Simej ovako govoraše psujuæi: odlazi, odlazi, krvopija i zlikové! 8 Obrati Gospod na tebe sve krvi doma Saulova, na èije si se mjesto zacario, i predade Gospod carstvo u ruke Avesalomu sinu tvojemu; eto te sada u tvom zlu, jer si krvopija. 9 Tada reèe caru Avisaj sin Serujin: zašto da psuje ovaj mrtvi pas cara gospodara mojega? Idem da mu skinem glavu. 10 Ali car reèe: šta je vama do mene, sinovi Serujini? neka psuje; jer mu je Gospod rekao: psuj Davida. Pa ko smije kazati: zašto tako èiniš? 11 Još reèe David Avisaju i svijem slugama svojim: eto, moj sin, koji je izasao od bedara mojih, traži dušu moju, a kako neæe ovaj sin Venijaminov? Ostavite ga neka psuje, jer mu je Gospod zapovedio. 12 Da ako Gospod pogleda na nevolju moju, i vrati mi Gospod dobro za psovku njegovu današnju. 13 I tako David sa svojim ljudima iðaše svojim putem; a Simej iðaše pokraj gore prema njemu jednako psujuæi i bacajuæi se kamenjem na nj, i podižuæi prah. 14 I doðe car i sav narod što bijaše s njim, umorni, i odmoriše se ondje. 15 A Avesalom i sav narod Izraeljev doðoše u Jerusalim, i Ahitofel s njim. 16 A kad Husaj Arhijanin prijatelj Davidov dođe k Avesalomu, reèe Husaj Avesalomu: da živi car! da živi car! 17 A Avesalom reèe Husaju: taku li je ljubav tvoja prema prijatelju tvjemu? zašto nijesi otisao s prijateljem svojim? 18 A Husaj reèe Avesalomu: ne; nego koga je izabroa Gospod i ovaj narod i svi Izraeljci, njegov æu biti i kod njega æu ostatni. 19 Svrh toga, kome bih služio? eda li ne sinu njegovu? kako sam služio ocu tvojemu, tako æu i tebi. 20 A Avesalom reèe Ahitofelu: svjetuj šta æemo èiniti. 21 A Ahitofel reèe Avesalomu: lezi s inoèama oca svojega, koje je ostavio da mu èuvaju kuæu, pa kad èuve sav Izraelj kako si se omrazio s ocem svojim, osiliæe ruka svjema koji su s tobom. 22 Tada razapeše Avesalomu šator na krovu, i Avesalom leže s inoèama oca svojega na vidiku svemu Izraelju. 23 I svjet koji davaše Ahitofel u ono vrijeme bijaše kao da bi ko Boga upitao; taki bijaše svaki svjet Ahitofelov i u Davida i u Avesalomu.

17 Još reèe Ahitofel Avesalomu: da odaberem dvanaest tisuæa ljudi, pa da idem i tjeram Davida noæas. 2 Pa æu ga stignuti dok je umoran i iznemoglijeh ruku; i uplašiuæ ga, te æe pobjeæi sav narod što je s njim, pa æe ubiti cara samoga. 3 I obratišuæi sav narod k tebi; jer za onijem koga tražiš stoji da se svi vrate k tebi; tada æe se sav narod umiriti. 4 I to se uèini dobro Avesalomu i svijem starješinama Izraeljevijem. 5 Ali reèe Avesalom: dozovite i Husaja Arhijaninu da èujemo što æe i on reæi. 6 A kad doðe Husaj k Avesalomu, reèe mu Avesalom govoreæi: tako i tako reèe Ahitofel; hoæemo li èiniti kako on reèe ili neæemo? kaži ti. 7 A Husaj reèe Avesalomu: nije dobar svjet što je sada svjetovao Ahitofel. 8 Još reèe Husaj: ti znaš oca svojega i ljudi njegove da su hrabri i da su ljuta srca kao medvjedica kad joj otmu medvjediæe u polju; svrh toga, tvoj je otac ratnik, neæe noæiti s narodom. 9 Gle, on se sada sakrio u kaku jamu ili na drugo kako mjesto. Pa ako u prvi mah koji od

ovijeh poginu, ko god èuve svaki æee reæi: pobijen je narod koji prista za Avesalomom. **10** A tada æee najhrabriji, u kojih je srce kao srce lavovo, klonuti. Jer sav Izrailj zna da je tvoj otac junak i da su hrabri koji su s njim. **11** Zato ja svjetujem da skupiš k sebi sve Izrailce od Dana do Virsaveje da ih bude kao pijeska na moru, pa ti glavom idu u boj. **12** Tada æemo poæi na nj, gdje bi se god nalazio, i napaææemo na nj kao što rosa pada na zemlju, da mu ne ostane nijedan od svijeh ljudi što su s njim. **13** Ako li uteèe u grad, sav narod Izraelski neka donese uža pod onaj grad, pa æemo ga svuæei u potok, da se ni kamen ne naðe onđe. **14** Tada reèe Avesalom i svi Izraelci: bolji je svjet Husaja Arhijanina nego svjet Ahitofelov. Jer Gospod bješe naredio da se razbije svjet Ahitofelov, koji bješe bolji, da bi Gospod navukao zlo na Avesaloma. **15** Potom reèe Husaj sveštenicima Sadoku i Avijaturu: tako i tako svjetova Ahitofel Avesalomu i starješine Izrailjeve, a ja svjetovah tako i tako. **16** Nego brže pošljite, te javite Davidu i recite: nemoj noæas noæiti u polju u pustinji, nego prijeði prije, da ne bude proždrt car i sav narod što je s njim. **17** A Jonatan i Ahimas stajahu kod studenca Rogila, i doðe jedna sluškinja i kaza im, da bi otisli te javili caru Davidu; jer se ne smijahu pokazati ni uæi u grad. **18** Ali ih vidje jedan momak, te kaza Avesalomu; a oni obojica brže otidoše, i doðoše u Vaurim u kuæeu jednoga èovjeka, koji imaše na dvoru studenac, te se spustiše u nj. **19** I žena uze i razastrije ponjavu povrh studenca, i povrh nje razasu prekrupu. I tako se ne dozna. **20** Jer doðoše sluge Avesalomove k onoj ženi u kuæeu, i rekoše joj: gdje je Ahimas i Jonatan? A žena im reèe: otidoše preko potoka. Tako traživši i ne našavši vratise se u Jerusalim. **21** A kad otidoše, oni izljezoše iz studenca, i otidoše te javiše caru Davidu, i rekoše mu: ustanite i prijeðite brže preko vode; jer je tako i tako svjetovao Ahitofel na vas. **22** Tada usta David i sav narod što bijaše s njim, i prijeðoše preko Jordana prije zore, ne osta nijedan da ne prijeðe preko Jordana. **23** Ahitofel pak videæi gdje se ne uèini kako on svjetova, oseđa svojega magarca, pa se podiže i otide kuæei svojoj, u svoj grad, i narediši za svoju kuæu objesi se te umrije, i bi pogrebren u grobu oca svojega. **24** A David doðe u Mahanajim; Avesalom pak prijeðe preko Jordana i sav Izrailj što bješe s njim. **25** I postavi Avesalom Amasu nad vojskom, na mjesto Joavovo; a Amasa bješe sin nekoga èovjeka po imenu Ite Izraelca, koji obleža Avigeju kær Nasovu, sestru Seruje matere Joavove. **26** I stade u oko Izrailj s Avesalomom u zemlji Galadovo. **27** A kad doðe David u Mahanajim, Sovije sin Nasov iz Rave sinova Amonovijeh i Maher sin Amilov iz Lodevara i Varzelaj od Galada iz Rogelima. **28** Donesoše postelje i èaša i sudova zemljanih i pšenice i jeðema i brašna i prekrupe i boba i leæa i prženijeh zrna, **29** I meda i masla i ovaca i sira kravljega; donesoše Davidu i narodu što bješe s njim da jedu. Jer govorahu: narod je gladan i umoran i žedan u toj pustinji.

18 I prebroji David narod što bijaše s njim, i postavi im tisuæenike i stotinike. **2** I predade David treæinu naroda Joavu, i treæinu Avisaju sinu Serujinu bratu Joavovu, i treæinu Itaju Getejinu. Pa onda reèe car narodu: i ja æu iæi s vama. **3** Ali narod reèe: nemoj ti iæi; jer i da pobegnemo, neæe mariti za to; ili da nas pola izgine, neæe mariti za to; jer si ti sam kao nas deset tisuæa, zato je bolje da nam iz grada pomažeš. **4** A car im reèe: što vam se èini da je dobro uèiniæu. I car stade kod vrata, i sav narod izlažaše po sto i po tisuæu. **5** I zapovjedi car Joavu i Avisaju i Itaju, i reèe: èuvajte mi dijete Avesaloma. I sav narod èu kako car zapovjedi svijem vojvodama za Avesalomu. **6** I tako izide narod u polje pred Izrailja, i zametnu se boj u šumi Jefremovoj. **7** Ondje razbiše narod Izraeljev sluge Davidove, i mnogo izgibe onđe u onaj dan, dvadeset tisuæa. **8** Jer se boj raširi po svoj zemlji, i više proždrje

naroda u onaj dan i šuma nego što proždrje maè. **9** A Avesalom se sukobi sa slugama Davidovijem, i Avesalom jahaše na mazgi, i mazga naïde pod granat veliki hrast, te on zape glavom za hrast i osta viseæi između neba i zemlje, a mazga ispod njega otreà. **10** Vidjeviš to jedan èovjek javi Joavu, i reèe: gle, vidjeh Avesaloma gdje visi o hrastu. **11** A Joav reèe èovjeku koji mu to kaza: gle, vidje, pa zašto ga ne ubi i ne svali ga na zemlju? Ja bih ti dao deset sikala srebra i jedan pojas. **12** A èovjek reèe Joavu: da mi je u rukama izmjerenog tisuæa sikala srebra, ne bih digao ruke svoje na sina careva; jer smo èuli kako je car zapovjedio tebi i Avisaju i Itaju govorareæi: èuvajte mi svi dijete Avesaloma. **13** Ili da sam uèinio nevjeru na svoju dušu, ništa se ne može od cara zatajiti, i ti bi sam ustao na me. **14** A Joav reèe: neæu ja dangubiti s tobom. Pa uzev tri strijele u ruku, zastrijeli ih u srce Avesalomu, jošte živu o hrastu. **15** Potom opkolile Avesaloma deset momaka, koji nošahu oružje Joavu, i biše ga i ubiše. **16** Tada Joav zatrubi u trubu, i narod presta goniti Izrailja, jer Joav ustavi narod. **17** I uzeše Avesaloma i bacise u šumi u veliku jamu, i nabacaše na nj vrlo veliku gomilu kamenja; a Izraelci svi pobjegoše svaki k svome šatoru. **18** Avesalom pak bješe podigao sebi spomenik za života u dolini carskoj; jer govorareæi: nemam sina, da se saèuva spomen imenu mojemu. I nazva onaj spomenik svojim imenom, koji se zove mjesto Avesalomovo dana današnjeg dana. **19** Tada reèe Ahimas sin Sadokov: da otreim da odnesem glas caru, da ga je Gospod izbavio iz ruku neprijatelja njegovijeh. **20** A Joav mu reèe: nemoj danas biti glasnici, nego æeæ javiti drugi dan; a danas nemoj nositi glasa, jer je sin carev poginuo. **21** Zatijem reèe Joav Husiju: idi, javi caru što si vidio. I pokloni se Husije Joavu, i otreà. **22** A Ahimas sin Sadokov opet reèe Joavu: što mu drago, da tréim i ja za Husijem. Reèe Joav: što bi tréao, sine, kad nemaš dobra glasa? **23** Opet reèe: što mu drago, da tréim. Odgovori mu: a ti tréi. I otreà Ahimas preèim putem, i preteèe Husiju. **24** A David sjedaše meðu dvojim vratima, i stražar izide na krov od vrata, na zid, i podigavši oèi svoje ugleda, a to jedan èovjek tréi. **25** Pa povika stražar i javi caru. A car reèe: ako je jedan, glas nosi. I onaj iðaše sve bliže. **26** Potom ugleda stražar drugoga èovjeka gdje tréi. I povika stražar k vrataru i reèe: evo još jedan, tréi sam. A car reèe: i on nosi glas. **27** I reèe stražar: trk prvoga èini mi se kao da je trk Ahimasa sina Sadokova. Reèe car: dobar je èovjek, i ide s dobrijem glasom. **28** Tada povika Ahimas i reèe caru: sretno! I pokloni se caru licem do zemlje, i reèe: da je blagosloven Gospod Bog twoj, koji predade ljude koji podigoše ruke svoje na cara gospodara mojega. **29** A car mu reèe: je li zdravo dijete Avesalom? Odgovori Ahimas: video sam veliku vrevu, kad Joav posla slugu careva i mene slugu tvojega, ali ne znam šta bješe. **30** A car mu reèe: ukloni se, i stani tamo. I on se ukloni, i stade. **31** Tada, gle, doðe Husije i reèe: glas caru i gospodaru mojemu da te je Gospod izbavio danas iz ruku svijeh koji ustaše na te. **32** A car reèe Husiju: je li zdravo dijete Avesalom? A Husije reèe: neka neprijatelji gospodara mojega cara i koji god ustaju na te zla radi, neka proðu kao to dijete. **33** Tada se car sneveseli, i pope se u gornju klijet nad vratima, i stade plakati, a iduæi govorareæi: sine moj Avesalome, sine moj, sine moj Avesalome! kamo da sam ja umro mjesto tebe! Avesalome sine moj, sine moj!

19 I javiše Joavu: evo car plaæe i tuži za Avesalomom. **2** I pobjeda onoga dana pretvori se u žalost svemu narodu, jer narod èu u onaj dan i gdje govore: žali car sina svojega. **3** I narod se u onaj dan krijaše ulazeæi u grad kao što se krije narod koji se stidi kad pobegne iz boja. **4** A car pokri lice svoje, i vikaše iza glasa: sine moj Avesalome! Avesalome sine moj, sine moj! **5** Tada uðe Joav k caru u kuæeu, i reèe: posramio si danas sve sluge svoje, koje ti danas dušu saèuvaše, i sinovima tvojim i kærima

tvojim i ženama tvojim i inoèama tvojim. 6 Jer ljubiš one koji mrze na te, a mrziš na one koji te ljube; jer si pokazao danas da ne mariš za vojvode i za sluge; i vidim danas da bi ti milo bilo da je Avesalom živ a mi svi da smo izginuli. 7 Zato ustani sada, i izidi i progovori lijeppo slugama svojim; jer zaklinjem se Gospodom, ako ne izides, neæe nijedan ostati kod tebe ovu noæ, i to æe biti gore po te negoli sva zla koja su te snalazila od mladosti tvoje do sada. 8 Tada usta car, i sjede na vratima; i kazaše svemu narodu govoreæi: evo, sjedi car na vratima. I doðe sav narod pred cara. Ali Izrailejci bjeju pobjegli, svak u svoj šator. 9 I sav se narod svaðaše među sobom po svijem plemenima Izrailevima govoreæi: car nas je izbavio iz ruku neprijatelja naših, i izbavio nas je iz ruku Filistejskih; a sada je pobjegao iz zemlje od Avesaloma. 10 Avesalam pak, kojega pomazasmo za cara nad sobom, pogibe u boju. Sada dakle zašto oklijevate te ne dovedete natrag cara? 11 Tato car David posla k Sadoku i Avijaturu sveštenicima i poruèi: gorovite starješinama Judinjem i recite: zašto vi da budete posljednji koji æe cara natrag dovesti u kuæu njegovu? Jer govor svega Izraileja doðe do cara u kuæu njegovu. 12 Vi ste moja braæea, vi ste kost moja i tijelo moje. Zašto biste dakle bili pošljednji koji æe natrag dovesti cara? 13 Recite i Amasi: nijesi li kost moja i tijelo moje? Bog neka mi uèini tako i tako neka doda, ako mi ne budeš vojvoda dok si živ na mjesto Joava. 14 I skloni srca svijeh ljudi od roda Judina kao jednoga èovjeka, te poslaše k caru govoreæi: vratи se sa svijem slugama svojim. 15 I tako se car vrati, i doðe do Jordana; a Juda doðe do Galgalu da srete cara i da ga prevede preko Jordana. 16 Pohitje i Simej sin Girin od Venijamina, koji bijaše iz Vaurima, i siðe s ljudima roda Judina na susret caru Davidu; 17 i tisuæa ljudi bješe s njim od roda Venijaminova; takoðer i Siva sluga doma Saulova s petnaest sinova svojih i dvadeset sluga svojih; i prijeðoše preko Jordana pred cara. 18 Preturiše i laðu da prevezu èeljad carevu i da uèine što bi mu bilo ugodno. A Simej sin Girin pade pred carem, kad šæaše da prijeðe preko Jordana, 19 i reèe caru: ne primi mi bezakonja, gospodaru moju, i ne pominiš pakosti koju je uèinio sluga tvoj u onaj dan kad je car gospodar moj izašao iz Jerusalima; neka car ne misli o tom. 20 Jer sluga tvoj vidi da je zgriješio; i evo došao sam danas prvi iz svega doma Josifova da sretem cara gospodara svojega. 21 Ali odgovori Avisaju sin Seruijin i reèe: eda li toga radi neæeš poginuti Simej što je psovao pomazanika Gospodnjega? 22 A David reèe: šta je vama do mene, sinovi Serujini, te ste mi danas protivnici? zar æe danas poginuti ko u Izraileju? jer zar ne znam da sam danas postao car nad Izrailejem? 23 I reèe car Simeju: neæeš poginuti. I zakle mu se car. 24 Tako i Mefivostej sin Saulov doðe caru na susret; on pak ne opri nogu svojih, niti brade svoje oœešja, ni opri haljine svoje od onoga dana kad otide car do dana kad se vratи s mirom. 25 I srete caru kad se vraæaše u Jerusalim; i reèe mu car: zašto ne poðe sa mnom, Mefivosteu? 26 A on reèe: caru gospodaru moju, prevari me sluga moj; jer sluga tvoj reèe: osedlaeù sebi magaraca i uzjahaæu ga i poæi æeu s carem; jer je hrom sluga tvoj. 27 I on opade slugu tvojega kod gospodara mojega cara; ali je car gospodar moj kao anđeo Božji; zato èini što ti je drago. 28 Jer sav dom oca mojega bijahu ljudi koji zasljušiše smrt pred carem gospodarem mojim, a ti posadi slugu svojega među one koji jedu za stolom tvojim. Pa kakvo imam još pravo, i kako se mogu još tužiti caru? 29 A car mu reèe: šta bi mi više govorio? kazao sam: ti i Siva podijelite njivu. 30 A Mefivostej reèe caru: neka uzme sve, kad se car gospodar moj vratio na miru u dom svoj. 31 I Varzelaj od Galada doðe iz Rogelima, i poðe s carem preko Jordana da ga prati preko Jordana. 32 A bješe Varzelaj vrlo star, bješe mu osamdeset godina, i hranaše cara dok bijaše u Mahanajimu, jer bješe vrlo bogat èovjek. 33 I reèe car Varzelaju: hajde sa mnom;

ja æeu te hraniš kod sebe u Jerusalimu. 34 Ali Varzelaj reèe caru: koliko ima vijeka mojega, da idem s carem u Jerusalim? 35 Ima mi danas osamdeset godina; mogu li raspoznavati dobro i zlo? može li sluga tvoj kusom razlikovati što æe jesti i što æe pitи? mogu li jošte slušati glas pjevaèima i pjevaèicama? i zašto bi sluga tvoj još bio na tegotu caru gospodaru mojemu? 36 Malo æe proæi sluga tvoj preko Jordana s carem; a zašto bi mi car tako naplatio? 37 Neka se sluga tvoj vrati, da umrem u svom gradu kod groba oca svojega i matere svoje. Nego evo, sluga tvoj Himam neka ide s carem gospodarem mojim, uèini njemu što ti bude drago. 38 A car reèe: neka ide sa mnom Himam; ja æeu mu uèiniti što bude tebi drago, i što god zaistaš u mene, sve æeu ti uèiniti. 39 I kad prijeðe sav narod preko Jordana i car prijeðe, cjelova car Varzelaja i blagoslov ga, i on se vrati u mjesto svoje. 40 Otuda car otide u Galgal, i Himam otide s njim. I takо sav narod Judin doprati cara, i polovina naroda Izraileva. 41 A gle, svi ljudi Izrailejci doðoše k caru i rekoše mu: zašto te ukradoše braæea naša, ljudi Judini, i prevedoše preko Jordana cara i dom njegov i sve ljudi Davidove s njim? 42 A svi ljudi od Jude odgovorile ljudima od Izraileja: jer je car nama rod; pa što se srdite toga radi? jesmo li što pojeli caru? je li nas darom darivao? 43 Tada odgovorile ljudi od Izraileja ljudima od Jude, i rekoše: mi imamo deset dijelova u cara, i Davidu smo više nego vi; zašto dakle ne mariste za nas? nijesmo li mi prvi gorovili da dovedemo natrag cara svojega? Ali besjeda ljudi od Jude bješe tvrda od besjede ljudi od Izraileja.

20 A ondje se desi nevaljao èovjek, po imenu Seva sin Vihrijev, od Venijamina. On zatrubi u trubu i reèe: mi nemamo dijela s Davidom, ni našljedstva sa sinom Jesejevijem; svak u svoj šator, o Izraileju! 2 Tako svi Izrailejci otstupiše od Davida i otidoše za Sevom sinom Vihrijevom; ljudi pak od Jude držaše se cara svojega i otpriše ga od Jordana do Jerusalima. 3 A kad car David doðe u kuæu svoju u Jerusalim, uze car deset žena inoëa, koje bješe ostavio da mu èuvaju kuæu, i metnu ih u zatvor, gdje ih hranaše ali ne lijegaše s njima, nego ostaše zatvorene do smrti svoje i življahu kao udovice. 4 Potom reèe car Amasi: sazovi mi ljude od Jude do tri dana, i naði se i ti ovdje. 5 I otide Amasa da sazove narod Judin; ali se zabavi preko roka koji mu bješe određen. 6 A David reèe Avisaju: sad æee nam Seva sin Vihrijev einiti gore nego Avesalom. Nego uzmi sluge gospodara svojega, i goni ga da ne naðe za se koji tvrd grad i ne umakne nam iz oèiju. 7 Tako izidoše za njim ljudi Joavovi, i Hereteti i Feleteji i svi junaci, izidoše iz Jerusalima da gone Sevu sina Vihrijeva. 8 I kad bijahu kod velikoga kamena u Gavaonu, srete ih Amasa. A Joav bijaše opasan preko haljine koju imaše na sebi, i ozgo bijaše pripasao maè u bedricu u koricama. I kad poðe, maè mu ispadne. 9 Tada reèe Joav Amasi: jesli li zdravo, brate? I dohvati se Joav desnom rukom svojom brade Amasi da ga cijeluje. 10 A Amasa ne uzimaše na um maèa, koji bijaše Joav u ruci; a on ga udari njim pod peto rebro, i prosu mu crijeva na zemlju, te od jednoga udarca umrije. Potom Joav i Avisaj brat njegov otidoše u potjeru za Sevom sinom Vihrijevom. 11 A jedan od momaka Joavovih stade kod njega i reèe: ko ljubi Joava i ko je Davidov, za Joavom! 12 A Amasa se valjaše u svojoj krvi nasred puta. I videæi onaj èovjek gdje se ustavlja sav narod odvuje Amasu s puta u polje i baci haljinu na nj, kad vidje gdje se ustavlja svaki ko naiðe na nj. 13 I kad bi uklonjen s puta proðoše svi za Joavom da tjeraju Sevu sina Vihrijeva. 14 I on proðe kroz sva plemena Izraileva do Avela i do Vetmahe sa svijem Viranima, koji se okupiše te iðahu za njim. 15 I došavši opkoliše ga u Avel-Vet-Masi, i skopaše opkop oko grada tako da stajahu pred zidom; i sav narod što bješe s Joavom navaljivaše da obori zid. 16 Tada viknu jedna mudra žena iz grada:

èujte, èujte! Kažite Joavu: pristupi ovamo da govorim s tobom. **17** A kad on pristupi k njoj, reèe žena: jesli ti li joav? A on reèe: jesam. A ona reèe: poslušaj rijeèi sluškinje svoje. A on reèe: da èuem. **18** A ona reèe govoreæi: od starine se govor: valja pitati u Avelu. I tako se izvršivæe. **19** Ja sam jedan od mirnijeh i vjernijeh gradova u Izraelju, a ti hoæeš da zatreš grad, i to majku u Izraelju. Zašto hoæeš da proždres naæjedstvo Gospodnje? **20** A Joav odgovori i reèe: saèuvaj Bože! saèuvaj Bože! ne æeu da proždrem ni da raskopam. **21** Nije tako; nego jedan iz gore Jefremove, po imenu Seva sin Vihrijev, podigao je ruku svoju na cara Davida; dajte samo njega, pa æeu otiaæ od grada. A žena reèe Joavu: evo, glava njegova bacæe ti se preko zida. **22** I žena otide k svemu narodu s mudroæu svojom; i otsjokoše glavu Sevi sinu Vihrijevu, i baciše je Joavu. A on zatrubi u trubu, te se razidoše od grada svak u svoj šator. A Joav se vrati u Jerusalim k caru. **23** A bijaše Joav nad svom vojskom Izrailjevom; a Venaja sin Jodajev bijaše nad Heretejima i Feletejima; **24** A Adoram bješe nad dancima; a Josafat sin Ahiludov bješe pametar; **25** Seja pisar; a Sadok i Avijatar sveštenici. **26** I Ira Jairanin bješe knez Davidu.

21 I bi glad za vremena Davidova tri godine zasopce. I David potraæi lice Gospodnje; a Gospod mu reèe: to je sa Saula i s doma njegova krvnièkoga, što pogubi Gavaonjane. **2** Tada car sazva Gavaonjane i govorim im. A Gavaonjani ne bjehu od sinova Izrailjevih, nego ostatak od Amoreja, kojima se bjehu zakleli sinovi Izrailjevi, ali Saul gledaše da ih pobije revnujuæi za sinove Izrailjeve i Judine. **3** I reèe David Gavaonjanima: Šta da vam uèini i èim da vas namirimo, da blagoslovite dostopanje Gospodnje? **4** A Gavaonjani mu rekoše: ne tražimo ni srebra ni zlata od Saula ili od doma njegova, niti da se ko pogubi u Izraelju. A on reèe: Šta dakle velite da vam uèini? **5** Tada rekoše caru: ko nas je potro i radio da nas istrijebi, da nas ne bude nigrđe u meðama Izrailjevjem, **6** Od njegovih sinova neka nam se da sedam ljudi da ih objesimo Gospodu u Gavaji Saula izbranika Gospodnjega. I reèe car: ja æeu dati. **7** Ali car poštjede Mefivosteja sina Jonatana sina Saulova radi zakletve Gospodnje, koja bi meðu njima, meðu Davidom i Jonatanom sinom Saulovijem. **8** I uze car dva sina Resfe kæeri Ajine, koje rodi Saulu, Armonija i Mefivosteja, i pet sinova Mihaele kæeri Saulove, koje rodi Adrilu sinu Varzelaja Meolaæanina. **9** I dade ih u ruke Gavaonjanima, a oni ih objesiše na gori pred Gospodom; i sva sedmorica pogiboše zajedno; a biše ubijeni prijevih dana žetve, u poèetku jeæmene žetve. **10** A Resfa kæi Ajina uze vreæu, i prostrije po stijeni u poèetku žetve dokle ne pade na njih dažd s neba, i ne dadijaše pticama nebeskim da padaju na njih danju ni zvjerima poljskim noæeu. **11** I javiše Davidu šta uèini Resfa kæi Ajina, inoæa Saulova. **12** I David otide te uze kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova od graðana u Javisu Galadovu, koji ih bijahu ukrali s ulice Vet-Sanske, gdje ih objesiše Filisteji kad ubiše Filisteji Saula na Gelviji. **13** I odnese odande kosti Saulove i kosti Jonatana sina njegova, pa skupiše i kosti objeæenijeh. **14** I pogreboše ih s kostima Saulovijem i Jonatana sina njegova u zemlji Venijaminovoj u Sili u grobu Kisa oca njegova, i uèiniše sve kako zapovjedi car. Tako se poslije toga umilostivi Gospod zemlji. **15** I nasto opet rat izmeðu Filisteja i Izraelja, i David otide sa slugama svojim, i biše se s Filistejima tako da David susta. **16** Tada Jesvi-Venov, koji bješe od sinova Rafajevih, i u kopiju mu bješe trista sikala mjeđi, i imaje novo oružje, šæaše da ubije Davida. **17** Ali mu pomože Avisaj sin Seruijin, i udari Filistejina i ubi ga. Tada se zakleše ljudi Davidovi rekavši mu: neæeš više iæi s nama u boj da ne ugasiš vidjela Izraeljeva. **18** Poslije toga nasto opet rat s Filistejima u Govu; i tada Sivehaj Husaæanin ubi Safa, koji bijaše od sinova Rafajevih. **19** I opet nasto drugi rat u Govu s Filistejima; i tada Elhanan sin Jare-

Oregimov Vitlejemac ubi brata Golijata Getejina, kojemu kopilaæa bješe kao vratilo. **20** I opet nasto rat u Gatu, gdje bijaše jedan èovjek vrlo visok, koji imaje po šest prsta na rukama i na nogama, svega dvadeset i èetiri, i on bijaše takoðer roda Rafajeva. **21** I ružaše Izraelja, te ga ubi Jonatan sin Same brata Davidova. **22** Ta èetvorica bijahu sinovi istoga Rafaja iz Gata, i pogibioše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovih.

22 I izgovori David rijeèi ove pjesme, kad ga izbavi Gospod iz ruku svih neprijatelja njegovih i iz ruke Saulove; **2** I reèe: Gospod je moja stijena i grad moj i izbavitelj moj. **3** Bog je stijena moja, u njega æu se uzdati, štit moj i rog spasenja mojega, zaklon moj i utoèište moje, spasitelj moj, koji me izbavlja od sile. **4** Prizivljem Gospoda, kojega valja hvaliti, i oprashtam se neprijatelja svojih. **5** Jer obuzeše me smrtni bolovi, potoci nevaljalijeh ljudi uplašiše me. **6** Bolovi grobni opkolili me, stegoše me zamke smrtne. (**Sheol h7585**) **7** U tjeskobi svojoj privzab Gospoda, i k Bogu svojemu povikah, on èu iz dvora svojega glas moj, i vika moja doðe mu do ušiju. **8** Zatrese se i pokoleba se zemlja, temelji nebesima zadrmaše se i pomjeriše se, jer se on razgnjevi. **9** Podiže se dim iz nozdara njegovih i iz usta njegovih organj koji proždire, živo ugljevlje otskakaše od njega. **10** Savi nebesa i siðe; a mrak bijaše pod nogama njegovijem. **11** I sjede na heruvima i poletje, i pokaza se na krilima vjetnjem. **12** Od mraka naæini oko sebe šator, od mraænijeh voda, oblaka vazdušnijeh. **13** Od sijevanja pred njim goraše živo ugljevlje. **14** Zagrmje s nebesa Gospod, i viñnji pusti glas svoj. **15** Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; munje, i razasu ih. **16** Pokazaše se dubine morske, i otkriše se temelji vasiljenjenoj od prijetnje Gospodnje, od dihanja duha iz nozdara njegovijeh. **17** Tada pruži s visine ruku i uhvati me, izvuèe me iz vode velike. **18** Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jaèi od mene. **19** Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora. **20** I izvede me na prostrano mjesto, izbavi me, jer sam mu mio. **21** Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po èistoti ruku mojoj dariva me. **22** Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega. **23** Nego su svi zakoni njegovi preda mnom, i zapovijesti njegovih ne uklanjam od sebe. **24** I bih mu vjeran, i èuvah se od bezakonja svojega. **25** Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po èistoti mojoj pred oèima njegovima. **26** Sa svetima postupaš sveto, s èovjekom vjernijem vjerno; **27** S èistijem èisto postupaš, a s nevaljalijem nasuprot njemu. **28** Jer pomažeš narodu nevoljnoum, a na ponosite spuštaš oèi svoje i ponižavaš ih. **29** Ti si vidjelo moje, Gospode, i Gospod prosvjetljuje tamu moju. **30** S tobom razbijam vojsku, s Bogom svojim skaæem preko zida. **31** Put je Božji vjeran, rijeè Gospodnja èista. On je štit svjema koji se uzdaju u nj. **32** Jer ko je Bog osim Gospoda? i ko je stijena osim Boga naæega? **33** Bog je krjepost moja i sila moja, i èini da mi je put bez mane. **34** Daje mi noge kao u jelena, i na visine moje stavlja me. **35** Uèi ruke moje boju, te lome luk mijedeni mišice moje. **36** Ti mi daješ štit spasenja svojega, i milost tvoga èini me velika. **37** Širiš korake moje poda mnom, te se ne omièu glezni moji. **38** Tjeram neprijatelje svoje, i potirem ih, i ne vraæam se dokle ih ne istrijebim. **39** I istrebljujem ih, i obaram ih da ne mogu ustati, nego padaju pod noge moje. **40** Jer me ti opasuješ snagom za boj; koji ustau na me, obaraš ih poda me. **41** Neprijatelja mojih pleæi mi obraæaš, i potirem nenavidnike svoje. **42** Obziru se, ali nema pomagaæa: vièu ka Gospodu, ali ih ne sluša. **43** Satirem ih kao prah zemaljski, kao blato po ulicama gazim ih i razmææem. **44** Ti me izbavilaš od bune naroda mojega, èuvaš me da sam glava narodima; narod kojega ne poznavah služi mi. **45** Tuðini laskaju mi, èujuæi pokoravaju mi se. **46** Tuðini blijede, dršæu u

gradovima svojim. **47** Živ je Gospod, i da je blagoslovena stijena moja. Da se uzvisi Bog, stijena spasenja mojega. **48** Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode, **49** Koji me izvodi iz neprijatelja mojih, i podiže me nad one koji ustaju na me, i od èovjeka èestoka izbavlja me. **50** Toga radi hvalim te, Gospode, po narodima, i pojem imenu tvojemu, **51** Koji slavno izbavljaš cara svojega, i einiš milost pomazaniku svojemu Davidu i sjemenu njegovu dovjeka.

23 A ovo su posljednje rijeèi Davidove: Reèe David sin Jesejev, reèe èovjek koji bi postavljen visoko, pomazanik Boga Jakovljeva, i ljubak u pjesmama Izrailjevim: **2** Duh Gospodnjih govor preko mene, i beseda njegova bi na mojem jeziku. **3** Reèe Bog Izrailjev, kaza mi stijena Izrailjeva: koji vlasti ljudima neka je pravedan, vladajuæi u strahu Božnjem; **4** I bjeæ kao svjetlost jutrenja, kad sunc izlazi jutrom bez oblaka, i kao trava koja raste iz zemlje od svjetlosti iza dažda. **5** Ako i nije taki dom moj pred Bogom, ipak je uèinio zavjet vjeæan sa mnom, u svemu dobro ureðen i utvrđen. I to je sve spasenje moje i sva želja moja, ako i ne da raste. **6** A bezakonici æe svilokli biti kao trnje poèupani, koje se ne hvata rukom. **7** Nego ko hoæe da ga se dohvati, uzme gvožđe ili kopljäu; i sažiæe se ognjem na mjestu. **8** Ovo su imena junaka Davidovih: Josev-Vasevet Tahmonac prvi između trojice; njemu milina bi udariti s kopljem na osam stotina, i pobi ih ujedanput. **9** Za njim Eleazar sin Dodona sina Ahohova, između tri junaka koji bijahu s Davidom, i osramotiše Filisteje skupljene na boj, kad Izrailci otidoše; **10** On se podiže, i bi Filisteje dokle mu se ruka ne umori i ukoèi se pri maèu; i Gospod dade veliko spasenje onaj dan, te se narod vrati za njim samo da pokupi plijen. **11** A za njim Sama sin Agejev Araranin; kad se Filisteji skupiše u gomilu, i onđe bjeæe njiva puna leæa, i narod pobijeæe od Filisteja, **12** Stade usred njive, i odbrani je, i pobi Filisteje, i Bog dade veliko spasenje. **13** I ta tri prva između trideset siðoše i doðoše o žetvi k Davidu u peæinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj. **14** A David bijaše onda u gradu, i bjeæe onda straža Filistejska u Vitlejemu. **15** A David zaželje, i reèe: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskega što je kod vrata! **16** Tada ona tri junaka prodriješe kroz oko Filistejski, i zahvatise vode iz studenca Vitlejemskega što je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; ali on je ne htje pitи, nego je proli pred Gospodom; **17** I reèe: ne daj Božje da bih to uèinio. Nije li to krv ovijeh ljudi, koji ne mareæi za život svoj idoše. I ne htje pitи. To uèiniše ova tri junaka. **18** I Avisaj brat Joavov sin Serujin bjeæe prvi između trojice; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se meðu trojicom. **19** Između te trojice bjeæe najslavniji, i posta im poglavac; ali one trojice ne stiže. **20** I Venaja sin Jodajev, sin èovjeka junaka, velik djelima, iz Kavseila; on pogubi dva junaka Moavska, i sišav ubi lava u jami kad bjeæe snijeg. **21** On ubi i jednoga Misirca, znatna èovjeka; imase Misirac koplige u ruci, a on izide na nj sa štapom, i strže Misircu koplige iz ruke, i ubi ga njegovijem kopljem. **22** To uèini Venaja sin Jodajev, i bi slavan meðu ova tri junaka. **23** Bjeæe najslavniji između tridesetorce, ali one trojice ne stiže; i David ga postavi nad pratiocima svojim. **24** Asailo brat Joavov bjeæe meðu tridesetoricom, a to bjehu: Elhanan sin Dodonov iz Vitlejema, **25** Sama Aroðanin, Elikia Aroðanin. **26** Helis Falceanin, Ira sin Ikovis Tekojanin, **27** Avijezer Anatoeanin, Mevnej Husaæanin, **28** Salmon Ahošanin, Maraj Netofaæanin, **29** Helev sin Vanin Netofaæanin, Itaj sin Rivejev iz Gavaje sinova Venijaminovih, **30** Venaja Piratonjanin, Idaj iz doline Gasa. **31** Avi-Alvon Arvaæanin, Azmavet Varumlijanin, **32** Elijava Salvonjanin, Jonatan od sinova Jasinovih, **33** Sama Araranin, Ahijam sin Sararov Araranin, **34** Elifelet, sin Asveja Mahaæanina, Elijam sin Ahitofela Gilonjanina, **35** Esraj Karmilac, Farej Arvljanin, **36** Igal

sin Natanov iz Sove, Vanija od Gada, **37** Selek Amonac, Naraj Viroæanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujinu, **38** Ira Jetranin, Gariv Jetranin, **39** Urija Hetejin; svega trideset i sedam.

24 A Gospod se opet razgnjevi na Izrailja, i nadraži Davida na njih govoreæi: hajde izbroj Izrailja i Judu. **2** I reèe car Joavu, vovodi svom: prodi po svijem plemenima Izraeljevijem od Dana do Virsaveje, i izbroje narod, da znam koliko ima naroda. **3** A Joav reèe caru: neka doda Gospod Bog tvoj k narodu koliko ga je sad još sto puta toliko, i da car gospodar moj vidi svojim oèima; ali zašto car gospodar moj hoæe to? **4** Ali rijeè careva bi jaæa od Joava i vovjoda; i otide Joav i vovjode od cara da prebroje narod Izrailjev. **5** I prešavši preko Jordana stadoše uoko u Aroiru, s desne strane grada, koji je na sredini potoka Gadova, i kod Jazira. **6** Potom doðoše u Galad, i u donju zemlju Odsiju, a odatle otidoše u Dan-Jan i u okolini Sidonsku. **7** Potom doðoše do grada Tira i u sve gradove Jevejske i Hananejske; i otidoše na južnu stranu Judinu u Virsaveju. **8** I obiæavši svu zemlju vratiše se u Jerusalim poslije devet mjeseci i dvadeset dana. **9** I Joav dade caru broj prepisanoga naroda; i bješe od Izrailja osam stotina tisuæa ljudi za vojsku koji mahahu maæem, a ljudi od Jude pet stotina tisuæa. **10** Tada Davida taknu u srce, pošto prebroji narod, i reèe David Gospodu: sagriješih veoma što to uradih. Ali, Gospode, uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih. **11** A kad David usta ujutru, doðe rijeè Gospodnjia Gadu proroku, koji bijaše Davidu vidjelac, i reèe: **12** Iди i kaži Davidu: ovako veli Gospod: troje ti dajem, izberi jedno da ti uèinim. **13** I doðe Gad k Davidu, i kaza mu govoreæi: hoæeš li da bude sedam gladnjih godina u zemlji twojoi, ili da bjeæi tri mjeseca od neprijatelja svojih i oni da te gone, ili da bude tri dana pomor u twojoj zemlji? Sad promisli i gledaj šta æeu odgovoriti onome koji me je poslao. **14** A David reèe Gadu: u tjeskobi sam ljtou; ali neka zapadnemo Gospodu u ruke, jer je milost njegova velika; a ljudima da ne zapadnem u ruke. **15** I tako pusti Gospod pomor na Izrailja od jutra do odreðenoga vremena, i pomrje naroda od Dana do Virsaveje sedamdeset tisuæa ljudi. **16** A kad anđeo pruži ruku svoju na Jerusalim da ga ubija, sažali se Gospodu sa zla, i reèe anđelu koji ubijaše narod: dosta, spusti ruku. A anđeo Gospodnji bijaše kod gumna Orne Jevusejina. **17** A David kad vidje anđela gdje bije narod, progovori i reèe Gospodu: evo, ja sam zgriješio, ja sam zlo uèinio, a te ovce što su uèinile? neka se ruka tvoja obrati na mene i na dom oca mojega. **18** Potom opet doðe Gad k Davidu isti dan, i reèe mu: idi, naæini Gospodu oltar na gumnu Orne Jevusejina. **19** I otide David po rijeèi Gadovo, kako Gospod zapovjedi. **20** Tada Orna obazrevi se ugleda cara i sluge njegove gdje idu k njemu; i otide Orna i pokloni se caru licem do zemlje, **21** I reèe: Što je došao car gospodar moj sluzi svojemu? A David reèe: da kupim od tebe to gumno, da naæinim na njemu oltar Gospodu da bi prestao pomor u narodu. **22** A Orna reèe Davidu: neka uzme car gospodar moj i prinese na žrtvu što mu je volja; evo volova za žrtvu paljenicu, i kola i jarmova volujskih za drva. **23** Sve to davaše caru Orna kao car, i reèe Orna caru: Gospod Bog tvoj neka te milostivo primi. **24** A car reèe Orni: ne; nego æu kupiti od tebe po cijeni, niti æu prinijeti Gospodu Bogu svojemu žrtve paljenice poklonjene. I tako kupi David gumno i volove za pedeset sikala srebra. **25** I onđe naæini David oltar Gospodu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne. I Gospod se umilostivi zemlji, i presta pomor u Izrailju.

1. Kraljevima

1 A car David ostarje i bi vremenit, i koliko ga pokrivašu haljinama ne mogaše se zagnjati. **2** Tada mu rekoše sluge njegove: neka potraže caru gospodaru našemu mlađu djevojku, pa ona neka stoji pred carem i dvori ga, i na krilu neka mu spava, da se zagrijeva car gospodar naš. **3** I potražiš ljepu djevojku po svijem krajevima Izraelskim, i nađoše Avisagu Sunamku, te je dovedoše caru. **4** A ta djevojka bila je vrlo lijepa, i dvoraše cara i služiše mu: ali je car ne pozna. **5** A Adonija sin Agitin podiže se govoreći: ja æeu biti car. I nabavi sebi kolja i konjika, i pedeset ljudi koji træahu pred njim. **6** I otac ga nilda ne nakara, niti mu reče: zašto radiš tako? A on bješe vrlo lijep, i mati ga rodila iz Avesaloma. **7** I dogovaraše se s Joavom sinom Serujinom i s Avijatatom sveštenikom, koji pomagaju Adoniji. **8** Ali Sadok sveštenik i Venaja sin Jodajev i Natan prorok i Semej i Rej i junaci Davidovi ne pristaše za Adonijom. **9** Tada nakla Adonija ovaca i volova i ugojene stoke kod kamena Zoeleta, koji je kod izvora Rogila, i pozva svu braæeu svoju, sinove careve, i sve ljude od Jude, sluge careve; **10** Ali ne pozva Natana proroka, ni Venaje, ni ostalih junaka, ni Solomuna brata svojega. **11** Tada reèe Natan Vitsaveji materi Solomunovoj govoreći: jesli li èula da se zacario Adonija sin Agitin? a gospodar naš David ne zna. **12** Nego sada hajde, ja æeu te svjetovati kako æeš izbaviti dušu svoju i dušu sina svojega Solomuna. **13** Hajde, otidi k caru Davidu i reci mu: nijesi li se ti, gospodaru moj care, zakleo sluškinji svojoj govoreći: Solomun sin tvoj biæe car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem? Zašto se dakle zacari Adonija? **14** I gle, dok ti još budeš onđe govoreći s carem, ja æeu doæi za tobom, i dopunièu twoje rijeèi. **15** I tako uđe Vitsaveja k caru u klijet. A car bila je vrlo star; i Avisaga Sunamka dvoraše ga. **16** I savivši se Vitsaveja pokloni se caru, a car joj reče: šta æeš? **17** A ona mu reče: gospodaru moj, ti si se zakleo Gospodom Bogom svojim sluškinji svojom: Solomun sin tvoj biæe car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem. **18** A sada evo Adonija se zacari, a ti, gospodaru moj care, i ne znaš. **19** Naklao je volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozvao sve sinove careve, i Avijatatu sveštenika i Joava vojvodu; a Solomuna sluge tvojega nije pozvao. **20** Sada, care gospodaru moj, oèi su svega Izraelija uprte u tebe, da im kažeš ko æe sjesti na prijestolu tvoj, gospodaru moj care, poslije tebe. **21** Inaèe kad gospodar moj car poèine kod otaca svojih, biæemo ja i sin moj Solomun krivi. **22** I gle, dok ona još govoraše caru, doðe prorok Natan. **23** I javiše caru govoreći: evo Natana proroka. I on stupivši pred cara pokloni se caru licem do zemlje. **24** I reèe Natan: care, gospodaru moj, jesli li ti kazao: Adonija æe biti car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem? **25** Jer otide danas i nakla volova i ugojene stoke i ovaca mnogo, i pozva sve sinove careve i vojvode i Avijatara sveštenika; i eno jedu i piju s njim i govore: da živi car Adonija. **26** Mene pak, sluge tvojega, ne pozva, ni Sadoka sveštenika, ni Venaja sina Jodajeva, ni Solomuna sluge tvojega. **27** Je li to car gospodar moj naredio? ne kazav sluzi svojemu ko æe sjesti na prijestolu gospodara mojega cara poslije njega. **28** A car David odgovori i reèe: zovite mi Vitsaveju. I ona doðe pred cara, i stade pred carem. **29** Tada se zakle car govoreći: tako da je živ Gospod, koji je izbacio dušu moju od svake nevolje, **30** Kako sam ti se zakleo Gospodom Bogom Izraeljevim rekavši: Solomun sin tvoj biæe car poslije mene, i on æe sjedjeti na prijestolu mojem mjesto mene, tako æu uèiniti danas. **31** Tada Vitsaveja savi se licem do zemlje i pokloni se caru, pa reèe: da živi gospodar moj car David dovjek! **32** Potom reèe car David: zovite mi Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva. I oni doðoše pred cara.

33 A car im reèe: uzmite sa sobom sluge gospodara svojega, i posadite Solomuna sina mojega na moju mazgu i odvedite ga do Giona; **34** I neka ga onđe Sadok sveštenik i Natan prorok pomažu za cara nad Izrailem, i zatrubit u trubu i recite: da živi car Solomun! **35** Potom se vratite za njim, i on neka dođe i sjede na prijesto moj i caruje mjesto mene; jer sam njega odredio da bude vođ Izraile i Judi. **36** A Venaja sin Jodajev odgovori caru i reèe: amin! neka tako reèe Gospod Bog gospodara mojega cara. **37** Kako je Gospod bio s gospodarem mojim carem tako neka bude i sa Solomunom, i neka podigne prijesto njegov još više nego prijesto gospodara mojega cara Davida. **38** I tako otide Sadok sveštenik i Natan prorok i Venaja sin Jodajev i Hereteji i Feleteji, i posadite Solomuna na mazgu cara Davida i odvedoše ga do Giona. **39** I Sadok sveštenik uze rog s uljem iz šatora, i pomaza Solomuna. Potom zatrubiše u trubu i sav narod reèe: da živi car Solomun! **40** I sav narod pođe za njim, i narod sviraše u svirale i veseljaše se veoma da se zemlja razlijegaše od vike njihove. **41** I zaèu Adonija i sve zvanice koje bijahu s njim, pošto jedoše; zaèu i Joav glas trubni, pa reèe: kaka je to vika i vreva u gradu? **42** I dokle on još govoraše, gle, dođe Jonatan sin Avijatara sveštenika; i Adonija mu reèe: hodi, jer si junak i nosiš dobre glase. **43** A Jonatan odgovori i reèe Adoniji: ta, gospodar naš car David postavi Solomuna carem. **44** Jer car posla s njim Sadoka sveštenika i Natana proroka i Venaju sina Jodajeva. **45** I pomazaše ga Sadok sveštenik i Natan prorok kod Giona za cara, i otidoše odande veselje se tako da je grad uzavreto; to je vika koju èuste. **46** I Solomun je veæ sjeo na carski prijestol. **47** I došle su sluge careve, i blagoslovile gospodara našega cara Davida govoreći: da Bog proslavi ime Solomunovo još veæma nego twoj, i prijesto njegov da podigne još više nego twoj. I pokloni se car na postelji svojoj. **48** Još ovako reèe car: da je blagosloven Gospod Bog Izraeljev, koji dade danas ko æe sjedjeti na prijestolu mojem, da vide moje oèi. **49** Tada se prepadoše, i ustaše sve zvanice Adonijine, i otidoše svaki svojim putem. **50** A Adonija bojezi se Solomuna usta i otide, i uhvati se za rogove oltaru. **51** I javiše Solomunu govoreći: eno, Adonija se uplašio od cara Solomuna, i eno ga, uhvatio se za rogove oltaru, i veli: neka mi se zakune car Solomun da neæe ubiti sluge svojega maèem. **52** A Solomun reèe: ako bude pošten èovjek, ni dlaka s glave njegove neæe pasti na zemlju; ali ako se naðe zlo na njemu, poginuæe. **53** I tako posla car Solomun, te ga dovedoše od oltara; i kad dođe, pokloni se caru Solomunu; a Solomun mu reèe: idi kuæi svojoj.

2 A kad dođe vrijeme Davidu da umre, zapovjedi Solomunu sinu svojemu govoreći: **2** Ja idem kuda ide sve na zemlji; a ti budi hrabar i budi èovjek. **3** I drži što ti je Gospod Bog tvoj zapovjedio da držiš, hodeæi putovima njegovim i držeæi uredbe njegove i zapovijesti njegove i zakone njegove i svjedoèanstva njegova, kako je napisano u zakonu Mojsijevoj, da bi napredovao u svemu što uzrasi i za èim se god okreneš, **4** Da bi Gospod ispunio rijeè svoju koju mi je rekao govoreći: ako uspaze sinovi twoj na put svoj hodeæi preda mnom vjerno, svijem srcem svojim i svom dušom svojom, tada ti neæe nestati èovjeka na prijestolu Izraeljevem. **5** A ti znaš šta mi je uèinio Joav sin Serujin, šta je uèinio djema vojvodama Izraeljevijem, Aveniru sinu Nirovu i Amasi sinu Jeterovu, koje ubi prolivši u miru krv kao u ratu, i okalja krvlju kao u ratu pojasa svoj oko sebe, i obuæeu svoju na nogu. **6** Uèini dakle po mudrosti svojoj, i nemoj dati da se sijeda glava njegova spusti s mirom u grob. (*Sheol h7585*) **7** Sinovima pak Varzelaja od Galada uèini milost, i neka budu meðu onima koji jedu za tvojim stolom, jer su tako došli k meni kad sam bježao od Avesaloma

brata tvojega. 8 I eto, kod tebe je Simej sin Girin od Venijamina iz Vaurima, koji me je ljuto ružio kad iđah u Mahanajim; ali mi dođe na susret na Jordan, i zaklehu mu se Gospodom rekavši: neæeu te ubiti maæem. 9 Ali mu ti nemoj oprostiti, jer si mudar èovjek i znaæes šta æeš mu uèiniti, da opraviš sijedu glavu njegovu s krvljvu u grob. (**Sheol h7585**) 10 Tako poèinu David kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu. 11 A carova David nad Izrailjem èetrdeset godina: u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalimu carova trideset i tri godine. 12 I Solomun sjede na prijesto Davida oca svojega, i carstvo se njegovo utvrdi jako. 13 Tada dođe Adonija sin Agitin k Vitsavejici materi Solomunovoj; a ona reèe: jesli ti dobro došao? A on reèe: dobro. 14 Potom reèe: imam neæto da ti kažem. A ona reèe: govori. 15 Tada reèe: ti znaæ da je moje bilo carstvo, i da je u mene bio upro oèai sav Izraelj da ja budem car; ali se carstvo prenese i dopade bratu mojojemu, jer mu ga Gospod dade. 16 Zato te sada molim za jedno; nemoj me odbiti. A ona mu reèe: govori. 17 A on reèe: govori caru Solomunu, jer ti on neæee odbiti, neka mi da za ženu Avisagu Sunamku. 18 A Vitsaveja reèe: dobro, ja æeu govoriti caru za te. 19 I dođe Vitsaveja k caru Solomunu da mu govori za Adoniju; a car usta i srete je i pokloniv joj se sjede na svoj prijestol, i zapovjedi te namjestiše stolicu materi njegovoj, i ona sjede njemu s desne strane. 20 Tada ona reèe: iskala bih od tebe jednu malu stvar, nemoj me odbiti. A car joj reèe: išti, majko, neæeu te odbiti. 21 Ona reèe: podaj Avisagu Sunamku Adoniji bratu svojemu za ženu. 22 A car Solomun odgovori materi svojoj i reèe: zašto išteš Avisagu Sunamku za Adoniju? išti i carstvo za nj, jer je on brat moj stariji i ima uza se Avijatara sveštenika i Joava sina Serujina. 23 I zakle se car Solomun Gospodom govoreæi: tako da mi uèini Bog i tako da doda, sebi na smrt kaza to Adonija danas. 24 I zato, tako da je živ Gospod, koji me je utvrdio i posadio me na prijestolu Davida oca mojega, i koji mi je naèinio kuæeu kao što je rekao, danas æe poginuti Adonija. 25 I posla car Solomun Venaju sinu Jodajevu, koji uloži na nj, te pogibe. 26 A Avijatara svešteniku reèe car: idi u Anatot na njivu svoju, jer si zasluzio smrt, ali te neæeu danas pogubiti, jer si nosio kovèeg Gospodnjeg pred Davidom ocem mojim i podniosi sive nevolje koje je podnosio otac moj. 27 Tako Solomun svrgne Avijatara da ne bude sveštenik Gospodnj, da ispuni rijeè Gospodnju što reèe u Silomu za dom Iljev. 28 I ovaj glas dođe do Joava; a Joav bješe pristao za Adonijom, premda za Avesalomom ne bješe pristao; i uteèe Joav u šator Gospodnj i uhvati se za rogove oltaru. 29 I javiše caru Solomunu: Joav uteèe u šator Gospodnj, i eno ga kod oltara. A Solomun posla Venaju sinu Jodajevu govoræi: idi, uloži na nj. 30 I ušav Venaju u šator Gospodnj reèe mu: car je kazao: izidi. A on reèe: neæeu; nego ovđe hoæeu da umrem. A Venaja javi caru govoræi: tako reèe Joav i tako mi odgovori. 31 A car mu reèe: uèini kako je rekao, uloži na nj, i pogrebi ga, i skini s mene i s doma oca mojega krv pravu koju je prolivo Joav. 32 I neka Gospod obrati krv njegovu na njegovu glavu, što uloži na dva èovjeka pravednija i bolja od sebe, i ubi ih maæem bez znanja oca mojega Davida: Avenira sina Nirova vojvodu Izrailjeva i Amasu sina Jeterova vojvodu Judina; 33 Neka se dakle krv njihova vratí na glavu Joavovu i na glavu sjemenja njegova dovjeka; a Davidu i sjemenu njegovu i domu njegovu i prijestolu njegovu neka bude mir dovjeka od Gospoda. 34 I otide Venaja sin Jodajev, i uloži na nj i pogubi ga, i bi pogreben kod kuæe svoje u pustinji. 35 Tada postavi car Venaju sinu Jodajevu na njegovu mjesto nad vojskom, a Sadoka sveštenika postavi car na mjesto Avijatarovo. 36 Potom posla car i dozva Simeja, i reèe mu: sagradi sebi kuæeu u Jerusalimu, pa tu sjedi, i ne izlazi odatle nikuda. 37 Jer u koji dan izideš i priejeðeš preko potoka Kedrona, znaj zaciјelo da æeš poginuti, i krv æe tvoja pasti na tvoju glavu.

38 A Simej reèe caru: dobra je ta rijeè; kako je rekao gospodar moj car, tako æe uèiniti sluga tvoj. I sjedje Simej u Jerusalimu dugo vremena. 39 Ali se dogodi poslije tri godine, te utekoše dvije sluge Simejeve k Ahisu sinu Mašinu caru Gatskom. I bi javljeni Simeju: eno ti slugu u Gatu. 40 Tada usta Simej, i osamari svoga magarca, i otide u Gat k Ahisu da traži sluge svoje. I vrati se Simej, i doveđe natrag sluge svoje iz Gata. 41 I javiše Solomunu da je Simej bio otiašo iz Jerusalima u Gat, i da se vratio. 42 Tada car poslav dozva Simeja, i reèe mu: nijesam li te zakleo Gospodom i nijesam li ti tvrdo rekao: u koji dan izideš kuda mu drago, znaj zaciјelo da æeš poginuti? I ti mi reèe: dobra je ta rijeè koju èuh. 43 Zašto dakle nijesi držao zakletve Gospodnjie i zapovijesti koju sam ti zapovjedio? 44 Potom reèe car Simeju: ti znaæ sve zlo za koje zna srce tvoje, što si uèinio Davidu ocu mojemu; Gospod vraæea tvoje zlo na tvoju glavu. 45 A car æe Solomun biti blagosloven i prijesto Davidov utvrđen pred Gospodom dovjeka. 46 I zapovjedi car Venaji sinu Jodajevu, te izide i uloži na nj, te pogibe. I carstvo se utvrdi u ruci Solomunovoj.

3 A Solomun se oprijatelji s Faraonom carem Misirskim, i oženi se kaerju Faraonovom, i doveđe je u grad Davidov dokle ne dovrši svoj dom i dom Gospodnj i zid oko Jerusalima. 2 Ali narod prinošaše žrtve na visinama; jer još ne bješe sazidan dom imenu Gospodnjemu do tada. 3 A Solomun ljubljaše Gospoda hodeæi po uredbama oca svojega Davida, samo što na visinama prinošaše žrtve i kaðaše. 4 Zato otide car u Gavaon da onđe prinese žrtvu, jer to bijaše velika visina; i Solomun prinese tisuæu žrtava paljenica na onom oltaru. 5 I javi se Gospod Solomunu u Gavaonu noæeu u snu, i reèe Bog: išti što hoæeš da ti dam. 6 A Solomun reèe: ti si uèinio veliku milost sluzi svojemu Davidu ocu mojemu, kao što je hodio pred tobom vjerno i pravedno i s pravijem srcem prema tebi; i saèuvao si mu ovu veliku milost, te mu dao sina da sjedi na prijestolu njegovu, kao što se vidi danas. 7 I tako, Gospode Bože moj, ti si postavio slugu svojega carem na mjesto Davida oca mojega, a ja sam mlad, niti znam polaziti ni dolaziti. 8 I tvoj je sluga među narodom tvojim, koji si izabroa, narodom velikim, koji se ne može izbrojiti ni proraèunati od množine. 9 Daj dakle sluzi svojemu srce razumno da može suditi narodu tvojemu i raspoznavati dobro i zlo. Jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikom? 10 I bi milo Gospodu što Solomun to zaiska. 11 I reèe mu Bog: kad to išteš, a ne išteš duga životu niti išteš blaga niti išteš duša neprijatelja svojih nego išteš razuma da umiješ suditi; 12 Evo uèinih po tvojim rijeèima; evo ti dajem srce mudro i razumno da takoga kakav si ti ni prije tebe nije bilo niti æe poslije tebe nastati taki kakav si ti. 13 A svrh toga dajem ti i što nijesi iskao, i blago i slavu, da takoga kakav æeš ti biti neæee biti među carevima svega vijeka tvojega. 14 I ako uzideš mojim putovima držeæi uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je išao David otac tvoj, produljjuæi dane tvoje. 15 Tada se probudi Solomun, i gle, ono bješe san. I dođe u Jerusalim, i stavši pred kovèeg zavjetu Gospodnjeg prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne, i poèasti sve sluge svoje. 16 Tada doðoše dvije žene kurve k caru, i stadoše pred njim. 17 I reèe jedna žena: ah, gospodaru; ja i ova žena sjedimo u jednoj kuæi, i porodih se kod nje u istoj kuæi. 18 A treæi dan poslije mogu poroðajda porodi se i ova žena, i bijasmo zajedno i ne bijaše niko drugi s nama u kuæi, samo nas dvije bijasmo u kuæi. 19 I umrije sin ove žene noæas, jer ona leže na nj. 20 Pa ustavši u po noæi uze sina mojega iskraj mene, kad sluškinja tvoja spavaše, i stavi ga sebi u naruèje, a svoga sina mrtvoga stavi meni u naruèje. 21 A kad ustah ujutru da podoðim sina svojega, a to, mrtav; ali kad razgledah ujutru, a to, ne bješe moj sin, kojega ja rodih. 22 Tada reèe druga žena: nije tako; nego je moj sin ovaj živi, a tvoj je sin onaj mrtvi. Ali ona reèe:

nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi. Tako govorahu pred carem. **23** A car reče: ova kaže: ovaj je živi moj sin, a tvoj je sin ovaj mrtvi; a ona kaže: nije tako, nego je tvoj sin onaj mrtvi, a moj je sin ovaj živi. **24** I reče car: dajte mi mač. I donesoše mač pred cara. **25** Tada reče car: rasijecite živo dijete na dvoje, i podajte polovinu jednoj i polovinu drugoj. **26** Tada žena kojoj sin bježe živi reče caru, jer joj se uskoleba utroba za sinom: ah, gospodaru, podajte njoj dijete živo, a nemojte ga ubijati. A ona reče: neka ne bude ni meni ni tebi, rasijecite ga. **27** Tada odgovori car i reče: podajte onoj živo dijete, nemojte ga ubiti, ona mu je mati. **28** I sav Izrailj eu sud koji izreče car, i pobojaše se cara, jer vidješe da je u njemu mudrost Božija da sudi.

4 A car Solomun carovaše nad svijem Izrailem. **2** A ovo bijahу knezovi njegovi: Azarija, sin Sadokov, namjesnik; **3** Elioref i Ahija, sinovi Sisini, pisari; Josafat, sin Ahiludov, pametar; **4** Venaja, sin Jodajev, vojvoda; a Sadok i Avijatar sveštenici; **5** A Azarija, sin Natanov, bježe nad pristavima; a Zavud, sin Natanov, prvi vijećnik, prijatelj carev; **6** A Ahisar upravitelj dvorski; a Adoniram sin Avdin nad carskim poslenicima. **7** I imaje Solomun dvanaest pristava po svemu Izraiju, koji hranjuha cara i sav dom njegov; po mjesec dana u godini svaki bježe dužan hraniti. **8** A ovo su im imena: sin Urov u gori Jefremovoj; **9** Sin Dekerov u Makasu i u Salvimu i Vetsemesu i Elonu Vet-ananskom; **10** Sin Esedov u Aruvotu; pod njim bješe Sohot i sva zemlja Eferova; **11** Sin Avinadavov nad svijem krajem Dorskim; žena mu bješe Tafata kći Solomunova; **12** Vana sin Ahiludov nad Tenahom i Megidonom i svijem Vet-Sanom, koji je do Sartane pod Jezraelom, od Vetsana do Avel-Meola, do preko Jok-Meama; **13** Sin Geverov u Ramotu Galadskom; imaje sela Jaira sina Manasijina u Galadu i kraj Argovski u Vasanu, šezdeset velikih gradova sa zidovima i prijevcarnica mjenjenjem; **14** Ahinadav sin Idov u Mahanajimu; **15** Ahimas u Neftalimu; i on bješe oženjen kærju Solomunovom Vasematom; **16** Vana sin Husajev u Asiru i u Alotu; **17** Josafat sin Farujin u Isaharu; **18** Simej sin Ilin u Venijaminu; **19** Gever sin Urijev u zemlji Galadskoj, u zemlji Siona cara Amorejskoga i Oga cara Vasanskoga; jedan bješe pristav u toj zemlji. **20** Jude i Izraile bješe mnogo kao pijeska pokraj mora; i jeđahu i pijahu i veseljahu se. **21** A Solomun vladaše svijem carstvima od rijeke do zemlje Filistejske i do međe Misirske, i donošahu dare i služahu Solomunu svega vijeka njegova. **22** A hrana Solomunova bješe na dan trideset kora bijelogra brašna, i šezdeset kora drugoga brašna; **23** Deset volova ugojenijeh i dvadeset s paše, i sto ovaca, osim jelena i srna i divokoza i ugojenijeh ptica. **24** Jer on vladaše svuda s ovu stranu rijeke od Tapse do Gaze, nad svijem carevima s ovu stranu rijeke, i bješe miran sa sviju strana unaokolo. **25** I življahu Juda i Izraile bez straha, svaki pod svojom lozom i pod svojom smokvom, od Dana do Virsaveje, svega vijeka Solomunova. **26** I imaje Solomun èetrdeset tisuæa konja za jaslima za kola svoja, i dvadeset tisuæa konjika. **27** I pristavi hranjuha cara Solomuna i sve koji dolažahu za sto cara Solomuna, svaki svoga mjeseca, i ne dadijahu da se èega premakne. **28** A jeđam i slamu za konje i za mazge donošahu na mjesto gdje bijahu, svaki kako mu bješe određeno. **29** I Bog dade mudrost Solomunu i razum vrlo velik i srce prostrano kao pjesak na brijezu morskog. **30** Jer mudrost Solomunova bješe veæa od mudrosti svijeh istoèenjeh naroda i od sve mudrosti Misirske. **31** Mudriji bješe od svakoga èovjeka, i od Etana Ezraita i od Emana i od Halkola i od Darde, sinova Maolovijeh; i razglasili se ime njegovo po svijem narodima unaokolo. **32** I izgovori tri tisuæe prièa, i bješe pjesama njegovijeh tisuæa i pet. **33** Govorio je i o drveæu, od kedra na Livanu do isopa koji nièe iz zida; govorio je i o stoci i o pticama i o bubinama i o ribama.

34 I dolažahu iz svijeh naroda da èuju mudrost Solomunovu, od svijeh careva na zemlji, koji èuše za mudrost njegovu.

5 I Hiram car Tirske posla sluge svoje k Solomunu èuvši da su ga pomazali za cara na mjesto oca njegova, jer Hiram ljubljaše Davida svagda. **2** A Solomun posla ka Hiramu i poruèi mu: **3** Ti znaš da David otac moj nije mogao sagraditi domu imenu Gospoda Boga svojega od ratova kojima ga opkolile, dokle ih Gospod ne položi pod noge njegove. **4** A sada Gospod Bog moj dao mi je mir otsvuda, nemam ni jednoga neprijatelja ni zle smetnje. **5** Zato, evo, velim da sagradim dom imenu Gospoda Boga svojega, kao što je rekao Gospod Davidu ocu mojemu govoreæi: sin tvoj, kojega æu posaditi mjesto tebe na prijesto tvoj, on æe sagraditi dom imenu mojemu. **6** Zato zapovjedi sada neka mi naslikuj drva kredrovih na Livanu, a sluge æe moje biti sa slugama tvojim, a platu slugama tvojim daæeu ti kako god reèeš; jer ti znaš da u nas nema ljudi koji umiju sjeæi drva kao Sidonci. **7** I kad Hiram èu rijeèi Solomunove, obradova se veoma i reèe: da je blagosloven Gospod danas, koji dade Davidu mudra sina nad onijem narodom velikim. **8** I posla Hiram Solomunu, i poruèi: èuo sam èega radi si slao k meni; ja æu uèiniti svu volju tvoju za drva kredrova i za drva jelova. **9** Moje æe sluge snijeti s Livana na more, i ja æu ih povezati u splavove i spustiti morem do mjestu koje mi kažeš, i ondje æu razvezati, pa ih nosi; a ti æeš uèiniti moju volju i dati hranu èeljadi mojoj. **10** I tako davaše Hiram Solomunu drva kredrova i drva jelova, koliko mu bješe volja. **11** A Solomun davaše Hiramu dvadeset tisuæa kora pšenice za hranu èeljadi njegovoj, i dvadeset kora ulja cijeðenoga; toliko davaše Solomun Hiramu svake godine. **12** I Gospod dade mudrost Solomunu kako mu bješe obrekao, i bješe mir između Hirama i Solomuna, i uhvatise vjeru među sobom. **13** I odredi Solomun ljudi iz svega Izraileja, i bi određenijeh trideset tisuæa ljudi. **14** I sláše ih na Livan po deset tisuæa svakoga mjeseca naizmjence; jedan mjesec bijahu na Livantu, a dva mjeseca kod kuæa svojih. A Adoniram bješe nad ovijem poslenicima. **15** I imaje Solomun sedamdeset tisuæa nosilaca i osamdeset tisuæa tesaæa u planini, **16** Osim nastojnika Solomunovih, koji bijahu nad tijem poslom, tri tisuæe i trista, koji upravljuju narodom koji poslovaše taj posao. **17** I zapovjedi car da snose veliko kamenje, skupocjeno kamenje za temelj domu, tesano kamenje. **18** I tesahu poslenici Solomunovi i poslenici Hiramovi i Givleji, i pripravljuju drvo i kamenje da se zida dom.

6 Èetiri stotine i osamdesete godine po izlasku sinova Izrailevih iz zemlje Misirske, èetvrte godine carovanja Solomunova nad Izrailem, mjeseca Zifa, a to je drugi mjesec, poèe zidati dom Gospodu. **2** A dom što ga zida car Solomun Gospodu bijaše u dužinu od šezdeset lakata, a u širinu od dvadeset lakata, a u visinu od trideset lakata. **3** I bijaše trijem pred crkvom dvadeset lakata dug, prema širini doma, a deset lakata širok pred domom. **4** I naèini prozore na domu iznutra široke a spolja uske. **5** I uza zid domu naèini hodnike svuda unaokolo uza zid domu oko crkve i svetinje nad svetinjama, i naèini klijeti svuda unaokolo. **6** Najdonji hodnik bješe pet lakata širok, a srednji šest lakata širok, a treæi sedam lakata širok; jer naèini zasjeke na domu spolja unaokolo, da se grede ne ulazu u zid od doma. **7** A kad zidahu dom, zidahu od kamena, koji dovožaju sasvijem prigotovljen, te se ni èekia ni sjekira niti kako oruðe gvozdeno ne èu u domu kad se zidaše. **8** Vrata od srednjega hodnika bijahu na desnoj strani doma, i izlažaše se na zavojnicu na srednji hodnik, i iz srednjega na treæi. **9** Tako sazida dom, i dovrši ga, i pokri dom gredama i daskama kredrovim. **10** I naèini hodnike oko cijelog doma od pet lakata u visinu svaki, i sastavljuju ih s domom grede kredrove. **11** Tada

dođe rjeè Gospodnja Solomunu govoreæi: **12** To je dom što gradiš; ako uzideš po mojim uredbama, i ustvoriš moje zakone i uzdržiš sve moje zapovijesti hodeæi po njima, potvrðiæu ti rjeè svoju, koju sam rekao Davidu ocu tvojemu. **13** I stanovaæu meðu sinovima Izrailjevijem, i neæu ostaviti naroda svojega Izraelja. **14** I tako sazida Solomun dom, i dovrši ga. **15** I obloži zidove domu iznutra daskama kedrovijem, od poda doma do vrh zidova obloži drvetom iznutra; i pod domu obloži daskama jelovijem. **16** I naèini pregradu od dvadeset lakata od jedne strane doma do druge od dasaka kedrovijeh, od poda do vrh zidova; i to naèini unutra za šator, za svetinju nad svetinjama. **17** A dom, crkva naprijed, bijaše od èetrdeset lakata. **18** A po daskama kedrovijem unutra u domu bjehu izrezane jabuke i cvjetovi razvijeni, sve od keda tako da se ne viðaš nigdje kamen. **19** I svetinja nad svetinjama uredi unutra u domu, da se onđe namjesti kovèeg zavjetna Gospodnjega. **20** A svetinja nad svetinjama unutra bješe dvadeset lakata duga, i dvadeset lakata široka, i dvadeset lakata visoka, i obloži je èistijem zlatom; tako obloži i oltar od keda. **21** I tako obloži Solomun dom iznutra èistijem zlatom, i zateže zlatne lance pred svetinjom nad svetinjama, koju takoèe obloži zlatom. **22** I sav dom obloži zlatom; tako i sav oltar pred svetinjom nad svetinjama obloži zlatom. **23** A u svetini nad svetinjama naèini dva heruvima od drveta maslinova; deset lakata bješe visok svaki. **24** A od pet lakata bješe jedno krilo u heruvima, i od pet lakata drugo krilo u heruvima; deset lakata bješe od kraja jednoga krila do kraja drugoga krila. **25** Tako i drugi heruvim bjaše od deset lakata; jedne mjere i jedne naprave bjehu oba heruvima. **26** Deset lakata bješe visok jedan heruvim, tako i drugi. **27** I namjesti heruvime usred unutrašnjeg doma, i raširiše heruvimi krila svoja tako da krilo jednoga ticaše u jedan zid a krilo drugoga heruvima ticaše u drugi zid, a usred doma ticahu krila jedno u drugo. **28** I obloži heruvime zlatom. **29** A sve zidove domu unaokolo iskiti rezanjem heruvimima i palmama i razvijenjem cvjetovima iznutra i spolja. **30** I pod domu obloži zlatom iznutra i spolja. **31** I na ulasku u svetinju nad svetinjama naèini dvokrilna vrata od drveta maslinova, kojima pragovi s dovratnicima bjehu na pet uglova. **32** I na tijem dvokrilnjem vratima od drveta maslinova izreza heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži ih zlatom, i heruvime i palme obloži zlatom. **33** Tako i na ulasku u crkvu naèini pragove od drveta maslinova na èetiri ugla; **34** I vrata dvokrilna od drveta jelova; na dvije se strane otvoraše jedno krilo, i na dvije strane otvoraše se drugo krilo. **35** I izreza na njima heruvime i palme i razvijene cvjetove, i obloži zlatom sve što bješe izrezano. **36** Potom naèini trijem unutrašnji od tri reda tesanoga kamena i jednoga reda drveta kedrova strugana. **37** Èetvrte godine mjeseca Zifa bi postavljen temelj domu Gospodnjemu; **38** A jedanaeste godine mjeseca Vula, koji je osmi mjesec, svrši se dom sa svijem stvarima svojim i sa svijem što mu pripada. Tako ga sazida za sedam godina.

7 Potom zida Solomun sebi dom trinaest godina, i svrši ga. **2** Sazida i dom iz šume Livanske, sto lakata dug i pedeset lakata širok i trideset lakata visok, na èetiri reda stupova kedrovijem, s gredama kedrovijem svrh stupova. **3** I bješe pokriven drvetom kedrovijem gore na gredama, koje bijahu na èetrdeset i pet stupova, po petnaest u jednom redu. **4** I prozora bijahu tri reda, prozor nad prozorom u tri reda. **5** I sva vrata i pragovi bjehu na èetiri ugla, i prozori, i jedan prozor bješe prema drugom u tri reda. **6** I naèini trijem od stupova, pedeset lakata dug i trideset lakata širok; i taj trijem bješe sprijed, i stupovi i grede bijahu sprijed. **7** I naèini trijem u kojem bješe prijesto, gdje suðaše, trijem sudski, koji bijaše obložen kedrom od poda do vrha. **8** I u njegovoj kuæi gdje živiljaše bijaše drugi trijem iza onoga trijema, posao bijaše isti.

Naèini dom i kæeri Faraonovoj, kojom se oženi Solomun, kao taj trijem. **9** Sve ovo bješe od skupocjenoga kamena, tesanoga na mjeru i pilom sjeèenoga, iznutra i spolja od poda do krova, i spolja do velikoga trijema. **10** I temelj bijaše od kamenja skupocjenoga, kamenja velikoga, od deset lakata i od osam lakata. **11** A ozgo bijaše kamenje skupocjeno na mjeru tesano i daske kedrove. **12** I veliki trijem unaokolo imaše tri reda kamenja tesanoga i jedan red kedrovijeh brvana, kao trijem unutrašnji doma Gospodnjega i kao trijem istoga doma. **13** I posla car Solomun i pozva Hirama iz Tira. **14** A on bijaše sin jedne udovice od plemena Neftalimova a otac mu bješe iz Tira, umjetnik mjedarski, vrlo vješ i razuman, te umijaše svåsta graditi od mjedi; on došav k caru Solomunu izradi mu sav posao. **15** Sali dva stupa od mjedi, jedan stup bješe od osamaest lakata u visinu i unaokolo od dvanaest lakata; taki bješe i drugi stup. **16** I naèini dva oglavlja da se metnu ozgo na stupove, salivena od mjedi; pet lakata bješe visoko jedno oglavlje i pet lakata bješe visoko drugo oglavlje. **17** I pletenice isprepletane i vrvce kao verige naèini na oglavlja, koja bijahu navrh stupova, sedam na jedno oglavlje i sedam na drugo oglavlje. **18** Tako naèini na stupove i dva reda šipaka na jednu pletenicu unaokolo da pokrivaoglavlje koje bijaše na vrhu; tako naèini i na drugom oglavlju. **19** I na tva dva oglavlja navrh stupova u trijemu bijahu naèinjeni ljljani od èetiri lakta. **20** I na dva oglavlja na dva stupa bijahu ozgo i prema sredini pod pletenicama šipci, kojih bijaše dvjeta u dva reda unaokolo na jednom i na drugom oglavlju. **21** I postavi te stupove u trijemu crvenom, i postavivši stup lijevi nazva ga Voas. **22** I navrh stupova namjesti izraðeno cvjeæe ljljanovo. I tako se svršiše stupovi. **23** I sali more; deset lakata bješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo unaokolo, a pet lakata bješe visoko, i unaokolo mu bješe trideset lakata. **24** I ispod kraja njegova bijahu ispuèene kao jabuke svuda unaokolo po deset na jedan lakat, kojima bješe optoèeno more unaokolo, dva reda jabuka bješe saliveno s njim. **25** I stajaše na dvanaest volova; tri gledahu na sjever, tri gledaju na zapad, tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok; a more stajaše na njima ozgo, i zadnja strana svijeh njih bijaše unutra. **26** Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u eæe, kao cvjet ljljanov, a primaše dvije tisue vata. **27** I naèini deset podnožja od mjedi, u dužinu od èetiri lakta bješe svako podnožje, a u širinu od èetiri lakta, a u visinu od tri lakta. **28** A naprava bješe u svakoga podnožja ovaka: oplata bijaše u njih unaokolo, i oplata bijaše izmeðu uglova. **29** A na oplati meðu uglovima bijahu lavovi i volovi i heruvimi; a na uglovima bijaše stupac ozgo, a ispod lavova i volova bijaše vjenac kovan. **30** I pod svakim podnožjem bijahu po èetiri toèka od mjedi s ploèama mjenjenjem, i na èetiri ugla bijahu kao ramena, i pod svakom umivaonicom bijahu ta ramena salivena prema svakom vijencu. **31** Dubina umivaonici od vrha do dna nad stupcem bijaše s laktu, i u vrhu bijaše okrugla kao i stupac koji bijaše od podrug lakta, i po vrhu joj bijaše rezano, a oplata joj bijaše na èetiri ugla, ne okrugla. **32** I tako po èetiri toèka bijahu pod tom oplatom, i osovine toèkovima izlažahu na podnožju, i svaki toèak bijaše visok podrug lakta. **33** I naprava u tijeh toèkova bijaše kao naprava u toèkova kolskih; osovine njihove, glavene, naplaci i paoci, sve bješe liveno. **34** I èetiri ramena bijahu na èetiri ugla u svakoga podnožja, iz podnožja izlažahu njegova ramena. **35** A ozgo u podnožju bijaše visine po laktu, koja bješe svuda okrugla, i ozgo na podnožju bjehu strane njegove i oplate koje izlažahu iz njega. **36** I po stranama njegovijem i po oplatama njegovijem izreza heruvime, lavove i palme, jedno do drugoga uz vijene unaokolo. **37** Na taj naèin naèini deset podnožja; sva bijahu jednakso salivena, jedne mjere i jedne naprave. **38** I naèini deset umivaonica od mjedi; po èetrdeset

vata uzimaše jedna umivaonica, i svaka umivaonica bijaše od èetiri laka; po jedna umivaonica stajaše na svakom podnožju od deset podnožja. **39** I namjesti pet podnožja na desnoj strani doma, a pet na lijevoj strani doma, a more namjesti na desnu stranu doma prema istoku s juga. **40** Tako naèini Hiram umivaonice i lopate i kotliæe; i svrši Hiram sav posao koji radi caru Solomunu za dom Gospodnj: **41** Dva stupa i dva oglavlja okrugla navrh dva stupa, i dvije pletenice da pokrivaju ona dva oglavlja okrugla navrh stupova; **42** I èetiri stotine šipaka na dvije pletenice; dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja okrugla navrh stupova; **43** I deset podnožja, i deset umivaonica na njima; **44** I more jedno, i volova dvanaest pod morem; **45** I lonce i lopate i kotliæe; a svi sudovi što naèini Hiram caru Solomunu za dom Gospodnj bjezu od mjeđi ugleðene. **46** To je car salivao u ravnicu Jordanskou u zemlji ilovaëi između Sohota i Sartana. **47** I Solomun ne izmjeri tijeh sudova, jer ih bješe vrlo mnogo, ne tražiše težine mjedi. **48** Naèini Solomun i sve drugo posude za dom Gospodnj: zlatni oltar, i zlatni sto, na kom stajahu hlebovi postavljeni, **49** I pet svjetnjaka s desne strane i pet s lijeve strane pred svetinjom od èistoga zlata, i cvjetove i žiske i usekaèe od zlata, **50** I èaše i viljuške i kotliæe i kadionice i mašice od èistoga zlata; i èepovi na vratima unutrašnjega doma, svetinje nad svetinjama, i èepovi na vratima crkvenjem bijahu od zlata. **51** I tako se svrši sav posao, koji uradi car Solomun domu Gospodnjemu; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Gospodnjega.

8 Tada sabra Solomun starješine Izrailjeve i sve glavare plemenske, knezove domova otaèekih sinova Izrailjevih, k sebi u Jerusalim da se prenese kovèeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, a to je Sion. **2** I skupiše se k caru Solomunu svi ljudi Izrailjevi mjeseca Etanima pa praznik, a taj je mjesec sedmi. **3** I kad doðoše sve starješine Izrailjeve, podigoše sveštenici kovèeg: **4** I prenesoše kovèeg Gospodnj i šator od sastanka i sve sude svete što bjezu u šatoru; prenesoše ih sveštenici i Leviti. **5** A car Solomun i sav zbor Izrailjev, koji se sabra k njemu, prinesoše s njim pred kovèegom ovaca i goveda toliko da se ne mogaše ni izbrojiti ni proraèunati od mnoštva. **6** I unesoše sveštenici kovèeg zavjeta Gospodnjega na njegovo mjesto, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima. **7** Jer heruvimima bijahu raširena krila nad mjestom gdje æe stajati kovèeg, i zaklanjavaju heruvimi kovèeg i poluge njegove ozgo. **8** I povukoše mu poluge tako da se krajevi viðahu u svetinji na prednjoj strani svetinju nad svetinjama, ali se napolje ne viðahu; i onđe ostaše do današnjega dana. **9** U kovèegu ne bješe ništa osim dvije ploèe kamene, koje metnu u nj Mojsije na Horivu, kad Gospod uèini zavjet sa sinovima Izrailjevijem pošto izidoše iz zemlje Misirske. **10** A kad sveštenici izidoše iz svetinje, oblak napuni dom Gospodnj, **11** Te ne mogahu sveštenici stajati da služe od oblaka; jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnj. **12** Tada reèe Solomun: Gospod je rekao da æe nastaviti u mruku. **13** Sazidah dom tebi za stan, mjesto, da u njemu nastavaš dovjeka. **14** I okrenuvi se licem svojim car blagoslovu sav zbor Izrailjev, a sav zbor Izrailjev stajaše. **15** I reèe: blagosloven je Gospod Bog Izrailjev, koji je gorovio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, gorovreæ: **16** Od onoga dana kad izvedoh iz Misira narod svoj Izraïlia ne izabrah nijednoga grada meðu svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, nego izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem. **17** I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. **18** Ali Gospod reèe Davidu ocu mojemu: što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si uèinio što si to naumio; **19** Ali neæee ti sazidati toga

doma, nego sin tvoj, koji æe izaaei iz bedara tvojih, on æe sazidati dom imenu mojemu. **20** I tako ispunji Gospod rijeè svoju koju reèe: jer ustah na mjesto oca svojega Davida, i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što reèe Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. **21** I odredih ovdje mjesto kovèegu u kom je zavjet Gospodnj što je uèinio s ocima našim kad ih je izveo iz zemlje Misirske. **22** Potom stade Solomun pred oltar Gospodnj pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebuh, **23** I reèe: Gospode Bože Izrailjev! nema Boga takoga kakav si ti gore na nebuh ni dolje na zemljih, koji èuvaš zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim; **24** Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao; što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas. **25** Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao gorovreæ: neæee ti nestati èovjeku ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako sinovi tvoji uèuvaju put svoj hodeæi preda mnom, kao što si ti hodio preda mnom. **26** Sada dakle, Bože Izrailjev, neka se potvrdi rijeè tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu ocu mojemu. **27** Ali hoæe li doista Bog stanovati na zemljih? Eto, nebo i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, akamoli ovaj dom što ga sazidah? **28** Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, èuvi viku i molitvu, kojim ti se danas moli sluga tvoj; **29** Da budu oèi tvoje otvorene nad domom ovijem dan i noæe, nad ovijem mjestom, za koje si rekao: tu æe biti ime moje; da èuješ molitvu kojom æe se moliti sluga tvoj na ovom mjestu. **30** Èuj molbu sluge svojega i naroda svojega Izraïlia, kojom æe se moliti na ovom mjestu; èuj s mesta gdje stanuješ, s neba, èuj, i smiluj se. **31** Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu te mu se da zakletva da se zakune, i zakletva doðe pred tvoj oltar u ovom domu, **32** Ti èuj s neba, i uèini i sudi slugama svojim, osuðujuæi krivca i djela njegova obraæaujæi na njegovu glavu, a pravoga pravdujæi i plaæaujæi mu po pravdi njegovoj. **33** Kad razbiju neprijatelji narod tvoj Izraïlia zato što ti zgriješi, pa se obrate k tebi i dadu slavu imenu tvojemu, i pomole ti se i zamole te u ovom domu, **34** Ti èuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izraïliju, i dovedi ih opet u zemlju koju si dao ocima njihovim. **35** Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda zato što zgriješi tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu, i od grijeha se svojega obrate, kad ih namuèi, **36** Ti èuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izraïliju pokazav im put dobroj kojim æe hoditi, i pusti dažd na zemlju svoju, koju si dao narodu svojemu u našljedstvo. **37** Kad bude glad u zemljih, kad bude pomor, suša, medljika, skakavci, gusjenice, ili kad ga pritisne neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo, kaka god bolest, **38** Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god èovjeka ili od svega tvojega naroda Izraïlia, ko pozna muku srca svojega i podigne ruke svoje u ovom domu, **39** Ti èuj s neba, iz stana svojega, i smiluj se i uèini i podaj svakome po svijem putovima njegovijem, koje znaš u srcu njegovu; jer ti sam znaš srca svih sinova èovjekih; **40** Da te se boje dokle su god živi na zemljih koju si dao ocima našim. **41** I stranac, koji nije od tvojega naroda Izraïlia, nego doðe iz daljnje zemlje imena tvojega radi, **42** Jer æe se èuti za ime tvoje veliko i za ruku tvoju krjepku i mišicu tvoju podignutu) kad doðe i pomoli se u ovom domu, **43** Ti èuj s neba, iz stana svojega, i uèini sve za što povije k tebi onaj stranac, da bi poznali ime tvoje svi narodi na zemljih i bojali se tebe kao narod tvoj Izraïli, i da bi znali da je ime tvoje prizvanog nad ovijem domom, koji sazidah. **44** Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelja svojega putem kojim ga pošliješ, i pomole se Gospodu obrativši se ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, **45** Èuj s neba molbu njihovu, i podaj im pravicu. **46** Kad ti zgriješe, jer nema

èovjeka koji ne griješi, i razgnjevivši se na njih daš ih neprijateljima njihovim, te ih zarobe i odvedu u zemlju neprijateljsku daleko ili blizu. **47** Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji onijeh koji ih zarobiše, i rekite sagriješismo i zlo uèinismo, skrivismo; **48** I tako se obrate k tebi svijem srcem svojim i svom dušom svojom u zemlji neprijatelja svojih, koji ih zarobe, i pomole ti se okrenuvši se k zemlji svojoj, koju si dao ocima njihovim, ka gradu, koji si izabralo, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu; **49** Tada èeu s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i podaj im pravicu, **50** I oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili, i sve prijestupe kojima ti budu prestupili, i umilostivi im one koji ih zarobe da se smiluju na njih. **51** Jer su tvoj narod i tvoje našljedstvo, koje si izveo iz Misira, isred peæei gvozdene. **52** Neka budu oèi tvoje otvorene na molbu sluge tvojega i na molbu naroda tvojega Izraileja, i èeu ih kad te god prizovu. **53** Jer si ih ti odvojio sebi za našljedstvo od svijeh naroda na zemlji, kao što si rekao preko Mojsija sluge svojega, kad si izveo oce naše iz Misira, Gospode, Gospode! **54** A kad Solomun moleæi se Gospodu svrši svu ovu molbu i molitvu, usta ispred oltara Gospodnjega, gdje bješe klekao i ruke svoje podigao k nebū; **55** I stojeæi blagoslovi sav zbor Izrailev, glasom velikim govoreæi: **56** Blagosloven da je Gospod koji je smirio narod svoj Izrailej, kao što je govorio; nije izostala nijedna rijeè od svijeh dobrjih rijeèi njegovih, koje je govorio preko Mojsija sluge svojega. **57** Da Gospod Bog naš bude s nama kao što je bio s ocima našim, da nas ne ostavi i ne napusti. **58** Nego neka prigne srce naše k sebi da bismo hodili svijem putovima njegovijem i držali zapovijesti njegove i uredbe njegove i zakone njegove, što je zapovjedio ocima našim. **59** I neka budu ove rijeèi moje, kojima se molih Gospodu, blizu Gospoda Boga našega dan i noæe, da bi davao pravicu služi svojemu i narodu svojemu Izraileju u svaku dobu; **60** Da bi poznali svi narodi na zemlji da je Gospod sam Bog i da nema drugoga. **61** I neka srce vaše bude cijelo prema Gospodu Bogu našem, da hodite po uredbama njegovijem i držite zapovijesti njegove kao danas. **62** Tada car i sav Izrailej s njim prinošeòe žrtve pred Gospodom. **63** I Solomun prinese na žrtvu zahvalnu, koju prineše Gospodu, dvadeset i dvije tisuæe volova i sto i dvadeset tisuæea ovaca. Tako posvetiš dom Gospodnj i car i svi sinovi Izrailevi. **64** U taj dan posveti car sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim; jer ondje prineše žrtve paljenice i dare i pretilinu od žrtava zahvalnijeh; jer mjedeni oltar koji bijaše pred Gospodom bijaše malen i ne mogahu na nj stati žrtve paljenice i dari i pretilina od žrtava zahvalnijeh. **65** I u to vrijeme praznova Solomun praznik i sav Izrailej s njim, sabor velik od ulaska u Emat do potoka Misirskoga, pred Gospodom Bogom našim, sedam dana i opet sedam dana, to je èetrnaest dana. **66** A u osmi dan otpusti narod; i blagosloviše car i otidoše k šatorima svojim radujueæi se i veselææi se u srcu za sve dobro što uèini Gospod Davidu služi svojemu i Izraileju narodu svojemu.

9 A kad Solomun svrši dom Gospodnj i dom carski i sve što željaše Solomun i rad bijaše naèiniti, **2** Javi se Gospod Solomunu drugi put, kao što mu se bješe javio u Gavaonu; **3** I reèe mu Gospod: uslišio sam molbu tvoju i molitvu tvoju, kojom si mi se molio; posvetio sam taj dom koji si sazidao da tu namjestim ime svoje dojvika; i oèi æe moje i srce moje biti ondje vazda. **4** A ti ako uzeðe pred mañom kako je išao David otac tvoj s cijelijem i pravijem srcem tvoreæi sve što sam ti zapovjedio i držaeæi uredbe moje i zakone moje, **5** Utvrđae prijesto carstva tvojega nad Izrailejem navijek, kao što sam kazao Davidu ocu tvojemu govoreæi: neæe ti nestati èovjeka na prijestolu Izrailevu. **6** Ali ako se vi i sinovi vaši odvratite od mene i ne uzdržite zapovijesti mojih

i uredaba mojih koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se, **7** Tada æeu istrijebiti Izraileja sa zemlje, koju sam vam dao, i ovaj dom, koji sam posvetio imenu svojemu, odbaciæu od sebe, i Izrailej æe postati prièa i potsmijeh među svijem narodima; **8** A dom ovaj koliko je slavan, ko god proðe mimo nj, zaèudiæe se i zapištaæe, i reæi æe: zašto uèini Gospod ovo od ove zemlje i od ovoga doma? **9** I odgovaraæe se: jer odustaše Gospoda Boga svojega, koji izvede oce njihove iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove, i klanjaše im se i služiše im; zato pusti na njih Gospod sve ovo зло. **10** A kad proðe dvadeset godina, u koje sazida Solomun ova dva doma, dom Gospodnj i dom carski, **11** A Hiram car Tirski dade Solomunu dva kedrovijeh i dva jelovijeh i zlata koliko mu god volja bješe, tada car Solomun dade Hiramu dvadeset gradova u zemlji Galilejskoj. **12** I doðe Hiram iz Tira da vidi gradove koje mu dade Solomun, ali ne biše mu po volji. **13** Pa reèe: kakvi su to gradovi što si mi ih dao, brate? I nazva ih: zemlja Kavul; i osta im to ime do danas. **14** A Hiram bješe poslao caru sto i dvadeset talanata zlata. **15** I tako car Solomun odredi ljudе, te sazida dom Gospodnj i dom svoj i Milon, i zidove oko Jerusalima, i Asor i Megidon i Gezer. **16** Jer Faraon car Misirski izide i uze Gezer, i spali ga ognjem, i pobi Hananeje koji živiljahu u gradu, i dade ga u praeju kæeri svojoj, ženi Solomunovo. **17** A Solomun sazida Gezer i Vet-Oron donji. **18** I Valat i Tadmor u pustinji u zemlji, **19** I sve gradove u kojima Solomun imaje žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima mu bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega. **20** I sav narod koji bješe ostao od Amoreja, Heteja, Ferezeja, Jeveja i Jevuseja, koji ne bijahu od sinova Izrailevih, **21** Sinove njihove, koji bijehu ostali iza njih u zemlji, kojih ne mogoše sinovi Izrailevi istrijebiti, njih Solomun nagna da plaæaju danak i robuju do današnjega dana. **22** A od sinova Izrailevih ne uèini nijednoga robom, nego bijahu vojnici i sluge njegove i knezovi, vojvode njegove, i zapovednici nad kolima njegovijem i nad konjicima njegovijem. **23** I bješe glavnijeh nastojnika nad poslom Solomunovim pet stotina i pedeset, koji upravljuju narodom koji raðaše posao. **24** A kæi Faraonova preseli se iz grada Davidova u dom svoj, koji joj sazida. Tada sazida i Milon. **25** I Solomun primošaše tri puta na godinu žrtve paljenice i žrtve zahvalne na oltaru koji naèini Gospodu, i kaðaše na oltaru koji bješe pred Gospodom, kad svrši dom. **26** I laðe naèini car Solomun u Esion-Gaveru, koji je kod Elota na brijezu Crvenoga Mora u zemlji Edomskoj. **27** I posla Hiram na tijem laðama sluge svoje, laðare vješte moru, sa slugama Solomunovijem; **28** I doðoše u Ofir, i uzeše odante zlata èetiri stotine i dvadeset talanata, i donesoše caru Solomunu.

10 A carica Savska èu glas o Solomunu i o imenu Gospodnjem, i doðe da ga iskuša zagonetkama. **2** I doðe u Jerusalim sa silnom pratrjom, s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragoga kamenja; i došavši k Solomunu govorí s njim o svemu što joj bješe u srcu. **3** I Solomun joj odgovori na sve rijeèi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio. **4** A kad carica Savska vidje svu mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao, **5** I jela na stolu njegovu i stanove sluga njegovijem i dvorbu dvorana njegovijeh i odijelo njihovo, i peharne njegove i žrtve njegove paljenice koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona doðe izvan sebe; **6** Pa reèe caru: istina je što sam èula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj. **7** Ali ne htjeh vjerovati što se govoraše dokle ne doðem i vidim svojim oèima; a gle, ni pola mi nije kazano; tvoja mudrost i dobrota nadvišuje glas koji sam slušala. **8** Blago ljudima tvojim, blago slugama tvojim, koji jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju. **9** Da je blagosloven Gospod Bog tvoj kojemu si omilio, te te posadi na

prijesto Izrailjev; jer Gospod ljubi Izraileja uvijek, i postavi te carem da sudiš i dijeliš pravicu. **10** Potom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja: nigda više ne dođe toliko takih mirisa koliko dade carica Savska caru Solomunu. **11** I lađe Hiramove, koje donošahu zlato iz Ofira, donesoše iz Ofira vrlo mnogo drveta almužima i dragoga kamenja. **12** I načini car od toga drveta almužima zagradu u domu Gospodnjem i u domu carskom, i harfe i psaltire za pjevače; nigdje se više nije dovezlo takoga drveta almužima niti se vidjelo do današnjega dana. **13** A car Solomun dade carici Savskoj što god zaželje i zaiska osim onoga što joj dade sam po mogućestvu cara Solomuna. Potom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim. **14** A zlata što dohođaše Solomunu svake godine, bješe šest stotina i šezdeset i šest talanata, **15** Osim onoga što dohođaše od trgovaca i onjih koji prodavaju mirise i od svih careva Arapskih i upravitelja zemaljskih. **16** I car Solomun načini dvjesti štítova od kovanoga zlata, šest stotina sikala zlata dajući na jedan štit; **17** I tri stotine malijeh štítova od kovanoga zlata, po tri mine zlata dajući na svaki štit; i ostavi ih car u domu od šume Livanske. **18** I načini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga eštijem zlatom. **19** Šest basamaka bješe u prijestola, i vrh okrugao bješe ozad na prijestolu, i ručice bijelu s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj tijeh ručica. **20** I dvanaest lavova stajahu na šest basamaka otud i odovud. Ne bi takli načinjen ni u kojem carstvu. **21** I svi sudovi iz kojih piše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Livanske bijahu od eštoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova. **22** Jer car imaše lađe Tarsiske na moru s lađama Hiramovijem: jedanput u tri godine vraežahu se lađe Tarsiske donoseći zlato i srebro, slonove kosti, majmune i paune. **23** Tako car Solomun bješe veći od svih careva zemaljskih bogatstvom i mudrošću. **24** I cijele zemlje tražahu da vide Solomuna, da ēuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce. **25** I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise i konje i mazge, svake godine. **26** Tako nakupi Solomun kola i konjika, i imaše tisuće i eštiri stotine kola i dvanaest tisuće konjika, koje razrediti po gradovima, gdje mu bijahu kola, i kod sebe u Jerusalimu. **27** I učini car, te u Jerusalimu bijaše srebra kao kamenja, i kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo. **28** I dovođašu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimaju trg različan za cijenu. **29** I dolažahu kola iz Misira po šest stotina sikala srebra, a konj po sto i pedeset. I tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski dobijaju konje preko njih.

11 Ali car Solomun ljubljaše mnoge žene tuđinke osim kaerii Faraonove, Moavke, Amonke, Edomke, Sidonke i Hetejke, **2** Od onijeh naroda za koje bješe rekao Gospod sinovima Izrailjevijem: ne idite k njima i oni da ne dolaze k vama, jer æe zanijeti srce vaše za svojim bogovima. Za njih prionu Solomun ljubeæi ih. **3** Te imaše žena carica sedam stotina, i tri stotine inoëa; i žene njegove zanesoše srce njegovo. **4** I kad ostarje Solomun, žene zanesoše srce njegovo za tuđim bogovima; i srce njegovo ne bi cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao što je bilo srce Davida oca njegova. **5** I Solomun hođaše za Astarotom, boginjom Sidonskom, i za Melhomom, gadom Amonskim. **6** I eînjaše Solomun što bješe zlo pred Gospodom, i ne hođaše sasvijem za Gospodom kao David otac njegova. **7** Tada sagradi Solomun visinu Hemosa, gadu Moavskom, na gori prema Jerusalimu, i Molohu gadu Amonskom. **8** Tako učini svijem ženama tuđinkama, te kaðahu i prinošahu žrtve svojim bogovima. **9** A Gospod se razgnjevi na Solomuna što se odvrati srce njegovo od Gospoda Boga Izraeljeva, koji mu se bješe javio dva puta. **10** I bješe mu

zapovedio da ne ide za drugim bogovima, a on ne održa što mu Gospod zapovjedi. **11** I reče Gospod Solomunu: što se to nađe na tebi, i nijesi držao zavjeta mojega ni uredaba mojih, koje sam ti zapovjedio, zato æeu otrgnuti od tebe carstvo i daæeu ga služi tvojemu. **12** Ali za tvojega vijeka neæeu to uèiniti radi Davida oca tvojega; nego æeu ga otrgnuti iz ruku sina tvojega, **13** Ali neæeu otrgnuti svega carstva; jedno æeu pleme dati sinu tvojemu radi Davida služe svojega i radi Jerusalima, koji izabrah. **14** I podiže Gospod protivnika Solomunu, Adada Idumejca, koji bijaše od carskoga roda u Idumeji. **15** Jer kad David bijaše u Idumeji i Joav vojvoda dođe da pokopa pobijene, pobi sve muškinje u Idumeji. **16** Jer Joav osta onđe šest mjeseca sa svijetu Izrailem dokle ne pobi sve muškinje u Idumeji. **17** Tada uteće Adad s nekoliko Idumejaca sluga oca svojega, i otide u Misir; a Adad bješe datijet. **18** I otisavši iz Madijama dođoše u Faran; i uzevši sa sobom ljudi iz Farana dođoše u Misir k Faraonu caru Misirskom, koji mu dade kuæu i odredi mu hranu, a dade mu i zemlje. **19** I Adad nađe veliku milost u Faraona, te ga ozeni sestrom žene svoje, sestrom carice Tahpenese. **20** I sestra Tahpenesina rodi mu sina Genuvata, kojega othranji Tahpenesa u dvoru Faraonovu, i bješe Genuvat u dvoru Faraonovu među sinovima Faraonovijem. **21** A kad Adad èeu u Misiru da je David poeñinou kod otaca svojih i da je umro Joav vojvoda, reče Adad Faraonu: pusti me da idem u svoju zemlju. **22** A Faraon mu reče: a šta ti je malo kod mene, te hoæeš da ideš u svoju zemlju? A on reče: ništa; ali me pusti. **23** Podiže mu Bog još jednoga protivnika, Rezona sina Elijadina, koji bješe pobjegao od gospodara svojega Adadezeraa cara Sovskoga. **24** I skupiv k sebi ljudi posta starješina od èete kad ih David ubijaše; potom otisavši u Damask ostaše onđe i obladaše Damaskom. **25** I bješe protivnik Izrailev svega vijeka Solomunova, i to osim zla koje eînjaše Adad; i mržaše na Izraileja carujući u Siriji. **26** I Jerovoam sin Navatov Efraæanin iz Saride, eîja mati bješe po imenu Seruja žena udovica, sluga Solomunov, podiže se na cara. **27** A ovo bi uzrok zašto se podiže na cara: Solomun graðaše Milon i zaziðivaše prolom grada Davida oca svojega; **28** A Jerovoam bješe krjepak i hrabar; zato videæi Solomun mladiæea da nastaje za poslon postavi ga nad svijem dancima doma Josifova. **29** Pa u vrijeme kad Jerovoam otide iz Jerusalima, nađe ga na putu Ahija Silomjanin prorok imajući na sebi novu haljinu, i bijahu njih dvojica sami u polju. **30** I Ahija uze novu haljinu koja bješe na njemu, i razdrije je na dvanaest komada. **31** I reče Jerovoamu: uzmi deset komada; jer ovako veli Gospod Bog Izraeljev: evo istrgnuæeu carstvo iz ruke Solomunove, i daæeu tebi deset plemena. **32** Samo æe jedno pleme ostati njemu radi služe mojega Davida i radi grada Jerusalima, koji izabrah između svih plemena Izrailevih. **33** Jer ostavise mene i pokloniše se Astaroti boginji Sidonskoj i Hemosu bogu Moavskom i Melhomu bogu sinova Amonovijeh, i ne hođiše putovima mojim eîneæi što je pravo preda mnom, uredbe moje i zakone moje, kao David otac njegov. **34** Ali neæeu uzeti carstva iz ruku njegovih, nego æeu ga ostaviti neka vlada dokle je god živ Davida radi služe svojega, kojega izabrah, koji je držao zapovijesti moje i uredbe moje. **35** Nego æeu uzeti carstvo iz ruku sina njegova, i daæeu tebi od njega deset plemena. **36** A sinu æeu njegovu dati jedno pleme da bude vidjelo Davidu služi mojemu vazda preda mnom u gradu Jerusalimu, koji izabrah da u njemu namjestim ime svoje. **37** Tebe æeu dakle uzeti da caruješ nad svijem što ti duša želi, i biæeš car nad Izrailem. **38** I ako uzaslušaš sve što ti zapovjedim, i uzideš mojim putovima i ušeîniš što je pravo preda mnom, držeæi uredbe moje i zapovijesti moje, kao što je eînio David sluga moj, biæeu s tobom i sazidau ti tvrd dom, kao što sam sazidao Davidu, i daæeu ti Izrailej. **39** I muæeū sâjeme Davidovo za to, ali ne svagda. **40** Zato tražaše Solomun

da ubije Jerovoama; ali se Jerovoam podiže i pobježe u Misir k Sisaku caru Misirskom, i bi u Misiru dok ne umrije Solomun. **41** A ostala djela Solomunova i što je god ēinio, i mudrost njegova, nije li to zapisano u knjizi djela Solomunovijeh? **42** A carova Solomun u Jerusalimu nad svijem Izrailjem ēetrdeset godina. **43** I poēinu Solomun kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davida oca svojega; a Rovoam sin njegov zacari se na njegovo mjesto.

12 Tada otide Rovoam u Sihem: jer se ondje skupi sav Izrailj da ga zacare. **2** A Jerovoam sin Navatov, koji još bijaše u Misiru pobjegavši onamo od cara Solomuna, kad ēeu, on još osta u Misiru. **3** Ali poslaše i dozvaše ga. Tako Jerovoam i sav zbor Izrailjev dođe i rekoše Rovoamu govoreæi: **4** Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj ljutu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pak æemo ti služiti. **5** A on im reèe: idite, pa do tri dana dođite opet k meni. I narod otide. **6** Tada car Rovoam uèini vijeæe sa starcima koji stajaše pred Solomunovim ocem njegovijem dok bijaše živ, i reèe: kako svjetujete da odgovorim narodu? **7** A oni mu odgovoriše govoreæi: ako danas ugodiš narodu i poslušaš ih u odgovorij im lijepijem rijeèima, oni æe ti biti sluge svagda. **8** Ali on ostavi svjet što ga svjetovaše starci, i uèini vijeæe s mladiæima, koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim. **9** I reèe im: šta vi svjetujete da odgovorimo narodu, koji mi rekoše govoreæi: olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac? **10** Tada mu odgovoriše mladiæi koji odrastoše s njim, i rekoše: ovako kaži narodu što ti reèe: tvoj je otac metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj; ovako im reci: moj je mali prst deblij od bedara oca mojega. **11** Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja æeu još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æau vas šibati bodljivijem bièevima. **12** A treæi dan dođe Jerovoam i sav narod k Rovoamu, kako im bješe kazao car rekavši: dođite opet k meni do tri dana. **13** I car odgovori oštrotu narodu ostavivši svjet što ga svjetovaše starci; **14** I reèe im kako ga svjetovaše mladiæi govoreæi: moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja æau još dometnuti na jaram vaš; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æau vas šibati bodljivijem bièevima. **15** I car ogluši se naroda, jer Gospod bješe tako uredio da bi potvrdio rijeè svoju što je rekao preko Ahije Silomiljanina Rovoamu sinu Navatovu. **16** A kad vidje sav Izrailj gdje ih se car ogluši, odgovori narod caru govoreæi: kakav dio mi imamo s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevijem. U šatore svoje, Izrailju! a ti Davide, sad gledaj svoju kuæu. Tako otide Izrailj u šatore svoje. **17** Samo nad sinovima Izrailjevijem, koji življahu po gradovima Judinijem, zacari se Rovoam. **18** I car Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom; ali ga sav Izrailj zasuš kamenjem, te pogibe; a car Rovoam brže sjede na kola, te pobježe u Jerusalim. **19** Tako otpade Izrailj od doma Davidova do današnjega dana. **20** I kad ēeu sav Izrailj da se vratio Jerovoam, poslavši dozvaše ga na skupštinu, i postaviše ga carem nad svijem Izrailjem. Ne prista za domom Davidovijem nijedno pleme osim samoga plemena Judina. **21** A Rovoam došav u Jerusalim sazva sav dom Judin i pleme Venijaminovo, sto i osamdeset tisuæa odabranijeh vojnika, da zavojšte na dom Izrailjev da povrate carstvo Rovoamu sinu Solomunovu. **22** Ali dođe rijeè Božja Semeju, èovjeku Božijemu, govoreæi: **23** Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru Judinu i svemu domu Judinu i Venijaminovu i ostalome narodu, i reci: **24** Ovako veli Gospod: ne idite, i ne bijte se s braæom svojom, sinovima Izrailjevijem; vratite se svak svojoj kuæu, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušaše rijeè Gospodnju i vrativši se otidoše kako Gospod reèe. **25** Potom sazida Jerovoam Sihem u gori Jefremovoj i naseli se u njemu; a poslije otide odande i sazida Fanuil. **26** I reèe Jerovoam u srcu svom: može se carstvo povrati domu

Davidovu. **27** Ako ovaj narod stane iæi u Jerusalim da prinosi žrtve u domu Gospodnjem, srce æe se narodu obratiti ka gospodaru njegovu Rovoamu caru Judinu, te æe me ubiti, i povratæe se k Rovoamu caru Judinu. **28** Zato car smisli, te naèini dva teleta od zlata, pa reèe narodu: ne treba više da idete u Jerusalim; evo bogova tvogih, Izrailju, koji su te izveli iz zemlje Misirske. **29** I namjesti jedno u Vetiþu a drugo namjesti u Danu. **30** I to bi na grijeh, jer narod iðaše k jednome do Dana. **31** I naèini kuæu na visini, i postavi sveštenike od prostoga naroda koji ne bijahu od sinova Levijevih. **32** I uèini Jerovoam praznik osmoga mjeseca petnaestoga dana, kao što je praznik u zemlji Judinoj, i prinese žrtve na oltaru; tako uèini i u Vetiþu prinoseæi žrtve teocima koje naèini; i postavi u Vetiþu sveštenike visinama koje naèini. **33** I petnaestoga dana osmoga mjeseca, koji bješe smislio u srcu svom, prinosaše žrtve na oltaru koji naèini u Vetiþu, i praznavaše praznik sa sinovima Izrailjevijem, i pristupi k oltaru da kadi.

13 Agle, èovjek Božji dođe iz zemlje Judine s rijeèju Gospodnjom u Vetiþ, kad Jerovoam stajaše kod oltara da kadi. **2** I povika put oltara rijeèju Gospodnjom govoreæi: oltare! oltare! Ovako veli Gospod: evo, rodiae se sin domu Davidovu po imenu Josija, koji æe na tebi klati sveštenike visina, koji kade na tebi, i ljudske æe kosti spaliti na tebi. **3** I uèini znak istoga dana govoreæi: ovo je znak da je Gospod to rekao: eto, oltar æe se raspasti, i prosuæe se pepeo što je na njemu. **4** A kad car Jerovoam eu rijeèi èovjeka Božijega koje vikaše oltaru Vetijskom, pruži ruku svoju s oltara govoreæi: držite ga! Ali usahnu mu ruku koju pruži na nj, i ne mogaše je povratiti k sebi. **5** A oltar se raspade, i prosuæe se pepeo s oltara po znaku koji uèini èovjek Božji rijeèju Gospodnjom. **6** Tada car reèe èovjeku Božijemu: pripadni ka Gospodu Bogu svojemu, i pomoli se za me da mi se povrati ruka. I èovjek se Božji pomoli Gospodu, i povrati se caru ruka i posta kao što je bila. **7** I reèe car èovjeku Božijemu: hodi sa mnom kuæi mojoj, i potkrijpi se, i daæu ti dar. **8** Ali èovjek Božji reèe caru: da mi daš po kuæe svoje, ne bih išao s tobom niti bih jeo hljeba ni vode pio u ovom mjestu. **9** Jer mi je tako zapovjedio svojom rijeèju Gospod govoreæi: ne jedi hljeba ni pij vode, niti se vraæaj istijem putem kojim otideš. **10** I otide drugim putem, a ne vrati se onijem kojim bješe došao u Vetiþ. **11** A u Vetiþu živiljaše jedan star prorok, kojemu dođe sin njegov i pripovjedi sve što uèini prorok Božji onaj dan u Vetiþu, i rijeèi koje reèe caru; i pripovijediše sinovi togu proroka ocu svojemu. **12** A otac im reèe: kojim je putem otisao? I pokazaše sinovi put kojim otide èovjek Božji koji bješe došao iz zemlje Judine. **13** A on reèe sinovima svojim: osamarite mi magarca. I osamariše mu magarca, te usjede na nj. **14** I poðe za èovjekom Božijim, i naðe ga a on sjedi pod hrastom, pa mu reèe: jesli li ti èovjek Božji što dođe iz zemlje Judine? On mu odgovori: ja sam. **15** A on mu reèe: hodi sa mnom mojoj kuæi da jedeš hljeba. **16** Ali on odgovori: ne mogu se vratiti s tobom ni iæi s tobom; niti æeu jesti hljeba ni piti vode s tobom u ovom mjestu. **17** Jer mi je reèeno rijeèju Gospodnjom: ne jedi hljeba ni pij vode ondje, niti se vraæaj putem kojim otideš. **18** A on mu reèe: i ja sam prorok kao ti, i anðeo Gospodnji reèe mi rijeèju Gospodnjom govoreæi: vratи ga sa sobom u svoju kuæu neka jede hljeba i pije vode. Ali mu slaga. **19** I vrati se s njim, te jede hljeba u njegovoj kuæi i pi vode. **20** A kad sjedahu za stolom, dođe rijeè Gospodnja proroku koji ga bješe vratio; **21** I povika na èovjeka Božijega koji bješe došao iz zemlje Judine, i reèe: ovako veli Gospod: što nijesi poslušao rijeèi Gospodnje, i nijesi držao zapovijesti koju ti je zapovjedio Gospod Bog tvój. **22** Nego si se vratio i jeo hljeba i pio vode na mjestu za koje ti je rekao: ne jedi hljeba ni pij vode; zato neæee tvoje tijelo doæei u grob tvogih

otaca. **23** I pošto se prorok kojega bješe vratio najede hljeba i pošto se napi, osamari mu magarca. **24** A kad otide, udesi ga lav na putu i zakla ga. I tijelo njegovo ležaše na putu, i magarac stajaše kod njega; također i lav stajaše kod tijela. **25** I gle, ljudi prolazeći vidješe tijelo gdje leži na putu i lava gdje stoji kod tijela, i došavši javiše u gradu u kojem živiljaše stari prorok. **26** A kad to ēu prorok koji ga bješe vratio s puta, reče: ono je ēovjek Božji, koji ne posluša riječi Gospodnje, zato ga dade Gospod lavu da ga rastrgne i usmrti po riječi Gospodnjoj koju mu reče. **27** I reče sinovima svojim govoreći: osamarite mi magarca. I osamariše. **28** I otišav nađe tijelo gdje leži na putu, i magarca i lava gdje stoje kod tijela: lav ne bješe izjeo tijela ni magarca rastrgao. **29** Tada prorok podiže tijelo ēovjeka Božjega, i metnuv ga na magarca odnese ga natrag, i dođe u grad stari prorok da ga ožali i pogrebe. **30** I metnu tijelo u svoj grob, i plakahu nad njim govoreći: jaoh brate! **31** A pošto ga pogrebe, reče sinovima svojim govoreći: kad umrem, pogrebite me u grobu gdje je pogreben ēovjek Božji, pokraj kostiju njegovih metnute kosti moje. **32** Jer æe se zacijelo zbiti što je oglasio po riječi Gospodnjoj za oltar Vetijski i za sve kuæe visina koje su po gradovima Samarijskim. **33** Pošto ovo bi, opet se Jerovoam ne vrati sa svojega zloga puta; nego opet naeini iz prostoga naroda sveštenike visinama; ko god hoćeš, tome on posvećivaše ruke i taj postajaše sveštenik visinama. **34** I to bi na grijeh domu Jerovoamovu da bi se istrijebio i da bi ga nestalo sa zemlje.

14 U to vrijeme razbolje se Avija sin Jerovoamov. **2** I Jerovoam reče ženi svojoj: ustani i preobuci se da te ne poznaš da si žena Jerovoamova; pak idi u Silom. Eto, onđe je Ahija prorok, koji mi je kazao da æu biti car nad ovijem narodom. **3** I ponesi deset hljebova i kolaèa i žban meda, pa otidi k njemu; on æe ti kazati šta æe biti od djjeteta. **4** I uèini tako žena Jerovoamova, i ustavši otide u Silom i uđe u kuæu Ahijinu. Ahija pak ne mogaoše vidjeti, jer mu oèi bijahu potamnjele od starosti. **5** Ali Gospod reče Ahiji: eto ide žena Jerovoamova da te pita za sina svojega, jer je bolestan; ti joj kaži to i to; a ona kad dođe uèiniće se da je druga. **6** I Ahija èuvši šuštanje nogu njezinijeh kad uđe na vrata, reče: hodi, ženo Jerovoamova; što se èiniš da si druga? Ja sam poslan k tebi da ti zlo kažem. **7** Iđi, reci Jerovoamu: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: što sam te podigao između naroda i postavio te vođem narodu svojemu Izraelju, **8** I otrgav carstvo od doma Davidova dадох теби, а ти не bi kao sluga moj David, koji je držao zapovijesti moje i hodio za mnom svijem srecem svojim èineće samo što je pravo preda mnom; **9** Nego si radio gore od svijeh koji biše prije tebe, i otišao si i naeini sebi druge bogove i likove liveone da bi me dražio, pa si me bacio za leđa svoja; **10** Zato, evo, ja æu pustiti zlo na dom Jerovoamov, i istrijebiæu Jerovoamu i ono što mokri uza zid, i uhvaæenoga i ostavljenoga u Izraelju, i dom æu Jerovoamov omesti kao što se mete kao, da ga ne ostane ništa. **11** Ko Jerovoamov pogine u gradu, izjeæee ga psi, a ko pogine u polju, izjeæee ga ptice nebeske; jer Gospod reče. **12** A ti ustani, idi kuæi svojoj; i kad stupiš nogama svojim u grad, odmah æe umrjeti dijete. **13** I sav æe Izrael plakati za njim, i pogrepšæe ga; jer æe on sam od doma Jerovoamova doæi u grob, jer se na njemu samom u domu Jerovoamovu nađe nešto dobra pred Gospodom Bogom Izrailevijem. **14** A Gospod æe podignuti sebi cara nad Izrailem, koji æe istrijebiti dom Jerovoamov u onaj dan; da, Šta? sad veæ. **15** I udariæe Gospod Izraelja da æe se zaljuljati kao što se ljudska trska u vodi, i išëupaæe Izraelja iz ove dobre zemlje, koju je dao ocima njihovijem, i razasuæe ih daleko preko rijeke zato što naeini sebi lugove grjeveæi Gospoda. **16** I napustiæe Izraelja za grijehu Jerovoamove, kojima je grijesio i na grijeh naveo Izraelja.

17 Tada usta žena Jerovoamova, i otide i dođe u Tersu; i kad stupi na prag kuæni umrije dijete. **18** I pogreboše ga, i sav Izrael plaka za njim po riječi Gospodnjoj, koju reče preko sluge svojega Ahije proroka. **19** A ostala djela Jerovoamova, kako je vojevao i kako je carovao, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailevijeh. **20** A carova Jerovoam dvadeset i dvije godine; i poeini kod otaca svojih, a Nadav sin njegov zacari se na njegovom mjestu. **21** A Rovoam sin Solomunov carovaše nad Judom; bješe Rovoam èetrdeset i jedna godina kad poe carovati, i carova sedamnaest godina u Jerusalimu gradu, koji izabra Gospod između svih plemena Izrailevijeh da onđe namjeri ime svoje. Materi njegovoj bješe ime Nama Amonka. **22** I Juda èinjase što je zlo pred Gospodom; i grijesima svojim kojim grijesahu dražiše ga veæma nego oci njihovi svijem što èiniše. **23** Jer i oni naeini sebi visine i stupove i lugove na svakom humu i pod svakim zelenim drvetom. **24** A bijaše i adžuvana u zemlji, i èinjahu sve gadove naroda koje bješe istjerao Gospod ispred sinova Izrailevijeh. **25** A pete godine carovanja Rovoamova dođe Sisak car Misirski na Jerusalim. **26** I uze blago iz doma Gospodnjega i blago iz doma careva, sve to uze; i uze sve šitove zlatne koje naeini Solomun. **27** I na njihovo mjesto naeini car Rovoam šitove od mjeđi, i predaje ih starješinama nad stražarima, koji èuvaju vrata doma careva. **28** I kad car iðaše u dom Gospodnj, nošahu ih stražari, a poslije ih opet ostavljuhu u riznicu svoju. **29** A ostala djela Rovoamova, i sve što je èinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **30** A bijaše rat između Rovoama i Jerovoama jednako. **31** I poeini Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A ime materi njegovoj bješe Nama Amonka. A na mjesto njegovog zacari se Avijam sin njegov.

15 A osamnaeste godine carovanja Jerovoama sina Navatova zacari se Avijam nad Judom. **2** I carova tri godine u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha kæi Avesalomova. **3** On hoðaše u svijem grijesima oca svojega, koje je èinio pred njim, i ne bješe srce njegovo cijelo prema Gospodu Bogu njegovu kao srce Davida oca njegova. **4** Ali radi Davida dade mu Gospod Bog njegov vidjelo u Jerusalimu podigav sina njegova nakon njega i utvrdiv Jerusalim; **5** Jer je David èinio što je pravo pred Gospodom niti je otstupao od èega što mu je zapovjedio svega vijeka svojega osim stvari s Urijom Hetejinom. **6** A rat bješe između Rovoama i Jerovoama do njegova vijeka. **7** A ostala djela Avijamova i sve što je èinio nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? A bijaše rat između Avijama i Jerovoama. **8** I Avijam poeini kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu, a na njegovom mjestu zacari se Asa sin njegov. **9** Godine dvadesete carovanja Jerovoamova nad Izrailem zacari se Asa nad Judom. **10** Èetrdeset i jednu godinu carova u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Maha kæi Avesalomova. **11** I tvoraše Asa što je pravo pred Gospodom kao David otac mu. **12** Jer istrijebi adžuvane iz zemlje i ukide sve gadne bogove koje bjehu naeini oci njegovi. **13** I mater svoju Mahu svrže s vlasti, jer ona naeini idola u lugu; i Asa izlomi idola i sažeže na potoku Kedronu. **14** Ali visine ne biše oborenne; ali srce Asino bješe cijelo prema Gospodu svega vijeka njegova. **15** I unese u dom Gospodnj, što bješe posvetio otac njegov i što on posveti, srebro i zlato i sudove. **16** I bješe rat između Ase i Vase cara Izraileva svega vijeka njihova. **17** Jer Vasa car Izrailev izide na Judu i stade zidati Ramu da ne da nikome otiaèi k Asi caru Judinu ni od njega doæi. **18** Ali Asa uzev sve srebro i zlato Što bješe ostalo u riznici Gospodnjoj i u riznici doma careva dade ga slugama svojim, i posla ih car Asa Ven-Adadu sinu Tavrimona sina Esionova, caru Sirskom, koji stanovaše u Damasku, i poruèi: **19** Vjera je između mene i tebe, između oca tvojega i oca mojega; evo

šaljem ti dar, srebro i zlato; hajde, pokvari vjeru koju imaš s Vasom carem Izrailjevim, eda bi otisao od mene. **20** I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izraeljeve i pokori Ijon i Dan i Avel-Vetmahu i sav Hinerot i svu zemlju Neftalimovu. **21** A kad Vasa to èeu, presta zidati Ramu, i vrati se u Tersu. **22** Tada car Asa sazva sav narod Judin, nikoga ne izuzimajuæi; te odneseo kamenje iz Rame i drva, èim zidaše Vasa, i od njega sazida car Asa Gevu Venijaminovu i Mispu. **23** A ostala sva djela Asina i sva junaætva njegova, i što je god èinio i koje je gradove sagradio, nije li sve zapisano u dnevniku careva Judinjeh? Ali u starosti svojoj bolovaše od nogu. **24** I Asa poèinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega. A na njegovo mjesto zacari se Josafat sin njegov. **25** A Nadav sin Jerovoamov poèe carovati nad Izrailjem druge godine carovanja Asina nad Judom; i carova nad Izrailjem dvije godine. **26** I èinjase što je zlo pred Gospodom hodeæi putem oca svojega i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izraelja. **27** I diže bunu na nj Vasa sin Ahijin od doma Isaharova, i ubi ga Vasa kod Givetona, koji bijaše Filistejski, kad Nadav i sav Izrail bjehu opkolili Giveton. **28** I tako ga ubi Vasa treæe godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto. **29** A kad se zacari, pobi sav dom Jerovoamov, i ne ostavi nijedne duše od roda Jerovoamova dokle sve ne istrijebi po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko sluge svojega Ahije Silomljjanu. **30** Za grijehe Jerovoamove, kojima je griješio i kojima je na grijeh naveo Izraelja, i za draženje kojim je dražio Gospoda Boga Izraeljeva. **31** A ostala djela Nadavova i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **32** I bješe rat između Ase i Vase cara Izraeljeva svega vijeka njihova. **33** Treæe godine carovanja Asina nad Judom zacari se Vasa sin Ahijin nad svijem Izrailjem u Tersi, i carova dvadeset i èetiri godine. **34** I èinjase što je zlo pred Gospodom hodeæi putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim navede na grijeh Izraelja.

16 I doðe rijeè Gospodnja Juju sinu Ananiju evu za Vasu govoreæi: **2** Što te podigoj iz praha i postavih voðem narodu svojemu Izraelju, a ti ideš putem Jerovoamovijem i navodiš na grijeh narod moj Izraelja da me grnjevi grijesima svojim, **3** Evo, ja æeu zatrati natraæje Vasino i natraæje doma njegova, i uèiniæu s domom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova. **4** Ko Vasin pogine u gradu, izjeæee ga psi, a ko pogine u polju, izjeæee ga ptice nebeske. **5** A ostala djela Vasina i šta je èinio, i junaætvo njegovo, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **6** I poèinu Vasa kod otaca svojih, i bi pogreben u Tersi; a na njegovo mjesto zacari se Ila sin njegov. **7** I tako preko proroka Juja sina Ananijeve doðe rijeè Gospodnja protiv Vase i doma njegova za sve zlo što uèini pred Gospodom grnjeveæi ga djelima svojih ruku, te bi kao dom Jerovoamov, i zato što ga pobi. **8** Dvadeset šeste godine carovanja Asina nad Judom zacari se Ila sin Vasin nad Izrailjem, i carova dvije godine u Tersi. **9** A sluga njegov Zimrje, starješina nad polovinom kola, diže bunu na Ilu, kad pijaše u Tersi i opi se u kuæi Arse, koji upravljaše domom njegovijem u Tersi. **10** I doðe Zimrje i ubi ga i pogubi ga dvadeset osme godine carovanja Asina nad Judom, i zacari se na njegovo mjesto. **11** A èim se zacari i sjede na prijesto svoj, pobi sav dom Vasin, ne ostavi mu ni što uza zid mokri, i rodbinu njegovu i prijatelje njegove. **12** Tako Zimrje zat rav dom Vasin po rijeèi Gospodnjoj koju reèe za Vasu preko Juja proroka, **13** Za sve grijehe Vasine i za grijehe Ile sina njegova, kojima grnješiše i kojima na grijeh navodiše Izraelja grnjeveæi Gospoda Boga Izraeljeva taštinama svojim. **14** A ostala djela Ilina i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **15** Godine dvadeset sedme carovanja Asina nad Judom zacari se Zimrje, i carova sedam dana u Tersi; a narod

tada stajaše u okolu kod Givetona, koji bješe Filistejski. **16** I narod što bješe u okolu kad èeu da je Zimrje digao bunu i cara ubio, isti dan sav Izraelj u okolu postavi carem nad Izraeljem Amrija vojvod. **17** I Amrije i sav Izraelj s njim otidoše od Givetona i opkoliše Tersu. **18** A Zimrje kad vidje gdje osvojiše grad, otide u dvor carski, i zapali nad sobom dvor carski, te pogibe, **19** Za grijehe svoje kojima je griješio èineæi što je zlo pred Gospodom, hodeæi putem Jerovoamovijem i u grijehu njegovu, kojim je griješio navodeæi na grijeh Izraelja. **20** A ostala djela Zimrijeva i buna koju podiže, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraeljevih? **21** Tada se razdijeli narod Izraeljev na dvoje: polovina naroda prista za Tivnjom sinom Ginatovijem da ga uèini carem, a druga polovina prista za Amrijem. **22** Ali narod koji prista za Amrijem biæi od naroda koji prista za Tivnjom sinom Ginatovijem. I umrije Tivnija, a carova Amrije. **23** Trideset prve godine carovanja Asina nad Judom poèe carovati Amrije nad Izraeljem, i carova dvanaest godina; u Tersi carova šest godina. **24** I kupi goru Samarijsku od Semera za dva talanta srebra, i sagradi grad na gori, i nazva grad koji sagradi Samaria po imenu Semera gospodara od gore. **25** A Amrije èinjase što je zlo pred Gospodom, i gore èinjase od svijeh koji bijahu prije njega. **26** Jer hoðaše svijem putovima Jerovoama sina Navatova i u grijehu njegovu, kojim je naveo na grijeh Izraelja grnjeveæi Gospoda Boga Izraeljeva taštinama svojim. **27** A ostala djela Amrijeva i sve što je èinio, i junaætva koja je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izraeljevih? **28** I poèinu Amrije kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Ahav sin njegov. **29** I Ahav sin Amrijev poèe carovati nad Izraeljem trideset osme godine carovanja Asina nad Judom, i carova Ahav sin Amrijev nad Izraeljem u Samariji dvadeset i dvije godine. **30** I èinjase Ahav sin Amrijev što je zlo pred Gospodom, više od svijeh koji bijahu prije njega. **31** I malo mu bijaše što hoðaše u grijesima Jerovoama sina Navatova, nego se joø oženi Jezaveljom kæerju Etvala cara Sidonskoga, i otide, te služaše Valu i klanjaše mu se. **32** I naèini oltar Valu u domu Valova koji sazida u Samariji. **33** I naèini Ahav gaj, i uèini Ahav više od svijeh careva Izraeljevih koji biše prije njega, da bi razgnjevio Gospoda Boga Izraeljeva. **34** Za njegova vremena Hil Vetiljanin sazida Jerihon. Na Avironu prvencu svojem osnova ga, a na Seguvu mjezincu svojem metnu mu vrata po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko Isusa sina Navina.

17 Tada reèe Ahavu Iliju Tesviæanin, jedan od naseljenika Galadskih: tako da je živ Gospod Bog Izraeljev, pred kojim stojim, ovijeh godina neæe biti rose ni daæda dokle ja ne reèem. **2** Potom doðe njemu rijeè Gospodnja govoreæi: **3** Iди odavde, i obrati se na istok, i sakrij se kod potoka Horata prema Jordanu. **4** I iz onoga potoka pij, a gavraniima sam zapovjedio da te hrane ondje. **5** I on otide i uèini po rijeèi Gospodnjoj, i otisav stani se kod potoka Horata, koji je prema Jordanu. **6** I ondje mu gavrani donošahu hljeba i mesa jutrom i veèerom, a iz potoka pijaše. **7** Ali poslije godinu dana presahnu potok, jer ne bješe daæda u zemlji. **8** Tada doðe njemu rijeè Gospodnja govoreæi: **9** Ustani, idi u Sareptu Sidonsku, i sjedi ondje; evo zapovjedio sam ondje ženi udovici da te hrani. **10** I ustavši otide u Sareptu; i kad doðe na vrata gradska, gle, žena udovica kupljaše ondje drva; i on je dozva i reèe joj: donesi mi malo vode u sudu da se napijem. **11** I ona poðe da donese; a on je viknu i reèe: donesi mi i hljeba malo. **12** A ona reèe: tako da je živ Gospod Bog tvoj, nemam peèena hljeba do grst brašna u zdjeli i malo ulja u krèagu; i eto kupim drvaca da otidem i zgotovim sebi i sinu svojemu, da pojedemo, pa onda da umremo. **13** A Iliju joj reèe: ne boj se, idi, zgotovi kako si rekla; ali umijesi prvo meni jedan kolaèiæ od toga, i donesi mi, pa poslije gotovi sebi i sinu svojemu. **14** Jer ovako veli Gospod Bog Izraeljev:

brašno se iz zdjele neæe potrošiti niti æe ulja u kréagu nestati dokle ne pusti Gospod dažda na zemlju. **15** I ona otide i uèini kako reèe Ilja; i jede i ona i on i dom njezin godinu dana; **16** Brašno se iz zdjele ne potroši niti ulja u kréagu nesto po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe preko Ilje. **17** A poslije toga razbolje se sin ženi domaæici, i bolest njegova bi vrlo teška, tako da izdahnu. **18** I ona reèe Ilji: šta je tebi do mene, èovjek Božji? Jesi li došao k meni da spomenes bezakonje moje i da mi umoriš sina? **19** A on joj reèe: daj mi sina svojega. I uzev ga iz naruèja njezina odnese ga u gornju klijet, gdje on sjèðaše, i položi ga na postelju svoju. **20** Tada zavapi ka Gospodu i reèe: Gospode Bože moj, zar si i ovu udovicu kod koje sam gost tako ucvijelio umorivši joj sina? **21** I pruživ se nad djetetom tri puta zavapi ka Gospodu govoreæi: Gospode Bože moj, neka se povrati u dijete duša njegova. **22** I Gospod uslisi glas Iljin, te se povrati u dijete duša njegova, i ožive. **23** A Ilja uzev dijete snese ga iz gornje klijeti u kuæu, i dade ga materi njegovoj, i reèe Ilja: vidi, živ je tvoj sin. **24** A žena reèe Ilji: sada znam da si èovjek Božji i da je rijeè Gospodnja u tvomim ustima istina.

18 Poslije mnogo vremena, treæe godine, doðe rijeè Gospodnja Ilji govoreæi: idi, pokaži se Ahavu, i pustiæu dažd na zemlju.

2 I otide Ilja da se pokaže Ahavu, a bijaše velika glad u Samariji. **3** I Ahav dozva Avdiju, koji bijaše upravitelj dvora njegova; a Avdija se bojaše Gospoda veoma. **4** Jer kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje, uze Avdiju sto proraka, i sakri ih, po pedeset u jednu peæinu, i hrani ih hljevom i vodom. **5** I reèe Ahav Avdiju: poði po zemlji na izvore i na potoke, eda bismo našli trave da saèuvamo u životu konje i magze, da nam ne izgine stoka. **6** I podijeliše među se zemlju kuda æe iæ: Ahav otide jednjem putem sam, a Avdija otide drugim putem sam. **7** A kad Avdija bijaše na putu, gle, srete ga Ilja; i on ga pozna, i pade nièice, i reèe: jesli ti, gospodaru moj Ilja? **8** A on mu reèe: ja sam; idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilje. **9** A on reèe: šta sam zgriješio, da slugu svojega predas u ruke Ahavu da me pogubi? **10** Tako da je živ Gospod Bog tvoj, nema naroda ni carstva kuda nije slao gospodar moj da te traže: i rekoše: nema ga. A on zakle carstva i narode da te ne mogu da naðu. **11** A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilje. **12** A kad ja otidem od tebe, duh æe te Gospodnji odnijeti, a ja neæu znati kuda; pa da otidem i prokažem Ahavu, a on da te ne naðe, ubiæe me; a sluga se tvoj boji Gospoda od mladosti svoje. **13** Nije li kazano gospodaru mojemu šta sam uèinio kad Jezavelja ubijaše proroke Gospodnje? kako sakrih stotinu proraka Gospodnjih, po pedeset u jednu peæinu, i hranih ih hljevom i vodom. **14** A ti sada kažeš: idi, kaži gospodaru svojemu: evo Ilje. Ubiæe me. **15** A Ilja reèe: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, danas æu mu se pokazati. **16** Tada otide Avdija pred Ahavu, i kaza mu; i Ahav otide pred Ilju. **17** A kad vidje Ahav Ilju, reèe mu Ahav: jesli ti li onaj što nesreæe donosiš na Izrailja? **18** A on reèe: ne donosim ja nesreæe na Izrailja, nego ti i dom oca tvojega ostavivši zapovijesti Gospodnje i pristavši za Valima. **19** Nego sada pošli i saberi k meni svega Izraelja na goru Karmilsku, i èetiri stotine i pedeset proroka Valovijeh i èetiri stotine proroka iz luga, koji jedu sa stolom Jezaveljinom. **20** I posla Ahav k svijem sinovima Izrailjevijem, i sabra one proroke na goru Karmilsku. **21** Tada pristupi Ilja ka svemu narodu i reèe: dokle æete hramati na obje strane? Ako je Gospod Bog, idite za njim; ako li je Val, idite za njim. Ali narod ne odgovori mu ni rijeèi. **22** A Ilja reèe narodu: ja sam sam ostao prorok Gospodnji; a proroka Valovijeh ima èetiri stotine i pedeset. **23** Dajte nam dva juncna, i neka oni izberu sebi jednoga, i neka ga isijeku na komade i metnu na drva, ali ognja da ne podmeæu; a ja æeu prigotoviti drugoga juncna, i metnuæu ga na drva, ali ognja neæu podmetati. **24** Tada prizovite ime svojih

bogova, a ja æeu prizvati ime Gospodnje, pa koji se Bog odzove ognjem onaj neka je Bog. I sav narod odgovori i reèe: dobro reèe. **25** Potom reèe Ilja prorocima Valovijem: izaberite sebi jednoga juncu i prigotovite ga prvo, jer je vas više; i prizovite ime bogova svojih, ali ognja ne podmeæite. **26** I uzeše juncu, kojega im dade, i prigotoviše, i stadoše prizivati ime Valovo od jutra do podne govoreæi: Vale, usliši nas! Ali ni kaka glasa ni koga da odgovori. I skakahu oko oltara, koji naèiniše. **27** A kad bi u podne, stade im se rugati Ilja govoreæi: viète veæema; jer je on bog! valjada se nešto zamislio, ili je u poslu, ili na putu, ili može biti spava, da se probudi. **28** A oni stadoše vikati iza glasa, i parati se nožima i šlima po svom obieaju, dokle ih krv ne obli. **29** A kad proðe podne, stadoše prorokovati dokle doðe vrijeme da se prinese dar; ali ni kaka glasa ni koga da odgovori, ni koga da èuje. **30** Tada reèe Ilja svemu narodu: pristupite k meni. I pristupi k njemu sav narod. Tada on opravi oltar Gospodnji koji bješe razvaljen. **31** I uze Ilja dvanaest kamena prema broju plemena sinova Jakova, kojemu doðe rijeè Gospodnja govoreæi: Izrailj æe ti biti ime. **32** I naèini od toga kamenja oltar u ime Gospodnje, i oko oltara iskopa opkop širok da bi se mogle posijati dvije mjere žita. **33** I namjesti drva, i juncu isjedena na komade metnu na drva. **34** I reèe: napunite èetiri vijedra vode, i izlijte na žrtvu i na drva. Pa opet reèe: uèinite još jednom. I uèiniše još jednom. Pa opet reèe: uèinite i treæom. I uèiniše treæom, **35** Te voda poteèe oko oltara, i napuni se opkop vode. **36** A kad bi vrijeme da se prinese žrtva, pristupi Ilja prorok i reèe: Gospode Bože Avramov, Isakov i Izrailjev, neka danas poznaðu da si ti Bog u Izraelju i ja da sam tvoj sluga, i da sam po tvojoj rijeèi uèinio sve ovo. **37** Usliši me, Gospode, usliši me, da bi poznað ovaj narod da si ti Gospode Bog, kad opet obratiš srca njihova. **38** Tada pade organj Gospodnji i spali žrtvu paljenicu i drva i kamen i prah, i vodu u opkopu popi. **39** A narod kad to vidje sav popada nièice, i rekoše: Gospod je Bog, Gospod je Bog. **40** Tada im reèe Ilja: pohvatjate te proroke Valove da nijedan ne uteèe. I pohvatâše ih, i Ilja ih odvede na potok Kison, i pokla ih onđe. **41** I reèe Ilja Ahavu: idi, jedi i pij, jer uji veliki dažd. **42** I otide Ahav da jede i pije; a Ilja se pope na vrh Karmila, i saže se k zemlji i metnu lice svoje među koljena svoja. **43** A momku svojemu reèe: idi, pogledaj put mora. A on otisav pogleda, pa reèe: nema ništa. I reèe mu: idi opet sedam puta. **44** A kad bi sedmi put, reèe: eno, mali oblak kao dlan èovjeku diže se od mora. Tada reèe: idi, reci Ahavu: prezi i idi, da te ne uhvati dažd. **45** Utom se zamraëi nebo od oblaka i vjetra, i udari velik dažd. A Ahav sjedavši na kola otide u Jezrael. **46** A ruka Gospodnja doðe nad Iliju, i on opasavši se otvara pred Ahavom dokle doðe u Jezrael.

19 A Ahav priopovjedi Jezavelji sve što je uèinio Ilja i kako je sve proroke isjekao maèem. **2** Tada Jezavelja posla glasnike k Ilji i poruèi mu: tako da uèine bogovi i tako da dodadu, ako sjutra u ovo doba ne uèinim od tebe što je od kojega god tijeh. **3** A on videæi to usta i otide duše svoje radi, i doðe u Virsaveju Judinu, i onđe ostavi momka svojega. **4** A sam otide u pustinju dan hoda; i doðav sjede pod smreku, i zaæelje da umre, i reèe: dosta je veæ, Gospode, primi dušu moju, jer niješam bolji od otaca svojih. **5** Potom leži i zaspia pod smrekom. A gle, anđeo taknu ga i reèe mu: ustani, jedi. **6** A on pogleda, i gle, èelo glave mu hljeb na ugljenu peèen u kréag vode. I jede i napi se, pa leži opet. **7** A anđeo Gospodnji doðe opet drugom, i taknu ga govoreæi: ustani, jedi, jer ti je put dalek. **8** A on ustavši jede i napi se; potom okrijepiv se onjem jelom ide èetrdeset dana i èetrdeset noæi dokle doðe na goru Božiju Horiv. **9** A onđe uđe u jednu peæinu i zanoæi u njoj; i gle, rijeè Gospodnja doðe mu govoreæi: šta æeš ti tu, Ilja? **10** A on reèe: revnovah veoma za Gospoda Boga

nad vojskama; jer sinovi Izrailjevi ostavise zavjet tvoj, tvoje oltare razvalise, i proroke tvoje pobiše maēem; a ja ostah sam, pa traže dušu moju da mi je uzmuh. **11** A on reēe: izidi i stani na gori pred Gospodom. I gle, Gospod prolažeš, a pred Gospodom velik i jak vjetar, koji brda razvaljavaše i stijene razlramaše; ali Gospod ne bješe u vjetru; a iza vjetra dođe trus; ali Gospod ne bješe u trusu; **12** A iza trusa dođe oganj; ali Gospod ne bješe u ognju. A iza ognja dođe glas tih i tanak. **13** A kad to ēu Ilja, zakloni lice svoje plaštem i izašav stade na vratima od peæine. I gle, dođe mu glas govoreæi: Šta æeš ti tu, Ilja? **14** A on reēe: revnovah veoma za Gospoda Boga nad vojskama; jer sinovi Izrailjevi ostavise zavjet tvoj, tvoje oltare razvalise, i proroke tvoje pobiše maēem; a ja ostah sam, pa traže moju dušu da mi je uzmuh. **15** Tada mu reēe Gospod: idi, vrati se svojim putem u pustinju Damaštsku, i kad dođeš pomaži Azaila za cara nad Sirijom. **16** A Juja sina Nimsijina pomaži za cara nad Izraeljem, a Jelisija sina Safatova iz Avel-Meole pomaži za proraka mjesto sebe. **17** Jer ko uteēe od maēa Azailova njega æe pogubiti Juju; a ko uteēe od maēa Jujeva njega æe pogubiti Jelisiju. **18** Ali sam ostavio u Izraelju sedam tisuæa, koji nijedan ne saviše koljena pred Valom, niti ga ustima svojim cjelevaše. **19** I otide odande, i nađe Jelisija sina Safatova gdje ore, a dvanaest jarmova pred njim, i sam bijaše kod dvanaestoga; i iduæi mimo nj Ilja baci na nj plasti svoj. **20** A on ostavi volove, i otreàa za Iljom i reēe: da cjelejem oca svojega i mater svoju; pa æeu iæi za tobom. A on mu reēe: idi, vrati se, jer řta sam ti uèenio? **21** I on se vrati od njega, i uze jaram volova i zakla ih, i na drvima od pluga skuha meso i dade ga narodu, te jedoše; potom ustavši otide za Iljom i služaše mu.

20 A Ven-Adad car Sirski skupi vojsku svoju, i imaše sa sobom trideset i dva cara, i konje i kola; i otišavši opkoli Samariju i stade je biti. **2** I posla poslanike k Ahavu caru Izrailjevu u grad, **3** I poruèi mu: ovako veli Ven-Adad: srebro tvoje i zlato tvoje moje je, tako i žene tvoje i tvoji lijepi sinovi moji su. **4** A car Izrailjev odgovori i reēe: kao što si rekao, gospodaru moj care, ja sam tvoj i sve što imam. **5** A poslanici opet dođoše i rekoše: ovako veli Ven-Adad: poslaš sam k tebi i poruèio: srebro svoje i zlato svoje i žene svoje i sinove svoje da mi daš. **6** Zato æeu sjutra u ovo doba poslati sluge svoje k tebi da pregledaju kuæu tvoju i kuæe sluga tvojih, i što ti je god milo, oni æe uzeti i odnijeti. **7** Tada dozva car Izrailjev sve starješine zemaljske i reēe: gledajte i vidite kako ovaj traži zlor; jer posla k meni po mene i po sinove moje i po srebro moje i po zlato moje, i ja mu ne branih. **8** A sve starješine i sav narod rekoše mu: ne slušaj ga i ne pristaj. **9** I reēe poslanicima Ven-Adadovijem: kažite caru gospodaru mojemu: što si prvo poruèio sluzi svojemu sve æeu uèiniti; ali ovo ne mogu uèiniti. Tako otidoše poslanici i odnesoše mu taj odgovor. **10** A Ven-Adad posla k njemu i poruèi: tako da mi uèine bogovi i tako da dodadu! neæee biti dosta praha od Samarie da svemu narodu koji ide za mnom dopadne po jedna grst. **11** A car Izrailjev odgovori i reēe: kažite: neka se ne hvali onaj koji se opasuje kao onaj koji se raspusuje. **12** A kad on to ēu pijuæi s carevima pod šatorima, reēe slugama svojim: dižite se. I digoše se na grad. **13** Tada gle, pristupi jedan prorok k Ahavu caru Izrailjevu, i reēe: ovako veli Gospod: vidiš li sve ovo mnošto? evo, ja æeu ti ga datu i ruke danas da poznaš da sam ja Gospod. **14** A Ahav reēe: preko koga? A on reēe: ovako veli Gospod: preko momaka knezova zemaljskih. Opet reēe: ko æe zametnuti boj? A on reēe: ti. **15** Tada prebroji momke knezova zemaljskih, i bješe ih dvjesta i trideset i dva; poslijе njih prebroji sav narod, sve sinove Izraeljeve, i bješe ih sedam tisuæa. **16** I izidoše u podne; a Ven-Adad pijuæi opi se u šatorima s trideset i dva cara koji mu dođoše u pomoæe. **17** I izidoše prvo momci knezova zemaljskih; a Ven-Adad posla, i javiše

mu i rekoše: izidoše ljudi iz Samarije. **18** A on reēe: ako su izašli mira radi, pohvatujte ih žive; ako su izašli na boj, pohvatujte ih žive. **19** I izidoše iz grada momci knezova zemaljskih, i vojska za njima. **20** I svaki ubi s kojim se sukobi, te Sirci pobjegoše a Izraeljci ih potjerâe. I Ven-Adad car Sirski pobježe na konju s konjicima. **21** I car Izrailjev izide i pobi konje i kola, i uèini velik pokolj među Sircima. **22** Potom dođe prorok k caru Izraeljevu i reēe mu: idi, budi hrabar; i promisli i vidi ţta æeš èiniti, jer æe do godine opet doæi car Sirski na te. **23** A caru Sirskom rekoše sluge njegove: njihovi su bogovi gorski bogovi, zato nas nadjaæe; nego da se bijemo s njima u polju, zaciјelo æemo ih nadjaæati. I posluša ih, i uèini tako. **26** A kad prođe godina, Ven-Adad prebroji Sirce, i pođe u Afek da vojuje na Izraelja. **27** I sinovi Izraeljevi prebrojise se, i ponesavši hrane izidoše pred njih. I stadoše u oko sinovi Izraeljevi prema njima, kao dva mala stada koza, a Sirci bijahu prekrilili zemlju. **28** Tada dođe èovjek Božji, i progovori caru Izraeljevu i reēe: ovako veli Gospod: što Sirci rekoše da je Gospod gorski Bog a nije Bog poljski, zato æeu ti dati u ruke sve ovo mnošto veliko da znate da sam ja Gospod. **29** I stajahu u okolu jedni prema drugima sedam dana; a sedmoga dana pobiše se, i sinovi Izraeljevi pobiše Siraca sto tisuæa pješaka u jedan dan. **30** A ostali pobjegoše u grad Afek, i pale zid na dvadeset i sedam tisuæa ljudi koji bijahu ostali. I Ven-Adad pobjegav u grad uđe u najtajniju klijet. **31** A sluge mu rekoše: evo èuli smo da su carevi doma Izraeljeva milostivi carevi; da vežemo kostrijet oko sebe i da metnemo uzice sebi oko vratova, pa da izidemo pred cara Izraeljeva, da ako ostavi u životu dušu tvoju. **32** I vezâše kostrijet oko sebe, i metnuše uzice sebi oko vratova, i dodoše k caru Izraeljevu i rekoše: sluga tvoj Ven-Adad veli: ostavi u životu dušu moju. A on reēe: je li još živ? brat mi je. **33** A ljudi uzeše to za dobar znak, i odmah da bi ga uhvatili za rijeè rekoše: brat je tvoj Ven-Adad. A on reēe: idite, dovedite ga. Tada Ven-Adad izide k njemu; a on ga posadi na svoja kola. **34** Tada mu reēe Ven-Adad: gradove koje je uzeo otac moj tvome ocu, vratiau, i nađeni se ulice u Damasku kao što je otac moj uèinio u Samariji. A on odgovori: s tom vjerom otpustiau te. I uèini vjeru s njim, i otpusti ga. **35** Tada jedan između sinova proroèkih reēe drugome po rijeèi Gospodnjoj: bij me. Ali ga onaj ne htje biti. **36** A on mu reēe: što ne posluša glasa Gospodnjega, zato, evo kad otideš od mene, lav æee te zaklati. I kad otide od njega, sukobi ga lav i zakla ga. **37** Oper našav drugoga reēe mu: bij me. A onaj ga izbi i izrani ga. **38** Tada otide prorok i stade na put kuda æe car proæi, i nagrdi se pepelom po licu. **39** A kad car prolaže, on viknu cara i reēe: tvoj sluga bijaše izašao u boj, a jedan došavši dovede mi èovjeka i reēe: èuvaj ovoga èovjeka; ako li ga nestane, biæe twoja duša za njegovu dušu, ili æeß platiti talatan srebra. **40** A kad tvoj sluga imaše posla tamo amo, njega nesta. Tada mu reēe car Izraeljev: to ti je sud, sam si otsudio. **41** A on brže ubrisa pepeo s lica, i car Izraeljev poznava da je jedan od proroka. **42** A on mu reēe: ovako veli Gospod: što si pustio iz ruku èovjeka kojega sam ja osudio da se istrijebi, duša æe twoja biti za njegovu dušu i narod tvoj za njegov narod. **43** I otide car Izraeljev kuæi svojoj zlovljan i ljuit, i dođe u Samariju.

21 A poslije ovijeh stvari dogodi se: Navutej Jezraeljanin imaše vinograd u Jezraelu do dvora Ahava cara Samarijskoga. **2** I reēe Ahav Navuteju govoreæi: daj mi svoj vinograd da nađinem od njega vrt za zelje, jer je blizu do dvora mojegaja; a ja æeu ti dati za nj bolji vinograd, ili ako voliš, daæeu ti u novcu ţta vrijedi. **3** A

Navutej reèe Ahavu: saèuvaj Božu da bih ti dao našljedstvo otaca svojih. **4** Tada Ahav doðe kuæi zlovoljan i ljutit radi rijeèi koju mu reèe Navutej Jezraeljanin govorereæi: ne dam ti našljedstva otaca svojih. I leže na postelju svoju, i okrenu lice svoje na stranu, i ne jede hljeba. **5** Tada doðe k njemu Jezavelja žena njegova i reèe mu: zašto je duša tvoja zlovoljna te ne jedeš hljeba? **6** A on joj reèe: jer govorih s Navutejem Jezraeljaninom i rekoh mu: daj mi vinograd svoj za novce, ili ako voliš, daæeu ti drugi vinograd za taj. A on reèe: ne dam ti svoga vinograda. **7** Tada mu reèe Jezavelja žena njegova: ti li si car nad Izrailjem? Ustanji, jedi hljeba i budi veseo. Ja æeu ti dati vinograd Navuteja Jezraeljanina. **8** I napisala knjigu na ime Ahavovo, i zapeæati je peæatom njegovijem i posla knjigu starješinama i glavarima koji bijahu u gradu njegovu, koji nastavahu s Navutejem. **9** A u knjizi napisala ovo: oglasite post, i posadite Navuteja među glavare narodne. **10** I postavite dva nevaljala èovjeka prema njemu, pa neka zasvjeđode na nj govorereæi: hulio si na Boga i na cara. Tada ga izvedite i zaspite kamenjem, da pogine. **11** I uèiniše ljudi onoga grada, starješine i glavarji, koji življaju u gradu njegovu, kako im zapovjedi Jezavelja, kako bijaše napisano u knjizi koju im posla. **12** I oglasiše post, i posadiše Navuteja među glavare narodne. **13** I doðoše dva nevaljala èovjeka, i sjedoše prema njemu; i svjedoœiše na Navuteja ti nevaljni ljudi pred narodom govorereæi: Navutej je hulio na Boga i na cara. I izvedoše ga iza grada, i zasuše ga kamenjem, te pogibe. **14** Potom poslaše k Jezavelji i poruèiše joj: zusut je kamenjem Navutej, i poginuo je. **15** A kad Jezavelja èu da je Navutej zusut kamenjem i poginuo, reèe Ahavu Jezavelja: ustani, uzmi vinograd Navuteja Jezraeljanina, kojega ti ne htje dati za novce, jer Navutej nije živ nego je umro. **16** A kad èu Ahav da je umro Navutej, usta i poðe u vinograd Navuteja Jezraeljanina da ga uzme. **17** Ali doðe rijeè Gospodnja k Ilijii Tesviæaninu govorereæi: **18** Ustanji, izidi na susret Ahavu caru Izrailjevu, koji sjedi u Samariji; eno ga u vinogradu Navutejevu, kuda je otiašao da ga uzme. **19** I reci mu i kaži: ovako veli Gospod: nijesi li ubio i nijesi li prisvojio? Pa mu kaži i reci: ovako veli Gospod: kako psi lizaše krv Navutejevu, tako æee lizati psi i tvoju krv. **20** A Ahav reèe Ilijii: naðe li me, neprijatelju moj? A on reèe: naðoh, jer si se prodao da èiniš što je zlo pred Gospodom. **21** Evo, pustiæu zlo na te, i uzeæeu natražje tvoje, i istrijebiæu Ahavu i ono što uza zid mokri, i uhvaæenoga i ostavljenoga u Izraelju. **22** I uèiniæeu s domom tvojim kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina, što si me gnjevio i što si naveo na grijeh Izraïlja. **23** Takođe i za Jezavelju reèe Gospod govorereæi: psi æee izjesti Jezavelju ispod zidova Jezraelskih. **24** Ko Ahavov pogine u gradu izjeæee ga psi, a ko pogine u polju izjeæee ga ptice nebeske. **25** I ne bi takoga kao Ahav, koji se prodade da èini što je zlo pred Gospodom, jer ga podgovaraše žena njegova Jezavelja. **26** I poèini vrlo grđna djela iduæei za gadnium bogovima sasvijem kao što èiniše Amoreji, koje izagna Gospod ispred sinova Izrailjevih. **27** A kad Ahav èu te rijeèi, razdrije haljine svoje, i priveza kostrijet oko tijela svojega, i pošæaaše, i spavaše u kostrijetu, i hoðaše polagano. **28** I doðe rijeè Gospodnja Ilijii Tesviæaninu govorereæi: **29** Jesi li vidio kako se Ahav ponizio preda mnom? Zato što se tako ponizio preda mnom, neæeu pustiti onoga zla za njegova života; nego za sina njegova pustiæeu ono zlo na dom njegovu.

22 I proðoše tri godine bez rata između Siraca i Izrailjaca. **2** A treæe godine doðe Josafat car Judin k caru Izrailjevu. **3** I reèe car Izrailjev slugama svojim: ne znate li da je naš Ramot u Galadu? a mi ne radimo da ga uzmemu iz ruku cara Sirskoga. **4** I reèe Josafatu: hoæeš li iæei sa mnom na vojsku na Ramot Galadski? A Josafat reèe caru Izrailjevu: ja kao ti, narod moj kao tvoj narod, konji moji kao tvoji konji. **5** Još reèe Josafat caru

Izrailjevu: upitaj danas šta æee Gospod reæi. **6** Tada car Izrailjev sabra oko èetiri stotine proroka, i reèe im: hoæeu li iæei na vojsku na Ramot Galadski ili æeu se okaniti? A oni rekøe: idi, jer æee ga Gospod dati u ruke caru. **7** A Josafat reèe: ima li tu još koji prorok Gospodnji da ga pitamo? **8** A car Izrailjev reèe Josafatu: ima još jedan èovjek, preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne prorièe dobra nego zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Josafat reèe: neka car ne govoriti tako. **9** Tada car Izrailjev dozva jednoga dvoranina, i reèe mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina. **10** A car Izrailjev i Josafat car Judin sjedaju svaki na svojem prijestolu obuæeni u carske haljine na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima. **11** I Sedekija sin Hananin naæeni sebi gvozdene rogovje, i reèe: ovako veli Gospod: ovijem æee pobjesti Sirce dokle ih ne istrijebi. **12** Tako i svi proroci prorokovahu govorereæi: idi na Ramot Galadski, i biæeš sreæan, jer æee ga Gospod dati caru u ruke. **13** A poslanik koji otide da dozove Miheju reèe mu govorereæi: evo, proroci prorièu svjednjem glasom dobro caru; neka i tvoja rijeè bude kao rijeè njihova, govoriti dobro. **14** A Miheja reèe: tako da je živ Gospod, govoritæu ono što mi Gospod kaže. **15** I kad doðe k caru, reèe mu car: Miheja! hoæemo li iæei na vojsku na Ramot Galadski ili æemo se okaniti? A on mu reèe: idi, biæeš sreæan, jer æee ga Gospod dati caru u ruke. **16** A car mu reèe: koliko æeu te puta zaklinjati da mi ne govorиш nego istinu u ime Gospodnje? **17** Tada reèe: vidjeh sav narod Izraïljev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira; jer reèe Gospod: ovi nemaju gospodara; neka se vrate svak svojoj kuæi s mirom. **18** Tada reèe car Izrailjev Josafatu: nijesam li ti rekao da mi neæee prorokovati dobra nego zlo? **19** A Miheja mu reèe: zato èuj rijeè Gospodnju; vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu svojem, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane. **20** I reèe Gospod: ko æee prevariti Ahava da otide i padne kod Ramota Galadskoga? I jedan reèe ovo a drugi ono. **21** Tada izide jedan duh i stavši pred Gospodu reèe: ja æeu ga prevariti. A Gospod mu reèe: kako? **22** Odgovor: izaæei æeu i biæeu lažljiv duh u ustima svih proroka njegovih. A Gospod mu reèe: prevariaæeš ga i nadvladaæeš, idi u uèini tako. **23** Tato sada eto, Gospod je metnuo lažljiv duh u usta svijem tvojim prorcima, a Gospod je izrekao zlo po te. **24** Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govorereæi: kuda je otiašao duh Gospodnji od mene da govoris s tobom? **25** A Miheja mu reèe: eto, vidjeaæeš u onaj dan kad otideš u najtajniju klijet da se sakriješ. **26** Tada car Izrailjev reèe: uhvati Miheju i odvedi ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu; **27** I reci im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, i dajite mu po malo hljeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru. **28** A Miheja reèe: ako se vratish u miru, nije Gospod govorio preko mene. Joz reèe: èujte, svi narodi! **29** I otide car Izraïljev s Josafatom carem Judinjem na Ramot Galadski. **30** I reèe car Izrailjev Josafatu: ja æeu se preobuæi kad poðem u boj; a ti obuci svoje odijelo. I preobuæe se car Izraïljev i otide u boj. **31** A car Sirski zapovjedi vojvodama, kojih bijahu trideset i dvije nad kolima njegovijem, i reèe: ne udarajte ni na maloga ni na velikoga, nego na samoga cara Izraïljeva. **32** I kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekøe: zacijelo je car Izraïljev. I okrenuše se na nj da udare; ali Josafat povika. **33** A vojvode od kola vidješe da nije car Izraïljev, te otstupiše od njega. **34** A jedan zastrjeli iz luka nagonom, i ustrijeli cara Izraïljeva gdje spuæea oklop. A on reèe svojemu vozaèeu: savij rukom svojom i izvezi me iz boja, jer sam ranjen. **35** I boj bi ðestok onoga dana; a car zaosta na kolima svojim prema Sircima, pa umrije uveèe, i krv iz rane njegove teçjaše u kola. **36** I proðe glasnici po vojsci o zahodu sunéanom govorereæi: svak u svoj grad, i svak u svoju zemlju. **37** Tako umrije car, i odnesoše ga u Samariju; i pogreboše cara u Samariji. **38** A

kad prahu kola na jezeru Samarijskom, lizaše psi krv njegovu, tako i kad prahu oružje njegovo, po riječi koju reče Gospod. **39** A ostala djela Ahavova i sve što je učinio, i za kuću od slonove kosti koju je sagradio, i za sve gradove što je sagradio, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **40** Tako počinu Ahav kod otaca svojih, i na njegovo se mjesto zacari Ohozija sin njegov. **41** A Josafat sin Asin zacari se nad Judom èetvrte godine carovanja Ahavova nad Izrailjem; **42** I imaše Josafat trideset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. A materi mu bješe ime Azuva kćer Silejeva. **43** I hoðaše putem Ase oca svojega sasvijem, i ne otstupi od njega èineći sve što je pravo pred Gospodom. Ali visina ne oboriš; narod još prinosaše žrtve i kaðaše na visinama. **44** I uèini mir Josafat s carem Izrailjevijem. **45** A ostala djela Josafatova i junaštva što uèini i kako vojeva, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **46** On istrijebi iz zemlje svoje ostatak adžuvana, koji bijahu ostali za života Ase oca njegova. **47** U to vrijeme ne bijaše cara u Idumeji, nego bijaše namjesnik carev. **48** I Josafat naèini laðe Tarsiske da idu u Ofir po zlato; ali ne otidoše; jer se laðe razbiše u Esion-Gaveru. **49** Tada reče Ohozija sin Ahavov Josafatu: neka idu moje služe s tvojim slugama na laðama. Ali Josafat ne htje. **50** I počinu Josafat kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Davida oca njegova; a na njegovo se mjesto zacari Joram sin njegov. **51** Ohozija sin Ahavov zacari se nad Izrailjem u Samariji sedamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom; i carova nad Izrailjem dvije godine. **52** I èinjaše što je zlo pred Gospodom, i hoðaše putem oca svojega i putem matere svoje i putem Jerovoama sina Navatova, koji navede na grijeh Izraelja. **53** I služaše Valu i klanjaše mu se, i gnjevljaše Gospoda Boga Izrailjeva sasvijem kako je èinio otac njegov.

2. Kraljevima

1 A po smrti Ahavovoju odmetnuše se Moavci od Izrailja. **2** A Ohozija pade kroz rešetku iz gornje sobe svoje u Samariji, i razbolje se; pa posla poslanike i reče im: idite, pitajte Velzevula boga Akaronskoga hoæu li ozdraviti od ove bolesti. **3** Ali anđeo Gospodnj reče Iliju Tesviæaninu: ustani, izidi na susret poslanicima cara Samarijskoga i reci im: eda li nema Boga u Izraelju, te idete da pitate Velzevula boga u Akaronu? **4** A zato ovako veli Gospod: neæeš se dignuti sa postelje na koju si legao, nego æeš umrijeti. Potom otide Iliju. **5** A sluge se vratiše k Ohoziji, i on im reče: što ste se vratili? **6** A oni mu rekoše: srete nas jedan èovjek, i reče nam: idite, vratite se k caru koji vas je poslao, i recite mu: ovako veli Gospod: eda li nema Boga u Izraelju, te šalješ da pitaš Velzevula boga u Akaronu? Zato neæeš se dignuti sa postelje na koju si legao, nego æeš umrijeti. **7** A on im reče: kakav bješe na oèi taj èovjek koji vas srete i to vam reče? **8** A oni mu odgovorile: bješe sav kosmat i opasan koñijem pojasmom. A on reče: to je Ilijia Tesviæanin. **9** Tada posla k njemu pedesetnika s njegovom pedesetoricom; i on otide k njemu; i gle, on sjedâše navrh gore; i pedesetnik mu reče: èovjeè Božji, car je zapovjedio, siði. **10** A Ilijia odgovarajuæi reče pedesetniku: ako sam èovjek Božji, neka siðe oganj s neba i proðdre tebe i twoju pedesetoricu. I siðe oganj s neba i proðrije njega i njegovu pedesetoricu. **11** Opet posla k njemu drugog pedesetnika s njegovom pedesetoricom, koji progovori i reče mu: èovjeè Božji, car je tako zapovjedio, siði brže. **12** A Ilijia odgovori i reče im: ako sam èovjek Božji, neka siðe oganj s neba i proðdre tebe i twoju pedesetoricu. I siðe oganj Božji s neba i proðrije njega i njegovu pedesetoricu. **13** Tada opet posla treæega pedesetnika s njegovom pedesetoricom. A ovaj treæi pedesetnik kad doðe, kleèe na koljena svoja pred Ilijom, i molezi ga reče mu: èovjeè Božji, da ti je draga duša moja i duša ove pedesetrice, sluga twojih. **14** Eto, siðao je oganj s neba i proðrje prva dva pedesetnika s njihovom pedesetoricom; ali sada da ti je draga duša moja. **15** A anđeo Gospodnji reče Iliju: idi s njim, i ne boj ga se. I usta Ilijia i otide s njim k caru. **16** I reče mu: ovako veli Gospod: zato što si slao poslanike da pitaju Velzevula boga u Akaronu kao da nema Boga u Izraelju da bi ga pitao, neæeš se dignuti sa postelje na koju si legao, nego æeš umrijeti. **17** I umrije po rijeèi Gospodnjoj, koju reče Ilijia, a na njegovo se mjesto zacari Joram druge godine carovanja Jorama sina Josafatova nad Judom, jer on nema sina. **18** Ostala djela Ohozijina što je èinio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevih?

2 A kad Gospod šeæaše uzeti Iliju u vihoru na nebo, poðoše Ilijia i Jelisiju iz Galgala. **2** I reče Ilijia Jelisiju: ostani ti ovdje, jer mene Gospod šalje do Vetiila. Ali Jelisije reče: tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, neæu te ostaviti. I doðoše u Vetiilj. **3** Tada doðoše k Jelisiju sinovi proroèki koji bijahu u Vetiilju, i rekoše mu: znaš li da æe danas Gospod uzeti gospodara tvojega od tebe? A on reče: znam, muèete. **4** Opet mu reče Ilijia: Jelisije, ostani ti tu, jer me Gospod šalje u Jerihon. A on reče: tako živ bio Gospod i tako živa bila duša tvoja, neæu te ostaviti. Tako doðoše u Jerihon. **5** A sinovi proroèki koji bijahu u Jerihonu pristupiše k Jelisiju, i rekoše mu: znaš li da æe danas uzeti Gospod od tebe gospodara tvojega? A on reče: znam, muèete. **6** Opet mu reče Ilijia: ostani ti tu, jer me Gospod šalje na Jordan. A on reče: tako živ bio Gospod i tako bila živa tvoja duša, neæu te ostaviti. Tako otidoše obojica. **7** I pedeset ljudi između sinova proroèkih otidoše i stadoše prema njima izdaleka, a oni obojica ustaviše se kod Jordana. **8** I uze Ilijia plaþt svoj, i saviv ga udari njim po vodi, a ona se rastupi tam

i amo, te prijeðoše obojica suhim. **9** A kad prijeðoše, reèe Ilijia Jelisiju: išti řta hoæeš da ti uèinem, dokle se nijesam uzeo od tebe. A Jelisije reče: da budu dva dijela duha tvojega u mene. **10** A on mu reče: zaikao si tešku stvar; ali ako me vidiš kad se uzmem od tebe, biæe ti tako; ako li ne vidiš, neæe biti. **11** I kad iðahu dalje razgovarajuæi se, gle, ognjena kola i ognjeni konji rastaviše ih, i Ilijia otide u vihoru na nebo. **12** A Jelisije videæi to vikaše: oèe moj, oèe moj! kola Izrailjeva i konjici njegovi! I ne vidje ga više; potom uze haljine svoje i razdrije ih na dva komada. **13** I podiže plaþt Ilijin, koji bješe spao s njega, i vrativ se stade na brijezu Jordanskom. **14** I uzev plaþt Ilijin, koji bješe spao s njega, udari po vodi i reče: gdje je Gospod Bog Ilijin? A kad i on udari po vodi, rastupi se voda tamо i amo, i prijeðe Jelisije. **15** A kad s druge strane vidješe sinovi proroèki, koji bijahu u Jerihonu, rekoše: poèini duh Ilijin na Jelisiju. I sretoše ga i pokloniše mu se do zemlje. **16** I rekoše mu: evo ima u sluga twojih pedeset junaka, neka idu i traže tvojega gospodara, da ga ne bude uzeo duh Gospodnji i bacio ga na kakvo brdo ili u kakav do. A on reče: ne šaljite. **17** Ali oni navaljivahu na nj dokle mu se ne dosadi, te reče: pošljite. I poslaše pedeset ljudi koji ga tražiše tri dana, ali ne naðoše. **18** I vratise se k njemu, a on bijaše u Jerihonu, pa im reče: nijesam li vam gorio da ne idete? **19** Tada graðani rekoše Jelisiju: gle, dobro je živjeti u ovom gradu, kao što gospodar naš vidi; ali je voda zla i zemlja nerodna. **20** A on im reče: donesite mi nov kutao, i metrite u nj sol. I donesoše mu. **21** A on izide na izvor i baci u nj sol, govoreæi: ovako veli Gospod: iscijelih ovu vodu, da ne bude više od nje smrti ni nerodnosti. **22** I voda posta zdrava do današnjega dana po rijeèi Jelisijevoj, koju izreèe. **23** Potom otide odande u Vetiilj; i kad iðaše putem, izidoše mala djeca iz grada i rugahu mu se govoreæi mu: hodi, æelo! hodi, æelo! **24** A Jelisije obazre se i videæi ih prokle ih imenom Gospodnjim. Tada izidoše dvije medvjedice iz šume, i rastrgoše èetrdeset i dvoje djece. **25** Odande otide na goru Karmilsku, a odande se vrati u Samariju.

3 A Joram sin Ahav zacari se nad Izrailjem u Samariji osamnaeste godine carovanja Josafatova nad Judom, i carova dvanaest godina. **2** I èinjaše što je zlo pred Gospodom, ali ne kao otac njegov i kao mati njegova, jer obori lik Valov koji bješe naèinio otac njegov. **3** Ali osta u grijesima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izraelja, i ne otstupi od njih. **4** A Misa car Moavski imaše mnogo stoke, i davaše caru Izrailjevu sto tisuæa jaganjaca i sto tisuæa ovnova pod runom. **5** Ali kad umrije Ahav, odmetnu se car Moavski od cara Izraeljeva. **6** A car Joram izide u to vrijeme iz Samarije i prebroji svega Izraelja. **7** I otide, te posla k Josafatu caru Judinu i poruèi mu: car Moavski odmetnu se od mene; hoæeš li iæi sa mnom na vojsku na Moavce? A on reče: hoæeš, ja kao ti, moj narod kao tvoj narod, moji konji kao tvoji konji. **8** Iza toga reče: a kojim æemo putem iæi? A on reče: preko pustinje Edomske. **9** I tako izide car Izraeljev i car Judin i car Edomski, i idoše putem sedam dana, i ne bijaše vode vojsci ni stoci, koja iðaše za njima. **10** I reče car Izraeljev: jaoh! dozva Gospod ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima. **11** A Josafat reče: ima li tu koji prorok Gospodnji da upitamo Gospoda preko njega? A jedan između sluga cara Izraeljeva odgovori i reče: ovdje je Jelisije sin Safatov, koji je Ilijii poljevao vodom ruke. **12** Tada reče Josafat: u njega je rijeè Gospodnja. I otidoše k njemu car Izraeljev i Josafat i car Edomski. **13** A Jelisije reče caru Izraeljevu: Šta je meni do tebe? idi ka prorocima oca svojega i ka prorocima matere svoje. A car Izraeljev reče mu: ne, jer Gospod dozva ova tri cara da ih preda u ruke Moavcima. **14** A Jelisije reče: tako da je živ Gospod nad vojskama, pred kojim stojim, da ne gledam na Josafata cara Judina, ne bih mario za te niti bih te pogledao. **15**

Nego sada dovedite mi gudaèa. I kad gudaè guðaše, doðe ruka Gospodnja nada nj; **16** I reèe: ovako veli Gospod: naèinite po ovoj dolini mnogo jama. **17** Jer ovako veli Gospod: neæete osjetiti vjetra niti æete vidjeti dažda, ali æe se dolina ova napuniti vode, te æete piti i vi i ljudi vaši i stoka vaša. **18** Pa i to je malo Gospodu, nego i Moavce æe vam predati u ruke. **19** I raskopaæete sve tvrde gradove, i sve izabrane gradove, i posjeæi æete sva dobra drveta i zaroniti sve izvore vodene, i svaku njivu dobru potraæete kamenjem. **20** A ujutru kad se prinosi dar, gle, doðe voda od Edomske, i napuni se zemlja vode. **21** A svi Moavci èuvši da su izišli carevi da udare na njih, sazvaše sve koji se poèinjahu pasati i stanje i stadoše na meði. **22** A ujutru kad ustaše i sunce ograu nad onom vodom, ugledaše Moavci prema sebi vodu gdje se crveni kao krv. **23** I rekoše: krv je; pobili su se carevi, i jedan drugoga pogubili; sada dakle na plijen, Moavci! **24** A kad doðoše do okola Izrailjeva, podigoše se Izraeljci i razbiše Moavce, te pobjegose ispred njih, a oni uðoše u zemlju Moavsku bijuæi ih. **25** I gradove njihove raskopaše, i na svaku dobru njivu bacajuæi svaki po kamen zasuše je, i sve izvore vodene zaroniše, i sva dobra drveta posjekoše tako da samo ostaviše kamenje u Kirarasetu. I opkolivši ga præari stadoše ga biti. **26** A car Moavski kad vidje da æe ga nadvladati vojska, uze sa sobom sedam stotina ljudi, koji mahahu maæem, da prodru kroz vojsku cara Edomskoga, ali ne mogoše. **27** Tada uze sina svojega prvaca koji šeaše biti car na njegovoj mjestu, i prinese ga na žrtvu paljenicu na zidu. Tada se podiže veliki gnjev na Izrailju, te otidoše odande i vratiše se u svoju zemlju.

4 A jedna izmeðu žena sinova proroèkih povika k Jelisiju govoreæi: sluga tvoj, muž moj, umrije, i ti znað da se sluga tvoj bojao Gospoda; pa sada doðe rukodavalac da mi uzme dva sina u robije. **2** A Jelisije joj reèe: što æeu ti? kaži mi šta imaš u kuæi? A ona reèe: sluškinja tvoja nema u kuæi ništa do sudia ulje. **3** A on joj reèe: idi, išti u naruèe praznijeh sudova u svijeh susjeda svojih, nemoj malo da išteš. **4** Pa otidi, i zatvori se u kuæu sa sinovima svojim, pa onda naljevaj u sve sudove, i kad se koji napuni, kaži neka uklone. **5** I ona otide od njega, i zatvori se u kuæu sa sinovima svojim; oni joj dodavahu a ona naljevaše. **6** A kad se sudovi napuniše, ona reèe sinu svojemu: daj još jedan sud. A on joj reèe: nema više. Tada stade ulje. **7** Potom ona otide i kaza èovjek Božijemu; a on joj reèe: idi, prodraj ulje, i oduži se; a što preteèe, onjem se hrani sa svojim sinovima. **8** Poslijetoga jednom idaše Jelisije kroz Sunan, a onđe bijaše bogata žena, koja ga ustavi da jede hljeba; i od tada kad god prolazaše, uvrææaše se k njoj da jede hljeba. **9** I ona reèe mužu svojemu: gle, vidim da je svet èovjek Božji ovaj što sve prolazi ovuda. **10** Da naèinimo malu klijet, i da mu namjestimo postelju i sto i stolicu i svijetnjak, pa kad doðe k nama, neka se tu skloni. **11** Potom on doðe jednom onamo, i ušav u klijet poèinu onđe. **12** I reèe momku svojemu Gijeziju: zovi Sunamku. I on je dozva; i ona stade pred njim. **13** I on reèe Gijeziju: kaži joj: eto staraš se za nas svakojako; šta hoæeš da ti uèinim? imaš li što da govorim caru ili vojvodi? A ona reèe: ja živim usred svojega naroda. **14** A on reèe: šta bih joj dakle uèinio? A Gijezije reèe: eto nema sina, a muž joj je star. **15** A on reèe: zovi je. I on je dozva, i ona stade na vratima. **16** A on reèe: do godine u ovo doba grliæeš sina. A ona reèe: nemoj gospodaru moj, èovjèee Božji, nemoj varati sluškinje svoje. **17** I zatrudnje žena, i rodi sina druge godine u isto doba, kao što joj reèe Jelisije. **18** I dijete odraste. I jednom izide k ocu svojemu k žeteocima; **19** I reèe ocu svojemu: jaoh glava, jaoh glava! A on reèe momku: nosi ga materi. **20** I on ga uze i odnese materi njegovoj, i leža na krilu njezinu do podne, pa umrije. **21** Tada otide ona gore, i namjesti ga u postelju èovjeka Božijega, i zatvorivši ga

izide. **22** Potom viknu muža svojega i reèe mu: pošli mi jednoga momka i jednu magaricu da otreim do èovjeka Božijega i da se vratim. **23** A on reèe: zašto danas hoæeš da ideš k njemu? niti je mladina ni subota. A ona reèe: ne brini se. **24** I ona osamarivši magaricu reèe momku svojemu: vodi i idi i nemoj zastajati mene radi na putu dokle ti ne kažem. **25** Tako pošavši doðe k èovjeku Božijemu na goru Karmilsku. A kad je èovjek Božji ugleda gdje ide k njemu, reèe Gijeziju sluzi svojemu: evo Sunamke. **26** Trë sad pred nju i reci joj: jesli li zdravo? je li zdravo muž tvoj? je li zdravo sin tvoj? A ona reèe: zdravo smo. **27** A kad doðe k èovjeku Božijemu na goru, zagrlji mu noge, a Gijezije pristupi da je otjera; ali èovjek Božji reèe: ostavi je, jer joj je duša u jadu, a Gospod sakri od mene i ne javi mi. **28** A ona reèe: jesam li iskala sina od gospodara svojega? nijesam li kazala: nemoj me varati? **29** A on reèe Gijeziju: opaši se i uzmi štap moj u ruku, pa idi; ako sretneš koga, nemoj ga pozdravljati, i ako te ko pozdravi, nemoj mu odgovarati, i metni moj štap na lice djetetu. **30** A mati djetinja reèe: tako da je živ Gospod i tako da je živa duša tvoja, neæeu te se ostaviti. Tada on usta i poðe za njom. **31** A Gijezije otide naprijed i metnu štap na lice djetetu, ali ne bi glasa ni osjeæanja. Tada se vrati preda nj, i javi mu govoreæi: ne probudi se dijete. **32** I Jelisije uðe u kuæu, i gle, dijete mrtvo leži na njegovoj postelji. **33** I ušav zatvori se s djetetom, i pomoli se Gospodu. **34** Potom stade na postelju i leže na dijetu metnuv usta svoja na usta djetetu, i oèi svoje na oèi njegove, i dlanove svoje na njegove dlanove, i pruži se nad njim, te se zagrijja tijelo djetetu. **35** Potom usta, i prijeðe po kuæi jednom tamo i jednom amo, potom otide opet i pruži se nad djetetom. I khnu dijete sedam puta, i otvori dijete oèi svoje. **36** Tada dozva Gijezija i reèe mu: zovi Sunamku. I on je dozva, te doðe k njemu. I on joj reèe: uzmi sina svojega. **37** I ona ušavši pade k nogama njegovojem, i pokloni mu se do zemlje, i uzevši sina svojega otide. **38** Potom vrati se Jelisije u Galgal. A bijaše glad u onoj zemlji, i sinovi proroèki sjeðahu pred njim; a on reèe momku svojemu: pristavi veliki lonac i skuhaj zelja sinovima proroèkim. **39** A jedan otide u polje da nabere zelja, i naðe divlju lozu i nabra s nje divljih tikvica pun plašt, i doðavši sasjeèe ih u lonac gdje bješe zelje, jer ih ne poznavahu. **40** I usuþe ljudma da jedu; a kad stadoše jesti onoga zelja, povikaše govoreæi: smrt je u loncu, èovjèee Božji! I ne mogahu jesti. **41** A on reèe: donesite brašna. I sasus brašno u lonac, i reèe: uspi ljudma, neka jedu. I ne bi više nikakoga zla u loncu. **42** A doðe neko iz Val-Salise, i donese èovjeku Božijemu hlijeba od prvina, dvadeset hlijebaova jeèenijeh, i novijeh zrna u klasu. A on reèe: postavi narodu, neka jedu. **43** A sluga mu reèe: kako æeu to postaviti pred sto ljudi? Opet reèe: postavi narodu, neka jedu; jer je tako kazao Gospod: jeæee, i preteæei æe. **44** A on im postavi, te jedoše; i preteæe po rijeèi Gospodnjoj.

5 I bješe Neman vojvoda cara Sirskoga èovjek velik u gospodara svojega i u èasti, jer preko njega saèeva Gospod Siriju; ali taj veliki junak bješe gubav. **2** A iz Sirije izide èeta i zarobi u zemlji Izrailjskoj malu djivojku, te ona služaše ženu Nemanovu. **3** I ona reèe svojoj gospoði: o da bi moj gospodar otišao k proroku u Samariji! on bi ga oprostio od gube. **4** Tada on otide k svome gospodaru i javi mu govoreæi: tako i takо kaže djivojka iz zemlje Izraeljske. **5** A car Sirski reèe mu: hajde idi, a ja æe poslati knjigu caru Izrailjevu. I on otide, i ponese deset talanata srebra i šest tisuæa sikala zlata i desetore stajaæe haljine. **6** I odnese knjigu caru Izrailjevu, koja ovako govoraše: eto, kad ti doðe ova knjiga, znaj da šaljem k tebi Nemana slugu svojega da ga oprostiš gube. **7** A kad car Izrailjev proèita knjigu, razdrije haljine svoje i reèe: zar sam ja Bog da mogu ubiti i povratiti život, te šalje k meni da

opröstim èovjeka gube? Pazite i vidite kako traži zadjevice sa mnom. 8 A kad èu Jelisije èovjek Božji da je car Izrailjev razdro haljine svoje, posla k caru i poruèi: zašto si razdro haljine svoje? neka dođe k meni, da pozna da ima prorok u Izraelju. 9 I tako dođe Neman s konjima i kolima svojim, i stade na vratima doma Jelisijeva. 10 A Jelisije posla k njemu i poruèi: idi i okupaj se sedam puta u Jordanu, i ozdravíæe tijelo tvoje, i oèistiæe se. 11 Tada se rasrdi Neman i poðe govoreæi: gle! ja mišljah, on æe izaæi k meni, i staæe, i prizvaæe ime Gospoda Boga svojega, i metnuti ruku svoju na mjesto, i oèistiti gubu. 12 Nijesu li Avana i Farfar vode u Damasku bolje od svijeh voda Izrailejskih? ne bih li se mogao u njima okupati i oèistiti? I okrenuvši se otide gnjevan. 13 Ali sluge njegove pristupivši rekoše mu govoreæi: oèe, da ti je kazao prorok što veliko, ne bi li uèinio? a zašto ne bi kad ti reèe: okupaj se, pa æe se oèistiti? 14 I tako siðe, i zaroni u Jordan sedam puta po rijeèi èovjeka Božijega, i tijelo njegovog posta kao u maloga djeteta, i oèisti se. 15 Tada se vrati k èovjeku Božijemu sa pratrnjom svojom, i došav stade pred njim, i reèe: evo sad vidim da nema Boga nigdje na zemlji do u Izraelju. Nego uzmi dar od sluge svojega. 16 Ali on reèe: tako da je živ Gospod, pred kojim stojim, neæu uzeti. I on navaljivaše na nj da uzme; ali on ne htje. 17 Tada reèe Neman: kad neæeš, a ono neka se da sluzi tvojemu ove zemlje koliko mogu ponijeti dvije mazge. Jer sluga tvoj neæe više prinositi žrtava paljenica ni drugih žrtava drugim bogovima, nego Gospodu. 18 A Gospod neka oprosti ovo sluzi tvojemu: kad gospodar moj uđe u dom Rimonon da se pokloni onđe, pa se prihvati za moju ruku, da se i ja poklonim u domu Rimonovu, neka oprosti Gospod sluzi tvojemu kad se tako poklonim u domu Rimonovu. 19 A on mu reèe: idi s mirom. I on otide od njega, i prijeđe jedno potrkaliste. 20 Tada reèe Gijezije sluga Jelisija èovjeka Božijega: gle, gospodar moj ne htje primiti iz ruku toga Nemanu Sirca što bješe donio. Ali tako da je živ Gospod, potrèæau za njim i uzeæeu što od njega. 21 I Gijezije otreàa za Nemanom. A kad ga vidje Neman gdje trèi za njim, skoèi s kola svojih i srete ga, pa mu reèe: je li dobro? 22 A on reèe: dobro je. Gospodar moj posla me da ti kažem: evo, baš sad doðoše k meni dva mladiæa iz gore Jefremove, proroèki sinovi, daj za njih talatan srebra i dvoje stajaæe haljine. 23 A Neman reèe: uzmi i dva talanta. I natjera ga; i sveza dva talanta srebra u dva toboca, i dvoje stajaæe haljine, i dade dvojici momaka svojih, da nose pred njim. 24 A on kad dođe na brdo, uze iz ruku njihovih i ostavi u jednoj kuæi, a ljudi otpusti, te otidoše. 25 Potom došavši stade pred gospodarom svojim. A Jelisije mu reèe: otkle Gijezije? A on reèe: nije išao sluga tvoj nikuda. 26 Ali mu on reèe: zar srce moje nije išlo onamo kad se èovjek vrati s kola svojih preda te? Zar je to bilo vrijeme uzimati srebro i uzimati haljine, maslinike, vinograde, ovce, goveda, sluge i sluškinje? 27 Zato guba Nemanova neka prione za te i za sjeme tvoje dovjeka. I otide od njega gubav, bio kao snijeg.

6 A sinovi proroèki rekoše Jelisiju: gle, mjesto gdje sedimo pred tobom tjesno nam je. 2 Nego hajde da otidemo na Jordan, pa da uzmemo onđe svaki po brvno i naèinimo onđe mjesto gdje æemo boraviti. A on reèe: idite. 3 A jedan reèe: budi voljan, poði i ti sa slugama svojim. A on reèe: hoæeu. 4 I tako poðe s njima. I došavši na Jordan sjekoše drva. 5 A kad jedan od njih sijecijaše drvo, pade mu sjekira u vodu; a on povika govoreæi: avaj gospodaru, još je u naruèu uzeta. 6 A èovjek Božji reèe mu: gdje je pala? A kad mu pokaza mjesto, on otsijeèe drvo i baci ga onamo, i uèini te sjekira ispliva. 7 A on reèe: uzmi je. I èovjek pruži ruku, te je uze. 8 A kad car Sirski vojevaše na Izraileja, vjeæaše sa slugama svojim, i reèe: tu i tu neka stane vojska moja. 9 A èovjek Božji posla k caru Izrailjevu i poruèi: èuvaj se da ne ideš

onuda, jer su onđe Sirci u zasjedi. 10 I car Izrailjev posla na ono mjesto, za koje reèe èovjek Božji i opomenu ga, te se èuvaše. I to ne bi jedanput ni dva puta. 11 I smuti se srce caru Sirskom zato, i sazavši sluge svoje reèe im: hoæete li mi kazati ko od naših dokazuje caru Izraeljevu? 12 A jedan od sluga njegovih reèe mu: niko, care gospodaru moj; nego Jelisije prorok u Izraelju dokazuje caru Izraeljevu rijeèi koje govorи u ložnici svojoj. 13 Tada reèe: idite, vidite gdje je, da pošljem da ga uhvate. I javiše mu govoreæi: eno ga u Dotanu. 14 I posla onamo konje i kola s velikom vojskom; i oni došavši noæu opkolise grad. 15 A ujutru sluga èovjeka Božijega ustavši izide, a to vojska oko grada i konji i kola. I reèe mu sluga: jaoh gospodaru, šta æemo sad? 16 A on mu reèe: ne boj se, jer je više naših nego njihovih. 17 I pomoli se Jelisije govoreæi: Gospode, otvori mu oèi da vidi. I Gospod otvori oèi momku, te vidje, a to gora puna konja i kola ognjenjih oke Jelisija. 18 A kad poðoðe Sirci k njemu, pomoli se Jelisije Gospodu i reèe: oslijepi ovaj narod. I oslijepi ih po rijeèi Jelisijevoj. 19 Tada im reèe Jelisije: nije ovo put, nije ovo grad; hodite za mnom i odveðe vas èovjeku kojega tražite. I odvede ih u Samariju. 20 A kad doðoðe u Samariju, reèe Jelisije: Gospode, otvori im oèi da vide. I Gospod im otvori oèi, i vidješe, a to bijahu usred Samarije. 21 A car Izrailjev reèe Jelisiju kad ih ugleda: hoæeu li biti, hoæeu li biti, oèe moj? 22 A on reèe: nemoj biti; eda li æeš one pobiti koje zarobiš maæem svojim i lukom svojim? Iznesi im hleba i vode neka jedu i piju, pa onda neka idu gospodaru svojemu. 23 I ugotovi im gozbu veliku, te jedoše i piše; pa ih otpusti, a oni otidoše gospodaru svojemu; i od tada ne dolaziše èete Sirske u zemlju Izraeljevu. 24 A poslije toga Ven-Adad car Sirski skupi svu vojsku svoju, i izide i opkoli Samariju. 25 I nastala velika glad u Samariji, jer gle, bješe opkoljena toliko da glava magareæa bijaše za osamdeset sikala srebra, a èetvrt kava golubinjega kala za pet sikala srebra. 26 I kad car iðaše po zdovima, jedna žena povika k njemu govoreæi: pomagaj, care gospodaru! 27 A on reèe: Gospod ti ne pomaže, kako æu ti ja pomoæi? s gumna li, ili iz kace? 28 Još joj reèe car: što ti je? A ona reèe: ova žena reèe mi: daj sina svoga da ga pojedemo danas, a sjutra æemo pojesti moga sina. 29 I skuhamosina mojega i pojedosmo ga, a sjutradan rekoh joj: daj sina svojega da ga pojedemo. Ali ona sakri svoga sina. 30 A kad car èu rijeèi ženine, razdrije haljine svoje; i kad iðaše po zidu, vidje narod gdje kostrijet bijaše ozdo na tijelu njegovu. 31 Tada reèe car: tako da mi uèini Bog i tako da doda, ako glava Jelisija sina Safatova ostane danas na njemu. 32 A Jelisije sjeðaše u svojoj kuæi, i starješine sjeðahu kod njega. I posla car jednoga od onijeh što stajahu pred njim; a dok još ne doðe poslani k njemu, on reèe starješinama: vidite li gdje onaj krvnièki sin posla da mi otsijeèe glavu? Gledajte kad doðe poslani, zakljuèajte vrata, i odbijte ga od vrata; eto, i bahat nogu gospodara njegova za njim. 33 I dok još govoraše s njima, gle, poslani doðe k njemu, i reèe: gle, ovo je zlo da Gospoda; èemu æu se još nadati od Gospoda?

7 Tada reèe Jelisije: èujte rijeèi Gospodnju: tako veli Gospod: sjutra æe u ovo doba biti mjera bijelog braæna za sikal a dvije mjere jeèma za sikal na vratima Samarijskim. 2 A vojvoda, na kojega se ruku car naslanjaše, odgovori èovjeku Božijemu i reèe: da Gospod naèini okna na nebuh, bi li moglo to biti? A Jelisije reèe: eto, ti æeš vidjeti svojim oèima, ali ga neæeš jesti. 3 A bijahu na vratima èetiri èovjeka gubava, i rekoše jedan drugomu: što sjedimo ovdje da umremo? 4 Da reèemo: da uðemo u grad, glad je u gradu, te æemo umrijeti onđe: a da ostanemo ovdje, opet æemo umrijeti; nego hajde da uskoèimo u oko Sirski: ako nas ostave u životu, ostaæemo u životu, ako li nas pogube, poginuæemo. 5 I takо ustavši u sumrak poðoðe u oko Sirski, i doðoðe do kraja

okla Sirskoga, i gle, ne bješe nikoga. **6** Jer Gospod uèini te se u okolu Sirskom èu lupa kola i konja i velike vojske, te rekoše jedan drugomu: eto car je Izrailjev najmio na nas careve Hetejske i careve Misirske da udare na nas. **7** Te se podigoše i pobjegoše po mraku ostavivši šatore svoje i konje svoje i magarce svoje i oko kao što je bio, i pobjegoše radi duša svojih. **8** Pa kad dođoše gubavci na kraj okola, uđoše u jedan šator, i najedoše se i napiše se, i pokupiše iz njega srebro i zlato i haljine, i otidoše te sakriše. Pa se vratise i uđoše u drugi šator, pa pokupiše i iz njega, i otidoše te sakriše. **9** Tada rekoše među sobom: ne radimo dobro; ovaj je dan dan dobrijeh glasova; a mi žutimo. Ako ušekamo do zore, stignuæe nas bezakonje. Zato sada hajde da idemo i javimo domu carevu. **10** I tako došavši dozvaše vratara gradskoga i kazaše mu govoreæi: idosmo u oko Sirski, i gle, nema nikoga, ni glasa èovjeèijega; nego konji povezani i magarci povezani, i šatori kako su bili. **11** A on dozva ostale vratare, i javiše u dom carev. **12** A car ustavši po noæi reèe slugama svojim: kazaveu vam sada šta su nam uèinili Sirci. Znadu da gladujemo, zato otidoše iz okola da se sakriju u polju govoreæi: kad izidu iz grada, pohvataæemo ih žive i uæi æemo u grad. **13** A jedan od sluga njegovih odgovori i reèe: da uzmemu pet ostalijeh konja što još ima u gradu; gle, to je sve što je ostalo od mnoštva konja Izrailejskih; to je sve što nije izginulo od mnoštva konja Izrailejskih; da pošljemo da vidimo. **14** I uzeše dva konja kolska, koje posla car za vojskom Sirskom, govoreæi: idite i vidite. **15** I otidoše za njima do Jordana, i gle, po svemu putu bjaše puno haljina i sudova, koje pobacaše Sirci u hitnji. Tada se vratise poslanici i javiše caru. **16** Tada izide narod i razgrabi oko Sirski; i bješe mjera bijelog brašna za sikal, i dvije mjere jeðema za sikal, po rijeèi Gospodnjoj. **17** I car postavi na vrata onoga vojvodu, na kojega se ruku naslanjaše, a narod ga izgazi na vratima, te umrije, po rijeèi èovjeka Božijega, koju reèe kad car k njemu dođe. **18** Jer kad èovjek Božji reèe caru: dvije mjere jeðema za sikal i mjera bijelog brašna za sikal biće sjutra u ovo doba na vratima Samarijskim, **19** A onaj vojvoda odgovori èovjeku Božijemu govoreæi: da Gospod naæini okna na nebu, bi li moglo biti što kažeš? A Jelisije reèe: ti æeš vidjeti svojim oèima, ali ga neæee jesti. **20** I zbi mu se to, jer ga izgazi narod na vratima, te umrije.

8 I govori Jelisije ženi kojoj sina povrati u život, i reèe: ustani i idi s domom svojim, i skloni se gdje možeš; jer je Gospod dozvao glad koja æe doæi i biti na zemlji sedam godina. **2** A žena usta, i uèini kako reèe èovjek Božji, jer otide s domom svojim i osta u zemlji Filistejskoj sedam godina. **3** A kad proðe sedam godina, vrati se žena iz zemlje Filistejske, i otide da moli cara za kuæu svoju i za njivu svoju. **4** A car govoraše s Gijezijem, momkom èovjeka Božijega, i reèe: priporovjedi mi sva velika djela koja je uèinio Jelisije. **5** A kad on priporovjedaše caru kako je mrtva oživio, gle, žena, kojoj je sina oživio, stade moliti cara za kuæu svoju i za njivu svoju. A Gijezije reèe: gospodaru moj, care, ovo je ona žena i ovo je sin njezin, kojega je Jelisije oživio. **6** Tada car zapita ženu, i ona mu priporovjedi. I car joj dade jednoga dvoranina i reèe mu: povrati joj sve što je njezino i sve prihode od njiva od dana kad je ostavila zemlju dori do sada. **7** Poslije toga dođe Jelisije u Damasak, a car Sirski Ven-Adad bjaše bolestan, i javiše mu govoreæi: došao je èovjek Božji ovamo. **8** A car reèe Azailu: uzmi sa sobom dar i idi na susret èovjeku Božijemu, i preko njega pitaj Gospoda hoæu li ozdraviti od ove bolesti. **9** Tada otide Azailo na susret njemu ponesavši dar, svakojakih dobrijeh stvari iz Damaska natovarenijeh na èetredeset kamilu; i došav stade pred njim i reèe: sin tvoj Ven-Adad car Sirski posla me k tebi govoreæi: hoæu li ozdraviti od ove bolesti? **10** A Jelisije mu reèe: idi, reci mu:

ozdravijæeš; ali mi je Gospod pokazao da æe umrijeti. **11** I uprvu oèi u nj gledaše dugo i zaplaka se èovjek Božji. **12** A Azailo mu reèe: što plaæe gospodar moj? A on reèe: jer znam kakvo æeš zlo uèiniti sinovima Izrailevijem, gradove æeš njihove paliti ognjem, i mladiæe æeš njihove sjeæi maæem, i djecu æeš njihovu razbijati i trudne žene njihove rastrzati. **13** A Azailo reèe: a šta je sluga tvoj, pas, da uèini tako veliku stvar? A Jelisije mu reèe: pokazao mi je Gospod da æeš ti biti car u Siriji. **14** Tada otisav od Jelisija doðe ka gospodaru svojemu; a on mu reèe: što ti reèe Jelisije? A on odgovori: reèe mi da æeš ozdraviti. **15** Ali sjutradan uze Azailo pokrivaè i zamotivši ga u vodu prostrije mu po licu, te umrije. A na njegovo mjesto zacari se Azailo. **16** Pete godine carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailejem, kad Josafat bješe car Judin, poèe carovati Joram sin Josafat car Judin. **17** Imaše trideset i dvije godine kad poèe carovati, i carova osam godina u Jerusalimu. **18** I hoðaše putem careva Izrailevijeh, kao što je èinio dom Ahavov; jer kæi Ahavova bješe mu žena, te on eïinjaše što je zlo pred Gospodom. **19** Ali Gospod ne htje zatriti Jude radi Davida sluge svojega, kao što mu bješe rekao da æe mu dati vidjelo između sinova njegovih dovjeka. **20** Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postavi cara nad sobom. **21** Zato otide Joram u Saïr i sva kola njegova s njim; i usta noæu i udari na Edorme, koji ga bijahu opkolili, i na zapovednike od kola, i pobježe narod u svoje šatore. **22** Ipak se odvrgoše Edomci da ne budu pod Judom, do današnjega dana. U isto vrijeme odmetnu se i Livna. **23** A ostala djela Joramova i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **24** I Joram poèinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu. A na njegovo se mjesto zacari sin njegov Ohozija. **25** Godine dvanaeste carovanja Jorama sina Ahavova nad Izrailejem poèe carovati Ohozija sin Joramov, car Judin. **26** Imaše Ohozija dvadeset i dvije godine kad se zacari, i carova godinu dana u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Gotolija, kæi Amrija cara Izrailevja. **27** On hoðaše putem doma Ahavova, i eïinjaše što je zlo pred Gospodom, kao dom Ahavov, jer bješe zet domu Ahavovu. **28** Zato poðe s Joramom sinom Ahavovijem na vojsku na Azaila cara Sirskoga u Ramot Galadski; ali Sirci razbiše Joram. **29** I vratí se car Joram da se lijeèi u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirci u Rami, kad se bjaše s Azailom carem Sirskim; a Ohozija sin Joramov car Judin otide da vidi Joramua sina Ahavova u Jezraelu, jer bjaše bolestan.

9 A Jelisije prorok dozva jednoga između sinova proroèkih, i reèe mu: opaþi se i uzmi ovu uljanicu, pa idi u Ramot Galadski. **2** I kad doðeš onamu, vidjeæeš onđe Juja sina Josafata sina Nimsijina, i ušavši izvedi ga između braæe njegove i odvedi ga u najtajniju klijet. **3** I uzmi uljanicu i izlij mu na glavu, i reci: ovako veli Gospod: pomazah te za cara nad Izrailejem. Zatijem otvori vrata i bjezi, i ne zabavljaj se. **4** I otide mladiæe, momak prorokov, u Ramot Galadski. **5** I kad uðe, gle, sjedahu vojvode; a on reèe: vojvodo, imam nešto da ti kažem. A Juju mu reèe: kome između svijeh nas? A on reèe: tebi, vojvodo. **6** Tada usta, i uðe u kuæu, a on mu izli na glavu ulje, i reèe mu: ovako veli Gospod Bog Izrailev: pomazah te za cara nad narodom Gospodnjim, Izrailejem. **7** I pobij dom Ahava gospodara svojega, jer hoæu da pokajem krv sluga svojih proroka, i krv svijeh sluga Gospodnjih od ruke Jezaveljine. **8** I tako æe izginuti sav dom Ahavov, i istrijebiæu Ahav i ono što uza zid mokri, i uhvaæenoga i ostavljenoga u Izraileju. **9** I uèinjuæe s domom Ahavovijem kao s domom Jerovoama sina Navatova i kao s domom Vase sina Ahijina. **10** I Jezavelju æe izjesti psi u polju Jezraelskom i neæee biti nikoga da je pogrebe. Potom otvori vrata i pobježe. **11** A Juj izide k slugama gospodara svojeg, i zapitaše ga: je li dobro? što je došao taj bezumnik k tebi? A on im

reèe: znate èovjeka i besedu njegovu. **12** A oni rekoše: nije istina; kaži nam. A on im reèe: tako i tako reèe mi govoreæi: ovako veli Gospod: pomazah te za cara nad Izrailjem. **13** Tada brže uzeše svak svoju haljinu, i metnuše poda nj na najvišem basamaku, i zatrubiše u trubu i rekoše: Juj posta car. **14** Tako se pobuni Juj sin Josafata sina Nimsijina na Joramom; a Joram èuvaše Ramot Galadski sa svijem Izrailjem od Azaila cara Sirskoga. **15** A bješe se vratio car Joram da se lijeèi u Jezraelu od rana koje mu zadaše Sirci, kad se bjaše s Azailom carem Sirskim. I reèe Juj: ako vam je volja, neka niko ne izlazi iz grada da otide i javi u Jezrael. **16** I Juj sjede na kola i otide u Jezrael, jer Joram lezaše onđe; i Ohozija car Judin bješe došao da vidi Joramom. **17** A stražar koji stajaše na kuli u Jezraelu, kad ugleda ljudstvo Jujevo gdje ide, reèe: neko ljudstvo vidim. Tada reèe Joram: uzmi konjika i pošli ga pred njih, i neka zapita: je li mir? **18** I otide konjik pred nj, i reèe: ovako veli car: je li mir? A Juj reèe: šta je tebi do mira? hajde za mnom. A stražar javi govoreæi: glasnici dođe do njih, ali se ne vraæea. **19** I posla drugoga konjika, koji kad dođe k njima reèe: ovako veli car: je li mir? A Juj reèe: šta je tebi do mira? hajde za mnom. **20** Opet javi stražar govoreæi: dođe do njih, ali se ne vraæea; a hod kao da je hod Jujev, jer ide pomamno. **21** Tada reèe Joram: preži. I upregooše u kola njegova. Tako izide Joram car Izrailjev i Ohozija car Judin, svaki na svojim kolima, i otidoše na susret Juju, i sretoše ga na njivi Navuteja Jezraeljanina. **22** I kad Joram ugleda Juju, reèe mu: je li mir, Juju? A on odgovori: kakav mir? dok je tolikoga kurvanja Jezavelje matere twoje i èaranja njezinijeh. **23** Tada Joram okreće se i pobježe govoreæi Ohoziji: izdaja, Ohozija! **24** Ali Juj zgrabi luk svoj i ustrijeli Joramu među pleæi da mu strijela prođe kroz srce, te pade u kolima svojim. **25** Tada reèe Juj Vadekaru vojvodi svom: uzmi ga, i baci ga na njivi Navuteja Jezraeljanina; jer opomeni se kad ja i ti zajedno jahasmo za Ahavom ocem njegovijem, kako Gospod izreèe za nj ovo zlo: **26** Zaista, krv Navutejevu i krv sinova njegovijevih vidjeh sinoe, reèe Gospod, i platiæu ti na ovoj njivi, reèe Gospod. Zato uzmi ga sad i baci na tu njivu po rijeèi Gospodnjoj. **27** A Ohozija car Judin vidjevši što pobježe k domu u vrtu; ali ga potjera Juj, i reèe: ubijte i toga na njegovijem kolima. I raniše ga na brdu Guru, koje je kod Ivleama. I uteeè u Megidon, i onđe umrije. **28** I sluge ga njegove metnuše na kola i odvezooše u Jerusalim, i pogreboše ga u grobu njegovu kod otaca njegovijeh u gradu Davidovu. **29** A jedanaeste godine carovanja Joroma sina Ahavova poèe carovati Ohozija nad Judom. **30** Iza toga Juj dođe u Jezrael. A Jezavelja kad èu, namaza lice svoje i nakiti glavu svoju, pa gledaše s prozora. **31** I kad Juj ulažaše na vrata, reèe ona: je li mir, Zimrije, krvnièe gospodara svojega? **32** A On pogleda na prozor i reèe: ko je sa mnom? ko? Tada pogledaše u nj dva tri dvoranina. **33** A on im reèe: bacite je dolje. I bacise je, i prste krv njezina po zidu i po konjima, i pogazi je. **34** Potom ušavši jede i pi, pa reèe: vidite onu prokletnicu, i pogrebite je, jer je carska kæi. **35** I otidoše da je pogrebu, i ne naðoše od nje ništa do lubanju i stopala i šake. **36** I doðoše natrag i javiše, a on reèe: to je rijeè Gospodnja, koju je rekao preko sluge svojega Ilje Tesviæanina govoreæi: u polju Jezraelskom izjeæee psi tijelo Jezaveljino. **37** Neka bude tijelo Jezaveljino kao gnoj na njivi u polju Jezraelskom da se ne može kazati: ovo je Jezavelja.

10 A Ahav imaše sedamdeset sinova u Samariji; i Juj napisa knjigu i posla je u Samariju ka glavarima Jezraelskim, starješinama i hraniteljima Ahavovijem, i reèe: **2** Kako ova knjiga dođe k vama, u kojih su sinovi gospodara vaæega i kola i konji i grad tvrdi i oružje, **3** Gledajte koji je najbolji i najveætiji između sinova gospodara vaæega, te ga posadite na prijesto oca njegova, i bijte se za dom gospodara svoga. **4** Ali se oni vrlo uplašiše

i rekoše: eto, dva cara ne odolješe mu, a kako æemo mu mi odoljeti? **5** I koji bjaše nad domom, i koji bjaše nad gradom, i starješine i hranitelji poslaše k Juju govoreæi: mi smo sluge twoje, èinimæemo sve što nam kažeš; neæemo nikoga postavljati carem; èini što ti je volja. **6** I on im napisa drugu knjigu govoreæi: ako ste moji i slušate mene, uzmitte glave svih sinova gospodara svojega i dođite k meni sjutra u ovo doba u Jezrael. A sinovi carevi, sedamdeset ljudi, bijahu kod najznačajnijih graðana, koji ih hranjavu. **7** I kad im dođe ova knjiga, uzeše sinove careve i poklaše, sedamdeset ljudi, i metnuvši glave njihove u kotarice poslaše mu u Jezrael. **8** I dođe glasnik, koji mu javi govoreæi: donesoše glave sinova carevijeh. A on reèe: složite ih u dvije gomile na vratima, neka stoje do sjutra. **9** A ujutru izašav stade i reèe svemu narodu: vi nijestete krivi; eto, ja se podigoh na gospodara svojega i ubih ga; ali ko pobi sve ove? **10** Vidite sada da nije izostala nijedna rijeè Gospodnja koju reèe Gospod za dom Ahavov, nego je Gospod uèinio što je govorio preko sluge svojega Ilje. **11** Potom pobi Juj sve koji bijahu ostali od doma Ahavova u Jezraelu i sve vlastelje njegove i prijatelje njegove i sveštenike njegove, da ne osta nijedan. **12** Potom se podiže i pođe da ide u Samariju; i kad bjaše kod kolibe pastirske na putu, **13** Nađe Juj braæeu Ohozije cara Judina, i reèe: ko ste? Oni rekoše: mi smo braæeu Ohozijina i idemo da pozdravimo sinove careve i sinove cariæine. **14** Tada reèe: pohvatite ih žive. I pohvataše ih žive i poklaše ih na studencu kod kolibe pastirske, njih èetradeset, i ne ostavi nijednoga od njih. **15** Potom otisav odande nađe Jonadava sina Rihavova, koji ga srete. A on ga pozdravi i reèe mu: je li srce twoje pravo kao što je moje srce prema tvome? A Jonadav odgovori: jest. Ako jest, odgovori Juju, daj mi ruku. I dade mu ruku; a on ga uze k sebi u kola. **16** I reèe: hajde sa mnom, i vidi moju revnost za Gospoda. I odvezooše ga na njegovijem kolima. **17** I kad dođe u Samariju, pobi sve što bješe ostalo od doma Ahavova u Samariji dokle ga ne istrijebi po rijeèi koju Gospod reèe Ilji. **18** Potom sabra Juj sav narod i reèe mu: Ahav je malo služio Valu, Juj æe mu služiti više. **19** Zato dozovite mi sve proroke Valove, sve sluge njegove i sve sveštenike njegove, nijedan da ne izostane, jer veliku žrtvu hoæu da prinesem Valu; ko ne dođe, poginuæe. A Juj èinjaaše takо iz prijevarne hoteæi pobiti sluge Valove. **20** I reèe Juj: svetkujuje svetkovinu Valu. I oglasiše je. **21** I posla Juju po svemu Izraelju, te doðoše sve sluge Valove, i ne izosta nijedan da ne dođe; i uðoše u kuæu Valova, i napuni se kuæa Valova od kraja do kraja. **22** Tada reèe onomu koji bjaše nad riznicom: iznesi haljine svijem slugama Valovijem. I iznese im haljine. **23** Zatijem uðe Juj s Jonadavom sinom Rihavovijem u kuæu Valova, i reèe slugama Valovijem: promotrite i vidite da nije tu s vama koji sluga Gospodnj, nego same sluge Valove. **24** I tako uðoše da prinesu prinose i žrtve paljenice, a Juju namjeristi napolju osamdeset ljudi, i reèe: ako uteeèe koji od ovih ljudi koje vam dajem u ruke, duša æe vaæa biti za dušu njegovu. **25** A kad se svrši žrtva paljenja, zapovjedi Juju vojnicima i vojvodama: uðite, pobijite ih, da ne izaðe nijedan. I tako ih pobiješi ostrijem maæem i pobacaše ih vojnici i vojvode; potom otidoše u svaki grad gdje bješe kuæa Valova. **26** I izbacise likove iz kuæe Valova, i spališe ih. **27** I izlomiše lik Valov i raskopaše kuæu Valova, i od nje naðiæe prohode do današnjeg dana. **28** Tako Juj istrijebi Vala iz Izraelja. **29** Ali ne otstupi Juju od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima naveðe na grijeh Izraelja, od zlatnijeh telaca, koji bijahu u Vetiliju i u Danu. **30** A Gospod reèe Juju: što si dobro svršio što je pravo preda mnom, i što si uèinio domu Ahavova sve što mi je bilo u srcu, zato æe sinovi tvoji sjedjeti na prijestolu Izraeljevu do èetvrtoga koljena. **31** Ali Juj ne pažaše da hodi po zakonu Gospoda Boga Izraeljeva svijem srcem svojim, ne otstupi od grijehova Jerovoamovijeh,

kojima navede na grjeh Izrailja. **32** U to vrijeme poèe Gospod krnjiti Izrailja, jer ih pobi Azailo po svijem meðama Izrailjevim. **33** Od Jordana k istoku sunèanom, svu zemlju Galadsku, Gadovu i Ruvimovu i Manasijinu, od Aroira na potoku Arnonu, i Galad i Vasan. **34** A ostala djela Jujeva i sve što je èinio, i sva junaštva njegova, nijesu li zapisana u dnevniku careva Izrailjevih? **35** I poèinu Juj kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na njegovo se mjesto zacari Joahaz sin njegov. **36** A carova Juj nad Izrailjem u Samariji dvadeset i osam godina.

11 A Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj pogibe sin usta i pobi sav rod carski. **2** Ali Josaveja kæi cara Jorama sestra Ohozijina, uze Joasa sina Ohozijina, i ukrade ga izmeðu sinova carevih, koje ubijahu, i s dojkinjom njegovom sakri ga od Gotolije u ložnicu, te ne pogibe. **3** I bi sakriven s njom u domu Gospodnjem šest godina, a Gotolija carovaše u zemlji. **4** A sedme godine posla Jodaj i dozva stotinike i vojvode i vojnike, i uvede ih k sebi u dom Gospodnji, i uhvati vjeru s njima, i zakle ih u domu Gospodnjem, i pokaza im sina careva. **5** I zapovjedi im govoreæi: ovo uèinite: vas treæina, koji dolazite u subotu, neka èuvaju stražu u dvoru carskom. **6** A treæina neka bude na vratima Surskim, a treæina na vratima koja su iza vojnika; i èuvajte dom od sile. **7** A dva dijela vas svijeh koji odlaze u subotu neka èuvaju stražu u domu Gospodnjem oko cara. **8** I opkolite cara svaki sa svojim oružjem u ruci, i ko bi navalio među vrste neka se pogubi, i budite s carem kad stane izlaziti i ulaziti. **9** I stotinici uèiniše sve kako zapovjedi Jodaj sveštenik; i uzeši svaki svoje ljude koji dolažahu u subotu s onima koji odlazahu u subotu, i doðoše k svešteniku Jodaju. **10** I sveštenik dade stotinicima kopija i štitove cara Davida, što bijahu u domu Gospodnjem. **11** I vojnici stadoše svaki sa svojim oružjem u ruci od desne strane doma do lijeve strane doma prema oltaru i prema domu oko cara. **12** Tada izvede sina careva, i metnu mu vijenac na glavu, i dade mu svjedoèanstvo, i postaviše ga carem, i pomazase ga, i pljeskajuæi rukama gorovahu: da živi car! **13** A kad Gotolija èu viku naroda, koji se stjeæe, doðe k narodu u dom Gospodnjem; **14** I pogleda, i gle, car stajaše kod stupa po obiæaju, i knezovi i trube oko cara, i sav narod iz zemlje radovaše se, i trube trubljahu. Tada Gotolija razdrije hajline svoje i povika: buna! buna! **15** A sveštenik Jodaj zapovjedi stotinicima koji bijahu nad vojskom, i reèe im: izvedite je iz vrsta napolje, i ko poðe za njom pogubite ga maëem; jer reèe sveštenik: da ne pogine u domu Gospodnjem. **16** I naèiniše joj mjesto; i kad doðe na put kojim se ide u dom carski konjiskim vratima, onđe je ubiše. **17** Tada Jodaj uèini zavjet izmeðu Gospoda i cara i naroda da æe biti narod Gospodnj, takoðer i izmeðu cara i naroda. **18** Potom sav narod zemaljski otide u dom Valov, i raskopaše dom i oltar, i izlomiše likove njegove sasvijem; a Matana sveštenika Valova ubiše pred oltarima. A sveštenik opet uredi službu u domu Gospodnjem. **19** I uze stotinike i vojvode i vojnike i sav narod zemaljski, i izvedoše cara iz doma Gospodnjega, i uðoše u dom carski putem na vrata vojnièka. I sjede na carski prijesto. **20** I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri pošto Gotoliju ubiše maëem kod carskoga doma. **21** Joasu bješe sedam godina kad se zacari.

12 Sedme godine Jujeve poèe carovati Joas, i carova èetrdeset godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija iz Virsaveje. **2** I èinjase Joas što je pravo pred Gospodom dokle ga god uèaše sveštenik Jodaj. **3** Ali visine ne biše oboren; narod još prinoðaše žrtve i kaðaše na visinama. **4** I Joas reèe sveštenicima: sav novac posveæeni, što se donosi u dom Gospodnj, novac onijeh koji idu u broj, i novac od ucjene svaejje, i sav novac što ko donosi od svoje volje u dom Gospodnj, **5** Neka sveštenici uzimaju, svaki od

svojega poznanika, i oni neka opravljaju što je trošno u domu gdje se god naðe da treba opraviti. **6** Ali do godine dvadeset treæe carovanja Joasova sveštenici još ne opravise što bijaše trošno u domu. **7** Tada car Joas dozva Jodaja sveštenika i ostale sveštenike, i reèe im: zašto ne opravljate što je trošno u domu? Otsele ne uzimajte novaca od svojih poznanika, jer treba da vratite da se opravi što je trošno u domu. **8** I sveštenici pristaše da ne uzimaju novaca od naroda i da ne opravljaju što je trošno u domu. **9** Tada sveštenik Jodaj uze jedan kovèeg, i proreza rupu na zaklopcu, i metnu ga kod oltara s desne strane kako se ulazi u dom Gospodnji; i sveštenici koji èuvahu vrata metaše u nj sve novce koji se donošaju u dom Gospodnji. **10** A kad viðahu da ima mnogo novaca u kovèegu, tada dolažaše pisar carev s poglavaram sveštenikom, i izbrojivši svezivahu novce koji bi se našli u domu Gospodnjem. **11** Potom davahu gotove novce onima koji upravlju poslom i starahu se za dom Gospodnji, a oni ih izdavahu drvodjeljama i poslenicima koji upravlju poslom Gospodnji, **12** I zidarima i kamenarima, i da se dobavlja drvo i tesano kamenje, da se opravi što bješe trošno u domu Gospodnjem, i da se dobavi sve što trebaše da se opravi dom. **13** Ali novcima koji se donošaju u dom Gospodnji ne graðahu èesa srebrenjih za dom Gospodnji, ni viljušaka, ni kotlæa, ni truba, niti kakih sudova zlatnijeh ni srebrenjih; **14** Nego ih davahu onima koji bijahu nad poslom da se opravi za njih dom Gospodnji. **15** I ne tražahu raéuna od ljudi kojima predavahu novce da izdaju poslenicima, jer vjerno raðahu. **16** Novci za prijestup i novci za grjeye ne donošaju se u dom Gospodnji; pripadaju sveštenicima. **17** Tada izide Azailo car Sirski, i udari na Gat i uze ga; potom se okrete Azailo da ide na Jerusalim. **18** A Joas car Judin uze sve posveæene stvari, što Josafat i Joram i Ohozija oci njegovih carevi Judini bijahu posvetili, i sve što sam bješe posvetio, i sve zlato što se naðe u riznicama doma Gospodnjega i doma careva, i posla Azailu caru Sirskom; i tako otide od Jerusalima. **19** A ostala djela Joasova i sve što je èinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **20** A sluge njegove podigše se i pobuniše se, i ubiše Joasa u domu Milonu, kuda se ide u Silu. **21** Joazahar sin Simeatov i Jozavad sin Somirov, sluge njegove, ubiše ga, te umrije; i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Davidovu; a na njegovo mjesto zacari se Amasija sin njegov.

13 Godine dvadeset treæe carovanja Joasa sina Ohozijina nad Judom zacari se Joahaz sin Jujev nad Izrailjem u Samariji, i carova sedamnaest godina. **2** I èinjase što je zlo pred Gospodom, jer hoðaše za grjesisima Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grjeh Izrailja i ne otstupi od njih. **3** Zato se razgnjevi Gospod na Izrailju i dade ih u ruke Azailu caru Sirskom i u ruke Ven-Adadu sinu Azailovu za sve ono vrijeme. **4** Ali se Joahaz pomoli Gospodu, i Gospod ga usliši, jer vidje nevolju Izrailjevu, kako ih muëi car Sirski. **5** I dade Gospod Izrailju izbavitelja, te se oprostije ruke Sirske, i življahu sinovi Izrailjevi u šatorima svojim kao prije. **6** Ali ne otstupiše od grjehova doma Jerovoamova kojima na grjeh navede Izrailja, nego hodise u njima, i sam lug još stajaše u Samariji. **7** A ne osta Joahazu naroda više od pedeset konjika i deset kola i deset tisuæa pješaka; nego ih pobi car Sirski i sat ih, te biše kao prah kad se vrše. **8** A ostala djela Joahazova i sve što je èinio, i junašta njegova, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **9** I poèinu Joahaz kod otaca svojih, i pogreboše ga u Samariji; a na mjesto njegovo zacari se Joas sin njegov. **10** Godine trideset sedme carovanja Joasova nad Judom zacari se Joas sin Joahazov nad Izrailjem u Samariji, i carova šesnaest godina. **11** I èinjase što je zlo pred Gospodom, ne otstupi ni od jednoga grjeha Jerovoama sina Navatova, koji navede Izrailja na grjeh, nego

u njima hođaše. **12** A ostala djela Joasova, i sve što je éinio, i junaštva njegova, kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **13** I poéinu Joas kod otaca svojih, a Jerovoam sjede na prijesto njegov; i pogreboše Joasa u Samariji kod careva Izrailjevih. **14** A Jelisije razbolje se od bolesti, od koje i umrije; i Joas car Izrailjev dođe k njemu, i plaèuæi pred njim govoraše: oèe moj, oèe moj, kola Izrailleva i konjici njegov! **15** A Jelisije mu reèe: uzmi luk i strijele. I on uze luk i strijele. **16** Tada reèe caru Izrailjevu: nategni luk rukom svojom. I nateže luk rukom svojom. A Jelisije metnu ruke svoje caru na ruke. **17** I reèe: otvor proroz s istoka. I otvor, a Jelisije reèe: pusti strijelu. I on pusti strijelu, a Jelisije reèe: strijela izbavljenja Gospodnjega, strijela izbavljenja od Siraca; jer æeß pobiti Sirce u Afeku, i satræeß ih. **18** Još reèe: uzmi strijele. I uze, a on reèe caru Izrailevu: udari u zemlju. I udari tri puta, pa stade. **19** Tada se rasrdi na nj èovjek Boži i reèe: da si udario pet puta ili šest puta, tada bi pobio Sirce sasvijem; a sada æeß ih samo tri puta razbiti. **20** Potom umrije Jelisije, i pogreboše ga. A druge godine udariše èete Moavske na zemlju. **21** I dogodi se kad pogrebavahu nekoga èovjeka, ugledaše èetu i baciše èovjeka u grob Jelisijev; i kad èovjek pade i dotaèe se kostiju Jelisijevih, oživje i usta na noge svoje. **22** A Azailo car Sirski muæaše Izraile svega vijeka Joahazova. **23** Ali se Gospodu sazali za njima i smilova se na njih i pogleda na njih zavjeta radi svojega s Avramom, Isakom i Jakovom, i ne htje ih istrijebiti i ne odvrže ih od sebe do sada. **24** I umrije Azailo car Sirski, i na njegovo se mjesto zacari Ven-Adad sin njegov. **25** A Joas sin Joahazov povrati iz ruke Ven-Adada sina Azailova gradove koje bješe Azailo uzeo ratom Joahazu ocu njegovu; tri puta ga razbi Joas, i povrati gradove Izraileve.

14 Druge godine carovanja Joasa sina Joahazova nad Izrailejem zacari se Amasija sin Joasov nad Judom. **2** Bijase mu dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana, iz Jerusalima. **3** I èinjase što je pravo pred Gospodom, ali ne kao David otac njegov; sasvijem èinjase onako kako je éinio otac njegov Joas. **4** Jer visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. **5** A kad se utvrdi carstvo u ruci njegovoj, on pobi sluge svoje koje su ubile cara oca njegova. **6** Ali sinova tijeh krvnika ne pobi, kao što piše u knjizi zakona Mojsijeva, gdje je zapovjedio Gospod govoreæi: ocevi da ne gini za sinove niti sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine. **7** On pobi deset tisuæa Edomaca u slanoj dolini, i uze Selu ratom, i prozva je Jokteil, koje osta do danas. **8** Tada posla Amasija poslanike k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailevu, i reèe: doði da se ogledamo. **9** A Joas car Izrailev posla k Amasiji caru Judinu i poruèi mu: trn na Livanu posla ka kredru na Livanu, i poruèi: daj svoju kær sinu mojemu za ženu; ali naiðe zvijerje Livansko, i izgazi trn. **10** Pobio si Edomce, pa se ponese srce tvoje; hvali se, i sjedi kod kuæe svoje; zaþto bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom? **11** Ali ne posluša Amasija; i podiže se Joas car Izrailev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vetsemesu Judinu. **12** Ali Judu razbi Izrailev, te pobjegoše svaki k svojemu šatoru. **13** A Amasiju cara Judina, sina Joasa sina Ohozijina, uhvati Joas car Izrailev u Vetsemesu; potom dođe u Jerusalim i obori zid Jerusalimski od vrata Jefremovih do vrata na uglu, èetiri stotine lakata. **14** I uze sve zlato i srebro i sve posude što se naðe u domu Gospodnjem i u riznicama doma careva, i taoce, pa se vrati u Samariju. **15** A ostala djela Joasova, što je uèinio, i junaštva njegova, i kako je vojevao s Amasijom carem Judinijem, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailevih? **16** I poéinu Joas kod otaca svojih, i bi pogreben u Samariji kod careva Izrailevih, a na njegovo se

mjesto zacari Jerovoam sin njegov. **17** Amasija pak sin Joasov car Judin poživje petnaest godina po smrti Joasa sina Joahazova, cara Izraileva. **18** A ostala djela Amasijina nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijem? **19** I digoše bunu na nj u Jerusalimu, te pobježe u Lahis, a oni poslaše za njim u Lahis i ubiše ga ondje. **20** A odande ga donesoše na konjima, i bi pogreben u Jerusalimu kod otaca svojih u gradu Davidovu. **21** Tada sav narod Judin uze Azariju, kome bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije. **22** On sazida Elat povrativ ga Judi pošto car poéinu kod otaca svojih. **23** Godine petnaeste carovanja Amasije sina Joasova nad Judom zacari se Jerovoam sin Joasov nad Izrailem u Samariji, i carova èetredeset i jednu godinu. **24** I èinjase što je zlo pred Gospodom i ne otstupi ni od jednogrijeha Jerovoama sina Navatova kojima navede na grijeh Izraileja. **25** On povrati meðe Izraileve od Emata do mora uz polje, po rijeëi Gospoda Boga Izraileva, koju reèe preko sluge svojega Jone sina Amatijina, proroka Iz Gatefera. **26** Jer Gospod vidje da je u ljutoj nevolji Izrailej, i da nema ništa ni od uhvaæenoga ni od ostavljenoga, i da nema nikoga da pomože Izraileju. **27** I ne bješe rekao Gospod da zatre ime Izrailevo pod nebom; zato ih izbavi preko Jerovoama sina Joasova. **28** A ostala djela Jerovoamova, i sve što je éinio, i junaštva njegova, kako je vojevao i kako je povratio Damasak i Emat od Jude Izraileju, nije li to zapisano u dnevniku careva Izrailevih? **29** Potom poéinu Jerovoam kod otaca svojih, careva Izrailevih, a na njegovo se mjesto zacari Zaharija sin njegov.

15 Godine dvadeset sedme carovanja Jerovoamova nad Izrailejem zacari se Azarija sin Amasijin nad Judom. **2** Bješe mu šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jeholija, iz Jerusalima. **3** On èinjase što je pravo pred Gospodom sasvijem kao što je éinio Amasija otac njegov. **4** Ali visine ne biše oborene: narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. **5** A Gospod udari cara, te bi gubav do smrti svoje; i živiljaše u odvojenom domu; a Jotam sin carev upravljaše dvorom i suðaše narodu u zemlji. **6** A ostala djela Azarijina i sve što je éinio, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijem? **7** I poéinu Azariju kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jotam sin njegov. **8** Trideset osme godine carovanja Azarijina nad Judom zacari se Zaharija sin Jerovoam nad Izrailem u Samariji, i carova šest mjeseca. **9** I èinjase što je zlo pred Gospodom kao što su èinili oci njegovi; ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izraileja. **10** I pobuni se na nj Salum sin Javisov, i ubi ga pred narodom i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto. **11** A ostala djela Zaharijina, eno zapisana su u dnevniku careva Izrailevih. **12** To je rijeè Gospodnjega koju reèe Juju govoreæi: sinovi tvoji do èetvrtoga koljena sjedæe na prijestolu Izrailevu. I zbi se tako. **13** Salum sin Javisov zacari se trideset devete godine carovanja Ozijina nad Judom, a carova mjesec dana u Samariji. **14** Jer Menajim sin Gadijev iz Terse podiže se i doðe u Samariju i ubi Saluma sina Javisova u Samariji, i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto. **15** A ostala djela Salumova i buna koju podiže, eto, to je zapisano u dnevniku careva Izrailevih. **16** Tada Menajim raskopa Tapsu i pobi sve koji bijahu u njoj i u meðama njezinjem od Terse, jer mu ne otvoriše, zato ih pobi i sve trudne žene njihove raspori. **17** Godine trideset devete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Menajim sin Gadijev nad Izrailem, i carova deset godina u Samariji. **18** I èinjase što je zlo pred Gospodom, ne otstupi svega vijeka svojega od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izraileja. **19** Tada Ful car Asirski udari na zemlju, a

Menajim dade Fulu tisuću talanata srebra da bi mu pomogao da utvrdi carstvo u svojoj ruci. **20** A te novce uze Menajim od Izraileja, od svih bogatijeh ljudi, da ih da caru Asirskom, od svakoga po pedeset sikala. Tako se vrati car Asirski, i ne zabavi se onđe u zemlji. **21** A ostala djela Menajimova i što je god èinio, nije li zapisano u dnevniku careva Izrailjevih? **22** I poèinu Menajim kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Fakija sin njegov. **23** Godine pedesete carovanja Azarijina nad Judom zacari se Fakija sin Menajimov nad Izrailejem u Samariji, i carova dvije godine. **24** I èinjase što je zlo pred Gospodom, ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izraileja. **25** I pobuni se na nj Fekaj sin Remalijin, vojvoda njegov, i ubi ga u Samariji u carskom dvoru, s Argovom i Arijem i s pedeset ljudi sinova Galadovih; i ubivši ga zacari se na njegovo mjesto. **26** A ostala djela Fakijina i što je god èinio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevih. **27** Godine pedesete druge Azarije cara Judina zacari se Fekaj sin Remalijin nad Izrailejem u Samariji, i carova dvadeset godina. **28** I èinjase što je zlo pred Gospodom, ne otstupi od grijehova Jerovoama sina Navatova, kojima navede na grijeh Izraileja. **29** U vrijeme Fekaja cara Izraileva dođe Teqlat-Felasar car Asirski, i uze Ijon i Avel-Vetmahu i Janoh i Kedes i Asor i Galad i Galileju, svu zemlju Neftalimovu, i preseli narod odande u Asiriju. **30** Tada se pobuni Osija sin Ilin na Fekaja sina Remalijina i ubi ga i pogubi ga, i zacari se na njegovo mjesto dvadesete godine Jotama sina Ozijina. **31** A ostala djela Fekajeva i sve što je èinio, eno je zapisano u dnevniku careva Izrailjevih. **32** Druge godine carovanja Fekaja sina Remalijina nad Izrailejem zacari se Jotam sin Ozijin nad Judom. **33** Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jerusa, kæi Sadokova. **34** I èinjase što je pravo pred Gospodom, sasvijem èinjase kako je èinio Ozija otac njegov. **35** Ali visine ne biše oborenje: narod još prinošaše žrtve i kaðaše na visinama. On naèini najviša vrata na domu Gospodnjem. **36** A ostala djela Jotamova i sve što je èinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **37** U vrijeme poèe Gospod puštaći na Judu Resinu cara Sirskoga i Fekaja sina Remalijina. **38** I Jotam poèinu kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davida oca svojega; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

16 Godine sedamnaeste Fekaja sina Remalijina zacari se Ahaz sin Jotamov car Judin. **2** Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poèe carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu, ali ne èinjase što je pravo pred Gospodom Bogom njegovijem kao David otac njegov. **3** Jer hoðaše putem careva Izrailjevih, pa i sina svojega pusti kroz organj po gadnijem djelima naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevih. **4** I prinošaše žrtve i kaðaše na visinama i po humovima i pod svakim zelenijem dretvom. **5** Tada dođe Resin car Sirski i Fekaj sin Remalijin car Izrailev, doðoše da biju Jerusalim, i opkolise Ahaza; ali ga ne mogoše osvojiti. **6** U to vrijeme Resin car Sirski povrati Sircima Elat, i izagna Judeje iz Elata, i doðoše Sirci u Elat i ostaše onđe do danas. **7** Ali Ahaz posla poslanike k Teqlat-Felasaru caru Asirskom i poruèi mu: sluga sam tvoj, hodi i izbavi me iz ruku cara Sirskoga i iz ruku cara Izraileva, koji se podigoše na me. **8** I uze Ahaz zlato i srebro što se naðe u domu Gospodnjem i u riznicama doma carskoga, i posla na dar caru Asirskom. **9** I posluša ga car Asirski, i dođe na Damask i uze ga, i preseli narod odande u Kir, a Resinu pogubi. **10** Tada car Ahaz otide na susret Teqlat-Felasaru caru Asirskom u Damask; i vidje car Ahaz oltar koji bijaše u Damasku, pa posla svešteniku Uriju sliku od toga oltara i od sve naprave njegove. **11** I naèini sveštenik Urija oltar sasvijem kako posla car Ahaz iz Damaska, onako naèini Urija sveštenik, dokle se vrati car Ahaz iz

Damaska. **12** Pa kad se car vrati iz Damaska i vidje oltar, pristupi k njemu i prinese žrtvu na njemu. **13** I zapali žrtvu svoju paljenicu i dar svoj, i izli naljev svoj, i pokropi oltar krvlju zahvalnijeh žrtava svojih. **14** A mjedeni oltar što bješe pred Gospodom prenese s prednje strane doma da ne stoji između njegova oltara i doma Gospodnjega, i namjesti ga pokraj svoga oltara k sjeveru. **15** I zapovjedi car Ahaz Uriji svešteniku govoreći: na velikom oltaru pali žrtvu paljenicu jutrenju i dar veèernji i žrtvu paljenicu carevu s darom njezinjem i žrtvu paljenicu svega naroda zemaljskoga s darovima njihovijem i naljevima njihovijem; i po njemu kropi svakom krvlju od žrtava paljenica i svakom krvlju od drugih žrtava. A za oltar mjedeni promislae. **16** I uèini sveštenik Urija sve kako mu zapovjedi car Ahaz. **17** I oplate s podnožja skide car Ahaz i uze s njih umivaonice, i more skide s volova mijednjenih koji bijahu pod njim, i metnu ga na pod kameni. **18** I strehu subotnu, koju bijahu naèinili u domu, i ulazak carski, koji bijaše spolja, ukloni takoðer od doma Gospodnjega, bojeći se cara Asirskoga. **19** A ostala djela Ahazova što je èinio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh? **20** I poèinu Ahaz kod otaca svojih, i bi pogreben kod otaca svojih u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Jezekija sin njegov.

17 Dvanaeste godine carovanja Ahazova nad Judom zacari se u Samariji nad Izrailejem Osija sin Ilin, i carova devet godina. **2** I èinjase što je zlo pred Gospodom, ali ne kao carevi Izrailjevi koji biše prije njega. **3** Na njega dođe Salmanasar car Asirski, i Osija mu posta sluga, te mu plaæeaše danak. **4** Ali car Asirski opazi da Osija hoæe da se odmetne, jer Osija posla poslanike k Soju caru Misirskom i ne posla danka godišnjega caru Asirskom; zato ga opkoli car Asirski i svezavši baci ga u tamnicu. **5** I car Asirski proðe svu zemlju i dođe na Samariju, i bi je tri godine. **6** Devete godine Osijine uze car Asirski Samariju i odvede Izraileja u Asiriju i naselji u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i u gradovima Midskim. **7** A to bi što sinovi Izrailevi grješeši Gospodu Bogu svojemu, koji ih je izveo iz zemlje Misirske ispod ruke Faraona cara Misirskoga, i bojaše se drugih bogova. **8** I hodiše po uredbama naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailevih, i kako èiniše carevi Izrailevi; **9** I tajno èiniše sinovi Izrailevi što nije pravo pred Gospodom Bogom njihovijem, i pogradiše visine po svijem gradovima svojim, od kule stražarske do gradova ozidanijeh. **10** I podigao likove i lugove na svakom visokom humu i pod svakim zelenijem dretvom. **11** I kaðašu onuda po svijem visinama kao narodi koje odagna Gospod ispred njih, i èinju zle stvari gnjeveći Gospoda. **12** I služahu gadnijem bogovima, za koje im bješe Gospod rekao: ne èinite to. **13** I Gospod opominjaše Izraileja i Judu preko svih proroka i svih vidiñjelaca govoreći: vratite se sa zlijeh putova svojih i držite zapovijesti moje i uredbe moje po svemu zakonu koji sam zapovjedio ocima vašim i koji sam vam poslao po slugama svojim prorocima. **14** Ali ne poslušaše; nego bjehu tvrdovrati kao i oci njihovi, koji ne vjerovaše Gospodu Bogu svojemu. **15** I odbaciše uredbe njegove i zavjet njegov, koji uèini s ocima njihovijem, i svjedoèanstva njegova, kojima im svjedoèaše, i hodiše za ništavim i postaše ništavi, i za narodima koji bijahu oko njih, za koje im bješe zapovjedio Gospod da ne èine kao oni. **16** I ostavise sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, i naèiniše sebi livene likove, dva teleta, i lugove, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj, i služiše Valu. **17** I provodiše sinove svoje i kæeri svoje kroz organj, i davaše se na vraćanje i gatanje, i prodaše se da èine zlo pred Gospodom gnjeveći ga. **18** Zato se Gospod razgnjevi vrlo na Izraileja, i odbaci ih od sebe, te ne osta nego samo pleme Judino. **19** Pa ni Juda ne držaše zapovijesti Gospoda Boga svojega, nego hoðaše po uredbama koje naèiniše

Izrailjci. **20** Zato Gospod povrže sve sjeme Izrailjevo, i muē ih, i predaje ih u ruke onima koji ih plijene, dokle ih i odbaci od sebe. **21** Jer se ocijepiše Izrailjci od doma Davidova, i postaviše carem Jerovoama sina Navatova, a Jerovoam odbi Izrailice od Gospoda i navede ih da grješe grijehom velikim. **22** I hodiše sinovi Izrailjevi u svijem grijesima Jerovoamovijem koje je on ēinio, i ne otstupiše od njih; **23** Dokle Gospod ne odbaci Izraelija od sebe kao što je govorio preko svijeh sluga svojih proroka, i tako preseljen bi Izraelj iz zemlje svoje u Asirsku do današnjega dana. **24** Potom doveđe car Asirski ljudi iz Vavilona i iz Hute i iz Ave i iz Emata i iz Sefarvima, i naseli ih u gradovima Samarijskim mjesto Izrajlaca, i nastlijediše Samariju, i življahu po gradovima njezinjem. **25** A kad poēše živjeti onđe, ne bojahu se Gospoda, a Gospod posla na njih lavove, koji ih davljahu. **26** Zato rekoše caru Asirskom govoreći: ovi narodi koje si doveo i naselio u gradovima Samarijskim ne znaju zakona Boga one zemlje; zato posla na njih lavove, koji ih eto more, jer ne znaju zakona Boga one zemlje. **27** Tada zapovjedi car Asirski i reče: odvedite onamo jednoga od sveštenika koje ste doveli odande, pa neka ide i sjedi onđe, neka ih uēi zakonu Boga one zemlje. **28** I tako jedan od sveštenika, koje bijahu odveli iz Samarije, dođe i nastani se u Vetiiju, i uēaše ih kako æe se bojati Gospoda. **29** Ali naēiniše sebi svaki narod svoje bogove, i pometaše ih u kuće visina, koje bijahu naēinili Samarijani, svaki narod u svojim gradovima u kojima življahu. **30** Jer Vavilonjani naēinile Sokot-Venutu, a Huæani naēinile Nergala, a Emaæani naēinile Asima; **31** I Avljani naēinile Nivaza i Tartaka, a Sefarvimi spaljivahu sinove svoje ognjem Adramelehu i Anamelehu bogovima Sefarvimskim. **32** Ali se bojahu Gospoda, i postaviše između sebe sveštenike visinama, koji im služahu u domovima visina; **33** Bojahu se Gospoda, ali i svojim bogovima služahu po obiēaju onijeh naroda iz kojih ih preseliše. **34** I do današnjega dana rade po starijem obiēajima; ne boje se Gospoda a ne rade ni po svojim uredbama i obiēajima, ni po zakonu i zapovijesti što je zapovjedio Gospod sinovima Jakova, kojemu nadje ime Izraelj; **35** S kojima uēini Gospod zavjet i zapovjedi im i reče: ne bojte se drugih bogova niti im se klanjajte niti im služite niti im prinosite žrtvata; **36** Nego Gospoda, koji vas je izveo iz zemlje Misirske silom velikom i mišicom podignutom, njega se bojite i njemu se klanjajte i njemu prinosite žrtve; **37** I uredbe i pravila i zakon i zapovijesti što vam je napisao držite izvršujući ih vazda, i ne bojite se drugih bogova. **38** I ne zaboravljajte zavjeta koji je uēinio s vama, i ne bojite se drugih bogova. **39** Nego Gospoda Boga svojega bojte se, i on æe vas izbaviti iz ruku svijeh neprijatelja vaših. **40** Ali ne poslušaše, nego radiše po starom svom obiēaju. **41** Tako ovi narodi bojahu se Gospoda i idolima svojim služahu; i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovih ēine do današnjega dana onako kako su ēinili oci njihovi.

18 A treæe godine carovanja Osije sina Ilina nad Izraeljem zacari se Jezekija sin Ahazov nad Judom. **2** Bijaše mu dvadeset i pet godina kad poēe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Avija, kæi Zaharijina. **3** I ēinjaje što je pravo pred Gospodom sasvijem kao što je ēinio David otac njegov. **4** On obori visine, i izlomi likove i isjeèe lugove, i razbiji zmiju od mјedi, koju bješe naēinio Mojsije, jer joj do tada kađahu sinovi Izraeljevi; i prozva je Neustan. **5** Uzdaše se u Gospoda Boga Izraeljeva, i ne bi takoga između svijeh careva Judinijeh poslije njega ni prije njega. **6** Jer prionu za Gospoda, ne otstupi od njega, nego drža zapovijesti koje zapovjedi Gospod Mojsiju. **7** I Gospod bijaše s njim; kuda god iðaše napredovaše; i odmetnu se od cara Asirskoga, te mu ne bi sluga. **8** On pobi Filisteje do Gaze i međe njezine, od kule stražarske do grada ozidana.

9 A èetvrte godine carovanja Jezekijina, a to je sedma godina carovanja Osije sina Ilina nad Izraeljem, podiže se Salmanasar car Asirski na Samariju, i opkoli je. **10** I poslije tri godine uze je; šeste godine carovanja Jezekijina, a devete godine carovanja Osijina nad Izraeljem, bi uzeta Samarija. **11** I odvede car Asirski Izraeljice u Asiriju, i naseli ih u Alaju i u Avoru na vodi Gozanu i po gradovima Midskim. **12** Jer ne slušaše glasa Gospoda Boga svojega i prestupaše zavjet njegov, sve što im je zapovjedio Mojsije sluga Gospodnji, ne slušaše niti tvoriše. **13** A èetrnaeste godine carovanja Jezekijina podiže se Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih. **14** Tada Jezekija car Judin posla u Lahis k caru Asirskom i poruči mu: zgriješio sam; vratit se od mene, što god nametneš na me nosiæu. A car Asirski nametnu na Jezekiju cara Judina trista talanata srebra i trideset talanata zlata. **15** I dade car Jezekija sve srebro što se nađe u domu Gospodnjem i u riznicama carskoga dvora. **16** U to vrijeme car Jezekija raskopa vrata na crkvi Gospodnjoj i pragove koje sam bješe okovao, i dade caru Asirskom. **17** Ali car Asirski posla Tartana i Ravarisa i Ravsaka iz Lahisa k caru Jezekiji u Jerusalim s velikom vojskom; i oni se podigoše i dođoše u Jerusalim; i podigavši se i došavši stadoše kod jaza gornjega jezera, koji je pokraj puta u polju bjeljarevu. **18** I stadoše vikati cara. Tada dođe k njima Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov pametar. **19** I reče im Ravsak: kažite caru Jezekiji: ovako kaže veliki car, car Asirski: kakva je to uzdanica, u koju se uždaš? **20** Ti veliš, ali su prazne rijeèi, da imaš svjetla i sile za rat. U što se dakle uždaš, te si se odmetnuo od mene? **21** Gle, uždaš se u Misir, u štap od trske slomljene, na koji ako se ko nasloni, uæi æe mu u ruku i probaøe je; taki je Faraon car Misirske svima koji se uždaju u nj. **22** Ako li mi reèete: uždamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj ēije je visine i oltare oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalimu: pred ovijem oltarom klanjajte se u Jerusalimu. **23** Hajde, zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom; i daæu ti dvije tisuæe konja, ako moæeš dobaviti koji æe jahati na njima. **24** Kako æeš dakle odbiti i jednoga vojvodu između najmanjih sluga gospodara mojega? Ali se ti uždaš u Misir za kola i konjike. **25** Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je. **26** Tada Elijakim sin Helkijin i Somna i Joah rekoše Ravsaku: govorili slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu. **27** A Ravsak im reče: eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove rijeèi? nije li k tijem ljudima, što sjede na zidu, da jedu svoju neèist i da piju svoju mokraæu s vama? **28** Tada stade Ravsak i povika iza glasa Judejski, i reče govoreći: eujte rijeè velikoga cara, cara Asirskoga. **29** Ovako kaže car: nemojte da vas vara Jezekija; jer vas ne može izbaviti iz moje ruke. **30** Nemojte da vas nagovori Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreći: Gospod æe nas izbaviti, i ovaj se grad neæe dati u ruke caru Asirskom. **31** Ne slušajte Jezekijke; jer ovako kaže car Asirski: uèinite mir sa mnom, i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga èokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca. **32** Dokle ne dođem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima, u zemlju obilnu maslinom i uljem i medom, pa æete živjeti i neæete izgrijnuti. Ne slušajte Jezekijke, jer vas vara govoreći: Gospod æe nas izbaviti. **33** Je li koji između bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga? **34** Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarvimski, Enski i Avski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruk? **35** Koji su između svijeh bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospod æe izbaviti Jerusalim iz moje ruke? **36** Ali narod

muèaše, i ne odgovoriše mu ni rijeèi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu. 37 Tada Elijakim sin Helkijin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, dođoše k Jezekiji razdruši haljine, i kazaše mu rijeèi Ravsakove.

19 A kad to èu car Jezekija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrjet, pa otide u dom Gospodnji. 2 I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obuèene u kostrjet k Isaiji proroku sinu Amosovu. 3 I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga; jer prispeješe djeca do poroðaja, a nema snage da se rode. 4 Da ako je èuo Gospod Bog tvoj sve što reèe Ravsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijeða rijeèima, koje je èuo Gospod Bog tvoj; pomoli se za ostatak koji se nalazi. 5 I dođoše k Isaiji sluge cara Jezekije. 6 I reèe im Isaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plaši se od rijeèi koje si èuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga. 7 Evo, ja æeu pustiti na nj duh, te æee èuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i uèiniæu da pogine od maëa u svojoj zemlji. 8 I tako vrativši se Ravsak naðe cara Asirskoga gdje bije Livnu, jer bješe èuo da je otiašao od Lahisa. 9 A on èu za Traku cara Huskoga gdje kazaše: evo ide da se bije s tobom. Zato opet posla poslanike k Jezekiji govoreæi: 10 Ovako recite Jezekiji caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreæi: neæe se dati Jerusalim u ruke caru Asirskom. 11 Eto èuo si šta su uèinili carevi Asirski svijem zemljama potvriš ih sasvijem; a ti li æee se izbaviti? 12 Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edenove, koji bijahu u Telasaru? 13 Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarima, od Ene i Ave? 14 A kad Jezekija primi knjigu iz ruku poslanika i proœita je, otide u dom Gospodnji, i razvi je Jezekija pred Gospodom. 15 I pomoli se Jezekija Gospodu govoreæi: Gospode Bože Izrailev, koji sjedi na heruvimima, ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlji, 16 Prigni, Gospode, uho svoje i èiju; otvor, Gospode, oèi svoje i vid; èui rijeèi Senahirima, koji posla da ruži Boga živoga. 17 Istina je, Gospode, opustošili su carevi Asirski one narode i zemlje njihove; 18 I pobacali su bogove njihove u ogran, jer ne bijahu bogovi, nego djelo ruku èovjeçejih, drvo i kamen; zato ih potrše. 19 I zato, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovih, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti Gospode sam Bog. 20 Tada posla Isaija sin Amosov k Jezekiji, i poruèi mu: ovako veli Gospod Bog Izrailev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahirima cara Asirskoga. 21 Ovo je rijeè koju izreèe Gospod za nj: ruga ti se i potsmijeva ti se djevojka, kæi Sionska, za tobom maše glavom kæi Jerusalimska. 22 Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao u vis oèi svoje? Na sveca Izraileva. 23 Preko poslanika svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske, i posjeæi æeu visoke kredre njegove i lijepe jele njegove, i uæi æeu u krajnji stan njegov, u šumu njegova Karmila. 24 Ja sam kopao i pio vodu tuðu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima. 25 Nijesi li èuo da ja to odavna èinim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile. 26 Zato koji u njima žive iznemogose, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri. 27 Znam sjeðenje tvoje, i polaženje tvoje i dolaženje tvoje znam, i kako bjesniš na me. 28 Jer bjesniš na me, i tvoja objest doðe do mojih ušiju; zato æeu metnuti brnjicu svoju na nozdre tvoje i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa æeu te odvesti natrag putem kojim si došao. 29 A tebi ovo neka bude znak: ješæete ove godine što samo od sebe rodi, i druge godine što opet samo od sebe

rodi; a treæe godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod s njih. 30 Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet æe pustiti žile ozdo i rodit ozgo. 31 Jer æe iz Jerusalima izaæi ostatak, i iz gore Siona, koji se saèuvaju. Revnost Gospoda nad vojskama uèiniæe to. 32 Zato ovako veli Gospod za cara Asirskoga: neæe uæi u ovaj grad niti æe baciti ama strijele, neæe se primaæi ka njemu sa štitom, niti æe iskopati opkopa oko njega. 33 Vratiae se putem kojim je došao, a u grad ovaj neæe uæi, veli Gospod. 34 Jer æu braniti taj grad, i saèuvajuæi ga sebe radi i radi Davida sluge svojega. 35 I istu noæ anðeo Gospodnji izide i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuæa; i kad ustaše ujutru, a to sve sami mrtvaci. 36 Te se podiže Senahirim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviji. 37 I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adramelehh i Sarasar sinovi njegovi ubiše ga maëem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

20 U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt; i doðe k njemu prorok Isaija sin Amosov i reèe mu: ovako veli Gospod: naredi za kuæu svoju, jer æee umrijeti i neæeostati živ. 2 A on se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu govoreæi: 3 Oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezekija veoma. 4 I Isaija još ne bješe otiašao do polovine dvora, a doðe mu rijeè Gospodnja govoreæi: 5 Vrati se i reci Jezekiji, voðu naroda mojega: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: èuo sam molitvu tvoju, i video sam suze tvoje; evo istrigelju te, do tri dana iæi æeš u dom Gospodnji. 6 I dodaæu ti vijeku petnaest godina, i izbaviju tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i branjuæu ovaj grad sebe radi i radi Davida sluge svojega. 7 Potom reèe Isaija: donesite grudu suhih smokava. I donesavši priviše mu na otok, i istrigeli se. 8 A Jezekija reèe Isaiji: šta æe biti znak da æe me Gospod istrigeli i da æu do tri dana otiaši u dom Gospodnji? 9 A Isaija reèe: ovo neka ti bude znak od Gospoda da æe uèiniti Gospod što je rekao: hoæeš li da otide sjen deset koljenaca naprijed ili da se vrati deset koljenaca natrag? 10 A Jezekija reèe: lako je da sjen otide naprijed deset koljenaca; nemoj, nego neka se vrati sjen deset koljenaca natrag. 11 I Isaija prorok zavapi ka Gospodu, i vrati Gospod sjen po koljencima po kojima bijaše otiašao na sunèaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. 12 U to vrijeme Verodah-Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski posla knjigu na Jezekiju; jer bješe èuo da je bolestan Jezekija. 13 I Jezekija saslušav poslanike pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuæu gdje mu bješe oružje, i što se god nalažaše u riznicama njegovim, ne osta ništa da im ne pokaza Jezekija u kuæi svojoj i u svemu gospodstvu svojem. 14 Tada doðe prorok Isaija k caru Jezekiji i reèe mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezekija reèe: iz daljne zemlje došli su, iz Vavilona. 15 A on reèe: šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezekija reèe: vidjeli su sve što ima u kuæi svojoj, i što su sabiralioci tvoji do danas, neæe ostati ništa, veli Gospod. 18 I sinove tvoje, koji æe izaæi od tebe, koje æeš roditi, uzeæe da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga. 19 A Jezekija reèe Isaiji: dobra je rijeè Gospodnja, koju si rekao. Još reèe: je li? za mojega vijeka biæe mir i vjera? 20 A ostala djela Jezekijina i sva junaætva njegova, i kako je naæinio jezero, i vodu doveo u grad, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? 21 I poèinu Jezekija kod otaca svojih, a na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

21 Dvanaest godina bješe Manasiji kad poèe carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Efisiva. **2** I èinjase što je zlo pred Gospodom po gadnjem djelima naroda, koje Gospod odagna ispred sinova Izrailjevih; **3** Jer opet naèini visine, koje bješe potro Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valu, i naèini lug kao što bješe naèinio Ahav car Izrailjev, i klanjaše se svoj vojsci nebeskoj i služaše joj. **4** I naèini oltare u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod: u Jerusalimu æeu namjestiti ime svoje; **5** Naèini oltare svoj vojsci nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega. **6** I sina svojega proveđe kroz organj, i vraèaše i gataše, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vraèare; i èinjase vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom, gnjeveæi ga. **7** I postavi rezan lik šumski koji naèini u domu, za koji bješe rekao Gospod Davidu i Solomolu sinu njegovu: u ovom domu i u Jerusalimu, koji izabrah između svijeh plemena Izrailjevih, namjestiæu ime svoje dovjeka; **8** I neæeu više dati da se makne nogu sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju dadoh ocima njihovijem, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio, i sav zakon koji im je zapovjedio moj sluga Mojsije. **9** Ali ne poslušaše, jer ih zavede Manasiju, te èiniše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevih. **10** A Gospod govoraše preko sluga svojih proroka govoreæi: **11** Što uèeni Manasija car Judin ta gadna djela èineæi gore od svega što su èinili Amoreji koji prije njega biše, i navede na grijeh i Judu gadnjem bogovima svojim; **12** Zato ovako veli Gospod Bog Izrailjev: evo, ja æeu pustiti zlo na Jerusalim i na Judu, da æee svakome ko èuje zujati oba uha. **13** Jer æeu zategnuti nad Jerusalimom uže Samarijsko i mjerila doma Ahavova, i zbrisala Jerusalim, kao što se briše zdjela, izbriše se pa se izvrne. **14** I ostavíæu ostatak našljedstva svojega, i daæu ih u ruke neprijateljima njihovijem da budu plijen i grabež svijem neprijateljima svojim. **15** Jer èiniše što je zlo preda mnom, i gnjeviše me od dana kad izidoše oci njihovi iz Misira do danas. **16** Još i pravu krv veoma mnogu proli Manasiju tako da napuni Jerusalim od kraja do kraja, osim grijeha svojega kojim navede Judu na grijeh da èini što je zlo pred Gospodom. **17** A ostala djela Manasijina i sve što je èinio, i grijeh, kojim je grijeo, nije li to zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **18** I poèinu Manasiju kod otaca svojih, i bi pogreben u vrtu kod doma svojega, u vrtu Ozinu; a na njegovo mjesto zacari se Amon sin njegov. **19** Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poèe carovati, i carova dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Mesulemeta, kæi Arusova, iz Joteve. **20** On èinjase što je zlo pred Gospodom, kao što je èinio Manasija otac njegov. **21** I hoðaše svijem putem kojim je hodio otac njegov, i služaše gadnjem bogovima, kojima je služio otac njegov, i klanjaše im se. **22** I ostavi Gospoda Boga otaca svojih, i ne hodi putem Gospodnjim. **23** A sluge Amonove pobuniše se na nj, i ubiše cara u dvoru njegovu. **24** A narod zemaljski pobije koji se bijahu pobunili na cara Amona; i zacari narod zemaljski na njegovo mjesto Josiju sina njegova. **25** A ostala djela Amonova, što je èinio, nijesu li zapisana u dnevniku careva Judinijeh? **26** I pogreboše ga u njegovu grobu u vrtu Ozinu; i Josija sin njegov bi car na njegovo mjesto.

22 Osam godina bijaše Josiji kad poèe carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Jedida, kæi Adajeva, iz Voskata. **2** On èinjase što je pravo pred Gospodom, i hoðaše svijem putem Davida oca svojega i ne otstupaše ni nadesno ni nalijevo. **3** A osamnaeste godine carovanja Josijina posla car Safana sina Azalije sina Mesulamova, pisara, u dom Gospodnjem, govoreæi: **4** Idi ka Helkiji poglavaru sveštenikom, neka izbroji novce donesene u dom Gospodnjem, što su nakupili od naroda vratar. **5** I neka ih da poslenicima koji

nadgledaju dom Gospodnjem, pa neka daju poslenicima koji rade oko doma Gospodnjega da se opravi što je trošno u domu, **6** Drvodjeljama i kamenarima i zidarima, i da se kupuje drvo i kamen tesani da se opravi dom. **7** Ali da im se ne traže raèuni od novaca koji im se dadu, jer æe vjerno raditi. **8** Tada reèe Helkija poglavar sveštenici Safanu pisaru: naðoh zakonik u domu Gospodnjem. I Helkija dade knjigu Safanu, i on je proæita. **9** A Safan pisar otide k caru, i javi caru govoreæi: pokupiše sluge tvoje novce što se naðoše u domu, predaše ih poslenicima koji nadgledaju dom Gospodnjem. **10** I kaza Safan pisar caru govoreæi: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I proæita je Safan caru. **11** A kad car èu rijeèi u zakoniku, razdrije haljine svoje. **12** I zapovjedi car Helkiji svešteniku i Ahikamu sinu Safanovu i Ahvoru sinu Mihejiju i Safanu pisaru i Asaji služi carevu, govoreæi: **13** Idite, upitajte Gospoda za me i za narod i za svega Judu radi rijeèi ove knjige što se naðe; jer je velik gnjev Gospodnjem koji se rasplao na nas zato što oci naši ne slušaše rijeèi ove knjige da èine sve onako kako nam je napisano. **14** I tako otide Helkija sveštenik i Ahikam i Ahvor i Safan i Asaja k proroèici Oldi ženi Saluma sina Tekuja sina Arasa riznièara; a ona stajaše u Jerusalimu u drugom kraju; i govoriše s njom. **15** A ona im reèe: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažite èovjeku koji vas je poslao k meni: **16** Ovakvo veli Gospod: evo pustiæu zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve što goriv knjigu koju je proæita car Judin, **17** Zato što me ostavise, i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih; zato se gnjev moj rasplao na to mjesto, i neæee se ugasi. **18** A caru Judinu, koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu kažite: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za rijeèi koje si èuo: **19** Što je umeknulo srce tvoje, i ponizio si se pred Gospodom kad si èuo što sam govorio za to mjesto i za stanovnike njegove da æee biti pustoš i prokletinja, i što si razdro haljine svoje i plakao preda mnom, zato i ja usliših tebe, veli Gospod. **20** Zato, evo, ja æeu te pribrati k ocima tvojim i na miru æeebiti pribran u grob svoj, i neæee oèima svojim vidjeti zla koje æeu pustiti na to mjesto. I kazala to caru.

23 Tada posla car, te se skupiše k njemu sve starješine Judine i Jerusalimske. **2** I otide car u dom Gospodnjem i s njim svi ljudi iz zemlje Judine i svi Jerusalimljan i sveštenici i proroci i sav narod, malo i veliko, i proæita im sve rijeèi knjige zavjetne, koja se naðe u domu Gospodnjem. **3** I car stojeæi kod stupa uèini zavjet pred Gospodom da æee oni iæi za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedoèanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom, vršeæi rijeèi toga zavjeta napisane u toj knjizi. I sav narod prista na zavjet. **4** Tada zapovjedi car Helkiji poglavaru sveštenikom i sveštenicima drugoga reda i onima koji èuvaju vrata, da iznesu iz crkve Gospodnje sve stvari koje bijaju naèinjene Valu i gaju i svoj vojsci nebeskoj; i spali ih iza Jerusalima u polju Kedronskom, i odnese pepeo od njih u Vetiþ. **5** I svrže sveštenike idolske koje bijahu postavili carevi Judini da kade po visinama u gradovima Judinijem i oko Jerusalima; tako i one koji kaðahu Valu, suncu i mesecu i zvijezdama i svoj vojsci nebeskoj. **6** I iznese gaj iz doma Gospodnjega iza Jerusalima na potok Kedron, i spali ga na potoku Kedronu i satr u prah, i prosu prah na grobove sinova narodnih. **7** I pokvari kuce kurvarske koje bijahu u domu Gospodnjem, u kojima žene tkahu zastiraèe za gaj. **8** I dovedavši sve sveštenike iz gradova Judinijeh oskrvi visine gdje kaðahu sveštenici od Geve do Virsaveje, i pokvari visine na vratima, i koja bijaše na ulasku na vratima Isusa zapovjednika gradskoga nalijevo od vrata gradskih. **9** Ali sveštenici onih visina ne pristupaju k olтарu Gospodnjemu u Jerusalimu, nego jeðahu prijesne hlebove meðu braæom svojom. **10** Oskvri i Tofet, koji bijaše u dolini sinova Enomovijeh, da ne bi niko više vodio sna

svojega ni kæeri svoje kroz organj Molohu. **11** I ukloni konje koje bijahu postavili carevi Judini suncu od ulaska u dom Gospodnjio do kuæe Natan-Meleha dvoranina, koja bijaše u Farurimu; a kola sunèana saže ognjem. **12** I oltare na krovu sobe Ahazove, koje bijahu naèinili carevi Judini, i oltare koje bijaše naèinio Manasija u oba trijema doma Gospodnjega, pokvari car, i uvezši ih odande baci prah od njih u potok Kedron. **13** I visine prema Jerusalimu s desne strane na gori Maslinskoj, koje bijaše naèinio Solomun car Izrailjev Astaroti gadu Sidonskom i Hemosu gadu Moavskom i Melhomu gadu sinova Amonovijeh, oskrvni car. **14** I izlomi likove i isijeèe gajeve, i mjesta njihova napuni kostiju ljudskih. **15** I oltar, koji bješe u Vetiilju, visinu, koju bješe naèinio Jerovoam sin Navatov, koji navede na grijeh Izailja, i oltar i visinu pokvari, i spalivši visinu satr je u prah, i spali gaj. **16** I obazrevši se Josija vidje grobove koji bijahu ondje na gori, i posla te izvadiše kosti iz grobova, i saže ih na oltaru i oskrvni ga, po rijeèi Gospodnjoj, koju reèe èovjek Božji, koji naprijed kaza te stvari. **17** I reèe: kakav je ono spomenik što vidim? Rekoše mu graðani: ono je grob èovjeka Božjeg koji doče iz Jude i naprijed kaza to što si uèinio na oltaru u Vetiilju. **18** A on reèe: ostavite ga, niko da mu ne kreæe kosti. Tako se saèuvaše kosti njegove s kostima onoga proroka koji doče iz Samarije. **19** I sve domove visina po gradovima Samarijskim koje naèinše carevi Izailjevi gnjeveæi Gospoda, pokvari Josija; i uèini s njima sve onako kako uèini u Vetiilju. **20** I pokla sve sveštenike visina, koji bijahu onuda, na oltarima, i saže kosti ljudske na njima; potom se vratи u Jerusalimu. **21** Tada zapovjedi car svemu narodu govoræati: praznjujte pushu Gospodu Bogu svojemu, kao što piše u knjizi zavjetnoj. **22** Jer ne bi praznovana ovako pasha od vremena sudija koje sudiše Izailju i za sve vrijeme careva Izailjevih i careva Judinijeh. **23** Kao što bi osamnaeste godine cara Josije praznovana pasha Gospodu u Jerusalimu. **24** I one što se dogovaraju s duhovima i vraæare, i likove i gadne bogove i sve gadove koji se viðahu u zemlji Judinoj i u Jerusalimu istrijebi Josija da izvrši rijeèi zakona napisane u knjizi koju naðe Helkija sveštenik u domu Gospodnjem. **25** Ni prije njega ne bješe takvoga cara, koji bi se obratio ka Gospodu svijem srcem svojim i svom dušom svojom i svom snagom svojom, sasvijem po zakonu Mojsijevu, niti poslije njega nasti taki kao on. **26** Ali se Gospod ne povrati od žestine velikoga gnjeva svojega, kojom se bješe rasplasio gnjev njegov na Judu za sve draženje kojim ga bješe dražio Manasija. **27** I reèe Gospod: i Judu æeu odbaciti od sebe kao što sam odbacio Izailja, i grad æeu ovaj odbaciti, koji sam izabralo, Jerusalim, i dom, za koji rekoh: tu æe biti ime moje. **28** A ostala djela Josijina i sve što je èinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **29** U njegovo vrijeme izide Faraon Nehaon car Misirski na cara Asirskega u rjeci Efratu, i car Josija izide pred nj, a on kako ga vidje ubi ga u Megidonu. **30** I mrtva metnuše ga sluge njegove na kola, i odvezoše ga iz Megidona u Jerusalim, i pogreboše ga u grobu njegovu; i narod zemaljski uze Joahaza sina Josijina, i pomazaše ga i zacariše ga na mjesto oca njegova. **31** Dvadeset i tri godine bješe Joahazu kad poèe carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kæi Jeremijina, iz Livne. **32** On èinjaje što je zlo pred Gospodom sasvijem kako su èinili oci njegovi. **33** I sveza ga Faraon Nehaon u Rivli u zemlji Ematskoj da više ne caruje u Jerusalimu, i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata. **34** A carem postavi Faraon Nehaon Elijakima sina Josijina na mjesto Josije oca njegova, i predje mu ime Joakim; a Joahaza uze i otide u Misir, a on umrije onđe. **35** A ono srebro i zlato dade Joakim Faraonu razrezavši na zemlju da bi dao novce po zapovijesti Faraonovoj, od svakoga uzimajuæi kako bješe cijenjen, srebro i zlato po narodu u zemlji, da da Faraonu Nehaonu. **36** Dvadeset i

pet godina bijaše Joakimu kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Zevuda, kæi Fedajeva, iz Rume. **37** A on èinjaje što je zlo pred Gospodom sasvijem kako su èinili oci njegovi.

24 Za njegova vremena doče Navuhodonosor car Vavilonski; i Joakim mu bi sluga tri godine; potom odustra i odmetnu se od njega. **2** I Gospod posla na nj èete Haldejske i èete Sirske i èete Moavske i èete sinova Amonovijeh; posla ih na Judu da ga potru, po rijeèi Gospodnjoj koju govori preko sluga svojih proroka. **3** Po zapovijesti Gospodnjoj zbi se to Judi da bi ga odbacio od sebe za grijeh Manasijine po svemu što bješe uèinio; **4** I za krv pravu koju bješe prolio napuniši Jerusalim krv prave; zato Gospod ne htje oprostiti. **5** A ostala djela Joakimova i sve što je uèinio, nije li zapisano u dnevniku careva Judinijeh? **6** I poèinu Joakim kod otaca svojih; a na njegovo se mjesto zacari Joahin. **7** A car Misirski ne izide više iz zemlje svoje, jer car Vavilonski uze od rijeke Misirske do rijeke Efrata sve što bješe na Misiskoga. **8** Osamnaest godina bijaše Joahinu kad se zacari, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Neusta, kæi Elhananova, iz Jerusalima. **9** I on èinjaje zlo pred Gospodom sasvijem kako je èinio otac njegov. **10** U to vrijeme doðoše sluge Navuhodonosora cara Vavilonskoga na grad bi opkoljen. **11** Dođe i Navuhodonosor car Vavilonski na grad kad ga sluge njegove opkoliše. **12** Tada Joahin car Judin izide k caru Vavilonskom s materom svojom i sa slugama svojim i s knezovima svojim i s dvoranima svojim; a car ga Vavilonski zarobi osme godine svojega carovanja. **13** I odnese sve blago doma Gospodnjega i blago doma carskoga, i polupa sve sudove zlatne, koje bješe naèinio Solomun car Izailjev za crkvu Gospodnju, kao što bješe rekao Gospod. **14** I preseli sav Jerusalim, sve knezove i sve junake, deset tisuæa robova, i sve drvodjelje i sve kovaèe, ne osta ništa osim siromaænoga naroda po zemlji. **15** Odvede i Joahin u Vavilon i mater carevu i žene careve i dvorane njegove, i glavare zemaljske odvede u ropstvo iz Jerusalima u Vavilon. **16** I sve junake, na broj sedam tisuæa, i drvodjelje i kovaèe, tisuæu, sve što bijahu za vojsku odvede car Vavilonski u Vavilon u ropstvo. **17** I postavi carem car Vavilonski na mjesto Joahinovo Mataniju strica njegova, i predje mu ime Sedekija. **18** Dvadeset i jedna godina bješe Sedekija kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala, kæi Jeremijina, iz Livne. **19** On èinjaje što je zlo pred Gospodom sasvijem kako je èinio Joakim. **20** Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se to Jerusalimu i Judi, da ih odbaci od sebe. A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga.

25 I tako devete godine njegova carovanja, desetoga mjeseca desetoga dana doče Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim, i stadoše u oko pod njim, i naèinise opkope oko njega. **2** I grad bi opkoljen da jedanaeste godine carovanja Sedekijina. **3** I devetoga dana mjeseca èetvrtoga posta velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hlijebu. **4** Tada grad bi pronaljen, a vojnici svi pobjegoše noæeu na vrata između dva zida uz vrt carev; a Haldeji bijahu svuda oko grada; i car otide putem k pustinji. **5** Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoše ga u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbjede se od njega. **6** I uhvatiše cara, i odvedoše ga k caru Vavilonskom u Rivli, i onđe mu sudiše. **7** I sinove Sedekijine poklaše na njegove oèi, pa onda Sedekiji iskopaše oèi, i svezaše ga u dva lanca mjeđena, i odvedoše ga u Vavilon. **8** A sedmoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara Vavilonskoga doče u Jerusalim Nevuzardan zapovjednik stražarski, sluga cara Vavilonskoga. **9** I popali dom Gospodnj i dom carski

sve domove u Jerusalimu; sve velike kuće popali ognjem. **10** I zidove Jerusalimske unaokolo razvali sva vojska Haldejska, koja bijaše sa zapovjednikom stražarskim. **11** A ostatak naroda što osta u gradu, i prebjegje što prebjegoše k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski. **12** Samo od siromaha u zemlji ostavi zapovjednik stražarski koji æe biti vinogradari i ratari. **13** I stupove mјedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja, i more mјedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldejci, i mјed od njih odnesoše u Vavilon. **14** I lonce i lopate i viljuške i kadionice i sve sudove mјedene kojima služahu, uzeše, **15** klješta i kotlae, što god bješe zlatno i što god bješe srebrno, uze zapovjednik stražarski, **16** Dva stupa, jedno more i podnožja, što naeini Solomun za dom Gospodnji; ne bješe mijere mјedi od svijeh tijeh sudova; **17** Osamnaest lakata bijaše visok jedan stup, i ozgo na njemu bijaše oglavlje mјedeno, i oglavlje bijaše visoko tri lakti, i pletenice i šipci oko oglavlja, sve od mјedi; taki bijaše i drugi stup s pletenicom. **18** Uze zapovjednik stražarski i Seraju prvoga sveštenika i Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara. **19** A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i pet ljudi koji stajahu pred carem, koji se nađoše u gradu, i prvoga pisara vojničkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se nađoše u gradu. **20** Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski, i odvede k caru Vavilonskom u Rivlu. **21** A car ih Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje. **22** A nad narodom koji osta u zemlji Judinoj, koji ostavi Navuhodonosor car Vavilonski, nad njim postavi Godoliju sina Ahikama sina Safanova. **23** A kad èuše sve vojvode i ljudi njihovi da je car Vavilonski postavio Godoliju, dođoše ka Godoliji u Mispu, na ime: Ismailo sin Netanijin, i Joanan sin Karijajev, i Seraja sin Tanumetov iz Netofata, i Jazanija sin Mahatov, oni i ljudi njihovi. **24** I Godolija se zakle njima i ljudima njihovijem i reèe: ne bojte se službe Haldejima; sjedite u zemlji i služite caru Vavilonskom, i bjeæ vam dobro. **25** Ali sedmoga mjeseca dođe Ismailo sin Netanijin sira Elisamova, roda carskoga, i deset ljudi s njim, i ubiše Godoliju, te pogibe; tako i Judeje i Haldeje koji bijahu s njim u Mispi. **26** Tada se podiže sav narod, malo i veliko, i vojvode, te otidoše u Misir, jer se pobojaje Haldeja. **27** A trideset sedme godine otkako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset sedmoga dana Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina. **28** I lijepo govori s njim, i namjesti mu prijesto više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu. **29** I promijeni mu haljine tamnièke, i on jeðaše svagda s njim svega vijeka svojega. **30** I hrana mu se jednakovo davaše od cara svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

1. Dnevnika

1 Adam, Sit, Enos, 2 Kajinan, Maleleilo, Jared, 3 Enoh, Matusal, Lameh, 4 Noje, Sim, Ham i Jafet. 5 Sinovi Jafetovi: Gomer i Magog i Madaj i Javan i Tovel i Mosoh i Tiras. 6 A sinovi Gomerovi: Ashenas i Rafat i Togarma. 7 A sinovi Javanovi: Elisa i Tarsis, Kitim i Dodanim. 8 Sinovi Hamovi: Hus i Misraim, Fut i Hanan. 9 A sinovi Husovi: Sava i Avila i Savata i Regma i Savataka. A sinovi Regminji: Sava i Dedan. 10 I Hus rodi Nevroda. On prvi bi silan na zemlji. 11 A Misraim rodi Ludej i Anameje i Leaveje i Naftuheje, 12 I Patrusje i Haslufeje, od kojih izidoše Filisteji i Kafteorej. 13 A Hanan rodi Sidona prvenca svojega, i Heta, 14 I Jevuseje i Amoreje i Gergeseje, 15 I Jeveje i Arukeje i Aseneje, 16 I Arvadeje i Samareje i Amateje. 17 Sinovi Simovi: Elam i Asur i Arfaksad i Lud i Aram i Uz i Ul i Geter i Meseh. 18 A Arfaksad rodi Salu, a Sala rodi Evera. 19 A Everu se rodiše dva sina; jednoma beše ime Faleg, jer se u njegovo vrijeme razdijeli zemlja; a ime bratu njegovu Jektan. 20 A Jektan rodi Almodada i Salefa i Asarmota i Jaraha, 21 I Adorama i Uzala i Diklu, 22 I Evala i Avimaila i Savu, 23 I Ofira i Evila i Jovava: ti svi bjehu sinovi Jektanovi. 24 Sim, Arfaksad, Sala, 25 Ever, Faleg, Ragav, 26 Seruh, Nahor, Tara, 27 Avram, to je Avraam. 28 Sinovi Avramovi: Isak i Ismailo. 29 Ovo je pleme njihovo: prvenac Ismailov Navajot, pa Kidar i Avdeilo i Mivsam. 30 Misma i Duma, Masa, Adad i Tema, 31 Jetur, Nafis i Kedma; to su sinovi Ismailovi. 32 A sinovi Heture inoće Avramove: ona rodi Zemrana i Joksana i Madana i Madijana i Jesvoka i Suju. A sinovi Joksanovi: Sava i Dedan. 33 A sinovi Madijanovi: Gefa i Efer i Enoh i Avida i Eldaga. Ti svi bjehu sinovi Heturini. 34 Tako Avram rodi Isaka; a sinovi Isakovici bjehu Isav i Izrailj. 35 Sinovi Isavovi: Elifas, Raguilo i Jesus i Jeglom i Korej. 36 Sinovi Elifasovi: Teman i Omar, Sofar i Gotom, Kenez i Tamna i Amalik. 37 Sinovi Raguilovi: Nahat, Zara i Soma i Moza. 38 A sinovi Sirovi: Lotan i Soval i Sevegon i Ana i Dison i Eser i Disan. 39 A sinovi Lotanovi: Horije i Emam; a sestra Lotanova Tamna. 40 Sinovi Sovalovi: Elan i Manahat i Eval, Sefija i Onam. A sinovi Sevegonovi: Aja i Ana. 41 Sinovi Anini: Dison, i sinovi Disonovi Amram i Asvan i Itran i Haran. 42 Sinovi Eserovi: Valan i Zavan i Jakan. Sinovi Disanovi: Uz i Aran. 43 A ovo su carevi koji carovaše u zemlji Edomskoj prije nego se zacari car nad sinovima Izrailjevijem: Valak sin Veorov, a gradu mu bješe ime Denava. 44 A kad umrije Valak, zacari se na njegovo mjesto Jovav sin Zarin od Vosore. 45 A kad umrije Jovav, zacari se na njegovo mjesto Asom od zemlje Temanovske. 46 A kad umrije Asom, zacari se na njegovo mjesto Adad sin Varadov, koji isjeće Madijance u polju Moavskom; a gradu mu bješe ime Getem. 47 A kad umrije Adad, zacari se na njegovo mjesto Samada iz Masekasa. 48 A kad umrije Samada, zacari se na njegovo mjesto Saul iz Rovota na rijeci. 49 A kad umrije Saul, zacari se na njegovo mjesto Valenon sin Ahovorov. 50 A kad umrije Valenon, zacari se na njegovo mjesto Adad; a grad mu se zvaše Fogor, a ženi mu bješe ime Meteveila kći Matraide kćeri Mezovove. 51 A kad umrije Adad, nastaje knezovi u Edomskoj: knez Tamna, knez Alva, knez Jetet, 52 Knez Olivema, knez Ila, knez Finon, 53 Knez Kenez, knez Teman, knez Mivsar, 54 Knez Magedilo, knez Iram. To bjehu knezovi Edomski.

2 Ovo su sinovi Izrailjevi: Ruvim, Simeun, Levije i Juda, Isahar i Zavulon, 2 Dan, Josif i Venijamin, Neftalim, Gad i Asir. 3 Sinovi Judini: Ir i Avnan i Sila; ta mu tri rodi kći Suvina Hananejka; ali Ir prvenac Judin bješe nevaljao pred Gospodom, te ga ubi. 4 A Tamara snaha njegova rodi mu Faresa i Zaru. Svega pet bješe sinova Judinijeh. 5 Sinovi Faresovi: Esron i Amul. 6 A sinovi Zarini: Zimrije i Etan i Eman i Halkol i Dara; svega pet. 7 I sinovi

Harmijini: Ahan, koji smuti Izrailju ogriješiv se o stvari proklete. 8 A sinovi Etanovi: Azarija. 9 A sinovi Esronovi, što mu se rodiše: Jerameilo i Aram i Halev. 10 A Aram rodi Aminadava, a Aminadav rodi Nasona, kneza sinova Judinijeh; 11 A Nason rodi Salmona; a Salmon rodi Voza; 12 A Voz rodi Ovidu; a Ovid rodi Jeseja; 13 A Jesej rodi prvenca svojega Elijaja, i Avinadava drugoga i Samu treæega, 14 Natanaila èetvrtoga, Radaja petoga, 15 Osema šestoga, Davida sedmoga, 16 I sestre im Seruju i Avigeju. A sinovi Serujini bjehu Avisaj i Joav i Asailo, trojica. 17 A Avigeja rodi Amasu; a otac Amasin bješe Jeter Ismailjac. 18 A Halev sin Esronov rodi s Azuvom ženom svojom i s Jeriotom sinove, i sinovi mu bjehu Jeser i Sovav i Ardon. 19 A kad umrije Azuva, Halev se oženi Èratom, koja mu rodi Ora; 20 A Or rodi Uriju, a Urija rodi Veseleila. 21 Potom otide Esron ka kćeri Mahira oca Galadova, i oženi se njom kad mu bješe šezdeset godina, i ona mu rodi Seguva. 22 A Seguv rodi Jaira, koji imaše dvadeset i tri grada u zemlji Galadskoj. 23 Jer uze Gesurejima i Sircima sela Jairova i Kenat sa selima njegovim, šezdeset gradova. To sve uzeše sinovi Mahira oca Galadova. 24 I kad umrije Esron u Halev-Efrati, žena Esronova Avija rodi mu Ashora oca Tekojanima. 25 A sinovi Jerameila prvenca Esronova bjehu: prvenac Aram, pa Vuna i Oren i Osem i Ahija. 26 Imaše i drugu ženu Jerameilo, po imenu Ataru, ona je mati Onamova. 27 A sinovi Arama prvenca Jerameilova bjehu: Mas i Jamin i Eker. 28 I sinovi Onamovi bjehu: Samaj i Jadaj; a sinovi Samajevi: Nadav i Avisur. 29 I ime ženi Avisurovoj bješe Avihaila, koja mu rodi Avana i Molida. 30 A sinovi Nadavovi: Seled i Apaim; ali Seled umrije bez djece. 31 A sinovi Apailovi: Jesej; a sinovi Jesejevi: Sisan, i kći Sisanova Alaja. 32 A sinovi Jadaja brata Samajeva: Jeter i Jonatan; ali Jeter umrije bez djece. 33 A sinovi Jonatanovi: Falet i Zaza. Ti bijahu sinovi Jerameilovi. 34 A Sisan ne imaše sinova nego kćeri; i imaše Sisan slugu Misirca po imenu Jaraju. 35 Zato Sisan dade kćer svoju Jaraji služi svojemu za ženu; a ona mu rodi Ataja. 36 A Ataj rodi Natana; a Natana rodi Zavadu; 37 A Zavad rodi Eflalu; a Eflal rodi Ovida; 38 A Ovid rodi Juja; a Juju rodi Azariju; 39 A Azarija rodi Helisa; a Helis rodi Eleasu; 40 A Eleasa rodi Sisamaj; a Sisamaj rodi Saluma; 41 A Salum rodi Jekamiju; a Jekamija rodi Elisama. 42 A sinovi Haleva brata Jerameilova bjehu: Misa prvenac njegov, otac Zifejima; pa sinovi Marise oca Hevronova. 43 A sinovi Hevronovi: Korej i Tafuja i Rekem i Sema. 44 A Sema rodi Rama oca Jorkoamova; a Rekem rodi Samaja. 45 A sin Samajev bješe Maon, a taj Maon bi otac Vet-Suru. 46 I Gefa inoće Halevova rodi Harana i Mosu i Gazesa. 47 A sinovi Jadajevi: Regem i Jotam i Gisan i Felet i Gefa i Sagaf. 48 Maha inoće Halevova rodi Severa i Tirhanu. 49 Rodi i Sagafa oca Madmancima i Sevu oca Mahvincima i Gavajanima; a kći Halevova bješe Ahsa. 50 Ovo bijahu sinovi Haleva sina Ora prvenca Èratina; Soval otac Kirijat-Jarimu, 51 Salma otac Vitlejemu, Aref otac Vet-Gaderu. 52 A imaše sinove Soval otac Kirijat-Jarimu: Aroja i Asi-Amenuhota. 53 A porodice Kirijat-jarimske bjehu: Jetran i Fuæani i Sumaæani i Misrajani. Od njih izidoše Saraæani i Estaoljani. 54 Sinovi Salmini: Vitlejemci i Netofaæani, Ataroæani od doma Joavova, i Zorani, polovina Manahaæana, 55 I porodice pisarske u Javisu, Tiraæani, Simeæani, Suhaæani; to su Keneji, koji se narodile od Emata, oca doma Rihavova.

3 A ovo su sinovi Davidovi koji mu se rodiše u Hevronu: prvenac Amnon od Ahinoame Jezraeljanke, drugi Danilo od Avigeje Kamilke, 2 Treæi Avesalom, sin Mahe kćeri Talmaja cara Gesurskoga, èetvrti Adorija, sin Agitin, 3 Peti Sefatija od Avitale, šesti Itram od Egle žene njegove. 4 Šest mu se rodi u Hevronu, gdje carova sedam godina i šest mjeseca, a trideset i tri carova u Jerusalimu. 5 A ovi mu se rodiše u Jerusalimu: Samaja i Sovav i

Natan i Solomun, èetiri, od Vitsaveye kæeri Amilove. **6** I Jevar i Elisama i Elifalet, **7** I Noga i Nefeg i Jafija, **8** I Elisama i Elijah i Elifelet, devet. **9** Sve sinovi Davidovi osim sinova inoëa njegovijeh i osim Tamare sestre njihove. **10** A sin Solomunova bijaše Rovoam, a njegov sin Avija, a njegov sin Asa, a njegov sin Josafat, **11** A njegov sin Joram, a njegov sin Ohozija, a njegov sin Joas, **12** A njegov sin Amasija, a njegov sin Azarija, a njegov sin Jotam, **13** A njegov sin Ahaz, a njegov sin Jezekija, a njegov sin Manasija, **14** A njegov sin Amon, a njegov sin Josija. **15** A sinovi Josijini: prvenac Joanan, drugi Joakim, treæel Sedekija, èetvrti Salum. **16** A sinovi Joakimovi: Jehonija sin mu, i njegov sin Sedekija. **17** A sinovi Jehonije sužnja: Salatilo sin mu. **18** A njegovi sinovi Malhiram i Fedaja i Senasar, Jekamija, Osama i Nedavija. **19** A sinovi Fedajini: Zorovavelj i Simej; a sinovi Zorovaveljevi: Mesulam i Ananija i sestra im Selometa. **20** A sinovi Mesulamovi: Asuva i Oilo i Varahija i Asadija i Jusavesed, pet. **21** A sinovi Ananijini: Felatija i Jesaja, sinovi Refajini, sinovi Arnanovi, sinovi Ovadjini, sinovi Sehanijini. **22** A sinovi Sehanijini: Semaja, i sinovi Semajini: Hatus i Igeal i Varija i Nearija i Safat, šest. **23** A sinovi Nearijini: Elioinaj i Jezekija i Azrikam, tri. **24** A sinovi Elioinajevi: Odaja i Eliasiv i Felaja i Akuv i Joanan i Dalaja i Anan, sedam.

4 Sinovi Judini bjeju: Fares, Esron i Harmija i Or i Soval. **2** A Reaja sin Sovalov rodi Jata, a Jat rodi Ahumaja i Lada. To su porodice Saratske. **3** A ovo su od oca Itama: Jezrael i Jesma i Jedvas, a sestri njihovog bješe ime Aselefonija. **4** I Fanuilo bješe otac Gedoru, i Eser otac Husin. To bijahu sinovi Ora prvenca Efrate oca Vitlejemcima. **5** A Ashor otac Tekujanima imaše dvije žene, Elu i Naru. **6** I Nara mu rodi Ahuzama i Efera i Temana i Ahabastara. To su sinovi Narini. **7** A sinovi Elini: Sered, Jesoar i Etnan. **8** A Kos rodi Anuva i Sovivu i porodice Aharila sina Arumova. **9** A Javis bješe slavniji od svoje braæe, i mati mu nadje ime Javis govoreæi: rođih ga s bolom. **10** I Javis prizva Bogu Izrailjevu govoreæi: o da bi me blagoslovio i raširio meðe moje, i ruka tvoga da bi bila sa mnom, i da bi me saeuva òoda zla da me ne ucuvjeli! I uèini Bog za što ga moli. **11** A Heluv brat Sujin rodi Mehira. On bi otac Estonov. **12** A Eston rodi Vet-Rafu i Feseju i Tehinu oca gradu Nasu. To su ljudi Rihavovi. **13** A sinovi Kenezovi bjeju Gotonilo i Seraja. A sinovi Gotonilovi: Atat. **14** A Meonotaj rodi Ofru; a Seraja rodi Joava, oca onijeh što žive u dolini drvodjeljskoj, jer bijahu drvodjelje. **15** A sinovi Haleva sina Jefonijina bijahu Ir, Ila i Nam. A sin Ilin bješe Kenez. **16** A sinovi Jeleleilovi: Zif i Zifa, Tirija i Asarello. **17** A sinovi Ezrini: Jeter i Mered i Efer i Jalon; a žena Meredova rodi Marijama i Samaja i Jesvu, oca Estemoj. **18** A žena njegova Judija rodi Jereda oca Gedoru, i Evera oca Sohotu, i Jekutila oca Zanoji. A to bijahu sinovi Vitiye kæeri Faraonove, kojom se oženi Mered. **19** A sinovi žene Odijine sestre Nama oca Keili bijahu Garmija i Estemoja Mahaæeanin. **20** A sinovi Simonovi: Amnon i Rina i Ven-Anan i Tilon. A sinovi Jesejevi: Zohet i Ven-Zohet. **21** A sinovi Sile sina Judina: Ir otac Lihu, i Lada otac Marisi, i porodice doma platnarskoga, doma Asvejina. **22** I Jokim i Hasivlani, i Joas i Saraf, koji vladahu u Moavskoj, i Jasuvu-Lehem. Ali to su stare stvari. **23** To bijahu lonèari i živiljahu u sadovima i zabranima, i bijahu ondje kod cara za njegove poslove. **24** Sinovi Simeunovi: Nemulio i Jamin, Jariv, Zera, Saul; **25** A njegov sin Salum, a njegov sin Mysam, a njegov sin Misma. **26** A sinovi Mismini: Amulio sin mu, i njegov sin Zahur, i njegov sin Simej. **27** A Simej imaše šesnaest sinova i šest kæeri; a braæa njegova nemahu mnogo sinova, i sve porodice njihove ne bješe tako mnogo kao sinova Judinijeh. **28** A živiljahu u Virsaveji i Moladi i Asar-Sualu, **29** I Vali i u Asemu i u Toladu, **30** I u Vetusilu i u Ormi i u Siklagu, **31** I u Vet-Marhavotu i u Asar-Susimu i u Vet-

Vireju i u Saraimu. To bjeju gradovi njihovi do cara Davida. **32** A sela njihova bijahu Itam i Ajin, Rimon i Tohen i Asan, pet gradova, **33** I sva sela njihova što bijahu oko tijeh gradova do Vala. To bijahu stanovi njihovi po rodnu njihovu. **34** A Mesovav i Jamilh i Josa sin Amasijin, **35** I Joilo i Uju sin Josivje sine Seraje sine Asilova, **36** I Elioinaj i Jakova i Jesohaja i Asaja i Adilo i Jesimilo i Venaja, **37** I Zisa sin Sifija sine Alona sine Jedaje sine Simirja sine Semajina; **38** Ti imenovani bijahu knezovi u porodicama svojim, i domovi otaca njihovih umnožiše se veoma. **39** I zato otidoše u Gedor do istoène strane doline da traže pašu stoci svojoj. **40** I naðoše pašu obilatu i dobru i zemlju prostranu i mirnu i rodnu, jer prije ondje živiljahu koji bijahu od Hama. **41** Ti dakle zapisani po imenu došavši za Jezekije car Judina razbiše šatore njihove i stanovnike koji se naðoše ondje, i pobiše ih kao proklete da ne osta nijedan do danas, i naseliše se mjesto njih, jer ondje bijaše paše za stoku njihovu. **42** A između njih, sinova Simeunovih, izide na goru Sir pet stotina ljudi, a poglavice im bijahu Felatija i Nearija i Refaja i Ozilo, sinovi Jesejevi. **43** I pobiše ostatak što bijahu utekli između Amalika, i naseliše se ondje do danañnjega dana.

5 A sinovi Ruvima prvenca Izrailjeva, jer on bijaše prvenac, ali kad oskrvi postelju oca svojega, dano bi njegovo prvenstvo sinovima Josifa sina Izraeljeva, ali ne tako da se broji prvenac, **2** Jer Juda bi najsilniji meðu braæom svojom i od njega je vođ, ali prvenstvo dobi Josif; **3** Sinovi Ruvima prvenca Izraeljeva bijahu: Anoh i Faluj, Esron i Harmija, **4** Sinovi Joilovi: Semaja sin mu, a njegov sin Gog, a njegov sin Simej, **5** A njegov sin Miha, a njegov sin Reaja, a njegov sin Val, **6** A njegov sin Veira, kojega odvede Telgat-Felnsasar car Asirska; on bijaše knez plemena Ruvimova. **7** A braæi njegovoj po porodicama njihovim kad se izbrojše po koljenima svojim, bješe knez Jeilo i Zaharija, **8** I Vela sin Azaza sina Seme sina Joilova; on živiljahu u Aroiru i do Nevona i Valmeona. **9** Potom živiljahu k istoku dori do pustinje od rijeke Efrata, jer im se stoka umnoži u zemlji Galadskoj. **10** I za vremena Saulova vojevaše na Agarene, koji izgibioše od ruke njihove; i tako se naseliše u šatorima njihovim po svemu istoènom kraju zemlje Galadske. **11** A sinovi Gadovi živiljahu prema njima u zemlji Vasanskoj do Salhe. **12** Joilo im bijaše poglavar, a Safan drugi, pa Janaj i Safat u Vasanu. **13** A braæea njihova po domovima otaèkim bijahu: Mihailo i Mesulam i Seva i Joraj i Jahan i Zije i Ever, sedmorica. **14** Ti bijahu sinovi Avihaila sina Urija sina Jaroje sina Galada sina Mihaila sina Jesisaja sina Jadona sina Vuzova. **15** Ahije sin Avdila sina Gunijeva bijaše poglavar u domu otaca njihovih. **16** I živiljahu u Galadu, u Vasanu i u selima njegovim i u svijem podgraðima Saronskim do meða njegovih. **17** Svi ovi biše izbrojeni za vremena Jotama cara Judina i za vremena Jerovoama cara Izraeljeva. **18** Sinova Ruvimovih i Gadovih i polovine plemena Manasijina, hrabrijeh ljudi, što nošahu štit i maë, i zatezahu luk, i vještijeh boju, bijaše èetrdeset i èetiri tisuæe i sedam stotina i šezdeset, koji iðahu na vojsku; **19** I vojevaše na Agarene, na Jetureju i Nafiseju i Nodaveju. **20** I doðe im pomoæe suprot njih, i Agarenim im biše dani u ruke i sve što imahu; jer zavapiše k Bogu u boju, i usliši ih, jer se pouzdaše u nj. **21** I zaplijeniše stoku njihovu, pedeset tisuæa kamila i dvjesti i pedeset tisuæa ovaca i dvije tisuæe magaraca i sto tisuæa duša ljudskih. **22** A ranjenijeh mnogo pada; jer taj boj bi od Boga; i nastavaše na mjestu njihovu do seobe svoje. **23** A sinovi polovine plemena Manasijina živiljahu u toj zemlji od Vasana do Val-Ermona i Senira, do gore Ermona; bijahu se umnožili. **24** A ovo bijahu poglavari u domu otaca njihovih: Efer i Jesej i Ellio i Azrilo i Jeremija i Odavija i Jadilo, ljudi hrabri i na glasu, poglavari u domu otaca svojih. **25** Ali kad zgriješiše Bogu otaca svojih i èiniše preljubu za bogovima naroda one zemlje, koje Bog istrijebi ispred njih,

26 Podiže Bog Izrailjev duh Fula cara Asirskoga i duh Telgat-Felnasara cara Asirskoga, i preseliše pleme Ruvimovo i pleme Gadovo i polovinu plemena Manasijina, i odvedoše ih u Alu i u Avor i u Aru, i na rijeku Gozan, gdje ostaše do danas.

6 Sinovi Levijevi bijahu: Girson, Kat i Merarije. **2** A sinovi Katovi: Amram, Isar i Hevron i Ozilo. **3** A sinovi Amramovi: Aron i Mojsije, i kćeri Marija. A sinovi Aronovi: Nadav i Avijud i Eleazar i Itamar. **4** Eleazar rodi Finesa; a Fines rodi Avisuju; **5** A Avisuja rodi Vukiju; a Vukije rodi Oziju; **6** A Ozija rodi Zeraju; a Zeraja rodi Merajota; **7** A Merajot rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitova; **8** A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Ahimas; **9** A Ahimas rodi Azariju; a Azarija rodi Joanana; **10** A Joanan rodi Azariju, koji bi sveštenik u domu što sazida Solomun u Jerusalimu; **11** A Azarija rodi Amariju; a Amarija rodi Ahitova; **12** A Ahitov rodi Sadoka; a Sadok rodi Saluma; **13** A Salum rodi Helkiju; a Helkija rodi Azariju; **14** A Azarija rodi Seraju; a Seraja rodi Josedeka. **15** A Josedek otide kad Gospod preseli Judeje i Jerusalim rukom Navuhodonosorovom. **16** Sinovi Levijevi bijahu: Girson, Kat i Merarije. **17** A ovo su imena sinovima Girsonovijem: Lovenije i Simej. **18** A sinovi Katovi bijehu: Amram i Isar i Hevron i Ozilo. **19** Sinovi Merarijevi: Molija i Musija. I ovo su porodice Levitske po ocima svojim: **20** Girsonova: Lovenije sin mu, a njegov sin Jat, a njegov sin Zima, **21** A njegov sin Jonah, a njegov sin Ido, a njegov sin Zera, a njegov sin Jetraj. **22** Sinovi Katovi: Aminadav sin mu, a njegov sin Korej, a njegov sin Asir. **23** A njegov sin Elkana, a njegov sin Evijasaf, a njegov sin Asir, **24** A njegov sin Tahat, a njegov sin Uriло, a njegov sin Ozija, a njegov sin Saul. **25** A sinovi Elkanini: Amasaj i Ahimot, **26** Elkana; sinovi Elkanini: Sufija sin mu, a njegov sin Mahat; **27** A njegov sin Elijav, a njegov sin Jeroam, a njegov sin Elkana. **28** A sinovi Samuilovi: Vasnija prvenac, pa Avija. **29** Sinovi Merarijevi: Molija, a njegov sin Lovenije, a njegov sin Simej, a njegov sin Uza, **30** A njegov sin Simaja, a njegov sin Agija, a njegov sin Asaja. **31** A ovo su koje postavi David da pjevaju u domu Gospodnjem, kad se namjesti kovéeg, **32** Koji služazu pred šatorom od sastanka pjevajuæi, dok ne sazida Solomun dom Gospodnji u Jerusalimu, i stajahu po redu svom u službi svojoj; **33** Ovi su što stajahu i sinovi njihovi: od sinova Katovijeh Eman pjevaè, sin Joila sina Samuila, **34** Sina Elkane, sina Jeroama, sina Elila, sina Toje, **35** Sina Sufa, sina Elkane, sina Mata, sina Amasaja, **36** Sina Elkane, sina Joila, sina Azarije, sina Sofonije, **37** Sina Tahate, sina Asira, sina Aviasafsa, sina Koreja, **38** Sina Isara, sina Kata, sina Levija, sina Izraileva. **39** I brat mu Asaf, koji mu stajaše s desne strane; a Asaf bijaše sin Varahije, sina Simeje, **40** Sina Mihaila, sina Vasije, sina Malhije, **41** Sina Etnija, sina Zera, sina Adaje, **42** Sina Etana, sina Zime, sina Simeja, **43** Sina Jata, sina Girsona, sina Levijeva. **44** A sinovi Merarijevi, braæea njihova, stajahu s lijeve strane: Etan sin Kisije, sina Avdija, sina Maluha, **45** Sina Asavije, sina Amasije, sina Helkije, **46** Sina Amsije, sina Vanije, sina Samira, **47** Sina Molije, sina Musije, sina Merarija, sina Levijeva. **48** A braæea njihova, ostali Leviti, biše odreðeni na svu službu u šatoru doma Božljega. **49** A Aron i sinovi njegovi paljahu na olтарu za žrtve paljenice i na olataru kadionom, vršeæi sve poslove u svetinji nad svetinjama, i eîneæi oeîšæenje za Izrailev po svemu kako je zapovjedio Mojsije sluga Božji. **50** A ovo su sinovi Aronovi: Eleazar sin mu, a njegov sin Fines, a njegov sin Avisuju, **51** A njegov sin Vukiju, a njegov sin Oziju, a njegov sin Zeraja, **52** A njegov sin Merajot, a njegov sin Amariju, a njegov sin Ahitov, **53** A njegov sin Sadok, a njegov sin Ahimas. **54** A ovo su im stanovi po gradovima njihovijem u međama njihovijem: sinovima Aronovijem od porodice Katove dopade ždrjebom, **55** I dadoše im Hevron u zemlji Judinoj, i podgraða njegova oko

njega; **56** A polje gradsko i sela njegova dadoše Halevu sinu Jefonijinu; **57** Dadoše dakle sinovima Aronovijem gradove Judine: Hevron uteœište, i Livnu i podgraða njezina, i Jatir i Estemoju i podgraða njezina, **58** I Ilon i podgraða njegova, Devir i podgraða njegova, **59** I Asan i podgraða njegova, i Vet-Semes i podgraða njegova; **60** A od plemena Venijaminova: Gavaji i podgraða njezina, i Alemet i podgraða njegova, i Anatot i podgraða njegova; svega gradova njihovijeh trinaest po porodicama njihovijem. **61** I ostalijem sinovima Katovijem od porodice toga plemena daše ždrjebom od polovine plemena, od polovine Manasijine deset gradova. **62** A sinovima Girsonovijem po porodicama njihovijem trinaest gradova od plemena Isaharova i od plemena Asirova i od plemena Neftalimova i od plemena Manasijina u Vasanu. **63** Sinovima Merarijevim po porodicama njihovijem daše ždrjebom od plemena Ruvimova i od plemena Gadova i od plemena Zavulonova dvanaest gradova. **64** Tako daše sinovi Izrailevi Levitima te gradove i podgraða njihova. **65** I daše ždrjebom od plemena sinova Judinijeh i od plemena sinova Simeunovijeh i od plemena sinova Venijaminovijeh te gradove, koje imenovaše poimence. **66** I onima koji bijahu od roda sinova Katovijeh a gradovi njihovi i međe njihove bijahu u plemenu Jefremovu, **67** Njima daše grad za uteœište Sihem i podgraða njegova u gori Jefremovoj, i Gezer i podgraða njegova, **68** I Jokmeam i podgraða njegova, i Vet-Oron i podgraða njegova, **69** I Ejalon i podgraða njegova, i Gat-Rimon i podgraða njegova, **70** I od polovine plemena Manasijina Anir i podgraða njegova, i Vileam i podgraða njegova, porodicama sinova Katovijeh ostalijem. **71** A sinovima Girsonovijem daše od porodice polovine plemena Manasijina Golan u Vasanu i podgraða njegova, i Astarot i podgraða njegova; **72** A od plemena Isaharova Kedes i podgraða njegova, Davrat i podgraða njegova, **73** I Ramot i podgraða njegova, i Anim i podgraða njegova; **74** A od plemena Asirova Masal i podgraða njegova, i Avdon i podgraða njegova, **75** I Hukok i podgraða njegova, i Reov i podgraða njegova; **76** A od plemena Neftalimova Kedes u Galileji i podgraða njegova, i Amon i podgraða njegova, i Kirijatajim i podgraða njegova. **77** Sinovima Merarijevim ostalijem daše od plemena Zavulonova Rimon i podgraða njegova, Tavor i podgraða njegova; **78** A preko Jordana prema Jerihonu na istoèenoj strani Jordana, od plemena Ruvimova Vosor u pustinji i podgraða njegova, i Jasu i podgraða njezina, **79** I Kedimot i podgraða njegova, i Mifat i podgraða njegova; **80** A od plemena Gadova Ramot u Galadu i podgraða njegova, i Mahanajim i podgraða njegova, **81** I Esevon i podgraða njegova, i Jazir i podgraða njegova.

7 A sinovi Isaharovi bijahu: Tola i Fuja i Jasuv i Simron, èetvorica. **2** A sinovi Tolini: Ozije i Refaj i Jerilo i Jamaj i Jefsam i Samuilo, poglavari otaèkih domova svojih od Tole, hrabri ljudi u porodicama svojim; bješe ih za vremena Davidova na broj dvadeset i dvije tisuæe i šest stotina. **3** A sinovi Ozijevi: Izraja, i sinovi Izrajinii: Mihailo i Ovadija i Jolo i Jesija, skupa pet poglavara. **4** I s njima u porodicama njihovijem po domovima otaca njihovijeh bješe vojnika trideset i šest tisuæa, jer imahu mnogo æena i sinova. **5** I braæea njihove po svijem domovima Isaharovijem, hrabrijeh ljudi, bjaæea osamdeset i sedam tisuæa, svega izbrojenih. **6** Sinovi Venijaminovi: Vela i Veher i Jediallo, trojica. **7** A sinovi Velini: Esvon i Ozije i Ozilo i Jerimot i Irije, pet poglavara domova otaèkih, hrabri ljudi; na broj ih bješe dvadeset i dvije tisuæe i trideset i èetiri. **8** A sinovi Veherovi: Zemira i Joas i Elijezer i Elioinaj i Amrije i Jerimot i Avija i Anatot i Alamet, svi sinovi Veherovi. **9** I izbrojenih po porodicama svojim, po poglavarima otaèkoga doma svojega, bješe ih dvadeset tisuæa i dvjeta hrabrijeh ljudi. **10** A sinovi Jediallovi: Valan, i sinovi Valanovi: Jeus i Venijamin i

Ehud i Hanana i Zitan i Tarsis i Ahisar. **11** Svjeh ovijeh sinova Jediailovih po poglavarama porodica otaèekih, hrabrijeh ljudi, bješe sedamdeset tisuæa i dvjeta, koji iðahu na vojsku. **12** I Sufeji i Upeji bijahu sinovi Irovi, i Useji sinovi Ahirovi. **13** Sinovi Neftalimovi: Jasilo i Gunije i Jeser i Salum, sinovi Valini. **14** Sinovi Manasijini: Azrilo, kojega mu æena rodi; inoëa njegova Sirka rodi Mahira, oca Galadova; **15** A Mahir se oženi od Upeja i Sufeja, a ime sestri njihovoj bješe Maha; a ime drugomu bješe Salpad; a Salpad imaše kæeri. **16** A Maha æena Mahirova rodi sina, kojemu nadje ime Fares, a bratu mu nadje ime Seres, a njegovim sinovim bijehu Ulam i Rakem. **17** I sinovi Ulamovi: Vedan. To su sinovi Galada sina Mahira sina Manasijina. **18** A sestra njegova Amoleketa rodi Isuda i Avijezeru i Malu. **19** A sinovi Semidini behaju Ahijan i Sihem i Lihija i Anjam. **20** A sinovi Jefremovi: Sutala, a njegov sin Vered, a njegov sin Tahat, a njegov sin Eleada, a njegov sin Tahat, **21** A njegov sin Zavad, a njegov sin Sutala i Eser i Elead. A njih ubiše ljudi iz Gata, roðeni u zemlji, jer sidoše da im uzmu stoku. **22** Zato tužaše Jefrem otac njihov dugi vremena, i doðoše braæa njegova da ga tješe. **23** Potom leže sa æenom svojom, a ona zatrudnje i rodi sina, i on mu nadje ime Verija, jer nesreæa zadesi dom njegov. **24** I kæi mu bješe Sera, koja sazida Vetoron donji i gornji i Uzen-Seru. **25** I sin mu bješe Refa i Resef, a njegov sin bješe Tela, a njegov sin Tahan, **26** A njegov sin Ladan, a njegov sin Amijud, a njegov sin Elisama, **27** A njegov sin Non, a njegov sin Isus. **28** A dostojanje njihovo i nasebil bješe Vetiil i sela njegova, i s istoka Naran, a sa zapada Gezer i sela njegova, i Sihem i sela njegova do Gaze i sela njezinjih. **29** I pokraj sinova Manasijinih Vet-San i sela njegova, Tanah i sela njegova, Megidon i sela njegova, Dor i sela njegova; tu nastavahu sinovi Josifa sina Izrailjeva. **30** Sinovi Asirovi bijahu Jenma i Jesva i Jesvaj i Verija, i Sera sestra njihova. **31** A sinovi Verijini: Ever i Malhilo; ovaj je otac Virzavitov. **32** A Ever rodi Jaffita i Somira i Hotama i Suju sestruru njihovu. **33** A sinovi Jaflitovi bijahu: Fasah i Vimal i Asvat; to bijahu sinovi Jaflitovi. **34** A sinovi Somirovi: Ahije i Roga, Jehuva i Aram. **35** A sinovi Elema brata njegova: Sofa i Jenma i Selis i Amal. **36** Sinovi Sofini: Suja i Arnefer i Sogal i Verije i Jemra, **37** I Vosor i Od i Sama i Silisa i Itran i Veira. **38** A sinovi Jeterovi: Jefonija i Fispa i Ara. **39** I sinovi Ulini: Arah i Anilo i Risija. **40** Svi ovi bijahu sinovi Asirovi, poglavari domova otaèekih, izabrani, hrabri ljudi, poglavari meðu knezovima. Bješe ih za vojsku na broj dvadeset i šest tisuæa ljudi.

8 A Venijamin rodi Veli prvenca svojega, Asvila drugoga, i Aru treæega, **2** Noja èetvrtoga, i Rafu petoga. **3** A sinovi Velini bijahu: Adar i Gira i Avijud, **4** I Avisuja i Naman i Ahoja, **5** I Gira i Sefuvan i Uram. **6** A ovi bijahu sinovi Ehudovi, bijahu poglavari domova otaèekih onima koji življahu u Gavaji, te ih preseliše u Manahat: **7** Naman i Ahija i Gira, on ih preseli; i rodi Uzu i Ahijuda. **8** A Sarajim, pošto ih posla, rodi sinove u zemlji Moavskoj s Usimom i Varom æenama svojim. **9** Rodi s Odesom æenom svojom Jovava i Siviju i Misu i Malhama, **10** I Jeusa i Sahiju i Mirmu; ti bijahu sinovi njegovi, poglavari domova otaèekih. **11** A s Usimom rodi Avitova i Elfala. **12** I sinovi Elfalovi bijehu: Ever i Misam i Samed; on sazida Onon i Lod i sela njegova; **13** I Verija i Sema, koji bijahu poglavari domova otaèekih onima koji življahu u Ejalonu; oni istjerâe stanovnike Gatske; **14** A Ahijo, Sasak i Jeremot, **15** I Zevadija i Arad i Ader, **16** I Mihailo i Jespa i Joha bijehu sinovi Verijini; **17** A Zavadija i Mesulam i Ezekije i Ever, **18** I Ismeraj i Jezlja i Jovav bijehu sinovi Elfalovi; **19** A Jakim i Zihrije i Zavdije, **20** I Elinaj i Ziltaj i Elilo, **21** I Adaja i Veraja i Simrat bijehu sinovi Semini; **22** A Jesvan i Ever i Elilo, **23** I Avdon i Zihrije i Anan, **24** I Ananija i Elam i Antonija, **25** I Jefedija i Fanuilo bijehu sinovi Sasakovi; **26** A Samseraj i Searija i Gotolija, **27** I Jaresija i Illia i

Zihrije bijehu sinovi Jeroamovi. **28** To bijehu poglavari domova otaèekih po porodicama svojim, i nastavahu u Jerusalimu. **29** A u Gavaonu nastavaðe otac Gavaonu; a æeni mu bješe ime Maha. **30** A sin prenac njegov bješe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nadav, **31** I Gedor i Ahijo i Zaher, **32** I Miklot, koji rodi Simeju. I oni življahu prema braæi svojoj u Jerusalimu s braæom svojom. **33** A Nir rodi Kisa; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatana i Malhisuja i Avinadava i Esvala. **34** A sin Jonatanov bješe Merival; a Merival rodi Mihu; **35** A Mišini sinovi bijehu: Fiton i Meleh i Tareja i Ahaz. **36** A Ahaz rodi Joadu; a Joadu rodi Alemeta i Azmaveta i Zimrija. A Zimrije rodi Mosu; **37** A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bješe Rafa, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo. **38** A Asilo imaše šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija, i Ovdacija i Anan. Ti sví bijehu sinovi Asilovi. **39** A sinovi Iseka brata njegova: Ulam prvenac mu, Jesus drugi, i Elifelet treæi. **40** I bijahu sinovi Ulamovi junaci, koji natezazu luk, i imahu mnogo sinova i unuka, sto i pedeset. Svi ti bijehu od sinova Venijaminovih.

9 I tako sav Izrail bi izbrojen, i eto zapisani su u knjizi o carevima Izrailjevijem i Judinijem; i biše preseljeni u Vavilon za bezakonje svoje. **2** A koji prije nastavahu na dostojanju svojem po gradovima svojim, Izrailcici, sveætenici, Leviti i Netinej, **3** Nastavahu u Jerusalimu i od sinova Judinijeh i sinova Venijaminovih i od sinova Jefremovih i Manasijinih: **4** Gutaj sin Amijuda sina Amrija, sina Imrija, sina Venija, od sinova Faresa sina Judina; **5** I od sinova Silonovih: Asaja prvenac i sinovi njegovi; **6** A od sinova Zerinijeh Jeulo i braæe njegove šest stotina i devedeset; **7** A od sinova Venijaminovih Saluj sin Mesulama sina Oduje, sina Asenujina, **8** I Jevnija sin Jeroamov, i Ila sin Ozija sina Mahrijeva, i Mesulam sin Sefatije sina Raguila, sina Ivnijina; **9** I braæe njihove po porodicama svojim devet stotina pedeset i šest; svi bijehu ljudi poglavari od porodica po domovima otaca svojih. **10** A od sveætenika: Jedaja i Jojariv i Juhin, **11** I Azarija sin Helkije sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Gospodnjem, **12** I Adaja sin Jeroama sina Pashora, sina Malhijina, i Masaj sin Adila sina Jazire, sina Mesulama, sina Mesilemita, sina Imirova; **13** I braæe njihove, poglavara otaèekih domova svojih, tisuæa i sedam stotina i šezdeset ljudi vrijednjeh na poslu u službi u domu Gospodnjem. **14** A od Levita Semaja sin Asuva, sina Azrikama, sina Asavijina, izmeðu sinova Merarijevih; **15** I Vakvakar i Eres i Galal i Matanija, sin Mihe sina Zihrije, sina Asafova; **16** I Ovdacija sin Semaje sina Galala, sina Jedutunova, i Varahija sin Ase sina Elkanina, koji stanovaðe u selima Netofatskim. **17** I vratari: Salum i Akuv i Talmon i Ahiman, i braæe njihova; a Salum bješe poglavar. **18** On do sada bijaše na vratima carskim k istoku; to bijahu vratari po èetama sinova Levijevih. **19** A Salum sin Koreja sina Evijasafa, sina Korejeva, i braæe njegova od doma oca njegova, sinovi Korejevi, u poslu službenom èuvahu pragove kod šatora, kao što oci njihovi u okolu Gospodnjem èuvahu ulazak; **20** A nad njima bješe starješina Fines sin Eleazarov, i Gospod bijaše s njim. **21** Zaharija sin Meselemijin bijaše vratar na vratima šatora od sastanka. **22** Svijem ovijeh izabranijeh za vratara na pragovima bijaše dvjetsta i dvanaest; biše popisani po selima svojim; David i Samuilo vidjelac postaviše ih radi vjernosti njihove, **23** Da oni i sinovi njihovi èuvaju stražu na vratima doma Gospodnjega, doma od šatora. **24** Na èetiri strane bijahu vratari: na istoku, na zapadu, na jugu i na sjeveru. **25** I braæe njihova po selima svojim dolažahu svakih sedam dana za svoje vrijeme da su s njima. **26** Jer u službi bijahu svagda èetiri prva vratara, Levita, i bijahu postavljeni nad klijetima i nad riznicama doma Božjeg; **27** I oko doma Božjega noæivahu, jer na njima bijaše straža i dužni bijahu otvorati svako jutro. **28** I neki

od njih bijahu nad posuđem službenijem, jer ga na broj unošahu i na broj iznošahu. **29** A neki od njih bijahu postavljeni nad drugim stvarima i nad svijem stvarima posvećenijem, nad brašnom i vinom i uljem i kadom i mirisima. **30** A neki sinovi sveštenički gotovljaju mast od tijeh mirisa. **31** A Matatija između Levita, prvenac Salumov od porodice Korejeve, bijaše nad stvarima koje se peku u tavi. **32** A između sinova Katovijeh, braće njihove, bijahu neki nad hljebom postavljenijem, gotoveći ga svake subote. **33** Između njih bijahu i pjevači poglavari domova otačkih među Levitima, koji stanovahu po klijetima bez drugoga posla, jer dan i noć bijahu u svom poslu. **34** To su poglavari domova otačkih među Levitima, po porodicama svojim, poglavari, i življahu u Jerusalimu. **35** A u Gavaonu stanovaše Jehilo otac Gavaonu; a ime ženi njegovoj bježe Maha; **36** A sin mu prvenac bježe Avdon, pa Sur i Kis i Val i Nir i Nadav, **37** I Gedor, i Ahijo i Zaharija i Miklot; **38** A Miklot rodi Simeama; i oni nastavahu prema braći svojoj u Jerusalimu s braćom svojom. **39** A Nir rodi Kis; a Kis rodi Saula; a Saul rodi Jonatanu i Malhisiju i Avinadava i Esvalu. **40** A sin Jonatanov bježe Merival; a Merival rodi Mihu. **41** A sinovi Mišini bjehu: Fiton i Melehi i Tareja. **42** A Ahaz rodi Jaru; a Jara rodi Alemetu i Azmavetu i Zimrija; a Zimrije rodi Mosu; **43** A Mosa rodi Vineju; a njegov sin bježe Refaja, a njegov sin Eleasa, a njegov sin Asilo. **44** Asilo pak imaše šest sinova, kojima su imena: Azrikam, Voheruj i Ismailo i Searija i Ovadija i Anan. To su sinovi Asilovi.

10 A Filisteji se pobiše s Izrailjem, i pobjegoše Izrailci ispred Filisteja, i padahu mrtvi na gori Gelviji. **2** I stigoše Filisteji Saula i sinove njegove, i pogubiše Filisteji Jonatanu i Avinadava i Malhisiju, sinove Saulove. **3** I boj posta žesnai oko Saula, i nađoše ga strijelci, i on se uplaši od strijelaca. **4** I reče Saul momku koji mu nošaše oružje: izvadi maće svoj, i probodi me da ne dođu ti neobrezani i narugaju mi se. Ali ne htje momak koji mu nošaše oružje, jer ga bježe vrlo strah. Tada Saul uze maće i baci se na nj. **5** A kad momak koji mu nošaše oružje vidje gdje umrije Saul, baci se i on na svoj maće, i umrije. **6** Tako pogibe Saul; i tri sina njegova i sva ēeljadj njegova pogibije zajedno. **7** A kad svi Izrailci koji bijahu u dolini vidješe gdje pobjegoše Izrailci i gdje pogibije Saul i sinovi njegovi, ostavise gradove svoje i pobjegoše, te dođoše Filisteji i ostaše u njima. **8** A sjutradan dođoše Filisteji da svalče mrtve, i nađoše Saula i sinove njegove gdje leže na gori Gelviji. **9** I svukavši ga uzeše glavu njegovu i oružje njegovo, i poslaše u zemlju Filistejsku na sve strane da se objavi kod lažnijeh bogova njihovih i po narodu. **10** I ostavise oružje njegovu u kući bogova svojih, a glavu mu objesiše u kući Dagonovoj. **11** A kad ēuše svi u Javisu Galadskom sve što učinile Filisteji od Saula, **12** Podigoste se svi junaci i uzeše tijelo Saulovo i tjelesa sinova njegovih, i donesoše ih u Javis, i pogreboše kosti njihove pod hrastom u Javisu, i postiše sedam dana. **13** I tako pogibije Saul za bezakonje svoje, koje učinili Gospodu što ne sluša rječi Gospodnje i što traži da pita duh vraćarski, **14** A ne pita Gospoda; zato ga ubi, i prenese carstvo na Davida sina Jesejeva.

11 I sabraše se svi Izraelci k Davidu u Hevron, i rekao: evo, mi smo kost tvoja i tijelo tvoje. **2** I pređe dok Saul bijaše car ti si odvodio i dovodio Izraileja; i Gospod Bog tvoj rekao ti je: ti æeš pasti narod moj Izraileja; i ti æeš biti vođ narodu mojemu Izraileju. **3** Tako dođoše sve starještine Izraileve k caru u Hevron, i učini s njima David vjeru u Hevronu pred Gospodom, i pomazaše Davida za cara nad Izrailejem kao što bješe rekao Gospod preko Samuila. **4** Potom otide David sa svijem Izrailejem na Jerusalim, a to je Jevus, jer onđe bijahu Jevuseji, koji življahu u onoj zemlji. **5** I rekao Jevušani Davidu: neæeš uæi ovamo. Ali David uze kulu Sion, to je grad Davidov. **6** Jer David reče: ko prvi nadbije

Jevuseje, braće knez i vojvoda. I Joav sin Serujin izide prvi, i posta knez. **7** Poslije sjeðaše David u tom gradu, zato ga prozvase grad Davidov. **8** I sazida grad unaokolo, od Milona unaokolo; a Joav opravi ostatok grada. **9** I David jednako napredovaše i siljaše se, jer Gospod nad vojskama bješe s njim. **10** A ovo su poglavice među junacima Davidovijem, koji junački radiše uza nj za carstvo njegovo sa svijem Izrailejem da bude car nad Izrailejem po rječi Gospodnjoj; **11** I ovo je broj junaka Davidovih: Jasoveam sin Ahmonijev, prvi između trideset; on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih ujedanput. **12** A za njim Eleazar sin Dodov Ahošanin, on bijaše jedan od tri junaka. **13** On bijaše s Davidom u Fas-Damiru, kad se Filisteji skupiše na boji, i onđe bijaše njiva puna jeðema, i narod pobiježe od Filisteja, **14** A oni stadoše usred njive, i odrbraniše je pobivši Filisteje; i Gospod dade izbavljenje veliko. **15** I ta tri prva između trideset sidoše ka stijeni k Davidu u peñinu Odolamsku, kad vojska Filistejska stajaše u okolu u dolini Rafajskoj. **16** A David bijaše onda u gradu, a straža Filistejska bijaše tada u Vitlejemu. **17** I David zaželje i reče: ko bi mi donio vode da pijem iz studenca Vitlejemskoga što je kod vrata? **18** Tada ta trojica prodriješe kroz oko Filistejski, i zahvatise vode iz studenca Vitlejemskoga koji je kod vrata, i donesoše i dadoše Davidu; a David ne htje piti, nego je izli Gospodu. **19** I reče: ne da mi Bog moj da to učinim! eda li æu piti krv tijeh ljudi koji ne mariše za život svoj? jer je donesoše ne mareše za život svoj. I ne htje je piti. To učinile su tri junaka. **20** I Avisaj brat Joavov bješe prvi između trojice. I on mahnu kopljem svojim na tri stotine, i pobi ih, i proslavi se među trojicom; **21** Među trojicom bješe slavniji od druge dvojice i bješe im poglavica; ali one trojice ne stiže. **22** Venaja sin Jodajev, sin èovjeka junaka iz Kavseila, koji učinili velika djela, on pogubi dva junaka Moavski, i sišav ubi lava u jami kad bješe snijeg. **23** On ubi i nekoga Misircu visoka pet lakata. Imaše Misircu u ruci koplje kao vratilo, a on izide na nj sa štapom, i istriže Misircu koplje u ruke, i ubi ga njegovijem kopljem. **24** To učinili Venaja sin Jodajev, i bi slavan među ova tri junaka. **25** Bješe najslavniji između tridesetorice, ali one trojice ne stiže. I David ga postavi nad pratocima svojim. **26** Junaci između vojnika bijaju: Asailo brat Joavov, Elhanan sin Dodov iz Vitlejema, **27** Samot Arorarin, Helis Felonjanin, **28** Ira sin Iksisov iz Tekoje, Avijezer iz Anatota, **29** Sivehaj iz Husata, Ilaj iz Ahoha, **30** Maraj iz Netofata, Heled sin Vanin iz Netofata, **31** Itaj sin Rivajev iz Gavaje sinova Venijaminovih, Venaja iz Faratona, **32** Uraj od potoka Gaskih, Avilo iz Arvata, **33** Azmavet iz Varuma, Elijava iz Salvona, **34** Sinovi Asima Gizonjanina, Jonatan sin Sagijin Araranin, **35** Ahijam sin Saharov Araranin, Elifal sin Urov, **36** Efer iz Mehrata, Ahija iz Felona, **37** Esro Karmilac, Naraj sin Esvajev, **38** Joilo brat Natanov, Mivar sin Agirjev, **39** Selek Amonac, Naraj Viroæanin, koji nošaše oružje Joavu sinu Serujinu, **40** Ira Jetranin, Gariv Jetranin, **41** Urija Hetejin, Zavad sin Alajev, **42** Adina sin Sizin od sinova Ruvimovih, poglavari sinova Ruvimovih, i trideset s njim, **43** Anan sin Mašin, i Josafat iz Mitne, **44** Ozija iz Asterota, Sama i Jehilo sinovi Hotana Aroiranina, **45** Jedjailo sin Simrjev i Joha brat mu iz Tise, **46** Elilo Mavljinan, i Jerivaj i Josavija sinovi Elnamovi, i Jetema Moavac, **47** Elilo i Ovid i Jasilo iz Mesovaje.

12 A ovo su koji dođoše k Davidu u Siklag dok se još krijaše od Saula sina Kisova, i bijahu među junacima pomažući u ratu, **2** Naoružani lukom, iz desne ruke i iz lijeve gađahu kamenjem i iz luka strijelama, između braće Saulove, od plemena Venijaminova: **3** Poglavar Ahijezer i Joas sinovi Semaje iz Gavaje, Jezilo i Felet sinovi Azmavetovi, i Veraha i Juj iz Anatota, **4** I Ismaja Gavaonjanin, junak među tridesetoricom i nad tridesetoricom, i Jeremija i Jazilo i Joanan i Jozavad od Gedirota, **5** Eluzaj i Jerimot i Valija i Semarija i Sefatija od Arufa, **6** Elkana i Jesija i Azareilo i

Joezer i Jasoveam Korijani, 7 I Joila i Zavadija sinovi Jeroamovi iz Gedora. 8 I od plemena Gadova prebjegoše k Davidu u grad u pustinju hrabri junaci, vještji boju, naoružani štitom i kopljem, kojima lice bijaše kao lice lavovsko, i bijahu brzi kao srne po gorama: 9 Eser prvi, Ovadija drugi, Elijav treći, 10 Mismana četvrti, Jeremija peti, 11 Ataj šesti, Elilo sedmi, 12 Joanan osmi, Elzaval deveti, 13 Jeremija deseti, Mohvanaj jedanaesti. 14 To bijahu između sinova Gadovijeh poglavari u vojsci, najmanji nad stotinom a najveći nad tisućom. 15 Oni prijeđoše preko Jordana prvoga mjeseca kad se razli preko svih bregova svojih, i otjeraše sve iz dolina na istok i na zapad. 16 A dođoše i od sinova Venijaminovih i Judinijeh k Davidu u grad. 17 I izide im David na susret, i govoreći reče: im: ako mira radi idete k meni, da mi pomože, srce æe se moje združiti s vama; ako li ste došli da me izdate neprijateljima mojim, nepravde nema na meni, neka vidi Gospod otaca naših i neka sudi. 18 Tada duh dođe na Amasaja poglavara među vojvodama, te reče: tvoji smo, Davide, i s tobom æemo biti, sine Jesejev; mir, mir tebi i pomagaëima tvojim, jer ti pomaže Bog tvoj. Tako ih primi David, i postavi ih među poglavare nad èetama. 19 I od sinova Manasijinih neki prebjegoše Davidu kad iðaše s Filistejima na Saula u boj, ali im ne pomogoše; jer knezovi Filistejski dogovorivši se vratise ga govoreći: na pogibaonu našu prebjegnuæe gospodaru svojemu Saulu. 20 Kad se vraæaše u Siklag, prebjegoše k njemu iz plemena Manasijina: Adna i Jozavad i Jediailo i Mihailo i Jozavad i Eliuj i Saltaj, tisuæenici u plemenu Manasijinu. 21 I oni pomagahu Davidu protiv èeta, jer hrabri junaci bjeju sví, te postaæe vojvode u njegovoj vojsci. 22 Jer svaki dan dolažahu k Davidu u pomoæ, dokle posta velika vojska kao vojska Božija. 23 A ovo je broj ljudi naoružanijeh za vojsku koji dođoše k Davidu u Hevron da prenesu carstvo Saulovo na nj po rijeèi Gospodnjoj: 24 Sinova Judinijeh koji nošahu štit i koplje šest tisuæa i osam stotina naoružanijeh za vojsku; 25 Sinova Simeunovih hrabrijeh vojnika sedam tisuæa i sto; 26 Sinova Levijevih èetiri tisuæe i šest stotina; 27 I Jodaj poglavar između sinova Aronovih i s njim tri tisuæe i sedam stotina; 28 I Sadok mladiæ, hrabar junak, i od doma oca njegova dvadeset i dva kneza; 29 I sinova Venijaminovih, braæe Saulove, tri tisuæe; jer ih se mnogi još držaju doma Saulova; 30 I sinova Jefremovih dvadeset tisuæa i osam stotina hrabrijeh junaka, ljudi na glasu u porodicama otaca svojih; 31 A od polovine plemena Manasijina osamnaest tisuæa, koji biše imenovani poimence da dođu da postave Davida carem; 32 I sinova Isaharovih, koji dobro razumijevahu vremena da bi znali šta æe èiniti Izrajl, knezova njihovih dvjesta, i sva braæe njihova slušahu ih; 33 Sinova Zavulonovih, koji iðaþu na vojsku i naoružani bijahu za boj svakojakim oružjem, pedeset tisuæa, koji se postavljuaju u vrste pouzdano srca; 34 A od plemena Neftalimova tisuæa poglavara i s njima trideset i sedam tisuæa sa štitovima i kopljima; 35 A od plemena Danova dvadeset i osam tisuæa i šest stotina naoružanijeh za boj; 36 A od plemena Asirova èetrdeset tisuæa vojnika vještijeh postaviti se za boj; 37 A onih ispreko Jordana, od plemena Ruvimova i Gadova i od polovine plemena Manasijina, sto i dvadeset tisuæa sa svakojakim oružjem ubojitijem. 38 Svi ovi vojnici u vojnièkom redu dođoše cijela srca u Hevron da postave Davida carem nad svijem Izrailem. A i ostali svi Izraeljci bijahu složni da carem postave Davida. 39 I bijahu ondje s Davidom tri dana jeduæi i pijuæi, jer im braæe bijahu pripravila. 40 A i oni koji bijahu blizu njih, dori do Isahara i Zavulona i Neftalima, donošahu hljeba na magarcima i na kamilama i na mazgama i na volovima, jela, brašna, smokava i suhogra grožđa i vina i ulja, volova, ovaca izobilja; jer bijaše radost u Izraileu.

13 I David uèini vijeæe s tisuænicima i sa stotinicima i sa svijem vojvodama, 2 I reèe David svemu zboru Izrailevu: ako vam je po volji, i ako je od Gospoda Boga našega, da pošaljemo na sve strane k braæi svojoj ostaloj po svijem krajevima Izrailevijem, i k sveštenicima i Levitim po gradovima i podgraðima njihovijem, da se skupe k nama, 3 Pa da donešemo k sebi kovèeg Boga svojega, jer ga ne tražimo za vremena Saulova. 4 A sav zbor reèe da se tako uèini, jer to bi po volji svemu narodu. 5 I tako David sabra sav narod Izrailev od Sihora Misirskoga dori do Emata, da donesu kovèeg Božji iz Kirijat-Jarima. 6 I otide David sa svijem Izrailevem u Valu, u Kirijat-Jarim Judin, da prenesu odande kovèeg Boga Gospoda, koji sjedi na heruvimima, èije se ime prizivje. 7 I povezože kovèeg Božji na novijem kolima iz kuæe Avinadavove; a Uza i Ahijo upravlju kolima. 8 A David i sav narod Izrailev igrahu pred Bogom iz sve snage pjevajuæi i udarajuæi u gusle i u psalitre i u bubnje i u kimvale i trubeæi u trube. 9 A kad dođoše do gumna Hidonova, Uza se maši rukom da prihvati kovèeg, jer volovi potegoše na stranu. 10 I Gospod se razgnjevi na Uzu, i udari ga što se maši rukom za kovèeg, te umrije ondje pred Bogom. 11 I ožalosti se David što Gospod ubi Uzu: zato se prozva ono mjesto Fares-Uza do danas. 12 I uplaši se David od Boga u onaj dan, i reče: kako æu donijeti k sebi kovèeg Božji? 13 I ne prenese David kovèega k sebi u grad Davidov, nego ga skloni u kuæu Ovid-Edoma Getejina. 14 I osta kovèeg Božji kod porodice Ovid-Edomove u kuæi njegovo tri mjeseca. I Gospod blagoslovio dom Ovid-Edomov i sve što imaše.

14 A Hiram car Tirski posla poslanike k Davidu i drva kedorijeh i zidara i drvodjelja da mu sagrade kuæu. 2 I razumje David da ga je Gospod utvrdio za cara nad Izrailejem i da se carstvo njegovo podiže visoko radi naroda njegova Izraileja. 3 I David uze jošte žena u Jerusalimu i izrodi još sinova i kæeri. 4 I ovo su imena onijeh koji mu se rodile u Jerusalimu: Samuja i Sovaj, Natan i Solomun, 5 I Jevar i Elisija i Elfalet, 6 I Noga i Nefed i Jafija, 7 I Elisama i Velijada i Elifalet. 8 A Filisteji èuvši da je David pomazan za cara nad svijem Izrailejem, izidoše svi Filisteji da traže Davida; a David èuvši to izide pred njih. 9 I Filisteji došavši raširili se po dolini Rafajskoj. 10 Tada David upita Gospoda govoreći: hoæu li izaæi na Filisteje? i hoæeš li ih dati u moje ruke? A Gospod mu reče: izaði, i dæzu ih u tvore ruke. 11 Tada otidoše u Val-Ferasim, i pobi ih ondje David, i reče David: prodrije Bog neprijatelje moje mojom rukom, kao što voda prodire. Otuda se prozva mjesto Val-Ferasim. 12 I ostavio ondje bogove svoje; a David zapovjedi, te ih spališe ognjem. 13 A Filisteji opet po drugi put raširili se po onom dolu. 14 I David opet upita Boga, a Bog mu reče: ne idi za njima, nego se vrati od njih, pa udari na njih prema dudovima. 15 I kad èeuješ da zašušti po vrhovima od dudova, tada izidi u boj; jer æe poæi Bog pred tobom da pobije vojsku Filistejsku. 16 I uèini David kako mu zapovjedi Bog, i pobiše vojsku Filistejsku od Gavaona do Gezera. 17 I razglasili se ime Davidovo po svijem zemljama; i Gospod zadade strah od njega svijem narodima.

15 I naèini sebi David kuæe u gradu Davidovu, i spremi mjesto za kovèeg Božji, i razape mu šator. 2 Tada reèe David: ne valja da nosi kovèeg Božji niko osim Levita, jer je njih izabrao Gospod da nose kovèeg Božji i da mu služe dovihek. 3 I skupi David sve sinove Izraileve u Jerusalim da prenesu kovèeg Gospodnjeg na mjesto njegovo, koje mu bješe spremio. 4 Skupi David i sinove Aronove i Levite, 5 Od sinova Katovijeh: Urila poglavara i braæe njegove sto i dvadeset; 6 Od sinova Merarijevih: Asaju poglavara i braæe njegove dvjesta i dvadeset; 7 Od sinova Girsonovih: Joila poglavara i braæe njegove sto i trideset; 8 Od sinova Elisafanovih: Semaju poglavara i braæe

njegove dvjesta; **9** Od sinova Hevronovih: Elila poglavara i braæe njegove osamdeset; **10** Od sinova Ozilovih: Aminadava poglavara i braæe njegove sto i dvanaest. **11** Tada dozva David Sadoka i Avijatara sveštenike, i Levite Urija i Asiju i Joila i Samaju i Elila i Aminadava, **12** I reæe im: vi ste poglavari porodica otaækih meðu Levitim; osveštajte sebe i braæu svoju, da donesete kovèeg Gospoda Boga Izraileva na mjesto koje sam mu spremio. **13** Jer što preðe ne uèiniste toga, Gospod Bog naæ prodrije nas; jer ga ne tražimo kako treba. **14** I osveštajte se sveštenici i Leviti da prenesu kovèeg Gospoda Boga Izraileva. **15** I nosiše sinovi Levitski kovèeg Božjeg kao što je zapovjedio Mojsije po rijeeci Gospodnjoj na ramenima svojim i polugama. **16** I reæe David poglavarima Levitskim da postave izmeñu braæe svoje pjevaèe sa spravama muzièkim, sa psaltrima i guslama i kimvalim, da pjevaju u glas veselo. **17** I postaviše Leviti Emanu sina Joilova, i od braæe njegove Asafe sina Varahijina, i od sinova Merarijevih, braæe njihove, Etana sina Kisajina; **18** I s njima braæu njihovu drugoga reda: Zahariju i Venu i Jazilu i Semiramotu i Jehila i Uniju i Elijaju i Venaju i Masiju i Matatiju i Elifelu i Mikneju i Ovid-Edoma i Jeila, vratare. **19** I pjevaèi Eman i Asaf i Etan udarahu u kimvale mjedene; **20** A Zaharija i Ozilo i Semiramotu i Jehilo i Uniju i Elijav i Masiju i Venaju u psaltire visoko, **21** A Matatija i Elifel i Mikneja i Ovid-Edom i Jeilo i Azaziju u gusle nisko. **22** A Henanija poglavar meðu Levitima koji nošahu kovèeg ureðivaše kako æe se nositi, jer bješe vješ. **23** A Varahija i Elkana bijehu vratari kod kovèega. **24** A Sevanija i Josafat i Natanailo i Amasaj i Zaharija i Venaju i Elijezer, sveštenici, trubljahu u trube pred kovèegom Božjim; a Ovid-Edom i Jehija bijehu vratari kod kovèega. **25** I tako David i starješine Izraileve i tisuæenici iðahu prateæi kovèeg zavjeta Gospodnjega iz kuæe Ovid-Edomove s veseljem. **26** I kad Bog pomože Levitima koji nošahu kovèeg zavjeta Gospodnjega prinesoše sedam volova i sedam ovnoga. **27** I David bijaše ognut plaštem od tankoga platna, tako i svi Leviti koji nošahu kovèeg i pjevaæi, i Henanija koji upravljaše nosiocima meðu pjevaæima. I David imaše na sebi opleæak lanen. **28** I tako sav narod Izrailev præaše kovèeg zavjeta Gospodnjega klikujuæi i trubeæi u trube i u rogove i udarajuæi u kimvale i u psaltire i u gusle. **29** A kad kovèeg zavjeta Gospodnjega ulažaše u grad Davidov, Mihala kæi Saulova gledajuæi s prozora vidje cara Davida gdje skaæe i igra, i podrugnu mu se u srcu svom.

16 I kad donesoše kovèeg Božji, namjesteše ga usred šatora, koji mu razape David; i prinesoše žrtve paljenice i žrtve zahvalne pred Bogom. **2** Potom prinesavši David žrtve paljenice i žrtve zahvalne, blagoslovi narod u ime Gospodnjeg. **3** I razdade svijem Izrailejcima, i ljudima i ženama, svakom po jedan hlijeb i komad mesa i vrë vina. **4** Potom postavi pred kovèegom Gospodnjim sluge izmeñu Levita da pominju i slave i hvale Gospoda Boga Izraileva: **5** Asafa poglavara, a drugoga za njim Zahariju, i Jeila i Semiramotu i Jehila i Matatiju i Elijavu i Venaju i Ovid-Edomu; i Jeilo udaraše u psaltire i gusle, a Asaf u kimvale, **6** A Venaju i Jazilu sveštenici bijahu jednakso s trubama pred kovèegom zavjeta Gospodnjega. **7** U taj dan naredi David prvi put da hvale Gospoda Asaf i braæea njegova: **8** Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova. **9** Pjevajte mu, slavite ga, kazujte sva èudesna njegova. **10** Hvalite se svjetjem imenom njegovijem; neka se veseli srce onjeh koji traže Gospoda. **11** Tražite Gospoda i silu njegovu; tražite lice njegovo bez prestanka. **12** Pamtite èudesna njegova, koja je uèinio, znake njegove i sudove usta njegovih. **13** Sjeme Izrailevo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi. **14** On je Gospod Bog naæ, po svoj su zemlji sudovi njegovi. **15** Pamtite uvijek zavjet

njegov, rijeè koju je dao na tisuæu koljena. **16** Što je zavjetovao Avramu i za što se kleo Isaku, **17** To je postavio Jakovu za zakon i Izrailevu za zavjet vjeèni. **18** Govoreæi: tebi æu dati zemlju Hananskou na sañšeldi dio. **19** Tada vas još bijaše malo na broj, bijaše vas malo, i bijaste došljaci. **20** Iðahu od naroda do naroda, i iz jednoga carstva k drugomu plemenu. **21** Ne dade nikomu da im naudi, i karaše za njih careve: **22** Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne èinite zla. **23** Pjevaj Gospodu, sva zemljo! javljajte od dana na dan spasenje njegovo. **24** Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemenima èudesa njegova. **25** Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti veoma; straænji je od svih bogova. **26** Jer su svi bogovi u naroda ništa; a Gospod je nebesa stvorio. **27** Slava je i veličanstvo pred njim, sila i radost u stanu njegovu. **28** Dajte Gospodu, plemenima narodna, dajte Gospodu slavu i èast. **29** Dajte Gospodu slavu prema imenu njegova, nosite dare i idite pred njim, poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. **30** Strepi pred njim, sva zemljo; zato je vasiljena tvrda i neæe se pomjestiti. **31** Nek se vesele nebesa i zemlja se raduje; i neka govore po narodima: Gospod caruje. **32** Neka pljeska more i što je u njemu; neka skaæe polje i sve što je na njemu. **33** Tada neka se raduju drveta šumska pred Gospodom, jer ide da sudi zemlji. **34** Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dobjekta milost njegova. **35** I recite: spasi nas, Bože spasenja našega, i skupi nas i izbavi nas od naroda da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom. **36** Blagosloven Gospod Bog Izrailev od vijeka i do vijeka. Tada sav narod reæe: amin; i hvališe Gospoda. **37** I ostavi onđe pred kovèegom zavjeta Gospodnjega Asafa i braæu njegovu da služe pred kovèegom bez prestanka kao što treba od dana na dan, **38** I Ovid-Edoma i braæu njegovu, šezdeset i osam, Ovid-Edoma sina Jedutunova i Osu, da budu vratari; **39** A Sadoka sveštenika i braæu njegovu sveštenike pred šatorom Gospodnjim na visini u Gavaonu, **40** Da prinose žrtve paljenice Gospodu na olтарu za žrtve paljenice bez prestanka jutrom i veèerom, i da èine sve što je napisano u zakonu Gospodnjem što je zapovjedio Izrailevu, **41** I s njima Emanu i Jedutuna i druge izabrance, koji biše pojmenice imenovani da hvale Gospoda, jer je dobjekta milost njegova, **42** S njima Emanu i Jedutuna, da trube u trube i udaraju u kimvale i u druge sprave muzièke Bogu; a sinove Jedutunove da budu vratari. **43** Potom se razide sav narod, svak svojoj kuæi, a David se vrati da blagoslovi dom svoj.

17 A kad David sjeðaše kod kuæe svoje, reæe David Natanu proroku: gle, ja stojim u kuæi od kedrova drveta, a kovèeg zavjeta Gospodnjega pod zavjesima. **2** A Natan reæe Davidu: što ti je god u srcu, èini, jer je Bog s tobom. **3** Ali onu noæe doðe rijeè Božja Natanu govoreæi: **4** Idi i reci Davidu sluzi mojemu: ovako veli Gospod: ti mi neæeš sazidati kuæu da u njoj nastavam. **5** Kad nijesam nastavao u kuæi otkad izvedoh Izraileja do danas, nego sam išao od šatora do šatora i od naslona do naslona, **6** Kuda sam god hodio sa svijem Izrailejem, jesam li jednu rijeè rekao kome izmeñu sudija Izrailevih kojima zapovjedah da pasu narod moj, i kazio: zašto mi ne naæinite kuæu od kedra? **7** Ovakvo dakle reci sluzi mojemu Davidu: ovako veli Gospod nad vojskama: ja te uzeh od tora, od ovaca, da budeš voð narodu mojemu Izraileju. **8** I bjejh s tobom kuda si god išao, i istrijebih sve neprijatelje tvoje ispred tebe, i stekoh ti ime kao što je ime velikih ljudi na zemlji. **9** I odrediaæ mjesto narodu svojemu Izrailevu, i posadiæ ga, te æe nastavati u svom mjestu, i neæe se više pretresati; niti æe im više dosaðivati nepravednici kao prije, **10** I od onoga dana kad sam postavio sudije nad narodom svojim Izrailejem; i pokorih sve neprijatelje tvoje; nego ti javljaj da æe ti Gospod sazidati kuæu. **11** I kad se navrše dani tvoji da otideš k ocima svojim,

podignuæeu sjeme tvoje nakon tebe, koje æe biti izmeðu sinova tvojih, i utvrdiæeu carstvo njegovo. **12** On æe mi sazidati dom, i utvrdiæeu prijesto njegov dovjeka. **13** Ja æeu mu biti otac, i on æe mi biti sin; a milosti svoje neæeu ukloniti od njega kao što sam uklonio od onoga koji bješe prije tebe. **14** Nego æeu ga utvrđiti u domu svom i u carstvu svom dovjeka, i prijesto æe njegov stajati dovjeka. **15** Po svijem ovijem rijeèima i po svoj ovoj utvari kaza Natan Davidu. **16** Tada doðe car David i stade pred Gospodom, i reèe: ko sam ja, Gospode Bože, i Šta je dom moj, te si me doveo dovde? **17** I to ti se èini malo, Bože, nego si govorio i za dom sluge svojega na dugo vremena, i postarao si mi se za tu slavu zakonom èovjeèijim, Gospode Bože. **18** Šta æe još David da ti govorí o èasti sluge tvojega, kad ti znaæ slugu svojega? **19** Gospode, sluge svojega radi i po srcu svojemu èiniš svu ovu veliku stvar, obznanjujuæei sve ove velike stvari. **20** Gospode, nema takoga kakav si ti, i nema Boga osim tebe, po svemu što èu smo svojim usima. **21** Jer koji je narod na zemlji kao tvoj narod Izrailja? radi kojega je Bog išao da ga iskupi da mu bude narod, i da steèe sebi ime velikim i strašnim djelima izgoneæi narode ispred naroda svojega, koji si iskupio iz Misira. **22** Jer si uèinio narod svoj Izrailja svojim narodom dovjeka; a ti si im, Gospode, Bog. **23** I tako, Gospode, rijeè koju si obrekao sluzi svojemu i domu njegovu neka bude tvrda dovjeka, i uèini koli se rekao. **24** Neka bude tvrda, da se veliæa ime tvoje dovjeka i da se govorí: Gospod nad vojskama, Bog Izrailje jest Bog nad Izrailjem, i dom Davida sluge tvojega neka stoji tvrdo pred tobom. **25** Jer si ti, Bože moj, javio sluzi svojemu da æeš mu sazidati dom, zato se sluga tvoj usudi da ti se pomoli. **26** Tako Gospode, ti si Bog, i obrekao si sluzi svojemu to dobro. **27** Budi dakle voljan i blagoslovi dom sluge svojega da bude dovjeka pred tobom; jer kad ti, Gospode, blagoslovi, biæe blagosloven dovjeka.

18 A poslije toga pobi David Filisteje i pokori ih, i uze Gat i sela njegova iz ruku Filistejskih. **2** Pobi i Moavce, i postaše Moavci sluge Davidove i plaæahu mu danak. **3** Razbi David i Adar-Ezera cara Sovskoga u Ematu izaæava da raširi vlast svoju do rijeke Efrata. **4** I uze mu David tisuæa kola i sedam tisuæa konjika i dvadeset tisuæa pješaka, i podreza David žile svijem konjima kolskim, samo ostavi za sto kola. **5** A bijahu došli Sirci iz Damaska u pomoæ Adar-Ezeru caru Sovskomu, i David pobi dvadeset i dvije tisuæe Siraca. **6** I namjesti David vojsku u Siriji što je pod Damaskom, i Sirci postaše sluge Davidove plaæajuæi mu danak. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. **7** I David uze zlatne štitove koje imahu sluge Adar-Ezerve, i donese ih u Jerusalim. **8** I iz Tivata i iz Huna gradova Adar-Ezervijeh odnese David silnu mjer, od koje Solomun naæini more mijedeno i stupove i posuðe mijedeno. **9** A kad èu Toja car Ematski da je David pobio svu vojsku Adar-Ezera cara Sovskoga, **10** Posla Adorama sina svojega k caru Davidu da ga pozdravi i da mu èestita što je vojevalo na Adar-Ezera i ubio ga, jer Toja imaše rat s Adar-Ezerm, i svakojakih zaklada zlatnijeh i srebrenijeh i mijedenijeh. **11** Pa i to car David posveti Gospodu sa srebrom i zlatom što bješe uzeo od svijeh naroda, od Edomaca i od Moavaca i od sinova Amonovijeh i od Filisteja i od Amalika. **12** I Avisaj sin Serujin pobi osamnaest tisuæa Idumejaca u slanoj dolini. **13** I namjesti vojsku po Idumeji, i svi Idumejci postaše sluge Davidove. I Gospod èuvaše Davida kuda god iðaše. **14** Tako carova David nad svijem Izrailjem sudeæei i dajuæi pravdu svemu narodu svojemu. **15** I Joav sin Serujin bješe nad vojskom, a Josafat sin Ahiludov pametar, **16** A Sadok sin Ahitovov i Avimeleh sin Avijatarov sveštenici, a Susa pisar, **17** A Venaja sin Jodajev bješe nad Heretejima i Feletejima, a sinovi Davidovi prvi do cara.

19 A poslije toga umrije Nas car sinova Amonovijeh, i zacari se sin njegov na njegovo mjesto. **2** I reèe David: da uèinim milost Anunu sinu Nasovu, jer je otac njegov uèinio meni milost. I posla David poslanike da ga potješe za ocem. I doðoše sluge Davidove u zemlju sinova Amonovijeh k Anunu da ga potješe. **3** A knezovi sinova Amonovijeh rekoše Anunu gospodaru svojemu: misliš da je David zato poslao ljudе da te potješe što je rad uèiniti èast ocu tvojemu? a nijesu zato došle sluge njegove k tebi da promotre i uhode i obore zemlju? **4** Tada Anun uhvati sluge Davidove, i obrija ih i otsjeèee im haljine po pole do zadnjice, i opravi ih natrag. **5** A kad neki otidoše, te javiše Davidu za te ljude, on posla pred njih, jer ljudi bijahu grđno osramoæeni, i poruèi im car: sjedite u Jerihonu dok vam naraste brada, pa onda dođite natrag. **6** A kad vidješe sinovi Amonovi gdje se omrazise s Davidom, onda Anun i sinovi Amonovi poslaše tisuæu talanata srebra da najme kola i konjika iz Mesopotamije i iz Sirije Mahe i iz Sove. **7** I najmiše trideset i dvije tisuæe kola i cara od Mahe s narodom njegovijem, koji doðoše i stadoše uoko prema Medevi. A i sinovi Amonovi skupiše se iz gradova svojih i doðoše na boj. **8** A David kad to èu, posla Joava sa svom hrabrom vojskom. **9** I izidoše sinovi Amonovi i uvrstaše se pred vratima gradskim; a carevi koji doðoše bijahu za se u polju. **10** I Joav vidjeæi namještenu vojsku prema sebi sprijed i sastrag, uze odabранe iz sve vojske Izraelske, i namjesti ih prema Sircima. **11** A ostali narod predaje Avisaju bratu svojemu; i namjesti ih prema sinovima Amonovijem. **12** I reèe: ako Sirci budu jaëi od mene, doði mi u pomoæ; ako li sinovi Amonovi budu jaëi od tebe, ja æeu tebi doæi u pomoæ. **13** Budi junak i držimo se junaèki za svoj narod i za gradove Boga svojega; a Gospod neka uèini što mu je draga. **14** Tada Joav i narod koji bijaše s njim primakoše se da udare na Sirce; ali oni pobjegoše ispred njih. **15** A sinovi Amonovi kad vidješe gdje pobjegoše Sirci, pobjegoše i oni ispred Avisaja brata njegova i uðoše u svoj grad. Potom se Joav vrati u Jerusalim. **16** Ali Sirci kad vidješe gdje ih nadbijeæe Izrailevi, poslaše poslanike te dovedoše Sirce ispreko rijeke; a Sofak vojvoda Adar-Ezerov iðaše pred njima. **17** Kad to javiše Davidu, on skupi sve Izraileje, i prijeðe preko Jordana, i dođe k njima, i namjesti vojsku prema njima; a kad namjesti David vojsku prema njima, pobiše se s njim. **18** Ali pobjegoše Sirci ispred Izraileja, i pobi David Siraca sedam tisuæa kola i èetrdeset tisuæa pješaka, i Sofaka vojvodu pogubi. **19** I kad vidješe sluge Adar-Ezrove da ih razbi Izraelj, uèiniše mir s Davidom i služahu mu; i ne htješe više Sirci pomagati sinovima Amonovijem.

20 A kad proðe godina, u vrijeme kad carevi idu na vojsku, Joav izvede vojsku, te potiraše zemlju sinova Amonovijeh, i došavši opkoli Ravu; a David bješe ostao u Jerusalimu. I Joav osvoji Ravu i raskopa je. **2** I David uze caru njihovu s glave krunu, i naðe da poteže talanat zlata, i drago kamenje bješe u njoj; i metnuše je na glavu Davidu, i odnese iz grada pljen vrlo velik. **3** A narod što bijaše u njemu izvede i isjeèee ih pilama i gvozdenijem branama i sjekirama. I tako uèini David svijem gradovima sinova Amonovijeh. Potom se vrati David sa svijem narodom u Jerusalim. **4** A poslije toga nasto rat u Gezeru s Filistejima; tada Sivehaj Husaæanin ubi Sifaja koji bijaše roda divovskoga, i biše pokoreni. **5** Nasta opet rat s Filistejima, u kom Elhanan sin Jairov ubi Lamiju brata Golijata Getejina, kojemu kopljæa bijaše kao vratilo. **6** I opet nasto rat u Gatu, gdje bijaše jedan èovjek vrlo visok, koji imaše po šest prsta, skupa dvadeset i èetiri; i on bijaše roda divovskoga. **7** I ružaše Izraileja, te ga ubi Jonatan sin Samaje brata Davidova. **8** Ti bijahu sinovi istoga diva iz Gata, i pogibioše od ruke Davidove i od ruke sluga njegovijeh.

21 Ali usta sotona na Izrailja i navrati Davida da izbroji Izrailja. **2** I reèe David Joavu i knezovima narodnjem: idite, izbrojte sinove Izrailjeve od Virsaveje dori do Dana, pa mi javite da znam koliko ih ima. **3** Ali Joav reèe: neka doda Gospod narodu svojemu koliko ga je sada još sto puta toliko; nijesu li, care gospodaru moj, svi sluge gospodaru mojemu? zašto traži to gospodar moj? zašto da bude na grijeħ Izrailju? **4** Ali riječ careva nadjaēa Joava. I tako otide Joav i obide svega Izrailja, pa se vrati u Jerusalim. **5** I dade Joav broj prepisanoga naroda Davidu; i bijaše svega naroda Izrailjeva tisuæa tisuæa i sto tisuæa ljudi koji mahahu maèem, a naroda Judina èetiri stotine i sedamdeset tisuæa ljudi koji mahahu maèem. **6** A plemena Levijeva i Venijaminova ne izbroj s njima, jer mrska bješe Joavu zapovjest careva. **7** A ne bješe mila Bogu ta stvar; zato udari Izrailja. **8** I David reèe Bogu: sagriješih veoma što to uradih; ali uzmi bezakonje sluge svojega, jer veoma ludo radih. **9** A Gospod reèe Gadu vidjocu Davidovu govoreći: **10** Idi kaži Davidu i reci: ovako veli Gospod: troje ti dajem, izberi jedno da ti uèinim. **11** I dože Gad k Davidu i reèe mu: tako veli Gospod, biraj: **12** Ili glad za tri godine, ili tri mjeseca da bježiš od neprijatelja svojih i maèe neprijatelja tvojih da te stiže, ili tri dana maèe Gospodnji i pomor da bude u zemlji i anđeo Gospodnji da ubija po svijem krajevima Izrailjevijem. Sada dakle gledaj što æu odgovoriti onomu koji me je poslao. **13** A David reèe Gadu: u tjeskobi sam lјutoj; ali neka zapadnem Gospodu u ruke, jer je veoma velika milost njegovu; a ljudima da ne zapadnem u ruke. **14** I tako pusti Gospod pomor na Izrailju, te pade Izrailja sedamdeset tisuæa ljudi. **15** I posla Gospod anđela u Jerusalim da ga ubija; i kad ubijaše, pogleda Gospod i sažali mu se sa zla; i reèe anđelu koji ubijaše: dosta, spusti ruku svoju. A anđeo Gospodnji stajaše kod gumna Ornana Jevusejina, **16** A David podiže oèi svoje i vidje anđela Gospodnjega gdje stoji između zemlje i neba a u ruci mu go maè, kojim bješe zamahnuo na Jerusalim; i pade David i starješine nièice, obuèeni u kostrijet. **17** I reèe David Bogu: nijesam li ja zapovjedio da se izbroji narod? ja sam dakle zgrijeshio i zlo uèinio; a te ovce šta su uèinile? Gospode Bože moj, neka se ruka tvoja obrati na me i na dom oca mojega; ali ne na taj narod da ga potre. **18** Tada anđeo Gospodnji reèe Gadu da kaže Davidu da izide gore i naèini oltar Gospodu na gumnu Ornana Jevusejinu. **19** I izide David po rijeèi Gadovo, koju mu reèe u ime Gospodnje. **20** A Ornan okrenuv se ugleda anđela, i sakri se sa èetiri sina svoja. Jer Ornan vrsijaše pšenici. **21** Utom dože David do Ornana; i pogledav Ornan kad vidje Davida izide iz gumna i pokloni se Davidu licem do zemlje. **22** Tada reèe David Ornanu: daj mi to gumno da naèinim na njemu oltar Gospodu; za novce koliko vrijedi daj mi ga, da bi prestao pomor u narodu. **23** A Ornan reèe Davidu: uzmi i neka èini gospodar moj car što mu je drago; evo dajem i volove za žrtve paljenice, i kola za drva, i pšenicu za dar; sve to dajem. **24** A car David reèe Ornanu: ne, nego æu kupiti za novce šta vrijedi, jer neæu da prinesem Gospodu što je tvome ni da prinesem žrtve paljenice poklonjene. **25** I dade David Ornanu za ono mjesto na mjeru šest stotina sikala zlata. **26** I onđe naèini David oltar Gospodu, i prinese žrtve paljenice i žrtve zahvalne; i prizva Gospoda, i usliši ga spustivši organj s neba na oltar žrtve paljenice. **27** I zapovjedi Gospod anđelu, te vrati maè svoj u korice. **28** U ono vrijeme vidjek David da ga Gospod usliši na gumnu Ornana Jevusejinu priñošaše žrtve onđe. **29** A šator Gospodnji, koji naèini Mojsije u pustinji, i oltar za žrtve paljenice bijaše u to vrijeme na visini u Gavaonu. **30** I David ne može iæi k njemu da traži Boga, jer se uplaši od maèa anđela Gospodnjega.

22 I reèe David: ovo je kuæa Gospoda Boga i ovo je oltar za žrtvu paljenicu Izrailju. **2** I zapovjedi David da se skupe inostranci koji bijaħu u zemlji Izrailjevoj, i odredi kamenare da tešu kamen da se gradi dom Božji. **3** I gvožđa mnogo za kline na krila vratima i na sastavke pripravi David, i mjeni mnogo bez mjere, **4** I drva kedrovih bez broja; jer dovožahu Sidonci i Tirci mnogo drva kedrovih Davidu. **5** Jer David govoraše: Solomun je sin moj dijete mlado, a dom koji treba zidati Gospodu treba da bude vrlo velik za slavu i diku po svijem zemljama; zato æeu mu pripraviti što treba. I pripravi David mnoštvo prije smrti svoje. **6** Potom dozva sina svojega Solomuna i zapovjedi mu da sazida dom Gospodu Bogu Izrailjevu. **7** I reèe David Solomunu: sine! bio sam naumio da sazidam dom imenu Gospoda Boga svojega. **8** Ali mi dože riječ Gospodnja govoreći: mnogo si krvi prolio i velike si ratove vodio; neæeš ti sazidati doma imenu mojemu, jer si mnogo krvi prolio na zemlju preda mnom. **9** Evo, rodiæe ti se sin, on æe biti miran èovjek i smiriæe ga od svijeh neprijatelja njegovih unaokolo; zato æeu mu biti ime Solomun; i mir i pokoj daæeu Izraelju za njegova vremena. **10** On æe sazidati dom imenu mojemu, i on æe mi biti sin, a ja njemu otac, i utvrđeau priesto carstva njegova nad Izraeljem dovijeka. **11** Zato, sine, Gospod æe biti s tobom, i biæeš sreæan, te æeš sazidati dom Gospoda Boga svojega kao što je govorio za te. **12** Samo da ti da Gospod razum i mudrost kad te postavi nad Izraeljem da držiš zakon Gospoda Boga svojega. **13** Tada æeš biti sreæan, ako uzdržiš i ustvoriš uredbe i zakone koje je zapovjedio Gospod preko Mojsija Izraelju. Budi sloboden i hrabar, ne boj se i ne plaši se. **14** I evo, u nevolji svojoj pripravo sam za dom Gospodnjij sto tisuæa talanata zlata i tisuæu tisuæa talanata srebra; a mjeni i gvožđa bez mjere, jer ga ima mnogo, također i drva i kamena pripravio sam; a ti dodaj još. **15** A imaaš i poslenika mnogo, kamenara i zidara i drvodjelja, i svakojakih ljudi vještijeh svakom poslu. **16** Ima zlata, srebra, i mjeni i gvožđa bez mjere; nastani dakle i radi, i Gospod æe biti s tobom. **17** Potom zapovjedi David svijem knezovima Izrailjevijem da pomažu Solomunu sinu njegovu: **18** Nije li s vama Gospod Bog vaš, koji vam je dao mir otsvuda? jer je dao u ruke moje stanovnike ove zemlje, i zemlju je pokorenio Gospod i narodu njegovu. **19** Sada dakle upravite srce svoje i dušu svoju da tražite Gospoda Boga svojega; nastanite i zidajte svetiñju Gospodu Bogu da unesete kovèeg zavjeti Gospodnjega i sveto posuðe Božije u dom koji æe se sazidati imenu Gospodnjemu.

23 I tako David star i sit života postavi Solomuna sina svojega carem nad Izrailem. **2** I sabra sve knezove Izraeljeve i sveštenike i Levite. **3** I biše izbrojeni Leviti od trideset godina i više, i bješe ih na broj s glave na glavu trideset i osam tisuæa ljudi. **4** Između njih bijaše dvadeset i èetiri tisuæe odreðenjenih na posao u domu Gospodnjem, a šest tisuæea upravitelja i sudija; **5** A èetiri tisuæe vratara i èetiri tisuæe koji hvaljaju Gospoda uz oruða koja naèini za hvalu. **6** I razdijeli ih David u redove po sinovima Levijevim, Girsonu, Katu i Merariju. **7** Od Girsona bijaħu: Ladan i Simej; **8** Sinovi Ladanovi: poglavari Jehilo i Zetam i Joilo, trojica; **9** Sinovi Simejevi: Selomit i Azilo i Haran, trojica. To su poglavari otaèkih porodica Ladanovijeh. **10** A sinovi Simejevi: Jat, Zina i Jeus i Verija, ta su èetvorica sinovi Simejevi. **11** A Jat bijaše poglavari, a Ziza drugi; a Jeus i Verija nemahu mnogo deje, zato se brojahu u jedan dom otaèaka. **12** Sinovi Katovi: Amram, Isar, Hevron i Ozilo, èetvorica. **13** Sinovi Amramovi: Aron i Mojsije. Ali Aron bi odvojen da osveæuje svetiñju nad svetiñjama, on i sinovi njegovi dovijeka, da kade pred Gospodom, da mu služi i da blagosiljavaju u ime njegovo dovijeka. **14** A sinovi Mojsija èovjeka Božijega broje se u pleme Levijevu. **15** Sinovi Mojsijevi: Girsom i Elijezer. **16** Sinovi Girsomovi: Sevuilo poglavari. **17** A sinovi Elijezervi: Reavija poglavari. A nemaše Elijezer više sinova,

nego se sinovi Reavijini umnožiše veoma. **18** Sinovi Isarovi: Selomit poglavar. **19** Sinovi Hevronovi: Jerija prvi, Amarija drugi, Jazilo treći, i Jekameam ēetvrti. **20** Sinovi Ozilovi: Miha prvi i Jesija drugi. **21** Sinovi Merarijevi: Malije i Musije. Sinovi Malijevi: Eleazar i Kis. **22** A Eleazar umrije i ne imaše sinova nego samo kæeri, i njima se oženiše sinovi Kisovi, braæea njihova. **23** Sinovi Musijevi: Malije i Eder i Jeremot, trojica. **24** To su sinovi Levijevi po otaèkim domovima svojim, poglavari domova otaèkih, koji biše izbrojeni po broju imena s glave na glavu, koji raðahu posao za službu u domu Gospodnjem, od dvadeset godina i više. **25** Jer David reèe: mi dade Gospod Bog Izrailjev narodu svojemu, i nastavaæe u Jerusalimu dovjeka. **26** I Leviti neæe više nositi šatora i posuða njegova za službu njegovu. **27** Jer po pošljednjoj naredbi Davidovoj biše izbrojeni sinovi Levijevi od dvadeset godina i više; **28** Jer odreðeni bijahu da pomažu sinovima Aronovim u službi u domu Gospodnjem u trijemovima i u klijetima, i da èiste sve svete stvari i da rade oko službe u domu Gospodnjem, **29** i oko hljebova postavljenijeh, i oko bijeloga braæna za dar i oko kolaèa prijesnijeh i oko tavica, i oko svega što se prži, i oko svake mjere, **30** I da stoje jutrom i hvale i slave Gospoda, i tako veèerom, **31** I kad se god prinose žrtve paljenice Gospodu, u subote, i na mladine i praznike, u broju po redu svom svagda pred Gospodom, **32** I da rade što treba raditi u šatoru od sastanka i u svetinji, i za sinove Aronove, braæeu svoju, u službi u domu Gospodnjem.

24 A među sinovima Aronovim ovi su redovi: sinovi Aronovi bjeju Nadav i Avijud, Eleazar i Itamar. **2** Ali Nadav i Avijud umriješe prije oca svojega i nemahu djece; zato biše sveštenici Eleazar i Itamar. **3** I razdijeli ih David: Sadoka, koji bijaše od sinova Eleazarovih, i Ahimeleha, koji bijaše od sinova Itamarovih, po redu njihovu u službi njihovoj. **4** I nađe se sinova Eleazarovih više poglavica nego sinova Itamarovih, kad ih razdijeliše: od sinova Eleazarovih bijaše poglavica po domovima otaèkim šesnaest, a od sinova Itamarovih osam po domovima otaèkim. **5** I biše razdijeljeni ždrijebom i jedan i drugi; jer poglavari u svetinji i poglavari pred Bogom bijahu i od sinova Eleazarovih i od sinova Itamarovih. **6** I popisa ih Semaja sin Natanaïlova pisar od plemena Levijeva pred carem i knezovima i Sadokom sveštenikom i Ahimelehom sinom Avijatarovijem i pred poglavarima porodica otaèkih među sveštenicima i Levitima, jedan dom otaèki uzevši za Eleazara i jedan za Itamara. **7** I pade prvi ždrijeb na Jojariva, drugi na Jedaju, **8** Treæi na Harima, ēetvrti na Seorima, **9** Peti na Malhiju, šesti na Mejamina, **10** Sedmi na Akosa, osmi na Aviju, **11** Deveti na Isuju, deseti na Sehaniju, **12** Jedanaesti na Elijasiju, dvanaesti na Jakima, **13** Trinaesti na Ufu, ēetraesti na Jesevava, **14** Petnaesti na Vilgu, šesnaesti na Imira, **15** Sedamnaesti na Ezira, osamnaesti na Afisisa, **16** Devetnaesti na Petaju, dvadeseti na Jezekila, **17** Dvadeset prvi na Jahina, dvadeset drugi na Gamula, **18** Dvadeset treæi na Delaju, dvadeset ēetvrti na Maziju. **19** To je red njihov za službu njihovu, kojim idu u dom Gospodnjii na posao svoj po naredbi Arona oca svojega, kako mu bješe zapovjedio Gospod Bog Izrailjev. **20** A od ostalijeh sinova Levijevih bijaše od sinova Amramovih Suvailo; od sinova Suvailovijevih Jedaja, **21** Od Reavije, od sinova Reavijinih poglavar Jesija; **22** Od sinova Isarovih Selomot, od sinova Selomotovih Jat; **23** A od sinova Jerijinih Amarija drugi, Jazilo treæi, Jekameam ēetvrti; **24** Od sinova Uzilovih Miha; od sinova Mišinjeh Samir; **25** Brat Mišin Jesija; od sinova Jesijinih Zaharija. **26** Sinovi Merarijevi: Malije i Musije; od sinova Jazijinih Veno. **27** Sinovi Merarijevi od Jazije: Veno i Soam i Zahur i Ivrije; **28** Od Malija Eleazar, koji nemaše sinova; **29** Od Kisa, od sinova Kisovijeh: Jerameilo; **30** I od sinova Musijevih Malije i Eder i Jerimot. To bijahu sinovi

Levitski po domovima otaca svojih. **31** I oni bacaše ždrijeb prema braæei svojoj, sinovima Aronovijem, pred Davidom i Sadokom i Ahimelehom i poglavarima domova otaèkih među sveštenicima i Levitima, od domova otaèkih svaki poglavar prema bratu svojemu mlaðemu.

25 I odvoji David s vojvodama za službu sinove Asafove i Emanove i Jedutunove, koji æe prorokovati uz gusle i psaltire i kimvale; i biše između njih izbrojeni ljudi za posao u svojoj službi: **2** Od sinova Asafovih: Zahur i Josif i Netanija i Asarila, sinovi Asafovi, pod rukom Asafa, koji prorokovaše po naredbi carevoj; **3** Od Jedutuna: Šest sinova Jedutunovih: Gedalija i Sorije i Jesajia, Asavija i Matatija i Simej pod rukom oca svojega Jedutuna, koji prorokovaše uz gusle hvaleæi i slaveæi Gospoda; **4** Od Emana: sinovi Emanovi: Vukija, Matanija, Ozilo, Sevuilo i Jerimot, Ananija i Ananije, Elijata, Gidaltija i Romamti-Ezer, Josvekasa, Malotije, Otir i Maziot. **5** Ti svi bijahu sinovi Emana vidioca careva u rijeèima Božijim da se užvišuje rog; jer Bog dade Emanu ēetraest sinova i tri kæeri. **6** Svi oni bijahu pod rukom oca svojega pjevajuæi u domu Gospodnjem uz kimvale i psaltire i gusle za službu u domu Božijem, kako car nareðivâše Asafu i Jedutunu i Emanu. **7** I bješe ih na broj s braæom njihovom obuèenom pjesmama Gospodnjim, dvjesta i osamdeset i osam, samijeh vještaka. **8** I baciše ždrijeb za službu svoju, mali kao veliki, uèitelj kao uèenik; **9** I pade prvi ždrijeb za Asafa na Josifa, drugi na Gedaliju s braæom i sinovima njegovim, njih dvanaest; **10** Treæi na Zahura, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **11** ēetvrti na Iseriju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **12** Peti na Netaniju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **13** Šesti na Vukiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **14** Sedmi na Jesariju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **15** Osmi na Jesajiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **16** Deveti na Mataniju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **17** Deseti na Simeja, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **18** Jedanaesti na Azarellu, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **19** Dvanaesti na Asaviju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **20** Trinaesti na Savuila, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **21** ēetrnaesti na Matatiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **22** Petnaesti na Jeremota, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **23** Šesnaesti na Ananiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **24** Sedamnaesti na Josvekasu, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **25** Osamnaesti na Ananiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **26** Devetnaesti na Malotiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **27** Dvadeseti na Elijatu, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **28** Dvadeset prvi na Otira, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **29** Dvadeset drugi na Gidaltiju, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **30** Dvadeset treæi na Maziota, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest; **31** Dvadeset ēetvrti na Romamti-Ezera, sinove njegove i braæeu njegovu, njih dvanaest.

26 A redovi vratarski bijahu: od sinova Korejevh bijaše Meselemija sin Korejev između sinova Asafovih; **2** A sinovi Meselemijini: Zaharija prvenac, Jediailo drugi, Zevadija treæi, Jatnilo ēetvrti, **3** Elam peti, Joanan šesti, Elioinaj sedmi; **4** I Ovid-Edomovi sinovi: Semaja prvenac, Jozavard drugi, Joah treæi i Sahar ēetvrti i Natanaïlo peti, **5** Amilo šesti, Isahar sedmi, Feultaj osmi; jer ga blagoslovio Bog. **6** I Semajinu njegovu rodiše se sinovi, koji starješovahu u domu oca svojega, jer bijahu dobri junaci. **7** Sinovi Semajini: Gotrije i Rafailo i Ovid i Elzavad braæea njegova, hrabri ljudi, Eliuj i Semahija. **8** Svi ovi bijahu od sinova Ovid-Edomovih, i oni i sinovi njihovi i braæea njihova, svi hrabri

ljudi, krjepki za službu, bijaše ih šezdeset i dva od Ovid-Edoma. **9** A Meselemijinih sinova i braće, hrabrijeh ljudi, bijaše osamnaest. **10** A Osini sinovi, od sinova Merarijevih: Simrije poglavari, premda ne bješe prvenac, ali ga otac postavi poglavarem; **11** Helkija drugi, Tevalija treći, Zaharija četvrti; svih sinova i braće Osine bijaše trinaest. **12** Od njih bijahu redovi vratarski po poglavarama da ēuvaju stražu naizmjence s braćom svojom služeći u domu Gospodnjem. **13** Jer metaše ždrrieb za maloga kao i za velikoga po domovima svojih otaca, za svaku vrata. **14** I pade ždrrieb na istok Selimiji; a Zahariju sinu njegovu, mudromu savjetniku, kad baciše ždrrieb, pada mu ždrrieb na sjever; **15** A Ovid-Edomu na jug, a sinovima njegovijem na riznicu; **16** Sufimu i Osi na zapad s vratima Salehetskim na putu koji ide gore; straža bješe prema straži: **17** S istoka Šest Levita; sa sjevera četiri na dan; s juga na dan četiri; a kod riznice po dva; **18** Na Parvara sa zapada četiri na putu, dva kod Parvara. **19** To su redovi vratarski među sinovima Korejevim i sinovima Merarijevim. **20** I ovi još bijahu Leviti: Ahija nad blagom doma Božijega, nad blagom od posvećenijeh stvari. **21** Od sinova Ladanovijeh između sinova Girsonovijeh od Ladana, između glavara domova otačekih od Ladana sina Girsonova bijaše Jehilo, **22** Sinovi Jehilovi: Zetam i Joilo brat mu bijahu nad blagom doma Gospodnjega; **23** Od sinova Amramovijeh, Isarovijeh, Hevronovijeh, Ozilovijeh, **24** Bijaše Sevuilo sin Girsona sina Mojsjeva starješina nad blagom. **25** A braće njegova od Elijezera: Reavija sin mu, a njegov sin Jesajija, a njegov sin Joram, a njegov sin Zihrije, a njegov sin Selomit; **26** Ovaj Selomit i braće njegova bijahu nad svijem blagom od posvećenijeh stvari, koje posveti car David i poglavari domova otačekih i tisućenici i stotinici i vojvode; **27** Od ratova i od plijena posvetiše da se opravi dom Gospodnj; **28** I što god bješe posvetio Samuilo vidjelac i Saul sin Kisov i Avenir sin Nirov i Joav sin Serujin; ko god posvećivaše, davaše u ruke Selomitu i braće njegovo. **29** Od sinova Isarovijeh: Henanija i sinovi njegovi bijahu nad spoljašnjim poslovima u Izraileju, upravitelji i sudije. **30** Od sinova Hevronovijeh Asavija i braće njegova, tisuće i sedam stotina hrabrijeh ljudi, bijahu nad Izrailejem s ovu stranu Jordana na istoku za svaki posao Gospodnji i za službu carsku. **31** Između sinova Hevronovijeh bijaše Jerija poglavari sinovima Hevronovijem po porodicama njihovijem i domovima otačkim. Četredesete godine carovanja Davidova potražiše ih i nađoše među njima hrabrijeh junaka u Jaziru Galadskom. **32** I braće njegove, hrabrijeh ljudi, bijaše dvije tisuće i sedam stotina glavara u domovima otačkim; i postavi ih car David nad sinovima Ruvimovijem i Gadovijem i polovinom plemena Manasijina za sve poslove Božije i carske.

27 A sinovi Izrailevi po svom broju, glavari domova otačekih, tisućenici i stotinici i upravitelji njihovi, služazu caru u svakom poslu u redovima, koji dolažuju i odlažuju od mjeseca do mjeseca, svakoga mjeseca u godini; a u svakom redu bijaše ih dvadeset i četiri tisuće. **2** Nad prvijem redom prvoga mjeseca bijaše Jasoveam sin Zavdilov, i u njegovu redu bijaše dvadeset i četiri tisuće. **3** Od sinova Faresovijeh bijaše poglavari nad svijem starješinama u vojsci prvoga mjeseca. **4** A nad redom drugoga mjeseca bijaše Dodaj Ahošanin, i vojvoda u njegovu redu bješe Miklot; i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. **5** Treći vojvoda treæega mjeseca bješe Venaja sin Jodaja sveštenika, poglavari; i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. **6** Ovaj Venaja bješe junak među tridesetoricom i nad tridesetoricom; i nad redom njegovijem bješe Amizavad sin mu. **7** Četvrti, četvrtog mjeseca Asailo brat Joavov, i za njim Zevadija sin mu; i u redu njegovu bješe dvadeset i četiri tisuće. **8** Peti, petoga mjeseca, poglavari Samut Jezrajanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri

tisuće. **9** Šesti, šestoga mjeseca, Ira sin Ikonis Tekojanin, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. **10** Sedmi, sedmoga mjeseca, Helis Felonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. **11** Osmi, osmoga mjeseca, Sivehaj Husaæanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. **12** Deveti, devetoga mjeseca, Avijezer Anatoæanin od sinova Venijaminovih, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. **13** Deseti, desetoga mjeseca, Maraj Netofaæanin od sinova Zarinijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. **14** Jedanaesti, jedanaestoga mjeseca, Venaja Faratonjanin od sinova Jefremovijeh, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. **15** Dvanaesti, dvanaestoga mjeseca, Heldaj Netofaæanin od Gotonila, i u njegovu redu bješe dvadeset i četiri tisuće. **16** A nad plemenom Izrailevijem bijahu: nad plemenom Ruvimovijem knez Elijezer sin Zihrijev; nad Simeunovijem Sefatija sin Mašin; **17** Nad Levijevim Asavija sin Kemuiłov; nad Aronovijem Sadok; **18** Nad Judinijem Eliuj od braće Davidove; nad Isaharovijem Amrije sin Mihailov; **19** Nad Zavulonovijem Ismaja sin Ovadijin; nad Neftalimovim Jerimot sin Azrilov; **20** Nad sinovima Jefremovijem Isus sin Azazijev; nad polovinom plemena Manasijina Joilo sin Fedajin; **21** Nad drugom polovinom plemena Manasijina u Galadu Ido sin Zaharijin; nad Venijaminovim Jasilo sin Avenirov; **22** Nad Danovijem Azareilo sin Jeroamov. To bijahu knezovi plemena Izrailevijeh. **23** A ne izbroji David onih koji imahu manje od dvadeset godina, jer Gospod bješe rekao da æe umnožiti sinove Izraileve kao zvjezdje nebeske. **24** Joav sin Serujin poèe brojiti, ali ne dovrši; jer doðe grjev Božji za to na Izraileju; zato taj broj ne doðe u knjigu o caru Davidu. **25** Nad blagom carevijem bijaše Azmavet sin Adilov, a nad blagom po zemlji, po gradovima i po selima i po kulama Jonatan sin Ozijin. **26** A nad ratarima, koji raðahu zemlju, bijaše Ezrije sin Heluvov; **27** A nad vinogradarima Simej Ramaæanin; a nad rodom vinogradskim i nad pivnicama Zavdije Sifmejin; **28** A nad maslinama i smokvama po poljima Val-Anan Gederanin; a nad uljem Joas; **29** Nad govedima što pasiju u Saronu Sitraj Saronjanin, a nad govedima po dolinama Safat Adlajev; **30** Nad kamilama Oval Ismailjac; nad magarcima Jedaja Meronoæanin; **31** A nad ovcama Jaziz Agarejin. Svi ovi bijahu nastojnici nad blagom cara Davida. **32** A Jonatan stric Davidov bijaše savjetnik, mudar èovjek i književnik; on i Jehilo sin Ahmonijev bijahu sa sinovima carevijem. **33** I Ahitofel bijaše savjetnik carev, i Husaj Arhijanin prijatelj carev. **34** A poslije Ahitofela bijaše Jodaj sin Venajin i Avijatar, a vojvoda carev bješe Joav.

28 I David sabra u Jerusalim sve poglavare Izraileve, poglavare plemenske i poglavare od redova koji služazu caru, i tisućenike i stotinike, i koji bijahu nad svijem blagom i stokom carevom, i sinove svoje i dvorane i junake i sve ljude hrabre, **2** i ustavši car David na noge reče: èuјte me, braće moja i narode moj! ja bijah naumio da sazidam dom gdje bi poèivao kovéeg Gospodnj i da bude podnožje nogama Boga našega, i pripravih što treba za zidanje. **3** Ali mi Bog reče: neæeš sazidati doma imenu mojemu, jer si ratnik i krv si proljevao. **4** Ali Gospod Bog Izrailev izabra me iz svega doma oca mojega da budem car nad Izrailejem dovijeka; jer Judu izabra za voða, i iz doma Judina dom oca mojega; i između sinova oca mojega bi mu volja da mene postavi carem nad svijem Izrailejem. **5** A tako između svih sinova mojih jer mnogo sinova dade mi Gospod) izabra Solomuna sina mojega da sjedi na prijestolu carstva Gospodnjega nad Izrailejem. **6** I reče mi: Solomun sin tvoj sazidae moj dom i trijeme moje; jer njega izabrah sebi za sina, i ja æeu mu biti otac. **7** I utvrdiæu carstvo njegovo dovijeka, ako bude postojan da izvršuje

zapovijesti moje i zakone moje kao danas. 8 Sada dakle pred svijem Izrailjem, zborom Gospodnjim, i da èuje Bog naš, kaèem vam: držite i tražite sve zapovijesti Gospoda Boga svojega, da biste držali ovu dobru zemlju i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim nakon sebe dovijska. 9 A ti, Solomun sine, znaj Boga oca svojega, i služi mu cijelim srcem i dušom dragovoljnem; jer sva srca ispituje Gospod i svaku pomisao zna; ako ga ustražiš, naèei æeš ga; ako li ga ostaviš, odbaciæe te zasvagda. 10 Vidi sada da te je Gospod izabrao da sazidaš dom za svetinju; budi hrabar i radi. 11 Tada predate David Solomunu sinu svojemu sliku od trijema i od kuæea njegovih, i od riznica i od soba i od klijeti unutrašnjih, i od mjesta za zaklopac oèišæenja, 12 I sliku od svega što bješe smislio za trijeme doma Gospodnjega i za sve klijeti unaoko i za riznicu doma Božjega i za riznicu od svjetjih stvari, 13 I za redove svešteničke i Levitske i za svaki posao u službi u domu Gospodnjem i za sve posuðe u domu Gospodnjem; 14 Zlato pod mjeru za sudove zlatne za svaku službu, i srebro za sve sudove srebrne pod mjeru, za sve sudove za svaku službu; 15 Pod mjeru za svijetnjake zlatne i žiške zlatne, po težini svakoga svijetnjaka i žižaka njegovih, i za svijetnjake srebrne po težini svakoga svijetnjaka i žižaka njegovih, prema potrebi svakoga svijetnjaka; 16 I zlata pod mjeru za stolove na kojima æe stajati hljebovi postavljeni, za svaki sto; i srebra za stolove srebrne; 17 I za viljuške i za kotliæe i za zdjele zlata èistoga, i za zlatne èaše pod mjeru, za svaku èašu, i za srebrne èaše srebra pod mjeru za svaku; 18 I za oltar kadioni èistoga zlata pod mjeru; i sliku od kola zlatnih heruvima, koji æe raširivati krila zaklanjati kovæeg zavjeta Gospodnjega. 19 To mi je sve došlo pisano rukom Gospodnjom da bih znao sve kako što treba uraditi. 20 I tako reèe David Solomunu sinu svojemu: budi slobodan i hrabar, i radi, ne boj se i ne plaši se, jer æe Gospod Bog, Bog moj, biti s tobom, neæee te ostaviti niti æe otstupiti od tebe, dokle ne svršiš sav posao za službu u domu Gospodnjem. 21 A evo redovi sveštenički i Levitski za svaku službu u domu Božjem; i imam uza se za svaki posao ljudi dragovoljnije i vještijeh svakom poslu, i poglavare i sav narod za svaku zapovijest svoju.

29 Potom reèe car David svemu zboru: jednoga Solomuna sina mojega izabrao je Gospod, mlado dijete, a ovo je velik posao; jer neæee biti èovjeku taj dvor nego Gospodu Bogu. 2 Ja koliko mogoh pripravih za dom Boga svojega zlata za stvari zlatne, srebra za srebrne, mjedi za mjeđene, gvožđa za gvozdene, i droma za drvene, kamenja onihova, i kamenja za ukivanje, i kamenja za nakit i za vez, i svakojakoga dragoga kamenja, i kamena mramora izobila. 3 I još iz ljubavi k domu Boga svojega, što imam svoga zlata i srebra, osim svega što sam pripravio za dom sveti, dajem i to na dom Boga svojega: 4 Tri tisuæe talanata zlata Ofirskoga, i sedam tisuæe talanata èistoga srebra, da se oblože zidovi domovima. 5 Zlato za zlatne stvari, a srebro za srebrne i za svako djelo ruku umjetnièkih. A bi li jošte ko htio dragovoljno što danas priložiti Gospodu? 6 Tada dragovoljno priložiše knezovi domova otaèkih i knezovi plemena Izrailevih i tisuæenici i stotinici i knezovi nad poslovima carskim. 7 I dadoše za službu u domu Božjem zlata pet tisuæe talanata i deset tisuæe zlatica, i srebra deset tisuæe talanata, i mjedi osamnaest tisuæe talanata, i gvožđa sto tisuæe talanata. 8 I kamenja u koga god bijaše svi dadoše u riznicu doma Gospodnjega u ruke Jehila od sinova Girsonovih. 9 I radovaše se narod što dragovoljno prilagahu, jer prilagahu cijelijem srcem Gospodu; i car se David radovaše veoma. 10 Potom David blagoslovio Gospoda pred svijem zborom, i reèe David: blagosloven si Gospode Bože Izraelija oca našega od vijeka do vijeka. 11 Tvoje je, Gospode, veličanstvo i sila i slava i vjeènost i èast, i sve što je na nebu i na zemlji; tvoje je, Gospode, carstvo, i

ti si uzvišen svrh svega poglavar; 12 Bogatstvo i slava od tebe je, i ti vlaðaš svijem, i u tvojoj je ruci moæ i sila, i u tvojoj je ruci uzvisiti i ukrijeputi sve. 13 Sada dakle, Bože naš, hvalimo te i slavimo ime tvoje slavno. 14 Jer ko sam ja i šta je moj narod da bi smo mogli ovoliko primjeti tebi dragovoljno? jer je od tebe sve, i iz tvojih ruku primivši dasmo ti. 15 Jer smo došljaci pred tobom i gosti kao svi oci naši; dani su naši na zemlji kao sjen i nema stajanja. 16 Gospode Bože naš, sve ovo blago što ti pripravismo za graðenje doma imenu tvojemu svetome, iz tvoje je ruke, i sve je tvoje. 17 Ali znam, Bože moj, da ti ispituješ srca i što je pravo hoæeš; ja pravijem srcem dragovoljno prinesoh sve ovo, i s radošeu vidjeh narod tvoj koji je ovđje tako da dragovoljno prinosi. 18 Gospode Bože Avrama, Isaka i Izraella, otaca naših, saèuvaj dovjike ovu volju i pomisao srdaènu naroda svojega, i upravljam srce njihovo k sebi. 19 I Solomunu sinu mojemu podaj srce pravo da bi držao zapovijesti tvoje, svjedoèanstva tvoja i uredbe tvoje, i da bi otvorio sve i da bi sazidao dvor ovaj za koji sam pripravio. 20 Potom reèe David svemu zboru: blagoslovite sada Gospoda Boga svojega. I sav zbor blagoslovio Gospoda Boga otaca svojih, i savivši se pokloniše se Gospodu i caru. 21 I prinesoše Gospodu žrtve, i prinesoše Gospodu žrtve paljenice sjutradan: tisuæu volova, tisuæu ovnova, tisuæu jaganjaca s naljevima njihovijem, i drugih žrtava mnogo za sav narod. 22 I jedoše i piše pred Gospodom onaj dan i veseleæi se veoma. I postavise drugom Solomuna sina Davidova carem, i pomazaše ga Gospodu za voða a Sadoku za sveštenika. 23 I tako sjede Solomun na prijesto Gospodnjem da caruje mjesto Davida oca svojega, i bijaše sreæan, i slušaše ga sav Izraeil. 24 I svi knezovi i junaci i svi sinovi cara Davida dadoše ruke da æe biti pokorni caru Solomunu. 25 I Gospod uzviše veoma Solomuna pred svijem Izrailem i dade mu slavu carsku kakve nijedan car prije njega nije imao u Izraileju. 26 Tako David sin Jesejev carova nad svijem Izrailem. 27 A vremena za koje carova nad Izrailem bijaše èetrdeset godina: a u Hevronu carova sedam godina, a u Jerusalimu carova trideset i tri godine. 28 I umrije u dobroj starosti, sit života, bogatstva i slave; i zacari se Solomun sin njegov na njegovo mjesto. 29 A djela cara Davida prva i pošljednja eno su zapisana u knjizi Samuila vidioča i u knjizi Natana proroka i u knjizi Gada vidioča, 30 Sa svijem carovanjem njegovijem i silom njegovom i s vremenima koja proðoše preko njega i Izraella i svijeh carevina zemaljskih.

2. Dnevnika

1 I Solomun sin Davidov utvrdi se u carstvu svom, i Gospod Bog njegov bješe s njim, i uzvisi ga veoma. **2** I Solomun reče svemu Izrailju, tisućnicima i stotinicima i sudijama i svijem knezovima svega Izraelja, glavarima domova otačekih, **3** Te otidoše, Solomun i sav zbor s njim, na visinu koja bijaše u Gavaonu; jer onđe bijaše šator od sastanka Božjeg, koji načini Mojsije sluga Gospodnj u pustinji. **4** A kovčeg Božji bješe prenio David iz Kirjat-Jarima na mjesto koje mu spremi David; jer mu razape šator u Jerusalimu. **5** I oltar mjenjeni koji načini Veselilo, sin Urija sina Orova, bijaše onđe pred šatorom Gospodnjim. I potraži ga Solomun i sav zbor. **6** I prineš Solomun onđe pred Gospodom na oltar mjenjenom, koji bijaše pred šatorom od sastanka, prineše na njemu tisuću žrtava paljenica. **7** Onu noć javi se Bog Solomunu i reče mu: išti šta hoćeš da ti dam. **8** A Solomun reče Bogu: ti si učinio veliku milost Davidu ocu mojemu i postavio si mene carem na njegovo mjesto. **9** Neka dakle, Gospode Bože, bude tvrda riječ tvoga, koju si rekao Davidu ocu mojemu, jer si me postavio carem nad narodom kojega ima mnogo kao praha na zemlji. **10** Zato daj mi mudrost i znanje da polazim pred narodom ovijem i dolazim, jer ko može suditi narodu tvojemu tako velikomu? **11** Tada reče Bog Solomunu: što ti je to u srcu, a ne išteš bogatstva, blaga ni slave, ni duša nenavidnika svojih, niti išteš duga života, nego išteš mudrosti i znanja da možeš suditi narodu mojemu, nad kojim te postavih carem, **12** Mudrost i znanje daje ti se; a daeš ti i bogatstva i slave, kakove nijesu imali carevi prije tebe niti æe poslijе tebe imati. **13** I vratи se Solomun s visine koja bijaše u Gavaonu ispred šatora od sastanka u Jerusalimu, i carovaše nad Izrailem. **14** I nakupi Solomun kola i konjika, i imaše tisuću i èetiri stotine kola i dvanaest tisuća konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusalimu. **15** I uèini car te bijaše u Jerusalimu srebra i zlata kao kamena, a kedrovijeh drva kao divljih smokava koje rastu po polju, tako mnogo. **16** I dovoðahu Solomunu konje iz Misira i svakojaki trg, jer trgovci carevi uzimaju svakojaki trg za cijenu. **17** I odlažahu, te dogonjavu iz Misira kola po šest stotina sikala srebra, a konje po sto pedeset; i tako svi carevi Hetejski i carevi Sirski preko njih dobivaju.

2 I naumi Solomun da zida dom imenu Gospodnjemu i dom carski sebi. **2** I odbroji Solomun sedamdeset tisuća nosilaca i osamdeset tisuća koji æe tesati u gori, i tri tisuće i šest stotina nastojnika nad njima. **3** I posta Solomun ka Hiramu caru Tirskom i poruèi mu: kako si èinio Davidu ocu mojemu i slao mu drva kedrovijeh da zida sebi kuæu gdje æe sjedjeti, uèini tako i meni. **4** Evo rad sam zidati dom imenu Gospoda Boga svojega da mu ga posvetim da se kadi pred njim kadom mirisnjem i da se postavljaju hlijebovi vazda i da se prinose žrtve paljenice jutrom i veèerom, i u subote i na mladine i na praznike Gospoda Boga našega, što treba da biva u Izraileu dovjeka. **5** A dom koji æu zidati biæe velik, jer je Bog naš veæi od svijeh bogova. **6** A ko bi mogao njemu sazidati dom kad ga nebo i nebesa nad nebesima ne mogu obuhvatiti? i ko sam ja da mu sazidam dom? nego samo da se kadi pred njim. **7** Tako sada posliji mi èovjeka vješta, koji umije raditi od zlata i od srebra i od mjedi i od gvožđa i od skerleta i od crvca i od porfira, i koji zna rezati, da radi s umjetnicima koje imam kod sebe u Judeji i u Jerusalimu, koje je dobavio David otac moj. **8** I posliji mi drva kedrovijeh i jelovijeh i almužima s Livana, jer znam da sluge tvoje umiju sjeæi drva Livanskia; a evo sluge æe moje biti s tvojim slugama, **9** Da mi priprave mnogo drva, jer dom što æu zidati biæe velik i divan. **10** A evo, poslenicima koji æe sjeæi drvo, slugama tvojim, daeš pšenice ovršene dvadeset tisuća kora, i

dvadeset tisuća kora jeæma, i vina dvadeset tisuća vata, i ulja dvadeset tisuća vata. **11** I odgovori Hiram car Tirski u knjizi koju posla Solomunu: što Gospod ljubi svoj narod zato te postavi carem nad njim. **12** I govoraše Hiram: blagosloven da je Gospod Bog Izraeljev, koji je stvorio nebo i zemlju, što je dao caru Davidu sina mudra, pametna i razumna, koji æe sazidati dom Gospodu i carski dom sebi. **13** Šaljem ti dakle èovjeka vješta i razumna, Hirama Avira, **14** Sina jedne žene između kæeri Danovijeh, kojemu je otac bio Tirac; on umije raditi od zlata i od srebra, od mjedi, od gvožđa, od kamena i od drveta, od skerleta, od porfira i od tankoga platna i od crvca, i rezati svašta, i izmislići svašta vješto što mu se da, neka radi s tvojim umjetnicima i s umjetnicima gospodara mojega Davida oca tvojega. **15** Neka dakle pšenici i jeæam, ulje i vino, što je rekao gospodar moj, pošle slugama svojim. **16** A mi æemo nasjeæi drva na Livanu koliko ti god treba, i spustiæemo ih u splavovima morem u Jopu, a ti ih odande vozi u Jerusalim. **17** Tada Solomun izbroji sve inostrance koji bijahu u zemlji Izrailevoj poslije brojenja kad ih izbroji David otac njegov, i naðe ih se sto i pedeset i tri tisuće i šest stotina; **18** I odredi od njih sedamdeset tisuća koji æe nositi, i osamdeset tisuća koji æe tesati u planini, a tri tisuće i šest stotina nastojnika da nastoje da radi narod.

3 I poèe Solomun zidati dom Gospodnj u Jerusalimu na brdu Moriji, koje bi pokazano Davidu ocu njegovu na mjestu koje bješe pripravio David, na gumnu Ornana Jevusejinu. **2** A poèe zidati drugoga dana drugoga mjeseca èetvrte godine carovanja svojega. **3** A ovako zasnova Solomun da zida dom Božji: u dužinu šezdeset lakata po staroj mjeri, a u širinu dvadeset lakata. **4** A trijem koji bijaše pred dužinom uz širinu doma imaše dvadeset lakata, a u visinu sto i dvadeset; i obloži ga iznutra èistijem zlatom. **5** A dom veliki obloži drvetom jelovijem, potom ga obloži èistijem zlatom, i ozgo naèini palme i lance. **6** I obloži dom kamenjem dragim da je naËinjen, a zlato bijaše Parvajimsko. **7** Obloži zlatom dom, grede, pragove i zdove i vrata, i izreza heruvime po zidovima. **8** I naèini dom za svetinju nad svetinjama, dug uz širinu doma dvadeset lakata i širok dvadeset lakata, i obloži ga èistijem zlatom, kojega otide do šest stotina talanata. **9** A na kline dade pedeset sikala zlata; i klijeti obloži zlatom. **10** I naèini u domu svetinje nad svetinjama dva heruvima, naprave umjetnièke, i obloži ih zlatom. **11** I krila tijeh heruvima imahu u dužinu dvadeset lakata: jedno krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u krilo drugoga heruvima; **12** Tako i drugoga heruvima krilo bijaše od pet lakata, i ticaše u zid od doma, i drugo mu krilo bijaše od pet lakata i sastavljaše se s krilom drugoga heruvima. **13** Krila tijeh heruvimima bijahu raširena na dvadeset lakata, a oni stajahu na nogama svojim, licem okrenutim u dom. **14** I naèini zavjes od porfira, od skerleta, od crvca i od tankoga platna, i po njemu naèini heruvime. **15** I naèini pred domom dva stupa, u visinu od trideset i pet lakata, i oglavlja ozgo na svakom od pet lakata. **16** I naèini lance kao u svetinji, i metnu ih na vrh stupova, i naèini sto šipaka, i metnu ih među lance. **17** I postavi stupove pred crkvom, jedan s desne strane a drugi s lijeve, i desni nazva Jahin a lijevi Voas.

4 I naèini oltar od mjedi, dvadeset lakata dug i dvadeset lakata širok, a deset lakata visok. **2** I sali more, deset lakata biješe mu od jednoga kraja do drugoga, okruglo unaokolo, pet lakata visoko; a unaokolo mu bješe trideset lakata. **3** A pod njim bijahu likovi volovski, koji stajahu svuda unaokolo, po deset na jednom laktu, te okružavaju more: dva reda bijaše tijeh volova, salivenijeh s morem. **4** I stajaše more na dvanaest volova, tri gledahu na sjever, a tri gledahu na zapad, a tri gledahu na jug, a tri gledahu na istok, a more stajaše ozgo na njima, i zadnja strana svijeh njih bijaše

unutra. **5** Debljina mu bijaše s podlanice, a kraj mu bijaše kao kraj u èaše, kao cvijet ljljanov, a primaše tri tisuæe vata. **6** I naèini deset umivaonica, i metnu ih pet s desne strane, a pet s lijeve, da se u njima pere, što god trebaše za žrtvu paljenicu, u njima prahu; a more bijaše za sveštenike da se u njemu umivaju. **7** I naèini deset svjetnjaka od zlata, oblika kaki im trebaše, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve. **8** I naèini deset stolova, i namjesti ih u crkvi, pet s desne strane a pet s lijeve; i naèini stotinu èaša od zlata. **9** I naèini trijem sveštenički i veliki trijem, i vrata na trijemu, i okova vrata u mjeđi. **10** A more metnu na desnu stranu k istoku s juga. **11** Još naèini Hiram lonce i lopate i kotlæe, i svrši Hiram posao, koji radi caru Solomunu za dom Božiji: **12** Dva stupa, i dva oglavlja okrugla navrh stupova, i pletenice dvije da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova; **13** I èetiri stotine šipaka na dvije pletenice, dva reda šipaka na svakoj pletenici, da pokrivaju dva oglavlja navrh stupova; **14** I naèini podnožja, i umivaonice naèini na podnožja; **15** Jedno more, i dvanaest volova pod njim; **16** I lonce i lopate i viljuške, i sve sprave za njih naèini Hiram Aviv caru Solomunu za dom Gospodnji od uglaðene mjeđi. **17** To je car saljevao u ravni Jordanskog u zemlji ilovaëi između Sohotu i Saridate. **18** I naèini Solomun svega ovoga posuða vrlo mnogo, da se nije tražila mjera mjeđi. **19** Naèini Solomun i sve druge sprave za dom Božji, i oltar od zlata i stolove na kojima stajahu hljebovi postavljeni; **20** I svjetnjake sa žišćima njihovjem od èistoga zlata da gore pred svetinjom nad svetinjama po obieaju; **21** I cvjetove i žiške i usekaèe od zlata; a to zlato bijaše veoma dobro; **22** I noževe i kotlæe i kadionice i kliješta od èistoga zlata; i vrata od doma, vrata unutrašnja od svetinje nad svetinjama, i vrata od doma na koja se ulažaše u crkvu, bijahu od zlata.

5 I tako se svrši sav posao što uradi Solomun za dom Gospodnji; i unese Solomun što bješe posvetio David otac njegov, i srebro i zlato i sudove, i ostavi u riznicu doma Božijega. **2** Tada sabra Solomun starješine Izrailje i sve glavare plemenske, knezove domova otaèekih sinova Izrailjevih u Jerusalimu da prenesu kovèeg zavjeta Gospodnjega iz grada Davidova, koje je Sion. **3** I skupiše se k caru svi ljudi Izrailjevi na praznik koji biva sedmoga mjeseca. **4** I kad doðoše sve starješine Izrailjeve, uzeše Leviti kovèeg. **5** I prenesoše kovèeg i šator od sastanka i sve sudove svete što bjehu u šatoru, prenesoše sveštenici i Leviti. **6** A car Solomun i sav zbor Izrailjski koji se sabra k njemu prinesoše pred kovèegom na žrtvu ovaca i goveda toliko da se ne mogaše od mnoštva ni izbrojiti ni proraèunati. **7** I unesoše sveštenici kovèeg zavjeta Gospodnjega na mjesto njegovo, u unutrašnji dom, u svetinju nad svetinjama, pod krila heruvimima. **8** Jer heruvimima bijahu raširena krla nad mjestom gdje æe stajati kovèeg i zaklanjahu heruvimi kovèeg i poluge njegove ozgo. **9** I povukoše mu poluge tako da im se krajevi viðahu od kovèega na prednjoj strani svetinje nad svetinjama, ali se napolje ne viðahu, i ostaše onđe do danas. **10** U kovèegu ne bješe ništa osim dvije ploèe koje metnu Mojsije na Horivu kad Gospod uèini zavjet sa sinovima Izrailjevijem pošto izidoše iz Misira. **11** A kad sveštenici izidoše iz svetinje, jer sveštenici koji se naðoše osveštaše se ne pazeei na red, **12** I Leviti pjevaëi svi, koji bijahu uz Asafa i Emanu i Jedutuna, i sinovi njihovi i braæea njihova, obuèeni u tanko platno, stajahu s kimvalima i psaltrima i s guslama s istoèene strane olтарu, i s njima sto i dvadeset sveštenika, koji trubljahu u trube, **13** I kad oni koji trubljahu u trube i koji pjevaju, složno jednjem glasom hvaljahu i slavlju Gospoda, i kad podizahu glas uz trube i kimvale i gusle, hvaleæi Gospoda da je dobar, da je dovjeka milost njegova, tada se napuni oblaka dom Gospodnji, **14** Te ne mogahu sveštenici

stajati da služe od oblaka, jer se slave Gospodnje napuni dom Božji.

6 Tada reèe Solomun: Gospod je rekao da æe nastavati u mraku. **2** A ja sazidah dom tebi za stan i mjesto da u njemu nastavaš dovjeka. **3** I okrenuvi se licem svojim car blagoslovi sav zbor Izrailjev, a sav zbor Izrailjev stajaše. **4** I reèe: blagosloven da je Gospod Bog Izrailjev, koji je govorio svojim ustima Davidu ocu mojemu i ispunio rukom svojom, govoreæi: **5** Od onoga dana kad izvedoh narod svoj iz zemlje Misirske, ne izabrah grada meðu svijem plemenima Izrailjevijem da se sazida dom gdje bi bilo ime moje, niti izabrah èovjeka koji bi bio voò narodu mojemu Izrailiju, **6** Nego izabrah Jerusalim da u njemu bude ime moje, i izabrah Davida da bude nad narodom mojim Izrailjem. **7** I naumi David otac moj da sazida dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. **8** Ali Gospod reèe Davidu ocu mojemu: što si naumio sazidati dom imenu mojemu, dobro si ueinio što si to naumio. **9** Ali neæeš ti sazidati toga doma, nego sin tvoj koji æe izaæi iz bedara tvojih, on æe sazidati dom imenu mojemu. **10** I tako ispuni Gospod rijeè svoju koju je rekao, jer ustah na mjesto oca svojega Davida i sjedoh na prijesto Izrailjev, kao što je rekao Gospod, i sazidah ovaj dom imenu Gospoda Boga Izrailjeva. **11** I namjesti ovđe kovèeg, u kom je zavjet Gospodnji što je ueinio sa sinovima Izrailjevijem. **12** Potom stade Solomun pred oltar Gospodnji pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje. **13** A bješe naèinio Solomun podnožje od mjeđi i metnuo ga nasred trijema, pet lakata dugi i pet lakata široko, a tri lakta visoko; pa stade na nj, i kleèe na koljena pred svijem zborom Izrailjevijem, i podiže ruke svoje k nebu. **14** I reèe: Gospode Bože Izrailjev! nema Boga takoga kakav si ti ni na nebu ni na zemlji, koji èuvaš zavjet i milost slugama svojim, koje hode pred tobom svijem srcem svojim; **15** Koji si ispunio sluzi svojemu Davidu ocu mojemu što si mu rekao; što si ustima svojim rekao to si rukom svojom ispunio, kao što se vidi danas. **16** Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, drži Davidu ocu mojemu što si mu rekao govoreæi: neæe ti nestati èovjeka ispred mene koji bi sjedio na prijestolu Izrailjevu, samo ako ušèuvaju sinovi tvoji put svoj hodeæi po zakonu mojemu, kao što si ti hodio preda mnom. **17** Sada dakle, Gospode Bože Izrailjev, neka se potvrdi rijeè tvoja koju si rekao sluzi svojemu Davidu. **18** Ali hoæe li doista Bog stanovati s èovjekom na zemlji? Eto, nebo, i nebesa nad nebesima ne mogu te obuhvatiti, akamoli ovaj dom što ga sazidah. **19** Ali pogledaj na molitvu sluge svojega i na molbu njegovu, Gospode Bože moj, èuj viku i molitvu kojom ti se danas moli sluga tvoj. **20** Da budu oèi tvoje otvorene nad domom ovijem danju i noæu, nad ovijem mjestom, gdje si rekao da æeš namjestiti ime svoje, da èuveš molitvu kojom æe se moliti sluga tvoj na ovom mjestu. **21** Èuj molbe sluge svojega i naroda svojega Izrailja, kojima æe se moliti na ovom mjestu, èuj s mjesta gdje stanuje, s neba, èuj i smiluj se. **22** Kad ko zgriješi bližnjemu svojemu, te mu se da zakletva, da se zakune, i zakletva doðe pred tvoj oltar u ovom domu, **23** Ti èuj s neba, i uèini, i sudi slugama svojim plaæajauæi krvcu i djela njegova obraæajauæi na njegovu glavu, a pravoga pravdujauæi i plaæajauæi mu po pravdi njegovoj. **24** I kad se razbjije pred neprijateljem narod tvoj Izrailj zato što ti zgriješe, pa se obrave i dadu slavu imenu tvojemu i pomole ti se i zamole te u ovom domu, **25** Ti èuj s neba, i oprosti grijeh narodu svojemu Izrailiju, i dovedi ih opet u zemlju, koju si dao njima i ocima njihovijem. **26** Kad se zatvori nebo, te ne bude dažda zato što zgriješe tebi, pa ti se zamole na ovom mjestu i dadu slavu imenu tvojemu i od grijeha se svojega obrate, kad ih namuèi, **27** Ti èuj s neba, i oprosti grijeh slugama svojim i narodu svojemu Izrailju pokazav im put dobroj kojim æe hoditi, i pusti dažd na zemlju

svoju koju si dao narodu svojemu u našljedstvo. **28** Kad bude glad u zemlji, kad bude pomor, suša ili medljika, skakavci ili gusjenice kad budu, ili ga stegne neprijatelj njegov u zemlji njegovoj vlastitoj, ili kako god zlo i kaka god bolest, **29** Svaku molbu i svaku molitvu, koja bude od koga god èovjeka ili od svega naroda tvojega Izraïlia, ko pozna muku svoju i bol svoj i podigne ruke svoje u ovom domu, **30** Ti èej s neba, iz stana svojega, i oprosti i podaj svakome po putovima njegovijem, što znaš u srcu njegovu, jer ti sam znaš srca sinova èovjeèijih; **31** Da te se boje hodeæi putovima tvojim dokle su god živi na zemlji, koji su i daò ocima našim. **32** I inostranac koji nije od naroda tvojega Izraïlia, nego doðe iz daleke zemlje imena radi tvojega velikoga i ruke tvoje krlepke i mišice tvore podignite, kad dođe i pomoli se u ovom domu, **33** Ti èej s neba, iz stana svojega, i uèini sve za što povije s tebi onaj stranac, da bi poznali svi narodi na zemlji ime tvoje i bojali se tebe kao narod tvoj Izraïli, i da bi znali da je ime tvoje prizvano nad ovaj dom, koji sazidah. **34** Kad narod tvoj izide na vojsku na neprijatelje svoje putem kojim ga pošљeš, i pomole ti se okrenuvi se ka gradu ovomu, koji si izabrao, i k ovomu domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, **35** Èuj s neba molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu. **36** Kad ti zgriješ, jer nema èovjeka koji ne griješ, i razgnjevitivši se na njih daš ih neprijateljima, te ih zarobe i odvedu u zemlju daljnju ili koja je blizu, **37** Ako se dozovu u zemlji u koju budu odvedeni u ropstvo, i obrate se i stanu ti se moliti u zemlji ropstva svojega, i rek: sagrijevišmo i zlo uèinimo i skrivismos; **38** I tako se obrate k tebi svijem srecem svojim i svom dušom svojom u zemlji ropstva svojega, u koju budu odvedeni u ropstvo, i pomole ti se okrenuvi se k zemlji svojoj, koju si daò ocima njihovijem, i ka gradu, koji si izabrao, i k domu, koji sam sazidao imenu tvojemu, **39** Tada èej s neba, iz stana svojega, molbu njihovu i molitvu njihovu, i dobavi im pravicu, i oprosti narodu svojemu što ti budu zgriješili. **40** Tako, Bože moj, neka budu oèi tvoje otvorene i uši tvoje prignute na molbu u ovom mjestu. **41** I tako, stani, Gospode Bože, na poèivalištu svojem, ti i kovèeg sile tvoje; sveštenici tvoji, Gospode Bože, neka se obuku u spasenje, i sveci tvoji neka se raduju dobru. **42** Gospode Bože, nemoj odvratiti lica svojega od pomazanica svojega; opominji se milosti obeæane Davidu sluzi tvojemu.

7 A kad svrši Solomun molitvu, siđe organj s neba i spali žrtvu paljenicu i druge žrtve, i slave Gospodnje napuni se dom, **2** Te ne mogahu sveštenici uæi u dom Gospodnj, jer se slave Gospodnje napuni dom Gospodnj. **3** A svi sinovi Izraïlievi videæi gdje siđe organj i slava Gospodnja na dom savise se licem u zemlji do poda i pokloniše se i hvališe Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. **4** I car i sav narod prinesože žrtve pred Gospodom. **5** I prinese car Solomun na žrtvu dvadeset i dvije tisuce volova i sto i dvadeset tisuce ovaca, i tako posvetiš dom Božji car i sav narod. **6** A sveštenici stajahu na službi svojoj, i Leviti sa spravama za pjesme Gospodnje što ih bješe naèinio car David da hvale Gospoda, jer je dovjeka milost njegova, pjesmom Davidovom koju im dade; a drugi sveštenici trubljahu u trube prema njima, a svi sinovi Izraïlievi stajahu. **7** I posveti Solomun sredinu trijema koji je pred domom Gospodnjim, jer onđe prinese žrtve paljenice i pretilinu od žrtava zahvalnijeh, jer na mјedenom oltaru koji naèini Solomun, ne mogoše stati žrtve paljenice i dari i pretilina njihova. **8** U to vrijeme svetkova Solomun svetkovinu sedam dana i sav Izraïl s njim, sabor veoma velik od Emata do potoka Misirskoga. **9** I u osmi dan praznovanje praznik, jer posveæivanje oltara svetkovaše sedam dana, i svetkovinu sedam dana. **10** A dvadeset treæega dana sedmoga mjeseca otpusti narod k šatorima njihovijem, i bijahu radosni i veseli radi dobra

što uèini Gospod Davidu i Solomunu i Izraïliju narodu svojemu. **11** I svrši Solomun dom Gospodnj i dom carski, i bi sreæan u svemu što bješe naumio da naèini u domu Gospodnjem i u domu svom. **12** Potom javi se Gospod Solomunu noæu i reèe mu: uslišio sam molbu tvoju i izabrao sam to mjesto da mi bude dom za žrtve. **13** Ako zatvorim nebo da ne bude dažda, ili ako zapovjedim skakavcima da popasu zemlju, ili ako pustim pomor na narod svoj, **14** I ponizi se narod moj, na koji je prizvano ime moje, i pomole se, i potraže lice moje, i povrate se od zlijeh putova svojih, i ja æu tada uslišiti s neba i oprostite im grijeh njihov, i iscipljäu zemlju njihovu. **15** I oèi æe moje biti otvorene i uši moje prignute k molitvi s toga mjeseta. **16** Jer sada izabrah i posvetiš dom taj da bude ime moje tu dojvika; i biæe tu oèi moje i srce moje vazda. **17** A ti ako uzideš preda mnom kako je išao David otac tvoj, tvoreæi sve što sam ti zapovjedio i držeæi uredbe moje i zakone moje, **18** Utvrđi u prijesto carstva tvojega kako sam obeæao Davidu ocu tvojemu govoreæi: neæe ti nestati èovjeka koji bi vladao u Izraïliju. **19** Ali ako se odvratite, i ostavite uredbe moje i zapovjeti moje, koje sam vam dao, i otidete i stanete služiti drugim bogovima i klanjati im se, **20** Tada æu ih istrijebiti iz zemlje svoje koju sam im dao, i ovaj dom koji sam posvetio imenu svojemu odbaciæu od sebe, i uèiniæu od njega prieu i potsmijeh među svijem narodima. **21** I dom ovaj koliko je slavan, ko god proðe mimo nj, zaèudiæe mu se i reæi æe: zašto uèini ovo Gospod od ove zemlje i od ovoga doma? **22** I odgovoríæe se: jer odustavio Gospoda Boga otaca svojih, koji ih izvede iz zemlje Misirske, i uzeše druge bogove i klanjaše im se i služiše im, zato pusti na njih sve ovo zlo.

8 A kad proðe dvadeset godina, u koje sazida Solomun dom Gospodnj i dom svoj, **2** Pogradi Solomun gradove, koje mu dade Hiram, i naseli onuda sinove Izraïlieve. **3** Potom otide Solomun na Emat Sovski, i osvoji ga. **4** I sazida Tadmor u pustinji i sve gradove za žitnice sazida u Ematu. **5** Sazida i Vet-Oron gornji i Vet-Oron donji, tvrde gradove, sa zidovima, vratima i prijevornicama, **6** I Valat i sve gradove u kojima Solomun imaše žitnice, i gradove u kojima mu bijahu kola, i gradove u kojima bijahu konjici, i što god Solomunu bi volja zidati u Jerusalimu i na Livanu i u svoj zemlji carstva svojega. **7** I sav narod što bješe ostao od Heteja i od Amoreja i od Ferezeja i od Jeveja i od Jevuseja, koji ne bijahu od Izraïlia, **8** Od sinova njihovijeh koji bjeju ostali iza njih u zemlji, kojih ne potrše sinovi Izraïlievi, njih nagna Solomun da plaæeaju danak do današnjega dana. **9** A od sinova Izraïlievih, kojih ne uèini Solomun robovima za svoj posao, nego bijahu vojnici i poglavari nad vojvodama njegovijem, i zapovjednici nad kolima i konjicima njegovijem, **10** Od njih bijaše glavnijeh nastojnika, koje imaše car Solomun, dvjesta i pedeset, koji upravlja narodom. **11** I kær faraonu preseli Solomun iz grada Davidova u dom koji joj sazida, jer reèe: neæe sjedjeti žena moja u domu Davida cara Izraïleva, jer je svet što je došao u nj kovèeg Gospodnj. **12** Tada prinošaše Solomun žrtve paljenice Gospodu na oltaru Gospodnjem koji naèini pred trijemom, **13** Što trebaše od dana na dan prinositi po zapovjeti Mojsijevoj, u subote i na mladine i na praznike, tri puta u godini, na praznik prijesnijeh hljebova i na praznik sedmica i na praznik sjenica. **14** I postavi po naredbi Davida oca svojega redove sveštenièke prema službi njihovoj, i Levitske prema dužnosti njihovoj, da hvale Boga i služe pred sveštenicima kako treba svaki dan, i vratare po redovima njihovijem nad svakim vratima; jer taku bijaše zapovijest Davida èovjeka Božijega. **15** I ne ostupiše od zapovjeti careve za sveštenike i Levite ni u èem, ni za riznice. **16** Tako se svrši sve djelo Solomunovo od onoga dana kad bi osnovan dom Gospodnj pa dokle ga ne dovrši, i gotov bi dom Gospodnj. **17** Tada otide Solomun u Esion-Gaver i u Elot na brijezug morskom u zemlji

Edomskoj. **18** A Hiram posla mu po svojim slugama lađe i sluge vješte moru, i otidoše sa slugama Solomunovijem u Ofir i uzeše odande èetiri stotine i pedeset talanata zlata i donesoše caru Solomunu.

9 A carica Savska èu glas o Solomunu, pa dođe u Jerusalim da iskuša Solomuna zagonetkama sa silnom pratrjom i s kamilama koje nošahu mirisa i zlata vrlo mnogo i dragog kamenja; i došavši k Solomunu govorí s njim o svemu što joj bješe u srcu. **2** I Solomun joj odgovori na sve rijeèi njezine; ne bješe od cara sakriveno ništa da joj ne bi odgovorio. **3** A kad carica Savska vidje mudrost Solomunovu i dom koji bješe sazidao, **4** I jela na stolu njegovu, i stanove sluga njegovih i dvorba dvorana njegovih i odijelo njihovo, i peharnike njegove i njihovo odijelo, i njegove žrtve paljenice koje prinošaše u domu Gospodnjem, ona dođe izvan sebe, **5** Pa reèe caru: istina je što sam èula u svojoj zemlji o stvarima tvojim i o mudrosti tvojoj. **6** Ali ne htjeh vjerovati što govorahu dokle ne dođem i vidim svojim oèima; a gle, ni pola mi nije kazano o velikoj mudrosti tvojoj; nadvisio si glas koji sam slušala. **7** Blago ljudima tvojim i blago svijetu slugama tvojim, koje jednako stoje pred tobom i slušaju mudrost tvoju. **8** Da je blagosloven Gospod Bog tvoj, kojemu si omilio, te te posadi na prijesto svoj da caruješ mjesto Gospoda Boga svojega; jer Bog tvoj ljubi Izraileja da bi ga utvrdio dovjeka, zato im postavi tebe carem da sudiš i dijeliš pravicu. **9** Potom dade caru sto i dvadeset talanata zlata i vrlo mnogo mirisa i dragoga kamenja; nigda više ne bi takvih mirisa kakve dade carica Savska caru Solomunu. **10** I sluge Hiramove i sluge Solomunove koje donesoše zlata iz Ofira, dovezoše drveta almužima i dragoga kamenja. **11** I naèini car od toga drveta almužima put u dom Gospodnj i u dom carev, i gusle i psaltime za pjevaèe; nigda se prije nijevi vidjele take stvari u zemlji Judinoj. **12** A car Solomun dade carici Savskoj što god zažeљi i zaiska osim uzdarja za ono što bješe donijelala caru. Potom ona otide i vrati se u zemlju svoju sa slugama svojim. **13** A zlata što dohoðaše Solomunu svake godine bješe šest stotine i šezdeset i šest talanata, **14** Osim onoga što donošahu trgovci i oni koji prodavahu mirise; i svi carevi arapski i glavari zemaljski donošahu Solomunu zlato i srebro. **15** I naèini car Solomun dvjesta štitova od kovanoga zlata, šest stotina sikala kovanoga zlata dajući na jedan štit, **16** I tri stotine malijeh štitova od kovanoga zlata, dajući trista sikala zlata na jedan štit. I ostavi ih car u domu od šume Livanske. **17** I naèini car velik prijesto od slonove kosti, i obloži ga èistijem zlatom. **18** A bješe šest basamaka u prijestola, i podnožje od zlata sastavljen s prijestolom, i ruèice s obje strane sjedišta, i dva lava stajahu pokraj ruèica. **19** I dvanaest lavova stajaše na šest basamaka otud i odovud. Ne bi takti naèinjeni ni u kojem carstvu. **20** I svi sudovi iz kojih pijaše car Solomun bijahu zlatni, i svi sudovi u domu od šume Livanske bijahu od èistoga zlata; od srebra ne bješe ništa; srebro bješe ništa za vremena Solomunova. **21** Jer careve lađe hoðahu u Tarsis sa slugama Hiramovijem: jedanput u tri godine vraæahu se lađe Tarsiske donoseæi zlato i srebro, slonove kosti i majmune i paune. **22** Tako car Solomun bješe veæi od svih careva zemaljskih bogatstvom i mudrošæu. **23** I svi carevi zemaljski tražahu da vide Solomuna da èuju mudrost njegovu, koju mu dade Gospod u srce. **24** I donošahu mu svi dare, sudove srebrne i sudove zlatne, i haljine i oružje i mirise, konje i mazge svake godine, **25** Tako da imaše Solomun èetiri tisuæe staja za konje i kola, i dvanaest tisuæe konjika, koje namjesti po gradovima gdje mu bijahu kola i kod sebe u Jerusalimu. **26** I vladаш nad svijem carevima od rijeke do zemlje Filistejske i do međe Misirske. **27** I uèini car, te u Jerusalimu bješe srebra kao kamenja, a kedrovih drva kao dljivih smokava koje rastu po

polju, tako mnogo. **28** I dovoðahu Solomunu konje iz Misira i iz svih zemalja. **29** A ostala djela Solomunova prva i pošljednja nijesu li zapisana u knjizi Natana proroka i u proroèanstvu Ahije Silomiljanina i u utvri Ida vidioca o Jerovoamu sinu Navatovu? **30** A carova Solomun u Jerusalimu nad svijem Izrailejem èetrdeset godina. **31** I poèinu Solomun kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davida oca njegova; a na njegovo mjesto zacari se Rovoam sin njegov.

10 Tada otide Rovoam u Sihem, jer se onđe skupi sav Izrailej da ga zacare. **2** A kad èu Jerovoam sin Navatov, koji bijaše u Misiru pobegav onamo od cara Solomuna, vratí se Jerovoam iz Misira. **3** Jer poslaše, te ga dozvaše; i dođe Jerovoam i sav Izrailej i rekoše Rovoamu govoreæi: **4** Tvoj je otac metnuo na nas težak jaram; nego ti sada olakšaj lјtu službu oca svojega i teški jaram koji je metnuo na nas, pa æemo ti služiti. **5** A on im reèe: do tri dana dođite opet k meni. I narod otide. **6** Tada car Rovoam uèini vijeæe sa starcima koji stajaše pred Solomunom ocem njegovijem dok bijaše živ, i reèe: kako svjetujete da odgovorim narodu? **7** A oni mu odgovoriše govoreæi: ako se udobriš narodu i ugodiš im i odgovoriš im lijepim rijeæima, oni æe ti biti sluge svagda. **8** Ali on ostavi svjet, što ga svjetovaše starci, i uèini vijeæe s mlaðiæima koji odrastoše s njim i koji stajahu pred njim; **9** I reèe im: šta vi svjetujete da odgovorimo narodu koji mi rekoše govoreæi: olakšaj jaram koji je metnuo na nas tvoj otac. **10** Tada mu odgovoriše mlaðiæi koji odrastoše s njim, i rekoše: ovako kaži narodu što ti reèe: otac je tvoj metnuo na nas težak jaram, nego nam ti olakšaj; ovako im reci: moj mali prst deblij je od bedara oca mojega. **11** Otac je moj metnuo na vas težak jaram, a ja æeu još dometnuti na vaš jaram; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æeu vas šibati bodljivijem bièevima. **12** A treæi dan dođe Jerovoam i sav narod k Rovoamu kako im bješe kazao car rekav: dođite opet k meni do tri dana. **13** I car im odgovori oštros, jer ostavi car Rovoam svjet staraæki, **14** I odgovori im kako ga svjetovaše mlaðiæi, govoreæi: moj je otac metnuo na vas težak jaram, a ja æeu još dometnuti na nj; otac vas je moj šibao bièevima, a ja æeu bodljivijem bièevima. **15** I car se ogluši naroda, jer Bog bješe tako uredio da bi potvrđio Gospod rijeè svoju što je rekao preko Ahije Silomiljanina Jerovoamu sinu Navatovu. **16** A kad vidje sav Izrailej da ih se car ogluši, odgovori narod caru govoreæi: kakav dio mi imamo s Davidom? nemamo našljedstva sa sinom Jesejevijem. Svaki u svoj šator, Izraileju! A ti, Davide, sagledaj svoju kuæu. Tako otide sav Izrailej u šator svoje. **17** Samo nad sinovima Izrailevijem koji življahu po gradovima Judinijem zacari se Rovoam. **18** I car Rovoam posla Adorama koji bijaše nad dankom, ali ga sinovi Izrailevi zasuše kamenjem, te pogibe. Tada car Rovoam brže sjede na kola, te pobježe u Jerusalim. **19** Tako otpade Izrailej od doma Davidova do današnjega dana.

11 A kad dođe Rovoam u Jerusalim, sazva dom Judin i Venijaminov, sto i osamdeset tisuæe odabranijeh vojnika, da zavojiše na Izrailej da povrate carstvo Rovoamu. **2** Ali dođe rijeè Gospodnja Semaji èovjeku Božijemu govoreæi: **3** Kaži Rovoamu sinu Solomunovu caru Judinu i svijem sinovima Izrailevijem od Jude i Venijamina, i reci: **4** Ovako veli Gospod: ne idite i ne bijte se s braæom svojom, vratite se svak svojoj kuæi, jer sam ja naredio tako da bude. I oni poslušaše rijeè Gospodnju i vratise se i ne idoše na Jerovoama. **5** I Rovoam sjede u Jerusalimu, i sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj; **6** Sazida Vitlejem i Itam i Tekuju, **7** I Vet-Sur i Sohot i Odolam, **8** I Gat i Marisu i Zif, **9** I Adoram i Lahis i Aziku, **10** I Saraju i Ejalon i Hevron, koji su u zemlji Judinoj i Venijaminovoj tvrdi gradovi. **11** A kad utvrdi te gradove, namjesti u njima zapovjednike, i staje za žito i za ulje i

za vino, **12** I u svakom gradu štitova i kopalja, i utvrdi ih jako. Tako njegov bijaše Juda i Venijamin. **13** I sveštenici i Leviti, koji bijahu po svemu Izraiju, sabraše se k njemu iz svih krajeva svojih. **14** Jer ostavio je Leviti podgrađa svoja i dostojanja svoja, i otidoše u Judejsku i u Jerusalim, jer ih otjera. Rovoam i sinovi njegovi da ne vrše službe svešteničke Gospodu. **15** I postavi sebi sveštenike za visine i za đavole i za teoce, koje načini. **16** A za njima iz svih plemena Izrailevih koji upraviše srce svoje da traže Gospoda Boga Izraileva, dođoše u Jerusalim da prinesu žrtvu Gospodu Bogu otaca svojih. **17** I tako utvrdiše carstvo Judino, i ukrije piše Rovoam sina Solomunova za tri godine, jer za te tri godine hođaju putem Davidovjem i Solomunovjem. **18** A Rovoam se oženi Maeletom kæerju Jerimota sina Davida i Avihailom kæerju Esijava sina Jesejeva. **19** Koja mu rodi sinove: Jeusa i Samariju i Zama. **20** A poslije nje oženi se Mahom kæerju Avesalomovom, koja mu rodi Aviju i Ataja i Zivu i Selomitu. **21** A ljubljaše Rovoam Mahu kæer Avesalomovu većima od svih žena svojih i inoëa svojih; jer imaše osamnaest žena i šezdeset inoëa, i rodi dvadeset i osam sinova i šezdeset kæeri. **22** I Rovoam postavi Aviju sina Mašina poglavarom i knezom nad braæom njegovom, jer ga šeaaše postaviti carem. **23** I mudro radeæi rasturi sve sinove svoje po svijem krajevima Judinijem i Venijaminovjem, po svijem tvrdijem gradovima, i dade im hrane izobilja, i dovede im mnogo žena.

12 A kad Rovoam utvrdi carstvo i kad osili, ostavi zakon Gospodnji i sav Izraij s njim. **2** A pete godine carovanja Rovoamova dođe Sisak car Misirski na Jerusalim, jer zgriješiše Gospodu, **3** S tisuea i dvije stotine kola i sa šezdeset tisuea konjika, i ne bješe broja narodu koji dođe s njim iz Misira, Luvejima, Suhejima i Husejima. **4** I uze tvrde gradove Judine i dođe do Jerusalima. **5** Tada dođe Semaja prorok k Rovoamu i knezovima Judinijem, koji se bijahu skupili u Jerusalim od Sisaka, i reëe im: ovako veli Gospod: vi ostaviste mene, zato i ja ostavljam vas u ruke Sisaku. **6** Tada se poniziše knezovi Izrailevi i car i rekoše: pravedan je Gospod. **7** A kad ih vidje Gospod gdje se poniziše, dođe rijeë Gospodnja Semaji govoreæi: poniziše se, neæeu ih potrti, nego æeu im sada dati izbavljenje, i neæee se izliti jarost moja na Jerusalim preko Sisaka. **8** Nego æee mu biti sluge da poznaðu šta je meni služiti, šta li služiti carstvima zemaljskim. **9** I tako dođe Sisak car Misirski u Jerusalim i uze blago doma Gospodnjega i blago doma careva, sve to uze; uze i štitove zlatne, koje bješe načinio Solomun; **10** I na njihovo mjesto načini car Rovoam štitove od mjedi, i predade ih starješinama nad stražarima koji ēuvahu vrata doma careva. **11** I kad iðaše car u dom Gospodnji dolažahu stražari i nošahu ih, a poslije ih opet ostavlaju u riznicu stražarsku. **12** Što se dakle ponizi, odvrati se od njega gnjev Gospodnji, i ne zatr ga sasvijem; jer još u Judi bješe dobra. **13** I utvrdi se car Rovoam u Jerusalimu, i carova; jer bijaše Rovoam u èetrdeset i jedna godina kad se zacari, i sedamnaest godina carova u Jerusalimu gradu, koji izabra Gospod između svih plemena Izrailevih da onđe namjesti ime svoje. A materi njegovoj bješe ime Nama, Amonka. **14** Ali on ēinjase zlo, jer ne upravi srca svojega da traži Gospoda. **15** Ali djela Rovoamova prva i posljednja nijesu li zapisana u knjizi proroka Semaje i vidjeli Ida, gdje se kazuju koljena i ratovi koji bijahu jednako među Rovoamom i Jerovoamom? **16** I poèiu Rovoam kod otaca svojih, i bi pogreben u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Avija sin njegov.

13 Godine osamnaeste carovanja Rovoamova zacari se Avija nad Judom. **2** Tri godine carova u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Mihaja, kæi Urilova iz Gavaje. A bijaše rat između

Avije i Jerovoama. **3** I Avija izide na boj s hrabrom vojskom, èetiri stotine tisuea izabranjeh vojnici; a Jerovoam uvrsta prema njemu vojsku, osam stotine tisuea izabranjeh hrabrijeh vojnici. **4** I sta Avija navrh brda Semarajima u gori Jefremovoj, i reëe: ēuje me, Jerovoame i sav Izraij! **5** Ne trebaše li vam znati da je Gospod Bog Izrailev predao Davidu carstvo nad Izrailem dovijeka, njemu i sinovima njegovijem zavjetom osoljenijem? **6** Ali usta Jerovoam sin Navatov, sluga Solomuna sina Davidova, i odvrže se od gospodara svojega. **7** I skupiše se k njemu ljudi praznovi i nevaljalci, i odapriješe se Rovoam sinu Solomunovu, koji bijaše dijete i stražljiva srca, te im se ne odaprije. **8** Pa vi sad velite da se oprete carstvu Gospodnjemu, koje je u ruku sinova Davidovih, jer vas je mnogo i imate kod sebe zlatne teoce, koje vam je načinio Jerovoam da su vam bogovi. **9** Nijeste li otjerali sveštenike Gospodnje sinove Aronove i Levite? i načinili sebi sveštenike kao narodi po drugim zemljama? ko god dođe da mu se posvete ruke s teletom i sa sedam ovnova, postaje sveštenik onima koji nijesu bogovi. **10** Ali s nama je Gospod Bog, niti smo ga ostavili, a sveštenici koji služe Gospodu jesu sinovi Aronovi, i Leviti rade svoj posao; **11** I pale Gospodu žrtve paljenice svako jutro i svako veëe, i kade mirisima, i hlebovi postavljeni stoje na èistom stolu, i pale se svako veëe žršci na zlatnom svijetnjaku; jer držimo što je Gospod Bog naš naredio, a vi ga ostaviste. **12** Zato evo s nama je naprijed Bog i sveštenici njegovi i trube glasne da trube protiv vas. Sinovi Izrailevi, ne vojujte na Gospoda Boga otaca svojih, jer neæete biti sreæeni. **13** Ali Jerovoam zavede zasjedu da im zaðu za leða, i tako Judejcima bijahu sprjed jedni a s leða zasjeda. **14** I kad se obazreše Judejci, a to boj i sprjed i sastrag, te povikaše ka Gospodu a sveštenici zatrubiše u trube. **15** I narod Judin opet povika, i kad vikaše narod Judin, razbi Bog Jerovoama i svega Izraileva pred Avijom i Judom. **16** I pobjegoše sinovi Izrailevi od Jude, i dade ih Bog njima u ruke. **17** I pobi ih ljudi Avija i narod njegov, i pade od Izraileja pobijenih pet stotine tisuea odabranjih ljudi. **18** Tako biše pokoren sinovi Izrailevi u to vrijeme, a sinovi Judini osiliše, jer se pouzdaše u Gospoda Boga otaca svojih. **19** I Avija potjera Jerovoama, i uze mu gradove Vetiþ i sela njegova, i Jesanu i sela njezina, i Efron i sela njegova. **20** I Jerovoam se više ne oporavi za života Avijina; i udari ga Gospod, te umrije. **21** A Avija utvrdi se, i uze èetrnaest žena, i rodi dvadeset i dva sina i šesnaest kæeri. **22** A ostala djela Avijina i putovi njegovi i besjede njegove zapisane su u knjizi proroka Ida.

14 A kad poèiu Avija kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Davidovu, zacari se na njegovo mjesto Asa sin njegov. Za njegova vremena poèiu zemlja deset godina. **2** I ēinjase Asa što je dobro i pravo pred Gospodom Bogom njegovijem. **3** Jer obori oltare tuðe i visine, i izlomi likove njihove i isijee lugove njihove. **4** I zapovjedi sinovima Judinijem da traže Gospoda Boga otaca svojih i da izvršuju zakon i zapovijest njegovu. **5** Obori po svijem gradovima Judinijem visine i sunéane likove, i poèiu carstvo za njegova vremena. **6** I sazida tvrde gradove u zemlji Judinoj, jer zemlja bijaše u miru, niti bješe rata s njim onjeh godina, jer mu Gospod dade mir. **7** I reëe Judi: da sazidamo ove gradove i da ih opašemo zidom i kulama i vratima i prijevornicama, dok je zemlja naša; jer tražimo Gospoda Boga svojega, tražimo ga i dade nam mir otsvuda. I tako zidaše, i biše sreæeni. **8** I imaše Asa vojske trista tisuea od Jude sa štitovima i kopljima, a od Venijamina dvjesta i osamdeset tisuea sa štitovima i lukovima. Svi bijahu hrabri vojnici. **9** I izide na njih Zara Etiopljanin s tisueu tisuea vojske i s trista kola, i dođe do Marise. **10** I Asa izide preda nj; i uvrstaše se vojske u dolini Sefati kod Marise. **11** I zavapi Asa ka Gospodu Bogu svojemu govoreæi: Gospode, tebi je ništa pomoæi

množini ili nejakomu; pomozi nam, Gospode Bože naš, jer se u te uzdamo, i u tvoje ime dođosmo na ovo mnoštvo. Gospode, ti si Bog naš, ne daj da može što na te ēovjek. **12** I razbi Gospod Etiopljane pred Asom i pred Judom, i pobjegoše Etiopljani. **13** I tjeru ih Asa i narod koji bijaše s njim dori do Gerara. I popadaše Etiopljani da ih nijedan ne osta živ, jer se satrše pred Gospodom i pred vojskom njegovom; i oni odnesoše plijen velik veoma. **14** I pobiše sve gradove oko Gerara, jer dođe na njih strah Gospodnjii, i oplijeniše sve one gradove, jer bijaše u njima mnogo plijena. **15** Pobiše i po stanovima pastirskim ljudi, i odvedoše mnogo ovaca i kamilu; i vratiše se u Jerusalim.

15 Tada duh Božji dođe na Azariju sina Odidova; **2** Te otide pred Asu i reče mu: ēujte me, Aso i sve pleme Judino i Venijaminovo; Gospod je s vama, jer ste vi s njim; i ako ga ustražite, naæi æete ga; ako li ga ostavite, i on æe vas ostaviti. **3** Dugo je Izrail bez pravoga Boga i bez sveštenika uèitelja, i bez zakona. **4** A da su se u nevolji svojoj obratili ka Gospodu Bogu Izraeljevu i tražili ga, našli bi ga. **5** Ali u ovo vrijeme ne može se na miru odlaziti ni dolaziti; jer je nemir velik među svijem stanovnicima zemaljskim; **6** I potru narodi jedan drugi, i gradovi jedan drugi, jer ih Bog smete svakojakim nevoljama. **7** Zato vi budite hrabri i nemojte da vam klonu ruke, jer ima plata za vaš trud. **8** A kad ћu Asu te rijeći i proroštu proroka Odida, ohrabri se, i istrijebi gadne bogove iz sve zemlje Judine i Venijaminovu i iz gradova koje biješe uzeo u gori Jefremovoj, i ponovi oltar Gospodnjii koji bijaše pred trijemom Gospodnjim. **9** Potom sazva sve pleme Judino i Venijaminovo i došljake koji bijahu kod njih od Jefrema i Manasije i Simeuna, jer ih mnogo prebjedeži k njemu iz naroda Izraeljeva kad vidješe da je Gospod Bog njegov s njim. **10** I skupiše se u Jerusalim treæega mjeseca petnaeste godine carovanja Asina. **11** I u onaj dan prinesoše Gospodu žrtve od plijena koji dognaše, sedam stotina volova i sedam tisuæa ovaca. **12** I uhvatiše vjeru da traže Gospoda Boga otaca svojih svijem srcem svojim i svom dušom svojom; **13** A ko god ne bi tražio Gospoda Boga Izraeljeva, da se pogubi, bio mali ili veliki, ēovjek ili ţena. **14** I zakleše se Gospodu glasom velikim i uz klikovanje i uz trube i rogove. **15** I radovaše se sav narod Judin radi te zakletve, jer iz svega srca svojega zakleše se, i od sve volje svoje tražiše ga i naðoše ga; i Gospod im dade mir otsvuda. **16** Jošte i Mahu mater svoju svrže Asa s vlasti, jer bješe naæinila u lugu idola; i Asa obali idola njezina i izlomi ga i sažeže na potoku Kedronu. **17** Ali visine ne biše oborenne u Izraelju, ali srce Asino bješe pravo svega vijeka njegova. **18** I unese u dom Božji što bješe posvetio otac njegov i što bješe sam posvetio, srebro i zlato i sudove. **19** I ne bi rata do trideset pete godine carovanja Asina.

16 Godine trideset šeste carovanja Asina izide Vasa car Izraeljev na Judu, i stade zidati Ramu da ne da nikomu oteti k Asi cara Judinu ni od njega doæi. **2** Tada uze Asa srebro i zlato iz riznica doma Gospodnjega i doma careva, i posla Ven-Adadu caru Sirskomu, koji življaše u Damasku, i poruëi: **3** Vjera je između mene i tebe, između oca mojega i oca tvojega, evo řaljem ti srebra i zlata, hajde, pokvari vjeru koju imas s Vasom carem Izraeljevjem, eda bi otisao od mene. **4** I posluša Ven-Adad cara Asu, i posla vojvode svoje na gradove Izraeljeve, i osvojiše Ijon i Dan i Avel-Majim i sve gradove Neftalimove u kojima bijahu žitnice. **5** A kad Vasa to ћu, presta zidati Ramu i ostavi djelo svoje. **6** Tada car Asa uze sav narod Judin, te odnesoše kamenje iz Rame i drvo, ēim zidaše Vasa, i od njega sazida Gavaju i Mispu. **7** A u to vrijeme dođe Ananije vidjelac k Asi caru Judinu i reče mu: što si se pouzdao u cara Sirskoga a nijesi se pouzdao u Gospoda Boga svojega, zato se vojska cara Sirskoga izmaæe iz tvojih ruku. **8**

Nijesu li Etiopljani i Luveji imali velike vojske s vrlo mnogo kola i konjika? pa kad si se pouzdao u Gospoda, dade ti ih u ruke. **9** Jer oœi Gospodnje gledaju po svoj zemlji da bi pokazivao silu svoju prema onima kojima je srce cijelo prema njemu. Ludo si u tom radio; zato æe otsele biti ratovi na te. **10** Tada se Asa razgnjevi na proroka, i vrže ga u tamnicu, jer se rasrdi na nj za to; i potlae Aso neke iz naroda u to vrijeme. **11** Ali gle, djela Asina, prva i pošljednja, eno zapisana su u knjizi o carevima Judinjem i Izraeljevjem. **12** I razbolje se Asa trideset devete godine carovanja svojega od nogu, i bolest njegova bi vrlo teška, ali ni u bolesti svojoj ne traži Gospoda nego ljekare. **13** I tako poeniu Asa kod otaca svojih, i umrije ēetrdeset prve godine carovanja svojega. **14** I pogreboše ga u grobu njegovu, koji iskopa sebi u gradu Davidovu, i metnuše ga na postelju koju bješe napunio mirisavijeh stvari i masti zgotovljenijeh vještinom apotekarskom, i spališe mu ih vrlo mnogo.

17 Tada se zacari Josafat sin njegov na njegovo mjesto, i ukrije pi se na Izraelju. **2** I ponamješta vojsku po svijem tvrdijem gradovima Judinjem, i ponamješta straže po zemlji Judinoj i po gradovima Jefremovjem, koje zadobi Asa otac njegov. **3** I bijaše Gospod s Josafatom, jer hoðaše prvijem putovima Davida oca svojega i ne tražaše Vala. **4** Nego Boga oca svojega tražaše i po zapovijestima njegovijem hoðaše, i ne èinijaše kao sinovi Izraeljevi. **5** Zato utvrdi Gospod carstvo u ruci njegovoj, i sav narod Judin davaše dare Josafatu, te imase veliko blago i slavu. **6** I srce se njegovo oslobodi na putovima Gospodnjim, te još obori visine i lugove u Judeji. **7** I treæee godine svoga carovanja posla knezove svoje Ven-Aila i Ovadiju i Zahariju i Natanaila i Miheju da uèee po gradovima Judinjem; **8** I s njima Levite: Semaju i Nataniju i Zevadiju i Asaila i Semiramota i Jonatana i Adoniju i Toviju i Tov-Adoniju, Levite, i s njima Elisamu i Joramu sveštenike. **9** I uèuu po Judeji imajuæi pri sebi knjigu zakona Gospodnjega, i prohoðaþu sve gradove Judine uèeæi narod. **10** I doðe strah Gospodnjii na sva carstva po zemljama oko Jude, te ne vojevaše na Josafata. **11** I sami Filisteji donošahu Josafatu dare i danak u novcu; i Arapi dogonjahu mu stoku, po sedam tisuæa i sedam stotina ovnova i po sedam tisuæa i sedam stotina jaraca. **12** Tako napredovaše Josafat i podiže se veoma; i sazida u Judeji kule i gradove za žitnice. **13** I imase mnogo dobra po gradovima Judinjem, i vojnika, hrabrijeh junaka u Jerusalimu. **14** A ovo je broj njih po domovima otaca njihovih; od Jude tisuæenici: Adna vojvoda, s kojim bijaše tri stotine tisuæa hrabrijeh junaka. **15** A za njim Joanan vojvoda, s kojim bijaše dvjesta i osamdeset tisuæa; **16** A za njim Amasija sin Zlhrjev, koji se dragovoljno dade Gospodu, i s njim bijaše dvjesta tisuæa hrabrijeh junaka. **17** A od Venijamina: hrabri junak Elijada, s kojim bijaše dvjesta tisuæa naoružanjeh lukom i štitom; **18** A za njim Jozavad, s kojim bijaše sto i osamdeset tisuæa naoružanjeh za boj. **19** Ovi služazu caru osim onih koje ponamješta car po tvrdijem gradovima u svoj zemlji Judinu.

18 I Josafat imajuæi veliko blago i slavu oprijatelji se s Ahavom. **2** I poslige nekoliko godina otide k Ahavu u Samariju; i nakla mu Ahav mnogo ovaca i volova i narodu koji bijaše s njim, i nagovaraše ga da pođe na Ramot Galadski. **3** I reče Ahav car Izraeljev Josafatu caru Judinu: hoæeš li iæi sa mnom na Ramot Galadski? A on reče: ja kao ti, narod moj kao tvoj narod; hoæemo s tobom na vojsku. **4** Još reče Josafat caru Izraeljevu: pitaj danas šta æe Gospod reæi. **5** Tada sazva car Izraeljev proroke svoje, èetiri stotine ljudi, i reče im: hoæemo li iæi na vojsku na Ramot Galadski, ili æeu se okaniti? A oni rekoše: idi, jer æe ga Gospod dati u ruke caru. **6** A Josafat reče: ima li tu još koji prorok

Gospodnji da ga pitamo? 7 A car reèe Josafatu: ima još jedan èovjek preko kojega bismo mogli upitati Gospoda; ali ja mrzim na nj, jer mi ne prorièe dobra nego svagda zlo; to je Miheja sin Jemlin. A Josafat reèe: neka car ne govori tako. 8 Tada car Izrailjev dozva jednoga dvoranina, i reèe mu: brže dovedi Miheju sina Jemlina. 9 A car Izrailjev i Josafat car Judin sjeðahu svaki na svom prijestolu obuèeni u carske haljine, sjeðahu na poljani kod vrata Samarijskih, i svi proroci prorokovahu pred njima. 10 I Sedekija sin Hananin naèini sebi gvozdene rogove, i reèe: ovako veli Gospod: ovijem æes biti Sirce dokle ih ne istrijebi. 11 Tako i svi proroci prorokovahu govoreæi: idi na Ramot Galadski, i biæes sreæan, jer æe ga Gospod predati caru u ruke. 12 A poslanik koji otide da dozove Miheju reèe mu govoreæi: evo proroci prorièu svi jednjem glasom dobro caru; neka i tvoja rijeè bude kao njihova, i govori dobro. 13 A Miheja reèe: takо da je živ Gospod, govoriæu ono što reèe Bog moj. 14 I kad doðe k caru, reèe mu car: Miheja! hoæemo li iæi na vojsku na Ramot Galadski, ili æeu se okaniti? A on reèe: idite, biæete sreæni, i daæe vam se u ruke. 15 A car mu reèe: koliko æeu te puta zaklinjati da mi ne govoriš nego istinu u ime Gospodnje? 16 Tada reèe: vidio sam sav narod Izrailjev razasut po planinama kao ovce koje nemaju pastira, jer reèe Gospod: ovi nemaju gospodara, neka se vrati svak svojoj kuæi s mirom. 17 Tada reèe car Izrailjev Josafatu: nijesam li ti rekao da mi neæe prorokovati dobra nego zlo? 18 A Miheja reèe: zato èujte rijeè Gospodnju: vidjeg Gospoda gdje sjedi na prijestolu svom, a sva vojska nebeska stajaše mu s desne i s lijeve strane; 19 I Gospod reèe: ko æee prevariti Ahava cara Izraeljeva da otide i padne kod Ramota Galadskoga? Još reèe: jedan reèe ovo a drugi ono. 20 Tada izide jedan duh, i stavši pred Gospoda reèe: ja æeu ga prevariti. A Gospod mu reèe: kako? 21 Odgovori: iziæi æeu, i biæu lažljiv duh u ustima svih proroka njegovih. A Gospod mu reèe: prevariaæeš ga i nadvladalaæeš, idi i uèini tako. 22 Zato sada eto, Gospod je metnuo lažljiv duh u usta tjem prorocima tvojim; a Gospod je izrekao zlo po te. 23 Tada pristupi Sedekija sin Hananin, i udari Miheju po obrazu govoreæi: kojim je putem otisao duh Gospodnji od mene da govori s tobom? 24 A Miheja mu reèe: eto: vidjeæeš u onaj dan kad otidše u najtajniju klijet da se sakriješ. 25 Tada car Izrailjev reèe: uhvatite Miheju, i odvedite ga k Amonu zapovjedniku gradskom i k Joasu sinu carevu. 26 I recite im: ovako veli car: metnite ovoga u tamnicu, a dajite mu po malo hlijeba i po malo vode dokle se ne vratim u miru. 27 A Miheja reèe: ako se vratiš u miru, nije Gospod govorio preko mene. Još reèe: èujte svi narodi. 28 I otide car Izrailjev s Josafatom carem Judinijem na Ramot Galadski. 29 I reèe car Izrailjev Josafatu: ja æeu se preobuæi kad poðem u boj, a ti obuci svoje odjelo. I preobuæe se car Izrailjev, i otidoše u boj. 30 A car Sirski zapovjedi vojvodama od kola svojih govoreæi: ne udarajte ni na maloga ni na velikoga nego na samoga cara Izraeljeva. 31 A kad vojvode od kola vidješe Josafata, rekoše: to je car Izrailjev. I okreñuše se na nj da udare. Ali Josafat povika, i Gospod mu pomože, i odvrati ih Bog od njega. 32 Jer vidjevi vojvode od kola da nije car Izrailjev, otstupiše od njega. 33 A jedan zastrijeli iz luka nagonom i ustrijeli cara Izraeljeva gdje spuæa oklop. A on reèe svojemu vozaeu: savij rukom svojom i izvezzi me iz boja, jer sam ranjen. 34 I boj bi žestok onoga dana, a car Izrailjev zaosta na kolima svojim prema Sircima do veæera, i umrije o sunèanom zahodu.

19 A kad se Josafat car Judin vraæeæe s mirom kuæi svojoj u Jerusalim, 2 Izde preda nj Jui sin Ananijev, vidjelac, i reèe Josafatu: bezbožniku li pomažeš, i one koji mrze na Gospoda ljubiš? zato se podigao na te gnjev Gospodnji. 3 Ali se našlo dobra na tebi što si istrijebio lugove iz zemlje i što si upravio srce svoje

da tražiš Boga. 4 Potom Josafat sjeðaše u Jerusalimu, i opet proðe po narodu od Vrsaveje do gore Jefremove, i povrati ih ka Gospodu Bogu otaca njihovih. 5 I postavi sudije u zemlji po svijem tvrdijem gradovima Judinijem, u svakom gradu. 6 I reèe sudijama: gledajte šta æete raditi, jer neæete suditi za èovjeka nego za Gospoda, koji je s vama kad sudite. 7 Zato neka bude strah Gospodnji u vama; pazite i radite, jer u Gospoda Boga našega nema nepravde, niti gleda ko je ko, niti prima poklona. 8 Takoðer i u Jerusalimu postavi Josafat od Levita i sveštenika i glavaru domova otaèkih u Izraelju za sudove Gospodnje i za raspre; jer dolazha opet u Jerusalim. 9 I zapovjedi im govoreæi: tako radite u strahu Gospodnjem, vjerno i cijela srca. 10 I u svakoj parnici koja doðe k vama od braæe vaše što sjede po gradovima svojim, da rasudite izmeðu krvi i krvi, izmeðu zakona i zapovijesti, izmeðu uredaba i sudova, obavijestite ih da ne bi griješili Gospodu, da ne bi došao gnjev njegov na vas i na braæeu vašu; tako èinite, te neæete zgrijesiti. 11 I evo, Amarija poglavar sveštenički biæe nad vama u svijem poslovima Gospodnjim, a Zavdija sin Ismailov voð doma Judina u svijem poslovima carskim; takoðer Levit upravitelji biæe uz vas. Budite slobodni, i radite, i Gospod æe biti s dobrnjem.

20 A poslije toga sinovi Moavovi i sinovi Amonovi i s njima koji žive meðu sinovima Amonovijem, doðoše da vojuju na Josafata. 2 I doðoše te javiše Josafatu govoreæi: ide na te veliko mnoštvu ispreko mora, iz Sirije; i eno ih u Asason-Tamaru, a to je En-Gad. 3 A Josafat se uplaši, i obrati lice svoje da traži Gospoda, i oglasi post po svoj zemlji Judinoj. 4 I skupiše se svi sinovi Judini da traže Gospoda, i iz svih gradova Judinijeh doðoše da traže Gospoda. 5 Tada stade Josafat u zboru Judinu i Jerusalimskom u domu Gospodnjem pred trijemom novijem, 6 I reèe: Gospode Bože otaca naših! nijesi li ti Bog na nebū i vladā svijem carstvima narodnjem? nije li u tvojoj ruci moæe i sila da ti niko ne može odoljeti? 7 Nijesi li ti, Bože naš, odagnao stanovnike ove zemlje ispred naroda svojega Izraelja, i dao je navjek sjemenu Avrama prijatelja svojega? 8 Te se naseliše u njoj, i sagradile su u njoj svetiñju zaime tvoje govoreæi: 9 Kad nas zadesi kako zlo, maè osvetni ili pomor ili glad, staæemo pred ovijem domom i pred tobom, jer je ime tvoje u ovom domu, i vapiæemo tebi u nevolji svojoj, usliši i izbavi. 10 A sad evo, sinovi Amonovi i Moavovi i oni iz gore Sira, kroz koje nijesi dao sinovima Izraeljevijem proæi kad iðahu iz zemlje Misirske, nego ih obidoše i ne istrijebiše; 11 A evo, oni nam vraæaju došavši da nas istjeraju iz našledstva tvojega, koje si nam predao. 12 Bože naš, zar im neæeš suditi? jer u nama nema snage da se opremo tome mnoštvu velikom, koje ide na nas, niti mi znamo što bismo èinili, nego su oèi naše uprte u te. 13 A svi sinovi Judini stajahu pred Gospodom i djeca njihova, žene njihove i sinovi njihovi. 14 Tada siðe duh Gospodnjii usred zbora na Jazila sina Zaharije sina Venaje sina Jeila sina Matanijina, Levita izmeðu sinova Asafovijeh, 15 I reèe: slušajte, svi sinovi Judini i Jerusalimljani, i ti care Josafate, ovako vam veli Gospod: ne bojte se i ne plašite se toga mnoštva velikoga, jer nije vaš rat nego Božji. 16 Sjutra izidite na njih; oni æe poæi uz brdo Zis, i naæi æete ih nakraj potoka prema pustinji Jerulu. 17 Ne treba vi da se bijete u ovom boju; postavite se, stoje pa gledajte kako æe vas izbaviti Gospod, Judo i Jerusalime! ne bojte se i ne plašite se, sjutra izidite pred njih, i Gospod æe biti s vama. 18 Tada se Josafat savi licem k zemlji, i svi Judejci i Jerusalimljani padoše pred Gospodom, i pokloniše se Gospodu. 19 A Leviti od sinova Katovijeh i sinova Korejevijeh ustaše, te hvališe Gospoda Boga Izraeljeva glasom veoma visokim. 20 A ujutru ustanovi rano izidoše u pustinju Tekujsku; a kad izlažahu, stade Josafat i reèe: èujte me, Judejci i Jerusalimljani: vjerujte Gospodu Bogu svojemu i

bæete jaki, vjerujte prorocima njegovijem i bæete sreæni. **21** I tako dogovoriv se s narodom postavi pjevaæe Gospodnje da hvale svetu krasotu iduæi pred vojskom i govoreæi: hvalite Gospoda, jer je dovikja milost njegova. **22** A kad poèeæe pjesmu i hvalu, obrati Gospod zasjedu na sinove Amonove i sinove Moavove i na one iz gore Sira, koji izidoæe na Judu, te se razbiæe. **23** Jer sinovi Amonovi i sinovi Moavovi ustaæe na one iz gore Sira da ih pobiju i potru; i kad pobiæe one iz gore Sira, udariæe jedni na druge, te se potræe. **24** A kad Juda doðe do stražare prema pustinji, i pogleda na mnoštvu, a to mrtva tjelesa leže po zemlji, i nijedan ne bjeæe ostao živ. **25** Zato doðe Josafat sa narodom svojim da pokupe plijen; i naðoæe kod njih mnogo blaga i dragocjenijeh nakita na mrtvaca, i naplijeniæe da veæe ne mogoæe nositi; tri dana kupiæe plijen, jer ga bjeæe mnogo. **26** A èetvrti dan skupiæe se u dolini blagoslovnoj, jer ondje blagoslovioæe Gospoda; zato se provza mjesto dolina blagoslovna do danas. **27** Potom okrenuæe svi Judejci i Jerusalimljani i Josafat pred njima da se vrate u Jerusalim s veseljem, jer ih oveseli Gospod neprijateljima njihovijem. **28** I doðoæe u Jerusalim sa psaltrima i guslama i trubama u dom Gospodnji. **29** I strah Božji doðe na sva carstva zemaljska kad èuæe da je Gospod vojeava na neprijatelje Izraileve. **30** I tako se smiri carstvo Josafatovo, jer mu Bog njegov dade mir otsvuda. **31** I carovaæe Josafat nad Judom; trideset i pet godina bijaæe mu kad poèe carovati; i carova dvadeset i pet godina u Jerusalimu. Materi mu bjeæe ime Azuva, kæi Silejeva. **32** I hoðaæe putem oca svojega Ase, niti zaðe s njega, èineæe što je pravo pred Gospodom. **33** Ali visine ne biæe oborene, jer još ne bjeæe narod upravio srca svojega k Bogu otaca svojih. **34** A ostala djela Josafatova prva i pošljednja, eno zapisana su u knjizi Juja sina Ananijeva, koja je stavljena u knjigu o carevima Izrailjevijem. **35** Potom združi se Josafat car Judin s Ohozijom carem Izrailjevijem, koji èinjaje bezakonja. **36** A združi se s njim zato da naæine laðe da idu u Tarsis; i naæiniæe laðe u Eson-Gaveru. **37** Tada prorokova Elijezer sin Dodavin iz Marise za Josafata govoreæi: što si se združio s Ohozijom, zato Gospod razmetnu djela tvoja. I razbiæe se laðe i ne mogoæe iæi u Tarsis.

21 Potom poèinu Josafat kod otaca svojih, i bi pogreben kod zacari Joram sin njegov. **2** A braæa mu, sinovi Josafatovi, bijahu: Azarija i Jehilo i Zaharija i Azarija i Mihailo i Sefatija; ti svi bijahu sinovi Josafata cara Izraileva. **3** I otac im dade velike darove, srebra i zlata i zaklada s tvrdijem gradovima u zemlji Judinoj; carstvo pak dade Joramu, jer bjeæe prevanac. **4** A Joram stupiv na carstvo oca svojega i utrvdiv se, pobi svu braæeu svoju maæem i neke knezove Izraileve. **5** Imaæe Joram trideset i dvije godine kad se zacari, i carova osam godina u Jerusalimu. **6** I hoðaæe putem careva Izrailevijeh, kao što èinjaje dom Ahavov, jer se oženi kæerju Ahavovom; i èinjaje što je zlo pred Gospodom. **7** Ali Gospod ne htje zatrzi doma Davidova radi zavjeta koji uèeni s Davidom i što mu bjeæe rekao da æe dati vidjelo njemu i sinovima njegovijem uvijek. **8** Za njegova vremena odvrže se Edom da ne bude pod Judom, i postaviæe sebi cara. **9** Zato otide Joram s vojvodama svojim i sa svijem kolima svojim; i usta noæeu, te pobi Edomce koji ga bijahu opkolili, i zapovjednike od kola. **10** Ipak se odvrgoæe Edomci da ne bude pod Judom do danas. U isto vrijeme odvrže se i Livna da ne bude pod njim, jer ostavi Gospoda Boga otaca svojih. **11** Još i visine naæini po brdima Judinijem, i navede na preljubu Jerusalimljane i prelasti Judu. **12** Tada mu doðe knjiga od Ilje proroka, gdje mu govoraæe: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: što nijesi hodio putovima Josafata oca svojega i putovima Ase cara Judina, **13** Nego si hodio putem careva Izrailevijeh i naveo si na preljubu Judu i Jerusalimljane,

kao što je dom Ahavov naveo na preljubu Izraelja, i još si pobjo braæeu svoju, dom oca svojega, bolje od sebe, **14** Evo, Gospod æe udariti velikim zlom narod tvoj i sinove tvoje i žene tvoje i sve što imaæ. **15** I ti æeo bolovati teško, od bolesti u crijevima, da æe ti crijeva izaæei od bolesti, koja æe trajati dvije godine. **16** I tako podiæe Gospod na Jorama duh Filistejima i Arapima koji žive od Etiopljana. **17** I oni došavši na zemlju Judinu prodrješe u nju, i odnesoæe sve blago što se naðe u domu carevu, i sinove njegove i žene njegove, da mu ne osta nijedan sin osim Johaza najmlaðega sina njegova. **18** I poslije svega toga udari ga Gospod bolešæu u crijevima, kojog ne bjeæe lijeka. **19** I dan po dan prolazaæe, i kad se navršiæe dvije godine, izidoæe mu crijeva s bolesæu i umrije od teških bolova, i narod mu ne pali mirisa kao što je èinio ocima njegovijem. **20** Imaæe trideset i dvije godine kad poèe carovati, i carova osam godina u Jerusalimu, i preminu da niko ne zažali za njim; i pogreboæe ga u gradu Davidovu, ali ne u grobu carskom.

22 A Jerusalimljani zacariæe na njegovo mjesto Ohoziju najmlaðega sina njegova, jer starje sve pobi èeta koja doðe s Arapima u oko; i tako Ohozija sin Joramov posta car Judin. **2** Imaæe Ohozija èetrdeset i dvije godine kad poèe carovati, i carova godinu dana u Jerusalimu. Materi mu bjeæe ime Gotolija, kæi Amrijeva. **3** I on hoðaæe putovima doma Ahavova, jer ga mati nagovaraæe na zla djela. **4** I èinjaje što je zlo pred Gospodom kao dom Ahavov; jer mu oni bijahu savjetnici po smrti oca njegova na pogibao njegovu. **5** I po njihovu svjetu hodeæi izide s Joramom sinom Ahavovijem carem Izrailevijem na vojsku na Azaila cara Sirskoga u Ramot Galadski; i ondje Sirci raniæe Joram. **6** A on se vrati da se ljeæi u Jezraelu od rana koje mu zadaæe u Rami, kad se bijaæe s Azailom carem Sirskim. A Azarija sin Joramov car Judin doðe u Jezrael da vidi Joramina sinu Ahavova, jer bijaæe bolestan. **7** Ali bijaæe od Boga na propast Ohoziji što doðe k Joramu; jer doðav otide s Joramom na Juja sina Nimsijina, kojeg Gospod pomaza da istrijebi dom Ahavov. **8** Jer kad Juj izvršivaæe osvetu na domu Ahavovu, naðe knezove Judine i sinove braæe Ohozijine, koji služahu Ohoziji, i pogubi ih. **9** Potom potrazi Ohoziju, i uhvatiæe ga kad se krijaæe u Samariji, i dovedavši ga k Juju pogubiæe ga, i pogreboæe ga; jer rekoæe: sin je Josafata koji je tražio Gospoda svijem srcem svojim. I tako ne bi nikoga od doma Ohozijina koji bi mogao biti car. **10** Zato Gotolija mati Ohozijina vidjevši da joj sin pogibe, usta i pobi sve carsko sjeme doma Judina. **11** Ali Josaveta kæi careva uze Joasa sina Ohozijina i ukrade ga izmeðu sinova carevijeh, koje ubijaju; i sakri ga s dojkinjom njegovom u ložnicu. I tako Josaveta kæi cara Joramia žena Jodaja sveštenika sakri ga od Gotolije, jer bijaæe sestra Ohozijina, te ga ne ubi. **12** I bijaæe s njima sakriven u domu Božijem šest godina; a Gotolija carovaæe u zemlji.

23 A sedme godine osloboði se Jodaj, i uze k sebi stotinike Azariju sina Jeroamova i Ismaila sina Joananova i Azariju sina Ovidova i Masiju sina Adajeva i Elisafata sina Zihrijeva, i uhvati vjeru s njima, **2** Te prolazeæi zemlju Judinu sabræe Levite iz svih gradova Judinijeh i glavare porodica otaæekih u Izraelju, i doðoæe u Jerusalim. **3** I sav zbor uèeni vjeru u domu Božijem s carem; i Jodaj im reæe: evo, sin æe carev carovati, kao što je rekao Gospod za sinove Davidove. **4** Ovo uèinite: treæina vas koji dolazite u subotu izmeðu sveštenika i Levita neka budu vratari na pragu; **5** A druga treæina neka bude u carskom dvoru; a ostala treæina na vratima od temelja, a sav narod u trijemovima doma Gospodnjega. **6** Niko da ne ulazi u dom Gospodnjij osim sveštenika i onjih Levita koji služu; oni neka ulaze, jer su posveæeni, a sav narod neka èini što je Gospod zapovjedio da èini. **7** I Leviti neka opkole cara svaki s oružjem svojim u ruci; i ko bi god ušao u dom,

da se pogubi; i budite uz cara kad stane ulaziti i izlaziti. **8** I uèiniše Leviti i sav narod Judin sve što zapovjedi sveštenik Jodaj; i uzeše svaki svoje ljude koji dolazahu u subotu i koji odlažahu u subotu; jer Jodaj sveštenik ne otpusti redova. **9** I dade Jodaj sveštenik stotinicima koplja i štitove i štitove cara Davida što bijahu u domu Božijem. **10** I postavi sav narod sve s oružjem u ruku, od desne strane doma do lijeve prema oltaru i prema domu, oko cara. **11** Tada izvedoše sina careva, i metnuše mu na glavu vijenac, i daše mu svjedoèanstvo, i zacariše ga, i Jodaj i sinovi njegovi pomazaše ga i rekose: da živi car! **12** A kad Gotolija èu viku naroda koji se stjecaše i hvaljaše cara, dože k narodu u dom Gospodnjem. **13** I pogleda, i gle, car stajaše kod svojega stupa na ulasku, a knezovi i trube oko cara, i sav narod zemaljski radovaše se i trube trubljahu i pjevaèi pjevahu uz oruða muzièka i oni koji poèinjahu u pjevanju. Tada razdrži Gotoliju haljine svoje i povika: buna! buna! **14** A Jodaj sveštenik zapovjedi da izidu stotinici koji bijahu nad vojskom, i reèe im: izvedite je iz vrsta napolje, i ko pođe za njom neka se pogubi maèem; jer reèe sveštenik: nemojte je ubiti u domu Gospodnjem. **15** I naèiniše joj mjesto, te otide kako se ide vratima konjskim u dom carev, i ondje je pogubiše. **16** Tada Jodaj uèini vjeru među sobom i svijem narodom i carem da æe biti narod Gospodnjem. **17** Potom sav narod otide u dom Valov, i raskopaše ga, i oltare njegove i likove njegove izlomiše, a Matana sveštenika Valova ubiše pred oltarima. **18** I Jodaj uredi opet službu u domu Gospodnjem među sveštenicima i Levitima, koje David bješe odredio domu Gospodnjemu, da bi prinosili žrtve paljenice Gospodu, kao što piše u zakonu Mojsijevu, s veseljem i pjesmama po naredbi Davidovoj. **19** Postavi i vratare na vratima doma Gospodnjega da ne bi ulazio neèist oda ñta mu drago. **20** I uze stotinike i znatiène ljude i koji upravljuju narodom, sav narod zemaljski, i izvede cara iz doma Gospodnjega i uðoše visokim vratima u dom carski, i posadiše cara na carski prijesto. **21** I radovaše se sav narod zemaljski, i grad se umiri, kad Gotoliju ubiše maèem.

24 Bijaše Joasu sedam godina kad se zacari, i carova èetrdeset godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Sivija iz Virsaveje. **2** I einjaše Joas što je pravo pred Gospodom dokle god bijaše živ Jodaj sveštenik. **3** I Jodaj ga oženi dvjema ženama, te rodi sinove i kæeri. **4** Potom Joas naumi da opravi dom Gospodnjem. **5** I sazva sveštenike i Levite, pa im reèe: pođite po gradovima Judinjim i kupite od svega Izraelija novaca da se opravlja dom Boga vaæega od godine do godine, i vi pohitajte s tijem. Ali ne hitješe Leviti. **6** Zato car dozva Jodaju poglavara i reèe mu: zašto ne nastojiš da Leviti donose iz Judeje i Jerusalima priloge koje je naredio Mojsije sluga Gospodnjeg zboru Izraeljevu na šator od sastanka? **7** Jer bezbožna Gotolija i sinovi njezini oplijeniše dom Gospodnjem i sve stvari posveæene domu Gospodnjemu obratiše na Vale. **8** I tako zapovjedi car te naèiniše kovèeg, i metnuše ga na vrata doma Gospodnjega spolja. **9** I oglasiše po Judeji i po Jerusalimu da donose Gospodu prilog koji je naredio Mojsije sluga Božji Izraëlu u pustinji. **10** I obradovaše se knezovi i sav narod, i donoseæi metahu u kovèeg dokle se ne svrši. **11** I kad donošahu Leviti kovèeg po zapovijesti carevog, vidjeviš da ima mnogo novaca, dolažaše pisar carev i poslanik poglavara sveštenièkoga, te izruèivahu kovèeg, potom ga opet odnošahu i ostavljahu na njegovo mjesto; i tako einjanu svaki dan, i nakupiše mnogo novaca. **12** I davase ga car Jodaj nastojnicima nad poslom oko doma Gospodnjega, a oni naimahu kamenare i drvodjelje da se obnovi dom Gospodnjem, i kovâe koji rade od gvožđa i od mjeti, da se opravi dom Gospodnjem. **13** I poslovahu poslenici, i opravljanje napredovaše pod njihovijem rukama, te povratise

domu Božijemu oblije njegovo, i utvrðiše ga. **14** A kad svršiše, doneše pred cara i Jodaja novce što pretekoše; i od toga naèini sudove za dom Gospodnjem, sudove za službu i za žrtve, i kadionice, i druge sudove zlatne i srebne. I tako prinosa¾u žrtve paljenice u domu Gospodnjem jednako svega vijeka Jodajeva. **15** Potom ostarjevši Jodaj sit života umrije; sto i trideset godina bješe mu kad umrije. **16** I pogreboše ga u gradu Davidovu kod careva; jer einjaše dobro Izraelju i Bogu i domu njegovu. **17** A kad umrije Jodaj, doðoše knezovi Judini i pokloniše se caru; tada ih posluša car, **18** Te ostaviše dom Gospoda Boga otaca svojih, i stadoše služiti lugovima i idolima; i podiže se grjev Gospodnjem na Judu i na Jerusalim za taj grijev njihov. **19** I slaše im proroke da ih vrate ka Gospodu, i oni im svedoèahu, ali ih ne poslušaše. **20** I doðe duh Gospodnjem na Zahariju sina Jodaja sveštenika, te stade više naroda i reèe im: ovako veli Bog: zašto prestupate zapovijesti Gospodnje? neæete biti sreæeni; što ostaviste Gospoda, zato i on vas ostavi. **21** A oni se pobuniše na nj, i zasuše ga kamenjem po zapovijesti carevog u trijemu doma Gospodnjega. **22** I ne opomenu se Joas milosti koju mu uèini Jodaj otac njegov, nego ubi sina njegova; a on umiruæi reèe: Gospod neka vidi i traži. **23** A kad proðe godina, podiže se na nj vojska Sirska i uđe u zemlju Judejsku i u Jerusalim, i pobiše po narodu sve knezove narodne, i sav plijen od njih poslaše caru u Damasak. **24** Ako i mala bješe vojska Sirska koja doðe, ipak Gospod dade u ruke njihove vrlo veliku vojsku, jer bjehu ostavili Gospoda Boga otaca svojih. I takо na Joasu izvršiše sud. **25** A kad otidoše od njega ostavivši ga u teškoj bolesti, pobuniše se na nj sluge njegove za krv sinova Jodaja sveštenika, i ubiše ga na postelji njegovoj, te pogibe; i pogreboše ga u gradu Davidovu, ali ga ne pogreboše u grobovima carskim. **26** A ovo su što se pobuniše na nj: Zavad sin Simeate Amonke i Jozavad sin Simrite Moavke. **27** A o sinovima njegovim i o velikoj porezi što bi pod njim, i o građenju doma Božijeg, eto zapisano je u knjizi o carevima. A zacari se na njegovo mjesto Amasija sin njegov.

25 Bijaše Amasiji dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Joadana iz Jerusalima. **2** On einjaše što je pravo pred Gospodom, ali ne cijelijem srcem. **3** I kad se utvrdi u carstvu, pobi sluge svoje koji ubiše cara oca njegova. **4** Ali sinova njihovih ne pogubi, nego uèini kako piše u zakonu, u knjizi Mojsijevoj, gdje je zapovjedio Gospod govoræi: ocevi da ne ginu za sinove, ni sinovi za oceve, nego svaki za svoj grijeh neka gine. **5** Iza toga skupi Amasija narod Judin, i postavi po domovima otaèkim tisuæniku i stotinike po svoj zemlji Judinjo i Venijaminovoj, i izbroj ih od dvadeset godina i više, i naðe ih trista tisuæa vojnika izabranijeh, koji nošahu koplige i štit. **6** I jošte najmi između Izraeljaca sto tisuæa hrabrijeh ljudi za sto talanata srebra. **7** Ali doðe mu èovjek Božji i reèe: care, da ne ide s tobom vojska Izraëlska, jer Gospod nije s Izraeljcima niti sa sinovima Jefremovijem. **8** Nego idi ti, i budi hrabar u boju; inaèe æe te oboriti Bog pred neprijateljem, jer Bog može i pomæci i oboriti. **9** Tada reèe Amasija èovjeku Božijemu: a ñta æe biti od sto talanata što sam dao vojsci Izraeljevoj? A èovjek Božji reèe: ima Gospod da ti da više od toga. **10** I tako odvoji Amasija vojsku što mu bješe došla od Jefrema da otidu u svoje mjesto; a oni se vrlo rasrdiše na Judu, i vratise se u svoje mjesto s velikim gnjevom. **11** A Amasija oslobođivši se povede narod svoj i otide u slanu dolinu, i pobi deset tisuæa sinova Sirovijeh; **12** I deset tisuæa živijeh zarobiše Judejci, i odvedoše na vrh stijene, i pobacaše ih sa vrh stijene da se svi raspadoše. **13** A vojnici koje Amasija posla natrag da ne idu s njim u boj, navalise na gradove Judine od Samarije do Vet-Orona, i pobiše po njima tri tisuæe, i zaplijeniše velik plijen. **14** A kad se

vrti Amasija razbivši Idumeje, doneše bogove sinova Sirovijeh, i postavi ih sebi za bogove, i klanjaše im se i kađaše im. **15** Tada se razgnjevi Gospod na Amasiju, i posla k njemu proroka, koji mu reče: zašto tražiš bogove toga naroda, koji ne izbaviše svojega naroda iz tvoje ruke? **16** I kad govorаш caru, on mu reče: jesli postavljen caru za savjetnika? prestani; zašto da pogineš? I tako presta prorok, ali reče: znam da te je Bog naumio istrijebiti kad to radiš a ne slušaš svjeta mojega. **17** Tada smisi Amasija car Judin, i posla k Joasu sinu Joahaza sina Jujeva, caru Izrailevu, i poruči: hodi da se ogledamo. **18** A Joas car Izrailev posla k Amasiji caru Judinu i poruči mu: trn na Livanu posla ka kredut na Livanu, i poruči: daj svoju kær sinu mojemu za ženu. Ali naide zvijerje Livansko i izgazi trn. **19** Veljiš, pobjio si Edomce, pa se ponese srce tvoje, i tražiš slave; sjedi kod kuće svoje; zašto bi se zapletao u zlo da padneš i ti i Juda s tobom? **20** Ali ne posluša Amasija, jer od Gospoda tu bi da ih da u ruke neprijatelju, što tražiš bogove Edomske. **21** I otide Joas car Izrailev, i ogledaše se, on i Amasija car Judin, u Vet-Semesu Judinu. **22** Ali Judu razbi Izrailev, te pobjegoše svaki ka svojemu šatoru. **23** A Amasiju cara Judina sina Joasa sina Joahazova uhvati Joas car Izrailev u Vet-Semesu, i odvede ga u Jerusalim; i obori zid Jerusalimski od vrata Jefremovih do vrata na uglu, ēetir stotine lakata. **24** I uze sve zlato i srebro i sve posuđe što se nađe u domu Božijem u Ovid-Edoma i u riznici doma carskoga, i taoce, pa se vratи u Samariju. **25** I poživje Amasija sin Joasov car Judin po smrti Joasa sina Joahaza cara Izrailejeva petnaest godina. **26** A ostala djela Amasijina prva i pošljednja, eto nijesu li zapisana u knjizi o carevima Judinijem i Izrailevijem? **27** I pošto Amasija otstupi od Gospoda, digoše bunu na nj u Jerusalimu, a on pobježe u Lahis. Ali poslaše za njim u Lahis, i ubiše ga ondje. **28** I donesoše ga na konjima i pogreboše ga kod otaca njegovih u gradu Judinu.

26 Tada sav narod Judin uze Oziju, kome bijaše šesnaest godina, i zacariše ga na mjesto oca njegova Amasije. **2** On sazida Elot povratiš ga Judi pošto car počinu kod otaca svojih. **3** Oziji bijaše šesnaest godina kad se zacari, i carova pedeset i dvije godine u Jerusalimu. Materi mu bijaše ime Jeholija iz Jerusalima. **4** On ēinjaje što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je ēinio Amasija otac njegov. **5** I tražaše Boga dokle živ bijaše Zaharija koji razumijevaše utvare Božje; i dokle god tražaše Gospoda, davaše mu sreću Bog. **6** Jer izašav vojevaše s Filistejima, i obori zidove Gatu i zidove Javni i zidove Azotu; i sazida gradove u zemlji Azotskoj i po Filistejima. **7** Bog mu pomože protiv Filisteja i protiv Arapa, koji življahu u Guvalu, i protiv Maonaca. **8** I Amonci davahu dare Oziji, i raznese se ime njegovo do Misira, jer osili veoma. **9** I sazida Ozija kule u Jerusalimu na vratima na uglu, i na vratima u dolu, i na uglu, i utvrđi ih. **10** Sazida i u pustinji kule, i iskopa mnogo studenaca, jer imaše mnogo stoke i u dolinama i u ravnicama, i ratara i vinogradara po brdima i na Karmilu, jer mu mila bješe poljska radnja. **11** I imaše Ozija ubojitu vojsku, koja iđaše u rat u ēetama brojem, kako ih izbroji Jeilo pisar i Misija upravitelj, pod upravom Ananije vojvode careva. **12** Svega na broj bijaše glavara domova otačkih hrabrijeh junaka dvije tisuće i šest stotina, **13** A pod njihovom rukom vojske tri stotine i sedam tisuća i pet stotina hrabrijeh vojnika, da pomazu caru protiv neprijatelja. **14** I načini Ozija svoj vojsci štitove i kopljia i šljemove i oklope i lukove i kamenje za praæe. **15** I načini u Jerusalimu bojne sprave vrlo vješt izmišljene da stoje na kulama i na uglovima da meæu strijele i veliko kamenje; i raznese se ime njegovo daleko, jer mu se divno pomagaše dokle osili. **16** Ali kad osili, ponese se srce njegovo, te se pokvari, i sagriješi Gospodu Bogu svojemu, jer uđe u crkvu Gospodnju da kadi na oltaru kadionom; **17** A za njim

ude Azarija sveštenik i s njim osamdeset sveštenika Gospodnjih hrabrijeh ljudi; **18** I opriješe se caru Oziji govoræe: nije tvoje, Ozija, kadit Gospod, nego sveštenika sinova Aronovih koji su posveæeni da kade; izidi iz svetinje, jer si zgriješio, i neæe ti biti na ēast pred Gospodom Bogom. **19** Tada se razgnjevi Ozija držeæi u ruci kadionicu da kadi; i kad se gnjevljaše na sveštenike, izide mu guba na ēelu pred svijem sveštenicima u domu Gospodnjem kod oltara kadionoga; **20** I pogleda ga Azarija poglavar sveštenički i svih sveštenici, a on gubav na ēelu; i brže ga izvedoše napolje, a i sam pohite da izide, jer ga Gospod udari. **21** I osta car Ozija gubav do smrti svoje, i sjedaše u odvojenom domu gubav, jer bi odluèen od doma Gospodnjega; a Jotam sin njegov upravljaše domom carevijem i suðaše narodu u zemlji. **22** A ostala djela Ozijina prva i pošljednja napisao je prorok Isaija sin Amosov. **23** I počinu Ozija kod otaca svojih, i pogreboše ga kod otaca njegovih u grobnom polju carskom, jer rekoše: gubav je. I zacari se na njegovo mjesto Jotam sin njegov.

27 Dvadeset i pet godina bijaše Jotamu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu; materi mu bješe ime Jerusa, kae Sadokova. **2** On ēinjaje što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je ēinio Ozija otac njegov, samo što ne uđe u crkvu Gospodnju; ali narod još bijaše pokvaren. **3** On načini visoka vrata na domu Gospodnjem, i na zidu Ofilu mnogo nazida. **4** Još sazida i gradove u gori Judinoj, i u šumama pogradi dvorove i kule. **5** I vojeva s carem sinova Amonovih i svlada ih; i dadoše mu sinovi Amonovi one godine sto talanata srebra i deset tisuæa kora pšenice i jeæma deset tisuæa. Toliko mu dadoše sinovi Amonovi i druge i treæe godine. **6** I tako osili Jotam, jer upravi putove svoje pred Gospodom Bogom svojim; **7** A ostala djela Jotamova i svih ratova njegovi i putovi njegovi, eno su zapisani u knjizi o carevima Izrailevijem i Judinijem. **8** Dvadeset i pet godina bješe mu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu. **9** I počinu Jotam kod otaca svojih, i pogreboše ga u gradu Davidovu; a na njegovo se mjesto zacari Ahaz sin njegov.

28 Dvadeset godina bijaše Ahazu kad poče carovati, i carova šesnaest godina u Jerusalimu; ali ne ēinjaje što je pravo pred Gospodom kao David otac njegov. **2** Jer hoðaše putovima careva Izrailevijeh, i još sali likove Valima. **3** I sam kaðaše u dolini sina Enomova, i sažizaše sinove svoje ognjem po gadnjem djelima onih naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailevijeh. **4** I prinošaše žrtve i kaðaše na visinama i po brdima i pod svakim zelenijem drvetom. **5** Zato ga dade Gospod Bog njegov u ruke caru Sirskomu, te ga razbiše i zarobiše mu veliko mnoštv, i odvedoše ih u Damasak. Još bi dat u ruke i caru Izrailevu, te ga razbi ljuto. **6** Jer Fekaj sin Remaljin pobi sto i dvadeset tisuæa Judejaca u jedan dan, sve hrabrijeh ljudi, jer ostavise Gospoda Boga otaca svojih. **7** I Zihrije junak od Jefrema ubi Misiju sina careva i Azrikama upravitelja dvorskoga i Elkanu drugoga do cara. **8** I zarobiše sinovi Izrailevi braæi svojoj dvjesti tisuæa žena i sinova i kæeri; i zaplijeniše velik plijen od njih, i odnesoše plijen u Samariju. **9** A ondje bijaše prorok Gospodnj po imenu Odid, i izide pred vojsku koja iđaše u Samariju, i reče im: gle, Gospod Bog otaca vaših razgnjevi se na Judejce, zato ih dade u vaše ruke, te ih pobiste ljuto da do neba doprije. **10** I još mislite podvraei sinove Judine i Jerusalimske da vam budu robovi i robinje; a nijeste li i vi sami skrivili Gospodu Bogu svojemu? **11** Zato poslušajte me sada, i vratite natrag to roblje što zarobiste braæi svojoi, jer se rasplatio gnjev Gospodnj na vas. **12** Tada ustaše poglavari sinova Jefremovih: Azarija sin Joananov, Varahija sin Mesilemotov i Jezekija sin Salumov i Amasa sin Adlajev na one što se vraæeau s vojske, **13** I rekoše im: neæete dovesti ovamo

toga robija, jer bi nam bilo na griješ pred Gospodom što vi mislite domeæuæi na grijehe naše i na krivice naše, jer je velika krivica na nama i grijev se raspalio na Izraelju. **14** I ostaviše vojnici robije i plijen svoj pred knezovima i svijem zborom. **15** I ustaše ljudi imenovani i uzeše robije, i sve gole između njih odješe iz plijena; a kad ih odješe i obuše, nahraniše ih i napojiše i namazaše, i odvedoše na magarcima sve iznemogle, i dovedoše ih u Jerihon grad gdje ima mnogo palama, k braæi njihovoj, pa se vratîše u Samariju. **16** U to vrijeme posla car Ahaz k carevima Asirskim da mu pomogu. **17** Jer još i Idumejci dođoše i razbiše Judu i odvedoše robije; **18** I Filisteji udariše na gradove po ravnî i na južnom kraju Judinu, i uzeše Vet-Semes, i Ejalon i Gedirot i Sohot i sela njegova i Tamnu i sela njezina i Gimzon i sela njegova, i naseliše se u njima. **19** Jer Gospod obaraše Judu s Ahaza cara Izraeljeva, jer odvûe Juđu da grđno grieše Gospodu. **20** I dođe k njemu Telat-Felnasar car Asirski, i ojadi ga a ne utvrđi. **21** Jer Ahaz uze dio iz doma Gospodnjega i iz doma carskoga i od knezova, i dade caru Asirskom, ali mu ne pomože. **22** I kad bijaše u nevolji, on još veæma grieše Gospodu; taki bijaše car Ahaz. **23** I prinošaše žrtve bogovima Damašanskim, koji ga razbiše, i govoraše: kad bogovi careva Sirskih njima pomažu, prinosiæu njima žrtve da bi mi pomagali; ali mu oni biše na to da padne on i sav Izrael. **24** A Ahaz pokupi sudove doma Božijega, i izlomi sudove doma Božijega, i zatvor vratu doma Gospodnjega i naeini sebi oltare po svijem uglovima u Jerusalimu. **25** I u svakom gradu Judinu naeini visine da kadi bogovima tuđim; i grijevi Gospoda Boga otaca svojih. **26** A ostala djela njegova i svî putovi njegovu prvi i pošljednji, eto zapisani su u knjizi o carevima Judinjem i Izraeljevjem. **27** I poèinu Ahaz kod otaca svojih i pogreboše ga u gradu Jerusalimu; ali ga ne metnuše u grob careva Izraeljevih. I zacari se na njegovo mjesto Jezekija sin njegov.

29 Jezekiji bješe dvadeset i pet godina kad poèe carovati, i carova dvadeset i devet godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Avija, kæi Zaharjina. **2** I èinjaše što je pravo pred Gospodom sasvijem kako je èinio David otac njegov. **3** Prve godine svojega carovanja, prvoga mjeseca, otvor vratu na domu Gospodnjem, i opravi ih. **4** I sazva sveštenike i Leviti, i sabra ih na istoèenu ulicu, **5** I reèe im: èujte me, Leviti, osveštajte se sada i osvetite dom Gospoda Boga otaca svojih, i iznesite neèistotu iz svetinje. **6** Jer sagriješe oci naši i èiniše što je zlo pred Gospodom Bogom našim, i ostavise ga; i odvratiše lice svoje od Satora Gospodnjega i okrenuše mu leða; **7** I zatvorîše vrata od trijema, i pogasiše ţiske, i kadom ne kadiše, niti žrtava paljenica prinosiše u svetinji Bogu Izraeljevu. **8** Zato se razgnjevi Gospod na Juđu i na Jerusalim, te ih dade da se potucaju, i da budu èudo i potsmijeh, kako vidite svojim oèima. **9** Jer eto padoše oci naši od maæa, i sinovi naši i kæeri naše i žene naše zarobiše se zato. **10** Sada dakle naumio sam zadati vjeru Gospodu Bogu Izraeljevu, da bi se odvratila od nas žestina gnjeva njegova. **11** Sinovi moji, ne oklijevajte više, jer je vas izabrao Gospod da stojite pred njim i služite mu, i da mu budete služe i da mu kadite. **12** Tada ustaše Leviti Mat sin Amasajev i Joilo sin Azarijin od sinova Katovijeh; a od sinova Merarijevih Kis sin Avdijev i Azarija sin Jaleleilov; i od sinova Girsonovih Joah sin Zimin i Eden sin Joahov; **13** I od sinova Elisafanovih Simrije i Jeilo, i od sinova Asafovih Zaharija i Matanija; **14** I od sinova Amonovih Jeilo i Simej, i od sinova Jedutunovih Semaja i Ozilo; **15** I skupiše braæu svoju, i osveštavši se doðoše, kako bješe zapovjedio car po rjeèi Gospodnjoj, da oèiste dom Gospodnj. **16** I ušavši sveštenici u dom Gospodnj da ga oèiste, iznosiše svu neèistotu što naðoše u crkvi Gospodnjoj u trijem doma Gospodnjega; a Leviti kupiše

i iznosiše napolje na potok Kedron. **17** A poèe osveæivati prvoga dana prvoga mjeseca; a osmoga dana toga mjeseca uðoše u trijem Gospodnj, i osveæivaše dom Gospodnj osam dana, i šesnaestoga dana prvoga mjeseca svršiše. **18** Potom doðoše k caru Jezekiji i rekoše: oèistimo sav dom Gospodnj i oltar za žrtve paljenice i sve sudove njegove i sto za postavljanje i sve sudove njegove, **19** I sve sudove koje bješe bacio car Ahaz dokle carovaše griešeæi, i spremismo i osvetismo, i eno ih pred oltarom Gospodnjim. **20** Potom car Jezekija usta rano, i sazva upravitelje gradske, i otide u dom Gospodnj. **21** I dovede sedam junaca i sedam ovnova i sedam jaganjaca i sedam jaraca za grijeh, za carstvo i za svetinju i za Juđu; i reèe sinovima Aronovijem sveštenicima da prinesu na oltaru Gospodnjem. **22** Tada zaklaše goveda, i sveštenici uzevši krv njihovu pokropiše oltar; zaklaše i ovnove, i krvlju njihovom pokropiše oltar; i zaklaše jaganjice i krvlju njihovom pokropiše oltar. **23** Potom dovedoše jarce za grijeh pred cara i pred zbor, i oni metnuše ruke svoje na njih. **24** I zaklaše ih sveštenici, i oèistiše krvlju njihovom oltar na oèišæenje svemu Izraelju, jer car zapovjedi da se za sav narod Izraeljev prineše žrtva paljenica i žrtva za grijeh. **25** I postavi Levite u domu Gospodnjem s kimvalima i psaltrima i guslama, kako bješe zapovjedio David i Gad vidjelac carev i Natan prorok; jer od Gospoda bješe zapovijest preko proroka njegovih. **26** I tako stajahu Leviti sa spravama Davidovijem a sveštenici s trubama. **27** Tada zapovjedi Jezekija da prinesu žrtvu paljenicu na oltaru. I kad se poèe žrtva paljenica, poèe se pjesma Gospodnja uz trube i sprave Davida cara Izraeljeva. **28** I sav se zbor klanjaše, i pjevaèi pjevahu i trubaèi trubljuhu, i to sve dokle se ne svrši žrtva paljenica. **29** A kad svršiše žrtvu, car i svî koji bijahu s njim padoše i pokloniše se. **30** Potom reèe car i knezovi Levitima da hvale Gospoda rijeèima Davidovijem i Asafa vidiocia; i hvališe s velikim veseljem, i savivši se pokloniše se. **31** Tada Jezekija progovori i reèe: sada posvetite ruke svoje Gospodu, pristupite i donesite prinose i žrtve zahvalne u dom Gospodnj. I donese sav zbor prinose i žrtve zahvalne, i ko god bješe voljna srca žrtve paljenice. **32** I na broj bješe žrtava paljenica što donese zbor, sedamdeset volova, sto ovnova, dvjesto jaganjaca, sva za žrtvu paljenicu Gospodu; **33** A drugih stvari posveæenijeh bješe šest stotina volova i tri tisuæe ovaca. **34** Ali malo bijaše sveštenika, te ne mogahu drjeti svijeh žrtava paljenica; zato im pomagahu braæa njihova Leviti, dokle se ne svrši posao i dokle se ne osveštaše drugi sveštenici; jer Leviti bijahu radnici osveštati se nego sveštenici. **35** I bijaše vrlo mnogo žrtava paljenica s pretlinom od žrtava zahvalnih i naljeva na žrtve paljenice. Tako bi povraæena služba u domu Gospodnjem. **36** I radovaše se Jezekija i sav narod, što Bog upravi narod, jer ovo bi naglo.

30 Potom posla Jezekija k svemu Izraelju i Juđi, i napisa knjige sinovima Jeffremovijem i Manasijinim da doðu u dom Gospodnj u Jerusalim da proslave pushu Gospodu Bogu Izraeljevu. **2** Jer car i knezovi njegovi i sav zbor svjeæeaše u Jerusalimu da slave pushu drugoga mjeseca. **3** Jer je ne mogâe slaviti u to vrijeme, jer ne bijaše dosta sveštenika posveæenijeh i narod se ne bješe skupio u Jerusalim. **4** I to bi po volji caru i svemu zboru. **5** I odrediše da oglase po svemu Izraeliju od Virsaveje do Dana da doðu u Jerusalim da proslave pushu Gospodu Bogu Izraeljevu, jer je odavna ne bjehu slavili kako je napisano. **6** I tako otidoše glasnici s knjigama od cara i od knezova po svemu Izraelju i Juđi, i po zapovijesti carevog gororahu: sinovi Izraeljevi, obratite se ka Gospodu Bogu Avramovu, Isakovu i Izraeljevu, pa æee se i on obratiti k ostatku koji ste ostali od ruku careva Asirskih. **7** Ne budite kao oci vaši i kao braæa vaša što griešeæi Gospodu Bogu otaca svojih, te ih dade da budu èudo, kako vidite. **8** Ne

budite dakle tvrdovrati kao oci vaši, dajte ruke Gospodu i hodite u svetinju njegovu koju je osvetio navijek, i služite Gospodu Bogu svojemu, pa æe se odvratiti od vas žestina grijeva njegova. **9** Jer ako se obratite ka Gospodu, braæa æe vaša i sinovi vaši steæi milost u onijeh koji ih zarobiše, te æe se vratiti u ovu zemlju; jer je Gospod Bog vaš milostiv i žalostiv, i neæe odvratiti lica od vas, ako se obratite k njemu. **10** A kad ti glasnici iðahu od grada do grada po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj dori do Zavulona, potsmijevahu im se i rugahu im se. **11** Ali neki od Asira i od Manasije i od Zavulona pokorivši se doðoše u Jerusalim. **12** I nad Judu doðe ruka Gospodnjina, te im dade jedno srce da uèine što bješe zapovedio car i knezovi po rijeèi Gospodnjoj. **13** I skupi se u Jerusalimu mnoštvo naroda da praznuju praznik prijesnjeñih hljebova drugog mjeseca, i bi sabor veoma velik. **14** Tada se podigoše, i oboriše oltare što bijahu u Jerusalimu, i sve oltare kadijone oboriše i bacise u potok Kison. **15** Potom zaklaše pashu èetrnaestoga dana drugoga mjeseca; a sveštenici i Leviti postidjevši se osveštaše se, i unesoše žrtve paljenice u dom Gospodnjini. **16** I stadoše svojim redom kako treba po zakonu Mojsija sluge Božjeg; i sveštenici kropiše krvlju primajuæi iz ruke Levitima. **17** I jer ih mnogo bijaše u zboru koji se ne bjehu osveštali; zato Leviti klahu pashu za svakoga koji ne bješe èist da bi ih posvetili Gospodu. **18** Jer mnoštvo naroda, mnogi od Jefrema i od Manasije i od Isahara i od Zavulona ne oèistiše se, nego jedoše pashu ne kako je napisano. Ali se za njih pomoli Jezekija govoreæi: Gospod blagi neka oèisti svakoga, **19** Ko je upravio srce svoje da traži Boga Gospoda, Boga otaca svojih, ako i ne bi bio èist prema svetom oèišæenju. **20** I usliši Gospod Jezekiju, i saèuva narod. **21** I tako sinovi Izrailjevi koji bjuh u Jerusalimu praznovaše praznik prijesnjeñih hljebova sedam dana u velikom veselju, i hvaljahu Gospoda svaki dan Leviti i sveštenici uz oruða za slavu Gospodnju. **22** I Jezekija govori ljubazno sa svijem Levitima koji vješti bijahu službi Gospodnjoi; i jedoše o prazniku sedam dana prinoseæi žrtve zahvalne i slaveæi Gospoda Boga otaca svojih. **23** I sav zbor dogovori se da praznuje još sedam dana; i praznovaše još sedam dana u veselju. **24** Jer Jezekija car Judin dade zboru tisuæu junaca i sedam tisuæa ovaca; a knezovi dadoše zboru tisuæu junaca i deset tisuæa ovaca; i osvešta se mnogo sveštenika. **25** I tako se proveseli sav zbor Judin i sveštenici i Leviti, i sav zbor što bješe došao od Izraelja, i došljaci što bjehu došli iz zemlje Izraeljeve i koji življahu u zemlji Judinoj. **26** I bi veselje veliko u Jerusalimu; jer od vremena Solomuna sina Davidova cara Izraeljeva ne bi tako u Jerusalimu. **27** Potom ustaše sveštenici i Leviti i blagoslovile narod; i uslišen bi glas njihov, i molitva njihova doðe u stan svetinje Gospodnje na nebo.

31 A kad se sve ovo svrši, svi sinovi Izraeljevi što se naðoše ondje, zaðoše po gradovima Judinijem, i izlomiše likove i isjekoše lugove, i oboriše visine i oltare po svoj zemlji Judinoj i Venijaminovoj i po zemlji Jefremovoj i Manasijinoj, dokle sve ne svrši; potom se vratiše svi sinovi Izraeljevi svak na svoje našljedstvo, u svoje gradove. **2** A Jezekija opet uredi redove sveštenike i Levitske po redovima njihovim, svakoga po službi njegovoj, sveštenike i Levite, za žrtve paljenice i zahvalne, da služe, i da slave i hvale Gospoda na vratima okola njegova. **3** I odredi dio carski od blaga svojega za žrtve paljenice, što se prinose jutrom i veèerom i za žrtve paljenice što se prinose u subote i na mladine i na praznike, kako je napisano u zakonu Gospodnjem. **4** I zapovjedi narodu, Jerusalimljanim, da daju dio sveštenicima i Levitima, da se jaæe drže zakona Gospodnjega. **5** A èim se to razglasiti, stadoše donositi sinovi Izraeljevi silu prvina od žita i od vina i od ulja i od meda i svakoga roda zemaljskoga; i desetka od svega donosiše vrlo mnogo. **6** I sinovi Izraeljevi i

Judini koji življahu po gradovima Judinijem, donosiše i oni desetak od goveda i ovaca, i desetak od svetiñeh stvari posveæenijeh Gospodu Bogu njihovu, i metaše u gomile. **7** Treæega mjeseca poèeš metati u gomile, a sedmoga mjeseca svršiše. **8** I doðe Jezekija s knezovima, i vidjevši gomile blagoslovile Gospoda i narod njegov Izraelija. **9** I Jezekija zapita sveštenike i Levite za gomile. **10** A Azarija poglavar sveštenički od doma Sadokova reèe mu: otkad poèeš donositi ove priloge u dom Gospodnj, jedemo i siti smo i pretjeèe mnogo, jer je Gospod blagoslovio svoj narod, te je preteklo ovo mnoštvo. **11** Tada zapovjedi Jezekiju da se naèine klijeti u domu Gospodnjem; i naèiniše; **12** I onđe ostavljuhu vjerno priloge i desetke i stvari posveæene; i nad tijem bješe poglavar Honanija Levit i Simej brat mu, drugi do njega. **13** A Jehilo i Azacija i Nahat i Asailo i Jerimot i Jozavad i Elilo i Ismahija i Mat i Venaja bijahu nastojnici pod rukom Honanije i brata mu Simeja po naredbi cara Jezekije i Azarije starješine u domu Božjem. **14** A Korej sin Jemme Levita, vratar na istoku, bijaše nad onijem što se dragovoljno prinošaše Bogu, da bi razdjeljavao prinos Gospodnj i stvari svete nad svetijem. **15** A pod njim bješe Eden i Minijamin i Isus i Semaja i Amarija i Sehanija po gradovima svešteničkim, ljudi pouzdani, da razdaju braæi svojoj dijelove, velikomu i malomu, **16** Osim muškinja u rodu njihovu od tri godine i više, svakomu koji ulažeša u dom Gospodnj na posao svakidašnji po dužnosti njihovoj u službi njihovoj po redu njihovu, **17** I onima koji biše izbrojeni u rodu svešteničkom po domovima otaca njihovih, i Levitim od dvadeset godina i više po službi njihovoj po redovima njihovim, **18** I porodici njihovoj, svoj djeci njihovoj, ženama njihovijem, sinovima njihovijem i kæerima njihovijem, svemu mnoštvu; jer se vjerno posvetiše svetinji; **19** I sinovima Aronovijem sveštenicima u podgrađima gradova njihovijeh, po svijem gradovima, ljudi imenovani davahu dijelove svakome muškarcu između sveštenika i svakomu roda Levitskoga. **20** I tako uèini Jezekija u svoj zemlji Judinoj; i èinjaje što je dobro i pravo i istinito pred Gospodom Bogom njegovijem. **21** I u svakom poslu koji poèe za službu doma Božjeg i u zakonu i u zapovijesti tražeæi Boga svojega, truðaše se svijem srcem svojim, i sreæan bijaše.

32 Poslijе tijeh stvari i pošto se one utvrðiše, doðe Senahirim car Asirski, i uðe u zemlju Judinu, i opkoli tvrde gradove, i mišljaše ih osvojiti. **2** A kad vidje Jezekija gdje doðe Senahirim i gdje se okrenu da udari na Jerusalim, **3** Uèini vijeæe s knezovima svojim i s junacima svojim da zaroni izvore vodene, koji bijahu iza grada, i pomogoše mu. **4** Jer se sabra mnoštvo naroda, te zaroniše sve izvore i potok koji teèe posred zemlje govoreæi: zašto kad doðu carevi Asirski da naðu toliko vode? **5** I ohrabri se, te ozida vas zid oboren, i podiže kule, i spolja ozida još jedan zid; i utvrði Milon u gradu Davidovu, i naèini mnogo oružja i štitova. **6** I postavi vojvode nad narodom, i sabra ih k sebi na ulici kod vrata gradskih, i gorovi im ljubazno i reèe: **7** Budite slobodni i hrabri, ne bojte se i ne plašite se cara Asirskoga ni svega mnoštva što je s njim, jer je s nama veæi nego s njim. **8** S njim je mišica tjelesna a s nama je Gospod Bog naða da nam pomože i da bije naše bojeve. I narod se osloni na rijeèi Jezekije cara Judina. **9** Potom Senahirim car Asirski dok bješe na Lahisu sa svom silom svojom, posla sluge svoje u Jerusalim k Jezekiji caru Judinu i ka svemu narodu Judinu koji bijaše u Jerusalimu, i poruèi: **10** Ovakvo veli Senahirim car Asirski: u što se uzdate, te stojite u Jerusalimu zatvoreni? **11** Ne nagovara li vas Jezekija da vas pomori glađu i žeđu govoreæi: Gospod Bog naš izbavio nas iz ruku cara Asirskoga? **12** Nije li taj Jezekija oborio visine njegove i oltare njegove, i zapovjedio Judi i Jerusalimljanim govoreæi: klanjajte se samo pred jednjem oltarom i na njemu kadite? **13** Eda li ne znate

Šta sam uèinio ja i moji starci od svih naroda na zemlji? jesu li bogovi naroda zemaljskih mogli izbaviti zemlju svoju iz mojih ruku? **14** Koji je između svih bogova onih naroda koje zatrše oči moji, mogao izbaviti svoj narod iz mojih ruku, da bi mogao vaš bog vas izbaviti iz moje ruke? **15** Nemojte dakle da vas vara Jezekija i da vas tako nagovara, i ne vjerujte mu; jer nijedan bog nije druga naroda ili carstva nije mogao izbaviti naroda svojega iz mojih ruku ni iz ruku mojih otaca, akamoli æe vaš bogovi izbaviti vas iz mojih ruku? **16** I još više govoriše sluge njegove na Gospoda Boga i na Jezekiju slugu njegova. **17** A i knjigu napisa ružeæi Gospoda Boga Izrailjeva i govoreæi na nj rijeæima: kao što bogovi naroda zemaljskih nisu izbavili svojega naroda iz mojih ruku, tako neæe ni Bog Jezekijin izbaviti naroda svojega iz mojih ruku. **18** I vikahu iz glasa Judejski narodu Jerusalimskom koji bijaše na zidu da ih uplaše i smetu da bi uzeli grad. **19** Igovorahu o Bogu Jerusalimskom kao o bogovima naroda zemaljskih, koji su djelo ruku èovjeæijih. **20** Tada se pomoli toga radi car Jezekija i prorok Isajia sin Amosov, i vapiše k nebu. **21** I posla Gospod anđela, koji pobi sve junake i vojvode i knezove u vojscu cara Asirskoga, te se vrati sa sramotom u svoju zemlju. I kad uðe u kuæu svojega boga, ubiše ga ondje maæem koji izidoše od bedara njegovih. **22** Tako saæuva Gospod Jezekiju i narod Jerusalimski od ruku Senahirima cara Asirskoga i od ruku svih drugih, i èuva ih na sve strane. **23** I mnogi donošu dare Gospodu u Jerusalim i zaklade Jezekiji caru Judinu; i od tada se uvizvi pred svijem narodima. **24** U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt, i pomoli se Gospodu, koji mu progovori i uèeni mu èudo. **25** Ali Jezekija ne postupi prema dobru koje mu se uèeni, jer se ponese srce njegovo; zato se podiže na nj grijev i na Judu i na Jerusalim. **26** Ali se ponizi Jezekija zato što se bješe ponijelo srce njegovo, i on i Jerusalimljani, te ne doðe na njih grijev Gospodnjii za životu Jezekijina. **27** A imaše Jezekija vrlo veliko blago i slavu; i naèini sebi riznice za srebro i zlato i za drago kamenje i za mirise i za štitove i za svakojake zaklade, **28** i staje za dohode od ţita i od vina i od ulja, i staje za svakojaku stoku, i torove za ovce. **29** I gradove sazida sebi, i imæe mnogo stoke, i ovaca i goveda, jer mu Bog dade veoma veliko blago. **30** Isti Jezekija zagati gornji izvor vode Giona, i pravo je svede dolje na zapadnu stranu grada Davidova; i bijaše sreæean Jezekija u svakom poslu svom. **31** Samo kad doðoše poslanici knezova Vavilonskih, koji poslaše k njemu da raspitaju za èudo koje bi u zemlji, ostavi ga Bog da bi ga iskušao da bi se znalo sve što mu je u srcu. **32** A ostala djela Jezekijina i milosti njegove, eto, to je zapisano u utvari proroka Isajie sina Amosova i u knjizi o carevima Judinjem i Izrailjevijem. **33** I poèinu Jezekiju kod otaca svojih, i pogreboše ga više grobova sinova Davidovih; i uèiniše mu na smrti èast svi Judejci i Jerusalimljani. A na njegovo se mjesto zacari Manasija sin njegov.

33 Dvanaest godina bješe Manasiji kad poèe carovati, i carova pedeset i pet godina u Jerusalimu. **2** A èinjajaše što je zlo pred Gospodom po gadnjem djelima onih naroda koje odagna Gospod ispred sinova Izrailjevih. **3** Jer opet pogradi visine, koje bješe raskopao Jezekija otac njegov, i podiže oltare Valima, i naèini lugove, i klanjaše se svoj vojscu nebeskoj i služaše joj. **4** Naèini oltare i u domu Gospodnjem, za koji bješe rekao Gospod: u Jerusalimu æe biti ime moje dovjeka. **5** Naèini oltare svoj vojscu nebeskoj u dva trijema doma Gospodnjega. **6** I provodi sinove svoje kroz organj u dolini sina Enomova, i gledaše na vremena i gataše i vraæe, i uredi one što se dogovaraju s duhovima i vraæare, i èinjajaše vrlo mnogo što je zlo pred Gospodom grijevneæi ga. **7** I postavi lik rezan koji naèini u domu Božijem, za koji bješe rekao Bog Davidu i Solomunu sinu njegovu: u ovom domu i

u Jerusalimu, koji izabrah između svih plemena Izrailjevih, namjestiæeu ime svoje dovjeka. **8** I neæu više krenuti noge sinovima Izrailjevijem iz zemlje koju sam odredio očima vašim, ako samo uzdrže i ustvore sve što sam im zapovjedio preko Mojsija, sav zakon i uredbe i sudove. **9** Ali Manasija zavede Judu i Jerusalim, te èiniše gore nego narodi koje istrijebi Gospod ispred sinova Izrailjevih. **10** I Gospod govoraše Manasiji i narodu njegovu, ali ne htješe slušati. **11** Zato dovede Gospod na njih glavare od vojske cara Asirskoga, i uhvatiše Manasiju u trnju, i svezaæi ga u dvoje verige mjedene odvedoše ga u Vavilon. **12** I kad bijaše u nevolji, moljaše se Gospodu Bogu svojemu, i ponizi se veoma pred Bogom otaca svojih. **13** I moleæi se umoli mu se, te usliši molitvu njegovu i povrati ga u Jerusalim na carstvo njegovo. Tada pozna Manasija da je Gospod Bog. **14** A poslije toga ozida zid iza grada Davidova sa zapada Gionu, od samoga potoka pa do ribljih vrata i oko Ofila, i izvede ga vrlo visoko; i postavi vojvode po svijem tvrdijem gradovima Judinijem. **15** I iznese iz doma Gospodnjega bogove tuðe i lik i sve oltare koje bješe naèinio na gori doma Gospodnjega i u Jerusalimu, i baci iza grada. **16** Pa opravi oltar Gospodnji i prinесe na njemu žrtve zahvalne i u slavu, i zapovjedi Judejcima da služe Gospodu Bogu Izraeljevu. **17** Ali narod još prinošaše žrtve na visinama, ali samo Gospodu Bogu svojemu. **18** A ostala djela Manasijina i molitva njegova Bogu njegovi i rijeæi koje mu govoriše vidioци u ime Gospoda Boga Izraeljeva, to je sve u knjizi o carevima Izrailjevijem. **19** A molitva njegova i kako se umolio, i svri grigesi njegovi i prijestupi, i mjesto gdje je pogradio visine i podigao lugove i likove rezane prije nego se ponizi, to je sve zapisano u knjigama proroèkim. **20** I poèinu Manasiju kod otaca svojih, i pogreboše ga u domu njegovu. A na njegovo se mjesto zacari Amon sin njegov. **21** Dvadeset i dvije godine imaše Amon kad poèe carovati, i carova dvije godine u Jerusalimu. **22** I èinjajaše što je zlo pred Gospodom kao što je èinio Manasija otac mu; jer svijem likovima rezanjem, koje naèini Manasija otac njegov, prinošaše Amon žrtve i služaše im. **23** Ali se ne ponizi pred Gospodom, kao što se ponizi Manasija otac njegov; nego isti Amon još više griješaše. **24** I pobuniše se na nj sluge njegove, i ubiše ga u kuæi njegovoj. **25** Tada pobi narod zemaljski sve koji se bijahu pobunili na cara Amona, i zacari narod zemaljski Josiju sina njegova na njegovo mjesto.

34 Osam godina bijaše Josiji kad poèe carovati, i carova trideset i jednu godinu u Jerusalimu. **2** On èinjajaše što je pravo pred Gospodom i hoðaše putovima Davida oca svojega i ne ostupaše ni nadesno ni nalijevo. **3** Jer osme godine carovanja svojega, dok još bješe dijetje, poèe tražiti Boga Davida oca svojega; a dvanaeste godine poèe èistiti Judeju i Jerusalim od visina i od lugova i od likova rezanjih i livenijeh. **4** Jer pred njim raskopaše oltare Valima, i likove sunèane koji bijahu na njima isjeæee, i gajeve, i likove rezane i livene izlomi i satr, i razasu po grobovima onih koji im prinosiše žrtve; **5** A kosti sveštenièke sazeæe na oltarima njihovim; i oèisti Judeju i Jerusalim; **6** Tako i gradove Manasijine i Jefremove i Simeunove i do Neftalima, i pustoši njihove unaokolo. **7** I tako obori oltare i gajeve, i likove izlomi i satr, i sve likove sunèane isjeæee po svoj zemlji Izraeljevoj; potom se vrati u Jerusalim. **8** A osamnaeste godine carovanja svojega, pošto oèisti zemlju i dom, posla Safana sina Azalijina i Masiju zapovjednika gradskoga i Joaha sina Johazova, pametara, da se opravi dom Gospoda Boga njegova. **9** I oni otidoše ka Helkiju poglavaru sveštenièkom, i predaše novce donesene u dom Božji, koje skupiše Leviti vratari od sinova Manasijnih i Jefremovih i od svega ostatka Izraeljeva, i od svega Jude i Venijamina, pa se vratiše u Jerusalim; **10** I dadoše nastojnicima nad poslom, koji

bijahu nad domom Gospodnjim, a oni ih davahu poslenicima koji rađahu u domu Gospodnjem opravljajući što je trošn i utvrđujući dom; **11** Davahu drvodjeljama i kamenarima da se kupuje kamenje tesano i drvo za grede i da se pobrnuju kuće koje bijahu razvalili carevi Judini. **12** A ti ljudi rađahu vjerno posao; i nad njima bijahu postavljeni Jat i Ovadija Leviti od sinova Merarijevih, i Zaharia i Mesulam od sinova Katovijeh da nastoje oko posla; i ti Leviti svi umijahu udarati u sprave mužièke. **13** I bijahu nad nosiocima i nad svijem poslenicima u svakoj službi, i pisari i upravitelji i vratarji bijahu Leviti. **14** I kad iznošau novce donesene u dom Gospodnjem, nađe Helkija sveštenik knjigu zakona Gospodnjega danoga preko Mojsija. **15** I kaza Helkija Safanu pisaru i reèe: nađoh zakonik u domu Gospodnjem. I dade Helkija knjigu Safanu. **16** A Safan odnese knjigu caru i javi mu govoreæi: sluge tvoje rade sve što im je zapovjeđeno. **17** Jer pokupivši novce što se nađoše u domu Gospodnjem, dadoše ih nastojnicima i poslenicima. **18** I još kaza Safan pisar caru govoreæi: knjigu mi dade Helkija sveštenik. I proœita je Safan caru. **19** A kad car èu šta govori zakon, razdrije haljine svoje. **20** I zapovjedi car Helkiji i Ahikamu sinu Safanovu i Avdonu sinu Mihejinu i Safanu pisaru i Asaji sluzi carevu, govoreæi: **21** Idite upitajte Gospoda za me i za ostatak u Izraelju i Judi radi rijeèi ove knjige što se naðe, jer je velik gnjev Gospodnj ki se izlizo na nas zato što oci naši ne držaše rijeèi Gospodnje da èine sve onako kako je napisano u ovoj knjizi. **22** I tako otide Helkija i ljudi carevi k Oldi proroèici, ženi Saluma sina Tekuja sina Asre riznièara, a ona sjeðaše u Jerusalimu u drugom kraju, i govorise s njom o tom. **23** A ona im reèe: ovako veli Gospod Bog Izrailjev: kažite èovjeku koji vas je poslao k meni: **24** Ovako veli Gospod: evo pustiæu zlo na to mjesto i na stanovnike njegove, sve kletve napisane u knjizi, koju su proœitali caru Judinu. **25** Zato što me ostaviše i kadiše drugim bogovima da bi me gnjevili svijem djelima ruku svojih, zato æe se izliti gnjev moj na to mjesto i neæe se ugasiti. **26** A caru Judinu koji vas je poslao da upitate Gospoda, ovako mu recite: ovako veli Gospod Bog Izrailjev za rijeèi koje si èuo: **27** Što je odmeknulo srce tvoje i ponizio si se pred Bogom kad si èuo što je rekao za to mjesto i za stanovnike njegove, i ponizivši se pred mnom razdro si haljine svoje i plakao preda mnom, zato i ja usliših tebe, veli Gospod. **28** Evo, ja æu te pribrati k ocima tvojim, i na miru æeš biti pribran u grob svoj, i neæeš vidjeti svojim øeima zla koje æu pustiti na to mjesto i na stanovnike njegove. I kazaše to caru. **29** Tada posla car te skupi sve starješine Jude i Jerusalimske. **30** I otide car u dom Gospodnj i svi ljudi iz zemlje Jude i Jerusalimljani, i sveštenici i Leviti i vas narod, malo i veliko, i proœita im sve rijeèi knjige zavjetne, koja se naðe u domu Gospodnjem. **31** I car stojeæi na svom mjestu zadade vjero pred Gospodom da æe iæi za Gospodom i držati zapovijesti njegove i svjedoèanstva njegova i uredbe njegove svijem srcem i svom dušom svojom vršeæi rijeèi toga zavjeta napisane u toj knjizi. **32** I kaza, te pristaše svi koji se naðoše u Jerusalimu i u plemenu Venijaminovu; i èinjahu Jerusalimljani po zavjetu Boga Boga otaca svojih. **33** I ukide Josija sve gadove po svijem krajevima sinova Izraeljevih, i uèini, te svi koji bijahu u Izraelju služahu Gospodu Bogu svojemu. Svega vijeka njegova ne ostupiše od Gospoda Boga otaca svojih.

35 I praznova Josija u Jerusalimu pushu Gospodu; i klaše pushu èetraestoga dana prvoga mjeseca. **2** I postavi sveštenike u službe njihove, i utvrdi ih da služe u domu Gospodnjem. **3** I reèe Levitima, koji uèahu vas narod Izraeljev i bijahu posveæeni Gospodju: namjestite sveti kovèeg u domu koji je sazidao Solomun sin Davidov car Izraeljev, ne treba više da ga nosite na ramenima; sada služite Gospodu Bogu svojemu i narodu njegovu Izraelju. **4** I pripravite se po domovima otaca svojih po redovima svojim

kako je naredio David car Izraeljev i Solomun sin njegov. **5** I stoje u svetinji po redovima domova otaèkih braæe svoje, sinova narodnih, i po redovima domova otaèkih meðu Levitim. **6** I tako zakoljite pushu, i osveštajte se i pripravite braæeu svoju da bi èinili kako je rekao Gospod preko Mojsija. **7** I Josija dade narodu od stoke jaganjaca i jariæa, sve za pushu, svjema koji bijahu onđe, na broj dvije tisuæe i šest stotina, i tri tisuæe goveda, sve od careva blaga. **8** I knezovi njegovi dadoše dragovoljno narodu, sveštenicima i Levitim: Helkija i Zaharia i Jehilo starješine u domu Božjem dadoše sveštenicima za pushu dvije tisuæe i šest stotina jaganjaca i jariæa i tri stotine goveda. **9** A Honanija i Semaja i Natanailo braæea njegova, i Asaviju i Jeilo i Jozavad, poglavari Levitski dadoše Levitima za pushu pet tisuæe jaganjaca i jariæeva, i pet stotina goveda. **10** I kad bi spremljeno za službu, stadoše sveštenici na svoje mjesto i Leviti u redovima svojim po zapovijesti carevoj. **11** I klahu pushu, i sveštenici kropljaju krvlju primajući iz njihovih ruku, a Leviti derahu. **12** I odvojiše žrtvu paljenicu da dadu narodu po redovima domova otaèkih da se prinese Gospodu, kako je napisano u knjizi Mojsijevoj. Tako uèiniše i s govedima. **13** I pekoše pushu na ognju po obièaju; a druge posveæene stvari kuhaše u loncima i u kotlovima i u tavama, i razdavaše brzo svemu narodu. **14** Potom gotoviše sebi i sveštenicima; jer sveštenici sinovi Aronovi imahu posla oko žrtava paljenica i pretilina do noæi; zato Leviti gotoviše i sebi i sveštenicima sinovima Aronovijem. **15** I pjevaèi sinovi Asafovi stajaju na svom mjestu po zapovijesti Davidovoj i Asafovoj i Èemanovoj i Jedutina vidiocu careva; i vratarji na svakim vratima; ne micahu se od službe svoje, nego braæea njihova, ostali Leviti, gotoviše im. **16** Tako bi ureðena sva služba Gospodnja u onaj dan da se proslavi pasha i prinesi žrtve paljenice na oltaru Gospodnjem po zapovijesti cara Josije. **17** I praznovaše sinovi Izraeljevi koji se naðoše onđe pushu u to vrijeme i praznik prijesnijeh hlebova sedam dana. **18** I ne bi pasha praznovana kao ova u Izraelju od vremena Samuila proroka, niti koji careva Izraeljevih praznova pushu kao što je praznova Josija sa sveštenicima i Levitim i sa svijem Judom i Izraeljem što ga se naðe, i s Jerusalimljanimira. **19** Osamnaest godine carovanja Josijina praznovana bi ta pasha. **20** Poslije svega toga, kad Josija uredi dom, doðe Nehao car Misirski da bije Harkemis na Efratu, i Josija izide preda nj. **21** A on posla k njemu poslanike i poruèi: šta ja imam s tobom, care Judin? ne idem ja danas na tebe, nego na dom koji vojuje na mene, i Bog mi je zapovjedio da pohitam. Proði se Boga koji je sa mnom, da te ne ubije. **22** Ali se Josija ne odvrati od njega, nego se preobueæe da se bije s njim, i ne posluša rijeèi Nehaonovih iz usta Božijih, nego doðe da se pobije u polju Megidonskom. **23** I strijelci ustrijeliše cara Josiju, i car reèe slugama svojim: izvezite me odavde, jer sam luto ranjen. **24** I skidoše ga sluge njegove s kola, i metnuše na druga kola koja imaše, i odvezoge ga u Jerusalim; i umrije, i bi pogreben u groblju otaca svojih. I sav Juda i Jerusalim plaka za Josijom. **25** I prorok Jeremija narica za Josijom. I svi pjevaèi i pjevaèice spominjaše u tužbalicama svojim Josiju do današnjeg dana, i uvedoše ih u obièaj u Izraelju, i eto napisane su u plaèu. **26** A ostala djela Josijina i milostinje njegove, kako piše u zakonu Gospodnjem, **27** Djela njegova prva i posljednja, eto zapisana su u knjizi o carevima Izraeljevijem i Judinjem.

36 Tada uze narod zemaljski Joahaza sina Josijina, i zacariše ga na mjesto oca njegova u Jerusalimu. **2** Dvadeset i tri godine imaje Joahaz kad poèe carovati, i carova tri mjeseca u Jerusalimu. **3** Jer ga svrže car Misirski u Jerusalimu i oglobi zemlju sto talanata srebra i talanat zlata. **4** I postavi car Misirski Elijakima brata njegova carem nad Judom i Jerusalimom, i predje mu ime Joakim; a Joahaza brata njegova uze Nehao i odvede

ga u Misir. **5** Dvadeset i pet godina bijaše Joakimu kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu; i èinjavi zlo pred Gospodom Bogom svojim. **6** I doðe na nj Navuhodonosor car Vavilonski, i sveza ga u dvoje verige mijedene i odvede ga u Vavilon. **7** I sudove doma Gospodnjega odnese Navuhodonosor u Vavilon, i metnu ih u crkvu svoju u Vavilonu. **8** A ostala djela Joakimova i gadovi koje je èinio, i što se na njemu naðe, eto, to je zapisano u knjizi o carevima Izrailjevjem i Judinijem; i zacari se na njegovo mjesto Joahin sin njegov. **9** Bijaše Joahinu osam godina kad poèe carovati, i carova tri mjeseca i deset dana u Jerusalimu; i èinjavi zlo pred Gospodom. **10** I kad proðe ona godina, posla car Navuhodonosor, te ga odnesoše u Vavilon sa zakladima doma Gospodnjega, a carem postavi Sedekiju brata njegova nad Judom i Jerusalimom. **11** Dvadeset i jedna godina bijaše Sedekiji kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. **12** I èinjavi zlo pred Gospodom Bogom svojim, i ne pokori se pred Jeremijom prorokom, koji mu govorao iz usta Gospodnjih; **13** Nego se još odvrže od cara Navuhodonosora, koji ga bješe zakleio Bogom; i otvrdu vratom svojim i uprije se srcem svojim da se ne obrati ka Gospodu Bogu Izrailjevu. **14** I svi glavari između sveštenika i narod grijješi veoma mnogo po svijetu gadnijem djelima drugih naroda, skvrneæi dom Gospodnj, koji bješe osvetio u Jerusalimu. **15** I Gospod Bog otaca njihovih slaže k njima zarana jednako glasnike svoje, jer mu bješe žao naroda njegova i stana njegova. **16** A oni se rugahu glasnicima Božjim, i ne marahu za rijeèi njegove, i smijahu se prorocima njegovim, dokle se ne raspali gnjev Gospodnj na narod njegov, te ne bi lijeka. **17** I dovede na njih cara Haldejskoga, koji pobi mladiæe njihove maæem u domu svetinje njihove, i ne požali ni mladiæa ni djevojke, ni starca ni nemoæena. Sve mu dade u ruke. **18** I sve sudove doma Božjega, velike i male, i blago doma Gospodnjega i blago carevo i knezova njegovih, sve odnese u Vavilon. **19** I upališe dom Božji, i razvališe zid Jerusalimski, i sve dvorove u njemu popališe ognjem, i iskvareše sve dragocjene zaklade njegove. **20** I što ih osta od maæe, odnese ih u Vavilon i biše robovi njemu i sinovima njegovim, dokle ne nasto carstvo Persijsko. **21** Da se ispuní rijeè Gospodnja koju reèe ustima Jeremijinijem, dokle se zemlja ne izdvolji subotama svojim, jer poèivaše za sve vrijeme dokle bješe pusta, dokle se ne navrši sedamdeset godina. **22** Ali prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila rijeè Gospodnja koju reèe na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreæi: **23** Ovako veli Kir car Persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji. Ko je između vas od svega naroda njegova? Gospod Bog njegov neka bude s njim, pa nek ide.

Ezra

1 Prve godine Kira cara Persijskoga, da bi se ispunila riječ Gospodnja, koju reče na usta Jeremijina, podiže Gospod duh Kira cara Persijskoga, te oglasi po svemu carstvu svojemu i raspisa govoreći: **2** Ovako veli Kir car Persijski: sva carstva zemaljska dao mi je Gospod Bog nebeski, i on mi je zapovjedio da mu sazidam dom u Jerusalimu u Judeji. **3** Ko je između vas od svega naroda njegova? Bog nebeski neka bude s njim, pa nek ide u Jerusalim u Judeji, i neka zida dom Gospoda Boga Izraileva, Boga koji je u Jerusalimu. **4** A ko bi ostao u kojem god mjestu gdje se bavi, neka ga ljudi onoga mjesta potpomognu srebrrom i zlatom i imanjem i stokom osim dragovoljnoga priloga na dom Božji u Jerusalimu. **5** Tada ustaše glavari porodica otačekih od Jude i Venijamina, i sveštenici i Leviti i svi kojima Bog podiže duh da idu da zidaju dom Gospodnju u Jerusalimu. **6** I potpomogše ih svi koji bijahu oko njih sudovima srebrenjem i zlatnjem, imanjem i stokom i stvarima skupocjenijem osim svega što dragovoljno priložiše. **7** I car Kir izdade sudove doma Gospodnjega koje bijaše odnio iz Jerusalima car Navuhodonosor i metnuo u dom svojih bogova; **8** A izdade ih Kir car Persijski preko Mitridata rizničaru, koji ih izbroji Sasavaras knezu Judejskom. **9** A ovo in je broj: zdjela zlatnih trideset, zdjela srebrijeh tisuća, noževa dvadeset i devet, **10** Ěasa zlatnih trideset, drugih Ěasa srebrijenih Ěetiri stotine i deset, drugih sudova tisuća; **11** Svega sudova zlatnih i srebrijenih pet tisuća i Ěetiri stotine; sve to poneše Sasavaras kad se vrati iz Vavilona u Jerusalim.

2 A ovo su ljudi one zemlje što pođoše iz ropstva od onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car Vavilonski u Vavilon, i vratise se u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad; **2** Koji dođoše sa Zorovaveljem, s Isusom, Nemijom, Serajom, Relajom, Mardohejem, Vilsanom, Misparom, Vigvajem, Reumom i Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izraileva: **3** Sinova Farosovijeh dvije tisuće, sto i sedamdeset i dva; **4** Sinova Sefatijinih trista i sedamdeset i dva; **5** Sinova Arahovijeh sedam stotina i sedamdeset i pet; **6** Sinova Fat-Moavorvijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh, dvije tisuće osam stotina i dvanaest; **7** Sinova Elamovijeh tisuće i dvjesta i pedeset i Ěetiri; **8** Sinova Zatujevih devet stotina i Ěetredeset i pet; **9** Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset; **10** Sinova Vanijevih šest stotina i Ěetredeset i dva; **11** Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i tri; **12** Sinova Azgadovijeh tisuća i dvjesta i dvadeset i dva; **13** Sinova Adonikamovih šest stotina i šezdeset i šest; **14** Sinova Vigvajevih dvije tisuće i pedeset i šest; **15** Sinova Adinovijeh Ěetiri stotine i pedeset i Ěetiri; **16** Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam; **17** Sinova Visajevih trista i dvadeset i tri; **18** Sinova Jorinjeh sto i dvanaest; **19** Sinova Asumovijeh dvjesta i dvadeset i tri; **20** Sinova Givarovijeh devedeset i pet; **21** Sinova Vitlejemskih sto i dvadeset i tri; **22** Ljudi iz Netofata pedeset i šest; **23** Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam; **24** Sinova Azmavetskih Ěetredeset i dva; **25** Sinova Kirijat-arimskih, Hefirskih i Virotiskih sedam stotina i Ěetredeset i tri; **26** Sinova Ramskikh i Gavajskikh šest stotina i dvadeset i jedan; **27** Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva; **28** Ljudi iz Vetilja i Gaja dvjesta i dvadeset i tri; **29** Sinova Nevonskikh pedeset i dva; **30** Sinova Magvisovih sto i pedeset i šest; **31** Sinova Elama drugoga tisuća i dvjesta i pedeset i Ěetiri; **32** Sinova Harimovijeh trista i dvadeset; **33** Sinova Lodskeih, Adidskeih i Ononskikh sedam stotina i dvadeset i pet; **34** Sinova Jerihonskikh trista i Ěetredeset i pet; **35** Sinova Senajskikh tri tisuće i šest stotina i trideset. **36** Sveštenika: sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri; **37** Sinova Imirovijeh tisuće i

pedeset i dva; **38** Sinova Pashorovijeh tisuća i dvjesta i Ěetredeset i sedam; **39** Sinova Harimovijeh tisuća i sedamnaest; **40** Levita: sinova Isusovih i Kadmilovih između sinova Odujinih sedamdeset i Ěetiri; **41** Pjevača: sinova Asafovijeh sto i dvadeset i osam; **42** Sinova vratarskih: sinova Salumovijeh, sinova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitnih, sinova Sovajevih, svega sto i trideset i devet; **43** Netineja: sinova Sišinjeh, sinova Asufinjeh, sinova Tavaotovijeh, **44** Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajnih, sinova Fadonovih, **45** Sinova Levaninih, sinova Agavinh, sinova Akuvovih, **46** Sinova Agarovijeh, sinova Samlajevih, sinova Ananovijeh, **47** Sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh, sinova Reajinjeh, **48** Sinova Resinovijeh, sinova Nekodinjeh, sinova Gazamovijeh, **49** Sinova Uzinjeh, sinova Fasejinjeh, sinova Visajevih, **50** Sinova ASENINIH, sinova Meunimovijeh, sinova Nefusimovijeh, **51** Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinjeh, sinova Arurovijeh, **52** Sinova Vaslutovijeh, sinova Meidinjeh, sinova Arsinjeh, **53** Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinjeh, sinova Taminjeh, **54** Sinova Nesijinjeh, sinova Atifinjeh, **55** Sinova sluga Solomunovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovijeh, sinova Ferudinjeh, **56** Sinova Jalinjeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh, **57** Sinova Sefatijinjeh, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amijevijeh, **58** Svega Netineja i sinova sluga Solomunovijeh trista i devedeset i dva. **59** I ovi pođoše iz Tel-Melaha i Tel-Arise, Heruv, Adan i Imir, ali ne moguše pokazati otačkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izraileja, **60** I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i pedeset i dva; **61** I od sinova svešteničkih: sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se ozeni jednom između kæeri Varzelaja Galađanina, te se prozva njihovijem imenom. **62** Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne nađoše, zato biše odlučeni od sveštenstva. **63** I zaprijeti im Tirsata da ne jedu od svetinje nad svetinjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Timimom. **64** Svega zbora skupa bješe Ěetredeset i dvije tisuće i tri stotine i šezdeset. **65** Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bijaše sedam tisuća i tri stotine i trideset i sedam, a među njima bijaše dvjesta pjevača i pjevačica. **66** Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvjesta i Ěetredeset i pet masaka, **67** Ěetiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuće i sedam stotina i dvadeset magaraca. **68** I neki između domova otačekih došavši k domu Gospodnjemu u Jerusalimu priložiše dragovoljno da se gradi dom Božji na svom mjestu. **69** Po moguætvu svojemu dadoše u riznicu za posao: zlata šezdeset i jednu tisuću drama, srebra pet tisuće mina, i haljina svešteničkih stotinu. **70** I tako se naseliše sveštenici i Leviti i neki iz naroda i pjevači i vratari i Netineji u gradovima svojim, i sav Izrailej u svojim gradovima.

3 A kad dođe sedmi mjesec i sinovi Izraillevi bijahu u svojim gradovima, sabra se narod jednodušno u Jerusalim. **2** Tada usta Isus sin Josedekov s braæom svojom sveštenicima i Zorovavelj sin Salatiolv s braæom svojom, i zgradîše oltar Boga Izraileva da prinose na njemu žrtve paljenice kako piše u zakonu Mojsija ēovjeka Božijega. **3** I podigôše oltar na mjestu njegovu, ako i bijahu u strahu od naroda zemaljskih; i prinoseše na njemu žrtve paljenice Gospodu, žrtve paljenice jutrom i veèerom; **4** I praznovaše praznik sjenica, kako je pisano, prinoseæi žrtve paljenice svaki dan na broj kako je ureðeno za svaki dan. **5** A potom prinosiše žrtvu paljenicu svagdašnju, i na mlađine i na sve praznike Gospodnje osveæene i od svakoga koji dragovoljno prinošaše prinos Gospodu. **6** Od prvoga dana mjeseca sedmoga poèeše prinosisi žrtve paljenice Gospodu, a dom Gospodnjи još ne bješe osnovan. **7** I dадоše novce kamenarima i drvodjeljama, i hranu i piæe i ulje Sidonjanima i Tircima da dovoze drva kedrova s Livana u more Jopsko, kako im bješe dopustio Kir car Persijski. **8** I druge godine po povratku

njihovu k domu Božijemu u Jerusalim, drugoga mjeseca počeše Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov i ostala braæea njihova, sveštenici i Leviti, i svi koji doðoše iz ropstva u Jerusalim, i postaviše Levite od dvadeset godina i više da nastoje nad poslom oko doma Gospodnjega. **9** I bi postavljen Isus i sinovi njegovi i braæea njegova, i Kadmilo i sinovi njegovi, sinovi Judini, zajedno da nastoje nad poslenicima u domu Božijem, i sinovi Inadadovi i njihovi sinovi i braæea njihova Leviti. **10** I kad zidari polagahu temelj crkvi Gospodnjoj, postaviše sveštenike obuèene s trubama i Levite sinove Asafove s kimvalima da hvale Gospoda po uredbi Davida cara Izrailjeva. **11** I pjevahu naizmjence hvaleæi i slaveæi Gospoda: jer je dovjeka milost njegova nad Izraeljem. I svi narod podvikivaše iza glasa hvaleæi Gospoda što se osnivaše dom Gospodnji. **12** A mnogi od sveštenika i Levita i glavarova domova otaækih, starci koji bijahu vidjeli preðašnji dom, plakahu iza glasa gledajuæi ovaj dom koji se osnivaše, a mnogi opet podvikivahu od radosti, **13** Te narod ne mogaše razaznati vike radosne od vike plaæene u narodu, jer narod podvikivaše iza glasa, i vika se èujaše daleko.

4 A kad èuše neprijatelji Judini i Venijaminovi da oni koji se vratiše iz ropstva zidaju crkvu Gospodu Bogu Izrailjevu, **2** Doðoše k Zorovavelju i ka glavarima domova otaækih, i rekoše im: da i mi zidamo s vama, jer æemo kao i vi tražiti Boga vaæega, i njemu prinosimo žrtve od vremena Esaradona cara Asirskoga, koji nas je doveo ovamo. **3** A Zorovavelj i Isus i ostali glavari domova otaækih u Izraelju rekoše im: ne možete vi s nama zidati doma Bogu našemu, nego æemo mi sami zidati Gospodu Bogu Izrailjevu, kako nam je zapovedio Kir car Persijski. **4** Tada narod zemaljski dosaðivaše narodu Judinu i smetaše ih u zidanju; **5** I naimahu savjetnike suprot njima da rasipaju namjeru njihovu svega vremena Kira cara Persijskoga do vlade Darija cara Persijskoga. **6** A kad se zacari Asvir, u poèetku njegova carovanja napisala tužbu na stanovnike Judejske i Jerusalimske. **7** I za vremena Artakserksova pisa Vislam, Mitredat, Taveilo i ostali drugovi njegovi Artakserksu caru Persijskom; a knjiga bješe pisana Sirskim pismom i Sirskim jezikom. **8** Reum starješina u vijeæu i Simsaj pisar napisala je jednu knjigu protiv Jerusalima caru Artakserksu ovako: **9** Reum starješina u vijeæu i Simsaj pisar i ostali drugovi njihovi, Dinjani, Afarsaæani, Tarfaljani, Afarsani, Arhevljani, Vavilonjani, Susanaæani, Deavljani, Elamljani, **10** I ostali narodi koje preseli veliki i slavni Asenafar i naseli po gradovima Samarijskim, i ostali s ove strane rijeke, tada i tada. **11** Ovo je prijepis od knjige koju mu poslaše: Caru Artakserksu. Sluge tvoje, ljudi s ove strane rijeke, tada i tada. **12** Da je na znanje caru da Judejci koji poðoše od tebe k nama, doðoše u Jerusalim, i grad odmetnièki i opaki zidaju, zidove opravljaju i iz temelja podižu. **13** Nego da je na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi oprave, oni neæe davati danka ni poreze ni carine, te æe biti šteta riznicarskoj. **14** Što dakle platit od dvora primamo, te nam ne prilièi da gledamo štetu carevu, toga radi šaljemo i javljamo caru, **15** Da se potrazi u knjizi dnevnika otaca tvojih, pa æeš naæi u knjizi dnevnika i doznati da je ovaj grad odmetnièki i da je na štetu carevima i zemljama i da su se u njemu dizale bune od davnina, te zato bi raskopan ovaj grad. **16** Dajemo na znanje caru: ako se ovaj grad sazida i zidovi se njegovi oprave, onda ovaj dio preko rijeke neæe više biti tvoj. **17** Tada car posla odgovor Reumu starješini u vijeæu i Simsaju pisaru i ostalijem drugovima njihovim koji seðahu u Samariji i ostalijem s onu stranu rijeke: Pozdravlje, tada i tada. **18** Knjiga koju nam poslaste razgovrtno bi proèitana pred mnom. **19** I zapovjedih te potražiše i naðoše da je taj grad od davnina ustajao na careve i da su u njemu bivali odmeti i bune, **20** I da su silni carevi bivali u Jerusalimu, koji vladahu svijem što je preko

rijeke, i davahu im se danci i poreze i carine. **21** Zato naredite da se zabrani onijem ljudima da se onaj grad ne zida dokle ja ne zapovjedim. **22** I pazite da ne pogriješite u tom. Jer zašto bi zlo raslo na štetu carevima? **23** A kad se prijepis od knjige cara Artakserksa proèita pred Reumom i Simsajem pisarem i pred drugovima njihovim, oni brže otidoše u Jerusalim k Judejcima, te im zabraniše oružanom silom. **24** Tada stade posao oko doma Božijega u Jerusalimu, i staja do druge godine carovanja Darija i Persijskoga.

5 Tada Agej prorok i Zaharija sin Idov prorok prorokovahu Judejcima koji bijahu u Judeji i u Jerusalimu u ime Boga Izrailjeva. **2** I usta Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, i poèeše opet zidati dom Božji u Jerusalimu, i bjehu s njima proroci Božji pomažuæi im. **3** U to vrijeme doðe k njima Tatnaj upravitelj s ovoj stranu rijeke, i Setar-Vosnaj i drugovi njihovi, i rekoše im ovako: ko vam je dao vlast da zidate tu kuæu i da opravljate te zidove? **4** Tada im odgovorismo imenujuæi ljude koji graðahu tu graðevinu. **5** Ali bješe oko Božije na starješinama Judejskim, te im ne zabranije dokle ne otide stvar do Darija i doneši odgovor o tom. **6** A ovo je prijepis od knjige koju posla caru Dariju Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke i Setar-Vosnaj s drugovima svojim Afarsaæanima koji bijahu s ove strane rijeke. **7** Poslaše mu knjigu, a u njojzi bješe napisano ovako: Dariju caru svako dobro. **8** Da je na znanje caru da doðosmo u Judejsku zemlju k domu Boga velikoga, koji zidaju od velikoga kamena, i drvjle meæu u zidove, i posao se brzo radi i napreduje u rukama njihovim. **9** I zapitasmo tamošnje starješine rekavši im: ko vam je dao vlast da zidate taj dom i da opravljate te zidove? **10** Pa ih i za imena njihova zapitasmo da bismo ti javili, i zapisasmo imena onijeh koji su glavarovi meðu njima. **11** A oni nam odgovoriše ovako govoreæi: mi smo sluge Boga nebeskoga i zemaljskoga, i zidamo dom koji je bio sazidan prije mnogo vremena, koji je zidao i podigao velik car Izrailjev. **12** Ali kad oci naši razgnjeviše Boga nebeskoga, dade ih u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom Haldejcu, koji raskopa ovaj dom a narod preseli u Vavilon. **13** Ali prve godine Kira cara Vavilonskoga, car Kir zapovjedi da se sazida ovaj dom Božji. **14** Još i sudove doma Božijega zlatne i srebrne koje Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve Jerusalimske i odnio u crkvu Vavilonsku, iznese ih car Kir iz crkve Vavilonske, i biše dani po imenu Sasavasar, kojega postavi upraviteljem, **15** I reèe mu: uzmi ove sudove pa idi i odnesi ih u crkvu koja je u Jerusalimu, i dom Božji neka se sazida na svojem mjestu. **16** Onda taj Sasavasar doðe i postavi temelj domu Božijemu u Jerusalimu; i od toga vremena dosad zida se i još nije dovršen. **17** Ako je dakle ugodno caru, neka se potrazi u riznicarskoj u Vavilonu je li car Kir zapovjedio da se sazida ovaj dom Božji u Jerusalimu, i volju svoju o tom neka nam car pošlje.

6 Tada car Darije zapovjedi te tražiše u knjžnici gdje se ostavljaše blago u Vavilonu. **2** I naðoše u Ahmeti u dvoru carskom u zemlji Midskoj knjigu u kojoj bješe zapisan ovaj spomen: **3** Prve godine cara Kira zapovjedi car Kir: dom Božji u Jerusalimu da se sazida da bude mjesto gdje æe se prinositi žrtve, i temelji da mu se izidaju, da bude visok šezdeset lakata i širok šezdeset lakata. **4** Tri reda da budu od kamenja velikoga i jedan red od drveta novoga, a trošak da se daje iz carskoga doma. **5** I sudovi doma Božijega zlatni i srebrni što Navuhodonosor bješe uzeo iz crkve Jerusalimske i donio u Vavilon, da se vrate i opet odnesu u crkvu Jerusalimsku na svoje mjesto i da se ostave u domu Božijem. **6** Zato Tatnaju upravitelju s one strane rijeke, Setar-Vosnaju s drugovima svojim Afarsaæanima, koji ste s one strane rijeke, uklonite se odatle. **7** Ostavite neka se gradi taj dom Božji,

upravitelj Judejski i starješine njihove neka zidaju taj dom Božji na mjestu njegovu. 8 Još zapovijedam šta æete èiniti starješinama Judejskim da bi se sazidao taj dom Božji; od blaga carskoga, od dohodata s one strane rijeke, da se daje bez oklijevanja trošak onjem ljudima da se ne ustashlaju. 9 I što treba, bilo junaca ili ovnova i jaganjaca za žrtve paljenice Bogu nebeskomu, ili pšenice, soli, vina i ulja, kako reku sveštenici Jerusalimski, da im se daje svaki dan bez odgaðanja, 10 Da prinose mirisne žrtve Bogu nebeskomu i da se mole za život carev i sinova njegovih. 11 Još zapovijedam: ko bi uèinio drukèije, iz njegove kuæe da se uzme brvno i pobode, i on na njemu da se pogubi, i njegova kuæa da bude buniše za to. 12 I Bog koji je onđe nastanio ime svoje, da obori svakoga cara i svaki narod koji bi digao ruku da promijeni ovo i raskopa taj dom Božji u Jerusalimu. Ja Darije zapovijedam ovo, odmah da se izvrši. 13 Tada Tatnaj upravitelj s ove strane rijeke, Setar-Vosnaj i drugovi njihovi uèinile odmah kako zapovjedi Darije. 14 I starješine Judejske zidaše i napredovaše po proroštvu Ageja proroka i Zaharije sina Idova, zidaše i dovršiše po zapovijesti Boga Izrailjeva i po zapovijesti Kira i Darija i Artakserksa cara Persijskoga. 15 I svrši se taj dom do treæega dana mjeseca Adara šeste godine carovanja cara Darija. 16 I sinovi Izrailjevi, sveštenici i Leviti i ostali između onjeh koji se vratîse iz ropstva posvetiše taj dom Božji radujuæi se. 17 I prinošaše na posveæenje toga doma Božijega sto junaca, dvjetsta ovnova, èetiri stotine jaganjaca i dvanaest jaraca na žrtvu za grijeh za svega Izraileja prema broju plemena Izrailjevih. 18 I postavîše sveštenike po redovima njihovijem i Levite po redovima njihovijem da služe Bogu u Jerusalimu kako je napisano u knjizi Mojsijevoj. 19 Potom slaviše koji se vratîse iz ropstva pushu èetrnaestoga dana prvoga mjeseca. 20 Jer se oèistiše i sveštenici i Leviti, te bijahu svi èisti, i klaše pushu za sve koji se vratîse iz ropstva i za braæeu svoju sveštenike i za sebe same. 21 I jedoše sinovi Izrailjevi koji se vratîse iz ropstva i svi koji se od neèistote naroda zemaljskih odvojîše k njima da traže Gospoda Boga Izraileva. 22 I praznovâše praznik prijesnjih hljebova sedam dana veseleæi se; jer ih razveseli Gospod i obrati srce cara Asirskoga k njima da ukrijepi ruke njihove u poslu oko doma Boga, Boga Izraileva.

7 A poslijje ovijeh stvari za carovanja Artakserksa cara Persijskoga Jezdra, sin Seraje sina Azarije, sina Helkije, 2 Sina Saluma, sina Sadoka, sina Ahitova, 3 Sina Amarije, sina Azarije, sina Merajota, 4 Sina Zeraje, sina Ozije, sina Vukija, 5 Sina Aviseuje, sina Finesa, sina Eleazara, sina Arona poglavara sveštenièkoga, 6 Taj Jezdra vrati se iz Vavilonske, a bijaše književnik vješt zakonu Mojsijevoj, koji dade Gospod Bog Izrailev, i car mu dade sve što zaiska, jer ruka Gospoda Boga njegova bijaše nad njim, 7 I vratîse se u Jerusalim neki sinovi Izrailevi i sveštenici i Leviti i pjevaëi i vratari i Netineji sedme godine cara Artakserksa. 8 A doðe u Jerusalim petoga mjeseca sedme godine toga cara. 9 Jer prvoga dana prvoga mjeseca pođe iz Vavilonske, a prvoga dana petoga mjeseca doðe u Jerusalim, jer dobra ruka Boga njegova bješe nad njim. 10 Jer Jezdra bješe upravo srce svoje da istražuje zakon Gospodnj i da ga izvršuje i da uèi Izraileja uredbama i zakonima. 11 A ovo je prijepis od knjige koju dade car Artakserksa Jezdrji svešteniku književniku vještomu stvarima što je zapovjedio Gospod i uredbama njegovijem u Izraileju: 12 Artakserksa car nad carevima Jezdri svešteniku, književniku vještomu u zakonu Boga nebeskoga, svako dobro; tada i tada. 13 Ja zapovijedam: ko god u mom carstvu od naroda Izraileva i od sveštenika njegovih i Levita hoæe od svoje volje da ide s tobom u Jerusalim, nek ide. 14 Jer se šalješ od cara i od sedam savjetnika njegovih da nadgledaš Judeju i Jerusalim po zakonu Boga svojega koji ti je u ruku, 15 I da odneseš srebro i zlato što car i savjetnici njegovi

dragovoljno prinose Bogu Izrailjevu, kojemu je stan u Jerusalimu, 16 I sve srebro i zlato što nakupiš u svoj zemlji Vavilonskoj s dragovoljnijem prilozima koje narod i sveštenici dragovoljno prilože na dom Boga svojega u Jerusalimu. 17 Pa odmah da te novce kupi junaca i ovnova i jaganjaca s darovima njihovijem i naljevima njihovijem, i prinesi ih na oltaru doma Boga vaæega u Jerusalimu. 18 I što se tebi i braæei tvojoj svidi uèiniti s ostalijem srebrom i zlatom, uèinite po volji Boga svojega. 19 I sudove koji su ti dati za službu u domu Boga tvojega, ostavi pred Bogom u Jerusalimu. 20 I Što bi još trebalo domu Boga tvojega, te bi valjalo dati, podaj iz carske riznice. 21 I još zapovijedam ja car Artakserksu svijem riznièarima s one strane rijeke, da što god zaiste od vas Jezdra sveštenik, književnik vješt zakonu Boga nebeskoga, odmah da se uèini, 22 Do sto talanata srebra i do sto kora pšenice i do sto vata vina i do sto vata ulja, a soli bez mjere, 23 Što god zapovjedi Bog nebeski, odmah da se uèini za dom Boga nebeskoga, da ne doðe gnjev na carstvo, na cara i na sinove njegove. 24 I još vamjavljamo da se ni od jednoga između sveštenika i Levita i pjevaëa i vratara i Netineja i drugih sluga toga doma Božijega ne smije uzimati danak ni poreza ni carina. 25 A ti, Jezdra, po mudrosti Boga svojega koja ti je data postavi upravitelje i sudije da sude svemu narodu što je s one strane rijeke između svih koji znadu zakon Boga tvojega, i ko ne zna, uèite ga. 26 A ko ne bi izvršio zakona Boga tvojega i zakona careva, odmah da mu se sudi, bilo da se pogubi ili da se progna ili da se oglobi ili da se baci u tamnicu. 27 Blagosloven da je Gospod Bog otaca naših, koji dade to caru u srce da ukrsi dom Gospodnj u Jerusalimu, 28 I dade mi, te naðoh milost pred carem i savjetnicima njegovijem i pred svijem silnjem knezovima carevjem. I ja se oslobođih, jer ruka Gospoda Boga mojega bješe nada mnom, i skupih glavare iz Izraileja da idu sa mnom.

8 A ovo su glavari domova otaèekih i pleme onjeh što poðoðe sa mnom iz Vavilona za vlade cara Artakserksa: 2 Od sinova Finesovijeh Girsom; od sinova Itamarovijeh Danilo; od sinova Davidovijeh Hatus; 3 Od sinova Sehanije, koji bješe od sinova Farosovijeh, Zaharija i s njim na broj muškinja sto i pedeset; 4 Od sinova Fat-Moavovijeh Eloinaj sin Zerajin i s njim muškinja dvjesta; 5 Od sinova Sehaninjih sin Jasilos i s njim muškinja tri stotine; 6 I od sinova Adinovijeh Eved sin Jonatanov i s njim muškinja pedeset; 7 I od sinova Elamovijeh Isaija sin Atalijin i s njim muškinja sedamdeset; 8 I od sinova Sefatijinjih Zevadija sin Mihailov i s njim muškinja osamdeset; 9 Od sinova Joavovijeh Ovadija sin Jehilov i s njim muškinja dvjeta i osamdeset; 10 I od sinova Selomitovijeh sin Josifinj i s njim muškinja sto i šezdeset; 11 I od sinova Vivajevih Zaharija sin Vivajev i s njim muškinja dvadeset i osam; 12 I od sinova Azgadovijeh Joanan sin Akatanov i s njim muškinja sto i deset; 13 I od sinova Adonikamovijeh posljednjih po imenu Elifelet, Jeilo i Semaja i s njima muškinja šezdeset; 14 I od sinova Vigvajevijeh Gutaj i Zavud, i s njima muškinja sedamdeset. 15 I sabrah ih kod rijeke koja teèe u Avu, i onđe stajasmo u okolu tri dana; poslijje pregledah narod i sveštenike, ali ne naðoh onđe nijeđnoga od sinova Levijevih. 16 Zato poslah Eliezer, Arila, Semaju i Elhatana i Jariva i Elhatana i Natana i Zahariju i Mesulama glavare, i Jojariva i Elnatana uèitelje, 17 I opravili ih k Idu poglavaru u mjestu Kasifiji, i nauæih ih Šta æe govoriti Idu i braæei njegovoj Netinejima u mjestu Kasifiji da bi nam doveli sluge za dom Boga našega. 18 I dovedoðe nam, jer dobra ruka Božija bješe nad nama, èovjeka razumna između sinova Malija sina Levija sina Izraileva, Sereviju sa sinovima njegovijem i braæom njegovom, njih osamnaest; 19 I Asaviju i s njim Isaiju od sinova Merarijevih, s braæom njegovom i njihovijem sinovima,

njih dvadeset, **20** I od Netineja, koje odredi David i knezovi da služe Levitima, dvjesti i dvadeset Netineja, koji svi biše imenovani poimence. **21** Tada oglasili ondje na rjeci Avi post, da bismo se ponizili pred Bogom svojim i izmolili u njega srećan put sebi i djeci svojoj i svemu blagu svojemu. **22** Jer me bijaše stid iskati od cara vojske i konjika da nas brane od neprijatelja putem, jer bijasmo rekli caru govoreći: ruka je Boga našega na dobro nad svima koji ga traže, i jačina je njegova i gnjev na sve koji ga ostavljaju. **23** Tako postismo i molismo Boga svojega za to, i umolismo ga. **24** Tada odvojih između glavara svešteničkih dvanaest, Sereviju, Asaviju i s njima desetoricu braće njihove. **25** I izmjerih im srebro i zlato i sudove, priloge domu Boga našega što priloži car i savjetnici njegovi i knezovi njegovi i sav narod Izraeljev koji se nađe; **26** Izmjerih im u ruke šest stotina i pedeset talanata srebra, i sudova srebrnih te talanata, i sto talanata zlata, **27** I dvadeset čaša zlatnih od tisuću drama, i dva suda od mjedi dobre i skupocjene kao zlato. **28** I rekoh im: vi ste sveti Gospodu i ovi su sudovi sveti, i ovo srebro i zlato dragovoljan je prilog Gospodu Bogu otaca vaših. **29** Pazite i èuvajte dokle ne izmjerite pred glavarima svešteničkim i Levitima i glavarima otaèekih domova Izraeljevih u Jerusalimu u klijetima doma Gospodnjega. **30** I tako primiše sveštenici i Leviti izmjereno srebro i zlato i sudove da odnesu u Jerusalim u dom Boga našega. **31** I poðosmo od rijeke Ave dvanaestoga dana prvoga mjeseca da idemo u Jerusalim, i ruka Boga našega bijaše nad nama i izbavi nas iz ruku neprijateljskih i zasjedaèkih na putu. **32** I doðosmo u Jerusalim i stjasmo ondje tri dana. **33** A èetvrti dan izmjeri se srebro i zlato i sudovi u domu Boga našega u ruke Merimotu sinu Urijinu svešteniku, s kojim bijaše Eleazar sin Finesov, i s njima Jozavad sin Isusov i Noadija sin Venujev, Leviti. **34** Sve na broj i na mjeru, i mjeru bi zapisana od svega u isto vrijeme. **35** I koji biše u ropstvu pa se vratije iz ropstva prinesoše na žrtvu paljenicu Bogu Izraeljevu dvanaest junaca za svega Izraelja, devedeset i šest ovnova, sedamdeset i sedam jaganjaca, dvanaest jaraca za grijeh, sve to na žrtvu paljenicu Gospodu. **36** I predaše zapovijesti careve namjesnicima carevijem i knezovima s ove strane rijeke, i oni potpomoðoše narod i dom Božji.

9 A kad se to svrši, pristupiše k meni knezovi govoreći: narod Izraeljev i sveštenici i Leviti nijesu se odvojili od naroda zemaljskih radi gadova njihovih, od Hananeja, Heteja, Ferezeja, Jevuseja, Amonaca, Moavaca, Misiraca i Amoreja. **2** Jer vezanje kæeri njihove sebi i sinovima svojim, te se pomiješa sveto sjeme s narodima zemaljskim; i ruka sveštenička i glavarska bješe prva u tom prijestupu. **3** I kad èuh to, razdrijeħ haljinu svoju i plašt svoj, i skuboh kosu s glave svoje i bradu svoju, i sjedoh tužan. **4** I skupiše se k meni svi koji se bojahu riječi Boga Izraeljeva za prijestup onih koji doðoše iz ropstva, a ja sjeðah tužan do veèernje žrtve. **5** A o veèernjoj žrtvi ustah od jada svojega u razdroj haljinu i plaštu, i klekavši na koljenja svoja raširih ruke svoje ka Gospodu Bogu svojemu. **6** I rekoh: Bože moj! stidim se i sramim se podignuti oèi svoje k tebi, Bože moj; jer bezakonja naša namnožiše se svrh glave i krivice naše narastoše do neba. **7** Od vremena otaca svojih do danas pod krivicom smo velikom, i za bezakonja svoja bismo predani mi i carevi naši i sveštenici naši u ruke carevima zemaljskim pod maè, u ropstvo, u grabež i u sramotu, kao što se vidi danas. **8** A sada zaèas dođe nam milost od Gospoda Boga našega, te nam ostavi ostatak i dade nam klin u svetom mjestu svom da bi prosvijetlio oèi naše Bog naš i dao nam da malo odahnemo u ropstvu svojem. **9** Jer robije smo, ali u ropstvu našem nije nas ostavio Bog naš, nego nam dade te naðosmo milost pred carevima Persijskim davši nam da odahnemo da podignemo dom Boga svojega i opravimo pustoline

njegove, i davši nam ogralu u Judeji u Jerusalimu. **10** Sada dakle šta da kažemo, Bože naš, poslije toga? jer ostavismo zapovijesti tvoje, **11** Koje si zapovjedio preko sluga svojih proraka govoreći: zemlja u koju idete da je naslijede zemlja je neèista od neèistote naroda zemaljskih, s gadova njihovih, kojima je napuniše od kraja do kraja u neèistoti svojoj. **12** I zato kæeri svojih ne dajite za sinove njihove, i kæeri njihovih ne uzimajte za sinove svoje, i ne tražite mira njihova ni dobra njihova dovjeka da biste se okrijepili i jeli dobra one zemlje i ostavili je u našljedstvo sinovima svojim dovjeka. **13** I poslije svega što dođe na nas za zla djela naša i za veliku krivicu našu, jer si nas, Bože naš, pokarao manje nego što grijesi naši zasluzuju, i dao si nam ostatak ovaki, **14** Eda li æemo opet prestupati zapovijesti tvoje i prijateljiti se s ovim gadnjem narodima? Ne bi li se razgnjevio na nas dokle nas ne bi potro da nijedan ne ostane i ne izbavi se? **15** Gospode Bože Izraeljev ti si pravedan, jer ostasmo ostatak, kao što se vidi danas. Evo mi smo pred tobom s krivicom svojom, premda se ne može stajati pred tobom za to.

10 A kad se moljaše Jezdra i ispovijedaše grijehe plaùeūci i ležeeći pred domom Božnjim, skupi se k njemu iz Izraileja veliko mnoštvo ljudi i žena i djece; i narod plakaše veoma. **2** Tada progovori Sehanija sin Jehilov od sinova Elamovih i reèe Jezdri: mi smo sagriješili Bogu svojemu što uzesmo žene tuðinke iz naroda zemaljskih; ali još ima nadanja Izraileju za to. **3** Da uèinimo sada zavjet Bogu svojemu, da otpustimo sve žene i porod njihov po volji Gospodnjoj i onih koji se boje zapovijesti Boga našega, i po zakonu neka bude. **4** Ustani, jer je ovo tvoj posao; a mi æemo biti uza te, budi slobodan i radi. **5** Tada usta Jezdra, i zakle glavare svešteničke i Levite i svega Izraileja da uèine tako. I zakleše se. **6** Potom usta Jezdra ispred doma Božnjega, i otide u klijet Joanaana sina Eliasovića; i uèavši ne jede hrjeba niti vode pi, jer tužaše radi prijestupa onih koji biše u ropstvu. **7** Potom oglasiše po Judeji i Jerusalimu svijem koji se vratije iz ropstva, da se skupe u Jerusalim, **8** A ko ne bi došao za tri dana po dogovoru knezovskom i starješinskem, da se sve imanje njegovo razaspe a sam da se odluèi od zbora onih koji se vratije iz ropstva. **9** Tako se skupiše svi ljudi od Jude i Venijamina u Jerusalim za tri dana, mjeseca devetoga. I sjedaje sav narod na ulici pred domom Božnjim dræeuci radi te stvari i od dažda. **10** Tada ustavlji Jezdra sveštenik reèe im: vi sagriješiste što se oženiste tuðinkama, te umnožiše krivicu Izrailevu. **11** Zato sada ispovijedite se Gospodu Bogu otaca svojih, i uèinite volju njegovu, i odvojite se od naroda zemaljskih i žena tuðinaka. **12** I sav zbor odgovori i reèe iza glasa: kako nam kaza uèiniæemo. **13** Ali naroda ima mnogo i ide dažd, ne može se stajati napolju, a taj posao nije za jedan dan ni za dva, jer nas ima mnogo koji sagriješimo u tom. **14** Da se odrede knezovi naši iz svega zbora, pa koji su god u gradovima našim oženjeni tuðinkama neka dolaze u određeno vrijeme i s njima starješine svakoga grada i sudije dokle ne odvratimo od sebe žestoki gnjev Boga svojega za tu stvar. **15** I određen bi na to Jonatan sin Asailov i Jazija sin Tekujev; a Mesulam i Savetaj Leviti pomagaše im. **16** I uèinile tako koji se vratije iz ropstva. I odvojise se Jezdra sveštenik i glavari domova otaèkih po domovima otaca svojih, svi poimence, i sjedose prvoga dana desetoga mjeseca da izviđaju stvar. **17** I do prvoga dana prvoga mjeseca svršiše sa svima onima koji se bijahu oženili tuðinkama. **18** A naðoše se između sinova svešteničkih oženjeni tuðinkama: između sinova Isusa sina Josedekova i braće njegove: Masija i Elijezer i Jariv i Gedalija; **19** I dadoše ruke da æe pustiti žene svoje; i koji bijahu zgrijesili prinesoše po jednoga ovna za krivicu svoju; **20** I od sinova Imirovih Ananije i Zevadija; **21** I od sinova Harimovih Masija i Illja i Semaja i Jehilo i Ozija, **22** I od sinova Pashorovih

Elioinaj, Masija, Ismailo, Natanailo, Jozavad i Elasa; **23** I od Levita Jozavad i Simej i Kelaja, to je Kelita, i Petaja i Juda i Elijezer; **24** I od pjevaæa Eliasiv; i od vratara Salum i Telem i Urija; **25** A od Izrailja, od sinova Farosovijeh Ramija i Jezijs i Mahije i Mijamin i Eleazar i Malhija i Venaja; **26** I od sinova Elamovijeh: Matanija, Zaharija i Jehilo i Avdija i Jeremot i Ilja; **27** I od sinova Zatovijeh Elioinaj, Eliasiv, Matanija i Jerimot i Zavad i Aziza; **28** I od sinova Vivajevijeh Joanan, Ananija, Zavaj, Atlaj; **29** I od sinova Vanijevih Mesulam, Maluh i Adaja, Jasuv i Seal i Ramot; **30** I od sinova Fat-Moavovijeh Adna i Helal, Venaja, Masija, Matanija, Vezeleilo i Vinuj i Manasija; **31** I od sinova Harimovijeh Elijezer, Jesija, Malhija, Semaja, Simeun, **32** Venijamin, Maluh, Semarija; **33** Od sinova Asumovijeh Matenaj, Matata, Zavad, Elifelet, Jeremaj, Manasija, Simej; **34** Od sinova Vanijevih Madaja, Amram i Uilo. **35** Venaja, Vedeja, Heluj, **36** Vanija, Merimot, Eliasiv, **37** Matanija, Matenaj i Jasav, **38** I Vanije, Vinuj, Simej, **39** I Selemija i Natan i Adaja, **40** Mahnadevaj, Sasaj, Saraj, **41** Azareilo i Selemija, Semarija, **42** Salum, Amarija, Josif; **43** Od sinova Nevovijeh: Jesilo, Matanija, Zavad, Zevina, Jadav, Joilo i Venaja. **44** Svi se ovi bijahu oženili tuðinkama i neke između njih bijahu i djecu izrodile.

Nehemija

1 Riječi Nemije sina Ahalijina. Mjeseca Hisleva godine dvadesete kad bijah u Susanu gradu, **2** Dođe Ananije jedan od braće moje s nekim iz Judeje; i zapitah ih za Judejce, za ostatak što bješe ostao od ropstva, i za Jerusalim. **3** A oni mi rekoše: ostatak što osta od ropstva ondje u zemlji, u velikoj je nevolji i sramoti, i zid je Jerusalimski razvaljen i vrata su mu ognjem popaljena. **4** A kad ēuh te riječe, sjedoh i plakah, i tužih nekoliko dana, i postih i molih se pred Bogom nebeskim, **5** I rekoh: oh Gospode Bože nebeski, Bože veliki i strašni, koji ēuvaš zavjet i milost onima koji te ljube i drže tvoje zapovijesti. **6** Neka bude uho tvoje prignuto i oēi tvoje otvorene da ēuješ molitvu sluge svojega kojom se sada molim pred tobom dan i noæ za sinove Izraeljeve, sluge tvoje, i isповijedam grijeha sinova Izraeljevih kojima ti zgriješimo. **7** Skrivimo ti i ne držasmo zapovijesti ni uredaba ni zakona koje si zapovjedio preko Mojsija sluge svojega. **8** Ali se opomeni riječi koju si zapovjedio Mojsiju služi svojemu govoreæi: vi æete zgriješiti i ja æeu vas rasijati među narode; **9** Ali ako se obratite k meni i stanete držati zapovijesti moje i tvoriti ih, ako budete zagnani i na kraj svijeta, sabraæeu vas odande i odvešæeu vas na mjesto koje sam izabroa da ondje nastanim ime svoje. **10** A ovo su sluge tvoje i narod tvoj, koji si iskupi silom svojom velikom i rukom svojom krpjakom. **11** Oh Gospode! neka bude uho tvoje prignuto k molitvi sluge tvojega i k molitvi sluga tvojih, koji su radi bojati se imena tvojega, i daj danas sreæeu sluzi svojemu i uèini da nađe milost pred ovijem ēovjekom. A ja bijah peharnik carev.

2 A mjeseca Nisana godine dvadesete Artakserksa cara bijaše vino pred njim, i ja uzev vino dadoh ga caru. A preðe ne bijah neveseo pred njim. **3** I reèe mi car: što si lica nevesela, kad niješ bolestan? nije drugo nego tuga u srcu. A ja se uplaših vrlo. **4** I rekoh caru: da je živ car dovjeka! kako ne bih bio lica nevesela, kad je grad gdje su grobovi mojih otaca opustio i vrata mu ognjem spaljena? **5** A car mi reèe: šta hoæeš? Tada se pomolih Bogu nebeskomu, **6** I rekoh caru: ako je ugodno caru iako ti je mio sluga tvoj, pošli me u Judeju u grad gdje su grobovi otaca mojih da ga sagradim. **7** A car mi reèe, a žena njegova sjedaše do njega: koliko ti vremena treba na put, i kad æeš se vratiti? I bi ugodno caru, i pusti me kad mu kazah vrijeme. **8** Potom rekoh caru: ako je ugodno caru, da mi se da knjiga na knezove preko rijeke da me prate dokle ne dođem u Judeju, **9** I knjiga na Asafa ēuvara šume careve da mi da drva za brvna na vrata od dvora uz dom Božji i za zid gradski i za kuæu u koju æeu uæi. I dade mi car, jer dobra ruka Boga mojega bješe nuda mnom. **10** I tako dođoh ka knezovima preko rijeke, i dadoh im knjige careve. A car posla sa mnom vojvode i konjike. **11** A kad to ēuh Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac, bi im vrlo mrsko što dođe ēovjek da se postara za dobro sinovima Izraeljevijem. **12** Potom dođoh u Jerusalim, i bih ondje tri dana. **13** Pa ustah noæeu s nekoliko ljudi, a nikomu ne kazah što mi je Bog moj dao u srce da uèinim u Jerusalimu; i ne imah kljuseta sa sobom osim onoga na kom jahah. **14** I izidoh noæeu na vrata od doline, na izvor zmajevski, i na vrata gnojna, i razgledah zidove Jerusalimske kako bjehu razvaljeni i kako mu vrata bjeju ognjem popaljena. **15** Otuda prođoh na izvorska vrata i na carsko jezero, a ondje ne bješe mjesto da kljuse poda mnom prijeđe. **16** Zato jahah uz potok po noæi i razgledah zid, pa se vratih na vrata od doline, i tako dođoh natrag. **17** Ali poglavari ne znadjihau kuda sam išao ni šta sam radio, jer do tada ne bijah ništa rekao ni Judejcima ni sveštenicima ni knezovima ni poglavarima ni drugima koji upravljahu poslom. **18** Zato im rekoh: vidite u kakvom smo zlu, Jerusalim pust i vrata

mu popaljena ognjem; dajte da zidove Jerusalimske, da više ne budemo rug. **19** I kazah im kako je dobra ruka Boga mojega nada mnom i rijeèi careve koje mi je rekao. Tada rekoše: ustanimo i zidajmo. I ukrijeipiše im se ruke na dobro. **20** A kad to ēuh Sanavalat Oronjanin i Tovija sluga Amonac i Gisem Arapin, potsmjevaše nam se i rugaše nam se govoreæi: šta to radite? da se neæete odmetnuti caru? **21** A ja im odgovorih i rekoh: Bog nebeski daæe nam sreæeu, a mi sluge njegove ustasmo i zidamo; ali vi nemate dijela ni prava ni spomena u Jerusalimu.

3 I usta Elijahis poglavari sveštenički i braæa njegova sveštenici i zidaše vrata ovjeja, i osvetiše ih i metnuše im krila, i osvetiše ih do kule Meje, do kule Ananeilove. **4** A do njega zidaše Jerihonjani, a do njih zida Zahur sin Imriveau; **5** A vrata riblja zidaše sinovi Asenajini, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice. **6** A do njih opravlja Merimot sin Urije sina Akosova; a do njih opravlja Mesulam sin Varahije sina Mesizavelova; a do njih opravlja Sadok sin Vanin. **7** A do njih opravlja Tekojani, ali poglavice njihove ne saviše vrata svojega na službu Gospodu svojemu. **8** A stara vrata opravlja Jodaj sin Fasejin i Mesulam sin Vesodijin, oni ih pobrvnaše i metnuše krila i brave i prijevornice. **9** A do njih opravlja Melatija Gavaonjanin i Jadon Meronjanin, ljudi iz Gavaona i iz Mispe do stolice kneza s ove strane rijeke. **10** Do njih opravlja Uzilo sin Arahijin zlatar; a do njega opravlja Ananija sin apotekarski. I ostaviše Jerusalim do širokoga zida. **11** Toliko opravlja Malhija sin Harimov i Asuv sin Fat-Moavov i kulu kod peæei. **12** A do njega opravlja Salum sin Loisov poglavari nad polovinom kraja Jerusalimskoga sa kæerima svojim. **13** Vrata dolinska opravlja Anun sa stanovnicima Zanojskim; oni ih sagradiše i metnuše krila i brave i prijevornice, i tisuæeu lakata zida do gnojnijeh vrata. **14** A gnojna vrata opravlja Malhija sin Rihavov poglavari nad krajem Vet-Keremskim, onih sagradi i metnu krila i brave i prijevornice. **15** A vrata izvorska opravlja Salum sin Hol-Ozin, poglavari nad krajem u Mispi, onih sagradi i pokri i metnu im krila i brave i prijevornice; i zid kod banje Siloamske od vrata careva do basamaka koji slaze iz grada Davidova. **16** Za njim opravlja Nemija sin Azukov poglavari nad polovinom kraja Vet-Surskoga do prema grobovima Davidovijem i do jezera naæinjenoga i do kuæe junaèke. **17** Za njim opravljaše Leviti, Reum sin Vanijev, a do njega opravlja Asavija poglavari nad polovinom kraja Keilskoga sa svojim krajem. **18** Za njim opravljaše braæa njihova, Vavaj sin Inadadov poglavari nad polovinom kraja Keilskoga. **19** A do njega opravlja Eser sin Isusov poglavari od Mispe toliko prema mjestu kuda se ide k riznici na uglu. **20** Za njim razgorjevši se Varuh sin Zavajev opravlja toliko od ugla do vrata od kuæe Elijahisa poglavara sveštenikog. **21** Za njim opravlja Merimot sin Urije sina Akosova toliko od vrata kuæe Elijahisove do kraja kuæe Elijahisove. **22** A za njim opravljaše sveštenici koji življahu u ravnici. **23** Za njima opravlja Venjamin i Asuv prema svojim kuæama; a za njima opravlja Azarija sin Masije sina Ananijina uz svoju kuæu. **24** Za njim opravlja Vinuj sin Inadadov toliko od kuæe Azarijine do savitka i do ugla. **25** Falal sin Uzajev opravlja prema savitku i prema kuli koja se izdiže iz gornjega doma careva kod trijema tamnièkoga; za njim Fedajah sin Farosov; **26** I Netinej koji življahu u Ofilu, do prema vratima vodenjem na istok i kuli visokoj; **27** Za njima opravljaše Tekojani toliko prema velikoj kuli visokoj do zida Ofilskoga; **28** Od vrata konjskih opravljaše sveštenici svaki prema svojoj kuæi; **29** Za njima opravlja Sadok sin Imirov prema svojoj kuæi; a za njim opravlja Semaja sin Sehanijin ēuvan vrata istoænjeh; **30** Za njim opravlja Ananija sin Selemijin i Anun šesti sin Salafov, toliko; za

njima opravlja Mesulam sin Varahijin prema svojoj klijeti; **31** Za njim opravlja Malhija sin zlatarev do kuæe Netinejske i trgovaca prema vratima Mifkadskim do uzbrdice na uglu; **32** A između uzbrdice na uglu i ovježih vrata opravljaše zlatari i trgovci.

4 A kad èu Sanavalat da zidamo zid, razgnjevi se i rasrdi se vrlo, i rugaše se Jevrejima, **2** I govorâše pred braæom svojom i vojniciima Samarijskim: šta rade ti nemojeni Judejcî? hoæemo li ih ostaviti? hoæe li prinositi ærte? hoæe li sada svršiti? eda li æe u život povratiti iz praha kamenje spaljeno? **3** A Tovija Amonac koji bijaše uza nj reèe: neka zidaju; da lisica doðe, provlaæe kameni zid njihov. **4** Èuj, Bože naš, kako nas preziru; obrati rug njihov na njihovu glavu, i daj da budu grabež u zemlji gdje bi robovali. **5** I ne pokrivaj bezakonja njihova, i grijeh njihov da se ne izbriše pred tobom, jer te dražiše za one koji zidaju. **6** I tako zidasmo zid, i sav se zid sastavi do polovine, i narod imaše volju da radi. **7** A kad èu Sanavalat i Tovija i Arapi i Amonci i Azoeani da se opravlja zid Jerusalimski i da se poèelo zatvorati što je provaljeno, razgnjeviše se vrlo; **8** I složiše se svi zajedno da doðu i da udare na Jerusalim i da smetu. **9** A mi se molismo Bogu svojemu i postavljamo stražu prema njima dan i noæ od straha njihova. **10** A Judejci rekôše: klonula je snaga nosiocima, a praha ima mnogo, ne možemo zidati zida. **11** A naši neprijatelji rekôše: da ne doznađu i ne opaze dokle ne dođemo usred njih, pa æemo ih pobiti i prekinuti posao. **12** Ali doðoše Judejci koji kod njih življahu, i kazaše nam deset puta: èuvajte sva mesta kuda se ide k nama. **13** Tada namjestih narod u nizima iza zida i na strmenima, postavih narod po porodicama s maæevima i kopljima i lukovima. **14** I razgledavaš ustah i rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: ne bojte ih se. Pomenite Gospoda velikoga i strašnoga, i bijte se za braæu svoju, za sinove svoje i kæeri svoje, za žene svoje i kuæe svoje. **15** A kad èuše neprijatelji naši da smo doznavali, razbi Gospod njihovu namjeru, i mi se vratismo svi k zidu, svaki na svoj posao. **16** I od tada polovina mojih momaka poslovaše, a druga polovina držaše kopljia i štiove i lukove i oklope, i knezovi stajahu iza svega doma Judina. **17** I koji zidahu i koji nošahu teret i koji tovarahu, svaki jednom rukom raðaše a u drugoj držaše koplige. **18** A koji zidahu, svaki imahu maæe pripasan uz bedricu, i tako zidahu. A trubaè stajaše kod mene. **19** Jer rekoh starješinama i glavarima i ostalom narodu: posao je velik i dug, i mi smo se rasuli po zidu daleko jedan od drugoga. **20** Gdje èuvajte trubu da trubi, onamo trête k nama; Bog naš vojevaæe za nas. **21** Tako raðasmo posao, i polovina ih držaše kopljia od zore pa dokle zvijezde ne izidu. **22** U to vrijeme još rekoh narodu: svaki s momkom svojim neka noæeuje u Jerusalimu da bi nam noæeu stražili a danju radili. **23** A ja i moja braæa i momci moji i stražari što idu za mnom neæemo svaæeti sa sebe haljinu; u svakoga da je maæe i voda.

5 I stade velika vika ljudi i žena na braæu njihovu Judejce. **2** Jer neki govorahu: nas i sinova naših i kæeri naših ima mnogo; da dobavimo žita da jedemo i ostanemo živi. **3** Drugi opet govorahu: da založimo polja svoja i vinograde i kuæe da dobijemo žita u ovoj gladi. **4** Još drugi govorahu: da uzajmimo novaca na polja svoja i vinograde za danak carski. **5** A tijelo je naše kao tijelo braæe naše, sinovi naši kao njihovi sinovi, i eto treba da damo sinove svoje i kæeri svoje u roblike, i neke kæeri naše veæe su robinje, a mi ne možemo ništa, jer polja naša i vinograde naše drže drugi. **6** Zato se rasrdih vrlo kad èuh viku njihovu i te rijeèi. **7** I smislili u srcu svom i ukorih knezove i poglavare, i rekoh im: vi meæete bremena svaki na brata svojega. I sazvah veliki zbor njih radi. **8** I rekoh im: mi otkupisimo koliko mogosmo braæeu svoju Judejce što bjehu prodani narodima; a vi li æete prodavati braæeu svoju ili æe se prodavati nama? A oni umukoše i ne naðoše što bi odgovorili.

9 I rekoh: nije dobro što radite. Ne treba li vam hoditi u strahu Boga našega da nam se ne rugaju narodi, neprijatelji naši? **10** I ja i braæea moja i momci moji davali smo im novaca i žita; ali oprostimo im taj dug. **11** Hajde vratite im danas polja njihova i vinograde i maslinike i kuæe i što im na stotinu užimate od novca i žita i vina i ulja. **12** A oni odgovoriše: vratiæemo i neæemo iskati od njih; ueiniæemo kako veliš. Tada sazvah sveštenike, i zakleh ih da æe tako ueiniti. **13** I istresoh njedra svoja i rekoh: ovako da istrese Bog svakoga iz kuæe njegove i iz truda njegova ko god ne ispuní ove rijeèi, i ovako da se istrese i bude prazan. I sav zbor reèe: amin. I hvališe Gospoda, i ueini narod po toj rijeèi. **14** I otkad mi car zapovjedi da im budem upravitelj u zemlji Judinoj, od godine dvadesete do trideset druge godine cara Artakserksa, dvanaest godina, ja i braæea moja ne jedosmo hrane upraviteljske. **15** A preðašnji upravitelji koji bijahu prije mene bijahu teški narodu uzmajuae od njega hlebja i vina osim èetrdeset skilaka srebra, i sluge njihove zapovijedahu po narodu; ali ja tako ne èinim bojeæi se Boga. **16** Nego i oko graðenja zida radih, i ne kupismo njive; i svi momci moji bijahu skupa onđe na poslu. **17** I Judejaca i poglavara sto i pedeset ljudi i koji dolažahu k nama iz okolnjih naroda bijahu za mojim stolom. **18** I gotovljaše se svaki dan po jedno goveèe, šest ovaca izabranijeh, i ptice gotovljašu mi se, i svakih deset dana davaše se svakojakoga vina izobilja. I opet ne iskah hrane upraviteljske; jer služba bješe teška narodu. **19** Pomeni me, Bože moj, na dobro za sve što sam èinio ovomu narodu.

6 A kad èu Sanavalat i Tovija i Gisem Arapin i ostali naši neprijatelji da sam sazidao zid i da nije ostalo u njemu ništa provaljeno, a do tada još ne bijah namjestio krila na vratu, **2** Posla Sanavalat i Gisem k meni i poruèi: hodi da se sastanemo u kom selu u polju Ononskom. A oni mišljahu zlo po me. **3** I poslah k njima glasnike i poruèi: u poslu sam velikom, zato ne mogu doæi. Jer bi stao posao kad bih ga ostavio da dođem k vama. **4** I sláše tako k meni èetiri puta; i ja im onako odgovorih. **5** Tada Sanavalat posla k meni tako peti put slugu svojega s knjigom otvorenom u ruci. **6** A u njoj pisaše: èuve se po narodima i Gasmuj kaže da se ti i Judejci mislite odmetnuti, zato zidaš zid, i hoæeš da im budeš car, kako se govorii, **7** I da si postavio proroke da razglašuju za tebe u Jerusalimu i govoru: car je u Judeji. A to æe doæi do cara; nego hodi da se dogovorimo. **8** Tada poslah k njemu i poruèi: nije tako kako ti kažeš; nego si sam izmislio. **9** Jer oni svi šeåahu nas uplašiti govoræi: klonuæe ruke njihove od posla i neæee se svršiti. Zato, Bože, ukrijepi ruke moje. **10** Jošte otidoh u kuæu Semaji sinu Dalaje sina Metavellova, koji se bješe zatvorio, i reèe mi: da otidemo zajedno u dom Božjeg usred crkve i da zakljuæamo vrata crkvi, jer æe doæi da te ubiju, doæi æe noæeu da te ubiju. **11** A ja rekoh: zar æe èovjek kakav sam ja bježati? ili ko bi ovaki kakav sam ja ušao u crkvu da ostane u životu? neæeu iæi. **12** I razumješ da ga nije Bog poslao, nego to proroštvu kaza za me, jer ga Tovija i Sanavalat potkuþiše. **13** Zato bješe potkuþljen da me uplaši da onako ueinim i zgrijësim da bih se osramotio da me mogu ružiti. **14** Pomeni, Bože moj, Toviju i Sanavalata po ovijem delima njihovijem, i Noadiju proroèicu i druge proroke koji me šeåahu uplašiti. **15** I tako dovrši se zid dvadeset petoga dana mjeseca Elula za pedeset i dva dana. **16** I kad èuše svi neprijatelji naši i vidješe svi narodi koji bijahu oko nas, uplašiše se vrlo, jer poznaše da je Bog naš ueinio to djelo. **17** I u one dane mnogi glavari Judejski slahu knjige Toviji, i od Tovije njima dolažahu knjige. **18** Jer mnogi Judejci bijahu mu se zakleli; jer bješe zet Sehaniji sinu Arahovu, i Joanan sin njegovog bješe oženjen kæerju Mesulama

sina Varahijina. **19** I govorahu preda mnom dobro o njemu, i rijeći moje dokazivahu mu; i Tovija slaše knjige da me uplaši.

7 A kad se sazida zid i namjestih vrata, i postavljeni biše vratari i pjevači i Leviti, **2** Zapovjedih Ananiju bratu svojemu i Ananiji zapovedniku od grada Jerusalimskoga, jer bješe vjeran èovjek i bojaše se Boga više nego mnogi. **3** I rekoh im: da se ne otvoraju vrata Jerusalimska dokle sunce ne ogrije, i kad oni što stoje onđe zatvore vrata, ogledajte, i da se postave stražari između stanovnika Jerusalimskih, svaki na svoju strazu i svaki prema svojoj kuæi. **4** A grad bijaše širok i velik, ali naroda bješe malo u njemu i kuæe ne bjehu pograđene. **5** I Bog moj dade mi u srce, te sabrah glavare i starješine i narod da se izbroje po plemenima. I naðoh knjigu, u kojoj bijaše prijepis onijeh koji se vratîše prvi put; i naðoh u njoj zapisano: **6** Ovo su ljudi iz ovoga kraja što se vratîše iz ropstva između onijeh koji biše preseljeni, koje preseli Navuhodonosor car Vavilonski, pa se vratîše u Jerusalim i u Judeju, svaki u svoj grad, **7** Koji doðoše sa Zorovaveljem, Isusom, Nemijom, Azarijom, Ramijom, Namanijem, Mardohejem, Viljanom, Misperetom, Vigvajem, Neumom, Vanom; na broj bješe ljudi naroda Izraeljeva: **8** Sinova Farosovijeh dvije tisuæe i sto i sedamdeset i dva; **9** Sinova Sefatijinih trista i sedamdeset i dva; **10** Sinova Arahovijeh šest stotina i pedeset i dva; **11** Sinova Fat-Moavovijeh, od sinova Isusovijeh i Joavovijeh dvije tisuæe i osam stotina i osamnaest; **12** Sinova Elamovijeh tisuæa i dvjeta i pedeset i èetiri; **13** Sinova Zatujevih osam stotina i èetrdeset i pet; **14** Sinova Zahajevih sedam stotina i šezdeset; **15** Sinova Vinujevih šest stotina i èetrdeset i osam; **16** Sinova Vivajevih šest stotina i dvadeset i osam; **17** Sinova Azgadovijeh dvije tisuæe i tri stotine i dvadeset i dva; **18** Sinova Adonikamovijeh šest stotina i šezdeset i sedam; **19** Sinova Vigvajevih dvije tisuæe i šezdeset i sedam; **20** Sinova Adinovijeh šest stotina i pedeset i pet; **21** Sinova Atirovijeh od Jezekije devedeset i osam; **22** Sinova Asumovijeh trista i dvadeset i osam; **23** Sinova Visajevijeh trista i dvadeset i èetiri; **24** Sinova Arifovijeh sto i dvanaest; **25** Sinova Gavaonskih devedeset i pet; **26** Ljudi iz Vitlejema i Netofata sto i osamdeset i osam; **27** Ljudi iz Anatota sto i dvadeset i osam; **28** Ljudi iz Vet-Asmaveta èetrdeset i dva; **29** Ljudi iz Kirijat-Jarima, Hefire i Viroti sedam stotina i èetrdeset i tri; **30** Ljudi iz Rame i Gavaje šest stotina i dvadeset i jedan; **31** Ljudi iz Mihmasa sto i dvadeset i dva; **32** Ljudi iz Vetiila i Gaja sto i dvadeset i tri; **33** Ljudi iz drugoga Nevona pedeset i dva; **34** Sinova Elama drugoga tisuæa i dvjeta i pedeset; **35** Sinova Harimovijeh trista i dvadeset; **36** Sinova Jerihonskih trista i èetrdeset i pet; **37** Sinova Lodskih, Adidskih i Ononskih sedam stotina i dvadeset i jedan; **38** Sinova Senajskih tri tisuæe i devet stotina i trideset; **39** Sveštenika: sinova Jedajinih od doma Isusova devet stotina i sedamdeset i tri; **40** Sinova Imirovijeh tisuæa i pedeset i dva; **41** Sinova Pashorovijeh tisuæa i dvjeta i èetrdeset i sedam; **42** Sinova Harimovijeh tisuæa i sedamnaest; **43** Levita: sinova Isusovijeh i Kadmilovijeh između sinova Odavijinih sedamdeset i èetiri; **44** Pjevaèa: sinova Asafovijeh sto i èetrdeset i osam; **45** Vratara: sinova Salumovijeh, sinova Atirovijeh, sinova Talmonovijeh, sinova Akuvovijeh, sinova Atitinijeh, sinova Sovajevijeh sto i trideset i osam; **46** Netineja: sinova Sišinijeh, sinova Asufinijeh, sinova Tavaotovijeh, **47** Sinova Kirosovijeh, sinova Sijajnih, sinova Fadanovijeh, **48** Sinova Levaninih, sinova Agavinih, sinova Salmajevih, **49** Sinova Ananovijeh, sinova Gidilovijeh, sinova Garovijeh, **50** Sinova Reajinjeh, sinova Resinovijeh, sinova Nekodinijeh, **51** Sinova Gazamovijeh, sinova Uzinjeh, sinova Fasejinjeh, **52** Sinova Visajevih, sinova Meunimovijeh, sinova Nafusesimovijeh, **53** Sinova Vakvukovijeh, sinova Akufinijeh, sinova Arurovijeh, **54**

Sinova Vaslitovijeh, sinova Meidinijeh, sinova Arsinijeh, **55** Sinova Varkosovijeh, sinova Sisarinijeh, sinova Taminijeh, **56** Sinova Nesinijeh, sinova Atifinijeh; **57** Sinova sluga Solomunovijeh: sinova Sotajevih, sinova Soferetovih, sinova Feridinijeh, **58** Sinova Jalinijeh, sinova Darkonovijeh, sinova Gidilovijeh, **59** Sinova Sefatijinih, sinova Atilovijeh, sinova Fohereta od Sevajima, sinova Amonovijeh, **60** Svega Netineja i sinova sluga Solomunovijeh, trista i devedeset i dva. **61** I ovi doðoše iz Tel-Meleha i Tel-Arise, Heruv, Adon i Imir, ali ne mogoše pokazati otaèkoga doma svojega i sjemena svojega, eda li su od Izraelja, **62** I sinovi Delajini, sinovi Tovijini, sinovi Nekodini, njih šest stotina i èetrdeset i dva, **63** I od sveštenika: sinovi Avajini, sinovi Akosovi, sinovi Varzelaja, koji se ozeni između kæeri Varzelaja Galaðanina, te se prozva njihovijem imenom. **64** Oni tražiše po knjigama da bi pokazali rod svoj, ali se ne naðe, zato biše odluèeni od sveštenstva. **65** I zaprijetili im Tirsata da ne jedu od svetinja nad svetinjama dokle ne nastane sveštenik s Urimom i Tumimom. **66** Svega zbara skupa bješe èetrdeset i dvije tisuæe i tri stotine i šezdeset, **67** Osim sluga njihovijeh i sluškinja njihovijeh, kojih bješe sedam tisuæa i tri stotine i trideset i sedam; i među njima bješe pjevaèa i pjevaèica dvjesta i èetrdeset i pet; **68** Imahu sedam stotina i trideset i šest konja, dvije stotine i èetrdeset i pet masaka, **69** Èetiri stotine i trideset i pet kamila, šest tisuæa i sedam stotina i dvadeset magaraca. **70** Tada neki između glavara domova otaèkih priložiše na posao. Tirsata dade u riznicu tisuæu drama zlata, pedeset èaša, pet stotina i trideset haljina sveštenièkih. **71** A glavari domova otaèkih dadoše u riznicu za posao dvadeset tisuæa drama zlata, i srebra dvije tisuæe i dvjesta mina. **72** A što dade ostali narod bješe dvadeset tisuæa drama zlata, i dvije tisuæe mina srebra, i šezdeset i sedam haljina sveštenièkih. **73** I tako se naseliše sveštenici i Leviti i vratari i pjevaèi i ljudi iz naroda i Netineji i sav Izraelj u svojim gradovima; i kad doðe sedmi mjesec, sinovi Izraeljevi bijahu u svojim gradovima.

8 Tada se skupi sav narod jednodušno na ulicu koja je pred vratima vodenjem, i rekoše Jezdri književniku da donese knjigu zakona Mojsijeva koji dade Gospod Izraelju. **2** I donese Jezdra sveštenik zakon pred zbor, u kom bjehu ljudi i žene i svi koji mogahu razumjeti, prvoga dana sedmoga mjeseca. **3** I èita je na ulici koja je pred vratima vodenjem od jutra do podne pred ljudima i ženama i onijem koji mogahu razumjeti, i uši svemu narodu bijahu obraæene ka knjizi zakonskoj. **4** A Jezdra književnik stajaše na mjestu povisoku, koje bjehu naèinili od drveta za to; i do njega stajaše Matatija i Sema i Anaja i Urija i Helkija i Masija s desne strane, a s lijeve Fedaja i Misailo i Malhija i Asum i Asvadana, Zaharija i Mesulam. **5** I otvori Jezdra knjigu na vidiku svemu narodu, jer bijaše više svega naroda, i kad je otvori, usta sav narod. **6** I Jezdra blagoslovi Gospoda Boga velikoga, a sav narod odgovori: amin, amin, podigavši ruke svoje, pa se saviše i pokloniše se Gospodu licem do zemlje. **7** A Isus i Vanije i Serevija, Jamin, Akuv, Savetaj, Odija, Masija, Kelita, Azarija, Jozavad, Anan, Felaja i drugi Leviti pouèavaju narod zakonu, i narod stajaše na mjestu. **8** I èitahu knjigu, zakon Božji, razgovijetno, i razlagahu smisao, te razumijevaše što se èitaše. **9** Potom Nemija, koji je Tirsata, i sveštenik Jezdra književnik i Leviti koji pouèavaju narod, rekoše svemu narodu: ovaj je dan svet Gospod Bogu vašemu; ne tužite ni plaæite. Jer plakaše sav narod slušajuæi što govori zakon. **10** I reèe im: idite i jedite pretilo i pijte slatko i šaljite dijelove onima koji nemaju ništa zgotovljeno, jer je ovaj dan svet Gospodu našemu. Zato ne budite žalosni, jer je radost Gospodnja vaša sila. **11** I Leviti utišaše narod govoreæi: muéite, jer je ovaj dan svet, i ne budite žalosni. **12** I otide sav narod da jede i piye i da šalje dijelove,

i veseliše se veoma što razumješe riječi koje im se kazaše. **13** A sjutradan skupiše se glavari domova otækih iz svega naroda, sveštenici i Leviti, k Jezdri književniku da uče što zakon govori. **14** I nađoše napisano u zakonu da je Gospod zapovjedio preko Mojsija da sinovi Izrailjevi borave u sjenicama na praznik sedmoga mjeseca. **15** I objaviše i proglašiće po svijem gradovima svojim i u Jerusalimu govoreći: idite u goru, i donesite granja maslinova i granja od divlje masline i granja mirtova i palmova i granja od šumnatijeh drveta, da načinite sjenice, kako je napisano. **16** I narod izide i donese i načini sjenice svaki na svom krovu i u svom trijemu i u trijemovima doma Božijega i na ulici kod vrata vodenjih i na ulici kod vrata Jefremovih. **17** I tako načini sjenice sav zbor, što se bješe vratio iz ropstva, i boravljahu pod sjenicama. A od vremena Isusa sina Navina do toga dana ne ēiniše tako sinovi Izraeljevi. I bi veselje veoma veliko. **18** I ēitaše se knjiga zakona Božijega svaki dan, od prvoga dana do poslijednjega; i praznovaše praznik sedam dana, a osmi dan bi sabor, kako je uređeno.

9 Potom dvadeset ēetvrtoga dana toga mjeseca skupiše se sinovi Izraeljevi posteći i u kostrijeti i posuvši se zemljom. **2** I odvoji se sjeme Izraeljevo od svijeh tuđinaca, i stadoše te isповijedaju grijehje svoje i bezakonija otaca svojih. **3** I stajahu na svom mjestu, te im se ēitaše zakon Gospoda Boga njihova ēetvrt dana, a drugu ēetvrt isповijedaju se i poklanjaju se Gospodu Bogu svojemu. **4** A Isus i Vanije, Kadmiло, Sevanija, Vunije, Serevija, Vanije i Hananije popevši se na mjesto podignuto za Levite vapijahu glasom velikim ka Gospodu Bogu svojemu. **5** I rekoše Leviti Isus i Kadmiло, Vanije, Asavnija, Serevija, Odija, Sevanija i Petaja: ustanite, blagosiljajte Gospoda Boga svojega od vijeka do vijeka; i da se blagosilja ime tvoje slavno i uzvišeno svrh svakoga blagoslova i hvale. **6** Ti si sam Gospod; ti si stvorio nebo, nebesa nad nebesima i svu vojsku njihovu, zemiju i sve što je na njoj, mora i sve što je u njima, i ti oživljavaš sve to, i vojska nebeska tebi se klanja. **7** Ti si Gospod Bog, koji si izabrao Avrama i izveo iz Ura Haldejskoga i nadio mu ime Avraam; **8** I našao si srce njegovo vjerno pred sobom, i uèinio si s njim zavjet da æeš dati zemlju Hananskiju, Hetejsku, Amorejsku, Ferezejsku i Jevusejsku i Gergeseksu, da æeš dati sjemenu njegovu, i ispunio si riječi svoje, jer si pravedan. **9** Jer si pogledao na muku otaca naših u Misiru, i viku njihovu èuo si na Moru Crvenom; **10** I uèinio si znake i èudesna na Farona i na svijem slugama njegovijem i na svem narodu zemlje njegove, jer si znao da su obijesno postupali s njima; i stekao si sebi ime, kao što se vidi danas. **11** I more si razdvojio pred njima, te prijeðoše posred mora suhim, i bacio si u dubine one koji ih gnahu kao kamen u vodu. **12** I stupu od oblaka vodio si ih danju a noæu u stupu ognjenom svijetleći im putem kojim æe iæi. **13** I sišao si na goru Sinajsku i govorio s njima s neba, i dao im sudove prave i zakone istinite, uredbe i zapovijesti dobre. **14** I obznanio si im subotu svoju svetu, i dao im zapovijesti i uredbe i zakon preko Mojsija sluge svojega. **15** I hleb s neba dao si im u gladi njihovoj, i vodu iz kamena izveo si im u ţeđi njihovoj, i rekao si im da idu i naslijede zemlju za koju si podigao ruku svoju da æeš im je dati. **16** Ali oni i oci naši uzobijestile se i otvrduše vratom svojim i ne slušaše zapovijesti tvojih. **17** Ne htješ slušati, i ne opominjaše se èudesna tvojih koja si im èinio, nego otvrduše vratom svojim, i u odmetu svom postavljaše sebi voða da se vrate u ropstvo svoje. Ali ti, Bože, koji oprastaš, koji si žalostiv i milostiv, koji dugo trpiš i velike si milosti, nijesi ih ostavio. **18** I onda kad načiniše sebi tele liveno i rekoše: ovo je tvoj Bog koji te je izveo iz Misira, i huliše veoma, **19** Ni onda ih radi velike milosti svoje nijesi ostavio u pustinji; stup od oblaka nije otstupao od njih danju vodeći ih putem, niti stup ognjeni noæeu

svijetleći im putem kojim æe iæi. **20** I dao si im dobri svoj duh da ih urazumljuje, i mane svoje nijesi ustegao od usta njihovijeh, i vode si im dao u ţeđi njihovoj. **21** I ēetrdeset godina hranio si ih u pustinji, ništa im nije nedostajalo: odijelo im ne ovetša i noge im ne otekoše. **22** I dao si im carstva i narode, i podijelio si ih po krajevima, jer naslijediše zemlju Sionovu, zemlju cara Esevonskoga, i zemlju cara Vasanskoga; **23** I umnožio si sinove njihove kao zvijezde nebeske, i uveo si ih u zemlju za koju si rekao ocima njihovijem da æe uæi u nju i naslijediti je. **24** I uðoše sinovi njihovi i naslijediše zemlju, i pokorio si im Hananeje stanovnike zemaljske i predao ih u njihove ruke, i careve njihove i narode zemaljske, da ēine od njih što im je volja. **25** I tako uzeše tvrde gradove i zemlju rodnu, i naslijediše kuæe pune svakoga dobra, studence iskopane, vinograde, maslinike i voæke mnoge, i jedoše i nasitiše se i ugojiše se, i blagovahu po velikoj tvojoj dobroti. **26** Ali te razgnjeviše i odmetnuše se tebe: bacise zakon tvoj za leđa i proroke tvoje pobiše, koji im svjedoæau da bi ih obratili k tebi, i huliše veoma. **27** Zato si ih davao u ruke neprijateljima njihovijem koji ih muëiše. A kad u nevolji svojoj vikaše k tebi, ti si ih uslišio s neba i po velikoj milosti svojoj davao si im izbavitelje, koji ih izbavljaje iz ruku neprijatelja njihovijeh. **28** Ali èim otpoèinuše, opet èiniše zlo pred tobom, zato si ih ostavljao u ruku neprijatelja njihovijeh da vladaju njima; a kad se obraæeše i vikaše k tebi, ti si ih uslišio s neba i izbavljao ih po milosti svojoj mnogo puta. **29** I opominjao si ih da bi ih obratio k zakonu svojemu, ali oni bijahu obijesni i ne slušaše zapovijesti tvojih i grijesiše o tvoje zakone, koje ko vrši živ æe biti kroz njih; i izmijeueći ramena svoja otvrduše vratom svojim i ne slušaše. **30** I trpio si ih mnogo godina opominjuæi ih duhom svojim preko proroka svojih; ali ne slušaše; tada si ih dao u ruke narodima zemaljskim. **31** Ali radi milosti svoje velike nijesi dao da sasvijem propadnu nit i ih ostavio, jer si Bog milostiv i žalostiv. **32** Sada dakle, Bože naš, Bože veliki, silni i strašni, koji èuvaš zavjet i milost, nemoj da je malo pred tobom što nas snaðe sva ova muka, careve naše, knezove i sveštenike naše i proroke naše i oce naše i sav narod tvoj od vremena careva Asirskega do danas. **33** Ti si pravedan u svemu što nas je snaðao, jer si ti pravo uèinio a mi smo bezoðno radili. **34** I carevi naši, knezovi naši i oci naši ne izvršivaše zakona tvojega niti mariše za zapovijesti tvoje i svjedoæanstva tvoja, kojima si im svjedoæio. **35** Jer u carstvu svom i u velikom dobru tvom koje si im èinio, i u zemlji prostranoj i rođnoj koju si im dao, ne služiše tebi niti se povratiše od zlijeh djela svojih. **36** Evo, mi smo danas robovi; i još u zemlji, koju si dao ocima našim da jedu rod njezin i dobra njezina, evo mi smo robovi u njoj. **37** I ona rod svoj obilati raða carevima koje si postavio nad nama za grijeve naše, i koji gospodare nad našim tjelesima i nad stokom našom po svojoj volji, te smo u velikoj tjeskobi. **38** A radi svega toga èinimo tvrd zavjet i pišemo, a knezovi naši, Leviti naši, sveštenici naši peæate.

10 A koji zapeèatiše bjehu ovi: Nemija Tirsata, sin Ahalijin, i Sedekija, 2 Seraja, Azarija, Jeremija, 3 Pashor, Amarija, Malhija, 4 Hatus, Sevanija, Maluh, 5 Harim, Merimot, Ovadija, 6 Danilo, Gineton, Varuh, 7 Mesulam, Avija, Mijamin, 8 Mazija, Vilgaj, Semaja; to bjehu sveštenici; **9** A Leviti: Isus sin Azanjin, Vinuj između sinova Inadadovijeh, Kadmiło, **10** I braæea njihova: Sevanija, Odija, Kelita, Felaja, Anan, 11 Miha, Reov, Asavija, 12 Zahur, Serevija, Sevnija, **13** Odija, Vanije, Veninuj; **14** Glavari narodni: Faros, Fat-Moav, Elam, Zatuj, Vanije, **15** Vunije, Azgad, Vivaj, **16** Adonija, Vigvaj, Adin, **17** Atir, Jezekija, Azur, **18** Odija, Asum, Visaj, **19** Arif, Anatot, Nevaj, **20** Magfija, Mesulam, Ezir, **21** Mesizaveilo, Sadok, Jadva, **22** Felatija, Anan, Anaja, **23** Osija, Ananija, Asuv, **24** Lois, Fileja, Sovik, **25** Reum, Asavna, Masija,

26 Ahija, Anan, Ganan, **27** Maluh, Harim, Vana. **28** I ostali narod, sveštenici, Leviti, vratari, pjevači, Netineji i svi koji se odvojili od naroda zemaljskih k zakonu Božijemu, žene njihove, sinovi njihovi i kćeri njihove, svi koji znaju i razumijevaju, **29** Pristaše s braćeom svojom, glavarima svojim, i dođoće te se zakleši i kletvom zavezaše da hodimo po zakonu Božijemu, koji je dat preko Mojsija služe Božijega, i da držimo i izvršujemo sve zapovijesti Gospoda Boga svojega i zakone njegove i uredbe njegove. **30** I da ne dajemo kćeri svojih narodima zemaljskim, niti kćeri njihovih da užimamo za sinove svoje. **31** I od naroda zemaljskih koji donesu trg ili kaku god hranu u subotu na prodaju, da ne užimamo u subotu ni u drugi sveti dan, i da ostavljamo sedme godine da počeva zemlja i oprashtamo svaki dug. **32** I postavismo sebi uredbu da dajemo svake godine trećinu sikla na službu u domu Boga svojega: **33** Na hlijeve postavljeni, na dar svagdašnji i žrtvu paljenicu svagdašnju za subote, za mladine i za praznike, i na svetinju i na žrtve za grejeh da se očišća Izrajl, i na svako djelo u domu Boga našega. **34** I bacamo ždrijeb za sveštenike i Levite i narod radi nošenja drva da se donosi u dom Boga našega po domovima otaca naših na vrijeme od godine do godine, da gori na oltaru Gospoda Boga našega, kako piše u zakonu; **35** I da donosimo prvine od zemlje svoje i prvine od svakoga roda od svakoga drveta od godine do godine u dom Gospodnjem; **36** I prvincu od sinova svojih i stoke svoje, kako piše u zakonu, i prvincu od goveda svojih i od ovaca svojih da donosimo u dom Boga svojega sveštenicima koji služe u domu Boga našega; **37** I prvine tijesta svojega i prinose svoje i rod od svijeh drveta, vino i ulje da donosimo sveštenicima u klijeti doma Boga svojega, i Levitima desetak od zemlje svoje, i Leviti da užimaju desetak po svjem mjestima gdje uzradimo; **38** I da bude sveštenik sin Aronov s Levitim kad Leviti užimaju desetak, i da Leviti donose desetak od desetka u dom Boga našega, u klijeti, u spreme njegove. **39** Jer u te klijeti dužni su sinovi Izrailevi i Leviti donositi prinos od žita, od vina i ulja, gdje su sveti sudovi, i sveštenici koji služe, i vratari i pjevači, da ne ostavljamo doma Boga svojega.

11 I naselište se knezovi narodni u Jerusalimu, a ostali narod meta ždrijeb da uzmu jednoga od deset da sjedi u Jerusalimu svetom gradu, a ostalih devet dijelova po drugim gradovima. **2** I blagoslovi narod sve ljudi koji sami od svoje volje pristaže da sjede u Jerusalimu. **3** Ovo su glavari zemaljski koji se naselište u Jerusalimu, a po ostalijem gradovima Judejskim nastaniše se svaki na svojem našljedstvu po gradovima svojim Izrailevi, sveštenici i Leviti, Netineji i sinovi sluga Solomunovih: **4** U Jerusalimu dakle naselište se neki od sinova Judinijeh i Venijaminovih: od sinova Judinijeh: Ataja sin Ozije, sina Zaharije, sina Amarie, sina Sefatije, sina Maleleilova, od sinova Faresovih; **5** I Masija sin Varuha sina Holoze sina Azaje, sina Adaje, sina Jojariva, sina Zaharije, sina Silonijeva; **6** Svega sinova Faresovih što se naselište u Jerusalimu, ečetiri stotine i šezdeset i osam hrabrijeh ljudi; **7** A između sinova Venijaminovih: Saluj sin Mesulama, sina Joada, sina Fedaje, sina Kolaje, sina Masije, sina Itila, sina Isajina, **8** I za njim Gavaj, Salaj, devet stotina i dvadeset i osam; **9** A Joilo sin Zihrijev bješe nad njima, a Juda sin Senujin bješe drugi nad gradom; **10** Od sveštenika: Jedaja sin Jojarivov, Jahn, **11** Seraja sin Helkije, sina Mesulama, sina Sadoka, sina Merajota, sina Ahitovova, starješina u domu Božijem, **12** A braće njihove što služazu u domu osam stotina i dvadeset i dva; i Adaja sin Jeroama, sina Felalije, sina Amsija, sina Zaharije, sina Pashora, sina Mahlijina, **13** I braće njegove glavara u domovima otačekim dvjesta i ečetdeset i dva; i Amasaj sin Azarella, sina Azaja, sina Mesilemota, sina Imirova, **14** I braće njihove hrabrijeh ljudi sto i

dvadeset i osam, a nad njima bješe Zavdilo sin Gedolimov; **15** I od Levita: Semaja sin Asuva sina Azrikama, sina Asavije, sina Vunjjeva; **16** I Savetaj, i Jozavad bijahu nad poslom spolašnjim sa dom Božji između glavara Levitskih, **17** A Matanija sin Mihe sin Zavdija sin Asafova bješe poglavatar koji počinjao hvale u molitvi, i Vakvukija drugi između braće svoje, i Avda sin Salije sina Galala sina Jedutunova; **18** Svega Levita u svetom gradu bješe dvije stotine i osamdeset i ečetiri; **19** A od vratara: Akuv, Talmon, i braće njihove što ēuvahu stražu na vratima, sto i sedamdeset i dva; **20** A ostatak naroda Izraileva, sveštenika i Levita bješe po svijem gradovima Judinijem, svak na svom našljedstvu. **21** A Netineji naselište se u Ofilu, i Siha i Gispa bjeħu nad Netinejima. **22** A nad Levitima u Jerusalimu bješe Ozije sin Vanija, sina Asavije, sina Matanije, sina Mišina. Između sinova Asafovih pjevači bijahu u službi za dom Božji. **23** Jer bješe careva zapovijest da njih i bješe određena plata pjevačima za svaki dan. **24** I Petaja sin Mesizaveilov od sinova Zare sina Judina bješe mjesto cara za svaki posao s narodom. **25** A po selima i poljima njihovijem neki od sinova Judinijeh nastaniše se u Kirijat-Arv i zaseocima njezinijem, i u Divonu i zaseocima njegovijem, i u Jekavseilu i selima njegovijem, **26** I u Jesuji i Moladi i Vet-Feletu, **27** I u Asar-Sualu i Virsaveji i zaseocima njezinijem, **28** I u Siklagu i u Mekoni i zaseocima njezinijem, **29** I u En-Rimonu i u Sareji i u Jarmutu, **30** U Zanoji, u Odolamu i selima njihovijem, u Lahisu s poljem njegovijem, u Azici i zaseocima njezinijem. I tako se naselište od Virsaveje do doline Enoma. **31** A sinovi Venijaminovi naselište se od Gavaje u Mihmasu i Aj i Vetilju i zaseocima njegovijem, **32** U Anatotu, u Novu, u Ananiju, **33** U Asoru, u Rami, u Gitajimu, **34** U Adidu, u Sevojimu, u Nevalatu, **35** U Lodu, u Ononu, i u dolini drvodjelskoj. **36** A Leviti podijeliše se među Judom i Venijaminom.

12 A ovo su sveštenici i Leviti koji dođoće sa Zorovaveljem sinom Salatilovijem i Isusom: Seraja, Jeremija, Jezdra, **2** Amarija, Maluh, Hatus, **3** Sehanija, Reum, Lerimot, **4** Ido, Gineto, Avija, **5** Mijamin, Madija, Vilga, **6** Semaja, Jojariv, Jedaja, **7** Saluj, Amok, Helkija, Jedaja. To bjeħu glavari između sveštenika i braće svoje za vremena Isusova. **8** A Leviti: Isus, Vinuj, Kadmiло, Serevija, Juda i Matanija, koji s braćeom svojom bješe nad pjevanjem. **9** A Vakvukija i Unije braće njihova bijahu prema njima u redovima svojim. **10** A Isus rodi Joakima, a Joakim rodi Elijasiva, a Elijasiv rodi Jojadu; **11** A Jojada rodi Jonatanu, a Jonatan rodi Jadvu. **12** A za vremena Joakimova bjeħu sveštenici, glavari domova otačekih: od doma Serajina Merajja, od Jeremijina Ananija, **13** Od Jezdrina Mesulam, od Amarijina Joanan, **14** Od Melihujeva Jonatan, od Sevanijina Josif, **15** Od Harimova Adna, od Merajtova Elkaj, **16** Od Idova Zaharija, od Ginetova Mesulam, **17** Od Avijina Zihrije, od Minjaminova i Moadijina Filtaj, **18** Od Vilžina Samuja, od Semajina Jonatan, **19** Od Jojarivova Matenaj, od Jedajina Ozije, **20** Od Salajeva Kalaj, od Amokova Ever, **21** Od Helkjina Asavija, od Jedajina Natanailo. **22** A Leviti, glavari domova otačekih, za vremena Elijasiva, Jojade, Joanana i Jadve biše popisani sa sveštenicima do carovanja Darija cara Persijskoga; **23** Sinovi Levijevi, glavari domova otačekih, biše popisani u knjizi dnevnika do vremena Joanana sina Elijasivova; **24** I glavari Levitski bjeħu: Asavija, Serevija, Isus sin Kadmilov i braće njihova prema njima da hvale i slave Boga po zapovijesti Davida ēovjeka Božijega, red prema redu; **25** Matanija i Vakvukija, Ovadija, Mesulam, Talmon, Akuv, bijahu vratari koji ēuvahu stražu kod riznica na vratima. **26** Ti bijahu za vremena Joakima sina Isusa sina Josedekova i za vremena Nemije kneza i sveštenika Jezdre knjizjevnika. **27** A kad se osvećivaše zid Jerusalimski, tražiše Levite po svjem mjestima njihovijem da ih dovedu u

Jerusalim da se svrši posvećenje s veseljem, hvalom i pjesmama uz kimvale, psaltire i gusle. **28** I skupiše se sinovi pjevački i iz ravnica oko Jerusalima i iz sela Netofatskih, **29** I iz Vet-Gilgala i iz polja Gevskih i Azmavetskih, jer pjevači bijahu naselili sela oko Jerusalima. **30** I očistiše se sveštenici i Leviti, i očistiše narod i vrata i zid. **31** Iza toga zapovijedih knezovima Judejskim da izađu na zid, i postavih dva velika zbora pjevačka, i jedan od njih iđaše nadesno s gornje strane zida k vratima gnojnijem. **32** A za njima iđaše Osaja i polovina knezova Judinijeh, **33** I Azarija, Jezdra i Mesulam, **34** Juda i Venijamin i Semaja i Jeremija, **35** I od sinova svešteničkih s trubama Zaharija sin Jonatana, sina Semaje, sina Matanije, sina Zahura, sina Asafova, **36** I braeja njegova Semaja i Azareilo, Milalaj, Gilalaj, Maj, Natanilo i Juda i Ananije sa spravama muzičkim Davida ěovjeka Božjega, a Jezdra književnik pred njima; **37** Potom k vratima kod studenca, koja bijahu prema njima, iđahu uz basamake grada Davidova kuda se ide na zid, iznad doma Davidova pa do vrata vodenijeh k istoku. **38** A drugi zbor pjevački iđaše prema onima, i ja za njim, i polovica naroda po zidu iznad kule peæeske do širokoga zida, **39** I iznad vrata Jefremovih k vratima starijem i k vratima ribiljim i ka kuli Ananeilovoj i kuli Meji, pa do vrata ovjejih; i stadoše kod vrata tamnièkih. **40** Potom stadoše oba zbora pjevačka u domu Božijem, i ja i polovica glavara sa mnom, **41** I sveštenici Elijakim, Masija, Minijamin, Mihaja, Elioinaj, Zaharija, Ananija s trubama, **42** I Masija i Semaja i Eleazar i Oziye i Joaan i Malhija i Elam i Eser. I pjevači pjevaju glasno s Jezrajom naæelnikom svojim. **43** I prinesoše velike žrtve taj dan, i veseliše se; jer ih Bog razveseli veseljem velikim; i žene i djeca veseliše se, i veselje Jerusalimsko ěujaše se daleko. **44** I postavljeni biše taj dan ljudi nad klijetima u kojima se ostavljuhu prinosi, prvine i desetak, da sabiraju u njih s njiva gradskih zakonite dijelove za sveštenike i za Levite, jer se Juda radovaše sveštenicima i Levitima što stajahu na poslu, **45** I izvršivahu što im je Bog njihov zapovjedio da izvršuju i što trebaše izvršivati za očišćenje, kao i pjevači i vratar po zapovijesti Davida i Solomuna sina njegova. **46** Jer otprije, za vremena Davidova i Asafova biše postavljeni glavari pjevački i pjesme u hvalu i slavu Bogu. **47** I zato sav Izraelj za vremena Zorovaveljeva i za vremena Nemijina davaše dijelove pjevačima i vratarima, svakidašnji obrok, i Levitima što bješe njima posveæeno, a Leviti sinovima Aronovijem što njima bješe posveæeno.

13 U vrijeme èita se knjiga Mojsijeva narodu, i u njoj se naðe napisano da ne ulazi Amonac ni Moavac u sabor Božji dovjeka; **2** Jer ne sretoše sinova Izrailjevih s hljebom i vodom, nego najniše na njih Valama da ih prokune, ali Bog naš obrati onu kletvu u blagoslov. **3** A kad èuše taj zakon, odluèiše od Izraelja sve tuðince. **4** A prije toga Elijasiv sveštenik, koji bješe nad klijetima doma Boga našeg, oprijatelji se s Tovijom, **5** I naèini mu veliku klijet, gdje se prije ostavljuhu dari i kad i sudovi i desetak od žita, vina i ulja, odreðeni Levitima i pjevačima i vratarima, i prinosi za sveštenike. **6** A kad to sve bivaše, ne bjehe u Jerusalimu, jer trideset druge godine Artakserksa cara Vavilonskoga vratih se k caru, i poslije nekoliko godina izmolih se opet u cara. **7** I kad doðoh u Jerusalim, vidjeh zlo što uèini Elijasiv radi Tovije naèinivši mu klijet u trijemu doma Božjega. **8** I bi mi vrlo mrsko, te izbacih sve pokauestvo Tovijino napolje iz klijeti. **9** I zapovijedih, te očistiše klijeti; i unesoh u njih opet posuðe doma Božjega, dare i kad. **10** Potom doznah da se Levitima nijesu davalci dijelovi, te su se razbjegli svaki na svoju njivu i Leviti i pjevači, koji raðahu posao. **11** I ukorih starješine i rekoh: zašto je ostavljen dom Božji? I sabrah ih opet i postavih na njihovo mjesto. **12** I svi Judejci donosiše desetke od žita i vina i ulja u spreme. **13** I postavih nastojnike nad

spremama, Selemiju sveštenika i Sadoka književnika, i između Levita Fedaju, i uz njih Anana sina Zahura sina Matanijina, jer se za vjerne držahu; i bijaše im posao dijeliti braeji svojoj. **14** Pomeni me, Bože moj, za to, i nemoj izbrisati dobara mojih koja uèinih domu Boga svojega i službi njegovoj. **15** U to vrijeme vidjeh u Judeji gdje gaze u kacama u subotu i nose snopove natovarivši na magarce, i vino, grožđe i smokve i svakojake tovare, i nose u Jerusalim u subotu, i prekorih ih onaj dan kad prodavahu žitak. **16** I Tirci koji življahu u Jerusalimu donošahu ribu i svakojaki trg i prodavahu u subotu sinovima Judinijem u Jerusalimu. **17** Zato prekorih glavare Judejske i rekoh im: kako je to zlo što èinite te skvrnite subotu? **18** Nijesu li tako èinili oci vaši, te Bog naš puti na nas i na ovaj grad sve ovo zlo? I vi još umnožavate grejve na Izraelja skvrneći subotu. **19** I kad doðe sjen na vrata Jerusalimska ueo subote, zapovijedih te zatvorise vrata, i zapovijedih da ih ne otvoraju do poslike subote; i postavih nekoliko svojih momaka na vratima da se ne unosi nikakav tovar u subotu. **20** I prenoæiše trgovci i koji prodavahu svakojaki trg iza Jerusalima jednom i drugom. **21** I opomenuh ih i rekoh im: zašto noæujete oko zida? Ako još jednom to ueinite, uložiæu na vas. Od tada ne dolaziše u subotu. **22** A Levitima zapovijedih da se oèiste i da dođu i èuvaju vrata da bude svet dan subotni. I za ovo pomeni me, Bože moj, i oprosti mi po velikoj milosti svojoj. **23** Još vidjeh u to vrijeme Judejce koji se bijahu oženili Azoæankama, Amonkama i Moavkama. **24** I sinovi njihovo govorahu pola Azotski, i ne umijahu govoriti Judejski nego jezikom i jednoga i drugoga naroda. **25** Zato ih karah i psovah, i neke između njih bih i èupah, i zakleh ih Bogom da ne daju kæeri svojih sinovima njihovijem niti da uzimaju kæeri njihovijeh za sinove svoje ili za sebe. **26** Nije li tijem zgrješio Solomun car Izraeljev, ako i ne bješe u mnogim narodima cara njemu ravna i mio bješe Bogu svojemu i Bog ga bješe postavio carem nad svijem Izraeljem? pa opet ga navratise na grijeh žene tuðinke. **27** A vama li æemo dopustiti da èinite to sve veliko zlo i griješite Bogu našemu uzimajuæi žene tuðinke? **28** I od sinova Jojade sina Elijasiva poglavara svešteničkoga jedan bješe zet Sanavalatu Oronjaninu, kojega otjerah od sebe. **29** Pomeni ih, Bože moj, što oskrvnije sveštenstvo i zavjet sveštenički i Levitski. **30** I takо ih oèistih od svjeh tuðinaca, i opet postavih redove svešteničke i Levitske, svakoga na posao njegov, **31** I da se donose drva za žrtve na rokove, i prvine. Pomeni me, Bože moj, na dobro.

Jestira

1 U vrijeme Asvirovo, a taj Asvir carovaše od Indije do Etiopije u sto i dvadeset i sedam zemalja, **2** U vrijeme, kad sjedaše car Asvir na prijestolu carstva svojega u Susanu carskom gradu, **3** Treće godine carovanja svojega učini gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim, te bijaše kod njega sila Persijska i Midska, vlastelji i upravitelji zemaljski; **4** I on pokazivaše bogatstvo i slavu carstva svojega i diku i krasotu veličine svoje mnogo dana, sto i osamdeset dana. **5** I poslige tih dana učini car svemu narodu što ga bijaše u Susanu carskom gradu od maloga do velikoga gozbu za sedam dana u trijemu u vrtu od carskoga dvora. **6** Zavjesi bijeli, zeleni i ljubičasti bijahu obješeni vrvcama bijelijem, lanenjem i skleretnijem o biočuzima srebrenjem na stupovima mramornijem; odri bijahu zlatni i srebrni po podu od zelenoga, bijelogra, žutoga i crvenoga mramora. **7** A piše davahu u sudovima zlatnjem, i to u sudovima drugim i drugim, a vina carskoga bješe izobila, kako može biti u cara. **8** I pišeem nikao ne navaljivaše po naredbi, jer car bješe zapovjedio svijem pristavima doma svojega da ēine kako ko hoće. **9** I carica Astina učini gozbu ženama u carskom dvoru cara Asvira. **10** Sedmi dan kad se car razveseli od vina reèe Meumanu, Visati, Arvoni, Viki, Avakti, Zetaru i Harkasu, sedmorici dvorana koji dvorahu pred carem Asvirom, **11** Da dovede caricu Astinu pred cara pod carskim vijencem, da pokaže narodima i knezovima ljetoput njezinu, jer bijaše lijepa. **12** Ali carica Astina ne htje doæi na rijeè carevu, koju joj poruèi po dvoranima; zato se car vrlo razgnjevi i gnjev se njegov raspali u njemu. **13** I reèe car mudarcima koji razumijevahu vremena jer tako car iznošaše stvari pred sve koji razumijevahu zakon i pravdu, **14** A najbliži do njega bijahu Karsena, Setar, Admata, Tarsis, Meres, Marsena i Memukan, sedam knezova Persijskih i Midskih, koji gledaju lice carevo i sjedašu na prvijem mjestima u carstvu: **15** Što treba po zakonu ēiniti s caricom Astinom što nije učinila što je zapovjedio car Asvir preko dvorana? **16** Tada reèe Memukan pred carem i knezovima: nije samo caru skrivila carica Astina nego i svijem knezovima i svijem narodima po svijem zemljama cara Asvira. **17** Jer æe se djelo carièino raziæi među sve žene, pa æe prezirati muževe svoje govoreæi: car Asvir zapovjedi da dovedu pred nj caricu Astinu, a ona ne doče. **18** I od danas æe kneginje Persijske i Midske koje èuju što je učinila carica tako goroviti svijem knezovima carevijem; te æe biti mnogo prkosa i svaðe. **19** Ako je ugodno caru, da izide carska zapovijest od njega i da se upiše među zakone Persijske i Midske da je nepromjenito, da Astina ne izlazi više pred cara Asvira i da æe car dati njezino carstvo drugoj boljoj od nje. **20** I kad se zapovijest careva koju učini èuje po carstvu njegovu svemu kolikome, sve æe žene poštovati svoje muževe od velikoga do maloga. **21** Ovo bi po volji caru i knezovima, i učini car kako reèe Memukan. **22** I razasla knjige po svijem zemljama carskim, u svaku zemlju njezinijem pismom i svakomu narodu njegovijem jezikom, da bi svaki muž bio gospodar u svojoj kuæi; i bi proglašeno jezikom svakoga naroda.

2 Poslije toga, kad se utiša gnjev cara Asvira, on se opomenu Astine i što je učinila i što je nareðeno za nju. **2** I rekoše momci carevi, sluge njegove: da potraže caru mladijeh djevojaka lijepijeh; **3** I neka odredi car pristave po svijem zemljama carstva svojega da skupe sve djevojke mlade i lijipe u Susan grad carski u ženski dvor pod ruku Igaja dvoranina careva, èuvara ženskoga, i neka im se daju potrebe za ljetoput. **4** Pa koja djevojka bude po volji caru, neka bude carica na Astinino mjesto. I to bi po volji caru, i učini tako. **5** Bijaše u Susanu carskom gradu Judejac po

imenu Mardohej, sin Jaira sina Simeja sina Kisova, od plemena Venijaminova, **6** Koji bi odveden u ropstvo iz Jerusalima s robjem koje bi odvedeno u ropstvo s Jehonijom carem Judinijem, kojega zarobi Navuhodonosor car Vavilonski. **7** On odgajaše Adasu, a to je Jestira, kći strica njegova, jer ne imaše oca ni matere; a djevojka bijaše lijepa stasa i krasna lica, i po smrti oca joj i matere uze je Mardohej za kær. **8** I kad se razglasili rijeè careva i zapovijest, i mnogo se djevojaka skupi u Susan grad carski pod ruku Igajevu, bi i Jestira dovedena u dvor carev pod ruku Igaja èuvara ženskoga. **9** I djevojka mu omilje i nađe milost u njega, te joj odmah dade potrebe za ljetoput i die njezin, i sedam pristaljih djevojaka iz carskoga doma, i namjesti je s njezinijem djevojkama na najljepše mjesto u ženskom domu. **10** Jestira ne kaza naroda svojega ni roda svojega, jer joj Mardohej bješe zabranio da ne kazuje. **11** A Mardohej hodaše svaki dan ispred trijema od ženskoga doma da bi doznao kako je Jestira i što æe biti od nje. **12** A kad bi došao red na koju djevojku da uđe k caru Asviru, pošto bi joj se èinilo po ženskom zakonu dvanaest mjeseca jer toliko vremena trebaše da se uljepšavaju, šest mjeseca uljem od smirne a šest mjeseca mirisima i drugim stvarima za ljetoput žensku **13** Tada bi djevojka išla k caru, i što bi god rekla dalo bi joj se da s tijem ide iz ženske kuæe u dom carev. **14** Uveèe bi ušla, a ujutru bi se vratila u drugu kuæu žensku pod ruku Saçgaza dvoranina careva, èuvara inoèkoga; više ne bi išla k caru, veæ ako bi je htio car, te bi bila pozvana po imenu. **15** I tako kad dođe red na Jestiru kær Avihaila strica Mardohejeva, koju bješe uzeo za kær, da uđe k caru, ona ne zaiska ništa nego što reèe Igaj dvoranin carev, èuvar ženski; i Jestira nalažaše milost u svakoga ko je viðaše. **16** Tako bi Jestira odvedena k caru Asviru u carski dvor njegov desetoga mjeseca, koje je mjesec Tevet, sedme godine carovanja njegova. **17** I caru omilje Jestira mimo sve druge žene, i pridobi milost i ljubav njegovu mimo sve djevojke, te joj metnu carski vijenac na glavu i učini je caricom na mjesto Astinino. **18** I učini car veliku gozbu svijem knezovima svojim i slugama svojim radi Jestire, i pokloni zemljama olakšice i razdade darake kako car može. **19** A kad se drugom skupljahu djevojke, Mardohej sjedaše na vratima carevijem, rasrdiše se Vihtan i Teres dva dvoranina careva između onih koji stražaru na pragu, i gledahu da dignu ruke na cara Asvira. **20** A to dozna Mardohej i javi carici Jestiri, a Jestira kaza caru u ime Mardohejevo. **21** Kad se stvar izvidje i nađe, biše obješena ona obojica na drvo, i to se zapisa u knjigu dnevnika pred carem.

3 Poslije toga podiže car Asvir Amana sina Amedatinu, Agageju, i uzvisi ga, i namjesti mu prijesto više svijeh knezova što bijahu kod njega. **2** I sve sluge careve što bijahu na vratima carevijem klanjavu se i padaju pred Amanom, jer tako bješe car zapovjedio za nj. Ali Mardohej ne klanjaše se niti padaše. **3** I sluge careve što bijahu na vratima carevijem govorahu Mardoheju: zašto prestupaš zapovijest carevu? **4** I pošto mu od dana na dan govorise a on ne posluša, javiše Amanu da vide hoće li ostati rijeèi Mardohejeve, jer im bješe kazao da je Judejac. **5** A kad vidje Aman da se Mardohej ne klanja niti pada pred njim, napuni se gnjeva Aman. **6** Ali mišlaše da nije vrijedno da digne ruku na Mardoheja samoga, jer mu kazaše kojega naroda bješe Mardohej, nego gledaše da istrijebi sve Judece što bijahu po svemu carstvu Asvirovu, narod Mardohejev. **7** Prvoga mjeseca, a to je mjesec Nisan, godine dvanaeste carovanja Asvirova, bacase Fur, to jest ždrrieb, pred Amanom, od dana do dana i od mjeseca do mjeseca, do dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar. **8** I Aman reèe caru

Asviru: ima narod rasijan i rasut po narodima po svijem zemljama carstva tvojega, kojega su zakoni drukčiji od zakona svijeh naroda, i ne izvršuje zakona carevih, pa nije probitao caru da ih ostavi. **9** Ako je caru ugodno, da se piše da se istrijebe; i ja æeu izmjeriti deset tisuæa talanata srebra u ruke pristavima da donesu u carevu riznicu. **10** Tada car snimi prsten s ruke svoje i dade ga Amanu sinu Amedatinu Agageju neprijatelju Judejskom. **11** I reèe Amanu: to srebro neka tebi, a od naroda èini što ti je draga. **12** Zato dozvaše pisare careve prvoga mjeseca trinaestoga dana, i napisu se sve kako zapovjedi Aman, namjesnicima carevijem i vovodama u svakoj zemlji i knezovima svakoga naroda, svakoj zemlji pismom njezinjem i svakomu narodu jezikom njegovijem, u ime careve Asvira napisu se i prstenom carevijem zapeæati se. **13** I razaslaje se knjige po glasnicima u sve zemlje careve da potru, pobiju i istrijebe sve Judejce, staro i mlado, djecu i æene u jedan dan, trinaestoga dana dvanaestoga mjeseca, koje je mjesec Adar, i da razgrabe imanje njihovo. **14** U knjigama se govoraše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da budu gotovi za onaj dan. **15** Glasnici otidoše brzo po zapovijesti carevoj, i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu. A car i Aman sjedaju i pijahu, a grad se Susan smete.

4 A Mardohej doznav sve šta bi, razdrije haljine svoje i obuèe se u kostrijet i posu se pepelom i poðe po gradu vièuæi iza glasa gorko. **2** I doðe do pred vrata careva, jer ne bješe slobodno uæi na vrata careva u kostrijeti. **3** I u svijem zemljama, u koje god mjesto doðe rijeè careva i zapovijest njegova, bi velika žalost među Jevrejima i post i plaè i jauk, i mnogi u kostrijeti i pepelu ležahu. **4** I doðoše djevojke Jestirine i dvoranu njezini, i javiše joj: i carica se ožalosti veoma, i posla haljine da preobuku Mardoheja i da skinu s njega kostrijet; ali on ne primi. **5** Tada dozva Jestira Ataha dvoranina careva, kojega joj bješe dao da joj služi, i zapovjedi mu da Mardoheja da razbere šta mu je i zašto. **6** I otide Atah k Mardoheju na ulicu gradsku koja bijaše pred vratima carevijem. **7** I Mardohej mu kaza sve što mu se dogodilo i za srebro što je obrekao Aman dati u carevu riznicu za Judejce da ih istrijebi; **8** I prijepis od zapovijesti koja bi proglašena u Susanu da se istrijebe, dade mu da je pokaže Jestiri i javi, i da joj naruèi da otide k caru i da ga umilostivi i da ga moli za svoj narod. **9** I vrativši se Atah kaza Jestiri rijeèi Mardohejeve. **10** A Jestira reèe Atahu i zapovjedi mu da kaže Mardoheju: **11** Znaju sve sluge careve i narod po zemljama carevijem da ko bi god, èovjek ili æena, ušao k caru unutra u dvor ne buduae pozvan, jedan je zakon za nj, da se pogubi, osim kome bi car pružio zlatnu palicu, taj ostaje živ; a ja nijesam zvana da uðem k caru, ovo je trideset dana. **12** I kazane biše Mardoheju rijeèi Jestirine. **13** A Mardohej opet poruèi Jestiri: nemoj misliti da æeš se mimo sve Judejce izbaviti u domu carevu. **14** Jer ako ti uzmueš sada, doæi æe pomoæ i izbavljenje Judejcima s druge strane, a ti i dom oca tvojega poginuæete; i ko zna nijesi li za ovako vrijeme došla do carstva. **15** Tada reèe Jestira da odgovore Mardoheju: **16** Idi, skupi sve Judejce što se nalaze u Susanu, i postite za me, i ne jedite ni piјte za tri dana ni danju ni noæe; i ja æeu sa svojim djevojkama postiti takoðer, pa æeu onda otiaæi k caru, ako i nije po zakonu, i ako poginem, neka poginem. **17** Tada otide Mardohej i uèini sve kako mu zapovjedi Jestira.

5 A treæi dan obuèe se Jestira u carsko odijelo, i stade u trijemu unutrašnjega dvora carskoga prema stanu carevu; a car sjedaje na carskom prijestolu svom u dvoru carskom prema vratima od dvora. **2** I kad car ugleda caricu Jestiru gdje stoji u trijemu, ona naðe milost pred njim, te car pruži prema Jestiri zlatnu palicu koja mu bješe u ruci, i Jestira pristupi i dotaæe se kraja

od palice. **3** I reèe joj car: što ti je, carice Jestiro? i šta želiš? ako je i do polovine carstva, daæe ti se. **4** A Jestira reèe: ako je ugodno caru, neka doðe car s Amanom danas na objed koji sam mu zgotovila. **5** A car reèe: zovite brže Amanu da uèini što reèe Jestira. I doðe car s Amanom na objed koji zgotoviti Jestira. **6** Potom car napiv se vina reèe Jestiri: šta želiš? daæe ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biæe. **7** A Jestira odgovaraðuæi reèe: želim i molim: **8** Ako sam našla milost pred carem, i ako je ugodno caru da mi da što želim i uèini što moli, neka opet doðe car s Amanom na objed koji æeu im zgotoviti, i sjutra æeu uèiniti po rijeèi carevoj. **9** I tako otide Aman onaj dan veseo i dobre volje. Ali kad vidje Aman Mardoheja na vratima carevijem a on ne usta niti se maæe pred njim, napuni se Aman gnjeva na Mardoheja. **10** Ali se uzdrža Aman dokle doðe kuæi svojoj; potom posla i szutra prijatelje svoje i Seresa æenu svoju. **11** I priopovidi im Aman o slavi bogatstva svojega i o mnoðuštvu sinova svojih i o svemu èim ga je podigao car i kako ga je užvisio svrh knezova i sluga carskih. **12** I doda Aman: pa i carica Jestira nikoga osim mene ne pozva s carem na objed, koji bješe zgotovila, pa i sjutra sam pozvan k njoj s carem. **13** Ali sve to nije mi ni na što dokle god gledam onoga Mardoheja Judejca gdje sjedi na vratima carevijem. **14** Tada mu reèe Seresa æena njegova i svi prijatelji njegovi: neka naèine vješala visoka pedeset lakata, i ujutru reci caru da se na njima objesi Mardohej, pa idi s carem veseo na objed. I to bi po volji Amanu i pripravi vješala.

6 Onu noæe ne mogase car spavati, i zapovjedi te mu donesoše knjigu od znanimenitijeh dogaðaja, dnevniku, te je èitaše caru. **2** I naðe se zapisano kako je Mardohej prokazao za Vihtana i Teresa, dva dvoranina, koji èuvahan stražu na pragu, da gledaju da dignu ruke na cara Asvira. **3** Tada reèe car: kaka je èast i kako je dobro uèinjeno Mardoheju za to? A momci carevi, sluge njegove, rekoše: nije mu uèinjeno ništa. **4** A car reèe: ko je u trijemu? A Aman bješe doðao u spoljašnji trijem dvora careva da kaže caru da se objesi Mardohej na vješala koja mu je pripravio. **5** A momci carevi rekoše mu: gle, Aman stoji u trijemu. A car reèe: neka doðe. **6** I Aman doðe, a car mu reèe: šta treba uèiniti èovjeku kojega car hoæe da proslavi? A Aman reèe u sebi: koga bi car htio proslaviti ako ne mene? **7** I reèe Aman caru: koga car hoæe da proslavi, **8** Treba donjeti carsko odijelo koje car nosi, i dovesti konja na kom car jaše, i metnuti mu na glavu vjenac carski; **9** I odijelo i konja treba dati kome izmeðu najveæih knezova carevijem da obuku èovjeka onoga kojega car hoæe da proslavi, pa da ga provedu na konju po ulicama gradskim i vièu pred njim: ovako biva èovjeku koga car hoæe da proslavi. **10** Tada reèe car Amanu: brže uzmi odijelo i konja kao što reèe, i uèini tako Mardoheju, Judejcu koji sjedi na vratima carevijem; nemoj izostaviti ništa što si rekao. **11** I uze Aman odijelo i konja, i obuèe Mardoheja i provede ga na konju po ulicama gradskim vièuæi pred njim: ovako biva èovjeku koga car hoæe da proslavi. **12** Potom se vrati Mardohej na vrata careva, a Aman brže otide kuæi svojoj žalostan i pokrivene glave. **13** I priopovidi Aman Seresi æeni svojoj i svijem prijateljima svojim sve što mu se dogodi. Tada mu rekoše mudarci njegovi i Seresa æena njegova: kad je od Judejskoga sjemensa Mardohej pred kojim si poœeo padati, neæeš mu odoljeti, nego æeš pasti pred njim. **14** I dok oni još govoraju s njim, doðoše dvoranu carevi i brže odvedoše Amana na objed koji zgotoviti Jestira.

7 I tako doðe car i Aman na objed carici Jestiri. **2** I reèe car Jestiri opet drugi dan napivši se vina: šta želiš, carice Jestiro? daæe ti se; i šta moliš? ako je i do polovine carstva, biæe. **3** Tada odgovori carica Jestira i reèe: ako sam našla milost pred tobom, care, i ako je caru ugodno, neka mi se pokloni život moj na moju

želju i narod moj na moju molbu. 4 Jer smo prodani ja i moj narod da nas potru, pobiju i istrijebe. Da smo prodani da budemo sluge u sluškinje, muèala bih, premda neprijatelj ne bi mogao naknaditi štete caru. 5 A car Asvir progovori i reèe carici Jestri: ko je taj? i gdje je taj koji se usudio tako èiniti? 6 A Jestira reèe: protivnik i neprijatelj ovaj je zlikovac Aman. A Aman se uplaši od cara i od carice. 7 Tada car gnjevan usta od vina i otide u vrt kod dvora, a Aman osta da moli za život svoj caricu Jestiru, jer vidje da je car naumio zlo po nj. 8 Potom se car vrati iz vrta dvorskoga u kuæu gdje bješe pio vino; a Aman bješe pao na odar gdje sjeðaše Jestira. I car reèe: eda li æe i caricu osramotiti kod mene u kuæu? Èim ta rijeè izide iz usta carevijeh, pokrije lice Amanu. 9 I Arvona, jedan od dvorana carevijeh, reèe: evo i vješala što je naenio Aman za Mardoheja koji je govorio dobro po cara stope kod kuæe Amanove, visoka pedeset lakaata. I reèe car: objesite ga na njih. 10 I tako objesiše Amana na vješala koja bješe pripravio Mardoheju. I gnjev carev utiša se.

8 Istoga dana dade car Asvir carici Jestiri kuæu Amana neprijatelja Judejskoga. A Mardohej izide pred cara, jer Jestira kaza šta joj je on; 2 I car snimiv prsten svoj, koji bješe uzeo od Amana, dade ga Mardoheju; a Jestira postavi Mardoheja nad kuæom Amanovom. 3 Potom Jestira opet govorii caru i padnuvši pred noge njegove i plaèuæi moljaše ga da ukloni zloæu Amana Agageja i misao njegovu koju bješe smislio na Judejce. 4 Tada car pruži zlatnu palicu prema Jestiri, i Jestira usta i stade pred carem, 5 I reèe: ako je ugodno caru i ako sam našla milost pred njim, i ako je pravo pred carem i ako sam mu mila, neka se piše da se poreku knjige u kojima je misao Amana sina Amadatina, Agageja, koje je raspisao da se istrijebe Judejci što su po svijem zemljama carevijem. 6 Jer kako bih mogla gledati zlo koje bi zadesilo moj narod? i kako bih mogla gledati da se potre rod moj? 7 A car Asvir reèe carici Jestiri i Mardoheju Judejcu: eto, dao sam kuæu Amanu Jestiri a njega su objesili na vješala zato što šeæaše dignuti ruku svoju na Judejce. 8 Vi dakle pišite za Judejce kako vam je drago u ime carevo i zapeæatite prstenom carevijem; jer što se piše u ime carevo i zapeæati prstenom carevijem ne može se poreæei. 9 I dozvaše pisare careve u isto vrijeme, treæega mjeseca, koje je mjesec Sivan, dvadeset treæega dana, i piše se sve, kako zapovjedi Mardohej, Judejcima i namjesnicima i knezovima i upraviteljima po zemljama, od Indije do Etiopije, sto i dvadeset i sedam zemalja, u svaku zemlju njezinjom pismom i svakom narodu njegovim jezikom, i Judejcima njihovim pismom i njihovim jezikom. 10 A napisu u ime cara Asvira i zapeæati prstenom carevijem, i razasla knjige po glasnicima koji jahahu na brzijem konjima i na mladijem mazgama: 11 Da je car dopustio Judejcima što su u kome god gradu da se skupe i brane život svoj, da potru i pobiju i istrijebe svaku vojsku kojega mu drago naroda i zemlje, koji bi udarili na njih, i djecu njihovu i žene njihove, a imanje njihovo da razgrabe. 12 U isti dan po svijem zemljama cara Asvira, trinaestoga dana mjeseca dvanaestoga, koje je mjesec Adar. 13 U knjigama se govorâše da se oglasi zapovijest po svijem zemljama i da se objavi svijem narodima da Judejci budu gotovi za onaj dan da se osvete svojim neprijateljima. 14 Glasnici koji jahahu na brzijem konjima i mazgama otiduše brzo i hitno po zapovijesti carevoj; i zapovijest bi oglašena u Susanu carskom gradu. 15 A Mardohej otide od cara u carskom odijelu ljubièastom i bijelom i pod zlatnjem vijencem velikim i u plaštu od tankoga platna i skerleta, i grad Susan radovaše se i veseljaše se. 16 Judejcima dođe svjetlost i veselje i radost i slava. 17 I u svakoj zemlji i u svakom gradu, gdje god dođe zapovijest careva i naredba njegova, bješe radost i veselje meðu Judejcima, gogza i

blagi dani, i mnogi iz naroda zemaljskih postajahu Judejci, jer ih popade strah od Jevreja.

9 I tako dvanaestoga mjeseca, a to je mjesec Adar, trinaestoga dana, kad doðe da se izvrši rijeè careva i zapovijest njegova, istoga dana kad se neprijatelji Judejski nadahu da æe obladati njima, preokrenu se, te Judejci oblaðaše svojim nenavidnicima. 2 Skupiše se Judejci u svojim gradovima po svijem zemljama cara Asvira da dignu ruke na one koji im tražaju zlo; i нико ne moguše stajati pred njima; jer strah od njih popade sve narode. 3 I svi knezovi zemaljski, namjesnici i upravitelji i koji opravljaju poslove careve, podupirahu Judeje, jer ih popade strah od Mardoheja. 4 Jer velik bijaše Mardohej u domu carevu, i slava njegova prolazaše sve zemlje, tjer taj èovjek Mardohej bivaše sve veæi. 5 I tako pobiše Judejci sve neprijatelje svoje maæem i potrše i istrijebiše, i uèiniše što htješe od nenavidnika svojih. 6 I u Susanu carskom gradu ubiše Judejci i istrijebiše pet stotina ljudi. 7 I Farsandatu i Dalfona i Aspatu, 8 I Poratu i Adaliju i Aridatu, 9 I Farmastu i Arisaja i Aridaju i Vajezatu, 10 Deset sinova Amana sina Amadatina neprijatelja Judejskoga pobiše, ali na plijen ne digoše ruke svoje. 11 U onaj dan kad javiše caru broj pobijenih u Susanu carskom gradu, 12 Reèe car Jestira carici: u Susanu carskom gradu pobiše i potrše Judejci pet stotina ljudi i deset sinova Amanovijeh, a šta su uèinili po ostalijem zemljama carevijem? Šta želiš? daæee ti se; i što još moliš? biae. 13 A Jestira reèe: ako je ugodno caru, da se dopusti Judejcima u Susanu i sjutra da uèine po današnjoj naredbi i deset sinova Amanovijeh da objese na vješala. 14 I zapovjedi car da bude tako. I oglašena bi zapovijest u Susanu, i objesiše deset sinova Amanovijeh. 15 I Judejci koji bijahu u Susanu skupivši se i èetraestoga dana mjeseca Adara pobiše u Susanu tri stotine ljudi, ali na plijen ne digoše ruke svoje. 16 A ostali Judejci koji bijahu po zemljama carevijem skupiše se da brane život svoj i da se smire od neprijatelja svojih; i pobiše sedamdeset i pet tisuæa nenavidnika svojih; ali na plijen ne digoše ruke svoje. 17 To bi èetraestoga dana mjeseca Adara; a èetraestoga poèinuše, i praznovaše taj dan i gosteæi se i veseljeæi se. 18 A Judejci koji bijahu u Susanu skupiše se trinaestoga i èetraestoga dana istoga mjeseca, a poèinuše petnaestoga, i praznovaše taj dan i gosteæi se i veseljeæi se. 19 Zato Judejci seljani, koji žive po mjestima neograđenjem, praznuju èetrnaesti dan mjeseca Adara veseljeæi se i gosteæi se i blagujuæi, i šaljuæi dijelove jedan drugom. 20 Jer Mardohej napisao ovo, i razasla knjige svijem Judejcima koji bijahu po svijem zemljama cara Asvira, blizu i daleko, 21 Nareðujući im da praznuju dan èetrnaesti mjeseca Adara i petnaesti dan istoga mjeseca svake godine; 22 Prema danima u koje se smiriše Judejci od neprijatelja svojih i prema mjesecu kad im se pretvorí žalost u radost i tuga u veselje, da te dane praznuju gosteæi se i veseljeæi se i šaljuæi dijelove jedan drugom, i siromasima darove. 23 I primiše svi Judejci da èine što su poèeli i što im pisa Mardohej. 24 Jer Aman sin Amadatin Agagej neprijatelj svih Judejaca namisli za Judejce da ih istrijebi, i baci Fur, to jest ždrjeb, da ih potre i istrijebi. 25 Ali kad Jestira izide pred cara, on zapovjedi knjigom, te se zla misao njegova koju smisli na Judejce obrati na njegovu glavu, i objesiše njega i sinove njegove na vješala. 26 Zato prozvaše te dane Furim od imena Fur, i radi svijeh rijeèi te knjige i radi onoga što vidješe, tako i radi onoga što im se dogodi, 27 Postaviše Judejci i primiše na se i na sjeme svoje i na sve koji se udruze s njima da je nepromjenito da slave tva dva dana kao što je napisano za njih i na vrijeme koje je za njih odreðeno, svake godine, 28 I da se ti dani spominju i slave u svakom naraštaju, u svakoj porodici, u svakoj zemlji i u svakom gradu; i ti dani Furim da ne prestanu meðu Judejcima i spomen njihov da ne pogine u

sjemenu njihovu. **29** I pisa carica Jestira kæi Avihailova i Mardohej Judejac svakom tvrdom potvrđujuæi knjigu za Furim drugi put. **30** I Mardohej razasla knjigu svjem Judejcima u sto i dvadeset i sedam zemalja cara Asvira s rijeæima ljubaznjem i istinijem, **31** Da tvrdo drže dane Furim na vrijeme kao što im je postavio Mardohej Judejac i carica Jestira i kao što sami postaviše sebi i sjemenu svojemu za spomen postu njihovu i vikanju njihovu. **32** Tako zapovijest Jestirina potvrdi uredbu za Furim, i bi zapisano u knjigu.

10 Potom car Asvir udari danak na zemlju i na ostrva morska. **2** A sva djela vlasti njegove i sile, i pripovijest o veličini Mardohejevoj kako ga je car uæinio velikim, to je napisano u knjizi dnevnika careva Midskih i Persijskih. **3** Jer Mardohej Judejac bješe drugi do cara Asvira i velik u Judejaca i mio mnoštvu braæe svoje starajuæi se za dobro svojemu narodu i govoreæi za sreæu svega sjemena svojega.

Jov

1 Bijaše èovjek u zemlji Uzu po imenu Jov; i taj èovjek bijaše dobar i pravedan, i bojaše se Boga, i uklanjaše se oda zla. **2** I rodi mu se sedam sinova i tri kæeri. **3** I imaše stoke sedam tisuæea ovaca i tri tisuæea kamila i pet stotina jarmova volova i pet stotina magarica, i èeljadi veoma mnogo; i bijaše taj èovjek najveæei od svih ljudi na istoku. **4** I sinovi njegovi sastajahu se i davahu gozbe kod kuæee, svaki svoga dana, i slahu te pozivaju tri sestre svoje da jedu i piju s njima. **5** I kad bi se obredili gozborom, poslijala je Jov i osveæavaše ih, i ustajaju rano prinošaše žrtve paljenice prema broju svih njih; jer govoraše Jov: može biti da su se ogrijeæili sinovi moji i pokuhli na Boga u srcu svom. Tako èinjala je Jov svaki put. **6** A jedan dan doðoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a među njih dođe i Sotona. **7** I Gospod reèe Sotoni: otkuda ideš? A Sotona odgovori Gospodu i reèe: 8 I reèe Gospod Sotoni: jesli vi video slugu mojega Jova? nema onakoga èovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla. **9** A Sotona odgovori Gospodu i reèe: eda li se uzalud Jov boji Boga? **10** Nijesli li ga ti ogradio i kuæeu njegovu i sve što ima svuda unaokolo? djelo ruku njegovih blagoslovio si, i stoka se njegova umnožila na zemlji. **11** Ali pruži ruku svoju i dotakni se svega što ima, psovaæe te u oèi. **12** A Gospod reèe Sotoni: evo, sve što ima neka je u tvojoj ruci; samo na njega ne diži ruke svoje. I otide Sotona od Gospoda. **13** A jedan dan kad sinovi njegovi i kæeri njegove jeðahu i pijahu vino u kuæei brata svojega najstarijega, **14** Dođe glasnik Jovu i reèe: volovi orahu i magarice pasijahu pokraj njih, **15** A Saveji udariše i oteše ih, i pobiše momke oštrijem maæem; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **16** Dok ovaj još govoraše, dođe drugi i reèe: oganj Božji spade sa neba i spali ovce i momke, i prozdrije ih; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **17** Dokle ovaj još govoraše, dođe drugi i reèe: Heldejci u tri èete udariše na kamile i oteše ih, i pobiše momke oštrijem maæem; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **18** Dokle ovaj još govoraše, dođe drugi i reèe: sinovi tvoji i kæeri tvoje jeðahu i pijahu vino u kuæei brata svojega najstarijega; **19** A to vjetar velik dođe ispreko pustinje i udari u èetiri ugla od kuæee, te pade na djecu i pogibioše; i samo ja jedan utekoh da ti javim. **20** Tada usta Jov i razdrije plašt svoj, i ostrije glavu, i pade na zemlju i pokloni se, **21** I reèe: go sam izašao iz utrobe matere svoje, go æeu se i vratiti onamo. Gospod dade, Gospod uze, da je blagosloveno ime Gospodnje. **22** Uza sve to ne sagrijesi Jov, niti reèe bezumlja za Boga.

2 Opet jedan dan doðoše sinovi Božji da stanu pred Gospodom, a dođe i Sotona među njih da stane pred Gospodom. **2** I Gospod reèe Sotoni: otkuda ideš? A Sotona odgovori Gospodu i reèe: prohodih zemlju i obilazih. **3** I reèe Gospod Sotoni: jesli vi video slugu mojega Jova? nema onakoga èovjeka na zemlji, dobra i pravedna, koji se boji Boga i uklanja se oda zla, i još se drži dobrote svoje, premda si me nagovorio, te ga upropastih ni za što. **4** A Sotona odgovori Gospodu i reèe: koža za kožu, i sve što èovjek ima daæe za dušu svoju. **5** Nego pruži ruku svoju i dotakni se kostiju njegovih i mesa njegova, psovaæe te u oèi. **6** A Gospod reèe Sotoni: evo ti ga u ruke; ali mu dušu èuvaj. **7** I Sotona otide od Gospoda, i udari Jova zlijem prištem od pete do tjemena, **8** Te on uze crijeplja se strugaše, i sjeðaše u pepelu. **9** I reèe mu žena: hoæeš li se još držati dobrote svoje? blagoslovi Boga, pa umri. **10** A on joj reèe: govoriš kao luda žena; dobro smo primali od Boga, a zla zar neæemo primati? Uza sve to ne sagrijesi Jov usnama svojim. **11** A tri prijatelja Jovova èuše za

sve zlo koje ga zadesi, i doðoše svaki iz svojega mesta, Elifas Temanac i Vildad Sušanin i Sofar Namaæanin, dogovorivši se da dođu da ga pozale i potješe. **12** I podigavši oèi svoje izdaleka ne poznaše ga; tada podigao je glas i stadoše plakati i razdriješe svaki svoj plašt i posuše se prahom po glavi bacajuæi ga u nebo. **13** I sjeðahu kod njega na zemlji sedam dana i sedam noæi, i nijedan mu ne progovori rijeèi, jer viðahu da je bol vrlo velik.

3 Potom otvoru usta svoja Jov i stade kleti dan svoj. **21** progovoriv Jov reèe: **3** Ne bilo dana u koji se rodih, i noæi u kojoj rekoše: rodi se djetiæ! **4** Bio taj dan tama, ne gledao ga Bog ozgo, i ne osvjetljavalja ga svjetlost! **5** Mrak ga zaprznio i sjen smrtni, oblak ga obastirao, bio strašan kao najgori dani! **6** Noæ onu osvojila tama, ne radovala se među danima godišnjim, ne brojila se u mjesecu! **7** Gle, noæ ona bila pusta, pjevanja ne bilo u njoj! **8** Kleli je koji kunu dane, koji su gotovi probuditi krokodila! **9** Potamnjele zvijezde u sumraæe njezino, èekala vidjelo i ne doæekala ga, i ne vidjela zori trepavica; **10** Što mi nije zatvorila vrata od utrobe i nije sakrila muku od mojih oèiju. **11** Zašto ne umrijeh u utrobi? ne izdahnut izlazeæi iz utrobe? **12** Zašto me prihvatiše koljena? zašto sise, da sem? **13** Jer bih sada ležao i poèivao; spavao bih, i bio bih miran, **14** S carevima i savjetnicima zemaljskim, koji zidaše sebi pustoline, **15** Ili s knezovima, koji imaju zlata, i kuæe svoje puniše srebra. **16** Ili zašto ne bih kao nedonošće sakriveno, kao dijete koje ne ugleda vidjela? **17** Ondje bezbožnici prestaju dosaðivati, i onđe poèivaju iznemogli, **18** I sužnji se odmaraju i ne èuju glasa nastojnikova. **19** Mali i veliki onđe je, i rob slobodan od svoga gospodara. **20** Zašto se daje vidjelo nevoljniku i život onima koji su tužna srca, **21** Koji èekaju smrt a nje nema, i traže je veæima nego zakopano blago, **22** Koji igraju od radosti i vesele se kad naðu grob? **23** Èovjeku, kojemu je put sakriven i kojega je Bog zatvorio otsvuda? **24** Jer prije jela mojega dolazi uzduh moj, i kao voda razljeva se jaku moj. **25** Jer èega se bojahi dođe na mene, i èega se strašah zadesi me. **26** Ne poèivah niti imah mira niti se odmarah, i opet dođe strahota.

4 Tada odgovori Elifas Temanac i reèe: **2** Ako ti progovorimo, da ti neæee biti dosadno? ali ko bi se mogao uzdržati da ne govori? **3** Gle, ueòi si mnoge, i ruke iznemogle krijepli si. **4** Rjeèi su tvoje podizale onoga koji padaše, i utvrðivao si koljena koja klecahu. **5** A sada kad dođe na tebe, klonuo si; kad se tebe dotaèe, smeo si se. **6** Nije li pobožnost tvoja bila uzdanje tvoje? i dobrota putova tvojih nadanje tvoje? **7** Opomeni se, ko je prav poginuo, i gdje su pravedni istrijebeni? **8** Kako sam ja video, koji oru muku i siju nevolju, to i žanju. **9** Od dihanja Božjegina ginu, i od daha nozdrada njegovih nestaje ih. **10** Rika lavu, i glas ljutom lavu i zubi laviæima satiru se. **11** Lav gine nemajuæi lova, i laviæi rasipaju se. **12** Još dođe tajno do mene rijeè, i uho moje doeu je malo. **13** U mislima o noæenjem utvarama, kad tvrd san pada na ljudi, **14** Strah poduze me i drhat, od kojega ustretapše sve kosti moje, **15** I duh proðe ispred mene, i dlake na tijelu mojem nakostriješi se. **16** Stade, ali mu ne poznah lica; prilika bijaše pred oèima mojima, i muæeæi èuh glas: **17** Eda li je èovjek pravedniji od Boga? eda li je èovjek èistiji od tvorca svojega? **18** Gle, slugama svojim ne vjeruje, i u anđela svojih nalazi nedostataka; **19** Akamoli u onijeh koji stoje u kuæama zemljanijem, kojima je temelj na prahu i satiru se brže nego moljac. **20** Od jutra do veæera satru se, i nestane ih navijek da nikao i ne opazi. **21** Slava njihova ne prolazi li s njima? Umiru, ali ne u mudrosti.

5 Zovi; hoæeš li ti se ko odazvati? i komu æeeš se između svetijeh obratiti? **2** Doista bezumnoga ubija gnjev, i ludoga usmræuje srdnja. **3** Ja vidjeh bezumnika gdje se ukorijenio; ali odmah

prokleh stan njegov. 4 Sinovi su njegovi daleko od spasenja i satiru se na vratima a nema ko da izbavi. 5 Ljetinu njegovu jede gladni i ispred trnja kupi je, i lupež žđere blago njihovo. 6 Jer muka ne izlazi iz praha niti nevolja iz zemlje niče. 7 Nego se ēovjek rađa na nevolju, kao što iskre iz uglijevlja uzlijee u vis. 8 Ali ja bih Boga tražio, i pred Boga bih iznio stvar svoju, 9 Koji ēini stvari velike i neispitljive, divne, kojima nema broja; 10 Koji spušta dažd na zemlju i šalje vodu na polja; 11 Koji podiže ponižene, i žalosne užvišuje k spasenju; 12 Koji rasipa misli lukavijeh da ruke njihove ne svrše ništa; 13 Koji hvata mudre u njihovu lukavstvu, i namjeru opakih obara; 14 Danju nailaze na mrak, i u podne pipaju kao po noći. 15 On izbavlja ubogoga od maēa, od usta njihovih i od ruke silnoga. 16 Tako ima nadanja siromaha, a zloza zatiskuje usta svoja. 17 Gle, blago ēovjeku koga Bog kara; i zato ne odbacuj karanja svemoguæega. 18 Jer on zadaje rane, i zavija; on udara, i ruke njegove iscjeljuju. 19 Iz šest nevolja izbavije te; ni u sedmio neæe te se zlo dotaæi. 20 U gladi izbavije te od smrti i u ratu od maēa. 21 Kad jezik ſiba, biæeš sakriven, niti æeš se bojati pustoši kad doðe. 22 Smijaæeš se pustoši i gladi, niti æeš se bojati zvijerja zemaljskoga. 23 Jer æeš s kamenjem poljskim biti u vjeri, i zvijerje æe poljsko biti u miru s tobom. 24 I vidjeæeš da je mir u šatoru tvom, kuceæeš kuæu svoju i neæeš se prevariti. 25 Vidjeæeš kako æe ti se umnožiti sjeme tvoje, i porod æe tvoj biti kao trava na zemlji. 26 Star æeš otiaæi u grob kao što se ţito snosi u stog u svoje vrijeme. 27 Eto, razgledasmo to, tako je; poslušaj i razumij.

6 A Jov odgovori i reèe: 2 O da bi se dobro izmjerili jadi moji, i zajedno se nevolja moja metnula na mjerila! 3 Pretegla bi pijesak morski; zato mi i rijeèi nedostaje. 4 Jer su strijele svemoguæega u meni, otrov njihov ispija mi duh, strahote Božje udaraju na me. 5 Rièe li divljii magarac kod trave? muèe li vo kod piæe svoje? 6 Jede li se bljutavo bez soli? ima li slasti u biocu od jajca? 7 Ēega se duša moja nije htjela dotaknuti, to mi je jelo u nevolji. 8 O da bi mi se ispunila molba, i da bi mi Bog dao što èekam! 9 I da bi Bog htio satrli me, da bi mahnuo rukom svojom, i istrijebio me! 10 Jer mi je još utjeha, ako i gorim od bola niti me žali, što nijesam tajio rijeèi svetoga. 11 Kaka je sila moja da bih pretrpio? kakav li je kraj moj da bih produljio život svoj? 12 Je li sila moja kamenja sila? je li tijelo moje od mjedi? 13 Ima li još pomoæi u mene? i nije lidaleko od mene što bi me pridržalo? 14 Nesretnomu treba milost prijatelja njegova, ali je on ostavio strah svemoguæega. 15 Braæea moja iznevjeriše kao potok, kao bujni potoci proðoše, 16 Koju su mutni od leda, u kojima se sakriva snijeg; 17 Kad se otkrave, otekli; kad se zagriju, nestane ih s mjeseta njihovih. 18 Tamo amo svræu od putova svojih, idu u ništa i gube se. 19 Putnici iz Teme pogledahu, koji iðahu u Sevu uzduhu se u njih; 20 Ali se postidejše što se pouzdaše u njih, došavši do njih osramotiše se. 21 Tako i vi postaste ništa; vidjeste pogibao moju, i strah vas je. 22 Eda li sam vam rekao: dajte mi, ili od blaga svojega poklonite mi; 23 Ili izbavite me iz ruke neprijateljeve, i iz ruke nasilnièke iskupite me? 24 Pouèite me, i ja æeu muæati; i u èemu sam pogriješio, obavijestite me. 25 Kako su jake rijeèi istinete! Ali šta æe ukor vaš? 26 Mislite li da æe rijeèi ukoriti, i da je govor ēovjeka bez nadanja vjetar? 27 I na sirotu napadate, i kopate jamu prijatelju svojemu. 28 Zato sada pogledajte me, i vidite lažem li pred vama. 29 Pregledajte; da ne bude nepravde; pregledajte, ja sam prav u tom. 30 Ima li nepravde na jeziku mojem? ne razbira li grlo moje zla?

7 Nije li ēovjek na vojsci na zemlji? a dani njegovi nijesu li kao dani nadnièarski? 2 Kao što sluga uzdiše za sjenom i kao što nadnièar èeka da svrši, 3 Tako su meni dati u našljedstvo mjeseci zaludni i noæi muèene određene mi. 4 Kad legnem, govorim: kad

æeu ustati? i kad æe proæi noæ? i sitim se prevræuæi se do svanuæa. 5 Tijelo je moje obuèeno u crve i u grude zemljane, koža moja puca i rašenja se. 6 Dani moji brži biše od èunka, i proðoše bez nadanja. 7 Opomeni se da je moj život vjetar, da oko moje neæe više vidjeti dobra, 8 Niti æe me vidjeti oko koje me je viðalo; i twoje oèi kad pogledaju na me, mene neæe biti. 9 Kao što se oblak razilazi i nestaje ga, tako ko siðe u grob, neæe izaæi, (Sheol h7585) 10 Neæe se više vratiti kuæi svojoj, niti æe ga više poznati mjesto njegovo. 11 Zato ja neæu braniti ustima svojim, govorije u tuzi duha svojega, naricati u jadu duše svoje. 12 Eda li sam more ili kit, te si namjestio stražu oko mene? 13 Kad reèem: potješæe me odar mojo, postelja æe mi moja oblakšati tužnjavu, Tada me strašiš snima i prepadaš me utvarama, 15 Te duša moja voli biti udavljenja, voli smrt nego kosti moje. 16 Dodijalo mi je; neæu dovjeka živjeti; proði me se; jer su dani moji taština. 17 Šta je ēovjek da ga mnogo cijeniš i da mariš za nj? 18 Da ga pohodiš svako jutro, i svaki èas kušaš ga? 19 Kad æeš se odvratiti od mene i pustiti me da progutam pljuvanku svoju? 20 Zgriješio sam; šta æu ti èiniti, o èuvetu ljudski? zašto si me metnuo sebi za biljegu, te sam sebi na tegobu? 21 Zašto mi ne oprostiš grijeh moj i ne ukloniš moje bezakonje? jer æu sad leæi u prahu, i kad me potražiš, mene neæe biti.

8 Tada odgovori Vildad Sušanin i reèe: 2 Dokle æeš tako govoriti? i rijeèi usta tvojih dokle æe biti kao silan vjetar? 3 Eda li Bog krivo sudi? ili svemoguæi izvræe pravdu? 4 Što su sinovi tvoji zgriješili njemu, zato ih je dao bezakonju njihovu. 5 A ti da potražiš Boga i pomoliš se svemoguæemu, 6 Ako si èist i prav, zaista æe se prenuti za te i èestit æe uèiniti pravedan stan tvoj; 7 I poèetak æe tvoj biti malen, a pošljedak æe ti biti vrlo velik. 8 Jer pitaj preðašnji naraštaj, i nastani da razbereš od otaca njihovih; 9 Jer smo mi juèerašnji, i ne znamo ništa, jer su naši dani na zemlji sjen. 10 Neæe li te oni nauèiti? neæe li ti kazati i iz srca svojega iznijeti rijeèi? 11 Nièe li sita bez vlage? raste li rogoz bez vode? 12 Dok se još zeleni, dok se ne pokosi, suši se prije svake trave. 13 Take su staze svijeh koji zaboravljaju Boga, i nadanje licemjerovo propada. 14 Njegovo se nadanje podlama i uzdanje je njegovo kuæea paukova; 15 Nasloni se na kuæu svoju, ali ona ne stoji tvrd; uhvati se za nju, ali se ona ne može održati. 16 Zeleni se na suncu, i uvrh vrtu njegova pružaju se ogranci njegovi; 17 Žile njegove zapleæeu se kod izvora, i na mjestu kamenitu širi se; 18 Ali kad se išèupa iz mjeseta svojega, ono ga se odrìe: nijesam te vidjelo. 19 Eto, to je radost od njegova puta; a iz praha nièe drugi. 20 Gle, Bog ne odbacuje dobroga, ali ne prihvata za ruku zlikovca. 21 Još æe napuniti usta tvoja smijeha i usne tvoje popijevanja. 22 Nenavidnici tvoji obuæi æe se u sramotu, i šatora bezbožnièkoga neæe biti.

9 A Jov odgovori i reèe: 2 Zaista, znam da je tako; jer kako bi mogao ēovjek biti prav pred Bogom? 3 Ako bi se htio preti s njim, ne bi mu mogao odgovoriti od tisuæe na jednu. 4 Mudar je srcem i jak snagom; ko se je opro njemu i bio sreæan? 5 On premešta gore, da niko i ne opazi; prevræea ih u gnjevu svom; 6 On kreæe zemlju s mjeseta njezina da joj se stupovi drmaju; 7 On kad zaprijeti suncu, ne izlazi; on zapeæeæava zvjezde; 8 On razapinje nebo sam, i gazi po valima morskim; 9 On je naèinio zvjezde kola i štape i vlašiæe i druge jugu u dnu; 10 On je èini stvari velike i neispitljive i divne, kojima nema broja. 11 Gle, ide mimo mene, a ja ne vidim; proðe, a ja ga ne opazim. 12 Gle, kad uhvati, ko æe ga nagnati da vratí? ko æe mu kazati: šta radiš? 13 Bog ne usteži gnjeva svojega, padaju poda nj oholi pomoæenici. 14 A kako bih mu ja odgovarao i biraо rijeèi protiv njega? 15 Da sam i prav, neæu mu se odgovoriti, valja da se

molim sudiji svojemu. **16** Da ga zovem i da mi se odzove, još ne mogu vjerovati da je èuo glas moj. **17** Jer me je vihorom satro i zadao mi mnogo rana ni za što. **18** Ne da mi da odahнем, nego me siti gréinama. **19** Ako je na silu, gile, on je najsilniji; ako na sud, ko æe mi svjedoèiti? **20** Da se pravdam, moja æee me usta osudit; da sam dobar, pokazaæe da sam nevaljao. **21** Ako sam dobar, neæeu znati za to; omrzao mi je život moj. **22** Sve jedno je; zato rekoh: i dobrog i bezbožnoga on potire. **23** Kad bi još ubio biè najedenput! ali se smije iskušavanju pravijeh. **24** Zemlja se daje u ruke bezbožniku; lice sudija njezinijeh zaklanja; ako ne on, da ko? **25** Ali dani moji biše brži od glasnika; pobjegoše, ne vidješe dobra. **26** Proðoškao kao brže laðe, kao orao kad leti na hranu. **27** Ako reèem: zaboraviæu tužnjavu svoju, ostavíæe gnjev svoj i okrijepeæu se; **28** Strah me je od svijeh muka mojih, znam da neæee opravdati. **29** Bjeæu kriv; zašto bih se muèio uzalud? **30** Da se izmijem vodom šnježanicom, i da oèistim sapunom ruke svoje, **31** Tada æee me zamoèiti u jamu da se gade na me moje haljine. **32** Jer nije èovjek kao ja da mu odgovaram, da idem s njim na sud; **33** Niti ima meðu nama kmeta da bi stavio ruku svoju meðu nas dvojicu. **34** Neka odmakne od mene prut svoj, i strah njegov neka me ne straši; **35** Tada æeu govoriti, i neæeu ga se bojati; jer ovako ne znam za sebe.

10 Dodjao je duši mojoj život moj; pustiæu od sebe tužnjavu svoju, govoriaæu u jadu duše svoje. **2** Reæi æeu Bogu: nemoj me osudititi; kaži mi zašto se preš sa mnjom. **3** Je li ti milo da èiniš silu, da odbacuješ djelo ruku svojih i savjet bezbožnièki obasjavaš? **4** Jesu li u tebi oèi tjelesne? vidiš li kao što vidi èovjek? **5** Jesu li dani tvoji kao dani èovjeæiji, i godine tvoje kao vijek ljudski, **6** Te istražuješ moje bezakonje i za grijeh moj razbiralaš? **7** Ti znaš da nijesam kriv, i nema nikoga ko bi izbavio iz tvoje ruke. **8** Tvoje su me ruke stvorile i naèinile, i ti me otsvuda potiæeš. **9** Opomeni se da si me kao od kala naèinio, i opet æee me u prah obratiti. **10** Nijesi li me kao mlijeko slio i kao sir usirio me? **11** Navukao si na me kožu i meso, i kostima i žilama spleo si me. **12** Životom i milošeau darivao si me; i staranje tvoje èevalo je duh moj. **13** I sakrio si to u srcu svojem; ali znam da je u tebi. **14** Ako sam zgriješio, opazio si me, i nijesi me oprostio bezakonja mojega. **15** Ako sam skrivo, teško meni! ako li sam prav, ne mogu podignuti glave, pun sramote i videæi muku svoju. **16** I ako se podigne, goniš me kao lav, i opet èiniš èudesu na meni. **17** Ponavljaš svjedoèanstva svoja protiv mene, i umnožavaš gnjev svoj na mene; vojske jedna za drugom izlaze na me. **18** Zašto si me izvadio iz utrobe? o da umriješ! da me ni oko ne vidje! **19** Bio bih kao da nigda nijesam bio; iz utrobe u grob bio bih odnesen. **20** Nije li malo dana mojih? prestani dakle i okani me se da se malo oporavim, **21** Prije nego otidem odakle se neæeu vratiti, u zemlju tamnu i u sjen smrtni, **22** U zemlju tamnu kao mrak i u sjen smrtni, gdje nema promjene i gdje je vidjelo kao tama.

11 A Sofar Namaæeanin odgovori i reèe: **2** Zar na mnoge rijeæe nema odgovora? ili æe èovjek govorljiv ostati prav? **3** Hoæe li tvoje laži umuèkati ljudje? i kad se ti rugaš, zar te neæee niko posramiti? **4** Jer si rekao: èista je nauka moja, i èist sam pred oèima tvojim. **5** Ali kad bi Bog progovorio i usne svoje otvorio na te, **6** I pokazao ti tajne mudrosti, jer ih je dvojinom više, poznao bi da te Bog kara manje nego što zasluzuje tvoje bezakonje. **7** Možeš li ti tajne Božje dokuæiti, ili dokuæiti savršenstvo svemoguæega? **8** To su visine nebeske, šta æee uèiniti? dublje je od pakla, kako æee poznati? (Sheol h7585) **9** Duže od zemlje, šire od mora. **10** Da prevrati, ili zatvori ili sabere, ko æee mu braniti? **11** Jer zna ništavilo ljudsko, i videæi nevaljalstvo zar neæee paziti? **12** Èovjek bezuman postaje razuman, premda se èovjek raða kao divlje magare. **13** Da

ti upraviš srce svoje i podigneš ruke svoje k njemu, **14** Ako je bezakonje u ruci tvojoj, da ga ukloniš, i ne daš da nepravda bude u šatorima tvojim, **15** Tada æee podignuti lice svoje bez mane i stajaæeš tvrdi i neæee se bojati; **16** Zaboravljateš muku, kao vode koja proteèe opominjaæeš je se; **17** Nastaješ ti vrijeme vedrije nego podne, sinuæeš, biaæeš kao jutro; **18** Uzdaæeš se imajuæi nadanje, zakopaæeš se, i mirno æee spavati. **19** Lezaæeš, i niko te neæee plašiti, i mnogi æee ti se moliti. **20** Ali oèi æe bezbožnicima išeljeti, i uoèišta im neæee biti, i nadanje æee im biti izdisanje.

12 A Joy odgovori i reèe: **2** Da, vi ste ljudi, i s vama æee umrijeti mudrost. **3** I ja imam srce kao i vi, niti sam gori od vas; i u koga nema toga? **4** Na potsmijeh sam prijatelju svom, koji kad zove Boga odzove mu se; na potsmijeh je pravedni i dobr. **5** Baèen je luè po mišljenju sreæenoga onaj koji hoæe da popuzne. **6** Mirne su kolibe lupeške, i bez straha su koji gnjeve Boga, njima Bog daje sve u ruke. **7** Zapitaj stoku, nauèiaeæ te; ili ptice nebeske, kazaæeæ ti. **8** Ili se razgovori sa zemljom, nauèiaeæ te, i ribe æe ti morske pripovjediti. **9** Ko ne zna od svega toga da je ruka Gospodnja tu uèinila? **10** Kojemu je u ruci duša svega živoga i duh svakoga tijela èovjeæijega. **11** Ne raspoznaće li uho rijeæi kao što grlo kuša jelo? **12** U staraca je mudrost, i u dugom vijeku razum. **13** U njega je mudrost i sila, u njega je savjet i razum. **14** Gle, on razgradi, i ne može se opet sagraditi; zatvori èovjeka, i ne može se otvoriti. **15** Gle, ustavi vode, i presahnu; pusti ih, i isprevræu zemlju. **16** U njega je jaèina i mudrost, njegov je koji je prevaren i koji vara. **17** On dovodi savjetnike u ludilo, i sudije obezumljuje. **18** On razdrešuje pojasa carevima, i opasuje bedra njihova. **19** On dovodi knezove u ludilo, i obara jake. **20** On uzima besjeđu rjeæitima, i starcima uzima razum. **21** On sipa sramotu na knezove, i raspasuje junake. **22** On otkriva duboke stvari ispod tame, i izvodi na vidjelo sjen smrtni. **23** On umnožava narode i zatire ih, rasipa narode i sabira. **24** On oduzima srce glavarima naroda zemaljskih, i zavodi ih u pustinju gdje nema puta, **25** Da pipaju po mraku bez vidjela, i èini da tumaraju kao pijani.

13 Eto, sve je to vidjelo oko moje, èulo uho moje, i razumjelo. **2** Što vi zname, znam i ja, nijesam gori od vas. **3** Ipak bih govorio sa svemoguæim, i rad sam s Bogom pravdati se. **4** Jer vi izmišljate laži, svi ste zaludni ljejkari. **5** O da biste sasvijem muæali! bili biste mudri. **6** Èujte moj odgovor, i slušajte razloge usta mojih. **7** Treba li da govorite za Boga nepravdu ili prijevaru da govorite za nj? **8** Treba li da mu gledate ko je? treba li da se preprirete za Boga? **9** Hoæe li biti dobro kad vas stane ispitivati? hoæete li ga prevariti kao što se vara èovjek? **10** Zaista æee vas karati, aki tajno uzgledate ko je. **11** Velièanstvo njegovo neæee li vas uplašiti? i strah njegov neæee li vas popasti? **12** Spomeni su vaši као pepeo, i vaše visine kao gomile blata. **13** Muæite i pustite me da ja govorim, pa neka me snaðe šta mu drago. **14** Zašto bih kidao meso svoje svojim Zubima i dušu svoju metao u svoje ruke? **15** Gle, da me i ubije, opet æeu se uzdati u nj, ali æeu braniti putove svoje pred njim. **16** I on æee mi biti spasenje, jer licemjer neæee izaæi preda nj. **17** Slušajte dobro besjeđu moju, i neka vam uðe u uši što æeu iskazati. **18** Evo, spremio sam parbu svoju, znam da æeu biti prav. **19** Ko æee se preti sa mnjom? da sad umuknem, izdahnuo bih. **20** Samo dvoje nemoj mi uèiniti, pa se neæee kriti od lica tvojega. **21** Ukloni ruku svoju od mene, i strah tvoj da me ne straši. **22** Potom zovi me, i ja æeu odgovarati; ili ja da govorim, a ti mi odgovoraj. **23** Koliko je bezakonja i grijeha mojih? pokaži mi prijestup moj i grijeh moj. **24** Zašto sakrivaš lice svoje i držiš me za neprijatelja svojega? **25** Hoæeš li skršti list koji nosi vjetar, ili æee goniti suhu slamku, **26** Kad mi pišeš gréine i daješ mi u našljedstvo grijehu mladosti moje, **27** I meæee noge moje u klade,

i paziš na sve staze moje i ideš za mnom ustope? 28 A on se raspada kao trulina, kao haljina koju jede moljac.

14 Èovjek rođen od žene kratka je vijeka i pun nemira. 2 Kao svijet nièe, i otsjeca se, i bježi kao sjen, i ne ostaje. 3 I na takoga otvoraš oko svoje, i mene vodiš na sud sa sobom! 4 Ko æe èisto izvaditi iz neèista? Niko. 5 Izmjereni su dani njegovi, broj mjeseca njegovih u tebe je; postavio si mu među, preko koje ne može prijeæi. 6 Odvratи se od njega da poèine dokle ne navrši kao nadnjevar dan svoj. 7 Jer za dvo ma nadanju, ako se posjeèe, da æe se još omladiti i da neæe biti bez izdanaka; 8 Ako i ostari u zemlji korijen njegov i u prahu izumre panj njegov, 9 Èim osjeti vodu, opet napupi i pusti grane kao prisad. 10 A èovjek umire iznemogao; i kad izdahne èovjek, gdje je? 11 Kao kad voda oteće iz jezera i rijeka opadne i usahne, 12 Tako èovjek kad legne, ne ustaje više; dokle je nebesa neæe se probuditi niti æe se prenuti oda sna svojega. 13 O da me hoæeš u grobu sakriti i skloniti me dokle ne utoli gnjev tvoj, i da mi daš rok kad æeš me se opomenuti! (Sheol h7585) 14 Kad umre èovjek, hoæee li oživjeti? Sve dane vremena koje mi je određeno èekaæu dokle mi doðe promjena. 15 Zazvaaæeš, i ja æu ti se odazvati; djelo ruku svojih poželjeaaæeš. 16 A sada brojiš korake moje, i ništa ne ostavljaš za grijeh moj. 17 Zapeæeaæeni su u tobocu moji prijestupi, i zavezuješ bezakonja moja. 18 Zaista, kao što gora padne i raspadne se, i kao što se stijena odvali s mjesa svojega, 19 I kao što voda spira kamenje i povodanjem odnosi prah zemaljski, tako nadanje èovjeæije obraæeaæ u ništa. 20 Nadvlaðuješ ga jednako, te odlazi, mijenjaš mu lice i otpuštaš ga. 21 Ako sinovi njegovi budu u èasti, on ne zna; ako li u sramoti, on se ne brine. 22 Samo tijelo njegovo dok je živ boluje, i duša njegova u njemu tuži.

15 A Elifas Temanac odgovori i reèe: 2 Hoæee li mudar èovjek kazivati prazne misli i puniti trbuš svoj vjetrom istoèenjem, 3 Prepiruæi se govorom koji ne pomaže i rijeèima koje nijesu ni na što? 4 A ti uništavaš strah Božj i ukidaš molitve k Bogu. 5 Jer bezakonje tvoje pokazuju usta tvoja, ako i jesu izabrao jezik lukav. 6 Osuðuju te usta tvoja, a ne ja; i usne tvoje svjedoeèe na te. 7 Jesi li se ti prvi èovjek rodio? ili si prije humova sazdan? 8 Jesi li tajnu Božiju èuo i pokupio u sebe mudrost? 9 Šta ti znaš što mi ne bismo znali? Šta ti razumiješ što ne bi bilo u nas? 10 I sijedih i starijeh ljudi ima među nama, starijih od oca tvojega. 11 Male li su ti utjehe Božje? ili imas što sakriveno u sebi? 12 Što te je zamjelio srce tvoje? i što sijevaju oèi tvoje, 13 Te obraæeaæ protiv Boga duh svoj i puštaš iz usta svojih take rijeèi? 14 Šta je èovjek, da bi bio èist, i rođeni od žene, da bi bio prav? 15 Gle, ne vjeruje svecima svojim, i nebesa nijesu èista pred oèima njegovijem; 16 Akamoli gadni i smrdljivi èovjek, koji piye nepravdu kao vodu? 17 Ja æeu ti kazati, poslušaj me, i priopovjediæu ti što sam video, 18 Što mudarci kazaše i ne zatajiše, što primiše od otaca svojih, 19 Kojima samijem dana bi zemlja, i tuðin ne proðe kroz nju. 20 Bezbožnik se muëi svega vijeka svojega, i nasilniku je malo godina ostavljeno. 21 Strah mu zuji u usima, u mirno doba napada pustošnik na nj. 22 Ne vjeruje da æe se vratiti iz tame, otsvuda priviæa maæ. 23 Tumara za hljebom govoræe: gdje je? Zna da je za nj spremlijen dan tamni. 24 Tuga i nevolja straše ga, i navaljuju na nj kao car gotov na boj. 25 Jer je zamahnuo na Boga rukom svojom, i svemoguæemu se opro. 26 Tréi ispravljena vrata na nj s mnogim visokim štitovima svojim. 27 Jer je pokrio lice svoje pretilinom, i navaljao salo na bokove svoje. 28 I sjedio je u gradovima raskopanijem i u kuæama pustijem, obraæenijem u gomilu kamenja. 29 Neæee se obratiti niti æe ostati blago njegovu, i neæee se raširiti po zemlji dobro njegovo. 30 Neæee izaæei iz mraka, ogranke njegove osušæe plamen, odnjeæee ga duh usta

njegovih. 31 Neka se ne uzda u taštinu prevareni, jer æe mu taština biti plata. 32 Prijе svojega vremena svršæe se, i grana njegova neæee zelenjeti. 33 Otkinuæe se kao s loze nezreo grozd njegov i pupci æe se njegovi kao s masline pobacati. 34 Jer æe opustjeti zbor licemjerski, i oganj æe spaliti šatore onijeh koji primaju poklone. 35 Zaèinju nevolju i raðaju muku, i trbuš njihov sastavlja prijevaru.

16 A Joy odgovori i reèe: 2 Slušao sam mnogo takih stvari; svih ste dosadni tjeþioci. 3 Hoæee li biti kraj praznjem rijeèima? ili šta te tjera da tako odgovaraš? 4 I ja bih mogao govoriti kao vi, da ste na mom mjestu, gomilati na vas rijeèi i mahati glavom na vas, 5 Mogao bih vas hrabriti ustima svojim, i micanje usana mojih olakšalo bi bol vaš. 6 Ako govorim, neæee odahnuti bol moj; ako li prestanem, hoæee li otiaæi od mene? 7 A sada me je umorio; opustošio si sav zbor moj. 8 Navukao si na me mrštine za svjedoèanstvo; i moja mrša podiže se na me, i svjedoæi mi u oèi. 9 Grijev njegov rasträze me, nenavidi me, škruguæe Zubima na me, postavši mi neprijatelj sijeva oèima svojima na me. 10 Razvaljuju na me usta svoja, sramotno me biju po obrazima, skupljaju se na me. 11 Predao me je Bog nepravedniku, i u ruke bezbožnicima bacio me. 12 Bijah miran i zatr me, i uhvativši me za vrat smrska me i metnu me sebi za biljezug. 13 Opkolije me njegovi strijelci, cijepa mi bubrege nemilice, prosipa na zemlju žuè moju. 14 Zadaje mi rane na rane, i udara na me kao junak. 15 Sašio sam kostrijet po koži svojoj, i uvaljao sam u prah slavu svoju. 16 Lice je moje podbulo od plaèa, na vjeðama je mojim smrtni sjen; 17 Premda nema nepravde u rukama mojim, i molitva je moja èista. 18 Zemljo, ne kriji krvi što sam prolio, i neka nema mjesa vikanju mojemu. 19 I sada eto na nebuh je svjedok moj, svjedok je moj na visini. 20 Prijatelji se moji podruguju mnom; oko moje roni suze Bogu. 21 O da bi se èovjek mogao pravditi s Bogom, kao sin èovjeæiji s prijateljem svojim! 22 Jer godine izbrojene navršuju se, i polazim putem odakle se neæeu vratiti.

17 Duh se moj kvari, dana mojih nestajae; grobovi su moji. 2 Kod mene su rugaæi, i oko moje provodi noæi u jadu koji mi zadaju. 3 Daj mi ko æe jamèiti kod tebe; ko te taj koji æe se rukovati sa mnom? 4 Jer si od njihova srca sakrio razum; zato ih neæee uviziti. 5 Ko laska prijateljima, njegovijem æe sinovima oèi posahnuti. 6 Uèinio je od mene prièu narodima, i postao sam bubnjanje među njima. 7 Potamnjelo je oko moje od jada, i svi udi moji postaše kao sjen. 8 Zaèudiæe se tome pravi, i bezazleni æe ustati na licemjere. 9 Ali æe se pravednik držati svojega puta, i ko je èistijeh ruku veæema æe ojaæati. 10 A vi vratite se svikoliki i hodite; neæeu naæai mudra među vama. 11 Dani moji proðao, misli moje pokidaše se, što imah u srcu. 12 Od noæai naæiniše dan, i svjetlost je bližu mraka. 13 Da bih se nadao, grob æe mi biti kuæa; u tamni æu prostrijeti postelju sebi. (Sheol h7585) 14 Grobu vièem: ti si otac moj; crvima: ti si mati moja, ti si sestra moja. 15 I gdje je sada nadanje moje? moje nadanje ko æe vidjeti? 16 U grob æe sjeæi, poèinuæe sa mnom u grobu. (Sheol h7585)

18 A Vildad Sušanin odgovori i reèe: 2 Kad æete svršiti razgovor? Orazumite se, pa æemo onda govoriti. 3 Zašto se misli da smo kao stoka? zašto smo gadni u vašim oèima? 4 Koji razträze dušu svoju i jarosti svojoj, hoæee li se tebe radi ostaviti zemlja i stijena se premjestiti sa svojega mjesa? 5 Da, vidjelo æe pomrknuti u šatoru njegovu, i žižak æe se njegov ugasniti u njemu. 7 Silni koraci njegovi stegnuæe se, i oborijæe ga njegova namjera. 8 Jer æe se uvaliti u zamku nogama svojim i naiæi æe na mrežu; 9 Uhvatijæe ga zamka za petu i svladajæe ga lupež. 10

Sakriveno mu je pruglo na zemlji, i klopka na stazi. **11** Otsvuda æee ga strahote straæiti i tjeraæee ga ustropce. **12** Izgladnjeæee sila njegova, i nevolja æee biti gotova uza nj. **13** Pojeæee æile koæe njegove, pojeæee æile njegove prevenac smrti. **14** Išupaaæee se iz stana njegova uzdanica njegova, i to æee ga odvesti k caru straænom. **15** Nastavaæee se u šatoru njegovu, koji neæee biti njegov, posuæee se sumporom stan njegov. **16** æile æee se njegove posuæiti ozdo, i ozgo æee se sasjeæei grane njegove. **17** Spomen æee njegov poginuti na zemlji, niti æee mu imena biti po ulicama. **18** Odagnaaæee se iz svjetlosti u mrak, i izbaciaæee se iz svijeta. **19** Ni sina ni unuka neæee mu biti u narodu njegovu, niti kakoga ostatka u stanovima njegovim. **20** Èudiaeæee se danu njegovu koji budu posljive njega, a koji su bili prije obuzeæee ih strah. **21** Taki su stanovi bezakonikovi, i tako je mjesto onoga koji ne zna za Boga.

19 A Jov odgovori i reæee: **2** Dokle æete mueti dušu moju i satirati me rijeæima? **3** Veæ ste me deset puta naružili; nije vas stid što tako navaljujete na me? **4** Ali ako sam doista pogriješio, pogriješka æee moja ostati kod mene. **5** Ako li se joæ hoæete da diæete na me i da me korite mojom sramotom, **6** Onda znajte da me je Bog oborio i mreæu svoju razapeo oko mene. **7** Eto, viæem na nepravdu, ali se ne slušam; vapijem, ali nema suda. **8** Zagradio je put moj da ne mogu proæei; na staze moje metnuo je mrak. **9** Svakao je s mene slavu moju i skinuo vijenac s glave moje. **10** Porušio me je otsvuda, da me nema; i kao drvo išepao je nadanje moje. **11** Raspalio se na me gnjev njegov, i uzeo me je meðu neprijatelje svoje. **12** Vojske njegove doðoše sve zajedno i nasuše sebi put k meni, i stadoše uoko okolo šatora njegova. **13** Braæu moju udaljio je od mene, i znaci moji tuðe se od mene. **14** Bliæni moji ostaviseæe me, i znaci moji zaboraviseæe me. **15** Domaænji moji i moje sluškinje gledaju me kao tuðina; stranac sam u oèima njihovim. **16** Zovem slugu svojeg, a on se ne odziva, a molim ga ustima svojim. **17** Dah je moj mrzak æeni mojoj, a prekljinjem je sinovima utrobo svoje. **18** Ni djeca ne haju za me; kad ustanem, ruæe me. **19** Mrzak sam svjema najvjernijim svojim, i koje ljubljah postaæe mi protivnici. **20** Za koju moju kao za meso moje prionuše kosti moje; jedva osta koža oko zuba mojih. **21** Smilujte se na me, smilujte se na me, prijatelji moji, jer se ruka Božija dotakla mene. **22** Zaæto me gonite kao Bog, i mesa mojega ne možete da se nasitite? **23** O kad bi se napisale rijeæi moje! kad bi se stavile u knjigu! **24** Pisaljkom gvozdenom i olovom na kamenu za vjeæeni spomen kad bi se urezale! **25** Ali znam da je živ moj iskupitelj, i na pošliðak da æee stati nad prahom. **26** I ako se ova koža moja i rašenini, opet æeu u tijelu svom vidjeti Boga. **27** Ja isti vidjeæeu ga, i oèi moje gledaæee ga, a ne drugi. A bubrega mojih nestaje u meni. **28** Nego bi trebalo da reæete: zaæto ga gonimo? kad je korijen besjede u meni. **29** Bojte se maæa; jer je maæ osveta za bezakonje; i znajte da ima sud.

20 A Sofar Namaæeanin odgovori i reæee: **2** Zato me misli moje nagona da odgovorim, i zato hitim. **3** Èuo sam ukor koji mi sramoti, ali æee duh iz razuma mojega odgovoriti za me. **4** Ne znaæ li da je tako otkako je vjeæka, otkako je postavljen èovjek na zemlji, **5** Da je slava bezbožnijeh za malo i radost licemjerova za èas? **6** Da bi mu visina doprla do neba, i glava se njegova dotakla oblaka, **7** Nestaaæee ga zasvagda kao kala njegova; i koji ga vidjeæe reæi æee: kuda se djede? **8** Kao san odletjeæee, i neæee se naæei, i išeznuæee kao noæena utvara. **9** Oko koje ga je gledalo neæee više, niti æee ga više vidjeti mjesto njegovo. **10** Sinovi njegovi umiljavaæee se siromasima i ruke æee njegove vraæati što je oteo. **11** Kosti æee njegove biti pune grijeha mladosti njegove, i oni æee ležati s njim u prahu. **12** Ako mu je i slatka u ustima zloæea i krije je pod jezikom svojim, **13** Èuva je i ne puæta je, nego je

zadržava u grlu svom, **14** Ipak æee se jelo njegovo pretvoriti u crijevima njegovim, postaæee u njemu jed aspidin. **15** Blago što je prozdro izbljuvaæee, iz trbuha njegova istjeraæee ga Bog. **16** Jed æee aspidin sisati, ubiæee ga jezik gujinji. **17** Neæee vidjeti potoka ni rijeka kojima teæee med i maslo. **18** Vratiaæee muku, a neæee je pojesti; prema blagu biæee promjena, i neæee se radovatí. **19** Jer je tlaæeo i ostavljaæe uboge, kuæee je otimao i nije zidao. **20** Jer nije nigda osjetio mira u trbuhu svom, ni što mu je najmilije neæee saæuvati. **21** Ništa mu neæee ostati od hrane njegove. Zato ne može dobro njegovo trajati. **22** Kad se ispuni izobilje njegovo, tada æee biti u nevolji; sve ruke nevoljnijeh udariæee na nj. **23** Kad bi napunio trbuh svoj, poslaæee na nj Bog jarost gnjeva svojega, i pustiæee je kao daæd na njega i na jelo njegovo. **24** Kad stane bjeæati od oružja gvozdenoga, prostrijeljæee ga luk mjenjeni. **25** Strjela puætena proæi æee kroz tijelo njegovo, i svijetlo gvoæđe izaaæi æee iz žuei njegove; kad poðe, obuzeæee ga strahote. **26** Sve æee tame biti sakrivene u tajnim mjestima njegovim; prozdrijeæee ga organj neraspireni, i ko ostane u šatoru njegovu zlo æee mu biti. **27** Otkriæee nebesa bezakonje njegovo, i zemlja æee ustati na nj. **28** Otiæi æee ljetina doma njegova, rastoæiæee se u dan gnjeva njegova. **29** To je dio od Boga èovjeku bezbožnomu i našljedstvo od Boga za besjedu njegovu.

21 A Jov odgovori i reæee: **2** Slušajte dobro rijeæi moje, i to æee mi biti od vas utjeha. **3** Potripte me da ja govorim, a kad izgovorim, potsmijevajte se. **4** Eda li se ja èovjeku tužim? i kako ne bi bio žalostan duh moj? **5** Pogledajte na me, i divite se, i metnite ruku na usta. **6** Ja kad pomislim, strah me je, i groza poduzima tijelo moje. **7** Zaæto bezbožnici žive? stare? i bogate se? **8** Sjeme njihovo stoji tvrdo pred njima zajedno s njima, i natraæje njihovo pred njihovim oèima. **9** Kuæee su njihove na miru bez straha, i prut Božji nije nad njima. **10** Bikovi njihovi skaæeu, i ne promaæaju; krave njihove tele se, i ne jalove se. **11** Ispuætaju kao stado djecu svoju, i sinovi njihovi posukuju. **12** Podvikuju uz burbanj i uz guse, vesele se uza sviralu. **13** Provode u dobro dane svoje, i zaæas slaze u grob. (*Sheol h7585*) **14** A Bogu kažu: idi od nas, jer neæemo da znamo za putove tvoje. **15** Šta je svemoguæati, da mu služimo? i kaka nam je korist, da mu se molimo? **16** Gle, dobro njihovo nije u njihovoj ruci; namjera bezbožniæka daleko je od mene. **17** Koliko se puta gasi žiæak bezbožniæki i dolazi im pogibao, dijeli im muke u gnjevu svom Bog? **18** Bivaju li kao pljeva na vjetru, kao prah koji raznosi vihor? **19** Èuva li Bog sinovima njihovim pogibao njihovu, plaæea im da osjeti? **20** Vide li svojim oèima pogibao svoju, i piju li gnjev svemoguæega? **21** Jer šta je njima stalo do kuæee njihove nakon njih, kad se broj mjeseca njihovih prekrati? **22** Eda li æee Boga ko uæiti mudrosti, koji sudi visokima? **23** Jedan umire u potpunoj sili svojoj, u miru i u sreæi. **24** Muzlice su mu pune mlijeka, i kosti su mu vlaæne od moædina. **25** A drugi umire ojaæene duše, koji nije uæivao dobra. **26** Obojica ležu u prahu, i crvi ih pokrivaaju. **27** Eto, znam vaæe misli i sudove, kojima mi èinite krivo. **28** Jer govorite: gdje je kuæea silnoga, i gdje je šator u kom nastavaju bezbožnici? **29** Nijeste li nikad pitali putnika? i što vam kazaaæe neæete da znate, **30** Da se na dan pogibli ostavlja zadar, kad se pusti gnjev. **31** Ko æee ga ukoriti u oèi za život njegov? i ko æee mu vratiti što je uæinio? **32** Ali se iznositi u groblje i ostaje u gomili. **33** Slatke su mu grude od doline, i vuæe za sobom sve ljudje, a onima koji ga pretekoæe nema broja. **34** Kako me dakle naprazno tjeæite kad u odgovorima vaæim ostaje prijevara?

22 A Elifas Temanac odgovori i reæee: **2** Može li Bogu biti èovjek koristan? Sam je sebi koristan èovjek mudar. **3** Je li svemoguæemu radost, ako si pravedan? ili mu je dobit, ako hodiæ bez mane? **4** Hoæee li te karati i iæi na sud s tobom zato što te

se boji? 5 Nije li zloæea tvoja velika? i nepravdama tvojim ima li kraja? 6 Jer si uzimao zalog od braæe svoje ni za što, i svalio si haljine s golijeh. 7 Umornoga nijesi napojio vode, i gladnoma nijesi dao hlijeba. 8 Zemlja je bila èovjeka silnoga, i ugledni je sjedio u njoj. 9 Udovice si otpuštao prazne, i mišice sirotama potirao si. 10 Zato su oko tebe zamke, i straši te strah iznenada. 11 I mrak je oko tebe da ne vidiš, i povodanj pokriva te. 12 Nije li Bog na visini nebeskoj? pogledaj gore zvijezde, kako su visoko. 13 Ali ti kažeš: Šta zna Bog? eda li æe kroz tamu suditi? 14 Oblaci ga zaklanjavaju, te ne vidi; hoda po krugu nebeskom. 15 Jesi li zapazio stari put kojim su išli nepravednici, 16 Koji se iskorijenije prije vremena i voda se razli po temelju njihovu? 17 Govorahu Bogu: idi od nas. Šta bi uminio svemoguæi? 18 A on im je napunio kuæe dobra. Ali namjera bezbožnika daleko je od mene. 19 Vidjevæe pravednici i radovaæe se, i bezazleni potisnjevaæe im se. 20 Da, još nije uništeno dobro naše, a ostanak je njihov proždro organj. 21 Složi se s njim i pomiri se; tako æe ti biti dobro. 22 Primi iz usta njegovijeh zakon, i složi rijeèi njegove u srcu svom. 23 Ako se vratiš k svemoguæemu, opet æeš se nazidati, ako udaljiš od šatora svojih bezakonje, 24 Tada æeš metati po prahu zlati i Ofirsко zlato po kamenju iz potoka. 25 I svemoguæi bjeæi ti zlato i srebro i sila tvoja. 26 Jer æeš se tada radovati o Gospodu, i podignuæeš k Bogu lice svoje. 27 Molijeæeš mu se, i uslišiæe te, i zavjete svoje izvršiæeš. 28 Što god naumiš, izlaziæe ti; i na putovima tvojim svjetliæe vidjelo. 29 Kad drugi budu poniženi, reæi æeš: da se podignu; i Bog æe izbaviti onoga ko je oborenijeh oèiju. 30 Izbaviæe i onoga koji nije bez krivice; izbaviæe se eistotom ruku tvojih.

23 A Jov odgovori i reæe: 2 Još je tužnjava moja odmet? a nevolja je moja teža od uzdaha mojih. 3 O kad bih znao kako bih našao Boga! da otidem do prijestola njegova, 4 Da razložim pred njim parbu svoju, i usta svoja napunim razloga, 5 Da znam Šta bi mi odgovorio, i razumjem Šta bi mi rekao. 6 Bi li se prema velikoj sili svojoj preo sa mnom? Ne; nego bi mi pomogao. 7 Ondje bi se pravedan èovjek mogao pravdati s njim, i oslobođio bih se zasvagda od svoga sudije. 8 Gle, ako poðem naprijed, nema ga; ako li natrag, ne nahodim ga; 9 Ako nalijevo radi, ne vidim ga; ako nadesno, zaklonio se, ne mogu ga vidjeti. 10 Ali on zna put moj; kad me okuša, izaæi æeu kao zlato. 11 Po stopama je njegovijem stupala noga moja; puta njegova držao sam se, i ne zaðoh. 12 Od zapovijesti usta njegovijeh nijesam ostupao; èuvao sam rijeèi usta njegovijeh više nego svoj užitak. 13 Ali kad on što naumi, ko æe ga odvratiti? što duša njegova zaæeli, ono eini. 14 I izvršiæe što je naumio za me; i toga ima u njega mnogo. 15 Zato sam se uplašio od njega; i kad to mislim, strah me je od njega. 16 Bog je rastopio srce moje, svemoguæi me je uplašio. 17 Što ne pogiboh prije mraka? i što ne sakri mrak ispred mene?

24 Zašto svemoguæemu nijesu sakrivena vremena? i koji ga znaju, ne vide dana njegovijeh? 2 Meðe pomièu bezbožni, otimaju stado i pasu; 3 Magarca sirotama odgone; u zalogu uzimaju vola udovici; 4 Siromahe odbijaju s puta; ubogi u zemlji kriju se svi. 5 Gle, kao divlji magarcici u pustinji izlaze na posao svoj ustajaju rano na plijen; pustinja je hrana njima i djeci njihovoj; 6 Žanju njivu i beru vinograd koji nije njihov; 7 Gola nagone da noæuje bez haljine, koji se nemaju èim pokriti na zimi, 8 Okisli od pljuska u gori, nemajuæi zaklona, privijaju se k stijeni. 9 Grabe siroèe od dojke i sa siromaha skidaju zalog. 10 Gologa ostavljaju da ide bez haljine, i one koji nose snopove da gladuju. 11 Koji meðu njihovijem zidovima ulje cijede i grozje u kacama gaze, podnose žeo. 12 Ljudi u gradu uzdišu, i duše pobijenijeh vièu, a Bog ne ukida toga. 13 Oni se protive svjetlosti, ne znajuæi za

putove njezine i ne staju na stazama njezinjem. 14 Zoram ustajaju krvnik ubija siromaha i ubogoga; a noæeu je kao lupež. 15 I oko kurvarovo pazi na sumrak govoreæi: da me oko ne vidi. I sakriva lice. 16 Prokopavaju po mraku kuæe, koje obdan sebi zabiljeæe; ne znaju za svjetlost. 17 Jer je zora njima svjema sjen smrtni; ako ih ko pozna, strah ih je sjen smrtnoga. 18 Brzi su kao povrh vode, proklet je dio njihov na zemlji; neæe vidjeti puta vinogradskoga. 19 Kao što suša i vruæina grabi vode šnjeæne, tako grob grješnike. (Sheol h7585) 20 Zaboravlja ih utroba materina, slatki su crvima, ne spominju se više; kao drvo skriæe se nepravednik. 21 Zdržuje s njim nerotkinju koja ne raða, i udovici ne eini dobra. 22 Grabi jake svojom silom; ostane li koji, ne uzda se u život svoj. 23 Da mu Bog u što æe se pouzdati; ali oèi njegove paze na njihove pute. 24 Uzvise se za malo, pa ih nema; padaju i ginu kao svi drugi, i kao vrh od klasa otsijecaju se. 25 Nije li tako? ko æe me utjerati u laž i obratiti u ništa rijeèi moje?

25 A Vildad Sušanin odgovori i reæe: 2 Vlast je i strah u njega, eini mir na visinama svojim. 3 Vojskama njegovijem ima li broja? i koga ne obasjava vidjelo njegovo? 4 I kako æe èovjek biti pravedan pred Bogom? i kako æe eist biti roðeni od žene? 5 Gle, ni mjesec ne bi sjao, ni zvijezde ne bi bile eiste pred njim, 6 Akamoli èovjek, crv, i sin èovjekiji, moljac.

26 A Jov odgovori i reæe: 2 Kako si pomogao slabome! kako si izbavio ruku nejaku! 3 Kako si svjetovao onoga koji je bez mudrosti i pokazao razum izobilja! 4 Kome si govorio te rijeèi? i eiji je duh izašao iz tebe? 5 I mrtve stvari stvorene su pod vodama i stanovnici njihovi. 6 Otkriven je pakao pred njim, niti ima pokrivaæa poglibi. (Sheol h7585) 7 On je razastro sjever nad prazninom, i zemlju objesio ni na èem. 8 Zavezuje vode u oblacima svojim, i ne prodire se oblak pod njima. 9 Drži prijesto svoj, razapinje oblak svoj nad njim. 10 Meðu je postavio oko vode dokle ne bude kraj svjetlosti i mraku. 11 Stupovi nebeski tresu se i drkaju od prijetnje njegove. 12 Silom je svojom pocijepao more i razumom svojin razbio bjesnilo njegovo. 13 Duhom je svojim ukrasio nebesa, i ruka je njegova stvorila prugu zmiju. 14 Gle, to su dijelovi putova njegovijeh; ali kako je mali dio što èusmo o njemu? i ko æe razumjeti grom sile njegove?

27 I Jov nastavi besedu svoju i reæe: 2 Tako da je živ Bog, koji je odbacio parbu moju, i svemoguæei, koji je ojadio dušu moju, 3 Dok je duša moja u meni, i duh Božji u nozdravima mojim, 4 Neæe usne moje govoriti bezakonja, niti æe jezik moj izricati prijave. 5 Ne dao Bog da pristanem da imate pravo; dokle dišem, neæeu otstupiti od svoje dobrote. 6 Držaæeu se pravde svoje, niti æeu je ostaviti; neæe me prekoriti srce moje dokle sam živ. 7 Neprijatelj moj bjeæi kao bezbožnik, i koji ustaje na me, kao bezakonik. 8 Jer kako je nadanje licemjeru, kad se lakomi a Bog æe isëupati dušu njegovu? 9 Hoæe li Bog uslišiti viku njegova kad na nj doðe nevolja? 10 Hoæe li se svemoguæemu radovati? hoæe li prizivati Boga u svako vrijeme? 11 Uèim vas ruci Božjoj, i kako je u svemoguæega ne tajim. 12 Eto, vi svi vidite, zašto dakle jednako govorite zaludne stvari? 13 To je dio èovjeku bezbožnom od Boga, i našljedstvo koje primaju nasilnici od svemoguæega. 14 Ako mu se množe sinovi, množe se za maèe, i natražje njegovo neæe se nasiti hlijeba. 15 Koji ostanu iza njega, na smrti æe biti pogrebeni, i udovice njihove neæe plakati. 16 Ako napuki srebra kao praha, i nabavi haljinu kao blata, 17 Što nabavi, obuæi æe pravednik, i srebro æe dijeliti bezazleni. 18 Gradi sebi kuæu kao moljac, i kao kolibu koju naæini èuvar. 19 Bogat æe umrijeti a neæe biti prioran; otvoriæe oèi a nièega neæe biti. 20 Stignuæe ga strahote kao vode; noæeu æe ga odnijeti oluja. 21 Uzeæe ga

vjetar istoèeni, i otiaèi æe; vihor æe ga odnijeti s mesta njegova. 22 To æe Bog pustiti na nj, i neæe ga žaliti; on æe jednako bježati od ruke njegove. 23 Drugi æe pljeskati rukama za njim, i zviždaæee za njim s mesta njegova.

28 Da, srebro ima žice, i zlato ima mjesto gdje se topi. 2 Gvožđe se vadi iz praha, i iz kamena se topi mjeđ. 3 Mraku postavlja među, i sve istražuje èovjek do kraja, i kamenje u tami i u sjenu smrtnom. 4 Rijeka navre s mesta svojega da joj niko ne može pristupiti; ali se odbije i odlazi trudom èovjeèejim. 5 Iz zemlje izlazi hlijeb, i pod njom je drugo, kao organj. 6 U kamenju je njezinu mjesto safiru, a ondje je prah zlatni. 7 Te staze ne zna ptica, niti je vidje oko kragujevo; 8 Ne ugazi je mladozvjerje, niti njom proðe lav. 9 Na kremen diže ruku svoju; prevaraæea gore iz dna. 10 Iz stijene izvodi potoke, i svašta dragocjeno vidi mu oko. 11 Ustavlja rijeke da ne teku, i što je sakriveno iznosi na vidjelo. 12 Ali mudrost gdje se nalazi? i gdje je mjesto razumu? 13 Ne zna joj èovjek cijene, niti se nahodi u zemlji živjeh. 14 Bezdana veli: nije u meni; i more veli: nije kod mene. 15 Ne može se dati èisto zlato za nju, niti se srebro izmjeriti u promjenju za nju. 16 Ne može se cijeniti zlatom Ofirskim, ni dragim onihom ni safirom. 17 Ne može se izjednaæiti s njom ni zlato ni kristal, niti se može promijeniti za zaklade zlatne. 18 Od korala i bisera nema spomena, jer je vrijednost mudrosti veæea nego dragom kamenju. 19 Ne može se s njom izjednaæiti topaz Etiopski, niti se može cijeniti èistijem zlatom. 20 Otkuda dakle dolazi mudrost? i gdje je mjesto razumu? 21 Sakrivena je od oèiju svakoga živoga, i od ptica nebeskih zaklonjena. 22 Pogibao i smrt govore: ušima svojima èusmo slavu njezinu. 23 Bog zna put njezin, i poznaje mjesto njezino. 24 Jer gleda do krajeva zemaljskih i vidi sve što je pod svijetem nebom. 25 Kad davaše vjetru tezinu, i mjerare vodu mjerom, 26 Kad postavljaše zakon daždu i put munji gromovnoj. 27 Još je onda vidje i oglasi je, uredi je i pretraži je. 28 A èovjeku reæe: gle, strah je Božji mudrost, i uklanjati se oda zla jest razum.

29 Još nastavi Jov besedu svoju i reæe: 2 O da bih bio kao preðaænjih mjeseca, kao onijeh dana kad me Bog èuvaše, 3 Kad svjetlaše svjeæeom svojom nad glavom mojom, i pri vidjelu njegovu hoðah po mraku, 4 Kako bijah za mladostи svoje, kad tajna Božija bijaše u šatoru mom, 5 Kad još bijaše svemoguæei sa mnom, i djeca moja oko mene, 6 Kad se trag moj oblijavaše maslom, i stijena mi toæeše ulje potocima, 7 Kad izlažah na vrata kroz grad, i na ulici namještah sebi stolicu: 8 Mladaci videæe me uklanjuhu se, a starci ustajahu i stajahu, 9 Knezovi prestajaju goroviti i metahu ruku na usta svoja, 10 Upravitelji ustezahu glas svoj i jezik im prianjaše za grlo. 11 Jer koje me uho èuvaše, nazivaše me blaženjem; i koje me oko viðaše, svjedoæe mi 12 Da izbavljam siromaha koji vièe, i sirotu i koji nema nikoga da mu pomoze; 13 Blagoslov onoga koji propadaše dolažaše na me, i udovici srce raspijevah; 14 U pravdu se oblaeih i ona mi bijaše odijelo, kao plaši i kao vijenac bijaše mi sud moj. 15 Oko bijah slijepcu i nogu hromu. 16 Otac bijah ubogima, i razbirah za raspru za koju ne znah. 17 I razbijah kutnjake nepravedniku, i iz zuba mu istrzah grabež. 18 Zato govorah: u svojem æu grijezdu umrijeti, i biæee mi dana kao pjeska. 19 Korijen moj pružaše se kraj vode, rosa bivaše po svu noæe na mojim granama. 20 Slava moja pomlaðivaše se u mene, i luk moj u ruci mojoj ponavljaše se. 21 Slušahu me i èekahu, i muæahu na moj svjet. 22 Poslije mojih rijeæi nikо ne pogovaraše, tako ih natapaše besjeda moja. 23 Jer me èekahu kao dažd, i usta svoja otvorahu kao na pozni dažd. 24 Kad bih se nasmijao na njih, ne vjerovahu, i sjajnosti lica mojega

ne razgonjahu. 25 Kad bih otiaæo k njima, sjedah u zaæelje, i bijah kao car u vojsci, kad tješi žalosne.

30 A sada smiju mi se mlaði od mene, kojima otaca ne bih bio htio metnuti sa psima stada svojega. 2 A na što bi mi i bila sila ruku njihovijeh? u njima bješe propala starost. 3 Od siromaætva i gladi samoæeovahu bježaei na suha, mraæena, pusta i opustoæena mjesta; 4 Koji brahu lobodu po èestama, i smrekovo korijenje bješe im hrana. 5 Između ljudi bijahu izgonjeni i vikaše se za njima kao za lupežem. 6 Živiljahu po straænjem uvalama, po jamama u zemlji i u kamenu. 7 Po grmovima rikahu, pod trnjem se skupljaju. 8 Bijahu ljudi nikavki i bez imena, manje vrijedni nego zemlja. 9 I njima sam sada pjesma, i postah im priæa. 10 Gade se na me, idu daleko od mene i ne ustežu se pljuvati mi u lice. 11 Jer je Bog odapeo moju tetivu i muke mi zadao te zbacise uzdu pred mnom. 12 S desne strane ustaju momci, potkiduju mi noge, i nasipaju put k meni da me upropaste. 13 Raskopaše moju stazu, umnožiše mi muke, ne treba niko da im pomaže. 14 Kao širokim prołomom naviru, i navaljuju preko razvalina. 15 Strahote navalili na me, i kao vjetar tjeraju dušu moju, i kao oblak proðe sreæea moja. 16 I sada se duša moja razljeva u meni, stigoše me dani muèeni. 17 Noæeu probada mi kosti u meni, i zile moje ne odmaraju se. 18 Od teæke sile promijenilo se odjelo moje, i kao oglrica u košulje moje steæe me. 19 Bacio me je u blato, te sam kao prah i pepeo. 20 Vièem k tebi, a ti me ne slušaš: stojim pred tobom, a ti ne gledaš na me. 21 Pretvorio si mi se u ljuta neprijatelja; silom ruke svoje suprotiš mi se. 22 Podižeš me u vjetar, posaðuješ me na nj, i rastapaš u meni sve dobro. 23 Jer znam da æeš me odvesti na smrt i u dom odreæeni svjema živima. 24 Ali neæee pružiti ruke svoje u grob; kad ih stane potirati, oni neæee vikati. 25 Nijesam li plakao radi onoga koji bijaše u zlu? nije li duša moja žalosna bivala radi ubogogaa? 26 Kad se dobru nadah, doðe mi zlo; i kad se nadah svjetlosti, doðe mrak. 27 Utroba je moja uzavrela, i ne može da se umiri, zadesiše me dani muèeni. 28 Hodim crn, ne od sunca, ustajem i vièem u zboru. 29 Brat postah smajevima i drug sovama. 30 Pocrnjela je koža na meni i kosti moje posahnjuæe od æege. 31 Gusle se moje pretvoriše u zapijevku, i svirala moja u plaæe.

31 Vjeru uèinih sa oèima svojim, pa kako bih pogledao na djevojku? 2 Jer kakav je dio od Boga ozgo? i kakvo našljedstvo od svemoguæega s visine? 3 Nije li pogibao nevaljalome i èudo onima koji èine bezakonje? 4 Ne vidi li on putove moje, i sve korake moje ne broji li? 5 Ako hodih s lažu ili ako pohitje nogu moja na prijevaru, 6 Neka me izmjeri na mjerilima pravijem, i neka Bog pozna dobrotu moju. 7 Ako su koraci moji zašli s puta, i ako je za oèima mojim pošlo srce moje, i za ruke moje prionulo štrogod, 8 Neka ja sijem a drugi jede, i neka se iskorijene izdanci moji. 9 Ako se zanjelio srce moje za kojom æenom, i ako sam vrebao na vratima bližnjega svojega. 10 Neka drugomu melje æena moja, i neka se drugi nad njom povijaju. 11 Jer je to grdilo i bezakonje za sudije. 12 Jer bi to bio oganj koji bi proðiradio do uniæenja, i svu bi moju ljetinu iskorijenio. 13 Ako nijesam htio doæi na sud sa slugom svojim ili sa sluškinjom svojom, kad bi se tužili na mene; 14 Jer šta bih mu odgovorio? 15 Koji je mene stvorio u utrobi, nije li stvorio i njega? nije li nas on isti sazdao u materici? 16 Ako sam odbio siromasima želju njihovu, i oèi udovici zamutio, 17 I ako sam zalogaj svoj sam jeo a nije ga jela i sirota, 18 Jer je od mladosti moje rasla sa mnom kao kod oca, i od utrobe matere svoje vodao sam je; 19 Ako sam gledao koga gdje gine nemajuæi haljine, i siromaha gdje se nema èim pokruti, 20 Ako me nijesu blagosiljala bedra njegova što se runom

ovaca mojih utplio, **21** Ako sam izmahnuo rukom na sirotu, kad vidjeh na vratima pomoæe svoju, **22** Neka mi ispadne rame iz pleæa, i ruka moja neka se otkine od zgloba. **23** Jer sam se bojao pogibli od Boga, kojega veliæanstvu ne bih odolio. **24** Ako sam polagao na zlato nadanje svoje, ili èistome zlatu gororio: uzdanico moja! **25** Ako sam se veselio što mi je imanje veliko i što mnogo steeæ ruka moja, **26** Ako sam gledao na sunce, kad sjaje, i na mjesec, kad ponosito hodi, **27** I srce se moje potajno prevarilo i ruku moju poljubila usta moja, **28** I to bi bilo bezakonje za sudije, jer bih se odrekao Boga ozgo; **29** Ako sam se radovao nesreæi nenavidnika svojega, i ako sam zaigrao kad ga je zlo zadesilo, **30** Jer ne dадoh jeziku svojemu da grijesiæ traæeæ dušu njegovu s prokljinjanjem; **31** Ako ne govorahu domaænji moji: ko bi nam dao mesa njegova? ne moæemo se ni najesti; **32** Stranac nije noæivao na polju; vrata svoja otvorao sam putniku; **33** Ako sam kao što èine ljudi tajio prijestupe svoje i krio svoje bezakonje u svojim njedrima, **34** Ako sam i mogao plaæiti veliko mnoæstvo, ipak od najmanjega u domu bijaše me strah; zato muæah i ne odlažah od vrata. **35** O da bih imao koga da me sasluša! Gle, želja je moja da mi svemoguæei odgovori i suparnik moj da mi napiše knjigu. **36** Nosio bih je na ramenu svom, vezao bih je sebi kao vijenac, **37** Broj koraka svojih kazao bih mu, kao knez pristupio bih k njemu. **38** Ako je na me vikalja moja zemlja, i brazde njezine plakale, **39** Ako sam jeo roda njezina bez novaca i dosaæivao duši gospodara njezinijeh, **40** Mjesto pšenice neka mi raða trnje, i mjesto jeæema kukolj. Svršiæe se rijeæi Jovove.

32 Tada pretaæe ona tri èovjeka odgovorati Jovu, jer se èinjaja da je pravedan. **2** A Eliju sin Varahilov od Vuza, roda Ramova, razgnjevi se na Jova što se sam graðaæe pravedniji od Boga; **3** I na tri prijatelja njegova razgnjevi se što ne naðoæe odgovora i opet osuðivahu Jova. **4** Jer Eliju èekaše dokle oni govorahu s Jovom, jer bijahu stariji od njega. **5** Pa kad vidje Eliju da nema odgovora u ustima ona tri èovjeka, raspali se gnjev njegov. **6** I progovori Eliju sin Varahilov od Vuza, i reæe: ja sam najmlaði, a vi ste starci, zato se bojah i ne smijah vam kazati što mislim. **7** Miæljah: neka govor starost, i mnoge godine neka objave mudrost. **8** Ali je duh u ljudima, i duh svemoguæega urazumljuje ih. **9** Veliki nijesu svagda mudri, i starci ne znaju svagda šta je pravo. **10** Zato velim: poslušaj me da kaæem i ja kako mislim. **11** Eto, èekao sam da vi izgovorite, poslušao sam razloge vaše dokle izviðaste besedu. **12** Pazio sam, ali gle, nijedan od vas ne sapre Jova, ne odgovori na njegove rijeæi. **13** Može biti da æete reæi: naðosmo mudrost, Bog æe ga oboriti, ne èovjek. **14** Nije na me upravio besjede, ni ja mu neæeu odgovarati vaæim rijeæima. **15** Smeli su se, ne odgovaraju više, nestalo im je rijeæi. **16** Èekao sam, ali ne govore, stadoæe, i više ne odgovaraju. **17** Odgovorieu i ja za se, kazaæeu i ja kako mislim. **18** Jer sam pun rijeæi, tjesno je duhu u meni. **19** Gle, trbuh je moj kao vino bez oduške, i raspukao bi se kao nov mijeh. **20** Govorieu da odahnem, otvorieu usne svoje, i odgovorieu. **21** Neæeu gledati ko je ko, i èovjeku æeu govoriti bez laskanja. **22** Jer ne umijem laskati; odmah bi me uzeo tvorac moj.

33 Èuj dakle, Jove, besjedu moju, i poslušaj sve rijeæi moje. **2** Evo, sad otvoram usta svoja; govor jezik moj u ustima mojim. **3** Po pravom srcu mom biæe rijeæi moje, i misao èistu izreæi æe usne moje. **4** Duh Božij stvorio me je, i dah svemoguæega dao mi je život. **5** Ako moæeš, odgovori mi, pripravi se i stani mi nasuprotn. **6** Evo, ja æeu biti mjesto Boga, kao što si rekao; od kala sam naæinjen i ja. **7** Eto, strah moj neæee te straæiti, i ruka moja neæee te tiæati. **8** Rekao si dakle preda mnom, i èuo sam glas tvojih rijeæi: **9** Èist sam, bez grijeha, prav sam i nema

bezakonja na meni. **10** Evo, traæi zadjevicu sa mnom, drži me za svoga neprijatelja. **11** Meæe u klade noge moje, vreba po svijem stazama mojim. **12** Eto, u tom nijesi pravedan, odgovaram ti; jer je Bog veæi od èovjeka. **13** Zaæto se preæ s njim, što za sva djela svoja ne odgovara? **14** Jedanput govorio Bog i dva puta; ali èovjek ne pazi. **15** U snu, utvari noæenoj, kad tvrd san padne na ljudе, kad spavaju u postelji, **16** Tada otvara uho ljudima i nauku im zapeæeaæava, **17** Da bi odvratio èovjeka od djela njegova, i zaklonio od njega oholost; **18** Da bi saæuvao dušu njegovu od jame, i život njegov da ne naðide na maæ. **19** I kara ga bolovima na postelji njegovoj, i sve kosti njegove teækomboleæe. **20** Tako da se život njegovu gadi hljeb i duši njegovoj jelo najmilije; **21** Nestaje tijela njegova naoæigled, i izmalaju se kosti njegove, koje se prije nijesu vidjele, **22** I duša se njegova pribliæuje grobu, i život njegov smrti. **23** Ako ima glasnika, tumaæea, jednoga od tisuæe, koji bi kazao èovjeku dužnost njegovu, **24** Tada æe se smilovati na nj, i reæi æe: izbavi ga da ne otide u grob; naæao sam otkup. **25** I pomladiae se tijelo njegovo kao u djeteta, i povratiæe se na dane mladosti svoje, **26** Moliæe se Bogu, i pomilovaæe ga, i gledaæe lice njegovo radujuæi se, i vratiaæe èovjeku po pravdi njegovoj. **27** Gledajuæi ljudi reæi æe: bijah zgriješio, i što je pravo izvrnuo, ali mi ne pomoæe. **28** On izbavi dušu moju da ne otide u jamu, i život moj da gleda svjetlost. **29** Gle, sve ovo èini Bog dva puta i tri puta èovjeku, **30** Da bi povratio dušu njegovu od jame, da bi ga obasjavala svjetlost živjeh. **31** Pazi, Jove, poslušaj me, muæi, da ja govorim. **32** Ako imam što reæi, odgovori mi; govor, jer sam te rad opravdati; **33** Ako li ne, poslušaj ti mene; muæi, i nauèiæe te mudrosti.

34 Joæ govorio Eliju i reæe: **2** Èujte, mudri, besjedu moju, i razumni poslušajte me. **3** Jer uho poznaæe besjedu kao što grlo kuša jelo. **4** Razberimo što je pravo, izvidimo meðu sobom što je dobro. **5** Jer Jov reæe: pravedan sam, a Bog odbaci moju pravdu. **6** Hoæe li lagati za svoju pravdu? strijela je moja smrtna, a bez krivice. **7** Koji je èovjek kao Jov da kao vodu piye potsmijeh? **8** I da se druži s onima koji èine bezakonje, i da hodi s bezbožnjem ljudima? **9** Jer reæe: ne pomaæe èovjeku da ugaða Bogu. **10** Zato, ljudi razumni, poslušajte me; daleko je od Boga zloæea i nepravda od svemoguæega. **11** Jer po djelu plaæea èovjeku i daje svakome da naðe prema putu svojemu. **12** Doista Bog ne radi zlo i svemoguæi ne izvræe pravde. **13** Ko mu je predao zemlju? i ko je uudio basiljenu? **14** Kad bi na nj okrenuo srce svoje, uzeo bi k sebi duh njegov i dihanje njegovo; **15** Izginulo bi svako tijelo, i èovjek bi se povratio u prah. **16** Ako si dakle razuman, èuj ovo: poslušaj glas rijeæi mojih. **17** Može li vladati onaj koji mrzi na pravdu? hoæe li osuditi onoga koji je najpravedniji? **18** Kaæe li se caru: nitkove! i krezovima: bezbožnici? **19** Akamoli onomu koji ne gleda knezovima ko su, niti u njega vrijedi više bogati od siromaha, jer su svi djelo ruku njegovih. **20** Umiru zaæas, i u po noæi uskoleba se narod i propadne, i odnese se jaki bez ruke ljudske. **21** Jer su oæi njegove obraæene na putove èovjekije i vidi sve korake njegove. **22** Nema mraka ni sjena smrtnoga gojje bi se sakrili koji èine bezakonje. **23** Jer nikome ne odgaða kad doðe da se sudi s Bogom. **24** Satire jake nedokuæljivo, i postavlja druge na njihovo mjesto. **25** Jer zna djela njihova, i dok obrati noæe, satru se. **26** Kao bezbožne razbjiba ih na vidiku. **27** Jer ostupiæe od njega i ne gledaæe ni na koje putove njegove; **28** Te doðe do njega vika siromahova, i èu viku nevoljnijeh. **29** Kad on umiri, ko æe uzneniriti? i kad on sakrije lice, ko æe ga vidjeti? i to biva i narodu i èovjeku, **30** Da ne bi carovao licemjer, da ne bi bilo zamke narodu. **31** Zaista, treba kazati Bogu: podnosio sam, neæeu više grijeæiti. **32** A što ne vidim, ti me nauæi; ako sam èinio nepravdu, neæeu više. **33** Eda li æe po tebi plaæati, jer tebi nije po volji, jer ti

biraš a ne on? Ako znaš što, govor. 34 Ljudi æe razumnici s mnom kazati, i mudar æe èovjek pristati, 35 Da Jov ne govoriti razumno, i da rijeèi njegove nijesu mudre. 36 Oèe moj, neka se Jov iskuša do kraja, što odgovara kao zli ljudi. 37 Jer domeæe na grijeh svoj bezakonje, pljeska rukama meðu nama, i mnogo govoriti na Boga.

35 Još govorit Eliju i reèe: 2 Misliš li da si pravo rekao: moja je pravda veæa od Božije? 3 Jer si rekao: šta æe mi pomoæi, kaka æe mi biti korist, da ne grijesim? 4 Ja æeu odgovoriti tebi i drugovima tvojim s tobom. 5 Pogledaj nebo, i vidi; pogledaj oblake, kako su viši od tebe. 6 Ako grijesih, šta æeš mu uèiniti? ili ako se umnože bezakonja tvoja, šta æeš mu nauditi? 7 Ako si pravedan, šta æeš mu dati? ili šta æe primiti iz ruke tvoje? 8 Èovjeku kakav si može nauditi tvoja zloæa, i sinu èovjeèijemu pomoæi tvoja pravda. 9 Vapiju od velikoga nasilja kojima se èini, i vièu na ruku silnjeh; 10 A nijedan ne govoriti: gdje je Bog, stvoritelj moj, koji daje pjesmu noæu; 11 Koji èini te smo razumniji od zvijerja zemaljskoga, i mudriji od ptica nebeskih. 12 Tamo vièu s oholosti zlijeh ljudi, ali ne bivaju uslišeni. 13 Jer Bog ne sluša taštine, i svemoguæi ne gleda na nju. 14 Akamoli kad kažeš: ne vidiš to. Pred njim je sud; èekaj ga. 15 A sada èim te gnijev pohodi, nije ništa, niti je gledao na sve što su uèinio; 16 Zato Jov naprazno otvara usta svoja, i bezumno umnožava rijeèi.

36 Još govorit Eliju i reèe: 2 Potpri me malo, i pokazaæu ti, jer još ima što bih govorio za Boga. 3 Poèeæu izdaleka besedu svoju, i pokazaæu da je tvorac moj pravedan. 4 Doista, neæe biti laæne rijeèi moje, kod tebe je koji pravo misli. 5 Gle, Bog je silan, ali nikoga ne odbacuje, silan je snagom sréanom. 6 Ne da živjeti bezbožniku, a nevoljnicima èini pravdu. 7 Ne odvraæea od pravednika oèiju svojih, nego još s carevima na prijesto posaðuje ih navijek, te se užvišuju. 8 Ako li su okovani u puta i svezani užima nevoljnièkim, 9 Tada im napominje djela njihova i bezakonja njihova kako su silna. 10 I otvora im uho da bi se popravili, i govoriti im da se vrati od bezakonja. 11 Ako poslušaju i stanu mu služiti, dovršuju dane svoje u dobru i godine svoje u radosti. 12 Ako li ne poslušaju, ginu od maæa i umiru s bezumlja. 13 A koji su licemjerna srca, navlaæe gnijev i ne vièu kad ih poveze; 14 Umire u mladost duša njihova i život njihov meðu kurvama. 15 Izbavlja nevoljnike iz nevolje njegove i otvora mu uho u muci. 16 Tako bi i tebe izveo iz tjeskobe na prostrano mjesto, gdje ništa ne dosaðuje, i mirni sto tvoj bio bi pun pretiline. 17 Ali si zasluzio sud bezbožnièki; i sud i pravda snaðe te. 18 Doista, gnijev je na tebi; gledaj da te ne odbaci u karantu, te te veliki otkup neæe izbaviti. 19 Hoæe li gledati na tvoje bogatstvo? neæe ni na zlato ni na kaku silu blaga tvojega. 20 Ne uzdiši za noæu u koju narodi odlaze na svoje mjesto. 21 Èuvaj se da ne pogledaš na taštinu i voliš nju nego nevolju. 22 Gle, Bog je najviši svojom silom, ko je uèitelj kao on? 23 Ko mu je odredio put njegov? ili ko æe mu reæi: èiniš nepravo? 24 Opominji se da veliæaš djela njegova, koja gledaju ljudi. 25 Svi ljudi vide ih, svaki ih gleda izdaleka. 26 Gle, Bog je velik, i ne možemo ga poznati, broj godina njegovih ne može se dokuæiti. 27 Jer on steže kaplje vodene, koje liju dažd iz oblaka njegovih; 28 Kad teku oblaci, kaplju na mnoøtvost ljudsko. 29 I ko bi razumio prostor oblacima i grmljavu u šatoru njegovu? 30 Kako prostire nad njim svjetlost svoju, i dubine morske pokriva? 31 Tijem sudi narodima, daje hrane izobilja. 32 Rukama zaklanja svjetlost, i nareðuje koga da srete, 33 Javljaljajući prema njemu dobru volju svoju, i prema stoci i prema rodu zemaljskom.

37 I od toga drkæe srce moje, i otskaæe sa svojega mjesto. 2 Slušajte dobro gromovni glas njegov i govoriti što izlazi iz usta njegovih. 3 Pod sva nebesa pušta ga, i svjetlost svoju do

krajeva zemaljskih. 4 Za njom rièe grom, grmi glasom velièanstva svojega, niti što odgaða kad se èuje glas njegov. 5 Divno Bog grmi glasom svojim, èini stvari velike, da ih ne možemo razumjeti. 6 Govori snijegu: padni na zemlju; i daždu sitname i daždu silnome. 7 Zapeèeæau ruku svakom èovjeku, da pozna sve poslenike svoje. 8 Tada zvjer ulazi u jamu, i ostaje na svojoj loži. 9 S juga dolazi oluja, i sa sjevera zima. 10 Od dihanja Božjega postaje led, i široke vode stiskuju se. 11 I da se natapa zemlja, natjeruje oblak, i rasipa oblak svjetlošæu svojom. 12 I on se obræe i tamo i amo po volji njegovoj da èini sve što mu zapovjedi po vasiljenou. 13 Èini da se naðe ili za kar ili za zemlju ili za dobroèinstvo. 14 Èu to, Jove, stani i gledaj èudesu Božiju. 15 Znaš li kako ih Bog ureðuje i kako sija svjetlošæu iz oblaka svojega? 16 Znaš li kako vise oblaci? Znaš li èudesu onoga koji je savršen u svakom znanju? 17 Kako ti se haljine ugriju kad umiri zemlju od juga? 18 Jesi li ti s njim razapinjao nebesa, koja stoje tvrdio kao saliveno ogledalo? 19 Nauèi nas šta æemo mu reæi; ne možemo od tame govoriti po redu. 20 Hoæe li mu ko pripovjediti što bih ja govorio? Ako li bi ko govorio, zaista, bio bih proždrt. 21 Ali sada ne mogu ljudi gledati u svjetlost kad sjaje na nebu, pošto vjetar proðe i oèisti ga; 22 Sa sjevera dolazi kao zlato; ali je u Bogu strašnija slava. 23 Svemoguæ je, ne možemo ga stignuti; velike je sile, ali sudom i velikom pravdom nikoga ne muæi. 24 Zato ga se boje ljudi: ne može ga vidjeti nikakav mudarac.

38 Tada odgovori Gospod Jovu iz vihora i reèe: 2 Ko je to što zamraèuje savjet rijeèima nerazumno? 3 Opaš se sada kao èovjek; ja æeu te pitati, a ti mi kazuj. 4 Gdje si ti bio kad ja osnivah zemlju? kaži, ako si razuman. 5 Ko joj je odredio mjere? znaš li? ili ko je rastegao uæe preko nje? 6 Na èemu su podnoæja njezina uglavljena? ili ko joj je metnuo kamen ugaoni? 7 Kad pjevahu zajedno zvjezde jutrnje i svi sinovi Božji klikovahu. 8 Ili ko je zatvorio more vratima kad kao iz utrobe izide? 9 Kad ga odjed oblakom i povih tamom; 10 Kad postavih za nj uredbu svoju i metnuh mu prijevornice i vrata; 11 I rekoh: doveæ dolaziti, a dalje neæeš, i tu æe se ustavljati ponositi valovi tvoji. 12 Jesi li svoga vijeka zapovjedio jutru, pokazao zori mjesto njezino, 13 Da se uhvati zemlji za krajeve, i da se rastjeraju s nje bezbožnici, 14 Da se ona promijeni kao blato peèatno, a oni da stoeje kao haljina, 15 Da se oduzme bezbožnicima svjetlost njihova i ruka podignuta da se slomi? 16 Jesi li dolazio do dubina morskih? i po dnu propasti jesli hođio? 17 Jesu li ti se otvorila vrata smrtna, i vrata sjena smrtnoga jesli li vido? 18 Jesi li sagledao širinu zemaljsku? kaži, ako znaš sve to. 19 Koje je put k stanu svjetlosti? i gdje je mjesto tamni, 20 Da bi je uzeo i odveo do meðe njezine, i znao staze k domu njezinu? 21 Znaš ti; jer si se onda rodio, i broj je dana tvojih velik. 22 Jesi li ulazio u riznice šnežne? ili riznice gradne jesli li vido, 23 Koje èuvam za vrijeme nevolje, za dan boja i rata? 24 Kojim se putem dijeli svjetlost i ustoka se razilazi po zemlji? 25 Ko je razdjelio jazove povodnju i put svjetlici gromovnoj? 26 Da bi išao dažd na zemlju gdje nema nikoga, i na pustinju gdje nema èovjeka, 27 Da napoji pusta i nerodna mjesta, i uèini da raste trava zelena. 28 Ima li dažd oca? ili ko je rodio kaplje rosne? 29 Iz èije je utrobe izašao led, i ko je rodio slanu nebesku, 30 Da se vode skrivaju i postaju kao kamen i krajevi propasti srastaju? 31 Možeš li svezati miline vlašiæima? ili redne štapima razdriješiti? 32 Možeš li izvesti južne zvjezde na vrijeme? ili kola sa zvjezdama njihovim hoæeš li voditi? 33 Znaš li red nebeski? možeš li u redovitati vladu njegovu na zemlji? 34 Možeš li dignuti glas svoj do oblaka da bi te mnoøtvost vode pokrilo? 35 Možeš li pustiti munje da idu, i da ti reku: evo nas? 36 Ko je metnuo èovjeku u srce mudrosti? ili ko je dao duši razum? 37 Ko

æe izbrojiti oblake mudrošæu, i mjehove nebeske ko æe izliti, **38**
Da se raskvašen prah zgusne i grude da se slijipe? **39** Loviš li
ti lavu lov? i lavæima trbuhi puniš, **40** Kad leže u pezëinama i
vrebaju u zaklonu svom? **41** Ko gotovi gavrani hranu njegovu kad
ptiæi njegovi vièu k Bogu i lutaju nemajuæi šta jesti?

39 Znaš li vrijeme kad se divokoze koze? i jesli li vidio kad se
košute legu? **2** Jesli li izbrojio mjesecu, dokle nose? znaš li
vrijeme kad se legu? **3** Kako se savijaju, mlad svoju ispuštaju, i
oprastaju se bolova? **4** Kako jaæa mlad njihova, raste po polju i
otisavši ne vraæea se k njima? **5** Ko je pustio divljega magaraca
da je slobodan, i remene divljemu magarcu ko je razdirješio?
6 Kojemu odrednih pustinju za kuæeu i za stan slatinu. **7** On se
smije vredi gradskoj, i ne sluša vike nastojnikove. **8** Što nalazi u
gorama, ono mu je piæea, i traži svaku zelen. **9** Bi li ti jednorog htio
služiti? bi li noæeivao za jaslima tvojim? **10** Možeš li vezati užem
jednoroga da ore? hoæe li vlaæiti brazde za tobom? **11** Hoæeš li
se osloniti na nj što mu je snaga velika? i ostaviti na njemu svoj
posao? **12** Hoæeš li se pouzdati u nj da æe ti svesti ljetinu i na
gumno svoje složiti? **13** Jesli li ti dao paunu lijepa krila i perje èaplji
ili noju? **14** Koji snese na zemlji jajca svoja, i ostavi da ih prah
grije; **15** I ne misli da æe ih noga razbiti i zvijer poljska zgaziti; **16**
Nemilostiv je ptiæima svojim kao da nijesu njegovi, i da mu trud ne
bude uzalud ne boji se. **17** Jer mu Bog nije dao mudrost niti mu je
udijelio razuma. **18** Kad se podigne u vis, smije se konju i konjiku.
19 Jesli li ti dao konju jaæimu? jesli li ti okitio vrat njegov rzanjem?
20 Hoæeš li ga poplaæiti kao skakavca? frkanje nozdrva njegovih
strašno je; **21** Kopa zemlju, veselo je od sile, ide na susret oružju;
22 Smije se strahu i ne plaši se niti uzmije ispred maæa; **23** Kad
zvekæe nad njim tul i sijeva koplige i sulicu; **24** Od nemirnoæe i
ljutjine kopa zemlju, i ne može da stoji kad truba zatrubi. **25** Kad
truba zatrubi, on vristi, izdaleka èuje boj, viku vojvoda i pokliè.
26 Eda li po tvome razumu leti jastrije? širi krila svoja na jug?
27 Eda li se na tvouju zapovijest díze u vis ora, i na visini vije
gnijezdo? **28** Na stijeni stanuje i bavi se, navrh stijene, na tvrdu
mjestu. **29** Odatile gleda hrane, daleko mu vide oèi. **30** I ptiæi
njegovi piju krv, i gdje su mrtva tjelesa onđe je on.

40 I tako odgovarajuæi Gospodu Jovu reèe: **2** Ko se prepire
s Bogom, hoæe li ga uæiti? koji kudi Boga, neka odgovori na
to. **3** Tada Jov odgovori Gospodu i reèe: **4** Gle, ja sam malen, šta
bih ti odgovorio? Meæeem ruku svoju na usta svoja. **5** Jednom
govorih, ali neæu odgovarati; i drugom, ali neæu više. **6** A Gospod
opet odgovarajuæi Jovu iz vihora reèe: **7** Opaæi se sada kao
èovjek; ja æeu te pitati, a ti mi kazuj. **8** Hoæeš li ti uniæiti moj
jud? hoæeš li mene osuditi da bi sebe opravdao? **9** Je li u tebe
mišica kao u Boga? grmiš li glasom kao on? **10** Okiti se sada
eaæeu i veliæanstvom, u slavu i krasotu obuci se. **11** Prospi jarost
gnjeva svojega, i pogledaj sve ponosite, i obori ih. **12** Pogledaj
sve ponosite, i poniz ih, i potri bezbožnike na mjestu njihovu. **13**
Zatrpan je sive u prah, i povezi im lice na skrivenu mjestu. **14** Tada
æeu te i ja hvaliti da te èeva desnica twoja. **15** A gle, slon, kojega
sam stvorio s tobom, tdevu travu kao vo; **16** Gle, snaga mu je u
bedrima njegovijem, i sila mu je u pupku trbuhi njegova; **17** Díze
rep svoj kao kedar, žile od jaja njegovih spletene su kao grane;
18 Kosti su mu kao cijevi mјedene, zglavci kao poluge gvozdene.
19 On je provo između djela Božijih, tvorac njegovao dao mu je maæ.
20 Gore nose mu piæeu, i sve zvijerje poljsko igra se onđe. **21** U
hladu liježe, u gustoj trsci i glibu. **22** Granata drveta zaklanjavaju ga
sjenom svojim, i opkoljavaju ga vrbe na potocima. **23** Gle, ustavlja
rijeku da ne teæee, uzda se da æe ispitni Jordan gubicom svojom. **24**
Hoæe li ga ko uhvatiti na oèi njegove? zamku mu provuæi kroz
nos?

41 Hoæeš li udicom izvuæi krokodila ili užem podvezati mu
jezik? **2** Hoæeš li mu provuæi situ kroz nos? ili mu šiljkom
provrtjeti èeljusti? **3** Hoæe li te mnogo moliti, ili æe ti laskati?
4 Hoæe li uèiniti vjeru s tobom da ga uzmeš da ti bude sluga
dovjeka? **5** Hoæeš li se igrati s njim kao sa pticom, ili æeš ga
vezati djevojkama svojim? **6** Hoæe li se njim èastiti drugovi?
razdijeliti ga meðu trgovce? **7** Hoæeš li mu napuniti kožu siljcima i
glavu ostvama? **8** Digni na nj ruku svoju; neæeš više pomijinti
boja. **9** Gle, zaludu je nadati mu se; kad ga samo ugleda èovjek,
ne pada li? **10** Nema slobodna koji bi ga probudio; a ko æe stati
preda me? **11** Ko mi je prije dao što, da mu vratim? što je god pod
svijem nebom, moje je. **12** Neæe muæati o udima njegovijem ni
o sili ni o ljepoti stasa njegova. **13** Ko æe mu uzgrnuti gornju
odjeæu? k èeljustima njegovijem ko æe pristupiti? **14** Vrata od grla
njegova ko æe otvoriti? strah je oko zuba njegovih. **15** Krujšti su
mu jaki štitovi spojeni tvrdo. **16** Blizu su jedna do druge da ni
vjetar ne ulazi meðu njih. **17** Jedna je za drugu prionula, drže se i
ne rastavlaju se. **18** Kad kiha kao da munja sijeva, a oèi su mu
kao trepavice u zore. **19** Iz usta mu izlaze luæevi, i iskre ognjene
skaèeu. **20** Iz nozdrva mu izlazi dim kao iz vreloga lonca ili kotla.
21 Dah njegov raspaljuje uglijevje i plamen mu izlazi iz usta. **22** U
vratu mu stoji sila, i pred njim ide strah. **23** Udi mesa njegova
spojeni su, jednostavno je na njemu, ne razmije se. **24** Srce mu je
tvrdko kao kamen, tvrdko kao donji žrvanj. **25** Kad se digne, dršeu
junaci, i od straha oèiæeaju se od grijeha svojih. **26** Da ga udari
maæ, ne može se održati, ni koplike ni strijela ni oklop. **27** Njemu je
gvožđe kao pljeva, a mjerda kao trulo dervo. **28** Neæe ga potjerati
strijela, kamenje iz praeæe njemu je kao slamka; **29** Kao slama su
mu uboje sprave, i smije se baæenom kopljtu. **30** Pod njim su oætri
crepovi, stere sebi oætre stvari u glibu. **31** Èini, te vri dubina kao
lonac, i more se muti kao u stupi. **32** Za sobom ostavlja svjetlu
stazu, rekao bi da je bezdana osijedjela. **33** Ništa nema na zemlji
da bi se isporedilo s njim, da bi stvoreno bilo da se niæega ne boji.
34 Što je god visoko prezire, car je nad svijem zvijerjem.

42 Tada Jov odgovori Gospodu i reèe: **2** Znam da sve možeš, i
da se ne može smesti što naumiš. **3** Ko je to što zamraeuje
savjet nerazumno? Zato kaæem da nijesam razumijevao; èudesno
je to za me, te ne mogu znati. **4** Slušaj kad uzgovorim, i kad
zapitam, kaæi mi. **5** Ušima slušah o tebi, a sada te oko moje vidi.
6 Zato poriæem, i kajem se u prahu i pepelu. **7** A kad Gospod
izgovori one rijeæi Jovu, reèe Gospod Elifasu Temancu: raspalio
se gnjev moj na tebi i na dva prijatelja twoja što ne govoriste
o meni pravo kao sluga moj Jov. **8** Zato sada uzmitte sedam
telaca i sedam ovnova, i idite k sluzi mojemu Jovu i prinesite žrtve
paljenice za se, i sluga moj Jov neka se pomoli za vas, jer æu
doista pogledati na nj da ne uèinim s vama po vašoj ludosti, jer ne
govoriste o meni pravo kao sluga moj Jov. **9** I tako otide Elifas
Temanac i Vildad Sušanin i Sofar Namaæeanin, i uèiniše kako
im zapovjedi Gospod. I pogleda Gospod na Jova. **10** I Gospod
povrati što bješe uzeto Jovu pošto se pomoli za prijatelje svoje; i
umnoži Gospod Jovu dvojinom sve što bješe imao. **11** I doðoše k
njemu sva braæea njegova i sve sestre njegove i svi preðaænji
znanci njegovi, i jedoše s njim u njegovoj kuæei i žaleæi ga tješiše
ga za sve zlo što bješe Gospod pustio na nj, i dadoše mu svaki
po novac i po grivnu zlatnu. **12** I Gospod blagoslovio pošlijedak
Jovu više nego poèetak, te imaše èetraæest tisuæa ovaca i šest
tisuæa kamila i tisuæu jarmova volova i tisuæu magarica. **13** I
imaše sedam sinova i tri kæeri. **14** I prvoj nadje ime Jemima, a
drugoj Kesija a treæoj Keren-apuha. **15** I ne nahoðaše se u svoj
zemlji tako lijepijeh djevojkama kao kæeri Jovove, i otac im dade
našljedstvo meðu braæom njihovom. **16** I poslije poživje Jov sto i

èetrdeset godina, i vidje sinove i unuke do èetvrtoga koljena. 17 I umrije Jov star i sit života.

Psalmi

1 Blago èovjeku koji ne ide na vjeæe bezbožnièku, i na putu grješnièkom ne stoji, i u društvu nevaljalijeh ljudi ne sjedi, **2** Nego mu je omilio zakon Gospodnj i o zakonu njegovu misli dan i noæ! **3** On je kao drvo usaðeno kraj potoka, koje rod svoj donosi u svoje vrijeme, i kojemu list ne vene: što god radi, u svemu napreduje. **4** Nijesu taki bezbožnici, nego su kao prah koji rasipa vjetar. **5** Zato se neæe bezbožnici održati na sudu, ni grješnici na zboru pravednièkom. **6** Jer Gospod zna put pravednièki; a put bezbožnièki propaæee.

2 Zašto se bune narodi i plemena pomislju zalogne stvari? **2** Ustaju carevi zemaljski, i knezovi se skupljaju na Gospoda i na pomazanika njegova. **3** "Raskinimo sveze njihove i zbacimo sa sebe jaram njihov." **4** Onaj, što živi na nebesima, smije se, Gospod im se potsmjeva. **5** Pa im govorim u gnjevu svojem i jarošeu svojom zburjuje ih: **6** "Ja sam pomazao cara svojega na Sionu, na svetoj gori svojoj." **7** Kazao u naredbu Gospodnjou; on reæe meni: "ti si sin moj, ja te sad rodih. **8** Išti u mene, i daæeu ti narode u našlijedstvo, i krajeve zemaljske tebi u državu. **9** Udariæe ih gvozdenom palicom; razbijae ih kao lonèarski sud." **10** Sad, carevi, orazumite se; nauëite se sudije zemaljske! **11** Služite Gospodu sa strahom, i radujte se s trepetom. **12** Poštuje sina, da se ne razgrijevi, i vi ne izgignite na putu svome; jer æe se gnjev njegov brzo razgorjeti. Blago svjema koji se u nj uzdaju!

3 Gospode! kako je mnogo neprijatelja mojih! Mnogi ustaju na me. **2** Mnogi govore za dušu moju: nema mu pomoæi od Boga. **3** Ali ti si, Gospode, štit koji me zaklanja, slava moja; ti podižeš glavu moju. **4** Glasom svojim vièem ka Gospodu, i èuje me sa svete gore svoje. **5** Ja liježem, spavam i ustajem, jer me Gospod èuva. **6** Ne bojim se mnogo tisuea naroda što sa svijeh strana navaljuje na me. **7** Ustani, Gospode! pomozi mi, Bože moj! jer ti udaraš po obrazu sve neprijatelje moje; razbijas zube bezbožnicima. **8** Od Gospoda je spasenje; neka bude na narodu tvom blagoslov tvój!

4 Kad te zovem, èuj me, Bože, pravdo moja! u tjeskobi daj mi prostor; smiluj se na me i usliši molitvu moju. **2** Sinovi èovjeyeji! dokle æe slava moja biti u sramoti? dokle æete ljubiti ništavilo i tražiti laži? **3** Znajte da Gospod divno èuva svetoga svojega; Gospod èuje kad ga zovem. **4** Gnjeveæi se ne griješite; razmislite u srcima svojim na posteljama svojim, i utolite. **5** Prinesite žrtvu za pravdu, i uzdajte se u Gospoda. **6** Mnogi govore: ko æe nam pokazati što je dobro? Obrati k nama, Gospode, svijetlo lice svoje. **7** A meni si dao u srce radost veæu nego što je oni imaju, kad im rodi pšenica i vino. **8** Ja mirno liježem i spavam; jer ti, Gospode, sam daješ mi te sam bez straha.

5 Èuj, Gospode, rijeæ moje, razumij pomisli moje. **2** Slušaj viku moju, care moj i Bože moj! jer se tebi molim, Gospode! **3** Ujutru slušaæ glas moj, ujutru stojim pred tobom, i èekam. **4** Jer si ti Bog koji neæe bezakonja; u tebe nema mjesta ko je zao. **5** Bezbožnici neæe izazei pred oèi tvoje; ti nenavidiš sve koji èine bezakonje. **6** Potireš lažljivce; na krvopioce i lukave mrzi Gospod. **7** A ja po velikoj milosti twojoi ulazim u dom twoj, i klanjam se u svetoj crkvi twojoi sa strahom twojim. **8** Gospode! vodi me u pravdi svojoj; radi neprijatelja mojih poravni preda mnom put svoj. **9** Jer nema u ustima njihovjem istine; u njima je nevaljalstvo; grlo im je grob otvoren; na jeziku im je dvolièenje. **10** Bože! ne daj im napretka, neka se razbiju pomisli njihove. Za mnoga nevaljalstva njihova obori ih, jer se pobuniæ na tebe. **11** Pa æe se radovati svi

koji se u te uzdaju; dovijeka æe se veseliti koje ti zaklanjaš; dièiae se koji ljube ime tvoje. **12** Jer ti, Gospode, blagosilaš pravednika, kao štitom zaklanjaš ga milošeu svojom.

6 Gospode! nemoj me pokarati u jarosti svojoj, niti me u gnjevu svojem nakazati. **2** Smiluj se na me, Gospode, jer sam iznemogao; iscijeli me, jer su kosti moje ustreptale, **3** I duša se moja vrlo uzdrhala. A ti, Gospode, dokle æes? **4** Obrati se, Gospode, izbavi dušu moju, pomozi mi radi milosti svoje. **5** Jer mrtvi ne spominju tebe; u grobu ko æe te slaviti? (Sheol h7585)

6 Iz nemogoh uzdišuæi; svaku noæ kvasim odar svoj, susama svojim natapam postelju svoju. **7** Uzahnu od žalosti oko moje, postara se od množine neprijatelja mojih. **8** Idite od mene svi koji èinite bezakonje, jer Gospod èu plaæ moj. **9** Èu Gospod molbu moju, Gospod molitvu moju primi. **10** Nek se postide i prepadnu svi neprijatelji moji, neka se povrate i postide odmah.

7 Gospode, Bože moj! u tebe se uzdam, saèuvaj me od svijeh koji me gone, i izbavi me. **2** Da mi neprijatelj ne isèupa duše kao lav. Èupa, a nema ko da izbavi. **3** Gospode, Bože moj! ako sam to uèinio, ako je nepravda u rukama mojima, **4** Ako sam zlo vratio prijatelju svojemu, ili krivo uèinio onima koji na me na pravdi napadahu; **5** Neka goni neprijatelj dušu moju, i neka je stigne, i pogazi na zemlju život moj i slavu moju u prah obrati. **6** Ustani, Gospode, u gnjevu svojem; digni se na žestinu neprijatelja mojih; probudi se meni na pomoæ, i otvori sud. **7** I ljudstvo æe se sleæi oko tebe; iznad njega izaði u visinu. **8** Gospod sudi narodima. Sudi mi, Gospode, po pravdi mojoj, i po bezazlenosti mojoj neka mi bude. **9** Nek se prekine zloæa bezbožnika, a pravednika potpomozi, jer ti ispituješ srca i utrobe, Bože pravednih! **10** Štit je meni u Boga, koji èuva one koji su prava srca. **11** Bog je pravedan sudija, i Bog je svaki dan gotov na gnjev. **12** Ako se neæe bezbožnik da obrati, on ostri maæe svoj, natežu luk svoj, i naperuje ga; **13** I zapinje smrtnu strijelu, èini strijele svoje da pale. **14** Gle, bezbožnik zaæe nepravdu, trudan bijaše zloèinstvom, i rodi sebi prijevaru. **15** Kopa jamu i iskopa, i pade u jamu koju je naèinio. **16** Zloba njegova obrati se na njegovu glavu, i zloèinstvo njegovo pade na tjeme njegovo. **17** Hvalim Gospoda za pravdu njegovu, i pjevam imenu Gospoda viænjega.

8 Gospode, Gospode naš! kako je velièanstveno ime tvoje po svoj zemlji! Podigao si slavu svoju više nebesa. **2** U ustima male djece i koja sisaju èiniš sebi hvalu nasuprot neprijateljima svojim, da bi uèinio da zamukne neprijatelj i nemirnik. **3** Kad pogledam nebesa twoja, djelo prsta twojih, mjesec i zvijezde, koje si ti postavio; **4** Šta je èovjek, te ga se opominješ, ili sin èovjeyeji, te ga polaziš? **5** Uèinio si ga malo manjega od anđela, slavom i èasau vjenéao si ga; **6** Postavio si ga gospodarom nad djelima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove, **7** Ovce i volove sve, i divlje zvjerinje, **8** Ptice nebeske i ribe morske, što god ide morskim putovima. **9** Gospode, Gospode naš! kako je velièanstveno ime tvoje po svoj zemlji!

9 Hvalim te, Gospode, iz svega srca svojega, kazujem sva èudesa twoja. **2** Radujem se i veselim se o tebi, pjevam imenu tvojemu, višnj! **3** Neprijatelji se moji vratiše natrag, spotakoše se i nesti ih ispred lica tvojega; **4** Jer si svršio sud moj i odbranio me; sio si na prijesto, sudija pravedni. **5** Rasrdio si se na narode i ubio bezbožnika,ime si im zatro dovjeka, zasvagda. **6** Neprijatelju nesta maæeva sasvijem; gradove ti si razvalio; pogibe spomen njihov. **7** Ali Gospod uvijek živi; spremio je za sud prijesto svoj. **8** On æe suditi vasacione svijetu po pravdi, usudiæe narodima pravo. **9** Gospod je utoèiæte ubogome, utoèiæte u nevolji. **10**

U tebe se uzdaju koji znaju ime twoje, jer ne ostavljaš onijeh koji te traže, Gospode! **11** Pojte Gospodu, koji živi na Sionu; kazujte narodu djela njegova; **12** Jer on osvećuje krv, pamti je; ne zaboravlja jauka nevolnjih. **13** Smiluj se na me, Gospode; pogledaj kako stradam od neprijatelja svojih, ti, koji me podižeš od vrata smrtnih, **14** Da bih kazivao sve hvale twoje na vratima kăeri Sionove, i slavio spasenje twoje. **15** Popadaše narodi u jamu, koju su iskopali; u zamku, koju su sami namjestili, uhvati se nogu njihova. **16** Poznaše Gospoda; on je sudio; u djelu ruku svojih zaplete se bezbožnik. **17** Vratiaće se u pakao bezbožnici, svi narodi koji zaboravljaju Boga; (*Sheol h7585*) **18** Jer neće svagda biti zaboravljen ubogi, i nada nevoljnicima neće nigda poginuti. **19** Ustani, Gospode, da se ne posili ēovjek, i da prime narodi sud pred tobom. **20** Pusti, Gospode, strah na njih; neka poznadu narodi da su ljudi.

10 Zašto, Gospode, stojiš daleko, kriješ se kad je nevolja? **2** S oholosti bezbožnikove muće se ubogi; hvataju se ubogi prijevarom koju izmišljaju bezbožnici. **3** Jer se bezbožnik diše željom duše svoje, grabljivca pohvaljuje. **4** Bezbožnik u objesti svojoj ne mari za Gospoda: "on ne vidi." Nema Boga u mislima njegovim. **5** Svagda su putovi njegovi krivi; za sudove twoje ne zna; na neprijatelje svoje neće ni da gleda. **6** U srcu svojem veli: neće posnuti; zlo neće doći nigda. **7** Usta su mu puna nevaljalijeh riječi, prijevar i uvrede, pod jezikom je njegovijem muka i pogibao. **8** Sjedi u zasjedi iza kuće; u potaji ubija pravoga; oči njegove vrebaju ubogoga. **9** Sjedi u potaji kao lav u pećini; sjedi u zasjedi da uhvati ubogoga; hvata ubogoga uvukavši u mrežu svoju. **10** Pritaji se, prilegne, i ubogi padaju u jake noke njegove. **11** Kaže u srcu svome: "Bog je zaboravio, okrenuo je lice svoje, neće vidjeti nigda." **12** Ustani, Gospode! digni ruku svoju, ne zaboravi nevolnjih. **13** Zašto bezbožnik ne mari za Boga govoreći u srcu svom da ti nećeš vidjeti? **14** Ti vidiš; jer gledaš uvrede i muke i pišeš ih na ruci. Tebi predaje sebe ubogi; siroti ti si pomočnik. **15** Satri mišicu bezbožnemu i zlome, da se traži i ne nađe bezbožnost njegova. **16** Gospod je car svagda, dovjeka, nestaače neznačajaca sa zemlje njegove. **17** Gospode! ti ēuveš želje ništih; utvrdi srce njihovo; otvori uho svoje, **18** Da daš sud siroti i nevolnjiku, da prestanu goniti ēovjeka sa zemlje.

11 U Gospoda se uzdam; zašto gorovite duši mojoj: "leti u goru kao ptica; **2** Jer evo grješnici nategoše luk, zapeše strijelu svoju za tetivu, da iz mraka strijelaju prave srcem. **3** Kad su raskopani temelji, šta æe učiniti pravednik?" **4** Gospod je u svetom dvoru svom, prijesto je Gospodnji na nebesima; oči njegove gledaju; vjeđe njegove ispituju sinove ēovječije. **5** Gospod ispituje pravednoga; a bezbožnoga i kojemu je milo ēiniti zlo nenavidi duša njegova. **6** Pustiaće na bezbožnike dažd od živoga ugljevlja, ognja i sumpora; i ognjeni vjetar biće im dio iz ēaše; **7** Jer je Gospod pravedan, ljubi pravdu; lice æe njegovo vidjeti pravednici.

12 Pomagaj, Gospode; jer nesti svetijeh, jer je malo vjernijeh među sinovima ēovječijim. **2** Lăzgovore jedan drugome, usnama lažljivjem govore iz srca dvoljena. **3** Istrijebiæe Gospod sva usta lažljiva, jezik veličavi, **4** Ljude, koji govore: jezikom smo jaci, usta su naša u nas, ko je gospodar nad nama? **5** Videæi stradanje nevolnjih i uzdisanje ništih, sad æeu ustati, veli Gospod, i izbaviti onoga kome zlobe. **6** Rijeće su Gospodnje rijeće ēiste, srebro u vatri očišćeno od zemlje, sedam puta pretopljeno. **7** Ti æeš nas, Gospode, odbraniti, i sačuvati nas od roda ovoga dovjeka. **8** Bezbožnici idu naokolo; kad se oni podižu, sramote se sinovi ēovječiji.

13 Dokle æeš me, Gospode, sasvijem zaboravljati? dokle æeš odvraæati lice svoje od mene? **2** Dokle æu se domišljati u duši svojoj, mutiti se u srcu svom dan i noæ? dokle æe se neprijatelj moj podizati nada mnom? **3** Pogledaj, usliši me, Gospode, Bože moj! Prosvijetli oči moje da ne zaspim na smrt. **4** Da ne reèe neprijatelj moj: nadvladao sam ga; da se ne raduju koji me gone, ako posnrem. **5** A ja se uzdam u milost twoju; radovaæe se srce moje za spasenje twoje. **6** Pjevaæu Gospodu, koji mi dobro èini.

14 Reèe bezumnik u srcu svojem: nema Boga; nevaljali su, gadna su djela njihova; nema nikoga dobro da tvori. **2** Gospod pogleda s neba na sinove ēovječije, da vidi ima li koji razuman, traži li koji Boga. **3** Svi su zašli, svi se pokvarili, nema nikoga dobro da tvori, nema nijednoga. **4** Zar se neće opametiti koji èine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hleb, ne prizivaju Gospoda? **5** Ondje æe zadrihtati od straha; jer je Gospod u rodu pravednom. **6** Smijete se onome što ubogi radi; ali Gospod njega zaklanja. **7** Ko æe poslati sa Siona pomoæ Izrailju? Kad Gospod povrati zarobljeni narod svoj, onda æe se radovati Jakov i veselæe se Izraelj.

15 Gospode! ko može sjedjeti u sjenici twojoj? ko može nastavati na svjetu gori twojoj? **2** Ko hodi bez mane, tvori pravdu, i govori istinu iz srca svojega; **3** Ko ne opada jezikom svojim, ne èini drugome zla, i ne ruži bližnjega svojega; **4** Ko ne gleda onoga koga je Bog odbacio, nego poštuje one koji se boje Gospoda; ko se kune bližnjemu pa ne poriće; **5** Ko ne daje srebra svojega na dobit, i ne prima mita na pravoga. Ko ovako radi, neće posnuti dovjeka.

16 ēuvaj me, Bože; jer se u te uzdam. **2** Rekoh Gospodu: ti si Gospod moj, nemam dobra osim tebe. **3** U svetima koji su na zemlji i u velikima sva je utjeha moja. **4** Neka drugi umnožavaju idole svoje, neka trće k tuđima; ja im neće ljevitati krvavih nađeva, niti æeu metnuti imena njihovih u usta svoja. **5** Gospod je moj dio našljedstva i ēaše; ti podižeš dostojeanje moje. **6** Uže mi je zahvatilo prekrasna mjesta, i dio mi je moj mio. **7** Blagoslijam Gospoda, koji me urazumljuje; tomu me i noæu uèi što je u meni. **8** Svagda vidim pred sobom Gospoda: on mi je s desne strane da ne posnrem. **9** Toga radi raduje se srce moje, i veseli se jezik moj, još æe se i tijelo moje smiriti u uzdanju; **10** Jer nećeš ostaviti duše moje u paklu, niti æeš dati da svetac twoj vidi truhlost. (*Sheol h7585*) **11** Pokazaaeš mi put životni: obilje je radosti pred licem tvojim, utjeha u desnicu twojog dovjeka.

17 Usliši, Gospode, pravdu, ēuj glas moj, primi u uši molitvu moju ne iz usta lažljivih. **2** Od lica tvojega neka izađe sud moj, oči twoje neka pogledaju na pravicu. **3** Ispitaj srce moje, obidi noæu; u ognju me okušaj, i nećeš naæei nepravde moje. **4** Usta se moja ne dohvataju djela ljudskih; radi rijeće usta tvojih držim se putova ostrih. **5** Utvrdi stope moje na stazama svojim da ne zalaze koraci moji. **6** Tebe prizivjem, jer æeš me uslišiti, Bože! prigni k meni uho svoje, i ēuj rijeće moje. **7** Pokaži divnu milost svoju, koji izbavljaš one koji se u te uzdaju od onijeh koji se protive desnicu twojog. **8** ēuvaj me kao zjenicu oka: sjenom krila svojih zakloni me. **9** Od bezbožnika koji na me napadaju, od neprijatelja duše moje, koji su me opkolili. **10** Srce svoje zatvoris; ustima svojim govore oholo. **11** Izagnavši me opet su oko mene; oči su svoje uprili da me obore na zemlju. **12** Oni su kao lav koji hoæe da rastriže, i kao laviæ koji sjedi u potaji. **13** Ustani, Gospode, preteci ih, obori ih. Odbrani dušu moju maæem svojim od bezbožnika, **14** Rukom svojom, Gospode, od ljudi ovijeh, od ljudi ovoga svijeta,

kojima je dio ovaj život, kojima si trbu napunio svoga bogatstva, da æe im i sinovi biti siti i ostatak ostaviti svojoj djeci. **15** A ja æu u pravdi gledati lice twoje; kad se probudim, biæu sit od prilike twoje.

18 Ljubiæu te, Gospode, krjeposti moja, **2** Gospode, grade moj, zaklone moj, koji se oboriti ne može, izbavitelju moj, Božje moj, kamena goro, na kojoj se ne bojim zla, štite moj, rože spasenja mojega, utoeiste moje! **3** Prizivljem Gospoda, kojemu se klanjati valja, i opraštam se neprijatelja svojih. **4** Obuzeše me smrtne bolesti, i potoci nevaljalijeh ljudi uplašiše mene. **5** Opkoliše me bolesti paklene, stegoše me zamke smrtnje. (*Sheol h7585*) **6** U svojoj tjeskobi prizvah Gospoda, i k Bogu svojemu pukivah; on èu iz dvora svojega glas moj, i vika moja doðe mu do ušiju. **7** Zatrese se i pokoleba se zemlja, zadrmaše se i pomjeriše iz temelja gore, jer se on razljuti. **8** Podiže se dim od gnjeva njegova, iz usta njegovih organj, koji proždire, i živo uglijevlje otskakaše od njega. **9** Savi nebesa i siðe. Mrak bješe pod nogama njegovijem. **10** Sjede na heruvima i podiže se, i poletje na krilima vjetrnijem. **11** Od mraka naeini sebi krov, sjenicu oko sebe, od mraènijeh voda, oblaka vazdušnijeh. **12** Od sijevanja pred njim kroz oblake njegove udari grad i živo uglijevlje. **13** Zagrmje na nebesima Gospod, i višnji pusti glas svoj, grad i živo uglijevlje. **14** Pusti strijele svoje, i razmetnu ih; silu munja, i rasu ih. **15** I pokazaše se izvori vodenih, i otkriše se temelji vasionoju od prijetnje twoje, Gospode, od dianja duha gnjeva twojega. **16** Tada pruzi s visine ruku, uhvati me, izvuèe me iz vode velike. **17** Izbavi me od neprijatelja mojega silnoga i od mojih nenavidnika, kad bijahu jaëi od mene. **18** Ustaše na me u dan nevolje moje, ali mi Gospod bi potpora. **19** Izvede me na prostrano mjesto, i izbavi me, jer sam mu mio. **20** Dade mi Gospod po pravdi mojoj, i za èistotu ruku mojih dariva me. **21** Jer se držah putova Gospodnjih, i ne odmetnuh se Boga svojega, **22** Nego su svi zakoni njegovii preda mnom, i zapovijesti njegovih ne uklanjam od sebe. **23** Bih mu vjeran, i èuvah se od bezakonja svojega. **24** Dade mi Gospod po pravdi mojoj, po èistotu ruku mojih pred oèima njegovima. **25** Sa svetima postupaš sveto, s èovjekom vjernim vjerno, **26** S èistim èisto, a s nevaljalim nasuprot njemu. **27** Jer ti pomaæeš ljudima nevoljnima, a oèi ponosite ponižavaš. **28** Ti raspaljuješ vidjelo moje; Gospod moj prosvjetljuje tamu moju. **29** S tobom razbijam vojsku, i s Bogom svojim skaæem preko zida. **30** Put je Božji vjeran, rijeè Gospodnja èista. On je štit svjema koji se u nj uzdaju. **31** Jer ko je Bog osim Gospoda, i ko je obrana osim Boga naæega? **32** Ovaj Bog opasuje me snagom, i èini mi vjeran put. **33** Daje mi noge kao u jelenia, i na visine stavlja me. **34** Uèi ruke moje boju, i mišice moje èini da su luk od mjedi. **35** Ti mi daješ štit spasenja svojega; desnica tvoja drži me, i milost twoja èini me velika. **36** Ti širiš korak moj, te se ne spotiu noge moje. **37** Tjeram neprijatelje svoje i stižem ih, i ne vraæam se dok ih ne istrijebim. **38** Obaram ih, i ne mogu ustati, padaju pod noge moje. **39** Jer me ti opasuješ snagom za boj, i koji ustanu na me, obaraš ih preda mnom. **40** Neprijatelja mojih pleæi ti mi obraæaš, i potirem nenavidnike svoje. **41** Oni vièu, ali nema pomagaæa, ka Gospodu, ali ih on ne sluša. **42** Rasipam ih kao prah po vjetru, kao blato po ulicama gazin ih. **43** Ti me izbavljaš od bune narodne, postavljaš me da sam glava tuðim plemenima; narod kojega ne poznavah, služi mi. **44** Po samome èeuvenju slušaju me, tuðini pokorni su mi. **45** Tuðini blijede, dršæu i gradovima svojim. **46** Živ je Gospod, i da je blagosloven braniè moj! Da se uzvisi Bog spasenja mojega, **47** Bog, koji mi daje osvetu, i pokorava mi narode, **48** Koji me izbavlja od neprijatelja, podiže me nad one koji ustaju na me i od èovjeka žestoka izbavlja me! **49** Toga radi hvalim te, Gospode, pred narodima, i pojem imenu twojemu, **50** Koji slavno izbavljaš

cara svojega, i èiniš milost pomazaniku svojemu Davidu i natražu njegovu dovijeka.

19 Nebesa kazuju slavu Božiju, i djela ruku njegovijeh glasi svod nebeski. **2** Dan danu dokazuje, i noæ noæi javlja. **3** Nema jezika, niti ima govora, gdje se ne bi èuo glas njihov. **4** Po svoj zemlji ide kazivanje njihovo i rijeèi njihove na kraj vasiljene. Suncu je postavio stan na njima; **5** I ono izlazi kao ženik iz ložnice svoje, kao junak veselo teèe putem. **6** Izlazak mu je nakraj neba, i hod mu do kraja njegova; i нико nije sakriven od toplote njegove. **7** Zakon je Gospodnji svršen, krijeçi dušu; svjedoèanstvo je Gospodnje vjerno, daje mudrost nevjestešome. **8** Naredbe su Gospodnje pravedne, vesele srce. Zapovijest je Gospodnja svijetla, prosvjetljuje oèi. **9** Strah je Gospodnji èist, ostaje dovijeka. Sudovi su njegovi istini, pravedni svikoliki. **10** Bolji su od zlata i dragog kamenja, slaði od meda koji teèe iz sata. **11** I slugu twojega oni su prosvjetlili; ko ih drži ima veliku platu. **12** Ko æe znati sve svoje pogreške? Oèisti me i od tajnjeh; **13** I od voljnijeh saèuvaj slugu svojega, da ne obladaju mnome. Tada æu biti svršen i èist od velikoga prijestupa. **14** Da su ti rijeèi usta mojih ugodne, i pomisao srca mojega pred tobom, Gospode, krjeposti moja i izbavitelju moj!

20 Da te usliši Gospod u dan žalosti, da te zaštitи ime Boga Jakovljeva. **2** Da ti pošlje pomoæ iz svetinje, i sa Siona da te potkripi. **3** Da se opomene svijeh prinosu twojih, i žrtva twoja paljenica da se naðe pretila. **4** Da ti da Gospod po srcu twojemu; što god poèneš, da ti izvrši. **5** Radovaæemo se za spasenje twoje, i u ime Boga svojega dignuæemo zastavu. Da ispunij Gospod sve molbe twoje. **6** Sad vidim da Gospod èuva pomazanika svojega; sluša ga sa svetoga neba svojega; jaka je desnica njegova, koja spasava. **7** Jedni se hvale kolima, drugi konjima, a mi imenom Gospoda Boga svojega. **8** Oni posræu i padaju, a mi stojimo i ne kolebam se. **9** Gospode! pomozi caru, i usliši nas kad te zovemo.

21 Gospode! s twoje se sile veseli car; i kako mu je velika radost što ti pomaæeš! **2** Sto mu je srce željelo, dao si mu, i molitve usta njegovih nijesi odbio. **3** Jer si ga doèekao blagoslovima milosnim, metnuo si mu na glavu vjenjac od dragoga kamenja. **4** Molio te je za život i dao si mu da mu se produlje dani dovijeka. **5** Velika je slava njegova twojom pomoæu; slavu si i krasotu metnuo na nj. **6** Dao si mu blagoslove dovijeka, razvesilo si ga radoæeu lica svojega. **7** Jer se car uzda u Gospoda i u milost višnjega; i ne koleba se. **8** Naæi æe ruka twoja sve neprijatelje twoje, naæi æe desnica twoja one koji mrze na tebe. **9** Uèiniaeš ih kao peæ zažarenu, kad se razgnjeviš; grnjev æe ih Gospodnji proguptati, i organj æe ih proždrijeti. **10** Rod njihov istrijebiæeš sa zemlje, i sjeme njihovo izmeðu sinova èovjeèijih; **11** Jer podigoše na tebe zlo, smislile i ne mogoše izvršiti. **12** Jer æeš ih metnuti za bilježu, iz lukova svojih pustiæeš strijele u lice njihovo. **13** Podigni se, Gospode, silom svojom; mi æemo pjevati i slaviti jakost twoju.

22 Bože, Bože moj! zašto si me ostavio udaljivši se od spasenja mojega, od rijeèi vike moje? **2** Bože moj! vièem danju, a ti me ne slušaš, i noæu, ali nemam mira. **3** Sveti, koji živiš u pohvalama Izrailjevin! **4** U tebe se uzdaše oci naši, uzdaše se, i ti si ih izbavljao. **5** Tebe prizivaše, i spasavaše se; u tebe se uzdaše, i ne ostajaše u sramoti. **6** A ja sam crv, a ne èovjek; potsmijeh ljudima i rug narodu. **7** Koji me vide, svi mi se rugaju, razvaljuju usta, mašu glavom, **8** i govore: oslonio se na Gospoda, neka mu pomože, neka ga izbavi, ako ga miluje. **9** Ta, ti si me izvadio iz utrobe; ti si me umirio na sisi matere moje. **10** Za tobom

pristajem od rođenja, od utrobe matere moje ti si Bog moj. **11** Ne udaljuj se od mene; jer je nevolja blizu, a nema pomočnika. **12** Opteće me mnoštvo telaca; jaki volovi Vasanski opkolije me; **13** Razvališ me na usta svoja. Lav je gladan lova i riče. **14** Kao voda razlih se; rasuše se sve kosti moje; srce moje posta kao vosak, rastopilo se u meni. **15** Sasuši se kao crijeplje krijeplje moja, i jezik moj prionu za grlo, i u prahu smrtni meæeš me. **16** Opkolije me psi mnogi; èeta zlikovaca ide oko mene, probodoše ruke moje i noge moje. **17** Mogao bih izbrojiti sve kosti svoje. Oni gledaju, i od mene naèiniše stvar za gledanje. **18** Dijele haljine moje meðu sobom, i za dolamu moju bacaju ždrjeb. **19** Ali ti, Gospode, ne udaljuj se. Silo moja, pohitaj mi i pomoæ. **20** Izbavi od maæe dušu moju, od psa jedinica moju. **21** Saèuvaj me od usta lavovijeh, i od rogova bivolovih, èuvih, izbavi me. **22** Kazujem ime tvoje braæe; usred skupštine hvaliæe te. **23** Koji se bojite Gospoda, hvalite ga. Sve sjeme Jakovljevo! poštuj ga. Boj ga se, sve sjeme Izrajljevo! **24** Jer se ne ogluši molitve ništega niti je odbi; ne odvrati od njega lica svojega, nego ga usliši kad ga zazva. **25** Tebe æeu hvaliti na skupštini velikoj; zavjeti svoje svršaæu pred onima koji se njega boje. **26** Neka jedu ubogi i nasite se, i neka hvale Gospoda koji ga traže; živo da bude srce vaše dovijeka. **27** Opomenuæe se i obratæe se ka Gospodu svi krajevi zemaljski, i pokloniæe se pred njim sva plemena neznaþoæaka. **28** Jer je Gospodnje carstvo; on vlasta narodima. **29** Jeæee i pokloniæe se svim pretili na zemljiji; pred njim æe pasti svi koji slaze u prah, koji ne mogu saèuvati duše svoje u životu. **30** Sjeme æe njihovo služiti njemu. Kazivaæe se za Gospoda rod potonjemu. **31** Doæi æe, i kazivaæe pravdu njegovu ljudima njegovijem, koji æe se roditi; jer je on uèinio ovo.

23 Gospod je pastir moj, ništa mi neæee nedostajati. **2** Na zelenoj paši pase me, vodi me na tihu vodu. **3** Dušu moju oporavlja, vodi me stazama pravednim imena radi svojega. **4** Da poðem i dolinom sjenja smrtnoga, neæeu se bojati zla; jer si ti sa mnjom; štap tvoj i palica tvoja tješi me. **5** Postavio si preda mnjom trpezu na vidiku neprijateljima mojim; namazao si uljem glavu moju, i èasa je moja preopuna. **6** Da! dobrotu i milost tvoja pratiaæe me u sve dane života mojega, i ja æeu nastavati u domu Gospodnjem zadugo.

24 Gospodnja je zemlja i što je god u njoj, vasiljena i sve što živi na njoj. **2** Jer je on na morima osnova, i posred rijeka utvrdi je. **3** Ko æe izaæei na goru Gospodnju? i ko æe stati na svetom mjestu njegovu? **4** U koga su èiste ruke i srce bezazleno, ko ne izrije imena njegova uzalud i ne kune se lažno. **5** On æe dobiti blagoslov od Gospoda, i milost od Boga spasa svojega. **6** Taki je rod onijeh koji ga traže, i koji su radi stajati pred licem tvojim, Bože Jakovljevi! **7** Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vjeæna! Ide car slave. **8** Ko je taj car slave? Gospod krijeplak i silan, Gospod silan u boju. **9** Vrata! uzvisite vrhove svoje, uzvisite se vrata vjeæna! Ide car slave. **10** Ko je taj car slave? Gospod nad vojskama; on je car slave.

25 K tebi, Gospode, podiæem dušu svoju. **2** Bože moj! u tebe se uzdam; ne daj da se osramotim, da mi se ne svete neprijatelji moji. **3** I koji se god u te uzdaju, neæee se osramotiti; osramotiæe se oni koji se odmeæeu od tebe besputno. **4** Pokaži mi, Gospode, putove svoje, nauæi me hoditi stazama tvojim. **5** Uputi me istini svojoj, i nauæi me; jer si ti Bog spasenja mojega, tebi se nadam svaki dan. **6** Opomeni se milosrđa svojega, Gospode, i milosti svoje; jer su otkako je vijeka. **7** Grijehova mladost moje, i mojih prijestupa ne pomini; po milosti svojoj pomeni mene, radi dobrote svoje, Gospode! **8** Dobar je i pravedan Gospod; toga radi pokazuje grijehnicima put. **9** Upuæuje krotke istini, uèi

krotke hoditi putem njegovijem. **10** Svi su putovi Gospodnji milost i istina onima koji drže zavjet njegov i otkrivenje njegovo. **11** Radi imena svojega, Gospode, oprosti grjeþ moj, jer je velik. **12** Koji se èovjek boji Gospoda? On æe mu pokazati koji put da izbere. **13** Duša æe njegova u dobru poèivati, i sjeme æe njegovo vladati zemljom. **14** Tajna je Gospodnja u onijeh koji ga se boje, i zavjet svoj javlja im. **15** Oèi su mi svagda upravljene ka Gospodu, jer on izvlaæi iz zamke noge moje. **16** Pogledaj me i smiluj se na me, jer sam inokosan i nevoljnjk. **17** Nek se raširi stisnuto srce moje, iz tjeskobe moje izvadi me. **18** Vidi jade moje i muku moju, i oprosti mi sve grjeþe moje. **19** Pogledaj neprijatelje moje kako ih je mnogo i kakvom me pakosnom nenavíšeu nenavide. **20** Saèuvaj dušu moju i izbavi me; ne daj da se osramotim, jer se u tebe uzzdam. **21** Bezazlenost i pravda neka me saèuva, jer se u tebe uzzdam. **22** Izbavi, Bože, Izrajlja od svih nevolja njegovijeh.

26 Sudi mi, Gospode, jer u prostoti svojoj hodim i u Gospoda se uzdam; neæeu se pokolebiti. **2** Ispitaj me, Gospode, i iskušaj me; pretopi što je u meni i srce moje. **3** Jer je milost tvoja pred oèima mojima, i hodim u istini tvojoj. **4** Ne sjedim s bezumnicima, i s lukavima se ne miješam. **5** Nenavidim društvo bezakonièko, i s bezbožnicima se njedim. **6** Umivam pravdom ruke svoje, i idem oko žrtvenika tvojega, Gospode. **7** Da razglašujem hvalu tvoju i kazujem sva èudesa tvoja. **8** Gospode! omilio mi je stan doma tvojega, i mjesto naselja slave tvoje. **9** Nemoj duše moje pogubiti, ni života mojega s krvopilcima, **10** Kojima je zloèinstvo u rukama, i kojima je desnica puna mita. **11** A ja hodim u prostoti svojoj, izbavi me, i smiluj se na me. **12** Noga moja stoji na pravom putu; na skupštinama æeu blagosiljati Gospoda.

27 Gospod je vidjelo moje i spasenje moje; koga da se bojim? Gospod je krijeplost života mojega; koga da se strašim? **2** Ako navale na me zlikovci da pojedu tijelo moje, protivnici i neprijatelji moji, spotaæei æe se i pašæe. **3** Ako protiv mene vojska uoko stane, neæee se uplašiti srce moje; ako se na me rat digne, ja se ni onda neæeu bojati. **4** Za jedno samo molim Gospoda, samo to ištem, da živim u domu Gospodnjem sve dane života svojega, da gledam krasotu Gospodnju i ranim u crkvu njegovu. **5** Jer bi me sakrio u kolibi svojoj u zlo doba; sklonio bi me pod krovom šatora svojega; na kamenu goru popeo bi me. **6** Tada bih podigao glavu svoju pred neprijateljima koji bi me opkolili; prinio bih u njegovu šatoru žrtvu hvale; zapjevac bih i hvalio Gospoda. **7** Èuj, Gospode, glas moj, tebe prizivljam, smiluj se na me i usliši me. **8** Srce moje govori pred tobom što si rekao: "tražite lice moje"; tražim lice tvoje, Gospode! **9** Nemoj odvratiti od mene lica svojega, nemoj u gnjevu ostaviti sluge svojega; budi pomoænik moj; nemoj me odbiti, i nemoj me ostaviti, Bože, spasitelju moj! **10** Jer otac moj i mati moja ostavise me; ali Gospod neka me prihvati. **11** Uputi me, Gospode, na put svoj i vodi me pravom stazom poradi onijeh koji me vrebaju. **12** Nemoj me dati na volju neprijateljima mojim; jer ustaæe na me lažni svjedoci; ali zloba govori sama protiv sebe. **13** Vjerujem da æuu vidjeti dobroto Gospodnju na zemljiji živjeh. **14** Uzdaj se u Gospoda, budi slobodan; neka bude srce tvoje krijeplko, uzdaj se u Gospoda.

28 K tebi, Gospode, vièem; grade moj, nemoj mi muæati, da ne bih, ako uzmueši, bio kao oni koji odlaze u grob. **2** Èuj molitveni glas moj, kad vapijem k tebi, kad diæem ruke svoje s svetoj crkvi tvojoj. **3** Nemoj me zahvatiti s grijehnicima, i s onima koji èine nepravdu, koji s bližnjima svojima mirno govore, a u srcu im je zlo. **4** Podaj im, Gospode, po djelima njihovijem, po zlomu postupanju njihovu; po djelima ruku njihovijeh podaj im, podaj im što su zasluzili. **5** Jer ne paze na djela Gospodnja, i na djela ruku

njegovijeh. Da ih razori i ne sazida. **6** Da je blagosloven Gospod, jer usliši glas moljenja mojega! **7** Gospod je krjepost moja i štit moj; u njega se pouzda srce moje, i on mi pomože. Zato se veseli srce moje, i pjesmom svojom slavim ga. **8** Gospod je krjepost naroda svojega, i obrana koja spasava pomazanika njegova. **9** Spasi narod svoj, blagoslovi dostojanje svoje; spasi ih i uzdiži ih dovjeka.

29 Dajte Gospodu, sinovi Božiji, dajte Gospodu slavu i east. **2** Dajte Gospodu slavu imena njegova. Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. **3** Glas je Gospodnjii nad vodom, Bog slave grmi, Gospod je nad vodom velikom. **4** Glas je Gospodnjii silan, glas je Gospodnjii slavan. **5** Glas Gospodnjii lomi kedre, Gospod lomi kedre Livanske. **6** Kao tele skaču od njega; Livan i Sirion kao mlad bivo. **7** Glas Gospodnjii sipa plamen ognjeni. **8** Glas Gospodnjii potresa pustinju, potresa Gospod pustinju Kades. **9** Glas Gospodnjii oprasta koštute bremena, i sa šuma skida odjelo; i u crkvi njegovoj sve govori o slavi njegovoj. **10** Gospod je sjedio nad potopom, i sjedjeće Gospod kao car uvijek. **11** Gospod æe dati silu narodu svojemu, Gospod æe blagosloviti narod svojim.

30 Uzvišivaæu te, Gospode, jer si me oteo, i nijesi dao neprijateljima mojim da mi se svete. **2** Gospode, Bože moj! zavikah k теби, i iscipljio si me. **3** Gospode! izveo si iz pakla dušu moju, i oživio si me da ne siðem u grob. (**Sheol h7585**) **4** Potje Gospodu, sveci njegovi, i slavite sveto ime njegovo. **5** Gnjev je njegov za trenuæe oka, a do života milost njegova, veèerom dolazi plaè, a jutrom radost. **6** I ja rekoh u dobru svom: neæeu posnruti dovjeka. **7** Ti ſheaše, Gospode, te gora moja stajaše tvrdvo. Ti odvrati lice svoje, i ja se smetoh. **8** Tada tebe, Gospode, zazivah, i Gospoda molih: **9** "Kakva je korist od krv moje, da siðem u grob? hoæe li te prah slaviti ili kazivati istinu tvoju?" **10** Ejuj, Gospode, i smiluj se na me; Gospode! budi mi pomoæenik." **11** I ti promijeni plaè moj na radost, skide s mene vreæu, i opasa me veseljem. **12** Zato æe ti pjevati slava moja i neæee umuknuti; Gospode, Bože moj! dovjeka æeu te hvaliti.

31 U tebe se, Gospode, uzdam; nemoj me ostaviti pod sramotom dovjeka, po pravdi svojoj izbavi me. **2** Prigni k meni uho svoje, pohitaj, pomozi mi. Budi mi kameni grad, tvrda ograda, gdje bih se spasio. **3** Jer si ti kamena gora moja i ograda moja, imena svojega radi vodi me i upravlja mnom. **4** Izvadi me iz mreže, koju mi tajno zamjestiše; jer si ti krjepost moja. **5** U tvoju ruku predajem duh svoj; izbavljao si me, Gospode, Bože istini! **6** Nenavidim one koji poštuju propadljive idole; ja se u Gospoda uzdam. **7** Radovaæu se i veseliti se o milosti tvojoj, kad pogledaš na moju muku, poznaju tugu duše moje. **8** Ne daš me u ruku neprijatelju, postaviš noge moje na prostranom mjestu. **9** Smiluj se na me, Gospode; jer me je tuga, od jada iznemoæe oko moje, duša moja i srce moje. **10** Isëlej u žalosti život moj, i godine moje u uzdisanju; oslabi od muke krjepost moja, i kosti moje sasahnjuše. **11** Od množine neprijatelja svojih postadoh potsmijeh i susjedima svojim, i strašilo znancima svojim; koji me vide na ulici, bježe od mene. **12** Zaboravljen sam kao mrtav, nema me u srcima; ja sam kao razbijen sud. **13** Jer slušam grdnju od mnogih, otsvuda strah, kad se dogovaraju na me, misle isëupati dušu moju. **14** A ja se, Gospode, u tebe uzdam i velim: ti si Bog moj. **15** U tvojoj su ruci dani moji; otmi me iz ruku neprijatelja mojih, i od onijeh, koji me gone. **16** Pokaži svjetlo lice svoje sluzi svojemu; spasi me miloæau svojom. **17** Gospode! nemoj me ostaviti pod sramotom; jer tebe prizivljam. Nek se posrame bezbožnici, neka zamuknu i padnu u pakao. (**Sheol h7585**) **18** Neka onijeme usta lažljiva, koja

govore na pravednika obijesno, oholo i s porugom. **19** Kako je mnogo u tebe dobra, koje èevaš za one koji te se boje, i koje daješ onima koji se u te uzdaju pred sinovima èovjeèejim! **20** Sakrivaš ih pod krov lica svojega od buna ljudskih; sklanjaš ih pod sjen od svadljivijeh jezika. **21** Da je blagosloven Gospod, što mi pokaza divnu milost kao da me uvede u tvrd grad! **22** Ja rekoh u smetnji svojoj: odbaæen sam od oèiju tvojih; ali ti èu molitveni glas moj, kad te prizvah. **23** Ljubite Gospoda svi sveti njegovi; Gospod drži vjeru; i uvršeno vraæea onima koji postupaju oholo. **24** Budite slobodni, i neka bude jako srce vaše, svi koji se u Gospoda uzdate.

32 Blago onome, kojemu je oproštena krivica, kojemu je grijeh pokriven. **2** Blago èovjeku, kojemu Gospod ne prima grijeha i u eijem duhu nema lukavstva. **3** Kad muèah, posahnuše kosti moje od uzdisanja mojega po vas dan. **4** Jer dan i noæe tištaše me ruka tvoja; nesto soka u meni kao na ljetnoj pripeci. **5** Grijeh svoj kazah tebi, i krivice svoje ne zatajih; rekoh: ispvijedam Gospodu prijestupe svoje; i ti skide s mene krivicu grijeha mojega. **6** Zato neka ti se moli svaki svetac, kad se moæe naæei; i onda potop velike vode neæee ga stignuti. **7** Ti si zaklon moj, ti me èevaš od tjeskobe; okružavaš me radostima u izbavljanju. **8** Urazumiæu te, i pokazaæu ti put kojim da ideš; svjetovaoæu te, oko je moje na tebi. **9** Nemojte biti kao konj, kao mazga bez razuma, kojima uzdom i žvalama valja obuzdati gubicu, kad ne idu k tebi. **10** Mnogo muke ima bezbožnik, a koji se uzda u Gospoda, oko njega je milost. **11** Radujte se o Gospodu, i pjevajte, pravednici; veselite se svi koji ste prava srca.

33 Veselite se pravednici pred Gospodom; pravednima dolikuje slaviti. **2** Slavite Gospoda guslama, udarajte mu u psaltr od deset žica. **3** Pjevajte mu pjesmu novu, složno udarajte podvikujuæi; **4** Jer je prava rijeè Gospodnjia, i svako djelo njegovo istinito. **5** On ljubi pravdu i sud, dobrote je Gospodnje puna zemlja. **6** Rijeèju Gospodnjom nebesa se stvorile, i duhom usta njegovih sva vojska njihova. **7** Kao u gomili sabra vodu morsku, i propasti metnu u spreme. **8** Nek se boji Gospoda sva zemlja, i neka strepi pred njim sve što živi po vasiljenoj; **9** Jer on reèe, i postade; on zapovjedi, i pokaza se. **10** Gospod razbjija namjere neznaaboçima, uništava pomisi narodima. **11** Namjera je Gospodnjia tvrda dovjeka, misli srca njegova od koljena na koljeno. **12** Blago narodu, kojemu je Bog Gospod, plemenu, koje je on izabrao sebi za nasilje. **13** S neba gleda Gospod, vidi sve sinove ljudske; **14** S prijestola, na kome sjedi, pogleda na sve koji žive na zemlji. **15** On je stvorio sva srca njihova, on i zna sva djela njihova. **16** Neæee pomoæari caru velika (sila) neæee zaštititi jakoga velika snaga; **17** Nije u konju uzdanje da æe pomoæi; ako mu je i velika snaga, neæee izbaviti. **18** Gle, oko je Gospodnje na onima koji ga se boje, i na onima koji eekaju milost njegovu. **19** On æe dušu njihovu izbaviti od smrti, i prehraniti ih u gladne godine. **20** Duša se naæa uzda u Gospoda; on je pomoæe naša i štit naš. **21** O njemu se veseli srce naše; jer se u svetu ime njegovo uzdamo. **22** Da bude milost tvoja, Gospode, na nama, kao što se uzdamo u tebe.

34 Blagosiljam Gospoda u svako doba, hvala je njegova svagda u ustima mojima. **2** Gospodom se hvali duša moja; neka èuju koji stradaju, pa neka se raduju. **3** Velièajte Gospoda sa mnom, uživajuæmo ime njegovo zajedno. **4** Tražih Gospoda, i èu me, i svijeh nevolja mojih oprosti me. **5** Koji u njega gledaju prosvirjeli su se, i lica se njihova neæee postidjeti. **6** Ovaj stradalac zavika, i Gospod ga èu, i oprosti ga svijeh nevolja njegovih. **7** Anđeli Gospodnjii stanom stoje oko onijeh koji se njega boje,

i izbavljaju ih. **8** Ispitajte i vidite kako je dobar Gospod; blago èovjeku koji se uzda u nj. **9** Bojte se Gospoda, sveti njegovi; jer koji se njega boje, njima nema oskudice. **10** Lavovi su ubogi i gladni, a koji traže Gospoda, ne premieè im se nijednoga dobra. **11** Hodite, djeco, poslušajte me; nauèeà vas strahu Gospodnjemu. **12** Koji èovjek želi života, ljubi dane da bi vidio dobro? **13** Ustavlaj jezik svoj oda zla, i usta svoja od prijevarne rjeèi. **14** Kloni se oda zla, i èini dobro, traži mira i idi za njim. **15** Oèi su Gospodnje obraæene na pravednike, i uši njegove na jauk njihov. **16** Ali je strašno lice Gospodnje za one koji èine зло, da bi istrijebio na zemlji spomen njihov. **17** Vièu pravedni, i Gospod ih èuje, i izbavlja ih od svijeh nevolja njihovih. **18** Gospod je blizu onijeh koji su skrušena srca, i pomaže onima koji su smjerna duha. **19** Mnogo nevolje ima pravednik, ali ga od svijeh izbavlja Gospod. **20** Èuva Gospod sve kosti njegove, nijedna se od njih neæe slomiti. **21** Bezbožnika ubiæe зло, i koji nenavide pravednika prevaræe se. **22** Gospod iskupljuje dušu sluga svojih, i koji se god u njega uzdaju, neæe se prevariti.

35 Gospode! budi suparnik suparnicima mojim; udri one koji udaraju na me. **2** Uzmi oruèje i štit, i digni se meni u pomoæ. **3** Potegni kopije, i presjeci put onima koji me gone, reci duši mojoj: ja sam spasenje tvoje. **4** Neka se postide i posrame koji traže dušu moju; neka se odbiju natrag i postide koji mi zlo hoæe. **5** Neka budu kao prah pred vjetrom, i anðeo Gospodnji neka ih progoni. **6** Neka bude put njihov taman i klizav, i anðeo Gospodnji neka ih tjeru. **7** Jer ni za što zastrješe mrežom jamu za mene, ni za što iskopaše jamu duši mojoj. **8** Neka doðe na njega pogibao nenadna, i mreža koju je namjestio neka ulovi njega, neka on u nju padne na pogibao. **9** A duša æe se moja radovati o Gospodu, i veseljewe se za pomoæ njegovu. **10** Sve æe kosti moje reæi: Gospode! ko je kao ti, koji izbavlja stradalca od onoga koji mu dosaðuje, i ništega i ubogoga od onoga koji ga upropasæuje? **11** Ustaše na me lažni svjedoci; što ne znam, za ono me pitaju. **12** Plaæaju mi zlo za dobro, i sirotovanje duši mojoj. **13** Ja se u bolesti njihovoj oblaèih u vreæu, muèih postom dušu svoju, i molitva se moja vraæeæe u prsima mojima. **14** Kao prijatelj, kao brat postupaj; bijah sjetan i s oborenom glavom kao onaj koji za materom žali. **15** A oni se raduju kad se ja spotaknem, i kupe se, kupe se na me, zadaju rane, ne znam zašto, èupaju i ne prestaju. **16** S nevaljnjem i podrugljivjem besposlièarima škriguæu na me Zubima svojima. **17** Gospode! hoæeš li dugi gledati? Otm dušu moju od napadanja njihova, od ovijeh lavova jedinicu moju. **18** Priznavaæeu te u saboru velikom, usred mnogoga naroda hvaliaæe te: **19** Da mi se ne bi svetili koji mi zlobe nepravedno, i namigivali oèima koji mrze na me ni za što. **20** Jer oni ne govore o miru, nego na mirne na zemlji izmišljaju lažne stvari. **21** Razvaljuju na me usta svoja, i govore: dobro! dobro! vidi oko naše. **22** Vidiš, Gospode! nemoj muæati; Gospode! nemoj otstupiti od mene. **23** Probudi se, ustani na sud moj, Bože moj i Gospode, i na parnicu moju. **24** Sudi mi po pravdi svojoj, Gospode, Bože moj, da mi se ne svete. **25** Ne daj da govore u srcu svojem: dobro! to smo htjeli! Ne daj da govore: proždrjesmo ga. **26** Nek se postide i posrame svi koji se raduju zlu mojemu, nek se obuku u stid i u sram koji se razmeæeu nadu mnom. **27** Neka se raduju i vesele koji mi žele pravdu, i govore jednako: velik Gospod, koji želi mira sluzi svojemu! **28** I moj æe jezik kazivati pravdu tvoju, i hvalu tebi svaki dan.

36 Bezakoniku je bezbožna rjeèe u srcu; nema straha Božjega pred oèima njegovim. **2** Ali laže sebi u oèi, mjesto da prizna svoje bezakonje i omrzne na nj. **3** Rjeèi su usta njegovih nepravda i lukavstvo, neæe da se opameti da tvori dobro. **4** Bezakoniku smišlja na postelji svojoj, stoji na putu rðavom, zlo mu

nije mrsko. **5** Gospode! do neba je milost tvoja, i istina tvoja do oblaka. **6** Pravda je tvoja kao gore Božije, sudovi tvoji bezdana velika; ljudi i stoku ti èuvaš, Gospode! **7** Kako je dragocjena milost tvoja, Božel! sinovi ljudski u sjenu krila tvojih ne boje se. **8** Hrane se od izobila doma tvojega, i iz potoka sladosti svojih ti ih napajaš. **9** Jer je u tebe izvor životu, tvojom svjetlošæu vidimo svjetlost. **10** Raširi milost svoju na one koji te znadu, i pravdu svoju na dobra srca. **11** Ne daj da stane na mene nogu ohola, i ruka bezbožnièka da me zaljulja. **12** Onamo neka padnu koji èine bezakonje, neka se stropoštaju i ne mogu ustati.

37 Nemoj se žestiti gledajuæi nevaljale, nemoj zavidjeti onima koji èine bezakonje. **2** Jer se kao trava brzo kose, i kao zeleno bilje venu. **3** Uzdaj se u Gospoda i tvori dobro, živi na zemlji i hrani istinu. **4** Tješi se Gospodom, i uèiniae ti što ti srce želi. **5** Predaj Gospodu put svoj, i uzdaj se u njega, on æe uèiniti. **6** I izveæe kao vidjeli pravdu tvoju, i pravici tvoju kao podne. **7** Osloni se na Gospoda, i èekaj ga. Nemoj se žestiti gledajuæi koga gdje napreduje na putu svojem, èovjeka, koji radi što namisli. **8** Utisnaj gnjev, i ostavi jarost; nemoj se dražiti da zlo èiniš. **9** Jer æe se istrijebiti koji èine зло, a koji èekaju Gospoda naslijediæ zemlju. **10** Još malo, pa neæe biti bezbožnika; pogledaæeš na mjesto njegovo, a njega nema. **11** A smjerni æe naslijediti zemlju, i naslaðivaæe se množinom mira. **12** Zlo misli bezbožnik pravedniku, i škriguæe na nj zubima svojim. **13** Ali mu se Gospod smije, jer vidi da se primieè dan njegov. **14** Maè potežu bezbožnici, zapinju luk svoj, da obore ubogoga i ništega i pokolju one koji idu pravim putem. **15** Maè æe njihov udariti u njihovo srce, i lukovi njihovi polomlje se. **16** Bolje je malo u pravednika nego bogatstvo mnogih bezbožnika. **17** Jer æe se mišice bezbožnicima potri, a pravednike utvrđuje Gospod. **18** Zna Gospod dane bezazlenima, i dio njihov traje dovjeka. **19** Neæe se postidjeti u zlo doba, u dane gladne biæe siti. **20** A bezbožnici ginu, i neprijatelji Gospodnji kao lijepota šumska prolaze, kao dim prolaze. **21** Bezbožnik uzaima i ne vraæea, a pravednik poklanja i daje. **22** Jer koje on blagoslovi, oni naslijede zemlju, a koje on prokune, oni se istrijebi. **23** Gospod utvrđuje korake svakoga èovjeka i mio mu je put njegov. **24** Kad posrne da padne, neæee pasti, jer ga Gospod drži za ruku. **25** Bijah mlad i ostarjeñ, i ne vidje pravednika ostavljenja, ni djece njegove da prose hleba. **26** Svaki dan poklanja i daje u zajam, i na natražu je njegovu blagoslov. **27** Uklanjaj se oda zla, i èini dobro, i živi dovjeka. **28** Jer Gospod ljubi pravedni sud, i ne ostavlja svetaca svojih; uvijek se oni èuvaju; a pleme æe se bezbožnièko istrijebiti. **29** Pravednici æe naslijediti zemlju, i živjeæe na njoj dovjeka. **30** Usta pravednikova govore mudrost, i jezik njegov kazuje istinu. **31** Zakon je Boga njegova njemu u srcu, stopala se njegova ne spotièu. **32** Bezbožnik vreba pravednika, i traži da ga ubije; **33** Ali ga Gospod neæee pustiti u ruke njegove, niti æe dati da ga okrive kad se stanu suditi. **34** Èekaj Gospoda i drži se puta njegova, i on æe te postaviti da vlastaž zemljom; vidjeæeš kako æe se istrijebiti bezbožnici. **35** Vidjeh bezbožnika strašna koji se raširivaše kao granato drvo; **36** Ali proðe, i evo nema ga; tražim ga i ne nahodim. **37** Hrani èistotu i pazi pravdu, jer æe u èovjeka mirna ostati natražje. **38** A bezakonika æe nestati sasvijem; natražje æe se bezbožnièko zatriti. **39** Od Gospoda je spasenje pravednicima; on je krjepost njihova u nevolji. **40** Gospod æe im pomoæi, i izbaviæe ih; izbaviæe ih od bezbožnika, i saèuvaæe ih, jer se u njega uzdaju.

38 Gospode! nemoj me karati u gnjevu svojem, niti me nakazati u jarosti svojoj. **2** Jer strijele tvoje ustrijeliše me, i ruka me tvoja tišti. **3** Nema zdrava mjesta na tijelu mojem od gnjeva tvojega; nema mira u kostima mojim od grijeha mojeg. **4** Jer

bezakonja moja izađoše vrh glave moje, kao teško breme otežaše mi. 5 Usmrđeše se i zagnojiše se rane moje od bezumla mojega. 6 Zgréo sam se i pogurio veoma, vas dan idem sjetan; 7 Jer sam iznutra pun ognja, i nema zdrava mjesta na tijelu mojem. 8 Iznemogoh i veoma oslabih, ričem od trzanja srca svojega. 9 Gospode! pred tobom su sve želje moje, i uzdizanje moje nije od tebe sakriveno. 10 Srce moje jako kuća, ostavi me snaga moja, i vid očiju mojih, ni njega mi nema. 11 Drugovi moji i prijatelji moji videći rane moje otstupiše, daleko stope bližnji moji. 12 Koji traže dušu moju namještaju zamku, i koji su mi zlu radi, govore o pogibli i po vas dan misle o prijevari. 13 A ja kao gluhi ne ēuem i kao nijem koji ne otvora usta svojih. 14 Ja sam kao ēovjek koji ne ēuje ili nema u ustima svojim pravdanja. 15 Jer tebe, Gospode, ēekam, ti odgovoraj za mene, Gospode, Bože moj! 16 Jer rekoh: da mi se ne svete, i da se ne razmeđešu nuda mnom, kad se spotakne nogu moja. 17 Jer sam gotov pasti, i tuga je moja svagda sa mnom. 18 Priznajem krivicu svoju, i tužim radi grijeha svojega. 19 Neprijatelji moji žive, jaki su, i (sila) ih ima što me nenavide na pravdi. 20 Koji mi vraeaju zlo za dobro, neprijatelji su mi zato što sam pristao za dobrim. 21 Nemoj me ostaviti, Gospode, Bože moj! nemoj se udaljiti od mene. 22 Pohitaj u pomoæ meni, Gospode, spasitelju moj!

39 Rekoh: ēuvaeu se na putovima svojim da ne zgriješim jezikom svojim; zauzdvavaeu usta svoja, dok je bezbožnik preda mnom. 2 Bijah nijem i glasa ne pustih; muæah i o dobru. Ali se tuga moja podiže, 3 Zapali se srce moje u meni, u mislima mojim razgorje se organj; progovorih jezikom svojim: 4 Kaži mi, Gospode, kraj moj, i dokle æe trajati dani moji? da znam kako sam ništa. 5 Evo s pedi dao si mi dane, i vijek je moj kao ništa pred tobom. Baš je ništa svaki ēovjek živ. 6 Baš hodi ēovjek kao utvara; baš se uzalud kida, sabira, a ne zna komu æe dopasti. 7 Pa šta da ēekam, Gospode? Nad je moj u tebi. 8 Iz svega bezakonja mojega izbavi me, ne daj me bezumnomu na potsmijeh. 9 Nijem sam, neæeu otvoriti usta svojih; jer si me ti udario. 10 Olakšaj mi udarac svoj, silna ruka tvoga ubi me. 11 Ako æeš karati ēovjeka za prijestupe, rastoeæe se kao od moljaca krasota njegova. Baš je ništa svaki ēovjek. 12 Slušaj molitvu moju, Gospode, i eju jauk moj. Gledajuæi suze moje nemoj muæati. Jer sam gost u tebe i došljak kao i svi starci moji. 13 Nemoj me više gnjevno gledati, pa æeu odahnuti prije nego otidem i više me ne bude.

40 Dugo ēekah Gospoda, i saže se k meni, i eù viku moju. 2 Izvadi me iz jame, koja buëi, i iz gliba, i postavi na kamen noge moje, i utvrdi stope moje. 3 I metnu u usta moja pjesmu novu, hvalu Bogu našemu. Vide mnogi, i poèinju se bojati Gospoda, i uzdati se u njega. 4 Blago onome koji na Gospoda stavlja nadanje svoje, i ne obraeæa se oholima i onjem koji teže na laž. 5 Mnoga su eudesa twoja, koja si ueinio, Gospode, Bože moj, i mnoge su misli twoje s nama. Nema ti ravna. Htio bih javljati i kazivati, ali im broja nema. 6 Žrtve i darova neæeš; ti si mi uši otvorio; žrtve paljenice i koja se za grijeh prinosi ne tražiš. 7 I po tome rekoh: evo idem, kao što je u knjizi pisano za mene; 8 Hoæeu einiti volju twoju, Bože moj, i zakon je tvój meni u srcu. 9 Kazujem pravdu na saboru velikom; evo, usta svojih ne ustavljam; Gospode, ti znaš. 10 Pravde twoje ne sakrivam u srcu svom, kazujem vjernost twoju i spasenje twoje; i ne tajim milosti twoje i istine twoje od sabora velikog. 11 Gospode, nemoj zatvoriti srca svojega od mene; milost twoja i istina twoja jednako neka me ēuvaj. 12 Jer me opkoliše zla nebrojena; stigoše me nepravde moje, da ne mogu gledati; ima ih više nego kose na glavi mojoj, srce me moje ostavi. 13 Gospode, voljan budi izbaviti me, Gospode, pohitaj mi u pomoæ. 14 Nek se postide i posrame svi koji traže pogibao duši mojoi! Nek

se vrate natrag i postide koji mi žele zlo! 15 Nek se povrate u smetnji svojoj koji mi govore: ha! ha! 16 Neka se tješe i vesele tobom svi koji traže tebe, Gospode, i koji ljube spasenje twoje, neka jednako govore: velik Gospod! 17 Ja sam nesreæean i niš, neka se Gospod postara za me! Ti si pomoæ moja i izbavitelj moj, Bože moj, ne èasi.

41 Blago onome koji razumije ništemu! Gospod æe ga izbaviti u zli dan. 2 Gospod æe ga saèuvati i pozivæe ga; biæe blažen na zemlji. Neæeš ga dati na volju neprijateljima njegovim. 3 Gospod æe ga ukrijeputi bolna na odru. Sasvijem mijenjaš postelju njegovu u bolesti njegovoj. 4 Ja vièem: Gospode! smiluj se na me, iscijeli dušu moju, sagriješi ti. 5 Neprijatelji moji govore zlobno za mene: "kad æe umrijeti, i ime njegovo poginuti?" 6 I ako ko doðe da me vidi, laska; srce njegovo slaže u sebi nepravdu, i otisavši kazuje. 7 Šapæu o meni među sobom neprijatelji moji, i misle mi zlo: "Zla stvar doðe na njega, legao je; neæe više ustat." 9 I ēovjek mira mojega, u kojega se uzdah, koji jeðaše hlijeb moj, podiže na me petu. 10 Ali ti, Gospode, smiluj se na me, i podigni me; a ja æeu im vratiti. 11 Po tome æeu poznati da sam ti mio, ako se ne uzraduje neprijatelj moj nada mnom. 12 A mene cijela saèuva, i daj mi da stojim pred licem tvojim dovjeka. 13 Blagosloven Bog Izraljev od vijeka do vijeka. Amin, amin.

42 Kao što košuta traži potoke, tako duša moja traži tebe, Bože! 2 Žedna je duša moja Boga, Boga živoga, kad æeu doæi i pokazati se licu Božnjemu? 3 Suze su mi hlijeb dan i noæ, kad mi svaki dan i govore: gdje je Bog tvój? 4 Duša se moja proljeva kad se opominjem kako sam hodio sred mnogoga ljudstva, stupao u dom Božji, a ljudstvo praznjujuei pjevaše i podvikavaše. 5 Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer æeu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega. 6 Klonula je u meni duša zato što te pominjem u zemlji Jordanskoj, na Ermonu, na gori maloj. 7 Bezdana bezdanu dozivlje glasom slapova tvojih; sve vode twoje i vali twoji na mene navalise. 8 Danju je javljao Gospod milost svoju, a noæeu mu je pjesma u mene, molitva Bogu života mojega. 9 Reæei æeu Bogu, gradu svojemu: zašto si me zaboravio? zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve? 10 Koji mi pakoste, prebijajuæi kosti moje, rugaju mi se govoreæi mi svaki dan: gdje ti je Bog? 11 Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer æeu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

43 Sudi mi, Bože, i raspravi parbu moju s narodom rðavim! od ēovjeka nepravednoga i lukavoga izbavi me. 2 Jer si ti Bog krjeposti moje; zašto si me odbacio? Zašto idem sjetan od pakosti neprijateljeve? 3 Pošli vidjelo svoje i istinu svoju, neka me vode, i izvedu na svetu goru twoju i u dvorove twoje. 4 Onda æeu pristupiti k žrtveniku Božnjemu, k Bogu radosti i veselja svojega, i uz gusle slaviæu te, Bože, Bože moj! 5 Što si klonula, dušo moja, i što si žalosna? Uzdaj se u Boga; jer æeu ga još slaviti, spasitelja mojega i Boga mojega.

44 Bože, svojim ušima slušasmo, oci nam naši pripovijedaše djelo koje si ueinio u njihovo vrijeme, u staro vrijeme. 2 Rukom svojom izgnao si narode, a njih posadio; iskorijenio si plemena, a njih namnožio. 3 Jer ne zadobiše zemlje svojim maæem, niti im mišica njihova pomože, nego tvoga desnica i tvoga mišica, i svjetlost lica tvogega, jer ti bijahu omiljeni. 4 Bože, care moj, ti si onaj isti, pošli pomoæ Jakovu! 5 S tobom æemo izbosti neprijatelje svoje, i s imenom tvojim izgaziæemo one koji ustaju na nas. 6 Jer se ne uzdam u luk svoj, niti æe mi maæ moj pomoæ. 7 Nego æeš nas ti izbaviti od neprijatelja našijeh, i nenavidnike naše posramiæeš. 8 Bogom æemo se hvaliti svaki dan, iime twoje slaviæemo dovjeka. 9 Ali sad si nas povrgao i posramio, i

ne ideš s vojskom našom. **10** Obraeaš nas te bježimo ispred neprijatelja, i neprijatelji nas naši haraju. **11** Dao si nas kao ovce da nas jedu, i po narodima rasjao si nas. **12** U bescjenje si prodao narod svoj, i nijesi mu podigao cijene. **13** Dao si nas na potsmijeh susjedima našijem, da nam se rugaju i sramote nas koji žive oko nas. **14** Naenio si od nas prieu u naroda, gledajući nas mašu glavom tuđinci. **15** Svaki je dan sramota moja preda mnom, i stid je popao lice moje. **16** Od riječi potsmjevaaevih i rugaevih, i od pogleda neprijateljevih i osvetljivaaevih. **17** Sve ovo snađe nas; ali ne zaboravismo tebe, niti prestupisimo zavjeta tvojega. **18** Ne otstupi natrag srce naše, i stope naše ne zađoše s putu tvojega. **19** Kad si nas bio u zemlji zmajevskoj, i pokrivač nas sjenom smrtnjem, **20** Onda da bijasmo zaboravili ime Boga svojega i podigli ruke svoje k Bogu tuđemu, **21** Ne li bi Bog iznašao to? Jer on zna tajne u srcu. **22** A ubijaju nas za tebe svaki dan; s nama postupaju kao s ovcama klanicama. **23** Ustani, što spavaš, Gospode! Probudi se, nemoj odbaciti zasvagda. **24** Zašto kriješ lice svoje? zaboravljaš nevolju i muku našu? **25** Duša naša pada u prah, tijelo je naše baćeno na zemlju. **26** Ustani, pomoći naša, i izbavi nas radi milosti svoje.

45 Teće iz srca mojega riječe dobra; rekoh: djelo je moje za cara; jezik je moj trska hitroga pisara. **2** Ti si najljepši između sinova ljudskih, blagodat teće iz usta tvojih, jer te je blagoslovio Bog dovjeka. **3** Pripaši, junaee, uz bedru svoju maće svoj, east svoju i krasotu svoju. **4** I tako okiæen pohitaj, sjedi na kola za istinu i krotku pravdu, i desnica æe tvoja pokazati èudesu. **5** Oštre su strijele tvoje; narodi æe pasti pod vlast tvoju; prostrijelæe srca neprijatelja carevih. **6** Prijesto je tvoj, Bože, vjeèan i nepokolebljiv; skiptar je carstva tvojega skiptar pravice. **7** Ljubiš pravdu i mrziš na bezakonje; toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti više nego drugove tvoje. **8** Sve haljine tvoje mirišu smirnom, alojem i kasijom. Koji žive u dvorima od Miniske slonove kosti, oni te vesele. **9** Carske kæeri dvore te; s desne ti strane stoji carica u Ofiskom zlatu. **10** Èuj, kæeri, pogledaj i obrati k meni uho svoje, zaboravi narod svoj i dom oca svojega. **11** I caru æe omiljeti ljepota tvoja; jer je on Gospod tvoj, i njemu se pokloni. **12** Kæi Tirova doæi æe s darovima, najbogatiju u narodu tebe æe moliti. **13** Sva je ukrašena kæi careva iznutra, haljina joj je zlatom iskiæena. **14** U vezenoj haljini vode je k caru; za njom vode k tebi djevojke, druge njezine. **15** Vode ih veselo i radosno, ulaze u dvor carev. **16** Mjesto otaca tvojih biæe sinovi tvoji, postavljæeš ih knezovima po svoj zemlji. **17** Ueiniæu da se ne zaboravlja ime tvoje od koljena na koljeno; po tom æe te slaviti narodi vajivjeka.

46 Bog nam je utoeiste i (sila) pomoænik, koji se u nevoljama brzo nalazi. **2** Zato se neæemo bojati, da bi se zemlja pomjestila, i gore se prevalele u srce morima. **3** Neka buei i kipi voda njihova, nek se planine tresu od vala njihovih; **4** Potoci veseli grad Božji, sveti stan višnjega. **5** Bog je usred njega, neæe se pomjestiti, Bog mu pomaže od zore. **6** Uzbueæe narodi, zadrmaæe se carstva; ali on pusti glas svoj i zemlja se rastapaæe. **7** Gospod nad vojskama s nama je, branje je naš Bog Jakovljev. **8** Hodite i vidite djela Gospoda, koji uèini èudesu na zemlji, **9** Prekide ratove do kraja zemlje, luk prebi, kopljje slomi, i kola sazeæe ognjem. **10** Utolite i poznajte da sam ja Bog; ja sam uzvišen po narodima, uzvišen na zemlji. **11** Gospod nad vojskama s nama je, branje je naš bog Jakovljev.

47 Svi narodi, zapljeæite rukama, pokliknite Bogu glasom radosnjem. **2** Jer je višnji Gospod strašan, car veliki nad svom zemljom. **3** Pokori nam narode i plemena pod noge naše.

4 Izbra nam dostojanje naše, krasotu Jakova, koji mu omilje. **5** Ide Bog uz podvikivanje, Gospod uz glas trubni. **6** Pojte Bogu, pojte; pojte caru našemu, pojte; **7** Jer je Bog car od sve zemlje, pojte pjesmu. **8** Bog caruje nad narodima; Bog sjedi na svetom prijestolu svom. **9** Knezovi narodni sastavljaju se s narodom Boga Avramova. Jer su štitovi zemaljski Božiji. Da je uzvišen!

48 Velik je Gospod i slavan veoma u gradu Boga našega, na svetoj gori svojoj. **2** Prekrasna je visina, utjeha svoj zemlji gora Sion, na sjevernoj strani njezinoj grad cara velikoga. **3** Bog u dvorima njegovim zna se da je branji. **4** Jer, gle, carevi se zemaljski sabraše, ali proðoše svi. **5** Vidješe i zaœudiše se, prepadoše se i pobjegoše. **6** Tretip obuze ih ondje, muëiše se kao porodilja. **7** Vjetrom istoèenim razbio si korabje Tarsiske. **8** Što slušamo to i vidimo u gradu Gospoda nad vojskama, u gradu Boga našega. Bog ga utvrdi dovjeka. **9** Kazujemo, Bože, milost tvoju usred crkve tvoje. **10** Kao što je ime tvoje, Bože, tako je i hvala tvoja na krajevima zemaljskim; pravde je puna desnica tvoja. **11** Nek se veseli gora Sion, nek se raduju kæeri Judejske sudova radi tvojih. **12** Poðite oko Siona i obiðite ga, izbrojte kule njegove; **13** Pogledajte bedeme njegove, razmotrite dvorove njegove, da pripovijedate mlaðim naraštajima. **14** Jer je ovaj Bog naš Bog uvijek i dovjeka, on æe biti vođa naš dovjeka.

49 Slušajte ovi svi narodi, pazite svi koji žive po vasiljenoj, **2** Prostaci i gospodo, bogati i siromasi. **3** Usta æe moja kazati premudrosti, i srce moje reæi æe razum. **4** Prignuæu uho svoje k prièi, uz gusle æeu otvoriti zagonetku svoju. **5** Èega da se bojim u zle dane, kad me zloba mojih neprijatelja opkolii? **6** Koji se uzdate u silu svoju, i hvalite se velikijem bogatstvom svojim! **7** Èovjek neæe nikako brata osloboediti, neæe dati Bogu otkupu za nj. **8** Velik je otkup za dušu, i neæe biti nigda **9** Da ko dovjeka živi, i ne vidi groba. **10** Svi vide gdje umiru kao i neznaæica i bezumnik što ginu, i ostavljaju drugima imanje svoje. **11** Oni misle da æe kuæe njihove trajati dovjeka, i stanovi njihovi od koljena na koljeno; imenima svojim zovu zemlje; **12** Ali èovjek u èasti neæe dugo ostati, izjednaæe se sa stokom, koju kolju. **13** Ovaj im se put èini probatæan, i koji za njima idu, hvale misli njihove; **14** Ali æe ih kao ovce zatvoriti u pakao, smrt æe im biti pastir; i ujutru hodiaæe po njima pravednici, i oblik njihov zbrisaaæe pakao rastavivši ih s naseljem. (Sheol h7585) **15** Ali æe Bog dušu moju izbaviti iz ruku paklenih; jer me on prima. (Sheol h7585) **16** Ne boj se kad se ko bogati; kad raste slava doma njegova. **17** Jer kad umre, neæe ništa ponjeti, niti æe poæi za njim slava njegova. **18** Jer dušu njegovu blagosiljavu za života njegova, i slave tebe, što ugaðaš sebi. **19** Ali æe on otiaæi u stan otaca svojih, gdje svijeta nigda ne vide. **20** Èovjek u èasti, ako nije razuman, izjednaæe se sa stokom, koju kolju.

50 Bog nad bogovima, Gospod, govori, i doziva zemlju od istoka sunèanoga do zapada. **2** Sa Siona, koji je vrh krasote, javlja se Bog. **3** Ide Bog naš, i ne muëi; pred njim je ogran koji proždi, oko njega je bura velika. **4** Doziva nebo ozgo i zemlju, da sudi narodu svojemu: **5** "Skupite mi svece moje, koji su uèinili sa mnom zavjet na žrtvi. **6** I nebesa oglasiše pravdu njegovu, jer te taj sudija Bog." **7** Slušaj, narode moj, što æeu ti kazati, Izraïlu, što æeu ti javiti. Ja sam Bog, Bog tvoj. **8** Neæeu te za žrtve tvoje karati; tvoje žrtve paljenice svagda su preda mnom. **9** Ne treba mi uzimati teletu iz doma tvojega, ni jariæia iz torova tvojih. **10** Jer je moje sve gorsko zvijerje, i stoka po planinama na tisuæe. **11** Znam sve ptice po gorama, i krasota poljska preda mnom je. **12** Da ogladnim, ne bih tebi rekao, jer je moja vasiljena i sve što je u njoj. **13** Zar ja jedem meso volujsko, ili krv jareæeu pijem? **14**

Prinesi Bogu hvalu na žrtvu, i izvršuj višnjemu zavjetu svoje. **15** Prizovi me u nevolji svojoj, izbavljaju te, i ti me proslavi." **16** A bezbožniku reče Bog: zašto kazuješ uredbe moje i nosiš zavjet moj u ustima svojima? **17** A sam mrziš na nauku, i riječi moje bacaš za leđa. **18** Kad vidiš lupeža, pristaješ s njim, i s preljubočincima imas dijel. **19** Usta si svoja pustio da govore zlo, i jezik tvoj plete prijevar. **20** Sjediš i govorиш na brata svojega, sina matere svoje opadaš. **21** Ti si to ēino, ja muēah, a ti pomisli da sam ja kao ti. Obliekaeu te, metnuau ti pred oēi grijeha tvoje. **22** Razumijte ovo koji zaboravljate Boga! Inaēe æu zgrabit, pa neæe nikо izbaviti. **23** Onaj mene poštuje koji prinosi hvalu na žrtvu i koji je putem na opazu. Ja æeu mu pokazati spasenje Božje.

51 Smiluj se na me, Bože, po milosti svojoj, i po velikoj dobroti svojoj oēisti bezakonje moje. **2** Operi me dobro od bezakonja mojega, i od grijeha mojega oēisti me. **3** Jer ja znam prijestupe svoje, i grijeh je moj jednako preda mnom. **4** Samome tebi zgrješih, i na tvoje oēi zlo uēinu, a ti si pravedan u rijećima svojim i ēist u sudu svom. **5** Gle, u bezakonju rodih se, i u grijehu zatrudnje mati moja mnom. **6** Gle, istinu ljubiš u srcu, i iznutra javljaš mi mudrost. **7** Pokropi me isopom, i oēistau se; umij me, i biæu bjeliš od snijega. **8** Daj mi da slušam radost i veselje, da se prenu kosti koje si potro. **9** Odvratli lice svoje od grijeha mojih, i sva bezakonja moja oēisti. **10** Uēini mi, Bože, ēisto srce, i duh prav ponovi u meni. **11** Nemoj me odvrgnuti od lica svojega, i svetoga duha svojega nemoj uzeti od mene. **12** Vrati mi radost spasenja svojega, i duh vladalaèki neka me potkrijepi. **13** Nauēiau bezakonike putovima tvojim, i grješnici k tebi æe se obratiti. **14** Izbavi me od krvi, Bože, Bože, spasitelju moj, i jezik æe moj glasiti pravdu tvoju. **15** Gospodel otvori usta moja, i ona æe kazati hvalu tvoju. **16** Jer žrtve neæeš: ja bih je prinio; za žrtve paljenice ne mariš. **17** Žrtva je Bogu duh skrušen, srca skrušena i poništena ne odbacuješ, Bože. **18** Po dobroti svojoj, Gospode, ēini dobro Sion, podigni zdjove Jerusalimske. **19** Onda æe ti biti mile žrtve pravde, prinosi i žrtve paljenice; onda æe metati na žrtvenik tvoj teoce.

52 Što se hvališ nevaljalstvom, silni? Milost je Božija svaki dan sa mnom. **2** Nepravdu izmišlja jezik tvoj; on je u tebe kao britva naošrena, lukav! **3** Voliš zlo nego dobro, voliš lagati nego istinu goroviti. **4** Ljubiš svakojake riječi od pogibli, i jezik lukav. **5** Toga radi Bog æe te poraziti sasvijem, izbacije te i išepuaæe te iz stana, i koriyen tvoj iz zemlje živijeh. **6** Vidjeæe pravednici i pobojaaæe se, i potsmijevaæe mu se: **7** Gle èovjek koj ne držaše u Bogu krjeposti svoje, nego se uzdaše u veličinu bogatstva svojega i utvrđivaše se zloæom svojom. **8** A ja, kao maslina zelena u domu Gospodnjem, uzdam se u milost Božiju bez prestanka i dovjeka. **9** Dovjeka æeu hvaliti tebe, jer dobro ēiniš, i uzdaæeu se u ime tvoje; jer si dobar k svecima svojim.

53 Reèe bezumnik u srcu svojem: nema Boga; pronevaljalisa se i zagrdješe u bezakonju, nema nikoga dobro da tvori. **2** Bog s neba pogleda na sinove èovjekije da vidi ima li koji razuman, i traži li koji Boga. **3** Svi zastraniše, svi se pokvariše, nema nikoga dobro da tvori, nema ni jednoga. **4** Zar neæe da se orazume koji god ēine bezakonje, jedu narod moj kao što jedu hljeb, i ne prizivaju Boga? **5** Drktaaæe od straha gdje straha nema. Jer æee Bog rasuti kosti onih koji ustaju na tebe. Ti æee ih posramiti, jer ih Bog odvrže. **6** Ko æee poslati sa Siona spasenje Izrailju? Kad Bog povrati zarobljeni narod svoj, radovaæe se Jakov, veseliae se Izrail.

54 Božel! imenom svojim pomozi mi, i krjepošäu svojom odbrani me na sudu. **2** Božel! usliši molitvu moju, èuv riječi usta

mojih. **3** Jer tuđini ustaše na me, i silni traže dušu moju; nemaju Boga pred sobom. **4** Gle, Bog je pomoænik moj, Gospod daje snagu duši mojoj. **5** Obratiæe zlo na neprijatelje moje, istinom svojom istrijebiæe ih. **6** Rado æeu prinjeti žrtvu, proslavljäu ime tvoje, Gospode, jer je dobro. **7** Jer me izbavljaš od svake nevolje, i na neprijatelje moje bez straha gleda oko moje.

55 Usliši, Bože, molitvu moju, i nemoj se sakriti od moljenja mojega. **2** Pazi, i saslušaj me; civilim u judu svom i uzdišem **3** Od vike neprijateljske i od dosade bezbožnièke; jer dižu na me zlo, i u gnjevu gone me. **4** Srce je moje uzdrktalo u meni, i strah smrtni popade me; **5** Strah i tretip doðe na me, i groza poduze me. **6** I rekoh: ko bi mi dao krila golubinja? ja bih odleto i poèinuo; **7** Daleko bih pobegao, i nastanio se u pustinji. **8** Pohitao bih da uteèem od vihora i od bure. **9** Porazi, Gospode, i razdijeli jezike njihove, jer vidim nasilje i svašu u gradu; **10** Danju i noæeu to hodi po zidovima njegovijem; zloæinstvo je i muka posred njega. **11** Usred njega je pogiba, s ulice njegove ne odlazi prijevara i lukavstvo. **12** Jer ne ruži me neprijatelj moj, to bih podnio; ne ustaje na me javni nenadivnik, od njega bih se sakrio. **13** Nego ti koji si mi bio to što ja sam, drug moj i znanac moj. **14** S kojim mi bješe radost dijeliti tajnu, i u dom Božji hodih kroz sabor narodni. **15** Neka ih ugrabi smrt, neka živi siðu u pakao, jer je zloæinstvo u stanu njihovu i u njima. (*Sheol h7585*) **16** Ja Boga prizivljam, i Gospod æe me spasti. **17** Veèerom i jutrom i u podne tužim i uzdišem, i èuæe glas moj; **18** Uêiniæe, te æe duša moja biti mirna od onih koji napadaju na me, jer ih mnogo imam. **19** Da usliši, i ukroti ih Bog, koji živi od vijeka; jer se ne mijenjaju i ne boje se Boga. **20** Dizu ruke svoje na one koji su s njima u miru, i raskidaju svoju družbu. **21** Usta su im meka kao maslo, a na srcu im je rat. Rijeèi su im blaže od ulja, ali su goli maæevi. **22** Stavi na Gospoda breme svoje, i on æe te potkrijeputi. Neæe dati dovjeka pravedniku da posrue. **23** Ti æee ih, Bože, svaliti u jamu pogibli; krvopije i lukavi neæe sastaviti polovine dana svojih. A ja se u tebe uzdam.

56 Smiluj se na me, Bože, jer èovjek hoæe da me proguta, neprijatelj me svaki dan i priteænjuje. **2** Neprijatelji moji svaki dan traže da me progutaju; jer mnogi napadaju na me oholo. **3** Kad me je strah, ja se u tebe uzdam. **4** Bogom se hvalim za rijeè njegovu; u Boga se uzdam, ne bojim se; šta æe mi uèiniti tijelo? **5** Svaki dan izvräu riječi moje; što god misle, sve meni o zlu. **6** Skupljaju se, prikrivaju se, paze za petama mojima; jer traže dušu moju. **7** Kod ovake zloæe izbavi od njih, u gnjevu obori narode, Bože. **8** U tebe je izbrojeno moje potucanje, suze se moje èuvaju u sudu kod tebe, one su u knjizi tvojoj. **9** Neprijatelji moji ustupaju natrag, kad tebe prizivljam; po tom znam da je Bog sa mnom. **10** Bogom se hvalim za rijeè njegovu, Gospodom se hvalim za rijeè njegovu. **11** U Boga se uzdam, ne bojim se; šta æe mi uèiniti èovjek? **12** Tebi sam se, Bože, zavjetovao; tebe æeu hvaliti; **13** Jer si izbavio dušu moju od smrti, noæe moje od spoticanja, da bih hodio pred licem Božjim, u svjetlosti živijeh.

57 Smiluj se na me, Bože, smiluj se na me; jer se u tebe uzda duša moja, i pod sjen krila tvojih sklanjam se dok ne proðu nevolje. **2** Prizivam Boga višnjega, Boga, koji mi dobro ēini; **3** Da pošlje s neba i saèuva me, da posrami onoga koji traži da me proždre; da pošlje Bog milost svoju i istinu svoju. **4** Duša je moja među lavovima, ležim među onima koji dišu plamenom. Zubi su sinova ljudskih kopljia i strijele, i njihov jezik maèe oštar. **5** Uzvise se više nebesa, Bože, po svoj zemlji neka bude slava tvoja! **6** Metnuše zamku nogama mojima, i stegoše dušu moju, iskopaše preda mnom jamu, i sami padaše u nju. **7** Utvrdilo se srce moje, Bože, utvrdilo se srce moje; pjevaæu te i slaviæu. **8** Probudi se,

slavo moja, probudi se, psaltire i gusle; ustaæeu rano. **9** Hvaliæu Gospoda po narodima, pjevaæeu ti po plemenima. **10** Jer je velika do nebesa milost tvoja, i istina tvoja do oblaka. **11** Uzvisi se više nebesa, Bože, po svoj zemlji neka bude slava tvoja!

58 Govorite li zaista istinu, silni, sudite li pravo, sinovi èovjeèiji?

2 Ta, bezakonja sastavljate u srcu, meæete na mjerila zloèinstva ruku svojih na zemlji. **3** Od samoga roðenja zastraniše bezakonici, od utrobe materine tumaraju govoreæi laž. **4** U njima je jed kao jed zmijini, kao gluhe aspide, koja zatiskuje uho svoje, **5** Koja ne èuje glasa bajaèu, vraèaru, vještu u vraèanju. **6** Bože! polomi im zube u ustima njihovim; razbij, èeljusti lavovima, Gospode! **7** Nek se proliju kao voda, i nestane ih. Kad puste strijele, neka budu kao slomljene. **8** Kao puž, koji se rašeñija, neka išeile; kao dijete, koje žena pobaci, neka ne vide sunca. **9** Prije nego kotlovi vaši osjete toplotu od potpaljena trnja, i sirovi i nagonjelo neka raznese vihor. **10** Obradovaæe se pravednik kad vidi osvetu, opraae noge svoje u krvi bezbožnikovoj. **11** I reæi æe ljudi: zaista ima ploda pravedniku! zaista je Bog sudija na zemljii!

59 Izbavi me od neprijatelja mojih, Bože moj, i od onijeh, što ustaju na me, zakloni me. **2** Izbavi me od onijeh koji èine bezakonje, i od krvopija saèuvaj me. **3** Evo zlo namišljaju duši mojog, skupljaju se na me silni, bez krivice moje i bez grijeha mojega, Gospode. **4** Bez krivice moje stjeèeu se i oružaju se; ustani za mene, i gledaj. **5** Ti, Gospode, Bože nad vojskama, Bože Izrailjev, probudi se, obiði sve ove narode, nemoj požaliti odmetnika. **6** Nek se vrate uveèe, laju kao psi, i idu oko grada. **7** Evo ruže jezikom svojim, maè im je u ustima, jer, vele, ko æe èuti? **8** Ali ti æeæ se, Gospode, smijati njima i posramiti sve ove narode. **9** Oni su jaki, ali ja na tebe pogledam, jer si ti Bog èuvar moj. **10** Bog, koji me miluje, ide preda mnom, Bog mi daje bez straha da gledam neprijatelje svoje. **11** Nemoj ih pobiti, da ne bi zaboravio narod moj; raspi ih silom svojom i obori ih, Gospode, branièu naš, **12** Za grijeh usta njihovih, za rijeèi jezika njihova; nek se uhvate u oholosti svojoj za kletvu i laž koju su govorili. **13** Raspi u gnjevu, raspi, da ih nema; i neka poznadu da Bog vlada nad Jakovom i do krajeva zemaljskih. **14** Nek se vrate uveèe, laju kao psi, i idu oko grada. **15** Neka tumaraju tražeæi hrane, i ne nastisivi se neka noæi provode. **16** A ja æu pjevati silu tvoju, rano ujutru glasiti milost tvoju; jer si mi bio obrana i utoèište u dan nevolje moje. **17** Silo moja! tebi æu pjevati, jer si ti Bog èuvar moj, Bog koji me miluje.

60 Bože, rasrdio si se na nas, rasuo si nas, gnjevio si se; povrati nas. **2** Zatresao si zemlju, i razvalio si je; stegni rasjeline njezine, jer se njiha. **3** Dao si narodu svojemu da pozna ljutu nevolju, napojio si nas vina od kojega se zanesosmo. **4** Podigni zastavu za one koji te se boje, da uteku od luka, **5** Da se izbave mili tvoji. Pomozi desnicom svojom i usliši me. **6** Bog reæe u svetinji svojoj: veseliæu se, razdijeläu Sihem, i dolinu Sokot razmjeræu. **7** Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjepost glave moje, Juda skiptar moj, **8** Moav èaš moja, iz koje se umivam, na Edoma pružaæ obuæu svoju. Pjevaj mi, Filistejska zemljo! **9** Ko æe me odvesti u tvrdi grad? Ko æe me otpratiti do Edoma? **10** Zar neæeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskom našom? **11** Daj nam pomoæ u tjeskobi. A obrana je èovjeèija uzalud. **12** Bogom smo jaki; on gazi neprijatelje naše.

61 Èuj, Bože, viku moju, slušaj molitvu moju. **2** Od kraja zemlje vièem k tebi, kad klonu srce moje. Izvedi me na goru, gdje se ne mogu popeti. **3** Jer si ti utoèište moje, tvrdi zaklon od neprijatelja. **4** Da živim u stanu tvojem dovjeka, i poèinem pod

krovom krila tvojih. **5** Jer ti, Bože, èujeæ zavjete moje i daješ mi dostojanje onijeh koji poštuju ime tvoje. **6** Dodaj dane k danima carevijem, i godine njegove produlji od koljena na koljeno. **7** Neka caruje dovjeka pred Bogom; zapovjedi milosti i istini neka ga èuvaju. **8** Tako æu pjevati imenu tvojemu svagda, izvršujuæi zavjete svoje svaki dan.

62 Ta, u Boga je mir duši mojog, od njega je spasenje moje! **2** Ta, on je grad moj i spasenje moje, utoèište moje, neæu posrnuti nimalo. **3** Dokle æete napadati na èovjeka? Svi hoæete da ga borite kao zid navaljen, kao ogradu ispronaljivanju. **4** Baš naumiše da ga svrgnu s visine, omilje im laž, ustima blagosiljavaju a u srcu kunu. **5** Da, u Bogu se smiri, dušo moja; jer je u njemu nad moj. **6** On je grad moj i spasenje moje, utoèište moje, neæu posrnuti. **7** U Bogu je spasenje moje i slava moja, tvrdi grad i pristanište meni je u Bogu. **8** Narode! uzdaj se u njega u svako doba; izlivajte pred njim srce svoje; Bog je naše utoèište. **9** Ta, sinovi su prostaëki ništa, sinovi su gospodski laž, da se metnu na mjerila, bili bi lakši nego ništa. **10** Ne uzdajte se u vlast ni u otimanje, nemojte biti ništavi; kad raste bogatstvo, ne dajte da vam srce prione za nj. **11** Jednom reæe Bog i više puta èuh, da je krjepost u Boga. **12** I u tebe je, Gospode, milost; jer ti plaæeaš svakome po djelima njegovim.

63 Bože! ti si Bog moj, k tebi ranim, žedna je tebe duša moja, za tobom èeezne tijelo moje u zemlji suhoj, žednoj i bezvodnoj. **2** Tako bih te ugledao u svetinji, da bih vidio silu tvoju i slavu tvoju. **3** Jer je dobrota tvoja bolja od života. Usta bi moja hvalila tebe; **4** Tako bih te blagosiljavao za životu svoga, u ime tvoje podigao bih ruke svoje. **5** Kao salom i uljem nasilita bi se duša moja, i radosnjem glasom hvalila bi te usta moja. **6** Kad te se sjæeam na postelji, sve noæene straže razmišljaju o tebi. **7** Jer si ti pomoæ moja, i u sjenu krila tvojih veselim se. **8** Duša se moja prilijepila za tebe, desnica tvoja drži me. **9** Koji traže pogibao duši mojoi, oni æe otiæi pod zemlju. **10** Izginuæe od maæa, i dopaæee lisicama. **11** A car æe se veseliti o Bogu, hvaliæe se svaki koji se kune njim, kad se zatisnu usta onima koji govore laž.

64 Èuj, Bože, glas moj u jadu mom; od straænoga neprijatelja saèuvaj život moj. **2** Sakrij me od gomile bezakonika, od èete zloèinaca, **3** Koji naoštriše jezik svoj kao maè, strijeljaju rijeèima, koje zadaju rane, **4** Da bi iz potaje ubili pravoga. Iznenada udaraju na nj i ne boje se; **5** Utvrðuju sebe u zlijem namjerama, dogovaraju se kako æe zamke sakriti, vele: ko æe ih vidjeti? **6** Izmišljaju zloèinstva i govore: svršeno je! šta æe se raditi, smišljeno je! A što je unutra i srce u èovjeka duboko je. **7** Ali æe ih Bog poraziti; udariæe ih strijela iznenada. **8** Oborijae jedan drugoga jezikom svojim. Ko ih god vidi, bježaæe od njih. **9** Svi æe se ljudi bojati i kazivaæe èudo Božje, i poznaæe u tome djelo njegovo. **10** A pravednik æe se veseliti o Gospodu i uzdaæe se u njega, i hvaliæe se svi koji su prava srca.

65 U tebi je uzdanje, Bože, tebi pripada hvala na Sionu, i tebi se izvršuju zavjeti. **2** Ti slušaæ molitvu; k tebi dolazi svako tijelo. **3** Bezakonja me pritisku, ti æeæ oèistiti grijehe naše. **4** Blago onome koga izbiraš i primaš, da živi u dvoru tvojem. Nasitiæemo se dobrom doma tvojega, svetinjom crkve tvoje. **5** Divno nam odgovaraæ po pravdi svojoj, Bože, spasitelju naš, uzdanico svih krajeva zemaljskih, i naroda preko mora daleko. **6** Koji si postavio gore svojom silom, opasao se jaèinom, **7** Koji utišavaæ huku morsku, huku vala njihovih i bunu po narodima! **8** Boje se tvojih èudesa koji žive na krajevima zemaljskim; sve što se javlja jutrom i veèerom ti budiæ da slavi tebe. **9** Nadgledaæ

zemlju i zalaša je, obilno je obogaæavaš; potok je Božji pun vode, spremas za njih žito, jer si tako uredio. **10** Brazde njezine napajaš, ravnš grude njezine, kišnim kapljama razmekšavaš je, blagosiliš je da raða. **11** Ti vjenčavaš godinu, kojoj dobro ēiniš; stope su tvoje pune masti. **12** Tiju paše po pustinjama, i humovi se opasuju radošeu. **13** Luke se osipaju stadima, i polja se zaodijevaju pšenicom; vesele se i pjevaju.

66 Poklikni Bogu, sva zemljo! **2** Zapjevajte slavu imenu njegovu, dajte mu hvalu i slavu. **3** Recite Bogu: kako si strašan u djelima svojim! radi velike sile tvoje laskaju ti neprijatelji tvoji. **4** Sva zemlja nek se pokloni tebi i poje tebi, neka poje imenu tvojemu. **5** Hodite i vidite djela Boga strašnoga u djelima svojim nad sinovima ljudskim. **6** On je pretvorio more u suhotu, preko rijeke prijeðosmo nogama; ondje smo se veselili o njemu; **7** Vlada silom svojom uvijek, oèi njegove gledaju na narode. Buntovnici, da se nijeste podigli! **8** Blagosiljajte, narodi, Boga našega, i glasite hvalu njemu. **9** On je darovao duši našoj život, i nije dao da poklizne noga naša. **10** Ti si nas okušao, Bože, pretopio si nas, kao srebro što se pretapa. **11** Uveo si nas u mrežu, metnuo si breme na leđa naša. **12** Dao si nas u jaram èovjeku, uđosmo u oganj i u vodu; ali si nas izveo na odmor. **13** Uæi æu u dom tvoj sa žrtvama što se sažižu, izvršiau ti zavjete svoje, **14** Koje rekoše usta moja, i kaza jezik moj u tjeskobi mojoj. **15** Žrtve paljenice pretile æu ti prinjeti s dimom od pretiline ovnuske, prinjeæeu ti teoce s jariæima. **16** Hodite, ejuje svi koji se bojite Boga, ja æu vam kazati šta je uèinio duši mojoj. **17** K njemu zavikah ustima svojim, i jezikom svojim proslavljoh ga. **18** Da sam vidio u srcu svom bezakonje, ne bi me uslišio Gospod. **19** Ali Bog usliši, primi glas moljenja mojega. **20** Blagosloven Bog, koji ne odvrže molitve moje i ne ostavi me bez milosti svoje!

67 Bože, budi nam milostiv i blagosiljaj nas, obasjavaj nas licem svojim, **2** Da bi se znao na zemlji put tvoj, po svima narodima spasenje tvoje. **3** Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi! **4** Da se vesele i raduju plemena; jer sudiš narodima pravo, i plemenima na zemlji upravljaš. **5** Da te slave narodi, Bože, da te slave svi narodi! **6** Zemlja dade plod svoj. Da nas blagosilia Bog, Bog naš! **7** Da nas blagosilia Bog, i da ga se boje svi krajevi zemaljski!

68 Ustaæe Bog, i rasuæe se neprijatelji njegovi, i pobjeæi æe od lica njegova koji mrze na nj. **2** Ti æeš ih razagnati kao dim što se razgoni; kao što se vosak topi od ognja, tako æe bezbožnici izgutni od lica Božijega. **3** A pravednici æe se veseliti, radovaæe se pred Bogom, i slaviti u radosti. **4** Poje Bogu, popijevajte imenu njegovu; ravnite put onome što ide preko pustinje; Gospod mu je ime, radujte mu se. **5** Otac je sirotama i sudija udovicama Bog u svetome stanu svom. **6** Bog samcima daje zadrugu, sužnje izvodi na mjesta obilna, a nepokorni žive gdje je suša. **7** Bože! kad si išao pred narodom svojim, kad si išao preko pustinje, **8** Zemlja se tresijaše, i nebo se rastapaše od lica Božijega, i ovaj Sinaj od lica Boga, Boga Izrailjeva. **9** Blagodatni si daž izlivao, Bože, i kad iznemagáše dostojanje tvoje, ti si ga kriješio. **10** Stado tvoje življaše onđe; po dobroti svojoj, Bože, ti si gotovo hranu jadname. **11** Gospod daje rijeè; glasnika veliko je mnoštv. **12** Carevi nad vojskama bježe, bježe, a koja sjedi doma, dijeli pljen. **13** Smirivši se u svojim krajevima, vi ste kao golubica, kojoj su krila posrebrena i perje joj se zlatni. **14** Kad je svemoguæi rasipao careve na ovoj zemlji, ona se blistaše kao snijeg na Selmonu. **15** Gora je Vasanska gora Božija; gora je Vasanska gora humovita. **16** Zašto gledate zavidljivo, gore humovite? Evo gora, na kojoj omilje Bogu živjeti, i na kojoj æe Gospod živjeti dovijeka. **17** Kola

Božijih ima (sila) tisuæe tisuæa. Među njima je Gospod, Sinaj u svetinji. **18** Ti si izašao na visinu, doveo si robije, primio darove za ljude, a i za one koji se protive da ovdje nastavaš, Gospode Božel! **19** Blagosloven Gospod svaki dan! Ako nas ko pretovara, Bog nam pomaže. **20** Ovaj je Bog naš Bog spasitelj, u vlasti su Gospodu vrata smrtna. **21** Gospod satire glavu neprijateljima svojim i vlasato tjeme onoga koji ostaje u bezakonju svojem. **22** Reèe Gospod: od Vasana æeu dovesti, dovešeu iz dubine morske, **23** Da ti ogrezeno nogu u krvi neprijateljskoj i jezik pasa tvojih da je liže. **24** Vidješe kako ideš, Bože, kako sveto ide Bog moj, car moj. **25** Naprijed iðahu pjevaèi, za njima sviraèi sred djevojaka s bubnjima: **26** "Na sabor blagosiljajte Gospoda Boga, koji ste iz izvora Izraeljeva!" **27** Ondje mladi Venijamin, starješina njihov; knezovi Judini, vladaci njihovi; knezovi Zavalonovi, knezovi Neftalimovi. **28** Bog tvoj darovao ti je silu. Utvrdi, Bože, ovo što si uèinio za nas! **29** U crkvi tvojoj, u Jerusalimu, carevi æe prinositi dare. **30** Ukruti zvijer u ritu, kod volova s teocima naroda, da bi popadali pred tobom sa šipkama srebra; raspi narode koji æele bojeve. **31** Doæi æe vlastela iz Misira, Etiopija æe pružiti ruke svoje k Bogu. **32** Carstva zemaljska, pojte Bogu, popijevajte Gospodu, **33** Koji sjedi na nebesima nebesa iskonских. Evo grmi glasom jakim. **34** Dajte slavu Bogu; velièanstvo je njegovo nad Izrailem i (sila) njegova na oblacima. **35** Divan si, Bože, u svetinji svojoj! Bog Izraeljev daje silu i krjepost narodu. Blagosloven Bog!

69 Pomozi mi, Bože, jer doðe voda do duše. **2** Propadam u dubokom glibu, gdje nema dna; tonem vodi u dubine, i vali me zatrپavaju. **3** Iz nemogoh vièuæi, promuèe mi grlo, pobijelješe mi oèi pogledajuæi Boga. **4** Onijeh koji mrze na me ni za što ima više nego kose na glavi mojoj; osiliše koji hoæe da me pogube, lažljivi neprijatelji mojoj. Što nijesam otimal, valja da vratim. **5** Bože! ti znaš je li u meni bezumije, i krvice moje nijesu sakrivene od tebe. **6** Nemoj da se postide u meni koji se uzdaju u tebe, Gospode, Gospode nad vojskama! Nemoj da se posrame u meni koji traže tebe, Bože Izraeljev! **7** Jer tebe radi podnosim rug, i sramota popade lice moje. **8** Tuđin postadoh braæi svojoj, i neznan sinovima matere svoje. **9** Jer revnost za kuæu tvoju jede me i ruženja onijeh koji tebe ruže padaju na me. **10** Plaæem, postim se dušom svojom, i to mi se prima za zlo; **11** Mjesto haljine oblaæim vreæeu, i bivam im prièa. **12** O meni se razgovaraju sjedeæi na vratima, pijuæi vino pjevaju me. **13** A ja se molim tebi, Gospode; vrijeme je da se smijeju, Bože; po velikoj milosti svojoj usliši me, jer je istinito spasenje tvoje. **14** Izvadi me iz giba, da ne propadnom; da se izbavim od nenavidnika i iz duboke vode; **15** Da me ne uzme voda na maticu, da me ne proždre puæina, i da ne sklopi jama nada mnom ždrijela svojega. **16** Usliši me, Gospode, jer je blagost tvoja milosrdna, po velikoj dobroti svojoj pogledaj me. **17** Nemoj odvratiti lica svojega od sluge svojega; jer me je tuga; pohitaj, usliši me. **18** Približi se duši mojoj, izbavi je; nasuprot neprijateljima mojim izbavi me. **19** Ti znaš pod kakvim sam rugom, stidom i sramotom; pred tobom su vi neprijatelji mojoj. **20** Sramota satr srce moje, iz nemogoh; èekam hoæe li se kome sažaliti, ali nema nikoga; hoæe li me ko potješiti, ali ne nalazim. **21** Daju mi žuèe da jedem, i u žeði mojoj poje me octom. **22** Trpeza njihova neka im bude mreža i zamka, to neka im bude platna. **23** Neka im potamate oèi njihove, da ne vide, i njihove bedre raslabi zasvagda. **24** Izlij na njih jarost svoju, i plamen gnjeva tvojega neka ih obuzme! **25** Stan njihov neka opusti, i u njihovjem šatorima neka ne bude nikoga da živi. **26** Jer koga si ti porazio, oni gone, i umnožavaju jude onima koje si ti ranio. **27** Meæi na njih krivicu za krivicom, da ne dođu do pravde tvoje. **28** Neka se izbrišu iz knjige živijeh, i s pravednicima nek ne

budu zapisani. **29** A ja sam ništ i bolan; pomoæe twoja, Bože, nek me zakloni. **30** Slaviæu ime Božije u pjesmi, velièaaeu ga u hvali. **31** To je Bogu milije od vola, od teleta s rogovima i s papcima. **32** Vidjeæe ništi i radovaæee se. Koji tražite Boga, oživjeæee srce vaše. **33** Jer Bog euje uboge, i sužanja svojih ne ogluša se. **34** Neka ga hvale nebesa i zemlja, mora i sve što se u njima miæe! **35** Jer æe Bog spasti Sion, sazidaæee gradove Judine; i ljudi æe se ondje naseliti i naslijediæee ga. **36** I natraæje æe se sluga njegovih utvrditi u njemu, i koji ljube ime njegovo nastavaæee na njemu.

70 Bože, pohitaj da me izbaviš, Gospode, da mi pomoæeš! **2** Nek se postide i posrame koji traže dušu moju! Nek ustope natrag, i osramote se koji mi zlo æele! **3** Sa stidom nek se vrate natrag koji mi govore: ha! ha! **4** Nek se tješe i vesele tobom koji traže tebe, i koji ljube spasenje twoje, neka jednako govore: velik je Bog! **5** A ja sam ništ i ubog, Bože, pohitaj k meni! ti si pomoæe moja i izbavitelj moj, Gospode, ne èas!

71 U tebe se, Gospode, uzdam, nemoj me ostaviti pod sramotom vjeènom. **2** Pravdom svojom izbavi me, i oprosti me, prigni k meni uho svoje i pomozi mi. **3** Budi mi grad gdje bih svagda dolazio da živim, uredi spasenje moje; jer si ti grad moj i krjepost moja. **4** Bože moj! uzmi me iz ruke bezbožnikove, iz ruke bezakonike i nasilnikove. **5** Jer si ti nadanje moje, Gospod je Gospod pouzdanje moje od mladosti moje. **6** Tebe se držim od rođenja, od utroba matere moje ti si branje moj; tobom se hvalim svagda. **7** Èudo sam mnogima, a ti si utoèite moje jako. **8** Usta su moja puna hvale twoje, slave twoje svaki dan. **9** Nemoj me odbaciti pod starost, kad me izdaje snaga moja, nemoj me ostaviti. **10** Jer neprijatelji moji misle o meni, i koji vrebaju dušu moju dogovaraju se, **11** Govoreæi: Bog ga je ostavio, potjerajte i uhvatite ga, jer ga nema ko izbaviti. **12** Bože! Ne budi daleko od mene; Bože moj! pohitaj mi u pomoæe. **13** Nek se postide i poginu protivnici duše moje; neka popadne stid i sramota na one koji mi traže zla! **14** A ja æeu se svagda uzdati, i ponavljaæee hvale tebi. **15** Usta æee moja kazivati pravdu twoju, svaki dan dobroèinstva twoja, jer im ne znam broja. **16** Uæei æeu u sili Gospoda Gospoda, i slaviæu samo twoju pravdu. **17** Bože! ti si me uèio od mladosti, i do danas kazujem èuedesa twoja. **18** Ni u starosti i kad osijedjem nemoj me ostaviti, Bože, eda bih kazivao mišicu twoju natraæiju, svoj omladini silu twoju. **19** Pravda je twoja, Bože, do najviše visine; u velikim djelima, koja si uèinio, Bože, ko je kao ti? **20** Koliko si me puta bacao u velike i ljute nevolje, pak si me opet ostavio među živima i iz bezdana me zemaljskih opet izvadio. **21** Mnogo si me puta podizao i ponavljaæutjehe. **22** I ja te hvalim uz psaltil, twoju vjernost, Bože moj; udaram ti u gusle, sveæee Izrailjev! **23** Raduju se usta moja kad pijevam tebi, i duša moja, koju si izbavio. **24** I jezik moj svaki dan kazuje pravdu twoju; jer su postiæeni i posramljjeni koji mi traže zla.

72 Bože, daj caru sud svoj, i pravdu svoju sinu carevu: **2** On æee suditi narodu tvjemu po pravdi, i nevolnjicima tvojim po pravici. **3** Rodiæe narodu gore mirom, i humovi pravdom. **4** On æee suditi nevolnjima u narodu, pomoæi æee sinovima ništoga, i nasilnika æee oboriti, **5** Bojaæee se tebe dok je sunca i mjeseca, od koljena do koljena. **6** Siæi æee kao daæd na pokosenu livadu, kao kaplje koje poraæaju zemlju. **7** Procvjetaæee u dane njegove pravednik i svuda mir dokle teèee mjeseca. **8** Vladaæee od mora do mora, i od rijeke do krajeva zemaljskih. **9** Pred njim æee popadati divljaci, i neprijatelji njegovi prah æee lizati. **10** Carevi Tarsiski i ostrvljani donijaæee dare, carevi Šavski i Savski daæee danak. **11** Klanjaæee mu se svi carevi, svi narodi biæe mu pokorni. **12** Jer æee izbaviti ubogoga koji civili i nevoljnoga koji nema pomoæenika.

13 Biæe milostiv ništemu i ubogom, i duše æee jadnima spasti. **14** Od prijevare i nasilja iskupiæee duše njihove, i skupa æee biti krv njihova pred oèima njegovima. **15** Oni æe dobro živjeti, i donijeæee mu zlato iz Šave; i svagda æee se moliti za njega, i svaki æee ga dan blagosiljati. **16** Biæe pšenice na zemlji izobila; po vrhovima gorskim lelijaæee se klasje njezino kao Livanska šuma, i po gradovima cvjetaæee ljudi kao trava na zemlji. **17** Ime æee njegovo biti uvijek; dokle teèee sunca, ime æee njegovo rasti. Blagoslovæee se u njemu, svi æee ga narodi zvati blaženim. **18** Blagosloveno Gospod Bog, Bog Izrailjev, koji jedan èini èuedesa! **19** I blagosloveno slavno ime njegovo uvijek! slave njegove napuniæee se sva zemlja. Amin i amin. **20** Svršiæe se molitve Davida, sina Jesejeva.

73 Ta dobar je Bog Izrailju, onima koji su èista srca. **2** A noge moje umalo ne zaðoše, umalo ne popuznuše stopala moja, **3** Jer se rasrdih na bezumnike videæei kako bezbožnici dobro žive. **4** Jer ne znaju za nevolju do same smrti, i tijelo je njihovo pretilo. **5** Na poslovima èovjeèejim nema ih, i ne muæe se s drugim ljudima. **6** Toga radi optoèeni su ohološæeu kao oglicom, i obuèeni u objest kao u stajaæeu ruho. **7** Od deblijine izbuljeno im je oko, srce puno klapa. **8** Potsmijevaju se, pakosno govore o nasilju, oholo govore. **9** Usta svoja dižu u nebo, i zemlju prolazi jezik njihov. **10** I zato se onamo navraæaju neki iz naroda njegova, i piju vodu iz puna izvora. **11** I govore: kako æee razabratи Bog? zar višnji zna? **12** Pa eto, ovi bezbožnici sreæeni na svijetu umnožavaju bogatstvo. **13** Zar dakle uzalud èistim srce svoje, i umivam bezazlenošæeu ruke svoje, **14** Dopadam rana svaki dan, i muke svako jutro? **15** Kad bih kazao: govoriæeu kao i oni, iznevjerio bih rod sinova tvojih. **16** I tako stado razmišljati da bih ovo razumio; ali to biješe teško u oèima mojima. **17** Dok najposlije uðoh u svetinju Božiju, i doznah kraj njihov. **18** Ta na klizavom mjestu postavio si ih, i bacaæ ih u propast! **19** Kako zaæas propadaju, ginu, nestaje ih od nenadne strahote! **20** Kao san, kad se èovjek probudi, tako probudivši ih, Gospode, u ništa obraæea utvaru njihovu. **21** Kad kipljaæe srce moje i rastrah se u sebi, **22** Tada bijah neznaæica i ne razumijevah; kao živinæe bijah pred tobom. **23** Ali sam svagda kod tebe, ti me držiæ za desnu ruku. **24** Po svojoj volji vodiš me, i poslije æeš me odvesti u slavu. **25** Koga imam na nebu? i s tobom nièega neæeu na zemlji. **26** Èezne za tobom tijelo moje i srce moje; Bog je grad srca mojega i dio moj dovjeka. **27** Jer evo koji otstupiæe od tebe, ginu; ti istrebljavaæ svakoga koji èini preljubu ostavljajuæi tebe. **28** A meni je dobro biti blizu Boga. Na Gospoda polaæem nadanje svoje, i kazivaæeu sva èuedesa twoja.

74 Zaæto se, Bože, srdiæ na nas dugo; dimi se grnjev tvoj na ovce paše twoje? **2** Opomeni se sabora svojega, koji si stekao od starine, iskupio sebi u našljednu državu, gore Siona, na kojoj si se naselio. **3** Podigni stope svoje na stare razvaline: sve je razrušio neprijatelj u svetinji. **4** Rièu neprijatelji tvoji na mjestu sabora tvojih, svoje obiæaje postavljaju mjesto naših obiæaja. **5** Vidiš, oni su kao onaj koji podiæe sjekiru na spletene grane u drvetu. **6** Sve u njemu što je rezano razbiše sjekirama i bradvama. **7** Ognjem sažegoše svetinju twoju; na zemlju obalivši oskvriæe stan imena tvojega. **8** Rekoše u srcu svojem: potrimi ih sasvijem. Popališe sva mjesta sabora Božijih na zemlji. **9** Obiæaja svojih ne vidimo, nema više proraka, i nema u nas ko bi znao dokle æee to trajati. **10** Dokle æee se, Bože, rugati nasilnik? hoæee li dovjeka protivnik prkositi imenu tvojemu? **11** Zaæto ustavljaæ ruku svoju i desnicu svoju? Pruži iz njedara svojih, i istrijebi ih. **12** Bože, care moj, koji od starine tvoriæ spasenje posred zemlje! **13** Ti si silom svojom raskinuo more, i satro glave vodenim nakazama. **14** Ti si

razmrskao glavu krokodilu, dao ga onima koji žive u pustinji da ga jedu. **15** Ti si otvorio izvore i potoke, ti si isušio rijeke koje ne presiu. **16** Tvoj je dan i twoja je noæe, ti si postavio zvijezde i sunce. **17** Ti si utvrdio sve krajeve zemaljske, ljeti i zimu ti si uredio. **18** Opomeni se toga, neprijatelj se ruga Gospodu, i narod bezumni ne mari za ime twoje. **19** Ne daj zvijerima duše grlice svoje, nemoj zaboraviti stada stradalaca svojih zasvagda. **20** Pogledaj na zavjet; jer su sve peæine zemaljske pune stanova bezakonja. **21** Nevolnjik nek se ne vrati sramotan, ništi i ubogi neka hvalaime twoje. **22** Ustani, Bože, brani stvar svoju, opomeni se kako ti se bezumnik ruga svaki dan! **23** Ne zaboravi obijesti neprijatelja svojih, vike, koju jednako dižu protivnici twoji!

75 Hvalimo te, Bože, hvalimo; blizu je ime twoje. Za tebe kazuju èudesa twoja. **2** "Kad vidim da je vrijeme, sudiæu pravo. **3** Njija se zemlja sa svijema koji žive na njoj, ja utvrđujem stupove njezine." **4** Kažem hvališama: ne hvalite se, i bezakonicima: ne dižite roga. **5** Ne dižite u vis roga svojega, ne gorovite tvrdoglavu. **6** Jer uživisanje ne dolazi ni od istoka ni od zapada ni od pustinje; **7** Nego je Bog sudija, jednoga ponizuje a drugoga užvišuje. **8** Jer je eæa u ruci Gospodu, vino vri, natoèio je punu, i razdaje iz nje. I talog æe njezin progutati, ispiæe svi bezbožnici na zemlji. **9** A ja æeu kazivati dovjeka, pjevaæu Bogu Jakovljevu. **10** "Sve æeu rogove bezbožnicima polomiti, a rogovu pravednikovi užvisiæe se."

76 Zna se u Judeji za Boga, u Izrailju je veliko ime njegovu. **2** U Salimu je stan njegov i naselje njegovo na Sionu. **3** Ondje je polomio krilate strijele luku, štit i maæ i rat. **4** Ti si svijetao; divniji od gora hajduèekh. **5** Koju su junaèkog srca postaæe pljen, zaspase snom svojim, i junaci ne naðoæe ruku svojih. **6** Od prijetnje twoje, Bože Jakovljev, drijemaju kola i konj. **7** Ti si straæan, i ko æe se održati pred licem tvojim kad se razgnjeviš? **8** S neba javljaæu sud; zemlja se prepada i muæi, **9** Kad Bog ustaje na sud, da pomoæe svima koji stradaju na zemlji. **10** I gnjev ljudski obraæea se u slavu tebi, kad se jednom opaæe gnjevom. **11** Polazite i izvršujte zavjete Gospodu Bogu svojemu; svi koji ste oko njega, nosite dare straæome. **12** On ukroæeva duh knezovima, on je straæan carevima zemaljskim.

77 Glas moj ide k Bogu, i ja prizivljem njega; glas moj ide k Bogu, i on æee me uslišiti. **2** U dan tuge svoje tražih Gospoda; noæeu je ruka moja podignuta, i ne spušta se; duša moja neæee da se utješi. **3** Pominjem Boga, i uzdišem; razmišljam, i trne duh moj. **4** Držim oèi svoje da su budne; klonuo sam, i ne mogu goroviti. **5** Prebrajam stare dane i godine od vijekova. **6** Opominjem se pjesama svojih noæeu; razgovaram se sa srcem svojim, i ispitujem duh svoj: **7** "Zar æee se dovjeka gnjevit na nas Gospod, i neæee više ljubiti?" Zar je zasvagda prestala milost njegova, i rijeè se prekinula od koljena na koljeno? **9** Zar je zaboravio milostit i u gnjevu zatvorio milosrde svoje?" **10** I rekoh: ţalosna je za mene ova promjena desnice višnjega. **11** Pamtim djela Gospodnjia; pamtim preðaænje èedu twoje. **12** Mislio sam o svijem djelima twojim, razmišljao o radnji twojoi; **13** Bože! put je tvoj svet; koji je Bog tako velik kao Bog naš? **14** Ti si Bog, koji si èinio èudesu, pokazivao silu svoju meðu narodima; **15** Mišicom si odbranio narod svoj, sinove Jakovljeve i Josifove. **16** Vidješe te vode, Bože, vidješe te vode, i ustreptaše, i bezdane se zadraæe. **17** Iz oblaka lijaše voda, oblaci davalau glas, i strijele twoje leæahu. **18** Grmljahu gromovi twoji po nebu; munje twoje sijevahu po vasiljenoj, zemlja se tresijaše i njijaše. **19** Po moru bijaše put twoj, i staze twoje po velikoj vodi, i trag twoj ne

poznavavaše se. **20** Vodio si narod svoj kao ovce rukom Mojsijevom i Aronovom.

78 Èuj, narode moj, nauk moj, prigni uho svoje k rijeèima usta mojih. **2** Otvoram za prieu usta svoja, kazaæeu stare pripovijetke. **3** Sto slušasmo i doznamo, i sto nam kazivaše oci naši, **4** Neæemo zatajiti od djece njihove, naraštaju poznom javiæemo slavu Gospodnju i silu njegovu i èudesu koja je uèinio. **5** Svjedoèanstvo podiže u Jakovu, i u Izraelju postavi zakon, koji dade ocima našim da ga predadu djeци svojoj; **6** Da bi znao potonji naraštaj, djeca koja æee se roditi, pa i oni da bi kazivali svojoj djeци **7** Da polazu na Boga nadanje svoje, i ne zaboravljaju djela Božijih, i zapovijesti njegove da drže; **8** I da ne budu kao oci njihovi, rod nevaljao i uporan, rod koji ne bješe tvrd srcem svojim, niti vjeran Bogu duhom svojim. **9** Sinovi Jefremovi naoružani, koji strijeljavu iz luka, vratise se natrag, kad bijaše boj. **10** Ne saèeuvaše zavjeta Božijega, i po zakonu njegovu ne htješe hoditi. **11** Zaboraviše djela njegova, i èudesu, koja im je pokazao, **12** Kako pred ocima njihovim uèini èudesu u zemlji Misirskoj, na polju Soanu; **13** Razdvoji more, i provede ih, od vode naeini zid; **14** I vodi ih danju oblakom, i svu noæe svijetlijem ognjem; **15** Raskida stijene u pustinji, i poji ih kao iz velike bezdane; **16** Izvodi potoke iz kamena, i vodi vodu rijekama. **17** Ali oni još jednako grijješe njemu, i gnjeviše višnjega u pustinji. **18** I kušaše Boga u srcu svom, ištuaæi (jela) po volji svojoj, **19** I vikaše na Boga, i rekose: "može li Bog zgotoviti trpezu u pustinji?" **20** Evo! on udari u kamen, i poteèe voda, i rijeke ustadoše; može li i hleba dati? hoæe li i mesa postaviti narodu svojem?" **21** Gospod èu i razljuji se, i oganj se razgorje na Jakova, i gnjev se podiže na Izraelju. **22** Jer ne vjerovaše Bogu i ne uzdaše se u pomoæ njegovu. **23** Tada zapovjedi oblacima odozgo, i otvori vrata nebeska, **24** I pusti, te im podaæti mana za jelo, i hleb nebeski dade im. **25** Hleba anđelskoga jeðaše èovjek; posla im (jela) do sitosti. **26** Pusti nebom ustoku, i navede silom svojom jug; **27** I kao prahom zasu ih mesom, i kao pijeskom morskim pticama kralitim; **28** Pobaca ih sred okola njihova, oko šatora njihovih. **29** I najedoše se i dade im što su željeli. **30** Ali ih još i ne proðe želja, još bješe jelo u ustima njihovijem, **31** Gnjev se Božji podiže na njih i pomori najaae meðu njima, i mladiæe u Izraelju pobi. **32** Preko svega toga još grijješe, i ne vjerovaše èedesima njegovijem. **33** I pusti, te dani njihovi prolaziæe uzalud, i godine njihove u strahu. **34** Kad ih ubijaše, onda pritjecahu k njemu, i obraæahu se i iskahu Boga; **35** I pominjanju da je Bog obrana njihova, i viñi izbavitelj njihov. **36** Laskahu mu ustima svojima, i jezikom svojim lagahu mu. **37** A srce njihovo ne bješe njemu vjerno, i ne bijahu tvrdi u zavjetu njegovu. **38** Ali on bješe milostiv, i pokrivaše grijeh, i ne pomori ih, èesto ustavljaše gnjev svoj, i ne podizase sve jarosti svoje. **39** Opominjaše se da su tijelo, vjetar, koji prolazi i ne vraæea se. **40** Koliko ga puta rasrdiše u pustinji, i uvrijediše u zemlji gdje se ne živi! **41** Sve nanovo kušaše Boga, i sveca Izrailjeva dražiše. **42** Ne sjæaše se ruke njegove i dana, u koji ih izbavi iz nevolje, **43** U koji uèini u Misiru znake svoje i èudesu svoja na polju Soanu; **44** I prorže u krv rijeke njihove i potoke njihove, da ne mogoše piti. **45** Posla na njih bubine da ih kolju, i žabe da ih more. **46** Ljetinu njihovu dade crvu, i muku njihovu skakavcima. **47** Vinograðe njihove pobi gradom, i smokve njihove slanom. **48** Gradu predade stoku njihovu, i stada njihova munji. **49** Posla na njih ognjeni gnjev svoj, jarost, srdnju i mržnju, èetu zljeh anđela. **50** Ravnu stazu gnjevu svojemu, ne èuva duša njihovijeh od smrti, i život njihov predade pomoru. **51** Pobi sve prvence u Misiru, prvi porod po kolibama Hamovijem. **52** I povede narod svoj kao ovce, i vodi ih kao stado preko pustinje. **53** Vodi ih pouzdano, i oni se

ne bojaše, a neprijatelje njihove zatpla more. 54 I dovede ih na mjesto svetinje svoje, na ovu goru, koju zadobi desnica njegova. 55 Odagna ispred lica njihova narode; ždrijebom razdijeli njihovo dostojanje, i po šatorima njihovim naseli koljena Izraileva. 56 Ali oni kušaše i srdiše Boga višnjega i uredaba njegovih ne saeuvaše. 57 Odustaje i odvrgoše se, kao i oci njihovi, slagaše kao rđav luk. 58 Uvrijediše ga visinama svojim, i idolima svojim razdražiše ga. 59 Bog eu i razgnjevi se i rasrdi se na Izraelija veoma. 60 Ostavi naselje svoje u Silomu, šator, u kojem živilaše s ljudma. 61 I opravi u ropstvo slavu svoju, i krasotu svoju u ruke neprijateljeve. 62 I predade maeu narod svoj, i na dostojanje svoje zaplamtiše se. 63 Mladiae njegove jede oganji, i djevojkama njegovijem ne pjevaše svatovskih pjesama; 64 Sveštenici njegovi padaše od maea, i udovice njegove ne plakaše. 65 Najposlje kao iz sna probudi se Gospod, prenu se kao junak kad se napije vina. 66 I pobi neprijatelje svoje s leđa, vjeđenoj sramoti predade ih. 67 I ne htje šatora Josifova, i koljena Jefremova ne izabra. 68 Nego izabra koljeno Judino, goru Sion, koja mu omilje. 69 I sagradi svetinju svoju kao gornje svoje stanove, i kao zemlju utvrdi je dovjeka. 70 I izabra Davida slugu svojega, i uze ga od torova ovejih, 71 I od dojilica dovede ga da pase narod njegov, Jakova, i našljedstvo njegovo, Izraelija. 72 I on ih pase eistijem srcem, i vodi ih mudrijem rukama.

79 Bože! neznabosći dođoše u dostojanje tvoje; oskvriše svetu crkvu tvoju, Jerusalim pretvorise u zidine. 2 Truplje sluga tvojih dadoše pticama nebeskijem da ih jedu, tijela svetaca tvojih zvijerima zemaljskim. 3 Prolje krv njihovu kao vodu oko Jerusalima, i ne bješe ko da pogrebe. 4 Postadosmo potsmijeh u susjeda svojih, rugaju nam se i sramote nas koji su oko nas. 5 Dokle æeš se, Gospode, jednako gnjevit, jarost tvoja gorjeti kao oganj? 6 Izlij gnjev svoj na narode koji te ne znaju, i na carstva koja ne prizivaju tvojega imena. 7 Jer izjedoše Jakova, i naselje njegovo opustiše. 8 Ne pomini predašnjih bezakonja naših, veæ pohitaj da nas presreteš milosrđem svojim, jer smo veoma ološali. 9 Pomozi nam, Bože, spasitelju naš, radi slave imena svojega, izbavi nas i oèisti od grjeha naših radi imena svojega. 10 Zašto da govore neznabosći: gdje je Bog njihov? Neka se pokaže pred oèima našim osveta nad neznaboscima za prolitu krv sluga tvojih! 11 Neka izadu pred lice tvoje uzdasi sužanski, silom mišice svoje saeuvač namijenjene smrti. 12 Sedminom vратi u njedra susjedima našim ruženje, kojim te ružiše, Gospode! 13 A mi narod tvoj i ovce paše tvoje dovjeka æemo tebe slavit i od koljena na koljeno kazivati hvalu tvoju.

80 Pastire Izraeljev, eu! koji vodiš sinove Josifove kao ovce, koji sjediš na heruvimima, javi se! 2 Pred Jefremom i Venijaminom i Manasijom probudi krjepost svoju, i hodi da nam pomožeš. 3 Bože! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo! 4 Gospode, Bože nad vojskama! dokle æeš se gnjevit kad te moli narod tvoj? 5 Hranili ih hlijebom suznjem, i pojši ih suzama trostrukom mjerom. 6 Uèinio si da se oko nas svadaju susjedi naši, i neprijatelji se naši smiju meðu sobom. 7 Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje da se spasemo! 8 Iz Misira si prenio èokot, izagnao narode, i posadio ga. 9 Okreio si za nj, i on pusti žile, i zauze svu zemlju. 10 Gore se pokriše njegovijem sjenom, i loze su mu kao kedi Božiji. 11 Pustio je loze svoje do mora i ogranke svoje do rijeke. 12 Zašto si mu razvalio ogradu, da ga kida ko god prođe? 13 Gorski vepar podgriza ga, i poljska zvijer jede ga. 14 Bože nad vojskama! obrati se, pogledaj s neba i vidi, i obiòi vinograd ovaj, 15 Sad ovaj, koji je posadila desnica tvoja, i sina, kojega si ukrijebio sebi! 16 Popaljen je

ognjem, isjeèen, od strašnoga pogleda tvojega propade. 17 Neka bude ruka tvoja nad èovjekom desnice tvoje, nad sinom èovjekom kojega si utvrdio sebi! 18 I neæemo ostupiti od tebe, oživi nas, i ime tvoje prizivaæemo. 19 Gospode, Bože nad vojskama! povrati nas, neka zasja lice tvoje, da se spasemo!

81 Radujte se Bogu, koji nam daje krjepost; poklikujte Bogu Jakovljevu. 2 Podignite pjesme, dajte bubanj, slatke gusle sa psaltilom. 3 Trubite o mijeni u trubu, o uštapu radi praznika našega. 4 Jer je takzakon u Izraelija, naredba od Boga Jakovljeva. 5 Za svjedoèanstvo postavi Josifu ovo, kad iðaše na zemlju Misirsku. Jezik, kojega ne znah, èuh: 6 "Uklonio sam ramena njegova od bremena, ruke njegove oprostio se kotarica. 7 U nevolji si me zazvao, i izbavil te, usliših te usred groma, na vodi Merivi iskušah te. 8 Slušaj, narode moj, i zasvjedoèeš ti, Izraeliju, o kad bi me poslušao: 9 Da ne bude u tebe tuðega Boga, i Bogu stranome nemoj se klanjati. 10 Ja sam Gospod, Bog tvoj, koji sam te izveo iz zemlje Misirske; otvori usta svoja, i ja æu ih napuniti. 11 Ali ne posluša narod moj glasa mojega, Izraelij ne mari za me. 12 I ja ih pustih na volju srca njihova, neka hode po svojim mislima. 13 O kad bi narod moj slušao mene, i sinovi Izraeljevi hodili putovima mojim! 14 Brzo bih pokorio neprijatelje njihove, i na protivnike njihove digao bih ruku svoju; 15 Koji mrze na Gospodu, bili bi im pokorni, i dobri dani njihovi bili bi dovjeka; 16 Najboljom bi pšenicom hranoj njih, i medom bih iz kamena sitio ih."

82 Bog stade na saboru Božijem, usred bogova izreée sud: 2 "Dokle æete suditi nepravo, i bezbožnicima gledati ko je ko? 3 Sudite ubogome i siroti, onoga koga gone i ništega pravdajte. 4 Izbavljajte ubogoga i ništega, iz ruke bezbožnièke otimajte. 5 Ne poznaše, niti razumješe, hode po tamni; zadrmaše se zemlji svi temelji. 6 Rekoh: bogovi ste, i sinovi višnjega svi. 7 Ali æete kao ljudi pomrijeti, i kao svaki knez pašaæete." 8 Ustani, Bože, sudi zemlji; jer su tvoji po našljedstvu svi narodi.

83 Bože! nemoj zamuknuti, nemoj šutjeti, niti poèivaj, Bože! 2 Jer evo neprijatelji tvoji uzavreše, i koji te nenavide, podigoše glavu. 3 Po narod tvoj zlo naumiše, i dogovaraju se na izbrane tvoje. 4 Rekoše: hodite da ih istrijebimo između naroda da se više ne spominje ime Izraeljevo. 5 Složno pristaše i suprot tebi vjeru uhvatise: 6 Naselja Edomova i Ismailovci, Moav i Agareni, 7 Geval i Amon i Amalik, Filisteji s Tircima; 8 I Asur udruži se s njima; postadoše mišica sinovima Lotovijem. 9 Uèini im onako kao Madijamu, kao Sisari, kao Javinu na potoku Kisonu. 10 Koji su istrijebljeni u Aendoru, nagnjoši sobom zemlju. 11 Uradи s njima, s knezovima njihovijem, kao s Orivom i Zivom, i sa svima glavarima njihovijem kao sa Zevejem i Salmanom. 12 Jer govore: osvojimo naselja Božija. 13 Bože moj! zapovjedi neka budu kao prah, kao pijesak pred vjetrom. 14 Kao što oganj sažiže šumu, i kao plamen što zapaljuje gore, 15 Tako ih pograj burom svojom i vihorom svojim smeti ih. 16 Pokrij lice njihovo sramotom, da bi tražili ime tvoje, Gospode! 17 Neka se stide i srame dovjeka, neka se smetu i izginu! 18 I neka znadu da si ti, kojemu je ime Gospod, jedini najviši nad svom zemljom.

84 Kako su mili stanovi tvoji, Gospode nad silama! 2 Gine duša moja želeteći u dvore Gospodnje; srce moje i tijelo moje otima se k Bogu živome. 3 I ptica nahodi kuæu, i lastavica grijezdo sebi gdje leže ptiae svoje, kod oltara tvojih, Gospode nad silama, care moj i Bože moj! 4 Blago onima koji žive u domu tvom! Oni te hvale bez prestanka. 5 Blago onima kojima je (sila) u tebi, i kojima su u srcu putovo tvojih! 6 Iduæi dolinom plaæevnom, pretvaraju je u izvore, i dažd je odijeva blagoslovima. 7 Idu zbor za zborom, javljaju se pred Bogom na Sionu. 8 Gospode, Bože

nad silama! usliši molitvu moju, Bože Jakovljev! **9** Bože, braniču naš! sagni se i vidi lice pomazanika svojega! **10** Jer je bolje jedan dan u dvorima tvojim od hiljade. Volim biti na pragu doma Božijega nego živjeti u šatorima bezbožničkim. **11** Jer je Gospod Bog sunce i štit, Gospod daje blagodat i slavu; onima koji hode u bezazlenosti ne ukraćeju ni jednoga dobra. **12** Gospode nad silama! blago ēovjeku, koji se u te uzda!

85 Smilova si se, Gospode, na zemlju svoju, povratio si robije Jakovljevo. **2** Prostio si nepravdu narodu svojemu, pokrio si sve grijeve njegove. **3** Ustavio si svu jarost svoju, ublažio žestinu gnjeva svojega. **4** Povrati nas, Bože spasitelju naš, prekini srđnu svoju na nas. **5** Zar æeš se dovjeka gnjevit na nas, i protegnuti gnjev svoj od koljena na koljeno? **6** Zar se neæeš povratiti i oživiti nas, da bi se narod tvoj radovao o tebi? **7** Pokaži nam, Gospode, milost svoju, i pomoæe svoju daj nam. **8** Da poslušam što govori Gospod Bog. On izriče mir narodu svojemu i svećima svojim, i onima koji se obražaju srcem k njemu. **9** Da, blizu je onih koji ga se boje pomoæe njegova, da bi naselio slavu u zemlji našoj! **10** Milost i istina sreæe se, pravda i mir poljubiæe se. **11** Istina æe niknuti iz zemlje i pravda æe s neba priniknuti. **12** I Gospod æe dati dobro, i zemlja naša daæe plod svoj. **13** Pravda æe pred njim iæi, i postaviæe na put stope svoje.

86 Prigni, Gospode! uho svoje i usliši me, jer sam nevoljan i ništ. **2** Saèuvaj dušu moju, jer sam tvoj poklonik. Spasi slugu svojega, Bože moj, koji se u te uzda. **3** Smiluj se na me, Gospode, jer k tebi vièem vas dan. **4** Obeseli dušu sluge svojega, jer k tebi, Gospode, podižem dušu svoju. **5** Jer si ti, Gospode, dobar i milosrdan i veoma milostiv svima koji te prizivaju. **6** Èaji, Gospode, molitvu moju, i slušaj glas moljenja mojega. **7** U dan tuge svoje prizivljem te, jer æeš me uslišiti. **8** Nema među bogovima takoga kakav si ti, Gospode, i nema djela takih kakva su tvoja. **9** Svi narodi, koje si stvorio, doæi æe i pokloniti se pred tobom, Gospode, i slaviti ime tvoje. **10** Jer si ti velik i tvoriš èudesu; ti si jedan Bog. **11** Pokaži mi, Gospode, put svoj, i iæi æu u istini tvojoj; uèini neka se mili srcu mojemu bojati se imena tvojega. **12** Slaviju te, Gospode Bože moj, svijem srcem svojim, i poštovaæu imo tvoje dovjike. **13** Jer je milost tvoja velika nad mnom, i izvadio si dušu moju iz pakla najdubljega. (*Sheol h7585*) **14** Bože, oholice ustaše na mene, i gomila nasilnika traži dušu moju, i nemaju tebe pred sobom. **15** Ali ti, Gospode, Bože milostivi i blagi, strpljivi i bogati dobrom i istinom, **16** Pogledaj na me i smiluj mi se, daj silu svoju sluzi svojemu, i pomozi sinu sluškinje svoje; **17** Uèini sa mnom èudo dobrote. Neka vide koji me nenavide, i postide se, što si mi, Gospode, pomogao i utješio me.

87 Što je sam osnovao na gorama svetijem, **2** Vrata Sionska ljubi Gospod više svijeh stanova Jakovljevih. **3** Slavno kazuju za tebe, grade Božji! **4** "Među one, koji me znaju, brojaju Misir i Vavilon. Gle i Filisteji i Tir s Etiopskom ondje su se rodili." **5** O Sionu æe se govoriti: taj se i taj rodio u njemu; sam višnji utvrđuje ga. **6** Gospod æe u prijepisu naroda zavikati: ovaj se rodio u njemu. **7** I koji pjevaju i vesele se, svi su izvori moji u tebi.

88 Gospode Bože, spasitelju moj, danju vièem i noæeu pred tobom. **2** Nek izæde preda te molitva moja, prigni uho svoje k jaku mojemu; **3** Jer je duša moja puna jåda, i život se moj primaæe paklu. (*Sheol h7585*) **4** Izjednaæih se s onima koji u grob odlaze, postadoh kao ēovjek bez sile, **5** Kao među mrtve baèen, kao ubijeni, koji leže u grobu, kojih se više ne sjæeaš, i koji su od ruke tvoje daleko. **6** Metnuo si me u jamu najdonju, u tamu, u bezdanu. **7** Oteža mi gnjev tvoj, i svima valima svojim udaraš me. **8** Udaljio si od mene poznanike moje, njima si me omrazio;

zatvoren sam, i ne mogu izazaæi. **9** Oko moje usahnu od jada, vièem te, Gospode, vas dan, pružam k tebi ruke svoje. **10** Eda li æeš na mrtvima èiniti èudeša? ili æe mrtvi ustati i tebe slavit? **11** Eda li æe se u grobu priopovijedati milost tvoja, i istina tvoja u truhljenju? **12** Eda li æe u tami poznati èudeša tvoja, i pravdu tvoju gdje se sve zaboravlja? **13** Ali ja, Gospode, k tebi vièem, i jutrom molitva moja sreta te. **14** Zašto, Gospode, odbacuješ dušu moju, i odvraæaš lice svoje od mene? **15** Muèim se i izdišem od udaraca, podnosim strahote tvoje, bez nadanja sam. **16** Gnjev tvoj stiže me, strahote tvoje razdiru me. **17** Optjeèu me svaki dan kao voda, stežu me otsvuda. **18** Udaljio si od mene druga i prijatelja; poznanici moji sakrili su se u mrak.

89 Milosti æeu Gospodnjie pjevati uvijek, od koljena na koljeno javljaæeu istinu tvoju ustima svojima. **2** Jer znam da je zavajjek osnovana milost, i na nebesima da si utvrdio istinu svoju, rekavši: **3** "Uèinjih zavjet s izbranim svojim, zakleh se Davidu, sluzi svojemu: **4** Dovjeka æeu utvrđivati sjeme tvoje i prijesto tvoj uređivati od koljena do koljena. **5** Nebo kazuje èudeša tvoja, Gospode, i istinu tvoju sabor svetijeh. **6** Jer ko je nad oblacima ravan Gospodu? ko æe se izjednaæiti s Gospodom među sinovima Božijim? **7** Bogu se valja klanjati na saboru svetijeh, strašniji je od svijeh koji su oko njega. **8** Gospode, Bože nad vojkama! ko je silan kao ti, Bože? I istina je tvoja oko tebe. **9** Ti vladaš nad silom morskom; kad podigne vale svoje, ti ih ukroæavaš. **10** Ti si oborio oholi Misir kao ranjenika, krjepkom mišicom svojom rasijao si neprijatelje svoje. **11** Tvoje je nebo i tvoja je zemlja; ti si sazdao vasiljenu i što je god u njoj. **12** Sjever i jug ti si stvorio, Tavor i Ermon o tom se imenu raduje. **13** Tvoja je mišica krjepka, silna je ruka tvoja, i visoka desnica tvoja. **14** Blagost je i pravda podnožje prijestolu tvojemu, milost i istina ide pred licem tvojim. **15** Blago narodu koji zna trubnu pakliè Gospode! u svjetlosti lica tvojega oni hode; **16** Imenom se tvojim raduju vas dan, i pravdom tvojom uživaju se. **17** Jer si ti krasota sile njihove, i po milosti twoj uživaju se rog naš. **18** Jer je od Gospoda obrana naša, i od svetoga Izrailjeva car naš. **19** Tada si govorio u utvari vjernima svojim, i rekao: "poslah pomoæe junaku, uživish izbranoga svojega iz naroda. **20** Naðoh Davida slugu svojega, svetim uljem svojim pomazah ga. **21** Ruka æe moja biti jednak s njim, i mišica moja krije piæe ga. **22** Neæe ga neprijatelj nadvladati, i sin bezakonja neæe mu dosaditi. **23** Potræu pred licem njegovim neprijatelje njegove, i nenavidnike njegove poraziæ. **24** Istina je moja i milost moja s njim; i u moje ime uživisaæe se rog njegov. **25** Pružaæu na more ruku njegovu, i na rijeke desnicu njegovu. **26** On æe me zvati: ti si otac moj, Bog moj i grad spasenja mojega. **27** I ja æu ga uèini prevencem, višim od careva zemaljskih. **28** Dovjeka æeu mu hraniæi milost svoju, i zavjet je moj s njim vjeran. **29** Produljuæeu sjeme njegovo dovjeka, i prijesto njegov kao dane nebeske. **30** Ako sinovi njegovi ostave zakon moj, i ne uzidu u zapovijestima mojim; **31** Ako pogaze uredbe moje, i zapovijesti mojih ne saèuvaju, **32** Onda æeu ih pokarati prutom za nepokornost, i ranama za bezakonje njihovo; **33** Ali milosti svoje neæeu uzeti od njega, niti æeu prevrnuti istinom svojom; **34** Neæeu pogaziti zavjeta svojega, i što je izaælo iz usta mojih neæeu poreæi. **35** Jednom se zakleh svetoæeu svojom; zar da slažem Davidu? **36** Sjeme æe njegovo trajati dovjeka, i prijesto njegov kaæe sunce preda mnom; **37** On æe stajati uvijek kao mjesec i vjerni svjedok u oblacima." **38** A sad si odbacio i zanemario, razgnjevio si se na pomazanika svojega; **39** Zanemario si zavjet sa slugom svojim, bacio si na zemlju vijenac njegov. **40** Razvalio si sve ograde njegove, gradove njegove obratio si u zidine. **41** Plijene ga svi koji prolaze onuda, posta potsmijeh u susjeda svojijeh. **42** Uzvisio

si desnicu neprijatelja njegovijeh, obradovao si sve protivnike njegove. **43** Zavratio si ostrice maèa njegova, i nijesi ga ukrijeipo u boju; **44** Uzeo si mu svjetlost, i prijesto njegov oborio si na zemlju; **45** Skratio si dane mladosti njegove i obukao ga u sramotu. **46** Dokle æeš se, Gospode, jednako odvraæati, dokle æe kao oganj plamjeti gnjev tvoj? **47** Opomeni se kakav je vijek moj, kako si ni na što stvorio sve sinove Adamove? **48** Koji je èovjek živio i nije smrtri vido, i izbavio dušu svoju iz ruku paklenijeh? (**Sheol h7585**) **49** Gdje su preðašnje milosti tvoje, Gospode? Kleo si se Davidu istinom svojom. **50** Opomeni se, Gospode, prijekora sluga svojih, koji nosim u njedrima svojim od svijeh silnijeh naroda, **51** Kojim kore neprijatelji tvoji, Gospode, kojim kore trag pomazanika tvojega. **52** Blagosloven Gospod uvijek! Amin, amin.

90 Gospode! ti si nam utoeìte od koljena do koljena. **2** Prije nego se gore rodiše i sazda se zemlja i vasiljena, i od vijeka i do vijeka ti si Bog. **3** Ti povraæeaš èovjeka u truhlež, i govorиш: vratite se sinovi ljudskil! **4** Jer je tisuæa godina pred oèima vijojima kao dan juèerañni, kad mine, i kao straža noæena. **5** Ti ih kao povodnjem odnosиш; oni su kao san, kao trava, koja rano vene, **6** Ujutru cvjeta i uvene, uveèe se pokosi i sasuu. **7** Jer nas nestaje od gnjeva tvojega, i od jarosti tvoje u smetnji smo. **8** Stavio si bezakonja naša preda se, i tajne naše na svjetlost lica svojega. **9** Svi se dani naši prekraæeuju od srđnje tvoje, godine naše prolaze kao glas. **10** Dana godina naših svega ima do sedamdeset godina, a u jaæega do osamdeset godina: i sam je cvijet njihov muka i nevolja; jer teku brzo, i mi odlijaveæemo. **11** Ko zna silu gnjeva tvojega i tvoju jarost, da bi te se kao što treba bojao? **12** Nauëi nas tako brojiti dane naše, da bismo stekli srce mudro. **13** Povrati se, Gospode! Dokle æeš? Smiluj se na sluge svoje. **14** Ujutru nas nasiæi dobrote svoje, i radovaæemo se i veseliti u sve dane svoje. **15** Obraduj nas prema danima, u koje si nas muëio, i prema godinama, u koje smo gledali nevolju. **16** Neka se pokaæe na slugama tvojim djelo tvoje, i slava tvoja na sinovima njihovim. **17** Neka bude dobra volja Gospoda Boga našega s nama, i djelo ruku naših dovrši nam, i djelo ruku naših dovrši.

91 Koji živi u zaklonu višnjega, u sjenu svemoguæega poèiva. **2** Govori Gospodu: ti si utoeìte moje i branìe moj, Bog moj, u kojega se uzdam. **3** On æe izbaviti iz zamke ptièareve, i od ljutoga pomora; **4** Perjem svojim osjeniæe te, i pod krilima njegovijem zakloniæe se; istina je njegova štit i ograda. **5** Neæeš se bojati strahote noæene, strijele, koja leti danju, **6** Pomora, koji ide po mraku, bolesti, koja u podne mori. **7** Paæee pored tebe tisuæa i deset tisuæa s desne strane tebi, a tebe se neæe dotaæi. **8** Samo æeš gledati oèima svojima, i vidjeæeš platu bezbožnicima. **9** Jer si ti, Gospode, pouzdanje moje. Višnjega si izabrao sebi za utoeìte. **10** Neæe te zlo zadesiti, i udarac neæe dosegnuti do kolibe tvoje. **11** Jer anđelima svojim zapovijeda za tebe da te èuvaju po svijem putovima tvojim. **12** Na ruke æe te uzeti da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. **13** Na lava i na aspidu nastupaæeš i gaziæeš laviaæa i zmaja. **14** "Kad me ljubi, izbavlju ga; zakloniæu ga, kad je poznao ime moje. **15** Zazvaaæe me, i uslišiæu ga; s njim æu biti u nevolji, izbavlju ga i proslavlju ga. **16** Duga života nasitiæu ga, i pokazaaæu mu spasenje svoje."

92 Lijepo je hvaliti Gospoda, i pjevati imenu tvojemu, višnji, **2** Javljaljutrom milost tvoju, i istinu tvoju noæeu, **3** Uz deset zica i uz psaltir, i uz jasne gusle! **4** Jer si me razveselio, Gospode, djelima svojim, s djela ruku tvojih radujem se. **5** Kako su velika djela tvoja, Gospode! Veoma su duboke pomisli tvoje. **6** Bezumnik ne zna, i neznanica ne razumije toga. **7** Kad bezbožnici nièu kao trava i cvjetaju svi koji èine bezakonje, to biva zato da bi se

istrubili dovjeka. **8** A ti si, Gospode, visok uvijek. **9** Jer evo neprijatelji tvoji, Gospode, jer evo neprijatelji tvoji ginu, i rasipaju se svi koji èine bezakonje; **10** A moj rog ti užvišuješ kao rog u jednoroga, ja sam pomazan novijem uljem. **11** I oko moje vidi neprijatelje moje, i o bezakonicima, koji ustaju na mene, slušaju uši moje. **12** Pravednik se zeleni kao finik, kao kedar na Livantu užvišuje se. **13** Koji su zasaðeni u domu Gospodnjem, zelene se u dvorovima Boga našega; **14** Rodni su i u starosti, jedri i zeleni, **15** Javljujuæi da je pravedan Gospod, braniè moj, i da nema u njemu nepravde.

93 Gospod caruje. Obukao se u velièanstvo, obukao se Gospod u silu, i opasao se. Zato je vasiljena tvrda, i neæe se pomjeriti. **2** Prijesto tvoj stoji od iskona; od vijeka ti si. **3** Podižu rijeke, Gospode, podižu rijeke glas svoj, podižu rijeke vale svoje: **4** Od hujanja vode mnoge i silne, od vala morskih silnij je na visini Gospod. **5** Svjedoæanstva su tvoja veoma tvrda; domu tvojemu pripada svetost, Gospode, na dugo vrijeme.

94 Bože od osvete, Gospode, Bože od osvete, pokaži se! **2** Podigni se, sudijo zemaljski, podaj zaslugu oholima. **3** Dokle æe se bezbožnici, Gospode, dokle æe se bezbožnici hvaliti? **4** Ruže i oholo govore, velièaju se svi koji èine bezakonje. **5** Gaze narod tvoj, Gospode, i dostojanje tvoje muèe. **6** Udovicu i došljaka ubijaju, i sirote more. **7** I govore: neæe vidjeti Gospod, i neæe doznati Bog Jakovljev. **8** Orazumite se, preludi ljudi! budale! kad æete biti pametni? **9** Koji je stvorio uho, zar ne èuje? i koji je oko naæino, zar ne vidi? **10** Zar neæe oblièiti koji narode urazumljuje, koji ueì èovjeka da zna? **11** Gospod zna misli ljudima kako su ništave. **12** Blago èovjeku koga ti, Gospode, urazumljuješ, i zakonom svojim ueìi; **13** Da bi mu dao mir u zle dane, dok se iskopa jama bezbožniku. **14** Jer neæe odbaciti Gospod naroda svojega, i dostojanja svojega neæe ostaviti. **15** Jer æe se sud vratiti na pravdu, i njega æe naæi svi prava srca. **16** Ko æe ustati za mene suprot zlima? ko æe stati za mene suprot onima koji èine bezakonje? **17** Kad mi Gospod ne bi bio pomoænik, brzo bi se duša moja preselila onamo gdje se muèe. **18** Kad reæem: drkæ mi nogu, milost tvoja, Gospode, prihvata me. **19** Kad se umnože brige u srcu mom, utjehe tvoje razgovaraju dušu moju. **20** Eda li æe blizu tebe stati prijesto krvnièki, i onaj koji namišlja nasilje nasuprot zakonu? **21** Spremaju se na dušu pravednikovu, i krv pravu okriviljuju. **22** Ali je Gospod moje pristaniše, i Bog je moj tvrdi utoeìte moje. **23** On æe im vratiti za bezakonje njihovo, za njihovu zloæeu istrijebiæ ih, istrijebiæ ih Gospod, Bog naš.

95 Hodite, zapjevajmo Gospodu, pokliknimo Bogu, gradu spasenja svojega! **2** Izaðimo pred lice njegovo s hvalom, u pjesmama pokliknimo mu! **3** Jer je Gospod velik Bog i velik car nad svijem bogovima. **4** U njegovoj su ruci dubine zemaljske, i visine gorske njegove su. **5** Njegovo je more i on ga je stvorio, i suhotu ruke su njegove naæinile. **6** Hodite, poklonimo se, pripadnimo, kleknimo pred Gospodom tvorcem svojim. **7** Jer je on Bog naš, i mi narod paæe njegove i ovce ruke njegove. Sad kad biste poslušali glas njegov: **8** "Nemojte da vam odvreni srce vaše kao u Merivi, kao u dan kušanja u pustinji, **9** Gdje me kušaše oci vaši, ispitaše i vidješe djelo moje. **10** Èetrdeset godina srdih se na rod onaj, i rekoh: ovi ljudi tumaraju srcem, i ne znaju putova mojih; **11** I zato se zakleh u gnjevu svom da neæe ueìi u mir moj."

96 Pjevajte Gospodu pjesmu novu, pjevaj Gospodu, sva zemljo! **2** Pjevajte Gospodu, blagosiljavite ime njegovo, javljajte od dana na dan spasenje njegovo. **3** Kazujte po narodima slavu njegovu, po svijem plemeniæu èudesu njegova. **4** Jer je velik Gospod i valja ga hvaliti: strašniji je od svijeh bogova. **5** Jer su

svi bogovi u naroda ništa: a Gospod je nebesa stvorio. **6** Slava je i veličanstvo pred licem njegovim, (sila) i krasota u svetinju njegovoj. **7** Dajte Gospodu, plemena narodna, dajte Gospodu slavu i ēast. **8** Dajte Gospodu slavu prema imenu njegovu. Nosite dare i idite u dvore njegove. **9** Poklonite se Gospodu u svetoj krasoti. Strepri pred njim, sva zemljo! **10** Recite narodima: Gospod caruje; zato je vasiljena tvrda i neće se pomjestiti; on æe suditi narodima pravo. **11** Nek se vesele nebesa, i zemlja se raduje; nek pljeska more i što je u njemu; **12** Neka skaæe polje i sve što je na njemu; tada nek se raduju sva drveta šumska. **13** Pred licem Gospodnjim; jer ide, jer ide da sudi zemlji. Sudiæe vasiljenoj po pravdi, i narodima po istini svojoj.

97 Gospod caruje: nek se raduje zemlja! nek se vesele ostrva mnoga. **2** Oblak je i mrak oko njega; blagost i pravda podnožje prijestolu njegovu. **3** Oganj pred njim ide, i pali naokolo neprijatelje njegove. **4** Munje njegove sijevaju po vasiljenoj; vidi i strepi zemlja. **5** Gore kao vosak tope se od lica Gospodnjega, od lica Gospoda svoj zemlji. **6** Nebesa kazuju pravdu njegovu, i svi narodi vide slavu njegovu. **7** Nek se stide svi koji se klanjavaju kipovima, koji se hvale idolima svojim. Poklonite mu se svi bogovi. **8** Èuve i raduje se Sion, i kæeri se Judejske vesele radi sudova tvojih, Gospode! **9** Jer si ti, Gospode, visok nad svom zemljom i nadvišeš sve bogove. **10** Koji ljubite Gospoda, mrzite na zlo. On èuva duše svetaca svojih; iz ruku bezbožnièkih otima ih. **11** Svjetlost se prospita na pravednika, i veselje na one koji su prava srca. **12** Radujte se pravedni o Gospodu, i slavite sveto ime njegovo.

98 Pojte Gospodu pjesmu novu, jer uèini èuedesa. Pomože mu desnica njegova i sveta mišica njegova. **2** Javi Gospod spasenje svoje, pred narodima otkri pravdu svoju. **3** Opomeni se milosti svoje i vjernosti svoje k domu Izrailjevu. Vidješe svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega. **4** Raduj se Gospodu, sva zemljo; pjevajte, poklikujte i popijevajte! **5** Udarajte Gospodu u gusle, u gusle i s glasom psalamskim. **6** U trube i rogovce zatrubite pred carem Gospodom. **7** Neka pljeska more i što je u njemu, vasiljena i koji u njoj žive; **8** Rijeke neka pljeskaju rukama; skupa gore nek se raduju! **9** Pred licem Gospodnjim; jer ide da sudi zemlji; sudiæe vasiljenoj pravedno, i narodima vjerno.

99 Gospod caruje: neka strepe narodi; sjedi na heruvimima: nek se drma zemlja! **2** Gospod je na Sionu velik, i visok nad svima narodima. **3** Neka slave veliko i strašno ime tvoje; da je svet! **4** Neka slave silu cara koji ljubi pravdu. Ti si utvrđio pravdu; sud i pravdu ti si uredio u Jakovu. **5** Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se podnožju njegovu; da je svet! **6** Mojsije i Aron, sveštenici njegovovi, i Samuilo jedan od onjih koji prizivaju ime njegovo, prizivahu Bogu, i on ih usliši. **7** U stupu od oblaka govorase njima; oni èuvaše zapovijesti njegove i uredbu koju im dade. **8** Gospode, Božje naši, ti si ih uslišio; ti si im bio Bog blag i plæao za djela njihova. **9** Uzvišujte Gospoda Boga našega, i klanjajte se na svetoj gori njegovoj, jer je svet Gospod Bog naš.

100 Raduj se Gospodu, sva zemljo! **2** Služite Gospodu veselo; idite pred lice njegovo pjevajuæi! **3** Poznajte Gospod da je Bog. On nas je stvorio, i mi smo dostojanje njegovovo, narod njegov i ovce paše njegove. **4** Ulazite na vrata njegova sa slavom, u dvore njegove s hvalom. Slavite ga, i blagosiljate ime njegovo. **5** Jer je dobar Gospod; milost je njegova uvijek, i istina njegova od koljena na koljeno.

101 Milost i pravdu pjevam; tebe, Gospode, slavim. **2** Razmišljam o putu pravom, kad bi god došao k meni, hodim u bezazlenosti srca svojega u domu svom. **3** Ne stavljam pred oèi svoje rijeèi nepotrebne, mrzim na djela koja su protiv zakona, ne pristajem za njima. **4** Srce pokvareno daleko je od mene; zlijeh ne znam. **5** Ko tajno opada bližnjega svojega, toga izgonim; ko je ohola oka i nadutu srca, toga ne trpim. **6** Oèi su moje obraæene na vjerne na zemlji, da bi sjedjeli sa mnom. Ko hodi putem pravijem, taj služi meni. **7** Ne živi u domu mojem koji radi lukavo; koji govori laž, ne stoji pred oèima mojima. **8** Jutrom zatirem sve bezbožnike na zemlji, da bih istrijebio iz grada Gospodnjega sve koji èine bezakonje.

102 Gospode! èuj molitvu moju, i vika moja nek izaðe preda te. **2** Nemoj odvrati lica svojega od mene; u dan kad sam u nevolji prigni k meni uho svoje, u dan kad te prizivam, pohitaj, usliši me. **3** Jer proðoše kao dim dani moji, kosti moje kao topionica ogorješe. **4** Pokošeno je kao trava i posahlo srce moje, da zaboravih jesti hlijeb svoj. **5** Od uzdisanja mojega prionu kost moja za meso moje. **6** Postadah kog gem u pustinji; ja sam kao sova na zidinama. **7** Ne spavam, i sjedim kao ptica bez druga na krovu. **8** Svali dan ruže me neprijatelji moji, i koji su se pomamili na mene, mnem se uklinju. **9** Jedem pepeo kao hlijeb, i piæe svoje rastvaram suzama. **10** Od grjeva tvogaja i srđnje tvoje; jer podigavši me bacio si me. **11** Dani su moji kao sjeni, koji prolazi, i ja kao trava osuših se. **12** A ti, Gospode, ostaješ dovjeka, i spomen tvoj od koljena do koljena. **13** Ti æeš ustati, smilovaæeš se na Sion, jer je vrijeme smilovati se na nj, jer je došlo vrijeme; **14** Jer slugama tvojim omilje i kamenje njegovo, i prah njegov žale. **15** Tada æe se neznabroši bojati imena Gospodnjega, i svi carevi zemaljski slave njegove; **16** Jer æe Gospod sazidati Sion, i javiti se u slavi svojoj; **17** Pogledaæe na molitvu onjih koji nemaju pomoæi, i neæe se oglušiti molbe njihove. **18** Napisaæe se ovo potonjemu rodu, i narod nanovo stvoren hvaliæe Gospoda, **19** Što je prinkao sa svete visine svoje, Gospod pogledao s neba na zemlju, **20** Da èuje uzdisanje sužnjevo, i odrješi sinove smrtne; **21** Da bi kazivali na Sionu ime Gospodnje i hvalu njegovu u Jerusalimu, **22** Kad se skupe narodi i carstva da služe Gospodu. **23** Strošio je na putu krjepost moju, skratio dane moje. **24** Rekoh: Bože moj! nemoj me uzeti u polovini dana mojih. Tvoje su godine od koljena do koljena. **25** Davno si postavio zemlju, i nebesa su djelo ruku tvojih. **26** To æe proæi, a ti æeš ostati; sve æe to kao haljina oveæati, kao haljinu promjeniæe ih i promjeniæe se. **27** Ali ti si taj isti i godine tvoje neæe isteæi. **28** Sinovi æe sluga tvojih živjeti, i sjeme æe se njihovo utvrditi pred licem tvojim.

103 Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i sve što je u meni sveto ime njegovo. **2** Blagosiljaj, dušo moja, Gospoda, i ne zaboravljalj nijednoga dobra što ti je uèino. **3** On ti prašta sve grijehe i iscjeљuje sve bolesti tvoje; **4** Izjavlja od groba život tvoj, vjenéava te dobrotom i milošæu; **5** Ispunjava dobrim želje tvoje, ponavlja se kao u orla mladost tvoja. **6** Gospod tvori pravdu i sud svima kojima se krivo èini. **7** Pokaza putove svoje Mojsiju, sinovima Izrailjevim djela svoja. **8** Milostiv je i dobar Gospod, spr na grnjev i veoma blag. **9** Ne grnjevi se jednako, niti se dovijeka srdi. **10** Ne postupa s nama po griješima našim, niti nam vraæea po nepravdama našim. **11** Nego koliko je nebo visoko od zemlje, tolika je milost njegova k onima koji ga se boje. **12** Koliko je istok daleko od zapada, toliko udaljuje od nas bezakonja naša. **13** Kako otac žali sinove, tako Gospod žali one koji ga se boje. **14** Jer zna graðu našu, opominje se da smo prah. **15** Dani su èovjeæiji kao trava; kao cvjet u polju, tako cvjeta. **16** Dune vjetar na nj, i nestane ga, niti æe ga više poznati mjesto njegovo. **17** Ali milost Gospodnja ostaje

od vijeka i do vijeka na onima koji ga se boje, i pravda njegova na sinovima sinova, **18** Koji drže zavjet njegov, i pamte zapovijest njegove, da ih izvršuju. **19** Gospod na nebesima postavi prijesto svoj, i carstvo njegovo svijem vlada. **20** Blagosilajte Gospoda anđeli njegovi, koji ste silni krjepošæu, izvršujete rijeè njegovu slušajuæi glas rijeèi njegove. **21** Blagosilajte Gospoda sve vojske njegove, sluge njegove, koje tvorite volju njegovu. **22** Blagosilajte Gospoda sva djela njegova, po svijem mjestima vlade njegove! Blagosilaj, dušo moja, Gospoda!

104 Blagosilaj, dušo moja, Gospoda! Gospode, Božje moj, velik si veoma, obukao si se u veličanstvo i krasotu. **2** Obukao si svjetlost kao haljinu, razapeo nebo kao šator; **3** Vodom si pokrio dvorove svoje, oblake načinio si da su ti kola, ideš na krilima vjetnjem. **4** Ěiniš vjetrove da su ti anđeli, plamen ognjeni da su ti sluge. **5** Utvrdio si zemlju na temeljima njezinim, da se ne pomjesti va vijek vijeka. **6** Bezdanom kao haljinom odjenuo si je; na gorama stope vode. **7** Od prijetnje tvoje bježe, od gromovnoga glasa tvojega teku. **8** Izlaze na gore i slaze u doline, na mjesto koje si im utvrdio. **9** Postavio si među, preko koje ne prelaze, i ne vraæaju se da pokriju zemlju. **10** Izveo si izvore po dolinama, između gora teku vode. **11** Napajaju sve zvijeri poljske; divljii magarci gase žeđu svoju. **12** Na njima ptice nebeske žive; kroz grane razliježe se glas njihov. **13** Napajaš gore s visina svojih, plodima djela tvojih siti se zemlja. **14** Daješ te raste trava stoci, i zelen na korist ēovjeku, da bi izvodio hleb iz zemlje. **15** I vino veseli srce ēovjeku, i lice se svijeti od ulja, i hleb srce ēovjeku krije. **16** Site se drveta Božija, kedri Livanski, koje si posadio. **17** Na njima ptice viju gnijezda; stanak je rodin na jelama. **18** Gore visoke divokozama, kamen je utočište zeevima. **19** Stvorio si mjesec da pokazuje vremena, sunce poznaje zapad svoj. **20** Stereš tamu, i biva noæ, po kojoj izlazi sve zvijerje šumsko; **21** Lavovi rièu za plijenom, i traže od Boga hrane sebi. **22** Sunce grane, i oni se sakrivaju i liježu u loze svoje. **23** Izlazi ēovjek na posao svoj, i na rad svoj do veèera. **24** Kako je mnogo djela tvojih, Gospode! Sve si premudro stvorio; puna je zemlja blaga tvojega. **25** Gle, more veliko i široko, tu gmižu bez broja, životinja mala i velika; **26** Tu laðe plove, krokodil, kojega si stvorio da se igra po njemu. **27** Sve tebe ēeka, da im daješ pištu na vrijeme. **28** Daješ im, primaju; otvorиш ruku svoju, site se dobra. **29** Odvratiš lice svoje, žaloste se; uzmeš im duh, ginu, i u prah svoj povraæaju se. **30** Pošleš duh svoj, postaju, i ponavljaš lice zemlji. **31** Slava Gospodu uvijek; nek se veseli Gospod za djela svoja! **32** On pogleda na zemlju, i ona se trese; dotakne se gora, i dime se. **33** Pjevaæu Gospodu za života svojega; hvaliæu Boga svojega dok sam god. **34** Neka mu bude mila besjeda moja! veseliæu se o Gospodu. **35** Neka nestane grješnika sa zemlje, i bezbožnika neka ne bude više! Blagosilaj, dušo moja, Gospoda! Alliluja!

105 Hvalite Gospoda; glasite ime njegovo; javljajte po narodima djela njegova. **2** Pjevajte mu i slavite ga; kazujte sva èudesna njegova. **3** Hvalite se svetijem imenom njegovijem; nek se veseli srce onijeh koji traže Gospoda. **4** Tražite Gospoda i silu njegovi, tražite lice njegovo bez prestanka. **5** Pamtitte èudesna njegova koja je uèinio, znake njegove i sudove usta njegovijem. **6** Sjeme Avramovo sluge su njegove, sinovi Jakovljevi izbrani njegovi. **7** On je Gospod Bog naš, po svoj su zemlji sudovi njegovi. **8** Pamti uvijek zavjet svoj, rijeè, koju je dao na tisuæu koljena, **9** Što je zavjetovao Avramu, i za što se kleo Isaku. **10** To je postavio Jakovu za zakon, i Izraelju za zavjet vjeèeni, **11** Govoreæi: tebi æeu dati zemlju Hananskú u našljedni dio. **12** Tada ih još bijaše malo na broj, bijaše ih malo, i bijehu došljaci. **13** Iðahu od naroda do naroda, iz jednoga carstva k drugome plemenu. **14** Ne dade

nikome da im nauđi, i karaše za njih careve: **15** "Ne dirajte u pomazanike moje, i prorocima mojim ne èinite zla." **16** I pusti glad na onu zemlju; i potr sav hleb što je za hranu. **17** Posla pred njima èovjeka; u robije prodan bi Josif. **18** Okovima stegoše noge njegove, gvožđe tištaše dušu njegovu, **19** Dok se steeè rijeè njegova, i rijeè Gospodnja proslavi ga. **20** Posla car i odriješi ga; gospodar nad narodima, i pusti ga. **21** Postavi ga gospodarem nad domom svojim, i zapovjednikom nad svijem što imaše. **22** Da vlada nad knezovima njegovijem po svojoj volji, i starješine njegove urazumljuje. **23** Tada doðe Izrael u Misir, i Jakov se preseli u zemlju Hamovu. **24** I namnoži Bog narod svoj i uèini ga jaèega od neprijatelja njegovijeh. **25** Prevrnu se srce njihovo te omrzuše na narod njegov, i èiniše lukavstvo slugama njegovijem. **26** Posla Mojsija, slugu svojega, Arona izbranika svojega. **27** Pokaæe među njima èudotvornu silu njegovu i znake njegove u zemlji Hamovoj. **28** Pusti mrak i zamraèi, i ne protiviše se rijeèi njegovoj. **29** Pretvori vodu njihovu u krv, i pomori ribu njihovu. **30** Provre zemlja njihova žabama, i klijeti careva njihovijeh. **31** Reèe, i doðoše bubine, uši po svijem krajevima njihovijem. **32** Mjesto dažda posla na njih grad, živi oganj na zemlji njihovu. **33** I pobi èokote njihove i smokve njihove, i potr drveta u krajevima njihovijem. **34** Reèe, i doðoše skakavci i gusjenice nebrojene; **35** I izjedoše svu travu po zemlji njihovoj, pojedoše rod u polju njihovu. **36** I pobi sve prve u zemlji njihovoj, prvine svakoga truda njihova. **37** Izvede Izraeljice sa srebrrom i zlatom, i ne bješe sustala u plemenima njihovijem. **38** Obradova se Misir izlasku njihovu, jer strah njihov bješe na nj pao. **39** Razastrije im oblak za pokrivaè, i oganj da svijeti noæu. **40** Molise, i posla im prepelice, i hlebom ih nebeskim hrani. **41** Otvari kamen i proteèe voda, rijeke protekoše po suhoj pustinji. **42** Jer se opominjaše svete rijeèi svoje k Avramu, sluzi svojemu. **43** I izvede narod svoj u radosti, izbrane svoje u veselju. **44** I dade im zemlju naroda i trud tuðinaca u našljedstvo. **45** Da bi èevali zapovijesti njegovе, i zakone njegove pazili. Alliluja.

106 Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. **2** Ko æe iskazati silu Gospodnju? Isprièati svu slavu njegovu? **3** Blago onima koji drže istinu i tvore pravo svagda! **4** Opomeni me se, Gospode, po svojoj milosti k narodu svojem; pohodi me pomoæu svojom, **5** Da bih vidio u dobru izbrane tvoje, veselio se u veselju naroda tvojega, hvalio se zajedno s našljedstvom tvojim. **6** Zgriješimo s ocima svojim, postasmo krivci, bezakonici. **7** Oci naši u Misiru ne razumjeþe èudeša tvojih, ne opominjaše se velikih milosti tvojih, i vikaše kraj mora, kraj Crvenoga Mora. **8** Ali im on pomože imena svojega radi, da bi pokazao silu svoju. **9** Zaprijeti Crvenom Moru, i presahnu; i prevede ih preko bezdane kao preko pustinje; **10** I saèeva ih od ruke nenavidnikove, i izbavi ih iz ruke neprijateljeve. **11** Pokri voda neprijatelje njihove, nijedan od njih ne osta. **12** Tada vjerovaše rijeèima njegovijem, i pjevaše mu hvalu. **13** Ali brzo zaboraviše djela njegovina, i ne poèekaše volje njegove. **14** Polakomise se u pustinji, i stadoše kuæati Boga u zemlji gdje se ne živi. **15** On ispunji molbu njihovu, ali posla pogibao na dušu njihovu. **16** Pozavidiæe Mojsiju i Aronu, kojega bješe Gospod osvetio. **17** Rasjede se zemlja, i prozdrije Datana i zatrpa èetu Avironou. **18** I spali oganj èetu njihovu, i plamen saæeþe bezbožnike. **19** Naèiniše tele kod Horiva, i klanjanju se kipu. **20** Mijenjahu slavu svoju na priliku vola, koji jede travu. **21** Zaboraviše Boga, spasitelja svojega, koji je uèinio velika djela u Misiru, **22** Divna u zemlji Hamovoj, strašna na Crvenom Moru. **23** I šeæaše ih istrijebiti, da Mojsije izbranik njegov ne stade kao u rasjelinu pred njim, i ne odvrati jaroš njegovu da ih ne istrijebi. **24** Poslije ne mariše za zemlju željenu, ne vjerovaše

rijeèi njegovo. 25 Pobuniše se u šatorima svojim, ne slušaše glasa Gospodnjega. 26 I on podiže ruku svoju na njih, da ih pobije u pustinji, 27 Da pobije pleme njihovo među narodima, i rasije ih po zemljama. 28 I pristaše za Velfegorom, i jedoše prineseno na žrtvu mrtvima. 29 I rasdiše Boga djelima svojim, i udari u njih pogibao. 30 I ustade Fines, i umilostivi, i prestade pogibao. 31 I to mu se primi u pravdu, od koljena do koljena dovjeka. 32 I razgnjeviše Boga na vodi Merivi, i Mojsije postrada njih radi; 33 Jer dotužiše duhu njegovu, i pogriješi ustima svojima. 34 Ne istrijebiše naroda, za koje im je Gospod rekao; 35 Nego se pomiješaše s neznačošćima, i naučiše djela njihova. 36 Stadoše služiti idolima njihovim, i oni im biše zamka. 37 Sinove svoje i kæeri svoje prinosiše na žrtvu ðavolima. 38 Prolivaše krv pravu, krv sinova svojih i kæeri svojih, koje prinošahu na žrtvu idolima Hananskim, i oskrvni se zemlja krvnjem djelima. 39 Osvrniše sebe djelima svojim, i èiniše preljudbu postupanjem svojim. 40 I planu gnjev Gospodnji na narod njegov, i omrznu mu dio njegov. 41 I predade ih u ruke neznačozaèke, i nenavidnici njihovi stadoše gospodariti nad njima. 42 Dosaðivaše im neprijatelji njihovi, i oni biše pokorenici pod vlast njihovu. 43 Mnogo ih je puta izbavljao, ali ga oni srdiše namjerama svojim, i biše ponistišni za bezakonje svoje. 44 Ali on pogleda na nevolju njihovu, èuvši tužnjavu njihovu, 45 I opomenu se zavjeta svojega s njima, i pokaja se po velikoj milosti svojoj; 46 I uèini, te ih stadoše žaliti svi koji ih bjejh zarobili. 47 Spasi nas, Gospode Bože naš, i pokupi nas iz neznačoza, da slavimo sveto ime tvoje, da se hvalimo tvojom slavom! 48 Blagosloven Gospod Bog Izrailev od vijeka i do vijeka! I sav narod neka kaže: amin! Aliluja!

107 Hvalite Gospoda, jer je dobar; jer je dovjeka milost njegova. 2 Tako neka reku koje je izbavio Gospod, koje je izbavio iz ruke neprijateljeve, 3 Skupio ih iz zemalja, od istoka i zapada, od sjevera i mora. 4 Lutaše po pustinji gdje se ne živi, puta gradu naseljenome ne nahodiše; 5 Bjehu gladnii i žedni, i duša njihova iznemagaše u njima; 6 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj; i izbavi ih iz nevolje njihove. 7 I izvede ih na prav put, koji ide u grad naseljeni. 8 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesu njegova radi sinova ljudskih! 9 Jer siti dušu taštu, i dušu gladnu puni dobra. 10 Sjedješ u tami i u sjenu smrtnom, okovani u tugu i u gvožđe; 11 Jer ne slušaše rijeèi Božjih, i ne mariše za volju višnjeg. 12 On ponisti srce njihovo stradanjem; spotakoše se, i ne bješe ko da pomože. 13 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove; 14 Izvede ih iz tame i sjena smrtnoga, i raskide okove njihove. 15 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesu njegova radi sinova ljudskih! 16 Jer razbi vrata mijedena, i prijevornice gvozdene slomi. 17 Bezumnici stradaše za nevaljale puteve svoje, i za nepravde svoje. 18 Svako se jelo gadilo duši njihovo, i doðoše do vrata smrtnjeh. 19 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izbavi ih iz nevolje njihove. 20 Posla rijeè svoju i iscijeli ih, i izbavi ih iz groba njihova. 21 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesu njegova radi sinova ljudskih! 22 I neka prinесu žrtvu za hvalu, i kazuju djela njegova u pjesmama! 23 Koji plove po moru na korabljima, i rade na velikim vodama, 24 Oni su vidjeli djela Gospodnjia, i èudesu njegova u dubini. 25 Kaže, i diže se silan vjetar, i ustaju vali na njemu, 26 Dižu se do nebesa i spuštaju do bezdana: duša se njihova u nevolji razliva; 27 Posræu i ljljaju se kao pijani; sve mudrosti njihove nestaje. 28 Ali zavikaše ka Gospodu u tuzi svojoj, i izvede ih iz nevolje njihove. 29 On obraæa vjetar u tišinu, i vali njihovi umuknu. 30 Vesele se kad se stišaju, i vodi ih u pristanište koje žele. 31 Neka hvale Gospoda za milost njegovu, i za èudesu njegova radi sinova ljudskih! 32 Neka ga užvišiju na saboru narodnom, na skupštini starješinskoj slave ga! 33 On

pretvara rijeke u pustinju, i izvore vodene u suhotu, 34 Rodnu zemlju u slanu pustaru za nevaljalstvo onijeh koji žive na njoj. 35 On pretvara pustinju u jezera, i suhu zemlju u izvore vodene, 36 I naseljava onamo gladne. Oni zidaju gradove za življene; 37 Siju polja, sade vinograde i sabiraju ljetinu. 38 Blagosila ih i množe se jako, i stoke im ne umaljuje. 39 Prije ih bijaše malo, padahu od zla i nevolje, što ih stizaše. 40 On sipa sramotu na knezove, i ostavlja ih da lutaju po pustinji gdje nema putova. 41 On izvlaei ubogoga iz nevolje, i pleme množi kao stado. 42 Dobri vide i raduju se, a svako nevaljalstvo zatiskuje usta svoja. 43 Ko je mudar, neka zapamtiti ovo, i neka poznadu milosti Gospodnje.

108 Gotovo je srce moje, Bože; pjevaæu i hvaliæu zajedno sa slavom svojom. 2 Preni se psaltire i gusle, ustaæu rano. 3 Slaviæu tebe, Gospode, po narodima, pojaæu tebi po plemenima. 4 Jer je svrh nebesa milost twoja i do oblaka istina twoja. 5 Uzvisi se više nebesa, Bože, i po svoj zemlji neka bude slava twoja! 6 Da bi se izbavili mili twoji, pomozi desnicom svojom, i usliši me. 7 Bog reèe u svetinji svojoj: "veselæu se, razdijeliæu Sihem, i dolinu Sokot razmjeriæu. 8 Moj je Galad, moj je Manasija, Jefrem je krjest glave moje, Juda skiptar moj, 9 Moav je èaša iz koje se umivam, Edomu æeu pružiti obuæu svoru; nad zemljom Filistejskom popijevaæu." 10 Ko æe me odvesti u tvrdi grad? ko æe me otprati do Edoma? 11 Zar neæeš ti, Bože, koji si nas odbacio, i ne ideš, Bože, s vojskama našim? 12 Daj nam pomoæe u tjeskobi, obrana je èovjeèija uzalud. 13 Bogom smo jaci; on gazi neprijatelje naše.

109 Bože, slavo moja, nemoj muæati, 2 Jer se usta bezoðnièka i usta lukava na me otvorise; govore sa mnom jezikom lažljivijem. 3 Rijeèima zlobnijem sa svijeh strana gone me, i oružaju se na me ni za što. 4 Za ljubav moju ustaju na mene, a ja se molim. 5 Vraæeju mi zlo za dobro, i mržnju za ljubav moju. 6 Postavi nad njim starješino bezbožnika, i protivnik neka mu stane s desne strane. 7 Kad se stane suditi, neka izaðe kriv, i molitva njegova neka bude grijeh. 8 Neka budu dani njegovi kratki, i vlast njegovu neka dobije drugi. 9 Djeca njegova nek budu sirote, i žena njegova udovica. 10 Djeca njegova nek se potucaju i prose, i neka traže hlijeba izvan svojih pustolina. 11 Neka mu uzme dužnik sve što ima, i neka razgrabe tuðini muku njegovu. 12 Nek se ne naðe nikko bi ga ljubio, ni ko bi se smilovao na sirote njegove. 13 Natražje njegovo nek se zatre, u drugom koljenu neka pogine ime njihovo. 14 Bezakonje starijeh njegovih nek se spomene u Gospoda, i grijeh matere njegove nek se ne izbriše. 15 Neka budu svagda pred Gospodom, i on neka istrijebi spomen njihov na zemlji; 16 Zato što se nije sjeæao èiniti milost, nego je gonio èovjeka ništega i ubogoga, i tužnome u srcu tražio smrt. 17 Ljubio je kletvu, neka ga i stigne; nije mario za blagoslov, neka i otide od njega. 18 Nek se obuèe u kletvu kao u haljinu, i ona nek uđe u njega kao voda, i kao ulje u kosti njegove. 19 Nek mu ona bude kao haljina, u koju se oblaæi, i kao pojas, kojim se svagda paše. 20 Taka plata nek bude od Gospoda onima koji me ne navide, i koji govore zlo na dušu moju. 21 A meni, Gospode, Gospode, uèini što prilièi imenu tvojemu. Ti si dobar, miloðau svojom izbavi me. 22 Jer sam nevoljan i niš, i srce je moje ranjeno u meni. 23 Nestaje me kao sjena, kad se odmièe; tjeraju me kao skakavce. 24 Koljena moja iznemogoše od posta, i tijelo moje omrša. 25 Postadoh potsmijeh njima; videæi me mašu glavom svojom. 26 Pomozi mi, Gospode, Bože moj, spasi me po milosti svojoj. 27 Neka poznadu da je ovo tvoja ruka, i ti, Gospode, da si ovo uèino. 28 Oni kunu, a ti blagoslov; ustaju, ali nek se postide, i sluga se tvoj obraduje. 29 Nek se protivnici moji obuku u sramotu, i kao haljinom nek se pokriju stidom svojim. 30 Hvaliæu Gospoda

veoma ustima svojima, i usred mnogih slaviæu ga, 31 Jer stoji s desne strane ubogome, da bi ga spasao od onijeh koji osuðuju dušu njegovu.

110 Reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje za podnožje nogama tvojima. 2 Skiptar sile daje ti Gospod sa Siona: vladaj sred neprijatelja svojih. 3 U dan rata tvojega narod je tvoj gotov u svetoj krasoti. Kao rosa zori iz utrobe, taká je u tebe mladost tvoja. 4 Gospod se zakleo, i neæee se pokajati: ti si sveštenik dovjeka po redu Melhisedekovu. 5 Gospod je tebi s desne strane. Pobiæe u dan grijeva svojega careve; 6 Sudiæe narodima, napuniæe zemlju trupova; satræe glavu na zemlji širokoj. 7 Iz potoka æe na putu piti, i zato æe podignuti glavu.

111 Hvalim te, Gospode, od svega srca na vijeæu pravednièkom i na saboru. 2 Velika su djela Gospodnja, draga svima koji ih ljube. 3 Djelo je njegovo slava i krasota, i pravda njegova traje dovjeka. 4 Èudesa je svoja uèinio da se ne zaborave, dobar je i milostiv Gospod. 5 Hranu daje onima koji ga se boje, pamti uvijek zavjet svoj. 6 Silu djela svojih javio je narodu svojemu davši im našljedstvo naroda. 7 Djela su ruku njegovih istina i pravda; vjerne su sve zapovijesti njegove; 8 Tvrde su za vavijek vijeka, osnovane na istini i pravdi. 9 Izbavljenje posla narodu svojemu; postavi zavavijek zavjet svoj. Ime je njegovo sveto, i valja mu se klanjati. 10 Poèetak je mudrosti strah Gospodnjii, dobra su razuma svi koji ih tvore. Hvala njegova traje dovjeka.

112 Blago èovjeku koji se boji Gospoda, kome su veoma omiljene zapovijesti njegove. 2 Silno æe biti na zemljii sjeme njegovo, rod pravednièki biæe blagosloven. 3 Obilje je i bogatstvo u domu njegovu, i pravda njegova traje dovjeka. 4 U tami sjaje vidjelo pravednicima od dobrog, milostivoga i pravednoga. 5 Blago onome koji je milostiv i daje u zajam! On æe dati tvrdu rijeèima svojim na sudu. 6 Jer neæee posmuti dovjeka, pravednik æe se spominjati uvijek. 7 Ne boji se zla glasa; srce je njegovo stalno, uzda se u Gospoda. 8 Utvrđeno je srce njegovo, neæee se pobojati, i vidjeæe kako padaju neprijatelji njegovi. 9 Prosipa, daje ubogima; pravda njegova traje dovjeka, rog se njegov uzvišuje u slavi. 10 Bezbožnik vidi i jedi se, škrguæe zubima svojim, i sahne. Želja æe bezbožnicima propasti.

113 Hvalite, sluge Gospodnje, hvalite ime Gospodnje, 2 Da bude ime Gospodnje blagosloveno otsad i dovjeka. 3 Od istoka sunèanoga do zapada da se slavi ime Gospodnje. 4 Uzvišen je nad svima narodima Gospod; svrh nebesa je slava njegova. 5 Ko je kao Gospod, Bog naš, koji sjedi na visini; 6 Koji se sagiba da vidi što je na nebesima i na zemljii; 7 Koji iz praha podiže ubogoga, i iz kala uzvišuje ništega; 8 I posaðuje ga s knezovima, s knezovima u narodu njegovu; 9 Od nerotkinje naseljava kuæu, uèinivši je radosnom majkom sinovima. Aliluja!

114 Kad izaðe Izrailj iz Misira, dom Jakovljev iz naroda tuðega, 2 Judeja postade svetinja Božija, Izrailj oblast njegova. 3 More vidje i pobjeze; Jordan se obrati natrag. 4 Gore skakaše kao ovnovi, brdašca kao jaganjci. 5 Što ti bi, more, te pobjeze i tebi, Jordane, te se obrati natrag? 6 Gore, što skaæete kao ovnovi, i brdašca, kao jaganjci? 7 Pred licem Gospodnjim drkæi, zemljo, pred licem Boga Jakovljeva. 8 Koji pretvara kamen u jezero vodenom, granit u izvor vodenom.

115 Ne nama, Gospode, ne nama, nego imenu svojemu daj slavu, po milosti svojoj, po istini svojoj. 2 Zašto da govore

narodi: gdje li je Bog njihov? 3 Bog je naš na nebesima, tvori sve što hoæe. 4 Idoli su njihovi srebro i zlato, djelo ruku èovjeèijih. 5 Usta imaju, a ne govore; oèi imaju, a ne vide; 6 Uši imaju, a ne èuju; nozdrve imaju, a ne mirisu; 7 Ruke imaju, a ne hvataju; noge imaju, a ne hode, i ne puštaju glasa iz grla svojega. 8 Taki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih. 9 Dome Izrailjev, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. 10 Dome Aronov, uzdaj se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. 11 Koji se bojite Gospoda, uzdajte se u Gospoda; on im je pomoæ i štit. 12 Gospod nas se opominje, blagosilja nas, blagosilja dom Izrailjev, blagosilja dom Aronov; 13 Blagosilja one koji se boje Gospoda, male i velike. 14 Da vam Gospod umnoži blagoslove, vama i sinovima vašim! 15 Gospod da vas blagoslovi, tvorac neba i zemlje! 16 Nebo je nebo Gospodnje, a zemlju je dao sinovima èovjeèijim. 17 Neæee te mrtvi hvaliti, Gospode, niti oni koji siðu onamo gdje se muèi. 18 Nego æemo mi blagosiljati Gospoda otsad i dovjeka. Aliluja!

116 Milo mi je što Gospod usliši molitveni glas moj; 2 Što prignu k meni uho svoje; i zato æeu ga u sve dane svoje prizivati. 3 Opkolise me bolesti smrtnie, i jadi pakleni zadesi me, naidoh na tugu i muku; (Sheol h7585) 4 Ali prizivahime Gospodnje: Gospodel izbavi dušu moju! 5 Dobar je Gospod i pravedan, i Bog je naš milostiv; 6 Èuva proste Gospod; bijah u nevolji, i pomože mi. 7 Vrati se, dušo moja, u mir svoj! jer je Gospod dobrotvor tvoj! 8 Ti si izbacio dušu moju od smrti, oko moje od suza, nogu moju od spoticanja. 9 Hodiau pred licem Gospodnjim po zemlji živijeh. 10 Vjerovah kad govorih: u ljutoj sam nevolji. 11 Rekoh u smetnji svojoj: svaki je èovjek laža. 12 Šta æeu vratiti Gospodu za sva dobra što mi je uèinio? 13 Uzeæu èašu spasenja, i prizvanae ime Gospodnje. 14 Izvršiau obeæanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem. 15 Skupa je pred Gospodom smrt svetaca njegovih. 16 O Gospode! ja sam sluga tvoj, ja sam sluga tvoj, sin sluškinje tvoje; raskovao si s mene okove moje. 17 Žrtvu za hvalu prijineæu tebi, i ime Gospodnje prizvanae. 18 Izvršiau obeæanja svoja Gospodu pred svijem narodom njegovijem, 19 U dvoru doma Gospodnjega, usred tebe, Jerusalime. Aliluja!

117 Hvalite Gospoda svi narodi, slavite ga sva plemena; 2 Jer je velika milost njegova k nama, i istina Gospodnja traje dovjeka. Aliluja!

118 Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je dovjeka milost njegova. 2 Neka reèe Izrailj da je dovjeka milost njegova; 3 Neka reèe dom Aronov da je dovjeka milost njegova; 4 Neka reku svi koji se boje Gospoda da je dovjeka milost njegova. 5 Iz tjeskobe povikah ka Gospodu i usliši me, izvede me na prostrano mjesto Gospod. 6 Gospod je sa mnom, ne bojim se; šta æe mi uèiniti èovjek? 7 Gospod mi je pomoænik: slobodno æeu gledati u neprijatelje svoje. 8 Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na èovjeku; 9 Bolje je uzdati se u Gospoda negoli se oslanjati na knezove. 10 Svi me narodi opkolise; ali ih u ime Gospodnje razbih. 11 Optekoše, opkolise me; ali ih u ime Gospodnje razbih. 12 Opkolise me kao pèele sat, i ugasiše se kao organj u trnju: u ime ih Gospodnje razbih. 13 Otisnu si me da padnem, ali me Gospod prihvati. 14 Gospod je hvala moja i pjesma; on mi postade spasitelj. 15 Glas radosti i spasenja euje se u kolibama pravednièkim: "desnica Gospodnja daje silu"; 16 Desnica Gospodnja uzvišuje, desnica Gospodnja daje silu." 17 Neæeu umrijeti, nego æeu živ biti, i kazivati djela Gospodnja. 18 Karauæi pokara me Gospod; ali me smrti ne dade. 19 Otvorite mi vrata od pravde, uæeu na njih, slavieæu Gospoda. 20 "Evo vrata Gospodnja, na koja ulaze pravednici!" 21 Hvalim te, što si me uslišio, i postao mi spasitelj. 22 Kamen koji odbaciše zidari, posta

glava od ugla. **23** To bi od Gospoda i divno je u našim očima. **24** Evo dan, koji stvori Gospod! Radujmo se i veselimo se u nju! **25** O Gospode, pomozi! o Gospode, daj da bude u napredak! **26** Blagosloven koji ide u ime Gospodnjeg! Blagosiljamo vas iz doma Gospodnjega. **27** Gospod je Bog krepak, i on nas obasja; žrtvu prazničnu, vezanu vrcama, vodite k rogovima žrtveniku. **28** Ti si Bog moj, tebe hvalim, Bože moj, tebe uzvišujem. **29** Hvalite Gospoda, jer je dobar, jer je milost njegova dovjeka.

119 Blago onima kojima je put èist, koji hode u zakonu Gospodnjem. **2** Blago onima koji èuvaju otkrivenja njegova, svijem srcem traže ga; **3** Koji ne èine bezakonja, hode putovima njegovim! **4** Ti si dao zapovijesti svoje, da se èuvaju dobro. **5** Kad bi putovi moji bili upravljeni da èuvam naredbe tvoje! **6** Onda se ne bih postidio, pažeæi na zapovijesti tvoje; **7** Hvalio bih te s pravijem srcem, uèeæi se pravednjem zakonima tvojim. **8** Èuvaæu naredbe tvoje, nemoj me ostaviti sasvijem. **9** Kako æe mlaðiæ oèistiti put svoj? Vladajuæi se po tvojim rijeèima. **10** Svijem srcem svojim tražim tebe, ne daj mi da zaðem od zapovijesti tvojih. **11** Ur srce svoje zatvorio sam rijeè tvoju, da ti ne grijesim. **12** Blagosloven si, Gospode! nauèi me naredbama svojim. **13** Ustima svojim javljam sve sudove usta tvojih. **14** Na putu otkrivenja tvojih radujem se kao za veliko bogatstvo. **15** O zapovijestima tvojim razmišljam, i pazim na putove tvoje. **16** Naredbama tvojim tješim se, ne zaboravljam rijeèi tvoje. **17** Uèini milost sluzi svojemu, da bih živio i èuvaæ rijeè tvoju. **18** Otvori oèi moje, da bih vidio èudesu zakona tvojega; **19** Gost sam na zemlji, nemoj sakriti od mene zapovijesti svojih. **20** Iznemoze duša moja žeæeæ bez prestanka poznati sudove tvoje. **21** Ti si strašan prokletim oholicama, koje zastranjuju od zapovijesti tvojih. **22** Odvrati od mene rug i sramotu, jer èuvam otkrivenja tvoja. **23** Sjede knezovi i dogovoraju se na mene; a sluga tvoj razmišlja o naredbama tvojim. **24** Otkrivenja su tvoja utjeha moja, savjetnici moji. **25** Duša moja leži u prahu; oživi me po rijeèi svojoj. **26** Kazujem putove svoje, i èueæ me; nauèi me naredbama svojim. **27** Urazumi me o putu zapovijesti svojih, i razmišljaæu o èudesima tvojim. **28** Suze proliva duša moja od tuge, okrijepe me po rijeèi svojoj. **29** Put lažni ukloni od mene i zakon svoj daruj mi. **30** Put istini izbrah, zakone tvoje tražim. **31** Prionuh za otkrivenja tvoja, Gospode; nemoj me osramotiti. **32** Putem zapovijesti tvojih tréim, jer si raširio srce moje. **33** Pokaži mi, Gospode, put naredbama svojih, da ga se držim do kraja. **34** Urazumi me, i držaæu se zakona tvojega, i èuvati ga svijem srcem. **35** Postavi me na stazu zapovijesti svojih, jer mi je ona omiljena. **36** Privij srce moje k otkrivenjima svojim, a ne k lakovstvu. **37** Odvrati oèi moje da ne gledaju ništavila, putem svojim oživi me. **38** Ispuni sluzi svojemu rijeè svoju da te se boji. **39** Ukloni rug moj, kojega se plašim; jer su sudovi tvoji blagi. **40** Mile su mi zapovijesti tvoje, pravdom svojom oživi me. **41** Neka doðe na me milost tvoja, Gospode, pomozi tvoja po rijeèi tvojoj. **42** I ja æe odgovoriti onome koji me ruži; jer se uzdam u rijeè tvoju. **43** Nemoj uzeti nigda od usta mojih rijeèi istine, jer èekam sudove tvoje. **44** I èuvaæu zakon tvoj svagda, dovjeka i bez prestanka. **45** Hodiaæ slobodno, jer tražim zapovijesti tvoje. **46** Govoræu o otkrivenjima tvojim pred carevima, i neæeu se stidjeti. **47** Tješiu se zapovijestima tvojim, koje ljubim. **48** Ruke svoje pružam k zapovijestima tvojim, koje ljubim, i razmišljam o naredbama tvojim. **49** Opomeni se rijeèi svoje k sluzi svojemu, na koju si mi zapovjedio da se oslanjam. **50** U nevolji mojoj tješi me što me rijeè tvoja oživljava. **51** Oholi mi se rugaju veoma; ali ja ne otstupam od zakona tvojega. **52** Pamtim sudove tvoje od iskona, Gospode, i tješim se. **53** Gnjev me obuzima na bezbožnike, koji ostavljaju zakon tvoj. **54** Naredbe su

tvoje pjesma moja u putnièkom stanu mojem. **55** Noæeu pomjenjem ime tvoje, Gospode, i èuvam zakon tvoj. **56** To je moje, da èuvam zapovijesti tvoje. **57** Dio moj ti si, Gospode; naumio sam èuvati rijeèi tvoje. **58** Molim ti se iz svega srca, smiluj se na me po rijeèi svojoj. **59** Razmatram putove svoje, i obraæeam noge svoje k otkrivenjima tvojim. **60** Hitim, i ne zatežem se èuvati zapovijesti tvoje. **61** Mreže bezbožnike opkolile me, ali zakona tvojega ne zaboravljam. **62** U poæei ustajem da te slavim za pravedne sudove tvoje. **63** U zajednici sam sa svima koji se tebe boje i koji èuvaju zapovijesti tvoje. **64** Dobrote je tvoje, Gospode, puna sva zemlja; naredbama svojim nauèi me. **65** Uèinio si dobro sluzi svojemu, Gospode, po rijeèi svojoj. **66** Dobro misli i znaju nauèi me, jer zapovijestima tvnjom vjerujem. **67** Prije stradanja svojega lutah, a sad èuvam rijeè tvoju. **68** Ti si dobar, i dobro èini; nauèi me naredbama svojim. **69** Oholi pletu na mene laž, ali se ja svijem srcem držim zapovijesti tvojih. **70** Zadriglo je srce njihovo kao salo, a ja se tješim zakonom tvojim. **71** Dobro mi je što stradam, da se nauèim naredbama tvojim. **72** Miliji mi je zakon usta tvojih nego tisuæe zlata i srebra. **73** Ruke tvoje stvorile su me i naèinile me; urazumi me, i nauèeæu se zapovijestima tvojim. **74** Koji se tebe boje, vidjeæe me, i radovaæe se što se uzdam u tvoju rijeè. **75** Znam da su sudovi tvoji, Gospode, pravedni, i po pravdi me karaš. **76** Neka bude dobrota tvoja utjeha moja, kao što si rekao sluzi svojemu. **77** Neka doðe k meni milosrđe tvoje, i oživim; jer je zakon tvoj utjeha moja. **78** Nek se postide oholi; jer me bez krivice oboriše. Ja razmišljam o zapovijestima tvojim. **79** Nek se obrate k meni koji se tebe boje, i koji znadu otkrivenja tvoja. **80** Srce moje neka bude savršeno u naredbama tvojim, da se ne postidim. **81** Èezne duša moja za spasenjem tvojim, rijeè tvoju èekam. **82** Èeznu oèi moje za rijeèju tvojom; govorim: kad æeš me utješiti? **83** Postadoh kao mijeh u dimu, ali tvojih naredaba ne zaboravih. **84** Koliko æe biti dana sluge tvojega? Kad æeš suditi onima koji me gone? **85** Oholi iskopaše mi jamu nasuprotnu zakonu tvojemu. **86** Sve su zapovijesti tvoje istina; bez krivice me gone, pomozi mi. **87** Umalo me ne ubiše na zemlji, ali ja ne ostavljam zapovijesti tvojih. **88** Po milosti svojoj oživi me, i èuvaæu otkrivenja usta tvojih. **89** Dovijeka je, Gospode, rijeè tvoja utvrđena na nebesima, **90** Od koljena do koljena istina tvoja; ti si postavio zemlju, i stoji. **91** Po tvojoj naredbi sve stoji sad; jer sve služi tebi. **92** Da nije zakon tvoj bio utjeha moja, poginuo bih u nevolji svojoj. **93** Zapovijesti tvojih neæeu zaboraviti dovjeka, jer me njima oživljavaš. **94** Ja sam tvoj, pomozi mi, jer tražim zapovijesti tvoje. **95** Bezbožnici gledaju da me ubiju; a ja razmišljam o tvojim otkrivenjima. **96** Svemu savršenome vidjeh kraj; ali je zapovijest tvoja veoma široka. **97** Kako ljubim zakon tvoj! Vas dan mislim o njemu. **98** Zapovijest tvoja eini me mudrijega od neprijatelja mojih; jer je sa mnom uvijek. **99** Razumijui postah od svijeh uèitelja svojih; jer razmišljam o tvojim otkrivenjima. **100** Mudrij sam od staraca; jer zapovijesti tvoje èuvam. **101** Od svakoga zloga puta zastavljam noge svoje, da bih èuvaæ rijeè tvoju. **102** Od naredaba tvojih ne otstupam; jer si me ti nauèio. **103** Kako su slatke jeziku mojemu rijeèi tvoje, slaðe od meda ustima mojima! **104** Od zapovijesti tvojih postadoh razuman; toga radi mrzim na svaki put lažni. **105** Rijeè je tvoja žižak nozi mojih, i vidjelo stazi mojih. **106** Zakleh se da æu èuvati naredbe pravde tvoje, i izvršiæu. **107** Poništen sam veoma, Gospode, oživi me po rijeèi svojoj. **108** Neka ti bude ugodna, Gospode, dobrovoljna žrtva usta mojih, i sudovima svojim nauèi me. **109** Duša je moja u ruci mojoj neprestano u nevolji; ali zakona tvojega ne zaboravljam. **110** Bezbožnici su mi metnuli zamku; ali od zapovijesti tvojih ne zastranju. **111** Prisvojih otkrivenja tvoja zavajivjek; jer su radost srcu mojemu. **112** Privolio sam srce svoje da tvori naredbe tvoje navijek, do kraja. **113** Koji prestupaju zakon,

ja na njih mrzim, a zakon tvoj ljubim. **114** Ti si zaklon moj i štit moj; riječi tvoju ēekam. **115** Idite od mene, bezakonici! I ēuvaæeu zapovijesti Boga svojega. **116** Ukrijepi me po riječi svojoj i bjeæ ţiv, i nemoj me osramotiti u nadanju mom. **117** Utvrdi me, i spašaæe se, i razmišljaæeu o naredbama tvojim bez prestanka. **118** Obaraæ sve koji otstupaju od naredaba tvojih; jer su pomisli njihove laž. **119** Kao gar bacaæ sve bezbožnike na zemlji; toga radi omilješe mi otkrivenja tvoja. **120** Drkæe od straha tvojega tijelo moje, i sudova tvojih bojim se. **121** ēinim sud i pravdu, ne daj me onima koji me gone. **122** Odbrani slugu svojega na dobro njegovo, da mi ne ēine sile oholi. **123** Oèi moje ēezzu za spasenjem tvojim i za riječju pravde tvoje. **124** Ueini sluzi svojemu po milosti svojoj, i naredbama svojim nauæi me. **125** Ja sam sluga tvoj; urazumi me, i poznaæeu otkrivenja tvoja. **126** Vrijeme je da Gospod radi; oboriše zakon tvoj. **127** Toga radi ljubim zapovijesti tvoje veæema nego zlato i dragi kamenje. **128** Toga radi zapovijesti tvoje držim da su vjerne, na svaki put lažni mrzim. **129** Divna su otkrivenja tvoja; zato ih ēuva duša moja. **130** Riječi tvoje kad se jave, prosvjetljuju i urazumljivo proste. **131** Otvoram usta svoja da odahнем, jer sam žedan zapovijesti tvójih. **132** Pogledaj me i smiluj se na me, kao što radiš s onima koji ljube ime tvoje. **133** Tvrdi stope moje u riječi svojoj, i ne daj nikakome bezakonju da oblada mnom. **134** Izbavi me od nasilja ljudskoga, i ēuvaæeu zapovijesti tvoje. **135** Svetlošæu lica svojega obasaj slugu svojega, i nauæi me naredbama svojim. **136** Oèi moje liju potoke, zato što ne ēuvaju zakona tvojega. **137** Pravedan si, Gospode, i pravi su sudovi tvoji. **138** Javio si pravdu u otkrivenjima svojim, i istinu cijelu. **139** Revnost moja jede me, zato što moji neprijatelji zaboraviše riječi tvoje. **140** Riječi tvoja veoma ēista, i sluga je tvoj veoma ljubi. **141** Ja sam malen i poništen, ali zapovijesti tvójih ne zaboravljam. **142** Pravda je tvoja pravda vjeæena, i zakon tvoj istina. **143** Tuga i nevolja nađe me, zapovijesti su tvoje utjeha moja. **144** Vjeæena je pravda u otkrivenjima tvójim; urazumi me, i bjeæ ţiv. **145** Vièem iz svega srca: usliši me, Gospode; saèuvaæeu naredbe tvójih. **146** Prizivam te, pomozi mi; držaæeu se otkrivenja tvójih. **147** Pretjeèem svanuæe, i vièem; riječi tvoju ēekam. **148** Pretjeèu oèi moje jutrenju stražu, da bih razmišljao o riječi tvojoj. **149** ēuj glas moj po milosti svojoj, Gospode; po судu svojemu oživi me. **150** Prikuejuæe se koji ljube bezakonje; udaljili su se od zakona tvojega. **151** Ti si blizu, Gospode, i sve su zapovijesti tvoje istina. **152** Odavna znam za otkrivenja tvoja, da si ih postavio zavaviek. **153** Pogledaj nevolju moju, i izbavi me, jer ne zaboravljam zakona tvojega. **154** Primi se stvari moje, i odbrani me; po riječi svojoj oživi me. **155** Daleko je od bezbožnika spasenje, jer se ne drže naredaba tvójih. **156** Milosrđe je tvoje, Gospode, veliko; po pravome суди svom oživi me. **157** Mnogo je protivnika mojih i neprijatelja mojih; ali ja ne otstupam od otkrivenja tvójih. **158** Vidim odmetnike, i mrsko mi je; jer ne ēuvaju riječi tvoje. **159** Gledaj, kako ljubim zapovijesti tvoje, Gospode, po milosti svojoj oživi me. **160** Osnova je riječi tvoje istina, i vjeæean je svaki sud pravde tvoje. **161** Knezovi me gone ni za što, ali se srce moje boji riječi tvoje. **162** Radujem se riječi tvojoj kao onaj koji zadobije velik pljen. **163** Mrzim na laž i gadim se na nju, ljubim zakon tvoj. **164** Sedam puta na dan hvalim te za sudove pravde tvoje. **165** Velik mir imaju oni koji ljube zakon tvoj, i u njih nema spoticanja. **166** ēekam spasenje tvoje, Gospode, i zapovijesti tvoje izvršujem. **167** Duša moja ēuva otkrivenja tvoja, i ja ih ljubim veoma. **168** ēuvam zapovijesti tvoje i otkrivenja; jer su sví putovi moji pred tobom. **169** Neka izaðe tužnjava moja preda te, Gospode! Po riječi svojoj urazumi me. **170** Neka doðe moljenje moje pred te! Po riječi svojoj izbavi me. **171** Usta æe moja pjevati hvalu, kad me nauæiš naredbama svojim. **172** Jezik æe moj kazivati riječ tvoju, jer su sve zapovijesti tvoje

pravedne. **173** Neka mi bude ruka tvoja u pomoæi; jer mi omilješe zapovijesti tvoje; **174** Žedan sam spasenja tvojega, Gospode, i zakon je tvoj utjeha moja. **175** Neka živi duša moja i tebe hvali, i sudovi tvoji neka mi pomognu. **176** Zaðoh kao ovca izgubljena: traži slugu svojega; jer zapovijesti tvojih ne zaboravih.

120 Ka Gospodu zavikah u nevolji svojoj, i usliši me. **2** Gospode! izbavi dušu moju od usta lažljivih i od jezika lukavoga. **3** Šta æe ti dati i šta æe ti prinjeti jezik lukavi? **4** On je kao oštре strijele u jakoga, kao ugljevje smrekovo. **5** Teško meni kad sam tuðin kod Meseha, živim kod šatora Kidarskih. **6** Dugo je živjela duša moja s onima koji mrze na mir. **7** Ja sam miran; ali kad stanem govoriti, u njih je rat.

121 Podižem oèi svoje ka gorama, odakle mi dolazi pomoæ. **2** Pomoæ je meni od Gospoda, koji je stvorio nebo i zemlju. **3** Neæe dati da popuzne nogu tvoju; ne drijemlje èuvar tvoj. **4** Gle, ne drijemlje i ne spava èuvar Izrailjev. **5** Gospod je èuvar tvoj, Gospod je sjen tvoj, on ti je s desne strane. **6** Danju te neæee sunce ubiti ni mjesec noæeu. **7** Gospod æe te saèuvati od svakoga zla, saèuvaæeu dušu tvoju Gospod. **8** Gospod æe èuvar ulazak tvoj i izlazak tvoj, otsad i dovjeka.

122 Obradovah se kad mi rekoše: hajdemo u dom Gospodnj! **2** Evo, stoje noge naše na vratima tvojim, Jerusalime! **3** Jerusalim je izidan, kao grad sliven u jednu zgradu. **4** Onamo idu plemena, plemena Gospodnjia, po naredbi Izrailevoj da slave ime Gospodnje. **5** Ondje stoje prijestoli sudski, priestoli doma Davidova. **6** Ištite mira Jerusalimu; neka bude dobro onima koji ljube tebe! **7** Neka bude mir oko zidova tvójih, i eestost u dvorima tvójim! **8** Radi braæe svoje, i prijatelja svojih govorim: mir ti! **9** Radi doma Gospoda Boga našega želim ti dobro.

123 K tebi podižem oèi svoje, koji živiš na nebesima! **2** Kao što su oèi slugama uprte u ruku gospodara njihovih, kao oèi sluškinjine u ruku gospoðe njezine, tako su oèi naše u Gospoda Boga našega, dok se smiluje na nas. **3** Smiluj se na nas, Gospode, smiluj se na nas, jer smo se dovoljno napitali sramote; **4** Dovoljno se napitala duša naša ruga od ponositijeh, i sramote od oholijeh.

124 Da nije bio Gospod s nama, neka reèe Izailj, **2** Da nije bio Gospod s nama, kad ljudi ustaše na nas, **3** Žive bi nas proždrli, kad se raspali gnjev njihov na nas; **4** Potopila bi nas voda, rijkja bi pokrila dušu našu; **5** Pokrila bi dušu našu silna voda. **6** Blagosloven Gospod, koji nas ne dade zubima njihovijem da nas rastriðu! **7** Duša se naša izbavi kao ptica iz zamke lovaèke; zamka se raskide, i mi se izbavismo. **8** Pomoæ je naša u imenu Gospodnjem, koji je stvorio nebo i zemlju.

125 Ko se uzda u Gospoda, on je kao gora Sion, ne pomješta se, ostaje dovjeka. **2** Oko Jerusalima su gore, i Gospod je oko naroda svojega ortsad i dovjeka. **3** Jer neæee ostati skiptar bezbožnièki nad dijelom pravednièkim, da ne bi pravednici pružili ruke svoje na bezakonje. **4** Ueini, Gospode, dobro dobrima i onima koji su prava srca. **5** A koji svræau na krive pute, otjeraæe Gospod s onima koji ēine bezakonje. Mir Izailju!

126 Kad vraææe Gospod roblje Sionsko, bijasmo kao u snu. **2** Tada usta naša bijahu puna radosti, i jezik naš pjevanja. Tada govorahu po narodima: veliko djelo ēini Gospod na njima. **3** Veliko djelo ēini Gospod na nama; razveselimo se. **4** Vraæej, Gospode, roblje naše, kao potoke na sasušenu zemlju. **5** Koji su sa suzama sijali, neka žanju s pjevanjem. **6** Ide u plâæe koji nosi sjeme da sije; poæi æe s pjesmom noseæi snopove svoje.

127 Ako Gospod neæe graditi doma, uzalud se muæe koji ga grade; ako neæe Gospod èuvati grada, uzalud ne spava straæar. **2** Uzalud ranite, dockan ljeæete, jedete hlijeb umorni; milome svojemu on daje san. **3** Evo naæljedstva od Gospoda: djeca, porod je dar od njega. **4** Što su strijele u ruci jakome, to su sinovi mladi. **5** Blago èovjeku koji je njima napunio tul svoj! Neæe se osramotiti kad se stanu razgovorati s neprijateljima na vratima.

128 Blago svakome, koji se boji Gospoda, koji hodi putovima njegovim! **2** Jer æe jesti od trudova ruku svojih. Blago tebi, i dobro ti je. **3** Žena je twoja kao rodna loza usred doma tvogega; sinovi tvoji kao grane maslinove oko stola tvogega. **4** Gle, tako æe biti blagosloven èovjek koji se boji Gospoda. **5** Blagosloviae te Gospod sa Siona, i gledaæeš dobro Jerusalimsko u sve dane života svojega; **6** Vidjeæeš sinove u sinova svojih. Mir Izrailju!

129 Mnogo mi dosaæivaše od mladosti moje, neka reèe Izrailj, **2** Mnogo mi dosaæivaše od mladosti moje, ali me ne svladaše. **3** Na leðima mojim oraše oraëi, i vodiše duge brazde svoje. **4** Gospod je pravedan; isijeæe konopce bezbožnièke. **5** Postidjeæe se, odbiæe se svi koji nenavide Sion. **6** Biæe kao trava na krovovima, koja se sasušuje prije nego se poèupa, **7** Od koje neæe ðetelac napuniti ruke svoje, niti narueja svojega vezilac; **8** I koji prolaze neæe reæi: "Blagoslov Gospodnj na vama! blagoslijamo vas imenom Gospodnjim."

130 Iz dubine vièem k tebi, Gospode! **2** Gospode! èuj glas moj. Neka paze uši twoje na glas moljenja mojega. **3** Ako æeš na bezakonje gledati, Gospode: Gospode, ko æe ostati? **4** Ali je u tebe praštanje, da bi te se bojali. **5** Èekam Gospoda; èeka duša moja; uzdam se u rijeè njegovu. **6** Duša moja èeka Gospoda veæema nego straže jutrnje, koje straže jutrom. **7** Neka èeka Izrailj Gospoda; jer je u Gospodu milost, i velik je u njega otkup. **8** I on æe otkupiti Izraijla od svih bezakonja njegovijeh.

131 Gospode! ne nadima se srce moje, niti se uznose oèi moje; niti idem na veliko, ni na ono što je više od mene. **2** Smjeran sam i krotak dušom svojom, kao dijete kraj matere; kao dijete duša je moja u meni. **3** Nek se uzda Izraijl u Gospoda otsad i dovijeka.

132 Opomeni se, Gospode, Davida i sve smjernosti njegove, **2** Kako se kunijase Gospodu, i zavjetovaše Bogu Jakovljevu: **3** "Neæu uæi u šator doma svojega, niti æu leæi na postelju odra svojega; **4** Neæu dati sna oeima svojima, ni vjeðama svojima drijema; **5** Dok ne nađem mjesto Gospodu, stana Bogu Jakovljevu." **6** Evo, èusmo da je u Jefremovoj zemlji, naðosmo ga na poljima Kirijat-Jarimskim. **7** Uðimo u stan njegov, poklonimo se podnoðju nogu njegovijeh. **8** Stani, Gospode, na poèivalištu svojem, ti i kovèeg sile twoje. **9** Sveštenici tvoji nek se obuku u pravdu, i sveci tvoji nek se raduju. **10** Radi Davida sluge svojega nemoj odvratiti lica od pomazanika svojega. **11** Zakle se Gospod Davidu u istini, od koje neæe otstupiti; od poroda twojega posadiæu na prijestolu twojemu. **12** Ako sinovi tvoji ušèuvaju zavjet moj i otkrivenja moja kojima æuih nauæiti, onda æei i sinovi njihovi dovijeka sjedjeti na prijestolu svom. **13** Jer je izabrao Gospod Sion, i omilje mu živjeti na njemu. **14** Ovo je poèivalište moje uvijek, ovđje æui se naseliti; jer mi je omiljeno. **15** Hranu æui njegovu blagosloviti, nište njegove nasitiæu hlijeba. **16** Sveštenike æui njegove obuæi u spasenje, i sveti æei se njegovi radovati. **17** Tu æuiiniti da uzraste rog Davidu, postaviæu vidjelo pomazaniku svojemu. **18** Neprijatelje æui njegove obuæi u sramotu; a na njemu æei cvjetati vijenac njegov.

133 Kako je lijepo i krasno kad sva braæea žive zajedno! **2** Kao dobro ulje na glavi, koje se staæe na bradu, bradu Aronovu, koje se staæe na skut od haljine njegove; **3** Kao rosa na Ermunu, koja slazi na gore Sionske. Jer je ondje utvrdio Gospod blagoslov i život dovjeka.

134 Sad blagosiljajte Gospoda, sve sluge Gospodnje, koje stojite u domu Gospodnjem noæeu. **2** Podignite ruke svoje k svetinji, i blagosiljajte Gospoda. **3** Blagosloviae te sa Siona Gospod, koji je stvorio nebo i zemlju.

135 Hvalite ime Gospodnje, hvalite, sluge Gospodnje, **2** Koji stojite u domu Gospodnjem, u dvorima doma Boga naæega. **3** Hvalite Gospoda, jer je dobar Gospod; pojte imenu njegovu, jer je slatko. **4** Jer Jakova izabra sebi Gospod, Izrailja za dostojarje svoje. **5** Jer poznah da je velik Gospod, i Gospod naš svrh svih bogova. **6** Što god hoæe, sve Gospod èini, na nebesima i na zemlji, u morima i u svima bezdanima. **7** Izvodi oblake od kraja zemlje, munje èini usred dažda, izvodi vjetar iz staja njegovijeh. **8** On pobi prvence u Misiru od èovjeka do živineta. **9** Pokaza znake i èudesu usred tebe, Misire, na Faraonu i na svijem slugama njegovijem. **10** Pobi narode velike, i izgubi careve jake: **11** Siona, cara Amorejskoga, i Oga, cara Vasanskoga, i sva carstva Hanavska; **12** I dade zemlju njihovu u dostojarje, u dostojarje Izraijlu, narodu svojemu. **13** Gospode! ime je tvoje vjeæno; Gospode! spomen je tvoj od koljena do koljena. **14** Jer æe suditi Gospod narodu svojemu, i na sluge svoje smilovaæe se. **15** Idoli su neznaæoæki srebro i zlato, dijelo ruku èovjeciñih; **16** Usta imaju, a ne govore; oèi imaju, a ne vide; **17** Uši imaju, a ne èuju; niti ima dihanja u ustima njihovijem. **18** Kakvi su oni onaki su i oni koji ih grade, i svi koji se uzdaju u njih. **19** Dome Izrailev, blagoslijaj Gospoda; dome Aronov, blagoslijaj Gospoda; **20** Dome Levijev, blagoslijaj Gospoda; koji se bojite Gospoda, blagosiljajte Gospoda. **21** Blagosloven Gospod na Sionu, koji živi u Jerusalimu! Aliluja!

136 Slavite Gospoda, jer je dobar; jer je dovijeka milost njegova; **2** Slavite Boga nad bogovima; jer je dovijeka milost njegova. **3** Slavite gospodara nad gospodarima; jer je dovijeka milost njegova; **4** Onoga, koji jedan tvori èudesu velika; jer je dovijeka milost njegova; **5** Koji je stvorio nebesa premudro; jer je dovijeka milost njegova; **6** Utvrdio zemlju na vodi; jer je dovijeka milost njegova; **7** Stvorio velika vidjela; jer je dovijeka milost njegova; **8** Sunce, da upravlja danom; jer je dovijeka milost njegova; **9** Mjesec i zvijezde, da upravlju noæeu; jer je dovijeka milost njegova; **10** Koji pobi Misir u prvencima njegovijem; jer je dovijeka milost njegova; **11** Izvede iz njega Izraijla; jer je dovijeka milost njegova; **12** Rukom krjepkom i mišicom podignutom; jer je dovijeka milost njegova; **13** Koji razdvoji Crveno More; jer je dovijeka milost njegova; **14** I provede Izraijla kroz sred njega; jer je dovijeka milost njegova; **15** A Faraona i vojsku njegovu vrže u More Crveno; jer je dovijeka milost njegova; **16** Prevede narod svoj preko pustinje; jer je dovijeka milost njegova; **17** Pobi careve velike; jer je dovijeka milost njegova; **18** I izgubi careve znatne; jer je dovijeka milost njegova; **19** Siona cara Amorejskoga; jer je dovijeka milost njegova; **20** I Oga cara Vasanskoga; jer je dovijeka milost njegova; **21** I dade zemlju njihovu u dostojarje; jer je dovijeka milost njegova; **22** U dostojarje Izraijlu, sluzi svojemu; jer je dovijeka milost njegova; **23** Koji nas se opomenu u ponízenju naæem; jer je dovijeka milost njegova; **24** I izbavi nas od neprijatelja naæi; jer je dovijeka milost njegova; **25** Koji daje hranu svakomu tijelu; jer je dovijeka milost njegova; **26** Slavite Boga nebeskoga; jer je dovijeka milost njegova.

137 Na vodama Vavilonskim sjeđasmo i plakasmo opominjuæi se Siona. 2 O vrbama sred njega vješasmo harfe svoje.

3 Ondje iskahu koji nas zarobiše da pjevamo, i koji nas oboriše da se veselimo: "pjevajte nam pjesmu Sionsku." 4 Kako æemo pjevati pjesmu Gospodnju u zemlji tuðoj? 5 Ako zaboravim tebe, Jerusalime, neka me zaboravi desnica moja. 6 Neka prione jezik moj za usta moja, ako tebe ne uspamtim, ako ne uzdržim Jerusalima svrh veselja svojega. 7 Napomeni, Gospode, sinovima Edomovijem dan Jerusalimski, kad govorиш: raskopajte, raskopajte ga do temelja. 8 Kæeri Vavilonska, krvnico, blago onome ko ti plati za djelo koje si nama uèinila! 9 Blago onome koji uzme i razbije djecu tvoju o kamen.

138 Slavim te, Gospode, od svega srca svojega, pred bogovima pjevam tebi. 2 Poklanjam se pred svetom crkvom tvojom, i slavim ime tvoje, za dobrotu tvoju i za istinu tvoju; jer si po svakom imenu svom podigao rijeè svoju. 3 U dan, u koji zazvah, ti si me uslišio, dunuo slobodu u dušu moju. 4 Slaviæe te, Gospode, svi carevi zemaljski, kad èuju rijeèi usta tvojih; 5 I pjevaæe putove Gospodnjie, jer je velika slava Gospodnja. 6 Jer je visok Gospod, i vidi niskoga, i visokoga izdaleka poznaje. 7 Ako poðem u tuzi, ti æeš me oživiti; na zloæu neprijatelja mojih pružiæeš ruku svoju i zakloniæe me desnica tvoja. 8 Gospod æe svršiti za mene. Gospode! milost je tvoja dovjeka; djela ruku svojih ne ostavljam.

139 Gospode! ti me kušaš i znaš. 2 Ti znaš kad sjedem i kad ustanem; ti znaš pomisli moje izdaleka; 3 Kad hodim i kad se odmaram, ti si oko mene, i sve putove moje vidiš. 4 Još nema rijeèi na jeziku mom, a ti, Gospode, gle, veæe sve znaš. 5 Sastrag i sprijed ti si me zaklonio, i stavio na me ruku svoju. 6 Èudno je za me znanje tvoje, visoko, ne mogu da ga dokuèem. 7 Kuda bih otisao od duha tvojega, i od lica tvojega kuda bih utekao? 8 Da izadem na nebo, ti si ondje. Da siðem u pakao, ondje si. (Sheol h7585) 9 Da se dignem na krilima od zore, i preselim se na kraj mora: 10 I ondje æe me ruka tvoja voditi, i držati me desnica tvoja. 11 Da reèem: da ako me mrak sakrije; ali je i noæ kao vidjelo oko mene. 12 Ni mrak neæe zamraèiti od tebe, i noæ je svijetla kao dan: mrak je kao vidjelo. 13 Jer si ti stvorio ëto je u meni, sastavio si me u utrobi matere moje. 14 Hvalim te, ëto sam divno sazdan. Divna su djela tvoja, i duša moja to zna dobro. 15 Nijedna se kost moja nije sakrila od tebe, ako i jesam sazdan tajno, otkan u dubini zemaljskoj. 16 Zametak moj vidjeèe oèi tvoje, u knjizi tvojoj sve to zapisano, i dani zabilježeni, kad ih još nije bilo nijednoga. 17 Kako su mi nedokuèljive pomisli tvoje, Božel! Kako im je velik broj! 18 Da ih brojim, više ih je nego pjesaka. Kad se probudim, još sam s tobom. 19 Da hoæeš, Bože, ubiti bezbožnika! Krvopijce, idite od mene. 20 Oni govore ružno na tebe; uzimaju ime tvoje uzalud neprijatelji tvoji. 21 Zar da ne mrzim na one, koji na te mrze, Gospode, i da se ne gadim na one koji ustaju na tebe? 22 Punoti mrzoæu mrzim na njih; neprijatelji su mi. 23 Okušaj me, Bože, i poznaj srce moje, ispitaj me, i poznaj pomisli moje. 24 I vidi jesam li na zlu putu, i vodi me na put vjeèni.

140 Izbavi me, Gospode, od èovjeka zloga, saèuvaj me od nasilnika, 2 Koji pomišlju zlo u srcu i svaki dan podižu rat; 3 Ostre jezik svoj kao zmija, jed je aspidin u ustima njihovijem. 4 Saèuvaj me, Bože, od ruku bezbožnièkih, od nasilnika sahrani me, koji misle da potkinu noge moje. 5 Oholi mi namjestiše zamke i prugla, metnuše mi mrežu na put, preðu razapeše mi. 6 Rekoh Gospodu: ti si Bog moj, usliši, Gospode, glas moljenja mojega. 7 Gospode, Gospode, krjepki spasitelju moj, zakloni glavu moju u dan ratni! 8 Ne daj, Gospode, bezbožniku što želi, ne daj mu

da dokuèi što je naumio, da se ne uznone. 9 Otrov onijeh što su oko mene, pogibao usta njihovijeh neka se obrati na njih. 10 Neka padne na njih živo uglijevje; neka ih on bací u oganj, u propasti, da ne ustanu. 11 Èovjek jeziæan neæe se utvrditi na zemlji, nepravednoga æe zloæa uvaliti u pogibao. 12 Znam da æe Gospod pokazati pravdu nevoljnime i pravicu ubogima. 13 Da! pravedni æe slaviti ime tvoje, pravi æe ostati pred licem tvojim.

141 Gospode, vièem k tebi, pohiti k meni, èuj glas moljenja mojega, kad vièem k tebi. 2 Nek izaðe molitva moja kao kad pred lice tvoje, dizanje ruku mojih kao prinos veèernji. 3 Postavi, Gospode, stražu kod jezika mojega, èuvaj vrata usta mojih. 4 Ne daj srcu mojemu da zastrani na zle pomisli, da èini djela bezbožna s ljudima koji postupaju nepravedno; i da ne okusim sladosti njihovijeh. 5 Neka me bije pravednik, to je milost; neka me kara, to je ulje za glavu moju; glava moja neæe odbaciti, ako æe i više; nego je molitva moja protiv zloæe njihove. 6 Rasuše se po kamenijem vrletima sudije njihove, i euse rijeèi moje kako su blage. 7 Kao kad ko sijeèe i teše, tako se razletješe kosti naše do èepljosti paklenijeh. (Sheol h7585) 8 Ali su k tebi, Gospode, Gospode, upravljene oèi moje, u tebe se uzdam, nemoj odbaciti duše moje. 9 Saèuvaj me od zamke, koju mi metnuše, od lukavstva onijeh, koji èine bezakonje. 10 Pašæe u mreže svoje bezbožnici, a ja æeu jedan proæi.

142 Glasom svojim ka Gospodu vièem, glasom svojim Gospodu se molim. 2 Izlivam pred njim moljenje svoje, tugu svoju pred njim kazujem, 3 Kad iznemogne u meni duh moj. Ti znaš stazu moju. Na putu, kojim hodim, sakriše mi zamku. 4 Pogledam nadesno, i vidim da me niko ne zna; nestade mi utoèista, niko ne mari za dušu moju. 5 Vièem k tebi, Gospode; velim: ti si utoèista moje, dio moj na zemlji živjeh. 6 Èuj tužnjavu moju; jer se muèim veoma. Izbavi me od onijeh koji me gone, jer su jaèi od mene. 7 Izvedi iz tamnice dušu moju, da slavim ime tvoje. Oko mene æe se skupiti pravednici, kad mi uèiniš dobro.

143 Gospode, usliši molitvu moju, primi moljenje moje po istini svojoj, usliši me po pravdi svojoj. 2 I ne idi na sud sa slugom svojim, jer se neæe opravdati pred tobom niko živ. 3 Neprijatelj goni dušu moju, gazi u prah život moj, posaðuje me u mrak, kao davno pomrle. 4 Trne u meni duh moj, nestaje u meni srca mojega. 5 Pominjem dane stare, prebrajam sve poslove tvoje, razmišljam o djelima ruku tvojih. 6 Pružam k tebi ruke svoje; duša je moja kao suha zemlja pred tobom. 7 Pohijat, usliši me; Gospode, nestaje duha mojega, nemoj odvratiti lica svojega od mene; jer æeu biti kao oni koji odlaze u grob. 8 Rano mi javi milost svoju, jer se u tebe uzdam. Pokaži mi put, kojim da idem, jer k tebi podižem dušu svoju. 9 Izbavi me od neprijatelja mojih, Gospode, k tebi pritiæem. 10 Nauèi me tvoriti volju tvoju, jer si ti Bog moj; duh tvoj blagi neka me vodi po stazi pravoj. 11 Imena radi svojega, Gospode, oživi me, po pravdi svojoj izvedi iz muke dušu moju. 12 I po milosti svojoj istrijebi neprijatelje moje, i pogubi sve koji muèe dušu moju, jer sam tvoj sluga.

144 Blagosloven Gospod, grad moj, koji uèi ruke moje boju, prste moje ratu, 2 Dobrotvor moj i ograda moja, utoèiste moje i izbavitelj moj, štit moj, onaj, u koga se uzdam, koji mi pokorava narod moj. 3 Gospodelj šta je èovjek, te znaš za nj, i sin smrtnoga, te ga paziš? 4 Èovjek je kao ništa; dani su njegovi kao sjen, koji prolazi. 5 Gospodelj savij nebesa svoja, i siòi; dotakni se gora, i zadimiæe se. 6 Sjeverni munjom, i razagnaj ih; pusti strijele svoje, i raspi ih. 7 Pruži ruku svoju s visine, izbavi me i izvadi me iz vode velike, iz ruku tuðinaca, 8 Kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna. 9 Božel! pjesmu novu pjevaæu

ti, u psaltr od deset žica udaraeū tebi, **10** Koji daješ spasenje carevima, i Davida slugu svojega izbavljaš od ljtova maēa. **11** Izbavi me i otmi me iz ruke tuđinaca, kojih usta govore ništave stvari, i kojih je desnica desnica lažna. **12** Sinovi naši neka budu kao bilje, koje veselo odraste u mlađosti; kæeri naše kao stupovi prekrasno izraeeni u dvoru; **13** Žitnice naše pune, obilne svakim žitom; ovce naše nek se množe na tisuæe i na sto tisuæe po stanovima našim. **14** Volovi naši neka budu tovni; neka ne bude napadanja, ni bježanja, ni tužnjave po ulicama našim. **15** Blago narodu, u kojega je sve ovako! Blago narodu, u kojega je Gospod Bog!

145 Uzvišivaeū te, Bože moj, care moj, blagosiljaeū ime tvoje od vijeka do vijeka. **2** Svaki æu te dan blagosiljati, i hvaliæu ime tvoje dovjeka i bez prestanka. **3** Velik je Gospod, i valja ga slaviti, i veliæanstvo njegovo ne može se dosegnuti. **4** Od koljena do koljena hvaliæe djela tvoja, i silu tvoju kazivati. **5** O visokoj slavi tvojega veliæanstva, i o divnim djelima tvojim razmišljam. **6** Pripovijedaae silu èudesu tvojih, i ja æu veliæanstvo tvoje kazivati. **7** Hvaliæe veliku dobrotu tvoju i pravdu tvoju pjevaæe. **8** Podatljiv je i milosrdan Gospod, dugo trpi i velike je milosti. **9** Dobar je Gospod prema svima, i žalostiv na sva djela svoja. **10** Neka te slave, Gospode, sva djela tvoja, i sveći tvoji neka te blagosiljaju. **11** Neka kazuju slavu carstva tvojega, i silu tvoju pripovijedaju. **12** Da bi javili sinovima ljudskim silu tvoju, i visoku slavu carstva tvojega. **13** Carstvo je tvoje carstvo svijeh vijekova, i vlada tvoja na sva koljena. **14** Gospod prihvata sve koji padaju, i ispravlja sve pognute. **15** Oèi su svijeh k tebi upravljene, i ti im daješ hranu na vrijeme; **16** Otvoraš ruku svoju, i sitiš svašta živo po želji. **17** Pravedan je Gospod u svijem putovima svojim, i svet u svijem djelima svojim. **18** Gospod je blizu svijeh koji ga prizivaju, svijeh, koji ga prizivaju u istini. **19** Želju ispunja onima koji ga se boje, tužnjavu njihovu èuje, i pomaže im. **20** Èuva Gospod sve koji ga ljube, a bezbožnike sve æe istrijebiti. **21** Hvalu Gospodu neka govore usta moja, i neka blagosilja svako tijelo sveto ime njegovog uvijek i bez prestanka.

146 Hvali, dušo moja, Gospoda. **2** Hvaliæu Gospoda za života svojega, pjevaæu Bogu svojemu dok me je god. **3** Ne uzdajte se u knezove, u sina èovjeæijega, u kojega nema pomoæi. **4** Iziðe iz njega duh, i vrati se u zemlju svoju: taj dan propadnu sve pomisli njegove. **5** Blago onome, kojemu je pomoænik Bog Jakovljev, kojemu je nadanje u Gospodu, Bogu njegovu. **6** Koji je stvorio nebo i zemlju, more i sve što je u njima; koji drži vjeru uvijek, **7** Ëini sud onima, kojima se ëini krivo; daje hranu gladnima. Gospod dirješi svezane, **8** Gospod otvara oèi slijepcima, podiže oborenje, Gospod ljubi pravednike. **9** Gospod èuva došljake, pomaže siroti i udovici; a put bezbožnici prevraæea. **10** Gospod je car dovjeka, Bog tvoj, Sione, od koljena do koljena. Aliluja.

147 Hvalite Gospoda, jer je slatko pjevati Boga našega, jer blagome prilikuje hvala. **2** Gospod zida Jerusalim, sabira rasijane sinove Izraileve; **3** Iscjeljuje one koji su skrušena srca, i lijeèi tuge njihove; **4** Izbraja mnošto zvijezda, i sve ih zove imenom. **5** Velik je Gospod naš i velika je krpjnost njegova, i razumu njegovu nema mjere. **6** Prihvata smjerne Gospoda, a bezbožne ponižava do zemlje. **7** Redom pjevajte Gospodu hvalu, udarajte Bogu našemu u gusle. **8** On zastire nebo oblacima, sprema zemlji dažd, ëini te raste na gorama travu; **9** Daje stoci piæu njezinu, i vranjæima, koji viëu k njemu. **10** Ne mari za silu konjsku, niti su mu mili kraci èovjeæiji. **11** Mili su Gospodu oni koji ga se boje, koji se uzdaju u milost njegovu. **12** Slavi, Jerusalime, Gospoda; hvali Boga svojega, Sione! **13** Jer on

utrđuje prijevornice vrata tvojih, blagosilja sinove tvoje u tebi. **14** Ograđuje međe tvoje mirom, nasiæava te jedre pšenice. **15** Šalje govor svoj na zemlju, brzo teèe rijeè njegova. **16** Daje snijeg kao vunu, sipa inje kao pepeo. **17** Baca grad svoj kao zaloga, pred mrazom njegovijem ko æe ostati? **18** Pošle rijeè svoju, i sve se raskravi; dune duhom svojim, i poteku vode. **19** On je javio rijeè svoju Jakovu, naredbe i sudove svoje Izraelju. **20** Ovo nije ueinio nijednome drugom narodu, i sudova njegovih oni ne znaju. Aliluja!

148 Hvalite Gospoda na nebesima, hvalite ga na visini. **2** Hvalite ga, svi anđeli njegovi, hvalite ga, sve vojske njegove! **3** Hvalite ga, sunce i mjesec, hvalite ga, sve zvijezde sjajne! **4** Hvalite ga, nebesa nad nebesima i vodo nad nebesima! **5** Neka hvale ime Gospodnje, jer on zapovjedi i stvorise se. **6** Postavi ih zasvagda i zavavijek, dade naredbu, koja neæe proæi. **7** Hvalite Gospoda na zemlji, velike ribe i sve bezdane; **8** Oganj i grad, snijeg i magla, vjetar silni, koji izvršuje rijeè njegovu, **9** Gore i svi humovi, rodna drveta i svi kredri, **10** Zvijeri i sva stoka, bubine i ptice krilate, **11** Carevi zemaljski i svi narodi, knezovi i sve sudije zemaljske, **12** Momci i djevojke, starci i djeca, **13** Neka hvale ime Gospodnje; jer je samo njegovo ime užvišeno, slava njegova na zemlji i na nebu. **14** On je užvisio rog naroda svojega, slavu svijeh svetaca svojih, sinova Izrailevih, naroda, koji je blizu njega.

149 Poje Gospodu pjesmu novu; hvala da mu je na saboru svetijeh. **2** Neka se veseli Izrael o stvoritelju svom, sinovi Sionski nek se raduju o caru svom. **3** Neka hvale ime njegovo poklikujuæi, u bubenj i gusle neka mu udaraju. **4** Jer je mio Gospod narod njegov, ukrašava smjerne spasavajuæi ih. **5** Nek se vesele sveci u slavi, i nek se raduju na posteljama svojim. **6** Slava je Božija u ustima njihovim, i maè s obje strane oštar u ruci njihovoj, **7** Da se osvete narodima, i pokaraju plemena; **8** Da svežu careve njihove u lance, i vlastelu njihovu u okove gvozdene, **9** I izvrše na njima napisani sud. Ova je èast svima svecima njegovijem. Aliluja!

150 Hvalite Boga u svetinji njegovoj, hvalite ga na tvrđi slave njegove. **2** Hvalite ga prema sili njegovoj, hvalite ga prema visokome veliæanstvu njegovu. **3** Hvalite ga uz glas trubni, hvalite ga uz psaltr i gusle. **4** Hvalite ga s bubnjem i veseljem, hvalite ga uz žice i organ. **5** Hvalite ga uz jasne kimvale, hvalite ga uz kimvale gromovne. **6** Sve što diše neka hvali Gospoda! Aliluja!

Poslovice

1 Priče Solomuna sina Davidova, cara Izraileva, 2 Da se poznaje mudrost i nastava, da se razumiju riječi razumne, 3 Da se prima nastava u razumu, u pravdi, u sudu i u svemu što je pravo, 4 Da se daje ludima razboritost, mladićima znanje i pomnjenjnost. 5 Mudar æe slušati i više æe znati, i razuman æe steæi mudrost, 6 Da razumije priče i znaæenje, riječi mudrije ljudi i zagonetke njihove. 7 Poèetak je mudrosti strah Gospodnj; ludi preziru mudrost i nastavu. 8 Slušaj, sine, nastavu oca svojega, i ne ostavljaj nauke materje svoje. 9 Jer æe biti vijenac od milina oko glave tvoje, i grivna na grlu tvom. 10 Sine moj, ako bi te mamilj grješni, ne pristaj; 11 Ako bi rekli: hodi s nama da vrebamo krv, da zasjedamo pravome ni za što; 12 Proždrijaeæemo ih kao grob žive, i svekolike kao one koji slaze u jamu; (Sheol h7585) 13 Svakojakoga blaga dobiæemo, napuniæemo kuæe svojim plijenama; 14 Bacaaæeš ždrijeb svoj s nama; jedan æe nam tobolac biti svjema; 15 Sine moj, ne idi na put s njima, èuvaj nogu svoju od staze njihove. 16 Jer nogama svojim træe na zlo i hite da proljevaju krv. 17 Jer se uzalud razapinje mreža na oèi svakoj ptici; 18 A oni vrebaju svoju krv i zasjedaju svojoj duši. 19 Taki su putovi svih lakoñijih na dobitak, koji uzima dušu svojim gospodarima. 20 Premudrost više na polju, na ulicama pušta glas svoj; 21 U najveæej vrevi više, na vratima, u gradu govorji svoje besjede; 22 Ludi, dokle æete ljubiti ludost? i potsmjevæima dokle æe biti mío potsmijeh? i bezumni dokle æe mrziti na znanje? 23 Obratite se na karanje moje; evo, izasuæe vam duh svoj, kazaæe vam riječi svoje. 24 Što zvah, ali ne htjeste, pružah ruku svoju, ali niko ne mari, 25 Nego odbaciste svaki savjet moj, i karanja mojega ne htjeste primiti; 26 Zato æeu se i ja smijati vašoj nevolji, rugaæeu se kad doðe èega se bojite; 27 Kad kao pustoš dođe èega se bojite, i pogibao vaša kao oluja kad dođe, kad navali na vas nevolja i muka. 28 Tada æe me zvati, ali se neæeu odazvati; rano æe tražiti, ali me neæee naæi. 29 Jer mrziæe na znanje, i straha Gospodnjega ne izabraše; 30 Ne pristaše na moj svjet, i preziraše sva karanja moja. 31 Zato æe jesti plod od putova svojih, i nasilaæe se savjeta svojih. 32 Jer æe lude ubiti mir njihov, i bezumne æe pogubiti sreæea njihova. 33 Ali ko me sluša, boraviæe bezbržno, i biæe na miru ne bojeæi se zla.

2 Sine moj, ako primiš riječi moje, i zapovijesti moje sahraniš kod sebe, 2 Da pazi uho tvoje na mudrost, i prigneš srce svoje k razumu, 3 Ako prizoveš mudrost, i k razumu podigneš glas svoj, 4 Ako ga ustražiš kao srebro, i kao sakriveno blago ako dobro ustražiš; 5 Tada æeš razumjeti strah Gospodnj, i pozanje Božije naæi æeš. 6 Jer Gospod daje mudrost, iz njegovih usta dolazi znanje i razum. 7 Èuva pravima što doista jest, štit je onima koji hode u bezazlenosti, 8 Da bi se držali staza pravijeh, a on èuva put svetaca svojih. 9 Tada æeš razumjeti pravdu i sud i što je pravo, i svaki dobar put. 10 Kad dođe mudrost u srce tvoje, i znanje omili duši tvojoj, 11 Pomnjenost æe paziti na te, razum æe te èuvati, 12 Izbavljujæe te od zla puta, od ljudi koji govore opake stvari, 13 Koji ostavljaju prave pute da idu putovima mraèenjem, 14 Koji se raduju zloline, i igraju u zlijem opaæenjima; 15 Kojih su putovi krivi, i sami su opaki na stazama svojim; 16 Izbavljujæe te od žene tuðe, od tuðinke, koja laska svojim rijeèima, 17 Koja ostavlja voða mladosti svoje, i zaboravlja zavjet Boga svojega. 18 Jer k smrti vodi dom nejzin, i k mrtvima staze nejzine. 19 Ko god uđe k njoj ne vraæea se, niti izlazi na put životni. 20 Zato hodi putem dobrijeh, i drži se staza pravednièkih. 21 Jer æe pravednici nastavati na zemlji, i bezazleni æe ostati na njoj. 22 A bezbožni æe se istrijebiti sa zemlje, i bezakonici æe se iséupati iz nje.

3 Sine moj, ne zaboravlja nauke moje, i zapovijesti moje neka hrani srce tvoje. 2 Jer æe ti donijeti dug život, dobre godine i mir. 3 Milost i istina neka te ne ostavlja; priveži ih sebi na grlo, upiši ih na ploëi srca svojega. 4 Te æeš naæi milost i dobru misao pred Bogom i pred ljudima. 5 Uzdaj se u Gospoda svijem srcem svojim, a na svoj razum ne ostanjanj se. 6 Na svijem putovima svojim imaj ga na umu, i on æe upravljati staze tvoje. 7 Ne misli sam o sebi da si mudar; boj se Gospoda i uklanjaj se oda zla. 8 To æe biti zdravlje pupku tvojemu i zaljevanje kostima tvojim. 9 Poštuj Gospoda imanjem svojim i prvinama od svega dohotka svojega; 10 I biæe pune žitnice tvoje obilja, i presipaæe se vino iz kaca tvojih. 11 Sine moj, ne odbacuj nastave Gospodnj, i nemoj da ti dosadi karanje njegovo. 12 Jer koga ljubi Gospod onoga kara, i kao otac sina koji mu je mio. 13 Blago èovjeku koji naæe mudrost, i èovjeku koji dobije razum. 14 Jer je bolje njom trgovati nego trgovati srebro, i dobitak na njoj bolji je od zlata. 15 Skuplja je od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari tvojih ne mogu se izjednaæiti s njom. 16 Dug život u desnici joj je, a u ljevici bogatstvo i slava. 17 Puti su njezini mili puti i sve staze njezine mirne. 18 Drvo je životno onima koji se hvataju za nju, i ko je god drži sreæan je. 19 Gospod je mudrošæu osnovao zemlju, utvrdio nebesa razumom. 20 Njegovom mudrošæu razvališe se bezdane i oblaci kapljivo rosom. 21 Sine moj, da ti to ne odlazi iz oèiju; èuvaj pravu mudrost i razboritost; 22 I biæe život duši tvojoj i nakit grlu tvojemu. 23 Tada æeš iæi bez brige putem svojim, i nogu tvoja neæee se spotaæi. 24 Kad lijeæeš, neæeeš se plaæiti, i kad poèivaš, sladak æe ti biti san. 25 Neæeeš se plaæiti od nagle strahote ni od pogibli bezbožnièke kad doðe. 26 Jer æe ti Gospod biti uzdanica i èuvaæe ti nogu da se ne uhvati. 27 Ne odreci dobra onima kojima treba, kad možeš uèiniti. 28 Ne govorji bližnjemu svojemu: idi, i doði drugi put, i sjutra æeu ti dati, kad imaš. 29 Ne kuj zla bližnjemu svojemu koji živi s tobom bez brige. 30 Ne svadaæ se ni s kim bez uzroka, ako ti nije uèinio zla. 31 Nemoj zavidjeti nasilniku, ni izabratи kojega puta njegovo. 32 Jer je mrazak Gospodu zlikovac, a u pravednih je tajna njegova. 33 Prokletstvo je Gospodnje u kuæi bezbožnikovoj, a stan pravednièkih blagosila. 34 Jer potsmjevæima ona se potsmijeva, a krotkima daje milost. 35 Mudri æe naslijediti slavu, a bezumnike æe odnijeti sramota.

4 Slušajte, djeco, nastavu oèinu, i pazite da biste poznali mudrost. 2 Jer vam dobru nauku dajem, ne ostavljajte zakona mojega. 3 Kad bijah sin u oca svojega mlad, i jedinac u matere svoje, 4 On me uèaše i govoræe mi: neka primi srce tvoje riječi moje, drži zapovijesti moje i biæeš živ. 5 Pribavi mudrost, pribavi razum; ne zaboravlja i ne otstupaj od riječi usta mojih. 6 Nemoj te ostaviti, i èuvaæe te, ljubi je, i hraniæe te. 7 Mudrost je glavno; pribavi mudrost, i za sve imanje svoje pribavi razum. 8 Podiži je i ona æe te uævisti, proslaviæe te kad je zagriši. 9 Metnuæe ti na glavu vijenac od milina, krasnu krunu daæe ti. 10 Slušaj, sine moj, i primi riječi moje, i umnožiæe ti se godine životu. 11 Uèim te putu mudrosti, vodim te stazama pravijem. 12 Kad ushodiš, neæee se stezati koraci tvoji, i ako potrebiš neæeeš se spotaknuti. 13 Drži se nastave i ne puštaj, èuvaj je, jer ti je život. 14 Ne idи na stazu bezbožnièku i putem nevaljalijeh ljudi ne stupaj. 15 Ostavi ga, ne hodi po njemu, ukloni se od njega i mini ga. 16 Jer ne spavaju ako ne uèine zla, i ne dolazi im san ako koga ne obore. 17 Jer jedu hljeþ bezbožnosti i piju vino nasilja. 18 A put je pravednièki kao svjetlo vidjelo, koji sve veæema svijetli dok ne bude pravi dan. 19 A put je bezbožnièki kao mrak, ne znaju na što æe se spotaknuti. 20 Sine moj, slušaj riječi moje, prigni uho svoje besjedi mojoi. 21 Da ti ne odlaze iz oèiju; èuvaj ih usred srca svojega. 22 Jer su život onima koji ih nalaze i zdravlje svemu tijelu njihovu. 23 Svrh

svega što se èuva èuvaj srce svoje, jer iz njega izlazi život. **24** Ukloni od usta svojih opaèinu i od usana svojih nevaljalstvo udalji. **25** Oèi tvoje neka gledaju upravo i vjeðe tvoje neka se upravljaju pravo pred tobom. **26** Mjeri stazu nogama svojim, i svi putovi tvoji neka su poravnjeni. **27** Ne svræi ni nadesno ni nalijevo, odvraæej nogu svoju oda zla.

5 Sine moj, slušaj mudrost moju, k razumu mojemu prigni uho svoje, **2** Da se drži razboritosti, i usne tvoje da hrane znanje. **3** Jer s usana tuðe žene kapljie med, i grlo joj je mekše od ulja; **4** Ali joj je pošljedak gorak kao pelen, oštar kao maë s obje strane oštar. **5** Noge joj slaze k smrti, do pakla dopiru koraci njezini. (*Sheol h7585*) **6** Da ne bi mjerio puta životnoga, savijaju se staze njezine da ne znaš. **7** Zato, djeco, poslušajte mene, i ne otstupajte od rijeèi usta mojih. **8** Neka je daleko od nje put tvoj, i ne približuj se k vratima kuæe njezine, **9** Da ne bi dao drugima slave svoje i godina svojih nemilostivome, **10** Da se ne bi tuðinci nasiliti tvojega blaga i trud tvoj da ne bi bio u tuðoj kuæei, **11** I da ne ridaš na pošljedak, kad se stroši meso tvoje i tijelo tvoje, **12** I reèeš: kako mrzih na nastavu, i kako srce moje prezira karanje! **13** I ne poslušah glasa uèitelja svojih, i ne prignuh uha svojega k onima koji me uèahu! **14** Umalo ne zapadoh u svako zlo usred zbora i skupštine. **15** Pij vodu iz svojega studenca i što teže iz tvojega izvora. **16** Neka se razlivaju tvoji izvori na polje, i potoci po ulicama. **17** Imaj ih sam za se, a ne tuðin s tobom. **18** Blagosloven da je izvor tvoj, i veseli se ženom mladosti svoje; **19** Neka ti je kao košuta mila i kao srna ljkupka; dojke njezine neka te opijaju u svaku dobu, u ljubavi njezinoj posræi jednako. **20** A zašto bi, sine, posræao za tuðinkom i golio njedra tuðoj, **21** Kad su pred oèima Gospodu putovi svæiji, i mjeri sve staze njegove? **22** Bezbožnika æe uhvatiti njegova bezakonja, i u uža grijeha svojih zaplesæe se; **23** Umrijeæe bez nastave, i od mnoštva ludosti svoje lutaæe.

6 Sine moj, kad se podjemèiš za prijatelja svojega, i daš ruku svoju tuðincu, **2** Vezao si se rijeèima usta svojih, uhvatio si se rijeèima usta svojih. **3** Zato uèini tako, sine moj, i oprosti se, jer si dopao u ruke bližnjemu svojemu; idi, pripadni, i navali na bližnjega svojega. **4** Ne daj sna oèima svojima, ni vjeðama svojima drijema. **5** Otmi se kao sna iz ruke lovca, i kao ptica iz ruke pticeara. **6** Idi k mravu, ljenivæe, gledaj putove njegove, i omudraj. **7** Nema vođa ni upravitelja ni gospodara; **8** I opet pripravlja ljeti sebi hranu, zbiru uz žetu piæu svoju. **9** Dokle æeš, ljenivæe, ležati? kad æeš ustati od sna svojega? **10** Dok malo prospavaš, dok malo prodrijemleš, dok malo sklopìš ruke da prilegneš, **11** Utom æe doæi siromaštvvo tvoje kao putnik i oskudica tvoja kao oružan èovjek. **12** Èovjek nevaljao i nitkov hod sa zlijem ustima; **13** Namiguje oèima, govori nogama, pokazuje prstimu; **14** Svaka mu je opaèina u srcu, kuje zlo svagda, zameæe svadu. **15** Zato æe ujedanput doæi pogibao njegova, èasom æe se satrti i neæe biti lijeka. **16** Na ova šestoro mrzi Gospod, i sedmo je gad duši njegovojo: **17** Oèi ponosite, jezik lažljiv i ruke koje proljevaju krv pravu, **18** Srce koje kuje zle misli, noge koje brzo træe na zlo, **19** Lažan svjedok koji govori laž, i ko zameæe svaðu među braæom. **20** Èuvaj, sine moj, zapovijest oca svojega, i ne ostavljaj nauke matere svoje. **21** Priveži ih sebi na srce zasvagda, i spuèi ih sebi oko grla. **22** Kuda god poðeš, vodiæe te; kad zaspis, èuvaæe te; kad se probudiš, razgovaraæe te; **23** Jer je zapovijest žižak, i nauka je vidjelo, i put je životni karanje koje pouèava; **24** Da te èuvaju od zle žene, od jezika kojim laska žena tuða. **25** Ne zaæeli u srcu svom ljepote njezine, i nemoj da te uhvati vjeðama svojim. **26** Jer sa žene kurve spada èovjek na komad hleba, i žena pusta lovi dragocjenu dušu. **27** Hoæe li ko uzeti ognja u njedra i haljine da mu se ne upale? **28** Hoæe li ko hoditi po životu ugljevlju a nogu da ne ožeže? **29**

Tako biva onome koji ide k ženi bližnjega svojega; neæe biti bez krivice ko je se god dotakne. **30** Ne sramote lupeža koji ukrade da nasiti dušu svoju, buduæi gladan; **31** Nego kad ga uhvate plati samosedmo, da sve imanje doma svojega. **32** Ali ko uèini preljubu sa ženom, bezuman je, dušu svoju gubi ko tako èini; **33** Muke i ruga dopada, i sramota se njegova ne može izbrisati. **34** Jer je ljubavna sumnja žestoka u muža i ne štedi na dan osvete; **35** Ne mari ni za kakav otkup, i ne prima ako æeš i mnogo darova davati.

7 Sine, èuvaj rijeèi moje, i zapovijesti moje sahrani kod sebe. **2** Èuvaj zapovijesti moje i biæeš živ, i nauku moju kao zjenicu oèiju svojih. **3** Priveži ih sebi na prste, napiši ih na ploèi srca svojega. **4** Reci mudrosti: sestra si mi; i prijateljicom zovi razboritost, **5** Da bi te èevala od žene tuðe, od tuðinke, koja laska rijeèima. **6** Jer s prozora doma svojega kroz rešetku gledah, **7** I viđej među ludima, opažih među djecom bezumna mladiæa, **8** Koji iðaše ulicom pokraj ugla njezina, i koraèeš putem ka kuæi njezinoj, **9** U sumrak, uveèe, kad se unoæea i smrœe; **10** A gle, srete ga žena u odijelu kurvinskog i lukava srca, **11** Plaha i pusta, kojoj noge ne mogu stajati kod kuæe, **12** Sad na polju, sad na ulici, kod svakoga ugla vrebaše. **13** I uhvati ga, i poljubi ga, i bezobrazno reèe mu: **14** Imam žrtve zahvalne, danas izvrših zavjete svoje; **15** Zato ti izidoh na susret da te tražim, i naðoh te. **16** Nastrla sam odar svoj pokrivaèima vezenjem i prostirkama Misirskim. **17** Okadila sam postelju svoju smirnom, alojem i cimetom. **18** Hajde da se opijamo ljubavlju do zore, da se veselimo milovanjem. **19** Jer mi muž nije kod kuæe, otisao je na put daljni, **20** Uzeo je sa sobom tobolac novéani, vratise se kuæi u odreðeni dan. **21** Navrati ga mnogim rijeèima, glatkim usnama odvuje ga. **22** Otide za njom odmah kao što vo ide na klanje i kao bezumnik u putu da bude karan, **23** Dokle mu strijela ne probije jetru, kao što ptica leti u zamku ne znajuæi da joj je o život. **24** Zato dakle, djeco, poslušajte me, i pazite na rijeèi usta mojih. **25** Nemoj da zastranjuje srce tvoje na putove njezine, nemoj lutati po stazama njezinijem. **26** Jer je mnoge ranila i oborila, i mnogo je onih koje je sve pobila. **27** Kuæa je njezina put pakleni koji vodi u klijeti smrtni. (*Sheol h7585*)

8 Ne vièe li mudrosti? i razum ne pušta li glas svoj? **2** Navrh visina, na putu, na rasputicama stoji, **3** Kod vrata, na ulasku u grad, gdje se otvoraju vrata, vièe: **4** Vas vièem, o ljudi, i glas svoj obraæeam k sinovima ljudskim. **5** Nauèite se ludi mudrosti, i bezumni orazumite se. **6** Slušajte, jer æu govoriti velike stvari, i usne moje otvorajuæi se kazivaæe što je pravo. **7** Jer usta moja govore istinu, i mrska je usnama mojim bezbožnost. **8** Prave su sve rijeèi usta mojih, ništa nema u njima krivo ni izopæeno. **9** Sve su obiene razumnomu i prave su onima koji nañaze znanje. **10** Primitate nastavu moju a ne srebro, i znanje radije nego najbolje zlato. **11** Jer je bolja mudrost od dragoga kamenja, i što je god najmilijih stvari ne mogu se izjednaæiti s njom. **12** Ja mudrost boravim s razboritošeu, i razumno znanje nalazim. **13** Strah je Gospodnji mržnja na zlo; ja mrzim na ponositost i na oholost i na zli put i na usta opaka. **14** Moj je savjet i što god jest; ja sam razum i moja je sila. **15** Mnogi carevi caruju, i vladaoçi postavljaju pravdu. **16** Mnom vladaju knezovi i poglavari i sve sudije zemaljske. **17** Ja ljubim one koji mene ljube, i koji me dobro traže nañaze me. **18** U mene je bogatstvo i slava, postojano dobro i pravda. **19** Plod je moj bolji od zlata i od najboljega zlata, i dobitat je moj bolji od najboljega srebra. **20** Putem pravednijem hodim, posred staza pravice, **21** Da onima koji me ljube dam ono što jest, i riznice njihove da napunim. **22** Gospod me je imao u poèetku puta svojega, prije djela svojih, prije svakoga vremena. **23** Prije vijekova

postavljena sam, prije poèetka, prije postanja zemlje. **24** Kad jošte ne bijaše bezdana, rodila sam se, kad još ne bijaše izvora obilatijeh vodom. **25** Prijе nego se gore osnovaše, prije humova ja sam se rodila; **26** Još ne bješe naeino zemlje ni polja ni poèetka prahu vasiljenskom; **27** Kad je ureðivao nebesa, ondje bijah; kad je razmjeravao krug nad bezdanom. **28** Kad je utvrđivao oblake gore i krijeipo izvore bezdanu; **29** Kad je postavljao moru među i vodama da ne prestupaju zapovijesti njegove, kad je postavljao temelje zemlji; **30** Tada bijah kod njega hranjenica, bijah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njim svagda; **31** Veseljah se na vasiljenjoj njegovoj, i milina mi je sa sinovima ljudskim. **32** Tako dakle, sinovi, poslušajte me, jer blago onima koji se drže putova mojih. **33** Slušajte nastavu, i budite mudri, i nemojte je odbaciti. **34** Blago èovjeku koji me sluša stražeai na vratima mojim svaki dan i èuvajaei pragove vrata mojih. **35** Jer ko mene nalazi, nalazi život i dobija ljubav od Gospoda. **36** A ko mene grješi, èini krivo duši svojoj; svi koji mrze na me, ljube smrt.

9 Premudrost sazida sebi kuæu, i otesa sedam stupova; **2** Pokla stoku svoju, rastvoru vino svoje, i postavi sto svoj. **3** Posla djevojke svoje, te zove svrh visina gradskih: **4** Ko je lud, neka se uvrati ovamo. I bezumna veli: **5** Hodite, jedite hljeba mojega, i pijte vina koje sam rastvorila. **6** Ostavite ludost i biæete živi, i idite putem razuma. **7** Ko uèi potsmjevaèa, prima sramotu; i ko kori bezbožnika, prima rug. **8** Ne karaj potsmjevaèa da ne omrzne na te; karaj mudra, i ljubiæe te. **9** Kaži mudrome, i biæe još mudriji; pouèi pravednoga, i znaæee više. **10** Poèetak je mudrosti strah Gospodnj, i znanje je svjetih stvari razum. **11** Jer æe se mnom umnožiti dani tvoji i dodaæee ti se godine životu. **12** Ako budeš mudar, sebi æeæ biti mudar; ako li budeš potsmjevaè, sam æeæ tegliti. **13** Žena bezumna plaha je, luda i ništa ne zna; **14** I sjedi na vratima od kuæe svoje na stolici, na visinama gradskim, **15** Te vièe one koji prolaze, koji idu pravo svojim putem: **16** Ko je lud? neka se uvrati ovamo. I bezumnome govorit: **17** Voda je kradena slatka, i hljeb je sakriven ugodan. **18** A on ne zna da su ondje mrtvaci i u dubokom grobu da su zvanice njezine. (Sheol h7585)

10 Mudar je sin radost ocu svojemu, a lud je sin žalost materi svojoj. **2** Ne pomaže nepravedno blago, nego pravda izbavlja od smrti. **3** Ne da Gospod da gladuje duša pravednikova, a imanje bezbožnièko razmeæe. **4** Nemarna ruka osiromašava, a vrijedna ruka obogaæava. **5** Ko zbira u ljetu, sin je razuman; ko spava o žetvi, sin je sramotan. **6** Blagoslovi su nad glavom pravedniku, a usta bezbožnièka pokriva nasilje. **7** Spomen pravednikov ostaje blagosloven, a ime bezbožnièko truhne. **8** Ko je mudra srca, prima zapovijesti; a ko je ludijeh usana, paæee. **9** Ko hodit bezazleno, hodi pouzdano; a ko je opak na putovima svojim, poznaæee se. **10** Ko namiguje okom, daje muku; i ko je ludijeh usana, paæee. **11** Usta su pravednikova izvor životu, a usta bezbožnièka pokriva nasilje. **12** Mrzost zameæe svaðe, a ljubav prikriva sve prijestupe. **13** Na usnama razumnoga nalazi se mudrost, a za leða je bezumnoga batina. **14** Mudri sklanjanu znanje, a usta ludoga bližu su pogibli. **15** Bogatstvo je bogatima tvrd grad, siromaštvu je siromasima pogibao. **16** Rad je pravednikov na život, dobitak bezbožnikov na grjeh. **17** Ko prima nastavu, na putu je k životu; a ko odbacuje kar, luta. **18** Ko pokriva mržnju, lažljivih je usana; i ko iznosi sramotu, bezuman je. **19** U mnogim rijeèima ne biva bez grjeha; ali ko zadržava usne svoje, razuman je. **20** Jezik je pravednikov srebro odabranou; srce bezbožnièko ne vrijedi ništa. **21** Usne pravednikove pasu mnoge, a bezumni umiru s bezumlja. **22** Blagoslov Gospodnj obogaæava a bez muke. **23** Bezumniku je šala èiniti zlo, a razuman èovjek drži se mudrosti. **24** Èega se boji bezbožnik, ono æe ga snaæi; a što pravednici

že, Bog æe im dati. **25** Kao što prolazi oluja, tako bezbožnika nestaje; a pravednik je na vjeèitom temelju. **26** Kakav je ocat zubima i dim oèima, taki je ljenivac onima koji ga šalju. **27** Strah Gospodnj dodaje dane, a bezbožnicima se godine prekraæuju. **28** Èekanje pravednijeh radost je, a nadanje bezbožnijeh propada. **29** Put je Gospodnj krjepost bezazlenomu, a strah onima koji èine bezakonje. **30** Pravednik se neæee nigda pokolebat, a bezbožnici neæee nastavati na zemlji. **31** Usta pravednikova iznose mudrost, a jezik opaki istrijebiæe se. **32** Usne pravednikove znaju što je milo, a bezbožnièka su usta opaæina.

11 Lažna su mjerila mrska Gospodu, a prava mjera ugodna mu je. **2** Kad doðe oholost, doðe i sramota; a u smjernijeh je mudrost. **3** Pravedne vodi bezazlenost njihova, a bezakonike satire zloæea njihova. **4** Neæee pomoæi bogatstvo u dan gnjeva, a pravda izbavlja od smrti. **5** Pravda bezazlenoga upravlja put njegov, a bezbožnik pada od svoje bezbožnosti. **6** Pravedne izbavlja pravda njihova, a bezakonici hvataju se u svojoj zloei. **7** Kad umire bezbožnik, propada nadanje, i najaae uzdanje propada. **8** Pravednik se izbavlja iz nevolje, a bezbožnik dolazi na njegovo mjesto. **9** Licemjer kvari ustima bližnjega svojega; ali se pravednici izbavljaju znanjem. **10** Dobru pravednijeh raduje se grad; a kad propadaju bezbožnici, biva pjevanje. **11** Blagoslovima pravednijeh ljudi podiže se grad, a s usta bezbožnièkih raskopava se. **12** Bezumnik se ruga bližnjemu svojemu, a razuman èovjek muèi. **13** Opadaè tumarajuæi izdaje tajnu; a ko je vjerna srca, taji stvar. **14** Gdje nema savjeta, propada narod, a pomoæe je u mnoštvu savjetnika. **15** Zlo prolazi ko se jamæi za tuðina; a ko mrzi na jamstvo, bez brige je. **16** Žena mila dobija èeast, a silni dobijaju bogatstvo. **17** Milostiv èovjek èini dobro duši svojoj, a nemilostiv udi svojemu tijelu. **18** Bezbožni radi posao prijevaran; a ko sije pravdu, pouzdana mu je plata. **19** Ko se drži pravde, na život mu je; a ko ide za zlom, na smrt mu je. **20** Mrski su Gospodu koji su opaka srca; a mili su mu koji su bezazleni na svom putu. **21** Zao èovjek neæee ostati bez kara ako i druge uzme u pomoæe; a sjeme pravednijeh izbavljaju se. **22** Žena lijepa a bez razuma zlatna je brnjica u gubici svinji. **23** Želja je pravednijeh samo dobro, a oèekivanje bezbožnijeh gnjev. **24** Jedan prosipa, i sve više ima; a drugi tvrdje suviše, i sve je siromašniji. **25** Podaña ruka biva bogatija, i ko napaja, sam æe biti napojen. **26** Ko ne da žita, prokljine ga narod, a ko prodaje, blagoslov mu je nad glavom. **27** Ko traži dobro, dobija ljubav; a ko traži zlo, zadesiæee ga. **28** Ko se uzda u bogatstvo svoje, propaæee; a pravednici æe se kao grana zelenjeti. **29** Ko zatrekuæu svoju, naslijediae vjetar; i bezumnik æe služiti mudromu. **30** Plod je pravednikov drvo životno, i mudri obuæava duše. **31** Gle, pravedniku se na zemlji plaæea, akamoli bezbožniku i grješniku?

12 Ko ljubi nastavu, ljubi znanje; a ko mrzi na ukor, ostaje lud. **2** Dobar èovjek dobija ljubav od Gospoda, a èovjeka zlikovca osuðuje. **3** Neæee se èovjek utvrđiti bezbožnoæeu, a korijen pravednijeh neæee se pomaæi. **4** Vrijedna je žena vijenac mužu svojemu; a koja ga sramoti, ona mu je kao trulež u kostima. **5** Misli su pravednijeh prave, a savjeti bezbožnijeh prijevara. **6** Rijeæi bezbožnijeh vrebaju krv, a pravedne izbavljaju usta njihova. **7** Obaraju se bezbožni da ih nema, a dom pravednijeh ostaje. **8** Prema razumu svom hvali se èovjek; a ko je opaka srca, prezreæee se. **9** Ko se snebiva, a ima slugu, bolji je od onoga koji se veliæa i hljeba nema. **10** Pravednik se brine za život svojega živinæeta, a u bezbožnika je srce nemilostivo. **11** Ko radi svoju zemlju, biæe sit hljeba; a ko ide za besposlicama, bezuman je. **12** Bezbožnik želi obranu oda zla, ali korijen pravednijeh daje je. **13** Zlome je zamka u grjehu usana njegovijeh, a pravednik izlazi iz tjeskobe. **14** Od

ploda usta svojih siti se èovjek dobra, i platu za djela svoja prima èovjek. **15** Bezumniku se èini prav put njegov; ali ko sluša savjet, mudar je. **16** Grjev bezumnikov odmah se pozna, ali pametni pokriva sramotu. **17** Ko govorit istinu, javlja što je pravo, a lažni svjedok prijevara. **18** Ima ko govorit kao da maè probada, a jezik je mudrijeh lijek. **19** Istinita usta stope tvrdo dovjeka, a jezik lažljivi za èas. **20** Koji zlo misle, prijevara im je u srcu, a radost je onima koji svjetuju na mir. **21** Nikaka nesreæa neæee zadesiti pravednika, a bezbožnici æee se napuniti zla. **22** Mrske su Gospodu lažljive usne; a koji rade vjerno, mili su mu. **23** Pametan èovjek pokriva znanje, a srce bezumnijeh razglasuje bezumlje. **24** Ruka radljiva gospodareæ, a lijena æee davati danak. **25** Briga u srcu èovjeèjem obara; a dobra rijeè razveseljava. **26** Pravedniku je bolje nego bližnjemu njegovu; a bezbožnike zavodi put njihov. **27** Ljenivac neæee peæi lova svoga, a u vrijedna je èovjeka dobro dragocjeno. **28** Na putu pravde život je, i kuda ide staza njezina nema smrti.

13 Mudar sin sluša nastavu oca svojega; a potsmjevaèe ne sluša ukora. **2** Od ploda usta svojih svaki æee jesti dobro, a duša nevaljajih ljudi nasilje. **3** Ko èuva usta svoja, èuva svoju dušu; ko razvaljuje usne, propada. **4** Željna je duša ljenivæeva, ali nema ništa; a duša vrijednijeh ljudi obogatiae se. **5** Na lažnu rijeè mrzi pravednik; a bezbožnik se mrazi i sramoti. **6** Pravda èuva onoga koji hodi bezazlenu; a bezbožnost obara grješnika. **7** Ima ko se gradi bogat a nema ništa, i ko se gradi siromah a ima veliko blago. **8** Otkup je za život èovjeku bogatstvo njegovo, a siromah ne sluša prijetnje. **9** Vidjelo pravednjevi svjetli se, a žizak bezbožnièki ugasiæe se. **10** Od oholosti biva samo svaða, a koji primaju svjet, u njih je mudrost. **11** Blago koje se taštimon teèe umaljava se, a ko sabira rukom, umnožava. **12** Dugo nadanje mori srce, i želja je ispunjena dvo životno. **13** Ko prezire rijeè sam sebi udi; a ko se boji zapovijesti, platiæe mu se. **14** Nauka je mudroga izvor životni da se saèeva prugala smrtnijeh. **15** Dobar razum daje ljubav, a put je bezakonièki hrapav. **16** Svi pametan èovjek radi s razumom, a bezuman raznosi bezumlje. **17** Glasnik bezbožan pada u zlo, a vjeran je poslanik lijek. **18** Siromaæto i sramota doæi æee na onoga koji odbacuje nastavu; a ko èuva karanje, proslaviæe se. **19** Ispunjena je želja slast duši, a bezumnima je mrsko otstupiti oda zla. **20** Ko hodi s mudrima postaje mudar, a ko se druži s bezumnicima postaje gori. **21** Grješnike goni zlo, a pravednicima se vraæea dobro. **22** Dobar èovjek ostavlja našljedstvo sinovima sinova svojih, a grješnikovo imanje èuva se pravedniku. **23** Izobilna hrane ima na njivi siromaškoj, a ima ko propada sa zle uprave. **24** Ko žali prut, mrzi na sina svojega; a ko ga ljubi, kara ga za vremena. **25** Pravednik jede, i sita mu je duša; a trbuh bezbožnicima nema dosta.

14 Mudra žena zida kuæu svoju, a luda svojim rukama raskopava. **2** Ko hodi pravo, boji se Gospoda; a ko je opak na svojim putovima, prezire ga. **3** U ustima je bezbožnikovjem prut oholosti, a mudre èuvaju usta njihova. **4** Gdje nema volova, èiste su jasle; a obilata je ljetina od sile volovos. **5** Istinit svjedok ne laže, a lažan svjedok govorit laž. **6** Potsmjevaèe traži mudrost, i ne nahodi je; a razumnomu je znanje lako naæi. **7** Idu od èovjeka bezumna, jer neæee èuti pametne rijeèi. **8** Mudrost je pametnoga da pazi na put svoj, a bezumlje je bezumnijeh prijevara. **9** Bezumnima je šala grjevh, a meðu pravednima je dobra volja. **10** Srce svâeje zna jad duše svoje; i u veselje njegovu ne mijesha se drugi. **11** Dom bezbožnièki raskopaae se, a koliba pravednijeh cvjetaæe. **12** Neki se put èini èovjeku prav, a kraj mu je put k smrti. **13** I od smijeha boli srce, i veselju kraj biva žalost. **14** Putova svojih nasitiæe se ko je izopæena srca, ali ga se kloni èovjek dobar. **15** Lud vjeruje svaæta, a pametan pazi na svoje korake. **16** Mudar

se boji i uklanja se od zla, a bezuman navire i sloboden je. **17** Nagao èovjek èini bezumlje, a pakostan je èovjek mrzak. **18** Ludi našjeðuje bezumlje, a razboriti vjenèava se znanjem. **19** Klanjaju se zli pred dobrima i bezbožni na vratima pravednoga. **20** Ubogi je mrzak i prijatelju svom, a bogati imaju mnogo prijatelja. **21** Ko prezire bližnjega svojega grješi; a ko je milostiv ubogima, blago njemu. **22** Koji smišljaju zlo, ne lutaju li? a milost i vjera biæe onima koji smišljaju dobro. **23** U svakom trudu ima dobitka, a govor usnama samo je siromaæto. **24** Mudrima je vjenac bogatstvo rnihovo, a bezumlje bezumnijeh ostaje bezumlje. **25** Istinit svjedok izbavlja duše, a lažan govorit prijevara. **26** U strahu je Gospodnjem jak pouzdanje, i sinovima je utoeìte. **27** Strah je Gospodnjii izvor životu da se èovjek saèeva od prugala smrtnijeh. **28** U mnoštvu je naroda slava caru; a kad nestaje naroda, propast je vladacu. **29** Ko je spor na grjev, velika je razuma; a ko je nagao pokazuje ludost. **30** Život je tijelu srce zdravo, a zavist je trulež u kostima. **31** Ko èini krivo ubogome, sramoti stvoritelja njegova; a poštuje ga ko je milostiv siromahu. **32** Za zlo svoje povrnuæe se bezbožnik, a pravednik nuda se i na smrti. **33** Mudrost poeiva u srcu razumna èovjeka, a što je u bezumnima poznaje se. **34** Pravda podiže narod, a grjevh je sramota narodima. **35** Mio je caru razuman sluga, ali na sramotna grjevi se.

15 Odgovor blag utišava grjev, a rijeè prijeka podiže srdnju. **2** Jezik mudrijeh ljudi ukrasava znanje, a usta bezumnijeh prosipaju bezumlje. **3** Oèi su Gospodnje na svakom mjestu gledajuæi zle i dobre. **4** Zdrav je jezik drvo životno, a opaæina s njega kršenje od vjetra. **5** Lud se ruga nastavom oca svojega; a ko prima ukor, biva pametan. **6** U kuæi pravednikovo ima mnogo blaga; a u dohotku je bezbožniku rasap. **7** Usne mudrijeh ljudi siju znanje, a srce bezumnike ne èini tako. **8** Žrtva je bezbožnièka gad Gospodu, a molitva pravednijeh ugodna mu je. **9** Gad je Gospodu put bezbožnikov; a ko ide za pravdom, njega ljubi. **10** Karanje je zlo onome ko ostavlja put; koji mrzi na ukor, umrijeæe. **11** Pakao je i pogibao pred Gospodom, akamoli srca sinova èovjeèijih. (*Sheol h7585*) **12** Potsmjevaèe ne ljubi onoga ko ga kori, niti ide k mudrima. **13** Veselo srce veseli lice, a žalost u srcu obara duh. **14** Srce razumno traži znanje, a usta bezumnijeh ljudi naslaðuju se bezumljem. **15** Svi su dani nevolnjikovi zli; a ko je vesela srca, na gozbi je jednako. **16** Bolje je malo sa strahom Gospodnjim nego veliko blago s nemirom. **17** Bolje je jelo od zelja gdje je ljubav nego od vola ugojena gdje je mrzjava. **18** Èovjek grjevhivlj zameæee raspru; a ko je spor na grjev, utišava svaðu. **19** Put je ljenoga kao ograda od trnja, a staza je pravednijeh nasuta. **20** Mudar je sin radost ocu, a èovjek bezuman prezire mater svoju. **21** Bezumlje je radost bezumniku, a razuman èovjek hodo pravi. **22** Namjere se rasipaju kad nema savjeta, a tvrdo stope gdje je mnogo savjetnika. **23** Raduje se èovjek odgovorom usta svojih, i rijeè u vrijeme kako je dobra! **24** Put k životu ide gore razumnome da se saèeva od pakla ozdo. (*Sheol h7585*) **25** Gospod raskopava kuæu ponositima, a meðu udovici utvrðuje. **26** Mrske su Gospodu misli zle, a besjede èistijeh mile su. **27** Lakomac zatire svoju kuæu, a ko mrzi na poklone živ æe biti. **28** Srce pravednikovo premišlja šta æee govoriti, a usta bezbožnièka rigaju zlo. **29** Daleko je Gospod od bezumnijeh, a molitvu pravednijeh èuje. **30** Vid oèinji veseli srce, dobar glas goji kosti. **31** Uho koje sluša karanje životno nastavaæe meðu mudrima. **32** Ko odbacuje nastavu, ne mari za dušu svoju; a ko sluša karanje, biva razuman. **33** Strah je Gospodnjii nastava k mudrosti, i prije slave ide smjernost.

16 Èovjek sprema srce, ali je od Gospoda što æee jezik govoriti. **2** Èovjeku se svi putovi njegovi èine èisti, ali Gospod ispituje duhove. **3** Ostavi na Gospoda djela svoja, i biæe tvrde namjere

tvoje. 4 Gospod je stvorio sve sam za se, i bezbožnika za zli dan. 5 Mrzak je Gospodu ko je god ponosita srca, i neće ostati bez kara ako æe i druge uzeti u pomoæ. 6 Milošeu i istinom oëišea se bezakonje, i strahom Gospodnjim uklanja se èovjek oda zla. 7 Kad su eiji putovi mili Gospodu, mri s njim i neprijatelje njegove. 8 Bolje je malo s pravdom nego mnogo dohodaka s nepravdom. 9 Srce èovjeèije izmišla sebi put, ali Gospod upravlja korake njegove. 10 Proroètvo je na usnama carevijem, u sudu neće pogriješiti usta njegova. 11 Mjerila i potezi pravi od Gospoda su, i sve kamenje u tobocu njegovo je djelo. 12 Gadno je carevima èiniti nepravdu, jer se pravdom utvrđuje prijesto. 13 Mile su carevima usne pravedne, i oni ljube onoga koji govori pravo. 14 Gnjev je carev glasnik smrtni, ali mudar èovjek ublažiæe ga. 15 U veselu je licu carevu život, i ljubav je njegova kao oblak s poznjem daždem. 16 Koliko je bolje teæi mudrost nego zlato! i teæi razum koliko je ljeþe nego srebro! 17 Put je pravednijeh uklanjanje oda zla; èuva dušu svoju ko pazi na put svoj. 18 Oholost dolazi pred pogibao, i ponosit duh pred propast. 19 Bolje je biti poniþna duha s krotkima nego dijeliti pljen s oholima. 20 Ko pazi na rijeè, nalazi dobro, i ko se uzda u Gospoda, blago njemu. 21 Ko je mudra srca, zove se razuman, a slast na usnama umnožava nauku. 22 Izvor je životu razum onima koji ga imaju, a nauka bezumnijeh bezumlje je. 23 Srce mudroga razumno upravlja ustima njegovijem, i dodaje nauku usnama njegovijem. 24 Ljubazne su rijeèi sat meda, slast duši i zdravje kostima. 25 Neki se put èini èovjeku prav, a kraj mu je put k smrti. 26 Ko se trudi, sebi se trudi, jer ga nagone usta njegova. 27 Èovjek nevaljao kopa zlo, i na usnama mu je kao oganj koji pali. 28 Opak èovjek zameæe svaðu, i opadaæe rastavlja glavne prijatelje. 29 Nasilnik mami druga svojega i zavodi ga na put koji nije dobar; 30 Namiguje oëima, kad misli naopako; kad mièe usnama, èini zlo. 31 Sijeda je kosa slavna kruna, nalazi se na putu pravednom. 32 Bolji je spor na gnjev nego junak, i gospodar od svoga srca bolji je nego onaj koji uzme grad. 33 Zdrjeb se baca u krilo, ali je od Gospoda sve što izlazi.

17 Bolji je zalogaj suha hleiba s mirom nego kuæea puna poklane stoke sa svaðom. 2 Razuman sluga biæe gospodar nad sinom sramotnijem i s braæom æe dijeliti našljedstvo. 3 Topionica je za srebro i peæe za zlato, a srca iskušava Gospod. 4 Zao èovjek pazi na usne zle, a lažljivac sluša jezik pakostan. 5 Ko se ruga siromahu, sramoti stvoritelja njegova; ko se raduje nesreæi, neæee ostati bez kara. 6 Vjenac su starcima unuci, a slava sinovima oci njihovi. 7 Ne prilièi bezumnom visoka beseda, akamoli knezu lažljiva beseda. 8 Poklon je dragi kamen onome koji ga prima, kuda se god okrene napreduje. 9 Ko pokriva prijestup, traži ljubav; a ko ponavlja stvar, rastavlja glavne prijatelje. 10 Ukor tiþti razumnoga veæema nego ludoga sto udaraca. 11 Zao èovjek traži samo odmet, ali æe se ljud glasnik poslati na nj. 12 Bolje je da èovjeka srete medvjedica kojoj su oteti medvjediæi, nego bezumnik u svom bezumlju. 13 Ko vraæea zlo za dobro, neæee se zlo odmaæi od kuæee njegove. 14 Ko poèene svaðu, otvor ustanu vodi; zato prije nego se zametne, prodi se raspre. 15 Ko opravda krivoga i ko osudi pravoga, obojica su gad Gospodu. 16 Na što je blago bezumnome u ruci kad nema razuma da pribavi mudrost? 17 U svako doba ljudi prijatelji, i brat postaje u nevolji. 18 Èovjek bezuman daje ruku i jamæi se za prijatelja svojega. 19 Ko miluje svaðu, miluje grijeh; ko podiže uviš vrata svoja, traži pogibao. 20 Ko je opaka srca, neæee naæei dobra; i ko dvولي jezikom, pašæe u zlo. 21 Ko rodi bezumna, na žalost mu je, niti æee se radovati otac luda. 22 Srce veselo pomaže kao lijek, a duh žalostan suši kosti. 23 Bezbožnik prima poklon iz njedara da prevrati putove pravdi. 24 Razumnomu je na licu mudrost, a oèi

bezumniku vrlaju nakraj zemlje. 25 Žalost je ocu svojemu sin bezuman, i jad roditelji svojoj. 26 Nije dobro globiti pravednika, ni da knezovi biju koga što je radio pravo. 27 Usteže rijeèi svoje èovjek koji zna, i tiha je duha èovjek razuman. 28 I bezuman kad muëi, misli se da je mudar, i razuman, kad stiskuje usne svoje.

18 Èovjek samovoljan traži što je njemu milo i mijesha se u sväšta. 2 Bezumniku nije mio razum nego da se javlja srce njegovo. 3 Kad doðe bezbožnik, doðe i rug, i prijekor sa sramotom. 4 Rijeèi su iz usta èovjeèijih duboka voda, izvor je mudrosti potok koji se ražljeva. 5 Nije dobro gledati bezbožniku ko je, da se ueini krivo pravomu na sudu. 6 Usne bezumnikove pristaju u svaðu, i usta njegova dozivlju boj. 7 Bezumniku su usta njegova pogibao, i usne njegove pruglo duši njegovo. 8 Rijeèi su opadaæeve kao izbijenijeh, ali slaze unutra u trbuhi. 9 I ko je nemaran u poslu svom brat je raspikuæi. 10 Tvrda je kula ime Gospodnje, k njemu æe uteæi pravednik, i biæe u visokom zaklonu. 11 Bogatstvo je bogatome jak grad i kao visok zid u njegovoj misli. 12 Pred propast podiže se srce èovjeku, a prije slave ide smjernost. 13 Ko odgovara prije nego èuje, to mu je ludost i sramota. 14 Duh èovjeèii snosi bol svoj, a duh oboren ko æe podignuti? 15 Srce razumna èovjeka dobavlja znanje, i uho mudrijeh traži znanje. 16 Dar èovjeku širi mjesto i vodi ga pred vlastelje. 17 Pravedan se èini ko je prvi u svojoj raspri, ali kad doðe bližnji njegov, ispituje se. 18 Raspre prekida ždrjeb, i izmeðu silnijeh rasuðuje. 19 Uvrijeðen je brat kao tvrd grad, i svaða je kao prijevornica na dvoru. 20 Svakomu se trbuhi siti plodom usta njegovih, dohotkom od usana svojih siti se. 21 Smrt je i život u vlasti jeziku, i ko ga miluje, ješæe plod njegov. 22 Ko je našao ženu, našao je dobro i dobio ljubav od Gospoda. 23 Siromah govori moleæi, a bogat odgovara oštros. 24 Ko ima prijatelja, valja da postupa prijateljski, jer ima prijatelja vjernijih od brata.

19 Siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj bolji je nego opaki usnama svojim, koji je bezuman. 2 Kad je duša bez znanja, nije dobro; i ko je brzijeh nogu, spotiæe se. 3 Ludost èovjeèija prevraæea put njegov, a srce se njegovo gnjevi na Gospoda. 4 Bogatstvo pribavlja mnogo prijatelja, a siromaha ostavlja prijatelj njegov. 5 Lažan svjedok neæee ostati bez kara, i ko govori laž, neæee uteæi. 6 Mnogi ugaðaju knezu, i svak je prijatelj èovjeku podatljivu. 7 Na siromaha mrze sva braæea njegova, još više se prijatelji njegovi udaljuju od njega; vièe za njima, ali ih nema. 8 Ko pribavlja razum, ljubi dušu svoju; i ko pazi na mudrost, naæei æe dobro. 9 Svjedok lažan neæee ostati bez kara, i ko govori laž, poginuæe. 10 Ne dolikuju bezumnom miline, ni sluzi da vlada knezovima. 11 Razum zadržava èovjeku od gnjeva, i èast mu je mimoæei kriticu. 12 Careva je srdnja kao rika mladoga lava, i ljubav je njegova kao rosa travi. 13 Bezuman je sin muka ocu svojemu, i svadljivost ženina neprestano prokisivanje. 14 Kuæea i imanje našlijeðuje se od otaca; a od Gospoda je razumna žena. 15 Ljenost navodi tvrd san, i nemarljiva duša gladowaæe. 16 Ko drži zapovijesti, èuva dušu svoju; a ko ne mari za putove svoje, poginuæe. 17 Gospodu pozaima ko poklanja siromahu, i platiæe mu za dobro njegovo. 18 Karaj sina svojega dokle ima nadanja, i na pogibao njegovu da ne prašta duša tvoja. 19 Velik gnjev pokazuj kad praštaš kar, i kad oprostiš, poslije veæema pokaraj. 20 Slušaj svjet i primaj nastavu, da poslije budeš mudar. 21 Mnogo ima misli u srcu èovjeèijem, ali što Gospod naumi ono æe ostati. 22 Želja èovjeku treba da je da èini milost, a bolji je siromah nego laža. 23 Strah je Gospodnji na život; u koga je on, boravi sit, niti ga pohodi zlo. 24 Ljenivac krije ruku svoju u njeda, ni k ustima svojim ne prinosi je. 25 Uđri potsmjevaæa da ludi omudra, i razumnoga nakaraj da razumije nauku. 26 Sin sramotan

i prijekoran upropasćuje oca i odgoni mater. 27 Nemoj, sine, slušati nauke koja odvodi od riječi razumnijeh. 28 Nevaljao svjedok potsmjejava se pravdi, i usta bezbožnička proždiru nepravdu. 29 Gotovi su potsmjevačima sudovi i bezumnicima boj na leđa.

20 Vino je potsmjevač i silovito piće nemirnik, i ko god za njim luta neće biti mudar. 2 Strah je carev kao rika mladoga lava; ko ga draži, grijesi svojoj duši. 3 Slava je ēovjeku da se okani svađe; a ko je god bezuman, uplače se. 4 Radi zime ljenivac ne ore; prosi o žetvi, i ništa ne dobija. 5 Savjet je u srcu ēovjeevjem duboka voda, ali ēovjek razuman crpe ga. 6 Naijaviše ljudi hvali se svojom dobrotom; ali ko æee naæei ēovjeka istinu? 7 Pravednik jednako hodi u bezazlenosti svojoj; blago sunovima njegovijem poslije njega! 8 Car sjedeæi na prijestolu sudskom rasipa ëeima svojim svako zlo. 9 Ko može reæi: oëistio sam srce svoje, èist sam od grijeha svojeg? 10 Dvojak poteg i dvojaka mjera, oboje je mrsko Gospodu. 11 Po djelima svojim poznaje se i dijete hoæe li biti èisto i hoæe li biti pravo djelo njegovo. 12 Uho koje èuje, i oko koje vidi, oboje je Gospod naæinio. 13 Ne ljubi sna, da ne osiromaši; otvoraj oèi svoje, i biæe sit hleba. 14 Ne valja, ne valja, govori ko kupuje, a kad otide onda se hvali. 15 Ima zlata i mnogo bisera, ali su mudre usne najdragocjeniji nakit. 16 Uzmi haljinu onome koji se podjemeæi za tuđina, uzmi zalog od njega za tuðinku. 17 Sladak je ēovjeku hleb od prijevare, ali mu se poslijе napune usta pjeska. 18 Misli se utvrđuju savjetom; zato razumno ratuj. 19 Ko otkriva tajnu, postupa nevjerno; zato se ne mijesaj s onijem koji razvaljuje usta. 20 Ko psuje oca svojeg ili mater svoju, njegov æee se žizak ugasi u crnom mraku. 21 Našljedstvo koje se iz poèetka brzo dobija, ne biva na pošljetu blagosloveno. 22 Ne govori: vratiæu zlo. Èekaj Gospoda, i saéuvaæe te. 23 Mrzak je Gospodu dvojak poteg, mjerila lažna nijesu dobra. 24 Od Gospoda su koraci ēovjeeji, a ēovjek koji æee razumjeti put njegov? 25 Zamka je ēovjeku da prožđe svetinju, i poslige zavjetu opet da traži. 26 Mudar car rasipa bezbožnike i pušta na njih kolo. 27 Vidjelo je Gospodnjie duša ēovjeeja, istražuje sve što je u srcu. 28 Milost i istina èuvaju cara, i milošæu podupire svoj prijesto. 29 Slava je mladiæima sila njihova, a starcima èast sijeda kosa. 30 Modrice od boja i udarci koji prodiru do srca jesu lijek zlome.

21 Srce je carevo u ruci Gospodu kao potoci vodenii; kuda god hoæee, savija ga. 2 Svaki se put ēovjeku èini prav, ali Gospod ispituje srca. 3 Da se èini pravda i sud, milije je Gospodu nego žrtva. 4 Ponosite oèi i nadutu srce i oranje bezbožničko grijej je. 5 Misli vrijedna èovjeka donose obilje, a svakoga nagla siromaštvu. 6 Blago sabrano jezikom lažljivijem taština je koja prolazi među one koji traže smrt. 7 Grabež bezbožnijeh odnijeæe ih, jer ne htješe èiniti što je pravo. 8 Èiji je put kriv, on je tuð; a ko je èist, njegovo je djelo pravo. 9 Bolje je sjedeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kuæi zajedničkoj. 10 Duša bezbožnikova želi zlo, ni prijatelj njegov ne nalazi milosti u njega. 11 Kad potsmjevač biva karan, ludi mudra; i kad se mudri pouèava, prima znanje. 12 Uèi se pravednik od kuæe bezbožnikove, kad se bezbožnici obaraju u zlo. 13 Ko zatiskuje uho svoje od vike ubogoga, vikaæe i sam, ali neæee biti uslišen. 14 Dar u tajnosti utišava gnjev, i poklon u njedrima žestoku srdnju. 15 Radost je pravedniku èiniti što je pravo, a strah onima koji èine bezakonje. 16 Èovjek koji zaðe s puta mudrosti poèinuæe u zboru mrtvijeh. 17 Ko ljubi veselje, biæe siromah; ko ljubi vino i ulje, neæee se obogatiti. 18 Otkup za pravednike biæe bezbožnik i za dobre bezakonik. 19 Bolje je živjeti u zemlji pustoj nego sa ženom svadljivom i gnjevljivom. 20 Dragocjeno je blago i ulje u stanu mudroga, a èovjek bezuman proždire ga. 21 Ko ide za pravdom i milošæu, naæei æee život, pravdu i slavu. 22 U grad jakih ulazi

madri, i obara silu u koju se uzdaju. 23 Ko èuva usta svoja i jezik svoj, èuva dušu svoju od nevolja. 24 Ponositom i objesnom im je potsmjevač, koji sve radi bijesno i oholo. 25 Ljenivca ubija želja, jer ruke njegove neæee da rade; 26 Svaki dan želi; a pravednik daje i ne štedi. 27 Žrtva je bezbožnička gad, akamoli kad je prinose u grijehu? 28 Lažni svjedok poginuæe, a èovjek koji sluša, govoriæe svagda. 29 Bezbožnik je bezobrazan, a pravednik uðešava svoje pute. 30 Nema mudrosti ni razuma ni savjeta nasuprot Bogu. 31 Konj se oprema za dan boja, ali je u Gospoda spasenje.

22 Bolje je ime nego veliko bogatstvo, i milost je bolja nego srebro i zlato. 2 Bogat i siromah sretaju se; obojicu je Gospod stvorio. 3 Pametan èovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaæaju. 4 Smjernosti i strahu Gospodnjemu plata je bogatstvo i slava i život. 5 Trnje i zamke su na putu opakoga; ko èuva dušu svoju, biæe daleko od toga. 6 Uèi dijete prema putu kojim æee iæi, pa neæee otstupiti od njega ni kad ostari. 7 Bogat gospodari nad siromasima, i ko uzima u zajam biva sluga onomu koji daje. 8 Ko sije bezakonje zeæe muku, i pruta gnjeva njegova nestæe. 9 Blago oko biæe blagosloveno, jer daje hleba svojega ubogomu. 10 Otjeraj potsmjevača, i otiaæi æee rasprati i prestaæe svaða i sramota. 11 Ko ljubi èisto srce, i èije su usne ljubazne, njemu je car prijatelj. 12 Oèi Gospodnjie èuvaju znanje, a poslove bezakonikove obara. 13 Ljenivac govori: lav je napolju; nasred ulice poginuo bih. 14 Usta su tuðih žena jama duboka; na koga se gnjevi Gospod, onamo æee pasti. 15 Bezumlje je privezano djjetetu na srce; prut kojim se kara uklonæe ga od njega. 16 Ko èini krivo siromahu da umnoži svoje, i ko daje bogatome, zaciæelo æee osiromašti. 17 Prigni uho svoje i slušaj rijeèi mudrijeh ljudi, i srce svoje privij k nauçi mojoj. 18 Jer æee ti biti milina ako ih složiš u srce svoje, ako sve budu poreðane na usnama tvojim. 19 Da bi ti uzdanje bilo u Gospoda, kazujem ti ovo danas, a ti tako èini. 20 Nijesam li ti napisao znamenite stvari za savjete i znanje, 21 Da bih ti pokazao tvrđu istinitijeh rijeèi da bi mogao istinitijem rijeèima odgovarati onima koji pošlu k тебi? 22 Ne otimaj siromahu zato što je siromah, i ne zatiri nevoljnoga na vratima. 23 Jer æee Gospod braniti njihovu stvar, i oteæe dušu onima koji njima otimaju. 24 Ne druži se s èovjekom gnjevljivijem i ne idi sa žestokim, 25 Da se ne bi navikao na putove njegove i metnuo zamke na dušu svoju. 26 Ne буди od onijeh koji ruku daju, što se jamče za dugove. 27 Ako nemaš èim platiti, zašto da se odnese postelja ispod tebe? 28 Ne pomièi stare meðe, koju su postavili oci tvoji. 29 Jesi li video èovjeka ustaoca na poslu? Taki æee pred carevima stajati, a neæee stajati pred prostacima.

23 Kad sjedeæi da jedeš s gospodinom, pazi dobro što je pred tobom. 2 Inaæee bi satjerao sebi noæ u grlo, ako bi bio lakom. 3 Ne želi preslaæaka njegovijeh, jer su lažna hrana. 4 Ne muèi se da se obogatiš, i proði se svoje mudrosti. 5 Hoæeš li baciti oèi svoje na ono èega brzo nestaje? jer naæini sebi krila i kao orao odleti u nebo. 6 Ne jedi hleba u zavidljivcu, i ne želi preslaæaka njegovijeh. 7 Jer kako on tebe cijeni u duši svojoj takо ti jelo njegovo. Govorije ti: jedi i pij; ali srce njegovo nije s tobom. 8 Zalogaj što pojedeæ izbljuvaæe, i izgubiæe ljubazne rijeèi svoje. 9 Pred bezumnijem ne govori, jer neæee mariti za mudrost besjede tvoje. 10 Ne pomièi stare meðe, i ne stupaj na njivu siroæadi. 11 Jer je jak osvetnik njihov, branijeæ stvar njihovu od tebe. 12 Obrati ka nauci srce svoje i uši svoje k rijeèima mudrijem. 13 Ne ukraæuj kara djjetetu; kad ga biješ prutom, neæee umrijeti. 14 Ti ga biji prutom, i dušu æeeš mu izbaviti iz pakla. (Sheol h7585) 15 Sine moj, ako bude mudro srce tvoje, veseliæe se srce moje u meni; 16 I igraæe bubrezi moji kad usne tvoje stanu govoriti što je pravo. 17 Srce tvoje neka ne zavidi grješnicima, nego budi u

strahu Gospodnjem vazda. **18** Jer ima plata, i nadanje tvoje neæe se zatrti. **19** Slušaj, sine moj, i budi mudar i upravi putem srce svoje. **20** Ne budi među pijanicama ni među izjelicama. **21** Jer pijanica i izjelica osiromašæe, i spavaæe hodilæe u ritama. **22** Slušaj oca svojega koji te je rodio, i ne preziri matere svoje kad ostari. **23** Kupuj istinu i ne prodaji je; kupuj mudrost, znanje i razum. **24** Veoma se raduje otac pravednikov, i roditelj mudroga veseli se s njega. **25** Neka se dakle veseli otac tvoj i mati tvoja, i neka se raduje roditeljka tvoja. **26** Sine moj, daj mi srce svoje, i oèi tvoje neka paze na moje pute. **27** Jer je kurva duboka jama, a tjesan studenac tuða žena. **28** Ona i zasjeda kao lukež i umnožava zloæinje među ljudima. **29** Kome: jaoh? kome: kuku? kome svaða? kome vika? kome rane ni za što? kome crven u oèima? **30** Koji sjede kod vina, koji idu te traže rastvorenina vina. **31** Ne gledaj na vino kad se rumeni, kad u èaši pokazuje lice svoje i upravo iskaæe. **32** Na pošljedak æee kao zmija ujesti i kao aspida upeæi. **33** Oèi æee tvoje gledati na tuðe žene, i srce æee tvoje goroviti opaæine. **34** I biæeš kao onaj koji leži usred mora i kao onaj koji spava navrh jedra. **35** Reæi æeeš: izbiše me, ali me ne zabolje; tukoše me, ali ne osjetih; kad se probudim, iæi æeu opet da tražim to.

24 Ne zavidi zlijem ljudima niti želi da si s njima. **2** Jer o pogibli misli srce njihovo i usne njihove govore o muci. **3** Mudrošæu se zida kuæea i razumom utvrðuje se. **4** I znanjem se pune klijeti svakoga blaga i dragocjena i mili. **5** Mudar je èovjek jak, i razuman je èovjek silan snagom. **6** Jer mudrijem savjetom ratovaæeš, i izbavljenje je u mnoštvu savjetnika. **7** Visoke su bezumnoe mudrosti; neæe otvoriti usta svojih na vratima. **8** Ko misli zlo èiniti zvaæe se zlikovac. **9** Misao bezumnikova grijeh je, i potsmjeva je gad ljudski. **10** Ako kloneš u nevolji, skratæe ti se sila. **11** Izbavlaj pohvatane na smrt; i koje hoæe da pogube, nemoj se ustegnuti od njih. **12** Ako li reæeš: gle, nijesmo znali za to; neæe li razumjeti onaj koji ispituje srca, i koji èuva dušu tvoju neæe li doznati i platiti svakome po djelima njegovijem? **13** Sine moj, jedi med, jer je dobar, i sat, jer je sladak grlu tvojemu. **14** Tako æee biti poznanje mudrosti duši tvojoj, kad je naðeš; i biæe plata, i nadanje tvoje neæe se zatrti. **15** Bezbožnièe, ne vrebaj oko stana pravednikova, i ne kvari mu poèivanja. **16** Jer ako i sedam puta padne pravednik, opet ustane, a bezbožnici propadaju u zlu. **17** Kad padne neprijatelj tvoj, nemoj se radovati, i kad propadne, neka ne igra srce tvoje. **18** Jer bi vidio Gospod i ne bi mu bilo milo, i obratio bi gnjev svoj od njega na tebe. **19** Nemoj se žestiti radi nevaljalaca, nemoj zavidijeti bezbožnicima. **20** Jer nema plate nevaljalcu, žižak æee se bezbožnicima ugasi. **21** Boj se Gospoda, sine moj, i cara, i ne mijeæaj se s nemirnicima. **22** Jer æee se ujedanput podignuti pogibao njihova, a ko zna propast koja ide od obojice? **23** I ovo je za mudarce: gledati ko je ko na sudu nije dobro. **24** Ko govorí bezbožniku: pravedan si, njega æee prokljinati ljudi i miriæe na nj narodi. **25** A koji ga karaju, oni æee biti mili, i doæi æee na njih blagoslov dobrijeh. **26** Ko govorí rijeæi istinite, u usta ljubi. **27** Uredi svoj posao na polju, i svrši svoje na njivi, potom i kuæeu svoju zidaj. **28** Ne budi svjedok na bližnjega svojega bez razloga, i ne varaj usnamsa svojima. **29** Ne govorí: kako je on meni ueinio tako æeu ja njemu ueiniti; platiæeu ovom èovjeku po djelu njegovu. **30** Iðah mimo njivu èovjeka lijena i mimo vinograd èovjeka bezumna; **31** I gle, biæe sve zaraslo u trnje i sve pokrio èkalj, i ograda im kamena razvaljena. **32** I vidjevši uzeh na um, i gledah i pouñih se. **33** Dok malo prospavaš, dok malo prodrrijemlješ, dok malo sklopioš ruke da poèineš, **34** U tom æee doæi siromaætvo tvoje kao putnik, i oskudica tvoja kao oružan èovjek.

25 I ovo su prièe Solomunove koje sabraše ljudi Jezekije cara Judina. **2** Slava je Božija skrivali stvar, a slava je carska istraživati stvar. **3** Visina nebu i dubina zemlji i srce carevima ne može se dosegnuti. **4** Uzmi od srebra trosku, i izaaæi æee livcu zaklad. **5** Uzmi bezbožnika ispred cara, i utvrdiæe se pravdom priesto njegov. **6** Ne veliæaj se pred carem i ne staj na mjesto gdje stoe vlastelji. **7** Jer je bolje da ti se kaže: hodi gore, nego da te ponize pred knezom da vidiš svojim oèima. **8** Ne idi odmah da se preš, gledaj šta bi èinio napošljetu ako bi te osramotio bližnji tvoj. **9** Raspravi stvar svoju s bližnjim svojim, ali tuðe tajne ne otkrivaj, **10** Da te ne bi psovao ko èuje, i sramota tvoja da ne bi ostala na tebi. **11** Zlatne jabuke u srebrnjem sudima jesu zgodne rjeæi. **12** Zlatna je grivna i nakit od najboljega zlata mudri karaæ onome koji sluša. **13** Vjeran je poslanik kao studen snjeæna o žetvi onima koji ga pošliju, i rashlaðuje dušu svojim gospodarima. **14** Ko se hvali darom lažnjem, on je kao oblac i vjetar bez dažda. **15** Strpljenjem se ublažava knez, i mek jezik lomi kosti. **16** Kad naðeš med, jedi koliko ti je dosta, da ne bi najedavši ga se izbjluvao ga. **17** Rijetko neka ti noga stupa u kuæu bližnjega tvojega, da ne bi nasativši se tebe omrzao na te. **18** Ko god govorí lažno svjedoæanstvo na bližnjega svojega, on je kao majl i maæ i oætra strijela. **19** Uzdanje je u nevjernika u nevolji Zub slomljen i nogu uganan. **20** Ko pjeva pjesme žalosnom srcu, on je kao onaj koji svlaæi haljinu na zimi, i kao ocat na salitru. **21** Ako je gladan nenavidnik tvoj, nahrani ga hlebja, i ako je žedan, napoj ga vode. **22** Jer æee živo uglijevje zgrnuti na glavu njegovu, i Gospod æee ti platiæi. **23** Sjeverni vjetar nosi dažd, a potajni jezik lice srdito. **24** Bolje je sjedjeti u uglu od krova nego sa ženom svadljivom u kuæi zajednièkoj. **25** Dobar je glas iz daljne zemlje kao studena voda žednoj duši. **26** Pravednik koji pada pred bezbožnikom jest kao izvor nogama zamuhæen i kao studenac pokvaren. **27** Jesti mnogo meda nije dobro, i istraživati slavu nije slavno. **28** Ko nema vlasti nad duhom svojim, on je grad razvaljen bez zidova.

26 Kao snijeg u ljetu i dažd o žetvi, tako ne dolikuje bezumnoe èast. **2** Kao vrabac kad prhne i lasta kad odleti, tako kletva nezaslužena neæe doæi. **3** Biæ konju, uzda magarcu, a batina bezumnicima na leða. **4** Ne odgovoraj bezumniku po bezumiju njegovu, da ne budeš i ti kao on. **5** Odgovori bezumniku prema bezumiju njegovu, da ne misli da je mudar. **6** Ko šalje bezumnika da mu što svrši, on otsijeca sebi noge i piye nepravdu. **7** Kako hromi hramlje nogama svojim, taka je besjeda u ustima bezumnjeh. **8** Kao da bac a dragi kamen u gomilu kamenja, tako radi ko èini èast bezumnoe. **9** Kao trn kad doðe u ruku pjanome, taka je besjeda u ustima bezumnjeh. **10** Mnogo muke zadaje svjema ko plaæea bezumniku i ko plaæea prestupnicima. **11** Kao što se pas povraæea na svoju bljuvitinu, tako bezumnik ponavlja svoje bezumlje. **12** Jesi li vidio èovjeka koji misli da je mudar? više ima nadanja od bezumnoga nego od njega. **13** Ljenivac govorí: ljuti je lav na putu, lav je na ulicama. **14** Kao što se vrata obræu na èepovima svojim, tako ljenivac na postelji svojoj. **15** Ljenivac krije ruku svoju u njedra, teško mu je prinjeti je u ustima. **16** Ljenivac misli da je mudrir od sedmorice koji odgovoraju razumno. **17** Psa za uši hvata ko se prolazeæi žesti za tuðu raspru. **18** Kakav je bezumnik koji bac a iskre i strijele smrte, **19** Taki je svaki koji prevari bližnjega svojega pa onda veli: šalio sam se. **20** Kad nestane drva, ugasi se organ; tako kad nema opadaæa, prestaje raspra. **21** Ugalj je za ðeravici, drva za organj, a èovjek svadljivac da raspaljuje svaðu. **22** Rijeæi su opadaæeve kao rijeæi izbijenijeh, ali slaze unutra u trbu. **23** Kao srebrna pjena kojom se obloži crijepl, take su usne neprijateljske i zlo srce. **24** Nenavidnik se pretvara ustima svojim, a u srcu slaže prijevaru. **25** Kad govorí

umiljatijem glasom, ne vjeruj mu, jer mu je u srcu sedam gadova. 26 Mržnja se pokriva lukavstvom, ali se zloæa njezina otkriva na zboru. 27 Ko jamu kopa, u nju æe pasti; i ko kamen valja, na njega æe se prevaliti. 28 Jezik lažan mrzi na one koje satire, i usta koja laskaju grade pogibao.

27 Ne hvali se sjutrašnjim danom, jer ne znaš šta æe dan donijeti. 2 Neka te hvali drugi, a ne twoje usta, tuðin, a ne twoje usne. 3 Težak je kamen, i pjesak je težak; ali je gnjev bezumnika teži od obojeka. 4 Jarost je nemilostiva, i gnjev je plah; ali ko æe odoljeti zavisti? 5 Bolji je javni ukor nego tajna ljubav. 6 Udarci od prijatelja istiniti su, a cijelici nenavladnikovi lažni. 7 Duša sita gazi sat, a gladnjo duši slatko je sve što je gorko. 8 Kaka je ptica koja odleti iz svojega gnijezda, taki je èovjek koji otide iz svojega mesta. 9 Ulje i kad veseli srce, tako je prijatelj sladak svjetom srdâenjem. 10 Ne ostavljam prijatelja svojega ni prijatelja oca svojega, i u kuæu brata svojega ne ulazi u nesreæi svojog; bolji je susjed blizu nego brat daleko. 11 Sine moj, budi mudar i obraduj srce moje, da imam šta odgovoriti onome ko me ruži. 12 Pametan èovjek vidi zlo i skloni se, a ludi idu dalje i plaæaju. 13 Uzmi haljinu onomu koji se podjamei za tuðina, i uzmi zalog od njega za tuðinku. 14 Ko blagosilja prijatelja svojega na glas rano ustajajuæi, primiæe mu se za kletvu. 15 Neprestano kapanje kad je velik dažd, i žena svadljiva, jedno su; 16 Ko je ustavlja, ustavlja vjetar, i ona se odaje kao mirisavo ulje u desnici. 17 Gvožđe se gvožđem ostri, tako èovjek ostri lice prijatelja svojega. 18 Ko èuva smokvu, jeæee roda njezina; tako ko èuva gospodara svojega, biæee poštovan. 19 Kako je u vodi lice prema licu, tako je srce èovjeće prema èovjeku. 20 Grob i propast nigda se ne mogu zasiliti, tako oèi èovjeće nigda nijesu site. (Sheol h7585) 21 Srebro u topionici i zlato u peæi a èovjek u ustima onoga koji ga hvali poznaje se. 22 Da bezumnoga tucă u stupi tuèkom s prekropom, ne bi otišlo od njega bezumlu njegovu. 23 Dobro gledaj stoku svoju i staraj se za stada svoja. 24 Jer bogatstvo ne traje dovjeka niti kruna od koljena do koljena. 25 Kad trava naraste i pokaže se zelen, kupi se trava po planinama. 26 Jaganjci su ti za odijelo, i jariæi cijena za njivu. 27 I dosta ima mljeka kozjega tebi za jelo, i za jelo tvojemu domu i za hranu tvojim djevojkama.

28 Bjeæe bezbožnici kad ih niko ne goni, a pravednici su kao laviæi bez straha. 2 Kad se u zemlji zla èine, nastaju joj mnogi knezovi; ali kad se naðe èovjek razuman i vješt, ostaje dugo. 3 Èovjek siromah koji èini krivo ubogima jest kao silan dažd iza kojega nestaje hljeba. 4 Koji ostavljaju zakon, hvale bezbožnike; a koji drže zakon, protive im se. 5 Zli ljudi ne razumiju što je pravo; a koji traže Gospoda, razumiju sve. 6 Bolji je siromah koji hodi u bezazlenosti svojoj nego ko ide krivijem putovima ako je i bogat. 7 Ko èuva zakon, sin je razuman; a ko se druži s izjelicama, sramoti oca svojega. 8 Ko umnožava dobro svoje ujmom i pridavkom, sabira onome koji æe razdavati siromasima. 9 Ko odvraæea uho svoje da ne èuje zakona, i molitva je njegova mrksa. 10 Ko zavodi prave na zao put, paæee u jamu svoju, a bezazleni naslijediæe dobro. 11 Bogat èovjek misli da je mudar, ali razuman siromah ispituje ga. 12 Kad se raduju pravedni, velika je slava; a kad se podižu bezbožnici, traži se èovjek. 13 Ko krije prijestupe svoje, neæee biti sreæan; a ko priznaje i ostavlja, dobijaæe milost. 14 Blago èovjeku koji se svagda boji; a ko je tvrdoglav, upada u zlo. 15 Bezbožnik koji vlada narodom siromašnjem, lav je koji riæe i medved gladan. 16 Knez bez razuma èini mnogo nepravde, a koji mrzi na lakomstvo, živjeæe dugo. 17 Èovjek koji èini nasilje krvi ljudskoj, bjeæaaæe do groba, a niko ga neæee zadržati. 18 Ko hodi u bezazlenosti, spaæee se; a ko je opak na putovima, paæee u jedan mah. 19 Ko radi svoju zemlju, biæee sit

hljeba; a ko ide za besposlicama, nasitiæe se sirotinje. 20 Èovjek vjeran obiluje blagoslovima; a ko nagli da se obogati, neæee biti bez krivice. 21 Nije dobro gledati ko je ko, jer za zalog hljeba èovjek æe uèiniti zlo. 22 Nagli da se obogati èovjek zavidljiv, a ne zna da æe mu doæi siromaštv. 23 Ko ukorava èovjeku naæi æe poslije veæe milost nego koji laska jezikom. 24 Ko krade oca svojega i mater svoju, i govorii: nije grijeh, on je drug krvniku. 25 Oholi zameæee svaðu; a ko se uzda u Gospoda, izobilovaæe. 26 Ko se uzda u svoje srce, bezuman je; a ko hodi mudro, izbavijaæe se. 27 Ko daje siromahu, neæee mu nedostajati; a ko odvraæea oèi svoje, biæee mu mnogo kletava. 28 Kad se podižu bezbožnici, sakriva se èovjek; a kad ginu, umnožavaju se pravedni.

29 Èovjek koji po karantu ostaje tvrdoglav, ujedanput æe propasti, da neæee biti lijeka. 2 Kad se umnožavaju pravednici, veseli se narod; a kad vlada bezbožnik, uzdiše narod. 3 Ko ljubi mudrost, veseli oca svojega; a ko se druži s kurvama, rasipa svoje dobro. 4 Car pravdom podiže zemlju; a ko uzima mito, satire je. 5 Ko laska prijatelju svojemu, razapinje mrežu nogama njegovijem. 6 U grijehu je zla èovjeka zamka, a pravednik pjeva i veseli se. 7 Pravednik razumije parbu nevoljnijeh, a bezbožnik ne mari da zna. 8 Potsmjevæi raspaljuju grad, a mudri utišavaju gnjev. 9 Mudar èovjek kad se pre s ludjim, ili se srdio ili smijao, nema mira. 10 Krvopije mrze na bezazlenoga, a pravi se brinu za dušu njegovu. 11 Sav gnjev svoj izliva bezumnik, a mudri ustavlja ga natrag. 12 Koji knez sluša lažne rijeèi, sve su mu sluge bezbožne. 13 Siromah i koji daje na dobit sretaju se; obojici Gospod prosvjetljuje oèi. 14 Koji car pravo sudi siromasima, njegov æe prijesto stajati dovjeka. 15 Prut i kar daju mudrost, a dijete pusto sramoti mater svoju. 16 Kad se umnožavaju bezbožnici, umnožavaju se grijesi, a pravednici æe vidjeti propast njihovu. 17 Karaj sina svojega, i smiriæee te, i uèiniæee milinu duši twojoi. 18 Kad nema utvare, rasipa se narod; a ko drži zakon, blago njemu! 19 Rijeèima se ne popravlja sluga, jer ako i razumije, opet ne sluša. 20 Jesi li video èovjeka nagla u besjadi svojoj? više ima nadanja od bezumna nego od njega. 21 Ako ko mazi slugu od malena, on æe najposlije biti sin. 22 Gnjevljiv èovjek zameæee svaðu, i ko je naprasit, mnogo grijesi. 23 Oholost ponjuje èovjeka, a ko je smjeran duhom, dobija slavu. 24 Ko dijeli s lupežem, mrzi na svoju dušu, èuje prokletstvo i ne prokazuje. 25 Strašiv èovjek meæee sebi zamku; a ko se u Gospoda uzda, biæee u visokom zaklonu. 26 Mnogi traže lice vladaæevo, ali je od Gospoda sud svakome. 27 Pravednima je mrzak nepravednik, a bezbožniku je mrzak ko pravo hodi.

30 Rijeèi Agura sina Jakejeva; sabrane rijeèi toga èovjeka Itilu, Itili i Ukalu. 2 Ja sam luði od svakoga, i razuma èovjećeijega nema u mene. 3 Niti sam uèio mudrosti niti znam svjetih stvari. 4 Ko je izašao na nebo i opet sišao? ko je skupio vjetar u pregristi svoje? ko je svezaæ vode u plaæt svoj? ko je utvrdo sve krajeve zemlji? kako mu je ime? i kako je ime sinu njegovu? zna li? 5 Sve su rijeèi Božije èiste; on je štit onima koji se uzdaju u nj. 6 Ništa ne dodaji k rijeèima njegovijem, da te ne ukori i ne naðeš se laža. 7 Za dvoje molim te; nemoj me se oglušiti dok sam živ: 8 Taštinu i rijeè lažnu udalji od mene; siromaštva ni bogatstva ne daj mi, hrani me hljebom po obroku mom, 9 Da ne bih najedadivi se odrekao se tebe i rekao: ko je Gospod? ili osiromašivši da ne bih krai i uzalud uzimao ime Boga svojega. 10 Ne opadaj sluge gospodaru njegovu, da te ne bi kleo i ti bio krov. 11 Ima rod koji psuje oca svojega i ne blagosilja matere svoje. 12 Ima rod koji misli da je èist, a od svoga kala nije opran. 13 Ima rod koji drži visoko oèi svoje, i vjeðe mu se dižu uvisi. 14 Ima rod kojemu su

zubi maèevi i kutnjaci noževi, da proždire siromahe sa zemlje i uboge između ljudi. **15** Pijavica ima dvije kæeri, koje govore: daj, daj. Ima troje nesito, i èetvrtvo nikad ne kaže: dosta: **16** Grob, materica jalova, zemlja, koja ne biva sita vode, i organj, koji ne govoriti: dosta. (**Sheol h7585**) **17** Oko koje se ruga oču i neæee da sluša matere, kljuvaæe ga gavrani s potoka i jesti orliæi. **18** Troje mi je èudesno, i èetvrtoga ne razumijem: **19** Put orlov u nebo, put zmijin po stjeni, put laðin posred mora, i put èovjeèiji k djevojci. **20** Taki je put kurvin: jede, i ubriše usta, pa veli: nijesam uèinila zla. **21** Od troga se potresa zemlja, i èetvrtoga ne može podnijeti: **22** Od sluge, kad postane car, od bezumnika, kad se najede hljeba, **23** Od pruštenice, kad se uda, od sluškinje kad naslijedi gospodru svoju. **24** Èetvoro ima maleno na zemlji, ali mudrije od mudaraca: **25** Mravi, koji su slab narod, ali opet pripravljaju u ljetu sebi hranu; **26** Pitomi zeèevi, koji su nejak narod, ali opet u kamenu grade sebi kuæeu; **27** Skakavci, koji nemaju cara, ali opet idu svi jatom; **28** Pauk, koji rukama radi i u carskim je dvorima. **29** Troje lijepo koraèa, i èetvrtvo lijepo hodi: **30** Lav, najjaèi između zvjerova, koji ne uzmièe ni pred kim, **31** Konj opasan po bedrima ili jarac, i car na koga niko ne ustaje. **32** Ako si ludovao ponesavši se ili si zlo mislio, metni ruku na usta. **33** Kad se razbijaju mljeku, izlazi maslo; i ko jako nos utire, izgoni krv; tako ko draži na gnjev, zameæee svaðu.

31 Rijeèi cara Lemuila; sabrane rijeèi, kojima ga je uèila mati njegova. **2** Šta, sine moj, šta, sine utrobe moje, i šta, sine zavjeta mojih? **3** Ne daj krjeposti svoje ženama, ni putova svojih onima što satiru careve. **4** Nije za careve, Lemuilo, nije za careve da piju vino, ni za knezove da piju silovito piæe, **5** Da ne bi pijuæi zaboravio uredbe, i izmijenio pravici kojemu nevoljniku. **6** Podajte silovito piæe onome koji hoæe da propadne, i vino onima koji su tužna srca; **7** Neka se napije i zaboravi svoje siromaætvo, i da se više ne sjeæea svoje muke. **8** Otvoraj usta svoja za nijemoga, za stvar svijeh namijenjenih smrti. **9** Otvoraj usta svoja, sudi pravo, daj pravicu nevoljnemu i ubogome. **10** Ko æe naæei vrsnu ženu? jer vrijedi više nego biser. **11** Oslanja se na nju srce muža njezina, i dobitka neæee nedostajati. **12** Èini mu dobro, a ne zlo, svega vijeka svojega. **13** Traži vune i lana, i radi po volji rukama svojim. **14** Ona je kao laða trgovæka, iz daleka donosi hranu svoju. **15** Ustaje dok je još noæ, daje hranu èeljadi svojoj i posao djevojkama svojim. **16** Misli o njivi, i uzme je, od rada ruku svojih sadi vinograd. **17** Opasuje snagom bedra svoja i krije pi mišice svoje. **18** Vidi kako joj je dobra radnja, ne gasi joj se noæeu žižak. **19** Rukama svojima maša se preslice, i prstima svojima drži vreteno. **20** Ruku svoju otvora siromahu, i pruža ruke ubogome. **21** Ne boji se snijega za svoju èeljad, jer sva èeljad njezina ima po dvoje haljine. **22** Pokrivaæe sama sebi gradi, tako platno i skerlet odijelo joj je. **23** Zna se muž njezin na vratima kad sjedi sa starješinama zemaljskim. **24** Košulje gradi i prodaje, i pojase daje trgovcu. **25** Odijelo joj je krjepost i ljepota, i osmijeva se na vrijeme koje ide. **26** Usta svoja otvora mudro i na jeziku joj je nauka blaga. **27** Pazi na vladanje èeljadi svoje, i hljeba u lijenosnosti ne jede. **28** Sinovi njezini podižu se i blagosiljavaju je; muž njezin takoðer hvali je; **29** Mnoge su žene bile vrsne, ali ti ih nadvišuješ sve. **30** Ljupkost je prijevarna i ljepota tašta; žena koja se boji Gospoda, ona zasluzuje pohvalu. **31** Podajte joj od ploda ruku njezinijeh, i neka je hvale na vratima djela njezina.

Propovednik

1 Rijeèi propovjednika sina Davidova cara u Jerusalimu. **2** Taština nad taštinama, veli propovjednik, taština nad taštinama, sve je taština. **3** Kaka je korist èovjeku od svega truda njegova, kojim se trudi pod suncem? **4** Naraštaj jedan odlazi i drugi dolazi, a zemlja stoji uvijek. **5** Sunce izlazi i zalazi, i opet hiti na mjesto svoje odakle izlazi. **6** Vjetar ide na jug i obræe se na sjever: ide jednakobræuæi se, i u obrtanju svom vraæea se. **7** Sve rijeke teku u more, i more se ne prepunjat; odakle teku rijeke, onamo se vraæaju da opet teku. **8** Sve je muèeno, da èovjek ne može iskazati; oko se ne može nagledati, niti se uho može naslušati. **9** Što je bilo to æe biti, što se èinilo to æe se èiniti, i nema ništa novo pod suncem. **10** Ima li što za što bi ko rekao: vidi, to je novo? Veæ je bilo za vijekova koji su bili prije nas. **11** Ne pominje se što je prije bilo; ni ono što æe poslije biti neæee se pominjati u onijeh koji æe poslije nastati. **12** Ja propovjednik bijah car nad Izrailem u Jerusalimu; **13** I upravih srce svoje da tražim i razberem mudrošæu sve što biva pod nebom; taj muèni posao dade Bog sinovima ljudskim da se muèe oko njega. **14** Vidjeh sve što biva pod suncem, i gle, sve je taština i muka duhu. **15** Što je krivo ne može se ispraviti, i nedostaci ne mogu se izbrojiti. **16** Ja rekoh u srcu svom govoræei: evo, ja postah velik, i pretehok mudrošæu sve koji biše prije mene u Jerusalimu, i srce moje vidje mnogo mudrosti i znanja. **17** I upravih srce svoje da poznam mudrost i da poznam bezumije i ludost; pa doznah da je i to muka duhu. **18** Jer gdje je mnogo mudrosti, mnogo je brige, i ko umnožava znanje, umnožava muku.

2 Ja rekoh u srcu svom: daj da te okušam veseljem; uživaj dobra. Ali gle, i to bješe taština. **2** Smijehu rekoh: luduješ; i veselju: šta to radiš? **3** Razmišljah u srcu svom da puštam tijelo svoje na piæe, i srcem svojim upravljuæi mudro da se držim ludosti dokle ne vidim šta bi dobro bilo sinovima ljudskim da èine pod nebom dok su živi. **4** Velika djela uèenih: sazidah sebi kuæe, nasadih sebi vinograde; **5** Naèenih sebi vrtove i voæenjake, i nasadih u njima svakojakih drveta rodnijeh; **6** Naèenih sebi jezera vodena da zaljevam iz njih šumu gdje rastu drveta; **7** Nabavih sebi sluga i sluškinja, i imah sluga rođenjeh u kuæi mojoj; i imah goveda i ovaca više od svihkoj koji biše prije mene u Jerusalimu; **8** Takoðer nakupih sebi srebra i zlata i zaklada od careva i zemalja; nabavih sebi pjevaèia i pjevaèica i milina ljudskih, i sprava muziekih svakojakih. **9** I takо postah veæi i silniji od svihkoj koji biše prije mene u Jerusalimu; i mudrost moja osta sa mnom. **10** I što god željahu oèi moje, ne branjah im niti ukraæivah srcu svojemu kakoga veselja, nego se srce moje veseljaše sa svakoga truda mojega, i to mi bijaše dio od svakoga truda mojega. **11** A kad pogledah na sva djela svoja što uradiše ruke moje, i na trud kojim se trudih da uradim, gle, sve bješe taština i muka duhu, i nema koristi pod suncem. **12** Tada se obratih da vidim mudrost i ludost i bezumije, jer šta bi èinio èovjek koji bi nastao poslije cara? što je veæ uèinjeno. **13** I vidjeh da je bolja mudrost od ludosti, kao što je bolja svjetlost od mraka. **14** Mudri ima oèi u glavi, a bezumni ide po mraku; ali takoðer doznah da jednakobræuæi biva svjema. **15** Zato rekoh u srcu svom: meni æe biti kao bezumniku što biva; šta æe mi dakle pomoæi što sam mudar? I rekoh u srcu svom: i to je taština. **16** Jer se neæee spominjati mudarac kao ni bezumnik dovjeka; jer što sada jest, sve se zaboravlja poslije, i mudarac umire kao i bezumnik. **17** Zato mi omrзе život, jer mi nije milo što biva pod suncem, jer je sve taština i muka duhu. **18** I omrзе mi sav trud moj oko kojega se trudih pod suncem, jer æeu ga ostaviti èovjeku koji æe nastati nakon mene. **19** I ko zna hoæee li biti

mudar ili lud? i opet æe biti gospodar od svega truda mojega oko kojega se trudih i mudrovah pod suncem. I to je taština. **20** Zato doðoh na to da mi srce izgubi nadanje o svakom trudu oko kojega se trudih pod suncem. **21** Jer ima ljudi koji se trude mudro i razumno i pravo, pa to ostavljaju u dio drugome koji se nije trudio oko toga. I to je taština i veliko zlo. **22** Jer šta ima èovjek od svega truda svoga i od muke srca svoga, koju podnosi pod suncem? **23** Jer su svi dani njegovi muka a poslovi njegovi briga; ni noæu se ne odmara srce njegovo. I to je taština. **24** Nije li dakle dobro èovjeku da jede i piye i da gleda da mu je duši dobro od truda njegova? Ja vidjeh i to da je iz ruke Božje. **25** Jer ko je jeo i uživao više nego ja? **26** Jer èovjeku koji mu je po volji daje mudrost i razum i radost, a griešniku daje muku da sabira i skuplja da da onome koji je po volji Bogu. I to je taština i muka duhu.

3 Svemu ima vrijeme, i svakom poslu pod nebom ima vrijeme. **2** Ima vrijeme kad se raða, i vrijeme kad se umire; vrijeme kad se sadи, i vrijeme kad se èupa posaðeno; **3** Vrijeme kad se ubija, i vrijeme kad se iscjeljuje; vrijeme kad se razvaljuje, i vrijeme kad se gradi. **4** Vrijeme plæau i vrijeme smijehu; vrijeme ridanju i vrijeme igranju; **5** Vrijeme kad se razmeæe kamenje, i vrijeme kad se skuplja kamenje; vrijeme kad se grli, i vrijeme kad se ostavlja grjenje; **6** Vrijeme kad se teèe, i vrijeme kad se gubi; vrijeme kad se èuva, i vrijeme kad se bacu; **7** Vrijeme kad se dere, i vrijeme kad se sašiva; vrijeme kad se muèi, i vrijeme kad se govor; **8** Vrijeme kad se ljubi, i vrijeme kad se mrzi; vrijeme ratu i vrijeme miru. **9** Kaka je korist onome koji radi od onoga oko èega se trudi? **10** Vidio sam poslove koje je Bog dao sinovima ljudskim da se muèe oko njih. **11** Sve je uèinio da je lijepo u svoje vrijeme, i svijet metnuo im je u srce, ali da ne može èovjek dokuæiti djela koja Bog tvori, ni poæetka ni kraja. **12** Doznah da nema ništa bolje za njih nego da se vesele i èine dobro za života svoga. **13** I kad svaki èovjek jede i piye i uživa dobra od svakoga truda svojega, to je dar Božji. **14** Doznah da što god tvori Bog ono traje dovjeka, ne može mu se ništa dodati niti se od toga može što oduzeti; i Bog tvori da bi ga se bojali. **15** Što je bilo to je sada, i što æe biti to je veæ bilo; jer Bog povraæea što je prošlo. **16** Još vidjeh pod suncem gdje je mjesto suda bezbožnost i mjesto pravde bezbožnost. **17** I rekoh u srcu svom: Bog æe suditi pravedniku i bezbožniku; jer ima vrijeme svemu i svakom poslu. **18** Rekoh u srcu svom za sinove ljudske da im je Bog pokazao da vide da su kao stoka. **19** Jer što biva sinovima ljudskim to biva i stoci, jednakobræuæi im biva; kako gine ona tako gina i oni, i svi imaju isti duh; i èovjek ništa nije bolji od stoke, jer je sve taština. **20** Sve ide na jedno mjesto; sve je od praha i sve se vraæea u prah. **21** Ko zna da duh sinova ljudskih ide gore, a duh stoke da ide dolje pod zemlju? **22** Zato vidjeh da ništa nema bolje èovjeku nego da se veseli onijem što radi, jer mu je to dio; jer ko æe ga dovesti da vidi što æe biti poslije njega?

4 Opet vidjeh sve nepravde koje se èine pod suncem, i gle, suze onijeh kojima se èini nepravda, i nemaju ko bi ih potješio ni snage da se izbave iz ruku onijeh koji im èine nepravdu; nemaju nikoga da ih potješi. **2** Zato hvalih mrtve koji veæ pomriješe više nego žive koji još žive. **3** Ali je bolji i od jednijeh i od drugih onaj koji još nije postao, koji nije video zla što biva pod suncem. **4** Jer vidjeh svaki trud i svako dobro djelo da od njega biva zavist èovjeku od bližnjega njegova. I to je taština i muka duhu. **5** Bezumnik sklapa ruke svoje, i jede svoje tijelo. **6** Bolja je jedna grst u miru nego obje grsti s trudom i mukom u duhu. **7** Opet vidjeh taštinu pod suncem: **8** Ima ko je sam, inokosan, nema ni sina ni brata, i opet nema kraja trudu njegovu, i oèi njegove ne mogu da se nasite bogatstva; a ne misli: za koga se muèim i oduzimam svojoj duši dobra? I to je taština i zao posao. **9** Bolje je

dvojici nego jednomu, jer imaju dobru dobit od svoga truda. **10** Jer ako jedan padne, drugi æe podignuti druga svojega; a teško jednomu! ako padne, nema drugoga da ga podigne. **11** Jošte ako dvojica spavaju zajedno, grije jedan drugoga; a jedan kako æe se zgrijati? **12** Iako bi ko nadjaæeo jednoga, dvojica æe mu odoljeti; i trostruka vrvca ne kida se lako. **13** Bolje je dajete ubogo a mudro nego car star a bezuman, koji se veæ ne zna pouèiti. **14** Jer jedan izlazi iz tamnice da caruje, a drugi koji se rodi da caruje osiromaæi. **15** Vidjeh sve æive koji hode pod suncem gdje pristaju za djetetom drugim, koje æe stupiti na njegovo mjesto. **16** Nema kraja narodu koji bijaæe pred njim, a koji poslije nastanu neæee se radovati njemu. I to je taætina i muka duhu.

5 Èuvaj nogu svoju kad ideš u dom Božji, i pristupi da slušaš; to je bolje nego što bezumni daju ærtve, jer ne znaju da zlo æine. **2** Nemoj nagliti ustima svojim, i srce tvoje da ne bude brzo izgovoriti što pred Bogom, jer je Bog na nebu a ti si na zemljii, zato neka bude malo rijeæi twojih. **3** Jer san dolazi od mnogoga posla, a glas bezumnika od mnogih rijeæi. **4** Kad uèiniš zavjet Bogu, ne oklijevaj ispuniti ga, jer mu nijesu mili bezumnici; što god zavjetuješ, ispunji. **5** Bolje je da ne zavjetuješ negoli da zavjetuješ pa ne ispunji. **6** Ne daj ustima svojima da na grijeh navode tijelo twoje, i ne govor pred anđelom da je bilo nehotice. Zaæto bi se gnjevio Bog na rijeæi twoje i potro djeþo ruku twojih? **7** Jer kao što u mnoštu sanova ima taætine, tako i u mnogim rijeæima; nego boj se Boga. **8** Ako vidiš gdje se èini nepravda siromahu i otima sud i pravda u zemljii, ne èudi se tome, jer viš pazi na visokoga, i ima još viñih nad njima. **9** Ali je zemlja korisnija od svega; i car njivi služi. **10** Ko ljubi novce, neæee se nasititi novaca; i ko ljubi bogatstvo, neæee imati koristi od njega. I to je taætina. **11** Gdje je mnogo dobra, mnogo je i onih koji ga jedu; pa kaka je korist od toga gospodaru? osim što gleda svojim oèima. **12** Sladak je san onome koji radi, jeo malo ili mnogo; a sitost bogatstva ne da spavati. **13** Ima ljuto zlo koje vidjeh pod suncem: bogatstvo koje se èuva na zlo onome èije je. **14** Jer tako bogatstvo propadne zlom nezgodom, te sinu kojega je rodio ne ostane ništa u ruku. **15** Kao što je izaæao iz utrobe matere svoje nag, tako opet odlazi kako je došao; i ništa ne uzima od truda svojega da ponese u ruci svojoj. **16** I to je ljuto zlo što odlazi kako je došao; i kaka mu je korist što se trudio u vjetar, **17** I svega vijeka svojega jeo u mraku, i mnogo se briñuo i žalostio i ljutio? **18** Eto, to vidjeh da je dobro i lijepo èovjeku da jede i piye i uživa dobro od svega truda svojega kojim se trudi pod nebotom za æivotu svojega, koji mu Bog da, jer mu je dio. **19** I kad kome Bog da bogatstvo i blago, i da mu da uživa i uzima svoj dio i da se veseli s truda svojega, to je dar Božji. **20** Jer se neæee mnogo opominjati dana æivotu svojega, jer mu Bog daje da mu je srce veselo.

6 Ima zlo koje vidjeh pod suncem i èesto je meðu ljudima: **2** Nekome Bog da bogatstvo i blago i slavu, te duša njegova ima sve što god želi, ali mu ne da Bog da to uživa, nego uživa drugi. To je taætina i ljuto zlo. **3** Da bi kdo rodio sto sinova i živio mnogo godina i dani bi se vijeka njegova veoma namnožili, a duša se njegova ne bi nasitila dobra, te ni pogreba ne bi imao, kažem da je bolje nedonošće od njega. **4** Jer uzalud doðe i u tamu otide i ime mu je tamom pokriveno; **5** Ni sunca ne vidje, niti što pozna, a poèiva bolje nego onaj. **6** I da bi živio dvije tisuæe godina, a dobra ne bi uživao, ne odlaze li svi na jedno mjesto? **7** Sav je trud èovjeæi za usta njegova, ali se ne može nasititi duša njegova. **8** Jer šta ima mudri više nego bezumni? šta li siromah, koji se umije vladati meðu æivima? **9** Bolje je vidjeti oèima negoli željeti; i to je taætina i muka duhu. **10** Što je ko, davno je tijem nazvan; i zna se da je èovjek i da se ne može suditi s jaæim od sebe. **11** Kad dakle

ima mnogo stvari koje umnožavaju taætinu, kaka je korist èovjeku? **12** Jer ko zna što je dobro èovjeku u æivotu, za malo dana taætega æivota njegova, koji mu prolaze kao sjeni? ili ko æe kazati èovjeku šta æe biti poslije njega pod suncem?

7 Bolje je ime nego dobro ulje, i dan smrtni nego dan u koji se ko rodi. **2** Bolje je iæi u kuæu gdje je žalost nego iæi u kuæu gdje je gozba, jer je ondje kraj svakoga èovjeka, i ko je živ, slaže u srce svoje. **3** Bolja je žalost nego smijeh, jer kad je lice neveselo, srce postaje bolje. **4** Srce je mudrijeh ljudi u kuæi gdje je žalost, a srce bezumnijeh u kuæi gdje je veselje. **5** Bolje je slušati karanje mudroga nego da ko sluša pjesmu bezumnijeh. **6** Jer kao što prašti trnje pod loncem, taki je smijeh bezumnikov; i to je taætina. **7** Nasilje obezumljuje mudroga, i poklon izopaèuje srce. **8** Bolji je kraj stvari nego poèetak joj; bolji je ko je strpljiva duha negoli ko je ponosita duha. **9** Ne budi nagao u duhu svom na gnjev, jer gnjev poèiva u njedrima bezumnijeh. **10** Ne govor: šta je to, te su preðaænji dani bili bolji od ovijeh? jer ne bi bilo mudro da za to pitaæ. **11** Dobra je mudrost s imanjem, i korisna je onima koji vide sunce. **12** Jer je mudrost zaklon, i novci su zaklon; ali je preteænije znanje mudrosti tijem što daje æivot onome ko je ima. **13** Pogledaj djelo Božje; jer ko može ispraviti što on iskrivi? **14** U dobro vrijeme uživaj dobro, a u zlo vrijeme gledaj, jer je Bog stvorio jedno prema drugom zato da èovjek ne zna šta æe biti. **15** Svaæta vidjeh za vremena taætine svoje: pravednika koji propada u pravdi svojoj, i bezbožnika koji dugi živi u svojoj zloæi. **16** Ne budi suviše pravedan ni suviše mudar; zaæto bi sebe upropastio? **17** Ne budi suviše bezbožan ni lud; zaæto bi umro prije vremena? **18** Dobro je da držiš jedno a drugo da ne puštaš iz ruke; jer ko se boji Boga izbavlja se od svega. **19** Mudrost krijeèi èovjeka više nego deset knezova koji su u gradu. **20** Doista nema èovjeka pravedna na zemljii koji tvori dobro i ne greješi. **21** Ne uzimaj na um svaæta što se govor, ako bi i slugu svojega èudo gdje te psuje; **22** Jer srce tvoje zna da si i ti više puta psovao druge. **23** Sve te ogleđaj mudrošæu i rekoh: biæu mudar; ali mudrost bješe daleko od mene. **24** Što je tako daleko i vrlo duboko, ko æe naæeti? **25** Okretoh se srcem svojim da poznam i izvidim i iznaæem mudrost i razum, i da poznam bezbožnost ludosti i ludost bezumlja. **26** I naðoh da je grëa od smrti æena kojoj je srce mreža i pruglo, kojoj su ruke okovi; ko je mio Bogu, saèuvaæe se od nje, a grješnika æe uhvatiti ona. **27** Gle, to naðoh, veli propovjednik, jedno prema drugom, traæeæi da razumijem. **28** Još traži duša moja, ali ne naðoh. Èovjeka jednoga u tisuæi naðoh, ali æene meðou svjema ne naðoh. **29** Samo, gle, ovo naðoh: da je Bog stvorio èovjeka dobra; a oni traæe svakojake pomislji.

8 Ko je kao mudri? i ko zna šta znaæe stvari? Mudrost prosvjetjuje èovjeku lice, a tvrdoæea lica njegova mijenja se. **2** Ja ti kažem: izvršuj zapovijest carevu, i to zakletve Božje radi. **3** Ne budi brz da otides ispred njega; ne stoj u zloj stvari, jer æee uèiniti što god hoæe. **4** Jer gdje je god rijeæe careva ondje je vlast, i ko æe mu reæi: šta radiš? **5** Ko izvršuje zapovijest, neæee znati za zlo, jer srce mudroga zna vrijeme i naæin. **6** Jer svaæemu ima vrijeme i naæin; ali mnoga zla snalaze èovjeka, **7** Što ne zna šta æe biti; jer kad æe što biti, ko æe mu kazati? **8** Èovjek nije vlastan nad duhom da bi ustavio duh, niti ima vlasti nad danom smrtnjem, niti ima obrane u toj borbi; ni bezbožnost ne izbavlja onoga u koga je. **9** Sve ovo vidjeh, i upravih srce svoje na sve što se radi pod suncem. Katkad vlada èovjek nad èovjekom na zlo njegovo. **10** I tada vidjeh bezbožnike pogrebene, gdje se vratise; a koji dobro èinjahu otidoše sa svetoga mjesta i biše zaboravljeni u gradu. I to je taætina. **11** Što nema odmah osude za zlo djelo, zato srce sinova ljudskih kipi u njima da èine zlo. **12** Neka grješnik sto puta

éini zlo i odgađa mu se, ja ipak znam da æe biti dobro onima koji se boje Boga, koji se boje lica njegova. **13** A bezbožniku neæe biti dobro, niti æe mu se produljiti dani, nego æe biti kao sjen onome koji se ne boji lica Božijega. **14** Taština je koja biva na zemlji što ima pravednika kojima biva po djelima bezbožnièkim, a ima bezbožnika kojima biva po djelima pravednièkim. Rekoh: i to je taština. **15** Zato ja hvalih veselje, jer nema ništa bolje èovjeku pod suncem nego da jede i piye i da se veseli; i to mu je od truda njegova za života njegova, koji mu Bog da pod suncem. **16** Kad upravih srce svoje da poznam mudrost i vidim šta se radi na zemlji, te ni danju ni noæeu ne dolazi èovjeku san na oèi, **17** Vidjeh na svijem djelima Božijim da èovjek ne može dokuèiti ono što se radi pod suncem, oko èega se trudi èovjek tražeæi, ali ne nalazi, i ako i mudarac reèe da zna, ipak ne može dokuèiti.

9 Doista sve ovo složih u srce svoje da bih rasvjetlio sve to, kako su pravedni i mudri i djela njihova u ruci Božijoj, a èovjek ne zna ni ljubavi ni mržnje od svega što je pred njim. **2** Sve biva svjema jednako: pravedniku biva kao bezbožniku, dobromu i èistomu kao neèistomu, onome koji prinosi žrtvu kao onome koji ne prinosi, kako dobromu tako griešniku, onome koji se kune kao onome koji se boji zakletve. **3** A to je najgoro od svega što biva pod suncem što svjema jednako biva, te je i srce ljudsko puno zla, i ludost im je u srca dok su živi, a potom umiru. **4** Jer ko æe biti izabran? U živijeh svijeh ima nadanja; i psu živi bolje je nego mrtvu lavu. **5** Jer živi znaju da æe umrijeti, a mrtvi ne znaju ništa niti im ima plate, jer im se spomen zaboravio. **6** I ljubavi njihove i mržnje njihove i zavisti njihove nestalo je, i više nemaju dijela nigda ni u èemu što biva pod suncem. **7** Hajde, jedi hljeb svoj s radošæu, i vesela srca pij vino svoje, jer su mila Bogu djela tvoja. **8** Svakog neka su ti haljine bijele, i ulja na glavi tvojoj da se ne premieèe. **9** Uživaj život sa ženom koju ljubiš svega vijeka svojega taštega, koji ti je dat pod suncem za sve vrijeme taštine tvoje, jer ti je to dio u životu i od truda tvojega kojim se trudiš pod suncem. **10** Sve što ti doðe na ruku da èiniš, èini po moguènosti svojoj, jer nema rada ni mišljenja ni znanja ni mudrosti u grobu u koji ideš. (*Sheol h7585*) **11** Opet vidjeh pod suncem da nije do brzijeh trka, ni rat do hrabrijeh, ni hljeb do mudrijeh, ni bogatstvo do razumnijeh, ni dobra volja do vještijeh, nego da sve stoji do vremena i zgode. **12** Jer èovjek ne zna vremena svojega, nego kao što se ribe hvataju mrežom nesreænom i kao što se ptice hvataju pruglom, tako se hvataju sinovi èovjeæiji u zao èas, kad navali na njih iznenada. **13** Vidjeh i ovu mudrost pod suncem, koja mi se uèini velika: **14** Bijaše malen grad i u njemu malo ljudi; i doðe na njih car, i opkoli ga i naèini oko njega velike opkope. **15** A naðe se u njemu siromah èovjek mudar, koji izbavi grad mudrošæu svojom, a нико se ne sjeeæa toga siromaha èovjeka. **16** Tada ja rekoh: bolja je mudrost nego snaga, ako se i ne maraše za mudrost onoga siromaha i rijeèi se njegove ne slušahu. **17** Rijeèi mudrijeh ljudi valja s mirom slušati više nego viku onoga koji zapovijeda meðu ludima. **18** Bolja je mudrost nego oružje ubojito; ali jedan griešnik kvari mnogo dobra.

10 Od mrtvijeh muha usmrđi se i pokvari ulje apotekarsko, tako od malo ludosti cijena mudrosti i slavi. **2** Srce je mudromu s desne strane, a ludomu je s lijeve strane. **3** Bezumnik i kad ide putem, bez razuma je i kazuje svjema da je bezuman. **4** Ako se podigne na te grnjev onoga koji vlada, ne ostavlaj mjesto svojega, jer blagost uklanja velike griehe. **5** Lma zlo koje vidjeh pod suncem, kao pogreška koja dolazi od vladaoca: **6** Ludost se posaðuje na najviše mjesto, i bogati sjede na niskom mjestu. **7** Vidjeh sluge na konjima, a knezovi idu pješice kao sluge. **8** Ko jamu kopa, u nju æe pasti, i ko razvaljuje ogradu, ujeæee ga

zmija. **9** Ko odmièe kamenje, udariæe se o njih; ko cijepa drva, nije miran od njih. **10** Kad se zatupi gvožđe i oštice mu se ne naoštri, tada treba više snage; ali mudrost može bolje opraviti. **11** Ako ujede zmija prije bajanja, ništa neæe pomoæi bajaæ. **12** Rijeèi iz usta mudroga ljudi su, a bezumnoga prožidru usne njegove. **13** Poèetak je rijeèima usta njegovih ludost, a svršetak govoru njegovu zli bezumlje. **14** Jer ludi mnogo govoru, a èovjek ne zna što æe biti; i ko æe mu kazati što æe poslije njega biti? **15** Lude mori trud njihov, jer ne znaju ni u grad otiaæi. **16** Teško tebi, zemljo, kad ti je car dijete i knezovi tvoji rano jedu! **17** Blago tebi, zemljo, kad ti je car plemenit i knezovi tvoji jedu na vrijeme da se potkripeæe a ne da se opiju. **18** S lijenositi ugiblje se krov i s nemarnijeh ruku prokapijuje kuæa. **19** Radi veselja gotove se gozbe, i vino veseli žive, a novci vrše sve. **20** Ni u misli svojoj ne psuj cara, ni u klijeti, u kojoi spavaš, ne psuj bogatoga, jer ptica nebeska odnijeæe glas i što krila ima dokazaæee rijeè.

11 Baci hljeb svoj povrh vode; jer æeš ga naæei poslije mnogo vremena. **2** Razdijeli sedmorici i osmorici; jer ne znaš kako æe zlo biti na zemlji. **3** Kad se napune oblaci, prosipaju dažd na zemlji, i ako padne dro na jug ili na sjever, gdje padne dro ondje æe ostati. **4** Ko pazi na vjetar, neæee sijati, i ko gleda na oblake, neæee žeti. **5** Kako ne znaš koji je put vjetru ni kako postaju kosti u utrobi trudne žene, tako ne znaš djela Božijega i kako tvori sve. **6** Izjutra sij sjeme svoje i uveèe nemoj da ti poèivaju ruke, jer ne znaš šta æe biti bolje, ovo ili ono, ili æe oboje biti jednako dobro. **7** Slatka je svjetlost, i dobro je òeima gledati sunce; **8** Ali da èovjek živi mnogo godina i svagda se veseli, pa se opomene dana tamnijeh kako æe ih biti mnogo, sve što je bilo biæee taština. **9** Raduj se, mladiæeu, za mladosti svoje, i neka se veseli srce tvoje dok si mlad, i hodi kuda te srce tvoje vodi i kuda oèi tvoje gledaju; ali znaj da æe te za sve to Bog izvesti na sud. **10** Ukloni dakle žalost od srca svojega, i odrini zlo od tijela svojega, jer je djetinjstvo i mladost taština.

12 Ali opominji se tvorca svojega u mladosti svojoj prije nego doðu dani zli i prispiju godine, za koje æeš reæi: nijesu mi mile; **2** Prije nego pomrke sunce i vidjelo i mjesec i zvijezde, i opet doðu oblaci iza dažda, **3** Kad æe drktati stražari kuæeni i pognuti se junaci, i stati mlinarice, što ih je malo, i potamnjeti koji gledaju kroz prozore, **4** I kad æe se zatvoriti vrata s ulice, i oslabiti zveka od mljevenja, i kad æe se ustajati na ptièiji glas i prestati sve pjevaæice, **5** I visokoga mjesta kad æe se bojati i straæiti se na putu, kad æe badem ucvjetati i skakavac otežati i želja proæi, jer èovjek ide u kuæu svoju vjeæenu, i pokajnice æe hoditi po ulicama; **6** Prije nego se prekine uže srebrno, èaša se zlatna razbijje i raspe se vijedro na izvoru i slomi se toèak na studencu, **7** I vratи se prah u zemlju, kako je bio, a duh se vratи k Bogu, koji ga je dao. **8** Taština nad taštinama, veli propovjednik, sve je taština. **9** A ne samo mudar bijaše propovjednik, nego još i narod uèeaše mudrosti, i motraæi i istražujuæi složi mnogo priæa. **10** Staraše se propovjednik da naðe ugodne rijeèi, i napisu što je pravo, rijeèi istine. **11** Rijeèi su mudrijeh ljudi kao žalci i kao klini udarenii; rijeèi onijeh koji ih složiše dao je jedan pastir. **12** I tako, sine moj, èuvaj se onoga što je preko ovoga, jer nema kraja sastavljanju mnogih knjiga, i mnogo èitanje umor je tijelu. **13** Glavno je svemu što si èuo: Boga se boj, i zapovijesti njegove drži, jer to je sve èovjeku. **14** Jer æe svako djelo Bog iznijeti na sud i svaku tajnu, bila dobra ili zla.

Pesma nad pesmama

1 Solomunova pjesma nad pesmama. **2** Da me hoće poljubiti poljupcem usta svojih! Jer je tvoja ljubav bolja od vina. **3** Mirisom su tvoja ulja prekrasna; ime ti je ulje razlito; zato te ljube djevojke. **4** Vuci me, za tobom æemo træati; uvede me car u ložnicu svoju; radovaæemo se i veseliæemo se tobom, spominjaæemo ljubav tvoju više nego vino; pravi ljube te. **5** Crna sam, ali lijepa, kæeri Jerusalimske, kao šatori Kidarski, kao zavjesi Solomunovi. **6** Ne gledajte me što sam crna, jer me je sunce opalilo; sinovi matere moje rasdrivši se na me postavise me da èuvam vinograde, i ne èuvah svojega vinograda, koji ja imam. **7** Kaži mi ti, kojega ljubi duša moja, gdje paseš, gdje planduješ? jer zašto bih lutala među stadiima drugova tvojih? **8** Ako ne znaš, najlepša između žena, poði tragom za stadom, i pasi jariæe svoje pokraj stanova pastirskih. **9** Ti si mi, draga moja, kao konji u kolima Faraonovijem. **10** Obrazi su tvoji okiæeni grivnami, i grlo tvoje nizovima. **11** Naèiniæemo ti zlatne grivne sa šarama srebrenjem. **12** Dok je car za stolom, narad moj pušta svoj miris. **13** Dragi mi je moj kira smirne, koja među dojkama mojim poèiva. **14** Dragi mi je moj grozd kiprov iz vinograda Engadskikh. **15** Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si! oèi su ti kao u golubice. **16** Lijep ti si, dragi moj, i ljubak! i postelja naša zeleni se. **17** Grede su nam u kuæama kedrove, daske su nam jelove.

2 Ja sam ruža Saronska, ljljan u dolu. **2** Što je ljljan među trnjem, to je draga moja među djevojkama. **3** Što je jabuka među drvetima šumskim, to je dragi moj među momcima; željeh hlađa njezina, i sjedoh, i rod je njezin sladak grlu mojemu. **4** Uvede me u kuæu gdje je gozba a zastava mu je ljubav k meni. **5** Potkrjepite me źbanovima, pridržite me jabukama, jer sam bolna od ljubavi. **6** Lijeva je ruka njegova meni pod glavom, a desnom me grli. **7** Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja. **8** Glas dragoga mojega; evo ga, ide skaèuæei preko gora, poskakujuæi preko humova. **9** Dragi je moj kao srna ili kao jelenëe; evo ga, stoji iza našega zida, gleda kroz prozor, viri kroz rešetku. **10** Progovori dragi moj i reèe mi: ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi. **11** Jer gle, zima proðe, minuše daždi, otidoše. **12** Cvijeæe se vidi po zemlji, doðe vrijeme pjevanju, i glas grlièin èuje se u našoj zemlji. **13** Smokva je pustila zametke svoje, i loza vinova ucvala mriše. Ustani, draga moja, ljepotice moja, i hodi. **14** Golubice moja u rasjelinama kamenijem, u zaklonu vrletnom! daj da vidim lice tvoje, daj da èuem glas tvoj; jer je glas tvoj sladak i lice tvoje krasno. **15** Pohvatajte nam lisice, male lisice, što kvare vinograde, jer naši vinograzi cvatu. **16** Moj je dragi moj, i ja sam njegova, on pase među ljljanima. **17** Dok zahladi dan i sjenke otidu, vrati se, budi kao srna, dragi moj, ili kao jelenëe po gorama razdijeljenjem.

3 Na postelji svojoj noæeu tražih onoga koga ljubi duša moja, tražih ga, ali ga ne naðoh. **2** Sada æeu ustati, pa idem po gradu, po trgovima i po ulicama tražiæeu onoga koga ljubi duša moja. Tražih ga, ali ga ne naðoh. **3** Naðoše me stražari, koji obilaze po gradu. Vidjeste li onoga koga ljubi duša moja? **4** Malo ih zaminuh, i naðoh onoga koga ljubi duša moja; i uhvatih ga, i neæeu ga pustiti dokle ga ne odvedem u kuæeu matere svoje i u ložnicu roditeljike svoje. **5** Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, srnama i košutama poljskim, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dok joj ne bude volja. **6** Ko je ona što ide gore iz pustinje kao stupovi od dima, potkaðena smirnom i tamjanom i svakojakim praškom apotekarskim? **7** Gle, odar Solomunov, a oko njega šezdeset

junaka između junaka Izrailjevih. **8** Svi imaju maæeve, vješti su boju, u svakoga je maæe o bedru radi straha noæenoga. **9** Odar je naèinio sebi car Solomun od drveta Livanskoga; **10** Stupce mu je naèinio od srebra, uzglavlje od zlata, nebo od skerleta, a iznutra nastri ljubavlju za kæeri Jerusalimske. **11** Izidite, kæeri Sionske, i gledajte cara Solomuna pod vijencem kojim ga mati njegova okiti na dan svadbe njegove i na dan veselja srca njegova.

4 Lijepa ti si, draga moja, lijepa ti si, oèi su ti kao u golubice između vitica tvojih; kosa ti je kao stado koza koje se vide na gori Galadu; **2** Zubi su ti kao stado ovaca jednakih, kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a nijedne nema jalove. **3** Usne su ti kao konac skerleta, a govor ti je ljubak; kao kriška šipka jagodice su tvoje između vitica tvojih; **4** Vrat ti je kao kula Davidova sazidana za oružje, gdje vise tisuæama štitovi i svakojako oružje junaèko; **5** Dvije su ti dojke kao dva laneta blizanca, koji pasu među ljljanima. **6** Dok danzahladi i sjenke otidu, iæe æu ka gori smirnovoj i ka humu tamjanovu. **7** Sva si lijepa draga moja, i nema nedostatka na tebi. **8** Hodи sa mnom s Livana, nevjesto, hodи sa mnom s Livana, da gledaš s vrha Amanskoga, s vrha Senirskoga i Ermonskoga, iz peæina lavovskih, s gora risovskih. **9** Otela si mi srce, sestro moja nevjesto, otela si mi srce jednjem okom svojim i jednjem lanèiem s grla svojega. **10** Lijepa li je ljubav tvoja, sestro moja nevjesto, bolja je od vina ljubav tvoja, i miris ulja tvojih od svijeh mirisnih stvari. **11** S usana tvojih kapljue sat, nevjesto, pod jezikom ti je med i mljekio, i miris je haljina tvojih kao miris Livansi. **12** Ti si vrt zatvoren, sestro moja nevjesto, izvor zatvoren, studenac zapeæaæen. **13** Bilje je tvoje voæenjak od šipaka s voæeim krasnijem, od kipra i narda. **14** Od narda i ſafrana, od iðirota i cimetra sa svakojakim drvljem za kad, od smirne i aloja i sa svakim prekrasnim mirisima. **15** Izvore vrtovima, studenèe vode žive i koja teèe s Livana! **16** Ustani sjevere, i hodi juže, i duni po vrtu mom da kapljui mirisi njegovii; neka doðe dragi moj u vrt svoj, i jede krásno voæee svoje.

5 Doðoh u vrt svoj, sestro moja nevjesto, berem smirnu svoju i mirise svoje, jedem sat svoj i med svoj, pijem vino svoje i mljeko svoje; jedite, prijatelji, pijte, i opijite se, mili moji! **2** Ja spavam, a srce je moje budno; eto glasa dragoga mojega, koji kuca: otvori mi, sestro moja, draga moja, golubice moja, bezazlena moja; jer je glava moja puna rose i kosa moja noæenijeh kapi. **3** Svakla sam haljinu svoju, kako æu je obuæi? oprala sam noge svoje, kako æu ih kaljati? **4** Dragi moj promoli ruku svoju kroz rupu, a što je u meni ustrepta od njega. **5** Ja ustah da otvorim dragome svojemu, a s ruku mojih prokapa smirna, i niz prste moje potèee smirna na držak od brave. **6** Otvorih dragomu svome, ali dragoga mojega ne bješe, otide. Bijah izvan sebe kad on progovori. Tražih ga, ali ga ne naðoh; vikah ga, ali mi se ne odazava. **7** Naðoše me stražari, koji obilaze po gradu, biše me, raniše me, uzeše prijevjes moj s mene stražari po zidovima. **8** Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, ako naðete dragoga mojega, šta æete mu kazati? Da sam bolna od ljubavi. **9** Što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, o najlepša među ženama? što je tvoj dragi bolji od drugih dragih, te nas tako zaklinješ? **10** Dragi je moj bio i rumen, zastavnik između deset tisuæea; **11** Glava mu je najbolje zlato, kosa mu je kudrava, crna kao gavran; **12** Oèi su mu kao u goluba na potocima vodenijem, mljekom umivene, i stoje u obilju; **13** Obrazi su mu kao lijke mirisnoga bilja, kao cvijeæe mirisno; usne su mu kao ljljan, s njih kapljue smirna žitka; **14** Na rukama su mu zlatni prsteni, na kojima su ukovani virili; trbuhi mu je kao svijetla slonova kost obložena safirima. **15** Gnjati su mu kao stupovi od mramora, uglavljeni na zlatnom podnožju; stas mu je

Livan, krasan kao kedri. **16** Usta su mu slatka i sav je ljubak. Taki je moj dragi, taki je moj mili, kæeri Jerusalimske.

6 Kuda otide dragi tvoj, najljepša među ženama? kuda zamaëe dragi tvoj, da ga tražimo s tobom? **2** Dragi moj siđe u vrt svoj, k lijehama mirisnoga bilja, da pase po vrtovima i da bere ljiljane. **3** Ja sam dragoga svojega, i moj je dragi moj, koji pase među ljiljanima. **4** Lijepa si, draga moja, kao Tersa, krasna si kao Jerusalim, strašna kao vojska sa zastavama. **5** Odvrati oëi svoje od mene, jer me raspaljuju. Kosa ti je kao stado koza koje se vide na Galadu. **6** Zubi su ti kao stado ovaca kad izlaze iz kupala, koje se sve blizne a nijedne nema jalove. **7** Jagodice su tvoje između vitica tvojih kao kriška šipka. **8** Šezdeset ima carica i osamdeset inoëa, i djevojaka bez broja; **9** Ali je jedna golubica moja, bezazlena moja, jedinica u matere svoje, izabrana u roditeljike svoje. Vidješe je djevojke i nazivaše je blaženom; i carice i inoëe hvališe je. **10** Ko je ona što se vidi kao zora, lijepa kao mjesec, èista kao sunce, strašna kao vojska sa zastavama? **11** Siðoh u orašje da vidim voæe u dolu, da vidim cvate li vinova loza, pupe li šipci. **12** Ne doznah ništa, a duša me moja posadi na kola Aminadavova. **13** Vrati se, vrati se Sulamko, vrati se, vrati se, da te gledamo. Šta æete gledati na Sulamci? kao èete vojnièke.

7 Kako su lijepe noge tvoje u obuæi, kæeri kneževska; sastavci su bedara tvojih kao grívne, djelo ruku umjetnièkih. **2** Pupak ti je kao èaša okrugla, koja nije nikad bez piæa; trbuh ti je kao stog pšenice ograðen ljiljanima; **3** Dvije dojke tvoje kao dva blizanca srnèeta; **4** Vrat ti je kao kula od slonove kosti; oëi su ti kao jezera u Esevonu na vratima Vatravimskim; nos ti je kao kula Livanska koja gleda prema Damasku; **5** Glava je tvoja na tebi kao Karmil, i kosa na glavi tvojoj kao carska porfira u bore nabrana. **6** Kako si lijepa i kako si ljudska, o ljubavi u milinama! **7** Uzrast ti je kao palma, i dojke kao grozdovi. **8** Rekoh: popeæu se na palmu, dohvatiæu grane njezine; i biæe dojke tvoje kao grozdovi na vinovoj lozi, i miris nosa tvojega kao jabuke; **9** I grlo tvoje kao dobro vino, koje ide pravo dragomu mojemu i èini da govore usne onijeh koji spavaju. **10** Ja sam dragoga svojega, i njega je želja za mnom. **11** Hodi, dragi moj, da idemo u polje, da noæujemo u selima. **12** Raniæemo u vinograde da vidimo cvate li vinova loza, zameæe li se grožđe, cvatu li šipci; ondje æeu ti dati ljubav svoju. **13** Mandragore puštaju miris, i na vratima je našim svakojako krasno voæe, novo i staro, koje za te dohranih, dragi moj.

8 O da bi mi brat bio, da bi sao sise matere moje! našavši te na polju poljubila bih te, i ne bila prijekorna. **2** Povela bih te i doveila bih te u kuæeu matere svoje; ti bi me uèio, a ja bih te pojila vinom mirisavijem, sokom od šipaka. **3** Lijeva je ruka njegova meni pod glavom a desnom me grli. **4** Zaklinjem vas, kæeri Jerusalimske, ne budite ljubavi moje, ne budite je, dokle joj ne bude volja. **5** Ko je ona što ide gore iz pustinje naslanjuæi se na dragoga svoga? Pod jabukom probudih te, gdje te rodi mati tvoja, gdje te rodi roditeljka tvoja. **6** Metni me kao peéat na srce svoje, kao peéat na misicu svoju. Jer je ljubav jaka kao smrt, i ljubavna sumnja tvrda kao grob; žar je njezin kao žar ognjen, plamen Božji. (*Sheol h7585*) **7** Mnoga voda ne može ugasiæi ljubavi, niti je rijeke potopiti. Da ko daje sve imanje doma svojega za tu ljubav, osramotio bi se. **8** Imamo sestru malenu, koja još nema dojaka. Šta æemo èiniti sa sestrom svojom kad bude rijeé o njoj? **9** Ako je zid, sagradiæemo na njemu dvor od srebra; ako li vrata, utvrdiæemo ih daskama kedorvijem. **10** Ja sam zid i dojke su moje kao kule. Tada postah u oèima njegovijem kao ona koja naðe mir. **11** Vinograd imaše Solomun u Valamonu; dade vinograd èuvarama da svaki donosi za rod njegov po tisuæu srebrnika. **12**

Moj vinograd koji ja imam, preda mnom je. Neka tebi, Solomune, tisuæa, i dvije stotine onima koji èuvaju rod njegov. **13** Koja nastavaš u vrtovima! drugovi slušaju glas tvoj, daj mi da ga èujem. **14** Brže, dragi moj! i budi kao srna ili kao jelenèe na gorama mirisnjem.

Isaija

1 Utvara Isajie sina Amosova, koju vidje za Judu i za Jerusalim za vremena Ozije, Joatana, Ahaza i Jezekije, careva Judinijeh. **2** Ěujte, nebesa, i slušaj, zemljo; jer Gospod govori: sinove odgojih i podigoh, a oni se odvrgoše mene. **3** Vo poznaje gospodara svojega i magarac jasle gospodara svojega, a Izrael je poznaće, narod moj ne razumije. **4** Da grješna naroda! naroda ogreza u bezakonju! sjemensa zlikovačkoga, sinova pokvarenijeh! ostavise Gospoda, prezreše sveca Izrailjeva, otstupiše natrag. **5** Što biste još bili bijeni kad se sve više odmezeate? Sva je glava bolesna i sve srce iznemoglo. **6** Od pete do glave nema ništa zdrava, nego uboj i modrice i rane gnojave, ni isciđene ni zavijene ni uljem zablažene. **7** Zemlja je vaša pusta, gradovi vaši ognjem popaljeni; vaše njive jedu tuđini na vaše oči, i pustoš je kao što opustošavaju tuđini. **8** I osta kći Sionska kao koliba u vinogradu, kao sjenica u gradini od krastavaca, kao grad opkoljen. **9** Da nam Gospod nad vojskama nije ostavio malo ostatka, bili bismo kao Sodom, izjednačili bismo se s Gomorom. **10** Ěujte riječ Gospodnju, knezovi Sodomski, poslušajte zakon Boga našeg, narode Gomorskii! **11** Što æe mi mnoštvo žrtava vaših? veli Gospod. Sit sam žrtava paljenica od novra i pretiline od gojene stoke, i ne marim za krv juněju i jagnježu i jareæu. **12** Kad dolazite da se pokaže preda mnom, ko ište to od vas, da gazite po mom trijemu? **13** Ne prinosite više žrtve zaludne; na kad gadim se; a o mladinama i subotama i o sazivanju skupštine ne mogu podnositi bezakonja i svetkovine. **14** Na mladine vaše i na praznike vaše mrzi duša moja, dosadiše mi, dodija mi podnositi. **15** Zato kad širite ruke svoje, zaklanjam oči svoje od vas; i kad množite molitve, ne slušam; ruke su vaše punе krv. **16** Umijte se, očistite se, uklonite zločenja djebla svojih ispred očiju mojih, prestanite zlo činiti. **17** Ueite se dobro činiti, tražite pravdu, ispravljajte potlačenoga, dajite pravicu siroti, branite udovicu. **18** Tada dođite, veli Gospod, pa æemo se suditi: ako grijesi vaši budu kao skerlet, postaće bijeli kao snijeg; ako budu crveni kao crvac, postaće kao vuna. **19** Ako hoæete slušati, dobra zemaljska ješæete. **20** Ako li neæete, nego budete nepokorni, maè æe vas pojesti, jer usta Gospodnja rekoše. **21** Kako posta kurva vjerni grad? Pun bjaše pravice, pravda nastavaše u njemu, a sada krvnici. **22** Srebro tvoje posta troska, vino tvoje pomiješa se s vodom. **23** Knezovi su tvoji odmetnici i drugovi lupežima; svaki miluje mito i ide za darovima; siroti ne daju pravice, i parnica udovika ne dolazi pred njih. **24** Zato govori Gospod, Gospod nad vojskama, silni Izrailjev: aha! izdovoljaju se na protivnicima svojim, i osvetljuju se neprljateljima svojim. **25** I okrenjuju ruku svoju na te, i sažeæi æu troske tvoje da te preëistim, i uklonjuju sve olovno tvoje. **26** I postavljaju ti opet sudije kao prije, i savjetnike kao ispoetka; tada æe se zvati grad pravedni, grad vjerni. **27** Sion æe se otkupiti sudom, i pravdom oni koji se u nj vrati. **28** A odmetnici i grješnici svi æe se satrati, i koji ostavljaju Gospoda, izginjuæe. **29** Jer æete se posramiti od gajeva koje želite, i zastidjeti se od vrtova koje izabraliste. **30** Jer æete biti kao hrast kojemu opada lišæe i kao vrt u kom nema vode. **31** I biæe junak kao kuæine i djelo njegovo kao iskra, i oboje æe se zapaliti, i neæe biti nikoga da ugasi.

2 Riječ koja dođe u utvari Isajiji sinu Amosovu za Judu i za Jerusalim. **2** Biæe u potonja vremena gora doma Gospodnjega utvrđena uvrh gora i uzvišena iznad humova, i stjeçaa se k njoj svi narodi. **3** I iæe æe mnogi narodi govoreæi: hodite da idemo na goru Gospodnju, u dom Boga Jakovljeva, i uæeæe nas svojim putovima, i hodiæemo stazama njegovim; jer æe iz Siona izaæi zakon, i riječ Gospodnja iz Jerusalima. **4** I sudiæe među

narodima, i karaæe mnoge narode, te æe raskovati maæeve svoje na raoniKE, i kopila svoja na srpove, neæe dizati maæa narod na narod, niti æe se više uæeti boju. **5** Dome Jakovljev, hodi da idemo po svjetlosti Gospodnjoj. **6** Ali si ostavio svoj narod, dom Jakovljev, jer su puni zala istoænjih i gataju kao Filisteji, i mili su im sinovi tuđinski. **7** I zemlja je njihova puna srebra i zlata, i blagu njihovu nema kraja; zemlja je njihova puna konja, i kolima njihovim nema kraja. **8** Puna je zemlja njihova i idola; djelu ruku svojih klanjaju se, što naæiniše prsti njihovi. **9** I klanjaju se prosti ljudi, i savijaju se glavni ljudi; nemoj im oprostiti. **10** Uoči u stijenu, i sakrij se u prah od straha Gospodnjega i od slave veliæanstva njegova. **11** Ponosite oči èovjekije ponizjaæe se, i visina ljudska ugnuae se, a Gospod æe sam biti uzvišen u onaj dan. **12** Jer æe doæi dan Gospoda nad vojskama na sve ohole i ponosite i na svakoga koji se podiže, te æe biti ponizjeni, **13** I na sve kredre Livanske velike i visoke i na sve hrastove Vasanske, **14** I na sve gore visoke i na sve humove izdignute, **15** I na svaku kulu visoku i na svaki zid tvrdi, **16** I na sve laðe Tarsiske i na sve likove mile. **17** Tada æe se ponositost ljudska ugnuti i visina se ljudska poniziti, i Gospod æe sam biti uzvišen u onaj dan. **18** I idola æe nestati sasvijem. **19** I ljudi æe iæi u peæine kamene i u rupe zemaljske od straha Gospodnjega i od slave veliæanstva njegova, kad ustane da potre zemlju. **20** Tada æe baciti èovjek idole svoje srebrne i idole svoje zlatne, koje naæini sebi da im se klanja, kriticama i slijepijem mišima, **21** Ulazeæi u rasjeline kamene i u peæine kamene od straha Gospodnjega i od slave veliæanstva njegova, kad ustane da potre zemlju. **22** Prođite se èovjeka, kojemu je dah u nosu; jer šta vrijedi?

3 Jer gle, Gospod, Gospod nad vojskama uzeæe Jerusalimu i Judi potporu i pomoæ, svaku potporu u hlijebu i svaku potporu u vodi, **2** Junaka i vojnika, sudiju i proraka, i mudarca i starca, **3** Pedesetnika i ugledna èovjeka, i savjetnika i vješta umjetnika i èovjeka rjeæita. **4** I daæeu im knezove mladiæe, i djeca æe im biti gospodari. **5** I èiniæe silu u narodu jedan drugome i svaki bliænjemu svojemu; dijete æe ustajati na starca i nepošten èovjek na poštena. **6** I èovjek æe uhvatiti brata svojega iz kuæe oca svojega govoreæi: imaæ haljinu, budi nam knez, ovaj rasap neka je pod tvojom rukom. **7** A on æe se zakleti u onaj dan govoreæi: neæeu biti ljekar, niti imam kod kuæe hlijeba ni haljine, ne postavljajte me knezom narodu. **8** Jer se obori Jerusalim i Juda pade, jer se jezik njihov i djela njihova protive Gospodu da draže oči slave njegove. **9** Što se vidi na licu njihovu svjedoæi na njih, razglasuju grijeh svoj kao Sodom, ne taje; teško duši njihovoj! jer sami sebi èine zlo. **10** Recite pravedniku da æe mu dobro biti, jer æe jesti plod od djela svojih. **11** Teško bezbožniku! zlo æe mu biti, jer æe mu se naplatiti ruke njegove. **12** Narodu mojemu èine silu djeca, i zene su im gospodari. Narode moj! koji te vode, zavode te, i kvare put hoda tvojega. **13** Ustaje Gospod na parbu, stoji da sudi narodima. **14** Gospod æe doæi na sud sa starješinama naroda svojega i s knezovima njegovim, jer vi potreste vinograd, grabež od siromaha u vašim je kuæama. **15** Zaæto gazite narod moj i lice siromasima satirete! govori Gospod, Gospod nad vojskama. **16** Još govori Gospod: što se ponijeæe kæeri Sionske i idu opružena vrata i namigujuæi oèima, sitno koraæaju i zvekeæu nogama, **17** Zato æe Gospod uæinuti da oæelavi tjeme kæerima Sionskim, i otkriæe Gospod golotinju njihovu. **18** Tada æe Gospod skinuti nakit s obuæe i vezove i mjeseæiæe, **19** Nizove i lanæiæe i trepetljike, **20** Ukosnike i podvezne i pojase i stakalca mirisna i oboce, **21** Prstene i poæeonike, **22** Sveæane haljine i ogrtæe i prijevjese i toboco, **23** I ogledala i košuljice i oglavljava i pokrivala. **24** I mjesto mirisa biæe smrad, i mjesto pojasa raspojasina, mjesto pleterica æela, mjesto širokih skuta pripasana vreæea, i mjesto ljepote ogorjelinja. **25** Tvoji

æe ljudi pasti od maèa i junaci tvoji u ratu. **26** I tužiæe i plakaæe vrata njegova, a on æe pust ležati na zemlji.

4 I u ono vrijeme sedam æe žena uhvatiti jednoga èovjeka govoreæi: svoj æemo hljeb jesti i svoje æemo odijelo nositi, samo da se zovemo tvojim imenom, skini s nas sramotu. **2** U ono vrijeme biæe klica Gospodnja na slavu i èast, i plod zemaljski na krasotu i diku ostatku Izrailjevu. **3** I ko ostane u Sionu i ko još bude u Jerusalimu, zvaæe se svet, svaki ko bude zapisan za život u Jerusalimu. **4** Kad Gospod opere neèistotu kæeri Sionskih i iz Jerusalima oèisti krv njegovu duhom koji sudi i sažije. **5** Gospod æe stvoriti nad svakim stanom na gori Sionskoj i nad zborovima njezinijem oblaku danju s dimom i svjetlost plamena ognjenoga noæeu, jer æe nad svom slavom biti zaklon. **6** I biæe koliba, da sjenom zaklanja danju od vruæine i da bude utoèište i zaklon od poplave i od daæda.

5 Zapjevaæu sada dragome svojemu pjesmu dragoga svojega o vinogradu njegovu. Dragi moj ima vinograd na rodnu brdaæcu. **2** I ogradi ga, i otrijebi iz njega kamenje, i nasadi ga plemenitom lozom, i sazida kulu usred njega, i iskopa pivnicu u njemu, i poèeka da rodi groðem, a on rodi vinjagom. **3** Pa sada, stanovnici Jerusalimski i ljudi Judejci, sudite između mene i vinograda mojega. **4** Što je još trebalo èiniti vinogradu mojemu što mu ne ueinih? kad èekah da rodi groðem, zašto rodi vinjagom? **5** Sada æeu vam kazati što æeu ueiniti vinogradu svojemu. Oboriæeu mu ogradu, neka opusti; razvaliæeu mu zid, neka se pogazi; **6** Uparložiæeu ga, neæee se rezati ni kopati, nego æe rasti èekalj i trnje, i zapovediæeu oblacima da ne puštaju više daæda na nj. **7** Da, vinograd je Gospoda nad vojskama dom Izrailjev, i ljudi su Judejci mili sad njegov; on èeka sud, a gle nasilja, èeka pravdu, a gle vike. **8** Teško onima koji sastavljuju kuæeu s kuæom, i njivu na njivu nastavljaju, da veæe ne bude mjesto i vi sami ostanete u zemlji. **9** Od Gospoda nad vojskama èuh: mnoge kuæe opustjeæe, u velikim i lijeplijem neæee biti nikoga. **10** Jer æe deset rala vinograda dati jedan vat, i gomer sjemena daæee efu. **11** Teško onima koji rane, te idu na silovito piæe i ostaju do mraka dok ih vino raspali. **12** I na gozbama su im gusle i psaltili i bubnji i svirale i vino; a ne gledaju na djela Gospodnja i ne vide rada ruku njegovijeh. **13** Zato se narod moj odvede u ropstvo što ne znaju, i koje poštuje gladuju, i ljudstvo njegovo gine od žeði. **14** Zato se raširio grob i razvalio èdrjelo svoje preveæe, i siæi æee u nj slava njegova i mnoštvo njegova i vreva njegova i koji se vesele u njemu. (*Sheol h7585*) **15** I pognuæe se prost èovjek, i visoki æe se poniziti, i ponosite oèi oboriæe se; **16** Gospod nad vojskama užvisiæe se sudom, i Bog sveti posvetiæe se pravdom. **17** I jaganjici æe pasti po svom obièaju, i došljaci æe jesti s pustijeh mjesta pretilinu. **18** Teško onima koji vuku bezakonje užicama od taštine, i griznjak kao užem kolskim, **19** Koji govore: neka pohiti, neka brzo doðe djelo njegovo, da vidimo, i neka se približi i doðe što je naumio svetaç Izrailjev, da poznamo. **20** Teško onima koji zlo zovu dobro, a dobro zlo, koji prave od mraka svjetlost a od svjetlosti mrak, koji prave od gorkoga slatko a od slatkoga gorko. **21** Teško onima koji misle da su mudri, i sami su sebi razumni. **22** Teško onima koji su jaki piti vino i junaci u miješanju silovita piæea. **23** Koji pravduz bezoðnika za poklon, a pravednima uzimaju pravdu. **24** Zato kao što oganj proždire strnjiku i slame nestaje u plamenu, tako æe korijen njihov biti kao trulež i cvjet njihov otiaæi æe kao prah, jer odbacise zakon Gospoda nad vojskama i prezreže rijeè sveca Izraeljeva. **25** Zato se raspali gnjev Gospodnji na narod njegov, i mahnuv rukom svojom na nj udari ga da se gore zadraæe i mrtva tjelesa njegova biæe kao blato po ulicama. Kod svega toga gnjev se njegov ne

odvrati, nego je ruka njegova još podignuta. **26** I podignuæe zastavu narodima dalnjnjem, i zazviædaæe im s kraja zemlje; i gle, oni æe doæi odmah, brzo. **27** Neæee biti meðu njima umorna ni sustala, ni dremljiva ni sanljiva, nikome se neæee raspasati pojas oko njega, niti æe se kome otkinuti remen na obuci. **28** Strijele æe im biti ostre, i svi lukovi njihovi zapeti; kopita u konja njihovih biæe kao kremen i toèkovi njihovi kao vihor. **29** Rika æe im biti kao u lava, i rikaæe kao laviæi; buæaæe i ugrabiaæe pljen i odnijeti ga, i neæee biti nikoga da otme. **30** Buæaæe nad njim u to vrijeme kao što more buëi. Tada æe pogledati na zemlju, a to mrak i strah, i svjetlost æe se pomraæiti nad pogiblju njihovom.

6 Godine koje umrije car Ozija vidjeh Gospoda gdje sjedi na prijestolu visoku i izdignutu, i skut mu ispunjavaæe crkvu. **2** Serafimi stajahu više njega, svaki ih imaše šest krila: dvjema zaklanjaæe lice svoje i dvjema zaklanjaæe noge svoje, a dvjema leæaæe. **3** I vikahu jedan drugome govoreæi: svet, svet, svet je Gospod nad vojskama; puna je sva zemlja slave njegove. **4** I zadrmâše se pragovi na vratima od glasa kojim vikahu, i dom se napuni dima. **5** I rekoh: jaoh meni! pogliboh, jer sam èovjek neèistijeh usana, i živim usred naroda neèistijeh usana, jer cara Gospoda nad vojskama vidjeh svojim oèima. **6** A jedan od serafima doletje k meni držeæi u ruci živ ugljen, koji uze s olтарa kliještimu, **7** I dotaæe se usta mojih i reèe: evo, ovo se dotaae usta tvojih, i bezakonje tvoje uze se, i griznjak tvoj oèisti se. **8** Potom èuh glas Gospodnjeg doæe: koga æeu poslati? i ko æe nam iæi? A ja rekoh: evo mene, pošli mene. **9** A on reèe: idi, i reci tome narodu: slušajte ali neæete razumjeti, gledajte ali neæete poznati. **10** Uèini da odeblija srce tome narodu i uši da im otežaju, i oèi im zatvori, da ne vide oèima svojim i ušima svojim da ne èuju i srcem svojim da ne razumiju i ne obrate se i ne iscijele. **11** A ja rekoh: dokle Gospode? A on reèe: dokle ne opuste gradovi da budu bez stanovnika i kuæe da budu bez ljudi, i zemlja dokle sasvijem ne opusti. **12** I dokle Gospod opravi daleko ljudi i bude sama pustoæ u zemlji. **13** Ali æe još biti u njoj desetina, pa æe se i ona zatrati; ali kao hrast ili brijest kojima i kad zbacje lišæe ostaje stablo, tako æe sveto sjeme biti njezino stablo.

7 U vrijeme Ahaza sina Jotama sina Ozije cara Judina doðe Resin car Sirski i Fakej sin Remalijin car Izrailjev na Jerusalim da ga biju, ali ga ne mogoše uzeti. **2** I doðe glas domu Davidovu i rekoše: Sirija se složi s Jefremom. A srce Ahazovo i srce naroda njegova ustrepta kao drveæe u šumi od vjetra. **3** Tada reèe Gospod Isaiji: izidi na susret Ahazu, ti i Sear-jasuv sin tvój, nakraj jaza gornjega jezera, na put kod polja bjeljareva. **4** I reci mu: èuvaj se i budi miran, ne boj se i srce tvoje neka se ne plaši od dva kraja ovijeh glavanja što se puše, od raspaljenoga gnjeva Resinova i Sirskoga i sina Remalijina. **5** Što se Sirci i Jefrem i sin Remalijin dogovorije na tvoje zlo govoreæi: **6** Hajdemo na Judejsku da joj dosadimo i da je osvojimo i da postavimo u njoj carem sina Taveilova; **7** Zato ovako veli Gospod Bog: neæee se to ueiniti, neæee biti. **8** Jer je glava Siriji Damasak, a Damasku je glava Resin; i do šezdeset i pet godina satræe se Jefrem tako da više neæee biti narod. **9** I glava je Jefremu Samarija, a Samariji je glava sin Remalijin. Ako ne vjerujete, neæete se održati. **10** I još reèe Gospod Ahazu govoreæi: **11** Išti znak od Gospoda Boga svojega, išti ozdo iz dubine ili ozgo s visine. **12** A Ahaz reèe: neæeu iskati, niti æeu kuæati Gospoda. **13** Tada reèe Isaja: slušajte sada, dome Davidov; malo li vam je što dosaðujete ljudima, nego dosaðujete i Bogu mojemu? **14** Zato æe vam sam Gospod dati znak: eto djevojka æe zatrudnjeti i roditiæe sina, i nadjenuæe mu ime Emanuilo. **15** Maslo i med jeæee, dokle ne nauæi odbaciti zlo a izabratи dobro. **16** Jer prije nego nauæi dijete odbaciti zlo a izabratи

dobro, ostavice zemlju, na koju se gadiš, dva cara njezina. **17** Gospod æe pustiti na te i na narod tvoj i na dom oca twojega dane, kakih nije bilo otkad se Jefrem odvoji od Jude, preko cara Asirskoga. **18** I tada æe Gospod zazvijæati muhamama koje su nakraj rijeke Misirske, i pæelama koje su u zemlji Asirskoj; **19** I doæi æe i popadaæe sve u puste doline i u kamene rasjeline i na sve èeste i na svako druce. **20** Tada æe Gospod obrijati britvom zakupljenom ispreko rijeke, carem Asirskim, glavu i dlake po nogama, i bradu svu. **21** I tada ko saèeva kravicu i dvije ovce, **22** Od mnoštva mlijeka što æe davati jeæee maslo; jer maslo i med jeæee ko god ostane u zemlji. **23** I tada æe svako mjesto gdje ima tisuæa èokota za tisuæu srebrenika zarasti u èkalj i trnje. **24** Sa strjelama i s lukom iæi æe se onamo, jer æe sva zemlja biti èkalj i trnje. **25** A na sve gore koje su se kopale motikom, na njih neæe doæi strah od èkalja i trnja, nego æe biti ispunkt volovima i gaziæe ih ovce.

8 I reèe mi Gospod: uzmi knjigu veliku i napiši u njoj pismom èovjeèijim: brz na plijen, hitar na grabež. **2** I uzeh vjerne svjedoke, Uriju sveštenika i Zahariju sina Jeverehijina. **3** Potom pristupih k proroèici, i ona zatrudnje i rodila sina. A Gospod mi reèe: nadjeni mu ime: brz na plijen, hitar na grabež. **4** Jer prije nego dijete nauèi vikati: oœe moj i majko moja, odnijeæe se blago Damašansko i plijen Samarijski pred carem Asirskim. **5** I još mi reèe Gospod govoreæi: **6** Što ovaj narod ne mari za vodu Siloamsku koja teèee tiho, i raduje se Resinu i sinu Remaljinu, **7** Zato, evo, Gospod æe navesti na njih vodu iz rijeke silnu i veliku, cara Asirskoga i svu slavu njegovu, te æe izaaæi iz svih potoka svojih, i teæi æe povrh svih bregova svojih, **8** I navaliaeæe preko Jude, plaviæe i razlivaæe se i doæi do grla, i krila æe joj se raširiæi preko svekolike zemlje twoje, Emanuilo! **9** Zdržuјite se, narodi, ali æete se potpri; èujite svi koji ste u dalnjoj zemlji: oružajte se, ali æete se potpri; oružajte se, ali æete se potpri. **10** Dogovaraæe se, dogovor æe vam se razbiti: recite rijeè, neæe biti od nje ništa, jer je s nama Bog. **11** Jer mi ovako reèe Gospod uhvativši me za ruku i opomenuvši me da ne idem putem ovoga naroda, govoreæi: **12** Ne gorovite buna, kad god ovaj narod kaže buna, i ne bojte se èega se on boji, i ne plašite se. **13** Gospoda nad vojskama svetite; i on neka vam je strah i bojazan. **14** I biæe vam svetinja, a kamen za spoticanje i stijena za sablazan objema domovima Izrailevijem, zamka i mreža stanovnicima Jerusalimskim. **15** I spotaknuaæe se mnogi i pašæe i satræe se, zaplesæe se i uhvatiaæe se. **16** Sveži svjedoèanstvo, zapeæati zakon mojim uèenicima. **17** Èekaæu dakle Gospoda, koji je sakrio lice svoje od doma Jakovljeva, i uzdaæu se u nj. **18** Evo ja i djeca koju mi je dao Gospod jesmo znak i èudo Izraileju od Gospoda nad vojskama, koji nastava na gori Sionu. **19** I ako vam reku: pitajte vraæe i gatare, koji šapaæu i mrmljavu; recite: ne treba li narod da pita Boga svojega? ili æe pitati mrtve mjesto živijeh? **20** Zakon i svjedoèanstvo tražite. Ako li ko ne govori tako, njemu nema zore. **21** I hodiaæe po zemlji potucujuæe se i gladujuæi; i kad bude gladan, ljutiæe se i psovati cara svojega i Boga svojega gore. **22** A kad pogleda na zemlju, a to nevolja i mrak i teška muka, i on zagnan u tamu.

9 Ali neæe se onako zamraèiti pritiæenjena zemlja kao prije kad se dotaæe zemlje Zavulonove i zemlje Neftalimove, ili kad poslige kad dosaðivaše na putu k moru s one strane Jordana Galileji neznaboožækoj. **2** Narod koji hodi u tami vidjeæe vidjelo veliko, i onima koji sjede u zemlji gdje je smrtni sjen zasvjjetljaæe vidjelo. **3** Umnožio si narod, a nijesi mu uveliæao radosti; ali æe se radovati pred tobom kako što se radaju o žetvi, kao što se vesele kad dijeli plijen. **4** Jer si slomio jaram u kom vuciæe, i štap kojim ga bijahu po pleæeima i palicu nasilnika njegova kau u dan Madijanski. **5** Jer æe obuæea svakoga ratnika koji se bije u graji

odjelo u krv uvaljano izgorjeti i biti hrana ognju. **6** Jer nam se rodi dijete, sin nam se dade, kojemu je vlast na ramenu, i ime æe mu biti: divni, savjetnik, Bog silni, otac vjeèni, knez mirni. **7** Bez kraja æe rasti vlast i mir na prijestolu Davidovu i u carstvu njegovu da se uredi i utvrdi sudom i pravdom otsada dovijeka. To æe uèiniti revnost Gospoda nad vojskama. **8** Gospod posla rijeè Jakovu, i ona pade u Izrailju. **9** I znaæee sav narod, Jefrem i stanovnici Samarijski, koji oholo i ponosita srca govore: **10** Padoše opeke, ali æemo mi zidati od tesana kamena; dudovi su posjeæeni, ali æemo mi zamijeniti kedrima. **11** Ali æe Gospod podignuti protivnike Resinove na nj, i skupiaæe neprijatelje njegove. **12** Sirce s istoka i Filisteje sa zapada, te æe zdrjeti Izraileja na sva usta. Kod svega toga neæe se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta. **13** Jer se narod neæee obratiti k onomu ko ga bije, i neæee tražiti Gospoda nad vojskama. **14** Zato æe otsjeæei Gospod Izraileju glavu i rep, granu i situ u jedan dan. **15** Starješina i ugledan èovjek to je glava, a prorok koji uèi laž to je rep. **16** Jer koji vode taj narod, oni ga zavode, a koje vode, oni su propali. **17** Zato se Gospod neæee radovati mladiæima njegovijem, i na sirote njegove i na udovice njegove neæee se smilovati, jer su svikoliki licemjeri i zlikovci, i svaka usta govore nevaljalstvo. Kod svega toga neæee se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta. **18** Jer æe se razgorjeti bezbožnost kao organ, koji saæeæe èkalj i trnje, pa upali gusto šumu, te otide u dim visoko. **19** Od gnjeva Gospoda nad vojskama zamraæeæe se zemlja i narod æe biti kao hrana ognju, niko neæee pozaæiti brata svojega. **20** I zgrabiæe s desne strane, pa æe opet biti gladan, i jeæee s lijeve strane, pa se opet neæee nasititi; svaki æe jesti meso od mišice svoje, **21** Manasija Jefrema, i Jefrem Manasiju, a obojica æe se složiti na Judu. Kod svega toga neæee se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta.

10 Teško onima koji postavljaju zakone nepravedne i koji pišu nepravdu, **2** Da odbiju od suda uboge, i da otimaju pravicu siromasima naroda mojega, da bi im plijen bile udovice i sirote grabež. **3** A što æete èiniti u dan pohodenja i pogibli koja æe doæi izdaleka? kome æete pribjeæi za pomoæ? gdje li æete ostaviti slavu svoju? **4** Da se ne bi unizila meðu roblje i meðu pobijene pala? Kod svega toga neæee se odvratiti gnjev njegov, nego æe ruka njegova još biti podignuta. **5** Teško Asiru, šibi gnjeva mojega, ako i jest palica u ruci njegovoj moja jarost. **6** Na narod licemjerni poslaæe ga, i zapovjedäu mu za narod na koji se gnjevim, da plijeni i otima, i da ga izgazi kao blato na ulicama. **7** Ali on neæee tako misliti i srce njegovo neæee tako suditi, nego mu je u sruz da zatre i istrijebi mnoge narode. **8** Jer æe reæi: knezovi moji nijesu li svi carevi? **9** Nije li Halan kao Harhemis? nije li Emat kao Arfad? nije li Samarija kao Damask? **10** Kako je ruka moja našla carstva lažnijeh bogova, kojih likovi bijahu jaèi od Jerusalimskih i Samarijskih, **11** Neæeu li uèiniti Jerusalimu i njegovijem lažnijem bogovima onako kako sam uèinio Samariji i njezinijem lažnijem bogovima? **12** Ali kad svrši Gospod sve djelo svoje na gori Sionskoj i u Jerusalimu, tada æau obiæi plod ohologa srca cara Asirskoga i slavu ponositijeh oèiju njegovijeh. **13** Jer reèe: krjepoæeu ruke svoje uèein i mudroæeu svojom, jer sam razuman; i premjestih meðe narodima i blago njihovo zaplijenih i kao junak oborih stanovnike. **14** I ruka moja naðe kao grijezdo bogatstvo u narodu, i kako se kupe jajca ostavljena tako pokupih svu zemlju, i ne bi nikoga da makne krilom ili da otvori usta i pisne. **15** Hoæe li se sjekira veliæati nad onijem koji njom sijeæe? hoæe li se pila razmetati nad onijem koji njom radi? kao da bi prut mahao onijem koji ga digne, kao da bi se hvalio štap da nije od drveta. **16** Zato æe Gospod, Gospod nad vojskama,

pustiti na pretilje njegove mršu, i slavu æe njegovu potpaliti da gori kao oganj. **17** Jer æe vidjelo Izrailjevo biti oganj, i svetac æe njegov biti plamen, i upaliæe i saæeæi trnje njegovo i èkalj njegov u jedan dan. **18** I krasotu šume njegove i njive njegove, od duše do tijela, uništiæe, i biæe kao bijegunac kad iznemogne. **19** I što ostane drveta šume njegove, biæe malo, da bi ih dijete moglo popisati. **20** I u to vrijeme ostatak Izrailev i koji se izbave u domu Jakovljevu neæe se više oslanjati na onoga ko ih bije, nego æe se oslanjati na Gospoda sveca Izraileva istinom. **21** Ostatak æe se obratiti, ostatak Jakovljev, k Bogu silnemu. **22** Jer ako bude naroda tvojega, Izraelju, kao pijeska morskoga, ostatak æe se njegov obratiti. Pogibao je određena, razliæe se pravda. **23** Jer æe Gospod, Gospod nad vojskama, izvršiti pogibao određenu u svoj zemlji. **24** Zato ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: ne boj se Asirca, narode moj, koji nastavaš na gori Sion; prutom æe te udariti i štap svoj podignuæe na te kao u Misiru. **25** Jer još malo, i gnjev æe prestati; tada æe se jarost moja obratiti na njihovu pogibao. **26** Jer æe podignuti na nj Gospod nad vojskama biè, te æe biti kao rasap Madijanski kod kamena Oriva i kao štap njegov na moru, i podignuæe ga kao u Misiru. **27** I tada æe se skinuti breme njegovo s ramena tvojega i jaram njegov s vrata tvojega, i izlomiæe se jaram od pomazanja. **28** Doðe u Ajat, proðe u Migron, u Mihmasu rasprti prtljag svoj. **29** Poðošće klancem, u Gavaji zanoæiæe, prepade se Rama, Gavaja Saulova pobježe. **30** Vièi iza glasa, kæeri Galimova; nek se èuje u Lais, jadni Anatotel! **31** Madmina pobježe, stanovnici Gevimske utekoše. **32** Još jedan dan, pa æe stajati u Novu, mahnuæe rukom svojom na goru kæeri Sionske, na hum Jerusalimski. **33** Gle, Gospod, Gospod nad vojskama, okresaæe silom grane; što je visoko posjeæi æe, i što je uzdignuto sniziæe. **34** I gustu æe šumu isjeæi sjekrom, i Livan æe pasti od silnoga.

11 Ali æe izaæi sibljika iz stabla Jesejeva, i izdanak iz korijena njegova izniknuæe. **2** I na njemu æe poèivati duh Gospodnjii, duh mudrosti i razuma, duh savjeta i sile, duh znanja i straha Gospodnjega. **3** I mirisanje æe mu biti u strahu Gospodnjem, a neæe suditi po viðenju svojih oèiju, niti æe po èuvenju svojih ušiju karati. **4** Nego æe po pravdi suditi siromasima i po pravici karati krotke u zemlji, i udariæe zemlju prutom usta svojih, i duhom usana svojih ubiæe bezbožnika. **5** I pravda æe mu biti pojus po bedrima, i istina pojus po bocima. **6** I vuk æe boraviti s jagnjetom, i ris æe ležati s jaretom, tele i laviæ i ugojeno živinèe biæe zajedno, i malo dijete vodiæe ih. **7** I krava i medvjedica zajedno æe pasti, mlad njihova ležaæe zajedno, i lav æe jesti slamu kao vo. **8** I dijete koje sisa igraæe se nad rupom aspidinom, i dijete odbijeno od sise zavlæiæe ruku svoju u rupu zmije vasilinske. **9** Neæe uđiti ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, jer æe zemlja biti puna poznanja Gospodnjega kao more vode što je puno. **10** I u to æe vrijeme za korijen Jesejev, koji æe biti zastava narodima, raspitivati narodi, i poèivaliæte njegovo biæe slavno. **11** I tada æe Gospod opet podignuti ruku svoju da zadobjije ostatak naroda svojega, što ostane od Asirske i od Misira i od Patrosa i od Etiopske i od Elama i od Senara i od Emata i od ostrva morskih. **12** I podignuæe zastavu narodima i prognane Izraileve i rasijane Judine sabraæe s èetiri kraja zemaljska, **13** I nestaaæe zavist Jefremove, i neprijatelji Judini istrijebiæe se; Jefrem neæee zavijeti Judi, a Juda neæee zlobiti Jefremu. **14** Nego æe složno letjeti na pleæea Filistejima k zapadu; zajedno æe pljeniti narode istoèene; na Edomce i Moavce dignuæe ruke svoje, i sinovi Amonovi biæe im pokorni. **15** I Gospod æe presušiti zaliv mora Misirskoga, i mahnuæe rukom svojom svrh rijeke sa silnjem vjetrom svojim, i udariæe je po sedam krakova da se može prelaziti u obuæi. **16** I

biæe put ostatku naroda njegova, što ostane od Asirske, kao što je bio Izraelju kad izide iz zemlje Misirske.

12 I reæi æeš u ono vrijeme: hvalim te, Gospode, jer si se bio razgnjevio na me, pa se odvratio gnjev tvoj, i utješio si me. **2** Gle, Bog je spasenje moje, uzdaæeu se i neæeu se bojati, jer mi je sila i pjesma Gospod Bog, on mi bi spasitelj. **3** S radoðeæu æete crpsti vodu iz izvora ovoga spasenja. **4** I tada æete reæi: hvalite Gospoda, glasite ime njegovo, javljajte po narodima djela njegova, napominjite da je visoko ime njegovo. **5** Pojte Gospodu, jer uèini svjedi stvari, neka se zna po svoj zemlji. **6** Klikuj i pjevaj, koja sjediš u Sionu, jer je svetac Izrailev velik posred vas.

13 Breme Vavilonu, koje vidje Isaija sin Amosov. **2** Na gori visokoj podignite zastavu, viète im iza glasa, maæite rukom, neka uðu na vrata kneþevska. **3** Ja sam zapovjedio izabranima svojim i dozvao sam junake svoje da izvrše gnjev moj koji se raduju s veličine moje. **4** Vika stoji ljudstva na gorama kao da je velik narod, vika i vreva carstva skupljenjem naroda; Gospod nad vojskama pregleda vojsku ubojitu. **5** Dolaze iz daljne zemlje, s kraja nebesa, Gospod i oruða srdnje njegove, da zatre svu zemlju. **6** Ridajte, jer je blizu dan Gospodnjii; doæei æe kao pustoš od svemoguæega. **7** Zato æe svaka ruka klonuti, i svako srce èovjeèije rastopiti se. **8** I oni æe se smesti, muke i bolovi spopasæe ih, muèiæe se kao porodilja, prepašæe se jedan od drugoga, lica æe im biti kao plamen. **9** Evo, ide dan Gospodnjii ljuti s gnjevom i jaroðeæu da obrati zemlju u pustoš, i grješnike da istrijebi iz nje. **10** Jer zvijeæe nebeske i prilike nebeske neæee pustiti svjetlosti svoje, sunce æe pomrati o roðaju svom, i mjesec neæee pustiti svjetlosti svoje. **11** I pohodilæu vasiljenu za zloæu, i bezbožnike za bezakonje; i ukinuæeu razmetanje oholijeh, i ponos silnijeh oboräu. **12** Uèiniæeu da æe èovjek više vrijediti nego zlato èisto, više nego zlato Ofirsko. **13** Zato æeu zatreći nebo, i zemlja æe se pokrenuti sa svoga mjesta od jarosti Gospoda nad vojskama i u dan kad se raspali gnjev njegov. **14** I biæe kao srna poplašena i kao stado kojega nikо ne sabira; svak æe gledati za svojim narodom, i svak æe bježati u svoju zemlju. **15** Ko se god naðe, biæe proboden, i koji se god skupe, poginuæe od maèa. **16** I djecu æe im razmrskati na njihove oèi, kuæe æe im oplijeniti i žene æe im sramotiti. **17** Evo, ja æeu podignuti na njih Mide, koji neæee mariti za srebro, niti æe zlata iskati. **18** Nego æe iz lukova djecu ubijati, ni na plod u utrobi neæee se smilovati, niti æe djece žaliti oko njihovo. **19** I Vavilon, ures carstvima i dika slavi Haldejskoj, biæe kao Sodom i Gomor kad ih Bog zatr. **20** Neæee se u njemu živjeti niti æe se ko naseliti od koljena do koljena, niti æe Arapin razpateti u njemu šatora, niti æe pastiri poèivati onuda. **21** Nego æe poèivati ondje divlje zvijeri, i kuæe æe njihove biti punе velikih zmija, i ondje æe nastavati sove, i aveti æe skakati onuda. **22** I dovikivaæe se buljine u pustijem kuæama i zmajevi u dvorima veselijem. A doæei æe njegovo vrijeme, i blizu je, i dani njegovi neæee se protegnuti.

14 Jer æe se smilovati Gospod na Jakova, i opet æe izabrati Izraelja, i namjestiae ih u zemlji njihovoj, i prilijepiæe se k njima došlaci i pridružiæe se domu Jakovljevu. **2** Jer æe ih uzeti narodi i odvesti na mjesto njihovo, i naslijediae ih Izraeljci u zemlji Gospodnjii da im budu sluge i sluškinje, i zarobiaæe one koji ih biju zarobili, i biæe gospodari svojim nasilnicima. **3** I kad te smiri Gospod od truda tvojega i muke i od ljudstoga ropstva u kom si robovaæ, **4** Tada æeæ izvoditi ovu prieu o caru Vavilonskom i reæi ææe: kako nesto nastojnik, nesto danka? **5** Slomi Gospod štap bezbožnicima, palicu vladaoæima, **6** Koja je ljuto bila narode bez prestanka, i gnjevno vladala nad narodima, i gonila nemilice. **7**

Sva zemlja poeiva i mirna je; pjevaju iza glasa. **8** Vesele se s tebe i jeli i kedi Livanski govoreæi: otkako si pao, ne dolazi niko da nas sijeæe. **9** Pakao dolje uskoleba se tebe radi da te srete kad doðeæ, probudi ti mrtvace i sve knezove zemaljske, diži s prijestola njihovih sve careve narodne. (**Sheol h7585**) **10** Svi æe progovoriti i reæi tebi: i ti li si iznemogao kao mi? izjednaæio se s nama? **11** Spusti se u pakao ponos tvoj, zveka psaltira tvojih; prostrti su poda te moljci, a crvi su ti pokrivaæ. (**Sheol h7585**) **12** Kako pade s neba, zvijezdo danice, kæeri zorina? kako se obori na zemlju koji si gazio narode? **13** A govorio si u srcu svom: izaæi æu na nebo, više zvijezda Božjih podignuæao prijesto svoj, i sjesæu na gori zbornoj na strani sjevernoj; **14** izaæi æu u visine nad oblak, izjednaæia se s viñšnjem. **15** A ti se u pakao svrže, u dubinu grobnu. (**Sheol h7585**) **16** Koji te vide pogledaæe na te, i gledaæe te govoreæi: to li je onaj koji je tresao zemlju, koji je drmao carstva, **17** Koji je vasiljenu obraæao u pustinju, i gradove njezine raskopavao? robuje svoje nije otpuætuo kuaei? **18** Svi carevi narodni, svikoliki, leæe slavno, svaki u svojoj kuaei. **19** A ti se izbacu iz groba svojega, kao gadna grana, kao haljina pobijenih, maæem pobodenijeh, koji slaze u jamu kamenu, kao pogaæeni strv. **20** Neæee se zdruæiti s njima pogrebom, jer si zemlju svoju zatro, narod si svoj ubio; neæee se spominjati sjeme zlikovaæko dok je vijeka. **21** Pripravite pokolj sinovima njegovijem za bezakonje otaca njihovih daje da se ne podignu i ne naslijede zemlje i ne napune vasiljene gradovima. **22** Jer æu ustati na njih, govori Gospod nad vojskama, i zatræu imê Vavilonu i ostatak, i sina i unuka, govori Gospod. **23** I naæiniæu od njega stan æukovima i jezera vodena, i omesæu ga metlom pogibli, govori Gospod nad vojskama. **24** Zakle se Gospod nad vojskama govoreæi: doista, biæe kako sam smislio, i kako sam naumio izvriææe se. **25** Potraæu Asirca u zemlji svojoj, na gorama svojim izgaziaæu ga; tada æe se skinuti s njih jaram njegov, i breme njegovo s pleæa njihovih skinuæe se. **26** To je namiæljeno svoj zemlji, i to je ruka podignuta na sve narode. **27** Jer je Gospod nad vojskama naumio, ko æe razbiti? i njegovu ruku podignuto ku æe odvratiti? **28** Godine koje umrije car Ahaz bi objavljen ovo breme: **29** Nemoj se radovati, zemljo Filistejska svakolika, što se slomi prut onoga koji te je bio; jer æe iz korijena zmijinjega niknuti zmija vasilinska, i plod æe mu biti zmaj ognjeni krilati. **30** I prvenci siromaški nahraniæe se, i ubogi æe poeivati bez straha; a tvoj æu korijen umoriti glaðu, i ostatak tvoj on æe pobiti. **31** Ridajte, vrata; viæi, grade; rastopila si se, sva zemljo Filistejska, jer sa sjevera ide dim i niko se neæee osamiti u zborovima njegovijem. **32** I Šta æe se odgovoriti poslanicima narodnjiem? Da je Gospod osnovao Sion i da æe u nj utjecati nevoljnici naroda njegova.

15 Breme Moavu. Da, obnoæe se raskopa Ar Moavski i propade; da, obnoæe se raskopa Kir Moavski i propade. **2** Otid u dom i u Devon, na visine, da plaæe: Moav æe ridati za Nevronom i za Medevom, sve æe mu glave biti æelave, svaka brada oskubena. **3** Po ulicama æe njegovijem pripasivati kostrjet, na krovovima njegovijem i na ulicama njegovijem sve æe ridati suze lijuæi. **4** I vikaæe Esevon i Eleala, do Jase èuæe im se glas; i vojnici æe Moavski vikati, duša æe se u svakom uzmuæiti. **5** Srce moje vapije za Moavom; bjegunci njegovi pobjegoše dori do Sigora kao junica treæakinja; jer æe se iæi uz brdo Luitsko plaæeuæi, i putem Oronaimskim razljigajaæe æe se jauk. **6** Jer æe nestati voda Nimrimskih, jer æe posahnuti bilje, nestaaæe trave, zeleni neæee biti. **7** I zato što su ostavljali i što su èuvali odnjeæee se na potok Arapski. **8** Jer æe vika iæi oko meða Moavskih, do Eglaima jauk njihov, i do Vir-Elima jauk njihov. **9** Jer æe se voda Dimonska napuniti krvii; i još æu dometnuti Dimonu, na bjegunce Moavskie i na ostatak zemaljski poslaæeu lavove.

16 Šaljite jaganje gospodaru zemaljskom, od Sele do pustinje, ka gori kæeri Sionske. **2** Jer æe biti kæeri Moavske na brodovima Arnonskim kao ptica koja luta, otjerana s gniazeæ. **3** Uèini vijeæe, naroðe, naæini sjen u podne kao noæ, zakloni izagnane, nemoj izdati bjegunaca. **4** Neka kod tebe borave izgnani moji, Moave; budi im zaklon od pustoænika; jer æe nestati nasilnika, prestaæe pustoæenje, istrijebiæe se sa zemlje koji gaze druge. **5** I utvrdiæe se prijesto miloæeu, i na njemu æe sjedjeti jednak u šatoru Davidovu koji æe suditi i traæiti što je pravo i biti brz da èini pravdu. **6** Èusmo za oholost Moava vrlo ponositoga, za ponos njegov i oholost i obijest njegovu; laži njegove neæee biti tvrde. **7** Zato æe ridati Movac nad Moavcem, svi æe ridati; nad temeljima Kir-Aresetskim uzdisaæete, jer su razvaljeni. **8** I polja Esevonska posušiæe se i èokot Sivamski; gospoda narodna potrše krasne loze njegove, koje dosezahu do Jazira i vijahu se po pustinji; odvode njegove pruæahu se i prelaæahu preko mora. **9** Zato æu plakati plaeæem Jazirskim za èokotom Sivamskim; zaljevaæu te suzama svojim, Esevone i Elealo, jer pjesma o ljetini tvojoj i o žetvi tvojoj pade. **10** I nesta radosti i veselja s polja rodnoga, u vinogradima se ne pjeva ni podvikuje, vina u kacama ne gazi gazilac; uèinih kraj pjesmama. **11** Zato utroba moja jeæi kao gusle za Moavom, i srce moje za Kir-Eresom. **12** I kad se vidi da se umorio Moav na visini svojoj, uæi æe u svetinju svoju da se pomoli; ali niæta neæee svræti. **13** Ovo je rijeæe što reæe Gospod za Moava davno. **14** A sada veli Gospod govoreæi: do tri godine, kao što su godine najamniæke, oloææe slava Moavova sa svijem mnoætvom njegovijem, i što ostane biæe vrlo malo i nejako.

17 Breme Damasku. Gle, Damasak æe se ukinuti da ne bude viæe grad, nego æe biti gomila razvalina. **2** Gradovi Aroijski biæe ostavljeni, biæe za stada, te æe u njima poeivati, i niko ih neæee plaæiti. **3** Nestaæe gradova Jefremovih i carstva u Damasku i ostatku Sirskom, biæe kao slava sinova Izrailjevih, veli Gospod nad vojskama. **4** I u taj æe dan istanæati slava Jakovljeva, i debelo tijelo njegovo omræsaæe. **5** Jer æe biti kao kad žetelac sabira žito i rukom žanje klasje, i biæe kao kad se kupi klasje u dolini Rafajskoj. **6** Ali æe se ostaviti u njoj pabirci kao kad se otrese maslina, pa dvije tri ostanu u vrhu, i èetiri pet na rodnjem granama, veli Gospod Bog Izraeliev. **7** U to æe vrijeme øeovik pogledati na tvorca svojega, i oèi njegove gledaæe na sveca Izraeljeva; **8** A neæee pogledati na oltare, djelo ruku svojih, niti æe gledati na ono što su naæinili prsti njegovi, ni na lugove ni na likove sunèane. **9** U to æe vrijeme tvrdi gradovi njegovi biti kao ostavljeni grm i ogranaæ, jer æe se ostaviti radi sinova Izraeljevih, i biæe pustoæ. **10** Jer si zaboravio Boga spasenja svojega, i nijesi se sjææao stijene sile svoje; zato sadi krasne sadove i lozu stranu presaðuj; **11** Danju radi da uzraste što posadi, i jutrom gledaj da ti sjeme nikne; ali kad doðe do branja razgrabiæe se, i ostaæe ti ljuta žalost. **12** Teško mnoætuvelikih naroda, što buæe kao što buæe mora, i uzavreljem narodima, kojih stoji vreva kao silnijeh voda; **13** Vreva stoji naroda kao velikih voda; ali æe povikati na njih, i oni æe pobjeæi daleko, i biæe gonjeni kao pljeva po brdima od vjetra i kao prah od vihora. **14** Uveæe eto straha, i prije nego svane nema nikoga. To je dio onih koji nas gaze, i naæljedstvo onih koji otimlju od nas.

18 Teško zemlji koja sjen èini kritima s one strane rijeka Etiopskih; **2** Koja šalje poslanike preko mora, u laðama od site po vodama, govoreæi: idite, brzi glasnici, k narodu rasijanu i oplijenjenu, k narodu straænu ottako je dosad, k narodu razmjeranu i pogaæenu, kojemu zemlju raznose rijeke. **3** Svi koji žive na svijetu i stanujete na zemlji, kad se digne zastava na gorama, gledajte, i kad zatrubi truba, slušajte. **4** Jer ovako mi reæe Gospod:

umiriæu se i gledaæu iz stana svojega, kao vruæina koja suši poslije dažda i kao rosan oblak o vruæini žetvenoj. 5 Jer prije berbe, kad napupe pupci i od cvijeta postane grozd i stane zreti, okresaæe odvode kosijerom, i uzeæe lozu i otsjeæi. 6 Sve æe se ostaviti pticama gorskim i zvijerima zemaljskim; i ptice æe ljetovati na njima, a svakojake zvijeri zemaljske zimovaæe. 7 Tada æe se donijeti dar Gospodu nad vojskama od naroda rasijanoga i oplijjenenoga, od naroda straænoga otkako je dosad, od naroda razmijerenoga i pogaæenoga, kojemu zemlju raznose rijeke, k mjestu imena Gospoda nad vojskama, ka gori Sionskoj.

19 Breme Misiru. Gle, Gospod sjedeæi na oblaku laku doæi æe u Misir; i zatreæe se od njega idoli Misirski, i srce æe se rastopiti u Misircima. 2 I razdražlju Misirce jedne na druge, te æe vojevati brat na brata i prijatelj na prijatelja, grad na grad, carstvo na carstvo. 3 I nestaaæe duha Misiru, i namjeru njegovu razbijaju; tada æe pitati svoje idole i opsjenare i vraæe i gatare. 4 I predajaæe Misirce u ruke žestokim gospodarima, i ljut æe car vladati njima, veli Gospod, Gospod nad vojskama. 5 I nestaaæe vode iz mora, i rijeka æe presahnuti i zasušiti se. 6 I rijeke æe oteæi, opaæee i presahnuti potoci Misirski, trska i sita posušijaæe se. 7 Trava kraj potoka, na ušeu potoka, i svi usjevi kraj potoka posahnuæe i nestaaæe ih i propaæae. 8 I tužiæe ribari i sjetovaæe svi koji bacaju udicu, i koji razapinju mrežu po vodama zabrinuæe se. 9 I stidjeæe se koji rade od tankoga lana, i koji tkaju tanko bijelo platno. 10 I nasipi æe mu se razvaliti, i koji zagrađuju ribnjake, svi æe biti žalosna srca. 11 Doista, knezovi su Soanski bezumnji, i savjet mudrijeh savjetnika Faraonovijeh lud je. Kako moæete govoriti Faraonu: ja sam sin mudrijeh, sin starijeh careva? 12 Gdje su? gdje su mudarci twoji? Neka ti kažu ako znazu što je naumio za Misir Gospod nad vojskama. 13 Poludjeæe knezovi Soanski; prevariše se knezovi Nofski; prelastiæe Misir glave plemena njegovih. 14 Gospod je izlio meðu njih duh prijevaran, te uèiniæe da posræe Misir u svijem poslovima kao što posræe pijan èovjek bljujuæi. 15 I neæe biti djela u Misiru što bi uèinila glava ili rep, grana ili sita. 16 Tada æe biti Misirci kao žene; bojaæe se i drktati od ruke Gospoda nad vojskama kad zamahne na njih. 17 I zemlja æe Judina biti strah Misiru; ko je se god opomene, prepaæee se radi namjere Gospoda nad vojskama što je naumio suprot njemu. 18 U to æe vrijeme biti pet gradova u zemljii Misirskoj koji æe govoriti jezikom Hananskim i zaklinjati se Gospodom nad vojskama; jedan æe se zvati grad Aheres. 19 U to æe vrijeme biti oltar Gospodnjii usred zemlje Misirske, i spomenik Gospodnjii na meði njezinoj; 20 I biæe znak i svjedoæanstvo Gospodu nad vojskama, u zemljii Misirskoj. Kad stanu vikati ka Gospodu na nasilnike, on æe im poslati spasitelja i kneza i izbaviæe ih. 21 I biæe poznat Gospod Misircima, i poznaæee Misirci Gospoda u to vrijeme, i služiæe mu žrtvama i darima, i zavjetovaæe zavjete Gospodu, i izvršivaæe. 22 Tako æe Gospod udariti Misir, i udariv isciæiljæe, jer æe se obratiti ka Gospodu, umolijeæe mu se, i isciæiljæe ih. 23 U to æe vrijeme biti put iz Misira u Asirsku, i Asirac æe iæi u Misir i Misirac u Asirsku, i služiæe Gospodu Misircima i Asircima. 24 U to æe vrijeme Izrailj biti treæi s Misircima i Asircima, i biaæe blagoslov posred zemlje. 25 Jer æe ih blagosloviti Gospod nad vojskama govoreæi: da je blagosloven moj narod Misirski i Asirski, djelo ruku mojih, i našljedstvo moje, Izrael.

20 Godine koje doðe Tartan na Azot, kad ga posla Sargon car Asirski, te bi Azot i uze ga, 2 U to vrijeme reæe Gospod preko Isajie sina Amosova govoreæi: idi, skini kostrijet sa sebe, i izuj obuæu s nogu svojih. I uèini tako i iðaše go i bos. 3 Tada reæe Gospod: kako ide sluga moj Isajija go i bos za znak i èudo što æe

biti do tri godine Misiru i Etiopskoj, 4 Tako æe odvesti car Asirski u ropstvo Misirce, i Etiopljane u sužanjstvo, djecu i starce, gole i bose i golijeh zadnjica, na sramotu Misircima. 5 I prepaæee se i posramiæee se od Etiopske, uzdanice svoje, i od Misira, ponosa svojega. 6 I reæi æe tada koji žive na ovom ostrvu: gle, to je uzdanica naša, ka kojoj pritjecasmo za pomoæ da se saæuvamo od cara Asirskoga; kako æemo se izbaviti?

21 Breme pustinji na moru. Kao vihor koji prolaze na jug, tako æe doæi iz pustinje, iz zemlje straæne. 2 Ljuta utvara javi mi se. Nevjernik nevjeru èini, pustošnik pustoši; hodi, Elame; opkoli, Midijo! svemu uzdisanju uèiniaæu kraj. 3 Zato su bedra moja puna bola; muke me obuzeæe kao kad se muæi porodila; zgurih se èujuæi, prepadoh se videæi. 4 Srce mi se smete, groza me poduze; noæ milina mojih pretvori mi se u strah. 5 Postavi sto, straæar neka straæi; jedi, pij; ustajte knezovi, maæite štitove. 6 Jer ovako mi reæe Gospod: idi, postavi straæara da ti javi što vidi. 7 I vidje kola, i dva reda konjika; kola s magarcima i kola s kamilama; i paæaæe dobro velikom paænjom. 8 I povika kao lav: gospodaru, ja stojim jednako na straæi danju, i stojim na straæi po svu noæ. 9 I evo doðoæe na kolima ljudi, u dva reda konjici. Tada povika i reæe: pade, pade Vavilon, i svi rezani likovi bogova njegovih razbiše se o zemlju. 10 Vršaju moj, i pšenice gumna mojega! što èuh od Gospoda nad vojskama, Boga Izraileva, javih vam. 11 Breme Dumi. Vièe k meni neko sa Sira: straæaru! šta bi noæas? straæaru! šta bi noæas? 12 Straæar reæe: doæi æe jutro, ali i noæ; ako æete traæiti, traæite, vratite se, doðite. 13 Breme Arapskoj. Po šumama u Arapskoj noæivaæete, putnici Dedanski! 14 Iznesite vode pred žedne, koji živite u zemlji Temi, sretite s hlebom bjezuganca. 15 Jer æe bjæzati od maæa, od maæa gologa, od luka zapetoga i od žestokoga boja. 16 Jer ovako mi reæe Gospod: za godinu, kao što je godina najamniæka, nestaaæe sve slave Kidarske. 17 I što ostane hrabrijeh strijelaca sinova Kidarskih, biæe malo; jer Gospod Bog Izrailev reæe.

22 Breme dolini viðenja. Što ti je te si svaizaæla na krovove? 2 Grade puni vike i vreve, grade veseli! tvoji pobijeni nijesu pobijeni maæem niti pogiboše u boju. 3 Glavari tvoji uzmakøe svkiliki, povezaæe ih strijelci; što se god naæe tvojih, svi su povezani, aki i pobjegoæe daleko. 4 Zato rekoh: proðite me se, da plaæem gorko; ne trudite se da me tješite za pogibiju kæeri naroda mojega. 5 Jer je ovo dan muke i potiranja i smetnje od Gospoda, Gospoda nad vojskama, u dolini viðenja; obaliæe zid, i vika æe biti do gore. 6 I Elam uze tul, s kolima ljudi i s konjicima, i Kir istaæe štit. 7 I krasne doline tvoje napuniæe se kola, i konjici se namjestiæe pred vratima. 8 I odastrije se zastraæe Judin; i pogledao si u to vrijeme na oružje u kuae šumskoj, 9 I vidjeste da je mnogo proloma na gradu Davidovu, i sabraste vodu u donjem jezeru. 10 I izbrojiste kuæe Jerusalimske, i razvaliste kuæe da utvrdite zid. 11 I naæiniste jaz meðu dva zida za vodu iz staroga jezera; ali ne pogledaste na onoga koji je to uèinio i ne obazreste se na onoga koji je to odavna spremio. 12 I zva vas Gospod nad vojskama u onaj dan da plaæete i rideæi i da skubete kose i pripaæete kostrijet; 13 A gle, radost i veselje, ubijaju goveda, kolju ovce, jedu meso i piju vino govoreæi: jedimo i pijmo, jer æemo sjutra umrijeti. 14 Ali Gospod nad vojskama javi mi: neæe vam se oprostiti ovo bezakonje do smrti, veli Gospod, Gospod nad vojskama. 15 Ovako veli Gospod, Gospod nad vojskama: idi k onomu riznjearu, k Somni, upravitelju dvorskem, 16 I reci mu: šta æeæ ti tu? i ki te je tu? te si tu istesao sebi grob? istesao si sebi grob na visoku mjestu i spremio si sebi stan u kamenu. 17 Evo, èovjeyeæe, Gospod æe te baciti daleko i zatrpaæe te. 18 Zavitlaæe te i hititi kao loptu u zemlju prostranu; ondje æeæ umrijeti i ondje

æe biti kola slave tvoje, sramoto domu gospodara svojega; **19** I svræi æu te s mjeta tvojega, i istjeraeu te iz službe tvoje. **20** I u to vrijeme pozvæa slugu svojega Elijakima sina Helkjina; **21** I obuæi æu mu tvoju haljinu, i tvojim æu ga pojasom opasati, i tvoju æu mu vlast dati u ruku, i biæe otac Jerusalimljanima i domu Judinu. **22** I metnuæu mu kljuè od doma Davidova na rame: kad on otvori, neæe niko zatvoriti, i kad on zatvori, neæe niko otvoriti. **23** I kao klin uglaviæu ga na tvrdu mjestu, i biæe prijesto slave domu oca svojega; **24** I o njemu æe se vješati sva slava doma oca njegova, sinova i unuka, svakojaki sudovi, i najmanji, i eæe i mjehovi. **25** U to vrijeme, veli Gospod nad vojskama, pomjeræe se klin uglavljeni na tvrdom mjestu, i izvadiæe se i paæee, i teža što je na njemu propaæee; jer Gospod reèe.

23 Breme Tiru. Ridajte laðe Tarsiske, jer je raskopan, da nema kuæe niti ko dolazi. Iz zemlje Kitimske javi im se. **2** Umuknite koji žive na ostrvu, koje trgovci Sidonski pomorci puniše. **3** I dohodi mu bijahu po velikim vodama sjeme Siorsko, žetva s rijeke, i bješe trg narodima. **4** Stidi se, Sidone, jer govorи more, sila morska veli: ne muèim se poroðajem, ne raðam, ne odgajam momaka, ne podižem djevojaka. **5** Kao što se ožalostiš kad èuše za Misir, tako æe se ožalostiti kad èuju za Tir. **6** Idite u Tarsis, ridajte ostrvljani! **7** Je li to vaš veseli grad, kojega je starina od davnina? njegove æe ga noge zanijeti daleko u tuðinstvo. **8** Ko je to smislio na Tir, koji razdavaše vijence, eiji trgovci bjejh knezovi, i prekupci slavn na zemlji? **9** Gospod je nad vojskama to smislio, da osramoti ponos svake slave i da poništi sve slavne na zemlji. **10** Prijeði preko zemlje svoje kao potok, kæeri Tarsiska; nema više pojasa. **11** Ruku svoju podiže na more, zadroma carstva; Gospod je zapovjedio za Hanan da se raskopaju gradovi njegovi. **12** I veli: neæe se više veseliti, osramoæena djevojko, kæeri Sidonska. Ustani, idi u Kitim, ni onđe neæe imati mira. **13** Eto zemlje Haldejske; toga naroda nije bilo; Asur je osnova za one koji življahu u pustinjama, podigše kule u njoj, pogradiše dvorove; i obrati se u razvaline. **14** Ridajte laðe Tarsiske, jer je raskopan vaš grad. **15** I tada æe Ti biti zarobljen sedamdeset godina, za vijek jednoga cara, a poslije sedamdeset godina pjevaæe se Tiru kao kurvi: **16** Uzmi gusle, idi po gradu, zaboravljena kurvo; dobro udaraj, pjevaj i popijevaj, eda bi te se opet opomenuli. **17** Jer poslije sedamdeset godina Gospod æe pohoditi Tir, a on æe se vratiti na kurvarsку zaslugu svoju, i kurvaæe se sa svijem carstvima na zemlji. **18** Ali æe trgovina njegova i zasluga njegova biti posveæena Gospodu, neæe se ostavljati ni èuvati, nego æe trgovina njegova biti onima koji nastavaju pred Gospodom da jedu do sitosti i imaju odijelo dobro.

24 Gle, Gospod æe isprazniti zemlju i opustiti je, prevrnuæe je i rasijaæe stanovnike njezine. **2** I biæe sveštenik kao narod, gospodar kao sluga, gospoða kao sluškinja, prodavac kao kupac, koji daje u zajam kao koji uzima u zajam, koji uzima dobit kao koji daje. **3** Sasvijem æe se isprazniti zemlja, i sasvijem æe se oplijeniti. Jer Gospod reèe ovi rijeè. **4** Tužiæe zemlja i opasti, iznemoæi æe vasiljena i opasti; iznemoæi æe glavari naroda zemaljskoga. **5** Jer se zemlja oskvri pod stanovnicima svojim, jer prestupiše zakone, izmijeniše uredbe, raskidoše zavjet vjeèeni. **6** Zato æe prokletstvo prozdrijeti zemlju, i zatræe se stanovnici njezini; zato æe izgorjeti stanovnici zemaljski, i malo æe ljudi ostati. **7** Tužiæe vino, uvenuæe loza vinova, uzdisaæe svi koji su vesela srca. **8** Prestaæe veselje uz bubnje, nestaaæe graje onih koji se veseli, prestaæe veselje uz gusle. **9** Neæe pitи vina uz pjesme, ogrkuæe silovito piæe onima koji ga piju. **10** Razbiæe se pusti grad, zatvorene æe biti sve kuæe da niko ne ulazi. **11** Tužnjava æe biti po ulicama radi vina, proæi æe svako

veselje, otiaæi æe radost zemaljska. **12** Pustoš æe ostati u gradu, i vrata æe se razvaliti. **13** Jer æe biti u zemlji i u narodima kao kad se oberu masline, i kao kad se paljetkuje poslije berbe. **14** Ovi æe podignuti glas svoj i pjevaæe, radi velièanstva Gospodnjega podvikivaæe od mora. **15** Zato slavite Gospoda u dolinama, na ostrvima morskim ime Gospoda Boga Izraileva. **16** S kraja zemlje èusmo pjesme u slavu pravednome; ali rekoh: ološah! ološah! teško meni! nevjernici nevjeru èine, baš nevjernici nevjeru èine. **17** Strahota i jama i zamka pred tobom je, stanovnièe zemaljski! **18** I ko uteèe èuvši za strahotu, pašæe u jamu; a ko ižljeze iz jame, uhvatiaæe se u zamku; jer æe se ustave na visini otvoriti i zatreæee se temelji zemlji. **19** Sva æe se zemlja razbiti, sva æe se zemlja raspasti, sva æe se zemlja uskolebiti. **20** Sva æe se zemlja ljujati kao pijan èovjek, i premjestiaæe se kao koliba, jer æe joj otežati bezakonje njezino, te æe pasti i neæe više ustati. **21** I u to vrijeme pohoditi Gospod na visini vojsku visoku i na zemlji sve careve zemaljske. **22** I skupiaæe se kao što se skupljaju sužnji u jamu, i biæe zatvoreni u tamnicu, i poslije mnogo vremena biæe pohoðeni. **23** I posramiaæe se mjesec i sunce æe se zastidjeti kad Gospod nad vojskama stane carovati na gori Sionu i u Jerusalimu, i pred starješinama svojim proslavi se.

25 Gospode, ti si Bog moj, uzvišivaæeu te, slaviæeu ime tvoje, jer si uèenio èudesa; namjere tvoje od starine vjera su i istina. **2** Jer si od grada naèenio gomilu, i od tvrdoga grada zidine; od grada dvor za strance, dovjeka se neæe sagraditi. **3** Zato æe te slaviti narod silan, grad straðnijeh naroda bojaæe te se. **4** Jer si bio krjepost ubogome, krjepost siromahu u nevolji njegovoj, utoèište od poplave, zaklon od žege, jer je gnjev nasilnièki kao poplava koja obaljuje zid. **5** Vrevu inostranaca prekinuo si kao pripeku na suhu mjestu; kao pripeka sjenom od oblaka, tako se pjevanje nasilnika prekide. **6** I Gospod æe nad vojskama uèiniti svijem narodima na ovoj gori gozbu od pretila mesa, gozbu od èista vina, od pretila mesa s moðanima, od vina bez taloga. **7** I pokvariæe na ovoj gori zastiraæe kojim su zastrti svi narodi, i pokrivaæe kojim su pokriveni svi narodi. **8** Uništiæe smrt zauvijek, i utraæe Gospod Gospod suze sa svakoga lica, i sramotu naroda svojega ukinuæe sa sve zemlje; jer Gospod reèe. **9** I reæi æe se u ono vrijeme: gle, ovo je Bog naš, njega èekasmo, i spaææe nas; ovo je Gospod, njega èekasmo; radovaæemo se i veseliæemo se za spasenje njegovo. **10** Jer æe ruka Gospodnjia poèinuti na ovoj gori, a Moav æe se izgaziti na svom mjestu kao što se gazi slama za gnoj. **11** I razmahnuæe rukama svojim sred njega, kao što razmahuje plivaæe pliva, i oboriæe oholost njegovu mišicama ruku svojih. **12** I grad i visoke zidove tvoje sniziæe, oboriæe, baciaæe na zemlju u prah.

26 Tada æe se pjevati ova pjesma u zemlji Judinoj: imamo tvrd grad; zidovi su i opkop spasenje. **2** Otvorite vrata da uðe narod pravedni, koji drži vjeru. **3** Ko se tebe drži, èuvaš ga jednako u miru, jer se u tebe uzda. **4** Uzdajte se u Gospoda dovjeka, jer je Gospod Gospod vjeèna stijena. **5** Jer ponjuše one koji nastavaju na visini, grad visoki obara, obara ga na zemlju, obraæea ga u prah. **6** Te ga gazi noga, noge ubogih, stopala nevoljnijeh. **7** Put je pravedniku prav, ti ravnìš stazu pravednome. **8** I na putu sudova tvojih, Gospode, èekamo te; tvoje ime i tvoj spomen žudi duša. **9** Dušom svojom žudim tebe noæu, i duhom svojim što je u meni tražim te jutrom; jer kad su sudovi tvoji na zemlji, uèee se pravdi koji žive u vasiljenoj. **10** Ako se i pomiluje bezbožnik, ne uèi se pravdi, u zemlji najpravednijoj èini bezakonje i ne gleda na velièanstvo Gospodnjie. **11** Gospode! ruka je tvoja visoko podignuta, a oni ne vide; vidjeæe i posramiaæe se od revnosti za narod, i oganj æe prozdrijeti neprijatelje tvoje. **12** Gospode! nama

æeš dati mir, jer svu djela naša ti si nam uèinio. **13** Gospode Bože naš, gospodariše nad nama gospodari drugi osim tebe, ali samo tobom pomirjeno ime twoje. **14** Pomriješe, neæee oživjeti, mrtvi buduæi neæee ustati, jer si ih ti pohodio i istrijebio, zatro svaki spomen njihov. **15** Gospode, umnožio si narod, umnožio si narod i proslavio si se, ali si ih zagnao na sve krajeve zemaljske. **16** Gospode, u nevolji tražiše te, izlivaše pokornu molitvu kad si ih karao. **17** Kao trudna žena kad hoæe da se porodi pa se muëi i vièe od bola, taki bijasmo mi pred tobom, Gospode! **18** Zatrudnjesmo, muëísmo se da rodimo, i kao da rodismo vjetar, nikako ne pomogosmo zemlji, niti padoše koji žive u vasiljenoj. **19** Oživjeæe mrtvi twoji, i moje æe mrtvo tijelo ustati. Probudite se, i pjevajte koji stanujete u prahu; jer je tvoja rosa rosa na travi, i zemlja æe izmزنuti mrtvace. **20** Hajde narode moj, uði u klijeti svoje, i zakljuèaj vrata svoja za sobom, prikrij se za èas, dokle proðe grjev. **21** Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega da pohodi stanovnike zemaljske za bezakonje njihovo, i zemlja æe otkriti krv svoje niti æe više pokrivati pobijenijeh svojih.

27 Tada æe Gospod pokarati maëem svojim ljutijem i velikim i jakim levijatana, prugu zmiju, i levijatana, krvuljastu zmiju, i ubiæe zmaja koji je u moru. **2** Tada pjevajte o vinogradu koji raða crvenjem vinom: **3** Ja Gospod èuvam ga, u svako doba zaljevaæu ga; dan noæe èuvaæu ga da ga ko ne ošteti. **4** Nema gnjeva u mene; ko æe staviti u boj nasuprot meni èkalj i trnje? ja æeu pogaziti i spaliti sve. **5** Ili neka se uhvati za silu moju da uèini mir sa mnom; uèiniæe mir sa mnom. **6** Jednom æe se ukorijeniti Jakov, procvjetaæe i uzrasti Izrailj, i napuniæe vasiljenu plodom. **7** Je li ga udario onako kako je udario one koji njega udaraše? je li ga ubio onako kako su ubijeni oni koje je ubio? **8** S mjerom ga je karao, kad ga je odbacio, kad ga je odnio silnjem vjetrom svojim istoèenjem. **9** Zato æe se tijem oèistiti bezakonje Jakovljivo i to æe biti sva korist što æe se uzeti grijeh njegov kад sve kamenje oltarno razmetne kao razdrobljeno kreèeno kamenje i ne bude više gajeva ni sunèanijeh likova, **10** Jer æe tvrdi grad opustjeti i biæe stan ostavljen i zanemaren kao pustinja; ondje æe pasti tele i ondje æe lijestati, i pojeæše mu grane. **11** Kad se posuše grane, polomiæe se; žene æe dolaziti i ložiti ih na organi. Jer je narod nerazuman; zato ga neæee žaliti koji ga je stvorio, i koji ga je sazdro neæee se smilovati na nj. **12** U to æe vrijeme Gospod ovijati od obale rijeke do potoka Misirska, a vi, sinovi Izrailevi, sabraæete se jedan po jedan. **13** I tada æe se zatrubiti u veliku trubu, i koji se bjehu izgubili u zemlji Asirskoj i koji bijahu zagnani u zemlju Misirsku, doæi æe i klanjaæe se Gospodu na svetoj gori u Jerusalimu.

28 Teško gizdavome vijencu pijanice Jefremovijeh, uvelom svjetu krasnoga nakita njihova, koji su uvrh rodnoga dola, pijani od vina! **2** Gle, u Gospoda ima neko jak i silan kao pljusak od grada, kao oluja koja sve lomi, kao poplava silne vode, kad navali, oboriæe sve na zemlju rukom. **3** Nogama æe se izgaziti gizdavi vijenac, pijanice Jefremove. **4** I uveli cvjet krasnoga nakita njihova, što je uvrh rodnoga dola, biæe kao voæe uzelro prije ljeta, koje èim ko vidi, uzme u ruku i pojede. **5** U ono æe vrijeme Gospod nad vojskama biti slavna kruna i dièan vijenac ostatku naroda svojega, **6** I duh suda onome koji sjedi da sudi, i sila onima koji ubijaju boj do vrata. **7** Ali se i oni zanose od vina, i posræu od silovita piæa; sveštenik i prorok zanose se od silovita piæa, osvojilo ih je vino, posræu od silovita piæa, zanose se u prorokovanju, spotièu se u suðenju. **8** Jer su svi stolovi puni bljuvitine i neèistote, nema mjesta èista. **9** Koga æe uèiti mudrosti, i koga æe uputiti da razumije nauku? Djecu, kojoj se ne daje više mlijeko, koja su odbijena od sise? **10** Jer zapovijest po zapovijest,

zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, ovdje malo, ondje malo davaše se. **11** Zato æe nerazumljivom besjedom i tuðim jezikom govoriti tome narodu; **12** Jer im reèe: ovo je poèinak, ostavite umorna da poèine; ovo je odmor; ali ne htješe poslušati. **13** I biæe im rijeè Gospodnj, zapovijest po zapovijest, zapovijest po zapovijest, pravilo po pravilo, pravilo po pravilo, malo ovdje, malo ondje, da idu i padaju nauznaiko i razbiju se, i da se zapletu u zamke i uhvate. **14** Zato slušajte rijeè Gospodnj, ljudi potsmjevaèi, koji vladate narodom što je u Jerusalimu. **15** Što rekoste: uhvatismo vjeru sa smræu, i ugovorísmo s grobom; kad zaðe biè kao povodanj, neæee nas dohvativati, jer od laži naèinismo sebi uteoìiste, i za prijevaru zaklonismo se: (Sheol h7585) **16** Zato ovako veli Gospod Gospod: evo, ja meæem u Sionu kamen, kamen izabran, kamen od ugla, skupocjen, temelj tvrd; ko vjeruje neæee se plašiti. **17** I zvršæeu sud po pravilu i pravdu po mjerilima; i grad æe potri lažno uteoìiste i voda æe potopiti zaklon. **18** I vjera vaša sa smræu uništiæe se, i ugovor vaš s grobom neæee ostati, a kad zaðe biè kao povodanj, potlaèiæe vas. (Sheol h7585) **19** Èim zaðe, odnijeæe vas, jer æe zalaziti svako jutro, danju i noæeu, i kad se euje vika, biæe sam strah. **20** Jer æe odar biti kratak da se èovjek ne može pružiti, i pokrivaè uzak da se ne može umotati. **21** Jer æe Gospod ustati kao na gori Ferasimu, razgnjevijaæe se kao u dolu Gavaonskom, da uèini djelo svoje, neobièeno djelo svoje, da svrši posao svoj, neobièeno posao svoj. **22** Nemojte se dakle više potsmjevati da ne postanu jaèi okovi vaši, jer èuh od Gospoda Gospoda nad vojskama pogibao određenu svoj zemlji. **23** Slušajte, i èujte glas moj, pazite i èujte besjedu moju. **24** Ore li oraèe svaki dan da posije? ili brazdi i povlaèi njivu svoju? **25** Kad poravni ozgo, ne sije li grahor i kim? i ne meæee li pšenicu na najbolje mjesto, i jeèam na zgodno mjesto, i krupnik na njegovo mjesto? **26** I Bog ga njegov uèi i upuæuje kako æe raditi. **27** Jer se grahor ne vrše branom, niti se toèak kolski obræe po kimu, nego se cijepom mlati grahor i kim prutom. **28** Pšenica se vrše, ali neæee jednako vrijeeæi niti æe je satri toèkom kolskim ni zupcima razdrobiti. **29** I to dolazi od Gospoda nad vojskama, koji je divan u savjetu, velik u mudrosti.

29 Teško Arilu, Arilu, gradu gdje je stajao David. Dodajte godinu na godinu, neka kolju žrtve praznièe. **2** Ali æu pritiæesnit Arila, i biæe žalost i tuga, jer æe mi biti kao Aril. **3** Jer æu te opkoliti vojskom, i stegnuæeu te opkopima i podignuæeu suprot tebi kule. **4** Te æe oboreno govoriti sa zemlji i iz praha æeš muciati, i glas æe ti biti sa zemlji kao u bajæea i iz praha æeš šapæuæel govoriti. **5** A množstvo neprijatelja tvojih biæe kao sitan prah i množstvo nasilnika kao pljeva kad se razmeæe; i to æe biti zaæas, iznenada. **6** Gospod nad vojskama pohodijeæe ga gromom i trusom i hukom velikom, vihorom i burom i plamenom ognjenijem koji proždire. **7** I množstvo svih naroda koji vojuju na Aril i svi koji udaraju na nj i na zidove njegove i koji ga pritiæesnuju, biæe kao utvara noæena u snu. **8** Biæe kao kad gladan sni da jede, pa kad se probudi a duša mu prazna; ili kad sni žedan da piye, pa kad se probudi, a on iznemogao i duša mu žedna; tako æe biti množstvo svih naroda što vojuju na goru Sionsku. **9** Stanite i èudite se; vajipite i vièite: pijani su, ali ne od vina; posræu, ali ne od silovita piæa. **10** Jer je Gospod izlio na vas duh tvrdoga sna i zatvorio vam oèi, oslijepio proroke i videoce, glavare vaše. **11** I svaka utvara biæe vam kao rijeèi u zapeæaaenoj knjizi, koju dadu èovjeku koji zna èitati govoræi: èitaj to; a on reèe: ne mogu, jer je zapeæaaeno. **12** Ili da dadu knjigu onom koji ne zna èitati govoræi: èitaj to; a on reèe: ne znam èitati. **13** Zato reèe Gospod: što se ovaj narod približuje ustima svojima i usnama svojim poštuje me, a srce im daleko stoji od mene, i strah kojim me se boje zapovijest je ljudska kojoj su nauèeni, **14** Zato æe evo

još raditi èudesno s tijem narodom, èudesno i divno, i mudrost mudrijeh njegovih poginuæe i razuma razumnijeh nestaaæe. **15** Teško onima koji duboko sakrivaju od Gospoda namjeru, koji rade u mraku i govore: ko nas vidi? i ko nas zna? **16** Naopake misli vaše nijesu li kao kao lonéarski? Govori li djelo za onoga koji ga je naèinio: nije me naèinio? i lonac govoril za onoga koji ga je naèinio: ne razumije? **17** Neæet li se doskora i Livan pretvoriti u polje, i polje se uzimati za šumu? **18** I u taj æe dan gluhi èuti rijeèi u knjizi, i iz tame i mraka vidjeæe oèi slijepijeh. **19** I krotki æe se veoma radovati u Gospodu, i ništa između ljudi veseliæe se sa sveca Izrailevja. **20** Jer nasilnika neæee biti, i nestaaæe potsmjevæa, i istrijebiæe se svj koji gledaju da èine bezakonje, **21** Koji okriviljuju èovjeka za rijeèi, i meæeu zamku onome koji kara na vratima, i obaraju pravednoga lažu. **22** Zato Gospod, koji je otkupio Avrama, ovako govoril za dom Jakovljev: neæee se više Jakov postidjeti, niti æe mu lice poblijedjeti. **23** Jer kad vidi usred sebe djecu svoju, djelo ruku mojih, tada æe oni svetiæi ime moje, svetiæe sveca Jakovljeva i bojaæe se Boga Izrailevja. **24** I koji lutaju duhom orazumiæe se, i vikaæi æe primiti nauku.

30 Teško sinovima odmetnicima, govoril Gospod, koji sastavljaju namjere koje nijesu od mene, zaklanjavaju se za zaklon koji nije od moga duha, da domeæu grijeh na grijeh; **2** Koji slaze u Misir ne pitajuæi šta æeu ja reæi, da se ukrije silom Faraonovom i da se zaklone pod sjenom Misirskim. **3** Jer æe vam sila Faraonova biti na sramotu, i zaklon pod sjenom Misirskim na porugu. **4** Jer knezovi njegovi biæe u Soanu, i poslanici njegovi doðoæe u Hanes. **5** Ali æe se svj posramiti s naroda, koji im neæee pomoæi, niti æe im biti na korist ni na dobit, nego na sramotu i na porugu. **6** Tovar æe biti na stoci južnog: u zemlji gdje je nevolja i muka, gdje su lavovi i laviæi, guje i zmajevi ognjeni krilati, odnijeæe blago svoje magarcima na ramenima i bogatstvo svoje kamila na grbama, k narodu koji neæee pomoæi. **7** Jer æe Misirci uzalud i naprazno pomagati; zato vièem o tom: jaèina im je da sjede s mirom. **8** Sada idi, napiši ovo pred njima na dašecu, napiši u knjigu, da ostane za vremena koja æe doæi, dovijek; **9** Jer su narod nepokoran, sinovi lažljivi, sinovi koji neæee da slušaju zakona Gospodnjega; **10** Koji govorile vidicima: nemojte viðati, i prorocima: nemojte nam prorokovati što je pravo, govorite nam mile stvari, prorokujte prijevaru; **11** Svrnite s puta, otstupite od staze, neka nestane ispred nas sveca Izrailevja. **12** Zato ovako veli svetac Izrailev: kad odbacujete ovu rijeèi, i uzdate se u prijevaru i opäuæi u i nju se oslanjate, **13** Zato æe vam to bezakonje biti kao pukotina u zidu koji hoæe da padne, koja izdigne zid visoko, te se naglo ujedanput obori. **14** I razbiæe ga kao što se razbijaju razbijen sud lonéarski, ne žali se, te se ne haðe ni crijepe kad se razbije da uzmeæ oganj s ognjišta ili da zahvatì vode iz jame. **15** Jer ovako govoril Gospod Gospod, svetac Izrailev: ako se povratite i budete mirni, izbavljajte se, u miru i uzdanju biæe sila vaša; ali vi neæete. **16** Nego govorite: ne; nego æemo na konjima pobjeæi. Zato æete bježati. Pojahaæemo brze konje. Zato æe biti brzi koji æe vas tjerati. **17** Bježaæete vas tisuæa kad jedan povie; kad povie petorica, bježaæete svi, dokle ne ostanete kao okresano dervo navrh gore i kao zastava na humu. **18** A zato èeka Gospod da se smiluje na vas, i zato æe se uzvisiti da vas pomiluje; jer je Gospod pravedan Bog; blago svjema koji ga èekaju. **19** Jer æe narod nastavati u Slonu, u Jerusalimu; neæee više plakati, doista æe te pomilovati kad povieæ; èim te èuje, odazvajte ti se. **20** Premda æe vam Gospod dati hlijeba tužnoga i vode nevoljnèke; ali ti se više neæee uzimati uèitelji tvori, nego æee ovi tvore gledati uèitelje tvore, **21** I uši æe tvore slušati rijeèe iza tebe gdje govoril: to je put, idite njim, ako biste svrnnuli nadesno ili nalijevo. **22** I oprzniaæete posrebrene likove svoje rezane i zlatno odijelo likova livenijeh, i

baciæete ih kao neèistotu, i reæi æee im: odlažite. **23** I daæe dažd sjemenu tvojemu koje posijeæ na njivi, i hlijeb od roda zemaljskoga biæe obilat i sit; tada æe stoka tvoga pasti na paši prostranoj. **24** Volovi i magarci, što rade zemlju, jeæee èistu zob ovijan lopatom i rešetom. **25** I na svakoj gori visokoj i na svakom humu visokom biæe izvori i potoci, kad bude pokolj veliki, kad popadaju kule. **26** I svjetlost æe mjeseèena biti kao svjetlost sunèana, a svjetlost æe sunèana biti sedam puta veæa, kao svjetlost od sedam dana, kad Gospod zavije ulom narodu svojemu i iscijeli rane koje mu je zadao. **27** Gle, ime Gospodnjie ide izdaleka, gnjev njegov gori i vrlo je težak; usne su mu pune ljtutine i jezik mu je kao organ koji sažiæe. **28** A duh mu je kao potok koji plavi i dopire do grla, da rasije narode da otidu u ništa, i biæe u èeljustima narodima uzda koja æe ih doniti da lutaju. **29** Pjevaæete kao noæeu uoèi praznika, i veseliæete se od srca kao onaj koji ide sa sviralom na goru Gospodnjku, k stijeni Izrailevju, **30** I Gospod æe pustiti da se èuje slava glasa njegova, i pokazaæe kako maše rukom svojom s ljtijem gnjevom i plamenom ognjenijem koji prozdire, s raspom i sa silnjem daždem i s gradom. **31** Jer æe se od glasa Gospodnjega prepasti Asirac, koji je bio palicom. **32** I kuda god proðe palica pouzdana, kojom æe Gospod navaliti na nj, biæe bubnji i gusle, i ratovima žestokim ratovaæe na njih. **33** Jer je veæ pripravljen Totef, i samom caru pripravljen je, naèinio je dubok i širok; mjesto, ognja i drva ima mnogo; dah Gospodnj kao potok sumporni upaliæe ga.

31 Teško onima koji idu u Misir za pomoæ, koji se oslanjaju na konje, i uzdaju se u kola što ih je mnogo, i u konjike što ih je veliko mnoštvo, a ne gledaju na sveca Izrailevja i ne traže Gospoda. **2** Ali je i on mudar, i navuæi æe zlo, i neæee poreæi svoje rijeèi, nego æe ustati na dom nevaljalijeh ljudi i na one koji pomažu onima koji èine bezakonje. **3** A Misirci su ljudi a ne Bog, i konji su njihovi tijelo a ne duh; i zato æe Gospod mahnuti rukom svojom, te æe pasti pomagaæe, paææe i onaj kome pomaže, i svi æe zajedno poginuti. **4** Jer ovako mi reæe Gospod: kao što lav i laviæ rièe nad lovom svojim, i ako se i svieæ na nj mnoštvo pastira, on se ne plaši od vike njihove niti se pokorava na buku njihovu, tako æe Gospod nad vojskama siæi da vojuje za goru Sionsku i za hum rjezin. **5** Kao ptice krilima Gospod æe nad vojskama zaklanjati Jerusalim, i zaklanjajuæi izbavljajuæi, i oblazeæi saèuvaæe. **6** Vratite se k njemu, od kojega se sasvijem odvrgoste, sinovi Izrailevju! **7** Jer æe u onaj dan svaki odbaciti idle svoje srebrne, i zlatne svoje idole, koje vam ruke vaæe naèinio na grijeh. **8** I Asirac æe pasti od maæa ne èovjeæejega, i maæe ne èovjeæej pojeæee ga, i bježaæee ispred maæa, i mladiæi æe njegovi plaæati danak. **9** I stijena æe njegova proæi od straha, i knezovi æe se njegovi prepasti od zastave, veli Gospod, èiji je organ na Sionu i peæe u Jerusalimu.

32 Evo, car æe carovati pravo i knezovi æe vladati po pravdi. **2** I èovjek æe biti kao zaklon od vjetra, i kao utøeñište od poplave, kao potoci na suhu mjestu, kao sjen od velike stijene u zemlji sasušenoj. **3** I oèi onijeh koji vide neæee biti zasljipljene, i uši onijeh koji èuju slušaæe. **4** I srce nerazumnijeh razumjeæe mudrost, i jezik mutavijeh govorijeæe brzo i razgovijetno. **5** Nevaljalac se neæee više zvati knez, niti æe se tvrdica nazivati podašnjem. **6** Jer nevaljalac o nevaljalstu govoril, i srce njegovo gradi bezakonje, radeæi licemjerno i govoræi na Boga laž, da isprazni dušu gladnomu i napoj žednomu da uzme. **7** I sprave tvrdiæene zle su; smišla lukavstine da zatre nište rijeæima lažnijem i kad siromahn govoril pravo. **8** Ali knez smišla kneževski, i ustaje da radi kneževski. **9** Ustanite, žene mirne, slušajte glas moj; kæeri bezbrizne, èujte rijeèi moje. **10** Za mnogo godina biæete

u smetnji, vi bezbržne; jer neæe biti berbe, i sabiranje neæe doæi. **11** Strašite se, vi mirne; drkæite, vi bezbržne, svucite se, budite gole, i pripašite oko sebe kostrijet. **12** Bijuei se u prsi za lijepijem njivama, za rodnijem èokotima. **13** Trnje i èkalj niknuæe na zemlji naroda mojega, i po svijetu kuæama veselijem, u gradu veselom. **14** Jer æe se dvorovi ostaviti, vreve gradske nestææe; kule i stražare postaæe peæine dovijeka, radost divljim magarcima i paša stadima, **15** Dokle se ne izlije na nas duh s visine i pustinja postane njiva i njiva se stane uzimati za šumu. **16** Tada æe sud stanovati u pustinji, i pravda æe stajati na njivi. **17** I mir æe biti djelo pravde, što æe pravda uèiniti biæe pokoj i bezbržnost dovijeka. **18** I moj æe narod sjedjeti u mirnu stanu i u šatorima pouzdanim, na poèivališta tihim. **19** Ali æe grad pasti na šumu, i grad æe se vrlo sniziti. **20** Blago vama koji sijete pokraj svake vode, i puštate volove i magarce.

33 Teško tebi, koji pustošiš a tebe ne pustoše, i koji èiniš nevjeru a tebi se ne èini nevjeru; kad prestaneš pustošiti, biæeš opustošen, kad prestaneš èiniti nevjeru, èiniaeš ti se nevjeru. **2** Gospode, smiluj se na nas, tebe èekamo; budi im mišica svako jutro, i spasenje naše u nevolji. **3** Narodi pobjegoše od jake vike, rasijaše se narodi što se ti podiže. **4** I pokupiæe se pljen vaš kao što se kupe gusjenice, skoèiaeš na nj kao što skaeu skakavci. **5** Uzvišen je Gospod, jer nastava na visini; napuniæe Sion suda i pravde. **6** I tvrđa vremena tvojega, sila spasenja tvojega biæe mudrost i znanje; strah Gospodnjih biæe blago tvoje. **7** Eto, junaci njihovi vièu na polju, i poslanici mirni plaëu gorko: **8** Putovi opustješe, putnici ne putuju; pokvari ugovor, odbaci gradove, ne mari za èovjeka. **9** Zemlja tuži i èezne, Livan se stidi i vene, Saron je kao pustinja, Vasan i Karmil ogolješe. **10** Sadu æu ustati, veli Gospod, sada æu se uživati, sada æu se podignuti. **11** Zatrudnjeæete slamom, rodiaete strnjku; gnjev vaš proždrjeæe vas kao oganj. **12** I narodi æe biti kao peæi kreñne, izgorjeæe ognjem kao trnje posjeèeno. **13** Slušajte koji ste daleko što sam uèinio, i koji ste blizu poznajte moæe moju. **14** Grješnici u Sionu uplašiæe se, drhat æe spopasti licemjere, i reæi æe: ko æe nas ostati kod ognja koji proždire? ko æe nas ostati kod vjeèene žege? **15** Ko hodi u pravdi i gorovi što je pravo; ko mrzi na dobitak od nasilja; ko otresu ruke svoje da ne primi poklona; ko zatiskuje uši svoje da ne èuje za krv, i zažima oèi svoje da ne vidi zla; **16** On æe nastavati na visokim mjestima; gradovi na stijenama biæe mu utoešteli, hlijeb æe mu se davati, vode mu se neæee premitici. **17** Oèi æe ti vidjeti cara u krasoti njegovoj, gledaæe zemlju daleku. **18** Srce æe tvoje misliti o strahu govoreæi: gdje je pisar? gdje brojaè? gdje je onaj što pregleda kule? **19** Neæeš vidjeti žestoka naroda, naroda koji govori iz dubina da se ne razbirira, u koga je jezik mutav da se ne razumije. **20** Pogledaj na Sion, grad praznika naših; oèi tvoje neka vide Jerusalim, mirni stan, šator, koji se neæee odnijeti, kojemu se kolje neæee nigda pomjeriti, i nijedno mu se uze neæee otkinuti. **21** Nego æe nam ondje Gospod veliki biti mjesto rijeka i potoka širokih, po kojima neæee iæi laða s veslima, niti æe velika laða prolaziti onuda. **22** Jer je Gospod naš sudija, Gospod je koji nam postavlja zakone, Gospod je car naš, on æe nas spasti. **23** Oslabiše tvoja uža, ne mogu tvrdro držati katarke svoje ni razapeti jedra; tada æe se razdijeliti velik plijen, hromi æe razgrabitati pljen. **24** I niko od stanovnika neæee reæi: bolestan sam. Narodu koji živi u njemu oprostiaæe se bezakonje.

34 Pristupite, narodi, da èujete; pazite, narodi; neka èuje zemlja i što je u njoj, vasiljena i što se god raða u njoj. **2** Jer se Gospod razgnjevio na sve narode, i razljujio se na svu vojsku njihovu, zatræe ih, predæe ih na pokolj. **3** I pobijeni njihovi baciaæe se, i od mrtvaca njihovih dizaæe se smrad i gore æe se

rasplinuti od krvi njihove. **4** I sva æe se vojska nebeska rastopiti, i saviæe se nebesa kao knjiga, i sva vojska njihova popadaæe kao što pada list s vinove loze i kao što pada sa smokve. **5** Jer je opojen na nebu maèe moj, evo, siæi æe na sud na Edomce i na narod koji sam prokleo da se zatre. **6** Maèe je Gospodnji pun krvi i tovan od pretiline, od krvi jagnjeæe i jarjei, od pretiline bubrega ovnjujskih; jer Gospod ima žrtvu u Vosoru i veliko klanje u zemlji Edomskoj. **7** I jednorozi æe siæi s njima i junci s bikovima; zemlja æe se njihova opiti od krvi i prah æe njihov utit od pretiline. **8** Jer æe biti dan osvete Gospodnje, godina plaæanja, da bi se osvetio Sion. **9** I potoci æe se njezini pretvoriti u smolu, i prah njezin u sumpor, i zemlja æe njihova postati smola razgorjela. **10** Neæee se gasiti ni noæeu ni danju, dovijeka æe se dizati dim njezin, od koljena do koljena ostaaæe pusta, niko neæee prelaziti preko nje dovijeka. **11** Nego æe je naslijediti gem i æuk, sova i gavran naseljæe se u njoj, i Gospod æe rastegnuti preko nje uže pogibli i mjerila pustoši. **12** Plemiæe njezine zvaaæe da caruju, ali neæee biti nijednoga, i svi æe knezovi njezini otiai u ništa. **13** I trnje æe izniknuti u dvorima njihovim, kopriva i èkalj u gradovima njihovim, i biæe stan zmajevima i naselje sovama. **14** I sretaaæe se divlje zvijeri s buljinama, aveti æe se dovikivati, ondje æe se naseliti vještice i naæei poèivalište. **15** Ondje æe se gnijezditæuk i nositi jaja i leæi ptice i sabirati ih pod sjen svoj; ondje æe se sastajati i jastrebovi jedan s drugim. **16** Tražite u knjizi Gospodnjoj i èitajte, ništa od ovoga neæee izostati i nijedno neæee biti bez drugoga; jer što kažem, on je zapovedio, i duh æe ih njegov sabrati. **17** Jer im on baci ždrjeb, i ruka njegova razdijeli im zemlju užem, i njihova æe biti dovijeka, od koljena do koljena nastavaæe u njoj.

35 Radovaæe se tome pustinja i zemlja sasušena, veseliæe se pustoš i procvjetati kao ruža. **2** Procvjetaæe obilno, i veseliæe se radujuæi se i popijevajuæi; slava Livanska daæee joj se i krasota Karmilska i Saronska; ta æe mjesto vidjeti slavu Gospodnju, krasotu Boga naæega. **3** Ukrijepite klonule ruke, i koljena iznemogla utvrđite. **4** Recite onima kojima se srce uplašilo: ohrabrite se, ne bojte se; evo Boga vaæega; osveta ide, plata Božija, sam ide, i spaææe vas. **5** Tada æe se otvoriti oèi slijepima, i uši gluhimma otvorijaæe se. **6** Tada æe hromac skakati kao jelen, i jezik nijemoga pjevaæe, jer æe u pustinji provreti vode i potoci u zemlji sasušenoj. **7** I suho æe mjesto postati jezero, i zemlja sasušena izvori vodenii, u stanu zmajevskom, po ložama njihovim, biæe trava, trska i sita. **8** I ondje æe biti nasap i put, koji æe se zvati sveti put; neæee iæi po njemu neæisti, nego æe biti za njih; ko uzide njim, ni lud neæee zaæei. **9** Neæee ondje biti lava, i ljuta zvijer neæee iæi po njemu, niti æe se ondje naæei, nego æe hoditi izbavjeni. **10** I koje iskupi Gospod, vratiæe se i doæi æe u Sion pjevajuæi, i vjeèna æe radost biti nad glavom njihovom, dobiæe radost i veselje, a žalost i uzdisanje bježaæee.

36 Èetrnaeste godine carovanja Jezekijina podiže se Senahirim car Asirski na sve tvrde gradove Judine, i uze ih. **2** I posla car Asirski Ravsaka iz Lahisa u Jerusalim k caru Jezekiji s velikom vojskom; i on stade kod jaza gornjega jezera na putu kod polja bjeljareva. **3** Tada izide k njemu Elijakim sin Helkjin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafom pametar. **4** I reæe im Ravsak: kažite Jezekiju: ovako kaže veliki car, car Asirski: kakva je to uzdanica u koju se uzdaš? **5** Da reæem, ali su prazne rijeæi, da imaæ svjeta i sile za rat. U što se dakle uzdaš, te si se odmetnuo od mene? **6** Gle, uzdaš se u štap od trske slomljene, u Misir, na koji ako se ko nasloni, uæi æe mu u ruku i probioæee je; taki je Faraon car Misirski svjema koji se uzdaju u nj. **7** Ako li mi reæeš: uzdamo se u Gospoda Boga svojega; nije li to onaj èije je visine i oltare

oborio Jezekija i zapovjedio Judi i Jerusalimu: pred ovijem oltarom klanjajte se? 8 Hajde zateci se mojemu gospodaru caru Asirskom, i daeū ti dvije tisuće konja, ako možeš dobariti koji æe jahati. 9 Kako æeš dakle odbiti i jednoga vojvodu između najmanjih slugu gospodara mojega? Ali se ti uzdaš u Misir za kola i konjike. 10 Svrh toga, eda li sam ja bez Gospoda došao na ovo mjesto da ga zatrem? Gospod mi je rekao: idi na tu zemlju, i zatri je. 11 Tada Elijakim i Somna i Joah rekoše Ravsaku: govorili slugama svojim Sirski, jer razumijemo, a nemoj nam govoriti Judejski da sluša narod na zidu. 12 A Ravsak reèe: eda li me je gospodar moj poslao ka gospodaru tvojemu ili k tebi da kažem ove rijeèi? nije li k tijem Ijudima, što sjede na zidu, da jedu svoju neèest i da piju svoju mokraæu s vama? 13 Tada stade Ravsak i povika iza glasa Judejski i reèe: èujte rijeèi velikoga cara Asirskoga. 14 Ovako kaže car: nemojte da vas varu Jezekija, jer vas ne može izbaviti. 15 Nemojte da vas nagovoriti Jezekija da se pouzdate u Gospoda, govoreæi: Gospod æe nas izbaviti, ovaj se grad neæe dati u ruke caru Asirskom. 16 Ne slušajte Jezekije; jer ovako kaže car Asirski: uèinite mir sa mnom i hodite k meni, pa jedite svaki sa svoga èokota i svaki sa svoje smokve, i pijte svaki iz svojega studenca, 17 Dokle ne dođem i odnesem vas u zemlju kao što je vaša, u zemlju obilnu žitom i vinom, u zemlju obilnu hljebom i vinogradima. 18 Nemojte da vas varu Jezekija govoreæi: Gospod æe nas izbaviti. Je li koji između bogova drugih naroda izbavio svoju zemlju iz ruke cara Asirskoga? 19 Gdje su bogovi Ematski i Arfadski? gdje su bogovi Sefarivski? jesu li izbavili Samariju iz mojih ruku? 20 Koji su između svih bogova ovijeh zemalja izbavili zemlju svoju iz moje ruke? a Gospod æe izbaviti Jerusalim iz moje ruke? 21 Ali oni muèahu, i ne odgovoriše mu ni rijeèi, jer car bješe zapovjedio i rekao: ne odgovarajte mu. 22 Tada Elijakim sin Helkjin, koji bijaše nad dvorom, i Somna pisar i Joah sin Asafov, pametar, dođoše k Jezekiji razdrvši haljinе, i kazaše mu rijeèi Ravsakove.

37 A kad to èuo car Jezekija, razdrije haljine svoje i veza oko sebe kostrijet, pa otide u dom Gospodnj. 2 I posla Elijakima, koji bijaše nad dvorom, i Somnu pisara i najstarije sveštenike obuèene u kostrijet k Isaiji proroku sinu Amosovu. 3 I rekoše mu: ovako veli Jezekija: ovo je dan nevolje i kara i ruga, jer prisjepe djeca do poroðaja, a nema snage da se rode. 4 Da ako je èuo Gospod Bog tvoj što reèe Ravsak, kojega posla car Asirski gospodar njegov da ruži Boga živoga i da ga vrijeða rijeèima koje je èuo Gospod Bog tvoj, pomoli se za ostaðak koji se nalazi. 5 I doðoše k Isaiji sluge cara Jezekije. 6 I reèe im Isaija: ovako recite gospodaru svojemu: ovako veli Gospod: ne plasi se od rijeèi koje si èuo, kojima huliše na me sluge cara Asirskoga. 7 Evo, ja æeu pustiti na nj duh, te æe èuti glas i vratiti se u svoju zemlju, i uèiniæu da pogine od maëa u svojoj zemlji. 8 I tako vrativši se Ravsak naðe cara Asirskoga gdje bije Livnu, jer bješe èuo da je otiašao od Lahisa. 9 A on èu za Tiraku cara Huskoga gdje kazaše: ide da se bije s tobom. I èuvši posla poslanike k Jezekiji govoreæi: 10 Ovako recite Jezekijiju caru Judinu: nemoj da te vara Bog tvoj, u kojega se uzdaš govoreæi: neæe se dati Jerusalim u ruke caru Asirskom. 11 Eto, èuo si šta su uèinili carevi Asirski svijem zemljama potrvi ih sasvijem; a ti li æeš se izbaviti? 12 Jesu li narode koje satrše oci moji izbavili bogovi njihovi, Gosance, Harance, Resefe i sinove Edonove koji bijahu u Telasaru? 13 Gdje je car Ematski i car Arfadski i car od grada Sefarivma, od Ene i Ave? 14 A kad Jezekija primi knjigu iz ruku poslanika i proëita je, otide u dom Gospodnj, i razvi je Jezekija pred Gospodom. 15 I pomoli se Jezekija Gospodu govoreæi: 16 Gospode nad vojskama, Bože Izrailjev, koji sjediš na heruvimima,

ti si sam Bog svijem carstvima na zemlji, ti si stvorio nebo i zemlju. 17 Prigni, Gospode, uho svoje i èuj: otvori, Gospode, oèi svoje i vidi, èuj sve rijeèi Senahrima, koji posla da ruži Boga živoga. 18 Istina je, opustošili su carevi Asirski sve one narode i zemlje njihove, 19 I pobacali su bogove njihove u ogranj, jer ne bijaju bogovi, nego djelo ruku èovjeèejih, drvo i kamen, zato ih potrše. 20 I zato, Gospode Bože naš, izbavi nas iz ruku njegovih, da poznadu sva carstva na zemlji da si ti sam Gospod. 21 Tada posla Isaija sin Amosov k Jezekiji i poruèi mu: ovako veli Gospod Bog Izraeljev: uslišio sam za što si mi se molio radi Senahrima cara Asirskoga. 22 Ovo je rijeè koju izreèe Gospod za nj: ruga ti se i potsmijeva ti se djevojka, kæi Sionska, za tobom maše gladom kæi Jerusalimska. 23 Koga si ružio i hulio? i na koga si podigao glas? i podigao uvis oèi svoje? Na sveca Izailjeva. 24 Preko sluga svojih ružio si Gospoda i rekao si: s mnoštvom kola svojih izidoh na visoke gore, na strane Livanske, i posjeæi æeu visoke kredre njegove, i lijepe jele njegove, i doæi æeu na najviši kraj njegov, u šumu njegova Karmila. 25 Ja sam kopao, i pio vodu, i isušio sam stopama svojim sve potoke gradovima. 26 Nijesi li èuo da ja to odavna èinim i od iskona da sam tako uredio? sada puštam to, da prevratiš tvrde gradove u puste gomile. 27 Zato koji u njima žive iznemogoste, uplašiše se i smetoše se, postaše kao trava poljska, kao zelena travica, kao trava na krovovima, koja se suši prije nego sazri. 28 Znam sjeðenje tvoje i polaženje tvoje i dolaženje tvoje i kako bjesniš na me. 29 Jer bjesniš na me, i tvoja objest dođe do mojih usiju, zato æeu metnuti brnjicu svoju na nozdrve tvoje, i uzdu svoju u gubicu tvoju, pa æeu te odvesti natrag putem kojim si došao. 30 A tebi ovo neka bude znak: ješæete ove godine što samo od sebe rodi, a druge godine što opet samo od sebe rodi; a treæe godine sijte i žanjite i sadite vinograde i jedite rod iz njih. 31 Jer ostatak doma Judina, što ostane, opet æe pustiti žile ozdo i roditi ozgo. 32 Jer æe iz Jerusalima izæeti ostatak, i iz gore Siona, koji se saèuvaju. Revnost Gospoda nad vojskama uèiniæe to. 33 Zato ovako veli Gospod za cara Asirskoga: neæe uæi u ovaj grad, niti æe baciti amo strijele, neæe se primaæi k njemu sa štitom, niti æe iskopati opkopa oko njega. 34 Vrativše se putem kojim je došao, a u grad ovaj neæe uæi, veli Gospod. 35 Jer æeu braniti taj grad i saèuvaæu ga sebe radi i radi Davida sluge svojega. 36 Tada izide anđeo Gospodnj i pobi u okolu Asirskom sto i osamdeset i pet tisuæa; i kad ustaše ujutru, a to sve sami mrtvaci. 37 Te se podiže Senahrim car Asirski, i otide, i vrativši se osta u Nineviju. 38 I kad se klanjaše u domu Nisroka boga svojega, Adrameleh i Sarasar sinovi njegovii ubiše ga maëem, a sami pobjegoše u zemlju Araratsku, i na njegovo se mjesto zacari Esaradon sin njegov.

38 U to vrijeme razbolje se Jezekija na smrt; i dođe k njemu prorok Isaija sin Amosov i reèe mu: ovako veli Gospod: naredi za kuæu svoju, jer æeš umrijeti i neæeostati živ. 2 A Jezekija se okrete licem k zidu, i pomoli se Gospodu, 3 I reèe: oh, Gospode, opomeni se da sam jednako hodio pred tobom vjerno i s cijelijem srcem, i tvorio što je tebi ugodno. I plaka Jezekija veoma. 4 Tada doðe rijeè Gospodnja Isaiji govoreæi: 5 Iđi i reci Jezekiji: ovako veli Gospod Bog Davida oca tvojega: èuo sam molitvu tvoju, i vidio sam suze tvoje, evo dodaæu ti vijeku petnaest godina. 6 I izbavieu tebe i ovaj grad iz ruku cara Asirskoga, i branieu ovaj grad. 7 I ovo neka ti bude znak od Gospoda da æe uèiniti Gospod što je rekao. 8 Evo ja æeu vratiti sjen po koljencima po kojima je sišao na sunèaniku Ahazovu natrag za deset koljenaca. I vrati se sunce za deset koljenaca po koljencima po kojima bijaše sišlo. 9 Ovo napisala Jezekija car Judin kad se razbolje, i ozdravi od bolesti svoje: 10 Ja rekoh, kad se presjekoše dani moji: idem k vratima grobnjem, uze mi se ostatak godina mojih. (Sheol h7585)

11 Rekoh: neæeu vidjeti Gospoda Gospoda u zemlji æivijeh, neæeu više vidjeti èovjeka meðu onima koji stanuju na svijetu. **12** Vijek moj proðe i prenese se od mene kao šator pastirske; presjekoh život svoj kao tkaè, otsjeæi æe me od osnutka; od jutra do veèera uèiniæes mi kraj. **13** Mišljah za jutra da æe kao lav potri sve kosti moje; od jutra do veèera uèiniæes mi kraj. **14** Pištaò kao ždrao i kao lastavica, ukah kao golubica, oèi mi išeilješe gledajuæi gore: Gospode, u nevolji sam, oblakšaj mi. **15** Šta da reèem? On mi kaza, i uèini. Proživjeæeu sve godine svoje po jadu duše svoje. **16** Gospode, o tom se æivi i u tom je svemu život duha mojega, iscielio si me i saeuva u životu. **17** Evo, na mir doðe mi ljtjad; ali tebi bi milo da izvuèes dušu moju iz jame pogibli, jer si bacio za leða svoja sve grijeha moje. **18** Jer neæe grob tebe slaviti, neæe te smrt hvaliti, i koji siðu u grob ne nadaju se tvojoj istini. (*Sheol h7585*) **19** Èivi, èivi, oni æe te slaviti kao ja danas: otac æe sinovima javljati istinu tvoju. **20** Gospod me spase, zato æeemo pjevati pjesme moje u domu Gospodnjem dok smo god æivi. **21** A Isajia bješe rekao da uzmu grudu suhih smokava i priviju na otok, te æe ozdraviti. **22** I Jezekija bješe rekao: šta æe biti znak da æeu otiaèi u dom Gospodnjem?

39 U to vrijeme Merodah Valadan, sin Valadanov, car Vavilonski, posla knjigu s darom Jezekiji; jer bješe èuo da je bio bolestan i ozdravio. **2** I Jezekija se obradova tome, i pokaza im sve riznice svoje, srebro i zlato i mirise, i najbolje ulje, i kuæu gdje mu bješe oružje, i što se god nalažeše u riznicama njegovim, ne osta ništa da im ne pokaza Jezekija u kuæi svojoj i u svemu gospodstvu svom. **3** Tada doðe prorok Isajia k caru Jezekiji i reèe mu: šta su govorili ti ljudi i odakle su došli k tebi? A Jezekija reèe: iz daljne zemlje došli su k meni, iz Vavilona. **4** A on reèe: šta su vidjeli u tvom dvoru? A Jezekija reèe: vidjeli su sve što ima u mom dvoru; nije ostalo ništa u riznicama mojim da im nijesam pokazao. **5** Tada reèe Isajia Jezekiji: èuj rijeè Gospoda nad vojskama. **6** Evo doæei æe vrijeme kad æe se odnijeti u Vavilon sve što ima u kuæi tvojoj, i što su sabirali oci tvoji do danas, neæe ostati ništa, veli Gospod. **7** I sinove tvoje, koji æe izaæi od tebe, koje æeš roditi, uezæe da budu dvorani u dvoru cara Vavilonskoga. **8** A Jezekija reèe Isajiji: dobra je rijeè Gospodnja koju si rekao. Još reèe: je li? za moga vijeka biæe mir i vjera?

40 Tješite, tješite narod moj, govorit Bog vaš. **2** Govorite Jerusalimu ljbazno, i javljajte mu da se navršio rok njegov, da mu se bezakonje oprostilo, jer je primio iz ruke Gospodnje dvojinom za sve grijeha svoje. **3** Glas je nekoga koji vièe: pripravite u pustinji put Gospodnji, poravnite u pustoši stazu Bogu našemu. **4** Sve doline neka se povise, i sve gore i bregovi neka se slegnu, i što je krivo neka bude pravo, i neravna mjesta neka budu ravna. **5** I javlæe se slava Gospodnja, i svako æe tijelo vidjeti; jer usta Gospodnja govorit. **6** Glas govorit: vièi. I reèe: šta da vièem? Da je svako tijelo trava i sve dobro njegovo kao cvijet poljski. **7** Tuši se trava, cvijet opada kad duh Gospodnji dune na nj; doista je narod trava. **8** Tuši se trava, cvijet opada; ali rijeè Boga naæega ostaje dovjeka. **9** Izdi na visoku goru, Sione, koji javljaò dobre glase; podigni silno glas svoj, Jerusalime, koji javljaò dobre glase; podigni, ne boj se. Kazì gradovima Judinijem: evo Boga vaæega. **10** Evo, Gospod Bog ide na jakoga, i mišica æe njegova obladati njim; evo plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim. **11** Kao pastir paæee stado svoje; u narujeæe svoje sabraæe jaganjce, i u njedrima æee ih nositi, a dojilice æee voditi polako. **12** Ko je izmjerio vodu grstima svojima i nebesa premjero peðu? ko je mjerom izmjerio prah zemaljski, i gore izmjerio na mjerila i bregove na poteg? **13** Ko je upravljaò duh Gospodnji? ili mu bio savjetnik i nauèeo ga? **14** S kим se je dogovarao i ko ga je urazumio i nauèeo

putu suda, i nauèio ga znanju i pokazao mu put razuma? **15** Gle, narodi su kao kap iz vijedra, i kao praška na mjerilima broje se; gle, premješta ostrva kao prašak. **16** Ni Livan ne bi bio dosta za organj, i životinje njegove ne bi bile dosta za žrtvu paljenicu. **17** Svi su narodi kao ništa pred njim, manje negoli ništa i taætina vrijede mu. **18** S kim æete dakle izjednaæiti Boga? i kaku æete mu priliku naæi? **19** Umjetnik lije lik, i zlatar ga pozlaæuje, i veriæice srebrne lije. **20** A ko je siromah, te nema šta prinjeti, bira drvo koje ne trune, i traži vješta umjetnika da naæini rezan lik, koji se ne pomiæe. **21** Ne znate li? ne èuvjet li? ne kazuje li vam se od iskona? ne razumijete li od temelja zemaljskih? **22** On sjedi nad krugom zemaljskim, i njezini su mu stanovnici kao skakavci; on je razastro nebesa kao platno i razapeo ih kao šator za stan. **23** On obraæea knezove u ništa, sudje zemaljske èini da su kao taætina. **24** Kao da nijesu posaðeni ni posjani, i kao da im se stablo nije ukorijenilo u zemlji, èim dune na njih, posahnu, i vihor kao pljevu raznese ih. **25** S kim æete me dakle izjednaæiti da bih bio kao on? veli sveti. **26** Podignite gore oèi svoje i vidite; ko je to stvorio? ko izvodi vojsku svega toga na broj i zove svako po imenu, i velike radi sile njegove i jake moæi ne izostaje nijedno? **27** Zaæto govorit, Jakove, i kaæe, Izrailju: sakriven je put moj od Gospoda, i stvar moja ne izlazi pred Boga mojega? **28** Ne zna li? nijesli èuo da Bog vjeæni Gospod, koji je stvorio krajeve zemaljske, ne sustaje niti se utruðuje? razumu njegovu nema mijere. **29** On daje snagu umornome, i nejakome umnožava krije post. **30** Djeca se more i sustaju, i mladiæi padaju; **31** Ali koji se nadaju Gospodu, dobijaju novu snagu, podiæu se na krilima kao orlovi, træe i ne sustaju, hode i ne more se.

41 Umuknite preda mnom, ostrva; i narodi neka se potkrijepe, neka pristupe, i tada neka rekut: hajdemo da se sudimo. **2** Ko je podigao pravdu s istoka? ko je dozvao da ide za njim ustopice? ko joj je pokorio narode i dao joj vlast nad carevima i uèinio te su kao prah maæeu njezinu i kao razvijana pljeva luku njezinu? **3** Pogna ih, proðe mirno putem, kojim ne bješe hodio nogama svojim. **4** Ko je uradio i uèinio to? i zove naraštaje od iskona? Ja, Gospod, prvi i poæljednji, ja isti. **5** Vidješe ostrva i uplašiæe se, krajevi zemaljski zadrkaæe, pribliæi se i doðoše. **6** Jedan drugom pomagaæe, i bratu svojemu govorit: budi hrabar. **7** Drvodjelja hrabraæe zlatara; koji kleplje hrabraæe onoga koji kuje na nakovnju, govorit: dobro je za spajanje. I pritrðivaæe klincima da se ne pomiæe. **8** Ali ti, Izrailju, slugo moj: Jakove, kojega izabrah, sjeme Avrama prijatelja mojega! **9** Ti, kojega uezih s krajeva zemaljskih, i izmeðu izbranjih njezinijeh dozvah te, i rekoh ti: ti si moj sluga, ja te izabrah, i ne odbaci tebe; **10** Ne boj se, jer sam ja s tobom; ne plaši se, jer sam ja Bog tvoj; ukrijeplju te i pomoæi æu ti, i poduprijeæu te desnicom pravde svoje. **11** Gle, postideæe se i posramiæe svi koji se ljute na tebe; biæe kao ništa i izginuæe protivnici tvoji. **12** Potraæaeæe suparnike svoje, ali ih neæee naæi, biæe kao ništa, i koji vojuju na te, nestaaæe ih. **13** Jer ja Gospod Bog tvoj držim te za desnicu, i kaæem ti: ne boj se, ja æu ti pomagati. **14** Ne boj se, crvæu Jakovljev, narodiæu Izrailjev, ja æu ti pomagati, govorit Gospod i izbavitelj tvoj, svetac Izrailjev. **15** Gle, uèinjuæe te da budeš kao sprava za vršenje nova sa zupcima: vrijæeæi æeš gore i satraæeæi ih, i brda æeš obratiti u pljevu. **16** Vijaæeæi ih, i vjetar æe ih odnijeti i vihor æe ih rasuti, a ti æeš se veseliti u Gospodu i hvaliæe se svecem Izrailjevijem. **17** Siromahe i uboge, koji traže vode a nje nema, kojima se jezik osušio od æeđi, njih æu uslitiæi ja Gospod, ja Bog Izrailjev neæeu ih ostaviti. **18** Otvoriæe rijeke na visovima, i izvore usred dolina, pustinji æu obratiti u jezeru vodeno, i suhu zemlju u izvore vodene. **19** Posadiæu u pustinji kedar, sitim, mirtu i maslinu; posadiæu u pustoj zemlji jelu, brijeæi i ñimšir, **20** Da vide

i poznadi i da promisle i razumiju da je to uradila ruka Gospodnja, i svetac Izrailjev da je to stvorio. **21** Iznesite parbu svoju, veli Gospod, pokažite razloge svoje, veli car Jakovljev. **22** Neka dođu i neka nam objave šta æe biti; objavite nam šta je prvo bilo, da promislimo i poznamo šta æe biti iza toga; ili kažite nam šta æe biti unapredak. **23** Kažite šta æe biti poslije, i poznæemo da ste bogovi; ili uèinite što dobro ili zlo, i diviæemo se i gledati svi. **24** Gle, vi nijeste ništa, i djelo vaše nije ništa; koji vas izbira, gad je. **25** Podigoh jednoga sa sjevera, i doæi æe; od istoka sunèanoga prizivaæe ime moje, stupaæe po glavarima kao po kalu i kao što lonèar gazi blato. **26** Ko je objavio od iskona, da bismo znali, ili od starina, da bismo rekli: istina je? Ali nema nikoga da bi objavio, niti ima koga da naprijeti kazao, niti ima koga da bi èuo rijeèi vaše. **27** Ja prvi Sionu kažem: eto, eto toga. U Jerusalimu æeu dati ko æe javljati dobre glase. **28** Jer pogledam, ali nema nikoga, nema meðu njima nijednoga ko bi svjetovao; pitam ih, ali ne odgovaraju ni rijeèi. **29** Gle, svi su taština, ništa su djela njihova; liveni su likovi njihovi vjetar i ništavilo.

42 Evo sluge mojega, kojega podupirem, izbranika mojega, koji je mio duši mojoj; metnuæu duh svoj na njega, sud narodima javljaæe. **2** Neæee vikati ni podzati, niti æee se èuti glas njegov po ulicama. **3** Trske stueene neæee prelomiti, i svještila koje se puši neæee ugasiti; javljaæe sud po istini. **4** Neæee mu dosaditi, niti æee se umoriti, dokle ne postavi sud na zemlji, i ostrva æee èekati nauku njegovu. **5** Ovako govori Bog Gospod, koji je stvorio nebesa i razapeo ih, koji je rasprostro zemlju i što ona raða, koji daje disanje narodu što je na njoj i duh onima što hode po njoj: **6** Ja Gospod dozvah te u pravdi, i držaæu te za ruku, i èuvaæu te, i uèiniæu da budeš zavjet narodu, vidjelo narodima; **7** Da otvoriš oèi slijepcima, da izvedeš sužnje iz zatvora i iz tamnice koji sjede u tami. **8** Ja sam Gospod, to je ime moje, i slave svoje neæeu dati drugome ni hvale svoje likovima rezanijem. **9** Evo, preðaænje dođe, i ja javljam novo, prije nego nastane kazujem vam. **10** Pjevajte Gospodu pjesmu novu, hvalu njegovu od kraja zemlje, koji se plavite po moru i sve što je u njemu, ostrva i koji živite na njima. **11** Pustinja i gradovi njezini, sela gdje stanuje Kidar, neka podignu glas, neka pjevaju koji žive po stijenama, neka klikuju savrh gora. **12** Neka daju slavu Gospodu, i hvalu njegovu neka javljaju po ostrvima. **13** Gospod æee izaæei kao junak, podignuæe revnost svoju kao vojnik, vikaæe i klikovati, nadvladaæe neprijatelje svoje. **14** Muæeh duo, èinjah se gluhi, ustezah se; ali æeu sada vikati kao žena kad se poraða, i sve æu potri i istrijebiti. **15** Opustiæu gore i bregove, i svaku travu na njima osušiæu, i od rjeka æeu naæiniti ostrva, i jezera æeu isušiti. **16** I vodiæu slijepce putem kojega nijesu znali; vodiæu ih stazama kojih nijesu znali; obratiæu pred njima mrak u svjetlost i što je neravno u ravno. To æeu im uèiniti, i neæeu ih ostaviti. **17** Tada æee se vratiti natrag i posramiti se koji se uzdaju u lik rezani, koji govore likovima livenjem: vi ste naši bogovi. **18** Èujte, gluh; pogledajte, slijepi, da vidite. **19** Ko je slijep osim sluge mojega? i ko je gluhi kao poslanik moj kojega šaljem? ko je slijep kao savršeni? ko je slijep kao sluga Gospodnj? **20** Gledaæ mnogo, ali ne vidiš; otvorene su ti uši, ali ne èuješ. **21** Gospodu bijaše mio radi pravde njegove, uèini zakon velikim i slavnim. **22** A narod je oplijjenen i potlaæen, svi su koliki povezani u peæinama i sakriveni u tamnicama; postaše plijen, a nema nikoga da bi izbavio; postaše grabež, a nema nikoga da bi rekao: vrati. **23** Ko izmeðu vas èuve ovo i pazi i sluša za poslige? **24** Ko je dao Jakova da se potlaæi i Izraelija otimaæima? Nije li Gospod, kojemu zgrijšešmo? Jer ne htješ hoditi putovima njegovijem niti slušaše zakona njegova. **25** Zato izli na njih žestoku jarost svoju i silan rat, i zapali ga unaokolo, ali on ne razumje; zapali ga, ali on ne mari.

43 Ali sada ovako veli Gospod, koji te je stvorio, Jakove, i koji te je sazdao, Izraelju: ne boj se, jer te otkupih, pozvah te po imenu tvom; moj si. **2** Kad poðeš preko vode, ja æeu biti s tobom, ili preko rijeke, neæee te potopiti; kad poðeš kroz oganj, neæeeš izgorjeti i neæee te plamen opaliti. **3** Jer sam ja Gospod, Bog twoj, svetac Izrailjev, spasitelj twoj; dadow u otkup za te Misir, Etiopsku i Sevu mjesto tebe. **4** Otkako si mi postao drag, proslavio si se i ja te ljubih; i dadow ljude za te i narode za dušu twoju. **5** Ne boj se, jer sam ja s tobom; od istoka æeu dovesti sjeme tvoje, i od zapada sabraæeu te. **6** Kazaæeu sjeveru: daj; i jugu: ne brani; dovedi sinove moje iz daleka i kaæeri moje s krajeva zemaljskih, **7** Sve, koji se zovu mojim imenom i koje stvorih na slavu sebi, sazdash i naæinih. **8** Izvedi narod slijepi koji ima oèi, i gluhu koji ima uši. **9** Svi narodi neka se skupe, i neka se saberu plemena; ko je izmeðu njih naprijed kazao to ili nam kazao što je bilo prije? Neka dovedu svjedoce svoje i opravduj se; ili neka èuju, i reku: istina je. **10** Vi ste moji svjedoci, veli Gospod, i sluga moj kojega izabrah, da biste znali i vjerovali mi i razumjeli da sam ja; prije mene nije bilo Boga niti æee poslije mene biti. **11** Ja sam, ja sam Gospod, i osim mene nema spasitelja. **12** Ja objavih, i spasoh, i naprijed kazah, a nikoji tuò bog meðu vama, i vi ste mi svjedoci, veli Gospod, i ja sam Bog. **13** Ja sam od prije nego dan posta, i niko ne može izbaviti iz moje ruke; kad radim, ko æe smesti?

14 Ovako govori Gospod izbavitelj vaš, svetac Izrailjev: vas radi poslaæeu u Avilon i pobacaæeu sve prijevornice, i Haldejce s laðama, kojima se hvale. **15** Ja sam Gospod svetac vaš, stvoritelj Izraeljev, car vaš. **16** Ovako govori Gospod koji je naæinio po moru put i po silnijem vodama stazu, **17** Koji izvodi kola i konje, vojsku i silu, da svi popadaju i ne mogu ustati, da se ugase kao što se gasi svještilo: **18** Ne pominjite što je prije bilo i ne mislite o starijem stvarima. **19** Evo, ja æeu uèiniti novo, odmah æee nastati; neæete li ga poznati? Još æeu naæiniti u pustinji put, rijeke u suhoj zemlji. **20** Slaviæe me zvijeri poljske, zmajevi i sove, što sam izveo u pustinji vode, rijeke u zemlji suhoj, da napojim narod svoj, izbranika svojega. **21** Narod koji sazdash sebi, pripovjedaæe hvalu moju. **22** A ti, Jakove, ne priziva me, i bijah ti dosadan, Izraelju. **23** Nijesi mi prinoj jagnjeta na žrtvu paljenicu, i žrtvama svojim nijesi me poæastio; nijesam te hagnonio da mi služiš prinosima, niti sam te trudio da mi kadiš. **24** Nijesi mi kupio za novce kada, niti si me pretilinom žrtvata svojih nasitio, nego si me muëio svojim grijesima, i dosadio si mi bezakonjem svojim. **25** Ja, ja sam brišem tvoje prijestupe sebe radi, i grijeha tvojih ne pominjem. **26** Opomeni me, da se sudimo, kazuj, da se opravdaš. **27** Otac tvoj prvi sagriješi, i uèitelji tvoji skriviše mi. **28** Zato æeu izbaciti iz svetinja knezove, i daæeu Jakova u prokletstvo i Izraeliju u sramotu.

44 Ali sada èuju, Jakove, slugo moj, i Izraelju, kojega izabrah. **2** Ovako veli Gospod, koji te je stvorio i sazdao od utrobe materine, i koji ti pomaže: ne boj se, slugo moj Jakove, i mili, kojega izabrah. **3** Jer æeu izliti vodu na žednoga i potoke na suhu zemlju, izliae duh svoj na sjeme tvoje i blagoslov svoj na tvoje natraæje. **4** I procvjetaæe kao u travi, kao vrbe pokraj potoka. **5** Ovaj æee reæi: ja sam Gospodnji, a onaj æee se zvati po imenu Jakovljev, a drugi æee se pisati svojom rukom Gospodnji, i prezivaæe se imenom Izraelijevim. **6** Ovako govori Gospod car Izraeljev i izbavitelj njegov, Gospod nad vojskama: ja sam prvi i ja sam poæijednji, i osim mene nema Boga. **7** I ko kao ja oglašuje i objavljuje ovo, ili mi ureðuje otkako naselih stari narod? Neka im javi što æee biti i što æee doæi. **8** Ne bojte se i ne plašite se; nijesam li ti davno kazao i objavio? vi ste mi svjedoci; ima li Bog osim mene? Da, nema stijene, ne znam ni jedne. **9** Koji grade rezane likove, svi su ništa, i mile stvari njihove ne pomažu ništa, i one su im svjedoci da ne vide i ne razumiju, da bi se posramili. **10**

Ko gradi boga i lje lik, nije ni na kaku korist. **11** Gle, svi æe se drugovi njegovi posramiti, i umjetnici više od drugih ljudi; neka se skupe svi i stanu, biæe ih strah i posramiæe se svi. **12** Kovaë klijestima radi na život uglejlevju, i kuje èekiaem, i radi snagom svoje ruke, gladuje, te iznemogne, i ne piye vode, te sustane. **13** Drvodjelja rasteže vrvcu i bilježi crvenilom, teše i zaokružuje, i naèinja kao lik èovjeæi, kao lijepa èovjeka, da stoji u kuæi. **14** Sijeèe sebi kedre, i uzima èesvinu i hrast ili što je najèvršæe među drvljem šumskim; sadi jasen, i od dažda raste. **15** I biva èovjeku za organj, i uzme ga, te se grije; upali ga, te peèe hiljeb; i još gradi od njega boga i klanja mu se; gradi od njega lik rezan, i pada na koljenja pred njim. **16** Polovinu loži na organj, uz polovinu jede meso ispekaæi peèenje, i biva sit, i grije se i govor: aha, ogrijah se, vidjeh organj. **17** A od ostatka gradi boga, rezan lik svoj, pada pred njim na koljenja i klanja se, i moli mu se i govor: izbavi me, jer si ti bog moj. **18** Ne znaju, niti razumiju, jer su im oèi zasljepljene da ne vide, i srca, da ne razumiju. **19** Niti uzimaju na um, nema znanja ni razuma da bi koji rekao: polovinu ovoga spalih na organj, i na uglju od njega ispekoæi hiljeb, ispekoæi meso i jedoh; i od ostatka eda li æeu naèiniti gad, i panju drvenom hoæu li se klanjati? **20** Taki se hrani pepelom, prevareno srce zavodi ga da ne može izbaviti duše svoje, niti reæi: nije li laž što mi je u desnicu? **21** Pamti to, Jakove i Izrailju, jer si moj sluga; ja sam te sazdao, sluga si moj, Izraelju, neæeu te zaboraviti. **22** Rasuæeu kao oblak prijestupe svoje, i grijehe svoje kao maglu; vrati se k meni, jer sam te izbavio. **23** Pjevajte, nebesa, jer Gospod uèini, podvikujte, nizine zemaljske, popijevajte, gore, šume i sva drva u njima, jer izbavi Gospod Jakova i proslavi se u Izraelju. **24** Ovako govor Gospod, izbavitelj tvoj, koji te je sazdao od utrobe materine: ja Gospod naèinji sve: razapeh nebo sam, rasprostrijeh zemlju sam sobom; **25** Uništujem znake lažljivcima, i vraæam obezumlijujem, vraæam natrag mudarce, i pretvaram mudrost njihovu u ludost; **26** Potvrðujem rijeè sluge svojega, i navršujem savjet glasnika svojih; govorim Jerusalimu: naseljaeæ se; i gradovima Judinjim: sazidaæete se; i pustoline njihove podignuæet; **27** Govorim dubini: presahni i isušiæe rijeke svoje; **28** Govorim Kiru: pastir si moj; i izvršæe svu volju moju, i kazaæe Jerusalimu: sazidaæe se; i crkvi: osnovaæe se.

45 Ovako govor Gospod pomazaniku svojemu Kiru, kojega držim za desnicu, da oborim pred njim narode i careve raspaæem, da se otvoraju vrata pred njim i da ne budu vrata zatvorena: **2** Ja æeu iæi pred tobom, i putove neravne poravniaæu, vrata mjedena razbiæu i prijevornice gvozdene slomiaæu. **3** I daæeu ti blago tajno i bogatstvo sakriveno, da poznáš da sam ja Gospod Bog Izraeljev, koji te zovem po imenu. **4** Radi sluge svojega Jakova i Izraelja izbranika svojega provrah te imenom tvojim i prezimenom, premda me ne znaæ. **5** Ja sam Gospod, i nema drugoga, osim mene nema boga; opasah te, premda me ne znaæ, **6** Da bi poznali od istoka sunèanoga i od zapada da nema drugoga osim mene; ja sam Gospod i nema drugoga, **7** Koji pravim svjetlost i stvaram mrak, gradim mir i stvaram zlo; ja Gospod èinim sve to. **8** Rosite, nebesa, ozgo, i obaci neka kaplju pravdom, neka se otvari zemlja i neka rodi spasenjem i zajedno neka uzraste pravda; ja Gospod stvorih to. **9** Teško onom ko se svada s tvorcem svojim; crijeß s drugim crepovima neka se svada; ali hoæe li kao reæi lonéaru svojemu: šta radiß? za tvoj posao nema ruku. **10** Teško onom ko govorí ocu: što raðaß? i zeni: što se poraðaß? **11** Ovako veli Gospod svetac Izrailev i tvorac njegov: pitajte me što æe biti; za sinove moje i za djelo ruku mojih nareðujte mi. **12** Ja sam naèinio zemlju i èovjeka na njoj stvorio, ja sam razapeo nebesa svojim rukama, i svoj vojsci njihovoø dao zapovijest. **13** Ja ga podigoh u

pravdi, i sve putove njegove poravniaæu; on æe sazidati moj grad i roblje moje otpustiæe, ne za novce ni za darove, veli Gospod nad vojskama. **14** Ovako veli Gospod: trud Misirska i trgovina Etiopska i Savaca ljudi visoka rasta doæi æe k tebi i biti tvoja; za tobom æe pristati, u okovima æe iæi, i tebi æe se klanjati, tebi æe se moliti govoræi: doista, Bog je u tebi, i nema drugoga Boga. **15** Da, ti si Bog, koji se krije, Bog Izrailev, spasitelj. **16** Oni æe se svi postidjeti i posramiti, otiae æe sa sramotom svikoliki koji grade likove. **17** A Izraelja æe spasti Gospod spasenjem vjeænjem, neæete se postidjeti niti æete se osramotiti dovjeka. **18** Jer ovako veli Gospod, koji je stvorio nebo, Bog, koji je sazdao zemlju i naèinio je i utvrdio, i nije je stvorio napravno, nego je naèinio da se na njoj nastava: ja sam Gospod, i nema drugoga. **19** Nijesam govorio tajno ni na mraènu mjestu na zemlji, nijesam rekao sjemuè Jakovljevu: traæite me uzala. Ja Gospod govorim pravdu, javljam što je pravo. **20** Skupite se i doæite, pristupite svi koji ste se izbavili između naroda. Ništa ne znaju koji nose drvo od svojega lika i mole se bogu koji ne može pomoæi. **21** Oglasite, i dovedite, neka vijeæaju zajedno: ko je to od starine kazao? ko je javio još onda? Nijesam li ja, Gospod? Nema osim mene drugoga Boga, nema Boga pravednoga i spasitelja drugoga osim mene. **22** Pogledajte u mene, i spaæaæete se svi krajevi zemaljski; jer sam ja Bog, i nema drugoga. **23** Sobom se zakleh; izide iz usta mojih rijeèe pravedna, i neæe se poreæi, da æe mi se pokloniti svako koljeno, i zaklinjati se svaki jezik, **24** I govoræe: u Gospodu je pravda i sila; k njemu æe doæi; ali æe se posramiti svi koji se gnjeve na nj. **25** U Gospodu æe se opravdati i proslaviti sve sjeme Izraeljevo.

46 Pade Vil, izvali se Nevo; likovi njihovi metnuše se na životinju i na stoku; što nosite, teško je, i umoriæe. **2** Izvališe se, padoše svi, ne mogoæe izbaviti tovara, nego i sami otidoše u ropstvo. **3** Slušajte me, dome Jakovljev i svi koji ste ostali od doma Izraeljeva, koje nosim od utrobe, koje držim od roðenja. **4** I do starosti vaæ ja æeu biti isti, i ja æeu vas nositi do sjeda vijeka; ja sam stvorio i ja æeu nositi, ja æeu vas nositi i izbavæeu. **5** S kim æete me izjednaæiti i isporediti? koga æete mi uzeti za priliku da bi bio kao ja? **6** Prosipaju zlato iz toboca i mijere srebro na mjerila, plaæaju zlataru da naèini od njega boga, pred kojim padaju i klanjaju se. **7** Meæeu ga na rame i nose ga, i postavlju ga na mjesto njegovo, te stoji i ne miæe se s mjesto svojega; ako ga ko zove, ne odziva se niti ga izbavlja iz nevolje njegove. **8** Pamtitte to, i pokaæite se da ste ljudi, uzmite na um, prestupnici! **9** Pamtitte što je bilo od starine; jer sam ja Bog, i nema drugoga Boga, i niko nije kao ja, **10** Koji od poèetka javljam kraj i izdaleka što još nije bilo; koji kažem: namjera moja stoji i uèiniæeu sve što mi je volja. **11** Zovem s istoka pticu i iz daljne zemlje èovjeka koji æe izvršiti što sam naumio. Rekoh i doveæeu to, naumih i uèiniæeu. **12** Slušajte me, koji ste uporna srca, koji ste daleko od pravde. **13** Približih pravdu svoju, nije daleko, i spasenje moje neæe odocnitit, jer æu u Sionu postaviti spasenje, u Izraelju slavu svoju.

47 Siòi i sjedi u prah, djevojko, kæeri Vavilonska; sjedi na zemlju, nema prijestola, kæeri Haldejska; jer se neæe više zvati njeæna i ljupka. **2** Uzmi žrvnje, i melji brašno, otkrij kosu svoju, izuj se, zagali goljeni, idi preko rijeka. **3** Otkriæe se golotinja twoja, i vidjeæe se sramota twoja; osvetiæe se, i niko mi neæe smetati. **4** Ime je izbavitelju našemu Gospod nad vojskama, svetac Izrailev. **5** Sjedi muæeæi, i uði u tamu, kæeri Haldejska; jer se neæe više zvati gospoða carstvima. **6** Razgnjevih se na narod svoj, oskrvnih našljedstvo svoje i predadah go tebi u ruke; a ti im ne pokaza milosti; na starce si metalu preteški jaram svoj; **7** I govorila si: dovjeka æeu biti gospoða; ali nikad nijesi to uzimala na um, niti si pomislijala šta æe biti na poæljedak. **8** Sada dakle

èuj ovo, koja živi u slastima i bez brige sjedi i govorì u srcu svom: ja sam, i nema druge osim mene, neæeu biti udovica niti æeu osirobiti. **9** To æe ti obobe doæi ujedanput, u isti dan, da osirotiš i obudoviš, doæi æe ti potpuno, radi mnoðta èini tvojih i radi velike sile èaranja tvoga. **10** Jer si se pouzdala u zloæu svoju govoræe: niko me ne vidi. Mudrost tvoga i znanje tvoje prevarise te, te si govorila u srcu svom: ja sam, i osim mene nema druge. **11** Zato æe doæi na te zlo, a neæeš znati odakle izlazi, i popaæee te nevolja, da je neæeš moæi odbiti, i doæi æe na te ujedanput pogibao, za koju neæeš znati. **12** Stani sada s vræanjem svojim i s mnoðtvom èini svojih, oko kojih si se trudila od mladosti svoje, ne bi li se pomogla, ne bi li se okrjepila. **13** Umorila si se od mnoðtva namjera svojih; neka stanu sada zvjezdar, koji gledaju zvjezde, koji proriæi svakoga mjeseca, i neka te saèuvaju od onoga što æe doæi na te. **14** Gle, oni su kao pljeva, oranji æe ih spaliti, ni sami sebe neæe izbaviti iz plamena; neæe ostati ugla da se ko ogrije, ni ognja da bi se posjedjelo kod njega. **15** Taki æe biti oni s kojima si se trudila i s kojima si trgovala od mladosti svoje, razbjæeæi æe se svaki na svoju stranu; neæe biti nikoga da te izbavi.

48 Èujte ovo, dome Jakovljev, koji se zovete imenom Izrailjevijem, i iz vode Judine izdoste, koji se kunete imenom Gospodnjim, i Boga Izrailjeva pomijete, ali ne po istini i po pravdi. **2** Jer se imenuju po svetom gradu, oslanjaju se na Boga Izrailjeva, kojemu je ime Gospod nad vojskama. **3** Što je preðe bivalo, kazivah naprijed odavna, i Što iz mojih usta izide i objavih, uèinih brzo i zbi se. **4** Znao sam da si uporan, i vrat da ti je gvozdena žila, i èeol da ti je od mjeti. **5** I lato ti odavna objavih, prije nego se zbi kazah ti, da ne bi rekao: idol moj ueini to, i lik moj rezani i lik moj liveni zapovjediæ tako. **6** Èuø si; pogledaj sve to; a vi neæete li objavljuvit? otsele ti javljam novo i sakriveno, što nijes znao; **7** Sada se stvori, i nedavno, i prije ovoga dana nijes èuo, da ne reæeš: gle, znao sam. **8** Niti si èuo ni znao, i prije ti se uši ne otvorise, jer znadijah da æeš èiniti nevjeru, i da se zoveš prestupnik od utrobe materine. **9** Imena svojega radi ustegnuæeu gnjev svoj, i radi hvale svoje uzdržaæeu se prema tebi, da te ne istrijebim. **10** Evo, pretopijaæ te, ali ne kao srebro, prebraæeu te u peæel nevolje. **11** Sebe radi, sebe radi uèinjuæ, jer kako bi se hullio na ime moje? i slave svoje neæe dat drugome. **12** Èuj me, Jakove i Izrailju, kojega ja pozvah: ja sam prvi, ja sam i posljednji. **13** I moja je ruka osnovaæa zemlju, i moja je desnica izmjerila nebesa peðu; kad ih zovnem, svi doðu. **14** Skupite se svi i èujte: ko je od njih objavio ovo? Gospod ga miluje, on æe izvršiti volju njegovu na Vavilonu, i mišica æe njegova biti nasuprot Haldejcima. **15** Ja, ja rekoh, i pozvah ga, doveæeu ga, i bjaæe sreæean na svom putu. **16** Pristupite k meni, èujte ovo: od poèetka nijesam govorio tajno; otako to bi, bijah onđe; a sada Gospod Gospod posla me i duh njegov. **17** Ovako veli Gospod, izbavitelj tvoj, svetac Izrailjev: ja sam Gospod Bog tvoj koji te uèim da bi napredoval, vodim te putem kojim treba da ideš. **18** O, da si pazio na zapovjesti moje! mir bi tvoj bio kao rijeka, i pravda tvoja kao valovi morski; **19** I sjemensa bi tvojega bilo kao pjeska, i poroda utrobe tvoje kao zrna njegovih; ime se njihovo ne bi zatrolni istrijebilo ispred mene. **20** Izidite iz Vavilona, bježite od Haldejaca; glasno pjevajuæi objavljuite, kazujite, razglašujite do krajeva zemaljskih; recite: izbavi Gospod slugu svojega Jakova. **21** Neæe oæednjeti kad ih povede preko pustinje; vodu iz stijene toæeæ im, jer æe rascijepiti kamen i poteæi æe voda. **22** Nema mira bezbožnicima, veli Gospod.

49 Poslušajte me, ostrva, i pazite, narodi daljnji. Gospod me pozva od utrobe; od utrobe matere moje pomenu ime moje. **2** I uèinio je usta moja da su kao oistar maë, u sjenu ruke svoje sakri me; uèinio me je sjajnom strijelom, i u tulu svojem sakri me.

3 I reèe mi: ti si sluga moj, u Izrailju æeu se tobom proslaviti. **4** A ja rekoh: uzalud se trudih, uzalud i naprazno potroših silu svoju; ali opet sud je moj u Gospoda i posao moj u Boga mojega. **5** A sada govorì Gospod, koji me je sazdao od utrobe materine da sam mu sluga, da mu dovedem natrag Jakova; ako se Izrailj i ne sabere, opet æeu se proslaviti pred Gospodom, i Bog æe moj biti sila moja. **6** I reèe mi: malo je da mi budeš sluga da se podigne pleme Jakovljevo i da se vrati ostatak Izrailjev, nego te uèinih vidjelom narodima da budeš moje spasenje do krajeva zemaljskih. **7** Ovako veli Gospod, izbavitelj Izrailjev, svetac njegov, onome kojega preziru, na koga se gadi narod, sluzi onijeh koji gospodare: carevi æe vidjeti i ustati, i knezovi æe se pokloniti radi Gospoda, koji je vjeran, radi sveca Izailjeva, koji te je izabrao. **8** Ovako veli Gospod: u vrijeme milosno usliših te, i u dan spasenja pomogoh ti; i èuvaæeu te i daæeu te da budeš zavjet narodu da utvrdiš zemlju i naslijediš opustjelo naæljedstvo; **9** Da kažeš sužnjima: izidite; onima koji su u mraku: pokaæite se. Oni æe pokraj putova pasti, i paša æe im biti po svijem visokim mjestima. **10** Neæe biti gladni ni žedni, neæe ih biti vruæina ni sunce; jer kome ih je žao, on æe ih voditi, i pokraj izvora vodenijeh provodiae ih. **11** I sve gore svoje obratiæu u putove, i staze æe moje biti povisene. **12** Gle, ovi æe iz daleka doæi, gle, i oni od sjevera i od zapada, i oni iz zemlje Sinske. **13** Pjevajte, nebesa, i veseli se, zemljo, podvikujte, gore, veselo; jer Gospod utješi svoj narod, i na nevoljima svoje smilova se. **14** Ali Sion reèe: ostavi me Gospod, i zaboravi me Gospod. **15** Može li žena zaboraviti porod svoj da se ne smiluje na èedo utrobe svoje? A da bi ga i zaboravila, ja neæeu zaboraviti tebe. **16** Gle, na dlanovima sam te izrezao; zidovi su tvoji jednako preda mnom. **17** Pohitjeæe sinovi tvoji, a koji te raskopavaše i pustošiæe, otiaæi æe od tebe. **18** Podigni oèi svoje unaokolo, i vidi: svi se oni skupljaju i idu k tebi. Tako bio ja živ, veli Gospod, svjema njima kao nakitom zaodjenuæeš se, i uresiæeš se njima kao nevjesta. **19** Jer razvaline tvoje i pustolino i potrenva zemlja tvoja biæe tada tjesna za stanovnike kad se udalje oni koji te prozdraæe. **20** I djeca koju æeš imati, pošto si bila bez djece, reæei æe da èuješ: tjesno mi je ovo mjesto, pomakni se da se mogu nastaniti. **21** A ti æeš reæi u srcu svom: ko mi ih rodii, jer bijah sirota i inokosna, zarobljena i prognana? i ko ih othrani? eto, ja bijah ostala sama, a gdje oni bijahu? **22** Ovako veli Gospod Gospod: evo, podignuæeu ruku svoju k narodima, i k plemenima æeu podignuti zastavu svoju, i donijeæe sinove tvoje u naruæju, i kæeri tvoje na ramenima æe se nositi. **23** I carevi æe biti hranitelji tvoji i carice njihove tvoje dojkinje, i klanjaæe ti se licem do zemlje, i prah s nogu tvojih lizaæe, i poznajeæe da sam ja Gospod, i da se neæee osramotiti oni koji mene èekaju. **24** Hoæe li se junaku uzeti pljen i hoæe li se oteti robije pravednom? **25** Jer ovako govorì Gospod: i robije junaku uzeæee se i pljen jakomu oteæee se, jer æeu se ja preti s onima koji se s tobom pru, i sinove tvoje ja æeu izbaviti; **26** I koji ti krivo èine, nahraniæeu ih njihovijem mesom i opiae se svojom krvlju kao novijem vinom; i poznajeæe svako tijelo da sam ja Gospod spasitelj tvoj i izbavitelj tvoj, jaki Bog Jakovljev.

50 Ovako veli Gospod: gdje je raspusna knjiga matere vaše kojom je pustih? ili koji je između rukodalaca mojih kome vas prodaduh? Gle, za bezakonja svoja prodadoste se i za vaše prijestupe bi puæena mati vaša. **2** Zašto kad doðoh ne bi nikoga? kad zvah, niko se ne odazava? da nije kako god okraæela ruka moja, te ne može iskupiti? ili nema u mene snage da izbavim? Gle, prijetnjom svojom isuæujem more; obraæam rijeke u pustinju da se usmrde ribe njihove zato što nestane vode, i mru od žeði. **3** Oblaæim nebesa u mrak, i kostrijet im dajem za pokrivaæ. **4** Gospod Gospod dade mi jezik uèen da umijem progovoriti zgodnu

rijeè umornom; budi svako jutro, budi mi uši, da slušam kao uèenici. 5 Gospod Gospod otvori mi uši, i ja se ne protivih, ne otstupih natrag. 6 Leða svoja podmetah onima koji me bijahu i obraze svoje onima koji me èupahu; ne zaklonih lica svojega od ruga ni od zapljuvanja. 7 Jer mi Gospod Gospod pomaže, zato se ne osramotih, zato stavih èelo svoje kao kremen, i znam da se neæu postidjeti. 8 Blizu je onaj koji me pravda; ko æe se preti sa mnom? stanimo zajedno; ko je suparnik moj? neka pristupi k meni. 9 Gle, Gospod Gospod pomagaæe mi: ko æe me osuditi? Gle, svi æe oni kao haljina ovetšati, moljac æe ih izjesti. 10 Ko se meðou vama boji Gospoda i sluša glas sluge njegova? Ko hodi po mraku i nema vidjela, neka se uzda u ime Gospodnje i neka se oslanja na Boga svojega. 11 Gle, svi koji ložite oganj i opasujete se iskrama, idite u svjetlosti ognja svojega i u iskrama koje raspliste. To vam je iz moje ruke, u mukama æete ležati.

51 Poslušajte me koji idete za pravdom, koji tražite Gospoda; pogledajte stijenu iz koje ste isjeèeni, i duboku jamu iz koje ste iskopani; 2 Pogledajte Avrama, oca svojega, i Saru, koja vas je rodila, kako ga inkosna pozvah i blagoslovog ga i umnožih ga. 3 Jer æe Gospod utješiti Sion, utješæe sve razvaline njegove, i pustinju njegovu uèiniæe da bude kao Edem i pustoš njegova kao vrt Gospodnj, radost æe se i veselje nalaziti u njemu, zahvaljivanje i pjevanje. 4 Poslušaj me, narode moj, i èu me, rode moj; jer æe zakon od mene izaæi i sud svoj postaviæu da bude vidjelo narodima. 5 Blizu je pravda moja, izaæi æe spasenje moje, i mišice æe moje suditi narodima; mene æe ostrva èekati i u mojo æe se mišicu uzdati. 6 Podignite k nebu oèi svoje i pogledajte dolje na zemlju; jer æe nebesa isheeænuti kao dim i zemlja æee kao haljina ovetšati, i koji na njoj žive pomrijeæe takoðer; a spasenje æe moje ostati dovjeka, i pravde moje neæe nestati. 7 Poslušajte me koji znate pravdu, narode, kojemu je u srcu zakon moj. Ne bojte se ruženja ljudskoga i od huljenja njihova ne plašite se. 8 Jer æe ih moljac izjesti kao haljinu, i kao vunu izjesæe ih crv; a pravda moja ostaje dovjeka i spasenje moje od koljena na koljeno. 9 Probudi se, probudi se, obuci se u silu, mišico Gospodnju; probudi se kao u staro vrijeme, za naraštaja prošlijeh; nijesi li ti isjekla Ravu i ranila zmaja? 10 Nijesi li ti isušila more, vodu bezdana velikoga, od dubine morske naèinila put da proðu izbavljeni? 11 Tako oni koje iskupi Gospod neka se vrate i doðu u Sion pjevajuæi, i veselje vjeèeno neka bude nad glamom njihovom; radost i veselje neka zadobiju, a žalost i uzdisanje neka bježi. 12 Ja, ja sam utješitelj vaš; ko si ti da se bojiš èovjeka smrtnoga i sina èovjeèejega, koji je kao travu? 13 I zaboravio si Boga tvorca svojega, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju? i jednako se bojiš svaki dan gnjeva onoga koji te priteænjuje kad se sprema da zatire? a gdje je gnjev onoga koji priteænjuje? 14 Brzo æe se oprostiti sužan, neæe umrijeti u jami, niti æe biti bez hljeba. 15 Jer sam ja Gospod Bog tvoj, koji raskidam more, da valovi njegovi buæe; Gospod nad vojskama ime mi je. 16 Ja ti metnuh u usta rijeèi svoje i sjenom ruke svoje zaklonih te, da utvrđim nebesa i osnujem zemlju, i reèem Sionu: tu si moj narod. 17 Probudi se, probudi se, ustani, Jerusalime! koji si pio iz ruke Gospodnje èašu gnjeva njegova, pio si, i talog iz straæne èaše ispio si. 18 Od svijeh sinova koje je rodio nijedan ga nije vodio, i od svijeh sinova koje je othranio nijedan ga nije prihvatio za ruku. 19 Ovo te dvoje zadesi; ko te požali? Pustoš i rasap, i glad i maæ; ko æe te utješiti? 20 Sinovi tvoji obamrili leže po krajevima svijeh ulica kao bivo u mreži puni gnjeva Gospodnjega, i karanja Boga tvojega. 21 Zato èuu ovo, nevoljni, i pijani, ne od vina. 22 Ovako veli Gospod tvoj, Gospod i Bog tvoj, koji brani svoj narod: evo uzimam iz tvoje ruke èašu straænu, talog u èaši gnjeva svojega;

neæeš više piti. 23 Nego æeu je dati u ruke onima koji te muèe, koji govorise duši tvojoj: sagni se da prijeðemo, i ti si im podmetao leða svoja da budu kao zemlja i kao ulica onima koji prelaze.

52 Probudi se, probudi se, obuci se u silu svoju, Sione; obuci krasne haljine svoje, Jerusalime grade sveti; jer neæe više uæi u tebe neobrezani i neèisti. 2 Otresi prah sa sebe, ustani, sjedi, Jerusalime; skini okove s vrata svojega, zarobljena kæeri Sionska. 3 Jer ovako veli Gospod: zabadava se prodadoste, i iskupiste se bez novaca. 4 Jer ovako veli Gospod Gospod: u Misir siðe moj narod prije da onđe žive kao došljaci; ali Asirci im èiniše silu ni za što. 5 A sada što æeu tu? veli Gospod; jer je narod moj zaboravljen ni za što; koji vladaju njim, cvijele ga, veli Gospod, i jednako svaki dan huli se na ime moje. 6 Zato æe poznati narod moj ime moje, zato æe poznati u onaj dan da sam ja koji govorim: evo me. 7 Kako su krasne na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglašuje mir, koji javlja dobro, oglašuje spasenje, govori Sionu: Bog tvoj caruje. 8 Stražari æe tvoji podignuti glas, podignuæe glas, i svi æe zapjevati, jer æe oèima vidjeti gdje Gospod vodi natrag Sion. 9 Klikujte i pjevajte, razvaline Jerusalimske, jer Gospod utješi narod svoj, izbavi Jerusalim. 10 Zagali Gospod svetu mišicu svoju pred svijem narodima, da vide svi krajevi zemaljski spasenje Boga našega. 11 Ostupite, otstupite, izidite odatle, ne dotíte se nièega neèista; izidite ispred njega, oèistite se vi koji nosite sude Gospodnje. 12 Jer neæete izaæi u hitnji, niti æete iæi bježæati; jer æe Gospod iæi pred vama, i zadnja vojska biæe vam Bog Izrailjev. 13 Gle, sluga æe moj biti sreæan, podignuæe se i uvzvisiæe se i proslavljæe se. 14 Kako se mnogi zaèudište tebi, što bijaše nagrđen u licu mimo svakoga èovjeka, i u stasu mimo sinove èovjeèe, 15 Tako æe opet uviditi mnoge narode, carevi æe pred njim zatisnuti usta svoja, jer æe vidjeti što im nije kazivano i razumjeæe što nijesu slušali.

53 Ko vjerova propovijedanju našemu, i mišica Gospodnja kome se otkri? 2 Jer iznijeè pred njim kao šibljika, i kao korijen iz suhe zemlje; ne bi oblijea ni ljeputa u njega; i vidjesmo ga, i ne bješe ništa na oèima, èega radi bismo ga poželjeli. 3 Prezen bješe i odbaèen izmeðu ljudi, bolnik i vièan bolestima, i kao jedan od koga svak zaklanja lice, prezren da ga ni za što ne uzimasmo. 4 A on bolesti naše nosi i nemoæi naše uze na se, a mi mišljamo da je ranjen, da ga Bog bije i muèi. 5 Ali on bi ranjen za naše prijestupe, izbijen za naša bezakonja; kar bješe na njemu našega mira radi, i ranom njegovom mi se iscijelismo. 6 Svi mi kao ovce zaðosmo, svaki nas se okrenuo svojim putem, i Gospod pusti na nj bezakonje svijeh nas. 7 Muèen bi i zlostavljen, ali ne otvori usta svojih; kao jagnje na zaklanje voðen bi i kao ovca njema pred onjem koji je striže ne otvori usta svojih. 8 Od tjeskobe i od suda uze se, a rod njegov ko æe iskazati? jer se istriže iz zemlje živjeh i za prijestupe naroda mojega bi ranjen. 9 Odrediše mu grob sa zloèincima, ali na smrti bi s bogatijem, jer ne uèini nepravde, niti se naðe prijevara u ustima njegovim. 10 Ali Gospodu bi volja da ga bije, i dade ga na muke; kad položi dušu svoju u prinos za grijeh, vidjeæe natražje, produžiæe dane, i što je Gospodu ugodno napredovaae njegovom rukom. 11 Vidjeæe trud duše svoje i nasitæe se; pravedni sluga moj opravdaæe mnoge svojim poznanjem, i sam æe nositi bezakonja njihova. 12 Zato æeu mu dati dio za mnoge, i sa silnima æe dijeliti plijen, jer je dao dušu svoju na smrt, i bi metnut meðu zloèince, i sam nosi grijehu mnogih, i za zloèince se moli.

54 Veseli se, nerotkinjo koja ne raðaš, zapjevaj i poklikni ti, koja ne tripi muka od poroðaja, jer pusta ima više djece

negoli ona koja ima muža, veli Gospod. 2 Raširi mjesto šatora svojega, i zavjesi stana tvojega neka se razastru, ne brani, produlji uža svoja, kolje svoje utvrdi. 3 Jer æeš se nadesno i nalijevo rasprostraniti, i sjeme æe twoje naslijediti narode, i puste æe gradove naseliti. 4 Ne boj se, jer se neæeš osramotiti, i nemoj se stidjeti, jer neæeš biti prijekorna, nego æeš zaboraviti sramotu mladosti svoje, i prijekora udovišta svojega neæeš se više sjeæati. 5 Jer ti je muž tvorac tvoj, ime mu je Gospod nad vojskama, i izbavitelj ti je svetac Izrailjev. Bog svoj zemlji zvaæe se. 6 Jer kao ženu ostavljenu i u duhu ožalošæenu dozva te Gospod, i kao mlađu ženu puštenu, govori Gospod. 7 Za malo ostavih te, ali s velikom milošæu pribraæeu te. 8 U malom gnjevu sakrih za èas lice svoje od tebe, ali æeu te vjeènom milošæu pomilovati, veli izbavitelj tvoj Gospod. 9 Jer mi je to kao potop Nojev: jer kao što se zaklehl da potop Nojev neæee više doæi na zemlju, tako se zaklehl da se neæeu razgnevitni na te niti æeu te karati. 10 Ako æe se i gore pomaknuti i humovi se pokolebiti, opet milost moja neæee se odmaknuti od tebe, i zavjet mira mojega neæee se pokolebiti, veli Gospod, koji ti je milostiv. 11 Nevoljnica, koju vjetar razmeæe, koja si bez utjehe, evo ja æeu namjestiti kamenje tvoje na mramoru porfirnom, i osnovaæeu te na safirima. 12 I naèinju ti prozore od kristala, i vrata od kamenja rubina, i sve meðe tvoje od dragoga kamenja. 13 A sinovi æe tvoji svititi nauèeniji od Gospoda, i obilan mir imæee sinovi tvoji. 14 Pravdom æeš se utvrditi, daleko æeš biti od nasilja, te se neæeš bojati, i od strahote, jer ti se neæee približiti. 15 Gle, biæe ih koji æe se sabirati na te, ali neæee biti od mene; koji se god saberu na te, pašæe. 16 Gle, ja sam stvorio kovaæa koji raspaljuje ugljevlje i vadi oruðe za svoj posao, ja sam stvorio i krvnika da ubija. 17 Nikako oružje naèinjeno protiv tebe neæee biti sreæeno, i svaki jezik koji se podigne na te na sudu sapreæeš. To je nañijedstvo sluga Gospodnjih i pravda njihova od mene, veli Gospod.

55 Oj žedni koji ste god, hodite na vodu, i koji nemate novaca, hodite, kupujte i edite; hodite, kupujte bez novaca i bez plate vina i mlijeka. 2 Zašto trošite novce svoje na ono što nije hrana, i trud svoj na ono što ne siti? Slušajte me, pa æete jesti što je dobro, i duša æe se vaša nasladiti pretiline. 3 Prignite uho svoje i hodite k meni; poslušajte, i živa æe biti duša vaša, i uèinju s vama zavjet vjeèan, milosti Davidove istinite. 4 Evo, dadow ga za svjedoka narodima, za voða i zapovjednika narodima. 5 Evo, zvaæeš narod kojega nijesi znao, i narodi koji te nijesu znali steæi æe se k tebi, radi Gospoda Boga tvojega i sveca Izraeljeva, jer te proslavi. 6 Tražite Gospoda, dok se može naæei; prizivajte ga, dokle je blizu. 7 Neka bezbožnik ostavi svoj put i nepravednik misli svoje; i neka se vratiti ka Gospodu, i smilovaæeu se na nj, i k Bogu našemu, jer prašta mnogo. 8 Jer misli moje nijesu vaše misli, niti su vaši putovi moji putovi, veli Gospod; 9 Nego koliko su nebesa više od zemlje, toliko su putovi moji viši od vaših putova, i misli moje od vaših misli. 10 Jer kako pada dažd ili snijeg s neba i ne vraæea se onamo, nego natapa zemlju i uèeni da raða i da se zeleni, da daje sjemenu da se sije i hleba da se jede, 11 Tako æe biti rijeè moja kad izide iz mojih ustava: neæee se vratiti k meni prazna, nego æe uèiniti što mi je drago, i sreæeno æe svršiti na što je pošljem. 12 Jer æete s veseljem izaæeti, i u miru æete biti voðeni; gore i bregovi pjevaæe pred vama od radosti, i sva æe drveta poljska pljeskati rukama. 13 Mjesto trnja niknuæe jela, mjesto koprive niknuæe mirta; i to æe biti Gospodu u slavu, za vjeèan znak, kojega neæee nestati.

56 Ovako veli Gospod: pazite na sud, i tvorite pravdu, jer æe skoro doæi spasenje moje, i pravda æe se moja objaviti. 2 Blago èovjeku koji tako èini, i sinu èovjeèiju koji se drži toga

èuvajuæi subotu da je ne oskrvni, èuvajuæi ruku svoju da ne uèini zla. 3 I neka ne govori tuðin koji pristane uz Gospoda: Gospod me je odluèeo od svoga naroda; i neka ne govori uškopljenik: gle, ja sam suho drvo. 4 Jer ovako veli Gospod za uškopljenike: koji drže subote moje i izbiraju što je meni ugodno, i drže zavjet moj, 5 Njima æeu dati u domu svom i meðu zidovima svojim mjesto i ime bolje nego sinova i kæeri, ime vjeèeno daæeu svakome od njih, koje se neæee zatrati. 6 A tuðine koji pristanu uz Gospoda da mu služe i da ljube ime Gospodnje, da mu budu sluge, koji god drže subotu da je ne oskrvne i drže zavjet moj, 7 Njih æeu dovesti na svetu goru svoju i razveseliæu ih u domu svojem molitvenom; žrtve njihove paljenice i druge žrtve biæe ugodne na oltaru mom, jer æe se dom moj zvati dom molitve svijetu narodima. 8 Gospod Gospod govori, koji sabira prognanike Izraeljeve: još æeu mu sabrati osim onih koji su sabrani. 9 Sve zvijeri poljske, hodite da jedete, sve zvijeri šumske. 10 Svi su mu stražari slijepi, ništa ne znaju, svi su psi nijemi, ne mogu lajati, sanljivi su, leže, mio im je drijemež. 11 I psi su proždrliji, koji ne znaju za sitost; i pastiri su koji ne znaju za razum, svaki se okreæe svojim putem, svaki za svojom korišæeu sa svoga kraja. 12 Hodite, uzeæeu vina i napiæemo se silovita piæa, i sjutra æe biti kao danas, i još mnogo više.

57 Pravednik mre, i niko ne mari; i pobožni se ljudi uzimaju, a niko se ne sjeæa da se pred zlo uzima pravednik; 2 Dolazi u mri i poèiva na postelji svojoj ko god hodi pravijem putem. 3 A vi sinovi vraæarini, rode kurvarski, koji se kurvate, pristupite ovamo. 4 Kim se rugate? na koga razvaljujete usta i plazite jezik? nijeste li sinovi prestupnièi, sjeme lažno? 5 Koji se upaljujete za lugovima, pod svakim zelenijem drvetom, koljete sinove svoje u potocima, pod vrletima kamenijem. 6 Dio ti je meðu glatkim kamenjem potoèenim; to je, to je tvoj dio; njemu ljevaš najveò svoj, prinosiš dar; tijem li æeu se umiriti? 7 Na gori visokoj i uzvišenoj meæeš postelju svoju; i onamo izlaziš da prineseš žrtvu. 8 Iiza vrata i iza dovrataka meæeš spomen svoj; otstupivši od mene otkrivaš se, i izašavši gore širiš odar svoj, ugovaraš s njima, mila ti je postelja njihova, gdje ugledaš mjesto. 9 Ideš k caru s uljem, s mnogim mirisima svojim; šalješ poslanike svoje daleko i ponizuješ se do groba. (*Sheol h7585*) 10 Od daljnoga puta svoga umorna ne kažeš: zaludu. Nalaziš život ruci svojoj, zato ne sustaješ. 11 I od koga si se uplašila i koga si se pobojala, te si slagala i nijesi se mene opominjala nitu si marla? što ja muæeå odavnina, zato li me se ne bojiš? 12 Ja æeu objaviti tvoju pravdu i tvoja djela; ali ti neæee pomoæi. 13 Kad stanješ vikati, neka te izbave oni koje si sabrala; ali æe ih sve vjetar odnijeti, i uzeæe ih taština. Ali ko se u me uzda, naslijediæe zemlju i dobiæe svetu goru moju. 14 I reæi æe se: poravnite, poravnite, pripravite put, uklonite smetnje s puta naroda mojega. 15 Jer ovako govori visoki i uzvišeni, koji živi u vjeènosti, kojemu je ime sveti: na visini i u svetinji stanujem i s onijem ko je skrušena srca i smjerna duha oživljujæu duh smjernijeh i oživljujæu srce skrušenijeh. 16 Jer se neæeu jednako preti niti æeu se dovijeka gnjevitni, jer bi išeeznuo preda mnom duh i duše koje sam stvorio. 17 Za bezakonje lakomosti njegove razgnjevnih se, i udarim ga, sakrih se i razgnjevih se, jer odmetnuvši se otide putem srca svojega. 18 Vidim putove njegove, ali æeu ga iscijeliti, vodim ga i daæeu opet utjehu njemu i njegovijem koji tuže. 19 Ja stvaram plod usnama: mir, mir onomu ko je daleko i ko je blizu, veli Gospod, i iscijelju ga. 20 A bezbožnici su kao more uskolebano, koje se ne može umiriti i voda njegova izmæee neæestistou i blato. 21 Nema mira bezbožnicima, veli Bog moj.

58 Vièi iz grla, ne usteži se, podigni glas svoj kao truba, i objavi narodu mojemu bezakonja njegova i domu Jakovljevu grijehe njihove, 2 Premda me svaki dan traže i radi su znati putove

moje, kao narod koji tvori pravdu i ne ostavlja suda Boga svojega; ištu od mene sudove pravedne, želete približiti se k Bogu. 3 Zašto postismo, vele, a ti ne pogleda, mučimo duše svoje, a ti ne htje znati? Gle, kad postite, ećinite svoju volju i izgonite sve što vam je ko dužan. 4 Eto postite da se prete i svađate i da bijete pesnicom bezbožno. Nemojte postiti tako kao danas, da bi se ēuo gore glas vaš. 5 Taki li je post koji izabrah da ēovjek muči dušu svoju jedan dan? da savija glavu svoju kao sita i da stere poda se kostrijet i pepeo? To li æeš zvati post i dan ugodan Gospodu? 6 A nije li ovo post što izabrah: da razvežeš sveze bezbožnosti, da razdriješ remenje od bremena, da otpustiš potlađene, i da izlomite svaki jaram? 7 Nije li da prelamanas hlijeb svoj gladnomicu, i siromahe prognane da uvedeš u kuæu? kad vidiš gola, da ga odjeneš, i da se ne kriješ od svoga tijela? 8 Tada æe sinuti vidjelo tvoje kao zora, i zdravlje æe tvoje brzo procvasti, i pred tobom æe iati pravda tvoja, slava Gospodnja biće ti zadnja straža. 9 Tada æeš prizivati, i Gospod æe te èuti: vikaæeš, i reæi æe: evo me. Ako izbacis između sebe jaram i prestanesh pružati prst i goroviti zlo; 10 I ako otvoris dušu svoju gladnomicu, i nasitiš dušu nevoljnu; tada æe zasjati u mraku vidjelo tvoje i tama æe tvoja biti kao podne. 11 Jer æe te Gospod voditi vazda, i sitiæe dušu tvoju na suši, i kosti tvoje krijeplje, i biæeš kao vrt zaliven i kao izvor kojem voda ne presiše. 12 I tvoji æe sazidati stare pustoline, i podignueš temelje koji æe stajati od koljena do koljena, i prozvaæeš se: koji sazida razvaline i opravi putove za naselje. 13 Ako odvratiš nogu svoju od subote da ne einaš što je tebi drago na moj sveti dan, i ako prozoveš subotu milinom, sveti dan Gospodnjih slavnijem, i budeš ga slavio ne iduæi svojim putovima i ne einaæi što je tebi drago, ni govoreæi rijeèi, 14 Tada æeš se veseliti u Gospodu, i izveæeu te na visine zemaljske, i daæeu ti da jedeš našljedstvo Jakova oca svojega; jer usta Gospodnja rekoše.

59 Gle, nije okraæala ruka Gospodnja da ne može spasti, niti je otežalo uho njegovo da ne može èuti. 2 Nego bezakonja vaša rastaviše vas s Bogom vašim, i grijesi vaši zakloniše lice njegovo od vas, da ne èuje. 3 Jer su ruke vaše oskrvnjene krvljui i prsti vaši bezakonjem; usne vaše govore laž i jezik vaš izrije opaæinu. 4 Nema nikoga da vièe za pravdu, niti ima koga da se pre za istinu; uzdaju se u ništavilo, i govore laž; zaèinju nevolju, i raðaju muku. 5 Nose jaja aspidina i tkaju pauèinu; ko pojede jaje njihovo umre, i ako koje razbijie, ižljeze guja. 6 Platno njihovo nije za haljinje, niti æe se oni odjesti svojim poslom; posao je njihov bezakonje i u rukama je njihovjem nasilje. 7 Noge im træe na zlo i brze su na proljevanje krv prave; misli su njihove bezakonje; na putovima je njihovjem pustoš i rasap. 8 Puta mirnoga ne znaju, i na putovima njihovjem nema pravde; naèinili su sebi krive staze; ko god ide po njima, ne zna za mir. 9 Zato je sud daleko od nas, i pravda ne dolazi do nas; eèkamo vidjelo, a ono, eto mrak; svjetlost, a ono hodimo po tami. 10 Pipamo kao slijepci zid, kao oni koji nemaju oèiju pipamo; spotièemo se u podne kao u sumraje; u obilju smo kao mrtvi. 11 Rièemo svikoliki kao medvjedi, i jednako uèemo kao golubice; eèkamo sud, a njega nema, spasenje, a ono je daleko od nas. 12 Jer se prijestupi naši umnožiše pred tobom i grijesi naši svjedoèe na nas; jer su prijestupi naši kod nas i bezakonja svoja znamo. 13 Da nevjeru uèinismu i slagasmo Gospodu, i otstupismo od Boga svojega, govorismo o nasilju i odmetu, da sastavljamo i iznosimo iz srca rijeèi lažne. 14 Zato sud otstupi natrag, i pravda stoji daleko; jer istina padne na ulici i pravda ne može da proðe. 15 I istine je nestalo, i ko se uklanja oda zla, postaje pljen. To vidje Gospod, i ne bi mu milo što nema suda. 16 I vidje gdje nema ēovjeka, i zaèudi se što nema posrednika; zato uèini mu spasenje mišica njegova, i pravda

njegova poduprije ga. 17 Jer se obuèe u pravdu kao u oklop, i šljem spasenja metnu na glavu; odjede se osvetom kao odijelom, i ogre se revnošeu kao plaštem. 18 Po djelima, po djelima da vratijev protivnicima svojim, platu neprijateljima svojim, ostrvima da plati. 19 I bojaæe se imena Gospodnjega sa zapada, i slave njegove s istoka sunèanoga; jer æe neprijatelj navaliti kao rijeka, a duh æe Gospodnji podignuti zastavu suprot njemu. 20 I doæi æe izbavitelj u Sion i k onima od Jakova koji se obraæaju od grijeha, veli Gospod. 21 A ovo æe biti zavjet moj s njima, veli Gospod: duh moj, koji je u tebi, i rijeèi moje, koje metnuh u usta tvoja, neæe otijet od usta tvojih ni od usta sjemena tvojega, ni od usta sjemena sjemena tvojega, veli Gospod, otsele i dojvika.

60 Ustani, svijetli se, jer doðe svjetlost tvoja, i slava Gospodnja obasja te. 2 Jer, gle, mrak æe pokriti zemlju i tama narode; a tebe æe obasjati Gospod i slava njegova pokazaae se nad tobom. 3 I narodi æe doæi k vidjelu tvojemu i ka svjetlosti koja æe te obasjati. 4 Podigni oèi svoje unaokolo, i vidi: svi se skupljaju i idu k tebi, sinovi æe tvoji iz daleka doæi i kæeri tvoje nosiæe se u narueju. 5 Tada æeš vidjeti, i obradovaæeš se, i srce æe ti se udiviti i raširiti, jer æe se k tebi okrenut mnoštvu morško i sila naroda doæi æe k tebi. 6 Mnoštvu kamila prekriliæe te, dromedari iz Madijama i Efe; svi iz Save doæi æee, zlato i kad donijeæe, i slavu Gospodnju javljaæe. 7 Sva stada Kidarska skupiæe se k tebi, ovnovi Navajotski biće ti na potrebu; prineseni na oltaru mom biće ugodni, i dom slave svoje proslavljaæe. 8 Ko su ono što lete kao oblaci i kao golubovi na prozore svoje? 9 Ostrva æe me èekati i prve laðe Tarsiske, da dovezu sinove tvoje iz daleka, i s njima srebro njihovo i zlato njihovo, imenu Gospoda Boga tvojega i sveca Izrailjeva, jer te proslavljaju. 10 I tuđini æe sazidati zidove tvoje, i carevi njihovi služiæe ti; jer u grnjevu svom udarish te, a po milosti svojoj pomilovaæe te. 11 I tvoja æe vrata biti svagda otvorena, neæe se zatvoriti ni danju ni noæu, da ti se dovede sila naroda, i carevi njihovi da se dovedu. 12 Jer narod i carstvo, koje ti ne bi služilo, poginuæe, taki æe se narodi sasvijem zatrati. 13 Slava Livanska tebi æe doæi, jela, brijest i šimšir, da ukrase mjesto svetinje moje da bih proslavio mjesto nogu svojih. 14 I sinovi onijeh koji su te muèili doæi æe k tebi klanjavæi se, i svi koji te preziraše padaæe k stopalima nogu tvojih, i zvaæe te gradom Gospodnjim, Sionom sveca Izrailjeva. 15 Što si bio ostavljen i mrzak tako da niko nije prolazio kroz te, mjesto toga æu ti ueiniti vjeènu slavu, i veselje od koljena do koljena. 16 Jer æeš mlijeko naroda sati, i sise carske dojiaæe, i poznaæeš da sam ja Gospod spasitelj tvoj i izbavitelj tvoj, silni Jakovljev. 17 Mjesto mjeri donjeæu zlata, i mjesto gvožđa donjeæu srebra, i mjeri mjesto drva, i gvožđa mjesto kamenja, i postaviæu ti za upravitelje mir i za nastojnike pravdu. 18 Neæe se više èuti nasilje u tvojoj zemlji ni pustošenje i potiranje na meðadama tvojim; nego æeš zidove svoje spasenjem i vrata svoja hvalom. 19 Neæe ti više biti sunce vidjelo danju, niti æe ti sjajni mjesec svjetiliti; nego æe ti Gospod biti vidjelo vjeèeno i dani žalosti tvoje svršiæe se. 21 I tvoj æe narod biti sav pravedan, naslijediæe zemlju navijek; mladica koju sam posadio, djelo ruku mojih biće na mojo slavu. 22 Od maloga æe postati tisucea i od nejakoga silan narod; ja Gospod brzo æu ueiniti to kad bude vrijeme.

61 Duh je Gospoda Boga na meni, jer me Gospod pomaza da javljam dobre glase krotkima, posla me da zavijem ranjene u srcu, da oglasim zarobljenima slobodu i sužnjima da æe im se otvoriti tamnica. 2 Da oglasim godinu milosti Gospodnje i dan osvete Boga našega, da utješim sve žalosne, 3 Da uèinim

žalosnima u Sionu i dam im nakit mjesto pepela, ulje radosti mjesto žalosti, odijelo za pohvalu mjesto duha tužnoga, da se provozu hrastovi pravde, sad Gospodnji za slavu njegovu. 4 I oni æe sazidati davnjašnje pustoline, podignuæe stare razvaline i ponoviaæe gradove puste, što leže razvaljeni od mnogo naraštaja. 5 I tuðini æe stajati i pasti stada vaša, i inostranci æe biti vaši oraëi i vinogradari. 6 A vi æete se zvati sveštenici Gospodnji, sluge Boga našega govoræe vam se, blago naroda ješæete i slavom njihovom hvaliaæete se. 7 Za dvostruku sramotu vašu, i što se pjevaše: rug je dio njihov, zato æe u zemlji njihovoj naslijediti dvojinom i imaæe vjeñenu radost. 8 Jer ja Gospod ljubim pravdu i mrzim na grabež sa žrtvom paljenicom, i daæeu im platu uistinu, i vjeèan zavjet ueiniæu s njima. 9 I sjeme æe se njihovo znati u narodima i natraæe njihovo meðu plemenima; ko ih god vidi poznaæe ih da su sjeme koje je blagoslovio Gospod. 10 Veoma æeu se radovati u Gospodu, i duša æe se moja veseliti u Bogu mojoj, jer me obuèe u haljine spasenja i plaštem pravde ogre me kao kad ženik namjesti nakit i kao kad se nevjesta uresi uresom svojim. 11 Jer kao što iz zemlje raste bilje i u vrtu nièe što se posije, tako æe Gospod Bog ueiniti da nikne pravda i pohvala pred svijem narodima.

62 Siona radi neæeu umuknuti, i Jerusalima radi neæeu se umiriti, dokle ne izaðe kao svjetlost pravda njegova i spasenje se njegovo razgori kao svijeæa. 2 Tada æe vidjeti narodi pravdu tvoju i svi carevi slavu tvoju, i prozvææeš se novijem imenom, koje æe usta Gospodnja izreæi. 3 I biæeš krasan vijenac u ruci Gospodnjoj i carska kruna u ruci Boga svojega. 4 Neæeš se više zvati ostavljeni, niti æe se zemlja tvoja zvati pustoš, nego æeš se zvati milina moja i zemlja tvoja udata, jer æeš biti mio Gospodu i zemlji æe tvoja biti udata. 5 Jer kao što se momak ženi djevojkom, tako æe se sinovi tvoji oženiti tobom; i kako se raduje ženik nevjesti, tako æe se tebi radovati Bog tvoj. 6 Na zidovima tvojim, Jerusalime, postavih stražare, koji neæee umuknuti nigda, ni danju ni noæeu. Koji pominjete Gospoda, nemojte muæati. 7 I ne dajte da se umukne o njemu dokle ne utvrdi i ueini Jerusalim slavom na zemlji. 8 Zakle se Gospod desnicom svojom i krije kom mišicom svojom: neæeu više dati žita tvojega neprijateljima tvojim da jedu, niti æe tuðini piti vina tvojega, oko kojega si se trudio; 9 Nego koji ga žanju, oni æe ga jesti i hvaliti Gospoda, i koji ga beru oni æe ga piti u trijemovima svetinje moje. 10 Proðite, proðite kroz vrata, pripravite put narodu; poravnite, poravnite put, uklonite kamenje, podignite zastavu narodima. 11 Evo, Gospod oglasi do krajeva zemaljskih; recite kæeri Sionskoj: evo, spasitelj tvoj ide; evo, plata je njegova kod njega i djelo njegovo pred njim. 12 I oni æe se prozvati narod sveti, iskupljenici Gospodnji; a ti æeš se prozvati: traženi, grad neostavljeni.

63 Ko je ono što ide iz Edoma, iz Vosora, u crvenjem haljinama? krasno odjeven, koraæajuæi u velièini sile svoje? Ja sam, koji govorim pravdu i vrijedan sam spasti. 2 Zašto ti je crveno odijelo i haljine ti kau onoga koji gazi u kaci? 3 Gazih sam u kaci, i niko između naroda ne bješe sa mnom; ali ih izgazih u gnjevu svom i potlaæih u lutini svojoj; i krv njihova poprska mi haljine i iskaljah sve odijelo svoje. 4 Jer je dan od osvete u srcu mom, i doðe godina da se moji iskupe. 5 Pogledah, a nikoga ne bješe da pomože, i zaæudih se što nikoga ne bješe da podupre; ali me desnica moja izbavi i jarost moja poduprije me. 6 I izgazih narode u gnjevu svom, i opojih ih jarošæu svojom, i proljh na zemlju krv njihovu. 7 Pominjajuæe dobrotu Gospodnju, hvalu Gospodnju za sve što nam je ueinio Gospod, i mnoðto dobra što je ueinio domu Izraeljevu po milosti svojoj i po velikoj dobroti svojoj. 8 Jer reèe: doista su moj narod, sinovi, koji neæee iznevjeriti. I bi im spasitelj.

9 U svakoj tuzi njihovoj on bješe tužan, i anđeo, koji je pred njim, spase ih. Ljubavi svoje radi i milosti svoje radi on ih izbavi, i podiže ih i nosi ih sve vrijeme. 10 Ali se odmetaše i žalostise sveti duh njegov; zato im posta neprijetelj, i ratova na njih. 11 Ali se opomenu starijeh vremena, Mojsija, naroda svojega: gdje je onaj koji ih izvede iz mora s pastirem stada svojega? gdje je onaj što metnu usred njih sveti duh svoj? 12 Koji ih vodi slavnom mišicom svojom za desnicu Mojsijevu? koji razdvoji vodu pred njima, da stee sebi vjeèeno ime? 13 Koji ih vodi preko bezdana kao konja preko pustinje, da se ne spotakoše? 14 Duh Gospodnji vodi ih tiho, kao kad stoka slazi u dolinu; tako si vodio svoj narod da steeæ sebi slavno ime. 15 Pogledaj s neba, i vidi iz stana svetinje svoje i slave svoje, gdje je revnost tvoja i sila tvoja, mnoðto milosrða tvojega i milosti tvoje? eda li æe se meni ustegnuti? 16 Ti si zaista otac naš, ako i ne zna Avram za nas, i Izrailj nas ne poznaje; ti si, Gospode, otac naš, ime ti je otkako je vijeka izbavitelj naš. 17 Zašto si nam dao da zaðemo, Gospode, s putova tvojih? da nam otvrđne srce da te se ne bojimo? Vrati se radi sluga svojih, radi plemena našljedstva svojega. 18 Za malo naslijedi narod svetosti tvoje; neprijetelji naši pogaziæe svetinju tvoju. 19 Postasmo kao oni kojima nijesi nigda vladao niti je prizivano ime tvoje nad njima.

64 O da bi razdro nebesa i sišao, da se rastope gore od tebe, 2 Kao što se na ognju razgori granje i voda uzavri od ognja, da ime tvoje poznadu neprijetelji tvoji i da narodi drkaju od tebe. 3 Kad si eñino strahote kojima se ne nadasm, ti si slazio, i gore se rastapahu od tebe. 4 Otkako je vijeka ne èu se, niti se ušima dozna, niti oko vidje Boga osim tebe da bi tako ueinio onima koji ga èekaju. 5 Sretao si onoga koji se raduje tvoreæi pravdu; pominju te na putovima tvojim; gle, ti si se razgnjevio šta grijesimo; da na njima jednako ostasmo, bismo se spasli. 6 Ali svi bijasmo kao neèisto što, i sva naša pravda kao neèista haljina; zato opadosmo svi kao list, i bezakonja naša kao vjetar odnesoše nas. 7 Nikoga ne bi da priviza ime tvoje, da ustane da se tebe drži, jer si sakrio lice svoje od nas i rastopio si nas bezakonjem našim. 8 Ali sada, Gospode, ti si naš otac; mi smo kao, a ti si naš lonèar, i svi smo djelo ruku tvojih. 9 Gospode, ne gnjevi se veoma, i ne pominji dovijeka bezakonja; evo, pogledaj; mi smo svi tvoj narod. 10 Gradovi svetosti tvoje opustješe; Sion opustje, Jerusalim posta pustoš. 11 Dom naše svetinje i naše krasote, u kom te slaviše oci naši, izgorje ognjem, i sve što nam bješe drago potvreno je. 12 Hoæeš li se na to uzdržati, Gospode, i muæati, i jednako nas muæiti?

65 Potražiæe me koji ne pitahu za me; naðoše me koji me ne tražahu; rekoh narodu koji se ne zove mojim imenom: evo me, evo me. 2 Vas dan pružah ruke svoje narodu nepokornu, koji ide za svojim mislima putem koji nije dobar, 3 Narodu, koji me jednako gnjevi u oèi, koji prinosi žrtve u vrtovima i kadi na opækama; 4 Koji sjede kod grobova i noæuju u pezeinama, jedu meso svinjeæe i juha im je neèista u sudovima; 5 Koji govore: odlaži, ne dohvataj me se, jer sam svetiji od tebe. Ti su dim u nozdrvama mojim, oganj koji gori vas dan. 6 Eto, napisano je pred mnom: neæeu muæati, nego æeu platiti, platiæu im u njeda. 7 Za bezakonja vaša i za bezakonja otaca vaših, veli Gospod, koji kadiše na gorama, i na humovima ružiše me, izmjeriæe im u njeda platu za djela koja eñine od poèetka. 8 Ovakvo veli Gospod: kao kad ko naðe vina u grozdu, pa reèe: ne kvari ga, jer je blagoslov u njemu, tako æeu ueiniti radi sluga svojih, neæeu ih potri svijeh, 9 Jer æeu izvesti sjeme iz Jakova i iz Jude našljednika gorama svojim, i naslijediæe ih izbranici moji, i sluge moje naseliæe se ondje. 10 A Saron æe biti tor za ovce i dolina Ahorska poèivalište

za goveda narodu mojemu koji me traži. **11** A vi, koji ostavljate Gospoda, koji zaboravljate svetu goru moju, koji postavljate sto Gadu i ljevate naljev Meniju, **12** Vas æu izbrojiti pod maë, i svi æete pripasti na klanje, jer zvah a vi se ne odzivaste, gororih a vi ne slušaste, nego èiniste što je zlo preda mnom i izbraste što meni nije po volji. **13** Zato ovako veli Gospod Gospod: gle, sluge æe moje jesti, a vi æete gladovati; gle, sluge æe moje pitи, a vi æete biti žedni; gle, sluge æe se moje veseliti, a vi æete se stidjeti. **14** Gle, sluge æe moje pjevati od radosti u srcu, a vi æete vikati od žalosti u srcu i ridæete od tuge u duhu. **15** I ostavæete ime svoje izbranima mojim za uklin; i Gospod æe te Bog ubiti, a sluge æe svoje nazvati drugim imenom. **16** Ko se uzblagosilja na zemlji, blagosiljaæe se Bogom istinijem; a ko se uskune na zemlji, kleæe se Bogom istinijem; jer æe se prve nevolje zaboraviti i sakrivenæe æe biti od oèiju mojih. **17** Jer, gle, ja æu stvoriti nova nebesa i novu zemlju, i što je prije bilo neæee se pomirjati niti æe na um dolaziti. **18** Nego se radujte i veselite se dovjeka radi onoga što æu ja stvoriti; jer gle, ja æu stvoriti Jerusalim da bude veselje i narod njegov da bude radost. **19** I ja æu se veseliti radi Jerusalima, i radovaæeu se radi naroda svojega, i neæee se više èuti u njemu plæe ni jauck. **20** Neæee više biti ondje maloga djeteta ni starca koji ne bi navrio dana svojih; jer æe dijete umirati od sto godina, a griešnik od sto godina biæee proklet. **21** I oni æe graditi kuæe i sjedjeæe u njima; i sadiae vinograde i jeæee rod njihov. **22** Neæee oni graditi a drugi se naseliti, neæee saditi a drugi jesti, jer æe dani narodu mojemu biti kao dani drvetu, i izbranicima æe mojim ovetšati djela ruku njihovih. **23** Neæee raditi uzalud, niti æe raðati za strah, jer æe biti sjeme blagoslovenijeh od Gospoda, i natraæje æe njihova biti s njima. **24** I prije nego povieu, ja æu se odazvati; još æe gororiti, a ja æu uslišiti. **25** Vuk i jagnje zajedno æe pasti, i lav æe jesti slamu kao vo; a zmiji æe biti hrana prah; neæee uđiti ni potirati na svoj svetoj gori mojoj, veli Gospod.

66 Ovako veli Gospod: nebo je prijesto moj i zemlja podnoæje nogama mojim: gdje je dom koji biste mi sazidali, i gdje je mjesto za moje poèivanje? **2** Jer je sve to ruka moja stvorila, to je postalo sve, veli Gospod; ali na koga æu pogledati? na nevoljnoga i na onoga ko je skrušena duha i ko drkæee od moje rijeëi. **3** Ko kolje vola, to je kao da ubije èovjeka; ko kolje ovcu, to je kao da zakolje psa; ko prinosi dar, to je kao da prinese krv svinjeæeu; ko kadi kadom, to je kao da blagoslovi idola. To oni izabraše na putovima svojim, i duši se njihovoj mile gadovi njihovi. **4** Izabraeu i ja prema nevaljalstvu njihovu, i pustiæeu na njih èege se boje; jer zvah a niko se ne odazva, gororih a oni ne slušaše, nego èiniše što je zlo preda mnom i izabraše što meni nije po volji. **5** Slušajte rijeë Gospodnju, koji drkæete od njegove rijeëi: braæea vaša, koja mrze na vas i izgone vas imena mojega radi, govore: neka se pokaže slava Gospodnja. I pokazaæee se na vašu radost, a oni æe se posramiti. **6** Vika ide iz grada, glas iz crkve, glas Gospodnji koji plaæea neprijateljima svojim. **7** Ona se porodi prije nego osjeti bolove, prije nego joj dodoše muke, rodi djetiæea. **8** Ko je igda èuo to? ko je vidio tako što? Može li zemlja rodit u jedan dan? može li se narod rodit ujedanput? a Sion rodi sinove svoje èim osjeti bolove. **9** Eda li ja, koji otvoram matericu, ne mogu rodit? veli Gospod; eda li æu ja, koji dajem da se raða, biti bez poroda? veli Bog tvój. **10** Radujte se s Jerusalimom i veselite se u njemu svi koji ga ljubite; radujte se s njim svi koji ga žaliste. **11** Jer æete sati sise od utjehe njegove, i nasitiæete se, saæete i naslaðivaæete se u svjetlosti slave njegove. **12** Jer ovako veli Gospod: gle, ja æu kao rijeku dovesti k njemu mir i slavu naroda kao potok bujan, pa æete sati; biæete nošeni na rukama i milovani na koljenima. **13** Kao kad koga mati njegova tješi tako æu ja vas tješiti, i utješiæete

se u Jerusalimu. **14** Vidjeæete i obradovaæe se srce vaše i kosti æe se vaše pomladiti kao trava, i znaæee se ruka Gospodnja na slugama njegovijem i gnjev na neprijateljima njegovijem. **15** Jer, gle, Gospod æe doæi s ognjem, i kola æe mu biti kao vihor, da izlijje gnjev svoj u jarosti i prijetnju u plamenu ognjenom. **16** Jer æe Gospod suditi ognjem i maæem svojim svakom tijelu, i mnogo æe biti pobijenijeh od Gospoda. **17** Koji se osveštavaju i koji se oèišæaju u vrtovima jedan za drugim javno, koji jedu meso svinjeæe i stvari gadne i miše, svi æe izginuti, veli Gospod. **18** A ja znam djela njihova i misli njihove, i doæi æe vrijeme, te æu sabrati sve narode i jezike, i doæi æe i vidjeæee slavu moju. **19** I postavæeu znak na njih, i poslaæeu između njih koji se spasu k narodima u Tarsis, u Ful i u Lud, koji natežu luk, u Tuval i u Javan i na daljna ostrva, koja ne èuve glasa o meni niti vidješe slave moje, i javljaæee slavu moju po narodima. **20** I svu æe braæeu vašu iz svijeh naroda dovesti Gospodu na dar na konjima i na kolima i na nosilima i na mazgama i na kamilama ka svetoj gori mojoj u Jerusalim, veli Gospod, kao što prinose sinovi Izrailevi dar u èistu sudu u dom Gospodnj. **21** I između njih æu uzeti sveštenike i Levite, veli Gospod. **22** Jer kao što æe nova nebesa i nova zemlja, što æu ja naæiniti, stajati preda mnom, veli Gospod, tako æe stajati sjeme vaše i ime vaše. **23** I od mладine do mладine, i od subote do subote dolaziæee svako tijelo da se pokloni preda mnom, veli Gospod. **24** I izlaziæee i gledaæee mrtva tjelesa onih ljudi koji se odmetnuše od mene; jer crv njihov neæee umrijeti i organj njihov neæee se ugasiti, i biæee gad svakom tijelu.

Jeremija

1 Riječi Jeremije sina Helkijina između sveštenika koji bijahu u Anatotu u zemlji Venijaminovoj, 2 Kojemu dođe riječ Gospodnja u vrijeme Josije sina Amonova, cara Judina, trinaeste godine carovanja njegovog, 3 i u vrijeme Joakima sina Josijina, cara Judina, do svršetka jedanaeste godine carovanja Sedekije sina Josijina nad Judom, dok ne bi preseljen Jerusalim, petoga mjeseca. 4 I dođe mi riječ Gospodnja govoreći: 5 Prije nego te sazdaš u utrobi, znah te; i prije nego izideš iz utrobe, posveti te; za proroka narodima postavši te. 6 A ja rekoh: oh, Gospode, Gospode! evo, ne znam govoriti, jer sam dijete. 7 A Gospod mi reče: ne govoriti: dijete sam; nego idu kuda te god pošljem, i govoriti što ti god kažem. 8 Ne boj ih se, jer sam ja s tobom da te izbavljam, govoriti Gospod. 9 I pruživši Gospod ruku svoju dotače se usta mojih, i reče mi Gospod: eto, metnuh riječi svoje u tvoja usta. 10 Vidi, postavljam te danas nad narodima i carstvima da istrebljuješ i obaraš, i da zatires i raskopavaš, i da gradiš i da sadiš. 11 Poslje mi dođe riječ Gospodnja govoreći: šta vidiš, Jeremija? I rekoh: vidim prut bademov. 12 Tada mi reče Gospod: dobro si vido, jer æu nastati oko riječi svoje da je izvršim. 13 Opet mi dođe riječ Gospodnja drugom govoreći: šta vidiš? I rekoh: vidim lonac gdje vri, i prednja mu je strana prema sjeveru. 14 Tada mi reče Gospod: sa sjevera æe navaliti zlo na sve stanovnike ove zemlje. 15 Jer, gle, ja æu sazvati sve porodice iz sjevernih carstava, veli Gospod, te æe doæi, i svaki æe metnuti svoj prijesto na vratima Jerusalimskim i oko svih zidova njegovih i oko svih gradova Judinijeh. 16 I izraeæi æu im sud svoj za svu zloæu njihovu što me ostavise, i kadiše drugim bogovima, i klanjaše se djelu ruku svojih. 17 Ti dakle opaši se i ustani i govorim te sve što æu ti zapovjediti; ne boj ih se, da te ne bih satro pred njima. 18 Jer evo ja te postavljam danas kao tvrd grad i kao stup gvozden i kao zidove mjeđene svoj ovoj zemlji, carevima Judinijem i knezovima njegovijem i sveštenicima njegovijem i narodu zemaljskom. 19 Oni æe udariti na te, ali te neæe nadvladati, jer sam ja s tobom, veli Gospod, da te izbavljam.

2 Opet mi dođe riječ Gospodnja govoreći: 2 Idi i vièi Jerusalimu da èuje i govor: ovako veli Gospod: opominjem te se po milosti u mladost tvojoj i po ljubavi o vjeridbi tvojoj, kad iðaše za mnom po pustinji, i po zemlji gdje se ne sije. 3 Izrail bješe svetinja Gospodu i prvina od rođova njegovih; koji je jeðdahu svi bijahu krivi, zlo dolažaše na njih, veli Gospod. 4 Èujte riječ Gospodnju, dome Jakovljev i sve porodice doma Izraeljeva. 5 Ovako veli Gospod: kaku nepravdu naðoše oci vaši u mene, te otstupiše od mene, i pristaše za ništavilom, i postaše ništavi. 6 I ne rekoh: gdje je Gospod koji nas je izveo iz zemlje Misirske, koji nas je vodio po pustinji, po zemlji pustoj i punoj propasti, po zemlji suhoj i gdje je sjen smrtni, po zemlji preko koje niko nije hodio i u kojoj niko nije živio? 7 I kad vas dovedoh u zemlju rodnu da jedete rod njezin i dobra njezina, došavši oskrvniste zemlju moju i od našljedstva mojega naèiniste gad. 8 Sveštenici ne rekoh: gdje je Gospod? I koji se bave zakonom ne poznaše me, i pastiri odustase me, i proroci prorokovaše Valom i idoše za stvarima zaludnjijem. 9 Zato æu se još preti s vama, veli Gospod, i sa sinovima sinova vaših preæu se. 10 Jer prođite ostrva Kitimska i vidite, i pošljite u Kidar, i razgledajte dobro, i vidite je li bilo tako što: 11 Je li koji narod promijenio bogove, aki o nijesu bogovi? a moj narod promijenio slavu svoju na stvar zaludnju. 12 Èudite se tome, nebesa, i zgrozite se i upropastite se! veli Gospod. 13 Jer dva zla uèini moj narod: ostavise mene, izvor žive vode, i iskopaše sebi studence, studence ispronaljivane, koji ne mogu da

drže vode. 14 Je li Izrail rob? je li rob u kuæi rođen? zašto posta grabež? 15 Rikaše na nj laviæi i dizaše glas svoj, i obratiše zemlju njegovu u pustoš; gradovi su mu popaljeni, te nema nikoga da živi u njima. 16 I sinovi Nofski i Tafneski opasoše ti tjeme. 17 Nijesi li to sam sebi uèinio ostaviv Gospoda Boga svojega kad te voðaše putem? 18 A sada što æe ti put Misirski da piješ vode Siorske? što li æe ti put Asirski da piješ vode iz rijeke? 19 Tvoja æe te zloæa pokarati i tvoje æe te odmetanje prekoriti. Poznaj dakle i vidi da je zlo i gorko što si ostavio Gospoda Boga svojega i što nema straha mojega u tebi, veli Gospod Gospod nad vojskama. 20 Jer davno izlomih jaram tvoj i raskidoh sveze tvoje, i ti reèe: neæeu biti sluga; a na svaki visoki hum i pod svako zeleno drvo ideš da se kurvaš. 21 Ja te posadih lozu izabranu, sve sjeme istinito; pa kako mi se promijeni i izmetnu se odvoda od tuđe loze? 22 Da se izmiješ salitrom i uzmeš mnogo sapuna, opet æe se poznavati bezakonje tvoje preda mnom, veli Gospod Gospod. 23 Kako možeš reæi: nijesam se oskvrio, nijesam išao za Valima? Pogledaj put svoj po dolu; poznaj šta si uèinila, brza kamilo, koja ostavlja znake na svojim putovima. 24 Kao divlja magarica, koja je navikla na pustinju i po želji duše svoje vuèe u se vjetar, kad navalii, ko æe je vratiti? koji je traže neæee se umoriti, naæei æe je u mjesecu njezinu. 25 Èuvaj nogu svoju, da nije bosa, i grlo svoje, da ne žedni. Ali ti veli: od toga nema ništa; ne, jer ljubim tuðe, i za njima æe iæi. 26 Kao što se lupež posrami kad se uhvati, tako æe se posramiti dom Izraeljev, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, i sveštenici njihovi i proroci njihovi. 27 Koji govore drvetu: ti si otac moj; i kamenu: ti si me rodio; jer mi okrenuše leða a ne lice; a kad su u nevolji govore: ustani i izbavi nas. 28 A gdje su bogovi tvoji koje si naèinio sebi? neka ustanan, ako te mogu izbaviti kad si u nevolji, jer imaš, Juda, bogova koliko gradova. 29 Zašto hoæete da se pravdate sa mnom? vi ste se svih odmetnuli od mene, veli Gospod. 30 Uzalud bih sinove vaše, ne primiše nauke; mæa vaš proðrje proroce vaše kao lav koji davi. 31 O rode! vidite riječ Gospodnju, bijah li pustinja Izraelju ili mraèena zemlja? zašto govorim moj narod: gospodari smo, neæemo više doæi k tebi? 32 Zaboravljiv li djevojka svoj nakit i nevjesta ures svoj? a narod moj zaboravi me toliko dana da im nema broja. 33 Zašto govorim da je dobar tvoj put tražeæi što ljubiš? pa si i nevaljale žene nauæio svojim putovima. 34 I jošte na skutovima tvojim nalazi se krv siromaha pravijeh; ne nalazim kopajuæi, nego je na svjemu njima. 35 A ti govorim: nijesam kriv, gnjev se je njegov odvratio od mene. Evo ja æu se preti s tobom što govorim: nijesam zgriješio. 36 Zašto trékaš tako mijenjajuæi svoj put? Posramiæeš se od Misirca kako si se posramio od Asircu. 37 Otiæi æeš i odatne s rukama nad glavom svojom, jer Gospod odbacuje uzdanice tvoje, i neæee biti sreæan u njima.

3 Govore: ako ko pusti ženu svoju, i ona otisavši od njega uda se za drugoga, hoæe li se onaj vratiti k njoj? Ne bi li se sasvijem oskrvnila ona zemlja? A ti si se kurvala s mnogim milosnicima; ali opet vrati se k meni, veli Gospod. 2 Podigni oèi svoje k visinama, i pogledaj gdje se nijesi kurvala; na putovima si sjedjela èekajuæi ih kao Arapin u pustinji, i oskrvnili si zemlju kurvarstvom svojim i zloæom svojim. 3 Zato se ustavise daðdi, i ne bi poznoga daðda; ali u tebe bješe èelo žene kurve, i ne htje se stidjeti. 4 Hoæeš li otsele vikati k meni: oèe moj, ti si voð mladosti moje? 5 Hoæe li se srditi jednak? hoæe li se gnjevitij dovjeka? Eto, govorim, a èini zlo koliko god možeš. 6 Još mi reèe Gospod za vremena cara Josije: jesli vi ñidio što uèini odmetnica, Izraelj! kako odlazi na svako visoko brdo i pod svako zeleno drvo, i kurva se ondje. 7 I pošto uèini sve to, rekoh: vratiti se k meni; ali se ne vratiti; i to vidje nevjernica, sestra njezina, Juda. 8 I svidje mi se za sve to što uèini preljubu odmetnica Izraelj da je pustim i dam joj

knjigu rapsusnu; ali se ne poboja nevjernica sestra joj Juda, nego otide, te se i ona prokurva. **9** I sramotnijem kurvanjem svojim oskvri zemlju, jer ēinjāše preljubu s kamenom i s drvetom. **10** I kod svega toga ne vrati se k meni nevjernica sestra joj Juda svijem srcem svojim, nego lažno, govori Gospod. **11** Zato mi ree Gospod: odmetnica Izrail opravda se više nego nevjernica Juda. **12** Iди i viēi ove riječi k sjeveru, i reci: vrati se, odmetnice Izraelju, veli Gospod, i neæeu pustiti da padne gnjev moj na vas, jer sam milostiv, veli Gospod, neæeu se gnjevitvi dovjeka. **13** Samo poznaj bezakonje svoje, da si se odmetnula Gospodu Bogu svojemu, ti si tumarala k tušima pod svako drvo zeleno, i nijeste slušali glasa mojega, veli Gospod. **14** Obratite se, sinovi odmetnici, veli Gospod, jer sam ja muž vaš, i uzeæeu vas, jednoga iz grada i dva iz porodice, i odveæeu vas u Sion. **15** I daæeu vam pastire po srcu svojemu, koji æe вас pasti znanjem i razumom. **16** I kad se umnožite i narodite u zemlji, onda se, veli Gospod, neæee više govoriti: kovéeg zavjeta Gospodnjega; niti æe im dolaziti na um niti æe ga pomijnati, niti æe hoditi k njemu, niti æe ga više opravljati. **17** U to æe se vrijeme Jerusalim zvati prijesto Gospodnj, i svi æe se narodi sabrati u nj, k imenu Gospodnjemu u Jerusalimu, i neæee više iæi po misli srca svojega zloga. **18** U to æe vrijeme dom Judin iæi s domom Izrailjevijem, i daæei æe zajedno iz zemlje sjeverne u zemlju koju daho u našljedstvo ocima vašim. **19** Ali ja rekoh: kako bih te postavio meðu sinove i dao ti zemlju željenu, krasno našljedstvo mnošta naroda? I rekoh: ti æeš me zvati: oœe moj; i neæeeš se odvratiti od mene. **20** Doista kao što žena iznevjeri druga svojega, tako iznevjeriste mene, dome Izrailjev, veli Gospod. **21** Glas po visokim mijestima neka se euje, plaæ, molbe sinova Izrailjevih, jer prevratise put svoj, zaboraviše Gospoda Boga svojega. **22** Vratite se, sinovi odmetnici, i iscijeliæu odmetu vaše. Evo, mi idemo k tebi, jer si ti Gospod Bog naš. **23** Doista, zaludu su humovi, mnošto gora; doista, u Gospodu je Bogu našem spasenje Izrailjevo. **24** Jer ta sramota proždrije trud otaca naših od djetinjstva našega, ovce njihove i goveda njihova, sinove njihove i kæeri njihove. **25** Ležimo u sramoti svojoj, i pokriva nas rug naš; i Gospodu Bogu svojemu griješismo mi i oci naši od djetinjstva svojega do danas, i ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega.

4 Ako æeš se vratiti, Izraelju, veli Gospod, k meni se vратi, i ako ukloniš gadove svoje ispred mene, neæeeš se skitati. **2** I kleæeeš se istinito, vjerno i pravo: tako da je živ Gospod. I narodi æe se blagosiljati njim, i njim æe se hvaliti. **3** Jer ovako veli Gospod Judejicima i Jerusalimljanima: orite sebi kréevinu, i ne sijte u trnje. **4** Obrežite se Gospodu, i skinite okrajak sa srca svojega, Judejci i Jerusalimljani, da ne izide jarost moja kao organj i razgori se da ne bude nikoga ko bi ugasio za zla djela vaša. **5** Objavite u Judeji i oglasite u Jerusalimu i recite: trubite u trubu po zemlji; viête, sazovite narod i recite: skupite se, i uðimo u tvrdje gradove. **6** Podignite zastavu prema Sionu, bježite i ne stajte, jer æu dovesti zlo od sjevera i pogibao veliku. **7** Izlazi lav iz eèeste svoje i koji zatire narode krenuvši se ide s mjestu svojega da obrati zemlju tvoru u pustoš, gradovi tvori da se raskopaju da ne bude nikoga u njima. **8** Zato pripašite kostrijet, plaæite i ridajte, jer se žestoki gnjev Gospodnj nije odvratio od nas. **9** I tada æe, veli Gospod, nestati srca caru i srca knezovima, i sveštenici æe se udinuti i proroci æe se zaèuditi. **10** I rekoh: ah Gospode Gospode! baš si prevario ovaj narod i Jerusalim govoreæi: imaaæete mir, a maæe doðe do duše. **11** U to æe se vrijeme kazati ovome narodu i Jerusalimu: vjetar vruæ s visokih mjeseta u pustinji duva ka kæeri naroda mojega, ne da provije ni proœisti. **12** Vjetar jaæi od tijeh daæi æe mi; i ja æu im sada izreæi sud. **13** Gle, kao oblak podizæe se, i kola su mu kao vihor, konji su mu brži od orlova. Teško nama! propadosmo. **14** Umij srce svoje oda zla, Jerusalime, da bi se

izbavio; dokle æe stajati u tebi misli twoje ništave? **15** Jer glas javlja od Dana, i oglašuje zlo od gore Jefremove. **16** Kazujte narodima; evo oglašujte za Jerusalim da idu stražari iz daljne zemlje, i puštaju glas svoj na gradove Judine. **17** Kao èuvari poljski staaæe oko njega, jer se odmetnu od mene, veli Gospod. **18** Put tvoj i djela tvoja to ti ueiniše; to je od zla tvojega da je gorko i da ti dopire do srca. **19** Jaoh utroba, jaoh utroba! boli me u srcu; srce mi bije; ne mogu muæati; jer glas trubni èuješ, dušo moja, viku ubojnu. **20** Pogibao na pogibao oglašuje se; jer se pustoši sva zemlja, najedanput æe se opustošiti moji šatori, zavjesi moji zaæas. **21** Dokle æu gledati zastavu? slušati glas trubni? **22** Jer je narod moj bezuman, ne poznaje me, ludi su sinovi i bez razuma, mudri su da zlo èine, a dobro èiniti ne umiju. **23** Pogledah na zemlju, a gle bez oblijea je i pasta; i na nebo, a svjetlosti njegove nema. **24** Pogledah na gore, a gle, tresu se i svi humovi drmaju se. **25** Pogledah, a gle, nema èovjeka, i sve ptice nebeske odletjele. **26** Pogledah, a gle, Karmil je pustinja i svi gradovi njegovi oborenji od Gospoda, od žestokoga gnjeva njegova. **27** Jer ovako govorи Gospod: sva æe zemlja opustjeti; ali neæeu sasvijem zatrati. **28** Zato æe tužiti zemlja, i nebo æe gore potamnjeti, jer rekoh, namisljih, i neæeu se raskajati, niti æu udariti natrag. **29** Od vike konjika i strijelaca pobjeæi æe svi gradovi, otiaæi æe u guste šume i na stijene æe se popeti; svi æe gradovi biti ostavljeni i niko neæee u njima živjeti. **30** A ti, opustošena, šta æeš èiniti? Ako se i oblaæeš u skerlet, ako se i kitš nakitom zlatnijem, i mažeš lice svoje, zaludu se krasíš, preziru te milosnici, traže dušu twoju. **31** Jer èujem glas kao porodiljin, civiljenje kao žene koja se prvi put poraða, glas kæeri Sionske, koja rida, pruža ruke svoje govoreæi: teško meni! jer mi nestaje duše od ubilaca.

5 Proðite po ulicama Jerusalimskim, i vidite sada i razberite i potražite po ulicama njegovijem, hoæete li naæai èovjeka, ima li ko da èini što je pravo i da traži istinu, pa æa oprostiti. **2** Ako i govor: tako da je živ Gospod! opet se krivo kunu. **3** Gospode! ne gledaju li oœi twoje na istinu! Biješ ih, ali ih ne boli; satireš ih, ali neæee da prime nauke, tvrde im je lice od kamena, neæee da se obrate. **4** I ja rekoh: siromasi su, ludo rade, jer ne znaju puta Gospodnjega, zakona Boga svojega. **5** Idem k vlastelima, i njima æu govoriti, jer oni znaju put Gospodnj, zakon Boga svojega; ali i oni izlomiše jaram, pokidaše sveze. **6** Zato æe ih pobiti lav iz šume, vuk æe ih veæernji potrti, ris æe vrebati kod gradova njihovih, ko god izide iz njih biæe rastrgnut, jer je mnogo grijeha njihovih i silni su odmeti njihovi. **7** Kako æu ti oprostiti to? Sinovi tvori ostavise mene, i kunu se onima koji nijesu bogovi. Kako ih nasitih, stadoše èiniti preljubu, i u kuæu kurvinu stjeæeu se gomilom. **8** Jutrom su kad ustaju kao tovni konji, svaki rže za ženom bližnjega svojega. **9** Zato li neæeu pohoditi? veli Gospod, i duša moja neæee li se osvetiti takom narodu? **10** Izidite mu na zidove i razvalite, ali nemojte sasvijem zatrati, skinite mu prijevornice, jer nijesu Gospodnje. **11** Jer me sasvijem iznevjeri dom Izrailjev i dom Judin, veli Gospod. **12** Udariše u bah Gospodu i rekoh: nije tako, neæee nas zlo zadesiti, i neæemo vijeti maæa ni gladi. **13** A ti proroci otiaæi æe u vjetar, i rijeæi nema u njima, njima æe biti tako. **14** Zato ovako veli Gospod Gospod nad vojskama: kad tako govorite, evo ja æeu ueiniti da rijeæi moje u ustima tvojim budu kao organj, a ovaj narod drva, te æe ih spaliti. **15** Gle, ja æu dovesti na vas narod iz daleka, dome Izrailjev, veli Gospod, narod jak, narod star, narod kojem jezika neæeeš znati niti æeš razumjeti što govorit; **16** Kojemu je tul kao grob otvoren, svi su jaki. **17** I pojeæee ljetinu twoju i hljeb twoj, što sinovi twoji i kæeri twoje sæeahu jesti, pojeæee ovce twoje i goveda twoja, pojeæee vinovu lozu twoju i smokve twoje, i maæem æe zatrati tvrde gradove twoje u

koje se uzdaš. **18** Ali ni tada, veli Gospod, neæeu vas sasvijem zatrti. **19** Jer kad reèete: zašto nam èini Gospod Bog naš sve ovo? tada im reci: kako ostaviste mene i služiste tuđim bogovima u zemlji svojoj, tako æete služiti tuðincima u zemlji koja nije vaša. **20** Javite ovo u domu Jakovljevu, i oglasite u Judi, govoreæi: **21** Èujte ovo, ludi i bezumni narode, koji imate oèi a ne vidite, koji imate uši a ne èujete. **22** Mene li se neæete bojati? veli Gospod; od mene li se neæete drktati? koji postavih pjesak moru za među vjeènom naredbom, i neæe prijeæi preko nje; ako mu i ustaju vali, neæe nadjaæati, ako i buée, neæe je prijeæi. **23** Ali je u naroda ovoga srce uporno i nepokorno; otstupiše i otidoše. **24** Niti rekoše u srcu svom: bojmo se Gospoda Boga svojega, koji nam daje dažd rani i pozni na vrijeme, i èuva nam nedjelje odreðene za žetvu. **25** Bezakonja vaša odvraæeæi to, i grijesi vaši odbijaju dobro od vas. **26** Jer se nalaze u narodu mom bezbožnici, koji vrebaju kao ptiæari kad se pritaje, meæeu zamke da hvataju ljudi. **27** Kao krletka puna ptica tako su kuæe njihove pune prijevarе; zato postaše veliki i obogatiše. **28** Ugojiše se, sjaju se, mimoilaze zlo, ne èine pravde ni siroèetu, i opet im je dobro, i ne daju pravice ubogima. **29** Zato li neæeu pohoditi? veli Gospod, i duša moja neæee li se osvetiti takvom narodu? **30** Èudo i strahota biva u zemlji. **31** Proroci prorokuju lažno, i sveštenici gospodaju preko njih, i narodu je mojemu to milo. A šta æete raditi na pošljedak?

6 Skupite se iz Jerusalima, sinovi Venijaminovi, i u Tekuji zatrubite u trubu, i podignite znak ognjen nad Vet-Akeremom, jer se vidi zlo od sjevera i velika pogibao. **2** Uèinih kær Sionsku da je kao lijepa i nježna djevojka. **3** K njoj æe doæi pastiri sa stadima svojim, razapeæe oko nje šatore, svaki æe opasti svoje mjesto. **4** Spremite rat na nju, ustanite da udarimo u podne. Teško nama, jer dan naže, i sjenke veèernje oduljaæe. **5** Ustanite da udarimo obnoæe i razvalimo dvorce njezine. **6** Jer ovako govorи Gospod nad vojskama: sijecite drva, i naèinite opkope prema Jerusalimu; to je grad koji treba pohoditi; koliki je god, nasilje je u njemu. **7** Kao što izvor toei vodu svoju, tako on toei zloæeu svoju; nasilje i otimanje èuje se u njemu, preda mnom su jednako bolovi i rane. **8** Popravi se, Jerusalime, da se ne otrgne duša moja od tebe, da te ne obratim u pustinju, u zemlji gdje se ne živi. **9** Ovako govorи Gospod nad vojskama: ostatak æe se Izrailjev pabirëti kao vinova loza. Turaj ruku svoju kao berare u kotarice. **10** Kome æeu govoriti i svjedoèiti da èuju? Gle, uho im je neobrezano, te ne mogu èuti; gle, rijeè je Gospodnjia njima potsmijeh, nije im mila. **11** Zato sam pun gnjeva Gospodnjega; iznemogoh usteæueæi ga; prosuæeu ga na djecu po ulicama i na sabrane mladice, i èovjek i žena uhvatitæe se, i stari i vremeniti. **12** I kuæe æe njihove pripasti drugima, i njive i žene, kad mahnem rukom svojom na stanovnike ove zemlje, veli Gospod. **13** Jer od maloga do velikoga svi se dadoše na lakomstvo, i prorok i sveštenik, svi su varalice. **14** I lijeèe rane kærni naroda mojega ovlaš, govoræi: mir, mir; a mira nema. **15** Eda li se postidješe što èiniše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; zato æe popadati među onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaæe, veli Gospod. **16** Gospod reèe ovako: stanite na putovima i pogledajte, i pitajte za stare staze, koji je put dobar, pa idite po njemu, i naæai æete mir duši svojoj. A oni rekoše: neæemo da idemo. **17** I postavljaj vam stražare govoræi: pazite na glas trubni. A oni rekoše: neæemo da pazimo. **18** Zato èujte, narodi, i poznaj, zbole, što je među njima. **19** Èui, zemljo! evo ja æeu pustiti zlo na ovaj narod, plod misli njihovijeh, jer ne paze na moje rijeèi, i odbaciše zakon moj. **20** Što æe mi tamjan, što dolazi iz Save, i dobri cimet iz daleke zemlje? Žrtve vaše paljenice nijesu mi ugodne, niti su mi prinosi vaši mili. **21** Zato ovako govorи Gospod: evo ja æeu metnuti ovom narodu smetnje, o koje æee

se spotaæi i ocevi i sinovi, susjed i prijatelj mu, i poginuæe. **22** Ovako govorи Gospod: evo narod æe doæi iz zemlje sjeverne, i velik æe narod ustati od krajeva zemaljskih. **23** Luk i kopije nosiæe, žestoki æe biti i nemilostivi, glas æe im buéati kao more, i jahaæe na konjima, spremni kao junaci da se biju s tobom, kærni Sionska. **24** Kad èujemo glas o njemu, klonuæe nam ruke, tuga æe nas spopasti i bolovi kao porodilju. **25** Ne izlazite u polje, i putem ne idite, jer je maèe neprijateljev i strah unaokolo. **26** Kærni naroda mojega, pripaši kostrjet i valjav se u pepelu, žali kao za sinom jedincem i ridaj gorko, jer æe brzo doæi na nas zatiraè. **27** Postavih te da si stražara i grad narodu mom da doznaeæi i izviðaæi put njihov. **28** Svi su odmetnici nad odmetnicima, idu te opadaju, mjeđu s i gvožđe, svi su pokvareni. **29** Izgorješe mjejhovi, oganj sažeže olovo, uzalud se pretapa, jer se zla ne mogu odluèiti. **30** Oni æe se zvati srebro lažno, jer ih Gospod odbaci.

7 Rijeè koja doæe Jeremiji od Gospoda govoræi: **2** Stani na vratima doma Gospodnjega, i oglasi onđe ovu rijeè, i reci: èujte rijeè Gospodnju, svi Judejci, koji ulazite na ova vrata da se poklonite Gospodu. **3** Ovako govorи Gospod nad vojskama, Bog Izraeljev: popravite svoje putove i djela svoja, pa æeu uèiniti da stanujete na ovom mjestu. **4** Ne uzdajte se u lažne rijeèi govoræi: crkva Gospodnja, crkva Gospodnja, crkva Gospodnja ovo je. **5** Nego doista popravite svoje putove i djela svoja, i sudite pravo između èovjeka i bližnjega njegova. **6** Inostrancu, siroti i udovici ne èinite krivo, i krv prave ne proljevajte na ovom mjestu, i ne idite za drugim bogovima na svoje zlo. **7** Tada æeu uèiniti da stanujete od vijeka do vijeka na ovom mjestu, u zemlji koju sam dao ocima vašim. **8** Eto, vi se uzdate u rijeèi lažne, koje ne pomažu. **9** Kradete, ubijate i èinite preljudbu, kunete se krivo, i kadite Valima, i idete za drugim bogovima, kojih ne znate; **10** Pa onda dohodite i stajete preda mnom u ovom domu, koji se zove mojim imenom, i govorite: izbavismo se, da èinite sve ove gadove. **11** Je li ovaj dom, koji se zove mojim imenom, u vašim oèima peæina hajduèka? Gle, i ja vidim, veli Gospod. **12** Nego idite sada na moje mjesto, koje je bilo u Silomu, gdje namjestihime svoje ispoèetka, i vidite što sam mu uèinio za zloæeu naroda svojega Izraelja. **13** Zato sada, što èinite sva ona djela, veli Gospod, i što vam govorim zarana jednako, a vi ne slušate, i kad vas zovem, a vi se ne odzivate, **14** Zato æeu uèiniti tomu domu, koji se zove mojim imenom, u koji se vi uzdate, i ovomu mjestu, koje dadoh vama i ocima vašim, kao što sam uèinio Silomu. **15** I odbacijeu vas od lica svojega, kao što sam odbacio svu braæeu vašu, sve sjeme Jefremovo. **16** Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, i ne govor mi za njih; jer te neæeu uslišiti. **17** Zar ne vidiš šta èine po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim? **18** Sinovi kupe drva, a ocevi lože oganj, i žene mijese tijesto, da peku kolaæe carici nebeskoj, i da ljevaju naljeve drugim bogovima, da bi mene dražili. **19** Mene li draže? govorи Gospod; eda li ne sebe, na sramotu licu svojemu? **20** Zato ovako govorи Gospod Gospod: gle, gnjev moj i jarost moja izlæee se na ovo mjesto, na ljudi i na stoku i na drvetu poljska i na rod zemaljski, i raspaliæe se, i neæee se ugjasiti. **21** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izraeljev: žrtve svoje paljenice sastavite sa prinosima svojim, i jedite meso. **22** Jer ne govorih ocima vašim, niti mi zapovijedih, kad ih izvedoh iz zemlje Misirske, za žrtve paljenice ni za prinose. **23** Nego im ovo zapovijedih govoræi: slušajte glas moj i biæu vam Bog i vi æete mi biti narod, i idite svijem putovima koje vam zapovijedih, da bi vam dobro bilo. **24** Ali ne poslušaše, niti uha svojega prignuše, nego idoše po savjetima i mislima zloga srca svojega, i otidoše natrag a ne naprijed. **25** Otkad izlæoše oci vaši iz zemlje Misirske do danas, slah k vama sve sluge svoje proroke

svaki dan zarana i bez prestanka. **26** Ali ne poslušaše me, niti uha svojega prignuše, nego bijahu tvrdovrati i einiše gore nego oci njihovi. **27** Govorijaeš im sve ove riječi, ali te neće poslušati; i zvaćeš ih, ali ti se neće odazvati. **28** Zato im reci: ovo je narod koji ne sluša glasa Gospoda Boga svojega, niti prima nauke; propade vjera i nesto je iz usta njihovih. **29** Ostrizi kosu svoju i baci je, i zaridaj iza glasa na visokim mjestima, jer odbaci Gospod i ostavi rod, na koji se razgnjevi. **30** Jer sinovi Judini učinile što je zlo preda mnom, govori Gospod, metnuše gadove svoje u dom koji se zove mojim imenom, da bi ga oskvrnili. **31** I sagradiše visine Tofetu, koji je u dolini sina Enomova, da sažiju sinove svoje i kæeri svoje ognjem, što nijesam zapovjedio niti mi je došlo na um. **32** Zato evo, idu dani, veli Gospod, kad se više neće zvatiti Tofet ni dolina sina Enomova, nego dolina krvna, i pogrebavaće se u Tofetu, jer neće biti mjesta. **33** I mrtva æe tjelesa naroda ovoga biti hrana pticama nebeskim i zvijerju zemaljskom, i neće biti nikoga da ih plæši. **34** I učinile, te æe iz gradova Judinijeh i s ulica Jerusalimskih nestati glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevestina; jer æe zemlja opustjeti.

8 U to vrijeme, govori Gospod, izvadiće se iz grobova kosti careva Judinijeh i kosti knezova njegovih i kosti sveštenika i kosti proročice, i kosti stanovnika Jerusalimskih; **2** I razmetnuće se prema suncu i mjesecu i svoj vojsci nebeskoj, koje ljubiše i kojima služiše i za kojima idoše i koje tražiše i kojima se klanjaše; neće se pokupiti ni pogrepsi, nego æe biti gnoj po zemlji. **3** I voljeće smrt nego život sav ostatak što ih ostane od ovoga roda zloga, što ih ostane po svijem mjestima kuda ih raženem, govori Gospod nad vojskama. **4** Još im reci: ovako veli Gospod: ko padne, ne ustaje li? ko zađe, ne vraza li se? **5** Zašto je zašao taj narod Jerusalimski zasvagda? Drže se prijevare, neće da se obrate. **6** Pazio sam i slušao, ne govore pravo, nema nikoga da se kaje za zlo svoje, da reče: što učinih? Svaki je okrenuo svojim trkom, kao konj kad nagne u boj. **7** I roda pod nehom zna svoje vrijeme, grlica i ždrao i lasta paze na vrijeme kad dolaze; a narod moj ne zna suda Gospodnjega. **8** Kako gorovite: mudri smo, i zakon je Gospodnji u nas? Doista, gle, laž učeni lažljiva pisaljka književnička. **9** Mudarci se osramotili, uplašile se i uhvatiše se; eto, odbaciše riječ Gospodnju, pa kaka im je mudrost? **10** Zato æeu dati žene njihove drugima, nijve njihove onima koji æe ih naslijediti, jer od maloga do velikoga sví se dodaše na lakovstvo, i proroci i sveštenici, svi su varalice. **11** Jer lijeće rane kæeri naroda mojega ovlašć govoræti: mir, mir; a mira nema. **12** Eda li se postidješe što einiše gad? Niti se postidješe niti znaju za stid; zato æe popadati među onima koji padaju; kad ih pohodim, popadaće, veli Gospod. **13** Sasvijem æeu ih istrijebiti, govori Gospod, nema grozda na lozi, ni smokve na drvetu, i lišæe je opalo; i što sam im dao uzeće im se. **14** Sto stojimo? skupite se i uđimo u tvrde gradove, i ondje muëmo; jer nas je Gospod Bog naš umuèkao napojivši nas žuèi, jer zgrijeošmo Gospodu. **15** Èekasmo mir, ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah. **16** Od Dana èu se frkanje konja njegovih, od rzanja pastuha njegovih sva se zemlja zatrese, dođoše i pojedoše zemlju i sve što bješe u njoj, gradove i koji živiljahu u njima. **17** Jer, evo, ja æeu pustiti na vas zmije, aspide, od kojih nema bajanja, te æe vas ujedati, govori Gospod. **18** Okrijebio bih se u žalosti, ali je srce u meni iznemoglo. **19** Eto vike kæeri naroda mojega iz daljne zemlje: zar Gospod nije u Sionu? car njegov zar nije u njemu? Zašto me razgnjeviše svojim likovima rezanjem, tuđim taštinama? **20** Žetva je prošla, ljeto minulo, a mi se ne izbavismo. **21** Satren sam što je kæi naroda mojega satrena, u žalosti sam, èudo osvoji me. **22** Nema li balsama u Galadu? nema li ondje ljekara? zašto se dakle ne ibrscijeli kæi naroda mojega?

9 O, da bi glava moja bila voda, a oèi moje izvori suzni! da plaèem danju i noæu za pobijenima kæeri naroda svojega. **2** O, da mi je u pustinji stanak putnièki! da ostavim narod svoj i da otidem od njih, jer su sví preljuboèinci, zbor nevjernièki; **3** I zapinju jezik svoj kao luk da lažu, i osiliše na zemlji, ali ne za istinu, nego idu iz zla u zlo, niti znaju za me, govori Gospod. **4** Èuvajte se svaki prijatelja svojega i nijednome bratu ne vjerujte; jer svaki brat radi da potkine drugoga, i svaki prijatelj ide te opada. **5** I svaki vara prijatelja svojega i ne govori istine, uèe jezik svoj da govori laž, muèe se da èine zlo. **6** Stan ti je usred prijevare; radi prijevare neće da znaju za me, govori Gospod. **7** Zato ovako govori Gospod nad vojskama: gle, pretoplæu ih, i okušaæu ih; jer što bih eino radi kæeri naroda svojega? **8** Jezik im je strijela smrtna, govori prijevaru; ustima govore o miru s prijateljem svojim, a u srcu namještaju zasjedu. **9** Zato li ih neæeu pohoditi? govori Gospod; duša moja neæee li se osvetiti takom narodu? **10** Za ovijem gorama udariæu u plæ i u ridanje, i za torovima u pustinji u naricanje; jer izgorješe da niko ne prolazi niti se èuje glas od stada, i ptice nebeske i stoka pobjegoše i otidoše. **11** I obratiæu Jerusalim u gomilu, u stan zmajevski; i gradove Judine obratiæu u pustoš, da neæee niko onuda živjeti. **12** Ko je mudar da bi razumio? i komu gorovise usta Gospodnja, da bi objavio zašto zemlja propade i izgorje kao pustinja da niko ne prolazi? **13** Jer Gospod reèe: što ostaviše zakon moj, koji metnuh pred njih, i ne slušaše glasa mojega i ne hodîše za njim, **14** Nego hodîše za mislima srca svojega i za Valima, èemu ih naušeše oci njihovi, **15** Zato ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailev: evo ja æeu nahraniti taj narod pelenom i napojiæu ih žuèi. **16** I rasijaæu ih među narode, kojih ne poznavaše ni oni ni oci njihovi; i puštaæu za njima maèe dokle ih ne istrijebim. **17** Ovako veli Gospod nad vojskama: gledajte i zovite narikaèe neka doðu, i pošljite po vješte neka doðu, **18** I neka brže narièu za nama, da se rone suze od oèiju naših, i od vješta naših da teèe voda. **19** Jer se glasno riđanje èu od Siona: kako propadmo! posramismo se vrlo, jer se rastavljasmo sa zemljom, jer obaraju stanove naše. **20** Zato, žene, èuje rijeè Gospodnji i neka primi uho vaše rijeè usta njegovih, i uèite kæeri svoje ridati i jedna drugu nariçati. **21** Jer se pope smrt na prozore naše i uđe u dvorove naše da istrijebi djecu s ulica i mladiæe s putova. **22** Reci: ovako govori Gospod: i mrtva æe tjelesa ljudska ležati kao gnoj po njivi i kao rukoveti za žeteocem, kojih niko ne kupi. **23** Ovako veli Gospod: mudri da se ne hvali mudrošæu svojom, ni jaki da se ne hvali snagom svojom, ni bogati da se ne hvali bogatstvom svojim. **24** Nego ko se hvali, neka se hvali tijem što razumije i poznaće mene da sam ja Gospod koji eìnim milost i sud i pravdu na zemlji, jer mi je to milo, govori Gospod. **25** Eto, idu dani, veli Gospod, kad æeu pohoditi sve, obrezane i neobrezane, **26** Misirce i Judece i Edome i sinove Amonove i Moavce i sve koji se s kraja strigu, koji žive u pustinji; jer su sví ti narodi neobrezani, i sav je dom Izrailev neobrezana srca.

10 Slušajte rijeè koju vam govori Gospod, dome Izrailev. **2** Ovako veli Gospod: ne uèite se putu kojim idu narodi, i od znaka nebeskih ne plašite se, jer se od njih plaše narodi. **3** Jer su uredbe u naroda taština, jer sijeku drvo u šumi, djelo ruku umjetnièkih sjekirov; **4** Srebrom i zlatom ukrašuju ga, klinima i èekicima utvrđuju ga da se ne pomije; **5** Stope pravo kao palme, ne govore; treba ih nositi, jer ne mogu iæi; ne boj ih se, jer ne mogu zla uèiniti, a ne mogu ni dobra uèiniti. **6** Niko nije kao ti, Gospode; velik si i veliko je ime twoje u sili. **7** Ko se ne bi tebe bojao, care nad narodima! jer tebi to pripada; jer među svijem mudarcima u naroda i u svijem carstvima njihovijem nema

takoga kakav si ti. **8** Nego su svi ludi i bezumni, drvo je nauka o taštini. **9** Srebro kovano donosi se iz Tarsisa i zlato iz Ufaza, djelo umjetničko i ruku zlatarskih, odijelo im je od porfire i skerleta, sve je djelo umjetničko. **10** A Gospod je pravi Bog, Bog živi i car vječni, od njegove srdnje trese se zemlja, i gnjeva njegova ne mogu podnijeti narodi. **11** Ovako im recite: bogova, koji nijesu načinili neba ni zemlje, nestaae sa zemlje i ispod neba. **12** On je načinio zemlju silom svojom, utvrdio vasiljenu mudrošću svojom, i razumom svojim razastro nebesa; **13** On kad pusti glas svoj, buće vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovih. **14** Svaki èovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanjem, jer su lažiiveni likovi njegovi, i nema duha u njima. **15** Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim, poginuæe. **16** Nije taki dio Jakovljev, jer je tvorac svemu, i Izrajlju mu je našljedstvo, ime mu je Gospod nad vojskama. **17** Pokupi iz zemlje trg svoj ti, koja sjediš u gradu. **18** Jer ovako veli Gospod: gle, ja æu izbaciti kao praæem stanovnike ove zemlje, i pritisneæu ih da osjeti. **19** Teško meni od muke moje, reæi æe; ljuta je rana moja; a ja rekoh: to je bol, treba da ga podnosim. **20** Moj je šator opustošen i sva uža moja pokidana, sinovi moji otiðoše od mene i nema ih, nema više nikoga da razapne šator moj i digne zavjesu moje. **21** Jer pastiri postaše bezumni i Gospoda ne traži; zato ne biše sreæni, i sve se stado njihovo rasprša. **22** Gle, ide glas i vreva velika iz sjeverne zemlje da obrati gradove Judeine u pustoš, u stan zmajevski. **23** Znam, Gospode, da put èovjeæi nije u njegovoj vlasti niti je èovjeku koji hodi u vlasti da upravlja koracima svojim. **24** Karaj me, Gospode, ali s mjerom, ne u gnjevu svom, da me ne bi zatro. **25** Izlij gnjev svoj na narode koji te ne poznaju, i na plemena koja ne prizivlju imena tvojega, jer prozdrijeæe Jakova, prozdrijeæe ga da ga nema, i naselje njegovo opustiše.

11 Rijeèi koja dođe Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2** Slušajte rijeèi ovoga zavjeta, i kazujte ljudima Judinijem i stanovnicima Jerusalimskim. **3** I reci im: ovako veli Gospod Bog Izrailev: proklet da je ko ne posluša rijeèi ovoga zavjeta, **4** Koji zapovjedih ocima vašim kad ih izvedoh iz zemlje Misirske iz peæei gvozdene govoreæi: slušajte glas moj i tvorite ovo sve kako vam zapovijedam, pa æete mi biti narod i ja æu vam biti Bog, **5** Da bih ispunio zakletvu kojom se zakleh ocima vašim da æu im dati zemlju u kojoj teæe mljeko i med, kako se vidi danas. A ja odgovorih i rekoh: amin, Gospode. **6** Potom reæe mi Gospod: kazuj sve ove rijeèi po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim govoreæi: slušajte rijeèi ovoga zavjeta, i izvršujte ih. **7** Jer tvrdov zasvjedoæav ocima vašim otkad ih izvedoh iz zemlje Misirske do danas, zarana jednako govoreæi: slušajte glas moj. **8** Ali ne poslušaše i ne priguñuše uha svojega, nego hodioše svaki za mislima zloga srca svojega; zato pustin na njih sve rijeèi ovoga zavjeta, koji zapovjedih da vrše a oni ne vršiše. **9** Tada mi reæe Gospod: buna je među ljudima Judinijem i stanovnicima Jerusalimskim. **10** Vratili su se na bezakonja starijeh svojih, koji ne htješe slušati mojih rijeèi, i idu za drugim bogovima, te im služe; dom Izrailev i dom Judin pokvariše zavjet moj, koji uèinib s ocima njihovim. **11** Zato ovako veli Gospod: evo, ja æu pustiti na njih zlo, iz kojega neæe moæi izaæi, i vapiæe k meni, ali ih neæu uslišiti. **12** Tada æe gradovi Judini i stanovnici Jerusalimski iæi i vaptiti k bogovima kojima kade, ali im neæe pomoæi u nevolji njihovoj. **13** Jer imaš bogova, Judo, koliko gradova, i koliko ima ulica u Jerusalimu, toliko podigoste oltara sramotnijeh, oltara, da kadite Valu. **14** Ti se dakle ne moli za taj narod, i ne podiži vike ni molbe za njih, jer ih neæu uslišiti kad zavapiju k meni u nevolji svojoj. **15** Što æe mili moj u domu mom, kad èini grdilo s mnogima, i sveto meso otide od tebe,

i veseli se kad zlo èiniš? **16** Gospod te nazva maslinom zelenom, lijepom radi dobrog roda; ali s hukom velikoga vjetra raspali organj oko nje, i grane joj se polomiše. **17** Jer Gospod nad vojskama, koji te je posadio, izreèe zlo po te, za zloæeu doma Izraileva i doma Judina, koju èiniše među sobom da bi me razgnjevili kadeæi Valu. **18** Gospod mi objavi, te znam; ti mi pokaza djela njihova. **19** A ja bijah kao jagnje i tele koje se vodi na klanje, jer ne znadijah da se dogovaraju na me: oborimo drvo s rodom njegovijem, i istrijebimo ga iz zemlje živijeh, da mu se ime ne spominje više. **20** Ali, Gospode nad vojskama, sudijo pravedni, koji ispituješ bubrege i srce, daj da vidim osvetu tvoju na njima, jer tebi kazah parbu svoju. **21** Zato ovako veli Gospod za Anatoeane, koji traže dušu tvoju govoreæi: ne prorokuj u ime Gospodnjeg, da ne poginješ od naših ruku; **22** Zato ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æu ih pohoditi; mladice æe njihovi izginuti od maëa, sinovi njihovi i kæreji njihove izginuæe od gladi. **23** I neæee biti od njih ostatak; jer æu pustiti zlo na Anatoeane kad ih pohodim.

12 Pravedan si, Gospode, ako bih se pravdao s tobom; ali æeu progovoriti o sudovima tvojim. Zašto je put bezbožnièki sreæan? zašto žive u miru svi koji èine nevjeru? **2** Ti ih posadi, i oni se ukorijeniše, rastu i rod raðaju; ti si im blizu usta ali daleko od bubrega. **3** Ali, Gospode, ti me poznaeš, razgledaše me i okušao si srce moje kako je prema tebi; odvuci ih kao ovce na klanje, i pripravi ih za dan kad æe se ubiti. **4** Dokle æe tužiti zemlja, i trava svega polja sa zloæe onijeh koji žive u njoj? nesti sve stoke i ptica, jer govore: ne vidi kraja našega. **5** Kad si træeo s pejsciima pa te umoriše, kako æeš se utrkivati s konjima? i kad ti je tako u zemlji mirnoj, u koju se uzdaš, šta æeš èiniti kad ustane Jordan? **6** Jer i braæea tvoja i dom oca tvojega, i oni te iznevjeriše, i oni vièu za tobom iza glasa. Ne vjeruj im, ako bi ti i prijateljski govorili. **7** Ostavih dom svoj, napustih našljedstvo svoje; što bijaše milo duši mojoj, dadow ga u ruke neprijateljima njegovijem. **8** Našljedstvo moje posta mi kao lav u šumi, pušta glas svoj na mene, zato mi omrznu. **9** Našljedstvo moje posta mi ptica grabliva; ptice, sletite se na nju, skupite se svi zvjerovi poljski, hodite da jedete. **10** Pastiri mnogi pokvariæe moj vinograd, potlaeæe dio moj, mili dio moj obratiæe u golu pustoš. **11** Obratiæe ga u pustoš, opustošen plakaæe preda mnom; sva æe ta zemlja opustjeti, jer niko ne uzima na um. **12** Na sva visoka mjesta po pustinji doæi æe zatiraæi; jer æe maë Gospodnjeg prozdrirati od jednoga kraja zemlje do drugoga, neæee biti mira nijednom tijelu. **13** Sijaæe pšenicu, a trnje æe æeti; muæeæe se, a koristi neæe imati, i stidgeæe se letine svoje, sa žestokoga gnjeva Gospodnjega. **14** Ovako govorii Gospod za sve zle susjeðe moje, koji diraju našljedstvo što dadow narodu svojemu Izrailevu: evo, ja æu ih poèupati iz zemlje njihove, i dom Judin išœupauæi isred njih. **15** A kad ih išœupam, opet æu se smilovati na njih, i doveæeu opet svakoga njih na našljedstvo njegovo i svakoga u zemlju njegovu. **16** I ako dobro nauæe putove naroda mojega, da se zaklinju mojim imenom: tako da je živ Gospod! kao što su oni uèili moj narod da se kune Valom, tada æe sazidati usred naroda mojega. **17** Ako li ne poslušaju, tada æu išœupati sasvijem taki narod i zatrati, govorii Gospod.

13 Ovako mi reæe Gospod: idi i kupi sebi pojaz lanen i opaši se njim, a ne meæei ga u vodu. **2** Tako kupih pojaz po rijeèi Gospodnjoj, i opasah se njim. **3** Potom dođe mi opet rijeèi Gospodnja govoreæi: **4** Uzmi taj pojaz što si kupio, što je oko tebe, pa se digni i idi na Efrat, i sakrij ga onđe u kaku rasjelinu kamenu. **5** I otidoh i sakrih ga kod Efrata, kako mi zapovjedi Gospod. **6** A poslije mnogo vremena reæe mi Gospod: ustani i idi na Efrat, i uzmi pojaz koji ti zapovjedih da sakriješ onđe. **7** I otidoh na Efrat i otkopah i uzeh pojaz s mjesta gdje ga bijah sakrio; a gle, pojaz

otruhuuo, i ne bješe ni za što. **8** Tada mi dođe rijeè Gospodnja govoreæ: **9** Ovako veli Gospod: tako æeu uèiniti da otruhne ponos Judin i veliki ponos Jerusalimski, **10** Toga naroda nevaljalog, što neæee da sluša mojih rijeèi, što hodi po mislima srca svojega i ide za drugima bogovima služæei im i klanjajuæi im se; i biæe kao taj pojas, koji nije ni za što. **11** Jer kako se pojas pripoji oko èovjeka, tako bijah pripojio oko sebe sav dom Izraeljev i sav dom Judin, veli Gospod, da bi bili moj narod na slavi i hvalu i diku; ali ne poslušaše. **12** Zato im reci ovu rijeè: ovako veli Gospod Bog Izraeljev: svi se mjehovi pune vina. A oni æee reæi: zar ne znamo da se svi mjehovi pune vina? **13** Tada im reci: ovako veli Gospod: evo, ja æeu napuniti pianosti sve stanovnike ove zemlje i careve, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, i sveštenike i proroke i sve stanovnike Jerusalimske. **14** I razbiæu ih jednoga o drugoga, i oceve i sinove, veli Gospod; neæeu požaliti ni poštedjeti niti se smilovati, da ih ne potrem. **15** Slušajte i èujite, nemojte se ponositi, jer Gospod govorи. **16** Dajte slavu Gospodu Bogu svojemu dok nije spustio mrak, dokle se nijesu spotakle noge vaše po gorama mraèenjem, da èekate svjetlost a on je obrati u sjen smrtni i pretvori u tamu. **17** Ako li ovo ne poslušate, duša æee moja plakati tajno radi oholosti vaše i roniti suze, suze æee teæi iz oka mojega, jer æee se zarobiti stado Gospodnje. **18** Reci caru i carici: dolje sjedite, jer æee se slavni vijenac vaš skinuti s vaše glave. **19** Gradovi južni zatvorile se i neæee biti nikoga da ih otvori, odveæe se Juda u ropstvo, sasvijem æee se odvesti u ropstvo. **20** Podignite oèi svoje i vidite one što idu od sjevera. Gdje je stado što ti je predano, stado slave twoje? **21** Šta æee reæi kad te pohodi? Jer si ih ti nauæeo da budu knezovi nad tobom. Neæee li te spopasti bolovi kao zenu kad se poraða? **22** Ako li reæeš u srcu svom: zašto me to zadesi? za mnoštvu bezakonja tvojega uzgrnuæe se skuti tvoji i obuæea ti se skinuti. **23** Može li Etiopljanin promijeniti kožu svoju ili ris šare svoje? možete li vi èiniti dobro nauæivši se èiniti zlo? **24** Zato æeu ih razmetnuti kao što razmæe pljevu vjetar iz pustinje. **25** To je dio tvoj i obrrok tvoj od mene, govorí Gospod, zato što si me zaboravio i pouzdaš se u laž. **26** Zato æeu ti ja uzgrnuti skute na lice da se vidi sramota tvoja. **27** Preljube tvoje, rzanje tvoje, sramotna kurvarstva tvoja po humovima, po poljima, gadove tvoje vidio sam; teško tebi, Jerusalime! zar se neæee oèistiti? dokle još?

14 Rijeè Gospodnja koja dođe Jeremiji o suši. **2** Juda tuži, i vrata su mu žalosna; leže na zemlji u crno zaviti; vika iz Jerusalima podiže se. **3** Najveæi između njih šalju najmanje na vodu; došavši na studence ne nalaze vode, vraæaju se s praznjem sudovima svojim, stide se i srame se i pokrivaju glavu svoju. **4** Zemlja je ispuçala, jer ne bješe dažda na zemlji; zato se težaci stide i pokrivaju glavu svoju. **5** I košuta u polju ostavlja mlade svoje, jer nema trave. **6** I divlji magarci stojeæi na visovima vuku u se vjetar kao zmajevi, oèi im išeilejše, jer nema trave. **7** Kad bezakonja naša svjedoèe na nas, Gospode, uèini radi imena svojega; jer je mnogo odmeta naših, tebi sagriješismo. **8** Nade Izraeljev! spasitelju njegov u nevolji! zašto si kao tuđin u ovoj zemlji i kao putnik koji se uvrati da prenœei? **9** Zašto si kao umoran èovjek, kao junak, koji ne može izbaviti? Ta, ti si usred nas, Gospode, i ime je tvoje prizvano na nas; nemoj nas ostaviti. **10** Ovako govorí Gospod za narod ovaj: milo im je da se skitaju, ne ustavljuju nogu svojih, zato nijesu mili Gospodu; sada æee se opomenuti bezakonja njihova i pohoditæe grjehe njihove. **11** Potom reæe mi Gospod: ne moli se za taj narod da bi mu bilo dobro. **12** Ako æee i postiti, neæeu uslišiti vike njihove; i ako æee prinjeti žrtve paljenice i dar, neæee mi to ugoditi, nego maèem i glaðu i pomorom pomoriæeu ih. **13** Tada rekoh: oh, Gospode

Gospode, evo, proroci im govore: neæete vidjeti maèa, i neæe biti gladi u vas, nego æeu vam dati mir pouzdan na ovom mjestu. **14** A Gospod mi reæe: laž prorokuju ti proroci u moje ime, nijesam ih poslao, niti sam im zapovjedio, niti sam im govorio; lažne utvare i gatanje i ništavilo i prijevaru srca svojega oni vam prorokuju. **15** Zato ovako veli Gospod za proroke koji prorokuju u moje ime a ja ih nijesam poslao, i govore: neæee biti maèa ni gladi u ovoj zemlji: od maèa i gladi izginuæe ti proroci. **16** A narod ovaj kojemu oni prorokuju biæe povoljan po ulicama Jerusalimskim od gladi i maèa, i neæee biti nikoga da ih pogrebe, njih, žene njihove i sinove njihove i kaæeri njihove; tako æeu izliti na njih zloæeu njihovu. **17** Reci im dakle oву rijeè: neka oèi moje liju suze danju i noæeu i neka ne prestaju, jer djevojka kæi mojega naroda satr se veoma, od udara preljuta. **18** Ako izidem u polje, eto pobijenih maèeem; ako uđem u grad, eto iznemoglijeh od gladi; jer i prorok i sveštenik otidoše u zemlju koje ne znaju. **19** Eda li si sasvijem odbacio Judu? eda li je omrzao duši twojoj Sion? Zašto si nas udario tako da nam nema lijeka? Èekasmo mir ali nema dobra; i vrijeme da ozdravimo, a gle, strah. **20** Priznajemo, Gospode, zloæeu svoju, bezakonje otaca svojih, zgrijesili smo ti. **21** Nemoj nas odvræi radi imena svojega; nemoj naruæiti prijestola slave svoje, opomeni se zavjeta svojega s nama, nemoj ga ukinuti. **22** Ima li meðu taætinama u naroda koji da daje dažd? ili nebesa daju li sitan dažd? Nijesi li ti to, Gospode Bože naš? Zato tebe èekamo, jer ti èiniš sve to.

15 I reæe mi Gospod: da stane Mojsije i Samuilo preda me, ne bi se duša moja obratila k tome narodu; otjeraj ih ispred mene, i neka odlaze. **2** I ako ti reku: kuda æemo iæi? tada im reci: ovako veli Gospod: ko je za smrt, na smrt; ko je za maè, pod maè; ko za glad, na glad; ko za ropstvo, u ropstvo. **3** I pustiæu na njih èetvoro, govorí Gospod: maè, da ih ubija, i pse, da ih razvlaæe, i ptice nebeske i zvijeri zemaljske, da ih jedu i istrijebe. **4** I daæeu ih da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim radi Manasije sina Jezekijina cara Judina za ono što je uèinio u Jerusalimu. **5** Jer ko bi se smilovao na tebe, Jerusalime? ko li bi te požalio? ko li bi došao da zapita kako ti je? **6** Ti si me ostavio, govorí Gospod, otisao si natrag; zato æeu mahnuti rukom svojom na te i pogubiæu te; dosadi mi žaliti. **7** Zato æeu ih izvijati vijaèom na vratima zemaljskim, uèiniæeu ih sirotima, potræu narod svoj, jer se ne vraæaju s putova svojih. **8** Više æe mi biti udovica njegovih nego pjeska morskoga, doveæeu im na majke momaèke zatiraæe u podne, i pustiæu iznenada na njih smetnju i strahotu. **9** Iznemoæi æe koja je rodila sedmoro i spustiæe dušu, sunce æe joj zaæi još za dana, sramiæe se i stidjeæe se, a ostatak æeu njihov dati pod maè pred neprijateljima njihovijem, govorí Gospod. **10** Teško meni, majko moja, što si me rodila da se sa mnom prepire i da se sa mnom svaða sva zemlja; ne davah u zajam niti mi davaše u zajam, i opet me svi prokljuju. **11** Gospod reæe: doista, ostatku æe tvojemu biti dobro, i braniæu te od neprijatelja, kad budeš u nevolji i u tjeskobi. **12** Eda li æe gvožde slomiti gvožde sjeverno i mjeđ? **13** Imanje tvoje i blago tvoje daæeu da se razgrabi bez cijene po svijem meðadama tvojim, i to za sve grjehe tvoje. **14** I odveæeu te s neprijateljima tvojim u zemlju koje ne poznaješ, jer se rasplao organj od grjeve mojega, i grjeæe nad vama. **15** Ti znaæ, Gospode, opomeni me se i pohodi me i osveti me od onih koji me gone; nemoj me zgrabitи dokle se usteæeš od gnjeva; znaj da podnosim rug tebe radi. **16** Kad se naðoše rijeæi tvoje, pojedoh ih, i rijeæi tvoja bi mi radost i veselje srcu mojemu, jer je ime tvoje prizvano na me, Gospode Bože nad vojskama. **17** Ne sjedim u vijeæu potsmjevaèkom niti se s njima veselim; sjedim sam radi ruke tvoje, jer si me napunio srdnje. **18** Zašto bol moj jednak traæe? i zašto je rana moja smrtha, te neæee da se iscijeli? Hoæeš li

mi biti kao varalica, kao voda nepostojana? **19** Zato ovako veli Gospod: ako se obratiš, ja æeu te opet postaviti da stojiš pred mnom, ako odvojiš što je dragocjeno od rðavoga, biæeš kao usta moja; oni neka se obrate k tebi, a ti se ne obraæaj k njima. **20** I uèiniæeu da budeš tome narodu kao jak zid mјeden, i udaraæeu na te, ali te neæee nadvladati; jer sam ja s tobom da te èuvam i izbavljam, govori Gospod. **21** I izbavieu te iz ruku zlijeh ljudi, i iskupiæeu te iz ruku nasilnièkih.

16 Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Nemoj se ženiti, i da nemaš sinova ni kaerii na tom mjestu. **3** Jer ovako govori Gospod za sinove i kaerii što se rode na tom mjestu i za matere njihove koje ih rode, i za oce njihove koji ih rode u toj zemlji: **4** Ljutom æee smræu pomrijeti, neæee biti oplakani niti æee se pogrepsti, biæe gnoj po zemlji, i od maæa i od gladi izgjinuæe, i mrtva æee tjelesa njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. **5** Jer ovako govori Gospod: ne ulazi u kuæu u kojoj je žalost, i ne idi da plaæeš niti ih žali; jer sam uzeo mir svoj od toga naroda, govori Gospod, milost i žaljenje. **6** Pomrijeæe malii i veliki u ovoj zemlji, neæee biti pogrebeni niti æee se oplakati, niti æee se ko rezati ni glave stræei za njima. **7** Neæee im se dati hlijeba u žalosti da se potješe za mrtvijem, niti æee ih napojiti iz èaše radi utjehe za ocem ili za materom. **8** Tako ne ulazi u kuæu u kojoj je žalost da sjedeš s njima da jedeš i piješ. **9** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu uèiniti da na ovom mjestu pred vašim oèima i za vaših dana ne bude glasa radosna ni glasa vesela, glasa ženikova ni glasa nevjesta. **10** A kad kaæeš tome narodu sve ove rijeæi, ako ti reku: zašto izreæee Gospod sve to veliko zlo na nas? i kako je bezakonje naše ili kaki je grijeh naš, kojim zgrijeæisimo Gospodu Bogu svojemu? **11** Tada im reci: jer oci vaši ostavise mene, govori Gospod, i idoše za drugim bogovima i služiše im i klanjaše im se, a mene ostavise i zakona mojega ne držaše; **12** A vi još gore èinite nego oci vaši, jer eto idete svaki po misli srca svojega zloga ne slušajuæi mene. **13** Zato æeu vas izbaciti iz ove zemlje u zemlju koje ne poznaste ni vi ni oci vaši, i ondje æete služiti drugim bogovima dan i noæ dokle vam ne uèinem milost. **14** Zato, evo, idu dani, govori Gospod, kad se neæee više govoriti: tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izraeljeve iz zemlje Misirske; **15** Nego: tako da je živ Gospod koji je izveo sinove Izraeljeve iz zemlje sjeverne i iz svijeh zemalja u koje ih bješe razagnao! Jer æeu ih opet dovesti u zemlju njihovu koju sam dao ocima njihovim. **16** Gle, ja æeu poslati mnoge ribare, govori Gospod, da ih love, i poslije æeu poslati mnoge lovec da ih love po svakoj gori i po svakom humu i po rasjelinama kamenjem. **17** Jer oèi moje paze na sve putove njihove, nijesu sakriveni od mene, niti je bezakonje njihovo zaklonjeno od mojih oèiju. **18** I platiæeu im prvo dvojinom za bezakonje njihovo i za grijeh njihov, što oskrvniše zemlju moju strvima gadova svojih, i našljedstvo moje napuniše gnušobama svojim. **19** Gospode, krjeposti moja i grade moj i uteœište moje u nevolji, k tebi æee doæi narodi od krajeva zemaljskih, i reæi æee: doista oci naši imaæe laž, i taštinu i što nimalo ne pomaže. **20** Eda li æee èovjek naèiniti sebi bogove, koji ipak nijesu bogovi? **21** Zato, evo, ja æeu ih nauèiti sada, pokazaæeu im ruku svoju i silu svoju, da poznadu da mi je ime Gospod.

17 Grijeh je Judin zapisan gvozdenom pisaljkom i vrhom od dijamanta, urezan je na ploëi srca njihova i na rogovima oltara vaših, **2** Da se sinovi njihovi sjeæeaju oltara njihovih i lugova njihovih pod zelenijem drvetima, na visokim humovima. **3** Goro s poljem, daæeu imanje tvoje, sve blago tvoje daæeu da se razgrabi, visine tvoje, za grijeh po svijem međama tvojim. **4** I ti æeæi i koji su s tobom ostaviti našljedstvo svoje, koje sam ti dao, i uèiniæeu da služiš neprijateljima svojim u zemlji koje ne

poznaješ; jer ste raspalili organj gnjeva mojega, koji æee gorjeti dovjeka. **5** Ovako veli Gospod: da je proklet èovjek koji se uzda u èovjeka i koji stavlja tijelo sebi za mišicu, a od Gospoda ostupa srce njegovu. **6** Jer æee biti kao vrijes u pustinji, koji ne osjeæea kad doðe dobro, nego stoji u pustinji, na suhim mjestima u zemlji slanoj i u kojoj se ne živi. **7** Blago èovjeku koji se uzda u Gospoda i kome je Gospod uzdanica. **8** Jer æee biti kao drvo usaðeno kraj vode i koje niz potok pušta žile svoje, koje ne osjeæea kad doðe pripeka, nego mu se list zeleni, i sušne godine ne brine se i ne prestaje raðati rod. **9** Srce je prijevarno više svega i opako; ko æee ga poznati? **10** Ja Gospod ispitujem srca i iskušavam bubrege, da bih dao svakome prema putovima njegovijem i po plodu djela njegovijeh. **11** Kao što jarebica leži na jajima ali ne izleže, tako ko sabira bogatstvo ali s nepravdom, u polovini dana svojih ostavljajuæe ga i najposlijes æee biti lud. **12** Mjesto je svjetinje naše prijesto slave, visoko mjesto od poèetka. **13** Nade Izrailjev, Gospode! svi koji te ostavljaju neka se posrame; koji otstupaju od mene, neka se zapišu na zemlji, jer ostavise izvor vode žive, Gospoda. **14** Iscjeli me, Gospode, i biæu iscjeljen; izbavi me, i biæu izbavljen, jer si ti hvala moja. **15** Gle, oni mi govore: gdje je rijeè Gospodnja? Neka doðe. **16** A ja se ne zatezah iæi za tobom kao pastir, i dana žalosnoga ne željeh, ti znaæ; što je god izašlo iz usta mojih, pred tobom je. **17** Ne budi mi strah, ti si uteœište moje u zlu. **18** Neka se posrame koji me gone, a ja ne; neka se oni uplaše, a ja ne; pusti na njih zli dan, i dvostrukim polom polomi ih. **19** Ovako mi reèe Gospod: idi, i stani na vrata sinova narodnjih, na koja ulaze carevi Judini i na koja izlaze, i na svaka vrata Jerusalimska. **20** I reci im: èujte rijeè Gospodnju, carevi Judini i svi Judejci i svi Jerusalimljani, koji ulazite na ova vrata. **21** Ovako veli Gospod: èuvajte se da ne nosite bremena u subotu i ne unosite na vrata Jerusalimska. **22** I ne iznosite bremena iz kuæea svojih u subotu, i nikakoga posla ne radite, nego svetite subotu, kao što sam zapovjedio ocima vašim. **23** Ali ne poslušaæe niti prigušuje uha svojega, nego otvrduñe vratom svojim da ne poslušaju i ne prime nauke. **24** Ako me poslušate, govori Gospod, da ne nosite bremena na vrata ovoga grada u subotu, nego svetite subotu ne radeæi u nju nikakoga posla, **25** Tada æee ulaziti na vrata grada ovoga carevi i knezovi, koji sjede na prijestolu Davidovu, na kolima i na konjima, oni i knezovi njihovi, Judejci i Jerusalimljani, i stajaæe ovaj grad dovjeka. **26** I dolaziæe iz gradova Judinijeh i iz okoline Jerusalimske, i iz zemlje Venijaminove, i iz ravnice i iz gora i s juga, i donosiæe žrtve paljenice i prinose s darom i kadom, i žrtve zahvalne donosiæe u dom Gospodnj. **27** Ako li me ne poslušate da svetite subotu i ne nosite bremena ulazeæi na vrata Jerusalimska u subotu, onda æeu raspaliti organj na vratima njegovijem, koji æee upaliti dvorove Jerusalimske i neæee se ugasiæi.

18 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2** Ustani, i siði u kuæu lonèarevu, i ondje æeu ti kazati rijeèi svoje. **3** Tada siðoh u kuæu lonèarevu, i gle, on raðaše posao na svom kolu. **4** I pokvari se u ruci lonèaru sud koji graðaše od kala, pa naèini iznova od njega drugi sud, kako bijaše volja lonèara da naèini. **5** Tada doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **6** Ne mogu li èiniti od vas kao ovaj lonèar, dome Izrailjev! govori Gospod; gle, što je kao u ruci lonèarevoj, to ste vi u mojoj ruci, dome Izrailjev. **7** Kad bih rekao za narod i za carstvo da ga istrijebim i razorim i zatrem; **8** Ako se obrati narod oda zla, za koje bih rekao, i meni æee biti žao sa zla, koje mišljah da mu uèinem. **9** A kad bih rekao za narod i za carstvo da ga sazidam i nasadim; **10** Ako uèini što je zlo preda mnom ne slušajuæi glasa mojega, i meni æee biti žao dobra koje rekoh da mu uèinem. **11** Zato sada reci Judejcima i Jerusalimljanima govoreæi: ovako veli Gospod: evo spremam na vas zlo, i mislim misli na vas; vratite se dakle svaki sa

svojega puta zloga, i popravite putove svoje i djela svoja. **12** A oni rekoše: nema ništa od toga, nego æemo iæi za svojim mislima i éinæemo svaki po misli srca svojega zloga. **13** Zato ovako govori Gospod: pitajte po narodima je li ko éuo tako što? grdilo veliko uèini djevojka Izraeljeva. **14** Ostavlja li snijeg Livanski sa stijene moja polja? ostavljaju li se vode studene, koje teku? **15** A narod moj mene zaboravi, kadi tañtini, i spotiæu se na svojim putovima, na starjem stazama, da hode stazama puta nepovrnjena. **16** Da bih obratio zemlju njihovu u pustoš, na vjeèenu sramotu, da se èudi ko god proðe preko nje i maæe glavom svojom. **17** Kao ustokom razmetnuæu ih pred neprijateljem; leða a ne lice pokazauæi im u nevolji njihovoj. **18** A oni rekoše: hodite da smislimo što Jeremiji, jer neæe nestati zakona svešteniku ni svjeta mudarcu ni rijeèi proroku; hodite ubijmo ga jerikom i ne pazimo na rijeèi njegove. **19** Pazi na me, Gospode, i èuæi glas mojih protivnika. **20** Eda li æe se zlo vratiti za dobro, kad mi kopaju jamu? Opomeni se da sam stajao pred tobom govoreæi za njihovo dobro, da bih odvratio gnjev tvoj od njih. **21** Zato predaj sinove njihove gladi i uèini da izginu od maæa, i žene njihove da budu sirote i udove, i muževi njihovi da se pogube, mladæe njihove da pobije maæe u boju. **22** Neka se èuje vika iz kuæea njihovih, kad dovedeæ na njih vojsku iznenada; jer iskopaše jamu da me uhvate, i zamke namještiše nogama mojim. **23** A ti, Gospode, znaæ sve što su naumili meni da me ubiju, nemoj im oprostiti bezakonja ni grijeha njihova izbrisati ispred sebe; nego neka popadaju pred tobom, u gnjevu svom radi suprot njima.

19 Ovako reèe Gospod: idi i kupi kréag zemljani u lonèara s nekoliko starješina narodnijeh i starješina sveštenièkih. **2** I otidi u dolinu sina Enomova što je pred vratima istoèenjem, i onđe proglaši rijeèi koje æeu ti kazati. **3** I reci: èujte rijeèe Gospodnjih, carevi Judini i stanovnici Jerusalimski; ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izraeljev: evo, ja æeu pustiti zlo na to mjesto da æe zujati uši svakome ko ga èuje. **4** Jer me ostavise i oskvriše ovo mjesto kadeæi na njemu drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni oci njihovi, ni carevi Judini, i napuniše to mjesto krv prave. **5** I pogradiše visine Valu da sažiæu sinove svoje ognjem na žrtve paljenice Valu, èega ne zapovjedih nitи o tom govorih, nitи mi na um doðe. **6** Zato, evo, ide vrijeme, veli Gospod, kad se ovo mjesto neæe više zvati Tofet, ni dolina sina Enomova, nego krvna dolina. **7** Jer æeu unišiti savjet Judin i Jerusalimski na ovom mjestu, i uèiniæeu da padnu od maæa pred neprijateljima svojim i od ruke onjih koji traže dušu njihovu, i mrtva æeu tjelesa njihova dati za hrano pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. **8** I obratiæu taj grad u pustoš i rug: ko god proðe mimo nj, èudiæe se i zviždaæe za sve muke njegove. **9** I uèiniæeu da jedu meso od svojih sinova i meso od svojih kæeri, i svaki æe jesti meso od druga svojega u nevolji i tjeskobi kojom æe im dosaðivati neprijatelj njihovi i koji traže dušu njihovu. **10** Potom razbij kréag pred ljudima koji æe iæi s tobom. **11** I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama: tako æeu razbiti taj narod i taj grad kao što se razbijje sud lonèarski, koji se ne može više opraviti, i u Tofetu æe se pogrebavati, jer neæe biti mjesata za pogrebavanje. **12** Tako æeu uèiniæu tome mjestu, veli Gospod, i stanovnicima njegovim i uèiniæeu taj grad da bude kao Tofet; **13** I kuæee Jerusalimske i kuæee careva Judinijeh biæe neèiste kao mjesto Tofet, sve kuæee, gdje na krovovima kadiše svoj vojsci nebeskoj i ljevaše naljeve drugim bogovima. **14** Potom se vrati Jeremija iz Tofeta kuda ga bješe poslao Gospod da prorukuje, i stade u trijemu doma Gospodnjega, i reèe svemu narodu: **15** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izraeljev: evo, ja æeu pustiti na taj grad i na sve gradove njegove sve zlo koje izrekoh za nj, jer otvrduše vratom svojim da ne slušaju rijeèi mojih.

20 A Pashor sin Imirov sveštenik, koji bijaše starješina u domu Gospodnjem, èeu Jeremiju gdje prorukuje te rijeèi. **2** I udari Pashor proroka Jeremiju, i metnu ga u tamnicu na gornjim vratima Venijaminovjem uz dom Gospodnji. **3** A sjutradan kad Pashor izvede Jeremiju iz tamnice, reèe mu Jeremija: Gospod ti nadje ime ne Pashor nego Magor-Misavij. **4** Jer ovako veli Gospod: evo, ja æeu pustiti na te strah, na te i na sve prijatelje tvoje, koji æe pasti od maæa neprijatelja svojih, i oèi æe tvoje vidjeti, i svega æeu Judu dati u ruke caru Vavilonском, koji æe ih odvesti u Vavilon, i pobiæe ih maæem. **5** I daæeu sve bogatstvo toga grada i sav trud njegov i sve što ima dragocjeno, i sve blago careva Judinijeh daæeu neprijateljima njihovijem u ruke, i razgrabiæe i uzeti i odnijeti u Vavilon. **6** I ti, Pashore, i svi koji žive u tom domu otiaæi æete u ropstvo; i doæi æeš u Vavilon i onđe æeš umrijeti i onđe æeš biti pogreben i svi prijatelji tvoji, kojima si prorokovala lažno. **7** Nagovarao si me, Gospode, i dadow se nagovoriti; bio si jaæi od mene i nadvladao si me; na potsmijeh sam svaki dan, svak mi se potsmijeva. **8** Jer otkad govorim, vapijem, radi nasilja i pustošenja vièem, jer mi je rijeèe Gospodnja na porugu i na potsmijeh svaki dan. **9** I rekoh: neæeu ga više pominjati, niti æeu više govoriti u ime njegova; ali bi u srcu mom kao oganj razgorio, zatvoren u kostima mojim, i umorih se zadrzavajuæe ga, i ne mogoh više. **10** Jer èujem poruge od mnogih, strah otsvuda: prokažite da prokažemo; svi koji bijaju u miru sa mnom, vrebaju da posrnem: da ako se prevari, te æemo ga nadvladati i osvetiæemo mu se. **11** Ali je Gospod sa mnom kao strašan junak; zato oni koji me gone spotaknuæe se i neæe nadvladati; posramiæe se vrlo; jer neæe biti sreæni, sramota vjeèena neæe se zaboraviti. **12** Zato, Gospode nad vojskama, koji kušaæ pravednika, koji vidiš bubrege i srce, daj da vidim tvoju osvetu na njima, jer tebi kazah parbu svoju. **13** Pjevajte Gospodu, hvalite Gospoda, jer izbavi dušu siromahu iz ruke zlikovaèke. **14** Proklet da je dan u koji se rodih! dan, u koji me rodi mati moja, da nije blagosloven! **15** Proklet da je èovjek koji javi ocu mojemu i vrlo ga obradova govoræi: rodi ti se sin. **16** I taj èovjek da bi bio kao gradovi koji Gospod zatr i ne bi mu žao! neka sluša viku ujutru i vrisku u podne, **17** Što me ne usmrti u utrobi materinor da bi mi mati moja bila grob, i utroba njezina da bi ostala dovjeka trudna. **18** Zašto izidoh iz utrobe da vidim muku i žalost i da se svrše u sramoti dani mojih?

21 Rijeèe koja doðe Jeremiji od Gospoda kad posla k njemu car Sedekija Pashora sina Melhijina i Sofoniju sina Masijina sveštenika, i poruæi: **2** Upitaj Gospoda za nas, jer Navuhodonosor car Vavilonski zavojiši na nas; eda bi nam uèinio Gospod po svijem èudesima svojim, da otide od nas. **3** A Jeremija im reèe: ovako recite Sedekiji: **4** Ovako veli Gospod Bog Izraeljev: evo, ja æeu okrenuti natrag oružje što je u vašim rukama, kojim se bijete s carem Vavilonskim i s Haldejcima koji su vas opkolili iza zidova, i skupiæeu ih usred toga grada. **5** I ja æeu vojevati na vas rukom podignutom i mišicom krijeckom i gnjevom i jarošeu i žestinom velikom. **6** I pobiæeu stanovnike toga grada, i ljudi i stoku; od pomora velikoga pomrijeæe. **7** A poslije, veli Gospod, daæeu Sedekiju cara Judina i sluge njegove i narod, one koji ostanu u tom gradu od pomora, od maæa i od gladi, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke neprijateljima njihovijem i u ruke onima koji traže dušu njihovu, te æe ih pobiti maæem, neæee ih žaliti ni štedjeti niti æe se smilovati. **8** A narodu tome reci: ovako veli Gospod: evo ja stavljam pred vas put k životu i put k smrti. **9** Ko ostane u tom gradu, poginuæe od maæa ili od gladi ili od pomora; a ko izaðe i preda se Haldejcima koji su vas opkolili, ostaæe živ, i duša æe mu biti mjesto plijena. **10** Jer okretoh lice svoje tome gradu na zlo a ne na dobro, govorи Gospod; u ruke caru

Vavilonskom biæe predan, i on æe ga spaliti ognjem. **11** A za dom cara Judina èuite rijeè Gospodnju: **12** Dome Davidov, tako veli Gospod, sudite svako jutro, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh da ne izaðe kao oganj grjev moj i razgori se da ga niko ne može ugasiti za zloæu djela vaših. **13** Evo me na tebe, koji sjediš u dolini, kao stijena u ravnici, govori Gospod, na vas, koji govorite: ko æe doæi na nas? i ko æe uæi u stanove naše? **14** Jer æu vas pokarati po plodu djela vaših, veli Gospod, i raspaliæu oganj u šumi njegovoj, koji æe prozdrjeti sve što je oko njega.

22 Ovako govorи Gospod: siði u dom cara Judina, i reci ondje ovu rijeè, **2** I kaži: slušaj rijeè Gospodnjу, care Judin, koji sjediš na prijestolu Davidovu, ti i sluge tvoje i narod tvoj, koji ulazite na ova vrata. **3** Ovako veli Gospod: èinite sud i pravdu, i kome se otima izbavljajte ga iz ruku nasilnikovijeh, i ne èinite krivo inostrancu ni siroti ni udovici, i ne èinite im sile, i krv prave ne proljevajte na ovom mjestu. **4** Jer ako doista uzradite ovo, ulaziæe na vrata ovoga doma carevi, koji sjede mjesto Davida na prijestolu njegovu, na kolima i na konjima, oni i sluge njihove i narod njihov. **5** Ako li ne poslušate ovijeh rijeèi, zaklinjsem se sobom, veli Gospod, da æe opustjeti taj dom. **6** Jer ovako veli Gospod za dom cara Judina: ti si mi Galad i vrh Livanski, ali æeu te obratiti u pustinju, u gradove u kojima se ne živi. **7** I spremiæu na tebe zatiræe, svakoga s oružjem, i posjeæi æe tvoje krasne kedre i pobacati ih u oganj. **8** I mnogi æe narodi prolaziti mimo taj grad, i govoræe jedan drugome: zašto uèini ovo Gospod od toga grada velikoga? **9** I reæi æe: jer ostaviše zavjet Gospoda Boga svojega i klanjaše se drugim bogovima i služiše im. **10** Ne plaéite za mrtvijem nit ga žalite; nego plaéite za onijem koji odlazi, jer se neæee više vratiti nit ðe vidjeti svoje postojbine. **11** Jer ovako govorи Gospod o Salumu sinu Josije cara Judina, koji carovaše mjesto Josije oca svojega, koji otide iz ovoga mjesa: neæee se više vratiti. **12** Nego æe umrjeti u mjestu kuda ga odvedeoše u ropstvo, i neæee više vidjeti ove zemlje. **13** Teško onomu koji gradi svoju kuæu ne po pravdi, i klijeti svoje ne po pravici, koji se služi bližnjim svojim ni za što i plate za trud njegov ne daje mu; **14** Koji govorи: sagradieæu sebi veliku kuæu i prostrane klijeti; i razvaljuje sebi prozore, i oblaže kredrom i maže crvenilom. **15** Hoæeeš li carovati kad se miješaš s kredrom? Otac tvoj nije li jeo i pio? kad èinjaše sud i pravdu, tada mu bijaše dobro. **16** Davaše pravicu siromahu i ubogome, i bijaše mu dobro; nije li to poznavati me? govorи Gospod. **17** Ali oði tvoji i srce tvoje idu samo za tvojim dobitkom i da prolejavaš krv pravu i da èiniš nasilje i kriðuv. **18** Zato ovako veli Gospod za Joakima sina Josije cara Judina: neæee naricati za njim: jaoh brate moj! ili: jaoh sestro! neæee naricati za njim: jaoh gospodaru! ili: jaoh slavo njegova! **19** Pogrebom magareæeim pogrepšae se, izvuæi æe se i baciae se iza vrata Jerusalimskih. **20** Izidi na Livan i viði, i na Vasantu pusti glas svoj, i viði preko brodova, jer se satrše svi koji te ljube. **21** Govorih ti u sreæei tvojoj, a ti reèe: neæuu da slušam; to je put tvoj od djetinštva tvojega da ne slušaš glasa mojega. **22** Sve æe pastire tvoje odnijeti vjetar, i koji te ljubi otiaæi æe u ropstvo; tada æeš se posramiti i postidjeti za svu zloæu svoju. **23** Ti sjediš na Livanu, gnijezdo viješ na kredrima, kako æeš biti ljkupa, kad ti doðu muke i bolovi kao porodilji! **24** Kako sam ja živ, veli Gospod, da bi Honija sin Joakima cara Judina bio prsten peèatni na desnoj ruci mojoj, i odande æeu te otregnuti. **25** I daæeu te u ruke onima koji traže dušu tvoju, i u ruke onima kojih se bojiš, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke Haldejcima. **26** I baciae tebe i mater tvoju koja te je rodila u zemlju tuðu, gdje se nijeste rodili, i ondje æete pomrijeti. **27** A u zemlju u koju æete željeti da se vratite, neæete se vratiti u nju. **28** Je li taj èovjek Honija ništañ idol izlomljen? je li sud u kom nema miline? zašto biše istjerani, on i sjeme njegovoj, i

baèeni u zemlju, koje ne poznaju? **29** O zemljo, zemljo, zemljo! èuj rijeè Gospodnjу. **30** Ovako veli Gospod: zapišite da æe taj èovjek biti bez djece i da neæee biti sreæan do svoga vijeka; i нико neæee biti sreæan od sjemena njegovova, koji bi sjedio na prijestolu Davidovu i još vladao Judom.

23 Teško pastirima koji potiru i razmeæeu stado paše moje! govorи Gospod. **2** Zato ovako veli Gospod Bog Izrailej za pastire koji pasu narod moj: vi razmetnuste ovce moje i razagnaste ih, i ne obilaziste ih; evo, ja æeu vas obiæei za zloæu djela vaših, govori Gospod. **3** I ostatok ovaca svojih ja æeu skupiti iz svijeh zemalja, u koje ih razagnah, i vratiaæu ih u torove njihove, gdje æe se naploditi i umnožiti. **4** I postavljaju im pastire, koji æe ih pasti, da se ne boje više i ne plaše i da ne pogine nijedna, govori Gospod. **5** Gle, idu dani, govori Gospod, u koje æeu podignuti Davidu klicu pravednu, koja æe carovati i biti sreæena i èiniti sud i pravdu na zemlji. **6** U njegove dane spašaæe se Juda, i Izrailej æe stanovati u miru, i ovo mu je ime kojim æe se zvatiti: Gospod pravda naša. **7** Zato, evo, idu dani, govori Gospod, u koje se neæee više govoriti: tako da je živ Gospod, koji je izveo sinove Izraileve iz zemlje Misirske; **8** Nego: tako da je živ Gospod, koji je izveo i doveo sjeime doma Izraileva iz sjeverne zemlje i iz svijeh zemalja, u koje ih bijah razagnao. I oni æe sjedjeti u svojoj zemlji. **9** Radi proroka puca srce u meni, trepeæeu sve kosti moje, kao pijan sam i kao èovjek kojega je osvojilo vino, Gospoda radi i njegovih radi svetijeh rijeèi. **10** Jer je zemlja puna preljuboëinaca, i s kletava tuži zemlja, posušiæe se paše u pustinji; trk je njihov zao i moæ njihova neprava. **11** Jer i prorok i sveštenik skvrne je, nalazim i u domu svom zloæu njihovu, govori Gospod. **12** Zato æe put njihov biti kao klizavica po tami, gdje æe popuznuti i pasti; jer æeu pustiti na njih zlo godine poþoðenja njihova, govori Gospod. **13** U proroka Samarijskih vidio sam bezumije, prorokovahu Valom, prelašæivahu narod moj Izraileja; **14** Ali u proroka Jerusalimskih vidim strahotu: èine preljubu i hode u laži, ukrajpljuju ruke zlikovcima da se niko ne vratí od svoje zloæe; svu mi kao Sodom, i stanovnici njegovi kao Gomor. **15** Zato ovako veli Gospod nad vojskama o tijem prorocima: evo, ja æeu ih nahraniti pelenom i napoijau ih žuei; jer od proroka Jerusalimskih izide oskvrnjenje po svoj zemlji. **16** Ovako veli Gospod nad vojskama: ne slušajte što govore proroci koji vam prorokuju; varaju vas, govore utvare svojega srca, ne iz usta Gospodnjih. **17** Jednako govoré onima koji ne mare za me: Gospod je rekao: imaaæete mir; i svakome koji ide po misli srca svojega govoré: neæee doæi na vas zlo. **18** Jer ko je stajao u vijeæu Gospodnjem, i video ili èuo rijeè njegovu? ko je pazio na rijeè njegovu i èuo? **19** Evo, vihor Gospodnjih, gnjev, iziæi æe vihor, koji ne prestaje, pašæe na glavu bezbožnicima. **20** Neæee se odvratiti gnjev Gospodnjih dokle ne uèini i izvrši što je u srcu naumio; najposlije æete razumjeti to sasvijem. **21** Ne slah tijeh proroka, a oni tréaše; ne govorih im, a oni prorokovaše. **22** Da su stajali u mom vijeæeu, tada bi kazivali moje rijeèi narodu mojemu, i odvraæali bi ih s puta njihova zloga i od zloæe djela njihovih. **23** Jesam li ja Bog izbliza, govori Gospod, a nijesam Bog i izdaleka? **24** Može li se ko sakriti na tajno mjesto da ga ja ne vidim? govori Gospod; ne ispunjam li ja nebo i zemlju? govori Gospod. **25** Èujem što govoré ti proroci koji u ime moje prorokuju laž govoré: snio sam, snio sam. **26** Dokle æe to biti u srcu prorocima koji prorokuju laž, i prijevaru srca svojega prorokuju? **27** Koji misle da æe uèiniti da narod moj zaboravi ime moje uza sreæe njihove, koje pripovijedaju jedan drugomu, kao što zaboraviše oci njihovi ime moje uz Vala. **28** Prorok koji sni, neka pripovijeda san; a u koga je rijeè moja, neka govorí rijeè moju istinito; šta æe pljeva sa pšenicom? govori Gospod. **29** Nije li rijeè moja kao oganj, govori

Gospod, i kao malj koji razbijja kamen? **30** Zato, evo me na te proroke, govori Gospod, koji kradu moje riječi jedan od drugoga. **31** Evo me na te proroke, veli Gospod, koji dižu jezik svoj i govore: on veli. **32** Evo me na one koji prorokuju lažne sne, veli Gospod, i pripovijedajući ih zavode narod moj lažima svojim i hitrinom svojom; a ja ih nijesam poslao niti sam im zapovjedio; i neće ništa pomoći tome narodu, govori Gospod. **33** Ako te zapita ovaj narod ili koji prorok ili sveštenik govoreći: kako je breme Gospodnje? tada im reci: kako breme? ostavljaju vas, govori Gospod. **34** A proroka i sveštenika i narod koji reče: breme Gospodnje, ja æu pokarati toga èovjeka i dom njegov. **35** Nego ovako gorovite svaki bližnjemu svojemu i svaki bratu svojemu: Šta odgovori Gospod? i: Šta reče Gospod? **36** A bremena Gospodnjega ne pominjte više, jer æe svakome biti breme rijeèi njegova, jer izvræete rijeèi Boga živoga, Gospoda nad vojskama, Boga našega. **37** Ovako reci proroku: Šta ti odgovori Gospod? i: Šta ti reče Gospod? **38** Ali kad kažete: breme Gospodnje, zato ovako veli Gospod: Šta gorovite tu rijeè: breme Gospodnje, a ja slah k vama da vam kažu: ne gorovite: breme Gospodnje, **39** Zato evo me, ja æu vas zaboraviti sasvijem i odbaciæu od sebe vas i grad koji sam dao vama i ocima vašim. **40** I navalijeu na vas porugu vjeènu i sramotu vjeèenu koja se neæe zaboraviti.

24 Pokaza mi Gospod, i gledaj, dvije kotarice smokava namještene pred crkvom Gospodnjom, pošto Navuhodonosor car Vavilonski zarobi Jerehonijsina Joakimova cara Judina, i knezove Judine, i drvodjelje i kovaèe iz Jerusalima i odvede ih u Vavilon. **2** U jednoj kotarici bijahu smokve vrlo dobre, kake bijahu rane smokve, a u drugoj kotarici bijahu vrlo rðave smokve, koje se ne mogu jesti, tako bijahu rðave. **3** I reče mi Gospod: Šta vidiš, Jeremija? A ja rekoh: smokve, jedne dobre smokve, vrlo dobre, a druge rðave, vrlo rðave, koje se ne mogu jesti, tako su rðave. **4** I dođe mi rijeè Gospodnja govoreći: **5** Ovako veli Gospod Bog Izrailev: kake su te smokve dobre, tako æe mi biti dobra radi roblike Judino, koje odaslaš iz ovoga mjeseta u zemlju Haldejsku. **6** I obratiaæu oèi svoje na njih dobra radi, i dovešäu ih opet u ovu zemlju, i sazidaæu ih i neæeu ih razoriti, i nasadiæu ih i neæeu ih poèupati. **7** Jer æu im dati srce da me poznadu da sam ja Gospod, i biæe mi narod i ja æu im biti Bog, jer æe se obratiti k meni svijem srcem svojim. **8** A kake su te rðave smokve da se ne mogu jesti, kako su rðave, takim æu, veli Gospod, uèiniti Sedekiju cara Judina i knezove njegove i ostatak Jerusalimljana koji ostaæe u ovoy zemlji i koji žive u zemlji Misirskoj. **9** Uèiniæeu da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim na zlo, da budu sramota i prièa i rug i uklon po svijem mjestima, kuda ih raždenem. **10** I poslaæeu na njih maèe, glad i pomor, dokle se ne istrijebe sa zemlje, koju sam dao njima i ocima njihovim.

25 Rijeè koja dođe Jeremiji za sav narod Judin èetvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina, a to je prva godina Navuhodonosora cara Vavilonskoga, **2** Koju reče Jeremija prorok svemu narodu Judinu i svijem stanovnicima Jerusalimskim, govoreći: **3** Od trinaestne godine Josije sina Amonova cara Judina do danas, za ove dvadeset i tri godine, dolazi mi rijeè Gospodnja i gorovih vam zarana jednako, ali ne poslušaste. **4** I sla vam Gospod sve sluge svoje proroke zarana jednako, ali ne poslušaste, niti prignuste uha svojega da biste èuli. **5** I gorovahu: vratite se svaki sa svojega puta zloga i od zloæee djela svojih, pa æete ostati u zemlji koju dade Gospod vama i ocima vašim od vijeka do vijeka. **6** I ne idite za drugim bogovima da im služite i da im se klanjate, i ne gnjevite me djelom ruku svojih, i neæeu vam uèinjiti zla. **7** Ali me ne poslušaste, govori Gospod, nego me gnjeviste djelom ruku svojih na svoje zlo. **8** Zato ovako veli Gospod nad vojskama: Što

ne poslušaste mojih rijeèi, **9** Evo, ja æu poslati po sve narode sjeverne, govori Gospod, i po Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i dovešäu ih na tu zemlju i na stanovnike njezine, i na sve te narode okolne, koje æu zatrati, i uèiniæeu da budu èudo i potsmijeh i pustoš vjeèna. **10** I uèiniæeu da nestane meðu njima glasa radosna i glasa vesela, glasa ženikova i glasa nevestina, lupe od žrvanja i svjetlosti od žiska. **11** I sva æe ta zemlja biti pustoš i èudo, i ti æe narodi služiti caru Vavilonskom sedamdeset godina. **12** A kad se navrši sedamdeset godina, onda æu pohoditi cara Vavilonskoga i onaj narod, govori Gospod, za bezakonje njihovo, i zemlju Haldejsku, i obratiaæe je u pustoš vjeènu. **13** I pustiaæeu na tu zemlju sve što sam gorovio o njoj, sve što je napisano u ovoj knjizi, što prorokova Jeremija za sve narode. **14** Jer æe veliki narodi i silni carevi i njih pokoriti; tada æu im platiti po djelima njihovim i po onom što su èinili rukama svojim. **15** Jer ovako mi reče Gospod Bog Izrailev: uzmi iz moje ruke èašu vina, ovoga gnjeva, i napoj iz nje sve narode ka kojima te ja pošljem, **16** Neka piju i smetu se i polude od oštrogma maèa koji æu ja poslati meðu njih. **17** I uzeh èašu iz ruke Gospodu, i napojih sve te narode, ka kojima me posla Gospod: **18** Jerusalim i gradove Judine i careve njegove i knezove njegove, da budu pustoš i èudo i potsmijeh i uklon, kao što je danas, **19** Faraona cara Misirskoga i sluge njegove i knezove njegove i sav narod njegov, **20** I svu mješavinu, i sve careve zemlje Uza, sve careve zemlje Filistejske, i Askalon i Gazu i Akaron i ostanak od Azota, **21** Edomce i Moavce i sinove Amonove, **22** I sve careve Tirske i sve careve Sidonske i careve na ostrvima preko mora, **23** Dedana i Temu i Vuza, i sve koji se s kraja strigu, **24** I sve careve Arapske i sve careve od mješavine koji žive u pustinji, **25** I sve careve Zimirske, i sve careve Elamske, i sve careve Midske, **26** I sve careve sjeverne, koji su blizu i koji su daleko, kako jednoga tako drugoga, i sva carstva zemaljska što su po zemlji; a car Sisaški piæe poslijepo njih. **27** I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailev: pijte i opijte se, i blijuite i padajte, da ne ustanete od maèa koji æu pustiti meðu vas. **28** Ako li ne bi htjeli uzeti èaše iz ruke tvoje da piju, tada im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: zaista æete pitи. **29** Jer evo poèinjem puštati zlo na grad koji se naziva mojim imenom, a vi li æete ostati bez kara? neæete ostati bez kara, jer æu dozvati maèe na sve stanovnike zemaljske, govori Gospod nad vojskama. **30** Ti dakle prorokuj im sve ove rijeèi i reci im: Gospod æe s visine riknuti, i iz stana svetinja svoje pustiaæe glas svoj, silno æe riknuti iz stana svojega, kao oni što gaze grožđe podignuæe viku na sve stanovnike zemaljske. **31** Proæe æe graja do kraja zemlje, jer raspru ima Gospod s narodima, sudi se sa svakim tijelom, bezbožnike æe dati pod maèe, govori Gospod. **32** Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, nevolja æe poæe od naroda do naroda, i velik æe se vihor podignuti od krajeva zemaljskih. **33** I u onaj æe dan biti od kraja do kraja zemlje pobijeni od Gospoda, neæee biti oplakani, niti æee se pokupiti i pogrepsi, biæe gnoj po zemlji. **34** Ridajte, pastirji, i vièite i valjajte se po prahu, glavarji stada, jer se navršiæe vaši dani da budete poklani, i da se razaspete, i pašæete kao skupocjen sud. **35** I neæee biti utoèišta pastirima, ni izbavljenja glavarima od stada. **36** Vikaæe pastirji i ridaæe glavarji od stada, jer æe potri Gospod pašu njihovu. **37** I razvaliæe se mirni torovi od žestokoga gnjeva Gospodnjega. **38** Kao lavice ostavio je šator svoj, jer æe zemlja njihova opustjeti od žestine nasilnikove i od ljutoga gnjeva njegova.

26 U poèetku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina dođe ova rijeè od Gospoda govoreći: **2** Ovako govori Gospod: stani u trijemu doma Gospodnjega, i gorov svijem gradovima Judinijem, koji dolaze da se poklone u domu Gospodnjem, sve

rijeèi koje ti zapovijedam da im kažeš, ne izostavi ni rijeèi. **3** Ne bi li poslušali i vratili se svaki sa svoga zloga puta, da mi se sažali sa zla koje im mislim uèiniti za zloæu djela njihovih. **4** Reci im dakle: ovako veli Gospod: ako me ne poslušate da hodite u mom zakonu koji sam stavio pred vas, **5** Da sluñate rijeèi sluga mojih proroka, koje vam šaljem, koje slah zarana jednako, ali ih ne poslušaste, **6** Ueiniæeu s domom ovijem kao sa Silomom, i grad ovaj daæeu u prokletstvo svijetu narodima na zemlji. **7** A sveštenici i proroci i sav narod èuše Jeremiju gdje govori te rijeèi u domu Gospodnjem. **8** I kad Jeremija izgovori sve što mu Gospod zapovjedi da kaže svemu narodu, uhvatite ga sveštenici i proroci i sav narod govoreæi: poginuæeš. **9** Zašto prorokova uime Gospodnje govoreæi: ovaj æe dom biti kao Silom, i ovaj æe grad opustjeti da neæe u njemu niko živjeti! I skupi se sav narod na Jeremiju u dom Gospodnjem. **10** A knezovi Judini èuvi to doðešo iz doma carskoga u dom Gospodnjem, i sjedoeš pred nova vrata Gospodnjem. **11** I rekoše sveštenici i proroci knezovima i svemu narodu govoreæi: ovaj je èovjek zasluzio smrt, jer prorokova protiv ovoga grada, kao što èuste svojim ušima. **12** Tada progovori Jeremija svijetu knezovima i svemu narodu govoreæi: Gospod me posla da prorokujem protiv ovoga doma i protiv ovoga grada sve što èuste. **13** Zato popravite putove svoje i djela svoja, i posluñajte rijeè Gospoda Boga svojega, i sažaliæeu se Gospodu sa zla koje je izrekao za vas. **14** A ja, evo sam u vašim rukama, èinite od mene što mislite da je dobro i pravo. **15** Ali znajte zacijelo, ako me ubijete, krv pravu svaliæete na se i na ovaj grad i na stanovnike njegove, jer doista Gospod me posla k vama da govorim sve ove rijeèi da èuvete. **16** Tada rekoše knezovi i sav narod sveštenicima i prorocima: nije ovaj èovjek zasluzio smrti, jer nam je govorio u ime Gospoda Boga našega. **17** I ustaše neki od starješina zemaljskih, i progovoriše svemu zboru narodnom i rekoše: **18** Mihej Morašæanin prorokova u vrijeme Jezekije cara Judina i govoru svemu narodu Judinu i reèe: ovako veli Gospod nad vojskama: Sion æe se preorati kao njiva i grad æe Jerusalim biti gomila kamenja, i gora ovoga doma visoka ñuma. **19** Je li ga zato ubio Jezekija car Judin i sav Juda? nije li se pobojoao Gospoda i molio se Gospodu? I Gospodu se sažali radi za koje bješe izrekao na njih; mi dakle èinimo veliko zlo dušama svojim. **20** I još bješe jedan koji prorokova u ime Gospodnje, Urija sin Semajin iz Kirijat-Jarima; on prorokova protiv ovoga grada i protiv ove zemlje isto onako kao Jeremija. **21** I kad èu car Joakim i sve vojvode njegove i svi knezovi rijeèi njegove, traži ga car da ga ubije; a Urija èuvi poboja se i pobije i dođe u Misir. **22** A car Joakim posla neke u Misir, Elnatana sina Ahovorova i druge s njim. **23** I oni izvedešo Uriju iz Misira i dovedešo k caru Joakimu, i ubi ga maëem, i bací tijelo njegovo u groblje prostoga naroda. **24** Ali ruka Ahikama sina Sananova bi uz Jeremiju, te ga ne predaše u ruke narodu da ga pogube.

27 U poèetku carovanja Joakima sina Josijina cara Judina dođe ova rijeè Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2** Ovako mi reèe Gospod: naèini sebi sveze i jaram, i metni sebi oko vrata. **3** Potom pošli ih caru Edomskom i caru Moavskom i caru sinova Amonovih i caru Tirskom i caru Sidonskom, po poslanicima koji æe doæi u Jerusalim k Sedekiji caru Judinu. **4** I naruèi im neka reku svojim gospodarima: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: ovako recite svojim gospodarima: **5** Ja sam stvorio zemlju i ljudi i stoku, što je po zemlji, silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; i dajem je kome mi je drago. **6** I sada ja dадох sve te zemlje u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom sluzi svojemu, dадох му i zvijerje poljsko da mu služi. **7** I svi æe narodi sluñiti njemu i sinu njegovu i unuku njegovu dokle

dođe vrijeme i njegovoj zemlji, i veliki narodi i silni carevi pokore ga. **8** A koji narod ili carstvo ne bi htio sluñiti Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i ne bi htio saviti vrata svojega u jaram cara Vavilonskoga, taki æeu narod pohoditi maëem i glađu i pomorom, govori Gospod, dokle ih ne istrijebim rukom njegovom. **9** Ne sluñajte dakle proroka svojih ni vraèa svojih ni sanjaèa svojih ni gatara svojih ni bajaèa svojih, koji vam govore i vele: neæete sluñiti caru Vavilonskom. **10** Jer vam oni laž prorokuju, kako bih vas daleko odveo iz zemlje vaše i izagnao vas da izginete. **11** A narod koji bi savio vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služio mu, ostaviæeu ga na zemlji njegovoj, govori Gospod, da je radi i stanuje u njoj. **12** I Sedekiji caru Judinu rekoh sve ovo govoreæi: savijte vrat svoj pod jaram cara Vavilonskoga i služite njemu i narodu njegovu, pa æete ostati živi. **13** Zašto da poginete ti i narod tvój od maëa i od gladi i od pomora, kako reèe Gospod za narod koji ne bi služio caru Vavilonskom? **14** Ne sluñajte dakle što govore proroci koji vam kažu i vele: neæete sluñiti caru Vavilonskom, jer vam oni prorokuju laž. **15** Jer ih ja nijesam poslao, govori Gospod, nego lažno prorokuju u moje ime, kako bih vas prognao da izginete i vi i proroci koji vam prorokuju. **16** I sveštenicima i svemu narodu govorih i rekoh: ovako veli Gospod: ne sluñajte što govore vaši proroci koji vam prorokuju govoreæi: evo, posuðe doma Gospodnjega vratiaæe se iz Vavilona skoro. Jer vam oni prorokuju laž. **17** Ne sluñajte ih: služite caru Vavilonskom, i ostaæete živi, zašto taj grad da opusti? **18** Ako li su proroci i ako je rijeè Gospodnja u njih, neka mole Gospoda nad vojskama da sudovi što su ostali u domu Gospodnjem i u domu cara Judina i u Jerusalimu ne otidu u Vavilon. **19** Jer ovako veli Gospod nad vojskama za stupove i za more i za podnožja i za druge sudove što su ostali u tom gradu, **20** Kojih ne uze Navuhodonosor car Vavilonski kad odvede u ropstvo Jehoniju sina Joakimova cara Judina iz Jerusalima u Vavilon, i sve glavare Judine i Jerusalimske; **21** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za sudove što ostaše u domu Gospodnjem i u domu cara Judina u Jerusalimu: **22** U Vavilon æe se odnijeti i ondje æe biti do dana kad æeu ih pohoditi, veli Gospod, kad æeu ih donijeti i vratiti na ovo mjesto.

28 A iste godine, u poèetku carovanja Sedekije cara Judina, èetvrte godine, petoga mjeseca, reèe mi Ananija sin Azorov, prorok iz Gavaona, u domu Gospodnjem pred sveštenicima i svijetu narodom govoreæi: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: slomih jaram cara Vavilonskoga. **3** Do dvije godine ja æeu vratiti na ovo mjesto sve sudove doma Gospodnjega, koje uze Navuhodonosor car Vavilonski odavde i odnese u Vavilon. **4** I Jehoniju sina Joakimova cara Judina i sve roblje Judino što otide u Vavilon, ja æeu dovesti opet na ovo mjesto, govori Gospod, jer æeu slomiti jaram cara Vavilonskoga. **5** Tada reèe Jeremija prorok Ananiji proroku pred sveštenicima i pred svijetu narodom, koji stajaše u domu Gospodnjem, **6** Reèe Jeremija prorok: amin, da Gospod uèini tako, da Gospod ispun tvjedo rijeèi što si prorokova da bi vratio sudove doma Gospodnjega i sve roblike iz Vavilona na ovo mjesto. **7** Ali èuji ovu rijeè koju æeu ja kazati pred tobom i pred svijetu narodom: **8** Proroci koji su bili prije mene i prije tebe od starine, oni prorokovaše mnogim zemljama i velikim carstvima rat i nevolju i pomor. **9** Prorok koji prorièe mir, kad se zbude rijeè toga proroka, onda se poznaje taj prorok da ga je zaista poslao Gospod. **10** Tada Ananija prorok skide jaram s vrata Jeremiji proroku i slomi ga. **11** I reèe Ananija pred svijetu narodom govoreæi: ovako veli Gospod: ovako æeu slomiti jaram Navuhodonosora cara Vavilonskoga do dvije godine s vrata svih naroda. I otide prorok Jeremija svojim putem. **12** Ali dođe rijeè Gospodnja Jeremiji, pošto slomi Ananija prorok jaram s vrata Jeremiji proroku, i reèe: **13** Idi i kaži Ananiji i reci: ovako veli

Gospod: slomio si jaram drveni, ali načini mjesto njega gvozden jaram. **14** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: gvozden æu jaram metnuti na vrat svijem tijem narodima da služe Navuhodonosoru caru Vavilonskom, i služæe mu, dao sam mu i zvijerje poljsko. **15** Potom reèe Jeremija prorok Ananiji proroku: èuij, Ananija; nije te poslao Gospod, a ti si uèinio da se narod ovaj pouzda u laž. **16** Zato ovako veli Gospod: evo, ja æu te skinuti sa zemlje, ove godine ti æeš umrijeti; jer si kazivao odmet od Gospoda. **17** I umrije prorok Ananija te godine sedmoga mjeseca.

29 A ovo su rijeèi u poslanici koju posla prorok Jeremija iz Jerusalima k ostatku starješina zarobljenih i sveštenicima i prorocima i svemu narodu što ga preseli Navuhodonosor iz Jerusalima u Vavilon, **2** Pošto otide iz Jerusalima car Jehonija i carica i dvorani i knezovi Judini i Jerusalimski, i drvodjelje i kovaèi, **3** Po Elasi sinu Safanovu i Gemariju sinu Helkijunu, koje sla Sedekija car Judin u Vavilon k Navuhodonosoru caru Vavilonskom; i u knjizi govoraše: **4** Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, svemu roblju koje preselih iz Jerusalima u Vavilon: **5** Gradite kuæe i sjedite u njima; sadite vrtove i jedite rod njihov; **6** Ženite se i raðajte sinove i kæeri; i sinove svoje ženite, i kæeri svoje udajite, neka raðaju sinove i kæeri, i množite se tu i ne umaljujte se. **7** I tražite dobro gradu, u koji vas preselih, i molite se za nj Gospodu, jer u dobru njegovu biæe vama dobro. **8** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: nemojte da vas varaju vaši proroci što su među vama i vaši vraëi, i ne gledajte na sne svoje što sanjate. **9** Jer vam oni lažno prorokuju u moje ime, ja ih nijesam poslao, govori Gospod. **10** Jer ovako veli Gospod: kad se navrši u Vavilonu sedamdeset godina, pohodiæu vas, i izvršiæu vam dobro rijeè svoju da æu vas vratiti na ovo mjesto. **11** Jer ja znam misli koje mislim sa vas, govori Gospod, misli dobre a ne zle, da vam dan pošljedak kakav èekate. **12** Tada æete me prizivati i iæi æete i moliæete mi se, i uslišiæeu vas. **13** I tražiæete me, i naæi æete me, kad me potražite svijem srcem svojim. **14** I daæeu vam se da me naæete, govori Gospod, i vratiaæu roble vaše, i sabraæeu vas iz svijeh naroda i iz svijeh mesta u koja sam vas razagnao, govori Gospod, i doveæeu vas opet na mjesto, odakle sam vas iselio. **15** Jer rekoste: Gospod nam podiže proroke u Vavilonu. **16** Jer ovako veli Gospod za cara koji sjedi na prijestolu Davidovu i za sav narod koji stoji u ovom gradu, za braæeu vašu što ne otidoše s vama u ropstvo. **17** Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æu pustiti na njih maë, glad i pomor, i uèiniæeu ih da budu kao smokve rðave, koje se ne mogu jesti, kako su rðave. **18** I goniæeu ih maæem i glaðu i pomoram, i uèiniæeu da se potucaju po svijem carstvima zemaljskim, da budu uklini i èudo i potsmijeh i rug u svijeh naroda, u koje ih proženem. **19** Jer ne poslušaše mojih rijeèi, govori Gospod, kad slah k njima sluge svoje proroke zarana jednako; ali ne poslušaste, govori Gospod. **20** Slušajte dakle rijeè Gospodnju vi svи zarobljeni, koje poslah iz Jerusalima u Vavilon. **21** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev za Ahava sina Kolajina i za Sedekiju sina Masijina, koji vam prorokuju u moje ime laž: evo, ja æu ih predati u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom, da ih pobije na vaše oëi. **22** I od njih æe se uzeti uklini među sve roblje Judino što je u Vavilonu, te æe govoriti: Gospod da uèini od tebe kao od Sedekije i kao od Ahava, koje ispeèee car Vavilonski na ognju. **23** Jer uèiniše grđilo u Izraelju èineæi preljubu sa ženama bližnjih svojih i govoreæi laž na moje ime, što im ne zapovjedih; ja znam to, i svjedok sam, govori Gospod. **24** I Semaji iz Nelama reci govoreæi: **25** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev govoreæi: što si u svoje ime poslao knjige svemu narodu koji je u Jerusalimu, i Sofoniji sinu Masijinu svešteniku i svijem sveštenicima, govoreæi: **26** Gospod te postavi sveštenikom na mjesto Jodaja sveštenika da

pazite u domu Gospodnjem na svakoga èovjeka bezumna i koji se gradi prorok, da ih meæeš u tamnicu i u klade. **27** Zašto dakle ne ukori Jeremije Anatoæanina, koji se gradi prorok među vama? **28** Jer posla k nama u Vavilon i poruèi: dugo æe trajati; gradite kuæe i sjedite u njima, i sadite vrtove i jedite rod njihov. **29** I Sofonija sveštenik proœita tu knjigu pred prorokom Jeremijom. **30** I doðe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: **31** Pošli ka svemu roblju i poruèi: ovako veli Gospod za Semaju iz Nelama: što vam prorokuje Semaja, a ja ga ne poslah, i èini da se uzdate u laž, **32** Zato ovako veli Gospod: evo, ja æu pohoditi Semaju Nelamjanina i sjeme njegovo, neæe od njega niko ostati u ovom narodu niti æe vidjeti dobra što æu ja uèiniti narodu svojemu, govori Gospod, jer kaziva odmet od Gospoda.

30 Rijeè koja dođe Jeremiji od Gospoda govoreæi: **2** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev govoreæi: napiši u knjigu sve rijeèi koje ti govorih. **3** Jer evo idu dani, govori Gospod, kad æu povratiti roble naroda svojega Izraelija i Jude, govori Gospod, i doveæeu ih natrag u zemlju koju sam dao ocima njihovim, i držaæe je. **4** I ovo su rijeèi koje reèe Gospod za Izraelija i Jude. **5** Jer ovako veli Gospod: èusmo viku od prepadanja, straha, a mira nema. **6** Pitajte, i vidite, eda li muško raða? zašto dakle vidim gdje se svaki èovjek drži rukama svojima za bedra svoja kao porodilja i u svijeh se promjenila lica i poblijedjela? **7** Jaoh! jer je velik ovaj dan, nije bilo takoga, i vrijeme je muke Jakovljeve, ipak æe se izbaviti iz nje. **8** Jer u taj dan, govori Gospod nad vojskama, slomiæu jaram njegov s vrata tvojega, i sveze tvoje pokidaæu; i neæe ga više tuðini nagoniti da im služi. **9** Nego æe služiti Gospodu Bogu svojemu i Davidu caru svojemu, kojega æu im podignuti. **10** Ti se dakle ne boj, Jakove slugo moj, govori Gospod, i ne plaši se, Izraelju; jer, evo, ja æu te izbaviti iz daljne zemlje, i sjeme tvoje iz zemlje ropstva tvojega, i Jakov æe se vratiti i poèivati, i biæe miran, i niko ga neæe plašiti. **11** Jer sam ja s tobom, govori Gospod, da te izbavim; i uèiniæeu kraj svijem narodima, među koje sam te rasjiao, ali tebi neæu uèiniti kraja, nego æu te pokarati s mjerom, a neæu te ostaviti sasvijem bez kara. **12** Jer ovako veli Gospod: smrtnan je polom tvoj i rana tvoja ljuta. **13** Nema nikoga koji bi se primio tvoje stvari da te lijeèi, nema lijeka koji bi ti pomogao. **14** Svi koji te lijube zaboraviše te, ne traže te, jer te udarhi udarcem neprijateljskim, karom žestokim, za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne grijehe tvoje. **15** Zašto vièe radí rane svoje, smrtnoga bala svojega? za mnoštvo bezakonja tvojega, za silne grijehe tvoje èinim ti to. **16** Ali svi koji te proždiru, proždirjeæe se, i neprijatelji tvoji svikoliki otiaæi æe u ropstvo, i koji te gaze, biæe pograženi, i sve koji te plijene, daæeu ih da se oplijive. **17** Jer æu te i scijeliti, i rane æu ti izlijeèiti, govori Gospod, jer te zvaše otjeranom: Sionom, kojega niko ne traži. **18** Ovako veli Gospod: evo, ja æu povratiti iz ropstva šatore Jakovljeve i smilovaæu se na stanove njegove; i grad æe se sazidati na mjestu svom, i dvor æe stajati na svoj naæin. **19** I iz njih æe izlaziti hvale i glas ljudi veselijeh, jer æu ih umnožiti, i neæe se umaljivati, i užvišiæeu ih, i neæe se poniziti. **20** I sinovi æe njegovi biti kao prije, i zbor æe njegov biti utvrđen preda mnom, i pohodiæu sve koji mu èine silu. **21** I knez æe njihov biti od njih, i vladac æe njihov izlaziti isred njih; i daæeu mu da pristupa, i pristupaæe k meni; jer ko je taj koji se usuðuje pristupiti k meni? govori Gospod. **22** I biæe mi narod, i ja æu vam biti Bog. **23** Gle, vihor Gospodnj, gnjev, iziæi æe, vihor, koji ne prestaje, pašæe na glavu bezbožnicima. **24** Neæe se povratiti žestoki gnjev Gospodnj dokle ne uèini i izvrši što je naumio u srcu svom; napošljetu æete razumjeti to.

31 U to vrijeme, govori Gospod, ja æu biti Bog svijem porodicama Izraeljevijem, i oni æe mi biti narod. **2** Ovako veli

Gospod: narod što osta od maëa nađe milost u pustinji, kad iðah da dam odmor Izrailju. 3 Odavna mi se javljaše Gospod. Ljubim te ljubavlju vjeñom, zato ti jednako éinim milost. 4 Opet æu te sazidati, i biæeš sazidana, djevojko Izraileva, opet æeš se veseliti bubnjima svojim, i izlaziaše sa zborom igraëkim. 5 Opet æeš saditi vinograde na brdima Samarijskim, sadiae vinogradarji i ješae rod. 6 Jer æe doæi dan kad æe vikati èuvari na gori Jefremovoj: ustanite, da idemo na Sion, ka Gospodu Bogu svojemu. 7 Jer ovako veli Gospod: pjevajte veselo radi Jakova, i podvikujte radi glave narodima: javljajte, hvalite i gorovite: spasi, Gospode, narod svoj, ostatak Izrailev. 8 Evo, ja æeu ih dovesti iz zemlje sjeverne, i sabraeu ih s krajeva zemaljskih, i slijepa i hroma, i trudnu i porodilju, sve zajedno, zbor veliki vratiæe se ovamo. 9 Iæi æe plaèuæi, i s molitvama æeu ih dovesti natrag; vodiæu ih pokraj potoka pravijem putem, na kom se neæe spoticati; jer sam otac Izrailev, i Jefrem je prevac moj. 10 Èujte, narodi, rijeè Gospodnju, i javljajte po dalekim ostrvima i recite: koji rasije Izrailev, skupiæe ga, i èuvaæe ga kao pastir stado svoje. 11 Jer iškupi Gospod Jakova, i izbavi ga iz ruku jaæega od njega. 12 I doæi æe i pjevaæe na visini Sionskoj, i steæi æe se k dobru Gospodnjem, k žitu, k vinu i k ulju, k jaganjcima i teocima; i duša æe im biti kao vrt zaliven, i neæe više tužiti. 13 Tada æe se veseliti djevojka u kolu, i momci i starci zajedno, i promjeniæu žalost njihovu na radost, i utješiæu ih, i razveseliæu ih po žalosti njihovo. 14 I napitaæu sveštenicima dušu pretilinom, i narod æe se moj nasititi dobra mojega, govori Gospod. 15 Ovako veli Gospod:glas u Rami èu se, naricanje i plaèe veliki; Rahilja plaèe za djecom svojom, neæe da se utješi za djecom svojom, jer ih nema. 16 Ovako veli Gospod: ustavi glas svoj od plaèa i oèi svoje od suza, jer ima plata djelu tvojemu, govori Gospod, i oni æe se vratiti iz zemlje neprijateljske. 17 I imaš nada za poñljedak, govori Gospod, da æe se vratiti sinovi tvoji na meðe svoje. 18 Èujem doista Jefrema gdje tuži: pokarao si me, te sam pokaran kao june neuko; obrati me da se obratim, jer si ti Gospod Bog moj. 19 Jer pošto se obratiš, pokajah se; i pošto se nauèih, udarih se po bedru; jer se posramih i stidim se što nosim sramotu mladosti svoje. 20 Nije li mi Izrael mio sin? nije li dijetre predrago? Otkad gorovit protiv njega, jednako ga se opominjem; zato je srce moje ustretalo njega radi, doista æe se smilovati na nj, govori Gospod. 21 Podigni znake, nanesi gomile kamenja, zapamti put kojini si išla; vrati se, djevojko Izraileva, vrati se u gradove svoje. 22 Dokle æeš lutati, kæeri odmetnice! jer je Gospod uèinio nešto novo na zemlji: žena æe opkoliti èovjeka. 23 Ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailev: još æeu ovu rijeè goroviti u zemlji Judinoj i u gradovima njegovijem kad natrag dovedem roblje njihovo: Gospod da te blagoslovi, stane pravde, sveta goro! 24 Jer æe se naseliti u njoj Juda, i svi gradovi njegovij, i ratari i koji idu za stadom. 25 Jer æeu napojiti umornu dušu, i nasititi svaku klonulu dušu. 26 Utom se probudih i pogledah, i san mi bješe sladak. 27 Evo idu dani, govori Gospod, kad æe zasijati dom Izrailev i dom Judin sjemenom èovjecijim i sjemenom od stoke. 28 I kao što sam pazio na njih da ih istrijebljujem i razvaljujem, i kvarim i zatirem i muëim, tako æeu paziti na njih da ih sazidam i posadim, govori Gospod. 29 U te dane neæe se više goroviti: oci jedešo kiselo grožđe, a sinovima trnu zubi. 30 Nego æe svaki za svoj grijeh poginuti; ko god jede kiselo grožđe, tome æe zubi trnuti. 31 Evo, idu dani, govori Gospod, kad æu uèiniti s domom Izrailevijem i s domom Judinijem nov zavjet, 32 Ne kao onaj zavjet koji uèinih s ocima njihovijem, kad ih uzeх za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske, jer onaj zavjet moj oni pokvariše, a ja im bijah muž, govori Gospod; 33 Nego ovo je zavjet što æeu uèiniti s domom Izrailevijem poslije ovijeh dana, govori Gospod: metnuæu zavjet svoj u njih, i na srcu njihovu

napisalaæu ga, i biæu im Bog i oni æe mi biti narod. 34 I neæe više uèiti prijatelj prijatelja ni brat brata govoræi: poznajte Gospoda; jer æe me znati svi od maloga do velikoga, govori Gospod; jer æu im oprostiti bezakonija njihova, i grijeha njihovijeh neæu više pomirjati. 35 Ovako veli Gospod, koji daje sunce da svijeti danju, i uredbe mjesecu i zvijezdama da svijetle noæeu, koji raskida more i buèe vali njegovi, kojemu je ime Gospod nad vojskama: 36 Ako tijeh uredaba nestane ispred mene, govori Gospod, i sjeme æe Izrailevo prestati biti narod preda mnom navijek. 37 Ovako veli Gospod: ako se može izmjeriti nebo gore i izvidjeti temelji zemaljski dolje, tada æeu i ja odbaciti sve sjeme Izrailevo za sve što su uèinili, veli Gospod. 38 Evo idu dani, govori Gospod, u koje æe se sazidati Gospodu ovaj grad od kule Ananeilove do vrata na uglu. 39 I još æe dalje oteti uže mjeðaèko do huma Gariva i obrnuæe se na Goat. 40 I sva dolina od mrtvih tjelesa i pepela, i sva polja dori do potoka Kedrona, do ugla konjiskih vrata k istoku, biæe svetinja Gospodu; neæe se razvaliti ni potrti dovjeka.

32 Rijeè koja doðe Jeremiji od Gospoda desete godine Sedekije cara Judina, koje je osamnaesta godina Navuhodonosorova; 2 A tada vojska cara Vavilonskoga bijaše opkolila Jerusalim, i prorok Jeremija bijaše zatvoren u trijemu od tamnica, koja bijaše u dvoru cara Judina. 3 Jer ga zatvori Sedekija car Judin gorovareæi: zašto prorokuješ gorovareæi: ovako veli Gospod: evo, ja æu predati taj grad u ruke caru Vavilonskom i uzeæe ga? 4 I Sedekija car Judin neæe uteæi iz ruku Haldejskih, nego æe zacijelo biti predan u ruke caru Vavilonskom, i usta æe ovoga goroviti s ustima onoga, oèi æe se ovoga vidjeti s oèima onoga. 5 I odveæe Sedekiju u Vavilon, te æe ostati ondje dokle ga ne pohodim, govori Gospod; ako se bijete s Haldejcima, neæete biti sreæeni. 6 Reèe dakle Jeremija: doðe mi rijeè Gospodnja gorovareæi: 7 Evo, Anameilo sin Saluma strica tvojega ide k тебi da ti kaže: kupi njivu što je u Anatotu, jer ti imasha po sroðstvu pravo da je kupiš. 8 I doðe k meni Anameilo sin strica mojega po rijeèi Gospodnjoj u trijem od tamnica, i reèe mi: hajde kupi moju njivu što je u Anatotu u zemlji Venijaminovoj, jer tebi pripada po našljedstvu i ti imaš pravo otkupiti je; kupi. I razumjeh da je rijeè Gospodnja. 9 I kupih od Anameila sina strica svojega tu njivu koja je u Anatotu, i izmjher mu novce, sedamnaest sikała srebra. 10 I napisah knjigu, i zapeèatih, i uzeh svjedoce izmjeriv novce na mjeru. 11 I uzeh knjigu o kupovini zapeèaaenou po zakonu i uredbama, i otvorenou, 12 I dадоh knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirije sina Masijina pred Anameilom bratuéedom svojim i pred svjedocima koji se potpisala na knjizi o kupovini i pred svijem Judejcima koji sjedahu u trijemu od tamnica. 13 I zapovjedih Varuhu pred njima gorovareæi: 14 Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailev: uzmi ovu knjigu, knjigu o kupovini, zapeèaaenou i ovu knjigu otvorenu, i metni ih u zemljani sud da ostanu dugo vremena. 15 Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailev: još æe se kupovati kuæe i njive i vinogradi u ovoj zemlji. 16 I davši knjigu o kupovini Varuhu sinu Nirjinu, pomolih se Gospodu gorovareæi: 17 Ah, Gospode Gospode! eto, ti si stvorio nebo i zemlju silom svojom velikom i mišicom svojom podignutom; ništa nije te teško. 18 Èiniš milost na tisuæama, i vraæeaš za bezakonje otaèko u njedra sinovima njihovijem nakon njih; Bože veliki, silni, kojemu je ime Gospod nad vojskama; 19 Veliki u namjerama i silni u djelima; jer su oèi tvoje otvorene na sve putove ljudske da daš svakome prema putovima njegovijem i prema plodu djela njegovijeh; 20 Koji si èinio znake i èudesa do danas u zemlji Misirskoj i u Izraileu i meðu svijem ljudima, i stekao si sebi ime kako je danas; 21 Jer si izveò narod svoj Izrailev iz zemlje Misirske znacima i èudesima i rukom krjepkom i mišicom podignutom i strahotom velikom; 22 I dao si im

ovu zemlju, za koju se zakle ocima njihovijem da æeš im je dati, zemlju gdje teèe mlijeko i med. **23** Ali ušavši u nju i naslijedivši je ne poslušaše glasa twojega, i po tom zakonu ne hodishe, i što si im god zapovjedio da èine, ne èiniše, zato si uèinio te ih snaðe sve ovo zlo. **24** Evo, opkopi doðoše do grada da ga uzmu; i od maèa i gladi i pomora grad æe se dati u ruke Haldejcima koji ga biju; i što si god rekao, zbiva se, eto vidiš. **25** A ti mi veliš, Gospode, Gospode: kupi tu njivu za novce i uzmi svjedoke, a grad se predaje u ruke Haldejcima. **26** Tada dođe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: **27** Gle, ja sam Gospod Bog svakoga tijela, eda li je meni što teško? **28** Zato ovako veli Gospod: evo ja dajem taj grad u ruke Haldejcima i u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom da ga uzme. **29** I Haldejci koji biju taj grad uæe æe u nj, i upaliæe ognjem taj grad i spalijee ga i kuæe gdje na krovovima kadišne Valu i ljevaše najve bogovima drugim da bi me razgnjevili. **30** Jer sinovi Izrailjevi i sinovi Judini èiniše od djetinjstva svojega samo što je zlo preda mnom, i sinovi Izrailjevi samo me gnjevise djelima ruku svojih, govori Gospod. **31** Jer taj grad bješe mi na gnjevi i na srdnju otkad ga sazidaše do danas da bih ga odbacio ispred sebe, **32** Za sve zlo sinova Izrailjevih i sinova Judinijeh što èiniše gnjeveæi me, oni, carevi njihovi, knezovi njihovi, sveštenici njihovi i proroci njihovi, Judejci i Jerusalimlani. **33** I okrenuše mi leða a ne lice; i kad ih uèeah zarana jednako, ne poslušaše da bi primili nauku. **34** Nego metnuše svoje gadove u dom koji se zove mojim imenom i oskvriše ga. **35** I sagradije visine Valu što su u dolini sina Enomova da vode sinove svoje i kæeri svoje Molohu, što im ja ne zapovjedih niti mi doðe na um, da bi èinili taj gad, i tako Judu navodili na grijeh. **36** Ali zato opet ovako veli Gospod Bog Izrailjev za taj grad za koji velite da æe se dati u ruke caru Vavilonskom od maèa i gladi i pomora: **37** Evo, ja æeu ih sabrati iz svih zemalja u koje ih razagnah u gnjevu svom i u jarosti svojoj i u velikoj ljutini, i dovešæu ih opet na ovo mjesto i uèiniti da nastavaju bez straha. **38** I biæe mi narod i ja æeu im biti Bog. **39** I daæeu im jedno srce i jedan put da bi me se bojali vazda na dobro svoje i sinova svojih nakon njih. **40** I uèiniæeu s njima zavjet vjeæan da se neæeu odvratiti od njih èineæi im dobro, i daæeu im strah svoj u srce da ne ostupude od mene. **41** I radovaæeu im se èineæi im dobro i zasadiæeu ih u ovoj zemlji tvrdo svijem srcem svnjim i svom dušom svojom. **42** Jer ovako veli Gospod: kao što sam doveo na taj narod sve ovo zlo veliko, tako æeu dovesti na njih sve dobro koje im obriæem. **43** Tada æe se kupovati njive u ovoj zemlji, za koju vi kaæete da je pusta i da nema u njoj ni živinæeta i da je dana u ruke Haldejcima. **44** Kupovaæe njive za novce, i pisaae knjige i peæatiti i uzimati svjedoke u zemlji Venijaminovoj i po okolini Jerusalimskoj i u gradovima Judinijem i u gradovima po gorama i gradovima po ravnici i u gradovima južnjem, jer æeu povratiti roblje njihovo, govori Gospod.

33 I dođe rijeè Gospodnja Jeremiji drugi put dok još bijaše zatvoreni u trijemu od tamnice, govoreæi: **2** Ovako veli Gospod koji èini to, Gospod koji uðešava i potvrđuje to, kojemu je ime Gospod: **3** Zovi me, i odazvaaeu ti se, i kazaæeu ti velike i tajne stvari, za koje ne znaæ. **4** Jer ovako veli Gospod Bog Izrailjev za domove ovoga grada i za domove careva Judinijeh koji æe se razvaliti opkopima i maæem, **5** I za one koji doðoše da se biju s Haldejcima, ali æee ih napuniti mrtvijem tjelesima ljudi koje æuu pobiti u gnjevu svom i u jarosti svojoj odvrativ lice svoje od toga grada za svu zloæeu njihovu: **6** Evo, ja æeu ga iscijeliti i zdravljiv mu dati, iscijeliæeu ih i pokazaæeu im obilje mira, postojanoga mira. **7** Jer æeu povratiti roblje Judino i roblje Izrailjevo, i sazidaæeu ih kao prije. **8** I oèistiaæeu ih od svakoga bezakonja njihova kojim mi sagriješiæe, i oprostiæeu im sva bezakonja njihova, kojima mi

sagriješiæe i kojima se odmetnuše od mene. **9** I biæe mi milo ime i hvala i slava u svijeh naroda na zemlji koji æe èuti za sve dobro što æeu im uèiniti, i uplašiæee se i drkaæee radi svega dobra i radi svega mira što æeu im ja dati. **10** Ovako veli Gospod: na ovom mjestu, za koje vi velite da je pusto i nema u njemu ni èovjeka ni živinæeta, u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim opustjelim da nema èovjeka ni stanovnika ni živinæeta, opet æe se èuti **11** Glas radostan i glas veselo, glas ženikov i glas nevjesta, glas onijeh koji æe govoriti: slavite Gospoda nad vojskama, jer je dobar Gospod, jer je dovjeka milost njegova; koji æe prinositi prinose zahvalne u domu Gospodnjem; jer æeu vratiti roblje ove zemlje kao što je bilo prije, govori Gospod. **12** Ovako veli Gospod nad vojskama: na ovom mjestu pustum, gdje nema èovjeka ni živinæeta, i u svijem gradovima njegovijem opet æe biti torovi pastirski da poèivaju stada. **13** U gradovima po gorama, u gradovima po ravnici i u gradovima južnjem i u zemlji Venijaminovoj i oko Jerusalima i po gradovima Judinijem opet æe prolaziti stada ispod ruku brojaæevijeh, veli Gospod. **14** Evo, idu dani, govori Gospod, kad æeu izvršiti ovu dobru rijeè koju rekoh za dom Izrailjev i za dom Judin. **15** U te dane i u to vrijeme uèiniæeu da proklija Davidu klica prava, koja æe èiniti sud i pravdu na zemlji. **16** U te dane spašæe se Juda, i Jerusalim æe stajati bez straha, i zvaæe se: Gospod pravda naša. **17** Jer ovako veli Gospod: neæee nestati Davidu èovjeka koji bi sjedio na prijestolu doma Izrailjeva. **18** Ni sveštenicima Levitima neæee nestati preda mnom èovjeka koji bi prinosio žrtvu paljenicu i palio dar i klapo žrtvu dovjeka. **19** Potom dođe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: **20** Ovako veli Gospod: ako možete ukinuti zavjet moj za dan i zavjet moj za noæ da ne bude dana ni noæi na vrijeme, **21** Onda æe se ukinuti i moj zavjet s Davidom slugom mojim, da nema sina koji bi carova na prijestolu njegovu, i s Levitima sveštenicima slugama mojim. **22** Kao što se ne može izbrojiti vojska nebeska ni izmjeriti pijesak morski, tako æeu umnožiti sjeme Davida sluge svojega i Levita sluga svojih. **23** Opet dođe rijeè Gospodnja Jeremiji govoreæi: **24** Nijesi li vidio što reæe taj narod govoreæi: dvije porodice, koje bješe izabroa Gospod, odbaci ih? I ruže moj narod kao da veæe nije narod pred njima. **25** Ovako veli Gospod: ako nijesam postavio zavjeta svojega za dan i za noæ i uredbe nebesima i zemlji, **26** Onda æeu i sjeme Jakovljevo i Davida sluge svojega odbaciti da ne uzimam od sjemena njegova onijeh koji æe vladati sjemenom Avramovijem, Isakovijem i Jakovljevijem; jer æeu povratiti roblje njihovo i smilovaæeu se na njih.

34 Rijeè koja dođe Jeremiji od Gospoda, kad Navuhodonosor car Vavilonski i sva vojska njegova, i sva carstva zemaljska koja bijahu pod njegovom vlašæu, i svi narodi vojevanu na Jerusalim i na sve gradove njegove, i reæe: **2** Ovako veli Gospod Bog Izrailjev: idi i kaæi Sedekiju caru Judinu i reci mu: ovako veli Gospod: evo, ja æeu predati taj grad u ruke caru Vavilonskom, i on æe ga spaliti ognjem. **3** A ti neæee uteæei iz njegove ruke, nego æeš biti uhvaæen i predan u njegove ruke, i oèi æe se tvoje vidjeti s oèima cara Vavilonskoga i njegova æe usta govoriti s tvojim ustima, i otiaeæi æeš u Vavilon. **4** Ali èuj rijeè Gospodnju, Sedekija care Judin; ovako veli Gospod za te: neæee poginuti od maæa. **5** Nego æeš umrijeti na miru, i kao što paliæe ocima tvojima, preðaænjim carevima, koji su bili prije tebe, tako æe paliti i tebi, i naricaæee za tobom: jaøh gospodaru! jer ja rekoh ovo, govori Gospod. **6** I kaza Jeremija prorok Sedekiju caru Judinu sve ove rijeæi u Jerusalimu. **7** A vojska cara Vavilonskoga udaraše na Jerusalim i na sve ostale gradove Judine, na Lahis i Aziku, jer bi jehu ostali tvrdi gradovi izmeðu gradova Judinijeh. **8** Rijeè koja dođe Jeremiji od Gospoda kad car Sedekija uèini zavjet sa

svijem narodom koji bješe u Jerusalimu da im proglaši slobodu, 9 Da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, Jevrejina i Jevrejku, da ni u koga ne bude rob Judejac brat njegov. 10 I poslušaše svi knezovi i sav narod, koji prista na zavjet, da svaki otpusti slobodna roba svojega i robinju svoju, da im ne budu više robovi, poslušaše i otpustiše. 11 A poslije opet staše uzimati robe i robinje, koje bijahu otpustili na volju, i nagoniše ih da im budu robovi i robinje. 12 I dođe riječ Gospodnja Jeremiji od Gospoda govoreći: 13 Ovako veli Gospod Bog Izrailev: ja učinim zavjet s ocima vašim kad vas izvedoh iz zemlje Misirske, iz doma ropskoga, govoreći: 14 Kad se svršuje sedma godina, otpuštajte svaki brata svojega Jevrejina koji ti se bude prodao i služio ti šest godina, otpusti ga slobodna od sebe. Ali ne poslušaše me oci vaši niti prigušne uha svojega. 15 I vi se bješte sada obratili i učinili što je pravo preda mnom proglašivši slobodu svaki bližnjemu svojemu, učinivši zavjet preda mnom u domu koji se zove mojim imenom. 16 Ali udariste natrag i pogrdište ime moje uvezši opet svaki roba svojega i robinju svoju, koje bijaste otpustili slobodne na njihovu volju, i natjeraste ih da vam budu robovi i robinje. 17 Zato ovako veli Gospod: vi ne poslušaste mene da proglašite slobodu svaki bratu svojemu i bližnjemu svojemu; evo, ja proglašujem slobodu suprot vama, govori Gospod, maeu, pomoru i gladi, i predau vas da se potucate po svijetu carstvima zemaljskim. 18 I predau ljudi koji prestupiš moj zavjet, koji ne izvršiše riječi zavjeta koji učiniše preda mnom, rasjekavši tele na dvoje i prošavši između polovina, 19 Knezove Judine i knezove Jerusalimske, dvorane i sveštenike i sav narod ove zemlje, koji prodoše između polovina onoga teleta, 20 Predau ih u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traže dušu njihovu, i mrtva æe tijela njihova biti hrana pticama nebeskim i zvijerima zemaljskim. 21 I Sedekiju cara Judina i knezove njegove predau u ruke neprijateljima njihovim i u ruke onima koji traže dušu njihovu, u ruke vojsci cara Vavilonskoga, koja se vratali od vas. 22 Evo, ja æu im zapovjediti, veli Gospod, i dovešau ih opet na ovaj grad, i biæe ga i uezæe ga i spaliæe ga ognjem; i gradove Judine obratiæe u pustoš da nikо neæee stanovati u njima.

35 Riječ koja dođe Jeremiji od Gospoda u vrijeme Joakima sina Josijina cara Judina, govoreći: 2 Idi k domu sinova Rihavovih i govor i s njima, te ih dovedi u dom Gospodnj, u koju klijet, i podaj im vina neka piju. 3 Tada uzeh Jazaniju sina Jeremije sina Hovasijina i braeu njegovu i sve sinove i sav dom sinova Rihavovih. 4 I dovedoh ih u dom Gospodnj, u klijet sinova Anana sina Igdalijina èovjeka Božjeg, koja je do klijeti knezovske, nad klijæeu Masiye sina Salumova, vratara. 5 I metnuh pred sinove doma Rihavova kréage pune vina, i èaše, pa im rekoh: pijte vino. 6 A oni rekose: neæemo piti vina, jer Jonadav, sin Rihavov, otac naš zabranio nam je rekavši: ne pijte vina, ni vi ni sinovi vaši dovjeka; 7 I kuæe ne gradite, ni sjemena sijte, ni vinograda sadite niti ga držite, nego u šatorima živite svega vijeka svojega, da biste dugo živjeli na zemlji, gdje ste došljaci. 8 I poslušamo glas Jonadava sina Rihavova oca svojega u svemu što nam zapovjedi da ne pijemo vina svega vijeka svojega, ni mi ni naše žene, ni sinovi naši ni kæeri naše, 9 Ni da gradimo kuæu da u njima živimo, ni da imamo vinograda ni njive ni usjeva. 10 Nego živimo u šatorima, i poslušamo i èinimo sve kako nam je zapovjedio Jonadav otac naš. 11 A kad dođe Navuhodonosor car Vavilonski u ovu zemlju, rekosmo: hajde da otidemo u Jerusalim ispred vojske Haldejske i vojske Sirske; i tako ostasmo u Jerusalimu. 12 Tada dođe riječ Gospodnja Jeremiji govoreći: 13 Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailev: idi reci Judećima i Jerusalimljanim: zar neæete da primite nauke da poslušate riječi moje? govoril Gospod. 14 Izvršuju se riječi Jonadava

sina Rihavova, koji zabrani sinovima svojim da ne piju vina, i ne piju vina do danas, nego poslušaju zapovijest oca svojega; a ja vam govoril zarana jednako, a vi me ne poslušaste. 15 I slah k vama sve sluge svoje proroke zarana jednako govoreæi: vratile se svaki sa svoga puta zloga, i popravite djela svoja i ne idite za drugim bogovima služeei im, pak æete ostati u zemlji koju sam dao vama i ocima vašim, ali ne prgnuste uha svojega niti me poslušaste. 16 Da, sinovi Jonadava sina Rihavova izvršuju zapovijest oca svojega što im je zapovjedio, a taj narod ne sluša mene. 17 Zato ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailev: evo, ja æu pustiti na Judu i na sve stanovnike Jerusalimske sve zlo što izrekoh za njih; jer im govoril a oni ne poslušaše, i zvah ih a oni se ne odazvaše. 18 A porodici Rihavovoj reje Jeremija: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailev: što poslušate zapovijest Jonadava oca svojega i držite sve zapovijesti njegove i èinite sve kako vam je zapovjedio. 19 Zato ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailev: neæee nestati Jonadavu sinu Rihavovu èovjeka koji bi stajao preda mnom dovjeka.

36 A èetvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina dođe ova riječ Jeremiji od Gospoda govoreći: 2 Uzmì knjigu i napiši u nju sve rijeèi koje sam ti rekao za Izraileja i Judu i za sve narode, otkada ti poèeh govoriti, od vremena Josijina, do danas; 3 Eda bi èuo dom Judin sve zlo koje im mislim uèiniti i vratio se svak sa svoga zloga puta, da bih im oprostio bezakonje i griznjih. 4 Tada Jeremija dozva Varuhu sina Nirijina, i napisala Varuh u knjigu iz usta Jeremijinih sve rijeèi Gospodnje koje mu govoril. 5 Potom zapovjedi Jeremija Varuhu govoreći: meni nije slobodno, te ne mogu otiaèi u dom Gospodnj. 6 Nego idi ti, i proèitaj iz knjige koju si napisao iz mojih usta, rijeèi Gospodnje, narodu u domu Gospodnjem u dan posni, i svijem Judećima koji dođu iz gradova svojih proèitaj; 7 Ne bi li moleæi se pripali ka Gospodnu i vratili se svaki sa svojega puta zloga, jer je velik griznj i jarost što je Gospod izrekao za taj narod. 8 I uèini Varuh sin Nirijin sve kako mu zapovjedi prorok Jeremija, i proèita iz knjige rijeèi Gospodnje u domu Gospodnjem. 9 A pete godine Joakima sina Josijina cara Judina mjeseca devetoga oglasiše post pred Gospodom svemu narodu Jerusalimskom i svemu narodu koji dođe iz gradova Judinjih u Jerusalim. 10 I proèita Varuh iz knjige rijeèi Jeremijine u domu Gospodnjem, u klijeti Gemarije sina Safanova pisara, u gornjem trijemu kod novijeg vrata doma Gospodnjega pred svijem narodom. 11 A kad èu Mihej sin Gemarije sina Safanova sve rijeèi Gospodnje iz knjige, 12 On siðe u dom carev u klijet pisarevu, i gle, ondje sjedaju svi knezovi, Elisama pisar, i Delaja sin Semajin, i Elnatan sin Ahvorov, i Gemarija sin Safanov, i Sedekija sin Ananijin, i svi knezovi. 13 I kaza im Mihej sve rijeèi što èu kad Varuh èitaše knjigu narodu. 14 Tada svi knezovi poslaše k Varuhu Judija sina Natanije sina Selemije sina Husijeva, i poruèiše mu: knjigu koju si èitao narodu uzmi u ruku i dobi ovamo. I uze knjigu u ruku Varuh sin Nirijin, i dođe k njima. 15 I oni mu rekose: sjedi i èitaj da èujemo. I Varuh im je proèita. 16 A kad èuše sve one rijeèi, svi se uplašiše i rekose Varuhu: kazaæemo caru sve te rijeèi. 17 I zapitaše Varuhu govoreći: kaži nam kako si napisao sve te rijeèi iz usta njegovih. 18 A Varuh im reèe: iz usta svojih kaziva mi sve te rijeèi, a ja pisah u knjigu mastilom. 19 Tada rekose knezovi Varuhu: idi, sakrij se i ti i Jeremija, da niko ne zna gdje ste. 20 Potom otidoše k caru u trijem ostavši knjigu u klijeti Elisame pisara, i kazaše caru sve te rijeèi. 21 A car posla Judija da donese knjigu; i donese je iz klijeti Elisame pisara, i stade èitati Judije pred carem i pred svijem knezovima koji stajahu oko cara. 22 A car sjedaju u zimnoj kuæi devetoga mjeseca, i pred njim bijaše živo ugljevlje. 23 I kad Judije proèita tri èetiri lista, isijee je car nožem pisarskim, i bac uoganj na žeravici,

te izgorje sva knjiga ognjem na žeravici. **24** Ali se ne uplašiše, niti razdriješe haljina svojih car niti koji od sluga njegovih èuvši sve one rijeèi. **25** I premda Elnatan i Delaja i Gemarija moljahu cara da ne pali knjige, on ih ne posluša. **26** Nego zapovijedi car Jerameilu sinu carevu i Seraji sinu Azrilovu i Selemiji sinu Avdilovu da uhvate Varuha pisara i Jeremiju proroka; ali ih sakri Gospod. **27** I dođe rijeè Gospodnja Jeremiji, pošto car sažeže knjigu i rijeèi koje napisala Varuh iz usta Jeremijinih, govoreæi: **28** Uzmi opet drugu knjigu, i napiši u nju sve preðašnje rijeèi koje bijahu u prvoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin. **29** A za Joakima cara Judina reci: ovako veli Gospod: ti si sažegao onu knjigu govoreæi: zašto si napisao u njoj i rekao: doæi æe car Vavilonski i zatrti ovu zemlju i istrijebiti iz nje i ljudi i stoku? **30** Zato ovako veli Gospod za Joakima cara Judina: neæe imati nikoga ko bi sjedio na prijestolu Davidova, i mrtvo æe tijelo njegovo biti baéeno na prijeku obdan i na mraz obnoæ. **31** Jer æu pođohuti njega i sjeme njegovo i sluge njegove za bezakonje njihovo, i pustiæu na njih i na stanovnike Jerusalimske i na Judejce sve zlo, za koje im govorih ali ne poslušaše. **32** I uze Jeremiju drugu knjigu, i dade je Varuhu sinu Nirijinu pisaru, a on napisala u nju iz usta Jeremijinih sve rijeèi što bijahu u onoj knjizi, koju sažeže Joakim car Judin ognjem; i još bi dodano k onjem mnogo onakih rijeèi.

37 Potom carova Sedekija sin Josijin mjesto Honije sina Joakimova, kojega postavi carem u zemlji Judinoj Navuhodonosor car Vavilonski. **2** Ali ni on ni sluge njegove ni narod zemaljski ne slušahu rijeèi Gospodnjih koje govorâše preko Jeremije proroka. **3** I posla car Sedekija Jeuhala sina Selemijina, i Sofoniju sina Masijina sveštenika k Jeremiji proroku, te mu rekoše: pomoli se za nas Gospodu Bogu našemu. **4** I Jeremija iðaše među narod i još ga ne bježio metnuli u tamnicu. **5** I vojska Faraonova izide iz Misira, a Haldejci koji bijahu Jerusalim uèuvši glas o njoj otidoše od Jerusalima. **6** A rijeè Gospodnja dođe Jeremiji proroku govoreæi: **7** Ovako veli Gospod Bog Izrailev: ovako recite caru Judinu, koji vas je poslao k meni da me pitate: evo vojska Faraonova koja poðe vama u pomoæ, vratiaæe se u svoju zemlju, u Misir. **8** A Haldejci æe opet doæi i opkoliae taj grad i uzeæe ga i spaliæe ga ognjem. **9** Ovako veli Gospod: ne varajte se govoreæi: otiaæi æe od nas Haldejci; jer neæe otiaæi. **10** I da pobijete svu vojsku Haldejsku, koja æe se biti s vama, i da ih ostane nekoliko ranjenika, i oni æe ustati iz svojih šatora i spaliti taj grad ognjem. **11** A kad otide vojska Haldejska od Jerusalima radi vojske Faraonove, **12** Izide Jeremija iz Jerusalima da bi otiašao u zemlju Venijaminovu i uklonio se odande među narod. **13** Ali kad bijaše na vratima Venijaminovim, onđe bijaše starješina stržarski po imenu Jereja sin Selemije sina Ananijina, te uhvati Jeremiju proroku govoreæi: ti bježiš ka Haldejcima. **14** A Jeremija reèe: nije istina, ne bježim ka Haldejcima. Ali ga ne htje slušati, nego uhvati Jereja Jeremiju i odvede ka knezovima. **15** A knezovi se razgnjeviše na Jeremiju, i izbiše ga, i metnuše ga u tamnicu u kuæi Jonatana pisara, jer od nje bijahu naenili tamnicu. **16** A kad Jeremija uljeze u jamu, u tamnicu, osta onđe dugo vremena. **17** Potom posla car Sedekija, te ga izvadi, i upita ga u svojoj kuæi nasamo, i reèe mu govoreæi: ima li rijeè od Gospoda? A Jeremija reèe: ima. Još reèe: biæeš predan u ruke caru Vavilonskomu. **18** Potom reèe Jeremiju caru Sedekiju: Šta sam ti skrivo ili slugama tvojim ili tonu narodu, te me metnuste u tamnicu? **19** I gdje su vaši proroci koji vam prorokuju govoreæi: neæe doæi car Vavilonski na vas ni na ovu zemlju? **20** Sada dakle poslušaj, care gospodaru moj, pusti predan se molbu moju, nemoj me vraæati u kuæu Jonatana pisara, da ne umrem onđe. **21** Tada zapovjedi car Sedekija da zatvore Jeremiju u trijem od tamnice i

da mu daju svaki dan po hljeb s ulice hlebarske, dokle traje hljeba u gradu. Tako sjeðaše Jeremija u trijemu od tamnice.

38 A Sefatija sin Matanov i Godolija sin Pashorov i Juhal sin Selemijin i Pashor sin Malhijin èuše rijeèi koje govorí Jeremija svemu narodu rekavši: **2** Ovako veli Gospod: ko ostane u tom gradu, poginuæe od maëa, od gladi ili od pomora; a ko otide ka Haldejcima, ostaæe živ, i duša æe mu njegova biti mjesto plijena, i biæe živ. **3** Ovako veli Gospod: doista æe taj grad biti predan u ruke vojsci cara Vavilonskoga, i uzeæe ga. **4** I rekoše knezovi caru: da se pogubi taj èovjek, jer on oslabljava ruke vojniciima koji ostaše u ovom gradu, i ruke svemu narodu govorice im take rijeèi, jer taj èovjek ne traži dobra ovom narodu nego zlo. **5** A car Sedekija reèe: eto, u vašim je rukama; jer car ne može ništa suprot vama. **6** Tada uzeše Jeremiju i bacise ga u jamu Malhije sina Amelehova, koja bijaše u trijemu od tamnice, i spustiše Jeremiju u užima; a u jami ne bješe vode, nego glib, i Jeremija se uvali u glib. **7** Ali kad èu Avdemelehr Etiopljanin, dvoranin, koji bijaše u dvoru carevu, da su metnuli Jeremiju u onu jamu, a car sjeðaše na vratima Venijaminovim, **8** Izide Avdemelehr iz dvora careva i reèe caru govoreæi: **9** Care gospodaru moj, zlo uèiniše ti ljudi u svemu što uèiniše Jeremiji proroku bacivši ga u jamu, jer bi i onđe gdje je bio od gladi umro, jer nema više hljeba u gradu. **10** Zato car zapovjedi Avdemelehr Etiopljaninu govoreæi: uzmi odavde trideset ljudi i izvadi Jeremiju proroka iz same dok nije umro. **11** Tada uze Avdemelehr ljudе, i dođe u dom careva pod riznicu, i uze odande iznošenijeh haljina i starijeh rita, i spusti ih Jeremiju u jamu u užima. **12** I reèe Avdemelehr Etiopljanin Jeremiji: podmetni te stare haljine i rite pod pazuha ispod uža. I uèini Jeremiju tako. **13** I izvukoše Jeremiju na užima i izvadiše ga iz same; i osta Jeremija u trijemu od tamnice. **14** Potom car Sedekija posla po Jeremiju proroka, te ga dovedoše pred nj u treæi ulazak koji bijaše u domu Gospodnjem; i reèe car Jeremiji: zapitaæeu te nešto, nemoj mi zatajiti. **15** A Jeremija reèe Sedekiju: da ti kažem, neæeš li me pogubiti? a da te svjetujem, neæeš me poslušati. **16** Tada se car Sedekija zakle Jeremiji nasamo govoreæi: tako da je živ Gospod, koji nam je stvorio ovu dušu, neæe te pogubiti niti æeu te dati u ruke ljudima koji traže dušu tvoju. **17** Tada Jeremija reèe Sedekiju: ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailev: ako otideš ka knezovima cara Vavilonskoga, živa æe ostati duša tvoja, i grad ovaj neæe izgorjeti ognjem, i tako æeš ostati u životu ti i dom tvoj. **18** Ako li ne otideš ka knezovima cara Vavilonskoga, ovaj æe grad biti predan u ruke Haldejcima, koji æe ga spaliti ognjem, i ti neæeš uteæi iz ruke njihovih. **19** A car Sedekija reèe Jeremiji: ja se bojam Judejaca koji su prebjegli ka Haldejcima, da me ne predadu u njihove ruke, te æe mi se narugati. **20** A Jeremija reèe: neæe te predati; poslušaj glas Gospodnjeg, koji ti ja govorim, i dobro æe ti biti i živa æe biti tvoja duša. **21** Ako li neæeš da izideš, ovo je što mi pokaza Gospod: **22** Gle, sve žene koje su ostale u domu cara Judina, odvešæe se ka knezovima cara Vavilonskoga, i one æe reæi: nagovoriše te i prevarije te prijatelji tvoji; noge ti se uvališe u glib, a oni se povukoše natrag. **23** Sve žene tvoje i sinovi tvoji odvešæe se Haldejcima, i ti neæeš uteæi iz ruke njihovih; nego æeš dopasti u ruke caru Vavilonskom, i ovaj æe grad izgorjeti ognjem. **24** Tada reèe Sedekija Jeremiji: niko da ne dozna za te rijeèi, da ne pogineš. **25** Ako li knezovi èuvši da sam govorio s tobom doðu k tebi i reku ti: kaži nam Šta si govorio caru, nemoj tajiti od nas, pa te neæemo pogubiti, i Šta je car tebi govorio? **26** Reci im: ja pripadoh k caru moleæi se da me ne pošlje natrag u dom Jonatanov da umrem onđe. **27** I dođoše svi knezovi k Jeremiji i pitaše ga; a on im odgovori sasvijem kako mu zapovjedi car. I okaniše ga se, jer ne doznaše ništa od toga. **28** A

Jeremija osta u trijemu od tamnice do dana kad uzeše Jerusalim; i on bijaše onđe kad uzeše Jerusalim.

39 Devete godine Sedekije cara Judina mjeseca desetoga dođe Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim i stade ga biti. 2 Jedanaeste godine Sedekijine mjeseca èetvrtoga, devetoga dana toga mjeseca provališe u grad. 3 I uđoše svi knezovi cara Vavilonskoga, i stadoše kod srednjih vrata Nergalsareser, Samgar-nevon, Sarsehim, starješina nad dvoranima, Nergal-sareser, starješina nad vraćima, i svi drugi knezovi cara Vavilonskoga. 4 A kad ih vidje Sedekija car Judin i svi vojnici, pobjegoše i izidoše nozau iz grada pokraj vrt-a carskoga na vrata među dva zida; i idahu preko polja. 5 A vojska Haldejska gonaše ih, i stiže Sedekiju u polju Jerihonskom, i uhvativši ga dovedoše ga k Navuhodonosoru caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj, te mu sudi. 6 I zakla car Vavilonski sinove Sedekijine u Rivli na njegove oči, i sve znatne ljude od Jude pokla car Vavilonski. 7 Iza toga Sedekiji iskopa oči, i svega ga u dvoje verige mјedene, da ga odvede u Vavilon. 8 A dom carev i domove narodne popališe Haldejci ognjem, i zidove Jerusalimske raskopaše. 9 A ostatak naroda što osta u gradu i prebjegje koji prebjegose k njemu, ostatak naroda što bješe ostao, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski u Vavilon. 10 Samo najsiromašnije iz naroda, koji ništa nemahu, ostavi Nevuzardan zapovjednik stražarski u zemlji Judinoj, i dade im tada vinograde i njive. 11 A Navuhodonosor car Vavilonski zapovjedi za Jeremiju Nevuzardanu zapovjedniku stražarskom govoreae: 12 Uzmi ga i gledaj ga dobro, i ne eini mu zla, nego mu eini što ti god kaže. 13 I poslaše Nevuzardan zapovjednik stražarski i Nevezazvan, starješina nad dvoranima, i Nergalsareser, starješina nad vraćima, i svi knezovi cara Vavilonskoga, 14 Poslaše, te uzeše Jeremiju iz trijema od tamnice, i predaje ga Godoliji sinu Ahikama sina Safanova da ga odvede kuće; tako osta među narodom. 15 A Jeremiji dođe rijeè Gospodnja kad bješe затvoren u trijemu od tamnice govoreae: 16 Idi i reci Avdemelihu Etiopljaninu govoreae: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo ja æeu uèiniti da se zbudu rijeèi moje tome gradu na zlo a ne na dobro, i navršaæe se pred tobom u onaj dan. 17 Ali æeu tebe izbaviti u onaj dan, govori Gospod, i neæeš biti predan u ruke ljudima kojih se bojiš. 18 Jer æeu te doista saèuvati, te neæeš pasti od maëa, i biæe ti duša tvoja mjesto plijena zato što si se pouzdao u me, govori Gospod.

40 Rijeè koja dođe Jeremiji od Gospoda kad ga Nevuzardan zapovjednik stražarski pusti iz Rame uzevši ga pošto bješe okovan u verige među svijem robljem Jerusalimskim i Judinijem, koje se voðaše u Vavilon. 2 I uzevši zapovjednik stražarski Jeremiju reèe mu: Gospod Bog tvój izreèe ovo zlo za ovo mjesto; 3 I nanese i uèini kako reèe, jer zgrješiste Gospodu i ne slušaste glasa njegova, zato vas snaðe ovo. 4 Ali sada, evo, ja te opraštam danas veriga što su ti na ruku; ako ti je volja poœi sa mnom u Vavilon, hodi, ja æeu te brinuti za te; ako li ti nije volja poœi sa mnom u Vavilon, a ti nemoj; evo, sva ti je zemlja otvorena, idu kuda god hoæeš i kuda ti je drago. 5 Ili kad se on još ne vraæea, otidi k njemu, Godoliji sinu Ahikama sina Safanova, kojega je postavio car Vavilonski nad gradovima Judinijem, i ostani s njim među narodom, ili idu kuda ti je drago. I dade mu zapovjednik stražarski brašnjenice i dar, i otpusti ga. 6 I tako dođe Jeremija ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i osta s njim u narodu, koji još osta u zemlji. 7 A sve vojvode što bjehu u polju i ljudi njihovi kad èuše da je car Vavilonski postavio Godoliju sinu Ahikamova nad zemljom, i da je na njemu ostavio ljude i žene i djecu između siromašnoga naroda u zemlji, koji ne bi odveden u Vavilon, 8 Dođoše u Mispu

ka Godoliji Ismailo sin Netanjin i Joanan i Jonatan sinovi Karijini, i Seraja sin Tanumetov, i sinovi Jofije Netofaæanina, i Jezanija sin nekoga Mahaæanina, oni i ljudi njihovi. 9 I zakle se Godolija sin Ahikama sina Safanova njima i ljudima njihovim govoreae: ne bojte se službe Haldejcima; ostanite u zemlji, i služite caru Vavilonskom, i dobro æee vam biti. 10 A ja evo æeu stajati u Mispi da doèekujem Haldejce koji æe dolaziti k nama; a vi berite vinograde i voæe i ulje, i ostavljaæe u sudove svoje, i stoje u gradovima svojim koje držite. 11 Tako i svi Judejci, koji bijahu među Moavcima i sinovima Amonovijem i Edomcima i po svijem zemljama, èuvši da je car Vavilonski ostavio ostatak u Judeji i postavio nad njima Godoliju sinu Ahikama sina Safanova, 12 Vratíše se svi Judejci iz svijeh mjesta kuda bijahu razagnani, i dođoše u zemlju Judinu ka Godoliji u Mispu, i nabraæe vina i voæa vrlo mnogo. 13 A Joanan sin Karijin i sve vojvode što bjehu u polju dođoše ka Godoliju u Mispu, 14 I rekoše mu: znaš li da je Valis car sinova Amonovijeh poslao Ismaila sina Netanjinu da te ubije? Ali im ne povjerova Godolija sin Ahikamov. 15 Tada Joanan sin Karijin reèe Godoliji nasamo u Mispi govoreae: idem da ubijem Ismaila sina Netanjinu, niko neæe dozнатi. Zašto da te ubije i da se rasiju svi Judejci koji su se skupili oko tebe i da propadne ostatak Judin? 16 Ali Godolija sin Ahikamov reèe Joananu sinu Karijnu: nemoj to èiniti, jer nije istina što kažeš za Ismaila.

41 A sedmoga mjeseca dođe Ismailo sin Netanije sina Elisamina, carskoga roda, i knezovi carevi, deset ljudi s njim, ka Godoliji sinu Ahikamovu u Mispu, i jedoše onđe u Mispi s njim. 2 Potom usta Ismailo sin Netanjin i deset ljudi što bijahu s njim, i ubiše maëem Godoliju sinu Ahikama sina Safanova; tako pogubiše onoga koga bješe postavio car Vavilonski nad zemljom. 3 I sve Judejce koji bijahu s njim, s Godolijom, u Mispi, i Haldejce koji se zatekoše onđe, vojnike, pobi Ismailo. 4 A sjutradan pošto ubi Godoliju, dok još niko ne dozna, 5 Dođoše ljudi iz Sihema, iz Siloma i iz Samarije, osamdeset ljudi, obrijane brade i razdrtijeh haljina i isparani po tijelu, i imaju u rukama dar i kad, da prinesu u dom Gospodnji. 6 Tada Ismailo sin Netanjin izide im na susret iz Mispe i idaše plaèuæi, i sretavši se s njima reèe im: hodite ka Godoliji sinu Ahikamovu. 7 A kad dođoše usred grada, pokla ih Ismailo sin Netanjin s ljudima koji bijahu s njim i baci ih u jamu. 8 A među njima se naðe deset ljudi koji rekoše Ismailu: nemoj nas pogubiti, jer imamo sakriveno blago u polju, pšenice i jeðema i ulja i meda. I ostavi ih, i ne pobi ih s braæom njihovom. 9 A jama u koju pobaca Ismailo sva tjelesa ljudi koje pobi uzi Godoliju bijaše ona koju naëini car Asa bojeae se Vase cara Izrailjeva; i Ismailo sin Netanjin napuni je pobijenih ljudi. 10 I zarobi Ismailo sav ostatak naroda što bijaše u Mispi, kæeri careve i sav narod što bješe ostao u Mispi, nad kojim bješe postavio Nevuzardan zapovjednik stražarski Godoliju sinu Ahikamova; i zarobivši ih Ismailo sin Netanjin poðe da prijeðe k sinovima Amonovijem. 11 Ali Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim èuše sve zlo što uèini Ismailo sin Netanjin. 12 Tada uzeše sve svoje ljude i poðoše da udare na Ismaila sina Netanjinu, kojega naðoše kod velike vode u Gavaonu. 13 I sav narod što bješe s Ismailom kad vidje Joanana sina Karijina i sve vojvode što bjehu s njim, obradova se, 14 I sav narod što Ismailo zarobi z Mispe obrnu se i otide k Joananu sinu Karijnu. 15 A Ismailo sin Netanjin pobiješe s osam ljudi od Joanana, i otide k sinovima Amonovijem. 16 I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode što bijahu s njim uzeše sav ostatak naroda što povratiše od Ismaila sina Netanjinu, koji ubiv Godoliju sinu Ahikamova bješe ih odveo iz Mispe, vojnike i žene i djecu i dvorane, i odvedoše ih iz Gavaona; 17 I otisavši stadoše u gostonici Himamovoju kod Vítlejema, da bi otisli i prešli u Misir,

18 Radi Haldejaca, jer ih se bojahu, što Ismailo sin Netanjin ubi Godoliju sina Ahikamova, kojega bješe postavio car Vavilonski nad zemljom.

42 Potom dođoše sve vojvode i Joanan sin Karijin i Jezanija sin Osajin, i sav narod, malo i veliko, **2** I rekoše Jeremiji proroku: pusti preda se našu molbu, i pomoli se za nas Gospodu Bogu svojemu, za sav ovaj ostatak, jer nas je ostalo malo od mnogih, kao što nas oči tvoje vide, **3** Da bi nam pokazao Gospod Bog tvoj put kojim æemo ići i šta æemo raditi. **4** A Jeremija prorok reèe im: poslušaæeu; evo, pomoliæu se Gospodu Bogu vašemu po vašim rijeèima, i što vam odgovori Gospod kazaæeu vam, neæeu vam zatajiti ni rijeèi. **5** A oni rekoše Jeremiji: Gospod neka nam je svjedok istiniti i vjeran da æemo èinili sve što ti Gospod Bog tvoj zapovjedi za nas. **6** Bilo dobro ili zlo, poslušaæemo rijeè Gospoda Boga svojega ka kojemu te šaljemo, da bi nam dobro bilo kad poslušamo glas Gospoda Boga svojega. **7** A poslije deset dana dođe rijeè Gospodnja Jeremiji; **8** Te sazva Joanana sina Karijina i sve vojvode što bijahu s njim, i sav narod, malo i veliko, **9** I reèe im: ovako veli Gospod Bog Izrailjev, ka kojemu me poslaste da iznesem preda nj molbu vašu: **10** Ako ostanete u ovoj zemlji, sazidaæu vas, i neæeu vas razoriti, i nasadiæu vas i neæeu vas istrijebiti; jer mi je žao sa zla koje sam vam uèinio. **11** Ne bojte se cara Vavilonskoga, kojega se bojite; ne bojte ga se, govori Gospod, jer sam ja s vama da vas saèuvam i da vas izbavim iz njegove ruke. **12** I uèinieu vam milost da se smiluje na vas, i vrati vas u zemlju vašu. **13** Ako li reèete: neæemo da ostanemo u toj zemlji, ne slušajuæi glasa Gospoda Boga svojega **14** Govoreæi: ne, nego idemo u zemlju Misirsku, da ne vidimo rata i glasa trubnoga ne èujemo i ne budemo gladni hleba, i ondje æemo se naseliti, **15** Onda èujte rijeè Gospodnju, koji ste ostali od Jude; ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: ako vi okrenete lice svoje da idete u Misir i otidite da se naselite ondje, **16** Ondje æe vas u zemlji Misirskoj stignuti maèe kojega se bojite, i glad, radi koje se briñete, goniæe vas ondje u Misiru i ondje æete pomrijeti. **17** I svi ljudi koji su okrenuli lice svoje da idu u Misir da se ondje nasele, izginuæe od maèa i od gladi i od pomora, i nijedan ih neæee ostati niti æe koji uteæi od zla koje æu pustiti na njih. **18** Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: kao što se gnjev moj i jarost moja izli na stanovnike Jerusalimske, tako æe se izliti gnjev moj na vas, ako otidete u Misir, i biæete uklini i èudo i kletva i rug, i neæete više vidjeti ovoga mjesta. **19** Gospod vam govori, ostanci Judinil ne idite u Misir. Znajte da vam ja svjedoèim danas. **20** Jer varaste duše svoje kad me poslaste ka Gospodu Bogu svojemu rekavši: pomoli se za nas Gospodu Bogu našemu, i kako reèe Gospod Bog naš, javi nam i uèinæemo. **21** A kad vam javih danas, neæete da poslušate glasa Gospoda Boga svojega niti išta što mi zapovjedi za vas. **22** Znajte dakle da æete izggnuti od maèa i od gladi i od pomora na mjestu kuda ste radi otiaæi da se stanite.

43 A kad izgovori Jeremija svemu narodu sve rijeèi Gospoda Boga njihova, koje mu Gospod Bog njihov zapovjedi za njih, sve te rijeèi, **2** Tada Azarija sin Osajin i Joanan sin Karijin i svi oni ljudi oholi rekoše Jeremiji govoreæi: nije istina što govorиш; nije te poslao Gospod Bog naš da nam kažeš: ne idite u Misir da se ondje stanite. **3** Nego Varuh sin Nirijin podgovara te na nas da nas preda u ruke Haldejcima da nas pogube ili da nas presele u Vavilon. **4** I tako Joanan sin Karijin i sve vojvode i sav narod ne poslušaæe glasa Gospodnjega da ostanu u zemlji Judinoj. **5** Nego Joanan sin Karijin i sve vojvode uzeše sav ostatak Judin koji se bijaše vratio da živi u zemlji Judinoj iz svijeh naroda u koje bijahu razagnani, **6** Ljudje i žene i djeci i kæeri careve, i sve duše što bijaše ostavio Nevuzardan zapovjednik

stražarski s Godoljom sinom Ahikama sina Safanova, i Jeremiju proroka i Varuha sina Nirijina, **7** I otidoše u zemlju Misirsku, jer ne poslušaæe glasa Gospodnjega; i dođoše do Tafnesa. **8** I dođe rijeè Gospodnja Jeremiji u Tafnesu govoreæi: **9** Uzmi u ruke velikoga kamenja, i pokrij ga kalom u peæi za opeke što je na vratima doma Faraonova u Tafnesu da vide Judejci; **10** I reci im: ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu poslati i dovesti Navuhodonosora cara Vavilonskoga slugu svojega, i metnuæu prijesto njegov na ovo kamenje koje sakrih, i razapeæe carski šator svoj na njemu. **11** Jer æe doæi i zatrzi zemlju Misirsku; ko bude za smrt otiaæi æe na smrt, ko za ropstvo, u ropstvo, ko za maè, pod maæ. **12** I rasplalaæ u oganju u kuæama bogova Misirskih; i popaliæe ih i odveæe ih u ropstvo, i ogrnuæe se zemljom Misirskom kao što se pastir ogræe plaštem svojim, i otiaæi æe odante s mironom. **13** I izlomiæe stupove u domu sunèanom što je u zemlji Misirskoj, i kuæe bogova Misirskih popaliæe ognjem.

44 Rijeè koja dođe Jeremiji za sve Judejce koji življahu u zemlji Misirskoj, koji življahu u Migdolu i u Tafnesu i u Nofu i u zemlji Patrosu, govoreæi: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: vi vidjeste sve zlo što navedoh na Jerusalim i na sve gradove Judine, i evo su danas pusti i nema nikoga da živi u njima, **3** Za zloæu njihovu koju èiniše da bi me gnjevili hodeæi da kade i služe drugim bogovima, kojih ne znaše ni oni ni vi ni oci vaši. **4** I slab k vama sve sluge svoje proroke zarana jednako govoreæi: ne èinite toga gada, na koji mrzim. **5** Ali ne poslušaæe niti priguñuæe uha svojega da se vrati od zloæe svoje, da ne kade drugim bogovima. **6** Zato se izli jarost moja i gnjev moj, i razgorje se u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, te postaše razvaline i pustoš, kao što se vidi danas. **7** A sada ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Bog Izrailjev: zašto sami sebi èinite tako veliko zlo da istrijebite iz Jude ljudi i žene, djecu i koja sisaju, da ne ostanе u vas ostatak, **8** Gnjeveæi me djelima ruku svojih, kadeæi drugim bogovima u zemlji Misirskoj, u koju dođoste da se stanite da biste se istrijebili i postali kletva i rug u svijeh naroda na zemlji. **9** Jeste li zaboravili zla otaca svojih i zla careva Judinijeh i zla žena njihovih, i svoja zla i zla žena svojih, koja èiniše u zemlji Judinoj i po ulicama Jerusalimskim? **10** Ne pokoriše se do danas niti se pobrojaše, niti hodise po mom zakonu i uredbama mojim, koje stavih pred vas i pred oce vaše. **11** Zato ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: evo, ja æeu vam obratiti lice svoje na zlo, da istrijebim sve Judejce. **12** I uzeæeu ostatak Judin, koji okrenu lice svoje da ide u zemlju Misirsku da se ondje stani, i izginuæe svi; u zemlji æe Misirskoj pasti i izggnuti od maèa i od gladi, malo i veliko, izginuæe od maèa i od gladi, i biæe uklini i èudo i prokletstvo i rug. **13** I pohodilaæe one koji nastavaju u zemlji Misirskoj, kao što sam pohodio Jerusalim, maæem, glaðu i pomorom; **14** I nijedan od ostatka Judina, što otidoše u zemlju Misirsku da se ondje stane, neæee uteæi niti se izbavit da se vrati u zemlju Judinu, u koju se žele vratiti da se nasele; jer se neæee vratiti, osim koji pobegnu. **15** Tada odgovoriše Jeremiji svi ljudi koji znaðahu da žene njihove kade drugim bogovima, i sve žene, kojih stajaše ondje velik zbor, i sav narod što življaše u zemlji Misirskoj, u Patrosu, govoreæi: **16** Što nam kaza u ime Gospodnje, neæemo te poslušati; **17** Nego æemo èinili sve što je išaælo iz naših ustava kadeæi carici nebeskoj i ljevajuæei joj naljeve, kao što smo èinili mi i oci naši, carevi naši i knezovi naši po gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim, jer bijasmo siti hleba i bijaše nam dobro i zla ne viðasmo. **18** A otkad prestasmo kaditi carici nebeskoj i ljevati joj naljeve, ništa nemamo i ginemo od maèa i od gladi. **19** I kad kadimo carici nebeskoj i ljevamo joj naljeve, eda li joj bez glavara svojih peæemo kolæe služæeæi joj i ljevamo joj naljeve? **20**

Tada reèe Jeremija svemu narodu, ljudima i ženama, i svemu narodu, koji mu onako odgovoriše, govoreæi: **21** Eda li se ne opomenu Gospod kada, kojim kadiste u gradovima Judinijem i po ulicama Jerusalimskim vi i oci vaši, carevi vaši i knezovi vaši i narod zemaljski? i ne doðe li mu u srce? **22** I ne može Gospod više podnositи zloæe djela vaših i gadova koje èiniste, te zemlja vaša posta pustoš i èudo i prokletstvo, da niko ne živi u njoj, kako se vidi danas. **23** Zato što kadiste i što grijesiste Gospodu i ne sluæaste glasa Gospodnjega, i po zakonu njegovu i uredbama njegovijem i svjedoæanstvima njegovijem ne hodiste, zato vas zadesi ovo zlo, kako se vidi danas. **24** Još reèe Jeremija svemu narodu i svijem ženama: èujte rijeè Gospodnju, svi Judeci, koji ste u zemlji Misirskoj. **25** Ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailev govoreæi: vi i žene vaše rekoste ustima svojim i rukama svojim izvršite govoroveæi: izvršivææemo zavjeti svoje što zavjetovasmo kadeæi carici nebeskoj i ljevajæi joj naljeve. Doista ispuniste zavjeti svoje i izvršite. **26** Zato èujte Judeci rijeè Gospodnju, svi Judeci koji stanujete u zemlji Misirskoj: evo, ja se zaklinjem velikim imenom svojim, veli Gospod, da se ime moje neæe više izricati ustima nijednoga Judeca u svoj zemlji Misirskoj da bi rekao: tako da je živ Gospod Gospod! **27** Evo, ja æu paziti na njih zla radi, ne dobra radi, i Judeci koji su u zemlji Misirskoj svi æe ginuti od maæa i od gladi, dokle ih ne bude nijednoga. **28** A koji uteku od maæa, vratæe se iz zemlje Misirske u zemlju Judinu, malo njih, jer sav ostatak Judin, što redovno u zemlju Misirsku da se ondje nastane, poznaæe èija æe se rijeè navršiti, moja ili njihova. **29** A ovo da vam je znak, govori Gospod, da æu vas pohoditi na tom mjestu da znate da æe se doista ispuniti rijeèi moje vama na zlo; **30** Ovako veli Gospod: evo, ja æu dati Faraona Vafrija cara Misirskoga u ruke neprijateljima njegovijem i u ruke onjem koji traæe dušu njegovu, kao što sam dao Sedekiju cara Judina u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom, neprijatelju njegovu i koji traæaše dušu njegovu.

45 Rijeè koju reèe Jeremija prorok Varuhu sinu Nirijinu, kad pisaše ove rijeèi u knjigu iz usta Jeremijinjeh, èetvrte godine Joakima sina Josijina, govoreæi: **2** Ovako veli Gospod Bog Izrailev za tebe, Varuše: **3** Rekao si: teško meni! jer Gospod dodade mi žalost na tugu; iznemogoh uzdišuæi, i mira ne nalazim. **4** Reci mu ovo: ovako veli Gospod: evo, što sam sagradio ja razgráđujem, i što sam posadio iskorenjavam po svoj toj zemlji. **5** A ti li æeæ traæiti sebi velike stvari? Ne traæi; jer evo, ja æu pustiti zlo na svako tijelo, govori Gospod; ali æu tebi dati dušu twoju mjesto plijena u svijem mjestima, kuda otidë.

46 Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremiji proroku za narode: **2** Za Misirce, za vojsku Faraona Nehaona cara Misirskoga, koja bijaše na reci Efratu kod Harkemisa, i razbi je Navuhodonosor car Vavilonski èetvrte godine Joakima sina Josijina cara Judina. **3** Pripravite štite i štitæe, i idite u boj; **4** Preæite konje, i pojaæite, konjici; postavite se sa šljemovima; utrite koplja, oblaæite se u oklope. **5** Zaæto ih vidim gdje se poplašiæe, vraæaju se natrag, junaci njihovi polomiše se i bjeze bez obzira? Strah je otsvuda, govori Gospod. **6** Da ne uteæe laki, niti se izbavi jaki; da se na sjeveru na brijeu rijeke Efrata spotaknu i padnu. **7** Ko je to što se diže kao potok, i vode mu se kolebaju kao rijeke? **8** Misir se diže kao potok i njegove se vode kolebaju kao rijeke; i veli: idem, pokriæu zemlju, zatraæu grad i one koji žive u njemu. **9** Izlazite, konji, bjesnite, kola; i neka izæu junaci, Husi i Fudi, koji nose štitove, i Ludeji, koji nose i natežu luk. **10** Jer je ovaj i Gospodu Gospodu nad vojskama dan osvete, da se osveti neprijateljima svojim; maæ æe ih prozdrjjeti i nasitiæe se i opiaæe se krviju njihovom; jer æe biti žrtva Gospoda Gospoda nad vojskama u

zemlji sjevernoj na rijeci Efratu. **11** Izidi u Galad i uzmi balsama, djevojko kæeri Misirska; zaludu su ti mnogi lijekovi, neæee se izlijeeæti. **12** Narodi èuše sramotu twoju, i vike twoje puna je zemlja, jer se spotiøi junak o junaku, te obojica padaju. **13** Rijeè koju reèe Gospod Jeremiji proroku o dolasku Navuhodonosora cara Vavilonskoga da potre zemlju Misirsku: **14** Javite u Misiru, i oglasite u Migdolu, oglasite i u Nofu i u Tafnesu, i recite: stani i pripravi se, jer maæ prozdrjrie što je oko tebe. **15** Zaæto se povalaæe junaci tvoji? Ne stoje, jer ih Gospod obara. **16** Èini, te se mnogi spotiøi i padaju jedan na drugoga, i govore: ustani da se vratimo k narodu svojemu i na postoðinu svoju ispred maæa nasilnikova. **17** Vièu onđe: Faraon car Misirski propade, proðe mu rok. **18** Tako da sam ja živ, govori car, kojemu je ime Gospod nad vojskama; kao Tavor meðu gorama i kao Karmil na moru doæel æe. **19** Spremi što ti treba da se seliš, stanovnice, kæeri Misirska; jer æe Nof opustjeti i spaliæe se da neæee niko živjeti u njemu. **20** Misir je lijepa junica; ali pogibao ide, ide sa sjevera. **21** I najamnici su njegovi usred njega kao teoci ugojeni, ali se i oni obrnuæi i pobjegoše, ne ostaše, jer doðe na njih dan nesreæe njihove, vrijeme pohoðenja njihova. **22** Glas æe njihov iæi kao zmijinji, jer oni idu s vojskom i doæel æe sa sjekirama na nj kao oni koji sijeku drva. **23** I oni æe posjeæi šumu njegovu, govori Gospod, ako joj i nema mjere, jer ih je više nego skakavaca i nema im broja. **24** Posrami se kæi Misirska, predana je u ruke narodu sjevernom. **25** Govori Gospod nad vojskama Bog Izrailev: evo, ja æu pohoditi ljudstvo u Noji, i Faraona i Misi i bogove njegove i careve njegove, Faraona i sve koji se uzdaju u nj. **26** I daæeu ih u ruke onima koji traæe dušu njihovu, u ruke Navuhodonosoru caru Vavilonskom i u ruke slugama njegovijem; a poslije æe biti naseljen kao prije, govori Gospod. **27** A ti se ne boj, slugo moj Jakove, i ne plaši se, Izrailev, jer evo ja æu te izbaviti iz daljne zemlje i sjeme twoje iz zemlje ropstva njegova; i Jakov æe se vratiti i poèivaæe, i biæe miran i niko ga neæee plašiti. **28** Ti se ne boj, slugo moj Jakove, govori Gospod, jer sam ja s tobom; jer æu uèiniti kraj svijem narodima, u koje te prognah, ali tebi neæeu uèiniti kraja, nego æeu te pokarati s mjerom, a neæeu te ostaviti sasvijem bez kara.

47 Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremiji proroku za Filisteje prije nego Faraon osvoji Gazu. **2** Ovako veli Gospod: evo, voda dolazi sa sjevera, i biæe kao potok koji se razljeva, i potopijaæe zemlju i što je u njoj, grad i one koji žive u njemu; i ljudi æe vikati, i ridaæe svi stanovnici zemaljski. **3** Od topota kopita jakih konja njegovijeh, od tutnjave kola njegovijeh, i praske toèkova njegovijeh, neæee se obazreti ocevi na sinove, jer æe im ruke klonuti, **4** Od onoga dana koji æe doæei da istrijebi sve Filisteje i da zatre Tir i Sidon i sve ostale pomoæenike, jer æe Gospod istrijebiti Filisteje, ostatak ostrva Kaftora. **5** Oæelavæe Gaza, propaæee Askalon i ostatak doline njihove; dokle æeæ se rezati? **6** Jaoh, maæu Gospodnji, kad æeæ se smiriti? vradi se u korice svoje, stani i smiri se. **7** Ali kako bi se smirio? jer mu Gospod dade zapovijest na Askalon i na primorje; onamo ga odredi.

48 Za Moava ovako govori Gospod nad vojskama Bog Izrailev: teško Nevonu! jer æe se opustošiti; Kirijatajim æe se posramiti i uzeti; Mizgav æe se posramiti i prepasti. **2** Neæee se više hvaliti Moav Esevonom; jer mu zlo misle: hodite da ga istrijebimo da nije više narod. I ti, Madmene, opustjeæeš; maæ æe te goniti. **3** Èuje se vika iz Oronajima, pustošenje i satiranje veliko. **4** Moav se satr; stoji vika djece njegovje. **5** Jer æe se putem Luitskim dizati plaæe bez prestanka; i kako se slazi u Oronajim, neprijatelji æe èuti straænu viku: **6** Bježite, izbavite duše svoje, i budite kao vrijes u pustinji. **7** Jer što se uzdaæ u svoja djela i u blago svoje, zato æeæ se i ti uzeti, i Hamos æe otiaæ u ropstvo,

sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa. **8** I doæi æe zatiraè u svaki grad, neæe se saèuvati ni jedan grad; dolina æe propasti i ravnica æe se opustošiti, jer Gospod reèe. **9** Podajte krila Moavu, neka brzo odleti; jer æe gradovi njegovi opustjeti da neæe nikо živjeti u njima. **10** Proklet bio ko nemarno radi djelo Gospodnje, i proklet ko usteže maè svoj od krv! **11** Moav je bio u miru od djetinjstva svojega i poèivao na droždini svojoj, niti se pretakao iz suda u sud, niti je u ropstvo išao; zato mu osta kus njegov, i miris se njegov nije promijenio. **12** Zato, evo, idu dani, govori Gospod, da mu poslijem premetaèe, koji æe ga premetnuti, i sudove njegove ispraznit i mjehove njegove pokidati. **13** I Moav æe se osramotiti s Hamosa, kao što se osramotio dom Izrailev s Vetilja, gada svojega. **14** Kako govorite: jaci smo i junaci u boju? **15** Moav æe se opustošiti i gradovi æe njegovi propasti, i najbolji mlaðiæi njegovi siæi æe na zaklanje, govori car, kojemu je ime Gospod nad vojskama. **16** Blizu je pogibao Moavova, i zlo njegovo vrlo hiti. **17** Žalite ga svi koji ste oko njega, i koji god znate za ime njegovo, recite: kako se slomi jaki štap, slavna palica? **18** Siði sa slave svoje, i sjedi na mjesto zasušeno, kæeri, koja živiš u Devonu; jer æe zatiraè Moavov doæi na tebe i raskopaæe gradove twoje. **19** Stani na putu, i pogledaj, koja živiš u Aroiru, upitaj onoga koji bježi i onu koja gleda da se izbavi, reci: što bi? **20** Posrami se Moav; jer se razbij; ridajte i viète; javite u Arnon da se Moav opustoši. **21** Jer sud doðe na zemlju ravnu, na Olon i na Jasu i Mifat, **22** I na Devon i na Nevon i na Vet-Devlatajim, **23** I na Kirjatajim i na Vet-Gamul i na Vet-Meon, **24** I na Keriot i na Vosoru, i na sve gradove zemlje Moavske, koji su daleko i koji su blizu. **25** Odbijen je rog Moavu, i mišica se njegova slomi, govori Gospod. **26** Opoojte ga, jer se podigao na Gospoda; neka se valja Moav u bljuivotni svojoj, i bude i on potsmijeh. **27** Jer nije li tebi Izrailev bio potsmijeh? je li se zatekao među lupežima, te kad god govorиш o njemu poskakuješ? **28** Ostavite gradove i naselite se u stijeni, stanovnici Moavski, i budite kao golubica koja se gnijezdzi u kraju i rasjelini. **29** Èusmo ponos Moavov da je veoma ponosit, oholost njegovu i ponos, razmetanje njegovo i obijest njegovu. **30** Znam ja, govori Gospod, obijest njegovu; ali neæe biti tako; laži njegove neæe uèiniti ništa. **31** Zato æe ridati za Moavom, vikati za svijem Moavom, uzdisaæe se za onima u Kir-Eresu. **32** Više nego za Jazirom plakaæu za tobom, lozo Sivamska; odvode twoje prijeðoše more, dopriješe do mora Jazirskoga; zatiraè napade na ljetinu twoju i na berbu twoju. **33** I radost i veselje otide s rodnoga polja, iz zemlje Moavske, i uèinih te nestu u kacama vina; niko neæe gaziæi pjevajuæi; pjesma neæe se više pjevati. **34** Od vike Esevonske, koja doprije do Eleale, podigose viku do Jase, od Sigora do Oronajima, kao junica od tri godine, jer æe i voda Nimrimskih nestati. **35** I uèiniae, govori Gospod, da ne bude Moavu èovjeka koji bi prinosio žrtvu na visini i kadio bogovima svojim. **36** Zato æe srce moje pištati za Moavom kao svirala, i srce æe moje pištati kao svirala za ljudima u Kir-Eresu, jer æe mu sva teèevina propasti. **37** Jer æe sve glave biti æelave i sve brade obrijane, i sve ruke izrezane, i oko bedara kostrijet. **38** Na svijem krovovima Moavovjem i po ulicama njegovijem biæe sam plaè, jer æu razbiti Moava kao sud na kom nema miline, govori Gospod. **39** Ridajte: kako je satrven! kako Moav obrnu pleæi sramotan? i posta Moav potsmijeh i strahota svjema koji su oko njega. **40** Jer ovako govorii Gospod: evo, kao orao doletjeæe i raširiae krila svoja nad Moavom. **41** Kerijot je pokoren i tvrd se mjesto zauzeše, i srca æe u junaka Moavovjem biti u onaj dan kao srce u žene koja se poraða. **42** I Moav æe se istrijebiti da ne bude narod, jer se podiže na Gospoda. **43** Strah i jama i zamka oko tebe je, stanovniæe Moavski, govori Gospod. **44** Ko uteèe od straha, paæee u jamu, a ko izlzeze iz jame, uhvatiæe se u zamku; jer æu pustiti na njega, na Moava, godinu pohoðenja

njihova, govori Gospod. **45** U sjenu Esevonskom ustaviše se koji bježahu od sile; ali æe oganj izaæi iz Esevona i plamen isred Siona, i opalijeæe kraj Moavu i tjemne nemirnicima. **46** Teško tebi, Moave, propade narod Hamosov, jer sinove twoje zarobiše, i kæeri twoje odvedoše u ropstvo. **47** Ali æu povratiti roblje Moavovo u pošljednje vrijeme, govori Gospod. Dovde je sud Moava.

49 Za sinove Amonove: ovako veli Gospod: zar Izraij nema sinova? zar nema našljednika? zašto Malhom naslijedi zemlju Gadovu? i zašto se narod njegov naseli u njegovijem gradovima? **2** Zato evo idu dani, govori Gospod, kad æu uèiniti da se èuje vika ubojna u Ravi sinova Amonovijeh, i ona da bude gomila razvalina, i sela njezina popaljena ognjem; i Izrailev æe oblati onima koji bježu njim obladali, govori Gospod. **3** Ridaj Esevone, jer je Gaj opustošen; viète sela Ravska; pripaæite oko sebe kostrijet, narièite i træite oko plotova; jer æe Malhom otiaæ u ropstvo, sveštenici njegovi i knezovi njegovi skupa. **4** Sto se hvališ dolinama? Rastopila se dolina twoja, kæeri odmetnico! koja se uzdaæ u blago svoje: ko bi udario na me? **5** Evo ja æu pustiti na te strah otsvuda unaokolo, govori Gospod nad vojskama, i raspršaæete se svi, i neæe biti nikoga da sakupi bježan. **6** Ali æu poslije povratiti roblje sinova Amonovijeh, govori Gospod. **7** Za Edoma, ovako veli Gospod nad vojskama: zar nema više mudrosti u Temanu? nesti li svjeta razumnima? iæe li mudrost njihova? **8** Bježite, obratite pleæi, zavrte se duboko, stanovnici Dedanski, jer æu pustiti na Isava pogibao njegovu u vrijeme kad æu ga pohoditi. **9** Da ti doðu beraèi, ne bi li ti ostavili pabiraka? da doðu lupeži noæe, ne bi li odnijeli koliko im je dosta? **10** Ali ja ogoluznih Isava, otkrih potaje njegove da se ne može sakriti; propade sjeme njegovo, braæa njegova i susjedi njegovii, niko ne osta. **11** Ostavi sirote svoje, ja æu im život saèuvati, i udovice twoje neka se uzdaju u me. **12** Jer ovako veli Gospod: evo, koji ne bi trebalo da piju iz èaše, doista æe piti; a ti li æeostati bez kara? neæeostati bez kara, nego æeæ zacijelo piti. **13** Jer sobom se zaklinjem, govori Gospod, da æe Vosora biti pustoš, rug, eudo i prokletstvo, i svi æe gradovi njezini biti pustinja vjeèena. **14** Èuh glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima da reèe: skupite se i idite na nju, i dignite se u boj. **15** Jer gle, uèiniae te da budeš mali među narodima i prezren među ljudima. **16** Obijest twoja i ponositost srca tvojega prevari tebe, koji živiš u rasjelinama kamenjem i držiš se visokih humova; da næinjši sebi gnijezdo visoko kao orao, i odande æu te svaliti, govori Gospod. **17** I zemlja æe Edomska biti pustinja, ko proðe mimo nju, svak æe se èuditi i zvìdati radi svijeh rana njezinijeh. **18** Kao kad se zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, veli Gospod, neæe se naseliti ondje niko niti æe se baviti ondje sin èovjeæi. **19** Gle, kao lav izaæi æe podiæue se više nego Jordan na stan silnoga; ali æu ga brzo otjerati iz te zemlje, i postavíæe nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko æe se preti sa mnom? i koji æe mi pastir odoljeti? **20** Zato èujte namjeru Gospodnju što je naumio za Edomce i misli njegove što je smislio za stanovnike Temanske: zaista najmanji iz stada razvlaæee ih, zaista æe opustjeti stan s njima. **21** Od praske padanja njihova zemlja æe se tresti, i vika æe se njihova èuti na Crvenom Moru. **22** Gle, doæi æe i doletjeæe kao orao i raširiae krila svoja nad Vosorom, i biæe srce u junaka Edomskih kao srce u žene koja se poraða. **23** Za Damasak. Posrami se Emat i Arfad, jer eu zle glase; rastopise se, strah je na moru, ne može se umiriti. **24** Damasak klonu, obrati se da bježi, drhat ga poduze, tuga i bolovi osvojije ga kao porodilju. **25** Kako se ne ostavi slavni grad? grad radosti moje? **26** Zato æe popadati mlaðiæi njegovi na ulicama njegovijem, i svi æe vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod nad vojskama. **27** I raspaliæe oganj u zidovima

Damašanskim, i proždrijeæe dvore Ven-Adadove. **28** Za Kidar i za carstva Asorska, koja razbi Navuhodonosor car Vavilonski, ovako veli Gospod: ustanite, idite na Kidar, i zatrите sinove istoèene. **29** Uzeæe im šatore i stada, zavijese njihove i sudove njihove i kamile njihove oteæe, i vikaæe na njih strašno otsvuda. **30** Bježite, selite se daleko, zavrite se duboko, stanovnici Asorski, govori Gospod, jer je Navuhodonosor car Vavilonski namjerio namjeru protiv vas, i smislio misao protiv vas. **31** Ustanite, idite k narodu mirnome, koji živi bez straha, govori Gospod, koji nema vrata ni prijevornica, žive sami. **32** I kamile æe njihove biti plijen, i mnoštvo stoke njihove grabež, i rasijaæu ih u sve vjetrove, one što se s kraja strigu; i doveæš pogibao na njih sa svijeh strana, govori Gospod. **33** I Asor æe biti stan zmajevski, pustinja dovjeka: нико se neæee onđe naseliti, niti æe se baviti u njemu sin èovjeæi. **34** Rijeè Gospodnja koja doðe Jeremiji proroku za Elam, u poèetku carovanja Sedekije cara Judina, govoreæi: **35** Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æu slomiti luk Elamu, glavnu silu njegovu; **36** I doveæš na Elam èetiri vjetra s èetiri kraja nebesa, i u sve te vjetrove rasijaæu ih, tako da neæee biti naroda kuda neæee otæei prognanici Elamski. **37** I uplašiæu Elamce pred neprijateljima njihovim, i pred onima koji traže dušu njihovu; i pustiæu zlo na njih, žestinu gnjeva svojega, govori Gospod, i pustiæu za njima maæ dokle ih ne zatrem. **38** I namjestiæu prijesto svoj u Elamu, i istrijebiæu odane cara i knezove, govori Gospod. **39** Ali u pošljednje vrijeme povratiaæu roblje Elamsko, govori Gospod.

50 Rijeè koju reèe Gospod za Vavilon i za zemlju Haldejsku preko Jeremije proroka. **2** Javite narodima i razglasite, podignite zastavu, razglasite, ne tajite, recite: uze se Vavilon, posrami se Vil, razbi se Merodah; posramiše se idoli njegovi, razbiše se gadni bogovi njegovi. **3** Jer se narod podiže na nj sa sjevera, koji æe mu zemlju opustiti, da neæee biti nikoga da živi u njoj; i ljudi i stoka pobjeæi æe i otæei. **4** U te dane i u to vrijeme, govori Gospod, doæi æe sinovi Izrailjevi i sinovi Judini zajedno, iæi æe plaæeuæi i tražiæe Gospoda Boga svojega. **5** Pitaæe za put u Sion, i obrativši se onamo reæi æe: hodite, sjednimimo se s Gospodom zavjetom vjeènjem, koji se ne zaboravlja. **6** Narod je moj stado izgubljeno; pastiri njegovi zavedoše ga, te luta po gorama, ide s brda na humove, zaboravivši stan svoj. **7** Ko ih naðe, proždiraše ih, i neprijatelji njihovi govoriæe: neæemo biti krivi, jer zgriješiæe Gospodu, stanu pravde, Gospodu, nadu otaca njihovih. **8** Bježite iz Vavilona i izidite iz zemlje Haldejske i budite kao ovnvi pred stadiom. **9** Jer, evo, ja æu podignuti i doveæš na Vavilon zbor velikih naroda iz zemlje sjeverne, koji æee se uvrstati da se biju s njim, i uzeæe ga; strijeli su im kao u dobra junaka, ne vraæaju se prazne. **10** I zemlja æe se Haldejska oplijeniti, svi koji æee je plijeniti nasitiæe se, govori Gospod. **11** Jer se veseliste, jer se radovaste plijeneæi moje našljedstvo; jer bješnjeste kao junica na travi i rzaste kao jaki konji. **12** Mati se vaša osramoti vrlo, roditeljka vaša postidje se; evo biæe pošljednja među narodima, pustinja, zemlja suha i pustoš. **13** Od gnjeva Gospodnjega neæee se u njoj živjeti, nego æee sva opusjeti; ko god proðe mimo Vavilon, èudiæe se i zviždaæe radi svijeh rana njegovih. **14** Postavite se oko Vavilona svi koji nateæete luk, strijeljajte ga, ne žalite strijela; jer je sagriješio Gospod. **15** Vljeite na nj unaokolo; pruža ruku; temelji mu padloše, zidovi su mu razvaljeni; jer je osveta Gospodnja; osvetite mu se; kako je èinio, onako mu uèinite. **16** Istrijebite iz Vavilona sijaæa i onoga koji maæe srpom o žetvi; od maæa nasilnikova neka se vrti svaki svome narodu, i svaki u svoju zemlju neka bježi. **17** Izrail je stado razagnano, lavovi ga rasplastiæe; najprije ga jede car Asirski, a poslije mu kosti izlomi Navuhodonosor car Vavilonski. **18** Zato

ovako veli Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev: evo, ja æu pohoditi cara Vavilonskoga i zemlju njegovu, kao što sam pohodio cara Asirskoga. **19** I povratiæu Izraelija u torove njegove, i pašæe po Karmilu i Vasanu; i po gori Jefremovoj i Galadu sitiæe se duša njegova. **20** U one dane i u ono vrijeme, govori Gospod, tražiæe se bezakonje Izraeljevo, ali ga neæee biti; i grijesi Judini, ali se neæee naæi, jer æu oprostiti onima koje ostavim. **21** Izidi na zemlju Meratajimsku i na stanovnike Fekodske; zatri i istrijebi iza njih, govori Gospod, i uèini sve kako ti zapovijedim. **22** Vika je ubojna u zemlji i polom velik. **23** Kako se slomi i skrši malj cijele zemlje? kako Vavilon posta èudo među narodima? **24** Ja ti metnuh zamku, Vavilone, i ti se uhvati ne doznavši, našao si se i uhvatio si se, jer si se zaratio s Gospodom. **25** Gospod otvorí riznicu svoju i izvadi oružje gnjeva svojega; jer je to djelo Gospoda Gospoda nad vojskama u zemlji Haldejskoj. **26** Hodite na nju s kraja zemlje, otvorite žitnice njezine; gazite je kao stogove, i potrite je da ne ostane od nje ostatka. **27** Pokoljite maæem sve teoce njezine, neka siðu na zaklanje; teško njima! jer doðe dan njihov, vrijeme pohoðenja njihova. **28** Èuje se glas onijeh koji bježi i koji utekoše iz zemlje Vavilonske da jave u Sionu osvetu Gospoda Boga naæega, osvetu dvora njegova. **29** Sazovite na Vavilon mnoštvo; svи koji nateæete luk, stanite uoko prema njemu unaokolo da ne uteèee nijedan, platite mu po djelima njegovijem; kako je èinio, onako mu uèinite, jer se je suprot Gospodu uznosio, suprot svecu Izraeljevu. **30** Zato æe mladaci njegovi pasti po ulicama njegovijem, i sví æe vojnici njegovi izginuti u onaj dan, govori Gospod. **31** Evo mene na tebe, ponositi, govori Gospod Gospod nad vojskama, jer doðe dan tvoj, vrijeme da te pohodim. **32** Ponositi æe se spotaæi i pasti, i neæee biti nikoga da ga podigne; i raspaliæu oganj u gradovima njegovijem, i spaliæe svu okolinu njegovu. **33** Ovako veli Gospod nad vojskama: sila se èini sinovima Izraeljevim i sinovima Judinijem; koji ih zarobiæe, drži ih, neæee da ih puste. **34** Izbavitelj je njihov silan, ime mu je Gospod nad vojskama, on æe doista braniti stvar njihovu da umiri zemlju i smeti stanovnike Vavilonske. **35** Maæ na Haldejce, govori Gospod, i na stanovnike Vavilonske i na knezove njegove i na mudarce njegove. **36** Maæ na laže njegove, i poludjeæe; maæ na junake njegove, i prepašæe se. **37** Maæ na konje njegove, i na kola njegova i na svu mješavinu što je usred njega, i postaæe kao zene; maæ na blago njegovo, i razgrabiæe se. **38** Suša na vode njegove, i usahnuæe, jer je zemlja idolska, i oko lažnijeh bogova luduju. **39** Zato æe se onđe nastaniti divlje zvijeri i buljine, i sove æe onđe stanovati; i neæee se naseliti dovjeka i neæee se u njoj živjeti nigda. **40** Kao kad Gospod zatr Sodom i Gomor i susjedstvo njihovo, govori Gospod, neæee se niko onđe naseliti, niti æe se baviti u njoj sin èovjeæi. **41** Evo, narod æe doæi sa sjevera, velik narod, i carevi silni podignuæe se od krajeva zemaljskih. **42** Luk i kopljje nosiæe, žestoki æe biti, niti æe žaliti; glas æe im kao more buæati i jahaæe na konjima, spremni kao junaci za boj, na tebe, kæeri Vavilonska. **43** Car Vavilonski kad èuje glas o njima, klonuæe mu ruke, tuga æe ga spopasti i bolovi kao porodilju. **44** Gle, kao lav izaæi æe podiæuæi se više nego Jordan na stan silnoga; ali æu ga brzo otjerati iz te zemlje, i postaviæu nad njom onoga ko je izabran; jer ko je kao ja? i ko æe se preti sa mnom? i koji æe mi pastir odoljeti? **45** Zato èuje namjeru Gospodnju što je naumio za Vavilon, i misli njegove što je smislio za zemlju Haldejsku; zaista najmanji iz stada razvaliæe ih, zaista æe opustiti stan s njima. **46** Od praske kad se uzme Vavilon potrešæe se zemlja, i vika æe se èuti po narodima.

51 Ovako govori Gospod: evo, ja æu podignuti na Vavilon i na one koji žive usred onijeh koji ustaju na me vjetar koji mori. **2** Poslaæu na Vavilon vijaæe koji æe ga razvijati i zemlju

njegovu isprazniti, jer æe ga opkoliti sa svijeh strana u dan nevolje njegove. 3 Strijelac neka nateže luk na strijelca i na onoga koji se ponosi svojim oklopom; i ne žalite mladiæa njegovijeh, potrite mu svu vojsku, 4 Neka padnu pobijeni u zemlji Haldejskoj i izbodenii na ulicama njegovijem. 5 Jer nije ostavio Izrailiju i Jude Bog njihov, Gospod nad vojskama, ako i jest zemlja njihova puna krivice svecu Izrailjevu. 6 Bježite iz Vavilona i izbavite svaki dušu svoju da se ne istrijebite u bezakonju njegovu, jer je vrijeme osvete Gospodnje, plaæea mu što je zasluzio. 7 Vavilon bijaše zlatna èaša u ruci Gospodnjoj, kojom opoji svu zemlju; vina njegova piše narodi, zato poludješ narodi. 8 Ujedanput pade Vavilon i razbi se; ridajte za njim; donesite balsama za rane njegove, ne bi li se iscjelio. 9 Lijeèismo Vavilon, ali se ne iscjeli; ostavite ga, i da idemo svaki u svoju zemlju; jer do neba dopire sud njegov i diže se do oblaka. 10 Gospod je iznio pravdu našu; hodite, da pripovijedamo na Sionu djelo Gospoda Boga svojega. 11 Èistite strijele, uzmité štitove; Gospod podiže duh careva Midskih, jer je Vavilonu namislio da ga zatre; jer je osveta Gospodnja, osveta crke njegove. 12 Na zidovima Vavilonskim podignite zastavu, utvrđite stražu, postavite stražare, namjestite zasjede; jer je Gospod namislio, i uèiniæe što je rekao za stanovnike Vavilonske. 13 O ti, što stanuješ kraj vode velike i imaš mnogo blaga! doðe kraj tvoj i svršetak lakomstvu tvojemu. 14 Gospod nad vojskama zakle se sobom: napuniæeu te ljudima kao skakavcima, i oni æe ti pjevati pjesmu. 15 On je stvorio zemlju silom svijom, utvrdio vasiljeni mudroæeu svojom, i razumom svojim razapeo nebesa. 16 Kad pusti glas svoj, buæe vode na nebesima, podiže paru s krajeva zemaljskih, i pušta munje s daždem, i izvodi vjetar iz staja njegovijeh. 17 Svaki èovjek posta bezuman od znanja, svaki se zlatar osramoti likom rezanijem; jer su laž likovi njegovi liveni i nema duha u njima. 18 Taština su, djelo prijevarno; kad ih pohodim poginuæe. 19 Nije taki dio Jakovljev; jer je on tvorac svemu i on je dio našljedstva njegova; ime mu je Gospod nad vojskama. 20 Ti si mi bio malj, oružje ubojno, i tobom satrh narode i tobom rasuh carstva. 21 I tobom satrh konja i jahaèa njegova; i tobom satrh kola i koji sjeðau na njima. 22 I tobom satrh èovjeka i ženu, i satrh tobom starca i dijete, i satrh tobom momka i djevojku. 23 I tobom satrh pastira i stado njegovo, i tobom satrh oraæea i volove njegove ujarmljene, i satrh tobom knezove i vlastelje. 24 I platíæeu Vavilonu i svijem stanovnicima Haldejskim za sve zlo koje uèiniše Sionu, na vaše oèi, govori Gospod. 25 Evo mene na tebe, goro, koja zatireš, govori Gospod, koja zatireš svu zemlju, i zamahnuæeu rukom svojom na te i svaliæeu te sa stijena, i naèiniæeu od tebe kamen za ugao ni kamen za temelj, jer æeš biti pustoš vjeæna, govori Gospod. 27 Podignite zastavu u zemlji, zatrubit u trube meðu narodima, pripravite narode na nj, sazovite na nj carstvo Araratsko, Minjisko i Ashanansko; postavite vojvodu suprot njemu, dovedite konje kao skakavce bodljikaste. 28 Pripravite narode suprot njemu, careve Midske i vojvode njihove i sve vlastele njihove i svu zemlju države njihove. 29 I zemlja æe se zatresti i uzmuæiti, jer æe se misao Gospodnja izvršiti na Vavilonu da obrati zemlju Vavilonsku u pustinju da niko ne živi u njoj. 30 Prestaše vojevati junaci Vavilonski, stoje u gradu, nesti sile njihove, postaše kao žene, izgorješe stanovi njihovi, prijevornice njihove polomiše se. 31 Glasnik æe sretati glasnika, i poslanik æe sretati poslanika da jave caru Vavilonskom da mu je uzet grad sa svijeh krajeva. 32 I da se brodovi uzeše i jezera izgorješe ognjem i vojnici se prepali. 33 Jer ovako veli Gospod nad vojskama Bog Izrailjev: kæi je Vavilonska kao gumno; vrijeme je da se nabije, još malo, pa æe doæi vrijeme da se požrije. 34 Izjede me i potr me Navuhodonosor car Vavilonski, naèini od mene nepotreban sud, proždrije me kao zmaj, napuni trbuh svoj milinama mojim, i otjera

me. 35 Nepravda koja se èini meni i mojemu tijelu neka doðe na Vavilon, reæi æe stanovnica Sionska, i krv moja na stanovnike Haldejske, govoríæe Jerusalim. 36 Zato ovako veli Gospod: evo, ja æu raspraviti parbu tvoju i osvetiæu te; i osušiæu more njegovo, i izvore æu njegove osuæiti. 37 I Vavilon æe postati gomila, stan zmajevski, èudo i potsmijeh, da niko neæee živjeti u njemu. 38 Rikaæe svi kai lavovi i viti kao laviæi. 39 Kad se ugriju, iznjeæeu im da piju, i opojiaæu ih da se razvesele i zaspie vjeæenjem snom, da se ne probude, govori Gospod. 40 Sveæeu ih na zaklanje kao jagancje, kao ovnove s jarcima. 41 Kako se predobi Sisah i uze se hvala sve zemlje? kako Vavilon posta èudo meðu narodima? 42 More usta na Vavilon, pokri ga mnoštvo vala njegovijeh. 43 Gradovi njegovi postaše pustoš, zemlja sasušena i pusta, zemlja gdje niko ne živi, niti prolazi kroz nju sin èovjeæi. 44 I pohodiaæu Vila u Vavilon i izvraæi æu iz usta njegovijeh što je proždro, i neæee se više stjecati k njemu narodi, i zid æe Vavilonski pasti. 45 Izidi iz njega, narode moj, i izbavite svaki svoju dušu od žestokoga gnjeva Gospodnjega. 46 Nemojte da odmekne srce vaše i da se uplašite od glasa koji æe se èuti u zemlji; a doæi æe glas jedne godine, a poslije njega drugi glas druge godine, i nasilje æe biti u zemlji, i gospodar æe ustati na gospodara. 47 Zato evo idu dani kad æu pohoditi rezane likove Vavilonske, i sva æee se zemlja njegova posramiti, i svi æe pobijeni njegovi pasti usred njega. 48 Nebo i zemlja i sve što je u njima pjevaæe nad Vavilonom, jer æe doæi na nj sa sjevera zatiraè, govori Gospod. 49 I kao što je Vavilon uèinio da padnu pobijeni Izrailjevi, tako æe pasti u Vavilonu pobijeni sve zemlje. 50 Koji utekoste od maëa, idite, ne stojite; pominkite Gospoda izdaleka, i Jerusalim neka vam je u srcu. 51 Posramismo se, što èusmo rug, stid popade lice naše, što tuðini uðoše u svetinju doma Gospodnjega. 52 Zato, gle, idu dani, govori Gospod, kad æu pohoditi rezane likove njegove, i po svoj zemlji njegovoj jeæaaæe ranjenici. 53 Da se Vavilon i na nebo popne, i na visini da utvrdi silu svoju, doæi æe od mene na nj zatiraæi, govori Gospod. 54 Èuje se velika vika iz Vavilona, i velik polom iz zemlje Haldejske. 55 Jer Gospod zatire Vavilon, i ukida u njemu veliku vrevu; i vali æe njihovi buæati kao velika voda, vika æe se njihova razlijegati. 56 Jer doðe na nj, na Vavilon, zatiraè, junaci se njegovi zarobiæe, lukovi se njihovi potrše; jer je Gospod Bog koji plaea, doista æe platiti. 57 Opojiaæu knezove njegove i mudarce njegove, vojvode njegove i vlastelje njegove i junake njegove, da æe zaspasti vjeæenjem snom i neæee se probudit, govori car kojemu je ime Gospod nad vojskama. 58 Ovako veli Gospod nad vojskama: široki zdovi Vavilonski sasvijem æe se raskopati, i visoka vrata njegova ognjem æe se spaliti, te æe ljudi biti uzalud radili, i narodi se trudili zaoganj. 59 Rijeèe što zapovjedi prorok Jeremija Seraji sinu Nirije sina Masijirina, kad poðe od Sedekije cara Judina u Vavilon èetvrti godine carovanja njegova; a Seraja bješe glavni posteljnik. 60 A Jeremija napisu u jednu knjigu sve zlo koje řeæe doæi na Vavilon, sve ove rijeèi što su napisane za Vavilon. 61 I reæe Jeremija Seraji: kad doðeš u Vavilon, tada gledaj i proœitaj sve ove rijeèi; 62 I reci: Gospode, ti si gorivo za ovo mjesto da æeš ga zatrati da niko ne živi u njemu, ni èovjek ni živinæe, nego da je pustoš dovjeka. 63 A kad proœitaš ovu knjigu, veži kamen za nju, i baci je u Efrat. 64 I reci: tako æe potonuti Vavilon i neæee se podignuti oda zla koje æu pustiti na nj, i oni æe iznemoæi. Dovde su rijeèi Jeremijine.

52 Dvadeset i jedna godina bijaše Sedekiji kad poèe carovati, i carova jedanaest godina u Jerusalimu. Materi mu bješe ime Amutala kæi Jeremijina, iz Livne. 2 On èinjavaæe što je zlo pred Gospodom sasvijem kako je èinio Joakim. 3 Jer od gnjeva Gospodnjega zbi se Jerusalimu i Judi, te ih odbaci ispred sebe.

A Sedekija se odmetnu od cara Vavilonskoga. **4** I tako devete godine njegova carovanja, desetoga dana dođe Navuhodonosor car Vavilonski sa svom vojskom svojom na Jerusalim; i stadoše u oko pod njim, i načiniše opkope oko njega. **5** I grad bi opkoljen do jedanaeste godine carovanja Sedekijina. **6** I devetoga dana èetvrtoga mjeseca nasti velika glad u gradu, te narod zemaljski nemaše hrane. **7** Tada grad bi provaljen, i vojnici svi pobjegoše i izidoše iz grada noæeu na vrata između dva zida uz vrt carev, a Haldejci bijahu svuda oko grada; i otidoše putem k pustinji. **8** Ali vojska Haldejska potjera cara, i stigoše Sedekiju u polju Jerihonskom, a sva vojska što bijaše s njim razbjjeze se od njega. **9** I uhvatîše cara i odvedoše ga k caru Vavilonskom u Rivlu u zemlji Ematskoj; i ondje mu sudi. **10** I pokla car Vavilonski sinove Sedekijine na njegove oèi, i sve knezove Judine pokla u Rivli. **11** I Sedekiji iskopa oèi, i svezav ga u dvoje verige mijedene odvede ga car Vavilonski u Vavilon i metnu ga u tamnicu, gdje osta do smrti svoje. **12** A desetoga dana petoga mjeseca godine devetnaeste carovanja Navuhodonosora cara Vavilonskoga dođe u Jerusalim Nevuzardan zapovjednik stražarski, koji služâše caru Vavilonskom. **13** I popali dom Gospodnji i dom carski i sve domove u Jerusalimu; sve velike kuæe popali ognjem. **14** I sve zidove Jerusalimske unaokolo razvali sva vojska Haldejska što bijaše sa zapovjednikom stražarskim. **15** A narod siromašni i ostatak naroda što osta u gradu, i prebjegće što prebjegće k caru Vavilonskom, i ostali prosti narod, odvede Nevuzardan zapovjednik stražarski. **16** Samo od siromašnoga naroda u zemlji ostavi Nevuzardan zapovjednik stražarski koji æe biti vinogradari i ratarci. **17** I stupove mijedene što bijahu u domu Gospodnjem, i podnožja i more mijedeno koje bijaše u domu Gospodnjem, izlomiše Haldejci, i mijed od njih odnesoše u Vavilon. **18** I lonce i lopate i viljuške i kotliæe i kadionice i sve sudove mijedene kojima služâhu, uzeše, **19** I umivaonice i klijesta s kotliæima i loncima i svjetnjacima i kadionicama i èasaama, što god bijaše zlatno i što god bijaše srebrno, uze zapovjednik stražarski. **20** Dva stupa, jedno more, i dvanaest volova mijedeniye što bijahu pod podnožjima, što naèini car Solomun za dom Gospodnji, ne bješe mijere mijedi od svih tijeh sudova. **21** A stupovi bijahu svaki od osamnaest lakata u visinu, a unaokolo od dvanaest lakata, a èetiri prsta bješe svaki debeo i šuplj; **22** I ozgo na njemu bijaše oglavlje mijedeno, i oglavlje bješe visoko pet lakata, i pleterica i šipci oko oglavlja, sve od mijedi; taki bijaše i drugi stup sa šipcima. **23** I bijaše devedeset i šest šipaka sa svake strane; svega šipaka na pleterici unaokolo bijaše sto. **24** Uze zapovjednik stražarski i Seraju prvoga sveštenika i Sofoniju drugoga sveštenika, i tri vratara. **25** A iz grada uze jednoga dvoranina, koji bijaše nad vojnicima, i sedam ljudi koji stajahu pred carem, koji se naðoše u gradu, i prvoga pisara vojnièkoga, koji popisivaše narod po zemlji u vojsku, i šezdeset ljudi iz naroda zemaljskoga, koji se naðoše u gradu. **26** Uze ih Nevuzardan zapovjednik stražarski i odvede k caru Vavilonskom u Rivlu. **27** A car ih Vavilonski pobi i pogubi u Rivli u zemlji Ematskoj. Tako bi preseljen Juda iz zemlje svoje. **28** Ovo je narod što ga preseli Navuhodonosor: sedme godine tri tisuæe i dvadeset i tri Judejca; **29** Godine osamnaest Navuhodonosorove preseli iz Jerusalima osam stotina i trideset i dvije duše; **30** Godine dvadeset treæe Navuhodonosorove preseli Nevuzardan zapovjednik stražarski Judejaca sedam stotina i èetrdeset i pet duša; svega èetiri tisuæe i šest stotina duša. **31** A trideset sedme godine otkako se zarobi Joahin car Judin, dvanaestoga mjeseca, dvadeset petog dana, Evil-Merodah car Vavilonski iste godine zacariv se izvadi iz tamnice Joahina cara Judina. **32** I lijepo govorí s njim, i namjesti mu prijestolje više prijestola drugih careva koji bijahu kod njega u Vavilonu. **33** I promijeni mu haljine tamnièke, i on jeðaše svagda s njim svega vijeka svojega.

34 I hrana mu se jednak davaše od cara Vavilonskoga svaki dan svega vijeka njegova do smrti njegove.

Tužbalice

1 Kako sjedi sam, posta kao udovica, grad koji bješe pun naroda! velik među narodima, glava među zemljama potpade pod danak! **2** Jednako plaeče noæu, i suze su mu na obrazima, nema nikoga od svijeh koji ga ljubljuha da ga potješi; svi ga prijatelji njegovi iznevjeriše, postaše mu neprijatelji. **3** Iseli se Juda od muke i lutoga ropstva; sjedi među narodima, ne nalazi mira; svi koji ga goniše stigoše ga u tjesnacu. **4** Putovi Sionski tuže, jer нико ne ide na praznik; sva su vrata njegova pusta, sveštenici njegovi uzdišu, djevojke su njegove žalosne, i sam je jadan. **5** Protivnici njegovi postaše glava, neprijateljima je njegovijem dobro; jer ga Gospod uvijeli za mnoštvo bezakonja njegova; djeca njegova idu u ropstvo pred neprijateljem. **6** I otide od kæeri Sionske sva slava njezina; knezovi su njezini kao jeleni koji ne nalaze pašu; idu nemoæeni pred onijem koji ih goni. **7** Opominje se Jerusalim u muci svojoj i u jadu svom svijeh milina što je imao od starine, kad pada narod njegov od ruke neprijateljeve a nikoga nema da mu pomože; neprijatelji gledaju ga i smiju se prestanku njegovu. **8** Teško sagriješi Jerusalim, zato posta kao neeista žena; svi koji su ga poštivali preziru ga, jer vidješe golotinu njegovu; a on uzdiše, i okreæe se natrag. **9** Neeistota mu bješe na skutovima; nije mislio na kraj svoj; pao je za èudo a nema nikoga da ga potješi. Pogledaj, Gospode, muku moju, jer se neprijatelj ponio. **10** Neprijatelj poseže rukom na sve drage stvari njegove, i on gleda kako narodi ulaze u svetinju njegovu, za koje si zapovjedio: da ne dolaze na sabor tvoj. **11** Sav narod njegov uzdiše tražeæi hljeba, daju dragocjene stvari svoje za jelo da okrijepe dušu. Pogledaj, Gospode, i vidi kako sam poništen. **12** Zar vam nije stalo, svi koji prolazite ovuda? pogledajte i vidite, ima li bola kakav je moj, koji je meni dopao, kojim me uvijeli Gospod u dan žestokoga gnjeva svojega. **13** S visine pusti oganj u kosti moje, koji ih osvoji; razape mrežu nogama mojima, obori me nauznako, pustoš me, te po vas dan tužim. **14** Svezan je rukom njegovom jaram od grijeha mojih, usukani su i doðoše mi na vrat; obori silu moju; predade me Gospod u ruke, iz kojih se ne mogu podignuti. **15** Polazi Gospod sve junake moje usred mene, sazva na me sabor da potre mladiæe moje; kao grožde u kaci izgazi Gospod djevojku kæer Judinu. **16** Zato ja plaæem, oèi moje, oèi moje liju suze, jer je daleko od mene utješitelj, koji bi ukrijepio dušu moju; sinovi moji propadoše, jer nadvlada neprijatelj. **17** Sion širi ruke svoje, nema nikoga da ga tješi; Gospod zapovjedi za Jakova, te ga opkolije neprijatelji; Jerusalim posta među njima kao neeista žena. **18** Pravedan je Gospod, jer se suprotih zapovijesti njegovoj; èujte, svi narodi, i vidite bol moj; djevojke moje i mladiæi moji otidoše u ropstvo. **19** Zvah prijatelje svoje, oni me prevarise; sveštenici moji i starješine moje pomriješe u gradu tražeæi hrane da okrijepe dušu svoju. **20** Pogledaj, Gospode, jer mi je tuga, utroba mi se uskolebala, srce se moje prevræe u meni, jer se mnogo suprothi; na polju uèini me sirotom maè, a kod kuæe sama smrt. **21** Èuju gdje uzdišem, ali nema nikoga da me potješi; svi neprijatelji moji èuše za nesreæu moju i raduju se što si to uèini; doveæeš dan koji si oglasio, te æee oni biti kao ja. **22** Neka izaðe preda te sva zloæa njihova, i uèini kao što su uèino meni za sve grijeha moje; jer je mnogo uzdaha mojih i srce je moje žalosno.

2 Kako obastrije Gospod oblakom u gnjevu svom kæer Sionsku! svrže s neba na zemlju slavu Izrailjevu, i ne opomenu se podnoæija nogu svojih u dan gnjeva svojega! **2** Gospod potr nemilice sve stanove Jakovljeve, razvali u gnjevu svom gradove kæeri Judine, i na zemlju obori, oskrni carstvo i knezove njegove. **3** Odbi u žestokom gnjevu sav rog Izrailju, obrati natrag desnicu

svoju od neprijatelja, i raspali se na Jakova kao organj plameni, koji proæide sve oko sebe. **4** Nateže luk svoj kao neprijatelj, podiže desnicu svoju kao protivnik, i pobi sve što bješe drago oèima; na šator kæeri Sionske prosu kao organj gnjev svoj. **5** Gospod posta kao neprijatelj; potr Izailja, potr sve dvore njegove, raskopa sve gradove njegove, i umnoži kæeri Judinoj žalost i jad. **6** Razvali mu ogradu kao vrtu; potr mjesto sastancima njegovijem; Gospod vrže u zaborav na Sionu praznike i subotu, i u žestini gnjeva svojega odbaci cara i sveštenika. **7** Odbaci Gospod oltar svoj, omrže na svetinju svoju, predade u ruke neprijateljima zidove dvora Sionskih; stade ih vika u domu Gospodnjem kao na praznik. **8** Gospod naumi da raskopa zid kæeri Sionske, rasteže uže, i ne odvrati ruke svoje da ne zatre, i ojadi opkop i zid, iznemogoše skupa. **9** Utonuše u zemlju vrata njezina, polomi i potr prijevornice njezine; car njezin i knezovi njezini među narodima su; zakona nema, i proroci njezini ne dobijaju utvare od Gospoda. **10** Starješine kæeri Sionske sjede na zemlji i muèe, posule su prahom glavi i pripasale kostrjet; oborile su k zemlji glave svoje djevojke Jerusalimske. **11** Isœilješe mi oèi od suza, utroba se moja uskolebala, prosipa se na zemlju jetra moja od pogibli kæeri naroda mojega, jer djeca i koja sisaju obamiru na ulicama gradskim. **12** Govore materama svojim: gdje je žito i vino? obamiru kao ranjenici na ulicama gradskim, i ispuštaju dušu svoju u narueju matera svojih. **13** Koga æu ti uzeti za svjedoka? s èim æu te izjednaæiti, kæeri Jerusalimska? kaku æu ti priliku naæei, da te utješim, djevojko, kæeri Sionska? jer je nesreæa tvoja velika kao more, ko æe te iscijeliti? **14** Proroci tvoji prorokovaše ti laž i bezumije, i ne otkrivaše bezakonja tvojega da bi odvratili ropstvo tvoje; nego ti kazivaše utvare lažne i koje æe te prognati. **15** Pljeskaju rukama nad tobom svi koji prolaze, zvižde i mašu glavom za kæerju Jerusalimskom: to li je grad, za koji gorovaru da je prava ljepota, radost svoj zemlji? **16** Razvaljuju usta na te svi neprijatelji tvoji, zvižde i škrgeue Zubima govoreæi: proždrjesmo; ovo je doista dan koji èekasmo; doèekasmo, vidjesmo. **17** Uèini Gospod što naumi, ispun rijeè svoju, koju kaza odavna; razori nemilice, i razveseli tobom neprijatelja, podiže rog protivnicima tvojim. **18** Vièe srce njihovo ka Gospodu: zide kæeri Sionske, proljevaj potokom suze dan i noæ, ne daj sebi mira, i zjenica oka tvojega da ne staje. **19** Ustani, vièi obnoæ; u poèetku straže, proljevaj srce svoje kao vodu pred Gospodom, podiži k njemu ruke svoje za dušu djece svoje koja obamiru od gladi na uglovima svojih ulica. **20** Pogledaj, Gospode, i vidi, kome si ovako uèinio. Eda li zene jedu porod svoj, djecu koju nose u narueju? eda li se ubija u svetinji Gospodnjoj sveštenik ili prorok? **21** Leže na zemlji po ulicama djeca i starci, djevojke moje i mladiæi moji padoše od maæa, pobio si ih u dan gnjeva svojega i poklao ne žaleæi. **22** Sazvao si kao na praznik strahote moje otsvuda, i u dan gnjeva Gospodnjega niko ne uteeæe niti osta. Koje na ruku nosih i othranih, njih mi neprijatelj moj pobi.

3 Ja sam èovjek koji vidjeh muku od pruta gnjeva njegova. **2** Odvede me i opravi me u tamu a ne na vidjelo. **3** Samo se na me obraæea, obraæea ruku svoju po vas dan. **4** Uèini, te mi ostarje tijelo i koža, potr kosti moje. **5** Zazida me, i optoæi me žueju i mukom. **6** Posadi me u tamu kao umrle odavna. **7** Ogradi me da ne izaðem, i metnu na me teške okove. **8** Kad vièem i vapijem, odbija molitvu moju. **9** Zagradi putove moje tesanijem kamenom, i prevrati staze moje. **10** Posta mi kao medvjed u zasjedi, kao lav u potaji. **11** Pomete putove moje, i razdrije me, i uniæti me. **12** Nateže luk svoj, i metnu me strijeli za biljezu. **13** Ustrijeli me u bubrege strijelama iz tula svojega. **14** Postah potsmijeh svemu narodu svojemu i pjesma njihova po vas dan. **15** Nasiti me

gorinom, opoji me pelenom. **16** Polomi mi zube kamenjem, uvali me u pepeo. **17** Udaljio si dušu moju od mira, zaboravih dobro. **18** I rekoh: propade sila moja i nadanje moje od Gospoda. **19** Opomeni se muke moje i jada mojega, pelena i žući. **20** Duša se moja opominje bez prestanka, i poništila se u meni. **21** Ali ovo napominjem srcu svojemu, te se nadam. **22** Milost je Gospodnja što ne izgibosmo sasvijem, jer milosrđa njegova nije nestalo. **23** Ponavlja se svako jutro; velika je vjera tvoja. **24** Gospod je dio moj, govori duša moja; zato æeu se u njega uzdati. **25** Dobar je Gospod onima koji ga ēekaju, duši, koja ga traži. **26** Dobro je mirno ēekati spasenje Gospodnje. **27** Dobro je èovjeku nositi jaram za mladosti svoje. **28** Sam æe sjedjeti i muæati, jer Bog metnu breme na nj. **29** Metnuæe usta svoja u prah, eda bi bilo nadanja. **30** Podmetnuæe obraz svoj onome koji ga bije, biæee sit sramote. **31** Jer Gospod ne odbacuje za svagda. **32** Jer ako i uvijeli, opet æee se i smilovati radi mnoštva milosti svoje. **33** Jer ne muëi iz srca svojega ni cvijeli sinova èovjekih. **34** Kad gaze nogama sve sužnje na zemlji, **35** Kad izvræeu pravicu èovjeku pred viñnjim, **36** Kad eïne krivo èovjeku u parnici njegovo, ne vidi li Gospod? **37** Ko je rekao što i zabilo se, a Gospod da nije zapovjedio? **38** Ne dolaze li i zla i dobra iz usta viñnjega? **39** Zašto se tuži èovjek živ, èovjek na kar za grijehu svoje? **40** Pretražimo i razgledajmo pute svoje, i povratimo se ka Gospodu. **41** Podignimo srce svoje i ruke k Bogu na nebesima. **42** Zgriješismo i nepokorni bismo; ti ne praštaš. **43** Obastro si se grijevom, i goniš nas, ubijaš i ne žališ. **44** Obastro si se oblakom da ne prodre molitva. **45** Naénio si od nas smetište i odmet usred tijeh naroda. **46** Razvaljuju usta svoja na nas svi neprijatelji naši. **47** Strah i jama zadesi nas, pustošenje i zatiranje. **48** Potoci tek u oèiju mojih radi pogibli kæeri naroda mojega. **49** Oèi moje liju suze bez prestanka, jer nema odmora, **50** Dokle Gospod ne pogleda i ne vidi s neba. **51** Oko moje muëi mi dušu radi svijeh kæeri grada mojega. **52** Tjeraju me jednako kao pticu neprijatelji moji ni za što. **53** Svališe u jamu život moj i nabacaše kamenje na me. **54** Doðe mi voda svrh glave; rekoh: pogiboh! **55** Prizivah ime tvoje, Gospode, iz jame najdubljeg. **56** Ti èu glas moj; ne tatzikuj uha svojega od uzdisanja mojega, od vike moje. **57** Pristupao si kad te prizivah, i gororio si: ne boj se. **58** Raspravljao si, Gospode, parbu duše moje, i izbavljao si život moj. **59** Vidiš, Gospode, nepravdu koja mi se èini; raspravi parbu moju. **60** Vidiš svu osvetu njihovu, sve što mi misle. **61** Èuješ rug njihov, Gospode, sve što mi misle, **62** Što govore oni koji ustaju na me i što namisljav protiv mene po vas dan. **63** Vidi, kad sjedaju i kad ustaju, ja sam im pjesma. **64** Plati im, Gospode, po djelima ruku njihovih. **65** Podaj im uporno srce, prokletstvo svoje. **66** Goni ih gnjevom, i istrijebi ih ispod nebesa Gospodnjih.

4 Kako potamnje zlato, promjeni se èisto zlato? kamenje je od svetinja razmetnuto po uglovima svijeh ulica. **2** Dragi sinovi Sionski, cijenjeni kao najèistije zlato, kako se cijene zemljani sudovi, kao djelo ruku lonèarevijeh! **3** I zvijeri isteu sise svoje i doje mlad svoju, a kæi naroda mojega posta nemilostiva kao noj u pustinji. **4** Jezik djetetu koje sisa priuza za grlo od žeo; djeca ištu hljeba, a nema nikoga da im lomi. **5** Koji jeðahu poslastice, ginu na ulicama; koji odraðoste u skerletu, valjavju se po bunjištu. **6** I kar koji dopade kæeri naroda mojega veæei je od propasti koja dopade Sodomu, koji se zatr u èasu i ruke se ne zabaviše oko njega. **7** Nazireji njezini bjehu èistiji od snijega, bjelji od mlijeka; tijelo im bješe crvenije od dragoga kamenja, glatki kao safir. **8** A sada im je lice crnje od uglja, ne poznaju se na ulicama; koža im se prilijepila za kosti, osušila se kao drvo. **9** Bolje bi onima koji su pobijeni maëem nego onima koji mru od gladi, koji izdišu ubijeni od nestasice roda zemaljskoga. **10** Svojim rukama žene žalostive kuhaše djecu svoju, ona im biše hrana u pogibli kæeri

naroda mojega. **11** Navrši Gospod gnjev svoj, izli žestoki gnjev svoj, i raspali oganj na Sionu, koji mu proždrije temelje. **12** Ne bi vjerovali carevi zemaljski i svi stanovnici po vasiljenoj da æe neprijatelj i protivnik uæi na vrata Jerusalimska. **13** Ali bi za grijeha proroka njegovijeh i za bezakonja sveštenika njegovijeh, koji proljevahu krv pravednièku usred njega. **14** Lutahu kao slijepci po ulicama, kaljajuæi se krvlju, koje ne mogahu da se ne dotièu haljinama svojim. **15** Ostupite, neèisti, vièu im, ostupite, ostupite, ne dodijevajte se nièega. I odlaze i skitaju se; i među narodima se govorii: neæee se više staniti. **16** Gnjev Gospodnji rasija ih, neæee više pogledati na njih; ne poštuju sveštenika, nijesu žalostivi na starce. **17** Veæ nam oèi išelješe izgledajuæi pomoæe zaludnu; èekasmo narod koji ne može izbaviti. **18** Vrebaju nam korake, da ne možemo hoditi po ulicama svojim, približi se kraj naš, navršiše se dani naši, doðe kraj naš. **19** Koji nas goniše, bijahu lakši od orlova nebeskih, po gorama nas goniše, u pustinji nam zasjedaše. **20** Disanje nozdara naših, pomazanik Gospodnjih, za kojega govorasmo: da æemo živjeti pod sjenom njegovijem među narodima, uhvati se u jame njihove. **21** Raduj se i veseli se, kæeri Edomska, koja živiš u zemlji Uzlu! doæi æe do tebe èaša, opiaæe se, i otkrjaæe se. **22** Svrši se kar za bezakonje tvoje, kæeri Sionska; neæee te više voditi u ropstvo; pohodiæe tvoje bezakonje, kæeri Edomska, otkrjaæe grijehu tvoje.

5 Opomeni se, Gospode, što nas zadesi; pogledaj i vidi sramotu našu. **2** Našljedstvo naše privali se tuðincima, domovi naši inostrancima. **3** Postasmo sirote, bez oca, matere naše kao udovice. **4** Svoju vodu pijemo za novce, svoja drva kupujemo. **5** Na vratu nam je jaram, i gone nas; umoren nemamo odmora. **6** Pružamo ruku k Misircima i Asircima, da se nasitimo hljeba. **7** Oci naši zgriješiše, i nema ih, a mi nosimo bezakonja njihova. **8** Robovi nam gospodare, nema nikoga da izbavi iz ruku njihovih. **9** Sa strahom za život svoj od maëa u pustinji donosimo sebi hljeb. **10** Koža nam pocnje kao peæ od ljute gladi. **11** Sramote žene na Sionu i djevojke po gradovima Judinijem. **12** Knezove vješaju svojim rukama, ne poštuju lica staraèkoga. **13** Mladiæe uzimaju pod žrvnje, i djeca padaju pod drvima. **14** Staraca nema više na vratima, ni mladiæea na pjevanju. **15** Nesta radosti srcu našemu, igra naša pretvori se u žalost. **16** Pade vijenac s glave naše; teško nama, što zgriješimo! **17** Stoga je srce naše žalosno, stoga oèi naše potamnješe, **18** Sa gore Siona, što opustje, i lisice idu po njoj. **19** Ti, Gospode, ostaješ dovjeka, prijesto tvoj od koljena do koljena. **20** Zašto hoæeš da nas zaboraviš dovjeka, da nas ostaviš zadugo? **21** Obrati nas, Gospode, k sebi, i obratiæemo se; ponovi dane naše kako bijahu prije. **22** Jer eda li æee nas sasvijem odbaciti i gnjevit se na nas veoma?

Jezekilj

1 Godine tridesete, mjeseca èetvrtoga, petoga dana, kad bijah među robljem na rjeci Hevaru, otvorise se nebesa, i vidjeh utvare Božje. **2** Petoga dana toga mjeseca, pete godine otkako se zarobi car Joahin, **3** Dođe rijeè Gospodnja Jezekilju sinu Vuzijevu, svešteniku, u zemlji Haldejskoj na rjeci Hevaru, i onđe dođe ruka Gospodnja nada nj. **4** I vidjeh, i gle, silan vjetar dolažaše od sjevera, i velik oblak i oganj koji se razgorjevaše, i oko njega svjetlost, a isred ognja kao jaka svjetlost: **5** Isred njega još kao èetiri životinje, koje na oèi bijahu nalik na èovjeka; **6** I u svake bijahu èetiri lica, i èetiri krila u svake; **7** I noge im bijahu prave, a u stopalu bijahu im noge kao u teleta; i sijevahu kao uglađena mјed. **8** I ruke im bijahu èovjeèije pod krilima nad èetiri strane, i lica im i krila bijahu na èetiri strane. **9** Sastavljena im bijahu krila jedno s drugim; i ne okretahu se iduæi, nego svaka iðaše naprema se. **10** I lice bijaše u sve èetiri lice èovjeèije i lice lavovo s desne strane, a s lijeve strane lice volujsko i lice ortovo u sve èetiri. **11** I lica im i krila bijahu razdijeljena ozgo; u svake se dva krila sastavljuhu jedno s drugim, a dva pokrivaù im tijelo. **12** I svaka iðaše pravo naprema se; iðahu kuda duh iðaše, i ne okretahu se iduæi. **13** I na oèi bijahu te životinje kao živo ugljevje, gorahu na oèi kao svijeæe; taj oganj prolazaše između životinja i svijetlaše se, i iz ognja izlazaše munja. **14** I životinje tréahu i vraæahu se kao munja. **15** I kad gledah životinje, gle, toèak jedan bijaše na zemlji uza svaku životinju prema èetiri lica njihova. **16** Obljejem i napravom bijahu toèkovi kao boje hrisolitove, i sva èetiri bijahu jednaka, i oblijejem i napravom bijahu kao da je jedan toèak u drugom. **17** Kad iðahu, iðahu sva èetiri svaki na svoju stranu, i iduæi ne skretahu. **18** I naplaci im bijahu visoki strahota; i bijahu naplaci puni oèiju unaokolo u sva èetiri. **19** I kad iðahu životinje, iðahu i toèkovi uz njih; i kad se životinje podizahu od zemlje, podizahu se i toèkovi. **20** Kuda duh iðaše, onamo iðahu, i podizahu se toèkovi prema njima, jer duh životinjski bješe u toèkovima. **21** Kad one iðahu, iðahu i oni; i kad one stajahu, stajahu i oni; i kad se one podizahu od zemlje, podizahu se i toèkovi prema njima, jer duh životinjski bješe u toèkovima. **22** A nad glavama životinjama bijaše kao nebo, po viðenju kao kristal, strašno, razastro ozgo nad glavama njihovim. **23** A pod tijem nebom bijahu im krila pružena, jedno prema drugom, a dva krila svakoj pokrivaù tijelo. **24** I èujah huku krila njihovijeh kad iðahu kao da bješe huka velike vode, kao glas svemoguæega i kao graja u okolu; i kad stajahu, spuštahu krila. **25** I kad stavši spuštahu krila, èujaše se glas ozgo iz neba, koje bijaše nad glavama njihovim. **26** I ozgo na onom nebu što im bijaše nad glavama, bijaše kao prijesto, po viðenju kao kamen safir, i na prijestolu bijaše po oblijeju kao èovjek. **27** I vidjeh kao jaku svjetlost, i u njoj unutra kao oganj naokolo, od bedara gore, a od bedara dolje vidjeh kao oganj i svjetlost oko njega. **28** Kao duga u oblaku kad je kiša, taka na oèi bijaše svjetlost unaokolo. To bijaše viðenje slave Božje na oèima; i kad vidjeh, padoh na lice svoje, i èuh glas nekoga koji govoraše.

2 I reèe mi: sine èovjeèiji, ustani na noge da govorim s tobom. **2** I uđe u me duh kad mi progovori, i postavi me na noge, i slušah onoga koji mi govoraše. **3** I reèe mi: sine èovjeèiji, ja te šaljem k sinovima Izrailjevijem, k narodima odmetnièkim, koji se odmetnuše mene; oni i oci njihovi biše mi nevjerni do ovoga dana. **4** K sinovima tvrda obrazu i uporna srca šaljem te ja, pa im reci: tako veli Gospod; **5** I poslušali ili ne poslušali, jer su dom odmetnièki, neka znaju da je prorok bio među njima. **6** I ti, sine èovjeèiji, ne boj ih se niti se boj njihovijeh rijeèi, što su ti

uporni i kao trnje i živiš među skorpijama; ne boj se njihovijeh rijeèi i ne plaši se od njih, što su dom odmetnièki. **7** Nego im kaži rijeèi moje, poslušali ili ne poslušali, jer su odmetnièci. **8** Ali ti, sine èovjeèiji, slušaj što æu ti kazati, ne budi nepokoran kao taj dom nepokorni; otvor usta, i pojedi što æu ti dati. **9** I pogledah, a to ruka pružena k meni, i gle, u njoj savijena knjiga. **10** I razvi je preda mnom, i bješe ispisana iznutra i spolja, i bješe u njoj napisan plaè i naricanje i jaoh.

3 I reèe mi: sine èovjeèiji, pojedi što je pred tobom, pojedi ovu knjigu, pa idi, govori domu Izrailjevu. **2** I otvorih usta, i založi me onom knjigom. **3** I reèe mi: sine èovjeèiji, nahrani trbuh svoj, i crijeva svoja napuni ovom knjigom koju ti dajem. I pojedoh je, i bješe mi u ustima slatka kao med. **4** Zatijem reèe mi: sine èovjeèiji, idi k domu Izrailjevu, i govori im moje rijeèi. **5** Jer se ne šalješ k narodu nepoznata jezika i nerazumljiva govora, nego k domu Izrailjevu; **6** Ne k mnogim narodima nepoznata jezika i nerazumljiva govora, kojima rijeèi ne bi razumio; k njima da te pošlijem, poslušali bi te. **7** Ali dom Izrailjev neæe te poslušati, jer neæee mene da poslušaju; jer je sav dom Izrailjev tvrda obrazu i uporna srca. **8** Evo daddoh tebi obraz tvrd prema njihovu obrazu, i èelo tvrdo prema njihovu èelu. **9** Kao kamen dijamantan, tvrde od stijene daddoh ti èelo; ne boj ih se, niti se plaši od njih, zato što su dom odmetnièki. **10** Potom reèe mi: sine èovjeèiji, sve rijeèi moje što æu ti govoriti primaju u srce svoje i slušaj ušima svojim. **11** Idi k roblju, k sinovima naroda svojega, i govori im i reci im: tako veli Gospod Gospod; poslušali ili ne poslušali. **12** Tada podiže me duh, i èuh za sobom glas gdje se silno razliježe: blagoslovena slava Gospodnja s mesta njegova; **13** I lupu krila onjih životinja, koja udarahu jedno o drugo, i prasku toèkova prema njima, glas koji se silno razlijegaše. **14** I duh me podiže i odnese, i iðah žalostan od srđne u duhu svom; ali ruku Gospodnja silna bješe neda mnom. **15** I doðoh k roblju u Telaviv, koje stanovaše na rjeci Hevaru, i sjedoh gdje oni sjedaju, i sjedjeh onđe među njima sedam dana eudeæei se. **16** A poslije sedam dana dođe mi rijeè Gospodnja govoræi: **17** Sine èovjeèiji, postavih te stražarem domu Izrailjevu, da slušaš rijeèi iz mojih usta i opominješ ih od mene. **18** Kad reèem bezbožniku: poginuaše, a ti ga ne opomeneš i ne progovoriš mu da bi odvratio bezbožnika od bezbožnoga puta njegova, da bi ga saèuvao u životu, onaj æe bezbožnik poginuti sa svojega bezakonja; ali æeu krv njegovu iskati iz tvojih ruku. **19** A kad ti opomeneš bezbožnika, a on se i ne vrati od bezbožnosti svoje i sa zloga puta svojega, on æe poginuti s bezakonja svojega, a ti æeš saèuvati dušu svoju. **20** Ako li se pravednik odvrati od pravde svoje, i stane èiniti bezakonje, i ja mu podmetnetam na što æe se spotaæi, te pogine, a ti ga ne opomenu, on æe poginuti sa svoga grijeha, i neæee se pomenuti pravedna djela njegova što je èinio, ali æeu krv njegovu iskati iz tvoje ruke. **21** Ako li ti opomeneš pravednika da ne griješi pravednik, i on prestane griješiti, on æe živjeti, jer primi opomenu, i ti æeš saèuvati dušu svoju. **22** I dođe onđe nada me ruka Gospodnja, i reèe mi: ustani, izidi u polje, i onđe æu govoriti s tobom. **23** I ustavši otidoh u polje, a gle, slava Gospodnja stajaše onđe kao slava koju vidjeh na rjeci Hevaru, i padoh na lice svoje. **24** I uđe u me duh, i postavi me na noge; i progovori sa mnom i reèe mi: idi, zatvorih se u kuæu svoju. **25** Jer, sine èovjeèiji, evo, metnuæe na te uzice, i svezaæe te njima, i neæee izlaziti među njih. **26** I ja æu uèiniti da ti se jezik prilijepi za grlo, te æes onjemjeti, i neæee ih karati, jer su dom odmetnièki. **27** Ali kad ti progovorim, otvorih usta, i kazaæeš im: ovako veli Gospod Gospod; ko æe slušati, neka sluša, a ko neæee slušati, neka ne sluša; jer su dom odmetnièki.

4 A ti, sine èovjeèji, uzmi opeku i metni je preda se, i izreži na njoj grad Jerusalim. **2** I postavi oko njega opsadu, i naèini kule prema njemu, i iskopaj oko njega opkop, i postavi vojsku oko njega, i namjesti ubojne sprave oko njega. **3** Potom uzmi tavicu gvozdenu, i metni je kao gvozden zid između sebe i grada, i okreni lice svoje suprot njemu, i on æe se opsjeti, i ti æeš ga opsjeti. To æe biti znak domu Izrailjevu. **4** Potom lezi na lijevu stranu svoju, i metni na nju bezakonje doma Izrailjeva; koliko dana uzležiš na njoj, toliko æeš nositi njihovo bezakonje. **5** A ja ti dajem godine bezakonja njihova brojem dana, trista i devedeset dana, i toliko æeš nositi bezakonje doma Izrailjeva. **6** A kad ih navrši, onda lezi na desnu stranu svoju, i nosi bezakonje doma Judina èetrdeset dana; po jedan dan dajem ti za godinu. **7** I okreni lice svoje prema opkoljenom Jerusalimu zagalivši mišicu svoju, i prorokuj protiv njega. **8** I evo vezaeu te uzicama da se ne prevrše s jedne strane na drugu dokle ne navrši dane opsade svoje. **9** I uzmi pšenice i jeèema i boba i leæa i prosa i krupnika, i saspici sve u jedan sud, i naèini od toga sebi hljeba prema broju dana u koje æeš ležati na svojoj strani, tri stotine i devedeset dana jeæeš ga. **10** I jela tvojega što æeš jesti neka bude mjerom dvadeset sikala na dan; na rokove jedi ga. **11** I vodu pij mjerom, po šestinu ina, pij na rokove. **12** A hljeb prijesan jeèemen jedi, ispekar ga na kalu èovjeèejem na njihove oèi. **13** I reèe Gospod: tako æe jesti sinovi Izrailjevi hljeb svoj neèist meðu narodima u koje æu ih razagnati. **14** Tada rekoh: ah Gospode Gospode, gle, duša se moja nije oskrvnula, jer od djetinjstva svojega do sada nijesam jeo mrcinoga ni što bi zvjerka razdrila, niti je ušlo u usta moja meso neèisto. **15** A on mi reèe: vidi, dajem ti goveðu balegu mjesto èovjeèijega kala, da na njoj ispeèeš sebi hljeb. **16** Zatijem reèe mi: sine èovjeèji, evo ja æu slomiti potporu u hljebu u Jerusalimu, te æe jesti hljeb na mjeru i u brizi, i vodu æe piti na mjeru i u èedu. **17** Jer æe im nestati hljeba i vode da æe se èuditi meðu sobom i sasušiæe se od bezakonja svojega.

5 Potom, sine èovjeèji, uzmi nož oštar, britvu brijaèku uzmi, i pusti je po glavi svojoj i po bradi svojoj, pa uzmi mjerila i razdijeli. **2** Treæinu sažezi ognjem usred grada, kad se navrše dani opsade, a drugu treæinu uzmi i isijeci maèem oko njega, a ostalu treæinu razmetni u vjetar, i ja æu izvuæi maè za njima. **3** Ali uzmi malo, i zaveži u skut svoj. **4** I od toga još uzmi i baci u oganj i sažezi ognjem; odatle æe izæei oganj na sav dom Izrailjev. **5** Ovako veli Gospod Gospod: ovo je Jerusalim koji postavil usred naroda i optoèeh ga zemljama. **6** Ali promijeni zakona moje na bezakonje veæema nego narodi, i uredbe moje veæema nego zemlje što su oko njega, jer odbaciše moje zakone, i ne hodîse po mojim uredbama. **7** Zato ovako veli Gospod Gospod: što postaste gori od naroda koji su oko vas, ne hodiste po mojim uredbama i ne izvršivaste mojih zakona, pa ni po uredbama naroda koji su oko vas ne èiniste, **8** Zato ovako veli Gospod Gospod: evo i mene na te, i izvršiæu usred tebe sudove na vidiku narodima; **9** I uèiniæu ti što još nijesam uèinio niti æu više uèiniti za sve gadove tvoje. **10** Zato oci æe jesti sinove usred tebe, i sinovi æe jesti oce svoje, i izvršiæu na tebi sudove i rasijaæu sav ostatak tvoj u sve vjetrove. **11** Zato, tako ja živ bio, veli Gospod Gospod, što si oskrvrio moju svetinju svakojakim neèistotama svojim i svakojakim gadovima svojim, zato æu i ja tebe potrti, i neæe oko moje žaliti, niti æu se smilovati. **12** Treæina æe tvoja pomrijeti od pomora, i od gladi æe izginuti usred tebe, a druga æe treæina pasti od maèa oko tebe, a treæinu æu rasijati u sve vjetrove, i izvuæi æu maè za njima. **13** I tako æe se izvršiti gnjev moj i namiræu jarost svoju na njima i zadovoljæu se, i oni æe poznati da sam ja Gospod govorio u revnosti svojoj kad izvršim gnjev svoj na njima. **14** I uèiniæu od

tebe pustoš i rug meðu narodima koji su oko tebe pred svakim koji prolazi. **15** I biæeš rug i sramota i nauk i èudo narodima što su oko tebe kad izvršim sudove na tebi gnjevom, jarošeu i ljutjem karanjem; ja Gospod rekoh; **16** Kad pustum na vas ljute strijele gladi, koje æe biti smrtnje, koje æe pustiti da vas zatremlj, i kad glad navalim na vas i slomim vam potporu u hljebu, **17** Kad pustum na vas glad i ljute zvijeri, koje æe ti djecu izjesti; i kad pomor i krv proðu kroza te, i kad pustum maè na te. Ja Gospod rekoh.

6 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema gorama Izrailjevima, i prorokuj protiv njih, **3** I reci: gore Izrailjeve, èujte rijeè Gospoda Gospoda, ovako veli Gospod Gospod gorama i humovima, potocima i dolinama: evo me, ja æu pustiti na vas maè i oboræu visine vaše. **4** I vaši æe se oltari raskopati, i sunèani likovi vaši izlomiæe se, i povalaæu pobijene vaše pred gadnjnjem bogovima vašim. **5** I pobacaæu mrtva tjelesa sinova Izrailjevih pred gadne bogove njihove, i razmetnuæu kosti vaše oko oltara vaših. **6** Svuda gdje nastavate gradovi æe se opustošiti i visine æe opustjeti, i oltari æe se vaši raskopati i opustjeti, i gadni bogovi vaši izlomiæe se i neæe ih više biti, i sunèani likovi vaši isjæai æe se, i djela æe se vaša uniæiti. **7** I pobijeni æe padati usred vas, i poznaæete da sam ja Gospod. **8** Ali æu vas ostaviti nekoliko koji bi utekli od maèa meðu narodima kad se rasijete po zemljama. **9** I koji vas uteku, opomenuæe se mene meðu narodima, gdje budu u ropstvu, kako mi dotužaše srcem svojim kurvarskim koje otstupi od mene, i oèima svojim kurvarskim, kojima idoše za gadnjnjem bogovima svojim, i sami æe sebi biti mrski za zla koja èiniš u svijem gradovima svojim. **10** I poznaæete da sam ja Gospod i da nijesam govorio uzalud da æu im uèiniti to zlo. **11** Ovako veli Gospod Gospod: pjesni rukama i lupi nogom, i reci: jaoh! radi svijeh gadnjnjem zala doma Izrailjeva, jer æe pasti od maèa, od gladi i od pomora. **12** Ko bude daleko, umrijeæe od pomora; a ko bude blizu, pašæe od maèa; a ko ostane i bude opkoljen, umrijeæe od gladi; tako æe navršiti gnjev svoj na njima. **13** I poznaæete da sam ja Gospod kad budu pobijeni njihovi meðu gadnjnjem bogovima njihovim, oko oltara njihovijeh, na svakom visokom humu i na svijem vrhovima gorskim i pod svakim zelenijem drvetom i pod svakim granatnjem hrastom, svuda gdje su kadili ugodnjnjem mirisima svijem gadnjnjem bogovima svojim. **14** Jer æu zamahnuti rukom svojom na njih, i obratiæu zemlju njihovu u pustoš goru od pustinje Divlate po svijem stanovima njihovijem; i poznaæete da sam ja Gospod.

7 Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, ovako kaže Gospod Gospod za zemlju Izrailjevu: kraj, doðe kraj na èetiri strane zemlji. **3** Doðe ti kraj, i pustiæu gnjev svoj na te, i sudiæu ti po putovima tvojim i obratiæu na te sve gadove tvoje. **4** I oko moje neæee te požaliti, niti æu se smilovati, nego æu putove tvoje obratiæu na te, i gadovi æe tvoji biti usred tebe, i poznaæete da sam ja Gospod. **5** Ovako veli Gospod Gospod: zlo, jedno zlo, evo ide. **6** Kraj doðe, kraj doðe, usta na te, evo doðe. **7** Doðe jutro tebi, stanovnièe zemaljski, doðe vrijeme, približi se dan, kad æe biti polom a ne jeka gorska. **8** Sada æu odmah izliti jarost svoju na te, i navršiæu gnjev svoj na tebi, i sudiæu ti po tvojim putovima, i obratiæu na te sve gadove tvoje. **9** Neæee žaliti oko moje, niti æu se smilovati, daæeu ti po putovima tvojim, i gadovi æe tvoji biti usred tebe, i poznaæete da sam ja Gospod, koji bije. **10** Evo dana, evo doðe, jutro nastá, procvate prut, ponositost napupi. **11** Nasilje naraste prut bezakonja, niko neæee ostati od njih ni od mnoštva njihova ni od buke njihove, niti æe biti naricanja za njima. **12** Doðe vrijeme, prispje dan; ko kupuje neka se ne raduje, i ko prodaje neka ne žali, jer æe doæi gnjev na sve ljudstvo njihovo. **13** Jer ko prodaje, neæee opet doæi do onoga što proda, ako i ostane

živ; jer utvara za sve mnoštvo njihovo neæe se vratiti natrag, i niko se neæe okrijepiti bezaknjem svojim da saèeva život svoj. **14** Zatrubiše u trube, i spremiše sve; ali nema nikoga da izade u boj, jer se gnjev moj rasplatio na sve ljudstvo njihovo. **15** Napolju maè, a unutra pomor i glad; ko bude u polju, poginuæe od maæa; a ko bude u gradu, njega æe glad i pomor prozdrjeti. **16** A koji ih uteku, izbaviæe se i biæe po gorama kao golubovi iz dolina, svi æe uzdisati, svaki za svoje bezaknje. **17** Sve æe ruke klonuti i sva æe koljena postati kao voda. **18** I pripasaæe oko sebe kostrijet, i drhat æe ih popasti, i na svakom æe licu biti stid, i sve æe im glave biti æelave. **19** Srebro æe svoje pobacati po ulicama, i zlato æe njihovo biti kao neeistota; srebro njihovo i zlato njihovo neæe ih moæi izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; neæe nasititi duše svoje niti æe napuniti trbuha svojega, jer im je bezaknje njihovo spoticanje. **20** Jer slavni nakit svoj obratiše na oholost, i naenjene od njega likove gadova svojih, grousne svoje; zato uèinih da im je neeistota. **21** I daæeu ga u ruke inostrancima da ga razgrabe, i bezboñicima na zemlji da je plijen, i oskvriæe ga. **22** I odvratiaæe lice svoje od njih, i oskvriæe svetinju moju, i uæi æe u nju lupeži i oskvriæe je. **23** Naenini verige, jer je zemlja puna krvnoga suda, i grad je pun nasilja. **24** Zato æeu dovesti najgore između naroda da naslijede kuæe njihove, i ukinuæe oholost silnjeh, i sveta mjesta njihova oskvriæe se. **25** Ide pogibao; oni æe tražiti mira, ali ga neæe biti. **26** Nevolja za nevoljom dolaziæe, i glas za glasom stizaæe; i oni æe tražiti utvaru od proroka; zakona æe nestati u sveštenika i svjetu a staraca. **27** Car æe tužiti, i knezovi æe se obuæe u žalost, i ruke narodu zemaljskom drktaæe; uèiniæu im po putovima njihovim i sudiæu im prema sudovima njihovim; i poznaæe da sam ja Gospod.

8 A šeste godine, šestoga mjeseca, dana petoga, kad sjeðah u svojoj kuæi i starješine Judine sjeðahu pred mnom, pade onđe na me ruka Gospoda Gospoda. **2** I vidjeh, a to oblik na oëi kao ogani, od bedara mu dolje bješe ogani, a od bedara gore bješe kao svjetlost, kao jaka svjetlost. **3** I pruži kao ruku, i uhvati me za kosu na glavi, i podiže me duh meðu nebo i zemlju, i odnesme me u Jerusalim u utvari Božjoj na vrata unutrašnja koja gledaju na sjever, gdje stajaše idol od revnosti, koji draži na revnost. **4** I gle, onđe bješe slava Boga Izrailjeva na oëi kao ona što je vidjeh u polju. **5** I reèe mi: sine èovjeæiji, podigni oëi svoje k sjeveru. I podigoh oëi svoje k sjeveru, i gle, sa sjevera na vratima oltarskim bijaše onaj idol od revnosti na ulasku. **6** Potom mi reèe: sine èovjeæiji, viði li što ti rade? velike gadove koje tu èini dom Izrailjev da otidemdaleko od svetinje svoje? Ali æeo još vidjeti veæih gadova. **7** I odvede me na vrata od trijema, i pogledah, a to jedna rupa u zidu. **8** A on mi reèe: sine èovjeæiji, prokopaj ovaj zid. I prokopah zid, a to jedna vrata. **9** Tada mi reèe: uði i vidi opake gadove koje èine tu. **10** I ušav vidjeh, i gle, svakojake životinje što gamizu i svakojaki gadni skotovi, i svi gadni bogovi doma Izrailjeva bijahu napisani po zidu svuda unaokolo. **11** I pred njima stajaše sedamdeset ljudi između starješina doma Izrailjeva s Jazanijom sinom Safanovijem, koji stajaše među njima, svaki s kadijonicom svojom u ruci, i podizаш se gust oblak od kada. **12** Tada mi reèe: viði li, sine èovjeæiji, šta èine starješine doma Izrailjeva u mraku svak u svojoj pisanoj klijeti? jer govore: ne vidi nas Gospod, ostavio je Gospod ovu zemlju. **13** Potom mi reèe: još æes vidjeti veæih gadova koje oni èine. **14** I odvede me na vrata doma Gospodnjega koja su sa sjevera; i gle, žene sjeðahu i plakahu za Tamuzom. **15** I reèe mi: jesli li video, sine èovjeæiji? još æes vidjeti veæih gadova od tijeh. **16** I odvede me u trijem unutrašnji doma Gospodnjega; i gle, na ulasku u crkvu Gospodnju između trijema i oltara bješe oko dvadeset i pet ljudi okrenutijeh leðima k crkvi

Gospodnjoj a licem k istoku, i klanjahu se suncu prema istoku. **17** Tada mi reèe: jesli li video, sine èovjeæiji? malo li je domu Judinu što èine te gadove koje èine ovdje? nego još napuniše zemlju nasilja i okrenuše se da me draži; i eto drže granu pred nosom svojim. **18** Zato æeu i ja uèiniti u gnjevu, neæe žaliti oko moje, niti æeu se smilovati, i kad stanu vikati iza glasa u moje uši, neæu ih uslišiti.

9 Potom povika iza glasa, te èuh, i reèe: pristupite koji ste poslani na grad svaki s oružjem svojim smrtnijem u ruci. **2** I gle, šest ljudi dođe po visokih vrata, koja gledaju na sjever, svaki sa svojim oružjem smrtnijem u ruci, i meðu njima bješe jedan èovjak obuèen u platno s opravom pisarskom uz bedricu; i došavši stadoše kod oltara mjedenogoga. **3** A slava Boga Izrailjeva podiže se s heruvima, na kojima bijaše, na prag od doma, i viknu èovjeka obuèenoga u platno koji imaše uz bedricu opravu pisarsku. **4** I reèe mu Gospod: prodi posred grada, posred Jerusalima, i zabilježi biljegom èela onijem ljudima koji uzdišu i koji ridaju radi svijeh gadova što se èine usred njega. **5** A drugima reèe i èuh: prodi za njim po gradu, i pobijte, neka ne žali oko vaše niti se smilujte; **6** Starce i mladiæe, i djevojke i djecu i žene pobijte da se istrijebe; ali na kome god bude znak, k njemu ne pristupajte; i poenrite od moje svetinje. I poeše od starješina što bjehu pred domom. **7** I reèe im: oskvriti dom, i napunite trijeme pobijenih; idite. I izašavši stadoše ubijati. **8** A kad ubijahu i ja ostah, padoh na lice svoje i povikah i rekoh: jaoh Gospode Gospode, eda li æes zatrti sav ostatak Izrailjev izlivši gnjev svoj na Jerusalim! **9** A on mi reèe: bezaknje doma Izrailjeva i Judina preveliko je, i puna je zemlja krvi, i grad je pun opaæine; jer rekoše: Gospod je ostavio zemlju, i Gospod ne vidi. **10** Zato ni moje oko neæe žaliti, niti æeu se smilovati; put njihov obratiæe na glavu njihovu. **11** I gle, èovjek, obuèen u platno, kojemu uz bedricu bijaše oprava pisarska, javi govoreæi: uèinio sam kako si mi zapovjedio.

10 Potom vidjeh, i gle, na nebuh koju bijaše nad glavama heruvimima pokaza se nad njima kao kamen safir na oëi kao prijesto. **2** I progovori èovjeku obuèenom u platno, i reèe: uði meðu toèkove pod heruvimima, i uzmi pune pregrti žeravice između heruvima i razaspri na grad. I uðe na moje oëi. **3** A heruvimi stajahu s desne strane doma kad uðe èovjek, i oblak napuni unutrašnji trijem. **4** I slava Gospodnja podiže se s heruvima na prag od doma, i napuni se dom oblaka, a trijem se napuni svjetlosti slave Gospodnje. **5** I lupa krila u heruvima èujaše se do spolaænjega trijema kao glas Boga svemoguæega kad govori. **6** I kad zapovjedi èovjeku obuèenome u platno govoreæi: uzmi ognja između toèkova između heruvima; on uðe i stade kod toèkova. **7** I jedan heruvim pruži ruku svoju između heruvima k ognju koji bijaše među heruvimima, i uze i metnu u pregrti obuèenome u platno, i on primi i izide. **8** A viðaše se u heruvima kao ruka èovjeæija pod krilima. **9** I vidjeh, i gle, èetiri toèka kod heruvima, po jedan toèak kod jednoga heruvima, i toèkovi bijahu na oëi kao kamen hrilosit. **10** I na oëi bijahu sva èetiri toèka jednaka, i kao da je toèak u toèku. **11** Kad iðahu, iðahu sva èetiri, svaki na svoju stranu, i iduæi ne skretahu, nego kuda gledaše glava onamo iðahu i iduæi ne skretahu. **12** A sve im tijelo i leða i ruke i krila i toèkovi, sva èetiri toèka njihova, bijahu puna oëiju svuda unaokolo. **13** A toèkovi se zvahu kako èuh: kola. **14** A èetiri lica imaju svaka životinja: jedno lice heruvimsko, drugo lice èovjeæije i treæe lice lavovo i èetvrto lice orlovo. **15** I podigose se heruvimi u vis; to bijahu iste životinje koje vidjeh na rjeci Hevaru. **16** A kad iðahu heruvimi, iðahu i toèkovi uz njih, i kad heruvimi mahuju krilima svojim da se podignu od zemlje, toèkovi se ne odmicanu od njih. **17** Kad se oni ustavljuhu, ustavljuhu se i toèkovi; a kad se oni podizahu, podizahu se i toèkovi; jer bijaše duh životinjski u

njima. **18** I slava Gospodnja otide iznad praga od doma, i stade nad heruvime. **19** I heruvimi mahnuši krilima podigoše se od zemlje preda mnom polazeći, i točkovi prema njima; i stadoše na istočnjem vratima doma Gospodnjega, i slava Boga Izrailjeva bijaše ozgo nad njima. **20** To bijahu iste životinje koje vidjeh pod Bogom Izrailjevijem na rijeci Hevaru, i poznah da su heruvimi. **21** Svaka imase ēetiri lica i ēetiri krila, i kao ruka ēovjeđija bješe im pod krilima. **22** I lica im bijahu ista koja vidjeh na rijeci Hevaru; oblijea bijahu ista, isti bijahu; svaki iđaše pravo naprema se.

11 Tada me podiže duh, i odnese me na istoēna vrata doma Gospodnjega koja gledaju na istok, i gle, na vratima bijaše dvadeset i pet ljudi, i među njima vidjeh Jazaniju sina Azurova i Felatiju sina Venajina, poglavare narodne. **2** I reèe mi: sine ēovjeđiji, ovi ljudi smišljaju bezakonje, i zlo svjetuju u tom gradu, **3** Govoreæi: nije blizu; da gradimo kuæe; ovaj je grad lonac a mi meso. **4** Zato prorokuj protiv njih, prorokuj, sine ēovjeđiji. **5** I pade na me duh Gospodnji i reèe mi: reci: ovako veli Gospod: dome Izrailjev, tako govoriste, i znam misli srca vašega. **6** Mnoge pobiste u tom gradu, i napuniste ulice njihove pobijenijeh. **7** Zato ovako veli Gospod Gospod: koje pobiste i pobacaste usred njega, oni su meso, a on je lonac, a vas æeu izvesti iz njega. **8** Bojite se maëa; maë a pustiti na vas, govor Gospod Gospod. **9** I izvešæu vas iz njega, i daæeu vas u ruke tuðincima, i izvršiæu na vama sudove. **10** Od maëa æete pasti, na međi Izrailjevoj sudiæu vam, i poznæete da sam ja Gospod. **11** Ovaj grad neæe vam biti lonac niti æete vi biti u njemu meso; na međi Izrailjevoj sudiæu vam. **12** I poznæete da sam ja Gospod, jer po uredbama mojim ne hodiste niti zakona mojih izvršivate, nego èinistе po zakonima tijeh naroda što su oko vas. **13** A kad prorokovah, umrige Felatija sin Venajin; tada padoh na lice svoje i povikav iz glasa i rekoh: jaoh Gospode Gospode! hoæeš li da istrijebiš ostatak Izrailjev? **14** A glas Gospodnjii doðe mi govoræi: **15** Sine ēovjeđiji, braæea su twoja, braæea twoja, rodbina twoja i dom Izrailjev vaskoliki, kojima govorise Jerusalimljani: idite daleko od Gospoda, nama je data zemlja u našljedstvo. **16** Zato reci: ovako veli Gospod Gospod: ako ih i odagnah daleko među narode, ako ih i rasijah po zemljama, opet æeu im biti svetinja za malo u zemljama u koje otidoše. **17** Zato reci: ovako veli Gospod Gospod: sabraæeu vas iz naroda i pokupiæeu vas iz zemalja u koje se rasijaste, i daæeu vam zemlju Izrailjevu. **18** I kad doðu u nju, izbacíæe iz nje sve gadove njezine i sve gnušobe njezine. **19** I daæeu im jedno srce i nov duh metnuæeu u njih, i izvadiæeu iz tijela njihova kamenio srce i daæeu im srce mesno, **20** Da bi hodili po mojim uredbama i držali moje zakone i izvršivali ih; i biæe mi narod, i ja æeu im biti Bog. **21** A kojima srce ide po želji gnušoba njihovijeh i gadova njihovijeh, njihov æeu put obratiti na njihovu glavu, govor Gospod Gospod. **22** Potom mahnuše heruvimi krilima svojim, i točkovi otidoše prema njima, i slava Boga Izrailjeva bješe ozgo nad njima. **23** I podiže se slava Gospodnja isred grada, i stade na gori koja je s istoka gradu. **24** A mene duh podiže i odnese u utvari duhom Božjim u Haldejsku k robiju; i utvara koju vidjeh otide od mene. **25** I kazah robiju sve rijeæi Gospodnje što mi pokaza.

12 Opet mi doðe rijeæ Gospodnja govoræi: **2** Sine ēovjeđiji, usred doma odmetnièkoga sjediš, koji ima oèi da vidi i ne vidi, ima uši da ēuje i ne ēuje; jer su dom odmetnièki. **3** Zato ti, sine ēovjeđiji, spremi što treba za sebou, i seli se obdan na njihove oèi; i iseli se iz svojega mjesta na drugo mjesto na njihove oèi, ne bi li vidjeli, jer su dom odmetnièki. **4** I iznesi stvari svoje kao kad se ko seli obdan na njihove oèi, a sam izidi uveće na njihove oèi kao oni koji se sele. **5** Na njihove oèi prokopaj zid, i iznesi svoje stvari. **6** Na njihove oèi digni na ramena i iznesi po mraku,

lice svoje pokrij da ne vidiš zemlje, jer te dadoh da budeš znak u domu Izrailjevu. **7** I uèinih tako kako mi se zapovjedi; stvari svoje iznesu obdan kao kad se seli; a uveće prokopah zid rukom; i po mraku iznesu na ramenima noseæi na njihove oèi. **8** A ujutru doðe mi rijeæ Gospodnja govoræi: **9** Sine ēovjeđiji, reèe li ti dom Izrailjev, dom odmetnièki: što radiš? **10** Reci im: ovako veli Gospod Gospod: ovo je breme za kneza koji je u Jerusalimu i za sav dom Izrailjev što je ondje. **11** Reci: ja sam vam znak, kako ja uèinih tako æe im biti; preseliæe se i otiaæ u ropsstvo. **12** I knez koji je među njima noseæi na ramenima po mraku æe izaæi; oni æe prokopati zid iznesu, on æe pokriti lice svoje da ne vidi zemlje oèima. **13** Ali æeu mu razapeti mrežu svoju i uhvatiaæe se u zamku mojoj, i odvešæu ga u Pavilon, u zemlji Haldejsku, ali je neæe vidjeti, a ondje æe umrijeti. **14** I sve koji su oko njega, pomoæenike njegove, i svu vojsku njegovu rasijaæeu u sve vjetrove, i izvuuæi æeu maæ za njima. **15** I poznæae da sam ja Gospod kad ih rasijem po narodima i razaspem po zemljama. **16** A ostavæeu ih nekoliko ljudi koji æe ostati od maëa i od gladi i od pomora da pripovijedaju sve gadove svoje među narodima u koje otidu; i poznæae da sam ja Gospod. **17** Opet mi doðe rijeæ Gospodnja govoræi: **18** Sine ēovjeđiji, hljeb svoj jedi prezauæei i vodu svoju pij drkæuæi i brinuæe se. **19** I reci narodu zemaljskom: ovako veli Gospod Gospod za stanovnike Jerusalimske, za zemlju Izrailjevu: hljeb æe svoj jesti u brizi i vodu æe svoju pitu prepadajuæi se, jer æe zemlja opustjeti i ostati bez svega što je u njoj za bekazanje svijeh koji žive u njoj. **20** I gradovi u kojima žive opustjeæe, i zemlja æe biti pusta, i poznæete da sam ja Gospod. **21** Opet mi doðe rijeæ Gospodnja govoræi: **22** Sine ēovjeđiji, kaka je to prièa u vas o zemlji Izrailjevu što govorite: protežu se dani, i od utvare neæe biti ništa? **23** Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: ukinuæeu tu prièu i neæe je više govoriti u Izraelju; nego im reci: blizu su dani i rijeæ svake utvare. **24** Jer neæe više biti u domu Izraeljevu zaludne utvare ni gatanja kojim se laska. **25** Jer æeu ja Gospod govoriti, i što reèem zbiæe se; neæe se više odgađati, nego za vašega vremena, dome odmetnièki, reæi æu rijeæ i izvršiæu je, govor Gospod Gospod. **26** Opet mi doðe rijeæ Gospodnja govoræi: **27** Sine ēovjeđiji, gle, dom Izraeljev govor: utvara koju taj vidi, do nje ima mnogo vremena, i za daleko vrijeme taj prorukuje. **28** Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: neæe se više odgađati nijedna moja rijeæ; rijeæ koju reèem zbiæe se, govor Gospod Gospod.

13 Opet mi doðe rijeæ Gospodnja govoræi: **2** Sine ēovjeđiji, prorokuj protiv proroka Izraeljevih koji prorokuju, i reci tijem koji prorokuju iz svoga srca: ēuje rijeæ Gospodnju. **3** Ovako govor Gospod Gospod: teško ludjem prorocima koji idu za svojim duhom a ništa nijesu vidjeli. **4** Proroci su twoji, Izraelju, kao lisice po pustinjama. **5** Ne izlazite na prolome i ne ograðujete doma Izraeljeva da bi se održao u boju u dan Gospodnji. **6** Vide taštinu i gatanje lažno, pa govor: Gospod kaže, a Gospod ih nije poslao, i daju nad da æe se rijeæ ispuniti. **7** Ne viðate li taštu utvaru i ne govorite li lažno gatanje? a opet kažete: Gospod reèe; a ja ne rekoh. **8** Zato ovako veli Gospod Gospod: zato što govorite taštinu i vidite laž, zato evo mene na vas, govor Gospod Gospod. **9** I ruka æe moja biti protiv proroka koji vide taštinu i gataju laž; neæe ih biti u zboru naroda moga, i u prijepisu doma Izraeljevua neæe biti zapisani, niti æe doæi u zemlju Izraeljevu; i poznæete da sam ja Gospod Gospod. **10** Zato, zato što prelastiše narod moj govoræi: mir je, a mira ne bješ; i jedan ozida zid, a drugi ga namazaše kreèem nevaljalijem; **11** Reci onijem što mažu nevaljalijem kreèem da æe pasti; doæi æe silan dažd, i vi, kamenje velikoga grada, pašæete i oluja æe razvaliti. **12** I gle, kad padne zid, neæe li vam se reæi: gdje je kreè kojim mazaste? **13** Zato ovako veli Gospod

Gospod: razvaliæu olujom u gnjevu svom, i silan æe dažd doæi u gnjevu mom, i kamenje velikoga grada u jarosti mojoj da potre. **14** I razvaliæu zid koji namazaste nevaljalijem kreèem, i oborilæu ga na zemlju da æe mu se otkriti temelj, i pašæe, i vi æete izgnuti usred njega, i poznaæete da sam ja Gospod. **15** I tako æu navršiti gnjev svoj na zidu i na onima koji ga mažu kreèem nevaljalijem, i reæi æu vam: nema zida, niti onih koji ga mazaše, **16** Proroka Izrailjevih koji prorokuju Jerusalimu i vide mu utvare za mir, a mira nema, govori Gospod Gospod. **17** A ti, sine èovjejëi, okreni lice svoje prema kæerima naroda svojega, koje prorokuju iz svoga srca, i prorokuj protiv njih. **18** I reci: ovako veli Gospod Gospod: teško onima koje šiju uzglavlja pod sve laktove i grade pokrivala na glavu svakoga rasta da love duše. Lovite duše mojega naroda, a svoje li æete duše saèuvati? **19** I skvrnite me kod naroda mojega za grst jeæima i za zalogaj hljeba ubijajuæi duše, koje ne bi trebalo da umru, i èuvajajuæi u životu duše koje ne treba da žive, lažuæi narodu mojemu, koji sluša laž. **20** Zato ovako veli Gospod Gospod: evo mene na vaša uzglavlja, na koja lovite duše da vam dolijeæu, i poderaæu ih ispod lakata vaših, i pustiæu duše koje lovite da vam dolijeæu. **21** I poderaæu pokrivala vaša i izbaviæu svoj narod iz vaših ruku, i neæee više biti u vašim rukama da vam budu lov, i poznaæete da sam ja Gospod. **22** Jer žalostiste lažu srce pravedniku, kojega ja ne ožalostih, i krije piste ruke bezbožniku da se ne vrati sa svoga zloga puta da se saèeva u životu. **23** Zato neæete viðati taštine i neæete više gatati, nego æu izbaviti narod svoj iz vaših ruku, i poznaæete da sam ja Gospod.

14 Potom doðoše k meni neki od starješina Izrailjevih i sjedše preda me. **2** I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **3** Sine èovjejëi, ovi su ljudi stavili u srca svoja gadne bogove svoje, i metnuli su preda se o što se spotiøu na bezakonje svoje; traže li me doista? **4** Zato govorim i reci im: ovako veli Gospod Gospod: ko je god od doma Izraeljeva stavio u srce svoje gadne bogove svoje i metnuo preda se o što se spotiøe na bezakonje svoje, pa doðe k proroku, ja Gospod odgovorilæu mu kad doðe za mnoštvu gadnjih bogova njegovijeh, **5** Da uhvatim dom Izraeljev za srce njihovo što su se odvratili od mene svi za gadnjem bogovima svojim. **6** Zato reci domu Izraeljevu: ovako veli Gospod Gospod: obratite se i otstupite od gadnjih bogova svojih, odvratite lice svoje od svijeh gadova svojih. **7** Jer ko bi god od doma Izraeljeva ili od inostranaca koji žive u Izraileju otstupio od mene, i stavio u srce svoje gadne bogove svoje, i metnuo preda se o što æe se spoticati na bezakonje svoje, pa bi došao k proroku da me upita preko njega, njemu æu odgovoriti ja sam Gospod sobom. **8** I okrenuæu lice svoje prema tom èovjeku, i uèiniæu od njega znak i prièu, i istrijebiæu ga iz naroda svojega, te æete poznati da sam ja Gospod. **9** I ako bi se prorok prevario, te rekao što, ja Gospod prevarih onoga proroka, i dignuæu ruku svoju na nj, i istrijebiæu ga iz naroda svojega Izraileja. **10** I ponijeæe obojica svoje bezakonje: kako je bezakonje onoga koji pita tako æe biti i prorokovo bezakonje, **11** Da više dom Izraeljev ne otstupa od mene i da se više ne skvrne svakojakim prijestupima svojim, nego da mi budu narod, i ja da im budem Bog, govori Gospod Gospod. **12** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **13** Sine èovjejëi, ako mi koja zemlja zgrješi uèenivši nevjeru, i ja dignem ruku svoju na nju i slomim joj potporu u hljebu, i pustim na nju glad i istrijebim u njoj ljude i stoku, **14** Ako bi u njoj bila ova tri èovjeka: Noje, Danilo i Jov, oni æe pravdom svojom izbaviti duše svoje, govori Gospod Gospod. **15** Ako pustim ljute zvijeri u zemlju, te pomore ljude, i ona opusti da nikо ne može prolaziti od zvijerja; **16** Ako bi u njoj bila tri èovjeka, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neæe izbaviti sinova ni kæeri, nego æe se sami izbaviti, a zemlja æe

opustjeti. **17** Ili ako maèe pustim na tu zemlju, i reèem: maèu, prodi tu zemlju, da istrijebim u njoj ljude i stoku; **18** Ako bi ta tri èovjeka bila u njoj, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, neæe izbaviti sinova ni kæeri, nego æe se sami izbaviti. **19** Ili ako pustim pomor na zemlju i izlijem gnjev svoj na nju da bi krv tekla da istrijebim u njoj ljude i stoku; **20** Ako bi Noje, Danilo i Jov bili u njoj, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neæe izbaviti sina ni kæeri, nego æe svoje duše izbaviti pravdom svojom. **21** Jer ovako veli Gospod Gospod: akamoli kad pustim etetir ljuta zla svoja, maè i glad i zle zvijeri i pomor na Jerusalim, da istrijebim u njemu ljude i stoku. **22** I opet, gle, nekoliko æe ih ostati u njemu koji æe se izbaviti, sinovi ili kæeri, oni æe izazei k vama, i vidjeæete put njihov i djela njihova, i utješiæete se za zlo koje æeu pustiti na Jerusalim, za sve što æeu pustiti na nj. **23** I oni æe vas utješiti kad vidite put njihov i djela njihova; i poznaæete da nijesam bez uzroka uèinio što sam god uèinio u njemu, govori Gospod Gospod.

15 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjejëi, šta je drvo od loze vinove prema svakom drugom drvetu, ili loza vinova prema drveæu u šumi? **3** Uzima li se od nje drvo da se naæini što? uzima li se od nje klin da se objesi o njemu kakav sud? **4** Gle, meæe se u organj da izgori; kad joj oba kraja sažeže organj, i sredina joj izgori, hoæe li još biti za što? **5** Gle, dok bijaše cijela, ne moguæe se niæta od nje naæiniti, akamoli æe biti za što kad je organj prozdrije i izgorje. **6** Zato ovako veli Gospod Gospod: kakvo je meðu drvetima šumskim drvo od vinove loze, koje dадoh ognju da ga jede, take æeu uèiniti stanovnike Jerusalimske. **7** Jer æeu im nasuprot okrenuti lice svoje; kad izidu iz jednoga ognja, drugi æe ih organj prozdrjeti, i poznaæete da sam ja Gospod, kad okrenem lice svoje nasuprot njima. **8** I obratite zemlju u pustinju, jer uèiniæe nevjeru, govori Gospod Gospod.

16 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjejëi, pokazi Jerusalimu gadove njegove, **3** I reci: ovako veli Gospod Gospod Jerusalimu: postanjem i rodom ti si iz zemlje Hananske; otac ti bješe Amorejac a mati Hetejka. **4** A o roðenju tvom, kad si se rodila, nije ti pupak odrezan i njesi okupana vodom da bi bila èista, niti si solju natrvrena ni pelenvana povita. **5** Oko te ne požali da ti uèini što od toga i da ti se smiluje; nego ti bi baæena u polje, jer bijaše mrska duša tvoga onoga dana kad si se rodila. **6** I iduæi mimo tebe i vidjevši te gdje se valjaš u svojoj krv, rekoh ti: da si živa u svojoj krv! i opet ti rekoh: da si živa u svojoj krv! **7** I uèiniñ da rasteš na tisuæe kao trava u polju; i ti naraste i posta velika i doðe do najveæe ljepote; dojke ti napupiše, i dlake te probiše; ali ti bijaše gola naga. **8** I iduæi mimo tebe pogledah te, i gle, godine ti bijahu godine za ljubljenje; i raširih skut svoj na te, i pokrih golotinju twoj, i zakleh ti se i uèiniñ vjeru s tobom, govori Gospod Gospod, i ti posta moja. **9** I okupah te vodom, i sprah s tebe krv twoj, i pomazah te uljem. **10** I obukoh ti vezenu haljinu, i obuh ti crevlje od jazavca, i opasah te tankim platnom i zastrijeh te svilom. **11** I nakith te nakitom, i metnuh ti narukvice na ruke i grivnu oko vrata. **12** I grivnu oko èela metnuh ti, i oboce u uši, slavan vijenac na glavu. **13** I ti bijaše okiæena zlatom i srebrom, i odijelo ti bijaše od tankoga platna i od svile i vezeno, jeðaše bijelo brašno i med i ulje, i bijaše vrlo lijepa, i prispjeđe carstva. **14** I razide se glas o tebi po narodima radi ljepote twoje, jer bješe savršena krasotom mojom, koju metnuh na te, govori Gospod Gospod. **15** Ali se ti osloni na ljepotu svoju, i prokurva se s glasa svojega, te si prosipala kurvarstvo svoje svakome koji prolažaše, i bivala si njegova. **16** I uzevši od haljina svojih naæinila si šarene visine, i kurvala si se na njima, kako nigda nije bilo niti æe biti. **17** I uzevši krasni nakit svoj od moga zlata i od moga srebra što dадoh, naæinila si sebi muške likove, i kurvala si se

s njima. **18** I uzevši vezene haljine svoje zaodjela si ih, i ulje moje i kad moj stavila si pred njih. **19** I hljeb moj, koji ti dадох, bijelo brašno i ulje i med, ёим te hranjaj, postavila si pred njih za miris ugodni. Tako je bilo, govori Gospod Gospod. **20** I uzimala si sinove svoje i kæeri svoje koje si rodila, i njih si im prinosila da se spale. Malo li bješe kurvarstva tvojega, **21** Te si i sinove moje klala i davala si ih da im se provedu kroz oganj? **22** I uza sve gadove svoje i kurvarstva svoja nijesi se opominjala dana mladosti svoje kad si bila gola i naga i valjala se u krvi svojoj. **23** I poslijе sve zloæe svoje, teško, teško tebi! govori Gospod Gospod.) **24** Sagradila si sebi kuæu kurvarska, i naæinila si sebi visine na svakoj ulici, **25** Na svakoj rasputici naæinila si sebi visinu, i nagrdila si svoju ljetopu, i razmetalila si noge svoje svakome koji prolazaše, i umnožila si kurvarstvo svoje. **26** Kurvala si se sa sinovima Misirskim, susjedima svojim velika tijela, i umnožila si kurvarstvo svoje da bi me razgnjivila. **27** Zato, gle, digoh ruku svoju na te i umalih obruk tvoj, i dадох te na volju nenavidnicima tvojima, kæerima Filistejskim, koje bješe stid od sramotnoga puta tvojega. **28** Kurvala si se sa sinovima Asirskim, jer se ne mogao nasiti; kurvala si se s njima, i opet se nijesi nasiti. **29** I umnožila si kurvarstvo svoje u zemlji Hananskoj dori do Haldejske, i ni tako se nijesi nasiti. **30** Kako je iznemoglo srce tvoje, govori Gospod Gospod, kad ёiniš sve što ёini najgora kurva, **31** Kad si gradila kurvarska kuæu na svakoj rasputici i ёinila visinu na svakoj ulici! A ni kao kurva nijesi, jer nijesi marila za platu; **32** Nego kao Žena preljuboæinica, koja mjesto muža svoga prima druge. **33** Svijem kurvama daje se plata, a ti si davala platu svijem milosnicima svojim i darivala si ih da dolaze k tebi sa svijeh strana da se kurvaju s tobom. **34** I takо je u tebe naopako prema ženama u tvom kurvarstvu: jer niko ne ide za tobom da se kurva, i ti daješ platu, a ne daje se tebi plata; to je naopako. **35** Zato, kurvo, ёuj rijeè Gospodnju. **36** Ovako veli Gospod Gospod: što se otrov tvoj prosu, i što se u kurvanju tvom otkrivala golotinja tvoja tvojim milosnicima i svijem gadnjnjem idolima tvojim, i za krv sinova tvojih, koje si im dala, **37** Zato, evo, ja æu skupiti sve milosnike tvoje, s kojima si se milovala, i sve koje si ljubila, i sve na koje si mrzila, skupiæu ih sve oke tebe, i otkriæu im golotinju tvoju da vide svu golotinju tvoju. **38** I sudiau ti kako se sudi onima koje ёine preljubu i onima koje krv prolejavaju, i daæeu te na smrt gnjevu i revnosti. **39** I predaaeu te u njihove ruke, te æe razoriti tvoju kuæu kurvarsku i raskopati visine tvoje, i svuæi æe haljine s tebe, i uzeæe ti krasni nakit i ostvaae te golu nagu. **40** I doveæee na te ljudstvo, te æee te zasuti kamenjem, i izboæee te maæevima svojim. **41** I popaliæe kuæe tvoje ognjem, i izvršaae na tebi sud pred mnogim ženama, i uæiniae te æeæ se okaniti kurvanja i neæeæ više davati plate. **42** I namiriae gnjev svoj nad tobom, i revnost æee se moja ukloniti od tebe, i umiriae se, i neæe se više gnjeviti. **43** Zato što se nijesi opominjala dana mladosti svoje, nego si me dražila svijem tijem, zato, evo, i ja æu obratiti put tvoj na tvoju glavu, govori Gospod Gospod, te neæeæ ёiniti grđila nisi kakvih gadova svojih. **44** Gle, ko god govori prije, govoriæe o tebi prije, i reæi æe: kaka mati, taka joj kæi. **45** Ti si kæi matere svoje, koja se odmetnula muža svojega i djece svoje, i sestra si sestara svojih, koje se odmetnuše muževa svojih i djece svoje, mati vam je Hetejka a otac Amorejac. **46** A starija ti je sestra Samarija s kæerima svojim, koja ti sjedi s lijeve strane, a mlaða ti je sestra koja ti sjedi s desne strane Sodom sa kæerima svojim. **47** A ti ni njihovijem putem nijesi hodila, nisi si ёinila po njihovijem gadovima, kao da ti to bješe malo, nego si bila gora od njih na svijem putovima svojim. **48** Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, sestra tvoja Sodom i kæeri njezine nijesu ёinile kako si ёinila ti i tvoje kæeri. **49** Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodoma: u ponosu, u izobilju hljeba

i bezbriznom miru bješe ona i kæeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome; **50** Nego se ponašahu i ёinju gadove preda mnom, zato ih zatrhi kad vidjeh. **51** Samarija nije zgrijesila ni pola koliko ti, jer si poèinila gadova svojih više nego one, te si opravdala sestre svoje svijem gadovima svojim koje si uæinila. **52** I ti dakle, koja si sudila sestrama svojim, nosi sramotu svoju za grijehu svoje, kojima si postala grđa od njih; one su pravednije od tebe; i ti se dakle stidi i nosi sramotu, kad si opravdala sestre svoje. **53** Ako dovedeš natrag njihovo roblje, roblje Sodomsko i kæeri njezinjeh, i roblje Samarijsko i kæeri njezinjeh, dovešæu i tvoje roblje iz ropstva među njima, **54** Da nosiš sramotu svoju i da se stidiš za sve što si ёinila, i da im budeš utjeha. **55** Ako se sestre tvoje, Sodom i kæeri njezine povrate kao što su bile, i ako se Samarija i kæeri njezine povrate kao što su bile, povratiaæe se i ti i kæeri tvoje kao što ste bile. **56** Jer usta tvoja ne pominjaše Sodoma sestre tvoje u vrijeme oholosti tvoje, **57** Prije nego se otkri zloæa tvoja kao u vrijeme sramote od kæeri Sirskih i od svijeh što su oko njih, kæeri Filistejskih, koje te sramoæahu sa svijeh strana. **58** Nosi nevaljalstvo svoje i gadove svoje, govori Gospod. **59** Jer ovako veli Gospod Gospod: uæiniae ti kako si ti uæinila prezrevši zakletvu i prestupivši zavjet. **60** Ali æu se ja opomenuti zavjeta svojega koji sam uæinio s tobom u vrijeme mladosti tvoje, i utvrđeau ti vjeæan zavjet. **61** Tada æeš se opomenuti putova svojih i postidjeæeš se kad primiš sestre svoje starije od sebe i mlaðe, koje æu ti dati za kæeri, ali ne po tvoj zavjetu. **62** I ja æu utvrditi svoj zavjet s tobom, i poznaæeš da sam ja Gospod. **63** Da se opomeneš i postidiš i da ne otvorš više usta od sramote, kad ti oprostim sve što si uæinila, govori Gospod Gospod.

17 Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine ёovjeæiji, zagoneni zagonetku i kaži prieu o domu Izralijevu, **3** I reci: ovako veli Gospod Gospod: orao velik, velikih krila, dugih pera, pun perja, šaren, doðe na Livan i uze vrh od kreda, **4** Odломi vrh od mladijeh grana njegovijeh, i odnese ga u zemlju trgovaæku, u grad trgovaæki metnu ga. **5** I uze sjeme iz one zemlje, i metnu ga na njivu, odnese ga gdje ima mnogo vode, i ostavi ga dobro. **6** I izniëe, i posta busat èokot, nizak, kojemu se loze pružahu k njemu a žile bijahu pod njim; posta èokot, i pusti grane i izbi odvode. **7** A bijaæe drugi orao velik, velikih krila i pernat, i gle, taj èokot pusti k njemu žile svoje i grane svoje pruži k njemu da bi ga zaljevao iz brazda svoga sada. **8** Posaðen bijaæe u dobroj zemlji kod mnogo vode, da pusti grane i raða rod i bude krasna loza. **9** Kaži: ovako veli Gospod Gospod: hoæe li napredovati? neæee li mu poèupati žile i rod mu oblomiti da se posuši? Sve æee mu se grane što je pustio posušiti, i bez velike sile i bez mnogoga naroda išèupaæee ga iz korijena. **10** Eto, posaðen je, hoæe li napredovati? i neæee li se sasvijem posušiti èim ga se dohvati ustoka? Posušiae se u brazdi gdje je posaðen. **11** Potom dođe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **12** Kaži tome domu odmetnièkom: ne znate li šta je ovo? Reci: evo, dođe car Vavilonski u Jerusalim, i uze mu cara i knezove, i odvede ih sa sobom u Vavilon. **13** I uze jednoga od carskoga sjemena, i uæeni s njim vjeru, i zakle ga, i uze silne u zemlji, **14** Da bi carstvo bilo snijeno da se ne bi podiglo, nego da bi držeeæi vjeru s njim stajalo. **15** Ali se odmetnu od njega poslav poslanike svoje u Misir da mu da konja i mnogo naroda. Hoæe li biti sreæan? hoæe li uteæi ko tako ёini? ko prestupa vjeru hoæe li uteæi? **16** Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, u mjestu onoga cara koji ga je zacario, kojemu je zakletvu prezreo i kojemu je vjeru prestupio, kod njega æe u Vavilon umrijeti. **17** Niti æee mu Faraon s velikom vojskom i mnogim narodom pomoæi u ratu, kad iskopa opkope i pogradi kule da pogubi mnoge duše. **18** Jer prezre zakletvu prestupajuæi vjeru; i gle, davši ruku ёini sve to; neæee uteæi. **19** Zato ovako veli Gospod Gospod: tako ja živ bio,

obratiau mu na glavu zakletvu svoju koju preze i vjeru svoju koju prestupi. 20 Jer æeu razapeti nad njim mrežu svoju i uhvatiaæe se u zamku moju; i odveæeau ga u Vavilon, i ondje æeu se suditi s njim za bezakonje koje mi uèini. 21 I sva bjezan njegova sa svom vojskom njegovom pašæe od maæa, a koji ostanu raspršaæe se u sve vjetrove, i poznæete da sam ja Gospod govorio. 22 Ovako veli Gospod Gospod: ali æeu ja uzeti s vrha od toga visokoga kedra, i posadiæu; s vrha od mladijeh grana njegovih odlomiæu granæicu, i posadiæu na gori visokoj i uzdignutoj. 23 Na visokoj gori Izrailjevoj posadiæeu je, i pustiæe grane, i rodæe, i postaæe krasan kedar, i pod njim æe nastavati svakojake ptice, u hladu grana njegovih nastavaæe. 24 I sva æe drveta poljska poznati da ja Gospod snizih visoko drvo i uzvisih nisko drvo, posuhiæ zeleno drvo i uèinii da ozeleni suho drvo. Ja Gospod rekoh, i uèinieu.

18 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoræi: 2 Sha hoæete vi koji gorovite prièu o zemlji Izrailjevoj govoræi: oci jedoše kiselo grožđe, a sinovima trnu Zub? 3 Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, neæete više goroviti te prièe u Izraelju. 4 Gle, sve su duše moje, kako duša oèina tako i duša sinovljva moja je, koja duša zgriješi ona æe poginuti. 5 Jer ako je ko pravedan i èini sud i pravdu, 6 Na gorama ne jede i oèiju svojih ne podiže ka gadnjem bogovima doma Izraeljeva, i ne skvrni žene bližnjega svojega i ne ide k ženi odvojenoj radi neèistote, 7 I nikome ne èini nasilja, zalog dužniku svojemu vraæea, ništa ne otima, hlijeb svoj daje gladnomet i gologa odijeva, 8 Ne daje na dobit i ne uzima pridavka, od nepravde usteže ruku svoju, i pravo sudi izmeðu jednoga èovjeka i drugoga, 9 Po uredbama mojim hodi, i drži zakone moje tvoreæi istinu; taj je pravedan, doista æe živjeti, govori Gospod Gospod. 10 Ako rodi sina lueþa, koji bi krv proljevao ili bi èinio tako što, 11 A ne bi èinio svega onoga, nego bi jeo na gorama, i ženu bližnjega svojega skvrnio, 12 Siromahu i ubogome nasilje èinio, otimao što, zaloga ne bi vraæeo, i ka gadnjem bogovima podizao bi oèi svoje èineæi god, 13 Davao bi na dobit, i uzimao pridavak; hoæe li taj živjeti? Neæee živjeti; uèinio je sve te gadove, doista æe poginuti, krv æe njegova na njemu biti. 14 Ali gle, ako rodi sina koji bi vidio sve grijeha oca svojega što èini, i uzeo bi na um, te ne bi èinio onako, 15 Ne bi jeo na gorama, niti bi oèiju svojih podizao ka gadnjem bogovima doma Izraeljeva, žene bližnjega svojega ne bi skvrnio, 16 I nikome ne bi èinio nasilja, zaloga ne bi uzimao i ne bi ništa otimao, davao bi hlijeb svoj gladnomet i gologa bi odijevao, 17 Od siromaha bi ustezaò ruku svoju, ne bi uzimao dobiti ni pridavka, zakone bi moje izvršiæao i po uredbama mojim hodi; taj neæee poginuti za bezakonje oca svojega, doista æe živjeti. 18 A otac njegovo, što je èinio nasilje, otimao od brata svojega i èinio što nije dobro u narodu svom, gle, on æe poginuti za svoje bezakonje. 19 Ali govorite: zašto da ne nosi sin bezakonja oèina? Jer sin èini sud i pravdu, sve uredbe moje drži i izvršuje; doista æe živjeti. 20 Koja duša zgriješi ona æe umrijeti, sin neæee nositi bezakonja oèina niti æe otac nositi bezakonja sinovljve; na pravedniku æe biti pravda njegova, a na bezbožniku æe biti bezbožnost njegova. 21 Ako li bi se bezbožnik obratio od svih grijeha svojih koje uèini, i držao bi sve uredbe moje i tvorio sud i pravdu, doista æe živjeti, neæee poginuti. 22 Bezakonja njegova što ih je god uèinio neæee mu se više spominjati, u pravdi svojoj koju èini živeæe. 23 Eda li je meni milo da pogine bezbožnik? govori Gospod, a ne da se odvrati od putova svojih i bude živ? 24 Ali kad bi se pravednik odvratio od pravde svoje i èinio nepravdu, i radio po svijetu gadovima koje èini bezbožnik, hoæe li on živjeti? pravedna djela njegova, što je god èinio, neæee se spomenuti; za bezakonje svoje koje uèini i za grijeh svoj kojim zgriješi poginuæe. 25 Još govorite: nije prav put Gospodnji. Èujte, dome Izraeljev, moj li put nije prav? nijesu

li vaši putovi nepravi? 26 Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i èini zlo i umre zato, umrijeæe za zlo svoje koje uèini. 27 A kad se bezbožnik odvrati od bezbožnosti svoje koju je èinio, i èini sud i pravdu, on æe saèuvati u životu dušu svoju. 28 Jer uzevi na um vrti se od svih bezakonja svojih koja uèini; doista æe živjeti, i neæee poginuti. 29 Ali dom Izraeljev veli: put Gospodnji nije prav. Moji li putovi nijesu pravi? dome Izraeljev, nijesu li vaši putovi nepravi? 30 Zato, dome Izraeljev, sudiæu vam svakome po putovima njegovim, govori Gospod; obratite se i proðite se svijeh grijeha svojih, i neæee vam bezakonje biti na spoticanje. 31 Odbacite od sebe sva bezakonja koja èiniste, i naèinite sebi novo srce i nov duh; i zašto da mrete? dome Izraeljev. 32 Jer mi nije mila smrt onoga koji mre, govori Gospod Gospod; obratite se dakle i budite živi.

19 A ti narièi za knezovima Izraeljevijem; 2 I reci: šta bješe mati tvoja? lavica; meðu lavovima ležaše, mlað svoju meðu lavovima hranaše. 3 I othranji jedno mlaðe svoje, i posta laviæ, i nauèiv se loviti žderaše ljudi. 4 I èuše narodi za nj; uhvati se u jamu njihovu, i odvedoše ga u verigama u zemlju Misirsку. 5 A ona kad vidje gdje se nada ali joj nad propade, uze jedno mlaðe svoje, i uèini od njega laviæa. 6 I on iduæi meðu lavovima posta laviæ, i nauèiv se loviti i žderaše ljudi. 7 I pozna dvore njihove, i pustošaæe gradove njihove tako da opustje zemlja i što je u njoj od rike njegove. 8 I ustaše na nj narodi iz okolijeh zemalja, i razapeše mu mrežu svoju, i uhvati se u jamu njihovu. 9 I metnuše ga u krletku u verigama, i odvedoše ga caru Vavilonskom, i metnuše ga u grad da mu se više ne èuje glas po gorama Izraeljevijem. 10 Dok bijaše miran, mati tvoja bijaše kao vinova loza, posaðena kraj vode, rodna i granata bijaše od mnoge vode. 11 I bijahu na njoj jaki prutovi za palicu vladalaèku, i rastom svojim uzvisi se iznad gustijeh grana, i bi naoèita visinom svojom, mnoštvom grana svojih. 12 Ali bi išèupana u grijevu i na zemlju baæena, i ustoka osuši rod njezin; polomise se i posušiše se jaki prutovi njezin; organj ih proždrije. 13 A sada je posaðena u pustinji, u zemlji suhoj i bezvodnoj. 14 I izade organj iz pruta grana njezinijeh i proždrije rod njezin da nema na njoj pruta jaka za palicu vladalaèku. To je naricanje, i biæe naricanje.

20 A sedme godine, petoga mjeseca, dana desetoga, doðoše neki od starješina Izraeljevijeh da upitaju Gospoda, i sjedoše preda mnom. 2 I doðe mi rijeè Gospodnja govoræi: 3 Sine èovjeæi, kaži starješinama Izraeljevijem i reci im: ovako veli Gospod Gospod: doðoste li da me pitate? Tako ja živ bio, neæete me pitati, govori Gospod Gospod. 4 Hoæeš li da im sudiš? hoæeš li da im sudiš? sine èovjeæi. Pokaži im gadove otaca njihovih. 5 I reci im: ovako veli Gospod Gospod: kojega dana izabrah Izraelija i podigoh ruku svoju sjemenu doma Jakovljeva, i pokazah im se u zemlji Misirskoj, i podigoh im ruku svoju govoræi: ja sam Gospod Bog vaš; 6 Onoga dana podigoh im ruku svoju da æeu ih odvesti iz zemlje Misirske u zemlju koju sam pronašao za njih, gdje teèe mlijeko i med, koja je dika svijetu zemljama. 7 I rekoh im: odbacite svaki gadove ispred svojih oèiju, i nemojte se skvrniti o gadne bogove Misirske, ja sam Gospod Bog vaš. 8 Ali se odvrgoše od mene, i ne htješe me poslušati, nijedan ih ne odbaci gadova ispred oèiju svojih, i gadnijeh bogova Misirskeh ne ostaviše; zato rekoh da æeu izliti jarost svoju na njih da izvršim gnjev svoj na njima usred zemlje Misirske. 9 Ali imena svojega radi, da se ne oskvri pred onijem narodima meðu kojima bijahu, pred kojima im se pokazah, uèinii da ih izvedem iz zemlje Misirske. 10 I izvedoh ih iz zemlje Misirske, i dovedoh ih u pustinju. 11 I dadoh im uredbe svoje, i objavih im zakone svoje, koje ko vrši živ æe biti kroz njih. 12 I subote svoje dadoh im da su znak izmeðu mene

i njih da bi znali da sam ja Gospod koji ih posvećujem. **13** Ali se odvrže od mene dom Izrailjev u pustinji; ne hodиše po mojim uredbama, i zakone moje odbaciše, koje ko vrši živi kroz njih, i subote moje grdno oskvriše; zato rekoh da æeu izliti gnjev svoj na njih u pustinji da ih istrijebim. **14** Ali uèenih imena svojega radi da se ne oskvri pred narodima pred kojima ih izvedoh. **15** I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da ih neæeu odvesti u zemlju koju im dадох, gdje teèe mlijeko i med, koja je dika svijem zemljama; **16** Jer odbaciše moje zakone i po uredbama mojim ne hodиše, i subote moje oskvriše, jer srce njihovo iðaše za gadnjijem bogovima njihovijem. **17** Ali ih požali oko moje, te ih ne istrijebili, i ne zatrhi ih u pustinji. **18** Nego rekoh sinovima njihovijem u pustinji: ne idite po uredbama otaca svojih i ne držite njihovijeh zakona, i ne skvrnite se gadnjijem bogovima njihovijem. **19** Ja sam Gospod Bog vaš, po mojim uredbama hodite, i moje zakone držite i izvršujte; **20** I subote moje svetkujte da su znak između mene i vas, da znate da sam ja Gospod Bog vaš. **21** Ali se odvrgoše od mene i sinovi, ne hodиše po mojim uredbama, i zakona mojih ne držaše da ih izvršuju, koje ko vrši živi kroz njih; subote moje oskvriše; zato rekoh da æeu izliti jarost svoju na njih i navršti gnjev svoj na njima u pustinji. **22** Ali povratih ruku svoju i uèenih imena svojega radi da se ne oskvri pred narodima pred kojima ih izvedoh. **23** I ja im još podigoh ruku svoju u pustinji da æeu ih rasijati po narodima i razasuti po zemljama. **24** Jer zakona mojih ne izvršivaše i uredbe moje odbaciše i subote moje oskvriše, i oèi im gledahu za gadnjijem bogovima otaca njihovijeh. **25** Zato im i ja dадох uredbe ne dobre i zakone kroz koje neæee živjeti. **26** I oskvrih ih darovima njihovijem što propuštahu kroz oganj sve što otvori matericu, da ih potrem, da poznađu da sam ja Gospod. **27** Zato govori domu Izrailjevu, sine èovjeèiji, i kaži im: ovako veli Gospod Gospod: još me i ovijem ružiše oci vaši èineæei mi bezakonje. **28** Kad ih odvedoh u zemlju, za koju podigoh ruku svoju da æeu im je dati, gdje god vidješe visok hum i dvo granato, onđe prinosiše svoje žrtve i stavljajuše svoje dare, kojima dražahu, i metaše mirise svoje ugodne, i onđe ljevaše naljeve svoje. **29** I rekoh im: šta je visina, na koju idete? I opet se zove visina do danas. **30** Zato reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: ne skvrnite li se na putu otaca svojih? i za gadovima njihovijem ne kurvate li se? **31** I prinoseæei dare svoje, provodeæei sinove svoje kroz oganj ne skvrnite li se o sve gadne bogove svoje do danas, i mene li æete pitati, dome Izrailjev? Tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, neæete me pitati. **32** A šta mislite, neæee biti nikako, što gorovite: biæemo kao narodi, kao plemena po zemljama, služeæei drvetu i kamenu. **33** Tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenjem gnjevom carovaæu nad vama. **34** I izvešæeu vas iz naroda, i sabraæeu vas iz zemalja po kojima ste rasijani, rukom krjepkom i mišicom podignutom i izlivenjem gnjevom. **35** I odvešæeu vas u pustinju tijeh naroda, i onđe æeu se suditi s vama licem k licu. **36** Kako sam se studio s ocima vašim u pustinji zemlje Misirske, tako æeu se suditi s vama, govori Gospod Gospod. **37** I propustiæeu vas ispod štapa i dovesti vas u sveze zavjetne. **38** I odluèiæeu između vas odmetnike i koji odustaju mene; izvešæeu ih iz zemlje gdje su došljaci, ali neæee uæei u zemlju Izrailjevu, i poznaæete da sam ja Gospod. **39** Vi dakle, dome Izrailjev, ovako veli Gospod Gospod: idite, služite svaki gadnjijem bogovima svojim i unapredak, kad neæete da me slušate; ali imena mojega svetoga ne skvrnite više darovima svojim i gadnjijem bogovima svojim. **40** Jer na mojoj gori svetoj, na visokoj gori Izrailjevoj, govori Gospod Gospod, onđe æee mi služiti sav dom Izrailjev, koliko ih god bude u zemlji, onđe æee mi biti mili i onđe æeu iskati prinose vaše i prvine od darova vaših sa svijem svetijem stvarima vašim. **41** Mili æete mi biti s ugadnjem mirisom,

kad vas izvedem iz naroda i saberem vas iz zemalja u koje ste rasijani; i biæeu posveæen u vama pred narodima. **42** I poznaæete da sam ja Gospod kad vas dovedem u zemlju Izrailjevu, u zemlju za koju podigoh ruku svoju da æeu je dati ocima vašim. **43** I onđe æete se opomenuti putova svojih i svijeh djela svojih, kojima se oskvrište, i sami æete sebi biti mrski za sva zla svoja koja èiniste. **44** I poznaæete da sam ja Gospod kad vam uèenim radi imena svojega; ne po vašim zlijem putovima niti po opakim djelima vašim, dome Izrailjev, govori Gospod Gospod. **45** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **46** Sine èovjeèiji, okreni lice svoje na jug i pokaplji prema jugu, i prorukuj na šumu u južnom polju. **47** I reci sumi južnoj: èuj rijeè Gospodnju, ovako veli Gospod Gospod: evo ja æeu raspliti u tebi oganj koji æee prozdrjeti u tebi svako drvo zeleno i svako drvo suho; plamen razgorjeli neæee se ugasi, i izgorjeæe od njega sve od juga do sjevera. **48** I svako æee tijelo vidjeti da sam ja zapalio; neæee se ugasi. **49** A ja rekoh: jaoh Gospode Gospode, oni govore za me: ne govori li taj same prièe?

21 I doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèiji, okreni lice svoje prema Jerusalimu, i pokaplji prema svetijem mjestima, i prorukuj protiv zemlje Izrailjeve. **3** I reci zemlji Izrailjevoj: ovako veli Gospod: evo me na te; izvuae æeu maè svoj iz korica, i istrijebiæeu iz tebe pravednoga i bezbožnoga. **4** Da istrijebim iz tebe pravednoga i bezbožnoga, zato æee izaæei maè moj iz korica svojih na svako tijelo od juga do sjevera. **5** I poznaæe svako tijelo da sam ja Gospod izvkau maè svoj iz korica njegovijeh, neæee se više vratiti. **6** A ti, sine èovjeèiji, uzdiši kao da su ti bedra polomljena, i gorko uzdiši pred njima. **7** A kada ti rek: zašto uzdišeñ? ti reci: za glas što ide, od kojega æee se rastopiti svako srce i klonuti sve ruke i svakoga æee duha nestati, i svaka æee koljena postati kao voda; evo, ide, i navršæe se, govori Gospod Gospod. **8** Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **9** Sine èovjeèiji, prorukuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: reci: maè, maè je naošten, i uglaðen je. **10** Naošten je da kolje, uglaðen je da sijeva; hoæemo li se radovati kad prut sina mojega ne haje ni za kako drvo? **11** Dao ga je da se uglaði da se uzme u ruku; maè je naošten i uglaðen, da se da u ruku ubici. **12** Vièi i ridaj, sine èovjeèiji; jer on ide na narod moj, na sve knezove Izrailjeve; pod maæ æee biti okrenuti s narodom mojim, zato udri se po bedru. **13** Kad bješe karanje, šta bi? eda li ni od pruta koji ne haje neæee biti ništa? govori Gospod Gospod. **14** Ti dakle, sine èovjeèiji, prorukuj i pljeskaj rukama, jer æee maè doæi i drugom i treæom, maè koji ubija, maè koji velike ubija, koji prodire u klijeti. **15** Da se rastope srca i umnoži pogibao, metnuo sam na sva vrata njihova strah od maæa; jaoh! pripravljen je da sijeva, naošten da kolje. **16** Stegni se, udri nadesno, nalijevo, kuda se god obrneš. **17** Jer æeu i ja pljeskati rukama, i namiriaæu gnjev svoj. Ja Gospod rekoh. **18** Još mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **19** A ti, sine èovjeèiji, naæini dva puta, kuda æee doæi maè cara Vavilonskoga; iz jedne zemlje neka izlaze oba; i izberi stranu, gdje se poèinje put gradski, izberi. **20** Naæini put, kojim æee doæi maè na Razu sinova Amonovijeh, i u Judeju na tvrdi Jerusalim. **21** Jer æee car Vavilonski stati na rasputici, gdje poèinju dva puta, te æee vraæati, gladiæe strijele, pitaæe likove, gledaæe u jetru. **22** Nadesno æee mu vraæanje pokazati Jerusalim da namjesti uboje sprave, da otvori usta na klanje, da podigne glas podvikujuci, da namjesti uboje sprave prema vratima, da naæini opkope, da pogradi kule. **23** I uèiniae se vraæanje zaludno zakletima, a to æee napomenuti bezakonje da se uhvate. **24** Zato ovako veli Gospod Gospod: što napominjete svoje bezakonje, te se otkriva nevjera vaša i grijesi se vaši vide u svijem djelima vašim, zato što doðoste na pamet, biæete pohvatani rukom. **25** A ti, neæisti bezbožnièie, kneže Izrailjev, kome doðe

dan kad bi na kraju bezakonje, **26** Ovako veli Gospod Gospod: skini tu kapu i svrzi taj vijenac, neæe ga biti; niskoga æu uzvisiti a visokoga æu poniziti. **27** Uništiæeu, uništiæeu, uništiæeu ga, i neæe ga biti, dokle ne doðe onaj kome pripada, i njemu æu ga dati. **28** A ti, sine èovjeèji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod za sinove Amonove i za njihovu sramotu; reci dakle: maè, maè je izvuèen, uglaðen da kolje, da zatire, da sjeva, **29** Dokle ti viðaju taštinu, dokle ti gataju laž, da te metnu na vratove pobijenjem bezbožnicima, kojima doðe dan kad bi kraj bezakonju. **30** Ostavi maè u korice; na mjestu gdje si se rodio, u zemlji gdje si postao, sudiæu ti; **31** I izliæu na te gnjev svoj, ognjem gnjeva svojega dunueu na te i predaea te u ruke žestokim ljudima, vještim u zatiranju. **32** Ognju æeæ biti hrana, krv æe ti biti posred zemlje, neæeæ se spominjati, jer ja Gospod rekoh.

22 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** A ti, sine èovjeèji, hoæeæ li suditi, hoæeæ li suditi gradu krvnièkom? i hoæeæ li mu pokazati sve gadove njegove? **3** Reci: ovako veli Gospod Gospod: ide vrijeme gradu koji proljeva krv u sebi i gradi gadne bogove sebi da se skvrni. **4** Skrivo si krvlju koju si prolio, i oskvrnio si se o gadne bogove svoje koje si naèinio; i uèinio si te se približue dani twoj, i došao si do godina svojih, zato æu uèiniti od tebe rug meðu narodima i potsmijeh po svijem zemljama; **5** Koje su blizu tebe i koje su daleko potsmijevaæee ti se, gadni imenom, veliki smetnjom! **6** Gle, knezovi Izrailevi u tebi dadoše se da proljevaju krv svaki svom silom svojom. **7** Oca i mater preziru u tebi, èine krivo inostrancu usred tebe, siroti i udovici èine nasilje u tebi; **8** Svetе stvari moje prezireš, i subote moje skvrniš. **9** U tebi su opadaæi da proljevaju krv, i na gorama jedu u tebi, gridla èine usred tebe. **10** Golotinju oèinu otkrivaju u tebi, liježu u tebi sa èenom za neèistoke njezine. **11** I jedan èini gad sa èenom bližnjega svojega; a drugi skvрni snahu svoju gridilom; a drugi siluje sestruru svoju, kær oca svojega, u tebi. **12** Mito primaju u tebi da proljevaju krv; ujam i pridavak uzimaš, i tražiš dobitak od bližnjih svojih prijevarom, a mene si zaboravio, govori Gospod Gospod. **13** Zato, evo, pljeskam rukama svojim radi tvojega nepravednoga dobitka, koji dobjijaš, i radi krvi što je u tebi. **14** Hoæe li se održati srce twoje, ili ruke twoje hoæe li biti jake u one dane kad stanem raditi s tobom? Ja Gospod rekoh, i uèiniæeu. **15** Jer æu te rasijati po narodima i razasuti po zemljama, i istrijebiæu neèistotu twoju iz tebe. **16** I biæeæ skvrnavan sobom pred narodima, i poznaæeæ da sam ja Gospod. **17** Potom doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **18** Sine èovjeèji, dom Izrailev posta mi droždina; svu mijed i kositer i gvožđe i olovo u peæi; droždina od srebra postaše. **19** Zato ovako veli Gospod Gospod: što svi vi postaste droždina, zato, evo, ja æu vas skupiti u Jerusalim. **20** Kako se skuplja srebro i mijed i gvožđe i olovo i kositer usred peæi, te se raspali organj oko njega da se istopi, tako æu vas skupiti gnjevom svojim i jarošeæ, i složivši rastopíæu vas. **21** Da, skupiæeu vas, i raspaliæeu oko vas organj gnjeva svojega, i istopíæete se usred njega. **22** Kako se topi srebro u peæi, tako æete se vi istopiti u njemu, i poznaæete da sam ja Gospod izlio gnjev svoj na vas. **23** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **24** Sine èovjeèji, kaži joj: ti si zemlja koja se nijesi oèistila; neæe pasti na te dažd u dan gnjeva. **25** Proroci njezini složiæe se u njoj, kao lav su, koji rièe i grabi pljen, žderu duše, otimaju blago i dragocjene stvari, umnožavaju udovice usred nje. **26** Sveštenici njezini prestupaju zakon moj i skvrne moje stvari, ne razlikuju sveto od oskvrnenog, i neèisto od èistoga ne raspoznaaju, kriju oèi svoje od subota mojih, i bivam oskvrnjen meðu njima. **27** Knezovi su njezini usred nje kao vuci, koji grabe pljen, proljevajuæei krv, gubeæi duše sramotnoga dobitka radi. **28** I proroci njezini mažu je nevaljalijem kreèem, viðaju taštinu i gataju

im laž govoreæi: tako reèe Gospod Gospod; a Gospod ne reèe. **29** Narod zemaljski vara i otima, i siromahu i ubogome èini nasiilje, i došljaku èini krivo. **30** I tražih meðu njima koji bi opravio ogradu i stao na prolomu preda me za tu zemlju, da je ne zatrem; ali ne naðoh nikoga. **31** Zato æu izliti na njih gnjev svoj, ognjem jarosti svoje istrijebiæu ih, put njihov obratiæu im na glavu, govori Gospod Gospod.

23 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, bijahu dvije žene, kærji jedne matere. **3** One se kurvahu u Misiru, u mladosti svojog kurvaha se, ondje im pipaše grudi, i ondje im zgjnjeèiše dojke djevojaèke. **4** A imena im bijahu, staroj Ola a sestri joj Oliva; one postaše moje, i rodiše sinove i kæreri. Imena im bijahu Ola Samariji, a Oliva Jerusalimu. **5** I Ola kad bijaše moja kurvaše se, i upaljivaše se za svojim milosnicima, Asircima susjedima, **6** Koji nošahu porfir, i bijahu knezovi i vlastelji, sve lijepi mladiæi, vitezovi, koji jahahu na konjima. **7** I udari u kurvanje s njima, koji svi bijahu najljepši između sinova Asirskeh, i za kojima se god upaljivaše, skvrnjaše se o sve gadne bogove njihove. **8** A ni s Misircima ne okani se kurvanja svojega, jer spavahu s njom od mlaðosti njezine i oni joj gnjeèiše djevojaèke dojke i s njom se kurvaše. **9** Zato je dadow u ruke milosnicima njezinjem, u ruke Asircima, za kojima se upaljivaše. **10** Oni otkriše golotinju njezini, uzeše joj sinove i kæreri, a nju maèem ubiše; i ona izade na glas meðu ženama kad sudove izvršiše na njoj. **11** A sestra njezina Oliva videæi to upaljivaše se joæ gore nego ona, i kurvarstvo njezino bijaše gore od kurvarstva sestre joj. **12** Upaljivaše se za Asircima, knezovima i vlasteljima, susjedima, krasno odjevenijem, vitezima koji jahahu na konjima i svi bijahu lijepi mladiæi. **13** I vidjeh gdje se oskvrni, i gdje obje idu jednjem putem. **14** I ova se joæ više kurvaše; jer kad bi vidjela ljude napisane na zidu, likove Haldejske napisane crvenilom, **15** Opasane pojasima po bedrima, sa šarenijem kapama na glavi, koji svi bijahu na oèi kao vojvod na liku na sinove Vavilonске iz zemlje Haldejske, svoje postojbine, **16** Upaljivaše se za njima èim ih viðaše oèima svojima, i slaše poslanike k njima u Haldejsku. **17** I Vavilonjani dolažahu k njoj na postelju ljubavnu, i skvrnjahu je kurvarstvom svojim, i pošto bi se oskvrnila s njima, odvraæaše se duša njezina od njih. **18** I kad otkri kurvarstva svoja i otkri golotinju svoju, odvratu se duša moja od nje kao što se odvratu duša moja od sestre njezine. **19** Jer umnoži kurvarstva svoja opominjuei se dana mlaðosti svoje kad se kurvaše u zemlji Misirskoj, **20** I upaljivaše se za svojim milosnicima, u kojih je tijelo kao u magarca, i teèenje kao u konja. **21** I tako si se vratala na nevaljalstvo mlaðosti svoje kad ti pipahu grudi u Misiru radi djevojaèkih dojaka twojih. **22** Zato, Olivo, ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu podignuti milosnike twoje na te, one od kojih se odvratila duša twoja, i doveæeu ih na te otsvuda, **23** Vavilonjane i sve Haldejce, Fekoðane i Sojane i Kojane, sve Asirce s njima, lijepe mladiæe, knezove i vlastelje sve, vitezove i ljude èuvence, koji svi jašu na konjima. **24** I doæi æe na te s kolima i s kolicima i s toèkovima i s mnoštvom naroda, i opkoliae te sa štitovima i štiticima i šljemovima; i njima æu dati sud da ti sude svojim sudom. **25** I staviæeu revnost svoju tebi nasuprot, te æe raditi s tobom gnjevno, nos i uši otsjeæi æe ti, i što te ostane pašæe od maæa, i uzeæe sinove twoje i kæreri twoje, i što te ostane proždrjeæe organj. **26** I svuæe æe s tebe haljine, i uzeæe krasni nakit twoj. **27** Tako æu uèiniti kraj gridlu twojemu i twojemu kurvanju u zemlji Misirskoj, te neæeæ podignuti oèiju svojih k njima i neæeæ se više sjeæati Misiraca. **28** Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu te dati u ruke onima na koje mrziš, u ruke onima od kojih se odvratila duša twoja. **29** I oni æe raditi s tobom neprijateljski, i uzeæe svu muku twoju, i ostavíæe te golu nagu, te æe se otkriti

golotinja kurvarstva tvoga, i grdilo tvoje i kurvarstvo tvoje. 30 To æeu ti uèiniti što si se kurvala za narodima, što si se oskrvnula o njihove gadne bogove. 31 Putem sestre svoje išla si, zato æeu dati èašu njezinu tebi u ruku. 32 Ovako veli Gospod Gospod: èašu sestre svoje ispiæeš duboku i široku, bæeeš potsmijeh i rug, jer èaša mnogo bere. 33 Napuniæeš se pjanstva i žalosti èašom pustošenja i zatiranja, èašom sestre svoje Samarije. 34 I ispiæeš je i iscjediti, i razbiæeš je, i dojke æeeš svoje pokidati, jer ja rekoh, govor Gospod Gospod. 35 Zato ovako veli Gospod Gospod: što si me zaboravila i bacila me za leđa svoja, zato i ti nosi grdilo svoje i kurvarstva svoja. 36 Potom reèe mi Gospod: sine èovjeèji, hoæeš li suditi Oli i Oliv? Pokaži im gadevo njihove, 37 Da su èinile preljubu i da je krv na rukama njihovim i da su èinile preljubu s gadnjem bogovima svojim i vodile kroz organj sinove svoje koje su mi rodile, da ih jedu. 38 Još i ovo mi èiniše: skvrniše svetinju moju u isti dan, i subote moje prniše. 39 Jer zaklavši sinove svoje gadnjem bogovima svojim dolaziše u svetinju moju istoga dana da je oskrvne; i gle, tako èiniše usred doma mojega. 40 I još slaše po ljude da bi došli izdaleka, i oni, èim poslanik bi poslan k njima, gle, odmah dolaziše, i njih radi si se kupala, mazala oèi svoje i kitila si se nakiton. 41 I sjedala si na krasan odar, pred kojim bješe sto postavljen, i na nj si metalna kad moj i ulje moje. 42 I bijaše ondje vika veseloga mnoštva, i osim ljudi iz gomile dovoðahu Saveje iz pustinje, koji im metahu narukvice na ruke i krasne vijence na glave. 43 I rekoh za ostarjelu u kurvarstvu: još æee se kurvati. 44 I dolažahu k njoj kao što idu k ženi kurvi; tako dolažahu k Oli i Oliv, ženama nevaljalijem. 45 Zato æee im pravedni ljudi suditi kao što se sudi ženama preljuboèinicama i kao što se sudi onima koje prolejavaju krv; jer su preljuboèinice i krv je na rukama njihovim. 46 Zato ovako govor Gospod Gospod: dovešäu na njih ljudstvo, i daæeu ih da se zlostave i oplijene. 47 I ljudstvo æee ih zasuti kamenjem, i isjeæi æee ih maæevima svojim; sinove æee njihove i kæeri njihove pobiti, i kuæe æee njihove spaliti ognjem. 48 I tako æeu ukinuti nevaljalstvo u zemlji, i nauæeæe se sve žene da ne rade po vašem nevaljalstvu. 49 I vræi æee vaše nevaljalstvo na vas, i nosiæete grijehadagnijeh bogova svojih, i poznaæete da sam ja Gospod Gospod.

24 Potom godine devete, desetoga mjeseca, desetoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèji, zapiši ime ovoga dana, ovoga istoga dana; u taj dan doðe car Vavilonki na Jerusalim. 3 I kaži prièu tome domu odmetnièkom, i reci im: ovako veli Gospod Gospod: pristavi lonac, pristavi, i naliј u nj vode. 4 Složi u nj dijelove, sve dobre dijelove, stegno i pleæe, i napuni ga najboljih kostiju. 5 Uzmi najbolje iz stada, i naloži kosti ispod njega, i uzvari dobro da se i kosti raskuhaju u njemu. 6 Jer ovako veli Gospod Gospod: teško gradu krvnièkom, loncu, na kom stoji zagorijel, s kojega neæe da siđe zagorijel; povadi dio po dio; ždrjeb da se ne baci za nj. 7 Jer je krv njegova usred njega; na go kamen metnu je, ne prolje je na zemlju da se pokrije prahom. 8 Raspalivši gnjev da uèinem osvetu, metnuæu krv njegovu na go kamen da se ne pokrije. 9 Zato ovako veli Gospod Gospod: teško gradu krvnièkom! i ja æeu naložiti velik organj. 10 Nanesi drva, i raspali organj, neka se stroši meso, zaèini korijenjem, i kosti neka izgore. 11 Metni ga prazna na živo uglijevlje da se ugrije i izgori mijed njegova i da se stopi u njemu neèistota njegova i da nestane zagorijeli njegova. 12 Lažima dosadio mi je; zato neæe izaæi iz njega mnoga zagorijeli njegova; u organj æee zagorijel njegova. 13 U neèistoti je tvojoj grdilo tvoje; jer sam te èistio, ali se ti ne oèisti; neæeš se više èistiti od neèistote svoje, dokle ne namirim gnjev svoj nad tobom. 14 Ja Gospod govorih; doæi æe, i izvršiæu; neæu odustati niti æeu žaliti niti æeu se raskajati, po putovima tvojim i po djelima tvojim sudiæe ti, govor Gospod Gospod. 15 Opet

mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 16 Sine èovjeèji, evo ja æeu ti uzeti želju oèiju tvojih zlom, ali ne tuži ni plaèi, niti suza roni. 17 Nemoj uzdisati, ne žali kako biva za mrtvijem, metni kapu na glavu, i obuæu svoju obuj na noge, i usta svojih nemoj pokriti i hljeba nièijega ne jedi. 18 I govorih ujutru narodu, a uveèe mi umrije žena; i sjutradan uèinih kako mi bješe zapovjeðeno. 19 I reèe mi narod: hoæeš li nam kazati šta nam je to što radiš? 20 I odgovorih im: doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 21 Reci domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu oskrvniti svetinju svoju, velièanstvo sile vaše, želju oèiju vaših i što je milo duši vašoj; i sinovi æe vaši i kæeri vaše koje ostaviste pasti od maæa. 22 I èiniæete kako ja èinim: usta neæete pokriti i hljeba nièijega neæete jesti; 23 I kape æe vam biti na glavama i obuæa na nogu; neæete tužiti ni plakati, nego æete sa bezakonja svojih èiljeti i uzdisaæete jedan s drugim. 24 I Jezekilj æe vam biti znak: èiniæete sve što on èini; kad to doðe, poznaæete da sam ja Gospod Gospod. 25 A ti, sine èovjeèji, u onaj dan kad im uzmem silu njihovu, radost slave njihove, želju oèiju njihovih i za èim teži duša njihova, sinove njihove i kæeri njihove, 26 U taj dan ko uteèe, neæe li doæi k tebi da ti donese glas? 27 U taj æe se dan otvoriti usta tvoja prema onom ko uteèe, i govoræi i neæeš više biti nijem; i bæeeš im znak, i oni æe poznati da sam ja Gospod.

25 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema sinovima Amonovijem i prorukuj na njih. 3 I reci sinovima Amonovijem: èujte rijeè Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod Gospod: što si govorio: ahal za svetinju moju, što se oskrvni, i za zemlju Izrailjevu, što opustje, i za dom Judin, što otide u ropstvo; 4 Zato, evo, ja æeu te dati u našljedstvo istoènjem narodima, i pogradiae u tebi dvorove sebi, i naèinæe sebi kolibe u tebi; oni æe jesti plodove tvoje i piti mlijeko tvoje. 5 I od Rave æeu naèinjeti obor kamilama i od zemlje sinova Amonovijeh tor ovjeji, i poznaæete da sam ja Gospod. 6 Jer ovako veli Gospod Gospod: što si pljeskao rukama i lupao nogom i veselio se iz srca što si opustio svu zemlju Izraeljevu, 7 Zato, evo, ja æeu dignuti ruku svoju na te, i daæeu te narodima da te plijene, i istrijebiæe te između naroda i zatræeu te između zemalja, i iskorijeniæe te, i poznaæeš da sam ja Gospod. 8 Ovako veli Gospod Gospod: što govorio Moav i Sir: eto, dom je Judin kao svi narodi; 9 Zato, evo, ja æeu otvoriti stranu Moavovu od gradova, od gradova na meði, krasnu zemlju Vet-jesimotsku, Valmeonsku i Kirijatajimsku, 10 Narodima istoènjem iz zemlje sinova Amonovijeh, i daæeu im je u našljedstvo da nema spomena sinovima Amonovijem meðu narodima. 11 I na Moavcima æeu izvršiti svoje sudove, i poznaæe da sam ja Gospod. 12 Ovako veli Gospod Gospod: što se Edom osveti domu Judinu i teško skrivi osvetivši im se, 13 Zato ovako veli Gospod Gospod: dignueæu ruku svoju na Edomsku i istrijebiæu iz nje i ljudi i stoku, i obratiæe je u pustoš, od Temana do Dedana pašæe od maæa. 14 I osvetiæe se Edomcima rukom naroda svojega Izraileja, i uèinæe s Edomcima po gnjevu mojemu i po jarosti mojoj, i poznaæe moju osvetu, govor Gospod Gospod. 15 Ovako veli Gospod Gospod: što Filisteji radiješ iz osvete, i osvetiše se radujuæe se iz srca i potiruæi iz stare mržnje, 16 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo ja æeu dignuti ruku svoju na Filisteje, i istrijebiæu Hereteje, i potræu ostatak od primorja. 17 I uèinæe na njima veliku osvetu karanjem gnjevnijem, i poznaæe da sam ja Gospod kad izvršim osvetu svoju na njima.

26 A jedanaeste godine prvi dan mjeseca doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeèji, što Tir govorí za Jerusalim: ha, ha! razbiše se vrata narodima, obratiæe se k meni, napuniæu se kad opustje; 3 Zato ovako veli Gospod Gospod: evo mene na te, Tire, i dovešäu mnoge narode na te kao da bih

doveo more s valima njegovijem. 4 I oni æe obaliti zidove Tirske i kule u njemu raskopati, i omeæau prah njegov i pretvoræu ga u go kamen. 5 I postaæe mjesto da se razastiru mreæe usred mora, jer ja govorih, veli Gospod Gospod, i biæe grabeæ narodima. 6 I kæeri njegove po polju izginuæe od maæa, i poznajeæ da sam ja Gospod. 7 Jer ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu dovesti na Tir Navuhodonosora cara Vavilonskoga sa sjevera, cara nad carevima, s konjima i s kolima i s konjicima i s vojskama i mnogim narodom. 8 Kæeri tvoje po polju pobiæe maæem, i naæiniæe prema tebi kule, i iskopaæe opkope prema tebi, i podignuæe prema tebi štitove. 9 I namjeæe ubojne sprave prema zidovima tvojim, i razvaliæe kule tvoje oruæjem svojim. 10 Od mnoætva konja njegovih pokriæe te prah, od praske konjika i toækova i kola zatreæe se zidovi tvoji, kad stane ulaziti na tvoja vrata kao što se ulazi u grad ispravljivan. 11 Koptama konja svojih izgazæe sve ulice tvoje, pobiæe narod tvoj maæem, i stupovi sile tvoje popadaæe na zemlju. 12 I poplijeniæe blago tvoje i razgrabit trgovci, i razvaliæe zidove tvoje i lijepe kuæe tvoje razoriti, i kamenje tvoje i drva tvoja i prah tvoj baciaæe u vodu. 13 I prekinuæe jeku pjesama tvojih, i glas kitara tvojih neæe se viæe èuti. 14 I uèiniæe od tebe go kamen, biæeæ mjesto gdje se razastiru mreæe, neæeæ se viæe sazidati; jer ja Gospod govorih, veli Gospod Gospod. 15 Ovako veli Gospod Gospod Tiru: neæe li se zadrmati ostrva od praske padanja tvojega, kad zajaoèu ranjenici, kad pokolj bude u tebi? 16 Svi æe knezovi morski silei s prijestola svojih i skinuæe sa sebe plaæte i svuæei sa sebe vezene haljine, i obuæe æe se u strah; sjedæe na zemlji, i drktææe svaki èas i èuditi se tebi. 17 I naricaæe za tobom i govoræe ti: kako propade, slavni grade! u kom življahu pomorci, koji bijaæe jak na moru, ti i stanovnici tvoji, koji strah zadavahu svjema koji življahu u tebi. 18 Sad æe se uzdrhtati ostrva kad padneš, i smeæe se ostrva po moru od propasti tvoje. 19 Jer ovako veli Gospod Gospod: kad te uèinem pustijem gradom, kao što su gradovi u kojima se ne živi, kad pustim na te bezdanu, i velika te voda pokrije, 20 I kad te svalim s onima koji slaze u jamu k starom narodu, i namjestim te na najdonjim krajevima zemlje, u pustinji staroj s onima koji slaze u jamu, da se ne živi u tebi, tada æeu opet postaviti slavu u zemlji živijeh. 21 Uèiniæe da budeæ strahota kad te nestane, i tražæe te i neæeæ se naæei dovjeka, govori Gospod Gospod.

27 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 I ti, sine èovjeæji, narièi za Tirom, 3 I reci Tiru, koji stoji na ulasku morskom, koji trguje s narodima na mnogim ostrvima: ovako veli Gospod Gospod: Tire, ti govoræe: ja sam sasvijem lijep. 4 Meðe su ti u srcu morskom; koji te zidaæe, naæiniæe te sasvijem lijep. 5 Od jela Senirske gradili s daske, kredre s Livana uzimaæe da ti grade stupove. 6 Od hrastova Vasanskih gradili ti vesla, sjedišta ti gradiše od slonove kosti i od šimšira s ostrva Kitejskih. 7 Tanko platno Misirsko izmetano razapinjao si da su ti jedra; porfirom i skerletom s ostrva Eliskih pokrivaio si se. 8 Stanovnici Sidonski i Arvadski bijahu ti veslari; mudarci tvoji, Tire, što bijahu u tebi, bijahu ti krmari. 9 Starješine i mudarci Gevalski opravljahu u tebi što bi ti se pokvarilo; sve laðe morske i laðari bijahu u tebi trgujuæi s tobom. 10 Persijanci i Ludeji i Puteji bijahu u vojsci tvojoj tvoji vojnici; štitove i šljmove vješaju u tebi; oni te ukraæavaju. 11 Sinovi Arvadski s tvojom vojskom bijahu na zidovima tvojim unaokolo, i Gamadeji bijahu u kulama tvojim, štitove svoje vješaju na zidovima tvojim unaokolo, oni ti dovršivahu ljetoput. 12 Tarsis trgovaæe s tobom mnogim svakojakim blagom; sa srebrom, s gvožđem, s kositerom i s olovom dolažahu na sajme tvoje. 13 Javan, Tuval i Meseh bijahu tvoji trgovci; s dušama ljudskim i sudima mjedenjem dolažahu na sajme tvoje. 14 A koji su od

doma Togarmina, s konjima i konjicima i mazgama dolažahu na sajme tvoje. 15 Sinovi Dedanovi bijahu trgovci tvoji, mnogih ostrva trgovina bijaæe u tvojim rukama; kosti slonove i dro evenovo donoæihu ti u promjenu. 16 Sirija trgovaæe s tobom mnoætвom djela tvojih, dolažaæe na sajme tvoje sa smaragdom i porfirom i uzvodom i tankim platnom, i koralom i ahatom. 17 Juda i zemlja Izraeljeva bijahu tvoji trgovci, dolažahu na sajme tvoje sa pšenicom Minitskom i Finièkom i medom i uljem i balsamom. 18 Damasak trgovaæe s tobom mnoætвom djela tvojih, mnoætвom svakoga blaga, vinom Helvonskim i bijelom vunom. 19 I Dan i Javan i Mosel dolažahu na sajme tvoje; uraðeno gvožđe i kasiju i cimet mijenjanju s tobom. 20 Dedan trgovaæe s tobom skupocjenijem prostirkama za kola. 21 Arapi i svi knezovi Kidarski trgovahu s tobom; s jagancima i ovnovima i jarcima dolažahu na sajme tvoje. 22 Trgovci Savski i Ramski trgovahu s tobom; dolažahu na sajme tvoje sa svakojakinim mirisima i svakojakim dragim kamenjem i zlatom. 23 Haran i Kana i Eden, trgovci Savski, Asur i Hilmad trgovahu s tobom. 24 Ti trgovahu s tobom svakojakim stvarima, porfirom i uzvodom i kovèezima bogatijeh nakita, koji se svezivahu užima i bijahu od kredra. 25 Laðe Tarsiske bijahu prve u twojoi trgovini, i ti bijaæe veoma pun i veoma slavan u srcu morskom. 26 Veslari tvoji odvezøe te na puèinu; vjetar istoæni razbi te usred mora. 27 Blago tvoje i sajmi tvoji, trgovina tvoja, laðari tvoji i krmari tvoji i koji opravljahu kvarne laðe tvoje, i trgovci tvoji i svi vojnici tvoji i sav narod što bjeæe u tebi paæee u srce moru kad ti propadneš. 28 Od vike tvojih krmara uskolebaæe se vali morski. 29 I izaæi æe iz laða svojih svi veslari, laðari, svi krmari morski, i staæe na zemlji. 30 I povikaæe za tobom iza glasa i zaridati gorko, i posuæe prahom glave svoje i po pepelu æe se valjati. 31 I za tobom æe se naæiniti æelavi, i pripasaaæe kostrijet, i plakaæe za tobom gorko iz srca, i gorko æe ridati. 32 I za tobom æe zapijevati u žalosti svojoj i naricaæe za tobom: ko je bio kao Tir, oboren usred mora? 33 Kad izlažahu trgovi tvoji iz mora, sitio si mnoge narode, mnoætвom svojega bogatstva i trgovine svoje obogaæeavao si careve zemaljske. 34 Kad te razbi more na dubokoj vodi, trgovina tvoja i sav narod tvoj u tebi pade. 35 Svi ostrvljani prepadoæe se od tebe, i carevi njihovi uzdrktaæe se i prebljidiæe u licu. 36 Trgovci po narodima zazviædaæe nad tobom: postao si strahota, i neæe te biti dovjeka.

28 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 2 Sine èovjeæji, reci knezu Tirskomu: ovako veli Gospod Gospod: što se ponese srce tvoje, te veliš: ja sam Bog, sjedim na prijestolu Božjem usred mora; a èovjek si a ne Bog, i izjednaæeuæe srce svoje sa srcem Božnjim; 3 Eto mudriji si od Danila, nikaka tajna nije sakrivena od tebe; 4 Stekao si blago mudroæeu svojom i razumom svojim, i nasuo si zlata i srebra u riznicu svoje; 5 Velièinom mudrosti svoje u trgovini svojoj umnoæio si blago svoje, te se ponese srce tvoje blagom tvojim; 6 Zato ovako veli Gospod Gospod: što izjednaæeuæe srce svoje sa srcem Božnjim, 7 Zato, evo, ja æeu dovesti na tebe inostrance najluæe izmeðu naroda, i oni æe istrgnuti maæeve svoje na ljepotu mudrosti tvoje, i ubiæe svjetlost tvoju. 8 Svaliæe te u jamu, i umrijeæeæ usred mora smræeu pobijenijeh. 9 Hoæeæ li pred krvnikom svojim kazati: ja sam Bog, kad si èovjek a ne Bog u ruci onoga koji æe te ubiti? 10 Umrijeæeæ smræeu neobrezanjeh od ruke tuðinske; jer ja rekoh, govori Gospod Gospod. 11 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: 12 Sine èovjeæji, narièi za carem Tirske, i reci mu: ovako veli Gospod Gospod: ti si peæat savršenstva, pun si mudrosti, i sasvijem si lijep. 13 Bio si u Edemu vrtu Božjem; pokrivalo te je svako drago kamenje: sarad, topaz, dijamantan, hrisolit, onih, jaspid, safir, karbunkul, smaragd i zlato; onaj dan kad si se rodio naæinjeni ti biæe bubenji tvoji i svirale. 14 Ti

si bio heruvim, pomazan da zaklanjaš; i ja te postavih; ti bješe na svetoj gori Božjoj, hođaše posred kamenja ognjenoga. **15** Savršen bješe na putovima svojim od dana kad se rodi dokle se ne nađe bezakonje na tebi. **16** Od mnoštva trgovine svoje napunio si se iznutra nasilja, i grijesio si; zato æeu te baciti kao neèistotu s gore Božje, i zatræeu te između kamenja ognjenoga, heruvime zaklanjaèu! **17** Srce se twoje ponese ljetopom twojom, ti pokvari mudrost svoju svjetlošæu svojom; bacæeu te na zemlju, pred careve æeu te položiti da te gledaju. **18** Od mnoštva bezakonja svojega, od nepravde u trgovini svojoj oskrvrio si svetinju svoju; zato æeu izvesti oganj ispred tebe, koji æe te proždrijeti, i obratiæeu te u pepeo na zemlji pred svjema koji te gledaju. **19** Svi koji te poznaæe meðu narodima prepašæe se od tebe; bjeæe strahota, i neæe te biti dovjeka. **20** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **21** Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema Sidonu, i prorokuj protiv njega. **22** I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, Sidone, i proslaviæeu se usred tebe, i poznaæe se da sam ja Gospod kad izvršim sudove na njemu i posvetim se u njemu. **23** I poslaæeu pomor u nj, i krv na ulice njegove, i pobijeni æe padati usred njega od maëa, koji æe navaliti na njih sa svijeh strana, i poznaæe da sam ja Gospod. **24** I neæe više biti domu Izrailjevu trn koji bode ni žalac koji zadaje bol više od svijeh susjeda njihovih, koji ih plijene; i poznaæe da sam ja Gospod Gospod. **25** Ovako veli Gospod Gospod: kad skupim dom Izraeljev iz naroda meðu koje su rasijani, i posvetim se u njima pred narodima i nasele se u svojoj zemlji koju dadoh služi svojemu Jakovu, **26** Tada æe živjeti u njoj bez straha, i gradiæe kuæe, i sadiae vinograde, i živjeæe bez straha kad izvršim sudove na svjema koji ih plijeniše sa svijeh strana, i poznaæe da sam ja Gospod Bog njihov.

29 Godine desete, desetoga mjeseca, dvanaestoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema Faraonu caru Misirskom, i prorokuj protiv njega i protiv svega Misira. **3** Govori i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Faraone care Misirski, zmaju veliki što ležiš usred rijeka svojih, koji reæe: moja je rjeka; ja sam je naèinio sebi. **4** Zato æeu ti metnuti u èeljusti idicu, i uèiniæeu da se ribe u rijekama tvojim nahvataju na krljušti twoje; i izvuæei æet te iz rijeka tvojih i sve ribe iz rijeka tvojih nahvatane na krljušti twoje. **5** I ostaviæeu u pustinji tebe i sve ribe iz tvojih rijeka, i pašæeš na zemlju i neæeš se pokupiti ni sabrati, zvjerima zemaljskim i pticama nebeskim daæeu te da te jedu. **6** I svi æe stanovnici Misirski poznati da sam ja Gospod; jer su štap od trske domu Izrailjevu. **7** Kad te uhvatiše u ruku, ti se slomi i rasijeèe im sve rame; a kad se nasloniše na te, ti se prebi i probode im sva beda. **8** Zato ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu pustiti na te maë, i istrijebiæeu iz tebe ljudi i stoku. **9** I zemlja æe se Misirska opustošiti i biti pusta, i poznaæe se da sam ja Gospod, jer reæe: moja je rjeka, i ja sam je naèinio. **10** Zato evo me na tebe i na rijeke tvoje, i obratiæeu zemlju Misirsku u pustoš i samu pustinju, od kule Sinske do meðe Etiopske. **11** Neæe prelaziti preko nje nogom svojom èovjek, niti æe živinæe nogom svojom prelaziti preko nje, i neæe se živjeti u njoj èetrdeset godina. **12** I uèiniæeu od zemlje Misirske pustoš meðu zemljama opustošenim, i gradovi æe njezini meðu pustijem gradovima biti pustoš èetrdeset godina, i rasijaæeu Misirce meðu narode i razasuæeu ih po zemljama. **13** Jer ovako veli Gospod Gospod: poslije èetrdeset godina skupiæeu Misirce iz naroda u koje budu rasijani. **14** I povratiaæeu robije Misirski, i doveæeu ih opet u zemlju Patros, na postojbinu njihovu, i ondje æe biti malo carstvo. **15** Malo æe biti mimo ostala carstva, niti æe se više uzdignuti nad narode, jer æeu ih smanjiti da ne vladaju narodima. **16** I neæe više biti domu Izrailjevu uzdanica da napominje bezakonje kad bi

gledali za njima; i poznaæe da sam ja Gospod Gospod. **17** A dvadeset sedme godine, prvoga mjeseca, prvoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **18** Sine èovjeèji, Navuhodonosor car Vaviloni zadade vojsci svojoj tešku službu protiv Tira; svaka glava oæelavi i svako se rame odrije, a plate ne bi ni njemu ni vojsci njegovoj od Tira za službu kojom služiše protiv njega. **19** Zato ovako veli Gospod Gospod: evo ja dajem Navuhodonosoru caru Vavilonskom zemlju Misirsku, i on æe odvesti narod i odnijeti pljen i pograbiti grabež, i to æe biti plata njegovoj vojsci. **20** Za trud kojim se trudio oko toga dadoh mu zemlju Misirsku, jer se za me trudiše, govori Gospod Gospod. **21** U onaj æeu dan uèiniti da naraste rog domu Izraeljevu, i tebi æeu otvoriti usta meðu njima, i znaæe da sam ja Gospod.

30 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: ridajte: jaoh dana! **3** Jer je blizu dan, blizu je dan Gospodnj, oblaèan dan, vrijeme narodima. **4** I maë æe doæi na Misir, i strah æe biti u Etiopskoj, kad stanu padati pobijeni u Misiru, kad se zarobi mnoštvo njegovo i raskopaju se temelji njegovi. **5** Etiopljani i Puteji i Ludeji i sva mješavina u Huveji i sinovi zemalja meðu kojima je vjera, pašæe s njima od maëa. **6** Ovako veli Gospod: pašæe koji podupiru Misir, i ponos sile njegove oboræe se, od kule Sinske pašæe u njemu, govori Gospod Gospod. **7** I biæe pusti meðu pustijem zemljama, i gradovi æe njegovi biti meðu pustijem gradovima. **8** I poznaæe da sam ja Gospod kad zapalim oganj u Misiru i svi se pomoæenici njegovu satru. **9** U onaj æe dan izaæi poslanici od mene na laðama da uplaše Etiopsku bezbriznu, i biæe meðu njima strah velik kao dana Misirskega; jer evo, ide. **10** Ovako veli Gospod Gospod: pogubiæeu mnoštvo Misirska rukom Navuhodonosora cara Vavilonskoga. **11** On i narod njegov s njim, najluæi između naroda, biæe dovedeni da zatru zemlju, i izvuæi æe maæeve svoje na Misir i napuniæe zemlju pobijenih. **12** I isušæu rijke, i predaaeu zemlju u ruke zlijem ljudima; i opustiæeu zemlju i što je u njoj rukom tuđinskom. Ja Gospod govorih. **13** Ovako veli Gospod Gospod: i gadne æau bogove potri, i istrijebiæeu likove u Nofu i neæe više biti kneza iz zemlje Misirske, i pustiæeu strah u zemlju Misirsku. **14** I opustošiæeu Patros, i upaliæeu Soan, i izvrišæeu sud na Novu. **15** I izliæeu gnjev svoj na Sin, grad Misirski, i istrijebiæeu ljudstvo u Novu. **16** Kad zapalim oganj u Misiru, ljuto æe se uzmuæiti Sin, i Nov æe se raspasti, i Nof æe biti u tjeskobi svaki dan. **17** Mladiæi Avinski i Pi-vesetski pašæe od maëa, a djevojke æe otiaæi u ropstvo. **18** I u Tafnišu æe pomrknuti dan kad polomim ondje prijevornice Misirske i nestane u njemu ponosa sile njegove; oblak æe ga pokriti; a kæeri æe njegove otiaæi u ropstvo. **19** I izvršæeu sudove na Misiru, i oni æe poznati da sam ja Gospod. **20** Opet jedanaeste godine, prvoga mjeseca, sedmoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **21** Sine èovjeèji, slomih mišicu Faraonu caru Misirskom, i eto neæe se zaviti da se lijeèi, neæe se metnuti zavoj niti æe se zaviti da bi se okrijepila i mogla držati maë. **22** Zato ovako veli Gospod Gospod: evo me na Faraona cara Misirske, i slomiaæeu mu mišice, i zdravu i slomljenu, i izbiæeu mu maë iz ruke. **23** I rasijaæeu Misirce po narodima, i razasuæeu ih po zemljama. **24** I ukrijepiæeu mišicu caru Vavilonskom, i daæeu mu u ruku svoj maë, i polomiæeu mišice Faraonu, i jeæeæe pred njim kao što jeæi èovjek ranjen na smrt. **25** Da, ukrijepiæeu mišice caru Vavilonskom, a Faraonu æe mišice klonuti, i poznaæe se da sam ja Gospod, kad dam maë svoj u ruku caru Vavilonskom da njim zamahne na zemlju Misirsku. **26** I rasijaæeu Misirce meðu narode i razasuæeu ih po zemljama, i poznaæe da sam ja Gospod.

31 A jedanaeste godine, treæega mjeseca, prvoga dana, doðe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, kaži Faraonu

caru Misirskom i narodu njegovu: na što si nalik u veličini svojoj? **3** Eto, Asirac bješe kedar na Livanu, lijepejih grana i debela hlada i visoka rasta, kojemu vrhovi bijahu među gustijem granama. **4** Voda ga odgoji, bezdana ga uzvizi; ona rijkama svojim tecijaše oko njegova stabla i puštaše potoke svoje k svijetu drvetima poljskim. **5** Zato rast njegov nadvisi sva drveta poljska, i umnožiše se grane njegove, i od mnoštva vode raširiše se odvode njegove kad ih puštaše. **6** Na granama njegovijem vijahu gniazda sve ptice nebeske, i pod granama njegovijem sve zvijeri poljske lezijahu se, i u hladu njegovu sjedaju svi veliki narodi. **7** I bijaše lijep veličinom svojom i dužinom grana svojih, jer mu korijen bijaše kod velike vode. **8** Kedri u vrtu Božjem ne mogahu ga zakloniti, jele ne mogahu se izjednačiti s njegovijem granama, i favori ne bijahu kao ogranci njegovi; nijedno drvo u vrtu Božjem ne bješe na ljepotu tako kao on. **9** Ueinih ga lijepa mnoštvo grana da mu zaviđahu sva drveta Edemska što bijahu u vrtu Božjem. **10** Zato ovako veli Gospod Gospod: što je visok narastao, i digao vrh svoj među guste grane, i srce se njegovo ponijelo visinom njegovom, **11** Zato ga dadow u ruku najsilnijemu među narodima da ēini s njim što hoće, odvrgoh ga za bezbožnost njegovu. **12** I tuđinci, najlužiæi između naroda, posjekoše ga i ostaviše ga; grane mu popadaše po gorama i po svijetu dolinama, i ogranci mu se izlomše po svijetu potocima na zemlji; i svi narodi zemaljski otidoše iz hladu njegova i ostaviše ga. **13** Na izvaljenom panju njegovu stanuju sve ptice nebeske, i na granama su njegovijem sve zvijeri poljske, **14** Da se ne ponosi visinom svojom nijedno drvo kraj vode i ne diže vrha svojega među guste grane, i od svijeh što se natapaju da se nijedno ne uzda u se radi svoje veličine; jer su svi predani na smrt, bašeni u najdonji kraj zemlje među sinove ljudske s onima koji slaze u jamu. **15** Ovako veli Gospod Gospod: u koji dan side u grob, ueinih žalost, pokrih bezdanu njega radi, i ustavih rijeke njezine, i velika voda stade, i rascvijelih za njim Livan, i sva drveta poljska povenuše za njim. (**Sheol h7585**) **16** Praskom padanja njegova ustresoh narode, kad ga svalih u grob s onima koji slaze u jamu; i utješiše se na najdonjoj strani zemlje sva drveta Edemska, što je najbolje i najljepše na Livanu, sva što se natapahu. (**Sheol h7585**) **17** I oni sidoše s njim u grob k onima što su pobijeni maèem, i mišica njegova, i koji sjedaju u hladu njegovu među narodima. (**Sheol h7585**) **18** Na koje si među drvetima Edemskim nalik slavom i veličinom? Ali æee biti oboren s drvetima Edemskim u najdonji kraj zemlje, među neobrezanima æee ležati s onima koji su pobijeni maèem. To je Faraon i sava narod njegov, govori Gospod Gospod.

32 Opet dvanaeste godine, dvanaestoga mjeseca, prvoga dana, dođe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeæiji, narièi za Faraonom carem Misirskim, i reci mu: ti si kao laviæ među narodima i kao zmaj u moru, i prolazi rijeke svoje i mutiš vodu nogama svojim i gaziš po rijekama njezinijem. **3** Ovako veli Gospod Gospod: razapeæu ti mrežu svoju sa zborom mnogih naroda, i izvuæi æe te u mojoj mreži. **4** I ostaviæu te na zemlji, i bacæu te u polje, i pustiæu sve ptice nebeske da sjedaju na te, i nasitiæu tobom zvijeri sa sve zemlje. **5** I razmetnuæu meso tvore po gorama i napuniæu doline gomilama od tebe. **6** I zemlju gdje plivaš napojiaæu krvlju tvojom do vrh gora, i potoci æe biti puni tebe. **7** I kad te ugasi, zastrijeæu nebo, i zvijezde na njemu pomraæiti, sunce æeu zakloniti oblakom, i mjesec neæe svijetliti svjetlošæu svojom. **8** Sva æeu svijetla vidjeti na nebu pomraæiti za tobom, i pustiæu tamu na tvoju zemlju, govori Gospod Gospod. **9** I ustrašiæu srce mnogih naroda kad objavim propast tvoju među narodima, po zemljama kojih ne znaš. **10** I udiviæu tobom mnoge narode, i carevi æe se njihovi zgroziti od tebe, kad

mahnem maèem svojim pred njima, i drktaæe svaki èas svaki za dušu svoju u dan kad padneš. **11** Jer ovako veli Gospod Gospod: maèa cara Vavilonskoga doæi æe na te. **12** Maèevima junaèkim povalaæu mnošto tvoje, maèevima najljueiæ između naroda; oni æe razoriti ponos Misiru, i sve æe se mnošto njegovo potri. **13** I potraæu svu stoku njegovu pokraj velikih voda, te ih neæe više mutiti noga èovjeæija niti æe ih papak od kake životinje mutiti. **14** Tada æeu stišati vodu njihovi, i ueiniæu da potoci njihovi teku kao ulje, govori Gospod Gospod. **15** Kad opustim zemlju Misirsku i ona bude bez svega što je u njoj, i pobijem sve koji žive u njoj, tada æe poznati da sam ja Gospod. **16** Ovo je naricanje što æe se naricati; tako æe naricati kæeri narode, za Misirom i za svijetu mnoštvom njegovijem naricaæe, govori Gospod Gospod. **17** Potom dvanaeste godine, petnaesti dan istoga mjeseca, dođe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **18** Sine èovjeæiji, narièi za mnoštvom Misirskim, i svali njih i kæeri jakih naroda u najdonji kraj zemlje s onima koji slaze u jamu. **19** Od koga si ljepší? siði i lezi s neobrezanima. **20** Pašæe posred pobijenijeh maèem, maè je dat, vucite ga i sve mnošto njegovo. **21** Govoræe mu najhrabriji junaci isred groba s pomoænicima njegovijem, koji sidoše i leže neobrezani, pobijeni maèem. (**Sheol h7585**) **22** Ondje je Asirac i svezbi njegov, grobovi su mu oko njega, svi su pobijeni, pali od maèa. **23** Grobovi su mu u dnu jame, a zbor mu je oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od maèa, koji zadavahu strah zemlji živijeh. **24** Ondje je Elam i sve mnošto njegovo oko njegova groba; svi su pobijeni, pali od maèa, koji sidoše neobrezani na najdonji kraj zemlje, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu. **25** Među pobijenima namjestiše postelju njemu i svemu mnoštu njegovu, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni maèem, koji zadavahu strah zemlji živijeh; i nose sramotu svoju s onima koji slaze u jamu, metnuti su među pobijene. **26** Ondje je Meseh, Tuval i sve mnošto njegovo, grobovi su mu oko njega, svi su neobrezani pobijeni maèem, koji zadavahu strah zemlji živijeh. **27** Ali ne leže među junacima koji padoše između neobrezanjeh, koji sidoše u grob s oružjem svojim, i metnuše maæeve put glave svoje, i bezakonje njihovo leži na kostima njihovijem, ako i bijahu junaci strašni na zemlji živijeh. (**Sheol h7585**) **28** I ti æee se satrti među neobrezanima, i ležaæeš kod pobijenijeh maèem. **29** Ondje je Edom, carevi njegovi i svi knezovi njegovi, koji su sa silom svojom metnuti među pobijene maèem; leže među neobrezanima i s onima koji sidoše u jamu. **30** Ondje su svi knezovi sjeverni i svi Sidonci, koji sidoše k pobijenima sa strahom svojim, stideæi se sile svoje; i leže neobrezani s onima koji su pobijeni maèem, i nose sramotu svoju s onima koji sidoše u jamu. **31** Njih æe vidjeti Faraon, i utješiæe se za svijetu mnoštvom svojim, Faraon i sva vojska njegova, pobijeni maèem, govori Gospod Gospod. **32** Jer zadadoh svoj strah zemlji živijeh, i Faraon æe i sve mnošto njegovo ležati među neobrezanima s onima koji su pobijeni maèem, govori Gospod Gospod.

33 Opet mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeæiji, govori sinovima naroda svojega, i kaži im: kad pustim na koju zemlju maè, ako narod one zemlje uzme koga između sebe, i postave ga sebi za stražara, **3** I on vidjevši maèe gdje ide na zemlju zatrubi u trubu, i opomene narod, **4** Ako se ko èuviš trubu ne uzme na um, i maèe došavši pogubi ga, krv æe njegova biti na njegovoj glavi. **5** Jer èu glas trubni, i ne uze se na um, krv æe njegova biti na njemu; da se uze na um, saèuvao bi dušu svoju. **6** Ako li stražar vidjevši maèe gdje ide ne zatrubi u trubu i narod ne bude opomenut, a maèe došavši pogubi koga između njih, taj æe poginuti za svoje bezakonje, ali æeu krv njegovu iskati iz

ruke stražareve. 7 I tebe, sine èovjeèiji, tebe postavih stražarem domu Izrailjevu; slušaj dakle rijeè iz mojih usta i opominji ih od mene. 8 Kad reèem bezbožniku: bezbožnìe, poginuæeš, a ti ne progovori i ne opomeneš bezbožnika da se prođe puta svojega; taj æe bezbožnik poginuti za svoje bezakonje; ali æeu krv njegovu iskati iz tvoje ruke. 9 Ako li ti opomeneš bezbožnika da se vradi sa svoga puta, a on se ne vradi sa svoga puta, on æe poginuti za svoje bezakonje, a ti æeš saèuvati dušu svoju. 10 Zato ti, sine èovjeèiji, reci domu Izrailjevu: vi gorovite ovako i kažete: prijestupi naši i grijesi naši na nama su, i s njih propadamo; kako bismo živjeli? 11 Reci im: tako bio ja živ, gorovi Gospod Gospod, nije mi milo da umre bezbožnik, nego da se vradi bezbožnik sa svoga puta i bude živ; vratite se, vratite se sa zlijeh putova svojih, jer zašto da mrete, dome Izrailjev? 12 Zato ti, sine èovjeèiji, reci sinovima naroda svojega: pravednoga neæe izbaviti pravda njegova kad zgriješi, i bezbožnik neæe propasti sa bezbožnosti svoje kad se vradi od bezbožnosti svoje, kao što pravednik ne može s nje živjeti kad zgriješi. 13 Kad reèem pravedniku da æe doista živjeti, a on se pouzda u pravdu svoju pa uèini nepravdu, od sve pravde njegove ništa se neæe spomenuti, nego æe poginuti s nepravde svoje koju uèini. 14 A kad reèem bezbožniku: doista æeš poginuti, a on se obrati od grijeha svojega i stane èiniti sud i pravdu, 15 i vradi bezbožnik zalog, i vradi što je oteo, i stane hoditi po uredbama životnjem ne èineæi bezakonja, doista æe biti živ, neæe umrijeti. 16 Od svijeh grijeha što je zgriješio ništa mu se neæe spomenuti; èinio je sud i pravdu, doista æe živ biti. 17 A sinovi naroda tvojega govore: nije prav put Gospodnji; a njihov put nije prav. 18 Kad se pravednik odvrati od pravde svoje i uèini nepravdu, poginuæe s toga. 19 A kad se bezbožnik odvrati od svoje bezbožnosti i uèini sud i pravdu, on æe živ biti s toga. 20 A vi gorovite: nije prav put Gospodnji. Sudiæu vam, dome Izrailjev, svakome po putovima njegovim. 21 A dvanaeste godine robovanja našega, desetoga mjeseca, petoga dana doðe k meni jedan koji uteèe iz Jerusalima, i reèe: uze se grad. 22 A ruka Gospodnja doðe nadu me uveèe prije nego doðe onaj što uteèe, i otvoru mi usta dokle onaj doðe k meni ujutru; otvorše mi se usta, te više ne muæe. 23 I doðe mi rijeè Gospodnja gorovreæi: 24 Sine èovjeèiji, koji žive u onijem pustolinama u zemlji Izrailjevoj gorove i kažu: Avram bijaše jedan, i naslijedi ovu zemlju; a nas je mnogo; nama je data ova zemlja u našljedstvo. 25 Zato im reci: ovako veli Gospod Gospod: jedete s krvlju, i oèi svoje podižete ka gadnjijem bogovima svojim, i krv proljevate, i hoæete da naslijedite zemlju? 26 Opirete se na maë svoj, èinite gadove, i skvrnite svaki ženu bližnjega svojega, i hoæete da naslijedite zemlju? 27 Ovako im reci: ovako veli Gospod Gospod: tako ja živ bio, koji su u pustolinama, pašæe od maëa; i koji je u polju, zvijerima æeu ga dati da ga izjedu; a koji su po gradovima i po peæinama, od pomora æe pomrijeti. 28 Tako æeu sasvijem opustiti tu zemlju, i nestaae ponosa sile njezine, i opustjeæe gore Izrailjeve da neæe niko prolaziti. 29 I oni æe poznati da sam ja Gospod kad zemlju sasvijem opustum za sve gadove njihove što èiniše. 30 A o tebi, sine èovjeèiji, sinovi naroda tvojega kazuju o tebi uza zidove i na vratima kuæenjem, i gorove jedan drugomu, svaki bratu svojemu, i vele: hodite i èujte kaka rijeè doðe od Gospoda. 31 I dolaze k tebi kao kad se narod skuplja, i narod moj sjeda pred tobom, i sluša rijeèi tvoje, ali ih ne izvršuje; u ustima su im ljupke a srce njihovo ide za svojim lakostvom. 32 I gle, ti si im kao ljupka pjesma, kao èovjek lijepa glasa i koji dobro svira; slušaju rijeèi tvoje, ali ih ne izvršuju. 33 Ali kad to doðe, a evo ide, onda æe poznati da je bio prorok meðu njima.

34 Opet mi doðe rijeè Gospodnja gorovreæi: 2 Sine èovjeèiji, prorok protiv pastira Izrailjevih, prorok i reci tijem pastirima: ovako veli Gospod Gospod: teško pastirima Izrailjevijem koji pasu sami sebe! Ne treba li stado da pasu pastiri? 3 Pretilinu jedete i vunom se odijevate, koljete tovno, stada ne pasete. 4 Slabijeh ne krijejite, i bolesne ne lijeæite, ranjene ne zavijate, odagnane ne dovodite natrag, izgubljene ne tražite, nego silom i žestinom gospodarde nad njima. 5 I raspršaše se nemajuæi pastira, i raspršavši se postaše hrana svijem zvijerima poljskim. 6 Ovce moje lutaju po svijem gorama i po svijem visokim humovima; i po svoj zemlji raspršane su ovce moje, i nema nikoga da pita za njih, nikoga da ih traži. 7 Zato, pastiri, èujte rijeè Gospodnju; 8 Tako ja bio živ, gorovi Gospod Gospod, što stado moje posta grabež, i ovce moje postaše hrana svijem zvijerima poljskim nemajuæi pastira, i pastiri moji ne traže stada mojega, nego pastiri pasu sami sebe, a stada mojega ne pasu; 9 Zato, pastiri, èujte rijeè Gospodnju; 10 Ovako veli Gospod Gospod: evo me na te pastire, i iskaæeu stado svoje iz njihovih ruku, i neæeu im dati više da pasu stado, i neæe više pastiri pasti sami sebe, nego æu oteti ovce svoje iz usta njihovih i neæe im biti hrana. 11 Jer ovako veli Gospod Gospod: evo me, ja æeu tražiti ovce svoje i gledati ih. 12 Kao što pastir traži stado svoje kad je kod ovaca svojih raspršanijeh, tako æu tražiti ovce svoje i oteæu ih iz svijeh mjesta kuda se raspršaše kad bijaše oblaèeno i mraèeno. 13 I izveæeu ih iz naroda, i pokupiæeu ih iz zemalja, i doveæeu ih u zemlju njihovu, i pašæeu ih na gorama Izrailjevijem pokraj potoka i po svijem mjestima naseljenijem u zemlji. 14 Na dobroj paši pašæeu ih, i tor æe im biti na visokim gorama Izrailjevijem; ondje æe ležati u dobrom toru i po obilatoj æe paši pasti na gorama Izrailjevijem. 15 Ja æeu pasti stado svoje, i ja æeu ih odmarati, gorovi Gospod Gospod. 16 Tražiæeu izgubljenu, i doveæeu natrag odagnanu, i ranjenu æeu zaviti i bolesnu okrijejiti; a tovnu æeu i jaku potri, pašæeu ih pravo. 17 A vama, stado moje, ovako gorovi Gospod Gospod: evo ja æeu suditi izmeðu ovce i ovce, izmeðu ovnova i jaraca. 18 Malo li vam je što pasete na dobroj paši, nego ostatka paše svoje gazite nogama svojim? i što pijete bistru vodu, nego ostatka mutite nogama svojim? 19 A moje ovce pasu što vi nogama svojim izgazite, i piju što vi zamutite nogama svojim. 20 Zato ovako im veli Gospod Gospod: evo me, ja æeu suditi izmeðu ovce debele i ovce mršave. 21 Sto bocima i ramenima otiskujete i razima svojim bodete sve bolesne tako da ih razagnaste napolje, 22 Zato æeu izbaviti stado svoje da ne bude više grabež, i sudiæu izmeðu ovce i ovce. 23 I podignuæeu im jednoga pastira koji æe ih pasti, slugu svojega Davida; on æe ih pasti i biæe im pastir. 24 A ja Gospod biæeu im Bog, i sluga moj David knez meðu njima. Ja Gospod rekoh. 25 I uèinjuæeu s njima zavjet mirni, istrijebiæeu zle zvijeri iz zemlje, i oni æe živjeti u pustinji bez straha i spaæave u šumama. 26 I blagosloviaæeu njih i što je oko gore moje, i puštaæeu dažd na vrijeme; daždi æe blagoslovni biti. 27 I drveta æe poljska raðati svoj rod, i zemlja æe raðati svoj rod; i oni æe biti u svojoj zemlji bez straha, i poznajeæe da sam ja Gospod kad polomim palice jarma njihova, i izbavim ih iz ruku onijeh koji ih zarobiše. 28 I neæe više biti plijen narodima, i zvijeri zemaljske neæe ih jesti, nego æe živjeti bez straha i niko ih neæe plašiti. 29 I podignuæeu im biljku za slavu, i neæe više umirati od gladi u zemlji, niti æe podnoshiti sramote nad naroda. 30 I poznajeæe da sam ja Gospod Bog njihov s njima, i oni, dom Izrailjev, da su moj narod, gorovi Gospod Gospod. 31 A vi ste stado moje, ovce paše moje, vi ljudi, a ja sam Bog vaš, gorovi Gospod Gospod.

35 Opet mi doðe rijeè Gospodnja gorovreæi: 2 Sine èovjeèiji, okreni lice svoje prema gori Siru i prorok protiv nje. 3 I

reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, goro Sire! i dignuaeu ruku svoju na te, i opustiæu te sasvijem. 4 Gradove æeu tvoje opustiti, i ti æeš biti pustoš, i poznaaeš da sam ja Gospod. 5 Što je u tebe vjeéeno neprijateljstvo, i rasipaš sinove Izrailjeve maæem u nevolji njihovoj, kad je kraj bezakonju njihovu, 6 Zato, tako ja bio živ, govori Gospod Gospod, krv æeu te predati i krv æee te goniti, jer ne mrziš na krv, krv æee te goniti. 7 I obratiæeu goru Sir sasvijem u pustoš, da нико neæee dolaziti ni odlaziti. 8 I napuniæeu gore njezine pobijenijeh njezinijeh; na humovima tvojim i u dolinama tvojim i po svijem potocima tvojim padaæee pobijeni od maæea. 9 Vjeéenu pustinju naæiniæeu od tebe i gradovi se tvoji neæee opraviti, i poznaaeete da sam ja Gospod. 10 Što govoris: ova dva naroda i ove dvije zemlje moje æe biti, i naslijedjaæeo ih, ako i jest Gospod bio ondje, 11 Zato, tako ja živ bio, govori Gospod Gospod, uæiniæeu po gnjevu tvom i po zavisti tvojoj, s kojom si postupala iz mržnje prema njima, i biaæeu poznat meðu njima kad ti sudim. 12 I poznaaeš da sam ja Gospod èuo sve tvoje hule koje si govorila na gore Izrailjeve rekavši: opustješe, nama su dane da ih jedemo. 13 I veliæaste se suprot meni ustima svojim, i množiste na me rijeèi svoje; èuo sam. 14 Ovako veli Gospod Gospod: kad se sva zemlja stane veseliti, tebe æeu opustiti. 15 Kako si se ti veseliæa našljedstvu doma Izrailjeva što opustje, tako æeu i tebi uæiniti: opustjeæeš, goro Sire, i sva zemljo Edomska; i poznaae se da sam ja Gospod.

36 Ti, sine èovjeæi, prorokuj gorama Izrailjevijem, i reci: gore Izrailjeve, èujte rijeè Gospodnju. 2 Ovako veli Gospod Gospod: što neprijatelj govori za vas: ha hal vjeéene visine postaše naše našljedstvo; 3 Zato prorokuj i reci: ovako veli Gospod Gospod: što vas pustoši i proždiru sa svijeh strana, da postanete našljedstvo ostalijem narodima, i postaste prièa i rug narodima, 4 Zato, gore Izrailjeve, èujte rijeè Gospoda Gospoda; ovako veli Gospod gorama Izrailjevijem i humovima, potocima i dolinama, i pustijem razvalinama i gradovima ostavljenijem, koje postaše grabež i potsmijeh ostalijem narodima unaokolo, 5 Zato ovako veli Gospod Gospod: u ognju revnosti svoje govorih protiv ostalijeh naroda i protiv sve Edomske, što osvojise moju zemlju radujuæei se iz svega srca i rugajuæei se iz duše da bi je oplijenili. 6 Zato prorokuj za zemlju Izrailjevu, i reci gorama i humovima, potocima i dolinama: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja govorih u revnosti svojoj i u jarosti svojoj; što podnosite sramotu od naroda, 7 Zato ovako veli Gospod Gospod: ja podigoh ruku svoju da æee narodi što su oko vas nositi sramotu svoju. 8 A vi, gore Izrailjeve, puštaæete grane svoje, i rod svoj nosiæete narodu mojemu Izraiju, jer æee skoro doæi. 9 Jer evo me kod vas, i gledaæeu vas, i biaæete raðene i zasijevane. 10 I umnožiæeu u vama ljudi, dom Izrailev savkoliki, i gradovi æee se naseliti i pustoline sagraditi. 11 Umožiæeu u vama ljudi i stoku, i namnožiæe se i naploditi, i naseliæeu vas kako bijaste prije; i uæiniæeu vam dobra više nego prije; i poznaaeete da sam ja Gospod. 12 I dovešæeu k vama ljudi, narod svoj Izraija, i naslijediæe vas, i biaæete im našljedstvo, i neæete ih više zatirati. 13 Ovako veli Gospod Gospod: što vam govore da ste zemlja koja proždire ljudi i zatire svoje narode, 14 Zato neæeš više proždirati ljudi, i naroda svojih neæeš više zatirati, govori Gospod Gospod. 15 I neæeu dati da se više u tebi èuje sramota od naroda, i ruga od naroda neæeš više podnositi, i neæeš više zatirati svojih naroda, govori Gospod Gospod. 16 Opet mi doðe rijeè Gospodnjia govoraei: 17 Sine èovjeæi, dom Izrailev živeæi u svojoj zemlji oskrvni je svojim putem i svojim djelima; put njihov bijaæe preda mnom kao neèistota žene odvojene. 18 Zato izlih gnjev svoj na njih radi krv koju prolîse na zemlju i radi gadnijeh bogova njihovijeh, kojima je oskrvni. 19 I rasijah ih po narodima, i razasuše se po

zemljama; po putovima njihovijem i po djelima njihovijem sudih im. 20 I kad doðoše meðu narode, gdje god doðoše oskrvniše sveto ime moje, a za njih se govorâše da su Gospodnjii narod i da su iz zemlje njegove izašli. 21 Ali mi se sažali radi svetoga imena mojega, koje oskrvni dom Izrailev u narodima u koje doðe. 22 Zato reci domu Izrailevu: ovako veli Gospod Gospod: neæeu vas radi uæiniti, dome Izrailev, nego radi svetoga imena svojega, koje oskrvniste u narodima u koje doðoste; 23 I posvetiæe ime svoje veliko oskrvnenje u narodima, koje vi oskrvniste meðu njima; i narodi æee poznati da sam ja Gospod, govori Gospod Gospod, kad se posvetim u vama pred njima. 24 Jer æeu vas uzeti iz naroda, i pokupiæeu vas iz svijeh zemalja, i dovešæeu vas u vašu zemlju. 25 I pokropiæeu vas vodom èistom, i biaæete èisti; ja æeu vas oeistiti od svijeh neèistota vaših i od svijeh gadnijeh bogova vaših. 26 I daæeu vam novo srce, i nov æeu duh metnuti u vas, i izvadiæeu kameno srce iz tijela vašega, i daæeu vam srce mesno. 27 I duh svoj metnuæeu u vas, i uæiniæeu da hodite po mojim uredbama i zakone moje da držite i izvršujete. 28 I nastavaæete u zemlji koju sam dao ocima vašim, i biaæete mi narod i ja æeu vam biti Bog. 29 I oprostiæeu vas svijeh neèistota vaših, i dozvauæe žito i umnožiæeu ga, i neæeu pustiti na vas gladi. 30 I umnožiæeu rod na drvetima i rod na njivi, te neæete više podnositi sramote meðu narodima sa gladi. 31 I opomenuæete se zlijeh putova svojih i djela svojih koja ne bjehu dobra, i sami æeete sebi biti mrski za bezakonja svoja i za gadove svoje. 32 Neæeu vas radi uæiniti, govori Gospod Gospod; znajte; posramite se i postidite se putova svojih, dome Izrailev. 33 Ovako veli Gospod Gospod: kad vas oeistim od svijeh bezakonja vaših, naseliæeu gradove, i pustoline æee se opet sagraditi. 34 I pusta æee se zemlja raditi, što je bila pusta pred svakim koji prolažaše. 35 I reæi æee se: zemlja ova što bješe pusta posta kao vrt Edemski, i gradovi što bjehu pusti, razvaljeni i raskopani, utvrđiše se i naseliše se. 36 I narodi koji ostanu oko vas poznaae da ja Gospod sagraðujem razvaljeno i zasaðujem opustjelo. Ja Gospod rekoh, i uæiniæeu. 37 Ovako veli Gospod Gospod: još æee me tražiti dom Izrailev da im uæinim, da ih umnožim ljudima kao stado. 38 Kao sveto stado, kao stado u Jerusalimu o praznicima njihovijem, tako æee pusti gradovi biti puni stada ljudi, i poznaae da sam ja Gospod.

37 Ruka Gospodnja doðe nada me, i Gospod me izvede u duhu, i postavi me usred polja, koje bijaše puno kosti. 2 I provede me pokraj njih unaokolo, i gle, bijaše ih vrlo mnogo u polju, i gle, bijahu vrlo suhe. 3 I reèe mi: sine èovjeæi, hoæe li oživjeti ove kosti? A ja rekoh: Gospode Gospode, ti znaš. 4 Tada mi reèe: prorokuj za te kosti, i kaži im: suhe kosti, èujte rijeè Gospodnju. 5 Ovako govoris Gospod Gospod ovijem kostima: gle, ja æeu metnuti u vas duh, i oživjeæete. 6 I metnuæeu na vas žile, i obložiæeu vas mesom, i navuæi æeu na vas kožu, i metnuæeu u vas duh, i oživjeæete, i poznaaeete da sam ja Gospod. 7 Tada stado prorokovati, kako mi se zapovjedi; a kad prorokovah nasto glas, i gle potres, i kosti se pribirahu svaka ka svojoj kosti. 8 I pogledah, i gle, po njima izidoše žile i meso, i ozgo se koža navuèe; ali duha ne bješe u njima. 9 Tada mi reèe: prorokuj duhu, prorokuj, sine èovjeæi, i reci duhu: ovako veli Gospod Gospod: od èetiri vjetra doði, duše, i duni na ove pobijene da ožive. 10 I prorokovah, kako mi se zapovjedi, i uðe u njih duh, i oživješe, i stadoše na noge, bješe vojska vrlo velika. 11 Tada mi reèe: sine èovjeæi, ove su kosti sav dom Izrailev; gle, govore: posahnûše kosti naše i proðe nadanje naše, propadosmo. 12 Zato prorokuj, i kaži im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æeu otvoriti grobove vaše, i izvešæeu vas iz grobova vaših, narode moj, i dovešæeu vas u zemlju Izrailevju. 13 I poznaaeete da sam ja Gospod, kad otvorim grobove vaše, i

izvedem vas iz grobova vaših, narode moj. **14** I metnuæu duh svoj u vas da oživite, i naseliæu vas u vašoj zemlji, i poznæete da ja govorim i èinim, govorí Gospod. **15** Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **16** Ti, sine èovjeèji, uzmi jedno drvo, i napiši na njemu: Judi i sinovima Izrailjevijem, drugovima njegovijem. Pa onda uzmi drugo drvo, i na njemu napiši: Josifu drvo Jefremovo i svega doma Izrailjeva, drugova njegovijeh. **17** I sastavi ih jedno s drugim da budu kao jedno u tvojoj ruci. **18** I kad ti reku sinovi tvoga naroda govoræi: hoæeš li nam kazati šta ti je to? **19** Reci im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu uzeti drvo Josifovo, što je u Jefremovoj ruci, i plemena Izrailjevih, drugova njegovijeh, i sastavæu ga s drvetom Judinijem, i naèinæu od njih jedno drvo, i biæe jedno u mojoj ruci. **20** I drvena, na kojima napišeš, neka ti budu u ruci pred njima. **21** I reci im: ovako veli Gospod Gospod: evo, ja æu uzeti sinove Izraeljeve iz naroda u koje otidoše, i sabraæu ih otsvuda, i dovešæu ih u zemlju njihovu. **22** I naèinæu od njih jedan narod u zemlji, na gorama Izrailjevijem, i jedan æe car biti car svjema njima, niti æe više biti dva naroda, niti æe više biti razdijeljeni u dva carstva. **23** I neæe se više skvrnit gadnjem bogovima svojim ni gnušobama svojim niti kakijem prijestupima svojim, i izbavieæu ih iz svih stanova njihovijeh u kojima grješiše, i oeistæu ih, i oni æe mi biti narod i ja æu im biti Bog. **24** I sluga moj David biæe im car, i svi æe imati jednoga pastira, i hodiaæe po mojim zakonima, i uredbe æe moje držati i izvršavati. **25** I sjedjeæe u zemlji koji dathod sluzi svojemu Jakovu, u kojog sjedjeæe oci vaši; u njoj æe sjedjeti oni i sinovi njihovi i sinovi sinova njihovijeh dovjeka, i David sluga moj biæe im knez dovjeka. **26** I uèinæu s njima zavjet mirni, biæe vjeèan zavjet s njima, i utvrðiæu ih i umnožæu ih, i namjestæu svetinju svoju usred njih navijek. **27** I šator æe moj biti kod njih, i ja æu im biti Bog i oni æe mi biti narod. **28** I narod æe poznati da sam ja Gospod koji posveæujem Izailija, kad svetinja moja bude usred njih dovjeka.

38 Opet mi doðe rijeè Gospodnja govoreæi: **2** Sine èovjeèji, okreni lice svoje prema Gogu u zemlji Magogu, knezu i glavi u Mesehu i Tuvalu, i prorokuj na nj; **3** I reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na tebe, Gože, kneze i glavo Mesehu i Tuvalu; **4** I vratiaæu te natrag, i metnuæu ti žvale u èeljusti, i izvešæu tebe i svu vojsku twoju, konje i konjike, sve dobro odjevene, zbor veliki sa štitovima i štitæima, sve koji maæem mašu, **5** S njima Persijance, Etiopljane i Puteje, sve sa štitovima i pod šljemovima, **6** Gomeri i sve èete njegove, dom Togarmin sa sjevernoga kraja i sve èete njegove, mnoge narode s tobom. **7** Pripravi se i spremi se ti i sve ljudstvo twoje, što se sabralo kod tebe, i budi im stražar. **8** Poslije mnoga vremena biæeš pohoðen, i pošljednjih godina doæi æeš u zemlju izbavljenu od maæa i sabranu iz mnogih naroda, u gore Izailjeve, koje bjehu jednako puste, a oni æe izvedeni iz naroda svi živjeti bez straha. **9** I podignuæeš se, i doæi æeš kao bura, biæeš kao oblak da pokriješ zemlju ti i sve èete twoje i mnogi narodi s tobom. **10** Ovako veli Gospod Gospod: i tada æe ti doæi u srce stvari, i smišljaæeš zle misli. **11** I reæi æeš: idem na zemlju gdje su sela, i udariaæu na mirni narod koji živi bez straha, koji svi žive u mjestima bez zidova i nemaju ni prijevornica ni vrata. **12** Da naplijeniš plijena i nagrabiš grabež, da posegneš rukom svojom na pustinju naseljene i na narod sabrani iz naroda, koji se bavi stokom i imanjem, i živi usred zemlje. **13** Sava i Dedan i trgovci Tarsiski i svi laviaæi njegovi kazaæe ti: jesli doðao da plijeniš plijen? jesli li skupio ljudstvo svoje da grabiš grabež? da odnesesh srebro i zlato, da uzmeš stoku i trg, da naplijeniš mnogo plijena? **14** Zato prorokuj, sine èovjeèji, i reci Gogu: ovako veli Gospod Gospod: u ono vrijeme, kad æe moj narod Izailil živjeti bez straha, neæeš li znati? **15** I doæi æeš iz svoga mjesta, sa sjevernoga

kraja, ti i mnogi narodi s tobom, svi jašuæi na konjima, mnoštvo veliko i vojska velika. **16** I podignuæeš se na moj narod Izailija kao oblak da pokriješ zemlju; u pošljednje vrijeme dovešæu te na zemlju svoju da me poznaju narodi kad se posvetim u tebi pred njima, Gože! **17** Ovako veli Gospod Gospod: nijesi li ti onaj o kom govorih u staro vrijeme preko sluga svojih, proroka Izailjevih, koji prorokovaše u ono vrijeme godinama da æeu te dovesti na njih. **18** A kad doðe Gog na zemlju Izailjevu, govorí Gospod Gospod, onda æe se podignuti jarost moja u gnjevu mom. **19** I u revnosti svojoj, u ognju gnjeva svojega govoræu: doista, tada æe biti drhat veliki u zemlji Izailjevoj. **20** I ribe morske i ptice nebeske i zvijeri poljske i sve što gamiže po zemljiji, i svi ljudi po zemlji zadrhataæe od mene, i gore æe se razvaliti i vrleti popadati, i svi æe zidovi popadati na zemlju. **21** I dozvaæu na nj maèe po svijem gorama svojim, govorí Gospod Gospod: maæe æe se svakoga obratiti na brata njegova. **22** I sudiaæu mu pomorom i krvljui; i pustiaæu na nj i na èete njegove i na mnoge narode, koji budu s njim, silan dažd, kamenje od grada, oganj i sumpor. **23** I proslaviæu se i posvetiaæu se i biæu poznati pred mnogim narodima, i poznæe da sam ja Gospod.

39 Ti dakle, sine èovjeèji, prorokuj protiv Goga, i reci: ovako veli Gospod Gospod: evo me na te, Gože, kneze i glavo Mesehu i Tuvalu. **2** I vratiaæu te natrag i vodiæu te, i izvešæu te iz sjevernijih krajeva i dovešæu te na gore Izailjeve. **3** I izbavieæu ti luk tvoj iz lijeve ruke, i prosuæu ti iz desne ruke strijele. **4** Na gorama æeš Izailjevijem pasti ti i sve èete twoje i narodi koji budu s tobom; pticama, svakojakim pticama krilatijem i zvijerima poljskim daæu te da te izjedu. **5** Na polju æeš pasti, jer ja rekoh, govorí Gospod Gospod. **6** I pustiaæu oganj na Magoga i na one koji žive na ostrvima bez straha; i poznæe da sam ja Gospod. **7** I sveto ime svoje obznanje usred naroda svojega Izailija, i neæe više dati da se skvri sveto ime moje, nego æe poznati narodi da sam ja Gospod, svetac u Izailiju. **8** Evo, doæi æe, i zbiæe se, govorí Gospod Gospod; to je dan za koji govorih. **9** Tada æe izaæi stanovnici gradova Izailjevih, i naloziaæe na oganj i spaliæe oružje i štitove i štitæe, lukove i strijele, sulice i kopljia, i ložiaæe ih na oganj sedam godina. **10** I neæe nositi drva iz polja, niti æe sjeæi u šumi, nego æe oružje ložiti na oganj, i oplijeniae one koji ih plijeniše, i pootimaæe od onih koji od njih otimaše, govorí Gospod Gospod. **11** I u to æeu vrijeme dati Gogu mjesto za grob onđe u Izailiju, dolinu kojom se ide na istok k moru, i ona æe stisnuti usta putnicima; onđe æe biti pogreben Gog i sve mnoštvo njegovo i prozvaaæe se dolina mnoštva Gogova. **12** I ukopavaæe ih dom Izailjev sedam mjeseca, da bi oeistili zemlju. **13** I ukopavaæe ih sav narod, i biæe im na slavu u onaj dan kad se proslavim, govorí Gospod Gospod. **14** I odvojiaæe ljudi koji æe jednako iæi po zemljiji i s onima koji prolaze ukopavati one koji bi ostali po zemljiji da je oeiste; poslije sedam mjeseca tražiæe. **15** I prohodjaæe zemlju i iæi po njoj, i ko vidi kosti ljudske, naèinæe kod njih znak, dokle ih ne ukopaju grobari u dolini mnoštva Gogova. **16** A i gradu æe biti ime Amona; i tako æe oeistiti zemlju. **17** Ti, dakle, sine èovjeèji, ovako govorí Gospod Gospod, reci pticama, svakojakim pticama i svijem zvijerima poljskim: skupite se i hodite, saberite se sa svijeh strana na žrtvu moju, koju koljem za vas, na veliku žrtvu na gorama Izailjevijem, i jeæeæete mesa i piæete krvi; **18** Jeæeæete mesa junaèkoga i piæete krvi knezova zemaljskih, ovnova, jaganjaca i jaraca i telaca, sve ugojene stoke Vasanske. **19** I jeæeæete pretiline da æete se nasiliti, i piæete krvi da æete se optiti od žrtava mojih što æu vam naklati. **20** I nasilitæete se za mojim stolom konja i konjika, junaka i svakojakih vojnika, govorí Gospod Gospod. **21** I pustiaæu slavu svoju meðu narode, i svi

æe narodi vidjeti sud moj koji æu uèiniti i moju ruku koju æu dignuti na njih. 22 I poznaæ dom Izrailjev da sam ja Gospod Bog njihov, od onoga dana i poslije. 23 I narodi æe poznati da se za svoje bezakonje zarobi dom Izrailjev, òto meni zgriješi, te sakri lice svoje od njih, i dadow ih u ruke neprijateljima njihovijem, i svi padoše od maëa. 24 Po neèistoti njihovoj i po prijestupu njihovu uèinim im i sakri lice svoje od njih. 25 Toga radi ovako govorii Gospod Gospod: povratiæu roblje Jakovljevo i smilovaæu se svemu domu Izrailjevu i revnovaæu za sveto ime svoje, 26 Po ñto podnesu sramotu svoju i sve prijestupe svoje, kojima mi prestupiæ dok sjedahu u svojoj zemlji bez straha i nikoga ne bješe da ih plasi, 27 Kad ih dovedem natrag iz naroda i saberem ih iz zemalja neprijatelja njihovijeh, i posvetim se u njima pred mnogim narodima. 28 I poznaæe da sam ja Gospod Bog njihov kad odvedavši ih u ropstvo meðu narode opet ih saberem u zemlju njihovu ne ostavivši ih nijednoga onđe. 29 I neæeu više kriti lica svojega od njih kad izlijem duh svoj na dom Izrailjev, govorii Gospod Gospod.

40 Dvadeset pete godine robovanja našega, u poèetku godine, deseti dan mjeseca, èetrnaeste godine otkako se uze grad, isti dan doðe nada me ruka Gospodnjia i odvede me onamo. 2 Utvarama Božjim odvede me u zemlju Izrailjevu, i postavi me na goru vrlo visoku, na kojoj bijaše s juga kao sagraðen grad. 3 I odvede me onamo, i gle, èovjek, koji na oèi bješe kao od mijedi, s užem lanenjem u ruci i s trskom mjeraèkom, i stajaše na vratima. 4 I progovori mi taj èovjek: sine èovjeèiji, gledaj oèima svojim i slušaj usima svojim, i uzmi na um sve što æu ti pokazati, jer si doveden ovamo da ti pokažem; kaži domu Izrailjevu sve što vidiš. 5 I gle, bješe zid spolja oko doma, a u ruci onom èovjeku trska mjeraèka, od šest lakata, a lakat bješe s podlanice duži od obièinoga; i izmjeri graðevinu u širinu, i bješe jedna trska, i u visinu, i bješe jedna trska. 6 Pa doðe na vrata koja bijahu prema istoku, i izide uz basamake, i izmjeri jedan prag vratima, i bješe u širinu jedna trska, i drugi prag, i bješe u širinu jedna trska; 7 I klijeti, i svaka bješe jednu trsku duga i jednu trsku široku; a između klijeti bješe pet lakata; i prag na vratima kod trijema na unutrašnjim vratima, i bješe s jedne trske. 8 I izmjeri trijem na vratima unutrašnjim, i bješe jedna trska. 9 I izmjeri trijem na vratima, i bješe osam lakata; i dovratnike im, i bjehu dva lakata; a trijem na vratima bješe iznutra; 10 I klijeti kod vrata prema istoku bjehu tri amo i tri tamo, jedne mjere sve tri, i jedne mjere bjehu dovratnici tamo i amo. 11 I izmjeri širinu vratima, i bješe deset lakata, i trinaest lakata bješe u dužinu vratima. 12 I pred klijetima bješe mjesta jedan lakat, i za jedan lakat bješe mjesta s druge strane, i u svakoj klijeti bješe šest lakata otuda i šest lakata odovuda. 13 Poslije izmjeri vrata od krova jedne klijeti do krova druge, i bješe u širinu dvadeset i pet lakata, vrata prema vratima. 14 I naèini dovratnike od šezdeset lakata, i pred dovratnicima trijem na vratima unaokolo. 15 I od lica vrata na koja se ulazi do lica trijema na unutrašnjim vratima bijaše pedeset lakata. 16 I bijahu prozori na klijetima i na dovratnicima njihovijem suženi unutra oko vrata, tako i na trijemovima, prozori bijahu iznutra svuda unaokolo, i po dovratnicima palme. 17 Potom me uvede u spoljašnji trijem, i gle, bijahu klijeti i pod naèinjen svuda unaokolo u trijemu, trideset klijeti na podu. 18 A taj pod pokraj vrata prema dužini vrata bijaše niži pod. 19 Potom izmjeri širinu od lica donjih vrata do lica unutrašnjega trijema spolja, i bješe sto lakata i istoku i sjeveru. 20 I vrata koja bjehu k sjeveru na trijemu spoljašnjem izmjeri u dužinu i u širinu; 21 I bijahu tri klijeti tamo i tri amo, i dovratnici im i trijemovi bijahu iste mjere kao u prvijeh vrata; pedeset lakata bijaše u dužinu i u širinu dvadeset i pet lakata; 22 I prozori im i trijemovi i palme bijahu na mjeru kao na vratima koja

gledaju na istok, i iðaše se k njima uz sedam basamaka, i trijemi bijahu pred njima. 23 I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema vratima sjevernjem i istoènjem, i izmjeri od vrata do vrata, i bješe sto lakata. 24 Poslije me odvede k jugu, i gle, bjehu vrata prema jugu; i izmjeri im dovratnike i trijmove, i bješe ista mjera. 25 I bijahu prozori na njima i na trijemovima njihovijem unaokolo kao oni prozori; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu. 26 I iðaše se k njima uza sedam basamaka, i trijemi bijahu pred njima, i palme jedna otuda a jedna odovuda po dovratnicima. 27 I vrata od unutrašnjega trijema bijahu prema jugu; i izmjeri od vrata do vrata k jugu, i bješe sto lakata. 28 Tada me uvede u unutrašnji trijem južnjem vratima; i izmjeri južna vrata, i bješe ista mjera. 29 I klijeti njihove i dovratnici i trijemi bijahu iste mjere, i prozori na njima i na trijemovima unaokolo; pedeset lakata bijaše u dužinu i dvadeset i pet lakata u širinu. 30 I trijemi bijahu unaokolo, dvadeset i pet lakata u dužinu i pet lakata u širinu. 31 I trijemi im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima, i uz osam basamaka iðaše se k njima. 32 Potom me odvede u unutrašnji trijem k istoku, i izmjeri vrata, i bješe ista mjera; 33 I klijeti im i dovratnici i trijemi bjehu iste mjere; i bjehu prozori na njima i na trijemovima njihovijem unaokolo; u dužinu bješe pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata; 34 I trijemi im bjehu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tam i amo, i uz osam basamaka iðaše se k njima. 35 Potom odvede me na sjeverna vrata i izmjeri ih, i bjehu iste mjere. 36 Tako i klijeti im i dovratnici i trijemi i prozori unaokolo; u dužinu pedeset lakata a u širinu dvadeset i pet lakata. 37 I dovratnici im bijahu prema spoljašnjem trijemu, i palme po dovratnicima i tam i amo, i uz osam basamaka iðaše se k njima. 38 I klijeti s vratima bijahu kod dovratnika tijeh vrata, onđe se prahu žrtve paljenice. 39 A u trijemu od vrata bijahu dva stola s jedne strane i dva stola s druge strane da se na njima kolju žrtve paljenice i žrtve za grijeh i za krivicu; 40 I na strani spolja kako se ulazi na sjeverna vrata bijahu dva stola, i na drugoj strani u trijemu od istjeh vrata bijahu dva stola; 41 Èetiri stola bjehu s jedne strane i èetiri s druge strane uz vrata, osam stolova, na kojima se koljaše. 42 A èetiri stola za žrtvu paljenicu bjehu od tesanoga kamena, u dužinu podrug lakta, i podrug lakta u širinu a u visinu jedan lakat, i na njima se ostavljaše oruðe kojim se koljahu žrtve paljenice i druge žrtve. 43 I unutra bijahu kuke s podlanice svuda unaokolo, a na stolove se metaše meso od žrtava. 44 I spolja pred vratima unutrašnjem bjehu klijeti za pjevaèe u unutrašnjem trijemu; jedne bjehu uz vrata sjeverna i gledahu prema jugu a druge bjehu uz istoèena vrata i gledahu prema sjeveru. 45 Tada mi reèe: ove klijeti što gledaju na jug jesu za sveštenike koji služe oko doma; 46 A one klijeti što gledaju na sjever jesu za sveštenike koji služe kod olтарa; to su sinovi Sadokovi, koji između sinova Levijevih pristupaju ka Gospodu da mu služe. 47 Potom izmjeri trijem, i bješe u dužinu sto lakata i u širinu sto lakata, èetvrtast; i oltar bijaše pred domom. 48 Poslije me odvede u trijem od doma, i izmjeri dovratnike trijemu, i bješe pet lakata otud i pet lakata odovud; a vrata bjehu široka tri lakta otud i tri lakta odovud; 49 Dužina trijemu bješe dvadeset lakata a širina jedanaest lakata, i uz basamake se iðaše k njemu, i stupovi bijahu uz dovratnike, jedan otud i jedan odovud.

41 Poslije me odvede u crkvu, i izmjeri dovratnike, i bješe šest lakata u širinu otuda i šest lakata u širinu odovuda, prema širini šatoru. 2 A vratima širina bješe deset lakata, a strane vratima bjehu od pet lakata otuda i od pet lakata odovuda; potom izmjeri joj dužinu, i bješe èetvredeset lakata, i širinu, i bješe dvadeset lakata. 3 Pa uðe unutra i izmjeri dovratnike, i bjehu od dva lakata; a vrata bjehu od šest lakata, a širina vratima sedam lakata. 4 I izmjeri dužinu onđe, i bješe dvadeset lakata, a širina dvadeset

lakata unutra u crkvi; i reče mi: ovo je svetinja nad svetnjama. **5** I izmjeri zid domu, i bje e шест lakata, i širina klijeti unaokolo u domu bje e etiri lakata. **6** A klijeti bijahu po tri jedna nad drugom, i bje e ih trideset, i dopirahu do zida koji bijaše u domu unaokolo za klijeti da ih drži, a ne dr a e ih zid od doma. **7** Jer se ra iriva e gra evina ozgo unaokolo za klijeti koje bijahu oko doma ozgo svuda unaokolo, i zato gra evina bijaše ozgo šira, i najni e klijeti bijahu ozgo šire za srednje. **8** I vidjeh uz dom visinu unaokolo; a pod u klijeti bijaše s cijele trske, šest lakata. **9** Širina zidu uz klijeti spolja bje e pet lakata, a bje e prazno mjesto klijetima koje bijehu uz dom. **10** I među klijetima bje e dvadeset lakata širine oko doma. **11** A vrata od klijeti bijehu k praznom mjestu, jedna prema sjeveru a jedna prema jugu, a širina onom praznom mjestu pet lakata svuda unaokolo. **12** A gra evina koja bje e pred odijeljenom stranom k zapadu ima e sedamdeset lakata u širini, a zid te gra evine bje e pet lakata širok unaokolo, i devedeset lakata dug.

13 Potom izmjeri dom, i bijaše u dužinu sto lakata; odijeljena strana i gra evina i zidovi joj, sve zajedno u dužinu sto lakata. **14** I širina pred domom i odijeljenom stranom k istoku ima e sto lakata. **15** I izmjeri dužinu građevini pred odijeljenom stranom što bijaše iza nje, i klijeti njezine otuda i odovuda, i bje e sto lakata; i unutra ni dom i hodnike od trijema; **16** Pragove i prozore su ene, i klijeti unaokolo u tri reda, prema pragu, što bje e obloženo drvetom svuda unaokolo, od zemlje do prozora, i prozori bijehu obloženi; **17** Do vrh vrata i do doma unutrašnjega, i spolja, i sav zid unaokolo iznutra i spolja na mjeru. **18** I bijehu na enjeni heruvimi i palme, jedna palma me u dva heruvima, i u svakoga heruvima bijehu dva lica: **19** Lice  ovje e prema palmi otuda, i lice lavovo prema palmi odovuda; tako bje e na enjeno po svemu domu unaokolo; **20** Od zemlje do vrh vrata bijehu heruvimi i palme na enjene, tako i po zidu u crkvi. **21** U crkve dovratnici bijehu na  etiri ugla; i svetinji lice bje e onako. **22** Oltar bje e drven, tri laka visok, i dva laka dug, s uglovima, i dužina i strane bijehu od drveta. I reče mi: to je sto, koji stoji pred Gospodom. **23** Dvoja vrata bijehu u crkvi i svetinji; **24** A u vrata bijehu dva krila, koja se obrta u, dva krila u jednijeh vrata i dva u drugih. **25** I na vratima crkvenijem bijehu na enjeni heruvimi i palme, kao po zidovima; i grede drvene bijahu pred trijemom spolja. **26** I bijahu uski prozori i palme otuda i odovuda po stranama trijemu i po klijetima u domu i po gredama.

42 Izvede me u spolja ni trijem prema sjeveru, i dovede me ka klijetima, koje bijahu prema odijeljenoj strani i prema gra evini na sjeveru. **2** S lica bje e u dužinu sto lakata kod sjevernijeh vrata, a u širini pedeset lakata. **3** Prema unutrašnjem trijemu od dvadeset lakata i prema podu spolja njega trijema bijahu klijeti prema klijetima u tri reda. **4** I pred klijetima bijaše hodnik u širinu od deset lakata, unutra, put k njima od jednoga laka, i vrata bijehu prema sjeveru. **5** A najgornje klijeti bijehu tješnje, jer klijeti donje i srednje u zgradi izlažahu ve ema nego one. **6** Jer bijahu na tri poda, ali nemahu stupova kao u trijemu, i zato se su iva e iznad donjega i srednjega od zemlje. **7** A ograda koja bijaše spolja prema klijetima k trijemu spoljašnjem pred klijetima ima e u dužinu pedeset lakata. **8** Jer dužina klijetima, koje bijahu u trijemu spoljašnjem, bijaše pedeset lakata. I gle, pred crkvom bje e sto lakata. **9** A pod tijem klijetima bijaše ulaz s istoka, kojim se ulazi e u njih iz spolja njega trijema. **10** U širini ograde toga trijema k istoku pred odijeljenom stranom i pred građevinom bijahu klijeti. **11** A pred njima bijaše put kao kod sjevernijeh klijeti; jednake dužine i jednake širine bijahu, i izlazi im i vrata bijahu jednaka. **12** I kaka bijahu vrata u klijeti koje bijahu prema jugu, taka bijahu vrata gdje se po inje e put pred ogradom pravo k istoku, kad se ide k njima. **13** I reče mi: sjeverne

klijeti i južne klijeti pred odijeljenom stranom jesu svete klijeti, gdje sveštenici koji pristupaju ka Gospodu jedu presvete stvari, onđe  ee ostavljati presvete stvari i dar i prinos za griješi i prinos za krivicu, jer je sveto mjesto. **14** Kad sveštenici u u, ne ee izlaziti iz svetinje u spolja ni trijem, nego  ee onđe ostavljati haljine svoje u kojima služe, jer su svede, i obla e e druge haljine, pa onda izlaziti k narodu. **15** I izmjerivši dom unutra ni odvede me na vrata isto na i izmjeri svuda unaokolo. **16** Izmjeri istočnu stranu trskom mjera kom, i bje e pet stotina trsaka, trskom mjera kom unaokolo. **17** Izmjeri sjevernu stranu, i bje e pet stotina trsaka, trskom mjera kom unaokolo. **18** Izmjeri južnu stranu, i bje e pet stotina trsaka, trskom mjera kom. **19** I okrenu i se na zapadnu stranu, izmjeri, i bje e pet stotina trsaka, trskom mjera kom. **20** Izmjeri sa  etiri strane, i bje e zid unaokolo pet stotina trsaka dug i pet stotina širok da razdvaja sveto mjesto od svjetskoga.

43 Potom me odvede k vratima koja gledaju na istok. **2** I gle, slava Boga Izraeljeva doho a e od istoka, i glas joj bijaše kao glas velike vode, i zemlja se sja e od slave njegove. **3** I utvara koju vidjeh bijaše kao utvara koju vidjeh kad do oh da zatrema grad: bje e utvara kao ona koju vidjeh na rijeci Hevaru; i padoh na lice svoje. **4** A slava Gospodnja uđe u dom na vrata koja gledaju na istok. **5** I podiže me duh i odvede me u unutra ni trijem; i gle, dom bijaše pun slave Gospodnje. **6** I  eu i gdje mi progovori iz doma, i  ovijek staja e kod mene. **7** I reče mi: sine  ovje eji, ovo je mjesto prijestola mojega i mjesto stopa nogu mojih, gdje  eu nastavati usred sinova Izraeljevih dovjeka; i dom Izraeljev ne ee više skvrniti svetoga imena mojega, ni oni ni carevi njihovi kurvarstvom svojim i mrtvijem tjelesima careva svojih na visinama svojim. **8** Meta  prag svoj do moga praga, i dovratnike svoje do mojih dovratnika i pregradu izme u mene i sebe, te skvrni e sveto ime moje gadovima svojim koje  injuh; zato ih satrh u gnjevu svom. **9** Sada neka uklone daleko od mene kurvarstvo svoje i mrtva tjelesa careva svojih, i nastava u usred njih dovjeka. **10** Ti, sine  ovje eji, pokaži domu Izraeljevu ovaj dom, neka se postide bezakonja svojega, i neka izmjere sve. **11** I kad se postide svega što su  inili, pokaži im oblik od doma i red i izlaska i ulaske, i sve oblike i svu uredbu, i sve oblike i sve zakone, i opisim ga da paze na sav oblik njegov i na sve uredbe, i tako  ine. **12** A ovo je zakon za dom: navrh gore koliko zauzima unaokolo da bude svetinja nad svetnjama. Eto, to je zakon za dom. **13** A ovo je mjeru za oltar na lakte, a u laktu je jedan običan lakat i podlanica: podnožje mu lakat visoko i lakat široko, a opłata na njemu po kraju unaokolo s pedi; taka je gornja strana oltaru. **14** A od podnožje na zemlji do ni ega pojasa dva laka, i u širinu jedan lakat; a od manjega pojasa do većega pojasa  etiri laka, i u širinu lakat. **15** A sam oltar da bude  etiri lakata visok, od oltara gore da bude  etiri roga. **16** A oltar da bude dvanaest lakata dug i dvanaest lakata širok, i  etvrtast na  etiri strane. **17** I pojas da je  etvrtast lakata dug i  etvrtast lakata širok na  etiri strane, a opłata oko njega od po lakata, i podnožje mu od lakata unaokolo, i basamaci mu da budu okrenuti na istok. **18** I reče mi: sine  ovje eji, ovako veli Gospod Gospod, ovo su naredbe za oltar kad se na ini da se na njemu prinose žrtve paljenice i da se kropi krvlju. **19** I sveštenicima Levitima koji su od sjemena Sadokova, koji pristupaju k meni, govori Gospod Gospod, da mi služe, da ae  junca za žrtvu za griješi. **20** I uzmi krv njegove, i poma i mu  etiri roga i  etiri ugla od pojasa i opłatu unaokolo, tako  ee  ga o istiti i u initi o i e enje za nj. **21** Potom uzmi junca za griješi, i neka se spali na mjestu određenom u domu izvan svetinje. **22** A drugi dan prinesi jarca zdrava za griješi, i neka o iste njim oltar kako su o istili juncem. **23** A kad o isti , prinesi junca zdrava i ovna od stada zdrava. **24** I kad ih prineše  pred

Gospodom, neka sveštenici bace na njih soli i prinesu ih na žrtvu paljenicu Gospodu. **25** Sedam dana prinosi jarca za grijeh svaki dan; i junca i ovna iz stada zdrava neka prinose. **26** Sedam dana neka ēine oēišæenje za ołtar, i oēiste ga i posvete. **27** A kad se navrše ti dani, osmoga dana i poslije neka prinose sveštenici na ołtaru žrtve vaše paljenice i žrtve vaše zahvalne, i primiēu vas, govori Gospod Gospod.

44 I odvede me opet k vratima spoljašnjim od svetinje, koja gledaju na istok, a ona bjehu zatvorena. **2** I reēe mi Gospod: ova vrata neka budu zatvorena i da se ne otvoraju, i niko da ne ulazi na njih, jer je Gospod Bog Izrailjev ušao na njih; zato neka budu zatvorena. **3** Za kneza su; sam knez neka sjeda na njima da jede hlijeb pred Gospodom; kroz trijem od ovjeh vrata neka ulazi i istijem putem neka izlazi. **4** I odvede me k sjevernijem vratima pred dom; i vidjeh, i gle, dom Gospodnjii bješe pun slave Gospodnje, i padoh na lice svoje. **5** I reēe mi Gospod: sine ēovjeđi, pazi srcem svojim i vidi oēima svojim i slušaj ušima svojim, što æu ti kazati za sve uredbe doma Gospodnjega i za sve zakone njegove; pazi srcem svojim na sve ulaze u dom i na sve izlaze iz svetinje. **6** I reci odmetnièkom domu Izrailjevu: ovako veli Gospod Gospod: dosta je gadova vaših, dome Izrailjev, **7** Što uvodiste tuđince neobrezana srca i neobrezana tijela da budu u mojoj svetinji da skvrne dom moj, i prinosite moj hlijeb, pretilini u krv, i tako prestupaše moj zavjet osim svijeh gadova vaših; **8** I ne izvršivaste što treba za moju svetinju, nego postaviste ljudе po svojoj volji da izvršuju što treba u mojoj svetinji. **9** Ovako veli Gospod Gospod: nijedan tuđin neobrezana srca i neobrezana tijela da ne dolazi u moju svetinju, nijedan od svijeh tuđinaca koji su među sinovima Izrailjevijem. **10** A Leviti koji ostupiše od mene kad zađe Izrailj, koji zađoše od mene za gadnjijem bogovima svojim, nosiće bezakonje svoje. **11** I bježe sluge u mojoj svetinji u službi na vratima od doma služeei domu; oni æe klati žrtve paljenice i druge žrtve narodu, i stajaæe pred njima služeei im. **12** Što im služiše pred gadnjijem bogovima njihovijem i biše domu Izrailjevu spoticanje na bezakonje, zato podigoh ruku svoju na njih, govori Gospod Gospod, da æe nositi bezakonje svoje, **13** I neæe pristupati k meni da mi vrše svešteniku službu, niti kojoi svetinji mojoj, ni svetinji nad svetinjama neæe pristupati, nego æe nositi sramotu svoju i gadove svoje, koje ēiniše. **14** Nego æu ih postaviti za ēuvare domu na svaku službu njegovu i na sve što biva u njemu. **15** A sveštenici Leviti sinovi Sadokovi, koji izvršivalu što treba u mojoj svetinji, kad sinovi Izrailjevi zađoše od mene, oni æe pristupati k meni da mi služe, i stajaæe preda mnom prinoseei mi pretilini u krv, govori Gospod Gospod. **16** Oni neka ulaze u moju svetinju i oni neka pristupaju k stoli mojemu da mi služe i neka izvršuju što sam zapovjedio da se izvršuje. **17** I kad ulaze na vrata unutrašnjega trijema, neka obuku lanene haljine, i ništa da ne bude na njima vuneno kad služe na vratima unutrašnjega trijema i u njemu. **18** Na glavama neka im budu kape lanene i gaæe lanene po bedrima, i da se ne pašu nièimi oda šta bi se znojili. **19** A kad izlaze u trijem spoljašnjim, u spoljašnjem trijem k narodu, neka svuku sa sebe haljine u kojima služe, i ostave ih u klijetima svjetnjem, pa neka obuku druge haljine, da ne osveæuju naroda haljinama svojim. **20** I glave svoje da ne briju, a ni kose da ne ostavljaju, nego neka strigu glave svoje. **21** I vina da ne piye nijedan sveštenik kad hoæe da uđe u unutrašnji trijem. **22** I udovicom ni puštenicom da se ne žene, nego djevojkom od sjemena doma Izrailjeva ili udovicom sveštenièkom neka se žene. **23** I narod moj neka uée što je sveto što li nije sveto, i neka ih uée raspoznavati neéisto od éistoga. **24** A u raspri neka stanu da sude, po mojim zakonima neka sude, i zakone moje i uredbe

moje neka drže o svijem praznicima mojim, i subote moje neka svetkuju. **25** I k mrtvacu da ne idu da se ne oskvirne; samo za ocem i za materom i za sinom i za kæerju, za bratom i za sestrom neudatom mogu se oskvirniti. **26** A kad se oëisti, neka mu se broj sedam dana. **27** I u koji bi dan ušao u svetinju, u trijem unutrašnjem, da služi u svetinji, neka prinese žrtvu za grijeh svoj, govori Gospod Gospod. **28** A našljedstvo što æe imati, ja sam njihovo našljedstvo; i vi im ne dajte dostojanja u Izraelju, ja sam njihovo dostojanje. **29** Dar i žrtvu za grijeh i žrtvu za krivicu oni æe jesti; i sve zavjetovano u Izraelju njihovo æe biti. **30** I prvine od svakoga prvoga roda i svih prinosi podizani od svega između svijeh prinosa vaših biæe sveštenicima; i prvine od tijesta svojega davaæete svešteniku da bi poèivao blagoslov na domovima vašim. **31** Sveštenici da ne jedu mrcinoga ni što zvjerka raskine, bilo ptica ili što od stoke.

45 A kad stanete dijeliti zemlju u našljedstvo, prinesite prinos Gospodu, svet dio od zemlje, u dužinu dvadeset i pet tisuæa lakata, i u širinu deset tisuæa, to neka bude sveto po svijem međama svojim unaokolo. **2** Od toga neka bude za svetinju pet stotina lakata u dužinu i pet stotina u širinu, èetvrtasto otsvuda, i pedeset lakata unaokolo za podgraða. **3** Po toj mjeri izmjeri u dužinu dvadeset i pet tisuæa i u širinu deset tisuæa, i tu neka bude svetinja i svetinja nad svetinjama. **4** To neka bude svet dio od zemlje sveštenicima, koji služe u svetinji, koji pristupaju da služe Gospodu, i neka im bude mjesto za kuæe i sveto mjesto za svetinju. **5** A dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu i deset tisuæa u širinu neka bude Levitima koji služe u domu u državu s dvadeset klijeti. **6** I gradu podajte dostojanje pet tisuæa lakata u širinu i dvadeset i pet tisuæa u dužinu prema svetom dijelu; to neka je za sav dom Izrailjev. **7** A knezu neka bude s obje strane svetoga dijela i dostojanja gradskoga pred svetijem dijelom i pred gradskim dostojanjem, sa zapadne strane na zapad i s istoèene strane na istok, a dužina da bude prema svakom od tijeh dijelova od zapadne međe do istoèene međe. **8** Ta zemlja da mu je dostojanje u Izraelju, da više ne otimaju knezovi moji od naroda mojega, nego ostalu zemlju da dadu domu Izrailjevu po plemenima njihovijem. **9** Ovako veli Gospod Gospod: dosta je, knezovi Izrailjevi; prođite se nasilja i otimanja, i tvorite sud i pravdu, i skinite teške poslove svoje s mojega naroda, govori Gospod Gospod. **10** Mjerila da su vam prava, i efa prava, i vat prav. **11** Efa i vat da su jedne mjere, da vat bere desetinu homora, i efa desetinu homora; mjera da im je prema homoru. **12** I sikal da je dvadeset gera, a mina da vam je dvadeset sikala, dvadeset i pet sikala, i petnaest sikala. **13** Ovo je prinos što æete prinositi: šestina efe od homora pšenice, tako i od jeèema dajite šestinu efe od homora. **14** A za ulje je uredba ova: vat je mjera za ulje; desetina vata od jednoga kora, koji je homor od deset vata, jer je deset vata homor. **15** A od sitne stoke jedno od dvije stotine s dobrnjem pasišta sinova Izrailjevijeh za dar i za žrtvu paljenicu i za žrtvu zahvalnu, da se ēini oēišæenje za njih, govori Gospod Gospod. **16** Sav narod zemaljski da daje ovaj prinos knezu Izrailjevu. **17** A knez je dužan davati žrtve paljenice s darom i naljevom na praznike i na mladine i u subote, o svijem svetkovinama doma Izrailjeva; on neka prinosi žrtvu za grijeh s darom i žrtvu paljenicu i zahvalnu da ēini oēišæenje za dom Izrailjev. **18** Ovako veli Gospod Gospod: prvoga dana prvoga mjeseca uzmi junca zdrava, i oëisti svetinju njim. **19** I neka sveštenik uzme krv od te žrtve za grijeh, i pomaže njom dovratnike na domu i èetiri ugla od pojasa na ołtaru i dovratnike od vrata na unutrašnjem trijemu. **20** Tako uèini i sedmoga dana istoga mjeseca za svakoga koji zgriješi iz neznanja i za prostoga; tako æete oëistiti dom. **21** Prvoga mjeseca èetrnaestoga dana da vam je pasha, praznik sedam dana, hlijebovi prijesni da se jedu. **22** I

taj dan neka prinese knez za se i za sav narod zemaljski junca na žrtvu za grijeh. 23 A za sedam dana praznika neka prinosi na žrtvu paljenicu Gospodu po sedam junaca i sedam ovnoga zdravijeh na dan, za onijeh sedam dana, i na žrtvu za grijeh jarcu na dan. 24 I za dar po efu na junca i efu na ovna neka prinosi, i in ulja na svaku efu. 25 Sedmoga mjeseca petnaestoga dana na praznik neka prinosi isto tako za sedam dana i žrtvu za grijeh i žrtvu paljenicu i dar i ulje.

46 Ovako veli Gospod Gospod: vrata unutrašnjega trijema, koja gledaju na istok, neka su zatvorena u šest dana težatnjih, a u subotu neka se otvoraju, i na dan mladine neka se otvoraju. 2 I knez neka dođe kroz trijem od vrata spoljašnjih, i neka stane kod dovratnika, a sveštenici neka prinesu njegovu žrtvu paljenicu i žrtvu zahvalnu, i on pokloniv se na pragu neka otide, a vrata da se ne zatvoraju do većera. 3 I narod zemaljski neka se poklanja Gospodu na istjem vratima u subote i na mladine. 4 A žrtva paljenica, što æe prinositi knez Gospodu subotom, biæe šest jaganjaca zdravijeh i ovan zdrav; 5 A dar efa na ovna, a na jaganjce dar koliko mu ruka može, i in ulja na efu; 6 A o mladini da bude junac zdrav, i šest jaganjaca i ovan, sve zdravo; 7 I dar da prinese efu na junca i efu na ovna, a na jaganjce koliko mu može ruka, i ulja in na efu. 8 A knez kad ide, neka ide kroz trijem od vrata, i istjem putem neka odlazi. 9 A kad narod zemaljski dohodi pred Gospoda o praznicima, ko uđe na sjeverna vrata da se pokloni, neka izlazi na južna vrata; a ko uđe na južna vrata, neka izlazi na sjeverna vrata; neka se ne vraæea na vrata na koja uđe, nego neka izlazi na ona koja su nasuprotna. 10 A knez s njima neka ulazi kad oni ulaze, i neka izlazi kad oni izlaze. 11 I o praznicima i o svetkovinama dar neka je efa na junca, i efa na ovna, a na jaganjce koliko mu ruka dade, a ulja in na efu. 12 A kad knez prinosi dragovoljnju žrtvu, paljenicu ili zahvalnu, od svoje volje Gospodu, tada neka mu se otvore vrata koja gledaju na istok, i neka prinese žrtvu svoju paljenicu i zahvalnu, kako èini subotom; potom neka izide, i vrata neka se zatvore kad izide. 13 I prinosi svaki dan Gospodu na žrtvu paljenicu jagnje od godine zdravo; svako jutro prinosi ga. 14 I dodaj na nj dar svako jutro šestinu efe i ulja treæinu ina, da se pokropi bijelo brašno; to je vazdašnji dar Gospodu uredbom vjeðenom. 15 I tako neka prinose jagnje i dar i ulje svako jutro, žrtvu paljenicu svagdašnju. 16 Ovako veli Gospod Gospod: ako knez da dar kome sinu svom od svojega našljedstva, neka bude sinovima njegovijem, njihovo je dostojanje. 17 Ako li da dar od svojega našljedstva kome sluzi svojemu, neka mu bude do godine oprosne, a onda neka se vratí knezu, jer je njegovo našljedstvo, sinovima njegovijem neka bude. 18 I knez da ne uzima narodu ništa od našljedstva tjerajuæi ih s njihova našljedstva; od svojega dostojanja neka daje sinovima svojim našljedstvo da se ne razgoni moj narod, niko sa svojega našljedstva. 19 Potom me odvede kroz ulaz koji je pokraj vrata u svete klijeti sveštenièke koje gledaju na sjever, i gle, ondje bijaše neko mjesto u dnu prema zapadu. 20 I reèe mi: ovo je mjesto gdje æee sveštenici variti prinos za krivicu i za grijeh, gdje æee pezi dar da ne iznose u spoljašnji trijem i narod posveæuju. 21 Tada me izvede u spoljašnji trijem, i provede me u èetiri ugla od trijema, i gle, u svakom uglu od trijema bijaše trijem. 22 U èetiri ugla od trijema bijahu trijmovi s dimnjacima, u dužinu od èetrdeset lakata, a u širinu od trideset lakata, sva èetiri na uglovima bijahu jedne mjere. 23 U njima èetirma bješe zid unaokolo, a pod tijem zidom bijahu ognjišta svuda unaokolo. 24 I reèe mi: ovo su kuhanje, gdje æe žrtve narodnekuhati koji služe domu.

47 Potom odvede me opet k vratima od doma, i gle, voda izlažaše ispod praga od doma k istoku, jer lice domu bijaše

prema istoku; i voda tecijaše dolje s desne strane doma, s južne strane oltara. 2 Potom me izvede vratima sjevernjem, i provede me okolo spoljašnjim putem k spoljašnjim vratima, putem koji gleda na istok, i gle, voda tecijaše s desne strane. 3 I kad èovjek izide na istok s mjerom u ruci, izmjeri tisuæu lakata, i prevede me preko vode, i voda bijaše do gležanja. 4 Potom opet izmjeri tisuæu lakata, i prevede me preko vode, a voda bješe do koljena; opet izmjeri tisuæu lakata, i prevede me, a voda bješe do pojasa. 5 I opet izmjeri tisuæu lakata, i posta rijeka, koje ne mogoh prijeæi, jer voda ustade da trebaše plivati, posta rijeka koja se ne može pregaziti. 6 Tada mi reèe: vidje li, sine èovjejeji? I odvede me i povrati me na brijeđu rijeци. 7 A kad se vrath, gle, po brijeđu rijeći vrlo mnogo drva otud i odovud. 8 I reèe mi: ova voda teèee u Galileju prvu, i spušta se u polje, i utjeèee u more, i kad dođe u more, njegova æee voda postati zdrava. 9 I sve životinje što se mièu kuda god dođu ove rijeke, biæe žive i biæe veliko mnoštvo riba, jer kad dođe ova voda onamo, druga æee postati zdrava, i sve æee biti živo gdje ova rijeka dođe. 10 I ribari æee stajati kraj njega od Engada do En-Eglaima i razapinjati mreže; i biæe riba svakojakih vrlo mnogo kao u velikom moru. 11 A bare njegove i glibovi neæee biti zdravi, nego æee ostati slani. 12 A kraj rijeke po brijeđu otud i odovud rašæe drveta svakojaka rodna, kojima lišæee neæee opadati niti æee roda na njima nestajati; svakoga æee mjeseca raðati nov rod, jer joj voda teèee iz svinjenje; zato æee rod njihov biti za jelo i lišæee njihovo za lijeç. 13 Ovako veli Gospod Gospod: ovo su meðe u kojima æete naslijediti zemlju po dvanaest plemena Izrailjevih: Josifu dva dijela. 14 Naslijedæete je kako jedan tako drugi, za koju podigoh ruku svoju da æeu je dati ocima vašim; i pripaæe vam ta zemlja u našljedstvo. 15 Ovo je dakle meða zemlji: na sjevernoj strani od velikoga mora na Eton kako se ide u Sedad, 16 Emat, Virota, Sivrajim, koji je između meðe Damaštske i meðe Ematske, Asaratihon, koji je na meði Avranskog. 17 Tako æee biti meðe od mora Asarenan, meða Damaštska i sjeverna strana na sjever, i meða Ematsku; to je sjeverna strana. 18 A istoèenu stranu izmjerite od Avrana i od Damaska i od Galada i od zemlje Izraeljeve na Jordanu, od te meðe do mora istoèenoga. I to je istoèena strana. 19 A južna strana prema jugu od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora. I to je južna strana prema jugu. 20 A zapadna æee strana biti veliko more, od te meðe do prema ulasku u Emat; to je zapadna strana. 21 I razdijelite tu zemlju meðu se po plemenima Izraeljevijem. 22 A razdijelite je u našljedstvo meðu se i meðu inostrance koji se bave meðu vama, koji bi izrodili sinove meðu vama, i oni neka su vam kao domorodac meðu sinovima Izraeljevijem, s vama neka dobiju našljedstvo meðu plemenima Izraeljevijem. 23 I u kom se plemenu inostranac bavi, u onom mu podajte našljedstvo, govori Gospod Gospod.

48 A ovo su imena plemenima. Od kraja prema sjeveru, uz Etolonski kako se ide u Emat i Asarenan, na meðu Damaštsku na sjever pokraj Emata, od istoèene strane do zapadne, Danovo, jedno. 2 A uz meðu Danovu, od istoèene strane do zapadne, Asirovo, jedno. 3 A uz meðu Asirovu, od istoèene strane do zapadne, Neftalimovo, jedno. 4 A uz meðu Neftalimovu, od istoèene strane do zapadne, Manasijino, jedno. 5 A uz meðu Manasijino, od istoèene strane do zapadne, Jefremovo, jedno. 6 A uz meðu Jefremovu, od istoèene strane do zapadne, Ruvimovo, jedno. 7 A uz meðu Ruvimovu, od istoèene strane do zapadne, Judino, jedno. 8 A uz meðu Judinu, od istoèene strane do zapadne, neka bude prinos što æete prinjeti, dvadeset i pet tisuæa lakata u širinu, a u dužinu kao koji drugi dio, od istoèene strane do zapadne, i svetinja da bude usred njega. 9 Prinos koji æete prinjeti Gospodu, neka bude od dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu i od deset tisuæa u širinu. 10 I taj æee sveti prinos biti

sveštenicima, sa sjevera dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu, a sa zapada deset tisuæa u širinu, i s istoka deset tisuæa u širinu, a s juga dvadeset i pet tisuæa u dužinu; i svetinja Gospodnja da bude usred njega. **11** To æe biti sveštenicima posveæenijem između sinova Sadokovih koji držaše što sam naredio da se drži i ne zaðoše kao drugi Leviti, kad zaðoše sinovi Izrailevi. **12** Njihov æe biti sveti prinos od zemlje, svetinja nad svetnjama, uz međe Levitske. **13** A Leviti da imaju uz međe svešteničke dvadeset i pet tisuæa lakata u dužinu, i deset tisuæa u širinu; sva dužina da bude dvadeset i pet tisuæa, a širina deset tisuæa. **14** A od toga ništa da ne prodaju ni promjenjuju, ni da prenose prvina zemaljskih, jer je svetinja Gospodu. **15** A pet tisuæa lakata što ostaje u širinu prema dvadeset i pet tisuæa biæe mjesto posveæeno, za grad, za naselje, i za podgraða, i grad da bude usred njega. **16** A ovo da mu je mjera: sa sjeverne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata, i s južne strane èetiri tisuæe i pet stotina, i s istoène strane èetiri tisuæe i pet stotina, i sa zapadne strane èetiri tisuæe i pet stotina. **17** I podgraðe æe biti dvjesta i pedeset lakata sa sjevera, i dvjesta i pedeset s juga, i dvjesta i pedeset s istoka, i dvjesta i pedeset sa zapada. **18** A što ostane u dužinu prema svetom prinosu, deset tisuæa lakata na istok i deset tisuæa na zapad prema svetom prinosu, od toga dohodak neka bude hrana slugama gradskim. **19** A sluge koje æe služiti gradu biæe iz svih plemena Izrailevih. **20** Sav ovaj prinos, dvadeset i pet tisuæa lakata uz dvadeset i pet tisuæa, èetvrta, prinjeæe u prinos sveti za dostojanje gradu. **21** A što ostane s obje strane svetom prinosu i dostojanju gradskom, prema dvadeset i pet tisuæa lakata prinsa do međe istoène, i sa zapada prema dvadeset i pet tisuæa lakata duž zapadne međe prema dijelovima, to da je knežev; tako æe sveti prinos i svetinja doma biti u srijedi. **22** A od dostojanja Levitskoga i od dostojanja gradskoga, usred onoga što je knežev, između međe Judine i međe Venijaminove, da je knežev. **23** A ostala plemena biæe: od istoène strane do zapadne strane, Venijaminovo, jedno; **24** A uz među Venijaminovu, od istoène strane do zapadne, Simeunovo, jedno; **25** A uz među Simeunovu, od istoène strane do zapadne, Isaharovu, jedno; **26** A uz među Isaharovu, od istoène strane do zapadne, Zavulonovo, jedno; **27** A uz među Zavulonovu, od istoène strane do zapadne, Gadovo, jedno; **28** A uz među Gadovu s južne strane, na jug, međa je od Tamara do vode Merive u Kadisu, duž potoka do velikoga mora. **29** To je zemlja koju æete ždrijebom razdijeliti plemenima Izrailevijem u našljedstvo, i to su im dijelovi, govori Gospod Gospod. **30** A ovo su krajevi gradu: sa sjeverne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata da bude mjera; **31** A vrata gradska da se nazovu imenima plemena Izrailevih, troja vrata sa sjevera; jedna vrata Ruvimova, jedna vrata Judina, jedna vrata Levijeva; **32** I s istoène strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata, i troja vrata: jedna vrata Josifova, jedna vrata Venijaminova, jedna vrata Danova; **33** I s južne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata da bude mjera, i troja vrata: jedna vrata Simeunova, jedna vrata Isaharova, jedna vrata Zavulonova; **34** Sa zapadne strane èetiri tisuæe i pet stotina lakata, i troja vrata: jedna vrata Gadova, jedna vrata Asirova, jedna vrata Neftalimova. **35** Unaokolo æe biti osamnaest tisuæa lakata, a ime æe gradu od toga dana biti: Gospod je tu.

Danilo

1 Godine treće carovanja Joakima cara Judina dođe Navuhodonosor car Vavilonski na Jerusalim, i opkoli ga. **2** I Gospod mu dade u ruku Joakima cara Judina i dio sudova doma Božjeg, i odnese ih u zemlju Senar u dom boga svojega, i metnu sudove u riznicu boga svojega. **3** I reče car Asfenazu starješini svojih dvorana da dovede između sinova Izrailevijeh, i od carskoga sjemensa i od knezova **4** Mlađeza na kojima nema mane, i koji su lijepa lica i naučeni svakoj mudrosti i vještosti znanju i razumni i koji mogu stajati u carskom dvoru, pa da ih učeti knjigu i jezik Haldejski. **5** I odredim im car obrok na dan od jela carskoga i od vina koje on piše, da se hrane tri godine a poslije da stope pred carem. **6** A među njima bjehu od sinova Judinjeh Danilo, Ananija, Misailo i Azarija. **7** A starješina nad dvoranima predje im imena, i Danilu nadje ime Valtasar, a Ananiju Sedrah, a Misailu Misah, a Azariju Avdenago. **8** Ali Danilo naumi da se ne skvri obrokom jela careva i vinom koje on piše, i zamoli se starješini nad dvoranima da se ne skvri. **9** I dade Bog Danilu te nađe milost i ljubav u starješine nad dvoranima. **10** I reče starješina nad dvoranima Danilu: bojim se gospodara svojega cara, koji vam je odredio jelo i piće; jer kad car vidi lica vaša lošija nego u ostalim mlađeza, vaših vršnika, zašto da mi učinite da budem glamov krov caru? **11** A Danilo reče Amelsaru, kojega starješina nad dvoranima postavi nad Danilom, Ananijom, Misailom i Azarijom: **12** Ogledaj sluge svoje za deset dana, neka nam se daje varivo da jedemo i vode da pijemo. **13** Pa onda neka nam se vide lica pred tobom i lica mlađeza koji jedu carsko jelo, pa kako vidiš, onako ćeši sa slugama svojim. **14** I posluša ih u tom, i ogleda ih za deset dana. **15** A poslije deset dana lica im dođe lješpa i mesnatija nego u svijeh mlađeza koji jeđaju carsko jelo. **16** I Amelsar uzimaše jelo njihovo i vino koje njima trebaše piti, i davaše im variva. **17** I dade Bog svoj ēetvorici mlađeza znanje i razum u svakoj knjizi i mudrosti; a Danilu dade da razumije svaku utvaru i sne. **18** I kad prođe vrijeme po kom car bješe rekao da ih izvede, izvede ih starješina nad dvoranima pred Navuhodonosora. **19** I govori car s njima, i ne nađe se među njima nijedan kao Danilo, Ananija, Misailo i Azarija; i stajahu pred carem. **20** I u svemu ēemu treba mudrost i razum, za što ih car zapita, nađe da su deset puta bolji od svih vratâ i zvjezdara što ih bješe u svemu carstvu njegovu. **21** I osta Danilo do prve godine cara Kira.

2 A druge godine carovanja Navuhodonosorova usni Navuhodonosor san, i uznenimri mu se duh i san ga prođe. **2** I reče car da dozovu vratâ i zvjezdare i gatare i Haldeje da kažu caru san njegov. I dođe i staše pred carem. **3** I reče im car: usnih san, i uznenimri mi se duh kako bih doznao što sam snio. **4** A Haldeji rekoše caru Sirski: care, da si živ dovjeka! pripovjedi san slugama svojim, pa æemo ti kazati što znaëi. **5** A car odgovori i reče Haldejima: zaboravio sam; ako mi ne kažete što sam snio i što znaëi, bjeæte isjeèeni i kuæe æe vaše biti buništa. **6** Ako li mi kažete što sam snio i što znaëi, dobjete od mene dare i poklone i veliku èast; kažite mi dakle što sam snio i što znaëi. **7** Odgovoriše opet i rekoše: neka car pripovjedi san slugama svojim, pa æemo kazati što znaëi. **8** Car odgovori i reče: doista vidim da hoæete vremena da dobijete; jer vidite da sam zaboravio. **9** Ali ako mi ne kažete što sam snio i što znaëi, jedan vam je sud; jer ste se dogovorili da kažete preda mnom laž i prijevaru dok se promijeni vrijeme; zato kažite mi san, pa æeu vidjeti da mi možete kazati što znaëi. **10** Odgovoriše Haldeji caru i rekoše: nema èovjeka na zemlji koji bi mogao kazati caru to što ište; zato nijedan car ni

knez ni vlastelin nije nigdje iskao tako što od vratâ ili zvjezdara ili Haldejca. **11** I što car ište vrlo je teško; niti ima drugoga koji bi mogao kazati caru osim bogova, koji ne žive među ljudima. **12** Zato se car razljuti i razgnjevi vrlo, i zapovjedi da se pogube svi mudarci Vavilonski. **13** I kad izide zapovijest, te ubijahu mudarce, tražahu i Danila i drugove njegove da ih ubiju. **14** Tada Danilo odgovori mudro i razumno Ariohu zapovjedniku stražarskom, koji bijaše izašao da ubija mudarce Vavilonske; **15** Odgovori i reče Ariohu vlastelinu carevu: zašto je tako nagla zapovijest od cara? Tada Arioh kaza stvar Danilu. **16** A Danilo otide i zamoli cara da mu ostavi vremena, pak æe kazati caru što san znaëi. **17** Potom otide Danilo kuæi svojoj, i kaza stvar Ananiji, Misailu i Azariji, drugovima svojim, **18** Da se mole za milost Bogu nebeskomu radi te tajne, da ne bi poginuli Danilo i drugovi mu s ostalim mudarcima Vavilonskim. **19** I objavi se tajna Danilu u noæenoj utvari; tada Danilo blagoslovio Boga nebeskoga. **20** Progovori Danilo i reče: da je blagosloveno ime Gospodnje od vijeka do vijeka; jer je njegova mudrost i sila; **21** I on mijenja vremena i èase; smeæe careve, i postavlja careve; daje mudrost mudrima i razum razumnima. **22** On otkriva što je duboko i sakriveno, zna što je u mraku, i svjetlost kod njega stanuje. **23** Tebe, Bože otaca mojih, hvalim i slavim, što si mi dao mudrost i silu, i što si mi objavio za što te molim objaviv nam stvar carevu. **24** Tada otide Danilo k Ariohu, kojega car bješe odredio da pogubi mudarce Vavilonske; i došav ovako mu reče: ne gubi mudaraca Vavilonskih; izvedi me pred cara da kažem caru što san znaëi. **25** Tada Arioh brže izvede Danila pred cara, i ovako mu reče: nađoh èovjeka između robija Judina, koji æe kazati caru što san znaëi. **26** A car progovori i reče Danilu, koji se zvaše Valtasar: možeš li mi kazati san koji sam snio i što znaëi? **27** Odgovori Danilo caru i reče: tajne koje car ište ne mogu kazati caru mudarci ni zvjezdari ni vratâ ni gatari. **28** Nego ima Bog na nebu koji otkriva tajne i javlja caru Navuhodonosoru što æe biti do pošljetka. San tvoj i što ti je vidjela glava na postelji tvojoj ovo je: **29** Tebi, care, dođoše misli na postelji što æe biti poslijere, i onaj koji objavljuje tajne pokaza tko što æe biti. **30** A meni se ova tajna nije objavila mudrošću koja bi u mene bila mimo sve žive, nego zato da se javi caru što san znaëi i da doznaš misli srca svojega. **31** Ti, care, vidje a to lik velik; velik bijaše lik i svjetlost mu silna, i stajaše prema tebi, i strašan bijaše na očima. **32** Glava tome liku bijaše od èistoga zlata, prsi i mišice od srebra, trbuh i bedra od mjedi, **33** Goljeni mu od gvožđa, a stopala koje od gvožđa koje od zemlje. **34** Ti gledaše dokle se odvali kamen bez ruku, i udari lik u stopala mјedena i zemljana, i satr ih. **35** Tada se satr i gvožđe i zemlja i mjed i srebro i zlato, i posta kao pljeva na gumnu u ljetu, te odnese vjetar, i ne nađe mu se mjesto; a kamen, koji udari lik, posta gora velika i ispunji svu zemlju. **36** To je san; a sada æemo kazati caru što znaëi. **37** Ti si, care, car nad carevima, jer ti Bog nebeski dade carstvo, silu i krjepost i slavu; **38** I gdje god žive sinovi ljudski, zvijeri poljske i ptice nebeske, dao ti je u ruke, i postavio te gospodarem nad svijetom tijem. Ti si ona glava zlatna. **39** A nakon tebe nastaje drugo carstvo, manje od tvojega; a potom treće carstvo, mјedeno, koje æe vladati po svoj zemlji. **40** A èetvrto æe carstvo biti tvrdvo kao gvožđe, jer gvožđe satire i troši sve, i kao gvožđe što sve lomi, tako æe satri i polomiti. **41** A što si video stopala i prste koje od kala lonèarskoga koje od gvožđa, bijeæe carstvo razdijeljeno, ali æe biti u njemu tvrdje od gvožđa, jer si video gvožđe pomiješano s kalom lonèarskim. **42** I što prsti u nogu bijahu koje od gvožđa koje od kala, carstvo æe biti nešto jako a nešto trošno. **43** A što si video gvožđe pomiješano sa kalom lonèarskim, to æe se oni pomiješati sjemenom èovjekijim, ali neæe prionuti jedan za drugoga kao što se gvožđe ne može smiješati s kalom. **44** A u vrijeme tijeh

careva Bog æe nebeski podignuti carstvo koje se dovjeka neæe rasuti, i to se carstvo neæe ostaviti drugom narodu; ono æe satrì ukinuti sva ta carstva, a samo æe stajati dovjeka. **45** Kako si video gdje se od gore odvali kamen bez ruku i satr gvožđe, mјed, kao, srebro i zlato. Bog veliki javi caru što æe biti posljije; san je istinit, i tumaèenje mu vjerno. **46** Tada car Navuhodonosor pade na lice svoje, i pokloni se Danilu, i zapovjedi da mu prinesu prinos i kad. **47** Car progovori Danilu i reèe: doista, vaš je Bog Bog nad bogovima i gospodar nad carevima, i koji objavljuje tajne, kad si mogao otkriti ovu tajnu. **48** Tada car uzvisi Danila, i dade mu mnoge velike darove i uèini ga gospodarem svoj zemlji Vavilonskoj i poglavarem nad svijem mudarcima Vavilonskim. **49** I Danilo izmoli u cara, te postavi nad poslovima zemlje Vavilonske Sedraha, Misaha i Avdenaga, a Danilo osta na dvoru carevu.

3 Car Navuhodonosor naèini zlatan lik, kojemu visina bješe šezdeset lakata, a širina šest lakata; i namjesti ga u polju Duri u zemlji Vavilonskoj. **2** I posla car Navuhodonosor da saberu knezove, upravitelje i vojvode, starješine, riznièare, sudije, nastojnike i sve vlastelje zemaljske, da doðu da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor. **3** Tada se skupiše knezovi, upravitelji i vojvode, starješine, riznièare, sudije, nastojnici, i svu vlastelju zemaljsku, da se osveti lik što ga postavi car Navuhodonosor; i stadoše pred likom što ga postavi Navuhodonosor. **4** A glasnik povika iza glasa: narodi, plemena i jezici, vama se govori. **5** Kad èuvejte rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, pjevanje i svakojake svirke, popadajte i poklonite se zlatnomu liku, koji postavi car Navuhodonosor. **6** A ko ne bi pao i poklonio se, onaj èas biæe baæen u peæ ognjenu užarenu. **7** Zato svi narodi kako èuše rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i svakojake svirke, popadaše svi narodi, plemena i jezici, i pokloniše se zlatnome liku koji postavi car Navuhodonosor. **8** A neki Haldeji taj èas doðoše i tužiše Jevreje, **9** I progovoriše i rekoše caru Navuhodonosoru: care, da si živ dovjeka! **10** Ti si, care, zapovjedio, svaki ko èuje rog, svirale, kitare, gusle, psaltire, i pjevanje i svakojake svirke, da padne i pokloni se zlatnome liku; **11** A ko ne bi pao i poklonio se, da se baci u peæ ognjenu užarenu. **12** A imaju ljudi Jevreji, koje si postavio nad poslovima zemlje Vavilonske, Sedrah, Misah i Avdenago; ti ljudi, care, ne haju za te, ne poštuju tvojih bogova, i ne klanjaju se zlatnom liku, koji si postavio. **13** Tada Navuhodonosor u gnjevu i ljutini zapovjedi da dovedu Sedraha, Misaha i Avdenagu. I dovedoše te ljudje pred cara. **14** Navuhodonosor progovori i reèe im: že li istina, Sedraše, Misah i Avdenago, da vi ne služite mojim bogovima i da se ne klanjate zlatnome liku koji postavih? **15** Jeste li dakle gotovi, kad èuvejte rog, svirale, kitare, gusle, psaltire i pjevanje i svakojake svirke, da padnete i poklonite se liku koji naèinih? ako li se ne poklonite, onaj èas biæete baæeni u peæ ognjenu užarenu; a koji je bog što æe vas izbaviti iz mojih ruku? **16** Odgovoriše Sedrah, Misah i Avdenago, i rekoše caru Navuhodonosoru: nije nam trijebe da ti odgovorimo na to. **17** Evo, Bog naš, kojemu mi služimo, može nas izbaviti iz peæ ognjene užarene; i izbaviae nas iz tvojih ruku, care. **18** A i da ne bi, znaj, care, da bogovima tvojim neæemo služiti niti æemo se pokloniti zlatnom liku, koji si postavio. **19** Tada se Navuhodonosor napuni gnjeva, i lice mu se promijeni na Sedraha, Misahu i Avdenagu, i odgovarajuæi zapovjedi da se užari peæ sedam puta veæma nego što bješe obiæaj. **20** I zapovjedi najjaèim ljudima što bijahu u vojscu njegovoj da svežu Sedraha, Misahu i Avdenagu, i da ih bace u peæ ognjenu užarenu. **21** Tada svezaše one ljudе u plastima njihovim i u obuæi i pod kapama i u svemu odjelu njihovu, i bacise ih u peæ ognjenu užarenu. **22** Kako zapovijest careva bješe hitna i peæ vrlo užarena, plamen ognjeni ubi one

ljude koji bacahu Sedraha, Misahu i Avdenagu. **23** A ta tri èovjeka, Sedrah, Misah i Avdenago, padoše usred peæi ognjene užarene. **24** Tada se prepade car Navuhodonosor, i brže ustav progovori i reèe svojim dvoranima: ne bacismo li tri èovjeka svezana u oganj? Odgovoriše i rekoše caru: da, care. **25** Odgovori i reèe: eno, vidim èetiri èovjeka odriješena gdje hode posred ognja i nije im ništa, i èetvrti kao da je sin Božji. **26** Tada pristupi Navuhodonosor na vrata ognjenog peæi užarenog, i progovori i reèe: Sedraše, Misah i Avdenago, sluge Boga viñnjega, izidite i hodite. Tada Sedrah, Misah i Avdenago izdoše isred ognja. **27** I sabraše se knezovi i upravitelji i vojvode i vjeæenici carevi, i vidješe te ljudе gdje im tijelu oganj ništa ne može, niti im se kosa na glavi opali, niti im se plasti što promijeniše, niti zadah od ognja pripona za njih. **28** Progovori Navuhodonosor i reèe: da je blagosloven Bog Sedrahov, Misahov i Avdenagov, koji posla anđela svojega i izbavi sluge svoje, koje se u nj pouzdaše i ne poslušaše zapovijesti careve i dadoše tjelesa svoja da ne bi služili niti se poklonili drugom bogu osim svojega Boga. **29** Zato zapovijedam da se svaki kojega mu drago naroda i plemena i jezika, koji bi pohulio na Boga Sedrahova, Misahova i Avdenagova, da se isjeèe i kuæea da mu bude bunište, jer nema drugoga boga koji može tako izbaviti. **30** Tada car uzvisi Sedraha, Misaha i Avdenaga u zemlji Vavilonskoj.

4 Car Navuhodonosor svijem narodima, plemenima i jezicima što su po svoj zemlji, mir da vam se umnoži. **2** Svidje mi se da objavim znake i èudesa što mi uèini Bog viñjni. **3** Znaci njegovi kako su veliki! i èudesa njegova kako su silna! carstvo je njegovo carstvo vjeèeno, i vlast njegova od koljena do koljena. **4** Ja Navuhodonosor bijah miran u kuæi svojoj i cvatijah u dvoru svom. **5** Usnih san, koji me uplaši, i misli na postelji mojoj i utvare glave moje uznemiriše me. **6** I zapovjedih da se dovedu preda me svi mudarci Vavilonski da mi kažu što znaèi san. **7** Tada doðoše vraædzi, zvjezdari, Haldeji i gatari, i pripovjedih im san, ali mi ne mogoše kazati što znaèi. **8** Najposlijes doðe preda me Danilo, koji se zove Valtasar po imenu boga mojeg, i u kom je duh svetiæ bogova, i pripovjedih mu san: **9** Valtasare, poglavare vraæarima, znam da je duh svetiæ bogova u tebi i nikaka tajna nije ti teška; kaži san moj što sam snio i što znaèi. **10** A utvara glave moje na postelji mojoj bješe: vidjeh, gle, drvo usred zemlje, i visina mu velika. **11** Drvo bješe veliko i jako, i visina mu dosezaše do neba, i viðaše se do kraja sve zemlje. **12** Lišæe mu bješe lijepo i rod obilat, i na njemu bješe hrane svemu; zvjerje poljsko odmaraje se u hladu njegovi, i na granama njegovim stanovauh ptice nebeske, i od njega se hranaše svako tijelo. **13** Vidjeh u utvarama glave svoje na postelji svojoj, i gle, stražar i svetac siðe s neba. **14** Povika jako i reèe ovaku: posjecite drvo, i okrešite mu grane, pokidajte mu lišæe i razmetnite mu rod; neka pobjegnu zvijeri ispod njega i ptice s grana njegovijeh. **15** Ali panj sa žilama ostavite mu u zemlji, u okovima gvozdenjem i mjedenjem u travi poljskoj, neka ga kvasi rosa nebeska i dio da mu je sa zvijerjem od trave zemaljske. **16** Srce èovjeèije neka mu se promijeni, i srce životinjsko neka mu se da, i sedam vremena neka proðe preko njega. **17** To su odredili stražari i izrekli sveti da bi poznali živi da viñjni vlada carstvom ljudskim, i daje ga kome hoæe, i postavlja nad njim najnižega izmeðu ljudi. **18** Taj san snih ja car Navuhodonosor; a ti, Valtasare, kaži što znaèi, jer nijedan mudarac u carstvu mom ne može da mi kaže što znaèi; a ti možeš, jer je u tebi duh svetiæ bogova. **19** Tada Danilo, koji se zvaše Valtasar, osta u èedu za jedan sahat, i misli ga uznemiravahu. A car progovori i reèe: Valtasare, san i znaèenje mu da te ne uznemiruje. A Valtasar odgovori i reèe: gospodaru moj, san da bude tvojim nenavidnicima, i znaèenje njegovo neprrijateljima tvojim. **20** Drvo

što si vido, veliko i jako, kojemu visina dosezaše do neba i koje se viđaše po svoj zemlji. **21** Kojemu lišće bješe lijepo i rod obilan, i na kom bješe hrane svemu, pod kojim stanovaše zvijerje poljsko i na granama mu sjedahu ptice nebeske. **22** To si ti, care, koji si velik i silan, i veličina je tvoja visoka i doseže do neba i vlast tvoja do krajeva zemaljskih. **23** A što car vidje stržara i sveca gdje slažaše s neba i govoraše: posijecite drvo i potrite ga, ali mu panj sa žilama ostavite u zemlji u okovima gvozdenijem i mijedenjem u travi poljskoj, da ga kvasi rosa nebeska, i sa zvijerjem poljskim neka mu je dio dokle sedam vremena prođe preko njega. **24** Ovo znači, care, i ovo je naredba višnjega koja æe se izvršiti na mom gospodaru caru: **25** Biæeš prognan između ljudi, i sa zvijerima æeš poljskim živjeti, i hraniæe te travom kao goveda, i rosa æe te nebeska kvasiti, i sedam æe vremena proæi preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoæe. **26** A što se reæe da se ostavi panj sa žilama od drveta, carstvo æe ti ostati, kad poznaš da nebesa vladaju. **27** Zato, care, da ti je ugodan moj svjet, oprosti se grijeha svojih pravdom, i bezakonja svojih milošæu prema nevoljnima, eda bi ti se produljio mir. **28** Sve ovo dođe na cara Navuhodonosora. **29** Poslije dvanaest mjeseca hodaše po carskom dvoru u Vavilonu. **30** I progovori car i reæe: nije li to Vavilon veliki što ga ja sazidah jakom silom svojom da je stolica carska i slava veličanstvu mojemu? **31** Te rijeæi još bjehu u ustima caru, a glas doðe s neba: tebi se gorovi, care Navuhodonosore: carstvo se uze od tebe. **32** I biæeš prognan između ljudi, i živjeæeš sa zvijerjem poljskim, hraniæe te travom kao goveda, i sedam æe vremena proæi preko tebe dokle poznaš da višnji vlada carstvom ljudskim i daje ga kome hoæe. **33** U taj èas ispuni se ta rijeæe na Navuhodonosoru; i bi prognan između ljudi i jede travu kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo da mu narastoše dlake kao pera u orla i nokti kao u ptica. **34** Ali poslije toga vremena ja Navuhodonosor podigoh oèi svoje k nebu, i umoj vratiti mi se, i blagoslovi višnjega, i hvalih i slavih onoga koji živi dovjeka. èija je vlast vlast vjeæna i èija je carstvo od koljena do koljena; **35** I svi stanovnici zemaljski ništa nijesu prema njemu, i radi što hoæe s vojskom nebeskom i sa stanovnicima zemaljskim, i nema nikoga da bi mu ruku ustavio i rekao mu: šta radiš? **36** U to vrijeme um moj vratiti mi se, i na slavu carstva mojega vratiti mi se veličanstvo moje i svjetlost moja; i dvorani moji i knezovi moji potražiše me, i utvrđih se u carstvu svom, i doda mi se više veličanstva. **37** Sada ja Navuhodonosor hvalim, uzvišujem i slavim cara nebeskoga, èija su sva djela istina i èiji su putovi pravedni i koji može oboriti one koji hode ponosito.

5 Car Valtasar uèini veliku gozbu tisuæi knezova svojih, i pijaše vino pred tisuæom njih. **2** Napiv se vina Valtasar zapovjedi da se donesu sudovi zlatni i srebrni, koje bješe odnio Navuhodonosor otac mu iz crkve Jerusalimske, da iz njih piju car i knezovi mu, i žene njegove i inoèe njegove. **3** I donesoše zlatne sudove koje bjehu odnijeli iz crkve doma Gospodnjega u Jerusalimu, i pijahu iz njih car i knezovi njegovi, žene njegove i inoèe njegove; **4** Pijahu vino, i hvalju bogove zlatne i srebrne i mjeđene i drvene i kamene. **5** U taj èas izdoše prsti ruke èovjeæije, i pisahu prema svijetnjaku po okreèenom zidu od carskoga dvora, i car vidje ruku koja piše. **6** Tada se promijeni lice caru, i misli ga njegove uzneniriše, i pojas se oko njega raspasa i koljena mu udarahu jedno o drugo. **7** Povika car iza glasa; te dovedoše zvjezdare, Haldeje i gatare; i progovori car i reæe mudarcima Vavilonskim: ko proœita ovo pismo i kaže mi što znaèi, onaj æe se obuæi u skerlet, i nosiæe zlatnu veriæicu o vratu, i biæe treæi gospodar u carstvu. **8** Tada pristupiše svi mudarci carevi; ali ne mogoše proœitati pisma niti kazati caru što znaèi. **9** Tada se car Valtasar vrlo uzneniri i

lice mu se sasvijem izmjeni; i knezovi se njegovi prepadoše. **10** Dođe carica radi toga što se dogodi caru i knezovima njegovijem u kuæu gdje bješe gozba, i progovori carica i reæe: care, da si živ dovjeka! da te ne uzneniriju misli tvoje i da ti se lice ne mijenja. **11** Ima èovjak u tom carstvu, u kom je duh svetijeh bogova; i u vrijeme oca tvojega nađe se u njega vidjelo i razum i mudrost, kakova je u bogova, i car Navuhodonosor otac tvoj, care, postavi ga glavarem vraæarima, zvjezdarima, Haldejima i gatarima; **12** Jer velik duh i znanje i razum za kazivanje sanova i pogaðanje zagonetaka i razmršiæanje zamršenijeh stvari nađe se u Danila, kojemu car nadje ime Valtasar; neka sada dozovu Danila, i on æe kazati što znaèi. **13** Tada Danilo bi doveden pred cara. Car progovori Danilu i reæe: jesli li ti Danilo između roblja Judina koje dovede iz Judejske car otac moj? **14** Èuh za tebe da je duh svetijeh bogova u tebi, i vidjelo i razum i mudrost velika da se nađe u tebe. **15** A sada su dovedeni preda me mudarci, zvjezdarci, da proœitaju pismo i kažu mi što znaèi; ali ne mogu da kažu što to znaèi. **16** A za tebe ja èuh da možeš protumaæiti, i zamršene stvari razmršiti. Ako dakle možeš proœitati ovo pismo i kazati mi što znaèi, obuæi æeš se u skerlet, i zlatnu veriæicu nosiæeš o vratu, i biæe treæi gospodar u carstvu. **17** Tada odgovori Danilo i reæe pred carem: darovi tvoji neka tebi, i podaj drugomu poklone svoje; a pismo æu ja proœitati caru i kazati što znaèi. **18** Care, Bog višnji dade carstvo i veličinu i slavu i èast Navuhodonosoru ocu tvomeju. **19** I od veličine koju mu dade svi narodi, plemena i jezici drktahu pred njim i bojahu ga se; ubijaše koga hoæeaše, i ostavljaše u životu koga hoæeaše, uzvišivaše koga hoæeaše, i ponjiæivaše koga hoæeaše. **20** Ali kada mu se podiže srce i duh mu se posili u oholosti, bi smetnut s carskoga prijestola svojega, i uzeše mu slavu. **21** I bi prognan između ljudi i srce mu posta kao u zvijeri, i stan mu bijaše s divljim magarcima, hraniše ga travom kao goveda, i rosa nebeska kvasi mu tijelo, dokle pozna da Bog višnji vlada carstvom ljudskim, i koga hoæee postavlja nad njim. **22** A ti, Valtasar, sine njegov, nijesi ponizio srca svojega premda si znao sve ovo. **23** Negi si se podigao na Gospoda nebeskoga, i sudove doma njegova donesoše preda te, i piste iz njih vino ti i knezovi tvoji, žene tvoje i inoèe tvoje, i ti hvali bogove srebrne i zlatne, mjeđene, gvozdene, drvene i kamene, koji ne vide niti èuju niti razumiju, a ne slavi Boga, u èijoj je ruci duša tvoja i svi putovi tvoji. **24** Zato od njega bi poslana ruka i ovo pismo bi napisano. **25** A ovo je pismo napisano: MENE, MENE, TEKEL, UFARSIN. **26** A ovo znaèe te rijeæi: MENE, brojio je Bog tvoje carstvo, i do kraja izbrojio. **27** TEKEL, izmjeren si na mjerila, i našao si se lak. **28** FERES, razdijeljeno je carstvo tvoje, i dano Midijanima i Persijanima. **29** Tada zapovjedi Valtasar, te obukoše Danila u skerlet, i metnuše mu zlatnu veriæicu oko vratu, i proglašiše za nj da je treæi gospodar u carstvu. **30** Istu noæ bi ubijen Valtasar car Haldejski. **31** A Darije Midijanin preuze carstvo, i bješe mu oko šezdeset i dvije godine.

6 Svidje se Dariju te postavi nad carstvom sto i pedeset upravitelja da budu nad svijem carstvom; **2** A nad njima tri starješine, od kojih jedan bješe Danilo, kojima æe upravitelji davati raéune da ne bi caru bilo štete. **3** A taj Danilo nadvišivaše starješine i upravitelje, jer u njemu bješe velik duh i car mišljaše da ga postavi nad svijem carstvom svojim. **4** Tada starješine i upravitelji gledaju kako bi našli što da zabave Danilu radi carstva; ali ne moguhi naæi zabave ni pogriješke, jer bješe vjeran, i ne nalažaše se u njega pogriješke ni mane. **5** Tada rekoše oni ljudi: neæemo naæi na toga Danila ništa, ako ne naðemo što na nj radi zakona Boga njegova. **6** Tada doðoše starješine i upravitelji k caru, i rekoše mu ovako: Darije care, da si živ dovjeka. **7** Sve starješine u carstvu, poglavari

i upravitelji, vijeænici i vojvode dogovoriæe se da se postavi carska naredba i ostra zabrana da ko bi se god zamolio za sto kome god bogu ili èovjeku za trideset dana osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku. 8 Zato, care, postavi tu zabranu i napiši da se ne može promijeniti, po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit. 9 I car Darije napisala knjigu i zabranu. 10 A Danilo kad dozna da je knjiga napisana, otide svojoj kuæei, gdje bijahu otvoreni prozori u njegovoj sobi prema Jerusalimu, i padaše na koljena svoja tri puta na dan i moljaše se i hvalu davaše Bogu svojemu kao što èinjase prije. 11 Tada se sabraše oni ljudi, i naðoše Danila gdje se moli i pripada Bogu svojemu. 12 I otidoše te rekoše caru za carsku zabranu: nijesi li napisao zapovijest, da ko bi se god zamolio kome god bogu ili èovjeku za trideset dana, osim tebi, care, da se baci u jamu lavovsku? Car odgovori i reèe: tako je po zakonu Midskom i Persijskom, koji je nepromjenit. 13 Tada odgovorise i rekoše caru: Danilo, koji je između roblja Judina, ne haje za te, care, ni za zabranu koju si napisao, nego se moli tri puta na dan svojom molitvom. 14 Tada car èuvši to ožalosti se vrlo, i naumi da izbavi Danila, i trudaše se do zahoda sunèanoga da ga izbavi. 15 Tada oni ljudi sabraše se kod cara i rekoše caru: znaj, care, da je zakon u Midijana i Persijana da se nikakva zabrana i naredba, koju postavi car, ne mijenja. 16 Tada car reèe te dovedoše Danila i baciše ga u jamu lavovsku; i car progovori i reèe Danilu: Bog tvoj, kojemu bez prestanka služiš, neka te izbavi. 17 I doneðoše kamen i metnuše jami na vrata, i car ga zapeæati svojim prstenom i prstenom svojih knezova da se ništa ne promjeni za Danilu. 18 Tada otide car u svoj dvor, i prenoæi ne jedavši niti dopustivši da mu se donese što èim bi se razveselio, i ne može zaspasti. 19 Potom car usta ujutru rano i otide brže k jami lavovskoj. 20 I kad doðe k jami, viknu Danila žalosnjem glasom; i progovori car i reèe Danilu: Danilo, slugo Boga živoga, Bog tvoj, kojemu služiš bez prestanka, može li te izbaviti od lavova? 21 Tada Danilo reèe caru: care, da si živ dovjeka! 22 Bog moj posla anđela svojega i zatvor usta lavovima, te mi ne nauðiše; jer se naðoh èist pred njim, a ni tebi, care, ne uèinih zla. 23 Tada se car veoma obradova tomu, i zapovedi da izvade Danila iz jame. I izvadiše Danila iz jame, i ne naðe se rane na njemu, jer vjerova Bogu svojemu. 24 Potom zapovedi car, te dovedoše ljudi koji bijahu optužili Danila, i baciše u jamu lavovsku njih, djecu njihovu i žene njihove; i još ne doðoše na dno jami, a lavovi ih zgrabiše i sve im kosti potrše. 25 Tada car Darije pisa svijem narodima i plemenima i jezicima što živiljahu u svoj zemlji: mir da vam se umnoži. 26 Od mene je zapovijest da se u svoj državi carstva mojega svak boji i straši Boga Danilova, jer je on Bog živi, koji ostaje dovjeka, i carstvo se njegovo neæe rasuti, i vlast æe njegova biti do kraja; 27 On izbavlja i spasava, i èini znake i èudeesa na nebu i na zemlji, on je izbacio Danila od sile lavovske. 28 I taj Danilo bijaše sreæean za carovanja Darijeva i za carovanja Kira Persijanca.

7 Prve godine Valtasara cara Vavilonskoga usni Danilo san i vidje utvaru glave svoje na postelji; tada napisala san i pripovjedi ukratko. 2 Danilo progovori i reèe: vidjeh u utvari svojoj noæeu, a to èetiri vjetra nebeska udariše se na velikom moru. 3 I èetiri velike zvijeri izidioze iz mora, svaka drugaæeja. 4 Prva bijaše kao lav, i imaše krila orlova; gledah dokle joj se krila poskubiose i podiže se sa zemlje i stade na noge kao èovjek, i srce ljudsko dade joj se. 5 Potom, gle, druga zvijer bijaše kao medvjed, i stade s jedne strane, i imaše tri rebra u ustima meðu Zubima svojim, i govoraše joj se: ustani, jedi mnogo mesa. 6 Potom vidjeh, i gle, druga, kao ris, imaše na leðima èetiri krila kao ptica, i èetiri glave imaše zvijer, i dade joj se vlast. 7 Potom vidjeh u utvarama noæenjem, i gle, èetvrta zvijer, koje se trebaše bojati, strašna i vrlo jaka, i imaše

velike zube gvozdene, jeðaše i satiraše, i gažaše nogama ostatak, i razlikovala se od svih zvijeri predašnjih, i imaše deset rogova. 8 Gledah rogove, i gle, drugi mali rog izraste meðu onijema, i tri prva roga išëupaše se pred njim; i gle, oèi kao oèi èovjeæe bijehu na tom rogu, i usta koja govorahu velike stvari. 9 Gledah dokle se postaviše prijestoli, i starac sjede, na kom bješe odijelo bijelo kao snijeg, i kosa na glavi kao èista vuna, prijesto mu bijaše kao plamen ognjeni, toèkovi mu kao organj razgorio. 10 Rijeka ognjena izlažaše i tecijaše ispred njega, tisuæa tisuæa služaše mu, i deset tisuæa po deset tisuæa stajahu pred njim; sud sjede, i knjige se otvoriše. 11 Tada gledah radi glasa velikih rjeæe koje govoraše onaj rog; i gledah dokle ne bi ubijena zvijer i tijelo joj se rašeini i dade se da izgori ognjem. 12 I ostalijem zvijerima uze se vlast, jer duljina životu biješe im određena do vremena i do roka. 13 Vidjeh u utvarama noæenjem, i gle, kao sin èovjeæi iðaše s oblacima nebeskim, i doðe do starca i stade pred njim. 14 I dade mu se vlast i slava i carstvo da mu služe svi narodi i plemena i jezici; vlast je njegova vlast vjeæna, koja neæe proæi, i carstvo se njegovo neæe rasuti. 15 Meni Danilu prenemože duh moj u tijelu mom, i utvare glave moje uznamiririše me. 16 Pristupih k jednome od onijeh koji stajahu onđe, i zamolih ga za istinu od svega toga. I progovori mi i kaza mi šta to znae: 17 Ove èetiri velike zvijeri jesu èetiri cara, koji æe nastati na zemlji. 18 Ali æe sveci višnjega preuzeti carstvo, i držaæee carstvo navijek i dovijeka. 19 Tada zaæeljeh znat istinu o èetvrtoj zvijeri, koja se razlikovala od svih u bijaše vrlo strašna, i imaše zube gvozdene i nokte mjedene, i jeðaše i satiraše, a ostatak nogama gažaše, 20 I o deset rogova što joj bijehu na glavi, i o drugom koji izraste i tri otpadoše pred njim, o rogu koji imaše oèi i usta koja govorahu velike stvari i bijaše po viðenju veæi od drugih. 21 Gledah, i taj rog vojevaše sa svecima i nadvlaðivaše ih, 22 Dokle doðe starac, i dade se sud svecima višnjega, i prispije vrijeme da sveci preuzmu carstvo. 23 Okovo reèe: èetvrtva zvijer biæe èetvrtvo carstvo na zemlji, koje æe se razlikovati od svih carstava, i izjææee svu zemlju i pogaziti i satrti. 24 I deset rogova jesu deset careva, koji æe nastati iz toga carstva, a poslije njih nastajuæe drugi, i on æe se razlikovati od predašnjih, i pokorîeæe tri cara. 25 I govoræe rjeæe na višnjega, i potiraæe sveci višnjega, i pomišljaæe da promijeni vremena i zakone; i daæe mu se u ruke za vrijeme i za vremena i za povremena. 26 Potom æe sjesti sud, i uzeæe mu se vlast, te æe se istrijebiti i zatrati sasvijem. 27 A carstvo i vlast i veliæanstvo carsko pod svijem nebom daæe se narodu svetaca višnjega; njegovo æe carstvo biti vjeæeno carstvo, i sve æe vlasti njemu služiti i slušati ga. 28 Ovdje je kraj ovoj rijeæi. A mene Danila vrlo uznamiririše misli moje, i lice mi se sve promijeni; ali rijeæe saæuvah u srcu svom.

8 Treæee godine carovanja Valtasarova pokaza se meni Danilu utvara poslije one koja mi se pokazala prije. 2 I vidjeh u utvari; a bijeh u Susanu u gradu koji je u zemlji Elamu, kad vidjeh, i vidjeh u utvari i bijeh na vodi Ulaju. 3 I podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, stajaše kraj vode ovan, koji imaše dva roga, a rogovi bijehu visoki, ali jedan visi od drugoga, i visi naraste poslije. 4 Vidjeh ovna gdje bode na zapad i na sjever i na jug, i nijedna zvijer ne mogæe mu odoljeti, i ne bijaše nikoga ko bi izbavio od njega, nego èinjase što hoæaše, i osili. 5 A kad ja motrah, gle, iðaše jarac od zapada povrh sve zemlje a ne doticaše se zemlje; i taj jarac imaše rog znamenit meðu oèima svojim. 6 I doðe do ovna kojii imaše dva roga, kojega vidjeh gdje stoji kraj vode, i potreàa na nj gnjevno silom svojom. 7 I vidjeh ga gdje doðe do ovna, i razgnjeviv se na nj udari ovna, te mu slomi oba roga i ne bješe sile u ovnu da mu odoli, nego ga obori na zemlju i pogazi ga, i ne bješe nikoga da izbavi ovna od njega. 8 I jarac posta vrlo velik; a kad osili, slomi se veliki rog, i mjesto njega narastoæe znamenita èetiri roga prema

éetiri vjетra nebeska. 9 I iz jednoga njih izide jedan rog malen i naraste vrlo velik prema jugu i istoku i prema krasnoj zemlji. 10 I naraste dori do vojske nebeske, i obori na zemlju neke od vojske i od zvijezda, i pogazi ih. 11 I naraste dori do poglavara toj vojsci, i uze mu svagdašnju žrtvu, i sveti stan njegov obori. 12 I vojska bi dana u otpad od žrtve svagdašnje, i obori istinu na zemlju, i što éinjase napredovaše mu. 13 Tada èuh jednoga sveca gdje govoraše, i jedan svetac reèe nekome koji govoraše: dokle æe trajati ta utvara za svagdašnju žrtvu i za otpad pustošni da se gazi svetinja i vojska? 14 I reèe mi: do dvije tisuæe i tri stotine dana i noæi; onda æe se svetinja oèistiti. 15 A kad vidjeh ja Danilo ovu utvaru, i zaiskah da razumjem, gle, stade predâ me kao èovjek. 16 I èuh glas èovjeæi nasred Ulaja, koji povika i reèe: Gavril, kaži ovome utvaru. 17 I doðe gdje ja stajah; i kad doðe uplaših se, i padoh na lice svoje; a on mi reèe: pazi, sine èovjeæi, jer je ova utvara za pošljednje vrijeme. 18 A dok mi on govoraše, ja bijah izvan sebe leæeæi nièice na zemlji; a on me se dotaæe, i ispravi me, te stadhod. 19 I reèe: evo, ja æeu ti kazati šta æe biti na kraju gnjeva; jer æe u odreðeno vrijeme biti kraj. 20 Ovan što si ga vidio, koji ima dva roga, to su carevi Midski i Persijski. 21 A runjavji je jarac car Gréki; i veliki rog što mu bješe među oèima, to je prvi car. 22 A što se on slomi, i mjesto njega narastoše éetiri, to su éetiri carstva, koja æe nastati iza toga naroda, ali ne s njegovom silom. 23 A na pošljedak carovanja njihova, kad bezakonici navrše mjeru, nastaeæe car bestidan i lukav. 24 Sila æee mu biti jaka, ali ne od njegove jaèene, i èudesno æe pustošiti, i biæe sreæean i svršivaæe, i gubiæe silne i narod sveti. 25 I lukavstvom njegovijem napredovaæe prijevara u njegovoj ruci, i podignuae se u srcu svom, i u miru æe pogubiti mnoge, i ustaæe na kneza nad knezovima, ali æe se potri bez ruke. 26 A reèena utvara o danu i noæi istina je; zato ti zapeæati utvaru, jer je za mnogo vremena. 27 Tada ja Danilo zanemogoh, i bolovah neko vrijeme; poslije ustah i vrših poslove careve; i èudih se utvari, ali nikо ne dozna.

9 Prve godine Darija sina Asvirova od plemena Midskoga, koji se zacari nad carstvom Haldejskim, 2 Prve godine njegovova carovanja ja Danilo razumjeh iz knjiga broj godina, koje bješe rekao Gospod Jeremiji proroku da æe se navršiti razvalinama Jerusalimskim, sedamdeset godina. 3 I okretoh lice svoje ka Gospodu Bogu traæeæi ga molitvom i molbama s postom i s kostrjeti i pepelom. 4 I pomolih se Gospodu Bogu svojemu i ispovjedajuæi se rekoh: o Gospode, Bože veliki i straæni, koji držiæ zavjet i milost onima koji te ljube i držiæ zapovijesti tvoje; 5 Zgrijesimo i zlo èinimo i bismo bezbožni, i odmetnusmo se i otstupismo od zapovijesti tvojih i od zakona tvojih. 6 I ne slušasmo sluga tvojih proroka, koji gorovahu u tvoje ime carevima našim, knezovima našim i ocima našim i svemu narodu zemaljskom. 7 U tebe je, Gospode, pravda a u nas sram na licu, kako je danas, u Judejaca i u Jerusalimljana i u svijeh Izrailejaca, koji su blizu i koji su daleko po svijem zemljama kuda si ih razagnao za grijehu njihove, kojima ti grijesise. 8 Gospode, u nas je sram na licu, u careva naših, u knezova naših i u otaca naših, jer ti zgrijesimo. 9 U Gospoda je Boga našega milost i praštanje, jer se odmetnusmo od njega, 10 I ne slušasmo glasa Gospoda Boga svojega da hodimo po zakonima njegovijem, koje nam je dao preko sluga svojih proroka. 11 I sav Izrajl prestupi zakon tvoj, i otstupi da ne sluša glasa tvojega; zato se izli na nas prokletstvo i zakletva napisana u zakonu Mojsija sluge Božjeg, jer mu zgrijesimo. 12 I on potvrdi rijeæi svoje koje je gorovao za nas i za sudije naše, koje su nam sudile, pustivši na nas zlo veliko, da tako ne bi pod svijem nebom kako bi u Jerusalimu. 13 Kako je pisano u zakonu

Mojsijevu, sve to zlo doðe na nas, i opet se ne molismo Gospodu Bogu svojemu da bismo se vratili od bezakonja svojega i pazili na istinu twoju. 14 I Gospod nasto oko zla i navede ga na nas; jer je pravedan Gospod Bog naš u svijem djelima svojim koja éini, jer ne slušasmo glasa njegova. 15 Ali sada, Gospode Bože naš, koji si izveo narod svoj iz zemlje Misirske rukom krjepkom, i stekao si sebi ime, kako je danas, zgrijesimo, bezbožni bismo. 16 Gospode, po svoj pravdi twojoj neka se odvrti gnjev tvoj i jarost twoja od grada twojega Jerusalima, svete gore twoje; jer sa grijeha naših i s bezakonja otaca naših Jerusalim i twoj narod posta rug u svijeh koji su oko nas. 17 Sada dakle poslušaj, Bože naš, molitu sluge svojega i molbe njegove, i obasij licem svojim opustjelu svetinju svoju, Gospoda radi. 18 Bože moj, prigni uho svoje, i èuh; otvor oèi svoje, i vidi pustoš našu i grad, na koji je prizvano ime twoje, jer ne pravde svoje radi nego radi velike milosti twoje padamo pred tobom moleæi se. 19 Gospode, usliši, Gospode, oprosti, Gospode, pazi i uèini, ne èasi, sebe radi, Bože moj, jer je twoje ime prizvano na ovaj grad i na twoj narod. 20 A dok ja još gorovah i moljah se i ispovjedah grijeh svoj i grijeh naroda svojega Izraileja, i padah moleæi se pred Gospodom Bogom svojim za svetu goru Boga svojega, 21 Dok još gorovah moleæi se, onaj èovjek Gavril, kojega vidjeh prije u utvari, doletje brzo i dotaæe me se o veèernjoj žrtvi. 22 I nauèi me i gorovi sa mnom i reèe: Danilo, sada izidoh da te urazumim. 23 U poèetku molitve twoje izide rijeæ, i ja doðoh da ti kažem, jer si mio; zato slušaj rijeæ, i razumij utvaru. 24 Sedamdeset je nedjelja odreðeno tvome narodu i tvome gradu svetom da se svrši prijestup i da nestane grijeha i da se oèisti bezakonje i da se doveðe vjeèena pravda, i da se zapeæati utvara i proroštvo, i da se pomaže sveti nad svetima. 25 Zato znaj i razumij: otkad izide rijeæ da se Jerusalim opet sazida do pomazanika vojvode biæe sedam nedjelja, i šezdeset i dvije nedjelje da se opet pograde ulice i zidovi, i to u teško vrijeme. 26 A poslije te šezdeset i dvije nedjelje pogubljen æe biti pomazanik i ništa mu neæe ostati; narod æe vojvodin doæi i razoriti grad i svetinju; i kraj æe mu biti s potopom, i odreðeno æe pustošenje biti do svršetka rata. 27 I utvrdiæe zavjet s mnogima za nedjelju dana, a u polovinu nedjelje ukinuæe žrtvu i prinos; i krilima mrskim, koja pustoše, do svršetka odreðenoga izliæe se na pustoš.

10 Treæe godine Kira cara Persijskoga objavi se rijeæ Danilu, koji se zvaæe Valtasar; i rijeæ bješe istinita i o velikim stvarima; i razabra rijeæ i razumje utvaru. 2 U to vrijeme ja Danilo bjeh u žalosti tri nedjelje dana. 3 Jela ugodna ne jedoh, ni meso ni vino ne uðe u moja usta, niti se namazah uljem dok se ne navršiæe tri nedjelje dana. 4 A dvadeset èetvrtoga dana prvoga mjeseca bijah na brijevu velike rijeke Hidekela. 5 I podigoh oèi svoje i vidjeh, a to jedan èovjek obuèen u platno, i pojas bijeho oko njega od èistoga zlata iz Utaza; 6 A tijelo mu bješe kao hrisolit, i lice mu kao munja a oèi mu kao luæevi zapaljeni, a ruke i noge kao mjeđ uglaðena, a glas od rijeæi njegovijeh kao glas mnogoga ljudstva. 7 I ja Danilo sam vidjeh utvaru, a ljudi što bijahu sa mnom ne vidješe je, ali ih popade strah velik, te pobjegoše i sakriše se. 8 I ostah sam, i vidjeh tu veliku utvaru, i ne osta snage u meni, i ljepota mi se nagrdi, i ne imah snage. 9 I èuh glas od rijeæi njegovijeh, i kad èuh glas od rijeæi njegovijeh, izvan sebe padoh nièice licem na zemlju. 10 I gle, ruka me se dotaæe i podiæe me na koljena moja i na dlanove moje. 11 I reèe mi: Danilo, mili èovjeæe! slušaj rijeæi koje æeu ti kazati, i stani pravo, jer sam sada poslan k теби. I kad mi reèe tu rijeæ, ustah drkæuæi. 12 I reèe mi: ne boj se, Danilo, jer prvoga dana kad si upravio srce svoje da razumijevaš i da muæi sebe pred Bogom svojim, uslišene biše rijeæi twoje, i ja doðoh tvojih rijeæi radi. 13 Ali knez carstva Persijskoga staja mi nasuprot

dvadeset i jedan dan; ali, gle, Mihailo jedan od prvijeh knezova dođe mi u pomoć; tako ja ostah onđe kod careva Persijskih. **14** I dođoh da ti kažem šta æe biti tvome narodu poslijе; jer æe još biti utvara za te dane. **15** I kad mi govoræe tako, oborih oèi svoje na zemlji i zanijemjeh. **16** I gle, kao èovjek dotaèe se usana mojih, i otvorih usta svoja, i progovorih i rekoh onomu koji stajaše prema meni: gospodaru moj, od ove utvare navalîše moji bolovi na mene i nema snage u meni. **17** A kako može sluga mojega gospodara govoriti s gospodarem mojim? Jer od ovoga èasa u meni nestal snage i ni dihanje ne osta u meni. **18** Tada onaj što bijaše kao èovjek opet me se dotaèe i ohrabri me. **19** I reèe: ne boj se, mili èovjeker; mir da ti je! ohrabri se, ohrabri se. I dokle mi govoræe, ohrabribi se i rekoh: neka govor gospodar moj, jer si me ohrabrio. **20** A on reèe: znaš li zašto sam došao k теби? a sada æeu se vratiti da vojujem na kneza Persijskoga; potom æeu otiaèi, igle, dove i æe knez Gréki. **21** Ali æeu ti kazati što je napisano u knjizi istinitoj. Nema nikoga da junak radi sa mnom u tom osim Mihaila kneza vašega.

11 I ja prve godine Darija Midijanina stadoh da mu pomožem, i da ga potkrrijepim. **2** A sada æeu ti kazati istinu. Evo, još æe tri cara nastati u Persiji; i èetvrti æe biti bogatiji od svijeh, i kad se ukrijepi bogatstvom svojim, sve æe podignuti na Gréko carstvo. **3** Potom æe nastati silan car, i vladaae velikom državom i radiæe što hoæe. **4** A kako nestane, rasuæe se carstvo njegovo i razdijelae se u èetiri vjetra nebeska, ne meðu natraæje njegovo niti s vlaðaæu s kojom je on vladao, jer æe se carstvo njegovo ukinuti i dopasti drugima a ne njima. **5** I car južni osiliæe, i jedan od knezova njegovih, i biæe silniji od njega, i vladaae, i država æe njegova biti velika. **6** I poslijje nekoliko godina oni æe se oprijateljiti, i kæi južnoga cara doæi æe k caru sjevernom da uèini pogodbu; ali ona neæe saèuvati sile mišici, niti æe se on odraziti s mišicom svojom, nego æe biti predana i ona i oni koji je dovedu i sin njezin i onaj koji joj bude pomagao u to vrijeme. **7** Potom æe od izdanka iz korijena njezina nastati jedan na mjesto njegovo, koji æe doæi s vojskom svojom i udariti na gradove cara sjevernoga, i biæe ih i osvojiae ih. **8** I bogove æe njihove i knezove njihove sa zakladima njihovijem dragocjenijem zlatnjem i srebrnjem odnijeti u ropstvo u Misir, i ostaae nekoliko godina jaëi od cara sjevernoga. **9** I tako æe car južni doæi u svoje carstvo, i vratiaæe se u svoju zemlju. **10** Ali æe sinovi njegovi zaratiti, i skupiaæe veliku vojsku; i jedan æe doæi iznenada, i poplaviti i proæi; i vrativši se ratovaæe do grada njegova. **11** Tada æe se razljutiti car južni, i izaaei æe i ratovaæe s njim, s carem sjevernijem, i podignuae veliku vojsku, te æe mu biti data u ruke vojska. **12** I kad razbjije vojsku, ponijeæe se srce njegovo, i poblaæe tisuæe, ali se neæe ukrijepiti. **13** Jer æe car sjeverni opet dignuti vojsku veæu od prve; i poslijje nekoliko godina doæi æe s velikom vojskom i s velikim blagom. **14** I u to æe vrijeme mnogi ustati na cara južnoga; i zlikovci od tvojega naroda podignuae se da se potvrdi utvara, i popadaæe. **15** I doæi æe car sjeverni, i naèiniæe opkope, i uzeæe tvrde gradove, i mišice južnoga cara neæe odoljeti ni izabrani narod njegov, niti æe biti sile da se opre. **16** I onaj došav na nj èiniæe što hoæe, i neæe biti nikoga da mu se opre; i ustaviaæe se u krasnoj zemlji, koju æe potri svojom rukom. **17** Potom æe okrenuti da doðe sa silom svega carstva svojega, ali æe se pogoditi s njim, i daæe mu kær za ženu da bi ga upropastio, ali se ona neæe držati, niti æe biti s njim. **18** Potom æe se okrenuti na ostrva, i osvojiae mnoga; ali æe jedan vojvoda prekinuti sramotu koju èini, i oboriae na nj sramotu njegovu. **19** Potom æe se okrenuti ka gradovima svoje zemlje, i spotaknuæe se i pašæe, i neæe se više naæi. **20** I na njegovo æe mjesto nastati koji æe poslati nastojnika u slavi carskoj; ali æe za malo dana poginuti bez gnjeva i bez boja.

21 A na njegovo æe mjesto doæi neznatan èovjek, kome nije namijenjena èast carska; ali æe doæi mirno i osvojiae carstvo laskanjem. **22** I mišice koje plave on æe poplaviti i polomit, i i kneza s kojim je uèinio vjeru. **23** Jer udruživši se s njim uèiniæe prijevaru, i došavši nadvladaæe s malo naroda. **24** I doæi æe mirno u rodna mjesta u zemlji, i uèiniæe što ni ocevi njegovi ni ocevi otaca njegovih ne uèiniše, razdijeliae im plijen i grabež i blago, i smišljaæe misli na gradove, za neko vrijeme. **25** Potom æe podignuti silu svoju i srce svoje na cara južnoga s velikom vojskom; i car æe južni doæi u boj s velikom i vrlo silnom vojskom; ali neæe odoljeti, jer æe mu se èiniti nevjera. **26** I koji jedu hljeb njegov satraæe ga; vojska æe njegova poplaviti, i mnogi æe pasti pobijeni. **27** I srce æe obojice careva raditi o zlu, i za jednijem æe stolom lagati; ali se neæe izvršiti; jer æe kraj još biti u određeno vrijeme. **28** I tako æe se vratiti u svoju zemlju s velikim blagom; i srce æe se njegovo obratiti na sveti zavjet, i kad izvrši, vratiaæe se u svoju zemlju. **29** U određeno æe vrijeme opet doæi na jug; ali drugi put neæe biti kao prvi put. **30** Jer æe doæi na nj laðe Kitejske, i on æe se ojediti, te æe se vratiti; i razljutiæe se na sveti zavjet, i izvršiæe; i vrativši se složiæe se s onima koji ostavljaju sveti zavjet. **31** I vojska æe stajati uza nj, i oskvriæe svetinju u gradu, i ukinuti žrtvu svagdašnju i postaviae grusobu pustošnu. **32** I koji su bezbožni prema zavjetu, on æe ih laskanjem otpaditi; ali narod koji poznaje Boga svojega ohrabriæe se i izvršiæe. **33** I razumni u narodu nauèeæe mnoge, i padaae od maæe i ognja, ropstva i grabeža mnogo vremena. **34** Ali padajuæi dobijaæe malu pomoç; i mnogi æe pristati s njima dvoliæeæi. **35** I od razumnjeh æe pasti neki da bi se okušali i oèistili u ubijelili do roka, jer æe još biti rok. **36** I taj æe car èiniti što hoæe, i podignuae se i uzvisiæe se iznad svakoga boga, i èudno æe govoriti na Boga nad bogovima, i biæe sreæan dokle se ne svrši gnjev, jer æe se izvršiti. Sto je određeno. **37** Neæee mariti ni za bogove svojih otaca ni za ljubav žensku, niti æe za koga boga mariti, nego æe se uzvišivati neda sve. **38** I na mjesto Boga najsilnjega slaviæe boga kojega oci njegovi ne znaæe, slaviæe zlatom i srebrom i dragim kamenjem i zakladima. **39** I uèiniæe da gradovi Boga najsilnjega budu boga tuðega; koje pozna umnoæiæe im slavu i uèiniæe ih gospodarima nad mnogima i razdijeliae zemlju mjesto plate. **40** A u pošljednje vrijeme južni æe se car pobiti s njim; i car æe sjeverni udariti na nj kao vihor s kolima i konjicima i s mnogim laðama, i ušavši u zemlje poplaviae i proæi. **41** I doæi æe u krasnu zemlju, i mnogi æe propasti, a ove æe se izbaviti od njegovih ruku: Edomska, Moavска i glavni dio sinova Amonovih. **42** I posegnuae rukom svojom na zemlje, i zemlja Misirska neæee umaknuti. **43** I osvojiae blago u zlatu i u srebру i sve zaklade Misirske; i Livijani i Etiopljani iæi æe za njim. **44** Ali æe ga glasovi s istoka i sa sjevera smesti, te æe izaaei s velikim gnjevom da pogubi i zatre mnoge. **45** I razapeæe šatore dvora svojega meðu morima na krasnoj svetoj gori; i kad doðe k svome kraju, niko mu neæee pomoæi.

12 A u to æe se vrijeme podignuti Mihailo veliki knez, koji brani tvoj narod; i biæe žalosno vrijeme, kakoga nije bilo otako je naroda do tada; i u to æe se vrijeme izbaviti tvoj narod, svaki koji se naðe zapisan u knjizi. **2** I mnogo onijeh koji spavaju u prahu zemaljskom probudiæe se, jedni na život vjeæni i drugi na sramotu i prijekor vjeæni. **3** I razumni æe se sjati kao svjetlost nebeska, i koji mnoge privedeæe k pravdi, kao zvijezde vazda i dovikjaka. **4** A ti Danilo zatvori ove rijeæi i zapeæati ovu knjigu do pošljednjega vremena; mnogi æe pretraživati, i znanje æe se umnožiti. **5** Tada pogledah ja Danilo, i gle, stajahu druga dvojica, jedan s ove strane na brijezu rijeke, a drugi s one strane na brijezu rijeke. **6** I jedan reèe èovjeku obuèenome u platno, koji stajaše

nad vodom u rijeci: kad æe biti kraj tijem èudesima? **7** I èuh èovjeka obuèenoga u platno, koji stajaše nad vodom u rijeci, i podiže desnicu svoju i ljevicu svoju k nebu, i zakle se onijem koji živi uvijek da æe se sve ovo ispuniti po vremenu, po vremenima i po po vremena, i kad se svrši rasap sile svetoga naroda. **8** I ja èuh ali ne razumjeh; i rekoh: gospodaru moj, kakav æe biti kraj tome? **9** A on reèe: idi Danilo, jer su zatvorene i zapeèaæene ove rijeèi do pošljednjega vremena. **10** Mnogi æe se oèistiti, ubijeliti i okušati; a bezbožnici æe raditi bezbožno, niti æe koji bezbožnik razumjeti; ali æe razumni razumjeti. **11** A od vremena kad se ukine žrtva vazdašnja i postavi gnušoba pustošna, biæe tisuæa i dvjesti i devedeset dana. **12** Blago onome koji pretrpi i doèeka tisuæu i tri stotine i trideset i pet dana. **13** A ti idi ka kraju; i poèivaæeš i ostaaæeš na dijelu svom do svršetka svojih dana.

Osija

1 Rijeè Gospodnja koja doèe Osiji sinu Veirjevu za vremena Ozije, Joatama, Ahaza i Jezekije careva Judinijeh i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva. **2** Kad Gospod poèe govoriti Osiji, reèe Gospod Osiji: idi, oženi se kurvom, i rodì kopilad, jer se zemlja prokurva otstupivši od Gospoda. **3** I otide, i uze Gomeru kær Divlaimsku, koja zatrudnje i rodì mu sina. **4** Tada mu reèe Gospod: nadjeni mu ime Jezrael; jer još malo, pa æeu pohoditi krv Jezraelsku na domu Jujevu i ukinuæeu carstvo doma Izrailjeva. **5** I u to æeu vrijeme slomiti luk Izrailjev u dolini Jezraelskoj. **6** I ona opet zatrudnje i rodì kær; i Gospod mu reèe: nadjeni joj ime Loruhama; jer se više neæeu smilovati na dom Izrailjev, nego æeu ih ukinuti sasvijem. **7** A na dom Judin smilovaæeu se, i izbaviaæeu ih Gospodom Bogom njihovijem, a neæeu ih izbaviti lukom ni maèem ni ratom ni konjima ni konjicima. **8** Potom odbivši od sise Loruhamu opet zatrudnje i rodì sina. **9** I reèe Gospod: nadjeni mu ime Loanija; jer vi nijeste moj narod, niti æeu ja biti vaš. **10** Ali æe ipak broj sinova Izrailjevih biti kao pijesak morski, koji se ne može izmjeriti ni izbrojiti; i mjesto da im se reèe: nijeste moj narod, reæe æe im se: sinovi Boga živoga. **11** I sabraæee se sinovi Judini i sinovi Izrailjevi ujedno, i postavíeæe sebi jednoga poglavara i otiaæe æe iz zemlje, jer æe biti velik dan Jezraelski.

2 Recite braæei svojoj: narode moj; i sestraram svojim: pomilovana. **2** Prite se s materom svojom, prite se, jer mi nije žena, niti sam joj ja muž; neka odbaci kurvarstva svoja od lica svojega, i preljube svoje od dojaka svojih. **3** Da je ne bih svukao golu i uèenju je kaka je bila onaj i kad se rodila, i da je ne bih postavio da bude kao pustinja i obratio je da bude kao zemlja zasušena, i umorio je ţeđu. **4** I neæeu se smilovati na djecu njezinu, jer su kopilad. **5** Jer se mati njihova kurva, sramoti se roditeljka njihova; jer govor: iæi æeu za milosnicima svojim koji mi daju hljeb moj i vodu moju, vunu moju i lan moj, ulje moje i piæe moje. **6** Zato evo ja æeu joj zagraditi put trnjem i zazidaæeu zidom da ne nađe staza svojih. **7** I tražaæee za svojim milosnicima, ali ih neæee stignuti; i tražaæee ih, ali ih neæee naæei; pa æe reæi: idem da se vratim k prvomu mužu svojemu, jer mi bješe bolje onda nego sada. **8** Jer ona ne zna da sam joj ja davao ţito i vino i ulje, i umnožavao joj srebro i zlato, od kojega naenîše Vala. **9** Zato æeu uzeti natrag ţito svoje, kad bude vrijeme, i vino svoje, kad bude vrijeme, i uzeæeu vunu svoju i lan svoj, kojim bi pokrivala golotinju svoju. **10** I otkriæu rugobu njezinu pred milosnicima njezinijem, i нико je neæee izbaviti iz moje ruke. **11** I ukinuæeu svaku radost njezinu, svetkovine njezine, mladine njezine i subote njezine i sve praznike njezine. **12** I potraæu èokote njezine i smokve, za koje govor: plata su mi, što mi dadoše milosnici moji; i obratiæeu ih u šumu da ih jede zvijerje poljsko. **13** I pohodiæeu na njoj dane Valimske, u koje im je kadila i kitila se obocima i grivnama, i išla za svojim milosnicima, i mene zaboravila, govorí Gospod. **14** Ali evo, ja æau je primamiti i odveæeu je u pustinju, i govoríe s njom lijepo. **15** I daæeu joj vinograde njezine od toga mjestu, i dolinu Ahor za vrata nadanju, i ondje æe pjevati kao za mlađosti svoje i kao kad je išla iz Misira. **16** I tada æeæ me, govorí Gospod, zvati: muž moj; a neæee me više zvati: Vale moj. **17** Jer æe ukloniti iz usta njezinijeh imena Vala; i neæee im se više pominjati imena. **18** I tada æeu im uèiniti zavjet sa zvijerjem poljskim i sa pticama nebeskim i s bubenama zemaljskim; i polomiæeu luk i maè i rat da ih nestane u zemlji, i uèinuæeu da leže bez straha. **19** I zaruëiæeu te sebi dovjeka, zaruëiæeu te sebi pravdom i sudom i miloæeu i

milosrđem. **20** I zaruëiæeu te sebi vjerom, i poznaæeš Gospoda. **21** I tada æeu se odazvati, govorí Gospod, odazváeu se nebesima, a ona æee se odazvati zemlji. **22** A zemlja æee se odazvati ţitu i vinu i ulju, a to æee se odazvati Jezraelu. **23** I posijaæeu je sebi na zemlji, i smilovaæeu se na Loruhamu, i reæi æeu Loamiji: ti si moj narod, i on æee reæi: Bože moj!

3 Potom reèe mi Gospod: idi opet, ljubi ženu koju ljubi ljubavnik a ona èini preljubu, kao što Gospod ljubi sinove Izrailjeve a oni gledaju za tuđim bogovima i ljube žbanove vinske. **2** I kupih je za petnaest sikala srebra i gomor i po jeðema. **3** I rekoh joj: sjedi kod mene dugo vremena, i ne kurvaj se, i ne budи drugoga; tako æeu i ja biti tvoj. **4** Jer æe dugo vremena sinovi Izrailjevi sjedjeti bez cara i bez kneza i bez ţrtve i bez stupa i bez opleæeka i likova. **5** Poslije æee se obratiti i tražiæe Gospoda Boga svojega i Davida cara svojega, i u strahu æee pristupiti ka Gospodu i blagosti njegovoj u pošljednja vremena.

4 Èujte rijeè Gospodnju, sinovi Izrailjevi, jer Gospod ima parbu sa stanovnicima zemaljskim; jer nema istine ni milosti ni znanja za Boga u zemljiji; **2** Zaklinju se krivo i lažu i ubijaju i kradu i èine preljubu, zastraniše, i jedna krv stiže drugu. **3** Zato æee tužiti zemlja, i što god živi na njoj prenemoeæi æee, i zvjeri poljske i ptice nebeske; i ribe æee morske pomrijeti. **4** Ali nikو da se ne prepire ni da koga kori, jer je narod twoj kao oni koji se prepiru sa sveštenikom. **5** Zato æeæ pasti danju, i s tobom æee prorok pasti noæeu, i pogubiæeu mater twoju. **6** Izgibe moj narod, jer je bez znanja; kad si ti odbacio znanje, i ja æeu tebe odbaciti da mi ne vršiš službe sveštenièke; kad si zaboravio Boga svojega, i ja æeu zaboraviti sinove twoje. **7** Što se više množiše, to mi više griješiše; slavu njihovu pretvoríeu u sramotu. **8** Od grijeha naroda mojega hrane se, i lakome se na bezakonje njihovo. **9** Zato æee biti svešteniku kao narodu; pohodiæeu ga za putove njegove i platiæeu mu za djela njegova. **10** I oni æee jesti, a neæee se nasititi; kurvaæe se, a neæee se množiti; jer prestaæe služiti Gospodu. **11** Kurvarstvo i vino i mast oduzima srce. **12** Narod moj pita drovo svoje, i palica mu njegova odgovara; jer duh kurvarski zavodi ih da se kurvaju otstupivši od Boga svojega. **13** Navrh gora prinose ţrtve, i na humovima kade pod hrastovima, topolama i brijestovima, jer im je sjen dobar; zato se kurvaju kæeri vaše i snaha vaše èine preljubu. **14** Neæeu karati kæeri vaših kad se kurvaju, ni snaha vaših kad èine preljubu; jer se oni odvajaju s kurvama i prinose ţrtve s nevaljalijem ženama; i narod nerazumnii propaæe. **15** Ako se ti kurvaš, Izrailju, neka ne griješi Juda; i ne idite u Galgal niti idite u Vetaven, i ne kuniti se: tako da je živ Gospod. **16** Jer je Izrailj uporan kao uporna junica; sada æe ih pasti Gospod kao jagne na prostranu mjestu. **17** Jefrem se udružio s lažnjem bogovima; ostavi ga. **18** Piæe se njihovo prevrnu, jednako se kurvaju; milo im je dajte. Branièi su njegovi sramota. **19** Vjetar æee ih stegnuti krilima svojim, i oni æee se posramiti od ţrtava svojih.

5 Èujte, sveštenici, i pazi, dome Izrailjev, i slušaj, dome carev, jer je vama sud, jer ste zamka u Mispi i mreža razapeta na Tavoru. **2** Iz potaje klaše one koji zalaze; ali æeu ih ja pokarati sve. **3** Ja poznajem Jefrema i Izrailj nije sakriven od mene; jer se sada kurvaš, Jefreme, Izrailj se oskvri. **4** Ne upravljaju djela svojih da se vrate k Bogu svojemu; jer je duh kurvarski u njima i ne znaju Gospoda. **5** I ponositost Izraeljeva svjedoæi mu u oèi; zato æe Izraelj i Jefrem pasti za bezakonje svoje, pašæe i Juda s njima. **6** Iæi æee s ovacam svojim i s govedima svojim da traže Gospoda, ali ga neæee naæei; uklonio se je od njih. **7** Iznevjeriše Gospoda, jer izrodiše tuđe sinove; zato æee ih prozdrjeti mjesec dana s dostojanjem njihovijem. **8** Trubite u rog u Gavaji, u trubu

u Rami; viête u Vetavenu: za tobom, Venijamine! **9** Jefrem æe opustjeti u dan kara; objavih među plemenima Izrailjevijem što æe zacijelo biti. **10** Knezovi su Judini kao oni koji premeštaju među; izlæu na njih kao vodu jarost svoju. **11** Jefremu se èini nasilje, satren je sudom, jer od svoje volje otide za zapovjeðæu. **12** Zato æeu ja biti Jefremu kao moljac i kao crv domu Judinu. **13** I Jefrem vidje bolest svoju i Juda svoju ranu, i otide Jefrem k Asircu, i Juda posla k caru koji bi ga branio; ali vas on ne može iscijeliti niti æe vas oprostiti rane vaše. **14** Jer æeu ja biti kao lav Jefremu, kao laviæ domu Judinu; ja, ja æeu zgrabit, i otæi æeu, odnjeæeu i niko neæee izbaviti. **15** Otæi æeu i vratiæu se na svoje mjesto dokle ne priznaju svoju krivicu i potraže lice moje; kad budu u nevolji tražiæe me.

6 Hodite da se vratimo ka Gospodu; jer on razdrije, i iscijeliæe nas, rani, i zaviæe nas. **2** Povratæe nam život do dva dana, treæi dan podignuæe nas, i živjeæemo pred njim. **3** Tada æemo poznati Gospoda i sve æemo ga više poznavati; jer mu je izlazak uređen kao zora i doæi æe nam kao dažd, kao pozni dažd koji natapa zemlju. **4** Što da ti uèinim, Jefreme? što da ti uèinim, Juda? jer je dobrata vaša kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane. **5** Zato ih sjekoh preko proroka i ubijah rijeæima usta svojih, i svjetlost sudova tvojih izide. **6** Jer je meni milost mila a ne žrtva, i poznavanje Boga veæema nego žrtva paljenica. **7** Ali oni prestupiæe zavjet kao Adam; tu me iznevjeriæe. **8** Galad je grad onijeh koji èine bezakonje, po njemu su krvavi tragovi. **9** A družina je sveštenièka kao èeta koja doèekuje ljude, ubijaju na putu u Sihem, èine grdilo. **10** U domu Izrailjevu vidim strahotu; onđe je kurvanje Jefremovo, Izrailj se oskrvní. **11** I tebi je, Juda, pripravljena žetva, kad vratim roblje naroda svojega.

7 Kad lijeèim Izraileja, tada se pokazuje bezakonje Jefremovo i zloæea Samarijska; jer èine laž, i lupež ulazi, i napolju udara èeta. **2** I ne govore u srcu svom da ja pamtim svako bezakonje njihovo; sada stoje oko njih djela njihova, preda mnom su. **3** Nevaljalstvom svojim vesele cara i lažima svojim knezove. **4** Svi èine preljubu; kao peæe su koju užari hljebar, koji prestane stražiti kad zamijesi tijesto pa dokle uskisne. **5** Na dan cara našega razboljeæe se knezovi od mijeha vina, i on pruži ruku svoju potsmjeæeima. **6** Jer na zasjede svoje upravljava srce svoje, koje je kao peæe; hljebar njihov spava cijelu noæ, ujutru gori kao plamen ognjeni. **7** Svi su kao peæe ugrijani i proždiru svoje sudje; svi carevi njihovi padaju, nijedan između njih ne viæe k meni. **8** Jefrem se pomiješao s narodima; Jefrem je pogaæa neprevrnutu. **9** Inostranci jedu mu silu, a on ne zna; sijede kose popadaju ga, a on ne zna. **10** I ponosito Izraileva svjedoèi mu u oèi, ali se ne vraæeju ka Gospodu Bogu svojemu niti ga traže uza sve to. **11** I Jefrem je kao golub, lud, bezuman; zovu Misir, idu u Asirsku. **12** Kad otidu, razapeæeu na njih mrežu svoju, kao ptice nebeske svaæi æu ih, karaæu ih kako je kazivano u zboru njihovu. **13** Teško njima, jer zaðoæe od mene; pogibao æe im biti, jer me iznevjeriæe; ja ih iskuþih, a oni govorøe na me laž. **14** Niti me prizivaæe iz srca svojega, nego ridaše na odrima svojim; žita i vina radi skuplajuæe se otupaju od mene. **15** Kad ih karah, ukrijepih im mišice; ali oni misliše zlo na me. **16** Vraæeju se, ali ne k viñjemu, postaše kao luk lažljiv; knezovi æe njihovi popadati od maëa s obijesti jezika svojega; to æe im biti potsmijeh u zemlji Misirske.

8 Truba na usta, i reci: kao orao ide na dom Gospodnj; jer prestupiæe zavjet moj i otpadiše se od zakona mojeg. **2** Izrailej æee vikati k meni: Bože moj; poznajemo te. **3** Izrailej je ostavio dobro; neprijatelj æee ga goniti. **4** Postavljaju careve, ali ne od mene; podižu knezove, za koje ja ne znam; od srebra svojega i od

zlate svojega grade sebi likove, da se istrijebe. **5** Ostavilo te je tele twoje, Samarijo; jarost se moja raspalila na njih; dokle se neæee moæi oèistiti? **6** Jer je i ono od Izraileja; naèinio ga je umjetnik, i nije Bog; tele æe Samarijsko otiaæ u komade. **7** Jer siju vjetar, pa æe žeti oluju; stablike neæee imati, klica neæee dati brašna; da bi i dala, proždrjeæe ga tuñinci. **8** Proždrjeæe se Izrailej, biæe među narodima kao sud na kom nema miline. **9** Jer otidoše k Asircu, divljemu magarcu, koji je sam za se; Jefrem naima ljubavnike. **10** A što naimaše među narodima, ja æeu ih sabrati; a veæ i okusile malo radi bremena cara nad knezovima. **11** Što umnoži Jefrem oltare da griješi, biæe mu oltari na grijejh. **12** Napisah mu velike stvari u zakonu svom; ali mu se èine kao nešto tuðe. **13** Za žrtve, koje mi prinose, prinose meso, i jedu ga; Gospod ih ne prima; sada æee se opomenuti bezakonja njihova i pohodjæe grijehe njihove; oni æee se vratiti u Misir. **14** Izrailej zaboravi tvorca svojega, i sagradi dvorove, i Juda umnoži tvrdje gradove; ali æeu pustiti oganj u gradove ovomu, i spaliæe dvorove onomu.

9 Ne raduj se, Izraileju, veselæi se kao narodi, što se kurvaæ otstupivši od Boga svojega, miluješ platu kurvarsku po svijem gumnima žitnjem. **2** Gumno i kaca neæee ih hraniæi, i mast æe ih prevariti. **3** Oni neæee nastavati u zemlji Gospodnjoj; nego æee se vratiti Jefrem u Misir, i oni æe jesti neèistotu u Asirskoj. **4** Neæee prinosisi Gospodu vina, niti æee mu biti ugodne žrtve njihove, nego æee im biti kao hljeb onijeh koji tuže, ko ga god jede oskrvnæe se, jer im je hljeb za žrtve njihove, neæee uæei u dom Gospodnj. **5** Šta æete èiniti na dan svetkovine i na dan praznika Gospodnjega? **6** Jer gle, otiaæ æe pustošenja radi; Misir æe ih pribратi, Memfis æe ih popregstti; zaklade njihove od srebra nastlijediæe kopriva, trnje æee im biti u šatorima. **7** Doðoðe dani pohodenju, doðoðe dani plaæeanju; poznæae Izrailej; proroci su ludi, bezumni su u kojima je duh, za mnoætvo bezakonja tvojega i veliku mržnju. **8** Stražar je Jefremov s Bogom mojim, prorok je zamka ptiæarska po svijem putovima njegovijem, mržnja je u domu Boga njegova. **9** Duboko su se pokvarili kao u vrijeme Gavajsko; opomenuæe se bezakonja njihova, i pohodjæe grijehe njihove. **10** Naðoh Izraileja kao grožđe u pustinji; vidjeh oce vaše kao prve smokve na drvetu u poèetku njegovu; oni otidoše k Velfegoru, i odvojijše se za sramotom, i postaše gadni kako im bjæe milo. **11** Jefremova æe slava odletjeti kao ptica od roðenja i od utrobe i od zaæetka. **12** Ako li i othrani sinove svoje, ja æeu ih uèiniti da budu bez djece, da ne ostane nijedan; i teško njima kad otstupim od njih. **13** Jefrem, kad ga gledah, bjæe kao Tir, posaðen na ljkupu mjestu; ali æee Jefrem izvesti krvnici sinove svoje. **14** Podaj im, Gospode; Šta æeš im dati? podaj im utrobu pometljivu i dojke usahle. **15** Sva je zloæea njihova u Galgalu; zato onđe mrzim na njih; za zloæeu djela njihovih izagnaæeu ih iz doma svojega; neæeu ih više ljubiti; svi su knezovi njihovi odmetnici. **16** Udaren bi Jefrem; korijen im posahnu, neæee roditi roda; ako i rode, ubiæeu mili porod utrobe njihove. **17** Odbaciæe ih Bog moj, jer ga ne slušaju, i skitaæe se po narodima.

10 Izrailej je prazna loza vinova, ostavlja rod za se; što više roda ima, to više umnožava oltare; što mu je bolja zemlja, to više kiti likove. **2** Srce im je razdijeljeno, zato su krivi; on æe oboriti oltare njihove, polomiæe likove njihove. **3** Jer sada govore: nemamo cara; ne bojimo se Gospoda; i Šta bi nam uèinio car? **4** Govore rijeæi kunuæi se lažno kad ugоварaju vjeru, i sud kao otrov raste u brazdama na njivi mojoj. **5** Za junice Vetavenske uplašiæe se stanovnici Samarijski; jer æee za njima žaliti narod njihov, i sveštenici njihovi, koji im se radovahu, jer æee slava njihova otiaæ od njih. **6** I on æee sam biti odveden u Asirsku na dar caru braniæu; Jefrema æee popasti stid, i Izrailej æee se osramotiti namjerom

svojom. **7** Cara æe Samarijskoga nestati kao pjene povrh vode. **8** I oboræe se visine Avenske, grijeh Izrailjev; trnje æe i èkalj rasti po olтаримa njihovjem, i govoræe gorama: pokrijte nas, i humovima: padnite na nas. **9** Od vremena Gavajskoga griješio si, Izrailju; onđe ostaše, ne stiže ih u Gavaji rat na bezakonike. **10** Po svojoj æeu ih volji pokarati, i narodi æe se skupiti na njih da ih zarobe za dvojako bezakonje njihovo. **11** Jefrem je junica nauèena, koja rado vrše; ali æeu joj doæi na lijepi vrat; upregnuaæi Jefrema, Juda æe orati, Jakov æe povlaæiti. **12** Sijte pravdu, žeæete milost; orite kréevinu, jer je vrijeme da tražite Gospoda, da bi došao i podaædio vam pravdom. **13** Oraste bezbožnost, žeste bezakonje, jedoste plod od laži; jer si se pouzdao u svoj put, u mnoštvo svojih junaka. **14** Zato æe se podignuti vreva meðu tvojim narodom, i svi æe se gradovi tvoji raskopati kao što Salman raskopa Vet-Arelv kad bijaše rat, majka bi razmrskana sa sinovima. **15** Tako æe vam uèiniti Vetiilj za veliku zloæu vašu; zorom æe poginuti car Izraeljev.

11 Kad Izraelj bješe dijete, ljubljah ga, i iz Misira dozvah sina svojega. **2** Koliko ih zvaše, toliko oni odlaziše od njih; prinosiše žrtve Valima, kadiše likovima. **3** Ja uèih Jefrema hoditi držeaæi ga za ruke, ali ne poznaše da sam ih ja ljeæeo. **4** Vukoh ih uzcicama èovjeæejim, užima ljubavnijem; i bijah im kao oni koji im skidaju jaram s èeljusti, i davah im hranu. **5** Neæe se vratiti u zemlju Misirsku, nego æe mu Asirac biti car, jer se ne htješe obratiti. **6** I maæ æe stajati u gradovima njegovijem, i potraæe prijevornice njegove i proædrijeti za namjere njihove. **7** Narod je moj priouuo za otpad od mene; zovu ga k višnjemu, ali se nijedan ne podiže. **8** Kako da te dam, Jefreme? da te predam, Izraelju? kako da uèinem od tebe kao od Adame? da te obratim da budeš kao Sevojim? Ustretalo je srce moje u meni, uskolebala se utroba moja od žalosti. **9** Neæu izvršiti ljutoga gnjeva svojega, neæu opet zatriti Jefremu; jer sam ja Bog a ne èovjek, svetac usred tebe; neæu doæi na grad. **10** Iæi æe oni za Gospodom; on æe rikati kao lav; kad rikne, sa strahom æe dotræati sinovi s mora; **11** Sa strahom æe dotræati iz Misira kao ptica, i kao golub iz zemlje Asirske; i naseläu ih u kuæama njihovijem, govorii Gospod. **12** Opkolio me je Jefrem lažu i dom Izraeljev prijevarom; ali Juda još vlada s Bogom i vjeran je sa svetima.

12 Jefrem se hrani vjetrom, i ide za ustokom; svaki dan množi laž i pogibao; i hvataju vjeru s Asircem i nose ulje u Misir. **2** I s Judom ima Gospod parbu i pohodæe Jakova prema putovima njegovijem, platiæe mu po djelima njegovijem. **3** U utrobi uhvati za petu brata svojega, i u sili svojoi borii se s Bogom; **4** Bori se s anđelom, i nadjaæa; plaka, i moli mu se; naðe ga u Vetiilju, i onđe govorii s nama. **5** Ali je Gospod Bog nad vojskama, Gospod mu je spomen. **6** Ti dakle obrati se k Bogu svojemu, èuvaj milost i pravdu, i uzdaj se vazda u Boga svojega. **7** Trgovac je Jefrem, u ruci su mu mjerila lažna, milo mu je da èini krivo. **8** I govorii Jefrem: baš se obogatih, stekoh blago, ni u kom trudu mom neæe mi naæei nepravde koja bi bila grijeh. **9** A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirске, još æu ti dati da sjediš u šatorima kao o praznicima. **10** I govoræe preko proroka, i umnožaæu utvare, i davaæu prièu preko proroka. **11** Doista je Galad bezakonje, postaše sama taština; u Galgalu prinose junce na žrtvu, i oltaru si im kao gomile kamenja po brazdama na njivi mojoj. **12** I Jakov pobježe u zemlju Sirsku, i Izraelj služi za ženu, i za ženu èuva ovce. **13** I prorokom izvede Gospod Izraelja iz Misira, i prorokom èuva ga. **14** Jefrem ga ljuto razgnjevi; zato æe ostaviti na njemu krv njegovu, i vratiæe mu sramotu njegovu Gospod njegov.

13 Kad Jefrem govoræe, bješe strah; bješe se uzvisio u Izraelju; ali se ogriješi o Vala, te umrije. **2** I sada jednako griješe i

grade sebi lijuæi od srebra svojega po razumu svojemu likove, koji su sví djelo umjetnièko, a oni govore za njih: ljudi koji prinose žrtve neka cijelju teoce. **3** Zato æe biti kao oblak jutarnji i kao rosa koja u zoru padne, pa je nestane, kao pljeva, koju odnosi vjetar s gumna, i kao dim iz dimnjaka. **4** A ja sam Gospod Bog tvoj od zemlje Misirske, i Boga osim mene nijesi poznao, i osim mene nema ko bi spasao. **5** Ja te poznah u pustinji, u zemlji zasušenoj. **6** Imajuæi dobru pašu bijahu siti; ali èim se nasitiše, ponese se srce njihovo, zato me zaboraviše. **7** Zato æeu im biti kao lav, kao ris vrebaæu ih na putu. **8** Srešeu ih kao medvjedica kojoj uzmu medvjediæe, i rastrgaæeu im sve srce njihovo i izješæeu ih onđe kao lav; zvijerje poljsko raskinuæe ih. **9** Propao si, Izraelju; ali ti je pomoæ u meni. **10** Gdje ti je car? gdje je? neka te saèeva u svijem gradovima tvojim; gdje li su sudije tvoje, za koje si govorio: daj mi cara i knezove? **11** Dadoh ti cara u gnjevu svom, i uzeх ga u jarosti svojoj. **12** Svezano je bezakonje Jefremovo, ostavljeno je grijeh njegov. **13** Bolovi kao u porodilje spopâæe ga, sin je nerazuman, jer ne bi toliko vremena ostao u utrobi. **14** Od groba æeu ih izbaviti, od smrti æeu ih saèuvati; gdje je, smrti, pomor tvoj? gdje je, grobe, pogibao tvoja? kajanje æe biti sakriveno od oèiju mojih. (*Sheol h7585*) **15** Rodan æe biti meðu braæom svojom; ali æe doæi istoèni vjetar, vjetar Gospodnj, koji ide od pustinje, i usahnuæe mu izvor, i studenac æe mu zasušiti; on æe odnijeti blago od svijeh dragih zaklada. **16** Samarija æe opustjeti, jer se odmetnu od Boga svojega; oni æe pasti od maæa, djeca æe se njihova razmrskati i trudne žene njihove rasporiti.

14 Obrati se, Izraelju, ka Gospodu Bogu svojemu, jer si pao svojega radi bezakonja. **2** Uzmite sa sobom rijeèi, i obratite se ka Gospodu; recite mu: oprosti sve bezakonje, i primi dobro; i daæemo žrtve usana svojih. **3** Asirac nas ne može izbaviti, neæemo jahati na konjima, niti æemo više govoriti djelu ruku svojih: Bože naš: jer u tebe nalazi milost sirota. **4** Iscjelieu otpad njihov, ljubiæeu ih drage volje; jer æe se gnjev moj odvratiti od njega. **5** Biæeu kao rosa Izraelju, procvjetaæe kao llijan i pustiæe žile svoje kao drveta Livanska. **6** Raširæe se grane njegove, i ljepota æe mu biti kao u masline i miris kao Livanski. **7** Oni æe se vratiti i sjedjeti pod sjenom njegovijem, raðaæe kao žito i cvjetaæe kao vinova loza; spomen æe mu biti kao vino Livansko. **8** Jefreme, Šta æe mi više idoli? Ja æu ga uslišiti i gledati; ja æu mu biti kao jela zelenia; od mene je tvoj plod. **9** Ko je mudar, neka razumije ovo; i razuman neka pozna ovo; jer su pravi putovi Gospodnj, i pravednici æe hoditi po njima, a prestupnici æe pasti na njima.

1 Rijeć Gospodnja koja dođe Joilu sinu Fatuilovu. **2** Ēujte, starci; slušajte, svi stanovnici zemaljski; je li ovako što bilo za vašega vremena ili za vremena vaših otaca? **3** Pripovijedajte to sinovima svojim, i sinovi vaši svojim sinovima, i njihovi sinovi potonjemu koljenu. **4** Sto osta iza gusjenice izjede skakavac, i što osta iza skakavca izjede hrušt, i što osta iza hrušta izjede crv. **5** Otriježnite se, pijanice, i plaēite; i ridajte svi koji pijete vino, za novijem vinom, jer se ote iz usta vaših. **6** Jer dođe na zemlju moju silan narod i nebrojen; zubi su mu kao u lava i kutnjaci kao u laviće. **7** Potr vinovu lozu moju, i smokve moje pokida, sasvijem ih ogulji i pobaca, te im se grane bijele. **8** Ridaj kao mladica opasana kostrijeāu za mužem mladosti svoje. **9** Nesta dara i naljeva iz doma Gospodnjega; tuže sveštenici, sluge Gospodnje. **10** Opustje polje, tuži zemlja; jer je potvreno žito, usahlo vino, nestalo ulja. **11** Stidite se ratari, ridajte vinogradari, pšenice radi i jeđema radi, jer propade žetva na njivi; **12** Loza posahnu i smokva uvenu; šipak i palma i jabuka i sva drveta poljska posahnuše, jer nesti radosti između sinova ljudskih. **13** Opašite se i plaēite sveštenici; ridajte koji služite oltaru, dođite, noæujte u kostrijeti, sluge Boga mojega; jer se unosi u dom Boga vašega dar i naljev. **14** Naredite post, oglasite praznik, skupite starješine, sve stanovnike zemaljske, u dom Gospoda Boga svojega, i vapijte ka Gospodu: **15** Jaoh dana! jer je blizu dan Gospodnj, i doæi æe kao pogibao od svemoguæega. **16** Nije li nestalo hrane ispred oèiju naših, radosti i veselja iz doma Boga našega? **17** Sjeme istruhnuto pod grudama svojim, puste su žitnice, razvaljene spreme, jer posahnu žito. **18** Kako uzdiše stoka! kako su se smela goveda! jer nemaju pašu; i ovce ginu. **19** K tebi, Gospode, vièem, jer organ sažeže paše u pustinji, i plamen popali sva drveta u polju. **20** I zvijerje poljsko pogleda za tobom, jer usahnuše potoci vodenii i organ sažeže paše u pustinji.

2 Trubite u trbu na Sionu, i vièete na svetoj gori mojoj, neka drkæau svi stanovnici zemaljski, jer ide dan Gospodnj, jer je blizu, **2** Dan, kada je mrak i tama, dan, kada je oblak i magla; kako se zora razastire povrh gora, tako ide narod velik i silan, kakoga nije bilo otkad je vijeka niti æe ga poslijie kad biti od koljena do koljena. **3** Pred njim prozdire organj, a za njim pali plamen; zemlja je pred njim kao vrt Edemski, a za njim pustinja pusta, ništa neæe uteæi od njega. **4** Na oèima su kao konji i trææe kao konjici. **5** Skakaæe povrh gora topoæuei kao kola, praskajuæe kao plamen ognjeni koji sažiæe strnjiku, kao silan narod spremjan za boj. **6** Pred njim æe se prepadati narodi, svako æe lice pocrnjeti. **7** Oni æe tréati kao junaci, kao vojnici skakaæe na zid, i svaki æe iæi svojim putem, niti æe ostupati sa svoje staze. **8** I jedan drugoga neæe tiskati, svaki æe iæi svojim putem, i na maèeve naviruæi neæe se raniti. **9** Po gradu æe hoditi, po zidovima æe tréati, u kuæe æe se peti, ulaziæe kroz prozore kao lupež. **10** Pred njima æe se zemlja tresti, nebesa æe se pokolebiti, sunce æe i u mjesec pomrknuti i zvijezde æe ustegnuti svjetlost svoju. **11** A Gospod æe pustiti glas svoj pred vojskom svojom, jer æe oko njegovog biti vrlo velik, jer æe biti silan onaj koji æe izvršiti volju njegovu; jer æe dan Gospodnj biti velik i vrlo strašan, i ko æe ga podnijeti? **12** Zato još govori Gospod: obratite se k meni svijem srcem svojim i posteeæi i plaëueæi i tužeæi. **13** I razderite srca svoja a ne haljine svoje, i obratite se ka Gospodu Bogu svojemu, jer je milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem i kaje se oda zla. **14** Ko zna, neæe li se povratiti i raskajati se, i ostaviti iza toga blagoslov, dar i naljev za Gospoda Boga vašega. **15**

Trubite u trbu na Sionu, naredite post, proglašite svetkovinu. **16** Saberite narod, osveštajte sabor, skupite starce, saberite djecu i koja sisaju; ženik neka izide iz svoje klijeti i nevjesta iz ložnice svoje. **17** Između trijema i oltara neka plaèu sveštenici, sluge Gospodnje, i neka reku: prosti, Gospode, narodu svojemu, i ne daj našljedstva svojega pod sramotu, da njima oblaðaju narodi; zašto da reku u narodima: gdje im je Bog? **18** I Gospod æe revnovati za zemlju svoju i požalitæe narod svoj. **19** I Gospod æe odgovoriti i reæi æe svome narodu: evo, ja æeu vam poslati žita i vina i ulja, i biæete ga siti, i neæu vas više dati pod sramotu među narodima. **20** Jer æeu udaljiti od vas sjeverca, i odagnati ga u zemlju suhu i pustu, prednju èetu njegovu u istoèeno more a zadnju u more zapadno, i podignuæe se smrad njegov, i trulež æe se njegov podignuti, pošto uèini velike stvari. **21** Ne boj se, zemljo, raduj se i veseli se, jer æe Gospod uèiniti velike stvari. **22** Ne bojte se, zvijeri poljske; jer æe se zelenjeti pasišta u pustinji i drveta æe nositi rod svoj, smokva æe i loza vinova davati silu svoju. **23** I vi, sinovi Sionski, radujte se i veselite se u Gospodu Bogu svojem, jer æe vam dati dažd na vrijeme, i spustiæe vam dažd rani i pozni na vrijeme. **24** I gumna æe se napuniti žita, a kace æe se prelevati vinom i uljem. **25** I naknadæu vam godine koje izjede skakavac, hrušt i crvi i gusjenica, velika vojska moja, koju slah na vas. **26** I jeææete izobila, i biæete siti i hvaliæete imo Gospoda Boga svojega, koji uèini s vama èudesu, i narod moj neæe se posramiti dovjeka. **27** I poznæete da sam ja usred Izraïlia, i da sam ja Gospod Bog vaš, i da nema drugoga, i narod moj neæe se posramiti dovjeka. **28** I poslijie æeu izliti duh svoj na svako tijelo, i proricaæe sinovi vaši i kæeri vaše, starci æe vaši sanjati sne, mlaðiæi æe vaši viðati utvare. **29** I na sluge æeu i na sluškinje u one dane izliti duh svoj; **30** I uèiniæu èudesu na nebū i na zemlji, krv i organj i pušenje dima. **31** Sunce æe se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego dođe veliki i strašni dan Gospodnj. **32** I svaki koji prizove ime Gospodnje spašæe se; jer æe na gori Sionu i u Jerusalimu biti spasenje, kao što je rekao Gospod, i u ostatku koji pozove Gospod.

3 Jer, gle, u one dane i u ono vrijeme, kad vratim roblje Judino i Jerusalimsko, **2** Sabraæu sve narode, i sveštæu ih u dolinu Josafatovu, i ondje æeu se suditi s njima za svoj narod i za našljedstvo svoje Izraïlia, kojega rasijaše među narode i razdijeliše zemlju mojoj; **3** I za moj narod bacâše zdrijeb, i davaše dijete za kurvu, i prodavaše djevojku za vino, te piše. **4** I šta hoæete vi sa mnom, Tire i Sidone, i svi krajevi Palestinski? hoæete li da mi platite? i hoæete li da mi vratite? Odmah æeu vam bez oklijevanja platiti platu vašu na vašu glavu. **5** Jer uzeste srebro moje i zlato moje, i najlepše zaklade moje unesoste u svoje crkve. **6** I sinove Judine i sinove Jerusalimske prodadoste sinovima Grékim da biste ih otjerali daleko od međe njihove. **7** Evo, ja æeu ih dignuti s mjesata kuda ih prodadoste, i platitæu vam platu vašu na vašu glavu. **8** I prodadæu vaše sinove i vaše kæeri u ruke sinovima Judinijem, i oni æe ih prodati Savejcima u narod daljin, jer Gospod reæe. **9** Objavite ovo po narodima, oglasite rat, podignite junake neka dođu i idu svi vojnici. **10** Raskutite raonike svoje na maèeve, i srpove svoje na kopljia; ko je slab, neka reæe: junak sam. **11** Skupite se i hodite, svi narodi unaokolo, i saberite se; tamo svedi, Gospode, junake svoje. **12** Neka se podignu i dođu narodi u dolinu Josafatovu; jer æeu ondje sjesti da sudim svijem narodima unaokolo. **13** Zamahnite srpom, jer je žetva uzrela; hodite, siðite, jer je tijesak pun, kace se prelevaju; jer je zloæea njihova velika. **14** Gomile, gomile u dolini sudskoj; jer je dan Gospodnj blizu u dolini sudskoj. **15** Sunce æe i u mjesec pomrknuti, i zvijezde æe ustegnuti svoju svjetlost. **16** I Gospod æe riknuti sa Siona, i iz Jerusalima

æe pustiti glas svoj, i zatrešæe se nebo i zemlja; ali æe Gospod biti utoèite svome narodu i krjepost sinovima Izrailjevijem. **17** I poznaæete da sam ja Gospod Bog vaš, koji nastavam u Sionu, u svetoj gori svojoj; i Jerusalim æe biti svet, i tuðinci neæe više iæi po njemu. **18** I tada æe gore kapati slatkim vinom, i humovi æe se topiti od mljeka, i svijem potocima Judinijem teæi æe voda, i izaæi æe izvor iz doma Gospodnjega i natopæe dolinu Sitim. **19** Misir æe opustjeti, i Edomska æe biti pusta pustinja za nasilje ueinjeno sinovima Judinijem, jer prolie krv pravu u zemlji njihovoj. **20** A Juda æe stajati dovijeka i Jerusalim od koljena do koljena. **21** I oèistiæu krv njihovu, koje ne oèistih; i Gospod æe nastavati u Sionu.

Amos

1 Riječi Amosa koji bijaše između pastira iz Tekuke, što vidje za Izrajlja za vremena Ozije cara Judina i za vremena Jerovoama sina Joasova cara Izrailjeva, dvije godine prije trusa. **2** Reče dakle: Gospod æe riknuti sa Siona, i iz Jerusalima æe pustiti glas svoj, i tužiće stanovi pastirski i posušće se vrh Karmilu. **3** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Damasak, neæeu mu oprostiti, jer vrhoše Galad gvozdenom branom. **4** Nego æeu pustiti oganj u dom Azailov, te æee proždrijeti dvorove Venadadove. **5** I polomiæu prijevornice Damasku, i istrijebiæu stanovnike iz polja Avena, i onoga koji drži palicu iz doma Edonova, i otiaèe u ropstvo narod Sirski u Kir, veli Gospod. **6** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Gaza, neæeu joj oprostiti, jer ih zarobiše sasvijem i predadoše Edomcima. **7** Nego æeu pustiti oganj u zidove Gazi, te æee joj proždrijeti dvorove. **8** I istrijebiæu stanovnike iz Azota i onoga koji drži palicu iz Askalona, i okrenuæu ruku svoju na Akaron, i izginuæe ostatak Filistejski, veli Gospod Gospod. **9** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Tir, neæeu mu oprostiti, jer sasvijem dadoše u ropstvo Edomcima i ne sjææaše se bratske vjere. **10** Nego æeu pustiti oganj u zidove Tiru, te æee proždrijeti dvorove njegove. **11** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Edom, neæeu mu oprostiti, jer goni brata svojega maëem potvriš u sebi sve žaljenje, i gnijev njegov razdire jednako, i srdnju svoju drži uvjek. **12** Nego æeu pustiti oganj u Teman, i proždrijee dvore u Vosori. **13** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèiniše sinovi Amonovi, neæeu im oprostiti, jer paraše trudne žene u Galadu da rašire meðu svoju. **14** Nego æeu zapaliti oganj u zidovima Ravi, te æee joj proždrijeti dvorove s vikom u dan boja i s burom u dan vihora. **15** I car æee njihov otiaè u ropstvo, on i knezovi njegovi s njim, veli Gospod.

2 Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Moav, neæeu mu oprostiti, jer sažeže kosti cara Edomskoga u kreë. **2** Nego æeu pustiti oganj na Moava, te æee proždrijeti dvorove u Kariotu, i Moav æee poginuti s vrevom, s vikom i s glasom trubnjem. **3** I istrijebiæu sudiju iz njega i sve knezove njegove pobiæu s njim, veli Gospod. **4** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Juda, neæeu mu oprostiti, jer prezreše zakon Gospodnj i uredaba njegovijeh ne držase, i prevariše se lažima svojim, za kojima hodise oci njihovi. **5** Nego æeu pustiti oganj u Judu, te æee proždrijeti dvore Jerusalimske. **6** Ovako veli Gospod: za tri zla i za èetiri što uèini Izrailj, neæeu mu oprostiti, jer prodavaše pravednika za novce i ubogoga za jedne opanke. **7** Èeznu za prahom zemaljskim na glavi siromasima, i prevaraæaju put smjernima; i sin i otac odlaze k jednoj djevojici da skvrne sveto ime moje. **8** I na haljinama u zalugu uzetijem leže kod svakoga oltara, i vino oglobljenijeh piju u kuæi bogova svojih. **9** A i istrijebih ispred njih Amoreje, koji bijahu visoki kao kredri i jaki kao hrastovi, i potrh rod njihov ozgo i žile njihove ozdo. **10** I ja vas izvedoh iz zemlje Misirske, i vodih vas po pustinji èetrdeset godina da biste naslijedili zemlju Amorejsku. **11** I podizah između sinova vaših proroke i između mladiæa vaših nazireje. Nije li tako? sinovi Izrailjevi, govori Gospod. **12** A vi pojistite nazireje vinom, i prorocima zabranjivaste govoreæe: ne prorokujte. **13** Evo, ja æeu vas pritisnuti na mjestu vašem kao što se pritiskuju kola puna snopljia. **14** I neæee biti bijega brzom, i jaki neæee utvrđiti krijeosti svoje, i hrabri neæee spasti duše svoje. **15** I strijelac neæee se održati, i laki na nogu neæee se izbaviti, niti æee konjik spasti duše svoje. **16** Nego æee najhrabriji meðu junacima go pobjeæi u onaj dan, govori Gospod.

3 Èujte rijeè koju govori Gospod za vas, sinovi Izrailjevi, za sve pleme koje sam izveo iz zemlje Misirske, govoreæi: **2** Samo vas poznah između svih plemena zemaljskih, zato æeu vas pohoditi za sva bezakonja vaša. **3** Hoæee li dvojica iæi zajedno, ako se ne sastanu? **4** Hoæee li riknuti lav u šumi, ako nema lova? hoæee li laviaæ pustiti glas svoj iz peæine svoje, ako ne uhvati što? **5** Hoæee li ptica pasti u mrežu na zemlju, ako nema zamke? hoæee li se dignuti mreža sa zemlje, ako se ništa ne uhvati? **6** Hoæee li truba trubiti po gradu, a narod da ne dotrœi uplašen? hoæee li biti nesreæa u gradu, a Gospod da je ne uèini? **7** Jer Gospod Gospod ne èini ništa ne otkriviš tajne svoje slugama svojim prorocima. **8** Kad lav rikne, ko se neæee bojati? kad Gospod reèe, ko neæee prorokovati? **9** Oglasite po dvorovima Azotskim i po dvorovima u zemlji Misirskoj, i recite: skupite se na gore Samarijske i vidite velike nerede u njoj i nasilje u njoj. **10** Ne znaju èiniti pravo, govori Gospod, sabiraju blago nasiljem i grabežem u dvorima svojim. **11** Zato ovako veli Gospod Gospod: neprijetelj je oko zemlje i oboriæe ti silu tvoju, i opljeniæe se dvorovi tvoji. **12** Ovako veli Gospod: kao kad pastir istrgne iz usta lavu dvije goljeni ili kraj od uha, tako æee se istrgnuti sinovi Izrailjevi koji sjede u Samariji na uglu od odra i nakraj postelje. **13** Èujte i zasvjedoæite u domu Jakovljevu, govori Gospod Gospod Bog nad vojskama. **14** Kad pohodim Izrailja za grijehe njegove, tada æeu pohoditi i oltare Velijiske, i odbiæe se rogoviti oltaru i pašæe na zemlju. **15** I udariæeu kuæu zimu i ljetnu kuæu, i propaæe kuæe od slonove kosti, i nestaaæe velikih kuæa, govori Gospod.

4 Èujte ovu rijeè, krave Vasanske, koje ste u gori Samarijskoj, koje krivo èinite ubogima i satirete siromahe, koje govorite gospodarima svojim: donesite da pijemo. **2** Zakle se Gospod Gospod svetošæu svojom da æee vam evo doæi dani, te æee vas izvlaæti kukama, i ostatak vaš udicama ribarskim. **3** I kroz prolome æete izljeti, svaka na prema se, i pobacaæete što bude u dvorovima, govori Gospod. **4** Idite u Velij, i èinite bezakonje, u Galgalu mnioæite bezakonje svoje, i prinosite svako jutro žrtve svoje, treæee godine desetke svoje; **5** I palite žrtvu zahvalnu od hleba kiseloga, i oglasite žrtve dragovoljne i razglasite, jer vam je tako milo, sinovi Izrailjevi, govori Gospod Gospod. **6** I zato vam ja dадох да су vam èisti zubi po svijem gradovima vašim i da nema hleba nigdje po svijem mjestima vašim; ali se ne obratiste k meni, govori Gospod. **7** A ja vam ustegoh dažd, kad još tri mjeseca bijahu do žetve, i pustih dažd na jedan grad, a na drugi grad ne pustih dažd, jedan se kraj nakvasi, a drugi kraj, na koji ne dažde, posuši se. **8** Tako dva i tri grada iðahu u jedan grad da piju vode, i ne mogahu se napiti; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. **9** Bih vas sušom i medljikom; gusjenice izjedoæe obilje u vrtovima vašim i u vinogradima vašim i na smokvama vašim i na maslinama vašim; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. **10** Poslah u vas pomor kao u Misir, pobih maëem mladiæe vaše i odvedoh konje vaše, i uèinih te se podizâše smrad iz okola vašega i u nozdreva vaše; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. **11** Zatirah vas kao što Gospod zatr Sodom i Gomor, i bijaste kao glavnja istrgnuta iz ognja; ipak se ne obratiste k meni, govori Gospod. **12** Zato æeu ti tako uèiniti, Izrailju; i što æeu ti tako uèiniti, pripravi se, Izrailju, da sreteš Boga svojega. **13** Jer eto onoga koji je sazdao gore i koji je stvorio vjetar i javlja èovjeku što misli, èini od zore tamu, i hodi po visinama zemaljskim; ime mu je Gospod Bog nad vojskama.

5 Èujte ovu rijeè, naricanje koje podižem za vama, dome Izrailjev. **2** Pade, neæee više ustati djevojka Izrailjeva; baæena je na zemlju svoju, nema nikoga da je podigne. **3** Jer ovako veli Gospod Gospod: u gradu iz kojega je izlazila tisuæa ostaaæe stotina, a iz

kojega je izlazila stotina u njemu æe ostati deset domu Izrailjevu. 4 Jer ovako veli Gospod domu Izrailjevu: tražite me, i biæete živi. 5 A ne tražite Vetiša, i ne idite u Galgal, i ne prolazite u Virsaveju, jer æe Galgal otiaæi u ropstvo, a Vetiš æe se obratiti u ništa. 6 Tražite Gospoda i biæete živi, da ne obuzme doma Josifova kao oganj i spali i ne bude nikoga da gasi Vetiš. 7 Koji obraæate sud u pelen, i pravdu na zemlju obarate, 8 Onoga tražite koji je stvorio zvijezde kola i štape, i koji pretvara sjen smrtni u jutro a dan u tamnu noæ, koji doziva vode morske i proljeva ih po zemljii; ime mu je Gospod. 9 Koji podiže pogibao na jakoga, te pogibao doðe na grad. 10 Mrze na onoga koji kara na vratima, i gade se na onoga koji govori pravo. 11 Zato što gazite siromaha i uzimate od njega žito u danak, sagradiste kuæe od tesana kamena, ali neæete sjedjeti u njima; nasadiste lijepe vinograde, ali neæete pitи vina iz njih. 12 Jer znam bezakonja vaša, kojih je mnogo, i grjehe vaše, koji su veliki, koji muæete pravednika, primate poklone i izvræete pravdu ubogima na vratima. 13 Zato æe pravedni muæati u ovo vrijeme, jer je zlo vrijeme. 14 Tražite dobro a ne zlo, da biste bili živi; i tako æe Gospod Bog nad vojskama biti s vama, kako rekoste. 15 Mrzite na zlo i ljubite dobro, i postavite na vratima sud, ne bi li se Gospod Bog nad vojskama smilovao na ostatak Josifov. 16 Zato ovako veli Gospod Bog nad vojskama, Gospod: biæe tužnjava po svijem ulicama, i po svijem putovima govoræe: jaoh! jaoh! i zvaæe ratare na žalost i na tužnjavu one koji umiju naricati. 17 I po svijem æe vinogradima biti tužnjava, jer æu proæi posred tebe, govori Gospod. 18 Teško onima koji želete dan Gospodnj! što æe vam dan Gospodnj? tada je mrak a ne vidjelo. 19 Kao da bi ko bježao od lava pa bi ga sreo medvjed; ili kao da bi ko došao u kuæu i naslonio se rukom na zid, pa bi ga zmija ujela. 20 Nije li dan Gospodnj mrak a ne vidjelo? i tama, bez svjetlosti? 21 Mrzim na vaše praznike, odbacio sam ih, i neæu da mirišem svetkovina vaših. 22 Ako mi prinesete žrtve paljenice i prinose svoje, neæu ih primiti, i neæu pogledati na zahvalne žrtve od ugojene stoke vaše. 23 Ukloni od mene buku pjesama svojih, i sviranja psaltira tvojih neæu da èuem. 24 Nego sud neka teèe kao voda i pravda kao silan potok. 25 Jeste li meni prinosili žrtve i dare u pustinji èetrdeset godina, dome Izrailjev? 26 Nego ste nosili šator Moloha svojega, i Hijuna, likove svoje, zvijezdu boga svojega, koje sami sebi naenistite. 27 Zato æeu vas preseliti iza Damaska, govori Gospod, kojemu je ime Bog nad vojskama.

6 Teško bezbrinjima u Sionu i onima koji su bez straha u gori Samarijskoj, koji su na glasu između poglavica narodima, ka kojima dolazi dom Izrailjev. 2 Proðite u Halnu i vidite, i odande idite u veliki Emat, poslije siðite u Gat Filistejski; je li koje carstvo bolje od ovijeh? jesu li im meðe prostranje od vaših meða? 3 Teško vama koji mislite da je daleko zli dan, a primiæete stolicu na kojoj je nasilje; 4 Koji liježete na odrima od slonove kosti i pružate se na posteljama svojim, i jedete jaganje iz stada i teoce ugojene; 5 Koji pjevate uza psaltire, i izmisljate sprave muzièke kao David; 6 Koji pijete vino velikim èašama, i mažete se skupocjenjem mirisima, a ne marite za polom Josifov. 7 Zato æe sada otiaæi u ropstvo meðu prvima koji æe otiaæi u ropstvo, i prestaæae radost onjih koji se goste. 8 Zakle se Gospod Gospod sobom, govori Gospod Bog nad vojskama: ja se gadim na ponos Jakovljev i mrzim na dvorove njegove; zato æeu predati grad i sve što je u njemu. 9 I ako deset ljudi ostane u jednoj kuæi, umrijeæe. 10 I kad uzme koga stric mu ili koji æe ga spaliti da iznese kosti njegove iz kuæe, reæi æe onome koji bude u kutu u kuæi: ima li jošte ko kod tebe? A on æe reæi: nema nikoga. A on æe reæi: muæi; jer ne pominjaše imena Gospodnjega. 11 Jer evo, Gospod zapovijeda i udariae dom veliki da se razvali i mali dom da popuca. 12 Træe li konji po stijeni i ore

li se volovima? jer vi pretvoriste sud u žuè, i plod od pravde u pelen. 13 Vi se radujete onome što nije ništa, i gorovite: nijesmo li svojom snagom dobili rogove? 14 Jer, gle, ja æeu podignuti na vas, dome Izrailjev, govori Gospod Bog nad vojskama, narod, koji æe vas pritijesiti od ulaska u Emat do potoka u pustinji.

7 Ovo mi pokaza Gospod Gospod: gle, sazdavaše skakavce kad poèinjашnicati otava, i gle, bijaæe otava po carevoj kosiðbi. 2 A kad pojedoše travu zemaljsku, tada rekoh: Gospode, Gospode, smiluj se; kako æe se podignuti Jakov? jer je mali. 3 Gospod se raskaja za to: neæee biti, reèe Gospod. 4 Tada mi pokaza Gospod Gospod, i gle, Gospod Gospod povika da æe suditi ognjem; i oganj proždrije veliku bezdanu i proždrije dio zemlje. 5 A ja rekoh: Gospode, Gospode, prestani; kako æe se podignuti Jakov? jer je mali. 6 Gospod se raskaja za to: ni to neæee biti, reèe Gospod Gospod. 7 Tada mi pokaza, i gle, Gospod stajaše na zidu sazidanu po mjerilima, i u ruci mu bjehu mjerila. 8 I reèe mi Gospod: što vidiš, Amose? I rekoh: mjerila. A Gospod mi reèe: evo, ja æeu metnuti mjerila posred naroda svojega Izraïla, neæeu ga više prolaziti. 9 Jer æe se razoriti visine Isakove, i svetinje æe Izraïleve opustjeti, i ustazeu na dom Jerovoamov s maæem. 10 Tada Amasija sveštenik Vetiški posla k Jerovoamovu caru Izraïlevu i poruèi mu: Amos diže bunu na te usred doma Izraïleva, zemlja ne može podnijeti svijeh rijeèi njegovih. 11 Jer ovako govori Amos: Jerovoam æe poginuti od maæa, a Izraïl æe se odvesti iz zemlje svoje u ropstvo. 12 Potom reèe Amasija Amosu: videoèe, idi, bježi u zemlju Judinu, i ondje jedi hljeb i ondje prorokuj; 13 A u Vetišu više ne prorokuj, jer je svetinja careva i dom je carski. 14 A Amos odgovori i reèe Amasiji: ne bjeæ prorok ni proroèki sin, nego bjeæ govedar i brah dudove; 15 A Gospod me uze od stada i reèe mi Gospod: idi, prorokuj narodu mojemu Izraïlu. 16 Sada dakle eju rijeèi Gospodnju. Ti kaæeš: ne prorokuj u Izraïlu, i ne kropi po domu Isakovu. 17 Zato ovako veli Gospod: žena æe ti se kurvat u gradu, i sinovi æe tvoji i kæeri tvoje pasti od maæa, i zemlja æe se tvoja razdijeliti užem, i ti æeæ umrijeti u neèistoj zemlji, a Izraïl æe se odvesti iz svoje zemlje u ropstvo.

8 Ovo mi pokaza Gospod: gle, kotarica ljetcnoga voæa. 2 I reèe: što vidiš, Amose? A ja rekoh: kotarica ljetcnoga voæa. A Gospod mi reèe: doðe kraj narodu mojemu Izraïlu, neæeu ga više prolaziti. 3 I pjesme æe crkvene biti ridanje u onaj dan, govori Gospod; biæe mnošto mrtvih tjelesa, koja æe se svuda pobacati muæeai. 4 Èuje ovo, koji proždrije uboge i satireti siromuhe u zemlji, 5 Govoreæi: kad æe proæi mladina da prodajemo žito? i subota da otvorimo pšenicu? umaljujuæi efu i poveæavajuæi sikal i varajuæi lažnjem mjerilima; 6 Da kupujemo siromuhe za novce i ubogoga za jedne opanke, i da prodajemo oèinke od pšenice. 7 Zakle se Gospod slavom Jakovljevom: neæeu nigda zaboraviti nijednoga djela njihova. 8 Neæeu li se zemlja potresti od toga, i protužiti svaki koji živi na njoj? i neæeu li se sva razliæi kao rijeka? i neæeu li se odnijeti i potopiti kao od rijeke Misirske? 9 I u onaj dan, govori Gospod Gospod, uèiniæeu da sunce zaðe u podne, i pomraèeæu zemlju za bijela dana. 10 I pretvoríæu praznike vaše u žalost i sve pjesme vaše u plaæ, i metnuæeu kostrijet oko svijeh bedara, i uèiniæeu da svaka glava oæelavi i da bude žalost kao za jedincem, i kraj æe joj biti kao gorak dan. 11 Gle, idu dani, govori Gospod Gospod, kad æeu pustiti glad na zemlju, ne glad hljeba ni žeð vode, nego slušanja rijeèi Gospodnjih. 12 I potucaæe se od mora do mora, i od sjevera do istoka træaæe tražeæi rijeè Gospodnju, i neæeu je naæeli. 13 U to æe vrijeme obamirati lijepe djevojke i mladiæi od žeði, 14 Koji se kunu krivicom Samarijskom i govore: tako da je živ Bog tvoj, Dane, i tako da je živ put u Virsaveju. I paææe, i neæee više ustati.

9 Vidjeh Gospoda, a on stajaše na oltaru, i reče: udari u gornji prag od vrata da se zatrese dovratnici, i rascijepi ih sve od vrha njihova; a što ostane iza njih pobiše mačem; neće uteći između njih nijedan, niti æe se koji spasti. **2** Da se zakopaju u najdonji kraj zemlje, odande æe ih uzeti ruka moja; i da izađu na nebo, odande æe ih skinuti; (**Sheol h7585**) **3** I da se sakriju na vrh Karmila, naæi æu ih i uezæu ih odande; i da se sakriju ispred mojih oèiju na dno morsko, ondje æe zapovjediti zmiji da ih ujede; **4** Da otidu u ropstvo pred neprijateljima svojim, i ondje æe zapovjediti maču da ih pobije, i obratiæu oèi svoje njima na zlo a ne na dobro. **5** Jer Gospod Gospod nad vojskama kad se dotakne zemlje, ona se rastapa i tuže svi koji žive na njoj, i razljeva se sva kao rijeka i potapa se kao od rijeke Misirske. **6** On je sagradio sebi klijeti na nebuh i svod svoj osnovao na zemlji; zove vode morske i izljeva ih po zemlji; ime mu je Gospod. **7** Nijeste li mi, sinovi Izrailevi, kao sinovi Etiopski? govori Gospod; ne izvedoh li Izraileja iz zemlje Misirske, a Filisteje iz Kaftora i Sirce iz Kira? **8** Gle, oèi su Gospodnje upravljene na ovo grješno carstvo da ga zatrem sa zemlje; ali neæu sasvijem zatrti doma Jakovljeva, govori Gospod. **9** Jer, evo, ja æu zapovjediti i razmetaæu među svijem narodima dom Izraileva kao što se razmeæe žito u rešetu da ni zrno ne padne na zemlju. **10** Od maèa æe poginuti svi grješnici između mojega naroda, koji govore: neæe doæi, niti æe nas zadesiti zlo. **11** U to æeu vrijeme podignuti opali šator Davidov, i zatvoriti mu pukotine, i opraviti mu što je razvaljeno, i opet æu ga sagraditi kao što je bio prije, **12** Da bi naslijedili ostatak Edomski i sve narode na koje se priziva ime moje, govori Gospod, koji èini ovo. **13** Evo, idu dani, govori Gospod, kad æe orati stizati zeteoca, i koji gazi grožde sijaëa, i gore æe kapati slatkim vinom, a svi æe se humovi rastapati. **14** I povratitiæu roblje naroda svojega Izraileja, i opet æe sagraditi puste gradove i naseljati se, i nasadiæe vinograde i pitи vino iz njih, i naèinjati vrtove i jesti rod iz njih. **15** I posadiæu ih u zemlji njihovoj, i neæe se više isèupati iz zemlje svoje, koju im dadoh, govori Gospod Bog tvoj.

Ovadija

1 Utvara Avdijeva. Ovako veli Gospod Gospod za Edomsku: **2** èusmo glas od Gospoda, i glasnik bi poslan k narodima: ustajte, da ustanemo na nju u boj. **3** Gle, ueiniæeu te malijem među narodima, biæeš vrlo prezren. **4** Ponos srca tvojega prevari te, tebe, koji živiš u rasjelinama kamenijem, u visokom stanu svom, i govorиш u srcu svom: ko æe me oboriti na zemlju? **5** Da podigneš visoko kao orao i među zvijezde da metneš gniazezdo svoje, odande æu te oboriti, govori Gospod. **6** Kako si oplijjenen? da su došli k tebi kraljivci ili lupeži noæeu, ne bi li pokrali koliko im je dosta? da su došli k tebi beraèi vinogradski, ne bi li ostavili pabiraka? **7** Kako se pretraži Isav, kako se naðoše potaje njegove! **8** Do granice te odvedoše svi koji bijahu s tobom u vjeri, prevariše te i nadvladaše te koji bijahu u miru s tobom; koji jedu hlijeb tvoj podmetnuše ti zamku, da se ne opazi. **9** U onaj dan, govori Gospod, neæeu li pogubiti mudre u zemlji Edomskoj i razumne u gori Isavovoj? **10** I tvoji æe se junaci uplašiti, Temane, da se istrijebe pokoljem svi iz gore Isavove. **11** Za nasilje ueirjeno bratu tvojemu Jakovu pokriæe te stid i istrijeblaæeš se zasvagda. **12** Onaj dan, kad ti stajaše nasuprot; onaj dan, kad inostranci odvoðahu u ropstvo vojsku njegovu, i tuðinci ulažahu na vrata njegova i bacahu ždrijeb za Jerusalim, bješe i ti kao koji od njih. **13** Ali ti ne trebaše gledati dana brata svojega, dana, kad se odvoðaše u tuou zemlju, niti se radovati sinovima Judinijem u dan kad propadahu, niti razvaljivati usta u dan nevolje njihove. **14** Ne trebaše ti uæei na vrata naroda mojega u dan pogibli njihove, ne trebaše da i ti gledaš zlo njihovo u dan pogibli njihove ni da se mašaš dobra njihova u dan pogibli njihove. **15** Niti trebaše da staneš na rasputicu da ubijaš bježan njihovu, niti da izdaješ onijeh koji ostaše u dan nevolje. **16** Jer je dan Gospodnji blizu svijem narodima; kako si èinio, tako æe ti biti, plata æee ti se vratiti na glavu tvoju. **17** Jer kao što ste vi pili na svetoj gori mojoj, tako æe piti svi narodi vazda, piæe, i ždrijæe, i biæe kao da ih nije bilo. **18** A na gori æe Sionu biti spasenje, i biæe sveta, i dom æe Jakovljev nastljediti našljedstvo svoje. **19** I dom æe Jakovljev biti organj i dom Josifov plamen, a dom Isavov strnjika; i razgorjeæe se na njih, i spaliæe ih; i neæee biti ostatka domu Isavovu, jer Gospod reèe. **20** I naslijediæe jug, goru Isavovu, i ravnicu, Filisteje; i naslijediæe polje Jefremovo i polje Samarijsko i Venijaminovo i Galad; **21** I zarobljena vojska sinova Izrailjevih naslijediæe što je bilo Hananejsko do Sarepte; a robije Jerusalimsko, što je u Sefaradu, naslijediæe južne gradove. **22** I izbavitelji æe izaæi na goru Sion da sude gori Isavovoj, i carstvo æee biti Gospodnje.

Jona

1 Dođe riječ Gospodnja Jona sinu Amatijevu govoreći: **2** Ustani, idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj protiv njega, jer izađe zloče nihova preda me. **3** A Jona usta da bježi u Tarsis od Gospoda, i sišav u Jopu nađe lađu koja iđaše u Tarsis, i plativ vozarinu uđe u nju da otide s njima u Tarsis od Gospoda. **4** Ali Gospod podiže velik vjetar na moru, i posta velika bura na moru da mišljuh da æe se razbiti lađa. **5** I lađari uplašivi se prizivahu svaki svojega boga, i bacahu što bješe u lađi u more da bi bila lakša; a Jona bješe sišao na dno lađi, i legav spavaše tvrdo. **6** A upravitelj od lađe pristupi na njemu i reče mu: šta ti spavaš ustani, prizivaj Boga svojega, ne bi li nas se opomenuo Bog da ne poginemo. **7** Potom rekoše jedan drugome: hodite, da bacimo ždrijeb da vidimo sa koga dođe na nas ovo зло. I bacise ždrijeb, i pada ždrijeb na Jonu. **8** Tada mu rekoše: kaži nam zašto dođe ovo зло na nas; koje si radnje? i odakle ideš? iz koje si zemlje? i od koga si naroda? **9** A on im reče: Jevrejin sam, i bojam se Gospoda Boga nebeskoga, koji je stvorio more i suhu zemlju. **10** Tada se vrlo uplašiš ljudi, i rekoše mu: što si uèini? Jer doznaše ljudi da bježi od Gospoda, jer im on kaza. **11** I rekoše mu: što æemo èiniti s tobom, da bi nam more utolilo? Jer bura na moru bivaše sve veæa. **12** A on im reče: uzmiti me i bacite me u more, i more æe vam utoliti, jer vidim da je s mene došla na vas ova velika bura. **13** A ljudi stadoše veslati da bi došli ka kraju; ali ne mogahu, jer im bura na moru bivaše sve veæa. **14** Tada prizvaše Gospoda i rekoše: molimo ti se, Gospode, da ne poginemo radi duše ovoga èovjeka, i nemoj metnuti na nas krvi prave, jer ti, Gospode, èiniš kako hoæeš. **15** Potom uzeše Jona i bacise ga u more, i presta bura na moru. **16** Tada se pobojashi oni ljudi Gospoda vrlo, i prinesoše žrtvu Gospodu i uèiniše zavjete. **17** A Gospod zapovjedi, te velika riba proguta Jonu; i Jona bi u trbuhi ribiljem tri dana i tri noæe.

2 I zamoli se Jona Gospodu Bogu svojemu iz trbuha ribiljega, **2** i reče: zavapih u nevolji svojoj ka Gospodu, i usliši me; iz utrobe grobne povikah, i ti èu glas moj. (*Sheol h7585*) **3** Jer si me bacio u dubine, u srce moru, i voda me opteće; sve poplavе tvoje i vali tvoji prelaziš preko mene. **4** I rekoh: odbaèen sam ispred oèiju tvojih; ali æeu još gledati svetu crkvu tvoju. **5** Optekoše me vode do duše, bezdana me opkoli, sita omota mi se oko glave. **6** Sidoh do krajeva gorskih, prijevornice zemaljske nadu mnom su dovjeka; ali ti izvadi život moj iz jame, Gospode Bože moj. **7** Kad nestajaše duše moje u meni, pomenuh Gospoda, i molitva moja dođe k tebi, u svetu crkvu tvoju. **8** Koji drže lažne taštine, ostavljaju svoju milost. **9** A ja æeu ti glasom zahvalnjem prinijeti žrtvu, ispuniti što sam zavjetovao; spasenje je u Gospoda. **10** I Gospod zapovjedi ribi, te izbjluva Jonu na zemlju.

3 I dođe rijeè Gospodnja Jona drugi put govoreći: **2** Ustani, i idi u Nineviju grad veliki, i propovijedaj mu ono što ti ja kažem. **3** I ustav Jona otide u Nineviju po rijeći Gospodnjoj; a Ninevija bješe grad vrlo velik, tri dana hoda. **4** I Jona poèe iæi po gradu jedan dan hoda, i propovijeda i reče: jošte èetrtdeset dana, pa æe Ninevija propasti. **5** I Ninevljani povjerovaše Bogu, i oglasiše post, i obukoše se u kostrijet od najveæega do najmanjega. **6** Jer kad dođe ta rijeè do cara Ninevjskoga, on usta sa svojega prijestola, i skide sa sebe svoje odijelo, i obuèe se u kostrijet i sjede u pepeo. **7** I proglaši se i kaza se po Nineviji po zapovijesti carevoj i knezova njegovijeh govoreæi: ljudi i stoka, goveda i ovce da ne okuse ništa, ni da pasu ni da piju vode. **8** Nego i ljudi i stoka da se pokriju kostrijeæu, i da prizivaju Boga jako, i da se vrati svaki sa svoga

zloga puta i od nepravde koja mu je u ruku. **9** Ko zna, eda se povrati i raskaje Bog i povrati se od lјutoga gnjeva svojega, te ne izginemo. **10** I Bog vidje djela njihova, gdje se vratiše sa zloga puta svojega; i raskaja se Bog oda zla koje reèe da im uèini, i ne uèini.

4 A Jona bi vrlo nedrago, i rasrdi se. **2** I pomoli se Gospodu i reče: Gospode! ne rekoh li to kad još bijah u svojoj zemlji? zato zæah prije pobjeæi u Tarsis; jer znah da si ti Bog milostiv i žalostiv, spor na gnjev i obilan milosrđem, i kaješ se oda zla. **3** Sada Gospode, uzmi dušu moju od mene, jer mi je bolje umrijeti nego živjeti. **4** A Gospod reče: je li dobro što se srdiš? **5** I Jona izide iz grada, i sjede s istoka gradu, i naèeni onđje kolibu, i sjedaše pod njom u hladu da vidi što æe biti od grada. **6** A Gospod Bog zapovjedi, te uzraste tikva nad Jonom da mu bude sjen nad glavom da mu pomože u muci njegovoj; i Jona se obradova tikvi veoma. **7** Potom zapovjedi Bog, te dođe crv u zoru sjutradan, i podgrize tikvu, te usahnu. **8** I kad ograna sunce, posla Bog suh istoèni vjetar; i since stade žeæi Jonom po glavi tako da obamiraše i poželje da umre govoreæi: bolje mi je umrijeti nego živjeti. **9** A Bog reče Joni: je li dobro što se srdiš tikve radi? A on reče: dobro je što se srdim do smrti. **10** A Gospod mu reče: tebi je žao tikve, oko koje se nijesi trudio, i koje nijesi odgajio, nego jednu noæe uzraste drugu noæe propade. **11** A meni da ne bude žao Ninevije, velikoga grada, u kom ima više od sto i dvadeset tisuæa ljudi koji još ne znaju šta je desno šta li lijevo, i mnogo stoke?

Mihej

1 Rijeè Gospodnja koja doèe Miheju Moreseæaninu za vremena Joatama, Ahaza i Jezekije, careva Judinijeh, što vidje za Samariju i za Jerusalim. **2** Èujte, svi narodi, slušaj, zemljo i što je na njoj, i Gospod Bog da vam je svjedok, Gospod iz svete crkve svoje. **3** Jer, gle, Gospod izlazi iz mjesta svojega, i siæi æe, i hodiae po visinama zemaljskim. **4** I gore æe se rastopiti pred njim, i doline æe se rasjeti, kao vosak odognja i kao voda što teèe niz strmen. **5** Sve je to za zloèinstvo Jakovljevo i za grjehe doma Izrailjeva. Koje je zloèinstvo Jakovljevo? nije li Samarija? koje su visine Jude? nije li Jerusalim? **6** Zato æe uèiniti od Samarije gomilu u polju da se sade vinogradi, i pobacæu kamenje njezino u dolinu i otkriæu joj temelje. **7** I svi rezani likovi njezini razbiæe se, i svi æe se darovi njezini sazeæi ognjem, i sve æeu idole njezine potrti, jer od plate kurvarske nakupi, i opet æe biti plata kurvarska. **8** Zato æeu plakati i ridati; hodiae svuèen i go; plakaeu kao zmajevi i tužiæu kao sove. **9** Jer joj se rane ne mogu iscijeliti, doðoše do Jude, dopriješe do vrata mojega naroda, do Jerusalima. **10** Ne javljajte u Gatu, ne plaèteite; u Vit-Afri valjaj se po prahu. **11** Izidi, stanovnice Safirska, s golom sramotom; stanovnica Sananska neæe izaæi; žalost Vet-ezilska neæe vam dati stanka. **12** Jer stanovnica Marotska tuži za svojim dobrom. Jer siðe zlo od Gospoda do vrata Jerusalimskih. **13** Upregnji brze konje u kola, stanovnice Lahiska, koja si poèetak grijehu kæeri Sionskoj, jer se u tebi naðoše zloèinstvo Izrailjeva. **14** Zato pošli dare Moresetu Gatskom; domovi Ahsivski prevariæe careve Izrailjeve. **15** Još æeu ti dovesti našljednika, stanovnice Mariska; doæi æe do Odoloma, slave Izrailjeve. **16** Naèini se æelava i ostrizi se za milom djecom svojom; raširi æelu svoju kao orao, jer se vode od tebe u ropstvo.

2 Teško onima koji smišljaju bezakonje i o zlu se trude na posteljama svojim, i kad svane izvršuju, jer im je sila u ruci. **2** Žele njive, i otimaju ih; žele kuæe, i uzimaju; èine silu èovjeku i kuæi njegovoj, èovjeku i našljedstvu njegovu. **3** Zato ovako veli Gospod: evo, ja mislim zlo tome rodu, iz kojega neæete izvuæi vratova svojih, niti æete hoditi ponosito, jer æe biti zlo vrijeme. **4** U ono vrijeme govoræe se prièa o vama, i naricæe se žalosno govoræe: propadoso; promijeni dio naroda mojega; kako mi uze! uvezvi njive naše razdijeli. **5** Zato neæeš imati nikoga ko bi ti povukao uže za ždrjeb u zboru Gospodnjem. **6** Nemojte prorokovati, neka oni prorokuju; ako im ne prorokuju, neæe ostupiti sramota. **7** O ti, koji se zoveš dom Jakovljev, je li se umadio duh Gospodnj? jesu li to djela njegova? eda li moje rjejei nijesu dobre onome koji hodi pravo? **8** A narod se moj prije podiže kao neprijatelj; preko haljine skidate plašt s onjeh koji prolaze ne bojeæi se, koji se vraæaju iz boja. **9** Èene naroda mojega izgonite iz milijeh kuæa njihovih, od djece njihove otimate slavu mojoj navjek. **10** Ustanite i idite, jer ovo nije poèivališe; što se oskvri, pogubiæe vas pogibiju velikom. **11** Ako ko hodi za vjetrom i kazuje laži govoræi: prorokovaæi ti za vino i za silovito piæe; taj æe biti prorok ovome narodu. **12** Doista æeu te sabrati svega, Jakove, doista æu skupiti ostatak Izrailjev; postaviæu ih zajedno kao ovce Vosorske, kad stado usred torna njihova, biæe vreva od ljudstva. **13** Pred njima æe iæi koji razbij; oni æe razbiti i proæi kroz vrata, i izaæi æe; i car æe njihov iæi pred njima, i Gospod æe biti pred njima.

3 Zato rekoh: èujte, poglavice Jakovljeve i knezovi doma Izrailjeva, ne treba li vam znati šta je pravo? **2** Koji mrzite na dobro a ljubite зло, sadirete kožu s njih i meso s kosti njihovih; **3** I jedete meso naroda mojega i sadirete kožu s njih i kosti im

prebijate, i sasijecate kao u lonac i kao meso u kotaø. **4** Tada æe vikati ka Gospodu, ali ih neæe uslišiti, nego æe sakriti lice svoje od njih u ono vrijeme, kako oni zlo radiše. **5** Ovako veli Gospod za proroke koji zavode moj narod, koji grizu Zubima svojim i vièu: mir; i ako im ko ne da ništa u usta, dižu rat na nj. **6** Zato æe vam utvara biti noæ i proricanje vaše tama; i sunce æe zaæi tijem prorocima i dan æe im se smraæiti. **7** Tada æe se postidjeti vidioci, i vraæari æe se posramiti, i svi æe zastrijeti usne svoje, jer neæe biti odgovora Božjeg. **8** Ali ja sam pun sile od duha Gospodnjega, i suda i hrabrosti da kažem Jakovu zloèinstvo njegovo i Izrailju grjeh njegov. **9** Èujte ovo, poglavice doma Jakovljeva i knezovi doma Izrailjeva, koji se gadite na pravdu, i sve što je pravo izvræete; **10** Koji gradite Sion krvlju i Jerusalim bezakonjem. **11** Poglavarji njegovi sude po mitu, i sveštenici njegovi uèe za platu, i proroci njegovi gataju za novce, a na Gospoda se oslanjaju govoreæi: nije li Gospod usred nas? neæe doæi zlo na nas. **12** Zato æe se s vas Sion preorati kao njiva, i Jerusalim æe postati gomila, i gora od doma visoka šuma.

4 Ali æe u pošljednja vremena biti utvrđena gora doma Gospodnjega navrh gora i izvišena iznad humova, i narodi æe se stjecati k njoj. **2** I iæi æe mnogi narodi govoræi: hodite, da idemo na goru Gospodnju i u dom Boga Jakovljeva, i uèiæe nas svojim putovima, i hodiaeemo njegovijem stazama; jer æe iz Siona izaæi zakon i rijeè Gospodnja iz Jerusalima. **3** I sudiæe meðu mnogim narodima, i pokaraæe jake narode nadaleko, i oni æe raskovati maæeve svoje na raonike, i kopija svoja na srpove; neæe dizati maæe narod na narod, niti æe se više uèiti ratu. **4** Nego æe sjedjeti svaki pod svojom vinovom lozom i pod smokvom, i neæe biti nikoga da ih plasi; jer usta Gospoda nad vojskama rekoše. **5** Jer æe svi narodi hoditi svaki u ime boga svojega; a mi æemo hoditi u ime Gospoda Boga svojega uvijek i dovijeka. **6** U to vrijeme, govori Gospod, sabraæu hrome, i skupiæu odagnane i kojima zlo uèinih. **7** I uèiniæu od hromijeh ostatak i od odagnanih silan narod; i Gospod æe carovati nad njima na gori Sionu otsada i dovijeka. **8** I ti, kulo stadu, stijeno kæeri Sionskoj, tebi æe doæi, doæi æe prva vlast, carstvo kæeri Jerusalimske. **9** Zašto vièeš tako jako? nema li cara u tebi? eda li izgibioše tvoji savjetnici, te te obuzše bolovi kao porodilju? **10** Muei se i vièi, kæeri Sionska, kao porodilja, jer æeš izaæi iz grada i stanovaæeš u polju, i otiaæeš u Vavilon; onđe æeš se osloboediti, onđe æe te iskupiti Gospod iz ruku neprijatelja tvojih. **11** A sada se sabraæe na te mnogi narodi govoræi: da se oskvri, i da se oèi naše nagledaju Siona. **12** Ali ne znaju misli Gospodnjih, niti razumiju namjere njegove, jer ih je skupio kao snoplje na gumno. **13** Ustani i vrsi, kæeri Sionska, jer æu ti naæiniti rog gvozden, i kopita æu ti naæiniti mјedena, te æeš satri mnoge narode, i posvetiæu Gospodu blago njihovo i imanje njihovo Gospodu sve zemlje.

5 Saberi se sada u èete, èetnicе, opsjedi nas, neka biju prutom po obrazu sudiju Izrailjeva. **2** A ti, Vitlejeme Efrato, ako i jesu najmanji meðu tisuæama Judinijem, iz tebe æe mi izaæi koji æe biti gospodar u Izraelju, kojemu su izlasci od poèetka, od vjeènjeh vremena. **3** Zato æe ih ostaviti dokle ne rodi ona koja æe roditi; tada æe se ostatak braæe njegove vratiti sa sinovima Izrailjevijem. **4** I stajaæe i paæee hi silom Gospodnjom, veliæanstvom imena Gospoda Boga svojega; i oni æe nastavati, jer æe on tada biti velik do krajeva zemaljskih. **5** I on æe biti mir; kad doðe Asirac u našu zemlju, i kad stupi u dvore naše, tada æemo podignuti na nj sedam pastira i osam knezova iz naroda. **6** I oni æe opasti zemlju Asirku maæem i zemlju Nevrodotu na vratima njegovijem; i on æe nas izbaviti od Asirca kad doðe u našu zemlju i kad stupi na meðu našu. **7** I ostatak æe Jakovljev biti usred mnogih naroda kao rosa

od Gospoda i kao sitan dažd po travi, koja ne èeka èovjeka niti se uzda u sinove èovjekije. **8** I ostatak æee Jakovlev biti među narodima, usred mnogih naroda, kao lav među zvijerima šumskim, kao laviæ među stadima ovaca, koji kad ide tlaèi i rastreže i nema nikoga da izbavi. **9** Ruka æee ti se uživati nad protivnicima svojim, i sví æee se neprijatelji tvoji istrijebiti. **10** I u ono æeu vrijeme, govori Gospod, istrijebiti konje isred tebe i potraeu kola tvoja. **11** I zatraeu gradove u twojim zemljim, i razvaliæu sva tvrda mjesta tvoja; **12** I istrijebiaeu vraèanje iz ruku tvojih, i neæeš imati gatara; **13** I istrijebiaeu likove tvoje rezane i stupove tvoje isred tebe, i neæeš se više klanjati djelu ruku svojih; **14** I iskorjeniæu gajeve tvoje isred tebe, i raskopaæu gradove tvoje, **15** I izvršiæu osvetu s gnjevom i ljutinom na narodima koji ne slušaše.

6 Slušajte šta govori Gospod: ustani, sudi se s gorama, i neka èuju humovi glas tvoj. **2** Slušajte, gore i tvrdi temelji zemaljski, parbu Gospodnju, jer Gospod ima parbu s narodom svojim, i s Izrailem se sudi. **3** Narode moj, šta sam ti uèinio? i èim sam ti dosadio? Odgovori mi. **4** Jer te izvedoh iz zemlje Misirske i iskupih iz kuæe ropske i poslah pred tobom Mojsija, Arona i Mariju. **5** Narode moj, opomeni se što naumi Valak car Moavski i što mu odgovori Valam sin Vedor, od Sิตima do Galgala šta bi, da poznaš pravdu Gospodnju. **6** Su èim æeu doæi pred Gospoda da se poklonim Bogu viñnjemu? hoæeu li doæi preda nj sa žrtvama paljenicama? s teocima od godine? **7** Hoæe li Gospodu biti mile tisuæe ovnova? desetine tisuæa potoka ulja? hoæeu li dati prvenca svojega za prijestup svoj? plod utrobe svoje za grijeh duše svoje? **8** Pokazao ti je, èovjek, što je dobro; i šta Gospod ište od tebe osim da èiniš što je pravo i da ljubiš milost i da hodиш smjerno s Bogom svojim? **9** Glas Gospodnjii viée gradu, i ko je mudar vidi ime twoje; slušajte prut i onoga koji ga je odredio. **10** Nije li jošte u kuæi bezbožnikovo blago nepravo? i efa krnja, gadna? **11** Hoæe li mi biti èist u koga su mjerila lažna i u tobocu prijevarno kamenje? **12** Jer su bogatuni njegovi puni nepravde, i stanovnici govore laž, i u ustima im je jezik prijevaran. **13** Zato æeu te i ja biti da oboliš, pustošiaeu te za grijehe twoje. **14** Ti æeeš jesti, ali se neæeš nasititi, i padanje twoje biæe usred tebe; i sklanjaæeš, ali neæeš izbaviti, i što izbavish predaaeu maèu. **15** Ti æeeš sijati, ali neæeš žeti; ti æeeš cijediti masline, ali se neæeš namazati uljem, i mast, ali neæeš pitи vina. **16** Jer se drže uredbe Amrikeve i sva djela doma Ahavova, i hodite po savjetima njihovijem, da te predam u pogibao, i stanovnike njegove u potsmijeh, i nosiæete sramotu naroda mojega.

7 Teško meni! jer sam kao kad se obere ljetina, kao kad se pabirë poslije branja vinogradskoga; nema grozda za jelo, ranoga voæa zeli duša moja. **2** Nesta pobožnoga sa zemlje i nema pravoga među ljudima, svi vrebaju krv, svaki lovi brata svojega mrežom. **3** Da èine zlo objema rukama što više mogu, ište knez; i sudija sudi za platu, i ko je velik govori opaeniu duše svoje, i spleæeu je. **4** Najbolji je između njih kao trn, najpraviji je gori od trnjaka; dan stražara twojih, pohoðenje twoje, doðe, sada æee se smesti. **5** Ne vjerujte prijatelju, ne oslanjajte se na voða; od one koja ti na krilu leži, èuvaj vrata usta svojih. **6** Jer sin grdi oca, kæi ustaje na mater svoju, snaha na svekrvu svoju, neprijatelji su èovjeku domašnji njegovi. **7** Ali ja æeu Gospoda pogledati, èekaæu Boga spasenja svojega; uslišiæe me Bog moj. **8** Nemoj mi se radovati, neprijateljice moja; ako padoh, ustaæeu; ako sjedim u mraku, Gospod æee mi biti vidjelo. **9** Podnosiaeu gnjev Gospodnju, jer mu zgriješi, dok ne raspravi parbu moju i da mi pravici; izvešæe me na vidjelo, vidjeæeu pravdu njegovu. **10** Neprijateljica æee moja vidjeti, i sram æee je pokriti, koja mi govori:

gdje je Gospod Bog tvoj? oèi æee je moje vidjeti; sada æee se ona pogaziti kao blato na ulicama. **11** U koje se vrijeme sazidaju zidovi tvoji, u to æee vrijeme otieci zapovijest nadaleko; **12** U to æee vrijeme dolaziti k tebi od Asirske do tvrdijeh gradova, i od tvrdijeh gradova do rijeke, i od mora do mora, i od gore do gore. **13** A zemlja æee biti pusta sa stanovnika svojih, za plod djela njihovijeh. **14** Pasi narod svoj s palicom svojom, stado našljedstva svojega, koje živi osamljeno u šumi, usred Karmila; neka pasu po Vasanu i po Galadu, kao u staro vrijeme. **15** Kao u vrijeme kad si izašao iz zemlje Misirske pokazaæeu mu èuedesa. **16** Narodi æee vidjeti, i postidjeæe se od sve sile svoje; metnuæe ruku na usta, uši æee im zagluhnuti. **17** Lizaæe prah kao zmija; kao bubine zemaljske drkæuei izlješæe iz rupa svojih; pritréaæe uplašeni ka Gospodu Bogu našemu, i tebe æee se bojati. **18** Ko je Bog kao ti? koji prašta bezakonje i prolazi prijestupe ostatku od našljedstva svojega, ne drži dovjeka gnjeva svojega, jer mu je mila milost. **19** Opet æee se smilovati na nas; pogaziaæe naša bezakonja; baciaæe u dubine morske sve grijehu njihove. **20** Pokazaæeš istinu Jakovu, milost Avramu, kako si se zakleo ocima našim u staro vrijeme.

Naum

1 Breme Nineviji; knjiga od utvare Nauma Elkōšanina. **2** Bog je revnitelj i Gospod je osvetnik; osvetnik je Gospod i gnjevi se; Gospod se sveti protivnicima svojim, i drži gnjev prema neprijateljima svojim. **3** Gospod je spor na gnjev i velike je moæe; ali nikako ne pravda krivca; put je Gospodnji u vihoru i buri, i oblaci su prah od nogu njegovijeh. **4** Zapreæuje moru i isušuje ga, i sve rijeke isušuje, vene Vasan i Karmil, i cvjet Vasanski vene. **5** Gore se tresu od njega, i humovi se rastapaju, a zemlja gori pred njim i vasiljena i sve što živi u njoj. **6** Pred gnjevom njegovijem ko æee se održati? i ko æee se oprijeti jarosti gnjeva njegova? jarost se njegova izlijeva kao oganj, i stjene se raspadaju pred njim. **7** Dobar je Gospod, grad je u nevolji, i poznaje one koji se uzdaju u nj. **8** Ali æee silnom poplavom uèiniti kraj mjestu njezinu, i tama æee goniti neprijatelje njegove. **9** Šta smišljate Gospodu? on æee uèiniti kraj; neæee se dva puta podignuti pogiba. **10** Jer kao trnje spleteni i kao od vina pijani proždrijeæe se kao suha slama. **11** Iz tebe je izašao koji smišlja zlo Gospodu, savjetnik nevaljao. **12** Ovako veli Gospod: ako i jesu u sili i mnogo ih ima, opet æee se isjeæi i proæi. Muèio sam te, neæeu te više muæiti. **13** Nego æeu sada slomiti jaram njegov s tebi, i pokidaæu twoje okove. **14** Ali za tebe zapovijedi Gospod da se ne sije više ime twoje; iz doma bogova twojih istrijebiæu likove rezane i liveñe; naèinjuæi ti od njega grob kad budeš prezren. **15** Eto, na gorama noge onoga koji nosi dobre glase, koji oglasuje mir. Praznui, Juda, svoje praznike, ispunjavaj zavjete svoje, jer zlikovac neæee više prolaziti po tebi; sasvijem se zatro.

2 Izaðe zatiraè na te, èuvaj grad, pazi na put, utvrdi bedra, ukrijepi se dobro. **2** Jer Gospod povrati slavu Jakovljevu kao slavu Izrailjevu, jer ih pustošnici opustošiše i loze im potrše. **3** Štit je junaka njegovijeh crven, vojnici su u skerletu; kola æee mu biti kao zapaljeni luèevi na dan kad se uvrsta, i jele æee se ljljuti strašno. **4** Kola æee praskati po ulicama i udarati jedna o druga po putovima, biæe kao luèevi, i træaaæe kao munje. **5** Pominjaæe junake svoje, a oni æee padati iduæi, pohitjeæe k zidovima njegovijem, i zaklon æee biti gotov. **6** Vrata æee se rijekama otvoriti, i dvor æee se razvaliti. **7** I koja stoji, zarobiæe se i odveææe se, djevojke njezine pratiaæe je uzdišuæi kao golubice, bijuæi se u prsi. **8** Ninevija bijaše kao jezero vodenog otkako je; ali bjeæe. Stanite, stanite. Ali se niko ne obzire. **9** Grabite srebro, grabite zlato; blagu nema kraja, mnoæstvo je svakojakih dragih zaklada. **10** Isprazni se, i ogolje, i opustje; i srce se rastopi, koljena udaraju jedno o drugo, i bol je u svijem bedrima, i lica su svjema pocrnjela. **11** Gdje je loža lavovima i pasište laviæima, kuda iðaše lav i lavica i laviæ, i nikoga ne bješe da plaši? **12** Lav lovilaše svojim laviæima dosta, i davljalaše lavicama svojim, i punjaše peæaine svoje lava i lože svoje grabeža. **13** Evo me na te, govori Gospod nad vojskama, i popaliæu kola twoja u dim, i maæe æee proždrjeti laviæe twoje, i istrijebiæu sa zemlje grabež twoj, i neæee se èuti glas poslanika twojih.

3 Teško gradu krvnièkom, vas je pun laži i otimanja, grabež ne izbiva iz njega. **2** Pucaju biæevi, i toèkovi prašte, i konji topoæeu, i kola skaæeu, **3** Konjanici poskakuju, i maæevi se sjaju, i koplja sijevaju, i mnoæstvo je pobijenijeh i sila mrtvijeh tjelesa, nema broja mrtvacima; i pada se preko mrtvaca, **4** Za mnoæstvo kurvarstva ljudke kurve, vjeæte bajaæice, koja prodaje narode svojim kurvanjem i plemena vraæanjem svojim. **5** Evo me na te, govori Gospod nad vojskama, i uzgrnuæu ti skute twoje na lice, i pokazaæu narodima golotinju twoju i carstvima sramotu twoju. **6** I

baciæu na tebe gadove i naružiæu te, i naèiniæu od tebe ugled. **7** I ko te god vidi, bježaæe od tebe, i govoriaæe: opustje Ninevija; ko æee je žaliti? gdje æeu tražiti one koji bi te tješili? **8** Jesi li bolja od No-Amona, koji ležaše među rijekama, optoèen vodom, kojemu prednja kula bješe more i zidovi mu bješe more? **9** Jaèina mu bješe Huska zemlja i Misir i narodi bez broja; Futeji i Liveji bjeju ti pomoæenici. **10** I on bi preseljen, otide u ropstvo, i djeca njegova biše razmrskana po uglovima svih ulica; i za glavare njegove bacaše zdrrieb, i svi vlastelji njegovi biše okovani u puta. **11** I ti æee se opiti i kriæeš se, i ti æee tražiti zaklon od neprijatelja. **12** Svi æee gradovi twoji biti kao smokve s ranijem rodom; kad se tresnu, padaju u usta onome ko hoæee da jede. **13** Eto, narod su ti žene usred tebe; neprijateljima æee twojim biti širom otvorena vrata od zemlje twoje, oganj æee proždrjeti prijevornice twoje. **14** Nahvataj sebi vode za opsadu, utvrdi ograde svoje; uði u kao i ugazi blato, opravi peæ za opeke. **15** Ondje æee te proždrjeti oganj, maæe æee te isjeæi, izjeæee te kao hrušt; neka vas je mnogo kao hrušteva, neka vas je mnogo kao skakavaca. **16** Imaš trgovaca više nego što je zvijezda na nebuh; hruštevi padoše, pa odletješe. **17** Glavari su twoji kao skakavci i vojvode twoje kao veliki skakavci, koji padaju po plotovima kad je studeno, a kad sunce grane, odlijave, i mjesto im se ne poznaje gdje bjeju. **18** Zadrijemaæe twoji pastiri, care Asirski, polijegaæe junaci twoji, narod se twoj rasprša po gorama, i nema nikoga da ih zbere. **19** Nema lijeka polomu tvom, ljuta je rana twoja; ko god èuje glas o tebi, pljeskaæe rukama nad tobom, jer koga nije stizala zloæea twoja jednako?

Avakum

1 Breme koje vidje prorok Avakum. **2** Dokle æu, Gospode, vaptiti a ti neæeš da èuješ? dokle æu ti vikati: nasilje! a ti neæeš da izbaviš? **3** Zašto puštaš da vidim bezakonje, i da gledam muku i grabež i nasilje pred sobom, i kako podižu svađu i raspru? **4** Zato se ostavlja zakon, i sud ne izlazi nigda, jer bezbožnik optjeće pravednika, zato sud izlazi izopaèem. **5** Pogledajte po narodima i vidite, i èudite se i divite se, jer æu uèiniti djelo u vaše dane kojega neæete vjerovati kad se stane pripovijedati. **6** Jer, evo, ja æu podignuti Haldejce, narod ljt i nagao, koji æe i po zemlji širom da osvoji naselja koja nijesu njegova. **7** Žestok je i strašan, sud njegov i vlast njegova od njega izlazi. **8** Konji æe mu biti brži od risova i ljuæi od vukova uveèe, veliko æe mnoštvo biti konjika njegovih, i iduæi izdaleka konjici njegovi doletjeæe kao orao kad hiti na lov. **9** Svi æe doæi na grabež, s lica æe biti kao istoèeni vjetar, pokupiæe roblje kao pjesak. **10** I carevima æe se rugati i knezovi æe im biti potsmijeh, smijaaæe se svakom gradu, nasuæe zemlje, i uzeæe ga. **11** Tada æe mu se promijeniti duh, proæi æe i skrivaæe; ta æe mu (sila) njegova biti od boga njegova. **12** Nijesi li ti od vijeka, Gospode Bože moj, sveèe moj? neæemo umrijeti; ti si ga, Gospode, odredio za sud; i utvrdio si ga, stijeno, za karanje. **13** Èiste su oèi twoje da ne moæeš gledati zla, i bezakonja ne moæeš gledati; zašto gledaš bezakonike? muæiš, kad bezbožnik proždire pravijega od sebe? **14** I hoæeš li ostaviti ljude kao ribe morske, kao bubine, koje nemaju gospodara? **15** Izvlaæi ih sve u dicom, hvata ih u mrežu svoju, i zgræe ih preðom svojom, zato se veseli i raduje. **16** Zato prinosi žrtvu svojoj mreži, i kadi svojoj preði; jer je tijem dio njegov pretio i hrana mu izabrana. **17** Hoæeš li zato izvlaæiti mrežu svoju i jednako ubijati narode nemilice?

2 Na straži svojoj stadoh, i stajah na kuli, i motrah da vidim šta æe mi reæi i šta bih odgovorio onome koji me koraše. **3** I odgovori mi Gospod i reèe: piši utvaru, i da bude razgovijetno na ploèama da se lako èita. **3** Jer æe još biti utvara do odreðenoga vremena, i govoriaæe šta æe biti do pošljetka i neæee slagati; ako oklijeva, èekaj je, jer æe zacijelo doæi, i neæee odočniti. **4** Gle, ko se ponosi, njegova duša nije prava u njemu; a pravednik æe od vjere svoje živ biti. **5** A kako vino vara, taki je èovjek ohol, niti ostaje u stanu; jer raširuje duh svoj kao grob, i kao smrje, koja se ne može nasititi i zbira k sebi sve narode i skuplja k sebi sva plemena. (**Sheol h7585**) **6** Neæee li ga svi oni uzeti u prièu i u zagonetke, i reæi: teško onom koji umnožava što nije njegovo! dokle æe? i koji trpa na se gusto blato. **7** Neæee li najedanput ustati oni koji æe te gristi? i neæee li se probudit oni koji æe te rastrzati, i kojima æeæ biti grabež? **8** Što si ti opljenio mnoge narode, tebe æe opljeniti sav ostatak od naroda, za krv ljudsku i za nasilje uèinjeno zemlji, gradu i svjema koji žive u njemu. **9** Teško onome koji se lakomi na gadan dobitak kuæei svojoj, da postavi gnijezdo svoje na visokom mjestu i saèeva se oda zla. **10** Smislio si sramotu kuæei svojoj da zatreš mnoge narode, i ogrješio si se o svoju dušu. **11** Jer æe kamen iz zida vikati, i èvor iz drveta svjedoèiæe. **12** Teško onome koji gradi grad krvlju i osniva grad nepravdom! **13** Gle, nije li od Gospoda nad vojskama da ljudi rade za oganj i narodi se trude ni za što? **14** Jer æe se zemlja napuniti poznanja slave Gospodnje kao što je more puno vode. **15** Teško onome koji pojti bližnjega svojega, dodaje mijeh svoj da bi ga opojio i gledao mu golotinju. **16** Nasitiæeš se sramote mjesto slave, pij i ti, i otkrij golotinju svoju; doæi æe k tebi èaša u desnici Gospodnjoj, i bljuvotina æe sramna biti na slavi twojog. **17** Jer nasilje uèinjeno Livanu pokriæe te i pustoš meðu zvijerjem koja ga je plašila, za krv ljudsku i nasilje uèinjeno zemlji, gradu i svjema

koji žive u njemu. **18** Šta pomaže rezan lik što ga izreza umjetnik njegov? šta liven lik i uèitelj laži, te se umjetnik uzda u djelu svoje gradeæi ni jeme idle? **19** Teško onome koji govori drvetu: preni se! i njemu kamenu: probudi se! Hoæe li on uèiti? Eto, obložen je zlatom i srebrom, a nema duha u njemu. **20** A Gospod je u svetoj crkvi svojoj; muèi pred njim, sva zemljo!

3 Molitva proroka Avakuma; za pjevanje. **2** Gospode, èuh rijeèe tvoju, i uplaših se; Gospode, djelo svoje usred godina saèuvaj u životu, usred godina objavi ga, u gnjevu sjeti se milosti. **3** Bog doðe od Temana i svetac s gore Farana; slava njegova pokri nebesa i zemlja se napuni hvale njegove. **4** Svetlost mu bijaše kao sunce, zraci izlažahu mu iz ruku, i ondje bješe sakrivena (sila) njegova. **5** Pred njim iðaše pomor, i živo uglijevlje iðaše ispod nogu njegovih. **6** Stade, i izmjeri zemlju, pogleda i razmetnu narode, raspadoše se vjeèene gore, slegoše se humovi vjeèeni; putovi su mu vjeèeni. **7** Vidjeh šatore Etropske u muci, ustreptaše zavjesi zemlji Madijanskoj. **8** Eda li se na rijeke razgnjevi Gospod? eda li se na rijeke raspali gnjev twoj? na more jarost tvoja, kad si pojedzio na konjima svojim i na kolima svojim za spasenje? **9** Pomoli se luk twoj kao što si se zakleo plemenima; razdro si zemlju za rijeke. **10** Vidješe te gore i uzdrktaše, povodan navali; bezdانا putst glas svoj, uvíš podiže ruke svoje. **11** Sunce i mjesec stadoše u stanu svom, idoše prema svjetlosti tvoje strijele, prema sijevanju sjajnoga koplja twojega. **12** Srdito si iðao po zemlji, gnjevno si gazio narode. **13** Izašao si na spasenje narodu svojemu, na spasenje s pomazanikom svojim; razmrskao si glavu kuæei bezbožnièkoj do vrata otkriviš temelj. **14** Njegovijem kopljima probio si glavu selima njegovijem kad navalijivahu kao vihor dà me razaspu, radovahu se kao dà æe proždrjeti siromaha u potaji. **15** Iðao si po moru na konjima svojim, po gomili mnoge vode. **16** Èuh, i utroba se moja uskoleba, usne mi uzdrktaše na glas, u kosti mi uðe truhlež, i ustresoh se na mjestu svom; kako æeu poèivati u dan nevolje, kad doðe na narod koji æe ga opustošiti. **17** Jer smokva neæee cvasti, niti æe biti roda na lozi vinovoj; rod æe maslinov prevariti, i njive neæee dati hrane, ovaca æe nestati iz tora, i goveda neæee biti u oboru. **18** Ali æeu se ja radovati u Gospodu, veselieu se u Bogu spasenja svojega. **19** Gospod je Gospod (sila) moja, i dæae mi noge kao u košute, i vodiæe me po visinama mojim. Naæelniku pjevaèkom uz žice moje.

Sofonija

1 Rijeè Gospodnja koja doðe Sofoniji sinu Husiju sina Godolije sina Amarije sina Jezekijina, za vremena Josije sina Amonova, cara Judina. **2** Sve æeu uzeti sa zemlje, govori Gospod; **3** Uzeæu ljudi i stoku, uzeæu ptice nebeske i ribe morske i sablazni s bezbožnicima, i istrijebiæu ljudi sa zemlje, govori Gospod. **4** Jer æeu mahnuti rukom svojom na Judu i na sve stanovnike Jerusalimske, i istrijebiæu iz mjesta ovoga ostatak Valov i ime sveštenika idolskih s drugim sveštenicima, **5** i one koji se klanjaju na krovovima vojski nebeskoj i koji se klanjaju i kunu se Gospodom i koji se kunu Melhomom. **6** I one koji se odvraæaju od Gospoda i koji ne traže Gospoda niti pitaju za nj. **7** Muèi pred Gospodom Gospodom, jer je blizu dan Gospodnji, jer je Gospod prigotovio žrtvu i pozvao svoje zvanice. **8** I u dan žrtve Gospodnje pohodiæu knezove i carske sinove i sve koji nose tuðinsko odijelo. **9** I pohodiæu u taj dan sve koji skaèu preko praga, koji pune kuæu gospodara svojih grabežem i prijevarom. **10** I u taj æe dan, veli Gospod, biti vika od riljih vrata, i jaùk s druge strane, i polom velik s humova. **11** Ridajte koji živite u Maktesu, jer izgibe sav narod trgovacki, istrijebiše se svi koji nose srebro. **12** I u to æu vrijeme razgledati Jerusalim sa žiçima, i pohodiæu ljudi koji leže na svojoj drozdini, koji govore u srcu svom: Gospod ne èini ni dobro ni zlo. **13** I blago æe se njihovo razgrabitati i kuæe njihove opustositi; grade kuæe, ali neæe sjedeti u njima; i sade vinograde, ali neæe piti vina iz njih. **14** Blizu je veliki dan Gospodnjeg, blizu je i ide vrlo brzo; glas æe biti dana Gospodnjega, gorko æe tada vikati junak. **15** Taj je dan dan, kada æe biti gnjev, dan, kada æe biti tuga i muka, dan, kada æe biti pustošenje i zatiranje, dan, kada æe biti mrak i tama, dan, kada æe biti oblak i magla, **16** Dan, kada æe biti trubljenje i pokliè na tvrde gradove i na visoke uglove. **17** I pritisnesiæu ljudi, te æe iæi kao slijepi, jer zgriješiæe Gospodu; i krv æe se njihova prosluti kao prah i tjelesa njihova kao gnoj. **18** Ni srebro njihovo ni zlato njihovo neæe ih moæi izbaviti u dan gnjeva Gospodnjega; i svu æe zemlju proždrjeti organj revnosti njegove; jer æe brzo uèinuti kraj svjema stanovnicima zemaljskim.

2 Saberite se, saberite se, narode nemili, **2** Dok nije izašao sud, i dan prošao kao pljeva, dok nije došao na vas ljuti gnjev Gospodnj, dok nije došao na vas dan gnjeva Gospodnjega. **3** Tražite Gospoda svi koji ste krotki u zemlji, koji èinite što je naredio; tražite pravdu, tražite krotost, eda biste se sakrili na dan gnjeva Gospodnjega. **4** Jer æe se Gaza ostaviti i Askalon æe opustjeti; Azot æe se odagnati u podne i Akaron æe se iskorijeniti. **5** Teško onima koji žive po bregovima morskim, narodu Heretejskom: rijeè je Gospodnja na vas, Hanane, zemljo Filistejsku, ja æeu te zatrati da ne bude stanovnika u tebi. **6** I bregovi æe morski biti stanovi i jame pastirske i torovi za stada. **7** I taj æe kraj biti ostatak doma Judina; onđe æe pasti; u domovima æe Askalonским lijegati uveæe; jer æe ih pohoditi Gospod Bog njihov i povratiti roblje njihovo. **8** Èuo sam rug Moavov i ukore sinova Amonovih kojima ružiæe moj narod, i raširiše se preko meða njihovih. **9** Zato, takoj bi bio živ, govori Gospod nad vojskama, Bog Izrailjev, Moav æe biti kao Sodom i sinovi Amonovi kao Gomor, mjesto koprivama, i slanica i vjeèna pustoš: ostatak naroda mojega oplijeniae ih, i koji ostanu od naroda mojega naslijediæ ih. **10** To æe im biti za ponositost njihovu; jer ružiæe narod Gospoda nad vojskama i podizaše se na nj. **11** Strašan æe im biti Gospod, jer æe istrijebiti sve bogove zemaljske, i njemu æe se klanjati svaki iz svojega mjesta, sva ostrva narodna. **12** I vi, Etiopljani, blaæete pobijeni maèem mojim. **13** I dignuæe ruku svoju na sjever, i zatræe Asirsku, i Nineviju æe opustiti da bude suha kao pustinja. **14** I u njoj æe ležati stada,

svakojako zvijerje između naroda, i gem i æuk noæivaæe na dovratnicima njezinjem; glasom æe pjevati na prozorima; pustoš æe biti na pragovima, jer æe se poskidati ketrovinia. **15** Taki æe biti veseli grad, koji sjedi bez brige, koji govori u srcu svom: ja sam, i osim mene nema drugoga. Kako opustje! posta loža zvijerju! Ko god proðe mimo nj zviždaæe i mahati rukom.

3 Teško gradu odmetnièkom i oskrvrenjom, nasilnièkom! **2** Ne sluša glasa, ne prima nauka, ne uzda se u Gospoda, ne pristupa k Bogu svojemu. **3** Knezovi su mu u njemu lavovi koji rièu; sudije su mu vuci veèernji, koji ne gloðu kosti do jutra. **4** Proroci su mu hvališe, varalice; sveštenici njegovi skvrne svetinju, izvræu zakon. **5** Gospod je pravedan usred njega, ne èini nepravde, svako jutro iznosi sud svoj na vidjelo, ne izostaje, ali bezbožnik ne zna za stid. **6** Istrijebih narode, kule im se razorise, ulice im opustih, te нико ne prolazi; gradovi im se raskopaše, da nema nikoga, nema stanovnika. **7** Rekoh: pobojaaæe me se, primiæeš nauk; neæe mu se zatrati stan nièini su èim bih ga pohodio; ali oni uraniše te pokvariše sva djela svoja. **8** Zato èekajte me, govori Gospod, do dana kad æeu se podignuti na plijen; jer je sud moj da saberem narode i pokupim carstva, da izlijem na njih gnjev svoj, svu žestinu jarosti svoje, jer æe organj revnosti moje proždrjeti svu zemlju. **9** Jer æu tada promijeniti narodima usne, te æe biti èiste, da bi svi prizivali ime Gospodnje i služili mu složnijem ramenima. **10** Ispreko rijeka Huski koji se meni mole, rasijani moji, donijeæe mi dare. **11** Tada se neæe više stidjeti nijednoga svojih djela, kojima si mi zgrijeo; jer æu onda uzeti iz tebe one koji se hvale slavom tvjom, i neæeš se više velièati na svetoj gori mojoj. **12** I ostavæu u tebi narod nevoljan i siromašan, i oni æe se uzdati u ime Gospodnje. **13** Ostatak Izraeljev neæe èiniti bezakonja niti æe govoriti laži, niti æe se naæei u ustima njihovijem jezik prijevaran; nego æe pasti i ležati i neæe biti nikoga da ih plaši. **14** Pjevaj, kæeri Sionska; klikuj, Izraelju; raduj se i veseli se iz svega srca, kæeri Jerusalimska! **15** Ukloni Gospod sudove tvoje, odvri neprijatelje tvoje; car Izraeljev Gospod usred tebe je, neæeš se više bojati zla. **16** U onaj dan reæi æe se gradu Jerusalimu: ne boj se; Sionu: nemoj da ti klonu ruke. **17** Gospod Bog tvoj, koji je usred tebe, silni, spašaæe te; radovaæe ti se veoma, umiræe se u ljubavi svojoj, veseliae se tebe radi pjevajuæi. **18** Koji tuže za praznicima, sabraæu ih, koji su iz tebe, radi teške sramote koja je na tebi. **19** Gle, uništiæu u ono vrijeme sve koji te muèe, i izbavæu hrome i sabrati odagnane, i dobavíæu im hvalu i slavu po svoj zemlji, gdje su bili pod sramotom. **20** U ono vrijeme doveæeu vas, u ono vrijeme sabraæeu vas; jer æu vam dobaviti slavu i hvalu po svijem narodima na zemlji, kad povratim roblje vaše pred vašim oèima, govori Gospod.

Agej

1 Druge godine cara Darija šestoga mjeseca prvoga dana dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, govoreći: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama govoreći: taj narod govorio: još nije došlo vrijeme, vrijeme da se sazida dom Gospodnj. **3** Zato dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći: **4** Je li vama vrijeme da sjedite u kućama svojim obloženjem daskama, a ovaj je dom pust? **5** Zato sada ovako veli Gospod nad vojskama: uzmite na um putove svoje. **6** Sijete mnogo, a uvozite malo; jedete, a ne bivate siti; pijete, a ne napijate se; odijevate se, a nijedan ne može da se zgrije; i koji zaslužuje novce, meće ih u prodri tobolac. **7** Ovako veli Gospod nad vojskama: uzmite na um putove svoje. **8** Idite na goru, i donesite drva, te zidajte dom; i biće mi milo, i proslaviću se, veli Gospod. **9** Izgledate mnogo, a eto malo; i što unesete u kuću, ja razduham; zašto? veli Gospod nad vojskama; zato što je dom moj pust, a vi svaki trête za svoj dom. **10** Zato se zatvori nebo nad vama da nema rose, i zemlja se zatvori da nema roda njezina. **11** I dozvah sušu na zemlju, i na gore, i na žito i na vino i na ulje i na sve što zemlja rađa, i na ljudе i na stoku i na svaki rad ručni. **12** I posluša Zorovavelj sin Salatilov i Isus sin Josedekov, poglavar sveštenički, i sav ostatak narodni glas Gospoda Boga svojega i riječi proroka Ageja, kako ga posla Gospod Bog njihov, i poboja se narod Gospoda. **13** I govoriti Agej, poslanik Gospodnj, narodu kao što ga posla Gospod, i reče: ja sam s vama, govoriti Gospod. **14** I Gospod podiže duh Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i duh Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, i duh svemu ostatku narodnom, te dođoše i radiše u domu Gospoda nad vojskama, Boga svojega, **15** Dvadeset èetvrtoga dana šestoga mjeseca, druge godine cara Darija.

2 Sedmoga mjeseca dvadeset prvoga dana dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći: **2** Kaži sada Zorovavelju sinu Salatilovu, upravitelju Judejskom, i Isusu sinu Josedekovu, poglavaru svešteničkom, i ostatku narodnom govoreći: **3** Ko je među vama ostao koji je vidio ovaj dom u prvoj slavi njegovoj? a kakav vi sada vidite? nije li prema onomu kao ništa u vašim očima? **4** Nego sada budi hrabar, Zorovavelju, govoriti Gospod, i budi hrabar Isuse sine Josedekov, poglavaru sveštenički, i budi hrabar sav narode zemaljski, govoriti Gospod, i radite; jer sam ja s vama, govoriti Gospod nad vojskama. **5** Po riječi kojom sam uèinio zavjet s vama kad izdoste iz Misira, duh æe moj stajati među vama, ne bojte se. **6** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: još jednom, domalo, i ja æu potresti nebesa i zemlju i more i suhu zemlju; **7** I potrešeu sve narode, i doæi æe izabrani iz svih naroda, i napuniću ovaj dom slave, veli Gospod nad vojskama. **8** Moje je srebro i moje je zlato, govoriti Gospod nad vojskama. **9** Slava æe ovoga doma pošljednjeg biti veæa nego onoga prvoga, veli Gospod nad vojskama; i postavljaju mir na ovom mjestu, govoriti Gospod nad vojskama. **10** Dvadeset èetvrtoga dana devetoga mjeseca druge godine Darijeve dođe riječ Gospodnja preko Ageja proroka govoreći: **11** Ovako veli Gospod nad vojskama: upitaj sveštenike za zakon, i reci: **12** Gle, ako bi ko nosio sveto meso u skutu od haljine svoje, ili bi se skutom svojim dotakao hlijeba ili variva ili vina ili ulja ili kakoga god jela, bi li se osvetio? A sveštenici odgovoriše i rekoše: ne. **13** Potom reče Agej: ako bi se ko neèist od mrtvaca dotakao èega toga, hoće li biti neèisto? A sveštenici odgovoriše i rekoše: biće neèisto. **14** Tada Agej odgovori i reče: taki je taj narod i taki su ti ljudi predi mnom, govoriti Gospod, i tako

je sve djelo ruku njihovih, i što god prinose tamo, neèisto je. **15** A sada uzmite na um, od ovoga dana nazad, prije nego se položi kamen na kamen u crkvi Gospodnjoj, **16** Prijе toga kad ko dođe ka gomili od dvadeset mjera, bješe deset; kad dođe ka kaci da dobije pedeset vjedara iz kace, bješe dvadeset; **17** Bih vas sušom i medijskom i gradom, svako djelo ruku vaših; ali se vi ne obratiste k meni, govoriti Gospod. **18** Uzmite na um, od toga dana nazad, od dana dvadeset èetvrtoga mjeseca devetoga, od dana kad se osnova crkva Gospodnja, uzmite na um. **19** Ima li jošte sjemena u žitnicu? ni vinova loza ni smokva ni šipak ni maslinu još ne rodi; od ovoga æe dana blagosloviti. **20** Potom dođe riječ Gospodnja drugi put Ageju dvadeset èetvrtoga dana mjeseca devetoga: **21** Kaži Zorovavelju upravitelju Judejskom, i reci: ja æu potresti nebo i zemlju; **22** I prevaliæu prijesto carstvima, i satraæu silu carstvima narodnjem, prevaliæu kola i one koji sjede na njima, i popadaæe konji i konjici, svaki od maèa brata svojega. **23** U to vrijeme, govoriti Gospod nad vojskama, uzeæu tebe, Zorovavelju, sine Salatilov, slugo moj, govoriti Gospod, i postavljaju te kao peèat; jer sam te izabrao, govoriti Gospod nad vojskama.

Zaharija

1 Osmoga mjeseca druge godine Darijeve, dođe riječ Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći: **2** Gospod se vrlo razgnjevi na oce vaše. **3** Zato im reci: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se k meni, govori Gospod nad vojskama, i ja æu se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama. **4** Ne budite kao oci vaši, kojima vikahu predašnji proroci govoreći: ovako veli Gospod nad vojskama: vratite se sa zlijeh putova svojih i od zlijeh djela svojih; ali ne poslušaše niti paziše na me, govori Gospod. **5** Oci vaši gdje su? i ti proroci žive li dovjeka? **6** Ali riječi moje i uredbe moje koje zapovijedah slugama svojim prorocima ne stigoše li oce vaše? te se oni obratiše i rekoše: kako Gospod nad vojskama bješe namislio uèiniti nam prema putovima našim i po djelima našim, tako nam uèini. **7** Dvadeset èetvrtoga dana jedanaestoga mjeseca, a to je mjesec Savat, druge godine Darijeve, dođe riječ Gospodnja proroku Zahariji sinu Varahije sina Idova govoreći: **8** Vidjeh noæu, a to èovjek jahaše na konju riðu, i stajaše među mirtama koje bijahu u dolu, a za njim bijahu konji riði, šareni i bijeli. **9** I rekoh: što je ovo, gospodaru moj? A anđeo koji govorase sa mnom reče mi: ja æu ti pokazati što je ovo. **10** Tada èovjek koji stajaše među mirtama progovori i reče: ovo su koje posla Gospod da oblaže zemlju. **11** Oni progovorise anđelu Gospodnjemu koji stajaše među mirtama, i rekoše: mi obidosmo zemlju, i gle, sva zemlja poèiva i mirna je. **12** Tada anđeo Gospodnji odgovori i reče: Gospode nad vojskama, kad æeš se veæ smilovati Jerusalimu i gradovima Judinjem, na koje se gnjeviš veæ sedamdeset godina? **13** A Gospod odgovori anđelu koji govorase sa mnom, dobrjem rijeèima, milijem rijeèima. **14** I reče mi anđeo koji govorase sa mnom: vièi i reci: ovako veli Gospod nad vojskama: revnujem za Jerusalim i za Sion veoma. **15** I gnjevim se silno na narode bezbrzne, jer se malo razgnjevih a oni pomogose na zlo. **16** Zato ovako veli Gospod: obrathi se k Jerusalimu milošæu, dom æe se moj opet sazidati u njemu, govori Gospod nad vojskama, i uže æe se zategnuti preko Jerusalima. **17** Još vièi i reci: ovako veli Gospod nad vojskama: opet æe gradovi moji obilovati dobrom, i Gospod æe opet utješiti Sion i opet æe izabrati Jerusalim. **18** Tada podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, èetiri roga. **19** I rekoh anđelu koji govorase sa mnom: što je to? A on mi reče: to su rogovi koji razmetnuše Judu, Izrailja i Jerusalim. **20** Potom pokaza mi Gospod èetiri kovaèa. **21** I rekoh: šta su ti došli da rade? A on odgovori i reče: ono su rogovi koji razmetnuše Judu da nikо ne podiže glave; a ovi doðoše da ih uplaše, da odbiju robove narodima, koji podigose rog na zemlju Judinu da je razmetnu.

2 Opet podigoh oèi svoje i vidjeh, i gle, èovjek, i u ruci mu uže mjeræko. **2** I rekoh: kuda ideš? A on mi reče: da izmjерim Jerusalim da vidim kolika mu je širina i kolika mu je dužina. **3** I gle, anđeo koji govorase sa mnom izide, i drugi anđeo izide mu na susret. **4** I reče mu: trèi, govori onom mladiæu i reci: Jerusalimljani æe se naseliti po selima radi mnoštva ljudi i stoke što æe biti u njemu. **5** I ja æu mu, govori Gospod, biti zid ognjen unaokolo i biæu za slavu usred njega. **6** Ej, ej, bježite iz zemlje sjeverne, govori Gospod, jer vas razasuh u èetiri vjetra nebeska, govori Gospod. **7** Ej Sione, koji sjediš kod kæeri Vavilonske, izbavi se. **8** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: za slavom posla me k narodima, koji vas oplijeniše; jer ko tièe u vas, tièe u zjenicu oka njegova. **9** Jer evo ja æu mahnuti rukom svojom na njih, i biæe plijen slugama svojim, i poznaæete da me je poslao Gospod nad vojskama. **10** Pjevaj i veseli se, kæeri Sionska, jer evo ja idem i nastavaæu usred tebe, govori Gospod. **11** I mnogi æe se

narodi prilijepiti ka Gospodu u taj dan, i biæe mi narod, i ja æu nastavati usred tebe, i poznaæeš da me je poslao k tebi Gospod nad vojskama. **12** I Gospod æe naslijediti Judu, svoj dio, u zemlji svetoj, i opet æe izabratи Jerusalim. **13** Neka muèi svako tijelo pred Gospodom, jer usta iz svetoga stana svojega.

3 Poslije mi pokaza Isusa poglavara sveštenièkoga, koji stajaše pred anđelom Gospodnjim, i Sotonu, koji mu stajaše s desne strane da ga pre. **2** A Gospod reèe Sotoni: Gospod da te ukori, Soton, Gospod da te ukori, koji izabra Jerusalim. Nije li on glavnja istrgnuta iz ognja? **3** A Isus bijaše obuèen u haljine prljave, i stajaše pred anđelom. **4** A on progovori i reèe onima koji stajahu pred njim: skinite s njega te prljave haljine. I reče mu: vidi, uzeh s tebe bezakonje tvoje, i obukoh ti nove haljine. **5** I rekoh: neka mu metnu èistu kapu na glavu. I metnuše mu èistu kapu na glavu, i obukoše mu haljine; a anđeo Gospodnji stajaše. **6** I anđeo Gospodnji zasvjeðoèi Isusu govoreći: **7** Ovako veli Gospod nad vojskama: ako uzideš mojim putovima, i ako uzdržiš što sam naredio da se drži, tada æeš ti suditi domu mojemu i èuvaæeš trijmove moje, i daæu ti da hodиш među ovima što stoe. **8** Èuj, Isuse poglavaru sveštenièki, ti i drugovi tvoji što sjede pred tobom, jer su ti ljudi èudo; evo, ja æu dovesti slugu svojega, klicu. **9** Jer gle, kamen koji metnuh pred Isusa, na tom je jednom kamenu sedam oèiju; gle, ja æu ga otresati, govori Gospod nad vojskama, i uzeæeu bezakonje te zemlje u jedan dan. **10** U taj dan, govori Gospod nad vojskama, zvaæete svaki bližnjega svojega pod vinovu lozu i pod smokvu.

4 Potom vradi se anđeo koji mi govorase, i probudi me kao èovjeka koji se budi oda sna. **2** I reče mi: šta vidiš? A ja rekoh: vidim, eto svjeæenjak sav od zlata, i gore na njemu èaša, i sedam žižaka njegovih na njemu, i sedam ljevakova za sedam žižaka što su gore na njemu, **3** I dvije masline uza nj, jedna s desne strane èaši a jedna s lijeve. **4** I progovorih anđelu koji govorase sa mnom, i rekoh: što je to, gospodaru moj? **5** A anđeo koji govorase sa mnom odgovori i reče mi: zar ne znaš što je to? I rekoh: ne, gospodaru moj. **6** A on odgovori i reče mi govoreći: to je rijeè Gospodnja Zorovavelju: ne silom ni krjeþoþe nego duhom mojim, veli Gospod nad vojskama. **7** Što si ti, goro velika, pred Zorovaveljem? ravnica; i on æe iznijeti najviši kamen, s uskljcima: milost, milost njemu. **8** I doðe mi rijeè Gospodnja govoreći: **9** Ruke Zorovaveljeve osnovaše ovaj dom, ruke æe njegove i dovršiti, i poznaæeš da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. **10** Jer ko je prezreo dan malijeh stvari? jer æe se radovati kad vide kamen mjeraèku u ruci Zorovavelju onijeh sedam oèiju Gospodnjih koje prelaze svu zemlju. **11** Tada odgovarajuæi rekoh mu: što su one dvije masline s desne strane svjeæenjaku i s lijeve? **12** I opet progovorih i rekoh mu: što su one dvije granice maslinove, što su među dva ljevka zlatna, koji toèe zlato? **13** I reče mi govoreći: zar ne znaš što je to? A ja rekoh: ne, gospodaru moj. **14** Tada reče: to su dvije masline koje stoje kod Gospoda sve zemlje.

5 Potom opet podigoh oèi svoje i vidjeh, a to knjiga leæaše. **2** I on mi reče: šta vidiš? A ja rekoh: vidim knjigu gdje leti, dužina joj dvadeset lakata a širina deset lakata. **3** Tada mi reče: to je prokletstvo koje izaðe na svu zemlju, jer svaki koji krade istrijebiæe se po njoj s jedne strane, i koji se god kune krivo istrijebiæe se po njoj s druge strane. **4** Ja æu je pustiti, govori Gospod nad vojskama, te æe doæi na kuæu lupežu i na kuæu onome koji se kune mojim imenom krivo, i stajaæe mu usred kuæe i satræe je, i drvlje joj i kamenje. **5** Potom izide anđeo koji govorase sa mnom, i reče mi: podigni oèi svoje i vidi šta je ovo što izlazi. **6** A ja rekoh:

šta je? A on reče: to je efa što izlazi. I reče: to im je oko po svoj zemlji. **7** I gle, podizasé se talanat olova, i jedna žena sjeđaše usred efe. **8** I on reče: to je bezbožnost. I vrže je usred efe, i vrže onaj komad olova ozgo na ždrjelo joj. **9** I podigoh oči svoje i vidjeh, a to dvije žene izlažahu, i vjetar im bijaše pod krilima, a krila im bijahu kao u rode, i digoše efu među zemljui i nebo. **10** I rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: kuda one nose efu? **11** A on mi reče: da joj naeine kuæu u zemlji Senaru; i ondje æe se namjestiti i postaviti na svoje podnožje.

6 Potom opet podigoh oči svoje, i vidjeh, a to èetvora kola izlažahu između dvije gore, a te gore bijahu od mjeđi. **2** U prvijem kolima bjehu konji riði, a u drugim kolima konji vrani, **3** A u treæim kolima konji bijeli, a u èetvrtijem kolima konji šarenici, jaci. **4** I progovoriv rekoh anđelu koji govoraše sa mnom: šta je to, gospodaru moj? **5** A anđeo odgovori i reče mi: to su èetiri vjetra nebeski, koji izlaze ispred Gospoda sve zemlje, gdje stajaše. **6** Konji vrani što su u jednjem, oni idu u sjevernu zemlju; a bijeli idu za njima; a šarenici idu u zemlju južnu. **7** I jaci izašavši šeåahu da idu i prolaze zemlju; i reče: idite, prolazite zemlju. I stadoše prolaziti zemlju. **8** Tada me zovnu, i reče mi: vidi, koji otidoše u zemlju sjevernu, umirše duh moj u zemlji sjevernoj. **9** Potom mi dođe rijeè Gospodnja govoreæi: **10** Uzmi od roblja, od Heldaja i od Tovije i od Jedaje, koji dođoše iz Vavilonske, pa doði istoga dana i uđi u dom Josije sina Sofonijina. **11** Uzmi srebra i zlata, i naeini vijence, i metni na glavu Isusu sinu Josedekovu, poglavaru sveštenièkom, **12** I reci mu govoreæi: ovako veli Gospod nad vojskama: evo èovjeka, kojemu je ime klica, koja æe klijati s mjesta svoga i sagradiae crkvu Gospodnju. **13** Jer æe on sagraditi crkvu Gospodnju, i nosiæe slavu, i sjedjeæe i vladati na svom prijestolu, i biæe sveštenik na prijestolu svom, i svjet mirni biæe među objema. **14** I vijenci neka budu Elemu i Toviji i Jedaji i Henu sinu Sofonijinu za spomen u crkvi Gospodnjoj. **15** I koji su daleko, doæi æe i gradiae crkvu Gospodnju, i poznaæete da me je Gospod nad vojskama poslao k vama. I to æe biti ako uzaslušate glas Gospoda Boga svojega.

7 Potom èetvrte godine cara Darija dođe rijeè Gospodnja Zahariji èetvrtoga dana devetoga mjeseca, Hasleva, **2** Kad poslaše u dom Božji Sarasara i Regemeleha i ljudi svoje da mole Gospoda, **3** I da govore sveštenicima, koji bijahu u domu Gospoda nad vojskama, i prorocima, i rek: hoæemo li plakati petoga mjeseca odvajajuæi se, kako èinismo veæ toliko godina? **4** I dođe mi rijeè Gospodnja govoreæi: **5** Kaži svemu narodu zemaljskom i sveštenicima, i reci: kad postiye i tužiste petoga i sedmoga mjeseca za sedamdeset godina, eda li meni postiye? **6** A kad jedete i pijete, ne jedete li i ne pijete li sami? **7** Nijesu li to rijeèi koje je Gospod proglašio preko preðašnjih proroka, kad Jerusalim bijaše naseljen i miran i gradovi njegovi oko njega, i kad bijaše naseljen južni kraj i ravnica? **8** Dođe rijeè Gospodnja Zahariji govoreæi: **9** Ovako govori Gospod nad vojskama: sudite pravo i budite milostivi i žalostivi jedan drugom. **10** I ne èinite krivo udovici ni siroti, inostrancu ni siromahu, i ne mislite zlo jedan drugom u srcu svom. **11** Ali ne htješte slušati, i uzmakoše ramenom natrag, i zatiskoše uši svoje da ne èuju. **12** I srcem svojim otvrđunuše kao dijamantan da ne èuju zakona i rijeèi koje sla Gospod nad vojskama duhom svojim preko proroka preðašnjih; zato dođe velik gnjev od Gospoda nad vojskama. **13** Zato kao što on vika a oni ne slušaše, tako i oni vikaše a ja ih ne slušah, govori Gospod nad vojskama. **14** Nego ih razmetnul vihorom po svijem narodima, kojih ne poznavate, i zemlja opustje iza njih da niko u nju ne dohoðaše niti se iz nje vraæaše, i obratiše milu zemlju u pustoš.

8 Opet dođe rijeè Gospoda nad vojskama govoreæi: **2** Ovako veli Gospod nad vojskama: revnujem za Sion velikom revnošæu, i velikim gnjevom revnujem za nj. **3** Ovako veli Gospod: vratih se u Sion i naselih se usred Jerusalima, i Jerusalim æe se zvati grad istiniti, i gora Gospoda nad vojskama sveta gora. **4** Ovako veli Gospod nad vojskama: opet æe sjedjeti starci i starice po ulicama Jerusalimskim, svatko sa štakom u ruci od velike starosti. **5** I ulice æe gradske biti pune djetiæa i djevojaka, koje æe se igратi po ulicama. **6** Ovako veli Gospod nad vojskama: ako je èudno u oèima ostatku toga naroda u ovo vrijeme, eda li æe biti èudno i u mojoim oèima? govori Gospod nad vojskama. **7** Ovako veli Gospod nad vojskama: evo, ja æu izbaviti svoj narod iz zemlje istoèene i iz zemlje zapadne. **8** I dovešæu ih, i oni æe nastavati usred Jerusalima, i biæe mi narod i ja æu im biti Bog, istinom i pravdom. **9** Ovako veli Gospod nad vojskama: neka vam se ukrijepe ruke koji slušate u ovo vrijeme ove rijeèi iz usta proroèkih od dana kad se osnova dom Gospoda nad vojskama da se sazida crkva. **10** Jer prije tijeh dana ne bješe plate ni za èovjeka ni za živinæ, niti bješe mira od neprijatelja ni onome koji odlažaše ni onome koji dolažaše, i pustih sve ljudi jednoga na drugoga. **11** A sada neæu biti kao prije ostatku toga naroda, govori Gospod nad vojskama. **12** Nego æee usjev biti miran, vinova æe loza nositi plod svoj, i zemlja æe raðati rod svoj, i nebo æe davati rosu svoju; i sve æu to dati u našljedstvo ostatku toga naroda. **13** I kao što bijaste uklin među narodima, dome Judin i dome Izrailev, tako æu vas izbaviti te æete biti blagoslov; ne bojte se, neka vam se ukrijepe ruke. **14** Jer ovako veli Gospod nad vojskama: kao što vam namislih zlo uèiniti, kad me razgnjeviše oci vaši, veli Gospod nad vojskama, i ne raskajah se, **15** Tako opet u ove dane namislih da dobro èinim Jerusalimu i domu Judinu; ne bojte se. **16** Ovo je što treba da èinite: gorovite istinu jedan drugom, sudite pravo i mirno na vratima svojim; **17** I ne mislite jedan drugome zlo u srcu svom, i ne ljubite krive zakletve, jer na sve to mrzim, govori Gospod. **18** Potom dođe mi rijeè Gospoda nad vojskama govoreæi: **19** Ovako veli Gospod nad vojskama: post èetvrtoga mjeseca, i post petoga i post sedmoga i post desetoga obratiæe se domu Judinu u radost i veselje i u praznike vesele; ali ljubite istinu i mir. **20** Ovako veli Gospod nad vojskama: još æe dolaziti narodi i stanovnici mnogih gradova; **21** Dolaziæe stanovnici jednoga u drugi govoreæi: hajdemo da se molimo Gospodu i da tražimo Gospoda nad vojskama; idem i ja. **22** Tako æe doæi mnogi narodi i silni narodi da traže Gospoda nad vojskama u Jerusalimu i da se mole Gospodu. **23** Ovako veli Gospod nad vojskama: u to æe vrijeme deset ljudi od svih jezikâ narodnih uхватiti jednoga Judeca za skut govoreæi: idemo s vama, jer èujemo da je Bog s vama.

9 Breme rijeèi Gospodnje zemlji Adrahu i Damasku, gdje æe poèinuti, jer je Gospodnje oko na ljudima i na svijem plemeniima Izraelijevjem. **2** I Emat æe zahvatiti, i Tir i Sidon, ako i jesu veoma mudri, **3** I Tir sagradi sebi grad, i sabra srebra kao praha, i zlata kao kala po putu. **4** Gle, Gospod æe ga otjerati, i vræi æe u more silu njegovu, i on æe ognjem izgorjeti. **5** Askalon æe vidjeti i uplašiæe se, i Gaza æe se vrlo uzmueiti, i Akaron, što ga osramoti nadanje njegovo, i poginuæe car u Gazi; i Askalon se neæe naseliti. **6** I u Azotu æe sjedjeti tuðin, i ponos æeu Filistejski zatrti. **7** I ukloniuæe krv njihovu od usta njihovih, i gadove njihove iz zuba njihovih, i ko ostane biæe i on Boga naæega, i biæe kao poglavar u Judi, a Akaron kao Jevusejac. **8** I postavljajuæe oko kod doma svojega suprot vojsci, suprot onima koji odlaze i dolaze, i nastojnik neæe više prolaziti kroz njih, jer sada pogledah svojim oèima. **9** Raduj se mnogo, kæeri Sionska, podvikuj, kæeri Jerusalimska; evo, car tvoj ide k tebi, pravedan je i spasava, krotak i jaše na

magarcu, i na magaretu, mladetu magarièinu. **10** Jer æu istrijebiti iz Jefrema kola i iz Jerusalima konje; i istrijebiæe se luk ubojeti; i on æe kazivati mir narodima, i vlast æe mu biti od mora do mora i od rijeke do krajeva zemaljskih. **11** A ti, za krv zavjeta tvojega pustih sužnje tvoje iz jame, gdje nema vode. **12** Vratite se ka gradu, sužnji, koji se nadate, još ti i danas javljam da æu ti platiti dvojinom. **13** Jer zapeh sebi Judu kao luk, i napunih Jefrema, i podigoh sinove tvoje, Sione, na sinove tvoje, Javane, i uèinih te da si kao maè junaèki. **14** I Gospod æe se pokazati nad njima, i strijela æe njegova izaæi kao munja, i Gospod æe Gospod zatrubit u trubu i poæi æe s vihorima južnjem. **15** Gospod nad vojskama zaklanjaæe ih, i oni æee jesti pogazivši kamenje iz praæe, i piæe podvikujuæi kao od vina, i biæe puni kao èaša, kao uglovi od oltara. **16** I Gospod Bog njihov izbavíe ih u taj dan i stado svojega naroda, jer æe se kamenje u vijencu podignuti u zemlji njegovoj. **17** Jer koliko æe biti dobro njegovo i kolika ljepota njegova! od žita æe rasti momci a od slatkoga vina djevojke.

10 Ištite od Gospoda dažda u vrijeme poznoga dažda, Gospod æe pustiti munje, i daæe vam izobila dažda i svakome travu u polju. **2** Jer likovi govore ništavilo i vræi vide laž i govore zaludne sne, tješe taštinom; zato otidoše kao stado, i ojadiše se, jer ne bješe pastira. **3** Gnjev se moj raspali na pastire, i pokaralj jarse; jer Gospod nad vojskama obide stado svoje, dom Judin, i uèini da su mu kao konj okiæen za boj. **4** Od njega je ugao, od njega kolje, od njega luk ubojeti, od njega izlazi i svaki nastojnik. **5** I oni æe biti kao junaci, gaziæe u boju kao blato po ulicama, i biæe se, jer je Gospod s njima, i koji jašu na konjima osramotiaæe se. **6** I ukrijepiæu dom Judin, i dom æeu Josifov spasti, i dovešæu ih natrag, jer mi ih je žao, i biæe kao da ih nijesam odbacio, jer sam ja Gospod Bog njihov i uslišiæu ih. **7** I oni od Jefrema biæe kao junak, i srce æe im biti veselo kao od vina, i sinovi njihovi vidjeæe i veselæe se, i srce æe im se radovati o Gospodu. **8** Zazviðæeu im i sabraæu ih, jer æu ih izbaviti, i oni æe se umnožiti kao što su se bili umnožili. **9** I rasijaæu ih među narode da se u dalnjem mjestima opominju mene, i živeæi sa sinovima svojima da se vrate. **10** I dovešæu ih natrag iz zemlje Misirske, i sabraæu ih iz Asirske, i dovešæu ih u zemlju Galadsku i na Livan; i neæe im biti dosta mjesta. **11** I od tjeskobe æe prijeæi preko mora, i razbijæe vale u moru, i sve æe dubine rijeci presahnuti, i oboræe se ponos Asirski i palica æe se Misirska uzeti. **12** I ukrijepiæu ih Gospodom, i oni æe hoditi u ime njegovo, govori Gospod.

11 Otvori, Livane, vrata svoja, i oganj neka proædre kedre tvoje. **2** Ridaj, jelo, jer pade kedar, jer krasnici propadoæe; ridajte, hrastovi Vasanski, jer se posjeæe šuma ogræena. **3** Stoji jauk pastira, jer se zatr slava njihova; stoji rika lavova, jer se opustoši ponos Jordanski. **4** Ovako veli Gospod Bog moj: pasi ovce klanice, **5** Koje ubijaju oni koji ih drže, niti ih ko krivi, i koji ih prodaju govore: blagosloven da je Gospod, bogatih se; i koji ih pasu, nijedan ih ne žali. **6** Zato neæeu više žaliti stanovnika zemaljskih, govori Gospod, nego æeu evo predati jednoga drugome u ruke i u ruke caru njihovu, i oni æe potrti zemlju a ja je neæeu izbaviti iz ruku njihovih. **7** I pasoh ovce klanice, nevoljne od stada, i uzev dva štapa nazvah jedan blagost, a drugi nazvah sveza, i pasoh stado. **8** I pogubih tri pastira za mjesec dana, jer se duša moja ljuæaæe na njih, i duša njihova mržaæe na me. **9** I rekoh: neæeu vas više pasti; koja pogine neka pogine, i koja propadne neka propadne, i koja ostanu neka jedu meso jedna drugoj. **10** I uzeh svoj štap, blagost, i slomih ga da ukinem zavjet svoj koji uèinih sa svijem narodima. **11** I ukide se onoga dana, i nevoljni od stada, koji gledahu na me, poznaše doista da bješe rijeè Gospodnja. **12** I rekoh im: ako vam je drago, dajte mi moju platu; ako li nije,

nemojte; i izmjeriše mi platu, trideset srebrnika. **13** I reèe mi Gospod: baci lonèaru tu èasnu cijenu kojom me precjeniše. I uzev trideset srebrnika bacih ih u dom Gospodnji lonèaru. **14** Potom slomih drugi štap svoj, svezu, da ukinem bratstvo između Jude i Izrailja. **15** I Gospod mi reèe: uzmi jošte opravu bezumna pastira. **16** Jer evo ja æeu podignuti pastira u zemlji, koji neæe obilaziti one koja gine, neæe tražiti nejake, niti æe ljeæiti ranjene, niti æe nositi sustale, nego æe jesti meso od pretlijih, i papke æe im kidati. **17** Teško pastir nikakom, koji ostavlja stado! Maè mu je nad mišicom i nad desnjem okom; mišica æe mu usahnuti i desno æe mu oko potamnjeti.

12 Breme rijeèi Gospodnje za Izrailja. Govori Gospod, koji je razapeo nebesa i osnovao zemlju, i stvorio èovjeku duh koji je u njemu: **2** Evo, ja æeu uèiniti Jerusalim èašom za opijanje svijem narodima unaokolo, koji æe opsjeti Jerusalim ratujuæi na Judu. **3** I u taj æeu dan uèiniti Jerusalim teškim kamenom svijem narodima; koji ga god htjedbu dignuti, satræe se, ako bi se i svi narodi zemaljski sabrali na nj. **4** U taj æeu dan, govori Gospod, uèiniti da svi konji budu plašljivi i svi konjanici bezumni; i otvoræu oèi svoje na dom Judin, i oslijepiæu sve konje narodima. **5** Te æe goroviti glavari Judini u srcu svom: jaki su mi stanovnici Jerusalimski Gospodom nad vojskama, Bogom svojim. **6** U onaj æeu dan uèiniti da glavari Judini budu kao ognjište u drvima i kao luè zapaljen u snopovima, te æe prozdrjiti i nadesno i nalijevo sve narode unaokolo, a Jerusalim æe još ostati na svom mjestu, u Jerusalimu. **7** I Gospod æe saèuvati šatore Judine najprije, da se ne diže nad Judom slava doma Davidova i slava stanovnika Jerusalimskih. **8** U onaj æeu dan Gospod zaklanjati stanovnike Jerusalimske, i najslabiji među njima biæe u taj dan kao David, i dom æe Davidov biti kao Bog, kao anđeo Gospodnji pred njima. **9** I u taj dan tražiæu da istrijebim sve narode koji doðu na Jerusalim; **10** I izliæu na dom Davidov i na stanovnike Jerusalimske duh milosti i molitava, i pogledaæe na mene kojega probodoše; i plakaaæe za njim kao za jedincem, i tužiæe za njim kao za prvencem. **11** U ono æe vrijeme biti tužnjava velika u Jerusalimu kao tužnjava u Adadrimonu u polju Megidonskom. **12** I tužiæe zemlja, svaka porodica napose; porodica doma Davidova napose, i žene njihove napose; porodica doma Natanova napose, i žene njihove napose; **13** Porodica doma Levijeva napose, i žene njihove napose; porodica Semejeva napose, i žene njihove napose; **14** Sve ostale porodice, svaka napose, i žene njihove napose.

13 U taj æe dan biti otvoreni izvor domu Davidovu i stanovnicima Jerusalimskim za grijeh i za neèistotu. **2** I u taj æeu dan, govori Gospod nad vojskama, istrijebiti iz zemlje imena idolima da se više ne spominju, i proroke i neèisti duh ukloniæu iz zemlje. **3** I ako ko još usprorokuje, reæi æe mu otac njegov i mati njegova, koji ga rodiše: neæeš biti živ, jer si govorio laž u ime Gospodnje. I otac æe ga njegov i mati njegova, koji ga rodiše, probosti, Što prorokova. **4** I u taj æe se dan stidjeti proroci svaki svoje utvare, kad bi prorokoval, i neæe se ogriæati plăstom od kostrijeti da bi lagali. **5** Nego æe svaki reæi: nijesam prorok, ratar sam, jer me èovjek najmi od mladosti moje. **6** I ako mu ko reèe: kake su ti to rane na ruku? on æe odgovoriti: dopadoh ih u kuæei prijatelja svojih. **7** Maèu, ustani na pastira mojega i na èovjeka druga mojega, govori Gospod nad vojskama, udari pastira, i ovce æe se razbijæi, ali æu okrenuti ruku svoju k malima. **8** I u svoj zemlji, govori Gospod, dva æe se dijela istrijebiti u njoj i poginuti, a treæi æe ostati u njoj; **9** I tu æeu treæinu metnuti u oganj, i pretopiæu ih kako se pretapa srebro, i okušaæu ih kako se kuša zlato; oni

æe privati ime moje, i ja æu im se odazvati i reæi æu: to je moj narod; a oni æe reæi: Gospod je Bog naš.

14 Evo ide dan Gospodnji, i pljen æe se tvoj razdijeliti usred tebe. **2** Jer æu skupiti sve narode na Jerusalim u boj, i grad æe se uzeti, i kuæe opljenitи i žene osramotiti, i polovina æe grada otiaæi u ropstvo, a ostali narod neæe se istrijebiti iz grada. **3** Jer æe Gospod izaæi, i vojevaæe na narode kao što vojuje na dan kad je boj. **4** I noæe æe njegove stati u taj dan na gori Maslinskoj koja je prema Jerusalimu s istoka, i gora æe se Maslinska raspasti po srijedi na istok i na zapad da æe biti prodl vrlo velika, i polovina æe gore ustupiti na sjever a polovina na jug. **5** I bježaæete u prodl gorsku, jer æe prodl gorska dopirati do Asala, i bježaæete kao što bježaste od trusa u vrijeme Ozije cara Judina; i doæi æe Gospod Bog moj, i svi æe sveti biti s tobom. **6** I u taj dan neæe biti vidjelo svjetlo i mraeno; **7** Nego æe biti jedan dan, koji je poznat Gospodu, neæe biti dan i noæ, jer æe i uveæe biti svjetlost. **8** I u taj æe dan proteæi iz Jerusalima voda živa, pola k istoænom moru a pola k zapadnom moru, i biæe i ljeti i zimi. **9** I Gospod æe biti car nad svom zemljom, u onaj dan biæe Gospod jedan i ime njegovo jedno. **10** I sva æe se zemlja pretvoriti u ravnicu od Gavaje do Rimona s juga Jerusalimu, koji æe se podignuti i naseliti na svom mjestu od vrata Venijaminovih do mjesta gdje su prva vrata, do vrata na uglu, i od kule Ananeilove do tijeska careva. **11** I oni æe nastavati u njemu, i neæe više biti proletstva, i Jerusalim æe stajati bez straha. **12** A ovo æe biti zlo kojim æe Gospod udariti sve narode koji bi vojevali na Jerusalim: tijelo æe svakom posahnuti dok još stoji na nogu, i oèi æe svakom posahnuti u rupama svojim, i jezik æe svakom posahnuti u ustima. **13** I u to æe vrijeme biti velika smetnja meðu njima od Gospoda, i hvataæe jedan drugoga za ruku, i ruka æe se jednoga podignuti na ruku drugoga. **14** A i Juda æe vojevati na Jerusalim, i blago svijeh naroda unaokolo sabraæe se, zlato i srebro i odijelo vrlo mnogo. **15** I zlo kao to zlo snaæi æe konje, mazge, kamile i magarce i svu stoku koja bude u tom okolu. **16** I ko god ostane od svijeh naroda koji doðu na Jerusalim, svak æe dolaziti od godine do godine da se pokloni caru Gospodu nad vojskama i da praznuje praznik sjenica. **17** I ako koji od plemena zemaljskih ne bi došli u Jerusalim da se poklone caru Gospodu nad vojskama, na njih neæe biti dažda; **18** I ako se pleme Misirsko ne bi podiglo i došlo, na koje ne daždi, biæe isto zlo kojim æe Gospod udariti narode koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica. **19** Taki æe biti grijeh Misircima i grijeh svijem narodima koji ne bi dolazili da praznuju praznik sjenica. **20** U taj æe dan biti na zvoncima konjskim: svetinja Gospodu; i lonci æe u domu Gospodnjem biti kao zdjele pred oltarom; **21** I svi æe lonci u Jerusalimu i u Judi biti svetinja Gospodu nad vojskama, i svi koji hoæe da prinesu žrtvu dolazeæi uzimaæe ih i kuhati u njima; i u taj dan neæe više biti Hananejca u domu Gospoda nad vojskama.

Malahija

1 Breme riječi Gospodnje Izraelju preko Malahije. 2 Ljubim vas, veli Gospod; a vi gorovite: u èem nas ljubiš? Ne bješe li Isav brat Jakovu? govori Gospod; ali Jakova ljubih. 3 A na Isava mrzih; zato gore njegove opustih i našljedstvo njegovo dادoh zmajevima iz pustinje. 4 Sto Edom gorovit: osiromašimo, ali æemo se povratiti i sagraditi pusta mjesta, ovako veli Gospod nad vojskama: neka oni grade, ali æu ja razgraditi, i oni æe se zvati: krajina bezakonièka i narod na koji se gnjevi Gospod dovjeka. 5 I oèi æe vaše vidjeti i vi æete reæi: velik je Gospod na međama Izraeljevima. 6 Sin postuje oca i sluga gospodara svojega; ako sam ja otac, gdje je èast moja? i ako sam gospodar, gdje je strah moj? veli Gospod nad vojskama vama, sveštenici, koji prezirete ime moje, i gorovite: u èem preziremo ime tvoje? 7 Donosite na moj oltar hlijeb oskrvnjen, i gorovite: èim te oskrvnimo? Tijem što gorovite: sto je Gospodnji za preziranje. 8 I kad donosite slijepo na žrtvu, nije li zlo? i kad donosite hromo ili bolesno, nije li zlo? odnesi ga starješini svojemu, hoæeš li mu ugoditi i hoæe li pogledati na te? veli Gospod nad vojskama. 9 Zato, molite se Bogu da se smiluje na vas; kad je to iz vaših ruku, hoæe li na koga od vas gledati? gorovit Gospod nad vojskama. 10 Ko je među vama koji bi zatvorio vrata ili zapalio oganj na mom oltaru ni za što? Nijeste mi mili, veli Gospod nad vojskama, i neæau primiti dara iz vaše ruke. 11 Jer od istoka sunéanoga do zapada veliko æe biti ime moje među narodima, i na svakom æe se mjestu prinositi kad imenu mojemu i èist dar; jer æe ime moje biti veliko među narodima, veli Gospod nad vojskama. 12 A vi ga skvrnите gorovite: sto je Gospodnji neèist, i što se postavlja na nj, jelo je za preziranje. 13 I gorovite: gle, kolika muka! a moglo bi se oduhnuti, govori Gospod nad vojskama; i donosite oteto, i hromo i bolesno donosite na dar; eda li æu primiti iz ruke vaše? gorovit Gospod. 14 Proklet da je varalica, koji ima u svom stадu muško i zavjetuje, pa prinosi Gospodu kvarno; jer sam velik car, veli Gospod nad vojskama, iime je moje strašno među narodima.

2 I tako sada vama je ova zapovijest, sveštenici. 2 Ako ne poslušate i ne stavite u srce da date slavi imenu mojemu, veli Gospod nad vojskama, tada æeu pustiti na vas prokletstvo i prokleæu blagoslove vaše; i proklet ih, jer ne stavljate u srce. 3 Evo ja æu vam pokvariti usjev, i bacaju vam balegu u lice, balegu praznika vaših, da vas odnese sa sobom. 4 I poznaæete da sam vam ja poslao ovu zapovijest da bi bio moj zavjet s Levijem, veli Gospod nad vojskama. 5 Zavjet moj za život i mir bješe s njim, i dادoh mu to za strah, jer me se bojaše i imena se mojega strašaše. 6 Zakon istiniti bješe u ustima njegovijem, i bezakonje se ne naðe na usnama njegovijem; u miru i pravo ide sa mnom i mnoge odvратi od bezakonja. 7 Jer usne sveštenikove treba da èuvaju znanje i zakon da se traži iz njegovih usta, jer je anđeo Gospoda nad vojskama. 8 Ali vi zaðoste s puta, i uèiniste te se mnogi spotakoše o zakon, pokvariste zavjet Levijev, veli Gospod nad vojskama. 9 Zato i ja vas uèinim prezrenim i poništenim u svega naroda, kao što se vi ne držite mojih putova i u zakonu gledate ko je ko. 10 Nije li nam svjema jedan otac? nije li nas jedan Bog stvorio? zašto nevjeru èinimo jedan drugome skvrneæi zavjet otaca svojih? 11 Juda èini nevjeru, i gad se èini u Izraelju i u Jerusalimu; jer skvri Juda svetinju Gospodnju, koju bi mu valjalo ljubiti, ženeæi se kaerju tuðega boga. 12 Gospod æe istrijebiti iz šatora Jakovlevijeh èovjeka koji èini tako, koji straži i koji odgovara, i koji prinosi prinos Gospodu nad vojskama. 13 Jos i ovo èinite: pokrivate suzama oltar Gospodnji, plaæem i uzdasima; zato ne gleda više na prinos, niti mu je draga primiti što iz vaših ruku.

14 A vi gorovite: zašto? Zato što je Gospod svjedok između tebe i žene mladosti tvoje, kojoj ti èiniš nevjeru, a ona ti je drugarica i žena, s kojom si u vjeri. 15 Jer nije li uèinio jedno, aki i imase još više duha? a zašto jedno? da traži sjeme Božje; zato èuvajte duh svoj, i ženi mladosti svoje ne èinite nevjere. 16 Jer Gospod Bog Izraeljev veli da mrzi na puštanje, jer taki pokriva nasilje plaštem svojim, govori Gospod nad vojskama; zato èuvajte duh svoj da ne èinite nevjere. 17 Dosađujete Gospodu rijeèima svojim, i gorovite: u èem mu dosađujemo? U tom što gorovite: ko god èini zlo, po volji je Gospodu, i taki su mu mili; ili: gdje je Bog koji sudi?

3 Evo, ja æu poslati anđela svojega, koji æe pripraviti put predanom, i iznenada æe doæi u crkvu svoju Gospod, kojega vi tražite, i anđeo zavjetni, kojega vi želite, evo doæi æe, veli Gospod nad vojskama. 2 Ali ko æe podnijeti dan dolaska njegova? i ko æe se održati kad se pokaže? jer je on kao oganj livèev i kao milo bjeljarsko. 3 I sješæd ka onaj koji lije i èisti srebro, i oèistiæe sinove Levijeve, i pretopæe ih kao zlato i srebro, i oni æe prinositi Gospodu prinose u pravdi. 4 I ugoden æe biti Gospodu prinos Judin i Jerusalimski kao u staro vrijeme i kao preðašnjih godina. 5 I doæi æu k vama na sud, i biæeu brz svjedok protiv vraèara i protiv preljuboæinaca, i protiv onijeh koji se kunu krivo i protiv onijeh koji zakidaju najam najamniku, i udovici i siroti i došljaku krivo èine i ne boje se mene, veli Gospod nad vojskama. 6 Jer ja Gospod ne mijenjam se; zato vi, sinovi Jakovljevi, ne izgiboste. 7 Od vremena otaca svojih otstupiste od uredaba mojih i ne držaste ih. Vratite se k meni, i ja æu se vratiti k vama, veli Gospod nad vojskama. Ali velite: u èem bismo se vratili? 8 Eda li æe èovjek zakidati Boga? a vi mene zakidate; i gorovite: u èem te zakidamo? u desetu i u prinosu. 9 Prokleti ste, jer me zakidate, vi, sav narod. 10 Donesite sve desetke i spreme da bude hrane u mojoj kuæi, i okušajte me u tom, veli Gospod nad vojskama, hoæeu li vam otvoriti ustave nebeske i izliti blagoslov na vas da vam bude dosta. 11 I zaprijetæu vas radi proždrljivcu, te vam neæee kvariti roda zemaljskoga, i vinova loza u polju neæee vam biti nerodna, veli Gospod nad vojskama. 12 I zvaæee vas blaženim svi narodi, jer æete biti zemlja mila, veli Gospod nad vojskama. 13 Žestoke bjehu vaše rijeèi na me, veli Gospod; a vi velite: šta gorovisimo na tebe? 14 Rekoste: zaludu je služiti Bogu, i kaka æe biti korist da držimo što je naredio da se drži, i da hodimo žalosni pred Gospodom nad vojskama? 15 Zato hvalimo ponosite da su sreæni; napredjuju koji èine bezakonje, i koji iskušavaju Boga, izbavljaju se. 16 Tada koji se boje Gospoda gorovise jedan drugome, i pogleda Gospod, i èu, i napisu se knjiga za spomen pred njim za one koji se boje Gospoda i misle o imenu njegovu. 17 Ti æe mi biti blago, veli Gospod nad vojskama, u onaj dan kad ja uèinim, i biæeu im milostiv kao što je otac milostiv svome sinu koji mu služi. 18 Tada æete se obratiti i vidjeæete razliku između pravednika i bezbožnika, između onoga koji služi Bogu i onoga koji mu ne služi.

4 Jer, gle, ide dan, koji gori kao peæ, i svi æe ponositi i svi koji rade bezbožno biti strnjika, i upaliæe ih dan koji ide, veli Gospod nad vojskama, i neæee im ostaviti ni korijena ni grane. 2 A vama, koji se bojite imena mojega, granuæee sunce pravde, i zdravlje æe biti na zracima njegovijem, i izlaziæete i skakaæete kao teoci od jasala. 3 I izgaziæete bezbožnike, jer æe oni biti pepeo pod vašim nogama u dan kad ja uèinim, veli Gospod nad vojskama. 4 Pamtite zakon Mojsija sluge mojega, kojemu zapovjedih na Horizu za svega Izraelja uredbe i zakone. 5 Evo, ja æu vam poslati Iliju proroka prije nego doðe veliki i strašni dan Gospodnji; 6 I on æe obratiti srce otaca k sinovima, i srce sinova k ocima njihovijem, da ne doðem i zatrem zemlju.

NOVI ZAVET

A Isus govoraše: oče! oprosti im; jer ne znadu šta èine.

A dijeleæi njegove haljine bacahu kocke.

Luki 23:34

Mateju

1 Plemе Isusa Hristа, sina Davida Avraamova sina. **2** Avraam rodi Isaka. A Isak rodi Jakova. A Jakov rodi Judu i braeu njegovu. **3** A Juda rodi Faresa i Zaru s Tamarom. A Fares rodi Esroma. A Esrom rodi Arama. **4** A Aram rodi Aminadava. A Aminadav rodi Naasona. A Naason rodi Salmona. **5** A Salmon rodi Vooza s Rahavom. A Vooz rodi Ovida s Rutom. A Ovid rodi Jeseja. **6** A Jesej rodi Davida cara. A David car rodi Solomuna s Urijnicom. **7** A Solomun rodi Rovoama. A Rovoam rodi Aviju. A Avija rodi Asu. **8** A Asa rodi Josafata. A Josafat rodi Jorama. A Joram rodi Oziju. **9** A Ozija rodi Joatama. A Joatam rodi Ahaza. A Ahaz rodi Ezekiju. **10** A Ezekija rodi Manasiju. A Manasija rodi Amona. A Amon rodi Josiju. **11** A Josija rodi Jehonijiu i braeu njegovu, u seobi Vavilonskoj. **12** A po seobi Vavilonskoj, Jehonija rodi Salatiila. A Salatiilo rodi Zorovavela. **13** A Zorovavel rodi Aviuda. A Aviud rodi Eliakima. A Eliakim rodi Azora. **14** A Azor rodi Sadoka. A Sadok rodi Ahima. A Ahim rodi Eliuda. **15** A Eliud rodi Eleazaru. A Eleazar rodi Matana. A Matan rodi Jakova. **16** A Jakov rodi Josifa, muža Marije, koja rodi Isusa prozvanoga Hrista. **17** Svega dakle koljena od Avraama do Davida, koljena èetrnaest, a od Davida do seobe Vavilonske, koljena èetrnaest, a od seobe Vavilonske do Hrista, koljena èetrnaest. **18** A rođenje Isusa Hrista bilo je ovako: kad je Marija, mati njegova, bila isprošena za Josifom, a još dok se nijesu bili sastali, nađe se da je ona trudna od Duha svetoga. **19** A Josif muž njezin, budući pobožan, i ne hoteći je javno sramotiti, namisli je tajno pustiti. **20** No kad on tako pomisli, a to mu se javi u snu anđeo Gospodnji govoreći: Josife, sine Davidov! ne boj se uzeti Marije žene svoje; jer ono što se u njoj zaèelo od Duha je svetoga. **21** Pa æe roditi sina, i nadjeni mu ime Isus; jer æe on izbaviti svoj narod od grijeha njihovih. **22** A ovo je sve bilo da se izvrši što je Gospod kazao preko proroka koji govorи: **23** Eto, djevojka æe zatrudnjiti, i roditi sina, i nadjenueæe mu ime Emanuilo, koje æe reæi: s nama Bog. **24** Kad se Josif probudi od sna, uèini kao što mu je zapovjedio anđeo Gospodnji, i uzme ženu svoju. **25** I ne znadijaše za nju dok ne rodi sina svojega prvenca, i nadjede mu ime Isus.

2 A kad se rodi Isus u Vitlejemu Judejskome, za vremena cara Iroda, a to doðu mudarci od istoka u Jerusalim, i kažu: **2** Gdje je car Judejski što se rodio? Jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo. **3** Kad to èuje car Irod, uplaši se, i sav Jerusalim s njim. **4** I sabravši sve glavare sveštenike i književnike narodne, pitaše ih: gdje æe se roditi Hristos? **5** A oni mu rekoše: u Vitlejemu Judejskome; jer je tako prorok napisao: **6** I ti Vitlejeme, zemljo Judina! ni po èem nisi najmanji u državi Judinoj; jer æe iz tebe iziæi èelovoða koji æe pasti narod moj Izraïja. **7** Onda Irod tajno dozva mudarce, i ispitivše ih kad se pojavila zvijezda. **8** I poslavši ih u Vitlejem, reèe: idite i raspitajte dobro za dijete, pa kad ga naðete, javite mi, da i ja idem da mu se poklonim. **9** I oni saslušavši cara, poðoše: a to i zvijezda koju su vidjeli na istoku, iðaše pred njima dok ne dođe i stade odozgo gdje bješe dijete. **10** A kad vidješe zvijezdu gdje je stala, obradovaše se veoma velikom radosti. **11** I ušavši u kuæu, vidješe dijete s Marijom materom njegovom, i padaše i pokloniše mu se; pa otvorše dare svoje i darivaše ga: zlatom, i tamjanom, i smirnom. **12** I primivši u snu zapovijest da se ne vraæaju k Irodu, drugijem putem otidoše u svoju zemlju. **13** A pošto oni otidu, a to anđeo Gospodnji javi se Josifu u snu i kaza mu: ustani, uzmi dijete i mater njegovu pa bježi u Misir, i budi onamo dok ti ne kažem; jer æe Irod tražiti dijete da ga pogubi. **14** I on ustavši uze dijete i mater njegovu noæu i otide u Misir. **15** I bi tamo do

smrti Irobove: da se izvrši što je Gospod rekao preko proroka koji govorи: iz Misira dozvah sina svojega. **16** Tada Irod kad vidje da su ga mudarci prevarili, razgnjevi se vrlo i posla te pobiše svu djecu po Vitlejemu i po svoj okolini njegovoj od dvije godine i niže, po vremenu koje je dobro doznao od mudaraca. **17** Tada se zbi što je kazao prorok Jeremija govoreæi: **18** Glas u Rami èu se, plaë, i ridanje, i jaukanje mnogo: Rahila plaëza za svojom djecom, i neæe da se utješi, jer ih nema. **19** A po smrti Irobovoj, gle, anđeo Gospodnji u snu javi se Josifu u Misiru. **20** I reèe: ustani, i uzmi dijete i mater njegovu i idi u zemlju Izraïlevu; jer su izumrli koji su tražili dušu djetinju. **21** I on ustavši, uze dijete i mater njegovu, i dođe u zemlju Izraïlevu. **22** Ali èuvši da Arhelaj caruje u Judeji mjesto Iroda oca svojega, poboža se onamo iæi; nego primivši u snu zapovijest, otide u krajeve Galilejske. **23** I došavši onamo, namjesti se u gradu koji se zove Nazaret, da sezbude kao što su kazali proroci da æe se Nazareæanin nazvati.

3 U ono pak doba dođe Jovan krstitelj, i uèaše u pustinji Judejskoj. **2** I govoraše: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. **3** Jer je to onaj za koga je govorio prorok Isaija gdje kaže: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodu, i poravnite staze njegove. **4** A Jovan imaše haljinu od dlake kamilje i pojas kožan oko sebe; a hrana njegova bijaše skakavci i med divlj. **5** Tada izlažaše k njemu Jerusalim i sva Judeja, i sva okolina Jordanska. **6** I on ih kršæavaše u Jordanu, i ispunjevali grijehe svoje. **7** A kad vidje Jovan) mnoge fariseje i sadukeje gdje idu da ih krsti, reèe im: porodi aspidini! ko kaza vama da bježite od gnjeva koji ide? **8** Rodite dakle rod dostojan pokajanja. **9** I ne mislite i ne govorite u sebi: imamo oca Avraama; jer vam kažem da može Bog i od kamena ovoga podignuti djecu Avraamu. **10** Veæ i sjekira kod korijena drvetu stoji; svako dakle drvo koje ne raða dobra roda, sijeèe se i u ogan se baca. **11** Ja dakle kršæavam vas vodom za pokajanje; a onaj što ide za mnom, jaèi je od mene; ja nijesam dostojan njemu obuæe ponijeti; on æe vas krstiti Duhom svetijem i ognjem. **12** Njemu je lopata u ruci njegovog, pa æe otrijebiti gumno svoje, i skupiaæe pšenicu svoju u žitnicu, a pljevu æe sažæeti ognjem vjeænjem. **13** Tada dođe Isus iz Galileje na Jordan k Jovanu da se krsti. **14** A Jovan branjaše mu govoreæi: ti treba mene da krstiš, a ti li dolaziš k meni? **15** A Isus odgovori i reèe mu: ostavi sad, jer tako nam treba ispuniti svaku pravdu. Tada Jovan ostavi ga. **16** I krstivši se Isus iziðe odmah iz vode; i gle, otvorive mu se nebesa, i vidje Duha Božjega gdje silazi kao golub i doðe na njega. **17** I gle, glas s neba koji govorи: ovo je sin moj ljubazni koji je po mojoj volji.

4 Tada Isusa odvede Duh u pustinju da ga ðavo kuša. **2** I postivši se dana èetrdeset i noæi èetrdeset, napošljetu ogladnje. **3** I pristupi k njemu kušaæ i reèe: ako si sin Božij, reci da kamenje ovo hljebovi postanu. **4** A on odgovori i reèe: pisano je: ne živi èovjek o samom hljebu, no o svakoj rijeèi koja izlazi iz usta Božjih. **5** Tada odvede ga ðavo u sveti grad i postavi ga navrh crke; **6** Pa mu reèe: ako si sin Božij, skoèi dolje, jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjediti za tebe, i uzeæe te na ruke, da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. **7** A Isus reèe njemu: ali i to stoji napisano: nemoj kušati Gospoda Boga svojega. **8** Opet uze ga ðavo i odvede na goru vrlo visoku, i pokaza mu sva carstva ovoga svijeta i slavu njihovu; **9** I reèe mu: sve ovo daæu tebi ako padneš i pokloniš mi se. **10** Tada reèe njemu Isus: idi od mene, sotono; jer stoji napisano: Gospodu Bogu svojemu poklanjaj se i njemu jedinome služi. **11** Tada ostavi ga ðavo, i anđeli pristupiše i služuju mu. **12** A kad èu Isus da je Jovan predan, otide u Galileju. **13** I ostavivši Nazaret doðe i namjesti se u Kapernaumu primorskome na meði Zavulonovoj i Neftalimovoj,

14 Da sezbude što je rekao Isaija prorok govoreći: **15** Zemlja Zavulonova i zemlja Neftalimova, na putu k moru s one strane Jordana, Galileja neznačajka. **16** Ljudi koji sjede u tami, vidješe vidjelo veliko, i onima što sjede na strani i u sjenu smrtnome, zasvijetili vidjelo. **17** Od tada poče Isus učiti i govoriti: pokajte se, jer se približi carstvo nebesko. **18** I lduvati pokraj mora Galilejskog vidje dva brata, Simona, koji se zove Petar, i Andriju brata njegova, gdje među mreže u more, jer bijahu ribari. **19** I reče im: hajdete za mnom, i učini u vas lovcima ljudskijem. **20** A oni taj èas ostaviše mreže i za njim otidoše. **21** I otisavši odatle vidje druga dva brata, Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, u lađi sa Zevedejem ocem njihovim gdje krpe mreže svoje, i pozva ih. **22** A oni taj èas ostaviše lađu i oca svojega i za njim otidoše. **23** I prohođaše po svoj Galileji Isus uèeæi po zbornicama njihovim, i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu, i iscjeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima. **24** I otide glas o njemu po svoj Siriji i privedoše mu sve bolesne od razlièenih bolesti i s razlièenjem mukama, i bjesne, i mjeseènjake, i uzete, i iscjeli ih. **25** I za njim idaše naroda mnogo iz Galileje, i iz Deset Gradova, i iz Jerusalima, i Judeje, i ispreko Jordana.

5 Kad on vidje narod, pope se na goru, i sjede, i pristupiše mu uèenici njegovi. **2** I otvorivši usta svoja uèeæa ih govoreæi: **3** Blago siromašnima duhom, jer je njihovo carstvo nebesko; **4** Blago onima koji plaœu, jer æe se utjeæiti; **5** Blago krotkima, jer æe se naslijediti zemljom; **6** Blago gladnima i žednima pravde, jer æe se nasiliti; **7** Blago milostivima, jer æe biti pomilovani; **8** Blago onima koji su eistoga srca, jer æe Boga vidjeti; **9** Blago onima koji mir grade, jer æe se sinovi Božiji nazvati; **10** Blago prognanima pravde radi, jer je njihovo carstvo nebesko. **11** Blago vama ako vas uzasramote i usprogone i reku na vas svakojake rðave rijeæi lažuæi, mene radi. **12** Radujte se i veselite se, jer je velika plata vaša na nebesima, jer su tako progonili proroke prije vas. **13** Vi ste so zemljom; ako so obljuvati, èim æe se osoliti? Ona veæ neæe biti ni za što, osim da se prospe napolje i da je ljudi pogaze. **14** Vi ste vidjelo svijetu; ne može se grad sakriti kad na gori stoji. **15** Niti se užije svjeæaa i meæe pod sud nego na svjeæenjak, te svijetli svima koji su u kuæi. **16** Tako da se svijetli vaše vidjelo pred ljudima, da vide vaša dobra djela, i slave oca vaæega koji je na nebesima. **17** Ne mislite da sam ja došao da pokvarim zakon ili proroke: nije sam došao da pokvarim, nego da ispunim. **18** Jer vam zaista kažem: dokle nebo i zemlja stoji, neæe nestati ni najmanjega slovca ili jedne titke iz zakona dok se sve ne izvrši. **19** Ako ko pokvari jednu od ovih najmanjih zapovijesti i nauèi tako ljudi, najmanji nazvaæe se u carstvu nebeskome; a ko izvrši i nauèi, taj æe se veliki nazvati u carstvu nebeskome. **20** Jer vam kažem da ako ne bude veæa pravda vaša nego knjiæevnika i fariseja, neæete uæi u carstvo nebesko. **21** Èuli ste kako je kazano starima: ne ubij; jer ko ubije, biæe kriv sudu. **22** A ja vam kažem da æe svaki koji se gnjevi na brata svojega ni za što, biti kriv sudu; a ako li ko reče bratu svojemu: raka! biæe kriv skupštini; a ko reče: budalo! biæe kriv paklu ognjenom. (**Geenna g1067**) **23** Zato dakle ako prinesë dar svoj k oltaru, i onđe se opomeneš da brat tvoj ima nešto na te, **24** Ostavi onđe dar svoj pred oltarom, i idi prije te se pomiri s bratom svojijem, pa onda doði i prinesi dar svoj. **25** Miri se sa suparnikom svojijem brzo, dok si na putu s njim, da te suparnik ne preda sudiji, a sudija da te ne preda služi i u tamnicu da te ne vrgnu. **26** Zaista ti kažem: neæeš izjæi odande dok ne daš do pošljednjega dinara. **27** Èuli ste kako je kazano starima: ne èini preljube. **28** A ja vam kažem da svaki koji pogleda na ženu sa željom, veæ je uèinio preljubu u srcu svojemu. **29** A ako teoko tvoje desno sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe:

jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli sve tijelo tvoje da bude baæeno u pakao. (**Geenna g1067**) **30** I ako te desna ruka tvoja sablažnjava, otsijeci je i baci od sebe: jer ti je bolje da pogine jedan od udova tvojih negoli sve tijelo tvoje da bude baæeno u pakao. (**Geenna g1067**) **31** Tako je kazano: ako ko pusti ženu svoju, da joj da knjigu raspusn. **32** A ja vam kažem da svaki koji pusti ženu svoju, osim za preljubu, navodi je te èini preljubu; i koji puštenicu uzme preljubu èini. **33** Još ste èuli kako je kazano starima: ne kuni se krivo, a ispuní što si se Gospodu zakleo. **34** A ja vam kažem: ne kune se nikako: ni nebom, jer je prijestol Božij; **35** Ni zemljom, jer je podnožje nogama njegovijem; ni Jerusalimom, jer je grad velikoga cara. **36** Ni glamom svojom ne kuni se, jer ne možeš ni dlake jedne bijele ili crne uèiniti. **37** Dakle ona budevaša rijeæ: da; da; ne; ne; a što je više od ovoga,oda zla je. **38** Èuli ste da je kazano: oko za oko, i Zub za Zub. **39** A ja vam kažem da se ne branite oda zla, nego ako te ko udari po desnome tvojem obrazu, obrni mu i drugi; **40** I koji hoæe da se sudi s tobom i košulju tvoju da uzme, podaj mu i haljinu. **41** I ako te potjera ko jedan sahat, idi s njime dva. **42** Koji ište u tebe, podaj mu; i koji hoæe da mu uzajmi, ne odreci mu. **43** Èuli ste da je kazano: ljudi bližnjega svojega, i mrzi na neprijatelja svojega. **44** A ja vam kažem: ljubite neprijatelje svoje, blagosiljajte one koji vas kunu, èinite dobro onima koji na vas mrze i molite se Bogu za one koji vas gone; **45** Da budete sinovi oca svojega koji je na nebesima; jer on zapovijeda svome suncu, te obasjava i zle i dobre, i daje dažd pravednim i nepravednim. **46** Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakvu platu imate? Ne èime li to i carinici? **47** I ako Boga nazivate samo svojim braæi, šta odviše èinite? Ne èime li tako i neznačajki? **48** Budite vi dakle savršeni, kao što je savršen otac vaš nebeski.

6 Pazite da pravdu svoju ne èinite pred ljudima da vas oni vide; inaèe plate nemate od oca svojega koji je na nebesima. **2** Kad dakle daješ milostinju, ne trubi pred sobom, kao što èine licemjeri po zbornicama i po ulicama da ih hvale ljudi. Zaisto vam kažem: primili su platu svoju. **3** A ti kad èiniš milostinju, da ne zna ljevaka tvoja što èini desnica tvoja. **4** Tako da bude milostinja tvoja tajna; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. **5** I kad se moliš Bogu, ne budi kao licemjeri, koji rado po zbornicama i na raskršæu po ulicama stoje i mole se da ih vide ljudi. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. **6** A ti kad se moliš, uði u klijet svoju, i zatvorivši vrata svoja, pomoli se ocu svojemu koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. **7** A kad se molite, negovorite mnogo, kao neznačajki; jer oni misle da æe za mnoge rijeæi svoje biti uslišeni. **8** Vi dakle ne budite kao oni; jer zna otac vaš šta vam treba prije molitve vaæe; **9** Ovako dakle molite se vi: Oèe naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; **10** Da doðe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebu; **11** Hljeb naš potrebiti daj nam danas; **12** I oprosti nam dugove naše kao i mi što opråstamo dužnicima svojijem; **13** I ne navedi nas u napast; no izbavi nas oda zla. Jer je tvoje carstvo, i sila, i slava vavijek. Amin. **14** Jer ako opråstite ljudima grijehe njihove, oprostite i vama otac vaš nebeski. **15** Ako li ne opråstite ljudima grijeha njihovih, ni otac vaš neæe oprostiti vama grijeha vaæijeh. **16** A kad postite, ne budite žalosni kao licemjeri; jer oni naæene blijeda lica svoja da ih vide ljudi gdje poste. Zaisto vam kažem da su primili platu svoju. **17** A ti kad postiš, namaži glavu svoju, i lice svoje umij. **18** Da te ne vide ljudi gdje postiš, nego otac tvoj koji je u tajnosti; i otac tvoj koji vidi tajno, platiæe tebi javno. **19** Ne sabirajte sebi blaga na zemlji, gdje moljac i rða kvari, i gdje lupeži potkopavaju i kradu; **20** Nego sabirajte sebi blago na nebu, gdje ni moljac ni rða ne kvari, i gdje lupeži ne potkopavaju i ne kradu. **21** Jer gdje je vaše blago,

ondje æe biti i srce vaše. **22** Sviđeæa je tijelo oko. Ako dakle bude oko tvoje zdravo, sve æe tijelo tvoje svjetlo biti. **23** Ako li oko tvoje kvarno bude, sve æe tijelo tvoje tamno biti. Ako je dakle vidjelo što je u tebi tama, akamoli tama? **24** Niko ne može dva gospodara služiti: jer ili æe na jednoga mrziti, a drugoga ljubiti; ili jednomete voljeti, a za drugog ne mariti. Ne možete Bogu služiti i mamoni. **25** Zato vam kažem: ne brinite se za život svoj, šta æete jesti, ili šta æete pitи; ni za tijelo svoje, u što æete se obuæi. Nije li život pretežnji od hrane, i tijelo od odijela? **26** Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žnu, ni sabiraju u žitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih? **27** A ko od vas brinuæi se može primaknuti rastu svojemu lakan jedan? **28** I za odijelo što se brinete? Pogledajte na lilijsane u polju kako rastu; ne trude se niti predu. **29** Ali ja vam kažem da ni Solomon u svoj svojoj slavi ne obuæe se kao jedan od njih. **30** A kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peæ bacaa, Bog tako odijeva; akamoli vas, malovjerni? **31** Ne brinite se dakle govoreæi: šta æemo jesti, ili, šta æemo pitи, ili, eim æemo se odjenuti? **32** Jer sve ovo neznabroši ištu; a zna i otac vaš nebeski da vama treba sve ovo. **33** Nego ištite najprije carstva Božjega, i pravde njegove, i ovo æe vam se sve dodati. **34** Ne brinite se dakle za sjutra; jer sjutra brinuæe se za se. Dosta je svakom danu zla svoga.

7 Ne sudite da vam se ne суди; **2** Jer kakovijem sudom sudite, onakovijem æe vam suditi; i kakovom mjerom mjerite, onakom æe vam se mjeriti. **3** A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u oku svojemu ne osjeæaš? **4** Ili, kako možeš reæi bratu svojemu: stani da ti izvadim trun iz oka tvojega; a eto brvno u oku tvojemu? **5** Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. **6** Ne dajte svetinje psima; niti meæete bisera svojega pred svinje, da ga ne pogaze nogama svojima, i vrativši se ne rastrgnu vas. **7** Ištite, i daæe vam se; traæite, i nææi æete; kucajte, i otvorite vam se. **8** Jer svaki koji ište, prima; i koji traæi, nalazi; i koji kuca, otvorite mu se. **9** Ili koji je meðu vama èovjek u koga ako zaište sin njegov hlijeba kamen da mu da? **10** Ili ako ribe zaište da mu da zmiju? **11** Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dare dobre davati djeci svojoj, koliko æe više otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole? **12** Sve dakle što hoæete da èine vama ljudi, èiniti i vi njima: jer je to zakon i proroci. **13** Uðite na uska vrata; jer su široka vrata i širok put što vode u propast, i mnogo ih ima koji njim idu. **14** Kao što su uska vrata i tjesan put što vode u život, i malo ih je koji ga nalaze. **15** Èuvajte se od lažnijih proroka, koji dolaze k vama u odijelu ovjejemu, a unutra su vuci grabljevi. **16** Po rodovima njihovim poznaæete ih. Eda li se bres s trnja grožđe, ili s èiæka smokve? **17** Tako svako drvo dobro rodove dobre raða, a zlo drvo rodove zle raða. **18** Ne može drvo dobro rodova zlijeh raðati, ni drvo zlo rodova dobrnjeh raðati. **19** Svako dakle drvo koje ne raða roda dobra, sijeku i u organj bacaju. **20** I tako dakle po rodovima njihovim poznaæete ih. **21** Neæee svaki koji mi govori: Gospode! Gospode! uæi u carstvo nebesko; no koji èini po volji oca mojega koji je na nebesima. **22** Mnogi æe reæi meni u onaj dan: Gospode! Gospode! nijesmo li u ime tvoje prorokovali, i tvojjiem imenom ðavole izgonili, i tvojjiem imenom èudeusa mnoga tvorili? **23** I tada æeu im ja kazati: nikad vas nijesam znao; idite od mene koji èiniti bezakonje. **24** Svaki dakle koji sluša ove moje rijeæi i izvršuje ih, kazauæ da je kao mudar èovjek koji sazida kuæu svoju na kamenu: **25** I udari dažd, i doðoše vode, i dunuše vjetrovi, i napadoše na kuæu onu, i ne pade; jer bješe utvrđena na kamenu. **26** A svaki koji sluša ove moje rijeæi a ne izvršuje ih, on æe biti kao èovjek lud koji sazida kuæu svoju na pijesku: **27** I udari dažd, i doðoše vode, i dunuše vjetrovi, i udariše u kuæu onu,

i pade, i raspade se strašno. **28** I kad svrši Isus rijeæi ove, divljaše se narod nauci njegovo. **29** Jer ih uèeaše kao onaj koji vlast ima, a ne kao književnici.

8 A kad siðe s gore, za njim iðaše naroda mnogo. **2** I gle, èovjek gubav doðe i klanjaše mu se govoreæi: Gospode! ako hoæeš, možeš me oëistiti. **3** I pruživši ruku Isus, dohvati ga se govoreæi: hoæu, oèisti se. I odmah oèisti se od gube. **4** I reèe mu Isus: gledaj, nikomu ne kazuj, nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar koji je zapovjedio Mojsije radi svjedoæanstva njima. **5** A kad uðe u Kapernaum, pristupi k njemu kapetan moleæi ga **6** I govoreæi: Gospode! sluga moj leži doma utez, i muèi se vrlo. **7** A Isus reèe mu: ja æeu doæi i iscijeliæu ga. **8** I kapetan odgovori i reèe: Gospode! nijesam dostojan da pod krov moj uðeš; nego samo reci rijeæi, i ozdraviæe sluga moj. **9** Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednomete: idi, i ide; i drugome: doði, i doðe; i sluzi svojemu: uèini to, i uèini. **10** A kad èu Isus, udivi se i reèe onima što idu za njim: zaista vam kažem: ni u Izraelju tolike vjere ne naðoh. **11** I to vam kažem da æe mnogi od istoka i zapada doæi i sjææe za trpezu s Avraamom i Isakom i Jakovom u carstvu nebeskom: **12** A sinovi carstva izgnaæe se u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaæ i škrug zuba. **13** A kapetan reèe Isus: idi, i kako si vjerovao neka ti bude. I ozdravi sluga njegov u taj èas. **14** I došavši Isus u dom Petrov vidje taštu njegovu gdje leži i groznicu je trese. **15** I prihvati je za ruku, i pusti je groznicu, i usta, i služaše mu. **16** A uveæe dovedoše k njemu bijesnjih mnogo, i izgna duhove rijeæju, i sve bolesnike iscijeli: **17** Da se zbude što je kazao Isaja prorok govoreæi: on nemoæi naše uze i bolesti ponese. **18** A kad vidje Isus mnogo naroda oko sebe, zapovjedi uèenicima svojijem da idu na onu stranu. **19** I pristupivši jedan književnik reèe mu: uèitelju! ja idem za tobom kud god ti poðeš. **20** Reèe njemu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda; a sin èovjeæij nema gdje glave zakloniti. **21** A drugi od uèenika njegovijem reèe mu: Gospode! dopusti mi najprije da idem da ukopam oca svojega. **22** A Isus reèe njemu: hajde za mnom, a ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace. **23** I kad uðe u laðu, za njim uðoše uèenici njegovi. **24** I gle, oluja velika postade na moru da se laða pokri valovima; a on spavaše. **25** I prikueiæi se uèenici njegovi probudiše ga govoreæi: Gospode! izbavi nas, izgibosmo. **26** I reèe im: zašto ste straæljivi, malovjerni? Tada ustavši zaprijeti vjetrovima i moru, i postade tišina velika. **27** A ljudi èudiše se govoreæi: ko je ovaj da ga slušaju i vjetrovi i more? **28** A kad doðe na onu stranu u zemlju Gergesinsku, sretose ga dva bijesna, koji izlaze iz grobova, takо zla da ne mogase niko proæi putem onijem. **29** I gle, povikaše: što je tebi do nas, Isuse, sine Božij? zar si došao amo prije vremena da muèiš nas? **30** A daleko od njih pasiæe veliki krd svinja. **31** I ðavoli moljahu ga govoreæi: ako nas izgoni, pošli nas da idemo u krd svinja. **32** I reèe im: idite. I oni izišavši otidoše u svinje. I gle, navali sav krd s brijeza u more, i potopise se u vodi. **33** A svinjari pobjegoše; i došavši u grad kazaše sve, i za bijesne. **34** I gle, sav grad iziðe na susret Isusu; i vidjevši ga molise da bi otiašo iz njihovoga kraja.

9 I uðavši u laðu prijeðe i doðe u svoj grad. **2** I gle, donesoše mu uzeta koji ležaše na odru. I vidjevši Isus vjeru njihovu reèe uzetome: ne boj se, sinko, oprästaju ti se griješi tvoji. **3** I gle, neki od književnika rekoše u sebi: ovaj huli na Boga. **4** I videæi Isus pomisli njihove reèe: zašto zlo mislite u srcima svojijem? **5** Jer šta je lakše reæi: oprästaju ti se griješi; ili reæi: ustani i hodi? **6** Ali da znate da vlast ima sin èovjeæij na zemlji oprästati grijehe tada reèe uzetome: ustani, uzni odar svoj i idi doma. **7** I ustavši otide doma. **8** A ljudi videæi èudiše se, i hvališe Boga,

koji je dao vlast takovu ljudima. **9** I odlazeći Isus odande vidje ēovjeka gdje sjedi na carini, po imenu Mateja, i reče mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim. **10** I kad jeđaše u kuæi, gle, mnogi carinici i grješnici dođoše i jeđahu s Isusom i s uèenicima njegovijem. **11** I vidjevši to farisej govorahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima uèitelj vaš jede i piće? **12** A Isus ēuvši to reče im: ne trebaju zdravi ljkara nego bolesni. **13** Nego idite i nauèite se šta znaèi: milosti hoæu, a ne priloga. Jer ja nijesam došao da zovem pravednike no grješnike na pokajanje. **14** Tada pristupiše k njemu uèenici Jovanovi govorеаi: zašto mi i fariseji postimo mnogo, a uèenici tvoji ne poste? **15** A Isus reče im: eda li mogu svatovati plakati dok je s njima ženik? Nego æe doæi vrijeme kad æe se oteti od njih ženik, i onda æe postiti. **16** Jer niko ne meæee nove zakrpe na staru haljinu; jer æe zakrpa odadrjeti na haljinu, i gora æe rupa biti. **17** Nitи se ljeva vino novo u mjehove stare; inaèe mjeðovi prodru se i vino se prolije, i mjeðovi propadnu. Nego se ljeva vino novo u mjehove nove, i oboje se saèuva. **18** Dok on tako govorase njima, gle, knez nekakav doðe i klanjaše mu se govorеаi: kæi moja sad umrije; nego doði i metni na nju ruku svoju, i oživljeæe. **19** I ustavši Isus za njim pođe i uèenici njegovi. **20** I gle, žena koja je dvanaest godina bolovala od teèenja krvki pristupi sastrag i dohvati mu se skuta od haljine njegove. **21** Jer govorase u sebi: samo ako se dotaknem haljine njegove, ozdravieu. **22** A Isus obazrevši se i vidjevši je reče: ne boj se, kæeri; vjera tvoja pomogla ti je. I ozdravi žena od toga èasa. **23** I došavši Isus u dom knezevi i vidjevši sviraèe i ljude zabunjene. **24** Reče im: otstupite, jer djevojka nije umrla, nego spava. I potsmijevahu mu se. **25** A kad istjeri ljude, uðe, i uhvati je za ruku, i usta djevojka. **26** I otide glas ovaj po svoj zemlji onoj. **27** A kad je Isus odlazio odande, za njim iðahu dva slijepca vièuæi i govorеаi: pomiluj nas, sine Davidov! **28** A kad doðe u kuæu, pristupiše k njemu slijepci, i reče im Isus: vjerujete li da mogu to uèiniti? A oni mu rekоše: da, Gospode. **29** Tada dohvati se oèiju njihovijeh govorеаi: po vjeri vaþoj neka vam bude. **30** I otvorise im se oèi. I zaprijeti im Isus govorеаi: gledajte da niko ne dozna. **31** A oni izišavši razglasili su po svoj zemlji onoj. **32** Kad oni pak iziðu, gle, dovedoše k njemu ēovjeka njemila i bijesna. **33** I pošto izgna ðavola, progovori njemila. I divljaše se narod govorеаi: nigda se toga nije vidjelo u Izraelju. **34** A farisej govorahu: pomoæeu kneza ðavolskog izgoni ðavole. **35** I prohoðaše Isus po svijem gradovima i selima uèeæi po zbornicama njihovijem i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu, i iscjeljujuæi svaku bolest i svaku nemoæ po ljudima. **36** A gledajuæi ljude sažali mu se, jer bijahu smeteni i rasjani kao ovce bez pastira. **37** Tada reče uèenicima svojijem: žetve je mnogo, a poslenika malo. **38** Molite se dakle gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju.

10 I dozvavši svojijeh dvanaest uèenika dade im vlast nad duhovima neèistjem da ih izgone, i da iscjeljuju od svake bolesti i svake nemoæi. **2** A dvanaest apostola imena su ova: prvi Simon, koji se zove Petar, i Andrija brat njegov; Jakov Zevedejev, i Jovan brat njegov; **3** Filip i Vartolomej; Toma i Matej carinik; Jakov Alfejev, i Levej prozvani Tadija; **4** Simon Kananit, i Juda Iskariotski, koji ga i predaje. **5** Ovijeh dvanaest posla Isus i zapovjedi im govorеаi: na put neznabozaca ne idite, i u grad Samarjanski ne ulazite. **6** Nego idite k izgubljenijem ovcama doma Izraeljova. **7** A hodeæi propovijedajte i kazujte da se približilo carstvo nebesko. **8** Bolesne iscjeljujte, gubave èistite, mrtve dižite, ðavole izgonite; zabadava ste dobili, zabadava i dajite. **9** Ne nosite zlata ni srebra ni mjeđi u pojascima svojijem, **10** Ni torbe na put, ni dvije haljine ni obuæe ni stapa; jer je poslenik dostojan svoga jela. **11** A kad u koji grad ili selo uðete, ispitajte ko je u njemu dostojan, i ondje ostanite dok ne iziðete. **12** A ulazeći u kuæu nazovite joj: mir kuæi ovoj.

13 I ako bude kuæa dostojna, doæi æe mir vaš na nju; a ako li ne bude dostojna, mir æe se vaš k vama vratiti. **14** A ako vas ko ne primi niti posluša rijeèi vañijeh, izlazeći iz kuæe ili iz grada onoga otresite prah s nogu svojijeh. **15** Zaisto vam kažem: likše æe biti zemlji Sodomskoj i Gomorskoj u dan strašnoga suda negoli gradu onome. **16** Eto, ja vas šaljem kao ovce meðu vukove: budite dakle mudri kao zmije i bezazleni kao golubovi. **17** A èuvajte se od ljudi; jer æe vas oni predati sudovima, i po zbornicama svojijem biæe vas. **18** I pred vlastelje i careve vodiæe vas mene radi za svjedoèanstvo njima i neznaðoðcima. **19** A kad vas predaju, ne brinite se kako æete ili šta æete govoriti; jer æe vam se u onaj èas dati šta æete kazati. **20** Jer vi neæete govoriti, nego Duh oca vañega govoriae iz vas. **21** A predaae brat brata na smrt i otac sina; i ustaeðe djeca na roditelje i pobieæ ih. **22** I svi æe mrziti na vas imena mojega radi; ali koji pretrpi do kraja blago njemu. **23** A kad vas potjeraju u jednom gradu, bježite u drugi. Jer vam kažem zaista neæete obiæi gradova Izrailevijeh dok doðe sin ēovjek. **24** Nema uèenika nad uèitelja svojega ni sluge nad gospodara svojega. **25** Dosta je uèeniku da bude kao uèitelj njegov i služi kao gospodar njegov. Kad su domaæina nazvali Veelzevolom, akamoli domaæee njegove? **26** Ne bojte ih se dakle; jer nema ništa sakriveno što se neæe otkriti, ni tajno što se neæe doznavati. **27** Što vam govorim u tami, kazujte na vidiku; i što vam se šapae na uši, propovijedajte s krovova. **28** I ne bojte se onjih koji ubijaju tijelo a duše ne mogu ubiti; nego se bojte onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu. (**Geenna g1067**) **29** Ne prodaju li se dva vrapca za jedan dinar? pa ni jedan od njih ne može pasti na zemlju bez oca vañega. **30** A vama je i kosa na glavi sva izbrojena. **31** Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrbaca. **32** A koji god prizna mene pred ljudima, priznaeu i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. **33** A ko se odreèee mene pred ljudima, odreæei æu se i ja njega pred ocem svojijem koji je na nebesima. **34** Ne mislite da sam ja došao da donesem mir na zemlju; nijesam došao da donesem mir nego maë. **35** Jer sam došao da rastavim ēovjeka od oca njegova i kæer od matere njezine i snahu od svekrve njezine: **36** I neprijatelji ēovjeku postaæe domaðnji njegovi. **37** Koji ljudi oca ili mater veæema nego mene, nije mene dostojan; i koji ljudi sina ili kæer veæema nego mene, nije mene dostojan. **38** I koji ne uzme krsta svojega i ne pođe za mnom, nije mene dostojan. **39** Koji èuva dušu svoju, izgubiæe je; a koji izgubi dušu svoju mene radi, naæei æe je. **40** Koji vas prima, mene prima; a koji prima mene, prima onoga koji me je poslao. **41** Koji prima proroka u ime proroèko, platu proroèku primiæe; a koji prima pravednika u ime pravednièko, platu pravednièku primiæe. **42** I ako ko napoji jednoga od ovijeh malijeh samo èašom studene vode u ime uèenije, zaista vam kažem, neæee mu plata propasti.

11 I kad svrši Isus zapovijesti dvanaestorici uèenika svojijem, otide odande dalje da uèi i da propovijeda po gradovima njihovijem. **2** A Jovan ēuvši u tamnici djela Hristova posla dvojicu uèenika svojijeh, **3** I reče mu: jesli li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? **4** A Isus odgovarajuæe reče im: idite i kazite Jovanu što èujete i vidite: **5** Slijepi progledaju i hromi hode, gubavi èiste se i gluhi èuju, mrtvi ustaju i siromašnima propovijeda se jevanđelje. **6** I blago onome koji se ne sablazni o mene. **7** A kad ovi otidoše, poèe Isus ljudima govoriti o Jovanu: šta ste izišli u pustinji da vidite? Trsku, koju ljuila vjetar? **8** Ili šta ste izišli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuæena? Eto, koji meke haljine nose po carskijem su dvorovima. **9** Ili šta ste izišli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka. **10** Jer je ovo onaj za koga je pisano: eto, ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. **11** Zaista vam kažem: nijedan izmeðu rođenijeh od žena nije izišao veæi od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu

nebeskome veæi je od njega. **12** A od vremena Jovana krstitelja dosad carstvo nebesko na silu se uzima, i siledžije dobijaju ga. **13** Jer su svi proroci i zakon proricali do Jovana. **14** I ako hoæete vjerovati, on je Ilija što æe doæi. **15** Koji ima uši da èuje neka èuje. **16** Ali kakav æeu kazati da je ovaj rod? On je kao djeca koja sjede po ulicama i vièu svojijem drugovima, **17** I govore: svirasko vam, i ne igrastre; žalismo vam se, i ne jaukaste. **18** Jer Jovan doðe, koji ni jede ni pije, a oni kažu: ðavo je u njemu. **19** Doðe sin èovjeèij, koji i jede i pije, a oni kažu: gle èovjeka izjelice i piganice, druga carinica i grješnicima. I opravdaše premudrost djeca njezina. **20** Tada poèee Isus vikati na gradove u kojima su se dogodila najveæa èuedesa njegova, pa se niješu pokajali: **21** Teško tebi, Horazine! Teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i Sidonu bila èuedesa koja su bila u vama, davno bi se u vreæi i pepelu pokajali. **22** Ali vam kažem: Tiru i Sidonu lakše æe biti u dan strašnoga suda nego vama. **23** I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti: jer da su u Sodomu bila èuedesa što su u tebi bila, ostao bi do današnjeg dana. (**Hadës 986**) **24** Ali vam kažem da æe zemlji Sodomskoj lakše biti u dan strašnoga suda nego tebi. **25** U to vrijeme odgovori Isus, i reèe: hvalim te, oœe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh i kazao si prošima. **26** Da, oœe, jer je tako bila volja tvoja. **27** Sve je meni predao otac moj, i нико ne zna sina do otac; niti oca ko zna do sin i ako kome sin hoæe kazati. **28** Hodite k meni svi koji ste umorni i natovareni, i ja æeu vas odmoriti. **29** Uzmite jaram moj na sebe, i nauæite se od mene; jer sam ja krotak i smjeran u srcu, i naæei æete pokoj dušama svojijem. **30** Jer je jaram moj blag, i breme je moje lako.

12 U to vrijeme iðaše Isus u subotu kroz usjeve: a uèenici njegovi ogladnješe, i poèeše trgati klasje, i jesti. **2** A farisej vidjevši to rekoše mu: gle, uèenici tvoji èine što ne valja èiniti u subotu. **3** A on reèe im: niješte li èitali što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? **4** Kako uðe u kuæu Božiju, i hljebove postavljene pojede, kojih ne valjalo jesti njemu ni onima što su bili s njim, nego samijem sveštenicima. **5** Ili niješte èitali u zakonu kako u subotu sveštenici u crkvi suboto pogane, pa niješu krivi? **6** A ja vam kažem da je ovdje onaj koji je veæi od crkve. **7** Kad biste pak znali šta je to: milosti hoæeu a ne priloga, nikad ne biste osuðivali pravijeh; **8** Jer je gospodar i od subote sin èovjeèij. **9** I otisavši odande doðe u zbornicu njihovu. **10** Igle, èovjek bijaše tu s rukom suhom; i zapitaše ga govoreæi: valja li u subotu lijeæiti? da bi ga okrivil. **11** A on reèe im: koji je meðu vama èovjek koji ima ovcu jednu pa ako ona u subotu upadne u jamu neæee jeuzeti i izvaditi? **12** A koliko li je èovjek preteñniji od ovce? Daklem valja u subotu dobro èiniti. **13** Tada reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži. I postade zdrava kao i druga. **14** A farisej izišavši naèiniše vjeæeu o njemu kako bi ga pogubili. No Isus doznavši to ukloni se odande. **15** I za njim idoše ljudi mnogi, i iscijeli ih sve. **16** I zaprijeti im da ga ne razglasuju: **17** Da se zbude što je kazao Isajia prorok govoreæi: Gle, sluga moj, koga sam izabralo, ljubazni moj, koji je po volji duše moje: metnuæeu duh svoj na njega, i sud neznaþocima javiæe. **19** Neæee se svadati ni vikati, niti æee èuti ko po rasputnicama glasa njegova. **20** Trske stuèene neæee prelomiti i sveještila zapaljena neæee ugasiti dok pravda ne održi pobjede. **21** I u ime njegovo uzdaæe se narodi. **22** Tada dovedoše k njemu bijesna koji bješe nijem i slijep; i iscijeli ga da njemi i slijepi stade govoriti i gledati. **23** I divljahu se svi ljudi govoreæi: nije li ovo Hristos, sin Davidov? **24** A farisej èuvši to rekoše: ovaj drukéje ne izgona ðavola do pomoæu Veelzevula kneza ðavolskoga. **25** A Isus znajuæi misli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeæe; i svaki grad ili dom koji se razdijeli sam po sebi, propaæe. **26** I ako sotona

sotonu izgoni, sam po sebi razdijelo se; kako æe dakle ostatu carstvo njegovo? **27** I ako ja pomoæu Veelzevula izgonim ðavole, sinovi vaši èijom pomoæu izgone? Zato æee vam oni biti sudije. **28** A ako li ja Duhom Božijim izgonim ðavole, dakle je došlo k vama carstvo nebesko. **29** Ili kako može ko uæu i kuæu jakoga i pokuæstvo njegovo oteti, ako najprije ne sveže jakoga? i onda æee kuæu njegovu opljenitu. **30** Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji ne sabira sa mnom, prosipa. **31** Zato vam kažem: svaki grijeh i hula oprostiæe se ljudima; a na Duha svetoga hula neæee se oprostiti ljudima. **32** I ako ko reèe rijeè na sina èovjeèijega, oprostiæe mu se; a koji reèe na Duha svetoga, neæee mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome. (**aiðn g165**) **33** Ili usadite drvo dobro, i rod njegov biæe dobar; ili usadite drvo zlo, i rod njegov zao biæe; jer se po rodu drvo poznaje. **34** Porodi aspidini! kako možete dobro govoriti, kad ste zli? jer usta govore od suviška srca. **35** Dobar èovjek iz dobre klijeti iznosi dobro; a zao èovjek iz zle klijeti iznosi zlo. **36** A ja vam kažem da æe za svaku praznu rijeè koju reku ljudi dati odgovor u dan strašnoga suda. **37** Jer æeš se svojijem rijeèima opravdati, i svojijem æeš se rijeèima osuditi. **38** Tada odgovoriše neki od književnika i fariseja govoreæi: uèitelju! mi bi radi od tebe znak vidjeti. **39** A on odgovarajuæi reèe im: rod zli i preljubotvorni traži znak; i neæee mu se dati znak osim znaka Jone proroka. **40** Jer kao što je Jona bio u trbuhi kitovom tri dana i tri noæi: tako æee biti i sin èovjeèij u srcu zemlje tri dana i tri noæi. **41** Ninevljani iziæi æee na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer se pokajaše Joninijem pouèenjem: a gle, ovdje je veæi od Jone. **42** Carica južna iziæi æee na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer ona doðe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomunovu: a gle, ovdje je veæi od Solomuna. **43** A kad neæisti duh iziðe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta traæeæi pokoja, i ne naðe ga. **44** Onda reèe: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; i došavši naðe prazan, pomenet i ukrašen. **45** Tada otide i uzme sa sobom sedam drugih duhova gorijeh od sebe, i ušavši žive onđie; i bude potonje gore èovjeku onome od prvoga. Tako æee biti i ovome rodu zlome. **46** Dok on još govorâše k ljudima, gle, mati njegova i braæea njegova stajahu napolju i èekahu da govore s njime. **47** I neko mu reèe: evo mati tvoja i braæea tvoja stoje napolju, radi su da govore s tobom. **48** A on odgovori i reèe onome što mu kaza: ko je mati moja, i ko su braæea moja? **49** I pruživši ruku svoju na uèenike svoje reèe: eto mati moja i braæea moja. **50** Jer ko izvršuje volju oca mojega koji je na nebesima, onaj je brat moj i sestra i mati.

13 I onaj dan izišavši Isus iz kuæe sjeðaše kod mora. **2** I sabraše se oko njega ljudi mnogi, tako da mora uæei u laðu i sjesti; a narod sav stajaše po brijezu. **3** I on im kaziva mnogo u prièama govoreæi: gle, iziðe sijaèa da sije. **4** I kad sijaše, jedna zrna padoše kraj puta, i dodoše ptice i pozobaše ih; **5** A druga padoše na kamenita mjesta, gdje ne bijaše mnogo zemlje, i odmah iznikoše; jer ne bijaše u dubinu zemlje. **6** I kad obasja sunce, povenuše, i buduæi da nemahu žila, posahnute. **7** A druga padoše u trnje, i naraste trnje, i podavi ih. **8** A druga padoše na zemlju dobru, i donošahu rod, jedno po sto, a jedno po šeset, a jedno po trideset. **9** Ko ima uši da èuje neka èuje. **10** I pristupivši uèenici rekoše mu: zašto im govorîš u prièama? **11** A on odgovarajuæi reèe im: vama je dano da znate tajne carstva nebeskoga, a njima nije dano. **12** Jer ko ima, daæee mu se, i preteæi æee mu; a koji nema, uzeæee mu se i ono što ima. **13** Zato im govorim u prièama, jer gledajuæi ne vide, i èuvuæi ne èuju niti razumiju. **14** I zbiva se na njima proroætvo Isajino, koje govorî: ušima æete èuti, i neæete razumjeti; i oèima æete gledati, i neæete vidjeti. **15** Jer je odrvenilo srce ovijeh ljudi, i ušima teško

euju, i oči su svoje zatvorili da kako ne vide očima, i ušima ne čuju, i srcem ne razumiju, i ne obrate se da ih iscjelim. **16** A blago vašjem očima što vide, i ušima vašjem što čuju. **17** Jer vam kažem zaista da su mnogi proroci i pravednici željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješ; i čuti što vi čujete, i ne čuš. **18** Vi pak čujte priču o sijaču: **19** Svakome koji sluša riječ o carstvu i ne razumije, dolazi nečastivi i krade posijano u srcu njegovom: to je oko puta posijano. **20** A na kamenu posijano to je koji sluša riječ i odmah s radostim primi je, **21** Ali nema korijena u sebi, nego je nepostojan, pa kad bude do nevolje ili ga potjeraju riječi radi, odmah udari natrag. **22** A posijano u trnju to je koji sluša riječ, no briga ovoga svijeta i prijevara bogatstva zagušće riječ, i bez roda ostane. (**aiōn g165**) **23** A posijano na dobroj zemlji to je koji sluša riječ i razumije, koji dakle i rod rađa, i donosi jedan po sto, a jedan po šeset, a jedan po trideset. **24** Drugu priču kaza im govorac: carstvo je nebesko kao čovjek koji posija dobro sjeme u polju svojemu, **25** A kad ljudi pospase, dođe njegov neprijatelj i posija kukolj po pšenici, pa otide. **26** A kad niče usjev i rod donese, onda se pokaza kukolj. **27** Tada dođoše sluge domaćinove i rekoše mu: gospodaru! niješ li ti dobro sjeme sijao na svojoj njivi? Otkuda dakle kukolj? **28** A on reče im: neprijatelj čovjek to učini. A sluge rekoše mu: hoćeš li dakle da idemo da ga počepamo? **29** A on reče: ne; da ne bi čupajući kukolj počepali zajedno s njime pšenicu. **30** Ostavite neka raste oboje zajedno do žetve; i u vrijeme žetve reći æu žeteocima: saberite najprije kukolj, i svežite ga u snopljice da ga sažežem; a pšenicu svežite u žitnicu moju. **31** Drugu priču kaza im govorac: carstvo je nebesko kao zrno gorušeno koje uzme čovjek i posije na njivi svojoj, **32** Koje je istina najmanje od sviju sjemena, ali kad uzraste, veće je od svega povrće, i bude drvo da ptice nebeske dolaze, i sjedaju na njegovim granama. **33** Drugu priču kaza im: carstvo je nebesko kao kvasac koji uzme ženu i metne u tri kopanje brašna dok sve ne uskisne. **34** Sve ovo u pričama govori Isus ljudima, i bez priče ništa ne govorac: **35** Da se zbude što je rekao prorok govorac: otvorice u pričama usta svoja, kazaće sakriveno od postanja svijeta. **36** Tada ostavi Isus ljudi, i dođe u kuću. I pristupiće k njemu učenici njegovi govorac: kaži nam priču o kukolju na njivi. **37** A on odgovarajući reče im: koji sije dobro sjeme ono je sin čovjek; **38** A njiva je svijet; a dobro sjeme sinovi su carstva, a kukolj sinovi su zla; **39** A neprijatelj koji ga je posijao jest āavo; a žetva je pošljedak ovoga vijeka; a žeteoci su anđeli. (**aiōn g165**) **40** Kako što se dakle kukolj sabira, i ognjem sažije, tako æe biti na pošljetu ovoga vijeka. (**aiōn g165**) **41** Poslaće sin čovjek anđele svoje, i sabraće iz carstva njegova sve sablazni i koji eine bezakonje. **42** I bacajte ih u peæ ognjenu: ondje æe biti plaæ i škrug zuba. **43** Tada æe se pravednici zasjeti kao sunce u carstvu oca svojega. Ko ima uši da čuje neka čuje. **44** Još je carstvo nebesko kao blago sakriveno u polju, koje našavši čovjek sakri i od radosti zato otide i sve što ima prodade i kupi polje ono. **45** Još je carstvo nebesko kao čovjek trgovac koji traži dobra bisera, **46** Pa kad nađe jedno mnogocjeno zrno bisera, otide i prodade sve što imaše i kupi ga. **47** Još je carstvo nebesko kao mreža koja se baci u more i zagrabi od svake ruke ribe; **48** Koja kad se napuni, izvukوše je na kraj, i sjedavši, izbraše dobre u sudove, a zle bacajše napolje. **49** Tako æe biti na pošljetu vijeka: izlæi æe anđeli i odlučiæe zle od pravednjih. (**aiōn g165**) **50** I bacajte ih u peæ ognjenu: ondje æe biti plaæ i škrug zuba. **51** Reče im Isus: razumjeste li ovo? Rekoše mu: da, Gospode. **52** A on reče: zato je svaki književnik koji se naučio carstvo nebeskoće kao domaćin koji iznosi iz kljeti svoje novo i staro. **53** I kad svrši Isus priče ove, otide odande. **54** I došavši na postojbinu svoju, uèaše ih po zbornicama njihovim takо da mu se divljahu, i govorahu: otkud ovome premudrost ova i

moæi? **55** Nije li ovo drvodjeljin sin? ne zove li se mati njegova Marija, i braæa njegova Jakov, i Josija, i Simon, i Juda? **56** I sestre njegove nijesu li sve kod nas? Otkud njemu ovo sve? **57** I sablažnjavahu se o njega. A Isus reče im: nema proroka bez èasti osim na postojbinu svojoj i u domu svojemu. **58** I ne stvoril ondje èudesa mnogih je nevjernost njihovo.

14 U to vrijeme dođe glas do Iroda èetverovlasnika o Isusu; **2** i reče slugama svojim: to je Jovan krstitelj; on ustade iz mrtvih, i zato èini èudesa. **3** Jer Irod uhvati Jovana, sveza ga i baci u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega. **4** Jer mu govorac Jovan: ne možeš ti nje imati. **5** I šeæaše da ga ubije, ali se pobojao naroda; jer ga držahu za proraka. **6** A kad bijaše dan rođenja Iroda, igra kæi Irodijadina pred njima i ugodi Irodu. **7** Zato i s kletvom obreće joj dati šta god zaiste. **8** A ona nauèena od matere svoje: daj mi, reče, ovdje na krugu glavu Jovana krstitelja. **9** I zabrinu se car; ali kletve radi i onih koji se gošæau s njim, zapovjedi joj dati. **10** I posla te posjeckoše Jovana u tamnici. **11** I donesoše glavu njegovu na krugu, i dodaše djevojci, i odnese je materi svojoj. **12** I došavši uèenici njegovici, uzeše tijelo njegovo i ukopaše ga; i dođoše Isusu te javiše. **13** I èuvši Isus, otide odande u laðu u pusto mjesto nasamo. A kad to èuve ljudi, idoše za njim pješice iz gradova. **14** I izišavši Isus vidje mnogi narod, i sazali mu se za njih, i iscijeli bolesnike njihove. **15** A pred veèe pristupiše k njemu uèenici njegovi govorac: ovdje je pusto mjesto, a dockan je veæ; otpusti narod neka ide u selo da kupi sebi hrane. **16** A Isus reče im: ne treba da idu; podajte im vi neka jedu. **17** A oni rekoše mu: nemamo ovdje do samo pet hljebova i dvije ribe. **18** A on reče: donesite mi ih ovamo. **19** I zapovjedi narodu da posjedaju po travi; pa uze onih pet hljebova i dvije ribe, i pogledavši na nebo blagoslovio, i prelomivši dade uèenicima svojim, a uèenici narodu. **20** I jedoše svi, i nastiše se, i nakupiše komada što preteće dvanaest kotarica punijeh. **21** A onih što su jeli bješe ljudi oko pet hiljada, osim žena i djece. **22** I odmah natjera Isus uèenike svoje da uđu u laðu i naprijed da idu na onu stranu dok on otpusti narod. **23** I otpustivši narod pope se na goru sam da se moli Bogu. I uveče bijaše ondje sam. **24** A laða bješe nasred mora u nevolji od valova, jer bijaše protivan vjetar. **25** A u èetvrtu stražu noæi otide k njima Isus iduæi po moru. **26** I vidjevši ga uèenici po moru gdje ide, poplašiše se govorac: to je utvara; i od straha povikaše. **27** A Isus odmah reče im govorac: ne bojte se; ja sam, ne plašite se. **28** A Petar odgovarajući reče: Gospode! aki si ti, reci mi da dođem k tebi po vodi. **29** A on reče: hodi. I izišavši iz laðe Petar idaše po vodi da dođe k Isusu. **30** No videæi vjetar veliki uplaši se, i poèevši se topiti, povika govorac: Gospode, pomagaj! **31** I odmah Isus pruživši ruku uhvati Petra, i reče mu: malovjerni! zašto se posumnjaja? **32** I kad uđoše u laðu, presta vjetar. **33** A koji bijahu u laði pristupiše i pokloniše mu se govorac: vaistinu ti si sin Božij. **34** I prešavši dođoše u zemlju Genisaretsku. **35** I poznavši ga ljudi iz onoga mjesta, poslaše po svoj onoj okolini, i donesoše k njemu sve bolesnike. **36** I moljahu ga da se samo dotaknu skuta od njegove haljine; i koji se dotakoše ozdravise.

15 Tada pristupiše k Isusu književnici i fariseji od Jerusalima govorac: **2** Zašto uèenici tvoji prestupaju obièaje starijeh? Jer ne umivaju ruku svojijeh kad hljeb jedu. **3** A on odgovarajući reče im: zašto i vi prestupate zapovijest Božiju za obièaje svoje? **4** Jer Bog zapovijeda govorac: poštuj oca i mater, i koji opsuje oca ili mater smræu da umre. **5** A vi kažete: ako koji reče ocu ili materi: prilog je èim bih ti ja mogao pomoći; **6** Može i da ne poštuj oca svojega ili matere. I ukidoste zapovijest Božiju za obièaje svoje. **7** Licemjeri! dobro je za vas prorokoval Isajia

govoreæi: **8** Ovi ljudi približavaju se k meni ustima svoijem, i usnama poštju me; a srce njihovo daleko stoji od mene. **9** No zaludu me poštju uæeæi naukama i zapovijestima ljudskima. **10** I dozvavši ljudje, reèe im: slušajte i razumijte. **11** Ne pogani èovjeka što ulazi u usta; nego što izlazi iz usta onto pogani èovjeka. **12** Tada pristupiše uèenici njegovi i rekoše mu: zna li da fariseji èuvši tu rijeè sablazniše se? **13** A on odgovarajuæi reèe: svako drvo koje nije usadio otac moj nebeski, iskorjeniæe se. **14** Ostavite ih: oni su slijepi voði slijepcima; a slijepac slijepca ako vodi, oba æe u jamu pasti. **15** A Petar odgovarajuæi reèe mu: kaži nam prièu ovu. **16** A Isus reèe: eda li ste i vi još nerazumnii? **17** Zar još ne znate da sve što ulazi u usta u trbuhi ide, i izbacuje se napolej? **18** A što izlazi iz usta od srca izlazi, i onto pogani èovjeka. **19** Jer od srca izlaze zle misli, ubistva, preljube, kurvarstva, kraðe, lažna svjedoèanstva, hule na Boga. **20** I ovo je što pogani èovjeka, a neumivnjem rukama jesti ne pogani èovjeka. **21** I izišavši odande Isus otide u krajeve Tirske i Sidonske. **22** I gde, žena Hananejka iziðe iz onijeh krajeva, i povika k njemu govoreæi: pomiluj me Gospode sine Davidov! moju kær vrlo muèi ðavo. **23** A on joj ne odgovori ni rijeèi. I pristupivši uèenici njegovi moljahu ga govoreæi: otpusti je, kako vièe za nama. **24** A on odgovarajuæi reèe: ja sam poslan samo k izgubljenjem ovaca doma Izraeljeva. **25** A ona pristupivši pokloni mu se govoreæi: Gospode pomozi mi! **26** A on odgovarajuæi reèe: nije dobro uzeti od djece hljeb i baciti psima. **27** A ona reèe: da, Gospode, ali i psi jedu od mrva što padaju s trpeze nijihovih gospodara. **28** Tada odgovori Isus, i reèe joj: o ženo! velika je vjera tvoja; neka ti bude kako hoæeš. I ozdravi kæi njezina od onoga èasa. **29** I otišavši Isus odande, doðe k moru Galilejskom, i popevši se na goru, sjede ondje. **30** I pristupiše k njemu ljudi mnogi koji imahu sa sobom hromijeh, slijepijeh, nijemijeh, uzetijeh i drugijeh mnogijeh, i položiše ih k nogama Isusovijem, i iscijeli ih. **31** Tako da se narod divljaše, videæi nijeme gdje govore, uzete zdrave, hrome gdje idu, i slijepi gdje gledaju; i hvališe Boga Izraeljeva. **32** A Isus dozvavši uèenike svoje reèe: žao mi je ovoga naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju šta jesti; a nijesam ih rad otpustiti gladne da ne oslabe na putu. **33** I rekoše mu uèenici njegovi: otkuda nam u pustinji toliki hljeb da se nasiti toliki narod? **34** I reèe im Isus: koliko hljebova imate? A oni rekoše: sedam, i malo ribice. **35** I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji. **36** I uvezvi onijeh sedam hljebova i ribe, i davši hvalu, prelomi, i dade uèenicima svojijem, a uèenici narodu. **37** I jedoše svi, i nasitiše se; i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica punijeh. **38** A onijeh što su jeli bijaše èetiri hiljade ljudi, osim žena i djece. **39** I otpustivši narod uðe u laðu, i doðe u okoline Magdalske.

16 I pristupiše k njemu fariseji i sadukeji, i kušajuæi ga iskahu da im pokaže znak s neba. **2** A on odgovarajuæi reèe im: uveæe gorovite: biæe vedro; jer je nebo crveno. **3** I ujutru: danas æe biti vjetar, jer je nebo crveno i mutno. Licemjeri! lice nebesko umijete poznavati, a znake vremena ne možete poznati? **4** Rod zli i kurvarski traži znak, i znak neæee mu se da osim znaka Jone proroka. I ostavivši ih otide. **5** I polazeæi uèenici njegovi na onu stranu zaboravise uzeti hljeba. **6** A Isus reèe im: èuvajte se kvasca farisejskoga i sadukejskog. **7** A oni mišljahu u sebi govoreæi: to je što nijesmo hljeba uzeli. **8** A Isus razumjevši reèe im: šta mislite u sebi, malovjerni, što hljeba nijeste uzeli? **9** Zar još ne razumijete niti pamtite pet hljebova na pet hiljada, i koliko kotarica nakupiste? **10** Ni sedam hljebova na èetiri hiljade, i koliko kotarica nakupiste? **11** Kako ne razumijete da vam ne rekoh za hljebove da se èuvate kvasca farisejskoga i sadukejskog? **12** Tada razumješe da ne reèe kvasca hljebnoga da se èuvaju, nego nauke farisejske i sadukejske. **13** A kad doðe Isus u okoline Æesarije

Filipove, pitaše uèenike svoje govoreæi: ko govore ljudi da je sin èovjeæi? **14** A oni rekoše: jedni govore da si Jovan krstitelj, drugi da si Ilija, a drugi Jeremija, ili koji od proroka. **15** Reèe im Isus: a vi ña mislite ko sam ja? **16** A Simon Petar odgovori i reèe: ti si Hristos, sin Boga živoga. **17** I odgovarajuæi Isus reèe mu: blago tebi, Simone sine Jonin! Jer tijelo i krv nijesu tebi to javili, nego otac moj koji je na nebesima. **18** A i ja tebi kažem: ti si Petar, i na ovome kamenu sazidaæu crkvu svoju, i vrata paklena neæee je nadvladati. (**Hadæs 986**) **19** I daæeu ti kljuæeve od carstva nebeskoga: i što sveæeš na zemlji biæe svezano na nebesima; i što razdriješi na zemlji biæe razdriješeno na nebesima. **20** Tada zaprijeti Isus uèenicima svojijem da nikom ne kazuju da je on Hristos. **21** Od tada poèe Isus kazivati uèenicima svojijem da njemu valja iæi u Jerusalim, i mnogo postradati od starješina i od glavara sveštenikjeh i knjiæevnika, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustat. **22** I uvezvi ga Petar poèe ga odvraæati govoreæi: Bože saæuvaj! to neæee biti od tebe. **23** A on se obrnuvši reèe Petru: idi od mene sotono; ti si mi sablazan; jer ne misliš što je Božije nego ljudsko. **24** Tada Isus reèe uèenicima svojijem: ako ko hoæe za mnom iæi, neka se odreæe sebe, i uzme krst svoj i ide za mnom. **25** Jer ko hoæe svoju dušu da saæuva, izgubiæe je; a ako ko izgubi dušu svoju mene radi, naæei æe je. **26** Jer kakva je korist èovjeku ako sav svijet dobije a duši svojoj naudi? ili kakav æe otkup dati èovjek za svoju dušu? **27** Jer æe doæi sin èovjeæi u slavi oca svojega s anđelima svojijem, i tada æe se vratiti svakome po djelima njegovijem. **28** Zaisto vam kažem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæee okusiti smrti dok ne vide sina èovjeæijega gdje ide u carstvu svojemu.

17 I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana brata njegova, i izvede ih na goru visoku same. **2** I preobrazi se pred njima, i zasja se lice njegovo kao sunce a haljine njegove postadoše bijele kao svijet. **3** I gde, ukazaše im se Mojsije i Ilija, koji s njim govorahu. **4** A Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Gospode! dobro nam je ovdje biti; ako hoæeš da naèenimo ovdje tri sjenice: tebi jednu, a Mojsiju jednu, a jednu Iliju. **5** Dok on još govoraše, gle, oblak sjajan zakloni ih; i gde, glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji; njega poslušajte. **6** I èuvši uèenici padoše njeice, i uplašiše se vrlo. **7** I pristupivši Isus dohvati ih se, i reèe: ustanite, i ne bojite se. **8** A oni podignuvši oèi svoje nikoga ne vidješe do Isusa sama. **9** I silazeæi s gore zapovjedi im Isus govoreæi: nikom ne kazujte što ste vidjeli dok sin èovjeæi iz mrtvijeh ne ustane. **10** I zapitaše ih uèenici njegovi govoreæi: zašto dakle knjiæevnici kažu da Ilija najprije treba da doðe? **11** A Isus odgovarajuæi reèe im: Ilija æe doæi najprije i urediti sve. **12** Ali vam kažem da je Ilija veæ došao, i ne poznaše ga; nego uèiniše s njime Šta htješe: tako i sin èovjeæi treba da postrada od njih. **13** Tada razumješe uèenici da im govori za Jovana krstitelja. **14** I kad doðoše k narodu, pristupi k njemu èovjek klanjanjuæi mu se. **15** I govoreæi: Gospode! pomiluj sina mojega; jer o mjeni bjesni i muèi se vrlo; jer mnogo puta pada u vatru, i mnogo puta u vodu. **16** I dovedoh ga uèenicima tvojijem, i ne mogoše ga iscijeliti. **17** A Isus odgovarajuæi reèe: o rode nevjerni i pokvarenil dokle æu biti s vama? dokle æu vas tripljeti? Dovedite mi ga amo. **18** I zaprijeti mu Isus; i ðavo iziðe iz njega; i ozdravi momèe od onoga èasa. **19** Tada pristupiše uèenici k Isusu i nasamo rekoše mu: zašto ga mi ne mogosmo izgnati? **20** A Isus reèe im: za nevjernstvo vaše. Jer vam kažem zaista: ako imate vjere koliko zrno gorušeno, reæi æete gori ovoj: prijeði odavde tamo, i prijeæi æe, i ništa neæee vam biti nemoguæe. **21** A ovaj se rod izgoni samo molitvom i postom. **22** A kad su hodili po Galileji, reèe im Isus: predaæe se sin èovjeæij u ruke ljudske; **23** I ubiæe ga, i treæi dan ustaæe. I neveseli bijahu vrlo. **24** A kad doðoše u

Kapernaum, pristupiše k Petru oni što kupe didrahme, i rekoše: zar vaš učitelj neće dati didrahme? 25 Petar reče: hoće. I kad uđe u kuću, preteće ga Isus govoreći: Šta misliš Simone? Carevi zemaljski od koga uzimaju poreze i haraće, ili od svojih sinova ili od tuđijeh? 26 Reče njemu Petar: od tuđijeh. Reče mu Isus: dakle ne plaćaju sinovi. 27 Ali da ih ne sablaznimo, idi na more, i baci udicu, i koju prvu uhvatиш ribu, uzmi je; i kad joj otvorиш usta načei æes statir; uzmi ga te im podaj za me i za se.

18 U taj èas pristupiše uèenici k Isusu govoreći: ko je dakle najveæi u carstvu nebeskome? 2 I dozva Isus dijete, i postavi ga meðu njih, 3 I reče im: zaista vam kažem, ako se ne povratite i ne budete kao djeca, neæete uæi u carstvo nebesko. 4 Koji se dakle ponizi kao dijete ovo, onaj je najveæi u carstvu nebeskome. 5 I koji primi takovo dijete u ime moje, mene prima. 6 A koji sablazni jednoga od ovih malih koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenjem o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku. 7 Teško svjetu od sablazni! jer je potrebno da doðu sablazni; ali teško onom èovjeku kroz koga dolazi sablazan. 8 Ako li te ruka tvoja ili noga tvoja sablažnjava, otsjicej je i baci od sebe: bolje ti je uæi u život hromu ili kljastu, negoli s dvije ruke i dvije noge da te bace u organj vjeèeni. (aiònios g166) 9 I ako te oko tvoje sablažnjava, izvadi ga i baci od sebe: bolje ti je s jednjem okom u život uæi, nego s dva oka da te bace u pakao ognjeni. (Geenna g1067) 10 Gledajte da ne prezrete jednoga od malih ovih; jer vam kažem da anđeli njihovi na nebesima jednakogledaju lice oca mojega nebeskoga. 11 Jer sin èovjek je dođe da iznaðe i spase izgubljeno. 12 Što vam se èini? Kad ima jedan èovjek sto ovaca pa zaðe jedna od njih, ne ostavi li on devedeset i devet u planini, i ide da traži onu što je zašla? 13 I ako se dogodi da je naðe, zaista vam kažem da se njoj više raduje nego onima devedeset i devet što nijesu zašle. 14 Tako nije volja oca vašega nebeskoga da pogine jedan od ovih malih. 15 Ako li ti sagriješi brat tvoj, idi i pokaraj ga meðu sobom i njim samijem; ako te posluša, dobio si brata svojega. 16 Ako li te ne posluša, uzmi sa sobom još jednoga ili dvojicu da sve rijeèi ostanu na ustima dva ili tri svjedoka. 17 Ako li njih ne posluša, kaži crkvi; a ako li ne posluša ni crkve, da ti bude kao neznaþobac i carinik. 18 Jer vam kažem zaista: što god svežeñe na zemlji biæe svezano na nebu, i što god razdriješite na zemlji biæe razdriješeno na nebu. 19 Još vam kažem zaista: ako se dva od vas slože na zemlji u èemu mu dragu, za što se uzmole, daæe im otac moj koji je na nebesima. 20 Jer gdje su dva ili tri sabrani uime moje onđe sam ja meðu njima. 21 Tada pristupi k njemu Petar i reče: Gospode! koliko puta ako mi sagriješi brat moj da mu oprostim? do sedam puta? 22 Reče njemu Isus: ne velim ti do sedam puta, nego do sedam puta sedamdeset. 23 Zato je carstvo nebesko kao èovjek car koji namisli da se proraèuni sa svojim slugama. 24 I kad se poèe raèuniti, dovedoše mu jednoga dužnika od deset hiljada talanata. 25 I buduæi da nemaše èim platiti, zapovjedi gospodar njegov da ga prodadu, i zenu njegovu i djecu, i sve što ima; i da mu se plati. 26 No sluga taj pade i klanjaše mu se govoreći: gospodaru! prièekaj me, i sve æeu ti platiti. 27 A gospodaru se sažali za tijem slugom, pusti ga i dug oprosti mu. 28 A kad iziðe sluga taj, naðe jednoga od svojih drugara koji mu je dužan sto groša, i uhvativši ga davljase govoreći: daj mi što si dužan. 29 Pade drugar njegov pred noge njegove i moljaše ga govoreći: prièekaj me, i sve æeu ti platiti. 30 A on ne htje, nego ga odvede i baci u tamnicu dok ne plati duga. 31 Vidjevši pak drugari njegovi taj dogaðaj žao im bi vrlo, i otisavši kazaše gospodaru svojemu sav dogaðaj. 32 Tada ga dozva gospodar njegov, i reče mu: zli slugo! sav dug onaj oprostih tebi, jer si me molio. 33 Nije li trebalo da se i ti smiluješ

na svog drugara, kao i ja na te što se smilovah? 34 I razgnjevi se gospodar njegov, i predade ga muèiteljima dok ne plati sav dug svoj. 35 Tako æe i otac moj nebeski uèiniti vama, ako ne oprostite svaki bratu svojemu od srca svojih.

19 I kad svrši Isus rijeèi ove, otide iz Galileje, i doðe u okoline Judejske preko Jordana. 2 I za njim idoše ljudi mnogi i iscijeli ih onđe. 3 I pristupiše k njemu fariseji da ga kušaju, i rekoše mu: može li èovjek pustiti ženu svoju za svaku krivicu? 4 A on odgovarajuæi reče im: niste li èitali da je onaj koji je u potvrdio stvarno èovjeku muža i ženu stvorio ih? 5 I reče: zato ostavite èovjek oca svojega i mater, i prilijepiæe se k njemu svojoj, i biæe dvoje jedno tijelo. 6 Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio èovjek da ne rastavlja. 7 Rekoše mu: zašto dakle Mojsije zapovijeda da se da knjiga raspusna, i da se pusti? 8 Reče im: Mojsije je vama dopustio po tvrđi vašega srca puštati svoje žene; a ispoèetka nije bilo tako. 9 Nego ja vam kažem: ako ko pusti svoju ženu, osim za kurvarstvo, i oženi se drugom, èini preljubu; i koji uzme puštenicu èini preljubu. 10 Rekoše mu uèenici njegov: ako je tako èovjeku sa ženom, nije se dobro ženiti. 11 A on reče im: ne mogu svu primiti tijek rijeèi do oni kojima je dano. 12 Jer ima uškopljjenika koji su se tako rodili iz utrobe materine; a ima uškopljjenika koje su ljudi uškopili; a ima uškopljjenika koji su sami sebe uškopili carstva radi nebeskoga. Ko može primiti neka primi. 13 Tada privedoše k njemu djecu da metne ruke na njih, i da se pomoli Bogu; a uèenici zabranjavaju im. 14 A Isus reče: ostavite djecu i ne zabranjujte im dolaziti k meni; jer je takovih carstvo nebesko. 15 I metnuvši na njih ruke otide odande. 16 I gle, neko pristupivši reče mu: uèitelju blagi! kakovo æeu dobro da uèinim da imam život vjeèeni? (aiònios g166) 17 A on reče mu: što me zoveš blagijem? нико nije blag osim jednoga Boga. Ako želiš uæi u život, drži zapovijesti. 18 Reče mu: koje? A Isus reče: da ne ubiješ; ne èini preljube; ne ukradeš; ne svjedoèi lažno; 19 Poštuj i mater; i ljudi bližnjega svoga kao samog sebe. 20 Reče mu mladiæ: sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje; šta mi još treba? 21 Reče mu Isus: ako hoćeš savršen da budeš, idi prodaj sve što imаш i podaj siromasima; i imaaeš blago na nebu; pa hajde za mnom. 22 A kad èu mladiæ rijeè, otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. 23 A Isus reče uèenicima svojijem: zaista vam kažem da je teško bogatome uæi u carstvo nebesko. 24 I još vam kažem: lakše je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božjeg. 25 A kad to èuše uèenici, divljaju se vrlo govoreæi: ko se dakle može spasti? 26 A Isus pogledavši na njih reče im: ljudima je ovo nemoguæe, a Bogu je sve moguæe. 27 Tada odgovori Petar i reče mu: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo: Šta æe dakle biti nama? 28 A Isus reče im: zaista vam kažem da æete vi koji idete za mnom, u drugom roðenju, kad sjede sin èovjek na prijestolu slave svoje, sjeðæete i vi na dvanaest prijestola i suditi nad dvanaest koljena Izraelitovih. 29 I svaki, koji ostavi kuæe, ili braæu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, imena mojega radi, primiaæe sto puta onoliko, i dobijaše život vjeèeni. (aiònios g166) 30 Ali æe mnogi prvi biti pošljednji i pošljednji prvi.

20 Jer je carstvo nebesko kao èovjek domaæin koji ujutru rano iziðe da najima poslenike u vinograd svoj. 2 I pogodivši se s poslenicima po groš na dan posla ih u vinograd svoj. 3 I izišavši u treæi sahat, vidje druge gdje stoje na èarsiji besposleni, 4 I njima reče: idite i vi u moj vinograd, i što bude pravo daæeu vam. 5 I oni otidoše. I opet izišavši u šesti i deveti sahat, uèini tako. 6 I u jedanaesti sahat izišavši naðe druge gdje stoje besposleni, i reče im: Što stojite ovđje vas dan besposleni? 7 Rekoše mu: niko nas ne najmi. Reče im: idite i vi u moj vinograd, i što bude

pravo primiæete. 8 A kad bi uveèe, reèe gospodar od vinograda k pristavu svojemu: dozovi poslenike i podaj im platu poèevši od pošljednjih do prvijeh. 9 I došavši koji su u jedanaesti sahat najmljeni primiše po groš. 10 A kad doðoše prvi, mišljahu da æe više primiti: i primiše i oni po groš. 11 I primivši vikahu na gospodara. 12 Govoreæi: ovi pošljednji jedan sahat radiše, i izjednaèi ih s nama koji smo se èitav dan muèili i gorjeli. 13 A on odgovarajuæi reèe jednome od njih: prijatelju! ja tebi ne èinim krivo; nijesi li pogodio sa mnom po groš? 14 Uzmi svoje pa idi; a ja hoæeu i ovome pošljednjemu da dam kao i tebi. 15 Ili zar ja nijesam vlastan u svojemu èiniti šta hoæeu? Zar je oko tvije zlo što sam ja dobar? 16 Tako æe biti pošljednji prvi i prvi pošljednji; jer je mnogo zvanjeh a malo izbranjeh. 17 I pošavši Isus u Jerusalim uze nasamo dvanaest uèenika na putu, i reèe im: 18 Evo idemo u Jerusalim, i sin èovjeèej biæe predan glavarima sveštenièkjem i književnicima; i osudiæe ga na smrt; 19 I predaae ga neznaaboòcima da mu se rugaju i da ga biju i razapnu; i treæi dan ustaæe. 20 Tada pristupi k njemu mati sinova Zevedejevih sa svojim sinovima klanjavjuæi mu se i moleæi ga za nešto. 21 A on joj reèe: šta hoæeeš? Reèe mu: zapovjedi da sjedu ova moja dva sina, jedan s desne strane tebi, a jedan s lijeve strane tebi, u carstvu tvojemu. 22 A Isus odgovarajuæi reèe: ne znate šta ištete; možete li piti èašu koju æuu ja piti, i krstiti se krštenjem kojijem se ja krstim? Rekoše mu: možemo. 23 I reèe im: èašu dakle moju ispiæete, i krstite se krštenjem kojijem se ja krstim; ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati, nego kome je ugotovio otac moj. 24 I kad èuše ostalijeh deset uèenika, rasrdiše se na ta dva brata. 25 A Isus dozvavši ih reèe: znajte da knezovi narodni zapovijedaju narodu, i poglavari upravljuju njim. 26 Ali meðu vama da ne bude tako; nego koji hoæee da bude veæi meðu vama, da vam služi. 27 I koji hoæee meðu vama da bude prvi, da vam bude sluga. 28 Kao što ni sin èovjeèej nije došao da mu služe, nego da služi i da dušu svoju u otpup da za mnoge. 29 I kad je izlazio iz Jerihona za njim ide narod mnogi. 30 I gle, dva sljepica sjeðaþu kraj puta, i èuviš da Isus prolazi povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! 31 A narod prijeæeše im da uæete; a oni još veæe povikaše govoreæi: pomiluj nas Gospode, sine Davidov! 32 I ustavivši se Isus dozva ih, i reèe: šta hoæete da vam uèinim? 33 Rekoše mu: Gospode, da se otvore oèi naše. 34 I smilova se Isus, i dohvati se oèiju njihovih, i odmah progledaše oèi njihove, i otidoše za njim.

21 I kad se približiše k Jerusalimu i doðoše u Viftagu k Maslinskoj gori, onda Isus posla dva uèenika 2 Govoreæi im: idite u selo što je prema vama, i odmah æete naæi magaricu privezanu i magare s njom: odriješite je i dovedite mi. 3 I ako vam ko reèe što, kažite da oni trebaju Gospodu; i odmah æe ih poslati. 4 A ovo je sve bilo da se zbude što je kazao prorok govoreæi: 5 Kažite kæeri Sionovo: evo car tvoj ide tebi krotak, i jaše na magarcu, i magaretu sinu magarièinu. 6 I uèenici otidoše, i uèinivši kako im zapovjedi Isus 7 Dovedoše magaricu i magare, i metnuše na njih hajline svoje, i posadiše ga na njih. 8 A ljudi mnogi prostrješe hajline svoje po putu; a drugi rezahu granje od drveta i prostirahu po putu. 9 A narod koji iðaše pred njim i za njim, vikaše govoreæi: Osana sinu Davidovu! Blagosloven koji ide u ime Gospodnjeg! Osana na visini! 10 I kad on uđe u Jerusalim, uzbuni se sav grad govoreæi: ko je to? 11 A narod govoraše: ovo je Isus prorok iz Nazareta Galilejskoga. 12 I uđe Isus u crkvu Božiju, i izgna sve koji prodavahu i kupovahu po crkvi, i ispremeta trpeze onijeh što mijenjahu novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. 13 I reèe im: u pismu stoji: dom moj dom molitve neka se zove; a vi naæiniste od njega peæinu hajduèku. 14 I pristupiše

k njemu hromi i slijepi u crkvi, i iscijeli ih. 15 A kad vidješe glavarji sveštenièki i književnici èudesa što uèini, i djecu gdje vièu u crkvi i govore: Osana sinu Davidovu, rasrdiše se. 16 I rekroše mu: èuješ li što ovi govore? A Isus reèe im: da! zar niješ nikad èitali: iz usta male djece i koja sisaju naèinio si sebi hvalu? 17 I ostavivši ih iziðe napolje iz grada u Vitaniju, i zanoæi ondje. 18 A ujutru vraæajuæi se u grad ogladnje. 19 I ugledavši smokvu jednu kraj puta doðe k njoj, i ne naðe ništa na njoj do lišæa sama, i reèe joj: da nikad na tebi ne bude roda dobijeka. I odmah usahnu smokva. (aiðn g165) 20 I vidjeviš to uèenici diviše se govoreæi: kako odmah usahnu smokva! 21 A Isus odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ako imate vjeru i ne posumnjate, ne samo smokveno uèinæete, nego i gori ovaj ako reèete: digni se i bací se u more, biæe. 22 I sve što uziæete u molitvi vjerujuæi, dobjæete. 23 I kad doðe u crkvu i stade uèiti, pristupiše k njemu glavarji sveštenièki i starješine narodne govoreæi: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti dade vlast tu? 24 A Isus odgovarajuæi reèe im: i ja æeu vas upitati jednu rijeè, koju ako mi kažete, i ja æeu vama kazati kakvom vlasti ovo èinim. 25 Krštenje Jovanovo otkuda bi? ili s neba, ili od ljudi? A oni pomišljavahu u sebi govoreæi: ako reèemo: s neba, reæi æe nam: zašto mu dakle ne vjerovaste? 26 Ako li reèemo: od ljudi, bojimo se naroda; jer svj Jovana držahu za proroka. 27 I odgovarajuæi Isusu rekroše: ne znamo. Reèe i on njima: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim. 28 Šta vam se èini? Èovjek neki imaše dva sina; i došavši k prvome reèe: sine! idi danas radi u vinogradu mome. 29 A on odgovarajuæi reèe: neæeu; a poslije se raskaja i otide. 30 I pristupivši k drugome reèe tako. A on odgovarajuæi reèe: hoæeu, gospodaru; i ne otide. 31 Koji je od ove dvojice ispunio volju oèinu? Rekoše mu: prvi. Reèe im Isus: zaista vam kažem da æe carinicu i kurve prije vas uæei u carstvo Božije. 32 Jer doðe k vama Jovan putem pravednjem, i ne vjerovaste mu; a carinicu i kurve vjerovaše mu; i vi pošto vidjeste to, ne raskajaste se da mu vjerujete. 33 Drugu prijeu èuje: bijaše èovjek domaæein koji posadi vinograd, i ogradi ga plotom, i iskopa u njemu pivnicu, i naæini kulu, i dade ga vinogradarima, i otide. 34 A kad se približi vrijeme rodovima, posla sluge svoje k vinogradarima da prime rodove njegove. 35 I vinogradari povhatavaju sluge njegove jednoga izbiše, a jednoga ubiše, a jednoga zasuše kamenjem. 36 Opet posla druge sluge, više nego prije, i uèiniše im tako isto. 37 A potom posla k njima sina svojega govoreæi: postidjeæe se sina mojega. 38 A vinogradari vidjeviš sina rekroše meðu sobom: ovo je našljednik; hodite da ga ubijemo, i da nama ostane dostojanje njegovo. 39 I uhvatise ga, pa izvedoše napolje iz vinograda, i ubiše. 40 Kad doðe dakle gospodar od vinograda šta æe uèiniti vinogradarima onijem? 41 Rekoše mu: zloèince æe zlom smrti pomoriti; a vinograd daæe drugijem vinogradarima, koji æee mu davati rodove u svoje vrijeme. 42 Reèe im Isus: zar niješ nikad èitali u pismu: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; to bi od Gospoda i divno je u vašijem oèima. 43 Zato vam kažem da æe se od vas uzeti carstvo Božije, i daæe se narodu koji njegove rodove donosi. 44 I ko padne na ovaj kamen razbiæe se; a na koga on padne satræe ga. 45 I èuviš glavarji sveštenièki i fariseji prije njegove razumješe da za njih govor. 46 I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda, jer ga držahu za proroka.

22 I odgovarajuæi Isus opet reèe im u prièama govoreæi: 2 Carstvo je nebesko kao èovjek car koji naæini svadbu sinu svojemu. 3 I posla sluge svoje da zovu zvanice na svadbu; i ne htješe doæi. 4 Opet posla druge sluge govoreæi: kažite zvanicama: evo sam objed svoj ugotovio, junci moji i hranjjenici poklani su, i sve je gotovo; doðite na svadbu. 5 A oni ne marivši otidoše ovaj u polje svoje, a ovaj k trgovini svojoj. 6 A ostali uhvatise sluge njegove, izružiše ih, i pobiše ih. 7 A kad to èu car

onaj, razgnjevi se i poslavši vojsku svoju pogubi krvnike one, i grad njihov zapali. 8 Tada reèe slugama svojima: svadba je dakle gotova, a zvanice ne biše достојне. 9 Idite dakle na raskršæa i koga god nađete, dozovite na svadbu. 10 I izišavši sluge one na raskršæa sabraše sve koje nađoše, zle i dobre; i stolovi napuniše se gostiju. 11 Izisavši pak car da vidi goste ugleda ondje èovjeka neobuèena u svadbeno ruho. 12 I reèe mu: prijatelju! kako si došao amo bez svadbenoga ruha? a on oæutje. 13 Tada reèe car slugama: svežite mu ruke i noge, pa ga uzmitte te bacite u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaè i skrgut zuba. 14 Jer su mnogi zvani, ali je malo izbranjih. 15 Tada otidoše fariseji i naèiniše vijæeu kako bi ga uhvatili u rjeèi. 16 I poslaše k njemu uèenike svoje s Irodovcima, te rekoše: uèitelju! znamo da si istinit, i putu Božijemu zaista uèiš, i ne mariš ni za koga, jer ne gledaš ko je ko. 17 Kaži nam dakle šta misliš ti? treba li dati haraè aæesaru ili ne? 18 Razumjevši Isus lukavstvo njihovo reèe: što me kuðate, licemjeri? 19 Pokažite mi novac haraèki. A oni donesoše mu novac. 20 I reèe im: eij je obraz ovaj i natpis? 21 I rekoše mu: aæesarev. Tada reèe im: podajte dakle aæesarevo aæesaru, i Božije Bogu. 22 I èuvši diviše se, i ostavivši ga otidoše. 23 Taj dan pristupiše k njemu sadukeji koji govore da nema vaskrsenija, i upitaše ga. 24 Govoreæi: uèitelju! Mojsije reèe: ako ko umre bez djece, da uzme brat njegov ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. 25 U nas bješe sedam braæe; i prvi oženivši se umrije, i ne imavši poroda ostavi ženu svoju bratu svojemu. 26 A tako i drugi, i treæi, tja do sedmoga. 27 A poslije sviju umrije i žena. 28 O vaskrseniju dakle koga æe od sedmorice biti žena? jer je za svima bila. 29 A Isus odgovarajuæi reèe im: varate se, ne znajuæi pisma ni sile Božije. 30 Jer o vaskrseniju niti æe se ženiti ni udavati; nego su kao anđeli Božiji na nebu. 31 A za vaskrsenije mrtvijeh nijeste li èitali što vam je rekao Bog govoreæi: 32 Ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovlev? Nije Bog Bog mrtvijeh, nego živijeh. 33 I èuvši narod divljaše se nauci njegovoj. 34 A fariseji èuvši da posrami sadukeje sabraše se zajedno. 35 I upita jedan od njih zakonik kuðajuæi ga i govoreæi: 36 Uèitelju! koja je zapovijest najveæa u zakonu? 37 A Isus reèe mu: ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom misli svojom. 38 Ovo je prva i najveæa zapovijest. 39 A druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. 40 O ovima dvjema zapovijestima visi sav zakon i proroci. 41 A kad se sabraše fariseji, upita ih Isus 42 Govoreæi: šta mislite za Hrista, eij je sin? Rekoše mu: Davidov. 43 Reèe im: kako dakle David njega duhom naziva Gospodom govoreæi: 44 Reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima? 45 Kad dakle David naziva njega Gospodom, kako mu je sin? 46 I niko mu ne mogaaše odgovoriti rjeèi; niti smijaše ko od toga dana da ga zapita više.

23 Tada Isus reèe k narodu i uèenicima svojima 2 Govoreæi: na Mojsijevu stolicu sjedoše književnici i fariseji. 3 Sve dakle što vam reku da držite, držite i tvorite; ali što oni èine ne èinite; jer govore a ne èine. 4 Nego vežu bremena teška i nezgodna za nošenje, i tovare na pleæa ljudska; a prstom svojijem neæe da ih prihvate. 5 A sva djela svoja èine da ih vide ljudi: raširuju svoje amalijije, i grade velike skute na haljinama svojima. 6 I traže zaæelje na gozbama i prva mjesta po zbornicama, 7 I da im se klanja po ulicama, i da ih ljudi zovu: ravi! ravi! 8 A vi se ne zovite ravi; jer je u vas jedan ravi Hristos, a vi ste sví braæe. 9 I ocem ne zovite nikoga na zemlji; jer je u vas jedan otac koji je na nebesima. 10 Niti se zovite uèitelji; jer je u vas jedan uèitelj Hristos. 11 A najveæi između vas da vam bude sluga. 12 Jer koji se podiže, poniziae se, a koji se poniže, podignuæe se. 13 Teško vama

književnici i fariseji, licemjeri, što zavtore carstvo nebesko od ljudi; jer vi ne ulazite niti date da ulaze koji bi htjeli. 14 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što jedete kuæe udovièke, i lažno se Bogu molite dugo; zato æete veæma biti osuðeni. 15 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što prehodite more i zemlju da bi prisvojili jednoga, i kad ga prisvojite, èinite ga sinom paklenjem udvoje veæejem od sebe. (Geenna g1067) 16 Teško vama voði slijepi koji gorovite: ako se ko kune crkvom ništa je; a ko se kune zlatom crkvenjem krv je. 17 Budale slijepi! šta je veæe, ili zlato, ili crkva koja zlato osveti? 18 I ako se ko kune oltarom ništa je to, a koji se kune darom koji je na njemu krv je. 19 Budale slijepi! šta je veæe, ili dar, ili oltar koji dar osveti? 20 Koji se dakle kune oltarom, kune se njim i svijem što je na njemu. 21 I koji se kune crkvom, kune se njom i onijem koji živi u njoj. 22 I koji se kune nebom, kune se prijestolom Božijem i onijem koji sjedi na njemu. 23 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što dajete desetak od metvice i od kopra i od kima, a ostaviste što je najpreteænije u zakonu: pravdu i milost i vjeru; a ovo je trebalo èiniti i ono ne ostavljati. 24 Voði slijepi koji ocjeðujete komarca a kamilu proždirete. 25 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što èistite spolja èašu i zdjelu a iznutra su pune grabeža i nepravde. 26 Fariseju slijepi! Oèisti najprije iznutra èašu i zdjelu da budu i spolja èiste. 27 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao okreèeni grobovi, koji se spolja vide ljetip a unutra su puni kostiju mrtvaèijeh i svake neèistote. 28 Tako i vi spolja se pokazuјete ljudima pravedni, a iznutra ste puni licemjerja i bezakonja. 29 Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što zidate grobove prorocima i krasite rake pravednika, 30 I gorovite: da smo mi bili u vrijeme svojih otaca, ne bismo s njima pristali u krv proroka. 31 Tijem samo svjedoèite za sebe da ste sinovi onijeh koji su pobili proroke. 32 I vi dopunite mjeru otaca svojih. 33 Zmije, porodi aspidini! kako æete pobjeæi od presude u organj pakleni? (Geenna g1067) 34 Zato evo ja æu k vama poslati proroke i premudre i književnike; i vi æete jedne pobiti i raspeti, a jedne biti po zbornicama svojima i goniti od grada do grada, 35 Da doñe na vas sva krv pravedna što je prolivena na zemlji od krvi Avelja pravednoga do krvi Zarije sina Varahinjia, kojega ubiste meðu crkvom i oltarom. 36 Zaista vam kažem da æe ovo sve doæi na rod ovaj. 37 Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš proroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeh da skupim èeda tvoja, kao što kokoš skuplja pilæe svoje pod krila, i ne htjeste! 38 Eto æe vam se ostaviti vaša kuæa pusta. 39 Jer vam kažem: neæete mene vidjeti otsele dok ne reèete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

24 I izisavši Isus iðaše od crkve, i pristupiše k njemu uèenici njegovi da mu pokažu graðevinu crkvenu. 2 A Isus reèe im: ne vidite li sve ovo? Zaista vam kažem: neæe ostati ovdje ni kamen na kamenu koji se neæe razmetnuti. 3 A kad sjeðaše na gori Maslinskoj pristupiše k njemu uèenici nasamo govoreæi: kaži nam kad æe to biti? i kakav je znak tvogega dolaska i pošljetka vijeka? (aïon g165) 4 I odgovarajuæi Isus reèe im: èuvajte se da vas ko ne prevari. 5 Jer æe mnogi doæi u ime moje govoreæi: ja sam Hristos. I mnoge æee prevariti. 6 Èuæete ratove i glasove o ratovima. Gledajte da se ne uplašite; jer treba da to sve bude. Ali nije još tada pošljedak. 7 Jer æe ustati narod na narod i carstvo na carstvo; i biæe gladi i pomori, i zemlja æe se tresti po svijetu. 8 A to je sve poèetak stradanja. 9 Tada æe vas predati na muke, i pobiæe vas, i svi æe narodi omrznuti na vas imena mojega radi. 10 I tada æe se mnogi sablaznit, i drug druga izdaæe, i omrznuæe drug na druga. 11 I iziæi æe mnogi lažni proroci i prevariaæe mnoge. 12 I što æe se bezakonje umnožiti, ohladnjeæe ljubav mnogijeh. 13 Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. 14 I

propovjedlje se ovo jevanđelje o carstvu po svemu svijetu za svjedočanstvo svijem narodima. I tada æe doæi pošljedak. **15** Kad dakle ugledate mrzost opušæenja, o kojoj govori prorok Danilo, gdje stoji na mjestu svetome koji èita da razumije): **16** Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; **17** I koji bude na krovu da ne silazi uzeti što mu je u kuæi; **18** I koji bude u polju da se ne vrati natrag da uzme haljine svoje. **19** A teško trudnima i dojilicama u te dane. **20** Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu ni u subotu; **21** Jer æe biti nevolja velika kakova nije bila od postanja svijeta dosad niti æe biti; **22** I da se oni dani ne skrate, nikо ne bi ostao; ali izbranih radi skratæe se dani oni. **23** Tada ako vam ko reæe: evo ovđe je Hristos ili ondje, ne vjerujte. **24** Jer æe iziæi lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaaæe znake velike i èuedesa da bi prevarili, ako bude moguæe, i izbrane. **25** Eto vam kazah naprijed. **26** Ako vam dakle rekut: evo ga u pustinji, ne izlazite; evo ga u sobama, ne vjerujte. **27** Jer kako što munja izlazi od istoka i pokazuje se do zapada, taki æe biti dolazak sina èovjeèijega. **28** Jer gdje je strvina onamo æe se i orlovi kupiti. **29** I odmah æe po nevolji dana tijeh sunce pomræati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti, i zvijezde s neba spasti, i sile nebeske pokrenuti se. **30** I tada æe se pokazati znak sina èovjeèijega na nebu; i tada æe proplakati sva plemena na zemljii; i ugledaæe sina èovjeèijega gdje ide na oblacima nebeskim sa silom i slavom velikom. **31** I poslaæe anđele svoje s velikjem glasom trubnjem; i sabraæe izbrane njegove od èetiri vjetra, od kraja do kraja nebesa. **32** Od smokve nauæite se prièi: kad se veæ njezine grane pomlade i ulistaju, znate da je blizu ljeto. **33** Tako i vi kad vidite sve ovo, znajte da je blizu kod vrata. **34** Zaista vam kažem: ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. **35** Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. **36** A o danu tome i o èasu нико ne zna, ni anđeli nebeski, do otac moj sam. **37** Jer kako što je bilo u vrijeme Nojevo tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. **38** Jer kako što pred potopom jeðahu i pijahu, ženjahu se i udavahu do onoga dana kad Noje uđe u kovæeg, **39** I ne osjetiæe dok ne doðe potop i odnese sve; tako æe biti i dolazak sina èovjeèijega. **40** Tada æe biti dva na njivi; jedan æe se uzeti, a drugi æe se ostaviti. **41** Dvije æe mljeti na žrvnjevima; jedna æe se uzeti, a druga æe se ostaviti. **42** Stražite dakle, jer ne znate u koji æe èas doæi Gospod vaš. **43** Ali ovo znajte: kad bi znao domaæein u koje æe vrijeme doæi lupež, èuvao bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. **44** Zato i vi budite gotovi; jer u koji æas ne mislite doæi æe sin èovjeèij. **45** Ko je dakle taj vjerni i mudri sluga kojega je postavio gospodar njegov nad svojima domaænjima da im daje hrana na obrok? **46** Blago tome služi kojega doðavši gospodar njegov naðe da izvršuje tako. **47** Zaista vam kažem: postavæe ga nad svijem imanjem svojim. **48** Ako li taj rðavi sluga reæe u srcu svome: neæe moj gospodar još zadugo doæi; **49** I poñene biti svoje drugare, i jesti i piti s pijanicama; **50** Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u èas kad ne misli. **51** I rasjeæe æe ga napola, i daæe mu platu kao i licemjerima; ondje æe biti plaé i škrut zuba.

25 Tada æe biti carstvo nebesko kao deset djevojaka koje uzeše žiške svoje i izidoše na susret ženiku. **2** Pet od njih bijahu mudre a pet lude. **3** I lude uzevši žiške svoje ne uzeše sa sobom ulja. **4** A mudre uzeše ulje u sudovima sa žišcima svojima. **5** A buduæi da ženik odocni, zadrijeamaše sve, i pospaæe. **6** A ponoæei stade vika: eto ženika gdje ide, izlazite mu na susret. **7** Tada ustaše sve djevojke one i ukrašise žiške svoje. **8** A lude rekoše mudrima: dajte nam od ulja svojega, jer naši žišci hoæe da se ugase. **9** A mudre odgovoriše govoreæi: da ne bi nedostalo i nama i vama, bolje je idite k trgovcima i kupite sebi. **10** A kad one otidoše da kupe, doðe ženik, i gotove uðoše s

njim na svadbu, i zatvorise se vrata. **11** A poslije doðoše i one druge djevojke govoreæi: gospodaru! gospodaru! otvor nam. **12** A on odgovarajuæi reèe im: zaista vam kažem: ne poznajem vas. **13** Stražite dakle, jer ne znate dana ni èasa u koji æe èovjeèij doæi. **14** Jer kako što èovjek polazeæe dozva sluge svoje i predaje im blago svoje; **15** I jednomo dakle dade pet talanta, a drugome dva, a treæemu jedan, svakome prema njegovoj moæi; i otide odmah. **16** A onaj što primi pet talanta otide te radi s njima, i dobi još pet talanta. **17** Tako i onaj što primi dva dobi i on još dva. **18** A koji primi jedan otide te ga zakopa u zemlju i sakri srebro gospodara svojega. **19** A po dugom vremenu doðe gospodar tijeh sluga, i stade se raèunati s njima. **20** I pristupivši onaj što je primio pet talanta, donese još pet talanta govoreæi: gospodaru! predao si mi pet talanta; evo još pet talanta; ja sam dobio s njima. **21** A gospodar njegov reæe mu: dobro, slugo dobr i vjerni u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æeu te postaviti; uði u radost gospodara svojega. **22** A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reæe: gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima. **23** A gospodar njegov reæe mu: dobro, slugo dobr i vjerni u malom bio si mi vjeran, nad mnogijem æeu te postaviti; uði u radost gospodara svojega. **24** A pristupivši i onaj što je primio dva talanta reæe: gospodaru! predao si mi dva talanta; evo još dva talanta ja sam dobio s njima. **25** Pa se pobojah i otidoh te sakrih talant tvog u zemljiju; i evo ti vjero. **26** A gospodar njegov odgovarajuæi reæe mu: zli i ljenivi slugo! znao si da ja žnjen gdje nijesam sijao, i kupim gdje nijesam vijao: **27** Trebalо je dakle moje srebro da daš trgovcima; i ja doðavši uzeo bih svoje s dobitkom. **28** Uzmite dakle od njega talant, i podajte onome što ima deset talanta. **29** Jer svakome koji ima, daæe se, i preteæi æe mu; a od onoga koji nema, i što ima uzeæe se od njega. **30** I nevaljaloga slugu bacite u tamu najkrajnju; ondje æe biti plaé i škrut zuba. **31** A kad doðe sin èovjeèij u slavi svojoj i svi sveti anđeli s njime, onda æe sjesti na prijestolu slave svoje. **32** I sabraæe se pred njim svi narodi, i razluæe ih izmeðu sebe kao pastir što razluæuje ovce od jaraca. **33** I postavæe ovce s desne strane sebi, a jarce s lijeve. **34** Tada æe reæi car onima što mu stoje s desne strane: hodite blagosloveni oca mojega; primite carstvo koje vam je pripravljeno od postanja svijeta. **35** Jer ogladnjeh, i daste mi da jedem; ožednjeh, i napoijiste me; gost bijah, i primiste me; **36** Go bijah, i odjenuste me; bolestan bijah, i obiðoste me; u tamnici bijah, i doðoste k meni. **37** Tada æe mu odgovoriti pravednici govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna, i nahranismo? ili žedna, i napojismo? **38** Kad li te vidjesmo gosta, i primismo? ili gola, i odjenusmo? **39** Kad li te vidjesmo bolesna ili u tamnici, i doðosmo k tebi? **40** I odgovarajuæi car reæi æe im: zaista vam kažem: kad uèiniste jednome od ove moje najmanje braæe, meni uèiniste. **41** Tada æe reæi i onima što mu stoje s lijeve strane: idite od mene prokleti u oganj vjeèeni pripravljeni ðavoru i anđelima njegovijem. (aiònios g166) **42** Jer ogladnjeh, i ne dadoste mi da jedem; ožednjeh, i ne napoijiste me; **43** Gost bijah, i ne primiste me; go bijah, i ne odjenuste me; bolestan i u tamnici bijah, i ne obiðoste me. **44** Tada æe mu odgovoriti i oni govoreæi: Gospode! kad te vidjesmo gladna ili žedna, ili gosta ili gola, ili bolesna ili u tamnici, i ne poslužimo te? **45** Tada æe im odgovoriti govoreæi: zaista vam kažem: kad ne uèiniste jednome od ove moje male braæe, ni meni ne uèiniste. **46** I ovi æe otiaæi u muku vjeèenu, a pravednici u život vjeèeni. (aiònios g166)

26 I kad svrši Isus rijeèi ove, reæe uèenicima svojima: **2** Znate da æe do dva dana biti pasha, i sina èovjeèijega predaae da se razapne. **3** Tada skupiše se glavari sveštenički i književnici i starješine narodne u dvor poglavara svešteničkoga po imenu

Kajafe; 4 I svjetovaše se kako bi Isusa iz prijevare uhvatili i ubili. 5 I gororahu: ali ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. 6 A kad Isus bješe u Vitaniji u kući Simona gubavoga, 7 Pristupi k njemu žena sa sklenicom mira mnogocjenoga, i izli na glavu njegovu kad sjedaše za trpezom. 8 A kad vidješe to učenici njegovi, rasriđše se govoreći: zašto se ēini taka šteta? 9 Jer se mogaše ovo prodati skupo i novci dati se siromasima. 10 A kad razumje Isus, reče im: šta smetate ženu? Ona učini dobro djelo na meni. 11 Jer siromahe imate svagda sa sobom, a mene nemate svagda. 12 A ona izliviš miro ovo na tijelo moje za ukop me prigotovi. 13 Zaista vam kažem: gdje se god uspropovijeda ovo jevanđelje po svemu svijetu, kazade se i to za spomen njezin što učini ona. 14 Tada jedan od dvanaestorce, po imenu Juda Iskariotski, otide ka glavarima svešteničkim. 15 I reče: šta æete mi dati da vam ga izdam? A oni mu obrekoše trideset srebrnika. 16 I od tada tražaše zgodu da ga izda. 17 A u prvi dan prijeasnijih hiljebova pristupiše učenici k Isusu govoreći: gdje æeš da ti zgotovimo pashu da jedeš? 18 A on reče: idite u grad k tome i tome, i kažite mu: učitelj kaže: vrijeme je moje blizu, u tebe æu da učinim pashu s učenicima svojijem. 19 I učiniše učenici kako im zapovjedi Isus, i ugotoviše pashu. 20 A kad bi uveće, sjede za trpezu sa dvanaestoricom. 21 I kad jeđahu reče im: zaista vam kažem: jedan između vas izdaje me. 22 I zabrinuvši se vrlo poeše svaki govoriti mu: da nijesam ja, Gospode? 23 A on odgovarajući reče: koji umroši sa mnom hrušu u zdjelu onaj æe me izdati. 24 Sin ēovjeđej dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome ēovjeku koji izda sina ēovjeđejega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj ēovjek. 25 A Juda, izdajnik njegov, odgovarajući reče: da nijesam ja, ravi? Reče mu: ti kaza. 26 I kad jeđahu, uze Isus hlijeb i blagoslovivši prelomi ga, i davaše učenicima, i reče: uzmite, jedite; ovo je tijelo moje. 27 I uze ēašu i davši hvalu dade im govoreći: pijte iz nje svi; 28 Jer je ovo krv moja novoga zavjeta koja æe se proliti za mnoge radi otpuštenja grijeha. 29 Kažem vam pak da neæu otsad piti od ovoga roda vinogradskoga do onoga dana kad æu piti s vama novoga u carstvu oca svojega. 30 I otpojavši hvalu iziðoše na goru Maslinsku. 31 Tada reče im Isus: svi æete se vi sablazniti o mene ovu noæ; jer u pismu stoji: udaraeu pastira i ovce od stada razbjerae æe se. 32 A po vaskrseniju svojemu ja idem pred vama u Galileju. 33 A Petar reče mu: ako se i svi sablazne o tebe ja se neæu nikad sablazniti. 34 Reče mu Isus: zaista ti kažem: noæas dok pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. 35 Reče njemu Petar: da bih znao i umrijeti s tobom neæu te se odreæi. Tako i svi učenici rekoše. 36 Tada doðe Isus s njima u selo koje se zove Getsimanija, i reče učenicima: sjedite tu dok ja idem tam do se pomolim Bogu. 37 I uvezvi Petra i oba sina Zevedejeva zabrinu se i poeće tužiti. 38 Tada reče im Isus: žalosna je duša moja do smrti; poeækajte ovđe, i straže sa mnom. 39 I otisavši malo pada na lice svoje moleæi se i govoreći: oœe moj! ako je moguæe da me mimoide ēaša ova; ali opet ne kako ja hoæu nego kako ti. 40 I došavši k učenicima naðe ih gdje spavaju, i reče Petru: zar ne mogoste jedan ēas postražiti sa mnom? 41 Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh sræan, ali je tijelo slabo. 42 Opet po drugi put otide i pomoli se govoreći: oœe moj! ako me ne može ova ēaša mimoide da je ne pijem, neka bude volja tvoja. 43 I došavši naðe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oœi otezale. 44 I ostavivši ih otide opet i treæi put te se pomoli govoreći one iste rijeeci. 45 Tada doðe k učenicima svojijem i reče im: jednako spavate i poeivate; evo se približi ēas, i sin ēovjeđej predaje se u ruke grješnika. 46 Ustanite da idemo; evo se približi izdajnik moj. 47 I dok on još tako govoraše, gle, Juda, jedan od dvanaestorce, doðe, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara svešteničkih i starješina

narodnih. 48 A izdajnik njegov dade im znak govoreći: koga ja cijelivam onaj je; držite ga. 49 I odmah pristupivši k Isusu reče: zdravo, ravi! i cijeliva ga. 50 A Isus reče mu: prijatelju! šta æeš ti ovdje? Tada pristupivši digoše ruke na Isusa i uhvativše ga. 51 I gle, jedan od onjih što bijahu sa Isusom mašivši se rukom izvadi nož svoj te udari služu poglavara svešteničkoga, i otsijeće mu uho. 52 Tada reče mu Isus: vrati nož svoj na mjesto njegovo; jer svu koji se maše za nož od noža æe izgmuti. 53 Ili misliš ti da ja ne mogu sad umoliti oca svojega da mi pošle više od dvanaest legeona anđela? 54 Ali kako bi se ispunilo što stoji u pismu da ovo treba da bude? 55 U taj ēas reče Isus ljudima: kao na hajduka izišli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, a svaki dan sam kod vas sjedio učeæi u crkvi, i ne uhvatiste me. 56 A ovo sve bi da se zbudu pisma proroèka. Tada učenici svi ostavise ga, i pobjegoše. 57 I oni što uhvativše Isusa odvedoše ga poglavaru svešteničkome Kajafi, gdje se književnici i starješine sabrati. 58 A Petar iðaše za njim izdaleka do dvora poglavara svešteničkoga i ušavši unutra sjede sa slugama da vidi svršetak. 59 A glavari sveštenički i starješine i sav sabor tražahu lažna svjedoèanstva na Isusa da bi ga ubili; 60 I ne naðoše; i premda mnogi lažni svjedoci dolaziše, ne naðoše. Najposlije doðoše dva lažna svjedoka, 61 I rekoše: on je kazao: ja mogu razvratiti crkvu Božiju i za tri dana naæiniti je. 62 I ustavši poglavar sveštenički reče mu: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoèe? 63 A Isus muæaše. I poglavar sveštenički odgovarajući reče mu: zaklinjem te živjem Bogom da nam kažeš jes li ti Hristos sin Božij? 64 Reče mu Isus: tika. Ali ja vam kažem: otsele æete vidjeti sina ēovjeđejega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. 65 Tada poglavar sveštenički razdrije haljine svoje govoreći: huli na Boga; šta nam trebaju više svjedoci? evo sad èuste hulu njegovu. 66 Šta mislite? A oni odgovarajući rekoše: zasluzio je smrt. 67 Tada pljunuše mu u lice, i udariše ga po licu, a jedni mu daše i priuske. 68 Govoreći: proreci nam, Hriste, ko te udari? 69 A Petar sjedaše napolju na dvoru, i pristupi k njemu jedna sluškinja govoreći: i ti si bio s Isusom Galilejem. 70 A on se odreće pred svima govoreći: ne znam šta govorish. 71 Kad iðiše k vratima ugleda ga druga, i reče onima što bijahu onđe: i ovaj bješe s Isusom Nazareaninom. 72 I opet odreće se s kletvom: ne znam tog ēovjeka. 73 A malo potom pristupiše oni što stajahu i rekoše Petru: vaistinu i ti si od njih; jer te i govor tvoj izdaje. 74 Tada se poeće kleti i prekljinjati da ne zna tog ēovjeka. I odmah zapjeva pijetao. 75 I opomenu se Petar rjeëi Isusove što mu je rekao: dok pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. I izišavši napolje plaka gorko.

27 A kad bi ujutru, učiniše vijeæu svi glavari sveštenički i starješine narodne za Isusa da ga pogube. 2 I svezaæi ga odvedoše, i predaše ga Pontiju Pilatu sudiji. 3 Tada vidjevi Juda izdajnik njegov da ga osudiše raskaja se, i povrati trideset srebrnika glavarima svešteničkijem i starješinama. 4 Govoreći: ja sagriješih što izdadoh krv pravu. A oni rekoše: šta mi marimo za to? ti æeš vidjeti. 5 I bacivši srebrnike u crkvu nazareanima. 6 A glavari sveštenički uvezvi srebrnike rekoše: ne valja ih metnuti u crkvenu haznu, jer je uzeno za krv. 7 Nego se dogovoriše te kupiše za njih lonèarevu njivu za groblje gostima. 8 Od toga se i proviza ona njiva krvna njiva i do danas. 9 Tada se izvrši što je kazao prorok Jeremija govoreći: i uzeše trideset srebrnika, cijenu cijenjenoga koga su cijenili sinovi Izraeljivi; 10 I dadoše ih za njivu lonèarevu, kao što mi kaza Gospod. 11 A Isus stade pred sudijom, i zapita ga sudija govoreći: ti li si car Judejski? A Isus reče mu: ti kažeš. 12 I kad ga tužahu glavari sveštenički i starješine, ništa ne odgovori. 13 Tada reče mu Pilat: èuješ li šta na tebe svjedoèe? 14 I ne odgovori mu ni na jednu

rijeè tako da se sudija divljaše vrlo. **15** A o svakom prazniku pashe bijaše obièaj u sudije da pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoæe. **16** A tada imahu znatnoga sužnja po imenu Varavu. **17** I kad se sabraše, reèe im Pilat: koga hoæete da vam pustim? Varavu ili Isusa prozvanoga Hrista? **18** Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali. **19** A kad sjeðaše u sudu, poruèi mu žena njegova govoreæi: nemoj se ti ništa mijesati u sud toga pravednika, jer sam danas u snu mnogo postradala njega radi. **20** A glavari sveštenièki i starješine nagovoriše narod da ištu Varavu, a Isusa da pogube. **21** A sudija odgovarajuæi reèe im: koga hoæete od ove dvojice da vam pustim? A oni rekoše: Varavu. **22** Reèe im Pilat: a šta æeu èiniti s Isusom prozvanijem Hristom? Rekoše mu svi: da se razapne. **23** Sudija pak reèe: a kakvo je zlo uèinio? A oni iz glasa povikaše govoreæi: da se razapne. **24** A kad vidje Pilat da ništa ne pomaže nego još veæa buna biva, uze vodu te umi ruke pred narodom govoreæi: ja nijesam kriv u krv ovoga pravednika: vi æete vidjeti. **25** I odgovarajuæi sav narod reèe: kriv njegova na nas i na djecu našu. **26** Tada pusti im Varavu, a Isusa šibavši predaje da se razapne. **27** Tada vojnici sudijni uzeše Isusa u sudnicu i skupiše na nj svu èetu vojnika. **28** I svukavši ga obukoše mu skerletnu kabanicu. **29** I opletavši vijenac od trnja metnuše mu na glavu, i dadoše mu trsku u desnicu; i kleknuvši na koljena pred njim rugahu mu se govoreæi: zdravo, care Judejski! **30** I pljunuvši na nj uzeše trsku i biše ga po glavi. **31** I kad mu se narugaše, svukoše s njega kabanicu, i obukoše ga u hajline njegove, i povedoše ga da ga razapnu. **32** I izlazeæi naðoše èovjeka iz Kirine po imenu Simona i natjerše ga da mu ponese krst. **33** I došavši na mjesto koje se zove Golgota, to jest košturnica, **34** Dadoše mu da piye ocat pomiješan sa žuei, i okusivši ne htje da piye. **35** A kad ga razapeše, razdijeliše hajline njegove bacivši kocke; **36** I sjeðahu onđe te ga èuvahu. **37** I metnuše mu više glave kriticu njegovu napisanu: ovo je Isus car Judejski. **38** Tada raspeše s njim dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane. **39** A koji prolazaðu huljahu na nj mašuæi glavama svojima, **40** I govoreæi: ti koji crkvu razvaljuješ i za tri dana naèinjaš pomozi sam sebi; ako si sin Božij, siði s krsta. **41** A tako i glavari sveštenièki s književnicima i starješinama potsmjevajuæi se gorovrahu: **42** Drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. Ako je car Izrailev, neka siðe sad s krsta pa æemo ga vjerovati. **43** On se uzdao u Boga: neka mu pomože sad, ako mu je po volji, jer gorovraše: ja sam sin Božij. **44** Tako isto i hajduci razapeti s njim rugahu mu se. **45** A od šestoga sahata bi tama po svoj zemljii do sahata devetoga. **46** A oko devetoga sahata povika Isus iza glasa govoreæi: Ili! Ili! lama savahani? to jest: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? **47** A neki od onjeh što stajahu onđe èuvši to gorovrahu: ovaj zove Iliju. **48** I odmah otreàa jedan od njih te uze sunðer, i napuni octa, pa nataæea na trsku, te ga pojaše. **49** A ostali gorovrahu: stani da vidimo hoæe li doæei Ilija da mu pomože. **50** A Isus opet povika iza glasa, i ispusti dušu. **51** I gle, zavjes crkveni razdrije se nadvoje od gornjega kraja do donjega; i zemlja se potrese, i kamenje se raspade; **52** I grobovi se otvorise, i ustaše mnoga tijela svetijeh koji su pomrli; **53** I izišavši iz grobova po vaskrseniju njegovom uðoše u sveti grad i pokazaše se mnogima. **54** A kapetan i koji s njim èuvahu Isusa vidjevši da se zemlja trese i Šta bi, poplašiše se vrlo govoreæi: zaista ovaj bijaše sin Božij. **55** I onđe bijahu i gledahu izdaleka mnoge žene koje su išle za Isusom iz Galileje i služile mu. **56** Meðu kojima bijaše Marija Magdalina i Marija mati Jakovleva i Josinja i mati sinova Zevedejevijeh. **57** A kad bi uveèe, doðe èovjek bogat iz Arimateje, po imenu Josif, koji je takoðer bio uèenik Isusov. **58** Ovaj pristupivši k Pilatu zamoli ga za tijelo Isusovo. Tada Pilat zapovjedai da mu dadu tijelo. **59** I uzevši Josif tijelo zavi ga u platno èisto; **60** I metnu ga u novi svoj grob

što je bio isjekao u kamenu; i navalivši veliki kamen na vrata od groba otide. **61** A onđe bijaše Marija Magdalina i druga Marija, i sjeðahu prema grobu. **62** Sjutradan pak po petku sabraše se glavari sveštenièki i farisej kod Pilata, **63** I rekoše: gospodaru! mi se opomenusmo da ovaj laža kaza još za život: poslije tri dana ustaæu. **64** Zato zapovjedi da se utvrdi grob do treæega dana da ne doðu kako uèenici njegovi noæeu i da ga ne ukradu i ne kažu narodu: usta iz mrtvijeh; i biæe pošljednja prijevara gora od prve. **65** Reèe im Pilat: evo vam straže, pa idite te utvrdite kako znate. **66** A oni otišavši sa stražom utvrdiše grob, i zapeæatiše kamen.

28 A po veèeru subotnom na osvitak prvoga dana nedjelje doðe Marija Magdalina i druga Marija da ogledaju grob. **2** I gle, zemlja se zatrese vrlo; jer anđeo Gospodnjii siðe s neba, i pristupivši odvali kamen od vrata grobnih i sjeðaše na njemu. **3** A lice njegovo bijaše kao munja, i odijelo njegovo kao snijeg. **4** I od straha njegova uzdrktiše se stražari, i postadoše kao mrtvi. **5** A anđeo odgovarajuæi reèe ženama: ne bojte se vi; jer znam da Isusa raspetoga tražite. **6** Nije ovdje: jer ustade kao što je kazao. Hodite da vidite mjesto gdje je ležao Gospod. **7** Pa idite brže te kažite uèenicima njegovojem da je ustao iz mrtvijeh. I gle, on æe pred vama otiæi u Galileju; tamo æete ga vidjeti. Eto ja vam kazah. **8** I izišavši brzo iz groba sa strahom i radosti velikom potekoše da jave uèenicima njegovojem. **9** A kad iðahu da jave uèenicima njegovojem, i gle, srete ih Isus govoreæi: zdravo! A one pristupivši uhvatiše se za noge njegove i pokloniše mu se. **10** Tada reèe im Isus: ne bojte se; idite te javite braæi mojoj neka idu u Galileju; i tamo æe me vidjeti. **11** A kad iðahu, gle, neki od stražara doðoše u grad i javiše glavarima sveštenièkijem sve što se dogodilo. **12** I oni sastavši se sa starješinama uèiniše vijeæu, i dadoše vojnicima dovoljno novaca. **13** Govoreæi: kažite: uèenici njegovi doðoše noæeu i ukradoše ga kad smo mi spaval. **14** I ako to èuje sudija, mi æemo njega umiriti, i naèiniti da vama ništa ne bude. **15** A oni uzevši novce uèiniše kao što su nauèeni bili. I razglasili se ova rijeè po Jevrejima i do danas. **16** A jedanaest uèenika otidoše u Galileju u goru kuda im je kazao Isus. **17** I kad ga vidješe, pokloniše mu se; a jedni posumnaþe. **18** I pristupivši Isus reèe im govoreæi: dade mi se svaka vlast na nebu i na zemlji. **19** Idite dakle i nauèite sve narode krsteæi ih va ime oca i sina i svetoga Duha, **20** Uèeæi ih da sve drže što sam vam zapovjedao; i evo ja sam s vama u sve dane do svršetka vijeka. Amin. (aiõn g165)

Marku

1 Poèetak jevanđelja Isusa Hrista sina Božijega. 2 Kao što stoji u proraka: evo ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem, koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. 3 Glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnji, poravnite staze njegove. 4 Pojavi se Jovan krsteæi u pustinji, i propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha. 5 I izlažaše k njemu sva Judejska zemlja i Jerusalimljani; i kršæavâše ih sve u Jordanu rjeci, i ispovijedajuæi grijehe svoje. 6 A Jovan bijaše obuèen u kamilju dlaku, i imæa pojas kožan oko sebe; i jeðaše skakavce i med divlji. 7 I propovijedaše govoreæi: ide za mnom jaèi od mene, pred kim ja njesam dostojan sagnuti se i odriješiti remena na obuæi njegovoj. 8 Ja vas kršæavam vodom, a on æe vas krstiti Duhom svetijem. 9 I u to vrijeme doðe Isus iz Nazareta Galilejskoga, i krsti ga Jovan u Jordanu, 10 I odmah izlazeæi iz vode vidje nebo gdje se otvori, i Duh kao golub siðe na nj. 11 I glas doðe s neba: ti si sin moj ljubazni koji je po mojoj volji. 12 I odmah Duh izvede ga u pustinju. 13 I bi ondje u pustinji dana èetrdeset, i kuša ga sotona, i bi sa zverinjem, i anđeli služaþi mu. 14 A pošto predadoše Jovana, doðe Isus u Galileju propovijedajuæi jevanđelje o carstvu Božnjemu. 15 I govoreæi: iziðe vrijeme i približi se carstvo Božje; pokajte se i vjerujte jevanđelje. 16 I hodeæi pokraj mora vidje Simona, i Andriju brata njegova gdje bacaju mreže u more; jer bijahu ribari. 17 I reèe im Isus: hajdete za mnom, i uèenici u vas lovciima ljudskijem. 18 I odmah ostavivši mreže svoje poðoše za njim. 19 I otisavši malo odande ugleda Jakova Zevedejeva, i Jovana brata njegova, i oni u laði krpljahu mreže; 20 I odmah pozva ih; i ostavivši oca svojega Zevedeja u laði s najamnicima poðoše za njim. 21 I doðoše u Kapernaum; i odmah u subotu ušavši u zbornicu uèaše. 22 I divljahu se nauci njegovo; jer ih uèaše kao onaj koji vlast ima a ne kao književnici. 23 I bijaše u zbornici njihovoj èovjek s duhom neèistiju, i povika 24 Govoreæi: prodi se, sto je tebi do nas, Isuse Nazareanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. 25 I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. 26 I strese ga duh neèisti, i povika iza glasa, i iziðe iz njega. 27 I uplašiše se svi tako da pitahu jedan drugoga govoreæi: sto je ovo? i kakva je ovo nauka nova, da s vlasti i duhovima neèistijem zapovijeda, i slušaju ga? 28 I otide glas o njemu odmah po svoj okolini Galilejskoj, 29 I odmah izišavši iz zbornice doðoše u dom Simonov i Andrijin s Jakovom i Jovanom. 30 A tašta Simonova ležaþe od groznicu; i odmah kazaše mu za nju. 31 I pristupivši podiže je uzevši je za ruku i pusti je groznicu odmah, i služaše im. 32 A kad bi pred veèee, pošto sunce zaðe, donoðahu k njemu sve bolesnike i bijesne. 33 I sav grad bijaše se sabrao k vratima. 34 I iscijeli mnoge bolesnike od razlièenih bolesti, i ðavole mnoge istjeri, i ne dadijaše ðavolima da kazuju da ga poznavaju. 35 A ujutru vrlo rano ustavši iziðe, i otide nasamo, i ondje se moljaše Bogu. 36 I za njim potreæe Simon i koji bijahu s njim. 37 I našavši ga rekoše mu: traže te svi. 38 I reèe im: hajdemo u obližnja sela i gradove da i tamo propovijedim: jer sam ja na to došao. 39 I propovijeda po zbornicama njihovijem po svoj Galileji, i ðavole izgoni. 40 I doðe k njemu gubavac moleæi ga i na koljenima kleèeæi pred njim i reèe mu: ako hoæeš, moæeš me oèistiti. 41 A Isus smilovavši se pruži ruku, i dohvativši ga se reèe mu: hoæeu, oèisti se. 42 I tek što mu to reèe, a guba otide s njega, i osta èist. 43 I zaprijetivši mu odmah istjeri ga, 44 I reèe mu: gledaj da nikome ništa ne kažeš, nego idi te se pokaži svešteniku, i prinesi za oèiæenje svoje što je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. 45 A on izišavši poèe mnogo propovijedati i kazivati što je bilo tako da Isus ne

može javno u grad uæi, nego bijaše napolju u pustijem mjestima, i dolažahu k njemu sa sviju strana.

2 I uðe opet u Kapernaum poslije nekoliko dana; i èu se da je u kuæi. 2 I odmah skupiše se mnogi tako da ne mogahu ni pred vratima da se sprate; i kazivaše im rjeèe. 3 I doðoše k njemu s uzetijem koga nošaše èetvoro. 4 I ne moguæi približiti se k njemu od naroda otkriše kuæu gdje on bijaše, i prokopavši spustiše odar na kome uzeti ležaþe. 5 A Isus vidjevši vjeru njihovu reèe uzetome: sinko! opratiju ti se grijesi twoj. 6 A ondje sjedahu neki od književnika i pomišljaju u srcima svojima: 7 Šta ovaj tako huli na Boga? Ko može opratiti grijehe osim jednoga Boga? 8 I odmah razumjevši Isus duhom svojijem da oni tako pomišljaju u sebi, reèe im: što tako pomišljate u srcima svojijem? 9 Što je lakše? reæi uzetome: opratiju ti se grijesi? ili reæi: ustani i uzmi odar svoj, i hodi? 10 No da znate da vlast ima sin èovjeæiji na zemlji opratiti grijehe, reèe uzetome:) 11 Tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj, i idi doma. 12 I usta odmah, i uzevši odar iziðe pred svima tako da se svi divljahu i hvatalju Boga govoreæi: nigda toga vidjeli nijesmo. 13 I iziðe opet k moru; i sav narod iðaše k njemu, i uèaše ih. 14 I prolazeæi vidje Leviju Alfejeva gdje sjedi na carini, i reèe mu: hajde za mnom. I ustavši otide za njim. 15 I kad sjedajuæi Isus sa trpezom u kuæi njegovoj, i carinici i grješnici mnogi sjedaju s njim i s uèenicima njegovijem: jer ih bijaše mnogo koji iðaþu za njim. 16 A književnici i fariseji vidjevši ga gdje jede s carinicima i grješnicima govorahu uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i grješnicima jede i piye? 17 I èuvši Isus reèe im: ne trebaju zdravi ljkara nego bolesni. Ja njesam došao da dozovem pravednike no grješnike na pokajanje. 18 I bijahu uèenici Jovanovi i farisejski koji pošæahu; i doðoše i rekoše mu: zašto uèenici Jovanovi i farisejski poste a twoj uèenici ne poste? 19 I reèe im Isus: eda li mogu svatovi postiti dok je ženik s njima? Dokle god imaju sa sobom ženika ne mogu postiti. 20 Nego æe doæi kći æe se oteti od njih ženik, i tada æe postiti u one dne. 21 I niko ne priðiva nove zakrpe na staru haljinu; inaèe æe odadrijeti nova zakrpa od staroga, i gora æe rupa biti. 22 I niko ne ljeva nova vina u mjehove stare; inaèe novo vino prodre mjehove, i vino se prolije, i mjehovi propadnu; nego novo vino u nove mjehove ljevati treba. 23 I dogodi mu se da iðaše u subotu kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu putem klasje. 24 I fariseji govorahu mu: gledaj, zašto èine u subotu što ne valja? 25 A on reèe im: nijeste li nikad èitali Šta uèeni David kad mu bi do nevolje i ogladnje s onima što bijahu s njim? 26 Kako uðe u Božiju kuæu pred Avijatarom poglavarem svešteničkijem i hlebove postavljenje pojede kojih ne bijaše slobodno nikome jesti osim sveštenika, i dade ih onima koji bijahu s njim? 27 I govoraše im: subota je naenjena èovjeka radi, a nije vjekub subote radi. 28 Dakle je gospodar sin èovjeæiji i od subote.

3 I uðe opet u zbornicu, i ondje bješe èovjek sa suhom rukom. 2 I motrahu za njim neæe li ga u subotu iscijeliti da ga okrive. 3 I reèe èovjeku sa suhom rukom: stani na srijedu. 4 I reèe im: valja li u subotu dobro èiniti ili zlo èiniti? dušu održati, ili pogubiti? A oni muæahu. 5 I pogledavši na njih s gnjevom od žalosti što su im onako srca odvrnila reèe èovjeku: pruži ruku svoju. I pruži; i posta ruka zdrava kao i druga. 6 I izišavši fariseji odmah uèiniše za njega vjeæeu s Irodovcima kako bi ga pogubili. 7 A Isus otide s uèenicima svojijem k moru; i mnogi narod iz Galileje ide za njim i iz Judeje; 8 I iz Jerusalima i iz Idumeje i ispreko Jordana i od Tira i Sidona mnoštvo veliko èuvši šta on èini doðe k njemu. 9 I reèe uèenicima svojijem da bude laða u njega gotova zbog naroda, da mu ne dosaðuje. 10 Jer mnoge iscijeli tako da navaljavahu na njega koji bijahu nakaženi bolestima da ga se dotaknu. 11 I dusi neèisti kad ga viðahu, pripadahu k njemu i vikahu govorareæi: ti

si sin Božij. 12 I mnogo im prijeaše da ga ne prokažu. 13 I iziđoše na goru, i dozva koje on šeše; i dođoše mu. 14 I postavi dvanaestoricu da budu s njim, i da ih pošlje da propovijedaju. 15 I da imaju vlast da iscjeljuju od bolesti, i da izgome đavole: 16 Prvoga Simona, i nadjede mu ime Petar; 17 I Jakova Zvezdeveja i Jovana brata Jakovljeva, i nadjede im imena Voanerges, koje znači sinovi gromovi; 18 I Andriju i Filipa u Vartolomiju i Mateja i Tomu i Jakova Alfejeva i Tadiju i Simona Kananita, 19 I Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. 20 I dođoše u kuću, i sabra se opet narod da ne mogahu ni hlijeba jesti. 21 I ēuvši to rod njegov iziđoše da ga uhvate; jer govorahu da je izvan sebe. 22 A književnici koji bijahu sišli iz Jerusalima govorahu: u njemu je Veelzevul; i on pomoću kneza đavolskoga izgoni đavole. 23 I dozvavši ih govorše im u pričama: kako može sotona sotona izgoniti? 24 I ako se carstvo samo po sebi razdjeli, ne može ostati carstvo ono; 25 I ako se dom sam po sebi razdjeli, ne može ostati dom onaj; 26 I ako sotona ustane sam na se i razdjeli se, ne može ostati, nego æe propasti. 27 Niko ne može pokućstvo jakoga, ušavši u kuću njegovu, oteti ako najprije jakoga ne sveže: i onda æe kuću njegovu oplijeniti. 28 Zaista vam kažem: svi grijesi oprostije se sinovima ēovjećim, i huljenja na Boga, makar kakova bila: 29 A koji pohuli na Duhu svetoga nema oproštenja vajivik, nego je kriv vjećnomu sudu. (aiōn g165, aiōnios g166) 30 Jer govorahu: u njemu je nećisti duh. 31 I dođe mati njegova i braæea njegova, i stojeæi napolju poslaše k njemu da ga zovu. 32 I sjedaše narod oko njega. I rekoše mu: eto mati tvoja i braæea tvoja i sestre tvoje napolju pitaju za te. 33 I odgovori im govoræi: ko je mati moja ili braæea moja? 34 I pogledavši oko sebe na narod koji sjedaše reèe: evo mati moja i braæea moja. 35 Jer ko izvrši volju Božiju onaj je brat moj i sestra moja i mati moja.

4 I opet poèe uèiti kod mora, i skupiše se oko njega ljudi mnogi tako da mora uæi u laðu, i sjediti na moru; a narod sav bijaše na zemlji kraj mora. 2 I uèaše ih u pričama mnogo, i govorše im u nauci svojoj: 3 Slušajte: evo iziđe sijaæ da sije. 4 I kad sijaše dogodi se da jedno pade ukraj puta, i dođoše ptice i pozobaše ga. 5 A drugo pade na kamenito mjesto gdje ne bijaše mnogo zemlje; i odmah izniće; jer ne bijaše u dubinu zemlje: 6 A kad obasja sunce, uvenu, i buduæi da nemaše korijena, usahnu. 7 I drugo pade u trnje; i naraste trnje i udavi ga, i ne doneše roda. 8 I drugo pade na zemlju dobru; i davaše rod koji napredovaše i rastijaše i donošaše po trideset i po šeset i po sto. 9 I reèe: ko ima uši da ēuje neka ēuje. 10 A kad osta sam, zapitâše ga koji bijahu s njim i sa dvanaestoricom za ovu prièu. 11 I reèe im: vama je dano da znate tajne carstva Božijega, a onima napolju sve u pričama biva; 12 Da oèima gledaju i da ne vide, i da ušima slušaju i da ne razumiju; da se kako ne obrate i da im se ne oproste grijesi. 13 I reèe im: zar ne razumijete ove prièe? A kako æete sve prièe razumjeti? 14 Sijaè rijeè sije. 15 A ono su kraj puta, gdje se sije rijeè i kad je ēuju odmah dođe sotona i otme rijeè posijanu u srcima njihovjem. 16 Tako su i ono što se sije na kamenitijem mjestima koji kad ēuju rijeè odmah je prime s radošeu; 17 Ali nemaju korijena u sebi, nego su nepostojani, pa kad bude do nevolje ili ih potjeraju rijeèi radi, odmah se sablazne. 18 A ono su što se u trnju sije koji slušaju rijeè, 19 Ali brige ovoga svijeta i prijevara bogatstva i ostale slasti uđu i zaguše rijeè, i bez roda ostane. (aiōn g165) 20 A ono su što se na dobroj zemlji sije koji slušaju rijeè i primaju, i donose rod po trideset i po šeset i po sto. 21 I govorše im: eda li se svijeva užije da se metne pod sud ili pod odar? a ne da se na svijetnjak metne? 22 Jer nema ništa tajno što neæe biti javno; niti ima što sakriveno što neæe iziæi na vidjelo. 23 Ako ima ko uši da ēuje neka ēuje. 24 I govorše im:

pamtite što èujete: kakom mjerom mjerite onakom æe vam se mjeriti i dometnuæe se vama koji slušate. 25 Jer ko ima, daæe mu se; a koji nema, uzeæe mu se i ono što ima. 26 I govorše im: tako je carstvo Božije kao ēovjek kad baci sjeme u zemlju; 27 I spava i ustaje noæu i danju; i sjeme nièe i raste, da ne zna on. 28 Jer zemlja sama od sebe najprije donese travu, potom klas, pa onda ispunji pšenicu u klasu. 29 A kad sazri rod, odmah pošlje srp; jer nasti žetva. 30 I govorše: kakvo æemo kazati da je carstvo Božije? ili u kakvoj æemo ga prièi iskazati? 31 Ono je kao zrno gorušeno koje kad se posije u zemlju manje je od sviju sjemena na zemlji; 32 A kad se posije, uzraste i bude veæe od svega povræa, i pusti grane velike da mogu u njegovu hladu ptice nebeske življeti. 33 I takovjem mnogijem prièama kazivaše im rijeè koliko mogahu slušati. 34 A bez prièa ne govorše im ni rijeè. A uèenicima osobito kazivaše sve. 35 I reèe im onaj dan uveèe: hajdemo na onu stranu. 36 I otpustivši narod uzeše ga kako bješe u laði; a i druge laðe bijahu s njim. 37 I postade velika oluja; i valovi tako zaljevahu u laðu da se veæ napuni. 38 A on na krmi spavaše na uzglavlju; i probudiše ga, i rekoše mu: uèitelju! zar ti ne mariš što ginemo? 39 I ustavši zaprijeti vjetru, i reèe moru: æuti, prestani. I utoli vjetar, i postade tišina velika. 40 I reèe im: zašto ste tako strašljivi? Kako nemate vjere. 41 I uplašiše se vrlo, i govorahu jedan drugome: ko je ovaj dakle da ga i vjetar i more slušaju?

5 I dođoše preko mora u okolinu Gadarinsku. 2 I kad iziđe iz laðe, odmah ga srete èovjek s duhom neèistijem, 3 Koji življaše u grobovima i nikog ga ne moguše svezati ni verigama; 4 Jer je mnogo puta bio metnut u puta i u verige, pa je iskidao verige i putu izlomio; i nikog ga ne moguše ukrotiti. 5 I jednako dan i noæ bavilaše se u grobovima i u gorama vièuei i bijuæi se kamenjem. 6 A kad vidje Isusa izdaleka, poteèe i pokloni mu se. 7 I povikavši iza glasa reèe: šta je tebi do mene, Isuse sine Boga viènjšega? Zaklinjem te Bogom, ne muæi me. 8 Jer mu govorše: iziði, duše neèisti, iz èovjeka. 9 I pitaše ga: kako ti je ime? I odgovori mu: legeon mi je ime; jer nas je mnogo. 10 I moliše ga mnogo da ih ne šalje iz one okoline. 11 A ondje po brijezu pasijaše veliki krd svinja. 12 I moliše ga svi đavoli govoræi: pošlji nas u svinje da u njih uđemo. 13 I dopusti im Isus odmah. I iziðavši duhovi neèisti uđoše u svinje; i navali krd s brijeza u more; a bijaše ih oko dvije hiljade: i potopio se u moru. 14 A svinjari pobjegoše, i javiše u gradu i po selima. I iziðoše ljudi da vide šta je bilo. 15 I dođoše k Isusu, i vidješe bijesnoga u kome je bio legeon gdje sjedi obuèen i pametan; i uplašiše se. 16 A oni što su vidjeli kazaše im šta bi od bijesnoga i od svinja. 17 I poèeše ga moliti da ide iz njihovijeh krajeva. 18 I kad uđe u laðu, moljaše ga onaj što je bio bijesan da bude s njim. 19 A Isus ne dade mu, veæ mu reèe: idi kuæi svojoj k svojima i kaži im šta ti Gospod uèini, i kako te pomilova. 20 I otide i poèe pripovijedati u Deset Gradova Šta mu uèini Isus; i svi se divljahu. 21 I kad prijeđe Isus u laði opet na onu stranu, skupi se narod mnogi oko njega; i bješe kraj mora. 22 I gle, dođe jedan od starješina zbornièkijeh po imenu Jair; i vidjevši ga pade pred noge njegove. 23 I moljaše ga vrlo govoræi: kæi je moja na smrti; da dođeš i da metneš na nju ruke da ozdravi i živi. 24 I poðe s njim; i za njim idaše naroda mnogo i turkuha ga. 25 I žena nekakva koja je dvanaest godina bolovala od teèenja krví 26 I veliku muku podnijela od mnogijeh ljekara, i potrošila sve što je imala, i ništa joj nijesu pomogli, nego još gore naèenili, 27 Kad je èula za Isusa, dođe u narodu sastrag, i dotaèe se haljine njegove. 28 Jer govorše: ako se samo dotaknem haljina njegovijeh ozdravivæu. 29 I odmah presahnu izvor krvi njezine, i osjeti u tijelu da ozdravi od bolesti. 30 I odmah Isus

osjeti u sebi silu što iziđe iz njega, i obazrevši se na narod reče: ko se to dotaće mojih haljina? **31** I rekoše mu učenici njegovi: vidiš narod gdje te turka, pa pitaš: ko se dotaće mene? **32** I on se obziraše da vidi onu koja to učini. **33** A žena uplašivši se drkaše, i znajući što joj se dogodi, dože i kleće pred njim, i kaza mu svu istinu. **34** A on reče joj: kaereš! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom, i budi zdrava od bolesti svoje. **35** Jos on govoraše, a dođoše od starještine zborničkoga govoreći: kai tvoja umrije; šta već trudiš učitelja? **36** A Isus odmah èuvši rijeće što rekoše reče starješini: ne boj se, samo vjeruj. **37** I ne dade za sobom iæi nikome osim Petra i Jakova i Jovana brata Jakovljeva. **38** I dože u kuæu starještine zborničkoga, i vidje vrevu i plæi i jauk veliki. **39** I ušavši reče im: šta ste uzavreli te plaæete? Djevojka nije umrla, nego spava. **40** I potsmijehavu mu se. A on istjeravši sve uze oca djevojčina i mater i koji bijahu s njim, i uðe gdje ležaše djevojka. **41** I uzevši djevojku za ruku reče joj: Talita kumi, koje znaæi: djevojko, tebi govorim, ustani. **42** I odmah usta djevojka i hoðaše; a bješe od dvanaest godina. I zaèudiše se èudom velikijem. **43** I zaprijeti im vrlo da niko ne dozna za to, i reče: podajte joj nek jede.

6 I iziðe odande, i dože na svoju postojbinu; i za njim idoše uèenici njegovi. **2** I kad dože subota, poèe uèiti u zbornici. I mnogi koji slušahu, divljaju se govoreći: otkud ovome to? I kakva mu je premudrost dana? I èudesa takova rukama njegovijem èine se? **3** Nije li ovo drvodjelja, sin Marijin, a brat Jakovljev i Josijin i Judin i Simonov? I nijesu li sestre njegove ovđe meðu nama? I sablažnjavahu se o njega. **4** A Isus reče im: nigdje nije prorok bez èasti do na postojbinu svojoj i u rodu i u domu svome. **5** I ne mogase onđe nijednoga èuda da uèini, osim što malo bolesnika iscipljili metnuvši na njih ruke. **6** I divljaše se nevjerstvo njihovome. I iðaše po okolnjem selima i uèaše. **7** I dozva dvanaestoricu, i poèe ih slati dva i dva, i davaše im vlast nad duhovima neèistjem. **8** I zapovjedi im da ništa ne uzimaju na put osim jednoga štapa: ni torbe ni hlebja ni novaca u pojasu; **9** Nego obuveni u opanke, i ne oblaæiti dviju haljina. **10** I reče im: gdje uðete u dom onđe ostanite dok ne iziðete odande. **11** I ako vas ko ne primi i ne posluša vas, izlazeæi odande otresite prah s nogu svojih za svjedoèanstvo njima. Zaista vam kažem: lakše æe biti Sodomu i Gomoru u dan strašnoga судa nego gradu onome. **12** I otisavši propovijedalu da se treba kajati; **13** I ðavole mnoge izgonjahu; i mazahu uljem mnoge bolesnike; i iscijeljavahu. **14** I zaeu car Irod za Isusa jer njegovo ime bijaše se razglasilo i reče: Jovan krstitelj iz mrtvih usta, zato èini èudesu. **15** Drugi govorahu: to je Ilijia. A drugi govorahu: to je prorok ili kao koji od proroka. **16** A kad èu Irod, reče: to je Jovan koga sam ja posjekao, on usta iz mrtvih. **17** Jer ovaj Irod posla te uhvatiti Jovana, i svezavši baciti ga u tamnicu Irodijade radi žene Filipa brata svojega, jer se oženi njom. **18** Jer Jovan govoraše Irodu: ne možeš ti imati žene brata svojega. **19** A Irodijada rasrdi se na njega, i šeaaše da ga ubije, ali ne mogase. **20** Jer se Irod bojaše Jovana znajući ga da je èovjek pravedan i svet, i mnogo koješta èinjava kako mu on reče, i rado ga slušaše. **21** I dogodi se dan zgodan, kad Irod na dan svoga rođenja davaše veèeru knezovima svojijem i vojvodama i starješinama Galilejskijem. **22** I ušavši kai Irodijadinu i igravši i ugodivši Irodu i gostima njegovijem reče car djevojci: išti u mene šta god hoæeš, i daæu ti. **23** I zakle joj se: što god zašteš u mene daæu ti, da bi bilo i do po carstva moga. **24** A ona izišavši reče materi svojoj: šta æu iskati? A ona reče: glavu Jovana krstitelja. **25** I odmah ušavši brzo k caru zaïska govoreći: hoæu da mi daš sad na krugu glavu Jovana krstitelja. **26** I zabrinu se car, ali kletevi radi i gostiju svojijeh ne htje joj odreæi. **27** I odmah posla car dželata, i zapovjedi da donese glavu njegovu. **28** A on otisavši posjeèee ga u tamnici, i doneše glavu njegovu na krugu, i dade djevojci, a

djevojka dade je materi svojoj. **29** I èuvši uèenici njegovi doðoše i uzeše tijelo njegovo, i metnuše ga u grob. **30** I skupiše se apostoli k Isusu, i javiše mu sve i što uèiniše i šta ljudi nauèiše. **31** I reče im: dođite vi sami nasamo, i poèinite malo. Jer ih bijaše mnogo koji dolaze i odlaze, i ne imahu kad ni jesti. **32** I otidoše na laðu u pusto mjesto sami. **33** I vidješe ih ljudi kad iðahu, i poznaše ih mnogi, i pješice iz sviju gradova stjecahu se onamo, i prestigoše ih, i skupiše se oko njega. **34** I izišavši Isus vidje narod mnogi, i sažali mu se, jer bijahu kao ovce bez pastira; i poèe ih uèiti mnogo. **35** I kad bi veæ pred noæ, pristupiše k njemu uèenici njegovi govoreći: pusto je mjesto, a veæ je dockan; **36** Optusti ih neka idu u okolna sela i palanke da kupe sebi hlebja; jer nemaju šta jesti. **37** A on odgovarajuæi reče im: podajte im vi neka jedu. I rekoše mu: veæ ako da idemo da kupimo za dvjesta groša hlebja, i da im damo da jedu? **38** A on im reče: koliko hlebova imate? Idite vidite. I vidjevši rekoše: pet hlebova i dvije ribe. **39** I zapovjedi im da ih posade sve na gomile po zelenoj travi. **40** I posadiše se na gomile po sto i po pedeset. **41** I uzevši onih pet hlebova i dvije ribe pogleda na nebo, i blagoslov, pa prelomi hlebove, i dade uèenicima svojijem da metnu ispred njih; i one dvije ribe razdijeli svima. **42** I jedoše svi, i nasitiše se. **43** I nakupiše komada dvanaest kotarica punijeh i od riba. **44** A bijaše onijeh što su jeli hlebove oko pet hiljada ljudi. **45** I odmah natjera uèenike svoje da uðu u laðu i da idu naprijed na onu stranu u Vitsaidu dok on otpusti narod. **46** I otpustivši ih otide na goru da se pomoli Bogu. **47** I uveèe bijaše laða nasred mora, a on sam na zemlji. **48** I vidje ih gdje se muæahu vesljavaju: jer im bijaše protivan vjetar. I oko èetvrte straže noæene doðe k njima iduæi po moru; i šeadijaše da ih mimoide. **49** A oni vidjevši ga gdje ide po moru mišljahu da je utvara, i povikaše; **50** Jer ga svi vidješe i poplašiše se. I odmah progovori s njima, i reče im: ne bojte se, ja sam, ne plašite se. **51** I uðe k njima u laðu, i utoli vjetar; i vrlo se uplašiše, i divljahu se. **52** Jer ih ne nauèiše hlebovi; jer se bijaše srce njihovo okamenilo. **53** I prešavši doðoše u zemlju Genisaretsku; i stadoše u kraj. **54** I kad iziðoše iz laðe, odmah ga poznaše ljudi. **55** I optreavši sav onaj kraj poèe na odrima donositi bolesnike gdje èujuhaju da je on. **56** I kod god iðaše u selu ili u gradove ili u palanke, na raskršćima metahu bolesnike i moljahu ga da se barem skuta od haljine njegove dotaknu: i ozdravljuju svi koji ga se doticahu.

7 I skupiše se oko njega fariseji i neki od književnika koji bijahu došli iz Jerusalima. **2** I vidjevši neke od uèenika njegovijeh da neèistjem, to jest neumivenijem, rukama jedu hleb, ukoriše ih. **3** Jer fariseji i svi Jevreji ne jedu dok ne umiju ruku do lakata, držeæi se onoga što im je ostalo od starijeh; **4** I kad doðu s pazara, ne jedu dok se ne umiju; i još mnogo ima što su primili te drže: Peru èase i žbanove i kotlove i klupe. **5** A potom pitahu ga fariseji i književnici: zašto uèenici tvoji ne žive kao što nam je ostalo od starijeh, nego jedu hleb neumivenijem rukama? **6** A on odgovarajuæi reče im: dobro je prorokao Isaija za vas licemjere, kao što je pisano: ovi ljudi usnama me poštuju, a srce njihovo daleko stoji od mene. **7** No zaludu me poštuju uèeæi naukama, zapovijestima ljudskijem. **8** Jer ostaviste zapovijesti Božije, a držite obièaje ljudske, pranje žbanova i èasa; i druga mnoga takova èinite. **9** I reče im: dobro ukidate zapovijest Božiju da svoj obièaj saèuvate. **10** Jer Mojsije reče: poštuj oca svojega i mater svoju; i koji opsuje oca ili mater smræu da umre. **11** A vi kažete: ako reče èovjek ocu ili materi: korvan, to jest: prilog je èim bih ti ja mogao pomoæi. **12** I tako ne date mu ništa uèiniti ocu svojemu ili materi svojoj, **13** Ukitdajuæi rijeće Božiju svojijem obièajem koji ste postavili; i ovako mnogo koješta èinite. **14** I dozavši sav narod reče im: poslušajte mene svi, i razumijte. **15** Ništa nema što bi

èovjeka moglo opoganići da uđe spolja u njega, nego što izlazi iz njega ono je što pogani èovjeka. **16** Ako ko ima uši da èuje neka èuje. **17** I kad dođe od naroda u kuæu pitahu ga uèenici njegovi za prièu. **18** I reèe im: zar ste i vi tako nerazumni? Ne razumijete li da što god u èovjeku spolja ulazi ne može ga opoganiti? **19** Jer mu ne ulazi u srce nego u trbu; i izlazi napolje èisteæi sva jela. **20** Još reèe: što izlazi iz èovjeka ono pogani èovjeka; **21** Jer iznutra iz srca ljudskoga izlaze misli zle, preljube, kurvarstva, ubistva, **22** Kraðe, lakomstva, pakosti, zloæe, lukavstvo, sramote, zlo oko, huljenje na Boga, ponos, bezumlje. **23** Sva ova zla iznutra izlaze, i pogane èovjeka. **24** I ustvari odande otide na krajeve Tirske i Sidonske, i uèavši u kuæu šeæadijaše da нико ne èuje za nj; i ne može se sakriti. **25** Jer èuvši za nj žena što u njezinu kæeri bijaše duh neèisti, doðe i pada k nogama njegovima. **26** A žena ta bijaše Grkinja rodom Sirofinièanka, i moljaše ga da istjera ðavola iz kæeri njezine. **27** A Isus reèe joj: stani da se najprije djeca nahrane; jer nije pravo uzeti hrjeb od djece i baciti psima. **28** A ona odgovarajuæi reèe mu: da, Gospode; ali i psi pod trpezom jedu od mrva djetinjih. **29** I reèe joj: za tu rijeè idi; iziđe ðavo iz kæeri twoje. **30** I doðavši kuæi nađe da je ðavo izišao, i kæi ležaše na odru. **31** I opet iziđe Isus iz krajeva Tirske i Sidonske i dođe na more Galilejsko u krajeve Desetogradiske. **32** I dovedoše k njemu gluha i mutava, i moljahu ga da metne na nj ruku. **33** I uzevši ga iz naroda nasamo metnu prste svoje u uši njegove, i pljunuvši dohvati se jezika njegova; **34** I pogledavši na nebo uzdahnju, i reèe mu: Efata, to jest: otvori se. **35** I odmah mu se otvorile uši, i razdrriješi se sveza jezika njegova, i gorovare lijepo. **36** I zaprijeti im da nikome ne kaziju; ali što im on zabranjivaše oni još veæma razglasivahu. **37** I vrlo se divljahu gorovare: sve dobro èini; i gluhe èini da èuju i nijeme da govore.

8 U to vrijeme, kad bijaše vrlo mnogo naroda i ne imajihau šta jesti, dozva Isus uèenike svoje i reèe im: **2** Žao mi je naroda, jer veæ tri dana stoje kod mene i nemaju ništa jesti. **3** I ako ih otpustim gladne kuæeama njihovim, oslabiæe na putu; jer su mnogi od njih došli izdaleka. **4** I odgovorise mu uèenici njegovi: otkuda æemo uzeti hrjeba ovđe u pustinji da ih nahranimo? **5** I zapita ih: koliko imate hrjeba? A oni kazaše: sedam. **6** I zapovjedi narodu da posjedaju po zemlji; i uzevši onijeh sedam hrjeba i hvalu davši, prelomi, i dade uèenicima svojijem da razdadu; i razdadoše narodu. **7** I imahu malo ribica; i njih blagoslovivši reèe da i njih razdadu. **8** I jedoše, i nasitiše se, i nakupiše komada što preteèe sedam kotarica. **9** A onijeh što su jeli bijaše oko èetiri hiljade. I otpusti ih. **10** I odmah uđe u laðu s uèenicima svojijem, i doðe u okoline Dalmatanske. **11** I izidoše fariseji, i poèeše se preparati s njim, i kušajuæi ga iskahu od njega znak s neba. **12** I uzdahnuvši duhom svojijem reèe: zašto rod ovaj znak traži? Zaista vam kažem: neæee se dati rodu ovome znak. **13** I ostavivši ih uljeze opet u laðu, i otide na onu stranu. **14** I zaboraviše uèenici njegovi uzeti hrjeba, i nemahu sa sobom u laði do jedan hrjeb. **15** I zapovjedaše im gorovare: gledajte, èuvajte se kvasca farisejskoga i kvasca Irodova. **16** I mišlju jedan drugome gorovare: to je što hrjeba nemamo. **17** I razumjevši Isus reèe im: šta mislite što hrjeba nemate? Zar još ne osjeæate, niti razumijete? Zar je još okamenjeno srce vaše? **18** Oèi imate i ne vidite? uši imate i ne èujete? I ne pamite li **19** Kad ja pet hrjebaova prelomih na pet hiljada, koliko kotarica punijeh komada nakupiste? Rekoše mu: dvanaest. **20** A kad sedam na èetiri hiljade, koliko punijeh kotarica nakupiste komada? A oni rekoše: sedam. **21** I reèe im: kako ne razumijete? **22** I dođe u Vitsaidu; i dovedoše k njemu slijepa, i moljahu ga da ga se dotakne. **23** I uzevši za ruku slijepoga izvede ga napolje iz sela, i

pljunuvši mu u oèi metnu ruke na nj, i zapita ga vidi li što. **24** I pogledavši reèe: vidim ljudi gdje idu kao drva. **25** I potom opet metnu mu ruke na oèi, i reèe mu da pogleda: i iscijeli se, i vidje sve lijepo. **26** I posla ga kuæi njegovo gorovare: ne ulazi u selo, niti kazuj kome u selu. **27** I iziđe Isus i uèenici njegovi u sela Èesarije Filipove; i putem pitaše uèenike svoje gorovare im: ko gorovare ljudi da sam ja? **28** A oni odgovorise: Jovan krstitelj; drugi: Ilija; a drugi: koji od proraka. **29** A on im reèe: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajuæi reèe mu: ti si Hristos. **30** I zaprijeti im da nikom ne kazuju za njega. **31** I poèe ih uèiti da sinu èovjeèiju valja mnogo postradati, i da æe ga okriviti starješine i glavari sveštenički i književnici, i da æe ga ubiti, i treæi dan da æe ustati. **32** I gorovare o tom ne ustruèavajuæi se. I Petar uze ga i poèe ga odvraæati. **33** A on obrnuvši se i pogledavši na uèenike svoje zaprijeti Petru gorovare: idi od mene sotono; jer ti ne misliš što je Božije nego što je ljudsko. **34** I dozvavši narod s uèenicima svojima reèe im: ko hoæe za mnom da ide neka se odræee sebe i uzme krst svoj, i za mnom ide. **35** Jer ko hoæe dušu svoju da saèeva, izgubiæe je; a ko izgubi dušu svoju mene radi i jevanđelja onaj æe je saèuvati. **36** Jer kakav je korist èovjeku ako zadobije sav svijet a dušu svojoj nauði? **37** Ili kakav æe otkup dati èovjek za dušu svoju? **38** Jer ko se postidi mene i mojih rijeèi u rodnu ovome prelibotvornome i grješnom, i sin æe se èovjeèiju postidjeti njega kad dođe u slavi oca svojega s anđelima svetima.

9 I reèe im: zaista vam kažem: imaju neki među ovima što stoje ovdje koji neæee okusiti smrti dok ne vide carstvo Božije da dođe u sili. **2** I poslije šest dana uze Isus Petra i Jakova i Jovana i izvede ih na goru visoku same; i preobrazи se pred njima. **3** I haljine njegove postadoše sjajne i vrlo bijele kao snijeg, kao što ne može bijelija ubijeliti na zemlji. **4** I ukaza im se Ilija s Mojsijem gdje se razgovarahu s Isusom. **5** I Petar odgovarajuæi reèe Isusu: Ravi! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: tebi jednu i Mojsiju jednu i Iliju jednu. **6** Jer ne znadijaše šta gorov; jer bijahu vrlo uplašeni. **7** I postade oblak te ih zakloni; i dođe glas iz oblaka gorovare: ovo je sin moj ljubazni; njega poslušajte. **8** I ujedanput pogledavši nikoga ne vidješe osim Isusa sama sa sobom. **9** A kad silažahu s gore zaprijeti im da nikom ne kazuju šta su vidjeli, dok sin èovjeèiju ne ustane iz mrtvih. **10** I rijeè zadrižaše u sebi pitajuæi jedan drugoga: šta to znaæei ustati iz mrtvih? **11** I pitahu ga gorovare: kako gorovare književnici da Ilija treba najprije da dođe? **12** A on odgovarajuæi reèe im: Ilija æe dozei najprije, i uredi sve; ali i sin èovjeèiju treba da mnogo postrada i da se ponizi, kao što je pisano. **13** Ali vam kažem da je i Ilija došao i uèiniše s njim što htjedoše kao što je pisano za njega. **14** I doðavši k uèenicima svojijem vidje narod mnogi oko njih i književnike gdje se preprije s njima. **15** I odmah vidjevši ga sav narod uplaši se i pritræavši pozdravljuhu ga. **16** I upita književnike: šta se preprije s njima? **17** I odgovarajuæi jedan od naroda reèe: uèitelju! dovedoh k tebi sina svojega u kome je duh njem. **18** I svaki put kad ga uhvati lomi ga, i pjenu baca i škriguæe Zubima; i suši se. I rekoh uèenicima svojijem da ga istjeraju; i ne mogoše. **19** A on odgovarajuæi mu reèe: o rode nevjerni! dokle æeu s vama biti? dokle æeu vas trpljeti? Dovedite ga k meni. **20** I dovedoše ga k njemu; i kad ga vidje odmah ga duh stade lomiti; i panuvi na zemlju valjaše se bacajuæi pjenu. **21** I upita oca njegova: koliko ima vremena kako mu se to dogodilo? A on reèe: iz djetinjstva. **22** I mnogo puta baca ga u vatru i u vodu da ga pogubi; nego ako što možeš pomozi nam, smiluj se na nas. **23** A Isus reèe mu: ako možeš vjerovati: sve je moguæe onome koji vjeruje. **24** I odmah povikavši otac djetinji sa suzama gorovare: vjerujem, Gospode! pomozi mojoju nevjervu. **25** A

Isus videa da se stjeće narod zaprijeti duhu nečistome govoreći mu: duše nijemi i gluhi! ja ti zapovijedam, iziđi iz njega i više ne ulazi u njega. 26 I povikavši i izlomivši ga vrlo iziđe; i učini se kao mrtav tako da mnogi govoraju: umrije. 27 A Isus uzevši ga za ruku podiže ga; i usta. 28 I kad uđe u kuću pitahu ga učenici njegovi nasamo: zašto ga mi ne mogosmo istjerati? 29 I reče im: ovaj se rod ničim ne može istjerati do molitvom i postom. 30 I izišavši odande iđahu kroz Galileju; i ne šeadijaše da ko dozna. 31 Jer učaše učenike svoje, i govoraše im da æe se sin ēovjećij predati u ruke ljudske, i ubiæe ga, i pošto ga ubiju ustaæe treæi dan. 32 A oni ne razumijevaju riječi, i ne smedijahu da ga zapitaju. 33 I dođe u Kapernaum, i kad bješe u kući zapita ih: šta se prepripreta putem među sobom? 34 A oni muæahu; jer se putem prepriprea među sobom ko je najveæi. 35 I sjedavši dozva dvanaestoricu i reče im: koji hoæe da bude prvi neka bude od sviju najzadnji i svima sluga. 36 I uzevši dijete metnu ga među njih i zagrlivši ga reče im: 37 Ko jedno ovakovo dijete primi u ime moje, mene prima; a ko mene primi, ne prima mene nego onoga koji je mene poslao. 38 Odgovori mu Jovan govoreæi: učitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojim izgoni ðavole koji ne ide za nama: i zabranimo mu, jer ne ide za nama. 39 A Isus reče: ne branite mu; jer nema nikoga koji bi imenom mojim èudo èinio da može brzo zlo govoriti za mnomo. 40 Jer ko nije protiv vas s vama je. 41 Jer ko vas napoji èašom vode u ime moje, zato što ste Hristovi, zaista vam kažem: neæe mu propasti plata. 42 A koji sablazni jednoga od ovijeh malijeh koji vjeruju mene, bolje bi mu bilo da se objesi kamen vodenjeni o vratu njegovu i da se baci u more. 43 I ako te ruka tvoja sablažnjava, otsjeci je: bolje ti je bez ruke u život uæi, negoli s obje ruke uæi u pakao, u organj vjeèeni, (Geenna g1067) 44 Gdje crv njihov ne umire, i organj se ne gasi. 45 I ako te noga tvoja sablažnjava, otsjeci je: bolje ti je uæi u život hromu, negoli s dvije noge da te bace u pakao, u organj vjeèeni, (Geenna g1067) 46 Gdje crv njihov ne umire, i organj se ne gasi. 47 Ako te i oko tvoje sablažnjava, iskopaj ga: bolje ti je s jednjem okom uæi u carstvo Božije, negoli s dva oka da te bace u pakao ognjeni, (Geenna g1067) 48 Gdje crv njihov ne umire, i organj se ne gasi. 49 Jer æe se svaki ognjem posoliti, i svaka æe se zrtva solju posoliti. 50 Dobra je so; ali ako so bude neslana, èim æe se osoliti? Imajte so u sebi, i mir imajte među sobom.

10 I ustavši odande dođe u okoline Judejske preko Jordana, i steeè se opet narod k njemu; i kao što obiæaj imase, opet ih uæaše. 2 I pristupivši farisej upitaše ga kušajuæi: može li ēovjek pustiti ženu? 3 A on odgovarajuæi reče im: šta vam zapovijeda Mojsije? 4 A oni rekoše: Mojsije dopusti da joj se da raspusna knjiga i da se pusti. 5 I odgovarajuæi Isus reče im: po tvrđi vašega srca napisu vam on zapovijest ovu. 6 A u poèetku stvorenja muža i ženu stvorio ih je Bog. 7 Zato ostavi ēovjek oca svojega i mater i prilijepi se k ženi svojoj. 8 I budu dvoje jedno tijelo. Tako nijesu više dvoje nego jedno tijelo. 9 A što je Bog sastavio ēovjek da ne rastavlja. 10 I u kući opet zapitaše ga za to učenici njegovi. 11 I reče im: koji pusti ženu i oženi se drugom, èini preljubu na njoj. 12 I ako žena ostavi muža svojega i pože za drugoga, èini preljubu. 13 I donošahu k njemu djecu da ih se dotakne; a učenici branjahu onima što ih donošahu. 14 A Isus vidjevši rasrdi se i reče im: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovih carstvo Božije. 15 Zaista vam kažem: koji ne primi carstvo Božijega kao dijete, neæe uæi u njega. 16 I zagrlivši ih metnu na njih ruke te ih blagoslovio. 17 I kad iziđe na put, pritræa neko, i kleknuvši na koljena pred njim pitaše ga: učitelju blagi! šta mi treba èiniti da dobijem život vjeèeni? (aiõnios g166) 18 A Isus reče mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. 19

Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoèi lažu; ne èini nepravde nikome; poštuj oca svojega i mater. 20 A on odgovarajuæi reče mu: učitelju! sve sam ovo saèuvao od mladosti svoje. 21 A Isus pogledavši na nj, omilje mu, i reče mu: još ti jedno nedostaje: idi prodaj sve što imaš i podaj siromasima; i imaæe blago na nebu; i doði te hajde za mnom uzevši krst. 22 A on posta zolvoljan od ove rijeèi, i otide žalostan; jer bijaše vrlo bogat. 23 I pogledavši Isus reče učenicima svojima: kako je teško bogatima uæi u carstvo nebesko! 24 A učenici se uplašiše od rijeèi njegovih. A Isus opet odgovarajuæi reče im: djecol kako je teško onima koji se uzduju u svoje bogatstvo uæi u carstvo Božije! 25 Laksé je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. 26 A oni se vrlo divljahu govoreæi u sebi: ko se dakle može spasti? 27 A Isus pogledavši na njih reče: ljudima je nemoguæe, ali nije Bog: jer je sve moguæe Bogu. 28 A Petar mu poèe govoriti: eto mi smo ostavili sve, i za tobom idemo. 29 A Isus odgovarajuæi reče: zaista vam kažem: nema nikoga koji je ostavio kuæu, ili braæeu, ili sestre, ili oca, ili mater, ili ženu, ili djecu, ili zemlju, mene radi i jevanđelja radi. 30 A da neæe primiti sad u ovo vrijeme sto puta onoliko kuæa, i braæe, i sestara, i otaca, i matera, i djece, i zemlje, u proganjenu, a na onome svijetu život vjeèeni. (aiõn g165, aiõnios g166) 31 Ali æe mnogi prvi biti pošljednji, i pošljednji prvi. 32 A kad iđahu putem u Jerusalim, Isus iđaše pred njima, a oni se èuðahu, i za njim iđahu sa strahom. I uzevši opet dvanaestoricu poèe im kazivati šta æe biti od njega: 33 Evo idemo u Jerusalim, i sin ēovjećij predaæe se glavarima sveštenikjem i književnicima i osudiæe ga na smrt, i predaæe ga neznabوćima; 34 I narugaæe mu se, i biæe ga, i popljuvaæe ga, i ubiæe ga, i treæi dan ustaæe. 35 I pred njega doðoše Jakov i Jovan, sinovi Zevedejevi, govoreæi: učitelju! hoæemo da nam uèini za što æemo te moliti. 36 A on reče: što hoæete da vam uèinim? 37 A oni mu rekoše: daj nam da sjedemo jedan s desne strane tebi a drugi s lijeve, u slavi tvojoj. 38 A Isus im reče: ne znate šta ištete: možete li pitи èašu koju ja pijem, i krstiti se krštenjem kojim se ja krstim? 39 A oni mu rekoše: možemo. A Isus reče im: èašu dakle koju ja pijem ispiæete; i krštenjem kojim se ja krstim krstiaæete se; 40 Ali da sjedete s desne strane meni i s lijeve, ne mogu ja dati nego kojima je ugotovljeno. 41 I èuvši to desetorica poèeše se srditi na Jakova i na Jovana. 42 A Isus dozvavši ih reče im: znate da knezovi narodni vladaju narodom i poglavari njegovi upravljaju njim. 43 Ali meðu vama da ne bude tako; nego koji hoæe da bude veæi među vama, da vam služi. 44 I koji hoæe prvi meðu vama da bude, da bude svima sluga. 45 Jer sin ēovjećij nije došao da mu služe nego da služi, i da da dušu svoju u otkup za mnoge. 46 I doðoše u Jerihon. I kad izlažaše iz Jerihona, on i učenici njegovi i narod mnogi, sin Timejev Vartimej slijepi sjeðaše kraj puta i prošaše. 47 I èuvši da je to Isus Nazaretanin stade vikati i govoriti: sine Davidov Isuse! pomiluj me! 48 I prijeæahu mu mnogi da uæuti, a on još veæema vikaše: sine Davidov! pomiluj me! 49 I stavši Isus reče da ga zovnu. I zovnuše slijepca govoreæi mu: ne boj se; ustani, zove te. 50 A on zbacivši sa sebe haljine svoje ustade, i dođe k Isusu. 51 I odgovarajuæi reče mu Isus: šta æeš da ti uèinim? A slijepi reče mu: Ravuni! da pogledam. 52 A Isus reče mu: idi, vjera tvoja pomože ti. I odmah progleda, i otide putem za Isusom.

11 I kad se približi k Jerusalimu, k Vitfazi i Vitaniji, kod gore Maslinske, posla dvojicu od učenika svojih. 2 I reče im: idite u selo što je prema vama, i odmah kako uđete u njega naæi æete magare privezano, na koje niko od ljudi nije usjedao; odriješite ga i dovedite. 3 I ako vam ko reče: šta to èinite? kažite: treba Gospodu; i odmah æe ga poslati amo. 4 A oni otidoše, i naðoše magare privezano kod vrata napolju na raskršæu, i

odriješiše ga. 5 I neki od onijeh što stajahu ondje rekoše im: zašto driješite magare? 6 A oni rekoše im kao što im zapovjedi Isus; i ostavise ih. 7 I dovedoše magare k Isusu, i metnuše na nj haljine svoje; i usjede na nj. 8 A mnogi prostriješe haljine svoje po putu; a jedni rezahu granje od drveta, i prostirahu po putu. 9 A koji iđahu pred njim i za njim, vikahu govoreći: Osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje! 10 Blagosloveno carstvo oca našega Davida koje ide u ime Gospodnje! Osana na visini! 11 I uđe Isus u Jerusalim, i u crkvu; i promotriši sve, kad bi uveće, izide u Vitaniju s dvanaestoricom. 12 I sjutradan kad izidoše iz Vitanije, ogladnje. 13 I vidjeviš izdaleka smokvu s lišaem dođe ne bi li što našao na njoj; i došaviš k njoj ništa ne nađe osim lišea; jer još ne bješe vrijeme smokvama. 14 I odgovarajući Isus reče joj: da otsad od tebe niko ne jede roda dobjekva. I slušahu učenici njegovog. (aiōn g165) 15 I dođoše opet u Jerusalim; i ušavši Isus u crkvu stade izgoniti one koji prodavahu i kupovahu po crkvici; i ispremeta trpeze onijeh što mijenjaju novce, i klupe onijeh što prodavahu golubove. 16 I ne dadijaše da ko pronese suda kroz crkvicu. 17 I učaše govoreći im: nije li pisano: dom moj neka se zove dom molitve svima narodima? A vi načiniste od njega hajduku pećinu. 18 I euše književnici i glavari sveštenički, i tražahu kako bi ga pogubili; jer ga se bojavu; jer se sav narod eučaše naući njegovoj. 19 I kad bi uveće iziđe napolje iz grada. 20 I ujutru prolazeći vidješe smokvu gdje se posušila iz korijena. 21 I opomenuvši se Petar reče mu: Ravi! gle, smokva što si je prokleo posušila se. 22 I odgovarajući Isus reče im: 23 Imajte vjeru Božiju; jer vam zaista kažem: ako ko reče gori ovoj: digni se i bac si u more, i ne posumnjaju u srcu svojemu, nego uzvjeruje da æe biti kao što govorii: biæe mu što god reče. 24 Zato vam kažem: sve što ištete u svojoj molitvi vjerujte da æete primiti; i biæe vam. 25 I kad stojite na molitvi, praštajte ako što imate na koga: da i otac vaš koji je na nebesima oprosti vama pogreške vaše. 26 Ako li pak vi ne opratašte, ni otac vaš koji je na nebesima neæe oprostiti vama pogrešaka vaših. 27 I dođoše opet u Jerusalim; i kad hođaše po crkvici dođoše k njemu glavari sveštenički i književnici i starješine, 28 I rekoše mu: kakvom vlasti to èiniš? i ko ti dade vlast tu, da to èiniš? 29 A Isus odgovarajući reče im: i ja æeu vas da upitam jednu rijeè, i odgovorite mi; pa æeu vam kazati kakvom vlasti ovo èinem. 30 Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? odgovorite mi. 31 I mišljahu u sebi govoreći: ako reèemo: s neba; reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? 32 Ako li reèemo: od ljudi; bojimo se naroda; jer svi mišljaju za Jovana da zaista prorok bješe. 33 I odgovarajući rekoše Isusu: ne znamo. I Isus odgovarajući reče njima: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinem.

12 I poèe im govoriti u prièama: posadi èovjek vinograd, i ogradi plotom, i iskopa pivnicu, i naèini kulu, i dade ga vinogradarima, pa otide. 2 I kad dođe vrijeme, posla k vinogradarima slugu da primi od vinogradara od roda vinogradskoga. 3 A oni uhvativiši slugu izbiše ga, i poslaše prazna. 4 I opet posla k njima drugoga slugu; i onoga biše kamenjem i razbiše mu glavu, i poslaše ga sramotna. 5 I opet posla drugoga; i onoga ubiše; i mnoge druge, jedne izbiše a jedne pobiše. 6 Još dakle imaše jedinoga svojega milog sina, posla i njega najposlije k njima govoreći: postidjeæe se sina mojega. 7 A vinogradari rekoše u sebi: ovo je našljednik, hodite da ga ubijemo, i nama æe ostati oèevina njegova. 8 I uhvativiše ga, i ubiše, i izbacive ga napolje iz vinograda. 9 Šta æe dakle uèiniti gospodar od vinograda? Doæi æe i pogubiæe vinogradare, i daæe vinograd drugima. 10 Zar niste èitali u pismu ovo: kamen koji odbaciše zidari, onaj posta glava od ugla; 11 To bi od Gospoda i divno je u našnjem oèima? 12 I gledahu da ga uhvate, ali se pobojaše naroda; jer razumješe

da za njih govorí prièi; i ostavivši ga otidoše. 13 I poslaše k njemu neke od fariseja i Irodotovaca da bi ga uhvatili u rijeèi. 14 A oni došavši rekoše mu: uèitelju! znamo da si istinit, i da ne mariš ni za koga; jer ne gledaš ko je ko, nego zaista putu Božijemu uèiš; treba li æesaru davati haraè ili ne? Hoæemo li dati ili da ne damo? 15 A on znajueći njihovo licemjerje reèe im: što me kuæate? Donesite mi novac da vidim. 16 A oni donesoše. I reèe im: eji je obraz ovaj i natpis? A oni mu rekoše: æesarev. 17 I odgovarajući Isus reèe im: podajte æesarevo æesaru, i Božije Bogu. I èudiše mu se. 18 I dođoše k njemu sadukeji koji kažu da nema vaskrseniju, i zapitaše ga govoreći: 19 Uèitelju! Mojsije nam napisa: ako kome brat umre i ostavi ženu a djece ne ostavi, da brat njegov uzme ženu njegovu i da podigne sjeme bratu svojemu. 20 Sedam braæe bješe: i prvi uze ženu, i umrje bez poroda. 21 I drugi uze je, i umrje, i ni on ne ostavi poroda; tako i treæi. 22 I uzeše je sedmorica, i ne ostavise poroda. A poslije sviju umrje i žena. 23 O vaskrseniju dakle kad ustanu koga æe od njih biti žena? jer je za sedmoricom bila. 24 I odgovarajući Isus reèe im: zato li se vi varate što ne znate pisma ni sile Božije? 25 Jer kad iz mrtvih ustanu, niti æe se ženiti ni udavati, nego su kao anđeli na nebesima. 26 A za mrtve da ustaju nijeste li èitali u knjigama Mojsijevim kako mu reèe Bog kod kupine govoreći: ja sam Bog Avraamov, i Bog Isakov, i Bog Jakovljev? 27 Nije Bog Bog mrtvih, nego Bog živih. Vi se dakle vrlo varate. 28 I pristupi jedan od književnika koji ih slušaše kako se prepiru, i vidje da im dobro odgovara, i zapita ga: koja je prva zapovijest od sviju? 29 A Isus odgovori mu: prva je zapovijest od sviju: eu! Izraeli, Gospod je Bog naš Gospod jedini; 30 I ljubi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem i svom dušom svojom i svijem umom svojijem i svom snagom svojom. Ovo je prva zapovijest. 31 I druga je kao i ova: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. Druge zapovijesti veæe od ovih nema. 32 I reèe mu književnik: dobro, uèitelju! pravo si kazao da je jedan Bog, i nema drugoga osim njega; 33 I ljubiti ga svijem srcem i svijem razumom i svom dušom i svom snagom, i ljubiti bližnjega kao samoga sebe, veæe je od sviju èrtava i priloga. 34 A Isus vidjeviš kako pametno odgovori reèe mu: nijesi daleko od carstva Božijega. I niko više ne smijaše da ga zapita. 35 I odgovori Isus i reèe uèeæi u crkvi: kako govore književnici da je Hristos sin Davidov? 36 Jer sam David kaza Duhom svjetjtem: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. 37 Sam dakle David naziva ga Gospodom, i otkuda mu je sin? I mnogi narod slušaše ga s radoæe. 38 I govorase im u nauci svojoj: èuvajte se književnika koji idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, 39 I prvih mjesta po zbornicama, i zaèelia na gozbama. 40 Ovi što jedu kuæe udovice, i lažno se mole Bogu dugo, biæe još veæama osuðeni. 41 I sjedavši Isus prema Božijoj hazni gledaše kako narod meæee novce u Božiju haznu. I mnogi bogati metuju mnogo. 42 I došavši jedna siromašna udovica metnu dvije lepte, koje èini jedan kodrant. 43 I pozvali uèenike svoje reèe im: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju koji meæeu u Božiju haznu. 44 Jer svi metnuše od suviška svojega; a ona od sirotinje svoje metnu sve što imaše, svu hrana svoju.

13 I kad izlažaše iz crkve reèe mu jedan od uèenika njegovih: uèitelju! gle kakvo je kamenje, i kakva graðevina! 2 I odgovarajući Isus reèe mu: vidiš li ove velike graðevine? ni kamen na kamenu neæe ovdje ostati koji se neæe razmetnuti. 3 I kad sjedaše na gorji Maslinskoj prema crkvi, pitahu ga sama Petar i Jakov i Jovan i Andrija: 4 Kaži nam kad æe to biti? i kakav æe znak biti kad æe se to sve svršiti? 5 A Isus odgovarajući im poèe govoriti: èuvajte se da vas ko ne prevari. 6 Jer æe mnogi

doæi na moje ime govoreæi: ja sam; i mnoge æe prevariti. **7** A kad èuvjetate ratove i glasove o ratovima, ne plašite se; jer treba da to bude; ali to još nije pošljedak. **8** Ustaæee narod na narod i carstvo na carstvo; i zemlja æe se tresti po svijetu; i biæe gladi i bune. To je poèetak stradanju. **9** A vi se èuvajte; jer æe vas predavati u sudove i po zbornicama biæe vas, i pred kraljeve i careve izvodjæe vas mene radi za svjedoèanstvo njima. **10** I u svima narodima treba da se najprije propovjedi jevanđelje. **11** A kad vas povedu da predaju, ne brinite se naprijed ñta æete govoriti, niti mislite; nego što vam se da u onaj èas ono govorite; jer vi neæete govoriti nego Duh sveti. **12** I predaae brat brata na smrt i otac sina, i ustaæee djeca na roditelje i poblaæe ih. **13** I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. Ali koji pretrpi do kraja blago njemu. **14** A kad vidite mrzost opušæenja, za koju govoril prorok Danilo, da stoji gdje ne treba koji èita da razumije): tada koji budu u Judeji neka bježe u gore; **15** I koji bude na krovu da ne silazi u kuæeu, niti da ulazi da uzme što iz kuæee svoje; **16** I koji bude u polju da se ne vraæea natrag da uzme haljinu svoju. **17** Ali teško trudnima i dojlicama u te dane! **18** Nego se molite Bogu da ne bude bježan vaša u zimu. **19** Jer æe u dane te biti nevolja kakova nije bila od poèetka stvorenja koje je Bog stvorio dosad, i neæe ni biti. **20** I da Gospod ne skrati dane nikо ne bi ostao; ali izbranijeh radi, koje izbra, skratio je dane. **21** Tada ako vam ko reæe: evo ovđje je Hristos; ili: eno ondje; ne vjerujte. **22** Jer æe izæei lažni hristosi i lažni proroci, i pokazaae znake i èudesa da bi prevarili, ali bude moguæe, i izbrane. **23** Ali vi se èuvajte: eto vam sve kazah naprijed. **24** Ali u te dane, poslije te nevolje, sunce æe pomræati, i mjesec svoju svjetlost izgubiti. **25** I zvijezde æe spadati s neba i sile nebeske pokrenuti se. **26** I tada æe ugledati sina èovjeèejega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. **27** I tada æe poslati anđele svoje i sabraæe izbrane svoje od èetiri vjetra, od kraja zemlje do kraja neba. **28** A od smokve nauæite se prièi: kad se veæe njezina grana pomlaði i stane listati, znate da je blizu ljeto. **29** Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu kod vrata. **30** Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. **31** Nebo i zemlja proæi æe, ali rijeèi moje neæe proæi. **32** A o danu tome ili o èasu nikо ne zna, ni anđeli koji su na nebesima, ni sin, do otac. **33** Pazite, stražite i molite se Bogu; jer ne znate kad æe vrijeme nastati. **34** Kao što èovjek odlažeæi ostavi kuæeu svoju, i da slugama svojima vlast, i svakome svoj posao; i vrataru zapovjedi da straži. **35** Stražite dakle; jer ne znate kad æe doæi gospodar od kuæee, ili uveæe ili u ponoæi ili u pijetle ili ujutru; **36** Da ne doðe iznenada i da vas ne naðe a vi spavate. **37** A što vam kažem, svima kažem: stražite.

14 Bijahu pak još dva dana do pashe i do dana prijesnjih hlebova; i tražahu glavari sveštenièki i književnici kako bi ga iz prijevare uhvatili i ubili. **2** Ali govorahu: ne o prazniku, da se ne bi narod pobunio. **3** I kad bijaše on u Vitaniji u kuæei Simona gubavoga i sjedaše za trpezom, doðe žena sa sklenicom mnogocjenoga mira èistog nardova, i razbivši sklenicu ljevaše mu na glavu. **4** A neki se srðahu govorare: zašto se to miro prosipa tako? **5** Jer se mogaše za nj uzeti više od trista groša i dati siromasima. I vikahu na nju. **6** A Isus reæe: ostavite je; šta joj smetate? ona uèini dobro djelo na meni. **7** Jer siromahe imate svagda sa sobom, i kad god hoæete možete im dobro èiniti; a mene nemate svagda. **8** Ona što može, uèini: ona pomaza naprijed tijelo moje za ukop. **9** Zaista vam kažem: gdje se god uspropovjeda jevanđelje ovo po svemu svijetu, kazaæe se i to za spomen njezin. **10** I Juda Iskariotski, jedan od dvanaestorice, otide ka glavarima sveštenièkjem da im ga izda. **11** A oni èuvši obradovaše se, i obrekoše mu novce dati: i tražaše zgodu da

ga izda. **12** I u prvi dan prijesnjih hlebova, kad klahu pashu, rekoše mu uèenici njegovi: gdje æeš da idemo da ti zgotovimo pashu da jedeš? **13** I posla dvojicu od uèenika svojih i reæe im: idite u grad, i sreæee vas èovjek koji nosi vodu u kréagu; idite za njim, **14** I gdje uðe kažite gospodaru od one kuæe: uèitelj veli: gdje je gostonica gdje æeu jesti pashu s uèenicima svojijem? **15** I on æe vam pokazati veliku sobu prostrtu gotovu: ondje nam zgnotovite. **16** I iziðoše uèenici njegovi, i doðoše u grad, i naðoše kao što im kaza, i ugotoviše pashu. **17** I kad bi uveæe, doðe sa dvanaestoricom. **18** I kad sjedaðu za trpezom i jeðahu reæe Isus: zaista vam kažem: jedan od vas, koji jede sa mnom, izdaæe me. **19** A oni se zabrinuše, i stadoše govoriti jedan za drugijem: da ne ja? i drugi: da ne ja? **20** A on odgovarajuæi reæe im: jedan od dvanaestorice koji umoëi sa mnom u zdjelu. **21** Sin èovjeèejak dakle ide kao što je pisano za njega; ali teško onome èovjeku koji izda sina èovjeèejega; bolje bi mu bilo da se nije rodio onaj èovjek. **22** I kad jeðahu uze Isus hlijeb i blagoslovivši prelomi ga, i dade im, i reæe: uzmitte, jedite; ovo je tijelo moje. **23** I uze èašu i davši hvalu dade im; i piše iz nje svi. **24** I reæe im: ovo je krv moja novoga zavjeta koja æe se proliti za mnoge. **25** Zaista vam kažem: više neæu pitи od roda vinogradskoga do onoga dana kad æeu ga piti novoga u carstvu Božijemu. **26** I otpojavši hvalu iziðoše na goru Maslinsku. **27** I reæe im Isus: svi æete se vi sablaznitи o mene ovu noæ; jer je pisano: udariaæ pastira i ovce æe se razbezæi. **28** Ali po vaskrsenju svojemu ja idem pred vama u Galileju. **29** A Petar mu reæe: ako se i svi sablazne, ali ja neæu. **30** I reæe mu Isus: zaista ti kažem: noæas dok dvaput pijetao ne zapjeva tri puta æeš me se odreæi. **31** A on još veæema govorare: da bih znao s tobom i umrijeti neæu te se odreæi. Tako i svi govorahu. **32** I doðoše u selo koje se zove Getsimanija, i reæe uèenicima svojijem: sjedite ovdje dok ja idem da se pomolim Bogu. **33** I uze sa sobom Petra i Jakova i Jovana, i zabrinu se i poèe tužiti. **34** I reæe im: žalosna je duša moja do smrti; poèekajte ovđje, i stražite. **35** I otisavši malo pada na zemlju, i moljaše se da bi ga mimošao èas ako je moguæe. **36** I govorare: Ava oœe! sve je moguæe tebi; pronesi èašu ovu mimo mene; ali opet ne kako ja hoæu nego kako ti. **37** I doðe i naðe ih gdje spavaju, i reæe Petru: Simone! Zar spavaš? Ne može li jednoga èasa postražiti? **38** Stražite i molite se Bogu da ne padnete u napast; jer je duh sréan ali je tijelo slabo. **39** I opet otisavši pomoli se Bogu one iste rijeèi govorare. **40** I vrativši se naðe ih opet gdje spavaju; jer im bijahu oœi otežale; i ne znadjahu šta bi mu odgovorili. **41** I doðe treæi put, i reæe im: jednako spavate i poèivate; dosta je; doðe èas; evo se predaje sin èovjeèej u ruke grieñinicima. **42** Ustanite da idemo; evo izdajnik se moj približi. **43** I odmah dok on još govorare, doðe Juda, jedan od dvanaestorice, i s njim ljudi mnogi s noževima i s koljem od glavara sveštenièkjih i od književnika i starješine. **44** I izdajnik njegov dade im znak govorare: koga ja cijelivam onaj je: držite ga, i vodite ga èuvajauæi. **45** I doðavši odmah pristupi k njemu, i reæe: Ravi! ravi! i cijeliva ga. **46** A oni metnuše ruke svoje na nj i uhvatiše ga. **47** A jedan od onijeh što stajahu ondje izvadi nož te udari slugu poglavara sveštenièkoga, i otsjijeèe mu uho. **48** I odgovarajuæi Isus reæe im: kao na hajduka iziðli ste s noževima i s koljem da me uhvatite, **49** A svaki dan sam bio kod vas u crkvi i uèio, i ne uhvatiste me. Ali da se zbude pismo. **50** I ostavivši ga uèenici svi pobjegoše. **51** I na njim iðaše nekakav mladiæ ognut platnom po golu tijelu; i uhvatiše onoga mladiæa. **52** A on ostavivši platno go pobježe od njih. **53** I dovedoše Isusa k poglavaru sveštenièkome, i stekoše k njemu svi glavari sveštenièki i književnici i starješine. **54** I Petar ide za njim izdaleka do u dvor poglavara sveštenièkoga, i sjedaðe sa slugama, i grijaše se kod ognja. **55** A glavari sveštenièki i sva skupština tražahu na Isusa svjedoèanstva da ga ubiju; i ne

nađoše; **56** Jer mnogi svjedoèahu lažno na njega i svjedoèanstva ne bijahu jednaka. **57** I jedni ustavši svjedoèahu na njega lažno govoreæi: **58** Mi smo èuli gdje on govori: ja æu razvaliti ovu crkvu koja je rukama naèinjena, i za tri dana naèinju drugu koja ne æe biti rukama naèinjena. **59** I ni ovo svjedoèanstvo njihovo ne bijaše jednako. **60** I ustavši poglavar sveštenički na srijedu zapita Isusa govoreæi: zar ništa ne odgovaraš što ovi na tebe svjedoèe? **61** A on muæe i ništa ne odgovaraše. Opet poglavar sveštenički zapita i reèe: jesli li ti Hristos, sin blagoslovenoga? **62** A Isus reèe: jesam; i vidjeæete sina èovjeèijega gdje sjedi s desne strane sile i ide na oblacima nebeskijem. **63** A poglavar sveštenički razdrije svoje haljine, i reèe: šta nam trebaju više svjedoci? **64** Èuste hulu na Boga; šta mislite? A oni svi kazaše da je zasluzio smrt. **65** I poèeše jedni pljavati na nj, i pokravati mu lice, i æeuæati ga, i goroviti mu: proreæi, i sluge ga bijahu po obrazima. **66** I kad bijaše Petar dolje na dvoru, doðe jedna od sluškinja poglavara svešteničkoga, **67** I vidjevši Petra gdje se grije pogleda na nj i reèe: i ti si bio s Isusom Nazareæaninom. **68** A on se odreèe govoreæi: ne znam niti razumijem šta ti govorиш. I izide napolje pred dvor: i pijetao zapjeva. **69** I opet kad ga vidje sluškinja, poèe goroviti onima što stajahu ondje: ovaj je od njih. **70** A on se opet odričaše. I malo zatijem opet oni što stajahu ondje rekose Petru: vaistinu si od njih: jer si Galilejac, i govor ti je onakovi. **71** A on se poèe kleti i prekljinati: ne znam toga èovjeka za koga vi govorite. **72** I drugi put zapjeva pijetao. I opomenu se Petar rijeæi što mu reèe Isus: dok pijetao dvaput ne zapjeva odreæi æeš me se tripot. I stade plakati.

15 I odmah ujutru uèiniše vijeæu glavari sveštenički sa starješinama i književnicima, i sav sabor, i svezavši Isusa odvedoše ga i predadoše Pilatu. **2** I upita ga Pilat: jesli li ti car Judejski? A on odgovarajuæi reèe mu: ti kažeš. **3** I tužahu ga glavari sveštenički vrlo. **4** A Pilat opet upita ga govoreæi: zar ništa ne odgovaraš? Gledaj šta svjedoèe na tebe. **5** Ali Isus više ne odgovori ništa tako da se divljaše Pilat. **6** A o svakom prazniku puštaše im po jednoga sužnja koga iskahu. **7** A bijaše jedan zatvoren, po imenu Varava, sa svojijem drugarima koji su u buni uèinili krv. **8** I povikavši narod stade iskati što im svagda èinjaše. **9** A Pilat im odgovori govoreæi: hoæeete li da vam pustim cara Judejskoga? **10** Jer znadijaše da su ga iz zavisti predali glavari sveštenički. **11** Ali glavari sveštenički podgovorile narod bolje Varavu da ištu da im pusti. **12** A Pilat opet odgovarajuæi reèe im: a šta hoæeate da èinim s tijem što ga zovete carem Judejskijem? **13** A oni opet povikaše: raspni ga. **14** A Pilat im reèe: a kakvo je zlo uèino? A oni iza glasa vikahu: raspni ga. **15** A Pilat želeæi ugoditi narodu pusti im Varavu, a Isusa šibavši predade da ga razapnu. **16** A vojnici ga odvedoše u sudnicu, i sazvaše svu èetu vojnika, **17** I obukoše mu skerletnu kabanicu, i opletavši vijenac od trnja metnuše na nj. **18** I stadoše ga pozdravljati govoreæi: zdravo, care Judejski! **19** I bijahu ga po glavi trskom, i pljavahu na nj, i padajuæi na koljena poklanjahu mu se. **20** I kad mu se narugaše, svukoše s njega skerletnu kabanicu, i obukoše ga u njegove haljine i izvedoše ga da ga razapnu. **21** I natjerâše nekoga Simona iz Kirine, oca Aleksandrova i Rufova, koji iðaše iz polja, da mu ponese krst. **22** I dovedoše ga na mjesto Golgotu, koje æe reæi: košturnica. **23** I davahu mu da piye vino sa smirnom, a on ne uze. **24** I kad ga razapeše, razdijeliše haljine njegove bacajuæi kocke za njih ko æe šta uzeti. **25** A bijaše sahat treæi kad ga razapeše. **26** I bijaše natpis njegove krivice natписан: car Judejski. **27** I s njim raspeše dva hajduka, jednoga s desne a jednoga s lijeve strane njemu. **28** I izvrši se pismo koje govori: i metnuše ga meðu zloeince. **29** I koji prolazahu huljhaju na nj mašuæi glavama svojima i govoreæi: aha! ti što crkvu razvaljuješ i za tri

dana naèinjaš, **30** Pomozi sam sebi i siði s krsta. **31** Tako i glavari sveštenički s književnicima rugahu se govoreæi jedan drugome: drugima pomože, a sebi ne može pomoæi. **32** Hristos car Izralijev neka siðe sad s krsta da vidimo, pa æemo mu vjerovati. I oni što bijahu s njim razapeti rugahu mu se. **33** A u šestome sahatu bi tama po svoj zemlji do sahata devetoga. **34** I u devetome sahatu povika Isus iza glasa govoreæi: Elo! Elo! lama savahanti? koje znaæi: Bože moj! Bože moj! zašto si me ostavio? **35** I neki od onjeh što stajahu ondje èuvši to govorahu: eno zove Illiju. **36** A jedan otreà te napuni sunðer octa, pa nataknuvši na trsku pojaše ga govoreæi: stanite da vidimo hoæe li doæi Illija da ga skine. **37** A Isus povika iza glasa, i izdahnu. **38** I zavjes crkveni razdrije se nadvoje s vrha do na dno. **39** A kad vidje kapetan koji stajaše prema njemu da s takom vikom izdahnu, reèe: zaista èovjek ovaj sin Božij bješe. **40** A bijahu i žene koje gledahu izdaleku, meðu kojima bješe i Marija Magdalina i Marija Jakova maloga i Josije mati, i Solomijsa. **41** Koje iðahu za njim i kad bješe u Galileji, i služahu mu; i druge mnoge koje bijahu došle s njim u Jerusalim. **42** I kad bi uveæe jer bijaše petak, to jest uoèi subote **43** Doðe Josif iz Arimateje, pošten savjetnik, koji i sam carstva Božijega èekaše, i usudi se te uèe k Pilatu i zaiska tijelo Isusovo. **44** A Pilat se zaèudi da je veæ umro; i doznavavši kapetana zapita ga: je li davno umro? **45** I doznavši od kapetana, dade tijelo Josifu. **46** I kupivši platno, i skinuvši ga, obav platnom, i metnu ga u grob koji bješe isjeèen u kamenu, i navalii kamen na vrata od groba. **47** A Marija Magdalina i Marija Josijna gledahu gdje ga metahu.

16 I poèto proðe subota, Marija Magdalina i Marija Jakovljeva i Solomijsa kupiše mirisa da doðu i da pomažu Isusa. **2** I vrlo rano u prvi dan nedjelje doðoše na grob oko sunèanoga roðaja. **3** I govorahu meðu sobom: ko æe nam odvaliti kamen od vrata grobnijeh? **4** I pogledavši vidješe da kamen bješe odvaljen: jer bješe vrlo veliki. **5** I ušavši u grob vidješe mladiæa obuèena u bijelu haljinu gdje sjedi s desne strane; i uplašiše se. **6** A on im reèe: ne plaæite se, Isusa tražite Nazareæanina raspetoga; usta, nije ovdje, evo mjesto gdje ga metnuše. **7** Nego idite kažite uèenicima njegovijem i Petru da pred vama otide u Galileju: tamo æete ga vidjeti, kao što vam reèe. **8** I izišavši pobjegoše od groba; jer ih uhvati drhat i strah; i nikom ništa ne kazaše, jer se bojahu. **9** (note: The most reliable and earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.) A Isus ustavši rano u prvi dan nedjelje javi se najprije Mariji Magdalini, iz koje je istjerao sedam ðavola. **10** A ona otide te javi onima što su bili s njim, koji plakahu i ridahu. **11** I oni èuvši da je živ i da ga je ona vidjela ne vjerovaše. **12** A potom javi se na putu dvojici od njih u drugome oblijeju, kad su išli u selo. **13** I oni otisavši javiše ostalima; i ni njima ne vjerovaše. **14** A najposljije javi se kad njih jedanaestorica bijahu za trpezom, i prekor ih za njihovo nevjerje i tvrđu srca što ne vjerovaše onima koji su ga vidjeli da je ustao; **15** I reèe im: idite po svemu svijetu i propovjedite jevanđelje svakome stvorenju. **16** Koji uzvjeruje i pokrsti se, spašaæe se; a ko ne vjeruje osudiæe se. **17** A znaci onima koji vjeruju biæe ovi: imenom mojim izgoniæe ðavole; govoræe novijem jezicima; **18** Uzimaæe zmje u ruke, ako i smrtno što popiju, neæe im nauditi; na bolesnike metaæe ruke, i ozdravljaæe. **19** A Gospod pošto im izgovori uze se na nebo, i sjede Bogu s desne strane. **20** A oni ižidoše i propovijedaše svuda, i Gospod ih potpomaga, i rijeæe potvrðiva znacima koji su se potom pokazivali. Amin.

Luki

1 Budući da mnogi počeše opisivati događaje koji se ispunješ i među nama, **2** Kao što nam predaše koji isprva sami vidješe i služe riječi biše: **3** Namislih i ja, ispitavši sve od poèetka, po redu pisati tebi, èestiti Teofile, **4** Da poznaš temelj onih rijeèi kojima si se nauèio. **5** U vrijeme Iroda cara Judejskoga bijaše neki sveštenik od reda Avijna, po imenu Zarija, i žena njegova od plemena Aronova, po imenu Jelisaveta. **6** A bijahu oboje pravedni pred Bogom, i živiljahu u svemu po zapovijestima i uredbama Gospodnjim bez mane. **7** I ne imadajuću djecu; jer Jelisaveta bješe nerotkinja, i bijahu oboje veæ stari. **8** I dogodi se, kad on služaše po svome redu pred Bogom, **9** Da po obièenju sveštenstva doðe na njega da izide u crkvu Gospodnju da kadi. **10** I sve mnoštvo naroda bijaše napolju i moljaše se Bogu u vrijeme kaðenja. **11** A njemu se pokaza anđeo Gospodnji koji stajaše s desne strane oltara kationoga. **12** I kad ga vidje Zarija uplaši se i strah napade na nj. **13** A anđeo reèe mu: ne boj se, Zarija; jer je uslišena tvoja molitva: i žena tvoja Jelisaveta rodiaće ti sina, i nadjeni mu ime Jovan. **14** I biæe tebi radost i veselje, i mnogi æe se obradovati njegovu rođenju. **15** Jer æe biti veliki pred Bogom, i neæe piti vina i sikera; i napuniæe se Duha svetoga još u utrobi matere svoje; **16** I mnoge æe sinove Izrailjeve obratiti ka Gospodu Bogu njihovome; **17** I on æe naprijed doæi pred njim u duhu i sili Ilijnoj da obrati srca otaca k djeци, i nevjerike k mudrosti pravednika, i da pripravi Gospodu narod gotov. **18** I reèe Zarija anđelu: po èemu æu ja to poznati? jer sam ja star i žena je moja vremenita. **19** I odgovarajuæi anđeo reèe mu: ja sam Gavrilo što stojim pred Bogom, i poslan sam da govorim s tobom i da ti javim ovu radost. **20** I evo, onijemæeš i neæeš moæi govoriti do onoga dana dok se to ne zбудi; jer nijes vjerovao mojim rijeèima koje æe se zbiti u svoje vrijeme. **21** I narod èekaše Zariju, i èuðahu se što se zabavi u crkvi. **22** A izišavši ne mogaše da im govori; i razumjeðe da se mu ne ñesto utvoriло u crkvi; i on namigivaše im; i osta njem. **23** I kad se navršiše dani njegove službe otide kuæel svojoj. **24** A poslije ovijeh dana zatrudnje Jelisaveta žena njegova, i krijaše se pet mjeseci govoræi: **25** Tako mi uèini Gospod u dane ove u koje pogleda na me da me izbavi od ukora među ljudima. **26** A u šesti mjesec posla Bog anđela Gavrila u grad Galilejski po imenu Nazaret. **27** K djevojci isprošenjo za muža, po imenu Josifa iz doma Davidova; i djevojci bješe ime Marija. **28** I ušavši k njoj anđeo reèe: raduj se, blagodatna! Gospod je s tobom, blagoslovena si ti među ženama. **29** A ona vidjevši ga poplaši se od rijeèi njegove i pomici: kakav bi ovo bio pozdrav? **30** I reèe joj anđeo: ne boj se, Marija! Jer si našla milost u Boga. **31** I evo zatrudnjeæeš, i rodiaćeš sina, i nadjeni mu ime Isus. **32** On æe biti veliki, i nazvanae se sin najvišega, i daæe mu Gospod Bog prijesto Davida oca njegova; **33** I carovaæe u domu Jakovljevu vavijek, i carstvu njegovom neæe biti kraja. (aiøn g165) **34** A Marija reèe anđelu: kako æe to biti kad ja ne znam za muža? **35** I odgovarajuæi anđeo reèe joj: duh sveti doæi æe na tebe, i sila najvišega osjeniæe te; zato i ono što æe se roditi biæe sveto, i nazvanae se sin Božij. **36** I evo Jelisaveta tvoja tetka, i ona zatrudnje sinom u starosti svojoj, i ovo je šesti mjesec njojizi, koju zovu nerotkinjom. **37** Jer u Boga sve je moguæe što reèe. **38** A Marija reèe: evo sluškinje Gospodnje; neka mi bude po rijeèi tvojoj. I anđeo otide od nje. **39** A Marija ustavši onih dana otide brzo u gornju zemlju u grad Judin. **40** I uðe u kuæu Zarijinu, i pozdravi se s Jelisavetom. **41** I kad Jelisaveta èu èestitanje Marijino, zaigra dijete u utrobi njezinoj, i Jelisaveta se napuni Duha svetoga, **42** I povika zdravo i reèe: blagoslovena si ti među

ženama, i blagosloven je plod utrobe tvoje. **43** I otkud meni ovo da doðe mati Gospoda mojega k meni? **44** Jer gle, kad doðe glas èestitanja tvojega u uši moje, zaigra dijete radosno u utrobi mojoj. **45** I blago onoj koja vjerova; jer æe se izvršiti što joj kaza Gospod. **46** I reèe Marija: velièa duša moja Gospoda; **47** I obradova se duh moj Bogu spasu mojem, **48** Što pogleda na ponijenje sluškinje svoje; jer gle, otsad æe me zvati blaženom svi naraštaji; **49** Što mi uèini velièinu silni, i sveto ime njegovo; **50** I milost je njegova od koljena na koljeno onima koji ga se boje. **51** Pokaza silu rukom svojom; razasu ponosite u mislima srca njihova. **52** Zbaci silne s prijestola, i podiže ponižene. **53** Gladne napuni blaga, i bogate otpusti prazne. **54** Primi Izraïlja slugu svojega da se opomene milosti; **55** Kao što govorici ocima našijem, Avraamu i sjemenu njegovu dovjike. (aiøn g165) **56** Marija pak sjedi s njom oko tri mjeseca, i vrati se kuæi svojoj. **57** A Jelisaveta doðe vrijeme da rodi, i rodi sina. **58** I èuše njezini susjedi i rodbina da je Gospod pokazao veliku milost svoju na njoj, i radovahu se s njom. **59** I u osmi dan doðoše da obrežu dijete, i šeadijahu da mu nadjenu ime oca njegova, Zarija. **60** I odgovarajuæi mati njegova reèe: ne, nego da bude Jovan. **61** I rekoše joj: nikoga nema u rodbini tvojoj da mu je tako ime. **62** I namigivahu ocu njegovu kako bi on htio da mu nadjenu ime. **63** I zaiskavši dašèicu, napisa govoræi: Jovan mu je ime. I zaèudiše se svi. **64** I odmah mu se otvorise usta i jezik njegov, i govorâše hvaleži Bogu. **65** I uðe strah u sve susjede njihove; i po svoj gornjoj Judeji razglasiti se ovaj sav dogaðaj. **66** I svi koji èuše metnuše u srce svoje govoræi: Šta æe biti iz ovoga djeteta? I ruka Gospodnja bješe s njim. **67** I Zarija otac njegov napuni se Duha svetoga, i prorokova govoræi. **68** Blagosloven Gospod Bog Jakovljev što pohodi i izbavi narod svoj, **69** I podiže nam rog spasenja u domu Davida sluge svojega, **70** Kao što govoru ustima svetijeh proroka svojih od vijeka (aiøn g165) **71** Da æe nas izbaviti od našijeh neprijatelja i iz ruku sviju koji mrze na nas; **72** Uèiniti milost ocima našijem, i opomenuti se svetoga zavjeta svojega, **73** Kletve kojom se kleo Avraamu ocu našemu da æe nam dati **74** Da se izbavimo iz ruku neprijatelja svojih, i da mu služimo bez straha, **75** I u svetosti i u pravdi pred njim dok smo god živi. **76** I ti, dijete, nazvanae se prorok najvišega; jer æeš iæi naprijed pred licem Gospodnjim da mu pripraviš put; **77** Da daš razum spasenja narodu njegovu za oproštenje grijeha njihovih, **78** Po dubokoj milosti Boga našega, po kojoj nas je pohodio istok s visine; **79** Da obasaš one koji sjede u tami i u sjenu smrtnome; da uputiš noge naše na put mira. **80** A dijete rastijaše i jaæaše duhom, i bijaše u pustinji dotle dok se ne pokaza Izraïlu.

2 U to vrijeme pak izide zapovijest od æesara Avgusta da se prepiše sav svijet. **2** Ovo je bio prvi prijepis za vladanje Kirinova Sirjom. **3** I poðoše svi da se prepišu svaki u svoj grad. **4** Tada poðe i Josif iz Galileje iz grada Nazareta u Judeju u grad Davidov koji se zvaše Vitlejem, jer on bijaše iz doma i plemena Davidova, **5** Da se prepiše s Marijom, isprošenom za njega ženom, koja bješe trudna. **6** I kad onamo bijahu, doðe vrijeme da ona rodi. **7** I rodi sina svojega prvence, i povi ga, i metru ga u jasli; jer im ne bijaše mjesta u gostonicama. **8** I bijahu pastiri u onome kraju koji èuðava noænu strazu kod stada svojega. **9** I gle, anđeo Gospodnji stade meðu njima, i slava Gospodnja obasja ih; i uplašiše se vrlo. **10** I reèe im anđeo: ne bojte se; jer gle, javljam vam veliku radost koja æe biti svemu narodu. **11** Jer vam se danas rodi spas, koji je Hristos Gospod, u gradu Davidovu. **12** I eto vam znaka: naæi æete dijete povito gdje leži u jaslima. **13** I ujedanput postade s anđelom mnoštvo vojnika nebeskih, koji hvaljahu Boga govoræi: **14** Slava na visini Bogu, i na zemlji mir, meðu ljudima dobra volja. **15** I kad anđeli otidoše od njih na nebo, pastiri govorahu jedan drugome:

hajdemo do Vitlejema, da vidimo to što se tamo dogodilo što nam kaza Gospod. **16** I dođoše brzo, i nađoše Mariju i Josifu i dijete gdje leži u jaslima. **17** A kad vidješe, kazaše sve što im je kazano za to dijete. **18** I svi koji èuvešte diviše se te tome što im kazaše pastiri. **19** A Marija èuvaše sve rijeèi ove i slagaše ih u srcu svojemu. **20** I vratise se pastiri slaveæi i hvaleæi Boga za sve što èuvešte i vidješe kao što im bi kazano. **21** I kad se navrši osam dana da ga obrežu, nadjenuše mu ime Isus, kao što je anđeo rekao dok se još nije bio ni zametnuo u utrobi. **22** I kad dođe vrijeme da idu na molitvu po zakonu Mojsijevu, doniješe ga u Jerusalim da ga metnu pred Gospodu, **23** Kao što je napisano u zakonu Gospodnjemu: da se svako dijete muško koje najprije otvori matericu posveti Gospodu;) **24** I da prinesu prilog, kao što je reèeno u zakonu Gospodnjemu, dvije grlice, ili dva golubiæa. **25** I gle, bijaše u Jerusalimu èovjek po imenu Simeun, i taj èovjek bješe pravedan i pobožan, koji èekaše utjehe Izraileva, i Duh sveti bijaše u njemu. **26** I njemu bješe sveti Duh kazao da neće vidjeti smrti dok ne vidi Hrista Gospodnjega. **27** I kaza mu Duh te dođe u crkvu; i kad donesoše roditelji dijete Isusa da svrše za njega zakon po obièaju, **28** I on ga uze na ruke svoje, i hvali Boga i reèe: **29** Sad otpuštaš s mirom slugu svojega, Gospode, po rijeèi svojoj; **30** Jer vidješe oèi moje spasenje twoje, **31** Koje si ugotovio pred licem sviju naroda, **32** Vidjelo, da obasja neznabotce, i slavu naroda twojega Izraileva. **33** I Josif i mati njegova èuðahu se tome što se govorava za njega. **34** I blagoslovi ih Simeun, i reèe Mariji materi njegovoj: gle, ovaj leži da mnoge oborí i podigne u Izrailevu, i da bude znak protiv koga æe se govoriti. **35** A i tebi samoj proboszæe nož dušu da se otkriju misli mnogijeh srca. **36** I bješe Ana proroèica, kæi Fanuilova, od koljena Asirova; ona je ostarjela, a sedam je godina živiljela s mužem od djekojašta svojega, **37** I udova oko osamdeset i èetiri godine, koja ne odlažaše od crkve, i služaše Bogu dan i noæ postom i molitvama. **38** I ona u taj èas dođe, i hvaljaše Gospoda i govorava za njega svima koji èekahu spasenja u Jerusalimu. **39** I kad svršiše sve po zakonu Gospodnjemu, vratise se u Galileju u grad svoj Nazaret. **40** A dijete rastijaše i jaèaše u duhu, i punjaše se premudrosti, i blagodat Božja bješe na njemu. **41** I roditelji njegovi iðahu svake godine u Jerusalim o prazniku pashe. **42** I kad mu bi dvanaest godina, dođoše oni u Jerusalim po obièaju praznika; **43** I kad dane provedoše i oni se vratise, osta dijete Isus u Jerusalimu; i ne znade Josif i mati njegova; **44** Nego misleæi da je s društvom, otidoše dan hoda, i stadoše ga tražiti po rodbini i po znancima. **45** I ne našavši ga vratise se u Jerusalim da ga traže. **46** I poslije tri dana nađoše ga u crkvi gdje sjedi meðu uèiteljima, i sluša ih, i pita ih, **47** I svi koji ga slušau i divljahu se njegovu razumu i odgovorima. **48** I vidjeviš ga zaèudiše se, i mati njegova reèe mu: sine! šta uèini nama tako? Evo otac tvoj i ja sa strahom tražimo te. **49** I reèe im: zašto ste me tražili? Zar ne znate da meni treba u onom biti što je oca mojega? **50** I oni ne razumješe rijeèi što im reèe. **51** I siðe s njima i dođe u Nazaret; i bijaše im poslušan. I mati njegova èuvaše sve rijeèi ove u srcu svojemu. **52** I Isus napredovaše u premudrosti i u rastu i u milosti kod Boga i kod ljudi.

3 U petnaestoj godini vladanja aësara Tiverija, kad bješe Pontije Pilat sudija u Judeji, i Irod èetverovlasnik u Galileji, a Filip brat njegov èetverovlasnik u Itureiji i u Trahonitskoj, i Lisanija èetverovlasnik u Avilini, **2** Za poglavara sveštenikih Ane i Kajafe, reèe Bog Jovanu sinu Zariju u pustinji, **3** I dođe u svu okolinu Jordansku propovijedajuæi krštenje pokajanja za oproštenje grijeha; **4** Kao što je napisano u knjizi rijeèi proroka Isaije koji govorи: glas onoga što vièe u pustinji: pripravite put Gospodnj; poravnite staze njegove; **5** Sve doline neka se ispunе,

i sve gore i bregovi neka se slegnu; i što je krivo neka bude pravo, i hrapavi putovi neka budu glatki; **6** I svako æe tijelo vidjeti spasenje Božije. **7** Jovan pak govorava ljudima koji izlažahu da ih krsti: porodi aspidin! ko vam kaza da bježite od gnjeva koji ide? **8** Rodite dakle rodove dostojne pokajanja, i ne govorite u sebi: oca imamo Avraama; jer vam kažem da Bog može i od ovoga kamenja podignuti djecu Avraamu. **9** Jer veæ i sjetkira stoji drvetu kod korijena; i svako drvo koje dobra roda ne raða sijee se i u organj se baca. **10** I pitahu ga ljudi govoræi: šta æemo dakle èiniti? **11** On pak odgovarajuæi reèe im: koji ima dvije haljine neka da jednu onome koji nema; i ko ima hrane neka èini tako. **12** Dođoše pak i carinici da ih krsti, i reku mu: uèitelju! šta æemo èiniti? **13** A on im reèe: ne ištite više nego što vam je reèeno. **14** Pitahu ga pak i vojnici govoræi: a mi šta æemo èiniti? I reèe im: nikome da ne èinite sile niti koga da opadate, i budite zadovoljni svojom platom. **15** A kad narod bješe u sumnji i pomišljahu svi u srcima svojijem za Jovana: da nije on Hristos? **16** Odgovaraše Jovan svima govoræi: ja vas krstim vodom; ali ide za mnom jaèi od mene, kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obuæi njegovoj; on æe vas krstiti Duhom svetijem i ognjem. **17** On ima lopatu u ruci svojoj, i oèistiaæe gumno svoje, i skupiaæe pšenici svoju, a pljevu æe sažeæi ognjem vjeènjem. **18** I drugo mnogo koješta javlja narodu i napominja. **19** Iroda pak èetverovlasnika koraše Jovan za Irodijadu, ženu brata njegova, i za sva źla što uèini Irod; **20** I svrh svega uèini i to te zatvori Jovanu u tamnicu. **21** A kad se krsti sav narod, i Isus pošto se krsti i moljaše se Bogu, otvori se nebo, **22** I siðe na nj Duh sveti u tjelesnomu obliku kao golub, i èu se glas s neba govoræi: ti si sin moj ljubazni, ti si po mojoj volji. **23** I taj Isus imaše oko trideset godina kad poèe; i bješe, kao što se mišljaše, sin Josifa sina Ilijna, **24** Sina Matatova, sina Levijna, sina Melhijna, sina Janejeva, sina Josifova, **25** Sina Matatijina, sina Amosova, sina Naumova, sina Eslijna, sina Nangejeva, **26** Sina Maatova, sina Matatijina, sina Semejina, sina Josifova, sina Judina, **27** Sina Joanina, sina Risina, sina Zorovavelova, sina Salatilova, sina Nirinja, **28** Sina Melhijna, sina Adijna, sina Kosamova, sina Irova, **29** Sina Josijna, sina Eliezerova, sina Jorimova, sina Matatova, sina Levijna, **30** Sina Simeunova, sina Judina, sina Josifova, sina Jonanova, sina Eliakimova, **31** Sina Melejina, sina Mainanova, sina Matatina, sina Natanova, sina Davidova, **32** Sina Jesejeva, sina Ovidova, sina Voozova, sina Salmonova, sina Naasonova, **33** Sina Aminadavova, sina Aramova, sina Esromova, sina Faresova, sina Judina, **34** Sina Jakovljeva, sina Isakova, sina Avraamova, sina Tarina, sina Nahirova, **35** Sina Seruhova, sina Ragavova, sina Falekova, sina Everova, sina Salina, **36** Sina Kainanova, sina Arfaksadova, sina Simova, sina Nojeva, sina Lamehova, **37** Sina Matusalina, sina Enochova, sina Jaredova, sina Maleleilova, sina Kainanova, **38** Sina Enosova, sina Sitova, sina Adamova, sina Božijega.

4 Isus pak pun Duha svetoga vrati se od Jordana, i odvede ga Duh u pustinju, **2** I èetrdeset dana kuša ga ðavo, i ne jede ništa za to dana; i kad se oni navršiše, onda ogladnje, **3** I reèe mu ðavo: ako si sin Božij, reci ovome kamenu da postane hljeb. **4** I odgovori mu Isus govoræi: u pismu stoji: neæe živiljeti èovjak o samom hljebu, nego o svakoj rijeèi Božijoj. **5** I izvedavši ga ðavo na goru visoku pokaza mu sva carstva ovoga svijeta u trenuæu oka, **6** I reèe mu ðavo: tebi æu dati svu vlast ovu i slavu njihovu, jer je meni predana, i kome ja hoæu daæeu je; **7** Ti dakle ako se pokloniš predma mnom biæe sve twoje. **8** I odgovarajuæi Isus reèe mu: idi od mene, sotono; u pismu stoji: poklanjaj se Gospodu Bogu svojemu, i njemu jedinome služi. **9** I odvede ga u Jerusalim, i postavi ga navrh crkve, i reèe mu: ako si sin Božij, skoèi odavde

dolje; **10** Jer u pismu stoji da æe anđelima svojijem zapovjetiti za tebe da te saèuvaju, **11** I uzeæe te na ruke da gdje ne zapneš za kamen nogom svojom. **12** I odgovarajuæi Isus reèe mu: kazano je: ne kušaj Gospoda Boga svojega. **13** I kad svrši ðavo sve kušanje, otide od njega za neko vrijeme. **14** I vrti se Isus u sili duhovnoj u Galileju; i otide glas o njemu po svemu onom kraju. **15** I on uèaše po zbornicama njihovijem, i svi ga hvaljaju. **16** I doðe u Nazaret gdje bješe odrastao, i uðe po obiæaju svome u dan subotni u zbornicu, i ustade da èita. **17** I daše mu knjigu proroka Isaije, i otvorivši knjigu naðe mjesto gdje bješe napisano: **18** Duh je Gospodnji na meni; zato me pomaza da javim jevanđelje siromasima; posla me da iscjelim skrusene u srcu; da propovjedim zarobljenima da æe se otpustiti, i slijepima da æe progledati; da otpustim sužnje; **19** I da propovjedam prijatnu godinu Gospodnju. **20** I zatvorivši knjigu dade služi, pa sjede: i svi u zbornici gledaju na nj. **21** I poèe im govoriti: danas se izvrši ovo pismo u ušima vašima. **22** I svi mu svjedoèahu, i divljahu se rijeèima blagodati koje izlažahu iz usta njegovih, i govorihu: nije li ovo sin Josifov? **23** I reèe im: vi æete meni bez sumnje kazati ovu prièu: ljkaru! izljeèi se sam; što smo èeli da si èinio u Kapernaumu uèini i ovdje na svojoj postojbini. **24** Reèe pak: zaista vam kažem: nikakav prorok nije bio na svojoj postojbini. **25** A zaista vam kažem: mnoge udovice bijahu u Izraelju u vrijeme Ilijno kad se nebo zatvori tri godine i šest mjeseci i bi velika glad po svoj zemlji; **26** I ni k jednoj od njih ne bi poslan Iliju do u Sareptu Sidonsku k ženi udovici. **27** I mnogi bijaju gubavi u Izraelju za proraka Jelisiju; i nijedan se od njih ne oèisti do Neemana Sirjanina. **28** I svi se u zbornici napuniše gnjeva kad èuše ovo. **29** I ustavši istjeráše ga napolje iz grada, i odvedoše ga navrh gore gdje bijaše njihov grad sazidan da bi ga bacili odozgo. **30** Ali on proðe između njih, i otide. **31** I doðe u Kapernaum grad Galilejski, i uèaše ih u subote. **32** I èuðahu se nauci njegovoj; jer njegova beseda bješe silna. **33** I u zbornici bješe èovjek u kome bješe neèisti duh ðavolski, i povika iza glasa. **34** Govoreæi: proði se, šta je tebi do nas, Isuse Nazareeanine? Došao si da nas pogubiš? Znam te ko si, svetac Božij. **35** I zaprijeti mu Isus govoreæi: umukni, i iziði iz njega. I oborivši ga ðavo na srijedu, iziðe iz njega, i nimalo mu ne nauði. **36** I u sve uðe strah, i govorahu jedan drugome govoreæi: kakva je to rijeè, da vlašäu i silom zapovijeda neèistijem duhovima, i izlaze? **37** I otide glas o njemu po svima okolnjem mjestima. **38** Ustavši pak iz zbornice doðe u kuæu Simonovu; a taštu Simonovu bješe uhvatila velika groznica, i moliše ga za nju. **39** I stavši više nije zaprijeti groznicu, i pusti je. I odmah ustade i služaše im. **40** A kad zahodaše sunce, svi koji imadijahu bolesnike od razlièenih bolesti dovoðahu ih k njemu; a on na svakoga od njih metaše ruke, i iscjeljavaše ih. **41** A i ðavoli izlažahu iz mnogijeh vièuæi i govoreæi: ti si Hristos sin Božij. I zapræavaše im da ne govore da znaju da je on Hristos. **42** A kad nasta dan, iziðe i otide u pusto mjesto; i narod ga tražaše, i doðe k njemu, i zadrižavahu ga da ne ide od njih. **43** A on im reèe: i drugijem gradovima treba mi propovjediti jevanđelje o carstvu Božijemu; jer sam na to poslan. **44** I propovijedaše po zbornicama Galilejskijem.

5 Jedanput pak kad narod naleže k njemu da slušaju rijeè Božiju on stajaše kod jezera Genisartskoga, **2** I vidje dvije laðe gdje stoje u kraju, a ribari bijahu izišli iz njih i ispirahu mreže: **3** I uljeze u jednu od laði koja bješe Simonova, i zamoli ga da malo odmakne od kraja; i sjedavši uèaše narod iz laðe. **4** A kad presta govoriti, reèe Simonu: hajde na dubinu, i bacite mreže svoje te lovite. **5** I odgovarajuæi Simon reèe mu: uèitelj! svu noæ smo se trudili, i ništa ne uhvatismo: ali po tvójoj rijeèi baciaæu mrežu. **6** I uèinivši to uhvatise veliko mnošto riba, i mreže im

se prodriješe. **7** I namagoše na društvo koje bješe na drugoj laði da doðu da im pomognu; i doðoše, i napuniše obje laðe tako da se gotovo potope. **8** A kad vidje Simon Petar, pripade ka koljenima Isusovijem govoreæi: iziði od mene, Gospode! ja sam èovjek griješan. **9** Jer bijaše ušao strah u njega i u sve koji bijahu s njim od mnošta riba koje uhvatise; **10** A tako i u Jakova i Jovana, sinove Zevedejeve, koji bijahu drugovi Simonovi. I reèe Isus Simonu: ne boj se; otsele æeš ljudi loviti. **11** I izvukavši obje laðe na zemlju ostavise sve, i otidoše za njim. **12** I kad bješe Isus u jednom gradu, i gle, èovjek sav u gubi: i vidjevši Isusa pade nièice moleæi mu se i govoreæi: Gospode! ako hoæeš možeš me oèistit. **13** I pruživši ruku dohvati ga se, i reèe: hoæu, oèisti se. I odmah guba spade s njega. **14** I on mu zapovjedi da nikom ne kazuje: nego idi i pokaži se svešteniku, i prinesi dar za oèišæenje svoje, kako je zapovjedio Mojsije za svjedoèanstvo njima. **15** Ali se glas o njemu još veæema razlažaše, i mnošto naroda stjecaše se da ga slušaju i da ih iscjeljuje od njihovijeh bolesti. **16** A on odlažaše u pustinju i moljaše se Bogu. **17** I jedan dan uèaše on, i ondje sjeðahu fariseji i zakonici koji bijahu došli iz sviju sela Galilejskih i Judejskih i iz Jerusalima; i sila Gospodnja iscjeljavaše ih. **18** I gle, ljudi donesoše na odru èovjeka koji bješe uzet, i tražahu da ga unesu i metnu pred nj; **19** I ne našavši kuda æe ga unjeti od naroda, popeše se na kuæu i kroz krov spustiše ga s odrom na srijedu pred Isusa. **20** I vidjevši vjeru njihovu reèe mu: èovjèe! opråstaju ti se grijesi tvoji. **21** I poèeše ponišljati književnici i fariseji govoreæi: ko je ovaj što huli na Boga? Ko može opråstati grijeve osim jednoga Boga? **22** A kad razumje Isus pomislji njihove, odgovarajuæi reèe im: šta mislite u srcima svojijem? **23** Šta je lakše reæi: opråstaju ti se grijesi tvoji? ili reæi: ustani i hodi? **24** Nego da znate da vlast ima sin èovjeèej na zemlji opråstati grijeve, reèe uzetome:) tebi govorim: ustani i uzmi odar svoj i idi kuæi svojoj. **25** I odmah ustade pred njima, i uze na èemu ležaše, i otide kuæi svojoj hvaleæi Bogu. **26** I svi se upropastiše, i bijaljahu Bogu, i napunivši se straha govorahu: èuda se nagledasmo danas! **27** I potom iziðe, i vidje carinika po imenu Levija gdje sjedi na carini, i reèe mu: hajde za mnom. **28** I ostavivši sve, ustade i poðe za njim. **29** I zgotovi mu Leviju kod kuæe svoje veliku èast; i bješe mnogo carinika i drugih koji sjeðahu s njim za trpezom. **30** I vikahu na njega književnici i fariseji govoreæi uèenicima njegovijem: zašto s carinicima i griešnicima jedete i pijete? **31** I odgovarajuæi Isus reèe im: ne trebaju zdravi ljkara nego bolesni. **32** Ja nijesam došao da dozovem pravednike nego griešnike na pokajanje. **33** A oni mu rekoše: zašto uèenici Jovanovi poste èesto i mole se Bogu, tako i farisejski; a tvoji jedu i piju? **34** A on im reèe: možete li svatove natjerati da poste dok je ženik s njima? **35** Nego æe doæi dan kад æe se oteti od njih ženik, i onda æe postiti u one dane. **36** Kaza im pak i prièu: niko ne meæe zakrpe od nove haljine na staru haljinu, inaèe æe i novu razdrijeti, i staroj ne lièi što je od novoga. **37** I niko ne ljeva vina novoga u mjehove stare; inaèe prodré novo vino mjehove i ono se prolije, i mjehovi propadnu; **38** Nego vino novo u mjehove nove treba ljevati, i oboje æe se saèuvati. **39** I niko pivši staro neæe odmah novoga; jer veli: staro je bolje.

6 Dogodi mu se pak u prvu subotu po drugome danu pashe da idaše kroz usjeve, i uèenici njegovi trgahu klasje, i satirahu rukama te jeðahu. **2** A neki od fariseja rekoše im: zašto èinite što ne valja èiniti u subotu? **3** I odgovarajuæi Isus reèe im: zar nijeste èitali ono što uèini David kad ogladnje, on i koji bijahu s njim? **4** Kako uðe u kuæu Božiju, i uze hljebove postavljene i izjede, i dade ih onima što bijahu s njim, kojih nikome ne valjaše jesti osim jedinijeh sveštenika. **5** I reèe im: sin je èovjeèej gospodar i od subote. **6** A dogodi se u drugu subotu da on uðe u zbornicu

i uèaše, i bješe ondje èovjek kome desna ruka bješe suha. 7 Književnici pak i fariseji gledahu za njim neæe li u subotu iscijeliti, da ga okrive. 8 A on znadijaše pomislji njihove, i reèe èovjek koji imaše suhu ruku: ustani i stani na srijedu. A on ustaðe i stade. 9 A Isus reèe im: da vas zapitam: šta valja u subotu èiniti, dobro ili zlo? održati dušu ili pogubiti? A oni muèahu. 10 I pogledavši na sve njih reèe mu: pruži ruku svoju. A on uèini tako; i ruka posta zdrava kao i druga. 11 A oni se svi napuniše bezumlja, i gorovraju jedan drugome šta bi uèinili Isusu. 12 Tijeh pak dana iziðe na goru da se pomoli Bogu; i proveðe svu noæe na molitvi Božijoj. 13 I kad bi dan, dozva uèenike svoje, i izbra iz njih dvanaestoricu, koje i apostolima nazva: 14 Simona, koga nazva Petrom, i Andriju brata njegova, Jakova i Jovana, Filipa i Vartolomija, 15 Mateja i Tomu, Jakova Alfejeva i Simona prozvanoga Zilota, 16 Judu Jakovleva, i Judu Iskariotskoga, koji ga i izdade. 17 I iziðavši s njima stade na mjestu ravnom, i gomila uèenika njegovih; i mnoštvo naroda iz sve Judeje i iz Jerusalima, i iz primorja Tirskega i Sidonskoga, 18 Koji doðoše da ga slušaju i da se iscijeluju od svojih bolesti, i koje muèahu duhovi neèisti; i iscijeljavu se. 19 I sav narod tražaše da ga se dotaknu; jer iz njega izlaže sile i iscijeljavaše ih sve. 20 I on podignuvi oèi na uèenike svoje gorovraše: blago vama koji ste siromašni duhom; jer je vaše carstvo Božije. 21 Blago vama koji ste gladni sad; jer æete se nasititi. Blago vama koji plaèete sad; jer æete se nasmijati. 22 Blago vama kad na vas ljudi omrznu i kad vas rastave i osramote, i razglase ime vaše kao zlo sina radi èovjeèijega. 23 Radujte se u onaj i i grajte, jer gle, vaša je velika plata na nebu. Jer su tako èinili prorocima ocevi njihovi. 24 Ali teško vama bogati; jer ste veæ primili utjehu svoju. 25 Teško vama siti sad; jer æete ogladnjeti. Teško vama koji se smijete sad; jer æete zaplakati i zaridati. 26 Teško vama kad stanu svi dobro gorovri za vama; jer su tako èinili i lažnjem prorocima ocevi njihovi. 27 Ali vama kažem koji slušate: ljubite neprijatelje svoje, dobro èinite onima koji na vas mrze; 28 Blagoslijalte one koji vas kunu, i molite se Bogu za one koji vas vrjeðaju. 29 Koji te udari po obrazu, okreni mu i drugi; i koji hoæe da ti uzme kabanicu, podaj mu i košulju. 30 A svakome koji ište u tebe, podaj; i koji tvore uzme, ne išti. 31 I kako hoæete da èine vama ljudi èinite i u njima onako. 32 I ako ljubite one koji vas ljube, kakva vam je hvala? Jer i grješnici ljube one koji njih ljube. 33 I ako èinite dobro onima koji vama dobro èine, kakva vam je hvala? Jer i grješnici èine tako. 34 I ako dajete u zajam onima od kojih se nadate da æete uzeti, kakva vam je hvala? Jer i grješnici grješnicima daju u zajam da uzmuh opet onoliko. 35 Ali ljubite neprijatelje svoje, i èinite dobro, i dajite u zajam ne nadajuće se nièemu; i biæe vam velika plata, i biæete sinovi najvišega, jer je on blag i neblagodarnima i zlima. 36 Budite dakle milostivi kao i otac vaš što je milostiv. 37 I ne sudite, i neæee vam suditi; i ne osuđujte, i neæete biti osuđeni; opratjajte, i oprostite vam se. 38 Dajite, i daæe vam se: mjeru dobru i nabijenu i stresenu i preopunu daæe vam u narujeva vaše. Jer kakvom mjerom dajete onakom æe vam se vratiti. 39 I kaza im prièu: može li slijepac slijepca voditi? Neæee li obadva pasti u jamu? 40 Nema uèenika nad uèitelja svojega, nego i sasvijem kad se izuèi, biæe kao i uèitelj njegov. 41 A zašto vidiš trun u oku brata svojega, a brvna u svojemoku ne osjeæaš? 42 Ili kako možeš reæi bratu svojemu: brate! stani da izvadim trun koji je u oku tvojemu, kad sam ne vidiš brvna u svojemoku? Licemjere! izvadi najprije brvno iz oka svojega, pa æeš onda vidjeti izvaditi trun iz oka brata svojega. 43 Jer nema drveta dobra da raða za rod; niti drveta zla da raða dobar rod. 44 Jer se svako drvo po rodu svome poznaje: jer se smokve ne beru s trnja, niti se grožđe bere s kupine. 45 Dobar èovjek iz dobre klijeti srca svojega iznosi dobro, a zao èovjek iz zle klijeti srca svojega iznosi zlo, jer usta

njegova gorove suviška srca. 46 A što me zovete: Gospode! Gospode! a ne izvršujete što vam gorovim? 47 Svaki koji ide za mnom i sluša rijeèi moje i izvršuje ih, kazau vam kakav je: 48 On je kao èovjek koji gradi kuæu, pa iskopa i udubi i udari temelj na kamenu; a kad doðoše vode, navali rijeka na onu kuæu i ne može je pokrenuti, jer joj je temelj na kamenu. 49 A koji sluša i ne izvršuje on je kao èovjek koji naeini kuæu na zemlji bez temelja, na koju navali rijeka i odmah je obori, i raspade se kuæa ona strašno.

7 A kad svrši sve rijeèi svoje pred narodom, doðe u Kapernaum. 2 U kapetana pak jednoga bijaše sluga bolestan na umoru koji mu bješe mio. 3 A kad èu za Isusa, posla k njemu starješine Judejske moleæi ga da bi došao da mu iscijeli slugu. 4 A oni došavši k Isusu moljahu ga lijepo gorovreæi: dostojan je da mu to uèiniš. 5 Jer ljubi narod naš, i naeini nam zbornicu. 6 A Isus iðaše s njima. I kad veæ bijahu blizu kuæe, posla kapetan k njemu prijatelje gorovreæi mu: Gospode! ne trudi se, jer nijesam dostojan da uðeš pod mojo strehu; 7 Zato i ne držah sebe dostojna da ti doðem, nego samo reci rijeè, i ozdravije sluga moj. 8 Jer i ja sam èovjek pod vlasti, i imam pod sobom vojnike, pa reèem jednomo: idi, i ide; i drugome: doði, i doðe; i sluzi svojemu: uèini to, i uèini. 9 A kad to èu Isus, zaèudi mu se, i okrenuvši se narodu koji iðaše za njim reèe: kažem vam: ni u Izraelju tolike vjere ne naðoh. 10 I vrativši se poslani naðoše bolesnoga slugu zdrava. 11 I potom iðaše u grad koji se zove Nain, i s njim iðahu mnogi uèenici njegovi i mnoštvo naroda. 12 Kad se približiše k vratima gradskijem, i gle, iznošahu mrtvaca, jedinica sina matere njegove, i ona bješe udovica i naroda iz grada mnogo iðaše s njom. 13 I vidjevi je Gospod sazali mu se za njom, i reèe joj: ne plaèi. 14 I pristupivši prihvati za sanduk; a nosioc stadoše, i reèe: momë! tebi gorovim, ustani. 15 I sjede mrtvac i stade goroviti; i dage ga materi njegovoj. 16 A strah obuze sve, i hvaljavu Boga gorovreæi: veliki prorok iziðe među nama, i Bog pohodi narod svoj. 17 I otide glas ovaj o njemu po svoj Judeji i po svoj okolini. 18 I javiše Jovanu uèenici njegovi za sve ovo. 19 I dozavavši Jovan dva od uèenika svojih posla ih k Isusu gorovreæi: jesli li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? 20 Došavši pak ljudi k njemu rekoše: Jovan krstitelj posla nas k tebi gorovreæi: jesli li ti onaj što æe doæi, ili drugoga da èekamo? 21 A u taj èas iscijeli mnoge od bolesti i od muka i od zljeih duhova, i mnogima slijepijem darova vid. 22 I odgovarajuæi Isus reèe im: idite i kažite Jovanu što vidjeste i èuste: slijepi progledaju, hromi hode, gubavi èiste se, gluhi èuju, mrtvi ustaju, siromašnina propovijeda se jevanđelje. 23 I blago onome koji se ne sablazni o mene. 24 A kad otidoše uèenici Jovanovi, poèe narodu goroviti za Jovanu: Šta ste iziðli u pustinji da vidite? Trsku, koju Iulja vjetar? 25 Šta ste dakle iziðli da vidite? Èovjeka u meke haljine obuèena? Eto, koji gospodske haljine nose i u slastima žive po carkijem su dvorovima. 26 Šta ste dakle iziðli da vidite? Proroka? Da, ja vam kažem, i više od proroka; 27 Jer je onaj za koga je pisano: eto ja šaljem anđela svojega pred licem tvojijem koji æe pripraviti put tvoj pred tobom. 28 Jer vam kažem: nijedan između rođenjenih od žena nije veæi prorok od Jovana krstitelja; a najmanji u carstvu Božijemu veæi je od njega. 29 I svi ljudi koji slušau i carinici opravdaše Boga, i krstise se krštenjem Jovanovijem; 30 A fariseji i književnici odbaciše svjet Božij za njih, i ne htješe da ih on krsti. 31 A Gospod reèe: kakvi æeu kazati da su ljudi ovoga roda? I kakvi su? 32 Oni su kao djeca koja sjede po ulicama i dozivaju jedno drugo i govore: sviramo vam, i ne igraste, žalismo vam se, i ne plakaste. 33 Jer doðe Jovan krstitelj koji ni jede hrjebu ni pije vina, a vi kažete: ðavo je u njemu; 34 Doðe sin èovjeèij koji i jede i pije, a vi kažete: gle èovjeka izjelice i pjanice, druga carinicina i grješnicima. 35 I opravdaše premudrost sva djeca njezina. 36

Moljaše ga pak jedan od fariseja da bi objedovao u njega; i ušavši u kuæu farisejevu sjede za trpezu. **37** I gle, žena u gradu koja bješe grješnica doznavši da je Isus za trpezom u kuæi farisejevoj, donese sklenicu mira; **38** I stavši sastrag kod nogu njegovijeh plakaše, i stade prati noge njegove suzama, i kosom od svoje glave otriraše, i cijelivâse noge njegove, i mazaše mirom. **39** A kad vidje farisej koji ga je dozvao, reèe u sebi govoreæi: da je on prorok, znao bi ko i kakva ga se žena dotièe: jer je grješnica. **40** I odgovarajuæi Isus reèe mu: Simone! imam ti nešto kazati. A on reèe: uèitelju kaži. **41** A Isus reèe: dvojica bijahu dužni jednome dužniku, jedan bješe dužan pet stotina dinara i drugi pedeset. **42** A kad oni ne imadoše da mu vrate, pokloni obojici. Kaži koji æe ga od njih dvojice veæema ljubiti. **43** A Simon odgovarajuæi reèe: mislim onaj kome najviše pokloni. A on mu reèe: pravo si studio. **44** I okrenuvši se k ženi reèe Simonu: vidi li ovu ženu? Ja uðoh u tvoruju kuæeu, ni vode mi na noge nijesi dao; a ona suzama obli mi noge, i kosom od glave svoje otr. **45** Cijeliva mi nijesi dao; a ona otkako uðoh ne presta cijelivati mi nogu. **46** Uljem nijesi pomazao glave moje; a ona mirom pomaza mi noge. **47** Zato kažem ti: opråstaju joj se grijesi mnogi, jer je veliku ljubav imala; a kome se malo opråsta ima malu ljubav. **48** A njoj reèe: opråstaju ti se grijesi. **49** I stadoše u sebi govoriti oni što sjéðahu s njim za trpezom: ko je ovaj što i grijeha opråsta? **50** A ženi reèe: vjera tvoja pomože ti; idi s mirom.

8 Poslije toga iðaše on po gradovima i po selima uèeei i propovijedajuæi jevanđelje o carstvu Božnjemu, i dvanaestorica s njim. **2** I neke žene koje bijahu iscijeljene od zlijeh duhova i bolesti: Marija, koja se zvaše Magdalina, iz koje sedam ðavola iziðe, **3** I Jovana, žena Huze pristava Irodova, i Susana, i druge mnoge koje služazu njemu imanjem svojijem. **4** A kad se sabra naroda mnogo, i iz sviju gradova dolazahu k njemu, kazu u prièi: **5** Izidi sijâa da sije sjeme svoje; i kad sijaše, jedno pada kraj puta, i pogazi se, i ptice nebeske pozobâše ga. **6** A drugo pade na kamen, i iznikavši osuši se, jer nemaše vlage. **7** I drugo pade u trnje, i uzraste trnje, i udavi ga. **8** A drugo pade na zemlju dobru, i iznikavši donese rod sto puta onoliko. Govoreæi ovo povika: ko ima uši da èuje neka èuje. **9** A uèenici njegovi pitahu ga govoreæi: šta znaëi prièa ova? **10** A on reèe: vama je dano da znate tajne carstva Božjeg; a ostalima u prièama, da gledajuæi ne vide, i èujuæi ne razumiju. **11** A prièa ova znaëi: sjeme je rijeè Božija. **12** A koje je kraj puta to su oni koji slušaju, ali potom dolazi ðavo, i uzima rijeè iz srca njihovoga, da ne vjeruju i da se ne spasu. **13** A koje je na kamenu to su oni koji kad èuju s radosti primaju rijeè; i ovi korijena nemaju koji za neko vrijeme vjeruju, a kad doðe vrijeme kušanja otpadnu. **14** A koje u trnje pade to su oni koji slušaju, i otisavši od brige i bogatstva i slasti ovoga života zagušće se, i rod ne sazri. **15** A koje je na dobroj zemlji to su oni koji rijeè slušaju, i u dobrome i èistom srcu drže, i rod donose u trpljenju. Ovo govoreæi povika: ko ima uši da èuje neka èuje. **16** Niko pak svijeæe ne poklapa sudom kad je zapali, niti meæe pod odar, nego je metne na svijeæenjak da vide svjetlost koji ulaze. **17** Jer nema ništa tajno što neæe biti javno, ni sakriveno što se neæe dozнатi i na vidjelo iziæi. **18** Gledajte dakle kako slušate; jer ko ima, daæe mu se, a ko nema, uzeæe se od njega i ono što misli da ima. **19** Doðoše pak k njemu mati i braæea njegova, i ne mogahu od naroda da govorise s njim. **20** I javiše mu govoreæi: mati tvoja i braæea tvoja stoe napolju, hoæe da te vide. **21** A on odgovarajuæi reèe im: mati moja i braæea moja oni su koji slušaju rijeè Božiju i izvršuju je. **22** I dogodi se u jedan dan on uljeze s uèenicima svojijem u laðu, i reèe im: da prijeðemo na onu stranu jezera. I poðoše. **23** A kad iðahu oni on zaspa. I podiže se oluja na jezeru, i

topljahu se, i bijahu u velikoj nevolji. **24** I pristupivši probudiše ga govoreæi: uèitelju! uèitelju! izgibosmo. A on ustade, i zaprijeti vjetru i valovima; i prestadoše i posta tišina. **25** A njima reèe: gdje je vjera vaša? A oni se poplašiše, i èudaju se govoreæi jedan drugome: ko je ovaj što i vjetrovima i vodi zapovijeda, i slušaju ga? **26** I doðoše u okolinu Gadarsku koja je prema Galileji. **27** A kad iziðe on na zemlju, srete ga jedan èovjek iz grada u kome bijahu ðavoli od mnogo godina, i u haljine ne oblaæe se, i ne živiljaše u kuæi, nego u grobovima. **28** A kad vidje Isusa, povika i pripade k njemu i reèe zdjavo: što je tebi do mene, Isuse, sine Boga najviše? Molim te, ne muèi me. **29** Jer Isus zapovjedi duhu neèistome da iziðe iz èovjeka; jer ga muæeæe odavno, i metahu ga u verige i u puta da ga èuvaju, i iskida sveze, i tjerâše ga ðavo po pustinji. **30** A Isus ga zapita govoreæi: kako ti je ime? A on reèe: legeon; jer mnogi ðavoli bijahu ušli u nj. **31** I moljahu ga da im ne zapovjedi da idu u bezdan. (*Abyssos g12*) **32** A ondje pasiæe po gori veliki krd svinja, i moljahu ga da im dopusti da u njih uðu. I dopusti im. **33** Tada iziðoše ðavoli iz èovjeka i uðoše u svinje; i navalni krd s brijeza u jezero, i utopi se. **34** A kad vidješe svinjari što bi, pobjegoše i javiše u gradu i po selima. **35** I iziðoše ljudi da vide šta je bilo, i doðoše k Isusu, i naðoše èovjeka iz koga ðavoli bijahu izišli i on sjedi obuèen i pametan kod nogu Isusovih; i uplašiše se. **36** A oni što su vidjeli kazaše im kako se iscijeli bijesni. **37** I moli ga sav narod iz okoline Gadarske da ide od njih; jer se bijahu vrlo uplašili. A on uljeze u laðu i otide natrag. **38** Èovjek pak iz koga iziðoše ðavoli moljaše da bi s njim bio; ali ga Isus otpusti govoreæi: **39** Vrati se kuæi svojoj, i kazuj řta ti uèini Bog. I otide propovijedajuæi po svemu gradu ţta mu Isus uèini. **40** A kad se vrati Isus, srete ga narod, jer ga svi oèekivahu. **41** I gle, doðe èovjek po imenu Jair, koji bješe starješina u zbornici, i pade pred noge Isusove, i moljaše ga da uðe u kuæu njegovu; **42** Jer u njega bješe jedinica kæi od dvanaest godina, i ona umiraše. A kad iðaše Isus, turkaše ga narod. **43** I bješe jedna bolesna žena od teèenja krv dvanaest godina, koja je sve svoje imanje potrošila na ljekarine i nijedan je nije mogao izljeæiti, **44** I pristupivši sastrag dotaèe se skuta od haljine njegove, i odmah stade teèenje krv rijeze. **45** I reèe Isus: ko je to što se dotaèe mene? A kad se svi odgovaraju, reèe Petar i koji bijahu s njim: uèitelju! narod te opkolio i turka te, a ti kažeš: ko je to što se dotaèe mene? **46** A Isus reèe: neko se dotaèe mene; jer ja osjetim silu koja iziðe iz mene. **47** A kad vidje žena da se nije sakrila, pristupi drkæuæi, i pade pred njim, i kaza mu pred svijem narodom zašto ga se dotaèe i kako odmah ozdravi. **48** A on joj reèe: ne boj se, kæeri! vjera tvoja pomože ti; idi s mirom. **49** Dok on još govorâše doðe neko od kuæe starješine zbornièkoga govoreæi mu: umrje kæi tvoja, ne trudi uèitelju. **50** A kad èu Isus, odgovoru mu govoreæi: ne boj se, samo vjeruj, i oživljeæe. **51** A kad doðe u kuæeu, ne dade nijednome uæi osim Petra i Jovana i Jakova, i djevojèina oca i materi. **52** A svi plakahu i jaukahu za njom; a on reèe: ne plaèite, nije umrla nego spava. **53** I potsmijevahu mu se znajuæi da je umrla. **54** A on izagnavši sve uze je za ruku, i zovnu govoreæi: djevojko! ustani! **55** I povrati se duh njezin, i ustade odmah; i zapovjedi da joj dadu neka jede. **56** I diviše se roditelji njezin. A on im zapovjedi da nikome ne kazuju ţta je bilo.

9 Sazvavši pak dvanaestoricu dade im silu i vlast nad svijem ðavolima, i da iscijeluju od bolesti. **2** I posta ih da propovijedaju carstvo Božjje, i da iscijeluju bolesnike. **3** I reèe im: ništa ne uzimajte na put, ni štapa ni torbe ni hlijeba ni novaca, niti po dvije haljine da imate. **4** U koju kuæeu uðete ondje budite i odande polazite. **5** I gdje vas ne prime izlazeæi iz grada onoga otresite i prah s nogu svojijeh, za svjedoæanstvo na njih. **6** A kad iziðoše, iðahu po selima propovijedajuæi jevanđelje i iscijeljujuæi svuda. **7**

A kad èu Irod èetverovlasnik šta on èini, ne mogaše se naèediti, jer neki govorahu da je Jovan ustao iz mrtvijeh, **8** A jedni da se Ilijia pojavia, a jedni da je ustao koji od starijeh proroka. **9** I reèe Irod: Jovana ja posjekoh; ali ko je to o kome ja takova èudesna slušam? I željaše ga vidjeti. **10** I vrativši se apostoli kazaše mu šta su poèinili. I uvezvi ih otide nasamo u pustinju kod grada koji se zvaše Vitsaida. **11** A narod razumjevši pođe za njim, i primivši ih govoraše im o carstvu Božijemu i iscjeljivaše koji trebahu iscjeljivanja. **12** A dan stade naginjati. Tada pristupiše dvanaestorica i rekose mu: otpusti narod, neka idu na konak u okolna sela i palanke, i nek nađu jela, jer smo ovdje u pustinji. **13** A on im reèe: podajte im vi neka jedu. A oni rekose: u nas nema više od pet hljebova i dvije ribe; veæ ako da idemo mi da kupimo na sve ove ljudi jela? **14** Jer bijaše ljudi oko pet hiljada. Ali on reèe uèenicima svojijem: posadite ih na gomile po pedeset. **15** I uèiniše tako, i posadiše ih sve. **16** A on uze onijeh pet hljebova i obje ribe, i pogledavaši na nebo blagoslovih ih i prelomi, i davaše uèenicima da razdadu narodu. **17** I jedoše i nasitiše se svи, i nakupiše komada dvanaest kotarica što im preteèe. **18** I kad se jedanput moljaše Bogu nasamo, s njim bijahu uèenici, i zapita ih govoreæi: ko govore ljudi da sam ja? **19** A oni odgovarajuæi rekose: jedni vele da si Jovan krstitelj, a drugi da si Ilij; a drugi da je koji ustao od starijeh proroka. **20** A on im reèe: a vi šta mislite ko sam ja? A Petar odgovarajuæi reèe: Hristos Božji. **21** A on im zaprijeti i zapovjedi da nikome ne kazuju toga. **22** Govoreæi da sinu èovjeæiju treba mnogo postradati, i da æee ga starješine i glavari sveštenički i književnici okrivoti, i da æee ga ubiti, i treæi dan da æee ustati. **23** A svima govoraše: ko hoæe da ide za mnom neka se odreèe sebe i uzme krst svoj i ide za mnom. **24** Jer ko hoæe dušu svoju da saèuva, izgubiaeæ je; a ko izgubi dušu svoju mene radi onaj æee je saèuvati. **25** Jer kaku æee korist imati èovjek ako sav svijet pridobije a sebe izgubi ili sebi nauði? **26** Jer ko se postidi mene i mojih rijeèi njega æee se sin èovjeæiju postidjeti kad doðe u slavi svojoj i oèinoj i svjetlinj anđela. **27** A zaista vam kažem: imaju neki meðu ovima što stoje ovdje koji neæee okusiti smrti dok ne vide carstva Božijega. **28** A kad proðe osam dana poslije onijeh rijeèi, uze Petra i Jovana i Jakova i iziðe na goru da se pomoli Bogu. **29** I kad se moljaše postade lice njegovo drukje, i odijelo njegovo bijelo i sjajno. **30** I gle, dva èovjeka govorahu s njim, koji bijahu Mojsije i Ilij. **31** Pokazaše se u slavi, i govorahu o izlasku njegovu koji mu je trebalo svršiti u Jerusalimu. **32** A Petar i koji bijahu s njim bijahu zaspali; ali probudivši se vidješe slavu njegovu i dva èovjeka koji s njim stajahu. **33** I kad se odvojise od njega reèe Petar Isusu: uèitelju! dobro nam je ovdje biti; i da naèinimo tri sjenice: jednu tebi, i jednu Mojsiju, i jednu Ilij: ne znajuæi šta govorase. **34** A dok on to govoraše doðe oblak i zakloni ih; i uplašiše se kad zaðoše u oblak. **35** I èu se glas iz oblaka govoreæi: ovo je sin moj ljubazni, njega poslušajte. **36** I kad se èujaše glas naðe se Isus sam. I oni umuæaše, i nikom ne javiše ništa u one dane od onoga šta vidješe. **37** A dogodi se drugi dan kad siðoše s gore srete ga mnoštvo naroda. **38** I gle, èovjek iz naroda povika govoreæi: uèitelju! molim ti se, pogledaj na sina mojega, jer mi je jedinac: **39** I gle, hvata ga duh, i ujedanput vièe, i lomi ga s pjenom, i jedva otide od njega kad ga izlomi; **40** I molih uèenike tvoje da ga istjeraju, pa ne mogoše. **41** I odgovarajuæi Isus reèe: o rode nevjerni i pokvareni! dokle æau biti s vama i trpljeti vas? Dovedi mi sina svojega amo. **42** A dok još iðaše k njemu obori ga ðavo, i stade ga lomiti. A Isus zaprijeti duhu neèistome, i iscjeliji momèe, i dage da ocu njegovu. **43** I svı se divljahu velièini Božijoj. A kad se svı èuðau svemu što èinjaše Isus, reèe uèenicima svojijem: **44** Metnite vi u usi svoje ove rijeèi: jer sin èovjeæiju treba da se preda u ruke èovjeæije. **45** A

oni ne razumješe rijeèi ove; jer bješe sakrivena od njih da je ne mogoše razumjeti; i bojahu se da ga zapitaju za ovu rijeè. **46** A uðe misao u njih ko bi najveæi bio meðu njima. **47** A Isus znajuæi pomisli srca njihovih uze dijete i metnu ga preda se, **48** I reèe im: koji primi ovo dijete uime moje, mene prima; i koji mene prima, prima onoga koji me je poslao; jer koji je najmanji meðu vama on je veliki. **49** A Jovan odgovarajuæi reèe: uèitelju! vidjesmo jednoga gdje imenom tvojijem izgoni ðavole, i zabranismo mu, jer ne ide s nama za tobom. **50** I reèe mu Isus: ne branite; jer ko nije protiv vas s vama je. **51** A kad se navršiše dani uzeæa njegova, on namjeri da ide pravo u Jerusalim. **52** I posla glasnike pred licem svojijem; i oni otidoše i doðoše u selo Samarsko da mu ugotove gdje æee noæeti. **53** I ne primiše ga; jer vidješe da ide u Jerusalim. **54** A kad vidješe uèenici njegovi Jakov i Jovan, rekose: Gospode! hoæeš li da reèemo da organ siðe s neba i da ih istrijebi kao i Ilijia što uèini? **55** A on okrenuvši se zaprijeti im i reèe: ne znate kakvoga ste vi duha; **56** Jer sin èovjeæiju nije došao da pogubi duše èovjeæije nego da saèuva. I otidoše u drugo selo. **57** A kad iðahu putem reèe mu neko: Gospode! ja idem za tobom kud god ti poðeš. **58** I reèe mu Isus: lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda; a sin èovjeæiju nema gdje zakloniti glave. **59** A drugome reèe: hajde za mnom. A on reèe: Gospodel dopusti mi da idem najprije da ukopam oca svojega. **60** A Isus reèe mu: ostavi neka mrtvi ukopavaju svoje mrtvace; a ti hajde te lavljaj carsto Božje. **61** A drugi reèe: Gospodel! ja idem za tobom; ali dopusti mi najprije da idem da se oprostim s domaćnjima svojijem. **62** A Isus reèe mu: nijedan nije pripravan za carstvo Božije koji metne ruku svoju na plug pa se obzire natrag.

10 A potom izabra Gospod i drugijeh sedamdesetoricu, i posla ih po dva i dva pred licem svojijem u svaki grad i u mjesto kuda šeæaše sam doæi. **2** A reèe im: žetva je dakle velika a poslenika malo; nego se molite gospodaru od žetve da izvede poslenike na žetvu svoju. **3** Idite; eto ja vas šaljem kao jagance meðu vukove. **4** Ne nosite kese ni torbe ni obuæe, i nikoga ne pozdravljaljite na putu. **5** U koju god kuæu uðete najprije gorovite: mir kuæi ovoj. **6** I ako dakle bude onđe sin mira, ostaæe na njemu mir vaš; ako li ne bude, vratiæe se k vama. **7** A u onoj kuæi budite, i jedite i piјte što u njih ima; jer je poslenik dostojan svoje plate; ne prelazite iz kuæe u kuæu. **8** I u koji god grad doðete i prime vas, jedite što se doneše pred vas. **9** I iscjelujite bolesnike koji su u njemu, i gorovite im: približi se k vama carstvo Božje. **10** I u koji god grad doðete i ne prime vas, izišavši na ulice njegove recite: **11** I prah od grada vašega koji je prionuo za nas otresamo vam; ali ovo znajte da se približi k vama carstvo Božje. **12** Kažem vam da æee Sodomu biti lakše u onaj dan negoli gradu onome. **13** Teško tebi, Horazine! teško tebi, Vitsaido! Jer da su u Tiru i u Sidonu bila èudesna što su bila u vama, davno bi se u vreæi i u pepelu sjedeæi pokajali. **14** Ali Tiru i Sidonu biæe lakše na судu nego vama. **15** I ti, Kapernaume! koji si se do nebesa podigao do pakla æeš propasti. (**Hadës g86**) **16** Ko vas sluša mene sluša; i ko se vas odríše mene se odríše; a ko se mene odríše, odríše se onoga koji je mene poslao. **17** Vratiæe se pak sedamdesetorica s radosti govoreæi: Gospodel i ðavoli nam se pokoravaju uime tvoje. **18** A on im reèe: ja vidjeh sotonom gdje spade s neba kao munja. **19** Evo vam dajem vlast da stajete na zmije i na skorpije i na svaku silu neprijateljsku, i ništa vam neæee naudit. **20** Ali se tome ne radujte što vam se duhovi pokoravaju, nego se radujte što su vaša imena napisana na nebesima. **21** U taj èas obradova se Isus u duhu i reèe: hvalim te, oèe, Gospode neba i zemlje, što si ovo sakrio od premudrijeh i razumnijeh a kazao si prostima. Da, oèe, jer je tako bila volja tvoja. **22** I okrenuvši se k uèenicima reèe: sve je meni predao otac moj, i niko ne zna ko je sin osim

oca, ni ko je otac osim sina, i ako sin hoće kome kazati. **23** I okrenuvši se k učenicima nasamo reče: blago očima koje vide što vi vidite. **24** Jer vam kažem da su mnogi proroci i carevi željeli vidjeti što vi vidite, i ne vidješe; i èuti što vi èujete, i ne èuše. **25** I gle, ustade jedan zakonik i kušajuèi ga reče: uèitelju! šta æu èiniti da dobijem život vjeèni? (**aìònios g166**) **26** A on mu reče: šta je napisano u zakonu? kako èitaš? **27** A on odgovarajuèi reče: ljudi Gospoda Boga svojega svijem srcem svojijem, i svom dušom svojom, i svom snagom svojom, i svom mislu svojom; i bližnjega svojega kao samoga sebe. **28** Reče mu pak: pravo si odgovorio; to èini i biæeš živ. **29** A on šeadijaše da se opravda, pa reče Isusu: a ko je bližnji moj? **30** A Isus odgovarajuèi reče: jedan èovjek silaže iz Jerusalima u Jerihon, pa ga uhvatise hajduci, koji ga svukoše i izraniše, pa otidoše, ostavivši ga pola mrtva. **31** A iznenada silaže onjem putem nekakav sveštenik, i vidjevši ga proðe. **32** A tako i Levit kad je bio na onome mjestu, pristupi, i vidjevši ga proðe. **33** A Samarjanin nekakav prolazeèi dođe nad njega, i vidjevši ga sazali mu se; **34** I pristupivši zavi mu rane i zali uljem i vinom; i posadivši ga na svoje kljuse dovede u gostonicu, i ustade oko njega. **35** I sjutradan polazeèi izvadi dva groša te dade kremaru, i reče mu: gledaj ga, i što više potroši ja æu ti platiti kad se vratim. **36** Šta misliš dakle, koji je od one trojice bio bližnji onome što su ga bili uhvatili hajduci? **37** A on reče: onaj koji se smilovao na njega. A Isus mu reče: idi, i ti èini tako. **38** A kad iðahu putem i on uđe u jedno selo, a žena neka, po imenu Marta, primi ga u svoju kuæu. **39** I u nje bješe sestra, po imenu Marija, koja i sjede kod nogu Isusovijeh i slušaše besedu njegovu. **40** A Marta se bješe zabunila kako æe ga doèekati, i prikuèivši se reče: Gospode! zar ti ne mariš što me sestra moja ostavi samu da služim? reci joj dakle da mi pomože. **41** A Isus odgovarajuèi reče joj: Marta! Marta! brineš se i trudiš za mnogo, **42** A samo je jedno potrebitno. Ali je Marija dobri dijel izabrala, koji se neæe uzeti od nje.

11 I kad se moljaše Bogu na jednom mjestu pa presta, reče mu neki od uèenika njegovijeh: Gospode! nauèi nas moliti se Bogu, kao što i Jovan nauèi svoje uèenike. **2** A on im reče: kad se molite Bogu gorovite: oèe naš koji si na nebesima, da se sveti ime tvoje; da dođe carstvo tvoje; da bude volja tvoja i na zemlji kao na nebnu; **3** Hljeb naš potrebitni daji nam svaki dan; **4** I oprosti nam grjehe naše, jer i mi opraštamo svakome dužniku svojemu; i ne navedi nas u napast; nego nas izbavi oda zla. **5** I reče im: koji od vas ima prijatelja, i otide mu u ponoæi i reče mu: prijatelju! daj mi tri hljeba u zajam; **6** Jer mi doðe prijatelj s puta, i nemam mu šta postaviti; **7** A on iznutra odgovarajuèi da reče: ne uzremiruj me; veæ su vrata zatvorena i djeca su moja sa mnom u postelji, i ne mogu ustati da ti dam. **8** I kažem vam: ako i ne ustane da mu da zato što mu je prijatelj, ali za njegovo bezobrazno iskanje ustaæe i daæe mu koliko treba. **9** I ja vama kažem: išti i daæe vam se: tražite i naæi æete; kucajte i otvorite vam se. **10** Jer svaki koji ište, prima; i koji traži, nalazi; i koji kuca, otvara mu se. **11** Koji je meðu vama otac u koga ako sin zaiste hlijeba da mu da kamen? Illi ako zaiste ribe da mu da mjesto ribe zmiji? **12** Illi ako zaiste jaje da mu da skorpiju? **13** Kad dakle vi, zli buduæi, umijete dobre dare davati djeci svojoj, koliko æe više otac nebeski dati Duha svetoga onima koji ištu u njega? **14** I jednom izgona ñavole koji bješe nijem; kad ñavo iziðe progovori nijemi; i diviše se ljudi. **15** A neki od njih rekoše: pomoæu Veelzevula kneza ñavolskoga izgoni ñavole. **16** A drugi kušajuèi ga iskahu od njega znak s neba. **17** A on znajuæi pomisli njihove reèe im: svako carstvo koje se razdijeli samo po sebi, opustjeæe, i dom koji se razdijeli sam po sebi, propašæe. **18** Tako i sotona ako se razdijeli sam po sebi, kako æe

ostati njegovo carstvo? kao što kažete da pomoæu Veelzevula izgonim ñavole. **19** Ako li ja pomoæu Veelzevula izgonim ñavole, sinovi vaši èijom pomoæu izgone? Zato æe vam oni biti sudije. **20** A ako li ja prstom Božijim izgonim ñavole, dakle je došlo k vama carstvo Božije. **21** Kad se jaki naoruža i èuva svoj dvor, imanje je njegovo na miru; **22** A kad dođe jaèi od njega i nadvlada ga, uzme sve oružje njegovo u koje se uzdao, i razdijeli što otme od njega. **23** Koji nije sa mnom, protiv mene je; i koji sa mnom ne sabira, prosipa. **24** Kad neèisti duh iziðe iz èovjeka, ide kroz bezvodna mjesta tražeeèi pokoj, i ne našavši reče: da se vratim u dom svoj otkuda sam izišao; **25** I došavši naðe pometen u ukrašen. **26** Tada otide i uzme sedam drugih duhova gorjeh od sebe, i ušavši žive ondje; i bude potonje èovjeku onome gore od prvoga. **27** A kad to gorovare, podiže glas jedna žena iz naroda i reče mu: blago utrobi koja te je nosila, i sisama koje si sao! **28** A on reče: blago i onima koji slušaju rijeè Božiju, i drže je. **29** A narodu koji se skupljaše stade goroviti: rod je ovaj zao; ište znak, i neæe mu se dati znak osim znaka Jone proroka; **30** Jer kako što Jona bi znak Ninevljanim, tako æe i sin èovjecij biti rodu ovome. **31** Carica južna iziæi æe na sud s ljudima roda ovoga, i osudiæe ih; jer ona dođe s kraja zemlje da sluša premudrost Solomonuvu: a gle, ovđe je veæi od Solomuna. **32** Ninevljani iziæi æe na sud s rodom ovijem, i osudiæe ga; jer se pokajaše pouèenjem Joninijem: a gle, ovđe je veæi od Jone. **33** Niko ne meæe zapaljene svijeæe na sakriveno mjesto, niti pod sud, nego na svijeæenjak da vide svjetlost koji ulaze. **34** Svijeæea je tijelu oko. Ako dakle oko tvoje bude zdravo, sve æe tijelo tvoje biti svjetlo; ako li oko tvoje bude kvarno, i tijelo je tvoje tamno. **35** Gledaj dakle da vidjelo koje je u tebi ne bude tama. **36** Jer ako je sve tijelo tvoje svjetlo da nema nikavoga uda tamna, bjeæe svjetlo kao kad te svijeæea obasjava svjetlošæu. **37** A kad gorovare, moljaše ga nekakav farisej da objeduje u njega. A on ušavši sjede za trpezu. **38** A farisej se zaèudi kad vidje da se najprije ne umi prije objeda. **39** A Gospod reče mu: sad vi fariseji spolja èistite èašu i zdjelu, a iznutra vam je puno grabeža i zlobe. **40** Bezumni! nije li onaj naæinio i iznutra koji je spolja naæinio? **41** Ali dajite milostinju od onoga što je unutra; i gle, sve æe vam biti èisto. **42** Ali teško vama farisejima što dajete desetak od metvice i od rute i od svakoga povræa, a prolazite pravdu i ljubav Božiju: ovo je trebalo èiniti, i ono ne ostavlјati. **43** Teško vama farisejima što tražite zaæelja po zbornicama i da vam se klanja po ulicama. **44** Teško vama književnici i fariseji, licemjeri, što ste kao sakriveni grobovi po kojima ljudi idu i ne znaju ih. **45** A neki od zakonika odgovarajuèi reče: uèitelju! gorovareći i to nas sramotiš. **46** A on reče: teško i vama zakonicima što tovarite na ljudе bremena preteška za nošenje, a vi jednjem prstom svojijem neæete da ih prihvativate. **47** Teško vama što zidate grobove prorocima, a vaši su ih ocevi pobili. **48** Vi dakle svjedoæite i odobravate djela otaca svojijeh; jer ih oni pobisiæe, a vi im grobove zidate. **49** Zato i premudrost Božija reče: poslaæu im prroke i apostole, i od njih æe jedne pobiti, a druge protjerati; **50** Da se ište od roda ovoga krv sviju proroka koja je prolivena od postanja svijeta, **51** Od krvi Aveljeve tja do krvi Zarjne, koji pogibe meðu oltarom i crkvom. Da, kažem vam, iskaæe se od roda ovoga. **52** Teško vama zakonici što uzeste kljueò od znanja: sami ne uðoste, a koji šeadijahu da uðu, zabraniste im. **53** A kad im on ovo gorovare, poèeše književnici i fariseji vrlo navaljavati k njemu i mnogim pitanjem zabunjivati ga, **54** Vrebajuèi i pazeæi na njega ne bi li što ulovili iz usta njegovijeh da ga okrive.

12 Kad se na njih skupiše hiljade naroda da stadoše gaziti jedan drugoga, onda poèe najprije goroviti uèenicima svojijem: èuvajte se kvasca farisejskoga, koji je licemjerje. **2** Jer ništa nije

sakriveno što se neće otkriti, ni tajno što se neće doznati; 3 Jer što u mraku rekoste, èuæe se na vidjelu; i što na uho šaptaste u klijetima, propovijedaæe se na krovovima. 4 Ali vam kažem, prijateljima svojijem: ne bojte se od onjeh koji ubijaju tijelo i potom ne mogu ništa više uèiniti. 5 Nego æeu vam kazati koga da se bojite: bojite se onoga koji ima vlast pošto ubije baciti u pakao; da, kažem vam, onoga se bojite. (**Geenna g1067**) 6 Ne prodaje li se pet vrabaca za dva dinara? i nijedan od njih nije zaboravljen pred Bogom. 7 A u vas je i kosa na glavi izbrojena. Ne bojte se dakle; vi ste bolji od mnogo vrabaca. 8 Nego vam kažem: koji god prizna mene pred ljudima, признаe i sin èovjeèij njega pred anđelima Božijim; 9 A koji se odreæe mene pred ljudima njega æe se odreæi pred anđelima Božijim. 10 I svaki koji reèe rijeè na sina èovjeèijega oprostiaæe mu se, a koji huli na svetoga Duha neæee mu se oprostiti. 11 A kad vas dovedu u zbornice i na sudove i pred poglavare, ne brinite se kako æete ili šta odgovoriti, ili šta æete kazati; 12 Jer æe vas sveti Duh nauèiti u onaj èas šta treba reæi. 13 Reèe mu pak neki iz naroda: uèitelju! reci bratu mojemu da podijeli sa mnom dostojanje. 14 A on mu reèe: èovjeèei! ko je mene postavio sudijom ili kmetom nad vama? 15 A njima reèe: gledajte i èuvajte se od lakomstva; jer niko ne živi onijem što je suviše bogat. 16 Kaza im pak prièu govoreæi: u jednoga bogatog èovjeka rodi njiva. 17 I mišljaæe u sebi govoreæi: šta æeu èiniti? nemam u što sabrati svoje ljetine. 18 I reèe: evo ovo æeu èiniti: pokvarieuæe žitnice svoje i naèinieuæe veæe; i onđe æe sabrati sva svoja žita i dobro svoje; 19 I kazaueæe duši svojoj: dušo! imaaš mnogo imanje na mnogo godina; poèivaj, jedi, pij, veseli se. 20 A Bog njemu reèe: bezumnièe! ovu noæe uzeæee dušu twoju od tebe; a što si pripravio èije æe biti? 21 Tako biva onome koji sebi teèee blago a ne bogati se u Boga. 22 A uèenicima svojijem reèe: zato vam kažem: ne brinite se dušom svojom šta æete jesti; ni tijelom u što æete se obuæi: 23 Duša je pretežnija od jela i tijela od odijela. 24 Pogledajte gavrane kako ne siju, ni žaru, koji nemaju podruma ni žitnica, i Bog ih hrani: a koliko ste vi pretežniji od ptica? 25 A ko od vas brinuæi se može primaknuti rastu svojemu lakat jedan? 26 A kad ni najmanje što ne možete, zašto se brinete za ostalo? 27 Pogledajte ljljane kako rastu: ne trude se, niti predu; ali ja vam kažem da ni Solomun u svoj slavi svojoj ne obuæe se kao jedan od njih. 28 A kad travu po polju, koja danas jest a sjutra se u peæ baca, Bog tako odjiveva, akamoli vas, malovjerni! 29 I vi ne ištite šta æete jesti ili šta æete piti, i ne brinite se; 30 Jer ovo sve ištu i neznaðošću ovoga svijeta; a otac vaš zna da vama treba ovo. 31 Nego ištite carstva Božijega, i ovo æe vam se sve dodati. 32 Ne boj se, malo stado! jer bi volja vašega oca da vam da carstvo. 33 Prodajite što imate i dajte milostinju; naèinite sebi torbe koje neæee ovetšati, haznu koja se nikad neæee ispraznit, na nebesima, gdje se lukež ne prikujuje niti moljac jede. 34 Jer gdje je vaše blago onđe æe biti i srce vaše. 35 Neka budu vaša bedra zapregnuta i svijeæe zapljene; 36 I vi kao ljudi koji èekaju gospodara svojega kad se vrati sa svadbe da mu odmah otvore kako doðe i kucne. 37 Blago onijem slugama koje naðe gospodar kad doðe a oni straže. Zaista vam kažem da æe se zapregnuti, i posadiæe ih, i pristupiæe te æe im služiti. 38 I ako doðe u drugu stražu, i u treæu stražu doðe, i naðe ih tako, blago onijem slugama. 39 Ali ovo znajte: kad bi znao domaæein u koji æe èas doæi lukež, èuvaò bi i ne bi dao potkopati kuæe svoje. 40 I vi dakle budite gotovi; jer u koji èas ne mislite doæi æe sin èovjeèij. 41 A Petar mu reèe: Gospode! govoriš li nama ovu prièu ili svima? 42 A Gospod reèe: ko je dakle taj vjerni i mudri pristav kojega postavi gospodar nad èeljadi svojom da im daje hranu na obrok? 43 Blago tome sluzi kojega došavši gospodar njegov naðe da izvršuje tako. 44 Zaista vam kažem: nad svijem svojijem imanjem postaviæe ga. 45 Ako

li reèe sluga u srcu svojemu: neæee moj gospodar još zadugo doæi; i stane biti sluge i sluškinje, i jesti i piti, i opijati se; 46 Doæi æe gospodar toga sluge u dan kad se ne nada, i u èas kad ne misli, i rasjeæi æe ga, i dijel njegov metnuæe s nevjernima. 47 A onaj sluga koji zna volju gospodara svojega, i nije se pripravio, niti uèinio po volji njegovoj, biæe vrlo bijen; 48 A koji ne zna pa zaslubi boj, biæe malo bijen. Kome je god mnogo dano mnogo æe se iskati od njega; a kome predaæe najviše najviše æe iskati od njega. 49 Ja sam došao da bacim oganj na zemlju; i kako bi mi se htjelo da se veæe zapalio! 50 Ali se meni valja krstiti krštenjem, i kako mi je teško dok se ne svrši! 51 Mislite li da sam ja došao da dam mir na zemlju? Ne, kažem vam, nego razdor. 52 Jer æe osele pet u jednoj kuæi biti razdjeljeni, ustaæee tri na dva, i dva na tri. 53 Ustaæee otac na sina i sin na oca; mati na kær i kær na mater; svekrva na snahu svoju i snaha na svekrvu svoju. 54 A narodu govoraæe: kad vidite oblak gdje se diže od zapada odmah kažete: biæe daæd; i biva tako. 55 I kad vidite jug gdje duva kažete: biæe vruæina; i biva. 56 Licemjeri! lice neba i zemlje umijete poznavati, a vremena ovoga kako ne poznajete? 57 Zašto pak i sami od sebe ne sudite pravedno? 58 Jer kad ideš sa svojijem suparnikom knezu, gledaj ne bi li se na putu s njim poravnao da te ne pritegne sudiji, i sudija da te ne preda služi, i sluga da te ne baci u tamnicu. 59 Kažem ti: neæee odande iziæi dok ne daš i pošljednjega dinara.

13 U to vrijeme pak doðoše neki i kazaše za Galilejce kojijeh krv pomiješa Pilat sa žrtvama njihovijem. 2 I odgovarajuæi Isus reèe im: mislite li da su ti Galilejci bili najgrješniji od sviju Galilejaca, jer tako postradaše? 3 Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. 4 Ili oni osamnaest što na njih pade kula Siloamska i pobi ih, mislite li da su oni najkrivljiji bili od sviju Jerusalimljana? 5 Ne, kažem vam, nego ako se ne pokajete, svi æete tako izginuti. 6 Kaza im pak ovu prièu: jedan èovjek imadio je smokvu usadanu u svome vinogradu, i doðe da traži roda na njoj, i ne naðe. 7 Onda reèe vinogradaru: evo treæa godina kako dolazim i tražim roda na ovoj smokvi, i ne nalazim; posjeci je dakle, zašto zemlji da smeta? 8 A on odgovarajuæi reèe mu: gospodaru! ostavi je i za ovu godinu dok okopam oko nje i obaspem gnojem; 9 Pa da ako rodi: ako li ne, posjeæi æeš je na godinu. 10 A kad uèaše u jednoj zbornici u subotu, 11 I gle, bjše onđe žena bolesna od duha osamnaest godina, i bjše zgreæena, i ne mogla se ispraviti. 12 A kad je vidje, dozva je Isus i reèe joj: ženo! oproštena si od bolesti svoje. 13 I metnu na nju ruke, i odmah se ispravi i hvaljaše Boga. 14 A starješina od zbornice srðaše se što je Isus iscijeli u subotu, i odgovarajuæi reèe narodu: šest je dana u koje treba raditi, u one dakle dolazite te se lijeèite, a ne u dan subotni. 15 A Gospod mu odgovori i reèe: licemjere! svaki od vas u subotu ne odrješuje li svojega vola ili magarca od jasala, i ne vodi da napoji? 16 A ovu kær Avraamovu koju sveza sotona evo osamnaesta godina, ne trebaše li je odriješiti iz ove sveze u dan subotni? 17 I kad on ovo govoraše stiðahu se svi koji mu se protivljuju; i sav narod radovaše se za sva njegova slavna djela. 18 A on im reèe: kakvo je carstvo Božije? i kakvo æeu kazati da je? 19 Ono je kao zrno gorušièeno, koje uzevši èovjek baci u vrt svoj, i uzraste i posta drvo veliko, i ptice nebeske useliše se u grane njegove. 20 Opet reèe: kakvo æeu kazati da je carstvo Božije? 21 Ono je kao kvassac koji uzevši žena metnu u tri kopanje brašna, dok ne uskise sve. 22 I prolazaše po gradovima i selima uèeæi i putujuæi u Jerusalim. 23 Reèe mu pak neko: Gospode! je li malo onjeh koji æe biti spaseni? A on im reèe: 24 Navalite da uðete na tjesna vrata; jer vam kažem: mnogi æe tražiti da uðu i neæee moæi: 25 Kad ustane domaæein i zatvori vrata, i stanete

napolju stajati i kucati u vrata govoreæi: Gospode! Gospode! otvori nam; i odgovarajuæi reæi æe vam: ne poznajem vas otkuda ste. **26** Tada æete stati govoriti: mi jedosmo pred tobom i pismo, i po ulicama našijem uèio si. **27** A on æe reæi: kažem vam: ne poznajem vas otkuda ste; otstupite od mene svi koji nepravdu èinite. **28** Ondje æe biti plaæ i škrut zuba, kad vidite Avraama i Isaka i Jakova i sve proroke u carstvu Božnjemu, a sebe napolje istjerane. **29** I doæi æe od istoka i zapada i sjevera i juga i sjeðæe za trpezu u carstvu Božnjemu. **30** I gle, ima pošljednjih koji æe biti prvi, i ima prvih koji æe biti pošljednji. **31** U taj dan pristupiše neki od fariseja govoreæi mu: iziði i idi odavde, jer Irod hoæe da te ubije. **32** I reæe im: idite te kažite onoj lisici: evo izgonim ðavole i iscjeljujem danas i sjutra, a treæi dan svršæu. **33** Ali danas i sjutra i prekosjutra treba mi iæi; jer prorok ne može poginuti izvan Jerusalima. **34** Jerusalime, Jerusalime, koji ubijaš prroke i zasipaš kamenjem poslane k sebi! koliko puta htjeti da skupim èeda twoja kao kokoš gnijezdo svoje pod krila, i ne htjesti! **35** Eto æe vam se ostaviti kuæea vaša pusta; a ja vam kažem: neæete mene vidjeti dok ne dođe da reæete: blagosloven koji ide u ime Gospodnje.

14 I dogodi mu se da dođe u subotu u kuæeu jednoga kneza farisejskoga da jede hljeb; i oni motrahu na njega. **2** I gle, bješe pred njim nekakav èovjek na kome bješe debela bolest. **3** I odgovarajuæi Isus reæe zakonicima i farisejima govoreæi: je li slobodno u subotu iscjeljivati? **4** A oni oæutješe. I dohvativši ga se iscjelili ga i otpusti. **5** I odgovarajuæi reæe im: koji od vas ne bi svojega magarca ili vola da mu padne u bunar odmah izvadio u dan subotni? **6** I ne mogoše mu odgovoriti na to. **7** A gostima kaza prièu, kad opazi kako izbirahu zaæelja, i reæe im: **8** Kad te ko pozove na svadbu, ne sjedaj u zaæelje, da ne bude meðu gostima ko stariji od tebe; **9** I da ne bi došao onaj koji je pozvao tebe i njega, i rekao ti: podaj mjesto ovome: i onda æeš sa stidom sjesti na niže mjesto. **10** Nego kad te ko pozove, došavši sjedi na pošljednje mjesto, da ti reæe kad dođe onaj koji te pozva: prijatelju! pomakni se više; tada æe tebi biti èast pred onima koji sjede s tobom za trpezom. **11** Jer svaki koji se podiže, poniziae se; a koji se ponižuje, podignuae se. **12** A i onome što ih je pozvao reæe: kad daješ objed ili veæeru, ne zovi prijatelja svojih, ni braæe svoje, ni roðaka svojih, ni susjeda bogatijeh, da ne bi i oni tebe kad pozvali i vratili ti; **13** Nego kad èiniš gozbu, zovi siromahe, kljaste, hrone, slijepce; **14** I blago æe ti biti što ti oni ne mogu vratiti; nego æe ti se vratiti o vaskrsenju pravednijeh. **15** A kad èu to neki od onijeh što sjedahu s njim sa trpezom reæe mu: blago onome koji jede hljeba u carstvu Božnjemu! **16** A on mu reæe: jedan èovjek zgotovi veliku veæeru, i pozva mnoge; **17** I kad bi vrijeme veæeri, posla slugu svojega da kaže zvanima: hajdete, jer je veæ sve gotovo. **18** I poèeše se izgovarati svi redom; prvi mu reæe: kupih njivu, i valja mi iæi da je vidim; molim te izgovori me. **19** I drugi reæe: kupih pet jarmova volova, i idem da ih ogledam; molim te, izgovori me. **20** I treæi reæe: oženih se, i zato ne mogu doæi. **21** I došavši sluga taj kaza ovo gospodaru svome. Tada se rasrdi domaæin i reæe sluzi svome: idi brzo na raskršæa i ulice gradske, i dovedi amo siromahe, i kljaste, i bogaljaste, i slijepce. **22** I reæe sluga: gospodaru, uèinio sam kako si zapovjedio, i još mjesta ima. **23** I reæe gospodar sluzi: iziði na putove i meðu ograde, te natjeraj da dođu da mi se napuni kuæea. **24** Jer vam kažem da nijedan od onijeh zvanijeh ljudi neæee okusiti moje veæere. Jer je mnogo zvanijeh, ali je malo izbranjih. **25** Iðaše pak s njim mnoðto naroda, i obazrevši se reæe im: **26** Ako ko dođe k meni a ne mrzi na svojega oca, i na mater, i na ženu, i na djecu, i na braæu, i na sestre i na samu dušu svoju, ne može biti moj uèenik.

27 I ko ne nosi krsta svojega i za mnom ne ide, ne može biti moj uèenik. **28** I koji od vas kad hoæe da zida kulu ne sjede najprije i ne proraæuni šta æe ga stati, da vidi ima li da može dovršiti? **29** Da ne bi, kad postavi temelj i ne uzmože dovršiti, svi koji gledaju stali mu se rugati. **30** Govoreæi: ovaj èovjek poèe zidati, i ne može da dovrši. **31** Ili koji car kad poðe s vojskom da se pobije s drugijem carem ne sjede najprije i ne drži vjeæeu može li s deset hiljada sresti onoga što ide na njega sa dvadeset hiljadom? **32** Ako li ne može, a on pošje poslanike dok je onaj još daleko i moli da se pomire. **33** Tako dakle svaki od vas koji se ne odreæe svega što ima ne može biti moj uèenik. **34** So je dobra, ali ako so obljetavti, èim æe se osoliti? **35** Nit je potreba u zemlju ni u gnu; nego je prospu napolje. Ko ima uši da èuje neka èuje.

15 I približavahu se k njemu svi carinici i grješnici da ga èuju.

2 I vikahu na njega fariseji i književnici govoreæi: ovaj prima grješnike i jede s njima. **3** A on im kaza prièu ovu govoreæi: **4** Koji èovjek od vas imajuæi sto ovaca i izgubivši jednu od njih ne ostavi devedeset i devet u pustinji i ne ide za izgubljenom dok je ne naðe? **5** I našavši digne je na ramo svoje radujuæi se, **6** I došavši kuæi sazove prijatelje i susjede govoreæi im: radujte se sa mnom: ja naðoh svoju ovcu izgubljenu. **7** Kažem vam da æe tako biti veæea radost na nebu za jednoga grješnika koji se kaje, nagi za devedeset i devet pravednika kojima ne treba pokajanje. **8** Ili koja žena imajuæi deset dinara, ako izgubi jedan dinar, ne zapali svjeæe, i ne pomete kuæe, i ne traži dobro dok ne naðe? **9** I našavši sazove drugarice i susjede govoreæi: radujte se sa mnom: ja naðoh dinar izgubljeni. **10** Tako, kažem vam, biva radost pred anđelima Božnjima za jednoga grješnika koji se kaje. **11** I reæe: jedan èovjek imaje dva sina, **12** I reæe mlaði od njih ocu: oœe! daj mi dio od imanja što pripada meni. I otac im podijeli imanje. **13** I potom do nekoliko dana pokupi mlaði sin sve svoje, i otide u daljnju zemlju; i onamo prosu imanje svoje živeæi besputno. **14** A kad potroši sve, postade velika glad u onoj zemlji, i on se naðe u nevolji. **15** I otišavši pribi se kod jednoga èovjeka u onoj zemlji; i on ga posla u polje svoje da èuva svinje. **16** I željaše napuniti trbuh svoj roštejima koje svinje jeðahu, i nikо mu ih ne davaše. **17** A kad dođe k sebi, reæe: koliko najamnika u oca mojega imaju hljeba i suviše, a ja umirem od gladi! **18** Ustaaeu i idem ocu svojemu, pa æeu mu reæi: oœe! sagriješih nebu i tebi, **19** I veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj: primi me kao jednoga od svojih najamnika. **20** I ustavši otide ocu svojemu. A kad je još podaleko bio, ugleda ga otac njegov, i sažali mu se, i potreæivši zagrlji ga i cijeliva ga. **21** A sin mu reæe: oœe, sagriješih nebu i tebi, i veæ nijesam dostojan nazvati se sin tvoj. **22** A otac reæe slugama svojijem: iznesite najlepšu haljinu i obucite ga, i podajte mu prsten na ruku i obuæu na noge. **23** I dovedite tele ugojeno te zakoljite, da jedemo i da se veselimo. **24** Jer ovaj moj sin bješe mrtav, i oživlje; i izgubljen bješe, i naðe se. I stadoše se veseliti. **25** A sin njegov stariji bijaše u polju, i dolazeæi kad se približi kuæi èu pjevanje i podvikivanje. **26** I dozvavši jednoga od slugu zapita: šta je to? **27** A on mu reæe: brat tvoj doðe; i otac tvoj zakla tele ugojeno, što ga je zdrava vidio. **28** A on se rasrdi i ne sjeðadijaše da uðe. Tada iziðe otac njegov i moljaše ga. **29** A on odgovarajuæi reæe ocu: eta te služim toliko godina, i nikad ne prestupil tvoje zapovijesti, pa meni nikad nijesi da jareta da bih se proveselio sa svojijem društвom; **30** A kad dođe taj tvoj sin koji ti je imanje prosuo s kurvama, zaklao si mu tele ugojeno. **31** A on mu reæe: sine! ti si svagda sa mnom, i sve je moje tvoje. **32** Trebalо se razveseliti i obradovati, jer ovaj brat tvoj mrtav bješe, i oživlje; i izgubljen bješe i naðe se.

16 A uèenicima svojijem govoreæe: bijaše jedan èovjek bogat koji imaje pristava, i toga oblagаш kod njega da mu prosipa

imanje. 2 I dozvavši ga reče mu: šta ovo ja èuem za tebe? Daj raèen kako si kuæio kuæeu: jer više ne možeš kuæom upravljati. 3 A pristav od kuæe reèe u sebi: šta æu èiniti? gospodar moj uzima od mene upravljanje kuæe: kopati ne mogu, prosliti stidim se. 4 Znam šta æu èiniti da bi me primili u kuæe svoje kad mi se oduzme upravljanje kuæe. 5 I dozvavši redom dužnike gospodara svojega reèe prvome: koliko si dužan gospodaru mojoemu? 6 A on reèe: sto oka ulja. I reèe mu: uzmi pismo svoje i sjedi brzo te napiši pedeset. 7 A potom reèe drugome: a ti koliko si dužan? A on reèe: sto oka pšenice. I reèe mu: uzmi pismo svoje i napiši osamdeset. 8 I pohvali gospodar nevjerjnoga pristava što mudro uèeni; jer su sinovi ovoga vijeka mudriji od sinova vidjela u svojem naraštaju. (aiòn g165) 9 I ja vama kažem: naèinite sebi prijatelje nepravednog bogatstvom, da bi vas kad osiromašite primili u vjeèene kuæe. (aiònios g166) 10 Koji je vjeran u malom i u mnogom je vjeran; a ko je nevjeran u malom i u mnogom je nevjeran. 11 Ako dakle u nepravednom bogatstvu vjerni ne biste, ko æe vam u istinom vjerovati? 12 I ako u tuðem ne biste vjerni, ko æe vam dati vaše? 13 Nikakav pak sluga ne može dva gospodara služiti; jer ili æe na jednoga mrziti a drugoga ljubiti, ili æe jednhome voljeti a za drugoga ne mariti. Ne možete služiti Bogu i bogatstvu. 14 A ovo sve slušahu i fariseji, koji bijahu srebroljupci, i rugahu mu se. 15 I reèe im: vi ste oni koji se gradite pred ljudima; ali Bog zna srca vaša; jer što je u ljudi visoko ono je mrzost pred Bogom. 16 Zakon i proroci su do Jovana; otsele se carstvo Božije propovijeda jevanđeljem, i svaki navaljuje da uđe u njega. 17 Lašnje je pak nebu i zemlji proze negoli jednoj titli iz zakona propasti. 18 Svaki koji pušta ženu svoju i uzima drugu, preljubu èini; i koji se ženi puštenicom, preljubu èini. 19 Èovjek neki pak bješe bogat, koji se oblaËaše u skerlet i u svilu, i živiljaše svaki dan gospodski i veseljaše se. 20 A bijaše jedan siromah, po imenu Lazar, koji ležaše pred njegovijem vratima gnojav, 21 I željaše da se nasiti mrvama koje padaju s trpeze bogatoga; još i psi dolažahu i lizahu gnoj njegov. 22 A kad umrije siromah, odnesoše ga anđeli u naruèje Avraamovo; a umrije i bogati, i zakopala ga. 23 I u paklu kad bješe u mukama podiže oèi svoje i ugleda izdaleku Avraama i Lazaru u naruèju njegovu, (Hadës g86) 24 I povikavši reèe: oèe Avraame! smiluj se na me i pošiji mi Lazara neka umoëi u vodu vrh od prsta svojega, i da mi rashladì jekiz; jer se muèim u ovome plamenu. 25 A Avraam reèe: sinko! opomeni se da si ti primio dobra svoja u životu svome, i Lazar opet zla; a sad se on tješi, a ti se muèiš. 26 I preko svega toga postavljena je među nama i vama velika propast, da oni koji bi htjeli odovud k vama prijeæi, ne mogu, niti oni otuda k nama da prelaze. 27 Tada reèe: molim te dakle, oèe, da ga pošalješ kuæei oca mojega, 28 Jer imam pet braæee: neka im posvodiæi da ne bi i oni došli na ovo mjesto muèenja. 29 Reèe mu Avraam: oni imaju Mojsija i proroke, neka njih slušaju. 30 A on reèe: ne, oèe Avraame! nego ako im dođe ko iz mrtvijeh pokajaæe se. 31 A Avraam mu reèe: ako ne slušaju Mojsija i proroka, da ko i iz mrtvijeh ustane neæe vjerovati.

17 A uèenicima reèe: nije moguæe da ne doðu sablazni; ali teško onome s koga dolaze; 2 Bolje bi mu bilo da mu se vodenjeno kamen objesi o vratu, i da ga bace u more, nego da sablazni jednoga od ovijeh malijeh. 3 Èuvajte se. Ako ti sagriješi brat tvoj, nakaraj ga; pa ako se pokaje, oprosti mu. 4 I ako ti sedam puta na dan sagriješi, i sedam puta na dan doðe k тебi i reèe: kajem se, oprosti mu. 5 I rekose apostoli Gospodu: dometni nam vjere. 6 A Gospod reèe: kad biste imali vjere koliko zrno gorušièeno, i rekli biste ovome dubu: išèupaj se i usadi se u more, i poslušao bi vas. 7 Koji pak od vas kad ima slugu koji ore ili èuva stoku pa kad dođe iz polja, reèe mu: hodi brzo i sjedi za trpezu? 8

Nego ne kaže li mu: ugotovi mi da veèeram, i zapregnji se te mi služi dok jedem i pijem, pa onda i ti jedi i pij? 9 Eda li æe on zahvaliti služi tome kad svrši što mu se zapovjedi? Ne vjerujem. 10 Tako i vi kad svršite sve što vam je zapovjeđeno,govorite: mi smo zaludne sluge, jer uèimimo što smo bili dužni èiniti. 11 I kad iðaše u Jerusalim, on prolazaše između Samarije i Galileje. 12 I kad ulažaše u jedno selo sretoše ga deset gubavijeh ljudi, koji staše izdaleka, 13 I podigao glas govoreæi: Isuse uèitelju! pomiluj nas. 14 I vidjevši ih reèe im: idite i pokažite se uèenicima. I oni iduæi oèistiše se. 15 A jedan od njih vidjevši da se iscijeli povrati se hvaleæi Boga iza glasa, 16 I pade nièice pred noge njegove, i zahvali mu. I to biješe Samarijan. 17 A Isus odgovarajuæi reèe: ne iscijeliše li se desetorica? Gdje su dakle devetorica? 18 Kako se meðu njima koji ne naðe da se vrati da zahvali Bogu, nego sam ovaj tuðin? 19 I reèe mu: ustani, idi; vjera tvoja pomože ti. 20 A kad ga upitaše farisej: kad æe doæi carstvo Božije? odgovarajuæi reèe im: carstvo Božije neæe doæi da se vidi; 21 Niti æe se kazati: evo ga ovdje ili ondje; jer gle, carstvo je Božije unutra u vama. 22 A uèenicima reèe: doæi æe vrijeme kad æete zaæeljeti da vidite jedan dan sina èovjeèejega, i neæete vidjeti. 23 I reæi æe vam: evo ovdje je, ili: eno ondje; ali ne izlazite, niti tražite. 24 Jer kako što munja sine s neba, i zasvijeti se preko svega što je pod nebom, tako æe biti i sin èovjeèej u svoj dan. 25 Ali mu najprije treba mnogo postradati, i okrivljenu biti od roda ovoga. 26 I kako je bilo u vrijeme Nojevo onako æe biti u dane sina èovjeèejega: 27 Jeðahu, pijahu, ženjahu se, udavahu se do onoga dana kad Noje uđe u kovèeg, i doðe potop i pogubi sve. 28 Tako kao što bi u dane Lotove: jeðahu, pijahu, kupovahu, prodavahu, saðahu, zidahu; 29 A u dan kad iziðe Lot iz Sodoma, udari oganj i sumpor iz neba i pogubi sve. 30 Tako æe biti i u onaj dan kad æe se javiti sin èovjeèej. 31 U onaj dan koji se desi na krovu a pokuæestvo njegovo u kuæi, neka ne silazi da ga uzme; i koji se desi u polju, tako neka se ne vraæea natrag. 32 Opominjite se žene Lotove. 33 Koji poðe da saèuva dušu svoju, izgubiæe je; a koji je izgubi, oživljeæe je. 34 Kažem vam: u onu noæ bæee dva na jednome odru, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti; 35 Dvije æe mljet zajedno, jedna æe se uzeti a druga æe se ostaviti. 36 Dva æe biti na njivi, jedan æe se uzeti a drugi æe se ostaviti. 37 I odgovarajuæi rekose mu: gdje, Gospode? A on im reèe: gdje je strvina onamo æe se i orlovi skupiti.

18 Kaza im pak i prièu kako se treba svagda moliti Bogu, i ne dati da dotuži, 2 Govoreæi: u jednhome gradu bijaše jedan sudija koji se Boga ne bojaše i ljudi ne stiðaše. 3 A u onome gradu bijaše jedna udovica i dolažaše k njemu govoreæi: ne daj me mojemu suparniku. 4 I ne šeðadijaše zadugo. A najposlijje reèe u sebi: ako se i ne bojam Boga i ljudi ne sramim, 5 No buduæi da mi dosaðuje ova udovica, odbranjuæe je, da mi jednako ne dolazi i ne dosaðuje. 6 Tada reèe Gospod: èujte šta govori nepravedni sudija. 7 Akamoli Bog neæe odbraniti izbranijeh svojih koji ga mole dan i noæ? 8 Kažem vam da æe ih odbraniti brzo. Ali sin èovjeèej kad doðe hoæe li naæi vjeru na zemlji? 9 A i drugima koji mišljahu za sebe da su pravednici i druge uniðtavahu kaza prièu ovu: 10 Dva èovjeka uðoše u crkvu da se mole Bogu, jedan farisej a drugi carinik. 11 Farisej stade i moljaše se u sebi ovako: Božel! hvalim te što ja nijesam kao ostali ljudi: hajduci, nepravednici, preljuboæinci, ili kao ovaj carinik. 12 Postim dvaput u nedjelji; dajem desetak od svega što imam. 13 A carinik izdaleka stajaše, i ne šeðaše ni oèiju podignuti na nebo, nego bijaše prsi svoje govoreæi: Božel! milostiv budi meni grješnome. 14 Kažem vam da ovaj otide opravdan kuæi svojoj, a ne onaj. Jer svaki koji se sam podiže poniziae se; a koji se sam poniže podignuae se. 15 Donošahu k njemu i

djecu da ih se dotakne; a kad vidješe uèenici, zaprijetiše im. **16** A Isus dozvavši ih reèe: pustite djecu neka dolaze k meni, i ne branite im; jer je takovijeh carstvo Božije. **17** I kažem vam zaista: koji ne primi carstva Božijega kao dijete, neæe uæi u njega. **18** I zapita ga jedan knez govoreæi: uèitelju blagi! šta da uèinim da naslijedim život vjeèni? (**aiðnios g166**) **19** A Isus reèe mu: što me zoveš blagijem? niko nije blag osim jednoga Boga. **20** Zapovijesti znaš: ne èini preljube; ne ubij; ne ukradi; ne svjedoèi lažno; poštuj oca svojega i mater svoju. **21** A on reèe: sve sam ovo saèuvalo od mladosti svoje. **22** A kad to èu Isus reèe mu: još ti jedno nedostaje: prodaj sve što imas i razdaj siromasima; i imaæes blago na nebū; i hajde za mnom. **23** A kad on èu to postade žalostan, jer bješe vrlo bogat. **24** A kad ga vidje Isus gdje postade žalostan, reèe: kako je teško uæi u carstvo Božije onima koji imaju bogatstvo! **25** Lakšte je kamili proæi kroz iglene uši negoli bogatome uæi u carstvo Božije. **26** A oni koji slušahu rekoše: ko se dakle može spasti? **27** A on reèe: što je u ljudi nemoguæe u Boga je moguæe. **28** A Petar reèe: eto mi smo ostavili sve i za tobom idemo. **29** A on im reèe: zaista vam kažem: nema njednoga koji bi ostavio kuæu, ili roditelje, ili braæu, ili sestre, ili ženu, ili djecu carstva radi Božijega, **30** Koji neæe primiti više u ovo vrijeme, i na onome svjetu život vjeèni. (**aiðnios g165, aiðnios g166**) **31** Uze pak dvanaestoricu i reèe im: evo idemo gore u Jerusalim, i sve æe se svršiti što su proroci pisali za sina èovjeèijega. **32** Jer æe ga predati neznaoboscima, i narugaæe mu se, i ružæe ga, i popljuvaæe ga, **33** I bice ga, i ubiæe ga; i treæi dan ustaaæe. **34** I oni ništa od toga ne razumješe, i besjeda ova bješe od njih sakrivena, i ne razumješe što im se kaza. **35** A kad se približi k Jerihonu, jedan slijepac sjedaše kraj puta proseæi. **36** A kad èu narod gdje prolazi zapita: šta je to? **37** I kazaše mu da Isus Nazareæean prolazi. **38** I povika govoreæi: Isuse, sine Davidov! pomiluj me. **39** I prijeæahu mu oni što iðahu naprijed da uæuti; a on još više vikaše: sine Davidov! pomiluj me. **40** I Isus stade i zapovedi da mu ga dovedu; a kad mu se približi, zapita ga **41** Govoreæi: šta hoæeš da ti uèinim? A on reèe: Gospode! da progledam. **42** A Isus reèe: progledaj; vjera tvoga pomože ti. **43** I odmah progleda, i poðe za njim hvaleæi Boga. I svi ljudi koji vidješe hvaljahu Boga.

19 I kad uðe u Jerihon i prolazaše kroz nj, **2** I gle, èovjek po imenu Zakhej, koji bješe starješina carinieki, i bješe bogat, **3** I iskaše da vidi Isusa da ga pozna; i ne mogaše od naroda, jer bješe maloga rasta; **4** I potreæivši naprijed, pope se na dud da ga vidi; jer mu je onuda trebalо proæi. **5** I kad doðe Isus na ono mjesto, pogledavši gore vidje ga, i reèe mu: Zakheju! siði brzo; jer mi danas valja biti u tvojoj kuæi. **6** I siðe brzo; i primi ga radujuæi se. **7** I svi, kad vidješe, vikahu na njega govoreæi da grješname èovjeku doðe u kuæu. **8** A Zakhej stade i reèe Gospodu: Gospode! evo pola imanja svojega daæu siromasima, i ako sam koga zanio vratiau onoliko èetvoro. **9** A Isus mu reèe: danas doðe spasenije kuæi ovoj; jer je i ovo sin Avraamov. **10** Jer je sin èovjeèij došao da naðe i spase što je izgubljeno. **11** A kad oni to slušahu nastavi kazivati prieu; jer bješe blizu Jerusalima, i mišljahu da æe se odmah javiti carstvo Božije. **12** Reèe dakle: jedan èovjek od dobra roda otide u daljnju zemiju da primi sebi carstvo, i da se vratí. **13** Dozvavši pak deset svojijeh sluga dade im deset kesa, i reèe im: trgujte dok se ja vratim. **14** I graðani njegovi mržahu na njega, i poslaše za njim poslanike govoreæi: neæemo da on caruje nad nama. **15** I kad se on vrti, poðto primi carstvo, reèe da dozovu one sluge kojima dade srebro, da vidi šta je koji dobio. **16** Tada doðe prvi govoreæi: gospodaru! kesa tvoga doneše deset kesa. **17** I reèe mu: dobro, dobiti slugo; kad si mi u malom bio vjeran evo ti vlast nad deset gradova. **18** I doðe drugi govoreæi: gospodaru! kesa tvoga doneše pet kesa. **19** A on reèe i onome: i ti budu nad

pet gradova. **20** I treæi doðe govoreæi: gospodaru! evo tvoja kesa koju sam zavezao u ubrus i èuvalo. **21** Jer sam se bojao tebe: jer si èovjek tvrd: uzimaš što nijesi ostavio, i žnješ što nijesi sijao. **22** A gospodar mu reèe: po tvojijem æeu ti rijeæima suditi, zli slugo! znao si da sam ja tvrd èovjak, uzimam što nijesam ostavio, i žnješ što nijesam sijao: **23** Pa zašto nijesi dao mojega srebra trgovcima, i ja došavši primio bih ga s dobitkom? **24** I reèe onima što stajahu pred njim: uzmiti od njega kesu i podajte onome što ima deset kesa. **25** I rekoše mu: gospodaru! on ima deset kesa. **26** A on im odgovori: jer vam kažem da æe se svakome koji ima dati; a od onoga koji nema uzeæe se od njega i ono što ima. **27** A one moje neprijatelje koji nijesu htjeli da ja budem car nad njima, dovedite amo, i isjicite preda mnom. **28** I kazavši ovo poðe naprijed, i iðaše gore u Jerusalim. **29** I kad se približi Vitfazi i Vitaniji kod gore koja se zvaše Maslinska, posla dva od uèenika svojijem **30** Govoreæi: idite u to selo prema vama, i kad uðete u njega naæi æete magare privezano na koje nikakav èovjek nikad nije usjedao; odriješite ga i dovedite. **31** I ako vas ko upita: zašto drijesite? ovako mu kažite: ono Gospodu treba. **32** A kad otidoše poslani, naðoše kao što im kaza. **33** A kad oni drijesahu magare rekoše im gospodari od njega: zašto drijesite magare? **34** A oni rekoše: ono Gospodu treba. **35** I dovedoše ga k Isusu, i bacise haljine svoje na magare, i posadiše Isusa. **36** A kad iðaše, prostirahu haljine svoje po putu. **37** A kad se približi veæ da siðe s gore Maslinske, poèe sve mnoštvo uèenika u radosti hvaliti Boga iza glasa za sva èudesa što su vidjeli, **38** Govoreæi: blagosloven car koji ide u ime Gospodnjeg mir na nebū i slava na visini! **39** I neki fariseji iz naroda rekoše mu: uèitelju! zaprijeti uèenicima svojijem. **40** I odgovarajuæi reèe im: kažem vam: ako oni uæute, kamenje æe povikati. **41** I kad se približi, ugleda grad i zaplaka za njim **42** Govoreæi: kad bi i ti znao u ovaj tvoj dan što je za mir tvoj! ali je sad sakriveno od oèiju tvojijeh. **43** Jer æe doæi dani na tebe, i okružiæe te neprijatelji tvoji opkopima, i opkoliae te, i obuzeæe te sa sviju stranu; **44** I razbijæe tebe i djecu tvoju u tebi, i neæe ostaviti u tebi kamenia na kameniu, zato što nijes poznao vremena u kojemu si pohoðen. **45** I ušavši u crkvu stade izgoniti one što prodavahu u njoj i kupovahu, **46** Govoreæi im: u pismu stoji: dom moj dom je molitve, a vi naæiniste od njega peæinu hajduèku. **47** I uèaše svaki dan u crkvi. A glavari sveštenieki i književnici i starješine narodne gledahu da ga pogube. **48** I ne nalažahu šta bi mu uèinili; jer sav narod iðaše za njim, i slušahu ga.

20 I kad on u jedan od onijeh dana uèaše narod u crkvi i propovijedaše jevanđelje, doðoše glavari sveštenieki i književnici sa starješinama, **2** I rekoše mu govoreæi: kaži nam kakvom vlasti to èiniš? Ili ko ti je dao vlast tu? **3** A on odgovarajuæi reèe im: i ja æeu vas upitati jednu rijeè, i kažite mi: **4** Krštenje Jovanovo ili bi s neba ili od ljudi? **5** A oni pomišljahu u sebi govoreæi: ako reèemo s neba, reæi æe: zašto mu dakle ne vjerovaste? **6** Ako li reèemo: od ljudi, sav æe nas narod pobiti kamenjem; jer svi vjerovahu da Jovan bješe prorok. **7** I odgovoriše: ne znamo otkuda. **8** A Isus im reèe: ni ja vama neæu kazati kakvom vlasti ovo èinim. **9** A narodu poèe kazivati prieu ovu: jedan èovjek posadi vinograd, i dade ga vinogradarima pa otide na podugo vremena. **10** I u vrijeme posla k vinogradarima slugu da mu dadu od roda vinogradskoga; ali vinogradari izbiše ga, i poslaše prazna. **11** I posla opet drugoga slugu; a oni i onoga izbiše i osramotivši poslaše prazna. **12** I posla opet treæega; a oni i onoga raniše, i istjeraše. **13** Onda reèe gospodar od vinograda: šta æu èiniti? Da pošljem sina svojega ljubaznoga: eda se kako zastide kad vide njega. **14** A vinogradari vidjevši njega mišljahu u sebi govoreæi: ovo je naæljednik; hodite da ga ubijemo da naše

bude dostojanje. **15** I izvedoše ga napolje iz vinograda i ubiše. Šta æe dakle ueiniti njima gospodar od vinograda? **16** Doæi æe i pogubljaće ove vinogradare, i daæe vinograd drugima. A oni što slušahu rekoše: ne dao Bog! **17** A on pogledavši na njih reče: šta znaei dakle ono u pismu: kamen koji odbaciše zidari onaj posta glava od ugla? **18** Svaki koji padne na taj kamen razbijae se; a na koga on padne satrae ga. **19** I gledahu glavari sveštenički i književnici u onaj èas da dignu ruke na nj; ali se pobojaše naroda, jer razumješe da njima ovu prieu kaza. **20** I pažahu na njega, i poslaše vrebæe, koji se graðahu kao da su pobožni: ne bi li ga uhvatili u rijeëi da ga predaju poglavarama i vlasti sudijnoj. **21** I upitaše ga govoreæi: uèitelju! znamo da pravo govoris i uèiš, i ne gledaš ko je ko, nego zaista uèiš putu Božnjemu: **22** Treba li nam æesaru davati haraè, ili ne? **23** A on razumjevši njihovo lukavstvo reče im: šta me kušate? **24** Pokažite mi dinar; èij je na njemu obraz i natpis? A oni odgovarajuæi rekoše: æesarev. **25** A on im reče: podajte dakle što je æesarovo æesaru, a što je Božje Bogu. **26** I ne mogoše rijeëi njegove pokuditi pred narodom; i diviše se odgovoru njegovu, i umukoše. **27** A pristupiše neki od sadukeja koji kažu da nema vaskrsenija, i pitahu ga **28** Govoreæi: uèitelju! Mojsije nam napisa: ako kome umre brat koji ima ženu, i umre bez djece, da brat njegov uzme ženu, i da podigne sjeme bratu svojemu. **29** Bijaše sedam braæe, i prvi uze ženu, i umrije bez djece; **30** I uze drugi ženu, i on umrije bez djece; **31** I treæi je uze; a tako i svi sedam; i ne ostavise djece, i pomriješe; **32** A poslije sviju umrije i žena. **33** O vaskrseniju dakle koga æe od njih biti žena? jer je ona sedmorici bila žena. **34** I odgovarajuæi Isus reče im: djeca ovoga svijeta žene se i udaju; (aïon g165) **35** A koji se udostoji dobiti onaj svijet i vaskrsenije iz mrtvih niti æe se ženiti ni udavati; (aïon g165) **36** Jer više ne mogu umrjeti; jer su kao anđeli; i sinovi su Božiji kad su sinovi vaskrsenija. **37** A da mrtvi ustaju, i Mojsije pokaza kod kupine gdje naziva Gospoda Boga Avraamova i Boga Isakova i Boga Jakovljeva. **38** A Bog nije Bog mrtvih nego živih; jer su njemu svi živi. **39** A neki od književnika odgovarajuæi rekoše: uèitelju! dobro si kazao. **40** I veæe ne smijahu ništa da ga zapitaju. A on im reče: **41** Kako govor de je Hristos sin Davidov? **42** Kad sam David govor u psaltriju: reée Gospod Gospodu mojemu: sledi meni s desne strane, **43** Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. **44** David dakle njega naziva Gospodom; pa kako mu je sin? **45** A kad sav narod slušaše, reée uèenicima svojijem: **46** Èuvajte se od književnika, koji hoæe da idu u dugaèkijem haljinama, i traže da im se klanja po ulicama, i prvih mesta po zbornicama, i zaæelja na gozbuma; **47** Koji jedu kuæe udovîke, i lažno se mole Bogu dugo. Oni æe još veæema biti osuðeni.

21 Pogledavši pak gore vidje bogate gdje meæeu priloge svoje **2** u haznu Božiju; **2** A vidje i jednu siromašnu udovicu koja metaše ondje dvije lepte; **3** I reče: zaista vam kažem: ova siromašna udovica metnu više od sviju: **4** Jer svi ovi metnuše u prilog Bogu od suviška svojega, a ona od sirotinje svoje metnu svu hranu svoju što imaše. **5** I kad neki govorahu za crkvu da je ukrašena lijepijem kamenjem i zakladima, reče: **6** Doæi æe dan u koje od svega što vidite neæe ostati ni kamen na kamenu koji se neæe razmetnuti. **7** Zapitaše ga pak govoreæi: uèitelju! a kad æe to biti? i kakav je znak kad æe se to dogoditi? **8** A on reče: èuvajte se da vas ne prevare, jer æe mnogi doæi na ime moje govoreæi: ja sam, i vrijeme se približi. Ne idite dakle za njima. **9** A kad èuvjete ratove i bune, ne plašite se; jer to sve treba najprije da bude; ali još nije tada pošljedak. **10** Tada im reče: ustaæe narod na narod i carstvo na carstvo; **11** I zemlja æe se tresti vrlo po svijetu, i biæe gladi i pomori i strahote i veliki znaci biæe na nebu. **12** A prije svega ovoga metnuæe na vas ruke svoje

i gonijaæe vas i predavati u zbornice i u tamnice; vodijaæe vas pred careve i kraljeve imena mojega radi. **13** A to æe vam se dogoditi za svjedoæanstvo. **14** Metnite dakle u srca svoja, da se prije ne pripravljate kako æete odgovarati: **15** Jer æu vam ja dati usta i premudrost kojoj se neæe moæi protiviti ni odgovoriti svi vaši protivnici. **16** A predavaæe vas i roditelji i braæe i roðaci i prijatelji; i pobiæe neke od vas. **17** I svi æe omrznuti na vas imena mojega radi. **18** I dlaka s glave vaše neæe poginuti. **19** Trpljenjem svojijem spasavajte duše svoje. **20** A kad vidite da Jerusalim opkoli vojska onda znajte da se približilo vrijeme da opusti. **21** Tada koji budu u Judeji neka bježe u gore, i koji budu u gradu neka izlaze napolje; i koji su napolu neka ne ulaze u njega: **22** Jer su ovo danu osvete, da se izvrši sve što je napisano. **23** Ali teško trudnima i dojlicama u te dane! Jer æe biti velika nevolja na zemlji, i grijev na ovom narodu. **24** I paæe od oštrica maæa, i odveæe se u ropstvo po svijem narodima; i Jerusalim æe gaziti neznabroši dok se ne izvrše vremena neznabrožaca. **25** I biæe znaci u suncu i u mjesecu i u zvjezdama; i ljudima na zemlji tuga od smetnje i od huke morske i valova. **26** Ljudi æe umirati od straha i od èekanja onoga što ide na zemlju; jer æe se i sile nebeske pokrenuti. **27** I tada æe ugledati sina èovjeèijega gdje ide na oblacima sa silom i slavom velikom. **28** A kad se poèene ovo zbivati, gledajte i podignite glave svoje; jer se približuje izbavljenje vaše. **29** I kaza im prieu: gledajte na smokvu i na sva drveta: **30** Kad vidite da veæe potjeraju, sami znate da je blizu ljeto. **31** Tako i vi kad vidite ovo da se zbiva, znajte da je blizu carstvo Božije. **32** Zaista vam kažem da ovaj naraštaj neæe proæi dok se ovo sve ne zbude. **33** Nebo i zemlja proæi æe, a rijeëi moje neæe proæi. **34** Ali se èuvajte da kako vaša srca ne otežaju žderanjem i pjanstvom i brigama ovoga svijeta, i da vam ovaj dan ne doðe iznenada. **35** Jer æe doæi kao zamka na sve koji žive po svoj zemlji. **36** Stražite dakle jednako i molite se Bogu da biste se udostojili uteæi od svega ovoga što æe se zbiti, i stati pred sinom èovjeèijim. **37** I danju uèaše u crkvi, a noæau izlažaše i noæevaše na gori koja se zove Maslinska. **38** I sav narod dolazaše izjutra k njemu u crkvu da ga slušaju.

22 Približavaše se pak praznik prijesnih hlebova koji se zove pasha. **2** I gledahu glavari sveštenički i književnici kako bi ga ubili; ali se bojahu naroda. **3** A sotona uðe u Judu, koji se zvaše Iskariot, i koji bješe jedan od dvanaestorce. **4** I otisavši govor s glavarima svešteničkim i sa starješinama kako æe im ga izdati. **5** I oni se obradovaše, i ugovorise da mu dadu novce. **6** I on se obreèe, i tražaše zgodna vremena da im ga preda tajno od naroda. **7** A doðe dan prijesnih hlebova u koji trebaše klati pashu; **8** I posla Petra i Jovana rekavši: idite ugotovite nam pashu da jedemo. **9** A oni mu rekoše: gdje hoæeš da ugotovimo? **10** A on im reče: eto kad uðete u grad, sreæe vas èovjek koji nosi vodu u kréagu; idite za njim u kuæu u koju on uðe, **11** I kažite domaæinu: uèitelj veli: gdje je gostonica gdje æu jesti pashu s uèenicima svojijem? **12** I on æe vam pokazati veliku sobu prostoru; ondje ugotovite. **13** A oni otidoše i naðoše kao što im kaza; i ugotovise pashu. **14** I kad doðe èas, sjede za trpezu, i dvanaest apostola s njim. **15** I reče im: vrlo sam željeo da ovu pashu jedem s vama prije nego postradam; **16** Jer vam kažem da je otse neæu jesti dok se ne svrši u carstvu Božnjemu. **17** I uvezvi èašu dade hvalu, i reče: uzmitre je i razdijelite meðu sobom; **18** Jer vam kažem da neæu piti od roda vinogradskoga dok ne doðe carstvo Božije. **19** I uzevši hleb dade hvalu, i prelomivši ga dade im govorereæi: ovo je tijelo moje koje se daje za vas; ovo èinite za moj spomen. **20** A tako i èašu po veæeri, govorereæi: ova je èaša novi zavjet mojom krvu koja se za vas proljeva. **21** Ali evo ruka izdajnika mojega sa mnom je na trpezi. **22** I sin èovjeèijem

dakle ide kao što je uređeno; ali teško èovjeku onome koji ga izdaje! 23 I oni staše tražiti među sobom koji bi dakle od njih bio koji æe to uèiniti. 24 A posta i prepiranje među njima koji bi se držao među njima da je najveæi. 25 A on im reëe: carevi narodni vladaju narodom, a koji njim upravljuju, zovu se dobrovrori. 26 Ali vi nemojte tako; nego koji je najveæi među vama neka bude kao najmanji, i koji je starješina neka bude kao sluga. 27 Jer koji je veæi, koji sjedi za trpezom ili koji služi? Nije li onaj koji sjedi za trpezom? A ja sam među vama kao sluga. 28 A vi ste oni koji ste se održali sa mnom u mojim napastima. 29 I ja ostavljam vama carstvo kao što je otac moj meni ostavio: 30 Da jedete i pijete za trpezom mojom u carstvu mojem, i da sjedite na prijestolima i sudite nad dvanaest koljena Izraelijevih. 31 Reëe pak Gospod: Simone! Simone! evo vas ište sotona da bi vas èinio kao pšenicu. 32 A ja se molih za tebe da tvoja vjera ne prestane; i ti kad god obrativši se utvrdi braæu svoju. 33 A on mu reëe: Gospode! s tobom gotov sam i u tamnicu i na smrt iæi. 34 A on im reëe: kažem ti, Petre! danas neæee zapjevati pijetaj dok se triput ne odreëeš da me poznaeje. 35 I reëe im: kad vas poslah bez kese i bez torbe i bez obuæe, eda vam što nedostade? A oni rekoše: ništa. 36 A on im reëe: ali sad koji ima kesu neka je uzme, tako i torbu; a koji nema neka proda haljinu svoju i kupi nož. 37 Jer vam kažem da još i ovo treba na meni da se izvrši što stoji u pismu: i među zloeince metnuše ga. Jer što je pisano za mene, svršuje se. 38 A oni rekoše: Gospode! evo ovđje dva noža. A on im reëe: dosta je. 39 I izišavši otide po obiæaju na goru Maslinskiju; a za njim otidoše uèenici njegovi. 40 A kad doðe na mjesto reëe im: molite se Bogu da ne padnete u napast. 41 I sam otstupi od njih kako se može kamenom dobaciti, i kleknuvši na koljena moljaše se Bogu 42 Govoreæi: oœee! kad bi htio da proneseš ovu èašu mimo mene! ali ne moja volja nego tvoja da bude. 43 A anđeo mu se javi s neba, i kriješi ga. 44 I buduæi u borenu, moljaše se bolje; znoj pak njegov bijaše kao kaplje krvi koje kapahu na zemlju. 45 I ustavši od molitve doðe k uèenicima svojijem, i naðe ih a oni spavaju od žalosti, 46 I reëe im: što spavate? ustanite, molite se Bogu da ne padnete u napast. 47 Dok on pak još govoraše, gle, narod i jedan od dvanaestorice, koji se zvaše Juda, iðaše pred njima, i pristupi k Isusu da ga cijeliva. Jer im ovo bijaše dao znak: koga cijelivam onaj je. 48 A Isus mu reëe: Judat zar cijelivom izdaješ sina èovjeyejiga? 49 A kad oni što bijahu s njim vidješe šta æe biti, rekoše mu: Gospode! da bijemo nožem? 50 I udari jedan od njih slugu poglavara sveštenikog, i otsjeèe mu desno uho. 51 A Isus odgovarajuæi reëe: ostavite to. I dohvativši se do uha njegova iscijeli ga. 52 A glavarima svešteniknjem i vojvodama crkvenijem i starješinama koji bijahu došli na nj reëe Isus: zar kao na hajduka iziðoste s nozjevima i koljem da me uhvatite? 53 Svaki i bio sam s vama u crkvi i ne digoste ruku na mene; ali je sad vaš èas i oblast tame. 54 A kad ga uhvatili, odvedoše ga i uvedoše u dvor poglavara sveštenikog. A Petar iðaše za njim izdaleka. 55 A kad oni naložiše oganj nasred dvora i sjéðahu zajedno, i Petar sjéðaše među njima. 56 Vidjevši ga pak jedna sluškinja gdje sjedi kod ognja, i pogledavši na nj reëe: i ovaj bješe s njim. 57 A on ga se odreëe govorare: ženo! ne poznajem ga. 58 I malo zatijem vidje ga drugi i reëe: i ti si od njih. A Petar reëe: èovjeye! nijesam. 59 I pošto proðe oko jednoga sahata drugi neko potvrðivaše govorare: zaista i ovaj bješe s njim; jer je Galilejac. 60 A Petar reëe: èovjeye! ne znam šta govorиш. I odmah dok on još govorare zapjeva pijetao. 61 I obazrevši se Gospod pogleda na Petra, i Petar se opomenu rijeèi Gospodnje kako mu reëe: prije nego pijetaj zapjeva odreæi æeš me se triput. 62 I izišavši napolje plaka gorko. 63 A ljudi koji držaju Isusa rugahu mu se, i bijahu ga. 64 I pokriviš ga bijahu ga po obrazu i pitahu ga govorare: proreci ko te udari? 65 I druge

mnoge hule govorahu na nj. 66 I kad svanu, sabraše se starješine narodne i glavarovi sveštenički i književnici, i odvedoše ga u svoj sud. 67 Govoreæi: jesli ti Hristos? kaži nam. A on im reëe: ako vam i kažem, neæete vjerovati. 68 A ako vas i zapitam, neæete mi odgovoriti, niti æete me pustiti. 69 Osele æe sin èovjeyej sjediti s desne strane sile Božje. 70 Svi pak rekoše: ti li si dakle sin Božij? A on im reëe: vi kažete da sam ja. 71 A oni rekoše: šta nam trebaju više svjedoèanstva? jer sami èusmo iz usta njegovih.

23 I ustavši njih sve mnoštvo odvedoše ga k Pilatu. 2 I poèeše ga tužiti govorare: ovoga naðosmo da otpaðuje narod naš, i zabranjuje davati aëesaru danak, i govor da je on Hristos car. 3 A Pilat ga zapita: ti li si car Judejski? A on odgovarajuæi reëe mu: ti kažeš. 4 A Pilat reëe glavarima svešteniknjem i narodu: ja ne nalazim nikakve krivice na ovom èovjeku. 5 A oni navaljivahu govorare: on buni ljude uèeæi po svoj Judeji poèevesi od Galileje dovde. 6 A Pilat èuvši za Galileju zapita: zar je on Galilejac? 7 I razumjevši da je iz podruèja Irodova posla ga Irodu, koji takoðer bijaše u Jerusalimu onijeh dana. 8 A Irod vidjevši Isusa bi mu vrlo milo; jer je odavno željeo da ga vidi, jer je mnogo slušao za njega, i nadaše se da æe vidjeti od njega kako èudo. 9 I pita ga mnogo koje za što; ali mu on ništa ne odgovori. 10 A glavarovi sveštenici i književnici stajaju, i jednako tužahu ga. 11 A Irod osramotivši ga sa svojijem vojnicima, i narugavši mu se, obuèe mu bijelu haljinu, i posla ga natrag Pilatu. 12 I u taj se dan pomirije Pilat i Irod među sobom; jer prije bijahu u zavadi. 13 A Pilat sazavvši glavare sveštenike i knezove i narod. 14 Reëe im: dovedoste mi ovoga èovjeka kao koji narod otpaðuje, i eto ja ga pred vama ispitah, i ne nalazim na ovom èovjeku nijedne krivice što vi na njega govorite; 15 A ni Irod, jer sam ga slao k njemu; i eto se ne nalazi ništa da je uèinio što bi zasluzivalo smrt. 16 Daklem da ga izbjem pa da pustim. 17 A trebaše o svakom prazniku pashe da im pusti po jednoga sužnja. 18 Ali narod sav povika govorare: uzmi ovoga, a pusti nam Varavu; 19 Koji bijaše baèen u tamnicu za nekakvu bunu uèinjenu u gradu i za krv. 20 A Pilat opet reëe da bi on htio pustiti Isusa. 21 A oni vikahu govorare: raspni ga, raspni. 22 A on im treai put reëe: kakvo je dakle on zlo uèinio? ja ništa na njemu ne naðoh što bi zasluzivalo smrt; daklem da ga izbjem pa da pustim. 23 A on jednako navaljivahu s velikom vikom, i iskahu da se on razapne; i nadvlada vika njihova i glavara svešteniknjem. 24 I Pilat presudi da bude kao što oni ištu. 25 I pusti onoga što iskahu, koji bješe baèen u tamnicu za bunu i za krv; a Isusa ostavi na njihovu volju. 26 I kad ga povedoše, uhvatiše nekoga Simona Kirinca koji iðaše iz polja, i metnuše na njega krst da nosi za Isusom. 27 A za njim iðaše mnoštvo naroda i žena, koje plakahu i naricahu za njim. 28 A Isus obazrevši se na njih reëe: kæeri Jerusalimske! ne plaæite za mnom, nego plaæite za sobom i za djecom svojom. 29 Jer gle, idu dani u koje æe se reæi: blago nerotkinjama, i utrobama koje ne rodiše, i sisama koje ne dojiše. 30 Tada æe poèeti govoriti gorama: padnite na nas; i bregovima: pokrijte nas. 31 Jer kad se ovako radi od sirova drveta, šta æe biti od suha? 32 Voðahu pak i druga dva zloeince da pogube s njim. 33 I kad doðoše na mjesto koje se zvaše košturnica, onđe razapeše njega i zloeince, jednoga s desne strane a drugoga s lijeve. 34 A Isus govorare: oœee! oprosti im; jer ne znadu šta èine. A dijelovani njegove haljine bacahu kocke. 35 I narod stajaše te gledaše, a i knezovi s njima rugahu mu se govorare: drugima pomože, neka pomože i sebi, ako je on Hristos, izbranik Božij. 36 A i vojnici mu se rugahu, i pristupahu k njemu i davahu mu ocat, 37 I govorahu: ako si ti car Judejski pomozi sam sebi. 38 A bijaše nad njim i natpis napisan slovima Grékijem i Latinskijem i Jevrejskijem: ovo je car Judejski. 39 A jedan od obješenijeh zloeinaca huljaše na njega govorare:

ako si ti Hristos pomozi sebi i nama. **40** A drugi odgovarajući šutkaše ga i govoraše: zar se ti ne bojiš Boga, kad si i sam osuđen tako? **41** I mi smo još pravedno osuđeni; jer primamo po svojim djelima kao što smo zasluzili; ali on nikakva zla nije učinio. **42** I reče Isusu: opomeni me se, Gospode! kad dođeš u carstvo svoje. **43** I reče mu Isus: zaista ti kažem: danas æes biti sa mnom u raju. **44** A bijaše oko šestoga sahata, i tama bi po svoj zemlji do sahata devetoga. **45** I pomrěa sunce, i zavjes crkveni razdrije se napola. **46** I povikavši Isusa iz glasa reče: oœe! u ruke tvoje predajem duh svoj. I rekavši ovo izdahnu. **47** A kad vidje kapetan řta bi, stade hvaliti Boga govoreći: zaista ovaj èovjek bješe pravednik. **48** I sav narod koji se bijaše skupio da gleda ovo, kad vidje ţta biva, vrati se bijau se u prsi svoje. **49** A svi njegovi znaci stajahu izdaleka, i žene koje bijahu išle za njim iz Galileje, i gledahu ovo. **50** I gle, èovjek, po imenu Josif, savjetnik, èovjek dobar i pravedan, **51** On ne bijaše pristao na njihov savjet i na posao) iz Arimateje grada Judejskoga, koji i sam èekaše carstva Božjega. **52** On pristupivši k Pilatu zaiska tijelo Isusovo. **53** I skide ga, i obavi platnom, i metnu ga u grob isjeèen, u kome niko ne bijaše nikad metnut. **54** I dan bijaše petak, i subota osvitaše. **55** A žene koje bijahu došle s Isusom iz Galileje, idoše za Josifom, i vidješe grob i kako se tijelo metnu. **56** Vrativši se pak pripraviše mirise i miro; i u subotu dakle ostaše na miru po zakonu.

24 A u prvi dan nedjeljni dođoše vrlo rano na grob, i donesoše mirise što pripraviše, i neke druge žene s njima; **2** Ali nađoše kamen odvaljen od groba. **3** I ušavši ne nađoše tijela Gospoda Isusa. **4** I kad se one èuđahu tome, gle, dva èovjeka staše pred njima u sjajnijem haljinama; **5** A kad se one uplašiše i oborise lica k zemlji, rekose im: što tražite živoga među mrtvima? **6** Nije ovđe; nego ustade; opomenite se kako vam kaza kad bješe još u Galileji, **7** Govoreći da sin èovjek treba da se preda u ruke ljudi grješnika i da se razapne i treæi dan da ustane. **8** I opomenuše se rijeèi njegovijeh. **9** I vrativši se od groba javiše sve ovo jedanaestorici i svima ostalijem. **10** A to bijaše Magdalina Marija i Jovana i Marija Jakovljeva i ostale s njima koje kazaše ovo apostolima. **11** I njima se uèiniše njihove rijeèi kao laž, i ne vjerovaše im. **12** A Petar ustavši otreàa ka grobu, i natkuèivši se vidje same haljine gdje leže, i otide èudeæi se u sebi ţta bi. **13** I gle, dvojica od njih iðahu u onaj dan u selo koje bijaše daleko od Jerusalima šeset potkališta i zvaše se Emaus. **14** A oni govorahu među sobom o svima ovijem dogaðajima. **15** I kad se oni razgovarahu i zapitivahu jedan drugoga, i Isus približi se, i iðaše s njima. **16** A oœi im se držahu da ga ne poznaše. **17** A on im reče: kakav je to razgovor koji imate među sobom iduæi, i što ste neveseli? **18** A jedan po imenu Kleopa, odgovarajući reče mu: zar si ti jedan od crkvara u Jerusalimu koji nijesi èuo ţta je u njemu bilo ovijeh dana? **19** I reče im: ţta? A oni mu rekoše: za Isusa Nazareæanina, koji bješe prorok, silan u djelu i u rijeèi pred Bogom i pred svijem narodom; **20** Kako ga predladoše glavari sveštenički i knezovi naši te se osudi na smrt, i razapeše ga? **21** A mi se nadasmo da je on onaj koji æe izbaviti Izraelju; ali svrh svega toga ovo je danas treæi dan kako to bi. **22** A uplašiše nas i žene neke od našijeh koje su bile rano na grobu, **23** I ne našavši tijela njegova dođoše govoreæi da su im se anđeli javili koji su kazali da je on živ. **24** I idoše jedni od našijeh na grob, i nađoše tako kao što i žene kazaše, ali njega ne vidješe. **25** I on im reče: o bezumni i sporoga srca za vjerovanje svega što govoriše proroci!

26 Nije li to trebalo da Hristos pretrpi i da uđe u slavu svoju? **27** I poèevši od Mojsija i od sviju proroka kazivaše im što je za njega u svemu pismu. **28** I približiše se k selu u koje iðahu, i on èinjavaše se da hoæee dalje da ide. **29** I oni ga ustavljuju govoreæi: ostani s

nama, jer je dan nagao, i blizu je noæ. I uđe s njima da noæi. **30** I kad sjedaše s njima za trpezom, uze hljeb i blagoslovivši prelomi ga i dade im. **31** Tada se njima otvorise oœi i poznaše ga. I njega nestade. **32** I oni govorahu jedan drugome: ne goraše li naše srce u nama kad nam govoraše putem i kad nam kazivaše pismo? **33** I ustavši onaj èas, vratiše se u Jerusalim, i nađoše u skupu jedanaestoricu i koji bijahu s njima, **34** Koji govorahu: zaista ustade Gospod, i javi se Simonu. **35** I oni kazaše što bi na putu, i kako ga poznaše kad prelomi hljeb. **36** A kad oni ovo govorahu, i sam Isus stade među njima, i reče im: mir vam. **37** A oni se uplašiše, i poplašeni buduæi, mišljahu da vide duha. **38** I reče im: ţta se plasti? I zašto takove misli ulaze u srca vaša? **39** Vidite ruke moje i noge moje: ja sam glamov; opipajte me i vidite; jer duh tijela i kostiju nema kao što vidite da ja imam. **40** I ovo rekavši pokaza im ruke i noge. **41** A dok oni još ne vjerovahu od radosti i èuđahu se reče im: imate li ovđje što za jelo? **42** A oni mu daše komad ribe peèene, i meda u satu. **43** I uzevši izjede pred njima. **44** I reče im: ovo su rijeèi koje sam vam govorio još dok sam bio s vama, da sve treba da se svrši što je za mene napisano u zakonu Mojsijevu i u prorocima i u psalmima. **45** Tada im otvoru um da razumiju pismo. **46** I reče im: tako je pisano, i tako je trebalo da Hristos postrada i da ustane iz mrtvijeh treæi dan; **47** I da se propovijeda pokajanje u ime njegovo i oproštenje grijeha po svijem narodima poèevši od Jerusalima. **48** A vi ste svjedoci ovome. **49** I gle, ja æeu poslati obeæanje oca svojega na vas; a vi sjedite u gradu Jerusalimskome dok se ne obuæete u silu s visine. **50** I izvede ih napolje do Vitanije, i podignuvši ruke svoje blagoslovi ih. **51** I kad ih blagosiljaše, otstupi od njih, i uznošaše se na nebo. **52** I oni mu se pokloniše, i vratiše se u Jerusalim s velikom radošæu. **53** I bijahu jednako u crkvi hvaleæi i blagosiljavuæi Boga. Amin.

Jovanu

1 U poèetku bješe rijeè, i rijeè bješe u Boga, i Bog bješe rijeè.
2 Ona bješe u poèetku u Boga. **3** Sve je kroz nju postalo, i bez nje ništa nije postalo što je postalo. **4** U njoj bješe život, i život bješe vidjelo ljudima. **5** I vidjelo se svijetli u tami, i tama ga ne obuze. **6** Posla Bog èovjeka po imenu Jovana. **7** Ovaj dođe za svjedoèanstvo da svjedoèi za vidjelo da svi vjeruju kroz nj. **8** On ne bješe vidjelo, nego da svjedoèi za vidjelo. **9** Bješe vidjelo istinito koje obasjava svakoga èovjeka koji dolazi na svjet. **10** Na svjetu bješe, i svijet kroza nj posta, i svijet ga ne pozna. **11** K svojima dođe, i svoji ga ne primiše. **12** A koji ga primiše dade im vlast da budu sinovi Božiji, koji vjeruju uime njegovog. **13** Koji se ne rodiše od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga. **14** I rijeè postade tijelo i useli se u nas puno blagodati i istine; i vidjesmo slavu njegovu, slavu, kao jedinorodnoga od oca. **15** Jovan svjedoèi za njega i vièe govoreæi: ovaj bješe za koga rekoh: koji za mnom ide preda mnom postade, jer prije mene bješe. **16** I od punosti njegove mi svi uzesmo blagodat za blagodaæu. **17** Jer se zakon dade preko Mojsija, a blagodat i istina postade od Isusa Hrista. **18** Boga niko nije video nikad: jedinorodni sin koji je u naruèju oèinom, on ga javi. **19** I ovo je svjedoèanstvo Jovanovo kad poslaše Jevreji iz Jerusalima sveštenike i Levite da ga zapitaju: ko si ti? **20** I on prizna, i ne zataja, i prizna: ja nijesam Hristos. **21** I zapitaše ga: ko si dakle? Jesi li Ilij? I reèe: nijesam. Jesi li prorok? I odgovori: nijesam. **22** A oni mu rekoše: ko si? da možemo kazati onima što su nas poslali: šta kažeš za sebe? **23** Reèe: ja sam glas onoga što vièe u pustinji: poravnite put Gospodnj; kao što kaza Isajia prorok. **24** I bijahu poslanici od fariseja, **25** I zapitaše ga govoreæi mu: zašto dakle kršæavaš kad ti nijesi Hristos ni Ilijia ni prorok? **26** Odgovori im Jovan govoreæi: ja kršæavam vodom, a meðu vama stoji koga vi ne znate. **27** On je onaj što æe doæi za mnom, koji bješe preda mnom; kome ja nijesam dostojan odriješiti remena na obueći njegovoj. **28** Ovo bi u Vitavari preko Jordana gdje Jovan kršæavaše. **29** A sjutradan vidje Jovan Isusa gdje ide k njemu, i reèe: gle, jagnje Božije koje uze na se grijehe svijeta. **30** Ovo je onaj za koga ja rekoh: za mnom ide èovjek koji preda mnom postade, jer prije mene bješe. **31** I ja ne znadob: nego da se javi Izraelju zato ja doðoh da krstim vodom. **32** I svjedoèi Jovan govoreæi: vidjeh Duha gdje silazi s neba kao golub i stade na njemu. **33** I ja ne znadob; nego onaj koji me posla da krstim vodom on mi reèe: na koga vidiš da silazi Duh i stoji na njemu to je onaj koji æe krstiti Duhom svetijem. **34** I ja vidjeh i zasyvjedoèoh da je ovaj sin Božij. **35** A sjutradan opet stajaše Jovan i dvojica od uèenika njegovovih, **36** I vidjevši Isusa gdje ide, reèe: gle, jagnje Božije. **37** I èuše ga oba uèenika kad govorase, i otidoše za Isusom. **38** A Isus obazrevši se i vidjevši ih gdje idu za njim, reèe im: šta æete? A oni mu rekoše: Ravi! koje znaèi: uèitelju) gdje stojiš? **39** I reèe im: doðite i vidite. I otidoše, i vidješe gdje stajaše; i ostaše u njega onaj dan. A bijaše oko devetoga sahata. **40** A jedan od dvojice koji èuše od Jovana i iðahu za njim bijaše Andrija brat Simona Petra; **41** On naðe najprije brata svojega Simona, i reèe mu: mi naðosmo Mesiju, koje znaèi Hristos. **42** I dovede ga k Isusu. A Isus pogledavši na nj reèe: ti si Simon, sin Jonin; ti æeš se zvatiti Kifa, koje znaèi Petar. **43** A sjutradan namisli iziæi u Galileju, i naðe Filipa, i reèe mu: hajde za mnom. **44** A Filip bješe iz Vitsaide iz grada Andrijina i Petrova. **45** Filip naðe Natanaila, i reèe mu: za koga Mojsije u zakonu pisa i proroci, naðosmo ga, Isusa sina Josifova iz Nazareta. **46** I reèe mu Natanailo: iz Nazareta može li biti što dobro? Reèe mu Filip: doði i vidi. **47** A Isus vidjevši

Natanaila gdje ide k njemu reèe za njega: evo pravoga Izrailjca u kome nema lukavstva. **48** Reèe mu Natanailo: kako me poznaješ? Odgovori Isus i reèe mu: prije nego te pozva Filip vidjeh te kad bijaše pod smokvom. **49** Odgovori Natanailo i reèe mu: Ravi! ti si sin Božij, ti si car Izraeljev. **50** Odgovori Isus i reèe mu: što ti kazah da te vidjeh pod smokvom zato vjeruješ; vidjeæes više od ovoga. **51** I reèe mu: zaista, zaista vam kažem: otsele æete vidjeti nebo otvoreno i anđele Božije gdje se penju i silaze k sinu èovjeèijemu.

2 I tu treæi dan bi svadb u Kani Galilejskoj, i ondje bješe mati Isusova. **2** A pozvan bješe i Isus i uèenici njegovi na svadbu. **3** I kad nesto vina, reèe mati Isusova njemu: nemaju vina. **4** Isus joj reèe: što je meni do tebe ženo? Još nije došao moj èas. **5** Reèe mati njegova slugama: što god vam reèe uèinite. **6** A ondje bijaše šest vodenijeh sudova od kamena, postavljenijeh po obièaju Jevrejskoga èišæenja, koji uzimahu po dva ili po tri vedra. **7** Reèe im Isus: napunite sudove vode. I napuniše ih do vrha. **8** I reèe im: zahvatite sad i nosite kumu. I odnesoše. **9** A kad okusi kum od vina koje je postalo od vode, i ne znadijaše otkuda je a sluge znadijahu koje su zahvatile vodu zovnu kum ženika, **10** I reèe mu: svaki èovjek najprije dobro vino iznosi, a kad se opiju onda rðavije; a ti si èuva dobro vino doslije. **11** Ovo uèeni Isus poèetak èudesima u Kani Galilejskoj, i pokaza slavu svoju; i uèenici njegovi vjerovaše ga. **12** Potom siðe u Kapernaum, on i mati njegova, i braæa njegova, i uèenici njegovi, i ondje stajaše ne mnogo dana. **13** I blizu bješe pasha Jevrejska, i iziðe Isus u Jerusalim. **14** I naðe u crkvi gdje sjede oni što prodavaju volove i ovce i golubove, i koji novce mijenjaju. **15** I naèinivši biè od uzica, izgna sve iz crkve, i ovce i volove; i mijenjaèima prosu novce i stolove ispremeta; **16** I reèe onima što prodavaju golubove: nosite to odavde, i ne èinite od doma oca mojega doma trgovaèkoga. **17** A uèenici se njegovi opomenuše da u pismu stoji: revnost za kuæu tvoju izjede me. **18** A Jevreji odgovarajuæi rekoše mu: kakav nam znak pokazuješ, da to možeš èiniti? **19** Isus odgovori i reèe im: razvalite ovu crkvu, i za tri dana æu je podignuti. **20** A Jevreji rekoše: èetrdeset i šest godina graðena je ova crkva, i ti za tri dana da je podigneš? **21** A on govorase za crkvu tijela svojega. **22** A kad usta iz mrtvih, opomenuše se uèenici njegovi da ovo govorase, i vjerovaše pismu i rijeèi koju reèe Isus. **23** A kad bješe u Jerusalimu na praznik pashe, mnogi vjerovaše u ime njegovog, videæi èudesa njegova koja èinjasa. **24** Ali Isus ne povjeravaše im sebe; jer ih sve znadijaše, **25** I ne trebaše mu da ko svjedoèi za èovjeka; jer sam znadijaše šta bješe u èovjeku.

3 Bijaše pak èovjek meðu farisejima, po imenu Nikodim, knez Jevrejski. **2** Ovaj dođe k Isusu noæu i reèe mu: Ravi! znamo da si ti uèitelj od Boga došao; jer niko ne može èudesa ovijeh èiniti koja ti èiniš ako nije Bog s njim. **3** Odgovori Isus i reèe mu: zaista, zaista ti kažem: ako se ko nanovo ne rodii, ne može vidjeti carstva Božijega. **4** Reèe Nikodim njemu: kako se može èovjek roditi kad je star? eda li može po drugi put uæeti u utrobu matere svoje i roditi se? **5** Odgovori Isus: zaista, zaista ti kažem: ako se ko ne rodii vodom i Duhom, ne može uæeti u carstvo Božije. **6** Sto je rođeno od tijela, tijelo je; a što je rođeno od Duha, duh je. **7** Ne èudi se što ti rekoħ: valja vam se nanovo roditi. **8** Duh diše gdje hoæe, i glas njegov èuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide; tako je svaki èovjek koji je rođen od Duha. **9** Odgovori Nikodim i reèe mu: kako može to biti? **10** Isus odgovori i reèe mu: ti si uèitelj Izraeljev, i to li ne znaš? **11** Zaista, zaista ti kažem da mi govorimo što znamo, i svjedoèimo što vidjesmo, i svjedoèanstva našega ne primate. **12** Kad vam kazah zemaljsko pa ne vjerujete, kako æete vjerovati ako vam kažem nebesko? **13** I niko se ne pope na nebo osim koji siðe s neba, sin èovjeèij koji je na nebu. **14** I kao što Mojsije

poduze zmiju u pustinji, tako treba sin èovjeèi da se podigne. **15** Da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vjeèeni: (**aïonios g166**) **16** Jer Bogu tako omilje svijet da je i sina svojega jedinorodnoga da, do nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vjeèeni. (**aïonios g166**) **17** Jer Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spase kroz nj. **18** Koji njega vjeruje ne sudi mu se, a koji ne vjeruje veæ je osuðen, jer ne vjerova u ime jedinorodnoga sina Božijega. **19** A sud je ovaj što vidjelo doðe na svijet, i ljudima omilje veæma tama negoli vidjelo; jer njihova djela bijahu zla. **20** Jer svaki koji zlo èini mrzi na vidjelu i ne ide k vidjelu da ne pokaraju djela njegovih, jer su zla. **21** A ko istinu èini ide k vidjelu, da se vide djela njegova, jer su u Bogu uèinjena. **22** A potom doðe Isus u uèenici njegovu u Judejsku zemlju, i onđe živiljaše s njima i kršæavaše. **23** A Jovan kršæavaše u Enonu blizu Salima, jer onđe bješe mnogo vode; i dolažahu te ih kršæavaše. **24** Jer još ne bijaše Jovan baèen u tamnicu. **25** Tada postade rasprva među uèenicima Jovanovijem i Jevrejima oko èišæenja. **26** I doðoše k Jovanu i rekoše mu: Ravi! onaj što bješe s tobom preko Jordana, za koga si ti svjedoèio, evo on kršæava, i svi idu k njemu. **27** Jovan odgovori i reèe: ne može èovjek ništa primati ako mu ne bude dano s neba. **28** Vi sami meni svjedoèite da rekoh: ja nijesam Hristos, nego sam poslan pred njim. **29** Ko ima nevjestu ženik je, a prijatelj ženikov stoji i sluša ga, i radošeu raduje se glasu ženikovu. Ova dakle radost moja ispun se. **30** Onaj treba da raste, a ja da se umalujem. **31** Koji odozgo dolazi nad svima je; koji je sa zemlje od zemlje je, i govori od zemlje; koji dolazi s neba nad svima je. **32** I što vidje i èu ono svjedoèi; i svjedoèanstva njegova niko ne prima. **33** Koji primi njegovo svjedoèanstvo, potvrda je Bog istinit. **34** Jer koga Bog posla, onaj rijeèi Božije govori: jer Bog Duha ne daje na mjeru. **35** Jer otac ljeni sina, i sve dade u ruke njegove. **36** Ko vjeruje sina, ima život vjeèeni; a ko ne vjeruje sina, neæe vidjeti života, nego gnjev Božij ostaje na njemu. (**aïonios g166**)

4 Kad razumje dakle Gospod da su èuli fariseji da Isus više uèenika dobija i kršæava nego Jovan **2** Isus pak sam ne kršæavaše nego uèenici njegovi **3** Ostavi Judeju, i otide opet u Galileju. **4** A valjalo mu je proèi kroz Samariju. **5** Tako doðe u grad Samarijski koji se zove Sihar, blizu sela koje dade Jakov Josifu sinu svojemu. **6** A onđe bijaše izvor Jakovljev; i Isus umoran od puta sjedaše na izvoru; a bješe oko šestoga sahata. **7** Doðe žena Samarjanka da zahvatiti vode; reèe joj Isus: daj mi da pijem. **8** Jer uèenici njegovi bijahu otisli u grad da kupe jela.) **9** Reèe mu žena Samarjanka: kako ti, Jevrejin buduæi, možeš iskati od mene žene Samarjanke da piješ? Jer se Jevreji ne mijesaju sa Samarjanima. **10** Odgovori Isus i reèe joj: da ti znaš da Božiji, i ko je taj koji ti govori: daj mi da pijem, ti bi iskala u njega i dao bi ti vodu živu. **11** Reèe mu žena: Gospode! ni zahvatiti nemaš èim, a studenac je dubok; odakle æeš dakle uzeti vodu živu? **12** Eda li si ti veæi od našega oca Jakova, koji nam dade ovaj studenac, i on iz njega pijaše i sinovi njegovi i stoka njegova? **13** Odgovori Isus i reèe joj: svaki koji pije od ove vode opet æe ozjednjeti; **14** A koji pije od vode koju æeu mu ja dati neæe ozjednjeti dojvika; nego voda što æeu mu ja dati biæe u njemu izvor vode koja teèe u život vjeèeni. (**aïon g165, aïonios g166**) **15** Reèe mu žena: Gospode! daj mi te vode da ne žednim niti da dolazim ovamo na vodu. **16** Reèe joj Isus: idi zovni muža svojega, i doði ovamo. **17** Odgovori žena i reèe mu: nemam muža. Reèe joj Isus: dobro si kazala: nemam muža; **18** Jer si pet muževa imala, i sad koga imaš nije ti muž; to si pravo kazala. **19** Reèe mu žena: Gospode! vidim da si ti prorok. **20** Oci naši moliše se Bogu na ovoj gori, a vi kažete da je u Jerusalimu mjesto gdje se treba moliti. **21** Reèe joj Isus:

ženo! vjeruj mi da ide vrijeme kad se neæete moliti ocu ni na ovoj gori ni u Jerusalimu. **22** Vi ne znate èemu se molite; a mi znamo èemu se molimo: jer je spasenije od Jevreja. **23** Ali ide vrijeme, i veæ je nastalo, kad æe se pravi bogomoljci moliti ocu duhom i istinom, jer otac hoæe takovih bogomoljaca. **24** Bog je duh; i koji mu se mole, duhom i istinom treba da se mole. **25** Reèe mu žena: znam da æe doæi Mesija koji se zove Hristos, kad on doðe kazaæe nam sve. **26** Reèe joj Isus: ja sam koji s tobom govorim. **27** I tada doðoše uèenici njegovi, i èuðahu se gdje govorâše sa ženom; ali nijedan ne reèe: šta hoæeš? ili šta govorîš s njom? **28** A žena ostavi sudove svoje i otide u grad i reèe ljudima: **29** Hodite da vidite èovjeka koji mi kaza sve što sam uèinila: da nije to Hristos? **30** Izliðoše dakle iz grada i poðoše k njemu. **31** A uèenici njegovi moljahu ga meðu tijem govorâei: Ravi! jedi. **32** A on im reèe: ja imam jedlo da jedem za koje vi ne znate. **33** Tada uèenici govorâu meðu sobom: veæ ako mu ko donese da jede? **34** A on im reèe: jelo je moje da izvršim volju onoga koji me je poslao, i da svršim njegov posao. **35** Ne kažete li vi da su još èetiri mjeseca pa æe žetva prisipjeti? Eto, velim vam: podignite oèi svoje i vidite njive kako su veæ žute za žetvu. **36** I koji žnje prima platu, i sabira rod za život vjeèeni, da se raduju zajedno i koji sije i koji žnje; (**aïonios g166**) **37** Jer je u tom istinita besjeda da je drugi koji sije a drugi koji žnje. **38** Ja vas poslah da žnjete gdje se vi ne trudiste; drugi se trudiše, a vi u posao njihov uðoste. **39** I l iz grada onoga mnogi da Samarijana vjerovaše ga za besedu zene koja svjedoèaše: kaza mi sve što sam uèinila. **40** Kad doðoše dakle Samarijani k njemu, moljahu ga da bi ostao kod njih; i onđe osta dva dana. **41** I mnogo ih više vjerova za njegovu besedu. **42** A ženi govorâu: sad ne vjerujemo više za tvoju besedu, jer sami èusmo i poznasmo da je ovaj zaista spas svijetu, Hristos. **43** A poslije dva dana iziðe odande, i otide u Galileju: **44** Jer sam Isus svjedoèaše da prorok na svojoj postojbinu nema èasti. **45** A kad doðe u Galileju, primiše ga Galilejci koji bijahu vidjeli sve što uèini u Jerusalimu na praznik; jer i oni idoše na praznik. **46** Doðe pak Isus opet u Kanu Galilejsku, gdje pretvori vodu u vino. I bješe neki carev èovjek kojeg sin bolovaše u Kapernaumu. **47** Ovaj èuðišv da Isus doðe iz Judeje u Galileju, doðe k njemu i moljaše ga da siðe i da mu iscijeli sina; jer bijaše na smrti. **48** I reèe mu Isus: ako ne vidite znaka i èudesa, ne vjerujete. **49** Reèe mu carev èovjek: Gospode! siði dok nije umrli dijete moje. **50** Reèe mu Isus: idi, sin je tvoj zdrav. I vjerova èovjek rijeèi koju mu reèe Isus, i poðe. **51** I odmah kad on silažaše, gle, sretoše ga sluge njegove i javiše mu govorâei: sin je tvoj zdrav. **52** Tada pitaše za sahat u koji mu lakše bi; i kazaše mu: juèe u sedmom sahatu pusti ga groznicu. **53** Tada razumje otac da bješe onaj sahat u koji mu reèe Isus: sin je tvoj zdrav. I vjerova on i sva kuæea njegova. **54** Ovo opet drugo èudo uèini Isus kad doðe iz Judeje u Galileju.

5 A potom bješe praznik Jevrejski, i iziðe Isus u Jerusalim. **2** U Jerusalimu pak kod Ovëjeh vrata ima banja, koja se zove Jevrejski Vitezda, i oko nje pet pokrivenih trijemova, **3** U kojima ležaše mnošto bolesnika, slijepijeh, hromijeh, suhijeh, koji èekahu da se zaljulja voda; **4** Jer anđeo Gospodnjii silažaše u određeno vrijeme u banju i muæaše vodu; i koji najprije ulaziše pošto se zamuti voda, ozdravljaše, makar kakva bolest da je na njemu. **5** A onđe bijaše jedan èovjek koji trideset i osam godina bješe bolestan. **6** Kad vidje Isus ovoga gdje leži, i razumje da je veæ odavno bolestan, reèe mu: hoæeš li da budeš zdrav? **7** Odgovori mu bolesni: da, Gospode; ali nemam èovjeka da me spusti u banju kad se zamuti voda; a dok ja doðem drugi siðe prije mene. **8** Reèe mu Isus: ustani, uzmi odar svoj i hodi. **9** I odmah ozdravi èovjek, i uvezvi odar svoj hoðaše. A taj dan bješe subota. **10** Tada

govorahu Jevreji onome što ozdravi: danas je subota i ne valja ti odra nositi. **11** A on im odgovori: koji me iscijeli on mi reče: uzmi odar svoj i hodi. **12** A oni ga zapitaše: ko je taj èovjek koji ti reče: uzmi odar svoj i hodi? **13** A iscijeljeni ne znadijaše ko je; jer se Isus ukloni, jer ljudstva mnogo bješe na mjestu. **14** A potom ga nađe Isus u crkvi i reče mu: eto si zdrav, više ne grijesi, da ti ne bude gore. **15** A èovjek otide i kaza Jevrejima da je ono Isus koji ga iscijeli. **16** I zato gonjahu Jevreji Isusa, i gledahu da ga ubiju, jer èinjase to u subotu. **17** A Isus im odgovaraše: otac moj doslije èini, i ja èinim. **18** I zato još više gledahu Jevreji da ga ubiju što ne samo kvaraše subotu nego i ocem svojijem nazivaše Boga i graðaše se jednak Bogu. **19** A Isus odgovarajući reče im: zaista, zaista vam kažem: sin ne može ništa èiniti sam od sebe nego što vidi da otac èini; jer što on èini ono i sin èini onako; **20** Jer otac sina ljubi, i sve mu pokazuje što sam èini; i pokazaae mu veaea djela od ovijeh da se vi èudite. **21** Jer kako što otac podiže mrtve i oživljuje, tako i sin koje hoæe oživljuje. **22** Jer otac ne sudi nikome, nego sav sud dade sinu, **23** Da sv poštju sina kao što oca poštju. Ko ne poštjuje sina ne poštjuje oca koji ga je poslao. **24** Zaista, zaista vam kažem: ko moju rijeè sluša i vjeruje onome koji je mene poslao, ima život vjeèni, i ne dolazi na sud, nego je prešao iz smrти u život. (**aïónios g166**) **25** Zaista, zaista vam kažem: ide èas, i vea je nastao, kad æe mrtvi èuti glas sina Božijega, i èuvši oživljeti. **26** Jer kako što otac ima život u sebi, tako dade i sinu da ima život u sebi; **27** I dade mu vlast da i sud èini, jer je sin èovjeèij. **28** Ne divite se ovome, jer ide èas u koji æe svi koji su u grobovima èuti glas sina Božijega, **29** I iziæi æe koji su èinili dobro u vaskrsenije života, a koji su èinili zlo u vaskrsenije suda. **30** Ja ne mogu ništa èiniti sam od sebe; kako èuem onako sudim, i sud je moj pravedan; jer ne tražim volje svoje nego volju oca koji me je poslao. **31** Ako ja svjedoèim za sebe, svjedoèanstvo moje nije istinito. **32** Ima drugi koji svjedoèi za mene; i znam da je istinito svjedoèanstvo što svjedoèi za mene. **33** Vi poslaste k Jovanu, i posvjedoèi vam za istinu; **34** A ja ne primam svjedoèanstvu èovjeka, nego ovo govorim da se vi spasete. **35** On bješe vidjelo koje goraše i svjetilaše, a vi se htjeste malo vremena radovati njegovu svjetljenju. **36** Ali ja imam svjedoèanstvo veæe od Jovanova; jer poslovi koje mi dade otac da ih svršim, ovi poslovi koje ja radim svjedoèe za mene da me otac posla. **37** I otac koji me posla sam svjedoèi za mene. Ni glasa njegova kad èuste ni lica njegova vidjeste. **38** I rijeèi njegove nemate u sebi da stojí; jer vi ne vjerujete onome koga on posla. **39** Pregledajte pisma, jer vi mislite da imate u njima život vjeèni; i ona svjedoèee za mene. (**aïónios g166**) **40** I neæete da doðete k meni da imate život. **41** Ja ne primam slave od ljudi. **42** Nego vas poznajem da ljubavi Božije nemate u sebi. **43** Ja doðoh u ime oca svojega i ne primate me; ako drugi dođe u ime svoje, njega æete primiti. **44** Kako vi možete vjerovati kad primate slavu jedan od drugoga, a slave koja je od jedinoga Boga ne tražite? **45** Ne mislite da æu vas tužiti ocu; ima koji vas tuži, Mojsije, u koga se vi uzdate. **46** Jer da ste vjerovali Mojsiju tako biste vjerivali i meni; jer on pisa za mene. **47** A kad njegovijem pismima ne vjerujete kako æete vjerovati mojim rijeèima?

6 Potom otide Isus preko mora Galilejskoga kod Tiverijade. **2** I za njim iðaše mnoštvo naroda, jer viðahu èudesa njegova koja èinjase na bolesnicima. **3** A Isus iziðe na goru, i ondje sjedaše s uèenicima svojijem. **4** A bijaše blizu pasha praznik Jevrejski. **5** Podignuvši dakle Isus oèi, i vidjevši da mnoštvo naroda ide k njemu, reče Filipu: gdje æemo kupiti hljeba da ovi jedu? **6** A ovo govorâše kušajuæi ga, jer sam znadijaše šta æe èiniti. **7** Odgovori mu Filip: dvjesta groša hljeba nije dosta da svakome od njih po malo dopadne. **8** Reèe mu jedan od uèenika njegovijeh,

Andrija, brat Simona Petra: **9** Ovdje ima jedno momèe koje ima pet hljebova jeèemenijeh i dvije ribe; ali šta je to na toliki svijet! **10** A Isus reče: posadite ljudе. A bješe trave mnogo na onome mjestu. Posadi se dakle ljudi na broj oko pet hiljada. **11** A Isus uvezvši one hljebove, i davši hvalu, dade uèenicima, a uèenici onima koji bijahu posaðeni; taku i od riba koliko htješe. **12** I kad se nasitiše, reèe uèenicima svojijem: skupite komade što pretekoše da ništa ne propadne. **13** I skupiše, i napuniše dvanaest kotarica komada od pet hljebova jeèemenijeh što preteèe iza onijeh što su jeli. **14** A ljudi vidjevši èudo koje ueini Isus govorahu: ovo je zaista onaj prorok koji treba da doðe na svijet. **15** A kad razumje Isus da hoæee da doðu da ga uhvate i da ga ueine carem, otide opet u goru sam. **16** A kad bi uveèe siðoše uèenici njegovi na more, **17** I uðoše u laðu, i poðoše preko mora u Kapernaum. I veæ se bijaše smrklo, a Isus ne bješe doðao k njima. **18** A more se podizaše od velikoga vjetra. **19** Vozivši pak oko dvadeset i pet ili trideset potkališta ugledaše Isusa gdje ide po moru i doðao blizu do laðe, i uplašiše se. **20** A on im reče: ja sam; ne bojte se. **21** Onda ga s radošeu uzeše u laðu; i odmah laða bi na zemlji u koju iðahu. **22** Sjutradan pak narod koji stajaše preko mora kad vidje da laðe druge ne bješe ondje osim one jedne što u nju uðoše uèenici njegovi, i da ne uðe Isus s uèenicima svojijem u laðu nego sami uèenici njegovi otidoše, **23** A druge laðe iz Tiverijade doðoše blizu onog mjesa gdje jedoše hljeb kad Gospod dade hvalu, **24** Kad vidje narod da Isusa ne bješe ondje ni uèenika njegovijeh, uðoše i oni u laðe, i doðoše u Kapernaum da traže Isusa. **25** I našavši ga preko mora rekoše mu: Ravi! kad si doðao ovamo? **26** Isus im odgovori i reèe: zaista, zaista vam kažem: ne tražite me što èudesa vidjeste, nego što jedoše hljeba i nasitiše se. **27** Starajte se ne za jelo koje prolazi, nego za jelo koje ostaje za vjeèni život, koje æe vam dati sin èovjeèij, jer ovoga potvrdi otac Bog. (**aïónios g166**) **28** A oni mu rekoše: Šta æemo èiniti da radimo djela Božija? **29** Odgovori Isus i reèe im: ovo je djelo Božje da vjerujete onoga koga on posla. **30** A oni mu rekoše: kakav dakle ti pokazuješ znak da vidimo i da vjerujemo? šta radiš ti? **31** Ocevi naši jedoše manu u pustinji, kao što je napisano: hljeb s neba dade im da jedu. **32** Tada im reèe Isus: zaista, zaista vam kažem: Mojsije ne dade vama hljeba s neba, nego vam otac moj daje hljeb istiniti s neba; **33** Jer je hljeb Božij onaj koji silazi s neba i daje život svijetu. **34** Tada mu rekoše: Gospode! daj nam svagda taj hljeb. **35** A Isus im reèe: ja sam hljeb života: koji meni dolazi neæee ogladnjeti, i koji mene vjeruje neæee nikad ožednjeti. **36** Nego vam kazah da me i vidjeste i ne vjerujete. **37** Sve što meni daje otac k meni æe doæi; i koji dolazi k meni neæeu ga istjerati napolje. **38** Jer siðoh s neba ne da èinim volju svoju, nego volju oca koji me posla. **39** A ovo je volja oca koji me posla da od onoga što mi dade ništa ne izgubim, nego da ga vaskrsnem u poðljednji dan. **40** A ovo je volja onoga koji me posla da svaki koji vidi sina i vjeruje ga ima život vjeèni; i ja æu ga vaskrsnuti u poðljednji dan. (**aïónios g166**) **41** Tada vikahu Jevreji na njega što reèe: ja sam hljeb koji siðe s neba. **42** I govorahu: nije li ovo Isus sin Josifov kojemu mi znamo oca i mater? kako dakle on govorii: ja siðoh s neba? **43** Onda Isus odgovori i reèe im: ne vièete meðu sobom. **44** Niko ne može doæi k meni ako ga ne dovuèee otac koji me posla; i ja æu ga vaskrsnuti u poðljednji dan. **45** U prorocima stoji napisano: i biæe svi nauèeni od Boga. Svaki koji èuje od oca i nauèi, doæi æe k meni. **46** Ne da je ko vido oca osim onoga koji je od Boga: on vidje oca. **47** Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene ima život vjeèni. (**aïónios g166**) **48** Ja sam hljeb života. **49** Ocevi vaši jedoše manu u pustinji, i pomriješe. **50** Ovo je hljeb koji silazi s neba: da koji od njega jede ne umre. **51** Ja sam hljeb živi koji siðe s neba; koji jede od ovoga hljeba življeæe vavijek; i hljeb

koji æeu ja dati tijelo je moje, koje æeu dati za život svijeta. (aïon g165) 52 A Jevreji se prepirahu među sobom govoreæi: kako može ovaj dati nama tijelo svoje da jedemo? 53 A Isus im reèe: zaista, zaista vam kažem: ako ne jedete tijela sina èovjekije i ne pijete krvi njegove, neæete imati života u sebi. 54 Koji jede moje tijelo i pije moju krv ima život vjeèni, i ja æeu ga vaskrsnuti u pošljednji dan: (aïonos g166) 55 Jer te tijelo moje pravo jelo i krv moja pravo piæe. 56 Koji jede moje tijelo i pije moju krv stoji u meni i ja u njemu. 57 Kao što me posla živi otac, i ja živim oca radi; i koji jede mene i on æe živjeti mene radi. 58 Ovo je hlijeb koji siðe s neba: ne kao što vaši ocevi jedoše manu, i pomriješe; koji jede hlijeb ovaj življæe vavijek. (aïon g165) 59 Ovo reèe u zborinicu kad uèaše u Kapernaumu. 60 Tada mnogi od uèenika njegovih koji slušahu rekoše: ovo je tvrda bespreda! ko je može slušati? 61 A Isus znajueš u sebi da uèenici njegovii vièu na to, reèe im: zar vas ovo sablažnjava? 62 A kad vidite sina èovjekija da odlazi gore gdje je prije bio? 63 Duh je ono što oživljava; tijelo ne pomaže ništa. Rijeèi koje vam ja rekoh duh su i život su. 64 Ali imaju neki meðu vama koji ne vjeruju. Jer znadjaše Isus od poèetka koji su što ne vjeruju, i ko æe ga izdati. 65 I reèe: zato vam rekoh da нико ne može doæi k meni ako mu ne bude dano od oca mojega. 66 Od tada mnogi od uèenika njegovih otidoše natrag, i više ne iðahu s njim. 67 A Isus reèe dvanaestorici: da neæete i vi oticai? 68 Tada mu odgovori Simon Petar: Gospode! kome æemo iæi? Ti imas rijeèi vjeèenoga života. (aïonos g166) 69 I mi vjerovasmo i poznamo da si ti Hristos, sin Boga živoga. 70 Isus im odgovori: ne izbrah li ja vas dvanaestoricu, i jedan je od vas ðavo? 71 A govorase za Judu Simonova Iskariota, jer ga on šeaše izdati, i bijaše jedan od dvanaestorice.

7 I potom hoðaše Isus po Galileji; jer po Judeji ne šeadijaše da hodi, jer gledahu Jevreji da ga ubiju. 2 Bijaše pak blizu praznik Jevrejski graðenje sjenica. 3 Tada mu rekoše braæea njegovia: iziði odavde i idi u Judeju, da i uèenici tvoji vide djela twoja koja èiniš; 4 Jer niko ne èini što tajno a sam traži da je poznat. Ako to èiniš javi sebi svjetu. 5 Jer ni braæea njegova ne vjerovahu ga. 6 Tada im reèe Isus: vrijeme moje još nije došlo, a vrijeme je vaše svagda gotovo. 7 Ne može svijet mrziti na vas: a na mene mrzi, jer ja svjedoèim za nj da su djela njegova zla. 8 Vi izidite na praznik ovaj: ja još neæu iziæi na praznik ovaj, jer se moje vrijeme još nije navršilo. 9 Rekavši im ovo osta u Galileji. 10 A kad iziðoše braæea njegova na praznik, tada i sam iziðe, ne javno nego kao tajno. 11 A Jevreji ga tražahu na praznik i govorahu: gdje je on? 12 I bijahu za nj mnoge raspre u narodu: jedni govoruju da je dobar, a drugi: nije, nego vara narod. 13 Ali niko ne govorase javno za nj od straha Jevrejskoga. 14 Ali odmah u polovini praznika iziðe Isus u crkvu i uèaše. 15 I divljahu se Jevreji govoræi: kako ovaj zna knjige a nije se uèio? 16 Tada im odgovori Isus i reèe: moja nauka nije moja, nego onoga koji me je poslao. 17 Ko hoæe njegovu volju tvoriti, razumjeæe je li ova nauka od Boga ili ja sam od sebe govorim. 18 Koji govorim sam od sebe, slavu svoju traži; a ko traži slavu onoga koji ga je poslao, on je istinit i nema u njemu nepravde. 19 Ne dade li Mojsije vama zakon i niko od vas ne živi po zakonu? Zašto tražite da me ubijete? 20 Odgovori narod i reèe: je li ðavo u tebi? ko traži da te ubije? 21 Odgovori Isus i reèe im: jedno djelo uèenih i svi se divite tome. 22 Mojsije vam dade da se obrezujete ne kao da je od Mojsija nego od otaca i u subotu obrezujete èovjeka. 23 Ako se èovjek u subotu obrezuje da se ne pokvari zakon Mojsijev, srdite li se na mene što svega èovjeka iscjelih u subotu? 24 Ne gledajte ko je ko kad sudite, nego pravedan sud sudite. 25 Tada govorahu neki od Jerusalimljana: nije li to onaj kojega traže da ubiju? 26 I gle, kako govorim slobodno

i ništa mu ne vele: da ne doznaše naši knezovi da je on zaista Hristos? 27 Ali ovoga znamo otkuda je; a Hristos kad doðe, niko neæe znati otkuda je. 28 Tada Isus povika u crkvi uèeæi i reèe: i mene poznajete i znate otkuda sam; i sam od sebe ne doðoh, nego ima istiniti koji me posla, kojega vi ne znate. 29 Ja ga znam, jer sam od njega i on me posla. 30 Tada gledahu da ga uhvate; i niko ne metnu na nj ruke, jer još ne bješe došao èas njegov. 31 A od naroda mnogi ga vjerovaše, i govorahu: kad doðe Hristos eda li æe više èudesa èiniti nego ovaj što èini? 32 Èuse fariseji od naroda takovi govor za njega, i poslaše fariseji i glavari sveštenièki sluge da ga uhvate. 33 Tada reèe Isus: još sam malo vremena s vama, pa idem k onome koji me posla. 34 Tražiaæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi. 35 A Jevreji rekøe meðu sobom: kuda æe ovaj iæi da ga mi ne naðemo? Neæe li iæi meðu rastrkane Grke, i Grke uèiti? 36 Šta znaèi ova rijeè Što reèe: tražiaæete me i neæete me naæi; i gdje sam ja vi ne možete doæi? 37 A u pošljednji veliki i praznika stajaše Isus i vikaše govoræi: ko je žedan neka doðe k meni i pije. 38 Koji me vjeruje, kao što pismo reèe, iz njegova tijela poteæi æe rijeke žive vode. 39 A ovo reèe za Duha kojega poslije primiše oni koji vjeruju u ime njegovo: jer Duh sveti još ne bješe na njima, jer Isus još ne bješe proslavljen. 40 A mnogi od naroda èuvši ove rijeèi govorahu: yo je zaista prorok. 41 Drugi govorahu: ovo je Hristos. A jedni govorahu: zar æe Hristos iz Galileje doæi? 42 Ne kaza li pismo da æe Hristos doæi od sjemena Davidova, i iz sela Vitlejema odakle bješe David? 43 Tako raspra postade u narodu njega radi. 44 A neki od njih šeadijahu da ga uhvate; ali niko ne metnu ruku na nj. 45 Doðoše pak sluge ka glavarima sveštenièkim i farisejima; i oni im rekoše: zašto ga ne dovedoste? 46 A sluge odgovoriše: nikad èovjek nije tako govorio kao ovaj èovjek. 47 Tada im odgovoriše fariseji: zar se i vi prevariste? 48 Vjerova li ga ko od knezova ili od fariseja? 49 Nego narod ovaj, koji ne zna zakona, proklet je. 50 Reèe im Nikodim što dolazi k njemu noæu, koji bješe jedan od njih: 51 Eda li zakon naš sudi èovjeku dokle ga najprije ne sasluša i dozna šta èini? 52 Odgovoriše mu i rekoše: nijesi li i ti iz Galileje? Razgledaj i viði da prorok iz Galileje ne dolazi. 53 I otidoše svaki svojoj kuæi.

8 A Isus otide na goru Maslinsku. 2 A ujutru opet doðe u crkvu, i sav narod iðaše k njemu; i sjedavši uèaše ih. 3 A književnici i fariseji dovedoše k njemu ženu uhvaæenu u preljubi, i postavivši je na srijedu. 4 Rekoše mu: uèitelju! ova je žena uhvaæena sad u preljubi; 5 A Mojsije nam u zakonu zapovjedi da takove kamenjem ubijamo; a ti šta veliš? 6 Ovo pak rekoše kušajuae ga da bi ga imali za što okriviti. A Isus saže se dolje i pisaše prstom po zemlji ne gledajuæi na njih. 7 A kad ga jednakro pitahu, ispravi se i reèe im: koji je meðu vama bez grijeha neka najprije baci kamen na nju. 8 Pa se opet saže dolje i pisaše po zemlji. 9 A kad oni jo èuše, i pokarani buduæi od svoje savjesti izlažahu jedan za drugijem poèevši od starješina do pošljednjijeh; i osta Isus sam i žena stojeæi na srijedu. 10 A kad se Isus ispravi, i ne vidjevši nijednoga da samu ženu, reèe joj: ženo! gdje su oni što te tužau? Nijedan te ne osudi! 11 A ona reèe: nijedan, Gospode! A Isus joj reèe: ni ja te ne osuðujem, idi, i otsele više ne griješi. 12 Isus im pak opet reèe: ja sam vidjelo svjetu: ko ide za mnog neæe hoditi po tami, nego æe imati vidjelo života. 13 Tada mu rekoše fariseji: ti sam za sebe svjedoèi: svjedoèanstvo tvoje nije istinito. 14 Isus odgovori i reèe im: ako ja svjedoèim sam za sebe istinito je svjedoèanstvo moje: jer znam otkuda doðoh i kuda idem; a vi ne znate otkuda dolazim i kuda idem. 15 Vi sudite po tijelu, ja ne sudim nikome. 16 I ako sudim ja, sud je moj prav: jer nijesam sam, nego ja i otac koji me posla. 17 A i u zakonu vašemu stoji napisano da je svjedoèanstvo dvojice ljudi istinito. 18 Ja sam koji

svjedočim sam za sebe, i svjedoči za mene otac koji me posla. **19** Tada mu govorahu: gdje je otac tvoj? Isus odgovori: ni mene znate ni oca mojega; kad biste znali mene, znali biste i oca mojega. **20** Ove riječi reče Isus kod hazne Božije kad uđešte u crkvu; i нико ga ne uhvati, jer još ne bješe došao čas njegovog. **21** A Isus im opet reče: ja idem, i tražićeš me; i pomrijećeš u svojemu grijehu; kud ja idem vi ne možete doći. **22** Tada rekoh Ževreji: da se nećeš sam ubiti, što govoris: kud ja idem vi ne možete doći? **23** I reče im: vi ste od nižijih, ja sam od višijih; vi ste od ovoga svijeta, ja nijesam od ovoga svijeta. **24** Tako vam kazah da æete pomrijeti u grijesima svojima; jer ako ne uzvjerujete da sam ja, pomrijećeš u grijesima svojima. **25** Tada mu govorahu: ko si ti? I reče im Isus: poèetak, kako vam i kažem. **26** Mnogo imam za vas govoriti i suditi; ali onaj koji me posla istinit je, i ja ono govorim svijetu što èuh od njega. **27** Ne razumješe dakle da im govorase za oca. **28** A Isus im reče: kad podignete sina èovjećijega, onda æete doznati da sam ja, i da ništa sam od sebe ne èinim; nego kako me nauèi otac moj onako govorim. **29** I onaj koji me posla sa mnom je. Ne ostavi otac mene sama; jer ja svagda èinim što je njemu ugodno. **30** Kad ovo govorase, mnogi ga vjerovali. **31** Tada Isus govorase onijem Ževrejima koji mu vjerovali: ako vi ostanete na mojoj besedi, zaista æete biti uèenici moji, **32** I poznajeæte istinu, i istina æe vas izbaviti. **33** Odgovoriše i rekoh mu: mi smo sjeme Avraamova, i nikome nijesmo robovali nikad; kako ti govoris da æemo se izbaviti? **34** Isus im odgovori: zaista, zaista vam kažem da je svaki koji èini grijeh rob grijehu. **35** A rob ne ostaje u kuæi vavijek, sin ostaje vavijek. (aïon g165) **36** Ako vas dakle sin izbavi, zaista æete biti izbavljeni. **37** Znam da ste sjeme Avraamova; ali gledate da me ubijete, jer moja beseda ne može u vas da stane. **38** Ja govorim što vidjeh od oca svojega; i vi tako èinite što vidjeste od oca svojega. **39** Odgovoriše i rekoh mu: otac je naš Avraam. Isus im reče: kad biste vi bili djeca Avraamova, èinili biste djela Avraamova. **40** A sad gledate mene da ubijete, èovjeka koji vam istinu kazah koju èuh od Boga: tako Avraam nije èinio. **41** Vi èinite djela oca svojega. Tada mu rekoh: mi nijesmo rođeni od kurvarstva: jednoga oca imamo Boga. **42** A Isus im reče: kad bi Bog bio vaš otac, ljubili biste mene; jer ja od Boga iziòoh i doðoh; jer ne doðoh sam od sebe, nego me on posla. **43** Zašto ne razumijete govoru mojeg? Jer ne možete rijeèi mojih da sluñate. **44** Vaš je otac ñavo; i slasti oca svojega hoæete da èinite: on je krvnik ljudski od poèetka, i ne stoji na istini; jer nema istine u njemu; kad govoris laž, svoje govoris: jer je laž i otac laži. **45** A meni ne vjerujete, jer ja istinu govorim. **46** Koji me od vas kori za grijeh? Ako li istinu govorim, zašto mi vi ne vjerujete? **47** Ko je od Boga rijeèi Božije sluša; zato vi ne sluñate, jer nijeste od Boga. **48** Tada odgovoriše Ževreji i rekoh mu: ne govorimo li mi pravo da si ti Samarijanin, i da je ñavo u tebi. **49** Isus odgovori: u meni ñavola nema, nego poštujem oca svojega; a vi mene sramotite. **50** A ja ne tražim slave svoje; ima koji traži i sudi. **51** Zaista, zaista vam kažem: ko održi rijeè moju neæee vidjeti smrti dovjeka. (aïon g165) **52** Tada mu rekoh Ževreji: sad vidjesmo da je ñavo u tebi: Avraam umrije i proroci, a ti govoris: ko održi rijeè moju neæee okusiti smrti dovjeka. (aïon g165) **53** Eda li si ti veæi od oca našega Avraama, koji umrije? I proroci pomriješe: ko se ti sam gradis? **54** Isus odgovori: ako se ja sam slavim, slava je moja ništa: otac je moj koji me slavi, za kojega vi govorite da je vaš Bog. **55** I ne poznavjete ga, a ja ga znam; i ako reèem da ga ne znam biæu laža kao vi. Nego ga znam, i rijeè njegovu držim. **56** Avraam, otac vaš, bio je rad da vidi dan moj; i vidje, i obradova se. **57** Tada mu rekoh Ževreji: još ti nema pedeset godina, i Avraama li si vidio? **58** A Isus im reče: zaista, zaista vam kažem: ja sam prije nego se

Avraam rodio. **59** Tada uzeše kamenje da bace na nj; a Isus se sakri, i iziðe iz crkve prošavši između njih i otide tako.

9 I prolazeæi vidje èovjeka slijepa od rođenja. **2** I zapitaše ga uèenici njegovi govoreci: Ravi! ko sagriješi, ili ovaj ili roditelji njegovi, te se rodi slijep? **3** Isus odgovori: ni on sagriješi ni roditelji njegovi, nego da se jave djela Božija na njemu. **4** Meni valja raditi djela onoga koji me posla dok je dan: doći æe noæ kad нико ne može raditi. **5** Dok sam na svijetu vidjelo sam svijetu. **6** Rekavši ovo pljunu na zemlju i naèini kao od pljuvanice, i pomaza kalom oèi slijepome, **7** I reče: idi umij se u banju Siloamskoj koje znaèi poslan. Otiðe dakle i umi se, i doðe gledajuæi. **8** A susjedi i koji ga bijahu vidjeli prije da bješe slijep govorahu: nije li ovo onaj što sjeðaše i prošaše? **9** Jedni govorahu: on je; a drugi: nalk je na nj. A on govorše: ja sam. **10** Tada mu govorahu: kako ti se otvoriše oèi? **11** On odgovori i reče: èovjek koji se zove Isus naèini kao, i pomaza oèi moje, i reče mi: idi u banju Siloamsku i umij se. A kad otidoh i umih se, progledah. **12** Tada mu rekoh: gdje je on? Reče: ne znam. **13** Tada ga povedoše k farisejima, onoga što bješe nekad slijep. **14** A bješe subota kad naèini Isus kao i otvori mu oèi. **15** Tada ga opet pitahu i fariseji kako progledao. A on im reče: kao metnu mi na oèi, i umih se, i vidim. **16** Tada govorahu neki od fariseja: nije ovaj èovjek od Boga, jer ne svetuje subote. Drugi govorahu: kako može èovjek griešan takova èudeša èiniti? I posta raspla medu njima. **17** Rekohše dakle opet slijepcu: šta veliš ti za njega što ti otvori oèi tvoje? A on reče: prorok je. **18** Tada Ževreji ne vjerovali za njega da bješe slijep i progledao, dok ne dozvaše roditelje onoga što je progledao, **19** I zapitaše ih govoreci: je li ovo vaš sin za koga vi govorite da se rodi slijep? kako dakle sad vidi? **20** A roditelji njegovi odgovoriše im i rekoh: znamo da je ovo sin naš i da se rodi slijep; **21** A kako sad vidi ne znamo; ili ko mu otvori oèi mi ne znamo; on je veliki, pitajte njega neka sam kaže se za sebe. **22** Ovo rekohše roditelji njegovi, jer se bojava Ževreja; jer se Ževreji bijahu dogovorili da bude odluèen od zbornice ko ga prizna za Hrista. **23** Zato rekohše roditelji njegovi: on je veliki, pitajte njega. **24** Tada po drugi put dozvaše èovjeka koji je bio slijep, i rekoh mu: podaj Bogu slavu; mi znamo da je èovjek ovaj griešan. **25** A on odgovori i reče: je li griešan ne znam; samo znam da ja bijah slijep, a sad vidim. **26** Tada mu opet rekoh: šta ti uèini? kako otvori oèi tvoje? **27** Odgovori im: ja vam veæ kazah, i ne sluñaste; šta æete opet sluñati? Veæe ako i vi hoæete uèenici njegovi da budete? **28** A oni ga ukoriše, i rekoh mu: ti si uèenik njegov, a mi smo uèenici Mojsijevi. **29** Mi znamo da s Mojsijem govoris Bog; a ovoga ne znamo otkuda je. **30** Èovjek odgovori i reče im: to i jest za èudo, što vi ne znate otkuda je a on otvori oèi moje. **31** A znamo da Bog ne sluša griešnika; nego ako ko poštuje Boga i volju njegovu tvori onoga sluša. **32** Otkako je svijeta nije èuveno da ko otvori oèi rođenom slijepcu. (aïon g165) **33** Kad on ne bi bio od Boga ne bi mogao ništa èiniti. **34** Odgovoriše i rekoh mu: ti si se rodio sav u grijesima, pa zar ti nas da uèiš? I istjeraše ga napolje. **35** Èu Isus da ga istjeraše napolje; i našavši ga reče mu: vjeruješ li ti sina Božijega? **36** On odgovori i reče: a koje je, Gospode, da ga vjerujem? **37** A Isus mu reče: i vido si ga, i koji govoris s tobom on je. **38** A on reče: vjerujem, Gospode! I pokloni mu se. **39** I reče Isus: ja doðoh na sud na ovaj svijet, da vide koji ne vide, i koji vide da postanu slijepi. **40** I èuše ovo neki od fariseja koji bijahu s njim, i rekoh mu: eda li smo i mi slijepi? **41** Reče im Isus: kad biste bili slijepi, ne biste imali grijeha, a sad govorite da vidite, tako vaš grijeh ostaje.

10 Zaista, zaista vam kažem: ko ne ulazi na vrata u tor ovëj nego prelazi na drugom mjestu on je lupež i hajduk; **2** A koji

ulazi na vrata jest pastir ovčama: 3 Njemu vratar otvora, i ovce
glas njegov slušaju, i svoje ovce zove po imenu, i izgoni ih; 4 I kad
svoje ovce istjera, ide pred njima, i ovce idu za njim, jer poznaju
glas njegov. 5 A za tuđinom neće da idu, nego bježe od njega, jer
ne poznaju glasu tuđeg. 6 Ovu priču kaza im Isus, ali oni ne
razumješe šta to bijaše što im kaza. 7 Tada im reče Isus opet:
zaista, zaista vam kažem: ja sam vrata k ovcama. 8 Svi koliko ih
god dođe prije mene lupeži su i hajduci; ali ih ovce ne poslušaše.
9 Ja sam vrata; ko uđe kroza me spašaće se, i uæi æe i iziæi
æe, i pašu æe naæi. 10 Lupež ne dolazi ni za što drugo nego da
ukrade i ubije i pogubi; ja dođoh da imaju život i izobilje. 11 Ja
sam pastir dobri; pastir добri dušu svoju polaže za ovce, 12 A
najamnik, koji nije pastir, kome nijesu ovce svoje, vidi vuka gdje
ide, i ostavlja ovce, i bježi: i vuk razgrabi ovce i raspudi ih; 13 A
najamnik bježi, jer je najamnik i ne mari za ovce. 14 Ja sam pastir
dobri i znam svoje, i moje mene znaju. 15 Kao što mene zna otac
i ja znam oca; i dušu svoju polažem za ovce. 16 I druge ovce
imam koje nijesu iz ovoga tora, i one mi valja dovesti; i èuæe glas
moj, i biæe jedno stado i jedan pastir. 17 Zato me otac ljubi, jer
ja dušu svoju polažem da je opet uzmem. 18 Niko je ne otima
od mene, nego je ja sam od sebe polažem. Vlast imam položiti
je i vlast imam uzeti je opet. Ovu sam zapovijest primio od oca
svojega. 19 Tada opet postade rasprava među Jevrejima za ove
rijee. 20 Mnogi od njih govorahu: u njemu je ðavo, i poludio je; šta
ga slušaše? 21 Drugi govorahu: ove rijeèi nijesu ludoga; zar može
ðavo slijepima oèi otvoriti? 22 A bijaše tada praznik obnovljenja
u Jerusalimu, i bješe zima. 23 I hodaše Isus u crkvi po trijemu
Solomunovu. 24 A Jevreji ga opkolile, i govorahu mu: dokle æeš
mueiti duše naše? Ako si ti Hristos kaži nam slobodno. 25 Isus im
odgovori: ja vam kazah, pa ne vjerujete. Djela koja tvorim ja u ime
oca svojega ona svjedoèe za me. 26 Ali vi ne vjerujete; jer nijeste
od mojih ovaca, kao što vam kazah. 27 Ovce moje slušaju glas
moj, i ja poznajem njih, i za mnom idu. 28 I ja æu im dati život
vjéoni, i nikad neæee izginiti, i нико ih neæee oteti iz ruke moje.
(aiøn g165, aiønios g166) 29 Otac moj koji mi ih dade vejje je od
sviju; i нико ih ne može oteti iz ruke oca mojega. 30 Ja i otac
jedno smo. 31 A Jevreji opet uzeše kamenje da ga ubiju. 32 Isus im
odgovori: mnoga vam dobra djela javih od oca svojega; za
koje od onjih djela bacate kamenje na me? 33 Odgovorise mu
Jevreji govoreæi: za dobro djelo ne bacamo kamenja na te, nego
za hulu na Boga, što ti, èovjek buduae, gradi se Bog. 34 Isus im
odgovori: ne stoji li napisano u zakonu vašemu: ja rekoh: bogovi
ste? 35 Ako one nazva bogovima kojima rijeè Božija bi, i pismo
se ne može pokvariti; 36 Kako vi govorite onome kojega otac
posveti i posla na svjet: hulu na Boga govorиш, što rekoh: ja sam
sin Božij? 37 Ako ne tvorim djela oca svojega ne vjerujte mi. 38
Ako li tvorim, ako meni i ne vjerujete, djelima mojima vjerujte,
da poznate i vjerujete da je otac u meni i ja u njemu. 39 Tada opet
gleduh da ga uhvate; ali im se izmaæe iz ruku. 40 I otide opet
preko Jordana na ono mjesto gdje Jovan prije krææavaše; i osta
ondje. 41 I mnogi dođoše k njemu i govorahu: Jovan ne uèini
nijednoga èuda, ali sve što kaza Jovan za ovoga istina bješe. 42 I
mnogi vjerovaše ga ondje.

11 Bijanje pak jedan bolesnik, Lazar iz Vitanije iz sela Marije
i Marte sestre njezine. 2 A Marija, koje brat Lazar bolovaše,
bješe ona što pomaza Gospoda mirom i otr noge njegove svojom
kosom.) 3 Onda poslaše sestre k njemu govoreæi: Gospode! gle,
onaj koji ti je mio bolestan je. 4 A kad èu Isus, reèe: ova bolest
nije na smrt, nego na slavu Božiju, da se proslavi sin Božij s nje. 5
A Isus ljubilaše Martu i sestru njezinu i Lazara. 6 A kad èu da je
bolestan, tada osta dva dana na onom mjestu gdje bješe. 7 A
potom reèe uèenicima: hajdemo opet u Judeju. 8 Uèenici mu

rekoše: Ravi! sad Judeci šæadjahu da te ubiju kamenjem, pa
opet hoæeš da ideš onamo? 9 Isus odgovori: nije li dvanaest
sahata u danu? ko danju ide ne spotièe se, jer vidi vidjelo ovoga
svijeta; 10 A ko ide noæu spotièe se, jer nema vidjela u njemu. 11
Ovo kaza, i potom reèe im: Lazar, naš prijatelj, zaspal; nego idem
da ga probudim. 12 Onda mu rekoše uèenici njegovi: Gospode!
ako je zaspao, ustane. 13 A Isus im reèe za smrt njegovu, a
oni mišljahu da govorii za spavanje sna. 14 Tada im Isus kaza
upravo: Lazar umrije. 15 I milo mi je vas radi što nijesam bio
onamo da vjerujete; nego hajdemo k njemu. 16 Onda Toma, koji
se zvaše Blizanac, reèe uèenicima: hajdemo i mi da pomremo s
njim. 17 A kad dođe Isus, naðe ga a on veæ èetiri dana u grobu.
18 A Vitanija bješe blizu Jerusalima oko petnaest potkrališta.) 19
I mnogi od Judejaca bijahu došli k Marti i Mariji da ih tješe za
bratom njihovjem. 20 Kad Marta dakle èu da Isus ide, iziðe preda
nj, a Marija sjedaše doma. 21 Onda reèe Marta Isusu: Gospode!
da si ti bio ovdje ne bi moj brat umro. 22 A i sad znam da što
zaišteš u Boga daæe ti Bog. 23 Isus joj reèe: brat æe tvój ustati.
24 Marta mu reèe: znam da æe ustati o vaskrseniju, u pošljednji
dan. 25 A Isus joj reèe: ja sam vaskrsenije i život; koji vjeruje
mene ako i umre življeæe. 26 I nijedan koji živi i vjeruje mene
neæee umrijeti vavijek. Vjeruješ li ovo? (aiøn g165) 27 Reèe mu: da,
Gospode! ja vjerovala da si ti Hristos sin Božij koji je trebalo da
dođe na svijet. 28 I ovo rekavši otide te zovnu tajno Mariju sestrui
svoju govoreæi: uèitelj je došao, i zove te. 29 A ona kako èu, usta
brzo i otide k njemu. 30 Jer Isus još ne bješe došao u selo, nego
bijaše na onom mjestu gdje ga srete Marta. 31 A Judeci onda koji
bijahu s njom u kuæi i tjesahu je, kad vidješe Mariju da brzo usta i
izide, poðoše za njom govoreæi da ide na grob da plaæe onamo.
32 A Marija kako dođe gdje bješe Isus, i vidje ga, pade na noge
njegove govoreæi mu: Gospode! da si ti bio ovdje, ne bi umro moj
brat. 33 Onda Isus kad je vidje gdje plaæe, i gdje plaæu Judeci koji
doðoše s njom, zgrozi se u duhu, i sam postade žalostan. 34 I
reèe: gdje ste ga metnuli? Rekoše mu: Gospode! hajde da vidiš.
35 Udariše suze Isusu. 36 Onda Judeci govoruhu: gledaj kako ga
ljubilaše. 37 A neki od njih rekoše: ne moguše li ovaj koji otvor oèi
slijepcu uèeniti da i ovaj ne umre? 38 A Isus opet se zgrozi u sebi,
i doðe na grob; a bijaše peæina, i kamen ležaše na njoj. 39 Isus
reèe: uzmitte kamen. Reèe mu Marta, sestra onoga što je umro:
Gospode! veæ smrdi; jer su èetiri dana kako je umro. 40 Isus joj
reèe: ne rekoh li ti da ako vjeruješ vidjeæe slavu Božiju? 41
Uzeše dakle kamen gdje ležaše mrtvac; a Isus podiže oèi gore, i
reèe: oèe! hvala ti što si me uslišio. 42 A ja znahod da me svagda
слушаš; nego rekoh naroda radi koji ovdje stoji, da vjeruju da
si me ti poslao. 43 I ovo rekavši zovnu iza glasa: Lazare! iziði
napolje. 44 I iziðe mrtvac obavit platnom po rukama i po nogama,
i lice njegovo ubrusom povezano. Isus im reèe: razdriješe ga
i pustite nek ide. 45 Onda mnogi od Judejaca koji bijahu došli
k Mariji i vidješe šta uèeni Isus, vjerovaše ga. 46 A neki od njih
otidoše k farisejima i kazaše im šta uèeni Isus. 47 Onda glavari
sveštenički i fariseji sabraše skupštinu, i govoruhu: šta æemo
èiniti? Èovjek ovaj èini mnoga èudeса. 48 Ako ga ostavimo tako,
svi æe ga vjerovati; pa æe doæi Rimljani i uzeti nam zemlju i
narod. 49 A jedan od njih, po imenu Kajafa, koji one godine bješe
poglavar sveštenički, reèe im: vi ne znate ništa; 50 I ne mislite da
je nama bolje da jedan èovjek umre za narod, negoli da narod
sav propadne. 51 A ovo ne reèe sam od sebe, nego, buduæi
poglavar sveštenički one godine, proreèe da Isusu valja umrijeti
za narod; 52 I ne samo za narod, nego da i rasijanu djecu Božiju
skupi ujedno. 53 Od toga dakle dana dogovorise se da ga ubiju.
54 A Isus više ne hoðaše javno po Judejima, nego odandje otide
u kraj blizu pustinje u grad po imenu Jefrem, i ondje hoðaše s

uèenicima svojima. **55** A bješe blizu pasha Jevrejska, i mnogi iz onoga kraja dođoše u Jerusalim prije pashe da se oèiste. **56** Tada tražahu Isusa, i stojeæi u crkvi govorahu meðu sobom: šta mislite vi zašto ne dolazi na praznik? **57** A glavari sveštenički i fariseji izdaše zapovijest ako ga ko opazi gdje je, da javi da ga uhvate.

12 A Isus prije pashe na šest dana dođe u Vitaniju gdje bješe Lazar što umrije, koga podiže iz mrtvih. **2** Ondje mu pak zgotoviše veèeru, i Marta služaše, a i Lazar sjeðaše s njim za trpezom; **3** A Marija uzevši litru pravoga nardova mnogocjenoga mira pomaza noge Isusove, i ot kosom svojom noge njegove; a kuæea se napuni mirisa od mira. **4** Onda reèee jedan od uèenika njegovih, Juda Simonov Iskariotski, koji ga poslje izdade: **5** Zašto se ovo miro ne prodade za trista groša i ne dade siromasima? **6** A ovo ne reèee što se staraše za siromahe, nego što bješe lupež, i imaše kovèežæ, i nošaše što se metaše u nj. **7** A Isus reèee: ne dirajte u nju; ona je to dohranila za dan mojega pogreba; **8** Jer siromahe svagda imate sa sobom, a mene nemate svagda. **9** Razumje pak mnogi narod iz Judeje da je ondje i doðoše ne samo Isusa radi nego i da vide Lazara kojega podiže iz mrtvih. **10** A glavari sveštenički dogovorile se da i Lazara ubiju; **11** Jer mnogi njega radi idahu iz Judeje i vjerovahu Isusa. **12** A sjutradan mnogi od naroda koji bješe došao na praznik, èuvši da Isus ide u Jerusalim. **13** Uzeše grane od finika i iziðoše mu na susret, i vikahu govoræci: osana! blagosloven koji ide u ime Gospodnje, car Izrailjev. **14** A Isus našavši magare usjede na nj, kao što je pisano: **15** Ne boj se kæeri Sionova, evo car tvoj ide sjedæci na magaretu. **16** Ali ovo uèenici njegov ne razumješe prije: nego kad se proslavi Isus onda se opomenuše da ovo bješe za njega pisano, i ovo mu uèiniše. **17** A narod svjedoæe koji bješe prije s njim kad Lazar izazva iz groba i podiže ga iz mrtvih. **18** Zato ga i srete narod, jer èuše da on uèini ovo eudo. **19** A fariseji govorahu meðu sobom: vidite da ništa ne pomaže? gle, svijet ide za njim. **20** A bijahu neki Grci meðu onima koji bijahu došli na praznik da se mole Bogu. **21** Oni dakle pristupiše k Filipu, koji bješe iz Vitsaide Galilejske, i moljahu ga govoræci: gospodine! mi bismo htjeli da vidimo Isusa. **22** Doðe Filip i kaza Andriju, a Andrija i Filip opet kazaše Isusu. **23** A Isus odgovori im govoræci: dođe èas da se proslavi sin èovjeæij. **24** Zaista, zaista vam kažem: ako zrno pšenièeno padnuvši na zemlju ne umre, onda jedno ostane; aki li umre mnogo roda rodii: **25** Koji ljudi dušu svoju izgubiæe je, a ko mrzi na dušu svoju na ovom svijetu, saèuvavaæe je za život vjeèeni. (*aïonios g166*) **26** Ko meni služi, za mnom nek ide, i gdje sam ja ondje i sluga moj neka bude; i ko meni služi onoga æe poštovati otac moj. **27** Sad je duša moja žalosna; i šta da kažem? Oœel saèuvaj me od ovoga èasa; ali zato doðoh na èas ovaj. **28** Oœel proslavi ime svoje! Tada glas dođe s neba: i proslavio sam, i opet æeu proslaviti. **29** A kad èu narod koji stajaše, govorahu: grom zagrimi; a drugi govorahu: andeo mu govor. **30** Isus odgovori i reèee: ovaj glas ne bi mene radi nego naroda radi. **31** Sad je sud ovome svijetu; sad æe biti istjeran knez ovoga svijeta napolje. **32** I kad ja budem podignut od zemlje, sve æeu privuæi k sebi. **33** A ovo govoræe da pokaže kakvom æe smrti umrijet. **34** Narod mu odgovori: mi èusmo iz zakona da æe Hristos ostati vavijek; kako ti govorиш da se sinu èovjeæiju valja podignuti? Ko je taj sin èovjeæij? (*aïon g165*) **35** A Isus im reèee: još je malo vremena vidjelo s vama; hodite dok vidjelo imate da vas tama ne obuzme; jer ko hodi po tami ne zna kuda ide. **36** Dok vidjelo imate vjerujte vidjelo, da budete sinovi vidjela. Rekavši ovo Isus otide i sakri se od njih. **37** Ako je i èinio tolika èudesu pred njima, opet ga ne vjerovahu; **38** Da se zbude rijeè Isajie proroka koji reèee: Gospode! ko vjerova govorenu našemu? i ruka Gospodnja kome se otkri? **39** Zato ne moguši vjerovati, jer opet reèee Isaja: **40** Zasljepio je oèi njihove i okamenio srca njihova, da ne vide oèima ni srcem razumiju, i ne obrate se da ih iscijelim. **41** Ovo reèee Isaja kad vidje slavu njegovu i govor za njega. **42** Ali opet i od knezova mnogi ga vjerovaše; nego radi fariseja ne priznavahu, da ne bi bili izgnani iz zbornice; **43** Jer im veæema omilje slava ljudska nego slava Božija. **44** A Isus povika i reèee: ko mene vjeruje ne vjeruje mene, nego onoga koji me posla; **45** I ko vidi mene vidi onoga koji me posla. **46** Ja doðoh vidjelo na svijet, da nijedan koji me vjeruje ne ostane u tami. **47** I ko èuje moje rijeèi i ne vjeruje, ja mu neæeu suditi; jer ja ne doðoh da sudim svijetu, nego da spasem svijet. **48** Koji se odrìee mene, i ne prima rijeèi mojih, ima sebi sudiju: rijeè koju ja govorih ona æe mu suditi u pošljednji dan; **49** Jer ja od sebe ne govorih, nego otac koji me posla on mi dade zapovijest šta æeu kazati i šta æeu govoriti. **50** I znam da je zapovijest njegova život vjeèeni. Što ja dakle govorim onako govorim, kao što mi reèee otac. (*aïonios g166*)

13 A pred praznik pashe, znajuæi Isus da mu dođe èas da prijeđe iz ovoga svijeta k ocu, kako je ljubio svoje kojibiju na svijetu, do kraja ih ljabi. **2** I po veèeri kad veæ ðavo bješe metnuo u srce Judi Simonovu Iskariotskome da ga izda, **3** Znajuæi Isus da mu sve otac dade u ruke, i da od Boga iziðe, i k Bogu ide, **4** Ustade od veèere, i skide svoje haljine, i uze ubrus te se zapreže; **5** Potom usu vodu u umivaonicu, i poèe prati noge uèenicima i otirati ubrusom kojijem bješe zapregnut. **6** Onda dođe k Simonu Petru, i on mu reèee: Gospode! zar ti moje noge da oporeš? **7** Isus odgovori i reèee mu: što ja èinim ti sad ne znaš, ali æeš poslije dozнати. **8** Reèee mu Petar: nikad ti neæeš oprati mojih nogu. Isus mu odgovori: ako te ne operem nemaš dijela sa mnom. (*aïon g165*) **9** Reèee mu Simon Petar: Gospode! ne samo noge moje, nego i ruke i glavu. **10** Isus mu reèee: opranome ne treba do samo noge oprati, jer je sav èist; i vi ste èisti, ali ne svi. **11** Jer znadijaše izdajnika svojega, zato reèee: nijeste svi èisti. **12** A kad im opra noge, uze haljine svoje, i sjedavši opet za trpezu reèee im: znate li što ja uèinim vama? **13** Vi zovete mene uèiteljem i Gospodom; i pravo velite: jer jesam. **14** Kad dakle ja oprah vama noge Gospod i uèitelj, i vi ste dužni jedan drugome prati noge. **15** Jer ja vam dadoh ugled da i vi tako èinite kao što ja vama uèinih. **16** Zaista, zaista vam kažem: nije sluga veæi od gospodara svojega, niti je poslanik veæi od onoga koji ga je poslao. **17** Kad ovo znate, blago vama ako ga izvršujete. **18** Ne govorim za sve vas, jer ja znam koje izbruh: nego da se zbude pismo: koji sa mnom hlijeb jede podiže petu svoju na me. **19** Sad vam kažem prije nego se zbude, da, kad se zbude, vjerujete da sam ja. **20** Zaista, zaista vam kažem: koji prima onoga koga pošljem mene prima; a ko prima mene prima onoga koji me posla. **21** Rekavši ovo Isus posta žalostan u duhu, i posvjedoèi i reèee: zaista, zaista vam kažem: jedan izmeðu vas izdaæe me. **22** Onda se uèenici zgledaju meðu sobom, i èuðahu se za koga govor. **23** A jedan od uèenika njegovih, kojega Isus ljubila, sjeðaše za trpezom na krilu Isusovu. **24** Onda namaže na njega Simon Petar da zapita ko bi to bio za koga govor. **25** A on leže na prsi Isusove i reèee mu: Gospode! ko je to? **26** Isus odgovori: onaj je kome ja umoèivši zalogaj dam. I umoèivši zalogaj dade Judi Simonovu Iskariotskome. **27** I po zalogaju tada uđe u njega sotona. Onda mu reèee Isus: šta èiniš èini brže. **28** A ovo ne razumje nikо od onijeh što sjeðahu za trpezom zašto mu reèee. **29** A neki mišljahu, buduæi da u Jude bješe kesa, da mu Isus reèee: kupi što treba za praznik; ili da da što siromašnima. **30** A on uzevši zalogaj odmah iziðe; a bješe noæ. **31** Kad on iziðe, onda Isus reèee: sad se proslavi sin èovjeæij, i Bog se proslavi u njemu. **32** Ako se Bog proslavi u njemu, i Bog æe njega proslaviti u sebi, i odmah

æe ga proslaviti. **33** Djeèice! još sam malo s vama; tražiæete me, i kao što rekoh Judejcima: kuda ja idem vi ne možete doæi, i vama govorim sad. **34** Novu vam zapovijest dajem da ljubite jedan drugoga, kao što ja vas ljubih, da se i vi ljubite među sobom. **35** Po tom æe svi poznati da ste moji uèenici ako uzimate ljubav među sobom. **36** Reèee mu Simon Petar: Gospode! kuda ideš? Isus mu odgovori: kuda ja idem ne možeš sad iæi za mnom, ali æeo poslije poæi za mnom. **37** Petar mu reèee: Gospode! zašto sad ne mogu iæi za tobom? dušu æeu svoju položiti za te. **38** Odgovori mu Isus: dušu li æeæ svoju položiti za me? Zaista, zaista ti kažem: neæee pijetao zapjevati dok me se triput ne odreèeš.

14 Da se ne plaši srce vaše, vjerujte Boga, i mene vjerujte. **2** Mnogi su stanovi u kuæei oca mojega. A da nije tako, kazao bih vam: idem da vam pripravim mjesto. **3** I kad otidem i pripravim vam mjesto, opet æeu doæi, i uzeæeu vas k sebi da i vi budete gdje sam ja. **4** I kuda ja idem znate, i put znate. **5** Reèee mu Toma: Gospode! ne znamo kuda ideš; i kako možemo put znati? **6** Isus mu reèee: ja sam put i istina i život; niko neæee doæi k ocu do kroza me. **7** Kad biste mene znali onda biste znali i oca mojega; i otsele poznajete ga, i vidjeste ga. **8** Reèee mu Filip: Gospode! pokaži nam oca, i biæe nam dosta. **9** Isus mu reèee: toliko sam vrijeme s vama i nijesem me poznao, Filipe? koji vidje mene, vidje oca; pa kako ti govorиш: pokaži nam oca? **10** Zar ne vjeruješ da sam ja u ocu i otac u meni? Rijeèi koje vam ja govorim ne govorim od sebe; nego otac koji stoji u meni on tvori djela. **11** Vjerujte meni da sam ja u ocu i otac u meni; ako li meni ne vjerujete, vjerujte mi po tjem djelima. **12** Zaista, zaista vam kažem: koji vjeruje mene, djela koja ja tvorim i on æe tvoriti, i veæea æe od ovijeh tvoriti: jer ja idem k ocu svojemu; **13** I šta god zaistite u oca u ime moje, ono æeu vam uèiniti, da se proslavi otac u sinu. **14** I ako što zaistite u ime moje, ja æeu uèiniti. **15** Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje držite. **16** I ja æeu umoliti oca, i daæee vam drugoga utješitelja da bude s vama vajviek: (**aioñ g165**) **17** Duha istine, kojega svijet ne može primiti, jer ga ne vidi niti ga poznaje; a vi ga poznajete, jer u vama stoji, i u vama æee biti. **18** Neæuu vas ostaviti sirotne; doæi æeu k vama. **19** Još malo i svijet mene više neæee vidjeti; a vi æete me vidjeti; jer ja živim, i vi æete življeti. **20** U onaj æete vi dan dozнати da sam ja u ocu svojemu, i vi u meni, i ja u vama. **21** Ko ima zapovijesti moje i drži ih on je onaj što ima ljubav k meni; a koji ima ljubav k meni imaæee k njemu ljubav otac moj; i ja æeu imati ljubav k njemu, i javiæeu mu se sam. **22** Reèee mu Juda, ne Iskariotski: Gospode! šta je to da æeæ se nama javiti a ne svijetu? **23** Isus odgovori i reèee mu: ko ima ljubav k meni, držaæee rijeè moju; i otac moj imaæee ljubav k njemu: i k njemu æemo doæi, i u njega æemo se staniti. **24** Koji nema ljubavi k meni ne drži mojih rijeèi; a rijeè što uvjetuje nije moja nego oca koji me posla. **25** Ovo vam kazah dok sam s vama. **26** A utješitelj Duh sveti, kojega æe otac poslati u ime moje, on æe vas nauæiti svemu i napomenuæe vam sve što vam rekoh. **27** Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam: ne dajem vam ga kao što svijet daje, da se ne plaši srce vaše, i da se ne boji. **28** Èuste da vam ja kazah: idem, i doæi æeu k vama. Kad biste imali ljubav k meni, onda biste se obradovati što rekoh: idem k ocu; jer je otac moj veæi od mene. **29** I sad vam kazah, prije dok se nije zabilo, da vjerujete kad se zbude. **30** Veæea neæuu mnogo govoriti s vama: jer ide knez ovoga svijeta, i u meni nema ništa. **31** Nego da vidi svijet da imam ljubav k ocu, i kao što mi zapovjedi otac onako tvorim. Ustanite, hajdemo odavde.

15 Ja sam pravi èokot, i otac je moj vinogradar; **2** Svaku lozu na meni koja ne raða roda otsjeæai æee je; i svaku koja raða rod oèistiæee je da više roda rodi. **3** Vi ste veæe oèišæeni rijeèju koju vam govorih. **4** Budite u meni i ja æeu u vama. Kao što loza

ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na èokot, tako i vi ako u meni ne budete. **5** Ja sam èokot a vi loze: i koji bude u meni i ja u njemu on æee roditi mnogi rod: jer bez mene ne možete èiniti ništa. **6** Ko u meni ne ostanе izbaciae se napolje kao loza, i osušiæe se, i skupiæe je, i u oganj baciti, i spaliti. **7** Ako ostanete u meni i rijeèi moje u vama ostanu, šta god hoæete ištite, i biæe vam. **8** Tijem æe se otac moj proslaviti, da rod mnogi rodite; i biæete moji uèenici. **9** Kao što otac ima ljubav k meni, i ja imam ljubav k vama; budite u ljubavi mojoj. **10** Ako zapovijesti moje uzdržite ostaæete u ljubavi mojoj, kao što ja održah zapovijesti oca svojega i ostajem u ljubavi njegovoj. **11** Ovo vam kazah, da radost moja u vama ostanе i radost vaša se ispunи. **12** Ovo je zapovijest moja da imate ljubav među sobom, kao što je imadoh ljubav k vama. **13** Od ove ljubavi niko veæe nema, da ko dušu svoju položi za prijatelje svoje. **14** Vi ste prijatelji moji ako tvorite što vam ja zapovijedam. **15** Više vas ne nazivam slugama; jer sluga ne zna što radi gospodar njegov: nego vas nazvah prijateljima; jer vam sve kazah što èuh od oca svojega. **16** Vi mene ne izbraste, nego ja vas izbrah, i postavih vas da vi idete i rod rodite; i da vaš rod ostanе, da što god zaistite u oca u ime moje da vam da. **17** Ovo vam zapovijedam da imate ljubav među sobom. **18** Ako svijet na vas uzmirzi, znajte da na mene omrzuu prije vas. **19** Kad biste bili od svijeta, onda bi svijet svoje ljubio: a kako nijeste od svijeta, nego se vas ja od svijeta izbrah, zato mrzi na vas svijet. **20** Opominjite se rijeèi koju vam ja rekoh: nije sluga veæi od gospodara svojega. Ako mene izgnaše, i vas æe izgnati; ako moju rijeè održaše, i vašu æe održati. **21** Ali sve æe vam ovo èiniti za ime moje, jer ne poznaju onoga koji me posla. **22** Da nijesam bio došao i govorio im ne bi grijeha imali; a sad izgovora neæee imati za grijeh svoj. **23** Koji mrzi na mene i na oca mojega mrzi. **24** Da nijesam bio djela tvorio među njima kojijeh niko drugi ne tvori, ne bi grijeha imali: a sad i vidješe, i omrznuu na mene i na oca mojega. **25** Ali da se zbude rijeè napisana u zakonu njihovom: omrznuu na mene ni za što. **26** A kad doðe utješitelj, koga æeu vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on æe svjedoæiti za mene. **27** A i vi æete svjedoæiti, jer ste od poèetka sa mnom.

16 Ovo vam kazah da se ne sablaznite. **2** Izgoniæe vas iz zbornicu; a doæi æe vrijeme kad æe svaki koji vas ubije misliti da Bogu službu èini. **3** I ovo æe èiniti, jer ne poznaje oca ni mene. **4** Nego vam ovo kazah kad doðe vrijeme da se opomenete ovoga da vam ja kazah; a isprva ne kazah vam ovo, jer bijah s vama. **5** A sad idem k onome koji me posla, i niko me od vas ne pita: kuda ideš? **6** Nego što vam ovo kazah žalosti napuni se srce vaše. **7** Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj neæee doæi k vama; ako li idem, poslaæu ga k vama. **8** I kad on doðe pokaraæee svijet za grijeh, i za pravdu, i za sud: **9** Za grijeh dakle što ne vjeruju mene; **10** A za pravdu što idem k ocu svojemu; i više me neæete vidjeti; **11** A za sud što je knez ovoga svijeta osuđen. **12** Još vam mnogo imam kazati; ali sad ne možete nositi. **13** A kad doðe on, Duh istine, uputiæe vas na svaku istinu; jer neæee od sebe govoriti, nego æee govoriti što èuje, i javiæe vam što æee biti unapredak. **14** On æe me proslaviti, jer æee od mojega uzeti, i javiæe vam: **15** Sve što ima otac moje je: zato rekoh da æee od mojega uzeti, i javiti vam. **16** Još malo, i neæete me vidjeti, i opet malo, pa æete me vidjeti: jer idem k ocu. **17** A neki od uèenika njegovih rekose među sobom: šta je to što nam kaže: još malo, i neæete me vidjeti; i opet malo pa æete me vidjeti; i: ja idem k ocu? **18** Govorahu dakle: šta je to što govor: malo? ne znamo šta govor. **19** A Isus razumje da šeædijahu da ga zapitaju, pa im reèee: zato li se zapitujete među sobom što rekoh: još malo i neæete me vidjeti, i opet malo pa æete me vidjeti? **20** Zaista, zaista vam kažem

da æete vi zaplakati i zaridati, a svijet æe se radovati; i vi æete žalosni biti, ali æe se vaša žalost okrenuti na radost. **21** Žena kad raða trpi muku; jer doðe èas njezin: ali kad rodii dijete, više se ne opominje žalosti od radosti, jer se rodii èovjek na svijet. **22** Tako i vi dakle imate sad žalost; ali æu vas opet vidjeti, i radovaæe se srce vaše, i vaše radost nikao neæee uzeti od vas; **23** I u onaj dan neæete me pitati ni za što. Zaista, zaista vam kažem da što god uzištete u oca u ime moje, daæe vam. **24** Dosljije ne iskaste ništa u ime moje; ištite i primæete, da radost vaša bude ispunjena. **25** Ovo vam govorih u prièama; ali æe doæi vrijeme kad vam više neæeu govoriti u prièama, nego æeu vam upravo javiti za oca. **26** U onaj æete dan u ime moje zaiskati, i ne velim vam da æeu ja umoliti oca za vas; **27** Jer sam otac ima ljubav k vama kao što vi imaste ljubav k meni, i vjerovataste da ja od Boga iziòoh. **28** Iziòoh od oca, i doðoh na svijet; i opet ostavljam svijet, i idem k ocu. **29** Rekoše mu uèenici njegovi: eto sad upravo govorиш, a prièe nikakve ne govorиш. **30** Sad znamo da sve znaš, i ne treba ti da te ko pita. Po tome vjerujemo da si od Boga izišao. **31** Isus im odgovori: zar sad vjerujete? **32** Evo ide èas, i veæ je nastao, da se razbjegnête svaki na svoju stranu i mene sama ostavite; ali nijesam sam, jer je otac sa mnom. **33** Ovo vam kazah, da u meni mir imate. U svijetu æete imati nevolju; ali ne bojte se, jer ja nadvladah svijet.

17 Ovo govorii Isus, pa podiže oèi svoje na nebo i reèe: oèe! doðe èas, proslavi sina svojega, da i sin tvoj proslavi tebe; **2** Kao što si mu dao vlast nad svakijem tijelom da svemu što si mu dao da život vjeèeni. (aïòios g16) **3** A ovo je život vjeèeni da poznaju tebe jedinoga istinoga Boga, i koga si poslao Isusa Hrista. (aïòios g16) **4** Ja tebe proslavlji na zemlji: posao svrših koji si mi dao da radim. **5** I sad proslavi ti mene, oèe, u tebe samoga slavom koju imadoh u tebe prije nego svijet postade. **6** Ja javihime tvoje ljudima koje si mi dao da svijeta; tvoji bijahu pa si ih meni dao, i tvoju rijeè odriðaše. **7** Sad razumješ da je sve što si mi dao od tebe. **8** Jer rijeèi koje si dao meni dадoh im; i oni primiše, i poznadoše istinito da od tebe iziòoh, i vjerovaše da si me ti poslao. **9** Ja se za njih molim: ne molim se za sav svijet, nego za one koje si mi dao, jer su tvoji. **10** I moje sve je twoje, i tvoje moje; i ja se proslavljih u njima. **11** I više nijesam na svijetu, a oni su na svijetu, a ja idem k tebi. Oèe sveti! saèuvaj ih u ime svoje, one koje si mi dao, da budu jedno kao i mi. **12** Dok bijah s njima na svijetu, ja ih èuvah u ime twoje; one koje si mi dao saèuvah, i nikod od njih ne pogibe osim sina pogibli, da se zbude pismo. **13** A sad k tebi idem, i ovo govorim na svijetu, da imaju radost moju ispunjenu u sebi. **14** Ja im dадoh rijeè twoju; i svijet omrznu na njih, jer nijesu od svijeta, kao ni ja što nijesam od svijeta. **15** Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih saèuvaš oda zla. **16** Od svijeta nijesu, kao ni ja što nijesam od svijeta. **17** Osveti ih istinom svojom: rijeè je twoja istina. **18** Kao što si ti mene poslao u svijet, i ja njih poslah u svijet. **19** Ja posveæujem sebe za njih, da i oni budu osvææeni istinom. **20** Ne molim pak samo za njih, nego i za one koji me uzvjeruju njihove rijeèi radi; **21** Da svj jedno budu, kao ti, oèe, što si u meni i ja u tebi; da i oni u nama jedno budu, da i svijet vjeruje da si me ti poslao. **22** I slavu koju si mi dao ja dадoh njima, da budu jedno kao mi što smo jedno. **23** Ja u njima i ti u meni: da budu sasvijem ujedno, i da pozna svijet da si me ti poslao i da si imao ljubav k njima kao i k meni što si ljubav imao. **24** Oèe! hoæu da i oni koje si mi dao budu sa mnom gdje sam ja; da vide slavu moju koju si mi dao, jer si imao ljubav k meni prije postanja svijeta. **25** Oèe pravedni! svijet tebe ne pozna, a ja te poznah, i ovi poznaše da si me ti poslao. **26** I pokazah im me

tvoje, i pokazaæu: da ljubav kojom si mene ljubio u njima bude, i ja u njima.

18 I rekavši ovo Isus iziðe s uèenicima svojijem preko potoka Kedrona gdje bješe vrt, u koji uđe on i uèenici njegov. **2** A Juda izdajnik njegov znadijaše ono mjesto; jer se Isus èesto skupljaše ondje s uèenicima svojijem. **3** Onda Juda uze èetu i od glavara sveštenikih i fariseja momke, i doðe onamo s fenjerima i sa svijeæama i s oružjem. **4** A Isus znajuæi sve što æe biti od njega iziðe i reèe im: koga tražite? **5** Odgovorise mu: Isusa Nazareæanina. Isus im reèe: ja sam. A s njima stajaše i Juda koji ga izdavaše. **6** A kad im reèe: ja sam; izmakoše se natrag i popadaše na zemlju. **7** Onda ih opet zapita Isus: koga tražite? A oni rekoše: Isusa Nazareæanina. **8** Isus im odgovori: kazah vam da sam ja. Ako dakle mene tražite, ostavite ove nek idu. **9** Da se izvrši rijeè što reèe: ne izgubih ni jednoga od onih koje si mi dao. **10** A Simon Petar imao je nož, pa ga izvadi i udari slugu poglavara sveštenikoga, i otsijee mu desno uho. A sluzi bješe ime Malho. **11** Onda reèe Isus Petru: zadjeni nož u nožnice. Èašu koju mi dade otac zar da je ne pijem? **12** A èeta i vojvoda i momci Jevrejski uhvatilih Isusa i svezaše ga, **13** I odvedoše ga naprje Ani, jer bješe tast Kajafi, koji bješe poglavar sveštenik one godine. **14** A Kajafa bješe onaj što dade svjet Judejcima da je bolje da umre jedan èovjek nego narod da propadne. **15** Za Isusom pak idaše Simon Petar i drugi uèenik; a uèenik onaj bješe poznat kod poglavara sveštenikoga, i uđe s Isusom u dvor poglavara sveštenikoga; **16** A Petar stajaše napolju kod vrata. Onda iziðe onaj uèenik što bješe poznat kod poglavara sveštenikoga i reèe vratarici te uvede Petra. **17** Onda reèe sluškinja vratarica Petru: da nijesi i ti uèenik ovoga èovjeka? On reèe: nijesam. **18** A sluge i momci bijahu naložili oganj i stajahu te se grijahu, jer bješe zima; a i Petar stajaše s njima i grijaše se. **19** Poglavar pak sveštenik zapita Isusa za uèenike njegove i za njegovu nauku. **20** Isus mu odgovori: ja govorih javno svijetu, ja svagda ueñih u zbornici i u crkvi, gdje se svagda skupljaju Judejci, i ništa tajno ne govorih. **21** Što pitaš mene? Pitaj one koji su slušali šta sam im govorio. **22** A kad on ovo reèe, jedan od momaka koji stajahu ondje udari Isusa po obrazu, i reèe: zar tako odgovara poglavaru sveštenikome? **23** Isus mu odgovori: ako zlo rekoh, dokaži da je zlo; ako li dobro, zašto me bješe? **24** I Ana posla ga svezana Kajafi poglavaru sveštenikome. **25** A Simon Petar stajaše i grijaše se. Onda mu rekoše: da nijesi i ti od uèenika njegovih? A on se odreèe i reèe: nijesam. **26** Reèe jedan od slugi poglavara sveštenikoga koji bješe roðak onome što mu Petar otsijee uho: ne vidjeh li ja tebe u vrtu s njim? **27** Onda se Petar opet odreèe; i odmah pijetao zapjeva. **28** A Isusa povedoše od Kajafe u sudnicu. Ali bješe jutro, i oni ne uðoše u sudnicu da se ne bi opogarili, nego da bi mogli jesti pashu. **29** Onda Pilat iziðe k njima napolje i reèe: kakova krivica iznosite na ovoga èovjeka? **30** Odgovorise mu i rekoše: kad on ne bi bio zloèinac ne bismo ga predali tebi. **31** A Pilat im reèe: uzmitte ga vi i po zakonu svojemu sudite mu. A Jevreji mu rekoše: mi ne smijemo nikoga pogubiti. **32** Da sezbude rijeè Isusova koju reèe kazujuæi kakvom æe smrti umrijeti. **33** Onda uđe Pilat opet u sudnicu, i dozva Isusa, i reèe mu: ti si car Judejski? **34** Isus mu odgovori: govorish li ti to sam od sebe, ili ti drugi kazaše za mene? **35** Pilat odgovori: zar sam ja Jevrejin? Rod tvoj i glavari svešteniki predase te meni; šta si uèinio? **36** Isus odgovori: carstvo moje nije od ovoga svijeta; kad bi bilo od ovoga svijeta carstvo moje, onda bi sluge moje branile da ne bih bio predan Jevrejima; ali carstvo moje nije odavde. **37** Onda mu reèe Pilat: daklem si ti car? Isus odgovori: ti govoris da sam ja car. Ja sam za to roðen, i zato

dođoh na svijet da svjedočim istinu. I svaki koji je od istine sluša glas moj. **38** Reče mu Pilat: šta je istina? I ovo rekavši iziđe opet k Jevrejima, i reče im: ja nikakve krivice ne nalazim na njemu. **39** A u vas je običaj da vam jednoga pustim na pashu, hoćešte li dakle da vam pustim cara Judejskoga? **40** Onda svi povikaše opet govoreći: ne ovoga, nego Varavu. A Varava bježe hajduk.

19 Tada dakle Pilat uze Isusa i šiba ga. **2** I vojnici spletavši vjenac od trnja metnuše mu na glavu, i obukoše mu skerletnu haljinu, **3** I govorahu: zdravo, care Judejski! i bijuhu ga po obrazima. **4** Onda Pilat iziđe opet napolje, i reče im: evo ga izvodim k vama napolje, da vidite da na njemu ne nalazim nikakve krivice. **5** A Isus iziđe napolje pod vijencem od trnja i u skerletnoj haljinu. I reče im Pilat: evo ēovjek! **6** A kad ga vidješe glavari sveštenički i momci, povikaše govoreći: raspni ga, raspni. Pilat im reče: uzmiti ga vi i raspnite, jer ja ne nalazim na njemu krivice. **7** Odgovorise mu Jevreji: mi imamo zakon i po zakonu našemu valja da umre, jer načini sebe sinom Božnjim. **8** Kad dakle Pilat èu ovu rijeè, poboja se veæerna. **9** I opet uđe u sudnicu, i reče Isusu: odakle si ti? A Isus mu ne dade odgovora. **10** A Pilat mu reče: zar meni ne govorиш? ne znaš li da imam vlast raspeti te, i vlast imam pustiti te? **11** Isus odgovori: ne bi imao vlasti nikakve nade mnom kad ti ne bi bilo dano odozgo; zato onaj ima veæi grijeh koji me predade tebi. **12** Od tada gledaše Pilat da ga pusti. Ali Jevreji vikahu govoreći: ako ovoga pustiš nijesi prijatelj æesaru. Svaki koji sebe carem gradi protivi se æesaru. **13** Pilat dakle èuvši ovu rijeè izvede Isusa napolje, i sjede na sudijnsku stolicu na mjestu koje se zove k Caldrua a Jevrejski Gavata. **14** A bješe petak uoei pashe oko šestoga sahata; i Pilat reče Jevrejima: evo car vaš. **15** A oni vikahu: uzmi, uzmi, raspni ga. Pilat im reče: zar cara vaæega da razapnem? Odgovorise glavari sveštenički: mi nemamo cara osim æesaru. **16** Tada im ga dakle predade da se razapne. A oni uzeše Isusa i odvedoše. **17** I noseæi krst svoj iziđe na mjesto koje se zove koštunica a Jevrejski Golgota. **18** Ondje ga razapeše, i s njim drugu dvojicu s jedne i s druge strane, a Isusa u srijedi. **19** Pilat pak napisa i natpis i metnu na krst; i bješe napisano: Isus Nazareæan car Judejski. **20** I onaj natpis èitaše mnogi od Jevreja; jer mjesto bješe blizu grada gdje razapeše Isusa; i bješe napisano Jevrejski, Gréki, Latinski. **21** A Jevrejski glavari sveštenički govorahu Pilatu: ne piši: car Judejski, nego da sam reče: ja sam car Judejski. **22** Pilat odgovori: što pisah pisah. **23** A vojnici kod razapeše Isusa uzeše njegove haljine i načinile èetiri dijela, svakome vojniku po dijel, i dolamu; a dolama ne bješe šivena nego izatkana sva s vrha do dna. **24** Onda rekoše među sobom: da je ne deremo, nego da bacimo kocke za nju kome æe dopasti. Da se zbude pismo koje govorii: razdijeliše haljine moje među sobom, i za dolamu moju baciše kocke. Vojnici dakle tako uèinile. **25** A stajahu kod krsta Isusova mati njegova, i sestra matere njegove Marija Kleopova, i Marija Magdalina. **26** A Isus vidjevi mater i uèenika koga ljubljaše gdje stoji reče materi svojoj: ženo! eto ti sin! **27** Potom reče uèeniku: eto ti matere! I od onoga èasa uze je uèenik k sebi. **28** Potom znajući Isus da se veæ sve svrši, da se zbude pismo reče: žedan sam. **29** Ondje stajaše sud pun octa; a oni napuniše sunđer octa, i nataknuvši na trsku, prinesoše k ustima njegovijem. **30** A kad primi Isus ocat reče: svrši se. I preklonivši glavu predade duh. **31** A buduæi da bješe petak, pa da ne bi tijela ostala na krstu u subotu jer bješe veliki dan ona subota Jevreji moliše Pilata da im prebiju golijeni pa da ih skinu. **32** Onda dođoše vojnici, i prvome dakle prebiše golijeni i drugome raspotpome s njim. **33** A došavši na Isusa, kad ga vidješe da je veæ umro, ne prebiše mu golijeni; **34** Nego jedan od vojnika probode mu rebra kopljem; i odmah iziđe krv i voda. **35**

I onaj što vidje posvjedoèi, i svjedoèanstvo je njegovo istinito; i on zna da istinu govorii da vi vjerujete. **36** Jer se ovo dogodi da se zbude pismo: kost njegova da se ne prelomi. **37** I opet drugo pismo govorii: pogledaæe onoga koga probodoše. **38** A potom Josif iz Arimateje, koji bješe uèenik Isusov ali kradom od straha Jevrejskoga, moli Pilata da uzme tijelo Isusovo, i dopusti Pilat. Onda dođe i uze tijelo Isusovo. **39** A dođe i Nikodim, koji prije dolazi k Isusu noæu, i donese pomiješane smirne i aloja oko sto litara. **40** I uzeše tijelo Isusovo, i obavše ga platnom s mirisima, kao što je običaj u Jevreja da ukopavaju. **41** A bješe blizu onoga mjesta gdje bješe razapet, vrt, i u vrtu grob nov, u koji niko nikad ne bješe metnut. **42** Ondje dakle petka radi Jevrejskoga, jer bješe blizu grob, metnuše Isusa.

20 A u prvi dan nedjelje dođe Marija Magdalina na grob rano, još dok se ne bješe rasvanulo, i vidje da je kamen odvaljen od groba. **2** Onda otrëa, i dođe k Simonu Petru i k drugom uèeniku koga ljubljaše Isus, i reče im: uzeše Gospoda iz groba; i ne znam gdje ga metnuše. **3** A Petar iziđe i drugi uèenik, i poðoše ka grobu. **4** Tréahu pak oba zajedno, i drugi uèenik tréase brže od Petra, i dođe prije ka grobu. **5** I nadvirivši se vidje haljine gdje leže; ali ne uoe. **6** Dođe pak Simon Petar za njim, i uđe u grob, i vidje haljine same gdje leže, **7** I ubrus koji bješe na glavi njegovoj ne s haljinama da leži nego osobito savit na jednom mjestu. **8** Tada dakle uđe i drugi uèenik koji najprije dođe ka grobu, i vidje i vjerova. **9** Jer još ne znadjahu pisma da njemu valja ustati iz mrtvih. **10** Onda otidoše opet uèenici doma. **11** A Marija stajaše napolju kod groba i plakaše. I kad plakaše nadviri se nad grob, **12** I vidje dva anđela u bijelijem haljinama gdje sjede jedan èelo glave a jedan èelo nogu gdje bješe ležalo tijelo Isusovo. **13** I rekoše joj oni: ženo! što plaæeš? Reče im: uzeše Gospoda mojega, i ne znam gdje ga metnuše. **14** I ovo rekavši obazre se natrag, i vidje Isusa gdje stoji, i ne znadijaše da je Isus. **15** Isus joj reče: ženo! što plaæeš? koga tražiš? A ona misleæi da je vratr reče mu: gospodine! ako si ga ti uzeo kaži mi gdje si ga metnuo, i ja æu ga uzeti. **16** Isus joj reče: Marija! A ona obazrevi se reče mu: Ravuni! koje znaæi uèitelju. **17** Reče joj Isus: ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k ocu svojemu; nego idi k braæi mojoj, i kaži im: vraæam se k ocu svojemu i ocu vaæemu, i Bogu svojemu i Bogu vaæemu. **18** A Marija Magdalina otide, i javi uèenicima da vidje Gospoda i kaza joj ovo. **19** A kad bi uveæe onaj prvi dan nedjelje, i vratia bijahu zatvorena gdje se bijahu uèenici njegovi skupili od straha Jevrejskoga, dođe Isus i stade na srijedu i reče im: mir vam. **20** I ovo rekavši pokaza im ruke i rebra svoja. Onda se uèenici obradovaše vidjevši Gospoda. **21** A Isus im reče opet: mir vam; kao što otac posla mene, i ja Šaljem vas. **22** I ovo rekavši dunu, i reče im: primite Duh sveti. **23** Kojima oprostite grijehe, oprostiae im se; i kojima zadržite, zadržaæe se. **24** A Toma koji se zove Blizanac, jedan od dvanaestorice, ne bješe onđe s njima kad dođe Isus. **25** A drugi mu uèenici govorahu: vidjesmo Gospoda. A on im reče: dok ne vidim na rukama njegovijem rana od klina, i ne metnem prsta svojega u rane od klina, i ne metnem ruke svoje u rebra njegova; neæeu vjerovati. **26** I poslije osam opet bijahu uèenici njegovi unutra, i Toma s njima. Dođe Isus kad bijahu vrata zatvorena, i stade među njima i reče: mir vam. **27** Potom reče Tomi: pruži prst svoj amo i viði ruke moje; i pruži ruku svoju i metni u rebra moja, i ne budи nevjeran nego vjeran. **28** I odgovori Toma i reče mu: Gospod moj i Bog moj. **29** Isus mu reče: pošto me vidje vjerovao si; blago onima koji ne vidješe i vjerovaše. **30** A i mnoga druga èudesa uèini Isus pred uèenicima svojijem koja nijesu pisana u knjizi ovoj. **31** A ova se napisala, da vjerujete da Isus jest Hristos sin Božij, i da vjerujuæi imate život u ime njegovo.

21 Poslije toga opet se javi Isus uèenicima svojijem na moru Tiverijadskom. A javi se ovako: **2** Bijahu zajedno Simon Petar i Toma koji se zvaše Blizanac, i Natanailo iz Kane Galilejske, i sinovi Zevedejevi, i druga dvojica od uèenika njegovih. **3** Reèe im Simon Petar: idem da lovim ribu. Rekoše mu: idemo i mi s tobom. Onda iziðoše i odmah sjedoše u laðu, i onu noæ ne uhvatiše ništa. **4** A kad bi jutro, stade Isus na brijeđu; ali uèenici ne poznaje da je Isus. **5** A Isus im reèe: djeco! eda što imate za jelo? Odgovoriše mu: nemamo. **6** A on im reèe: bacite mrežu s desne strane laðe, i naæi æete. Onda baciše, i veæ ne mogahu izvuæi je od mnoštva ribe. **7** Onda uèenik onaj koga ljubljaše Isus reèe Petru: to je Gospod. A Simon Petar kad èu da je Gospod, zapreže se košljom, jer bješe go, i skoèi u more. **8** A drugi uèenici doðoše na laðu, jer ne bješe daleko od zemlje nego oko dvjesta lakata, vukuæi mrežu s ribom. **9** Kad dakle izljezoše na zemlju, vidješe oganj naložen, i na njemu metnutu ribu i hljeb. **10** Isus im reèe: prinesite od ribe što sad uhvatiste. **11** A Simon Petar uðe i izvuèe mrežu na zemlju punu velikijeh riba sto i pedeset i tri; i od tolikoga mnoštva ne prodrije se mreža. **12** Isus im reèe: hodite objedujte. A nije dan od uèenika ne smedijaše da ga pita: ko si ti? videæi da je Gospod. **13** A doðe i Isus, i uze hljeb, i dade im, tako i ribu. **14** Ovo se veæ treæi put javi Isus uèenicima svojijem pošto ustade iz mrtvijeh. **15** A kad objedovaše, reèe Isus Simonu Petru: Simone Jonin! ljubiš li me veæma nego ovi? Reèe mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi jagarice moje. **16** Reèe mu opet drugom: Simone Jonin! ljubiš li me? Reèe mu: da, Gospode! ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. **17** Reèe mu treæom: Simone Jonin! ljubiš li me? A Petar posta žalostan što mu reèe treæom: ljubiš li me? i reèe mu: Gospode! ti sve znaš, ti znaš da te ljubim. Reèe mu Isus: pasi ovce moje. **18** Zaista, zaista ti kažem: kad si bio mlad, opasivao si se sam i hodio si kuda si htio; a kad ostariš, širiæeš ruke svoje i drugi æe te opasati i odvesti kuda neæeš. **19** A ovo reèe pokazujuæi kakom æe smrti proslaviti Boga. I rekavši ovo reèe mu: hajde za mnom. **20** A Petar obazrevši se vidje gdje za njim ide onaj uèenik koga Isus ljubljaše, koji i na veèeri leže na prsi njegove i reèe: Gospode! ko je taj koji æe te izdati? **21** Vidjevši Petar ovoga reèe Isusu: Gospode! a šta æe ovaj? **22** Isus mu reèe: ako hoæeu da on ostane dok ja ne doðem, šta je tebi do toga? Ti hajde za mnom. **23** Onda iziðe ova rijeè među braæom da onaj uèenik neæe umrijeti; ali Isus ne reèe njemu da neæe umrijeti, nego: ako hoæeu da ostane dok ja ne doðem, što je tebi do toga? **24** Ovo je onaj uèenik koji svjedoœi za ovo, koji i napisao ovo: i znamo da je svjedoœanstvo njegovo istinito. **25** A ima i drugo mnogo što uèeni Isus, koje kad bi se redom popisalo, ni u sami svijet, mislim, ne bi mogle stati napisane knjige. Amin.

Dela apostolska

1 Prvu sam ti knjigu napisao o svemu, o Teofile, što poče Isus i tvoriti i uèeti **2** Do dana kad se uzneso, pošto Duhom svetijem zapovjedi apostolima koje izabra, **3** Pred kojima i po stradanju svome pokaza sebe živa mnogijem i istinitijem znacima, i javlja im se èetrdeset dana, i govori o carstvu Božnjemu. **4** I sabravši ih zapovjedi im da ne idu iz Jerusalima, nego da èekaju obeæanje oèino, koje èuste, reèe, od mene; **5** Jer je Jovan krstio vodom, a vi æete se krstiti Duhom svetijem ne dugo posle ovijeh dana. **6** A oni onda koji zajedno bijahu, pitaju ga govoreæi: Gospodel hoæeš li sad naèeniti carstvo Izraeljivo? **7** A on im reèe: nije vaše znati vremena i ljeta koje otac zadrža u svojoj vlasti; **8** Nego æete primiti silu kad siðe Duh sveti na vas; i biæete mi svjedoci i u Jerusalimu i po svoj Judeji i Samariji i tja do kraja zemlje. **9** I ovo rekavši vidješe oni gdje se podiže i odnese ga oblak iz oèiju njihovih. **10** I kad gledahu za njim gdje ide na nebo, gle, dva èovjeka stadoše pred njima u bijelijem haljinama, **11** Koji i rekoše: ljudi Galilejci! šta stojite i gledate na nebo? Ovaj Isus koji se od vas uze na nebo tako æe doæi kao što vidjeсте da ide na nebo. **12** Tada se vratiše u Jerusalim s gore koja se zove Maslinska, koja je blizu Jerusalima jedan subotni i duh. **13** I kad uðoše, popeše se u sobu gdje stajahu Petar i Jakov i Jovan i Andrija, Filip i Toma, Vartolomije i Matej, Jakov Alfejev i Simon Zilot, i Juda Jakovljev. **14** Ovi svi jednodušno bijahu jednako na molitvi i u moljenju sa ženama, i s Marijom materom Isusovom i braæom njegovom. **15** I u dane one ustavši Petar između uèenika reèe a bijaše naroda zajedno oko sto i dvadeset imena): **16** Ljudi braæeo! trebalo je da se izvrši ono pismo što prorreèe Duh sveti ustima Davidovijem za Judu koji bješe pred onima što uhvatìše Isusa; **17** Jer se brojaše s nama, i bijaše primio dijel ove službe. **18** On dakle steeè njuv od plate nepravedne, i objesiv se se puèe po srijedi, i izasu se sva utroba njegova. **19** I postade znano svima koji žive u Jerusalimu da æe se ta njiva prozvatiti nijihovjem jezikom Akeldama, koje znaèi njiva krvna. **20** Jer se piše u knjizi psaltilu: da bude dvor njegov pust, i da ne bude nikoga ko bi živiljeo u njemu, i: vladièanstvo njegovo da primi drugi. **21** Treba dakle od ovijeh ljudi koji su bili s nama za sve vrijeme kako među nas uðe i iziðe Gospod Isus, **22** Poèevši od krštenja Jovanova do dana kad se uze od nas, da bude s nama svjedok njegova vaskrsenja jedan od ovijeh. **23** I postaviše dvojicu, Josifa koji se zvaše Varsava prezimenom Just, i Matija. **24** I pomolivši se Bogu rekoše: ti, Gospodel! koji poznaješ srca sviju, pokaži jednoga od ove dvorce koga si izabrazo, **25** Da primi dijel ove službe i apostolstva, iz koga ispadne Juda da ide na mjesto svoje. **26** I bacise kocke za njih, i pade kocka na Matiju i primiše ga među jedanaest apostola.

2 I kad se navrši pedeset dana bijahu zajedno svi apostoli jednodušno. **2** I ujedanput postade huka s neba kao duhanje silnoga vjetra, i napuni svu kuæu gdje sjedaju; **3** I pokazaše im se razdijeljeni jezici kao ognjeni; i sjede po jedan na svakoga od njih. **4** I napuniše se svi Duga svetoga, i stadoše goroviti drugijem jezicima, kao što im Duh davaše te gorovaru. **5** A u Jerusalimu stajahu Jevreji ljudi pobožni iz svakoga naroda koji je pod nebom. **6** A kad postade ovaj glas, skupi se narod, i smete se: jer svaki od njih slušaše gdje oni govore njegovijem jezikom. **7** I divljuhu se i èuðahu se govoreæi jedan drugome: nijesu li ovo sve Galilejci što govore? **8** Pa kako mi èujemo svaki svoj jezik u kome smo se rodili? **9** Paræani, i Miðani, i Elamljani, i koji smo iz Mesopotamije, i iz Judeje i Kapadokije, i iz Ponta i Azije, **10** I iz Frigije i Pamfilije, iz Misira i krajeva Livijskih kod Kirine, i putnici iz Rima, i Judejci i doðljaci, **11** Kriæani i Arapi, èujemo

gdje oni govore našijem jezicima velièine Božije. **12** I divljuhu se svi i ne mogahu se naèuditij govorereæi jedan drugome: šta æe dakle ovo biti? **13** A drugi potsmjevajuæi se gorovahu: nakitili su se vina. **14** A Petar stade sa jedanaestoricom i podiže glas svoj i reèe im: ljudi Judejci i vi svi koji živate u Jerusalimu! ovo da vam je na znanje, i èujte rijeèi moje. **15** Jer ovi nijesu pijani kao što vi mislite, jer je tek treæi sahat dana; **16** Nego je ovo ono što kaza prorok Joilo: **17** I biæe u pošljednje dane, govori Gospod, izliæeu od Duha svojega na svako tijelo, i proreæi æe sinovi vaši i kæeri vaše, i mladiæi vaši vidjeæe utvare i starci vaši snaæe snove; **18** Jer æu na sluge svoje i na sluškinje svoje u te dane izliði od Duha svojega, i proreæi æe. **19** I daæeu èudesa gore na nebuh i znake dolje na zemlji: krv i organj i pušenje dima. **20** Sunce æe se pretvoriti u tamu i mjesec u krv prije nego doðe veliki i slavni dan Gospodnj. **21** I biæe da æe se svaki spasti koji prizove ime Gospodnje. **22** Ljudi Izraeljci! poslušajte rijeèi ove: Isusa Nazareæanina, èovjeka od Boga potvrđena među vama silama i èudesima i znacima koje uèini Bog preko njega među vama, kao što i sami znate, **23** Ovoga odreðenijem savjetom i promisлом Božnjim predana primivši, preko ruku bezakonika prikovaste i ubiste; **24** Kojega Bog podiže, razdriješi sveze smrtne, kao što ne bijaše moguæe da ga one drže. **25** Jer David govori za njega: Gospoda jednakno gledah pred sobom: jer je s desne strane mene, da se ne pomaknem; **26** Zato se razveseli sre moje, i obradova se jezik moj, pa još i tijelo moje poèivaæe u nadu; **27** Jer neæeš ostaviti duše moje u paklu, niti æeš dati da svetac tvoj vidi truhlenja. (**Hadës g86**) **28** Pokazao si mi putove života: napuniæeš me veselja s licem svojijem. **29** Ljudi braæeo! neka je slobodno kazati vam upravo za starješinu Davida da i umrije, i ukopan bi, i grob je njegov među nama do ovoga dana. **30** Prorok dakle buduæi, i znajuæi da mu se Bog kletvom kle od roda bedara njegovijeh po tijelu podignuti Hrista, i posaditi ga na prijestolu njegovu, **31** Predvidješi govori za vaskrsenje Hristova da se ne ostavi duša njegova u paklu, ni tijelo njegovo vidje truhlenja. (**Hadës g86**) **32** Ovoga Isusa vaskrsse Bog, èemu smo mi svi svjedoci. **33** Desnicom dakle Božnjom podiže se, i obeæanje svetoga Duha primivši od oca, izli ovo što vi sad vidite i èujete. **34** Jer David ne iziðe na nebesa, nego sam govori: reèe Gospod Gospodu mojemu: sjedi meni s desne strane, **35** Dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima. **36** Tvrdo dakle neka zna sav dom Izraeljev da je i Gospodom i Hristom Bog uèinio ovoga Isusa koga vi raspete. **37** A kad èuše, ražali im se u srcu, i rekoše Petru i ostalijem apostolima: šta æemo èiniti, ljudi braæeo? **38** A Petar im reèe: pokajte se, i da se krstite svaki od vas u ime Isusa Hrista za oproštenje grejeha; i primiæete dar svetoga Duha; **39** Jer je za vas obeæanje i za djecu vašu, i za sve daljnje koje æe god dozvati Gospod Bog naš. **40** I drugijem mnogijem rijeèima svjedoæaše, i moljaše ih govoreæi: spasite se od ovoga pokvarenoga roda. **41** Koji dakle rado primiæe rijeè njegovu krstiše se; i pristade u taj dan oko tri hiljade duša. **42** I ostaše jednakno u nauci apostolskoj, i u zajednici, i u lomljenju hleba, i u molitvama. **43** I uðe strah u svaku dušu; jer apostoli èiniše mnoga èudesu i znake u Jerusalimu. **44** A svi koji vjerovaše bijahu zajedno, i imahu sve zajedno. **45** I teèevinu i imanje prodavahu i razdavahu svima kao što ko trebaše. **46** I svaki dan bijahu jednakno jednodušno u crkvi, i lomljuhu hleb po kuæama, i primau hranu s radosti i u prostoti srca, **47** Hvaleæi Boga, i imajuæi milost u sviju ljudi. A Gospod svaki dan umnožavaše društvo onijeh koji se spasavahu.

3 A Petar i Jovan iðahu zajedno gore u crkvu na molitvu u deveti sahat. **2** I bijaše jedan èovjek hrom od utrobe matere svoje, kojega nošahu i svaki dan metahu pred vrata crkvena koja se

zovu Krasna da prosi milostinju od ljudi koji ulaze u crkvu; **3** Koji vidjevši Petra i Jovana da hoće da uđu u crkvu prošaše milostinju. **4** A Petar pogledavši na nj s Jovanom, reče: pogledaj na nas. **5** A on gledaše u njih misleći da æe mu oni što dati. **6** A Petar reče: srebra i zlata nema u mene, nego što imam ovo ti dajem: u ime Isusa Hrista Nazareæanina ustani i hodi. **7** I uze ga za desnicu i podiže. I odmah se utvrdiše njegova stopala i gležnji. **8** I skoèivši ustade, i hoðaše, i uđe s njima u crkvu iduæi i skaðuæi i hvaleæi Boga. **9** I vidješe ga svi ljudi gdje ide i hvali Boga. **10** A znadijahu ga da onaj bješe što milostinje radi sjeðaše kod Krasnih vrata crkvenih, i napuniše se èuda i straha za to što bi od njega. **11** A kad se iscijeljeni hromi držaše Petra i Jovana, navališe k njima svi ljudi u trijem, koji se zvaše Solomunov, i èuðahu se. **12** A kad vidje Petar, odgovaraše ljudima: ljudi Izraelci! što se èudite ovome? Ili šta gledate na nas, kao da smo svojom silom ili pobožnošću uèinili da on ide? **13** Bog Avraamov i Isakov i Jakovljev, Bog otaca naših, proslavi sina svogog Isusa, kojega vi predadoste i odrekoste ga se pred licem Pilatovijem kad on sudi da ga pusti. **14** A vi sveca i pravednika odrekoste se, i isprosiste èovjeka krvnika da vam pokloni; **15** A naèelnika života ubiste, kojega Bog vaskrse iz mrtvijeh, èemu smo mi svjedoci. **16** I za vjeru imena njegova ovoga, koga vidite i poznajete, utvrdi ime njegovog; i vjera koja je kroza nj dade mu cijelo zdravlje ovo pred svima vama. **17** I sad, braæeo, znam da iz neznanja ono uèiniste, kao i knezovi vaši. **18** A Bog kako naprijed javi ustima sviju proroka svojih da æee Hristos postradati, izvrši tako. **19** Pokajte se dakle, i obratite se da se oèistite od grijeha svojih, da doðu vremena odmaranja od lica Gospodnjega, **20** I da pošije naprijed nareèenoga vam Hrista Isusa, **21** Kojega valja dakle nebo da primi do onoga vremena kad se sve popravi, što Bog govori ustima sviju svjetih proroka svojih od postanja svijeta. (aiõn g165) **22** Mojsije dakle ocevima našim reče: Gospod Bog vaš podignuæe vam proroka iz vaše braæe, kao mene; njega poslušajte u svemu što vam kaže. **23** I bjeæe da æe se svaka duša koja ne posluša toga proroka istrijebiti iz naroda. **24** A i svi proroci od Samuila i potom koliko ih god govori, i za ove dane javljaše. **25** Vi ste sinovi proroka i zavjeti koji uèini Bog s ocevima vašijem govoræi Avraamu: i u sjemenu tvjemu blagoslovæe se svi narodi na zemlji. **26** Vama najprije Bog podiže sina svogog Isusa, i posla ga da vas blagosilja da se svaki od vas obrati od pakosti svojih.

4 A kad oni govoraju narodu, naiðoše na njih sveštenici i vojvoda crkveni i sadukeji; **2** I rasrdiše se, što oni uèe ljudi ijavljaju u Isusu vaskrsenije iz mrtvijeh. **3** I digoše na njih ruke, i metnuše ih u zatvor do ujutru: jer veæ bješe veæe. **4** A od onjih koji slušaju rijeèe mnogi vjerovali, i postade broj ljudi oko pet hiljada. **5** A kad bi ujutru, skupiše se knezovi njihovi i starješine i književnici u Jerusalimu, **6** I Ana poglavar sveštenički i Kajafa i Jovan i Aleksandar i koliko ih god bješe od roda svešteničkoga; **7** I metnuvši ih na srijedu pitahu: kakom silom ili u èije ime uèiniste vi ovo? **8** Tada Petar napunivši se Duha svetoga reče im: knezovi narodni i starješine Izraileve! **9** Ako nas danas pitate za dobro djelo koje uèinimo bolesnu èovjeku te on ozdravi: **10** Da je na znanje svima vama i svemu narodu Izrailevu da u ime Isusa Hrista Nazareæanina, kojega vi raspete, kojega Bog podiže iz mrtvijeh, stoji ovaj pred vama zdrav. **11** Ovo je kamen koji vi zdari odbaciste, a postade glava od ugla: i nema ni u jednome drugom spasenju; **12** Jer nema drugoga imena pod nebom danoga ljudima kojim bi se mi mogli spasti. **13** A kad vidješe slobodu Petrovu i Jovanovu, i znajuæi da su ljudi nekrjiževni i prosti, divljahu se, a znadijahu ih da bijahu s Isusom. **14** A videæi iscijeljenoga èovjeka gdje s njima stoji ne mogahu ništa protivu reæi. **15** Onda im zapovjediše da

iziju napolje iz savjeta, pa pitahu jedan drugoga **16** Govoreæi: šta æete èiniti ovijem ljudima? Jer veliki znak što uèiniše oni poznat je svima koji žive u Jerusalimu, i ne možemo odreæi; **17** Ali da se dalje ne razilazi po narodu, da im oštro zaprijetimo da više ne govore za ime ovo nikome. **18** I pozvavši ih zapovjediše im da ništa ne spominju niti uèe u ime Isusovo. **19** Petar i Jovan odgovarajuæi rekoše im: sudite je li pravo pred Bogom da vas veæema slušamo negoli Boga? **20** Jer mi ne možemo ne govoriti što vidjesmo i èuðmo. **21** A oni zaprijetivši im pustiše ih, ne našavši ništa kako bi ih muæili, naroda radi; jer svi hvatalju Boga za ono što se bješe dogodilo. **22** Jer onome èovjeku bješe više od èetreset godina na kom se dogodi ovo èudo zdravlja. **23** A kad ih otpustiše, doðoše k svojima, i javiše šta im rekoše glavari sveštenički i starješine. **24** A oni kad èuðe, jednodušno podigose glas k Bogu i rekoše: Gospode Bože, ti koji si stvorio nebo i zemlju i more i sve što je u njima; **25** Koji ustima Davida sluge svojega reče: zašto se bune neznaðošći, i narodi izmišljavaju prazne rijeæi? **26** Sastaše se carevi zemaljski, i knezovi se sabraše ujedno na Gospoda i na Hrista njegova. **27** Zaista se sabraše u ovome gradu na svetoga sina tvojega Isusa, kojega si pomazao, Irod i Pontijski Pilat s neznaðošcima i s narodom Izrailevijem, **28** Da uèine što ruka tvoja i savjet tvoj naprijed odredi da bude. **29** I sad Gospode! pogledaj na njihove prijetnje, i daj slugama svojima da govore sa svakom slobodom rijeè tvoju; **30** I pružaj ruku svoju na iscijeljivanje i da znaci i èudesu bivaju imenom svetoga sina tvojega Isusa. **31** I pošto se oni pomoliše Bogu zatrese se mjesto gdje bijahu sabrani, i napuniše se svi Duha svetoga, i govoraju rijeè Božiju sa slobodom. **32** A u naroda koji vjerovali bješe jedno srce i jedna duša; i nijedan ne govoraoše za imanje svoje da je njegovo, nego im sve bješe zajednièko. **33** I apostoli s velikom silom svjedoèahu za vaskrsenje Gospoda Isusa Hrista; i blagodat velika bješe na svima njima: **34** Jer nijedan meðu njima ne bješe siromašan, jer koliko ih god bijaše koji imadijahu njive ili kuæe, prodavahu i donošahu novce što uzimaju za to, **35** I metahu pred noge apostolima; i davaše se svakome kao što ko trebaše. **36** A Josija, prozvani od apostola Varnava, koje znaèi sin utjehe, Levit rodom iz Kipra, **37** On imadijaše njivu, i prodavši je donese novce i metnu apostolima pred noge.

5 A jedan èovjek, po imenu Ananija, sa ženom svojom Sapfirom prodade njivu, **2** I sakri od novaca sa znanjem i žene svoje, i donesavši jedan dijel metnu apostolima pred noge. **3** A Petar reče: Ananija! zašto napuni sotona srce tvoje da slážeš Duhu svetome i sakriješ od novaca što uze za njivu? **4** Kad je bila u tebe ne bješe li tvoja? I kad je prodade ne bješe li u tvojoj vlasti? Zašto si dakle takovu stvar metnuo u srce svoje? Ljudima nijesi slagao nego Bogu. **5** A kad èu Ananija rijeèi ove, pade i izdahnui; i uðe veliki strah u sve koji slušaju ovo. **6** A momci ušavši uzeše ga i iznesoše te zakopaše. **7** A kad proðe oko tri sahatata, uðe i žena njegova ne znajuæi šta je bilo. **8** A Petar joj odgovori: kaži mi jeste li za toliko dali njivu? A ona reče: da, za toliko. **9** A Petar joj reče: zašto se dogovoriste da iskušate Duha Gospodnjega? Gle, noge onjih koji tvoga muža zakopaše pred vratima su, i iznjeæe te. **10** I odmah padnu pred nogama njegovijem i izdahnui. A momci ušavši naðoše je mrtvu i iznesoše je i zakopaše kod muža njezina. **11** I uðe veliki strah u svu crkvu i u sve koji èuðe ovo. **12** A rukama apostolskim uèiniše se mnogi znaci i èudesa meðu ljudima; i bijahu svi jednodušno u trijemu Solomunovu. **13** A od ostalijeh niko ne smijaše pristupiti k njima; nego ih hvataljaše narod. **14** A sve više pristajaju oni koji vjerovali Gospoda, mnoštvo ljudi i žena, **15** Tako da i po ulicama iznoðahu bolesnike i metahu na posteljama i na nosilima, da bi kad proðe Petar barem sjenka

njegova osjenila koga od njih. **16** A dolažahu mnogi i iz okolnjih gradova u Jerusalim, i donošahu bolesnike i koje mučaju nečisti duhovi; i svi ozdravljaju. **17** Ali ustađe poglavar sveštenički i sví koji bijahu s njim, od jeresi sadukejske, i napuniše se zavisti, **18** i digoše ruke svoje na apostole, i metnuše ih u opšti zatvor. **19** A anđeo Gospodnjи otvori noću vrata tamnička, i izvedavši ih reče: **20** Idite i stanite u crkvi te govorite narodu sve riječi ovoga života. **21** A kad oni èuše, uđoše ujutru u crkvu, i uèahu. A kad dođe poglavar sveštenički i koji bijahu s njim, sazvaše sabor i sve starješine od sinova Izrailevijeh, i poslaše u tamnicu da ih dovedu. **22** A kad sluge otidoše, ne nađoše ih u tamnici; onda se vratise i javiše im **23** Govoreæi: tamnicu nađosmo zakljuèanu sa svakom tvrdom i èuvare gdje stope pred vratima; ali kad otvorisimo, unutra nijednoga ne nađosmo. **24** A kad èuše ove riječi poglavar sveštenički i vojvoda crkveni i ostali glavari sveštenički, ne mogahu im se naèuditi šta bi to sad bilo. **25** A neko dođe i javi im govoræi: eno oni ljudi što ih baciste u tamnicu, stope u crkvi i uèe narod. **26** Tada otide vojvoda s momcima i dovede ih ne na silu: jer se bojahu naroda da ih ne pobije kamenjem. **27** A kad ih dovedoše, postaviše ih pred sabor, i zapita ih poglavar sveštenički govoræi: **28** Ne zaprijetismo li vam ostro da ne uèete u ovo ime? i gled, napuniste Jerusalim svojom naukom, i hoæete da bacite na nas krv ovoga èovjeka. **29** A Petar i apostoli odgovarajuæi rekoše: veæemo se treba Bogu pokoravati negoli ljudima. **30** Bog otaca naših podiže Isusa, kojega vi ubiste objesivši na drvo. **31** Ovoga Bog desnicom svojom uzvizi za poglavara i spasa, da da Izrailevu pokajanje i oproštenje grijeha. **32** I mi smo njegovi svjedoci ovijeh riječi i Duh sveti kojega Bog dade onima koji se njemu pokoravaju. **33** A kad oni èuše vrlo se rasrđiše, i mišljahu da ih pobiju. **34** Ali onda ustađe u skupštini jedan farisej, po imenu Gamaliilo, zakonik, poštovan od svega naroda, i zapovjedi da apostoli malo iziðu napolje. **35** Pa reče njima: ljudi Izrailejl! gledajte dobro za ove ljudi ña æete èiniti; **36** Jer prije ovijeh dana usta Tevda, govoræi da je on nešto, za kojim pristade ljudi na broj oko èetiri stotine; on bi ubijen, i svi koji ga slušaju razidoše se i propadoše. **37** Potom usta Juda Galilejac, u dane prijepisa, i odvuciše dosta ljudi za sobom; i on pogibe, i svi koji ga slušaju razasuše se. **38** I sad vam kažem: proðite se ovijeh ljudi i ostavite ih; jer ako bude od ljudi ovaj savjet ili ovo djelo, pokvariæe se. **39** Ako li je od Boga, ne možete ga pokvariti, da se kako ne nađete kao bogoborci. **40** Onda ga poslušaše, i dozvavši apostole izbiše ih, i zaprijetiše im da ne govore u ime Isusovo, i otpustiše ih. **41** A oni onda otidoše od sabora radujuæi se što se udostojiše primiti sramotu za ime Gospoda Isusa. **42** A svaki dan u crkvi i po kuæama ne prestajahu uèiti i propovijedati jevanđelje o Isusu Hristu.

6 A u ove dane, kad se umnožiše uèenici, podigoše Grci viku na Jevreje što se njihove udovice zaboravljuju kad se dijeljaše hrana svaki dan. **2** Onda dvanaestorica dozvavši mnoštu uèenika, rekoše: nije prilièno nama da ostavimo rijeè Božiju pa da služimo oko trpeza. **3** Naðite dakle, braæo, među sobom sedam poštenijih ljudi, punijeh Duha svetoga i premudrosti, koje æemo postaviti nad ovijem poslom. **4** A mi æemo u molitvi i u službi riječi ostati. **5** I ova rijeè bi ugodna svemu narodu. I izbraše Stefana, èovjeka napunjena vjere i Duha svetoga, i Filipa, i Prohoru, i Nikanoru, i Timonu, i Parmenu, i Nikoli pokrštenjaka iz Antiohije. **6** Ove postaviše pred apostole, i oni pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih. **7** I rijeè Božija rastijaše, i množaše se vrlo broj uèenika u Jerusalimu. I sveštenici mnogi pokoravahu se vjeri. **8** A Stefan pun vjere i sile èinjase znake i èudesu velika među ljudima. **9** Tada ustaše neki iz zbornice koja se zove Liveræanska i Kirinaèka i Aleksandrijnaèka i onijeh koji bijahu iz Klikije i Azije, i prepirahu se sa Stefanom. **10** I ne mogahu protiv stati premudrosti i Duhu

kojijem govoraše. **11** Tada podgovorije ljudi te kazaše: èusmo ga gdje huli na Mojsija i na Boga. **12** I pobuniše narod i starješine i književnike, i napadoše i uhvatise ga, i dovedoše ga na sabor. **13** I izvedoše lažne svjedoke koji govorahu: ovaj èovjek ne prestaje huliti na ovo sveto mjesto i na zakon. **14** Jer ga èusmo gdje govor: ovaj Isus Nazareæan razvaliaje ovo mjesto, i izmijeniae obièaje koje nam ostavi Mojsije. **15** I pogledavši na nj svi koji sjeðahu na saboru vidješe lice njegovovo kao lice anđela.

7 A poglavar sveštenički reče: je li dakle tako? **2** A on reče: ljudi braæo i oci poslušajte. Bog slave javi se ocu našemu Avraamu kad bješe u Mesopotamiji, prije nego se doseli u Haran, **3** I reče mu: iziði iz zemlje svoje i od roda svojega i iz doma oca svojega, i doði u zemlju koju æeu ti ja pokazati. **4** Tada iziði iz zemlje Haldejske, i doseli se u Haran; i odande, po smrti oca njegova, preseli ga u ovu zemlju u kojoj vi sad živite. **5** I ne dade mu našljedstva u njoj ni stopi; i obreće mu je dati u držanje i sjemenu njegovu poslije njega, dok on još nemaše djeteta. **6** Ali Bog reče ovako: sjeme tvoje biæe došljaci u zemlji tuðoj, i natjeræe ga da služi, i muèiæe ga èetiri stotine godina. **7** I narodu kome æe služiti ja æeu suditi, reče Bog; i potom æe iziæi, i služiæe meni na ovome mjestu. **8** I dade mu zavjet obrezanja, i tako rodi Isaka, i obreza ga u osmi dan; i Isak Jakova, i Jakov dvanaest starješina. **9** I starješine zaviðahu Josifu, i prodadoše ga u Misir; i Bog bješe s njim. **10** I izbavili ga od sviju njegovih nevolja, i dade mu milost i premudrost pred Faraonom carem Misirskej, i postavi ga poglavarem nad Misirom i nad svijem domom svojijem. **11** A dođe glad na svu zemlju Misirsку i Hanaanskiju i nevolja velika, i ne nalažahu hrane oci naši. **12** A Jakov èuviš da ima pšenice u Misiru najprije oce naše. **13** I kad doðoše drugi put, poznaše Josifa braæea njegova, i rod Josifov posta poznat Faraonu. **14** A Josif posla i dozva oca svojega Jakova i svu robzinu svoju, sedamdeset i pet duša. **15** I Jakov siðe u Misiru, i umrije, on i ocevi naši. **16** I prenesoše ih u Sihem, i metnuše u grob koji kupi Avraam za novce od sinova Emorovijeh u Sihemu. **17** I kad se približi vrijeme obeæanja za koje se Bog zakle Avraamu, narod se narodi i umnoži u Misiru, **18** Dok nasta drugi car u Misiru, koji ne znaše Josifa. **19** Ovaj namisli zlo za naš rod, izmuèi oce naše da svoju djecu bacaju da ne žive. **20** U to se vrijeme rodi Mojsije, i bješe Bogu ugoden, i bi tri mjeseca hranjen u kuæi oca svojega. **21** A kad ga izbacije, uze ga kæi Faraonova, i odgaji ga sebi za sina. **22** I nauèi se Mojsije svoj premudrosti Misirskej, i bješe silan u rijeèejima i u djelima. **23** A kad mu se navršavaše èetrdeset godina, dođe mu na um da obiðe braæeu svoju, sinove Izraileve. **24** I vidjevi jednomo gdje se èini nepravda, pomože, i pokaja onoga što mu se èinjaše nepravda, i ubi Misircu. **25** Mišljase pak da braæea njegova razumiju da Bog njegovom rukom njima spasenije dade: ali oni ne razumješe. **26** A sjutradan dođe među takove koji se bijahu svadili, i miraše ih govoræi: ljudi, vi ste braæea, zašto èinjate nepravdu jedan drugome? **27** A onaj što èinjase nepravdu bližnjemu oturi ga govoræi: ko je tebe postavio knezom i sudijom nad nama? **28** Illi i mene hoæeš da ubiješ kao što si juèe ubio Misircu? **29** A Mojsije poþeđe od ove rijeèi, i posta došljak u zemlji Madijamskoj, gdje rodi dva sina. **30** I kad se navrši èetrdeset godina, javi mu se u pustinji gore Sinajske anđeo Gospodnjи i plamenu ognjenom u kupini. **31** A kad Mojsije vidje, divljaše se utvari. A kad on pristupi da vidi, bi glas Gospodnjи k njemu: **32** Ja sam Bog otaca tvojijeh, Bog Avraamov i Bog Isakov i Bog Jakovljev. A Mojsije se bješe uzdrktao i ne smijaše da pogleda. **33** A Gospod mu reče: izuj obuæeu sa svojih nogu: jer je mjesto na kome stoji sveta zemlja. **34** Ja dobro vidjeh muku svojega naroda koji je u Misiru, i èuh njihovo uzdisanje, i siðoh da ih izbam: i sad hodi da te pošljem

u Misir. **35** Ovoga Mojsija, kojega oturiše rekavši: ko te postavi knezom i sudjom? ovoga Bog za kneza i izbavitelja posla rukom anđela koji mu se javi u kupini. **36** Ovaj ih izvede učinivši ēudesu i znake u zemlji Misirskoj i u Crvenom Moru i u pustinji ēetrdeset godina. **37** Ovo je Mojsije koji kaza sinovima Izrailevijem: Gospod Bog vaš podignuće vam proroka iz vaše braće, kao mene: njega poslušajte. **38** Ovo je onaj što bješe u crkvi u pustinji s anđelom, koji mu govori na gori Sinajskoj, i s ocima našijem; koji primi riječi žive da ih nama da; **39** Kojega ne htješe poslušati oci naši, nego ga odbaciše, i okrenuše se srcem svojijem u Misir. **40** Rekavši Aronu: naēini nam bogove koji æe iæi pred nama, jer ovome Mojsiju, koji nas izvede iz zemlje Misirske, ne znamo šta bi. **41** tada naēiniše tele, i prinesoše žrtvu idolu, i radovahu se rukotvorini svojoj. **42** A Bog se okrenu od njih, i predade ih da služe vojnicima nebeskim, kao što je pisano u knjizi proroka: eda zaklanja i žrtve prinesoste mi za ēetrdeset godina u pustinji, dome Izrailev? **43** I primiste ēador Molohov, i zvijezdu boga svojega Remfana, kipove koje naēiniste da im se molite; i preseliæu vas dalje od Vavilona. **44** Ocevi naši imahu ēador svjedočanstva u pustinji, kao što zapovjedi onaj koji govori Mojsiju da ga naēini po onoj prilici kao što ga vidje; **45** Koji i primiše ocevi naši i donesoše s Isusom Navinom u zemlju neznabozaca, koje oturi Bog ispred lica našijeh otaca, tja do Davida, **46** Koji nađe milost u Bogu, i izmoli da nađe mjesto Bogu Jakovljevu. **47** A Solomun mu naēini kuæeu. **48** Ali najviše ne živi u rukotvorjenjem crkvama, kao što govori prorok: **49** Nebo je meni prijestol a zemlja podnožje nogama mojima: kako æete mi kuæeu sazidati? govori Gospod; ili koje je mjesto za moje poèivanje? **50** Ne stvori li ruka moja sve ovo? **51** Tvrdrovati i neobrezanjeh srca i ušiju! vi se jednako protivite Duhu svetome; kako vaši oci, tako i vi. **52** Kojega od proroka ne protjerave oci vaši? I pobiše one koji naprijed javiše za dolazak pravednika, kojega vi sad izdajnici i krvnici postadoste; **53** Koji primiste zakon naredbom anđelskom, i ne održaste. **54** Kad ovo euše, rasrdiše se vrlo u srcima svojima, i škrugtalu Zubima na nj. **55** A Stefan buduæi pun Duha svetoga pogleda na nebo i vidje slavu Božiju i Isusa gdje stoji s desne strane Bogu; **56** I reèe: evo vidim nebesa otvorena i sina èovjekijejega gdje stoji s desne strane Bogu. **57** A oni povikavši iza glasa zatiskivahu uši svoje, i navalile jednodušno na nj. **58** I izvedavši ga iz grada stadoše ga zasipati kamenjem, i svjedoci haljine svoje metnuše kod nogu mladiæa po imenu Savla. **59** I zasipahu kamenjem Stefana, koji se moljaše Bogu i govoraše: Gospode Isuse! primi duh moj. **60** Onda kleèe na koljena i povika iza glasa: Gospode! ne primi im ovo za grijeh. I ovo rekavši umrije.

8 Savle pak bješe pristao na njegovu smrt. A u taj dan postade veliko gonjenje na crkvu Jerusalimsku, i svi se rasijaše po krajevima Judejskijem i Samarijskijem osim apostola. **2** A ljudi pobožni ukopaše Stefana i veliki plaæ uèiniše nad njim. **3** A Savle dosaðivaše crkvi, jer iðaše po kuæama, i vuciša ljudi i žene te predavaše u tamnicu. **4** A oni što se bijahu rasijali prolazahu propovijedajući rijeè. **5** A Filip sišavši u grad Samarijski propovijedaše im Hrista. **6** A narod pažaše jednodušno na ono što govorase Filip, slušajuæi i gledajuæi znake koje èinjase; **7** Jer duhovi neèisti s velikom vikom izlažahu iz mnogih u kojima bijahu, i mnogi uzeti i hromi ozdravise. **8** I bi veliki radost u gradu onome. **9** A bješe jedan èovjek, po imenu Simon, koji prije èaraše u gradu i dovoðaše u èudo narod Samarijski, govoreæi da je on nešto veliko; **10** Na kojega gledahu svi, i malo i veliko, govoreæi: ovo je velika sila Božija. **11** A zato gledahu na njega što ih mnogo vremena èinima udijljavaše. **12** Kad pak vjerovaše Filipu koji propovijedaše jevanđelje o carstvu Božijemu i o imenu Isusa Hrista, kršæavalu se i ljudi i žene. **13** Tada i Simon vjerova,

i krstivši se osta kod Filipa; i videæi djela i znake velike koji se èinjahu divljaše se vrlo. **14** A kad èuše apostoli koji bijahu u Jerusalimu da Samarija primi rijeè Božiju, poslaše k njima Petra i Jovana. **15** Koji sišavši pomoliše se Bogu za njih da prime Duha svetoga; **16** Jer još ni na jednoga ne bješe došao, nego bijahu samo kršteni u ime Gospoda Isusa. **17** Tada apostoli metnuše ruke na njih, i oni primiše Duha svetoga. **18** A kad vidje Simon da se daje Duh sveti kad apostoli metnu ruke, doneše im novce **19** Govoreæi: dajte i meni ovu vlast da kad metnem ruke na koga primi Duha svetoga. **20** A Petar mu reèe: novci tvoji s tobom da budu u pogibao, što si pomislio da se dar Božij može dobiti za novce. **21** Nema tebi dijela ni iseta u ovoj rijeèi; jer srce tvoje nije pravo pred Bogom. **22** Pokaj se dakle od ove svoje pakosti, i moli se Bogu da bi ti se oprostila pomisao srca tvoga. **23** Jer te vidim da si u grkoj žuèi i u svezi nepravde. **24** A Simon odgovarajuæi reèe: pomolite se vi Gospodu za mene da ne naiðe na mene ništa od ovoga što rekoste. **25** Tako oni posvjedoæivši i govorivši rijeè Gospodnju vratise se u Jerusalim, i mnogijem selima Samarijskijem propovjediše jevanđelje. **26** A anđeo Gospodnji reèe Filipu govoreæi: ustani i idi na podne na put koji silazi od Jerusalima u Gazu i pust je. **27** I ustavši poðe. I gle, èovjek Arapin, uškoplijenik, vlastelin Kandakiye carice Arapske, što bješe nad svima njezinijem riznicama, koji bješe došao u Jerusalim da se moli Bogu. **28** Pa se vraæaše, i sjedeæi na kolima svojijem èitaše proroka Isaju. **29** A Duh reèe Filipu: pristupi i prilijepi se tijem kolima. **30** A Filip pritréavši èu ga gdje èita proroka Isaju, i reèe: a razumiješ li što èitaš? **31** A on reèe: kako bih mogao ako me ko ne uputi? I umoli Filipa te se pope i sjede s njim. **32** A mjesto iz pisma koje èitaše bješe ovo: kao ovca na zaklanje odvede se, i nijem kao jagnje pred onijem koji ga striže, tako ne otvari usta svojijeh. **33** U njegovom ponijenju ukide se sud njegov. A rod njegov ko æe iskazati? Jer se njegov život uzima od zemlje. **34** Onda uškoplijenik odgovori Filipu i reèe: molim te, za koga ovo govori prorok? ili za sebe ili za koga drugoga? **35** A Filip otvorivši usta svoja, i poèeæivši od pisma ovoga, propovjedi mu jevanđelje Isusovo. **36** Kako iðahu putem doðoše na nekaku vodu; i reèe uškoplijenik: evo vode, šta brani meni da se krstim? **37** A Filip mu reèe: ako vjeruješ od svega srca svojega, možeš. A on odgovarajuæi reèe: vjerujem da je Isus Hristos sin Božij. **38** I zapovjedi da stanu kola, i siðoše oba na vodu, i Filip i uškoplijenik, i krsti ga. **39** A kad iziðoše iz vode, Duh sveti pade na uškoplijenika, a anđeo Gospodnji uze Filipa, i više ga ne vidje uškoplijenik; nego otide putem svojijem radujuæi se. **40** A Filip se obrete u Azotu; i prolazeæi propovijedaše jevanđelje svima gradovima, dok ne doðe u Æesariju.

9 A Savle još dišuæi prijetnjom i smraeu na uèenike Gospodnje pristupi k poglavaru sveštenikom, **2** I izmoli u njega poslanice u Damask na zbornice, ako koga nađe od ovoga puta, i ljudi i žene svezane da dovede u Jerusalim. **3** A kad bješe na putu i doðe blizu Damaska, ujedanput obasja ga svjetlost s neba, **4** I padnuvši na zemlju èu glas gdje mu govori: Savle! Savle! zašto me goniš? **5** A on reèe: ko si ti, Gospode? A Gospod reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš; teško ti je protivu bodila praæati se. **6** A on drkneæu od straha reèe: Gospode! Šta hoæeš da èinim? I Gospod mu reèe: ustani i uði u grad, pa æe ti se kazati šta ti treba èiniti. **7** A ljudi koji iðahu s njim stajahu i èuðahu se, jer èuðahu glas a ne viðahu nikoga. **8** A Savle usta od zemlje, i otvorenjem oèima svojijem nikoga ne viðaše. A oni ga uzeše za ruku i uvedoše u Damask. **9** I bješe tri dana slijep, i ne jede, niti pi. **10** A u Damasku bješe jedan uèenik, po imenu Ananija, i reèe mu Gospod u utvari: Ananija! A on reèe: evo me, Gospode! **11** A Gospod mu reèe: ustani i idi u ulicu koja se zove Prava, i traži u domu Judinom

po imenu Savla Taršanina; jer gle, on se moli Bogu, **12** I vidje u utvari èovjeka, po imenu Ananiju, gdje uđe i metnu ruku na nj da progleda. **13** A Ananija odgovori: Gospode! ja èuh od mnogijeh za toga èovjeka kolika zla poèini svetima tvojima u Jerusalimu; **14** I ovdje ima vlast od glavarova svešteničkih da veže sve koji prizivaju ime tvoje. **15** A Gospod mu reèe: idi, jer mi je on sud izbrani da iznese ime moje pred neznabotce i careve i sinove Izrailjeve. **16** A ja æu mu pokazati koliko mu valja postradati za ime moje. **17** I poðe Ananija, i uðe u kuæu, i metnuvši ruke na nj reèe: Savle, brate! Gospod Isus, koji ti se javi na putu kojijem si išao, posla me da progledaš i da se napuniš Duha svetoga. **18** I odmah otpade od oèiju njegovijeh kao krljuš, i odmah progleda, i ustavi krsti se. **19** I pošto pojede okrjepi se; i bi Savle nekoliko dana s uèenicima koji bijahu u Damasku. **20** I odmah po zbornicama propovijedaše Isusa da je on sin Božij. **21** A svi koji slušaju divljahu se i gorovahu: nije li ovo onaj što gonaše u Jerusalimu one koji spominjahu ime ovo, i ovđje zato doðe da ih povezane vodi glavarima svešteničkijem. **22** A Savle se veæema siljaše i zabunjavaše Jevreje koji žive u Damasku, dokazujuæi da je ovo Hristos. **23** A kad se navrši podosta dana, dogovoriše se Jevreji da ga ubiju. **24** Ali Savle doznade njihov dogovor; a oni èuvahu vrata dan i noæe da bi ga ubili; **25** A uèenici ga uzeše noæeu i spustiše preko zida u kotarici. **26** A kad doðe Savle u Jerusalim, ogledaše da se pribije uz uèenike; i svi ga se bojahu, jer ne vjerovahu da je uèenik. **27** A Varnava ga uze i doveðe k apostolima, i kaza im kako na putu vidje Gospoda, i kako mu govor, i kako u Damasku slobodno propovijeda ime Isusovo. **28** I bijaše s njima i ulazi u Jerusalim i izlazi i slobodno propovijedaše ime Gospoda Isusa. **29** I gorovareše i prepiraše se s Grcima; a oni gledahu da ga ubiju. **30** A kad razumješe braæea, svedoše ga u Èesariju, i otpustiše ga u Tars. **31** A crke po svoj Judeji i Galileji i Samariji bijahu na miru, i napredovahu, i hoðahu u strahu Gospodnjem, i umnožavahu se utjehom svetoga Duha. **32** I dogodi se kad Petar obilaže sve, da doðe i k svetima koji življahu u Lidi. **33** I naðe tamо jednoga èovjeka po imenu Eneju, koji veæ osam godina ležaše na otru, jer bješe uzet. **34** I reèe mu Petar: Enejal! iscjeljuje te Isus Hristos, ustani i prostri sam sebi. I odmah usta. **35** I vidješe ga svi koji življahu u Lidi i u Asaronu, i obratiše se ka Gospodu. **36** A u Jopi bješe jedna uèenica, po imenu Tavita, koje znaæi srna, i ona bješe puna dobrijeh djela i milostinje što èinijaše. **37** I dogodi se u te dane da se ona razbolje i umrije; onda je okupaše i metnuše u gornju sobu. **38** A buduæi da je Lida blizu Jope, onda uèenici èuvši da je Petar u njoj poslaše dva èovjeka moleæi ga da ne požali truda doæi do njih. **39** A Petar ustavi otide s njima, i kad doðe, izvedoše ga u gornju sobu i skupiše se oko njega sve udovice plaèuæai i pokazujuæi suknje i haljine što je radila Srna dok je bila s njima. **40** A Petar izgnavši sve napolje kleèe na koljena i pomoli se Bogu, i okrenuvi se k tijelu reèe: Tavito! ustani. A ona otvorí oèi svoje, i vidjevši Petra sjede. **41** Petar pak pruživši joj ruku podiže je; i dozvavši svete i udovice pokaza je živu. **42** I ovo se razglasiti po svoj Jopi, i mnogi vjerovaše Gospoda. **43** I dogodi se da on osta mnogo dana u Jopi u nekoga Simona kožara.

10 A u Èesariji bješe jedan èovjak po imenu Kornilije, kapetan od èete koja se zvaše Talijanska. **2** Pobožan i bogobojazan sa cijelijem domom svojijem, koji davaše milostinju mnogijem ljudima i moljaše se Bogu bez prestanka; **3** On vidje na javi u utvari oko devetoga sahatu dnevi anđela Božijega gdje siðe k njemu i reèe mu: Kornilije! **4** A on pogledavši na nj i uplaþivši se reèe: što je Gospode? A on mu reèe: molitve tvoje i milostinje izidoše na pamet Bogu; **5** I sad pošli u Jopu ljudi i dozovi Simona prozvanoga Petra: **6** On stoji u nekoga Simona kožara, kojega je

kuæa kod mora: on æe ti kazati rijeèi kojima æeš se spasti ti i sav dom twoj. **7** I kad otide anðeo koji govori Korniliju, dozvavši dvojicu od svojijeh slugu i jednoga pobožna vojnika od onijeh koji mu služahu, **8** I kazavši im sve posla ih u Jopu. **9** A sjutradan kad oni iðahu putem i približiše se ka gradu, iziðe Petar u gornju sobu da se pomoli Bogu u šesti sahat. **10** I ogladnje, i šeæaše da jede; a kad mu oni gotovljahu, doðe izvan sebe, **11** I vidje nebo otvoreno i sud nekakav gdje silazi na njega, kao veliko platno, zavezan na èetiri roglja i spušta se na zemlju; **12** U kome bijahu sva èetvoroñna na zemlji, i zverinje i bubine i ptice nebeske. **13** I postade glas k njemu: ustani, Petre! pokolji i pojedi. **14** A Petar reèe: nipošto, Gospodel! jer nikad ne jedoh što pogano ili neèisto. **15** I gle, glas opet k njemu drugom: što je Bog oèistio ti ne pogani. **16** I ovo bi triput, i sud se opet uze na nebo. **17** A kad se Petar u sebi divljaše Šta bi bila utvara koju vidje, i gle, ljudi poslani od Kornilije, napitavši i naðavši dom Simonov stadoše pred vratima, **18** I zovnuvši pitahu: stoji li ovđje Simon prozvani Petar? **19** A dok Petar razmišljavaše o utvari, reèe mu Duh: evo tri èovjeka traže te; **20** Nego ustani i siði i idi s njima ne premišljajuæi ništa, jer ih ja poslah. **21** A Petar siðavši k ljudima poslanjem k sebi od Kornilije reèe: evo ja sam koga tražite; što ste došli? **22** A oni rekoše: Kornilije kapetan, èovjek pravedan i bogobojazan, poznat kod svega naroda Jevrejskoga, primio je zapovijest od anđela svetoga da dozove tebe u svoj dom i da èuje rijeèi od tebe. **23** Onda ih dozova unutra i ugosti. A sjutradan ustavi Petar poðe s njima, i neki od braæee koja bješe u Jopi poðoðe s njim. **24** I sjutradan uðoðe u Èesariju. A Kornilije èekaše ih sazavavši rodbinu svoju i ljubazne prijatelje. **25** A kad Petar šeæaše da uðe, srete ga Kornilije, i padnuvši na noge njegove pokloni se. **26** I Petar ga podiže govoreæi: ustani, i ja sam èovjek. **27** I s njim govoreæi uðe, i naðe mnoge koji se bijahu sabrali. **28** I reèe im: vi znate kako je nepriljeno èovjeku Jevrejinu družiti se ili dolaziti k tuðinu; ali Bog meni pokaza da nijednoga èovjeka ne zovem pogana ili neèista; **29** Zato i bez sumnje doðoh pozvan. Pitam vas dakle zašto poslaste po mene? **30** I Kornilije reèe: od èetvrtoga dana do ovoga èasa ja postih, i u deveti sahat moljah se Bogu u svojoj kuæi; i gle, èovjek stade preda mnom u haljini sjajnoj, **31** I reèe: Kornilije! uslišena bi molitva tvoja i milostinje tvoje pomenuše se pred Bogom. **32** Pošli dakle u Jopu i dozovi Simona koji se zove Petar: on stoji u kuæi Simona kožara kod mora, koji kad doðe kazaæe ti. **33** Onda ja odmah poslah k tebi; i ti si dobro uèinio što si došao. Sad dakle mi svi stojimo pred Bogom da èujemo sve što je tebi od Boga zapovjeðeno. **34** A Petar otvorivši usta reèe: zaista vidim da Bog ne gleda ko je ko; **35** Nego u svakom narodu koji se boji njega i tvori pravdu mio je njemu. **36** Rijeè što posla sinovinom Izrailjevijem, javljajuæi mir po Isusu Hristu, ona je Gospod svima. **37** Vi znate govor koji je bio po svoj Judeji poèevši od Galileje po krštenju koje propovijeda Jovan: **38** Isusa iz Nazareta kako ga pomaza Bog Duhom svetijem i silom, koji proðe èineæi dobro i iscjeljujuæi sve koje ðavo bješe nadvladao; jer Bog bijaše s njim. **39** I mi smo svjedoci svemu što uèini u zemlji Judejskoj i Jerusalimu; kojega i ubiše objesivši na drvo. **40** Ovoga Bog vaskrse treæi dan, i dade mu da se pokaže, **41** Ne svemu narodu nego nama svjedocima naprijed izbranima od Boga, koji s njim jedosmo i pismo po vaskrseniju njegovom iz mrtvijeh. **42** I zapovjedi nam da propovijedamo narodu i da svjedoèimo da je on nareèeni od Boga sudija živijem i mrtvijem. **43** Za ovo svjedoèe svi proroci da æe imenom njegovijem primiti oproštenje grijeha svi koji ga vjeruju. **44** A dok još Petar govoraše ove rijeèi, siðe Duh sveti na sve koji služahu rijeè. **45** I uðivše se vjerni iz obrezanja koji bijahu došli s Petrom, videæi da se i na neznabotce izli dar Duha svetoga. **46** Jer ih služahu gdje govorahu jezikе, i velièahu

Boga. Tada odgovori Petar: **47** Eda može ko vodu zabraniti da se ne krste oni koji primiše Duha svetoga kao i mi? **48** I zapovjedi im da se krste u ime Isusa Hrista. Tada ga molise da ostane kod njih nekoliko dana.

11 A èuše i apostoli i braæa koji bijahu u Judeji da i neznabosci primiše rjeè Božiju. **2** I kad izide Petar u Jerusalim, prepirahu se s njim koji bijahu iz obrezanja, **3** Govoreæi: ušao si k ljudima koji nijesu obrezani, i jeo si s njima. **4** A Petar poèevši kazivaše im redom govoreæi: **5** Ja bijah u gradu Jopi na molitvi, i došavši izvan sebe vidjet utvaru, gdje silazi sud nekakav kao veliko platno na èetiri roglja i spušta se s neba, i doðe do predla me. **6** Pogledavši u nj opazih i vidjeh èetvoronožna zemaljska, i zverinje i bubine i ptice nebeske. **7** A èuh glas koji mi govoril: ustani, Petre! pokolji i pojedi. **8** A ja rekoh: nipošto, Gospode! jer ništa pogano i neèisto nikad ne uđe u usta moja. **9** A glas mi odgovori drugom s neba govoraei: što je Bog oèistio ti ne pogani. **10** A ovo bi triput; i uze se opet sve na nebo. **11** I gle, odmah tri èovjeka staše pred kuæom u kojoj bijah, poslani iz Æesarije k meni. **12** A Duh mi reèe da idem s njima ne premišljajuæi ništa. A doðoše sa mnom i ovo šest braæe, i uðosmo u kuæeu èovjekovu. **13** I kaza nam kako vidje anđela u kuæeu svojoj koji je stao i kazao mu: pošli ljude u Jopu i dozovi Simona prozvanoga Petra, **14** Koji æe ti kazati rjeèi kojima æe se spasti ti i sav dom tvoj. **15** A kad ja poèeh govoriti, siðe Duh sveti na njih, kao i na nas u poèetku. **16** Onda se opomenuh rjeèi Gospodnje kako govorase: Jovan je krstio vodom, a vi æete se krstiti Duhom svetijem. **17** Kad im dakle Bog dade jednak dar kao i nama koji vjerujemo Gospoda svojega Isusa Hrista: ja ko bijah da bih mogao zabraniti Bogu? **18** A kad èuše ovo, umukoše, i hvaljahu Boga govoraei: dakle i neznaboscima Bog dade pokajanje za život. **19** A oni što se rasijaše od nevolje koja posta za Stefana, proðoše tja do Finikije i Kipra i Antiohije, nikomu ne govorile rjeèi do samijem Jevrejima. **20** A neki od njih bijahu Kiprani i Kirinci, koji ušavši u Antiohiju govoruhu Grčima propovijedajuæi jevanđelje o Gospodu Isusu. **21** I bješe ruka Božija s njima; i mnogo ih vjerovaše i obratise se ka Gospodu. **22** A doðe rjeèi o njima do ušiju crke koja bješe u Jerusalimu; i poslaše Varnavu da ide tja do Antiohije; **23** Koji došavši i vidjevši blagodat Božiju, obradova se, i moljaše sve da tvrdijem srcem ostanu u Gospodu; **24** Jer bješe èovjek blag i pun Duga svetoga i vjere. I obrati se mnogi narod ka Gospodu. **25** Varnava pak izide u Tars da traži Savlu; i kad ga naðe, doveđe ga u Antiohiju. **26** I oni se cijelu godinu sastajaše ondje s crkvom, i uèise mnogi narod; i najprije u Antiohiji nazvaše uèenike hrišćanima. **27** A u te dane siðoše iz Jerusalima proroci u Antiohiju. **28** I ustavish jedan od njih, po imenu Agav, objavi glad veliki koji šeasa biti po vasionom svijetu; koji i bi za Klaudija æesara. **29** A od uèenika odredi svaki koliko koji mogase da pošlu u pomoæ braæi koja življahu u Judeji. **30** Koje i uèiniše poslavši starješinama preko ruke Varnavine i Savlove.

12 U ono pak vrijeme podiže Irod car ruke da muèi neke od crkve. **2** I pogubi Jakova brata Jovanova maëem. **3** I vidjevši da je to po volji Jevrejima nastavi da uhvati i Petra a bijahu dani prijesnjeh hljebova. **4** Kojega i uhvati i baci u tamnicu, i predade ga èetvrtniku vojnikejih da ga èuvaju, i mišljaše ga po pashi izvesti pred narod. **5** I tako Petra èuvahu u tamnici; a crkva moljaše se za njega Bogu bez prestanka. **6** A kad šeasa Irod da ga izvede, onu noæe spavaše Petar meðu dvojicom vojnika, okovan u dvoje verige, a stražari pred vratima èuvahu tamnicu. **7** I gle, anđeo Gospodnji pristupi, i svjetlost obasja po sobi, i kucnuvši Petra u rebra probudi ga govoraei: ustani brže. I spadoše mu verige s ruku. **8** A anđeo mu reèe: opaši se, i obui opanke svoje.

I uèini tako. I reèe mu anđeo: obuci haljinu svoju, pa hajde za mnom. **9** I izišavši iðaše za njim, i ne znadijaše da je to istina što anđeo èinjava, nego mišljaše da vidi utvaru. **10** A kad proðoše prvu stražu i drugu i doðoše k vratima gvozdenjem koja voðahu u grad, ona im se sama otvorise; i izišavši proðoše jednu ulicu, i anđeo odmah otstupi od njega. **11** I kad doðe Petar k sebi reèe: sad zaista vidim da Bog posla anđela svojega te me izbavi iz ruku Irodovijeh i od svega èekanja naroda Jevrejskoga. **12** I razmisliši doðe kuæi Marije matere Jovana koji se zvaše Marko, gdje bijahu mnogi sabrani i moljahu se Bogu. **13** A kad kucnu Petar u vrata od dvora, pristupi djevojka po imenu Roda, da èuje. **14** I poznavši glas Petrov od radosti ne otvori vrata, nego utræa i kaza da Petar stoji pred vratima. **15** A oni joj rekoše: jesli li ti luda? A ona potvrðivaše da je tako. A oni govorahu: anđeo je njegov. **16** A Petar jednako kucaše. A kad otvorise, vidješe ga, i udvise se. **17** A on mahnuvši na njih rukom da æute, kaza im kako ga Gospod izvede iz tamnice; i reèe: javite ovo Jakovu i braæi. I izišavši otide na drugo mjesto. **18** A kad bi dan, bješe ne mala buna meðu vojnicima, šta to bi od Petra. **19** A kad ga Irod zaiska i ne naðe, onda ispitva stražare, i zapovjedi da ih odvedu; i izišavši iz Judeje u Æesariju onamo življaše. **20** Jer se Irod srðaše na Tirce i Sidonce. Ali oni jednodošno doðoše k njemu, i uvezvi na svoju ruku Vlasta, posteljnika careva, iskušu mira, jer se njihove zemlje hranjahu od njegova carstva. **21** A u određeni dan obuèe se Irod u carsku haljinu, i sjedavši na prijesto govorase im; **22** A narod vikaše: ovo je glas Božij, a ne èovjeèij. **23** Ali ujedanput udari ga anđeo Gospodnji; jer ne dade slave Bogu; i buduæi izjedan od crvi izdahnou. **24** A rjeè Božija rastijaše i množaše se. **25** A Varnava i Savle predavši pomoæ vratise se iz Jerusalima u Antiohiju, uvezvi sa sobom i Jovana koji se zvaše Marko.

13 A u crkvi koja bješe u Antiohiji bijahu neki proroci i uèitelji, to jest: Varnava i Simeun koji se zvaše Nigar, i Lukije Kirinac, i Manail odgajeni s Irom èetverovlasnikom, i Savle. **2** A kad oni služahu Gospodu i poðaehu, reèe Duh sveti: odvojite mi Varnavu i Savlu na djelo na koje ih pozvah. **3** Tada postovi i pomolivši se Bogu metnuše ruke na njih, i otpustiše ih. **4** Ovi dakle poslani od Duha svetoga siðoše u Seleukiju, i odande otploviše u Kipar. **5** I došavši u Salamin javiše rjeè Božiju u zbornicama Jevrejskima; a imahu i Jovana slugu. **6** A kad proðoše ostrvo tja do Pafa, naðoše nekakvoga èovjeka vraæera i lažna proroka, Jevrejina, kome bješe ime Varisus, **7** Koji bješe s namjesnikom Srđem Pavlom, èovjekom razumnjijem. Ovaj dozavši Varnavu i Savlu zaiska da èuje rjeè Božiju. **8** A Elima vraæar jer to znaèi ime njegovo) stade im se suprotiti, gledajuæi da odvrati namjesnika od vjere. **9** A Savle koji se zvaše i Pavle, pun Duha svetoga pogledavši na nj **10** Reèe: o napunjeni svakoga lukavstva i svake pakosti, sine ðavolji! neprijatelju svake pravde! zar ne prestaješ kvariti pravijeh putova Gospodnjih? **11** I sad eto ruke Gospodnje na te, i da budeš slijep da ne vidiš sunca za neko vrijeme. I ujedanput napade na nj mrak i tama, i pipajuæi tražaše voða. **12** Tada namjesnik, kad vidje šta bi, vjerova, diveæi se nauci Gospodnjoj. **13** A kad se Pavle sa svojjem društvom odveze iz Pafa, doðoše u Pergu Pamfilijsku; a Jovan se odvoji od njih, i vrati se u Jerusalim. **14** A oni otišavši iz Perge doðoše u Antiohiju Pisidijsku, i ušavši u zbornicu u dan subotni sjedose. **15** A po èitanju zakona i proroka poslaše starješine zbornièke k njima govoraei: ljudi braæeo! ako je u vama rjeè utjehe za narod, govorite. **16** A Pavle ustavši i mahnuvši rukom reèe: ljudi Izraeljci i koji se Boga bojite! eujte. **17** Bog naroda ovoga izabra oce naše, i podiže narod kad bijahu došljaci u zemlji Misirskoj, i rukom visokom izvede ih iz nje. **18** I doèerdeset godina prehrani ih u pustinji. **19** I zatrvi sedam naroda

u zemlji Hanaanskoj na kocke razdijeli im zemlju njihovu. **20** I potom na èetiri stotine i pedeset godina dade im sudje do Samuila proroka. **21** I od tada iskaše cara, i dade im Bog Saula, sina Kisova, èovjeka od koljena Venijaminova, za èetrdeset godina. **22** I uklonivši njega podiže im Davida za cara, kome i reèe svjedoèeæi: naòoh Davida sina Jesejeva, èovjeka po srcu mojemu, koji æe ispuniti sve volje moje. **23** Od njegova sjemena podiže Bog po obeæanju Izrailevu spasa Isusa; **24** Kad Jovan pred njegovijem dolaskom propovijeda krštenje pokajanja svemu narodu Izrailevu. **25** I kad svršivaše Jovan teèenje svoje, govoraše: ko mislite da sam ja nijesam ja; nego evo ide za mnom, kome ja nijesam dostojan razdriješiti remena na obuæi njegovoj. **26** Ljudi braæeo! sinovi roda Avraamova, i koji se meðu vama Boga boje! vama se posla rijeè ovoga spasenija. **27** Jer oni što žive u Jerusalimu, i knezovi njihovi, ne poznaše ovoga i glasove proroèke koji se èitaju svake subote osudivši ga izvršiše. **28** I ne našavši ni jedne krivice smrtnje moliše Pilata da ga pogubi. **29** I kad svršiše sve što je pisano za njega, skinuše ga s drveta i metnuše u grob. **30** A Bog vaskrse ga iz mrtvih. **31** I pokaziva se mnogo dana onima što izlaziše s njim iz Galileje u Jerusalim, koji su sad svjedoci njegovi pred narodom. **32** I mi vam javljamo obeæanje koje bi ocevima našima da je ovo Bog ispunio nama, djeci njihovoj, podignuvši Isusa; **33** Kao što je napisano i u drugom psalmu: ti si moj sin, ja te danas rodih. **34** A da ga iz mrtvih vaskrse da se više ne vratи u truhlenje ovako reèe: daæeu vam svetinju Davidovu vjernu. **35** Zato i na drugom mjestu gorovi: neæeš dati da tvoj svetac vidi truhlenjenja. **36** Jer David posluživši rodu svojemu po volji Božjoj umrije, i metnuše ga kod otaca njegovih, i vidje truhlenjenje. **37** A kojega Bog podiže ne vidje truhlenjenja. **38** Tako da vam je na znanje, ljudi braæeo! da se kroza nj vama propovijeda oproštenje grijeha. **39** I od svega, oda šta se ne mogoste opravdati u zakonu Mojsijevu, opravdaæe se u njemu svaki koji vjeruje. **40** Gledajte dakle da ne doðe na vas ono što je kazano u prorocima: **41** Vidite, nemarljivi! i èudite se, i nek vas nestane, jer ja èinim djelo u dane vaše, djelo koje neæete vjerovati ako vam ko uskazuje. **42** A kad izlazašu iz zbornice Jevrejske, moljahu neznabوci da im se ove rijeèi u drugu subotu govore. **43** A kad se sabor razdiše, poðoðe se za Pavlom i za Varnavom mnogi od Jevreja i pobožnijeh došljaka; a oni govoreæi im svjetovahu ih da ostanu u blagodati Božjoj. **44** A u drugu subotu sabra se gotovo sav grad da èiju rijeèi Božije. **45** A kad vidješe Jevreji narod, napuniše se zavisti, i gorovahu protivno rijeèima Pavlovijem nasuprot govoreæi i huleæi. **46** A Pavle i Varnava oslobođivši se rekoše: vama je najprije trebalo da se gorovi rijeè Božja; ali kad je odbacujete, i sami se pokazujete da nijeste dostojni vjeènoga života, evo se obræemo k neznabоcima. **(aiōnios g166)** **47** Jer nam tako zapovjedi Gospod: postavih te za vidjelo neznabоcima, da budeš spasenje do samoga kraja zemlje. **48** A kad èuše neznabоci, radovahu se i slavljuhu rijeè Božju, i vjerovaše koliko ih bješe pripravljeno za život vjeèeni. **(aiōnios g166)** **49** I rijeè se Božija raznošaše po svoj okolini. **50** Ali Jevreji podgovoriše pobožne i poštene žene i starješine gradske te podigoše gonjenje na Pavla i Varnavu, i istjeraše ih iz svoje zemlje. **51** A oni otresavši na njih prah sa svojih nogu doðoše u Ikoniju. **52** A uèenici punjahu se radosti i Duha svetoga.

14 U Ikoniji pak dogodi se da oni zajedno uðoše u zbornicu Jevrejsku, i gorovahu tako da vjerova veliko mnošto Jevreja i Grka. **2** A Jevreji koji ne vjerovahu podbuniše i razdražiše duše neznabоčica na braæu. **3** Ali oni ostaše dosta vremena govoreæi slobodno u Gospodu koji svjedoèe rijeè blagodati svoje i davaše te se tvorahu znaci i èudesna rukama njihovim. **4** A mnošto gradska razdijeli se, i jedni bijahu s Jevrejima, a jedni s apostolima. **5** A kad navalise i neznabоci i Jevreji sa svojijem poglavarama da

im dosade i kamenjem da ih pobiju, **6** Oni doznavši pobjegoše u gradove Likaonske, u Listru i u Dervu i u okolinu njihovu. **7** I onamo propovijedahu jevanđelje. **8** I jedan èovjek u Listri sjeðaše nemoæan u nogama, i bješe hrrom od utrobe matere svoje, i ne bješe nikad hodio. **9** Ovaj slušaše Pavla gdje govori. Pavle pogledavaši na nj i vidjevši da vjeruje da æee ozdraviti, **10** Reèe velikijem glasom: tebi gorovim u ime Gospoda Isusa Hrista, ustani na svoje noge upravo. I skoèi, i hoðaše. **11** A kad vidje narod Šta uèini Pavle, podigoše glas svoj govoreæi Likaonski: bogovi naèiniše se kao ljudi, i siðoše k nama. **12** I nazivahu Varnavu Jupiterom, a Pavla Merkurijem, jer on upravljaše rijeèju. **13** A sveštenik Jupitera koji bješe pred gradom njihovijem dovede junce, i donese vrijence pred vrata, i s narodom šeadijaše da prinosi žrtvu. **14** A kad èuše apostoli, Varnava i Pavle, razdražiše haljine svoje, i skoèiše meðu narod vièuæi i govoreæi: **15** Ljudi! Šta to èinite? I mi smo kao i vi smrtni ljudi, koji vam propovijedamo jevanđelje da se od ovijeh lažnijeh stvari obratite k Bogu živome, koji stvori nebo i zemlju i more i sve što je u njima; **16** Koji u prošavšnjem naraštajima bješe pustio sve narode da idu svojijem putovima: **17** I opet ne ostavi sebe neposvjedoèena, èineæi dobro, dajuæi nam s neba dažd i godine rodne, puneæi srca naša jelom i veseljem. **18** I ovo govoreæi jedva ustavise narod da im ne prinose žrtve, nego da ide svaki svojoj kuæi. A dok oni življahu ondje i uèahu, **19** Doðoše iz Antiohije i iz Ikonije nekak Jevreji, i kad se oni preprihaju slobodno, podgovoriše narod da ih odustanu, govoreæi da ništa pravo ne govore, nego sve lažu. I podgovorivši narod zasuše Pavla kamenjem i izvukoše ga iz grada misleæi da je mrtav. **20** A kad ga opkoliše uèenici njegovi, ustade i uðe u grad, i sjutradan iziðe s Varnavom u Dervu. **21** I propovijedivši jevanđelje gradu onome i nauèivši mnoge vratiše se u Listru i Ikoniju i Antiohiju. **22** Utvrđujuæi duše uèenika i svjetujuæi ih da ostanu u vjeri, i da nam kroz mnoge nevolje valja uæi u carstvo Božje. **23** I postavishim starješine po svijem crkvama, i pomolivši se Bogu s postom, predadoše ih Gospodu koga vjerovaše. **24** I prošavši Pisidiju doðoše u Pamfiliju. **25** I govorivši rijeè Gospodnju u Perzi siðoše u Ataliju. **26** I odande otploviše u Antiohiju, odakle bijahu predani blagodati Božjoj na djelo koje svršiše. **27** A kad doðoše i sabraše crkvu, kazaše sve Šta uèini Bog s njima, i kako otvori neznabоcima vrata vjere. **28** I ostaše ondje ne malo vremena s uèenicima.

15 I neki sišavši iz Judeje uèahu braæu: ako se ne obrežete po obieaju Mojsijevu, ne možete se spasti. **2** A kad posta raspra, i Pavle i Varnava ne malo se prepriše s njima, odrediše da Pavle i Varnava i drugi neki od njih idu gore k apostolima i starješinama u Jerusalim za ovo pitanje. **3** A oni onda spremljeni od crkve, prolazaju kroz Finikiju i Samariju kazujuæi obræanje neznabоčica, i èinjuhu veliku radost svoj braæi. **4** A kad doðoše u Jerusalim, primi ih crkva i apostoli i starješine, i kazaše sve što uèini Bog s njima, i kako otvori neznabоcima vrata vjere. **5** Onda ustaše neki od jeresi farisejske koji bijahu vjerovali, i gorovahu da ih valja obrezati, i zapovjeti da drže zakon Mojsijev. **6** A apostoli i starješine sabraše se da izvide ovi rijeèi. **7** I po mnogom vjeæanju usta Petar i reèe: ljudi braæeo! vi znate da Bog od prvih dana izabra izmeðu nas da iz mojih usta èiju neznabоči rijeè jevanđelja i da vjeruju. **8** I Bog, koji poznaje srca, posvjedoèi im i dade im Duha svetoga kao i nama, **9** I ne postavi nikakve razlike meðu nama i njima, oèistivši vjerom srca njihova. **10** Sad dakle Šta kuñate Boga, i hoæete da metnete uèenicima jaram na vrat, kojega ni ocevi naši ni mi mogosmo ponjeti? **11** Nego vjerujemo da æemo se spasti blagodæu Gospoda Isusa Hrista kao i oni. **12** Onda umuèe sve mnošto, i slušahu Varnavu i Pavla

koji pripovijedahu kolike znake i èudesa uèeni Bog u neznabošćima preko njih. **13** A kad oni umukoše, odgovori Jakov govoreæi: ljudi braæo! poslušajte mene. **14** Simon kaza kako Bog najprije pohodi i primi iz neznabožaca narod k imenu svojemu. **15** I s ovijem se udaraju rijeèi proroka, kao što je napisano: **16** Potom æe se vratiti, i sazidaæu dom Davidov, koji je pao, i njegove razvaline popraviæu, i podignuaæu ga, **17** Da potraže Gospoda ostali ljudi i svi narodi u kojima se ime moje spomenu, govori Gospod koji tvori sve ovo. **18** Bogu su poznata od postanja svijeta sva djela njegova; (*aïõn g165*). **19** Zato ja velim da se ne dira u neznabošće koji se obraæaju k Bogu; **20** Nego da im se zapovijedi da se èuvaju od priloga idolskih i od kurvarstva i od udavljenoga i od krvi, i što njima nije milo drugima da ne èine. **21** Jer Mojsije ima od starijeh vremena u svijem gradovima koji ga propovijedaju, i po zbornicama èita se svake subote. **22** Tada naðoše za dobro apostoli i starješine sa svom crkvom da izberu između sebe dvojicu i da pošiju u Antiohiji s Pavlom i Varnavom, Judu koji se zvaše Varsava, i Silu, ljude znamenite među braæom. **23** I napisalaæe rukama svojima ovo: Apostoli i starješine i braæa pozdravljaju braæu koja su po Antiohiji i Siriji i Kilijski što su od neznabožaca. **24** Buduæi da mi èusmo da neki od nas izišavši smetoše vas rijeèima, i raslabiše duše vaše govoreæi vam da se obrezujete i da držite zakon, kojima mi ne zapovijedisimo; **25** Zato naðosmo za dobro mi jednodušno sabrani izbrane ljude poslati vama s ljubaznjem našnjem Varnavom i Pavlom, **26** S ljudima koji su predali duše svoje za ime Gospoda našegsa Isusa Hrista. **27** Poslasmo dakle Judu i Silu, koji æe to i rijeèima kazati. **28** Jer naðe za dobro sveti Duh i mi da nikakvih tegoba više ne meæemo na vas osim ovijeh potrebnijeh: **29** Da se èuvaju od priloga idolskih i od krvi i od udavljenoga i od kurvarstva, i što neæete da se èini vama ne èinite drugima; od èega ako se èuvate, dobro æete èiniti. Budite zdravi. **30** A kad ih opremiše, doðoše u Antiohiju, i sabravši narod predaæe poslanicu. **31** A kad proéitaše, obradovaæe se utjesi. **32** A Juda i Sila, koji i proroci bijahu, mnogijem rijeèima utjeæi braæeu i utvrdiše. **33** I pošto biše onamo neko vrijeme, otpustiše ih braæea s mirom k apostolima. **34** No Sila naðe za dobro da ostane onamo, a Juda se vrati u Jerusalim. **35** A Pavle i Varnava zivljahu u Antiohiji i uèahu i propovijedahu rijeè Gospodnju s mnogima drugijem. **36** A poslije nekoliko dana reèee Pavle Varnavi: hajde da se vratimo i da obiðemo braæeu po svijem gradovima po kojima propovijedasmo rijeè Gospodnju kako žive. **37** A Varnava šeæe da uzmu sa sobom Jovana prozvanoga Marka. **38** Pavle pak govoraæe: onoga koji nas je odustao u Pamfiliju i nije išao s nama na djelo na koje smo bili odreðeni, da ne uzmamo sa sobom. **39** Tako postade rasprava da se oni razdvojise, i Varnava uzevši Marka otplovi u Kipar. **40** A Pavle izbravši Silu iziðe predan blagodati Božijoj od braæe. **41** I prolazaæe kroz Siriju i Kilijsku utvrðujuæe crkve.

16 Doðe pak u Dervu i u Listru, i gde, onđe bješe neki uèenik, po imenu Timotije, sin neke žene Jevrejke koja vjerovaše, a oca Grka; **2** Za njega dobro svjedoèahu braæea koja bijahu u Listri i u Ikoniji. **3** Ovoga namisli Pavle da uzme sa sobom; i uze ga, i obreza Jevreja radi koji bijahu u onijem mjestima: jer sví znadijahu oca njegova da bješe Grk. **4** I kad prolazaæu po gradovima, predavaæe im da drže uredbe koje urediše apostoli i starješine u Jerusalimu. **5** A crkve se utvrðivahu u vjeri, i svaki dan bivaše ih više. **6** A kad proðoše Frigiju i Galatijsku zemlju, zabrani im Duh sveti govoriti rijeè u Aziji. **7** A kad doðoše u Misiju šeæadijahu da idu u Vitiniju, i Duh ne dade. **8** A kad proðoše Misiju, siðoše u Troadu. **9** I Pavlu se javi utvara noæeu: bješe jedan èovjek iz Maæedonije, i stajaæe moleæi ga i govoreæi: doði u Maæedoniju i pomozi nam. **10** A kad vidje utvaru, odmah

gledasmo da iziðemo u Maæedoniju, doznavši da nas Gospod pozva da im propovijedamo jevanđelje. **11** A kad se odvezosmo iz Troade, doðosmo u Samotrak, i sjutradan u Neapolj, **12** A odante u Fibu, koje je prvi grad zemlje Maæedonije, naselje Rimsko; i u onom gradu ostasmo nekoliko dana. **13** A u dan subotni iziðosmo iz grada k vodi gdje bješe bogomolja; i sjedavši govorismo k zenama koje se bijahu sabrale. **14** I jedna bogobojazna žena, po imenu Lidija, iz grada Tijatirskoga, koja prodavaše skerlet, slušaše: i Gospod otvoru srce njezino da pazi na rijeèi Pavlove. **15** A kad se krsti ona i kuæa njezinu, moljaše nas govoreæi: ako mislite da ja vjerujem Gospoda, uðite u moju kuæu i živite. I natjera nas. **16** A dogodi se kad iðamosmo na molitvu da nas srete jedna robinja koja imaše duh pogodaæki i vraæajuæi donošaše veliki dobitak svojim gospodarima. **17** Ova pođe za Pavlom i za nama, i vikaše govoreæi: ovi su ljudi sluge Boga najvišega, koji javljaju nama put spasenija. **18** I ovako èinjase mnogo dana. A kad se Pavlu dosadi, okrenu se i reèe duhu: zapovijedam ti imenom Isusa Hrista, iziði iz nje. I iziðe u taj èas. **19** A kad vidješe njezini gospodari da iziðe nad njihova dobitka, uzeše Pavla i Silu i odvukoše ih na pazar ka knezovima. **20** I dovedavši ih k vojvodama, rekoše: ovi su ljudi Jevreji, i mute po našemu gradu, **21** I propovijedaju obiæaje kojih nama ne valja primati ni tvoriti, jer smo Rimljani. **22** I sleže se narod na njih, i vojvode izdriješe im haljine, i zapovijediše da ih šibaju. **23** I pošto ih zdravo izbiše bacise ih u tamnicu, i zapovijdiše tamnièaru da ih dobro èuva. **24** Primivši takovu zapovijest ih baci u najdonju tamnicu i noge im metnu u klade. **25** A u ponaoi bijahu Pavle i Sila na molitvi i hvajlaju Boga; a sužnji ih slušahu. **26** A ujedanput tako se vrlo zatrese zemlja da se pomjesti temelj tamnièki; i odmah se otvoriše sva vrata i svima spadoše okovi. **27** A kad se probudi tamnièar i vidje otvorena vrata tamnièaka, izvadi nož i šeæe da se ubije, misleæi da su pobegli sužnji. **28** A Pavle povika zdravo govoreæi: ne èini sebi zla nikakva, jer smo mi sv i ovđe. **29** A on zaiskavši svijjeæu utele i drkauæei pripade k Pavlu i Sili; **30** I izvedavši ih napojle reèee: gospodo! šta mi treba èiniti da se spasem? **31** A oni rekoše: vjeruj Gospodu Isusa Hrista i spašaæe se ti i sav dom tvoj. **32** I kazaše mu rijeè Gospodnju, i svima koji su u domu njegovu. **33** I uze ih u onaj sahat noæei i opru im rane; i krsti se on i svi njegovi odmah. **34** I uvedavši ih u svoj dom postavi trpezu, i radovâše se sa svijem domom svojijem što vjerova Boga. **35** A kad bi dan, poslaše vojvode pandure govoreæi: pustite ova dva èovjeka. **36** A tamnièar kaza rijeèi ove Pavlu: poslaše vojvode da se pustite; sad dakle iziðite i idite s mirom. **37** A Pavle reèee njima: izbivši nas pred narodom bez suda, ljude Rimljane, bacise u tamnicu; i sad hoæe tajno da nas puste? Nije tako, nego sami neka doðu i izvedu nas. **38** A panduri kazaæe vojvodama ove rijeèi; i uplašiše se kad èuše da su Rimljani; **39** I doðavši umoliše ih, i izvedoše moleæi da iziðu iz grada. **40** A kad iziðoše iz tamnice, doðoše k Lidiji, i vidjevši braæeu utjeæiše ih, i otidoše.

17 Prošavši pak Amfipolj i Apoloniju doðoše u Solun, gdje bješe zbornica Jevrejska. **2** Pavle po obiæaju svome uđe k njima, i tri subote razgovara se s njima iz pisma, **3** Pokazujuæi i dokazujuæi im da je trebalo Hristos da postrada i vaskrsne iz mrtvih, i da ovaj Isus kojega ja, reèe, propovijedam vama, jest Hristos. **4** I neki od njih vjerovaše, i pristaše s Pavlom i sa Silom, i od pobožnijih Grka mnošto veliko, i od žena gospodskih ne malo. **5** Ali tvrdovrati Jevreji zaviðahu, i uzevši neke zle ljude od prostoga naroda, i sabravši èetu, uzbuniše po gradu, i napadoše na kuæu Jasonovu, i tražahu ih da izvedu pred narod. **6** A kad njih ne naðoše, povukoše Jasona i neke od braæe pred starješine gradske vièuæi: ovi što zamutiše vasioni svijet doðoše i ovđe, **7**

Koje Jason primi; i ovi svi rade protiv æesarevijeh zapovijesti, govoreæi da ima drugi car, Isus. 8 I smutiæe narod i starješine gradske koji ovo èuše. 9 Ali kad ih Jason i ostali zadovoljíše odgovorom, pustiæe ih. 10 A braæa odmah noæeu opraviæe Pavla i Silu u Veriju. Došavši onamo uðoše u zbornicu Jevrejsku. 11 Ovi pak bijahu plemenitiji od onijeh što ñive u Solunu; oni primiæe rijeæ sa svijem srcem, i svaki dan istraživahu po pismu je li to tako. 12 Tako vjerovaæe mnogi od njih, i od poštenijeh Grèkijeh žena i od ljudi ne malo. 13 A kad razabraæe Jevreji Solunski da Pavle u Veriji propovjedi rijeæ Božiju, dodoše i onamo te uzdigose i pobuniæe narod. 14 A braæa onda odmah opraviæe Pavla da ide u primorje; a Sila i Timotije ostaæe onđe. 15 A pratnici dovedoše Pavla do Atine; i primivši zapovijest na Silu i Timotiju da doðu k njemu što brže, vratiæe se. 16 A kad ih Pavle èekaæe u Atini, razdrazi se duh njegov u njemu gledajuæi grad pun idola; 17 I prepiraæe se s Jevrejima i bogobojaznima u zbornici, i na pazaru svaki dan s onima s kojima se udešavaæe. 18 A neki od Epikurovaca i od Stojèkijeh mudaraca prepirahu se s njim; i jedni govorahu: šta hoæe ovaj besposlica? A drugi: vidi se kao da hoæe nove bogove da propovijeda. Jer im propovijedaæe jevanđelje o Isusu i o vaskrsenju. 19 Pa ga uzeše i odvedoše na Areopag govoreæi: moæemo li razumjeti kakva je ta nova nauka što ti kazuješ? 20 Jer nešto novo meæeš u naæe uši; hoæemo dakle da vidimo što æe to biti. 21 A Atinjani svi i putnici iz drugijeh zemalja ne bijahu ni za što drugo nego da što novo kazuju ili slušaju. 22 A Pavle stavši nasred Areopaga reæe: ljudi Atinjani! po svemu vas vidim da ste vrlo pobožni; 23 Jer prolazeæi i motreæe vaæe svetinje naðoh i oltar na kome bjeæe napisano: Bogu nepoznatome. Kojega dakle ne znajuæi poštujete onoga vam ja propovijedam. 24 Bog koji je stvorio svijet i sve što je u njemu, on buduæi gospodar neba i zemlje, ne živi u rukotvorenijem crkvama, 25 Niti prima ugaðanja od ruku èovjeæejih, kao da bi onome trebalo što koji sam daje svima život i dihanje i sve. 26 I uèinio je da od jedne krvi sav rod èovjeæej živi po svemu licu zemaljskom, i postavio je naprijed odreðena vremena i meðe njihovoga življjenja: 27 Da traže Gospoda, ne bi li ga barem opipali i našli, premda nije daleko ni od jednoga nas; 28 Jer kroz njega živimo, i mièemo se, i jesmo; kao što i neki od vañijeh pjevaæa rekoæe: jer smo i rod njegov. 29 Kad smo dakle rod Božij, ne treba da mislimo da je Božanstvo kao ikone zlatne ili srebrne ili kamene, koje su ljudi majstorski naèinili po smišljanju svome. 30 Ne gledajuæi dakle Bog na vremena neznanja, sad zapovijeda svima ljudima svuda da se pokaju; 31 Jer je postavio dan u koji æe suditi vasconomu svijetu po pravdi preko èovjeka koga odredi, i dade svima vjeru vaskrsnuvši ga iz mrtvih. 32 A kad èuše vaskrsenje iz mrtvih, onda se jedni rugahau; a jedni rekoæe: da te èujemo opet u tom. 33 Tako Pavle otide izmeðu njih. 34 A neki ljudi pristaæe uza nj i vjerovaæe; meðu kojima bjeæe i Donisije Areopagitski, i žena po imenu Damara, i drugi s njima.

18 A potom se odluæe Pavle od Atine i doðe u Korint, 2 I naðe jednoga Jevrejina, po imenu Akilu, rodom iz Ponta, koji bjeæe skoro došao iz Talijanske sa ženom svojom Priskilom jer bjeæe zapovjedio Klaudije da svi Jevreji idu iz Rima i doðe k njima. 3 I buduæi da bjeæe onoga istog zanata, osta kod njih i raðaæe, jer bijahu æilimarskog zanata. 4 A prepiraæe se u zbornicama svake subote, i nadgoveraæe Jevreje i Crke. 5 I kad siðoše iz Maæedonije Sila i Timotije, navalii Duh na Pavla da svjedoæi Jevrejima da je Isus Hristos. 6 A kad se oni protiviljahu i huljahu, otrese haljine svoje i reæe im: krv vaæna na vaæe glave; ja sam èist, otsad idem u neznabوce. 7 I otisavši odande doðe u kuæu nekoga po imenu Justa, koji poštovaæe Boga, i kojega kuæa bjeæe kraj zbornice. 8 A Krisp, starješina zbornièki, vjerova Gospoda

sa svijem domom svojijem; i od Korinæana mnogi koji slušahu vjerovaæe i krstiæe se. 9 A Gospod reæe Pavlu noæeu u utvari: ne boj se, nego govor, i da ne ueæutiš; 10 Jer sam ja s tobom, i niko se neæee usudit da ti što uèini; jer ja imam veliki narod u ovome gradu. 11 I on sjedi onđe godinu i šest mjeseci uèeæei ih rijeæi Božijoj. 12 A kad bjeæe Galion namjesnik u Ahaji, napadoše Jevreji jednodušno na Pavla i dovedoše ga na sud 13 Govoreæi: ovaj nagovara ljudе da poštuju Boga protiv zakona. 14 A kad Pavle šæaæe da otvori usta, reæe Galion Jevrejima: da je kakva nepravda bila ili zlo djelo, po dužnosti poslušao bih vas, o Jevreji! 15 Ali kad su prepiranja za rijeæi i za imena i za zakon vaæ, gledajte sami; jer ja sudija tome neæeu da budem. 16 I izagna ih iz sudnice. 17 Onda svi Grci uhvatise Sostena, starješinu zbornièkoga, i biše ga pred sudnicom; i Galion nije za to ništa mario. 18 A Pavle osta još pozaduzio, i oprostivši se s braæom otplovio u Siriju i s njime Priskila i Akila, i ostrige glavu u Kenhreji, jer se bjeæe zavjetovao. 19 I doðe u Efes; i njih ostavio onđe, a on uðe u zbornicu, i prepiraæe se s Jevrejima. 20 A kad ga oni moliše da ostane kod njih više vremena, ne htjede, 21 Nego se oprosti s njima govoreæi: valja mi, makar kako bilo, ovaj praznik što ide provesti u Jerusalimu; nego, ako Bog htjedbude, vratiæe se opet k vama. I odvezе se iz Efesa; a Akila i Priskila ostaæe u Efusu. 22 I došavši u AÆesariju, iziðe i pozdravi se s crkvom, i siðe u Antiohiju. 23 I provedavši nekoliko vremena iziðe i proðe redom Galatijsku zemlju i Frigiju utvrðujuæi sve uèenike. 24 A doðe u Efes jedan Jevrejin, po imenu Apolos, rodom iz Aleksandrije, èovjek rjeæi s silan u knjigama. 25 Ovaj bjeæe upuæen na put Gospodnj, i goreæi duhom, govorâe i uèeæe pravo o Gospodu, a znadijaše samo krštenje Jovanovo. 26 I ovaj poëe slobodno propovijedati po zbornicama. A kad ga èuše Akila i Priskila, primiæe ga i još mu bolje pokazaæe put Gospodnj. 27 A kad on šæaæe da prijeðe u Ahaju, poslaše braæa naprijed i pisaše uèenicima da ga prime. I on došavši onamo pomože mnogo onima koji vjerovahu blagodaaæ; 28 Jer zdravo nadvlaðivaæe Jevreje jednako pred narodom dokazujuæi iz pisma da je Isus Hristos.

19 Dogodi se pak, kad bjeæe Apolos u Korintu, da Pavle prolažaæe gornje zemlje, i doðe u Efes, i naðavši neke uèenike 2 Reæe im: jeste li primili Duha svetoga kad ste vjerovali? A oni mu rekoæe: njesmo ni èuli da ima Duh sveti. 3 A on im reæe: na što se dakle krstite? A oni rekoæe: na krštenje Jovanovo. 4 A Pavle reæe: Jovan krsti krštenjem pokajanja, govoreæi narodu da vjeruju onoga koji æe za njim doæi, to jest, Hrista Isusa. 5 A kad to èuše, krstiæe se u ime Gospoda Isusa. 6 A kad Pavle metnu ruke na njih, siðe Duh sveti na njih, i govorahu jezike i proricahu. 7 A bijaæe ljudi svega oko dvanaest. 8 I ušavši u zbornicu govorâe slobodno tri mjeseca uèeæi i uvjerajuæi za carstvo Božije. 9 I kad neki bijahu otvrdnuli i svaðahu se huleæi na put Gospodnj pred narodom, otstupi od njih i odluæi uèenike, pa se prepiraæe svaki dan u školi nekoga Tirana. 10 I ovo je bivalo dvije godine, tako da svi koji življahu u Aziji, i Jevreji i Grci, èuše rijeæi Gospoda Isusa. 11 I Bog èinjajaæe ne mala èudesa rukama Pavlovijem, 12 Tako da su i èalme i ubrušæiæe znojave od tijela njegova nosili na bolesnike, i oni se iscjeljavaju od bolesti, i duhovi zli izlažaju iz njih. 13 I poèeæe neki od Jevreja, koji se skitahu i zaklinjahu ðavole, spominjati nad onima u kojima bijahu zli duhovi ime Gospoda Isusa govorâe: zaklinjemo vas Isusom koga Pavle propovijeda. 14 A bijahu nekih sedam sinova Skeve Jevrejina, poglavara sveštenièkoga, koji ovo èinjahu. 15 A duh zli odgovarajuæi reæe: Isusa poznajem, i Pavla znam; ali vi ko ste? 16 I skoæivši na njih èovjek u kome bjeæe zli duh nadvlaða ih, i pritiæe ih poda se tako da goli i izranjeni utekoæe iz one kuæe. 17 I ovo

doznadoše svi koji življahu u Efusu, i Jevreji i Grci; i uđe strah u sve njih, i velièaše se ime Gospoda Isusa. **18** I mnogi od onijeh što vjerovahu, dolažahu te se ispovijedahu i kazivahu šta su uèinili. **19** A mnogi od onijeh koji èarahu, sabravši knjige svoje spaljivahu ih pred svima; i proraèuniše i naðoše da su vrijedele pedeset hiljada groša. **20** Tako zdravo rastijaše i nadvlaðivaše rijeè Gospodnja. **21** I kad se ovo svrši, namisli Pavle da prođe preko Maæedenije i Ahaje, i da ide u Jerusalim, i reèe: pošto budem tamo, valja mi i Rim vidjeti. **22** I posla u Maæedeniju dvojicu od onijeh koji ga služahu, Timotija i Erasta; a on osta neko vrijeme u Aziji. **23** A u ono vrijeme podiže se ne mala buna puta radi Gospodnjega, **24** Jer nekakav zlatar, po imenu Dimitrije, koji graðaše Dijani srebreme crkvice i davaše majstorima ne mali posao, **25** On skup ove i drugih ovakovijeh stvari majstore, i reèe: ljudi! vi znate da od ovoga posla mi imamo dobitak za svoje življenje; **26** I vidite da ne samo u Efesu nego gotovo po svoj Aziji ovaj Pavle odvrati narod mnogi, govoreæi: to nijesu bogovi što se rukama èovjekijim grade. **27** I ne samo što æe ova nesreæa doæi na naš zanat da ne prolazi, nego se neæe mariti ni za crkvu velike boginje Dijane, i propaæe velièanstvo one koju sva Azija i vasioni svijet postuþe. **28** A kad oni ovo èuše, napuniše se gnjeva, i vikahu govoreæi: velika je Dijana Efeskal! **29** I sav se grad napuni bune: i navalivši jednodušno na zborište uhvatiše Gaja i Aristarha iz Maæedenije, drugove Pavlove. **30** A kad Pavle šæaše da ide među narod, ne dadoše mu uèenici. **31** A neki i od Aziskijeh poglavara koji mu bijahu prijatelji, poslaše k njemu svjetujuæi ga da ne izlazi na zborište. **32** Jedni pak vikahu jedno a drugi drugo; jer bijaše sabor smuæen, i najviše ih ne znadijahu zašto su se skupili. **33** A jedni od naroda izvukoše Aleksandra, kad ga Jevreji izvedoše. A Aleksandar mahnuvši rukom šæaše da odgovori narodu. **34** A kad ga poznaše da je Jevrejin, povikaše svi u glas, i vikahu oko dva sahata: velika je Dijana Efeska. **35** A pisar utišavši narod reèe: ljudi Efesci! Ko je taj èovjek koji ne zna da grad Efes slavi veliku boginju Dijanu i njezin kip nebeski? **36** Kad dakle to ne može niko odreæi, valja vi da budete mirni, i ništa naglo da ne èinite; **37** Jer dovedoste ove ljude koji nitu s crkvu Dijaninu pokrali, niti hule na vašu boginju. **38** A Dimitrije i majstori koji su s njim ako imaju kakvu tužbu, imaju sudovi, i imaju namjesnici, neka tuže jedan drugoga. **39** Ako li što drugo ištete, neka se izvidi na pravoj skupštini. **40** Jer se bojimo da ne budemo tuženi za današnju bunu; a nijednoga uzroka nema kojijem bismo se mogli opravdati za ovu bunu. **41** I ovo rekavši raspusti narod koji se bješe sabrao.

20 A pošto se utiša buna, dozva Pavle uèenike, i utješivi ih oprosti se s njima, i iziðe da ide u Maæedeniju. **21** I prošavši one zemlje, i svjetovavši ih mnogim rijeèima, dođe u Grèku. **3** Poživljevši pak onamo tri mjeseca stadoše mu Jevreji raditi o glavi kad šæaše da se odveze u Siriju, i namisli da se vrati preko Maæedenije. **4** I pođe s njim do Azije Sosipatar Pirov iz Verije, i Aristarh i Sekund iz Soluna, i Gaj iz Derve i Timotije, i Tihik i Trofim iz Azije. **5** Ovi otišavši naprijed èekahu nas u Troadi. **6** A mi se odvezosmo poslije dana prijeasnijih hlijebova iz Filibe, i doðosmo k njima u Troadu za pet dana, i onđe ostasmo sedam dana. **7** A u prvi dan nedjelje, kad se sabraše uèenici da lome hlijeb, govoraše im Pavle, jer šæaše sjutradan da pođe, i proteže besjedu do ponoæei. **8** I bijahu mnoge svijeæe gore u sobi gdje se bijasmo sabrali. **9** A sjedaše na prozoru jedno momæe, po imenu Evtih, nadvladano od tvrdoga sna, i kad Pavle govoraše mnogo, naže se u snu i pade dolje s treæega poda, i digoše ga mrtva. **10** A Pavle sišavši pade na nj, i zagrlivši ga reèe: ne bunite se, jer je duša njegova u njemu. **11** Onda iziðe gore, i prelomivši hlijeb okusi, i dovoljno govori do same zore, i tako otide. **12** A momæe dovedoše

živo, i utješiše se ne malo. **13** A mi došavši u laðu odvezosmo se u As, i odande šeæasco da uzmemo Pavla; jer tako bješe zapovedio, hoteæi sam da ide pješice. **14** A kad se sasta s nama u Asu, uzesmo ga, i doðosmo u Mitilinu. **15** I odande odvezavši se doðosmo sjutradan prema Hiju; a drugi dan odvezosmo se u Sam, i noæismo u Trigiliju; i sjutradan doðosmo u Milit. **16** Jer Pavle namisli da proðemo mimo Efes da se ne bi zadržao u Aziji; jer hiæaše, ako bude moguæe, da bude o Trojeinu dne u Jerusalimu. **17** Ali iz Milita posla u Efes i dozva starješine crkvene. **18** I kad doðoše k njemu, reèe im: vi znate od prvoga dana kad doðoh u Aziju kako s vama jednako bilo. **19** Služeæi Gospodu sa svakom poniznosti i mnogim suzama i napastima koje mi se dogodiše od Jevreja koji mi raðahu o glavi; **20** Kako ništa korisno ne izostavih da vam ne kažem i da vas nauèim pred narodom i po kuæama, **21** Svjedoæeæi i Jevrejima i Grcima pokajanje k Bogu i vjeru u Gospoda našega Isusa Hrista. **22** I sad evo ja svezan Duhom idem u Jerusalim ne znajuæi šta æe mi se u njemu dogoditi; **23** Osim da Duh sveti po svijem gradovima svjedoæi, govoreæi da me okovi i nevolje èekaju. **24** Ali se ni za što ne brinem, niti marim za svoj život, nego da svršim teèenje svoje s radoæeu i službu koju primih od Gospoda Isusa: da posvjedoæim jevanđelje blagodati Božije. **25** I evo sad znam da više neæete vidjeti mojega lica, vi svi po kojima prolazih propovijedajuæi carstvo Božije. **26** Zato vam svjedoæim u današnji dan da sam ja eist od krvi sviju; **27** Jer ne izostavih da pokažem volju Božiju. **28** Pazite dakle na sebe i na sve stado u kome vas Duh sveti postavi vladikama da pasete crkvu Gospoda i Boga koju steèe krvlju svojom; **29** Jer ja ovo znam da æe po odlasku mome uæi među vas teški vuci koji neæe štedjeti stada; **30** I između vas samijeh postaæe ljudi koji æe govoriti izvrnutu nauku da odvraæaju uèenike za sobom. **31** Zato gledajte i opominjite se da tri godine dan i noæ ne prestajah uèeæi sa suzama svakoga od vas. **32** I sad vas, braæeo, predajem Bogu i rijeèi blagodati njegove, koji može nazidati i dati vam našljedstvo među svima osvææenima: **33** Srebra, ili zlata, ili ruha ni u jednoga ne zaïskah. **34** Sami znate da potrebi mojoj i onijeh koji su sa mnom bili poslužiše ove ruke moje. **35** Sve vam pokazah da se tako valja truditi i pomagati nemoæenima, i opominjati se rijeèi Gospoda Isusa koju on reèe: mnogo je blaženije davati negoli uzmati. **36** I ovo rekavši kleèee na koljena svoja sa svima njima i pomoli se Bogu. **37** A sviju stade veliki plaëi i zagrlivši Pavla cijelivahu ga, **38** Žalosni najviše za rijeè koju reèe da više neæe vidjeti lica njegova; i otpriðiše ga u laðu.

21 I kad bi te se odvezosmo otgrnuvši se od njih, iduæi pravo doðosmo u Ko, i drugi dan u Rod i odande u Pataru. **2** I našavši laðu koja polazi u Finikiju, uðosmo i odvezosmo se. **3** A kad nam se ukaza Kipar, ostavismo ga nalijevo, i ploviljamo u Siriju, i stadosmo u Tiru; jer onđe valjaše da se istovari laða. **4** I našavši uèenike ostasmo onđe sedam dana: oni Pavlu govorahu Duhom da ne ide gore u Jerusalim. **5** A kad bi te mi dane navršimo, izišavši iðasmo, i praæau nas svi sa ženama i djecom do iza grada, i kleknuvši na brijeu pomolimo se Bogu. **6** I oprostivši se jedan s drugijem uðosmo u laðu; a oni se vratiše svojim kuæama. **7** A mi poèevši ploviljenje od Tira, doðosmo u Ptolemaidu; i pozdravivši se s braæom ostasmo kod njih jedan dan. **8** A sjutradan pošavši Pavle i koji bijasmo s njim doðosmo u Æesariju; i uðasvi u kuæeu Filipa jevanđelista, koji bješe jedan od sedam ðakona, ostasmo u njega. **9** I ovaj imaše èetiri kæeri djevojke koje proricahu. **10** Stoeæei mi pak onđe mnogo dana, dođe odozgo iz Judeje jedan prorok, po imenu Agav; **11** I došavši k nama uze pojas Pavlov i svezavši svoje ruke i noge reèe: tako veli Duh sveti: èovjeka kojega je ovaj pojas, ovako æe ga svezati

u Jerusalimu Jevreji, i predaje ga u ruke neznabozaca. 12 I kad èusmo ovo, molismo i mi i ondašnji da ne ide gore u Jerusalim. 13 A Pavle odgovori i reèe: Šta èinite te plaèete i cijepate mi srce? Jer ja ne samo svezan biti hoæeu, nego i umrjeti u Jerusalimu gotov sam za ime Gospoda Isusa. 14 A kad ga ne mogasmo odvratiti, umukosmo rekavši: volja Božija neka bude. 15 A poslijе ovijeh dana spremivši se iziðosmo u Jerusalim. 16 A doðoše s nama i neki uèenici iz Æesarije vodeæi sa sobom nekoga Mnasona iz Kipra, staroga uèenika, u kojega bismo mi stajali. 17 I kad doðosmo u Jerusalim, primiše nas braæea ljubazno. 18 A sjutradan otide Pavle s nama k Jakovu, i doðoše sve starješine. 19 I pozdravivši se s njima kazivaše sve redom šta uèini Bog u neznabozima njegovom službom. 20 A oni èuvši hvaljavu Bogu i rekoše mu: vidiš li, brate! koliko je hiljada Jevreja koji vjerovaše, i svи teže na stari zakon. 21 A doznavali su tebe da uèiš otpadanju od zakona Mojsijeva sve Jevreje koji žive među neznabozima, kazujuaæi da im ne treba obrezivati dijice svoje, niti držati obiæaja otaèekih. 22 Šta æemo dakle sad? narod æe se sabrati jamaèeno; jer æe èuti da si došao. 23 Ovo dakle uèini što ti reèemo: u nas imaju èetiri èovjeka koji su se zavjetovali Bogu; 24 Ove uzmi i oèisti se s njima, i potroši na njih neka ostrigu glave svoje, i svı æe doznavati da ono što su èuli za tebe ništa nije, nego da i sam držiš zakon i živiš po njemu. 25 A za neznabozce koji vjerovaše mi poslasmo presudivši da oni takovo ništa ne drže osim da se èuvaju od priloga idolskih, i od krvi, i od udavljenoga, i od kurvarstva. 26 Tada Pavle uze one ljudje, i sjutradan oèistivši se s njima, uđe u crkvu, i pokaza kako izvršuje dane oèišæenja dokle se ne prinese žrtva za svakoga njih. 27 A kad šeæaše da se navrši sedam dana, vidjevši ga u crkvi oni Jevreji šta bijahu iz Azije, pobuniše sav narod, i metnuše ruke na nj. 28 Vièuæi: pomagajte, ljudi Izraeljci! ovo je èovjek koji protiv naroda i zakona i protiv ovoga mjesta uèi sve svuda; pa još i Grke uvede u crkvu i opogani sveto mjesto ovo. 29 Jer bijahu vidjeli s njim u gradu Trofima iz Efesa, kojega mišljahu da je uveo Pavle u crkvu. 30 I sav se grad podiže, i navalii narod sa sviju strana, i uhvativši Pavla vuciјahu ga napolje iz crkve; i odmah se zatvorise vrata. 31 A kad šeæahu da ga ubiju, doðe glas gore k vojvodi od èete da se pobuni sav Jerusalim. 32 A on odmah uzevši vojnike i kapetane dotreàa na njih. A oni vidjevši vojvodu i vojnike prestaše biti Pavla. 33 A vojvoda pristupivši uze ga, i zapovjedi da ga metnu u dvoje verige, i pitaše ko je i šta je uèinio. 34 A jedan vikaše jedno, a drugi drugo po narodu. A kad ne može od bune ništa da razumije upravo, zapovjedi da ga odvedu u oko. 35 A kad bi na basamacima, moraše ga vojnici nositi sile radi naroda. 36 Jer za njim prista mnóstvo naroda koji vikahu: pogubi ga. 37 A kad šeæaše Pavle da uđe u oko, reèe vojvodi: je li mi slobodno govoriti što tebi? A on reèe: zar umiješ Gréki? 38 Nijesi li ti Misirac koji prije ovijeh dana podbuni i izvede u pustinju èetiri hiljade hajduka? 39 A Pavle reèe: ja sam èovjek Jevrejin iz Tarsa, graðanin poznatoga grada u Kilkiiji: nego te molim dopusti mi da govorim k narodu. 40 A kad mu dopusti, stade Pavle na basamacima i mahnu rukom na narod; i kad posta velika tišina progovori Jevrejskim jezikom govoreæi:

22 Ljudi, braæeo i ocevi! èujte sad moj odgovor k vama. 2 A kad èuše da im Jevrejskijem jezikom progovori, još veæa tišina posta. I reèe: 3 Ja sam èovjek Jevrejin, koji sam roðen u Tarsu Kilkijskom, i odgajen u ovome gradu kod nogu Gamalielovih, nauèen upravo otaèkom zakonu, i bijah revnitelj Božij kao što ste vi svi danas. 4 Ja ovaj put gonih do same smrti, vežuæi i predajuæi u tamnicu i ljudi i žene, 5 Kao što mi svjedoèi i poglavari sveštenièki i sve starješine; od kojih i poslanice primih na braæeu koja žive u Damasku; i iðah da dovedem one što bijahu onamo

svezane u Jerusalim da se muèe. 6 A kad iðah i približih se k Damasku, dogodi mi se oko podne da me ujedanput obasja velika svjetlost s neba. 7 I padoh na zemlju, i èuh glas, koji mi govori: Savle! Savle! zašto me goniš? 8 A ja odgovorih: ko si ti, Gospode? A on mi reèe: ja sam Isus Nazareæanin, kojega ti goniš. 9 A koji bijahu sa mnom vidješe svjetlost i uplašiše se; ali ne èuše glasa koji mi govoraše. 10 A ja rekoh: šta æeu èiniti, Gospode? A Gospod mi reèe: ustani i idi u Damask, i tamo æe ti se kazati za sve što ti je odreðeno da èiniš. 11 I kad obnevidjeh od silne svjetlosti one, voðahu me za ruku oni koji bijahu sa mnom, i doðoh u Damask. 12 A neki Ananija èovjek pobožan po zakonu, posvjedoèen od sviju Jevreja koji žive u Damasku, 13 Došavši k meni stade i reèe mi: Savle brate! progledaj. I ja u taj èas pogledah na nj. 14 A on mi reèe: Bog otaca našihje izabra te da poznaš volju njegovu, i da vidiš pravednika, i da èuveš glas iz usta njegovih: 15 Da mu budeš svjedok pred svijem ljudima za ovo što si viđio i èuo. 16 I sad što oklijevaš? Ustan i krsti se, i operi se od grijeha svojih, prizvavši ime Gospoda Isusa. 17 A dogodi se, kad se vratih u Jerusalim i moljah se u crkvi Bogu, da postadoh izvan sebe, 18 I vidjeh ga gdje mi govori: pohiti te iziði iz Jerusalima, jer neæe primiti svjedoèanstva tvojega za mene. 19 I ja rekoh: Gospode! sami znadu da sam ja metao u tamnice i bio po zbornicama one koji te vjeruju. 20 I kad se proljevaše krv Stefana svjedoka tvojega, i ja stajah i pristajah na smrt njegovu, i èuvah haljine onijeh koji ga ubijahu. 21 I reèe mi: idi; jer æeu ja daleko da te pošlijem u neznabozce. 22 A oni ga slušahu do ove rijeèi, pa podigoše glas svoj govoreæi: uzmi sa zemlje takovoga; jer ne treba da živi. 23 A kad oni vikahu i zbacivahu haljine i bacahu prah u nebo, 24 Zapovjedi vojvoda da ga odvedu u oko, i reèe da ga bojem ispitaju da dozna za kakvu krivicu tako vikahu na nj. 25 I kad ga pritegoše uzicama, reèe Pavle kapetanu, koji stajaše onđe: zar vi možete biti èovjeka Rimljanina, i još bez suda? 26 A kad èu kapetan, pristupi k vojvodi, i kaza govoreæi: gledaj što æeš èiniti; jer je ovaj èovjek Rimljanin. 27 A vojvoda pristupivši reèe mu: kaži mi jesli li ti Rimljanin? A on reèe: da. 28 A vojvoda odgovori: ja sam za veliku cijenu ime ovoga graðanstva dobio. A Pavle reèe: a ja sam se i rodio s njime. 29 Onda otstupiše odmah od njega oni što šeæadijahu da ga ispituju; a vojvoda se uplaši kad razumje da je Rimljanin i što ga bješe svezao. 30 A sjutradan, želeæi doznavati istinu zašto ga tuže Jevreji, pusti ga iz okova, i zapovjedi da doðu glavari sveštenièki i sav sabor njihov; i svedavši Pavla postavi ga pred njima.

23 A Pavle pogledavši na skupštinu reèe: ljudi braæeo! ja sa svom dobrom savjeti živjeh pred Bogom do samoga ovog dana. 2 A poglavar sveštenièki Ananija zapovjedi onima što stajahu kod njega da ga biju po ustima. 3 Tada mu reèe Pavle: tebe æe Bog biti, zide okreæeni! I ti sjediš te mi sudiš po zakonu, a prestupajuæi zakon zapovijedaš da me biju. 4 A oni što stajahu naokolo rekoše: zar psuješ Božijeg poglavara sveštenièkoga? 5 A Pavle reèe: ne znadoh, braæeo, da je poglavar sveštenièki, jer stoji napisano: starješini naroda svojega da ne govoris ružno. 6 A znajuæi Pavle da je jedan dio sadukeja a drugi fariseja, povika na skupštini: ljudi braæeo! ja sam farisej i sin farisejev: za nad i za vaskrsenije iz mrtvijeh doveden sam na sud. 7 A kad on ovo reèe, postade raspra među sadukejima i farisejima, i razdijeli se narod. 8 Jer sadukeji govore da nema vaskrseniju, ni anđela ni duha; a fariseji priznaju oboje. 9 I postade velika vika, i ustavši književnici od strane farisejske prepirahu se među sobom govoreæi: nikakvo zlo ne nalazimo na ovome èovjeku; ako li mu govoris duh ili anđeo, da se ne suprotimo Bogu. 10 A kad posta raspra velika, pobožavši se vojvoda da Pavla ne raskinu, zapovjedi da siðu vojnici i da ga

otmu između njih, i da ga odvedu u oko. **11** A onu noæ stade Gospod predanja i reèe: ne boj se, Pavle, jer kao što si svjedoèiti za mene u Jerusalimu, tako ti valja i u Rimu svjedoèiti. **12** A kad bi dan, uèiniše neki od Jevreja vijeæu i zakleše se govoreæi da neæee ni jesti ni piti dokle ne ubiju Pavla. **13** A bješe ih više od èetrdeset koji ovu kletvu uèiniše. **14** Ovi pristupivši ka glavarima sveštenièkjem i starješinama, rekøe: kletvom zaklesmo se da neæemo ništa okusiti dok ne ubijemo Pavla; **15** Sad dakle vi sa saborom kažite vojvodi da ga sjutra svede k vama, kao da biste htjeli dozнати bolje za njega; a mi smo gotovi da ga ubijemo prije nego se on približi. **16** A sin sestre Pavlove èuvši ovu zasjedu doðe i uđe uoko i kaza Pavlu. **17** A Pavle dozvavši jednoga od kapetana reèe: ovo momèe odvedi k vojvodu, jer ima nešto da mu kaže. **18** A on ga uze i doveðe k vojvodi, i reèe: sužanj Pavle dozva me i zamoli da ovo momèe dovedem k tebi koje ima nešto da ti govorи. **19** A vojvoda uvezvši ga za ruku, i otisavaši nasamo, pitaše ga: šta je što imas da mi kažeš? **20** A ono reèe: Jevreji dogovoriše se da te zamole da sjutra svedeš Pavla k njima na skupštinu, kao da bi htjeli bolje ispitati za njega; **21** Ali ti ih nemoj poslušati, jer ga èekaju od njih više od èetrdeset ljudi koji su se zakleli da neæee ni jesti ni piti dokle ga ne ubiju; i sad su gotovi, i èekaju tvoje obeæanje. **22** A vojvoda onda otpusti momèe zapovjedivši mu: nikom ne kazuj da si mi ovo javio. **23** I dozvavši dvojicu od kapetana reèe: pripravite mi dvjesta vojnika da idu do Æesarije, i sedamdeset konjika i dvjesta strijelaca, po treæemu sahatu noæi. **24** I neka dovedu konje da posade Pavla, i da ga prate do Filiksa sudije. **25** I napisa poslanicu u kojoj ovako govorase: **26** Od Klaudija Lisije èestitome Filiku pozdravlje. **27** Èovjeka ovoga uhvatise Jevreji i ſæahu da ga ubiju; ja pak doðoh s vojnicima i oteh ga doznavši da je Rimljaniñ. **28** I zeleæi dozнати uzrok za koji ga krive svedoh ga na njihovu skupštinu. **29** Tada naðoh da ga krive za pitanja zakona njihova, a da nema nikakve krivice koja zasljužuje smrt ili okove. **30** I doznavši ja ugovor Jevrejski o glavi ovoga èovjeka odmah ga postah k tebi zapovjedivši i suparnicima njegovijem da pred tobom kažu što imaju na nj. Zdrav budi! **31** A vojnici onda, kao što im se zapovjedi, uzeše Pavla i odvedoše ga noæu u Antipatridu. **32** A sjutradan ostavivši konjike da idu s njim, vratiše se uoko. **33** A oni došavši u Æesariju, predaše poslanicu sudiji i izvedoše Pavla predu nj. **34** A sudija proèitavši poslanicu zapita odakle je; i doznavši da je iz Kiličke **35** Reèe: ispitau te kad suparnici tvoji doðu. I zapovjedi da ga èuvaju u dvoru Irodovu.

24 A poslije pet dana siðe poglavar sveštenièki Ananija sa starješinama i s ritorom nekijem Tertulom, koji iziðoše pred sudiju protiv Pavla. **2** A kad njega dozvaše, poèe Tertul tužiti ga govoreæi: što živimo pod tobom u velikom miru, i pravice koje se ovome narodu èine tvojjem promišljanjem, **3** U svakom dogaðaju i svuda, èestiti Flikse! primamo sa svakom zahvalnoæeu. **4** Ali da ti mnogo ne dosaðujem, molim te da nas ukratko poslušaš sa svojom krotoæeu. **5** Jer naðosmo ovoga èovjeka da je kuga, i podiže bundu protiv sviju Jevreja pa vasionom svjetu, i da je kolovoða jeresi Nazaretskoj; **6** Koji se usudi i crkvu poganiti; koga mi i uhvatismo, i ſæasmo da mu sudimo po zakonu svojemu. **7** Ali doðe Lisija vojvoda, i ote ga iz našijeh ruku na veliku silu, i posla k tebi, **8** Zapovjedivši i nama, koji ga tužimo, da idemo k tebi; a od njega možeš sam ispitavši dozнати za sve ovo za što ga mi tužimo. **9** A i Jevreji se složiše govoreæi da je ovo tako. **10** A Pavle odgovori kad mu namaže sudija da govorи: znajuæi od mnogo godina da si ti pravedni sudija ovome narodu, slobodno odgovaram za sebe: **11** Ti možeš dozнати da nema više od dvanaest dana kako ja iziðoh u Jerusalim da se pomolim Bogu, **12** I niti me u

crkvi naðoše da kome govorim, ili bunu da èinim u narodu, ni po zbornicama, ni u gradu, **13** Niti oni mogu posvjedoèiti šta tebi sad na mene govorе. **14** Ovo ti pak priznajem da u putu, koji ovi nazivaju jeres, tako služim Bogu otaèeom, vjerujuæi sve što je napisano u zakonu i u prorocima, **15** I imajuæi nadanje na Boga da æe biti vaskrsenije mrtvima, i pravednicima i grieñicima, koje i sami ovi èekaju. **16** A za ovo se i ja trudim da imam èistu savjest svagda i pred Bogom i pred ljudima. **17** I poslije mnogo godina doðoh i donesoh milostinju narodu svome i prinose. **18** U tome me naðoše oèišena u crkvi, ni s narodom, ni s vikom. **19** A imaju i Jevreji neki iz Azije kojima je trebalo da doðu preda te, i da se tuže ako imaju što na me. **20** Ili ovi sami neka kažu, ako su našli na meni kakvu krivicu, kad sam stajao na skupštini, **21** Osim jednoga ovoga glasa kojijem povikah stajeæi među njima: za vaskrsenije mrtvijeh dovedoste me danas na sud. **22** A kad Filiks èu ovo, odgodi im znajuæi vrlo dobro za ovaj put i reèe: kad doðe Lisija vojvoda, izvidjeæu vašu stvar. **23** A kapetanu zapovjedi da se èuva Pavle, i da mu se oblakša, i nijednime od njegovijeh da se ne zabranjuje posluživati ga ili dolaziti k njemu. **24** A poslije nekoliko dana doðe Filiks sa Drusilom ženom svojom, koja bješe Jevrejka, i dozva Pavla da èuje od njega vjeru u Hrista Isusa. **25** A kad Pavle govorase o pravdi i o èistoti i o sudu koji æe biti, uplaši se Filiks i odgovori: idi zasad; a kad uzimam kad, dozvau te. **26** A uz to se i nadaše da æe mu Pavle dati novaca da bi ga pustio; zato ga i èesto dozivaše i razgovaraše se s njim. **27** A kad se navršiæe dvije godine, izmjeni Filiks Porkje Fist. A Filiks, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, ostavi Pavlu u sužanju.

25 A Fist onda primivši vlast poslije tri dana iziðe iz Æesarije u Jerusalim. **2** Onda glavari sveštenièki i starješine Jevrejske tužiše mu se na Pavla, i moljahu ga, **3** Ištuæi milosti protiv njega, da ga pošije u Jerusalim; i nareðivahu zasjedu da ga ubiju na putu. **4** A Fist odgovori da se Pavle èuva u Æesariji, a i on æe sam skoro onamo da ide: **5** Koji dakle mogu od vas, reèe, neka idu sa mnom, i ako ima kakva krivica na tom èovjeku neka ga tuže. **6** A pošto bi u njih ne više od deset dana, siðe u Æesariju, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedi da dovedu Pavla. **7** A kad ga dovedoše, stadoše unaokolo Jevreji koji bijahu došli iz Jerusalima, i mnoge i teške krivice iznosaðu na Pavla, kojih ne mogahu posvjedoèiti, **8** Kad se on odgovaraše: niti zakonu Jevrejskome, ni crkvi, ni æesaru što sagriješih. **9** Ali Fist, hoteæi Jevrejima uèiniti na volju, odgovori Pavlu i reèe: hoæeš da ideš gore u Jerusalim i onđe da ti sudim za to? **10** A Pavle reèe: ja stojim na sudu æesarevu, ovdje treba da mi se суди: Jevrejima ni ñesam skrivio, kao što i ti najbolje znaš. **11** Ako li sam skrivio, ili uèinio što što zasljužuje smrt, ne marim umrijeti; ako li pak ništa nema na meni što ovi na mene potvoraju, niko me ne može njima predati. Æesaru idem. **12** Tada Fist, pogovorivši sa svjetnicima, odgovori: æesaru reèe da hoæeš: æesaru æeš poæi. **13** A pošto proðe nekoliko dana, Agripa car i Vernikija siðoše u Æesariju da pohode Fista. **14** I buduæi da onđe mnogo dana ostaše, kaza Fist caru za Pavla govoræi: èovjeka jednoga ostavio je Filiks u tamnicu, **15** Za kojega, kad ja bijah u Jerusalimu, iziðoše preda me glavari sveštenièki i starješine Jevrejske moleæi da ga osudim. **16** Ja im odgovorih da nije obiæaj u Rimljana da se prije pokloni kakav èovjek na smrt dok se optuženi ne suoèi s onima koji ga tuže, i ne primi mjesto da odgovara za svoju krivicu. **17** A kad se oni ovdje sastaše, nikavoga odlaganja ne uèinih, i sjutradan sjedavši na sudijnsku stolicu zapovjedih da dovedu èovjeka. **18** A oko njega stavši suparnici ni jedne krivice koje ja mišljah ne iznesoše. **19** Nego imahu protiv njega nekakva pitanja o svojemu sujevjerju, i o nekakvom Isusu, koji je umro pa Pavle govorase da je živ. **20** A ja ne znajuæi u ovome poslu šta æu

èiniti, rekoh bi li htio iæi u Jerusalim i onamo da mu se sudi za ovo. **21** A kad Pavle reèe da ga èuvamo do suda Avgustova, zapovjedih da ga èuvaju dokle ga pošljem k æesaru. **22** A Agripa reèe Fistu: i ja bih rad èuti toga èovjeka. A on reèe: sjutra æeš ga èuti. **23** Sjutradan pak, kad Agripa i Vernikija doðoše s velikijem ponosom, i uðoše u sudnicu s vojvodama i sa starješinama onoga grada, i kad zapovjedi Fist, dovedoše Pavla. **24** I reèe Fist: Agripa care! i svi koji ste s nama! Vidite ovoga za kojega mi sve mnoštvo Jevreja dosaðivaše i u Jerusalimu i ovdje, vièuæi da ne valja da on više živi. **25** A ja doznavši da on ništa nije uèinio što zasljužuje smrt, a i on sam reèe da æe da ide k svijetlome æesaru, namislih da ga pošljem. **26** Za kojega nemam šta upravo pisati gospodaru. Zato ga i dovedoh pred vas, a osobito preda te, Agripa care, da bih, pošto bude ispitivanje, imao šta pisati. **27** Jer mi se èini ludo sužnja poslati, a krivice njegove ne javiti.

26 A Agripa reèe Pavlu: dopušta ti se da govorиш sam za se. Onda Pavle pruživši ruku odgovaraše: **2** Za sreæeu svoju držim, care Agripal! što se danas pred tobom odgovaram za sve što me potvoraju Jevreji, **3** A najviše što znam da ti poznaeš sve Jevrejske obièaje i preprijanja. Zato te molim da me poslušaš milostivo. **4** Moje dakle življenje od mladosti, koje je isprva bilo među narodom mojijem u Jerusalimu, znadu svi Jevreji. **5** Kako me znadu isprva, ako hoæe posvjetdœiti, da po poznatoj jeresi naše vjere življeh farisejski. **6** I sad stojim pred sudom za nadanje obeæanja koje Bog obreèe ocevima našijem, **7** Kome se svi dvanaest koljena naših jednako dan i noæe služeæi nadaju da æe doæi. Za ovo nadanje optužen sam, care Agripa, od Jevreja. **8** Šta? zar vi mislite da se ne može vjerovati da Bog mrtve podiže? **9** Tako i ja mišljah da mi valja mnoga zla èiniti protiv imena Isusa Nazareæanina, **10** Kao što i uèinih u Jerusalimu; i mnoge od svetijeh jah zatvorav u tamnice, primivši vlast od glavara sveštenièikeh; i kад ih ubijahu, pristajah na sud. **11** I po svijem zbornicama muæeai ih èesto, nagonjah da hule na Isusa; i odvise mrzeæi na njih gonjah ih tja i do tuðijeh gradova. **12** Za koje iduæi u Damask s vlašæu i zapovjeæeu od glavara sveštenièikeh, **13** U podne, care, vidjeh na putu s neba svjetlost veæeu od sijanja sunèanoga, koja obasja mene i one što iðahu sa mnom. **14** A kad mi svi padosmo na zemlju, èuh glas gdje govorи meni i kazuje Jevrejskijem jezikom: Savle! Savle! zašto me goniš? Teško ti je protiv bodila præati se. **15** A ja rekoh: ko si ti, Gospode? A on reèe: ja sam Isus, kojega ti goniš; **16** Nego ustani i stani na noge svoje; jer ti se za to javih da te uèinim slugom i svjedokom ovome što si vidoj i što æeu ti pokazati, **17** Izbavljujuæei te od naroda Jevrejskoga i od neznaþoza, kojima æeu te poslati, **18** Da im otvořiš oèi da se obrate od tame k vidjelu i od oblasti sotonine k Bogu, da prime oproštenje grijeha i dostojarje među osveæenima vjerom mojom. **19** Zato, care Agripa! ne bih nepokoran nebeskoj utvari; **20** Nego najprije onima koji su u Damasku i u Jerusalimu, potom i po svoj zemlji Jevrejskoj, i neznaþoçima propovijedah da se pokaju, i da se obrate k Bogu èineæei djela dostojaøa pokajanja. **21** Zato me Jevreji uhvatise u crkvi i šeau da me raskinu. **22** Ali dobivši pomoæ Božiju stojim da samoga ovog dana, i svjedoæim i malom i velikom, ne kazujuæi ništa osim što proroci kazaše da æe biti, i Mojsije: **23** Da æe Hristos postradati, i da æe biti prvi iz vaskrsenja mrtvijeh i propovijedati vidjelo narodu Jevrejskome i neznaþoçima. **24** A kad on ovo odgovaraše, reèe Fist velikijem glasom: zar luduješ, Pavle? Mnoge te knjige izvode iz pameti. **25** A on reèe: ne ludujem, èestiti Fiste, nego rijeèi istine i razuma kazujem. **26** Jer za ovo zna car, kojemu i govorim slobodno; jer ne vjerujem da mu je što od ovoga nepoznato; jer ovo nije bilo u uglu. **27** Vjeruješ li, care Agripa, prorocima? Znam da vjeruješ. **28**

A Agripa reèe Pavlu: još malo pa æeš me nagovoriti da budem hríæeanin. **29** A Pavle reèe: molio bih Boga i za malo i za mnogo da bi ne samo ti nego i svi koji me slušaju danas bili takovi kao i ja što sam, osim okova ovijeh. **30** I kad on ovo reèe, usta car i sudija i Vernikija, i koji sjeðahu s njima, **31** I otisavaš razgovoraru se meðu sobom govoreæi: ovaj èovjek nije uèinio ništa što zasljužuje smrt ili okove. **32** A Agripa reèe Fistu: ovaj èovjek mogaše biti pušten da ne reèe da hoæe k æesaru. I tako sudija namisli da ga poslije k æesaru.

27 I kao što bi određeno da idemo u Talijansku, predaše i Pavla i druge neke sužnje kapetanu, po imenu Juliju, od æesareve èete. **2** A kad uðosmo u laðu Adramitsku da plovimo u Aziska mjesa, otiskosmo se; i s nama bješe Aristarh Maæedonac iz Soluna. **3** I drugi dan doðosmo u Sidon. I Julije držaše Pavla lijepo, i dopusti mu da odlazi k svojijem prijateljima i da ga poslužuju. **4** I odande odvezavši se doplovismo u Kipar, jer vjetrovi bijahu protivni. **5** I prepolovivši puèinu Kilikijsku i Pamfilijsku doðosmo u Miru Likijsku. **6** I onđje našavši kapetan laðu Aleksandrijsku koja plovi u Talijansku, metnu nas u nju. **7** I plovivši mnogo dana sporo, i jedva doðavši prema Knidu, jer nam vjetar ne dadijaše, doplovismo pod Krit kod Salmone. **8** I jedva se vozeæi pored kraja, doðosmo na jedno mjesto koje se zove Dobra Pristaništa, kod kojega blizu bješe grad Laseja. **9** A pošto proðe mnogo vremena, i veæ plovlenje ne bijaše bez straha, jer i post veæ bješe prošao, svjetovaše Pavle **10** Govoreæi im: ljudi! vidim da æe plovlenje biti s mukom i velikom štetom ne samo tovara i laðe nego i duša naših. **11** Ali kapetan posluša veæema kormanoša i gospodara od laðe negoli Pavlove rijeèi. **12** A ne buduæi pristanište zgodno za zimovnik, svjetovahu mnogi da se odvezu odande, ne bi li kako mogli doæi do Finika, i onđje da zimuju u pristaništu Kritskom, koje gleda k jugu i k zapadu. **13** I kad dunu jug, mišljahu da im se volja ispunji, i podignuvši jedra plovljahu pokraj Krita. **14** Ali ne zadugo potom dunu nasuprot njemu buran vjetar koji se zove Evroklidon. **15** A kad se laða ote, i ne mogaše se vjetru protiviti, predadosmo je valovima i nošahu nas. **16** A kad proðosmo mimo jedno ostrvo koje se zove Klauda, jedva mogosmo udriæati èamac, **17** Koji izvukavši, svakojako pomagahu, te ga privezasmu odozdo za laðu; a bojeæi se da ne udari na prud, spustisimo jedra, i tako se plavljasco. **18** A kad nam veoma dosaðivaše bura sjutradan izbacivahu tovare. **19** I u treæi dan svojima rukama izbacismo alat laðarski. **20** A kad se ni sunce ni zvijezde za mnogo dana ne pokazaše, i bura ne mala navalila, bijaše propao sav nad da æemo se izbavit. **21** I kad se zadugo nije jelo, onda Pavle stavši pred njih reèe: trebaše dakle, o ljudi! poslušati mene, i ne otiskivati se od Krita, i ne imati ove muke i štete. **22** I evo sad vas molim da budete dobre volje: jer nijedna duša od vas neæe propasti osim laðe; **23** Jer u ovu noæe stade preda me anðeo Boga kojega sam ja i kome služim, **24** Govoreæi: ne boj se, Pavle! valja ti doæi pred æesaru; i evo ti darova Bog sve koji se voze s tobom. **25** Zato ne bojte se, ljudi; jer vjerujem Bogu da æe tako biti kao što mi bi reæeno. **26** Ali valja nam doæi na jedno ostrvo. **27** A kad bi èetraæesta noæe, i mi se u ponoæi plavljasco po Adrianskoj puèini, pomisliše laðari da se približuju k nekakvoj zemlji. **28** I izmjerivši dubinu naðoše dvadeset hvati; i prošavši malo opet izmjeriše, i naðoše petnaest hvati. **29** Onda bojeæi se da kako ne udare na prudovita mjesta baciše sa straænjega kraja laðe èetiri lengera, pa se moljasmo Bogu da svane. **30** A kad laðari gledahu da pobegnu iz laðe, i spustiše èamac u more izgovarajuæi se kao da hoæe s prednjega kraja da spuste lengere, **31** Reèe Pavle kapetanu i vojnicima: ako ovi ne ostanu u laði, vi ne možete živi ostati. **32** Tada vojnici odrezaše uža na èamu i pustiše ga te pade. **33** A kad šeæaše da svane, moljaše Pavle

sve da jedu, govoreæi: èetrnaesti je dan danas kako èekate i ne jeduæi živite ništa ne okusivši. **34** Zato vas molim da jedete: jer je to za vaše zdravlje. A ni jednomo od vas dlaka s glave ne æae otpasti. **35** I rekavši ovo uze hleb, i dade hvalu Bogu pred svima, i prelomivši stade jesti. **36** Onda se svi razveselivši i oni jedoæe. **37** A u laði bijaše nas duša svega dvjesta i sedamdeset i šest. **38** I nasitivši se jela, oblakaše laðu izbacivši pšenicu u more. **39** A kad bi dan ne poznavahu zemljie; nego ugledaše nekakav zaliv s pijeskom, na koji se dogovoriše, ako bude moguæe, da izvuku laðu. **40** I podignuvši lengere vožahu se po moru, i odriješivši uža na krmama, i raširivši malo jedro prema vjetriæu koji duhaše, vožasmo se kraju. **41** A kad doðosmo kao na jedan jezik, gdje se more kao razdjeljuje, nasadi se laða; i prednji kraj, koji se nasadi, osta tvrd da se ne može pomaknuti, a krma se razbjijaše od sile valova. **42** A vojnicci se dogovoriše da pobiju sužnje, da koji ne ispliva i ne uteèe. **43** Ali kapetan želeæi saèuvati Pavla zabrani njihov dogovor, i zapovjedi onima koji znadu plivati da iskoèe najprije, i da iziòu na zemlju; **44** A ostali jedni na daskama a jedni na èemu od laðe. I tako iziðoše svi živi na zemlju.

28 I kad iziðoše sreæeno iz laðe, tada razumješe da se ostrvo zove Melit. **2** A divljaci èinjahu nam ne malu ljubav, jer naložiæe organj i primiše nas sve zbog dažda koji iðaše, i zbog zime. **3** A Pavle zgrabivši gomilu granja naloži na organj, i izišavši zmija od vruæine skoèi mu na ruku. **4** I kad vidješe divljaci zmiju gdje visi o ruci njegovoj, gororahu jedan drugome: jamaeno je ovaj èovjek krvnik, kojega izbavljena od mora sud Božij ne ostavi da živi. **5** A on otresavši zmiju u organj ne bi mu ništa zlo. **6** A oni èekahu da on oteèe ili ujedanput da padne mrtav. A kad zadugo èekaše, i vidješe da mu ništa zlo ne bi, promjeniše se, i gororahu da je on Bog. **7** A naokolo oko onoga mjesta bijahu sela poglavara od ostrva po imenu Poplijia, koji nas primi i ugosti ljubazno tri dana. **8** A dogodi se da otac Poplijev ležaše od groznicice i od srđobolje, kojemu ušavši Pavle pomoli se Bogu i metnu ruke svoje na nj i iscijeli ga. **9** A kad to bi, dolažahu i drugi koji bijahu bolesni na ostrvu onome, i iscijlivahu se. **10** I poštovahu nas velikijem èastima; i kad poðosmo, spremiše nam što je od potrebe. **11** A poslije tri mjeseca odvezosmo se na laði Aleksandrijskoj, koja je bila prezimila na ostrvu, i bijahu na njoj napisani Dioskuri. **12** I doplovivši u Sirakuzu ostasmo ondje tri dana. **13** A odande otplovivši doðosmo u Rigiju; i poslije jednoga dana kad dunu jug, doðosmo drugi dan u Potiole. **14** Ondje naðemo braæeu, i oni nas zamole te ostanemo kod njih sedam dana; i tako poðosmo u Rim. **15** I odande èuvši braæea za nas iziðoše nam na susret tja do Apijeva pazara i tri krème. I kad ih vidje Pavle, dade hvalu Bogu, i oslobodi se. **16** A kad doðosmo u Rim, kapetan predade sužnje vojvodi. Ali se Pavlu dopusti da živi gdje hoæe s vojnikom koji ga èuvaše. **17** A poslije tri dana Pavle sazva starješine Jevrejske. I kad se oni skupiše, gororâše im: ljudi braæeo! ja ništa ne uèinim protivno narodu ili obièajima otaèkijem; i Jerusalimljani predaše me kao sužnju u ruke Rimjanima, **18** Koji izvidjevši za mene šeahu da me puste, jer se ne naðe na meni nijedna smrtna krivica. **19** Ali kad Judejci gororahu nasuprot, natjera me nevolja da se ištem pred aæesara, ne kao da bih svoj narod imao što tužiti. **20** Toga radi uzroka zamolih vas da se vidimo i da se razgovorimo; jer nada radi Izraeljeva okovan sam u ovo gvožde. **21** A oni mu rekoše: mi niti primismo pisma za te iz Judeje; niti doðe ko od braæea da javi ili da govorи što zlo za tebe. **22** Nego molimo da èujemo od tebe šta misliš; jer nam je poznato za ovu jeres da joj se svuda nasuprot govor. **23** I odredivši mu dan doðoše k njemu u gostioniku mnogi; kojima kazivâše svjedoæeæi carstvo Božije i uvjeravajuæi ih za Isusa iz zakona Mojsijeva i iz proroka od jutra do samoga mraka. **24** I jedni vjerovahu onome što gororâše a jedni ne vjerovahu. **25**

A buduæi nesložni meðu sobom, odlažahu kad reèe Pavle jednu rijeæ: dobro kaza Duh sveti preko proroka Isaije ocevima našijem **26** Govoreæi: id i narodu ovome i kaži: ušima æete èuti i neæete razumjeti; i oèima æete gledati i neæete vidjeti. **27** Jer odrveni srce ovoga naroda, i ušima teško èuju, i oèima svojijem zažmuriše da kako ne vide oèima, i ušima ne èuju, i srcem ne razumiju, i da se ne obrate da ih iscijelim. **28** Da vam je dakle na znanje da se nezhaboæcima posla spasenje Božije, oni æe i èuti. **29** I kad on ovo reèe, otidoše Jevreji prepiruæi se meðu sobom. **30** A Pavle ostade pune dvije godine o svome trošku, i doèekivaše sve koji mu dolažahu, **31** Propovijedajuæi carstvo Božije, i uèeæai o Gospodu našemu Isusu Hristu slobodno, i нико му не branjaše.

Rimljanima

1 Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, **2** Koje Bog naprijed obeæea preko proroka svojih u svetijem pismima **3** O sinu svojemu, koji je po tijelu roðen od sjemena Davidova, **4** A posvjedoèen silno za sina Božijega Duhom svetinje po vaskrsenju iz mrtvijeh, Isusu Hristu Gospodu našemu, **5** Preko kojega primisno blagodat i apostolstvo, da pokorimo sve neznaðošće vjeri imena njegovoga; **6** Među kojima ste i vi pozvani Isusu Hristu, **7** Svima koji su u Rimu, ljudzanimu Bogu, i pozvanima svetima: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **8** Prvo dakle zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista za sve vas što se vjera vaša glasi po svemu svjetu. **9** Jer mi je svjedok Bog, kojemu služim duhom svojijem u jevanđelju sina njegova, da vas se opominjem bez prestanka. **10** Moleæei se svagda Bogu u molitvama svojijem da bi mi kad Božija volja pomogla da dođem k vama; **11** Jer želim vidjeti vas, da vam dam kakav duhovni dar za vaše utvrđenje, **12** To jest, da se s vama utješim vjerom opštom, i vašom i mojom. **13** Ali vam neæe zatajiti, braæeo, da sam mnogo puta htio da vam dođem, pa bih zadržan doslije, da i među vama imam kakav plod, kao i među ostalijem neznaðošćima. **14** Dužan sam i Grcima i divljacima, i mudrima i nerazumnima. **15** Zato, od moje strane, gotov sam i vama u Rimu propovjediti jevanđelje. **16** Jer se ne stidim jevanđelja Hristova; jer je sila Božija na spasenje svakome koji vjeruje, a najprije Jevrejinu i Grku. **17** Jer se u njemu javlja pravda Božija iz vjere u vjeru, kao što je napisano: pravednik æe od vjere živ biti. **18** Jer se otkriva gnjev Božij s neba na svaku bezbožnost i nepravdu ljudi koji drže istinu u nepravdi. **19** Jer što se može doznati za Boga poznato je njima: jer im je Bog javio; **20** Jer što se na njemu ne može vidjeti, od postanja svijeta moglo se poznati i vidjeti na stvorenjima, i njegova vjeèna sila i božanstvo, da nemaju izgovora. (adios g126) **21** Jer kad poznaše Boga, ne proslaviše ga kao Boga niti mu zahvališe, nego zaludješe u svojijem mislima, i potamnje nerazumno srce njihovo. **22** Kad se graðahu mudri, poludješe, **23** I pretvoriše slavu vjeènoga Boga u oblije smrtnoga èovjeka i ptica i èetvoronožnih životinja i gadova. **24** Zato ih predade Bog u željama njihovih srca u neèistotu, da se pogane tjelesa njihova među njima samima; **25** Koji pretvoriše istinu Božiju u laž, i veæema poštovaše i poslužiše tvar nego tvorca, koji je blagosloven vavijek. Amin. (aiðos g165) **26** Zato ih predade Bog u sramne slasti; jer žene njihove pretvoriše putno upotrebljavanje u besputno. **27** Tako i ljudi ostavivši putno upotrebljavanje ženskoga roda, raspliše se željom svojom jedan na drugoga, i ljudi s ljudima èinjavu sram, i platu koja trebaše za prijevara njihovu primahu na sebi. **28** I kao što ne marahu da poznadu Boga, zato ih Bog predade u pokvaren um da èine što ne valja, **29** Da budu napunjeni svake nepravde, kurvarstva, zloæe, lakomstva, pakosti; puni zavisti, ubistva, svaðe, lukavstva, zloæudnosti; **30** Šaptaæi, opadaæi, bogomrsci, siledžije, hvališe, ponositi, izmišlaæi zala, nepokorni roditeljima, **31** Nerazumni, nevjere, neljubavni, neprimirljivi, nemilostivi. **32** A neki i pravdu Božiju poznavši da koji to èine zasluzuju smrt, ne samo to èine, nego pristaju na to i onima koji èine.

2 Zato se ne možeš izgovoriti, o èovjedee koji god sudiš! jer kojijem sudom sudiš drugome, sebe osuðuješ; jer to èiniš sudeæi. **2** A znamo da je sud Božij prav na one koji to èine. **3** Nego pomišlaš li, o èovjedee koji sudiš onima koji to èine, i sam èiniš to! da æeš ti pobjeæi od suda Božijega? **4** Ili ne mariš za bogatstvo njegove dobrote i krotosti i trpljenja, ne znajuæei da te dobrota Božija na pokajanje vodi? **5** Nego svojom drvenosti

i nepokajanjem srcem sabiraš себi gnjev za dan gnjeva u koji æe se pokazati pravedni sud Boga, **6** Koji æe dati svakome po djelima njegovijem: **7** Onima dakle koji su trpljenjem djela dobrog tražili slavu i èast i neraspadljivost, život vjeèni; (aiðios g166) **8** A onima koji se uz prkos suprotni istini a pokoravaju se nepravdi, nemilost i gnjev. **9** Nevolja i tuga na svaku dušu èovjeka koji èini zlo, a najprije Jevrejina i Grka; **10** A slava i èast i mir svakome koji èini dobro, a najprije Jevrejini i Grki; **11** Jer Bog ne gleda ko je ko. **12** Jer koji bez zakona sagriješi, bez zakona æe i izginuti; i koji u zakonu sagriješi, po zakonu æe se osuditi **13** Jer pred Bogom nijesu pravedni oni koji slušaju zakon, nego æe se oni opravdati koji ga tvore; **14** Jer kad neznaðošći ne imajuæi zakona sami od sebe èine što je po zakonu, oni zakona ne imajuæi sami su sebi zakon: **15** Oni dokazuju da je ono napisano u srcima njihovijem što se èini po zakonu, buduæi da im savjest svjedoèi, i misli među sobom tuže se ili pravdaju) **16** Na dan kad Bog uzasudi tajne ljudske po jevanđelju mojemu preko Isusa Hrista. **17** Gle, ti se zoveš Jevrejin, a oslanjaš se na zakon i hvališ se Bogom, **18** I poznaješ volju, i izbiraš što je bolje, jer si nauèen od zakona; **19** I misliš da si vođ slijepima, vidjelo onima koji su u mraku, **20** Nakazatelj bezumnima, uèitelj djeci, koji imaš ugled razuma i istine u zakonu. **21** Uèeæei dakle drugoga sebe ne uèi; **22** Propovijedajuæi da se ne krade, kradeš; govoreæi: ne èini preljube, èiniš preljub; gadeæi se na idle, kradeš svetinju; **23** Koji se hvališ zakonom, a prijestupom zakona sramotisti Boga. **24** Jer se ime Božije zbog vas huli u neznaðošćima, kao što stoji napisano. **25** Obrezanje pomaže ako zakon držiš; ako li si prestupnik zakona, obrezanje je tvoje neobrezanje postalo. **26** Ako dakle neobrezanje pravdu zakona drži, zašto se ne bi njegovo neobrezanje za obrezanje uzelo? **27** I onaj koji je od roda neobrezan i izvršuje zakon, osudiaæe tebe koji si sa slovima i obrezanjem prestupnik zakona. **28** Jer ono nije Jevrejin koji je spolja Jevrejin, niti je ono obrezanje koje je spolja na tijelu; **29** Nego je ono Jevrejin koji je iznutra, i obrezanje srca duhom a ne slovima, to je obrezanje; kome je hvala ne od ljudi nego od Boga.

3 Šta je dakle bolji Jevrejin od drugih ljudi? Ili šta pomaže obrezanje? **2** Mnogo svakojako; prvo što su im povjerene rijeèi Božije. **3** A što neki ne vjerovaše, šta je za to? Eda æe njihovo neverjstvo vjeru Božiju ukiniti? **4** Bože saèuvaj! nego Bog neka bude istinit, a èovjek svaki laža, kao što stoji napisano: da se opravdaš u svojim rijeèima, i da pobijediš kad ti stanu suditi. **5** Ako li nepravda naša Božiju pravdu podiže, šta æemo reæi? Eda li je Bog nepravedan kad se srdi? Po èovjeku govorim: **6** Bože saèuvaj! Jer kako bi mogao Bog suditi svijetu? **7** Jer ako istina Božija u mojoj laži veæea postane na slavu njegovu, zašto još i ja kao grješnik da budem osuðen? **8** Zašto dakle kao što vieu na nas, i kao što kažu neki da mi govorimo) da ne èinimo zla da dođe dobro? Njima æe sud biti pravedan. **9** Šta dakle? Jesmo li bolji od njih? Nipošto! Jer gore dokazasmo da su i Jevreji i Grci svi pod grijehom, **10** Kao što stoji napisano: ni jednoga nema pravedna; **11** Ni jednoga nema razumiju, i ni jednoga koji traži Boga; **12** Svi se ukloniše i zajedno nevaljali postaše: nema ga koji èini dobro, nema ni jednoga ciglog. **13** Njihovo je grlo grob otvoren, jezicima svojima varaju, i jed je aspidin pod usnama njihovima. **14** Njihova su usta puna kletve i gréime. **15** Njihove su noge brze da proljevaju krv. **16** Na putovima je njihovima raskopavanje i nevolja; **17** I puta mirnoga ne poznaje. **18** Nema straha Božijega pred oèima njihovima. **19** A znamo da ono što zakon govorii, govorii onima koji su u zakonu, da se svaka usta zatisnu, i sav svijet da bude kriv Bogu; **20** Jer se djelima zakona nijedno tijelo neæee opravdati pred njim; jer kroz zakon dolazi poznanje grijeha. **21** A sad se bez

zakona javi pravda Božija, posvjeđeena od zakona i od proroka; **22** A pravda Božija vjerom Isusa Hrista u sve i na sve koji vjeruju, jer nema razlike. **23** Jer sv sagriješiće i izgubili su slavu Božiju, **24** I opravdaće se zabadaeu blagodatju njegovom, otkupom Isusa Hrista. **25** Kojega postavi Bog očišćenje vjerom u krv njegovoj da pokaže svoju pravdu oproštenjem predašnjih grijeha; **26** U podnošenju Božijemu, da pokaže pravdu svoju u sadašnje vrijeme da je on pravedan i da pravda onoga koji je od vjere Isusove. **27** Gdje je dakle hvala? Prođe. Kakijem zakonom? je li zakonom djela? Ne, nego zakonom vjere. **28** Mislimo dakle da æe se èovjek opravdati vjerom bez djela zakona. **29** Ili je samo Jevrejski Bog, a ne i neznabozæki? Da, i neznabozæki. **30** Jer je jedan Bog koji æe opravdati obrezanje iz vjere i neobrezanje vjerom. **31** Kvarimo li dakle zakon vjerom? Bože saèuvaj! nego ga još utvrðujemo.

4 Šta æemo dakle reæi za Avraama, oca svojega, da je po tijelu našao? **2** Jer ako se Avraam djelima opravda, ima hvalu, ali ne u Boga. **3** Jer šta govori pismo? Vjerova Avraam Bogu, i primi mu se u pravdu. **4** A onome koji radi ne broji se plata po milosti nego po dugu. **5** A onome koji ne radi a vjeruje onoga koji pravda bezbožnika, prima se vjera njegova u pravdu. **6** Kao što i David govori da je blago èovjeku kome Bog prima pravdu bez djela zakona: **7** Blago onima kojima se oprostije bezakonja, i kojima se grijesi prikrije. **8** Blago èovjeku kome Gospod ne prima grijeha. **9** Ovo dakle blaženstvo ili je u obrezanju ili u neobrezanju? Jer govorimo da se Avraamu primi vjera u pravdu. **10** Kako mu se dakle primi? ili kad je bio u obrezanju ili neobrezanju? Ne u obrezanju nego u neobrezanju. **11** I primi znak obrezanja kao peæat pravde vjere koju imæe u neobrezanju, da bi bio otac sviju koji vjeruju u neobrezanju; da se i njima primi u pravdu; **12** I da bi bio otac obrezanja ne samo onima koji su od obrezanja, nego i onima koji hode po stopama vjere koja bješe u neobrezanju oca našega Avraama. **13** Jer obeæanje Avraamu ili sjemenu njegovu da bude našljednik svijetu ne bi zakonom nego pravdom vjere. **14** Jer ako su našljednici oni koji su od zakona, propade vjera, i pokvari se obeæanje. **15** Jer zakon gradi gnjev; jer gdje nema zakona nema ni prijestupa. **16** Zato od vjere da bude po milosti da obeæanje tvrdo ostane svemu sjemenu, ne samo koje je od zakona nego i koje je od vjere Avraama, koji je otac svima nama, **17** Kao što stoji napisano: postavili te oca mnogijem narodima) pred Bogom kome vjerova, koji oživljuje mrtve, i zove ono što nije kao ono što jest: **18** On vjerova na nad kad se nije bilo nièemu nadati da æe on biti otac mnogijem narodima, kao što mu bješe reèeno: tako æee biti sjeme twoje. **19** I ne oslabivši vjerom ne pogleda ni na svoje veæ umorenje tijelo, jer mu bješe negdje oko sto godina, ni na mrtvost Sarine materice. **20** I za obeæanje Božije ne posumnja se nevjerojanjem, nego ojaæa u vjeri, i dade slavu Bogu. **21** I znajdaše jamaèeno da što obeæa kadar je i ueiniti. **22** Zato se i primi njemu u pravdu. **23** Ali nije pisano za njega jednoga samo da mu se primi, **24** Nego i za nas, kojima æe se primiti ako vjerujemo onoga koji vaskrsne Isusa Hrista Gospoda našega iz mrtvijeh, **25** Koji se predade za grijehu naše, i ustade za opravdanje naše.

5 Opravdavši se dakle vjerom, imamo mir s Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, **2** Kroz kojega i pristup naðosmo vjerom u ovu blagodat u kojoj stojimo, i hvalimo se nadanjem slave Božije. **3** Ne samo pak to, nego se hvalimo i nevoljama, znajdaše da nevolja trpljenje gradi; **4** A trpljenje iskustvo, a iskustvo nadanje; **5** A nadanje neæee se osramotiti, jer se ljubav Božiju izli u srca naša Duhom svetijem koji je dat nama. **6** Jer Hristos još kad slabijesmo umrje u vrijeme svoje za bezbožnike. **7** Jer jedva ko umre za pravednika; za dobrog može biti da bi se ko usudio umrjeti. **8**

Ali Bog pokazuje svoju ljubav k nama što Hristos još kad bijasmo grješnici umrje za nas. **9** Mnogo æemo dakle veæma biti kroza nj spaseni od gnjeva kad smo se sad opravdali krvljvu njegovom. **10** Jer kad smo se pomirili s Bogom smræu sina njegova dok smo još bili neprijatelji, mnogo æemo se veæma spasti u životu njegovu kad smo se pomirili. **11** Ne samo pak to, nego se hvalimo i Bogom kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, kroz kojega sad primisimo pomirenje. **12** Zato kao što kroz jednoga èovjeka doðe na svijet grijeh, i kroz grijeh smrt, i tako smrt uđe u sve ljudi, jer sv sagriješi. **13** Jer grijeh bješe na svijetu do zakona; ali se grijeh ne primæše kad ne bješe zakona; **14** Nego carova smrt od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nijes sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika onoga koji sæadajuše doæi. **15** Ali dar nije tako kao grijeh; jer kad kroz grijeh jednoga pomriješe mnogi, mnogo se veæa blagodat Božija i dar izli izobilno na mnoge blagodatju jednoga èovjeka Isusa Hrista. **16** I dar nije kao grijeh jednoga: jer za grijeh jednoga bi osuđenje, a dar od mnogih grijehova opravdanje. **17** Jer kad za grijeh jednoga carova smrt kroz jednoga, koliko æe veæma oni koji primaju izobilje blagodati i dar pravde u životu carovati kroz jednoga Isusa Hrista! **18** Zato dakle kao što za grijeh jednoga doðe osuđenje na sve ljudi, tako i pravdom jednoga doðe na sve ljudi opravdanje života. **19** Jer kao što neposlušanjem jednoga èovjeka postaše mnogi grješni, tako æe i poslušanjem jednoga biti mnogi pravedni. **20** A zakon doðe uz to da se umnoži grijeh; jer gdje se umnoži grijeh onđe se još veæma umnoži blagodat. **21** Da kao što carova grijeh za smrt, tako i blagodat da caruje pravdom za život vjeèni, kroz Isusa Hrista Gospoda našega. (aiònios g166)

6 Šta æemo dakle reæi? Hoæemo li ostati u grijehu da se blagodat umnoži? Bože saèuvaj! **2** Jer koji umrjesmo grijehu kako æemo još živjeti u njemu? **3** Illi ne znate da svi koji se krstisimo u Isusa Hrista, u smrt njegovu krstisimo se? **4** Tako se s njim pogrebosmo krštenjem u smrt da kao što usta Hristos iz mrtvijeh slavom oèinom, tako i mi u novom životu da hodimo. **5** Jer kad smo jednak s njim jednakom smræu, biæemo i vaskrsenjem; **6** Znajdaše ovo da se stari naš èovjek razape s njime, da bi se tijelo grješno pokvarilo, da više ne bismo služili grijehu. **7** Jer koji umrje oprosti se od grijeha. **8** A ako umrjesmo s Hristom, vjerujemo da æemo i živjeti s njim, **9** Znajdaše da Hristos usta iz mrtvijeh, veæ više ne umire; smrt više neæee obladati njime. **10** Jer što umrije, grijehu umrje jedanput; a što živi, Bogu živi. **11** Tako i vi dakle držite sebe da ste mrtvi grijehu a živi Bogu u Hristu Isusu Gospodu našemu. **12** Da ne caruje dakle grijeh u vašemu smrtnom tijelu, da ga slušate u slastima njegovim; **13** Niti dajite udova svojih grijehu za oružje nepravde; nego dajite sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvijeh, i ude svoje Bogu za oružje pravde. **14** Jer grijeh neæee vama obladati, jer niste pod zakonom nego pod blagodatju. **15** Šta dakle? Hoæemo li grijeshiti kad nijesmo pod zakonom nego pod blagodatju? Bože saèuvaj! **16** Ne znate li da kome dajete sebe za sluge u poslušanje, sluge ste onoga koga slušate, ili grijeha za smrt, ili poslušanja za pravdu? **17** Hvala dakle Bogu što bivši robovi grijehu poslušaste od srca tu nauku kojoj se i predostade. **18** Oprostivši se pak od grijeha postaste sluge pravdi. **19** Kao èovjek govorim, za slabost vašega tijela. Jer kao što dadoste ude svoje za robeve neèistoti i bezakonju na bezakonje, tako sad dajite ude svoje za sluge pravdi na posveæenje. **20** Jer kad bijaste robovi grijehu, prosti bijaste od pravde. **21** Kakav dakle onda imadoste plod za koji se sad stidite? Jer je onoga kraj smrt. **22** A sad oprostivši se od grijeha, i postavši sluge Božije, imate plod svoj na posveæenje, a kraj život vjeèni. (aiònios g166) **23** Jer je plata za grijeh smrt, a dar Božij je život vjeèni u Hristu Isusu Gospodu našemu. (aiònios g166)

7 Ili ne znate, braeo jer govorim onima koji znadu zakon da zakon vlasta nad èovjekom dokle je živ? 2 Jer je udata žena privezana zakonom za muža dokle god on živi; a ako li muž njezin umre, razdriješi se od zakona muževljega. 3 Zato dakle dok joj je muž živ biva preljuboèinica ako pođe za drugog muža; a ako joj umre muž prosta je od zakona da ne bude preljuboèinica ako pođe za drugoga. 4 Zato, braeo moja, i vi umrijestez zakonu tijelom Hristovjem, da budete drugoga, onoga što usta iz mrtvih, da plod donesemi Bogu. 5 Jer kad bijasmo u tijelu, bijahu slasti grjehovne, koje zakon raðahu u udima našima da se smrti plod donosi. 6 A sad umrviš izbavimo se od zakona koji nas držaše, da služimo Bogu u obnovljenju Duha a ne u starini slova. 7 Šta æemo dakle reæi? Je li zakon grijeh? Bože saèuvaj! nego ja grijeha ne poznah osim kroz zakon; jer ne znahod za želju da zakon ne kaza: ne zaželi. 8 A grijeh uze poèetak kroz zapovijest, i naèini u meni svaku želju; jer je grijeh bez zakona mrtav. 9 A ja živiljah nekad bez zakona; a kad dođe zapovijest, onda grijeh oživije, 10 A ja umrijeh, i naðe se da mi zapovijest bi za smrt koja bješe data za život. 11 Jer grijeh uzevši poèetak kroz zapovijest prevari me, i ubi me njome. 12 Tako je dakle zakon svet i zapovijest sveta i pravedna i dobra. 13 Dobro li dakle bi meni smrt? Bože saèuvaj! nego grijeh, da se pokaže grijeh dobrom èineæi mi smrt, da bude grijeh odviše grješan zapovješeu. 14 Jer znamo da je zakon duhovan; a ja sam tjelesan, prodan pod grijeh: 15 Jer ne znam šta èinim, jer ne èinim ono šta hoæu, nego na što mrzim ono èinim. 16 Ako li ono èinim šta neæau, hvalim zakon da je dobar. 17 A ovo više ja ne èinim nego grijeh koji živi u meni. 18 Jer znam da dobro ne živi u meni, to jest u tijelu mojem. Jer htjeti imam u sebi, ali uèiniti dobro ne nalazim. 19 Jer dobro šta hoæu ne èinim, nego zlo što neæau ono èinim. 20 A kad èinim ono što neæau, veæ ja to ne èinim nego grijeh koji živi u meni. 21 Nalazim dakle zakon, kad hoæu dobro da èinim, da me na zlo nagoni. 22 Jer imam radost u zakonu Božijemu po unutrašnjemu èovjeku; 23 Ali vidim drugi zakon u udima svojima, koji se suproti zakonu uma mojegu, i zarobljava me zakonom grjehvovnjem koji je u udima mojima. 24 Ja nesreæeni èovjek! Ko æe me izbaviti od tijela smrti ove? 25 Zahvaljujem Bogu svojemu kroz Isusa Hrista Gospoda našeg. Tako dakle ja sam umom svojijem služim zakonu Božijemu a tijelom zakonu grjehvovnom.

8 Nikakva dakle sad nema osuðenja onima koji su u Hristu Isusu i ne hode po tijelu nego po Duhu. 2 Jer zakon duha koji oživljava u Hristu Isusu, oprostio me je od zakona grjehvognoga i smrti. 3 Jer što zakonu bješe nemoguæe, jer bješe oslabljen tijelom, posla Bog sina svojega u obliju tijela grjehvognoga, i za grijeh osudi grijeh u tijelu, 4 Da se pravda zakona ispunij u nama koji ne živimo po tijelu nego po duhu; 5 Jer koji su po tijelu tjelesno misle, a koji su po duhu duhovno misle. 6 Jer tjelesno mudrovanje smrt je, a duhovno mudrovanje život je i mir. 7 Jer tjelesno mudrovanje neprijateljstvo je Bogu, jer se ne pokorava zakonu Božijemu niti može. 8 A koji su u tijelu ne mogu Bogu ugodi. 9 A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov. 10 A ako je Hristos u vama, onda je tijelo mrtvo grijeha radi a Duh živ pravde radi. 11 A ako li živi u vama Duh onoga koji je vaskrsao Isusa iz mrtvih, onaj koji je podigao Hrista iz mrtvih oživjeæe i vaša smrtna tjelesa Duhom svojijem koji živi u vama. 12 Tako dakle, braeo, nijesmo dužni tijelu da po tijelu živimo. 13 Jer ako živite po tijelu, pomrijeæete; ako li duhovi poslove tjelesne morite, življeæete. 14 Jer koji se vladaju po duhu Božijemu oni su sinovi Božiji. 15 Jer ne primiste duha ropstva, opet da se bojite; nego primiste Duha posinækoga, kojijem vièemo: Ava, oœe! 16 Ovaj

Duh svjedoèi našemu duhu da smo djeca Božija. 17 A kad smo djeca i našljednici smo: našljednici dakle Božiji, a sunašljednici Hristovi: jer s njim stradamo da se s njim i proslavlimo. 18 Jer mislim da stradanja sadašnjega vremena nijesu ništa prema slavi koja æe nam se javiti. 19 Jer èekanje tvari èeka da se jave sinovi Božiji. 20 Jer se tvar pokori propadljivosti ne od svoje volje nego za volju onoga koji je pokori) na nad, 21 Da æe se i sama tvar oprostiti od ropstva raspadljivosti na slobodu slave djece Božije. 22 Jer znamo da sva tvar uzdiše i tuži s nama dosad. 23 A ne samo ona, nego i mi koji novinu duha imamo, i mi sami u sebi uzdišemo èekajući posinjenja i izbavljenja tijelu svojemu. 24 Jer se nadom spasosmo. A nad koji se vidi nije nad; jer kad ko vidi što, kako æe mu se nadati? 25 Ako li se nadamo onome što ne vidimo, èekamo s trpljenjem. 26 A tako i Duh pomaže nam u našijem slabostima: jer ne znamo da što æemo se moliti kao što treba, nego sam Duh moli se za nas uzdisanjem neiskazanim. 27 A onaj što ispituje srca zna što je misao Duha, jer po volji Božjoj moli se za svecu. 28 A znamo da onima koji ljube Boga sve ide na dobro, koji su pozvani po namjerenu. 29 Jer koje naprijed pozna one i odredi da budu jednaki obliju sina njegova, da bi on bio prvorodenici meðu mnogom braæom. 30 A koje odredi one i dozva; a koje dozva one i opravda; a koje opravda one i proslavi. 31 Šta æemo dakle reæi na ovo? Ako je Bog s nama, ko æe na nas? 32 Koji dakle svoga sina ne poštedje, nego ga predade za sve nas, kako dakle da nam s njim sve ne daruje? 33 Ko æe optužiti izbrane Božije? Bog koji pravda? 34 Ko æe osuditi? Hristos Isus, koji umrije, pa još i vaskrse, koji je s desne strane Bogu, i moli za nas? 35 Ko æe nas rastaviti od ljubavi Božije? Nevolja li ili tuga? ili gonjenje? ili glad? ili golotinja? ili strah? ili maë? kao što stoji napisano: 36 Za tebe nas ubijaju vas dan, drže nas kao ovce koje su za klanje. 37 Ali u svemu ovome pobjeðujemo onoga radi koji nas je ljubio. 38 Jer znam jamaeno da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni poglavarstva, ni sile, ni sadašnje, ni buduæe, 39 Ni visina, ni dubina, ni druga kakva tvar može nas razdvajati od ljubavi Božije, koja je u Hristu Isusu Gospodu našemu.

9 Istina govorim tako mi Hrista, ne lažem, to mi svjedoèi savjest moja Duhom svetijem: 2 Da mi je vrlo žao i srce me moje boli bez prestanka; 3 Jer bih željeo da ja sam budem odluđen od Hrista za braæu svoju koja su mi rod po tijelu, 4 Koja su Izraeljci, kojijeh je posinæstvo i slava, i zavjet i zakon, i bogomoljstvo, i obeæanja; 5 Kojijeh su i oci, i od kojijeh je Hristos po tijelu, koji je nad svima Bog blagosloven vavijek. Amin. (aiðn g165) 6 A nije moguæe da rijeè Božija proðe: jer nijesu svi Izraeljci koji su od Izraelja; 7 Niti su svi djeca koji su sjeme Avraamovo, nego u Isaku, reæe, nazvanae ti se sjeme. 8 To jest, nijesu ono djeca Božija što su po tijelu djeca, nego djeca obeæanja primaju se za sjeme. 9 Jer je ovo rijeè obeæanja: u ovo vrijeme doæi æeu i u Sare æe biti sin. 10 Ne samo pak ona nego i Reveka, kad zatrudnje od samoga Isaka oca našega. 11 Jer još dok se djeca ne bijahu rodila, ni uèinila dobra ni zla, da ostane Božija naredba po izboru, 12 Ne za djela, nego onoga radi koji poziva reæe joj se: veæi æe služiti manjemu, 13 Kao što stoji napisano: Jakov mi omilje, a na Isava omrzoh. 14 Šta æemo dakle na to reæi? Eda li je nepravda u Boga? Bože saèuvaj! 15 Jer Mojsiju govorí: koga æu pomilovati, pomilovaæu, i na koga æu se smilovati, smilovaæu se. 16 Tako dakle niti stoji do onoga koji hoæe, ni do onoga koji træi, nego do Boga koji pomiluje. 17 Jer pismo govorí Faraonu: za to te isto podigoh da na tebi pokažem silu svoju, i da se razglasli ime moje po svoj zemlji. 18 Tako dakle koga hoæe miluje, a koga hoæe otvrdoglavi. 19 Reæi æes mi: zašto nas još krivi? jer ko se može suprotiti volji njegovoj? 20 A ko si ti, o èovjeku!

da protivno odgovaraš Bogu? Eda li rukotvorina govori majstoru svome: zašto si me tako načinio? **21** Ili zar lončar nema vlasti nad kalom da od jedne guke načini jedan sud za čast a drugi za sramotu? **22** A kad Šećer Bog da pokaze grijev svoj i da objavi silu svoju, podnese s velikijem trpljenjem sudove grijeva koji su pripravljeni za pogibao. **23** I da pokaze bogatstvo slave svoje na sudima milosti koje pripravi za slavu; **24** Koje nas i dozvava ne samo od Jevreja nego i od neznabozaca, **25** Kao što i u Josiji govori: nazvaoči narod svojim koji nije moj narod, i neljubaznicu ljubaznicom. **26** I biće na mjestu, gdje im se reče: vi nijeste moj narod; tamo æe se nazvati sinovi Boga živoga. **27** A Isajia više za Izraelj: ako bude broj sinova Izraeljevih kao pjesak morski, ostatak æe se spasti. **28** Jer æe on izvršiti riječ svoju, i naskoro æe izvršiti po pravdi, da, ispunje Gospod naskoro riječ svoju na zemlji. **29** I kao što proreće Isajia: da nam nije Gospod Savaot ostavio sjeme, onda bismo bili kao Sodom i Gomor. **30** Šta æemo dakle reći? Da neznabozici koji ne tražiše pravde dokuješe pravdu, ali pravdu od vjere. **31** A Izraelj tražeći zakon pravde ne dokuje zakona pravde. **32** Zašto? Jer ne traži iz vjere nego iz djela zakona; jer se spotakoše na kamen spoticanja, **33** Kao što stoji napisano: evo meæem u Sionu kamen spoticanja i stijenu sablazni; i koji ga god vjeruje neæe se postidjeti.

10 Braæeo! Želja je mojega srca i molitva k Bogu za spasenije Izraelja. **2** Jer im svjedočim da imaju revnost za Boga, ali ne po razumu. **3** Jer ne poznajući pravde Božje i gledajući da svoju pravdu utvrde ne pokoravaju se pravdi Božjoj. **4** Jer je Hristos svršetak zakona: koji ga god vjeruje opravdan je. **5** Jer Mojsije piše za pravdu koja je od zakona: koji ēovjek to ēini življeeše u tom. **6** A pravda koja je od vjere ovako govori: da ne rečeš u srcu svojemu: ko æe iziæi na nebo? to jest da svede Hrista; **7** Ili: ko æe siazeti u bezdan? to jest da izvede Hrista iz mrtvijeh. (*Abyssos g12*) **8** Ali šta govori pismo? Blizu ti je riječ u ustima tvojima i u srcu tvojemu, to jest riječ vjere koju propovijedamo. **9** Jer ako priznaeš ustima svojima da je Isus Gospod, i vjeruješ u srcu svojemu da ga Bog podiže iz mrtvijeh, bićeš spasen. **10** Jer se srcem vjeruje za pravdu a ustima se priznaje za spasenije. **11** Jer pismo govori: koji ga god vjeruje neæe se postidjeti. **12** Jer nema razlike među Jevrejinom i Grkom: jer je on Bog sviju, i bogat za sve koji ga prizivaju. **13** Jer koji god prizove ime Gospodnje spaše se. **14** Kako æe dakle prizvati koga ne vjerovaše? A kako æe vjerovati koga ne èuse? A kako æe èuti bez propovjednika? **15** A kako æe propovijedati ako ne budu poslan? Kao što stoji napisano: kako su krasne noge onih koji donose glas za mir, koji donose glas za dobro! **16** Ali svi ne poslušaše jevanđelja: jer Isajia govori: Gospode! ko vjerova našemu propovijedanju? **17** Tako dakle vjera biva od propovijedanja, a propovijedanje rijeèju Božjom. **18** Nego velim: zar ne èuse? Još otide po svoj zemlji glas njihov, i po krajevima vasionoga svijeta rijeèi njihove. **19** Nego velim: zar ne razumje Izraelj? Prvi Mojsije govori: ja æeu vas razdraziti, ne svojnjem narodom, nerazumnijem narodom rasrditev vas. **20** A Isajia govori slobodno: naðoše me koji me ne traže; i javih se onima koji za me ne pitaju. **21** A k Izraelju govori: vas dan pružah ruke svoje k narodu koji ne da mu se kaže i odgovara nasuprot.

11 Govorim dakle: eda li Bog odbaci narod svoj? Bože saèuvaj! Jer sam i ja Izraeljac od sjemena Avraamova od koljena Venijaminova. **2** Ne odbaci Bog naroda svojega, koji naprijed pozna. Ili ne znate šta govori pismo za Iliju kako se tuži Bogu na Izraelju govorac: **3** Gospode! proroke tvoje pobiše i oltare tvoje raskopase, a ja ostah jedan i traže dušu moju da je izvade. **4** A šta mu govori Božij odgovor? Ostavih sebi sedam hiljada ljudi koji ne

prekloniše koljena pred Vaalom. **5** Tako dakle i u sadašnje vrijeme ostatak bi po izboru blagodati. **6** Ako li je po blagodati, onda nije od djela, jer blagodat veæe ne bi bila blagodat; ako li je od djela nije više blagodat, jer djelo veæe ne bi bilo djelo. **7** Šta dakle? Šta iskaše Izraelj ono ne dobi; a izbor dobi; ostali pak zasljeni. **8** Kao što je napisano: dade im Bog duha neosjetljivoga, oèi da ne vide, i uši da ne èuju do samoga današnjeg dana. **9** I David govori: da bude trpeza njihova zamka i gvožđa, i sablazan i plata njima; **10** Da se njihove oèi zasljepe da ne vide, i leđa njihova jednako da su pognuti. **11** Govorim dakle: eda li se spotakoše da padnu? Bože saèuvaj! Nego je njihova pogreška spasenje neznabozicima, da bi se i oni razdrazili. **12** A kad je pogreška njihova bogatstvo svijetu i šteta njihova bogatstvu neznabozicima, akamoli da se ispune? **13** Jer vama gorovim neznabozicima; jer, buduæi da sam ja apostol neznabozaca, hoæeu da hvalim svoju službu; **14** Ne bih li kako razdrazio svoj rod, i spasao koga od njih. **15** Jer kad je odmet njihov primirenje svijetu, šta bi bilo primljenje, osim život iz mrtvijeh? **16** Ako je kvasac svet, to je i tijesto; i ako je korijen svet, to su i grane. **17** Ako li se neke od grana odlomiše, i ti, koji si divlja maslina, pricijepio si se na njih, i postao si zajedničar u korijenu i u masti od masline; **18** Ne hvali se granama; ako li se pak hvališ, ne nosiš ti korijena nego korijen tebe. **19** A reæi æes: odlomiše se grane da se ja pricijepim. **20** Dobro! neverstvom odlomiše se, a ti vjerom stojiš; ne ponosi se, nego se boji. **21** Jer kad Bog rođenijeh grana ne post jede, da i tebe kako ne nepoštedi. **22** Gledaj dakle dobrotu i nepoštedenje Božije: nepoštedenje na onima što otpadoše, a na sebi dobrotu Božiju, ako ostaneš u dobroti; ako li pak ne, i ti æes biti otsjeèen. **23** A i oni, ako ne ostanu u nevjernstvu, pricijepiæe se; jer ih je Bog kadar opet pricijepiti. **24** Jer kad si ti otsjeèen od rođene divlje masline, i pricijepio se na neroðenu pitomu maslinu; akamoli ovi koji æe se pricijepiti na rođenu svoju maslinu! **25** Jer vam, braæeo, neæeu zatajiti tajne ove da ne budete ponositi da šljepota Izraelju pada u dijel dokle ne uðe neznabozaca koliko treba. **26** I tako æe se spasti sav Izraelj, kao što je napisano: doæi æe od Siona izbavitelj i odvratiæe bezbožnost od Jakova. **27** I ovo im je moj zavjet kad otmem njihove grijehe. **28** Po jevanđelju dakle neprijatelji su vas radi; a po izboru ljubazni su otaca radi. **29** Jer se Bog neæee raskrajati za svoje darove i zvanje. **30** Jer kao i vi što se nekad suproæaste Bogu a sad biste pomilovani njihovoga radi suproæenja, **31** Tako i oni sad ne htješe da vjeruju vašega radi pomilovanja da bi i oni bili pomilovani. **32** Jer Bog zatvori sve u nevjernstvo, da sve pomiluje. **33** O dubino bogatstva i premudrosti i razuma Božjeg! kako su neispitljivi njegovu sudovi i neistražljivi njegovi putovi! **34** Jer ko pozna misao Gospodnju? **35** Ili ko mu bi savjetnik? Ili ko mu naprijed dade što, da mu se vrati? **36** Jer je od njega i kroz njega i u njemu sve. Njemu slava vavijek. Amin. (aiøn g165)

12 Molim vas dakle, braæeo, milosti Božje radi, da date tjelesa svoja u žrtvu živu, svetu, ugodnu Bogu; to da bude vaše duhovno bogomoljstvo. **2** I ne vladajte se prema ovome vijeku, nego se promjenite obnovljenjem umu svojega, da biste mogli kušati koje je dobra i ugodna i savršena volja Božja. (aiøn g165) **3** Jer kroz blagodat koja je meni data kažem svakome koji je meðu vama da ne mislite za sebe više nego što valja misliti; nego da mislite u smjernosti kao što je kome Bog udijelio mjeru vjere. **4** Jer kao u jednom tijelu što imamo mnoge ude a udi svi nemaju jedan posao, **5** Tako smo mnogi jedno tijelo u Hristu, a po sebi smo uđi jedan drugome. **6** A imamo razlièite darove po blagodati koja nam je dana: ako proroštvo, neka bude po mjeri vjere; **7** Ako li službi, neka služi; ako je uèitelj, neka uèi; **8** Ako je tješitelj, neka tješi; koji

daje neka daje prosto; koji upravlja neka se brine; koji ēini milost neka ēini s dobrom voljom. **9** Ljubav da ne bude lažna. Mrzezi na zlo držite se dobra. **10** Bratskom ljubavi budite jedan k drugome ljubazni. Ēašau jedan drugoga veæeg ēinite. **11** Ne budite u poslu ljeni; budite ognjeni u duhu, služite Gospodu. **12** Nadanjem veselite se, u nevolji trpite, u molitvi budite jednakو. **13** Dijelite potrebe sa svetima; primajte rado putnike. **14** Blagosiljajte one koji vas gone: blagosiljajte, a ne kuniti. **15** Radujte se s radosnima, i plaèteite s plaèenima. **16** Budite jedne misli među sobom. Ne mislite o visokojem stvarima, nego se držite niskijem. Ne mislite za sebe da ste mudri. **17** A nikome ne vraæajte zla za zlo; promišljajte o tom što je dobro pred svijem ljudima. **18** Ako je moguæe, koliko do vas stoji, imajte mir sa svijem ljudima. **19** Ne osvæeujte se za sebe, ljubazni, nego podajte mjesto gnjevu, jer stoji napisano: moja je osveta, ja æeu vratiti, govori Gospod. **20** Ako je dakle gladan neprrijatelj tvoj, nahrani ga; ako je žedan, napoj ga; jer ēineæi to uglevlje ognjeno skupljaš na glavu njegovu. **21** Ne daj se zlu nadvladati, nego nadvladaj zlo dobrom.

13 Svaka duša da se pokorava vlastima koje vladaju; jer nema vlasti da nije od Boga, a što su vlasti, od Boga su postavljene. **2** Tako koji se suproti vlasti suproti se naredbi Božijoj; a koji se suprote primiæe grijeh na sebe. **3** Jer knezovi nijesu strah dobrjem djelima nego zlijem. Hoæeš li pak da se ne bojiš vlasti, ēini dobro, i imaæeš hvalu od nje; **4** Jer je sluga Božij tebi za dobro. Ako li zlo ēiniš, boj se; jer uzalud ne nosi maëa, jer je Božij sluga, osvetnik na gnjev onome koji zlo ēini. **5** Tako se valja pokoravati ne samo od straha nego i po savjeti. **6** Jer zato i poreze dajete; jer su sluge Božije koje su za to isto postavljene. **7** Podajte dakle svakome šta ste dužni: kome dakle porezu, porezu; a kome carinu, carinu; a kome strah, strah; a kome èast, èast. **8** I ne budite nikome ništa dužni osim da ljubite jedan drugoga; jer koji ljubi drugoga zakon ispuní. **9** Jer ovo: ne ēini preljube, ne ubij, ne ukradi, ne svjedoæi lažno, ne zaæeli, i ako ima još kakva druga zapovijest, u ovoj se rijeèi izvršuje, to jest: ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe. **10** Ljubav ne ēini zla bližnjemu; daklem je ljubav izvršenje zakona. **11** I znauæei ovo vrijeme da je veæ èas došao da ustanemo od sna; jer nam je sad bliže spasenije negoli kad vjerovasmo. **12** Noæ proðe a dan se približi: da odbacimo dakle sva djela tamna, i da se obuèemo u oružje vidjela. **13** Da hodimo pošteno kao po danu: ne u žderanju i pjanstvu, ne u kurvarstvu i neèistoti, ne u svaðanju i zavisti; **14** Nego se obucite u Gospoda našega Isusa Hrista; i tijelu ne ugaðajte po željama.

14 A slaboga u vjeri primajte lijepo, da se ne smeta savjest. **2** Jer jedan vjeruje da smije svašta jesti, a koji je slab jede zelje. **3** Koji jede neka ne ukorava onoga koji ne jede; i koji ne jede neka ne osuðuje onoga koji jede; jer ga Bog primi. **4** Ko si ti koji sudiš tuðemu sluzi? On svojemu gospodaru stoji ili pada. Ali æe ustati; jer je Bog kadar podignuti ga. **5** Tako jedan razlikuje dan od dana, a drugi drži sve dane da su jednakí: svaki da bude uvjeren za svoju misao. **6** Koji razlikuje dane, Gospodu razlikuje; i koji ne razlikuje dana, Gospodu ne razlikuje. Koji jede, Gospodu jede: jer hvali Boga; i koji ne jede, Gospodu ne jede, i hvali Boga. **7** Jer nijedan od nas ne živi sebi, i nijedan ne umire sebi. **8** Jer ako živimo, Gospodu živimo; a ako umiremo, Gospodu umiremo. Ako dakle živimo, ako umiremo, Gospodnji smo. **9** Jer zato Hristos i umrije i vaskrse i oživlje da oblada i mrtvima i živima. **10** A ti zašto osuðuješ brata svojega? Ili ti zašto ukoravaš brata svojega? Jer æemo svi iziæi na sud pred Hristom. **11** Jer je pisano: tako mi života, govori Gospod, pokloniæe mi se svako koljeno, i svaki jezik slaviæe Boga. **12** Tako æe dakle svaki od nas dati Bogu odgovor za sebe. **13** Zato da ne osuðujemo više jedan drugoga,

nego mjesto toga ovo gledajte da ne postavljate bratu spoticanja ili sablazni. **14** Znam i uvjeren sam u Hristu Isusu da ništa nije pogano po sebi, osim kad ko misli da je što pogano, onome je pogano. **15** A ako je brat tvoj jela radi žalostan, veæ se ne vlaða po ljubavi: ne gubi jelom svojijem onoga za kojega Hristos umrije. **16** Gledajte dakle da se ne huli na vaše dobro. **17** Jer carstvo Božije nije jelo i piæe, nego pravda i mir i radost u Duhu svetome. **18** Jer koji ovijem služi Hristu ugodan je Bogu i mio ljudima. **19** Tako dakle da se staramo za mir i za ono ēim vodimo na bolje jedan drugoga. **20** Ne raskopavaj djela Božijega jela radi; jer je sve èisto; nego je pogano za èovjeka koji jede sa spoticanjem. **21** Dobro je ne jesti mesa, i vina ne pit, i ono ne èiniti na što se tvor bat spotiće, ili oda šta gori postaje ili slabí. **22** Ti imaš vjeru? Imaj me sam u sebi pred Bogom. Blago onome koji ne osuðuje sebe za ono šta nađe za dobro. **23** A koji se sumnja osuðen je ako jede, jer ne ēini po vjeri: a šta god nije po vjeri grijeh je.

15 Dužni smo dakle mi jaki slabosti slabijeh nositi, i ne sebi ugaðati. **2** I svaki od vas da ugaða bližnjemu na dobro za dobar ugled. **3** Jer i Hristos ne ugodi sebi, nego kao što je pisano: ruženja onijeh koji tebe ruže padoše na me. **4** Jer što se naprijed napisala za našu se nauku napisala, da trpljenjem i utjehom pisma nad imamo. **5** A Bog trpljenja i utjehe da vam da složno mislite među sobom po Hristu Isusu, **6** Da jednodušno jednjem ustima slavite Boga i oca Gospoda našega Isusa Hrista. **7** Zato primajte jedan drugoga kao što i Hristos primi vas na slavu Božiju. **8** Ali kažem da je Isus Hristos bio sluga obrezanja istine radi Božije, da utvrdi obeæanje ocevima, **9** A neznabobošci po milosti da proslave Boga, kao što stoji napisano: zato æu te hvaliti među neznabobošcima, Gospode, i pjevaæu ime tvoje. **10** I opet govori: veselite se neznabobošci s narodom njegovijem. **11** I opet: hvalite Gospoda svi neznabobošci, i slavite ga svi narodi. **12** I opet Isaija govori: biæe korijen Jesejev, i koji ustane da vlasta nad neznabobošcima u onoga æe se uzdati neznabobošci. **13** A Bog nada da ispuni vas svake radosti i mira u vjeri, da imate izobilje u nadu silom Duha svetoga. **14** A ja sam i sam uvjeren za vas, braæeo, da ste i vi sami puni blagodati, napunjeni svakoga razuma, da možete druge nauæiti. **15** Ali vam opet, braæeo, slobodno pisah nekoliko da vam napomenem radi blagodati koja mi je dana od Boga, **16** Da budem sluga Isusa Hrista u neznabobošcima, da služim jevanđelju Božijemu, da budu neznabobošci prinos povoljan i osveæen Duhom svetijem. **17** Imam dakle hvalu u Hristu Isusu kod Boga. **18** Jer ne smijem goroviti što koje Hristos ne uèini kroza me za poslušanje neznabobošca rijeæju i djelom, **19** U sili znaka i èuedesa silom Duha Božijega; tako da od Jerusalima i naokolo tja do Ilirika napunih jevanđeljem Hristovijem. **20** I tako se potrudih da propovjedim jevanđelje ne gdje se spominjaše Hristos, da na tuðoj zakopini ne zidam; **21** Nego kao što je pisano: kojima se ne javi za njega, vidjeæe; i koji ne èuše razumjeæe. **22** To me i zadrža mnogo puta da ne dođem k vama. **23** A sad više ne imajuæi mjesta u ovijem zemljama, a imajuæi želju od mnogo godina da dođem k vama, **24** Ako poðem u Španjolsku, doæei æeu vam; jer se nadam da æu tuda proæi i vas vidjeti, i vi æete me otpratiti onamo kad se najprije nekoliko nasitim vas. **25** A sad idem u Jerusalim služeæi svetima. **26** Jer Maæedonija i Ahaja uèiniše dragovoljno neku porezu za siromahe svete koji žive u Jerusalimu. **27** Oni uèiniše dragovoljno, a i dužni su im; jer kad neznabobošci dobiše dijel u njihovijem duhovnjem imanjima, dužni su i oni njima u tjelesnim poslužiti. **28** Kad ovo dakle svršim, i ovaj im plod zapeèatim, poæi æeu preko vas u Španjolsku. **29** A znam da kad dođem k vama, doæei æeu s obilnjem blagoslovom jevanđelja Hristova. **30** Ali vas molim, braæeo, zaradi Gospoda našega Isusa Hrista, i

zaradi ljubavi Duha, pomozite mi u molitvama za me k Bogu; **31**
Da se izbavim od onijeh koji se protive u Judeji, i da služba moja
za Jerusalim bude po volji svetima; **32** Da s radošću dođem k
vama, s voljom Božjom, i da se razveselim s vama. **33** A Bog
mira sa svima vama. Amin.

16 Preporučujem vam pak Fivu sestru našu, koja je sluškinja
kod crkve u Kenhreji, **2** Da je primite u Gospodu kao što
prilikuje svetima, i da joj budete u pomoći u svakoj stvari koju
od vas zatreba; jer je ona mnogima pomogla, i samome meni.
3 Pozdravite Priskilu i Akilu, pomoćnike moje u Hristu Isusu,
4 Koji za dušu moju svoje vratove položiše, kojima ne je jedan
zahvaljujem, nego i sve crkve neznabogačke, i domašnju crkvu
njihovu. **5** Pozdravite Epeneta, meni ljubaznoga, koji je novina
iz Ahaje u Hristu. **6** Pozdravite Mariju, koja se mnogo trudila
za nas. **7** Pozdravite Andronika i Juniju, rodbinu moju, i moje
drugare u sužanstvu, koji su znameniti među apostolima, koji i
prije mene vjerovaše Hrista. **8** Pozdravite Ampliju, meni ljubaznoga
u Gospodu. **9** Pozdravite Urbana, pomoćnika našega u Hristu, i
Stahija, meni ljubaznoga. **10** Pozdravite Apeliju, okušanoga u
Hristu. Pozdravite domače Aristovulove. **11** Pozdravite Irodijona,
rođaka mojega. Pozdravite domače Narkisove, koji su u Gospodu.
12 Pozdravite Trifenu i Trifosu, koje se trude u Gospodu. Pozdravite
Persidu ljubaznu, koja se mnogo trudila u Gospodu. **13** Pozdravite
Rufu izbranoga u Gospodu, i mater njegovu i moju. **14** Pozdravite
Asinkritu, Flegontu, Erma, Patrova, Ermiju, i braće koja su s
njima. **15** Pozdravite Filologa i Juliju, Nireja i sestru njegovu, i
Olimpanu, i sve svete koji su s njima. **16** Pozdravite jedan drugoga
cjelom svetijem. Pozdravljuju vas sve crkve Hristove. **17** Molim
vas pak, braće, ēuvajte se od onijeh koji ēine raspre i razdore na
štetu nauke koju vi naučiste, i uklonite se od njih; **18** Jer takovi
ne služe Gospodu našemu Isusu Hristu nego svojemu trbuhi, i
blagijem riječima i blagoslovima prelašćuju srca bezazlenijeh. **19**
Jer vaše slušanje razglasiti se svuda. I radujem se za vas; ali hoćeš
da ste vi mudri na dobro a prošti na zlo. **20** A Bog mira da satre
sotonu pod noge vaše skoro. Blagodat Gospoda našega Isusa
Hrista s vama. Amin. **21** Pozdravlja vas Timotije, pomoćnik moj, i
Lukije i Jason i Sosipatar, rođaci moji. **22** Pozdravljam vas i ja
Tertije, koji napisah ovu poslanicu u Gospodu. **23** Pozdravlja vas
Gaj, domaćin moj i cijele crkve. Pozdravlja vas Erast, haznadar
gradski, i brat Kvart. **24** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista
sa svima vama. Amin. **25** A onome koji vas može utvrditi po
jevanđelju mojemu i propovijedanju Isusa Hrista, po otkrivenju
tajne koja je bila sakrivena od postanja svijeta, (aiōnios g166) **26**
A sad se javila i obznanila kroz pisma proročka, po zapovijesti
vječnoga Boga, za poslušanje vjere među svima neznabogačima,
(aiōnios g166) **27** Jedinome premudrome Bogu, kroz Isusa Hrista,
slava vavijek. Amin. (aiōn g165)

1 Korinæanima

1 Od Pavla, voljom Božijom pozvanoga apostola Isusa Hrista, i od Sostena brata, 2 Crkvi Božijoj koja je u Korintu, osveæenima u Hristu Isusu, pozvanima svetima, sa svima koji prizivlju ime Gospoda našega Isusa Hrista na svakome mjestu i njihovome i našemu: 3 Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. 4 Zahvaljujem svagda Bogu svojemu za vas što vam je dana blagodat Božija u Hristu Isusu, 5 Te se u svemu obogatiste kroz nj, u svakoj rijeeci i svakom razumu, 6 Kao što se svjedoæanstvo Hristovo utvrdi među vama; 7 Tako da nemate nedostatku ni u jednome daru, vi koji èekate otkrivenja Gospoda našega Isusa Hrista, 8 Koji æe vas i utvrđiti do samoga kraja da budete pravi na dan Gospoda našega Isusa Hrista. 9 Vjeran je Bog koji vas pozva u zajednicu sina svojega Isusa Hrista Gospoda našega. 10 Molim vas pak, braæo, imenom Gospoda našega Isusa Hrista da svi jedno govorite, i da ne budu među vama raspre, nego da budete utvrđeni u jednom razumu i u jednoj misli. 11 Jer sam èuo za vas, braæo moja, od Hlojinjeh domaænjijeh da su svaðe među vama, 12 A to kažem da jedan od vas govorи: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; a treæi: ja sam Kifin; a èetvrti: ja sam Hristov. 13 Eda li se Hristos razdijeli? Eda li se Pavle razape za vas? ili se u ime Pavlova krstite? 14 Hvala Bogu što ja nijednoga od vas ne krstih osim Krispa i Gaja; 15 Da ne reèe ko da u svoje ime krstih. 16 A krstih i Stefanin dom: dalje ne znam jesam li koga drugog krstio. 17 Jer Hristos ne posla mene da krstim, nego da propovijedam jevanđelje, ne premudrijem rijeèima, da ne izgubi silu krst Hristov. 18 Jer je rijeè krstova ludost onima koji ginu; a nama je koji se spasavamo sila Božija. 19 Jer je pisano: pogubiæu premudrost premudrijeh, i razum zunnijeh odbaciæu. 20 Gdje je premudri? Gdje je knjizevnik? Gdje je prepriæ ovoga vijeka? Ne pretvori li Bog mudrost ovoga svijeta u ludost? (aïon g165) 21 Jer buduæi da u premudrosti Božijoj ne pozna svijet premudroæeu Boga, bila je Božija volja da ludoæuu pouèenja spase one koji vjeruju. 22 Jer i Jevreji znake ištu, i Grci premudrosti traže. 23 A mi propovijedamo Hrista razapeta, Jevrejima dakle sablazan a Grcima bezumlje; 24 Onima pak koji su pozvani, i Jevrejima i Grcima, Hrista, Božiju silu i Božiju premudrost. 25 Jer je ludost Božija mudrija od ljudi, i slabost je Božija jaèa od ljudi. 26 Jer pogledajte znanje svoje, braæo, da nema ni mnogo premudrijeh po tijelu, ni mnogo silnijeh ni mnogo plemenitijeh; 27 Nego što je ludo pred svijetom ono izabran Bog da posrami premudri; i što je slabo pred svijetom ono izabran Bog da posrami jako; 28 I što je neplenenito pred svijetom i uniæteno izabran Bog, i što nije, da uniæti ono što jest, 29 Da se ne pohvali nijedno tijelo pred Bogom. 30 Iz kojega ste vi u Hristu Isusu, koji nam posta premudrost od Boga i pravda i osveæenje i izbavljenje. 31 Da kao što se piše) ko se hvali, Gospodom da se hvali.

2 I ja došavši k vama, braæo, ne doðoh s visokom rijeèi ili premudrosti da vam javljam svjedoæanstvo Božije. 2 Jer nijesam mislio da znam što među vama osim Isusa Hrista, i toga raspeta. 3 I ja bijah među vama u slabosti, i u strahu i u velikom drktanju. 4 I rijeè moja, i pouèenje moje ne bijaše u nadgovorljivijem rijeèima ljudske premudrosti, nego u dokazivanju Duha i sile. 5 Da vjera vaša ne bude u mudrosti ljudskoj nego u sili Božijoj. 6 Ali premudrost govorimo koja je u savršenima, a ne premudrost vjeka ovoga ni knezova vjeka ovoga koj prolaze. (aïon g165) 7 Nego govorimo premudrost Božiju u tajnosti sakrivenu, koju odredi Bog prije svijeta za slavu našu; (aïon g165) 8 Koje nijedan od knezova vjeka ovoga ne pozna; jer da su je poznali, ne bi Gospoda slave razapeli. (aïon g165) 9 Nego kao što je pisano:

što oko ne vidje, i uho ne èu, i u srce èovjeku ne doðe, ono ugotovi Bog onima, koji ga ljube. 10 A nama je Bog otkrio Duhom svojijem; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije. 11 Jer ko od ljudi zna šta je u èovjeku osim duha èovjeèijega koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega. 12 A mi ne primismo duha ovoga svijeta, nego Duha koji je iz Boga, da znamo što nam je darovano od Boga; 13 Koje i govorimo ne rijeèima što je nauæila èovjeèija premudrost, nego što uèi Duh sveti; i duhovne stvari duhovno radimo. 14 A tjelesni èovjek ne razumije što je od Duha Božijega; jer mu se èini ludost i ne može da razumije, jer treba duhovno da se razgleda. 15 Duhovni pak sve razgleda, a njega sama niko ne razgleda. 16 Jer ko pozna um Gospodnj da ga pouèi? A mi um Hristov imamo.

3 I ja, braæo, ne mogoh s vama govoriti kao s duhovnima nego kao s tjelesnima, kao s malom djecom u Hristu. 2 Mlijekom vas napojih a ne jelom, jer još ne mogaste, i ni sad još ne možete, 3 Jer ste još tjelesni. Jer gdje su među vama zavisti i svaðe i nesloge, nijeste li tjelesni, i ne živite li po èovjeku? 4 Jer kad govorи: ja sam Pavlov; a drugi: ja sam Apolov; nijeste li tjelesni? 5 Ko je dakle Pavle a ko li Apolo do samo sluge kroz koje vjerovaste, kao što i svakome Gospod dade? 6 Ja posadih, Apolo zali, a Bog dade te uzraste. 7 Tako niti je onaj što koji sadi, ni onaj koji zaljava, nego Bog koji daje te raste. 8 A onaj koji sadi i koji zaljava jednaki su; i svaki æe primiti svoju platu po svojemu trudu. 9 Jer mi smo Bogu pomagaèi, a vi ste Božija njiva, Božija graðevina. 10 Po blagodati Božijoj koja mi je dana ja kao premudri neimar postavih temelj, a drugi zida u visinu; ali svaki neka gleda kako zida. 11 Jer temelja drugoga niko ne može postaviti osim onoga koji je postavljen, koji je Isus Hristos. 12 Ako li ko zida na ovome temelju zlato, srebro, dragi kamenje, drva, sijeno, slamu, 13 Svakoga æe djelo izæei na vidjelo; jer æe dan pokazati, jer æe se ognjem otkriti, i svako djelo pokazaae organj kao što jest. 14 I ako ostane èije djelo što je nazidao, primæje platu. 15 A èije djelo izgori, oteti æe u štetu: a sam æe se spasti tako kroz krog organj. 16 Ne znate li da ste vi crkva Božija, i Duh Božij živi u vama? 17 Ako pokvari ko crkvu Božiju, pokvariæe njega Bog: jer je crkva Božija sveta, a to ste vi. 18 Niko neka se ne vara: ako ko među vama misli da je mudar na ovome svijetu, neka bude lud da bude mudar. (aïon g165) 19 Jer je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano: hvata premudre u njihovu lukavstvu. 20 I opet: Gospod zna pomisli mudrijeh da su ništa. 21 Zato niko da se ne hvali èovjekom, jer je sve vaše. 22 Bio Pavle, ili Apolo, ili Kifa, ili svijet, ili život ili smrt, ili sadaænje, ili buduæe: sve je vaše; 23 A vi ste Hristovi a Hristos Božij.

4 Tako da nas drže ljudi kao sluge Hristove i pristave tajna Božijeh. 2 A od pristava se ne traži više ništa, nego da se ko vjeran nađe. 3 A ja malo marim što me sudite vi ili èovjeèej dan; a ni sam sebe ne sudim. 4 Jer ne znam ništa na sebi; no za to nijesam opravdan, ali onaj koji mene sudi Gospod je. 5 Zato ne sudite ništa prije vremena, dokle Gospod ne doðe, koji æe iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i objaviaæe savjetje sraðene, i tada æe pohvala biti svakome od Boga. 6 A ovo, braæo moja, prigovorih sebi i Apolu vas radi, da se od nas nauæete da ne mislite za sebe više nego što je napisano, i da se koga radi ne nadimate jedan na drugoga. 7 Jer ko tebe poviseju? Šta li imaæ što nijesi primio? A ako si primio, što se hvališ kao da nijesi primio? 8 Eto ste siti, eto se obogatiste, bez nas carujete. O da biste carovali, da bismo i mi s vama carovali! 9 Jer mislim da Bog nas apostole najistražnje postavi, kao one koji su na smrt osuðeni; jer bismo gledanje i svijetu i anđelima i ljudima. 10 Mi smo budale Hrista radi, a vi ste mudri u Hristu; mi slabi, a vi jaci; vi slavni,

a mi sramotni. **11** Do ovoga èasa i gladujemo, i trpimo žeđu, i golotinju, i muke, i potucamo se, **12** I trudimo se radeèei svojijem rukama. Kad nas psuju, blagosiljamo; kad nas gone, trpimo; **13** Kad hule na nas, molimo; postasmo kao smetište svijeta, po kojemu svi gaze dosad. **14** Ne pišem ja ovo da posramim vas, nego vas uèim kao svoju ljubaznu djecu. **15** Jer ako imate i trista ueitelja u Hristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Hristu Isusu rodih jevanđeljem. **16** Nego vas molim, ugledajte se na mene kao i ja na Hrista. **17** Zato poslah k vama Timotija, koji mi je sin ljubazni i vjerni u Gospodu; on æe vam opomenuæi putove moje koji su u Hristu Isusu, kao što svuda i u svakoj crkvi uèim. **18** Neki se naduše kao da ja neæeu doæi k vama. **19** Ali æeu vam doæi skoro, ako Bog da, i neæeu gledati na rijeèi onihje što su se naduæi, nego na silu. **20** Jer carstvo Božije nije u rijeèi nego u sili. **21** Šta hoæete? da doðem k vama s prutom ili s ljubavlji i duhom krotosti?

5 Vrlo se glasi da je kurvarstvo među vama, i takovo kurvarstvo kakovo se ni među neznabòćima ne èuje, da nekakav ima ženu oèenu. **2** I vi se još nadimate, mjesto da plaèete, da se izvadi između vas onaj koji je uèinio to djelo. **3** Jer ja, koji ako nijesem kod vas tijelom ali duhom tu živim, veæ otsudih kao da sam tam, da se onaj koji je to tako uèinio, **4** U ime Gospoda našega Isusa Hrista kad se saberete vi i moj duh, sa silom Gospoda našega Isusa Hrista, **5** Da se on preda sotoni na muèenje tijela, da bi se duh spasao u dan Gospoda našega Isusa Hrista. **6** Nije dobra hvala vaša. Ne znate li da malo kvasca sve tijesto ukiseli? **7** Oèistite dakle stari kvasac, da budete novo tijesto, kao što ste prijesni; jer i pasha naša zakla se za nas, Hristos. **8** Zato da praznujemo ne u starome kvascu, ni u kvascu pakosti i lukavstva, nego u prijesnomu hljebu èistote i istine. **9** Pisah vam u poslanici da se ne miješate s kurvarima; **10** I to ja ne rekoh za kurvare ovoga svijeta, ili tvrdice, ili hajduke, ili idolopoklonike; jer biste morali iziæi iz svijeta. **11** A sad vam pisah da se ne miješate ako koji koji se brat zove, postane kurvar, ili tvrdica, ili idolopoklonik, ili kavgadžija, ili pijanica, ili hajduk; s takovima da i ne jedete. **12** Jer šta je meni stalo da sudim i one koji su napolju? Ne sudite li vi one koji su unutra? **13** A one koji su napolju sudiæe Bog. Izvadite zloga između sebe.

6 Smjje li koji od vas, kad ima tužbu na drugoga, iæi na sud nepravednima, a ne svetima? **2** Ne znate li da æe sveti suditi svijetu? Kad æete dakle vi svjetu suditi nijeste li vrijedni suditi manjijem stvarima? **3** Ne znate li da æemo anđelima suditi, akamoli stvarima ovoga svijeta? **4** A vi kad imate tužbe za stvari ovoga svijeta, uzmete za sudije one koje u crkvi ne broji niko ni u što! **5** Na sramotu vašu govorim: zar nema među vama nijednoga mudra koji može rasuditi među braæom svojom? **6** Nego se brat s bratom sudi, i to pred nevjernima! **7** I to je veæ vrlo sramno za vas da imate tužbe među sobom. Zašto radije ne trpite nepravdu? Zašto radije ne pregorite štetu? **8** Nego vi sami èinite nepravdu i štetu, pa još braæi! **9** Ili ne znate da nepravednici neæe naslijediti carstva Božjeg? Ne varajte se: ni kurvari, ni idolopoklonici, ni preljuboæinci, ni adžuvani, ni muæeloænici, **10** Ni lupeži, ni lakomci, ni pijanice, ni kavgadžije, ni hajduci, carstva Božjeg neæe naslijediti. **11** I ovakovi bijaste neki; nego se oprastete i posvetiste i opravdaste imenom Gospoda našega Isusa Hrista i Duhom Boga našega. **12** Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali neæeu da što oblada mnome. **13** Jela su za trbuhi, i trbuhi je za jela; ali æe Bog i ova i onoga pokvariti. A tijelo nije za kurvarstvo, nego za Gospoda, i Gospod za tijelo. **14** A Bog i Gospoda podiže, i nas æe podiæi silom svojom. **15** Ne znate li da su tjelesa vaša udi Hristovi? Hoæu li dakle uzeti ude Hristove i od njih naæiniti ude kurvine? Bože saèuvaj! **16** Ili ne znate da ko se s

kurvom sveže jedno tijelo s njom postane? Jer, reèe, biæe dvoje jedno tijelo. **17** A ko se Gospoda drži jedan je duh s Gospodom. **18** Bježite od kurvarstva; jer svaki grijeh koji èovjek èini osim tijela je; a koji se kurva on grijesi svome tijelu. **19** Ili ne znate da su tjelesa vaša crkva svetoga Duha koji živi u vama, kojega imate od Boga, i nijeste svoji? **20** Jer ste kupljeni skupo. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojijem i u dušama svojijem, što je Božije.

7 A za ono što mi pisaste: dobro je èovjeku da se ne dohvata do žene: **2** Ali zbog kurvarstva svaki da ima svoju ženu, i svaka žena da ima svojega muža; **3** Muž da èini ženi dužnu ljubav, tako i žena mužu. **4** Žena nije gospodar od svojega tijela, nego muž; tako i muž nije gospodar od svojega tijela, nego žena. **5** Ne zabranjujte se jedno od drugoga, veæ ako u dogovoru za vrijeme, da se postite i molite Bogu; i opet da se sastanete, da vas sotona ne iskuša vašijem neuzdržanjem. **6** Ali ovo govorim po svijetu a ne po zapovijesti; **7** Jer hoæu da svi ljudi budu kao i ja; ali svaki ima svoj dar od Boga: ovaj dakle ovako i onaj onako. **8** A neoženjenjem i udovicama velim: dobro im je ako ostanu kao i ja što sam. **9** Ako li se ne uzdrže, neka se žene i udaju; jer je bolje ženiti se negoli upaljivati se. **10** A oženjenjem zapovijedam, ne ja nego Gospod, da se žena od muža ne razdvaja. **11** Ako li se pak i razdvoji, da se više ne udaje, ili da se pomiri sa svojijem mužem i muž da ne pušæa žene. **12** A ostalima govorim ja a ne Gospod: ako koji brat ima ženu nekrštenu i ona se privoli življeti s njim, da je ne ostavlja. **13** I žena ako ima muža nekrštena i on se privoli življeti s njom, da ga ne ostavlja. **14** Jer se posveti muž nekršten ženom krštenom, i posveti se žena nekrštena od muža krštenoga; jer inaèe djeca vaša bila bi neèista, a sad su sveta. **15** Ako li se nekršteni razdvaja, neka se razdvoji; jer se brat ili sestra u takovom dogaðaju ne zarobi; jer nas na mir dozva Gospod Bog. **16** Jer šta znaš, ženo, da ako muža spaseš? ili šta znaš, mužu, da ako ženu spaseš? **17** Samo kao što je Bog razdijelio svakome, i kao što je svakoga pozvao Gospod onako neka živi. I tako zapovijedam po svijem crkvama. **18** Je li ko pozvat obrezan, neka se ne gradi neobrezan; ako li je ko pozvat neobrezan, neka se ne obrezuje. **19** Obrezanje je ništa, i neobrezanje je ništa; nego držanje zapovijesti Božijeh. **20** Svaki neka ostane u onome zvanju u kome je pozvan. **21** Jesi li pozvan rob, ne brini se; nego ako i možeš svoj biti, još radije budi. **22** Jer koji je pozvan u Gospodob, slobodnjak je Gospodnj, tako i koji je pozvan slobodnjak, rob je Hristov. **23** Kupljeni ste skupo, ne budite robovi ljudima. **24** Svaki, braæeo, u èemu je ko pozvan u onome neka ostane pred Gospodom. **25** A za djevojkice nemam zapovijesti Gospodnjie, nego dajem svjet, kao koji sam pomilovan od Gospoda, da budem vjeran. **26** Mislim dakle ovo da æe biti dobro za sadašnju nevolju da je èovjeku dobro tako biti. **27** Jesi li se privezao za ženu, ne traži da se razdriješi; jesli li se odriješio od žene, ne traži žene. **28** A ako li se i oženìš, nijesi sagriješio; i djevojka ako se uda, nije sagriješila: ali æe imati takovi nevolje tjelesne; a ja vas žalim. **29** A ovo govorim, braæeo, jer je ostalo vrijeme prekraæeno, da æe i oni koji imaju žene biti kao oni koji nemaju; **30** I koji plaèeu kao koji ne plaèu; i koji se raduju kao koji se ne raduju; i koji kupuju kao koji nemaju; **31** I koji ovaj svijet upotrebljavaju kao da ga ne upotrebljavaju; jer prolazi oblijeèe ovoga svijeta. **32** A ja hoæu da ste vi bezbjedni. Ko je neoženjen brine se za Gospodnjie, kako æe ugoditi Gospodu; **33** A koji je oženjen brine se za svjetsko, kako æe ugoditi ženi. Drugo je žena, a drugo je djevojka. **34** Koja je neudata brine se za Gospodnjie, kako æe ugoditi Gospodu, da bude sveta i tijelom i duhom; a koja je udata brine se za svjetsko, kako æe ugoditi mužu. **35** A ovo govorim na korist vama samijem, ne da vam nametnem zamku na vrat, nego za lijepu i pristojnu

službu Gospodu bez smetnje. **36** Ako li pak ko misli da je sramota za njegovu djevojku kad ostane usidjelica, i ne može drukčije biti, neka eini šta hoće, ne grieši ako se uda. **37** A koji stoji tvrdo u srcu, i nema nevolje, a ima vlast nad svojom voljom, i ovo je rasudio u srcu svojemu da zadrži djevojku, dobro eini. **38** Tako i onaj koji udaje svoju djevojku dobro eini; ali koji ne udaje bolje eini. **39** Žena je privezana zakonom dokle joj god živi muž; a ako joj umre muž, slobodna je za koga hoće da se uda, samo u Gospodu. **40** Ali je blaženija ako ostane tako po mojemu svjetu; jer mislim da i ja imam Duha Božijega.

8 A za meso što je klato idolima znamo, jer svi razum imamo. **1** Razum dakle nadima, a ljubav popravlja. **2** Ako li ko misli da što zna, ne zna još ništa kao što treba znati. **3** A ako ko ljubi Boga, Bog ga je naučio. **4** A za jelo idolskih žrtava, znamo da idol nije ništa na svijetu, i da nema drugoga Boga osim jedinoga. **5** Jer ako i ima koji se bogovi zovu, ili na nebū ili na zemlji, kao što ima mnogo bogova i mnogo gospoda: **6** Ali mi imamo samo jednoga Boga oca, od kojega je sve, i mi u njemu, i jednoga Gospoda Isusa Hrista, kroz kojega je sve, i mi kroza nj. **7** Ali nema svatko razuma; jer neki koji još i sad misle da su idioli nešto, kao idolske žrtve jedu, i savjest njihova, slaba buduće, pogani se. **8** Ali jelo nas ne postavlja pred Bogom: jer niti æemo biti veæi ako jedemo, ni manji ako ne jedemo. **9** Ali se èuvajte da kako ova sloboda vaša ne postane spoticanje slabima. **10** Jer ako tebe, koji imas razum, vidi ko u idolskoj crkvi gdje sjediš za trpezom, neæe li njegova savjest, slaba buduće, oslobođiti se da jede idolske žrtve? **11** I s tvoga razuma poginuće slabi brat, za kojega Hristos umrije. **12** Tako kad se griešite o braæu, i bijete njihovu slabu savjest, o Hristu se griešite. **13** Zato ako jelo sablažnjava brata mojega, neæeu jesti mesa dovjeka, da ne sablaznim brata svojega. (aiðn g165)

9 Nijesam li ja apostol? Nijesam li sam svoj? Ne vidjeh li ja Isusa Hrista, Gospoda našega? Nijeste li vi djelo moje u Gospodu? **2** Ako drugima i nijesam apostol, ali vama jesam, jer ste vi peæat mojega apostolstva u Gospodu. **3** Moj odgovor onima koji me uspiju ovo je: **4** Eda li nemamo vlasti jesti i pit? **5** Eda li nemamo vlasti sestrženu voditi, kao i ostali apostoli, i braæa Gospodnjia, i Kifa? **6** Ili jedan ja i Varnava nemamo vlasti ovo èiniti? **7** Ko vojuje kad o svome trošku? Ili ko sadri vinograd i od rodova njegovih da ne jede? Ili ko pase stado i od mlijeka stada da ne jede? **8** Eda li ovo govorim po èovjeku? Ne govorli ovo i zakon? **9** Jer je u Mojsijevu zakonu napisano: da ne zavežeš usta volu koji vrše. Eda li se Bog brine za volove? **10** Ili govorli jamaèeno za nas? Jer se za nas napisao: koji ore treba u nadanju da ore; i koji vrše u nadanju da æe dobiti od onoga što vrše. **11** Kada mi vama duhovna sijasmo, je li to što veliko ako mi vama tjelesna požnjemo? **12** Kad se drugi mijesaju u vašu vlast, akamoli da ne bi mi? Ali ne uèinimo po vlasti ovog sve trpimo da ne uèinimo kakve smetnje jevanđelju Hristovu. **13** Ne znate li da oni koji èine svetu službu od svetinje se hrane? i koji oltaru služe s oltarom dijele? **14** Tako i Gospod zapovjedi da oni koji jevanđelje propovijedaju od jevanđelja žive. **15** A ja to nijedno ne uèinim. I ne pišem ovo da tako bude za mene; jer bih voljeo umrijeti nego da ko slavu moju uništi. **16** Jer ako propovijedam jevanđelje, nema mi hvale: jer mi je za nevolju; i teško meni ako jevanđelja ne propovijedam. **17** Ako dakle ovo èinem od svoje volje, platu imam; a ako li èinem za nevolju, služba mi je predata. **18** Kakva mi je dakle plata? Da propovijedajući jevanđelje uèinim bez plate jevanđelje Hristovo, da ne èinem po svojoj vlasti u propovijedanju jevanđelja. **19** Jer premda sam sloboden od sviju, svima sebe uèinim robom, da ih više pridobijem. **20** Jevrejima sam bio sam kao Jevrejin da Jevreje pridobijem; onima koji su pod zakonom bio sam kao pod zakonom, da pridobijem

one koji su pod zakonom; **21** Onima koji su bez zakona bio sam kao bez zakona, premda nijesam Bogu bez zakona nego sam u zakonu Hristovu, da pridobijem one koji su bez zakona. **22** Slabima bio sam kao slab, da slabe pridobijem; svima sam bio sve, da kakogod spasem koga. **23** A ovo èinem za jevanđelje, da bih imao dijel u njemu. **24** Ne znate li da oni što trèe na trku, svi trèe, a jedan dobije dar? Tako trèite da dobijete. **25** Svaki pak koji se bori od svega se uzdržava: oni dakle da dobiju raspadljiv vjenac, a mi neraspadljiv. **26** Ja dakle tako trèim, ne kao na nepouzdano; tako se borim, ne kao onaj koji bije vjetar; **27** Nego morim tijelo svoje i trudim da kako sam drugima propovijedajući izbaèen ne budem.

10 Ali neæeu vam zatajiti, braæeo, da ocevi naši svi pod oblakom biše, i svi kroz more proðoše; **2** I svi se u Mojsija krstise u oblaku i moru; **3** I svi jedno jelo duhovno jedoše; **4** I svi jedno piæe duhovno piše; jer pijahu od duhovne stijene koja iðaše za njima: a stijena bješe Hristos. **5** Ali mnogi od njih ne bijahu po Božijoj volji, jer biše pobijeni u pustinji. **6** A ovo biše ugledi nama, da mi ne želimo zala, kao i oni što želješe. **7** Niti bivajte idolopoklonici, kao neki od njih, kao što stoje napisano: sjedoste ljudi da jedu i da piju, i ustaše da igraju. **8** Niti da se kurvamo, kao neki od njih što se kurvaše, i pale ih u jedan dan dvadeset i tri hiljade. **9** Niti da kušamo Hrista, kao što neki od njih kušaše, i od zmija izgibioše. **10** Niti da vièemo na Boga, kao neki od njih što višaše, i izgibioše od krvnika. **11** Ovo se pak sve dogaðaše ugledi njima, a napisa se za nauku nama, na koje poslijedak svijeta dođe. (aiðn g165) **12** Jer koji misli da stoji neka se èuva da ne padne. **13** Drugo iskušenje ne dođe na vas osim èovjeèijega; ali je vjeran Bog koji vas neæe pustiti da se iskušate veæma nego što možete, nego æe uèiniti s iskušanjem i kraj, da možete podnijeti. **14** Zato, ljubazna braæeo moja, bjegajte od idolopoklonstva. **15** Kao mudrima govorim; sudite vi šta govorim. **16** Èaša blagoslova koju blagosiljamo nije li zajednica krvи Hristove? Hljeb koji lomimo nije li zajednica tijela Hristova? **17** Jer smo jedan hljeb, jedno tijelo mnogi; jer svi u jednome hljebu imamo zajednicu. **18** Gledajte Izraïlia po tijelu: koji jedu žrtve nijesu li zajednièari oltara? **19** Sta dakle govorim? da je idol što? ili idolska žrtva da je što? **20** Nije; nego što žrtvuju neznačajnosti, da ñavolima žrtvuju, a ne Bogu; a ja neæeu da ste vi zajednièari s ñavolima. **21** Ne možete piti èaše Gospodnje i èaše ñavolske; ne možete imati zajednice u trpezi Gospodnjoj i u trpezi ñavolskoj. **22** Ili da prkosimo Gospodu? Eda li smo mi jaæi od njega? **23** Sve mi je slobodno, ali nije sve na korist; sve mi je slobodno, ali sve ne ide na dobro. **24** Niko da ne gleda što je njegovo, nego svaki da gleda što je drugoga. **25** Sve što se prodaje na mesarnici, jedite, i ništa ne ispitujte savjesti radi; **26** Jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. **27** Ako li vas ko od nevjernika pozove, i hoæete iæi, jedite sve što se pred vas doneše, i ne premišljajte ništa savjesti radi. **28** Ako li vam pak ko reèe: ovo je idolska žrtva, ne jedite radi onoga koji vam kaže, i radi savjesti; jer je Gospodnja zemlja i što je na njoj. **29** Ali ne govorim za savjest twoju, nego drugoga; jer zašto da moju slobodu sudi savjest drugoga? **30** Ako ja s blagodaæu uživam, zašto da se huli na mene za ono za što ja zahvaljujem? **31** Ako dakle jedete, ako li pijete, ako li što drugo èinite, sve na slavu Božiju èinite. **32** Ne budite na sablazanju ni Jevrejima, ni Grcima, ni crkvi Božijoj, **33** Kao što i ja u svaèemu svima ugaðam, ne tražæeš svoje koristi nego mnogijeh, da se spasu.

11 Ugleđajte se na mene, kao i ja na Hrista. **2** Hvalim vas pak, braæeo, što sve moje pamtime i držite zapovijesti kao što vam predadoh. **3** Ali hoæeu da znate da je svakome mužu glava Hristos; a muž je glava ženi; a Bog je glava Hristu. **4** Svaki muž koji se s pokrivenom glavom moli Bogu ili prorokuje, sramoti glavu

svoju. 5 I svaka žena koja se gologlava moli Bogu ili prorukuje, sramoti glavu svoju; jer je sve jedno kao da je obrijana. 6 Ako se dakle ne pokriva žena, neka se striže; ako li je ružno ženi striže se ili brijati se, neka se pokriva. 7 Ali muž da ne pokriva glave, jer je oblije i slava Božija; a žena je slava muževlja. 8 Jer nije muž od žene nego žena od muža. 9 Jer muž nije sazdan žene radi nego žena muža radi. 10 Zato žena treba da ima vlast na glavi, anđela radi. 11 Ali niti je muž bez žene ni žena bez muža u Gospodu. 12 Jer kako je žena od muža, tako je i muž iz žene; a sve je od Boga. 13 Sami među sobom sudite je li lijepo da se žena gologlava moli Bogu? 14 Ili ne uči li vas i sama priroda da je muž sramota ako gaji dugačku kosu; 15 A ženi je slava ako gaji dugačku kosu? Jer joj je kosa dana mjesto pokrivala. 16 Ako li je ko svadljiv, mi takovoga običaja nemamo, niti crkve Božije. 17 Ali ovo zapovijedajući ne hvalmi da se ne na bolje nego na gore sabirate. 18 Prvo dakle kad se sabirate u crkvu, èunjem da imaju raspre među vama; i nešto vjerujem od ovoga. 19 Jer treba i jeresi da budu među vama, da se pokažu pošteni koji su među vama. 20 A kad se skupite na jedno mjesto, ne jede se veèera Gospodnja. 21 Jer svaki svoju veèeru uzme najprije i jede, i tako jedan gladuje a drugi se opija. 22 Eda li dakle nemate kuæea da jedete i pijete? Ili ne marite za crkvu Božiju, i sramotite one koji nemaju? Šta æeu vam reæi? Hoæeu li vas pohvaliti za to? Neæeu. 23 Jer ja primih od Gospoda što vam i predahod, da Gospod Isus onu noæe u koju bivaše predan uze hlijeb, 24 i zahvalivši prelomi i reæe: uzmete, jedite, ovo je tijelo moje, koje se za vas lomi; ovo èinite meni za spomen. 25 Tako i èašu, po veèeri, govoreæi: ova je èaša novi zavjet u mojoj krvi; ovo èinite, kad god pijete, meni za spomen. 26 Jer kad god jedete ovaj hlijeb i èašu ovu pijete, smrt Gospodnju obznanjujete, dokle ne doðe. 27 Tako koji nedostojno jede ovaj hlijeb ili piye èašu Gospodnju, kriv je tijelu i krvi Gospodnjoj. 28 Ali èovjek da ispituje sebe, pa onda od hlijeba da jede i od èaše da piye; 29 Jer koji nedostojno jede i piye, sud sebi jede i piye, ne razlikujući tijela Gospodnjega. 30 Zato su među vama mnogi slabici bolesni, i dovoljno ih spavaju. 31 Jer kad bismo sebe rasuðivali, ne bismo osuðeni bili. 32 Ali kad smo suðeni, nakazuje nas Gospod, da se ne osuđimo sa svijetom. 33 Zato, braæeo moja, kad se sastajete da jedete, išækujte jedan drugoga. 34 Ako li je ko gladan, neka jede kod kuæea, da se na grijeh ne sastajete. A za ostalo urediæu kad doðem.

12 A za duhovne darove neæeu vam, braæeo, zatajiti. 2 Znate da kad bijaste neznabroci idoste k idolima bezglasnim, kako vas voðaju. 3 Zato vam dajem na znanje da niko ko duhom Božijim govori neæe reæi: anatemate Isusa; i niko ne može Isusa Gospodom nazvati osim Duhom svetijem. 4 Darovi su razlièni, ali je Duh jedan. 5 I razliène su službe, ali je jedan Gospod. 6 I razliène su sile, ali je jedan Bog koji èini sve u svemu. 7 A u svakome se pojavljuje Duh na korist; 8 Jer jednhome se daje Duhom rijeè premudrosti; a drugome rijeè razuma po istome Duhu; 9 A drugome vjera, tijem istjem Duhom; a drugome dar iscjeljivanja, po tome istom Duhu; 10 A drugome da èini èudesa, a drugome proroætvo, a drugome da razlikuje duhove, a drugome razlièni jezici, a drugome da kazuje jezike. 11 A ovo sve èini jedan i taj isti Duh razdjeljujući po svojoj vlasti svakome kako hoæe. 12 Jer kao što je tijelo jedno i ude ima mnoge, a svi udi jednoga tijela, premda su mnogi, jedno su tijelo: tako i Hristos. 13 Jer jednjem Duhom mi se svi krstimo u jedno tijelo, bili Jevreji, ili Grci, ili robovi, ili sami svoji; i svi se jednjem Duhom napojisemo. 14 Jer tijelo nije jedan ud, nego mnogi. 15 Ako reæe nogu: ja nijesam ruka, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? 16 I ako reæe uho: ja nijesam oko, nijesam od tijela; eda li zato nije od tijela? Kad bi

sve tijelo bilo oko, gdje je èuvenje? 17 A kad bi sve bilo èuvenje, gdje je mirisanje? 18 Ali Bog postavi sve ude u tijelu kako je koga htio. 19 A kad bi svi bili jedan ud, gdje je tijelo? 20 Sad su pak mnogi udi a jedno tijelo. 21 Ali oko ne može reæi ruci: ne trebaš mi; ili opet glava nogama: ne trebate mi. 22 Nego još koji se udi tijela èine da su najslabiji najpotrebniji su. 23 I koji nam se èine da su najsramotniji na tijelu, na one udaramo najveæu èast; 24 I nepošteni naši udi najveæe poštenje imaju; a pošteni udi ne trebaju. Ali Bog složi tijelo i najhuðemu udu dade najveæu èast, 25 Da ne bude raspre u tijelu, nego da se udi jednak brinu jedan za drugoga. 26 I ako strada jedan ud, s njim stradaju svi udi; a ako li se jedan ud slavi, s njim se raduju svi udi. 27 A vi ste tijelo Hristovo, i udi među sobom. 28 I jedne dakle postavi Bog u crkvu prvo apostole, drugo proroke, treæe uèitelje, a potom èudotvorce, onda darove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, razliène jezike. 29 Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi uèitelji? Eda li su svi èudotvorci? 30 Eda li svi imaju darove iscjeljivanja? Eda li svi govore jezike? Eda li svi kazuju? 31 Starajte se pak za veæe darove; pa æeu vam još bolji put pokazati.

13 Ako jezike èovjeæije i anđelske gorovim a ljubavi nemam, onda sam kao zvono koje zvoni, ili praporac koji zveæi. 2 I ako imam proroætvo i znam sve tajne i sva znanja, i ako imam svu vjeru da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa sam. 3 I ako razdam sve imanje svoje, i ako predam tijelo svoje da se sažeze, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže. 4 Ljubav dugo trpi, milokrvna je; ljubav ne zavidi; ljubav se ne veliæe, ne nadima se, 5 Ne èini što ne valja, ne traži svoje, ne srdi se, ne misli o zlu, 6 Ne raduje se nepravida, a raduje se istini, 7 Sve snosi, sve vjeruje, svemu se nade, sve trpi. 8 Ljubav nikad ne prestaje, a proroætvo ako æee i prestati, jezici ako æee umuknuti, razuma ako æee nestati. 9 Jer nešto znamo i nešto prorukujemo; 10 A kad doðe savršeno, onda æee prestati što je nešto. 11 Kad ja bijah malo dijete kao dijete gorovah, kao dijete mišljah, kao dijete razmišljavah; a kad postadoh èovjek, odbacih djetinjstvo. 12 Tako sad vidimo kao kroz staklo u zagonetki, a onda æemo licem k licu; sad poznajem nešto, a onda æeu poznati kao što sam poznat. 13 A sad ostaje vjera, nad, ljubav, ovo troje; ali je ljubav najveæa među njima.

14 Držite se ljubavi, a starajte se za duhovne dare, a osobito da prorukujete. 2 Jer koji govori jezike, ne govori ljudima nego Bogu: jer niko ne sluša, a on duhom govori tajne. 3 A koji prorukuje govori ljudima za popravljanje i utjehu i utvrđenje. 4 Jer koji govori jezike sebe popravlja, a koji prorukuje crkvu popravlja. 5 Ali ja bih htio da vi svi govorite jezike, a još više da prorukujete: jer je veæi onaj koji prorukuje negoli koji govori jezike, veæe ako ko kazuje, da se crkva popravlja. 6 A sad, braæeo, ako doðem k vama jezike govoreæi, kaku æeu korist uèiniti ako vam ne govorim ili u otkrivenju, ili u razumu, ili u proroætvu, ili u nauci? 7 Kao neke stvari bezdušne koje daju glas, bila svirala ili gusle, ako razlièna glasa ne daju, kako æee se razumjeti šta se svira ili gudi? 8 Jer ako truba da nerazgovijetan glas, ko æee se pripraviti na boj? 9 Tako i vi ako nerazumljiv rijeè reæete jezikom, kako æee se razumjeti šta govorite? Jer æete govoriti u vjetar. 10 Ima na svijetu Bog zna koliko razliènijeh glasova, ali nijedan nije bez znaæenja. 11 Ako dakle ne znam sile glasa, bìæu nijemac onome kome gorovim, i onaj koji govori bìæe meni nijemac. 12 Tako i vi, buduæi da se starate za duhovne darove, gledajte da budete onima bogati koji su na popravljanje crkve. 13 Zato koji govori jezikom neka se moli Bogu da kazuje. 14 Jer ako se jezikom molim Bogu, moj se duh moli, a um je moj bez ploda. 15 Šta æee se dakle èiniti? Moliaæe se Bogu duhom, a moliaæe se i umom; hvaliaæe Boga duhom, a hvaliaæe i umom. 16 Jer kad blagoslovioš duhom kako æee onaj koji

stoji mjesto prostaka reæi amin po tvome blagoslovu, kad ne zna ãta govorиш? 17 Ti dobro zahvaljuješ, ali se drugi ne popravljaju. 18 Hvala Bogu mojemu što govorim jezike veæema od sviju vas. 19 Ali u crkvi volim pet rijeæi umom svojijem reæi, da se i drugi pomognu, negoli hiljadu rijeæi jezikom. 20 Braæeo! ne budite djeca umom, nego pakošæau djetinjite, a umom budite savršeni. 21 U zakonu piše: drugijem jezicima i drugijem usnama govoritæu narodu ovome, i ni tako me neæe poslušati, govoriti Gospod. 22 Zato su jezici za znak ne onima koji vjeruju, nego koji ne vjeruju; a proroæto ne onima koji ne vjeruju, nego koji vjeruju. 23 Ako se dakle skupi crkva sva na jedno mjesto, i svi uzgovorite jezicima, a doðu i prostaci, ili nevjernici, neæee li reæi da ste poludjeli? 24 A ako svi prorokuju, i doðe kakav nevjernik ili prostak, bude pokaran od sviju i suðen od sviju. 25 I tako tajne srca njegova bivaju javljene, i tako padnuvši niæice pokloniæe se Bogu, i kazaæe da je zaista Bog s vama. 26 Šta æee se dakle èiniti, braæeo? Kad se sabirate svaki od vas ima psalam, ima nauku, ima jezik, ima otkrivenje, ima kazivanje; a sve da biva na popravljanje. 27 Ako govoriti ko jezikom, ili po dvojica, ili najviše po trojica, i to poredom; a jedan da kazuje. 28 Ako li ne bude nikoga da kazuje, neka æuti u crkvi, a sebi neka govoriti i Bogu. 29 A proroci dva ili tri neka govore, i drugi neka rasuðuju. 30 Ako li se otkrije što drugome koji sjedi, neka èeka dok prvi uæuti. 31 Jer možete prorokovati svi, jedan po jedan, da se svи uèe, i svi da se tješe. 32 I duhovi prorèki pokoravaju se prorcima; 33 Jer Bog nije Bog bune, nego mira, kao po svima crkvama svetijeh. 34 Žene vaðe da æute u crkvama; jer se njima ne dopusti da govore, nego da slušaju, kao što i zakon govoriti. 35 Ako li hoæe èemu da se nauæe, kod kuæe muæeve svoje neka pitaju; jer je ružno ženi da govoriti u crkvi. 36 Eda li od vas rijeæ Božija iziðe? ili samijem vama doðe? 37 Ako ko misli da je prorok ili duhovan, neka razumije što vam pišem, jer su Gospodnje zapovijesti. 38 Ako li ko ne razumije, neka ne razumije. 39 Zato, braæeo moja, starajte se da prorokujete, i ne zabranjujete govoriti jezicima. 40 A sve neka biva pošteno i uredno.

15 Ali vam napominjem, braæeo, jevanđelje, koje vam objavih, koje i primiste, u kome i stojite, 2 Kojijem se i spasavate, ako držite kako vam objavih; veæ ako da uzalud vjerovaste. 3 Jer vam najprije predadoh Što i primih da Hristos umrije za grjehe naše, po pismu, 4 I da bi ukopan, i da usta treæi dan, po pismu, 5 I da se javi Kifi, potom jedanaestorici apostola; 6 A potom ga vidjeæe jednom više od pet stotina braæe, od kojijeh mnogi žive i sad, a neki i pomrijeæe; 7 A potom se javi Jakovu, pa onda svima apostolima; 8 A poslije sviju javi se i meni, kao kakvom nedonoæetu. 9 Jer sam ja najmlaði meðu apostolima, koji nijesam dostojan nazvati se apostol, jer gonih crkvu Božiju. 10 Ali po blagodati Božjoj jesam što jesam, i blagodat njegova što je u meni ne osta prazna, nego se potrudih više od sviju njih, ali ne ja nego blagodat Božija koja je sa mnom. 11 Bio dakle ja ili oni, tako propovijedamo, i tako vjerovaste. 12 A ako se Hristos propovijeda da ustade iz mrtvijeh, kako govore neki meðu vama da nema vaskrsenja mrtvijeh? 13 I ako nema vaskrsenja mrtvijeh, to ni Hristos ne usta. 14 Ako Hristos ne usta, uzalud dakle propovijedanje naše, a uzalud i vjera vaša. 15 A nalazimo se i lažni svjedoci Božiji što svjedoæimo na Boga da vaskrsi Hrista, kojega ne vaskrsi kad mrtvi ne ustaju. 16 Jer ako mrtvi ne ustaju, ni Hristos ne usta. 17 A ako Hristos ne usta, uzalud vjera vaša: još ste u grjesima svojijem. 18 Dakle i oni koji pomrijeæe u Hristu, izgibioše. 19 I ako se samo u ovom životu uzdamo u Hristu, najnesreæeniji smo od sviju ljudi. 20 Ali Hristos usta iz mrtvijeh, i bi novina onima koji umrijeæe. 21 Jer buduæi da kroz èovjeka bi smrt, kroz èovjeka i vaskrsenje mrtvijeh. 22 Jer kako

po Adamu svi umiru, tako æee i po Hristu svi oživljjeti. 23 Ali svaki u svom redu: novina Hristos; a potom oni koji vjerovaše Hristu o njegovu dolasku; 24 Onda kraj, kad preda carstvo Bogu i ocu, i kad ukine svako poglavarstvo i svaku vlast i silu. 25 Jer njemu valja carovati dokle ne položi sve neprijatelje svoje pod noge svoje. 26 A poæljednji æee se neprijatelj ukinuti smrt. 27 Jer sve pokori pod noge njegove. Ali kad veli da je sve njemu pokoren, pokazuje se da je osim onoga koji mu pokori sve. 28 A kad mu sve pokori, onda æee se i sam sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu. 29 Šta dakle èine oni koji se krste mrtvijeh radi? Kad mrtvi jamaæeno ne ustaju, što se i kršæavaju mrtvijeh rad? 30 I mi zaðto podnosimo muke i nevolje svaki èas? 31 Svaki dan umirem, tako mi, braæeo, vaše slave, koju imam u Hristu Isusu Gospodu našemu. 32 Jer ako sam se po èovjeku borio sa zverovima u Efesu, kaka mi je korist ako mrtvi ne ustaju? Da jedemo i pijemo, jer æemo sutra umrijeti. 33 Ne varajte se: zli razgovori kvare dobre obiæaje. 34 Otrijeznите se jedanput kao što treba, i ne griješite; jer neki ne znaju za Boga, na sramotu vama kažem. 35 Ali æee reæi ko: kako æee ustati mrtvi? i u kakom æee tijelu doæi? 36 Bezumnièi! ti što sijeæ neæee oživljjeti ako ne umre. 37 I što sijeæ ne sijeæ tijelo koje æee biti, nego golo zrno, bilo pšenîeno ili drugo kako. 38 A Bog mu daje tijelo kako hoæee, i svakom sjemenu svoje tijelo. 39 Nije svako tijelo jedno tijelo, nego je drugo tijelo èovjeæije, a drugo skotsko, a drugo riblej, a drugo ptiæje. 40 I imaju tjelesa nebeska i tjelesa zemaljska: ali je druga slava nebeskima, a druga zemaljskima. 41 Druga je slava suncu, a druga slava mjesecu, i druga slava zvijezdama; jer se zvijezda od zvijezde razlikuje u slavi. 42 Tako i vaskrsenje mrtvijeh: sije se za raspadljivost, a ustaje za neraspadljivost; 43 Sije se u sramoti, a ustaje u slavi; sije se u slabosti, a ustaje u sili; 44 Sije se tijelo tjelesno, a ustaje tijelo duhovno. Ima tijelo tjelesno, i ima tijelo duhovno. 45 Tako je i pisano: prvi èovjek Adam postaðe u tjelesnom životu, a poæljednji Adam u duhu koji oživljuje. 46 Ali duhovno tijelo nije prvo, nego tjelesno, pa onda duhovno. 47 Prvi je èovjek od zemlje, zemljjan; drugi je èovjek Gospod s neba. 48 Kakav je zemljani taki su i zemljani; i kakav je nebeski taki su i nebeski. 49 I kako nosimo oblijeje zemljana tako æemo nositi i oblijeje nebeskoga. 50 A ovo govorim, braæeo, da tijelo i krv ne mogu naslijediti carstva Božijega, niti raspadljivost neraspadljivosti našleðuje. 51 Evo vam kazujem tajnu: jer sví neæemo pomrjeti, a svi æemo se pretvoriti, 52 Ujedanput, u trenuæu oka u poæljednjoj trubi; jer æee zatrubit i mrtvi æee ustati neraspadljivi, i mi æemo se pretvoriti. 53 Jer ovo raspadljivo treba da se obuèe u neraspadljivost, i ovo smrtno da se obuèe u besmrtnost. 54 A kad se ovo raspadljivo obuèe u neraspadljivost i ovo se smrtno obuèe u besmrtnost, onda æee se zbiti ona rijeæe što je napisana: pobjeda proædrije smrt. 55 Gdje ti je, smrti, žalac? Gdje ti je, pakle, pobjeda? (Hadës g86) 56 A žalac je smrti grijeh, a sila je grijeha zakon. 57 A Bogu hvala koji nam dade pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Hrista. 58 Zato, braæeo moja ljubazna, budite tvrdi, ne dajte se pomaknuti, i napredujte jednako u djelu Gospodnjemu znajuæi da trud vaš nije uzalud pred Gospodom.

16 A za milostinju svetima, kao što uredih po crkvama Galatijskijem onako i vi èiniti. 2 Svaki prvi dan nedjelje neka svaki od vas ostavlja kod sebe i skuplja koliko može, da ne bivaju zbiranja kad doðem. 3 A kad doðem, koje naðete za vrijedne one æeu s poslanicama poslati u Jerusalim neka odnesu vašu pomoæ. 4 A ako bude vrijedno da i ja idem, poæi æee sa mnom. 5 A k vama æeu doæi kad proðem Maæedenoniju, jer æeo proæi kroz Maæedenoniju. 6 A u vas može biti da æeu se zabaviti, ili i zimovati, da me vi pratite kud poðem. 7 Sad vas u prolazeñju

neæeu vidjeti, a nadam se neko vrijeme ostati kod vas, ako Gospod dopusti. **8** A u Efesu æeu ostati do Trojiceina dne; **9** Jer mi se otvoriše velika i bogata vrata, i protivnika ima mnogo. **10** A ako doðe Timotije, gledajte da bude kod vas bez straha; jer on radi djelo Gospodnje kao i ja. **11** Da ga niko dakle ne prezre, nego ga ispratite s mirom da doðe k meni; jer ga èekam s braæom. **12** A za brata Apola, mnogo ga molim da doðe k vama s braæom: i nikako ne bješe mu volja da sad doðe; ali æe doæi kad imadbude kad. **13** Pazite, stojte u vjeri, muški se držite, utvrðujte se. **14** Sve da vam biva u ljubavi. **15** Molim vas pak, braæo, znate dom Stefanin da je novina od Ahaje, i na služenje svetima odredi se; **16** Da ste i vi pokorni takovima, i svakome koji pomaže i trudi se. **17** Ali se obradovah dolasku Stefaninu i Fortunatovu i Ahajikovu, jer mi oni naknadîše što sam bio bez vas; **18** Jer umiriše duh moj i vaš. Pripoznajte dakle takove. **19** Pozdravljaju vas crkve Aziske. Pozdravljaju vas u Gospodu mnogo Akila i Priskila s domaænjom svojom crkvom. **20** Pozdravljaju vas braæa sva. Pozdravite jedan drugoga cijelivom svetijem. **21** Pozdravljam vas ja Pavle svojom rukom. **22** Ako ko ne ljubi Gospoda Isusa Hrista da bude proklet, maran ata. **23** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama; **24** I ljubav moja sa svima vama u Hristu Isusu. Amin.

2 Korinæanima

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božjoj i brata Timotija crkvi Božjoj u Korintu, sa svima svetima koji su u svoj Ahaji: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, otac milosti i Bog svake utjehe, **4** Koji nas utješava u svakoj nevolji našoj, da bismo mogli utješiti one koji su u svakoj nevolji utjehom kojom nas same Bog utješava. **5** Jer kako se stradanja Hristova umnožavaju na nama tako se i utjeha naša umnožava kroz Hrista. **6** Ako li smo pak u nevolji, za vašu je utjehu i spasenije, koje postaje u trpljenju tijeh istijeh stradanja koja i mi podnosimo. **7** I nadanje naše tvrdio je za vas. Ako li se utješavamo, za vašu je utjehu i spasenije, znajueći da kao što ste zajedničari u našem stradanju tako i u utjesi. **8** Jer vam ne jesemo, braće, zatajiti nevolje naše koja nam se dogodi u Aziji kad nam je bilo preteško i preko sile tako da se nijesmo nadali ni življeti; **9** Nego sami u sebi osudismo da nam valja pomrjeti da se već ne uzdasmo u sebe nego u Boga koji podiže mrtve. **10** Koji nas je od tolike smrti izbavio, i izbavlja; i u njega se uzdamo da æe nas i još izbaviti, **11** S pomoćeu i vaše molitve za nas; da mnogi ljudi mnogu hvalu daju Bogu za dare koji su nama dati vas radi. **12** Jer je naša slava ovo: svjedočanstvo savjesti naše da smo u prostoti i èistoti Božjoj a ne u mudrosti tjelesnoj nego po blagodati Božjoj življeli na svijetu, a osobito među vama. **13** Jer vam drugo ne pišemo nego što èitate i razumijevate. A nadam se da æete i do kraja razumjeti. **14** Kao što neki i razumjeste da smo vam slava kao i vi nama za dan Gospoda našega Isusa Hrista. **15** I u ovom pouzdanju šeadijah da vam dođem prije, da drugu blagodat imate; **16** I kroz vas da dođem u Maæetoniju, i opet iz Maæetonije da dođem k vama, i vi da me pratite u Judeju. **17** Ali kad sam ovo htio, eda li sam dakle što nepostojano èinio? Ili što se nakanjujem, da se po tijelu nakanjujem, da bude u mene da da, a ne ne? **18** Ali je Bog vjeran, te rijeèe naša k vama ne bi da i ne. **19** Jer sin Božji Isus Hristos, kojegu mi vama propovijedasmo ja i Silvan i Timotije, ne bi da i ne, nego u njemu bi da. **20** Jer koliko je obeæanja Božjih, u njemu su da, i u njemu amin, Bogu na slavu kroz nas. **21** A Bog je koji nas utvrdi s vama u Hristu, i pomaza nas, **22** Koji nas i zapeæati, i dade zalog Duha u srca naša. **23** A ja za svjedoka Boga prizivam na svoju dušu da štedeæi vas ne dođoh više u Korint. **24** Ne kao da mi vladamo vjerom vašom, nego smo pomagaëi vaše radosti; jer u vjeri stojite.

2 Ovo pak sudih u sebi da opet ne dođem k vama u žalosti. **2** Jer ako ja èinim žalost vama, ko je koji æe mene veseliti osim onoga koji prima žalost od mene? **3** I pisah vam ovo isto, da kad dođem ne primim žalost na žalost, a za koje bi valjalo da se veselim nadajuëi se na sve vas da je moja radost sviju vas. **4** Jer od brige mnoge i tuge srca napisah vam s mnogijem suzama, ne da biste se ožalostili nego da biste poznali ljubav koju imam izobilno k vama. **5** Ako li je k mene razžalio, ne razžali mene, do nekoliko, da ne otežam svima vama. **6** Jer je dovoljno takovome kar ovaj od mnogijeh. **7** Zato vi nasuprot veæema da opràštate i tješite, da takovi kako ne padne u preveliku žalost. **8** Zato vas molim, utvrđite k njemu ljubav. **9** Jer vam zato i pisah, da poznam poštenje vaše jeste li u svaæemu poslušni. **10** A kome vi što oprostite onome opràštiam i ja; jer ja ako što kome oprostih, oprostih mu vas radi mjesto Isusa Hrista, **11** Da nas ne prevari sotona; jer znamo šta on misli. **12** A kad dođoh u Troadu da propovijedam jevanđelje Hristovo, i otvorise mi se vrata u Gospodu, **13** Ne imadoh mira u duhu svojemu, ne našavši Tita,

brata svojega; nego oprostivši se s njima iziðoh u Maæetoniju. **14** Ali hvala Bogu koji svagda nama daje pobjedu u Hristu Isusu, i kroz nas javlja miris poznanja svojega na svakom mjestu, **15** Jer smo mi Hristov miris Bogu i među onima koji se spasavaju i koji ginu: **16** Jednima dakle miris smrti za smrt, a drugima miris životni za život. I za ovo ko je vrijedan? **17** Jer mi nijesmo kao mnogi koji neèisto propovijedaju rijeè Božiju, nego iz èistote, i kao iz Boga, pred Bogom, u Hristu govorimo.

3 Poèinjemo li se opet sami hvaliti vama? Ili trebamo kao neki preporuèenijeh poslanica na vas ili od vas? **2** Jer ste vi naša poslanica napisana u srcima našima, koju poznaju i èitaju svi ljudi; **3** Koji ste se pokazali da ste poslanica Hristova, koju smo mi služeæi napisali ne mastilom nego Duhom Boga živoga, ne na kamenjem daskama nego na mesanjem daskama srca. **4** A takovo pouzdanje imamo kroz Hrista u Boga, **5** Ne da smo vrsni od sebe pomisliti što, kao od sebe, nego je naša vrsnoæa od Boga; **6** Koji i uèini nas vrsne da budemo sluge novom zavjetu, ne po slovu nego po duhu; jer slovo ubija, a duh oživljuje. **7** Ako li služba smrti koja je u kamenju izrezana slovima, bi u slavi da sinovi Izrailevi ne mogoše pogledati na lice Mojsijeva od slave lica njegova koja prestaje: **8** Akamoli neæee mnogo veæema služba duha biti u slavi? **9** Jer kad je služba osuðenja slava, mnogo veæema izobiluje služba pravde u slavi. **10** Jer i nije slavno što se proslavi s ove strane prema prevelikoj slavi. **11** Jer kad je slavno ono što prestaje, mnogo æe veæema biti u slavi ono što ostaje. **12** Imajuëi dakle takovi nad s velikom slobodom radimo; **13** I ne kao što Mojsije metaše pokrivalo na lice svoje, da ne bi mogli sinov Izrailevi gledati svršetka onome što prestaje. **14** No zasljièièe pomisli njihove; jer da samoga ovog dana stoji ono pokrivalo neotkriveno u èitanju starog zavjeta, jer u Hristu prestaje. **15** Nego da danas kad se èita Mojsije, pokrivalo na srcu njihovom stoji. **16** A kad se obrate ka Gospodu, uzeæe se pokrivalo. **17** A Gospod je Duh: a gdje je Duh onđe je sloboda. **18** Mi pak svi koji otkrivenjem licem gledamo slavu Gospodnju, preobražavamo se u to isto oblije iz slave u slavu, kao od Gospodnjega Duha.

4 Zato imajuëi ovu službu kao što bismo pomilovani, ne dosaðuje nam se; **2** Nego se odrekosmo tajnoga srama da ne živimo u lukavstvu, niti da izvræemo rijeè Božiju, nego javljanjem istine da se pokažemo svakoj savjesti èovjekije pred Bogom. **3** Ako li je pak pokriveno jevanđelje naše, u onima je pokriveno koji ginu, **4** U kojima Bog svijeta ovoga oslijepi razume nevjernika, da im ne zasvjetli vidjelo jevanđelja slave Hristove, koji je oblije Boga, koji se ne vidi. (aïñ g165) **5** Jer sebe ne propovijedamo nego Hrista Isusa Gospoda, a sebe same vaše sluge Isusa Gospoda radi. **6** Jer Bog koji reèe da iz tame zasvjetli vidjelo, zasvjetli u srcima našima na svjetlost poznanja slave Božje u licu Isusa Hrista. **7** Ali ovo blago imamo u zemljanijem sudovima, da premoštvu sile bude od Boga a ne od nas. **8** U svemu imamo nevolje, ali nam se ne dosaðuje; zburjeni smo, ali ne gubimo nada; **9** Progone nas, ali nijesmo ostavljeni; obaluju nas, ali ne ginemo. **10** I jednako nosimo na tijelu smrt Gospoda Isusa, da se i život Isusov na tijelu našemu pokaže. **11** Jer mi živi jednako se predajemo na smrt za Isusa, da se i život Isusov javi na smrtnome tijelu našemu. **12** Zato dakle smrt vlada u nama, a život u vama. **13** Imajuëi pak onaj isti duh vjere kao što je napisano: vjerovah, zato govorih; mi vjerujemo, zato i govorimo. **14** Znajueći da æe onaj koji podiže Isusa, i nas podignuti s Isusom, i postaviti s vama. **15** Jer je sve vas radi, da blagodat umnožena izobiluje hvalama na slavu Božiju. **16** Zato nam se ne dosaðuje; no ako se naš spoljašnji èovjek i raspada, ali se unutrašnji obnavlja svaki dan. **17** Jer naša laka sadašnja briga donosi nam vjeènu i od svega pretežniju slavu,

(aiōnios g166) 18 Nama koji ne gledamo na ovo što se vidi, nego na ono što se ne vidi; jer je ovo što se vidi, za vrijeme, a ono što se ne vidi, vjeđeno. (aiōnios g166)

5 Jer znamo da kad se zemaljska naša kuæea tijela raskopa, imamo zgradu od Boga, kuæeu nerukotvorenu, vjeðenu na nebesima. (aiōnios g166) 2 Jer za tijem uzdišemo, zeleæei obuæei se u svoj nebeski stan. 3 I da se obuæeni, ne goli naðemo! 4 Jer buduæei u ovome tijelu, uzdišemo otežali; jer neæemo da se svuæemo, nego da se preobuæemo, da život proždere smrtno. 5 A onaj koji nas za ovo isto stvor, Bog je, koji nam i dade zalog Duga. 6 Dobre smo dakle volje jednako, jer znamo da putujemo u tijelu, daleko od Gospoda. 7 Jer po vjeri živimo a ne po gledanju. 8 Ali se ne bojimo, i mnogo volimo oticati od tijela, i iæeli ka Gospodu. 9 Zato se i staramo, ili ulazili ili odlazili, da budemo njemu ugodni. 10 Jer nam se svima valja javiti na sudu Hristovu, da primimo svaki što je koji u tijelu èinio, ili dobro ili zlo; 11 Znajuæei dakle strah Gospodnjii ljudi svjetujemo; a Bogu smo poznati, a nadamo se da smo i u vašjem savjestima poznati. 12 Jer se ne hvalimo opet pred vama, nego vama dajemo uzrok da se hvalete nama, da imate što odgovoriti onima koji se hvale onijem što je spolja a ne što je u srcu. 13 Jer ako se oðviše hvalimo, Bogu se hvalimo; ako li smo smjerni, vama smo. 14 Jer ljubav Božija nagoni nas, kad mislimo ovo: ako jedan za sve umrije, to dakle svi umriješe. 15 Hristos za sve umrije, da oni koji žive ne žive više sebi, nego onome koji za njih umrije i vaskrse. 16 Zato i mi otsad nikoga ne pozajemo po tijelu; i ako Hrista poznamo po tijelu, ali ga sad više ne pozajemo. 17 Zato ako je ko u Hristu, nova je tvar: staro proðe, gle, sve novo postade. 18 Ali je sve od Boga, koji pomiri nas sa sobom kroz Isusa Hrista, i dade nam službu pomirenja. 19 Jer Bog bješe u Hristu, i svijet pomiri sa sobom ne primivši im grjeha njihovih, i metnuvši u nas rijeèe pomirenja. 20 Tako smo mi poslani mjesto Hrista, kao da Bog govorи kroz nas; molimo vas u ime Hristovo, pomirite se s Bogom. 21 Jer onoga koji ne znadijaše grjeha nas radi uèeni grijehom, da mi budemo pravda Božija u njemu.

6 Molimo vas pak kao pomagaèi da ne primite uzalud blagodat Božiju. 2 Jer on govori: u vrijeme najbolje poslušah te, i u dan spasenja pogogoh ti. Evo sad je vrijeme najbolje, evo sad je dan spasenja! 3 Nikakvo ni u èemu ne dajte spoticanje, da se služba ne kudi; 4 Nego u svemu pokazaæete se kao sluge Božije, u trljenju mnogom, u nevoljama, u bijedama, u tjesnotama. 5 U ranama, u tamnicama, u bunama, u trudovima, u nespavanju, u postu, 6 U èestoti, u razumu, u podnošenju, u dobroti, u Duhu svetom, u ljubavi istinitoj, 7 U rijeèi istine, u sili Božjoj, s oružjem pravde i nadesno i naliyevo, 8 Slavom i sramotom, kuðenjem i pohvalom, kao varalice i istiniti, 9 Kao neznani i poznati, kao oni koji umiru i evo smo živi, kao nakaæeni a ne umoren, 10 Kao žalosni a koji se jednako vesele, kao siromašni, a koji mnoge obogaæavaju, kao oni koji ništa nemaju a sve imaju. 11 Usta naša otvorile se k vama, Korinæani, i srce naše rasprostrani se. 12 Vama nije tjesno mjesto u nama, ali vam je tjesno u srcima vašim. 13 A da mi vratite kao djeci govorim rasprostrane se i vi. 14 Ne vucite u tuðemu jarmu nevjernika; jer šta ima pravda s bezakonjem? ili kakvu zajednicu ima vidjelo s tamom? 15 Kako li se slaže Hristos s Velijarom? ili kakav dijel ima vjerni s nevjernikom? 16 Ili kako se udara crkva Božija s idolima? Jer ste vi crkve Boga živoga, kao što reèe Bog: uselieu se u njih, i življeæeu u njima, i bœeu im Bog, i oni æe biti moj narod. 17 Zato iziðite između njih i odvojite se, govori Gospod, i ne dohvatajte se do neèistote, i ja æeu vas primiti, 18 I bœeu vam otac, i vi æete biti moji sinovi i kaæeri, govori Gospod svedržitelj.

7 Imajuæei dakle ovaka obeæanja, o ljubazni! da oèistimo sebe od svake poganštine tijela i duha, i da tvorimo svetinju u strahu Božnjemu. 2 Primite nas, nikome ne ueinismo naðao, nikoga ne pokvarisimo, nikoga ne zanesosmo. 3 Ne govorim na osuðenje, jer prije rekoh da ste u srcima našijem, da bih s vama i umro i življeo. 4 Vrlo slobodno govorim k vama, mnogo se hvalim vama, napunio sam se utjehe, izobilan sam radošeu pored sviju briga našijeh. 5 Jer kad doðosmo u Maæedoniju, nikaka mira nemaše tijelo naše, nego u svemu bijaše u nevolji: spolja borbe, iznutra strah. 6 Ali Bog, koji tješi poniæene, utješi nas dolaskom Titovijem. 7 A ne samo dolaskom njegovijem, nego i utjehom kojom se on utješi za vas kazujuei vaši želju, vaše plakanje, vaše staranje za mene, tako da se još veæema obradovah. 8 Jer ako sam vas i ražalio poslanicom, ne kajem se, ako se i bijah raskajao: jer vidim da ona poslanica, ako i za malo, ražali vas. 9 Ali se sad radujem, ne što biste žalosni, nego što se ožalostiste na pokajanje: jer se ožalostiste po Bogu, da od nas ni u èemu ne štetujete. 10 Jer žalost koja je po Bogu donosi za spasenje pokajanje, za koje se nigda ne kaje; a žalost ovoga svijeta smrt donosi. 11 Jer, gle, ovo samo što se po Bogu ožalostiste, koliko uèini staranje među vama? kakovo pravdanje, kaku nepovoljnost, kakav strah, kaku želju, kaku revnost, kaku osvetu? U svemu pokazaste se da ste èisti u djelu. 12 Jer ako vam i pisah, ne onoga radi koji je skrivo, niti onoga radi kome je krivo uèinjeno, nego da se po kaže među vama staranje naše za vas pred Bogom. 13 Zato se utješimo utjehom vašom; a još se veæema obradovasmo radosti Titovoj, jer vi svi umiriste duh njegov. 14 Jer što sam mu se za vas pohvalio, nijesam se posramio; nego kako je sve istina što govorisimo vama, tako i pohvala naša k Titu istinita bi. 15 I srce je njegovo puno ljubavi k vama kad se opominje poslušanja sviju vas, kako ste ga sa strahom i drktanjem primili. 16 Radujem se dakle što se u svemu smijem osloniti na vas.

8 Dajemo vam pak na znanje, braæeo, blagodat Božiju koja je dana u crkvama Maæedonskim, 2 Da u mnogome kuðanju nevolja suvišak radosti njihove i puko siromaštvu njihovo izobilova u bogatstvu prostote njihove. 3 Jer po moguæstvu njihovu ja sam svjedok i preko moguæstva dobrovoljni bijahu, 4 I s mnogijem moljenjem moliše nas da primimo blagodat i zajednicu službe k svetima. 5 I ne kao što se nadasmo nego najprije sebe predaše Gospodu i nama, po volji Božjoj, 6 Da mi umolismosmo Tita da kao što je poèeo onako i svrši i među vama blagodat ovu. 7 A vi kako ste u svemu izobilni, u vjeri, i u rijeèi, i u razumu, i u svakom staranju, i u ljubavi svojoj k nama, da i u ovoj blagodati izobilujete. 8 Ne govorim po zapovijesti, nego kad se drugi staraju, i vašu ljubav kušam je li istinita. 9 Jer znate blagodat Gospoda našega Isusa Hrista da, bogat buduæei, vas radi osiromaši, da se vi njegovijem siromaštvom obogatite. 10 I svjet dajem u tom; jer je ovo na korist vama, koji ne samo èiniti nego i htjeti poèeste još od lanjske godine. 11 A sad dovršite to i èiniti, da kao što bi dobra volja htjeti tako da bude i uèiniti, od toga što imate. 12 Jer ako ima ko dobru volju, mio je po onome što ima, a ne po onome što nema. 13 Jer se ne želi da drugima bude radost a vama žalost, nego jednako. 14 Da u sadašnje vrijeme vaš suvišak bude za njihov nedostatak, da i njihov suvišak bude za vaš nedostatak; da bude jednakost. 15 Kao što je pisano: ko je mnogo skupio, nije mu preteklo; i ko je malo skupio, nije mu nedostalo. 16 A hvala Bogu, koji je dao takovo staranje za vas u srce Titovo. 17 Jer primi moljenje; a buduæei da se tako vrlo stara, svojevoljno otide k vama. 18 Poslasmo pak s njim i brata, kojega je pohvala u jevanđelju po svijem crkvama. 19 A ne samo to, nego je i izabran od crkava da ide s nama u ovu blagodat u kojoj mi služimo za samoga Gospoda

slavu i vašu dobru volju: **20** Ċuvajući se toga da nas ko ne pokudi za ovo obilje u kome mi služimo, **21** I promišljajući za dobro ne samo pred Bogom nego i pred ljudima. **22** A poslasmo s njima i brata svojega, kojega mnoga puta poznasmo u mnogim stvarima da je ustalac, a sad mnogo već zbog velikoga nadanja na vas. **23** A za Tita, on je moj drug i pomagač među vama; a za braću našu, oni su poslanici crkveni i slava Hristova. **24** Pokažite dakle na njima svjedočanstvo svoje ljubavi i naše hvale vama i pred crkvama.

9 Jer za takovu porezu koja se kupi svetima nije mi trijebe pisati vam; **2** Jer poznajem vašu dobru volju, za koju se o vama hvalim Maæedoncima da se Ahaja prigotovi od lanjske godine, i vaša revnost razdraži mnoge. **3** A braću poslaš da se hvala naša vama ne isprazni u ovoj stvari, nego da budete prigotovljeni, kao što sam govorio; **4** Da se, ako dođu sa mnom Maæedonci i nađu vas neprigotovljene, ne osramotimo mi da ne rečem vi u toj hvali. **5** Tako nađoh da je potrebno umoliti braću da naprijed idu k vama, i da pripreve ovaj naprijed obreèeni vaš blagoslov da bude gotov tako kakono ti blagoslov, a ne kao lakomstvo. **6** Ovo pak velim: koji s tvrdom sije, s tvrdom æe i požnjeti; a koji blagoslov sije, blagoslov æe i požnjeti. **7** Svaki po volji svojega srca, a ne sa žalošću ili od nevolje; jer Bog ljubi onoga koji dragovoljno daje. **8** A Bog je kadar uèiniti da je među vama izobilna svaka blagodat, da u svemu svagda svako dovoljstvo imajući izobiljuje za svako dobro djelo; **9** Kao što je pisano: prosu, dade siromasima; pravdu njegova ostaje vavijek. (*aïon g165*) **10** A koji daje sjeme sijaeu, daæe i hrjeb za jelo: i umnožiæe sjeme vaše, i daæe da uzrastu žita pravde vaše; **11** Da se u svemu obogatite za svaku prostotu koja kroz nas èini hvalu Bogu. **12** Jer služba ove poreze ne ispunjuje samo nedostatak svetijsih, nego èini te se i mnoge hvale daju Bogu, **13** Ogledom poreze ove hvalei Boga za vaše pokorno priznanje jevanđelja Hristova, i za prostotu podjele k njima i k svima, **14** I da se mole Bogu za vas i da èeznu za vama za premnogu blagodat Božiju na vama. **15** A hvala Bogu na njegovu neiskazanome daru.

10 A sam ja Pavle molim vas krotosti radi i tišine Hristove, koji sam pred vama ponižen prema vama, a kad nijesam kod vas, slobodan sam prema vama. **2** Molim pak da mi ne bude trijebe kad budem kod vas, onako slobodan biti kao što mislim da smijem protiv nekih koji misle za nas da po tijelu živimo; **3** Jer ako i živimo u tijelu, ne borimo se po tijelu. **4** Jer oružje našega vojevanja nije tjelesno, nego silno od Boga na raskopavanje gradova, da kvarimo pomisli **5** I svaku visinu koja se podiže na poznanje Božije, i robimo svaki razum za pokornost Hristu, **6** I u pripravnosti imamo osvetu za svaku nepokornost, kad se izvrši vaša pokornost. **7** Gledali li na ono što vam je pred oèima? Ako se ko uzda da je Hristov neka misli opet u sebi da kako je on Hristov tako smo i mi Hristovi. **8** Jer ako se što i više pohvalim vlašću našom koju nam dade Gospod na popravljanje, a ne na kvarenje vaše, neæeu se postidjeti. **9** Ali da se ne pokažem kao da vas plašim poslanicama; **10** Jer su poslanice, veli, teške i jake, a kad je tijelom pred nama, slab je, i rijeèi njegova ne valja ništa. **11** Ovo neka pomisli takovi da kaki smo u rijeèi po poslanicama kad nijesmo kod vas, taki smo i u djelu kad smo tu. **12** Jer ne smijemo sebe mijesati ili se poređiti s drugima koji hvale sami sebe; ali kad sami po sebi sebe mijere i porede sami sebe sa sobom, ne razumijevaju. **13** A mi se neæemo hvaliti preko mjere, nego po mjeri pravila kojega nam Bog mjeru razdijeli da dopremo i do vas. **14** Jer se mi daleko ne prostiremo, kao da ne dosežemo do vas; jer doprijesmo i do vas s jevanđeljem Hristovijem, **15** Ne hvalei se preko mjere u tuđjem poslovima, imajući pak nad kad

uzraste vjera vaša da æemo se u vama velièati po pravilu svojemu izobilno, **16** Da i u dalnjem stranama od vas propovjedimo jevanđelje, i da se ne pohvalimo onijem što je po tuđemu pravilu ureðeno. **17** A koji se hvali, Gospodom neka se hvali. **18** Jer onaj nije valjan koji se sam hvali, nego kojega Gospod hvali.

11 O da biste malo potpljeli moje bezumlje! no i potpripte me. **2** Jer revnjujem za vas Božijom revnosti, jer vas obrekok mužu jednome, da djevojku èistu izvedem pred Hristu. **3** Ali se bojam da kako kao što zmija Eva prevari lukavstvom svojim tako i razumi vaši da se ne odvrate od prostote koju je u Hristu. **4** Jer ako onaj koji dolazi drugoga Isusa propovijeda kojega mi ne propovijedasmo, ili drugoga Duha primite kojega ne primiste, ili drugo jevanđelje koje ne primiste, dobro biste potpljeli. **5** Jer mislim da ni u èemu nijesam manji od prevellikih apostola. **6** Jer ako sam i prostak u rijeèi, ali u razumu nijesam. No u svemu smo poznati među vama. **7** Ili grijeh uèinih ponjužujući sebe da se vi povisite? Jer vam zabadava Božije jevanđelje propovjedi. **8** Od drugih crkava oteh uvezvi platu za služenje vama; i došavši k vama, i bivši u sirotinji, ne dosadnih nikome. **9** Jer moju sirotinju potpuniše braća koja dođoše iz Maæedonije, i u svemu bez dosade vama sebe držah i držaæu. **10** Kao što je istina Hristova u meni tako se hvala ova neæe uzetu od mene u Ahajskoj krajevima. **11** Zašto? Što vas ne ljubim? Bog zna. A što èinim i èinieu, **12** Da otsjeèem uzrok onima koji traže uzrok, da bi u onome èim se hvale našli se kao i mi. **13** Jer takovi lažni apostoli i prevarljivi poslenici pretvaraju se u apostole Hristove. **14** I nije èudo, jer se sam sotona pretvara u anđela svjetla. **15** Nije dakle ništa veliko ako se i sluge njegove pretvaraju kao sluge pravde, kojima æe svršetak biti po djelima njihovijem. **16** Opet velim da niko ne pomisli da sam ja bezuman; ako li ne, a ono barem kao bezumna primite me, da se i ja sto pohvalim. **17** A što govorim ne govorim po Gospodu, nego kao u bezumlju, u ovoj struci hvale. **18** Budući da se mnogi hvale po tijelu, i ja æu da se hvalim. **19** Jer ljubazno primate bezumne kad ste sami mudri. **20** Jer primate ako vas ko natjera da budete sluge, ako vas ko jede, ako ko uzme, ako vas ko po obrazu bije, ako se ko veliæa. **21** Na sramotu govorim, jer kao da mi oslabismo. Na što je ko sloboden po bezumlju govorim i ja sam sloboden. **22** Jesu li Jevreji? i ja sam; jesu li Izraileci? i ja sam; jesu li sjeme Avraamovo? i ja sam; **23** Jesu li sluge Hristove? ne govorim po mudrosti) ja sam još više. Više sam se trudio, više sam boja podnjo, više puta sam bio u tannici, mnogo puta sam dolazio do straha smrtnoga; **24** Od Jevreja primio sam pet puta èetrdeset manje jedan udarac; **25** Tripit sam bio šiban, jednom su kamenje bacali na me, tri puta se laða sa mnjom razbijala, noæ i dan proveo sam u dubini morskoj. **26** Mnogo puta sam putovao, bio sam u strahu na vodama, u strahu od hajduka, u strahu od rodbine, u strahu od neznabožaca, u strahu u gradovima, u strahu u pustinji, u strahu na moru, u strahu među lažnom braćeom; **27** U trudu i poslu, u mnogom nespavanju, u gladovanju i žeđi, u mnogom pošæjenju, u zimi i golotinji; **28** Osim što je spolja, navaljivanje ljudi svaki dan, i briga za sve crke. **29** Ko oslabi, i ja da ne oslabim? Ko se sablazni, i ja da se ne raspali? **30** Ako mi se valja hvaliti, svojom æeu se slabošću hvaliti. **31** Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji je blagosloven vavijek, zna da ne lažem. (*aïon g165*) **32** U Damasku neznabožaèki knez cara Arete èuvaše grad Damask i šeæše da me uhvati; **33** i kroz prozor sputuše me u kotarici preko zida, i izbjegoh iz njegovih ruku.

12 Ali mi se ne pomaže hvaliti, jer æeu doæi na viðenja i otkrivenja Gospodnja. **2** Znam èovjeka u Hristu koji prije èetraest godina ili u tijelu, ne znam; ili osim tijela, ne znam: Bog

zna) bi odnesen do treæega neba. **3** I znam za takovog èovjeka ili u tijelu, ili osim tijela, ne znam: Bog zna) **4** Da bi odnesen u raj, i èu neiskazane rijeèi kojih èovjeku nije slobodno govoriti. **5** Tijem æu se hvaliti, a sobom se neæu hvaliti, veæ ako slabostima svojima. **6** Jer kad bih se i htio hvaliti, ne bih bio bezuman, jer bih istinu kazao; ali štem da ne bi ko više pomislio za mene nego što me vidi ili èuje što od mene. **7** I da se ne bih ponio za premnoga otkrivenja, dade mi se žalac u meso, anðeo sotonin, da me æuša da se ne ponosim. **8** Zato triput Gospoda molih da otstupi od mene. **9** I reèe mi: dosta ti je moja blagodat; jer se moja sila u slabosti pokazuje sasvijem. Daklem æe se najslaðe hvaliti svijjem slabostima, da se useli u mene sila Hristova. **10** Zato sam dobre volje u slabostima, u ruženju, u nevoljama, u progonjenjima, u tugama za Hrista: jer kad sam slab onda sam silan. **11** Postadoh bezuman hvaleæi se: vi me natjeraste: jer je trebalo da me vi hvalite; jer ni u èemu nijesam manji od prevelikih apostola, ako i jesam ništa. **12** Jer znaci apostolovi uèiniše se među vama u svakom trpljenju, u znacima i èudesima i silama. **13** Jer šta je u èemu ste manji od ostalijeh crkava, osim samo što vam ja sam ne dosadih? Bacite na mene ovu krivicu. **14** Evo sam gotov treæi put da vam doðem, i ne dosaðujem vam; jer ne tražim što je vaše nego vas. Jer djeca nijesu dužna roditeljima imanja teæi nego roditelji djeci. **15** A ja dragovoljno potrošæeu i biæeu potrošen za duše vaše, ako i ljubim ja vas odišće, a vi mene manje ljubite. **16** Ali neka bude, ja ne dosadim vama, nego lukav buduæi dobih vas prijevarom. **17** Eda li vas što zakidoh preko koga od onijeh koje slah k vama? **18** Umolih Tita, i s njim poslah brata: eda li vas Tit što zakide? Ne hodismo li jednjem duhom? ne jednjem li stopama? **19** Mislite li opet da vam se odgovaramo? Pred Bogom u Hristu govorimo, a sve je, ljubazni, za vaše popravljanje. **20** Jer se bojim da kad po èem doðem neæu vas naæi kakove hoæeu, i ja æeu se naæi vama kakova me neæete: da kako ne budu svaðe, zavisti, srðnje, prkos, opadanja, šaptanja, nadimanja, bune: **21** Da me opet kad doðem ne ponizi Bog moj u vas, i ne usplaæem za mnogima koji su prije sagriješili i nijesu se pokajali za neèistotu i kurvarstvo i sramotu, što poèiniše.

13 Ovo treæi put idem k vama; u ustima dva ili tri svjedoka ostaaæe svaka rijeè. **2** Naprijed kazah i naprijed govorim kako u vas bivši drugi put, i sad ne buduæi kod vas pišem onima koji su prije sagriješili i svima ostalima da ako doðem opet neæu poštedjeti. **3** Jer tražite da iskušate Hrista što u meni govor, koji među vama nije slab, nego je silan među vama. **4** Jer ako i raspet bi po slabosti, ali je živ po sili Božjoj; jer smo i mi slabici u njemu, ali æemo biti živi s njim silom Božjom među vama. **5** Sami sebe okušajte jeste li u vjeri, sami sebe ogledajte. Ili ne poznajete sebe da je Isus Hristos u vama? veæ ako da u èemu nijeste valjani. **6** A nadam se da æete poznati da mi nijesmo nevaljani. **7** A molimo se Bogu da vi ne èinite nikakva zla, ne da se mi valjani pokažemo, nego da vi dobro èinite, a mi kao nevaljani da budemo. **8** Jer ništa ne možemo na istinu nego za istinu. **9** Jer se radujemo kad mi slabimo a vi jaæate. A zato se i molimo Bogu, za vaše savršenstvo. **10** Zato, ne buduæi kod vas, pišem ovo da kad doðem ne uèinim bez šteðenja po vlasti koju mi je Gospod dao na popravljanje a ne na raskopavanje. **11** A dalje, braæeo, radujite se, savršujte se, utješavajte se, jednako mislite, mir imajte: i Bog ljubavi i mira biæe s vama. **12** Pozdravite jedan drugoga cijelom svetijem. **13** Pozdravljaju vas svi sveti. **14** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista i ljubav Boga i oca i zajednica svetoga Duha sa svima vama. Amîn.

Galaæanima

1 Pavle apostol, ni od ljudi, ni kroz èovjeka, nego kroz Isusa Hrista i Boga oca, koji ga vaskrse iz mrtvijeh, 2 i sva braæa koja su sa mnom, crkvama Galatijskijem: 3 Blagodat vam i mir od Boga oca i Gospoda našega Isusa Hrista, 4 Koji dade sebe za grijehu naše da izbavi nas od sadašnjega svijeta zloga, po volji Boga i oca našeg, (aiõn g165) 5 Kojemu slava vavijek vijeka. Amin. (aiõn g165) 6 Èudim se da se tako odmah odvræate na drugo jevanđelje od onoga koji vas pozva blagodæta Hristovom, 7 Koje nije drugo, samo što neki smetaju vas, i hoæee da izvrnu jevanđelje Hristovo. 8 Ali ako i mi, ili anđeo s neba javi vam jevanđelje drukèije nego što vam javisimo, proklet da bude! 9 Kad što prije rekosmo i sad opet velim: ako vam ko javi jevanđelje drukèije nego što primiste, proklet da bude! 10 Zar ja sad ljudi nagovaram ili Boga? Ili tražim ljudima da ugaðam? Jer kad bih ja još ljudima ugaðao, onda ne bih bio sluga Hristov. 11 Ali vam dajem na znanje, braæeo, da ono jevanđelje koje sam ja javio, nije po èovjeku. 12 Jer ga ja ne primih od èovjeka, niti nauæih, nego otkrivenjem Isusa Hrista. 13 Jer ste èuli moje življenje nekad u Jevrejstvu, da sam odviše gonio crkvu Božiju i raskopavao je. 14 I napredovah u Jevrejstvu veæema od mnogih vrsnika svojih u rodu svome, i odviše revnovah za otaèke svoje obièaje. 15 A kad bi ugodno Bogu, koji me izabrao od utrobe matere moje i prizva blagodætu svojom, 16 Da javi sina svojega u meni, da ga jevanđeljem objavim meðu neznaðošćima; odmah ne pitah tijela i krvi, 17 Niti iziðoh u Jerusalim k starijim apostolima od sebe, nego otidoh u Arapsku, i opet se vratih u Damask. 18 A poslije toga na tri godine iziðoh u Jerusalim da vidim Petru, i ostadoh u njega petnaest dana. 19 Ali drugoga od apostola ne vidjeh, osim Jakova brata Gospodnjega. 20 A što vam pišem evo Bog vidi da ne lažem. 21 A potom doðoh u zemlji Sirske i Kilijske. 22 A bijah licem nepoznat Hristovijem crkvama Judejskima; 23 Nego samo bijahu eli da onaj koji nas nekad goni sad propovijeda vjeru koju nekad raskopavaše. 24 I slavljuhu Boga za mene.

2 A potom na èetrnaest godina opet iziðoh u Jerusalim s Varnavom, uzevši sa sobom i Tita. 2 Ali iziðoh po otkrivenju, i razgovorih se s njima za jevanđelje koje propovijedam u neznaðošćima, ali nasamo s onima koji se brojahu kao najstariji, da uzalud ne tréim ili ne bih tréao. 3 Ali ni Tit, koji bješe sa mnom, i bješe Grk, ne bi natjeran da se obreže. 4 I za lažnu braæu koja doðoše i privukoše se da uhode slobodu našu koju imamo u Hristu Isusu, da nas zarobe; 5 Kojima se ni sahat ne podasmo u pokornost, da istina jevanđelja ostane meðu nama. 6 A za one koji se brojahu da su nešto, kakovi bili da bili, ja ne marim ništa; jer Bog ne gleda ko je ko; jer oni koji se brojahu kao najstariji, meni ništa ne dodaše; 7 Nego nasuprot doznavši da je meni povjerenje jevanđelje u neobrezanima, kao Petru u obrezanima 8 Jer onaj koji pomaže Petru u apostolstvu meðu obrezanima onaj pomaže i meni meðu neznaðošćima 9 I poznavši blagodat koja je meni dana, Jakov i Kifa i Jovan, koji se brojahu da su stubovi, dodaše desnice meni i Varnavi, i pristolado da mi propovijedamo u neznaðošćima, a oni u obrezanima; 10 Samo da se opominjemo siromašnijeh, za koje sam se i starao tako èiniti. 11 A kad doðe Petar u Antiohiju, u oèi njemu protiv stадoh; jer bješe zazoran. 12 Jer prije dok ne doðoše neki od Jakova, jeðaše s neznaðošćima, a kad doðoše, ustruèavaše se i odvajaše bojeæi se onijeh koji su iz obrezanja. 13 I dvolièahu s njim i ostali Judejci, tako da i Varnava prista u njihovo dvolièenje. 14 A kad ja vidjeh da ne idu pravo k istini jevanđelja, rekoh Petru pred svima: kad ti koji si Jevrejin, neznaðožaki a ne Jevrejski živiš, zašto neznaðošće nagoniš

da žive Jevrejski? 15 Mi koji smo roðeni Jevrei, a ne grješnici iz neznaðožaca, 16 Pa doznavši da se èovjek neæe opravdati djelima zakona, nego samo vjerom Isusa Hrista, i mi vjerovasmo Hrista Isusa da se opravdamo vjerom Hristovom, a ne djelima zakona: jer se djelima zakona nikakvo tijelo neæe opravdati. 17 Ako li se mi koji tražimo da se opravdamo Hristom, naðosmo i sami grješnici, dakle je Hristos grijehu sluga? Bože saèuvaj! 18 Jer ako opet zidam onu što razvalih, pokazujem se da sam prestupnik. 19 Jer ja zakonom zakonu umrijeh da Bogu živim; s Hristom se razapeh. 20 A ja više ne živim, nego živi u meni Hristos. A Što sad živim u tijelu, živim vjerom sina Božijega, kojemu omiljeh, i predade sebe za mene. 21 Ne odbacujem blagodati Božije; jer ako pravda kroz zakon dolazi, to Hristos uzalud umrije.

3 O nerazumni Galati! ko vas je opèinio da se ne pokoravate istini? Vi, kojima pred oèima bješe napisan Isus Hristos, a sad se meðu vama razape. 2 Ovo jedno hoæeu od vas da doznam, ili Duha primiste kroz djela zakona ili kroz èuvenje vjere? 3 Tako li ste nerazumni? Poèevši Duhom, sad tijelom svršujete? 4 Tako li uzalud postradaste? Kad bi bilo samo uzalud! 5 Koji vam dakle daje Duha i èini èudesu meðu vama, èini li djelima zakona ili èuvenjem vjere? 6 Kao što Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu. 7 Poznajte dakle da su oni sinovi Avraamovi koji su od vjere. 8 A pismo vidjevši unapredak da Bog vjerom neznaðošće pravda, naprijed objavi Avraamu: u tebi æe se blagosloviti svи neznaðošći. 9 Tako koji su od vjere, blagosloviæe se s vjernijem Avraamom. 10 Jer koji su god od djela zakona pod kletvom su, jer je pisano: proklet svaki koji ne ostane u svemu što je napisano u knjizi zakonskoj da èini. 11 A da se zakonom niko ne opravdava pred Bogom, poznato je: jer pravednik od vjere živjeæe. 12 A zakon nije od vjere; nego èovjek koji to tvori živjeæe u tome. 13 Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu: 14 Da meðu neznaðošćima bude blagoslov Avraamom u Hristu Isusu, da obeæanje Duha primimo kroz vjeru. 15 Braæeo, po èovjeku govorim, niko èovjèejega potvrđena zavjeta ne odbacuje niti mu što domeæee. 16 A Avraamu i sjemenu njegovu reèena biše obeæanja. A ne veli: i sjemenima, kao za mnoga, nego kao za jedno: i sjemenu tvojemu, koje je Hristos. 17 Ovo pak velim: zavjeta, koji je od Boga potvrđen za Hrista, ne odbacuje zakon, koji je postao poslije èetiri stotine i trideset godina, da ukine obeæanje. 18 Jer ako je našljedstvo od zakona, onda veæ nije od obeæanja, a Avraamu obeæanjem darova Bog. 19 Šta æe dakle zakon? Radi grijeha dodade se dokle doðe sjeme kojemu se obeæea, i postavili su ga anđeli rukom posrednika. 20 Ali posrednik nije jednoga; a Bog je jedan. 21 Eda li je dakle zakon protivan obeæanjima Božijim? Bože saèuvaj! Jer da je dan zakon koji može oživljeti, zaista bi od zakona bila pravda. 22 Ali pismo zatvori sve pod grijeh, da se obeæanje dade kroz vjeru Isusa Hrista onima koji vjeruju. 23 A prije dolaska vjere bismo pod zakonom èuvani i zatvoreni za vjeru koja se htjela pokazati. 24 Tako nam zakon bi èuvao do Hrista, da se vjerom opravdamo. 25 A kad doðe vjera, veæ nijesmo pod èuvarom. 26 Jer ste vi svi sinovi Božiji vjerom Hrista Isusa; 27 Jer koji se god u Hrista krstite, u Hrista se obukoste. 28 Nema tu Jevrejina ni Grka, nema roba ni gospodara, nema muškoga roda ni ženskoga; jer ste vi svi jedno u Hristu Isusu. 29 A kad ste vi Hristovi, onda ste sjeme Avraamovo, i po obeæanju našljednici.

4 Ali velim: dok je našljednik mlad ništa nije bolji od roba, ako i jest gospodar od svega; 2 Nego je pod zapovjednicima i èuvarima tja do roka oèina. 3 Tako i mi kad bijasmo mlađi, bijasmo pod stihijama svijeta zarobljeni; 4 A kad se navrši vrijeme,

posla Bog sina svojega jedinorodnoga, koji je rođen od žene i pokoren zakonu. **5** Da iskupi one koji su pod zakonom, da primimo posnaštovo. **6** I budući da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji više: Ava oče! **7** Tako već nijesu rob, nego sin; a ako si sin, i našljednik si Božji kroz Isusa Hrista. **8** Ali tada ne znajući Boga služite onima koji po sebi nijesu bogovi. **9** A sad poznavši Boga, i još poznati bivši od Boga, kako se vraćate opet na slabe i rđave stihije, kojima opet iznova hoćeete da služite? **10** Gledate na dane i mjesecе, i vremena i godine. **11** Bojam se za vas da se ne budem uzalud trudio oko vas. **12** Budite kao ja što sam; jer sam ja kao vi što ste. Braao! molim vas, ništa mi ne učinite nažao. **13** A zнате da vam u slabosti tijela najprije propovjedali jevanđelje; **14** I napasti moje, koja bijaše tijelu mome, ne prezreste, ni popljuvaste, nego me primiste kao anđela Božjeg, kao Hrista Isusa. **15** Kakovo bijaše onda vaše blaženstvo? Jer vam svjedočim da biste, kad bi moguće bilo, izvadili oči svoje i dali meni. **16** Tijem li vam postadoh neprijatelj istinu vam govoreći? **17** Oni ne revnuju dobro za vas, nego hoće da vas odvoje, da im revnjuite. **18** A dobro je revnovati svagda u dobru, i ne samo kad sam ja kod vas. **19** Dječice moja, koju opet s mukom rađam, dokle Hristovo oblijeće ne postane u vama; **20** Ali bih htio sad da sam kod vas, i da izmjenim glas svoj, jer ne mogu da se načudim za vas. **21** Kažite mi, vi koji hoćeete pod zakonom da budete, ne slušate li zakona? **22** Jer je pisano da Avraam dva sina imade, jednoga od robinje, a drugoga od slobodne. **23** Ali koji bješe od robinje, po tijelu se roditi; a koji od slobodne, po obećanju. **24** Koje znaeći drugo: jer su ovo dva zavjeta: jedan dakle od gore Sinajske, koja rađa za robovanje, i to je Agar. **25** Jer Agar znaeći Sinaj gora u Arapskoj, i poredi se sa sadašnjim Jerusalimom, i služi sa djecom svojom. **26** A gornji Jerusalim slobodna je, koji je mati svima nama. **27** Jer je pisano: razveseli se, nerotkinjo koja ne rađaš; prokini i povie, ti koja ne trpiš muke porođaja; jer pusta ima mnogo više djece negoli ona koja ima muža. **28** A mi smo, braao, po Isaku djeca obećanja. **29** No kako onda onaj što se rodi po tijelu gonjaše duhovnoga, tako i sad. **30** Ali što govori pismo? Istjeraj robinju i sina njezinu; jer sin robinjin neće naslijediti sa sinom slobodne. **31** Tako, braao, nijesmo djeca robinjina nego slobodne.

5 Stojte dakle u slobodi kojom nas Hristos oslobodi, i ne dajte se opet u jaram ropstva uhvatiti. **2** Evo ja Pavle kažem vam da ako se obrežete Hristos vam ništa neće pomoći. **3** A opet svjedočim svakome èovjeku koji se obreže da je dužan sav zakon tvoriti. **4** Izgubiste Hrista, vi koji hoćeete zakonom da se opravdate, i otpadoste od blagodati. **5** Jer mi duhom eèkamo od vjere nad pravde. **6** Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego vjera, koja kroz ljubav radi. **7** Dobro træaste; ko vam zabrani da se ne pokoravate istini? **8** To odvraeanje nije od onoga koji vas pozva. **9** Malo kvasca ukiseli sve tijesto. **10** Ja se za vas nadam u Gospodu da ništa drugo neæete misliti. A koji vas smeta ponijeæe grijeh, makar ko bio. **11** A ja, braao, ako još obrezanje propovijedam, zašto me gone? Tako se ukide sablazan krstova. **12** O da bi otsjeèeni bili oni koji vas kvare! **13** Jer ste vi, braao, na slobodu pozvani: same da vaša sloboda ne bude na želju tjelesnu, nego iz ljubavi služite jedan drugome. **14** Jer se sav zakon izvršuje u jedno rijeèi, to jest: ljubi bližnjega svojega kao sebe. **15** Ali ako se među sobom koljete i jedete, gledajte da jedan drugoga ne istrijebite. **16** Velim pak: po duhu hodite, i želja tjelesnih ne izvršujte. **17** Jer tijelo želi protiv duha, a duh protiv tijela; a ovo se protivi jedno drugome, da ne èinite ono što hoćeete. **18** Ako li vas duh vodi, nijeste pod zakonom. **19** A poznata su djela tjelesna, koja su preljuboèinstvo, kurvarstvo,

neèistota, besramnost, **20** Idolopoklonstvo, èaranja, neprijateljstva, svaðe, pakosti, srdnje, prkos, raspre, sablazni, jeresi, **21** Zavisti, ubistva, pijanstva, žđeranja, i ostala ovakova, za koja vam naprijed kazujem, kao što i kazah naprijed, da oni koji takova èine neæe naslijediti carstva Božjeg. **22** A rod je duhovni ljubav, radost, mir, trpljenje, dobrota, milost, vjera, **23** Krotost, uzdržanje; na to nema zakona. **24** A koji su Hristovi, raspeši tijelo sa slastima i željama. **25** Ako u duhu živimo, po duhu i da hodimo, **26** Da ne tražimo lažne slave razdražujuæi jedan drugoga, i zavideæi jedan drugome.

6 Braao! ako i upadne èovjek u kakav grijeh, vi duhovni ispravljajte takovoga duhom krotosti, èuvajuæi sebe da i ti ne budeš iskušan. **2** Nosite bremena jedan drugoga, i tako æete ispuniti zakon Hristov. **3** Jer ako ko misli da je što a nije ništa, umom vara sebe. **4** A svaki da ispita svoje djelo, i tada æe sam u sebi imati slavu, a ne u drugome. **5** Jer æe svaki svoje breme nositi. **6** A koji se uèi rijeèi neka daje dijel od svakoga dobra onome koji ga uèi. **7** Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer šta èovjek posije ono æe i požnjeti. **8** Jer koji sije u tijelu svoje, od tijela æe požnjeti pogibao; a koji sije u duhu, od duha æe požnjeti život vjeèni. (aënios g166) **9** A dobro èiniti da nam se ne dosadi; jer æemo u svoje vrijeme požnjeti ako se ne umorimo. **10** Zato dakle dok imamo vremena da èinimo dobro svakome, a osobito onima koji su s nama u vjeri. **11** Vidite koliko vam napisah rukom svojom! **12** Koji hoće da se hvale po tijelu oni vas nagone da se obrezujete, samo da ne budu gonjeni za krst Hristov. **13** Jer ni oni sami koji se obrezuju ne drže zakona, nego hoće da se vi obrezujete da se vašijem tijelom hvale. **14** A ja Bože saeuvađa da se èim drugijem hvalim osim krstom Gospoda našega Isusa Hrista, kojega radi razape se meni svijet, i ja svijetu. **15** Jer u Hristu Isusu niti što pomaže obrezanje ni neobrezanje, nego nova tvar. **16** I koliko ih god po ovome pravilu žive, na njima biæe mir i milost, i na Izrailju Božjem. **17** Više da mi nikو ne dosađuje, jer ja rane Gospoda Isusa na tijelu svojemu nosim. **18** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašijem, braao. Amin.

Efežanima

1 Od Pavla, po volji Božjoj apostola Isusa Hrista, svetima koji su u Efesu, i vjernima u Hristu Isusu: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas je blagoslovio svakijem blagoslovom duhovnjem na nebesima kroz Hrista; **4** Kao što nas izabro kroz njega prije postanja svijeta, da budemo sveti i pravedni pred njim u ljubavi, **5** Odredivši nas naprijed kroz Isusa Hrista sebi na posinovošću, po ugodnosti volje svoje, **6** Na pohvalu slavne blagodati svoje kojom nas oblagodati u ljubaznou, **7** U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom, i oproštenje grijeha, po bogatstvu blagodati njegove, **8** Koju je preumnožio u nama u svakoj premudrosti i razumu, **9** Pokazavši nam tajnu volje svoje, po ugodnosti svojoj koju naprijed pokaza u njemu, **10** Za uredbu izvrsitka vremena, da se sve sastavi u Hristu što je na nebesima i na zemljii; u njemu, **11** Kroz kojega i našljednici postasmo, naprijed određeni bivši po naredbi Boga koji sve ēini po savjetu volje svoje, **12** Da bismo bili na hvalu slave njegove, mi koji smo se naprijed uzdali u Hrista, **13** Kroz kojega i vi, ēuvši riječ istine, jevanđelje spasenja svojega, u kojemu i vjerovavši zapećatiste se svetijem duhom obeæanja, **14** Koji je zalog našljedstva našega za izbavljenje teæevine na hvalu slave njegove. **15** Zato i ja ēuvši vašu vjeru u Hristu Isusu, i ljubav k svima svetima, **16** Ne prestajem zahvaljavati za vas, i spominjati vas u svojijem molitvama, **17** Da Bog Gospoda našega Isusa Hrista, otac slave, dade vam Duha premudrosti i otkrivenja da ga poznate, **18** I bistro oēi srca vašega da biste mogli vidjeti koje je nad njegova zvanja, i koje je bogatstvo slave našljedstva njegova u svetima, **19** I kakva je izobilna veličina sile njegove na nama koji vjerujemo po ēinjenju prevelike sile njegove, **20** Koju uēini u Hristu, kad ga podiže iz mrtvijeh i posadi sebi s desne strane na nebesima, **21** Nad svijem poglavarstvima, i vlastima, i silama, i gospodstvima, i nad svakijem imenom što se može nazvati, ne samo na ovome svijetu nego i na onome koji ide. (aiōn g165) **22** I sve pokori pod noge njegove, i njega dade za glavu crkvi, nad svima, **23** Koja je tijelo njegovo, punina onoga koji sve ispunjava u svemu.

2 I vas koji bijaste mrtvi za prestupljenja i grijeha svoje, **2** U kojima nekad hodiste po vijeku ovoga svijeta, po knezu koji vlada u vjetru, po duhu koji sad radi u sinovima protivljenja; (aiōn g165) **3** U kojima i mi svi živjesmo negda po ţeljama tijela svojega, ēineæi volju tijela i pomisli, i bijasmo rođena djeca gnjeva, kao i ostali; **4** Ali Bog, koji je bogat u milosti, za premnogu ljubav svoju, koju ima k nama, **5** I nas koji bijasmo mrtvi od grijehova oživljive s Hristom blagodaæu ste spaseni **6** I s njim vaskrse i posadi na nebesima u Hristu Isusu. **7** Da pokaže u vijekovima koji idu preveliko bogatstvo blagodati svoje dobrotni na nama u Hristu Isusu. (aiōn g165) **8** Jer ste blagodaæu spaseni kroz vjeru; i to nije od vas, dar je Božij. **9** Ne od djela, da se niko ne pohvali. **10** Jer smo njegov posao, sazdan u Hristu Isusu za djela dobra, koja Bog naprijed pripravi da u njima hodimo. **11** Zato se opominjite da vi koji ste negda po tijelu neznabošći bili i nazivani neobrezanje od onih koji su se zvali po tijelu obrezanje, koje se rukom radilo, **12** Da bijaste u ono vrijeme bez Hrista, odvojeni od društva Izraeljeva, i bez dijela u zavjetima obeæanja, nada ne imajuæi, i bezbožni na svijetu: **13** A sad u Hristu Isusu, vi koji ste negda bili daleko, blizu postadote krvlju Hristovom. **14** Jer je on mir naš, koji oboje sastavi u jedno, i razvali plot koji je rastavlja, neprijateljstvo, tijelom svojijem. **15** Zakon zapovijesti naukama ukinuvši; da iz oboga naæini sobom jednoga novog ēovjeka, ēineæi mir; **16** I da pomiri s Bogom oboje u jednom tijelu krstom, ubivši neprijateljstvo

na njemu. **17** I došavši propovjedi u jevanđelju mir vama daljnima i onima koji su blizu. **18** Jer on doveđe k ocu oboje u jednom duhu. **19** Tako dakle više nijeste tuði i došljaci, nego živite sa svetima i domaći ste Bogu, **20** Nazidani na temelju apostola i proraka, gdje je kamen od ugla sam Isus Hristos, **21** Na kome sva građevina sastavljena raste za crkvu svetu u Gospodu; **22** Na kome æete se i vi sazidati za stan Božij u duhu.

3 Toga sam radi ja Pavle sužanj Isusa Hrista za vas neznabošće, **2** Buduæi da ēuste službu blagodati Božje koja je meni dana među vama, **3** Da se meni po otkrivenju kaza tajna; kao što gore napisah ukratko, **4** Odakle možete ēitajuæi poznati moj razum u tajni Hristovoj, **5** Koja se u drugijem naraštajima ne kaza sinovima ēovjeæijim, kako se sad otkri svetijem njegovijem apostolima i prorocima Duhom svetijem; **6** Da neznabošći kroz jevanđelje postanu sunašljednici i sutjelesnici i zajedniæari u obeæanju njegovom u Hristu Isusu, **7** Kojemu postadoh sluga po daru blagodati Božje, koja mi je dana po ēinjenju sile njegove. **8** Meni najmanjemu od sviju svetijeh dade se ova blagodat da objavim među neznabošćima neiskazano bogatstvo Hristovo, **9** I da otkrijem svima što je služba tajne od postanja svijeta sakrivene u Bogu, koji je sazdao sve kroz Isusa Hrista; (aiōn g165) **10** Da se kroz crkvu sad obznanogoglavarstvima i vlastima na nebu mnogorâliena premudrost Božija, **11** Po naredbi vjekova, koju uēini u Hristu Isusu Gospodu našemu, (aiōn g165) **12** U kome imamo slobodu i pristup u nadu vjerom njegovom. **13** Zato vas molim da se ne oslabite zbog nevolja mojih za vas, koje su slava vaša. **14** Toga radi preklanjam koljena svoja pred ocem Gospoda našega Isusa Hrista, **15** Po kome se sva ēeljad i na nebesima i na zemljiji zovu, **16** Da vam da silu po bogatstvu slave svoje, da se utvrđde Duhom njegovijem za unutrašnjeg ēovjeka, **17** Da se Hristos useli vjerom u srca vaša, da budete u ljubavi ukorijenjeni i utemeljeni; **18** Da biste mogli razumjeti sa svima svetima što je širina i dužina i dubina i visina, **19** I poznati preteænju od razuma ljubav Hristova, da se ispunite svakom puninom Božijom. **20** A onome koji može još izobilnije sve ēiniti što ištemo ili mislimo, po sili koja ēini u nama, **21** Onome slava u crkvi po Hristu Isusu u sve naraštaje va vijek vjek. Amin. (aiōn g165)

4 Molim vas dakle ja sužanj u Gospodu, da se vladate kao što prilikuje vašemu zvanju u koje ste pozvani, **2** Sa svakom poniznoæau i krotoæau, s trpljenjem, trpeæei jedan drugoga u ljubavi, **3** Starajuæi se držati jedinstvo Duga u svezi mira; **4** Jedno tijelo, jedan duh, kao što ste i pozvani u jednom nadu zvanja svojega. **5** Jedan Gospod, jedna vjera, jedno krštenje, **6** Jedan Bog i otac sviju, koji je nad svima, i kroza sve, i u svima nama. **7** A svakome se od nas dade blagodat po mjeri dara Hristova. **8** Zato govor: izišavši na visinu zaplijenio si pljen, i dade dare ljudima. **9** A što iziđe, šta je, osim da i siđe u najdonja mjesta zemlje? **10** Koji siđe to je onaj koji i iziđe više sviju nebesa da ispunи sve. **11** I on je dao jedne apostole, a jedne proroke, a jedne jevanđeliste, a jedne pastire i uæetelje, **12** Da se sveti priprave za djelo službe, na sazidanje tijela Hristova; **13** Dokle dostignemo svu u jedinstvo vjere i poznanje sina Božijega, u ēovjeka savršena, u mjeru rasta visine Hristove; **14** Da ne budemo više mala djeca, koju ljudi i zanosi svaki vjetar nauke, u laži ēovjeæijo, putem prijevare; **15** Nego vladajuæi se po istini u ljubavi da u svemu uzrastemo u onome koji je glava, Hristos. **16** Iz kojega je sve tijelo sastavljeno i sklopjeno svakijem zglavkom, da jedno drugome pomaže dobro po mjeri svakoga uđa, i ēini da raste tijelo na popravljanje samoga sebe u ljubavi. **17** Ovo dakle govorim i svjedoæim u Gospodu da više ne hodite kao što hode i ostali neznabošći u praznosti uma svojega, **18** Koji imaju smisao tamom pokriven, i udaljeni su od

života Božjega za neznanje koje je u njima, za okamenjenje srca svojih; **19** Koji ostavivi poštenje predadoše se besramnosti, na ēinjenje svake neēistote i lakomstva. **20** Ali vi tako ne poznate Hrista; **21** Jer ga ēuste i u njemu se naučiste, kao što je istina u Isusu, **22** Da odbacite, po prvome življenju, staroga ēovjeka, koji se raspada u željama prevarljivijem; **23** I da se obnovite duhom uma svojega, **24** I obućete u novoga ēovjeka, koji je sazdan po Bogu u pravdi i u svetini istine. **25** Zato odbacite laž, i gorovite istinu svaki sa svojim bližnjijem; jer smo udi jedan drugome. **26** Gnjevite se i ne griješite; sunce da ne zađe u gnjevu vašemu. **27** Niti dajite mjesta īavolu. **28** Koji je kralj više da ne krade, nego još da se trudi, ēineći dobro rukama svojima da ima šta davati potrebnome. **29** Nikakva rđava riječ da ne izlazi iz usta vašijeh, nego samo što je dobro za napredovanje vjere, da blagodat onima koji slušaju. **30** I ne ožalošćavajte svetoga Duha Božjega, kojijem ste zapećaćeni za dan izbavljenja. **31** Svaka gorēina, i gnjev, i ljutina, i vika i hula, da se uzme od vas, sa svakom pakošću. **32** A budite jedan drugome blagi, milostivi, praštajući jedan drugome, kao što je i Bog u Hristu oprostio vama.

5 Ugleđajte se dakle na Boga, kao ljubazna djeca, **2** I živite u ljubavi, kao što je i Hristos ljubio nas, i predade sebe za nas u prilog i žrtvu Bogu na slatki miris. **3** A kurvarstvo i svaka neēistota i lakomstvo da se i ne spominje među vama, kao što se pristoji svetima; **4** Tako i sramotne i lude riječi, ili šale, što se ne pristoji; nego još zahvaljivanje. **5** Jer ovo da znate da nijedan kurvar, ili neēist, ili tvrdica koji je idolopoklonik neće imati dijela u carstvu Hrista i Boga. **6** Niko da vas ne vara praznijem riječima; jer ovijev radi grijev Božij na sinove nepokornosti. **7** Ne bivajte dakle zajedničari njihovi. **8** Jer bijaste negda tama, a sad ste vidjelo u Gospodu: kao djeca vidjeli živite; **9** Jer je rod duhovni u svakoj dobroti i pravdi i istini. **10** Istražujte što je Bogu ugodno. **11** I ne pristajte na bezrođna djela tame, nego još karajte. **12** Jer je sramno i goroviti što oni tajno ēine. **13** A sve za što se kara, vidjelo objavljuje; jer sve što se objavljuje, vidjelo je; **14** Zato gorovi: ustani ti koji spavaš i vaskrsni iz mrtvih, i obasjaće te Hristos. **15** Gledajte dakle da uredno živite, ne kao nemudri, nego kao mudri; **16** Pazite na vrijeme, jer su dan zli. **17** Toga radi ne budite nerazumnii, nego poznajte što je volja Božja. **18** I ne opijajte se vinom, u kome je kurvarstvo, nego se još ispunjavajte duhom, **19** Govoreći među sobom u psalmima i pojanku i pjesmama duhovnjem, pjevajući i pripjevajući u srcima svojim Gospodu; **20** Zahvaljujući za svašto u ime Gospoda našeg Isusa Hrista Bogu i ocu; **21** Slušajuci se među sobom u strahu Božjem. **22** Žene! slušajte svoje muževe kao Gospoda. **23** Jer je muž glava ženi kao što je i Hristos glava crkvi, i on je spasitelj tijela. **24** No kao što crkva sluša Hrista tako i žene svoje muževe u svemu. **25** Muževi! ljubite svoje žene kao što i Hristos ljubi crkvu, i sebe predade za nju, **26** Da je osveti očistivši je kupanjem vodenjem u riječi; **27** Da je metne preda se slavnu crkvu, koja nema mane ni mrštine, ili takoga ēega, nego da bude sveta i bez mane. **28** Tako su dužni muževi ljubiti svoje žene kao svoja tjelesa; jer koji ljubi svoju ženu, sebe samoga ljubi. **29** Jer нико ne omrznu kad na svoje tijelo, nego ga hrani i grije, kao i Gospod crkvu. **30** Jer smo udi tijela njegova, od mesa njegova, i od kostiju njegovih. **31** Toga radi ostavice ēovjek oca svojega i mater, i prilijepiće se k ženi svojoj, i biće dvoje jedno tijelo. **32** Tajna je ovo velika; a ja gorovim za Hrista i za crkvu. **33** Ali i vi svaki da ljubi onako svoju ženu kao i sebe samoga; a žena da se boji svojega muža.

6 Djecu! slušajte svoje roditelje u Gospodu: jer je ovo pravo. **2** Poštuji oca svojega i mater; ovo je prva zapovijest s obećanjem: **3** Da ti blago bude, i da živiš dugo na zemlji. **4** I vi ocevi!

ne razdražajuće djece svoje, nego ih gajite u nauci i u strahu Gospodnjemu. **5** Sluge! slušajte gospodare svoje po tijelu, sa strahom i drktanjem, u prostoti srca svojega, kao i Hrista; **6** Ne samo pred očima radeći kao ljudima da ugađate, nego kao služe Hristove, tvoreći volju Božiju od srca. **7** Dragovoljno služite, kao Gospodu a ne kao ljudima, **8** Znajući da svaki što učini dobro ono æe i primiti od Gospoda, bio rob ili slobodnjak. **9** I vi gospodari, tako ēinite njima ostavljajući prijetnje, znajući da je i vama samijem i njima gospodar na nebesima, i on ne gleda ko je ko. **10** A dalje, braeo moja, jaćajte u Gospodu i u sili jaćine njegove. **11** Obucite se u sve oružje Božije, da biste se mogli odražati protiv lukavstva īavolskoga. **12** Jer naš rat nije s krvljem i s tijelom, nego s poglavarima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba. (aion g165) **13** Toga radi uzmite sve oružje Božije, da biste se mogli braniti u zli dan, i svršivši sve odražati se. **14** Stanite dakle opasavši bedra svoja istinom i obukavši se u oklop pravde, **15** I obuvi noge u pripravu jevanđelja mira; **16** A svrh svega uzmite štit vjere o koji æete moći pogasiti sve raspaljene strijele neēastivoga; **17** I kacigu spasenija uzmite, i mađe duhovni koji je riječ Božija. **18** I svakom molitvom i moljenjem molite se Bogu duhom bez prestanka, i uz to stražite sa svakijem trpljenjem i molitvom za sve svete, **19** I za mene, da mi se da riječi kad otvorim usta svoja, da obznamanam sa slobodom tajnu jevanđelja, **20** Za koje sam poslanik u okovima, da u njemu gorovim slobodno, kao što mi se pristoji. **21** A da i vi znate kako sam ja i šta radim, sve æe vam kazati Tihik, ljubazni brat i vjerni sluga u Gospodu, **22** Kojega poslali k vama za to isto da znate kako smo mi, i da utješi srca vaša. **23** Mir braeci i ljubav s vjerom od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista. **24** Blagodat sa svima koji ljube Gospoda našega Isusa Hrista jednako. Amin.

Filipljanima

1 Od Pavla i Timotija, slugu Isusa Hrista, svima svetima u Hristu Isusu koji su u Filipi, s vladikama i đakonima: 2 Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. 3 Zahvaljujem Bogu svojemu kad se god opomenem vas, 4 Svakog u svakoj molitvi svojoj za sve vas s radošću moleći se, 5 Što vi postadoste zajedničari u jevanđelju, od prvoga dana i do danas; 6 Uzdajući se u ovo isto da æe onaj koji je poeo dobro djelo u vama dovršiti ga tja do dana Isusa Hrista. 7 Kao što je pravo da ja ovo mislim za sve vas, jer vas imam u srcu u okovima svojima i u odgovoru i potvrđivanju jevanđelja, kao sve zajedničare sa mnom u blagodati. 8 Jer Bog mi je svjedok da vas ljubim ljubavlju Isusa Hrista, 9 I zato se molim Bogu da ljubav vaša još više i više izobilije u razumu i svakoj volji, 10 Da kušate šta je bolje, da budete èisti i bez spoticanja na dan Hristov, 11 Napunjeni plodova pravde kroz Isusa Hrista, na slavu i hvalu Božiju. 12 Hoæeu pak da znate, braæeo, da ovo što se radi sa mnom izide za napredak jevanđelja, 13 Tako da se razglasili u svoj sudnici i kod sviju ostalijeh da su moji okovi za Hrista. 14 I mnoga braæea u Gospodu oslobođivši se okovima mojima veæema smiju govoriti rijeè Božiju bez straha. 15 Istina, jedni iz zavisti i svaðe, a jedni od dobre volje Hrista propovijedaju. 16 Tako ovi uz prkos Hrista objavljivo neèisto, misleći da æe nanijeti žalost mojim okovima; 17 A ovi iz ljubavi, znajući da za obranu jevanđelja ležim u tamnici. 18 Šta dakle? Bilo kako mu drago, dvoličenjem ili istinom, Hristos se propovijeda; i zato se radujem, a i radovaæu se; 19 Jer znam da æe mi se ovo zbiti na spasenje vašom molitvom i pomoæu Duha Isusa Hrista. 20 Kao što èekam i nadam se da se ni u èemu neæeu postidjeti, nego da æe se i sad kao svagda sa svakom slobodom Hristos velièati u tijelu mojojmu, bilo životom ili smræu. 21 Jer je meni život Hristos a smrt dobitak. 22 A kad mi živiljenje u tijelu plod donosi, to ne znam šta æeu izabrati. 23 A oboje mi je milo, imajući želju otiaæi i s Hristom biti, koje bi mnogo bolje bilo; 24 Ali ostatu u tijelu potrebnije je vas radi. 25 I ovo znam jamaeno da æeu biti i ostati kod sviju vas na vaš napredak i radost vjere, 26 Da hvala vaša mnome izobilije u Hristu Isusu kad vam opet dođem. 27 Samo živate kao što se pristoji jevanđelju Hristovu, da vas vidim kad dođem ili ako vam ne dođem da èujem za vas da stojite u jednome duhu i jednodušno borite se za vjeru jevanđelja, 28 I ni u èem da se ne plašite od protivnika; koje je njima znak pogibli a vama spasenja, i to od Boga; 29 Jer se vama darova Hrista radi ne samo da ga vjerujete nego i da stradate za nj, 30 Imajući onu istu borbu kakvu u meni vidjeste i sad èujete za mene.

2 Ako ima dakle koje pouèenje u Hristu, ili ako ima koja utjeha ljubavi, ako ima koja zajednica duha, ako ima koje srce žalostivo i milost, 2 Ispunite moju radost, da jedno mislite, jednu ljubav imate, jedinodušni i jedinomisleni: 3 Ništa ne èinite uz prkos ili za praznu slavu; nego poniznošću èinite jedan drugoga veæeg od sebe. 4 Ne gledajte svaki za svoje, nego i za drugih. 5 Jer ovo da se misli među vama što je u Hristu Isusu, 6 Koji, ako je i bio u obliju Božijemu, nije se optimao da se isporedi s Bogom; 7 Nego je ponizio sam sebe uvezši oblije sluge, postavši kao i drugi ljudi i na oèi naðe se kao èovjek, 8 Ponizio sam sebe postavši poslušan do same smrti, a smrti krstove. 9 Zato i Bog njega povisi, i darova mu ime koje je veæe od svakoga imena. 10 Da se u ime Isusovo pokloni svako koljeno onih koji su na nebu i na zemlji i pod zemljom; 11 I svaki jezik da prizna da je Gospod Isus Hristos na slavu Boga oca. 12 Tako, ljubazni moji, kao što me svagda slušaste, ne samo kad sam kod vas, nego i sad mnogo veæema kad nijesam kod vas, gradite spasenje

svoje sa strahom i drkhanjem. 13 Jer je Bog što èini u vama da hoæete i uèinite kao što mu je ugodno. 14 Sve èinite bez vike i premišljanja, 15 Da budete pravi i cijeli, djeca Božija bez mane usred roda nevaljaloga i pokvarenoga, u kojem svijetlje kao vidjela na svijetu, 16 Pridržavajući rijeè života, na moju hvalu za dan Hristov, da mi ne bude uzalud tréanje i trud. 17 No ako i žrtvovan budem na žrtvu i službu vjere vaše, radujem se, i radujem se s vama svima. 18 Tako i vi radujte se i budite sa mnom radosni. 19 A nadam se u Gospoda Isusa da æeu skoro poslati k vama Timotija, da se i ja razveselim razabravši kako ste vi. 20 Jer nijednoga nemam jednakne misli sa sobom koji se upravo brine za vas. 21 Jer sví traže što je njihovo, a ne što je Hrista Isusa. 22 A njegovo poštenje poznajete, jer kao dijete ocu sa mnom je poslužio u jevanđelju. 23 Njega dakle nadam se da æeu poslati odmah kako razberem šta je za mene. 24 A nadam se u Gospoda da æeu i sam skoro doæi k vama. 25 Ali naðoh za potrebno da pošljem k vama brata Epafradita, svojega pomagaæa i drugara u vojevanju, a vaæega poslanika i slugu moje potrebe; 26 Jer željaš od srca vas sve da vidi, i žaljaše što ste èuli da je bolovao. 27 Jer bješe bolestan do smrti; no Bog pomilova ga, ne samo njega, nego i mene, da mi ne doðe žalost na žalost. 28 Zato ga poslao skorije, da se obradujete kad ga opet vidite, i meni da olakša malo. 29 Primiti ga dakle u Gospodu sa svakom radosti, i takove poštuje; 30 Jer za djelo Hristovo dođe do same smrti, ne marivši za svoj život da naknadu u službi mojoj što vas nemam.

3 A dalje, braæeo moja, radujte se u Gospodu. Jer sve jedno da vam pišem meni nije dosadno, a vama je potrebito. 2 Èuvajte se od pasa, èuvajte se od zlijeh poslenika, èuvajte se od sjeèenja. 3 Jer mi smo obrezanje koji duhom Bogu služimo i hvalimo se Hristom Isusom, a ne uzdamo se u tijelu. 4 Premda bih se i ja mogao uzdati u tijelu. Ako ko drugi misli da se može uzdati u tijelu, ja još veæema, 5 Koji sam obrezan osmi dan, od roda Izrailjinova, koljena Venijaminova, Jevrejin od Jevreja, po zakonu farisej. 6 Po revnosti gornih crkv Božiju, po pravdi zakonskoj bih bez mane. 7 No što mi bješe dobitak ono primih za štetu Hrista radi. 8 Jer sve držim za štetu prema prevåžnomu poznanju Hrista Isusa Gospoda svojega, kojega radi sve ostavih, i držim sve da su trice, samo da Hrista dobijem, 9 I da se naðem u njemu, ne imajući svoje pravde koja je od zakona, nego koja je od vjere Isusa Hrista, pravdu koja je od Boga u vjeri; 10 Da poznam njega i sili vaskrsenja njegova i zajednicu njegovijeh muka, da budem nalik na smrt njegovu, 11 Da bih kako dostigao u vaskrsenje mrtvijeh; 12 Ne kao da veæe dostigao ili se veæe savrših, nego tjeram ne bih li dostigao kao što me dostiže Hristos Isus. 13 Braæeo! ja još ne mislim da sam dostigao; jedno pak velim: što je ostrag zaboravljam, a za onijem što je naprijed sežem se, 14 I treim k biljezi, k daru gornjega zvanja Božijega u Hristu Isusu. 15 Koji smo god dakle savršeni ovako da mislimo; ako li što drugo mislite, i ovo æe vam Bog otkriti. 16 Ali Šta dostigosmo u onome jednako da mislimo, i po onome pravilu da živimo. 17 Ugledajte se na mene, braæeo, i gledajte na one koji tako žive kao što nas imate za ugled. 18 Jer mnogi hode, za koje vam mnogo puta govorih, a sad i plaæeuæi govorim, neprijatelji krsta Hristova; 19 Kojima je svršetak pogibao, kojima je Bog trbuhi, i slava u sramu nijihu, koji zemaljski misle. 20 Jer je naše živiljenje na nebesima, otkuda i spasitelja oèekujemo Gospoda svojega Isusa Hrista, 21 Koji æe preobraziti naše poniženo tijelo da bude jednako tijelu slave njegove, po sili da može sve sebi pokoriti.

4 Zato, braæeo moja ljubazna i poželjena, radosti i vijenèe moj! tako stojte u Gospodu, ljubazni. 2 Evodiju molim, i Sintiliju molim da jedno misle u Gospodu. 3 Da, molim i tebe, druže pravi, pomaži njima koje se u jevanđelju trudiše sa mnom, i Klimentom, i

s ostalima pomagaèima mojima, kojih su imena u knjizi života. **4** Radujte se svagda u Gospodu, i opet velim: radujte se. **5** Krotost vaša da bude poznata svijetu ljudima. **6** Gospod je blizu. Ne brinite se ni za što nego u svemu molitvom i moljenjem sa zahvaljivanjem da se javljaju Bogu iskanja vaša. **7** I mi Božiji, koji prevazilazi svaki um, da saèeva srca vaša i misli vaše u Gospodu Isusu. **8** A dalje, braæeo moja, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god preèisto, što je god prelijubazno, što je god slavno, i još ako ima koja dobrodetelj, i ako ima koja pohvala, to mislite. **9** Što i nauèiste, i primiste, i èuste, i vidjeste u meni, ono èinite, i Bog mira biæe s vama. **10** Obradovah se pak vrlo u Gospodu što se opet opomenuste starati se za mene; kao što se i staraste, ali se nezgodnjem vremenom zadržaste. **11** Ne govorim zbog nedostatka, jer se ja navikoh biti dovoljan onijem u èemu sam. **12** Znam se i poniziti, znam i izobilovati; u svemu i svakojako navikoh, i sit biti, i gladovati, i izobilovati, i nemati. **13** Sve mogu u Isusu Hristu, koji mi moæ daje. **14** Ali dobro uèiniste što se primiste moje nevolje. **15** A znate i vi, Filipljani, da od poèetka jevanđelja, kad iziðoh iz Maæedonije, nijedna mi crkva ne prista u stvar davanja i uzimanja osim vas jednijeh; **16** Jer i u Solun i jednom i drugom poslaste mi u potrebu moju. **17** Ne kao da tražim dara, nego tražim ploda koji se množi na korist vašu. **18** A ja sam primio sve i imam izobila. Ispuni sam se primivši od Epafroditu što ste mi poslali, slatki miris, prilog prijatan, ugodan Bogu. **19** A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu po bogatstvu svojemu u slavi, u Hristu Isusu. **20** A Bogu i ocu našemu slava va vijek vijeka. Amin. (aïñ g185) **21** Pozdravite svakoga svetog u Hristu Isusu. Pozdravljuj vas braæea što su sa mnom. **22** Pozdravljuj vas svi sveti, a osobito koji su iz doma Aæesareva. **23** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

Kološanima

1 Od Pavla, po volji Božjoj apostola Isusa Hrista i brata Timotija,
2 Svetima koji su u Kolosima i vjernoj braći u Hristu Isusu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Zahvaljujemo Bogu i ocu Gospoda svojega Isusa Hrista, moleći se svagda za vas, **4** Ċuvši vjeru vašu u Hristu Isusu, i ljubav koju imate k svima svetima, **5** Za nad ostavljeni vama na nebesima, za koji naprijed ēuste u riječi istine jevanđelja, **6** Koje je u vama, kao i u svemu svijetu, i plodno je i raste, kao i u vama, od onoga dana kako ēuste i razumjeste blagodat Božiju u istini, **7** Kao što i doznaste od Epafrasa, ljubaznoga našeg drugara u služenju, koji je za vas vjerni sluga Hristov, **8** Koji nam i javi vašu ljubav u duhu. **9** Toga radi i mi od onoga dana kako ēusmo ne prestajemo za vas moliti se Bogu i iskati da se ispunite poznanjem volje njegove u svakoj preumudrosti i razumu duhovnome, **10** Da živite pristojno Bogu na svako ugađanje i u svakome dobrom djelu da budete plodni, i da rastete u poznjanju Božnjemu, **11** Jaēajući svakom snagom po sili slave njegove, i u svakom trpljenju i dugom podnošenju s radošću; **12** Zahvaljujuci Bogu i ocu, koji nas prizva u dijel našljedstva svjetih u vidjelu; **13** Koji nas izbavi od vlasti tamne, i premjesti nas u carstvo sina ljubavi svoje, **14** U kome imamo izbavljenje krvlju njegovom i oproštenje grijeha; **15** Koji je oblije Boga što se ne vidi, koji je rođen prije svake tvari. **16** Jer kroz njega bi sazdana sve što je na nebū i što je na zemljii, što se vidi i što se ne vidi, bili priestoli ili gospodstva ili poglavarstva, ili vlasti: sve se kroza nj i za nj sazda. **17** I on je prije svega, i sve je u njemu. **18** I on je glava tijelu crkve, koji je početak i prvorodenici iz mrtvijeh, da bude on u svemu prvi; **19** Jer bi volja očina da se u nj useli sva punina, **20** I kroza nj da primiri sve sa sobom, umirivši krvlju krsta njegova, kroza nj sve, bilo na zemljii ili na nebū. **21** I vas koji ste nekadi bili odlučeni i neprijatelji kroz pomisli u zlijem djelima, **22** A sad vas primiri u tijelu mesa njegova smræu njegovom, da vas svete i bez mane i bez krivice izvede preda se; **23** Ako samo ostanete u vjeri utemeljeni i tvrdi, i nepokretni od nuda jevanđelja, koje ēuste, koje je propovijedano svoj tvari pod nebom, kojemu ja Pavle postadoh sluga. **24** Sad se radujem u svojem stradanju za vas, i dovršujem nedostatak nevolja Hristovih na tijelu svojemu za tijelo njegovo koje je crkva, **25** Kojoj ja postadoh sluga po naredbi Božjoj koja mi je dana među vama da ispunim riječ Božiju, **26** Tajnu koja je bila sakrivena od postanja svijeta i narastajala, a sad se javi svetima njegovim, (atōn g165) **27** Kojima Bog naumi pokazati kako je bogata slava tajne ove među neznačimima, koje je Hristos u vama, nad slave; **28** Kojega mi propovijedamo svjetujući svakoga ēovjeka, i učeće svakoj preumudrosti, da pokažemo svakoga ēovjeka savršenu u Hristu Isusu. **29** Za što se i trudim i borim po njegovoj moći koja u meni silno ēini.

2 Hoćeš dakle da vi znate koliku borbu imam za vas i za one što su u Laodikiji i u Jerapolju, i za sve koji ne vidješe lica mojega u tijelu, **2** Da se utješe srca njihova, i da se stegnu u ljubavi, i u svakome bogatstvu punoga razuma, na poznanje tajne Boga i oca i Hrista, **3** U kojoj je sve blago preumudrosti i razuma sakriveno. **4** A ovo govorim, da vas niko ne prevari slatkijem riječima. **5** Jer ako tijelom i njesam kod vas, ali sam duhom s vama, radujući se i videći vaš red i tvrđu vaše vjere u Hristu. **6** Kako dakle primiste Hrista Isusa Gospoda onako živite u njemu, **7** Ukorijenjeni i nazidani u njemu i utvrđeni vjerom kao što naučište, izobiljujući u njoj zahvalnošću. **8** Braće! ēuvajte se da vas ko ne zarobi filozofijom i praznom prijevarom, po kazivanju ēovjeđijemu, po nauci svijeta, a ne po Hristu. **9** Jer u njemu živi svaka punina

Božanstva tjelesno. **10** I da budete ispunjeni u njemu koji je glava svakome poglavarstvu i vlasti; **11** U kome i obrezani biste obrezanjem nerukotvorenijem, odbacivši tijelo grijeha mesnih obrezanjem Hristovijem; **12** Zakopavši se s njim krštenjem, u kojem s njim i ustaste vjerom sile Boga koji ga vaskrsnu iz mrtvih. **13** I vas koji ste bili mrtvi u grijesima i u neobrezanju tijela svojega, oživljeo je s njim, poklonivši nam sve grijehu, **14** I izbrisavši pismo uredbe koja bješe protiv nas, i to uzevši sa srijede prikova ga na krstu; **15** I svukavši poglavarstva i vlasti izvede ih na ugled slobodno, i pobijedi ih na njemu. **16** Da vas dakle niko ne osuđuje za jelo ili za piće, ili za kakav praznik, ili za mladine, ili za subote; **17** Koje je sve bilo sjen od onoga što šeće da dođe, i tijelo je Hristovo. **18** Niko da vas ne var, po svojoj volji izabranom poniznošću i službom anđela, istražujući i što ne vidje, i uzalud nadimajući se umom tijela svojega, **19** A ne držeći se glave, iz koje je sve tijelo s pomoću zglavaka i sveza sastavljeni, i raste za rast Božij. **20** Ako dakle umriješ s Hristom stihijama svijeta, zašto se kao živeći u svijetu prepire: **21** Ne dohvati se, ne okusi, ne opipaj; koje je sve na pogibao onome koji ēini, **22** Po zapovijestima i naukama ljudskima? **23** Koje je samo po riječi preumudrost samovoljno izbrane službe i poniznosti i neštećenja tijela, ne za ēast kaku, za punjenje tijela.

3 Ako dakle vaskrsnute s Hristom, tražite ono što je gore gdje Hristos sjedi s desne strane Boga. **2** Mislite o onome što je gore a ne što je na zemljii. **3** Jer umriješ, i vaš je život sakriven s Hristom u Bogu. **4** A kad se javi Hristos, život vaš, onda æete se i vi s njime javiti u slavi. **5** Pomorite dakle ude svoje koji su na zemljii: kurvarstvo, neèistotu, slast, zlu želju i lakomstvo, koje je idolopoklonstvo; **6** Za koje ide gnjev Božij na sinove protivljenja; **7** U kojima i vi negda hođaste kad živiljaste među njima. **8** A sad odbacite i vi to sve: gnjev, ljutinu, pakost, huljenje, sramotne riječi iz usta svojih. **9** Ne lažite jedan na drugoga; svučite staroga ēovjeka s djelima njegovijem, **10** I obucite novoga, koji se obnavlja za poznanje, po oblijeu onoga koji ga je sazdao: **11** Gdje nema Grka ni Jevrejina, obrezanja ni neobrezanja, divljaka ni Skita, roba ni slobodnjaka, nego sve i u svemu Hristos. **12** Obucite se dakle kao izbrani Božiji, sveti i ljubazni, u srdačnu milost, dobrotu, poniznost, krotost, i trpljenje, **13** Snoseći jedan drugoga, i oprashtajući jedan drugome ako ima ko tužbu na koga: kao što je i Hristos vama oprostio tako i vi. **14** A svrh svega toga obucite se u ljubav, koja je sveza savršenstva. **15** I mir Božij da vlada u srcima vašima, na koji ste i pozvani u jednom tijelu, i zahvalni budite. **16** Riječ Hristova da se bogato useli među vas, u svakoj preumudrosti učeći i svjetujući sami sebe sa psalmima i pojanim i pjesmama duhovnjem, u blagodati pjevajući u srcima svojima Gospodu. **17** I sve što god ēinite riječju ili djelom, sve ēinite u ime Gospoda Isusa Hrista hvaleći Boga i oca kroza nj. **18** Žene! slušajte svoje muževe kao što treba u Gospodu. **19** Muževi! ljubite žene svoje i ne srdite se na njih. **20** Djeci! slušajte roditelje svoje u svaēemu: jer je ovo ugodno Gospodu. **21** Ocevi! ne razdražujte djece svoje, da ne gube volje. **22** Sluge! slušajte u svemu svoje tjelesne gospodare, ne samo pred očima radeći kao da ljudima ugađate, nego u prostoti srca, bojeći se Boga, **23** I sve što god ēinite, od srca ēinite kao Gospodu a ne kao ljudima; **24** Znajući da æete od Gospoda primiti platu našljedstva; jer Gospodu Hristu služite. **25** A koji skrivi primiće što je skrio: i nema gledanja ko je ko.

4 Gospodari! pravdu i jednakost ēinite slugama znajući da i vi imate gospodara na nebesima. **2** Da vam se ne dosadi molitva; i stražite u njoj sa zahvaljivanjem, **3** Moleći se i za nas ujedno da nam Bog otvari vrata riječi, da propovijedamo tajnu Hristovu, za

koju sam i svezan, **4** Da je javim kao što mi treba govoriti. **5** Mudro živite prema onima koji su napolju, pažeći na vrijeme. **6** Rijeće vaša da biva svagda u blagodati, solju začinjena, da znate kako vam svakome treba odgovarati. **7** Za mene kazaće vam sve Tihik ljubazni brat i vjerni služa i druga u Gospodu, **8** Kojega poslali k vama za to isto da razbere kako ste vi, i da utješi srca vaša, **9** S Onisimom vjernijem i ljubaznjem bratom našijem, koji je od vas. Oni će vam sve kazati kako je ovdje. **10** Pozdravlja vas Aristarh, koji je sa mnom u sužanstvu, i Marko nečak Varnavin, za kojega primiste zapovijesti ako dođe k vama, primite ga. **11** I Isus prozvani Just, koji su iz obrezanja. Ovo su jedini moji pomagači u carstvu Božjemu koji mi biše utjeha. **12** Pozdravlja vas Epafras, koji je od vas, služa Isusa Hrista; on se jednako trudi za vas u molitvama da budete savršeni i ispunjeni svakom voljom Božjom. **13** Jer ja svjedočim za njega da ima veliku revnost i brigu za vas i za one koji su u Laodikiji i u Jerapolju. **14** Pozdravlja vas Luka ljekar ljubazni, i Dimas. **15** Pozdravite braće u Laodikiji, i Nimfana i domaćinu crkву njegovu. **16** I kad se ova poslanica pročita kod vas, učinite da se pročita i u Laodikijskoj crkvi, i onu što je pisana u Laodikiju da i vi pročitate. **17** I kažite Arhipu: gledaj na službu koju si primio u Gospodu da je dovršiš. **18** Pozdrav mojom rukom Pavlovom. Opominjite se mojim okova. Blagodat sa svima vama. Amin.

1 Solunjanima

1 Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu i Gospodu Isusu Hristu: blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **2** Zahvaljujemo Bogu svagda za sve vas spominjući vas u molitvama svojima, **3** i spominjući bez prestanka vaše djelo vjere, i trud ljubavi, i trpljenje nadra Gospoda našega Isusa Hrista, pred Bogom i ocem našijem, **4** Znajući, braeo ljubazna, od Boga izbor vaš. **5** Jer jevanđelje naše ne bi k vama samo u riječi nego i u sili i u Duhu svetome, i u velikom priznanju, kao što znate kakovi bismo među vama vas radi. **6** I vi se ugledaste na nas i na Gospoda primivši riječi u velikoj nevolji s radošću Duha svetoga, **7** Tako da postadoste ugled svima koji vjeruju u Maæedeniji i u Ahaji. **8** Jer se od vas promeće riječ Gospodnja ne samo u Maæedeniji i Ahaji, nego i u svako mjesto iziđe vjera vaša u Boga tako da nam nije trijebe što govoriti. **9** Jer oni obznanjuju za vas kakav ulazak imasmo k vama, i kako se obratište Bogu od idola, da služite Bogu živu i istinu, **10** I da èekate sina njegova s nebesa kojeg vaskrse iz mrtvih, Isusa, koji nas izbavlja od gnjeva koji æe doæeti.

2 Jer sami znate, braeo, ulazak naš k vama da ne bi uzalud; **2** Nego postrandavši prije i osramoæeni bivši, kao što znate, u Filipi, oslobođenje se u Bogu svojemu kazivati vama jevanđelje Božje s velikom borbom. **3** Jer utjeha naša nije od prijevare, ni od neèistote, ni u lukavstvu; **4** Nego kako nas okuša Bog da smo vjerni da primimo jevanđelje, tako govorimo, ne kao ljudima ugaðajte nego Bogu koji kuša srca naša. **5** Jer nigda iz laskanja ne govorimo k vama, kao što znate, niti iz uzroka lakomstva: Bog je svjedok; **6** Niti tražite od ljudi slave, ni od vas, ni od drugih. **7** Mogli smo vam biti na dosadu, kao Hristovi apostoli; ali bismo krotki među vama, kao što dojilica njeguje svoju djecu. **8** Tako smo vao rado imali da smo gotovi bili dati vam ne samo jevanđelje Božje, nego i duše svoje, jer ste nam omiljeli. **9** Jer pamtite, braeo, trud naš i posao: jer dan i noæ radeæi da ne dosadimo nijednemu od vas, propovijedasmo vam jevanđelje Božje. **10** Vi ste svjedoci i Bog kako sveti i pravedni i bez krivice bismo vama koji vjerujete, **11** Kao što znate da svakoga vas kao otac djecu svoju **12** Molismo i utješavasmo, i svjedoèimo vam da živate kao što se pristoji Bogu, koji vas je prizvao u svoje carstvo i slavu. **13** Toga radi i mi zahvaljujemo Bogu bez prestanka što vi primivši od nas rijeè èuvenja Božjegu primiste ne kao rijeè èovjeèiju, nego kao što zaista jest) rijeè Božiju, koja i èini u vama koji vjerujete. **14** Jer vi, braeo, pròdoste kao crkve Božje koje su u Judeji u Hristu Isusu; jer tako i vi postrandaste od svojega roda kao i oni od Jevreja, **15** Koji ubiše i Gospoda Isusa i proroke njegove, i koji nas istjeraše, i Bogu ne ugodishe, i koji se svijeti ljudima protive, **16** I zabranjuju nam kazivati neznabocima da se spasu; da ispunе grijeha svoje svagda; ali napošljetu doæe gnjev na njih. **17** A mi, braeo, osirotjevši za vama neko vrijeme licem a ne srcem, veæema hiæasmo da vidimo lice vaše s velikom željom. **18** Zato šeæadijasma do doæemo k vama, ja Pavle jednom i drugom, i zabrani nam sotona. **19** Jer ko je naš nad ili radost, ili vijenac slave? Nijeste li i vi pred Gospodom našijem Isusom Hristom o njegovu dolasku? **20** Jer ste vi naša slava i radost.

3 Zato ne moguæi više trpljeti naumismo sami ostati u Atini, **2** I poslasmo Timotija, brata svojega i slugu Božjegu, i pomagaæa svojega u jevanđelju Hristovu, da vas utvrdi i utješi u vjeri vašoj; **3** Da se niko ne smete u ovijem nevoljama; jer sami znate da smo na to odreðeni. **4** Jer kad bijasmo kod vas kazasmo vam naprijed da æemo padati u nevolje, koje i bi, i znate. **5** Toga radi i ja ne

moguæi više trpljeti poslaha poznam vjeru vašu, da vas kako ne iskuša kušaæ, i da uzalud ne bude trud naš. **6** A sad kad doðe Timotije k nama od vas i javi nam vašu vjeru i ljubav, i da imate dobar spomen o nama svagda, želeæi nas vidjeti, kao i mi vas, **7** Zato se utješimo, braeo, vama u svakoj žalosti i nevolji svojoj vašom vjerom; **8** Jer smo mi sad živi kad vi stojite u Gospodu. **9** Jer kakvu hvalu možemo dati Bogu za vas, za svaku radost, kojom se radujemo vas radi pred Bogom svojijem? **10** Dan i noæ molimo se Bogu preizobilno da vidimo lice vaše, i da ispunimo nedostatak vjere vaše. **11** A sam Bog i otac naš i Gospod naš Isus Hristos da upravi put naš k vama. **12** A vas Gospod da umnoži, i da imate izobilno ljubav jedan k drugome i k svima, kao i mi k vama. **13** Da bi se utvrđila srca vaša bez krivice u svetinji pred Bogom i ocem našijem, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista sa svima svetima njegovijem. Amin.

4 Dalje, braeo, molimo vas i svjetujemo u Hristu Isusu, kao što primiste od nas, kako vam treba životjeti i ugaðati Bogu, kao što živite, da bivate sive izobilniji. **2** Jer znate kakve vam zapovijesti dadosmo kroz Gospoda Isusa. **3** Jer je ovo volja Božija, svetost vaša, da se èuvate od kurvarstva, **4** I svaki od vas da zna držati svoj sud u svetinji i u èasti, **5** A ne u slasti želja, kao i neznabocu, koji ne poznaju Boga; **6** I da ne prestupate i zakidate u stvari brata svojega; jer æe Gospod pokajati sve to, kao što vam i prije kazasmo i posvjedoèismo. **7** Jer Bog nas ne dozva na neèistotu, nego u svetost. **8** Koji dakle odbacuje, ne odbacuje èovjeka nego Boga, koji je dao svetoga Duha svojega u vas. **9** A za bratoljublje ne trebujete da vam se piše, jer ste sami od Boga nauèeni da se ljubite među sobom, **10** Jer to èinite sa svom braæom po cijeloj Maæedeniji. Ali vas molimo, braeo, da još izobilnije èinite, **11** I da se ljubazno starate da ste mirni, i da gledate svoj posao, i da radite svojim rukama, kao što vam zapovjedisimo; **12** Da se vladate pošteno prema onima što su napulj, i da od njih ništa ne potrebujete. **13** Neæau vam pak zatajiti, braeo, za one koji su umrli, da ne žalite kao i ostali koji nemaju nada. **14** Jer ako vjerujemo da Isus umrije i vaskrse, tako æe Bog i one koji su umrli u Isusu dovesti s njim. **15** Jer vam ovo kazujemo rijeèju Gospodnjom da mi koji živimo i ostanemo za dolazak Gospodnj, neæemo preteæi onijeh koji su pomrli. **16** Jer æe sam Gospod sa zapovješeu, s glasom aranđelovijem, i s trubom Božijom siæi s neba; i mrtvi u Hristu vaskrsnuæe najprije; **17** A potom mi živi koji smo ostali, zajedno s njima biæemo uzeti u oblake na susret Gospodu na nebu, i tako æemo svagda s Gospodom biti. **18** Tako utješavajte jedan drugoga ovijem rijeèima.

5 A za èase i vremena, braeo, nije vam trijebe pisati; **2** Jer sami znate jamaèeno da æe dan Gospodnj doæi kao lupež po noæi. **3** Jer kad reku: mir je, i nema se šta bojati, onda æe iznenada napasti na njih pogibao kao bol na trudnu ženu, i neæe uteæi. **4** Ali vi, braeo, niste u tami da vas dan kao lupež zastane. **5** Jer ste vi svi sinovi vidjela i sinovi dana: nijesmo noæi niti tame. **6** Tako dakle da ne spavamo kao i ostali, nego da pazimo i da budemo trijezni. **7** Jer koji spavaju, u noæi spavaju, i koji se opijaju, u noæi se opijaju. **8** Ali mi koji smo sinovi dana da budemo trijezni i obuèeni u oklop vjere i ljubavi, i s kacigom nada spasenija; **9** Jer nas Bog ne postavi za gnjev, nego da dobijemo spasenije kroz Gospoda svojega Isusa Hrista, **10** Koji umrije za nas da mi, stražili ili spavali, zajedno s njim živimo. **11** Toga radi utješavajte jedan drugoga, i popravljajte svaki bližnjega, kao što i èinite. **12** Molimo vas pak, braeo, pripoznajte one koji se trude među vama, i nastojnike svoje u Gospodu, i uèitelje svoje, **13** I imajte ih u izobilnoj ljubavi za djelo njihovo. Budite mirni među sobom. **14** Molimo vas pak, braeo, pouèavajte neuredne, utješavajte

malodušne, branite slabe, snosite svakoga. **15** Gledajte da niko ne vraæea kome zla za зло; **16** Nego svagda idite za dobrom, i među sobom, prema svima. **17** Radujte se svagda. **18** Molite se Bogu bez prestanka. Na svaæemu zahvaljujite; jer je ovo volja Božija u Hristu Isusu od vas. **19** Duha ne gasite. Proroštva ne prezirite. **20** A sve kušajuæi dobro držite. **21** Uklanjajte se od svakoga zla. **22** A sam Bog mira da posveti vas cijele u svaæemu; **23** I cijel vaš duh i duša i tijelo da se saæuva bez krivice za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista. **24** Vjeran je onaj koji vas dozva, koji æe i uèiniti. **25** Braæeo! molite se Bogu za nas. **26** Pozdravite braæeu svu cijelovom svetijem. **27** Zaklinjem vas Gospodom da proèitate ovu poslanicu pred svom braæom svetom. **28** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vama. Amin.

2 Solunjanima

1 Od Pavla i Silvana i Timotija crkvi Solunskoj u Bogu ocu našemu i Gospodu Isusu Hristu: **2** Blagodat vam i mir od Boga oca našega i Gospoda Isusa Hrista. **3** Dužni smo svagda zahvaljivati Bogu za vas, braæeo, kao što treba; jer raste vrlo vjera vaša, i množi se ljubav svakoga vas među vama, **4** Tako da se mi sami hvalimo vama crkvama Božjima, vašijem trpljenjem i vjerom u svima vašijem gonjenjima i nevoljama koje podnosite, **5** Za znak pravednoga suda Božjeg da se udostojite carstva Božjega, za koje i stradate. **6** Jer je pravedno u Boga da vratи muke onima koji vas muèe; **7** A vama koje muèe pokoj s nama kad se pokaže Gospod Isus s neba s anđelima sile svoje **8** U ognju plamenome, koji æe dati osvetu onima koji ne poznaju Boga i ne slušaju jevanđelja Gospoda našega Isusa Hrista; **9** Koji æe primiti muku, pogibao vjeènu od lica Gospodnjega i od slave njegove, (*aiõnios g166*) **10** Kad doðe da se proslavi u svetima svojima, i divan da bude u svima koji ga vjerovaše; jer se primi svjedoèanstvo naše među vama u onaj dan. **11** Zato se i molimo svagda za vas da vas udostoji Bog naš zvanja, i ispuni svaku radost dobrote i djelo vjere u sili; **12** Da se proslavi ime Gospoda našega Isusa Hrista u vama i vi u njemu, po blagodati Boga našega i Gospoda Isusa Hrista.

2 Ali vas molimo, braæeo, za dolazak Gospoda našega Isusa Hrista, i za naš sastanak u njemu, **2** Da se ne date lasno pokrenuti od uma, niti da se plašite, ni duhom ni rijeèju, ni poslanicom, kao da je od nas poslana, da je veæ nastao dan Hristov. **3** Da vas nikо ne prevari nikaknjem naèinom; jer neæee doæi dok ne doðe najprije otpad, i ne pokaže se èovjek bezakonja, sin pogibli, **4** Koji se protivi i podiže više svega što se zove Bog ili se poštuje, tako da æe on sjesti u crkvi Božjoj kao Bog pokazujuæi sebe da je Bog. **5** Ne pamtite li da sam vam ovo kazivao još kad sam kod vas bio? **6** I sad znate što zadržava da se ne javi u svoje vrijeme. **7** Jer se veæ radi tajna bezakonja, samo dok se ukloni onaj koji sad zadržava. **8** Pa æe se onda javiti bezakonik, kojega æe Gospod Isus ubiti duhom usta svojih, i iskorijeniti svjetlošæu dolaska svojega; **9** Kojega je dolazak po èinjenju sotoninu sa svakom silom, i znacima i lažnjem èudesima, **10** I sa svakom prijevarom nepravde među onima koji ginu: jer ljubavi istine ne primiše, da bi se spasi. **11** I zato æe im Bog poslati sili prijevarе, da vjeruju laži; **12** Da prime sud svi koji ne vjerovaše istini, nego volješe nepravdu. **13** A mi smo dužni svagda zahvaljivati Bogu za vas, braæeo ljubazna Gospodu! što vas je Bog od poèetka izabrao za spasenije u svetinji Duha i vjeri istine. **14** U koje vas dozva jevanđeljem našijem, da dobijete slavu Gospoda našega Isusa Hrista. **15** Tako dakle, braæeo, stojte i držite uredbe kojima se nauèiste ili rijeèju ili iz poslanice naše. **16** A sam Gospod naš Isus Hristos, i Bog i otac naš, kojemu omiljesmo i dade nam utjehu vjeènu i nad dobrim u blagodati, (*aiõnios g166*) **17** Da utješi srca vaša i da vas utvrdi u svakoj rijeèi i djelu dobrome.

3 Dalje, braæeo, molite se Bogu za nas da rijeè Gospodnjia trëi, i da se slavi kao i među vama; **2** I da se izbavimo od besputnijeh i zlijih ljudi; jer vjera nije sviju, **3** A Gospod je vjeran, koji æe vas utvrditi i saèuvati od zla. **4** A uzdamo se u Gospoda za vas da ono što vam zapovijedamo i èinite i èiniazete. **5** A Gospod da upravi srca vaša na ljubav Božiju i na trpljenje Hristovo. **6** Zapovijedamo vam pak, braæeo, u ime Gospoda našega Isusa Hrista, da se odvojite od svakoga brata koji živi neuredno, a ne po uredbi koju primiše od nas. **7** Jer sami znate kako treba da se ugledate na nas, jer ne živjesmo neuredno među vama, **8** Niti zabadava hljeb jedosmo u koga, nego u trudu i u poslu, dan i noæ

radeæi, da ne budemo na dosadu nikome od vas. **9** Ne kao da nemamo vlasti, nego da sebe damo vama za ugled, da budete kao i mi. **10** Jer kad bijasmo u vas, ovo vam zapovijedasmo da ako ko neæee da radi i da ne jede. **11** Jer èujemo da neki neuredno žive među vama, ništa ne radeæi, nego okrajèe i miješaju se u tuđe poslove. **12** Takovima zapovijedamo i molimo ih u Gospodu našemu Isusu Hristu da mirno radeæi svoj hljeb jedu. **13** A vama, braæeo, da ne dotuži dobro èiniti. **14** A ako ko ne posluša rijeèi naše, onoga poslanicom naznaèite, i ne miješajte se s njim, da se posrami. **15** Ali ga ne držite kao neprijatelja, nego ga svjetujte kao brata. **16** A sam Gospod mira da vam da mir svagda u svakom dogaðaju. Gospod sa svima vama. **17** Pozdrav mojom rukom Pavlovom, koje je znak u svakoj poslanici, ovako pišem: **18** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

1 Timoteju

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista, po zapovijesti Boga spasa našega i Gospoda Isusa Hrista, nada našega, **2** Timotiju, pravome sinu u vjeri, blagodat, milost, mir od Boga oca našega i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Kao što te molih da ostaneš u Efesu, kad iđah u Maæedoniju, da zapovjediš nekim da ne uèe drukcije, **4** Niti da gledaju na laži i na teftere od plemena kojima nema kraja, i koji prije èine prepiranja negoli Božij napredak u vjeri. **5** A namjera je zapovijesti ljubav od èista srca i dobre savjesti i vjere nelicemjerne; **6** U kojima neki pogriješivi svrnuše u prazne govore, **7** I htjeli bi da budu zakonici, a ne razumiju ni šta govore, ni Šta utvrđuju. **8** A znamo da je zakon dobar ako ga ko drži kao što treba. **9** Znajuæi ovo da pravedniku zakon nije postavljen, nego bezakonicima i nepokornima i bezbožnicima i grješnicima, nepravednim i poganim, krvnicima oca i matere, krvnicima ljudskima, **10** Kurvarima, muželožnicima, ljudokradicama, lažljivcima, kletvoprestupnicima, i ako što drugo ima protivno zdravoj nauci, **11** Po jevanđelju slave blaženoga Boga, koje je meni povjerenio. **12** I zahvaljujem Hristu Isusu Gospodu našemu koji mi daje moæe, što me za vjerna primi i postavi me u službu. **13** Koji sam prije bio hulnik i gonitelj i siledžija; ali bi pomilovan, jer ne znajuæi uèinih u nevirerstvu. **14** Ali se još veæama umnoži blagodat Gospoda našega Isusa Hrista s vjerom i ljubavlju u Hristu Isusu. **15** Istinita je rijeè i svakoga primanja dostojna da Hristos Isus doñe na svijet da spase grješnike, od kojih sam prvi ja. **16** Ali toga radi ja bih pomilovan da na meni prvome pokaže sve trpljenje Isus Hristos za ugled onima koji mu hoæe vjerovati za život vjeèni. (aiðnios g166) **17** A caru vjeènome, neraspadljivome, koji se ne vidi, jedinome premudrone Bogu èast i slava vavijek vijeka. Amin. (aiðn g165) **18** Ovu pak zapovijest predajem ti, sine Timotije, po preðašnjim proroætvima za tebe: da ratuješ u njima dobar rat, **19** Imajuæi vjeru i dobru savjest, koju neki odbacivši otpadoše od vjere; **20** Među kojima su Imenej i Aleksandar koje predahod sotoni da se nauæe ne hultiti.

2 Molim dakle prije svega da se èine iskanja, molitve, moljenja, zahvaljivanja za sve ljudje, **2** Za careve, i za sve koji su u vlasti, da tih i mirmi život pozivimo u svakoj pobožnosti i poštenju. **3** Jer je ovo dobro i prijatno pred spasiteljem našijem Bogom, **4** Koji hoæe da se svi ljudi spasu, i da doðu u poznanje istine. **5** Jer je jedan Bog, i jedan posrednik Boga i ljudi, èovjek Hristos Isus, **6** Koji sebe dade u otkop za sve, za svjedoèanstvo u svoje vrijeme, **7** Za koje sam postavljen propovjednik i apostol istinu gorovim u Hristu, ne lažem uèitelj neznabozaca, u vjeri i istini. **8** Hoæu dakle da molitve èine ljudi na svakome mjestu, podižuæi svete ruke bez gnjeva i premišljanja. **9** Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenima. **10** Nego dobrjem djelima kao što se pristoji æenama koje se obeæeavaju pobožnosti. **11** Žena na miru da se uèei sa svakom pokornoæeu. **12** Ali ženi ne dopuštam da uèi niti da vlada mužem, nego da bude mirna. **13** Jer je Adam najprije sazdan pa onda Eva; **14** I Adam se ne prevari, a žena prevarivši se postade prestupnica; **15** Ali æe se spasti raðanjem djece, ako ostane u vjeri i ljubavi i u svetinji s poštenjem.

3 Istinita je rijeè: ako ko vladieansta želi dobru stvar želi. **2** Ali vladika treba da je bez mane, jedne žene muž, trijezan, pametan, pošten, gostoljubiv, vrijedan da uèi; **3** Ne pijanica, ne bojac, ne lakom, nego krotak, miran, ne srebroljubac; **4** Koji svojijem domom dobro upravlja, koji ima poslušnu djecu sa svakijem poštenjem; **5** Ako ko ne umije svojijem domom

upravljati, kako æe se moæi starati za crkvu Božiju? **6** Ne novokršten, da se ne bi naduo, i upao u sud ðavolju. **7** A valja da ima i dobro svjedoèanstvo od onijeh koji su napolju, da ne bi upao u sramotu i u zamku ðavolju. **8** Tako i ðakoni treba da budu pošteni, ne dvojezièni, ne koji mnogo vina piju, ne lakomi na dobitak pogan, **9** Koji imaju tajnu vjere u èistoj savjesti. **10** A i ovi da se kušaju najprije, pa onda da služe, aко su bez mane. **11** Tako i žene treba da su poštene, ne koje opadaju, trijezne, vjerne u svemu. **12** Ðakoni da bivaju jedinijeh žena muževi, koji dobro upravljaju djecom i svojijem domovima. **13** Jer koji dobro služe oni dobivaju sebi dobar postup, i veliku slobodu u vjeri Isusa Hrista. **14** Ovo ti pišem nadajuæi se da æeu skoro doæi k tebi. **15** Ako li se zabavim, da znaæ kako treba živjeti u domu Božijem, koji je crkva Boga živoga, stup i tvrda istine. **16** I, kao što je priznato, velika je tajna pobožnosti: Bog se javi u tijelu, opravda se u Duhu, pokaza se anđelima, propovjedi se neznabozcima, vjerova se na svijetu, uznesi se u slavi.

4 A Duh razgovijetno govorи da æe u pošljednja vremena otstupiti neki od vjere slušajuæi lažne duhove i nauke ðavolske, **2** U licemjerju laža, žigosanjeh na svojoj savjesti, **3** Koji zabranjuju ženiti se, i zapovijedaju uzdržavati se od jela koja Bog stvoril za jelo sa zahvalnoæeu vjernima i onima koji poznaæe istinu. **4** Jer je svako stvorene Božije dobro i ništa nije na odmet kad se prima sa zahvalnoæeu. **5** Jer se osvæeuje rijeèju Božijom i molitvom. **6** Ovo sve kazujuæi braæi biæeš dobar sluga Isusa Hrista, odgajen rijeèima vjere i dobrom naukom koju si primio. **7** A poganjeh i bapskijeh gatalica kloni se; a obuæavaj se u pobožnosti. **8** Jer tjelesno obuæavanje malo je korisno, a pobožnost je korisna za svaæto, imajuæi obeæanje života sadaænjega i onoga koji ide. **9** Ovo je istinita rijeè i dostojna svakoga primanja. **10** Jer se zato i tradimo i bivamo sramotni, jer se uzdamo u Boga živa, koji je spasitel svima ljudima, a osobito vjernima. **11** Ovo zapovijedaj i uèi. **12** Niko da ne postane nemarljiv za tvoju mladost; nego budi ugled vjernima u rijeèi, u življenju, u ljubavi, u duhu, u vjeri, u èistoti. **13** Dokle doðem pazi na èitanje, utješavanje i uèenje. **14** Ne pusti u nemar dar u sebi koji ti je dan po proroætu metnuvši starješine ruke na tebe. **15** U ovom se pouèavaj, u ovom stoj, da se napredak tvoj pokaže u svemu. **16** Pazi na sebe i na nauku, i u stoj u tome; jer ovo èineæi spaæeš i samoga sebe i one koji te slušaju.

5 Starca ne karaj, nego mu govorи kao ocu; moméadma kao braæi; **2** Staricama kao materama; mladima kao sestrama, sa svakom èistotom. **3** Udovice poštuju, koje su prave udovice. **4** Ako li koja udovica ima djecu ili unuæad, da se uèe najprije svoj dom poštvati, i zajam vraæati roditeljima; jer je ovo ugodno pred Bogom. **5** A prava udovica i usamljena uzda se u Boga, i živi u molitvama i u moljenju dan i noæ. **6** A koja živi u sladostima, živa je umrla. **7** I ovo zapovijedaj, da budu bez mane. **8** Ako li ko za svoje a osobito za domaæee ne promišlja, odrekao se vjere, i gori je od neznabozça. **9** A udovica da se ne prima mlaða od šezdeset godina, i koja je bila jednoma mužu žena; **10** I koja ima svjedoèanstvo u dobrjem djelima, ako je djecu odgajila, ako je gostoljubiva bila, ako je svetima noge prala, ako je nevoljnima pomagala, ako je išla za svakijem dobrjem djelom. **11** A mladijeh udovica prodi se; jer kad pobjesne protiv Hrista, hoæe da se udaju, **12** I imaju grijeh što prvu vjeru odbaciše. **13** A k tome i besposlene uèe se skitati po kuæama, ne samo pak besposlene, nego i jeziène i sveznaile, pa govore što ne treba. **14** Hoæu dakle da se mlade udovice udaju, djecu raðaju, kuæu kuæe, a nikakva uzroka da ne daju protivniku za huljenje. **15** Jer se evo neke okrenuše za sotonom. **16** Ako koji vjerni ili vjerna ima udovice,

neka se stara za njih, i da ne dosađuju crkvi da one koje su prave udovice može zadovoljiti. **17** A sveštenicima koji se dobro staraju da se daje dvoguba èast, a osobito onima koji se trude u rjeèi i u nauci. **18** Jer pismo govori: volu koji vrše ne zavezuj usta, i: radin je dostojan svoje plate. **19** Na sveštenika ne primaj tužbe, osim kad imaju dva ili tri svjedoka. **20** A koji grijše pokaraj ih pred svima, da i drugi imaju strah. **21** Zaklinjem te pred Bogom i Gospodom Isusom Hristom i izbranima njegovijem anđelima da ovo drži bez licemjerja, ne èineæi ništa po hateru. **22** Ruku odmah ne meæei ni na koga, niti pristaj u tuðe grijeha. Drži sebe èista. **23** Više ne pij vode, nego pij po malo vina, želuca radi svojega i èestijeh svojih bolesti. **24** A nekih su ljudi grijesi poznati koji naprijed vode na sud, a nekih idu za njima. **25** Tako su i dobra djela poznata, i koja su drukèija ne mogu se sakriti.

6 Robovi koji su god pod jarmom da pokazuju svaku èast svojijem gospodarima, da se ne huli na ime Božije i na nauku. **2** A koji imaju krstene gospodare, da ne postaju nemarijvi za njih što su braæa, nego još bolje da služe, jer su vjerni i ljubazni, zajednièari u blagodati. Ovo uèi i svjetuj. **3** Ako li ko drukèije uèi, i ne pristaje na zdruge rijeèi Gospoda našega Isusa Hrista i na nauku pobožnu, **4** Nadu se ne znajuæi ništa, nego bolujuæi od zapikivanja i praznijeh prepiranja, oda šta postaje zavist, svaða, huljenje, zle misli, **5** Zaludna prepiranja onakovijeh ljudi koji imaju um izopæen i nemaju istine, koji misle da je pobožnost trgovina. Kloni se takovijeh. **6** Ali jest velika trgovina pobožnost sa zadovoljstvom. **7** Jer ništa ne donесosmo na ovaj svijet, dakle ne možemo ništa ni odnijeti. **8** A kad imamo hrana i odjeæu, ovijem da budemo dovoljni. **9** A koji hoæe da se obogate oni upadaju u napasti i zamke, i u mnoge lude škodljive želje, koje potapaju èovjeka u propast i pogibao. **10** Jer je korijen sviju zala srebroljublje kojemu neki predavši se zaðoše od vjere i na sebe navukoše muke velike. **11** A ti, o èovjeèe Božij! bjegaj od ovoga, a idi za pravdom, pobožnosti, vjerom, ljubavi, trpljenjem, krotosti. **12** Bori se u dobroj borbi vjere, muæi se za vjeèni život na koji si i pozvan, i priznao si dobro priznanje pred mnogijem svjedocima. (aiõios g166) **13** Zapovijedam ti pred Bogom koji sve oživljuje, i Hristom Isusom koji svjedoèi za vladanja Pontija Pilata dobro priznanje, **14** Da drži zapovijest èistu i nezazornu do dolaska Gospoda našega Isusa Hrista, **15** Koji æe u svoje vrijeme pokazati blaženi i jedini silni car nad carevima i gospodar nad gospodarima, **16** Koji sam ima besmrtnost, i živi u svjetlosti kojoj se ne može pristupiti, kojega niko od ljudi nije vidio, niti može vidjeti, kojemu èast i država vjeèena. Amin. (aiõios g166) **17** Bogatima na ovome svijetu zapovijedaj da se ne ponose niti uzdaju u bogatstvo propadljivo, nego u Boga živoga, koji nam sve daje izobilno za užitak; (aiõios g165) **18** Neka dobro èine, neka se bogate u dobrijem djelima, neka budu podaæni, zajednièni, **19** Sabirajuæi sebi temelj dobar za unapredak, da prime život vjeèeni. (aiõios g166) **20** O Timotije! saèuvaj što ti je predano, kloni se poganijeh praznijeh razgovora i prepiranja lažno nazvanoga razuma, **21** Kojijem se neki hvaleæi otpadoše od vjere. Blagodat s tobom. Amin.

2 Timoteju

1 Od Pavla, apostola Isusa Hrista po volji Božjoj za obećanje života u Isusu Hristu, **2** Timotiju, ljubaznemu sinu, blagodat, milost, mir od Boga oca i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Zahvaljujem Bogu, kojemu služim od praroditelja ēistom savjeti, što bez prestanka imam spomen za tebe u molitvama svojijem dan i noæ, **4** Želeæi da te vidim, opominjuæi se suza tvojijeh, da se radosti ispunim; **5** Opominjuæi se nelicemjerne u tebi vjere koja se useli najprije u babu twoju Loidu i u mater twoju Evnikiju; a uvjeren sam da je i u tebi; **6** Zaradi kojega uzroka napominjem ti da pogrijevaš dar Božij koji je u tebi kako sam metnuo ruke svoje na tebe. **7** Jer nam Bog ne dade duha straha, nego sile i ljubavi i ēistote. **8** Ne postidi se dakle svjedočanstva Gospoda našega Isusa Hrista, ni mene sužnja njegova; nego postradaj s jevanđeljem Hristovijem po sili Boga, **9** Koji nas spase i prizva zvanjem svetijem, ne po djelima našima, nego po svojoj naredbi i blagodati, koja nam je dana u Hristu Isusu prije vremena vjeènjih; (*aïōnios g166*) **10** A sad se pokaza u dolasku spasitelja našeg Isusa Hrista, koji raskopa smrt, i obasja život i neraspadljivost jevanđeljem; **11** Za koje sam ja postavljen apostol i uèitelj neznabozaca. **12** Zaradi kojega uzroka i ovo stradam; ali se ne stidim, jer znam kome vjerovah, i uvjeren sam da je kadar amanet moj saèuvati za dan onaj. **13** Imaj u pameti obraz zdravijeh rjeèej koje si èuo od mene, u vjeri i ljubavi Hrista Isusa. **14** Dobri amanet saèuvaj Duhom svetijem koji živi u nama. **15** Znaš ovo da se odvratise od mene svi u Aziji, među kojima je Figel i Ermogen. **16** A Gospod da da milost Onisiforovu domu; jer me mnogo puta utješi, i okova mojih ne postidje se; **17** Nego došavši u Rim potrazi me još s veæijem staranjem i naðe. **18** Da da njemu Gospod da naðe milost od Gospoda u dan onaj. I u Efesu koliko mi posluži, ti znaš dobro.

2 Ti dakle, sine moj, jaèaj u blagodati Isusa Hrista; **2** I što si èuo od mene pred mnogijem svjedocima, ono predaj vjernjem ljudima, koji æe biti vrijedni i druge nauèiti. **3** Ti dakle trpi zlo kao dobar vojnik Isusa Hrista; **4** Jer se nikakav vojnik ne zaplaæe u trgovine ovoga svijeta da ugodi vojvodi. **5** Ako i vojuje, ne dobija vijenca ako pravo ne vojuje. **6** Radin koji se trudi najprije treba da okusi od roda. **7** Razumij što govorim; a Gospod da ti da razum u svemu. **8** Opominji se Gospoda Isusa Hrista koji usta iz mrtvijeh, od sjemensa Davidova, po jevanđelju mojemu, **9** U kojemu trpim zlo do samih okova kao zloèinac; ali se rijeè Božija ne veže. **10** Zato trpim sve izbranih radi da i oni dobiju spasenje u Hristu Isusu sa slavom vjeènom. (*aïōnios g166*) **11** Istinita je rijeè: ako s njim umrjesmo, to æemo s njim i oživjeti. **12** Ako trpimo, s njim æemo i carovati. Ako se odreèemo, i on æe se nas odreæi. **13** Ako ne vjerujemo, on ostaje vjeran; jer se sam sebe ne može odreæi. **14** Ovo napominji, i posvjedoæi pred Gospodom da se ne prepriru, koje ništa ne pomaže, nego smeta one koji slušaju. **15** Postaraj se da se pokazeš pošten pred Bogom, kao radin koji se nema šta stidjeti, i pravo upravlja rijeèju istine. **16** A poganihje praznih razgovora kloni se; jer najviše pomažu u bezbožnosti, **17** I rijeè njihova kao živila toèi: među kojima je Imenej i Filit, **18** Koji u istini pogriješiše govoræi da je vaskrsenje veæ bilo; i smetaju vjeru nekih. **19** Tvrdi dakle stoji temelj Božij imajuæi ovaj peæat: pozna Gospod svoje; i: da otstupi od nepravde svaki koji spominje ime Gospodnje. **20** A u velikome domu nijesu sudi samo zlatni i srebrni, nego i drveni i zemljani: i jedni za èast, a jedni za sramotu. **21** Ako dakle ko oèisti sebe od ovoga, biæe sud za èast, osvææen, i potreban domaæinu, pripravljen za svako

dobro djelo. **22** Bježi od želja mladosti, a drži se pravde, vjere, ljubavi, mira, sa svima koji prizivaju Gospoda od ēistoga srca; **23** A ludijeh i praznih zapitkivanja kloni se znajuæi da raðaju svaðe. **24** A sluga Gospodnji ne treba da se svaða, nego da bude krotak k svima, pouèljiv, koji nepravdu može podnosit, **25** I s krotošau pouèavati one koji se protive: eda bi im kako Bog dao pokajanje za poznanje istine, **26** I da se iskopaju iz zamke ëavola, koji ih je ulovio žive za svoju volju.

3 Ali ovo znaj da æe u pošljednje dane nastati vremena teška. **2** Jer æe ljudi postati samoživi, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni, **3** Neprimirljivi, opadaèi, neuzdržnici, bijesni, nedobroljubivi, **4** Izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga, **5** Koji imaju oblijeèe pobožnosti, a sile su se njezine odrekli. I ovijeh se kloni. **6** Jer su od ovijeh oni koji se zavlaæe po kuæama, i robe ženice koje su natovarene grijesima i vode ih razliene želje, **7** Koje se svagda uèee, i nikad ne mogu da doðu k poznjanju istine. **8** Kao što se Janije i Jamvrije protivio Mojsiju, tako se i ovi protive istini, ljudi izopæenoga uma, nevješti u vjeri. **9** Ali neæe dugo napredovati; jer æe njihovo bezumije postati javno pred svima, kao i onijeh što posta. **10** A ti si se ugledao na moju nauku, življenje, namjeru, vjeru, snošenje, ljubav, trpljenje, **11** Protjerivanja, stradanja, kakova mi se dogodiše u Antiohiji, i u Ikoniji, i u Listri, kakova protjerivanja podnesoh, i od sviju me izbavi Gospod. **12** A i svi koji pobožno hoæe da žive u Hristu Isusu, biæe gonjeni. **13** A zli ljudi i varalice napredovaæe na gore, varajuæi i varajuæi se. **14** Ali ti stoj u tome što si nauæio i što ti je povjerenio, znajuæi od koga si se nauæio, **15** I buduæi da iz malena umiješ sveta pisma, koja te mogu umudititi na spasenje u Hristu Isusu. **16** Sve je pismo od Boga dano, i korisno za uèenje, za karanje, za popravljanje, za pouèavanje u pravdi, **17** Da bude savršen èovjek Božij, za svako dobro djelo pripravljen.

4 Zaklinjem te dakle pred Bogom i Gospodom našijem Isusom Hristom, koji æe suditi živima i mrtvima, dolaskom njegovijem i carstvom njegovijem: **2** Propovijedaj rijeè, nastoj u dobro vrijeme i u nevrijeme, pokaraj, zaprijeti, umoli sa svakijem snošenjem i uèenjem; **3** Jer æe doai vremje kad zdrave nauke neæe slušati, nego æe po svojijem željama nakupiti sebi uèitelje, kao što ih uši svrbe, **4** I odvratiaæe uši od istine, i okrenuæe se ka gatalicama. **5** A ti budi trijezan u svæemu, trpi zlo, uèini djelo jevanđelista, službu svoju svrši. **6** Jer ja se veæ žrtvujem, i vrijeme mojega odlaskaasta. **7** Dobar rat ratovah, trku svrših, vjeru održah. **8** Dalje dakle meni je pripravljen vjenac pravde, koji æe mi dati Gospod u dan onaj, pravedni sudija; ali ne samo meni, nego i svima koji se raduju njegovu dolasku. **9** Postaraj se da doðeš brzo k meni; **10** Jer me Dimas ostavi, omiljevši mu sadašnji svijet, i otide u Solun; Kriskent u Galatiju, Tit u Dalmaciju; Luka je sam kod mene. (*aïōn g165*) **11** Marka uzmi i dovedi ga sa sobom; jer mi je dobar za službu. **12** A Tihika poslaš sam u Efes. **13** Kad doðeš donesi mi kabanicu što sam ostavio u Troadi kod Karpa, i knjige, a osobito kožne. **14** Aleksandar kovaæe mnogo mi zla uèini. Da mu Gospod plati po djelu njegovu. **15** Èuvaj se i ti od njega; jer se vrlo protivi našijem rijeèima. **16** U prvi moj odgovor niko ne osta sa mnom, nego me svi ostavise. Da im se ne primi! **17** Ali Gospod bi sa mnom i dade mi pomoæ da se kroza me svrši propovijedanje, i da èuju svi neznabozci; i izbavih se od usta lavovijeh. **18** I Gospod æe me izbaviti od svakoga zla djela, i saèuvaæe me za carstvo svoje nebesko; kojemu slava va vijek vijeka. Amin. (*aïōn g165*) **19** Pozdravi Priskilu i Akilu, i Onisiforov dom. **20** Erast osta u Korintu. A Trofima ostavih u Miletu bolesna. **21** Postaraj se da doðeš prije

zime. Pozdravlja te Euvul, i Pud, i Lin, i Klaudija, i braæa sva. 22
Gospod Isus Hristos sa duhom tvojijem. Blagodat s vama. Amin.

Titu

1 Od Pavla, sluge Božjeg, a apostola Isusa Hrista po vjeri izbranih Božjih, i po poznanju istine pobožnosti, **2** Za nad vjeènoga života, koji obeæa nelažni Bog prije vremena vjeènjeh, (aiònos g166) **3** A javi u vremena svoja rijeè svoju propovijedanjem, koje je meni povjeroeno po zapovijesti spasitelja našega Boga, **4** Titu, pravome sinu po vjeri nas obojice, blagodat, milost, mir od Boga oca i Gospoda Isusa Hrista, spasa našega. **5** Zato te ostavih u Kritu da popravi što je nedovršeno, i da postaviš po svijetu gradovima sveštenike, kao što ti ja zapovijediš. **6** Ako je ko bez mane, jedne žene muž, i ima vjernu djecu, koju ne kore za kurvarstvo ili za nepokornost. **7** Jer vladika treba da je bez mane, kao Božij pristav; ne koji sebi ugæda, ne gnjevljiv, ne pijanica, ne bojac, ne lakom na pogani dobitak; **8** Nego gostoljubiv, blag, pošten, pravedan, svet, èist; **9** Koji se drži vjerne rijeèi po nauci, da bude kadar i svjetovati sa zdravom naukom, i pokarati one koji se protive. **10** Jer ima mnogo neposluñijeh, praznogovorljivijeh, i umom prevarenijeh, a osobito koji su iz obrezanja, **11** Kojima treba usta zatvoriti; koji cijele kuæee izopaèuju uèeæi što ne treba, poganoga dobitka radi. **12** A reèe neko od njih, njihov prorok: Kræani svagda lažljivi, zli zverovi, besposleni trbusi. **13** Svjedoèanstvo je ovo istinito; zaradi toga uzroka karaj ih bez šteðenja, da budu zdravi u vjeri, **14** Ne slušajuæi Jevrejskih gatalica ni zapovijesti ljudi koji se odvraæaju od istine. **15** Èistima je sve èisto; a poganima i nevjernima ništa nije èisto, nego je opoganjen njihov i um i savjest. **16** Govore da poznaju Boga, a djelima ga se odrièu; jer su mrski i neposlušni, i ni za kakvo dobro djelo valjani.

2 A ti govori što pristoji zdravoj nauci: **2** Starcima da budu trijezni, pošteni, èisti, zdravi u vjeri, u ljubavi, u trpljenju; **3** Staricama takoðer da žive kao što se pristoji svetima, da ne budu opadljive, da se ne predaju vrlo vinu, da uèe dobru, **4** Da uèe mlade da ljube muževe, da ljube djecu, **5** Da budu poštene, èiste, dobre kuæanicе, blage, pokorne svojijem muževima, da se ne huli na rijeè Božiju. **6** Tako i mladiæe svjetuj da budu pošteni. **7** A u svemu sam sebe podaj za ugled dobrijeh djela, u nauci cijelost, poštenje, **8** Rijeè zdravu, nezazornu: da se posrami onaj koji se protivi, ne imajuæi ništa zlo govoriti za nas. **9** Sluge da slušaju svoje gospodare, da budu ugodni u svaèemu, da ne odgovaraju, **10** Da ne kradu, nego u svaèemu da pokazuju dobru vjeru, da nauku spasitelja našega Boga ukrašuju u svaèemu. **11** Jer se pokaza blagodat Božija koja spasava sve ljudе, **12** Uèeæai nas da se odreèemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu, (aiòn g165) **13** Èekajuæi blažena nada i javljenja slave velikoga Boga i spaša našega Isusa Hrista, **14** Koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da oèisti sebi narod izbrani koji èezne za dobrijem djelima. **15** Ovo govori, i svjetuj, i karaj sa svakom zapovijesæu da te нико не prezire.

3 Opominji ih da budu pokorni i poslušni gospodarima i zapovjednicima, i gotovi na svako dobro djelo; **2** Ni na koga da ne hule, da se ne svaðaju, nego da budu mirni, svaku krotost da pokazuju svijetu ljudima, **3** Jer i mi bijasmo negda ludi, i nepokorni, i prevareni, služeæi razliènjem željama i slastima, u pakosti i zavisti živeæi, mrski buduæi i mrzeæi jedan na drugoga. **4** A kad se pokaza blagodat i èovjekoljubje spaša našega Boga, **5** Ne za djela pravedna koja mi uèinismo, nego po svojoj milosti spase nas banjom preroðenja i obnovljenjem Duha svetoga, **6** Kojega izli na nas obilno kroz Isusa Hrista spasitelja našega, **7** Da

se opravdamo blagodaæu njegovom, i da budemo našljednici života vjeènoga po nadu. (aiònos g166) **8** Sine Tite! istinita je rijeè, i u ovome hoæeu da utvrðuješ, da se oni koji vjerovaše Bogu trude i staraju za dobro djelo: ovo je korisno ljudima i dobro. **9** A ludijeh zapitkivanja i teftera od plemena, i svaða i preprijanja o zakonu kloni se; jer je to nekorisno i prazno. **10** Èovjeka jeretika po prvome i drugom svjetovanju kloni se, **11** Znajuæi da se takovi izopaèio, i griješi, i sam je sebe osudio. **12** Kad pošljem k tebi Artemu ili Thika, postaraæ se da doðeš k meni u Nikopolj, jer sam namislio da onđe zimujem. **13** Zinu zakonika i Apola lijepo opremi da imaju sve što im treba. **14** Ali i naši neka se uèe napredovati u dobrijem djelima, ako gdje bude od potrebe da ne budu bez roda. **15** Pozdravlju te svi koji su sa mnom. Pozdravi sve koji nas ljube u vjeri. Blagodat sa svima vama. Amin.

Filemonu

1 Od Pavla, sužnja Isusa Hrista, i Timotija brata, Filimonu ljubaznome i pomagaèu našemu, **2** I Apfiji, sestri ljubaznoj, i Arhipu, našemu drugaru u vojevanju, i domaènjoj tvojoj crkvi: **3** Blagodat vam i mir od Boga oca našega, i Gospoda Isusa Hrista. **4** Zahvalujem Bogu svojemu spominjuæei te svagda u molitvama svojima, **5** Èuvši ljubav tvoju i vjeru koju imаш ka Gospodu Isusu i k svima svetima: **6** Da tvoja vjera, koju imamo zajedno, bude silna u poznanju svakoga dobra, koje imate u Hristu Isusu. **7** Jer imam veliku radost i utjehu radi ljubavi tvoje, što srca svjetih poèinuše kroza te, brate! **8** Toga radi ako i imam veliku slobodu u Hristu da ti zapovijedam što je potrebno, **9** Ali opet molim ljubavi radi, ja koji sam takovi kao starac Pavle, a sad sužanj Isusa Hrista; **10** Molimo te za svojega sina Onisima, kojega rodih u okovima svojima; **11** Koji je tebi negda bio nepotreban, a sad je i tebi i meni vrlo potreban, kojega poslah tebi natrag; **12** A ti ga, to jest, moje srce primi. **13** Ja ga šæadijah da zadržim kod sebe, da mi mjesto tebe posluži u okovima jevanðelja; **14** Ali bez tvoje volje ne htjedoh ništa èiniti, da ne bi tvoje dobro bilo kao za nevolju, nego od dobre volje. **15** Jer može biti da se za to rastade s tobom na neko vrijeme da ga dobiješ vjeèeno, (aiònios g166) **16** Ne više kao roba, nego više od roba, brata ljubaznoga, a osobito meni, akamoli tebi, i po tijelu i u Gospodu. **17** Ako dakle držiš mene za svojega drugara, primi njega kao mene. **18** Ako li ti u èemu skrivi, ili je dužan, to na mene zapiši. **19** Ja Pavle napisah rukom svojom, ja æeu platiti: da ti ne reèem da si i sam sebe meni dužan. **20** Da brate! da imam korist od tebe u Gospodu, razveseli srce moje u Gospodu. **21** Uzdajuae se u tvoju poslušnost napisah ti znajuæi da æeš još više uèiniti nego što govorim. **22** A uz to ugotovi mi i konak; jer se nadam da æeu za vaše molitve biti darovan vama. **23** Pozdravlja te Epafras koji je sa mnom sužanj u Hristu Isusu, **24** Marko, Aristarh, Dimas, Luka, pomagaèi moji. **25** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa duhom vašnjem. Amin.

Jevrejima

1 Bog koji je negda mnogo puta i različijem načinom govorio očevima preko proraka, **2** govor i nama u pošljedak dana ovih preko sina, Kojega postavi našljednika svemu, kroz kojeg i svijet stvori. (aiōn g165) **3** Koji budući sjajnost slave i oblijeće biće njegova, i noseći sve u riječi sile svoje, učinivši sobom očišćenje grjeha naših, sjede s desne strane prijestola veličine na visini, **4** i toliko bolji posta od anđela koliko preslavnije ime od njihova dobi. **5** Jer kome od anđela reče kad: sin moj ti si, ja te danas rodih? I opet: ja æu mu biti otac, i on æe mi biti sin. **6** I opet uvezete prvorodnoga u svijet govor: i da mu se poklone svi anđeli Božiji. **7** Tako i anđelima govor: koji èini anđele svoje duhove, i sluge svoje plamen ognjeni. **8** A sin: prijestol je tvoj, Bože, va vijek vijeka; palica je pravde palica carstva tvoga. (aiōn g165) **9** Omljela ti je pravda, i omrzao si na bezakonje: toga radi pomaza te, Bože, Bog tvoj uljem radosti veæema od drugova tvojih. **10** I opet: ti si, Gospode, u poèetku osnovao zemlju, i nebesa su djela ruku tvojih: **11** Ona æe proæi, a ti ostaješ: i sva æe ostarjeti kao haljina, **12** I saviæeš ih kao haljinu, i izmijenæe se: a ti si onaj isti, i tvojih godina neæe nestati. **13** A kome od anđela reče kad: sjedi meni s desne strane dok položim neprijatelje tvoje podnožje nogama tvojima? **14** Nijesu li svi službeni duhovi koji su poslani na službu onima koji æe naslijediti spasenje?

2 Toga radi valja nam veæma paziti na rijeèi koje slušamo, da kako ne otpadnemo. **2** Jer ako je ono što je govoreno preko anđela utvrđeno, i svaki prestupak i oglušak pravednu platu primio: **3** Kako æemo pobjeæi na marivši za toliko spasenje? koje poèe Gospod propovijedati, i oni koji su èuli potvrđiše meðu nama, **4** Kad i Bog posvjedoèi i znacima i èudesima i različijem silama, i Duha svetoga razdjeljivanjem po svojoj volji. **5** Jer Bog ne pokori anđelima vasionoga svijeta, koji ide i o kome govorimo. **6** Ali neko posvjedoèi negdje govoræi: šta je èovjek da ga se opomeneš, ili sin èovjeèi da ga obideš? **7** Umalio si ga malijem neèim od anđela, slavom i èasti vjenèao si ga, i postavio si ga nad djelima ruku svojih: **8** Sve si pokorio pod noge njegove. A kad mu pokori sve, ništa ne ostavi njemu nepokorenog; ali sad još ne vidimo da mu je sve pokorenog. **9** A umaljenoga malijem èim od anđela vidimo Isusa, koji je za smrt što podnese vjenèan slavom i èasti, da bi po blagodati Božjoj za sve okusio smrt. **10** Jer prilikaøe njemu za kojega je sve i kroz kojega je sve, koji doveðe mnoge sinove u slavu, da dovrši poglavara spasenja njihova stradanjem. **11** Jer i onaj koji osveæuje, i oni koji se osveæuju, svi su od jednoga; zaradi toga uzroka ne stidi se nazvati ih braæom. **12** Govoreæi: objavljujem tvoje braæe svojoj, i posred crkve zapjevaæu te. **13** I opet: ja æu se u njega uzzdati. I opet: evo ja i djeca moja koji mi je dao Bog. **14** Buduæi pak da djeca imaju tijelo i krv, tako i on uze dijel u tome, da smræu satre onoga koji ima državu smrti, to jest èavola; **15** I da izbavi one koji god od straha smrti u svemu životu bješe robovi. **16** Jer se zaista ne prima anđela, nego se prima sjemensa Avraamova. **17** Zato bješe dužan u svemu da bude kao braæa, da bude milostiv i vjeran poglavara sveštenikog pred Bogom, da oèisti grjehe narodne. **18** Jer u èemu postrada i iskušan bi u onome može pomoæi i onima koji se iskušavaju.

3 Zato, braæeo sveta, zajednièari zvanja nebeskoga, poznajte poslanika i vladiku, kojega mi priznajemo, Isusa Hrista, **2** Koji je vjeran onome koji ga stvori, kao i Mojsije u svemu domu njegovu. **3** Jer ovaj posta toliko dostojan veæe èasti od Mojsija, koliko veæu od doma èast ima onaj koji ga je naèinio. **4** Jer svaki dom treba neko da naèini; a ko je sve stvorio ono je Bog. **5** I

Mojsije dakle bješe vjeran u svemu domu njegovu, kao sluga, za svjedoèanstvo onoga što je trebalo da se govori. **6** Ali je Hristos kao sin u domu svojem: kojega smo dom mi, ako slobodu i slavu nada do kraja tvrdo održimo. **7** Zato, kao što govori Duh sveti: danas ako glas njegov èuvjet, **8** Ne budite drvenastijeh srca, kao kad se progneviste u dane napasti u pustinji, **9** Gdje me iskušaše ocevi vaši, iskušaše me, i gledaše djela moja èetrdeset godina. **10** Toga radi rasrdih se na taj rod, i rekoh: jednako se metu u srcima, ali oni ne poznaje putova mojih; **11** Zato se zakleh u gnjevu svojemu da neæe uæi u pokoj moj. **12** Gledajte, braæeo, da ne bude kad u kome od vas zlo srce neverstva da otstupi od Boga živoga; **13** Nego se utješavajte svaki dan, dokle se danas govor, da koji od vas ne odrveni od prijevarne grjehovne; **14** Jer postasmo zajednièari Hristu, samo ako kako smo poèeli u njemu biti do kraja tvrdo održimo; **15** Dokle se govor: danas, ako glas njegov èuvjet, ne budite drvenastijeh srca, kao kad se progneviste. **16** Jer neki èuvši prognevise se, ali ne svi koji izidoše iz Misira s Mojsijem. **17** A na koje mrzi èetrdeset godina? Nije li na one koji sagriješe, koji ostavise kosti u pustinji? **18** A kojima se zakleh da neæe uæi u pokoj njegov, nego onima koji ne htješe da vjeruju? **19** I vidimo da ne mogoše uæi za nevjerstvo.

4 Da se bojimo dakle da kako dok je još ostavljeno obeæanje da se ulazi u pokoj njegov, ne oducni koji od vas. **2** Jer je nama objavljeno kao i onima; ali onima ne pomaže èuvena rijeè, jer ne vjerovaše oni koji èuše. **3** Jer mi koji vjerovasmo ulazimo u pokoj, kao što reèe: zato se zakleh u gnjevu svojemu da neæe uæi u pokoj moj, ako su djela i bila gotova od postanja svijeta. **4** Jer negdje reèe za sedmi dan ovako: i poèinu Bog u dan sedmi od sviju djela svojih. **5** I na ovom mjestu opet: neæe uæi u pokoj moj. **6** Buduæi pak da neki imaju da uđu u njega, i oni kojima je najprije javljeno ne uðoše za neposlušanje; **7** Opet jedan dan, danas, govoreæi u Davidu po tolikom vremenu, kao što se prije kaza: danas ako glas njegov èuvjet, ne budite drvenastijeh srca. **8** Jer da je Isus one doveo u pokoj, ne bi za drugi dan govorio potom. **9** Daklem je ostavljeno još poèivanje narodu Božijemu. **10** Jer koji uđe u pokoj njegov, i on poèiva od djela svojih, kao i Bog od svojih. **11** Da se postaramo dakle uæi u taj pokoj, da ne upadne ko u onu istu gatku nevjerstva. **12** Jer je živa rijeè Božija, i jaka, i oštira od svakoga maèa oštra s obje strane, i prolazi tja do rastavljanja i duše i duha, i zglavaka i mozga, i sudi mislima i pomislima srdaèenjima. **13** I nema tvari nepoznate pred njim, nego je sve golo i otkriveno pred oèima onoga kojemu govorimo. **14** Imajuæi dakle velikoga poglavara sveštenikoga, koji je prošao nebesa, Isusa sina Božijega, da se držimo priznanja. **15** Jer nemamo poglavara sveštenikoga koji ne može postradati s našijem slabostima, nego koji je u svåeemu iskušan kao i mi, osim grjeha. **16** Da pristupimo dakle slobodno k prijestolu blagodati, da primimo milost i naðemo blagodat za vrijeme kad nam zatreba pomoæe.

5 Jer svaki poglavar sveštenik koji se iz ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu k Bogu, da prinosi dare i žrtve za grjehe, **2** Koji može postradati s onima koji ne znaju i zalaze; jer je i on pod slabošæu. **3** I zato je dužan kako za narodne tako i za svoje grjehe prinositi. **4** I niko sam sebi ne daje èasti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron. **5** Tako i Hristos ne proslavi sam sebe da bude poglavar sveštenik, nego onaj koji mu reèe: ti si moj sin, ja te danas rodih. **6** Kao što i na drugome mjestu govor: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekov. (aiōn g165) **7** On u dane tijela svojega moljenja i molitve k onome koji ga može izbaviti od smrti s vikom velikom i sa Suzama prinošaše, i bi utješen po svojoj pobožnosti. **8** Iako i bijaše sin Božij, ali od onoga

što postrada nauèi se poslušanju. **9** I savršivši se, postade svima koji ga poslušaše uzrok spasenja vjeèenoga. (**aiònios g166**) **10** I bi nareèen od Boga poglavar sveštenički po redu Melhisedekovu. **11** Za kojega bismo vam imali mnogo govoriti što je teško iskazati; jer ste postali slabi na slušanje. **12** Jer vi koji bi valjalo da ste uèitelji po godinama, opet trebujete da uèite koje su prva slova rijeèi Božije; i postadoste da trebate mlijeka, a ne jake hrane. **13** Jer koji se god hrani mlijekom, ne razumije rijeèi pravde, jer je dijete. **14** A savršenijeh je tvrda hrana, koji imaju osjeæanja dugijem uèenjem obuèena za razlikovanje i dobra i zla.

6 Zato da ostavimo poèetak Hristove nauke i da se damo na savršenstvo: da ne postavljamo opet temelja pokajanja od mrtvih djela, i vjere u Boga, **2** Nauke krštenja, i metanja ruku, i vaskrsenja mrtvih, i suda vjeèenoga. (**aiònios g166**) **3** I ovo æemo uèiniti ako Bog dopusti. **4** Jer nije moguæe one koji su jednom prosvijetljeni, i okusili dara nebeskoga, postali zajednièari Duha svetoga, **5** I okusili dobre rijeèi Božije, i sile onoga svijeta, i otpali, (**aiòn g165**) **6** Opet obnoviti na pokajanje, jer sami sebi novo raspinju i ruže sina Božjega. **7** Jer zemlja koja piye dažd što èesto na nju pada, i koja raða povræe dobro onima koji je rade, prima blagoslov od Boga; **8** A koja iznosi trnje i eïeák, nepotrebna je i kletve blizu, koja se najposlije sažeže. **9** Ali od vas, ljubazni, nadamo se boljemu i što se drži spasenija, ako i govorimo tako. **10** Jer Bog nije nepravedan da zaboravi djelo vaše i trud ljubavi koju pokazaste uime njegovo, posluživši svetima i služeæi. **11** Ali želimo da svaki od vas pokaže to isto staranje da se nad održi tvrdo do samoga kraja; **12** Da ne budete ljenivi, nego da se ugledate na one koji vjerom i trpljenjem dobijaju obeæanje. **13** Jer kad Bog Avraamu obeæea, ne imajuæi nièim veæijem da se zakune, zakle se sobom, **14** Govoreæi: zaista blagosilajuæi blagoslovjuæ te, i umnožavajuæi umnožjuæ te. **15** I tako trpeæi dugo, dobi obeæanje. **16** Jer se ljudi veæijem kunu, i svakoj njihovoj svaði svršetak je zakletva za potvrđenje. **17** Zato i Bog kad šææe našlijednicima obeæanja obiljnije da pokaže tvrdu savjeta svojega, uèini posrednika kletvu; **18** Da bi u dvjema nepokolebljivijem stvarima, u kojima Bogu nije moguæe slagati, imali jaku utjehu mi koji smo pribjegli da se uhvatimo za nad koji nam je dan, **19** Koji imamo kao tvrd i pouzdan lenger duše, koji ulazi i za najdalje zavjese, **20** Gdje Isus uðe naprijed za nas, postavši poglavar sveštenički dovjeka po redu Melhisedekovu. (**aiòn g165**)

7 Jer ovaj Melhisedek bješe car Salimski, sveštenik Boga najvišega, koji srete Avraama kad se vraæeše s boja careva, i blagoslovi ga; **2** Kojemu i Avraam dade desetak od svega. Prvo dakle znaæi car pravde, potom i car Salimski, to jest car mira; **3** Bez oca, bez matere, bez roda, ne imajuæi ni poèetka danima, ni svršetka životu, a isporèen sa sinom Božijim, i ostaje sveštenik dovjeka. **4** Ali pogledajte koliki je ovaj kome je i Avraam patrijarh dao desetak od plijena. **5** Istina, i oni od sinova Levijevih koji primiše sveštenstvo, imaju zapovijest da uzimaju po zakonu desetak od naroda, to jest braæe svoje, ako su i izliši iz bedara Avraamovih. **6** Ali onaj koji se ne broji od njihova roda, uze desetak od Avraama, i blagoslovi onoga koji ima obeæanje. **7** Ali bez svakoga izgovora manje blagoslovi veæe. **8** I tako ovdje uzimaju desetak ljudi koji umiru, a onamo onaj za kojega se posvjeðoe da živi. **9** I, da ovako reèem, Levije koji uze desetak, dao je desetak kroz Avraama: **10** Jer bješe još u bedrima oèinima kad ga srete Melhisedek. **11** Ako je dakle savršenstvo postalo kroz Levitsko sveštenstvo jer je narod pod njim zakon primio kaka je još potreba bila govoriti da æee drugi sveštenik postati po redu Melhisedekovu a ne po redu Aronovu? **12** Jer kad se promijeni

sveštenstvo, mora se i zakon promijeniti. **13** Jer za koga se ovo govori on je od drugoga koljena, od kojega niko ne pristupi k olтарu. **14** Jer je poznato da Gospod naš od koljena Judina izide, za koje koljeno Mojsije ne govorи ništa o sveštenstvu. **15** I još je više poznato da æe po redu Melhisedekovu drugi sveštenik postati, **16** Koji nije postao po zakonu tjesne zapovijesti nego po sili života vjeèenoga. **17** Jer svjedoœi: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (**aiòn g165**) **18** Tako se ukida preðašnja zapovijest, što bi slaba i zaludna. **19** Jer zakon nije ništa savršio; a postavi bolji nad, kroz koji se približujemo k Bogu. **20** I još ne bez zakletve; **21** Jer oni bez zakletve postaše sveštenici; a ovaj sa zakletvom kroz onoga koji mu govorи: zakle se Gospod i neæe se raskajati: ti si sveštenik vavijek po redu Melhisedekovu. (**aiòn g165**) **22** Toliko boljega zavjeta posta Isus jamac. **23** I oni mnogi biše sveštenici, jer im smrt ne dade da ostanu. **24** A ovaj, buduæi da ostaje vavijek, ima vjeèeno sveštenstvo. (**aiòn g165**) **25** Zato i može vavijek spasti one koji kroza nj dolaze k Bogu, kad svagda živi da se može moliti za njih. **26** Jer takov nama trebaše poglavar sveštenički: svet, bezazlen, eïst, odvojen od grješnika, i koji je bio više nebesa; **27** Kojemu nije potrebno svaki dan, kao sveštenicima, najprije za svoje grjehe žrtve prinositi, a potom za narodne, jer on ovo uèini jednom, kad sebe prinese. **28** Jer zakon postavlja ljudе za sveštenike koji imaju slabost; a rijeè zakletve koja je reèena po zakonu, postavi sina vavijek savršena. (**aiòn g165**)

8 A ovo je glava od toga što govorimo: imamo takovoga poglavara svešteničkoga koji sjede s desne strane prijestola velièine na nebesima; **2** Koji je sluga svetinjama i istinitoj skiniji, koju naèini Gospod, a ne èovjek. **3** Jer se svaki poglavar sveštenički postavlja da prinosi dare i žrtve; zato valja da i ovaj što ima ãe æe primjeti. **4** Jer da je na zemlji, ne bi bio sveštenik, kad imaju sveštenici koji prinosi dare po zakonu, **5** Koji služe oblijuèi i sjenu nebeskih stvari, kao što bi reèeno Mojsiju kad šææe skiniju da naèini: gledaj, reèe, da naèini sve po prilici koja ti je pokazana na gori. **6** A sad dobi bolju službu, kao što je i posrednik boljega zavjeta, koji se na boljijem obeæanjima utvrdi. **7** Jer da je onaj prvi bez mane bio, ne bi se drugome tražilo mjesta. **8** Jer kudeæi ih govor: evo dani idu, govori Gospod, i naèiniæu s domom Izrailjevijem i s domom Judinijem nov zavjet; **9** Ne po zavjetu koji naèinih s ocevima njihovima u onaj dan kad ih uzež za ruku da ih izvedem iz zemlje Misirske; jer oni ne ostaše u zavjetu mome, i ja ne marih za njih, govorí Gospod. **10** Jer je ovo zavjet koji æe naèiniti s domom Izrailjevijem poslije onijeh dana, govorí Gospod: daæu zakone svoje u misli njihove, i na srcima njihovima napisæeu ih, i biæu im Bog, i oni æe biti meni narod. **11** I nijedan neæe uèiti svojega bližnjega, i nijedan brata svojega, govorëæi: poznaj Gospoda; jer æe me svi poznati od maloga do velikoga meðu njima. **12** Jer æu biti milostiv nepravdama njihovima, i grjeha njihovih i bezakonja njihovih neæeu više spominjati. **13** A kad veli: nov zavjet, prvi naèini vethijem; a što je vetho i ostarjelo, blizu je kraja.

9 Tako i prvi zavjet imaše pravde bogomoljstva i svetinju zemaljsku. **2** Jer skinija bješe naèinjena prva, u kojoj bijaše svjeæenjak i trpeza i postavljeni hlebovi, što se zove svetinja. **3** A za drugijem zavjesom bijaše skinija, koja se zove svetinja nad svetinjama, **4** Koja imaše zlatnu kadioniku, i kovèeg zavjeta okovan svuda zlatom, u kome bijaše zlatan sud s manom, i palica Aronova, koja se bješe omladila, i ploæe zavjeta. **5** A više njega bijahu heruvimi slave, koji osjenjavaju oltar; o èemu se ne može sad govoriti redom. **6** A kad ovo bijaše tako ureðeno, ulažahu sveštenici svagda u prvu skiniju i savršivahu službu Božiju. **7** A u drugu ulažaše jednom u godini sam poglavar sveštenički, ne bez krvi, koju prinosi za sebe i za narodna neznanja. **8** Ovijem

pokazivaše Duh sveti da se još nije otvorio put svetijeh, dokle prva skinija stoji; **9** Koja ostade prilika za sadašnje vrijeme, u koje se prinose dari i žrtve, i ne mogu da se svrše po savjesti onoga koji služi, **10** Osim u jelima i pšemima, i različnom umivanju i pravdanju tijela, koje je postavljeno do vremena popravljenja. **11** Ali došavši Hristos, poglavar sveštenički dobara koja æe doæi, kroz bolju i savršeniju skiniju, koja nije rukom građena, to jest, nije ovoga stvorenja, **12** Ni s krvlju jaréjom, niti teleæom, nego kroz svoju krv uðe jednom u svetinju, i naðe vjeèni otkup. (aiõnos g166) **13** Jer ako krv junéija i jaréja, i pepeo junéin, pokropivši njom opoganjene, osvajaøe na tjelesnu èistotu; **14** Akamoli neæe krv Hrista, koji Duhom svjetijem sebe prinese bez krivice Bogu, oèistiti savjest našu od mrtvijeh djela, da služimo Bogu živome i istinome? (aiõnos g166) **15** I zato je novomezavjetu posrednik, da kroz smrt, koja bi za otkup od prestupaka u prvome zavjetu, obeæanje vjeènoga našljedstva prime zvani. (aiõnos g166) **16** Jer gdje je zavjet valja da bude i smrt onoga koji èini zavjet. **17** Jer je zavjet po smrti potvrðen: buduæi da nema nikakve sile dok je živ onaj koji ga je naèinio. **18** Jer ni prvi nije utvrðen bez krvi. **19** Jer kad Mojsije izgovori sve zapovijesti po zakonu svemu narodu, onda uze krv jaréje i teleæe, s vodom i vunom crvenom i isopom, te pokropi i knjigu i sav narod **20** Govoreæi: ovo je krv zavjeta koji Bog naèini s vama. **21** A tako i skiniju i sve sudove službenе pokropi krvlju. **22** I gotovo sve se krvlju èisti po zakonu, i bez proljeva krvi ne biva oproštenje. **23** Tako je trebalo da se oblije nebeskijeh ovima èiste, a sama nebeska boljijem žrtvama od ovijeh. **24** Jer Hristos ne uðe u rukotvorenu svetinju, koja je prilika prave, nego u samo nebo, da se pokaže sad pred licem Božijim za nas; **25** Niti da mnogo puta prinosi sebe, kao što poglavar sveštenički ulazi u svetinju svake godine s krvlju tuðom: **26** Inaèe bi on morao mnogo puta stradati od postanja svijeta; a sad jednom na svršetku vijeka javi se da svojom žrtvom satre grijeh. (aiõn g165) **27** I kao što je ljudima odreðeno jednom umirjeti, a potom sud: **28** Tako se i Hristos jednom prinese, da uzme mnogih grijeha; a drugom æe se javiti bez grijeha na spasenje onima koji ga èekaju.

10 Jer zakon imajuæi sjen dobara koja æe doæi, a ne samo oblije stvari, ne može nikada savršiti one koji pristupaju svake godine i prinose one iste žrtve. **2** Inaèe bi prestale prinositi se, kad oni koji služe ne bi više imali nikake savjesti za grijehu, kad se jednom oèiste; **3** Nego se njima svake godine èini spomen za grijehu. **4** Jer krv junéija i jaréja ne može uzeti grijeha. **5** Zato ulazeæi u svijet govori: žrtava i darova nijesi htio, ali si mi tijelo pripravio. **6** Žrtve i prilozi za grijeh nijesu ti bili ugodni. **7** Tada rekoh: evo doðoh, u poèetku knjige pisano je za mene, da uèinem volju twoju, Bože. **8** I više kazavši: priloga i prinos i žrtava, i žrtava za grijehu nijesi htio, niti su ti bili ugodni, što se po zakonu prinose; **9** Tada reèe: evo doðoh da uèinem volju twoju, Bože. Ukida prvo da postavi drugo. **10** Po kojoj smo volji mi osvjeæeni prinosom tijela Isusa Hrista jednom. **11** I svaki sveštenik stoji svaki i služeeæi i jedne žrtve mnogo puta prinoseæi koje nikad ne mogu uzeti grijeha. **12** A on prinesavaæi jednu žrtvu za grijehu sjedi svagda s desne strane Bogu, **13** Èekajuæi dalje dok se polože neprijatelji njegovo podnožje nogama njegovima. **14** Jer jednjim prinosom savršio je vavijek one koji bivaju osvjeæeni. **15** A svjedoæi nam i Duh sveti; jer kao što je naprijed kazano: **16** Ovo je zavjet koji æu naèiniti s njima poslije onijeh dana, govori Gospod: daæeu zakone svoje u srca njihova, i u mislima njihovijem napisaaeu ih; **17** I grijeha njihovijeh i bezakonja njihovijeh neæu više spominjati. **18** A gdje je oproštenje ovijeh ondje više nema priloga za grijehu. **19** Imajuæi dakle slobodu, braæo, ulaziti u svetinju krvlju Isusa Hrista, putem novijem i živijem, **20** Koji nam je obnovio zavjesom, to jest

tijelom svojijem, **21** I sveštenika velikoga nad domom Božijim: **22** Da pristupamo s istinitijem srcem u punoj vjeri, oèiææeni u srcima od zle savjesti, i umiveni po tijelu vodom èistom; **23** Da se držimo tvrdo priznanja nada: jer je vjeran onaj koji je obeæao; **24** I da razumijevamo jedan drugoga u podbunjivanju k ljubavi i dobrjem djelima, **25** Ne ostavljajuæi skupštine svoje, kao što neki imaju obiæaj, nego jedan drugoga svjetujuæi, i toliko veæema koliko vidite da se približuje dan sudni. **26** Jer kad mi grieþimo navalice pošto smo primili poznanje istine, nema više žrtve za grijehu; **27** Nego strašno èekanje suda, i revnost ognja koji æe da pojede one koji se suprote. **28** Ko prestupi zakon Mojsijev, bez milosti umire kod dva ili tri svjedoka. **29** Koliko mislite da æe gore muke zasluziti onaj koji sini Božijega pogazi, i krv zavjeta kojom se osveti za pogran uzdri, i Duha blagodati naruži? **30** Jer znamo onoga koji reèe: moja je osveta, ja æeu vratiti, govori Gospod; i opet: Gospod æe suditi narodu svojemu. **31** Strašno je upasti u ruke Boga živoga. **32** Opominjite se pak prvih dana svojih, u koje se prosvijetliste i mnogu borbu stradanja podnesoste, **33** Koje postavši gledanje sa sramota i nevolja, a koje postavši drugovi onima koji žive tako. **34** Jer se na okove moje sažaliste, i dadoste s radoæau da se razgrabi vaše imanje, znajuæi da imate sebi imanje bolje i nepropadljivo na nebesima. **35** Ne odbacujte dakle slobode svoje, koja ima veliku platu. **36** Jer vam je trpljenje od potrebe da volju Božiju savršivši primite obeæanje. **37** Jer još malo, vrlo malo, pak æe doæi onaj koji treba da doðe i ne æe odocniti. **38** A pravednik življeæe od vjere; ako li otstupi neæe biti po volji moje duše. **39** A mi, braæo, nijesmo od onijeh koji otstupaju na pogibao, nego od onijeh koji vjeruju da spasu duše.

11 Vjera je pak tvrdо èekanje onoga èemu se nadamo, i dokazivanje onoga što ne vidimo. **2** Jer u njoj stari dobiše svjedoæanstvo. **3** Vjerom poznajemo da je svijet rijeèju Božijom svršen, da je sve što vidimo iz ništa postalo. (aiõn g165) **4** Vjerom prinese Avelj Bogu veæu žrtvu nego Cain, kroz koju dobi svjedoæanstvo da je pravednik, kad Bog posvjedoæi za dare njegove; i kroz nju on mrtav još govori. **5** Vjerom bi Enoh prenesen da ne vidi smrti; i ne naðe se, jer ga Bog premjesti, jer prije nego ga premjesti, dobi svjedoæanstvo da ugodi Bogu. **6** A bez vjere nije moguæe ugrediti Bogu; jer onaj koji hoæe da doðe k Bogu, valja da vjeruje da ima Bog i da plaæea onima koji ga traže. **7** Vjerom Noje primivši zapovijest i pobojavši se onoga što još ne vidje, naèini kovæeg za spasenje doma svojega, kojijem osudi sav svijet, i posta našljednik pravde po vjeri. **8** Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da iziðe u zemlju koju šeaaše da primi u našljedstvo, i iziðe ne znajuæi kuda ide. **9** Vjerom doðe Avraam u zemlju obeæanu, kao u tuðu, i u kolibama življaše s Isakom i s Jakovom, sunašljednicima obeæanja toga. **10** Jer èekala grad koji ima temelje, kojemu je zidar i tvorac Bog. **11** Vjerom i sama Sara nerotkinja primi silu da zatrudni, i rodi preko vremena starosti; jer držaæe za vjerna onoga koji obeæa. **12** Zato se i rodiše od jednoga, još gotovo mrtvoga, kao zvijezde nebeske mnoštvom, i kao nebrojni pjesak pokraj mora. **13** U vjeri pomrijeæe svi ovi ne primivši obeæanja, nego ga vidjevši izdaleka, i poklonivši mu se, i priznavši da su gosti i došlijací na zemlji. **14** Jer koji tako govore pokazuju da traže otaæanstva. **15** I da bi se oni opomenuli onoga iz kojega iziðoše, imali bi vrijeme da se vrate. **16** Ali sad bolje zele, to jest nebesko. Zato se Bog ne stidi njih nazivati se Bog njihov; jer im pripravi grad. **17** Vjerom privede Avraam Isaku kad bi kušan, i u jednorodnoga prinošaæe, pošto bješe primio obeæanje, **18** U kojemu bješe kazano: u Isaku nazvaaæe ti se sjeme; **19** Pomislivši da je Bog kadar i iz mrtvijeh vaskrsnuti; zato ga i uze za priliku. **20** Vjerom blagoslovi Isak Jakova i Isava u stvarima koje æe doæi. **21** Vjerom blagoslovi Jakov umiruæi svakoga sina Josifova, i pokloni

se vrhu palice njegove. **22** Vjerom se opominja Josif umiruæi izlaska sinova Izrailjevih, i zapovijeda za kosti svoje. **23** Vjerom Mojsija, pošto se rodi, kriše tri mjeseca roditelji njegovi, jer vidješe krasno dijete, i ne pobojaše se zapovijesti careve. **24** Vjerom Mojsije, kad bi veliki, ne htjede da se naziva sin kæeri Faraonove; **25** I volje stradati s narodom Božnjim, negoli imati zemaljsku sladost grjeha: **26** Državši sramotu Hristovu za veæ bogatstvo od svega blaga Misirskoga; jer gledaše na platu. **27** Vjerom ostavi Misir, ne pobojavši se ljtine careve; jer se držaše onoga koji se ne vidi, kao da ga viðaše. **28** Vjerom uèini pashu i proljev krví, da se onaj koji gubljaše prvorodenje ne dotakne do njih. **29** Vjerom prijeðoše Crveno More kao po suhoj zemljiji; koje i Misirci okušavši potopioše se. **30** Vjerom padoše zidovi Jerihonski, kad se obilazi oko njih sedam dana. **31** Vjerom Raav kurva ne pogibe s nevjernicima, primivši uhode s mirom, i izvedavši ih drugijem putem. **32** I šta æeu još da kažem? Jer mi ne bi dostalo vremena kad bih stao pripovijedati o Gedeonu, i o Varaku i Samsonu i Jeftaju, o Davidu i Samuilu, i o drugijem prorocima, **33** Koji vjerom pobijediše carstva, uèiniše pravdu, dobiše obeæanja, zatvoriše usta lavovima, **34** Ugasiše silu ognjenu, utekoše od oštrica maëa, ojaæaše od nemoæi, postaše jaki u bitkama, rastjeraše vojske tuðe; **35** Žene primiše svoje mrtve iz vaskrsenija; a drugi biše pobijeni, ne primivši izbavljenja, da dobiju bolje vaskrsenje; **36** A drugi ruganje i boj podnesoše, pa još i okove i tamnice; **37** Kamenjem pobijeni biše, pretvreni biše, iskušani biše, od maëa pomriješe; idoše u kožusima i u kožnjim kožama, u sirotinji, u nevolji, u sramoti; **38** Kojijeh ne bijaše dostojan svijet, po pustinjama potucaše se, i po gorama i po peæinama i po rupama zemaljskijem. **39** I ovi svibiovi svjedoæanstvo vjerom ne primiše obeæanja; **40** Jer Bog nešto bolje za nas odredi, da ne prime bez nas savršenstva.

12 Zato dakle i mi imajuæi oko sebe toliku gomilu svjedoka, da odbacimo svako breme i grjeh koji je za nas prionuo, i s trpljenjem da tréimo u bitku koja nam je odreðena, **2** Gledajuei na naæelnika vjere i svršitelja Isusa, koji mjesto odreðene sebi radosti pretrplje krst, ne mareæi za sramotu, i sjede s desne strane prijestola Božnjega. **3** Pomislite dakle na onoga koji je takovo protiviljenje protiv sebe od grješnika podnio, da ne oslabe duše vaše i da vam ne dotuži. **4** Jer još do krvi ne doðoste boreæi se protiv grjeha, **5** I zaboraviste utjehu koju vam govorí, kao sinovima: sine moi! ne puštaj u nemar karanja Gospodnja, niti gubi volje kad te on pokara; **6** Jer koga ljudi Gospod onoga i kara; a bije svakoga sina kojega prima. **7** Ako trpte karanje, kao sinovima pokazuje vam se Bog: jer koji je sin kojega otac ne kara? **8** Ako li ste bez karanja, u kojemu svi dijel dobiše, daklem ste kopilad, a ne sinovi. **9** Ako su nam dakle tjelesni ocevi naši karaëi, i bojimo ih se, kako da ne slušamo oca duhova, da živimo? **10** Jer oni za malo dana, kako im ugodno bješe, karahu nas; a ovaj na korist, da dobijemo dijel od njegove svetinje. **11** Jer svako karanje kad biva ne èini se da je radost, nego žalost; ali poslije daæe miran rod pravde onima koji su nauæeni njime. **12** Zato oslabljene ruke i oslabljena koljena ispravite, **13** I staze poravnite nogama svojima, da ne svrne što je hromo, nego još da se icsijeli. **14** Mir imajte i svetinju sa svima; bez ovoga niko neæee vidjeti Gospoda. **15** Gledajte da ko ne ostane bez blagodati Božje: da ne uzraste kakav korijen gréine, i ne uèini pakost, i tijem da se mnogi ne opogane. **16** Da ne bude ko kurvar ili opoganjen, kao Isav, koji je za jedno jelo dao prvorodstvo svoje. **17** Jer znate da je i potom, kad šeæaše da primi blagoslov, odbaæen; jer pokajanje ne naðe mjesta, ako ga i sa suzama tražaše. **18** Jer ne pristupiste ka gori koja se može opipati, i ognju razgorjelom, oblaku, i pomrèini, i oluji, **19** I trubnom glasu, i glasu rijeëi, kojega se odrekoše oni

koji èuše, da ne èuju više rijeëi; **20** Jer ne mogahu da podnesu ono što se zapovijedaše: ako se i zvijer dotakne do gore, biæe kamenjem ubijena. **21** I tako strašno bješe ono što se vidje da Mojsije reèe: uplašio sam se i drkæem. **22** Nego pristupiste k Sionskoj gori, i ka gradu Boga živoga, Jerusalimu nebeskom, i mnogijem hiljadama anđela, **23** K saboru i crkvi prvorodnih koji su napisani na nebesima, i Bogu, sudiji sviju, i duhovima savršenijeh pravednika, **24** I k Isusu, posredniku zavjeta novoga, i krvi kropljenja, koja bolje govori negoli Aveljeva. **25** Ali gledajte da se ne odreæete onoga koji govori; jer kad oni ne utekoše koji se odrekoše onoga koji prorokovaše na zemlji, akamoli mi koji se odrijeemo nebeskoga, **26** Kojega glas potresе onda zemlju, a sad obeæa govoreæi: još jednom ja æeu potresti ne samo zemlju nego i nebo. **27** A što veli: još jednom, pokazuje da æee se ukinuti ono što se pomici, kao stvoreno, da ostane ono što se ne pomici. **28** Zato, primajuæi carstvo nepokolebano, da imamo blagodat kojom služimo za ugodnost Bogu, s poštovanjem i sa strahom. **29** Jer je Bog naš oganj koji spaljuje.

13 Ljubav bratinska da ostane meðu vama. **2** Gostoljubivosti ne zaboravljajte; jer neki ne znajuæi iz gostoljubivosti primiše anđele na konak. **3** Opominjite se sužanja kao da ste s njima svezani, onijeh kojima se nepravda èini kao da ste i sami u tijelu. **4** Ženidbu da drže svi u èasti, i postelja ženidbena da bude èista; a kurvarima i preljuboèincima sudiæe Bog. **5** Ne budite srebroljupci; budite zadovoljni onijem što imate. Jer on reèe: neæeu te ostaviti, niti æeu od tebe otstupiti; **6** Tako da smijemo govoriti: Gospod je moj pomoænik, i neæeu se bojati; šta æee mi uèiniti èovjek? **7** Opominjite se svojijeh uèitelja koji vam kazivaše rijeë Božiju; gledajte na svršetak njihova življenja, i ugledajte se na vjeru njihovu. **8** Isus Hristos juèe je i danas onaj isti i vavijek. (aiõn g165) **9** U nauke tuðe i razlièene ne pristajte; jer je dobro blagodaæu utvrðivati srca, a ne jelima, od kojijeh ne imaše koristi oni koji živješe u njima. **10** Imamo pak oltar od kojega oni ne smiju jesti koji služe skiniji. **11** Jer kojijeh životinja kru unosi poglavar sveštenički u svetinju za grjehe, onijeh se tjelesa spaljuju izvan okola. **12** Zato Isus, da osveti narod krvlju svojom, izvan grada postrada. **13** Zato dakle da izlazimo k njemu izvan okola, noseæi njegovu sramotu. **14** Jer ovdje nemamo grada koji æee ostati, nego tražimo onaj koji æee doæi. **15** Kroz njega dakle da svagda prinosimo Bogu žrtvu hvale, to jest, plod usana koje priznaju ime njegovo. **16** A dobro èiniti i davati milostinju ne zaboravljajte; jer se takovijem žrtvama ugaða Bogu. **17** Slušajte uèitelje svoje i pokoravajte im se, jer se oni staraju da duše vaše, kao koji æee dati odgovor, da to s radošæu èine, a ne uzdišuæi; jer vam ovo ne pomaže. **18** Molite se Bogu za nas. Jer se nadamo da imamo dobru savjest, starajuæi se u svemu dobro da živimo. **19** A odviješ molim èinite ovo, da bih se prije vratio k vama. **20** A Bog mira, koji izvede iz mrtvijeh velikoga pastira ovaca, krvlju zavjeta vjeèenoga, Gospoda naæega Isusa Hrista, (aiõnios g166) **21** Da vas savrši u svakome djelu dobrom, da uèinite volju njegovu, èineæi u vama što je ugodno pred njim, kroz Isusa Hrista, kojemu slava je vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) **22** Molim vas pak, braæeo, primite rijeë pouèenja; jer ukratko napisah i poslah vam. **23** Znajte da je otisao naš brat Timotije, s kojijem, ako skoro doðe, vidjeæau vas. **24** Pozdravite sve uèitelje svoje i sve svete. Pozdravljaju vas braæea, koja su iz Talijanske. **25** Blagodat sa svima vama. Amin.

Jakovljeva

1 Od Jakova, Boga i Gospoda Isusa Hrista sluge, svima dvanaest koljena rasijanijem po svijetu pozdravlje. 2 Svaku radost imajte, braeo moja, kad padate u razliene napasti, 3 Znajuæi da kušanje vaše vjere gradi trpljenje; 4 A trpljenje neka djelo dovršuje, da budete savršeni i cijeli bez ikake mane. 5 Ako li kome od vas nedostaje premudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i daæe mu se; 6 Ali neka ište s vjerom, ne sumnjauæi ništa; jer koji se sumnja on je kao morski valovi, koje vjetrovî podizju i razmæeu. 7 Jer takovi èovjek neka ne misli da æe primiti što od Boga. 8 Koji dvoumi nepostojan je u svima putovima svojijem. 9 A ponijeni brat neka se hvali visinom svojom; 10 A bogati svojom poniznoæu; jer æe proæi kao cvijet travni. 11 Jer sunce ogrija s vruæinom, i osuši travu, i cvijet njezin otpade, i krasota lica njezina pogibe; tako æe i bogati u hoðenju svojemu uvenuti. 12 Blago èovjeku koji pretrpi napast; jer kad bude kušan primieæ vijenac života, koji Bog obreëe onima koji ga ljube. 13 Nijedan kad se kuša da ne govori: Bog me kuša; jer se Bog ne može zloni iskušati, i on ne kuša nikoga; 14 Nego svakoga kuša njegova slast, koja ga vuæe i mami. 15 Tada zatrudnjevši slast raða grijeh; a grijeh uenjen raða smrt. 16 Ne varajte se, ljubazna braeo moja! 17 Svaki dobr dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka; 18 Jer nas dragovoljno porodi rijeèju istine, da budemo novina od njegova stvorenja. 19 Zato, ljubazna braeo moja, neka bude svaki èovjek brz èuti a spor govoriti i spor srditi se; 20 Jer srdnja èovjeèija ne èini pravde Božije. 21 Zato odbacite svaku neèistotu i suvišak zlobe, i s krotoæeu primiti usaðenu rijeè koja može spasti duše vaše. 22 Budite pak tvorci rijeèi, a ne samo slušaèi, varajuæi sami sebe. 23 Jer ako ko sluša rijeè a ne tvori, on je kao èovjek koji gleda lice tijela svojega u ogledalu; 24 Jer se ogleda pa otide, i odmah zaboravi kakav bješe. 25 Ali koji providi u savršeni zakon slobode i ostane u njemu, i ne bude zaboravni slušaè, nego tvorac djela, onaj æe biti blažen u djelu svojem. 26 Ako koji od vas misli da vjeruje, i ne zauzdava jezika svojega, nego vara srce svoje, njegova je vjera uzalud. 27 Jer vjera èista i bez mane pred Bogom i ocem jest ova: obilaziti sirote i udovice u njihovijem nevoljama, i držati sebe neopaganjena od svijeta.

2 Braeo moja! u vjeri Gospoda našega slavnoga Isusa Hrista ne gledajte ko je ko; 2 Jer ako doðe u crkvu vašu èovjek sa zlatnijem prstenom i u svijetloj haljinji, a doðe i siromah u rðavoj haljinji, 3 I pogledate na onoga u svijetloj haljinji, i reèete mu: ti sjedi ovđe lijepo, a siromahu reèete: ti stani tamu, ili sjedi ovđe niže podnožja mojega; 4 I ne rasudiste u sebi, nego biste sudije zlijeh pomisli. 5 Èujte, ljubazna braeo moja, ne izabra li Bog siromaha ovoga svijeta da budu bogati vjerom, i našljednici carstva koje obreëe onima koji njega ljube? 6 A vi osramotiste siromaha. Nijesu li to bogati koji vas muèe i vuku vas na sudove? 7 Ne hule li oni na dobro ime vaše kojim ste se nazvali? 8 Ako dakle zakon carski izvršujete po pismu: ljudi bližnjega kao samoga sebe, dobro èinite; 9 Ako li gledate ko je ko, grijeh èinite, i biæete pokarani od zakona kao prestupnici; 10 Jer koji sav zakon održi a sagriješi u jednome, kriv je za sve. 11 Jer onaj koji je rekao: ne èini preljube, rekao je i: ne ubij. Ako dakle ne uèinjš preljube a ubiješ, postao si prestupnik zakona. 12 Tako govorite i tako tvorite kao oni koji æe zakonom slobode biti osuðeni; 13 Jer æe onome biti sud bez milosti koji ne èini milosti; i hvali se milost na sudu. 14 Kakva je korist, braeo moja, ako ko reèe da ima vjeru a djela nema? Zar ga može vjera spasti? 15 Ako, na priliku, brat ili sestra goli budu, ili nemaju šta da jedu, 16 I reèe im koji od vas: idite s mirom, grije

se, i nasitite se, a ne da im potrebe tjelesne, šta pomaže? 17 Tako i vjera ako nema djela, mrtva je po sebi. 18 No može ko reæi: ti imas vjeru, a ja imam djela. Pokaži mi vjeru svoju bez djela svojih, a ja æeu tebi pokazati vjeru svoju iz djela svojih. 19 Ti vjeruješ da je jedan Bog; dobro èiniš; i ðavoli vjeruju, i drkæeu. 20 Ali hoæeš li razumjeti, o èovjeèe sujetni! da je vjera bez djela mrtva? 21 Avraam otac naš ne opravda li se djelima kad prinese Isaka sina svojega na oltar? 22 Vidi li da vjera pomože djelima njegovijem, i kroz djela savrši se vjera? 23 I izvrši se pismo koje govori: Avraam vjerova Bogu, i primi mu se u pravdu, i prijatelj Božij nazva se. 24 Vidite li dakle da se djelima pravda èovjek, a ne samom vjerom? 25 A tako i Raav kurva ne opravda li se djelima kad primi uhode, i izvede ih drugijem putem? 26 Jer kao što je tijelo bez duha mrtvo, tako je i vjera bez dobrijeh djela mrtva.

3 Ne tražite, braeo moja, da budete mnogi uèitelji, znajuæi da æemo veæema biti osuðeni, 2 Jer svi pogriješujemo mnogo puta. Ali ko u rijeèi ne pogriješuje, onaj je savršen èovjek, može zauzdati i sve tijelo. 3 Jer gle, i konjma meæemo ævale u usta da nam se pokoravaju, i sve tijelo njihovo okreæemo. 4 Gle i laðe, aksu i velike i silni ih vjetrovi gone, okreæu se malom krmicom kuda hoæe onaj koji upravlja. 5 A tako je i jezik mali ud, i mnogo èini. Gle, mala vatra, i kolike velike šume sažeze. 6 I jezik je vatrica, svijet pun nepravde. Tako i jezik živi među našijem udima, poganeæi sve tijelo, i paleæi vrijeme života našega, i zapaljujuæi se od pakla. (Geenna g1067) 7 Jer sav rod zvjerinja i ptica, i bubina i riba, pripitomjava se i pripitomio se rodu èovjeèijemu; 8 A jezika niko od ljudi ne može pripitomiti, jer je nemirno zlo, puno ijeda smrtonosnoga. 9 Njim blagosiljamo Boga i oca, i njim kunemo ljudi, koji su stvoreni po obliju Božijemu. 10 Iz jednjih usta izlazi blagoslov i kletva. Ne valja, ljubazna braeo moja, da ovo tako biva. 11 Eda li može izvor iz jedne glave toæiti slatko i grko? 12 Može li, braeo moja, smokva masline raðati ili vinova loza smoke? Tako nijedan izvor ne daje slane i slatkne vode. 13 Ko je među vama mudar i pametan neka pokaže od dobra živiljenja djela svoja u krotosti i premudrosti. 14 Ako li imate grku zavist i svaðu u srcima svojijem, ne hvalite se, ni lažite na istinu. 15 Ovo nije ona premudrost što silazi odozgo, nego zemaljska, ljudska, ðavolska. 16 Jer gdje je zavist i svaða onđe je nesloga i svaka zla stvar. 17 A koja je premudrost odozgo ona je najprije èista, a potom mirna, krotka, pokorna, puna milosti i dobrijeh plodova, bez hatera, i nelicemjerna. 18 A plod pravde u miru sije se onima koji mir èine.

4 Otkuda ratovi i raspre među nama? Ne otuda li, od slasti vašijeh, koje se bore u vašijem udima? 2 Želite i nemate; ubijate i zavidite, i ne možete da dobijete; borite se i vojujete, i nemate, jer ne ištete. 3 Ištete, i ne primate, jer zlo ištete, da u slastima svojijem trošite. 4 Preljuboèinci i preljuboèinice! ne znate li da je prijateljstvo ovoga svijeta neprijateljstvo Bogu? Jer koji hoæe svijetu prijatelj da bude, neprijatelj Božij postaje. 5 Ili mislite da pismo uzalud govorи: duh koji u nama živi mrzi na zavist? 6 A on daje veæeu blagodat. Jer govorи: Gospod suproti se ponositima, a ponijenima daje blagodat. 7 Pokorite se dakle Bogu, a protivite se ðavolu, i pobjeæi æe od vas. 8 Približite se k Bogu, i on æe se približiti k vama. Oèistite ruke, grješnici, popravite srca svoja, nepostojani. 9 Budite žalosni i plaæete i jauæete: smijeh vaš neka se pretvori u plaæ, i radost u žalost. 10 Ponizite se pred Gospodom, i podignuæe vas. 11 Ne opadajte jedan drugoga, braeo; jer ko opada brata ili osuðuje brata svojega opada zakon i osuðuje zakon, a ako zakon osuðuješ, nijesi tvorac zakona, nego sudija. 12 Jedan je zakonodavac i sudija, koji može spasti i pogubiti; a ti ko si što drugoga osuðuješ? 13 Slušajte sad vi koji govorite:

danас ili sjutra poәi æemo u ovaj ili onaj grad, i sjediæemo ondje jednu godinu, i trgovaaemo i dobijaæemo. **14** Vi koji ne znate šta æe biti sjutra. Jer šta je vaš život? On je para, koja se za malo pokaže, a potom je nestane. **15** Mjesto da govorite: ako Gospod htjedbude, i živi budemo, uèiniæemo ovo ili ono. **16** A sad se hvalite svoijem ponosom. Svaka je hvala takova zla. **17** Jer koji zna dobro èiniti i ne èini, grijeh mu je.

5 Hodite vi sad, bogati, plaèite i ridajte za svoje ljute nevolje koje idu na vas. **2** Bogatstvo vaše istruhnu, i haljine vaše pojedoše moljci; **3** Zlato vaše i srebro zarđa, i rôa njihova biæe svjedoèanstvo na vas: izješæe tijelo vaše kao oganj. Stekoste bogatstvo u pošljednje dane. **4** Gle, vièe plata vaših poslenika koji su radili njive vaše i vi ste im otkinuli; i vika žetelaca dođe do ušiju Gospoda Savaota. **5** Veseliste se na zemlji, i nasladiste se; uhraniste srca svoja, kao na dan zaklanja. **6** Osudiste, ubiste pravednika, i ne brani vam se. **7** Trpite dakle, braæeo moja, do dolaska Gospodnjega. Gle, težak èeka plemenitoga roda iz zemlje, i rado trpi dok ne primi dažd rani i pozni. **8** Trpite dakle i vi, i utvrđite srca svoja, jer se dolazak Gospodnji približi. **9** Ne uzdišite jedan na drugoga, braæeo, da ne budete osuðeni: gle, sudija stoji pred vratima. **10** Uzmite, braæeo moja, za ugled stradanja proroke koji govorиše u ime Gospoda. **11** Gle, blažene nazivamo one koji pretrplješe. Trpljenje Jovljevo èuste, i pošljedak Gospodnji vidjeste: jer je Gospod milostiv i smiluje se. **12** A prije svega, braæeo moja, ne kunate se ni nebom ni zemljom, ni drugom kakvom kletvom; nego neka bude što jest da, i što nije ne, da ne padnete pod sud. **13** Muèi li se ko među vama, neka se moli Bogu; je li ko veseo, neka hvali Boga. **14** Boluje li ko među vama, neka dozove starješine crkvene, te neka èitaju molitvu nad njim, i neka ga pomažu uljem u ime Gospodnje. **15** I molitva vjere pomoæi æee bolesniku, i podignuæe ga Gospod; i ako je grijehe uèinio, oprostiæe mu se. **16** Ispovijedajte dakle jedan drugome grijehe, i molite se Bogu jedan za drugoga, da ozdravljate; jer neprestana molitva pravednoga mnogo može pomoæi. **17** Ilija bješe èovjek smrтан kao i mi, i pomoli se Bogu da ne bude dažda, i ne udari dažd na zemlji za tri godine i šest mjeseci. **18** I opet se pomoli i nebo dade dažd, i zemlja iznese rod svoj. **19** Braæeo! ako ko od vas zađe s puta istine, i obrati ga ko, **20** Neka zna da æe onaj koji obrati grješnika s krivoga puta njegova spasti dušu od smrti, i pokriti mnoštvo grijeha.

1 Petrova

1 Od Petra, apostola Isusa Hrista, izbranijem došljacima, rasjajanjem po Pontu, Galatiji, Kapadokiji, Aziji i Vitiniji; **2** Po proviđenju Boga oca, svetinjom Duha dovedenijem u poslušanje i kropljene krvi Isusa Hrista: da vam se umnoži blagodat i mir. **3** Blagosloven Bog i otac Gospoda našega Isusa Hrista, koji nas po velikoj milosti svojoj prerodi za živ nad vaskrsenjem Isusa Hrista iz mrtvijeh, **4** Za našljedstvo nepopadljivo, koje ne æe istruhnuti ni uvenuti, saèuvano na nebesima za vas, **5** Koje je sila Božija vjerom saèuvala za spasenje, pripravljeno da se javi u pošljednje vrijeme; **6** Kojemu radujete se, premda ste sad malo gdje je potrebno) žalosni u različnjem napastima, **7** Da se kušanje vaše vjere mnogo vrednije od zlata propadljivoga koje se kuša ognjem naðe na hvalu i èast i slavu, kad se pokaže Isus Hristos; **8** Kojega ne vidjevši ljubite, i kojega sad ne gledajuæi no vjerujuæi ga radujete se radošeu neiskazanom i proslavljenom, **9** Primajuæi kraj svoje vjere, spasenje dušama. **10** Koje spasenije tražiš i ispitivaæe za nj proroci, koji za vašu blagodat prorekoše; **11** Ispitujuæi u kakovo ili u koje vrijeme javljaše Duh Hristov u njima, naprijed svjedoæeæi za Hristove muke i za slave po tome; **12** Kojima se otkri da ne samijem sebi nego nama služuju ovijem što vam se sad javi po onima koji vam propovijediæe jevanđelje poslanijem s neba Duhom svetijem, u koje anđeli žele zaviriti. **13** Zato, ljubazni, zapregnuvši bedra svojega uma budite trijezni, i zaciјelo se nadajte blagodati koja æe vam se primjeti kad dođe Isus Hristos. **14** Kao poslušna djeca, ne vladajuæi se po prvjem željama u svojem neznanju, **15** Nego po svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju. **16** Jer je pisano: budite sveti, jer sam ja svet. **17** I ako zovete ocem onoga, koji ne gledajuæi ko je ko, sudi svakome po djelu, provodite vrijeme svojega življenja sa strahom, **18** Znajuæi da se propadljivijem srebrom ili zlatom ne iskupiste iz sujetnoga svojeg življenja, koje ste vidjeli od otaca; **19** Nego skupocjenom krvlju Hrista, kao bezazlena i preæista jagnjeta; **20** Koji je određen još prije postanja svijeta, a javio se u pošljednja vremena vas radi, **21** Koji kroz njega vjerujete Boga koji ga podiže iz mrtvijeh, i dade mu slavu, da bi vaša vjera i nadanje bilo u Boga. **22** Duše svoje oèistivši u poslušanju istine Duhom za bratoljublje nedvolièno, od èista srca ljubite dobro jedan drugoga, **23** Kao preroðeni ne od sjemena koje truhne, nego od onog koje ne truhne, rijeèju živoga Boga, koja ostaje dovjeka. (aiòn g165) **24** Jer je svako tijelo kao trava, i svaka slava èovjeèija kao cvijet travni: osuši se trava, i cvijet njezin otpade; **25** Ali rijeè Gospodnja ostaje dovjeka. A ovo je rijeè što je objavljena meðu vama. (aiòn g165)

2 Odbacite dakle svaku pakost i svaku prijevaru i licemjerje i zavist i sva opadanja, **2** I budite željni razumnoga i pravoga mlijeka, kao novorođena djeca, da o njemu uzrastete za spasenje; **3** Jer okusite da je blag Gospod. **4** Kad dođete k njemu, kao kamenu živu, koji je, istina, od ljudi odbaæen, ali od Boga izabran i pribran: **5** I vi kao živo kamenje zidajte se u kuæu duhovnu i sveštenstvo sveto, da se prinose prinosi duhovni, koji su Bogu povoljni, kroz Isusa Hrista. **6** Jer u pismu stoji napisano: evo meæeem u Sionu kamen krajeugalan izbrani i skupocjeni; i ko njega vjeruje neæe se postidjeti. **7** Vama dakle koji vjerujete èast je; a onima koji se protive kamen koji odbaciše zidari on posta glava od ugla, i kamen spoticanja i stijena sablazni: **8** Na koji se i spotièu koji se protive rijeèi, na što su i određeni. **9** A vi ste izbrani rod, carsko sveštenstvo, sveti narod, narod dobitka, da objavite dobrodetelji onoga koji vas dozva iz tame k èudnomu vidjelu svome; **10** Koji nekad ne bijaste narod, a sad ste narod Božij; koji ne bijaste pomilovani, a sad ste pomilovani. **11** Ljubazni! molim

vas, kao došljake i goste, da se èuvate od tjelesnijeh želja, koje vojuju na dušu. **12** A vladajte se dobro meðu neznašćima, da bi za ono za što vas opadaju kao zlœince, vidjevši vaša dobra djela, hvili Boga u dan pohoðenja. **13** Budite dakle pokorni svakoj vlasti èovjeèiju, Gospoda radi: ako caru, kao gospodaru; **14** Ako li knezovima, kao njegovijem poslanicima za osvetu zlœincima, a za hvalu dobrotvorima. **15** Jer je tako volja Božija da dobrijem djelima zadržavate neznanje bezumnijeh ljudi. **16** Kao slobodni, a ne kao da biste imali slobodu za pokrivaè pakosti, nego kao sluge Božije. **17** Poštuje svakoga: braæu ljubite, Boga se bojte, cara poštuje. **18** Sluge! budite pokorni sa svakijem strahom gospodarima ne samo dobrima i krotkima nego i zlima. **19** Jer je ovo ugodno pred Bogom ako Boga radi podnese ko žalost, stradajuæi na pravdi. **20** Jer kakva je hvala ako za krivicu muke trpite? Nego ako dobro èineæi muke trpite, ovo je ugodno pred Bogom. **21** Jer ste na to i pozvani, jer i Hristos postrada za nas, i nama ostavi ugled da idemo njegovijem tragom; **22** Koji grijeha ne ueini, niti se naðe prijevara u ustima njegovijem; **23** Koji ne psova kad ga psovaše; ne prijeti kad strada; nego se oslanjaše na onoga koji pravo sudi; **24** Koji grijeha naše sam iznese na tijelu svojemu na drvo, da za grijehu umremo, i za pravdu živimo; kojega se ranom iscijelite. **25** Jer bijaste kao izgubljene ovce, koje nemaju pastira; no sad se obratiste k pastiru i vladici duša svojih.

3 A tako i vi žene budite pokorne svojijem muževima, da ako koji i ne vjeruju rijeèi ženskijem življenjem bez rijeèi da se dobiju, **2** Kad vide èisto življenje vaše sa strahom; **3** Vaša ljepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblaèenju haljina; **4** Nego u tajnome èovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tiloga duha, što je pred Bogom mnogocjeno. **5** Jer se tako nekad ukrašavahu i svete žene, koje se uzduhu u Boga i pokoravahu se svojijem muževima, **6** Kao što Sara slušaše Avraama, i zvaše ga gospodarom; koje ste vi kæeri postale, ako èinite dobro, i ne bojite se nikakvoga straha. **7** Tako i vi muževi živite sa svojijem ženama po razumu, i poštuje ih kao slabiji ženski sud, i kao sunašljednice blagodati života, da se ne smetu molitve vaše. **8** A najposlijje budite svi složni, žalostivi, bratoljubivi, milostivi, ponizni; **9** Ne vraæajte zla za зло, ni psovke za psovku; nego nasuprot blagosiljajte, znajuæi da ste na to pozvani da naslijedite blagoslov. **10** Jer koji je rad da živi i da vidi dane dobre, neka zadrži jezik svoj od zla, i usne svoje, da ne govore prijevara; **11** Neka se ukloni od zla, i neka ueini dobro; neka traži mira i neka se drži njega. **12** Jer oèi Gospodnje gledaju na pravednike, i uši njegove na molitvu njihovu; a lice Gospodnje na one koji zlo èine da ih istrijebi sa zemlje. **13** I ko može vama nauditи ako užidate za dobro? **14** Nego ako i stradate pravde radi, blaženi ste. Ali straha njihova ne bojite se, niti se plašite; **15** Nego Gospoda Boga svetite u srcima svojijem. A budite svagda gotovi na odgovor svakome koji vas zapita za vaše nadanje. **16** S krotšeu i strahom imajte dobru savjest; da ako vas opadaju za što kao zlœince da se postide oni što kude vaše dobro življenje po Hristu. **17** Jer je bolje, ako hoæe volja Božija, da stradate dobro èineæi, negoli zlo èineæi. **18** Jer i Hristos jedanput za grijehu naše postrada, pravednik za nepravednika, da nas privede k Bogu, ubijen, istina, bivši tijelom, no oživljevši Duhom; **19** Kojijem sišavši propovjeda i duhovima koji su u tamnici, **20** Koji nekad ne htješe da slušaju kad ih oèekivaše Božije trpljenje u vrijeme Nojevo, kad se gradaše kovèeg, u kome malo, to jest osam duša, ostade od vode. **21** Za spomen toga i nas sad spasava krštenje, ali ne pranje tjelesne neèistote, nego obeæanje dobre savjesti Bogu, vaskrsenijem Isusa Hrista. **22** Koji je s desne strane Bogu, otisavši na nebo, i slušaju ga anđeli i vlasti i sile.

4 Kad dakle Hristos postrada za nas tijelom, i vi se tom misli naoružajte: jer koji postrada tijelom, prestaje od grijeha, **2** Da ostalo vrijeme života u tijelu ne živi više željama èovjeèijim, nego volji Božijoj. **3** Jer je dosta što smo prošavše vrijeme života proveli po volji neznabogaèkoj, živeæi u neèistotama, u slastima, u pjianstvu, u žderanju, u pijenju i bogomrskijem neznabogtvima. **4** Zato se èude što vi ne tréite s njima u to isto neuredno èivljenje, i hule na vas. **5** Oni æe dati odgovor onome koji je gotov da sudi živima i mrtvima. **6** Zato se i mrtvima propovjedi jevanđelje, da prime sud po èovjeèku tijelom a po Bogu da žive duhom. **7** A svemu se kraj približi. Budite dakle mudri i trijezni u molitvama. **8** A prije svega imajte neprestanu ljubav među sobom; jer ljubav pokriva mnoštvo grijeha. **9** Budite gostoljubivi među sobom bez mrmljanja; **10** I služite se među sobom, svaki darom koji je primio, kao dobiti pristavi razliène blagodati Božije. **11** Ako ko govorí, neka govorí kao rjeèi Božije; ako ko služi neka služi kao po moæi koju Bog daje: da se u svæemu slavi Bog kroz Isusa Hrista, kome je slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) **12** Ljubazni! ne èudite se vruæini koja vam se dogaða za kušanje vaše, kao da vam se što novo dogaða; **13** Nego se radujte što stradate s Hristom, da biste, i kad se javi slava njegova, imali radost i veselje. **14** Ako bivate ukorenii za ime Hristovo, blago vama! jer Duh slave i Boga poèiva na vama: oni dakle hule na nj, a vi ga proslavljate. **15** Samo da ne postrada koji od vas kao krvnik, ili kao lupež, ili kao zloèinac, ili kao onaj koji se mijesea u tuðe poslove; **16** A ako li kao hrišæanin, neka se ne stidi, veæ neka slavi Boga u ovom dogaðaju. **17** Jer je vrijeme da se poèene sud od kuæe Božije; ako li se najprije od vas poèene, kakav æe biti pošlijedak onima što se protive Božijemu jevanđelju? **18** I kad se pravednik jedva spase, bezbožnik i grješnik gdje æe se javiti? **19** Zato i koji stradaju po volji Božijoj neka mu kao vjernome tvorcu predadu duše svoje u dobrnjem djelima.

5 Starješine koje su među vama molim koji sam i sam starješina i svjedok Hristova stradanja, i imam dijel u slavi koja æe se javiti: **2** Pasite stado Božije, koje vam je predato, i nadgledajte ga, ne silom, nego dragovoljno, i po Bogu, niti za nepravedne dobitke, nego iz dobra srca; **3** Niti kao da vladate narodom; nego bivajte ugledi studu; **4** I kad se javi poglavac pastirski, primæete vijenac slave koji neæee uvenuti. **5** Tako vi mladi slušajte starješine; a svi se slušajte među sobom, i stecite poniznost; jer se Bog ponositima suproti, a ponijenima daje blagodat. **6** Ponizite se dakle pod silnu ruku Božiju, da vas povisi kad doðe vrijeme. **7** Sve svoje brige bacite na nj, jer se on brine za vas. **8** Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, ðavo, kao lav rièuæi hod i traži koga da proždere. **9** Branite se od njega tvrdom u vjeri, znajuæi da se takova stradanja dogaðaju vašoj braæei po svjetu. **10** A Bog svake blagodati, koji vas pozova na vjeèenu svoju slavu u Hristu Isusu, on da vas, pošto malo postradate, savrši, da utvrði, da ukrijepi, da utemelji. (aiõnios g166) **11** Njemu slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiõn g165) **12** Po Silvanu, vašemu vjernom bratu, kao što mislim, pišem vam ovo malo, svjetujuæi i svjedoèeæi da je ovo prava blagodat Božija u kojoj stojite. **13** Pozdravlja vas crkva s vama izabrana u Vavilonu, i Marko sin moj. **14** Pozdravite jedan drugoga cjelivom ljubavi. Mir vam svima u Hristu Isusu. Amin.

2 Petrova

1 Od Simona Petra, sluge i apostola Isusa Hrista, onima što su primili s nama jednu èasnu vjeru u pravdi Boga našega i spaša Isusa Hrista: **2** Blagodat i mir da vam se umnoži poznавањем Boga i Hrista Isusa Gospoda našega. **3** Buduæi da su nam sve božanstvene sile njegove, koje trebaju k životu i pobožnosti, darovane poznавањем onoga koji nas pozva slavom i dobrodjetelju. **4** Kroz koje se nama darovaše èasna i prevelika obeæanje, da njih radi imate dijel u Božjoj prirodi, ako uteæete od tjelesnijeh želja ovoga svijeta. **5** I na samo ovo okrenite sve staranje svoje da pokaæete u vjeri svojoj dobrodjetelji, a u dobrodjetelji razum, **6** A u razumu uzdržanje, a u uzdržanju trpljenje, a u trpljenju pobožnost, **7** A u pobožnosti bratoljublje, a u bratoljublju ljubav. **8** Jer kad je ovo u vama, i množi se, neæe vas ostaviti lijene niti bez ploda u poznauju Gospoda našega Isusa Hrista. **9** A ko nema ovoga slijep je, i pipa zaboravivši oèišæenje od starijeh svojijeh grijeha. **10** Zato, braæo, postaraæte se još veæma da svoju službu i izbor utvrđite; jer èineæi ovo neæete pogrijeæiti nikad; **11** Jer vam se tako obilno dopusti ulazak u vjeæno carstvo Gospoda našega i spaša Isusa Hrista. (aiõios g166) **12** Zato se neæeu oljenitî opominjati vam jednako ovo, ako i znate i utvrđeni ste u ovoj istini; **13** Jer mislim da je pravo dokle sam god u ovom tijelu da vas budim opominjanjem, **14** Znajuaæi da æu skoro tijelo svoje odbaciti kao što mi kaza i Gospod naš Isus Hristos. **15** A trudiæu se svakojako da se i po rastanku mojemu možete opominjati ovoga; **16** Jer vam ne pokazasmo sile i dolaska Gospoda našega Isusa Hrista po pripovijetkama mudro izmišljenjem, nego smo sami vidjeli slavu njegovu. **17** Jer on primi od Boga oca èast i slavu kad doðe k njemu takovi glas: ovo je sin moj ljubazni, koji je po mojoj volji. **18** I ovaj glas mi èusmo gdje siðe s neba kad bijasmo s njim na svetu gori. **19** I imamo najpouzdaniju proroèku rijeèi, i dobro èinite što pazite na nju, kao na vidjelo koje svijetli u tamnomje mjestu, dokle dan ne osvane i danica se ne rodi u srcima vašima. **20** I ovo znajte najprije da nijeæno proroætvo knjizevno ne biva po svome kazivanju; **21** Jer nikad proroætvo ne bi od èovjeæije volje, nego nauèeni od svetoga Duha govorise sviæi Božiji ljudi.

2 A bjaæe i lažnijeh proroka u narodu, kao što æe i meðu vama biti lažnijeh uèitelja, koji æe unjeti jeresi pogibli, i odriËaaæe se gospodara koji ih iskupi i dovodiæe sebi naglu pogibao. **2** I mnogi æe poæei za njihovijem neèistotama kojima æe se huliti na put istine. **3** I u lakomstvu loviæe vas izmišljenjem rijeèima. Njihov sud odavno ne docni, i pogibao njihova ne drijema. **4** Jer kad Bog ne poætedje anđela koji sagrijeæi, nego ih metnu u okove mraka paklenoga, i predade da se èuvaju za sud; (Tartaroò g5020) **5** I prvoga svijeta ne poætedje, nego saèuvavši samosmoga Noja, propovjednika pravde, navede potop na svijet bezbožnici; **6** I gradove Sodom i Gomor sažeze i razvali i osudi, i postavi ugled bezbožnicima koji bi postali; **7** I izbavi pravednoga Lota, koga osramotiæe bezakonici neèistotom življenja; **8** Jer kad življaæe pravednik meðu njima, gledajuæi i slušajuæi bezakona djela, muæaše od dana do dana pravednu dušu; **9** Zna Gospod pobožne izbavljati od napasti, a nepravednike muæeæi èuvati za dan sudni; **10** A osobito one koji idu za tjelesnijem željama neèistote, i ne mare za poglavarstvo, i koji su bezobrazni i samovoljni, i ne drkæu huleæi na slavu. **11** Kad anđeli, koji veæu snagu i silu imaju, ne izgovaraju na njih pred Gospodom hulnoga suda; **12** A oni, kao nerazumna životinja, koja je od prirode na to stvorena da se hvata i kolje, hule na ono što ne razumiju, i u pogibli svojoj propaæee **13** Primajuæi platu nepravde. Oni misle da je slast èastiti se svaki dan; oni su sramota i grijeh, koji se hrane svojijem

prijevarama, jeduæi s vama; **14** Imaju oèi pune preljuboèinstva i neprestanoga grijeha; prelaæaju neutvrđene duše; imaju srce nauèeno lakomstvu, djeca kletve; **15** Ostavivši pravi put, zaðoše, i idu putem Valaama Vosorova, kome omilje plata nepravdena; **16** Ali bi pokaran za svoje bezakonje: skot njijemi progovorivši glasom èovjeæijim zabrani bezumije prorokovo. **17** Ovo su bezvodni izvori, i oblaci i magle koje progone vjetrovi, za koje se èuva mrak tamni vavijek. (questioned) **18** Jer govoreæi ponosite i lažljive rijeèi prelaæaju na neèistote tjelesnijeh želja one koji otskora bježe od onijeh što žive u prijevari. **19** I obeæavaju im slobodu a sami su robovi pogibli; jer koga ko nadvlada onaj mu i robuje. **20** Jer ako odbjegnu od neèistote svijeta poznauju Gospoda i spaša našega Isusa Hrista, pa se opet zapletu u njih i budu nadvladani, bude im pošljedje gore od prvoga; **21** Jer im bješe bolje da ne poznase puta pravde, negoli kad poznaje da se vrate natrag od svete zapovijesti koja im je predana. **22** Jer im se dogodi istinita pripovijest: pas se povraæea na svoju bljuvotinu, i: svinja okupavši se, u kaljužu.

3 Evo vam, ljubazni, veæ pišem drugu poslanicu u kojima budim napominjanjem vaš èisti razum, **2** Da se opominjete rijeèi koje su naprijed kazali sveti proroci, i zapovijesti svojijeh apostola od Gospoda i spaša. **3** I ovo znajte najprije da æe u pošljednje dane doæi rugaæi koji æe živjeti po svojijem željama, **4** I goroviti: gdje je obeæanje dolaska njegova? Jer otkako oci pomriješe sve stoji tako od poèetka stvorenja. **5** Jer navalice neæe da znadu da su nebesa bila otprije i zemlja iz vode i usred vode Božijom rijeèe. **6** Zato tadañji svijet bi vodom potopljen i pogibe. **7** A sadašnja nebesa i zemlja tom istom rijeèi zadržana su te se èuvaju za dan strašnoga suda i pogibli bezakonijeh ljudi. **8** Ali ovo jedno da vam ne bude nepoznato, ljubazni, da je jedan dan pred Gospodom kao hiljada godina, i hiljada godina kao jedan dan. **9** Ne docni Gospod s obeæanjem, kao što neki misle da docni, nego nas trpi, jer neæe da ko pogine, nego svi da doðu u pokajanje. **10** Ali æe doæi dan Gospodnj i lupež noæeu, u koji æe nebesa s hukom proæi, a stihije æe se od vatre raspasti a zemlja i djela što su na njoj izgorjeæe. **11** Kad æe se dakle ovo sve raskopati, kakovijem treba vama biti u svetom življenu i pobožnosti, **12** Èekajuæi i zeleæi da bude skorije dolazak Božijega dana, kojega æe se radi nebesa spaliti i raskopati, i stihije od vatre rastropiti? **13** Ali èekamo po obeæanju njegovu novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi. **14** Zato, ljubazni, èekajuæi ovo starajte se da vas on naðe èiste i prave u miru. **15** I trpljenje Gospoda našega držite za spasenje; kao što vam i ljubazni naš brat Pavle po danoj mu premudrosti pisa. **16** Kao što govorí o ovome i u svima svojijem poslanicama, u kojima imaju neke stvari teške razumjeti, koje nenauèeni i neutvrđeni izvræu, kao i ostala pisma, na svoju pogibao. **17** A vi dakle, ljubazni, znajuæi naprijed, èuvajte se da prijevarom bezakonika ne budeæi odvedeni s njima, i ne otpadnete od svoje tvrðe; **18** Nego napredujte u blagodati i u poznauju Gospoda našega i spaša Isusa Hrista. Njemu slava i sad i u vjeæena vremena. Amin. (aiõon g165)

1 Jovanova

1 Što bješe ispoèetka, što èusmo, što vidjesmo oèima svojima, što razmotrismo i ruke naše opipaše, o rijeèi života: **2** I život se javi, i vidjesmo, i svjedoèimo, i javljamo vam život vjeèni, koji bješe u oca, i javi se nama; (*aiònios g166*) **3** Što vidjesmo i èusmo to javljamo vama da i vi s nama imate zajednicu; a naša je zajednica s ocem i sa sinom njegovijem Isusom Hristom. **4** I ovo vam pišemo da radost vaša bude ispunjena. **5** I ovo je obeæanje koje èusmo od njega i javljamo vama, da je Bog vidjelo, i tame u njemu nema nikakve. **6** Ako reèemo da imamo zajednicu s njim a u tami hodimo, lažemo i ne tvorimo istine. **7** Ako li u vidjelu hodimo, kao što je on sam u vidjelu, imamo zajednicu jedan s drugijem, i krv Isusa Hrista, sina njegova, oèišeava nas od svakoga grijeha. **8** Ako reèemo da grijeha nemamo, sebe varamo, i istine nema u nama. **9** Ako priznajemo grijehe svoje, vjeran je i pravedan da nam oprosti grijehe naše, i oèisti nas od svake nepravde. **10** Ako reèemo da ne sagriješimo, gradimo ga lažom, i rijeè njegova nije u nama.

2 Djeèice moja! ovo vam pišem da ne griješite; i ako ko sagriješi, imamo zastupnika kod oca, Isusa Hrista pravednika, **2** i on oèišea grijehe naše, i ne samo naše nego i svega svijeta. **3** I po tom razumijemo da ga poznamo, ako zapovijesti njegove držimo. **4** Koji govori: poznajem ga, a zapovijesti njegovih ne drži, laže je, i u njemu istine nema; **5** A koji drži rijeè njegovu, u njemu je zaista ljubav Božija savršena; po tom poznajemo da smo u njemu. **6** Koji govori da u njemu stoji, i taj treba tako da hodi kao što je on hodio. **7** Ljubazni! ne pišem vam nove zapovijesti, nego zapovijest staru koju imaste ispoèetka. Zapovijest stara jest rijeè koju èuste ispoèetka. **8** Opet vam pišem novu zapovijest, koja je zaista u njemu i u vama; jer tama prolazi, i vidjelo pravo veæ svjetli. **9** Koji govori da je u vidjelu, a mrzi na svojega brata, još je u tami. **10** Koji ljudi brata svojega, u vidjelu živi, i sablazni u njemu nema. **11** A koji mrzi na svojega brata, u tami je, i u tami hodi, i ne zna kuda ide, jer mu tama zasljeni oèi. **12** Pišem vam, djeèice, da vam se opråstaju griješi imena njegova radi. **13** Pišem vam, oci, jer poznaste onoga koji nema poèetka. Pišem vam, mladiæi, jer nadvladaste neèastivoga. Pišem vam, djeco, jer poznaste oca. **14** Pisah vam, oci, jer poznaste onoga koji je od poèetka. Pisah vam, mladiæi, jer ste jaki, i rijeè Božiju u vama stoji, i nadvladaste neèastivoga. **15** Ne ljubite svijeta ni što je na svijetu. Ako ko ljudi svijet, nema ljubavi oèiene u njemu. **16** Jer sve što je na svijetu, tjelesna želja, i želja oèiju, i ponos života, nije od oca, nego je od ovoga svijeta. **17** I svijet prolazi i želja njegova; a koji tvori volju Božiju ostaje dovijeka. (*aiònios g165*) **18** Djeco! pošljednje je vrijeme, i kao što èuste da æe doæi antihrist, i sad mnogi antihristi postaše; po tom poznajemo da je posljednji èas. **19** Od nas iziðoše, ali ne biše od nas: kad bi bili od nas onda bi ostali s nama; ali da se javi da nijesu svi od nas. **20** I vi imate pomazanje od svetoga, i znate sve. **21** Ne pisah vam kada do ne znate istine, nego što je znate, i znate da nikakva laž nije od istine. **22** Ko je lažljivac osim onoga koji odrìe da Isus nije Hristos? Ovo je antihrist, koji se odrìe oca i sina. **23** Koji se god odrìe sina ni oca nema; a koji priznaje sina, i oca ima. **24** Vi dakle što èuste ispoèetka u vama neka stoji; ako u vama ostane što èuste ispoèetka, i vi æete ostati u sinu i u ocu. **25** I ovo je obeæanje koje nam on obeæea, život vjeèni. (*aiònios g166*) **26** Ovo vam pisah za one koji vas varaju. **27** I vi pomazanje što primiste od njega, u vama stoji, i ne trebujete da vas ko uèi; nego kako vas to samo pomazanje uèi u svemu, i istinito je, i nije laž, i kao što vas nauèi ostanite u njemu. **28** I sad, djeèice, ostanite u njemu da imamo slobodu kad se javi, i da se

ne osramotimo pred njim o njegovu dolasku. **29** Ako znate da je pravednik, poznajte da je svaki koji tvori pravdu od njega rođen.

3 Vidite kakvu nam je ljubav dao otac, da se djeca Božija nazovemo i budemo; zato svijet ne poznaje nas, jer njega ne poznaju. **2** Ljubazni! sad smo djeca Božija, i još se ne pokaza ñta æemo biti; nego znamo da kad se pokaže, biæemo kao i on, jer æemo ga vidjeti kao što jest. **3** I svaki koji ovaj nadimak na njega, èisti se, kao i on što je èist. **4** Svaki koji èini grijeh i bezakonje èini: i grijeh je bezakonje. **5** I znate da se on javi da grijehe naše uzme; i grijehu u njemu nema. **6** Koji god u njemu stoji ne griješi; koji god griješi ne vidje ga niti ga pozna. **7** Djeèice! niko da vas ne vara: koji pravdu tvori pravednik je, kao što je on pravedan; **8** Koji tvori grijeh od ñavola je, jer ñavo griješi od poèetka. Zato se javi sin Božij daskopa djela ñavolja. **9** Koji je god rođen od Boga ne èini grijeha, jer njegovo sjeme stoji u njemu, i ne može griješiti, jer je rođen od Boga. **10** Po tom se poznaju djeca Božija i djeca ñavolja: koji god ne tvori pravde, nije od Boga, i koji ne ljudi brata svojega. **11** Jer je ovo zapovijest, koju èuste ispoèetka, da ljubimo jedan drugoga. **12** Ne kao što Cain bješe od neèastivoga i zakla brata svojega. I za koji ga uzrok zakla? Jer djela njegova bijahu zla, a brata mu pravedna. **13** Ne èudite se, braæo moja, ako svijet mrzi na vas. **14** Mi znamo da prijeðosmo iz smrti u život, jer ljubimo braæu; jer ko ne ljudi brata ostaje u smrti. **15** Svaki koji mrzi na brata svojega krvnik je ljudski; i znate da nijedan krvnik ljudski nema u sebi vjeènoga života. (*aiònios g166*) **16** Po tom poznamo ljubav što on za nas dušu svoju položi: mi smo dužni polagati duše za braæu. **17** Koji dakle ima bogatstvo ovoga svijeta, i vidi brata svojega u nevolji i zatvori srce svoje od njega, kako ljubav Božija stoji u njemu? **18** Djeèice moja! da se ne ljubimo rijeèju ni jezikom, nego djelom i istinom. **19** I po tom doznaјemo da smo od istine, i pred njim tješimo srca svoja. **20** Jer ako nam zazire srce naše, Bog je veæi od srca našega i zna sve. **21** Ljubazni! ako nam srce naše ne zazire, slobodno imamo pred Bogom; **22** I što god zaštemo, primiæemo od njega, jer zapovijesti njegove držimo i èinimo što je njemu ugodno. **23** I ovo je zapovijest njegova da vjerujemo u ime sina njegova Isusa Hrista, i da ljubimo jedan drugoga kao što nam je dao zapovijest. **24** I koji drži zapovijesti njegove u njemu stoji, i on u njemu. I po tom poznajemo da stoji u nama, po Duhu koga nam je dao.

4 Ljubazni! ne vjerujte svakome duhu, nego kušajte duhove jesu li od Boga; jer mnogi lažni proroci iziðoše na svijet. **2** Po ovome poznajte Duha Božijega, i duha lažnoga; svaki duh koji priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, od Boga je; **3** A svaki duh koji ne priznaje da je Isus Hristos u tijelu došao, nije od Boga: i ovaj je antihrist, za kojega èuste da æe doæi, i sad je veæ na svijetu. **4** Vi ste od Boga, djeèice, i nadvladaste ih, jer je veæi koji je u vama negoli koji je na svijetu. **5** Oni su od svijeta, zato govore od svijeta, i svijet ih sluša. **6** Mi smo od Boga; koji poznaje Boga sluša nas, a koji nije od Boga ne sluša nas. Po ovom poznajemo duha istine i duha prijevar. **7** Ljubazni! da ljubimo jedan drugoga; jer je ljubav od Boga, i svaki koji ima ljubav od Boga je rođen, i poznaje Boga. **8** A koji nema ljubavi ne pozna Boga; jer je Bog ljubav. **9** Po tom se pokaza ljubav Božija k nama što Bog sina svojega jedinorodnoga posla na svijet da živimo kroz nj. **10** U ovom je ljubav ne da mi pokazamo ljubav k Bogu, nego da on pokaza ljubav k nama, i posla sina svojega da oèisti grijehe naše. **11** Ljubazni! kad je ovako Bog pokazao ljubav k nama, i mi smo dužni ljubiti jedan drugoga. **12** Boga niko ne vidje nikad: ako imamo ljubav meðu sobom, Bog u nama stoji, i ljubav je njegova savršena u nama. **13** Po tom doznaјemo da u njemu stojimo, i on u nama, što nam je dao od Duha svojega. **14** I mi

vidjesmo i svjedoèimo da otac posla sina da se spase svijet. **15** Koji prizna da je Isus sin Božiji, Bog u njemu stoji i on u Bogu. **16** I mi poznamo i vjerovasmo ljubav koju Bog ima k nama. Bog je ljubav, i koji stoji u ljubavi, u Bogu stoji i Bog u njemu stoji. **17** Tijem se ljubav u nama savršuje da imamo slobodu na dan sudni; jer kao što je on i mi smo na svjetu ovom. **18** U ljubavi nema straha, nego savršena ljubav izgoni strah napolje; jer strah ima muku. A ko se boji nije savršen u ljubavi. **19** Da imamo mi ljubav k njemu, jer on najprije pokaza ljubav k nama. **20** Ako ko reèe: ja ljubim Boga, a mrzi na brata svojega, laža je; jer koji ne ljubi brata svojega, koga vidi, kako može ljubiti Boga, koga ne vidi? **21** I ovu zapovijest imamo od njega: koji ljubi Boga da ljubi i brata svojega.

5 Koji god vjeruje da je Isus Hristos, od Boga je rođen; i koji god ljubi onoga koji je rođio, ljubi i onoga koji je rođen od njega. **2** Po tom znamo da ljubimo djecu Božiju kad Boga ljubimo i njegove zapovijesti držimo. **3** Jer je ovo ljubav Božija da zapovijesti njegove držimo; i zapovijesti njegove nijesu teške. **4** Jer svaki koji je rođen od Boga pobjeđuje svijet; i vjera je naša ova pobjeda koja pobedi svijet. **5** Ko je koji svijet pobjeđuje osim onoga koji vjeruje da je Isus sin Božij? **6** Ovo je Isus Hristos što dođe vodom i krvlju i Duhom, ne samo vodom nego vodom i krvlju; i Duh je koji svjedoči, jer je Duh istina. **7** Jer je troje što svjedoči na nebu: Otac, Rjeèe, i sveti Duh; i ovo je troje jedno. **8** I troje je što svjedoči na zemlji: duh, i voda, i krv; i troje je zajedno. **9** Kad primamo svjedočanstvo èovjeèije, svjedočanstvo je Božije veæe; jer je ovo svjedočanstvo Božije što svjedoči za sina svojega. **10** Koji vjeruje sina Božijega ima svjedočanstvo u sebi; koji ne vjeruje Bogu naèinio ga je lažom, jer ne vjerova svjedočanstvu koje svjedoči Bog za sina svojega. **11** I ovo je svjedočanstvo da nam je Bog dao život vjeèni; i ovaj život vjeèni u sinu je njegovom. (aiðnios g166) **12** Ko ima sina Božijega ima život; ko nema sina Božijega nema života. **13** Ovo pisah vama koji vjerujete u ime sina Božijega, da znate da imate život vjeèni i da vjerujete u ime sina Božijega. (aiðnios g166) **14** I ovo je sloboda koju imamo k njemu da ako što molimo po volji njegovoj posluša nas. **15** I kad znamo da nas sluša što god molimo, znamo da æe nam dati što ištemo u njega. **16** Ako ko vidi brata svojega gdje griješi grijeh ne k smrti, neka moli, i daæe mu život, onima koji griješe ne k smrti. Ima grijeh k smrti: za taj ne gorim da moli. **17** Svaka je nepravda grijeh; i ima grijeh ne k smrti. **18** Znamo da nijedan koji je rođen od Boga, ne griješi, nego koji je rođen od Boga èuva se, i neæastivi ne dohvata se do njega. **19** Znamo da smo od Boga i sav svijet leži u zлу. **20** A znamo da sin Božij dođe, i da nam je razum da poznamo Boga istinoga, i da budemo u istinome sinu njegovom Isusu Hristu. Ovo je istini Bog i život vjeèni. (aiðnios g166) **21** Djeèice! èuvajte se od nezabroštva. Amin.

2 Jovanova

1 Od starješine izabranoj gospođi i djeci njezinoj, koju ja ljubim vaistinu, i ne samo ja nego svi koji poznaše istinu, **2** Za istinu koja u nama stoji i biće s nama dovjeka: (aiōn g165) **3** Da bude s vama blagodat, milost, mir od Boga oca i od Gospoda Isusa Hrista, sina očina, u istini i u ljubavi. **4** Obradovah se vrlo što nađoh neke od twoje djece koji hode u istini, kao što primismo zapovijest od oca. **5** I sad molim te, gospođo, ne kao da ti novu zapovijest pišem, nego koju imamo ispoèetka, da imamo ljubav među sobom. **6** I ova je ljubav da živimo po zapovijestima njegovijem. Ova je zapovijest, kao što èreste ispoèetka, da u njoj živite. **7** Jer mnoge varalice iziđoše na svijet koji ne priznaju Isusa Hrista da je došao u tijelu; ovo je varalica i antihrist. **8** Èuvajte se da ne izgubimo što smo zaradili, nego da primimo platu potpuno. **9** Koji god prestupa i ne stoji u nauci Hristovoj onaj nema Boga; a koji stoji u nauci Hristovoj onaj ima i oca i sina. **10** Ako ko dolazi k vama i ove nauke ne donosi, ne primajte ga u kuæeu, i ne pitajte se s njim; **11** Jer ko se upita s njim, prima dijel u njegovijem zlijem djelima. **12** Mnogo bih vam imao pisati, ali ne htjedoh hartijom i mastilom; jer se nadam da æeu doæi k vama i iz usta govoriti, da radost vaša bude ispunjena. **13** Pozdravlјaju te djeca twoje sestre izbrane. Amin.

3 Jovanova

1 Od starješine Gaju ljubaznome, kojega ja ljubim vaistinu. **2** Ljubazni! molim se Bogu da ti u svemu bude dobro, i da budeš zdrav, kao što je tvojoj duši dobro. **3** Obradovah se vrlo kad dođoše braæea i posvjedoèiše tvoju istinu, kako ti u istini živiš. **4** Nemam veæe radosti od ove da èujem moja djeca u istini da hode. **5** Ljubazni! vjerno radiš što èiniš braæei i gostima, **6** Koji posvjedoèiše tvoju ljubav pred crkvom; i dobro æeš uèiniti ako ih spremiš kao što treba pred Bogom. **7** Jer imena njegova radi iziðoše ne primivši ništa od neznabozaca. **8** Mi smo dakle dužni primati takove, da budemo pomagaèi istini. **9** Ja pisah crkvi; ali Diotref, koji želi da bude najstariji meðou njima, ne prima nas. **10** Zato, ako dođem, spomenuaèu njegova djela koja tvori ružæei nas zlijem rijeèima; i nije mu to dosta, nego sam braæee ne prima, i zabranjuje onima koji bi htjeli da ih primaju, i izgoni ih iz crkve. **11** Ljubazni! ne ugledaj se na zlo, nego na dobro: koji dobro èini od Boga je, a koji zlo èini ne vidje Boga. **12** Dimitriju svjedoèiše svi, i sama istina; a i mi svjedoèimo; i znate da je svjedoèanstvo naše istinito. **13** Mnogo imadoh da pišem; ali neæeu mastilom i perom da ti pišem; **14** Nego se nadam da æeu te skoro vidjeti, i iz usta govoriti. Mir ti! pozdravlјaju te prijatelji. Pozdravi prijatelje po imenu. Amin.

Judina

1 Od Jude, Isusa Hrista služe, a brata Jakovljeva, zvanima, koji su osveæeni Bogom ocem i održani Isusom Hristom: **2** Milost i mir i ljubav da vam se umnoži. **3** Ljubazni! starajuæi se jednako da vam pišem za opšte vaše spasenije, bi mi potrebno da vam pišem moleæi da se borite za pravednu vjeru, koja je jedanput dana svetima. **4** Jer se uvukoše neki bezbožni ljudi, koji su davno odreðeni na ovo osuđenje, i Boga našega blagodat pretvaraju u neèistotu, i jedinoga gospodara Boga i Gospoda našega Isusa Hrista odrieu se. **5** Ali æu vam napomenuti, kad i vi znate ovo jedanput, da Gospod izbavi narod iz zemlje Misirske, potom pogubi one koji ne vjerovaše. **6** I anđele koji ne držaše svojega starješinstva nego ostaviše svoj stan èuva u vjeènjem okovima pod mrakom za sud velikoga dana. (aidios g126) **7** Kao što i Sodom i Gomor, i okolni njihovi gradovi, koji su se prokurvali onako kao i oni, i hodili za drugijem mesom, postaviše se za ugled i muće se u vjeènom ognju: (aiõnos g166) **8** Tako dakle i ovi što sanjajuæi tijelo pogane, a poglavarsvta se odrieu, i na slavu hule. **9** A Mihailo Aranđel, kad se prepiraše s ðavolom i govoraše za Mojsijevo tijelo, ne smijaše prokleta suda da izgovori, nego reèe: Gospod neka ti zaprijeti. **10** A ovi hule na ono što ne znadu; a što znadu po prirodi kao nerazumna životinja, u onom se raspadaju. **11** Teško njima! jer putem Kainovijem poðoše i u prijevaru Valaamove plate padaše, i u bun Koreovoj izgjiboše. **12** Ovo su oni što pogane vaše milostinje jeduæi s vama bez straha i gojeæi se; oblaci bezvodni, koje vjetrovi prenose; jesenska drveta nerodljiva, koja su dvaput umrla, i iz korijena išèupana; **13** Bijesni valovi morski, koji se pjene svojijem sramotama, zvijezde lažne, kojima se èuva mrak vjeène tame. (aiõn g165) **14** Ali i za ovake prorokove Enoh, sedmi od Adama, govoreæi: gle, ide Gospod s hiljadama svetijeh anđela svojijeh **15** Da uèini sud svima, i da pokara sve bezbožnike za sva njihova bezbožna djela kojima bezbožnost èiniše, i za sve ružne rijeèi njihove koje bezbožni grješnici govoriše na nj. **16** Ovo su nezadovoljni vikaëi, koji po željama svojijem žive, i usta njihova govore ponosite rijeèi, i za dobitak gledaju ko je ko. **17** A vi, ljubazni, opominjite se rijeèi koje naprijed kazaše apostoli Gospoda našega Isusa Hrista, **18** Jer vam kazaše da æe u pošljednje vrijeme postati rugaëi, koji æe hoditi po svojijem željama i bezbožnostima. **19** Ovo su oni što se odvajaju od jedinosti vjere i jesu tjelesni, koji duha nemaju. **20** A vi, ljubazni, naziðujte se svojom svetom vjerom, i molite se Bogu Duhom svetijem. **21** I sami sebe držite u ljubavi Božjoj, èekajuæi milosti Gospoda našega Isusa Hrista za život vjeèni. (aiõnos g166) **22** I tako razlikujuæi jedne milujte, **23** A jedne strahom izbavljajte i iz ognja vadite; a karajte sa strahom, mrzeæi i na haljinu opoganjenu od tijela. **24** A onome koji vas može saèuvati bez grijeha i bez mane, i postaviti prave pred slavom svojom u radosti, **25** Jedinome premudrone Bogu i spasu našemu, kroz Isusa Hrista Gospoda našega, slava i veličanstvo, država i vlast prije sviju vijkevoga i sad i u sve vijkevke. Amin. (aiõn g165)

Apokalipsa

1 Otkrivenje Isusa Hrista, koje dade njemu Bog, da pokaže slugama svojima šta æe skoro biti, i pokaza, poslavši po anđelu svojemu služi svojemu Jovanu, **2** Koji svjedoči rijeè Božiju i svjedočanstvo Isusa Hrista, i šta god vidje. **3** Blago onome koji éita i onima koji slušaju rijeèi proroštva, i drže što je napisano u njemu; jer je vrijeme blizu. **4** Od Jovana na sedam crkava koje su u Aziji: blagodat vam i mir od onoga koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi; i od sedam duhova koji su pred prijestolom njegovijem; **5** I od Isusa Hrista, koji je svjedok vjerni, i prvenac iz mrtvih, i knez nad carevima zemaljskima, koji nas ljabi, i umi nas od grijeha naših krvlju svojom; **6** I uèini nas careve i sveštenike Bogu i ocu svojemu; tome slava i država va vijek vijeka. Amin. (aiòn g165) **7** Eno, ide s oblacima, i ugledaæe ga svako oko, i koji ga probodoše; i zaplakaæe za njim sva koljena zemaljska. Da, zaista. **8** Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, govori Gospod, koji jest, i koji bješe, i koji æe doæi, sverdržitelj. **9** Ja Jovan, koji sam i brat vaš i drug u nevolji, i u carstvu i trpljenju Isusa Hrista, bijah na ostrvu koje se zove Patam, za rijeè Božiju i za svjedočanstvo Isusa Hrista. **10** Bijah u duhu u dan nedjeljni, i èuh za sobom glas veliki kao trube koje govoraše: ja sam alfa i omega, prvi i pošljednji; **11** I: što vidiš napiši u knjigu, i pošli crkvama koje su u Aziji: u Efes, i u Smirnu, i u Pergam, i u Tijatir, i u Sard, i u Filadelfiju, i u Laodikiju. **12** I obazreh se da vidim glas koji govoraše sa mnom; i obazrevši se vidjeh sedam svjeænjaka zlatnijeh, **13** I usred sedam svjeænjaka kao sina èovjèejeg, obuèena u dugaèku haljinu, i opasana po prsima pojasmom zlatnijem. **14** A glava njegova i kosa bijaše bijela kao bijela vuna, kao snijeg; i oèi njegove kao plamen ognjeni; **15** I noge njegove kao mjed kad se rastopi u peæi; i glas njegov kao huka voda mnogijeh; **16** I držaše u svojoj desnoj ruci sedam zvijezda, i iz usta njegovijeh izlažaše maè ostar s obje strane, i lice njegovo bijaše kao što sunce sija u sili svojog. **17** I kad ga vidjeh, padoh k nogama njegovijem kao mrtav, i metnu desnicu svoju na me govoreæi mi: ne boj se, ja sam prvi i pošljednji, **18** I živi; i bijah mrtav i evo sam živ va vijek vijeka, amin. I imam klujèeve od pakla i od smrti. (aiòn g165, Hadës g86) **19** Napiši dakle šta si video, i šta je, i šta æe biti potom; **20** Tajna sedam zvijezda koje si video na desnici mojoj, i sedam svjeænjaka zlatnijeh: sedam zvijezda jesu anđeli sedam crkava; i sedam svjeænjaka koje si video jesu sedam crkava.

2 Anđelu Efeske crkve napiši: tako govori onaj što drži sedam zvijezda u desnici svojoj, i što hodi posred sedam svjeænjaka zlatnijeh: **2** Znam tvoja djela, i trud tvoj, i trpljenje tvoje, i da ne možeš snositi zlijeh, i iskušao si one koji govore da su apostoli a nijesu, i našao si ih lažne; **3** I podnio si mnogo, i trpljenje imaš, i zaime moje trudio si se, i nijesi sustao. **4** No imam na tebe, što si ljubav svoju prvu ostavio. **5** Opomeni se dakle otkuda si spao, i pokaj se, i prva djela èini; ako li ne, doæi æeu ti skoro, i dignuæu svjeænjak tvoj s mjesa njegova, ako se ne pokaješ. **6** No ovo imaš što mrziš na djela Nikolinaca, na koja i ja mrzim. **7** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæeu mu da jede od drveta životnoga koje je nasred raja Božijega. **8** I anđelu crkve Smiranske napiši: tako govori prvi i pošljednji, koji bješe mrtav, i evo je živ: **9** Znam tvoja djela, i nevolju i siromaætvo ali si bogat i hule onijeh koji govore da su Jevreji a nijesu, nego zbornica sotonina. **10** Ne boj se ni oda šta što æee postradati. Gle, ñavo æe neke od vas metati u tamnicu, da se iskušate, i imaaæete nevolju do deset dana. Budi vjeran do same smrti, i daæeu ti vijenac života. **11** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh

crkvama: koji pobijedi neæe mu nauditи druga smrt. **12** I anđelu Pergamske crkve napiši: tako govori onaj što ima maè ostar s obje strane: **13** Znam djela tvoja, i gdje živiš, gdje je prijesto sotonin; i drži me moje, i nijesi se odrekao vjere moje i u one dane u koje je Antipa, vjerni svjedok moj, ubijen kod vas, gdje živi sotonin. **14** No imam na tebe malo, što imaš tu koji drži nauku Valaama, koji uèaše Valaka da položi sablazan pred sinovima Izrailevijem, da jedu žrtve idolske, i da se kurvaju. **15** Tako imaš i ti koji drži nauku Nikolinaca, na koju ja mrzim. **16** Pokaj se dakle; ako li ne, doæi æeu ti skoro, i vojevaæu s njima maæem usta svojih. **17** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama: koji pobijedi daæeu mu da jede od mane sakrivene, i daæeu mu kamen bijel, i na kamenu novo ime napisano, kojega niko ne zna osim onoga koji primi. **18** I anđelu Tijatirske crkve napiši: tako govori sin Božij, koji ima oèi svoje kao plamen ognjeni, i noge njegove kao mijed: **19** Znam tvoja djela, i ljubav, i službu, i vjeru, i trpljenje tvoje, i djela tvoja, i da pošljednjih ima više od prvih; **20** No imam na tebe malo, što dopušta ženi Jezaveli, koja govori da je proroèica, da uèi i da vara sluge moje da èine preljubu i da jedu žrtvu idolsku. **21** I dadoh joj vrijeme da se pokaje od kurvarstva svojega, i ne pokaja se. **22** Evo je maæem na odar, i one koji èine preljubu s njom u nevolju veliku, ako se ne pokaju od svojih djela. **23** I djecu njezinu pobiæeu na mjesto; i pozaæe sve crkve da sam ja koji ispitujem srca i bubrege, i daæeu vam svakome po djelima vašima: **24** A vama govorim i ostalima koji su u Tijatiru koji nemaju nauke ove, i koji ne poznaju dubina sotoninjeh kao što govore): neæeu metnuti na vas drugoga bremena, **25** Osim koje imate, držite dokle doæem. **26** I koji pobijedi i održi djela moja do kraja, daæeu mu vlast nad neznaæoscima; **27** I paææe ih s gvozdenom palicom, i oni æe se razdrobiti kao sudovi lonèarski; kao i ja što primih od oca svojega; **28** I daæeu mu zvijezdu danicu. **29** Ko ima uho da èuje neka èuje šta govori Duh crkvama.

3 I anđelu Sardske crkve napiši: tako govori onaj što ima sedam duhova Božijih, i sedam zvijezda: znam tvoja djela, da imaš ime da si živ, a mrtav si. **2** Straži, i utvrđuj ostale koji hoæe da pomru; jer ne naðoh tvojih djela savršenijeh pred Bogom svojijem. **3** Opominji se dakle, kako si primio i kako si èuo, i drži i pokaj se. Ako li ne uzastraži, doæi æeu na tebe kao lupež, i neæeš èuti u koji æas doæi na tebe. **4** Ali imaš malo imena i u Sardu, koji ne opoganiše svojih haljinu, i hodiaæe sa mnom u bijelima, jer su dostojni. **5** Koji pobijedi on æe se obuæi u haljine bijele, i neæeu izbrisati imena njegova iz knjige života, i priznaæeu ime njegovo pred ocem svojijem i pred anđelima njegovima. **6** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. **7** I anđelu Filadelfijske crkve napiši: tako govori sveti istiniti, koji ima klujè Davidov, koji otvori i niko ne zatvori, koji zatvori i niko ne otvori. **8** Znam tvoja djela; gle, dadoh pred tobom vrata otvorena, i niko ih ne može zatvoriti; jer imaš malo sile, i držao si moju rijeè, i nijesi se odrekao imena mojega. **9** Evo dajem one iz zbornice sotonine koji govore da su Jevreji a nijesu, nego lažu; evo æeu ih uèiniti da doðu i da se pokline pred nogama tvojima, i da poznadu da te ja ljubim. **10** Jer si držao rijeè trpljenja mojega, i ja æeu tebe saèuvati od èesa iskušenja, koji æe doæi na sav vasioni svijet da iskuša one koji žive na zemlji. **11** Evo æeu doæi brzo: drži što imaš, da niko ne uzme vijenca tvojeg. **12** Koji pobijedi uèinjuæu ga stub u crkvi Boga svojega, i više neæee iziæi napolje; i napisajuæu na njemu ime Boga svojega, i ime novoga Jerusalima, grada Boga mojega, koji silazi s neba od Boga mojega, i ime moje novo. **13** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama. **14** I anđelu Laodikijiske crkve napiši: tako govori Amin, svjedok vjerni i istiniti, poèetak stvorenja Božijega: **15** Znam tvoja djela da nijesi ni studen ni

vruæ. O da si studen ili vruæ! **16** Tako, buduæi mlak, i nijesi ni studen ni vruæ, izbjluvaæu te iz usta svojih. **17** Jer govorиш: bogat sam, i bogatog sam se, i ništa ne potrebujem; a ne znaš da si ti nesreæan, i nevoljan, i siromah, i slijep, i go. **18** Svetujem te da kupiš u mene zlata žezenoga u ognju, da se obogatiš; i bijele haljine, da se obuèeš, i da se ne pokaže sramota golotinje twoje; i masti oèinjom pomaži oèi svoje da vidiš. **19** Ja koje god ljubim one i karam i pouèavam; postaraj se dakle, i pokaj se. **20** Evo stojim na vratima i kucam: ako ko èuje glas moj i otvori vrata, uæi æu k njemu i veèeraeu s njime, i on sa mnom. **21** Koji pobijedi daæu mu da sjede sa mnom na prijestolu mojojmu, kao i ja što pobijedih i sjedoh s ocem svojijem na prijestolu njegovu. **22** Ko ima uho neka èuje šta govori Duh crkvama.

4 Potom vidjeh: i gle, vrata otvorena na nebu, i glas prvi koji èuh kao trubu gdje govorii sa mnom, reèe: popni se amo, i pokazaæu ti ñta æe biti za ovijem. **2** I odmah bih u duhu; i gle, prijesto stajaše na nebu, i na prijestolu sjeðaše neko. **3** I onaj što sjeðaše bijaše po viðenju kao kamen jaspis i sard; i oko prijestola bješe duga po viðenju kao smaragd. **4** I oko prijestola bijahu dvadeset i èetiri prijestola; i na prijestolima vidjeh dvadeset i èetiri starješine gdje sjede, obuèene u bijele haljine, i imahu krune zlatne na glavama svojima. **5** I od prijestola izlažahu munje i gromovi i glasovi; i sedam žižaka ognjenijeh gorahu pred prijestolom, koje su sedam duhova Božijih. **6** I pred prijestolom bijaše stakleno more, kao kristal; i nasred prijestola i oko prijestola èetiri životinje, pune oèiju sprijed i sastrag. **7** I prva životinja bješe kao lav, i druga životinja kao tele, i treæa životinja imaše lice kao èovjek, i èetvrta životinja bješe kao orao kad leti. **8** I svaka od èetiri životinje imaše po šest krila naokolo, i unutra puna oèiju, i mira ne imaju dan i noæ govoræi: svet, svet, svet Gospod Bog svedržitelj, koji bješe, i koji jest, i koji æe doæi. **9** I kad daæe životinje slavu i èast i hvalu onome što sjeðaše na prijestolu, što živi va vijek vijeka, (aiðn g165) **10** Padoše dvadeset i èetiri starješine pred onijem što sjeðaše na prijestolu, i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka, i metnuše krune svoje pred prijestolom govoræi: (aiðn g165) **11** Dostojan si, Gospode, da primiš slavu i èast i silu; jer si ti sazdao sve, i po volji tvojoj jest i stvorenje je.

5 I vidjeh u desnici onoga što sjeðaše na prijestolu knjigu napisanu iznutra i spolja, zapeèaaenou sa sedam peèata. **2** I vidjeh anđela jaka gdje propovijeda glasom velikijem: ko je dostojan da otvori knjigu i da razlomi peèate njezine? **3** I niko ne moguše ni na nebu ni na zemlji, ni pod zemljom da otvori knjige ni da zagleda u nju. **4** I ja plakah mnogo što se niko ne naðe dostojan da otvori i da proœita knjigu, niti da zagleda u nju. **5** I jedan od starješina reèe mi: ne plaëi, evo je nadvladao lav, koji je od koljena Judina, korijen Davidov, da otvori knjigu i razlomi sedam peèata njezinijeh. **6** I vidjeh, i gle, nasred prijestola i èetiri životinje, i posred starješina jagnje stajaše kao zaklano, i imaše sedam rogova, i sedam oèiju, koje su sedam duhova Božijih poslanjih po svemu svijetu. **7** I doæe i uze knjigu iz desnice onoga što sjeðaše na prijestolu. **8** I kad uze knjigu, èetiri životinje i dvadeset i èetiri starješine padoše pred jagnjetom, imajuæi svaki gusle, i zlatne èaše pune tamjana, koje su molitve svetijeh. **9** I pjevalu pjesmu novu govoræi: dostojan si da uzmeš knjigu, i da otvoriš peèate njezine; jer si se zaklao, i iskupio si nas Bogu krvlju svojom od svakoga koljena i jezika i naroda i plemena, **10** I uèinio si nas Bogu našemu careve i sveštenike, i carovaæemo na zemlji. **11** I vidjeh, i èuh glas anđela mnogijeh oko prijestola i životinja i starješina, i bješe broj njihov hiljada hiljada, **12** Govoreæi glasom velikijem: dostojno je jagnje zaklano da primi silu i bogatstvo i premodrost i jaæinu i èast i slavu i blagoslov. **13** I svako stvorenje,

što je na nebu, i na zemlji, i pod zemljom, i što je na moru, i što je u njima, sve èuh gdje govore: onome što sjedi na prijestolu, i jagnjetu blagoslov i èast i slava i država va vijek vijeka. (aiðn g165)

14 I èetiri životinje govorahu: amin. I dvadeset i èetiri starješine padoše i pokloniše se onome što živi va vijek vijeka.
6 I vidjeh kad otvori jagnje jedan od sedam peèata, i èuh jednu od èetiri životinje gdje govorii kao glas gromovni: doði i viði. **2** I vidjeh, i gle, konj bijel, i onaj što sjeðaše na njemu imadijaše strijelj; i njemu se dade vjenjac, i iziðe pobjeðujuæi, i da pobijedi. **3** I kad otvori drugi peèat, èuh drugu životinju gdje govorii: doði i viði. **4** I iziðe drugi konj rið, i onome što sjeðaše na njemu dade se da uzme mir sa zemlje, i da ubija jedan drugoga, i dade mu se maæ veliki. **5** I kad otvori treæi peèat, èuh treæu životinju gdje govorii: doði i viði. I vidjeh, i gle, konj vran, i onaj što sjeðaše na njemu imadijaše mjerila u ruci svojoj. **6** I èuh glas između èetiri životinje gdje govorii: oka pšenice za gròš, i tri oke jeðema za gròš; a ulja i vina neæe ni biti. **7** I kad otvori èetvrti peèat, èuh glas èetvrtre životinje gdje govorii: doði i viði. **8** I vidjeh, i gle, konj bijled, i onome što sjeðaše na njemu bješe ime smrt, i pakao iðaše za njim; i njemu se dade oblast na èetvrtom dijelu zemlje da ubije maæem i glaðu i smræu i zvjerinjem zemaljskijem. (Hades g86) **9** I kad otvori peti peèat, vidjeh pod olтарom duše pobijenijeh za rjeè Božiju i za svjedoæanstvo koje imahu. **10** I povikaše glasom velikijem govoræi: dokle, gospodaru sveti i istiniti! ne sudiš i ne kaješ krvi naše na onima što žive na zemlji? **11** I dane biše svakome od njih haljine bijele, i reèeno im bi da poèinu još malo vremena, dokle se navrše i drugari njihovi i braæea njihova, koji valja da budu pobijeni kao i oni. **12** I vidjeh kad otvori šesti peèat, i gle, zatrese se zemlja vrlo, i sunce posta crno kao vreæea od kostrjeti, i mjesec posta kao krv; **13** I zvjezde nebeske padoše na zemlju kao što smokva odbacuje pupke svoje kad je veliki vjetar zaljula. **14** I nebo se izmaæe kao knjiga kad se savije, i svaka gora i ostrvo s mjestu svojijeh pokrenuæe se. **15** I carevi zemaljski, i boljari, i bogati, i vojvode, i silni, i svaki rob, i svaki slobodnjak, sakriše se po peæinama i po kamenjacima gorskijem; **16** I govorise gorama i kamenju: padnite na nas, i sakrijte nas od lica onoga što sjedi na prijestolu, i od gnjeva jagnjetova. **17** Jer doðe veliki dan gnjeva njegova, i ko može ostati?

7 I potom vidjeh èetiri anđela gdje stoje na èetiri ugla zemlje, i drže èetiri vjetra zemaljska, da ne duše vjetar na zemlju, ni na more, niti na ikako dro. **2** I vidjeh drugoga anđela gdje se pernje od istoka sunèanoga, koji imaše peèat Boga živoga; i povika glasom velikijem na èetiri anđela kojima bješe dano da kvare zemlju i more, govoræi: **3** Ne kvarite ni zemlje, ni mora, ni drveta, dokle zapeèatim sluge Boga našega na èelima njihovima. **4** I èuh broj zapeèaaenijeh, sto i èetredeset i èetiri hiljade zapeèaaenijeh od sviju koljena sinova Izrailjevijeh; **5** Od koljena Judina dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; od koljena Ruvimova dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; od koljena Gadova dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; **6** Od koljena Asirova dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; od koljena Neftalimova dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; od koljena Manasijna dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; **7** Od koljena Simeunova dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; od koljena Levijeva dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; od koljena Isaharova dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; **8** Od koljena Zavulonova dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; od koljena Josifova dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; od koljena Venijaminova dvanaest hiljada zapeèaaenijeh; **9** Potom vidjeh, i gle, narod mnogi, kojeg ne može nikо izbrojiti, od svakoga jezika i koljena i naroda i plemena, stajaše pred prijestolom i pred jagnjetom, obuèen u haljine bijele, i palme u rukama njihovima. **10** I povikaše glasom velikijem

govoreæi: spasenije Bogu našemu, koji sjedi na prijestolu, i jagnjetu. **11** I svi anđeli stajahu oko prijestola i starješine i èetiri životinje, i padoše na lice pred prijestolom, i pokloniše se Bogu. **12** Govoreæi: amin; blagoslov i slava i premudrost i hvala i èast i sila i jaèina Bogu našemu va vijek vijeka. Amin. (aiòn g165) **13** I odgovori jedan od starješina govoreæi mi: ovi obuèeni u bijele haljine ko su, i otkuda doðoše? **14** I rekoh mu: gospodaru! ti znaš. I reèe mi: ovo su koji doðoše od nevolje velike, i oprase haljine svoje i ubijeliše haljine svoje u krvi jagnjetovoj. **15** Zato su pred prijestolom Božijim, i služe mu dan i noæ u crkvi njegovoj; i onaj što sjedi na prijestolu uselileæ se u njih. **16** Više neæe ogladnjeti ni ozednjeti, i neæe na njih pasti sunce, niti ikakva vrucina. **17** Jer jagnje, koje je nasred prijestola, paæee ih, i uputileæ ih na izvore žive vode; i Bog æe otrti svaku suzu od oèiju njihovih.

8 I kad otvari sedmi peéat, posta tišina na nebu oko po sahatu. **2** I vidjeh sedam anđela koji stajahu pred Bogom, i dade im se sedam truba. **3** I drugi anđeo doðe, i stade pred oltarom, i imaše kadionicu zlatnu; i bijaše mu dano mnogo tamjana da da molitvama sviju svetijeh na oltar zlatni pred prijestolom. **4** I dim od kaèenja u molitvama svetijeh izide od ruke anđelove pred Boga. **5** I uze anđeo kadionicu, i napuni je ognja s oltara, i baci je na zemlju, i postaše glasovi i gromovi i sijevanje munja i tresenje zemlje. **6** I sedam anđela koji imahu sedam truba, pripravile se da zatrube. **7** I prvi anđeo zatrubi, i posta grad i oganj, smiješani s krvlju, i padoše na zemlju; i treæina drva izgorje, i svaka trava zelena izgorje. **8** I drugi anđeo zatrubi; i kao velika gora ognjem zapaljena pade u more; i treæina mora posta krv. **9** I umrije treæina stvorenja koje živi u moru, i treæina laði propade. **10** I treæi anđeo zatrubi, i pade s neba velika zvijezda, koja goraše kao svjeæa, i pade na treæinu rijeka i na izvore vodene. **11** I ime zvijezdi bješe Pelen; i treæina voda posta pelen, i mnogi ljudi pomriješe od voda, jer bijahu grke. **12** I èetvrti anđeo zatrubi, i udarena bi treæina sunca, i treæina mjeseca, i treæina zvijezda, da pomreæa treæina njihova, i treæina dana da ne svijetli, tako i noæi. **13** I vidjeh, i èuh jednoga anđela gdje leti posred neba i govor glasom velikijem: teško, teško, teško onima koji žive na zemlji od ostalijeh glasova trubnijeh trojice anđela, koji æe trubiti.

9 I peti anđeo zatrubi, i vidjeh zvijezdu gdje pade s neba na zemlju, i dade joj se kluè od studenca bezdana; (Abysos g12) **2** I otvori studenac bezdana, i izide dim iz studenca kao dim velike peæei, i pocrnie sunce i nebo od dima studenèeva; (Abysos g12) **3** I iz dima izidoše skakavci na zemlji, i dade im se oblast, kao što i skorpije imaju oblast na zemlji. **4** I reèe im se da ne ude travi zemaljskoj, niti ikako zeleni, niti ikaku drvetu, nego samo ljudima koji nemaju peèata Božijega na èelima svojima. **5** I dade im se da ih ne ubijaju, nego da ih muèee pet mjeseci; i muèenje njihovo bijaše kao muèenje skorpijno kad ujede èovjeka; **6** I u te dane tražiæe ljudi smrt, i neæe je naæi; i željeæe da umru, i smrt æe od njih bjezati. **7** I skakavci bijahu kao konji spremljeni na boj; i na glavama njihovima kao krune od zlata, i lica njihova kao lica èovjèeja. **8** I imahu kose kao kose ženske, i zubi njihovi bijahu kao u lavova; **9** I imahu oklope kao oklope gvozdene, i glas krila njihovih bijaše kao glas kola kad mnogi konji trèe na boj; **10** I imahu repove kao skorpijne, i žalci bijahu na repovima njihovima; i dana im bješe oblast da ude ljudima pet mjeseci. **11** I imahu nad sobom cara anđela bezdana kojemu je ime Jevrejski Avodon, a Grèki Apolion. (Abysos g12) **12** Jedno zlo proðe, evo idu još dva zla za ovijem. **13** I šesti anđeo zatrubi, i èuh glas jedan od èetiri roglja zlatnoga oltara, koji je pred Bogom, **14** Gdje govorí šestome anđelu koji imaše trubu: odriješi èetiri anđela koji su svezani kod rijeke velike Eufrata. **15** I biše odriješena èetiri

anđela koji bijahu pripravljeni na sahat, i dan, i mjesec, i godinu, da pobiju treæinu ljudi. **16** I broj vojnika na konjima bijaše dvjesta hiljada hiljada; i èuh broj njihov. **17** I tako vidjeh u utvari konje, i one što sjeðahu na njima, koji imahu oklope ognjene i planete i sumporne; i glave konja njihovih bijahu kao glave lavova, i iz usta njihovih izlažaše organj i dim i sumpor. **18** I od ova tri zla pogibe treæina ljudi, od ognja i od dima i od sumpora što izlažaše iz usta njihovih. **19** Jer sila konja bješe u ustima njihovima, i u repovima njihovima; jer repovi njihovi bivahu kao zmije i imahu glave, i njima idahu. **20** I ostali ljudi koji ne biše pobijeni zlima ovima, ne pokajaše se od djela ruku svojih da se ne poklanjaju èavolima, ni idolima zlatnim i srebrenim i mijedenima i kamenima i drvenima, niti mogu vidjeti, ni èuti, ni hoditi; **21** Niti se pokajaše od ubistva svojih, ni od èaranja svojih, ni od kurvarstva svojega, ni od kraða svojih.

10 I vidjeh drugoga anđela jaka gdje silazi s neba, koji bješe obuèen u oblak, i duga bješe na glavi njegovoj, i lice njegovo bješe kao sunce, i noge njegove kao stubovi ognjeni; **2** I imaše u ruci svojoj knjižicu otvorenu, i metnu nogu svoju desnu na more, a lijevu na zemlju. **3** I povika glasom velikijem, kao lav kad rièe; i kad on povika, govoríše sedam gromova glasove svoje. **4** I kad govoríše sedam gromova glasove svoje, sèadajih da pišem; i èuh glas s neba koji mi govorí: zapeèati šta govoríše sedam gromova, i ovo ne piši. **5** I anđeo kojega vidjeh gdje stoji na moru i na zemlji, podiže ruku svoju k nebu, **6** I zakle se onjem koji živi va vijek vijeka, koji sazda nebo i što je na njemu, i zemlju i što je na njoj, i more i što je u njemu, da vremena veæ neæe biti; (aiòn g165) **7** Nego u dane glasa sedmoga anđela, kad zatrubi, onda æe se svršti tajna Božija, kao što javi svojijem slugama prorocima. **8** I glas koji èuh s neba, opet progovori sa mnom i reèe: idi i uzmi knjižicu otvorenu iz ruke onoga anđela što stoji na moru i na zemlji. **9** I otidok anđelu, i rekoh mu: daj mi knjižicu. I reèe mi: uzmi i izjedi je; i grka æe biti u trbuhi tvogemu, ali u ustima biæe ti slatka kao med. **10** I uzehi knjižicu iz ruke anđelove, i izjedoh je; i bješe u ustima mojima kao med slatka, a kad je izjedoh, bijaše grka u trbuhi mojemu. **11** I reèe mi: valja ti opet prorokovati narodima i plemenima i jezicima i carevima mnogima.

11 I dade mi se trska kao palica govoræi: ustani i izmjeri crkvu Božiju i oltar, i one što se klanjavu u njoj; **2** A portu što je izvan crkve, izbací napolje, niti je mjeri, jer je dana neznabوćima; i grad sveti gaziæe èetrdeset i dva mjeseca. **3** I dalaèu dvojici svojih svjedoka, i proricaæe hiljadu i dvjesta i šezdeset dana obuèeni u vreæe. **4** Ovi su dvije masline i dva žiška što stoje pred gospodarom zemaljskijem. **5** I ako im ko nepravdu uèini, oganj izlazi iz usta njihovih, i pojeæee neprijatelje njihove; i ko htjedbude da im uèini naæao onaj valja da bude ubijen. **6** I ovi æe imati vlast da zatvre nebo, da ne padne dažd na zemlju u dane njihova proricanja; i imaae vlast nad vodama da ih pretvaraju u krv, i da udare zemlju svakom mukom, kad god htjedbudu. **7** I kad svrše svjedoeanstvo svoje, onda æe zvijer što izlazi iz bezdana uèiniti s njima rat, i pobijediæe ih i ubiæe ih. (Abysos g12) **8** I tjelesa njihova ostavæe na ulici grada velikoga, koji se duhovno zove Sodom i Misir, gdje i Gospod naš razapet bi. **9** I gledaæe neki od naroda i plemen i jezika i koljena tjelesa njihova tri dana i po, i neæe dati da se njihova tjelesa metnu u grobove. **10** I koji žive na zemlji, obradovaæe se i razveseliæe se za njih, i slaæe dare jedan drugome, jer ova dva proroka muèiše one što žive na zemlji. **11** I postlige tri dana i po duh života od Boga uèe u njih; i ståše oba na nogama svojima, i strah veliki napade na one koji ih gledaju. **12** I èuše glas veliki s neba, koji im govorí: izidiote amo. I izidoše na nebo na oblacima, i vidješe ih neprijatelji njihovi.

13 I u taj èas zatrese se zemљa vrlo, i deseti dijel grada pade, i tresenje zemљe pobi sedam hiljada imena èovjeèijih; i ostali se uplašiše, i daše slavu Bogu nebeskome. **14** Zlo drugo prođe; evo zlo treæe ide brzo. **15** I sedmi anđeo zatrubi i postaše veliki glasovi na nebesima govoreæi: posta carstvo svijeta Gospoda našega i Hrista njegova, i carovaæe va vijek vijek. (aiòn g165) **16** I dvadeset i èetiri starješine koje sjeðahu pred Bogom na prijestolima svojima, padoše na lica svoja i pokloniše se Bogu **17** Govoreæi: hvalimo te, Gospode Božje svedržitelju, koji jesi, i bješe, i bjeæeš, što si primio silu svoju veliku, i caruješ. **18** I neznabوci se progneviše, i dože gnjev tvoj i vrijeme mrtvima da se sudi, i da se da plata slugama tvojima, prorocima i svetima, i onima koji se boje imena tvojega, malima i velikima, i da se pogube oni koji zemlji pogubiše. **19** I otvor se crkva Božija na nebuh, i pokaza se æivot zavjeta njegova u crkvi njegovoj; i biše sijevanja munja, i glasovi, i gromovi, i tresenje zemљe, i grad veliki.

12 I znak veliki pokaza se na nebu: žena obuèena u sunce, i mjesec pod nogama njezinijem, i na glavi njezinoj vijenac od dvanaest zvijezda. **2** I bješe trudna, i vikaše od muke, i muèaše se da rodi. **3** I pokaza se drugi znak na nebu, i gle, velika crvena aždaha, koja imaše sedam glava, i deset rogova; i na glavama njezinijem sedam kruna; **4** I rep njezin odvuje treæinu zvijezda nebeskih, i baci ih na zemlju. I aždaha stajaše pred ženom koja šeaše da se porodi, da joj proždere dijete kad rodi. **5** I rodi muško, sina, koji æe pasti sve narode s palicom gvozdenom; i dijete njezino bi uzeto k Bogu i prijestolu njegovu. **6** A žena uteèe u pustinju gdje imaše mjesto pripravljeno od Boga, da se onamo hrani hiljadu i dvjesti i šezdeset dana. **7** I posta rat na nebuh. Mihailo i anđeli njegov udariše na aždahu, i bi se aždaha i anđeli njezini. **8** I ne nadvladaše, i više im se ne naðe mesta na nebuh. **9** I zbaèena bi aždaha velika, stara zmija, koja se zove ñavo i sotona, koji vara sav vasioni svijet, i zbaèena bi na zemlju, i anđeli njezini zbaèeni biše s njom. **10** I èuh glas veliki na nebu koji govorii: sad posta spasenije i sila i carstvo Boga našega, i oblast Hrista njegova; jer se zbací opadaè braæe naše, koji ih opadaše pred Bogom našijem dan i noæe. **11** I oni ga pobijediše krvlju jagnjetovom i rijeèju svjedoèanstva svojega, i ne mariše za život svoj do same smrti. **12** Zato veselit se nebesa i vi koji živite na njima. Teško vama koji živite na zemljii i moru, jer ñavo siðe k vama, i vrlo se rasdrlo, znajuæi da vremena malo ima. **13** I kad vidje aždaha da zbaèena bi na zemljii, gonjaše ženu koja rodi muško. **14** I ženi dana biše dva krila orla velikoga da leti u pustinju na svoje mjesto, gdje æe se hraniti vrijeme i vremena i po vremena, sakrivena od lica zmijina. **15** I ispusti zmija za ženom iz usta svojijeh vodu kao rijeku, da je utopi u rijeci. **16** I pomože zemlja ženi, i otvor zemlja usta svoja, i proždrije rijeku koju ispusti zmija iz usta svojijeh. **17** I razgnjevi se zmija na ženu, i otide da se pobije sa ostalijem sjemenom njezinijem, koje drži zapovijesti Božije i ima svjedoèanstvo Isusa Hrista.

13 I stodoh na pijesku morskome; i vidjeh zvijer gdje izlazi iz mora, koja imaše sedam glava, i rogova deset, i na rogovima njezinijem deset kruna, a na glavama njezinijem imena hulna. **2** I zvijer koju vidjeh bijaše kao ris, i noge joj kao u medvjeda, i usta njezina kao usta lavova, i dade joj zmija silu svoju, i prijestol svoj, i oblast veliku. **3** I vidjeh jednu od glava njezinijeh kao ranjenu na smrt, i rana smrti njezine izljeiše se. I èudi se sva zemlja iza zvijeri, i pokloniše se zmiji, koja dade oblast zvijeri. **4** I pokloniše se zvijeri govoreæi: ko je kao zvijer? i ko može ratovati s njom? **5** I dana joj biše usta koja govore velike stvari i huljenja, i dana joj bi oblast da èini èetrdeset i dva mjeseca. **6** I otvor usta svoja za huljenje na Boga, da huli na ime njegovo, i na kuæu njegovu, i na one

koji žive na nebu. **7** I dano joj bi da se bije sa svetima, i da ih pobijedi; i dana joj bi oblast nad svakijem koljenom i narodom i jezikom i plemenom. **8** I pokloniše joj se svi koji žive na zemljii kojima imena nijesu zapisana u životnoj knjizi jagnjeta, koje je zaklano od postanja svijeta. **9** Ako ko ima uho neka èuje. **10** Ko u ropstvo vodi, biæe u ropstvo odveden; ko nožem ubije valja da on nožem bude ubijen. Ovdje je trpljenje i vjera svetijeh. **11** I vidjeh drugu zvijer gdje izlazi iz zemljije, i imaše dva roga kao u jagnjetu; i govoraše kao aždaha. **12** I svu vlast prve zvijeri èinjasa pred njom; i uèini da zemlja i koji žive na njoj pokloni se prvoj zvijeri kojoj se iscijeli rana smrtna. **13** I uèini èudesa velika, i uèini da i oganj silazi s neba na zemljiju pred ljudima. **14** I vara one koji žive na zemljii znacima, koji joj biše dani da èini pred zvijeri, govoreæi onima što žive na zemljii da naèene ikonu zvijeri koja imade ranu smrtnu i osta živa. **15** I bi joj dano da dade duh ikoni zvijerinoj, da progovori ikona zvijerinoj, i da uèini da se pobiju koji se god ne poklone ikoni zvijerinoj. **16** I uèini sve, male i velike, bogate i siromaæne, slobodnjake i robe, te im dade žig na desnoj ruci njihovoj ili na èelima njihovima, **17** Da niko ne može ni kupiti ni prodati, osim ko ima žig, ili ime zvijeri, ili broj imena njezina. **18** Ovdje je mudrost. Ko ima um neka izraèuni broj zvijeri: jer je broj èovjekov i broj njezin šest stotina i šezdeset i šest.

14 I vidjeh, i gle, jagnje stajaše na gori Sionskoj, i s njim sto i èetrdeset i èetiri hiljade, koji imahu ime oca njegova napisano na èelima svojima. **2** I èuh glas s neba kao glas voda mnogih, i kao glas groma velikoga; i èuh glas gudaèa koji guðahu u gusle svoje. **3** I pjevalu kao novu pjesmu pred prijestolom i pred èetiri životinje i pred starješinama; i niko ne mogase nauèiti pjesme, osim onijeh sto i èetrdeset i èetiri hiljade koji su otkupljeni sa zemljije. **4** Ovo su koji se ne opoganiše sa ženama, jer su djevstvenici, oni idu za jagnjetom kud god ono poðe. Ovi su kupljeni od ljudi prvenci Bogu i jagnjetu. **5** I u njihovjem ustima ne naðe se prijevara, jer su bez mane pred prijestolom Božijim. **6** I vidjeh drugoga anđela gdje leti posred neba, koji imaše vjeèeno jevanđelje da objavi onima koji žive na zemljii, i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu. (aiònos g166) **7** I govorase velikijem glasom: bojte se Boga, i podajte mu slavu, jer doðe èas suda njegova; i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemljiju i more i izvore vodene. **8** I drugi anđeo za njim ide govoreæi: pade, pade Vavilon grad veliki: jer otrovnijem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode. **9** I treæi anđeo za njim ide govoreæi glasom velikijem: ko se god pokloni zvijeri i ikoni njezinoj, i primi žig na èelo svoje ili na ruku svoju, **10** I on æe piti od vina gnjeva Božijega, koje je nepomiješano utoèeno u èašu gnjeva njegova, i biæe muèen ognjem i sumporom pred anđelima svetima i pred jagnjetom. **11** I dim muèenja njihova izlaziaze va vijek vijeka; i neæee imati mira dan i noæe koji se poklanjavu zvijeri i ikoni njezinoj, i koji primaju žig imena njezina. (aiòn g165) **12** Ovdje je trpljenje svetijeh, koji drže zapovijesti Božije i vjeru Isusovu. **13** I èuh glas s neba gdje mi govorii: napiši: blago mrtvima koji umiru u Gospodu otsad. Da, govorii Duh, da poèinu od trudova svojijeh; jer djela njihova idu za njima. **14** I vidjeh, i gle, oblak bijel, i na oblaku sjeðaše kao sin èovjeèijih, i imaše na glavi svojoj krunu zlatnu, i u ruci svojoj srp oštar. **15** I drugi anđeo iziðe iz crkve vièeuveli velikijem glasom onome što sjedi na oblaku: zamahni srpm svojijem i žnji, jer doðe vrijeme da se žnje, jer se osuši žito zemaljsko. **16** I onaj što sjeðaše na oblaku baci srp svoj na zemljiju, i požnjevena bi zemlja. **17** I drugi anđeo iziðe iz crkve što je na nebu, i imaše i on kosijer oštar. **18** I drugi anđeo iziðe iz oltara, koji imaše oblast nad ognjem, i povika s velikom vikom onome koji imaše kosijer oštri, govoreæi: zamahni kosijerom svojijem oštrijem, i odreži

grođe vinograda zemaljskoga; jer veæ sazreæ puca njegova. **19** I baci anđeo kosijer svoj na zemlju, i obra vinograd zemaljski, i metnu u kacu velikoga gnjeva Božjega. **20** I otoèi se kaca izvan grada, i izide krv iz kace tja do uzda konjima hiljadu i šest stotina potkališta.

15 I vidjeh drugi veliki znak na nebu i èudo: sedam anđela koji imahu sedam posljednjih zala, jer se u njima savrši gnjev Božji. **2** I vidjeh kao stakleno more smiješano s ognjem, i one što pobijediše zvijer i ikonu njezinu, i žig njezin, i broj imena njezina, gdje stoje na moru staklenome i imaju gusle Božije; **3** I pjevalu pjesmu Mojsija sluge Božjega, i pjesmu jagnjetova, govoreæ: velika su i divna djela tvoja, Gospode Bože svedržitelju, pravedni su i istiniti putovi tvoji, care svetijeh. **4** Ko se neæe poboјati tebe, Gospode, i proslaviti ime tvoje? Jer si ti jedan svet; jer æe svi neznabrošci doæi i pokloniti se pred tobom; jer se tvoji sudovi javiše. **5** I poslije ovoga vidjeh, i gle, otvor se crkva skinije svjedoèanstva na nebu, **6** i izidoše sedam anđela iz crkve, koji imahu sedam zala, obuèeni u èiste i bijele haljine od platna, i opasani po prsima pojasisma zlatnijem; **7** I jedna od èetiri životinje dade sedmorici anđela sedam èasha zlatnijeh napunjeneñih gnjeva Boga, koji živi pa vijek vijeka. (**aiòn g165**) **8** I napuni se crkva dima od slave Božje i od sile njegove; i нико ne mogao je doæi u crkvu, dok se ne svrši sedam zala sedmorice anđela.

16 I èuh glas veliki iz crkve gdje govori sedmorici anđela: idite, i izlijte sedam èasha gnjeva Božjega na zemlju. **2** I otide prvi anđeo, i izli èasu svoju na zemlju; i postaše rane zle i ljute na ljudima koji imaju žig zvijerin i koji se klanjaju ikoni njezinoj. **3** I drugi anđeo izli èasu svoju u more; i posta krv kao od mrtvaca, i svaka duša živa umrije u moru. **4** I treæi anđeo izli èasu svoju na rijeke i na izvore vodene; i posta krv. **5** I èuh anđela vodenoga gdje govori: pravedan si, Gospode, koji jesi, i koji bješe, i svet, što si ovo studio; **6** Jer prolîše krv svetijeh i proroka, i krv si im dao da piju, jer su zasluzili. **7** I èuh drugoga iz oltara gdje govori: da, Gospode Bože, svedržitelju, istiniti su i pravi sudovi tvoji. **8** I èetvrti anđeo izli èasu svoju na sunce, i dano mu bi da žeze ljudi ognjem. **9** I opališe se ljudi od velike vruæine, i huliše na ime Boga koji ima oblast nad zlima ovima, i ne pokajaše se da mu dadu slavu. **10** I peti anđeo izli èasu svoju na prijesto zvijerin; i carstvo njezino posta tamno, i žvatahu jezike svoje od bola. **11** I huliše na ime Boga nebeskoga od bola i od rana svojijeh, i ne pokajaše se od djela svojijeh. **12** I šesti anđeo izli èasu svoju na veliku rijeku Eufrat; i presahnu voda njezina, da se pripravi put carevima od istoka sunèanoga. **13** I vidjeh iz usta aždahnijeh, i iz usta zvijerinijeh, i iz usta lažnoga proroka, gdje izidoše tri neèista duha, kao žabe. **14** Jer su ovo duhovi ñavolski koji èine èudesu, i izlaze k carevima svega vasionoga svijeta da ih skupe na boj za onaj veliki dan Boga svedržitelja. **15** Evo idem kao lupež; blago onome koji je budan i koji èuva haljine svoje, da go ne hodи i da se ne vidi srnamota njegova. **16** I sabra ih na mjesto, koje se Jevrejski zove Armagedon. **17** I sedmi anđeo izli èasu svoju po nebu, i izide glas veliki iz crkve nebeske od prijestola govoreæ: svrši se. **18** I biše sijevanja munja i gromovi, i glasovi, i bi veliko tresenje zemlje, kakovo nikad ne bi otkako su ljudi na zemlji, toliko tresenje, tako veliko. **19** I grad veliki razdijeli se na tri dijela, i gradovi neznabrožaèki padaše; i Vavilon veliki spomenu se pred Bogom da mu da èasu vina ljutoga gnjeva svojega. **20** I sva ostrva pobjegoše, i gore se ne naðoše, **21** I grad veliki kao glava pade s neba na ljudе; i ljudi huliše na Boga od zla gradnoga, jer je velika muka njegova vrlo.

17 I doðe jedan od sedam anđela koji imahu sedam èasa, i govori sa mnom govoreæ mi: hodi da ti pokažem sud kurve velike, koja sjedi na vodama mnogima; **2** S kojom se kurvaše carevi zemaljski, i koji žive na zemlji opiše se vinom kurvarstva njezina. **3** I uvede me duh u pusto mjesto; i vidjeh ženu gdje sjedi na zvijeri crvenoj koja bjese puna imena hulnjijeh i imaše sedam glava i deset rogova. **4** I žena bješe obuèena u porfir i skerlet i nakiæena zlatom i kamenjem dragijem i biserom, i imaše èasu u ruci svojoj punu mrzosti i pogantine kurvarstva svojega; **5** I na èelu njezinu napisano ime: tajna, Vavilon veliki, mati kurvama i mrzostima zemaljskima. **6** I vidjeh ženu pijušu od krvi svetijeh i od krvi svjedoka Isusovjeh; i zaèudih se èudem velikjem kad je vidjeh. **7** I reèe mi anđeo: šta se èudiš? Ja æeu ti kazati tajnu ove žene, i zvijeri što je nosi i ima sedam glava i deset rogova. **8** Zvijer, koju si video bješe i nije, i iziæi æe iz bezdana i otiæi æe u propast; i udiviæe se koji žive na zemlji, kojima imena napisana nijesu u knjigu života od postanja svijeta, kad vide zvijer, koja bješe, i nije, i doæi æe opet. (**Abyssos g12**) **9** Ovdje je um, koji ima mudrost. Sedam glava, to su sedam gora na kojima žena sjedi. **10** I jesu sedam careva. Pet je njih palo, i jedan jest, a drugi još nije došao; i kad doðe za malo æe ostati. **11** I zvijer koja bješe i nije, i ona je osmi, i jest od sedmorice i u propast ide. **12** I deset rogova, koje si video, to su deset careva, koji carstva još ne primiše, nego æe oblast kao carevi na jedno vrijeme primiti sa zvijeri. **13** Ovi jednu volju imaju, i silu i oblast svoju dazne zvijeri. **14** Ovi æe se pobiti s jagnjetom, i jagnje æe ih pobijediti, jer je gospodar nad gospodarima i car nad carevima; i koji su s njim, jesu pozvani i izbrani i vjeri. **15** I reèe mi: vode, što si video, gdje sjedi kurva, ono su ljudi i narodi, i plemena i jezici. **16** I deset rogova, što si video na zvijeri, oni æe omrznuti na kurvu, i opustošiæe je i ogoluzniti, i meso njezino pojeæee i saæeæi æe je ognjem. **17** Jer je Bog dao u srca njihova da uèene volju njegovu, i da uèene volju jednu, i da dadu carstvo svoje zvijeri, dok se svrše rjeèi Božije. **18** I žena, koju si video, jest grad veliki, koji ima carstvo nad carevima zemaljskima.

18 I poslije ovoga vidjeh drugoga anđela gdje silazi s neba, koji imaše oblast veliku; i zemlja se zasvijeti od slave njegove. **2** I povika jakijem glasom govoreæ: pade, pade Vavilon veliki, i posta stan ñavolima, i tamnica svakome duhu neèistome, i tamnica sviju ptica neèistijeh i mrskijeh; jer otrovnjem vinom kurvarstva svojega napoji sve narode; **3** I carevi zemaljski s njom se kurvaše, i trgovci zemaljski obogatiše se od bogatstva slasti njezine. **4** I èuh glas drugi s neba koji govori: iziòte iz nje, narode moj, da se ne pomiješate u grijehe njezine, i da vam ne naude zla njezina. **5** Jer griješi njezini dopriješe tja do neba, i Bog se opomenu nepravde njezine. **6** Platite joj kao što i ona plati vama, i podajte joj dvojinom onoliko po djelima njezinima: kojom èašom zahvati vama zahvatite joj po dva puta onoliko. **7** Koliko se proslavi i nasladi toliko joj podajte muka i žalosti; jer govori u srcu svojemu: sjedim kao carica, i nijesam udovica, i žalosti neæu vidjeti. **8** Zato æe u jedan dan doæi za njezinu: smrt i plaæ i glad, i saæeæi æe se ognjem; jer je jak Gospod Bog koji joj sudi. **9** I zaplakaæe i zajaukati za njom carevi zemaljski koji se s njom kurvaše i bjesniše, kad vide dini gorenja njezina, **10** Izdaleka stojeæi od straha muka njezinijeh i govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki Vavilone, grade tvrdi, jer u jedan èas doðe sud tvoj! **11** I trgovci zemaljski zaplakaæe i zajaukati za njom, što njihovijeh tovara niko više ne kupuje; **12** Tovara zlata i srebra i kamenja dragoga i bisera i uzvoda i porfira i svile i skerleta, i svakoga mirisnog drveta, i svakojakijeh sudova od fildiša, i svakojakijeh sudova od najskupljega drveta, mijedi i gvožđa i mermara, **13** I

cimeta i tamjana i mira i livana, i vina i ulja, i nišesteta i pšenice, i goveda i ovaca, i konja i kola, i tjelesa i duša èovjeèijih. **14** I voæea želja duše twoje otidoše od tebe, i sve što je masno i dobro otide od tebe, i više ga neæee naæei. **15** Trgovci koji se ovijem tovarima obogatiše od nje, staae izdaleka od straha muèenja njezina, plaèeuæi i jauèeuæi, **16** I govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, obuèeni u svilu i porfiru i skerlet, i nakiæeni zlatom i kamenjem dragijem i biserom; **17** Jer u jedan èas pogibe toliko bogatstvo! I svi gospodari od laða, i sav narod u laðama, i laðari, i koji god rade na moru, stadoše izdaleka, **18** I likuahu, vidjevši dim gorenja njezina, i gororahu: ko je bio kao ovaj grad veliki? **19** I bacise prah na glave svoje, i povikaše plaèeuæi i ridajuæi, govoreæi: jaoh! jaoh! grade veliki, u kome se obogatiše svu koji imaju laðe na moru od bogatstva njegovija, jer u jedan èas opustje! **20** Veseli se nad njim nebo, i sveti apostoli i proroci, jer Bog pokaja sud vaæ na njemu. **21** I uze jedan anđeo jak kamen veliki, kao kamen vodenični, i baci u more govoreæi: tako æee sa hukom biti baæen Vavilon grad veliki, i neæee se više naæei; **22** I glas gudaæa i pjevaæa i sviraæa i trubaæa neæee se više èuti u tebi; i nikakav majstor ni od kakva zanata neæee se više naæei u tebi, i huka kamenja vodeničnoga neæee se èuti u tebi; **23** I vidjelo ðiska neæee se više svjetliti u tebi, i glas ženika i neveste neæee više biti èuven u tebi; jer trgovci twoji bijahu boljari zemaljski, jer tvojjem èaranjem prevareni biše svi narodi. **24** I u njemu se naðe krv proroèka i svjetjeh, i sviju koji su pobijeni na zemlji.

19 I poslije ovoga èuh glas veliki naroda mnogoga na nebu gdje govori: aliluja! spasenije i slava i èasti i sila Gospodu našemu; **2** Jer su istiniti i pravi sudovi njegovi, što je osudio kurvu veliku, koja pokvari zemlju kurvarstvom svojijem, i pokajao krv slugu svojijeh od ruke njezine. **3** I drugom rekoše: aliluja! I dim njezin izlažaæe na vijek vijeka. (**aiðn g165**) **4** I padôše dvadeset i èetiri starješine, i èetiri životinje, i pokloniše se Bogu koji sjeðaše na prijestolu, govoreæi: amin, aliluja! **5** I glas iziðe od prijestola koji govori: hvalite Boga našega sve sluge njegove, i koji ga se bojite, i mali i veliki. **6** I èuh kao glas naroda mnogoga, i kao glas voda mnogijeh, i kao glas gromova jakijeh, koji govore: aliluja! jer caruje Gospod Bog svedržitelj. **7** Da se radujemo i veselimo, i da damo slavu njemu; jer doðe svadba jagnjetova, i žena njegova pripravila se; **8** I dano joj bi da se obuèee u svilu èistu i bijelu: jer je svila pravda svjetjeh. **9** I reèe mi: napiši: blago onima koji su pozvani na veèeru svadbe jagnjetove. I reèe mi: ove su rijeèi istinite Božija. **10** I padnuvši pred nogama njegovima poklonih mu se; i reèe mi: gle, nemoj, ja sam sluga kao i ti i braæea tvoga koja imaju svjedoèanstvo Isusovo. Bogu se pokloni; jer je svjedoèanstvo Isusovo Duh proroðta. **11** I vidjeh nebo otvoreno, i gle, konj bijel, i koji sjeðaše na njemu zove se vjeran i istinit, i sudi po pravdi i vojuje. **12** A oèi su mu kao plamen ognjeni, i na glavi njegovoj krune mnoge, i imaše ime napisano, kojega niko ne zna do on sam. **13** I bješe obuèen u haljinu crvenu od krvi, i ime se njegovo zove: rijeè Božija. **14** I vojske nebeske iðahu za njim na konjima bijelijem, obuèene u svilu bijelu i èistu. **15** I iz usta njegovijeh iziðe maè oštar, da njime pobije neznaboæe; i on æee ih pasti s palicom gvozdenom; i on gazi kacu vina srđne i gnjeva Boga svedržitelja. **16** I ima na haljinu i na stegnu svome ime napisano: car nad carevima i gospodar nad gospodarima. **17** I vidjeh jednoga anđela gdje stoji na suncu i povika glasom velikijem govoreæi svima pticama koje lete ispod neba: doðite i skupite se na veliku veèeru Božiju, **18** Da jedete mesa od careva, i mesa od vojvoda, i mesa od junaka, i mesa od konja i od omijeh koji sjede na njima, i mesa od sviju slobodnjaka i robova, i od malijeh i od velikijeh. **19** I vidjeh zvijer i careve zemaljske i vojnike njihove

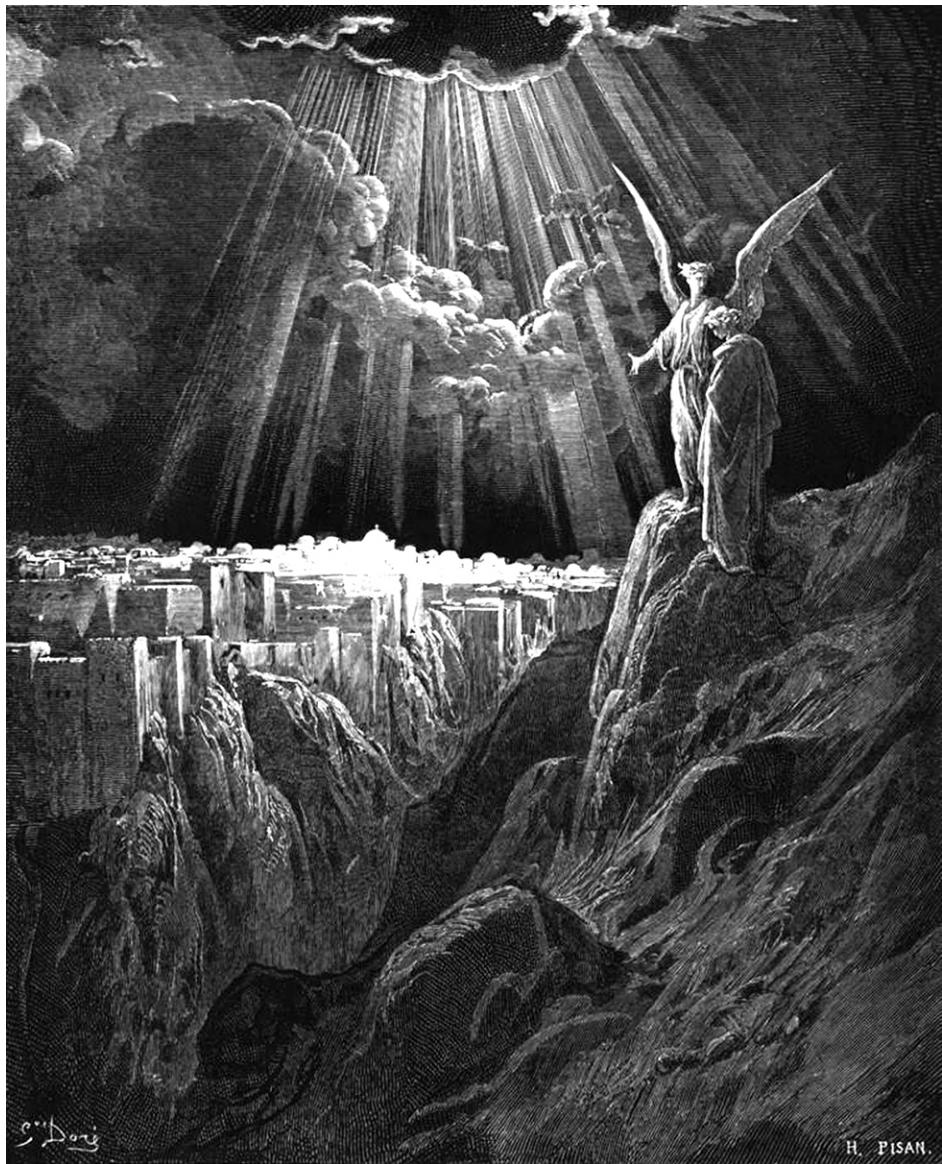
skupljene da se pobiju s onijem što sjedi na konju i s vojskama njegovijem. **20** I bi uhvaæena zvijer, i s njom lažni prorok koji uèini pred njom znake kojima prevari one koji primiše žig zvijeru i koji se poklanjaju ikoni njezinoj: živi biše baæeni oboje u jezeru ognjeno, koje gori sumporom. (**Limnë Pyr g3041 g4442**) **21** A ostali pobijeni biše maæem onoga što sjedi na konju, koji iziðe iz usta njegovijeh: i sve se ptice nasitiše od mesa njihova.

20 I vidjeh anđela gdje silazi s neba, koji imaše kluè u bezdani i verige velike u ruci svojoj. (**Abyssos g12**) **2** I uhvati aždahu, staru zmiju, koja je ðavo i sotona, i sveza je na hiljadu godina, **3** I u bezdan baci je, i zatvori je, i zapeæati nad njom, da više ne prelaæuje naroda, dok se ne navrši hiljada godina; i potom valja da bude odrješena na malo vremena. (**Abyssos g12**) **4** I vidjeh prijestole, i sjeðahu na njima, i dade im se sud, i duše isjeèenijeh za svjedoèanstvo Isusovo i za rijeè Božiju, koji se ne pokloniše zvijeri ni ikoni njezinoj, i ne primiše žiga na èelima svojima i na ruci svojoj; i oživlješe i carovaše s Hristom hiljadu godina. **5** A ostali mrtvaci ne oživlješe, dokle se ne svrši hiljada godina. Ovo je prvo vaskrseniju. **6** Blažen je i svet onaj koji ima dijel u prvom vaskrseniju; nad njima druga smrt nema oblasti, nego æee biti sveštenici Bogu i Hristu, i carovaæe s njim hiljadu godina. **7** I kad se svrši hiljada godina, pustiæe se sotona iz tamnice svoje, **8** I iziæi æee da vara narode po sva èetiri kraja zemlje, Goga i Magoga, da ih skupi na boj, kojih je broj kao pjesak morski. **9** I iziðoše na širinu zemlje, i opkoliše oko svetijeh, i grad ljubazni; i siðe organj od Boga s neba, i pojede ih. **10** I ðavo koji ih varæe bi baæen u jezero ognjeno i sumporito, gdje je zvijer i lažni prorok; i biæe muèenii dan i noæe va vijek vijeka. (**aiðn g165, Limnë Pyr g3041 g4442**) **11** I vidjeh veliki bijel prijestol, i onoga što sjeðaše na njemu, od èijega lica bježaæe nebo i zemlja, i mjesa im se ne naðe. **12** I vidjeh mrtvace male i velike gdje stoje pred Bogom, i knjige se otvorile; i druga se knjiga otvorila, koja je knjiga života; i sud primiše mrtvaci kao što je napisano u knjigama, po djelima svojima. **13** I more dade svoje mrtvace, i smrt i pakao dadoše svoje mrtvace; i sud primiše po djelima svojima. (**Hadës g86**) **14** I smrt i pakao baæeni biše u jezero ognjeno. I ovo je druga smrt. (**Hadës g86, Limnë Pyr g3041 g4442**) **15** I ko se ne naðe napisan u knjizi života, baæen bi u jezero ognjeno. (**Limnë Pyr g3041 g4442**)

21 I vidjeh nebo novo i zemlju novu; jer prvo nebo i prva zemlja proðoše, i mora više nema. **2** I Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjesta ukraæena mužu svojemu. **3** I èuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božije meðu ljudima, i živiljeæe s njima, i oni æee biti narod njegovi, i sam Bog biæe s njima Bog njihov. **4** I Bog æee otiti svaku suzu od oèiju njihovijeh, i smrti neæee biti više, ni plaæa, ni vike, ni bolesti neæee biti više; jer prvo proðe. **5** I reèe onaj što sjeðaše na prijestolu: evo sve novo tvorim. I reèe mi: napiši, jer su ove rijeèi istiniti i vjerne. **6** I reèe mi: svrši se. Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak. Ja æeu zedhome dati iz izvora vode žive zabadaæe. **7** Koji pobijedi, dobijeæe sve, i bieuæi mu Bog, i on æee biti moj sin. **8** A straæljivima i nevjernima i poganim i krvnicima, i kurvarima, i vraæarima, i idolopoklonicima, i svima lažama, njima je dijel u jezeru što gori ognjem i sumporom; koje je smrt druga. (**Limnë Pyr g3041 g4442**) **9** I doðe k meni jedan od sedam anđela koji imahu sedam èaša napunjene sedam zala pošljednjijeh, i reèe mi govoreæi: hodi da ti pokažem nevjestu, jagnjetovu ženu. **10** I odvede me u duhu na goru veliku i visoku, i pokaza mi grad veliki, sveti Jerusalim, gdje silazi s neba od Boga, **11** I imaše slavu Božiju; i svjetlost njegova bijaæe kao dragi kamen, kao kamen jaspis svijetli, **12** I imaše zid veliki i visok, i imaše dvanaestora vrata, i na vratima dvanaest anđela, i imena napisana,

koja su imena dvanaest koljena Izrailjevijeh. **13** Od istoka vrata troja, i od sjevera vrata troja, od juga vrata troja, i od zapada vrata troja. **14** I zid gradski imaše dvanaest temelja, i na njima imena dvanaest apostola jagnjetovih. **15** I onaj što govoraše sa mnom, imaše trsku zlatnu da izmjeri grad i vrata njegova i zidove njegove. **16** I grad na èetiri ugla stoji, i dužina je njegova tolika kolika i širina. I izmjeri grad trskom na dvanaest hiljada potrkališta: dužina i širina i visina jednaka je. **17** I razmjeri zid njegov na sto i èetrdeset i èetiri lakta, po mjeri èovjeèiljoj, koja je anđelova. **18** I bješe graða zida njegova jaspis, i grad zlato èisto, kao èisto staklo. **19** I temelji zidova gradskih bijahu ukraseni svakijem dragijem kamenjem: prvi temelj bijaše jaspis, drugi safir, treći halkidon, èetvrti smaragd, **20** Peti sardoniks, šesti sard, sedmi hrisolit, osmi viril, deveti topaz, deseti hrilosbras, jedanaesti jakint, dvanaesti ametist. **21** I dvanaest vrata, dvanaest zrna bisera: svaka vrata bijahu od jednoga zrna bisera: i ulice gradske bijahu zlato èisto, kao staklo presvjetlo. **22** I crkve ne vidjeh u njemu: jer je njemu crkva Gospod Bog svedržitelj, i jagnje. **23** I grad ne potrebuje sunca ni mjeseca da svijetle u njemu; jer ga slava Božija prosvijetli, i žižak je njegov jagnje. **24** I narodi koji su spaseni hodae u vidjelu njegovu, i carevi zemaljski donijeæe slavu i èast svoju u njega. **25** I vrata njegova neæe se zatvorati danju, jer onđe noæi neæe biti. **26** I donijeæe slavu i èast neznabožaca u njega. **27** I neæe u njega uæi ništa pogano, i što èini mrzost i laž, nego samo koji su napisani u životnoj knjizi jagnjeta.

22 I pokaza mi èistu rijeku vode života, bistru kao kristal, koja izlažeæe od prijestola Božjega i jagnjetova. **2** Nasred ulica njegovijeh i s obje strane rijeke drvo života, koje raða dvanaest rodova dajuæi svakoga mjeseca svoj rod; i lišæe od drveta bijaše za iscjeljivanje narodima. **3** I više neæe biti nikakve prokletinje; i prijestol Božij i jagnjetov biæe u njemu; i sluge njegove posluživaæe ga, **4** I gledaæe lice njegovo, i ime njegovo biæe na èelima njihovima. **5** I noæi tamo neæe biti, i neæe potrebovati vidjela od žiška, ni vidjela sunèanoga, jer æe ih obasjavati Gospod Bog, i carovaæe va vijek vijeka. (aiõn g165) **6** I reèe mi: ovo su rijeèi vjerne i istinite, i Gospod Bog svetijeh proroka posla anđela svojega da pokaže slugama svojima šta æe biti skoro. **7** Evo æeu doæi skoro: blago onome koji drži rijeèi proroštva knjige ove. **8** I ja Jovan vidjeh ovo i èuh; i kad èuh i vidjeh, padoh da se poklonim na noge anđela koji mi ovo pokaza. **9** I reèe mi: gle, nemoj, jer sam i ja sluga kao i ti braæea tvoja proroci i oni koji drže rijeèi knjige ove. Bogu se pokloni. **10** I reèe mi: ne zapeæeæavaj rijeèi proroštva knjige ove; jer je vrijeme blizu. **11** Ko èini nepravdu, neka èini još nepravdu; i ko je pagan, neka se još pogani; i ko je pravedan, neka još èini pravdu; i ko je svet, neka se još sveti. **12** I evo æeu doæi skoro, i plata moja sa mnom, da dam svakome po djelima njegovijem. **13** Ja sam alfa i omega, poèetak i svršetak, prvi i pošljednji. **14** Blago onima koji tvore zapovijesti njegove, da im bude vlast na drvo života, i da uòu na vrata u grad. **15** A napolju su psi i vraæari i kurvari i krvnici i idolopoklonici i svaki koji ljubi i èini laž. **16** Ja Isus poslah anđela svojega da vam ovo posvjedoèi u crkvama. Ja sam korijen i rod Davidov, i sjajna zvijezda danica. **17** I Duh i nevjesta govore: doði. I koji èuje neka govori: doði. I ko je žedan neka doðe, i ko hoæe neka uzme vodu života zabadava. **18** Jer svjedoèim svakome koji èuje rijeèi proroštva knjige ove; ako ko dometne ovome, Bog æe nametnuti na njega zla napisana u knjizi ovoj; **19** I ako ko oduzme od rijeèi knjige proroštva ovoga, Bog æe oduzeti njegov dijel od knjige života, i od grada svetoga, i od onoga što je napisano u knjizi ovoj. **20** Govori onaj koji svjedoèi ovo: da, doæi æeu skoro! Amin. Da, doði, Gospode Isuse. **21** Blagodat Gospoda našega Isusa Hrista sa svima vama. Amin.

I ja Jovan vidjeh grad sveti, Jerusalim nov, gdje silazi od Boga s neba, pripravljen kao nevjeta ukrašena mužu svojemu. I èuh glas veliki s neba gdje govori: evo skinije Božje među ljudima,

i življeæe s njima, i oni æe biti narod njegov, i sam Bog biæe s njima Bog njihov.

Apokalipsa 21:2-3

Vodič za Čitaocu

Srpski at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of ten special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, “*As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him.*” Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, “*And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned.*” So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, “*Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth.*” 2 Timothy 2:15. “*God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,*” 2 Peter 1:4-8.

Rečnik

Srpski at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates ten special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses

Strong's: g12

Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aīdios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6

Strong's: g126

Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn

Language: Koine Greek

Speech: noun

Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses

Strong's: g165

Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios

Language: Koine Greek

Speech: adjective

Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses

Strong's: g166

Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

Geenna

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses

Strongts: g1067

Meaning:

Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses

Strongts: g86

Meaning:

Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: Phrase 5 times in the New Testament

Strongts: g3041 g4442

Meaning:

Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol

Language: Hebrew

Speech: proper noun, place

Usage: 65 times in 17 books, 50 chapters, and 63 verses

Strongts: h7585

Meaning:

The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō

Language: Koine Greek

Speech: proper noun, place

Usage: 1 time in 2 Peter 2:4

Strongts: g5020

Meaning:

Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Rečnik +

AionianBible.org/Bibles/Serbian---Karadzic-Danicic-Latin-Script/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 63 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luki 8:31
Rimljanima 10:7
Apokalipsa 9:1
Apokalipsa 9:2
Apokalipsa 9:11
Apokalipsa 11:7
Apokalipsa 17:8
Apokalipsa 20:1
Apokalipsa 20:3

Dela apostolska 3:21
Dela apostolska 15:18
Rimljanima 1:25
Rimljanima 9:5
Rimljanima 11:36
Rimljanima 12:2
Rimljanima 16:27
1 Korinæanima 1:20
1 Korinæanima 2:6
1 Korinæanima 2:7
1 Korinæanima 2:8
1 Korinæanima 3:18
1 Korinæanima 8:13
1 Korinæanima 10:11
2 Korinæanima 4:4
2 Korinæanima 9:9
2 Korinæanima 11:31
Galaæanima 1:4
Galaæanima 1:5
Efežanima 1:21
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

1 Petrova 1:25
1 Petrova 4:11
1 Petrova 5:11
2 Petrova 3:18
1 Jovanova 2:17
2 Jovanova 1:2
Judina 1:13
Judina 1:25
Apokalipsa 1:6
Apokalipsa 1:18
Apokalipsa 4:9
Apokalipsa 4:10
Apokalipsa 5:13
Apokalipsa 7:12
Apokalipsa 10:6
Apokalipsa 11:15
Apokalipsa 14:11
Apokalipsa 15:7
Apokalipsa 19:3
Apokalipsa 20:10
Apokalipsa 22:5

aïdios

Rimljanima 1:20
Judina 1:6

aiōn

Mateju 12:32
Mateju 13:22
Mateju 13:39
Mateju 13:40
Mateju 13:49
Mateju 21:19
Mateju 24:3
Mateju 28:20
Marku 3:29
Marku 4:19
Marku 10:30
Marku 11:14
Luki 1:33
Luki 1:55
Luki 1:70
Luki 16:8
Luki 18:30
Luki 20:34
Luki 20:35
Jovanu 4:14
Jovanu 6:51
Jovanu 6:58
Jovanu 8:35
Jovanu 8:51
Jovanu 8:52
Jovanu 9:32
Jovanu 10:28
Jovanu 11:26
Jovanu 12:34
Jovanu 13:8
Jovanu 14:16

Efežanima 1:21
Efežanima 2:2
Efežanima 2:7
Efežanima 3:9
Efežanima 3:11
Efežanima 3:21
Efežanima 6:12
Filipljanima 4:20
Kološanima 1:26
1 Timoteju 1:17
1 Timoteju 6:17
2 Timoteju 4:10
2 Timoteju 4:18
Titu 2:12
Jevrejima 1:2
Jevrejima 1:8
Jevrejima 5:6
Jevrejima 6:5
Jevrejima 6:20
Jevrejima 7:17
Jevrejima 7:21
Jevrejima 7:24
Jevrejima 7:28
Jevrejima 9:26
Jevrejima 11:3
Jevrejima 13:8
Jevrejima 13:21
1 Petrova 1:23

aiōnios

Mateju 18:8
Mateju 19:16
Mateju 19:29
Mateju 25:41
Mateju 25:46
Marku 3:29
Marku 10:17
Marku 10:30
Luki 10:25
Luki 16:9
Luki 18:18
Luki 18:30
Jovanu 3:15
Jovanu 3:16
Jovanu 3:36
Jovanu 4:14
Jovanu 4:36
Jovanu 5:24
Jovanu 5:39
Jovanu 6:27
Jovanu 6:40
Jovanu 6:47
Jovanu 6:54
Jovanu 6:68

Jovanu 10:28
Jovanu 12:25
Jovanu 12:50
Jovanu 17:2
Jovanu 17:3
Dela apostolska 13:46
Dela apostolska 13:48
Rimljanima 2:7
Rimljanima 5:21
Rimljanima 6:22
Rimljanima 6:23
Rimljanima 16:25
Rimljanima 16:26
2 Korinæanima 4:17
2 Korinæanima 4:18
2 Korinæanima 5:1
Galaæanima 6:8
2 Solunjanima 1:9
2 Solunjanima 2:16
1 Timoteju 1:16
1 Timoteju 6:12
1 Timoteju 6:16
1 Timoteju 6:19
2 Timoteju 1:9
2 Timoteju 2:10
Titu 1:2
Titu 3:7
Filemonu 1:15
Jevrejima 5:9
Jevrejima 6:2
Jevrejima 9:12
Jevrejima 9:14
Jevrejima 9:15
Jevrejima 13:20
1 Petrova 5:10
2 Petrova 1:11
1 Jovanova 1:2
1 Jovanova 2:25
1 Jovanova 3:15
1 Jovanova 5:11
1 Jovanova 5:13
1 Jovanova 5:20
Judina 1:7
Judina 1:21
Apokalipsa 14:6

Geenna
Mateju 5:22
Mateju 5:29
Mateju 5:30
Mateju 10:28
Mateju 18:9
Mateju 23:15
Mateju 23:33
Marku 9:43
Marku 9:45
Marku 9:47

Luki 12:5
Jakovljeva 3:6
Hadēs
Mateju 11:23
Mateju 16:18
Luki 10:15
Luki 16:23
Dela apostolska 2:27
Dela apostolska 2:31
1 Korinæanima 15:55
Apokalipsa 1:18
Apokalipsa 6:8
Apokalipsa 20:13
Apokalipsa 20:14
Limnē Pyr
Apokalipsa 19:20
Apokalipsa 20:10
Apokalipsa 20:14
Apokalipsa 20:15
Apokalipsa 21:8
Sheol
Postanak 37:35
Postanak 42:38
Postanak 44:29
Postanak 44:31
Brojevi 16:30
Brojevi 16:33
Ponovljeni Zakon 32:22
1. Samuelova 2:6
2. Samuelova 22:6
1. Kraljevima 2:6
1. Kraljevima 2:9
Jov 7:9
Jov 11:8
Jov 14:13
Jov 17:13
Jov 17:16
Jov 21:13
Jov 24:19
Jov 26:6
Psalmi 6:5
Psalmi 9:17
Psalmi 16:10
Psalmi 18:5
Psalmi 30:3
Psalmi 31:17
Psalmi 49:14
Psalmi 49:15
Psalmi 55:15
Psalmi 86:13
Psalmi 88:3
Psalmi 89:48
Psalmi 116:3
Psalmi 139:8

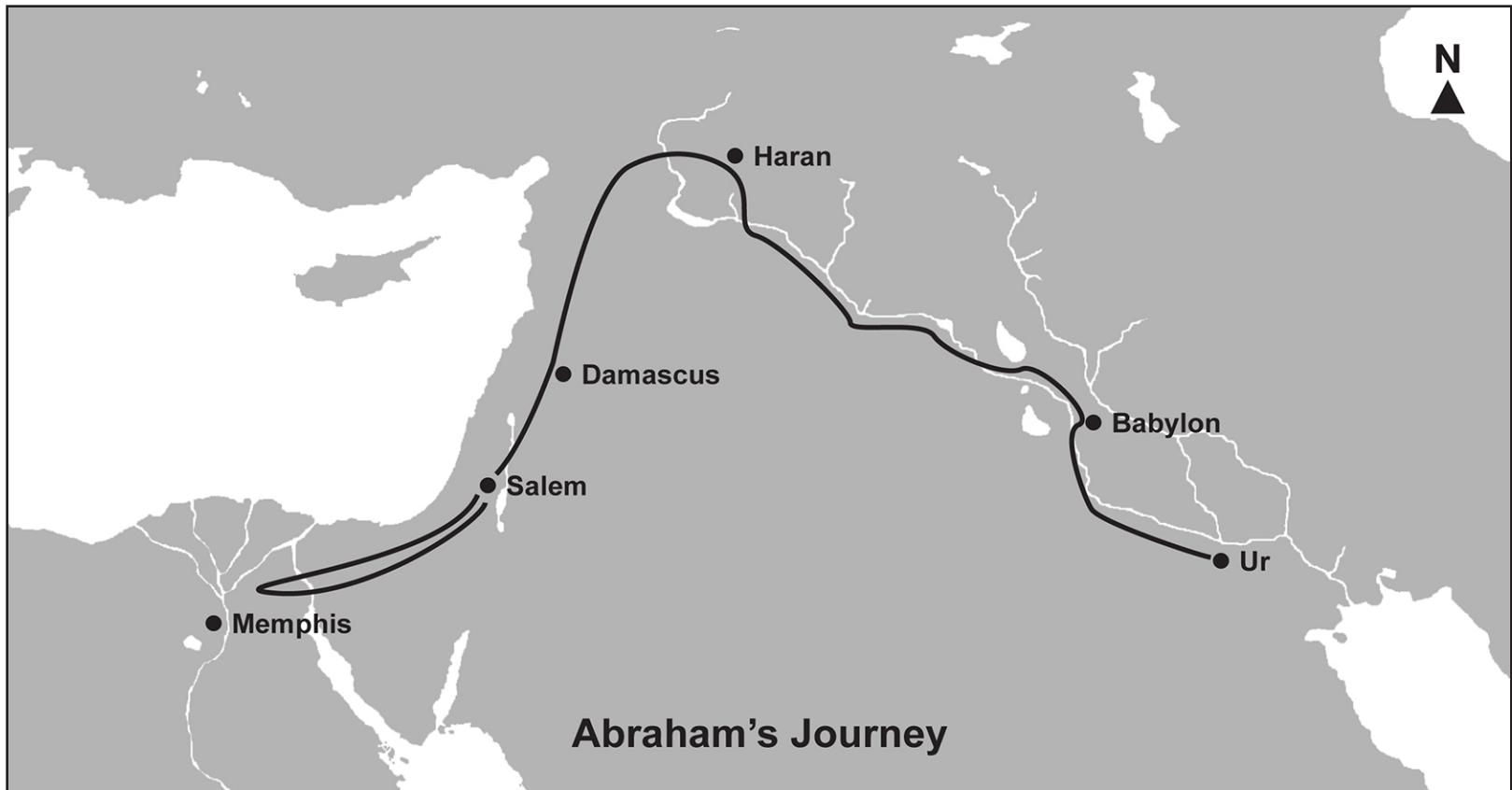
Psalmi 141:7
Poslovice 1:12
Poslovice 5:5
Poslovice 7:27
Poslovice 9:18
Poslovice 15:11
Poslovice 15:24
Poslovice 23:14
Poslovice 27:20
Poslovice 30:16
Propovednik 9:10
Pesma nad pesmama 8:6
Isaija 5:14
Isaija 14:9
Isaija 14:11
Isaija 14:15
Isaija 28:15
Isaija 28:18
Isaija 38:10
Isaija 38:18
Isaija 57:9
Jezekilj 31:15
Jezekilj 31:16
Jezekilj 31:17
Jezekilj 32:21
Jezekilj 32:27
Osija 13:14
Amos 9:2
Jona 2:2
Avakum 2:5

Tartaroō

2 Petrova 2:4

Questioned

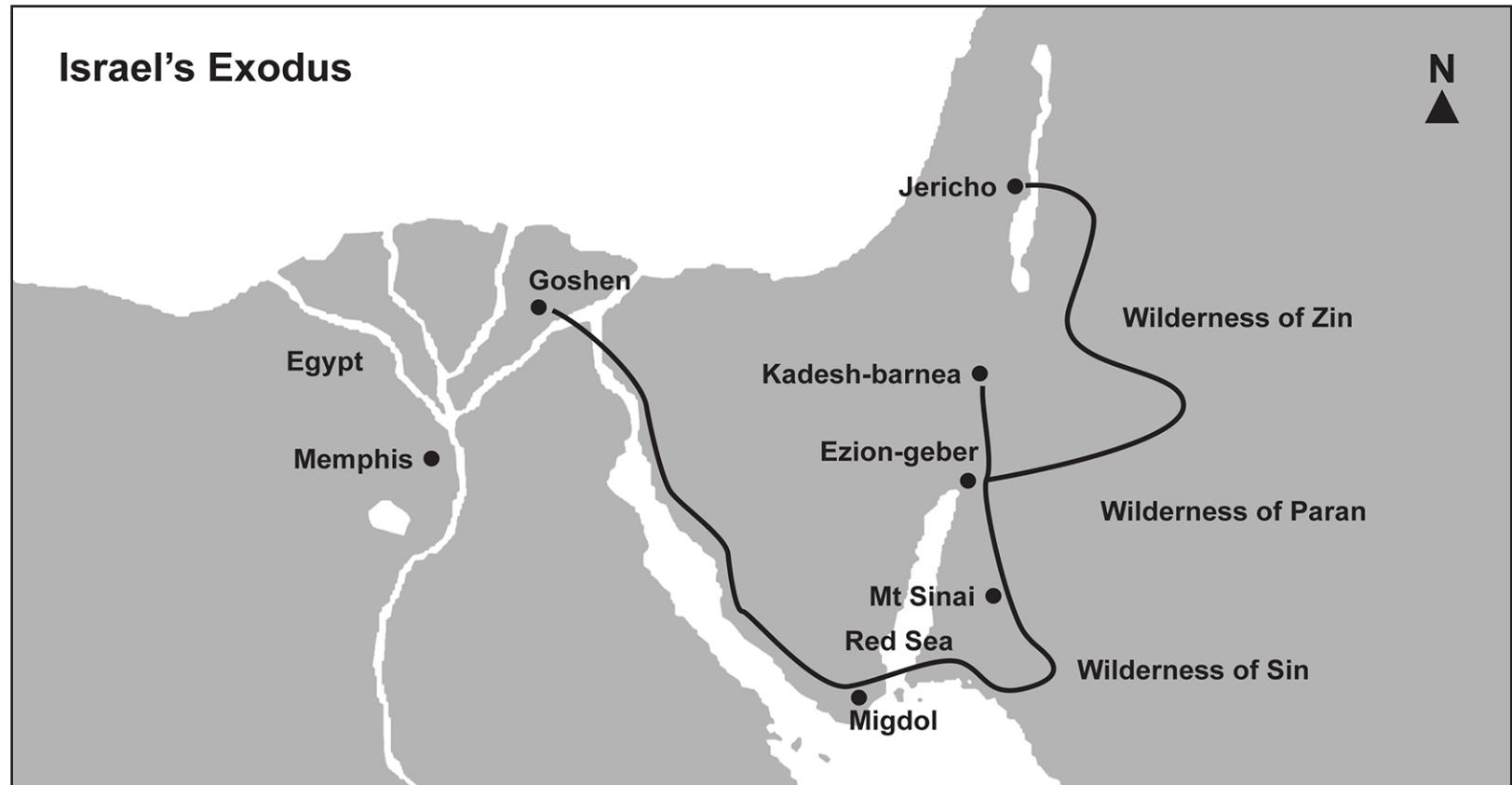
2 Petrova 2:17

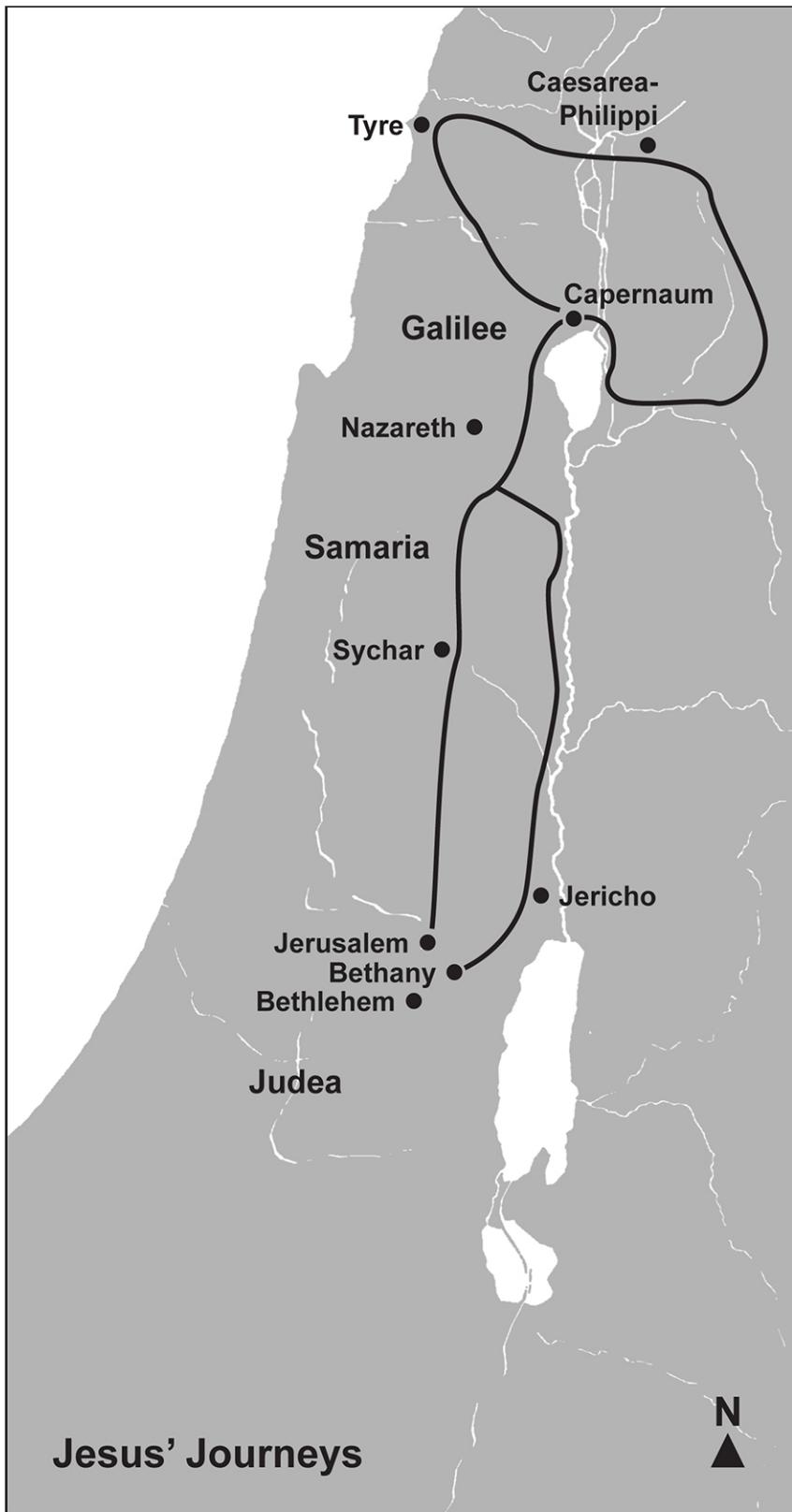
Vjerom posluša Avraam kad bi pozvan da iziđe u zemlju koju šeaše da primi u našljedstvo, i iziđe ne znajući kuda ide. - Jevrejima 11:8

Israel's Exodus

N

A kad Faraon pusti narod, ne odvede ih Bog putem k zemlji Filistejskoj, ako i bješe kraæi, jer Bog reèe: da se ne pokaje narod kad vidi rat, i ne vrati se u Misir. - Izlazak 13:17

Jer sin èovjedj njiè došao da mu služe nego da služi, i da da dušu sviju u okup za mnoge. - Marku 10:45

N

Od Pavla, sluge Isusa Hrista, pozvanoga apostola izabranoga za jevanđelje Božije, - Rimljanima 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophesies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Usher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

1956	Christ returns for his people
1830	Jim Elliot martyred in Ecuador
1731	John Williams reaches Polynesia
1614	Zinzendorf leads Moravian mission
1572	Japanese kill 40,000 Christians
1517	Jesuits reach Mexico
1455	Martin Luther leads Reformation
1323	Gutenberg prints first Bible
1276	Franciscans reach Sumatra
1100	Ramon Llull trains missionaries
1054	Crusades tarnish the church
997	The Great Schism
864	Adalbert martyred in Prussia
716	Bulgarian Prince Boris converts
635	Boniface reaches Germany
569	Alopen reaches China
432	Longinus reaches Alodia / Sudan
397	Saint Patrick reaches Ireland
341	Carthage ratifies Bible Canon
325	Ulfilas reaches Goth / Romania
250	Niceae proclaims God is Trinity
197	Denis reaches Paris, France
70	Tertullian writes Christian literature
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

What are we? ►			Genesis 1:26 - 2:3 Mankind is created in God's image, male and female He created us					
How are we sinful? ►			Romans 5:12-19 Sin entered the world through Adam and then death through sin					
When are we? ▼								
Where are we?			Innocence		Fallen			Glory
			Eternity Past	Creation 4004 B.C.	Fall to sin No Law	Moses' Law 1500 B.C.	Christ 33 A.D.	Church Age Kingdom Age
								New Heavens and Earth
► Who are we?	God	Father	John 10:30 God's perfect fellowship	Genesis 1:31 God's perfect fellowship with Adam in The Garden of Eden	1 Timothy 6:16 Living in unapproachable light			Acts 3:21 Philippians 2:11 Revelation 20:3 God's perfectly restored fellowship with all Mankind praising Christ as Lord in the Holy City
		Son			John 8:58 Pre-incarnate	John 1:14 Incarnate	Luke 23:43 Paradise	
		Holy Spirit			Psalm 139:7 Everywhere	John 14:17 Living in believers		
	Mankind	Living	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth Luke 16:22 Blessed in Paradise Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command	Genesis 1:1 No Creation No people	Ephesians 2:1-5 Serving the Savior or Satan on Earth			Matthew 25:41 Revelation 20:10 Lake of Fire prepared for the Devil and his Angels
		Deceased believing			Luke 16:22 Blessed in Paradise			
		Deceased unbelieving			Luke 16:23, Revelation 20:5,13 Punished in Hades until the final judgment			
	Angels	Holy			Hebrews 1:14 Serving mankind at God's command			
		Imprisoned	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	Genesis 1:31 No Fall No unholy Angels	2 Peter 2:4, Jude 6 Imprisoned in Tartarus	Revelation 20:13 Thalaasa Revelation 19:20 Lake of Fire Revelation 20:2 Abyss		
		Fugitive			1 Peter 5:8, Revelation 12:10 Rebelling against Christ Accusing mankind			
		First Beast						
		False Prophet						
		Satan						
Why are we? ►			Romans 11:25-36, Ephesian 2:7 For God has bound all over to disobedience in order to show mercy to all					

World Nations

Idite dakle i nauèite sve narode krsteæi ih va ime oca i sina i svetoga Duha, - Mateju 28:19